bstendit de ypocrisi multas formas et notat omē. ig. o. ¶ Cap. de modo abstensionis ypi a iudeis ibm
Abstendit se ꝙ a. g. gentibꝫ hoim ibm. ꝙ.
Abstinencia cupia ⁊ intelligencia adquirunt vt dr̄
Abstinencia ē multiplex vt dr̄. o. ig. h. ¶ c. z.
De abstinencia qua debet seruire dei omē. zz.
De malis abstinencie vide in hoc capitulum
Accepcoem psonar condemnant ꝙ omē. gg. o.
Accusatores. g. stabunt cum peccatore in iudicio filii ali. o. angeli denotes ypia pcia ⁊ clemencia omē. qz.
De his malis vide de hoc consilia ⁊ iudicium
Adinuenta multa fiebant de ypi comparacoem ⁊ natiuitate vt dr̄ omelia. ꝙ. ꝑ. ⁊ c.
Aduentus ypi quadruplex. o. in carne ad iudicium
in eadem inferualem ⁊ cuncte omē. ꝙ. a.
De consuetudine ypius aduenientis ibm. ꝑ. ⁊ ꝑ.
De aduentu ypi ad iudicium omē. z. a.
De aduentu ypi in carnem ⁊ meritis dē. z. g.
Cum aduentu desiderabilis psone. g. solempnis fuit ille vt dr̄ omē. g. ſ.
De tempore signi ⁊ modo aduentus ypi in carne ⁊ de signis de h⁹ qui fauentibꝫ omē. g. ꝑ. ꝑ.
Adulatores quanta mala faciunt omē. z. l. ſ.
Adulacio plures malos hēt comites dē. z. ꝑ. ⁊ h.
Adulator ois vitiosus est inimicus ibm. ꝑ.
Adulatores maxime dñs sine iniunctione iram ostendit dr̄ cognicōe sui ⁊ dei omē. g. z.
De adulacoe blanda malū decipit omē. gg.
Adulatores ē sone sunt vitandi omē. q.
Adulteriū ⁊ fornicacio quanta mala sunt ⁊ faciunt omē. gq. o. ꝑ.
Cum de falsis excusacoibꝫ adulteri dr̄ ibm. De hac malicia vide in libris linguam pecus ⁊ bicipitem
Aduocati officium est triplex dē. z. ∧. g.
Tria requirunt in aduocato. o. eloquencia sapiencia ⁊ constancia ibidem ſ
Cum aduocatos lites fouentes ⁊ concordia impedientes omelia. ∧. q.
Item cum aduocatos causas pretiantes dē. q. c.
Age triplex est. o. mundi. ecclie. fidelis aie. ig. a
Sex age est triplex. scripta. infima. media. o. paradisus celestis mundus ⁊ coi hois. ig. ꝑ.
Sex age est triplex in quo seminaze debent ⁊ nob instruccōni quid miram in deo denotate ibidem
Sex est age quintiplex. due pastus in quib oues pasci debent dē. zi. q.

Quid signat ⁊ cynades ingressus mala ⁊ deus. q. c.
De his malis agitur vide in pestis ⁊ semen
Alias est bonum spūale vel dilectio vel ꝙ. ꝑ. u. c.
Ambulare causa instruendi ⁊ plura exempla. ꝑ.
Amicus quid sit nō omē. ix. g. ¶ Cap. primum
Amicus est triplex in vita in morte post mortē
Amicos duntes vel potentes spernes ¶ dē. ig. A. sunt ypi omelia primū. ꝙ. ⁊ fine.
De inte amicicie nō dē. zz.
Amici dei in hac vita mine bene sempiternorum ⁊ tribulacoem ⁊ unde beatitudo ypiusdem consolacionem ibidem. ꝙ.
De amicicia dei nō ibidem
Amicicia vera est idem velle ⁊ id nolle in rebus honestis dēm salutem. g. h.
Homo qui blandis fictisq; amicis dignis amicos exp̄tendit vt Jethro Moysi sui ꝑ. 2q. dē. zz.
Amicos est vera ⁊ vilia consulere. zq. ꝙ.
Amicicia consilium communis ex triplici. o. ei quem ei consulit libeat dicere eciam si dñs videat odiosus
h. non ⁊ tamen adulet vt nō ibidem ſ
Quem amicicie meritum oportet signis discernere ⁊ aliorum deficiet signis ⁊ dē. zx. h
Quatuor modis fiunt amici de malignorum ingratis ibidem ſ
Nulla est ad amorem communicacio maior q̄ prime inicio amicicie in nō ibidem ſ Quoties quid amicis fecisse ego monstrabo autem amicorum sine medicamento duo sine illius venerit. si quis amari ama vt amicis amabilis esto. zx.
Amor triplex est. o. primarius mundanus domesticus ⁊ ꝙ diuinus. ꝙ.
Differencia inē amorem mundi ⁊ amorem dei sunt omelia. ∧
Amor temporalium quis est licitus dē. ig. f
Amor dei illicitus est otiosus. zx. a
Amor dei ex ꝙa bonis in tribꝫ maxime consistit in operando ⁊ glificando dē. zi. h
De amore adquirendo omē. zx. h.
Si hinc in te amor mundi non est q̄d inuenes in te amor dei omē. gz. f
Est amor vilis ⁊ amor noxius ⁊ die amor amore impedit ibidem
Mundi amor ⁊ dei pot in eodem hospite non possunt vt nō ibidem ſ
Mundi amor non prorsus semper sustinendum amoris dei. zx. c.

Orate pro anima R^di in Christo P^ris ac dñi Ric̄i fox olim Winton epi Collegij Corporis Christi fundatoris qui hūc librum dedit eidem.

+ Amorem inordinatū vemptalem cōmutant.
+ Hec quatuor affectus gaudiū dolor spes timor dē
De malis amoris vide in anima dicto mali ¶ 4 8
2 Angeli sunt pennges ecclie nanis q. 51.
In angelo vna pfectio. 3. q.
Angelos duos quos hec viator. 6. bonū & malum
Angeli gaudent de vna bona cognitōe ¶ 19. y
cine de vna cognitōe. f. de causa dē. 31. 52.
De natura angelor & qualit̄ pficiunt agunt cuia
de nat. qq. f.
Angeli sunt ffes nfe ibm. 8.
Qualit̄ cunq; de seraphin voluit ad ystitutu
De malis angelor & qualit̄ homes ejus ¶ nō ibm
sicut angeli dē. 63. A.
+ Angeli boni non ppie cognoscunt dēt cognitiōi
diuinā. dē ydē ad modū visionis dē hēut culpam
penetrando. q.
De multiplici ministio angelor nō bene ibm
De hac media vide & flere summa fidei pfectu
quatuor filia abbe in scriptura. p. h.
2 Ant pcedentiū quadruplicē filia incurrat & nō
Ant sint mala cuiq; ppē hec dās. 2. 9. ¶ ibm.
Ant pē audire triplicē audiēdi. dē. 9. h
Ante & recta q̄ debemus cōi aduentū dñi
emelia. 9. p.
In hac ant sunt caude mundane. 6. memo
ria intellectus & voluntas ibm.
Vita ant est cōtemplatiua diuina que consistit in
cognitōe dei & sui ibidem
Corpus cū triplici ab ant regulant. 6. vi naturali
animali. animali. g. A.
Hyes ant p pcem cōmunicant. 8. h. 4.
In ant fidelibz p̄ cinctum est laborandū germine
alius cincti sunt cogitatōes bone flores sunt
bone volūtates omō. n. d. e
In cinctu ant quidam fossores sunt nequ. 6.
pessimi dolos cinctu & amor dei. n.
De demo ante & mali exhibit omō nō dē. 16. A
porta ant duo hostia dē. 26. 2.
Quid est audire p̄ audiendo. 22. e. p.
De oculis corporis & ant ibidem. 6.
Ant de splendore ydē de ornatu. 23. f.
Ant stolle assimilat̄ humilitati ppter humilit.
quia stolla quasi. dicitur.
Ant de vestimento debet quoque & plagis. 23. 11.
De alijs vestimentis quibusdam quia qualis bonū quod
valet malis quibusdam mediocrib; malis. 24. d.

In ata humana deus non est ordo linealis dē 26. 2.
De templo ate & eius potentiis & nascibili concupis-
bili & ire nabili nō omelia. 21. f.
De eiusdem potentiis ate. 31. c. & 41. c
Ata vel homo de nanis sone malie sone forme
sone malis causis. 33. f
Ata quāq; nunis p̄ cta corporali vel nō dē. 41.
Ata fidelis est dei filia triplici sone. 43. n.
De hac media vide in Ages.
2 Animi hec quatuor affectus & gaudiū dolorem
timorem & spem. 39. f. & 40. f.
2 Ata apprehensiua ex septem cōmunibus nō ex quem
gne cognitiuā in nob & dē. 4. f.
Quinq; fuerunt milieres gne anna vocabant. dē
q. 8. gne cognant quāq; gaudia apte
De Anna matre ysaac virginis & eius triplici filiabz &
earū ortu & generie nō. 19. & 22. & 9 ¶ 20. 3.
2 Anne ꝙ pcepto post resurrectionem triplici de causis
De apparitionibz xpi post resurrectionem ibm. c
Quare ꝙ apparuit ceps. 21. b.
De decem apparitionibz ꝙ pl resurrectionem. 21. A
quas cognouimus in nob apparat. 28. 3.
Apparitio ch vanna passione ꝙ ascensione ꝙ & alia
baptismi dē. 28. 8.
2 Apli sine discipli ꝙ in fuerunt gentis apti ordinis
xpm quadruplicē. 41. A.
2 Appropinquat nob ꝙ ex magna mansuetudine. 31. & b.
Appropinquat homo ad deum p contritionem confessi-
onē & satisfactionem ibm. b ¶ b. c. 9.
Appropinquare & accedere ad ꝙ solemne quē plura ibm
2 Agnus mansuetio hec quadrupli mistica significatōe dē. A. h.
Agna hec cepit operatōes xpi quas agne sine & operatōes
ope dei in bapt eis compleant. 28. h.
2 Arbor ejecta de homo xpi eius apprecantes. 38. f.
De eius radicibz fecunditate & fructibz ibm
De triplici statu arborz ibm. n
Arbori malē & misericorsē quatuor dicit nemus ibm. 9.
Quatuor causē sunt quare arbores non faciunt fructū
bonū ibm. &
De hac media vide in fructus homo eciam agestum
2 Archa noe quid significat dē. 9. n.
2 Architriclin qualis sint. dē. ab. Ac
2 Agestum plante quatuor modis dē. 2. p.
Agestum flores nī modis ibm. 9 ¶ agestum nō 24.
2 Agnus dē omnia munda de pena mistica & indicia qua
Agnoscendi sunt vna gentis homū & peccantes nō operantes
dei iudicia non timentes ibm. h.

Arguendus est mundus de triplici mundo ibm · f.
Arguendi sunt clim de peccō mīstrāt & mdicō ibm · f · l
Arguendi sunt plati & clim de dispensatōe bonoꝝ eccliē ibm · q · De hac matia vide · q ·
Arma animalia cum mīstris demonū qō · b ·
Arnaldi fidei xp̄i notarū p̄ processum qō · p · q · r
Arrisex omne orōm confessionem cui oportunitate opis videns gaudet · x · a
Arundo cui sine xp̄o interabi quid dicunt · z · l · q ·
Assensus us & via intelligendi ad deum · is · b ·
De dissensu & assensu ꝝ · 28 · t ·
Assensiones animales septē sunt quo signantur p̄ q̄s assensiones xp̄i & sunt dispōnende in corde omnis fidelis xp̄ianꝰ oē · zz · n ·
Astris & sibi astendit quis cursus cl · o ·
Ego astendo in celum tm illic qualis exp̄s · q2 · d ·
Asma omne pullo q̄ si dicit omō p̄ · f ·
Aspidis prudentia qualis obmutat aures suas nō & de q̄ de eisdem matia · ee · b · z · & as in fine designatōe · q · b ·
Anaxis hoc dictum in die dictum in corde & dictum in membris omelia · ql ·
Anaxis corrupit aspidi obturanti aures suas ibm
Anaxarchꝰ dixit hoc cubanesse qui ferunt quecunq; membris appetit · q · e
Cum Anaxo no bonū exemplū de culpe glacieu risisse volente & de eius cubulcatu · u ·
Anaxia occupat totum corpus & singula membra
Anaxus ex quinq; cognoscit · Anaxi ibid · f ·
quod est dimus dimicay & non dns ibm · z · h ·
Ira una Anaxi gaudium & cupidum · q4 · d ·
Quatuor exempla notanda de cupido ibm · e ·
Anaxia causat insensibilitatē misere & afflictis cum cupidos nō bonū ex · es · h · Cupid · q1 · e
Anaxus & maxime cū sapiens compat sibi dñi me xp̄e eius dānū ignoratem · q6 · l
Anaxia tollit ab hoie ibum corrupit & hoc quo & recedit cum causa cure ibm
Anaxiam maxime diabolus inducentibꝰ sonibꝰ & advocat oē · q · d ·
De Anubide & Anaxia vide in cupiditate pecu
Anaxus victum diuites dimicc · Coe · zz · as ·
Andrius triplex est o · ultime intelligentie & obie
De matia andrius vide in predicatoꝝ ibm
Angelum hint baptā ibi de eius oē · z · u
Anis pia qualis debet esse us · zz · e ·
Baptismus triplex est o · flumīus flaminis & sanguinis oē · z · s ·

Baptismus fluvii est duplex quid in aqua cui ve baptismi Johis q̄s in aq̄ & spūi & bapt̄ ꝝ ibm
Bapt̄ flumis & duplex quid in domo q̄s quid & de dormie ibidem · Cmorte ibm
Baptismi sanguinis duplex d̄ q̄s in ībulacōe q̄s in bapt̄ Johis non fuit in veritate & repacem ad
De facto baptismi qui d̄ natūtas Cveritate ibm
opualis & vbi opē eius venes locū q̄s · 28 · gl
Beatificatio opualis non est ex aqua nec ex de ancrore & datore q̄ vocat adest & opat̄ in eis ibm · h ·
De opuali signatōe ex oplacōne aque ibm
De mensuratione vestimēti hoīs ante bapt̄ ibm
in baptismo ex omne opales opatōe q̄s ibm
De forma ecclesie recepta in baptismo ibm · q ·
Hoc cuiq; bapt̄ in hoie Cuniuersis & a malis & a bonis ex confessi & hoc quātū q̄ plena ex ibm
De figuris bapt̄ in veteri lege hec ibidem · C
De hac matia vide in generatōe universitatis
Baptista fuit positus in cunctis baptis exta · z · a
Bap̄ precabat helias & ro assignat · e · o ·
Bap̄ precedebat heliseus & ro assignat ibm · e
Bap̄ finis commendatus a q̄ cuiusq; · z · x ·
Bap̄ finis ezechielis tribꝰ de eius ibm · e
De baptismo sathie vide in baptismi
Beati oculi qui videmus q̄ audiunt & intellectu facientem ve no omne · qi · a ·
De multiplicia bicuitate visionis ibidem · a · b ·
Benedictiones cum fiunt ante refectionem epulaꝝ · t · tum de cibis benedicendis · zq · e
De hac matia vide in gula Cnes · ng · h ·
Beneficia dei considerans quanta sint apud beneficia sine contulit & existens in quo o · inde mīs sine aptis & pp̄ celestia · in fine
De lege beneficij qualis est & de beneficiis dei · ng · o ·
De exhibitōe beneficiorum cui potius Cin fine erit dandum · zz · ey ·
De beneficiis dei triplicibꝰ & gradalibꝰ opualibꝰ & singularibꝰ p̄ quibꝰ omnibꝰ gratie agē debemꝰ · qq · (i) ·
Beneficia dei opalia sine quia expectatōe mīstrāt cōnis & consequatōe ibidem ·
Benignitas omnis intendenda circa dei beneficia ibm · t · s ·
Bestias quatuor quas vidit Daniel ascendentes de mari quid sign̄t sine · q · p · Cblasphemia · q1 · l
Blasphemia & cui ps & nūqua applicat̄ sibi indem
Blasphemia fit tribꝰ modis · o · cū de attributis dei ei non convenit vel cui quod sibi & alienis sibi attribuit vel eum de deo negat quod ei convenit ibm

Bonor quidam sunt pria bona quedam pria mala
quedam media vt nō de. b. ¶ Tenocoei de. 19.
Tria bona. s. formose corporis & alie eximunt in nob
Omia bona ista ex quatuor causant. s. ex fide dū ope
ra caritate iuncta & operoe collocata. 29. o
Desideror quidam sunt valde boni quidam valde-
mali quidam mediocres boni & quidā nec mali ibm
Tria sunt genera bonor. s. ultima media & ima. 29. b.
Bona temporalia quale debemus pede ibidem
Bona spualia & bona corpua ibm. b. c.
quali aligi petunt bona aligi mala. 24. e
De bonis thesaurīs contemnendis. 28. x. y
De contemptu bonor temporaliū nō du. 22. b.
Qui iuuo pejo malus est subito in bonū potest
mutari qz ope vbi vult spūs de. 30. b.
De bonis thesaurīs pupendendis & quali vult de
ea possedeī dnūs dnūmode & dimis de. 23. d
Quatuor enī sunt que ista die possunt. s. bona mūdi
ora tempus ea que pauperib largim in bona edita
& omia ista negligio nullus. qz. h. ¶ ibm. l.
Tria bona dat deus hoi. s. aiam corpus & jcō exilioes
Quatuor bona eligit deus de malis hoīb p̄ in isō ex
hoc boni meliores appareant eōdm qd ministeria comen
dat. dum qz p malos bom exercet. quapiā sz de malis
nulla sed sunt boni vel gentili qz. t.
Bonū triplex est. s. celeste spuale & temporale. m p
est glie & m gie & fortune qz. v.
De bonitate dei hois & angeli de. 26. f
Quatumcūq licite quis bona temporalia possidet
vel adipisc nisi cum eisdem bonis indigentib —
pxis cuncte voluit p mala detencōe pena p̄petua
hereditabit vt nō de. 28. f
Quatuor bona comisit nob deus videl corpus aiam
& jes temporales & tempus & de singulis istor
exiget a nob ionem de. 21. g
De hac matia dē in consideracio diuine mundus
¶ Alcimenton edoctus quid sit de. 22
Canonei quales sunt de. 14. b ¶ 14. l
Cum compat peccr ppe plures eius ppietates de
Calos quid sit nō de. 29. f.
Captiuacio intellectus est quadruplex. 21. c
Carcer quadruplex est in quo fuit Johes Baptista
s. de septi corporis ppij iudei & tyrānū de. 3. s.
Caritas sit p̄ximi deum supponentem in aliquo. is. y
Caritas sit p vestem nuptialem. 29. r
Istam vestem aliqui & aliqui non habe. o
Caritas debet incipe a deipo vt bene nō ibm

De hac vide in amor dilecto.
Castellum de mundo ppe q̄ p de. e.
De mundo primentib ad castrum ibm
Castra fortissima sunt ecclie de. 9 s. b.
Quando diabolus impugnat castrum spuale ibm
Casus hois. & pnitencie x de. 19. a. a
ibm de casu quadruplici nō de. 30. q.
Cancio quid est nō de. 31. g
Cancionū alia est impetrans alia fidemissoria ibm
Candia diaconus habens triam pnam stellar quid
Cecitas pcōris spualis causat ex ¶ sigt de. 16. k
q pcō. s. superbia auaricia ydolatria luxuria —
habundantia temporaliū de. 11. l. ¶ ibm
Cecitas mentis in sept & peior cecitate corporis
remedia. s. cōis cecitate spualem ibm de. s. & ab. p.
De hac matia vide in pcōr pcīm
Celo & gaudiū sine dolore gnes sine labore vita
sine morte vt nō de. 28. y
in celo nasci dī xpi appetunt. or. de causis ibm
Regnū celor appetit passionē x & tribulationē x & sacr
baptismi. 28. b.
De celesti dulcedine vide in deliciat consideratio
Cena multiplex. s. culpe glie pme ecclie glie
& ecclie militie vt plene nō de. 30. b
Cenar quam x fecit fuit magna sex modis ibm. c
in hac cena posuit x quinq panes & isos sigiat ibm. c
Cenam duplicem debemus deo ppe. s. corporalē
& paratā in patre & spualem ipe parate in mente
de magnitudie hui cene nō ibm. b. ¶ 30. d
Ad istam cenam debemus nos ppe tri vt nō ibm. f
Cena quadruplex est. s. corporalis spualis insequat
& celestis vt nō de. 30. dt.
quales sunt cum quib x prandet de? non cenat q. sy.
De hac matia vide in cibi enthymia
Cenus quale esset de ipm & veneno 16. y
ibm de eadem matia nō de. 23. q.
Cesar & augustus & quo die denotat. 42. l
Cibum matalem & spualem ppe debemus &
tres panes potde. s. contritionem confessionem &
satisfactionem. q. q
Cibo qz non pascunt nisi qm sunt pritate mundi
corde vnguli & celestem feminā. 24. l
in cōfectione quatuor sunt vt nō. 20. b.
De cibor sumptuositate diuitar & delicatitate
De cibis iudicendis nō. s. in iudicando ¶ 24. f
De cibis spualib vide in cena enthymia pane. s.
Clamor dei triplex est. s. gemitus spualis & simplex. s

clamamus nos cotidie · q · tibi de causis q · f
clamorem meruerunt tue dure ceruicis amor ⁊ dolor
De clamore cordis in oratione nō ibm · q · C · 14 · b
De clamore dei multiplici nō oē 90 · b
Clamant ad deum duo quidam modo · 92 · c
Claues eccle due sunt · 29 · f
Quid de potestate clauium ibm
Ad claues eccle pertinent spālia tradite petro ibm
De hac materia vide in vbo Gaddos.
Claustrale desertum sume comendat oē · 3 · b
Claustra ordinata sunt non ad otium sed ad collationem spūalem · 41 · f. C capitalia vii · g
Virtutes claustralium debet esse obediencia patiencia
De materia claustralium in vbo religiosus.
Clerici maxime arguendi sunt de pcto infidelitatis ⁊ de
malicia omicidii 22 · f.
Bona clericorum sunt bona pauperum ibm · 41 ·
De malicia clericorum vide in vbis ciuitatis platee gaddos.
Cogitacio frequens quid sit aliam sicut prius dictum
De pcto cogitacionis vide in vbo pauco - C 22 · l
pectoris vicia
Cognicio bonorum ⁊ malorum post hanc vitam 29 · b
Cognicio est triplex s. omnium dei oē · 18 · d
Nemo viator de se ipso cognoscit vtrum odio vel
amore sit dignus · 39 · b
Duo sunt homini necessaria ad salutem s. cognicio dei ⁊
sui debet homo venire ad cognicionem dei ex istarum
cognicionum adulationes auferunt · 42 · b
q̄ de cognicione sui · 42 · l
De hac materia vide in vbo considerationes contra
Columba sit tunica nive candidior quam egit 21 · c
De proprietate columbe ⁊ eius dignitate nō ibm · p
Compassio triplex nōtat · 14 · b
Quatuor oculi erant incompassibilia que iam
sed sunt compassibilia s. deus angelus celum ⁊
mors oē · 34 · q · C 22 · f
Compatti debet omnis mortuo xp̄o ministrare 43 · q ·
Complexiones hominum quatuor ⁊ earum significaciones
Concordia ⁊ pacis inter homines commendat · 16 · q ·
De concordia ⁊ vnitate malorum · 96 · b.
De concordia ⁊ consonancia armonie ⁊ quid dicatur 50 · f
De vtilitate concordie ⁊ congregacionis · 21 · f
De hac materia vide in amicicia amor congregatio
Confessionis multiplex impedimentum s. pudor
impunitas finita spes alias confitendi ⁊ desperatio
De confessione ⁊ reconciliacione peccatis q · b · c C 20 · g
De confessione s. quam ostende te sacerdoti · s · p ·

De visione ⁊ peregrinacione cogitationis oē · 9 · u
Quare debemus confiteri sacerdoti oē · 19 · c
Ad confessionem septem reddunt homines mutum · s
pudor dilacio peregrinandi spes vite longioris
differencia in penitencia peccandi ex multiplici
recidiuacione proueniens ypocrisis ⁊ vana gloria timor
pene non assumere facto impotentes vel debilitatus
⁊ mentis sine negligencia male consuetudinis ⁊
per confessionem expellit diabolum ibm · f C oē 16 · c.
Ad confessionem faciendam vir ioiabilis relaxatur
ex confessione multiplex bonum segrum C ibm · y · z ·
ibidem in fine
Si optima medicamina expectas oportet vt vulnus
retegas · 39 · f C horr ppe oē · 42 · b
De decem lepris vtrum fere est dum vent mundari sint
Quatuor sunt que faciunt hominem peccare in pecto
s. fiducia vite longioris confidencia vite alicuius
minus fiducie venie adulacio blanda · e e · f
impedimenta ad innocencie vite · 21 · h
De materia confessionis vide in peccatis penitens
Confessor bonus qualis esse debet C prima pars
22 · c · d ⁊ similiter qualis se habet erga subditos suos
ibidem in fine
De materia confessor vide in ciuitatis ciuitate gaddos
Confidens ⁊ miserius bonus opibus fatuis est 39 · a
Congregacionis vtilitas per ex oē · 21 · c ·
primo de comendacione congregationis · 98 · f
De hac materia vide in concordia
Coniuges qualiter se debent mutuo diligere · 1 · l
Coniugio per quis cui tibi de causis · 21 · c ·
De materia coniugii vide in matrimonium simplex vide
Conscientia ⁊ fama due sunt res · b · y ·
Conscientie distinccio duplex est · z · h ·
De distinccione conscientie nō · 21 · g
De conscientia bonorum ⁊ malorum nō oē · 14 · c ·
Ex conscientia bona gaudium magnum · 23 · h · C 21 · g
De construccione domus edificande ad mansionem opere ope
Quinta est domus mirum quam oportet in ciuitate eligere ·
Ad iamam conscientie ex pulsat multiplicem · 36 · d ·
Consecracio summe diuicie oē e e · f
Consideracio diuitiarum dei quanta sunt ergo nos · 19 · h ·
De sex considerationibus hominis ergo ex quibus ·
de septem considerationibus intelligencie ex quibus celi
sanctus spūalis refectionis oē · 18 · o
Consideracionem debet quis habere ad q. s. vbi finis
vbi est vbi est ⁊ vbi non est oē 23 · p ·
Consideracionem delectabilem in hoc mundo possunt

Confortate ⁊ discipulos confortet milla ō 21 · q ·

intellige q̃m bona sunt celestia · 26 · c
Considerare debemus qd non sim̃ dñi peccmr nos
cōmisse videl dispensatores pcorum facultatis alienę
considerandi sunt septem mala q̃ne sunt ¶ 31 · b
ventura pecco xpō q̃ne si eis cogitaret ad fletum fona
bilit̃ mentaret oē · 28 · c
Considerare debemus multiplicia beneficia dei · ee x · g
Quatuor considerandi sunt q̃ne peccatrem ad ihm ad
ducē solent · s consideratio xpīe flagellationis xpīe
unctionis beneficior dei & ceteror supplicior 41 · g
Considerando festis & mē dñice passionis ierusalem
hoiem a pcō · es · d
Quatuor sunt considerationes bone q̃ne mortem in
pectis ad q̃ deferunt s. opes finem bon̄ timor finem
mali gaudiū psentis boni & dolor psentis mali · ee · l
Septem considerationes hoc ut̃ere p septē horas desig
tempora tria recogitare debem̄ s. ¶ nant · 4 · s
virtutū nullam plenam tempus in quo sum̄ & finem
indicium 42 · e ·
Considerando origines multum valet ad peccatis libera
onem sine substantiam · 43 · g
De hac matia vide in bona ¶ 18 · p
2 Consilium tres sunt mali s diabolus mundus & caro
Consilium & auxilium debemus filiis nris · 3e · h ·
Consiliarium oportet esse bonum amicum & sapientem
De hac matia vide in amicus cōstat mundi · ¶ 34 · b ·
2 Consolatio instor est mis dñice passionis · 13 · l
Consolatio psentis substantie aliqm substrahit &
vitis sis multiplicia de causa · 23 · b · c
De consolatione instor & qualit̃ celestis consolatio
hic in tribz deficit vt nō eadem oē · f · 31 ·
De triplici consolatione cont̃ triplicem tristitiam · 29 · f
De ordine consolationis ponit̃ 3iegos tria exempla
Spe deus non consolat̃ eos qui vanam ¶ 26 · a
consolationem amplectunt̃ neq; pigros & remissos
Spe deus non consolat̃ duplos neq; · ¶ ibm · b ·
sentes tristitiam him̄ odii que mortem optat ibm
Tres consolationes dat spe deus cont̃ tres tribulationes
Consolationes spe dñi tria pcta impedimt ¶ ibm · c
s. superbia avaricia & luxuria oē · 21 · f
De hac matia vide in compassio lacrimis &c
2 Constituendo peccandi inducit̃ desperationem · 43 · l
De hac matia vide in peccat̃ peccm 6j^{m}
2 Contemplatiui aliqn̄ assumunt̃ q̃ quantum ad
delectationem · 6 · g ·
De contemplatiuis & eor dotibz & vigilia · 9 · a
Quo secundus contemplationis aliqn̄ substrahit · 24 · b · c

Quis contemplatiuos p̃dicare presumentes · 29 · l ·
De contemplatiuis & actiuis 3e f
Contemplationes duo tres sunt nuptiarum tres
De hac matia in cōsolatione dulcedo cor · ¶ de ea · 26 · g
Continentia est triplex · s. fa dbi & signa 30 · f
De hac matia vide in continentia cor pcō
Cophinus quid est nō oē · 18 · q
Cunctis tria debemus s. temperantiam
honestatem & pietatem & nota hic tria documenta
Quis detractatores in mensa nō ibm ¶ 38 · g
Duo continua gentilia fecit q̃ 34 · d
De continentia Quintum & potentium & non pauperū
indigentium ibm · c
Quid sign̄ p duo continua q̃ ibm · h ·
Sex gesta hom non faciant̃ duplo continuo 34 · b
De hac matia vide in cena cibus antichristi
Cor humanum est aptior ad q̃ continendū
venit filius dei oē 18 · d
Cor dupliū & indocti sign̄ p petrum in qua domen
cradit · 12 · b ·
Corda alia sunt ardentia ignis cupiditatis & gadis
mundi accendunt alia igne cupiditatis 28 · f
Quidam de corde duo tres pres ibm faciunt · o ·
Qualis cor duplum aqua mollificat · 28 ·
Qualis cor hois est natum in sinistra & respicit
ad dextram & quid p hoc sign̄ · 33 · p ·
Cor hois est — latum duplus & spectrum misericordiam
in signū q̃d debemus esse lati ad amandū celestia
& stricti ad amandū mundi 41 c
De matia cordis vide in corpore q̃ tres fontes
in quo emanabant s. aqua sanguis & lacrime oē
De corporibz glorificatis & corporibz — ¶ 12 · l
damnator 30 · c ·
De corporibz glorificatis & erunt̃ resurgentium 23 · f
Q̃ corpora damnator possint combuere & non
consumi p p quinq; exempla Augustini 23 · p
De hac matia vide in q̃ dotes ei
2 Gentilis vinum triplex voce horum allegat̃
dicens accipe secure fuge vt nō oē 2ª ¶ e · h
Quelt gentilis est magnum motivum ad deum diligendū
De hac matia vide in homo bona ds consideratio
2 Gedeye in matia cundentes vide in fides ·
Quis q̃ figurat̃ p cedron maiorum poma
triplicis substantie penitentem oē · 9 · h
2 Quis q̃ intelligit̃ p naturalem spūm animoz sones
ibm f ·
De virtute & effectibz eius ibm & similiter 28 · f

ju cuce configit dia clauis obedience zz · f
ymaginem magnu de cruce zs · d
De hac matia in passione xpi
Cupiditatis dicit quibz assimilat p e
De cupido notant quatuor exempla eq · e
De hac matia vide in auaricia diuicie
Cont cupidos odiosos nota dñm dnum n · q
Cont crudelitatem diuicie q̃ in quibz pcipua est causa gna
posita ponit dñs in deu qua cessante cessat oc zc e
propt tria vt estimat fit distributio decimaz z
oblationu rectoribz assignata · zq s
Procuratis z platis notant decem que fiebant
ciuit Samaritanu vulnerato oc li · o
Hem cuiam alia uera est valde exigit ipsius
obedientia nec sufficit tali qd oret cantaje z legat
Cont platos z cupidos fiant tres ¶ Et in fine
questiones tbr inducio o quomodo intrasti ista viuisti
ista existi eq · o
De hac matia vide in platus prelator ecie caedos
Cupidi pcor ns modum pusillani z febricitantis
z quid p ista sigt oc s · a
Cupiunt pcm quinq; modis adustiq; sepe · s · q
De cupidis pusillanis spualis no ibm · a · f
Cupiunt pulsu tripliciter aut p mansionem aut p
adustionem aut p emplastrum sic ecia spua
lia · zi · b
Cupio volenti dex sunt nenia ez e
De cupidis sepe spuit o ibm · h
Ad cupidem spualem tria requiruntur eq · q
De hac matia vide in pcm pcor vicm confessio
Cupidor z cupiente dex sunt z plura debent
considerare · zz t
Quinq; considerandi sunt in alieno pcm
quib; reprehendere ibm b
Trib de cupidis pximis quinq; notant ibm · y
qz de matia cupidis zc q
Cum pmis fenestratis est cum pde pusillani
mitratus nec hoc nec illud equitans ei · q
Cupiendor tria sunt genera ge
Reprehensor tres sunt condiciones q in fine
Tria genera prauor non pununtur ex reprehendi zi · s
Ad reprehensionem ordinatam tria requiruntur zq
Curiosi cont curiosos de diuino consilio plus qm
oporet nugantes z de responsionib; ad omnes
tales no bene z plura bona exempla oc ez · q · s
De curiositate ciboz z vestiu vide in cibus Deli
cie

Cathon abiyon z chore qualit omne cosumpti
tum de eisdem oc zz e ¶ z2 b
Dare z dabit vob · dimittite z dimittet vob
Decimaz tres q̃nt spes in vet testamento zq · f
propt tria vt estimat fit distributio decimaz z obla
cionu rectoribz assignata vt no · z4 · gi
Delicie diuicie z honores falsi odiendi z maxime
euitandi · l · a 9 ·
Delicie corporales z spuales qualit differut 10 · e ·
Horem delicatum z carnalib; deliciis assuetum
tria mala cognit · e · timor mobilitas insensi
bilitas que ptinent ppie ad paralitica vt no · el · e
Delicati non desinunt quatuor mala · e · diabo
licas tentationes diuinas suauitates suos defec
tus z impfectiones z pximor miserias z afflictiones el e
Animus dissolutus corrupte pigritie z negli
gencie z delicatz habitudinis auferr solicitudie
calore caritatis z pfectis spe inhiationis oc el ·
Quies carnalis quatuor habet comportationes qu
ont sanctis abor molicies indumentor deside
rium decor vanitas lubor z operationor el · f
Dilectio voluptuus deliciaz z gnetis ibm l
De hac matia vide in honor mundus homo sex
Denarius qualit sigt no n · f · gi
qn denario signat tria · e · matia pondus z corpspae
cium ymagine qualit p ista sigt spualit q2 · gi
qn denario dex regimur z eadem spualit in
hoc omelia q2 dy ·
De hac matia vide in homo z ymago
Dentes elephantor z pauones qualit sigt q · gi
Destendit qnus multiplicit qn peccat ei f
De destensu z assensu multiplici vide in assensus
Desertu clausthale quales flores olim protulit z · t
Desertum est multiplex vt no omne q · l ·
Desertum z mundus in uno conueniunt q dy
Duplex desertum est · e · quo ad deum z quo ad
eclm vocat desertum zi · q ¶ Horem eq · d ·
De hac matia vide in
Despacoem vero z psumpcio mee sunt due quas
anges obtinent ne gs audiat verbum dei eo · d ·
Despacoem vero indicit constrictio prandi q3 l
Detractores in mensa maxime sunt euitandi zo · s ·
Detractores sine iudicio tendunt zz f
Trib de detractoribz · z · a · d ·
Cont detractores e2 · d ·
Trib de eisdem eq · a ·
De hac matia vide in adulatores loquunt

Denocoem ⁊ dilecoem eyungunt in nob tria bona
⁊ fortune corporis ⁊ aie vide in bona 19 q.
Deus tria sibi jesjunant ⁊ gliam vindtam ⁊ indiu
gnm de eadem materia no 92 d ¶ 8 ⁊ f.
Deus enim hoi tria dedit ⁊ corpus aiam ⁊ dam
unmdialem de quor singulis pensionem 16 d.
Deus her suos paupes debiles cecos ⁊ claudos 20
Trium deo debitores sunms ⁊ fidei spei ⁊ cap
tatis / ⁊ his tribz abuntt anayus oe 92 e.
Tria bona dat deus hoi ⁊ aiam corpus ⁊ jes
ydotes 92 l.
Homo stus de deus ppt conformitatem gne est
ntt denm ⁊ hoiem 29 b.
De hac matia vide in bona homo y.
Diabolus a quibusdam non exit / ⁊ jegnestit ab
aligmbz jecedit set lento passu incedit ab aligmbz
exit jecedit ⁊ fugit 19 y.
Diabolus her tres vices ⁊ vanitatem cupiditate
⁊ carnalitatem 14 d.
Demonum triplex vexans aiam ibidem e.
Sex iaculis cui diabolus ad aiam oppugnandā
Diabol tempat magie ⁊ gentia hom ¶ ibm 8
16 a.
Opus diaboli assimilat leo latrones ibm b.
Diabolus expellit quattuor modis ad modum
serpentis 16 e.
Septem demombz vicia by exprimunt 16 p.
Diabolus de hoc tres partes ⁊ capite corpus
⁊ caudam oe 22 a a.
Diaboli cathena fabricat ex mala suggestione
mala delectatoe malo consensu ope consuetudine
⁊ necitate 22 m.
Diabolus vepe aligd vocat penus aligd rapuns
aligd porcus 21 q.
Demonum medium quid est 33 e.
Diabolus est falsus pha de peto 36 s
Diabolus assimilat latroni in umltis 21 h.
Remedia umlta cont latrones infernales ibm
Pmittit diabolus cupbis honores anayis dm
nas habundantiam ⁊ manentem pspitatem
libros eapus voluptatem or quale jeddit 92 b.
minat diabolus cont humilitate paupiatem
⁊ castitatem ibm.
Quale sit impugnand cont insultus diaboli
⁊ bnos 40 b.
Allegatoes phe hebet diabolus cont peccatorem
in judicio 41 m.

Dies sctm romanos noiant a planetis 19 m.
Diem ex tripliceu dicit habjahan 18 m.
Tres dies vel tria tpa dicy quid signt oe 8
Quattuor dies quax prima est delectatio ordta
consensus / tria malum opus mala consuetudo
est quarta 13 t.
Tres dies nisi jesipiscentis a peco 28 c
Quid p triduu signt 34 f t.
Quaje dies dicunt mali 28 l ¶ Consuetudo 40 l
Quaje dies sunt mala suggestio consensus opis
Tres dies sunt contritio cordis confessio oris
satisfactio opis oe 92 h.
Digitus dei dicit spus sctus 16 l.
P digitum intelligunt opa mitoria vel spus
sctus vel gra eius 29 q.
P digitos dei intelligun ⁊ signt eius mstica ⁊
nua 26 d ¶ signa 25 m
Dilectio patris signt ⁊ manifestat nob p unigm
De dilectoe dei 19 h
Tria sunt que pcipue contingunt in nob dilectoem
⁊ benocoem ⁊ bona fortune bona corporis bona
Quatuor sunt diligenda ex caritate ¶ 19 q.
⁊ deus alia ppter ⁊ corpus ppter 22 q.
Tria homo gemina materialis diligunt ⁊ filij amia
⁊ fides oe 29 a.
Probatio dilectois est exhibitio opis 21 a.
Qui ex diligit proximu eius anat im ibm b.
De gradibz dilectois 42 m
Diligendus est deus ex toto corde ex tota aia ex
tota mente quale aliud intelligit 21 e.
Deum non diligunt superbi hypocrite nec
anayus ibm ¶ 21 f
Dilige proximu tuu sicut te ipm quale intellit
De dilectoe dei in quattuor locis inuenit in septua
De dilectoe ⁊ timore dei ibm ¶ 26 d
De dilectoe proximi que penes ⁊ ibm e
Scipm debet quis diligere gradi ibm e
Ad diligend hoc monent naturalia ibm f
Quattuor dilectoes distinguun ibm h
Dilectio carnalis naturalis de qua non sunt mepi
tone 26 h.
Dilectio vepe fidei qua quis diligit alium ppt fide
virtute ⁊ bonitate est mitoria de qua ibm h.
In dilectoe trium tria laborare debemus ⁊ ut
mistat ut operetur ut diuet ibm ¶ ibm
Sit enim dilges deum ipm no facias tibi deos alienos
Omnis enim lex socialis hominantus ad minenta

edita fit ad monendū hoies ad diligendū ad credendū
lices ad hoies ⁊ ad fouendū pacem · q1 ·
De dilectōe pastoris egat cupiam · q9 · 0 ·
De dilectōe ymanita bona facit ⁊ sine ipa ñ facim
ad mitrum oē q3
De dilectōe in diuicias timor ⁊ cupitas
Dimittite ⁊ dimittet vob date ⁊ dabit vob q1 a
De dimittendo fit pcauti esse septuag ibm
Deste volenti tria sunt necia valde 28 · c pmo
me dist̄ndi est humilitas ibidem
De doctrina diaboli ⁊ doctrina ẋ ibm
Secm me dist̄ndi est confidencia in doctrina
mistorum ibm
Tertio me dist̄ndi est diligencia ibm f
Discipulos ẋ quatuor faciūt c. humilitas mansu
etudo timor contemptus ⁊ dilectio oē 1 · p
Discipulos confirmauit ẋ p omes sensus corpis
Discipulos cōfirmauit ẋ multi ibm · q ¶ 21 · m
Distinguere in primo loco est multiplex · q4 · g
Distinguere in loco nouissimo quid est no ibm q
Dissipant bona dm multiplicat vt no oē · z1 · a
De dissipatōe ⁊ prodigalitate 36 f
Omes non designant ex uoce ppria bij de cais · 29 · a
Diuitem mendacem pauperem superbum ⁊ crudelem
fatuum · has tres res odit deus quid p hos dīgt
Diuitem esse non est culpabile nam ¶ 16 p
diuites ⁊ potentes deus non abiecit multi enim
fuerunt diuites qui deo placuerunt sicut abrahā
De reprehensione primi diuitis ni eius ibm ¶ 29 · b ·
Diuites enim non cogitant vesti ibum pauperū
q3 vtant cōsuetudine usitatis sine ⁊ dolentes
se aliq non posse ordine Augustinus · 29 · h
Diuites non pauperes voluit dns non esse ex cā
multiplica ibm · q ·
Dines non est punitus q2 aliena rapuit oēt q2
ppria non dedit ibm · h
Informacio bona diuitum ⁊ pauperum 29 in fine
Cont malos diuites tria clamabunt in iudicio
c ego tunica ⁊ mites possidebunt q1 · m
De diuitib⁹ ⁊ potentib⁹ paucos annos sunt ẋ p · b ·
Diuicie delicie ⁊ vana honores non sunt amanda · q1 ·
De amore pecunie · n 8 ·
Diuicie dicunt spine bī 12 · x · y
Solicitudo diuiciaꝝ multa mala facit 12 · a b
Aliqui diuant diuicias aliqui vtunt illis aliqui
eis diuunt · 19 · c · t
Amor temporalium iustis est licitus 28 · f

De falsitate diuiciaꝝ ⁊ delictaꝝ 26 c
multi incidunt in culpam multiplicat ejcta diui
tias ⁊ nimis ad munus adquirendo aut aug̃o ser
uando aut indebite exponendo 29 · b
Non ipe diuicie sed abusus diuiciaꝝ fit in cā
cruciatus diuites epulatōis ibm ⁊
De diuicijs quales cum labore adquirunt cum
timore possident ⁊ cum dolore deserunt oē 33 · h
Diuicie dicunt spine pp tria 36 · b
Demon dicit pfidere diuicijs non q3 possit eas
habere sed q3 sepe p eas temptat q1 · d
Diuicie licite haberi possunt ab his qui diuitē
eis non ab his qui eis seruiunt oē q3 · g
Septem diuiciaꝝ ex quibꝰ cognoscē possumus
iustos diuiciaꝝ quibꝰ videnī esse ibm
c. sanctas redemptio captiuꝝ empcio regni celestis
prudentia panpum rex multiplicatio hoc iustus
non colligit ex diuicijs qui timet eas 23 · h
Dispensatores diuitiaꝝ nos dns esse voluit non
dnos ⁊ ideo cū voluit dat illos q1 · g
De hac malia vide in timor bona dens mundus
Docendi triplex modus est unus quid docent ore
tm quidam manu tm quidam ore ⁊ manu q1 d
Doctrina ẋ ⁊ diaboli qualib differunt · 28 · c
Dns dr q · dans unus dans unias vel dom
pdens 23 · b
Domus triplex est c. supior inferior ⁊ exterior · 28 · g
De domo multiplici nō q1 · c
De domo conducta p quas expelli ⁊ de cais 16 p
Domus tres ciuitas her ibm
Dividit enim mundus in duas familias omes
in duas domus in prima domo sunt omes cla
⁊ de ordi sunt omes sepbi 23 · c
qui expellunt hoiem a domo c. finis mala
vȳ ⁊ stultitie 23 · q
De domo ⁊ eius malia vide in alia consilia certia
Dona bī ope ord ordinant bī dicit p · g
bī dona ope ord iosept h ad optem appetices
ẋ 21 · a
De hac malia vide in ope pcta vana
Dormit diabolus opalis in tribꝰ · l ¶ 9 · l
Dormitio multiplex est alia opis alia crimis
qm dormitio est pia vacatio a spiritu mundi
ni contemplatōe dei ibm
Deus alicubi obmp dormit aliqui vigilat · 9 · l
De hac malia vide ni sompnis vigilaje
Dotes aie ⁊ corporis quales sunt 22 in fine

De dotib; corporis 28 c·
Fede in alia corpis
Magna quid sit no oc 30 ·l·
Caleedo celestis qne dat in ps̄ntia aligd dr Agga
aligd gustus aligd gutta oc 22 f
Vide in ala celum contemplacio consideracio
domit od
Quasi-missum missio quid sigt p·d·i c·
Ebriosus multa dampna sibimet infert et h
nulla po ebriosi bn disponit c no ibm
Ecclia romana in illuminacõe spiali odi cop
Ecclam habent visitacõe c in ea devote Car 2 f
misside ozoni informacõi a y c eius mse·6·d
Ecclia assimilat nauu multiplica sorie·9·b
Clauem ecclie describit quid quo ad ozo appetates
Nauis ecclie sic gubernatores 6·quatuor 9·c·d
cyntates ibm·g·
Remiges eiusdem nauis sunt angli ibidē
qui hac nam sunt tres status sine gens ecclesiastica
6·virginalis vidualis c maritimonialis ibm·6·
Ecclia figurat p classem Salamonis deferentem de
thassis auzum c argentum dentes elephantoz ic ibi
Ecclia catholica intelligit p vineam n·c
Vinea ecclie a gt demolitr ibm·9·
Ecclia vnus membris commune patit gne c x
passus in corpore suo·12·h
Ecclam non mittant p xpm qui mittant p dom
vel p crucem c sanguine vel p bona potestas. 12 b
De passus ecclie scriptur cleatur c glie ibm·8·
Ecclia assimilat mulieri primum qđ multa
Ecclia dr naus sone contrarietas Car·22·k
continentes c sustinentiae 22·9
Ecclia est celum spiale c corpus misticum c
hec tres ordines quoz primus·6·x qui illuminat
c non illuminat
Gens 6 laici illuminant c non illuminant
vt no oc 24·x· Locu 38·f
Sex modis potest quis de hac intendere ad sacra
Ecclia est domus disciplime sicut c oronis ibm
In ecclia intendendu est ozoni c doctrine ibm
Sicut ecclia est mr celum qđ est locus bonoz
c malox sic qui est locus malox·l·i mdistincte
bonos c malos colligit 29·l·
Ecclia in tres pres dividit quia est in mundo
alia in celo alia in purgatorio qđ
tres sunt pres ecclie militantis quaz una in
ago vt plan c principes alia vt in mola labo

raures alia in lecto vt contemplatoi vacantes
·9·vide in alia domus dens contemplacio sup
Clerici debent gentiles de finie mundi ppt tria 2·c
Clerici dicunt ouces xpi ppt multas omnes spetates
qu cleros tria mittant mundani 6· Car 22 f
contemptum temporalium humilitate cont
superbiam c vacuitatem cont contumeliam
Vide in contemplatiis od Car 28 c
Elementa omnia p parum infecta in pane y
fuerunt purgata·18·d·21·a
Ex quatuor elementis homo componit c ex
quatuor complexionib; constituunt homines quid p
hoc sigt qualitates
Elementa accusabunt peccatum in iudicio·9·a
Vide in creatura homo
Elemosina assimilat duplis pelli c qualis debet
debito modo terminari·12·o
De elemosina c remissione·21·m
De elemosinaz largitate 32·h· Cetenda ibm
in elemosina danda pauperib; quoz sit atten-
tum danda est elemosina quid considerandi ex
parte dantis c etiam recipientis ibm·b
De ordine elemosinas faciendi 32·m
Quatuor gentes considerant in dantib; elemo
sinam ibm c·
Elemosina debet fieri cum recta intencõe 32·c
De elemosina faciendi notant tria 32 c
Dantes est magis indigentib; ea intencõe vt
bom fiant 24·d·
De elemosina danda de his que dimittunt ibm·x·
Quis sit elemosina danda 21·h
De opib; ime vide in sua opa dilectio Car 21·s
Eloquencia c sapiencia certe sunt admodum
Exaltatio festina dampnosa c suspiciosa que
omino phibet oc 18·l·
Etates sex alii intelligunt·p·b
hos vocalcos opinor·n·l·
In omni emin etate bene vivendu est 19·o·p
De etatib; minenti virili c senili bene expen
De esse etatib; deo offerendi 21·g· Cvidis 21 b
trim de eisdem·36·9·o
De etate c statura homi p[ro] resurrectione 32·c
Evangeliste quatuor qualit assimilant·9·
Item de eisdem qualit dicunt nonnulli 32·o
Eucharistia est panis ocalis c triplicit mandu
cant indigne confidentes c recipi Car 21·l·
entes 20·a

Tres patres hostie post sacrdem qnd dicit ibm ℔
Item de indigne confitentibz ℭ dicentibz .2. 8. ℔
De missa bon ordinis ℭ mali qualit differunt ibm ℔
Canta institucois hui ordis triplex 30. b. c
Fide in ordi cena ptnis
Exaudit deus aliqn ad voluntate 7 no ad vnitatem aliqn confuse aliqn vtroq modo nliqn
uentro modo 14. 81
Xpc distulit exaudire mulierem 7 de caris ibm ff
Quatuor requiruntur ad hoc qd oro exaudiat. 24. b. c
Exaudit deus ad voluntatem ℭ non ad voluntate
petentis ℭ quos exaudit ℭ quos non exaudit no
fide in oro petre date. ℭ oe 9. c.
Exemplacoes solent fieri tribz de causis .33. 8.
Exempla virtutu nob monstrant ex. bn in comen
dacoe anne xpheriisse oe 9
De exemplis ℭ virtutibz ordis patrum .6. 8.
Exempla ℭ sta requirut in scriptuis qnantu ad
salutem necm est vt no oe 29
Fide in pscia Anapcia peccti vicia
Exorcismi Salamonis ℭ de hac matia .16. ℔
Expectacio quatul fiat deus puniendi pecti diffe
rendo magna est ipius bnficia .e. 7
Fabri quatuor de quibz zacharias .2. qnd
signat .33. d.
Falsarii sunt monete pondermi ℭ mensuraz
qui sunt ℭ qualit sunt puniendi ℭ qnd pillos
moralit signat .36. a
Femina qnd est ℭ de hac matia .1. 81
Febris est calor innaturalis a corde ℭ arteris
procedens sinoz lesens effectu 40. 9.
Septem sunt opes fetidum qnd pillas signat no
Felicitas unundana copat imbi cubie ℭ mucio
De hac matia vide in bona ℭ mudus vt no 24. f
Femina signat carnis infirmitatem .6. 34. p.
Quis cito femina ista sanctoritas expo 28. y.
p femina aliqn intelligunt quali in fide audi. 9. p.
Fletus qnd sit ℭ qnd signat moralit .14. 43.
Festa solempnia indecoz tria finiunt .6. b
Fides est fundamentum virtutu .3. 8. ℭ .8. h.
Fides est quasi oculus dexter qm p pecm excecat
De fide ℭ credulitate qualit immundum in ea desiunt
vt notat bene crisd .12. b.
Fidelis est nauis fidei vt qr magis volat tanto
magis accendit .13. x. ℭ ibm .A. d.
Ex fide impetrat salus corporalis animi spualis
De fide ℭ eius xpicolis no .14. o p

De fide spuali audimus ℭ conceptus ibi de .16. b.
In fide stipulor xpi fuerunt tres differencie .18. h.
Si comphendere no non est magnum vbi do
minat fiat qo ibi est edificatio vt no .22. b.
De fide ℭ eius modis ibm .o.
De fide ℭ eius simplicitate .22. f
Defectus fidei est occo pcti 29. 81
De necessitate aliquem est mundus ibm .h
Fides est fundamentum domus constitue .24. 81
De fide ℭ eius laude ℭ comendacoe no ibm .8. a.
De fide modica 27. p.
Fides aliena multum valet in casu .9a. 1
Tres gradus hoc fides habent quos alia virtus
s. motu incrementu ℭ psecuendi .40. ℭ
De duodecim apostolis fidei no p processum ibm
Fide vbis ℭ opibz omnis salus adquirit h. ℔ p. 9
Fides quanta bona fecit ibm .ℭ
Anagus non habet fidem opem nec caritatem de
cas in diuinis sinis 27. e. t. o
Fide in consideracio trinitas virtus
Fiducia vana multos decipit .6. e. f.
De fiducia quam in deo hoc debemus .27. p.
Filia syon triplex intelligit oe 7 h
Filia dei alia fidelis ppetua ℭ ibm
Tres filias gemit diabolus ex tribz vicijs suis
s. superbia ex vanitate. auaricia ex cupiditate.
luxuria ex carnalitate. oe .19. 8
Filius hois vocat 7 tribz de causis .2. b. 38. a.
Filii predicti possunt dici quinq genus hoim .9. f
De inordinato amore parentum erga filios .6. ℭ
Quales parentes tales plerq exeunt filii ibm
De filiis imitantibz crimen priorum ibm .o.
De filiis dei ℭ diis diaboli qualit discernit .19. 2
Tres filios habet deus .s. luciferum. adam. ℭ xpm.
Quasi filii pdiligit pcm 7 primum .28. b. ℭ .32. a
De filiis nobilium ℭ eoz vicius no 4. 9.
Flemit 7 quatuor vicibz ℭ no oe .38. a.
In ostiu vita est tempus flendi pcti .23. ℔
Angeli pacis amare flebiliter qualit intelligit
qnd de eadem matia .40. b ℭ ibm .p
Quatuor opes fletus quasi quatuor flumina
de paradisi . aiam irrigant ℭ fecundant .38.
Defienda sunt septem mala que sunt contra
pcti ibm .o
De flem xpi ad mortem amicoz . 43. 1.
De hac matia vide in lacrimis plorat compassio lacrime
Flores de matia flox vide in fossa .

Gaudium duplex est unum in presenti s. mie aliud in futuro s. iustitie. gl. 1.

De loco quod immundus dicat et eius malicia qualib. reprobat nō oē. u. 47.

Gaudium unde est quod xpianus. 31. ff

Gaudii fides quales sunt et quid faciunt. 33. ff

Gaudium unde est xp et eorum angeli ibm. 8.

Gaudent fides mendicantes sacras scripturas xpi enormamentū vel adulacoem ad sua exposita mutilantes. gl. 8.

Gaudens calidus et tepidus quid dicitur. 8. a c. 2. d

Gaudens vbi duplex in operib bonis et confort fidei

Gaudens centesimo sexagesimo et tricesimo. 12. ab ibidem. a. c

De duodecim fructib spūs sc̄i. a. 16. ff

Item de fructu centesimo sexagesimo et tricesimo hoc non fructificantes sunt et arbor fructi sine sunt quattuor sunt causa qualis aliqui pene 36. o hoies non fructificant ibm

Sine sunt cause quare quis contingat ad fructum bonoz operum perducendi ibm

Fructus diuinaz sunt quinq. 23. h

Vide in arbor diuine homo hereticus

Gaudium quod immundi habent sit periculosum. 23. g

Gaudio triplici s. mdi spiritali in psenti et beatoz in futuro 29. k

In celo est gaudium sine dolore quies sine labore vita sine morte. 28. q

Quanis gaudium sit in celo unde pccdre piissimus asserit vt patet ex pluribus bona exempla. 3. k. o

Tota ciuitas gaudet de conuersione peccatoris. 31.

De hoib mundanis et exulantis. 40. f

Vide in contemplatiua consolacio conscientia ho

Gehenna est duplex. s. ab de penis Angelus gehenne medicandi. 19. ff

De gehenna vbi sit. 34. o.

Gentilitas carnalis et spualis in bij differunt. 28. o.

Gentilitas hois quattuor sunt modi primus de ydolatris de vno sine de femina. Secundus de vno et multis. Quartus de virgine sine viro. ibm

Vide in baptismus natiuitas gentis humane et. considerat. 20. f

Gens humana quod p ordinem et unitā significat p petrū primoz patrum vanis pestib et firmat. 40. b

Qualis gentilis humana fuit cultura in naturalib p petrū primoz patrum. 41. k. Vide in alio. homo

Gratia quesit ex tribz s. ex dignitate ordinata et. pme institutione. 9. e.

Gratiam vindictam et iudicium iesu nat ubi deus. g. k. 42. d. Vide in vana gratia

Glorificatio corpoz post resurrectionem. 38. e.

De similitudine corpoz glificatoz ad corpus xp. 42. n.

De etate et statura hoim post resurrectionem ibm

Vide in corpus dotes

Gratia in vinculis ligata tenet. 3. e

De quinq gradib gratie agitis p quinq inuliebz. 4. k

Gratiam suam infundit deus diuersimode in fine

Gradu accedes qualib fieri debeant et de quinq. 13. a f

Gratia actio de regni ieiecoem. 11. p. t 21. d

Gratia recuperat p alta desideria alta ruspicia et bona opa

Gratia nil legem gratie et legem veteris testamenti. 32. g

Gratis deo seruire debemus. 39. q

De gratia accione. 42. q

Vide in beneficia bona consideratio dei xp

Gradus vel status culmandoz sunt tres. s. virginalis vidualis et matrimonialis qui dicitur p tres eros vnos. 9. gl

De septem gradibz assensionis noē. 33. r

Grauitas triplex est. s. nature culpe et gratie. 8. a c

Gulosus tribz inimicam. s. nature consuetudini et diuine ordinacoi. 29. gl

Ex gula multa mala oriuntur ibidem. f. gl

Gula compar febri cotidiane quia de facili mutatur in aliam opem pcc. s. luxurie. 40. q.

Vide in peccat peccā veniā

Hereditas celestis bet annexum omnis humilitatis obedie et ministratis. 43. r. 36. g

Hereticu possint cognosci ex doctrina multis modis hereticu dicunt lupi rapaces triplicia de eis ibm

De fructibz hereticoz nō ibm. o. 18. z

Hyci duo statuendi ad hostium tabernaculi quid significat

Histrionibz non est danda in gr̄a histriones sunt homicidia de hac malicia vide in occi. 37. h

Homo mundialis bonis ciuitatis non impletur nec habundat nec contemplatiua oculoz dulcedine nec superbia vite honoribz. 9. c

De libo arbitrio hois ante pccm et ad iam asino comparat p. f

Omnis creatura hominem allegorice triplici voce accipe sedde fuge accipe domū sedde debitum fuge cupiditatem

De hoibz mundialibz et eoz malis conditionib. 2. b

ombz. 12. 8.

De hoibz mundialibz et eoz moderata fide. 8. ho ho. u her

gnatnoz. s. corpus nam famam et temporalem

substantiam ·17· ſ.
homo de domo exijt homo exterior & homo interior quite debet esse alias non est homo & homo bestia oē·1q·c
homo ante psonem xpi q̄ cecidit ibm. a a. Triplex ab consideratē· 28· ſ.
homo p̄ hic accepi multis modis ·23· ℔
homo accipit tria a deo · & res temporales corpus animam & de singulis istor pensione regnijt · 24· ℔
Omnis homo naturaliter orte desiderat · 28· a
Homem appellat scriptura tribz modis aliqñ p̄ — naturam aliqñ p̄ culpam aliqñ p̄ infirmitate·28·b.
Aliud est dicē deus est enim hoīe & homo est enim deo ibidem & certus homo qualis ex adam nascitur monstrum est nam & contra omē naturalium ordinē & lactatu animo jugum leonino & sic de certis aliis
Quatuor modis gentiles hoīes vide in gentes ¶ 28· h. sic ibm ſ.
homo p̄ pecm̄ fuit vulneratus exercitus & in lapsu deprehensus ·29· c · homo quide dr̄ p̄ ppm̄ plura · 38· a
est · homo qui non est fit hoīs vel homo vt adam & est homo qui est fit homo & non omnis dicit omes filij ade & est homo qui est fit hoīs & non homo vt
Quales sunt illi hoīes qui non sunt omes ¶ 38· a x̄pi· 31· h.
homo comparat̄ diabolo ppē quinq; rones ibm · 17·
homo decimet̄ a tribz aliqñ & a pecō aliqñ a diabolo aliqñ a deo · 32· ℔
Stulta homo gentilis non timent ad̄e opa sua ppē · aliqua admisa & miles agricola negociator· 33· y
homo dr̄ arbor ejusa & de eius fructibz · 36· l
homo dr̄ fructus ibm
homo debet dnjre deo ex omnibz quinq; sensibz ibm
hoīs merito q̄ sunt noxia que arbori male & infructuose competunt, labor locus tempus ejectus · 36· o
hoīs non fructificantis sunt & arbores infructuose · sue sunt pene & evelli & combuni ibm · p·
Quatuor sunt cause quare aliqui hoīes non fructificant & due cause sunt quare quis conatur ad fructū bonor · 36· ℔
Quales prelatus sunt homo ante pecm̄ & qualis p̄ pecm̄ fuit multiplicit vulneratus · 41· l
Stulta homo gentilis odit deus & remanentes retrocedentes & abeuntes · 41· a
Facies & similitudine illius bruti animalis · accipit homo prauo & similem reddit expote vulpis p̄ dolositate leonis p̄ crudelitate & sic de aliis · 42· l
Sex secuntur deus in hoīe que secuntur in demonio

& · c in fine
Honoratio parentum tam in honore corporali q̄m in beneficentia · c c · d
De honoratoe parentum sex vide in precepta honores solent indude & mala · & obtatoem & acoem mortificatoem & in compassionem · 21· ℔
Honor p̄ fuit deo & exhibitus p̄ · 4
De honoribz vanis divitijs & deliciis non amandis nō oē · 41· 19· 18· o
honores divitie & delicie sunt medici fallaces 42· n vide in mundus divitie delicie ¶ 40· ſ.
Hore septem signat ibm bz consideratoes horarum. hora meridiana quid signat ibm
hospitalitas multum comendat · 28· 4·
hostis triplex est · & mundus capo dia · 63· b·
De hac malia vide in diabolus imimicus humilitas multum comendat · c · o · 12· ae · 15· ſ.
De humilitate & eius virtute · 16· e
De humilitate & benignitate x̄ · 18· ℔
cum cum humilibz habitat opus suus 28· d·
humilitas est primū modum discendi vt pz dn p̄ tria exempla 28· e
Destructus p̄ humanitate causa est vt ad gliam celestem ascendat · 28· t·
De triplici gradu humilitatis sine infirmitate · 38· h
De humilitate publicam · 39· h· 1· t
p̄ humilitate pcurit ad mirias felicitatis eone
Quanto aliquis est humilior de tanto ¶ oē· 44· h· in gra & gla est maior quod patet Damensis p̄ quatuor exempla · 44· l·
Quatuor sunt ppē que debet homo humiliari & tumor amor valor & honor ibm
humilitas bene comendat & dr̄ voluntatis non coacta vera non ficta fructuosa non dispendiosa
hilitas & hilarem differt multū 46· d· ¶ ibm
De concordia oē humilitatis ibm
humilitas custos omīm virtutū tribz debz operat & omnibz fundamento & gradibz · 43· t·
Vide in virtutes iacob Dum dormiunt videbat angelos descendentes & ascendentes qm̄ p̄ hoc dr̄ · 9· l·
Gemitus commendat̄ quinq; de causis · 19· ℔
gemitor duo sunt opes ibm · h
gemitus triplex vtilitas no ibm · ℔
Gemuerunt xp̄s ppē tria ibidem
Gemuerunt tres magni & x̄ moyses helias ibm
Suspiria tria istor sunt dia ibm · l·

De ymne ieiunij ⁊ eius defin 16 · f
De ieiunio cum eleemosina quantum valet 17 · m
Quatuor sunt genera hom que difficile ieiunium
ferre possunt · & consolestentes minutires pnd ⁊
senes · 29 B
De ieiunio ⁊ eius laude · 29 · c
Vide in abstinencia eleemosina
Ihc erebat cespitij medioribj ⁊ coram eo beste
bat · q · A
Ihc annunt quatuor modis · 6 · e
Ihc annunt duobj modis ibm · 31
Ihc non erat subiectus legi set dns legis · 8 · f
Dns ihc a aligo dicebat sba
hec ordinabit ad iram misericordem & aligo faci
ebat miracula · hec ordinabit ad misin confirma
tionis · 18 · o
Dns ihc aligo figiebat aligo occultebat aligo
se occultabat ⁊ p hec tria nob tradit exemplum
qualiter intelligit illud · apti nemo · C ibm
potest dici dns ihc nisi in opib ostd · 36 · g
Hoc nomen ihc est nucleus ange mel in ore
mbilicus in corde
Ihc inuocat⁹ exaudit in tribj modis a pcto
saluant · 22 · f
Vide in deus messias · y ·
Ignis absconsus sunt duo qua vsq; ad posterit
filios isti de captiuitate · 18 · y
De ignitate ignis multiplex ⁊ eius figuratoe
25 · f
2 ignorancia duplex ⁊ · o · ipa ⁊ inde · 6 · f
2 impedimenta bn · sunt quibj a mandator
obediencia retardam · 8 · b
Ira sunt que impedunt ne quis opalia
agere possit · o · amor carnalis duplex cordis
⁊ perplexio mentis 24 · f
2 multiplex est impedimentum a bonis opib
agendis · 33 · ab · C 20 · g
2 impedimenta quadruplex ne qs confiteat
impedimenta ab imoratoe vite sunt mco —
ptime consolatoris ⁊ pdicat delicias timor mortis
pene turbatio exitus ⁊ mens · o · odientio nego
cior mundialium 25 · h
Vide in ambulare confessio dnum incrementum
2 in patientia iephonsor exhibj cognoscit. ij. m
De patientia ypocrite vide ypocrite C fine
2 mans gra manna mala facit · 33 · s
Mna gra qualis sit vide in gra

Incrementum opale p tria impedit · 41 ·
De signis opalis incrementi no ibm
Infernus credit esse in centro the · 18 · p ·
In infernis erit ordo ibm
De penis infernalibj · 18 · o · p · ⁊ similib · 19 · f
In inferno sunt quatuor tormenta o odij oblim
onis ignis ⁊ fletus 22 · f C 29 ·
Infernus triplex p tribj gentib sine gdibj pecor
Etiam infernj deus clausit muros 28 · q vide in
Infirmitates contingunt quinq
de causis primo vt nitro incitent ppl patiam
Sedd ad custodiam virtutum ne superbia tempter
tio ad cognoscendj pecta · quarto ad dei gloriam · 6to
ad meritum pene vt no 25 · l · Vide in tribulatio ·
Ingratitudo est vicium valde odibile dee · 17 · & o ·
Ex ingratitudine multiplex malum provenit · 29 · q ·
Ppt ingratitudinem pecta amissa redeunt · 41 · f
Ingredient ⁊ egredient ⁊ pascua inuenient · qualit
intelligit iste textus oe · 22 · h ·
Inimici tes validissimi ⁊ maligissimi sunt exco
rcia ⁊ immundus · 19 · f vide in
Item de eis tanqm de falsis ypocritis oe · 36 g · h ·
Diligas amicu ⁊ odio habeas inimicu qui intell ⁊ textu no · 32 · d
Inimice remittende sunt / set ejecta hoc triplex est
distinctio vt no · 32 · B · Vide in dimittere
Illuminatio est multiplex · 17 · ab · Vide in tenebras
tenebre, platus
Innocencia duplex est · o · vt nullum oppimat
⁊ vt nisi pro ordine posse velimus · 8 · q ·
Inobediencia de hac vide in obedia
Ingratitudo de hac vide in ingrat
Instrumentum auricule tria requirit · 42 · o
Invidia comparat sibi ecclesiam quo duo horis
accidit · 46 · h ·
De invidia ⁊ eius proprietate no · 9 · p ·
Invidus est proditor deo inimicus sibi ipso pessimo
inimicus diabolo opalis amicus · 24 · b
Invidi fles suos odientes aliena sed psperant ⁊
indicant defectus non attendunt · 28 · o
De invido ⁊ eius magna miseria ibm
De proprietate invidi analy ⁊ invidi
Item invidus intendit denigrare famam anal
sape temporalem obam inimicis opprimit psonam
42 · c · vide in pcto vana
2 Ira enim quatuor gdus het · c · in alio in signo in
Vide in fide · 28 · q ·
Iouis ysaac videor sunt 4 quinq generalia ibm

ꝯa dei multiplex esse dicit. 30. f.
ꝯa ꝯ odio qualit̃ differunt. 31. g
De tribꝫ motibꝫ ire. 24. m.
De tribꝫ gḋibꝫ ire ibm
ꝯa est duplex una ex vicio alia ex virtute ibm
ꝯa accendit̃ quattuor modis ibm. f
Descriptio ire ibm
De multis malis que ex ira oriunt ibm. o.
Remedia ejus̃ ꝯam ibm. p. Cōe 29. b
ꝯa ni deo non est appetre set time quasi dr̃ qm̃ celestat̃
trem de eadem materia. 30. b
ꝯa optat̃ sibi effunde ppe eius subitu motu ibm
ꝯastat̃ dns non p effectu sꝫ p solicitudinem hois
Iudex dꝫ ꝯa considerare ni repperit Quati q. o.
dendo ꝯ qualit̃ se dꝫ here ni correctoe facienda. 24. m
De iudicando ꝯ corripiendo. 32. d.
Distinctio peccꝝ triplex est quedam sint manifesta
quedam occulta quedam media ibm. e.
Qualit̃ quis iudicabit se ipm ibm. e
Quattuor sunt que iudicem a rectitudine flectunt
s. timidꝫ tristicia spes ꝯ timor ibm. e.
Quattuor ordines erunt iudicandoꝝ in iudicio. 30. f
Sunt̃ iudices ꝯ testes veritatem obmittentes. q.
vide in iudicio mistica ꝯ correctio
Iudicium consistit ex quattuor ꝑtibus. 2. q
Octo sunt genera signoꝝ precedentiu iudicii ibm. a
Iudicium solet corripi ꝯ modis ibm. f
In extremo iudicio habebit quis tres testes cont se. 2. t
In extremo iudicio ppria condemnabunt peca. 19. e
De triplici iudicio abstinendus est mundus. 24. f
Iudicium est multiplex. 32. e
Iudicium temerarium est male iudicare de hijs que
male ꝯ bene fieri possunt ibidem. f Cap. 40. p
In iudicio extremo quattuor erunt ordines iudicandoꝝ
Iudicium venit cum quattuor columpne unitur s.
fortitudine mistica veritate ꝯ quiete. q. e
In extremo iudicio quattuor accusatores stabunt
cont peccatores s. angeli demones ppria peca cle
menta. q. a.
Vide in correctio inter signatur mistica contra Planus
Iustamentum dei triplex invenit s. p se omnipotente
p se omnientem ꝯ p se veritatem. q. o
Tres modos invadi sunt deus ibm
Iustamentum non semper durat tibi de eis. q. o
Iustitia adiunge misericordie est colenda. n. f
Forma mistice ostendit ys s. in reddendo unicuiq
quod suum est s. deo honorem proximo amorem

nobismet ipis mortificationem. 24. h.
De mistica quam immundus omittat ibidem. q
De mistica triplici no bene p lincoln. 30. a.
Iustitia sobrietꝫ ꝯ physicoꝝ ni quicq; desint ibm. b
Triplex est mistica. s. cyclis sufficiens habundans
ꝯ ibidem. b. c De mistica inferiaꝝ ibm. c
De mistica spiritumoꝝ ibm
Diffinitio mistice no ibm
De mistica excedente ibm. d
Iustitia est voluntas reddendi unicuiq quod suum
est virtute superioꝝ obediam equali timorem mise
rioꝝ sibi necessitatem ꝯ defensionem. 32. q.
Iustitia alia stricta ꝯ angusta ꝯ alia laxior alia
maxima ꝯ plena ibm
Descriptio mistice no ibidem q.
De mistica prelatoꝝ qualis esse debet ibm
Iustitia ꝯ mia dei assimilat̃. 30. b. Capa. 41.
Iustitia p̃ est cognoscere p deum p fidem sua fide
Iustitia stringit tam longe potius se ipa negnd
proximi attingere. q. e
Iustitia ꝯ mia qualit̃ causas audiunt ibm. q
vide in iudicio index nisi
Iustificare. i. de impio iustum facere p gram. 29. f.
Gratia est peccatoꝝ iustificare vel iustum facere
quod idem est qm̃ celum ꝯ stam nomi operare
omnia. 42. A. Cap. 40.
In inveniri sicut certum scientie in invenio
De floribꝫ ꝯ virtutibꝫ inventis. 2. c.
De informatoe inventi. 19. q. Cap. 6. q.
De inventoribꝫ qui dant deo inventute gratiam oe
inventi aliqui sunt liberales aliqui sunt degendes
alij mirabiles. 46. d. vide in etate scientie.
Labor. Scientia ps aliqui transierunt de labore
ad laborem alij de labore ad quietem
vel de quete ad quietem transire est impossibile
24. q
Gregorius dixerunt hominem non dici laborare sed
divine prudentie se totaliter committe q angl. q.
Tam homo debet deum temptare. 43. m
Vide in quies omnis homo finetus labor
Laquiacio triplex invenit ut no. 26. b.
Vide in flere luctus tristicia mors compassio
Lapides duo anteponunt hoies dni ꝯ incorrupti
biles. 12. l.
De iaspide lapide ꝯ eius virtute. 24. g
De saphiro lapide ꝯ eius virtute ibm. h
De adamante ꝯ eius virtute artificiali. 43. m

Latrones assimilat diabolis ppt phia · q1 · h
Venedia cont latrones inferiales ibm
Latus dei in quib consistit et qualit dr fieri · 17 · a f
Laudat deu omne creatura pt pcedens · 22 · g
Laus humana vnbra est que fugit segnentes et
segnit fugientes · qo · 1 Cee · 9 ·
Otio sunt que ad laudem dei nos sonabilit monent
De vana laude cauenda · vide in gra deus manus
gra xpi officium · Cq2 · c
Lectus de lecto voluptatis vide in deliciae anapus bo
Lepre sex sunt opes et de eaz origine signacoe · s · g · h
Leprosi spalit signant hereticos vel peccres ibm
Septem appetitus lepre corporal et spual ibm · h
Vide inuentio pcem / et 82a de 10 lepsie
Lex instituit de agendis xpho de vedendis lex dupli
cudo xphete hortando moyses tradidit mortalia que
c · sunt facienda xphe mistica que sunt intelli
genda 29 ·
Sub lege fiebant promissiones et comminacoes pmit
tebant bona dre vite temporalis · 3e · b · vide in gra
Lex inde legem moysaicam et legem gre ibm legem
impleuit y non oluit · 3e · r ·
Lex diuina est lex legum de qua fiet mentio
in exode distincti xviiij · q1
Ad hoc qd leges bene sint condite 4or requirunt · qo · 8
Causa finalis legis instituende est vt homines posset
concorditer cohabitare ibm · fi
De auctoritate et immutacoe legum et qd homines sint
equales ibm
Vide in aduocat index verbor gra Libalitas diuina
pi ex tribz · 24 · fi
Vide in beneficia bona conferta deus sub quasit
uoia scribunt in libro vite · 22 · c Cq8 · h ·
Quinq libris dicitas scribit digito dei intellectu
De libro vide et libro duoz testoz · 3e · f
Vide in scriptura lex
Lingua equina sunt xpiana cum linguaz · 19 · h ·
Lingue dedit deus triplex officium · 16 · b ·
Tres enim lingue sunt · c · diuina humana
diabolica ibm
Quib dent tres linguas hiis diebz c · adulacois
detractois et dispensionis · 22 Cq8 · m
In linguis ignis appanit ope sno triplici sono
De lingua triplici c · celesti terrestri et infernali ibm
s · ad gustum et loquelam · 29 · r ·
Per linguam qua quis loquit sufficienf ostendit
quam vanitatem profiteat · 19 · m

Locus est triplex c · gaudentium mitor et tormentor vt
paradisus pcus immundus et infernus · 24 · t
Vide in loquit
Item triplex est locus · c · infimi et vt dia medius vt
aer altus vt celum · 33 · x
De imitacoe dei qualit fiet · 36 · o
Item de eadem materia · 41 · o
De loco nouissimo qualis sit · 69 · g
Loca distumbentiu tria sunt ibm · vide in loquele
Per ista q bona deo tribut et mala sibi imputat · 90 · h
Secundo loquele potest referri ad quinq ibm
Quadruplex est pro loquendi nam aliqm loquit
bonum bene alij male alij bonum male alij
malum bene · 3e · o ·
De loquacitate et taciturnitate · 42 · p
A multiloquio cauendi est quadruplici pone ibm
Vide in lingua
Luctus est duplex p pcis xpiis vel alienis et ex
desiderio pvide celestis · 27 · f
De materia lugendi flendi et lamentandi ibm · p
Luctus est triplex c · demoniis contricois et lamen
tacois qm p oem olim in consolacoem datur · 26
Lupus est diabolus vel hereticus vel tyrannus · 22 · k
Lupi officiu est triplex · c · rapere dispge occide ibm · q ·
Lupus occipit oues tripliciter ibidem · r ·
Lupi triplices sunt · c · matutini meridiani et vesp
tini ibidem
Lupi rapaces dicunt hereticia triplici de causa · 36 · b
Luis quadruplex dent accedentib ad xpm · 31 · d
Vide in cecitas illuminacio luminum debent in
mundo · 9 · p · vide in pcta vicia adultia
Magi sunt a deo et a diabolo · 28 · e
Magi debent hec tres ordines scrutatiuum
c · recipientes pficientes et pfectos sic et xpi fuit · 39 ·
Magi multi dicunt qm diuisa et adusta docent · 41 · a
Magi falsitatis dr qm quatuor modis 42 · c
Magnum dr quatuor modis · c · altitudine et pfundi
tate latitudine et longitudine · 34 · c
Mali execrant ex lice norunt ex odore nisi manu
ex meditacoe de istis tria exempla · 9 · d
Mali honorant de timore diuicias pcedz et tribu
olim et ideo iustum est vt iuuant tripliciter de causa
ibm · d
Mali tribz lanceis vulnerabant · 6 · 9 ·
Omnis malus aut ideo vivit vt corrigat aut io
vt p ipm boni exercent · 10 · c
Mali cum bonis in ecclia ficta corone consistent ibm · q

Qansa non est deus mali ibm · l·
Qsta mala dine tes malos hospites calamon notat
s· nms in pea ignis in sim dpens in gehenne · 16· y
thorah cum malis valde nociuu est · 28
mali in celo sient boni dd michil in mundo · 23·
Sepe enim mali habundantes temporalia
possident qn ecta hoc ad mdam nformacoem · 93· d·
De malis & pbis nimiu temporancam appe
rentib; e e· 9·
Sex malicie xpo exhibite p phiseos omnib; malis
possunt applicari · 49· l·
Vide
2 admonita idem est qd dict · 16· q· 31· d· 93· c·
2 mandata sunt duanda tripliciter ex causa · 18· l·
Custodia mandator qnat ad sustepcoem ope ois
21· a·
Qui ym diligit dnem suu qualit ibm · b·
Qm mandata non dnat imminens comprobat
ibidem ff
Qm mandator unu est utilitas & omne unu esse
videre ista sibi coherent ut ona dns aliud esse non
possit · 26· d·
Mandata prime tabule non sunt nisi declaratoes
illius precepti diliges dnm deum tuu ibm · Vide
in precepta dilectio·
2 manna & exitus filior isti de egipto quid signt mora
lit notate · 19· e· 21· d· 29· l·
2 manus dei & brachiu dicit filius qz p filiu operat · 16· l·
manus dextra & sinistra porrigende unigde volenti
manducare qui scandelizat · 48· a b·
p manus voluntas operuma designat · 93· e·
Vide in oculus scandalum
2 mansuetudo triplex no pma oe · Vide in humilitas
2 maxe signt cor pcoris tripliciter sone · 9· p·
Maxe triplicit legit obediuisse xo ibm · 3·
De ppetuitib; malis no · 9· e
In malo fit comutio triplici de ca ibm · o·
2 maria virgo quatuor verbis legit locuta fuisse &
quale vice accidit glide miracln · 1· d·
De beata maria notant tria · 5· titulus magni honoris
affectus magni amoris & gladius magn dolous
9· ff·
Qui beatam virginem & eius filium fiut triplex
communio · 9· o·
2 matrimoniu de bigamis fit mam qui alioz sposa
triplici de causa bigo dolebat amissa — Vbidem
filio · 63· yy·

Qualit beata maria fit beata ni concipiendo fidem
xpi ibidem · y·
De tribus mariis filiabz anne & earu gemine · 19· a·
frem de eadem maria no · 33· a·
xpc primo appauit mari dne postea ibidem · 19· b·
Post tres marias intelligunt tres status dne tres
ptes ecclie · 8· 3· sapientes efficientes & pfectos
ibidem · c· Vide in anima
2 matrem duo comendant & pena & ea bona · 18· a·
2 mat orient est qd xpc matri dolorem non dimisit
& crucem ascendere exemplo filiis non dimittas
matri dolorem pris vel matri crucem prius ascen
dere · 9· o·
Qmatrimoniu bona qualit mites & debeant here eiga
filios · 6· a d·
xpc primo appauit mari dne post resurrectionem · 19· b·
De maria discipula eiga filiu · 24· b·
Vide in pat pacem filius
2 matrimoniu est triplex · 6· carnale animale &
medium · 6· k·
matrimoniu animale constat 2· 6· p baptismu
& primam ibm · ff·
Tria sunt bona matrimonij · 6· fides proles sacrm
ibidem · 8·
De matrimonio medio quod est inter deum & hominem
ibidem · a· b·
In matrimonio carnali est triplex vinculum ibm
Imperiale bonum triplicitum est · 6· in fidem prolem &
sacrm · 12· a c
matrimonio potest quis uti tribz de causis · 21· e·
Quib; triplex prosunt ex matrimonio que est commu
nio cum xpo · 6· fides proles & sacrm · 29· h·
Vult enim xc hec sponsam pulchram pacificam
& amore eius deuote niteretur ibidem
Tria sunt bona matrimonij · 6· fides proles & sacrm
29· c· Vide in nupcie sponsam viri xpc
2 medicus arte potest molestiam morbi tribz modis
aliqm p operatissimam aliqm p promptam aliqm
p experientiam ut no · 39· 8·
medicus curat infirmu diuersis modis sic & xc · 24· d·
medicus arte prime quesiendus est ibm · k·
Triplex genus medicine · 48· c·
medicus non semp audit infirmu ad voluntate
ibm · o· Vide in cupacde & infirmitas
medicatio· origins nullum valet ad peccus
cusstracoem sine libracoem a peccis 63· g·
De sex generib; medicatoru diuersor statuu sibi

penitudas qui debet · l· c· x
Vide ii bona bisficia dens consideracio odd x
modi multiplex est q· v· c·
modi dilexit xr· 6· h
modi amaddar· 21· d· e
memoria dilig· spualis valet ad via· 19· f·
De indigna intelligencia & voluntate· c· p·
In memoria via hec debemus ibm· Vide in
meditacio
mendacium est falsa significacio vocis cu intencõe
fallendi 26· e·
De mendacio ome fugiend & eius excusacõe· 28· p
mensa de mensa septisolemni· 34· o
mercator de iii mundi & cor mibi & applicandis· q· g
De fraude & dolo mercatoz· q· e
meres de inede optimoz· 31· p· Vide in pauper
mercenarius quid sit· 22· g· b
mercenarius qui din est civilis qui din non videt
lupum venientem fugit & latronem cum
autem videnit fugit ibidem· l·
meson potest homo quatuor modis· 23· b·
Vide in opari
messias de messia & eius aduentu in q· c q· a
ministri cognoverunt in principio ihu esse messia
mihi se milio & eius spetare nõ· 2· g· c 26· b
De multo hereticoz & damna & coz origine· 43· d
militat diabolus cum humilitatem panpitate
& castitatem· 43· b·
miracula faciunt boni & mali duplr uno modo
in fine· 28· d·
De miraculis corporalibz & spualibz p xpm fris· 7· h·
De comendacõe miraculoz x· l· q·
De pfectõe miraculoz x· ibidem· a c
De quatuor miraculis simul pcurantis in uno
loco· 16· a
De miraculis x beoud conditis· 40· m·
De duobz miraculis fris p ymagine x· 43· l·
missa boni audientis & mali in quo differunt· 28· l·
missa quid sit nõ p papistensem· 30· c·
miseria notandi qd quidam sunt qui nullam
habent miseriam & beati alij qui omnem habent
miseriam, aliqui qui nec nullas nec aliquas
habent miserias 42· g·
mia dei est magna maioz & maxia· p· d·
mia & veritas sunt eis ihu x· s· d·
De mia dei & eius imprimis· 19· r
De opibz mie nõ p pressum· 19· g·

mia merant diuinam pietatem ad miserend· o·
simplicitas misericordie recta eras· 31· c· 32· a
mia & clemencia debemus imitari pdem nrm deum
qui emendat multiplicit· ibm· b·
De mia dei ibm· c·
misericor deus multiplicit ibm
opes sunt opes mie prima est in non iudicando
sed in remittendo· 2 in elemosinas dando· 32· d g
De bis opibz mie temporalibz & spualibz· ibm· g·
ad opa mie indicium multiplicit primo ibm· f
iudicium ad opa mie p plura exempla & alia
ibidem· c·
mia & veritas misericia & pax obtulate sunt· 39· d·
Omnes scientie xpine discipline in mia & pietate
& aliqua deficiens certum & subitum capitis
pacatr & capitulabit & non meritum pibit sin &
penitear & confitear· 34· m·
De septem misericordibz nõ bis p· b· ibm· n·
De pietate & compassione ibm· q·
De mia dei & eius pprietate ibm
mia & magna mi ibm
opa sunt que faciunt proximum mie· ibm &
mia dei & eius misericia associant· 38· b·
opa michaelis xpm ad animam impendendam
· c· prodigalis amor mia dilectio filialis & mia
misericordia gemalis· 42· g·
De ope mense mie dei plura exempla· 41· b
Duo opa mie habuit nob deus qne ni pcc
libant· c· dare & dabit vob· dimittite & dimit
tet vob· q·
De remittendo fri peccanti usq; septuagesies
septies ibm
mia consistit in duobz c dimissione & date ibm· f
sion ni potencia nec ni sapia volunt nos x
ipenet imitari & odium ni mia· 43· f
Vide in / elia/misericia
missi dicunt aliqui quatuor modis· c· a deo &
proximo tm & ex se· 21· h·
De missione donoz sit vide & donoz
modicum ome modicitas triplex est· 22· b·
mola quid sit p existentes in mola vide in
asey & lectus
monstra sunt in mari & in mundo· q· d·
De monstris & monstruosis· 23· o·
De monstruositate vetis hois· 28· h· 29·
Vide ii homo
mores ex commixtõ naturaliu vitiosi· 48· c

mors grā est mors ecīa mors gehenne mors
dampnacois · 18 · h
mori p grege dimo est ꝑ omelia · 22 · q
mors lazari fuit pena ꝙ finem fecit egestatis vite
tis & penalitatis · 29 · e
mors diuitis pessima ꝙ nature culpe & pene ·
ecīe ibm · 29 ·
non ꝑ male mori qui bene vixit nec ecclesiast
De morte triplici non timenda · 6 · nature culpe
& gehenne · 31 · t
mors gnadiplex · 6 · delectacois consensus opis &
consentiendi mō · 40 · b
mors est tranquillus portus pena est malis vita
est mors pfecus · 43 · a
mors primat a corpore · 6y · bona 6 · malum
censum ꝙbium statum opm caletem &c pcm
ni ala primat 6y bona · oē · 43 · c
Vide in luctus fletus
2 mulier premens de aia fidelis vel ecclia & hoc
ppe umlta 23 · b
De vicus mulier ibm · o ·
De comendacoe mulier nō · 16 · t
De mulieribz & etate natura oē · 40 · b
Vide in
2 mundus & desyrum in quatuor conueniunt
9 · m · f
mundi finetus prima est · 2 · o ·
De cupide huius mundi odi ecīa desiderant
& de causa · 3 · x
Qua ne amorem mundi & amore dei · N · a · o
mundus assimilat magi ppe umlta · 9 · c
mundus dicit mare vallis & flumen ibm · b
mundus iste de seruu vbi omnia venalia
sunt & in quo ecīam omnt caliginose iniudie
contencois · n · m ·
mundus de cuia ecclia quia omne accidit · 12 · g
diabolus uocatur de dimo mundi · 19 · t ·
De mundi gnia non appetenda ibm
Gaudiu mundi qm periculosum est nō · 22 · g · h
mundus assimilat lune ppe plena ibm &
mundi arguendus de triplici iudicio ibm
mundana felicitas copat cumbe imbi & mucio · 29 · f
De dilectoe mundi nō oē · 21 · t
Quocienstimqz nomen ni mala digne ponit
no ostendit nisi mundi hui amatores · 21 · m fine
De contemptu mundi nō bene ꝙ pessim · 28 · y
mundus est falsus ꝓpha · 36 · q ·

De amore mundi 41 · f
De mundialibz & peccatis horis nimis contemplatiuis
quatuor ex hiis timbant · 44 · q
O mitissimus mundus & misericors qui enim offenduntur
cep homes mundi alienā opa exoluisse aliq vna
vide ni homo diuites diuicie agey · 99 · f
mundus quadruplex deo offerendus · 6 · a corde a
mam ab ore ab obsequio · 39 · q
Vide infirmus opa
mundabatur, scribe & phisei de bono alieno · 31 · e
De immutacoe nō mundi & mundi intellectu · 11 · e
mus ni pena ignis nō sum dpens ni gehenna · 16 · z
mutus dicit pcedi tribz de causis · 6 ·
Septem reddunt homem mutum ad confessionem
ibidem · c · aliquis ꝙ unus multis modis · 40 · c
Diabolus facit hominem mutum ad quatuor · 6 · Ad
dei laudem ad odium ad pcedz confessionem
ad vltī mutescentem ibm · Vide ni confessiones
Natiuitas est multiplex ꝙ ſ cayneni, sicut
Natalis in bapt dia ꝙ primam / quadra-
in octepcoe ecclie primij · quinta in octepcoe
ecclastica officij · 28 · g
Nauitas scdm cayneni habet cores · 6 · bonoz inopia
malox penaliu habundantiam & dei ipam ibm
Nauitas in bapt habet 6y expectacoe ope odi · ibm
Nauitas ꝙ primam tres habet cores · 6 · amarum
dinem in contricoe pudorem in confessione &
labore in satisfactoe ibm · m ·
Nauitas in celis tres habet cores · 6 · gaudium
sine dolore quietem sine labore vitā sine morte
De natiuitate malox plancz & bonoz ibm / Vide
Nauta de deus qz ecclie nauem · 9 · f
dem plat de nauta ecclie ver nō ibm
Nauem describit ipse quo ad ortū ppetuates · 9 · c
qui nauis volunt ire dominice & pone ibm · b
tres naues fecit deus · 6 · nauem innocenae
nauem synagoge & nauem ecclie ibm
De classe salamonis que figit ecclam quatio
detulit de thassis animam eligentem deus &c · 9 · e
p nauicellam intellige pnia ibidem · f
Due naues 6 · Simonis petri & zebedei signat
obedienciam & pacienciam · 33 · f ·
Nauis est triplex 6 · ecclie sce & pnie ibm
Vide in sca pnia ecclia
Nebula & eius ppetates que digne oē ꝙ · e ·
Necem de duplici · 32 · l
Nox de nocte & eius ppietate & qd sit p · l · 28 · e

Romeu duntis suppsimus bn de causis .20. a
Rotula alia speculatiua alia approbatiua .22. o
Romissimi diuinum de scripsit .11. y
Romissima residuatuum sunt peccata proiudi .16. s
Romissimi est triplex s. statuum gradu et loco .99. b
In nouissimo loco recumbendi est triplex de causis
Rubes de pcedente nubis et glie copat .29. ibm
Idem de eodem no de .24. fl
Rundi de mundo quadragenario et eius origine .19. b
De numis denario undenario octonario .41. b.
Rudissima et minus quid sunt de .42. fl
Rumperia quedam sunt spuales in dyoni
quedam celestes et ecclie et quales vigi sint no 99.
Rumperis de locis euangelistis .1. a.
De comendacoe imperiaq de ibm .o
In numpciis sunt quatuor consideranda .1. b
Tres imperias celebrauit deus pat filio suo .o.
In contemplacoe diuine natuie et humane
In coniunccoe xi et ecclie xi cum alia fideli 99. b
Vide in alia inordinatum vipi vbi
Cuntu quenum ad se allicienti compint se xi .9. s
Obedientia aligi debet aliquid habere de -
cetero .3. 9.
De multa obedie no p possum .b. 9.
Obedientia habet tres comites simplicitatem caritatem et concordem voluntatem .22. h.
Obedientia et pacientia orauit p matrem Simonis
et matrem zebedei
In cuius duum forma obedie me ibm .19.
Obedientia est duplex quedam stulta quedam
humilis et deuota ibm .o. ocium pigricia et desidia quanta mala faciunt .s. ad
Ociosus non est locus in celo nec in paradiso.
et ibidem .9.
De triplici miseria ociosoz .36. p.
De ociosis et tepidis 21. d.
Vide in arbor fructus homo opa
Occisio hois et diaboli multiplex est .39. b.
Occisio spualis est triplex corde ore et ope ibm .
Occisio xi et multiplex ibm
Occisio corporalis duplex est .odit lingua et
fco ibm .l.
Diabolus occidit tria genus homm ibm
De quatuor occisionibz priox legit ibm
Oculus dext et oculus sinister quid significant
.s. h.
Oculi septem sunt .o. dons spalis homis ppi

tatis facio conscientia intencio meditacio .17. b
Unos oculos het deus .o. oculum sapiencie et
oculum nue .11. fl
Xpc septem oculos leuauit in celum ad vnam
informacoem vt et nos ita faciamus ibm
De simplicitate octi .22. fl
Si oculus tuus scandelizet te quid agit .21. y
De oculo mentis et eius virtute .32. s
De oculo corporali ibm
Oculi sunt carnales et spuales .34. l.
Oculi pcoz sunt diabolus .41. b
Oculus eccle .s. pelatus vt esse compassibilior
cetis membris ibm .o.
Quando oculus dext vel sinister scandalizat
.28. s.
Vide in manus scandalum
Odiu quantu malum facit his diebz 41. o.
De odio spalis et signis odij ibm
Vide in ira immdia
Officium appetit xpc tria vel quia honorabile
vel quia leue vel facile vel quia bene remunerat
23. d.
Officiu spuale ome diuinum est triplex. nam
quoddam excitat bonam operacionem vt psalmi
quoddam laudem dei vt ympni quoddam conte
placoem celestiu vt canticu .28. b
Quatuor requiruntur in diuino officio et ducio
.o. vocis alacritas que prouenit ex cordis leti
cia oris conformitas cordis attencio recta intencio ibidem.
Oleum et oliua et mons oliueti p. o
item de oliua et oleo et eius virtute et significacoe
.21. f. 31. s. 41. 49.
Optanti volenti tria sunt necia s. nosse velle et
posse vt no de vij. d.
Optatoz tria sunt genera s. calidi frigidi et tepidi xi
Optatij boni distinguit a malis p tria signa ibm
Comparacio mee opa dei et opa diaboli .16. fl
De opibz mee no bene p possum .19. s
Opa nra aligi videntur nob esse necia aligi recta
aligi pfecta que tri ita non sunt .29. o.
De opibz mee .32. p totum
Opa sunt gentiu homm que non timent age opa sua
xpc aligna adinuenta .s. miles agricola negociator de .33. y
Deus non multum reputat multitudine opum si
deuocoem ibm .a.b. Cant.36.s
Opa de gentiu bonoz q sunt ex caritate quales assimi-

d. Oriosus est qui opus dei non exat. 31. 49. fl

De opib; mie non fiendis in celo ibm .xy.
Cour bene loquentes & non opantes ibm .y.
De opib; & gestis bonor in mortali fris ibm ¶ 30.c
In futuro seculo non erit tempus meritorie opandi
confidens ecia i opib; suis bonis salutis est .30. a.
Vide in bona. bonis. elemosina. mia
Oppssores pauperum qui malis ourt .8. y.
Item de eisdem notat .22. ff. in fine & | 28. y. & | 30.
Vide in pauper malis .y.c.
Quone melius solutr dubia qm alia inquisicois
In oronib; suis est multum considerandum .uy. h.
De matria oronis & qualis debet esse ibm .p. y.
Effectm oronis impediunt ibm ¶ 24.b.c
Quatuor requiruntr ad hoc qd oro exaudiat.
De attentoe oronis ibm .c.
Oro habet principium medium & finem ibm .d.
Oroes deo placde angelo qte diabolo inimice &
hoi nocte .24. g. h. ¶ d.
Qui orat & peccat non honorat deum oret illudat ibm
Tria impediunt orois fructm .s. indevotas fedei
repentinas dilcois & pruitas spei ibm .k.
Orat cum triplr. s. locis & temporib; debitis orando
celestia desiderando bn vivendo & bn agendo ibm.
Oro debet fieri ex cordis attentoe .30. o.
Oro debet esse lenis calida & odorifera ibm .s. ad
orom devotam q; concurrunt .s. dilcois benignitas
distincois sagacitas erroris vivacitas devotionis
exactitas .30. o.
In templo est orand vbi & cur ibm
Bona est oro cum remmo & eleo. tob .12. ibm.f.
Si oro incipiat a consideroe malor unde provenit tps
boni .s. humilitas fletus & ultionis desiderij .30. ff.
precib; ordr aliqn salus spialis aliq impetrat .qq
Oro qualis debet esse .32. e ff. ¶ f.
Sci in celo orant p nob .qq. c.
Vide in exaudit. pericio. ¶ dei oim .19.
Os dei triplr dicit .s. scriptura predicator & felnis
Os sacdotis non debet esse expositm stultis .19. l.
Vide in lingua locucio
Opus de qua natura est actal nocens .31. h.
Quem ypi os stulti non esse qm invocabit dentib;
detinendo aut impingit violenter eorumb; alios oppri
mendo aut penitr pede pximo inferendo aut alia
mat virginib; aliena rapiendo ibm.
De pprietate oris & eius aborsu notat .22. ff. g.
Paciencia que in tribz consistit & qualiter
comendatr .19. s.

De bonis exercitacoib; ad patiencia .21. e.
De pacia victa in predicatore ibm
De pacia & obedia quali agitr p duas naves .qq. y.
Vide in obedia virtutes pacie tribz modis formiter
notat .28. y. ¶ .30. a.
Palatia tria fecit deus .s. celu mundum & infernum
Palestine tria erat gentes & quid agunt ibm .c.
Panem fregit ypc erant studr cultelli .20. y.
Duodeci panes ypositois quid agunt .18. y.
Quinq panes quid agunt .30. b. c. ¶ .24. a.
Panis note vite victa eternis .s. spualis designatr
De tribz panib; in cena spiali ponendis .g
Quinq panes sunt contricio confessio remissio oris
& elemosina .21. y. ¶ Unde ibm
panes salutaris & panes diaboli sunt valde .
Quinq panes sunt cognicio sui pudor commissi .
dolor amissi timor indicij horror inferni ibm
vel panes sunt panis spialis .at pialis sacralis
martialis infernalis celestis & de quolt istor narat
ibm .k.
panis lacrimar triplicr dat ibm vel quinq panes
sunt panes nature prie lacrimar eucharistie .
denocois inde ibm .o.
vel quinq panes sunt trinor exime distincois . — horror exime pimicois / dolor inde contricois
pudor exposse confessionis .labor exime satisfoonis .
Vide in cena .cibus. eucharistia. ¶ ibm
Parabola q; est dicr .12. g.
In parabolis loquebat ypc rex de cansis ibm .
Paradisi iauua q; causa erat .20. o.
De portu paradisi & eius quiete & securitate .y. k.
Vide in ager paliticu tria mala secuntr .s. tremor
immobilitas & sigr pedicum .31.c
palisis infirmitas q; sigt .s. a. b. / patentes
De honoroe penitu not dim 6. p. ¶ ibm.
Tres penites fecit .s. celestem spualem & carnale.
De penitib; non libentib; filios a peculo spiali .
19. k.
Quatr penites debeant filios suos informare .19.
Quare penites plus diligunt filios. qm commisso .
.qq. b.
Vide. in. filius. honoracio. mandata. precepta. / plan
sci dicunt tribz modis .28. b.
Plata nre phisicos ordinatos & esseos .26. a.
phisici & unde quales fuerunt & sunt .31. c.
Item de phisicis notat .30. g.
Pasde pasde pasde dnm est petro
Pascha in hoc festo pluia fuit dns .14. c.

Pastus triplex est vt notatur .22. d.
De pastus spualib; ibm .h. q.
Pastus quadruplex est .s. eccle scripture & ghe
ibm .s. vide in ag^d eccla
Passio de passione ypi & eius matia .q. utr^m
pio omelie p longum poessu
De quinq vulnib; ypi .ra. l.
Passio ypi fuit efficaciam & virtutem in celo
mundo & in infeno .ts. c. d. Cibm .a. a.
Ypo hr portuit ypo que pruent ad passionem
fructu ypi multiplex ibm.
In passione fuit ypo totus mensus ibm .a. b.
De vulnib; & cicatricib; & matia pallus .20. y.
De meditacõe passionis & vulnm ypi quali
exercitium ad amorem .21. q.
De seppente eneo & exaltacõe ypi in cruce .28. h.
De matia crucis & passionis ypi ibm .q.
Item de matia passionis .31. ſ. .32. y
Vide in ypc.
Pastor bonus oues diligit dilectas eccl^s exceptas
pregit protectas refecit & cognoscit .22. a.
Pastoralis officij oes sunt ptes ibm .b.
Pastori tria sunt necia .c. doctrina exma hu-
exemplar^s agni & ord ibm .q.
Pastor qualis debet esse ibm.
Quando est licitu pastori fugę ibm .l.
De sedulitate & diligencia boni pastoris ibm .c.
De pastore & eius officio .12. b.
De rectitudine intencois pastoris ibm b.
Vide in cujatus platus etia cathos pdicator
Pater est triplex .s. naturalis spualis & celestis
.29. p. pm naturali debemus .f. s. busticia suppor
tacõem & honorem & hoc triplici ꝺone. primo vt
filius recipiendo. scdo vt ducimus emendemus.
tcio vt a deo indicatu ibm.
Pat^r spualis venet eam alios gerere & infirmos
supportare & pregę ibm.
Pcm celestem debem^s mutuari in statute & busa
ciendo minutos & m mia .32. b.
Vide in filius honoratis petitis.
Paupes & debiles vocant^r ad cenam .30. ſ.
In quemlibet paupe debent exandiri .y. p.
ejmodus hec duos paupes & debiles & deus suos
dicit paupes oppssores .s. q. 22. ſ Cgo. p.
De fundatoribus paupm .29. c.
In favorem ecclam paupm vel & cultus diuinus no
est aliq facienda in altius plenitudinem .42. h.

Vide in oppssores diuites. Cre dñe .y. b.
Pax triplex est dicit^r triplicem hostem .s. immundi capis
De pace mala .12. ch.
Pax q^d dat^r nob a ypo .s. pax temporis pax fratris
pax eternitatis .22. fi.
Pax mala triplex ibm .g.
Oracio pacis p y^m exhibita quis sign^r ibm .h.
De pace qm dedit & relinquit nob deus .21. y.
De pace duplici .s. inchoata & plena ibm.
Pax inimici quadruplex est ibm.
De pace quam infundit deus ibm .y.
De commendacõe pacis .32. &
Pacem triplicem habet primus homo .21. h.
Vide in.
Pcta dr capitalia p dr dona colunt^r .p. g.
A pcto duo retrahunt .s. memoria mortis ypi
& passionis dñice .q. h.
De spuali vita a pcis .ibm .l.
De oct reliquiis pcti .1. b.
De consideracõe plurim circumstantiar pcti ibm
Pctm ad mortem sepe corrupit omnes vnes die .s. h.
Septem appetitus pcti dicit^r p dr species sepe ibm
q.
Pcta emant^r quing modis ad mortem sepe ibm
Oct pcta dde duo mala sunt nob mortota .s ignō
rancia rei agendar & contemptencia noxiar .y. l.
Quing pcta capitalia causant cecitatem pctor .s.
timor cupdie pmus motus primi .ignis ira secunde feror
luxus quinta habundancia & crassitudo viene
substancie .y. b.
Remedia contra omnia ista notantur ibm .s.
De pcto & eius one & ponderositate .19. c.
Que pcta impedium effectu oronis .s. tribulacio hu
passio anxietas languor odij contemptus dei ibm
De septem pctis mortalib; que septem demonis
applicant^r .16. p. Cungne .18. a.
Pctm fit quing modis .s. corde ore ope omissione
pctm sic diffinit^r p hugonem pctm est diaboli ples
mortis patens nature corrupcõ boni p̄ncipis &
quasi deformatio hominis & reddit bestialem .19. c.
Vita cum pcto cui quib; spus sue stare non pt .s.
pctm duplicitatis equalitatis & claritatis .24. d.
Vita pcta impedit consolacionem spus sc .s. luxus
anxietas cupdia .ibm .c
Quedam pcta vexant corpus vt gula quedam
alia vt superbia quedam vtrumq; vt invidia p̄ma
pmitie in pcto suadit diabolus in homine .21.

exemplū quoꝝdam impiorum qui multū peccauerunt
vt ibi
Comit. 76. d.
magdalenam re qui tū postea plurimum exaltata
pcā potestate nec ei nec tha auferre potest
peccare potest homo p̄ce unū exire ibm. h. Cibm
Septem mala venerunt illi qui p̄ peccm mortale
a deo recedit. 21. k.
Peccm assistit lepre in genitali e spali. 22. a.
Septem pcā capitalia comitat lepre p̄pe cepte
ypocritas lepre. ibm. q.
Septem pcā capitalia notant p̄pe cepte ypocritas
ypocrisi. 24. b.
Peccm comitat lapidi quadro qui cay her facies.
e. cogitatois locutionis opis consuetudinis desp
actois ome blasphemois e pestilencia pm exemplū
. 21. g.
Duo refrenant hominem a pecc. e. considerans finem e
memoria finis pānis. 28. d.
Occasiones peccandi in gnibz psonis cum nobilitas
genis e loci amenitas. 4 e. q.
Septem spes peccm in spebz sibm comitant ibm
peccm aut donat aut dolet aut tegit ibm. s.
pcā sedent in quatuor cāsibz. 4e. s.
peccm pmittit ad dia in bona sicut a corpore
mors pmittit. 42. o.
vide in peccatoz vicia.
Pecc elongando se a deo appropinquatur ad deū. g. k
Peccm dicit origines ibm. l. Cibm. l.
Ad peccatorem debemus hēre dilectionem odim̄ compatiē
in peccm tria considerari debem. e. natura culpa
e pena ibm. Ce.
peccator peccando descendit p̄ quatuor gradus. s.
Peccm mirto sepem a bonis ad instar lepre quo
ad locū quo ad initiū e quo ad consortiū ibm. k.
Peccm non pt dare in celo nec in paradiso nec in
nido ibm.
Peccm comitat palliū e de eius contactu. s. a. b.
Inquietudo e afflictio peccm ex tribz pendit. 14. o.
Peccm ex causis p̄pe plures eius ypocritas ibm. l.
peccm ex minoris tribz de causis. 16. b.
peccatores trahit diabolus ad cumplicem p̄ cordam
de. 6. filis que dicit mala cogitat mala delectatois
malis consensus mala exitus mala consuetudo
e mala recursus peccandi. 18. c.
Abstondit se diabolus a quatuor genibz peccm. 18. d.
Delectatio qui hēnt peccm in singulis spebz peccm
effingit ne ōia dimittat cor corda penetrent. 20. aa.

Tria genera peccm non punitum et tangi ad instar
vini genus malum. s. cupidi avari luxuriosi. 23. f.
Tria genera peccm patiunt abortum. 22. g.
Contra luxuriosos angelos e cupidos ibm. 24.
Contra malum peccm ubi ipse facit. 24. f.
In peccis duo consideranda. s natura e
vicium nature dei compassio vicio sed odium. 21. e.
In peccis pertinentia tria sunt consideranda vide
e partes
De confessione peccis vtā timitas gaudet. 21. f. s.
Tres sunt spes peccm p̄ quas generaliter omnes
peccatores intelligunt. s. contemptus oculoz e cupidia carnis. 29. e
peccatores umbris modis ad deū conantur aut carnis
delectatois aut cogitatois inquietudinis aut exemplo
bonoz aut langore eleemosinam. 20. f.
Casus peccatis comitat umbris sibi. 27. b.
Comitat etiam peccm mortuus quia ad instar
mortui frigidus pondosus e fetidus est. 22. g.
Quatuor facit peccatem p̄sistere in peccm. s.
fiducia vane longanimis consideratio culpe alienę
nimia fiducia venie e adulatio blanda. 22. k.
Quatuor sunt qui solent peccatem ad idem adducere
. s. considerato p̄pe fragilitatis p̄pe magnitudinis
misericordie dei e extremi supplicii. 21. g.
Peccm capitat mortuus p̄pe tria. s. fetorem oblivionem venenum corruptionem. 42. d.
Quinq sunt vicia ad instructionem peccatis ibm. g.
Consuetudo peccandi quidem malum facit ibm. l.
Vide in bona confessio constat deus homo peccatis
reprehendi prima
Pecunia diaboli triplex est. s. delectatio i mundi
dilectio voluptas carnis affectus honoris invidia
lis. 29. g.
De pecunia e eius amore. 29. s.
Vide in dilectio.
Pene gehenne cum meditande. 19. f.
Pena triplex repbor ut notat. 10. o.
Penitentia assistit nanciscitur in qui omnes in
tantes salvant. 9. d.
De dilatio confessionis e procrastinatione pene ibm
p̄ primam horas punitas in anglos ibm. q.
Penitēs figit p̄ cernam pyrum. q. Cibm
ad primam inducim̄ duobus exemplis e premissis
quid inducim̄ ad primas vt notat. 12. a. b.
Pena aspat cupat melius vt patet p triplex
exemplum ibm. d.

Cont̃ pñam agendam allegat diabolus ꝓmittas ꝛ
fñasiones · 19 · ſt · 0 ·
De pñe innocẽe · 22 · 3 ·
Sattinitas ꝓ pñam het tres comites · 28 · 49 ¶ b ·
in cena pñe ꝓponit̃ quinq; panes ꝛ duo pisces · 30 ·
puna ds̃ natus soc sonje ꝛ gubnatonje · 33 · 9 ·
De matia penitencie ibm
Cont̃ timidos in sustinendo pñam · 29 · h ·
pñam agẽ nonnulli abhorret excusacões temꝛ
allegantes ꝛ rõeo duo facillima nre dei opa que nos
a pcõ liberant ꝙ ordinant̃ · 6 · date ꝛ dabit̃ vob
dimittite ꝛ dimittet̃ vob · 41 · a
Vide in confo pecm pcor penitens
Penitens debz ꝓ baptizan baptismo flaminis in
aqua pñe ꝛ postea remissõe · 19 · a · ¶ a · b ·
Quasi quis debet penitere ꝛ pñam agẽ ibm ·
De ordinantib; post pñam · 19 · ſt ·
De septo penitentib; notat̃ · 19 · o · 31 · y · 29 · e
Dna considerãda in penitente · 6 · natura culpe
pene ꝛ iustificãdo occulta · 31 · fi ·
Septus virtutũ ds̃ apud homes indigu reputatu
maxime sunt coram deo ꝛ eccl̃ia ibm
De instis ꝛ vere penitentib; · 31 · k ·
Qui pecm omi pfecte examinando ꝛ ipm intelli
git omi pecm nullius pcor pñ esse existimat quia
non sicut omi intelligit ille enim qui nunc est in
pcõ mortali forsitan het aliquis ds̃ si esset occasio
cadendi ꝛ tu qui nunc est in caritate hes aliquis ds̃
est causa dampnacois tibi · 39 · fi
Qui nunc cõ malus est subito in bonum poterit mu
tari ibm · b · ¶ ore ibm · g
Dimisio quidem pcorum dolorem denunciat cont;
Vide in vernalia ·
Quatuor sunt ad ducencia ad ihm · 8 · auditus ꝛ
obi dei cotus assiduitas elemosinarũ largicio ꝛ
tribulacõm multiplicatio · 21 · g ·
De gsa agmodo contricois confessionis ꝛ labore satis
factois · 42 · g ·
Vide in aqua aqua confessio catare peccor ·
Pegnus sunt ypo quinti ad quatuor · 28 · y ·
Pcõ temporalia ꝛ quales fieri debet notat̃ · 24 · b ·
petenda sunt celestia cu senore ꝛ humilitate · ibm ·
pticules use debent fieri cu pseuancia ꝛ instancia
Petentes debet esse innocencia ibm · ¶ ibm · d ·
Qui orat et peccat multiplex assistat ibm
Cum finis ois vult eyaudiri debet innocencia
Exare ꝛ mandata pmo cui tangit bonus filius

adimplere · 24 · d · ¶ ad calcem ibm · e ·
In petendo distincte debet hẽri · 8 · qm ds̃ petat qm aut
mali aliqui potunt bona aliqui mala bona aliquando
petunt bona palis ꝛ non eyaudiunt̃ ibm ·
Tria sunt petenda que ad gaudiu plenu potissime
valent · 8 · fides spes caritas · 24 · d ·
Vide in eyaudit oro · ¶ 12 ·
Petra cup̃ qui cecidit cenen dicit cor dnm ꝛ redemti
Vide in lapis cenen · ¶ 22 · b · d ·
Pet̃ deus est trina vice a ypo paste trina vice · 21 · f ·
Trin deus est pet̃ a ꝙ vade ꝓ me satanas · 31 · d ·
De pirate clauiu tradita petro principalit̃ vide in
clauis potis ·
Pignora tria debet nob deus ut bene nõ omne · 42 · o ·
pisces duo in communi ꝙ sunt eccl̃ confessar ꝛ martir
· 21 · d · ¶ ibm
Trin illi duo pisces sunt fides ꝛ spes vel spes ꝛ amor
De pisca duplici ꝛ cuius figure spiali · 33 · 8 ·
Quare pisces non capiunt impley causa est · ibm · y ·
Plorat dua trib; de causis · 27 · f ·
Puer nascens a ploratu incipit · ibm · g ·
Vide in flere lachrimatio luctus · ¶ 18 · aa ·
Pontifex dr ꝙ ypo quatuor que pertinent ad pñe ·
Officiu pontificis est ypi ibm · a · 8 ·
Vide in passio ypi ·
Populus est humanus multitudinis imp consensus
concordi corone societat̃ · 40 · f ·
Porte dei sunt quinq; sensus recte regulati · 22 · k ·
Porte diaboli sunt ibm sensus irregulat̃ regulati ibm
De custodib; portar ibm
Vide in anima sensus dua pdisus
Portus de portu pdisi ꝛ cuius quieto · 9 · k ·
Potestas omnis iudicis elucet ex unctis · 2 · l ·
De potestate ligandi atq; soluendi · 24 · k ·
De triplici potestate in eccl̃ia · 8 · in foro penali et
iudiciali ibm ·
Pot̃ spalit̃ committit regimen eccl̃ie · 33 · k ·
Vide in clauis dandis · ¶ institutionis 8 p ·
Preceptum triplex est · 8 · obligacois pbacois ꝛ —
Dna sunt precepta unius a tribz statibz eccl̃ie constituit
· 8 · dictum non licere honeste uno mo sim aliq
tribuere · 18 · y ·
In quoti precepto plura mandant̃ · 41 · 8 ·
De decem preceptis not̃ passim · 42 · k ·
Duo sunt precepta unius naturalis ibm · 41 ·
Vide in mandata ·
Predicator dr esse in voce ꝛ in vita · 28 · k ·

petenda sunt spualia cum attencõe ꝛ senore ibm · c

Predicator debet clamare tuplicr ex causa ibm · k.
Predicator debet esse contemplatiuus quam & actiuus
In predicatore desiderat requiritr · 12 · b · c · ¶ 9 · ay ·
In tercio predicatoris & vsque quo tua · 19 · a
Dicit predicantes pp commodum temporale & quasi -
cumstic glosant scripturas sacras · 19 · o ·
Informacio predicator quali se habent in predicando ·
18 · in fine ¶ sibilem · 18 · b ·
Oportet predicatorem & reprehensorem esse & mephen
Dicit predicatores denunciantes cuctes sacre scripture
pp aculeum · o · aa · in fine
Pacia valde necia est predicantib; · 21 · o ·
De predicando vbi ỹ dne vpeim ypm · 22 · b · c ·
Clerici debent & tenent predicare · 29 · b ·
Non est asimbendi predicatori vbi plicet & expe-
dit · 21 · k · y ·
Predicatores debent descendere ad altitudine predicatois
ad considerandum cue fragilitatis · 33 · l ·
Predicatis pcis debent mudam pessim exsiccam plicam
re & quid sigt spialit ibm · ay ·
Predicator & consilia et ecam precepta implere qui
ad eor implecendum alios laborat deducere · 33 · o ·
Dicit predicatores simplices & male viuentes · ibm · q ·
Quis non debet predicare ppt vanam gliam non ppt
edificacionem nr ppt fructum temporalem · set pp ·
hom edificacionem vt nr · 33 · k ·
Non fingat predicator mendacia nec scam finalis vili
pendat nec se extollat set humiliter nec semp predicet
in locis propinquis · set eciam in remotis · 33 · s ·
Si predicator toto tempe vite sue non laborauit nisi
vnam animam inferni laborauit vt nr ibm · t ·
Predicatores modernj sunt venatores set predicatores
quorum fuerunt piscatores · 33 · x ·
Oportet predicatorem pius audire & tunc alios audire
capientem prius sicut & sic alios sapientes facere
sapientem effici & sic alios vltimate ibm ·
Illi predicatores pcis fraudant qui quos predicant
male viuendo lacerant ibm ·
Quare pisces · s · ppt non capiunt a pcib; predicator
ex causa ibm · y ·
Quos ypc capit vbis sunt predicatois ibm ·
Forte predicatois multis modis ppt ibm · q ·
De his qui bene docent & non ita faciunt · 19 ·
Prelatus dr viduata eccia · 9 · f · ¶ b · c ·
Vide in prelatis cujusmodi
Prelati dormiunt tuplr aut cu torpent malicia &
cu pesolunt lasciuia vt plurimi ignorancia · 18 · e ·

Prelatus dormientib; magnu est pichu ibm · f ·
Triplex est desirus prelator · s · negligencia ignorancia
& indiscretus zelus · 18 · t ·
Dicit prelatos mutos capitose ex dicentes ibm · h ·
Dicit inquietem prelator ob qua fit sth mutuo
pp · n · l · ¶ audientib; indicenda · 12 · c ·
Vita prelator vel predicator non est a subditis vel
Quisq; emit uecia prelatis ibm · y · f ·
De pernicitate intencois prelator & pastor ibm · k ·
Glacies subiit multos prelatos · 19 · k · ¶ 18 · g ·
Informacio prelator qualit & se habent erga subditos
Quisq; informacoes prelator & mistion eccie qualit -
habent se in se & erga subditos · 29 · in fine ·
Quando hernii est plato cufuge nr · 22 · l · ¶ k ·
Arguendi sunt prelati de pcto mistica & indicio · 29 ·
Arguens prelati dicti de dispositue & administrue -
temporalium ibm · ay ·
Statutus bonor prelator tres fert comites · s · nas
centis tristiciam vulgi letiriam & dei gliam · 28 · ay ·
Statutus malor prelator · s · sil prouocent fert
tres comites · s · mis prouocntis tristiciam nascentem
letiriam & vulgi genitis angustiam ibm ·
Dicit prelatos ecos & indoctos · 32 · p ·
De plato ceco claudo gibboso & hippo ibm · q · k ·
Dicit iniquos prelatos subditos opprimentes 33 · c ·
Dicit religiosos prelatos pdonum xpi gnose assi
milentes ibm · d ·
Non dr prelatus semp missis contemplacoi & orom
set eciam transire debet ad predicacoem · 33 · k ·
Primus prelatus qui non quesit gliam suam & ab omnib;
vult ad unam ibm · q · ¶ a · e ·
Qui non est exercitatus p obediam nec pbatus p pacis
cuciam vicose regimen pcipit officij pastoralis ibm
Prelatus tenet hoiem striam & mistis lecton · 32 · g ·
Qualit prelati se debeant hoiem erga subditos ibm · g · k ·
Justicia prelator qualis esse debet in corrigendo ibm
Presumptuositas prelator de sua ppa · 34 · a · ¶ q ·
Prelatus non dr tm vacare contemplacoi vt exercitium
unam subditor omittat nec commisso vt egentis
miseriam non penetret sermo doctrine nisi opus ·
mie impendat · 19 · g ·
Ppt tria vt estimat sunt distribucio decimar & ·
oblacoim rectoribus destinata & assignata ibm ·
Negligencia & pigricia prelator sepius administrat
occasionem dissipacois · 31 · b ·
Prelati & curati sicut debent honore tua pcllere
debent vite sanctitate vt nr · 21 · l ·

plati do non dnp eloganr set ona vis accipiunt ꝛ
opa non impedint ꝓdicacois ibm. ſx.
Cura diligenciam platon ꝛ cyatos deum notant
in sanctario cyante sanctiatu. ꝛi. o.
Stulpata placoem sequt triplex malu. ꝛy. g.
portaje subditu debet platus orando compatiendo.
cyam ꝛ solicitudinem hendo ibi spualt ousdiendo
ꝛx. g. Cibm.
Seruaje debet platus subditum spe veme ei dando
ouendo ei cyam dei patam esse ad ipm ꝛcipiendꝫ
De humilitate platon ꝛ potentu ejga eos subditos
ibm. y. Cꝛg. e.
Cour platos indignos ꝓmouentes eos ꝙ populos
ꝛ alios indignos admittentes ad omnes dignitates
plati maiores compat soli qui illuiant ꝛ illumat
vt notat. ꝛg. a vide an eccia.
Cour platos ꝛ cyatos fiant gones indie indicij. e.
qno untast quomodo vigilt qno ꝛgilt. ꝛg. o.
Septem vna platon ꝛcntabunt in indicio. e. qꝫ-
nalꝫ untent ꝛ qꝫ malꝫ vigunt qꝫ alios scandali
zanejunt inuales in docendo fuejunt subditos -
oppssejunt in omb; hus ꝓsumpsent ꝛ non penitu-
ruut. ꝛg in fine. C. b.
Rectores eccie oi ꝙpin sibi subiectu recte ꝛgant-
reges vocabunt ꝛ regali dignitate ꝓdti sunt. ys
Officiu platon ꝛx est. e. subditos a pnis defendere
monb; honestis exuare legib; diuinis emendaje-
ibm.
Vita ꝛ conssatio platon quale esse debet ibm. c.
Vide in cyatus pastor ꝓdicator eccie.
Dpajare debent cyam quadruplicatam aduerti
alicui dm. ꝛ. b.
Dpajare debent hospicu aie ome cordis ibm. p.
Dpajare nos debem tupli ad ꝛceptaem spus scꝫ.
ꝛl. d.
Prescientia de duab; gomb; ꝓsbe ꝛ de bonis nisionb;
ad easdem ꝙ plura bona exempla. ꝛy. ꝛ.
Primicie de triplici gene primatay not. is. b.
Primu dr duplꝫ. e. origie ꝛ dignitate ome ꝓcedꝫ
Princeps vide in ddo rex. C. ꝛg. a.
Prophia est triplex. e. de ꝓtito fturo ꝛ ꝓsenti
.ꝛg. g.
Johes baptista fuit triplicem sensu ꝙphecie. ꝛ. e.
Qualit ꝓcnit ad dnm ꝙphie. y. b.
Pphete falsi omn diabolus minus capo. ꝛg. g.
Pphete magnis fuit ꝙpo multiplici gone. ꝛc. ſx.
De ꝙphꝫ de ꝓsenti ꝛ de fturo ꝛ de ꝓtito. ꝛ. p

De ꝙphete magno custiendo de uideis. ꝛ. d.
Pphꝫ accipit ꝓ spali gentis singulaꝛ. ꝛ. e.
Pphetisse quatuor legunt in sacꝛa scriptura. y.
Promit diabolus ois honores diuicias
habundancias ꝛ mundanam ꝓsperitatem subiectis -
cyus voluptatem set male ꝛdit. ꝛy. b.
Pspitas est tenpanda memoria aduersitatis. ꝛ. c.
Pubm qnd sit nota. ꝛy. l.
Pyrus accipit multipli in scriptura. ꝛi. g.
De dilecoe pyrum ibm. fi.
Pyramitas magis attendit penes naturalem dilec
oem qm penes capitalem equalem ibm. ſx.
Pyramitas one pmquitas ꝙ est. ꝛb. e.
Sroe ypi uteligit omis homo ibm.
Ad ypi utilitatem tua pmeut. s. dm cyectois -
consiliu ꝛ auxiliu. ꝛ. e.
De triplici compassione pyi uor. ꝛy. e.
Pyrus debent consiliu ꝛ auxiliu. ꝛe. h.
Vide in compassio dilecio ager alianeria prudeuaꝫ
ceptencia qualis sit. ꝛs. in fine
Prudens dr quasi prul videns vel a longo vide -
prudens alii pcm ibm, hoc bn notat.
Publicanꝫ qualis sit notat one. ꝛi. a.
Puer dicit multipli. ul. o.
Puer nascens a plorando incipit. ꝛy. g.
Pugnand cont ministros diaboli ꝛ malos homi
animo spualib;. yo. b. C. d.
Pulsat dns ad hostiu cordis ꝛ intrat multipli. ꝛo.
Pulsat ypo ad ianuam pcoris vel ostie multiplic
ꝛy. ay. C. dy.
Queri ypc a suis vnis triplicit laetamus. s.
ꝙ nos ypc quesi debet ibm. y.
Quodus dr quesendi ypm ibm. l. C manc. ay. o.
Quidem quesiuit y vasse quidem ero ꝛ quidem
ypc quesit dulcis modis ibm. ꝛ. C fine
Quis. qualis. qntus. de y legit vt not one. o. m
Quies multu comendat set qualit adunt. ꝛ. o.
ctm de comendacoe quietis. ꝛꝛ. y.
Qua cunt ypc que ques apperit. s. corpl sensus
animi ibm. nō de ꝓphꝫ ꝓb. xpi. ꝛo. b. m
Quidem tuserunt de labore ad laborem alij de qui
ete ad laborem alij de labore ad quietem de qete
de ad quietem tusse impossibile est. ꝛy. y.
Qua facimur horem inquietu. e. superbia auaricia
gracmida. ꝛy. y. vide in delicie labor-
Quies quid sigt vor one. qe. ſx.
Racem exigit a nob de quatuor. e. de bonis

nob̄ omissis de bonis nob̄ omissis de malis a nobis
omissis ⁊ de malis a nob̄ dimissis. 41. g.
Facies a nob̄ requiet dns et secundm̄ iudicium et dilectionem̄ imitari et solicite cū deo ambulandum̄. 41. e.
Pecia natus obediencie omnes opat mandatoz vt ele
mosina remittit ⁊ oīa. 33. b.
Pecia natus pacie omnes collectaneus malos ibm.
Ipsa pecia het diabolus vt nōt onie. 12. s.
Recipiunt̄ libent quatuor genera psonaz. 1. 12.
Reconciliacio filii offensi quali fieri debz. 15. g.
De modo reconciliacois ibm. x. et onie. 12. x.
Reiectacio omnes similiudinem in pena. 11. a.
Reddere teneri filios obediam patribz fidem ⁊ mise
ricordiam custodiam ⁊ disciplinam ⁊ disciplinam. 12. h.
Reddende deo omnes decime victimas aia. 42. g.
Vide in bona fouea deus.
Redemptio est duplex vt nota. 2. 12.
Redeunt pecia dimissa in quatuor casibz. s. ppter
odiū filii ppter apostasiam a fide ppter contemptū
confessionis ⁊ pp dolorem de pena hūa vñ ihūs
ffilios odit apostate fm̄ sanctos et fideles
penituisse piget pristina culpa redit. 41. 12.
Refugia. 1. hūm ppe. s. deserui nauem ⁊ monstrum sed
ista sequit̄ nōt onie. 9. a.
Regum celoz baptā p nouant. 2. g.
Regum celoz omnes p ecclā militante. y. a.
Regnū celeste tribz apis. ⁊ passioni. ypi asteucoi y
⁊ oloso quo quis p sanctū sanctū venerabi. 28. b.
Regnū dei quadruplex sumunt̄ in scriptura. 12. h.
Regnū celoz paupum est sic oportet vt ab eis emat̄
. 21. d.
Quatuor moneunt ad quesend̄ regnū dei. s. eternitas
spaciositas tranquillitas fertilitas. 23. b.
Regnū celoz est venale a quo adquirit̄. 23. y.
Regnū celoz aliqui p ecclā aliqui aia fidelis aliqui
apē ppe. 29. a.
Regnū celoz quatuor modis accipit̄ in scriptura aliqn
acci p sacra scriptura aliqui p aia fideli aliq p ecclā
militante aliqui p regno in eterna felicitate durante
. 1p. d. vide in celum aptē
Religiosi nominant̄ ⁊ eis minores ponunt̄. n. b.
Religio intelligit̄ p unctam qua instar unce un
diget custodia ⁊c. n. k.
De nutria religiosaz. 1. d. in fine
Cont̄ religiosos duo genus sctō abstinentiantes. g.
Religio in tribz assistat̄ nam. 9. t.
Dimissi intrant dimissis intencoibz ibm. h.

Qualit̄ ingredientem religionem se deat deye. 41. b.
Caueant maxime ne sequant̄ due filie loch. s. gula
⁊ luxuria vt notat̄ in. 2.
De sepulcro religiosi ibm. g. t.
Religiosus clanstm egrediens ambicio dignitatis
cadam mortuus computat̄. 19. s. in fine.
Religiosus p necitate fm̄ clanstm egrediens mane
⁊ mane assistat̄ ibm.
Quasi religiosi dissipant vias ad celū. 24. p.
Cont̄ platos religiosos primorum ypi gulose conse
mentes. 33. d.
De singularitate claui religiosoz. 19. q.
Religio corrupit̄ nam pp ea que sunt principalia
in oīi religione. s. ppter paupertatem obediencia
⁊ continencia. 21. b.
De corruptione religionis ad vanum vid̄ ibm.
Vide in claustm
Remissio peccoz non hz locū cum tria. s. in celo
qui ibi omnia pecca sunt dimissa neq; oīb tria. 2.
in mundo ibi cum sunt pecca penitentia. et hec locū
in tria. 2. in inferno qui ibi sunt pecca remissibilia
. 21. 12.
De remittendo fm̄ peccanti in te. 41. a
Vide in dimittere secundm̄ consilium.
Reprehensoz tres sunt codices. 14. in fine
Tria genera peccoz non possunt se reprehendi. 21. d.
ad reprehensionem ordinatam tria requiruntur. 24.
Repudium de matria repudij vide in correctio index
nota onie. 29. o.
Residuans de peculio residuantem. 16. n. s.
Respectus de respectu y qui clarus et splendidus
sunt dimissis vicibz. 44. 41.
Restitucio de restitucoe male ablatoz. 21. h.
Vide in satisfactio
Resurrectio de ipse ypi ⁊ eius matria. 11. k.
De commendatoe ⁊ effectu ipsius 19. 3.
De hoc ipsius ypi ibm. a. a.
De diuisis matriis ipsius notabilibz ibm in fine
Oportz ypm pati ⁊ resurgere ppter tria. 28 12.
ypc resurrexit velociter diuine ⁊ intrepide ibm. o.
De mist ipse spiali ibm cum suscitat̄ mortuum.
corpus helisei defuncti ypc cum ⁊ mor
tuus suscitat̄ mortuos. ibm.
ypm resurrexisse videntes credunt que spialiter
congruitibz possunt applicari ibm. t.
Duo credit aliquem cecidisse. s. mortuus ⁊ sensus ibm
Et quis stre desiderat vtili a pcō est resuscitatus

videat et heat eum et motu ibm .y.
Saltum tres mortuos .ll.a
De constituto spualiter a pco et de eius statu ibm .u
De tribz mortuis custoditis .s. in domo eyt porta
et in sepulcro quo p eos signat not. .yj. c ibm.e.
Circa custodiendam spualem nomen est notanda
ad custodiendas pcordiem quinq; sunt necia .s.
cognicio fidei confirmatas spei.
Dilectio dei et pxi eadbos ministeri eccie et ecclia
eyt qua non est pena salutans .yj.g.
Ena sunt que pbant custodiendam dam tam
corporalem qm spualem ibm.h. C.9.
Cpoenitentes abeuntes et punientes audit deus .el.
Cex cruel creat p ppm non p p upm deponi.p.f.
Cex debet legi ppm capiendo jem publicam vulte
scripm innocentem. yo.g.
pncips dei esse unum maxime a tribz vicis .s.
ab ira violencia et cupiditate munia ibm.h.
filij nobilium hus tribz vicis maxime laborant .s.
cupbia lasciuia et papina ibm .q.
Occasiones peccandi in magnis psonis solent esse.
genus nobilitas et loci amenitas ibm.
Cosa natalis et aptiolat quid sigt .lA.a.b.
De cosa filio et libano et certis floribz .2A.fi.
Sabbati crificatio dme .v.c
De sabbo et vespe sabbti .19.a.l.
Cna sabbon quid sit .21.a.
Quidam autem vocant septimanam sabbm ab otio
de quietis .19.c.
Sacdos debet os suu custe cleri .19.l.
Quinq; informacoes bone p sacdotibz et ministris
eccie .21.f. C ibm ibm k.
Sacdos peccat pecu magis ex officio qm ex.
De pcepto sacdotu qualit peccant et petunt
pcta ibm C.28.l.
De unssa bona sacdotis et mala quali differunt
De sacdotibz bel .29.c C.21.l.
De sacdote et lenta qui descendebant eadem via.
Ypc unxit leprosis cuatis vt videret os sacdotibz
quatuor de eis .g2.k.
Sacdotes indeor causa auaricie prisa inpfectos
pro claudebant iudicium legis et pfectus qui de
adulteriu p logebant .gg.qi.d.
De catusacoe pcipu notan tria ibm
Cex gena homm non sacrant dnme communio
ibm .v.
Vide in cena cibus

Saluat nos ihc xpc a pco a diabolo et a pena .g2.f.
Saluare xpc potest et uolut et vult ibm.
Vide in ihc xpc.
Samaritanus qualis sit .18.f.h.
xpc fr samaritanus .41.u. vt ibi notat.
Sci viri leta corda leta opa leta dba .yj. in fine
Sci viri padunt in mundo talia q p nassius est .11.h.
Consilia et comoratio cu scis viris iocunditas spualt
consolacoibz et ho plumbz de causis .z.b.c.d.
Tristicia qui habent viri sci in psenti psequenda est gau
dio mundi vana septem de caus .q.
Sci viri potissime tristant de tribz .2g.f.
Vir sci habent tres stultitias .s. feruentia desidera
ferentia dba et feruen opa vt nota .26.f.
Vir sci habent tres iadus et tres odores ibm.
Vir non metuunt odio hoi et infamiaq; a pfis pro
veritatem imo ex hoc magis approbant .16.q.
Qd p ex quatuor exemplis .s. lucis .odoris colons
et medici.
Sci viri appetut nasci in celo plumbz de causis .28.q.
De sctis viris et mistis .31.b.
De sompnis quete et cohestione scoz viroz .33.k.
Sci viri quidem dm hic sunt non possunt penitus
hic elongari a mundo .62.q.f corpi pondere necia
.33.p. C possint inde contingo ibm .y.
Sepm dei non tenet age bona xpc aliqua adusta que
dm spuat quo maiora a deo recepit tanto magis
illuminat et intima alia cognoscit que prius no cognos
cebat .33.a.c.
Sci viri sunt honorabiles filij dei et vriles deo .g2.g
hu scis vult tristitia h dmne bonis sicut ad bonas
lineam sca sunt .g2.d.
Sci viri p anes designant gnia celum petunt et in
his nichil agunt nichil laborant. ibm. C ibm .o.
Sci viri sone diuisas virtutu diuisis floribz cpant
Consolacoes spuales a viris scis aliqu subtrahunt
.g6.g. C.c. stinto pacis et gladio benignitatis .gg.f.
Sci viri assistant templis qua duplici corona pugnat
hic in certamine vita dulcedo animi consolacio.
Sapientia mundana eloquencie et constancie magna est
est .2A.s.
Sapiens est qui ejecta bona et mala optime iudicat
psequendis et vitandis h autem illam .g.s.q.
Quali ypc pficiebat etate sapiencia et gra .bj fine
Satisfaccio tria sunt opa satisfaccois et elemosina
rum .z.o.19.q. C 27.l.
De materia satisfaccois et restitucois male adquisitor

De illis qui satisfacere nolunt ꝑius confiteant. 40. k.
Vide in prima restitutio.
Scala xpi tres gradus habet. 26. o.
Scandalū quid sit. 9. k.
Scandalum est de fratre omittere veritas nostri proximi quam veritas relinquat. 26. q.
Et ibm nota ꝙd distinctio fratris ofhis
Scandala non vitat doctor nisey bn vivens
Quando oculus vel ma scandalizat. 98. a.
Vide in oculus.
Scia duplex sit in xpo. 8. summa et hūana no. 61
Sapia humana in q sit triplex. 8. intellectualis experimentalis et naturalis ibm.
De inordinato appetitu scie. 19. dy.
De scia aplor ante aduentū spūs scī. 19. p.
De scia animae bē. 29. g.
Omnis homo naturaliter scire desiderat. 28. a
De scia quam habent damnati. 29. x.
Secunda genitalis vanitatem. 33. g.
Scas requirit in platis contatis. 72. g.
Sont ꝑsumptes de scia. 19. a.
Vide in contatus. decima. plantus.
Scriptura plus est credere scripturis sanis qm aliquib a morte resurrectionis triplici ione. 29. b.
De scripte in esse sacre scripture. 29. q.
Sunt mendicantes et possessionatos secum scripturā omittit introducentes ꝓpter comodū temporale. 41. d.
Vide sunt eosdem notat. 19. 20. 26. a. a. in fine
Vide in liber.
Sequitur ibm sponte himles sponte pauper. 8. b.
Sensi missis intentionib; sequentibus xpm.
Morbus signat vicios blasphemia dogma fidei. 8. a
cui dum tuba eterna sint. 12. a.
Quali ihm sequi debem. 17. a. e.
Sequebant inde xm quidam ꝓpter morbos curatio quid ꝑ signos visionem quid ꝑ cibos ꝓmissionem quid ꝑ doctrinae institutem. et quid ꝓpter blasphemie allocutionem. 18. d. Comit. 42. o.
Calus scripturam triplicem nob ꝙ de ma calice. 6. ꝑ mansionem. ꝑ institutionem. et ꝑ pugnus. vt no
Semen dns attulit filius dei ad seminand. 8. semen vanitatis et gle. 18. d.
Ista scia scitt diabolus in mundo. 8. ignorantiam cuiquam et miseriam io celestis medicus venit alia tria, ipse ꝙd. 8. sapientiam gloriam et gratiam. x. g.
Seminat deus in celo in patriso et in mundo et in his tribus locis supseminant diabolus ibm. hi.

Cuius semen scriptum vt in parabola seminantis qui exiit
Que scia seminant ꝙ misit et vid virgines ibm. h. Tria.
Tria sua ꝙ misit in mundo. 8. doctrinae gle et vite.
Qui scit spualia metit et carnalia ibm. k. Ibm
ꝙ seminant dulcia scia. 12. l.
Semen dicit dns dei ppe quinq ibm
Semen duplex est. 8. dns dei et elemosine ibm. dy. langwor et
assistat seminatori ibm. o. +
Vide in opa dnm xpc.
Senectus habet secum multas miserias. 2. o.
Qualit senes et iuvenes debeant deo offerre vita
sanam. 4. p.
In senie et puericia erecte est oculi vitand. yi. o.
De seib; et eor ꝓprietatib;. 18. p.
In senectute est bn vivend. 19. o. p.
Senectus est miseria ppe quatuor ibm. p. in fine
Senectus est vitior in consiliis. 24. b.
Cum illos qui fugiant senectutem ad dei iudicium. 26.
hiy. n. seine muctatis in pcis a morte spuali
resurrexerunt unam pia certa animar morte. ee. k.
Omnes sensus hois pabilis spuali occupant. 6. de. Sensus.
Quinq sensus aīe ꝑ quinq virga bon intelligunt
. 30. k.
De omnib; quinq sensib; debem deserunt deo. 30. dy.
ad inos quinq sensus sunt custodie adhibendo ee.
porte sunt quinq sensus recte regulate. ibm. Ck.
porte diabol sunt idem quinq sensus irregulate regulat
ibm. Cey casu et ex ordine. 26. k.
Sententia potest esse unitata tribus modis. 6. ex alio
Seraphin de seraphin volante ad ysaiam.
Vide in Angelus
Seclo sigt mortem hois ppe quatuor iones. n. p.
Vel seclo sigt tempus iudicii ibm.
Sepelit quis unus. quatuor ex causis 19. t.
Sepulcrum est quintuplex. 19. k.
Sepulcra dicuntur quatuor de causis ibm.
Sepulcrum ꝙ fit nomen triplici de ca ibm. 8.
Quali sepulcrum ꝙ fit ioseph iusti no heredis ibm
Sepulti sunt ꝙ in sepulcro alieno tribus de causis
De sepulcro religiosus ibm. 8. in fine Cibm
De sepulcro helisei nota ibm. t. C29. s.
Sepultus est dives in pocnis diaboli ad mo asinum
unus ius retinet pellem caprinam dives comedit
De sepulturis ꝙ a suor ibm.
Vide in clausura religiosus.
Seppeus expellit ꝑ eor. 16. e.
Sperantem eneū quatuor signant. 28. b.

Xpc sun signatus p depentem crucem triplici sone ibm.
Serpens heus faciem virginem seduxit enim .gl. e.
Vide nichilum diabolus xpc.
Semen diaboli qui malum sit .gl. d.
Sine non possum[us] a nichilo ibm. e. fi.
Vide in officium duntic.
Signa erunt in sole luna & stellis nota[n]t .l. d. C. a.
De octo eius signor[um] p[re]dicacio iudicii notat[ur] ibm
De duodecim signis q[ue]libz iudicii ibm. e.
Signu accepit[ur] tripli. y. fi. h. q.
De signo thau. exeq[ui]et .ly. y. g. 29. st.
Signu quid est & qualit[er] curidi[tur]. y. a[y] C ibm
Tria erunt depicta i signo lenuto sup monte caligi
nosum .i. nudu .s. humilitas paupt[a]s & assp[er]tas.
Signu quezere de celo quid sit .le. h.
Signa & mirabilia ass[ta]bunt in templo aute ad
uentu[m] xpi que etiam iam ex[pa]liter ass[ta]nt i signis
ad xpc exunct de templo .is. s.
Signa & prodigia qualit[er] differ[un]t .y. o. vide i[n]dicii
Siluatores quales & q[ui] mali sunt .ye. d.
Simplicitas consist[it] in tribz .s. in aspectu in affec
tu in actu .22. f. vide in fides yppocrita.
Simis abiathe quid sit & quare sic vocat[ur] .29. l.
Sine quales sunt notat[ur] .ye. e.
Societas mala[m] periculosa & dampnosa est .y. h.
De societate bona vide in amicicia congregatis.
Solicitudo est triplex .s. sumpme prudencie ama
nde .ez. h. C vel quezat cupplus ibm
Solicitat diabolus hoiem p vo quezat nocia deinde
Sompnus vide causat[ur] .p. l. & y. e.
De sompno & somnus s[ecundu]m vigor notat[ur] .jjj. h.
Speculu facie scripture & eius signa notat[ur] .p. q.
In speculo possunt omnia vicia contempli .i. q.
Xpc sens est speculum quitin ad ultimitatem
templum .29. o.
De speculo & eius p[ro]prietate & qualit[er] in eo specu
lari debem[us] notat[ur] ibm. C f. opus
in speculo dimittitis in ypo omnia relucent e6.
Spue multu spuo nullu spuo sese
Spue ee opus quattuor hec bona sunt
Spes etiam facit tristoria contempni .i. h.
Spes cumpati saphio p[ro]p eius p[ro]prietates .21. h.
Spus sti dona solunt septem vicia capitalia .
p. g.
De duodecim fructib[us] spus .6. d.
Ecce spus ds & fortis non in spu tuo .2d. q. f.
Item de eadem materia .29. f.

De quatuor spiritib[us] .le. d. C pecu .16. p.
Septem spus negni sunt septem demonia .s. septem
Spus sanctus dabit[ur] p ypm in insufflacoe .21. q.
Discipuli ypi hu[m]erunt spm sanctu ad duos effectus aute
passionem ibm.
Spus sanctus non dabit[ur] in tam excellenti habundan
cia ante assumptionem sicut p[ri]us & hoc tribz de causis .2e. e
Paracletus spus sc[ilic]et manifestabit[ur] mundo .s. pecu
mundi mistica y & iudicii diaboli ibm. g.
Spiritus sanctus clarificabit ypm ceremoniis ibm. d.
Spus sanctus in tribz speciebz apparuit .s speciem columbe
mbis & ignis dans tres consolacoes .26. e.
Ad peccatorem spus sc[ilic]et tria sunt necessaria .21. d.
Tria sunt peccata omnia quibz spus sanctus stare non p[ote]st
ibm
Spus sanctus venit ad bonos coniugatos bonos conti
nentes & bonos contemplatiuos ibm. e.
Spus sanctus p tria confortat .21. a[y].
Spus sanctus datus fuit sub triplici spe videlicet lingue
ignea & columbe & in flatu. C .a[y].
Septem dona spus sc[ilic]et agitet p septem petras .24.
Spus sanctus aliqui dicit spus rectus aliqui spus bonus
aliqui spus principalis .es. h.
Triplicem spm oportet nos condempnare & amore
spus sc[ilic]et bene velim[us] .s. celum celestem & ypm .ye.
Vide in aqua signet. C .a.
Sponsum ypi oportet esse purificatum patrificatum &
cum sibi ut[er]entem .24. h. vide in ira
Stabulu[m] dicit p[re]sentem ecclam .21. a[y].
Stadiu[m] quid sit notat[ur] .y. d.
Status vel gen[us] saluandor[um] sunt tres .s virgi
nalis & matrimonialis qui status sigu[n]t p tres
filios viros .s. danielem noe & iob .q. e. C .s. d.
Tres sunt fidelium status .s. insipientes & p[ro]fic[ientes]. 12.
Triplex est status saluandor[um] .s. coniugator[um] vi
um & vidua[rum] ibm. C et p[ro]fector[um] .2s. f
De triplici statu eccle .s. insipientium p[ro]ficientiu
Tres sunt status sine tres eccle qui intelligu[n]t
p tres mansas .19. e.
Triplex status ecclie signat[ur] p petru[m] iohem & iacob
p petru[m] coniugati p iohem virgines p iacobum
vidue & no[n]. ip. vide in
Stellas cadere legim[us] & hoc tribz modis .2. p.
Stucio qualis sit natura no[n]. .16. (k.
Superbia tres hab filios .6. vanam gloriam accidiam &
invidiam .16. y
Quatuor sunt elatoris spes sine tumores .s. cum

ynus bonū qđ ḧet a se ḧeje estimat aut orbi datū a deo
quintus quitat aut iactat se ḧeje quos non ḧet aut cū
despectus cetis appetit singulariter videri ḧeje quos non
ḧet .ꝯ. e.

Superbia causat insensibilitatem ꝑ. ex definitum ꝑ.
e. e. ex spēs superbie epaur febri quartane .ꝯ. f.

Vide in pcm pcor vicia .

Superbus est pcor qui clamorem veritatis non
exaudit quo clamore omnis creatura nos excitat ad
dei amorem .ꝯ. b. Cobii deiect.

Diabolus facit peccatorem ondo quo ad tria .s. ad.
clamorem pauperis fiđ veritatis petentis ⁊ ad audiendū
Synderas spiritalis pcipit ex quattuor .ibi .ꝯ.

Surgit autem ꝑ penitam a morte pcī .ꝯ. b.

Quare debemus a pcō surgere ibm

Surgendū est a lecto pcī ꝑ quattuor .ꝯ. f.

De modo surgendi a pcō nota ꝑ limacon .ꝯ. f.

Item de eadem materia pendem .ꝯ. a.

Vide in resurrectio impedimenta .

Sapiencia aliqn homo aut ꝑ sapiencia aut
ignorancie aut sine pcō .ꝯ. c.

De veritate ⁊ loquacitate vide in loquacis

Actus est triplex .s. purus corporalis purus
purus spiritalis ⁊ purus spiritalis ⁊ nota .s. .d.

Talentū absconde in ista est donū intelligencie circa
rem occupare istud talentū quod posuit ⁊ studiose
quidam ad meusam .ꝯ. Cs. k.

Templum dei edificabit ex septem omnibus .ꝯ.

De templo salamonis ⁊ templo die nota ibm .b.
In templo fuerunt plura signa ⁊ mirabilia aute
aduentū ẏpi que omnia cessauerunt circa dominā
passionem ⁊ nunc spiritaliter cessant in signum qđ ẏs
exuit de templo .is. c vide in signum eccia dicta

Temporalia de bonis temporalibus hominis diligendis
Vide in amor bona mundi sollicitudo .

Tempus est multiplex .ꝯ. k.

Tempꝰ est quadrupliciter considerat .s. vt est. in
mundo in indicio in celo ⁊ in inferno ibm.

Tempa non nouerunt eccie diuine .ꝯ. k.

Quattuor tempa distinguunt .s. tempus sub legem
tempus sub lege tempꝰ sub gra tempus sub gra

Tempus plura Cꝯ. k.

Tempꝰ plangendi est in de adolescencie .ꝯ. c

Tempus prosperus exponit pcepta .ꝯ. k.

Tempꝰ presens quis est .cs. l.

Sicchil prosperus tempe est hen nichil hodie vilius
reperit .ꝯ. g.

Tria tempora respicienda ⁊ recognoscenda sunt nob .s.
preteritum presens ⁊ futurum nota .ꝯ. e.

Vide in considerationes

Cogitaciones mundissimode accidunt .ꝯ. c vel .ꝯ. c

De quattuor cogitacionibus figuris ꝑ quattuor ventos i
medio maris .s. ventus ambicionis mundie carnalis
cogitacionis ⁊ crudelitatis ibm .p.

In cogitacione sunt tria faciendā que in tempestate
magis fieri solent .ꝯ. y.

Quare spūs volunt temptari .ꝯ. f.

De remediis contra temptaciones .ꝯ. c.

De certitudine temptacionis diabolice ibm

Demonia temptacionis facit humiliorem cautiorem.
⁊ verecundiorem ibm. Cacodoc ⁊ consensu ibm

Tribus modis fit temptatio .s. suggestione delec
Diabolus temptatum ꝑ homem in tribus pcis .s. in gula
vana gla ⁊ superbia .ꝯ. d.

Temptare deum quis sit notata ibm .k.

De locis congruentibus temptacioni ibm .s.

Triplex ergo temptacionis diabolice ⁊ nota ibi k.

Remedia contra temptaciones diaboli .ibi .y.

Diabolus temptat quandoq deus permittit nec aliquid
aliud .ꝯ. y.

Alios temptat diabolus nobiles alios ignobiles ibm

Diabolus temptat imitando locum ⁊ genus tempta
cionis ibm . Cio .a.

Diabolus temptat maxime quattuor genera homi
Temptacionum alia ad malum alia ꝓbans ⁊ hoc est ꝑ
ia .g. Cioa .22. f.

Diabolus temptat homem maxime in adversitate.

Temptacio est quadruplex quia occasionaliter .s. tunc
noctumus sagina negocium ⁊ demonum insidiarum .ꝯ.
.e. vide in dia Cet exercitacio .p. .d.

Tenebre infernales sunt superiores inferiores exteriores

Tria genera animalium diligunt tenebras .c. bubo lupus ⁊
nocte quod ꝓ hoc sign .ꝯ. d. Cistus nota .ꝯ. a.

Summus ad quem medium ꝑ quos ⁊ unum ⁊ a quo de

Tertia tria tria audi vbi sui sunt auctores ꝓfecto nota
ꝯ. l. ⁊ s. c.

Tertia quadruplex in qua creatur quis sign .22. p.

Tertia oculus vitam est homo terrenalis vt nota.
ibm .s.

Tria bona ꝑ tria cognoscit .12. a .c.

Sub tria in tria sup thau qđ signat .ia. s.

Tertia vltimo fructificat primo habitu deinde
spiritu deinde vltimo fructu .2a. f.

Quidam dicit in tha quod reducta a tha & quida reducti pusillu a tha .jj. p. ¶a.e. in fine .

Triplex est tha .s. moriendi vniendi & mortuor ibm

Quidam stant insta thau alij sup thau alij nec in tha nec sup thau .jq. b. ¶qj. d.

Tripelex est tha .s. vniendi moriendi & pegrinadi vide in analytica

Testamenta 2° dicit^r p duo omnia xpi .j.q.h.

Testes tres hec quis cogit^r se in iudicio .s. deum ppam conscientiam & angelum sibi deputatu .2. c. ¶a6.g

Testes tribj modis ofidejant^r .s. natura condicoe & vnu seu solum angli sed omis etas & sexus testimoniu reddidit pho ihu nato .q.q. ¶zl.a.

Testimoniu quis^d hiat diffamacois vel accusacois

Tetragnaton sigt nomen dei ineffabile .ov.k.

Timenda dicit tria potissime videlt gehenna mors & iudiciu .ll. p. ¶cohibens .j.g.

Timor est velit quoddam frenu hoies a malo .

Timorem iudicij venturis ad iudiciu tria meditet

De timore & eius cotendacoe .21. d. ¶2.k.

Timor dei valde necius est ad salutem quia mittat ad bonu cotinuata malo .2q.q.

De timore & iustificatoe .qq. o.

Multa bona facit timor .qj. sz.

Thomas aquinas questo disp^a diuinus .21. l. ¶.g.

Traxit nos deus dupl^r .s. creando & puniendo.q.

Quasi aia attrahi debet desiderio diuine visionis .q6. g. ¶puniendo.q8.g.

Multis modis potest^r trahit nos deus .6. creando & ffinus quo ad ceu trahim^r est vinculu dilectionis .

Vide in iustitia dei .j. in fine

Transfiguratio ^y de hac materia not^r in pte omne .jj. sz.

De tribulationibj & tempestatibj sustinendj ad vtilitatem .9. l. ¶.y.

In tribulone & angustia dicit^r attendenda ibm.y.

Dicit^r tres tribulones esse immittas apostol^r xpc in triplici .26. c.

Deus flagellat filios suos quos recipit .30. sz.

Tribulones immittit deus electis suis ibm .q.

De tribulonibj quas sustinuit bs Job. jj. fi.

Ex tribulone proficit vtilitas .ee.e.

Si quis a suo peccat^r si est in mortali peccato peccat si ex^r bona opa facta fundat^r sicut se non peccati vel minimi nisi in causa alicuius dilecti vel iusti augmentandi .e8.k.

Iustificationes contingunt quinq^p de causis ibm.l.

Timitas de materia trinitatis & eius institu .28. p.

Qpa beata trinitas & virtus in diuinis pt ostendi e^t primo ex scripturar^z testimoniis ad^o & creaturar^z vestigiis & exemplis .deo posteriusis figuris quatuo ostensis miraculis ibm . ¶ibm.k.

De materia trinitatis nichil debem^s testificari nisi qd p scripturam diuinam aut p dei reuelatoem hemus.

Fides & confessio trinitatis valet ad tria vt ppt tria exempla .ibm.s.

Iustitia quis habit bom in pscrti pfecta est vano gaudio mundi & h^o.A^tem de causis .2j.g.

Iustitia est quatuor .6. voluptuosa carnalis socialis & spialis ibm .2.

De iustitia bona & mala ibm .

Iustitia est ex pte origims & ex pte mundi ibm

Iustitia tue vel ecclie corrupt^a augustie pcurris : ibm .dy.

Iustitiari debet & potest quis cum cosidat vbi fuit vbi erit vbi est & vbi non est .ibi.p.

Iustitiar^s sti viri de tribj potissime .2e.f.

Iustitia mala exsiccat ossa .2. virtute alie .40.l.

Vide in cosideracoes sti viri .

Iuba de virtute tube tubalis & effectu eius voris .2.l.

Iuba dicit plica duisa unde se .12.a.

Iuba cogitatoim solicitudinum & cogitatoz multitudo impedit a pfectoe .e8.h.

De multiplici tuba oe tube not^a ibm . ¶eum.l5f

Cepacio a tuba multu necium est se ipm salutari cupere

Vana gula de quibj intelligi debj .2e.dy.

De vana gula quinq^e mala facit .jj.g.

De vana laude hom .28.g. vide in gula

De eu de eu fone de hoc .ib.q.e.29.f.

Venenu de veneno & eius ppietate .ib.y.

Venialia pcta dicunt^r diuinti genitali pcor confessione aque aspsione iudicte cordis contritoe cruris signatoe oris clemosina pectoris tunsione oratoe vigilie & mundar^z remissione vnde dns.

Confiteor tundo pectora oro .

Signor^z ego dono p que venialia pono .29.g.

Venialia pcta cumpiunt^r febri cotidiane & assiduar^z gutte aque ajene & scabiei .40.q.

Venit ad nos deus multiplicet^r .2A.b.c. ¶.c.

Venit gnida ad ihm & ad quosdam venit sine .28.

Quidam venerit ad xpm de ppe & quidam de longe .34.fi.

Vide in adventus ppagie xpc

Ventre meu doleo vt xpticus vtar eloquio .24.m.

Veritas spūs non in spūs dns quid ista siguificet .q. ¶ .q. ¶ .cq. ¶ .q. ¶ .r.

De tribꝫ veritis validissimis .s. carne diabō ⁊ mundo

De quatuor veritis pugnantibꝫ ⁊ medio manꝫ . ibm .

Veritis austeri ⁊ veritis aquilonalis q̄ sigt . cq . d .

Quatuor venti flantes a quatuor plagis quid sigt jj . b .

Vorsum ⁊ sinsum quid sigt ibm .

Anima gegnit a veritis ⁊ a sinistris ab au ⁊ retro de cor veriti sigit quadruplicem psecucoem in ecclia ibm

De verbo vane laudis hūc notat . qs . g . ¶ .d .

Verbum dei fd audi . j . s .

De vbo ⁊ voce ⁊ eor applicatoe . e . h . ¶ .l .

Semen dicit vbum dei tpe diuꝫ fones vt not . m .

Quasi semen dicit vbum dei ibm . dj . ¶ ibm . r .

Verbum dei dicit arbus ejcta q̄m est triplex peculiꝫ p vbum sit quadruplex generacio ibm

Ejcta semen vbi triplex est peculiꝫ ibm .

De auditoribꝫ vbi dei ⁊ eor defectu in fide . m . b .

Fructus vbi est duplex . s . in aptis bonis ⁊ in confessiõ fidei ibm . a . b .

De vbis sensibꝫ ⁊ eor prima mutacoe . q . h .

In audicoe vbi dei opus virtutem concipi in custodicoe potuit in voluntate custodiri alit ibm . b .

De custodia vbi dei ibm . ¶ . q . e .

Debem audire vbm dei fideliter diligenter obedienter not

De commendacoe vbi xpi ibm . q .

De efficacia vbi cum dnicis xpi . ex . k .

Verba dulcia ignem hent existentem ad inflammacoem amoris not . ex . k .

Ex vbis xpi duodecim notabilia elicitur . x . fi .

In primitiua eccla fames fuit vbi dei nec vbi est . caritas ⁊ tanta copia q̄ fastidiu gerebat minus multꝫ in fine tamen undi fames pdicacois renouabit . jj . a .

Verba dei sunt medecine dei gemine ⁊ reliquie ibm . q .

Verbum est triplex . s . intrinsecum mentalis . conceptus ⁊ vbm doctrine sine predicatoris . jj . b .

Et ibi notat illud ysaie quomo imber descendit ⁊c

De nubibꝫ comminacionis vbi ad esaiam . eq . h .

Qualit vbm dei glose reficit manducantem ibm .

De visione ⁊ esse eterne scripture notat ibm q .

Vide in despectu ¶ corde quia in facie . ibm .

Verecundia het dispositu cor pauoris ad penitentiam

Veritas ⁊ una sint vie ihu xpi . s . d .

Veritas cupat lucri odore ⁊ sepore . is . b .

Veritas est odiosa cuꝑb lucriosis ⁊ cautis . ibm

Veritas si het filiu nichil metu nichil mutoni in pserti q̄ vitas non est . z6 . d .

Veritas est adequacio rei ⁊ rei ⁊ sic non est in anima vbi umbra nec in alia pulsa ibm . e .

Triplex est veritas . s . vite doctrine ⁊ iustitie . zō . j .

Veritas scribit in intellectu digito dei in quinq; libris 28 . h .

De libera defensione virtutis . g6 . b .

Magist fortitudis de quatuor modis p mendacium in secundo . odio virtutem dei tercio tertio virtutem pdicandi . quarto virtutem no defendendo . 42 . c .

Vitium tria sunt genera q̄ est remorsus conscientie vicia carnalia fl . pcta spualia q̄ nulla habent delectacoem set aiam cruciant vt immundia nequicia ⁊ tristicia . 55 .

Vestes soleant homines defensare tribꝫ de causis . j . o

Vna genus vestium repbat aptius . j . dj .

Vestes sponso consimiles quando debent . e . q .

De reprehensione vestium liuius . 29 . c .

In duplici vestium sunt quinq; reprehensa . s . superbia . multiplicitas . curiositas . inhonestas ejus status vel ordinem ⁊ ostentacio . 29 . d . ¶ . ibm . e .

Deus dz homo gliari in veste respiciendo ad tria .

De veste homis aute peccatu notat ibm .

Extensacio quadruplex a prohibito vestium ibm

Vestis omnis triplex de sine ⁊ est omissata locucio ornata

ornata cessatio et ornata opa . jo . b .

Vestis imperialis dicit caritas quia tegit multitudinem pcoꝝ . e9 . s .

De veste caritatis potius . q . admiracoes ibm .

Aliqui recipiunt vestem imperialem . aliqui coronant . aliqui peripiunt . ibm . ¶ eligat veste ibm

homo aut ordo locu eligat vestem aut status veste

Via dnm quatuor spaciat . e . o .

Triplex est via ejectatis obliqua ⁊ recta ibm .

Qualit via dirigi ⁊ spaciari debet ibm .

Triplex est via . s . homm demonum ⁊ angelorum . s . c .

Vie filiorum ade in uicitate ⁊ cupiditate dstant ibm

Vie angelorum quales sunt ibm

Vie ihu xpi dunt una ⁊ directas ibm

Via recus qui semen recidit est cor vanitate ⁊ voluptati expertum . 12 . g . ¶ dissipatoꝝ . p .

Qualit via ⁊ semita ducentes ad celu dunt .

Viam p quam ascendit docuit ꝑ vbo ⁊ exemplo

De septē viis ꝑ quas fec ⁊ facit ibm . c ¶ 2c . b .

Vie p qs xpc ad nos venit fuerunt humilitas . pietas ⁊ paupertas . 71 . a .

De via penali ⁊ via sensuali ibm . c ¶ ad celu ibm

Quadri ⁊ via . s . ad nascendu ad lumbu ad pgatoriu

Asta est via que ducit ad vitam quasi itellig. 97. 2 ¶ s.
Triplex est via .s. ad dextram ad sinistram 7 media ibm
Triplex est via que ducit ad creatorem .s. naturā — scripturā 7 creaturā .29. l.
Vide in ascensus

Vicia quatuor dīgū p quatuor bestias ascendentes de mē mari .s anubicis immundā carnalis concupiscentia 7 crudelitas .9. p. ¶ Iugulum 7 superbia .xi. q.
Vna sunt mali vindemiatores vineę dei .s. auaricia
Quatuor vicia demolliū vineā ecclie .s. astutia — hereticor pessima principiū superbia 7 auaricia prelator 7 hipocrisis pcor ibm.
De magnitudo sex vicior .119. d.
De septem viciis capitalib; 7 septem demonib; applicand .16. p. ¶ et auaricie .18. b.
Tnb; vicius est vetustas odiosa .s. superbie luxurie
De cōmixtiōe vicior cum virtutib; .19. d.
De quatuor vicius assistatis quatuor ventis .20. t.
De viciis mulieru .24. o.
Vicia subiector aliqn subtrahit in vestigando aliqn leuit punienda aliqn vehemēt obmittenda .28. q. ¶ 28. b.
Aliqn vincunt vicia 7 aliqn succumbūt viciis
Que vicia intelliguntr p villam ēptam inga bonum 7 eydem ductam .30. h.
Vicia vero ape vicaria cum ieiunent singulum .ee. b.
Vide in pecu auaricia
Vidua sex reddunt laudabilem .q. a. o.
De vehemētate honesto exauda .4. t.
De trib; exemplis trium viduar .A. o.
Volor vidue cat a muribus .ee. o.
Vidue qd debent tria vicia spāliter vitare .s. ociositatem loquacitatem 7 curiositatem ibm.
Vigilare debent diligent tria genera hominū .s. pastores vbm obsessar .10. fi. ¶ ibm
Vigilare debent plati cum pdicar fingentes officiis
Vide in pastor platus ¶ h.
Villanuīga bon ende 7 eydem duct. quid dīgt. 30
Villam colere pcm non est q impedimentū bonum non fiat .29. fi. ¶ patet ibm.
Villa est mundus ortus quem amatores mundi ocu
Villicus .s. platus pncipe quitt .yam. ibm ¶ fi.
Vinculo quadruplici tenebant sub vetꝰ testamento
Vindictam gram 7 mdiam jeiunant sibi del .s. ff.
Vinea dicit ecia catholica gre eius gr̄ietates .n. c.
Vinea dicit alia fidelis ibm. d.
In vinea quatuor sunt fienda p apostos ibm. e.
Vineam ecclie quatuor demolliunt ibm. q.
Vinea est iustitia. ibm. k
Vinea est religio ibm. l.
Peccator vinee est ꝙ in quantū homo 91. p.
Vinea est prima ibm. q.
Vinum est quadruplex .s. fervor carnalis voluptatis. fervor compunctionis fervor contemplationis 7 fervor ecclie flmcionis .28. h.
Virginitas est maxime cōmendabil .4. t.
Virginitas dr̄ qdi triplex .A. a. ¶ In virtus
De fatuis virginib; non habentes oleū .24. q. vide ibm quasi vigi debent se habere ergā vxores suas no .zeq.
Quasi vigi 7 vxores debent se mutuo amare 7 honorare q. c. vide in vxores
Virtutū exēpla nob monstrant ex septem cōmendatōe anime xpiāmisse .4. t.
De virtutib; obedie pacie labor 7 castitatis .6. b.
De sex virtutib; quib; prosificandi omn .A. g.
De sex virtutib; sine obstaculis ad corda prosificanda .ibm. 7. ¶ A. a. g.
Quasi virtuose agere volentes debent attendere
Quatuor virtutes cardinales regunt nauem ecclie .9. g
Virtus 7 cōmendat in psonis .s. bonitas sapiencia pacientia 7 iustitia .10. s.
A virtutes deo gratas simpsit deum mulier de qua .119. se. ¶ ibm .s.
De septem armis virtutū contra sex tentacla diabol
De cōmixtiōe vicior cum virtutib; .19. d.
De quinq virtutib; signis p quinq ḡras colligendi in orto dñi ibi. k. ¶ domo ecclie .21. k
De septem virtutib; septem orta portantib; in.
De fide spe 7 caritate 7 humilitate ibm. g. h. q.
De septem aliis virtutib; in deo edificiis — tiens ibm. k.
De septem virtutib; theologicis 7 cardinalib; signis p septem panes .34. l. ¶ cia .42. k
De septem virtutib; .s fide spe caritate 7 pseudā
De virtuosis fiendis due fuerūt admones .40. e.
Virtutes magnifice nocte claustralib; sunt obedia pacia 7 caritas .43. g.
Virtutes nocte ad salutem impetrandam sunt
Decima fides timor dilectio humilitas .47. p. q. r. vide in amor.
Visio beator est triplex .s corporalis spūalis 7 intellectualis x. o.
Visio dampnator est q̄d ibm.

Visio cui respectus dnme nuc in ỹ pectora penetrant
yz. ch. ¶ 28. c.
Cayencia visionis dnmo maior est omni pena uehene
bde in visus beati. ¶ damnatoris .ee.o
Victatio est quadruplex .s. subtractois in panis .
unctue familiaris[?] unc amicos a notos cospectois a
visus tam corporalis quam spualis septem modis .
nupedit .y. ¶ visio respectus
Vsus quodammodo est sensus genalis za .p. vide in
Vita activa est sapencia dnmia que consistit i agnicoe
dei sin .e. p.
Vita activa a vita contemplativa ex pto fruenti
in anima in statu triplici .q. q.
Triplex est vita .s. nature gse a glie .2s. g.
Due vite p 2as naues intelliguntr p easdem duas
naues ibm .a. b. ¶ ypi .ei .c.
pfecto vite active ysistit in caritate a pietate
De vita activa a contemplativa .q2 .q.
De activis a contemplativis .qq .l.
Est cui vita usq[?] mitatis ad mortem .q6. a.
Vita pfectis tribz modis incipiat .s. vigilia cyrim
a stadm .qq. fi.
Vinc quatuor sunt umbre malede .2s. t.
Vigilia tria horis celebrabat sunt vigilantia
contricois compassionis a devois .19. e.
Virgo corpus quinq de causis ibm .k.
Vocati simil ad quinq .n. y.
Vocant nos mundus caro diabolus a ypo .22. q.
ypc vocat quatuor modis .s. p exteriora documenta
p collata iusticia p inhabitacoem a pfla
gellor impatoem .30. fi.
De vocatoe generim ibm .s2. ¶ ibm
Vocant ad cenam pauper debiles ceci a claudi .
De vocatoe triplici ibm .q.
De triplici vocatoe apl̃or .33. a. d.
De trina vocatoe ad nupcias .e9. e. ¶ ibm .z.
Ad ypi vocatoem plures no venit quinq de causis
Volucres celi cenam dbi sapientes sunt demones
.12. k.
Voluntas quia dd deus vult ideo licitu est .
Deus dd ideo volunt quia licitu est .u. k.
Vox het quadruplicem ypretatem .e. g.
Vox pfca est alta suauis a clara .ibm.
Tres sunt voces alienor .s. demonis finis et
vlcionis a quarta est di pastoris .i. ypi vt not
22. k.
Vide in pdicator

Vulnus quatuor vulnia aie sunt ignorancia
cupiditas malicia .ei. d.
Quali primi homo fuit vulnerat vide in homo
bde omnibz ypi a eius cicatricibz .
bde plene in passio ypo ¶ d. a. d.
Hyer in eyere decenda sunt ex. considanda a
hoies solent duci vyes quatuor de clusis ibm
Tres vyes sunt diabolus i[?] mundum cupidi
tatem a carnalitatem a ex hus gignit tres filias
.s. superbiam inanem a hypocrisim .ii. d.
Hyeren duxi a ideo ns possim venire .30. h.
Qui vyes ducit ad ciuitatem celestem venire possim
et ns nra expedite dicit vigiles .ibm .l.
Regula tradita vyeb[?] ast ex debeatur here ergo
magistri a familiarum .30. d.
Tria expellunt homem a domo .s. fumi nubila
eyer a stillicidia .ez. q.
Christus crucifor fca ypo de muliere ad[?] vnos
here cuius est eyer pl resipiscendum .g6. a.
De eyere loth combusta in statuam dicit .ez. d.
Quid sit eyrem a filios a dies a omnia bona
vendere .41. k. ¶ q. fi.
Ypc illudit a tribz gentib homi .s. a impis a
obstinatis a desidiosis a tepidis a otiosis.
ypc illudit a malis dctoribz quatuor modis .ibm.
qu ỹ est ypc obā .s. capo dia a dies .4.o. e. ii. b.
Quo ypo quem debz .6. q.
locus in quo ỹ inuenit est ypc ibm .l.
Triplex modus quesendi ỹ in ibm .
ypc non inuenit a cupidis a superbis .ibm .a.
Diabolus sitebat ypm verum in mundum
filiu dei .19. a.
ypc in singulis actibz suis audit.
Deus verus et verus homo ibm .x.
ypc aliqn se exhibebat inferiorem .aliqn
equalem .ii. g.
ypc hora vice tubam resecit ibm .q.
Judei psequebant ypm ypc strictum vite a
dulcem doctrine .18. d.
ypc di pontifex ypc quatuor ibm .ad.
Duplex ypi multiplex ibm
ypc orant multiplicem ibm . ¶ .26. a.
De ỹ cenis pane a vino fuerunt tres hereses
De duplicib ỹ post vinum ibm .c. ¶ q.
ypc sunt pegrini quantu ad quatuor dia ibm
Oportebat ypm pati a resurgere ypc tpa .26. f.
ypc resurrexit velocius velocem untegrem ibm.

ypc fecit duo commnia post ylleu ibm .b.
ypc curauit cecitates plurimas de cecis ibm .x.
In oculis ypi tria remedia inuenimus ibm
ypc venit ad suu genus hoim .s. ad pseudantes
ymescentes clausos congregatos .t tumoratos not
.21.b.c.

Cecitates ypi curate sic de causis ibm .g.
ypc confirmauit discipulos p omnes ffs sequentes
ibm .dy.
De corpe ypi glificato t palpabili ibm .o.
ypc confortauit discipulos multiplicit ibm .q.
ypc ascendendo precedit t unicuq; redit .2y.d.
ypm claudicat spus suus oey modis .2y.g.
ypc audebat se deu multiplicit dicte mussionem
spus sci ibm.
ypc fcs est speculum ditum ad natiuitatem
templem .2y. o
ypc est caput nrm.t nos eius membra .2A.f.
ypc docuit crudia t necessa ad salutem .2B.c.
De manifestatione ypi t qualit nob appropin
quat .y.a ffaccedo debemus ad ypm ypc plura
ibm .b.
ypc ascendit pt uenit t venit .e.i. ffi.
ypc est via ueritas t vita.est.nr via p quam
homo ad celu vadit.est veritas.p quem hoies ne
esseut deducunt.est vita ad quam ho tanquam
ad finem puenit .gg.k.
ypc sunt ypsta magnus a ione.ioue.ibm .s.
De tribs substantiis in ypo .ee. ffi.
ypc comparat leoni,fenici,t pellicano .y8.q.
ypc sunt magist ueritatis pp.e.. y2.c.
Lautus fulgur de ypi facie procedebat ad ꝯ
spectatores attrahebant vt notat .yy.dy.
De in ypc passio resurrectio
dolor una plura nota plura notat .ib.
ydie sigiu oey virtutes .A.b.
Item oey ydie sigiu sex etates ibm.
ydiopticus de eius septem ypnctatibs t eay
mustica orguatio notat .2y.b.
ymago quadruplex est in istis sensibilibs .2y.s
Similitudo ymaginis in ypo t in nob quali
ssimum .e6.g.
Circa honorandam ymaginem pictam ciro
magis debem dimittatis ymaginem in alia
sanctificat yi.g.
De triplici ymagine .s. dei hois t mundi.y2.h
De uniplici ymagine malu in mdicio.
oudenda ibm .g.
De ymagine ypi portanda in bustcis ibm .y.
De similitudine deformata t qualit p peccm sit cristis
huius digni .y2.y.
Triplex ymago .s. unitor naturalis t — h dei est
secunda unitor adquisita tota existor.y2.l.
ymagineu ad unitorem naturalem .o. dei nu
modi sit attendere debem.ly ione ibm .
De ymagine facta ad obstruendum ypi p manare
a fluxu sanguinis sanatam t de duob; mssa
culis que ibi fiebant .y5.b.
Quam humiliauit fecit deus ad ymagineu
t similitudinem suam ibm .s.
Ypocrite sigiu p falsos ypetas .y6.c.
De ypnctate ypocritar t eor vita ibm .
De fructibs ypocritar ibm .d.
ypocrita p tria maxime cognoscit ibm
De pcis ypocritar uo ibm .h.
De filacoe ypocritar ibm .
ypocrite ex tribs cognoscunt ibm .s.
De ypocrs t eius condicoe t quibs assistant nom
ypocrita qualis est.t vii de .y2.d.
Item de ypocrs t eor malicia ibm .g.
elus est ex unus tepidus t distinctus vt
not omne septima .k.
De zelo inordinato .A.s.
Zelotipia nota ibm .k.
Zizania quid sunt .y.g.
Quatuor de cetis zizania ejecit in agro eccie
one .is..d. Amen

angelice tube eym
nacio. a seruo minam
dñi sm. quam ad
ssuram tradere de
buerat. Et in sidario
tacuit mortuam ab
bcauit. Dum illum
in dñi mensa debui
ꝓposisse ad
iudicio debere
cxcumplauit vesnā
tis. & seruꝰ qui talentum in tꝫa absondē
rat. dñm sapiencie ad temperatum quē
tum principaliꝫ applicando diuis vtilibꝫ
iuste tradi etiaꝫ ꝓmiendū talentum
sidelio inmolatum vel in tꝫa sepultum
euoluere vel effodere & negociacionē cyps
neuo nos excitat indefesse & si non talem
non dum a nobis receptū duoꝝ tri minu
toꝝ qđ est quadrans. & modica intellectus
vt nisi ꝑ testamentū abstinencie ꝑ iustum
iudicium ꝓuenientes affectuosis iusti
rogatus fidelium sanctoꝝ quoꝝ iusta deside
ria ꝑ nos petimus frustrari fas non est
caritatiue postulat illud idem & q̃ minimis
a deo dati gr̃ie modici multiplicacionis ap
petimus quodammodo naturalio. huic fini
gat oratoris sepius racioni stialiter ꝓponen
tis. qz qui minimis a deo datis bene vtit ma
iora eadem inspirata sepius ꝓmeretur. ꝓmouet. qui
nima a seruo pigro ablata. ei qui cum nima
dno sui negociatus fuerat & sic peciam
dñi sui multiplicauerat tradebat. h g̃ z. pe
cuniam gr̃ie ꝑ modicam vnctionē ad ꝓfi
cie negocium eternam ad vsuram ꝓponen
annas impbo tres panes petenti. i. mee
fidei beatissime trinitatis ymne in euangelio
potissime continet. De lectulo torporis & ig
uauie exhibere & sub spe amplioris vbe
tudinis vnctionis dare me compellerent
& facultas voluntati equaliter respondaret.
ꝑcium tamen de virtꝫ mea diffidens &
de dñice gr̃ie confidens optimo simplemen
to. me ignorancie tenebre inuolutum. me
contingat a scripture cultoꝝ interpretacionē
exhibere. Deuotis precibus aliox sanctorum
doctoꝝ & fidelium postillatoꝝ sinas

colligere qui mea ingessere impudenter non
sibillis sed vndis mei sibi mozem gerens.
Et cum sancta mater ecclia ꝓmonstrante sp̃o
sp̃u non sine racionabilibꝫ euidenciis sacroꝝ
ꝓphetaꝝ euangeliozꝫ certis temporibꝫ in missaꝝ
officiis deputauit. hos ꝓphetaꝝ latebras ꝑ
structuras inuolucra euoluere & tecta detegere
& auditoribꝫ suis eor̃ idem sp̃us dederit
desiderans aperire. hoc opus affectuosꝫ pos
tulatum aggredior. metipsum non sermo
nem exactum vel sibillam ꝓmittens & vi
dem non vndis sed a vndi sibillis ꝓponen
dum. sciens opis inicium ab aduentu tan
q̃ ab aurora gr̃e illucescere in qua tu in ey
ordio & in fine expectit anctam figē spei me
Dominica aduentus temporis ab ec
clesia solemniꝫ celebratur. quatuoꝝ
septimanas in se continens. & qua
tuoꝝ dominicas est distinctio ꝓpter quadru
plicem aduentum. hic ꝓpe. qui illo tempore
repsentat. Est aduentus ꝓpe humilis in
carne. q euangelio ꝓme dñice. q̃ sensum al
legoricum repsentat. est. 2m aduentus ꝓpe ad
iudicium tribilis in magestate. q etiam eu
gelio q̃ dñice. q̃ sensum literalem apte demon
strat. erunt signa in sole. est. 3tius ꝓpe
desiderabilis in eadem infernalem ꝑ nram.
q euangelium tuo dñico manifestat. q̃ to
est aduentus xp̃i laudabil in mentem ꝑ
gr̃am. de quo euangelium q̃. dñice ꝓtractat.
Euangelium autem ꝓme dñice tale est.
Cum appropinquasset ihc. &c. ad. 2m. Euange
lium autem istud in diabꝫ dñicis solet legi.
videlicet in ꝓma dñica aduentus. et in dñica
in vacuis palmarum. In. 2m legit ꝓpt sensum
hystoricum qui tunc ad literam implebatur.
In ꝓma aduentus ꝓpt sensum allegoricum
recitat. in quo ꝓpe incarnacio mediatoris
Jhesu ad omnium sensum ꝑ dei gr̃am breui
hoc exponam. Est autem euangelium in
sinia positum. Jo. 12. ca. 3. sue. 19. & ca. 21.
Principalis autem conclusio istius euangely
est. qđ hic & messias promissus in lege. vide
ad hoc ostendendum talem nomen. ca. eui
dencium. Illo homine de quo dicitur ꝓphe
zacharie. 9. capitulo dicente. Dicite filie

a

1 Aduentꝰ ꝑ hunc dicitur
2 Aduentꝰ ꝑ filium ꝑ mi
3 Aduentꝰ ꝑ desiderabilis ꝑ angelum
4 Aduentꝰ ꝑ laudabilem ad mentem

sion. ecce rex tuus veniet tibi mansuetus ille
est messias & ꝑ ueremupin textus zacharie
& tristaceam uiam fiet hec. ey nulla satis
filia sion. nubila filia ierusalem ecce rex
tuus veniet tibi iustus saluator. ipe pauꝑ
& astendens sue uzinū & pulchrū uzinio.
Oz ihc est illo die quo & in quo ista ꝓphia
ꝑficiabat. & ipe fuit messias promissus i
lege. ¶ Ds obaridum autem minozem
pomus. ny y hia legit. ¶ Cum appinquas
set & quia ꝓphia dyat ipm fuisse ve
rum deo & uot. ad ostendu illud idem ey
& cū ey papienus eyaltauit cum appi
quasset ey pdicatio euangelica ibi hoc
autem totum obsequiosū obedia ibi eun
tes autem & ey suscipiosū veridica ibi
plusima autem turba. ¶ Quia autem
quid ueridum y papientis eyaltauit
ey tribz colligitur. dicz ey mandato pio
& ministrum grē. ¶ Cum appinquasset ey
mandato quidē & sonū ꝓphie & statim
inuenietis. ey mandato potestatiuo & ꝑ
ceptum arctis pastis si quis & ꝯ vel pdi
bent uū h' eunuchi & uotam. dicz quoni
saluator ierusalem uenit & quoniodo ei
a ppto honoz exhibitus fuit. dicit. & ¶ Cū
appinquasset. textus autem Joh hēt in
exaltatu. i. in dnica palmaꝝ cui adden
dum. & ꝯ hic dicat. nr. ¶ Cum appinquas
set ierosolimis & uenisset betfage betha
nie. ad radices montis oliuet. distans uno miliario
a ueritu. sacdotes cū qui & ebos dies in te
plo deputabant. completa uice sua illuc
& dimittebant. cum & appinquasset. ihc
ierosolimis & uenisset betfage ad mon
tem oliuet & betfage autem in monte
oliuet situs est. ad alenda animalia apto.
Jucundus fuisse camras habuisse extitit fa
mata. Jn sublimi autem situ huius mon
tis oliue plantabatur. ¶ Jn h' autem fi
guꝝ abat. qd ꝑ solum pietatem non ꝑ
uersitatem uenebat ad passionem. unde
& seruatu allegoriā ꝑ aduentum ꝓdi
uersum fuit. allegorice aduentus ppe
carnis appinquat cū ihc uerbum. qd in

carnatus ecclam in qua est pacs visio exsi
tauit. appinquat in qua ꝑ pcm. suum est
nobis ꝑpinquus sion. capiem. uel ꝑ qui
à nobis longe distabat misereiem unduꝝ
& exercuoem mis ultricie. factus & nobis
ꝑpinquus ꝑ exhibitoem mis appinquat &
ihc ierosolimam faciens de ebus ierosol
mam. Jebus eius ut ꝓtm. uinculum. ie
rusalem visio pacis. stans & ihc de ebus
ierusalem. cum humanū genus qd a de
monibz fuat. uinculum uisercordie & ex
situauit. ¶ Cum betfage maturitas nobis
appinquat qm confessionē ierusalem ad
occurrit. betfage cū interpat. domus bucc
& sigt confessionem. qd & eum qui ad no
bis recessit & culpam. ad nos reuenientes
& gram. & am confessionē occurrit pa
silicas. qd una & uerum obuiam uenit
sibi iustitia & pax ostulate sunt. & am
in uera confessione consistunt deus pacē
reconsiliatoris. unde ysaias creatu sue
tum labioz placem. placem his qui longe
sunt & his qui ꝓpe sunt. & sanauī eum.
Oz enim in oze peccatoꝝ sit ueritas confes
sionis. occurrit ei iusta ꝑm reuitentie.
& si sit in oze peccatoꝝ iustitia condempnas
pām & actuans commissa. occurrit pax re
consiliacois in ostio pacis. quia iustitia &
pax ostulato sunt. unde ad hanc placem
faciendam. Venit ihc betfage ad montē
oliuet. Jste autem mons appellat mons
olei. crismatis. & lumen. Jn quo signat
triplex effectus aduentus ypi in carnem
sue passionē. uidz in oliua. uenia indul
gentiam crismatis. unctio gre. Jn lumine
splendoz glie. unde s. Joh de abbe & mon
tem oliuet sigt sublimitas mediatoris
mundi & excellentia pacis. & ypo cū
mundauit placem mediatoꝝ & unanimi
dabilis est. qui inimicitias passus est & pacē
oblatam recepit laudabilioz si inimicitias pas
sus placem humiliter optulerit. Oz simplici
dabilis est. qui de iniuria illata sibi satis
fecit. Ois ut ꝓpe ihc placem tanꝝ montem
excelsum animaduertat. dum nobis ꝑ ꝓ
mittit uenet satisfacat. Ipe enim uultuꝝ

est ẽpt⁹ ingressus nr̃as. attendus Ẽpt⁹ ste-
lle nr̃a disciplina placas me sicy enim
& lucze eius sanan sanabis Item p̃ nouo
desigt̃ sublimitas medicine misericors ẽ
est medicus qui adhibendo sanat de expen-
sis misericordie de ꝑpriis expensis prius
eidem necessa sanat/ sic misericors qui de
se ipo efficat adhibere medicinam/ ho modo
fecit medicus in hac/ nam teste ambrosio
in libro de misteriis & allegat cum Iohanne
Scorpionũ carnes erant olim scorpionũ pas-
sionibz medent triacha enim de serpentis
carne conficit medet/ venenis scorpionũ.
& ypo de serpente carnis sue carnis me
morem sanauit Ipse enim p hyperbolen de-
signat ꝑ carnis mortalitatem vel ꝑ simi-
litudinem carnis quia carnes cum sole
aeriano decoco carnis me subito sanauit
unde cum de carne ꝑria nobis fecerit tria-
cham & subdit ambrosius qui quotidianis
medicinis plus ad hoc sibilus serpentis ꝑ-
ualet media vedimemus. De hac medicina
ca. xx. medicina enim i festinando nebule
nos obuiamus ardori hominem humilem
efficiet ca. Ad nebulam ypo humanita-
tis designat/ nam sicut sol nubes ren-
pit sic humanitas ypi fulgidam patris
ergā hominē temperauit & refrigerium ꝑstitit
opportunum Factum sicut nebula visibilem so-
lem facit qui non ni interposita nube infirmat
oculus videre/ sic caro quam ypc̃s induit
prius inuisibilem visibilem nobis facit/ In
hac nebula ypc̃s nos dum obuiamus diabolo ve-
nienti ardore inuidie accensi. a quo exaus-
tos sugat/ Item p montem obiecta designat
humilitas nre multiplex enim mia
dei altum facit cumulo & extensum ayag-
na enim mia est offensam non primo &
finalem aliter ayaior est mia offensam
sine diuersa magnitudine mia est offensum
in exaltatorem offendentis considera de pri-
ma mia. Petrus trinitatis. mille dei multe. qz
non sumus consumpti. quia non defecerunt
miserationes eius. unde & in pmo responso
vñ pme dñs adhuc cantat. ecce video
dei potentiam venientem & dei misericordiã

video venientem. que sententiam dei iudicã-
tis potenti & eternam. ne hominem combure-
ret ignis ẽpti⁹ ylaonis de q̃ mia dicun-
tur. qz. qñ quasi nebula texit omnem ter-
ram Item & in eodem responso habet
& nebulam tuam tham regentem Idem
nebula tbenas nimicitias abstondit ab oc-
lis solis & dei filius nebulam carnis sue nr̃e
nos & dñs unxit posuit & pauz unxit
multitudinem sub palmo mio sue clemen-
cie Cumulata sunt mia quasi mons
obducti que culpam hominis occasione
dedit univalibus exaltationis vt eum asse-
runt multi doctores Si homo non peccasset
humana natura unigen ad tantam dignã-
tem fuisset exaltata. qñ diuinitati i vni-
tate ꝑsone ypostatice copularet. ꝙ & ihc
in carnem venions ne dum ad montem venit.
Sz etiam montem misericordie totum ter-
ram implentem ꝑpetuet cumulauit Qz
tunc misit duos discipulos dicens illis ec
vbi tria notare debemus. qñ qnos misit.
quo & quare. quantum ad ꝑmum dicitur
qñ tunc & cum venissent betfage. vt tunc
quide misericordiã redimere nos disposuit
misit duos discipulos. in quo notat soci-
tas geminę dilectionis in dño & proximo
ca. & melius est duos esse quam vnum
vel misit duos & duos ordines ꝑdicatorũ.
vnd ad iudeos & alterum ad gentes. vel
duos ꝓpter testimonium duarum. & triũ dic-
que dño in ꝑdicatore qui nobiscum regnum.
misit ꝙ duos discipulos dicens illis Ite
in castellum vbi patet & in quo stabit. Dis-
pulos misit castellum cum hierusalem mel-
lagit que ꝓpter inhabitantes dignitatis.
non ciuitas set castellum a dño dicitur
hoc enim castellum erat contra eos & certo
eos ad bellum vel contra eos. quia eos immi-
nentissimo ꝑsequebat. ezechias illud hierusa-
lem que oculis ꝓphetis & vel diuin-
castellum munitus ꝓpter eius despectum
comparatum. cum in comparatione ad ce-
lestem verum sit despiciendus. ꝑmo quia
transitorius. qz & immundus tristis & cruci
fixerunt eius. Dap. qz transierunt omnia

¶ ffessa castitatis.

¶ Aq castitatis voluptas.

¶ Tigris castitatis superbia.

¶ Agnus castitatis obstinatio.

¶ ffi. Asina & pullus

velut umbra & ignia cruciatorius. cet. & p
catore autem dedit deus affligendi & cura
supfluam vt addat & congreget. q ignia
cruciatus etiam sepius & mertorius. hic
is. mortuus est dines & sepultus in inferno.
& ignia est deo adiutarius. adeo vt dei & nui
di annucia nisimul non nocent. Jacobi. &
Q. uemung volurit esse amicus huius seculi
inimicus dei constituit. Hoc castellum aut
demum a diabolo munitum est. cuius fossa
est cupiditas. qui inde profundat & dilatat
unde videret implere ¶ Ex memoria
enim thesaurizat cupiditas no
implet. & restat cui amor unum ipsum
ipa pecunia restat. huc p. Diuites diuisit
inanes ¶ Ardor enim cupiditatis est velut
ignis greeus qui diabolis quasi consumit.
& facit non apparere. qui in hanc fossam
ciat ¶ Alie fosse p possum temporis im
plebunt ¶ Ista autem fossa continue a
pliat. Voluptas est velut aqua munita
hoc castrum cingens. & quasi inexpugna
bile reddens. in qua aqua adulteres ve
lut rane coaxantes nutriuntur. in palmo
edit tra coaxantes in hac aqua magna
pars eox. qui ad impugnandu hoc cas
trum missi sunt. subiuncta est. Diuu mul
ti plati ecclie delicatius & voluptuosius
uiuunt. q principes seculares. muris hui
castri superbia cognoscit. Unones vero sup
quem castrum edificat est natura stupbo
vel po. diuicie. & consimilia. unigo do ex
obdurationibus in malicia constituunt. cox
qui cox suos posuerunt. vt adamantem.
zacharie. vii. quasi lapis. Job. xi. cementu vel bitumen. & colli
gatio impietatis vel nupcie animox ¶ In hc
castello inuenerunt discipli asinam al
ligatam & pullum cum ea. ubi patet quidā
mandatū ihu qui dederat q spūs scō ipso affens
missis discipulis. & confestim inuenietis asi
nam alligatam &c ¶ Asina. hec secūd doc
tores. cois erat & paupibz deputata. & erat
in biuio alligata. vt necnō heres eam as
sumeret. & eadem de q pabulum unus
traxit. pullus eciam eiusdem asine ad usū

consimilem alebat. Sed autem crist. dyo
nysium. & ego asina & pullus unde sumt &
gentes ¶ Et uoluit dñs crist. ibidem qd
annuali sunt quas similitudines
homines coaptant. Est et mal hoc in
mundum. & p actus pene iumentis irrato
nabiles & stultum. infirmu ignobile. et
oniferum magis sic fuerunt homines
ante ihm ydolatrijs & passionibz diuis
mundi. & irrationabiles vbi ratione ci
uentes. quia ad dñi stultu. Quid em stul
cius qm dñi contemptu. q fabricam &
opus manuu suaz. tamen dñi adorare ¶
Infirmu sed animo & ignobiles non po
tentes resistere passionibz suis. & oblin ge
nacionem suam celestem. Et quicumq
demonu vel phox cultum. & errores vel
documenta eis voluissent duris imponere
sufferebant. set hi acceptu gra ihu & re
cognita genacione celesti facti sunt de in
firmis & ignobilibz fortes & nobiles. Sa mo
nies quidem antequ petram libertatis
homus arbitriu. si volumus sequi volun
tatem diaboli an non. qui si semel peccan
tes obligamur. nos opibus eius in nostra
virtute euadere non possumus. set sicut
nauis fracto gubernaculo illuc duat quo
tempestas voluit. Sic & homo diuino
gre auxilio ptio p peccatu. non qd vult
agit. sed qd diabolus vult. & misi de manu
mine sue solueris eum. usq ad mor
tem in peccatox suox vinculis pmanebit. q
p mram negligenciam alligatu. & p dei
mam absolui nisi fiant eum videm in ist
mundialibz regnis. quoz in pmis quidem
nemo p. fuerit se ipm regem. & populus
creat sibi regem quem eligit. & cu rex
ille fuit factus & confirmatus in regno
suo. tā potestatem in hominibz het. & no
potest populus iugum eius de cerui ce
sua repellere. Nam pmo quidem in po
te ppli est facere sibi regem quem uult.
factum autem de regno pellere iam non
est in potestate eius. & sic voluntas ppli p
ea in necessitate fuit ¶ Sic & homo priusqm
peret liberum het arbitrium cum uult esse

sub regno diaboli cum do se peccando tradit sub regno ipius nam non potest de potestate eius eripi. postquam enim posuerunt pactum diabolo ni ordibz suis nam nemo potest eos de potestate diaboli eripere nisi solus deus. hic crisp. ¶ Si li tu ministraliter eos solui deo principaliter accepisti. hinc est q dicit duobz discipulis missis dicit. Soluite solui te mihi q p baptismum primam p miracula vtã. quia iudei et gentes p apostolos sunt libati. Doctores autem multi dicunt apostolos missos petrum et philippum debere intelligi. quoniam his primo missis credentes multitudines fuisse credentes ypo additi erunt. ¶ Dhinc sanctum quasi aquam de petris autem credentes accipiendo comeliti um ex gentibz quasi sanctario pullum. hic adiudicium se quendam postillatorem q dicit vincula quibz asina ligata est intelligi possunt septem vicia capitalia. que p sex dona sp spue solui possunt. de ibz ysa. xj. Timor dei soluit vinculum superbie. timoris ei comes est humilitas. de timore dicit. qui. ig. timor dñi fons vite ut declinet a laqueis mortis. superbia autem est mortis ianua sine mors ruinosa. Vacuam soluit iram. stultitia eam fouet. Job. vltimo stultum interficit iracundia. Pietas soluit inuidiam. pietas enim in malo pyrini dolet. de quo inuidia gaudet. cor. xj. Omnes infirmatur et ego non infirmor. Fortitudo audaciam soluit qui. y. egestatem optata est manus remissa. manus autem fortis audacias parat. Consilium soluit cupiditatem sine auaritiam. ysa. xj. Si vis pfectus esse accipe intellectus luxuriam. in psalmo nolite fieri sicut equus et mulus in quibz non est intellectus. Vacuam quo pertinet ad gustum spiritualem vicia quasi soluit. Augustinus. gustato spu desipiunt omnis cupiditas gustata cupio desipiunt. spualia unde filii isrl. concupiscentes carnes fastidierunt manna. xxiij. ex. xj. ¶ nota litt. q asina significato potest peccatores i. multis laboribz et doloribz pressos. pullus

do illos qui in laboribz non sunt. set p campos licenter euagant. Nonne omnes bone vacationes aut solicitudines abigentes. Job. xj. vir vanus in superbiam erigit. et quasi pullum onagri se liberum natum putat. cuius vinculis peccatores sunt alligati. pro. xj. iniquitates sue capiunt impium et funibz peccatorum suorum quisq constringit. peccator autem sic ligatus a deo solui q aperit. sic dicendo Soluite et adducite mihi adducto illum mihi. ad meum sensum sed ad suum. vel monstrat ad meam fidem et ad meorum preceptorum obseruationem. Et si qs vobis aliquid dixerit. dicite q dns his opz habet. vbi patet preceptum potestatiuum. q. d. non dicatis dns tuus. nec dns noster dns meus sed dns omnium credentium vt intelligant omnes q ego solus sum deus omnium peccatorum. ¶ Quam peccatores conditione sunt q dem mei. voluntate a filia diaboli. meus est cum orbis tocius et plenitudo eius. vos opa illoz desideratis. instinctu est vt aliquando creatura finiat creatori suo. gentes cum deus in potestate diaboli p temporis derelinquit vt temptet. non inuenit contemptu. vt eas edit. necesse est aliquando vt fiat q scriptum est. homines et iumenta saluabis dne et hinc subdit. Confestim dimittet eos sup quo crisp. spiritu ni primus hominum non timore mundo vocatum apostolos. et p quinquies spuc sc soluit pri et addiuit. postquam eo addiuit. iterum dimisit eos in libero arbitrio vt laborent sine cruciatu quo iustificentur. vbi penitentiam predicemus conuenientia. ¶ hoc autem totum factum est vt adimpleret. q dictum est p zachariam dicentem. Dicite filie syon ecce rex tuus. &c. Sup quo crisp. vbi sup. dns ni astendens ad mortem ni dentem magnam gratie et concordie mundo dimisse quasi in testamento reliquit. sedens enim sup asinum et pullum vocauit. ni templum. et sic gentes fidei dominum. ¶ Quem autem zacharias malachias cor. quia contrarii fuerunt xpo astendentem ni templum. ideo autem

(Septem dona spus. soluit .R. vicia.

pmonuit· vt p hoc signū agnosceret regem sūd· ūdeꝝ Typha autem qui hec p̄ diverat fuit zacharias· ꝙ· ca· Dicat g· Dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens sup asinū et pullum filium subiugalis Dicite o vos p̄dicatores· filie syon i· ecclie q̄ est filia syon· i· turris dr̄ ni monte syon edificata· p q̄ nomine ih̄u turris dauid· que erat in monte Syon defendebat ciuitatem· sicut mat̄ custodit filiam· et defendit· ideo mat̄ vna· alia vo filia dicebat· vel dicite filie syon· i· ecc̄e militanti filio ecc̄e triumphanti· a q̄ua etiam p̄tegit· et informat· vel ꝙ· dicatur filie syon· i· anime fideli que syon· i· ecc̄e filia ūdicat· Ipse q̄ue primo nomine ih̄u a fidelis ni stringit respectu· ꝙ· notat· q̄ubi ipse instruit· in his que ad fidē sunt necessarie p̄agenda· vocatur enī filia principis· filia syon· filia nuda· et filia ecclie· de primo enim· Ni· Quam pulchri sunt gressus tui· calciamenta filia principis· gressus· i· progressus fidelis anime· que filia principis est celestis· valde pulchri sunt in conspectu dei· et celestium spūm· si tu in calciamentis· i· in eius structura ih̄u p calciamenta intelligit· diligant· hoc enī necessarium est ad fidelem· vt suum videlicet intelligat nobilitatem· vt nobilitatem generis nouit· nobilius sit equus· alius enī vituli· dns nobilis alius ignobilis· alius agnus· alius leopardus· Unde et in hominibus et in brutis variat modis viuendi· et gentis varietatem· De ꝙ· nomine ih̄u et· zacharie· ꝙ· exultra satis filia syon· nubila filia ecclie· in hoc nomine· filia syon· ostenditur· Ad· quomodo in speculo sacre scripture se debeat speculum· ne sint in ea sordes que celesti sponso displicere possint occasionem· ¶ Speculum· et eius iste significatio est in speculis que posita fuerunt in lauacro siue in labio eneo· in quibus sacre faciem templum ingredientes debebant speculum· De ꝙ· legit· Exodi· xi· sic facie bat filiabus israel· Si non filia nuda sustinuit ut imaginem suam non p̄ nobilē animus diu sustinere nuditatem suam

¶ Unde in hoc nomine nuda intelligit· ni· a fidelī alia p̄agendi· Sordes enī quas in speculo scripture videt· lauare debet· cum sit filia nuda· i· confitentis vt confessionis· pris· O· ni· abstinet stolera sua non diriget· qui autem confessus fuerit ea misericordiam consequet· ¶ Quarto debet fidelis anima considerare· et desiderare· pacem eternitatis· cum sit filia ierlin· Jerlin enī interp̄tatur· p̄acifica· vel visio pacis· ꝙ· nomine q̄ anima peccatrix conuertio· ꝙ· nominis mutatur· alia peccatrix· ꝙ· dicit· filia sion· filia sion· filia babilonis· filia edom· filia babilonis· filia belial· de primo nichee· ꝙ· hunc vastaberis· filia sion· filia sion· filia sion· dicit· que patrem mendacii mutat· qui in ferculi stipendio tam diu mutatur· qui ecc̄a grauis stolerie· et cupit· et ligat· ffilia edom est illa anima que per sanguinē inquinat· edom enī interp̄tatur sanguineus vel terreno· ꝙ· gaudio et letatur· filia edom que letatur in terra sua· ad te quoq; peruenet calix· vbi· q̄ritur· tu ad primū· q̄ sperta· yronica loquit· dicens· gaude· ꝙ· ē· indubie anima que in speculo scripture· o· sordes suas non aspicit· eas non abluit· et sic non filia syon· set filia edom efficit· manifeste· ffilia mutue confusionis seu babilonis efficit· anima q̄ filia nuda· i· confessionis esse nouit· ¶ Quarto· reuelabo pudenda tua in facie tua· et ostendam gentibus nuditatem tuam· et regibus ignominiam tuam· Qui enim ecclam sacram confundi nolunt· confundent· finaliter ecclam toto mundo· ecc̄e· ꝙ· anima tua non confundaris dicere· verum est enī confusio adducens pudorem· est confusio adducens gratiam et gloriam· p· filia babilonis misera· ¶ Anima casum peccatrix· filia belial· dicat· primo regum· primo· ne· reputes ancillam tuam quasi filiam de filiabus belial· belial· interp̄tatur· absq; iugo· Anima q̄ peccatrix· que absq; iugo ydi suum conditor· iuxta filia belial appellat· et quia absq; illo iugo pax vera vel requies anime non euenit· filia ierlin dicitur· et hoc p̄cepit· ·1·

·J·

·2·

·3·

·4· filia pectrix· et· filia ·5·

·6·

·7·

·8·

xpo m̃. yj. tollite iugum meum sup vos & discite a me quia mitis sum & humilis corde. Unde hic dicit Crisos. quod sicut peccatores equi sunt diaboli. ita & sancti equi sunt xpi. quia diabolus in peccatoribus sedens instigat eos p desideria facinor. & p fornicationes. p auaricias. xps autem sedens in sanctis. dirigit eos p palmam iustitiae. q̃ equitatus diaboli pdicatio est. eccl̃ie & xpi sanctis. sicut abacuc ait ad xpm. Quia ascendes sup equos tuos & quadrige tue salutare. Et mites autem discipuli fecerunt sicut precepit eis ihc. & inuenerunt pullum asine. & imposuerunt super eum vestimenta sua & ei desuper sedere fecerunt. Quod autem vestimenta sunt precepta diuina & grã spiritus. sicut & iustitia & sanctitudo vestimentum regum. sic & quasi naturalia mala carnis iuxta preceptis & grã diuina tegunt. q̃ imposuerunt vestimenta sua sup eos. & mandata & grãs quas xps acceperunt a xpo. sup iudeos & gentiles imposuerunt. nec enim in regnestero in eis potuisset xps. ni mandata eius in eis fuissent. Postquam autem declaratus est quialis xps ad ierusalem venit. nunc superest declarare quomõ xps a suis honor debitus exhibitus & fuit. p quo consequenter dicit euangelista. Plurima autem turba vestimenta sua sternebant in via. Et cum hec a xpo dicta sint. vt discamus quomodo xps occurrere debemus. & honorifice recipere ad salutem. & primo videndum est quales esse debeant. qui ei honorem occurrere & quasi

circumcirca eius splendentes gladios aut certe ornamenta gladiorum armorum scilicet. sed quia tyrannos confundentes testimonia pietatis. Unde & ipse cum sit mansuetus sup mansuetos sedet. qui ad suos dicit. tollite iugum meum sup vos. & discite a me quia mitis sum & humilis corde. Unde hic dicit Crisos. quod sicut peccatores equi sunt diaboli. ita & sancti equi sunt xpi. quia diabolus in peccatoribus sedens instigat eos p desideria facinor. & p fornicationes. p auaricias. xps autem sedens in sanctis. dirigit eos p palmam iustitiae. q̃ equitatus diaboli pdicatio est. eccl̃ie & xpi sanctis. sicut abacuc ait ad xpm. Quia ascendes sup equos tuos & quadrige tue salutare. Et mites autem discipuli fecerunt sicut precepit eis ihc. & inuenerunt pullum asine. & imposuerunt super eum vestimenta sua & ei desuper sedere fecerunt. Quod autem vestimenta sunt precepta diuina & grã spiritus. sicut & iustitia & sanctitudo vestimentum regum. sic & quasi naturalia mala carnis iuxta preceptis & grã diuina tegunt. q̃ imposuerunt vestimenta sua sup eos. & mandata & grãs quas xps acceperunt a xpo. sup iudeos & gentiles imposuerunt. nec enim in regnestero in eis potuisset xps. ni mandata eius in eis fuissent. Postquam autem declaratus est quialis xps ad ierusalem venit. nunc superest declarare quomõ xps a suis honor debitus exhibitus & fuit. p quo consequenter dicit euangelista. Plurima autem turba vestimenta sua sternebant in via. Et cum hec a xpo dicta sint. vt discamus quomodo xps occurrere debemus. & honorifice recipere ad salutem. & primo videndum est quales esse debeant. qui ei honorem occurrere & quasi

xpo m̃. yj. tollite iugum meum sup vos & discite a me quia mitis sum & humilis corde. Unde hic dicit Crisos. quod sicut peccatores equi sunt diaboli. ita & sancti equi sunt xpi. quia diabolus in peccatoribus sedens instigat eos p desideria facinor. & p fornicationes. p auaricias. xps autem sedens in sanctis. dirigit eos p palmam iustitiae. q̃ equitatus diaboli pdicatio est. eccl̃ie & xpi sanctis. sicut abacuc ait ad xpm. Quia ascendes sup equos tuos & quadrige tue salutare. Et mites autem discipuli fecerunt sicut precepit eis ihc. & inuenerunt pullum asine. & imposuerunt super eum vestimenta sua & ei desuper sedere fecerunt. Quod autem vestimenta sunt precepta diuina & grã spiritus. sicut & iustitia & sanctitudo vestimentum regum. sic & quasi naturalia mala carnis iuxta preceptis & grã diuina tegunt. q̃ imposuerunt vestimenta sua sup eos. & mandata & grãs quas xps acceperunt a xpo. sup iudeos & gentiles imposuerunt. nec enim in regnestero in eis potuisset xps. ni mandata eius in eis fuissent. Postquam autem declaratus est quialis xps ad ierusalem venit. nunc superest declarare quomõ xps a suis honor debitus exhibitus & fuit. p quo consequenter dicit euangelista. Plurima autem turba vestimenta sua sternebant in via. Et cum hec a xpo dicta sint. vt discamus quomodo xps occurrere debemus. & honorifice recipere ad salutem. & primo videndum est quales esse debeant. qui ei honorem occurrere & quasi

ypo m̃. yj. tollite iugum meum sup vos & discite a me quia mitis sum & humilis corde. Unde hic dicit Crisos. quod sicut peccatores equi sunt diaboli. ita & sancti equi sunt ypi. quia diabolus in peccatoribus sedens instigat eos p desideria facinor. & p fornicationes. p auaricias. ys autem sedens in sanctis. dirigit eos p palmam iustitiae. q̃ equitatus diaboli pdicatio est. eccl̃ie & ypi sanctis. sicut abacuc ait ad ypm. Quia ascendes sup equos tuos & quadrige tue salutare. Et mites autem discipuli fecerunt sicut precepit eis ihc. & inuenerunt pullum asine. & imposuerunt super eum vestimenta sua & ei desuper sedere fecerunt. Quod autem vestimenta sunt precepta diuina & grã spiritus. sicut & iustitia & sanctitudo vestimentum regum. sic & quasi naturalia mala carnis iuxta preceptis & grã diuina tegunt. q̃ imposuerunt vestimenta sua sup eos. & mandata & grãs quas ypi acceperunt a ypo. sup iudeos & gentiles imposuerunt. nec enim in regnestero in eis potuisset ypc. ni mandata eius in eis fuissent. Postquam autem declaratus est quialis ypc ad ierusalem venit. nunc superest declarare quomõ ypo a suis honor debitus exhibitus & fuit. p quo consequenter dicit euangelista. Plurima autem turba vestimenta sua sternebant in via. Et cum hec a ypo dicta sint. vt discamus quomodo ypo

ei debeant occurrere & cum recipe. & q̃ quo modo ei occurrendū p̃mo stendū q̃d paulus aplus in epla huj dominice sufficienter ostendit. q̃lis esse debeat qui hunc regem recipere intendit. ponens q̃ necessaria ad hunc actum. ¶ Quoy primū est q̃d oportet vigilare non dormire. & hoc q̃d dicit hora iam nos de somno surgere. quoy possit. Dies autem appropinquabit. ¶ dicto xpi aduentum multi spualiter dormiebant. dum in nocte infidelitatis morabantur. Quoy tenebre frigida est obstructa & humida & hec. q̃ videlicet obstructas. frigiditas & humiditas solent indicant de primo manifestum. quia homines dormire volentes loca obstruere querunt. Frigiditas etiam indicat somnum. quia multi frigidum cerebrum habentes multum dormiunt. econtra. q̃ siccum & calidum habent. non dormiunt. q̃ fundo. unde in hyeme in frigida complexione somnus profundus laudabilis est. humiditas etiam somnum causat. nam secundum philo. vapor humidus a cibis resolutus dum ad cerebrū ascendit ibidem ingrossatus somnum inducit. & hinc est q̃d pueri magis dormiunt quia senes. q̃ pluis habundant in humiditate. Non g̃ mirum si apostolis gentes diu immunit dormisse. que tanto tempore in obstructione ignorantie. in frigiditate dilectionis dei in humiditate carnalis concupiscentie cecidit. ¶ Diabolus etiam in his tribz spualiter somnum cepit. & alios etiam dormire instigat. Job. xl. sub umbra dormit in secreto calami. in locis humentibz. ubi in umbra notat obstructas. in calamo interius vacuo. ardoris dilectionis dei carentes. & p. q̃ frigiditas spualis. sed ista nox pcessit. & dies appropinquauit. ideo iam non dormiendo. sed vigilando est. aduenit enim vera lux que obstructionem ignorantie effugauit. & splendorem sapientie adduxit. ysa. ix. populus qui ambulabat videt lucem magnam. Adhuc ignis diuinus qui frigus fugauit. & mundi totum in dei dilectione mirabiliter accendit

bat lucem. ignem dei. & terre. in terram. & quid volo nisi vt ardeat. ¶ Aduenit verus sol que hyemem carnalis concupiscencie in pluribz exsiccauit. Ideo q̃d aplus nunc nectit. Induimini dominum ihesum xpm. vel accipere. est q̃d vestes sordidas abiciat. & pulcras induat. nisi posse. unde. q̃. generat vestium vocabat apostolus in pcessu. vestem nigram cum dicit abiciamus opera tenebrarum. vestem immundam cui subdit non in comessationibz & ebrietatibz non in cubilibz & impudicicijs ¶ Vestem lucidam cum addit non in contencione & emulatione. ¶ Vestem nigram hevo comparat. qui non het candorem puritatis. set nigredinem peccati mortalis. potissimo autem auaricia nigrum facit. ¶ Nam. & cum eo q̃d continuo est virtus. nigredinem confert corporalem. Spualem etiam. quia cum pecunia sit qd̃ virtuosum non nisi per ea alia acquiratur. in tm q̃d xpi sectatorem a deo non agnosci. approbatis. et de tribz dicit. Nec ea. q̃. Denigrat est sicut carbones facies eoz & non agnoscuntur in plateis. sicut celestis iudicium ¶ Reprobat etiam vestem immundam quam facit luxuria. vestem lucidam quia reputat facit iuuenia ¶ Abiecis q̃ sordidis vestibz vinoz. monet aplus vt induamur vestem lucis & bonoz operum. Vocat hic q̃ aplus virtutes indumenta arma & lucem. dicens induamur arma lucis. Dicuntur autem virtutes indumenta. q̃ peccata operiunt. p̃ pe. q̃ caritas operit multitudinem peccatoz. Dicuntur etiam arma quia animam a demonum insidijs tute seruant. Vnde de elemosina dicit. ecc. xl. sicut sutum & sicut lanuginem adhesis inimicum tuum pugnabit. ¶ Dicuntur etiam lux. q̃ lucidum ornatum faciunt. vnde in psalmo dicitur. Se mā virtutibz ornata astitit regina. ¶ Deynde in vestium restauratione nectit volens xpo occurrere. & vexilli xpi assumptione. q̃d dicunt aplus dicens Induimini dominum ihesum xpm. Istud vexillum est xpus in cruce affixus. cuj memoriā

tenebras

Frigida non est obstructa & humida

Ideas humentes. & caliginosas carnalis humiditas

¶ Virtutes siue indumenta arma lucis.

debemus in manibz ordinem retinere. hinc vexilla hasta est signum crucis. testis de cruce xpi crux assimilat que colore triplex fuit quia alba. Albo videlt. rubio et nigro. Caro enim xpi fuit albissima p innocuae puritatem. et fuit rubia in passione p sanguinis aspersionem. fuit eadem nigra p mortis liuorem. unde in eius nocte dicta potest illud. Cant. 1. nigra sum et formosa sicut pelles salamonis nigra p mortis liuorem. et formosa xpi p innocuae decorem. sic pelles salamonis xpi p sanguinis aspersionem. pelles eius illo erant pelles arietum rubricatae. 2o videndum quare xpus debeamus recipere. Ad quo notandum quod habem. 2. genera pene quae reatum. scilt. dnos. xpianos. infideles. et animas. Igit. et xpus recipere debemus. quia ipe est dus et rex. unde notat. 2a. chalias. cum dicit. ecce rex tuus. unde ipe de se metipso dicit. Joh. 13. vos vocatis me magist. et bene dicitis. Sum et cum. Ad poc. 19. habet in vestimento et in femore scriptu. rex regum et dus dominantium. 3o est xpus. xpianus et frat. nr. unde dicit. cum dicit. tuus. de tua stirpe progenitus. ge. 2. caro eius et frat. nr. unde psal. totum unum natura deus non despicit. cum sit os de ossibus meis. et caro de carne mea. unde inter dum et hominem natio est. quia inter deum et angelum. nolunt eum deus penitus continere cum natura angelica. set humana. ad hebr. 2. nusquam enim angelos apprehendit set semen abrahe. Iterum est beneficium nobis. et hoc innuit cum dicit. Venit tibi. et. ad tuam salutem non enim venit set auferat nra. et set daret sua. Dedit enim nobis regnum suum in possionem. ar. 21. possidere patrum nobis regnum a constitutione mundi. corpus suum in refectionem. Joh. 6. Caro enim mea verus est cibus. sanguinem suum in ablutionem. apoc. primo. lavavit nos a peccatis nris in sanguine suo. animam suam in redemptionem. Jo. 10. animam meam pono p ouibz meis. 3o divinitatem

1

suam in resumendam. Jo. 10. hec est vita eterna ut cognoscant te solum verum deum. et quem est amicus noster. cum sit mansuetus. et manu assuetus. p quo sciendum quod quedam mansuetudo est a natura. quedam a gratia. et quedam ab humana industria. a natura quod dicat xpus. homo est ab natura mansuetus. xpus autem est mansuetus a natura divina. quia deus naturaliter est mansuetus. 2o in dno nostro et nullus a natura humana. quia de mansueto pro scripto dauid natus. in psal. tuo. eyeuciato dno dauid et omnis mansuetudinis eius. et fuit mansuetus a gratia. quod 2o dicitur mansuetus autem dat gratia. et in persona ysa. 61. scribit spus dus super me eo quod unxerit me. ad annuntiandum pauperibus misit me. Vere ergo scis est mansuetus ex humana industria. sine ex longa experientia. qui multas infirmitates longo tempore est expertus. unde de eo nobis sophonias. 2o dicit. Quiescere faciet omnes deos terre. quiescere mansuetos. Vere ergo principaliter nondum est qualiter xpus sit suis capiendus. et istis accipiendus debemus ex fide turbo. De qua hic dicit. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via. not. et videlt. veniente xpo calcarentur a nullo. vestimenta autem multi sunt mandata legis. frondes species pietatis. Quod 2o mandata legis et species in iudaico religionis a xpianis fuerunt calcanda in via. et in xpo. idest iam tunc illa sub pedibz nullum fructum habebant. Set nondum quod suis nullum apti vestimenta sua posuerunt. set sub pedibz cetera turba iudaica. quod mandatis quidem apli sternunt xpiani et omnia. legis autem mandata carnalia omnes sunt. Alii autem cedebant ramos de arboribz et sternebant in via. Omnes autem ramos de arboribz pedebant frondentes. ipi erant credentes et erudita doctores. qui ex gentibz accipientes ex fide de xpo quasi de arboribz semper virentibz ramos frondentes. atque pedes subiungat

xpus recipiendus est &c.

2

3

O

populi sternebant. hoc est gentibz. Ramos q̃ frondentes anteponebant viribz gentibz. vt p ea ei⁹ quasi p ramos viventes sine offensione ibi ambularent. p viam vite istius donec ingrederentur in sanctam vrbem dei sion. Turba autem que precedebat. et que sequebat clamabat dicens. osanna filio dauid benedictus qui venit in nomine dñi. Ex quo manifestatur quia ea que ostendit eis. et sanitatum quas fecit maxime de suscitatione lazari. et dicit Joh. eruditiores in credibz sue ante et retro clamabant. qui precedebant. seniores erant. i. patriarche. et ceteri ppe sancti. qui ante adventum ypi de adventu eius cognouerunt. et predixerunt. Sequentes autem nunciores. i. apli. mi⁹ tores. ceteri ppe doctores. qui post assensionem ypi. eius mirabilia. et fidem predicauerunt. Et quidam pharisei de ypo clamabant. osanna filio dauid. Osanna. h aliqs nisi valet quidem dicere. obsecro salua. et h illum sensum precedentes sic pies ypi incarnationem. clamabant. osanna. i. obsecro salua. Unde et psalmista ait. saluum me fac deus. h alios. osanna interpretatur. glia. et h hunc sensum sequentes incarnationem clamabant. osanna filio dauid. i. sis⁹ et gloria sit ypo. qui sedet super cherubin descendit de ygenie dauid. Cum ne putaret. ypo hoc esse filius dauid. et non deridendo subdit. Benedictus qui venit in nomine dñi. Et ysto processit etia potestas. et honor. Fuit ypo exhibitus a pplo de ramis et vestimentis. alii eum attulerunt. ypo asinum ad insidendum. alii vestimenta sua sternebant in via. alii cedebant ramos de arboribz. et sternebant in via. et alii. et clamabant benedictus qui venit in nomine dñi. Debet. et consuetudo recepit. ypm exire castrum sui corporis. clamabilibz desideriis renunciando. ut illud salutationis. Deus det venire post me abnegat semetipm. et tollat crucem. et sequatur me. Debent. vestimenta sua sternere in via. vestimenta autem spialiter virtutes dici possunt. vt dicit est. p quas vestit anima. istas vestes homo in via sterni⁹ quidem hui⁹ sic virtuose conuersationis sic lucet. etiam hominibz. vt videant eius opa bona. et glificant patrem qui in celis est. vel possunt vestimenta intelligi bona fortune. p que vestit corpus exterius. que tunc sternunt. coram ypo in via. qui divites fragit esurientes panem sinum. et. cum etiam corpus sit quasi aie indumentum. qui corpus ppt ypm mori tra didit. vestimenta sua ante ypm sternunt. Ramos po et frondes de arboribz cedunt. qui dicta et sententias de libris patrum excipiunt. vt dicit est. et qui viros spirales hominibz ad imitandum pponunt. Asinum autem ypo obtulerunt. qui ypm in suis corporibz. p veram penitentiam portant. Qui omnes veligia ex eo qd habundant sibi sternunt. et quasi onus labore dno obsequunt. Sed nu vero innocentia se exponunt obsequio laborioso. Et ne debent alii clamare gras agendo. p collatis beneficijs. et dicendo benedictus qui venit in nomine dñi. et nisi hoc pferunt. p pietatis scripturis. dicendo osanna in excelsis. Sciendum est qd multi vestimenta sua sternunt. ni via. set non coram ihu. vt illi qui faciunt elemosinas. vbi ipo oportet. sunt diuitibz non pauperibz. Alii ramos cedunt. et eos coram ypo non sternunt. qui videlicet exemplia sanctor legendo carpunt. set ni exemplia aliorum non imitantur. et alii non frondes sed mala. set spinas sternunt. vt qui in suis sermonibz seminant murmuria manifesta. Alii non clamant. benedictus qui venit in nomine dñi. et in nobis impletur. et dicunt osanna. non in excelsis. sed in minimis. orant enim. instant. vt ppria veniant in vitis. set vitio desiderant. vt gaudia perpetua in excelsis. Et hic videt qd euangelista in processu hui⁹ euangelij cum dicunt sibi ipsis. qui cum ea. nunc qd ypm sedere sup asinum. et ceteri euangeliste asserunt eum sedisse sup pullum asine. Omittit. n. enim dicere ypm ruisse discipulos qui addixerunt ei asinam

aime occurrunt turbe Joh. 12. ca° iiii. nisi
ndi ꝓmo occurrerunt ei turbe & postea
inuenit ihc asellum & sedit sup eum
sic ꝺ istud dicit. ꝓmo. ndi dns sedit sup
asinam & eciam sup pullum eius Unde
dicunt hoc contigisse ho modo. ꝓmo sedit
pullo. & nisi recalcitrabat. postea
sedit sup azinam. Unde in marco hēnt
ndi addixerunt pullum sup quem nul
lo hominum sedit. Alii dicunt istud no
valere. cum non sit assimile nisi certis
personis dicit recalcitrasse. ꝓmo dns ꝓpt
synagogam ꝓmus sedit sup asinam et ꝑ
sup pullum ꝓpt eciam gentium ꝓpe
figuratam. Unde ꝓmus sedit sup asinam
Antequam turbe ei occurrerent & ideo. nr.
solit ho narrat. Et postquam turbe
ei occurrerunt sedit sup asellum & hinc
dicit Johnes qui post adquisitu turbaꝝ
inuenit ihc asellum. & colligitur eciam
sup ho euangelio sunt plura notabilia hic
nisi ꝓtractanda. quoꝝ primu est. ndi ipius
ypocrite sepius ad verbum venit. michi tu
ministria ni meritoꝝ. nec regaleni quo
damodo honorem recipere voluit. ni vt sic
paceret assentiret. Unde hic dicit. postea
ypocrita veniens ad mortem. honorem sus
cepit. quem aliās recusauit. Joh. 6. ihc
cum cognouisset ndi veritus esset vt
rapent eum & facerent regem. fugit in
montem. Et ideo dns veniens ad mortē
honorem sponte voluit. vt ostenderet.
ndi qui gloriam querunt in hac vita.
similes sunt ei qui morti adiudicatus
veller cum magno honore ad locū mor
tis ꝓgere. vñ Nomen. In eodem die & me
moratum honoris ypo exhibiti & passionis
sibi illate. ecclia. videlt. in diuisa in ramis
palmarum solet facere. ipius sexta feria ma
gis fit illata. in quo in multis instruimur.
ꝓmo ndi nisi dolori misceri. & extrema
gaudii luctus occupat. ꝑd. ie. iram ad
hoc significandi. gaudio ꝓcessionis. immixta
est tristicia passionis. occursus cum ꝓcinc
tus ostendit xpm fuisse apud plebem
acceptum. ignominiosa passio subsecuta.

ostendit eundem fuisse despectum. Unde. h. ab
eodem ꝓplo. in eodem loco. & ipo tempore qua
simis diebus intermissis. ꝓmo cum tanto
honore susceptus est. & postea crucifixus.
Q. ihm dissimulo. tolle tolle crucifige eum.
& benedictus qui venit in nomine dni
osanna in excelsis. ihm dissimile est. rex is
rael. & non hēnt regem nisi cesarem. ipse
dissimulo regnū & crux. flores & spine. cui
prius ꝓsternebant vestimenta aliena: eccc
finis exiit. & ꝓpe mittit sup ea. in quo ho
quid ypus nos docuit. ꝙ Huius mundi
gloria vana sit & instabilis & ndi in ea fi
ducia non sit. hēnda. Unde. h. ¶ Oportune
ꝓcessioni passio est admixta. vt discamus
ndi in nulla omnium letitia huius seculi fi
ducia hēre debeamus ꝙ. industrium est ꝓ
peratem quidem cum hēnt. adiuncta me
moria temporis. ꝙ. quia die honoꝝ nō
meminerit sic malorum. nam ꝓspitas stultos
ꝓdet eos. qui. primo. Est enim ꝓspitas
vel gaudium temporale ꝑsone quod stulti nesciunt temperare. ideo eos
infatuat. sicut quid infatuat bene dispo
situm cerebrum non hēntem. Sapiens
vt quid tale temperat cum consideret
cioē possit adiuncta. ecc. A. cor sapientis
ubi tristicia. & cor stultorum ubi letitia. ad illud
eciam temperare docuit ypocrita. qui post
gaudium & honorem sibi exhibitum statim
fleuit. vt ꝑet Luce. 19. dicens. quia si cog
nouisses &c. ꝙ Secundo notabile
est ꝙ ipse sup equid bellicosum. set sup
asinam sedere voluit. primo vt ostenderet
se in mansuetis quiescere. Unde. non
in curru aureo vel equo bellicoso sedit. sed
in asina pacis amatore. quia in humilibus
& mansuetis quiescit. ¶ 2o ad dauid ecce
plinm humilitatis & ad destructionem su
perbie. Papie in equis & fallentis equos. q
minus diligeret hijs dicit in ecclia & plus.
Unde zacharias ꝙ. post illud & sedens sup
asinam. & c sequit. & disperdam quadri
gam ex effraim & equū de ierusalem. ¶ vt
ostenderet in quo statu erat homo. in
ypō adventu. quia corruptus erat in

mentis insipientibz ⁊ similis factus erat illis. ℔. pinto dicerem mmeria si ⁊bqui⁹ filius esset cre adam quasi ⁹mus ex nobis fuit. ⁊ hic nota figmentum de nabugodonosor quod in nullo modo mutato in bestiā ꝑt scripturam dan. ¶ Tertium notabile est qd xp̄o honor exhibitus fuit a turba a ꝑdis pauperibz simplicibz ⁊ abiectis non diuitibz sapientibz vel potentibz. Q. nomodo ⁊ in pluribz audit hijs diebz. ℔ illud ꝓma ad. Cor. ꝓmo. videte vocationem vrām fres. quia non multi sapientes secdm carnem non multi potentes non multi nobiles. sed que stulta sunt mundi elegit deus. vt confundat sapientes. ⁊ infirma mundi. vt confundat fortia. tunc enim diuites ⁊ sapientes scribe ⁊ principes de eius morte tractabant. quod dñus pauper et honorifice ab omnibz erat. Danos amicos habuit. q̄ diuites vel potentes vel mundialit⁹ sapientes. Unum autem diuitem habuit scz zacheum de quo. luc. 19. dicit quod potentem fuit centurionem ad. 8. ⁊ cum sapientem fuit nichodemum Jo. 3. Deo autem a diuitibz ⁊ sapientibz non diligebat. quia eis ve multiplex ꝓcedebat. luc. 6. ve vobis diuitibz ad. 23. ve vobis scribe ⁊ phisei qui tulistis clauem scientie ⁊c. et dicit a pauperibz diligebat. Q. nia ⁊ eis ꝓhia ꝓmisit ⁊ secreta detexit. ad. 1. beati pauperes spū qm vrm est regnū dm ⁊ mt. 5. Confiteor tibi pat⁹ celi ⁊ dñe qm abscondisti a sapientibz ⁊ prudentibz ⁊ revelasti ea ꝓmis i humilibz ⁊ pauperibz. ℔ erunt signa in sole ⁊c luc. 21. In precedenti dominica revoluta cum adventum salvatoris in carnem in mansuetudine ⁊ humilitate sedm sensum allegoricum de quo aliqualit⁹ dictum fuit. In hac ⁊ dicit ea euāgelio adventus ad iudicii sedm sensum hystoricum declaratione. qui erit in potestate ⁊ magestate. vt qui amaro nolunt humilem ⁊ mansuetum potentem timeant ⁊ seuerum. memoria enim adventus ꝑmi valet ad spei sustentationem. et primum adventus sedm ad timoris horribilis ⁊ confusionem. Spem enim ⁊ timorem oportet habere fideles. vt timor eos custodiat ne in ꝑspis evanescant. ⁊ spes ne adinuicem deficiant. pi. ꝓmo. adhuc ꝓmulgz nutriret eos. ⁊ ꝑspitas stultoz ꝓdet eos. ¶ hic mirari licitum. qm enim xp̄us dixisset templum istud destruendū. quesierunt a xp̄o discipuli de tempore hui⁹ destructionis ⁊ de precedentibz signis. et quia discipuli post destructionem civitatis ⁊ templi credebant eam fore seculi consummationem. de hoc monuerunt sedm questionem eis precedentia signa ꝓ. ih. ⁊c. postquam enim xp̄s dixerat de templo qm non relinquetur lapis sup lapidem. accesserunt ad eum discipuli secreto dicentes. dic nobis qn hec erunt ⁊ qd signum adventus tui ⁊ consummationis seculi. unde ad ⁊am questionem qua quesierunt. qd signum adventus tui. ⁊c. hic respondet xp̄s dicens. Erunt signa in luna ⁊ stellis ⁊c. ¶ Dividitur autem hoc euāgelium in sex ptes. ¶ Primo enim ponuntur signa adventus indicis precedentia. ⁊c. Secundo ostenditur quo⁹ tendit ad quos timores ostendunt signa talia. ibi. arescentibz hominibz ꝓ timore ⁊c. ⁊ 3o. status eoz ostenditur. qui cum xp̄o ad iudicium sunt venturi. ibi. virtutes celoz movebuntur. ⁊c. 4to ostenditur modus adventus iudicis. ⁊ quem cum iudicandi sunt visuri. ibi. tunc videbunt filium hominis ⁊c. 5to ponit exortatio bonoz consolatoria. ibi. his autem fieri incipientibz. Sexto ponit exemplum ꝓdictā declarationis. ibi. videte ficulneam ⁊c. ¶ Primo in qua ponuntur signa adventus iudicis precedentia. de quibz hic dicit. Erunt signa ⁊c. Pro cuius intellectu in principio notandū qd octo a quibz dam ponuntur causse. quare signa iudicium antecedunt. prima. vt magnum malum minuant euenturum. unde ge. 18. Quid facies quos clamus nisi futuri tboris ꝓcones. Item quia in illa omelia cum audieritis ꝓlia ⁊c. vbi

¶ Signa ꝓcedūt iudiciū. 8. de ciuis.

Dñica. 2ª adventus dñi

.a.

g̃ euenit. mi
cent mala

2 al 2

nia tribulacõe nullis tribulacionib⁹ pue
nit. vt p crebra mala. ꝑ pena que sequ
t. ꝙ sibi sit multa debent mala putare.
vt malum sine fine vitent. nunciare. 2ª
causa est quam tangit gregoꝝ in eade
omelia dicens. Omni in cunctis deficiũt
in cunctis ferme omnia que ad usum cõ
ampnia. ad usum culpe cõdimur. Et cunct
que ad usum pene infelices sumus. ad
usum nobis cõtrahimur. ꝙ actionis. Quan
enim quelibet creatura ad usum hominis
condit. sic dicitur vt p quamlibet creat
am peccator eat creatoris pene punit.

B. Omnis enim creatura tripliciter vocat al
loquit hominem. sicut dicit hugo de ar
cha noe. li. 2. ca. 6. prima vox dicit accipe
2ª redde. 3ª tua dicit. hugo accipe beneficiũ
redde debitum. hugo supplicium. prima vox
est famulantis. 2ª admonentis. 3ª comina
tis vox famulantis est. celum dicit. misi
tibi lucem in horror vigiles. tenebras in
gere. vt pauses. ego ad oblectamentum tuam
gras temporis vicissitudines pario. ver is
tempiem. estatis florem. autumpni pl
umiditatem. in yeme algorem. ego alter
nantib⁹ mercedentis diem. et noctem spa
cia simili ratione dissimiliter extendo. ꝙ va
rietas tollat fastidiũ. et ratio placat oblecta
mentum. aer dicit. vitalem tibi ꝓbeo flatum.
et omne genus animal ad tuum nutum obsequi
um. Aqua dicit potum tibi ꝓbeo fontes
ego arentia rigo. et diuersa genera pistum ad
esum tibi ministro. Terra dicit ego te ꝓtu
nutrio. panem confecto. vino letifico. omni
gene fructum tibi complecto. diuisis tuis ubi
mensas tuas repleo. vox admonentis
mundus dicit audi quem amauit tem
ꝑ te fecit me. ꝓpter quem tibi quia ꝓpter te fac
tum. vt tu seruias illi qui fecit te. et me
fecit me ꝓpter te. si ꝙ sentis beneficium. redde
debitum. actus benignitatem. redde cari
tatem. hoc tribuit. et hoc exigit deus. vox
comminantis est ignis. qui dicit. a me cu
stoueris. aqua dicit a me subtraheris. terra
dicit a me absorberis. infernus dicit a me
deglutieris. quia omnis creatura sicut ex
ditione sua hominũ famulatur. sic ꝙ pec
catoribus ꝙ malos ultores conscientias omi
nat. vt in singulis creaturis peccatores
timeant. qui se meruisse cognoscunt. Ter
tiam causam tangit. beda sup lucam. ꝙ po
nit in glo. dicens. Repugnante exitio
undas summe maris. et fluctus confundit.
quia repugnante rio suis elementa qua
si paciencia mutant. et tremunt. si ꝙ ele
menta tremunt. que non peccauerunt.
quanto ꝙ timendus est hominũ peccatus.

3.

C. Quarta causa est vt ostendat deus vin
dictam esse patratam. imminente guerra
solet fieri armoꝝ ostensio. hanc facit deus
in creaturis suis. Cap. 6. armabit creat
uram ultionem inimicoꝝ. et ejusdem. is
tibi factus creatura deseruiens cyar. desti
tuit tormentum adustis iniustos. quinta causa
est vt sint mentanienta doloris. Sicut cui
patrifamilias nocente domus eius cum
familia plangit. et nigris se vestibus indui
sic humano genere ꝓpter quod facta sunt
omnia circa finem auxilio destituto. pe
rali. Destruit totus mundus. et cum
menta lugent. et cinere deposito tegu
bris induunt. Sexta causa est mutatio
seminum. nam teste gregorio in omelia. qu
ma sup euangelia. Sicut in iuuentute flo
ret corpus. fortes et nicolime manent. pe
tris. carnosa cernuy. plena sunt brachia.
In annis autem senilibus statura curua
tur. cutis exsiccata deponit. frequentius sup
pilis pectus horret. et uultus deformis fit
si lingor desit. plerumque senibus sua salus
egritudo est. tota mundus in annis
bet velut in iuuentute vigere. ad
dam humani generis plenum robur. sa
lutis corpoꝝ cruditas. opulenta uenus
pinguis. ac nunc ipsa sui senectus de
unit. et quasi ad vicinam mortem mole
tus crescentibus horret. Septima causa
est. vt ab auctore mundi sepeat. unde
gregorius in eadem omelia. in principio
ma dicit. Dis ac redemptor noster nos
uenire desiderans senectutem mundi
que mala sequantur demonstrat. vt nos

4.

5.

6.

7.

8.

ab eius amore compescat Octaua causa
ad quam omnes alie vocantur est qua
gregorius munus consequens videli et
si deum uere in tranquillitate nobis
gratiam eius indicat passionib; attentis
meamus punitur autem et dicat si signa
in sole & luna & stellis tanquam in pulsu
& euidencia pro mundi cuius & hoc
turbacio primo apparet in euidencia & in
pulsacio pro hominis stupefactione Cor
enim hominis mutat faciem eius. ea
re & in sole autem legimus multiplex fu
isse signum primo stacionem temporis su
premi ioste. io. 2° retrocessionem vel
retrogradacionem tempore ezechie ysa
ie 2° obstupefactionem vel obstruacionem &
tercio 3° tenebras quarta egipcias qui facie
bant tenebre palpabiles & tribz diebz
nemo videre poterant quinto mouit se a
loco ego io. 2° peccato iudeoz vt in pas
sione ysaie. Letitia erit in fine & pec
cator obstupescam iudeoz qui genuit de q
quod sol verterit in tenebras
& luna in sanguinem antequam veniat
dies domini magnus & horribilis & hoc est
signum de sole quod ysaie 2° vocatur
sol iustitie. Sexto ibidem dicit. con
turbabitur sol & luna 2° vocatur sol
& luna nullo
legitur signum quod obstupefacio.
quia cum recipiat lumen a sole oportet
obstupefactio necesse est ipsam obstupefactam
& luna non habet lumen sine sole
sic ad similitudinem sol & luna facta est ob stu
pefactio sol & luna steterunt in ha
bitaculo suo quia stelle eciam fixe & cecid.
signum erit stelle cadis de celo. & 2° stel
le de celo cadent. quod intelligi potest qui
dam de hominum appetitum. quib;
nuncius videbit celum turbatum aut
quod alium aliquam impressionem ignitam
que alio apud vulgus stella dicunt.
Ad quem sensum ad literam dicit quod
erunt signa in sole & stellis. Octauo hic di
cit quod non erunt alia signa
aduentus xpi ad iudicium signum

cum fuerit in cognicionem signum &
es iudicij est hominibz ignota & erit
subita & nulla precedent signa eius.
Ad istud dicit quod signa illa fuerint
in cognicionem iudicij futuri non q°
ad horam vel diem determinate oz ad
ppinquo euentum indeterminate. Epit
magz signa in superioribz in sole luna
& stellis. & in istis pturia genera pro
confusione fontis maris & fluuiorum.
Pressura gencium erit in terris ex con
cursu undarum. qui fugient ppe the no
tinij maximo de locis maritimis et
insulis p confusione fontis maris &
fluuiorum. In mari erit multiplex signi
ficatio ex timore eius ejus elongacio stu
pefactionem montium & cubitus in
illud impossibiles elongaciones maris. Ali
ud eciam est eius ysaie ad infima tran
seunt loca depressa ita vt vix appareat po. & mare
non est aliud ex eius commotione fontz
turbatis. sicut alius pl. elevantur
fluuiorum vorum suam ait & in istis
pturia genera p confusione fontis
maris & fluuiorum q.d. p theophilum aquare tri
bulatio fremet & litus maris agitabit
tempestate. p Socrates de liua sua ex
dem textum eciam historiam stoli
cum. Sero in annalibz hebreoz inuenit
vij. signa precedencia vt dies adueniens
iudicij sed vnum illo vt dies futurus
sint continuo se hentes. vel vnus post alium.
ibidem sub dubio reliquit. Sol primo
die eclipsetur mane & cubitus sup al
titudinem montium stans in loco suo
quasi murus 2° die tuo descendet q°
vix videri possit 3° mane bestie ap
petentes sup mare dabunt rugitus ysaie
in celum 4° ardebunt maria & omne
que q° herbe & arbores dabunt vo
cem sanguineum 5° vicent edificia 6°
petre ad inuicem collidentur & fiet ge
neralis tho motus. 7° equabit tria
10 cubitis homines de cunctis cubitis
dictis aduentum nimio portium ysaie
surgent ossa mortuorum & stabunt supra

sepulchra sua. 12° cadent stelle. 13° nutrientes
uuentes. vt cum mortuus resurgat. 14°
ad debit celum. & tra. 15° fiet nouum celum
& noua tra & surgent omes. & hic sicu
dum stom augm hist. & liram. qd
in libro illo sunt multa falsa. ideo non
audet doctor de lira ista asserere. set relin
quit ista iudicio alioz. ¶ Opposita & p
missa expositione lre tamen probabile
notandu qd illud quod hic dicit de signis
non solum ad lram & casum ac sensum
mysticum satis apte exponit. set & p solem
intelligat xpus. qui malachie ult. sol iu
stitie appellat. & lunam ad intelligat ecia
a xpo illuminata. que dicat. mulier amic
ta sole. apo. 12. stellis ad intelligant fide
les de quib⁹ & zpham dicit. Deus ad insti
tiam erudiuit electos. ipsi stelle in eternas
eternitates. ¶ Hinc & signa futura sunt
in sole luna & stellis. ostendit. 14° 15° ca. di
cens. sol obstupebit. & luna non dabit lu
men suum. & stellis eadem de celo sol instar
obstupuit. diuus veritas fidei xpiane p here
ticos obnubilat. & xpi cultus minuit. lu
na non dabit lumen suum. da predi
cato & expugnatoris informatio defecit in p
fatis stellis de celo cadunt. diuus multa ce
lestem amplexantem p[ro]fectum. set eam fi
ne deserentes. ti. cuncta stulta amplexamur.
¶ Vel in sole potestas ecclastica. in luna se
cularis potestas intelligit. ¶ Quam sicut
habet dy. de maioritate & obedia. solito.
¶ Ad firmamentum celi. hoc est diuisa
cielo fecit deus duo luminaria magna
duas instituit dignitates. que sunt
pontificalis auctoritas & regalis potestas.
Unde potestas ecclie tanquam sol diei. & spiri
tib⁹ debet spialit attendere. diuus luna
i. potestas imperialis vel regalis noctem
i. temporalia spialit regere solebant. ¶
Unde Lincolnien. i. e. dns ihc ypocrita dicat de
sede romana. hec sedes sacratissima to
mus dei est & sicut sol mundi totius in co
spectu eius. unde sicut causalit est in
sole tota virtus huius illuminationis. ge
neratio & vite sensibilis nutritio. aug⁹ &

Lincolniensis

constitutio. conservatio. pulcritudo decor &
venustas. & ipse hec omnia in hunc mun
dum sensibilem semp influit. & sic sunt
hunc mundu perfectum. sic oportet hac
sede sacratissimam hec omnia spiritua
lit intellecta in se carnaliter esse. & in hunc
mundum spiritalem omnissim cuius sol &
spiritus eadem omnia necessario influere.
& sic mundum spiritalem saluari. & alio
quin sicut si deficerent tales vtiones in
sole visibili. & ab eo in mundum influen
tie continue. pereret mundus iste sensibil.
sic si deficiant. in hoc sole spirituali vones
causales & ab eo mundum spiritalem
oppositas influentias. necesse e mundu cui
est sol deficere. ¶ Et sicut cum naturam
foret. si sol noctem illuminaret. diei nō
lucendo. sic cum naturam esse videretur
si potestas ecclastica spiritalib⁹ necessaria cu
ris secularibus minus vacet. sicut legit 2°.
machab 5to sacerdotes ia
non circa altaris officia vedum erant. set
contempto templo & sacrificijs neclectis
festinabant principes fieri palestre &c.
Cum etiam luna non in a sole lucem ha
beat. necesse est. vt sole non lucente lu
na etiam careat debita irradiatione. &
sic nec dum luna non dat suum lumen.
set etiam cum zpham luna comedit in
sanguinem. Unde cum iam sapien
cia &c. panis egenoz vita panperum
defraudat illum cui sanguinis patet
qui & multebras eyacones panipes
panem. & sustentacione legitima defrau
dant. cum sanguinis humanitatem.
Unde tali non inuenginio dia potest
illud. Ecce. qui alis tuis inuentus est
sanguis alieni panpis & innocentis. Sale
iste sunt pe. & fraudulencia. quib⁹ pau
pes opprimunt. & coz loculos emplent.
hec spiritualiter multiu. de quib⁹ legit zac
harie 11. hebati alas quasi milui
similius est anus vaporis que infirmis
alijs insidiat. & tales infirmos opprimit
set fortib⁹ non resistunt. Unde de talib⁹
fieri sicut fit de milio cui capto cytha-

hit aliquid se intestinis. vide alij multi
pntantes qđ ferat intestinu alienu. cõue
nunt. & omnia pcordia ei anfeyunt. sic di
uinis intestinu eyt hitus. cum cor eius in
bonis eyhoribz ponit. sed illud est. q̃
Ju cuta sua pcedit ultima sua. sili magi
uiutes & potentes venuunt. vt intestinu
devorent. ea que male congregauit. disci
pulo. pid 22. Oim calumpniat. plurpi. vt
angeat. diuicias suas. dabit. ipe dicit. oc.
& egebit. stelle. vt dim est. cadentes. Qui
veritatem fidei vel mox prius acceptam de
serentes ¶ Et certo sole & luna deficientib.
erit in tris pssura gentium. pssura mgna
tribulacionis & anguste. & p confusione
sonitus maris & fluctuu. & p confusione
mundi qui mare dicit. & mundialia pru
capalit appetenda. Sequit. arescentibz homi
nibz p timore. &c. vbi tangit. statum eoz
ad quos venet. districtus iudex. & quibz sig
na talia ostendent. Unde sicut mentis se
curitas vetat. & impugnat. sic inde illud pid
in. secura mens quasi nigo cõmunit. Sic
timor attenuat. & exsiccat ossa. Arescentibz
g̃. ab humore. qui sicut illud pi dicit
tanquã testa virtus mea. Item ab humore
fortune sine mundane. glie. p illud iacob
pl exortus est eis sol cum ardore. & are
scent fenu. Item ab humore nature. qi
p timore pallidi & exsangues apparebunt.
Arescentibz g̃. huj pie timore. stat maior
instantie huj. & expectatione futuroz. adhuc
distanciu. que stat timor & expectatio. Sup
venient. vnius orbi. stat tempore antexpd.
vt dicit glo. qui & erit tribulatio qualis
non fuit ab initio mundi. vt hic. usq. &
¶ Nam omnis tribulatio & pssecutio quasi
in vnu conflabit. Erit enim tunc pse
cutio infidelium. hereticoz. falsoz fratrum. &
tirannoz. hec sup venient. & desup. & de cel.
venient. vnius orbi. ex quo patet qđ nul
lis erit locus refugii. Nam virtutes celi
mouebunt. mouebunt. tanq̃ motu nimis
& veemens respectu viciosi. & motu equa
lis & iustus respectu iudicandoz. Christi in
ipsemet sup. &c. cui. ad. qđ. qđ rex terrenus p

assurus in aliquam expeditionem mandat
in populo. Dignitates ordines monent. & ex
tinis exquiritur. tota curialis familia. magis celesti rege exurgente. & exeunte iudi
care vivos & mortuos virtutes angelice
commouent. tribules ministri tribulem dñm
precedentes. hec ille ¶ Gregorius etiam sup
eodem textu omelia prima. ita scribit. Quid
enim dies virtutes nisi angelos archangelos
thronos dominationes principatus & potes
tates appellat. qui tii aduentum districti iudi
cis nris tunc oculis visibiliter apparebunt. vt
districte tunc a nobis exigant hoc. qđ nos
modo invisibiles cogitationes etiam nrorum. pun
gunt. unde & subdit. tunc videbunt filium hois
venientem in nubibz cum potestate magna
& magestate. Quis quo dicit. & not qđ veniet
quis cernet. quia videbunt eum. pscialiter. quia filium hominis tribulter. qui veni
entem in nubibz celi potenter. quia cum po
testate magna. ad puniendu malos. & hono
rabiliter. quia cum magestate. videbunt. &
filium hominis venientem. &c. ac si apte
dicatur. in potestate magna & magestate
visum sunt quem in humilitate. postmo
dum videre noluerunt. & virtutem eius tunc
tanto districtius sencient. quanto nunc cu
cum eis ad eius placentiam non inclinant. venet in nube. sicut. qui destruxit
egiptios. sanauit hebreos. unde exo. 14. tol
lens quidem se angelus dei qui precedebat
castra. isti abiit post eos. & cum eo columpna
nubis & secuit. iam aduesperascente. vigilia ma
tutina. & eno deus respiciens sup castra
egiptioz. p columpna nub & ignis inter
fecit exercitum eoz. In nube quippe duo sunt.
obscuritas & refrigerium. In igne similit
& claritas & incendium. nubes illa sunt he
breis ad officium. egiptiis ad interfectionem.
sic erit. in die iudicii. Nam tunc nubes
ignis diuersum bonis & malis. & erit elec
tis lumen & refrigerium. Damnatis vero
obscuritas & incendium. ¶ Notabile insup
postilla. sup isto textu ita scribit. In hys
ubis ostenditur. modus videndi ad iudicium.
& singula ubia pondus habent ¶ Tunc vi

J.

H.

m 2 pte

Arescent pones timore. 3to

1
2
3

3 pte

debiunt. i. hora qua non putatis. hic. ce. este te patri qua qua hora non putatis filius hominis venturus est videbunt eum iudei. qui eum pupugerunt. apo. p°. gentiles qui eius fidē recepere noluerunt. i. nupi xpiani qui eius legem dū tenus recepta opibz abiecerunt. videbunt iudicem tribilem iudicem ipse valde sap. videntes turbabiunt timore horribili. ro. h. a. eis potiunt manere. quid est po. iudicis qne erit summa cuius non licebit appellare. erit p totum orbem sic extensa quod nō potiunt declinare ni po. or ascendo i celū tu illic es. ro. quid non potiunt ei resistere. crisp. nec resistendi virtus. nec fugiendi facultas. nec penitentie locus. nec satisfactionis tempus erit ex angustia cui vel nichil remanet nisi luctus. hic est sapientia eius aspicientis. cui nichil potest abscondi. ca. cuncta que fiunt adducet deus ad iudicium sapiens sic cogitationes suas struita bit. hic est zelus iudicis. qui. sexto. zelus. i. furor viri non parcet in die vindicte. nec adquiescet cuiusq; prabz. quia natura iudicij non recipit mutam. Notandum q. xpūs filius hominis se vocat in isto passionis tribz causis. primo ppt exemplum humilitatis. cum. eos qui de nobilitate generis superbientes ab eo qui nobilior est in suo genere se denominant. ro. quia in forma humana apparebit in iudicio. vbi supra. ro. ad insinuandū quoniā ad gliam talem venit humilitas cui. gr. in humanitate exhibuit. causa fuit eius exaltationis. phi. ro. exinanivit semetipm. ro. ppt qd deus exaltauit eum. in nubibz etiam quo ad hoīm venit. qm sequuntur ei nubes ad hoīm ad iudicium testendum. sicut ei famulabantur in celum ascendenti. vel potest per nubes xpi humanitas designari. vt in illo. dis ascendet sup nubem leuem. i. ingredietur egiptum. veniet g° xpūs in nubem. i. in carne ad iudicium generale. vel. 2°. nubes dicunt. aplī. hic illud pl. vocem dederunt nubes. illud qui sunt isti qui et nubes volant. venit. i. sic xpūs in nubibz. i. cum nubibz. aplis stipat ad iudicandū. venit cum potestate. i. cum ostensione potestatis. potestas autem eius ex multis eluceret. videl. ex mundi conflagratione in po. ignis in conspectu eius exardescet. Item ex multitudine eoz quos congregabit. ro. 2°. congregabo omnes gentes. i. de ducam eos in vallo iosaphat. i. ibi disceptabo cum eis. sicut in po. allegauit. i. los desursum. i. tram disterne vero spūm. sicut in pulueris collectione. i. corpo rum resuscitatione. prima. co. vi. hic omnes quidem resurgemus. sicut in corpoz electo rum glificatione. hic. iz fulgebunt iusti sicut sol in regno pris eoz. sicut in buccina vocis. xpūs. vere vox magna tube tribit. cui omnia obediunt elementa. que portas scindit. inferos aperit. portas eredis confert. cinerib; mortis diuinupit. et de profundo abissi animas libratas corpibz suis assignat. Et videbunt eum in magestate. loco cui. hic. xpūs. dicat. gloria. in iudicio eum apparebit. xpūs totus. i. caput ad corpo gloriosus. Iz quia hec omnia verbos dicta sunt. nunc ad electoz consolationem vba dicuntur. cum dicit. Hijs autem fieri incipientibz respicite. et leuate capita vra. quia appropiat redemptio vra. vbi po nit exhortatio consolatoria electoz. hijs autē que dicta sunt fieri incipientibz. respicite p fidem. et leuate. p spem. capita vra. i. corda. Unde gregorius. cum pligit inimi ci crebrescunt. cum terroz iudicij virtutibz commotis ostenditur. leuate vos capita vra. i. exhillerate corda vra. ista dum fiunt mundus cui amica non estis. ppe fit redemptio vra quam quesistis. In scriptura cui sacra sepe caput p mente ponit. Iz sicut capite regunt membra. ita cogitationes mentis disponunt. leuate ita iz capita et mentes vras ad gaudia patrie celestis erigere. Deum g° deum diligunt. ex mundi fine gaudebo atqz hillaresce iubent. quia cum quem amant mox inuenient. Dicit se quem non amauerunt. absit enim vt fidelis quisq; qui dm videre desiderat

xpūs vocat se filiū hoīs 3. de causis.

1 potestas ultionis. i. q.

.vi.

Joh. 2.

do mundi ꝓsecutionibꝫ non ignorat. scriptum namq; est. quicunqꝫ voluerit amicꝰ esse seculi huius inimicus dei constituitur: Omꝫ ergo appropinquante mundi fine no gaudet: amicum se esse illius testatur. atqꝫ ꝓ hoc inimicus dei comunicat esse. ex mundi cum destructione lugere. cor est. qui radices cordis in eius amore plantaverunt. qui sequentem vitam non ꝑmanent. qua illam nequ esse suspicantur. Eos do mundi gaudia etiꝫ vite cognitum festinare ad eam qm cernus debem. Hic etiam notandꝫ qd ꝙ ꝙ debent electi de mundi fine gꝫ tristari. ꝓmo qua via illoꝝ laboriosa fuit. Unde gregorius. vbi supꝫ. Quid est vita mortalis nisi via. et quis sit finis nec ꝑpendere. ni labore hic laceramur. et tamen eandem viam nolle finire. et qua mundi cernimus contemnere. humanis enim oculis electos. Joh. vi. ego dilexi eos mundus autem odit eos. et mundus eos odio habet. Item in eodem. quia non estis de mundo ideo odit vos mundus. et qua ex virtute mundum amicus virtuti appropriat. et hoc est qd dicit ꝙ gregorium. vbi supꝫ Omnes diligunt ex mundi fine gaudere nolunt. quia eum quem amant mox inuenire. Qui tristat is quem non amauerunt. et hoc est qd subdit. Quomodo appropinquat redemptio vita. Unde notandum qd est redemptio a captiuitate culpe: que facta est in primo aduentu xpi. De qua ꝑphta. redemptionem misit dns populo suo. et est redemptio omnis electi ꝑdestinatoꝝ ab omni ꝙa captiuitate. De qua hic dicit. et ad. vo. ꝙ nos ipi in nobis gemimꝰ adoptionem filioꝝ dei exspectantes redemptionem corporis nri. Et nisi notandꝫ qd cum dicit. redemptio vita bona non verbis ista dixit. quando enim appropinquat redemptio sanctoꝝ appropinquat etiam ꝑdictus malis. sequit. in terra. et dixit eis similitudinem. hoc est scta ꝑ sua euangelia. ubi ponit exemplum ꝑdictoꝝ declarationem. Unde sibi gregorius. finem mundi debent. redemptor ne quidem comparatione manifestat. cum adiungit

Videte ficulneas. et omnes arbores. et. nisi dicerem similitudo gregem. sicut ex fructu arboꝝ cuncta estas cognoscit. ita ex ruina mundi appe esse cognoscit. regnum dei. quibꝫ ꝑ facto vobis ostendit. quia finem mundi ruina est. ¶ Ad hoc enim crescit. ut cadat. ad hoc cadit. ut gemmet. ut quod gemma init. gaudio consummat. bene autem regnum dei estate comparat. quia tunc messes. et agros dies tendunt. quia tunc etiam dies et ipsis claritate fulgescunt. Quo omnia sub magna etatis dulcedine confirmantur. cum ab ineffabili gaudio sublimitas. Amen dico vobis qd non ꝑtribit generatio hec donec omnia fiant. et. Amen dico vobis qd dico vobis ꝙ eo exspectante. quia regnum vobis dico. quia non ꝑtribit generatio hec stulti generationem non ꝑtribit. de mortalitate ad immortalitatem donec omnia fiant. et. quo hic dicit. ayt. i. tota simul aut dies non ꝑtribit a lege. donec omnia fiant. i. donec veniat dies iudicii. ut dicit glo. Celum et terra trasibunt. celum non etherea set aereum. de quo ait. volucres coeli comederunt illud. et. celum meum. et terra trasibunt. i. deposita quam forma in melius accidentalibus mutabuntur. manente substantia. Verba autem mea non trasibunt. i. due effectum implebuntur. unde gregorius vbi supꝫ. Nichil in rerum corporalium natura celo et terra durabilius. et nichil in rerum natura tamen celum et terra quia seruire nisti. vba enim quecunqꝫ ꝑfecta sunt. vba non sunt. cum de ꝑfecta fuerunt. omne iam non sunt. quia nec ꝑfecta nisi trasiendo possunt. aut ge. celum et terra transibunt. vba autem mea non trasibunt. ac si apte dicat. omne quod apud vos durabile est. et quasi sine mutatione ad eternitatem durabile est. et omne quod apud me trasire cernit. Ignem et sine trasitu tenet. quia sine mutabilitate manentes sententias exprimit. serno meus non trasit. ¶ Cuꝫ iste autem sint alia notabilia circa declarandꝫ. quoꝝ ꝓmum est. qui supra illo ꝓmus allegata. stelle cecidit. qd tribꝰ modis in scriptura legimus stellas cecidisse. scilicet ꝓ

candam draconis. vt hetur. 12. p terra
motum vt hetur eusdem. 6. to. & p omnia
hirci vt hetur dan. 8. in quibz notat. ad
antixpm quosdam decipiet p miracula
opacem & istos trahit p candam. sicut em
candā coepit bestia turpitudinem. sic falsa
miracula opacio opiet antixpi multa
titem quosdam p donoz largitatem & isos
decipiet p tria motuum. glo. sup illud ap
z tertiam diuidet. g. tuto. quos enim ant
xpus sua tyrannide subiugare non poterit.
antichristus subiugabit. quosdam p potenta
am & tormentoz illationem. & illo decipiet
p omnia. g. robustos quidem antixpus
impiaet dum eos qui merito vita sunt
corporalit vincet &c. notandū sup illo
arestentibz hominibz. qd homines arestet
g. modis quibz plantę arestere soleant.
videlt aut ppter nocturnum ros profunditatē
aq. g. quoniam non habebat altitudinē
terre. quidē cyprus est sol exestimant aut
ppter radicis corrosionem. sone. g. pparant
dens vinum & pcussit eorum & cyayunt.
aut ppter sterilitatem. vt patet in ficulnea
sterili. cui xpus maledixit & statim aruit.
aut ppter estus minietatem. sicut primo cypri
nus est sol cum aedros & arescat fenum. g.
eorum gelia hominum tempore antixpi
arescent. Omnes. qui non sunt in cari
tate debite pfundati. vnde z. chrysost. 2.
de anti xpo dicit. qd audientes eius ver
bum opationem sanctam in omni virtute
& signis & prodigijs. & his qui pereunt. eo qd
charitatem veritatis non receperunt. ut &
qui erunt deficientes in fide quasi in ra
dice. luc. 18. filius hominis veniens pu
tas inueniet fidem sup terram. q. si erunt
steriles in bono opere. ait. &c. sicut fuit in
diebz noe &c. g. qui erunt estimā igno
rale concupiscentiae. vide de illis qui tunc
erunt dictum. z. thi. 3. qd erunt incom
modi & de anti xpo dicit. dan. 11. quod ex
concupiscentiis femineis. & notandum
est. sm ysodorum. g. pone in medio
requirunt. stulti iudex vens accusator et
testis hec. g. pone in hoc euangelio qd de

iudicio xpi aut rationabilit recedunt. pone
nudus cum dicit. tunc videbunt filium
hominis pona rea cum dicit. arestentibz
hominibz &c. pona accusatoz cum dicit.
crucifigna &c. pona testis aut pone tes
tium cum dicit. nam virtutes celoz move
bunt. ponit autem pona iudicis xpi. q.
in forma hominis iudicabit. vt bonis det
consolationem. malis vero confusionem. ad
patet misericordiam & deus verus consola
tionis existit p hominem homines iudicans.
vt in tanta tribulatione malox hominū
iusto fiduciam pstet similitudo natiue.
Iste autem iudex tam iuste quemlibet iu
dicabit. qd non potest corrumpi eius iudi
cium quoniam quo &c. autem modis iudicia
solet corrumpi scitis munere. odio. amore. &
timore. Quod autem iudicia munere cor
rumpat. docet sapiens. ecc. 8. munus ma dicens.
scio quevero fieri iudex nisi valens vir
tute inuenuper. & iniquitates. ne forte ex
timestas potentis faciem &c. ysa. Quia nemi
potentis vultum occultat. eiusdem timor
unum sibi provocat. q. plus timuerit ho
minem qm Dominum trepidat magestatem.
2. corrumpit munere. ecc. 20. exemplo & do
na excecant oculos iudicis. dicit. Est adeo
cupiditatis violenta malum. vt iam ex
consuetudine vendant leges. corrumpant
mura. sua ipa venalia sint. & nulla causa ita
possit esse sine causa. 3. corrumpit odio. ira
enim cum iustitiam non oyat. &c. 4. amore.
qua inordinatus amor & odium iudicium
non agnoscunt. Judicem autem supremum
nullum istoz corrumpet. Non timor. qua
et deus est omnipotentissimus est. Job. 22. nunc
quid timens arguet te & veniet tecum ad
iudicium. humana timentes potentiam
appetit. Cap. 6. potentes potenter tormenta
patient. Non amor. quia iustissimus est.
ideo cum fecis suos falsos durissimam
sententiam promulgabit. Unde reprobis ni
calebit fraternitas. xpi. xpi. in. pb. frat
non vendicet. vel nulla cognitas. ideo sub
dit. infogatiue. redimet homo. q. d. non.
quia eis qui a xpo non sunt redempti.

·X·

nichil valebit redempcio alior. ꝛ non p
cium multiplicatas. ideo addit. non dabit
deo placacionem suam. nec minus conspic.
ꝗ. dicissim est. pro hijs non suscipiet p re-
dempcione dona plurima. in die enim illa
plus valebunt pura corda q̄m astucia
verba. ꝛ constricta bona q̄m munera plena.
Guido ganuensis. allegans augⁿ cyp⁹
tat⁹ dies iudicij. ꝛ adest ille equissimus
iudex qui nullius potentis psonam acci-
pit. cui placatum nullus episcopus abbas vel
comes auro argento vel cuiuscumq; potest.
ꝛ nec odio iudicat pfectum. quia optimus
est. In eo enim qui optimus est odium alterius
non potest. ipse enim omnia diligit quo
creauit. sap. xi°. diligis omnia que sunt
ꝛ nichil odisti eor. que fecisti. ꝛ hinc est
ꝗ. quasi cum dolore ꝛ compassione pu-
nit. ¶ Secundo scindi scimo quendam post
ꝗ. euit triplex accusator in iudicio ve
ꝓbor. primus totus mundus. omnia scili
elementa ꝛ omnes creature. Job xl°. vene
labunt celi iustificam eius. ꝛ tra consurget
aduersus eum. de aliis creaturis dicit euis.
In illo die nichil est ꝗ. respondeamus.
vbi celum. ꝛ tra. sol ꝛ luna. dies ꝛ nocte.
ꝛ totus mundus stabunt aduersus nos.
2. accusator erit proprius scelus. omnia enim
peccata que modo occulta sunt. ex ꝓsilient
ꝛ sua accusabunt auctorem. Unde vestimentor. accusabunt vanas gloriosum.
aurum accusabit auarum. quicquid edifi
cium accusabit usurarum. Se primus discipulus
Jacobi. ꝛ Junior erit pretactus sint. vesti
menta vbi a vermibus comesta sunt. aurum
ꝛ argentum vbi erugineauit. ꝛ erugo in
testimonium vobis erit. de 2°. dicit abac. 2°. be
ei qui multiplicat non sua. usquequo ag
gliat contra se densum luteum. quia lapis
de pariete clamabit ꝛ lignum ꝗ. inter uni-
uersus edificator est respondebit b. insiu
in meditationibus. tunc loquentur peccata
simul dicent. tu nos egisti. opa tua sumus
ꝛ te non deseremus. set reuni ad iudicii
3. pgem. ¶ 3ⁿ accusator est ipse diabolus.
Dicturus est. contra nos nil adinuenimus.

Sanctus. y. accusator.

Equissimus iudex iudicat hunc meritu esse
ob culpam. qui tunc noluit esse p gratiam.
tunc p naturam. meus p misericordiam. tu
us ob passionem. tuens ob persuasionem. tibi
inobediens. michi obediens. a te accepit in
mortalitatis stolam. a me hanc pretiosam
qua indutus est tunicam. tuam vestem
dimisit. cum mea hic venit. equissime
iudex iudicat hunc esse meum ꝛ meum
dampnatorem. ¶ 4to notandum secundum
euidens. qd tres tunc testes habebit contra
se. vnus. scilicet se. scilicet deum. scilicet 3ⁿ. ego sit
iudex. ꝛ testis. dicat dis. 2ⁿ. nunc se. 1. conscien
cia. quisquis g̃ futurum iudicium
timet. pscientiam conscientiam corrigit. scien
no enim causse tuo testimonium conscientie
tue. ¶ Secundum nunc se. scilicet angelum ad
custodiam deputatum. pb. ꝛ venerabilem
esse. 1. angeli dignitatem eius. ideo dicit
est. qd. virtutes celor. 1. angelice potesta
tes commouebunt. vt peccatores accusent.
ꝛ contra eos testimonium iustis ferant.

Cum audisset Joh. in vinculis
opa xpi. ꝛ. herodes antipas
Johem baptistam in vinculis po
suit triplici ex causa. sm̃ ganuensem. primo
qa ipsum reprehendebat. qd philippo fratri
suo herodiadem vxorem suam iniuste ab
stulerat. ideo ad suggestionem herodiadis
ipsum incarcerauit. sicut dicunt. iij. ystorie.
ex eo qd sicut dicit Josephus. Joh. iustitiam
ꝛ sobrietatem ꝛ baptismum predicabat. ꝛ ideo
cum multitudo populi sequebatur. herodes do cū
esset alienigena ꝛ populo odiosus timuit
ne populi principes cum in carcerem
darent. 2°. ex eo qd Johnes quendam magnum regem post se venturum predicabat.
ꝛ cum veni ordinasset. ne alius sine
sentia a tanto rege notaret. offensam
cesaris timuit. ꝛ ideo cum in carcere
vinculauit. ¶ De quibus vinculis cum
audisset miracula ꝛ opa xpi. duos de suis
discipulos ad ipsum misit. In isto carcere cum
gelio principaliter. ꝛ triplicem. fuit. Johis
interrogatio. xpi responsio. ꝛ Johis cognitio
facta a xpo facta. De interrogatione tunc

Josephi iudaici. ꝛ. 3. ca.

Johnes vt videt alit' sentit gregorius si
·5· o' alit' ambrosius. alit' hillarius & crisos.
Gregorius enim omnia fere tria numero
videntur. qd Joh dubitaut. an xpis p se
metipm in infernu descenderit. adeo ho
hoc quesiuit. vt xpm venturum in inferno
denunciaret. stib; quem iam venisse mun
do nunciabat. vbi vba Joh declarat fi
nalit' p hunc modum. Sicut & hominib;
nasci dignatus eo. an eadem & hominib;
mori dignetur: nisi mutatis. vt qui nutritus
tis tuo planctu exitii nocitis eadem pre
curse fiam. & venturum in inferno te nu
ciem. quem iam venisse mundo nunca
am. Sz contra hoc obiciunt aliqui sic.
·25· cum sit articulus fidei xpm ad inferos
descendisse descendisse. et xpis nunciis
phetam. zachar. 9o. Tu autem in san
guine testamenti tui eduxisti vos de lacu
non est dissimile hoc Joh̃em ignorasse
qui magnus xpha erat. vnde crisos
sup. ar. & allegat eum. Quali' hic
magnus xpha erat. si hoc ignorabat &
alii minores scirent & predicant. Set
ad hoc respondeu posset. qd Johes non
dubitauit de descensu xpi ad inferos. Sz
no modo descendendi. Permutatione
dissimilius est. qd nec no modo nec de
re dubitauit. & ideo dicit. qd alii et
crisos. ysidorus aug. beda. & rabanus melius
dicunt dicendo. qd Joh baptista non du
bitauit sibi & discipulis suis qui de du
bitabant. unde & illis ad modum dubi
tantis se hibit. et discipuli edificarent.
nec misit eos ex sua dubitatione. Sz p
illoz edificatione. sicut heliseus misit
filios prophetarum ad querendu helyam
quem scirent esse raptum. & reg. 2o. nec
enim potuit et dicit. Sz. Joh dubitando
de xpo qui apud agnoscit in materno
utero. luce 1o. Quid apud monstrauerat
spiritus digito. Joh. 1o. Quid apud agnouit
in patrio testimonio. Joh. 1o. non g̃ xpo i
aliquo dubitauit. Sz p discipulis dubi
tantib; ad modum dubitantis se habuit.
sicut saluator ipenet. querit de lazaro.

Joh. xi. vbi posuistis eum. p cui declara
cione scien. q̃ gamalensem qd discipli
johes tres notabiles defectus habebant
¶ Erant enim rudes & emuli p magno
suo ministerio zelantes. unde dicebant
Joh & Rabi qui tecum erat trasiordanio
cui testimoniu phibuisti. ecce hic baptizat
& omes veniunt ad eum. Sz erant rudes
ad intelligendu. quia cum eis Joh &
xpi sublimitate sepe phibuisset. illi intel
ligere non valebant. unde dicit ibidem.
xpi vos michi testimoniu phibetis quod
ego dixerim non sum ego xpus. Sz erant
xpo increduli. sicut patet. Jo. 7mo. vbi de
phisei cont xpm assciauerunt. dicen
tes. quare nos & phisei ieiunamus fregiter.
discipuli autem tui non ieiunant. Tu
xpe autem tria commendabilia erant q̃
hec. 2o. stib; exempla bne. p que rudes
edificabat. dba sapiencie. p que rudes in
formabat. & miracula glie. p que incre
dulos coudebat. ayisit g̃ Joh eos ad ihm
et viderent exempla sue sanctitatis p q̃
mundi edificarent. ¶ Audirent dba sue
sapiencie p que rudes instrueret. viderent
miracula glie. p que incredili conuin
cerent. Dicendu g̃ ad illud. ggo. qd dubi
tat. r. ad modum dubitantis se habebat.
vt dubitabat vt dicit ambrosius sentencialit'
non hesitacione tarditatis. sic thomas. nec
infidelitatis. sicut videi. Sz potius
affectione cuiusdam pietatis. sicut mat
que q̃nis cta sit de morte filii sui. ex af
fectu tn pietatis clamat. dicens. q̃ quid
filius meus mortuus est. q̃ntr ex pietat
affectione. vel potius p discipulos instruc
tione. ¶ Cum audisset Joh in vinculis
opa xpi. i. miracula que xpus faciebat.
mittens duos de discipulis suis ait illi
tu es qui venturus es. e. duos misit
ppt testimoniu. y domnetatem. vt scilicet
ipis veritis credat. quia in ore duoz vel
trium testiu stat omne verbum. deut. 19. vel
ppt eoz instructionis honestatem. ecc. 9o. ve soli qui
si ceciderit non het sublevantem. scd
ppt fraternam caritatem. dicit enim ygonius

ꝙ caritas nisi inter duos esse non potest
Quod quo significatio congruitatem
ad significandum ꝙ gra que est interpretatio
Johnis mittit ad alia cogitationes et
affectiones. Mittens g. Jo. duos ex discipulis suis ait illi. hoc est misit eos ad
alium. p illos dicens illi. i. nitrogans illi
tu es qui venturus es. a. qui p dictis ventu-
rus a xpho. Interrogat autem Johnis
xpm mediantibz discipulis. tu es. &c. q.
d. si michi non credis qui testimonium
phibeo de xpo. vos ipd dicto ei. tu es qui
venturus es. i. promissus. et p dictus venio
ad sustinendam nram humanitatem.
ad sustinendam gram penalitatem. ad
emplendam sibi caritatem. ad ꝓferen-
dam iudicij equitatem. de istis queri et
de omnibz discipulis rationem. Sequitur. an
alium expectamus. i. expectare debemus.
abacuc. 2°. si moram fecerit. expecta eum
quia veniens veniet. et non tardabit. Visio
ostendit ꝙd dno venturi erant. xpus. et
ante xpus. Jo. bpt. ego veni in nomine pris
mei. et non accepistis me. Sequitur ista pars
euangelij. sum questionem postillatorem. g.
ad mores ptinencia breuit. sunt notanda
quoꝝ primum est ꝙd Johnes in vinculis
est ligatus. 2m. ꝙd xpi opa non xpi vba
tm discipulos ad ipm misit. 3m. ꝙd Joh
in carcere herodis quasi dubitans querit p
m deserto coram multis pli affirmauit.
Quarto notandus est tenor questionis
quam p discipulos proponebat. Pro primo
sciendum. ꝙd Joh interpretat gra. vel m⁹
est gra. sicut primam interpretatur. Johnis
in vinculis veligat. cum gra aliqua in
creatore vinculis mundi. carnis. et diaboli.
ligata teneatur. ne sibi vel alijs ꝓficiat ad
salutem. Pro. p. revelat. ira dei de celo sup
omnem impietatem. et in iustitiam hom̃
mis eoꝝ qui veritatem dei detinent i. iniq
tiam. et cum omne donum a deo gratis datum
gra congruo tpe ꝓficit. credo ꝙd Johnes
his diebus multis vinculis alligat. Se-
cundum aliam interpretacionem quelibet
anima habens gram vinculis arctatur.

dum in corpore mortali manens a dei de-
bita contemplacione tumultuarie impe-
dit. Sap. 9°. corpus quod corrumpit aggraui
animam. et terrena inhabitacio deprimit
sensum terrena cogitantem. anima g. sic
inclusa ad querendam veritatem discipulos
duos mittit. abstinentiam videlicet et ora-
cionem. et 2os cogitatus in corde meo absti-
bero a vino carnem meam et animam
meam transferrem ad sapiencias. Dan.
10°. legit de pueris abstinentibz ꝙd deus de-
dit illis scientiam et disciplinam in omni
libro et sapienciam. Danieli autem intelligen-
ciam omnis visionis. De oracione etiam
dicit augustinus ꝙd oracione melius solvuntur
dubia. quam alia inquisicione. Jacob. 1°. Si
quis vestrum indiget sapiencia postulet
a deo qui dat omnibz affluenter et non im-
putat. et dabit ei. Potest ergo p Johnem
vinculis alligatum intelligi status illo-
rum qui salvatoris aduentum sub testimento
veteri expectabant. quoꝝ vinculum quia
Dominus rupit. Primum est vinculum
originalis culpe. 2m est vinculum origina-
lis pene. 3m est vinculum actualis culpe.
et 4m est vinculum spiritualis miserie. Pri-
mum est vinculum concupiscentie. que ante
baptismum gram ad peccatum impellit.
set gratia cooperante. ad virtutes exer-
cium multum valet. et amplioris vite
existat causa. hoc vinculum in mulierem
inclinata. de qua hic. 2. dicitur. huc
non potuit surrum aspicere. Primum
cum originali vinculo alligat. ad malum
habens promptitudinem. ad bonum multiplicem
difficultatem. Pro. 8. non ꝙd Job bonum
hoc ago. Concupiscentia ista de mulier
de qua legit. Luc. 8. mulier quam annorum
morte mulierem. que flagellum ventris
est. sagena cor eius. vincula manus eius
erat difficultas ad bonum. et promptus ad ma-
lum. de quibz dicit. hic. 2. subdit dns
de vinculo dicens. hanc filiam abrahe qui
alligauit satanas. 18. annis nonne
oportuit solui a vinculo isto die sabbati.
Secundo vinculo ligati erant et erant

ñi limbo. de quo legit ysa. ex. dedi te in
fedus populi ut ci in lucem gentium.
vt apires oculos cecor. vt educeres
de conclusione vinctu. de domo carceris
sedentem in tenebris. & eiusdem. qq. dedi
te in fedus appi &c vt dicere his q̃ vincti
sunt exite & his q̃ in tenebris venela
mini ¶ De 2° vinculo dicit. In pessimos
peccatores circumpleyi sunt mei. hec vin
cula designata sunt in vinculis sedechie
rel. qq. Obsidentur enim animas a
piam delectationem. capit. p piam op
nonem. exercet. p piam consuetudinem.
vincit. p obstinationem. in habitudinem du
cit. p piam finalem ¶ De 3° vinculo
habetur. osee. xj. In funiculis dilectionis
te ¶ Presentes misero funiculi appel
lant. quia illis ad deum reducimur.
& pali. vide incurvatus sum nimis
vinculo ferri & non est respiratio in eo
¶ Circa 2m notandum est q̃ dñs johnes ppe
audirum opum non debet nisi dis
pulos ad ihm. unde dicit. cum audisset
joh in vinculis opa xpi non ei audisset
verba xpi. quoniam grauior efficacia est
debitum operis. q̃m doctrinis. ideo salua
tor tam debitis q̃m operibus johnis discipulos
etificabit ¶ Circa 3m notandum q̃d joh
in carcere herodis quasi dubitans quere
quos in deserto asserebat. sic petrus. in
is. plenam de xpo confessus est fidem
dicens. tu es xpus filius dei vivi. quam
negauit in domum pontifias introgressus.
vt patet. ad. 2. sic in q̃m animi in deser
to paupertatis virtutem optimam debet ope
rantes. & in dignitatibus constituti fide
& opa vtro mutuant ¶ De quibus dicit pote
illud. ro. primi mutauerunt veritatem dei
in mendacium & seruierunt potius creato
ri q̃m creatori ¶ Circa 4m notandum q̃d si
cut aduentum dñi in carnem multe mi
ri presserunt sicut patriarche. prophete. pri
cipales & johnes. sic aduentum xpi in
uentem multi nunc anticipant ¶ Q̃
no fides que est virtutum fundamentum.
sicut abraham princeps patrum erat. q̃

credidit & reputatum est ei ad iustitiam.
ex hac quelibet bona opa nascitur. sicut
ad hanc moralis pertinet illud. go. 2o. Da
michi libos. aliquin nostra fides enim
sine opibz mortua est. ex ista nascitur
velut 2o appetes. timor filialis. et
spes etiam pius ¶ Q̃ quidam hos pphe
tas occidunt. Jerusalem rel. In que occidis
pphas. ag. 2. primo scit timorem occidit. q̃
absq̃ timore peccat. luce. 2. Dicit bonus
latro ad malum. nec tu deum times. cui
absq̃ timore filii hominum peccauit. ma
la timor est velut quoddam freum hom
nes a malo cohibens. exo. 1o. timuerunt
obstetrices deum & peccerunt pueris ne
interficerent eos ¶ Spes 3o et timor transi
toria sunt. corruptum. Illa enim est. quo
dicit. Quid michi est in celo & a te quid
volui super terram ¶ Dico eciam discipuli q̃
a johanne mittunt. et interdum salua
toris querentes. sunt due discussiones
in scientia ¶ Prima est. an aliquod pec
catum in conscientia sit relictum. de quo
confiteri non proponat vel agere penite
tiam salutarem. 2a est. utrum finem
licet proximum cauendi peccatum. his
cum duobz concurrentibz spem probabile
het anima. q̃d deus filius in eam veniat
¶ Certum autem iudicio sine speciali
revelatione p̃senti mihi tale habitum &
Job. 9no. Si veniat ad me non videbo eum
&c. 9no. nescit homo utrum odio vel amore
dignus sit. & tm de joh interrogationem
in. 2. pm
rum. xpi responsio. cum dicit. Respon
dens ihc aut illis respondens nuncii fis
non vbis. secundum ambrosium tam fis
q̃m vbis. aut nuncii illis. euntes redeuntes
renunciate johni que audistis in mea
predicatione. & vidistis in miraculis ope
one. unde hic scienduz. q̃d non statim
xpus eis respondit. & prius in eor presen
multos infirmos curauit. sicut expressi
habetur. luce. 7mo. ubi sic scribit. In ipsa
hora curauit a languoribz & plagis & spi
bz malis. & cecis multis donauit visum.
& tunc eis dixit euntes renunciate &c

·3.

·H.

"multos"

Dctor. de lira. pauper euangelizant i. denunciant hec regni celor. ut i. beati pauperes &c. ¶ De pauperib⁹ autem potius fit mentio q̄ de diuitib⁹. pauper facilius ad ihm. tum. quia diuicijs superbia est annexa. i secundum gl̄. aptior mentis est obstaculū diuine. tū. quia cor diuitis est plenū solicitudinib⁹ seculi que suffocat verbum dei. tū quia diuites heut consolationes temporales. ideo pensauit spūs. gles. ¶ 2m miraculū spuale consistebat in fide vera. Vnde quia dicit. beatus est qui non fuerit scandalizatus in me scandalū grece idem q̄d obex latine. obex autem est lapillus in tra occultatus in quem impingens ruit. lapis iste est ydā diuinitas in tra nec mortalitatis abscondita. que multis fuit scandalū occasionem videntes hominem passibilem non credebant eius diuinitatem. ex hoc autem ibo scdm glosam monachos istos tangit. qui in ipm non credebant set purum hominem eum putabant. dicit autem. vere. quia ex isto textu ipe euangelizant. est verum deponens. et sumit hic scdm antiphrasin grammaticam. Vnde multas rones et sibi videt. ibi subdit. quo pacto pauperes spūs diuites abiles sunt ad predicandum verbum dei. Tamensis tū et doctor de lira sumunt illud verbum passiue consonantiens ad ystoriam ysaie pri allegatam. gregorius etiam de scandalo tractat oneliter. et ita scribit. visis tot signis et tantis virtutib⁹ non scandalizari quisq̄ potuit set aliqui. et in fidelium meus grue in illo scandalo cecidit. cum etiam post tot miracula mortuum vidit. paulus dicit. nos autem predicamus ihm crucifixum. iudeis quidem scandalum. gentib⁹ autem stultitiam. stultū quippe hominib⁹ visum est et hominib⁹ auctor vite mori. et inde erubuit. cum homo scandalum sustinuit. Vnde ei debitor amplius fieri debuit. Quod est ergo dicere. beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. nisi ac si patenter dicat

videant

winchim 2.

J.

2

3

Heu? cessent oba et veniam? ad facta Cristi? misit? ioh? discipulos ad xpm vt miracula eius? que tot sceni? et pauci? annis? lucrabat? quia melior est apud deum bn? visus. q̄m totus mundus. Credatur autem miraculis a xpo factis quedam fuerunt corporalia secundum Tauruensem. et quedam spualia. primo ergo ponit corporalia dicens. ceci videbunt. et ceci videntes. q. qui fuerunt ceci. modo videntes. claudi ambulantes. prius claudus irremediabiliter secundum naturam. nam gressus rectus restituitur miraculose. et sic de ceteris. hic nisi? notandum q̄d q̄uis multi apho legant miracula pceraſſe. xpc tm se ostendit messiam promissum in lege. et vnde p̄ rationem aphi ysaie. qui. ubi de messia dicit. ipe veniet et saluabit nos. tunc aperient? oculi ceci. et aures surdor? patebunt. tunc saliet quasi cervus claudus. et aperta erit lingua muto?. Unde talem euidentiam nimirū hic xpc. Ille in quo vel de quo dificatur illa aphia ysa. predicta de messia. ille est messias. et de nullo ista dificant. igit? et ioh? nuncios huius angelos misit? p̄ opa miraculosa. vt patet. luc. vii. vti prius allegatum est. et 2o p̄ opa fraternā efficaciā dicens. renunciate ioh? et scdo rationē multiplicem. diuina et habundantia miraculor? ibidem q̄bat. q̄uis enim xpc multa miracula facta fuer? xpc tm in habundantia aplis fecit. ioh. 2o si opa non fecissem in eis finem in habundantia que nullus alius fecit. 3o ratione singularis potestatis idem suadet. xpc enim solo nutu miracula faciebat. Unde dicit ambrosius. si tobias lumen recepit. hoc fuit angeli non hois medicina. et helias mortuum suscitauit ipe rogauit. si helyseus leprosum mundauit. valuit figura misteri?. non auctas p̄cepti.

¶ Post corporalia etiam miracula spualia miracula subdit xpc. que sunt 2o quib⁹ q̄ consistit in remissione peccatoris a culpa. cum dicit. pauperes euangelizant. i. p euangelium illuminant et confortant. ysa. 61o euangelizare pauperib⁹ misit me. vide

nuia quidem facio. & abiecta xpi non deliquor. quia & nunciando te sequor. cauendum est caldeo hominib; ne mortem mecum despiciant. qui signa petunt. et tm̃ de xpo responsoe. Sequit. g. de iohannis commendacione cum dicit. Illis autem abeuntib; &c. Circa quo notandum primo: qd noluit xpus iohannem commendare ni psencia mundo; set illo abeuntib; ab illius psencia recedentib; & ex tunc. primo. quia non erat necesse. cum ipd scirent. qd de iohannes illum questionem fecerat. non dubitando. set in psona eor. increpando. 2o. quia discipuli credebant iohannem esse xpm. ideo si a xpo eis magna pcepta audiuissent. in suo errore pocius confirmati fuissent. 3o. ne videret adulatorie id quod Circa de blanditores in facie laudant. vel coram domesticis. Cauit autem sapiens. qui laudat in facie flagellat in occulto. 2o. notandum qd de iohannem ni &c. excusant. que sibi impone a malignis potuissent. Potuit cum aliqu sibi inpono inconstantiam & leuitatem. vt modo quasi scriens predicaret. modo quasi nescius interrogaret. de eo cum quasi dubitans quesit. quem prius digito demonstrauit. contra istud dicat xpus. qd iohes non fuit arundo vt modo flecteret. vento p̃spitatis modo pelleretur vento aduersitatis. et p eius excusacionem ait dicere ad turbas. Quid existis in desertum videre. existis nimirum. quid egrediebant ad iohem omnes ierosolimite & oes inde vicine. nisi p̃ter desertum casum. quia fuit iohes in deserto baptizans & predicans baptismum primo. eodem capitulo dicat. Quid existis in desertum videre arundinem vento agitatam. q. d. non est iohannes arundo. non est inconstans. Sed arundine cum instabilis significat. vel auarus. primo. quia arundo ni in arena loco. vel alio fluuio sit fundata. tribz cadit. vt euadeat. scilicet turbo. pluuia. & flumine. vt hic. nam. &c. p ventum autem. qui p aerem venit. tra-

tacio demonis intelligit. qui ni aero comouat. Sic pluuia. que quasi de celo descendit. intelligit aduersitas. que adeo p̃ficit. vt fluuius. Flumen autem quod ni ira fluit. intelligit psecucio quam tremus tyrannus infligit. Sciendo est. g. videre. quis sit arundo. & quis firma columpna in petra xpo edificata. si enim ventus temptacionis aliquem frangit. arundo fuit. si temptacioni resistit. columpna firma permansit. Si pluuia diuino adiutorio aliquem aspexit. & illo impacientes cecidit. arundo fuit. si pacientes. columpne similitudo firmitatem. Si ad flumen alicui psecutionis aliquis eradicatur. arundo fuit. si solidus persteterunt. columpna extitit. beatus g. iohes non fuit arundo. sed firma columpna. Passus est enim ventum. qui nudi ipm p xpo recipere voluerunt. set flecti non potuit. passus est pluuiam. qui deo priuitento incarcerat fuit. Et ni potuit commoueri. passus est flumen. quando fuit decapitatus. set non potuit a soliditate mistice eradicari. vnde g. &c. Arundo vento agitata iohannes non fuit. quia nec blandicie. ni gra nec cui libet detractio. ni ira. aspernum faciebant. nec pspa hunc erigere. nec aduersa mouerunt inclinare. Arundo g. agitata vento iohes non erat. quem a statu sui rectitudine nulla rerum varietas inflectebat. 2o. arundo extrinse habet intrinsecum vacuitatem. sic anim̃s adeo vacuus est. qd mens eius nullis temporalib; ni in modico satiat. p arundinem eciam potest spialit̃ ypocrita significari. qui extrinsecus lucet p dulcem conuersacionis. intrinsecus vacuus a soliditate virtutis. qui ad modum arundinis ad ventum detractionis vel adulacionis in diuersas partes flectit. In hac arundine dormiunt diabolus. secm illud. Job. Sub umbra dormit in secreto calami. &c. Hec est arundo. qua xpus sedentem potauit. vt. ad. litteram cum ira in salutem. & virtutem. & ypocrita spem virtutis seu sanitatis ei xprimat. sicut accidit similitudinis

cum bo⁹ optinet cum sit corruptum. arundo etiam dulcem sonū emittit. set dulcedinem illam non parit. sic multa dba spialis dulcedinis ypocrito pferunt. cum tñ illam dulcedinem non sentiant. sunt enī velut es sonans aut cimbalū tinniens. Cōz. xiij°. Arundo hec debilitatem. & ideo non possum⁹ secum ei cōferre. ides sonū hoc significare potest secularē potestatem. in qua confidere nō possumus. licet potens videat. Jer. xlvij°. maledictus q̄ confidit in homine. & ponit carnem brachiū suum. & ysa. xxxvj°. ecce confidis sup baculum arundineum. sup egyptum. cui si quis innixus fuerit homo intrabit manū eius & perforabit eam. ¶ Debilitas tua & theno potestatis designata est in arundine posita ad illusionem in manu xp̄i & sceptro. ayr. xlvij°. etc. & omnis potentatus brevis vita. rex hodie est & cras morietur. ¶ Quarto arundo fert sanguinem & fructu. que a vento discutit & fructus optimum pectatoz finaliter non inuenit. Jap. xiij°. spes impij quasi sanugo que a vento tollit. Johannes arundo non fuit. non enim radicem amoris in lite temporali figuam habuit. & in deo, vacuus non erat. erat enī spū sto repletus ad hoc ex vtero matris sue. licet p̄ non fuit etiam sine fructu. fuit enim tria ferens fructu centesimum. id est aureolam tribz causis. quia virgo. quia doctor. & quia martir. ¶ Nec fuit debilis ad modum canne vel flexibilis. q̄ nec mores eius a veritate deviare fecit. nec gula. quia xp̄us credi potuit. elegit enī solido subsistere in se. nec inanit vapetum. sup̄. s. vt dicit grego. ¶ & potuerunt alij johannem imponere adulationem. qui in sua p̄sencia ihm laudauit. & in absencia se quod non cognoscit ostendebat. q̄ quod dicit dns. quid existis in desertū videre. hominem molibz vestitum. ecce qui molliz vestiuntur in domibz regum sunt. adulatores enim in aula regum morant. vnde bene

pastam & vestiam. vnde & ab aula adulatozes dicti sunt. vnde doctor de lira hic dicit. q̄ ad hoc multi magnatibz adulant. et cum ipis cognoscentes delicias dant. set homines veritatis talia aspnant. vnde narrat valerius maximus libro. q̄to q̄ quidam dixit diogeni olera lauanti. si tu dionisio adulari nolles. ista non edores. cui vidit. et si tu ista edere velles dionisio adulari nolles et sequit. hic erat verax & veritatis annunciatoz qui malut olerib⁹ sustentari. q̄m magnatib⁹ adulari. talis fuit johnes. qui de vestitu & victu modicum curauit. & huic simile dns cum vestib⁹ mollib⁹ non fuisse vestitus.

¶ secundum alium cristū tribz de causis solent homines vestes deferre. primo xp̄i ostentacionem vt dicit grego. sicut dicebat ille qui bysso & purpura induebat. 2° xp̄i infirmitatem necessitatis humane. sicut patet. ge. q°. vbi deus adam & vxorem eius fecit tunicas pelliceas & eas induit. 3° xp̄i mortificacionem carnis vt. ad. gal. primo. de helia legit. q̄ zona pellicia circuctus erat. joh. g. vestib⁹ non vtebatur ad ostentacionem. quia vestes eius nō erant vestes vanitatis & vilitatis. sed erat etiam in deserto. vbi a paucissimis videbatur. nemo autem. vt dicit gregorius. pulchras vestes portare appetit. vbi a nemine se videri credit. nec ferebat eas xp̄s humanam necessitatem. quia vestes de pilis camelorum facte eis sunt frigido ad frigus expellendum nō inuenerunt. vbi nec ferebat. q̄ eas xp̄s carnis mortificacionem. & id carnis mortificacionē non minus indigebat. qui in utero fuit sanctificatus. q̄m nullum peccatum commiserat mortale actuale. qui angelicam vitam ducebat. & angelis a dño dictus fuit. Quid. q̄ nos dictum simus. qui in mundo nascimur. qui peccata multa committimus. qui sepe brutalem vitam du-

¶ Secundo. p. Sexto. vulgat
Hinc desse videtur

cimus. nnnnnullam carnis molestiā
pati volim? vtinam igit attendere
ba ḡḡ. sup isto textu sic scribentis. ca
melos pilis contextis vestitus Johnes
fuisse describit. Et quid est dicere eos
qui mollibz vestiunt in domibz regum
sunt? nisi apta sua demonstrare. quia
non celesti set terreno regi militant his
qui p deo apte aspa fugiunt. set cul
cytharizb dedit psentis vite molliciem
delectacionē quesierunt. ¶ Nemo ḡ cy
stimet mi filium atq; studio vestium
decessu pcastum. quia si in hoc culpa no
esset. nullo modo Johannem dns de ve
stimento sui asperitate laudasset. si in hoc
culpa non esset. negnagnū petrus apls
p epistolam feminas a phosa vestis
appetitu cohibere. dicens. non in vesti
mentorum ornatu. Expensate ḡ que culpa sit hoc ea
vos appetere a quo curant pastor ecc
feminas phibere. moraliter tn q̄d Johnes
mollibz vestimis non sunt. significat q̄d vi
tam pectalem blandimentis non fouit
q̄ rigore aspe vnctionis increpauit. dicē
geminum viperarum quis vobis demonstra
vit fugere a ventura ira. unde p psalmo
nem dicit. Vba sapientum quasi stimuli.
stant clavi in altum defixi clavus quippe
atq; stimulus vba sapientis compunctis q̄
culpas delinquendi restituunt pulsando q̄
pungendo. hec ḡ cytharizantes sibi alij impo
nere q̄rit imperfectum. scit. q̄d tantum
habuit Johannem de pane non de vino. q
q̄d dicit christus. Johannem etiam dies vobis
plusq̄m Johannem ¶ Cum eis quidam fu
erunt q̄rentes de pane. vt moyses. quidā
de futuro. vt ysaias. quidam de presen. vt
elizabet. Johnes istas tres q̄rias habuit.
de pane. quia xpi vnitatem de spū
sancto esse nouit. Johīs. Quis de tba est
de tba loquit. qui de celo venit sup omnes
est. de pane. quia cognouit ipm esse dei
filium. Johīs primo. ego vidi & testimonium
phibui. quia hic est filius dei. de futuro cū
vnumebat. ipse in ara crucis immolandus.
Johīs eodem. ecce agnus dei. & unde ḡ

gratius q̄rit. mistum est scitum a dicendo
non causam demonstrando. Joh ḡ plus q̄m
q̄rta fuit. quia eum quem baptizando p
phetabat. & ostendendo nunciabat. dum
doctorem de viua mi vobis quissis cognoscat
saluator Johnem a nocte claritatis. cum
dicat q̄rtam. dicat cui q̄mo. regū. q. qui
nunc dicat q̄rta olim dicebat. videns. quia
q̄rta videbant que alijs erant occulta. et
potuit aliqui sibi mponere p̄sumptionem
quasi se mugeret ad predicandū non dimi
ssus. q̄ ḡ dicat xp̄s. q̄ hic est de quo
scriptū e. malachie. scilt p̄. ecce ego mitto
angelum meum qui p̄parat viam tuam
ante te. qui cū. quo cultu xp̄s argueret q̄
Johnes ecce non se ingessit p̄sumptuose.
q̄ fuit missus a deo. mi cui? psona di
cit q̄pheta. ecce ego scilt deus pat. et tota
trinitas. mitto angelum meum. mundabit me
um. ad meum honorem qui q̄parabit viam
tuam. mediū ad fidem incarnationis
tue ante te. ante adventum tuum p gra
m meritum. quo notandū q̄d in angelo
tria reperiunt. scilt essencie puritas. obedi
encie celeritas. & feruens caritas. que omnia
mundi. q̄rta. Dicens. q. mi facit angelos suos
spūs & ministros ignem urentem. essencie
puritas mi hoc q̄d angeli sunt spūs. obedi
encie celeritas. mi hoc. q̄d sunt ministri.
feruens caritas quia sunt vt ignis urens
Tam primus est angelus q̄d a dionisio spe
culum purum vocatur. Johīs autem mundo
puritas speculum existit. q̄d mi eo omnes
uras impuritates possimus speculari. vbi eas
mundari contemplari possimus. deformitatis
cupiditatis scie. quia omnia terrena contemp
sit. vbi scripta deformitatem elationis scie. q̄
profunde se xp̄o humiliauit. dicens se non
esse dignum soluere corrigia calciamenti eius.
vbi immundi et lubrici deformitatem con
cupiscencie scie. quia virgo extitit. vbi gulosi
deformitatem voracitatis scie. quia caldo ab
stinens fuit. vbi vani gloriosi deformitatem
ambitionis scie. quia de pilis camelor vestes
portauit. ¶ 2°. habuit feruentem caritatem
xp̄i quam omnia despexit. carnis. si dederit

homo ocd substanaam dom̃ suo p̃ demone quasi nichil despicet eam. ideo potest sibi comenire illud Jer. xl°. veh qui domũ meam. dedi dilectam meam in manus inimicor eius. cum ea esset filius suus sedens ꝛ heres p̃ie sue. ipe tñ domũ p̃triam deseruit. hereditatem sibi debitam contempsit. ꝛ hereditatem amisit. ꝛ tandem aliam suam p̃ iustitia ñi mortem dedit. Vere habuit gruptam obedientiam. Est autem quedam obedia ñi ꝑsonis. ꝛ hec non debet habere aliq̃d de suo. quedam m adiuis. ꝛ hec multum debet habere de suo ¶ Primo ceptum fuit Joh̃i q̃dam ava magni honoris vt ꝓpe baptizaret Deũ. ꝛ h obedia nasa michil habet de suo. quia humiliter recusabat. p̃ceptum eaam fuit sibi alia quid magno difficultatis. vt sibi hostes fugaret. ꝛ desertum intraret. ꝛ hec obedia nasa multum habuit de suo. quia ꝑtim obediũt. et ex istis videt q̃ ꝓpe essentia puritatem. feruentem caritatem. ꝛ obedientie voluntatem. angelus Johannes congrue dia potest. hic magn mondi q̃ comendatio que fit ab adiutorio est firma. que fit ab homine suo. est fides signa. que fit ab angelo. est cta. que fit a deo. est ꝓbata. ex. ꝛ non enim qui seipm comendat illo ꝓbatus est sed quem deus comendat. Joh̃ 2ª. comendatio ab hereda adiutorio. qm sicut dictum ant. cum metuebat ꝛ cum virum iustu ꝛ sanctum sciebat. ꝛ ideo talis comendatio fuit firma. comendamus est ab hominibus bonis. quia sicut dicit ap̃s. omes eum sic ꝓbatum habebant. ꝛ ideo talis comendatio fuit fidei signa. comendamus est ab angelo. qui dixit. huic primo. erit enim magnus coram deo. ꝛ talis comendatio fuit cta. comendatus fuit a ꝓpe hic. ꝛ hec comendatio fuit ꝓbata. comendamus autem eum ꝑpis a quatuor virtutibz cardinalibz. primo a fortitudine. cum dicit eum dissimulem animum. 2°. a temperantia. cum molliem vestitum ab eo p̃ quod removet. 3°. a prudentia. cum dicit. plus esse qm ꝓpha. quarto

a iustitia cum dicit angelus missus ad ꝓparandam viam autoritatem ꝓpe. 4°. notandum q̃ nolunt p̃ti audierunt ꝑba ꝓpe ꝛ eis non ꝑfuit. ꝓpe credere noluerunt. hebr. 4°. non ꝑfuit eis sermo auditus non admixtus fidei. alij viderunt mirabilia ꝓpe. ꝛ eis non ꝑfuit. quia ea viderunt. ut. ꝛc. in belzebub ꝑncipe demoniorũ eiciat demonia. alij viderunt sanctitatem ꝛ opa ꝓpe. ꝛ eis non ꝑfuit. quia imitari contempserunt ¶ Tam ꝛ gilis est nobis ad videndu quã dissimilis est alijs vita illius. Joh̃. autem ñi carcere positus ꝛ verba ꝓpe referri audiebat cui vehemencia ꝛ miracula eius cum admiratione multa. ꝛ sanctitatem ꝛ opa eius cui devotione magna. ꝛ ideo de sua incarceratione obstitus ꝛ discipulos salute solicitus. ad ꝓpm eos misit. vt dictum est. ¶ 4° notandum quid eundem q̃ ñi. 4°. carcere. Johannes fuit in hoc mundo. primo. carcere fuit detentus. in quo se ꝓpe diu multo tempore incarcerauit. vt sensibus mundos seruaret. quos in ꝓpe obsequio habebat. sue tempore magistratus. credebat enim q̃ in mundo sensus istos formaliter non posuisset. qui visus sepe corrumpit. videndo vanitates. audit. ꝑba detractoria audiendo. ꝛ sic de ceteris sensibz ad illicita inclinatis. voluit. 9°. in desertum fugere. vt mundo finaret oculos. quibz spm sctm in specie columbe sup dei filium erat visurus. aures quibz vocem pris erat auditurus. os quod ꝓpe testimonium erat ꝓbaturum. manus quibz ꝓpm erat baptizaturus ꝛ digito ostensurus. huic deserto. vt dicat alius post. claustrum non in mundo simulavit. q̃ est medium inter ꝓceptum huius mundi ꝛ viam ꝓmissionis ad modum deserti. ꝓ hoc desertum quondam fuit bñ compendiosissima de hoc mundo ad celu. amen.

¶ Johes fuit ī xº. anno.

q̄ nō est ista q̄ ascendit p̄ desertum
sicut virgula fumi. q̄ recto tendit in
astrum. q̄ in hoc deserto videtur ignis in rubo.
ex. q. i. deitas humano nature assumpta.
cum intento considerant beneficium in
carnatione. z spem in passione. ibi re
spiciunt. z memoria spūalis consolationis. mid.
y. ibi est ligna dulcorans aquas marath.
ex. ii. vel moralit̄ tribus ardens q̄ nō
consumit. est vir iustus. q̄ ex q̄z tribu
lationibz efficit. q̄ in hoc deserto claustrali
quondam crescebant herbe fragifere. ar
bores magne. z seve beldissimo pascebant.
q̄ in hoc virgin lilia castitatis. rosa patien
tie. viola humilitatis. z cetā virtutum
flores minime non solebant. sino in
claustro. z in nobie claustri viceris tunc flo
rabat flores meritorios. q̄ in hoc arce
re solebant arbores fructifere. foliis. z fruc
tibz non primate. z arbores plantate
mystice. q̄ in publicam spe in floribus. z
fructibz manifestant. sic in secularibz
negocijs implicati foliis. id est vitiorum. z
fructibz spūalibz sunt primati. Oz ete. carnis
luxurie. spina. z tribulus cupiditatis. z vo
luptatis. palmarum. sic in hoc deserti sup
ficiem implebunt. q̄ vt ficus fatua. z
fructibz. z foliis destituta. iuxta viam pub
licam iam plantat. z fere nec calcatis nec
canis. set leonibz lupis. z vulpibz commixta
hoc deserti pastinas denotant. Johel iii.
i. grāmen eruce. z cāvē q̄ Johannes
ligabat. fuit carcer corporis. q̄ in. deus
cum aliam quodammodo incarcerauit. q̄d
ipam spūalem substanciam carni uni
uit. q̄ maxime tribz de causis fecit. q̄d
duas potuit. gregorius nazanzenus. et Aug.
ianensis. prima est vt anima in carne
z p̄ carnem vitia mysta p̄quireret. plu
ra enim sunt in quibz anima p̄ carnem
videtur. in quibz sine carne merem nō
posset. sicut est cōtinentia. castitas. de
clare. humilitas. z martirii. q̄ sustinendo.
2ª. est vt anima carnem quasi tanquā
fidelem conseruam custodiret. z eam in

stipuis sibi collocaret. cum enim p̄ sc̄a beata
tudinis susceptum non est. nisi mediante
anima stolam immortalitatis indueret. hoc
est vt deus omnipotens sibi p̄ficeret. cum
enim quedam sit creatura pure corporalis
vt creatura sensibilis. z quedam pure spūa
lis vt angelus. oportuit ad hoc q̄ deus om
nipotens compleret. q̄d alia fieret creatura
que ex carne z spū esset composita. vt ē
homo. deut. 32. dei p̄fecta sunt opa. Ad
isto carcere sancti celum desiderant. triplici
causa quas innuit. p̄ta dicens. educ de
custodia animam meam ad confitendum no
mini tuo. q̄ divino cum cupido desiderant. vt
assequantur. meritis ioannes in isto
cum carcere sunt in tristicia. set cum in
letitia p̄manebunt. ideo p̄ha postquam ay
th. educ de custodia vel de carcere animam
meam. subiungit. vt confiteat nomi
ni. et laudet. z glorificet nomen tuum. ysa.
38. z letitiam optinebit. fugiet dolor et
gemitus. 2º. vt assequantur p̄pinquor. et
amicor. societatem. z ideo subdit. me expec
tant iusti. hinc est q̄d sancti q̄n mori
unt. ad p̄res suos sino ad p̄plm suum appo
ni dicunt. ge. 49. moritur es abrahā.
in senectute bona. apostolus q̄ est ad p̄plm
sumus. 2º. vt assequamur plenam hereditatis
facultatem. Unde subdit. donec veritibus
mihi. q̄ est carcer mundi. de quo. z. ex ad
desiderant p̄ta. heu mihi quia inquilinus
meus p̄longatus est. z. primo quia ista
peregrinatio minus est longa. q̄d notatur
cum dicit. heu mihi quia inquilinus meus
p̄longatus est. licet enim vita ista brevis sit.
celestia tri desiderantibz longa videtur. 2º. quia
sancti viri habent hic. hospicia mansiona.
quod notat cum dicit. habitavi cum habi
tantibz cedar. dicit autem tabernacula
a tabula. sicut dicit Hugo. eo q̄d in eo sit
domus stabilis. set ad tempus duraturis.
sicut fit in mundinis. sic. z sancti non
habent hic manentem civitatem. q̄ futu
ram inquirunt. sicut patet. Hebr. 13. 2º.
quia habent viam tenebrosam. q̄d notat
cum dicit. tedium. quod intulit tenebzo

1 Alia manu corrupti z. cil.

Dominica .g^ta
Adueniens de

.R.

qob. zſ nos quippe ⁊ multorum tenebris ⁊c
q̃nã habent ſcientiam priſcam. qđ nõ
cum dicat cum his qui oderunt pacem
eram pacificus. habet enim peſſimam
ſcientiam de mundo. carne. ⁊ diabolo. un
dnis eos conturbat ꝑ oppoſitione. Jo. 16. in
mundo preſſuram habebitis. caro ꝑ un
pugnacem ad gulam. ⁊ Caro concupiſ
cit aduſus ſpm. diabolus nimittendo ꝛ
abolorum. ap. 12. venit minimus ⁊ ſup
⁊c ⁊c tus caro eſt caro tyrannus in q̃ Jo
hannes poſitus fuit ꝓpr. ⁊ ciuitatem. ꝛ
dnd eſt hoſtium autem carcerem tyrannor
ſancti viri placere portant. ſcientes qđ ex
tribulationibꝫ ꝓfectus ſit ⁊ bona adqui
runt. ꝑmo. dei manu expurgantem ſta
ſiant ſicut a ferro. ⁊ flagellum gre. ⁊ fo
nay anno. ſic tribulatio viri iuſti ⁊ dei
gr̃am ſalutarem. unde ap̃ oſcantores
apes vocant. in ꝓo. civitum debemus me
ſicut apes. apes enim ap̃ius cum aculeo pũ
gant. tamen mella componunt. ſic ap̃us
caro niſi tribulationibꝫ crucietur. eius tu
anima dulcedine gr̃ae ſaginat. ⁊ ꝑ
tribulationem adquirunt ſti dei gloriam
lenſicaturam. ꝑ multas enim tribulationes
oportet intrare in regnum celor.

Deſerunt nuncii ab ieroſolimis ſa
cerdotes. ⁊c Joh. primo. ꝑ hanc de
claracionem in principio mondi
ſecundum doctorem de lira. qđ temporis ꝓdica
cionis Johis erat famoſa opinio ⁊ maxi
me in templo ubi docebat ſtudioſe legis ⁊
ꝓphaz. qđ tempus adventus meſſie
eſſet de ꝓximo. qđ videbat ab eis abſtrahi
eſſe regimen. ⁊ hoc fuit eis datum ꝓ
ſigno adventus meſſie. ge. q. non tu
ferret ſceptrum de tribu roſ. ⁊ qđ videbat
ebdomadas completas ꝓdictas a daniele
ca. nono. dicente. ꝑ ſe ſex dias ebdomadas
oriet. ⁊ pficiet ⁊c. ut declarat doctor Do
lira ſup eodem ca. dan. et ſecundum alios
qui dicunt eos fuiſſe completos. 18. anno
tyberii ce ſalvis in paſſione ꝓpiandarint
eas ceo complendas. ꝓpr quod meſſiam
de ꝓximo expectabant. et alia pre viderunt

Johnes bapte mirabile natiuitatem. ⁊
eius excellentem ſtatum. ⁊ ideo fuerunt
moti ad opinandi ipm eſſe ꝓpm. ideo mi
ſerunt ad eum. ⁊c. Verumptn hic dubi
tat. huius potius opinabant videri de Jo
hanne qđ eſſet xp̃us. quã de dño nro ihu
xp̃o. Ad hoc dicunt doctores qđ hoc factum
fuit cauſa triplici. primo ꝓpr habitus aſp
ritatem. ihc enim veſtibꝫ mediocribꝫ utebat.
Johannes vero veſtibꝫ utebat de pilis ca
melor confectis. 2° ꝓpr victus penitentem. ihc
cum victu qui veſtebat. nitebant eatum ali
quantulo communius publicanor. Johannes
cum victu pleo ⁊ durissimo veſtis fuit. ⁊
ꝓpr gelis diguitatem. quia xp̃us de fabo
ꝓgenitum putabatur. ⁊ de matre pauper
natum ſentiebant. unde ſcm crisoſ.
magna videbat erat erga xp̃um indigna
cio. Johannes ve magnus apud eos habe
bat tanquam excellens. ⁊ de magno ge
nere. ad quem videbant maiores ſepius con
fluebant. modo ad baptiſmum. modo ad
colloquium. quos ſemp mittebat ad xp̃um
dicens. ille vos baptizabit in ſpu ſancto
⁊ igne. qđ. ⁊. Ipſi autem ob hoc corriſi
indignati ſunt. ſcientes apud se pauperem
penitentem. de vili regione. quia de galilea.
⁊ de vilissimo caſtello. ⁊ de nazareth. voluerunt ꝑ
adherere minimum ad eum nobiliores ⁊ xp̃i ⁊
ſapientiores. vt ipm blandiciis attrahe
rent. vt confingeret ſe eſſe xp̃um. ⁊ ſic illi
qui vere xp̃us erat contemnerent.
Unde. Joh. 1. f xp̃us dicit illis. ille erat
lucerna ardens ⁊ lucens. vos autem voluiſtis
exultare ad horam in luce eius. unde
et dicit lira. criſoſ dicit. qđ malitioſe ve
nerunt. ſed origenes dicit qđ ſimplici ani
mo venerunt ad inquirendi veritatem. ⁊ ſecũ
dam opinionem agebat doctor ille. ⁊ ve
rumptn ꝑ intellectum huius euangelij. ſciendũ
qđ iſte poteſtis a ſuperioribꝫ in pte dependens.
Ubi enim in carta legitur inſcriptum in
dei. ⁊c. textus in ſuo integro ſic habet. hoc
eſt teſtimonium Johis quod inſcripſit in
dei ab ieroſolimis ⁊c. Circa hoc euangelium
duas habet ptes principales. quia primo

respondet joh quierentibz veritatem de scipo
2o quierentibz de xpo. ibi e qui missierat.
Tacta veritatem autem quam phibuit
johnes de scipo. primo notificat fuisse
in quierentibz dignitatem. 2o in johanne
stabilitatem. ibi e confessus est. 3o in quieren
tibz ineptorum. e mirabantur.
4o in johne humilem veritatem. cum ait
ego vox clamantis &c. Quereuntib dignitatem insinuat euangelista. quia erant
psone auctentice. e ab auctentico missi. ibz
johnes phibuit testimonium. xpi. hoc dicit
hoc est testimonium johnis. Ubi hoc pil
hoc demonstrat testimonium cum suis ci
cumstancijs quando miserunt judei ab ie
rosolimis. miserunt. e illi de tribu juda q
erant in populo nobiliores. ab ierlm quie
erat ciuitas sacerdotalis e regia. ubi studio
legis e zphay e cultus diuinus solebat vige.
ab ierlm q venerabili ciuitate. miserunt sa
cerdotes tanquam in lege sapientiores e ordine
priores. e leuitas tanquam minores e in mi
noribz ordinibz seruientes. quatinus tam mi
nores qui minores de xpo audirent testimo
nium. sacerdotes autem e leuite qui missi fue
runt erant de secta phisey. vt dicat. insc
hoc eodem euangelio. e illi magis religiosi me
alios in illo xpo putabant. Hos q misserunt
iudei vt interrogarent johannem tu quis es.
vt interrogarent. in psona omnium. Intendunt
autem scdm evsm quereve utrum esset xs
e ipse blandicijs attrahere ad confitendu
se esse xpm. Hic querit cum scirent jo
hannis veritatem e originem. vt quid de eo
querunt tu quis es. ad hoc respondet qui
dam postea dicens. qd quis alium querit sub
stantiam. vt cum dicat quis scat hoc vt ille.
alium spialiter inter alias condicones querit
dignitatem. ideo isti cum scirent vitam e ori
ginem dubitabant tm de eius dignitate. e
ideo de ea querebant. vel de officij auctoritate.
Putabant enim aliquem iudei johannem esse
xpm e messiam in lege promissum. Alij ere
debant ipm esse heliam xpo ultimam absu
mendam. e continuandam. e vitam solitariam.
e delicatz libam reprehensionem. alij dicebant

ipm esse unum ex xphis. ideo vt ex eius con
fessione starent. miserunt e interrogauerunt
eum dicentes. tu quis es Et confessus e. ubi
ponitur johnis stabilitas. que patet primo
p responsionem in genali. secundo in res
ponsione in spiali. In responsione autem
genali ponit quidam affirmatiue. quia
confessus est veritatem confessus est mqm se
non esse qd non erat. quando dixit se non
esse xpm. ponitur casum quidam negatiue.
e non negauit. scilt. se esse qd erat. In spe
ciali casum respondet magis auctentum
qm quierentem finem. confessus est in spe
ciali. quia non sum ego xps. negat transe
se esse xpm. qd ab aliquib esse credebatur.
quod et fatebat. ab illis intendebat. in quo
dam crisi manifesto corda cor pcurabat.
prudens. ne respondeas stulto iuxta stulticiam ei.
de hac fidei confessione. &c. Qui confitet
me coram hominibz e cetera. Sequitur autem gregorius
omelia. xxiiia. ex verbis huius johannis humilitas
commendat. qui cum tanto virtutis esset vt
xpus credi potuisset. solido stabilisteve in se.
ne humana opinione. rapet. inanit. suy se.
negauit. g qd non erat. set non negauit
qd erat. vt veritatem loquens eius membrum
fieret. cui sibi nomen falsitatis non vsurpa
ret. cum g non bene appetere nomen xpi
factus est membrum xpi. quia dum infir
mitatem suam studuit humiliter agnoscere.
illius altitudinem meruit veracit opinari.
unde augustinus suy johannem multum miratus
nullum johannes fuit. qui de ista humilitate.
qui cum posset fallere homines. e putari
xpus e habere p xpo. confessus est. cum apte
dicens. non sum ego xps. O humilitas jo
hannis non solum non gliam appetisti. q
etiam oblatam respuit. g. quitam cum no
cendi habeat inanis gloria temptando. nemo
nouit nisi qui expertus fuerit. quia si
plerumq non appetat. expelli difficile est cui
offert. pdi. 2ll. quemadmodum probat in con
flatorio argentum. e fornax aurum. sic
probat homo ore laudantis. pcta laudantis
ostendit. unus unoma penas. non sic joh
es. qui ad studium sanctitatis tendebant. tacitis

ideo laudari a dño dicitur fuit. nō xp̄i. et
mirabiliter nutrigauerunt eum. Ubi patet quæ reve-
cunda humanitas. quia non desistunt hu-
ic responsi. nec cessat instare. nutrigauerit
eum. sanctā a prima infantia. Quod
g̃. quidē. si non es xp̄us helias es tu. hinc
questionis multiplex est causa. Una quia helias maior ceteris ꝓphis multis videbatur.
& voluerunt omnes ipm esse magnum cui
volebant sustripe magistrū. sicut cū erāt
primo sacerdotes & leuite. nūc. 16. multi ex
eorum filij seu alia causa fuit. quia in
illo præsitit figura baptistæ. quando tu-
so iordane ipe & helisæus transierunt. g̃. re-
gum. 2°. fuit tria causa & potissima fuit. quia
sicut aduentus xp̄i fuit quinquies videlicet tria
& aduentus helie. vt habetur malachie. 4°
ecce mittam vobis heliam ꝓphetam. ideo au-
dientes qđ non esset xp̄us. nutrigauerit
consequenter si ipe esset helias. unde secun-
dus. & aug. nouerant qđ pcessurus erat
helias ꝓpm. set quando. Verum sicut xp̄s p̄-
mum aduentum. an 2um. nescierunt. ay. il. &
g̃ scribe dicunt. qđ oportet heliam primo
venire. & ꝓpter has causas de johanne que-
rebant. helias es tu. huic autem questioni
respondens johannes ait non sum. simpli-
helias. set. quomodo quesō johannes negauit
se esse heliam. cum xp̄us dicat. ay. xi.
et si vultis recipere. ipe est helias. qui venturus
dicitur secundū doctores quidā. secundū
dñm. intellectus diuinū & angelū in tria
distribuunt. sicut. in virtutem substantiā-
& operationem. similiter & homo. johannes g̃ non
fuit helias quantum ad substantiam. set
quantum ad consimilem virtutem vel ope
rationem. habuerunt enim ambo consimiles
virtutes sicut temperantiam in abstinen-
do. fortitudinem in constantia vitia repren-
dendo. prudentiam in ꝓphando. & iustitiam
in veritatem defendendo. quia johannes
iustitiam defendebat usq; ad mortem.
& helias usq; ad mortis comminationem. sicut
patet. 3°. reg. quando sibi mortem nec abel
comminata est. Habitum erant g̃ ambo
consimilem operandi & idē officium. quia

Johes putat se helias 3. cū

dimes. scilt dies dñi magni

2

3

4

reg.

certis peractis factus. ille ut. aduenturus iste
in primo. unde gregorius omelia. 7ma. ad zachā
riam de johanne angelus dicit. ipe præ-
ibit ante illum in spū & virtute. spū idem
est in spū & virtute helie venturus dicitur:
quia sicut helias. 2us dñi aduenturus pue-
niet. ita johes pueniet primo. sicut illo
peractis venturus est. ideas. ita iste peracto
factus est redemptoris. johnis g̃ in spū
helias fuit. in ꝓsona helias non fuit. qđ
g̃ dns fatetur de spū. Hoc johannes de
negauit de ꝓsona. quia & iustum sic erat.
vt & discipulis dns spūalem de johne seu
tenuam daret. & johnis eisdem tur-
bis carnalibus non de suo spū & de suo corpo
responderet. & quia nichil adhuc affir-
matum johannes de se respondit. adhuc
priori questioni addunt. ꝓpha es tu. sunt
enim. vt dicit doctor de lira. & sunt. a. ar-
famosa opinio tunc temporis apud ali-
quos iudeos. qđ ante xp̄m veniret tm
magnus ꝓpha. & eo qđ scriptum. deut.
& ꝓphām suscitabit dens de fratribus tuis.
sicut me audietis. que quidem au-
toritas secundū quosdam intelligenda est
de xp̄o. ad literam. licet iudei eam intelli
gerent de alio ꝓpha. & ideo interro-
gauerunt illum. si esset ille ꝓpha. de quo dic
est illa scriptura. unde in greco non po-
nitur ꝓpha absolute. & cum articulum
dictione que denotat ꝓphām dicendum.
& ad hunc sensum johannes respondit.
non. non negauit se esse ꝓphām mis-
sum a xp̄o. cum ay. xv. dicat xp̄us. hic
est ꝓpha & plus quam ꝓpha. & luc. 7mo. de
eodem dicitur. et tu puer ꝓpha &c. Set
negauit se illum ꝓphām. de quo loquit
scriptura allegata. Ideo subiecit. & dixit
iste tertium dicit. qđ ꝓpha triplex hic acci-
pit. aut genialis. aut spūalis. aut sin-
gularis. Potest quidem accipi genia-
liter. & quilibet ꝓpha. & tunc dicit se non
esse ꝓphām. sicut tūc. quia plus erat q̃
ꝓpha. tamen si aliquis diceret de inuia-
tore. qđ non esset rex. sicut tūc. & secun-
dum hunc sensum dicit gregorius qđ se. &

helye

ꝓphetam negauit

phetam negat. quia videt non solum
potat redemptorem plebis. set etiam
demonstrare. & potest accipi yphā spe-
cialit stricte & messiā in lege promisso de q̄
dicat vt prius dictū est. Deut. 18. yphetam
suscitabit vobis de fratribus vestris. sicut me. ad hoc vt
dicit est. asserunt quidā se illum yphām
esse negarunt. Tercio yphā potest ac-
cipi singulariter. & sic secūd glosam accipi
t̄ de helisco yphā. qui apud iudeos yphā
autonomasice dicebat. & cum eis yphām simp
quem duplex spūs helie requierat. &
rege. & ipse etiam baptismū figurabat.
qui multarum scelerū in iordane lauacrū
fecit. & regē recredebant igit iudei iohem
helisceum. tum quia baptizabat. tum spū
tantam habundantiam spūs sancti ha-
bebat. qui vt dictū est. & spūm helie habat.
In iohannē autem triplex spūs fuit.
qui yphetauit in vtero. qui xpm agnouit
in mundo. qui xpm digito demonstrauit
in limbo. qn aduentum xpi suis patribus
nunciauit. Alii uero fuerūt qui helias vel hel
seus. helias enim spūm yphie in vita tm habu-
erūt in vita & morte. quando sibi mor-
tuos resuscitauit. nec illud. ecce ego
mittam yphetam corpus enim iohannis
autem anime predicationem eius in luce
in vita. & post etiam eadem yphetauit. Et
quia nichil adhuc etenim vepres sacchos
& lentū. qui missi fuerant ad nuntiandū
genealem quam prius fecerant. redierunt.
set dolose eam prevaricauerunt. unde fal
sam causam querendi quā yponebant. p
me igit yponunt cum ego. dixerunt ei. qui
es. sacchi & lentū iohannes. & ponunt fal
sam querendi racionem. vt rōsum demus
his qui miserunt nos. quasi dicerent no
alia de causa querimus. ni vt hēam⁹ quid
possimus his qui nos miserunt rendere.
Joh. enim nichil magnum de se dixit. xpm quod
eius magistrum eis placeret. unde fran
dem apperit claudens. aperiens tenebras
manifestans. qui. 12. dolos in corde cogitantes. Jo-
hannes enim in cunctis suis rōsionibus non
elatus & humilitatis nidū cum pōnit

¶ Johannes enim in his primaliter gliam
contempsit. in quib⁹ a pluribus gloria solet
queri. In dignitate. videl. secunda. & prio
austeritate. primum patet ex hoc. qd dicit. non
sum ego xpūs. xpūs enim nomen cognouit
dignitatis. & hinc multi sunt dissimiles
de dignitatib⁹ & placitis querentes gliam.
& gaudentes tanq̄m si de primo fideiussore
suo gauderet. ubi intima stultitia com-
patet. Qui. n. stultus manibus plaudit. cū
spōsi pondera. & amico suo. 22. noli esse ad
his qui defigunt manus suas. & qui vades
se offerunt. & delictis alienis. patet. p ho
qd dicit. non sum xpūs. qd intuitu videns.
ysa. 1. ve qui sapientes estis in oculis vestris.
& coram vobismetipsis prudentes. patet. p
illud qd dixit. non sum helias. qui videl
fuit vite austere. quo erat multa de similitu
sanctitate gloriant. suas facies extenuan-
tes. erat. preceptum xpi. ut. cū ieiunatis
nolite fieri sicut ypocrite tristes. &c. prop
t̄ promissas rōsiones qui missi fuerant ma
gis augustiam quā inuitabant dicentes. Qs
dicis de te ipo. glo. audimus de xpo te pre
dicare. Tu de te ipo nichil manifestum as-
seris. superbi discipuli superbiam desiderant
audire magni. vt sepius laudet. extorque
re utuntur. Et quem querunt vt habeant
testimonium. faciunt. vt sepius reddat ypia
laude pollutum. omnis enim sinus xpūs ne
desset. q̄n. s. laudet te alienus. & non
os tuum. extraneus. & non labia tua. Johannes
autem sic rōsionem temperat. vt in
rōsione humilitas appareret. & nō
dignitatem set officium sibi tribueret. cū
dixit. ego vox clamantis in deserto. &c. vbi
se ad tria mittenda innuit. videl. ad pre-
parandū. ad clamandum. & dirigendū.
In hac autem assercione non dicit se suum
nomen sanctum. nec ex genere
generosum. nec ex conuersacione religiosum.
set vocem se asserit. cum dicit. ego vox. cui
prima vacat. est. verbum primum in corde
set manifestat. & vocem dicentis. & ponit
in corde audientis. & sic nichil hominis verbum
ad hoc veniebat in corde audientis. dicen-

tis ꝙ vox tristis. sic eciam xpus qui est vbum
in corde pris ad nos venit. ꝙ Johannes
nobis xpum manifestauit. ꝙ sic xpus re-
maneret in corde pris ꝑ eternam generacionem
ꝙ in cordibz nris ꝑ fidem. ꝙ Johannes tri-
stis ꝑ mortem. ꝙ vtilis est quia sicut ver-
bum pris est. ita vox debet ꝙ precedere
verbum. sic xpus fuit ante Johannem.
ꝙ tu Johannes precessisti xpum hic ꝓ ipse fuit
ante illum. ꝙ hanc rationem innuit gregorius
omelia .s. vna. Dicens vnigenitus filius vbum
pris vocat. pris ꝙ vox sonat. vt vbum
postmodum possit audiri. Johannes ꝙ vocem
se asserit. quia vbum precedit. aduentum
nobis dominicum precurrens. vox dicit. quia
ꝑ eius ministerium vbum pris ab omnibz au-
dit. hic ageret quidam post. nisi vox ce-
ptum habet respectu vbi. vox enim pre-
1 vbum. sic Johannes xpum. quia manifestat
2 vbum. sic Johannes xpus. Johis primo.
hic venit vt testimonium perhiberet de lu-
mine. quia vox transit ꝙ relinquit vbum
3 manens. sic Johannes xpum. Johis .iij.
4 oportet crescere me autem minui. quia
vox quasi nuncius est sine vbo. sic Johis
predicauit sine xpo. hic quia notandum primo
nisi in hoc nisi Johannes dicat. vox. notat na-
turo sine fragilitas. vox enim cito transit.
gob .s. ventus est vita mea. quia notatur
cito sic humilitas minus est vox quia ver-
bum vox quidam tenue ꝙ humile. Jesus
autem humillimum habebat. vox etiam ꝑ
fertur ad aliquid annunciandum. ꝙ io xpus
ꝓ quo annunciatur. ꝙ nondum scitur ysaie
xl. ethi. perfecta vox est alta. sitiens. ꝙ clara.
alta. vt in sublime sufficiat. clara. vt au-
res adimpleat. sitiens. vt animus audien-
tium blandiat. ꝙ si aliquid ex his deficit.
vox perfecta non erit. Talis fuit vox predi-
cationis Johannis. fuit alta. quia primo de
altis. scilicet celestibz predicauit. cum dixit. pe-
nitencium agite. appropinquabit enim
regnum celorum. nisi enim in tota sacra scri-
ptura auditum fuisset regnum celorum nomi-
nari. nisi cum Johannes hoc xpum primitus
nominauisset. ꝙ sua predicacio fuit clara. Illa

vox sit ꝙ ꝑpetuo

Johes hinc tres ꝑpetuos predicatores habuit.

cuius predicacio est obscura. nisi fit vbo mi-
sine correspondencia exemplum in
Johanne autem vox clara fuit. in quo
vera predicacio. ꝙ sua compassio. ꝙ mirabilis
passio consonabant. ꝙ eam eius doctrina
predicabat fidei firmitatem. eius compassio
mirabilem sanctitatem. ꝙ eius passio stabi-
lem firmitatem. ꝙ eius predicacio fuit si-
milis. ꝙ maxime cui ad nostos consolatorie
loquebat. nam sicut christus seruus Johis
seruus ꝙ similis fuit. nam cum xpo inde
ex ciuilitate frequenter cum rege laudat.
ꝙ cum discipulis xpis sedet conuiuialis.
talis eciam esse debet vox cuiuslibet predi-
catoris. scilicet alta. quia non non debet ad ter-
ram descendere. ꝙ ad theum conuersum in
hiare. nec ad fauorem humanum tamen
ad cadauer mortuum declinare. talis fuit ap-
ostolus ꝓ thesal. ꝙ ait. nec aliquando fuimus
in sermone adulacionis sicut scitis. nec
in occasione auaricie. deus testis est. nec
quesiuimus ab hominibz gloriam. ꝙ debet
esse suauis vt predicet feruenter quo ad
tepidos. dulciter quo ad deuotos. ꝙ sapienter
quo ad omnes. sicut enim phus. voces sunt
note earum passionum que sunt in anima.
debet itaque vox exterior predicatoris signum
esse. nisi cor sit influmminatum. igne ca-
ritatis diuine. dulcoratum melle deuo-
cionis ethice. illustratum lumine sapiencie
huius est. nisi in archa moysi erant virga.
manna. ꝙ tabule. quia in predicatore debet
esse virga correctionis quo ad tepidos.
manna dulcis exortacionis quo ad deuo-
tos. ꝙ tabule discretionis quo ad omnes.
3o debet esse clara quo ad omnes. ꝓtes au-
tem voces voces sunt sillabe. quia omnia
hec sunt in predicatore debent esse predica-
cia. alias eius vox claritate necessaria
frustraretur. hoc predicatori precipit. 1 thi.
4o exemplum est ꝙ fideliuum in vbo. in co-
uersacione. in caritate. ꝙ cetera. Et ex istis patet
quod Johnes non incongrue dicit potest
vox. non ꝙ murmur si dicat ego vox clamantis. ꝙ
Unde ꝙ istud scribit ꝙ transitum ꝙ in
transitum potest intelligi. transitus magis

vti sit sensus. ego vox clamantis in deserto
r vox vel pax xpi clamantis. vnde scr̃t
bit quidam post. Johnes fuit vox clama
tis r. sbi xpc incarnati qđ clamant ey
nimata nisi rationata. sap. 1. primam vocē
similem omnib; emisi plorans qđ ex
voluntaria pietate. luce 8. qui hēt aures
audiendi audiat. r c. qđ ex illata sibi
passione. luce 23. clamans voce magna
expirauit. vel potest dici in psona Joh
ego sum vox sbi clamantis in me mā
nente in deserto. p cuius declaracionē sci
endū est quendam postillatorem qđ
in hoc mundo qđ desertum non mutuō
dici potest clamauit. clamat. r clamabit.
clamauit autem clamore triplici videli
cet gēali. spāli. r singulari. Gēalis autē
clamor dei fuit. quo clamauit p creatu
ras vniuersitatem. quelibet enī creatura
ad dei agnitionē r eius eaq; dilectionem
medium magnū fuit r notum. Clamo
ad pmū. y confessionē dicit augustin.
Interrogauī de deo meo celum. solem. luna
r stellas non sum. q; deus quem queris mg
nus r diui ossibz meis dicto de deo meo ey
clamauerunt voce magna ipe fecit nos
r cōfessione dilectionē eaq; tangit. illud au
gust. xj confessionū. dicens celum r ter
ra r omnia que in eis sunt. dicūt michi
dicunt vt amē te. nec cessant dicere om
nibz vt sint. inexcusabiles. Hanc tu dilec
tionem r hunc clamorem obumbrabant
duo filii sanguinis. clamantes asser.
asser. de quibz primo. concupiscentia si
licet carnis. r concupiscentia oculoz. de
igne enī hāt concupiscentia. cyr. sup.
exceptus oculum intellectus. r aures dic
obturans. ne clamorem audiat. missa
tionē. ab clamore. Secundi alis clamor est sc̃z
patrum precedentiū. qui mundi tristiti
predixerunt. hoc clamore clamauit moy
ses plus facto qui deo. Educito namq;
filios israel de egipto. r in terram promissio
nis ducto. ad contemptū temporalium. r amo
rem celestium figuraliter inuitabant. Cla
mauerunt. r ppho ysa. 40. Vox dicen
tis clama. r dixi quid clamabo. omnis ca
ro fenū. r omnis gloria eius quasi flos agri.
Clamauit salomon. ecc. primo. vanitas
vanitatum r omnia vanitas que sunt
sub sole. Istud clamauerunt apli. r. cor.
1. ptr. figura huius mundi r. p. Joh. 2.
r mundus transit r concupiscentia eius.
Singularis autem clamor fuit clamor
xpi in multis dissimilis aliorum clamoribz.
alij clamabant. ne homines temporalia
concupiscerent. contra feminarum concupis
centiā. Ipse vero non potuit id. quo stante
concupiscentia cessaret. qđ xpis dedit
qui ad se vocauit. transitorum sitientes Joh.
7. stabat Jhesus. r clamabat dicens. Si
quis sitit veniat ad me. r bibat. r cetera.
Qui bibent de aqua quā ego dabo
ei non sitiet in eternum. augustin. Qui bi
bent de flumine paradisi. cuius gutta vna
maior est oceano. restat vt in eo sitis
huius mundi extincta sit. Clamat ergo
xpus sepius nunc in mundo in suis
membris in manifestis indigentiis egri
tudinis. set multi aures obturant. non
attendentes illud. prouer. 22. qui obturat
aurem suam ad clamorem pauperis.
clamabit. r ipse non exaudiet. Cla
mabit etiam deus in futuro multis
clamoribz. quoz vnus clamor erit p an
gelos iudicij pauorem. qui media nocte
r. hominibz ignorantibz clamor factus est
ecce sponsus venit. r cetera. Celsus cla
mor dicet. surgite mortui venite ad iu
dicium. quem clamorem audient mor
tui. qui p. cor. r. surgent. tuba enim
tuba. r mortui resurgent incorrupti.
Et clamor omni tribulationi. erit clamor
iudicis dicentis. ite maledicti in ignem
etnum. r c. Ezech. exponit. iste textus nr̃i
situs. vt sit sensus. ego vox clamantis
in deserto. r vox clamans. vel vox que
clamat in deserto. sicut creatura sal. r.
creatura que est sal. Secundum au
tem peregrinum super hunc locum tribz
declusis clamandi stilis. quidā loquun
a longo distantibz. aut sur-dis. aut quidā

Clamor xpi.

Clamor apli.

Clamor singularis.

ang.

Clamat xpus cotidie in

Clamabit.

clamor xpi r sc̃i militū.

.k.

Clamat qđ 3 ca.

Clamor 3. clamat ad nos &c.

cy ira abiçd pmunciam ꝓdicator ꝓpter
pmissa clamare debet, non tñ ore set
etiam cordis feruore maxime dicendo
sibi dño ꝙ ypha. clama ne cesses quasi
tuba exalta vocem tuam ¶ Primo q
quia loquunt peccatoribꝫ qui longe erat
seruunt a deo ideo clamare debet ꝗ dicere
illud. ysa. ꝯ. Credite pmaricatoris ad
cor. ꝛc. vel clamare qđ johannes cla
mauit. penitenciam agite. ꝛc. ꝗ licet
dicat ꝓd. ex. qđ longe est dies ab impijs
deus tñ nullum elongat se ab homine
set homo a deo. ꝗ sicut hedio ponit simi
litudo exemplu ¶ Si enim manus ni
pungat in petram. continuo a petra
elongat. ꝗ tñ immobilis manet pe
tra ꝗ quanto fortius pungit. tanto se ꝛis
tancius elongabit sic peccator cum de
um pungit. quodo peccatum mortale
committit. tunc a deo se elongat. deus
tñ immobilis stat. ꝗ quanto gr̃iꝫ peccat
tanto amplius se elongat. in po. longe
a peccatoribꝫ salus. et tñ qđ minimum vi
detur peccator elongando se a deo. appro
quiat ad deum sic homo volens elongare
se a celo. approquiat ad celum. quia si
se elongat ab occidente. approquiat ad ori
entem. si ab austro. approquiat ad aq
lonem. quasi oriens ꝗ occidens sunt eius
una ꝗ iustitia. austrum ꝗ aquilo eius
gra ꝗ potencia ¶ Quo ergo se elongat
ab eius una approquiat ad eius iustitia.
ꝗ qui elongat se a sua gra. approquiat
ad eius potenciam. sicut patet in rema
qui volunt deum. ꝓprientem ꝗ inuenit
pnitentem. In po. Omne ibo a spu tuo
quo a facie tua fugiam ꝗ ꝯ. Omni gredine
desiderat. oportet qđ redeat a deo ad se
um. i. a deo in effectu iratu. ad deum in
effectu placatum. a deo punicente ad deu
misericordem. ¶ Predicatores debent cla
mare quia loquunt filiabus. aiam. aiam
tem triplicem dicit audire. aiam quia in
telligit. aiam quia intellecta approbat ꝗ di
ligit. aiam quia intellecta approbata ope ꝓ
fiat. peccator est surdus quia nec dba dei

.f.

2 causa quare debent
ꝓdicatores ꝛc

[illegible] a [illegible]
2 qđ [illegible] a [illegible]
3 ad [illegible] [illegible]

cognit intelligere. sed illud. ꝓ. noluit in
telligere. vt bene ageret. aut si intellexit
non sibi placent set displicent. aut illud
ect. ꝗ audiet luxuriosus ꝗ displicebit ei. qđ
obediendo non complet. ideo talis reprehendit
ysa. ibi. ¶ Omni aptus aures habes nonne
audies. de talibꝫ dicit. vii. Dicit aspidi
surde ꝗ obturantes aures suas ¶ Aspis ne
audiat incantantes vocem aurem claudit
cum tra. ꝗ aliam cum cauda. aures clau
dit aurem suam cum tra. trena mundi
diligendo. aut quos dicit ꝓd. ꝛꝛ. terra. tra.
terra. audi ꝓbium dñi. et dicit ter terra
quia audiens set tram in ore. de treno
loquendo. in corde. de treno meditando. ꝗ
in manibꝫ opꝰ treno omnia faciendo. ac
si dicat ypha ¶ Audare qui hes tram in
ore. in corde. in mentibꝫ tram a te pice. ꝗ
bium dei ab te ingredi. nunc pmittas. clau
dit etiam aspis aliam aurem cum cauda.
i. cum spe vite longioris. set hec cauda spe
abstrudit. cum psens vita subito auferit.
Job. xxi. Ducunt in bonis dies suos ꝗ in punc
ad infernia descendunt ¶ ꝛo ꝓdicatores cla
mare debent ex zelo. vel ex ira bona. de ho
am. pha. zelans sicy inimicos placens pecca
toꝛ videns debeam eum ad peccatorem habere
dilectionem odium. ꝗ compassionem. qu ꝓ
catore enim ꝙ considerant. stulticiam. naturam. cul
pa. ꝗ penam. cui peccatoꝛ unito obligat. naturae
debemus intimam dilectionem. culpe odium
ꝓsecutionem pene. miam ꝗ compassionem.
ꝗ ex istis patet. qualis ꝓdicatoꝛ voꝛ clamans
tis ꝗ clamans debet esse. eciam in deserto.
historice ad literam in deserto inde. ait ꝛ. ve
nit johannes baptista ꝓclamans in deserto
inde. vel allegorice in inda deserta. i. gra
de vicia. ait. ꝛꝛ. eare relinquet vobis dominus
gra deserta. gregoꝛ. omelia. xx. qui deserto
clamat. quia derelicto atꝛ destituto inde so
lacio redemptoris animat. ¶ Item in deser
to gentilitatis. nec cultum dei. nec legem. nec
ypha habentis. ibi qui in deserto. i. in mundi
tia clamauit non ꝓ johannem. nec ꝓ se. vi
sibiliter. quia. ysa. ꝯ. scribebat. non audietur
voꝛ eius foris. set ꝓ apl̃os huici deserto reme

qui ꝓtore ff tpis.

dnm̃ pcatorum annũciant. sm̃ ihesum
sensim dicat. ysa. xl. letabunt deserta z inha-
bitem tropologice in deserto religionis. deq̃
sup̃ in pmo sermone visum est. vel in de-
serto vite solitarie clamat dns. esse. z addu-
cam in solitudinem z loquar ad cor eius. vel
in deserto relicto z quasi iam mortuo cruci-
cruce. in cui signum lazarum sustinendo
clamabat. Joh. xi. lazare veni foras. vt p̃
post desertum in quo clamabat. potest
intelligi genialit̃ mundus iste ppe ppietа-
tes. in quibz conuenimus. desertum z mun-
dus. desertum est locus hominibz vacuus.
habundans bestijs. tristitijs horribil. defi-
ciens in victualibz. In deserto itaq̃ huius
mundi multe sunt bestie. z p malignitatem
animalia venata. deut. 8. In hac vt ho sim-
plex. deserto erat pyeus platin adherens. z
corpio ac dipsas. z ni. q̃d. fuit illis simi-
similitudinem serpentis. z ec. y. Di meraht
pyeus in deserto sileucas. nichil mirũ co
het qui occulto detrahit. amicũ eciam sunt
ursi z leones ppt rapacitatem. pri. 28. leo
rugiens. z ursus esuriens. princeps impius
sup̃ pplm pauperem. z mich. 3. principes
eius in medio eius quasi leones rugientes
iudices eius lupi vespe. ubi sunt pdi p ypo
crisim z varietatem. Dan. 8. Ecce bestia alia
quasi pardus. z alas habet quasi auis. amici
cum videnr aues p contemptu placent. qui po
cius sunt reptilia p mundialiũ dilectores.
In hoc deserto sunt hiene p crudelitate
corpora mortua sepulta detegentes. de quib̃
gen. 2. sm̃ aliam trãslationem. facta hereditas
mea quasi hiena. Quasi hiena sunt
tyranni. quos ecia cognouit. genus mortis.
vel detractores qui peccata occulta manifes-
tant ad diffamationem pcius qm̃ correctio-
nem. In hoc eciam sunt vulpes p dolosi-
tatem. luc. 13. gte dicto vulpi illi z loquit̃
de herode. z iudicium vv. legit. qd̃ sampson
caudas vulpium colligauit. z cto dolosi er.
mundialiter astuti. auaricie igne accensi nu-
mm̃ colligunt. admirantur autem multi qua
modo sampson tam multas vulpes potuit
inuenire. z tm̃ in deserto huius mundi multo
plures facillime inuenimus. Sed desertum
est locus horribilis. quoniam homo sapiens in
omnib̃ metuit. sap. 8. nunc enim magis ti-
met sapiens mundum quando ei amplius
blanditur. Deum vero alit̃ mundum facere illud.
ysa. 26. quemcunq̃ ostiliatus fuero ipe est
tenere eum. vel temptatio vel etiam flagel
lando. z vere. melliora sunt vulnera dili
gentis q̃m fraudulenta ostula odientis. z
desertum huius mundi est deficiens victualibz.
his bonis. quib̃ deus dicit de deserto p qd̃
transierunt filij israel. qd̃ ibi mille omo
aque erant. sic in deserto huius mundi nec vna gut
ta gre inuenit. nisi de celestibz hinc descendat.
unde pri. vite dicit de sapiente muliere qd̃
deluge portat panem suum. Hoc est hoc
desertum hominib̃ vacuum. cum enim homo
ac rationale sit. qd̃ ratione non regitur.
homo comgrue dia meruit. imo talis simi-
litudinem corpat. iumentis insipientib̃ z simi
lis factus est illis. igit vt bestie tristemur.
z tristicie spualis fructus inducat.
vt eciam homines spualit̃ multiplicemur.
z tam cibus q̃m potus anime p̃ponat. dicit
tam joh ministrialit̃ vt vox. z ihc vt vbi
clamans in deserto. sit qui clamauerunt
subdit. Dirigite vias dñi. rectas facite semitas
dei nri. z parate vos. vt deus veniat ad vos
eius precepta custodiendo. z rectas facite semi-
tas eius. eius consilijs obtemperando. sicut dy-
ysa. xxix. ec. caput. Hec nuptiales autem
vestes induit. cui ecclesiastica apud eos notа
sunt. vt de xpo facilius psuaderet. Hic mag
noraudium secundum Januensem qd̃ qui
psuam aliquam bestialem in primo ex
pectans. z facere conscientiam. scit viam
dirigere. hospitium ppare. epulas ordinare
z vestes nuptiales assumere. Et quia expec
tatum z aduentum in primo saltatoris in
certo. repsentauerunt. Deo istu. z studeamus
sibi spualit̃ exhibere. Primo vnum debe-
mus sibi viam dirigere. vel ppatare. Qua
lis autem ista via debeat ppari. docet. ysa.
40. Vicius ppatate viam dñi. z est sequitur.
Omnis vallis implebit. omnis mons z collis
humiliabit. et erunt prauа in directa z aspera in vias

Cyca aduentū dñi debem⁹ ec facere

via dñi ꝑpat. ꝛc.

planas. ev quib⁹ videtur qđ via dñi ꝛc ꝑpa
ratur videt de fossa elevando. tumenda
depimendo. tortuosa rectificando. ꝛ aspa ve
mollendo. In anima em ira minus
timor seruilis causat magnam fossam. ꝛ
vallem desperacois. aligđo minua spes. et
fiducia inducit timorem ꝓsumpcois.

Q montem ꝓsumpcois volunt re sur
rexe ꝛ cadit. In valle diffidencie ꝛ des
peracois unit cayn ꝛ reꝓbatus est. elevan
dus est ḡ minus timor ad spem. repu
merida est minua ꝓsumpcio ad timorem.
ꝛ sic simul ꝛ vallis implebit ꝛ mons hu
miliabit. Legit de anim⁹ ꝓpriet⁹ qđ
sunt quidam anacipites. qui aues non
capiunt si in aere. ꝛ quidam qui non
capiunt nisi sedeant sup̄ tram. columba
autem naturaliter hoc cognoscens si fugiet
ad anacipite in aere capiente. in tram
se defert. si vero ab anacipite capiente sup̄
tram. in aerem astendit. Sic anima
quidđ remptat ab anacipite infernali de
minua fiducia vel ꝓsumpcione. tramit
se debet ad tram ꝓcepto ꝑ timorem. ꝛ
humiliatem. si autem remptat de dis
fidencia vel desperacione debet se stabilire ad
spem. ꝛ sic insimul. ꝛ vallis implebit
ꝛ mons humiliabit. Qđ debem⁹ viam
expavare tortuosa rectificando. vt scil tor
tuosam intencionem non habeam⁹. sz ad
rectum. ꝛ ad deum omnia dirigam⁹. nec
illud apli omnia quecumq⁹ facitis in vbo
vel in facto. omnia in nomine dñi nri
ihu xpi facite. hic etiam scienda quenda
post qđ sicut tripley est motus. circularis.
obliquus. ꝛ rectus. eodem modo possum⁹ di
cere tripliciter esse viam. scil circularem.
obliquam. ꝛ rectam. ꝑ viam circularem
cadunt amatores mundi. de quib⁹ dicit
ꝓta. qđ in circuitu iuꝝ ambulant. glo
ibidem. ꝛ in cupiditate rez temporaliu.
unde ꝛ circa temporalia solliciti. in mola
a dño dicunt. ambulare. Qđ viam ob
liquam cadunt hanc glosa. qui in his
que faciunt. obliquam intencionem gerit.
volentes ab hominib⁹ videri atq⁹ laudari.

af. 21 Omnia opa sua faciunt vt vide
antur. ab hominib⁹. Qđ viam rectam
cadunt humiles ꝛ mansueti qui omnia
a deo taligiꝫ a principio recognoscunt.
ꝛ ad ipm taligiꝫ ad finem cuncta redu
cunt. implentes qđ hic dicit. Dirigite
viam dñi recta fugite semitas dei nri

Rectum enim est cui⁹ medium non exit
ab extremis. deus autem est alpha. ꝛ o.
principium ꝛ finis sicut dicit. apc. primo
illo ḡ ab ipso extremus non exit. qui facit
a deo omnia habere nouit. sic. ad ipm om
nia dirigit. ꝛ sibi soliciti placere intendit.
Et debemus viam ꝓparare omnia prauia
ab ea removendo. lapides sup̄bie. que ad
modum lapidum cor diuestero facit. Job.
et cor eius indurabit. quasi lapis. lutum
luxurie. ecclⁱ. 9o. omnis mulier que est for
nicaria quasi lutum in via conculcabit.
ꝛ spinas auaricie que semen spiale in
anima suffocant. unde illud. luce 8. simul
exorte spine suffocauerunt illud. Et debe
mus domui dñi ꝛ hospicium ꝓparare
scil animas nras vel corda nra. In
quib⁹ tres cameras ad susceptionem trium
tis debent mundari. memoria videlicet.
intelligencia. ꝛ voluntas. vt in memoria
sit pat⁹. in intelligencia filius. in voluntate
spūs. Q memoria enim est. mat⁹ intelligen
cie. intelligencia vero memorie. voluntas
vero procedit ab vtroq⁹. deo ꝑ ydeam
appropriacionem pat⁹ hitat in camera me
morie. filius in camera intelligencie.
spūs in camera voluntatis. In camera
de memorie pat⁹ sunt ꝑ beneficia dei con
tinuam recordacionem. in qꝫ. Secundo fili
dei ꝛ delectamur simul. nyssenus ergo in
memoria tria debemus. Primo. scil de be
neficia ad regraciandum. peccata nra
ad dolendum. ꝛ mortem ad prudendum.
dent. 32. vtinam saperent. ꝛ cum sapere
cognoscerent dei beneficia. ꝛ intelligerent
sua peccata. atq⁹ nouissima prouiderent
scil mortem. talis enim premeditacio cau
am memorie sopiat ꝛ mundat. in pꝫ.
meditatus sum nocte cum corde meo

Debem⁹ ta hꝫ ī memō.

& exercitabor & sopebam spm meum.
In clamera intelligencie habitat filius p
fidem veram & sapienciam divinam ephe
3°. habitare xpm p fidem in cordibz vris &
hac autem duob intelligencie non debem
ponere sapienciam carnalem. quia mors
anime est. Ro. 8. prudencia carnis mors
est. nec sapienciam diabolicam. que malu
approbat & bonu reprobat & subpedit. Ge. 3°
sapientes sunt ut faciant mala. bene
autem facere nescierunt. nec sapienci
am mundanam quoniam stultitia est
qm sapiencia hui mundi stultitia est
apud deum. set sapienciam divinam ih
ponere debemus. quoniam vita anime
est. que eciam in duobz consistit. videli
in cognicione dei. & in cognicione sui. In
cognicione dei. quoniam hec est vita et
na. ut cognoscant te solum deum. &c. In
cognicione eciam sui. ne se ipm neglí
gens ens manifestat. Ista autem sapiencia is
est p fidem dominice intelligencie purgat
& mundat. actm. 15. fide purificans corda
eor. In anima voluntatis habitat spus sc
p amorem. unde postqm dixit dns. Johne.
si quis diligit me sermonem meum ser
vabit. & scribit. ad eum venie. & mansi
onem apud eum faciem. scrit p amore.
ab ista autem anime voluntatis omnis
perturbacio tollenda. quia hospes non habit
nisi in domo pacifica & quieta. quoniam
factus est in pace locus eius. & debemus
expulsas parare & primo. habitaculum
quo xpus in pauperibz ali possit. ut
nobis finaliter dicat. illis. mt. 25. esurivi &
dedistis michi manducare. &c. Secdo. habitu
spualem parare debem. in quo inhabitet
ione. de quo 10. 14°. Si quis diligit me
voluntatem pris mei qui & ipse diligit
eum. xpus ostiatim quevit dicens. apoc.
3. ego sto ad ostium & pulso si quis michi
aperuit. introibo ad illum & cenabo
cum illo & ipse mecum. hoc est ponem
symbolum. In ista enim cena peccator de
ponere tres partes scilz contricionem. con
fessionem & satisfaccionem. Deus autem tres

alias partes ponit scilz remissionem cul
pe. infusionem gre. & collacionem glorie. sz
multi similes sunt histrionibz qui semp
optant quod de alieno & nunqm de suo.
qui libenter dei beneficia acceptarent. set
qd apponere nichil vellent. In cibum spa
rare debem sub dei laudem. in ps. mu
nus sacrificii laudis. ihus enim dat
cibus celestis. qui sit in celo tali cibo pascit.
ni pbeati qui habitant in domo tua
dne in secula seculoz laudabunt. deus en
est finis desideriorz nroz. qui sine fine
videbit. sine fastidio amabit. sine fatiga
cione laudabit. quod in celo nec visio habit
finem. nec amor fastidium. nec laus fati
gacionem. set continuum servorem. Quapo
debem similem vestes sponse consimiles.
xpus autem habuit vestes albas apo. 3.
ambulabunt mecum in vestibz albis quo
niam digni sunt. Rubeas. ysa. 63. quare
rubrum est indumentum tuum. deaura
tas & varias. in ps. astitit regina. i. alia
xpi que corpus eius laudabiliter vexit. in
vestitu deaurato circumdata varietate
Ad hunc modum xpi sponsa. i. quelt
fidelis anima debet habere vestes albas p
munditiam conscientie. apo. 3. vestimen
tis albis circumdabo. et non appeat confu
sio nuditatis tue. Rubeas p dulci passi
onis memoriam. deauratas p feruen
tem caritatem. & varias p virtutum
multiplicitatem. eccli. 6. Festina te dispolu
ere &c. Et redeundo ad primum dico qd
via dni dirigi debet sine pavore. ut sit
equalis p justiciam. quia prv. 15. iter
impiorum quasi sepes spinarum. via justoz
absq offendiculo. Item ut sit munda p
temperanciam. prv. 3. vie eius vie pul
che. Item ut sit recta p prudenciam. prv.
4°. ne declines a via prudencie. Item ut
sit firma p fortitudinem. ysa. 35. Via
sancta. i. firma vocabit. Et quomodo
quesso hic dicit. Dirigere debemus gres
sus meos cum dicit. Jere. 10°. Scio dne quia
non est hominis via eius. nec viri est
ut ambulet & dirigat gressus suos. Regu

Cibus dei 3.

.c.

ducens hic est .p. grām & caritatem. ymo
a solo deo est. sed .p. gratiā ad ducationem
a nobis est facienda. & hoc plenius hic &
ipse in textu. & qui missi erant erant
ex phariseis. phariseis autem dicuntur
a ppio diuisi secta vel religione. post. illi
missi fuerunt qui veritatem nesciunt
querere sed inuidere. hic eciam missos
& mittentium notat inexcusabilē dā
nacio. miserunt enim fidedignos ad jo.
hannem fidedignissimi. nec tñ recepe
runt vnde. Ro. i. ntā vt sint inexcusabi
les. quia cum cognouissent deum. i. cog
noscere debuissent non sicut deum. ce
lebrem notat. mybi cor. introgauerunt. &
introgauerunt. augē non studio cogno
scendo veritatis sed eyciendo emulacionis
introgauerunt & dixerunt ei. crisolguna
dixit. non sum ego xpūs. neq; helias. ne
q; ppha. de reliquo. fastidio. & oppinione
abicientes. inde capite suum ostendunt
dolosum mentem. & cum. Johannem fru
stulenta creacione dixerunt. Quid tu
bapticas. glo. nichilominus tenacitē est
un. Mittere. Do tanto officio quod ad te
non spectat. Et tu non es xpūs. qui licet
aliquem baptizandi. neq; helias. neq;
ppha. qui in figura possent baptizare.
Crisolguna. id. non valuerunt enim
supplantare. accusacionem mittere rep
tam. Q. penitencia. Q. de elimacione. Q. de
intempozancia. Q. de manestacione. mi
si estis docendi ab eo quis esset. & unde esset.
non leges imposituri. ignozantes esse sep
timum. lentitig. & non eius animator. neq;
sistere. non stabis cum. Sanguinem xpi
in tui. condit eis Johannes. vbi ponit
testimoniū veritatis. & primo tangit veri
tatem. 2°. xpi excellenciā & dignitatem.
ibidem. & primo autem patet respon
sionis mansuetudo. quia respondit eis
non indignans nec offensus. ang. c
Joh. et si prius mente resumit. a studio
sue benignitatis non mutat. Reputa
bant autem ipsum audacem & temerarium.
quia baptizabat cum xpūs non esset

ideo ad hoc respondet. dicens ego baptizo
aquis. animo. corpoza tango. & ejus lā
no. non sicut aqua nubes. & sicut nascitu
rum prius nascendo. sic baptizaturum
baptizando. act. 19. Johnes baptizauit
baptismo penitencie dicens in eum qui
venturus est. & Johnes. 1°. Super quem
videris spm descendentem & manentē
sup eum. hic est qui baptizat in spu
sancto. Et est notandum q̄d est bap
tisma. flumina. flaminis. & sanguinis.
baptisma. flumina est. & quidam in
aqua tm. vt baptisma Joh. act. 19. in
quo baptizati estis in Joh baptismate.
quidam in aqua & spu. vt baptisma
xpi. Joh. 3°. nisi quis renatus fuerit ex
aqua & spu. & quid baptisma flamī
nis sit. Duplex est. quidam baptisma
in dono gre. act. primo. Johannes qui
dem baptizauit aqua. vos autem bap
tizabimini spu sancto. quidam in ꝓbo doc
trine. Joh. 15. iam vos mundi estis ꝓp
sermonem quem locutus sum vobis.
Item baptisma sanguinis simulta
Duplex est. quidam in tribulacione.
ysa. c. si ablouerit dns sordes filiaꝝ syō
& sanguinem lauerit de medio eius in
spu iudicij & spu ardoris. quidam in
mozte. luc. 12. ego baptismo habeo bapti
ri & quartor donec perficiar. Et hic videt
q̄d baptisma Johannis mirum fiebat
cum solum carnem extrinsecus lauabat. Et
finaliter. Et. Johes existebat sub lege ꝓ
fectoz erat. igit baptisma Joh sacramen
tis legis. si g̃ circumcisio dabat gratiam
multo magis baptisma Joh. hic dicit
sicut prius. q̄d baptisma Joh non fuit
in remedium. Et in ꝓpiciacionem ad re
medium. ō non fuit suppfluum. nec sequit
q̄d gratiam deberet conferre. quia bapt.
in illo ꝓparabat ad remedium triplicat.
quia faciebat. ꝓpter vite emendacionem
unde dicit. ait. baptizabant ab eo cō
fitentes peccata sua. ꝓpter eciam assue
factionem. vt essent ydonei & non res
puerunt baptisma xpi. Item ꝓpter xpi

manifestacoem. Joh. primo. Et manifestetur in israel propterea ego in aqua baptizans. Et Ioannes testimonium perhibuit dicens. Quia vidi spiritum descendentem quasi columbam de celo et mansit super eum. Et ego nesciebam eum. Sed qui misit me baptizare in aqua ille mihi dixit. Super quem videris spiritum descendentem et manentem super eum hic est qui baptizat in spiritu sancto. Et ego vidi et testimonium perhibui quia hic est filius dei. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. Hec dicit ut manifestetur ex officio veritatem. Postmodum ex officio ostendit xpi excellentiam et dignitatem. Et excellentiam dignitatis sicut dicit gregorius sic. primo testat de humanis xpi naturis. in quibus altera erat visibilis. 2° De dignitate sui baptismatis. quo gra conferit. et culpa remittit. in quo probat ipsum esse deum. 3° De ineffabili misterio incarnationis dicit ergo sic. ego baptizo vos in aqua tamen propterea. medius vestrum stetit. i. nunc vos qui estis unus ex vobis humiliter quem vos nescitis. et non cognovistis sicut cognoscere deberetis. Dicit autem xpus medius stetit in ianuensem. quia caro humana in nobis quasi terra est. ecce. 2° De tribus filiis sunt omnia in triam primo continentem. xpo autem caro est quasi medium terre. in quo. Deus autem noster ante secula operatus est salutem in medio throni. i. in humana carne. natura enim humana duo extrema continet quibus sunt sub miseria. aliud quo sunt sub misericordia. Caro autem xpi ex utroque extremo participauit. et ideo quasi medius terre fuit. Etiam de primo statu accepit innocentiam. De. 2° perfectionem et misericordiam et benedicat stetit. quia nullum cadit. sedit. vel iacuit. cadit qui in peccato. sedet in peccato. iacet in peccato consuetudinem longam. In xpo autem nichil istorum fuit. sed omnia quemadmodum. post eum xpus dicat medius. notat ex parte xpi ipsius ad reconciliandum missio. i. throni. 2° unus mediator dei [illegible] et hominum. Item respectu indeorum notat eorum de. 3° exaltationem. quia medius. i. vir. vel minimus reputatus est. Joh. 9. nos autem quia hic homo peccator est. Stetit etiam medius ut in eo haberet plenitudinem exemplarium in formando. quia plenius nos suos debet esse medius. ecce. 2° Erectorem te posuerunt. non extolli. sed esto in illis quasi unus ex illis. Stetit etiam medius. ut opem ferret in suis nominibus congregatis. Mat. 18. Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo

·a·

ibi sum in medio eorum. Dicit autem dominus specialiter eligere medium. primo quia medium est locus humilitatis. Luce. 22. ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Item est locus conformitatis. quia uniformitatem habet se ad omnes. Act. 9. in Petro quia non est personarum acceptor deus. Item est locus unitatis quia extrema uniuntur in medio. ephe. 2° ipse est pax nra qui fecit utraque unum. Item est locus stabilitatis. quia medium mundi. i. centrum fundamentum alicui ne quo tollere potest. 2° Item est locus primatus. quia omnibus partibus appropinquat. Act. 15. unus non legitur ab omnibus prius creatus quam adam. 2° Johannes dicit. medius vestrum stetit. set triplex est eis ipse additus quem vos nescitis. Quem vos nescitis terrenis occupati. nullam exercentes eius humilitatem. Et tu puer propheta altissimi vocaberis. Ecce hic testimonium phibet Johannes de baptismo xpi dignitatis. quatinus appareat differentia inter baptismum xpi et Johannis. et sic satisfacit questioni querenti. quare Joh baptizaret. ex quo non erat xps. et primo innuit de baptismo Johannis baptismum xpi fuisse quando dicit. ipse stetit xpus est. qui post me baptizatus et preferetur venturus est ad baptismum preclarum et consummatorem. sicut enim inter formas que posterior venit. dignior est et magis perfecta. sic hic. quasi diceret Johannes sed quia meus baptismus perfectus esset. nunquam alius venisset. post me. baptismum alium traditurus. set hic illius baptismi figuratus est. umbra. et imago. Set hic dubitatur. sive Johannes dixit de xpo. qui post me venturus est. cum iam venisset. et quare dixit. qui ante me factus est. aut cum intelligit ipse xpus ante eum factus est in spiritum hominis. et tunc non videtur esse verum. quia prius non fuit homo quam Johannem. aut est factus. ad ista dicit. ipse xpus post Johannem primo dei. et re non vi sibi vere. erat venturus. et post ipsum erat predicturus. et mortuus. Vel dic ante dicat ante me factus est. potest intelligi in primo homine. et spiritum hominis factus est ante Johannem. non re pone. set dignitate. ut dicitur ante eum fuit

i sibi plenus sm̃ diuinitatem non dicit
apte fcis set genuine. est. g. sensus q̃ post
me genitus est ad ꝓbr̃ baptizandum
iuste factus est sm̃ dignitatem cui ego
non sum dignus vt soluam corrigiam cal
ciamenti. vbi eciam testimonium ꝓhibet de
ineffabili misterio incarnacionis. vbi sm̃
queridam. post. notant. q. sibi natura diui
na cum natura humana in calciamento.
et strictis nature ligatura p corrigiam.
hec. q. difficile notant. et questionem hanc
materiam circumstantes cum difficultate
maxima dissoluunt. quia. q. tria sunt
multi difficilia. q. potest tri aliud intelli
gi ad literam. quia qui xpm xpo sublimitatem
non estimabat se ꝛoh dignum xpo infimum
seruicium exhibere. quia nullus quantuliꝫ
bonus existat. debet se dignu reputare
vt xpo dissolucat. et istud videt textui co
rdare. ipe enim cum maxime posset pu
tari. minimum se reputauit. implens ꝓce
ptum sapientis dicentis. ecc. q. dicentis. quo
maior es humilia te in omnibꝫ et coram
deo inuenies gram̃. vel p hoc vt deum e
uolunt incarnacionis misterium designa
re. in xpo enim est diuinitas. caro. et anima ꝓ
pedem deitas designat. quia sicut pes tote
corpus sustentat. sic et diuinitas omnia por
tat. hebr. primo. portans omnia verbo vir
tutis sue. p calciamento intelligit. xpi
caro mortalitati subiecta. et diuinitati quo
dammodo velut facta. de calciamento. in ps̃a
xpi dicit. in pp̃o. q̃n ydumeam extendam
calciamentum meum. in ydumeam dis
calciamentum suum se extendere asserit.
quia dum p carnem gentib̃ innotuit.
quasi ad nos calciata diuinitas venit. p
corrigiam et ligaturam. xpi diuinam
vnionem insinuat. q̃ nullus sufficit in
uestigare. vel p corrigiam signat xpi
anima. quia sicut p corrigiam calciamen
tum pedi astringit. sic mediante anima deus
corpus assumpsit. Quia q̃ non cognouit aliud
extremum. nec medium cognoscitur. hoc
q̃ ait dixit se non esse dignum corrigiam
soluere. dat intelligere q̃ non fuit sufficiens nec carnem de virgine genitam.
nec deitatem etiam debuit declarare.
vel in hoc q̃ dixit se non esse dignum
corrigiam calciamenti soluere. dat in
telligere se non esse dignum sponsam xpi
ecclam sibi tanqm̃ sponso spirali ma
trimonio copulare. quia vt heremi. de.
vi. calciamentum distrahebat. ab illo
qui sponsam ducere recusabat. et ꝓ q̃
detrahebat. ipsam sibi in sponsam accipie
bat. q̃ iste notat̃ hystoria ruth. q. Virgi
nes apud veteres fuit. vt si quis vellet
ducere vxorem que sibi competeret. ille ei
calciamentum soluebat. qui ad hanc ꝓ
pinquitatis sponsus accedebat. xpus au
tem verus sponsus est ecclie. quia vere
ꝛoh̃es putabat xpus. recte se indignum se ad
soluendu calciamentum eius minabat.
quasi diceret. non valeo denudare vesti
gia sponsi. quia eius sponsam non vsur
po michi vel ꝛc exponit. Cuius non
sum q̃ vsq; soluere. i. euangelicam ꝓdi
cationem mundo declarare. vnde beda.
calciamentum nuptiale. euangelica ꝓdi
catio. mundo declarat. quia calciati ei
erant apli. eph. vi. calciati pedes ꝛc. Hec
autem in bethania facta sunt. vbi pau
testimonij celebritas ruinam ad locum
ꝓ hoc q̃ in tali loco testimonium ꝓhibent
vbi plures conuenire. vnde dicit. hec
in bethania facta sunt trans iordanem
ad differentiam videt bethanie que e
citra iordanem. hic enim sunt bethanie
vt dicit grecorum. trans iordanem. alia
citra. non lege a iericho vbi lazarus
fuerat sustentatus. in bethania a trans
iordanem erat iohannes baptizans. et xpc
copiam a quibus ꝛo. q. Erat autem ioh.
baptizans in enon iuxta salim. quia
aque multe erant illic. hic autem que
rit crisp. et allegat eum post. quare eum
euangelista determinat. de loco vbi facta fuit.
Est autem ratio litralis. et mistica. litralis
duplex. prima testimonij maioris confir
matio. q. ecce que dixit ꝓ ꝓbatio. tempo
ris. quo euangelista hec scripsit adhuc

sperant multi qui huic interdum testi
monio. quoy assercionis posset credi fa
co eciam mistica duplex fuit. una tropo
logica. alia allegorica. allego p duas bethā
nias significat humana natura sub du
plici lege constituta. una lex mostica ad
plenitudinem gracie. a hec non plene ap
cito a pena peccati liberant. Alia bethania
est lex euāgē ad iordanem. ubi xpus la
zarum vt deum est sustitauit. Jo. q
cum baptisma a peccato omni liberat. a li
beratis celi ianuam statim reserat. a
hoc significat est p hoc qd hec bethania
in latere montis oliueti my recolitur sta
erat. ¶ Ro autem tropologica. quia ni
bis ad remissionem peccatoz venire
potest. nisi p obedienciam. quod signi
ficat p bethaniam. que domi obedien
cie interpretat. non enī annualium qui
nunc. melioz est obediencia qm baptis
mo. qm ad culpe remissionem non venitur.
nisi p vera humilitatem que significatur
p iordanem. qm interpretat humilis descen
sus. ysa. lvii. ad quem respiciam nisi ad
pauperculum a humilem. ¶ Dic igit humi
litatis a contemptus. vt nos approbatione digne
tur dns ingredi ille nobis concedat qui
vi. die nra natiuitatem dns

Erant pater a mater ihu mira
tes de his que dicebant. De ille
c hic. ¶ In principio huius euāgelii notandum primo quamentum. qd ne
dum vba xpi nobis documentum salubre
prebent. a ea que fecit virtutes ex
emplum. verum eciam ea que circa eum
a xpo cum fta sunt. plurima nobis mis
teria manifestarunt. qualia sunt que
in hoc euāgelio continent. vbi plures p
sone non sine causa multiplicā reperiunt.
quoniam omnia hic posita ad nram qsi
tuunt informacionem. quoniam in hoc
euāgelio instruunt coniugati. videlicet vi
ros a senes. pīos. parentes. a filios. sicut nos
trum patebit aliquatenus si placuerit. Connec
tit sedm. pīm. hoc euāgelium sedm lītam
quinq principalia. primo ioseph a mul
ria admiracionem. a simeonis ppheam
terribilem. 3o anne confessionem. 4to io
seph a mario in nazaret reditionem. 5o
pueri commendacionem dicit. ge euāgelista.
Erant pat a mat pat nīm. i. ioseph
qui iuxta xpi pat dictus est. qnia nutri
cius eius fuit. beda. pīem salvatoris appel
lans euāgelista ioseph. nequaq obtimus
est ipsi mariam de spu sco concepisse a
virginem peperisse narrauit. sed omnem
vulgi expurgans. que vera historie lex
est. pīem ioseph immaculatum xpi. Unde
sicut sedm pīm loquendum est. vt pīi
res sapientiam vt paciores. sic stricte
vt vulgus sepe loquunt. quis sanus sen
sus a non fuisti ex ea assercione elua
at. sic cum primo regum. i. samuel le
git. sustentatus. quis non samuel sed spus
malignus in spem eius arguunt pīi
tomisse. vbi augustinus in de questionū
veteris a nove legis. q. xl. sic agarenum. sara
cenum vocant. ab omibz ostia psens. ad quē
eciam sensum ioseph pat dicit. quis xpi.
ex his vbis fotinianam hebionite occasi
onem sic hereses assumpserunt. qui asse
runt xpm ex ioseph carnaliter p agatam.
¶ Beda. patrem in salvatoris appellat io
seph. non qd vere nīe fotinianos pat
fuerit ei. set quia ad famam marie co
gnitum hoc pat sit ab omibz estimat.
Aug. Eo modo pat ullus valet dici si
ne mat recte intelligimus sine commix
tione carnis. ipa virginea conceptione coniugij
nullo videlicet commercio. quia si esset ali
unde adoptatus. nequa unus xpista non
erit appellandus ioseph pat xpi. quia
non eum concipiendo genuerat. quoniam
quidem pat esset ei. quem non ex
sua coniuge peccatum admittente. Ge
nesi. xix dicit. alius aliquid in quibus po
test dicere. quoniam generationis ordo a
patre dns est appellatus
a xpo hoc hic dictum Erant pater

xpi.

xpi q'

matr̃ erat sicut virgo maria nutriuntes
sup hijs que dicebant modo ab angelis modo a pastoribz modo a symeone
ni ab anna pphetissa de illo scribit ihc
nes mirabat̃ si mirabilia de eo dicebantur
tur et si audientes ea mirabant. Quam
vis dicit Augl homo de virgine natus
mirabilius fortassis opus est quam
mundus ysa. q. vocabit nomen eus
admirabilis et hester. valde mirabi
lis es dne et facies tua plena e gratia.
Hinc itaq; sicut post nondum minus
q̃ admiranda fuerunt que dicta
sunt de puero. sic quo dicta sunt a
puero et que facta sunt ab eo. ut mito
dixit ysa. de eo et vocabit nomen eus ad
mirabilis et ysa. Datore quoniam mi
rificatum dns sic sunt. admiranda si
que dicta sunt de eo a pphis longe ante
nativitatem. Et est illud ysa. s. et vocabit
nomen eius emanuel. i. nobiscum
deus. et in homine deus. Et de hijs mi
nima brevitatis non opus sum. sed solid
de hijs que circa eius conceptionem et
nativitatem de eo dicta sunt. Notandu
ergo q̃ valde admiranda fuerunt
que p gabrielem nativo dicta sunt de
ipo. hic primo vocabis inquit nomen
eius ihm. in quo insinuant eius sapi
entia et bonitas. bonitas enim et sapientia
principis salvant pplm sicut misericor
dia et veritas custodiunt eum et thronus
ei roborat̃ in iustitia. Et rex mise
ricors pdet pplm suum. et custodiet eos
sic virgines et vestis ornatus principis
nuptus sic pplm patriam. Item in
eo notant nobilitas. et indeficiens po
testas. nobilitas quoniam filius altis
simi vocabit. indeficiens potestas. et
regni eius non erit finis. Item ad
miranda sunt que dicta sunt matri
ab elizabet in eodem. Unde hoc michi
ut veniat mat dni mei ad me. Ecce enim
ut facta est vox salutationis tue in au
ribz meis exultavit infans in gaudio
in utero meo. Elizabet cognovit plenam
fuisse dnm p revelationem puerum adhuc

in utero clausi. Ps. quis tibi indicium
matre dni. in ulter sancta. et facta est
in sunt vox salutationis tue. Puer
enim in utero elizabeth clausis velut
vestra nos pietas videtur sensisse in
utero matris suum clausum. Ps. loquens
de Johanne. De ardens inquit erat
et vehementer accensus. quem sic pecu
liarit flamma celestis ut iam sentiret
ipm adventum qui non dum po
terat. sentire sepius. Item admiranda
facta fuerunt que dicta sunt ab ipo
zacharie hic primo. Prescribit mihi visi
tavit nos oriens ex alto. Ps. filii
dei qui ex patre ortus eternaliter visita
vit nos nascens de matre temporaliter.
Item admiranda fuerunt que dicta
sunt Joseph de eo ab angelo. ut primo.
Quod in ea natum est de spu so est.
De hijs admirandis carta eius con
ceptionem et nativitatem dicit bna
dis. in sermone. angelus nunciat
virtus altissimi obumbrabit sibi eum
spus. virgo parit. virgo manet. quis
non miret. nascitur altissimi filius.
deus de deo ante secula. nascitur
verbum infans. quis non satis
miret. ideo non in vano erant pas
tores mirantes. Item admiranda
coram sunt que dicta sunt ab eo. luce
to mirabant hominis in hijs que
predebant de ore illius et ait. cui con
similabo homines hui. Ita hec mirabant tur
be de doctrina eius. et cuncti. Ps. mi
rati in eius responsione. Tanquam
admiranda coram facta sunt ab eo.
et vere possit ei dici. tu es deus qui
facis mirabilia. ait. Quo homines
mirati sunt dicentes. Quia bene et
malos obedium et ait. Quanto ma
gis propriebat eo amplius admira
bant. dicentes. bene omnia fecit et sur
dos fecit audire. et mutos loqui. In
isto autem simplus expositio circa pa
et mat. secundum Salmanticensem mistra
mur cum magna hic. et in mirabil

ℭ Joseph aut quos fuit Gerum mat
monium sine cōmixtione corporum
nalia quidem honorabat sponsam
sua sponendo eum. luc. 2. cere patter
ego. ℭ sibi obediens erat. sicut quando
iam pregnans secum in bethleem
ℭ postmodum in egiptum tulit. Jo
seph honorabat sponsam suam tanqm
matrem dñi sui ℭ Debent ℭ uxores
exemplo matris viris suis obedire. p
pe. 2. mulieres subdite sint viris suis.
sicut sara obediebat abrahām. dñm eū
vocabat. viri autem debent uxores suas
honorare. isdem viri simile cohabitantes
quasi inferiori vasculo mulieri impa
rantes honorem. ambo autem sint viri
ℭ mulieres debent se mutuo diligere pre
cordiali amore. sic enim uir uxorem su
am diligere debeat precordiali amore os
tendit. ex p̄ formatione. quia mulier
formata ℭ parte corporis viri nec cor
ad imitandum sic vir mulierem dilige
debet amore precordiali. Sic ergo mulier
virum consimili amore diligere debet.
ostendit. ex eadem institutione. que ordi
nauit vt ℭ digito sponse annulus impo
nat. ℭ Dicunt enim naturales sic quo
dam vena a corde procedit in digitum ℭ
ideo annulus in ℭ digito ponit. ad imi
tandum sic uxor virum cordiali dilectio
diligere teneat. Sequit. et benedixit illis
simeon. ℭ Greg. Admodum dominus ex
hibitus erat se simeoni ad benedictionem ad
ducendo puerum. Unde dicit. et benedixit
illis simeon benedictionem ℭ utrisq;
donat. occultor. do plagia dirigit tm ad
matrem. quatenus p̄ eam benedictionem
non putet joseph similitudine prius
p ea vero que dicit matri. veram eam
esse genitricem. Unde sequit. ℭ dixit
ad mariam matrem ejus. ℭ genuflexit
autem ad mariam magis quā ad joseph.
quia magis proximebat ad eam de proximo.
quia ipsa erat vera mater xpi. Joseph
vero pater putatiuus. ℭ Dixit misit enim hic.
scit. xpus positus est. i. a deo statutus in
ruinam multorum. scit. superbos ℭ stare puta
cum sicut phisei. luc. 18. Dispersit superbos
mente cordis sui. ℭ positus est in ruinem
multorum. i. humiliatum se ex ℭ non stato
reputantem. vel sicut dicit ambrosius po
situs est in ruinam non credentium p
occasionem. ℭ in resurrectionem multorum scit. ge
dentium. ℭ hoc p antiphrasim. Quia enim ejus
predicationi ℭ verbi mundentes detrax
erunt. ex hoc occasionem ruine assump
serunt. qui vero credidernnt ℭ obedie
runt. p ipsum etiam omnino resurrexerunt.
sicut patet in latrone malo ℭ bono.
Origen. qui simpliciter exponit. potest di
ci ve in ruinam eum venisse infidelium.
ℭ in resurrectionem credentium. Quod. xpus fu
it in ruinam malis. qui scit. falsis argu
mentis ad suam predicationem utuntur.
tales enim execrant. ex luce. morum.
ex odore. ℭ infirmant. ex meditatione.
Ista tria exempla a plurib; adducuntur.
primum adducit. ex sol. Dicens quod quidem
lux splendet ℭ sol radiat: oculos debiles
conturbat. ℭ ang. oculis egris odiosa ℭ
lux que pure est amabilis. ℭ Tales ℭ
sunt sicut noctue. vel vespertiliones. quo
execrantur a luce. Verumptamen p̄ ens.
sicut lux etiam si oculos debiles turbet
lux est. hoc modo ℭ salvator predicat ℭ fi
cor mundat plurimum. Quam enim est eius
officium destructio. Sic cor destruere. Om
nibus non solum ex salutis bonos set
etiam ex malos destructione virtus eius
ostendit. Nam sol quia multum radiat.
predia lusus debiles penitus perturbat. Ve
genius ut ssem. attendo autem distinctio
nis exquisitam placitum. parabola quip
pe salutis dei cognitum omni populo set casu
ℭ stultitia plurimum. Omnibus enim proposi
tum est salus ℭ deiformitas singulos. casus
autem ℭ stultitia consistit. in plurimum
intentione credentium ℭ non credentium.
ℭ 2m exemplum adducit. apl. 2. cor. 2. xpi
bonus odor sum. ℭ his qui pereunt ℭ his
qui salui fiunt. aliis quidem odor mor
tis in mortem. aliis odor vite in vitam.

·H·

Tali odore mozichat iudas qui aut joh. 12 quare hoc unguentum non uenditum ē. aut. iste mozit bono odore ex quo alij uiuunt Tales sunt similes uipe-ris & serpentibz qui odorem uince ferre non possunt. ¶ q̄m exemplum addicit gregorius dicens Celestis medicus egros non respicit quos de medicamento deteriores fieri uidet. de talibz dicit. ieremi. curauimus babilonem & non est curata. Verelin quamq; eam principaliter autem intelligit iste textus de ruina & resurrectione iudee & hinc addit multoz in israel. Origen. Oēs autem curiosius inspices dicit eum negnaq; cadere qui ante non steterit. Da michi igit qui fuerit qui steterit. in cuius ruinam saluator uenit. Iudei autem ante aduentum quodammodo stetere. quia dei legem & fidem hij primapaliter habuere. ¶ Gregorius. cum dicit. hic positus est in ruinam &c. p hoc designat ruinam ad infima. quasi non sit ruinendus ipse. ante incarnationis mistium & post data dispensationem & predicationem & maxime hij qui sunt ex israel. quos necesse erat & pristinis bonis carere. & penas luere graviores. qm omnes alie gentes. eo q̄d dudum ydolatrum in eis & adoratrum & ex eis productum minime susceperunt. Deinde eis spiritaliter minatur ruinam. non solum a spirituali salute. sed etiam qui destructionem urbis & habitationis captiuitatem. Restrictis do primum credentibz. primo do uelut sub lege iacentibz & ab eius seruitute sublevandis. primo do uelut consepultis cum xpo & cum eo resurgentibz. Item positus sunt xpus in ruinam ymoz. ysa. 19. ecce dns ascendet super nubem leuem. & ueniet egiptum. & mouebuntur simulacra egipti. & uicia ab hominibus amouebunt. Et resurrectionem mortuoz ysa. 26. to apprehendent septem mulieres. & septem uirtutes earum uiri. Ista expositionem concedam quia dicens videndum est ne saluator non alijs atq; alijs in ruinam uenit & in resurrectionem ipsem peccato stabam. Puto michi balitus fuit ut caderem & in peccato morerer. ¶ Deinde & sancti ipsi quidq; angustiati alios contemplabant. cadebant in faciem suam ut peccatu p ruinam plenius ostenderent. hoc ipse & saluator tibi primo concedit. ¶ Peccator eras. cadat in te peccatum ut possis de hinc resurgere & dicere. si omnoz tui simus & communem. ¶ Christi resurrectio quidem est omnis noui. cum enim lacunas castus efficit. animas miserioz. atq; mansuetus. resurrectio celebratur mortuo quidem pcto resurgente de nostra gore. positus est hic in ruinam ueteris hominis & resurrectionem nouum. Primo regnum & dns mortificat & uiuificat. hic notant quidam ydeam actoz ueteris testamenti & noui. unde grego. hijs duobz intelligo p concordiam intellectui ad deū ypsum unum & eundem deum & legis latorem & in ypsis & in nouo testamento locutum fuisse. lapidem namq; uiuum. & petram scandali futuram. ne confundantur credentes in eum. scripture ypsius declarauit. Orig. est autem ultimus quid intelligendum. adiuste eos qui contra conductoz latronum. dicentes. cur deus legis & ypsas qualis sit. ego nunquid offendam & ego uindicabo. si ypsa crudelis est conductoz manifestissime est & uim esse ipsius filium. eadem quippe de eo hic scripta sunt q̄d ueniat in ruinam & resurrectionem multoz. Item positus est in ruinam demonii. & resurrectionem & ruinę reparationem angelorum. filius dei qui de celo lucifernum decidit. luce. 10. uidebam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. factus homo dicit cum de principatu huius mundi. joh. 12 Nunc princeps huius mundi ejicietur foras. colo. 2. exspolians principatus & potestates traxit confidenter palam triumphans illos in semetipso hic utiq; sciendum sicut pars

qz illo cui saluator est in ruinam vero
videtur esse filius pdicois q̃ cui genu
hoiu nigrit videt posse ra filij
pdicois qno qui salubriꝰ ad sui
damnacionem stunt. de quibꝰ supra
p̃ exempla dictum est. qualis etiam fu
it judas et sup̃dem est. de quo etiam dom.
dicitur. nemo ex eis perijt nisi filius
pdicois vt scriptura impleatur. Quis
locus emendacionem relinquit. quando
illius hominem destruit qz cum debuit
potissimo emendare. in pō destruxisse est
ab emendacione. Sunt superbi. gregorius.
euidentissimum signum reproboꝝ est superbia.
Humilitas electoꝝ superbis habet quandam
ventosam plenitudinem. vt quam cum
etiam abhominabit in pō. cum etiam
abhominata est anima eoꝝ apprimpia
uerunt vsq ad portas mortis. 2. thessa.
2. nisi venerit discessio primum. et reuelatꝰ
fuerit pmus filius pdicois. qui ex
tollit sup omne quod dicit deus. teretq
sunt ministri eorum. qui non timent
pauperi immittere. unde 2. Reg. 12. di
citur de illo qui ouiculam pauperis rapuit.
Vinit dns filius mortis est. et sunt q̃ in
obstinacia obduratis eoꝝ. duris malo
habebit in nouissimo. et qui amat pericu
lum in illo peribit. et sunt qui habent
temporalia et minimum ea amant. ay. ig.
amen dico vobis quia vix difficile in
trabit in regnum celoꝝ. Si vitam tuam con
gregatis viventi et non congregatoꝝ eoꝝ
tollerabilius esset insidiare labori primo.
ipm peruerso. primissis go est xpus posit
in ruinam. et in signum cui contradicetur.
hoc multiplicit exponit septem doctores.
p quo sciendum qz signum tripliciter accipit. quandoq enim accipit signum p signi
ficacione. secm qz circulus dicit signum
unum. et significacio venalitatis vini. Quo
q̃ p miraculo vt act. 6. dicit de stephano
qz faciebat prodigia et signa magna.
Quandoq p vexillo quod portat in bello
ad discernendum milites unus pus ab
alia. secm primam acceptionem glo bene. in

signum. i. in euangelio doctrina eius euan
gelica est significata. de qua in pō. Nisi
uideritis me significationem vt signum
a facie arcus. i. sino dei. set ecce hunc signo
stilt. euangelio contradicit a multis. Quod
omnibus autem que de xpo narrat histo
contradicit. non qz contradicunt his qui
credunt in eum. eos quippe mirum
strenuus omnia ea esse que scripta sunt.
set quia apud incredulos vanissa quo
descripta sunt. signum sunt cui contradi
cet. secm secundam acceptionem omnia que de
xpo narrant. sunt signum. i. miraculum.
vt stilt. qz natus fuit de virgine. qz re
surrexit. qz ianuis clausis introiuit ad
discipulos. cui signo contradicit ab infidelibus. ¶ Secundum tertiam acceptionem
secm basilium. signum contradictionem ac
cipiens quia cum dicit. vel fides eorum in
scriptura. fecit eum. unde dicit moyses ser
pentem eneum. et posuit p signo. Jah. de
abb villa. ¶ Postmis est xpus in signum
i. distinctionem vel cauteriem. nobis qui
a xpo discimus. xpianum. ferentes signum
crucis in fronte. de quo etc. Q. signa thau
sup frontes virorum dolentium et gemen
tium. et hoc tali signo sunt illi signati
qui dolent p peccatis. carnem suam mor
tificantes. concupiscencias suas et vicia cru
cifigentes. ¶ Dicis est siquidem dns in sig
num crucis vt omnia trahat ad se. hoc sig
nificatur forma crucis esse. ys. Ego quasi nu
tricius ephraim portabam eos in brachio
meo. et nescierunt qz curabam eos qui fu
nibus ade trahā eos in vinculis caritatis.
Sup quo postillator vt ostendat dns
affectum quem erga nos habet in diuersis
locis sacre scripture. se diuersis rebus compa
rat. modo enim se comparat matri. ysa. 66.
Quomodo si cui mater blandiatur. ita et
ego consolabor vos. modo se comparat nutri
ci. vt nutrici. quia vt ait aug. sup johan
nem. sicut nutrix mittit linguam suam
in os infantis. vt concipiat se quo vbertatem. sic
xpus condescendit infirmitati nre. vt concipe
ret se nobis. immo sicut nutrix panis ve.

allicit puerum ad se amplexandum sic
xpus pusilla re stilt temporalibz nos alli
cit ad sui amorem. ¶ Et xpto hoc at
xpsa ñi nomine xpi. ego quasi unus
eius effraim portabam eos in brachijs
meis. in cruce stilt distedens. ibi enim
extendit dns brachia sua ad amplexan
dum nos & portandum. Et sicut nu
trix ad allicendum puerum plene ex
tendit brachia sua quantum potest. cū
tamen pusilla & modica extensione cum
possit colligere & amplecti. sic dns in cru
cem sicut forma crucifixi ostendit brachia sua
ad nos à malo retrahendos & amplectendos
dos quantumcunqz potuit extendit. et ñ
nescierunt. i. nescire voluerunt. qñ cura
vem eos. in passione mea In funiculis.
ade trahã eos in funiculis charitatis. du
obz modis papnã trahit nos dns. scilt. co
mmando & promittendo. commando. dum
ppsentem tribulationem imittit & cum
natum etiam. et quia omnis penalitas
ex adam est contracta. ppter istum modu
trahendi dicit In funiculis ade. & pro
mittendo nos trahit cum largitur tem
poralia & quietur eterna. et quia hoc ex
sola benignitate dei. ideo dicit In vinculis
charitatis. vel sic. Duo sunt qñ papnã
retrahunt hominem a peccato. scilt. me
moria mortis xpi. & passionis dñice
Omnis enim est qui considerato xpo fi
ne peccare timeat. ecc. 7. In omnibz operibus
tuis memorare novissima tua & in eternum
non peccabis & quia finis in quibus pe
nalis est. & eius principia p adam sunt
contracta. dicit in funiculis ade. Item ois
est qui peccare timeat hñs in memoria
dñice passionis. & Nonne apls in vin
congregatis cū fozes esset ait. ppter metum
videoz dis apparuit. & ostendit eis ma
nus & pedes. Si ergo sis in civitate cum
congregatus. i. fozes libeñ arbitrij tui sit
clausa ppter metum videoz. i. cyclop tempo
tationum dns stabit in medio tui. & osten
det tibi manus & pedes. i. reducat ad me
moriam passionem suam. & qua hoc fa

.h.

cit ex sola caritate qua dilexit nos. dicitur
in vinculis caritatis. Considera mag dili
gent vulnera xpi & passionem. & habebis
vincula quibz ad eum trahas & exponit
sic. si quis esset potens & benignus. et vi
deres eum cum ebreo lepso. & eius ebrea si
mul attramantem & fouentem. nonne ex
collatione lepsi & nobilitatis & benignita
tis illius poteris maior tibi appareret
eius benignitas. & sic ex collatione miserie
hominis & benignitatis xpi quam nobis
in sua passione exhibuit. maior appareret
ergo nos benignitas xpi. unde hec facta
collatione qñ cum gaudio & admiratione
exclamat dicens. Quid est homo qñ me
mor es eius aut filius hominis quia vi
sitas eum. Quid est. i. qm vilis & abiecta
res est homo. quem p xpm visitas qñ
unum est. qñ p tam altum visitas tam
vilem. & hoc est in funiculis ade. i. colla
tione xpi nr̃i. & molitus hu
mane. & in vinculis charitatis. i. collatio
ne passionis mee eis ppter in ara cru
cis. trahã eos ad me. Ex quibz patet
qñ cruy xpi est signum districtum & at
tractum. huic signo contradicunt qui
signant caracterem diaboli. de quo apo. xi.
Si quis adorauerit bestiam & accipiat ca
racterem eius in fronte sua aut in ma
nu sua. hic habet de quo ire dei & quia
brum ignis & sulphur. bestia diabolus
est. huic adorat qui se eius subiicit servi
tium. Caracter diaboli ptm est. Caracter
in manu. est ptm in opo. Caracter in
fronte. est ptm in manifestatione. Ta
lem caracterem habuerit in fronte
vel in manu. pens gehenne incen
dium & cruciabit. ¶ Item positus est
xpus in signum scindalis domino nr̃is
ce. quia deus pater pecus voluit
ut eugenius sua penam p humā
ne genere solueret. qui et xpc cum re
mitteret. h. qui non pepcit filio. paratã
figuerunt. pater servo negat. luc. xx. si in
viridi ligno hec faciunt in arido quid
fiet. i. si in humanitate xpi que grata

Rabanus Sancta

habundancia vivebat sic exavsit flamma
dnine scientie. et scms esset xpus z p
ticeps pene ado. siat erit scus z nanpo.
quomodo in his qui sunt arida z Gne
uroze cuncta ignis dnine ire ad uisio
nis exardescit. Item positus est xpus
in signum. ps. p calicem qui ecclesiam ad
magestatem. z ec qui erat scs mus esse
mation dio filio. In signo enim huius rei est
xpus datus. ipse si conoxmum. z conregna
bimus. cui signo contradicat adelicatus. qui
hic volunt gaudere cum seculo z in fini
mum regnare cum xpo. unde hic nondi
sedm post. ps. cum multipharie multisq;
modis. olim sit deus loquens patribus
in ayhetis. nouissime locutus est nobis
in filio. hebr. primo. Docens p cum vbo
z exemplo bona tristicia fecit. Diuicias. del
cias. z honores. non esse ba bona. nec esse
amanda. molestias vero corpore. paupta
tem. z contemptu. temporales. non esse
ba mala. nec esse timenda. unde. sup illo
hebr. 12. qui proposito sibi gaudio sustinuit
crucem. ec. ¶ Omia terrena bona contemp
sit homo xpus. et contemnenda monstraret. z omia terrena mala sustinuit
atq; sustinenda docebat. vt nec in illis
quereret felicitatis. nec in istis timeretur
infelicitatis. b. u. s. xpus qui non fallitur
eligit. ps. carnu molestius est. id ergo me
lius. z utilius. id magis eligendum. z si
quis aliud docuit. vel sentiat. tas eo tan
quam a seductore est cauendum ¶ Dictum
est pastoribz ab angelo. luc. 2. Hoc vobis
signum. inuenietis infantem pannis in
uolutum z positum in psepio. qd dictum
infantem. pertinet ad molestiam seu luctu
puer enim a ploratu incipit. sap. 7. primam
vocem omnis simileu omnibz ploramus. Qd
dicitur. pannis inuolutum. pertinet ad
paupertatem. Qd dicit. positum in psepio. ad bilitatem seu humilitatem. hinc
signo a multis hodie contemnit. b. in f. in
signum positus sum. pannis tu dne ihu.
set tibi a multis hodie contemnit. 7 ayntl
quippe locum seu non multi electi. z ideo

vec signum. Primo signo contradicunt
voluptuosi. ecce 24 audiet luxuriosus z
displicebit ei. 2o contradicunt auari. ay.
19. cum audisset adolescens dba hec. abijt
tristis. erat enim habens multas possessio
nes. 3o signo contradicunt superbi. ecce 12. sic
abhominacio est superbo humilitas. sic ex
ecracio diuitis. pauper ¶ Et notat ideo
pertinent ad premissa. qd signale signum xpi
nox est passionis xpi mutacio. exo. 12.
erit vobis sanguis iste in signum. z eris
dem. 13. erit quasi signum in manu tua
z quasi monumentum ante oculos tuos.
z josue. 2o. raab appendit coccineum fini
culum in fenestra sua z saluata est. sed
hodie undique mutata sunt signa. qua
posuerunt signa sua signa dem turba
bunt. qui habitant timores a signis
tuis. quia eadem sup promisso terru Ecce po
situs est hic in ruinam z resurrectionem multoz in isrl
z in signum cui contradicetur. notabi
liter ma scribit. qu deo 2o sunt scitu mstica
z ma. in po dno hec audiui quia potestas
dei est. z tibi dns mia qu hominibz autem
pusis visum est multa malicia. quia ni
mistica non formidant. nec mandata dei ser
uant. qu verbis go promissis pene pon
mistica cum dicitur ecce positus est hic
in ruinam 2o emendatur dei mia ad
dicit. z in resurrectionem multoz an ist.
2o ostendit uim hominis malicia cum sub
dit. in signum cui contradicet. Circa pri
mum notandum qd iustum est qd ho
mines mala mala. z de causa. primo qz
se nimis oriant onere diuicias. peccato
tribacionis. qd cum diuicie onerent. z ag
gricent. dicit. abac. 2o. ve qui congregat
non sua. usquequo aggrauat contra se densi
tatem. Qd peccata onerent patet ex illo.
ps. iniquitates mee supergresse sunt caput
meum sicut onus graue grauate sunt
sup me. qd tribulationes z ire malox sunt
graues. patet. gen. 27. gno est saxum z
onerosa arena. z ira stulti. Prouz grauior.
¶ stud ps. omnis deponendi esse monet. apz
dicens. hebr. 12o. Deponentes onne pondus

R.

Ps. iniquitates mee supergresse sunt

quo ad primum. & circumstans vos patro
quo ad 2um. & patenciam curramus
quo ad 3i. ¶ Q° iustum est vt vigilent. qz
debilit' se appodiant. appodiando se mido.
appodiant se rei flexibili. quomam & to
mundus assistat. Primo. Q° regimi re
ouisco nocumur & quasi aqua dilabi
mur que non redit. Appodiant ī se
rei debili que assimulat. Baculo arun
dineo. ysa 40 cere confidis sup baculum
arundineum & appodiant eam se rei
parate casu. que assimulatur pieti in
clinato. in pō tangin pieti inclinato & ma
rio depulse ¶ Q̄ui vero appodiant se
decidere non possunt quia appodiun
se petre firmissime cui flexibilitate.
in pō petra refugium erinacis appodi
ant & se turri firmissime cui debilitate.
pū is turris fortissima nomen dñi ap
podiant se nomi nimobili cui casus
carentem. in pō Q̄ui confidunt in dño
sicut mons syon non commouebit' in eternū.
¶ 3° iustum est qđ viam mali qui
p viam tenebrosam ambulant. in pō
fiant vie illoz tenebre & lubricum &
angelus dñi psequens eos non est ergo
mirum si tales cadunt quia nullus
habent contatem oculis. ideo dicit. fiant
vie illoz tenebre pū & vie impiorum
tenebrose. nesciunt vbi corruant. cuius
hint capiem lubricam. ideo subdit & lu
bricum. 2° & lubricauerunt vestigia
eoz in mineo platee. viaz & ier 23 de
merserunt in eno & in lubrico pedes tu
os. In tho hent impulsum tenptacois
ideo subdunt & angelus dñi psequens
eos. Istum impulsum cui hent vni
sancti set dns defendit eos. in pō impul
sus eius sum vt caderem set dns sus
cepit me. 2° concedat' dei mia cum dicit
et in resurrectionem mortuoz. resurrectio
autem dicit' respectu casus qui passus.
ille enim dicit' resurgere. qui prius ca
dit. agagma igitur dei misericordia osten
dit. quando illum qui in peccatum
cadit resurgere facit. quia homo potest

.5. .3.

2

q̄ se in peccatum ire. set non potest q̄ de
de peccato redire. p̄ spūs baldeus & non re
diens ¶ Oz multi sunt qui semp volunt
in peccato dormire. quos ap̄ increpat di
cens ephe 5to surge qui dormis & illumi
nabit te xp̄us alii sunt semp affectantes
sedere. & a bonis opib; torpere. & ambigu am
bulare. & bona opa exercere. Jo in anbu
late dum lucem habetis ut tenebre vos non
p̄hendant ¶ Alii sunt qui continuo ape
tunt delicias vacare. Jero 2i espuecnis delin
is dissolueris filia babi. Ista tria genera
hominū xp̄us reprehendit dicens. sin gre
postquā sedentis qui mandicastis panem
doloris. vacantes deliciis in luxuria potu
& cibo ¶ Jdeo amodo vigilate qui tandiu
dormistis. amodo ambulate qui tam diu
sedistis. amodo gemmate qui tam diu
mandicastis. & dicunt' delicie corporales. panis doloris. quia que nunc delec
tabiles videntur in futurum in dolore
& amaritudinem conuertent' Job 2g pa
nis eius in vtero eius conuertetur in fel
aspidum ¶ 2° item qui ostendit homi
nem malicium cum dicat' in signum cui con
tradicetur. vbi duo videnda sunt item qui
primo qđ est signum. 2° qualit' ei contradi
catur. Signum autem signū est. q̄ vis de quo dat'
ysa 11 sup montem caliginosum leuate
signum. mons caliginosus erat mundus
qui errore exacerbat' dum q̄ falsa mun
delirit vera bona appetebat. & adhuc tan
qm vera mala refugiebat. & sup istum
montem caliginosum leuatū est signum.
in quo signū tria sunt scripta. & dicun
tur humilitas. paupias. & asperitas. de q̄
signo dicit' hic 2° hoc vobis signum &
& applicat' in sententiam sicut prius. sicut
& contradicentes huic signo ¶ Item quo
sic exponi potest. congruo p̄missis reptis.
positus est in signum scilt sedentis & re
consiliationis int' deum & hominem. ysa
Nunc 2pt° hoc dabit dns ipe vobis signum

stitit reconciliationis cee virgo concipiet &c
Cui signo contradicit primo a iudeis. deinde a gentilibz vel paganis. postea ab hereticis. hij omnes contradicunt. pdicto signo non credentes xpm mediatorem dei & hominum. Omnes eadem pin vpiani contradicunt & in multis. vt ex primis patet. Omnes confitent. se nosse deum. factis autem negant. Gregorius missa. hec siquidem de filio dicunt. spectant tamen ad eius genitricem. Dum singula sibi assumit simul pcliata. nec tm ysa semmatt. et simeon ei dolorosa. addens. et tuam ipsius animam pertransibit gladius. Istud autem multiplicit potest exponi primo modo xpo sic. Et gladius i. verbum contumelia. sed aliud. p lingua cor. gladius acutus. vel gladius i. passio. pertransibit animam ipius. scilt xpi. tuam i. pia reputas & diligis vt tuum. Alio modo sed bedam exponit de btā virgine. gladius i. dolor. unico passionis. pertransibit tuum ipius. i. tui ipius animam. non enim potuit videre filium crucifixum sine affectu doloris matris. Origenes. Scilla- Dicit historia beatam mariam ex hac tm gladij occasione migrasse. pertim cum non anima set corpus ferro soleat interfici. Unde restat intelligi gladium illum de quo dicit. gladius in labijs eius. hoc est dolorem tunc passionis animam eius pertransisse. que & si xpm vt pote dei filium sponte pria non. mortem tn ipam non inhibuerit esse timentem. ex pia tn causa pcreatum non sine dolore affectu potuit videre crucifigi. vel sic. gladius i. dolor passionis tunc pertransibit animam tuam q ipius est qui dicit omnes animo nec sunt. est. is. vel potius sic. gladius ipius i. xpo pertransibit animam tuam. ℣ Aug. do. q. 8ta. & no le q. dicit. qd p hoc significatur qd eadem maria p quam gestum est incarnationis mistm in monte dm simpore quodam dubitauit. videns filium dei sic humiliatum vt usq ad mortem descenderet & sicut gladius pertransiens nre hominem tunicam scidit. non prius. nisi & diuinitas maiestatem fuat. non tm occidit. quia non sedit in eo set quasi pertransiit. quasi p oberatum ¶ Dicit ambrosius iste gladius qui animam marie pertransiit. fuit gladius diuini sermonis. de quo dicit ad ebreos &c. Vivus est sermo dei & efficax & penetrabilior omni gladio ancipiti & c. Istum gladium profunde misericors maria huit. quia dei misteria profundius ceteris penetrauit & verba dei in corde semp dulciter portauit. hinc. maria autem conservabat omnia verba hec conferens in corde suo. Sedm b. gladius iste fuit gladius amoris qui semp erat circa sermones dei est sagitta electa amoris xpi. que animam marie non tm tristauit. set eciam pertransiuit vt nullam in pectore virginali periculum vacuam amore relinqueret ¶ In verbis autem istis sunt 2 predicti notat quid tria de maria videlicet tumultum magni honoris affectum magni amoris & gladium magni doloris. Primo ponit tumultus magni honoris. in hoc qd mater xpi nominatur sup ubi dicit. Vigit ad mariam matrem eius. ymagimus eam honor est eandem filium habere cum deo. magni honor est matrem esse illius in terris. cuius deus est pater in celis ¶ De magno filius eius talem matrem carissimam cum honorauit in natiuitate. et aliud virginitate sua de ea nasci voluit. qd nulli alii umquam fuit concessum. unde de ea dicitur. sicut stellis vidimus ysrel exire virgo filium ¶ In vita sua. quia sibi obediens fuit. huc 2° erat subditus illis & in morte sua. quia eum iohannem sollicite recommendauit joh. 19 & post resurrectionem suam. quia sibi primum apparuit. vt dicit sedulius. semp virgo manens hmi se visibz astans. huic palam dns primus obtulit. & post ascensionem. quia in etna gloria cum sup choros angelorum exaltatum. 2° ponit. ex pte virginis

In maria notatur

affectus maiorē amoris cum dicatur. tuā
ipius aiam &c. Unde dicit quia qđ de sola
anima beate virginis dici potest. qđ sit filij
& ei⁹. qz nunq̄ mēte fuerint. 2ª anima tā
singularis amore cōiuncta. erat cū aia
virginis alio filij sic p amorem vnitatis
tota in filij amorem erat conuersa. sicut
cū ferrum mittitur in ignē totum in
ignis efficit. sic anima mariē tota cari
tate succensa. tota effecta est caritas. & tota
erat liquefacta. sicut enim aurum ad ca
lorem ignis totum liquescit. sic eius aia
igne diuini amoris inflammata tota erat
liquefacta. cum & ei⁹ anima mea liquefa
cta est. & tota erat languida. Amor enim
spūalis facit illam languidam & infir
mam in amando terrena. sed fortem &
robustam in amando celestia. 2ª cor. 12.
Cum infirmor tunc potens sum. et quia
anima virginis tota ab amore mundi
defecerat & dei amore plena erat. ideo se
languidam dicebat. cum & ei⁹ nunciatū
fuerit quia amore langueo. ¶ 2º ex parte
virginis ponitur gladius magni dolo
ris cum dicitur pertransibit gladius. In ho
c dicit gladius. ostenditur qđ dolor fuit
magnus. In hoc qđ dicit. anima. ostenditur
qđ dolor fuit vnitus. in eo qđ dicit. pertransi
bit. ostendit. qđ fuit transitorius. quia in
grandium est contusius. in po ad horam
demorabit. fletus & ad maximum luctus.
& quia non amittit sine dolore. quod
cum amore est possessum. videamus
vtrum magis amor filialis ad filium.
vt sic veritas concludatur. quantus erat
fuit dolor. & quo gradu qđ in xpo fuit
& substancia scilicet caro. anima & diuinitas.
Erat enim inter matrem & filium triplex
coniunctio. scilicet. carnis ad carnem. sed mul
tum anima ad animam. sed immensum.
Opus ad diuinitatem. & gratia. dicebat
ergo virgo beata apud amorem naturae.
tantum filium meum. amore gre. tantum
animam meam. amore glie. tantum creatorem
meum. ¶ Dissecabat. ergo caro virginis vi
dens carnem xpi tam crudeliter lacerari

vulnerabat. eius anima videns aiam
xpi tam grauiter contristari lacerabat. ei⁹
spūs videns deitatem tam ignominiose
despici. & ex istis patet qđ maius fuit
martirium beate virginis quam aliorum sanc
torum. quia fuit martirium amoris. aliorum
fidei. maior autem est caritas quam fides
p doctorem 1ª 2ª. quia alij passi sunt in corpe
ista in corde 2º alij instrumentis alijs qđ
xpus. ista cum xpo eodem gladio. & in
xpo eodem ictu christo & xpus ¶ et. est
notandum secundo. postea qđ xpi mattris
dolorem non diuisit xpus crucem as
cendere. nec tantum opus nre redemp
cionis esset consummatum de ea descendit.
Exemplo ergo eius nec tu diuinitas qui
cem penitencie ascendere nec de ea aute
mortem descendas p quod unum. Hieron⁹ in
epla. licet punctus ex collo pendeat. licet
nepos spatula crine. et strictis bestibz bra
quibz te nutricula nuda ostendat. licet
in limine pater iacens. p calcatum
pge patrem. sicut oculis ad vexillum
crucis evola. solum pietatis genus in hac
re est. esse crudelem deum. gladium te
net hostis vt anime puniat. & ego de ma
tris sacrum cogitabo. Sequit vt reue
lent ex multis cordibz cogitaciones. q
ma positus est xpus in ruinam & resur
rectionem. vt reuelent ex multis cordi
bz. & ex multorum cordibz cogitaciones quae pri
us occultabant. ¶ Ante nativitatem eius
xpi ignotum erat qui vitrum gratum
recipent & qui non. sed audita xpi nativi
tate reuelate sunt cogitaciones. Herodes
enim & alij mali turbati sunt. alij ad xpi
magistrum accesserunt. ggi. mse. & per
nativitatem solum xpi passionis occupati
significat. cum subdit. vt reuelent ex
multis cordibz &c. qđ dicit. vt electum
designet non tamen casualiter potest. Hyps
enim omnibz euenientibz secundum est ergo
multos virtutum detectio. quidam enim
dum filebant in cruce. alij nec sic ab in
famijs & criminacionibz desistebant. bea
tus ad constantiam secum pensans eam

ayana dilexit filiū 3ª

animam gladius dum̃ime tribulacionis
ptransiit non cessat. cum signo fidei ab
impijs condita. cum audito dei verbo aut
tos cum xpō resurgere set plures a credu
litate vero genebunda ptractat. cum re
velatis multoꝝ cordium cogitacionibꝫ ob
optimi cũangelis seminauit semen ibi zi
zannia creator vel inimicꝰ quilibet vel sola
geminare conspicit. vel fidei originem
Cogitaciones male in hominibꝫ erant.
sine ẽpta revelatione sunt. et occideret. ces
sse qui p nobis mortuus est. Quibus cū
abstinere erant impossibile erat eas pe
mittere inpia. unde z nos si peccatum̃
debem̃ dicere. inquinatem̃ nefas non
abstinere ¶ Si enim revelatiõ̃ peccata
nra non solum deo set etiam his qui pos
sunt nocere cuilibꝫ nris. delebim̃ pec
cata nra ¶ Item cognaciones animaꝝ
patrum que latebant in stirpibꝰ. p xm̃ ma
nifestabant. Item cognaciones olim ge
nalis in iudeis p̃ cor. z benet. dns ns
illuminabit abstrusa tenebras z multi
festabit consilia cordium. hic autem mul
notandi sup illo supius recitato. z dixit
symeon z c̃. sciõ jam qđ senes in symeo
ne nascimini. De quo aut certũ dicimus
qđ erat trinoctius. Illi enim qui in tota
vita sua fidelit deo servierunt possunt de
deo multiplicat ẽ fidere. qui vero talium
in senectute solent seipos plus timere. In
beten em lege pcepit deus. qđ si forte aliꝗ
sibi debeat immolari: caput corpis z cau
da sibi essent oblata Caput in homine ẽ
ipa prima etas. scil. adolescencia sine in
nemis. cauda est ipa senectus vel ipm se
nium Corpus autem est etas media inter
has. qui ergo deo dant adolescentiam sen
tiam z senium. isti deo offerunt caput corp
z caudam Qui vero non dant adolescen
tiam set postmodum senectam z senium.
isti caput auferentes. corpus z caudam
deo offerunt. Qui senium tm deo con
secrant caudam hostie tm̃ dictum̃ aut. q
tm sine spe salutis esse non debent. quos
tunoz necessario comitet. Sequit̃ Et erat

anna ẽpheta z c̃. Audito ẽpheo testimo
nio symeonis de xpō. hic subdit ẽphetam
testimonium anne. stiens enim xpus se
pumq̃ multos commendatores habere vo
luit. multos testes ¶ Ambrosius ẽphatur
symeon ẽphetauit copulata omnia ẽphetat
ac virgo. debuit casum vidua ẽphetare. ne
qua ẽphetio deesset aut sexus. z adeo dicit.
erat anna. ut beda. non solum angeli si
mulis eras z sexus testimoniũ reddidit nu
to puero. z sicut ab omni seculoꝝ fidelibus
ẽphetabat. Ita venies omni sanctoꝝ
laudi ẽphetat. modo exultatione johannis
ad hunc in utero. modo ẽphetia elizabeth in
cantico zacharie. modo ab angelis. modo a
pastoribꝫ. modo a magis. modo a symeone.
hic autem a sancta muliere. scilt. anna. Et
autem credibilius esset cuius testimonium
primo ponitur eius cõmendatio z testimo
nij eius confessio ibi z h ipa hora supue
niens ¶ ad cõmendationem vero anne z in
troducunt. primo progenies sive gratis
dato. quia ẽphetissa z dignitas nature ex
filia phanuel z sanctitas vite ẽphetate quia
vixerit cum viro suo z c̃. ¶ Dicit ergo ita.
erat symeon in iherlm. qui ẽphetauit de
xpō que dicta sunt. z eadem anna erat sci
licet in iherlm in templo. anna dicit ẽphe
tissa scilt. ¶ In annuas sacras se tradere
animos dei z ẽphetas consuerunt. hec enim sca
erat sicut patebit postea. cui eadem consue
tudo nomen eius. anna cui mirabilem
genus. scilt nutu filia phanuel thecbite.
nuncupat. euangelista circa anno distri
tionem. z patrem z tribu enarrans. testes
quasi multos adducens. qui patrem et
tribum sciebant Gregorius nyss. vel
tunc temporis cum hac alie quedam eo
dem nomine nuncupabant. ut g̃ certa
eadem manifesta distinctio fieret. premi eius
commendat dicens filia phanuel z genus
qualitatem cum addit ex tribu aser si
ple descendens. qui virgin asser unus
fuit patriarchas filius s̃ ministerium resur
rectionis sciens. Dicit beda. resurrectio tunc
generalis fiet s̃ in etate. z resurrectio xpi

anna cõmendat ex tribu

facta est s[ancta] die ¶ In hoc igitur q[uo]d fuit de tribu aser qui fuit patriarcha. commendat a generis nobilitate. Ideo. hoc solum video in genus nobilitate bonum & appetendu p[ro]p[ter] q[uo]d si quadrum necessitate astringunt. nec a malor nobilitate degenerent et hec multa anna p[ro]fuerat in diebus multis. & ideo magis venabilis p[er]sona. tenuit. q[uo]d honora p[er]sonam sensus. et certam magis fide digna ppt sapiencia in que vigebat in ea. Job 12. In antiquis est sapiencia ¶ Et vixerat cum viro suo tbi commendat a p[er]fectione vite p[er]acte. & primo a p[ro]batione in vita anna 2° in contemplativa ibi & non discedebat. Q[uo]d autem ad actiuam fuit p[ro]bata in 2° statu primo in statu coniugali q[uo]d vixit cum viro suo 2° in statu virginali q[uo]d a virginitate fuit. 3° in statu vidual q[uo]d vidua erat. dicit g[ra]. & vixit cum viro suo annis 8[em] sicut continent. q[uo]d augustinus dei donum est. sed istud sap[ien]s. scit quia aliter non possum esse continens nisi deus det. vel sic vixerat septem annis cum viro suo. scit non diuidendo carnem suam cum alio. ge 2° erunt duo in carne una. & hoc 7[em] annis a virginitate sua. & a tempore amisse virginitatis sue. & hec scit anna vidua erat usq; ad annos octogenta quatuor beda. quia mistice numerum mysticum anna ecclesiam significat. que in p[re]senti sponsi sui morte viduata est. & nullus eciam annor viduitatis eius tempus certo designat quo in corpore constituta peregrinat a deo species quidem duodecim ge sacrum. & septem quia ad hui[us] seculi cursum qui p[er] 8[em] volumus. Duodecim vero ad p[er]fectionem aplice doctrine pertinent. deo sine omnipotentis ecclia. sine quelibet anima fidelis que totum vite sue tempus aplicis inuat. manceps mistice. & annis dno seruire laudat ¶ Tempus eciam septem annor quo cum viro suo mansera. congruit tempori quo eciam cum xpo hic in carne existente conuiua-

batur. In signum cui p[er]fectionis salutatoris tempus septenario mo est expressus. ¶ Que non discedebat. Hic commendat anna ex p[er]fectione vite contemplatiue quo ad tria. primo in hoc q[uo]d obsequebat deo tenore quia in templo 2° in hoc q[uo]d officiose quia ieiunijs & obsecrationibus vacans 3° in hoc q[uo]d continue. quia die ac nocte. Dicat g[ra]. Que scit anna non discedebat de templo non quia ibi dormiret mo seruiens deo in ieiunijs quo ad 2° obsecrationibus quo ad deum. vel in ieiunijs cum peccata carnalia. & obsecrationibus cum peccata spualia. hec cum deo ieiunia & oto demonia expelluntur. primum a carne. scdm a spu. sm dicit xpi. hoc genus demonior non exit nisi in oratione & ieiunio. est autem obsecratio efficacissimum genus orandi. que est oratio cum adiuratione. unde dicitur obsecro ti ob sacrum rogatio nocte ac die. & adiuratio & p[ro]testatio ¶ Et notandum q[uo]d in sacra scriptura legit anna mr samuel primo regum 2°. uxor raguel tob 8[em]. uxor tiobie seruoris. thobie filius. & filia phanuel de qua hic ¶ ayatem hic virginis que tamen non legitur in canone scripturo ¶ Anna interpretatur gra & omnes p[ro]pte mulieres fuerunt sancte & gratiose vite significant q[uo]d gratia gratis. Prima gratia orandi. unde dicit p[ro]pheta. effudi animam meam in conspectu dni. 2ª gratia alios edificandi. quia raguel interpretatur pastor dei. 3ª gratia rigendi p[er] penitus vel p[er] miseriam hui[us] miserie.

tobias cum interpretatur bonus ad bonum. 4ª gratia reuelationis secretor. phanuel interpretatur facies dei. 5ª gratia qua resurget homo a peccatis. Joachim cum interpretatur resurrectio ¶ Item 6° inuenimus in sacra scriptura que significant 6ª virtutes cardinales ¶ Prima fuit anna soror moysi. que legit sonum declinasse ex q[uo] in anna interpretatur gratia. in qua notatur fortitudo qua bona non sunt sup[er]anda non sonis aliquialit diuitijs 2ª

Quattuor q[uo]s legisse. figlit
6ª virtutes cardinales

Cmissa Na 28

delbora. ꝛ hec legit xpm indicasse finem. ℣ Delbora interpretat apis. que in principio pungit. ꝛ in fine mel gerit. vbi notat temporalia hebr. ꝛ in disciplina psentate. vetula olda ꝛ hec legit indulgentiam regi roste genuisse. ℣ regum 22 dicte regi ꝛc olda interpretat disciplina. quia notat prudentia. ꝛ Donat. tel anima divina. ℣ quia hic. ꝛ hec dicit anima sanctam esse. anna autem duo modo interpretatur videns. vel ista legit notat iustificans. que videt cuilibet reddens qd suum est. Sequit ꝛ hec ipa hora supueniens confessa est domino. ꝛ loquebat de illo scis instruens populum. loquebat magis omnib; qui expectabant redemptionem israel. non tm temporalem a tyrannide herodis. sed spualem a tyrannide diaboli ꝛ seruitute peccati. de quo. luce primo. benedictus dns deus israel quia visitauit ꝛ fecit redemptionem plebis sue. ꝛ ppte israeletica. ꝛ hoc est qd sequit. iherlm. ꝛ israeletica pphe. cuius metropolis erat iherlm. vel redemptionem iherlm. ꝛ fiendam in iherlm. dicta ibi pas-

sus est ypus. qui extra portam sancte hetum hebr. vlte. Dicit qd illud quod hic dicit. ꝛ loquebatur de illo omnib; scilicet instruens ihm. vt supꝰ expositum est. sic cont illud pꝰ thi 2°. Deuere mulieres non docere. ꝛ pꝰ cor 14. mulieres in ecclesia taceant. Ad istud rondet gorꝰ. Rcens qd sicut priuilegia plancy non sanctorum legem cum sic lex eius non auferet legem ypus alicui fiat priuilegium spiale. huic autem mulieri datum est spiale priuilegium ppter sanctitatem. Dicit cont istud videtur glosa. que dicit qd longa castitate longis et tenuibus ad hoc cibis puellam vt philum spm acceperit. set auctoritatem docendi mulier non accepit. quia male ingerebat se docendo sine auctore. Ad istud rondet idem dicens. qd in templum mulier acceperit. nec ex cor nuncio. si spiali priuilegio. set quia ne non expuantur in spiali quid ephanie sicut de simeone. Ad istud dicit apostolus qd qui ephesiis exponunt misteria. sicut dicit pꝰ cor 14. hoc autem mulieri non competit sexui qd ihm. set viro. ℣ Ihm contra illud qd ypus dicit ℣. non discedebat de templo ꝛc videt qd nisenus dicit. qd supuenit in templum hora qua simeon acceperit puerum sicut glosam. ℣ Ad istud rondet glosa dicens. qd dicit non discedere. ppter frequentiam non ppter continuam moram. ℣ Vel moraliter anna no recedit a templo. quia semp studet castum ꝛ immaculatum sui corpis templum custodire. ℣ Ex premissis elicit patenter que quinque ad anne comendationem. ex quib; ea debemus exemplum virtutum sumere. ℣ Dicit est. qd usque ad matrimonium virginitate suam seruauit. ꝛ hinc dicit qd vixit cum viro suo a virginitate. in quo sexu mulieres nisi mutuam. qd virginitatem suam usque ad matrimonium corporale et spiale debent immolatam seruare. ꝛ cum sponso corporali ꝛ spiali illibatam fidem custodire. ℣ Est enim virginitas thesaurus preciosus ꝛ ideo cum cautela et

anna comendat

virginitas ē seruanda diligent. qppt. tā

diligenda est seruandus. z hoc potissimo qppt vasis fragilitatem. z non eni ē ista thesaurus in vase fereo: set fictili. z ego ē habeo thesaurū istum in vasis fictili 2 qppt illius thesauri inestimabilitatem. quia non potest in eum vel in meliq̄ comutari ecc̄ ie non est digna ponderatio continentis animo. item qppt istius thesauri irrecuperabilitatem. cuius cum ypis plura miracula fecit. z multos mortuos suscitauit. tam magnū virginitatem pditam mundo reddere voluit. ve igitur illis qui tantum thesaurum qppt momentaneam voluptatem carnis amittunt. ¶ 2m est. qđ post mortem viri licet breui tempore cum ea fuerint. alij viri expulsata non sint. ¶ Circa quod notandū qđ mortuo alio coniugum reliqus se debet seruo mortuo reputare. Erant enī vna caro. Et in aliquibz ecia aliquibz hoc inuenit. qđ vna mortua. ea pars alia non foret. honestum igitur esset nisi periculum timeret. vt coniuges primus impars esset contentus. Quidet ad negotium honestatis vacandi non posse in homine qđ natura possit ut dicitur. ¶ Hic tu queres secundo. qđ secundas nupcias viuentis omino dicit esse aplm. De tribus autem z quartis. z de vltra pluribus. solent homines mouere questionem. ¶ Si quis audeat diffinire qđ ne aplm audio diffinisse. aut enī si dixerunt bigamos: cum vxor mutat. z subdit. augt vt breuiter respondeam. nec illas nupcias debeo damnare. nec eis verecundiam inostiarij auferre. ¶ 2m est. qđ tam longo tempore bene se habuit in viduitate. z quo not. pau. qđ cum difficile sit a coitu abstinere. valde cōmendabile est qđ tanto tempore se in viduitate seruauit. Et qđ nostrum valeret vt dicit qđ carnem suam iciunando macerauit. Deo. qđ dū cum in padiso abstinuit virgo fuit. qđ ita peccatum abstinendo euitauit. cognoscens sensit qđ deus ad quādam virginem. Filia si aplius

.8.

castigauit corpus suum. z in seruitutem redegit. ne cum aliis predicasset ipse reprobus efficeret. Quomodo tu inuenisti ad hoc in fereo inuenisti. inuentis dapibus z vino plena de castitate eris secura. ¶ 3m est. qđ a templo ad sensum expositum non discedebat. ¶ valde magis commendabile est in filijs z filiabz dei in domo patris sui frequentius conuersari. hic. 2 nescebatis qđ in his patris mei oportet me esse. qđ anna in templo habent mansionem. dum est ei vbi videret vbi saluatorem. In hoc eā qđ a templo non discedebat datum exemplum videmus ne simus vagi sicut mulieres. vetitum illa de qua pri 1mo ecce mulier oc. curret ei occasio meretricio pcta ad capiendas animas gaudia z vaga. ¶ 4t est. qđ iciunando corpus suum macerauit. attendens illud pri thi. q vidua que in deliciis viuit mortua est. pericolosus enī est status viduitatis si viuat vidua deli cate. ¶ Dextrum est qđ obsecrationibus insistat. vide qđ dat aug. ad qđa. epi. 95. qđ quod ad omnes spectat oracioni insistere. papias tu hoc illis conuenit que vidue sunt. qđ suadet exemplum. z factum istius anne. de qua dicit. qđ non discedebat a templo ieiunijs z obsecrationibz seruiens die ac nocte. 2o ostendit idem auctoritate aplī. qui ait. pri thi. 5. que vere vidua est z desolata speret in deo z instet orationibz die ac nocte. ideo autem dicit aplus vidua desolata. ut aug. ibidem. quia non dum apprehendit illam vitam vbi est verum solatium. ¶ 5m. est. qđ dom. xpistus habuit. circa qđ notare debemus qđ dicit glosa. de anna. qđ longa castitate longis ieiunijs 2 orationibus hoc promeruit culmen. vt spm. sanctum acciperet. ¶ Vult deus esse vas mundum in quo balsamum sue sapientie ponat. sap. 7mo. sapientia in alias sanctas se transfert. z amicos dei. z prophetas deo constituit. et subdit est. z dauid primo legit. de prohibitis abstinentibz qđ deus docet illis scientiam. z disciplinam. in omni libro. z sapien

·x·

cia ¶ Sequit vt pfecerunt omia scdm le
gem dñi. Postq̃ ergo ostensum est q̃ ihc
xp̃us ex virgine natus sit. et ex semine
dauid. et ex tribu iuda. et ex lege circũ
cisionis. et ex lege baptismi. et ex lege
oblationis. et ex lege purificationis. et
ex lege primogenitorum. et ex lege
sanctificationis. et ex lege sacrificii. et
ex lege sabbati. et ex lege sacerdotii. et
ex lege templi

Dei erat in eo quia in eo habitauit omnis plenitudo diuinitatis corporaliter ¶ Cyrillus Decent etatis incrementa sapientie comitent augmenta. nam uy⁹ mensura etatis corporee naturam diuina sapientia non primam reuelabat ¶ Theophilus sicut diuus primus etatis erat dum sapientiam demonstrasset. videret q̄ dignum est p̄ q̄s etatis spatium ostendebat. et totum impleret orbem. Ista etiam in pte tangit pariter ma strabens. Quem quidem accrescebat et corroborabat. et roborabatur. Hec in quit ptinent ad corpus. plenus sapientia. q̄ quid erat in illo. hec ptinent ad animam. sed hic sciendum sicut omnis ydeis huius tantam gratiam et sapientiam i p̄ instanti receptionis. quantam habuit xp̄s anno. xxx. quod et in ipa conceptione diuinitas aptata humane nature creauit deus homo sine peccato. nullum crimen dedit diuinum. hec q̄ quis hic dicuntur de incremento pueri et confirmatione. ideo scripta sunt. ut eius exemplo studeamus spiritualiter crescere et roborari. nec multum q̄dest corporaliter nasci. si non sequatur incrementum et roboratio. nascitur enim puer paruus et debilis. sic post nativitatem spiritalem necesse est regni incrementum et roborationem. ideo potest sacramentum baptismi et penitentie. que ptinent ad spiritalem nativitatem. institutum est sacramentum eukaristie ptinens ad incrementum. et sacramentum confirmationis ptinens ad robur ¶ Tria vero sunt que incrementum spirituale impediunt ¶ Primum est effusio hominis intrinseca p̄ terrena desideria et carnalia. ge. pecc. inde effusus et sicut aqua. non arctas et non sufficit homo p̄stare ad utraq; diuisus. plantarum radices intrinsecus inserimus. nunq̄ arcet supius. aug⁹ ⁹ᵒ libro confessionum. aliquando sanari nescimus in adolescentia. et filiolum vel ancillam emi gaudij et lubrico confessionis amoribus. sed sicut duobus deus existentibus in castro. hinc esse inde desse. sic cum corpus hominis minus impletur anima euacuat. Luce 21 attendite vobis ne forte grauentur corda vra crapula et ebrietate et curis huius seculi ¶ 2ᵐ est defectus cibi spiritalis sicut cibi diuini vel boni operis. ca 22 filia filiam sale. sicut sapiens. non condita. in denominatione fiet. contrarius ipm sapientiam edunt arescunt et efficiunt. bona opa etiam siam refectum et ad crementum spirale faciunt. unde vsa ⁹ in psona virtutum dicat. panem tuum comedemus. i. opibus nris sustentabimur. sicut enim bestia deficit in homine diu incluso in carcere nullum nutrimentum. sic virtutes deficiunt si in debita non exerant operationem ¶ 3ᵗⁱᵘˢ est elongatio a fonte diuine mie et a fontibus sacramentorum ecclie. unde non crescunt spiritaliter qui de scripturis et non de dei mia confidunt. et ad sacramenta ecclie raro accedunt. Ps. 1. Beneditus vir qui confidit in domino. et subdit. erit tanquam lignum quod transplantatur sup aquas q̄s ad humorem mittit radicem suam ¶ Quintum autem spirituale incrementum est. si quis transitoria ea pua putet. seu. stulto p̄ animum humanum nichil esse mirabile. cui magno nichil est magnum. crescit ille in quo est spes abundo. longanimitatis longitudo. caritatis latitudo ¶ Ad roborationem vero spiritalem faciunt ista. scil. vbi dimittit audemus vel audicio. sacramentorum digna susceptio. exercitatio in faciendo bona et tollerando mala. et deuota oro ¶ De duobus primis intelligi potest illud p̄ primus ex hominis consortio. de q⁹ⁿ nō Christus duros habet nervos. fortes lacertos. exercitatio hec sicut ceram sine hac corpus mollescit ¶ Oratio etiam ad robur admittit spirituale. qui habuit gratiam unde est robur tuum. in pos os meum aperui et attraxi spm ¶ Quintum autem cudens est qui nimis tuo robur accepit. cui tentationibus non cedit. quod enim habent robur. qui uni verbi sibilo deficiunt.

Crementū spūale ta inuenit

Et sciendum qđ hominem de spiritu renascere. est dm in eo renascere. Joh 3° illum oportet crescere 7 exaltari sđm beda. me autem minui 7 humiliari. sđm christ. sic intelligit illum oportet &c. 7 mea cessabunt. crescent autem que illius sunt. euacuari em debemus sensu 7 bo luntate nra p sensu 7 voluntate dei.

Dnica prima post oct epiphie

Cum factus esset ihc annorum. 12. ascendentibz illis ierosolimam secundum 7 &c hic sciendum sđm joh de abbis. qđ mercatores lucas nre ciuitatis vitulo coniugat. qui vt dicit hostias sacrificiorum circa templum maxime 7 ierosolimam vsurpabant. sic hostia nra sit. illic agnus natum cui hostia tribuebat. illic ipse cum quibz singulis diebz duodecim. in templo eius doctor inuenitur. Verumptu p declaracione huius hic sciendum qđ 2 nobis sunt necessaria videlt fides 7 opacio. 7 de utroq3 instrumento in hoc euangelio. De fide instrumentum quantum ad utranq3 naturam in xpo. quantum ad naturam diuinam. cum patrem suum xpus manifestauit. dicens. qđ in his que patris sui erant. oportuit eum esse. 7 humanam. cum a matrem euangelium se huisse memorat 7 ei fuisse subditum asseuerat. In agendis etiam in hoc euangelio omes gentiles instruunt. In hoc eum euangelio instruit mater xpi matres. quomodo se debeat habere ad filios. Instruit filius filios. qualiter se habere debeant ad parentes. Instruunt etiam mater 7 filius omes alienos. qualiter se debeant habere ad xpm. Primo instruit mater xpi matres qđ ad filios debent habere districtum amorem. Quinq3 autem amor matris ad filium districtus est. qui in puericia eum nutrit. fasciis. ubi distringebat filius. quomodo fecerit mater xpi. qui puerum duodenne secum adduxit. 7 ea que sunt deuocionis voluit exercere. 7 sđm preceptum dni sabbata sanctificauit. unde 7 ipso dicit. Cum factus esset ihc annorum duodecim &c sed hic primo videndum quare hunc numerum etatis xpi magis exprimit hic q3 alibi ad hoc dicat. gratis qđ anno. 12. ostendere voluit sapientiam suam xpc. 1 ⁊ &c duodenario.
incepit. vt patet hic. nisi eius sitem ad ea 2
predicanda nos apostolos elegit. Joh 6 Nonne 12. vos elegi &c. Item dicit sapientie. Ho 3
ras esse dixit Joh 7. Item in textu nu 4
ci 12. iudices constituet. q3. 19. et hoc. 12. numerus duodenarius multa significat. quia 4pt duplicem sanctum. qm est numerus perfectus. significat duplicem perfectionem in xpo. scilt sapientie 7 gre. Item 4
significat implecionem legis ex caritate. quia decalogo legis additur binarius caritatis. tu 6
ritatem significat. in hoc qđ gentiles ex 4tuor septenarium. ter cum quatuor. vel 4ter tria sunt. 12. 7 hoc significat. qđ hec sapientia in omi loco 7 tempore opportuno est predicanda. Item duodenarius est numerus 1
fructuum spus galat. 5. Fructus autem spus est caritas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. continencia. castitas.

Cum ergo factus esset ihc annorum. 12. ascendentibz illis &c scilt. xpc. maria. 7 joseph. ierosolimam. quia ad bran. galilee erat in plano. ierusalem in montanis. sđm consuetudinem dicti festi. 7 sđm qđ erat consuetum in illo festo. unde hic sciendum qđ 4ceptum fuit filiis israel exo. 23. qđ ter in anno. scilt in aprili. iunio. 7 septembri. tria festa solempnit celebrarent. scilt. pascha. pentecosten. 7 scenopegiam. 7 festum tabernaculoz. 7 quia longe positi a dictis festiuitatibz in causis arduis poterant se excusare. a festo tm pasche nullus se poterat absentare. nisi infirmitas vel casus inevitabilis sigmaret. unde hic notandum qđ ad celebrandi istas festiuitates xpc ascendebat in certis solempnitatibz eis no debite celebrant in descensu ierosolimam. set in assensu virtute. fiebant eis in ierlm quasi tres solempnitates. vt 4 eas mysticam observacionem. pacem triplicem consequamur. qui nisi in

Tria festa nidem.

Mater debet docere filios.

ffesta ta·mora.

hostis impugnauit. ¶ Tres hostes primapales vt notum est. sunt mundus. caro. & diabolus. Decima g̃ festiuitas que est pascha. est purgatio fermenti. nam pascha debet celebrari in azimis exo. 12. Dicente dño septem diebus non inueniet fermentatum in domibz vris. & paulo post. cuncte fermentatum non comedens & in cunctis habitaculis vris edatis azima. pascha igit̃ plenitudo expurgatio fermentoz est. nam sicut dicit aphus. prima oz. & modica fermenti massam totam mundat. & modicum venenum totum infat. quoniam omnia virtutum & bonoz opum congeries vnico peccato mortali extinguit. & mortificatur. ¶ Sicut enim fluuius aqua amaram facit in dulcem. & sepius amara facit dulcem in amaram. ffilios isrl oppressit pharao dom̃ fermentum phasee. & in mari rubro sub mersus est. sic diabolus qui & pharao significat. donec fecerimus phasee. vbi sub limis fuerit. oppressi nos no cessat set semp seruos suos diabolus vigilat: peccata tributum exigens indefesso. tic. primo. dna genetrix & princeps & mundi facta est sub tributo. ¶ Quam fidelis anima prius tanquam dna carnis domina & ei sensum quasi princeps. cui primus impabat. facta est autem diabolo tributaria & primum census exhibit exactio tributoz. donec & penitentiam sit recepta libertati. unde & to. vegetius. & dicit. fecit quidem deus. & vinxit. cum pharao nechao in reblatha que est in emath. ne regnaret in eo. & posuit mulctam. & tributum. pharao nechao ut hystorium dominus percussos. & significat diabolum. qui peccatorem in naturalibz suis bonis exhibet & mutat virtutibz. ¶ Reblata interpretat multum commissum. emath sanguis. bene reblata esse in emath. qz multitudo commissoz crimen & sanguinem effundat animaz. Sicut in reblata que est in emath pharao nechao regem israhel vinxit qui malum fecerat coram deo. quia enim peccatorem infirmum & infirmum inuenit. cum funiculis peccatoz ligat & incarcerat. qui. & iniquitates suo capiunt impium. & funibz peccatoz suoz constringit. tunc autem diabolus seruo suo tributum imponit. qui de peto in peccatum ipm cadere facit. vt efficiat. de tali illud apo. vsio. Qui in sordibz est sordescat adhuc. huic tributi nullus exhibet exactoz. donec festum phasee. & de domibz & conscientijs nris expurgatum peccatoz fermentum. donec & ipe diabolus sicut pharao submissus fuerit. in mari rubro. qd est rubrum. quod habet aquas amaras. in aquas dulces. significat penitentiam. que de igne caritatis & dulcedine statuentes aquas amaras contritionis. in nobis pharaonis & diabolo. submisso. pacem habebimus. ex quibz colligit. qd habebit pacem ab insultu hostis antiqui. qui & celebritatem paschalem de fecerit. fermentum vicioz & penitentiam expurgando. ¶ Et solemnitas principalis pentecostes. in qua panes primi de nouis frugibz offerebant. panes autem primitiuum significat. nouo conuersationis initia. si p eandem processerint. statutis mandatis quibz processerunt fermentum. si vndecim prudentius discretionis examinemur religionis primitiua fuerunt & nouitia. si a fornace pie cogitationis & intentionis fuerunt purgata. si a se pie deuotionis fuerunt irrigata. & tam dei igne caritatis solidata fuerunt & excocta. in hac solemnitate de cum mundo pax inchoatur. cum mens vna sue primicias offerens deo panitentie ablactat a mundo. ¶ Et principalis festiuitas sunt encenia. sicut solemnitas tabernaculoz. ¶ Est autem tabernaculum domus inhitaris. solemnitas & tabernaculoz est solemnitas plena mulieris. cum in virtutum cu

stinu tabernaculis pleno cont[ra] vica mi-
stram. In hac solempnitate dño primo
de cunctis fingib; genalit[er] offerunt. Q
g hanc solempnitatem digne celebrare
voluerim; offeram; de singulis anni
fructib; mysticas oblacones Offeramus
in frumento: bonā opacem in vino: can
tatis fervorem; in oleo: mentis hillarita
tem. In flor pietatis dilectem. In pomis:
bone opacionis fragrancia. hec autem
solempnitas fit in ierlm in pace videl-
licet carnis ac spūs. cum caro obedit spū
vt singla membra militent dño. et fruct;
bonor opum offerant primitivos. Sic g
debem; has et alias festivitates sanctifi
care. vt in his ab omi ope servili po-
tissimo hominem faciente serum diabol
abstinea[mus]. Cazon solum autem ad mys
ticam observanciam festivitatis set etiā
ad videndam literalem in scriptura nos
mittat dies. qui colligentem ligna in
sabbato morte primi pcepit. et extra
castra ab omib; lapidari. nūi. vi. anstio
autem. Qui dem sabbati violare aus
est. Dum ligna colligit: illum significat
qui in opib; malitiam sibi colligit in eter
ignis etnus. qui lapidatur. cum a bonis
sanctis digne etno supplicio pmunet.
Tales sunt qui solempnitatis veritatem
non attendentes: p omnia nimis
dicas eas communicant. soci eor de quib;
dicit. In p[ro]fanerunt. ignē sanctuarium
tuum in terra. polluerunt tabernaculū
nominis tui. et dixerunt. hereditate facia
mus omes dies festos a terra. Qui quidē
templum dei stis vos. et templū
nominis dñi. sicut dicit apo. xxi. ecce ta
bernaculū dei cum hominib; et habitabit
cū eis. et ipi pples eius erunt. Qui g
igne malitie incendunt hoc structurum.
et nomen in mundicias pollumpunt. hoc ta
bernaculū in diebus festis. hereditate facium.
et cessare de terra dies festos dei. et conver
tunt eos in pfanum. et festivitatem dia
boli. tā pfanū. videntes eam hostes et
devastatores sabbata eius. tales sunt qui
voluptatib; et lasciuijs in festivitatibus
vacant. et suos ad consimilia excitant.
Cazon sic maria et ioseph qui bis an. ad
maria instante festivitate ierosolima
ascendit. et filium suum secum adduxit.
Informando exemplariter alias mulie
res. vt ad locum devotionis non dissolu
tionis ducant suos filios et filias. hoc
insup confirmat. pavis. dicens. beata
maria nos monet ad filior instructio-
nem. que sacra loca visitans secum filiū
suum adduxit. set mulieres que filios
suos exemplo. opo. verbo. et facto. debito
modo non instruunt. videbimur eos duca
ad tartara toto mundo ad supplicium etiā
hic etiam stendim; qđ ad libend visita
dam caelum ne dum a matre. set etiam
a filio exemplariter informamur. vt em
dicit qui in sua. matre. et filius nos mis
mit. vt ad ecclam libenter eam; qđ no
tat inquit. hoc. qđ xpus ad templū
volunt dedita. in templo. inventus est.
Libenter cum filius in domo patris sui
manebat. Unde veniens ierlm primo
curvebat ad domū dei. Unde. xpus
erat boni filij. vt veniens ierlm primo
occurreret ad domū pris. Si quis g in
ecclia libenter conquisat. dei filij signū ge
rit. Sicut qui libenter tabernas inhabitat
et loca inhonesta. in quib; sepissime pec
catis inuenit. diaboli filium se ptestat.
in cuius tabernaculo continuam mora
facit. Unde non debet xpianus ab ecclia
recedere. quousq; dei servicium finiatur.
Cui cuius signum cum descripsi cuncge
listis ascendentib; illis ierosolimam se
cundum consuetudinem diei festi. addit.
consummatis in diebus. in factis diebus octo
stit. ptinentib; ad solempnitatem. cū
redirent. stit. manit. et ioseph. remansit
in. ierlm. puer. a pmi
tato dictus. ihc. i. salvator in ierlm qui
factus est in pace loci eius. Hoc autem
fm est. puer ihc in ierlm non p pa
rentum negligenciam. set p dispensa
cionem. et non agnoverunt paren

tes eius i non aliter uiuit qđ remane
ret ¶ In quo textu multa notant ad doc
trinã · primu est qđ usq; ad consumma
tionem sacri mysterij in ecclia debem⁹
p̃sistere · quod notat in hoc qđ consu
matis dieb⁹ & non ante maria & ioseph
recedere uoluerunt · cui⁹ oppositum
multi faciunt · quos diabolus eduxit d
uino officio non p̃fecto · sicut refert gre
gor⁹ in 2° dialog⁹ cum quidam mona
chus diu in ecclia morari non potuit
in oratione · uidit beatus benedictus dia
bolum sub stemmate cuiusdam nigri pu
erili · ipm ab ecclia exeuntem · quo⁹
angelis bonis deuotos ad ecclesiam addu
cit · addictos custodit · eductos ad propria
reducat · iudith. 12. Custodiunt nos an
gelis dñi & hinc euntem & ibi commoran
tem · & indo huc redeuntem ¶ Nec ecclã
diabolis quosdam ad ecclesiam adducit.
& voluptatis ad mulieres conspiciant.
quosdam ibidem retinet ut uariis ru
moribus impugnent · quosdam educit no
officium usq; ad consummandum audiat
2° notat hic dan. qualit⁹ hic p quatuor
que hic nominant · annuntiat · primo
p̃ceptam lenitatem · qđ notat in hoc
qđ beata uirgo de tribulã filiũ suũ exulem
in egipto fugata in tanta tribulacione
posita filium non p̃didit · set postq⁹
ad festiuitates uiri ipsius annuit · & hinc
habet ¶ quod dat intelligi · qđ hic sepe
in adiutorio custodit · & in p̃sentia p̃dit.
¶ Fere dauid a saul p̃sentius dei⁹ uo de
fuit · principium autem regni & pacis po
titus · in adultum · & homicidio cadit ·
p̃speritas enim mundana est sicut uinum
puru⁹ qđ cito inebriat · set aduersitate
admixta · & sic mundum · quod sobrietate
gignat · ad lucrum eciam ut supius pati
mur talibus festiuitatibus hic sepe p̃dimur.
¶ Duus enim instructo fuerunt ad saltus
alias tamen plures eas comitantur ad
corporis uoluptatem. 2° annuit p̃ desi
derii & minuam distractionem · qđ notat
p hoc qđ parentes cum amiserunt ex
co qđ a uerbis recesserunt & se turbis in
miscuerunt · Qui enim recedit a tramit
tato cursu & dat se uanis p̃turba
onis · De facili ihm p̃dit ¶ Qui cum signo
legimus 2° regum · 18 · qđ helias manens
in solitudine deliciis a deo pascebatur ·
set ad turbam se transferens uix aquam
& buccellam optinuit · ita p̃ diu homo est
in spuali quieto uirtus p̃sistit · delectacio
ne · set manens in medio turbacionis
tali p̃uatur exhilaracione · Hinc est qđ fi
lij israel manna recipere non potuerunt
nisi postquã transierunt p̃turbacionem
& multitudinem egipcior⁹ · quia nullus
potest recipere dulcedinem spiritualem in
medio transeat p̃turbacionem ¶ Q̃uidoc
cet nos maria ut turbam fugiamus · qđ
beata maria in turba ihm amisit · za
cheus p turba ihm uidere non potuit.
Hic ioseph · qui maior est aptus cui ad
ministeri⁹ plus periculi est · ¶ Item subdu
cendus est qui⁹ tenditamus & parum tenuiter
nemo quia impetum uicior⁹ in tam nego
cio commutatu fere potest · ecc. 18 · ne obliu
iscaris in turbis nec in mediis assidua
esto · Ideo est admissio illius · glosa · ne obliuiscaris
in turbis quia conuersio & mutacione p
ciue cogitans ¶ 2° amittit p̃ uanam fidu
ciam · unde ad hoc ipse dimittit fiat ·
quia maria confidebat de ioseph · & ego ·
unde beda · si quereris quomodo potuit
a parentibus obliuiscendo relinqui · qui
tanta patrum prudencia nutriebat · res
pondendum est · qđ filius israel ad festa
conflucentibus uel ad propria redeuntibus mos
erat sexsum uiros · & sexsum feminas
incedere · puerj tamen cum uolebat p
utro indifferenter uti potuit · & ideo ibi
est maria & ioseph credentes eum potasse
puerum ihm quem secum non cognos
cebant · cum alio pergunt uesperum · ex quo
patet qđ ex tali fiducia spm corporaliter
amiserunt ¶ Qui etc · multi ex periculosa fi
ducia spualit cum p̃diuntur · unde quida
minus confidunt in filio seu si uel stipen
cul · set nemo sapiencior salomone · q tami

· C ·

Ysac & Jacob.

2

periculosissimo deceptus fuit. quidam
minus confidunt de sua fortitudine. set
nemo fortior sanipsono. vel petro con
stantior inuenitur. tm ibi cadit mi
ro modo ¶ Quidam confidunt in diui
tijs corporalibus vel spualibus opulentis.
¶ Sed eto nemo ex istis debz diui
te illo qui induebatur purpura & bisso
& epulabatur cotidie splendide in tempo
ralibz deior inuenit. nec dauid locu
pletior spualiter. tm primo cadit in mi
seriam. & in grauissimum peccatum. ps
mis posteri resurrexit. ¶ Alij minus con
fidunt de dei misericordia. ad eius mi
sericordiam non attendentes. qui sub spe ve
nie peccata committunt. sicut adam. con
tra quos loquit dns dicens. ier. 9. non
glorietur sapiens in sapientia sua. quo ad
primos. & non glorietur fortis in fortitudine
sua. quo ad secundos. & non glorietur diues
in diuitijs suis. quo ad tertios. set in hoc
glorietur qui gloriatur scire & nosse me. q
ego sum dns qui facio misericordiam & iusti
am in terra. quo ad quartos. quia debent cum
cognoscere non tantum misericordem.
set iustum iudicem. ¶ Et addit ps ignorancias. quod notat p hoc q dicit
& non cognouerunt parentes eius. si em
cognouissent minime eum amisissent.
set peccator sepe a pene ydit. quia sue
culpe non agnoscit. ysa. 47. propter hoc
tuus diuitis est ipse meus. quia non
habuerunt sciencia. gregorius. 14. mor. ca
2. Ignorancie sue caligine dum homo
premit. tenebris circumdatur ¶ Sepe pe
cator iniquitatis sue vinculis ita con
stringit. vt postea quidam peccator
tollere. set tm quod tollerat ignoret
Deus. nemo auarum. intelligit se esse
nemo cupidum. ita tm ducem querit.
nos sine duce erramus. & dicimus. non
ego ambitiosus sum. set nemo alter no
mei. non ego superbus sum. set bres
iam ipa magnas impensas erigit. ita
est nemo viam sibi satis dura sum. ete
ne adolescentia hoc fiat ¶ Quid nos
decipimus. non est extrinsecus malum
nrm. nec nos est. in visceribz ipis sedet.
& ideo difficile ad sanitatem pueniemus.
quia nos egrotare nescimus. & nulla au
tem est periculosior infirmitas qua illa
que non sentit. Peccator autem infir
matur ad mortem. & tm non cognoscit. &
ideo medicum non requirit. Est enim
sicut frenetica que debet dum pennes
eius fleuit. sic talis. & angelis & bonis
plangus & xpo gemit. ysa. 33. angeli pa
cis amare flebunt. & sicut liturgicus cu
sum sanguinis fluere videt. cum tanto
sit mortalis. Job. 20. cum em fuerit in
ore eius dulce malum. abscondit illud
sub lingua sua. & serpens eius in bro
illius vitetur ni fel aspidum interficiat.
¶ Ex istis hic notandum. q3 duplex igno
rancia nobis est damnabilis. videlicet
ignorancia mei. & ignorancia dei. & hinc
ait bnardus. super cant. 36. & ponitur
s. no florum. ca. 19. Ignorans ignorabitur
siue deum siue se ignorare contingat.
quia sine dubio inquit vtr ignorancia
damnabilis est. vtraq; sufficiat ad damp
nationem. volo prudens animam cmo
dum seruare. quia id postulat ratio
& utilitatis & ordinis. Ordinis quidem
quia p nos sumus. primum est nobis. ut
litatis vero. quia talis scientia no nisi
set humiliat ¶ Dozo ad se humiliandum
dum michil inuenimus aia vinacia. poterit
sen accumodata. quam si veritatem in
nemus. tm non dissimulet. non sit in spi
ritu dolus. statuat se ante faciem ei
am. ne se a se. abdua aliquatenus gratia
tua ¶ Nonne ita se nituens clara luce
ritatis se humiliabit in hac vera ag
nicione sui. qui se quoque oneratam in
peccatis. molis huius mortalis corporis
aggratiam. torrentis. intricatam curis.
carnalium desideriorum fece infectam. cca
citatam. infirmitatem. simplicitatem. mul
tis erroribz. exposuam. multo periculis
multo timoribz trepidam. multo difficultatibz anxiam. multo suspicionibus

Ignorantia ℣
ī nobis damnabilis

obiecvam nullo necessitatis eruinpno
sam. ¶ Proclinem ad viaq inualidam
ad virtutes. Quido sine ram excellencia
oculoz. Quido lenaro capud nouue magis
conuenit in eruinpna sua dum configit
spina. Conuenit mpin ad lacrimas. con
uenit ad plancus & genuflus. conuenit
ad dim. ¶ Dorro conuisa ad dim rea
piet consolacionem. qua pax est inseri
oziaz & deus totius consolacionis. ¶ Rec
est mediocris dei visio. pia et despabilo
expin siant vella lenguine & misericors
est. tali igit experimento & tali ordine si
libuit manotestit deus. cum pmo se ho
mo nouit in necesse constituinn & cla
mabit ad dem & exaudiet eum. ¶ Alit
magz dicit ap. ihm amitti diobz modis.
Uno modo p mortalem culpam cu stult
desinit esse pfens p gram. Alio modo cu
desinit esse cum viris contemplatiuis
quantum ad effectum alicuius specialem
sicut recommendatem nitiozem vel aliam
deuocionem. ¶ Primo modis inquit
non videtur multum competere pcu
tibz xpi. cum dicat aug? cum de pec
catis loquit. qd de beata virgine non
fuit fiem mencionem. Ideo inquit de
alio modo amissionis exequamur. Et
notandum qd viri sancti attineant
xpo quid genio attinencio. sed in illud
ait. Quicumq fecerit voluntatem
patris qui in celis ipe meus frater &
soror & mat est. ¶ Possunt g contempla
tiui sedm hunc sensum xpm amittere.
Modus vero quo amiserunt patentes
xpm cum ostendit qualit a viris cote
platiuis amittit quantum ad deuoci
onem. Cum pedes eius astendissent
in terlin ad sacrificandum in die pas
che. redeuntibz illis remansit puer
non cognouerunt. Unde turba exiuit
occasio amittendi. Viri autem contempla
tiui inquit astendunt in terlin. quo
intelligatur visio pacis. p meditacionem.
sanctificant p ordinem. hennes ihm p de
uocionem. pedes vero recedentibz de terlin

amittit ihs quantum ad deuocionem in
turba cogitacionu & affectionu & locutionu
mundanaz. ¶ hec cogitaciones locutiones
& affectiones sunt. quibz diuisis ihs
ascendit in montem solus orare in se
cret turbe impediunt ne ihc videatur
luce iq. et quantum ad has turbas dic
tum est de contemplatiuo. tre. q? sedebit
solitarius & tacebit. ¶ Deinde estimantes autem illum esse in comitatu vbi ad
hram subditur sollicitudo pentium de
puero minuendo. Dicit ergo Estimantes autem. i. putantes sicut maria & Joseph
illum. sicut ihm. esse in comitatu. i. inter
eos qui sibi fuerunt comitatu. qui vt
ex priusis patet maria putauit eum
esse in comitatu viroz cum Joseph. & Joseph
tauit illum esse in comitatu mulieru
cum maria matre eius. Venerunt ter
tiu die. i. eadem die qua vederunt
de terlin et requirebant eum scilicet
sicut die. ante cognatos & notos. i. vicinos
vt dicit intt. requirebant minus. i. mi
nuebant & non inuenientes scilicet
illum inter cognatos & notos regressi sunt
sicut tria die in terlin requirentes ex
glosa. Beda. Una die reuisi sunt in terlin
& inuenerunt inter cognatos & notos. i. vi
cinos & non inuenientes. tercia die re
uisi sunt in terlin & inuenerunt. i. inu
to in terlin. i. in templo pacis. requi
rendus est quilibet in suo loco. & pax
factus est locus eius. ¶ Et factum est
post triduum. & inuenerunt eum
in templo. vbi notat gre. primo deu
otionem que valet ad sapienciam. scd
& si sapienciam inuocauerit. i. intus
p deuocionem cordis vocalis. & inclina
uerit cor tuum. sapienciam inuenies
sedentem vbi notat 2° humilitatem
que etiam valet ad sapienciam. quia
vbi humilitas ibi sapiencia. scd p sic
maria sedens secus pedes dni audiebat
verbum illius. huc p. In medio. q. d. p
filexit medium. ideo sedebit in me
dio. vt melius audiret & intelligeret.

xpc vult ee i medio.

non quia

non ſuā indigeret ſet vt nobis addiſ
cendi ꝛ zelandi ſacre ſcripture ſtudium
exemplum daret ꝯbi notandum ꝙd
xp̄us ſemp dilexit medium ꝗ virtus
conſiſtit in medio excellencie vel vnm
nacones corrumpunt virtutem ¶ Propte
hoc voluit concipi in equinoctio quod
eſt medium dierum ꝛ noctium huiꝰ
mo menſe autem ſexto miſſus eſt ga
briel angelus ꝛc ¶ Nam in noctis me
dio ſilentia ꝑ vnm medium ſilencium tene
rent omnia ꝛc ¶ Dicit in diuerſo quod
eſt platea media duaꝝ domoꝝ huc ꝛ
retinuit in ꝓſepio in medio duoꝝ aiā
lium ysa primo cognouit bos poſſeſſo
rem ſuum ꝛc ¶ Inuenit in medio doctorum
et hic inuenerunt eum in medio doc
tor̄ ¶ Crucifigi in medio duoꝝ latronū
Joh 19 medium autem ihm ¶ Eligo ad
conſummandum ſalutis nre miſterium
quaſi medium tuo habitabit ſcit ſcrip
tor̄ quaſi medium tuo habitabit in po
patus eſt ſalutem in medio tuo ſtauro
poſt reſurrectionem in medio diſcipulo
rum ꝛc ꝛ Joh 20 apparuit poſt aſcenſi
onem Joh ambulans in medio candela
brorum apoc 1 ecclī in medio ſue ꝓ
pria ꝑſona in diuinis quia ipſe a nullo
ab ipſo alius ¶ Item ipſe eſt mediator dei
ꝛ hominū ꝑ thi 2 ꝛc notandū non inue
nitur ihs in medio quorumcunq; ſed
duoꝝ ¶ Vbi notat diſtinctio cxv. in mul
timodis ꝑſbiter ſta ꝛ ſapienter coꝝ ex
uno cōiungere ¶ Inuenerit igit ꝛ cum in
medio doctoꝝ audientem ꝛ interrogantem
illos ꝓmo videlicet interrogantem poſtea
audientem ¶ Vbi notat diſtinctio rectus
ordo primo audire poſtmodum de audi
tis diſtinere cxv 22 audi tacens ꝙtum
modum plurimi non obſeruant ſz nō
expectata rōne volunt obicere vel
non audita obiectione reſpondere cum
tū ſcriptum ſit ecclī xvi ¶ Priuſq; audias
ne reſpondeas ¶ Unum quia ſicut dicitur
ꝑd is qui reſpondet qui audiat ſtultū
ſe eſſe demonſtrat ¶ Interrogat eciam xp̄us

ꝛ audit ne puuli a ſemetipſis doceri eru
beſcant ne miſtrorum docere audeat ſi
quiſſe textu notare debeam ꝓmo quo
modo xp̄us quem debet ¶ Dico quo ſecun
dum ſtilum ꝗd ꝗd multi ſunt qui ihm
querunt ſed non inuenerunt quia non
querunt cum ſuo tempore loco ꝛ modo
Eſt enim querendus primo ſuo tempore
quia poſt triduum inuentus eſt quinta
dies autem legem ꝛ tunc patriarche cum
queſierunt ꝛ non inuenerunt unde in
eor̄ ꝑſona dicat moyſes exo 4 obſecro dñe
mitte quem miſturus es ꝛ ¶ Dies fuit
tempus ſub lege ꝛ tunc ꝓphe cum que
ſierunt ſed non inuenerunt unde qui
dam eor̄ dixit Utinam diuumpes celos
ꝛ deſcenderes ysa 63 ꝛ ¶ Dies fuit poſt
tempus legis ꝛ ſub lege gre ꝛ in illa
ihs inuenit ysa 55 ¶ Querite dnm
dum inueniri poteſt ꝛ inuocate eum
dum ꝓpe eſt ꝛc ¶ Dies eſt tempus poſt
hanc vitam ꝛ tunc damnati eum in
nullo non poſſent ihm eum quere
rent Joh 8 querent me ꝛ non inueni
ent ¶ Quidam pnāti quidem inuenient
deum tanquā iudicem punientem ſed
non inuenient tanquā patrem miſe
rentem legit 2 regum 12 ꝗd abſolon
uſq; ad tertium annū regem dauid vi
dere non potuit ¶ In quarto anno ipm
non inuenit ſed tribꝰ lanceis extitit bul
latus homo quidem deum ſuo inuenit
tempore legis nature nec tempore le
gis ſcripte ſed tm tempore legis gre
ce ꝛc ¶ Alteri tempore mali deum non
inuenerunt ad penitenciam ſed tm ad pe
nam qui ꝛ tunc tribꝰ lanceis ꝛuilliabo
tur ¶ Una lancea eſt ſeruus miſtricors
alia ignis iehenne ysa 26 Dnus eor̄
non mundet ꝛ ignis eor̄ non extinguet ¶
3ª lancea eſt primacio viſionis dīne
ysa 6 ſecūd aliam tribulacionem tollat
impius ne videat gloriam dei vel ꝑ ꝑ
mū diem poteſt intelligi contricio ꝑ
2ª confeſſio ꝑ 3ª ſatiſfactio exo 2 unum
iter triū dierum vt ſacrificemus

quā querit ihm ꝛ
nō inuenit ꝛ cā

2 mink.

dño deo nro · qui vt aut ꝺ̄ꝰ · q̄ ponitur g̃
florum et sno. vias tuum dñe. necesse ē vt eas
in deserto · si. g̃tim deo tuo offeram vobis
sacrificiū. Prima dies trinoꝫ ē. dies
in qua declaramus · annunciamus tene
bras tuas virtutes · stili · et horrendum
rebellionis supplicium denotamus · in
quo sunt tenebre exteriores. hmoꝺi
si quidem cognatio mee solet execrare
primordia conceptionis · ⁊ est pietas
qua respuimus huc nefandum dei · q̄ ·
dies est rationis in qua veritas inno
tescit vbi tanquam ex debito quodam na
ture. sine alia consideratione creatori
subiecta sit creatura · ⁊ seruus seruat
redemptori ¶ 2ª qua erubescimus est xpus
sine loco. ioseph · ⁊ maria non inuenie
runt enim apud se xpm. vel in comi
tatu hominum mundanoꝝ. nec inter
cognatos · ⁊ notos. Est enim quadruplex
amor scili. primatus. mundanus. do
mesticus · ⁊ diuinus ¶ 3ª non inuenerunt
ioseph · ⁊ maria ihm in xpiā domo. q̄
non inueniuntur in amore primato sine
appetito. talis enim amor sine valde pe
culosus est · quia ministros malos est
effectimus ⁊ 4ª hꝰ q̄ exhibuerunt tempa
pleudosa · ⁊ erunt homines se ipsos amā
tes cupidi elati · ⁊ c. 2ª non inueniuntur
in conuiuiis hominum mundanoꝝ · quia
non inueniuntur in amore mundano
set pocius mundis impedit ne inue
niuntur. ioh · 16 · spm veritatis que mūdꝰ
no ꝓ̄t capere q̄ inuenit. ꝓdero sepe facit, sicut fac
cus ptusinꝰ · agger · ꝑme · ¶ 4ª inuenerunt
cedes congregantes · misit in stadium p
trusium ¶ 5ª non inueniuntur nisi cog
natos · quia non inueniunt in amore
domestico · ꝺ̄ · quomodo bene ihm in
cognatos meos te inueniam, que mi
hi nisi me ꝺ̄ inuenias ¶ Inueniunt
autem in templo · i · in amore spiali
⁊ diuino. ioh · 14 · Si quis diligit me
sermonem meum seruabit ⁊ pater
meus diliget eum · ⁊ ad eum veniemus
⁊ mansionem apud eum faciemus

.k.

.Anna ⁊.

nus ¶ Primus autem tres annoꝝ
reliquiendos · ⁊ c. retinendi monet
dns. luce 14 · Si quis venit ad me ⁊ non
odit patrem suum ⁊ matrem · ⁊ c. hoc
referitur ad annoꝝ domesticum. pen
tes eni diendi sunt in quantum deo
seruire volentibꝫ resistunt ⁊ a bono e=
ximunt · quod sicut dicit ay · inimici hō
minis domestici eius. sequit in luca. ad hoc
autem ⁊ animam suam · i · animalem ⁊
eternalem vitam suam. ioh · 12 · Qui
odit animam suam in hoc mundo in vi
tam eternam custodiet eam · ⁊ hoc refert
ad annoꝝ primum vel primatum.
⁊ sequit ꝺ̄ Qui non baiulat crucem
suam · ⁊ c. ꝺ̄ refert ad annoꝝ mun
danum. ille enim crucem baiulat · qui
mundo crucifixus est · ⁊ sequit · ⁊ veni
post me. ꝺ̄ refert ad annoꝝ spiā
lem · ⁊ diuinum. venit enim post me
non amando terrena · set celestia dese
rando · sicut ⁊ ego celestia diligo · ⁊ am
plector · vel possumꝰ dicere secm̄ par
ꝺ̄ locus in quo xpus inueniturꝰ tri
plex est videlt. cois · spialis · ⁊ magis
specialis. Cois enim spialis templum
magis spialis medium doctoꝝ ¶ In
celum inuenit non in cephareum.
ꝺ̄ interpretatur villa consolationis. vbi
habitabant enim voluptuosi. Job. 21. q̄
inuenit in tha sibilum inimicum.
cephareum ad quam maledixit do
minus · ait · et in cephareum inclu
sus in celum exaltaberis · usq; in in
fernum descendes. verumptm̄ dico vob
quia tho sodomoꝝ terre minus erit in
die iudicii quam tibi · ⁊ luce 10 · vobis
dicitur qui hic vestis consolationem
habetis ¶ Quod autem in celum in
ueniens est · quia visio pacis interpretatur
significat ꝺ̄ qui xpm annunciant
p verbis predicationis · ⁊ scripturaꝝ cum
possunt p meritis pacificationem. Deum
enim cum sit amator pacis non habi
tat nisi in corde pacifico · in quo factus
est in pace locus eius. hinc ⁊ ꝺ̄ ymago

hominis non conspicit in aqua turbida vel commota set limpida & tranquilla q̄ deus non videtur a corde turbido set pacifico & quieto. hinc est q̄d apli receperunt spm sctm sedentes i cenaculo ubi quietes Item inuenimus in templo non in palatio. ubi querunt enim ambitiosi & in palatio herodis non est inuentus a magis. ait. Item inuenit in medio doctorum non in medio negociatorum. ubi querunt cum cupidi. qui deum deum negociationis fecerunt. Joh. 2° Q. quere-ndus est aptus sic modo. qui quidem modus triplex est. primo enim debet querendo. q̄d notat in eo q̄d dicitur pater tuus & ego. Joseph cum inquirit. diligenter significat bona opa. que semp debent augeri. avara mittat illuminata. & significat fidem. que est illuminato mentis. & dicit stella maris. & significat claritatem. sicut cum ceteris stellis occidentibz illa non occidit. sic ceteris virtutibz deficientibz illa non deficit. p̄ea. 13. caritas non excidit. Si cum tali sotietate ihc quesitus citissime inuenit. scilt. cu fide da. operatione sollicita. & caritate sincera. Si cui altum istoz defuerit inueniri non potest. no. sine fide & iam sine illa nulla sunt opa virtuosa. hebr. xi. sine fide autem impossibile est placere deo. fides autem sine opibz mortua est. fides eciam & opa sine caritate sunt inutilia. p̄ea. 13. Si distribuero omnes facultates meas in cibos pauperum caritatem autem non habeam. nichil michi prodest. 2° debet quem lacrimabilit q̄d notat ex eo quod verbo dixit dolentes querebamus te. de quo inferius dicit. & ante de causa. sic virgo dolebat primo. quia filium diligebat. timebat ne ipsum desiderio ad celos rediisset. & timebat secundo alias ne longo ad ptes remotas abisset. vt aliis nationibz predicaret. 3° timebat secundo gloriam ne in manus successoz herodis deuenisset. unde secundo quia sermone primo beata virgo timuit. ne forte herodes filium

simum voluit occidere infantem. sic factum iam puerum alio occidere moliretur. Q. timebat & dolebat ne forte in potestate archelay filij herodis deuenisset. hijs tribus de causis sancti cum lacrimabilit querunt. primo cum lacrimis deuocionis quando fuit subtracta deuocionem ad templum eis subtrahit. & quod amodo eos deserens in celos ascendit. cui & reuisionem desiderant. cum ipsa dicentes. Reddo michi letitiam salutaris tui Q. 2° cum querunt cum lacrimis contricionis quas fundunt apto peccata que aliquando commiserunt. apto que totalit se ab eis tunc elongauit. vid. a longo est deus ab impijs in pelongo a peccatoribz salus & querunt cum lacrimis compassionis quas fundunt p̄ miserijs & malicijs peccatorum. qui ihm in manu herodis & demonis tenuerunt. et quantum in eis est occiderunt hebr. 6. rursum crucifigentes in semetipsis filium dei & quem debet desiderabilit quod notatur in eo q̄d dicit. querebamus te & nichil aliud ex te. ipm g̃ habentes omnia in ipso possidemus. sap. 7. venerunt michi omnia bona in illa. Q. g̃ voluit hero sine ipso diuicias. delicias. & honores. cum non inuenit & pocy amittunt. job 28. non inuenit in terra suauiter viuendo. & in tra carnalium delicias. abissus dicit. non est in me. & humana cupiditas que fundamentum non habet. quia sicut dicit. ecclesiastes. auarus no implebit pecunia & mare loquit. non est mecum. & timens sitybia. Sitybus enim ad instar maris. semp contra alios feruet. semp mutuum estuat. semp in motu tubacionis. ysa. 57. Cor impij quasi mare feruens q̄d quiescere non potest. Requirunt. Et dixit mater eius ad eum. Ubi subditur declaratio sapiencie eius ad illum matris questionem respondentis. & primo ponitur matris pia conquestio. 2° filij discreta responsio. ibi & ait ad illos. 3° q. visionis ostensio. ibi & ipsi non intellexerunt q̄d. dicit g̃. et dixit.

.H.

mater eius stilt maria ad ultimu fuplo
ihm. fili q̄ fecisti nobis sic. stilt. et ego
maneres nobis ignorantes. Unde patet
q̄ non fuit maceracio. set pua cogniscio
de eius absencia. Unde ipse allegauit
dulce. cum dicit fili. ignabilit cum subdit
quid. a. ppt quid. scribit ei q̄ non re
mansérat sine causa. allegat causa sa
pientie cum addit. fecisti. q̄ d. non fecimus
set fecisti. quia non fuit voluntas mea.
set voluntas & prudencia mea. quid ergo
fecisti nobis sic ecce pat tuus puritatinus
stilt. Joseph. & ego dolentes stilt. Ad amissi
one tua querebamus te. ni quo nistru
mur q̄ dolere debemus cum ihm amit
timus. scilicet. salutem etiam p̄ peccatum.
¶ Set certo vt ait bnardus. cadit asinus
& est qui subleuet. perit ana. & non est
qui cauet. phis 2o omes que sua sunt
querunt non que ihu xpi. sicut cauy
multe mulieres de corpoib filioz cu
rant animas negligentes. de quib ca
so. sup. ai. omelia 28. ajuste mulieres
corpus matroz suoz amant. animas au
tem contempnunt. Desiderent eni eos
valere in seculo isto. & non curant q̄d
illi passim sunt in seculo futuro. alij
multiplicas filios suos p̄mdent. alij hono
res. & nemo filios suos p̄mder deum. p
dicend illoz cuy magno pao comparant
& salutem illis nec dono acquere volut.
Si viderint illos p̄cipites tristant & sus
pirant si autem viderint eos peccantes
nemo tristat. vt ostendant q̄ corpoz
sunt pentes & non animaz ¶ Sup primo
autem textu notat q̄d q̄ debent ma
tres debitam habere correctionem q̄ no
tatur inquit cum dicit beata virgo filio.
fili quid fecisti nobis sic. non enim mat
filio maledictionem aliquam imprecabatur.
nec eidem aliquando comminabat. set ratio
nē facti querit. quod est contra multos pa
rentes. qui filios suos minis grauant. &
sine causa sepius maledicunt. contra doc
trinam. apli. ephe. vi. dicentis. & vos patres
nolite ad iracundiam p̄uocare filios ves

tros. Immo sepius indiscreta talium pa
trum vel matrum filios efficit indispo
tos. quoniam vt ait crisos sup mi. opus im
perfecto omelia. 42 sup illo mi. 23. testimo
nio estis vobismet ipis. quia filij estis eoz
qui p̄phetas occiderunt. naturam nunq
regula dicat. quia non p̄ fieri vt de bo
nis p̄entib mali nascant. aut de malis
boni. set quales fuerunt patres tales e
runt & nati. Omne sit arbor bona fructus eo
rum bonus. & fructus p̄ arborem denouscit.
sic p̄entes cognoscunt in filijs. & filij p
pentes. ¶ Iheronimo hoc autem ypus p
phetam p̄dixit. quoniam dns in gena
cione iusta est. Item generacio recto bene
dicetur. & testimonium de filijs moyses pa
rentum. ¶ Odi si pater iniquus fuerit
bonus & mater mala. aut mater fuit
bona & pat malus. Interdum filij sequun
patrem. interdum matrem ¶ Si autem
ambo fuerint equales. aliquando fit
vt de bonis p̄entib eveniat mali filij.
aliquando de malis boni. sicut ravo. Ista
regula est humane nature. vt omnis
homo nascatur duos oculos habens. & qui
nos digitos. aliquando tñ vt manifestetur
opa dei. nascitur homo aut sex digitos
habens. aut oculos omnino non habens. si
cut in euangelio scriptum est. fiant & ei
regulam nature. ravo exeunt a deformis
nascatur. sic & ex regulam nature ravo
p̄cedit. vt dissimilis nascatur filius pa
rentibus suis. Et quia filij vt plurimum pec
cata parentum imitant. ideo dicitur
Job. 20mo. q̄d deus servabit filijs dolorem
patris. sup quo scribit gregorius. Non sic
vt scriptum nominus. Qui reddis
peccata patrum in filijs ac nepotib
in tertiam & quartam p̄generem. & mise
ricordiam. sed est q̄d mit vos parabolam
de tribus in tribum. dicentes. patres co
medervnt vuam acerbam & dentes filio
obstupescunt. Unde ego dicit dns. si erit
vltra vobis parabola hec in tribum in israel.
omnes animo nec sint. & scient. ani
me peccauit ipa morietur. & ego israhel

patentes.

ut iungat deus peccata patrum ñ filios. Dum p culpa peccis ex originali peccato anima possint plis. Et rursum. non reddet peccata peccatum ñ filios. Quia cū ab originali peccato p baptismū liberant. non tñ peccatum culpas: sed quas ipe contrahunt hemus. Q. d. tñ unum ē intelligi aliq potest. ¶ Q. nulla quisq; prauū peccis inquietatem imitat. ē ex cuius delicto cōstringitur. Quisquis autem peccatum ini quitatem non imitat. licq aliqñ illius delicto ligatur. unde fit unum. ut nullus filius unius pris imitator non solum sua que addidit. sed etiam pris peccata p soluat. cum vias pris quibz ipatum deum non ignorat. etiam ad huc suam malicia iungere non formidat. ¶ Et nisi est ut qui sub districto iudice vias penis unum non timet imitari. cogat in ona psenti etiam culpas penis unius psoluo. unde unum dictum est. alia pris mea est. ē anima filij mea est. alia que peccauit ipa morietur. ē Q. ñ in carne non unius filij etiam ex pris peccato punit. ē. delicto aut originali peccato ex parentum nequicia in alia non tenetur. Quid est cum q. pueri filij plerumq; a demonibz arripiunt. nisi q. caro filij ex pris pena mulctat. qu semetipso peccatum pater unigenus. ē pfectionis bñ scitiue contempsit. peccatum cum plerum q. in filijs et actus irati. ē dolor patris carni filioz redit. quatenus p filioz penas mens pris unig punit. Cum vero non puer sed iam puerilis filij ex parentum culpa feriunt. quid aliud apte datur intelligi. nisi q. illoz etiam penas sanant quoz facta secuti sunt ¶ Omnia cum ipse adtendat. ē ea pgenies eam quam imitent filij parentum vitam possunt videre. ipse ad eos vltio extenditur. qui viderunt quo mala sequerent. Dequit. ē ait ad illos quid est. ubi subdit. Reuerta ipe vocatio. qui primo vocavit questionem. deinde subdit vocationem. ubi nesciebatis. Dicat ergo

euāgelista de ihū. ē ait ad illos quid est q. me querebatis. scit. me cognatos ex pte matris. cum potius debueritis me querere in templo quod est domus pris mei. nec est increpatio q. dicat. quid est. q. me querebatis non end q. eum quasi filium querunt. amittat. set quis sit ei verus pater insinuat. et quid potius debeat ei qui est. et eius pat manifestat. ē sic mentis oculos ad contemplacoem diuinitatis eius attollere cogit. quia cum deus ē homo ē unus excessa diuinitatis. unius infirma pfert fragilitatis. quasi dei filius in templo tanquā in domo pris sit conuersatus. quasi hominis filius cum peribz quo ubet migrabat. Dequit nesciebatis q. in his que sunt pris mei. scit. dei. quia alium prem non het. origen. in celis est sine matre. in tris est sine pre. expectet me esse ostendens templū non [illegible] cum qui ad prem ptinere. Et ignorabat maria ē ioseph. non intellexerunt quid uellet unigenitus q. hoc ubum. voluntatem illis unigeniti q. sicut ad prem. ita ad ipm ptinet cura templi ē spualium gubernacio. quia quoz est una magestas hoz est una sedes ē domus. non solum matialis. set etiam spualis. set ea ipi non intellexerunt. quia adhuc non poterant accipere misteria. set sicut dicit glosa. deus fortis factus est paulus ut multos erudiendo ē proficiendo paulatim eos ad capienda sue veritatis archana prueheret. ¶ Et descendit cum eis. ubi subditur ingens ipi humiliacio. q. notat in duobz. primo in scala connexione. ē in uoluntaria subiectione. ubi. et erat subditus illis. Dicit g. ē descendit cum eis hoc autem verum est ē pitri ad sensum literalem. quia ad literam. in inferiora loca ciuitatis nazareth q. in ceteris. ē quantumcumq; ad sensum mysticum. quia verbo descensionis unitur eius humiliacio. glo. descendit ē humiliatus est. descendit cum pris mitis. ē venit nazareth. ubi cum parentibz morabatur. et erat subditus illis.

p.

.h. quis quibz dens hominibz. ecce iam mu
plet oem rusticam. r pfectam humilita
tem que est in subdendo se minori. ista
autem subiectio secm ambrosium no fit
necessitatis sed pietatis. r ideo magis com
mendabilis ¶ In hac ergo subiectione os
tendit quid patribz debeam. quia non
solum honorem reuerentie: sed etiam obedi
entie. ex 2o. honora patrem tuum. honore
stat reuerentie ei assurgendo. honore obe
dientie in licitis obediendo. honore etiam
subiectionis mentē p tempore r loco hic
magis studium sedm jam dcm in hoc facto
r precedentib exemplarit informat nos
xps quales nos habere debeamus ad
parentes. habet enim homo tres parē
tes scm celestem spiritalem. r carnalem
¶ Debet autem christ ad patrem celestem
habere. se primo. quia apud r eius ne
gotia potius carnalibz ponebat. Dicens
nesciebatis. nescitis quia in his que patris mei sunt oportet me
esse. Secundus est generator sed pmo
dus est creator. 2o ad patres spiritales. r le
gis doctores sunt se humiliter r sapienter.
hoc ui tribz primo. in eo qd tanquam
nesciens eos patientr audiebat. scm. doc
tores ubi sedebat in medio eorum etc. Qui dilex
erus audire sapiens eis. 2o in eo qd tanq
discere cupiens eos interrogauit. Deut. 32.
interroga patrem tuum r annunciabit
tibi. 3o in eo qd tanquam exaudiens r inter
rogans instruatur sapienter respondebat.
4o ad patres carnales se sunt obedient. qd
patet ex hoc qd erat subditus eis. Sup.
erubescat homo esse simplex. quia simpli
citas factus est deus. Ex predictis patet
aliqualiter qd in his instruimur qd ad
primū celestem debemus nos habere reue
rentia. ad pres carnales cum obedi
entia. r ad pres spiritales r prelatos in sub
iectione denota ¶ In quo reprehenditur
quidam stolidus qui hentes prelatos nimis
prios eis subiici dedignantur. in cuius
figuram petrus qui interpretat agnoscens
primo pontifices anteponat anteciam

quia scientia sepe in clico vel religioso se
pe infert obedientiam ¶ Non debet
malicia prelati obedientiam unquam sup
subditos. quoniam sicut ait bnus dns
in de precepto r dispensatione. r pena
etam. r flos. ca. 9o. sive deus sive hom
vicarius dei mandatum quodcumq
viderit pari pfecto obsequendum est
cura pari reuerentia deferendum. ubi
tamen deo contrarium non precipit ho
mo. ca. sequente. dicit idem b. r sumitur
de. ep. ad adam monachum. quia ma
latis non est parendum. pertinet ad
primus obtemperans imperijs in quo
homini videris obediens. deo plane qui
omnino quod per eum agit inuidet. no
bedientem te exhibes. valde autem pu
sillum est petere te obedientem in quo
nostris superiorem pro superiore. r
diuinam pro humana solicere obedi
entiam ¶ Quid enim quod iubet homo
phibet deus. r ego audiam hominem
quidus deo. quanus excusatio de humana
obedientia. ubi in deum committit facta
tus presumptor. Nec dico a subditis mandata
posituz esse diuidenda. ubi nil in
beri deprehenditur diuinis contrarium insti
tutis. Set necessariam asseo r prudentiam
qua aduitat si quid aduersat. r libra
tem qua augeamus ponderemus. Igitur
facere malum quod eis iubenti constat
non esse obediendum set inobediendum.
Dano uigunt hoc aduertendum qd quedam
sunt pura bona. quedam pura mala.
et in his nullam deberi hominib obe
dientiam. quia nec illa omittenda. nec
ista cum iubent committenda. Porro
hec sunt media quedam. que pro
modo. loco. tempore. vel psona. r mala pos
sunt esse r bona. r in his lex posita est
obedientia. In his profecto fas non est in
sensum sentire prescribere malignor. In his
omnino prelatoz hec phibias contemnenda.
ffides. spes. caritas. r hiis pura sunt bona
que male non possunt iubere vel tuen
r bene non possunt vt phibere vt non

tuari. Puta mala sint furtum sacrile
gium adulterium. & cetalia que bug
nec bene fieri vel fieri possunt vel phi
beri vel non fieri. adhuc his non est
lex. ¶ Nullius quippe phicio valet obui
are preceptis. nullius nisio prudentie p
hibitis. ¶ Ju medijs que nec p se bona
nec p se mala sunt. stat obedientie pfectio.
Unde ait apostolus. Omne quicquid fit
idem bonum dis. quicquid fit dei p
cepit homo. qd non sit tamen etiam dis
plicere deo. haud scius omnio accipiendum
est qm si precipiat deus. ¶ Quid dubium
est qm si precipiat deus aut p se aut p suos ministros
siue homines siue angelos hominibus
sibi ministrantes placitum. deus. set homi
nes inquis facilo ni dei voluntate ni ve
bis diuinis deprecando vel phibendo falle
re possunt. Dicendum. quod hoc tua re
fert. qui constitus non es. a quo diuina
consilia requirunt. qui ab illo cui
credita est dispensatio ministeriorum dei
ipse quide quem p deo habent tanquam
deum in his que apte non sunt contra
deum audire debent. ¶ Porro imperfecti
oribus & infirmis pfectis voluntatis in
dicium est strictior seuior studiosius discu
tere. hesitare ad singula que iniungit.
exigere de quibuslibet vacuum. & male
suspicari de omni precepto cuius causa la
teant. & omnia libenter obedire. nisi cum
audire contigit qd libuit. unde idem b
in epa ad adam monachum. & ponit. xl.
florum capitulo. xp. allideris terram hic p
fectum. notabiliter ita scribit. Iste homo
obediens. iste terra subdit. iste pulsus
obtemperans. de auctore tuo loquens euan
gelista ait et erat subditus illis. Haud
dubium quin maria & ioseph. cum
cum remansisset in templo. & diuisset in
his que erant patris sui oportere se
esse non ad querentibus parentibus eius.
secum illos in nazareth non descendit.
magister discipulos. deus hominum. uerum
& sapientia filium & feminam. humbes
& simplex. cuius deus se humiliat. & tu te
exaltas. deus se hominibz subdit. & tu do
minari hominibz gestiens. tuo te pronis
auctori denocens enim hominibz pesse
desidero totiens deum mendose con
tendo. deus unum cui angeli subditi sunt.
cui principatus & potestates obediunt.
subditus erat marie. utrumque stupor.
utrumque miraculum. & qd femine de
us obtemperat. humilitas sine exemplo.
& qd femina deo principat. sublimitas
sine socio. si hominis o homo imitari
dedignaris exemplum. ecce creator non
erit tibi indignum seruus auctorem tuum.
¶ Ad questo autem deo & sit columnas
tua subdita ditan. ac parum est esse
subiectum deo. nisi sit omni humane
creature. apte deum. & sequit. quoniam
qui a deo suo exorbitant obedientia sine
dubio p obedientiam recto tramite ad
eum redit. Pena corporalis nec im
manas stabit. nec sine obedientia facile
potest esse discreta. Et obedientia ui dui
tijs & voluptate nec stabilis nec gliosa.
In obedientia uenium cauteas ppie vo
luntatis. quam quisquis vel apte vel
occulte satagit. et qd het in voluntate
hoc. et spualis pater inungit. ipse re
ducit. si forte sibi quasi de obedientia
blandiatur. decipit quum in cauo ipse pe
lato set magis ei placuit. ¶ Hic
tractat scriptum sedm gregorium. qd non
qd obedientia sola virtus est que vir
tutes mentis inserit. iustas p custodit.
Unde & primus homo precepti quod ser
uare. accepit. cui si se uellet obediens
subdere ad eternam beatitudinem pue
ret sine labore. Hinc samuel ait. melior
est obedientia qm victime. assultare me
lis qm offerre sanguinem arietum. qm
quasi peccatum ariolandi est repugnare.
& quasi scelus ydolatrie nolle adquies
cere. Obedientia quippe victimis iure
pferitur. quia p victimas aliena carne p
obedientiam vero voluntas propria mactat.
Deus contra ariolandi peccatum inobedien
tia dicit. Et quanta sit virtus obedientie

.T.

demonstretur ex adiũcto. ergo melius ostenditur quod de eius laude detrahatur. si enim quasi peccatum ariolandi est repugnare. et quasi sceleris ydolatrie nolle adquiescere. sola est obedientia que fidelium possidet. qua sine. quisq; infidelis communicatur. eadem si fidelis esse videatur. hinc ꝙ salubriorem ni ostensione obedientiã dicitur. Bn obediens loquet victorias. Bn quippe obediens victorias loquit. qua dum alienos vota humiliter subditum. nosmetipsos ni cedo superamus. et addit ptinentia ad ꝓmissa ¶ Dicendum quidem ꝙ obedientiam malum fieri. aliquando autem debet ꝙ obedientiam bonum quod agitur intuitu. Deus enim mala in paradiso arbore extitit. quam de hominũ ne contingeret intulerit. set ut ꝙ melius obedientie virtutem homo bene conditus exerceret. Dignum fuit. ut huic eciam a bono ꝓhiberet. quatenus tanto fortius hoc quod ageret virtus esset. quanto ꝙ a bono cessans auctori suo se subditum humiliꝰ exhiberet. et subderet ad ꝓpositum Quod non iniquũ nobis huius mundi ꝓspa. non iniquũ videt adiuta. Dicendum sexto opere est. qd obedientia aliquando. si de suo aliquid habeat. nulla est. aliquando si de suo aliquid nõ habeat. munda etiam cum huius mundi successibus ꝓficit. cum bona superioris mutatur. is qui ad ꝓficienda hec obedit. obedientie sibi virtutem eximat. si ad hec eciam ex ꝓprio anelat. nec enim se sub obedientia dirigit. qui ad ꝓficienda huius vite ꝓspa sibidem ꝓprio ambitionis seruit. Rursum cum mundi despectis ꝓficit. cum ꝓbra acrius ac continue sibi subiecit. nisi hoc ex semetipso animus appetat. obedientie sibi meritum minuit. qui ad ea que in hac vita despecta sunt. minutus nolens ꝙ descendit. Ad detinendum quippe obedientia adducit. cum mentem ad suscipienda ꝓbra huius seculi a negligẽtia ex parte aliqua eadem sua vota continuat. Debet igitur obedi

.H.

entia a nil adiũcto ex suo aliquid habere. et rursum in ꝓspis ex suo aliquid non habere. quatenus ꝑ adiũcta tanto sit gloriosior. quanto diuino ordini eadem ex desiderio iungit. et in ꝓspis tanto fit verior. quanto a ꝓsenti ipsa ꝙ ꝓspicat gloria fiunditus ex mente separatur ¶ Nec est aliquid

Ut estimo qd ad obedientie fervorem amplius nos moneret. quã si unusquisq; libet exempla ꝓtorum patrum diligenius attenderet. et hinc ait idem gregorius

mor ¶ Cum ꝓceptis celestibus subdi ꝙ obedientiam cupimus. considerandus aut quor studijs admiscam ¶ Quid enim abraham obedientius. qui ad iussa dei cognatos et patriam deseruit. et ꝙ adipiscenda etiã hereditate ipsum ferire non trepidat quem senectam et ꝓlem unicam habuit. et ꝓlem unicam offerre non trepidat quem seruum ꝑ ꝓmissionem accepit heredem Quid ysaac placentius. qui ligna portat. de holocausto interrogat. atq; post paululum ligatur. et non loquit. ara ꝓponit. et non reluctat. Quid ergo isto viro placentius dici potest. qui quasi ad sola cuncta dicat. et requirit. ad ferendũ ligatur. et contrahit. et oblaturus holocaustum interrogat. offerendus holocaustum tacet. Cui attingi ad laborem tolerantiam utinam exemplis ꝓcedentibus nitamur. Quid enim iacob laboriosius qui apud laban tanto tempore ꝓpinquus uxor cognationis opa exercuit seruitutis. et vice obsequentis est famulus. ut ꝓfrueret heredis pius. ¶ Cum autem continentie ascendere virtutem exemplis ꝓcedentium subleuamur. Quid enim ioseph castius qui ad desiderium petulãs dñe ligo lenire ꝓnus non potuit eadem captiuus est. quidem hominibus seruus extitit si quis

Diuitem negligentiam eadem in seruo liberum fuit Cum in mansuetudine impelli conspicimus. ꝓcedentium exempla adiungamus Quid enim moyses mansuetus. qui cõmissi sibi ꝓpli seditionem tollerauit. et in maledicentem deum ꝙ ei esset ꝓsentia sibi rogatus. si ipse ꝙ illis diuino sermoni obtem

ꝛ ex ꝓfectione in eo celsitas agnestit ¶ Cu
cont mundi adisa formare mens cu
stamam nimium precedentiu cōsuetudine.
nistimur. Quid enim sumiels beng
nꝰ qui de principatu regendi ꝓli dei
tus sua sessorem sibi humilit vendit nunc
tium ꝓbrigit in regem. Cutti inoxpiu
tum ꝓsecutorem. a quo nec monitum
recipiat. et tm ne dns ei vrastatum vogit.
Cum ad pfectus atq; humilitatis cel
situdinem tendimus precedentiu exemplis
leuamur quid enim tanto nusceniozdiq
quid humilius dici potest. qui a rego
regno ꝓ victoris contumelias recepit
qui de manu hostili israelitarum gen
tem fortis eripuit. ꝛ tamen ipo ne
moueret. quasi nbil fugit ¶ Quid em
denonis petro. quid cayus iohanne. illo
ꝓ innocentu fluuida maris dulca cal
care non timuit. ipo ꝓ amore in ipo
auctore nrv pectore quiet. ꝛ qui ad
corporalis cene refectionem venit. spiritalo
pa bulum de suum redemptoris sumpsit.
Ser quia quo in pfectionem sciam in
xpo autore. inuenta sunt. ex ipo eius
virtutum exemplo debemꝰ potissime
sumere qui ad pfectionis culmen volu
mus puenire. spiritu tm obedientie et
humilitatis quod ꝛ ore q̄ dicens. Ac
cite a me quia mitis sum ꝛ humilis
corde. ex exemplo potissime docuit. qui de
nat cum parentibꝰ suis nazareth ꝛ erat
subditus illis ꝛc. hic dicat. sequit in tex
tu ¶ Et mater eius conseruabat ꝛc
narrata xpi sapientie euidencia in
eius ore. ꝛ humilitatis in eius factis. hic
subdit attentio matris audientis. ore os
tenditur eius attentio. quia retinebat
memoriter. ꝛ audienter. quia conferuabat
cordialiter. quia omnia verba
audienter. ima in corde suo non cum erat
cor eius quasi vas confractum. qd nichil
potuit seruare ex primo cor fatuu quasi
vas confractum. sed vt archa dei in qua
posita erat legis tabula. Unde ꝙ et ideo
ipsius indiget legis informatione apam

visitet. quia xpa in custodia illam het.
¶ Ambrosius. non minus ore pudica
quā corpore. que noverat nulli diuulgat.
set tacito corde seruans congruū tempꝰ
quo deus hoc velit diuulgari. videns
expectat ecc 2° homo sapiens tacebit
usq; ad tempus ꝛ ecc 3° tempus tacendi
ꝛ tempus loquendi ¶ Sequit ꝛ ihus
ꝓficiebat sapia. stat. quo ad intel
lectum. etate. quo ad corporis maturi
tum. stat. de infantia ad pueritiam. de
pueritia ad iuuentutem. ꝛ gr̄a quo
ad animi affectum apud deum ꝛ apud
homines glo qualitatum ꝓficiebat etatu
ꝛ patefaciebat hominibꝰ dona gr̄e quo
sibi meruit tantum eos ad laudem dei
excitabat. et sic de ꝓficere dicit ad lau
dem. ꝛ hominibꝰ ad salutem. ad hoc ipi
homo ꝓficiat apud deum sufficit con
sciencia. set vtilitatum apud homines
exigitur fama. aut apoꝰ 2ª cor 2 Unde
ntes bona non tm coram deo set etiam
coram hominibꝰ ¶ Ubi dicat aug in glo.
Conscienciam ꝛ famam ꝙ sint res. consticn
cia tibi. fama ꝓximo ꝓdest. si aut consti
enciam famam negligis. crudelis es Sz
contra hoc ipi hic dicit. qd ihus ꝓficiebat
sapiencia. obiat. ꝓ hoc. quia aut hoc in
telligit quantum ad nostrum cognos
cibilem. aut quantum ad cognoscendi mo
dum. non quantum ad mundum cognos
cibilium. quia xpus aut eqn nasceret
scirē qd homo omnia cognoscebat. nec
qntum ad modum cognoscendi. quia
adeo ꝓfecta erat eius cognitio qd non po
tuit esse ꝓfectior in genere cognitionis ere
ate. ꝛ nullo modo ꝓficiebat sapiencia ad
ista respondet glo dicens in finia. qd non
ꝓficiebat secundum rem. set sibi ma
nifestationem. vbi sic ꝓficiebat sapiencia
non qd ipe sapiencior fieret ex tempore.
set ex aliis que videbat. sicut dicitur cor
qd magister unctum ꝓficit quando
discipuli ꝓficiunt sub eo ¶ Alij tamen
distinguunt subtilius dicentes. qd in xpo
fuit multiplex sciencia. Una fuit

filiam. Cās ei forte constanti. q' ad explorand
multitudē gentiū missꝰ. ei pceritatis magni
tudine. ei multitudinis multitudine exp̄auit.
vii et easdē gentes quas explorando no timuit.
eas ꝓlando sternit. ¶ Cui benignitatis culmē
apprehendē conam. Precedentiū exemplis ꝛ.

ob.

Gol.

et in hac missa modo pficere potuit
ne sima. z humana z hec multiplex.
quedam intellectualis. alia exintellectualis triplex quedam secundm
pfectionem grē unionis. alia secundum
pfectionem glie coruscationis. z secun
pfectionem naturalis integritatis q̄
primam huit cognitionem in obo omi
existentiarum p z oim ad beatissimam
principium. sicut p totam omnem regnum
naturalium p cognitionem experimen
talem habuit cognitionem sensibilium
exercitum. z in hac solū pfect. non qua
ad multiplicitatem set qua ad modum
quia pluribus modis eadem sciunt. sic
sciens eclipsim figuram p demonstra
tionem. quando videt pscientem sol p
primentem. unde non sit ei ignorans
prius. set alio modo q̄ Hic nondum
secundum parisiensem. qd cum cum
gelista dicat. ihm pficere etatis sapi
entia z gra apud deum z homines.
q̄ nos exemplo debemus pficere etate.
a pueritate ad virilitatem tria sunt.
sunt aliqui qui semp sunt in incepcione
boni ppositi. semp qd bona agant. deli
berantes. set nequā ea agentes. aliqui ea
dem semp sunt in infirmitate. scientiam con
sciencie semp ignorantes. quos in
quinata est semp mens z conscientia.
semp edentuli. divis z aspis vt non
valentes. hic pscientia. delectationem sug
gentes. qui ad modum infirmitatis quod
eis occurrerit in os ponunt. vt mutum
dicas alienas. sicut patet de demoniacis.
z tales etate non pficiunt. Sapientia ex
emplo xpi pficere debemus apud deum
z homines. z non solum quo ad cognitio
nem boni. set eciam mali. ad cuius detes
tationem. vt mala nobis magis displiceant
amplius displicendo. z bona magis sapi
ant amplius placendo. q̄ aug. ad ds
cendum qd opus est multa multi etas
sera videt. quia z si senes magis debet
docere q̄m discere. magis tñ discere debet
q̄m qd docentur ignorare. q̄ Circa eciam

pficere debemus apud deum z apud ho
mines. vt gratiosi simus deo z hom
prudentes bona non tm co
ram deo. set eciam coram hominib. ut
cle. sic luceat lux vra coram hoib.
vt videant vra bona opa. z glorificent
patrem vrm. z
Dominica 2ª. post oct. epyphie

Hoc pfactū fuit in chana
galilee joh. 2º. In primo
hui⁹ expōnis pmo videndum
est quando fuerunt iste nupcie
celebrate. quoniam de isto est controversia
inter doctores. dicit enim a quibusdam
q̄ iste nupcie fuerunt facte eodem
die quo dns fuit baptizatus. Set istud
videtur non posse stare. cum sup dicat
q̄ die tercio facte sunt post hec dns ve
nit de judea. Q̄ ad istud respondent
quidam dicentes. q̄ iste nupcie facte
fuerunt eodem die anno revoluto. set
huic responsioni videtur repugnare
littera sequens. dicitur enim infra eodem.
q̄ descendit capharnaum. z q̄ non mā
sit ibi diu. quia erat pxima pascha ex quo
videtur q̄ nupcie iste fuerunt facte
ante pascha. q̄ si concedatur. in hoc
minus videtur apparere carie. quia carta
eodem die celebrat 2ª festa. Set ad istud
respondetur sicut quidam dicentes. q̄
hoc miraculum de quo inferius videbimus
factum fuit post reditum dni de deserto.
z adventum in galileam ante pascha.
obstat nos carie. quia carta simplista
celebrat de stella. z columba. z vino
mutato. non q̄ hec uno die facta sint. sed
quia dns in his tribus primo manifestat.
vel quia aque mutacio significat dm
regenerationem aquis collatam die bap
tizato. Q̄ qui dicunt. q̄ iste nupcie facte
fuerunt eodem die quo dns baptizatus
fuit anno revoluto. z q̄ dicit q̄ post
hec descendit capharnaum. Dicunt debere
intelligi non statim post. set aliquanto
tempore interposito. z isti sententie consentit
z ot. z alii postillatores. z videndum cum

fuerunt iste nupcie ⁊ est dicendum se
cundum multos qđ fuerunt Johnis euñ
geliste sicut ponunt in glosa. Sed contra
euñgelium Johnis ⁊ apoc. ⁊ p aug̃m glo.
unde in glosa dicit qđ Johannem de
nupcijs volentem nubere vocauit xp̃us
¶ Dr̃ Quidam aliqui ex eisdem sibi
ponunt opositum deducere dicentes si
iam nupserit quomodo cum volentem
nubere a nupcijs vocauit Sed ad
dicit. qđ vocauit cum de manu ¶ As
ista dicitur qđ ter credit fuisse voca
tus. primo de statu nupciali in statum
virginitatis Item de manu in discipulu.
non tñ xp̃m totaliter secutus est. Hic q̃to
¶ Vocatus est de manu in plenum disci
pulatum. ad̃ q̃to sibi relictis omnibz se
cutus est xp̃m ¶ Dr̃ si de nupcijs vocatus
est videtur statum nupciarum derogasse
Respondetur qđ de bono vocatus fuit
ad manus bonum. q̃tus cum non peteret
quis si nubat melius tu facit si virgo
permaneat ⁊ in xp̃i ꝓfectorem tu sicut
discipulatum ¶ Set cont̃ hec opponit
victor dicens. cum virginitas sit ꝓpter
meretricis corruptionis medicina. non est credē
dum qđ joh cui testimonium de virginitate
phibetur. virginem consecuisse in statum
carnis ¶ Ad ista respondet quidam pos
tillator primo asserens ꝓbabiliter istas nup
cias fuisse joh. cuius signum ponit hoc
potest ex hoc. quia joh erat consanguineus dñi
⁊ ob hanc causam ipe ⁊ mater
eius ad nupcias sunt vocati. 2o respondet ad
argumentum dicens. qđ evidentia ipsa
facit victor. dupliciter solvit. uno modo di
cendo qđ non consenserit in carnis actum
sine copulam carnalem absolute. sed sicut
maria virgo disposuit suum statum
se omnia. ut sic virgo qui erat virgine
simultanius in modo virginitatis conse
ret ¶ Alio modo dicendum. esto qđ consenserit
absolute. victus tamen est non minima
ta. quia licite consensit. Quamlibet nec dig
nitas virginit. ipsa cui virginitas debet
secundum multos doctores incorruptam

nientis ⁊ corporis eternam. dicitur ꝓ du
pliciter. aut enim ꝓdicitur incorruptio ut
usus. ⁊ tunc sedm multos ꝓdicitur incor
cipabiliter ⁊ eternaliter. aut ꝓdicitur incorrup
cio mentis tm ⁊ tunc ꝓdicitur corruptibi
liter. aut incorruptio corporis tm. ⁊ tunc
ꝓdicitur apparenter ⁊ in signo. ⁊ non reali
ter. Primodo in ꝓposito maluerit virgi
nitatis. quia g. joh carnis maluit in
corruptus ⁊ si mens in actus multimo
modes consentiret. redijt in firmum ꝓ
positum virginitatis ¶ Vocauit autem
xp̃us johannem a nupcijs sedm ⁊ dot. in
forte voluit in aliquo de primis ⁊ solemp
nioribz discipulis suis sic solempnizare
statum virginalem. qđ ipe facto mino
testaret. qđ ꝓfessio regularis continen
ce dissolvit matrimonium non dum p car
nalem copulam consummatum. unde impu
tatum celebrato nupciali convivio johannes
vocatus est a xp̃o ad statum virginalis
ꝓfessionis Si autem queratur quidve jo
hannes no expressit se fuisse sponsum. ⁊
sic a xp̃o revocatum. respondet idem. qđ
hoc fecit ad vitandam suspicionem ini
micis. sicut cum dicit joh xi quendam
quem diligebat ihc infirmasse ab co.
die quis est qui credet to. ubi se non
exprimit. cum tñ ipe esset illo qui hoc
dixit. unde cum inquit nolite solvere
eam addunt multi infundabiliter. qđ
johannes hoc matrimonium cum maria
magdalene contraxisset. qđ non est ver
simile tm quia maria magdalene ex
magno genere orta fuit. joh autem fi
lius fuit paupis pistatoris. ideo illius
nupcias talis dna detestaret. ⁊ tm 2o
quia non est verisimile. qđ joh pudicus
virtuosis publicam meretricem voluntarie duceret in uxorem. tm 3o quia no
verisimile qđ tam cito vinu defecasset
si cum tanta dna nupcias celebrassent.
Istis ꝓsuppositis ꝑ intellectu ꝓcedentis
euñgelij sunt aliqua questiones ex pro
cessu hui euñgelij secundum postillatore
dedubiles breuit declarande. ꝑ primo

est. xpus cum matre z discipulis nupcijs in cana galilee interfuit ad hereses evellendum. matrimonium approbandum. prima questio z mistica mysteria presignata

Dum ¶ Quo supposito ista ecclesiastes scribitur. in principio istius euangelij. z nupcie facte sunt in chana galilee. z communis nupciarum factarum fuit. in cana galilee. non quadam villa galilee. z dicitur hoc. ad differentiam alterius cane que non est in galilea. et erat mater ihu ibi. non dicitur. qd fuerit vocata. qua ratione affinitatis sint talibus officiosa. sicut ecclesia abiit in montana ad seruiendum elizabeth hic primo ratione huius affinitatis vocatus est z ihus z discipuli eius ad nupcias. non vt alijs nobilis z magnus. sed potius vt consanguineus z notus unde crisostomus. z sedulius recte nupcias. non vocant cum de eo iudicium haberent. nempe vt magnum alienum vocabant. sed simpliciter vt multos suos z notos. hoc est dictum. non vocabant eum singulariter. sed generaliter cum alijs notis. z ipse vt hic nullis miracolum non respuit. sed illud ut multiplicia ratione vt inferius dicetur. ¶ Et est hic notandum qd illo tempore ioseph vel erat mortuus vel saltem a consortio virginis separatus. vt pote cum pscripta hic non exprimitur cum maria. sicut nec alicubi postea in euangelio de eo fit mencio. z pter hunc ecclesiastes scribitur hic fedil ad propositum scribens. ¶ Qd ihesus ergo ad nupcias venire dignatus est. nisi vt nobis fidem recte credendum confirmaret. potest inferri tacitam. malechonis. error. qui nupcias detrahunt pfidia qui sit damnabilis insinuatur. ¶ Qui enim thoro immunditie z nupcias debita castitate celebratis culpa inesse. ait hic dns venire voluisset

¶ nunc autem qm bona est castitas de virginibus. melior continencia docuit. optimum pfecto virginitas. ad gbandum oem electionem gradum. discernendum tu mutu

singulos. ex intemerata virgine maria vtero nasci dignatus est. a gelio ore. anno vite sue tricesimo tertio baptizatus. a nupciarum celebratoribus tam mirum inuitatus his pscripta sue virtutis honorauit. ¶ Ange de vobis ipsi erubescat homo esse superbus qui factus est humilis deus. cur non ergo filius virginis venit ad nupcias. qui ubique pcul esset. instituit nupcias. sim ad vltimum pcul ecclesiastes dicitur in fernus z ecclesiastes. sicut ad opa z nupcias pietatis vel misericordie ex filio z dicto nutu xpi exemplauit informauit. vtra ex dictis euangeliste z discreta responsione xpi. in fide xpi tam quo ad humanitatem ipsius deitatem sufficienter instruimur. ¶ Quo huius declaracione notandum pmo qd cum sedm lincolii dcm z misericordia sit amor relenandi miseria a miseria sua patet qd effectus nupciarum sint z premia pstituta misericordie sue defectum circa que potissime opat. z hinc euangelista volens ostendere pietatem z misericordiam matris xpi. primo defectum ipsam monentem exprimit dicens et. ¶ficiente vinum z c vbi ad literam notatur paupertas congruum ea. ij. laborat pauperem diminucione vinum. hoc ergo defectu vel paupertate notabatur mater ihu ad eum cum non habent. q. d. filii extra habundantia istorum si placet. simplex inopia. qua enim non habent. sitebant enim. ipsius inops z pauper erat in apparencia. Duces tamen z potens erat in virtute z misericordia. z cor. 8. cum esset dives in omnibus pro nobis factus est egenus. ¶ Qui nichil non sinit ipa filium sim hunc defectum permisso tamen. dum. etiam est sic. set ex compassione voluit sibi hunc defectum dicere. vt ex eius petitione ad misericordiam amplius moueret. vel ad infamia orant mecum misericordia. ¶ Tres enim occasiones faciendi hoc miraculum vigilanti ministrabant. primo necessitas congrua. z pro sic manifesta ac vide dicit mater qd hunc defectum. et mi

F.

rabilit vino de aqua facto virtus diuinitatis lateritis appareat. q. occasio fuit petitio matris ihesu quem cum in utero virginali gestaret. credidit deum in mente matris imaginatum tam magnum de filio. et miraculose faceret eis vinum qui nullum signum viderat. et audierat. que ipm esse deum confirmabant et de eius conceptione huic primo q. in pastorum visitatione huic 2°. in magorum adoratione ait 3a in eius puerili nutritione 4a responsione coram doctoribus cum esset 12 annorum. 5a omnia hec conservabat maria in corde suo huic 6°. stimulquerit virgo quare in hoc nullum miraculum petat fieri ab eo. vendet. q. nunc primum manifestandi se suis erat. vnus. 7a cellis audiunt matth. q. ait enim joh. venit. 7a et relatus est. 7a iam discipulos habet. nunc de reliquo confidens rogat cum accepta tempora opportunitate. 7a instia necessitate. ecce tps. 8. omi negocio est tempus. 7a opportunitas. hic notat nor. q. 1°. vinu legitimum fuisse locutum. 7a qualibet vice audit grossi miraculum. vna vice in angelica annunciatione. 7a tunc concepit dei filium in utero. tunc autem bis angelo locutu est. semel. quierendo modu sue conceptionis. dicens. quomodo fiet istud. non virum non cognosco. 2°. obtendo consensum. vbis angelice promissionis. dicens. ecce ancilla dni fiat mihi sdm vbum tuu. Dicens huic 2°. 2a vice legit sancta fuisse in elizabeth cognitte sue visitatione gratias deo referendo. 7a dicendo. magnificat anima mea. 3°. tunc exultat infans in utero eius. huic 4a vice in dilecti filii sui inuentione. dicendo illud. huic 5°. fili quid fecisti nobis sic. 6°. 7a tunc puer proficiens inter doctores reputabat papinus. 7a hoc in templo 8a vice in nupciarum celebratione. 7a tunc contristebatur anima in vinu. 7a ista vice bis legit sancta. semel filio dicens vinum non habent alias famulis seu ministris dicens quodcunq;

dixerit vobis facite. q. illud tamen verum vba marie parisiensis. sup illo li. et mat. ihesu ad eum. q. nam hoc euangelio dno dicit. de vbis bre virgines que sunt 2°. folia ligni vite. ipa enim est lignum vite quia protulit nobis illum qui est vita. joh. 14. ego sum via veritas 7a vita. vnde de verbis eius verum est q. legit. apo. xxii°. de foliis ligni vite. q. sunt ad sanitatem gentium. de ipa verum fuit quod in ps dicit. Et folium eius non defluet. non defluerunt vba eius vt ab ea supflue dicerent. nec nobis debent defluere vt a nobis aliquis negligitur. Vna vero vt aut pauca nobis attendenda sunt circa illa. scilicet cor. parentis. brevitas. 7a vilitas. Q. Dicta vero sunt vba eius que in euangelio scribuntur. quia inquit sunt septem tm. Dicebat enim illud grossi 7a in multiloquio non deerit peccatum. ideo multiloquio usa non est. breuia etiam fuerunt eius vba. nullum prolongant. excepto illo q. ad laudem dei protulit. dicendo. fecit. magnificat anima mea dnm 2°. in quo multi ei dissimiles inueniuntur. ipsum in laudem dei sonant vba breuiantes. 7a in vbis inutilib diem sepius consumantes non sicut ps. de quo dicit in ps benedicam dnm in omni tempore semp laus eius in ore meo. Gregorius mirum est quomodo homo non semp deum laudat. cum omis creatura ad laudandum deum semp inuitet. Circa exultatem notat idem q. tria prima proficerit ad primam exultatem. tria media: ad vltimum ad medium ad laudem dei. Tria inquit prima dixit angelo huic primo. Dominus inquit fiunt vbum discrete interrogationis fuit quomodo fiet istud. 2°. 2a fuit vbum humilis responsionis ecce ancilla dni. 3a fidelis promissionis fiat mihi secundum vbum tuum. discreta interrogatio. q. que est cum ratione. qualis fuit illa unde dixit quid virum non cognosco. vbum discrete interrogationis valde ne

E.

Tria vbis marie.

.ff.

assarium est. Unde aug⁹ de doctrina xpiana dicit. q̄d nulla res magis memorie mandanda est: q̄m illa q̄dam ignorantia et simplicitas gerula que ignorant⁹ et cum periculo erraverint quere possint. ¶ Specialit⁹ tū hec doctrina et huic parisiensis religiosis est necessaria. licet enī beata virgo exemplar⁹ sit omn⁹ fidelium. in hoc q̄d p̄fecta fuit tam in vita activa q̄m contemplativa. Specialit⁹ tū est exemplar contemplativor⁹. vbi enī in carne et carnem vixit. et p̄fectus deo gustavit. sūm cor ad hec mundana videre nolim quomodo. Cum g⁹ aliquis in religione aliquid de nouo est facturus. p̄mo debet circa illud diligent⁹ inquirere q̄d et fiat expedit. et dicit quomodo fiet istud. et virtus huius cum humilitate docuit. Item religiosus debet se humiliare scientes et fatentes. ita tū q̄d humilius illa obedientiam non excludit. et dicit glo⁹. Unde ad humilitatem p̄tinet illud. quia dic. ad obedientiam q̄d dicit: dereliquit. Ecce qui se insufficiente veritat⁹ paratus tū est ad id q̄d potest: fideli oratione impetrare debet q̄d possit. ad quod p̄tinet illud. fiat michi sicut verbum tuum. postulet anima in fide nichil hesitans. unde. p̄mo. ff. diximus enī magnum debet habere quilibet q̄d deus cum venit in eo q̄d ab eo p̄ sunt discrevimus exigit. idem deus. Aug⁹. da q̄d vides et vide q̄d vis Cum enim tria necessaria sint volenti bene operari scire. velle. et posse. discreta interrogatio adquirit. cognitionem. humilis confessio indicat bonam voluntatem. fidelis oratio adquirit potestatem. ¶ Ad p̄sentem visitationem p̄tinens est verbum ex verborum consilii et suffragii. correctio ab errore revocatit. consilium revocatum dirigit. et hec p̄tinent ad instruendum p̄t hec debemus p̄mo auxilium. ad quod p̄tinet verbum suffragii. verbum correctionis est illud hic. et fili quid fecisti nobis sic. vbi nomen p̄mittit. et ex

amore p̄cedere exercitio non dubitemus. Deinde ratio facti requirit. no indiscrete nec repetitu. cū xp⁹ primitias interrogavit nec mercedes quesivit. et cum interrogatus corpus misit. Deinde ratione recusat. ab eo in quo errasse videt. Cum dicit. ego et pater unum sumus. et verbum suffragii est hoc q̄d hic dicit. unum non habent. vbi notandum est q̄d beata virgo suffragatur indigentibus non habundantibus. statum iudicando non importune petendo. si bene esset suffragantes et maiores cerebro sufficeret. et status eor cum suffragatur intendentibus potentibus indiscretum verbum consilii est illud quod hic inferius dicitur. quodcunque iusserit et de quo infra videbimus. ¶ verbum medium ad illum deum p̄tinens est illud. magnificat et qualitatum ad istam p̄tem principalis conclusionis p̄tinet quod scripsit evangelista dicit matt. ihc ad eum. eram enī erat materia materiabile. nisi ipse verus homo foret. unde in isto patet informatio qualitatum ad humanitatem. et spiritum ad fidei divinitatis p̄tinet quod sequitur. et dicit ei ibi. fili mater sic eam quasi fibialit⁹ arguendo quid michi et tibi mulier. q̄d quo natura est michi et tibi cois. sicut quam hoc q̄d intendis facere debeam. vbi non confundit matrem sic respondendo. non enim inhonorat matrem qui veritatem honorare iubet. ecce ad unde sic vba xp⁹ non fecerunt insulte. nec p̄ter necessaria. set potius instructiva ostendit. cui qua ratione mater satisfaciat petitioni. ¶ Ad cuius evidentiam tria sunt consideranda in isti petitione. p̄sona petens. et hec de matre ihu. p̄sone p quam petit. et consanguineis. Quid petit quia miraculum. Dis autem in sua responsione ostendit q̄d in hoc non debent petere sc matrem seu ulle matrie. quia non ma

tuna ab ipā tractu hoc potāt .ideo di
cit ei .mulier, non dicit mater. Non
tamen negāt matrem eam mulierem
vocando. sed scipm deum nunqt. qui ni
si habuisset hūm matrem non habuit.
C. Quidam tñ derogantes euāgelio et mul
tiplici r dicentes ihm non fuisse na
tum de maria virgine. hic argumentū
sumere conant erroneū. vt dicant
quomodo erat mat eius. qui dixit
quid michi r tibi mulier. sed qm hec
mirantur. ioh euāgelista ipemet dix
it. qđ erat mater ihu. quare hoc nisi
qm vtrumq; verum est. Ideo non
negat eam virginem mulierem nun
cupando mulier eam in hoc loco non
corporis fragilitatem. sed cordis distrac
tionem imponit. Sed Augustinus. Qua
enim fronte facta de latere sua vi
rum dicta mulier appellat. ge r
Aug. de symbolo. vt distingueret inter
deum r hominem. quia sedm hominis
minor r subditus erat. sedm deum
sup oem hominem erat. Dixit quid
michi r tibi mulier. sedm crisō. non
debuit solum mat hoc petere ne mi
raculum immineret. suspitione q. de
petere deberent qui indigent. vt qđ
petunt recipiant r consequant.
Ab his igitur qui indigebat opor
tuerat istū peti priusq; ipse a matre.
r hoc voluit ostendere qđ omnia decen
tempore operatus. r ideo sequit. nō dū
venit hora mea. r non sum cogunt
his qui asserunt. sed negāt. qui
defectum dum C. dicit tñ r principium
ad posterius exponit istud aug. sup
Johannem. o. s. dns ne ihus xpus r
deus erat r homo. secundum qđ deus
erat matrem non habebat. sedm qđ
homo. matrem habebat. Quia ergo
erat carnis humanitatis. mat infir
mitatis ipsam suscepit. xpc nos. mi
raculum autem quod factuus erat
sedm similitudinem factuus erat nō
sedm infirmitatem. patet ergo qđ nul

none matrimitans non debuit tanti mi
raculum ab ea peti. nec debebat hoc ab
eo peti p consanguineis. quia r ipsi ei
sola ratione humanitatis attribuebant.
dicat g. mulier quid michi r tibi mulier. q.d.
nichil habeo a te vndo possum mira
culū optari. sed solum a patre. hoc est
michi datum. vndo tu mulier. ex q
habeo infirmitatem in hac materia
facere debes. Ex te enim habeo vndo
pati r mori debeo possum. qđ certum
in cruce pendens discipulo te recom
dans recognoscam. mulierem eum
te vocando. quia tunc dicam tibi ecce
filius tuus. Ostendit itaq; xpus in hac
sua responsione qđ pocius xpc quam
gloriam manifestandam q. xpc conve
digeriam reuelandam esset istud mi
raculum faciendum. p hoc qđ sequit.
Non dum venit hora mea. Et sicut
faciam miracula p gloria mea ma
nifestanda. sedm crisō. pauci tunc
erant discipuli pfectes r expedichat
illos eodem miraculo edificare. sup
isto eadem textu sic notabiliter scribit
aug. Videō nec forte quomodo nunc
nevunt mulieri occasionem pfidio
sio. quia dixit dns quid michi r tibi
mulier. sic mineniant mathematici
occasionem fallacie. quia dixit non
dum venit hora mea. dicunt enim.
Videes quia sub fato erat xpus. quia
dixit non dum venit hora. non ergo
ibi sub fato ponant conditorem cel.
qz si esset fatum de sideribz. nequaq;
esse posset sub sideribz. non posset esse
sub necessitate siderum conditor side
rum. immo non solum xpus non
habuit qđ appellas fatum. sed nec
tu aut ille aut quisq; hominum. r isti
sententie concedat crisō. vta scribens
ait. numquid conditor temporz horze sub
iacuit. r numquid non omni tempore
est hora sua faciendi quicquid voluit.
r respondet qđ sic. sed non ad homi
nes spectantium. ad homines vna hora

H.

De fato

est competencior alia ad faciendum
miracula / & am habendo respectum
ad finem miraculi intentum. scilicet
ad gloriam dei manifestandam. & fidem
credencium confirmandam & eciam ad
oracionem ppetuam excitandam. competen-
tius & utilius esset q̃ tale miraculum
fieret in ppetuam multor̃ q̃ paucor̃.
& eciam q̃ post plenam & publicam
cognicionem defectus sit in aliquo. tunc
autem quando mat̃ ihu apposuit ne-
gocium. occultabant. defectum. secundo
ergo ponissa duplex potuit esse causa
vinis scilt talis / non dum venit ho-
ra mea / non dum venit tempus
& manifestet hoc quod ex te habeo.
set hoc erit in passione. consummata
euangelica predicacione. quia in potesta-
te huius quando mo[ri]eret. set non vi-
debatur esse opportunum ut illa potesta
te adhuc uteret. vocandi erant disci-
puli annunciandum erat regnum
celor̃. faciendo erant virtutes. commen-
danda erat humilitas. nisi in ipsa passione mortalitatis. ubi nullum
fecit signum. indicatur venit hora
non necessitatis set voluntatis. non
condicionis set potestatis. vel ex mo-
do / non dum venit hora mea / perfec
te nec clarificacionis seu manifesta
cionis que fieri debet p miracula. et
hoc potissime circa tempus mee pas-
sionis. de qua quidem hora ioh. xii.
dixerat. pater venit hora clarifica filii
tui &c. // Ecclesia. omnium pena
rum apud deum ad tempus quasi re
pulsam differatur. non tu debemus
diffidere. set q̃d dixit deus potissime
credere. cui precepta obseruantes q̃d
rationabiliter petunt consequentur. vt ibi
in valore. Domina pars istius ecclesie
nis tradit. exemplificat in matris
que q̃nis ad tempus repulsam pati
bidetur. sciens tu responsionem filii
sui fieri non ex indignacione si. pocius

ad sui & aliorum instructionem sciens con-
sens de eius pietate & eciam potestate
fiducialiter precepit. & hoc est quod sequi-
tur. dicit mater eius ministris. scilicet
posset & q̃d sciret. & q̃d vellet facere
quicquid peteret. Quodcumque dixerit vo
bis facite. vbi eciam patet. q̃ps non
enim dixit mariis facite quicumq̃
ego dixero vobis. set quicumq̃ ipse fi-
lius ihus dixerit vobis. vbi pa-
tent humilitas & discretio virginis
benedicte. non enim suum consilium
alicui posuit set ad dei consilium &
ceptum direxit. cuius exemplo consili-
arii & precones debent quicquid consulit
& dicit deus & consulere & precipere
suis preceptis discretum esse. & ultimum po
natet ex passis. quando enim ministri
quod ihus precepit impleuerunt.
statim quod desiderabatur optinue-
runt. Qd cum ypocrisi sequitur in pro
cessu. Erant ibi lapides ydrie &c.
Est autem ydria vas aquatile & di-
cit ab ydor q̃d est aqua unde ysidor
ethi. libro xx. ca. c. ydria genus va
sis aquatilis p derivacionem vocabu-
li ydros enim greci aquam dicunt &
hinc contrahit illud ge. le. da mu-
chi papillum aque ex ydria tua
notatur hic miraculi facti optimo
do. quia enim unus ex aqua fieri
debuerat. potuit euangelista vasa ad
continendam aquam deputata. et remo
uet omne prius suspicionis occasione.
unde sedulius. Ne minus in fide
lium suspectum quomodo scabrum
unt remanentibus simp̃ que fuerat con-
creta & postea ex humida unum habuerat
colorem & gustum. Tria q̃ aqua in
vasis aquatilis posita erat. Tria pu
rificacionem indicat. & ideo posite fue
runt ydrie. vt mundi possent pu
rificari secundum modum iudey.
Iudei enim crebro lauabant vasa ex
latoria. et si casu aliquod immundum
tangerent non celebrant in loto. Vas

Amen scripsi

autem lignum posuerunt in habitum
facile confringebat. Venit ad ·x· ·a·
phisei autem et omes inde nisi ebrio
fluent unde non inebriabant. Ibi
autem erant sex ydrie: quia duo vel
tres non poterant sufficere tante mul
titudini ydrie enim iste. Erant autem
tres singule metretas binas vel trinas
metretas autem dicit a metros qd est
mensura unde augustus sex sextarios
omentia q̄ ¶ Nomen est mensure me
tretes a mensura accepit nomen me
tren enim mensuram dicunt greci et
vocatum hic mensura eius a usitata se
cundum consuetudinem patrie. sicut
verbi gratia parisius. Erunt una men
sura vini que vocatur sextarium. ovo
me que continet quartarium. et hec
mensura continet sex decim ligenas f
rusie ¶ Ad autem binas vel trinas ho
est duas vel tres. existimantis a dubi
tantis est hec dicio. Unde augustinus
sup Johem omelia q̄ Sequit. et dixit
eis ihus. ubi post miraculi plenitu
dinem hic ponit ipm miraculum. cum
quod tangunt. et sicut salvatoris impe
rium. ministrox obsequium. et presidentis tes
timonium ¶ Duo pmo hic dicit. et dixit
eis ihus. sicut ministris. implete ydrias
aqua. set hic querendum quare ipem
aquam non dederit set iussit ministris
ut ydrias implerent ¶ Ad istud dicit
qd hoc factum est ut notet miraculi
maior credulitas. et hinc aut causa qd x
voluit qd ministri aquam mitterent
ut ipi miraculi testes essent unde et
ministri xpi ipius precepto voluntario
obtemperantes quod asserit impleue
runt. et hoc est qd sequit. et impleuerit
eas usq ad summum. et est hic intelligen
dum qd statim cum impleto fuerunt
ydrie virtute diuina conuersa est aqua
in vinum. sicut satis hic innuit textus
sequens. cum dicit. aquam vinum fecerat
dicit hoc hic non exprimatur. hic autem
notare possumus mutationem aque e[x]

in scriptura. In egipto aqua mutabatur
in sanguinem ex. vi. In marath aque
amare p ostensionem ligni quod osten
dit dns moysi. de amaritudine conuer
sum est in dulcedinem ex. xv. In iericho
aque amare p infusionem salis medi
ante helisco. de sterilitate in fecunditate
sunt conuerse. ¶ regum. x. In nuptiis ihu
aqua mutat in vinum ¶ Egipti tenebrosi
sunt carni vel mundo dedit. quib aque
tribulationis conuertunt in sanguinem
mortalis peccati ¶ Vel cum aqua in scp
tura significat diuicias temporales. me
tata in sanguinem dicit. quando mer
dinas circa guerras munitas. effusio
nem sanguinis expendunt. Isti celeste
sunt deum videntes sine contemplatum
¶ Set marath mutatur amaritudo. unde
significat penitentes quib aque tribu
lationis conuertunt in dulcedinem divine co
solationis p[er] missionem ligni. i. p[er]
memoriam dulcis passionis. Sequit. et in
undationem maris quasi hic suggerit
iob. hec michi consolatio ut affligas
me dolore non parcat ¶ Iericho autem mutat
tantum odoramen. a iericho hi dicti sunt qui
odorare mapnum delicias paradisi. quib
aque tribulationis temporalis de morbo
sterilitatis conuertunt in sanguinem fecu
ditatis p apposicionem salis. i. sapientie ce
lestis. quia tribulationes non impedint
sed promouent opa virtuosa. in pa tri
bulatio. et angustia inuenerunt me mul
data tua meditatio mea ¶ In nuptiis do
patrie celestis mutat aqua in vinum cum
suauitatis. apo vij. dicit. agnus ad fontes
aquaz. et abstiget deus omem lacrimam.
et vsa in gaudium. et letitiam optinebit.
fugiet dolor. et gemitus ¶ Queret hic ali
qd quare hoc signum non fecit xpus ante
impletionem ydriaz. cum mirabilius
fuisset si de nichilo vinum ut ydrias vi
cias creasset quam qualitatem vinus
liquoris in aliam conuertaret. Ad istud
dicitur qd vinum de nichilo non creauit
set ipm de aqua fecit p[er] tria ¶ Primo

Aqua mutabat. [illegible]

·K·

·p·

·Co·

Expc de aq̄ fecit vinū p[er]

ad removendam malam suspicionem.
Si enim in ydrijs vacuis vinum creasset: putasset forte aliquis q aliquid ingenij fraudulenti fuisset vini admissi. ad excludendum ergo talem malitiosi opinionem: quia dicunt elementa non esse a deo nec ei obedire. vt ostenderet omnipotentiam suam elementa ab xpo creata: sue potestati subiecta: vt solent creaturam propria mutando naturam et qualitatem. Et ostenderet se esse illum qui in vite unitur aquam in vinum. misso nutore: istum ypem munit ang: sicut ysaye prophete dicens. myraculum dni mei ihu xpi qui de aquis vinum fecit. non est minimum eis qui noverunt. quia deus fecit. Ipse enim fecit vno ille die in nuptijs in sex illis ydrijs quas impleri aquis precepit. qui omni anno facit hoc in vinis. Dicit enim aqua quam minister in ydriam miserunt. conscia est in vinum opere dni: sic et qui nubes fundunt. in vinum vertitur eiusdem opere dicit. illud autem non miramur. quia cum anno fit. assiduitas amisit admirationem. Quam considerationem maiorem inuenit q ad qui factum est in ydrijs aqua. Deus est enim qui considerat opera dei quibus regimur et administratur totus hic mundus. et non obstupescit obruitur q miraculis. Si consideret vim vinis gen cuiuslibet seminis magna quedam res est horror considerantis. Et quia homines in aliud intenti q viderunt consideracionem operum dei an quia dicent stulti deum cotidie creatorem tanquam seruum sibi deus ministrat quedam quo faciat. et tanquam dormientes homines ad solendum mirabilibz excitaret animum resurrexit. miratis sunt homines. tot o tidie nascuntur et nemo miratur. Si consideremus prudencius. maioris miraculi est esse qui non erat: q remunistere q erat. Nec ibi Et ecclesie deo in primis nuptijs ad hoc conuenerunt. tam in corporalibz qui spiritualibz nuptijs mis

tice intellectu contingere debuerunt

¶ Pro hui declaracione sciendum q. 1.
cum triplex sit matrimonium videli carnale spirale. et mte ista quodammodo medium: quilibet hoz matrimonioz nuptias debeant celebrari. ex mystico intellectu istius euangelij possimus elicere sufficienter. ¶ Et primo qualiter nuptie carnales debeant celebrari. ¶ Ubi quo ecclesie potissime considerande sunt videli locus tempus conuiuium et ministri. locus fuit cana galilee. et sicut ioh de abbate scribit. cana zelus interpretatur. et apte nuptie zelus est contrarius ad contrarium zelatur enim alter alterum tanquam sibi soli quorum. et in hoc fides coniugij designatur. hic magis sciendum sicut quam sermone primo. q est triplex zelus scilicet mundanus. et discretus. zelus mundanus est zelotypia. et talis zelus est reprehensibile tam in viro qui in muliere. ecce. Dolor cordis et luctus mulieris zelotypi. refert ieron contra Jouinianum. de quodam cum uxorem qui valde habuit affectus gratiosum. set nimis zelotypum. et nimium litigiosum. quam vir a sua continua expulit et eiecit. ob quam causam cum a concubz reprehenderetur. eo q uxorem tam gratiosum ejecisset. pedem protendit dicens videns hoc caldamentum. affectus quidem mulieris mundum et quidem. et tui nitet quasi. caldamenti quidem attendimus formositatem exteriorem. set non videtis meam molestiam interiorem. tunc dicit de uxore mea verificabit illud. ecce. Ira mulieris zelotypi flagellum lingue. refert etiam seneca. q socrates duas uxores habuit nimium zelotipas et litigiosas. adeo q quadam die in ipsius impetum facientes ad tectum ipse defecerunt. Alia etiam vice cum una illarum multa in eum conuicia tonuisset. et ille dissimulans nec intenderet domo egressa residere. et illa ignem nimium in domo petijt. capitis eius offidit. et

ipē in mllo evalsatus caput zpm̄ tergens dixit. Dicebam qđ post tot̄ tria plura sequeret. cum autem ei ally consuleret et eam expelleret. rndit. Sisto in domo qualit̄ me here & hec in foro. domi enim sisto placentiam et cum in foro evectam ☞ zelus est zelus temperis quo alt̄ contingit alterius pati vel fornicatorem dissimulat & no corrigit. nec̄ posse vnde dicit quia & allegat aug̃ⁿ qđ non solum viri sed etiam vxores debent filios fornicarios ꝯ modis cohercere. primo eos ām̄onendo. 2o coz̄ viam obiurgando. et si non ꝓsunt ammonitiones. faciunt duras obiurgationes 3o etiam ictibus laudo. si non ꝓ ām̄onicones velint resilire. nec ꝓ obiurgationes abstinere. tunc debent vxores ab eis vel ab eo anxilium inpetrare. maxime si pam sit notoziū 4to debent ad deum ꝓ oratione deuote recurrere. si ex premissis in viris non videmus correctionem set quedam vxores tacent triplicem causam et dicit idem aug̃ⁿ scribit autem timore primo. quia a viris timent flagellari set plus timere debent inquit deum pacientem qꝫ virum flagellantem. aut blandis admonitionib⁹ emollitum. cum eas viri laudant quia eos sic fecerunt placere. ista tm̄ placencia pessima est & salutis viroz maxime immutant falsis racionib⁹ sed licet. credunt eni racionib⁹ sophisticis. vt inquit idem aug̃ⁿ. solent enī viri ad multa sinis vxoribz nisi tacitumitatem. Unde est quia dicunt. nos sumꝰ viri vos femine. & rndet ad istam aug̃ⁿ. Licens quipiam femine vt fevat ad multum vinum ab eo qui non vult fevere adultam vxorem. qui inquit ego sum vir. si vir es. vita libidinem tuam. Alia est qua dicunt nos sumꝰ ind. vos autem ancille viroz vxoz. set oportet qđ tales attendant. Ad dđm ap̃ⁱ dicentis. qđ vir non het potestatem

sui corporis set mulier. unde iuste ergo clamat et conqueret mulier ꝓ re sua. ☞ est qđ dicunt nos sumꝰ capita & bes membra. dicꝰ si caput es. duc. ☞ bidꝰ quo eas. noli ire quo non vis et segnatꝰ pedissequa tua. Et quid possent alique vxores dicere. Ex quo multi viri fidem non seruant nec ego sibi seruabo rndet augustin⁹ & Rolitte prudentissime femine imitari in malo viros viros. aut vobiscum viuant. aut sli pereant ☞ est zelus ordinatus vel districtus. quando scilt vir & mulier ordinate se diligunt. eph. 5. Viri diligite vxores vras sicut xpus dilexit eccliam. prima coz̄. viri debent diligere vxores et corpora sua. & eph. 5to qui suam vxorem sicut se diligit et scipm debet magis vir diligere vxorem sicut xpus dilexit eccliam. et si quando forsan & peccat. ipam recipiat. sicut xpus misericordit̄ recepit animam penitentem. debet eciam eam diligere sicut corpus suum. et nullus corpus suum odio habuit. 2o debet. 3o eam diligere sicut scipm. vt eam amore diligat procreandi filios qui & 4o de ista dilectione notabiliter ita scribit. Conuges deberent se mutuo diligere. & mutuo zelare. qđ quidem ostendit inquit ꝓ auctoritatem que po. ca. vi. in tribz libris plurimum est scripturarum. que sunt pcepta coz̄ deo & hominib⁹. concordia fraterna. & amor primoz. & vir & mulier sibi hec conservare. & ostendit idem racione. maioris enī ad minorem debet esse correctio & disciplina. minoris ad maiorē obedientia & reuerencia. Et go mulier facta fuisset de capite hominis. videret qđ deberet esse maior. & vir minor. et qđ ad ipsum spectaret virum corrigere. Et de pede videremur qđ viro deberet esse ancilla. & qđ viro tanqm̄ ancilla deberet in omnib⁹ obedire. Et facili est de latere tanqm̄ equali & soroz. Et inter eos silentio & amicicia pseueret. 2o idem ostenditur ꝓ quandam significationem. i. ꝓ

Cur vz diligit vxorem

.K.

.2.

anulus nuptiarum hic
et pietatis

anulus subarrhationem fidei cum anulis significat viri et mulieris et verum amorem debet autem iste anulus esse aureus rotundus in 4to digito positus et vinus tua a sponsa debet poni.

1 Aureus quidem ut ostendat qd amor illo debet habere excellentiam et maioritatem sicut aurum excellit omnia metalla sic et amor ille cetis amoribus geni. Hoc nunc os de ossibus meis et caro de carnibus meis. Hoc primum velimus hoc primum et maximum et adhesibit uxori suo.

2 Rotundus autem ut ostendat qd amor ille debet habere quodammodo eternitatem. Et nullus finiat nisi per mortem.

3 In 4to eciam digito ponit ut ostendat qd talis amor debet habere perpetualitatem. A 4to enim digito usque ad cor vena quedam pretendit ut dicunt naturales.

4 Vinus tua a sponsa ponit et non dig. ut ostendat amoris singularitatem. Vinus in aliis sanctas comendet. Ni ni uxoris dilectione scimus sapiens nullus queret.

¶ Ex istis patet qualiter nuptie carnales debent fieri ni casta et in zelo et est hic intendum qd nuptie iste debent celebrari in galilea Galilea autem tribulacio interpretatur et in coniugio vinus coniugium tribulationi in altius potestatem. Dicente apto prima cor. 7. qd vir non het potestatem sui corporis set mulier et econtrario vel sicut parisiensis nuptie debent ni galilea fieri. ut scilicet hac intentione uxor ducat ut modo ples sustineat. ¶ galilea cum ut dicit est interpretatur trasmigratio. In galilea nuptias facit qui intentione consilendi mutabilitatem oculus vite uxorem ducit. attendens mundum istum locum esse tribulationis non mansionis. Unde et ipse in hevelo permanere qui in se permanere non potest. qui heves post eius mortem locum eius tenebat et ei subrogatus matrimonium fuit contractum. vel. 6. Unde in fest qui non luxurie causa accipio uxorem meam. set sola posteritatis dilectione ut qua benedicatur nomen tuum in secula seculorum hijs addere debemus sicut jam fecimus.

¶ Queritur theologus primus utrum sapiens debeat uxorem ducere et cum diffiniisset si pulchra esset si bene morigerata si honestis parentibus et si ipse sanus et ditis sit sapienter posse inire matrimonium statim infert. Hec autem in nuptiis vario modo concordant. Circa quod debet sapiens ducere uxorem ii ducat bonam et honestam. Unde secundum hanc circa hec sex sunt videnda. ¶ Primo qualis uxor sit ducenda 2o qualiter bona uxor sit cognoscenda 3o qualiter diligenda 4to qualiter custodienda 5to qualiter castigenda 6to qualis vita post mortem viri sit ab illa eligenda. Circa primum notandum qd illorum qui uxores acceperunt quidam sunt stulti et vani. quidam cupidi et avari. quidam sapientes et discreti. Stulti non queruntur in uxore ni pulchritudinem. que tri pulchritudo pericula est. qui vi. circulis aureis in naribus sinistre mulieris pulchra et stulta est et decepcionis et vana qui. vi. fallax grata et vana est pulchritudo. Queritur itaque supponitur primus qui refert uxorem commendatam. Si vir habet ducere uxorem pulchram vel turpem et vendet pulchra cito adamantium. facta facile contempnit. Difficilius custodire quam ornatus amantur. molestum est possidere quam nemo dignatur habere. cum minor tamen miseria difformis stetur qui formosa servet. Cupidi casam et avari non queruntur ni uxore nisi dotatas. crisos sup. ap. expo nupsterat. omnia et quietus quando uxorem ducere vis noli querere dotem set morigeratam. Omni boni mores dotalis precipiunt adquirunt. Dotate autem nimis boni mores fecerunt et gloriosus est pauperis fidelium qui dotate populum. Stulti inquit queretur spem. quia scriptum est sicut maures aurea in naribus porci ita mulieris male morigerate species. quia in specie meretrices placent. morib. nature.

.O.

Interrogauit quidam philosophum cui ma
lieneme filiam suam traderet in uxorem
an pauperi set studioso an diuiti deliciis
diuitijs ornato ille diuitem deliciosum
inquit indigentem honestum pecuniosum
pecuniam indigentem uiro ¶ Quesiuit sup
memoratus philosophus auicolas theophrastus
quid sit melius an ducere pauperem an di
uitem respondet pauperem inquit alere
difficile est diuitem seruire tormentum ¶ Va
rientes autem respiciunt in uxore eius fa
pientiam studentes illud pri q. Sapiens
mulier edificat domum suam insipiens
quoq; extructam manu destruet. et eius
dem q. domus et diuicie patrum a paren
tibz a deo autem ppria uxor prudens bonum
respiciunt ad dotalitem. ea ui. mulieris
bone beatus uir. non dat mulieris pul
chre nec diuitie si bone ¶ 2o. uidendum est
qualis uxor bona est cognoscenda. et quid
causam ostendit crisostomus quia ait omelia. ad
populum causam ita scribens. Ille qui uult
accipere uxorem debet considerare si bene
parentes habeat si ambo fuerint bone fidei
ualde pone pedem in domum illius. Si
autem ambo fuerint mali fuge familiam
illam Si autem dissimiles parentes fu
erint dubium hes quemadmodum
natura qui in mare tradit aliquem
nescienti utrum peccat an euadat. Verum
tamen si pater est bonus et mater mala
magis contingit timere. Si uero e
conuerso ratio est. quia puelle magis
solent cum matribz qui cum patribz
conuersari. huic ait crisostomus paulo sup.
si pater fuit bonus et mater mala. aut
contra. nichilum filij patrem sequun
tur. interdum omnes matrem tamen multi
frequentius est ut nati matrem sequan
tur ¶ 3o. uidendum est qualis uxor sit dili
genda et de isto supra dictum est. Cui addi
potest de zelo immo et inordinato. qui ar
dentius uidetur qui amore immodico et inordinato
est rerum oblimo et insane quarum nimbus
altos et generosos spiritus frangit. a magnis
operationibz ad humillimas deducit. unde

refert idem senecam cognouisse quendam ho
noratum uirum qui extitit in publico se
natu fascia uxoris colligatum et nec prius
quidem uxor eius pecuniam cauere potuit.
potationem nullam nisi ultius tactam sibi
uir et uxor haurichant et sibidem sedebant. Ori
go quidem hec honesta erat set magnitudo
deformis. et nichil autem interest utrum
ex inhonesta causa uel honesta ipsius uisa
mur. unde Iheronimus. adulter est in suam
uxorem amator ardentior ¶ In alienam qui
dem uxorem omnis amator turpis et in sua
immo. et nichil turpius quam amare uxo
rem tamquam adulteram ¶ 4to uidere debe
mus quales mulier sit custodienda u
do quidam philosophus interrogatus. uxor custo
dienda sit an non et uoluit. quid enim est
diligens custodia cum semper inpedita
non possit. prudens non debent. Verum
est autem quod uxor prudens et probata non
indiget custodia refert uero quidam
amicus quod duelius qui primus romanis nauali
bello triumphauit. cum iam senex es
set audiuit exprobrari sibi os fetidum. quod
uxori coniunctus esset et quare numquam
se mouisset ut huic uitio mederetur. hic
finxisset. Fecissem inquit illa si potuissem
omnes homines sic os olere. In hoc magna
huius mulieris probitas demonstratur quia
nemo unquam alicui hominum tot
facias apposuisset. ut posset discernere
fletus odoriferos. tales igitur mulieres quo
tam pretium habent qui nostrum castitatis non
indigent custodia aliquali ¶ Nunc autem
imprudentes sunt et suspecte. uix uel raro
possunt custodiri. possunt tamen sepe a mul
tis malignis impediri unde dicit mu
lierem fortem nemo esse 2o. ait ego sepiam u
am meam spinis et sepiam cum macha
ra semitas suas non inueniet. et sequentes
amatores suos et non apprehendet eos. Ille
quidem imprudens uias spinis sepit.
qui multas cautelas et impedimenta si
bi imponit. etc 2o. In filia autem adhuc
tenera se firma custodiam. ne inuenta oc
casione abeat. 3tio uidendum est qua

·Q·

lit vxor sit castiganda. & istud docet exp̃s
sup ait & ope imperfecto cruciata ait dicēs.
qđ tribꝫ modis vxor male morigerata
debet castigari. primo docendo sicut dom̃s.
Qui autem timorem dei non habent nisi
pando et vel hominem erubescat Si
autem nec pudorem sentit frequent
confusa: facient illi qđ precipit salomon.
Cor durum vi baculi pcute. Demog
mquit animon. quia mustum pficit
doctrina rustico Deinde confunde quia
frequent ei pudor frenum est viaor. &
rustum est vt castigetur tanq̃ asina
que erubescere nescit tanqm̃ alba C
videndum est qualis vita sit ab ipa post
mortem vxor eligenda. ad qđ sciendū
qđ tutius est qđ viduam vxorem eligat
q̃ iterum nubat. quia & mpcie sanc
ficate sunt. unde p̃sto nidicat nero & cont
quinuand exemplum de tribꝫ viduis.
que post mortem virop suop alios sibi
pe nolluerunt C Quaꝫ una dicebatur
marchia catonis. que interrogata quare
non velit accipere virum. vondit se non
inuenire qui velit cum apte se. set apte
sua forte quia erat turpis set diues &
dicebat valeria. que cum rogaret vt
secundum acciper virum. vondit se hoc
facere non posse. quia vir suus non
erat mortuus set vivus. q̃ dū cui ipa
vixerit dicit qđ vir suus in corde viuet.
& dicebat anna. que cum a pentibꝫ vi
geretur vt sibi virum acciper. co qđ
iuuenis & diues esset. vondit se hoc facē
non posse. quia domū habuit virum.
& ideo si secundum acciper aut ille esset
bonus aut malus Si bonus esset semp
esset in timore ne ipm̃ perderet. Si mal
lus. semp in dolore. quia post bonū
malum inuenire & punctualit
in correctione exponalm̃ impetum.
oportet notare communia. In hoc enim
qđ ihus mat eius & discipuli ad nup
cias inuitabant. Insinuat. Ad hanc
qđ honesto pson ad nupcias sunt ve
niendo. non histriones. & qm̃ hoc an qđ

de abbis dicta qđ ideo vocatus est ihus
& discipuli eius ad nupcias. vt ostenderet
qm̃ deberent vocari ad comunia nupcia
le. scil pauper & bonū. no mimi & his
trioncs. set hodie mquit fiunt ḡtum ex
erario egipti nutriunt cibos phariseos.
dum histriones garuli & clamosi intrāt
in reliquias abor & nobilium vestimen
tor que deberent pauplibꝫ erogari. Cui
sentencie concordat pariensis dicens qđ
in vocatione xpi & sue ecclie qđ ha
bundancia nupciali pauptas pauper
deberet relevare. pauper enim evaluit
ihus & mat eius & discipuli, sic ie. ci
facis comuniū vocā pauper &c. et attende
mquit qđ cum habundancia nupciali
pauptatem vbor debuit revelare. econ
trario pauper indigencie nupciay sub
uenerunt. De attende in hijs qui sin
vere misericordes. quia a pauplibꝫ sustēn
tant cum videant eos sustentare. sic &
regum iii. vidue illi que helyam pau
pavit & olei non defecerunt donec
ei pluuiam tre daret. ysaie erat
helias ad vidua illam vt pasceret
ab ea. & ipe potius ipam pascebat. pu
ri alii viduant qm̃a & deores fiunt.
alii calcant alienā. semp in egestate
sunt. & hic vi dato & dabitur vobis C
Vel alit ad sensum mysticum comune
vocatur cū malibꝫ nupcijs sic debent in
esse C Cum aliquis contrahit matrimoniū
adesse debet ihus cum matre & discipu
lis. & hoc multiplicat. primo ex humilit
implendum est. Invalimus enim in
matrimonij contractione & eiusdem ob
seruatione. & fideliter sperandū est qđ
ipe matrimoniū dirigent C In vero
matrimonio contracto aliquid accidit
adversitatis. qđ est vinū deficere. recur
rendum est ad matrem ihu que fili
um inducat vt aquam tribulationis
in vinum exultationis mutet. vnde
Non enim delectatus in pdictis mis
qui post tempestatem tranquillum
facis & post lacrimationem & fletum le

tiam infundis volunt q̄ dns in hoc fac
to ostendere officium virginis benedicto
ñ̄ est defectus ei⁹ filio ostendere ad su
plendum defectum eius vinū solici⁹ de
latis ministrare ℞ Quid mirum si
pietatem exhibeat viscerū pietatis et
misericordie Cum pomū in manū sua
tenuerit Vinū dicit dicit ꝓto reliqua dic
pte ordinem seruabit. quantum q̄ vitā
virtus pietatis affert ni quis nonem
mensibꝫ requierit nam autem replent
matricem qñ verticem ꝯ cum pcessit
ab vtō ab anno non recessit ¶ Alterā
casam debet ihūs nuptijs adesse vt de
siderio salutis nupcio fiant vt sicut ha
betur Adunxit salutis q̄ non ē
bonum hominem esse solum. ſaciamus ei adiutoriū ſc
dm ip̄m ubi duo vel tres congregati sūt
in nomine meo ibi sum in medio eoꝝ
ait ergo certam salutationis debet ibi esse
sicut trinoꝫ dns ysa ℔ a trinoꝫ tuo
concepim⁹ ꝯ peperim⁹ spm salutis ꝯ tol
q̄ fiat scm. Unum cum trinoꝫ tuo
non cum libidine mea consensi sustī
pere debent etiam discipuli xpi istis
nupcijs interesse ꝓmulgationem Quantū
oꝫ autem videntur spialit facere dis
pulos xpi. videt humilitas. mansue
tudo. tenoꝫ contemptus. ꝯ dilectio. de
humilitate ꝯ mansuetudine dicit ℣.
Ab ore dispite a me q̄ mitis sum
ꝯ humilis corde de contemptu tenoꝫ
hic ie omnis qui non renunciauit
omnib⁹ que possidet non potest meus
esse discipulus de dilectione scribitur
Joh⁹ in hoc cognoscent homines q̄
mei discipuli estis si dilectionem habu
ad invicem humilitas autem debet
esse in coniugib⁹ que causa est concordie
sicut superbia causa discordie esse solet
qui nūt superbos semp̄ rixe sunt ꝓ
ꝯ concordia autem in coniugib⁹ multū
deo placet ecc xl ꝯ supius allegatum
est ℣ In tribꝫ beneplacitum est spū meo
que sunt ꝓbabilia coram deo ꝯ hoibus
concordia fratrum ꝯ amor primoꝝ
ꝯ vir ꝯ mulier sibi consencientes. quantus ecia nocia ℣.
Duracs enim ∴
∴ viri frequent⁹ est mulieri ocasio ad
ultiū corporalis vel mentalis. ideo papt
aplus cold 7° viri diligite vxores ꝯ no
lite esse amari illis ℣ Inhumanum
enim est q̄ vir malo se habeat quo ad
illam quo patrem ꝯ matrem ꝯ ceteros
consanguineos ꝯ ipo reliquit deo 2°
Recordatus sum tui miserans adolescen
tiam tuam ꝯ amicitiam desponsationis
tue. quando scriptū est me⁹ deserto ge
matrimonio causam in comparatione
ad vxorem bona trena sunt contemp
nenda. Donus enim ꝯ divitie dantur
a parentibꝫ a dno vero ꝓpio vxor pru
dens q̄d 19. ꝯ cet 26. mulieris bone
beatus vir. numerus annoꝝ eius duplā
bitur De dilectione autem que debet
esse int virum ꝯ vxorem. supius alibi
dictum est. alit tamen ꝓtrahat
moraliter materiam de communis quid ꝑ.
primo dicendū q̄d ꝯ de causis solent
homines ducere vxores. prima causa est 1
ꝓpter officium ꝯ ꝑ filios ꝓpagandos ꝯ sic
matrimonium fuit institutum in pa
radiso ante peccatum. dicente dno ēs
crescite ꝯ multiplicamini 2° est ꝓpter sola 2
cium ꝯ refrigerium adiutorium sine
aliqua commixtione corporum ꝯ tale
fuit matrimonium inter joseph ꝯ mariā
virginem q̄ ꝓpter venerem. ꝯ hinc dicit 3
ap⁹ prima cor ſ. molles est uxores
q̄ vir ¶ 3ª causa est ꝓpter voluptatis
exercitium ꝯ talis coniugens matrimo
nium bestijs comparat. in pō comparatus
nūcijs insipientibꝫ ꝯ similis factus
est illis ¶ Quando autem aliqui ma
trimonium contrahunt ꝓpter officium aut
eos est ihūs. qui virginis fuit ꝓles. qui
ꝓpter solacium uxor talis est maria que
ob causam consimilem matrimonium
contrahebat. quando ꝓpter remedium
int eos sunt discipuli. quia sub disci
plina matrimoniali se coherebant
prima cor ſ. ꝓpter fornicationem vitandā

Vxores ducitur ꝑ. ca.

sitam vxorem habeat. ¶ Quando ꝙ
ppt aliquam voluptatem vnt alii
quos matrimonium est contractum
diabolus qui datur asinodeꝰ se immis
cet thob ⁊ in eos qui cōiugia nta sustī
nunt vt sic libidini vacent sicut equꝰ
⁊ mulus habet potestatem demonum
¶ Qꝛo cōuenidant iste nupcie de cōmix-
tione in qua fiunt vini magna pfusitas Cre
dimus enim qđ istud vinum magis fu
erat pfusum qꝫ aliud vinum de ali
qua vite naturali cursu pdicte ¶ Nec
enī arisqꝫ qđ miraculū que fecat xpus
semꝑ ad melius tmutaret qꝫ natura
posset facere. vnde si xpus aquas mul
tiplicauit si visum restituit ⁊ a
quam in vinum mutauit in hoc melius
semꝑ fecit qm natura facere
potuit ¶ Qꝛ hic sciendum qđ qualis
fuit mutatio in istis nupcijs talis
erat in corporalibꝫ nupcijs spūalit
esse debet ¶ Qꝛo quo sciendum qđ
aliqua in vinum mutata fuerat
quantum ad substantiam saporem
colorem ⁊ odorem ¶ Aqua putrida est
carnalis immundicia in qua vi
dentur delectabiliter cōmorant ⁊ pec
⁊ sus lota in volutabro luti ¶ Cum
quidam gallus inuenis dixisset pic
tagore se malle cum mulieribus qꝫ
cum phis conuiuari ⁊ sues mundi li
beniꝰ in eno qꝫ in aliqua pura cōmo
rant vinum autē ꝺei ⁊ hoīb mul
tum gratum. est matrimoniū legitimo
consummatum Si g talis aqua putrida
aliquis fiat prius infectus postqm
cum matrimonio est cōmixtus. mu
tet aquam putridam carnalis immū
dicie in vinū pudicicie matrimonialis.
⁊ sic mutet aquam tanqm spūm
ad substantiam. vt eam non habeat
in ore ꝙ mutet eam spūm ad sa
porem vt iam nec eam habeat in
voluntate nec in delectatione. cum
qđ faciebant filij israel qui ipsum de
egipto corpore recessissent tamen im-

mundicias egipti videbant. vnde retine
re quantum ad voluntatem ⁊ voluptatem. nūm aliqui nobis ven
unt cucumeres ⁊ pepones porri ⁊ cepe
⁊ allia ajunct quantum ad colorem vt
non fiat immundicam luxurie in mul
tis speciebꝰ vel simultudine. hinc sicut
cum aliqua sit suspecta familiaritatem.
prima thessalonicēs ab omni specie mali
abstinere vos. ajunct quantum ad od
orem vt detur malū occasionem ⁊ male
dictatem. sicut cum malus odor infat.
sic mala dictas mores bonos corrum
pit. prima cor. xv. corrumpunt bonos mo
res colloquia prava ¶ Qꝛo declaratione
2ꝰ pris et conclusionis principalis no
matrimonium spūale suplicat contin
tum sicut ꝙ baptismum ⁊ ꝙ penitentiam.
hoc magꝫ matrimoniū inicat. ratifi
catur. ⁊ consummatur. inicat ꝙ sponsa
onem in fide. osee 2ꝰ sponsabo te mihi
in fide hec magꝫ inicatio fit in bap
tismo. vbi est sponsatio ex pte sponse
que diabolo et pompis eius abrenun
ciare promittit. ⁊ fidei data ex pte sponsi
⁊ xpi. quia ibi recipit fides xpi. mihi
hanc sponsalicium dissoluunt ⁊ cū diabolo
contrahunt. modo sic. osee 2ꝰ. feriens fe
dus cum nicolao ⁊ cum diabolo qui
est nicolay ⁊ pater eius 2ꝰ. aliud spūale
matrimoniū ratificat. cum sit ꝙ dia
bolo presentia quod est cum peccatoribus.
qui contrahunt sponsalia de futuro ip
se presentialiter cum pdicto ⁊ dicat. nic dia
bolo tuo ⁊ xpo dato ⁊ reddito ⁊ cras
dabo tibi cum statum possis dare ⁊ am
brosius si animam tibi offerant non ac
cipias cras veniam. sed ubi exibis. nul
lus differt. nullus excusat. ¶ Redemp
to anime promittit ⁊ nemo festinat.
De ista desponsatione dicit. osee 2ꝰ spon
sabo te mihi in iustitia ⁊ iudicio in mise
ricordia ⁊ miserationibꝰ. iustitia ⁊ iudi
cium debent esse ex pte penitentis. Ut
quantum deum offendit in peccatis tm
do se iudicium ⁊ iustitia faciat in pen

tenac lamentis .. Ho⁹ sicut exhibuistis
membra vra seruire immundicie z iniqui
tati ad iniquitatem ita nunc exhibete
membra vra seruire iustitie in sanc
tificacoem. mia z miserationes sunt
expto Rex qui multi penitentem rea
pit z gram suam sibi restituit vnde
dia potest misericors. nia dei diatur⁹
in animam penitentem recipiendo. et
misericors in gram infundendo ¶ Legit
ur 12mo ysd moyses ethiopissam in by
dem duxit. set eius colorem ut credit
non mutauit. xpus autem quid amat
ut adhuc agnoscat⁹ z fedum gloriosa
sibi exhibuit. non hentem macula
neq; rugam ¶ 2° matrimonii ista
mutat⁹ p gram xpi stam. z sicut
in matrimonio consummato est bona
fides plis z sacramentu⁹ sic z in isto
spiali matrimonio debet esse bona fides
ne anima diabolum vnquam sustinet
at set do multis dicit ysa li. my⁹ me
i me sciente z vidente distoopistis
te i voluntatem z consensum tuum
xpm. z suscepistis adultu⁹ i diabolo
bona plis vt p bona opa se exerceat
pna thi z salvabit muliere p gena
tionem filioz si permanserit in fide z
p bonoz opum multiplicatoem z fi
dem. vnde z beter lego maledicte erit
steriles sicut q in nona steriles male
dicunt steriles mg⁹ respectu bonoz
opum non filioz carnalium bonum
sacrmentu⁹ vt innuit se anima xpo
vnidat xpus enim ab ipa anima mul
tum separatur. Ieu. 2. Quid invenerunt
in me patres vri iniquitatis quia elon
gauerunt se a me ¶ Quanto gravius ani
a xpo separat⁹ vir voluit statum sibi potu
reconsiliari z in suo matrimonio pma
nere ¶ Sex. Vulgo dicitur. Qui duxerit vir
gynem z recedens ab ea duxerit alia
am vel adulto ptinentes ad hoc mat
monium sunt gaudia superior⁹ angelo
rum. huic. gaudium est angelis dei sup
uno peccatore penitentiam agente ¶ Sta

matrimonio mat⁹ saluatoris nitsunt
i timor. que spialit⁹ saluator gignit
ysa. 26. a timore tuo concepimus z pe
perimus spm salutis vestris eadem nitsunt
discipuli i sacramentor ministri. quib⁹
baptizandi ligandi z soluendi potestas
xpus dedit sex ydrie quib⁹ purificati
ones iudeor erant quib⁹ post baptismum peccantium.
scdm b. hec sunt. prima compunctio ezechie. 1
regis. Quadraginta hore migemuerunt p
cator omne iniquitatum xpus non re
cordabor amplius. 2^a est confessio ysaie 2
tue. 2° regum 1. vade simon⁹ septies in
iordane. 3^a est elemosina. liturgia. luce xi.
di superest date elemosinam z omnia mun
da sunt vobis ¶ 4^a est remissio. 4
act. 5. dimitte z dimittentur vobis. corporis
afflictio. Dealbant⁹ enim sancti in sanguine. 5
nimia dei virtute. apostolo. dilexit nos
z lauit nos a peccatis nris in sanguine
suo. 6^a est obedientia precepti. Joh. Jam 6.
vos mundi estis ppter sermonem quem
locutus sum vobis hec ydrie dicunt⁹ lapi
dee non ppter aquam sed ppter stabilita
tem. Dicit beatus Ambrosius timor. scilicet
timor quo timeo ne forte contingat me
mi penam tunde vel ab eterna vita exclu
di. 7^a iactura est de amissione gre ¶ Sex ydrie. sex etates.
Adam alium sex ydrie homines sunt
sex etatum secundum quam nulli desunt
aqua doctrine ¶ Prima etas ab adam
usq; noe. 2^a usq; ad abrahamum. 3^a usq;
ad dauid. 4^a usq; ad transmigracoem ba
bilonis. 5^a usq; ad xpm. 6. usq; ad finem
mundi ¶ In his etatib⁹ erant ydrie
i corda recepta scripturar dei plenitudo
apposita in exemplum credendi z bene
vivendi. sapidea i forma in xpo lavando. sedm
purificationem. quia illi tm indeor sed
gra ppter xpm omnib⁹ facta est. videamus
itaq; que in singulis etatibus quasi ydri
is aqua fuerit. i. in scripturis desti
nentib⁹ facta sex etatum. z quomodo in
vinum aqua mutatum. In prima abel
a fratre occisum. z hic penam illo cul
pam accepit ¶ In hoc exemplo si quis

innocentiam abel sequit. z malitiam
cain fugit aquam abluentem z refrigeran
tem bibit. ¶ Os bero in eodem xpi oc
simy a iudeis intelligim. z do aqua vinu
bibim. ¶ In 2m cantico noe in archa xpi
nostram salutem. z mundus diluvio
pit. ¶ Os ejus exemplo nos nostram seru
vit aquam salutarem. bibit. ¶ Os in
archa. cathaam que omnia animalia. om
nes gentes recepit. in aquis baptismi
intelligit. z certa hmi. de aqua vinum
bibit. ¶ In 3m abrahum obediens deo p
filio offert arietem. ¶ Qui hinc distat
obedientiam bibit de ydria 3m aquam.
Os ejus autem in ysaac detentem in
arieto humanitatem carnem xpi intel
lexerit vinu bibit. ¶ In 4m david hu
militis regnat. saul superbus a deo abiect.
In quo qui distat humilitatem aquam bi
bit. si regnum xpi intellexerit. vinu
bibit. ¶ In 5m peccans xpus captivat
penitens redimit. hinc si quis p peni
tentiam distat corrigi aquam bibit.
Os de captivitate xpi in da p alienigi
nas vinu bibit. In sexta xpus circum
ditum offertur. in quo si quis distat p
salvatorem suis sicut xpis illis
aquam bibit. ¶ Os in octava resurrec
tionis depositorem totius mortalitatis
credit. vinu bibit. hec autem ydrie bi
nas capiunt mensuras. duas xpo cre
dunt duas esse naturas. duas duas
in fide trinitatis se credunt salvari.
2 p sex ydrias intelligunt. 2 corporis
sensus cum suo simplici sensu mens.
rapidos quia ante gram obduratos p
culpam. ¶ Istas ydrias aqua impl
mus. quando fletibus de compunctionis
omnis sensus nitus z ex p culpa ablu
enda profundius capiunt autem ydrie
metretas binas vel trias: quia deflen
que commisimus delectacionem. consensum.
z operacionem. vt vinum nostri mens bibat
penitendo sic compunctionis lacrimas.
qualitatem se die meminit amisso p
culpas. ¶ Unusquisque peccatis singulis de
fletus lacrimas dare debemus. unde il
lud potum dabis nobis in lacrimis in
mensura. hic ihus aquam convertit in
vinum. cum de impio facit pium. de
luxurioso hesterno castum. de
de ebrioso sobrium. de prodigo temperand.
de furibundo mansuetum. de stulto hu
millem. de avaro mitem. de pusillanime
patientem. quid aliud nisi aquam con
vertit in vinum. quando auferens culpam
apponit gram. ¶ Aqua etiam in vinum
convertit. quando fletum culpe sequit
iocunditas gre. vt qui fleverit animus
p penam tristior. gaudeat p celestium
amore. ¶ Vel sex ydrie intelligi possunt
sex reliquie peccati in eo qui non het
gram gratis datam. ¶ Prima bonor
insipiditas. qui z anima sanata sentit
peccati acerbitatem calcabit. sanus z spiritalem
dulcedinem ysa. vi. Ve qui dicitis bonum
malum z malum bonum. ¶ 2a est cecitas
spiritalis debilitas. in qua homines cau
lor mecor z apud non est mecum. z
est inclitus. qui sanitatis est. z nos
est homo utrum odio vel amore dignus
sit z prima cor. z. nichil michi conscius
sum. set non inde justificatus sum.
¶ 3a est debilitas ad faciendum bonum
z sustinendo adversa in quo deficiunt nisi
virtus unca. ¶ Quinta appetitus mor
cor. qui pius. Usquequo quasi dilignus
iustitiam z studii quo noxia sunt capi
it. ¶ Sexta voluntatum varietas. cor
re. studius. et huius mutatum. hec ydrie
aqua lacrimas sunt implende. vt vinum
spiritalis letitie hetur. qui ie. Cor ydrie
unt amaritudinis animo sue in quibus
ipsius non misebit. extraneus // vel sex
ydrie possunt intelligi sex genera mo
dificationis diversor statuum. quibus vn debet
penitens. Prima est de statu ante con
versionem. 2a de statu quem convisi tene
mur. qui licet sit a scelere mundus. non
tamen a temptacione immunis. ¶ Ter
tius primus est. quasi status filior ysrael
in egipto qui opprimebant in lutea

te sermendo secundus est quasi ꝓfi
cuum ꝑ desertum ubi fuerunt pau
la mutta valde ¶ 3ª meditacio est de oc
culto dei iudicio quia tribus est ni consi
lijs uite filios hominum. qd iudicium ex
timuit iustum non potest reprehendi
& quia occultum non valet cognoscendi
¶ 4ª est meditacio certus uri de hac vita
¶ 5ta est meditacio de eternitate iehenne.
sexta est meditacio de eternitate glie hec
ydria aqua implent cum dei gra in
hijs meditacionibz demorantes timore
magno replent ¶ Primam ydriam
aqua implens cum circa peccata attendo
de dampno quod ex eis passus sum.
fetitatem quia pollutus sum. seruitutem
quia iocundatus sum. doloziem
habens de dampno. pudorem de fetida
te. indignacoem de seruitute. 2ª aqua
implendo cum cogito ꝓpriam ad resisten
dum malo infirmitatem. ad agendum
bonum tepiditatem. & cum his tempta
cionu multiplicatem ¶ 3ª implens cum
cogito racionem districtissimam red
dendam de omnibz factis & omissis. item
opum uroz in conspectu dei indigni
tatem ysa &c omnes iustitie uie sicut
panus menstruate. Quid cum consideo
illam quam hec ceratem cer & resec
et homo finem suum & iob &. Vivo enim
via abscondita est & circumdedit eum
deus tenebris ¶ 4ª quartam implens cu
consideo exeundi necessitatem & horum
uictum iob 22. celestis ydria subsistam
er si postmodum tollat uie factor meus.
cum consideo modum uictus exeundi
& uictum locum quo exturus sum. uno
omnino vestigio uictus quid post
hanc vitam reperiam. hester 8 vix
dum de ore regis exierat & opus
eorum capit amari. Dic etiam de damp
nando. Voluntas dei post exitum erit
fiet. ay 16 dicit xpus. tristis est anima
mea usq ad mortem & ego miser hora
mortis mee non expauescam ¶ Quin
tam & sextam implens. Dum tunica me

hanc uiduam & illam a uirtutum exul
ti cum videntur. magni esse merui
qui illam gloriam non habebunt ay
s. mutti dicent mihi in illa die Nue de
in nomine tuo ꝓphetauimus &c. et tunc
confitebor illis. qm non noui vos. Alij ca
dam mihi esse merui. qui ad gloriam
pruerunt sempiternam ay 21 dicit pub
licam & meretrices precedent vos in regno
dei. hec ydrie debent esse lapidescentes
& constantes. non debiles & instabiles.
ydriam habet lineam. qui peccata sua
ad memoriam reducit ad detestandum.
mihi ꝓcordiam. pristinum quos colue
debam & in egypto &c. Primam ydriam habet
tres mensuras. si consideram statum tuum
ante confessionem. attendas te in illo sta
tu bonis vacuum. malis plenum & mi
sere seruientem sibi ipsi. tunc si consideres
cum quanta solliciudine debuisti cauere
mala quo deus ꝓhibuit & facere bona
quo deus ꝓcepit ydria 2ª habet tres
mensuras. cum attendo mentis mee in
stabilitatem. corporis imbecillitatem. &
vanam. nisi diuini auxilium mee
ꝓsentet. ayentis instabilitatem hoc in
dicat. qd cum lingua ora ꝓsentat mes
huc & illuc euagatum. & tunc mun
mentes ꝓdunt similitudinem fugien
cem & Corpus eciam imbecille ad bonum
promptum est ad malum. Anima
vero ꝓpinqua est. vt illud ꝓdici possit.
& si qua dies adiunxit mee plenum
ny habuisset in inferno anima mea.
3ª ydria tres habet mensuras. Dic tunc
ne deus ad penam mala mea respe
ciat & ne forte bona mea non acceptet.
cor. 1. & nemo potest corrigere quem ille
despexerit iob. Qui destruis nemo est
qui edificet. Cum timeo de statu meo
in ꝓsens & in adiuis. ne scrip ꝓsens av
rideant. vel ne sint retributio bono
& eorum in malis ne sint. miscia dolo
ri finis sit defectus in defectibus. mors
finem & mitis. 4ª ydria habet
tres mensuras. si ineunte ꝓtractu

·AA·

| Nichete ydrias.

2

3

4

sit spūs ⁊ corporis sepatio cū ei ⁊ mors
qm̄ eā anima est memoria mea Si at
tendatur post mortem corpis putre
factio ⁊ post putrefactionē vermis Job
21 homo putredo ⁊ filius vermis Item
hora qua conspectui iudicis simus ipsen
tiendi ⁊ 2m̄ cor 11to omes astabimus ante tri
bunal xpi In hac hora tria sunt ferme
danda hostis cōstiencia iudex hostis
accusans. cōstiencia attestans. iudex ex
aminans ¶ Quinta ydria tres habet
metretas ¶ Si cogitetur ignis fituri ex
istio. vermis cōrosio. ⁊ utrūq; etūtas.
ysa vltio. vermis cor non morietur ⁊ ignis
non extinguetur ¶ Sexta ydria habet
tres metretas si apprehendatur quietam
beatitudinem habituri simus in fru
ctione beatissime trinitatis. vbi habebi
mus potentiam. sapiencia. ⁊ claritatis
affluencia. vt simus plene roborati
illuminati. ⁊ inflammati ¶ Alie sex
ydrie sunt sex etates hominis. scilicet
infancia puericia adolescencia iuue
nis virilis etas. ⁊ senectus. Prima etas
in infancia. quasi in quodam limine
libris oblionis obruit. et nos ve
demur in posterum. nec vestigia sui vlla
relinquat 2a in puericia puer a limine
oblionis ad sensum exens p sapiam
erigit. ⁊ p conscripsiencia mundum
⁊ despgit. ¶ 3a in adolescencia puer
cohibicione disciplis circumdit. deinde
precepta informat. ⁊ consilio regit ¶ Qui
ta in iuuentus iam seruire cogit. ⁊
regnum subicitur. vt p timorem humā
num despat diuinum ¶ Quinta in
virilis etas post timorem hominū ve
nit ad diuinum ¶ Sexta in senectus
quasi mortis conscripsiencie. ⁊ tisit ho
mo in nouā seculā. sic humanum genus pri
mum oblionis obruitur est ¶ 2m̄ in cri
ficatione turris elatum ⁊ in diuisione
linguaꝝ dispsum ¶ 3o in abrahā circū
cisum. In moysi pceptis informatum.
sub iudicibz consilio gubernatum ¶ Quin
to sub regibz dnacione subiectum. qm̄

sub pontificibz religiosum doctrinam ⁊ sb
gratia illuminatum. Sic sex ydrie sine
in sitientis seculi fine in secum sui vino
hominis. aquis implent. sine in vinū
conuertunt. aquā ab omi crate iudicii
diui abissus multa multa enim optatus
est deus ab inicio seculi ⁊ vsq; in finem
optaturus. quosdam iustificando. quos
dam obdurando. hos deserendo illos assu
mendo. hos illuminando. hos exercendo.
hos floreret punitendo ⁊ ad finitam
penam adiudicando. hos depiū pla
endo ⁊ ad optatum gaudium restituē
do ¶ Deficiente vino ydrie aqua re
plent quia cum in vita hominis delec
tationes carnales deficiunt diuine con
solationes succedunt. que quidem incipi
entibz suauis sapore confortant. placen
tibz sub ingo diu. amplius dulcescunt
quia tunc aqua in vinū conuertitur. qm
in mente hominis cupis dei ysa laboran
ti primo non sapuit p spualem degus
tationem postea dulcescit. pauc. autem al
legat. b. de sex ydriis sub his verbis
Sex ydrias arbitror esse sex observatio
nes. quas ad purificandum corda sua
patres instituerunt ¶ Prima est com
mendacia castitatis. qua dicit. quicquid
ante luxuria inquinabant ⁊ venenum
my vt ysa maculabat cibos. abstinen
cia mundet ¶ 2a segniciem quoq; cor
poralem multas continuā sordes cum
sententiam dei. qui sudore vultus tui
non alterum. vestris panē tuo 2pt hoc
tria ydria nobis apponit. vt sordes in
laboze mundum diluant ¶ Quarta
ydria vigiliaꝝ observantie est. qua de
surgentes ad confitendum non tardan
tes non benas ptm̄ temporis vedimus
inq; lingua etiam nos multiplicat in
quinauit. ideo necessa est ydria quā
sit silencium ydr est custos religionis.
in quo est fortitudo nra ¶ Sexta ydria
est disciplina. quando nos non nro ar
bitrio set alieno committimus. vt dedeatur
quicquid indisciplinate viuendo deli

quinq; ¶ Aqua qua ydrie sunt im
plende est timor dñi concipiscentiam
extinguens. sicut aqua ignem ¶ Jn
bentur ydrie implere aqua. vt ob
seruent mandata dñi in timore quo
mutant in vinū cum timor expellit
a caritate. & implent vinū feruore
spūs & iocunditate deuotionis. quid est hoc. ad.
quod dicas die alibi. alli sollicite de vino
penuria & tu dicas implete ydrias aq.
illi de poculis inebri animā cogitant.
& tu phipis vt ydrias aqua implentur
que plus ni vsum ablutionis sumit
qm iocunditatis. sic. suspiriū Jacob
ad rachel amplexum primo supponit
lie. & nubes aqua implens ydrias quo
ens dest vinū. illi deuotionem deside
rant. vinū requirunt. feruorem fugi
unt. sed non dum venit hora ¶ Implete
ergo ydrias aqua. Jncunde timorem.
qui mundandi sunt a timore vt ad
caritatem perueniant. & dicunt a timo
re tuo dñe concepimus & peperimus spū
salutis ¶ Jn matrimonio. ad. .al.
medium quod est inter deum & homine.
sicut enim in matrimonio carnali est
triplex bonū. bona que est p consensus
animor. 2m quod est p cōmixtionem cor
por. et 3m quo est p indiuisibilem cohā
bitationem. sic in isto spū substantiali
matrimonio illa triplex bona reperiun
tur cum xpūs copulatus ecclie p spe
tuam caritatem. Osee. 2. Jn caritate spe
tua dilexi te. attraxi te miserans. p na
turo cōformitatem hebr. 2o. assūpsit em
angelos apprehendit sed semen abrahe ap
prehendit ¶ et p inseparabilitatem vbi
cūq; ego vobiscum sum omnibus diebus vsq;
ad consummationem seculi. misericordia eciam
natura diuina separata est ab humana.
Jmmo eciam in morte deitas erat cō
mixta carni in sepulchro. & aie in limbo.
¶ Quare aste celebrate fuerunt in bto .glo.
Johanne sicut dicit. sup illo ay. 22. Si
mile est regnum celor hominum regi
qui fecit nupcias filio suo. hic autem

nat xpi nuptias administrans nu
ptis. et multi xpi discipuli ad has nup
cias. & ad fidem vocati fuerunt. qui his
impletis aqua in vinū dñi. aqua xpo
incarnato. carnali & quodammodo insi
pidus intellectus legis antique. in spi
ritalem intellectum multum stipidum
est mutatus. Unde sex ydrie sunt quinq
libri moysi. & qui tunc aqua carnalis
sensus impleti. nunc vinū nobis bonū
set eciam optimū ad spūalem edificatio
nem administrant. ¶ Et ydrie sicut .ad.
in istis nuptiis vinū bonum vsq; ad vltimū
est reservatum. ymo in aliis vinum bonum primum ponit. & deinde
quod detrius est. sic communiter spūaliter
xpo. primo asperitudinem tribulatio
nis patiunt. & deinde dulcedinis spi
ritalem amplectunt. sic qui mundo
vel carni adherent p delectationem primo
momentaneam & fugacem dulcedinem
gustant. set in fine absinthio potant.
Prima ps patet ex precepto trali vbi
sic & dixit eis. ihs haurite nunc. vbi
post miraculi efficaciam subdit. et ferte archytriclino. vinū
deinceps. ymo vinum aliud ex aqua fac
tum quantate copiosum. ideo dicit haurite nunc. i. habundans sumite de
vino iam facto. & ferte archytriclino. i.
principali inter conuiuantes
in triclinio. sedis angl. ¶ Est autem triclinium domus habens tres ordines discubencium altitudine distantes inter se. Unde
archytriclinus dicit. qui perat commu
nio ordine trium mensarum. vel dicit
archytriclinus princeps trium ciuitatum.
Unde potuit esse qd domus illa fuit
pua stricta & non lata. qpto quod oportu
it in ea esse tres ordines mensar vel
unius ordine quodam se habentium.
Unde non est intelligendum sedm quod
hic qd archytriclinus dicit. princeps domus
vel ciuitatis. si forte quia fuit princi
palis inter discumbentes. sedm ordinem hic
dicit archytriclinus. postmis ministran
tium. qui sibi constitutus fuit vt ser

.qo.

.qmo.

.Al.

nitores ordinaret ⁊ principalliores collocaret in domo illa tricliniatta vel in illis tribz mensis. Unde sicut crisos non comedebat cum communis. Querit enim crisos quare dns precepit vinum fieri vocans architriclino qui alicui de communis vel sponso ⁊ videt. qđ ille cui ciuꝰ committit vel ordinacio communis non commedit usq; post alios ⁊ ideo distrectior fuit ad iudicandū de vino qui communo qui fuerunt vino repleti. Unde iussit illi vinū fieri et veritatem cognitam aliis indicaret. ¶ Deest et tulerunt scilt ministri secundum preceptum dni. set quare non dixit ei ministris et narrarent architriclino qđ ipe aquam in vinū convertit. videret crisos qđ ppt suam humilitatē. quia nemo humilis ꝓdicit facta sua. et autem gustauit architriclinus aquam vinū factam ⁊ non sciebat unde esset. scilt illud vinū. ministri autem sciebant qui hauserunt aquā. vocat sponsum. architriclinꝰ credens qđ ipe sic fieri precepisset. quasi ipm arguens ⁊ sue hominitatem commendans. Omnis homo qui scit recte ⁊ ordinate dirigit omnium primum bonum vinū ponit scilt in mensa primum vinū. ⁊ in principio communius. ⁊ cum inebriati fuerunt ⁊ repleti tunc id quod detius ⁊ minus bonum scilt ponit. nam ppt opilationem medio cellulo capitis ex vapore resoluto ex cibo ⁊ potu in fine prandij non sapit vini bonitas sicut in principio. Et dicit expte. ¶ Tu autem seruasti vinum bonum usq; ad hora ⁊ usq; ad finem communis. cont. gentilem consuetudinem ⁊ ordinem naturalem. Unde ex hoc patet qđ optimum fuit vinum. Et est notandum sed crisi. qđ gentile est omnibz miraculis xpi quod ad nobilius transiuit. sicut natura possit. Unde si restringat visum vel auditū.

senty melius facit sicut natura facit. vt facere posset. Unde sicut iste processus sic scribit expositor. Omnis homo primum bonum vinum ponit ⁊ c. Omnes namq; carnales in presenti que sunt delectabilia. Sed qđ detius est. quia finis illoꝝ malus. Deus vero vinum bonum seruat usq; in finem. Et ppria sunt bona que in presenti tribuit in compatione futuroꝝ que latuerunt est in eruditione. Sunt amores namq; mundi ⁊ amoꝝ dei hec est differencia. qđ sicut mundi amor in principio dulcis esse videtur. set finem habet amarum. amor vero dei ab amaritudine incipit set ultima eius dulcedine plena sunt. Unde pulcherrima similitudine euangelicus seruo nobis ostendit cum de sponsi nuptijs dicit. Omnis homo primum vinum bonum ponit ⁊ c. Omnis homo ⁊ carnalis. primum bonum vinum ponit. quia in sua delectacione falsam quandam dulcedinem sentit. set postquam furor malus desiderij mentem inebriauit. tunc id qđ detius ponit. quia spiritualis consolacionis mentem quam quis delectat gustat. Et sic cum dulcedine misebimus ⁊ extrema gaudij luctus occupat. Sic hereditas cuius ad quam festinat in fine benedictione caruerit. quia qui amat diuicias finem tunc non capiet ex eis ⁊ c. Nouo difficile namq; imo impossibile est. et presentibz quis fruatur ⁊ eternis bonis. et ⁊ veritatem hic ⁊ illic mentem implere. et a deliciis ad delicias transire. et in tribz ⁊ in celo gloriosis stupeat. Restet ergo nobis dns non sedeo in consilio iudaicum ⁊ eoꝝ qui fictum non cognouit. ¶ Restet nobis adhuc non sedeo. set semper dei sententiam formidabo. ⁊ cum zpheta dicendo. quia mihi anxietudine repletus sum. ¶ Gaudeant illi lusibz. nobis autem bonum sit adherere deo ⁊ ponere spem

nvalm̃ nñ cessauerit obprobrijs et expectare sentenciam nñdeis. quo vero ordine monstrabit deus amatornidinem ad celestem conuersacionem temporalem nñstar fluentium aquarum Gregorius Hyemps nñ celestis postremo diuinum bonum porrigit. Dum meritem quatin sñt dulcedine amoris repleri deposcunt. quatin quis compunctione tribulacionum animi vitari sñt. vt post gustum amaritudinis. bibatur suauissimum poculum caritatis. sic etiam gentilis secundum phos volentem virtuose agere oportet primo cum difficultate quadam studia attemptare. et cum adquisierit virtuosum. optabit cum delectacione. vnde delectacio numerosse opandi signum est habitus generatim ¶ Prefatum miraculum fecit xpus ihc ad suam gloriam manifestandam et discipulorum fidem roborandam. ista conclusio patet ex verbis finalibus hui⁹ euñgelij. Obijcit hereticus hoc fecit miracula signorum ihc et ubi post miracula manifestacionem hic ponit discipulorum in fide roboracionem. et sic glie vel potencie manifestacionem dicit g. hoc fecit miracula signorum ihc. qd est dictu. hoc signum est miracula signorum a xpo factorum publice coram discipulis suis qd fecit ihs ¶ Nam etiam est qd multa signa xpus fecerit sicut de virgine nñsterio. magos stella ducta de oriente. spm sanctum in columbe specie sup se recipiendo. xl diebus sine omni cibo ieiunando. istud tñ signum fuit primo coram discipulis publice factum. effecit autem hoc signum in chana galilee et manifestauit gloriam suam. et manifestatum est potencialem deitatis sue. et credidernnt in eum discipuli eius. non quia antea crediderint. si fides eorum huius miraculo tali amplius confirmata et roborata fuit.

Quia descendisset ¶ Gesta fuit ihus de monte secum sancta cum turbe multe. et ait

Immediate quasi ante hoc euñgelium principalium sermo post. quem dñs ihūs fecit in hoc mundo. sermo vite dñi in monte suis discipulis. et in campestribus quasi in littere montis. postea turbis factus consummat. vnde sicut in sermone illo dominum virtutem ostendit in verbo ad confirmacionem fidei turbarum. erat enim doctus sicut potestatem habens non sicut scribe et pharisei vt immediate ante hunc proximum scribit a matheo xiij. cap. in fine. sic vt ex proximo huius euñgelij satis patet eandem virtutem facto ostendit in miraculis potentie operacionem ¶ Nec est ordo miraculis a xpo factorum et a mathico relatorum sine causa ¶ Ipso quo scriendum qd corpus ab anima triplici vi secundum phos regulatum. scilicet vi naturali que maxime viget et operatur in venis. cui⁹ corruptio citissime sequitur est. inanies a venis et diminuta in cerebro. regimen igitur corpus ab anima vitali. que viget in cerebro et operatur in nervis sensum et motum. cuius corruptio est paralisis ¶ Regimen tñ vitale. que a corde micat et operatur. est calor naturalis predens ad artrias. ad cuius corruptionem pertinet febris ¶ Pertinet autem ad primum proximum ex proximo huius de quo agitur curacionem primo de curacione lepre. Secundo paralitici. Tertio de curacione febris. Quinto quando cum autem intrasset capharnaum. et febricitantis immediate post hoc euñgelium ibi cum venisset ihs in domum petri ¶ Prima curacio facta est per tactum et verbum. 2ª per verbum tantum. 3ª per nutum tñ ¶ Primam curacionem fecit voluit rogatus ab infirmo. 2ª rogatus ab alio. 3ª rogatus a nullo. et patet ordo secundum maiorem difficultatem morbi curandi. quia lepra minus curabilis. deinde paralisis. vltimo febris. secundum secundum communicabilitatem. lepra enim de morbi cum subiecto et tempore. paralisis non subiecto. sed tempore. lepra subiecto. set non tempore. ¶ Patet etiam

corp⁹ pegrē vi 3ª.

ordo istaz miraculoz quantum ad sen-
sum misticum ¶ Primo sanat
Judeum lepsum z gentilem sequitur
z socrum petri quantum ad religiosaz
ordoz ¶ Primi enim credentes fue-
runt de iudeis. Secundo gentiles. z in fine
religiosi israel salue fient. z istud no-
tatum in officio missa. quod officium in-
cipit a dextro. transit in sinistrum. z re-
dit in dextrum ¶ Quia enim pri-
mus in unaq via z in qualibz via. i. in
unaquaq ciuitate z in quolibz loco. in per-
tinet ad donum timoris. Item lep sig-
nauit heresim contra fidem. paulus am-
biam contra spem. iffebris est calor unu-
uralis contra caritatem. z sic gradatim exp
cedit secundum ordinem virtutis. set duabz pri-
mis curationibz in hoc euangelio recitatis.
solummodo hic dicitur. unde p istis declara-
ndis veritates aliquae sunt notande. qz
prima est hec. sicut xpo de monte de-
scendente z turba cum sequente lepr̃osus
ad eum ihm deuote accedens instanter
rogans z genua coniungens unanimiter
p tactum z mundum eundem mundauit
sic spualiter lepr̃osis ordie dno opante
emundat. Secunda ponitur in exitu hui⁹ euangelij ibi dicit.
Cum descendisset ihs de monte ¶ In
monte enim docuerat apl̃os. In latus
montis descenderat vt doceret turbas in
campum descendit z sanauit infirmos xpt
edificaturum z confirmaturum turbo
cum sequentis. unde sequit: Secute sut
eum turbe multe xpt quia sequendum
monebatur ad filiam archisinagogi. antiqz
mons a quo descenderat celsitudinem spi
ritualem celestis significat. a quia p carnis
assumptam descendit: cum semel sepius
examinauit formam serui accipiens. vt
a monte p compassionem descendit ei
humilibz manum suam ostendit z lacte
simplicitatis doctrine paruulos suos alit.
Si enim saluator in sola sua diuinitate
altitudine manifestet: principes aut
nullos sequaces haberet z q: descendit

de monte Secute sunt eum turbe multe
Et hic considerandum est qui sunt qui
sequuntur quare sequuntur vel non se-
quuntur. Omne sunt impedimenta sequen-
cium z qui sunt gradus in quibz xpm
sequi debeamus. Dico primo dicitur qd
Secute sunt eum turbe humiles videl
pone. non pharisei non scribe. non in-
gredientes domum israel pompatice. sm os
q qui dixerunt joh. vi. z nunq aliquis
ex principibz aut phariseis credidit
in eum. set turba hec. que non nouit
legem maledicti sunt credentes in eum
set optanda est hec maledictio. Ergo spon-
te humiles. sponte pauper. sponte obe-
dientes. sponte patientes. descendentes
ihm sunt veri imitatores veri imitan-
sunt eum plenius qui post ihm am-
bulant. ut ypocrisi z vanam sicut veri
discipuli xpi sequunt. et p constan-
tiam sequele p̃sentis. qua resurrectio
futura manifestatur in eis. Se-
cundo non xpt caritatem. non xpt doc-
trinam. set xpt quietem temporalem aut
sanorem hominum aut corporis curatio-
nem cum sequuntur. quibz dicit joh. vi.
Amen amen dico vobis quereritis me
non quia vidistis signa. p quibz stulti
michi credebatis. set quia manducastis
ex panibz meis z saturati estis. sic ut
ri vos hodie huic sequunt non xpter
ihm z salutatorem. set vt bene sit eis
temporaliter de quibz xpm ait. Qui
amauit animam suam in vita xpi. i. in p̃senti
benedictum confitebitur tibi cum bene-
feceris ei. hij in p̃sens deum laudant.
set in adversis blasphemant. tempore pa-
cis bona petunt. set tempore tempe-
tationis recedunt. xpm ascendentem
z in celum exaltatum sequi volunt
set descendentem p compassionem z hu-
miliationem fugiunt ¶ Tercio qd sequun-
tur. quocunq; iret ad nuptias cum se-
cuti sunt. ad passionem festinantem seq̃
dedignantur. z hoc quidam non sequi
xpm set pro voluerunt. Dum gloriam

ꝙ xp̄us ꝓhibuit ante tempus voluit.
Quid vero sit aliud mandatum tradit
beatus Aug̃ cum dicit ꝓma Io. 2° ¶ Qui
dicit se in xp̄o manere debet sicut ille
ambulauit & ipe ambulare. ¶ Septē
vero vt dicit quidam expositor a sunt
a bñar̃do sancti impedimenta quibꝫ a
mandatoꝝ obediencia vetant. ¶ Pri
mum impedimentum est occupacio ḡ
nis. & ipa necessitas hui⁹ miserie corporis.
ꝙ Dum modo somnium modo cibum
modo vestem & alia ḡ similia quierit. hui⁹
habemus quam frequenter nos impediat
ab exercicio spūali 2° loco nos impediunt
curas cordis. vt est letitias. suspicio. in pa
cientia. iracundia. auaricia. laudis & simi
lia. que in nobis cotidie experimur. 3ⁱⁿ ve ꝓ
impedimenta sunt hui⁹ scilꝫ ꝓsperitas.
& aduersitas. Dicit enim corpus quod co
rumpit aggrauat animam. sic deprimunt
etiam terrena habitacio sensum multa co
gitantem. ¶ Quintum impedimentum
ignorancia vel est. cum in multis etiam
peccatis nos culpabiles ignorem⁹ quid ad
laudem dei & correccionem nri agere debea
mus. ¶ Sextum impedimentum est aduer
sarius noster diabolus. qui tanquam leo rugi
ens circuit querens quem deuoret. ꝓma
pellit. atq; vtinam in sex tribulacionibꝫ
istis lib̃ remanemus. sic ꝙ in nullo non tangat
nos malignus. que est in falsis fratribus.
vtinam enim soli impugnarent nos ma
lignis spūs & nichil nocerent homines ꝓ
uocatis exemplis. ꝓsuasionibꝫ importunis.
sermonibꝫ adulatoris & detractoris. atq;
alijs multo modis. et ex istis patet ꝙ ne
cessarium nobis sit vt aduersus hec septem
pericula hec quibꝫ totiens impedimur
ꝓfonius cū spūs auxilio subleuemur.
Q̃ ne vias hominū demonū vel angelo
rum ignorem⁹. & hec vie breuit̃ sunt no
tande. hec filiꝫ ade in nostro & cupidi
tate secundum triplicem ꝓsumim⁹. ab vijs
q̃ siquidem dicimur & ab vijs trahim̃.
Et necessitas spūalit̃ cuipiam tribuenda
est. Set quis hominū ignorat ꝙ necessitas

Via hoīm. 2.

hominum multiplex sit. si quis sufficiat q̃
sit multiplex explicare. ipa nos docet ex
periencia. ipa vocacio dat intellectum. In
hijs quisq; docetur. quid necesse het eligere
ad dominum. non de necessitate. set de ne
cessitatibꝫ meis ergo me. nec modo ab
hac via necessitatis set potius a via cupidi
tatis quilibet optauet educi. Q̃ quidem
ex duobꝫ malis longe melius est in ne
cessitate q̃ in cupiditate. multiplex
illa set ista amplius ꝙ cum modum in
no bñ cum modum mittentur. ¶ Deinꝫ
hec due vie quo videmur hominibꝫ bone
finem non hent nisi cum deuigrant in
ꝓfundum miserie. De his hominū vijs
intelligi potest illud ps̃. Conturbacio & infeli
citas in vijs eoꝝ. In cupiditate cum est in
felicitas & non felicitas. Si enim aliqm
videatur esse in terrenarum rerum af
fluencia felicitas. eo ipo infelicior est quo
vehementius & affectuosius ꝙ felicitate
amplectit infelicitatem. De filijs hominū
ab hac felicitate falsa & fallaci de qui dies
da. Dines sum & inuenis ego. & nescis q̃
tu es & miser & miserabilis.
¶ Inter viam autem necessitatis & cupidita
tis hec differencia est. necessitas omnium
ex corporis infirmitate. cupiditas ex cor
dis media & oblitione ꝓcedit. Idcirco cum
alicui mendicat anima. quia oblita est
cuidere panem sum. vie demonū
sunt ꝓsumpcio & obstinacio. Considerem⁹
enim demonū principem qualis est. & Via demonū. 2.
tales sunt domestici eius. Considerem⁹
vias eius principia. & videbim⁹ q̃ in
ꝓsumpcionem statim ꝓlicit. dicens ysa
ie sedebo in monte testamenti & ero simi
lis altissimo. O mira temeraria & horrenda
hec ꝓsumpcio. ymo ꝓsumpcio de
monis. set non mira. mira obstinacio est.
quia superbia illoꝝ astendit semp & non est
illis cognicio. Oīa cum cognouerint nolue
runt. a via ꝓsumpcionis inciderunt in
viam obstinacionis. ¶ Quicunq; vero
sectant vestigia demonū ingrediuntur
has demonū vias. hec autem est tota ad

. S.

cuñ 2m lm

neciſus nos aſſuetudo ſpualium uequi
cia. ut nos ſeducant. z uadant in vi
as ſuas. Et deducant in eis. z ꝓducat
ad finem qui paratus eſt eis. Et hoc
videndum eſt ꝑ quos gradus deſcendit
peccator in has vias. primus gradus
huius deſcenſus eſt diſſimulatio ꝓpie in
iquitatis. ꝓprie miſerimitatis z inutili
tatis. Dum ſibi ꝑcus. ſibi blandiens. ſi
bi ꝑſuadens homo. aliquid ſe eſſe dum
nichil eſt. ſuam ſe ipſe ſeducit. unde ſe
cundus gradus eſt ignorantia ſui. ubi
enim in primo gradu inutilia ſibi te
nuit. ꝓpria fugit. ſuperbit. Et vulne
rata non videat. qui ad hoc ꝓprium te
cerit. ne videat. Ex hoc tandem fit. Et
alio reuelante. vulnera non eſſe conten
dat. ſed cuncta in verba malitie ad ex
cuſandas excuſationes in peccatis. et iſte
eſt tercius gradus. Valde timendus ꝓſup
gnon. Quid enim mali actuare non
verentur qui ꝓſumunt z defensare. Et
gradus vel potius quartum ꝓpium
contemptus eſt. quemadmodum ſcrip
tum dicit. Impius cum in ꝓfundum
malorum venit contemnit. Ex hoc ergo
magis ac magis erigit ſup eum pu
tens os ſuum. Dum videt hunc ſuum
contemptus tradit impenitencie. z ꝓ
impenitencia obſtinatio firmatur. et ſic
cor durum z induratum nec deum ti
met. nec hominem ueretur. Qui ſic
in omnibus vijs ſuis adheret diabolo. manu
feſte factus eſt ſpus eius cum eo. unde
vie hominum de quibus ſup dictum eſt. ipſe
ſunt de quibus dicit. prima cor z tenta
cio eos non apprehendit niſi humana.
Et quia humanum eſt peccare. diabolum
ꝓfitari. z conflictu huiusmodi ꝓpria
bolica temptatione apprehenſi. in unita
tem diabolicam transformati. Et Qui
autem ſunt vie angelorum narrat ipſe
met xpus dicens Joh primo. videbitis
angelos aſcendentes z deſcendentes ſup
filium hominis. Aſcenſio igit z deſcen
ſio vie angelorum ſunt. Aſcenſio xpi de. deſ

vie angelorum

cenſio vel ꝓcurſus condescensio xpi. nos. be
ati cum ſpus aſcendunt ꝑ contemplacio
nem dei. deſcendunt ꝑ compaſſionem tui
et cuſtodiant te in omnibus vijs tuis. aſcen
dunt. ad viſionem ſui. deſcendunt ad miſſionem vel nutum eius. qui
angelis ſuis mandauit de te. ut ꝓ
ce. tu vel deſcendendo gloriam viſionis
fraudaris. quia ſemper videre faciem
pris. Et vie xpi alie ſunt miſericordia
z veritas. mixta illud ꝑ. Universe vie
dñi miſa z veritas. Ad ſingulos enim
qui eum recipiunt venit xpus in miſe
ricordia z veritate. Ubi enim cunctis
fuerit de una ꝓſumptio de miſeri
cordia z miſeratione. ſi fuerit oblitus de
iuſtitie vel unius veritatis. non eſt ibi
deus. ſicut nec ubi nullus timor vel
timor ex recordatione veritatis. miſe
ricordie recordatione ꝙ
conſolatio. Nam nec veritatem tenet q
miſericordiam. ubi vero eſſe non recog
noſcit. nec vera eſſe miſericordia po
teſt ſine veritate. Quam ubi miſa z ve
ritas obuiauerunt ſibi. ibi ſeſe iuſtitia
z pax oſculate ſunt. Nec abeſſe poteſt
cum factus eſt in pace locus eius. hec
ſunt ergo itinera de quibus abraam
dicit. Universe ſunt. calles meos
ab omnibus erroribus eius. Vie ergo qui
xpm ſequi debemus ſunt veritas ejus
que ad nos. z una que ad primos. pri
mam ſufficienter docuit xpus in monte.
z ſecundam. ſubueniendo miſero. exemplo
ſuo in gallo. ante ingreſſum ciuitatis.
ſed hic videtur una. ꝙ in hoc loco z iu
cam duo eſſe contraria manifeſta
hic enim dicit. ꝙ cum jheſus deſcen
diſſet de monte leprum mundauit.
Iuce dicit. ꝙ cum autem lepram cum
eſſet in una ciuitatum. ſed ad iſtud
rondet gorram. allegans gloſam dicen
tem. ꝙ poſt deſcenſum de monte ali
quid fuit intrinſeci antequam intraret
in capharnaum. z in illo intrinſeco fa
cta ſunt ſanatus leproſus. ꝙ ante hic ponit. ſuam

vero dicit cum esset in vna ciuitatum
strictr capharnaum. quia pro illam erat
quando factum fuit quod hic sequitur.
circa lepsus veniens ⁊c vbi ostenditur fi
dem ei⁹ ihu instanter et pro eo rogantis
que patet ex hoc qđ accessit fidelit. hu
milit. ⁊ simplicit. ⁊ sic accessit ex toto se.
primo cum fide vidit. p quo dicitur. ⁊
circa lepr̃osus veniens non tam passib⁹
corporis qm̃ fidei meritis ⁊ humi
litatis corporis. vnde subditur. adorabat
cum. vt̃ primo dicit. genuflexo huic q̃
additur qđ credit. ⁊ vtr̃usq; verum est.
primo cum genua flectebat ⁊ postea
sic padit in faciem. ☞ Origen. qđ hu
militatis ⁊ pudoris est. vt cum ihu xp̃o
de sua vite macula erubescat. set confes
sionem verecundia non repellat. ostendit
sublimis. remedium postulantis. q̃
omnia humilitatem iudicant ☞ ⁊c cui quis
ordine. dicens. dñe si vis ⁊c hic q̃to exp̃s
sius dicit. rogabant enim dicens. vbi au
tem pmissa q̃ concurrunt nichil adeo
negatur. strictr fides iste primus postulet
in fide nichil hesitans. humilitas ei⁹ q̃
ois humiliantis se nubes penetrat. ⁊
hic q̃ pene in oratione ⁊ accipiens ☞ Al
legant autem isto lepr̃sis in ihm ⁊ in
clinatum ipsius ad suam petitionem. si
licet equitatem. bonitatem. ⁊ potestatem.
equitatem enim dicit. dñe ad quem strict
pmet ex equitate subiecture sue suis
sup ⁊. ob hoc qđ omnia dñs es ⁊ omnib⁹
te prono facis. bonitatem in hoc qđ subdit
Origenes inquiens qđ eius volumtas sit
bonitas ⁊ thi ⁊. Omnes quos ois homi
nes salvos fieri. potestatem in hoc qđ
additur potes me mundare sup ⁊. subest
tibi cum volueris posse. fides ergo lepro
sum inclinauit potestatem medicum. humilitas
equitatem. oratio bonitatem. ⁊ ideo scan
tu est curatio de qua sequit. Et exten
dens ihs manu tetigit eum dicens
volo. mundare. ⁊ confestim mundata
est lepra eius vbi tangunt concommuni
ca curationem. primo modus. secundo ef

fectus. dicit ergo. et extendens ihs ma
num suam. qđ fuit signum liberalita
tis contra anaros. qui manum suam
apuit inopi ⁊ pauperi suam exten
dit ad paupem. tetigit eum. qđ
fuit signum magne humilitatis q̃
sinibus dicens volo. qđ fuit signum
pietatis cont̃ immundos mundare. qđ
fuit signum potestatis cont̃ incredulos.
Crisos. non sit tibi cura est lepra curata ⁊.
set ex quo misit. vt ostendatur. qđ non
tetigit qm̃ lepra fugabam. set vt solue
ret legem. i. legis cimonias. sola autem
volumtas fuit causa curationis. precepit
autem qm̃ astantes ni pr̃ omnia que
cunq; voluit. dñs fecit. vt videt. qđ q̃
nullo lepsum tetigit. cum tactus lepsi
ni lege leuit. cui⁹ phibebatur. ☞ pe au
tem non venit legem soluere. set adim
plere. vt ait apr̃s. quem soli volumtate po
tuit sanare. vt patet ex pmissis. g̃ manu
stra tenuit. ad primum dicendum qđ ihs
non erat subiectus legi. vt dñs legis. nec
tamen venit soluere legem quantum
ad obseruantiam spialem. set tantum
quantum ad ritum ceremonialem. vt
sinxius dicit. Crisos. ☞ ad secundum. qđ
tenuit enim. non quia aliter sanare non
potuit. set quia magis decuit. tu. qm̃
exemplum humilitatis et strictr doceret
nullum qm̃ maculam corporis esse pe
nendum. tum. qm̃ ostensionem sue
potencie. qui non timet set tollit legis
contagium. non enim
quia lepra potuit. qui
eam qm̃ potentia sanauit. tum. qm̃
destruendo eius hereses manichei. qui di
cit apm̃ habere corpus fantasticum. ⁊
p consequens tangere non posse. vnde
in pmissis pressi sunt multe hereses
confutate. nam. sedm ambrosium su
p pmissis tetigit. ihs ⁊ fact. tangit. cultr. im
pur. tangit. contra manichenum. et dic
tum est. cultr. cont̃ fotinum qui dix
apm̃ inefficacem huc volumtatem
imposuit. cont̃ arium qui dix apm̃ esse
primo creaturam. ⁊ nichil posse impau-

do set cando g̃ in hoc qđ tetigit ostendit veritatem humanitatis ih hoc qđ dixit volo affectum efficacem pietatis ih hoc qđ dixit mundare virtutem potestatis. z hinc sequebat curatio infirmitatis. unde subdit et confestim mundata est lepra eius quia ipo dixit et facta sunt. Aug. nichil medium inter preceptum z opus. Cuy isto titulo textu Dne si vis potes me mundare z sic notabiliter turbat. crisp. sup ait opo nuzfio omelia z ¶ Non de voluntate apt ad omne bonum pata dubitat. Deus si vis set de iudicio voluntatis eius. xpus enim ait sit bonus non vult nocumenta pstare ecia si rogetur. nec expedit omnis corporalis integritas. quid ergo nesciebat utrum expediret curatio illa. nec ideo ambigebat de voluntate illius. quibus credebat eam ad omne bonum pratam. et rgam credere quidem dei nullo fidelis est hominis. sine autem indicio misericordie eius non est hominis nesi fidelis. cum constet apm apostolum non potuisse cognoscere cum dum rogarent et discederet ab eo finibus earum qui datus ei fuerat et non ex tolleret. ppt quod dictum ei fuit. sufficiat tibi gra mea. nam virtus in infirmitate pficit. ideo dixit leprosus. Hic si vis ac si diceret Credo qđ omne bonum est ph̃is. ignoro autem si bonum est michi quod desidero. hoc autem plane non dubito. si pcm credo. quia si bonum michi est. z tu vis. hic g̃ sermo non dubitantem cum ostendit de misericordia eius. set ignorantem in dicio suo eius. hec ille. ¶ Istis ptuissis p intellectu sinopsim principal ecclesiastes. sunt declarande z ptem moralem eius deinde duo cum intellectu studendum primo qđ p lepram intelligi possint spualiter hereses. vel generaliter peccatores quibus p nam declarati videndum sunt z est sup illo lemate. Homo in cui carne ortus fuerit dubius color. c. Ubi sic. lepra dicta est falsa. Unde leprosi non absurde intelligunt heretici. qui unitatem boni fidei non habentes varias doctrinas ppfitentur errores. dicit qui falsis admistentes. sicut lepra veris falsis qui coloribus humana corpa variando commaculat. Huius lepre mine minus legis latorem ser species in homine posuisse. Primam capitis z barbe scilicet z secundam cutis corporis z carnis quartam cutis corporis z cicatricis. albo ad ruborem quintam oculi z cicatricis. sextam lesionis. In capite vel in barba lepram pertinat. ipm in divinitate pris vel in ipo capite qđ xpus est peccat. Capitur enim viri xpus est. Hanc lepram hereses nullus chei. Arrianam. sabellianam. z multas lepram in barba. qui de sanctis apis male sentiunt. atq eos falsum aliquod pdicasse fingunt. sicut enim barba ornamentum est viri. sic sanctos apli z doctores ornamentum sunt corporis xpi mistici. In corpore lepram hereses qui ecclie detrahunt sicut capocratiani. qui negant carnis resurrectionem sicut nouatiani. qui nuptias damnant z peccantibz penitentiam negant. sicut eraclite qui nec alios errores regnū celor primos habere non credunt sicut eciam qui petant p defunctos offerre sacrificium. In carne z cute lepram gerunt. qui carnalia vel exteriora studere comantur sicut corinthiani. qui resurrectionem futuram in carnis voluptate existimant. vel sicut eciam qui diuturnam in fide manentibz ipius carnalitas diuturnam non posse imputari peccata. In cicatrice status oculi lepram portat. qui post cognitionem z notitiam dei z manifestam fidei gratiam a xpo susceptam. rursum in ipa cicatrice ascendit. ad aliquod indicium erroris priores. aut ad pfidiam dogmatis veteris. In alieno tunc gestat lepram. qui de anima que vera est carnis falsum aliquid existimat sicut luciferiani qui dicunt animam de carnis substantia propagatam. z sicut arabici qui animam cum corpore simul mori putant. ¶ In cicatrice oculi lepram habent. manichei qui manus abstinentes cruciati corpora sua exurunt

z p infidelitatem non mundiciam inde-
ser lepram gignunt. Oz ultius hic sciendum q̄d legis latoz ne dum spes lepro-
z colores eiusdem multos ponit. videli
pallidum rubeum albū liuidum
nigrum. flozescentem. pallida lepra mbe
cillem z fragilem fidem notat. cum quis
pdto colore integro sanguinis sanguinem
infirmitate erroris ¶ Rubea lepra men
tem ostendit infectam erroze hominū.
Alba significat hereticos vel ypocritas
qui se mundos appellant. vel qui de fal
sis virtutib; gloriant. Liuida significat in
fidelem hereticū. que cū cōtrariis
seruabere non cessant ¶ Nigra significat
finem ydolatrie denigratam consti
entiam. flozescens toto corpore significat
audaciam. qua orne genus hominū q̄
corpis totum cōtaminat ¶ Est autem
lepra que habet rubozem cum pallore
z pruritum. z significat talem qui
cum sit imbecillis animo z mendax. fa
cile in furozem prorumpit. z lenitate mu
tuum cito patitur. Pallor cum mendacio
lingue significat. rubor iracundiam
manifestat ¶ 2° p lepsum intelligitur
generaliter quilibet peccator. z hinc est quod
s. pau. q̄d p lepsum possimus intelligere
quemlibet peccatorem. curat cū quis
curabere. z ponunt septē species morbi. me
dicus curandi. z prima medicine. species morbi
sunt lepra p quam peccatum intelligi
tur. leprosus enim hoc est omnes sensus cor
poris viciatos atq; corruptos. habet cū
bisum caligmosum. auditum obstruc
tum. odoratum obtusum. pallatum mendi
cum. z ideo cibis defert. manus debiles
manus. ideo deficit in tactu. unde
sicut lepra vitiat omnes sensus corpo
ris. ita peccatum omnes vires aie spiritales ¶
Primo enim corrumpit virtutem in
tellectualem. que est quasi visus anime
sic. 2° excecant eos malicia cor. offides est
quasi oculus dext°. quo p peccatum pe
rissime excecat. 3° regimen primo regimen
xi ps. unde dicit filius jabes galaad in

hoc feriam vobis pactum fedus vt eruam
omn̄ vrum oculum dextrum. Clarus oculo dex
tero est habilis ad pugnandum. q̄ nō potest
egredi rebellare. Omnes oculi sunt opa
bona de genere. que vnusquisq; p̄ficiunt
sine fide. hebr. xi. sine fide impossibile
est placere deo. fides sine opib; extincta
cis in casu multum valet. qui enim assi
due bene operandi voluntate facilius de
ficit operandi. fide igit sine opib; potest
aliqs aliquis diabolum rebellare. opib;
sine fide. nunq̄m vincet. ab aliquo vin
cere. unde cum diabolum non possint
aptius ex opa assumamus. Oz principalit
veram fidem. eph. vi. sup omnia sumentes
scutum fidei in quo possitis omnia tela
nequissimi ignea extinguere ¶ 2° p
catum obtundit in anima vivificam
audituum. et vocem dei percipere vel
amonentis peccator non audiet ad
salutem. auditus autem in homine i
peditur aliqn ab intrinseco. sicut qn̄ ner
vi quib; fiunt spūs sensuales auditui
opponunt. aliqn ab extrinseco q aliquod ob
staculum intromissum nr̄e vocem auferentes
z auditum. aliqn ptim ab extrinseco z p
tim ab intrinseco. qn̄ videlicet p aeris cor
ruptum extrinsecus in instrumento au
ditus aliqua corruptio generat. Duplex
in anima impedit auditum ab intrin
seco cum sit in mente. z ideo surdi non
nisi a deo percipit vocem dei. sed 2° ver
tuntur ad nos dicunt z non faciunt z
ysa. xl. audiens vocem post tergum
monentis. auaricia impedit ab extri
seco. que quasi obstaculum nr̄i spūs z
vocem dei terram ponit. istam ter
ram p̄cipit deus amouere. sed 2°. di
cens terra terra. tua audi vocem
dei. luxuria impedit ptim ab extri
seco z ptim ab intrinseco. ppa concupiscen
cia intrinsecus vadit in anima. si foris
appareat p impudicos signa nutus
ce. z. fornicatio mulieris in excellen
cia oculor. z in palpebris illius agnos
cit. tales vocem dei audire contemnunt

oculo dextro cognite videre
qui eo priuat. nec oculo sinistro
p̄ ille clipeo optic. z tm sinistro
oculo cecato. ad hoc nō nisi
posset ad pugnandum d.

J.

qnia eis displicet. etc. 2 audiet hirum
ostis 2 displicebit ei ¶ 2° peccatum ob
scurat virtutem memorialem qnc
est qnasi animo obstructus. cum enim
deberet p memoriam odorare celestes
suauitates. odorat fetentes carnalitates.
ysa 3° erit p stilum odore fetor. cui deberet
habere in memoria dei beneficia. immo
primo ad blasphemiam meditat. cum tri
bulat sab etc. 2 omnis munus primi
ne memineris. Cum enim deberent esse
memores suor peccator ad penitendum
viv' illud ysa 38 (Recogitabo tibi omnes
annos meos in amaritudine animc
mee. memor est potius eor dem ad re
cidendum ¶ 3° peccatum dicitur vir
tutem affectuam vel voluntatem qnc
est qnasi palatum vel gustus anime.
qnia non sapiunt peccatori spualia 2
frena. qui 2 aia saturata calcabit
fauum. anima famelica 2 amore vite
nor repleta calcabit fauum 2 dilectu
amorem celestium. Ger 4to de qui dicit
malum bonum 2 bonum malum. ponen
tes lucem tenebras 2 tenebras lucem.
ponens amarum in dulce 2 dulce
in amarum. Illi autem malum esse
bonum 2 bonum esse malum dicunt. qui
dinitas asserunt ps bonas. quo mul
torum malor extulit cause 2 paupta
tem reputant qnam xps docuit 2 tenebras
exemplum. Illi vero dicunt lucem 2
lucem tenebras. qui opa virtuosa
tuosa. 2 vitiosa opa recommendant qui
dicit vo q abiciamus opa tenebrar
2 induamur arma lucis. Illi vero
ponunt amarum dulce 2 econtrio.
qui peligrant constantiam 5to
peccatum debilitat virtutem opatiua
que est quasi manus vel tactus vir
tutis. Dum peccatorem pigrum efficit
ad opandu qui 2 abstondit piger ma
nus sub acella 2 laborat si ad os ducat
illas ¶ 2° significat lepra peccatu qnia
sicut lepra est morbus contagiosus. sic
peccatum. sicut etiam lepr'osus sepe effi

.k.

cit lepr'osum corporaliter. sic peccator ef
ficit alios peccatores exemplum. ping.
cor. 15to Corrumpunt bonos mores col
loquia prava ¶ 3° pecus significat 2
lepram qnia lepra est morbus fetid
2 abhominabilis. 2 ideo lepr'osi ab alijs
sepant' qnia sunt abhominabiles 2 fe
tentes. 2 ideo sepant' a bonis qnia ad bon
qnia ad meritum 2 qnia ad consortiu
ad locum quidem. qnia deus e' loca fe
cit sicut celum. terr'am. paradisum. mun
dum 2 infernum ¶ In celo leprosis lepra
peccati stare non potest. qnia illo lepe
rosus nunquam 2 celo cadit non
redissimus ¶ 2° in paradiso terrestri. do
qnia lepra peccati adam expulit. 2 e
in mundo isto tales lepr'osi finaliter
manebunt. set in tenebras exient. qm
et ars pta et virtus plurea delebit
eos restat g' et in infernu qui est q'
dam lepr'osoru abhominabilis mich
dant. ysa 24 Congregabunt in con
gregacione vnu. 2 claudent ibi in carcere ¶ Sunt 2° se
parati a bonis virtutu ad meritum 2
nullam principatum habent inmor
talis militantes. 2 ideo nec diabolo pos
sunt resistere. nec 2 cadant resurgere.
nec in bono se unquo confortare. ca
melius est duos esse qui unus simul.
si enim cadent ab alio fulciet. et si
quispiam prevalerent adversus unum
duo resistunt. 2 si dormierint 2 fove
bunt inuicem ¶ Separant' etiam a bonis
mali qualitatu ad consortiu. In hac
enim vita licet sint separati quantu ad in
timum non tn quantum ad consortium.
2 qnia hic mixti sunt boni cu malis.
in futuro fiet separacio quantum ad con
sortiu. quantum ad locum. 2 quantum
ad interius ut 25. Exibunt angeli 2
separabunt malos de medio justor. ubi
patet separacio quo ad consortiu 2 inter
eos in camino ignis. 2 patet separacio
ad locum. ubi erit fletus 2 stridor dem
tum ubi patet separacio quo ad primu. Illi

cum erunt lucem ppetuo. isti in grandi
scripturio. Alias autem ptates lep
si ptuerint ad scripturam allegat joh
de qb. vixit quas pcatoz leprosi ra
onabiliter compat dicens. ¶ Quis ante
iudicijs lepra possit cognosci docemur
scimus q homo in cuius cute z carne oz
tus fuerit diusus color sine pustula.
aut lucens nutrimā z plaga lepre ad
ducet ad sacerdotem. ideo ad sacerdotem ad
ducebat. Aut cuius arbitrio si leprosus iu
dicaret separaret ab alioz consortio. In
hijs autem verbis scimus pcata diuersa
mortalia p lepre genera demonstrantur
Diuisus siquidem color in cute monstra
dicat. z hec varietas coloz significat bo
noz z malox omnium commixtionem. pus
tula idem est qđ ulcus. ulcus autem si
mul carnem corrumpit z cutem. est er
go pustula staturigo vel fons sanies pro
ducens. z significat peccatum ex quo can
sant multa mortalia genera peccatoz. Per
nutrimā lucens. notatur commissi reat
cudens signum z manifestum ¶ Diuisis
ergo coloz pdargum. Nam malox bo
noz q commixtio non est sanitas mentis
set corruptio. ¶ Nam coloz diuisionis vel
mistio veram malis peccatoz passionem
demonstrat. z hinc plangit dicens. quomodo obscuratum est aurum mu
tatus est color optimus. Dispersi sunt lapi
des sanctuarij in capite omnium platearum plan
gitur. Hic anima in baptismo mun
dealbata. z infusione sancti spus auro
pulcrius colorata. set postea diuersa
rum temptationum lepra maculata. que tiens
conscientias infecit. z obscurat. z
color virtutum optimus ab amore ce
lestium ad amorem terrenorum mutatur.
¶ Dispersi sunt lapides sanctuarij. lapides
sanctuarij sunt sacerdotes z religiosi. qui
verbo vite scriptis abrenuntiauerunt
qui non debent foras exire nec occupari
circa temporalia. set semper adhere dei
consequi. saltem voluntate z affectu.
¶ Nunc autem contrarium z dispgit

non solum in plateis z latis vijs sed in
in capite omnium platearum. ¶ Nam p re
sidentium opa mundi agunt. z ex ha
bitu vel ordine culmen honoris queunt.
z in actibz non religiosis ex religione
sibi volunt reuerentiam exhiberi. Nam
negociationibz sacris se ministerio velut
ostiu diuisos colores habent. Dum color ha
bitus regularis secularibz actionibz sor
dium. Nam hinc religionis mundi cla
mat contemptu z actibz secularibz mun
dana concupiscencia pdicat. Unde gra
ce. Unde in vobis lites z bella nonne ex
concupiscencijs que militant in mem
bris vris. z sup. z ca. Qui zelum amari
vium habetis z contentiones sunt in cor
dibz vris. nolite gloriari z mendaces ad
uersus veritatem. non mentiri. ¶
in him vel cauetere ordinis vel re
ligionis cum qua religioni conueniant.
set de colore diuiso deleat vt leprosus.
¶ Volens etiam qđ quasi de fonte sanies
pduci. peccatum vt vitium est significat.
ex quo pcedit peccatoz seuera pgenies.
De quo mortalis intelligi potest illud job
2o. Egressus satham a facie dni percussit
job vlcere pessimo a planta pedis usq
ad verticem capitis. Hec autem fit cum
diabolus a dno pmissus a minus usq
ad maiora pruriens totum corpus
mentis illatis temptacionibz lacerat. z
tunc vnicum restat remedium quod se
quitur. qui job testa sanies radebat
sedens in sterquilinio. testa asperatem fit.
testa ergo radebat. non tergebat sanies
lintheo. testa radere. est fluxus illicite
cogitationis z sanies prauie operationis
asperate penitencie pruriendo resecare.
vel testa est mortalis infirmitas. qua
tenet manum qua cum p oculis semp
habet testa ergo sanies radere. est
carnis pensando infirmitatem delecta
tionis z infirmitatum putredines p
cidere. Hec autem facilius potest pcurare. q
in sterquilinio sepe sedet ¶ Operta au
tem sunt peccatoz feda z immunda cu

·m·

·n·pcm·

geries. Cedere autem humiliatus est in
Dictum in sterquilinio enim sedet qui
feces peccatorum suos considerans sum
sibi ipse fetet confunditur & humiliatur.
Cerebrum lepre signū est sucus qui p
prius in carne. sic peccati signū em
bens in omissione. cor ig in visu cog
nostruū bis & ab oculis facie cognoscit
sensatus. humanus corporis. & risus den
cium & ingressus hominis annunciat de
eo vel possimus secūm gorsiam. & septem
species lepre intelligere septem peccati
species & dam sigt in carnis tumore. fluxio.
et hec est lepra. osee 2° palipomenon
vel postquā elevatum est cor eius orta
est lepra in facie eius. In cyrothone ini
quitatis. hec est lepra simonis. m° 26° Cū
esset ihc in domo simonis leprosi. In pos
terioritate aurida. hec est lepra moysi. ex
qui cum misisset manū in sinū suū
sit leprosam. In primogenito gulā. hec e
lepra ozie. qui in templo domini pontifex
ce regum septimo. In putredine in
quisitā. & hec est lepra marie. num 12. qui
12 putredo ossium inquisitā. In fetore anelitus
sinistra. hec est lepra iob 2° regum 2°
Dicto de morbo lepre. dicendū est de eius
curatione. ex qua patet peccatum me
dia vel ultra. unde hic notandum. corporale
lepre quinq; modis curatam legimus
in scriptura. primo p ablutionem unde
dictum est naaman. 2. regum. 5. lauare
septies in iordane & recipiet sanitatem
caro tua. et significat hec loco contri
onem & lacrimas effusionem. in ps
lauabo & singulas noctes lectum meū
lacrimis meis 2° p ostensionem. hec
ut dixit dns de lepra ite ostendite
vos sacerdotibz. & significat confessio
nem in ps dixi confitebor adversus in
iustitiam meam tibi & septuagesimo sic
unde patet de miriam & septem dies
exclusiva septā. & sigt circumcisionem
sine multis medicinis. est non mor
tificatio mentionis. & quam religio
significatum. sic cum manus mensi qua

se sunt astricta leprosa apparuit. nisi
iam reposita curata sunt. exo & sic cau
in seculo & peccatum leprosi spualiter pe
ligrinos ingressum sunt curati & sit
curatio & tactum. sicut hic. Est autem
modus qui triplex tactus. unus plene
corporalis. qui bo sunt. quod tangit et
quod tangit est corpus. et talis eram
tactus in xpo fuit valde virtuosus. sic
omnis turba quaerebat eum tangere
& ex hoc est primus corporalis & prius
spiritualis. in quo quod tangit est corpus
quod tangit est spūs. & iste est tactus in
bulationis inflicte. Job primo. tange os
eius & carnem eius. tactus est pure spūa
lis. quo spūs a spū tangit. & dicit tactus
inspirationis divine. primo Regum. 5.
Abigt cum dauid ps exercitus. quos deus
tetigit corda. Isto modo tactu primo corpali
& primo spirituali sunt tactus hic lepro
tactu pure corporali. quando manus
eius carnem tetigit & immundum. tactu
pure spirituali. quando deus ei salubrem
firmum infudit. mediante quo. & anima
tem corporis & animo inspectabant. et
hic notandum quod leprosum dns tetigit et
in tangendo manū extendit. ut supius
dictum est extendit manū suam & tetig
cum dyabolus dm aliquando contrarium
est set tempore gre ad misericordiam est
extensa. & qui ihesu implorat salutaris
vel salvator & salutem tribuens. necesse
esse videt. et sanct quem salus tangit.
prius cum fundos in sterquilinio pontifi
ces dicat. pri 2° vocum & remissis ex
tendi manum meam & non sunt qui
aspiceret dyabolus magis xpi in cruce
cubitum preparabat. et cum esset cubi
tum medicina. extendit ergo misericor
dia manū huic ut leprosum precatum
misericordie sanct & elevet de immun
dicia fetoris. et tu quod extremo demonia
signū est. iuuagis eligunt misceri in abo
minabili lepra pontesterne & in sterquili
nimundicia residere. q̄m p extensionem
& tactum manus dm subleuari q̄ ipse

quomodo spialit leprosi sint mundan
di videndum est qualit cum lepr̃osis mu
dam reputentur sit agendum. p quo no
tandus est textus leuit xiij. vbi sic dicit.
Omnium maculatus fuerit lepra et
deformatus ad arbitrium sacerdotis habebit
vestimenta sua dissuta. os veste contecta
mutilum nudum ac sordidum se clamabit
eum tempore quo lepr̃osus est. et manu
bis solus habitabit extra castra. Istud autē
exponit ysidorus sup leuit. de hereticis p hoc
modum ¶ Quod mirum videbit lepr̃osi
et exeant de castris et sedeant foris donec
mundentur lepra cognitelligit hereticos
pria debere de ecclia duci. et a spūu errozis p
genitum. et sic ad dñm reuertant. Sunt quidā
dissimus nunc aperto dissoopto et ore ob
nolito scdere iubet. lepre mundandam ex
pectans. Dissimus tunicas. i. omnib; sceleris
manifestatis aperte dissoopto et a cunctis ei
demandato videatur. Sic clausa ne vltius
inpiam vocat vel loquat ¶ Alit tn p
missum textum de quolibet peccatore ex
ponit quidam postillator dicens ¶ Om
nium maculatus est lepra. et ad arbitriū
sacerdotis manifesto ab ecclia pasus.
vel in ecclia. i. deo p peccatum dimissis ha
bebit vestimenta dissuta. quia eius vir
tutes dissolute sunt. Caput nudum. spe
galeam salutis amisit. Os veste contectum.
ne fetorem peccati loquendo diffundat.
Contaminatum ac sordidum se clama
bit. sibi peccatum confitendo ore. et ordis
intuendo ¶ Est etiam hic videndum
si non solum in hominib; set etiam
in parietib; domus. in vasis et vestibus
lepra esse dicat. in scriptura. Leuit. xiij. vbi
supra. lepra autem in parietib; domus se
cundum ysidorum. hereticos congregā
tionem significat. hinc p sacerdotem ec
clam dicit. lepra in vasis domus. p ho
minis spūm corporis dicit. lepra in fla
mine vel vestimento. peccata que ext
corpora cōmittunt. vel in ipo corpore pe
tuntur. vel vt dicit. postq. vestis lanea et
linea lepram habent in stamine vel sub

tegmine. q̃d secundū ſ. sicut secundum
stamen finiolum est. et adeo tales spūales
accipienda sunt. lepra in veste lanea p
ussitas motum est mentio asserit. que
delinquentem arguere sit. consolari nes
cit vnde quidam p ministrum semunt
et peccatores magis ad despectum quā ad
salutarem trahunt lepra in veste linea
illos significat. qui p molli admonitione
delinquentes corripere nolunt. set con
tumeliam. vel qui mollit cumunt. lepra
in stamine bina sunt anime sicut enī
stamen textrinum opus sic anima cor
pus sustentat. lepra sub tegmine sunt
peccata que p corpus committunt. Anima
enī in corpore est velut stamen in sub
tegmine. ¶ Conclusio. corpus christi qui po
tencie sue virtutem carnalium pecca
multiplia nos voluit leprosum a se
immundum sacdos se ostendere et mun
dū in lege papyrum offerre. et nos si
mundum voluit. docuit spualiter con
similia expectare. ¶ Prima pars ſ
tus cōclusionis patet expresse in lra.
vbi sic. et aut illi ihus vide ne cui
diceris. et aut mundū illi. sicut leprosū
mundato. ihus. cui nonnis acto mira est
instructio vide neminī diceris. scilicet
miraculum quod factum est // set cum
istud videtur illud tibi opa dei reue
lare. et confiteri honorificū est ¶ Ad
istud augendum dicens // videt // q̃d hoc fecit
ihus vt ostenderet non simul
gaudā esse misericordie beneficia. set ta
cenda. vt non solum abstinencia a mā
cedo pecunie. set etiam a gloria iactan
cia ¶ Alia tamen racio secundum au
baud erat facti cedens clamor. vnde
aut. quid erat necesse iactare quod ope
perebat ¶ Alit tamen videt cuspā
dicens. q̃d non simpliciter vbi bet et ne
aliquando dicat. set non vt antequā
se ostendit sacdoti istud alicui dicere.
ne forte si ante ab̃ nunciaret. audiret
sacdotes qualit illud factum fuit. et oc
casionem habites ppe odiū et inuidiam

·p·

·obo·

·Qui·
·3·

1

2

3

xpi expellerent eum de pcto quasi leprosum: non sustinentes immundatum.
¶ Set cont⁹ ista adhuc obiat: p hoc ꝙ leproso fuit pceptum ꝙ taceret: ergo fuit transgressor pcepti dimm. quia sicut dictum ay⁹ puo. pdicunt obligr. & ad istud dicitur ꝙ est multiplex p. ceptum. videlt obligacionis in quo est voluntas dni de implecione. & talia p. cepta ponunt. exo. 20°. & deut. 6. & alibi
2 sepius in nouo testamento. Est eciam pceptum pdicacionis. in quo est voluntas dni de ꝓparacione. tales fuit pceptum dni factum ad abraham de immolacione filii sui. ysaac. gen. 22. Est
3 ꝙ pceptum institucionis. in q° voluntas dni non in actu. set in aliquo alio actum adimplet. sicut in hoc facto est dictum est: xpus nos instituit ut non diuulgaremus bona nra ad ostentacionem. ¶ Patet solucionis patet. ex hoc ꝙ xpus pcepit leproso immundato dicens vade ostende te sacerdoti & offer munus tuum &c. Vade inquit. ostende te sacerdoti cum esset. Viscerueno lepra alepra. sicut enim p sacerdotis arbitrium leprosi ab aliis diuidebantur: ita non sine illius arbitrio ad alios conuersari admittebant. ¶ Cum hec autem verbo ostendit xpus. ꝙ licet nullius peccati culpa solueret nisi solus deus. tamen adeo absolutos a sacerdotibus tanquam dei instrumentis uult absolui. et humilitas & obediencia in omnibus obseruetur. Et ex tali humilitate vel obediencia deo magis placeatur. cum impio consilium ab homine q^re vit. Quid autem leprosus cum ad sacerdotem uenit facere debeat: dictum natum cum scribit. Offer munus quod pcepit moyses. Unde q. non dicit quod ego. ne cum doctorem legis facere videatur. in testimonium illis. s. cont illos. si non crediderint uisis miraculo. set p illis in testimonium salutis si crediderint. vel in testimonium

1. Et illoz testimonio sanus habeatur
Unde q. iubet offerri munera. ut si post ea uellent eum expellere: diceret eis. munera tanquam a mundato accepistis. & quomodo me modo quasi leprosum expellitis ¶ Quomodo autem leprosi mundandi erant & ꝙ munus pro leproso mundando offerebat. ipse dicit nigrescere: patet sententia. s. ubi sententialiter dictum ꝙ uestimenta sua lauaret. omnes pilos corporis raderet. & ꝙ offerret duos agnos immaculatos. & oue agnam immaculatam. & tres decimas similo in sacrificium. & sextarium olei pro libamine. Ista autem eadem oratio quo mundatum & purificat. leprosus. mundum oportet peccatorem. Vestimenta autem aquis lauat. qui confessionem sue penitencie lacrimis mittit emendare. sicut autem mundus legit. lauato postea in aqua lustracionis aspersi erant. radebant omnes pilos carnis sue lauata autem uirtute precedente assumptus. ad ea lauare esse debemus. ministerio. scilicet diuine gratie nos iubente. ad dei ministerium assumpti. restat ꝙ ut uestimenta & omnes pilos corporis confessionis nouacula radamus. ut nos solum malicias opum que uestimenta dicuntur: set eciam cogitationum. que ut capilli uestimenta cum radamus. et sic facies nram mundemus. que faces pilis. i. cogitationibus superfluis & nocuis sic crescentibus inficiuntur ¶ Duo autem agni quos offerebat leprosus. simplicem innocenciam significat. quam offerens debet peccator. quilibet de se ¶ Una est ut nullum oppugnet. nullum miserum faciat ¶ 2^a est ut miserum in sua miseria secundum posse relevando se eis qui non nocuerunt set pauperem oppugnarunt & p consequens primam innocenciam non custodiunt. unde scribit. Vae eo qui depopulatus pauperem. & preda[m] electam tollebatis ab eo: domos quadrato lapide edificabitis

ꝛ non habitabitis in eis vineas amantissimas plantabitis ꝛ non bibetis ex eis vinū. quia cognoui scelera vra ꝛ peccata vra fortia. ¶ De secunda ꝓte innocentio dicat. si non pauisti occidisti. unde ysa. ꝯ rapina pauperis in domo vra est. ꝛ alibi ꝓphe. ꝛ facies pauperum emolliri dicat dns exercituum. In ulloꝝ domo est rapina pauperis. qui opes sibi thesaurizant ꝛ abundant. hi relicis. ꝛ pauperum miserias. suas faciunt delicias ¶ ꝛ am diuitias a pauperib⁹ recepe indicant. qui eis indigentib⁹ non tribuunt cum eoꝝ indigentia debeant. ffilicies quoq; pauperum male ꝯmolliunt. ꝛ fame attenuant. qui eos omittunt nutrire cū fames exposcat ꝛ sufficiant facultates. Pauperis igit non diuido quod tuū est. attribuis non nutriendo. occidis non pascendo. tuum quasi sanatum a peccato sicut qui sanat a lepra debet offerre oblationem. ita qui diuidit. qd illi debes ꝓpe debitor. ꝛ manifestus dabit ghiam ¶ Illi soles autem sunt. de quib⁹ dicitur. ecce as. homo homini seruat iram ꝛ a deo quem petitum. an hominem sibi similem ira habet misericordiam. et de peccatis suis depcat. Similiter. q. d. frustra ¶ Debet eciam leprosus offerre tres decimas similes. similia est quasi immaculata substancia. scilicet purissima farina. Similes autem tres decimas offert. qui feruentem dilectionis cordialis ad deum suppm se. ꝛ ad proximum sicut se. ꝛ ad se ipsum amorem discretum habet ¶ Hec eciam similia oleo ꝛspsa offertur. ꝛ am dilectio caritatiua pinguedine deuotionis ꝛ meritis hilaritate dno ꝯmendat. Ideo ꝛ cor. q. dicat apls. Hilarem datorem diligit deus. Non enim ex tristicia vel necessitate (ꝛc. vel olei aspersio unctam significat. nisi dilectionem fraternam inseparabiliter connectat. Offerebat autem a lepra mundatus oleum sextarium. q. d. ꝓfecto mihi significat ꝯplementum. quod eciam in tribꝰ consistit. Primum est ut peccatorum veniam nobis

zelo iustitie ꝯungamus. ꝛ⁰ est ut ei qui nos offendit si pnitens est misericordie viscera pandamus. ꝛ⁰ est ut ignorantes in his que sunt ad salutem necta ministremus ¶ Hec ergo sunt que leprosus ꝓ sua mundatione offerebat secundū ꝓceptum moysi. ꝛ nos qui a lepra ꝓcc mundamur. easdem oblationes ꝛ mysticas dno offeramus. quatenus accepta nobis ꝓficiat mundicia. nec pacatum in lepram recidiuari. unde hic dicat ꝓphe. qd ꝯpius in ꝓmisso textu nos misericors de culpa ꝓmissione. no in recidiuū pcc salvari. ꝛ quia quasi ꝯmune sanitatis spale est humanum fauorem appetimus. id ꝯpius saluans confitentem videns. hui⁹ appetitum ꝓhibet dicens. unde nemini dixeris ¶ Confitentium causa est. ut omne deo attribuere. ꝛ sacrificium laudis sibi offerre. de quo dictum in ꝓ. sacrificium laudis honorificabit me. de omnib⁹ enim ꝓpib⁹ nris unus deus. ut nos habeamus meritum ꝛ ultimum ꝓximus exemplum ꝛ informationem. ꝛ ipse gloriam ꝛ laudem. ¶ Tria enim sibi deus specialit reseruauit. ꝛ nulli pure creature uoluit cōcedere. gliam ysa ex gloriam meam alii non dabo. Vindictam de malefactis ad me. michi vindicta ꝛ ego retribuam. ꝛ iudicium de occultis. ꝛ ideo pater noster iudicauit ꝛ non iudicabimus. gliam autem ꝛpo auferre conant. vane gloriosi ꝛ superbi. de quib⁹ ꝓph⁹. Omnipotentis vos credere qui gloriam ab inuicem accipitis. ꝛ eam vindictam sibi auferunt vindicandi. qui de inimicis sibi ultionis ꝛ vindictam volunt. ecce as. qui vindictam vult. a dno inueniet vindictam. ꝛ peccata illius seruans seruabit. Iudicium auferre conant. temerarii ꝓsumptiosi. qui de occultis alios ex dono iudicare volunt. cum tamen contrium ꝓcipit apls dicens. nolite ante tempus iudicare quousq; veniat dns qui illuminabit abscondita tenebrarum ꝛ manifestabit consilia cordium ¶ ꝛ

Tria de⁹ ꝛ reseruauit.

cōclusio. xpus ihūs qui in capharnaum
intrans humili ⁊ fideli mediatore me
diante: puerum corporaliter paralitica
absentem curauit. consimilibz spūalibz
medis spūaliter omnipotens omnes
paraliticos spiritu multos emundat. ¶ Pro
prima pte illius cōclusionis sic scribit
in euāgelio. ¶ Cum autem introisset ca
pharnaum: accessit ad eum centurio
rogans eum ⁊ dicens. Dñe puer meus
iacet in domo paralyticus ⁊ male torque
tur. Dicit ei ihūs. Ego veniam et curabo
eum. Et respondens centurio ait. Dñe non
sum dignus ut intres sub tectum meum
sed tantum dic verbo ⁊ sanabitur puer
meus. Nam et ego homo sum potestati
subditus habens sub me milites. ⁊ dico
huic vade et vadit. et alii. ihūs. ⁊ fides centurionis
admirans. Amen dico vobis. non inueni
tantam fidem in israel. Dico autem vobis
quod multi ab oriente et occidente ue
nient et recumbent cum abraham et
isaac et iacob in regno celorum. filii
autem regni eijcientur in tenebras
exteriores. ibi erit fletus et stridor dentium.
Et dixit ihūs centurioni. Vade et sicut credi
disti fiat tibi. ⁊ sanatus est puer eius in hora illa.
Hec ihūs ⁊ fides centurionis de promis
sione. ibi. et respondens centurio ⁊ de execu
tione promissionis in curando ibi. et dixit ihū
centurioni. Cū introisset iesus ihūs
capharnaum secundum augustinum. ⁊
minato sermone in monte. expleuit
non est post quantum temporis inter
vallum. ¶ Capharnaum autem in
stat. Villa consolationis vel villa pul
critudinis. que ad sue confusionem magis
indigebat miraculo. accessit ad eum
centurio ⁊ quidam gentilis qui sub se
centum milites habebat tunc cui tra
cta erat romanis subiecta. origine. acce
ssit alienigena gentilitate sed deuotione
corde. alienus nacione: sed prius fide.
Princeps militum sed sanctis angelorum.
Rogans eum fiducialiter ⁊ humillimis
ista magni textus. crisos. sup. m. ope mysterii
omnia ⁊ notabiliter ita scribit postea.
Dñs ihūs docuit sup montem. leprosum
mundauit sub monte. post hoc
venit capharnaum. in misterio. post
modum mundationem venit ad gentes.
et tunc centurio venit ad eum. Centum
no nisum. primus fructus ex gentibz.
Ad cui fidei comparacionem omnis fides ⁊
infidelitas est nimia. hic nec ihūm
audiunt docentem. nec leprosum dum
mundaret aspexit. si audita tantummo
do sanitate leprosi accidit centurio qui
audiunt ¶ Ille cui se ipse obtulit di

cens. Dñe si vis potes me mundare. fi
dei quidem sunt hec dicta. non tamen
omnino magne. ⁊ talia dicta dici poterant
de hominibz sanctis. qualis fuit heliseus
qui leprosum mundauit non manibz
sz precepto. ¶ Ille autem centurio non
solum potestatis eius virtutem confessus
est ipsam dominicam eius naturam ag
nouit. ¶ Non enim eum quasi corpo
ralem sibi rogauit. set quasi deum ubi
que presentem dicens. Dic verbo ⁊ sanabitur
puer meus. quasi eadem ipse potens ab
sentibz infirmitatibz mederi. Erat au
tem iste centurio in misterio gentium
futurus. qui nec legem aut prophetas
legerant de xpo. nec ipsum xpm mira
bilia facientem viderunt. set instructus
legis quam in libris non legerant in
corde senserunt. ⁊ xpm quem oculis
non viderunt mente viderunt. ostende
tes in se. quia scripture ad fidem fidei
corum facte sunt. non ad necessitatem fi
dei. quia verbis ⁊ fidelibz scripture nequa
quam sunt. Dicente apostolo. lex non est posi
ta iusto set iniusto. ⁊ aliqua ex omnibus mi
rabilibz ipsa natura est hominum. ⁊ scrip
tura infallibilis. de deo creatore omnium.
quia nichil creatum est in mundo
quod non manifestissime deum osten
dat. Ideo omnes fere gentes hoc tempore
quidem moneant homines de potentia
dei. In illo autem sic medico sic omnipo
tente. ⁊ crisos. ¶ Et hic queritur. quo
modo verum sit quod dicit apostolus quod
centurio accessit ad ihūm. cum dicat lucas
quod alios miserit ad eum seniores. set ad
quid mittit ad eum seniores. set ad
cessit non personaliter. sanus autem dicitur
aliquis facere quod eius auctor fit. sic
accessit. ⁊ si non corporaliter tamen spiri
tualiter. sicut. ⁊ fidem in xpo. accedere ad eum
⁊ illuminatum. ⁊ fons veritatis fecit
⁊ misit ⁊ venit. Set seniores tanquam
familiaribz dixi verbum suum comisit.
Crisos. autem sic isto corpus omnia ut
ma scribit. quia lucas posuit xpm iam

turione rogatum. ait autem ab ipo centurione. Iustas quidem spes exponunt
Unus autem expositionis est sensus. Ille
autem p sacerdotes exponens demonstrat
aut misterium. quod ouius petitio xpi p
sacerdotes debet trisumi ad xpm. Iste
autem rem ipam exposuit. qui ea quo
p sacerdotes rogat xpm recte ipe rogatus
dixerit xpo eciam sacerdotib⁹ adquieuit.
set xpc fidem centurionis. et stulticia
qui in omi causa non intercedencia
nisi ta set intpositor aspicit fides Dno
autem p se suo p alios centio accessit
ad ihm ait illi Dño puer meus iacet
in domo paliticus & male torquet ille
ista petitione centurionis ea exprimit
videlicet potencia in xpo cum dicit Dño
impotencia in infirmo. quia iacet in
domo magnitudo infirmitatis ubi pa
liticus angustia in infirmitate ubi &
male torquetur. Dicit ergo Dns in cui
potestate est morbis & sanitas. mors &
vita. Dño vegrum. ꝛ Dns mortificat &
vivificat. Puer meus curialis loquit
servum nominans puerum ab etate vel
familiaritate pecus qui a condicione.
contra supbos qui famulos dedignant.
iacet in domo scil non potens curare
ad. iacet in domo corp⁹ inhumanos
Dños qui expellunt infirmos servos
de domo sua & ad hospitalia mittunt.
primo vegri ꝛ derelinquit mo Dns me
us quia egrotum corp⁹ & non sentit in
firmus quia paliticus & paralyticus dicit
a para qd est vas & lisis qd est solucio. qui
vocatur membroꝝ ꝛ male torquetur
ex vpa angustia infirmitatis sup ipso
sic stabit. Ihesus. Quod primum mirem
in centurione humilitatem. aut fidem.
aut sapienciam. aut bonitatem. Humi
litatem. quia nec in domu sua xpm
sustinere se dignum estimauit. fidem. qz
credidit posse qd petit. Sapienciam:
quia dominu thesaurum absconditum in
agro tercie. non alienis oculis set
meritis puritatis mille demonstrauit

prospexit. bonitatem autem. quia p
salute serui sic sollicitus festinabat. quasi
non dampnum pecunie set salutis passu
rus in morte illius. Puto qd iste centu
rio nec servum ꝛ dnm nullam differen
ciam estimabat. sciens quia ꝛ si digni
tas in hoc seculo diuitias est aut illos
una tamen est natura in illis. deo ma
gis dei ymagines honorabat in homi
ne. quam opus captiuitatis contempne
bat in seruo. qd deus non secundu suam
iustiam creando disposuit set xpi pecca
ta hominum punitendo suscepit. & subdit
paulo post. sicut habent dni. qd mu
tantur in centurione. sic habent servi
qd mutent in puero xpi sinceritatem.
Puritas enim qualis ille erat puer. set
sic amauerat a Dño. secundum dilectionem
diuinam mensurare potes fidem serui.
ꝛ ec eni possibilis erat vt sine precibus
bonor mor talem sibi dilectionem dn
compasset. Dnd ergo nobis debent amore
xpi eoꝝ naturam. seruis autem debent
dns sus timorem xpi diuinam ordina
tionem. & in servis xpi diuinam a dnis
quem sup illos & male torquet. ita
stabit. Et si non satis male torquebat.
tm estimabat illum dns male torque
ri. quia sic diligebat eum. Nam omnis
quisq; quem diligit ꝛ si modice fuerit
tediatus. grauiq; putat here cum qui
habet. Fides autem sapienciam centu
rionis & fidem fidem quidem. quia no
vit deum ꝛ salua eum. sciens quia &
illuc constituitur in omi loco fuerat p
sens. Nam quis xpus videbat esse
in mundo xpc dispensatorem. tamen
mundus erat in xpo secundum sub
stanciam diuinitatis. Sapienciam ea
dem ostendit. quia non dixit. vel hic
constituitus sana eum. Videbat enim
qd potens est ad faciendum. Sapi
ens autem ad intelligendum. ideo in
firmitatem tm̃modo exposuit. ve
medium autem sanitatis in potestate
eius nec dimisit. Nam & medico

corporali necessitate est tantummodo passionem exponere. quid autem aut quomodo faciet xpo cognoscit. Et ait illi. ihus ego veniam & curabo eum. ubi patet. promissio curationis a xpo & implicat. Duo. humilitas cum dicit. ego veniam. veritas. et curabo eum. ℣ Ad sanandum filium regis vno nolite me diuicias ad servum vadit. ne servile conditionem spreuisse putaret. gregorius. Qui hoc superbia ura vetuit. qui in hominibz non naturam que ad ymaginem dei sumus. sed honores & diuicias veneramur. ¶ Et hoc quoque. quare xpus dixit se velle ire. vt doceat magnos non contemnere mundos. in quo confundit auaricia medicoz qui ad paupes ire nolunt a quibz se nichil habere putant. Et ad diuites currunt & istam cecitatem vocem mutant. crisostomus dicens. Quid petitio centurionis erat. Puerum ideo ire proponit. vt nos doceat magnos non honorare & contemnere modicos. sed & pauper & diuites similiter honorare. ¶ Si enim diuitem honoras. propter personam ipsius honoras. Si vero pauperem honoras. propter personam xpi honoras cum. Quia in quodam loco regulo postulante. Puer filio me diuicto veniam & sanabo eum. Sed quid. vado filius tuus vivit. Illuc cum regi

honorare videret.

mittit nuncios.

retinere nolint ire. no forte personam regis videatur accipere. hic autem non voluntatis primum ire. no videtur humilitatem serui contempnere. Contemnit quem dignitas sublimabat regalis. Istum autem honorat. quem condicio humiliat seruili. Et respondens centurio ait. Dne non sum dignus vt intres sub tectum meum. sed tantum dic verbo & sanabitur puer meus. In quibz duobz patent tria in centurione videlicet humilitas in confessione sue indignitatis. fides in confessione dei. & prudentiam in efficacia persuasionis. ibi. Nam & ego homo sum. dicit ergo. & videns centurio scilicet per nuncios suos non esse xpm longe a domo. sicut videtur sue fidei. et forte per septem aut. Dne non sum dignus. aut gentilis ego conscientiam. secundum rubricam. aut ydolorum phantasia que forte adhuc habebat. & ideo timebat offendere xpm quem credebat deum. vt intres sub tectum meum non dicit palatium. non domos licet princeps esset. sed tectum per humilitatem sui & consideracione magnitudinis xpi. ¶ Aug. dicendo se indignum existit se dignum. non in cuius pectus. sed in cuius os xpus intrauerat. ita debet dicere miser homo. ¶ Dne non sum dignus. aut fragilitatem nature. Job primo. cum non sum dignus contingere calciamenta pedum eius. aut fedritatem culpe. hic in. peccatum mihi celum & coram te. iam non sum dignus vocari & c. aut ministerium misere. Job 14. Homo natus de muliere & c. Ecce dignum duci & c. Christo. Dne non sum dignus & c. ideo honorem tibi dabo per meo beneficio. non minorem. Sufficit michi vt puerum meum sanare. vt quid minorem palacium domini. Ego autem in hunc mundum venisti minorem passis. sed tollerabilem est minoria tua. quid petens eam aut homini quid salutem. vt quid altam in minorem palacium nitrocundo in domum

xpc ferui suus salutem. non em sum dignus ut intres sub tectum meum tam angustum tam minundu tam minosum Qz tm dic verbo & sanabit puer meus & nestio ubi legerat gemit. ipse dixit & facta sunt hec magna fides quo dicens credit esse fact. Dic ergo verbo. qz quod omnia creauit. Joh primo. omnia p ipsum facta sunt p qz omnia regunt. hebr primo. portans omnia verbo virtutis suo. verbo p qz omnia sanant. ni po misit verbum suu & sanauit eos. Unde? videbat eum vie qui astant xpo inuisibilit angeli ministrantes. qui omne verbum eius faciunt opus. & si angeli essent tanto ipo infirmitates & spus passiones ei⁹ preceptis uisibz expellit. qd omnis seruo eius uita uirtus est sset hic qui vir. quare dicit dic verbo cum sufficeret sibi verbo curare ex hoc em uideretur male credere. Et unde hoc dicit non ex infidelitate set ex dilectione. ut alii fierent qui a xpo curatus esset. & sic ad fidem xpi eos prouocaret. ac si diceret. sian est facile dicere. ita est facile tibi sanare. Iam ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites & dico huic vade & vadit & alteri ubi subditus centuriones ꝓpendenda ni efficacia psuasionis. ubi ostendit qd xpus potest solo verbo curare tali ratione. potens debet fieri verbum dei qm homines. Sed qm subiecti sct verbum meum fit qui sum homo purus subiectus & non dus sum ge a multo fortiori et tuu ubum erit qui es dus & dus sum. & hoc est qd dixit dic tuu verbo & fiet. Iam et ego homo sum & ita natura fragilis qua homo cunctis similis factus & sub potestate constitutus qua non dus principalis set subiectus habens sub me milites mihi & principali meo seruientes et dico huic vade & vadit quamuis ad negocium impledu

in absentia. & alio animo grauiatus est. ideo dixit dic & fiat quamuis ad officium implendum in absentia. & seruo meo fac hoc & facit. quamuis ad utrumq. Ostendit ergo iste fragilitatem nature. cum dicat. homo sum. conditione fortuito. qua sub potestate constitutus &c. Ex his concludit. qd si ego dicente cuius cadit alius uenit. multo plus si xpus dus & dns dicat infirmitati vade & vadet. & alteri veni & uenit & qualibet fac hoc & faciet. si iste qui erat princeps militaris & gentilis qui tot habuit milites & seruos de cuius tui infirmitate tam solliciti fuit. quo modo est de plurimis nris qui multos habent infirmos & tamen modicum curant. Alit plurimi tex tum exponit. crisos notabiliter ita sti bens Iam & ego homo sum sub potestate constitutus. Unde mirum quom mirum patris & filii in se ipso sui suggerentis deprauet. Numquid ad confessionem potestatis xpi sufficiebat & ego sum habens sub me milites & dico huic vade & vadit & alteri veni & uenit. qui & xpus habet sub se angelos quibz eundi & redeundi pon unt preceptum. Quod ergo necessarium fuit addere & ego homo sum sub potestate. nisi ut plenissimo xpo dignitatem ostenderet in se ipso. i. ego sum homo sub potestate altius. tamen habeo potestatem iubendi eos qui sub me sunt. nec enim impedior iubere minores qui quod ipse sum sub maioribz. set ab illis quidem iubeor sub quibz sum. illos autem iubeo qui sub me sunt. sic & tu xpe sub potestate pris sic secundum qd homo. habes tamen sub potestate iubendi angelos tuos. Unde ergo mirant quomodo gentilis & rusticus miles misterium ueritatis cognouit. & homines xpiani qui scripturas portant in ore denegant ueritatem. non quia profunda

latissime potestatis collate. ꝓ me ac eos q sunt libere condicionis. i. ꝓ me ad milites. qui hus sub me milites. & ꝓ me ad eos q sunt seruilis condicionis. qui dico huic fac hoc & facit. &

sint ꝛ obstrua misteria veritatis non
homines ea cognoscunt: set qz prisa sunt
corda eoz ꝛ non requiescit in eis spūs
veritatis. et ꝙpterea veritas fugit ab eis.
Omi autem vetus est cord. ita vt vesp
estat in eo spūs veritatis. non longe po
test esse ab eo veritas Scriptum ē enim
in malivolam animam non introibit
sapiencia Set dicat aliqnis vos ergo om
nes iusti estis ꝛ vera qm puritatis vos
esse in veritate. ꝛ non omnes Q̄ nulli
sunt justi in veritate fidei. tamen in
erroribz nullus est vestrs aliud ē enim
multos esse malos aliud est nemine
esse bonum. Ubi enim quedam sunt ma
la quedam bona hominum differencia.
Ubi autem omnes mali vel pristas. ꝛ in
medio tritici voluntario iniserunt spi
nas Just spinas autem voluntarie tri
ticum non germinat Deinde audiens
autem ihūs miratus est ꝛ sequentibz
se dixit. amen amen dico vobis non
inveni tantam fidem in israel ubi po
nitur fides centurionis evidencia. ꝛ
ponitur prius signa admiracionis ꝛ
ꝛ. approbacio fidei centurionis. ubi autem
dicit ꝛc ꝛ hoc est audiens autem ihūs
qđ sub testamento carnis agnouisset cen
turio excellenciam magestatis: mirat
est. ꝛ ad modum miramus se habuit.
si cent. admiracio est stupefacti animi
affectus ex rerum nouitate prius in
cognita proueniens. set hoc non convenit
xpo Ro secundum rabanum omnia hu
manis cum de deo dicunt non sunt
signa probacionis animi: set docentis ma
gistri. qđ hoc cum significat mirandum
esse nobis in tribz sum sequentibz se dix
it. fidem centurionis approbando ꝛ in
exemplum proponendo amen dico vo
bis non inveni in israel tantam fidem
ꝛ in xpo israelitico tantum fidei signi
vel tantam fidei fiducian̄ studiat in
credendo Oct cont. istud. videtur qđ
maior fuit fides in abraham. in beata
virgine in aplis Responsio ad primum

de abrahamo. secundum Jero. loquitur
de presentibz non de omnibz vetro patri
archis. nisi forte in centurione fides
genuina ponat. ysidi. vt fiat comparatio
figurati ad figuratum. non figuratis
ad figuratis. ideo dicit non inveni
quia in presentibz pmultis inesse sunt ad
illud de beata virgine ꝛ de aplis dicit
gloriam. excludunt. illi quibz loquebat.
vel potest intelligi de facilitate credu
litatis. unde christ. non inveni tantam
fidem in israel Credidit andreas set
prigrinante sibi petro ꝛ dicente ecce ag
nus dei. ecce agnus dei ecce qui tollit p
cta mundi Credidit petrus si euāgeli
zante sibi andrea ꝛ dicente inveni
mus messiam ꝛc. credidit philippus legen
scripturas sicut ipse ad nathanael dicit.
quem scripsit moyses in lege ꝛ prophe
tis. ihūm a nazareth. ipse quoq;
nathanael nisi audisset a xpo eū esse
sub arbore fici vidente nisi vidisset.
Rabi tu es filius dei tu es rex israel
ubi prius signum veritatis accepit ꝛ sic
confessionem fidei obtulit aut si non
fuisset ausus fidelissimum illum primo
rum aplorum. nisi ꝛ testimonium xpi intel
ligendum est. qđ vinquod xp̄s bonum
hominis secundum qualitatem ꝓsone
laudatur. puta si rusticus aliquod bo
num sapiens loquitur. philosophus multo sapi
entius. in modico sermone multo plus
rusticus in modico laudat. q̄ in multo
philosophus. sine rusticum aliquid dicere
sapienter magnum est. philosophum autem dicere
sapienter non est mirum. aut si puer
aliquid astute loquitur. dicimus statim
sapiens puer est. Si autem vir prudens
sapienter loquitur non laudat. quasi sa
piens. non quia puer plus sapuit q̄
profectus. Sz quantum ad comparacionem
civilis sue sapiencie videtur esse quasi
illo profectus sic in centurione dicimus
est. non inveni tantam fidem in israel
non quia aplī tantam fidem vel ma
iorem habuerunt. sed quod tamen xp̄s

.8.

.obo.

.xpo.

.obo.

.Q.

.ab.

intelligat

intellexit ꝑ fidem centurionis fidem gen
tium videtur ex hoc sequitur. Dico autē
vobis q̄ multi ab oriente & ab occidente
venient & recumbent cum abrahā ysaac
ac & iacob in regno celoꝝ hic occasionē
accepta in fide hui⁹ gentilis ꝓdicat dis
missionem gentilium. primo ergo ꝓdicat
missio gentilis d⁹ exponit. reprobos inde
ex ibi filij autem regni ei⁹ ei⁹ in te
nebras exteriores. ubi erit fletus & stridor den
cium. In primo notant. q̄ sicut missio
multitudinis quia multi. Dicitur. q̄ ab
oriente & occidente gra. q̄ venient. gtia
quia recumbent. & dicit ergo ihs. Dico
autem vobis quia multi ab oriente &
occidente .glosa. ex omni pte
venient ad fidem ysaac ex filij tui de lon
go venient, & recumbent i. felicit regni
estent cum abrahām ysaac & iacob i reg
no celoꝝ. deo autem hi tres specialit no
minant. quia iste specialit facta est ꝓ
missio de terra promissionis. ꝑ quam sig
nificat patria beatoꝝ. ffilij autem regni
. inde in quib⁹ regnabat deus. vel reg
ni vocationis. non electionis. promissionis
non constrictionis. sua reprobationis non
cicentur in tenebras exteriores q̄ hic
interiores q̄ interiores tenebre sunt ceci
tates. exteriores etiā non dampnatorum.
ibi erit fletus & stridor dencium. fletus de
fumo ignis. stridor dencium ex frigiditate
solet oriri. ubi duplex ostenditur rebellio
. unum frigoris & intollerabilis ardoris.
Job. q̄ ad unum calorem transient ab
aquis nimium. caloꝝ q̄ repro⁹ his debē
tur tenebris ꝓpter mordinationem rationis.
fletus ꝓpter mordinationem concupiscibilis.
stridor dencium ꝓpter mordinationem irasci
bilis. et est hic articulus contra hereticos
ꝑ resurrectionem corporum. nam fletus &
stridor fiunt ꝑ corporis instrumenta. esse
runt. Et dixit ihs centurioni vade &
sicut credidisti fiat tibi. & sanatus est puer
eius ex illa hora. ubi ponitur executio or
dinationis. ubi dñs primo dat fidutiam im
petrationis 2° ostendit meritum postulan

tis ibi & sicut credidisti. q° sequit effectus im
petrationis ibi et sanatus est. & hoc est. quod di
cit ihs centurioni i. rogantibus ꝑ centu
rionem vel ipm si ꝑsonalit affuit. vade &
i. secure redeas & sicut credidisti fiat tibi.
Rabanus. fidei unico ostendit impetrasse
salutem servo. ut & fidei robur magis in
eo accresceret quo ꝑspiceret se quecunq;
vellet ꝑ illum impetrasse. & sanatus est
puer non filius set servus ex illa hora.
qua dixit dns. fiat tibi. Christo non curave
set inopinata hoc facere & in momento
temporis virtutem ostendit dicentis. ꝑ
pte cōclusionis notanda sunt. q° videli
infirmitas. mediator. & medicus. quo ea
dem in spiali infirmitate curanda spe
cialius sunt attendenda. ffit autem in
firmitas paralisis. que est dissolutio mem
brorum priuans ipa membra vel motu
vel sensu vel utroq;. & deo sicut dam ꝑ
palmicē recte peccatoꝝ figurat. Omnes
enim quidam palmice quantum ad sen
sum tui non quantum ad motum. sic
hereticos qui de deo recte non sentiunt ꝑ
fidem veram. monent tui ad aliquam
operacōem similitudinem. de quib⁹ dicit de ꝑ
mo. tradidit illos deus in reprobum sensum
ad. ii. vani sunt sensus hominum in
quib⁹ non est scientia dei. Sunt eciam
palme quantum ad motum licet non
quantum ad sensum. sicut multi apiam
qui de deo non sentiunt recta. set non
monent se ꝑ opa bona. tales sunt simi
les similaris qui pedes habent & no am
bulabunt ysa lxv. Alij palme quantū
ad vtrumq;. qui nec fidem habent ꝛ opa.
isti sunt quasi arbores autumpnales
bis mortue. vt dicit iudo. primo tum g°
palmeis ꝓfecto similat. quando sensus no
bis restituit. motus redditur. & in sanī
tate debita conservat. Sic & peccator q°
est spialit palmeis ꝓfecto similat. quia
habet sensum recte fidei. motum bone op
acōnis sollicitum. & in his ꝓficiendum
finalem. de his tribus dicitur act. 15. Scri
pto decreto. mouentur. & simus in q°

ab.

palmice 3.

·ac·

paliſis ⁊ mala ſuat.

paltet. ſed a dꝫ hemus vitam motum
⁊ eſſentiam. ſili habent quodammodo vi
tam: qui habent fidem veram. quia ſunt
dicit. ho autem Juſtus ex fide vivit. qui ha
bent operationem ſpiritualem: habent eſſe ſpi
rale. qui in vtroq; conſeruant ꝑ firmam
conſtantiam. ¶ Secundum alium poſt
paliſis morbus eſt qui membra diſſol
uunt. qui ſpm vitalem ⁊ calorem natu
ralem tollit. vnde ꝑ paliſin corpus pa
ſſiua redditur infrigidatur. anſenſatum.
ſine ſtupidum. ponderoſum. ⁊ deſidioſum.
et hec quatuor in anima peccatrix poſ
ſunt notari ad modum igitur paſſiua
anima peccatoris friget: quia deſicit in
dei dilectione aut ⁊ refrigeſcet caritas
multoꝝ eciam ſecundꝫ. ſunt frigidam
facit ciſtina aquam ſiam ſic frigidum
facit zphus iſtꝫ malicium ſiam. quia
ſine calore vite non aſſolent ſtillicidia
malicie. de ſili vero dicit vo 12 ſpiritu fer
ventes. vnde a tali calore tepeſcentes in
crepat dns apo Vinu angelꝫ 1. Apo
laodicie eccle ſcribit dicens. hec dicit
teſtis fidelis ⁊ verus deo opa tua quia
neq; frigidus es neq; calidus vtinam
to ex ore meo. timam frigid
eſſes aut calidus. ſed quia tepidus es in
cipiam te euomere ex ore meo. frigid
eſt. qui timet dnm indicij ſeruitutem
timor enꝫ naturaliter inducit frigiditate.
calidus eſt feruens caritate. tepidus eſt. qꝫ
nec timet ſeruitutem indicij. nec diligit
ſanctitatem etiam ꝑfectus de ore euomitur
qui in deteriora lapſus. vel imperfectus
mortuus. Ille quidem ſtupidam ⁊ inſenſa
tam ſed ariane ad modum paſſiua. qui
malis huiꝰ ſeculi roborat. vicijs tamen
amore mundano illa que patit ignorat
dicitur in ſenſum vepſtum. in cuꝰ ꝑſona
ctus ieremie ⁊ repleti ſunt me amaritudi
nibꝫ inebriauit me abſinthio. quia hu
manum genus ⁊ amara multa recepit ⁊
tamen vt ebrius non intelligit pericula
que patitur. ſed locus in eadem dormit
⁊ letatur. de quo ꝓphe dicit. erit ſicut dormiens

in medio maris ⁊ quaſi gubernator amiſſo
clauo in mari dimittit. qui in hiemis
undis tempeſtatibꝫ poſſit quidem inue
nire vinoꝝ vndas neclegunt. ⁊ quaſi ꝑ
pinis gubernator ſine cura clauum dui
tant tam mens ad regendam nauem
corporis ſtudium ꝑdit. diuinas miſeri
as non attendit. ¶ 2ᵒ quaſi paſſiuus pecca
tor cordo grauis redditur. in cuꝰ ꝑſona dꝫ
tur pſalmiſta dicens. Quoniam iniquitates
nuce ſuꝑgreſſe ſunt capiti meum graue
grauate ſicut ſtipa me. ⁊ ego ih. ſubmerſi
ſunt quaſi plumbum in aquis vehemen
tibꝫ. i. in amorem terrenum deſiderium ſtan
aque. Set hic ſciendum qꝫ triplex eſt
grauitas ſine ponderoſitas. naturae. culpe.
⁊ pene. naturae iniquam corrupte. de qua
legitur corpus quod corrumpit aggrauat
animam. ⁊ terrena habitatio deprimit
multa cogitantem. de 2ᵃ ſtriptum eſt
zacharie. 5. qꝫ impietas ſedebat ſuꝑ ta
lentum plumbi. ⁊ in ꝓ filij hominꝫ ꝙ
quemq; graui corde. De tria etiam in pſal
mo ſtriptum. Confitebor tibi in cithara mag
na in ꝓplo graui laudabo te. ¶ 3ᵗᵉ ſꝑpora
ta eſt anima peccatoris more paſſiua
qui deſes ⁊ piger eſt circa opus dei. ſcꝫ ut
ait zpheta ier. 48. maledictus qui
facit opus dei negligenter ⁊ cet. 12. In lapi
de liuco lapidatus eſt piger. ⁊ omes lo
quentur ſuꝑ aſpidem ceci. In lapide
liuco piger lapidatur. quando peccatori
diuris ſententijs ſtriptura ſacra fetidas ſcelera
exꝑbat. vnde dicit gorgias. intelligitur
peccator ⁊ ſpecialiter acidioſus. ꝓpter
ſatietatem. reſpectu intellectus. ⁊ ideo in
hꝫ vocatur puer. qui autem ſcdm ani
mi triſtitiam eſt ꝓpe 12ᵒ ⁊ prima eꝝ ⁊ ꝓ
lixe pueri effigiem ſenſibꝫ. 2ᵒ ꝓpter pigritiam
reſpectu affectus. ⁊ ideo dicit. ſed iacet
quia vult ⁊ non vult pigꝫ ꝓpe 14 ti. 2ᵒ
dicitur. Iacuerunt in terra ſenex ⁊ puer
3ᵒ ꝓpter nubecalitatem bene operandi reſpec
tu effectus. dicit. ideo paſſiuus ſuꝑ paſſi
end eſt immobilitatio ſenſuꝰ ⁊ motus. vt
dictum eſt exo 14. fiant immobiles quaſi

48 48

labris ꝛc̃ ꝑt corruptionem respectu pxi mor ubi qñ domus Corpus enim mortuum cito corrumpit si diu maneat in domo. amos & si vellem facerent x viri qñ domo sua. ꝛ ꝑt moriemur. ꝙ ꝛc̃ ꝑt universitatem respectu defectus. ubi ꝛ male rogaverunt sed sheria enim omittunt pigrum. abstondit autem manus suas sub ascella nec ad os suum eas applicat. sed ita enim ꝛ tamen benefacere sicut labor est manum ad os porrigere. quia quod legi mont negligit adimplere. ayam suam ad os porrigere est bona opa concordare. ¶ Gallus sicundum qđ ꝓ palisis alia est una. alia pmanens. una est que totum corpus occupat ꝛ ipm usq; omnia membra ꝓmit. hoc morbo pcussi sunt qui omnia membra exhibent arma iniquitatis ꝛ seruunt immundicie. Scedalis autem palisis q̃ quasi totum genus humanum invadit est amor humanus. qui a minimo usq; ad maximum a primapo usq; ad sacerdotem omnes studunt auaricie. Ser. ¶ Paruulus palisis est que partem dextera occupat vel sinistram. in dextera parte sua palisi habemus qui in his que ad deum sunt torpet aut qui ꝓ spirituali alliciat ad secundum. de quo dictum in ꝓb ꝓdixit quasi ex alpe iniquitas congregata ptem eius palisis pcutit. quod ꝓ assiduitatem peccatorum aliquod committit. ¶ Palisis nostre pticularis ꝛ quo aliquis de nostris membris sensum perdit insensibile. vt pote aurem vel linguam vel aliquod aliud membrum. in aure ꝓ palisi patimur cum grauis ꝛ molestum est audire verbum dei. de qualibet ꝛ. Mo ꝛ ii. non audierunt nec inclinauerunt aurem suam set induraverunt cervicem qui audire vocem tube ꝛ dixerunt non audiemus. set contra hos dicat ꝓphta. Obturauit aurem suam ne audiat legem. Surdus erit execrabilis. Qui ligit vana ꝛ ludicra ꝛ turpia ꝛ stultitia noxia ꝛ fallacia audire delectat. in dubio spiritali palisi nostra. Tales sunt q̃ dum

sic nequicie contraria audiunt velut sed qñ ꝓphām dicunt. Loquimini nobis placentia. visa ꝛc̃ de quibus ꝓphauit apo ꝛc̃ thi ꝛ. Dicens. erit tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt set ad sua desideria coacervabunt sibi magistros pruricientes auribus ꝛ a veritate quidem auditum auertent ad fabulas autem conuertent. ¶ In lingua vero palisim patimur. cum labor est peccata ꝓpria confiteri. qui ad loquenda verba tardus est ꝛ ad loquenda multa. unus. cui quos petit psalmista dicens. Libera me a labiis iniquis ꝛ a lingua dolosa. In vitis manu palisi laborat. qui in officiis suis torpet non vigilat. qui oculos ad spectacula videnda aptat ꝛ vetita ex desiderio aspicit. ¶ Gens quinta dicat auaritiam. non licet unicuique quod non licet concupiscere. Illius etiam oculi palpebras ꝓtendentis palisis occupat. qui vt qđ sibi sit secretius ꝓ agitat querit latebras tenebrarum. unde illud Job ꝛc̃ oculus aduersi obseruat caliginem dicens. non videbit me homo ꝛ cooperuit vultum suum. Olfactum eius ꝓtendentis palisis tenet. cui non redolet odor celestis set tristitia odifera animus putat. Gustus etiam eius ebet palisi. cui suppena dulcedo non sapit. qui delectationes temperantium debitas. Unde a palato non sano mel celeste vel amarum vel insipidum iudicat. ¶ Medicator in spiritali palisi medicanda debet esse centurio ꝛ. plantus vel curatus. qui nedum centurio militibus ꝓpositus erat. sed multis militibus sepe ꝓponit. vt hos regat. qui vt suum officium exequatur. mittet virtutes cum gelu centurionis. primo. vt sit in fide stabilis. 2o vt sit in sui consideratione humilis ꝛ 3o in oratione deuotus. ¶ sic debito mediatoris officium exequatur. debet magis oro deuota plata his duobus contraria. fide videlicet vera ꝛ humilitate non ficta. vt habeat fidem a dextris ay. qui quia quamuis orantes petitis credentes ꝛ accipientes. humilitatem a sinistris. cor. 24. oratio

humiliauns se nubes penetrat Oratio igi
tum hereticoy ad deum non astendit q
non habent fidem catholicam nec oratio
sinphoy quia non hent humiliatem be
ram / medicus autem sine cuy operatione
spiah spialis palisis non curatur est
xpus ihus Curauit autem ihs humia
nitus tres paliticos. sim qui iacebat cu
multitudine languentiu Joh 4 alii
qui iacebat in grabato ay q 2 qui
fuit seruus centurionis de quo hic. p
primu significatur male vementes p 2m
male expendentes 2 p 3m male adim
rentes. qui eaam iacendo in domo adim
runt.

Dominica 2a post oct epiphie

Astendente ihu in nauiculam
eum sunt eum discipuli eus

a ayt s. ayt e. 2 luc 5. In sen
tentia in principio hui euangely non
dum steti nero sup ayt dr quoacustiz
dinis turbis comprimebat. ipe tria refu
gia hebat. scit desertum. montem 2 mare
tem. de refugio deserti dicit ayt 5to venite
seorsum in desertum locum 2 requiescite
pusillum. erant enim qui venebant 2 re
dibant multi 2 nec spacium manducan
di habebant. de refugio montis dicitur
ayt q. videns turbas ihus astendit i mon
tem. de refugio maris dicit luc 8. Cum
turbe irruerent in eum 2c astendit in
unam nauem que erat simonis 2 rogauit
eum reducere a terra modicum. de
bene refugio ad desertum pertenens
quia ibi inuenimus requiem 2 refectio
nem Joh 15to in mundo pressuram habebi
tis in me pacem. 2 ayt 11 venite ad me
omes qui laboratis 2 onati estis et ego
reficiam vos ad montem hereditatis
eius de quo monte dicit in ps Die ihs
habitabit in tabernaculo tuo 2c Quillo
monte debemus mentis desiderio consi
stere vt possimus dicere cum apto phi 2o
nra conuersatio in celis est. Ad nauem
crucis ducit. de qua mistice intelligi

Exorcizat tres paliticos.

Refugiu 3.

Mare.

potest quod hic dicit Astendente ihu
in nauiculam 2c Verumptu p strak
2 eam mistico intellectu huy euangely
sunt aliquas conclusiones breuit declara
de quaz prima est. sicut xpo qui cum
discipulis nauim ingressus est dormi
ente. nam pene periclitabat vt secun
dam fluctuy 2 ventoz. ita eodem xpo
in naui ecclie crucis vel penitencie ad
sensum mysticum superato equitatio
coz qui sunt discipuli xpi sicut 2 ipa
ecclia pene naufragat. Suppositum in
ista conclusione patet ex textu ad sensum
literalem. vbi dicit Astendente ihu 2c as
cendente michi ihu nrm. vt deus tem
2 maris appareret. multa enim miracula
fecit 2 tria. ideo transit ad mare vt ibi
faciat. Astendit autem in nauiculam
non in magnam nauem. in qua nota
tur eius humilitas. michi enim legi
astendisse nauem minoz vel piscato
ris nauiculam piscatoz. luce 2o. astendit
in vnam nauim que erat simonis. Et se
cum sunt eum discipuli eius vbi patet
ex xpo discipulos fidelitas. sequi michi
sunt eum nedum passi pedum bona
eciam mortalium mozum. luce 2o. Cum
non habuisset crucem suam 2 secutus me
non potest meus esse discipulus. Et
ecce motus magnus factus est in mari
ita vt nauicula operiret fluctib xpo dor
miebat. vbi patuit maris turbatio
horrenda xpo tria. primo xpo tantam
motionem fieri. vnde dicit ecce motus
magnus. non naturaliter sed gra
tis mysterio xpi. nec illud plus Cum
conturbat pfundum maris. magnus
et magis appareret miraculum fac
tus est in mari 2 in xpo gentiu. ex
vnde omnem congregationem magnam
aquaz venisse ebrei narrant 2o xpo mul
tum necessarium naufragij. vnde dicit. ita est
nauicula operiret fluctib. simpliciter. q
dicit operiebat non sibi necessarium. quia
nauicula xpi de qua misterium videtur
eccam potest esse sibi necessari non potest.

cunis figura fuit in archa noe ge xl^mo 7°
xpi defectum remedij xpi qđ addimus
ipe vero dormiebat secundum humanitatem. tamen vigilabat secundum divinitatem. Unde ego dormio set cor meum vigilat. dicit ecclia ego dormio ministerio doctrine multiplici ratione. primo ad discipulos terrorem ut tm clamarent ad dnm. 2° ad miraculi magis confirmarent. 2° ad potentie correctionem unde glo. unito tumultuose. nauis in qua ptor est cum bonis. ut qui sibi visus fuisse crant turbent. ffrequenter cum alienis xpi malos spectatores temptatis affligunt. 4° ad dnice potestatis ostensionem. scit in sedatione tempestatis. 5to ad pfigurandum mysterium qđ xpo in cruce dormiente descenderet in eis gentilis temptationis 2 pfectionis. ay^t 26. tunc relicto eo omnes fugerunt 2 Joh 2° dicit qđ congregati erant xpi metum iudeor. Pro declaratione 2^e pris collationis principalis. nondum sedato jam sermone 2°. Olim deus fecit naucm innocencie in qua posset adam. et cum illa ad celestem patriam naufragauit. sic hec nauis naufragium passa est quando adam primo peccauit. Secundo fecit naucm synagoge quam tm terremus nubibus ornauit. quia iudeis tm terrena promisit. Ista eciam nauis naufragium passa est. quia gubernatorem eius scilt xpm iudei occiderunt. Deo fecit terciam naucm 2 ecclesiam que ad modum naue in principio fuit aurea. quia primos habuit credentes. 2 in fine stat in tempore antixpi erit angustiata. quia tunc pauci fidem xpi publice confitebuntur. In medio autem tempore. quia in media quodo ecclie fides ecclie est mirabiliter dilatata. Ideo ista nauis sic dicit crisp sup ay^t. quem allegat jam naufragat ecclesia instructa fidei gubernaculo fulta cursu p hunc seculi mare. Sicut deus gubernatorem angelos remiges. portans choros omnium sanctorum. et erecta in in medio ipsa salutaris arbore crucis in qua euangelica fidei vela suspendens. flante spu sancto ad portum patrie 2 securitatem quietis etne vehemur. Ubi crisp describit manere ecclie quatuor ad ecclie proprietates. Primo quantum ad mare quod habet transire cum dicit qđ naufragat p hunc seculi mare. Unde secundum patres mundus mare dicitur xpi nuncupatus. primo quia in hoc qđ mare ecclie de tranquillitate in tempestatem vertitur. sic mundus de prosperitate facilit transit in adversitatem. sen. venti mare ecclie. 2 ubi modo suscitant naufragia ibi statim absorbent. 2° fluctus qui in mari sunt elevant. 2 statim deprimunt. 2 ecclie depressi fuerunt. unum statim elevantur. Dic etiam fit in mundo petra tollitur in altum et lapsu grauiori ruunt. sic in ecclie unde imperii superbientium 2 elevatis sicut cedros libani 2 transiit 2 ecce non erat. Idem declarat eos dum allevarent. 2 Job 30° elevasti me 2 quasi sup ventum ponens allisisti me valido. 2° mare mortuos assimilat 2 sic mundus eos qui mortui sunt in mundo. sup 2°. Quis est nobis ad videndum. qui dissimilis est alijs vita illius. 2 similitudo sunt vie eius 2 p. eos 2 talium purgamenta mundi hinc sit finis 2 mundi ipsissima usque adhuc. Ipsissima est purgamentum ferri vel poni. vel quicquid de aliqua materia ablatum 2 ut purgatior reddat. Ideo in mari pisces maiores devorant minores sic in mundo potentiores infirmos oppriment. adhuc pro Ozeam respicis contemptores 2 tales. conculcantes impios principes 2 filios hominis quasi pisces maris 2 2^m eos 2 si fortunatis si quis vos in seruitutem redigit si quis devorat. Sunt tamen viri sic quos a tirannis sic devorent. sicut lonas infra ventrem cete. Jone 2 2 2^m eos 3to quasi morientes 2 ecce subito in mari aspero venti faciunt tempestates aqua multiplicat commouendo. sic tirannus in hoc mundo faciunt pscutionem ipsos con-

.8.

ctando. tiranni sup̃iores populis sunt
quasi deum sup̃iores agnis. agne enim
nunqꝫ xpi nunti apostolos mare trans
ire habet arenam que est sterilis nec
g̃ grauis herbe. cū deum possint arenam
transire mare. sic finis huius mundi est
infructuosus cum ois peccator. ro
deum fructum habuistis in his que
nunc erubescitis. mare periclis ple
nus est. sic mundus iste p̃riculosus
p̃bat transeuntem varietas unde dicit
quidā de mari periculosissimo dicit. nulla
in eo nunti naufragiū passi sunt
nam nisi sancte vbi est calma et calmis
dis. vbi de nauibꝫ pereti una. in isto
mari. viri de quibꝫ una libatur. aug.
animas suam absorbebit. te. amatores su
os vocare nouit non portare. deo rogat
ypha dicens. ne me demergat tempes
tas aque neꝫ absorbeat. neꝫ urgeat
sup me puteus os suum. et rogat. scilicꝫ
ne demergatur. neꝫ non absorbeatur. et
neꝫ non includat. demerguntur
in aqua tempestuosa. que cadunt in
mortalem culpam. set tamen adhuc
possunt liberari. nec absorbentur. a p
fundo. qui p longam consuetudinem
sunt p̃fundati in peccato. et tales ex
magna misericordia dei aliquociens li
berantur. in p̃o. dicit dñs ex basan. co
nertam conuitam in p̃fundum. set
tunc puteus os suum urget. et claudit.
quando p̃fundatus peccator annullum
deiat in desp̃acionem. dicit ita. aug.
non urgebit sup te puteus os suum
si tamen non clauseris os tuum confi
tendo. in mari multa monstra in
ueniunt. sic et in mari huius mundi
multum monstruosa est gentilitas que p
dentibꝫ gladios habet. de qua in p̃o gla
dius in labijs eoꝝ qui quos audiunt.
monstrum est etiam homo habens os
bilingue. p̃ii s̃c. os bilingue ego detes
tor. et eiusdem ii. verba bilinguis quasi
simplicia monstrum est etiam homo
habens multa capita. tot autem capita

habet quis quot vicia et dicit. aug.
malis tot dños seruis. quot vicios do
no mare non est locus mansionis stan
nec immundus heber. non habens q hic
manentem ciuitatē sz futuram inqui
rimus. aug. nichil aliud est temp̃alis
uita nisi cursus ad mortem. in quo nemo
vel paululum stare vel tardius ire p
mittit. dz omnes pari motu ꝯtendimus
Mare valde amarum et tamen
pisces in eo nutriti eius amaritudine
non refugiunt. sic mundus iste amaru
tudinibꝫ plenus est. licet hoc ies eis asside
cas non attendant. et ꝯ mare aquis
non redundat. sic p̃ua omnia flumina
intrant in mare. et mare non redun
dat. sic mundus homo transitorijs non
impletur. nec habundat. nec concupiscen
cia carnis satiatur. delicijs. nec concupis
cencia oculi diuicijs. nec superbia vite ho
noribꝫ. Quid autem quod est in mundo
aut concupiscencia carnis aut concupis
cencia oculi aut superbia vite. p̃ua sc.
Christ fetet mare p corruptionem. sic et hu
mana p libidinem. unde ei corrupta est
vita temporis noe. eo qd homines extra
uerum matrimonium mulieribꝫ abusi essent.
finis omnis carnis adiecit. et deleta est
omnis alia gens. sic. huic causam addu
erat sodoma igne et sulphureo fundo qd
prius meruerat vicio carnis ignominiosa
in mari etiam et ex p̃missis patet hoc
pene sibilauerunt. auaris aque sibilan
tes sunt diuicie. voluptates et honores. sic
etiam homo sibilatus quicquid mundi
mouendo arripuerit. firmiter retinget.
sic et auarus retinet quicquid adquisiuit.
Quibꝫ assimilabuntur homines illos qs
videns. omissis salutaribꝫ admonitionibꝫ
sitorijs consolationibꝫ auctoris et saluato
posse. p̃fecto similes sunt his qui sibilan
tes dicebant in agris. Quomodo videas eos
tenentes teneros. nec ulla ratione deserere
qd. p̃ua occurrerit mundi. quicquid ille
sit. licet sit tale aliquid quod p̃desse omit
non possit. ut radices herbaꝝ et similia et

si qui forte ad eos venirent et subuenirent. non inuenit soluere applensos inuoluere se cum. adeo et iam pecunt. nec sibi nec illis auxilium ferre valeant. Hic pecunt in hoc mari magno misere. Duas primas sectantes animarum solida et stabilia. quibz apprehensis euadere et sublimes possent animas suas. nec enim de bonitate set de veritate dictum. cognoscetis veritatem et veritas liberabit vos. Dalsa est etiam aqua maris et subunda. quam qui bibit magis sitit. quia sitim ipam bibit. quanto enim plus cupidus possidet tanto plus auet

auarus non implebit pecunia et

ff. destribit crisos nauim cathe. quantum ad gubernatorem. cum dicit. hens deum gubernatorem. ades non potest naufragium sustinere. non est timenda est tempestas quam nauis gubernator in manu sua tenet. Job. 18 Obediuit hostis mare et qui timentem se sensit tribulatio non pretermittit. si memmus scriptum esse. cum ipo sum in tribulatione. ysa 43. et transieris p aquas tecum ero. qui tamen iste nauta putauit hanc temptationem fluctibz opiri. ne quis securum se reddat. set semp de se timeat. et spem suam in deo ponat. h in sermone dnica est securitas fratris mei neq; in celo neq; in paradiso. unitio minime in mundo. In celo angelus cecidit sub pfecta dignitate. adam in paradiso de loco beatitudinis. Judas in mundo de schola salvatoris. discipuli etiam hic fuerunt in pricula in pfecta gubernatores. vel potest dici p latus nauta ecclie quia in multis debet ei assimilari. primo in hoc qd verbo doctrine debet aduersus dicere ipsum ad obediendum deo. sicut nauta nauem gubernaculo aduersus dicit. Jacob. 4 ecce naues cum magne sint et a ventis validis minent. circumferuntur modico gubernaculo ubi impetus dirigentis uoluit. et 2o in hoc qd plana naute maxime appareat tempore tempestatis. sic prudencia et virtus plati maxime tempore tribulationis. ecce 2o Dni non est temptatus qui sit bus in exptis cognoscit

multa. et qui multa dicit enarrabit. intellectu. qui non est exptus parum recognoscit. et 2o prima nauta est in caligine noctis distinguere stellas dubitauit. et quantu ad omnia et actum. et effectus eaz et propio signanda est illa stella maris. sic prudencia plati considerat tempus tribulationis suos et vocationem eoz et finem gloriosum. hec stella maris multo minus pat. Et 3to nauta alijs minentibz tempestatis confidentiam habet. et alios animat stabilius. sic plat alijs trepidantibz in adiuis debet esse securus. qui 2s fugit nupsus nemine psequente iustus autem quasi leo confidens absq; terrore. plati est figere anchoram spei in fluctus temptationu. habet fortissimu habemus solacium qui confugimus ad tenendam ppositam spem. quam sicut anchoram habemus aie tutam atq; firmam. 4to nauta non timet rudes gubernatores et homines sapientes. nec eam hominem illum quem sint esse causam orte tempestatis. pne primo. tulerunt ionam et miserunt in mare. sic plat non debet timere abicere ista temporalia ut alias sapiet. unde dixit quidam phus. pessime diuicie ego pereo tam bone ne pereatis a vobis. prima tbi p omnia volunt diuites fieri magistri in temptationes diaboli et in desideria multa et nociua. qui regunt homines in mari. potest etiam dici qd nauis ecclie

nauis ecclie sit et gubna

gubernatores ge virtutes cardinales Prudencia cum regit ad actum quasi pra. qua eius est circa a pculis venturis Justicia autem a posterorum quasi a pupp. qua eius est satisfacere p primo Temperancia a deitris no minime resiliat. et securam se credat in psperis et fortitudo a sinistris no frangat. aut sic cumbat in adiuis. 2o destribit eam qui

. G.

trium ad veniges qui eam heat dedicet. Decius. angelos veniges angeli cum veniant et eandem dedicent. cum tribz ordinibz venerat. cum bi purgatiua. pfectiua et illuminatiua. 2 aut secundum

Dic̄ angeli habent nos purgare. illuminare. p̄fic̄e. tunc ergo angeli mittent celsio dns postmodū p̄dicti cum his tribz ordinibz reuocz thuntz quando alios purgant a culpa. alios illuminant in fide etā. alios p̄ficiunt p bona opa. ista z̄ notant actū ii in liberacione petri. dictum est ibi qđ angelus p̄cussit in habitaculis refulsit. z qđ cathenas fregit. z qđ ipsum excitauit dicens. surge velociter. tunc angelus habitaculum illuminat quando cor mundū p veram fidem irradiat. tunc cathenam frangit: cum nexus peccatoz dissolut. tunc velociter excitat: quando ad bene operandū sollicitat ⁊ c̄to describit eam quantum ad ea quod habet deferre. cum dicit portans choros cum ceteris. Iste autem chori sunt qui a nam cepe portant. in tribz gradibz z statibz distinguunt: scilt. virginali. viduali. z matrimoniali. z qui non est in aliquo istoz statuū non est in nam eam quantū ad mutuū. z ideo subiungit. istitues choz saltandoz significant. p illos qui in hac nauicula continebant. ibi erant ihus. z discipuli eius. z homines admirantes. p ihm intelligit. statum virginalis innocencie. p discipulos statum continencie vidualis. z p ceteros homines illi qui seruant mundiciam. Isti sunt tres chori de quibz dicit. eze. si fuerint tres chori isti in medio eoz. noe. danel. z job ipi animas suas liberabunt animas suas. hoc qui ex eoz recte agebant intelligunt. virgines qui suam regunt familiam. p danelem intelligunt. qui virginalem seruant puritatem. p job signant. penitentes qui seruant continenciam. hec est nauis de qua dicit. ysi. facta est quasi nauis institoris de longe portans panem suum. Quam tamen nauis dimittere gaudet omnibz. non sic dicit ibi eam oz. de longe portat panem suum. quia in omnibz studijs z lectionibz solum panis celestis sapientiam de hac nauicula legit. z regni

quem.

z quia classis salomonis ibat p̄ mare in thersis. deferens inde aurum z argentum z dentes elephantoz z simeas. z pauos. classis salomonis est etiā qua p̄ maris huius seculi p tribulaciones z fluctus ppe. uicionis uadit in thersis. qđ interpretatur exploracio. quia mente z ope explorat gaudia supplicia. Oz quia aliqui explorant gaudia temporalia cum extrema iudicium occupat alij gaudia etnalia. qđ dum utrāq; non uidunt. set pocius timuisse. Ideo classis ista dicit deferre aurum z argentum z dentes elephantoz z simeas z pauos. Quam sapiens nauis in mari bonos pisces comphendit z malos. Iuxta quo significatur sapientes z ppositi ecclie in fernoli. tribulacionū incendio non consumpti. sed purgati. In argento significatur oratio mentis deuocione sonoz. Quam argentum ceteris metallis clarius sonat. p dentes elephantoz figurant. hi qui pectora aliox sua dente reprehensionis lacerant z tamen in bona conuersacione ipm proximum qui z candorem castitatis z sanctitatis ut ius in mente z extius in ope gestandū. Per simeas qui actus humanos imitant. set bestialiter uiuunt. illi significant. qui fidē extius tenere uidentur. set opibz illum negant. qui sunt sepulchra dealbata plena ossibz mortuoz. extius quidem uidi. set intus immundicijs mortuitatibz plena. In pauonibz designant. qui in laudibz hominū gloriant. Quam uis ista diuina laudatione pennas erigit. z rotam facit. set turpi cenno que lucrit celauit. postea tamen putrido mutatum. sic qui laudibz hominū delectant. dum laudes suas ex laudatoribz attollunt. vel alienes suas a laudatoribz non audiunt. Quam demonstrant p̄ pauonem. sicut qđ stultus laudibz gloriat. ⁊ c̄to describit eius nauem cepe quam ad eius arborem dicens. erecta in medio ppe sathanam arbore crucis. de ista arbore dicit. eze. xl. Cedrum de libano tulerunt et fecerunt sibi malum. Sunt autem duo genera cedroz. Cedrus que

nastrum in libano qui est valde altus et odoriferus: significat crucem que adeo sunt alta q̃ eius virgis in celum ascendit: adeo odorifera. ꝙ̃ primo in animis recensitis dicit est alia ardens ma vitium qui pena ꝑhibet triplicem sibi stantem bestia. quia prima est calida et temperata et frigida. ista ardens malitia est envy sathane. qui portant pomum. i. ꝑpm. in quo sunt triplex sibi bestia. anima. et cave prima. scilicet. bestias sunt valde calida et vicios. ira concupiscentia. et omne crimen inflammatum habet. deus ut ignis consumens est. media scilicet anima. sunt valde temperata. quia omnes virtutes in ea sunt medie tenuere. nec umq̃ aliquam ad extremum vitiosum declinant. ultima scilicet caro sunt frigida: quia ab omni concupiscencia penitus aliena. ¶ Certo describitur ista manus quantum ad bestias quod in ea suspendit. cum dicitur. in q̃ euangelio fides bestia suspendens. et bestiam igitur in hac arbore suspensum est ipsa doctrina euangelica. set quia bestia regulas solent esse diuersi colores. ideo euangeliste illud bestiam tetenerunt. et colores diuersi apposuerunt. ait enim agnus de xpi incarnatione. quo facta est ex infantia dei caritate. per q̃ in aduentu ꝑma discernere ideo attexit te miserans. ideo ait apposuit colorem rubeum. quia p colorem rubeum igitur carnis designatum sanguis agnus agit de xpi passione. in quo xpus totus fuit deargentatus. ideo sanguis apposuit colorem nigrum. ait eius agnus agit de xpi resurrectione. in qua xpus totus fuit candidus et fulgidus. unde et angelis qui eius resurrectionem venit nunciare in veste alba dixit. ideo marcus colorem albissimum videt apposuisse. johnes agnus scribit de xpi deitate. que aurea esse videtur. ait illud. Aurea q̃ capit eius aurem optimum. capit autem xpi deus. et ideo prima. ar. q. ideo johnes colorem au

reum videtur apposuisse. ꝙ̃ describit eam quantum ad beatum quo impellitur. cum dicit. flatus spūs sc̃i. in p̃o spūs tuus bonus deducet me in terram rectam. de isto beato spūs dicit. q̃ regnum q̃ esse spūs grandis et fortis subvertens montes et petras. non in spū dñi. et post spūm commotio. non in commotione dñi. est cum spūs malus qui preest superbie scilicet luciferi. et ille est de quo dicitur grandis et fortis. alius est qui ꝑest auaricie scilicet mamone. et iste est de q̃ subditur. post spūm commotio. scilicet terremotus est alius qui ꝑest carnali concupiscencie scilicet asmodeus. et iste est de q̃ subditur. et post commotionem ignis diabolus in primo meritum occupat ꝑ superbiam. deinde illa meat ꝑ auariciam. tandem ipsum inflammat ꝑ malam concupiscenciam. hec ergo diabolus nacies suas. una est manus superbie quo ducatum a lucifero. alia auaricie que ducitur a mamona. alia luxurie que ducitur ab asmodeo. In missa istas dñe regitur. Ex est manus humilis. pauperum. et mundi quo dicit. a spū sancto qui est sibillus auretenus. ipse enim delectat. cum sit sibillus. et refrigerat. cum sit aura. et tranquillat. cum sit ventus ¶ 8o describit istum ultimum crudelissimum ad poenam ad quem deducat. cum dicat ad poenam pedissequa. et caritatem quietis eius deducat. In poena manent sunt secum a bonis et piratis. sunt quieti a laboribus priorum. sunt opulenti ex undis deportatis. unde portus a portando undis nomen accepit. Et illi qui sunt in portu celestis pacis. sunt securi a temptationibus hostis. quieti a laboribus priorum. et opulenti ex bonis operibus vsq̃ ad secretum ꝑpetue mansionis pacis. ubi notatur quies in tabernaculis fiduciae. ubi notatur securitas in regno opulentia. ubi notatur habundancia vel opulencia. De ista mansione sic scribit johs de abbatis bisuntio

nauium designat' / cathia. nauis in terra
posita semp pendet in altum sursum in
mari sine declinatione recti sedet. sic pu
minima cathia in tempestatibz ystoriarum
recta incessit. sicut apparuit in martirio
set postquam tocius possessionis edomuit
et sedebat in tra: minimum inclinabat:
ancora ergo si fixa fuisset in tra tempo
re diluuij: subuersa fuisset & quia
in terra fixa non fuit: quito magis ele
uabant' aquo tanto altius ascendit. sic
cathia quia in tra fixa non est p dilec
tionem: p aquam tribulationis quas
pertulit voluntarie pt xpo: ascen
dit in celum p affectu. & hic sicu
dum qd in multa minuit hys dicit
tantus motus factus est qd cooperi
ebatur cathia pene fluctib; opprimi. Et
hic quidem postquam sup illo cepe mo
tus magnus factus est in mari &
est qd xpo qui vera est salus nauis
omnia tempestate maris & venti po
tuit esse turbata & rondet. hoc nobis
magis forma est doctrine qui maris
periculum. tempestas exponit est tribu
latio & persecutio. set sicut unde fluc
tuat pusillanimes pisces fugiunt. ita
tribulatio electos in fide ecclesie facit.
unde gregem desiderii sui dum adi
state primunt: deficiunt. sic enim
ignis flamma punit: set deserendo & unde
extinguit: unde roborat: sic cathe
nauis vero appellit' vt subiungatur.
Inde tm portum eius petit. unde
naufragium pertulit. a molestie nauigii
huius sedulo cohibent atq; requirit
& portum salutis nos desiderare fla
uiat. magis est cauendus mundi
blandus qui molestus. ille enim nos de
ducit. iste credit. Immo vt ait ieron?
assiduitate salutis magis instat
temptatio. unde aug? existimat in
portu non dum securitas. quia ali
quando ibi non sunt scopuli: cauam
in portu naues collidunt. Verum in
uenitur. tamen vt exemplis ostendam sunt

qui vitam vite. sibi religiose existentes
qui in pelago mundialis & curiose vite
conuersantes. vltimis sic endum sibi eun
dem qd ipsius prima malignitatis sibi
uero ecclesie dignitatem cognitat: eam
uio deus eam istam mutat in meliorem
nec dubium quin cognitio diuina prudet
at & tamen dormiens significat' unde
dicit sua similitudo. si multiplica tribu
lationo fatigatus: non sit tibi cura. qui
ferrum ex. & p adhibitum tibi ignem
amittis rubiginem. si animum ex. p igne
probatos eris. & oculos amittis. certos
lenitio instrumento privatus. & simul
facti sumus. audistis quid amissum.
si infirmitatis totum corpus unus te
net. spiritus animo vivo sanctus adest.
& nisi fas ad bonum non reluctemur p
impedimenta minima. quam & qui
naufragant si gravius ventus occurre
rent. non statim desinunt nauim. set
paululum sustinentes & pugnantes
adhuc ipsis ventum cursum in
venientes. & mirum est qd de xpo
in nauim dum tempestas surgit. le
gitur. ipse vero dormiebat. qui nauim
vobis donauit suum fidem & caritas v
in cathia tempestate. dicitur etiam xpus
dormire quando differt adiuuare &
quo notandum secundum quendam post
qd multiplex est dormitio. Quedam
enim est dormitio spus et quedam ani
mis. Carnis vt cum ad tempus sen
sus a tactus quiescunt & ligant. aut a
spus a corpore p mortem patet. Dissi
milem. Spus vero dormitio. a est tp
por & agnitum. p quo ad ephesiam ap
surgo qui dormis & ad vo. iz. hora est
iam nos de somnio surgere. aut est
dormitio sta vacatio a susceptis mun
di in contemplatione dei. Quo genere
dormiunt hic iacob sedendo supposito ca
piti suo. vbi dum sic dormiunt angelos
descendentes & ascendentes vidit. Qui
enim athleta dei est & exercet. ad sancta
sicut iacob qui luctator inuisibilium

ꝛ qui ꝓparat se cum dicitur potestas
dominat in unda hiemis. mutans
nubes lapides a nobis repbatur qui fact
est in capite anguli. capite suppositio. in
nimeve dormivo quidem est. ꝛ in pestimis
bnis transitu a rerum temporalium amo
re quiescere. ꝛ in die rumi labentem cur
su. appetitu visibilium appetimus mentis
oculos claudere. quos primis parentib
seductor a pmit. culpa eis oculos cordis
pstringo a pmit quos innocentia clarios
os tenebat. angelos descendentes ꝛ ascen
dentes cernere. est enim ꝛ tres etiq patres con
templari. quanto auctor sue inscrutabi
lis quanta compassionis clementie aiam
infirmitatis condescendant. ꝛ notandū
magis qđ ille dormiens angelos conspicit.
qui in lapide caput ponit. ab exterioꝛ
eis cessans intima penetrat. qm intima
mente immarcesc redemptoris obser
vat. Caput ponit in lapide. qui xpo in
hereat mente. Omnium vero a secularib
actionib vacant. honores ꝛ dignitates
omittunt pcipue ex pusillanimitate oꝛ
dis ꝛ modestie. q amore contemplatio
onis. Qui cum a pñtis vite actionib pe
nam sint. ꝛ ad supna non intendunt.
dormire possunt. set videre angelos ne
queunt. quia caput in lapide tenere cō
temnunt. ꝛ torpore non studio dormi
unt. quia caput non in lapide set in te
ra posuerunt. Sed plerumq; quib sancti
orib ab extimis cessant. tanto lucius in
mundo cogitationis sibi ꝛcepisse cumu
lant. unde tali animal dicit. Videruntq
eum hostes ꝛ derisserunt sabbata eius.
Precepto enim legis ab exteriꝛ opere in sab
bato cessabat. hostes ergo irridebant. cū in
ipsa vacatione mentem ad illicita ptra
hunt. Qui autem laboriosius dormiunt
q; vigilant. quia in eo qđ actiones se
culi deserentes simulant. totidie cor sancti
spūs pregnant. no minus p negligentia
aliq torpeant. ne sub eo ad desideria sup
na fingestant. ne ipsi plus iusto deficiant.
ne sub distractionis specie sibi ꝓxima a
pfectione languescat. ꝛ cum ab hiemis
nimis inquietatione se mens. penitus
subtrahit. ꝛ quietis studio virtutibus
intenta vigilius dormit. Videt enim ia
cob in somnijs angelos ascendentes ꝛ des
cendentes. quia ꝓdicatores quos significa
ant angeli simul ꝛ iacob. non solum
capiut celica. ꝛ xpm contemplando appe
tunt set ad membra illius misericordie
descendunt. In cuiclum quippe debet
ꝓdicator legere qm postea audientib
possit ꝓdicare. Hinc moyses crebro tabe
naculum exit ꝛ intrat. ꝛ qui intus ad
contemplandum rapit. foris infirman
cum negocijs vrget. Intus archana con
siderat foris ona carnalium portat. Cum
de scribis ad tabernaculum sepe recur
rit. coram testimonio archa sanctū consilit.
exemplum doctoribus ꝓbens. ut cum foris
ambiant quid disponant ad mentem
quasi ad tabernaculum redeant. ꝛ debet
cum testimonium archa sanctū consiliant.
de quibus subtrahant apud se. minus facti
qm paginas requirant. Iam vero sic
ardens q desiderii amoris. ꝛ lucē. q in
tima contemplationis lumen. non diu
se esse in domo confidat. ubi sine timore
ventoꝝ accensum lumen solet deportari.
set meminit se esse subdiuo. ꝛ strage ma
ni studeat opire quod portat. ꝛ nec credat
deū si viderit tranquillum. ꝛ pcepto
cui hora qua non putauit mutabitur.
Et si vel ad modicum remisserit manu.
extinguet. qđ si etiam ardor pristinus
manus et quandoq; flere solet aduserit.
pcepto eligat pati qm vetabere manu.
qua in momento lumen potuit extin
guere. Et essemus in domo illa non ma
nufacta etna in celis. ubi nullus minis
tris intermissus esset amicus. nichil esset
timendum. Hinc nunc vero tribz validis
mis ꝛ malignissimis hostis expositi
sumus. carni scilicet. diabolo. ꝛ mundo
qui conscientiam illuminatam molimur
extinguere. insufflantes in corda de
sideria mala. motus illatos. ꝛ ita te repen

ti turbantes vt vix priostero valeas vnde
venias aut quo vadas Et quidē licet dies
septus nō mutauit a te tamen nemo
quidē sufficiēs indicauit exterfit. Unde
igitur mandē cordis & corporis anima
tegenda est ne forte lumen intus extin
guatur. Non credendum vel recredendū
est si grauis temptacionū fetor vtrumq;
hominis statum vehemēter affligat. vn
de ppheta. anima mea in manibz me
is semp. Illo modo p manciliam intel
ligitur penitencia & ptinent ad istud
scribit paul. p. ppo dicens. Deposuim
git nos quando aliquis primum incurrat
grauis temptacio cum pulsat. ideo omni
vero debet ad deum p fernentem oracio
nem. & tam psidium nostre donec im
petret dei misericordiam. tanta autem
cum ea consequunt. quippe in admira
cōem exurgat. Ista autem nequit in
hoc euangelio p ordinem exprimunt.
Primo enī ponitur penitencie assump
cio. cum dicit. Ascendente ihū in nauī
culam. Ihūs nauiculam ascendit. quid
quis sic salutis auidus penitenciam
facere nequit p nauiculam enī prima sig
nificat. qui p quam homo ad portum
salutis adducit. Et qui extra istam nauī
mierunt. ad portum salutis non pue
niet. Set quid enim infernalis nuoliet.
& ideo signata est p archam noe. quia
illi qui eam ascenderunt fuerunt sal
uati. Qui vero non ascenderunt fluuii
subrisi. In hoc tamen distat illa archa
ab ista scdm sententiam crisostomi in
libro de laudibz paulli. quia in illam
archam bruta intrauit. & bruta exi
erunt. leo intrauit & leo exiuit. equus in
trauit & equus exiuit. homines intra
uerunt & homines exierunt. quia nec
bruta potuit auferre suam rapacitatem.
nec leonis suam ferocitatem. nec equus
suam lozocitatem. nec in hominibz mu
tare suam humanitatem. Set quicquid
secundum eandem crisi. mutat. in
hanc archam penitencie fecerit bruta

mutat. in agnū. si erat raptor vel ava
rus. Immūt rapinam. & induit mi
ericordiam. quia nulli nocet & omnibz pdest.
Si erat leo. mutat. in ouem. quia si erat
elatus p superbiam efficit manfuetus
p humilitatem veram. Si erat equus.
mutat. in columbam. quia si appetebat
carnes modo appetit puras gias. & si app
bat carnales voluptates modo appetit
spiales refectiones. Si mutauit equus dif
ferebat suam confessionem prius stridulam
my. illud sophonie. 2°. boy cantantes in
fenestris corui. Si stipl. mutauit. modo
cum fletu ad deum gemitibz acclaman
do. my. illud ysa. & quasi columbo me
ditantes gemem. ang. Ista res est qua
multos occidit. Dum dicunt semp crās
cras. & claudit hostium. & remanent fo
ris cum voce equina. quia nolierunt ha
bere gemitum columbinum. Item homi
nes secundum eandem crisi. in ista nā
ni penitencie mutant. in angelos an
geli enī ex natura habent excellentem
puritatem. ex officio autem habent de as
sistere & nobis ministrare. sic & seruī
dei etiam nauim penitencie ingressi ad
similitudinem angelox puritatem men
tis & corporis seruant. hinc & p gram qd
habent angeli p naturam. insip deo as
sistunt p excessum contemplacionis. &
primo ministrant conditori eis p
sobrietatem. discretionis. 2°. cor. 5°. sue
mente excedimus deo. sine sobrij simus
vobis. &c. 2°. Post primam sepe assump
tam sequit magna temptacio. & hoc no
tat. cum dicit. Et ecce motus magnus
factus est in mari. ca. 2°. fili accedens ad
seruitutem dei sta in iustitia & timore
& para animam tuam ad temptacionē.
Ventus autem in mari tripliciter de causa
accidere consueuit. Aliquando a causa
superiori. hoc est a stellis & maxime erra
ticis secundum aug. in libro de ciui
tate dei. Ista etiam causa nititur. in ep̄la
nido ffluctus fieri maris desperantes
suas confusiones. sidera errantia quib;

Motus in mari. fit. & ca.

ptella tenebraꝝ conseruata est. aliquando
dicit a causa inferiori hoc est ab ipo fi
lio maris. aliquando unus seruet z bullit
ista causa tangit Job xl. ubi dicturus de
leuiathan fenestrero faciet quasi ollam
profundum mare. z ponet quasi cuy bu
gentia bullauit. aliquando a causa me
dia. i. a demone ab aere venientes z bu
llas uiaris concitante. ista causa tangit
Daniel .vii^mo. videbam in visione mea noc
te ecce .iiii^or uenti pugnabant in mari
magno turbacio .g. temptacio aliquando
dicit in seruis dei a causa superiori. a
deo permittente ad ipoꝝ humiliacionem. z
gre conseruacionem. sicut dicit in psalmo
et dictum est de eo. z coꝝ ne magnitudo
reuelacionum extollat me datus est muci
stimulus carnis. z aliquando a causa
inferiori. i. a tyranno aliquo psequente
aut ex illis ocidens z crucifigens. z ps
quinquies de cruce in cruciatum. ali
quando a causa media. i. a demone seru
ente qui in aere caliginoso morat. de
quo dicitur Job. z egressus satan a facie
dni percussit Job ulcere pessimo. ista sunt
illa de quibꝰ dicit ayt .vii^mo descendit pluuia
z uenerunt flumina. z flauerunt uenti
z ceciderunt plurimi. pluuia que de celo descendit in
telligitur aduersitas a deo immissa. z flu
mina que p terram fluunt intelligitur p
sonas a terreno tyranno inflicta. p ven
tum qui ab aere uenit intelligitur tempta
cio a diabolo destinata. Q. p ostion mitel
lenii nostri antiqui dicit .v^mo. supra allegato
dicentis Ecce .iiii^or uenti pugnabant in
mari. z .iiii^or bestie grandes ascendebant
de mari diuse inter se. monendum secundo
quendam post. q. primus uentus est
aquilonis temptacio. z hic flatt ab oriente
subtilitas enim generis hanc temptacio
nem ocasio existit. bestia quarta flatus
isto. est superbia. quo est quasi uentus uenti
alas aquile als isto sunt subtilitates z
potestas. ale superbie dicuntur. quando
superbus a statu suo abiit. tunc statt sup
pedes quasi homo. quia iam non statt et

uentus .iii^or.

in eius uel suis alios homines habentis est temptacio mundo. que flatt a me
ridie. quia mundia de pfectis aliorꝝ so
let oriri. hec bestia similis est uipe. que
libenter uel extorte comedendo. mun
dus eni detrahendo. aliorꝝ bona nititur
destruere toto posse. bestia ista in parte
stetit. quia mundus quidem gaudet in
pte laudat. ne sua malicia pateat. tres
ordines dentiu habuit. quia tres modos
het mundus detrahendi. scilicet mala in
gendo. bona diminuendo. differencia
pallendo. hij sunt tres status mundi in
modum rastri. de ore draconis exeun
tes apo .xii^o. Primus est carnalis temp
tacio fluuius ab occidente. i. a carne que
ocidie tendit ad occasum. bestia q^a tria
est concupiscencia carnis. que pardo simi
lis esse dicit ppter hilaritatem desideriorꝝ.
hec bestia q^a capra optimebat. quia qui
tiorꝝ sunt que minime concupiscencia
carnis solent videri. ocii. luxurius bes
tia. auaritias expulsas. z sordes pungosa
habet cauda. quatuorꝝ alias. quia quatuor
sunt que carnis concupiscentiam elidunt
vel exaltant. scilicet munera. sanitas
corporalis. pulcritudo. cathorꝝ. z genus nobi
litas. quo ad mundi quatuor. Tertius
fluuius ab aquilone est temptacio cruce
liter. que respectu subditorꝝ in potentibꝰ
esse solet. ad quam ptinet. quarta bes
tia ceteris crudelior. que cetera comminuit
z pedibꝰ uniuersa conculcauit. Cornua
talis sunt ypocrite z hillarii. qui quos
conculcare non valent. mittunt sedere
accusando. hijs uentus sinistr mittit. cum
non possunt talia talia. Tertio hemi
nis regnum. Et sciendum. ut mistice
patebit. q. nedum mutant uentus
sed . . ciuitatem. unde mutat hic p^t
significare. uel patet triplex ratione.
primo ppter uniuersitatem. ysa. lix. ex.
uultus quasi uulue feminei. q. quia ex
iuxta non potest. 2° ppter profundita
tem. ideo. ut profundum est. mare. ex. p^a. 3. loc.

Tria de dormire dei.

X.

Crux x Trinitas.

Cil crucis &c.

de altius indicare. 2° qui salsuginem
que ex petris nascibilis sine fluit
pid 3 breuiter nimios nascitur abilis qui
isto mari quattuor venti pdicti fluere
solent ni talium qd nullicuisti fere
fluctib; opti (venig ni omelia. his
pcellis temptacionu & tribulacionu
solet concuti fide. spes. caritas. quas
pcellas sic deus pmittit insurgere ut
ex eo splendor fidei obtenebrescat.
spei celsitudo contabescat. & flamma cari
tatis refrigescat. ultimo eadem sicut
qd in ipsa tribulacione & temptacione
sepe fit auxilij diuini subtractio. qd
notatur cum dicit. ipse vero dormie
bat vbi notat secundum gaul. qd de
alicubi semp dormit. alicubi semp vi
gilat. alicubi aliquando dormit alibi
vigilat. In inferno semp dormit. quia
damnatos oblionis eterne tradit
iob 2e oblinisci eius nisi qui celo
semp vigilat. quia suos conservat semp
in beatitudine. 2 coronat. Daniel 6to cap
vigil 2 sanctus de celo &c qui ps alium
quandoq; vigilat. seruos suos a temp
tacionib; & tribulacionib; custodiendo.
& hinc ait ysa. ecce non dormitabit
neq; dormiet qui custodit israel. alibi
dominus dicit. nos tribulacionib; ad
tempus exponend. vnde cantum mgr
dicitur. eyunge quamo obdormis die
2° p nauclam 2 deinceps alios intel
ligitur crux xpi de qua sepe in
sermone 2° quinq; sint videnda. pmo
que fuit eius causa 2° quo fuit eius
arbor 3° quod fuerit eius velum &c.
quis fuit in ea vulnerator 4to que fue
runt eius vestes Circa primu non
dum qd causa fuit &c scilicet efficiens
naturalis formalis & finalis Efficiens
causa fuit ipsa beata trinitas. scilicet.
patet. quod posuit ibi suam potentia
lem in quantum p basilium crucis
hostem potenter penetrauit. vñ 30 a voce
Dñi pluebat assur virgā pessimā. & mi
se exurget virga ex israel & percutiet

omnes duces moab. filius ni eadem p
fuit suam sapientiam. in qualitatem
diaboli astutiam p crucis mirabilem
decepit. ang; venit redemptor & victus
est deceptor et quid fecit redemptor cap
tiuator nisi. tetendit mirabilem qn
cem suam. carnem suam & sanguinem
posuit in ea estimans. illo tamen volun
tate sanguinem non debitoris. qui non
recessit nisi a debitoribus. spus sanctus
posuit ibi misericordiam. Causa materia
lis fuit. quia de quatuor differentijs lig
noz vt dicit. fuit compaginata. Des
cendit sine truncus qui in tra figebat
fuit de cedro stipes qui in alto erigeba
tur fuit de cupressu brachia sine lig
num transuersale fuit de palma tabula
suppositia fuit de oliua. Iste quatuor
ligna significat quadruplex crucis
efficacia. Prima est que malas cogi
tationes fugat. quod significat p ce
drum. cuius odor fugat serpentes 2°
que in tribulacione constantiam ps
tulat. quod significat p cupressum. que
ramos venti impulsu cunctis aduer
tit 3a est. que de hoste triumphat. qd
significat p palmam. quia victores
post victoriam coronant. 4ta est qd
amaritudinem penitentie temperat.
quod significatur p oliuam. cuius ligno
dolores sanantur. Unde his quatuor
causis. consecratur nos crucis sig
naculo munire. vel ne aliqua malitia
grauet se ingerat. vel aliquod periculum
subito emergat. vel cum aliquod tan
tum diabolica sensibus nris se obiecit.
vel ne aliquis dolor nos arripiat. Cau
sa formalis quia ad instar nauis in
principio fuit angusta. in medio latis
in fine stricta. sic fuit in principio an
gusta. vt caperet ibi non haberet locum
vbi subsisteret. sic fuit latus in medio
vt brachia in longum extenderentur.
sic fuit acutus in fine. vt pes stipitem
ingeret. Causa finalis fuit. vt gen
humanum p mare huius seculi sicut

transiret. Iste enim mundus e mare. Gallis. & fluminis. & quia mundus est mare vbi multi piscantur. Ideo dedit nobis crucem tanquam nauiculam. vt secure p eam tristiam. & salutem possimus. sup' ie cyprio ligno credunt homines alias suas & tristantes mare p ratem liberari sunt. Quia est Gallis. dedit nobis crucem tanquam stellam. vt de Gallo misero possimus ascendere ad montem habitationis etne. Ista stella figurata est ge. 28. vbi dicit' ihc. iacob vidit stellam stantem & celum eius tangens celum. Quia est fluminis dedit nobis crucem tanquam pontem sine baculum. quo secum tristitiam vo possimus hebio. qui xpus assistens pontifex & effunt eius pontifex. i. pontem faciens. & ge. 22. qui baculo meo trasi in iordanem istum. & c. Ideo dicendo est quo sunt arbor. i. malus. in ista nauicula. arbor quidem sunt xpus. siant eius in unam arborem erecta scilicet malus sic in cruce caro xpi stetit extensa. De ista arbore dicit ezo. 31. cedrum de libano tulerunt vt facerent tibi malum. assimilat' autem xpus ecclie non tm xpo quam sibi nuptam. set eam xpo qualitatem. vt cum scripsus dein est. Quoniam ecclia in aliqua sui pte sunt dulcia. & in aliqua acetosa. & in alia inter dulce & acetosum sunt media. in quo significant tres substancie in xpo. eius diuinitas sunt dulcissima. eius caro in passione erat amaritudine plena. eius anam alia sunt dolore plena in quantum natura sic relicta patiebat. & sunt dulcedine plena in quantum deo frueb[at]. Tho videndum est. qd sunt celum. & est videndum qd idem sunt malus & celum xpus. Ihc. de isto celo dicit' eze. 31. cissus cedrus de egipto conteyta est tibi in celum. celum igitur istud dicit' Fuisse dicimus. quia sunt textum de colore al

bo-rubeo. & aureo. color albus est eius caro mundissima. color aureus est eius diuinitas preciosissima. Caut[icorum] 5. Dilectus meus candidus & rubicundus electus ex milibz. candidus qr[a] carnis puritatem. rubicundus qr[a] animo claritatem. electus ex milibz qr[a] diuinam multitudinem. Et c[etera]. Videndu est quis ista nauicula sint. ductor. & iste sunt idem xpus. De quo dicitur qui est. facta est quasi nauis institoris de longe portans panem. Sunt qui ista cum ritau[?] ductor portauit panem sunt. i. scripsit qui dicit. Gen. 1. Fiat firmamentum in medio aquarum & diuidat aquas ab aquis. Sup' illo hebio. & vt liberaret eos qui timore mortis &c. qui scalo isto maligno habitudat naufragorum. & mox. qui sunt duces regionis nre. & ad tales duces mercator ille descendit. & qui omnis mercator accipit & dat. Dat quod habet. accipit quod non hec. xpus in ista mercatura & dedit & accepit. Accepit a nobis que hic habundant. scilicet. naufragorum. & mox. dedit redemptionem. & mortem subire. & mortem vincere. ex quo patet qd xpus a nobis tres duces accepit. scilicet. naufragorum. & mox. De prima dictum. Ysa. 9. Puerilis natus est nobis. de secda. in xo primogenitum ego & in laboribz a iuuentute mea de 2a. phi. 2. Factus est obediens

C.

esse ad mortem mortem autem eius & vobis autem dedit finis vices re
nasta. resurgere. & mortui viuere. Do
prima qñ primo dedit eis potestatem filios dei fieri & Jo 2. nisi quis
renatus fuit &c. Do 2. Jo. nō resistitabo eum in nomine dō & do 2. Jo
ſ. & solue timere pusillus grex quia
complacuit pri eis dare vobis regnū.
Tg to secundo postillator p naucleam
intelligi potest status religionis. qui
similat a naui huius mundi assimilatur autem religio nauī in istis trib⁹.
Deum portat in naui contentus est
modico scz. sic religiosus modico con
tentus esse debet. quia thi bñ habentes
alimenta & quib⁹ tegamur his con
tenti simus. 1 am. 6. arta est via que ducit
ad vitam sicut quę ferunt in naui li
cet sit magnus non dedignat sedere
ad pedes gubernantis. sic religiosus nō
debet dedignari & si habeat plures
fr̄es eiusdem vel minus vel genere inferiorem. &c. Tg to Quinto magnus es hu
milia te in omnib⁹ quia si nauis sine
pondere sit vacillat. si cum numo sub
nigra. si moderatum heat stabilit. sic re
ligiosus si non habeat pondus debitū
obseruantie vel discipline regularis
dissoluit. si talib⁹ sit immoderate ora
tis oppressus. Si mediocritatem obser
uet stabilit. 1 am. 2. allegant eius ora
gramia et importabilia & anponunt
ea in humeris hominū. In naucleam
religionis ihesu ostendit quando religi
ones fuerant instituto & tunc sancti
fuit cum discipuli eius. quia sero im
itatores sunt xpi. qui quondam in re
ligionib⁹ gloriebant. Vel hic secundo
secundum eundem gdz in religionib⁹
quidam sunt discipuli moysi. qui stu
tem porales ibi quesierunt. quales fu
erunt qui dixerunt Joh. 6. to tu discipulus
illius sis. nos autem moysi discipuli sumus. moy
ses eis p̄nuntiabit terram fluentem lac
te & melle. sicut 20 & ysa primo. Nō vo

Religio dr̄ nauis pte 2.

.4.

lentis & audientes nec bona fide con
dentes alij intrant religiones vt fiant po
cus discipuli epicuri. qui discipuli xpi.
in quor intentione habuit dulcia victu
alium primo edere. alij sc fingunt dis
pulos xpi cum sint sathane speciales mi
nistri. sicut ypocrite. qui in angelos lu
cis se transfigurant alij sunt xpi dis
cipuli. set ad tempus. qui ipsi deserunt
vel negant tempore pscutionis. & tales ad
tempus fuit petrus sicut patet ay &c.
Ecce motus magnus factus est in
mari vt nauicula operiretur fluctib⁹. hoc
minunt post factum est quando habun
dancia temporalium religioni data est se
cundum. illud apo 12. ayisit serpens ex
ore suo aquam post mulierem tanquam
flumen vt eam faceret trahi a flumine.
2a ecclesia. sicut xpus p apostolos fustinet
impetus ventis & mari qui eam ei obe
diebant tempestatem cedant. Jta si cum
deuota oratione & virtuosa operatione sustinuimus nos in omni tribulatione vel angus
tia adiuuabit. Prima pars istius gra
tiosus patet ex pcessu hui⁹. vbi sic. Et ad
esserunt & sustinuerunt cum dicentes
Dne salua nos perimus. Et dixit eis quid
timidi estis modice fidei. in quo notatur
xpi sustinatio & discipulor⁹ increpatio. In
prima notatur tria que discipuli ege
runt. quia accesserunt affectib⁹. sustinue
runt clamorib⁹. orauerunt verbis. & hoc
est quod dicitur. & accesserunt ad eum
discipuli eius. non tm passib⁹ sz eorum
affectib⁹ mentis. Hebreo. Gradiamur cum
fiducia ad tronū gre eius & sustinuerunt
cum emgitando clamorib⁹ in pe. Exur
ge quare obdormis Dne. dicentes Deus
pabz dne &c. vbi supponunt xpi potentiam cum dicunt Dne scilicet qui pote
exponunt suam indigentiam. petunt
petunt misericordiam. Salua nos in pe
Salvum me fac deus quia intrauerunt
aque usq; ad animam meam. o. bates
O benedicti discipuli saluatorem habetis ve
bistum & timetis periculum. cum vobiscum

Est 2 36

est. & do uobis sollicitus estis et ideo quod dixerunt salua nos fiat fiducie. qñ primus. pusillanimitatis. qñ sustinuerunt infidelitatis. ppt quod sequitur increpando dixit eis. Quid timidi estis modice fidei

Tradunt igitur in eis duo uentus pusillanimitatem & fidei modicitatem. ps. unus tum erat resplendisibilis in xpiis. in pō tpe predicauerunt timore ubi non erat. set creditur qñ xpūs male eos increpauit de timore. cum timere in periculis sit naturale. Quid qñ sic orauerunt fiat fides. Respondetur. arguunt de timore non quantum ex natura set fidei hesitatione precor. Replicat enī et dicat gene subtrahant. de potestate Unica qñ non posset tantum ventus quantum uigilans uel tantum in unam quantum in terra. ad alind patet. pō quia orare fiat fidei nō eveniat. Tunc surgens imperauit uentis & mari & facta est tranquillitas. Tunc post pes discipulos surgens contra semp imperauit contra pericula uentis. qñ imperu ipos & mari cui manifestatur fluctuu in pō dixit & sicut spūs pcello & facta est tranquillitas. quia post tempestatem tranquillum facit deo. ps. magna in mari. quia de potestate magna possit in pō in diuinis potestatis maris. Quidet quia male imperauit uentis. quia ut dicat glō cui imperat imperanti sciunt contraria fuerunt mirabilia. ergo insensibilia nec recipiunt uerbi. Rndeo non sunt sensibilia xpo. si sic loquit quia sunt obedia uoluntati diuine ac uerbo. ac si scirent. Dicit ergo euangelista. imperauit. ut non ex casu set ex dei imperio stupeo illa facta crederentur sicut cum impio communicatus est dns. ut non illusione demonis set plenitudine potestatis hoc factum ostendat. Quo 2m ptes istius collusionis. non diuinum secundum. pat. qñ ad consolationem nrām ptinet qñ ad imperiū diu fit tanta tranquillitas. ut homines mirent. cū dicit in sermone eius filius uentus ad instructionem mag nrām ptinent. stulti

qñ ihūs dormiebat. qñ discipuli ad eum accesserunt. & qñ clamando eum sustinebant. & qñ eos timiditas increpat. Qui qui bus quattuor inuenimus attendenda in angustia uel tribulatione. primo est fidei 1
uiolatas. que ꝙ opposimus inuenit in eis qñ xpūs dormiebat. glō. & ꝙ allegabat. Dormit in nobis dns. & fides diu. Dum uehementius agimur. & ideo tempestas surgit. Uero fides resurgat. imperat uentis & fluctibus. ephe. ut in omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela ignea nequissimi extinguere. 2m est. ut ad diu clamandum. inquirantur uias que nos a diu diuidunt. submittendo. cessando. discendo a malis actib. & opibus bonis instando. dicit. 22. quando egressus fuis ad bellum hostes nros ad pugnam. custodies te ab omni re mala. & prima cor. omnis qui in agone contendit ab omnibus se abstinet. specialit ad deum accedit. qui ad ea accedit in quibus solet grā conferri ut potet baptismum uel confessionem. Tertium est. ut 3 .y.
ad uigilate & orate ne intretis in tentationem. unde omne tentationes uel tribulatione est xpūs clamosis precibus exercendus. aug. Canta xpm in corde tuo. Uigilet fides tua. tranquillet conscientia tua. & libretur manus tua deum. Unum inuisi in cordia. ut possi clamem. clamamus exaudiant. exaudiri glorificat deum. Iste autem clamor non uid debet fieri uocem. nec illud uox mea ad dnm clamauit. non tamen corde nec illud in toto corde exaudi me dicit. set etiam opere ut misericordie reuniss & corporis miserationi gone 2m homines & munera & pecora non gustent quietem & clament ad dnm in fortitudine. Quantum est fiducia de do 2m psalmo 26m non est pugna una set deum in eodem confidere. stulto & uidebimus auxilium dni sup uos. Diffidentia ista in petro causa fuit. qñ cepit mergi. ar. 2e. Set quia post orationem fiducialit pluuiam sequit diuina misericordia. Surgens ihūs imperauit uentis & mari. 2o Apd eum tribulatio est

& nōnda.

Tribulacō copat tbz.

fiant quedam tempestiis que mentem con
turbat. vel fiant quedam plenua que mul
tas lacrimas generat. vel fiant quedam
nubilum quod mentem obscurat. sed apus
nris clamoribz exoratis expellit omnem
tempestatem & facit mira tranquillitas.
expellit plenuam lacrimaz & remanet
iocunditas. De hijs duobz tob. c. post tem
pestatem tranquillum facis. & post lacri
mauem & fletum exultacoem infundis.
expellit etiam omne nubilum & remanet
mira serenitas. q̄t. xo. filio vespe dicitur.
serenū erit. rubicundum est enim celum
Q vespe pstne vna. p mane nocatio hu
to crio figuratur. In vespe igitur pstens
cito in multis viris rubicundum est
celum. i. ex multis tribulacoibz lace
ratum. Q in mane crio cito habebit
serenū. ex multis secunditatē exhila
ratū. / hic etiam secundum sanctū quē
dam postillat. q̄d in tempestate tenp
tacois tria sunt facienda. que in ma
nis tempestate fieri solent. Primo exo
neranda est nauis cupidinis. p ejectio
ne primo. unde legimus vasa que erant
in nau in mare. aliquando si quid est di
mittendū est. sicut celum dicimus. sur
gente tempestate. quia ptimunt altissi
mi deum tenptacoum. humilia deo
in cuto sunt. anchora etiam spei figen
da est hebr. 6. Deum confugimus ad tenen
dam p̄positam spem. & anchora spei fi
xa dicam stare in deo sic ultimus secundū
q̄d nauis triplicē legit. deo obedisse.
quia in tempestate ad eius voluntatem
uenit. et hic. 2. ptulit. dicit
ipse eius uiam fecit &c. Hic pre
cator qui p mare intelligit triplicē
deo obedit. Primo suum a pcepto quiescit.
ysa primo. quiescite agere pisse &c. qui
largitorio clemosinaz pedes duc. i. pau
pes sustentat. 2o cum p doctrinam & exem
plum alijs ad patriam viam parat. vl
timo notandum. q̄d quide vētis mutant
ventis & mari homines immutati sunt
dicentes qualis est hic. quia uentus & mare

Tria sint facienda i tēpestate.

1

2

3

Z.

nare ter obediunt deo.

nota.

obediunt ei nauis ergo sunt quia mira
fiant. qui fiant magna & inestimabilia absq;
nubo. Job 41o homines ieron non discipuli
sed mirate. & certi qui erant in naui. sed
videtur q̄d sicut discipuli dubitauerunt
& timuerunt ita mirari potuerunt. ad
istud dicitur q̄d homines mirati sunt et
mirate. i discipuli. sed non tantum quia mi
rati unde alij a discipulis dixerunt qualis
est hic quia uentus deo. dicitur. sicut deus.
miracula facit. tria igitur admirati. sc.
licet hominem dormientem. & deū imperā
tem. quia uentis & mari obediunt ei. exēg.
in sermone cuius filius uentus sup ista. q̄
lis est hic. dicat gorre. q̄d de vpo triplicem
legimus questionem. sc. licet. quis. qualis.
quantus. quis. quidem de ydola. hic. q. Qs
est hic. qui etiam petram dimittit. et po
test ad istam questionem triplex responde
tur in designatione potentie. Joh primo
hic est qui baptizat in spu alia in desig
natione sup̄ barnie &c. hic est deus noster
& non estimabit. alius adiutus enim. hic
adimuent ocul. viam prudentie tue in
designatione clementie. quia Jo. 1. hic e
qui uenit p aquam & sanguinem ihus
xpus. de hijs tribz Jo primo. hic est filius
dei. e tua potens. sapiens. & clemens. Qua
lis. quidem de condicione. vt hic qualis est
hic & hinc etiam questionem responsio datur
potest. speciosus. decor. 5to qualis est dilectus
meus candidus & rubicundus. hebr. 5to talis
decebat vt esset nobis pontifex sanctus &c.
virtuosus vt hic. & quia ex ui qualis ce
lestis talis celestes. Quantus quidem quantitatem
magnitudinis. hebr. 5to quicumque quinus
sit hic. ad quod etiam triplex responsio dat.
altior omnib; sublimitate. in pō excelsior
sup omnes gentes dns & sup celos gloria
ejus. immensitate. in pō dicitur. a mari
usq; ad mare & flumine usq; ad t&c.
longior omnib; eternitate. exo & dns regna
bit mictam. De hijs tribz Job xi. excelso
celo est & quid facies. profundior inferno
& unde cognoscetis. longior est terra men
sura eius & latior mari

Que &c. quis
qualis
quantus

Dominica .3ª post oct epyphie.

Simile est regnum celoꝝ homini qui seminauit bonum semen in agro suo. &c. Istam pabolam de seminante exponit ipe dnus paulo post eodem capitulo. Interpositis tamen duabꝫ alijs pabolis. vna de grano sinapis. & alia de fermento absconso. Ubi dicit. qui seminat bonum semen est filius hominis. Unde merito ipse dns pabolas exponit. Quarum declaracionem eciam hoc euangelium breuiter declarat. Harum prima est ista. In agro mundi certo vel fidelis anime seminat xpus vel tota trinitas semen fidei & veritatis. & semen gre & caritatis. Set custodito hoc agro & desidiam sacerdotum vel ignorancia torpentibꝫ. diabolus superseminat zizaniam ignorancie & hereticos prauitatis. sine lolium malicie & nequitie. Ista conclusio patet ex processu euangelij. Cum dicitur. Simile est regnum celoꝝ. &c. i. ecclia militans. et de comparacione in ista pabola sicut in alijs pabolis saluatoris. non ipse ad ipsum. set negocij ad negocium. sine factum ad factum. i. negocium vel factum quod fit in regno celoꝝ. i. in ecclia militante. Simile est hominum qui seminauit. i. simile est facto hominis qui seminauit. Unde hic homo dicit xpus ihs vel tota trinitas. qui seminauit bonum semen bonum. Semen seminatum de quo in isto euangelio est vera fides vel gra vel caritas. in agro. i. in mundo vel in ecclia. Ambrosius & remigius exponunt istud moraliter de semine quod seminatur in agro cordis. Unde dicunt bonum semen non seminat nisi bonus. qui in corpore suo semen bone voluntatis ad opa bona studet. Pulcre de hoc semine dicit qui seminanti misericordiam inuenies fidelis. Justicia autem est veritudo voluntatis propter se seruanda. Set tunc querent. quomodo est in nobis semen bone voluntatis. cum non simus sufficientes ex nobis aliquid cogitare. Sed sufficientes ex nobis est quantum ad approbationem non quantum ad infusionem. Ulterius ad intellectum sancti notandum qd triplex est ager. scilicet superior. inferior & interior. Superior est paradisus celestis. qui dicit. considerauit agrum & emit illum. iste alchelmach. i. ager sanguinis. propter sanguinem martirum. In agro isto seminauit deus angelicam naturam. Lucifer superseminauit superbiam. quam sancta est prima ager inferior est mundus. de quo ista pabola exponit. xpus In isto agro sepe sunt pruinginum malarum concupiscencie. punctiones sollicitudinum. & destructa est sepes quarum sentiunt. de istis tribꝫ dicit xpus & p agrum hominis pigri transiui & p vineam hominis stulti. & ecce totum repleuerunt urticis. operuerunt superficiem eius spinis. & macla lapidum destructa est. Et ergo corpus unum sit ager aptus vt in eo seminet. debemus euellere vitia & malas concupiscencias. & plantare virtutes temperancie. ysa. 16. p urtica crescit murtus. Urtica est ex eo qd aduritur. & est ignee nature. & pungencia generat. secundum ysodorum murtus dicitur a mari. ex eo qd in terris maritimis nascitur. & est nature temperatissime. & significat continenciam. tunc ergo p urtica crescit murtus quando in carne in qua oritur pruritus concupiscencie oritur inuidia. Debemus eciam eradicare spinas pungencia sollicitudinum & facere corona de gaudio & leticia. Debemus ysaie 5. spinas sensus corporeos edificare septum custodie. ecclie. Septum arcet nias spinis & ecclesiastes dissipat sepem mordebit eum coluber. Set infernalis. Si ager sic cultus fuerit. tunc deus semen boni fidei & gratie in hoc agro seminabit. De isto agro sic seribit qui seminat. 2° ager sicut xpus exponit est mundus. quia mali sicut boni sunt in mundo. quantum ad habitacionem. non autem illud Johannis 17. Non in mundo sunt. sed tamen sunt de eo quantum ad contu

B.

. Ager 3.

C.

ſtacem. ꝓh 2° mea cōuſſatio in celis eſt,
iſte eſt ager unquit. de quo dicit ioſue
14. Dedaya ſtatſa eſt a viro ſuo ut peteret a patre ſuo agrum. que e dixit. te
ram auſtralem. e arentem dediſti mihi
nige e irriguam. dedit ei irriguum
ſuperius e inferius. iſta ſunt illa 2ª ſtri
cta. corpus. anima. e ſpus. que petit
ap? theſſal 1ª Hacens ipe autem deus pa
cis ſanctificet vos ꝑ omia. ut integr ſpus
veſt. e anima e corpus ſine querela in
aduentum dñi nri ihu xpi ſeruetur.
iſta agrum tua a dño cum ſuſpiriis pe
tere debemus iſti habent terram
auſtralem e arentem. qm nent corpus
aridum. e ab omi cupiditate concupiſ
centia exſiccatum. ge primus congregent
aquas que ſub celo ſunt in locum unū
i. cupiditates coluptates reſtringant in
matrimonio. e in virginit e continen
tia apparcat arida i. caro ab omi libi
dine exſiccata. iſti autem habent irri
guū inferius. cui anima unita tribu
lacione affligat ſepe emittit lacrimas de
dns. ioh 16. Amen dico vobis qm plora
bitis e flebitis vos ille aut mundus ga
debit. vos aut triſtes eritis ſed triſtitia
vra uertet in gaudiū. cui ſpus ꝑ deſiderio celeſtium ſe
pe emittit lacrimas deuotionis. in ꝓ
fluerunt michi lacrime nocte pauci
die ac nocte. talis ergo ager ſic aridꝰ
e irriguus ſuperius e inferius aptus eſt
ad ꝓducendum lilium. roſam. e violam.
i. am in corde arido e mortificato. ere
at lilium caſtitatis e mundicie. e cum
ꝓpoſito talis aridus e cōtinuus ſe
cundus. ysa 26. non dicit enim michi
cere ego lignum aridum. qm hec dicit
dicit eunuchus quia elegerunt que
ego volui e tenuerunt fedus meum.
dabo eis in domo mea e in muris mei
s locum e nomen melius a filiis e fi
liabꝰ nomen sempiternū dabo eis hoc eſt
ysa dicit ſap. e. O quā pulcra eſt casta
generatio cum claritate. immortalis e
cum memoria illius e q in amica irri
gua ꝑ amarum diem: nascit vesa pas

cuo. qm ſicut dicit gregorius. abel eſſe
remit quem cayn malicia non exclu
dit. omes mali aut ideo fiunt et re
rigantur. aut ideo ut ꝑ ipsum boni excite
3 ant. ipm ſpm irriguū ꝑ deuocione. nascit
viola contemplationis ſuperne. ysa 26.
ſpm meum in precordijs meis de mane vi
gilabo ad te. ager inferior eſt cor humanum
habens duas ptes intellectu e affectu. ad
ſemiminandum hunc agrum venit filius
dei in mundum afferens duplex bonum
ſemen ſemen videlicet veritatis e gratie.
ſemen veritatis ſeminauit in intellectu. et
ſemen gre in affectu. semen veritatis
cum tribus bonis nascit in triplicem
fructum exſurgit. ſcīt. in cognoscend ſm.
unde dolor. in cognoscend mundū. unde
timor. e in cognitionem dei. unde amor.
De ꝓmo ca. Omi addit ſtimi addit e
dolorem. circa q notat par. q? non eſt
minimū. ſi ex cognitione mundi timor
reſurgat. cum omia que in mundo iſto
videmus ſint velut gladij quib? anime
nre inſtia poſſunt. vel laquei quib? poſ
ſunt capi ſap. 9. creature dei in odium
facte ſunt. e in tentationem anime hu
mane. e in muſcipulam pedib? inſipi
entiū. ecc. 14. qui medis laqueos ingre
dient. e ſic dolendū anima animalibus.
anima dolendū ſcīt demonū ſunt create.
que animas eas inordinate concupiſcen
tia tua occidunt. ꝓma thi. 6. qui
volunt diuites fieri incidunt in tentatio
nem e laqueos diaboli. e ge. 4. dicit
cayn. qui tenet figuram auaricie. qui
cumq; invenit me occidet me. ex cogni
tione dei amor nequit extingui. quo
modo enim ignosci potit. e non amari in
quo omnes causę amandi concurrunt. ipe
optimus e ideo amore dignissimus. ipe ma
ꝓ ꝓ quissimus. ipe fons totius ſuauitatis.
ipe maximus benefactor. Semen vero gre
ſeminatū e affectum. exurgit in fructum
bone opis. 2° cor. 6. te hortamur vos ne
in vacuū gratiā dei recipiatis. e ge. 45. di
cit ioseph. accipite e ferte agros. quantus

ytem regi babis quatuor ytes religiosas
primo dabis. quinta pars que de bonis ep
lis deo danda est. gloria que soli deo debetur
et ytes mee sunt. plurales debitor. cordis sen
sificatio. in custodiendo enim illis est retribu
cio multa augmentum grie et meritum
bene esse. vel alit triplex est agen in q
nos seminare debemus in nobis iustitiam
in primo misericordiam qui deo placeant
de primo qui xpo prius allegant. seminan
ti iustitiam est merces fidelis. explicatur
ose xo de dicit. seminate vobis in ore mis
tiam et metite in ore vite. tempus requirendi dñm. ayssio hec fict
cum audiet. venite benedicti patris mei.
et ay. qui iustitiam seminant in falsita
te non in veritate ypocrite. sunt veritate
eam seminant. qui xpm dñm hic sibi no
pcurant. quibz in futuro nullo xpus pcet.
de 2o cor. 8a. Qui pce seminat parce et
metet. Circa 2m notandum. qd in deo spe
cialit seminant qui devocionem habent
et delectacionem mentalem in dei contem
placione et in bonoz celestiu meditata con
sideracione inueniunt. qd 2o pte gelu
tionis principalis sequitur consequent
in euangelio. Cum dormirent homines
venit inimicus homo et superseminauit zi
zaniam in medio tritici et abiit. Cum
ing dormirent homines. i. custodes iuste
qui ad tutelam et custodiam fuerunt deputa
ti q quos plati signant. quoz negligencie
influencie diabolus superseminauit zizan
iam. Dormiunt autem vt dicit gorg
tripliciter plati. scl cum torpent. merita.
qd. f. districtio festina iustitia amicum
tuum et ne dederis somnum oculis tuis. nec
dormitent palpebre tue. vel cu vestimen
tum habuerit. annos 6. qui dormitis in lectis
eburneis et stratis vestris. vel cu
primunt ignorancia sine culpa. prima the
sali cu non dormiam. sicut certi et vigile
mus et sobrii simus. vel cum sedi phos et
lyncolii deo ingmo somnum fit cum vapor
vestimus a nutrimento ascendit ad cerebru
et ibi infrigidatus redit et occupat ymid

nistrumenti sencndi vt non possit age.
et in scriptura comedere dicit. omne quod
sumie animam et in quo sume delectam.
Cibus iam peccatoz sit hec temporalia
sume amata. in quibz multi sume delectant.
Fantasmata autem hoz amoz visu ad
racionem prurgencia. quasi vapores sunt
a nutrimento vestiti ad capud ascenden
tes. que cum allexerint aiam ad amandu
ea quoz sunt fantasmata. quasi deorsum
vedentem et guant animam. occupant q di
ppdos sensus sic q inebriata ala temporalib
consopit. et sic pclum vid dormiunt. vi
temporalib vanis afficiunt. Hic etiam si
endum sedm iam qd tria sunt hominu
genia quibz pcipium est dominus. Scilicet
pastores gregum. gubernatores nauium.
et rectores vrbium obsessamus et in omnib
istis patet pculum dormiendi platoz.
Primo pculum est in platis dormientib.
quia sunt duces gregis pastores. cum dice
bat iacob nn fiat pastor omni sabam fugi
ebat somnum ab oculis meis et hic 2o pas
tores erant in regione eadem vigilantes.
2o quia sunt nauis ecclie gubernatores qui
22 eris sicut dormiens in medio mari. et
quasi septimus gubernator amisso clauo. 3o
quia sunt vrbis ecclie rectores ecclia cui
nunc obsessa est a hereticis et tyrannis. ideo
nigens pculum imminet. si eius nn dor
miant rectores. Unde primus rectoz re
plicendit. xpc somnum ayt 2o simon dormis
et c hoc etiam figuratum est 2o regum 6to
ubi dicitur qd hostiaria purgans tremeb
obdormiunt. et sic isboseth fuit interfectus
his addi potest quartum genus hominu
in quoz dormicione etiam imminet pcm
videlicet agroz custodes. qui eis dor
mientib. venit homo inimicus homo sup
seminauit in medio tritici et hic dicitur
venit inimicus homo scilicet diabolus.
ex vi dixit inimicus persequar ce et dia
diabolus homo. quia homicida fuit statim
pro dictum affricanus. ab affrica denicta. et
fuit Johannes filius simonis machabei vo
catus hircanus. ab hircanis denotis. et fuit

rosephus. vel quia mali homines sint membra diaboli & eidem iuncti. & ideo eiusdem nomine sortiuntur diaboli. nec illud dicit a xpo

Nonne ego vos duodecim elegi & vnus ex vobis diabolus est. ita diabolus nomen est ita diabolus nomen sinon mihi hic ponitur cum dicit inimicus ho sinsseminauit zizaniam errores scilicz & iniquitates. ad literam. zizania est nomen cuiusdam herbe nocium segeti. q̄d alio nomine dicit lolium. & est femininū generis sedm gor̄ in singulari & in plurali femininū vel neutri iuxta versus. Est zizania simul zizaniaq; pluria nec ps̄ in medio tritici & electos. glo. hereticos punisuit electis. vel in medio tritici. i. in corde his in quo prius erat bona voluntas. & abiit Ecce triplex actus diaboli semino. sinsseminare. & abuso. venit suggestione errores sinsseminat consensu hominis. set abiit in occultatione errores sub specie pietatis. hic autem sciendum est q̄d est differencia in scriptura inter zizaniam. paleas & spinas. zizanie enim non sunt de semine tritici in fructu. & in tritico assimilantur in herba. Palee vero sunt de semine tritici. spine vero non sunt de semine tritici. nec in aliquo assimilant. semen dei est fides dei. ex qua omnia bona nascuntur. hereticia igitur sunt zizania q̄m non nascuntur de semine tritici. i. de fide dei. assimilant tamen tritico. i. catholicis in herba. i. in conuersatione similata. ad̄ a falsis attendite a falsis xp̄is qui veniunt ad vos in vestimentis ouium q̄sta zizania sunt comburenda sicut dicitur hic infernus. Palee vero sunt falsi xp̄iani. qui licet nascant ex semine tritici. i. fidei. tn̄ non habent fructū opis boni. et q̄nus palee q̄sunt tritico tamen non vocantur in orreo cum tritico. sic casu tales q̄nus q̄sunt bonis. tn̄ quia non sunt boni igne cremabuntur ad̄ 2o Paleas autem comburet igne inextinguibili Spine vero sunt homines inūpij. qui nec fidem vident here nec opa. & nisi p bonos p̄sequunt. aut in p̄sona et tirannū. aut in rebus vt latrones. aut in vita p malum exemplū sicut mali p̄lati & notandum q̄ de causis crescit zizania in agro ecclie. videlicz vel ex inimici malicia. cultoris negligencia. terre indispositione. vel aeris corruptione. Primo patet hic vbi dicitur inimicus homo sinsseminauit zizania. Non cum cessat diabolus seminare malum semen. sed licet assidua temptacione nos impugnat. vt saltem tedio vincat vnde sedm̄ quā sermone p̄mo diabolus in mundo seminat tria semina ignorancia. culpam. & miseriam. ideo venit de celis celestis medicus portans tria semina hys contria. scilicet. sapiam. gratiam & gloriam. de quibz dicit 1o p̄mo. vidimus gloriam eius. vbi notatur semen glie. plenum gratie. vbi notatur semen gr̄e. & veritatis vbi patet semen sapiencie. 2o Primo ergo diabolus seminauerat ignorantiam. & ob hoc mundus erat tenebrosus. ideo xp̄us portauit sapienciam illuminantem 1o primo lux in tenebris lucet. 2o diabolus seminauit culpam & ob hoc mundus erat frigidus 3o sicut frigidum facit astringit aquam sic frigidum facit malicia animam. ideo xp̄us portauit gratiam inflammantem. luc. 12. Ignem veni mittere in terram & 4o diabolus seminauit miseriam & ob hoc mundus erat ignorantiosus. ad tantam enim miseriam & ignorantiam homo venerat. q̄d irrationabilibz fidat & ydolis assimilatur. ideo xp̄us portauit gloriam exaltantem. a deo enim hominem exaltauit & cum q̄m prius inimicus corrupebat. facit b̄ sem. angelis socium. regem celestem. & omnes creature platum & principem. Ista tangit in ps̄o Quid est homo q̄d memor es eius aut filius hominis quia visitas eum. ac si dicat licet homo esset vilis condicionis. tamen cum visitasti quidem cum xp̄o penitendo contristi. & q̄nus cum paulo

Acta triplex diaboli.

tria p̄cessit ignis.

68

mmus ab angelis mūnerib⁹ xpt⁹ natu-
ram corporalem: tū enim adeptus es
p gloriam similem, gloria & honore coro-
nasti eum: quā fecisti eum regem celesti-
& constituisti eum sup opa manuū tuaꝝ
quā fecisti eum omnib⁹ creaturis platū
& principem. Ostius stendum q̄d non hꝰ
dictum q̄d mūnerib⁹ homo seminauit
sit supseminauit. prius em seminat
xp̄us & supseminat diabolus & ubicumq;
deus seminat diabolus zizaniam: sup-
seminare procurat. quam seminauit deus
in agro suo. i. in celo naturam angelicam.
& mox diabolus supseminauit superbiam.
Seminauit deus in agro meo. scilz
in terrestri paradiso naturam humanam.
& mox diabolus supseminauit ibi inobe-
dientiam. Seminauit deus in agro m-
fimo. i. in mundo pacem & caritatem.
modo diabolus ubiq; supseminauit mun-
diam & guerram. Seminauit deus om-
die in agro interiori. i. in mente bona &
posita: supseminat diabolus carnalia de-
sideria. Seminat deus in agro exteriori.
in corpore mundiciam & puritatem: su-
pseminat diabolus immundiciam & co-
ruptelam. vnde bene & ꝛo dicat. illud gñ
& homo apostata cum multis gdit. ꝛo
piso. i. omni tempore nugas seminat. 2o
crescit zizania ex culturis negligencia.
pil vbi sup. p agrum pigri hominis
transiui. 3o vnde sup⁹ dictum est
dum dormirent homines venit inimi-
cus: & 4o crescit ex tua indisposicione
vel malicia. aliquando ex tua pcedit hu-
mor venenosus. aliquando grossus. ali-
quando subtilis. aliquando subtilissimus
quedam igitur herbe generant. 1o ex
humore venenato sicut zizania. 2a ta-
les herbe sunt humorosi. vnde dicitur
de humore huius venenosi p quem hu-
mida designatur. pil 2e. q̄d regulis
venena diffundit. venenum dicit. 2a bena
qua p venas ad cor currit. bene alie
sunt humor corporis sensus. vna bena
est pistis in qua tunc venenum ponit. 3a

quando ex impudico aspectu concipisten-
cia nascitur. alia bena est amicus. qui
tunc venenum habuit. qui colloquium pui
illius inficit. & sic p tales venas illud ve-
nenum ad cor pdit & inde spiritū extin-
guit. aliqne herbe generantur ex humo- 2
re grosso sicut scpo allia & huiꝰ tales
sunt stirpes que nascuntur ex humore
grosso & inflatiuo. de quib⁹ dicit aplus
colo 2o inflati sensu carnis sue. angꝰ
de pellis inflata quo tenderis. de carnes
fenda quid inflaris. set quia ista pellis
inflata in morte detumescet & disrum-
petur. ideo sap⁹ e. dictum. disrumpet eos
inflatos sine bono alio herbe genantur 3
ex humore subtili sicut milium. q̄d licꝫ
sit bile tamen est subtile & tenue. tales
sunt anari qui inmis subtiles sunt ad
decipiendum. ideo & sapientes sunt ut
faciant mala bene autem facere nesci-
unt. tales autem subtiles in morte stul-
ti apparebunt. ysa 19. Confundentur &
pleatent tenentes subtila. Sic geniun-
tur ex humore subtilissimo & purissi-
mo. sicut triticum. isti sunt bni sancti
qui a mundo sustinuerunt subtilissimum
humorem. & purissimum amorem. amā-
tes mundi. non ad superfluitatem set
ad necessitatem. prima thi 6to habent ali-
menta & quib⁹ tegamur his contem-
simus. 6to nascuntur zizannie ex aeris
corruptione. hoc est ex temperie mis-
posicione. sic spūalis zizannia p ma
doctrinam sanctitatem. quo bonos corrumpit. &
ubiq; est periculosa & dampnosa. subiect
in tribulo mundi & inferno. Nam in celo
nulla societas lucifer fecit alios mittere
a regno celi. ape in cauda draco
quo trahebat tertiam partem stellaꝝ. bna
ps angelorum sunt qui deo assistunt. alia
eoꝝ qui nobis ministrant. 7m illoꝝ q̄
noluerunt assistere nec ministrare. is-
tam partem ad inferos trāt cauda dra-
conis. 8o nulla societas est nocua nisi
in mundo ayali cum sint in mundo
ideo alios inquinant cor. 9o cum tenigit

In fra humor &c.

pricem unquinabit" ad ea sunt tenebre
si ideo alios obscurant 2" cor & Quo
sactas sunt ad tenebras sunt corrup-
ti. ideo alios corrumpunt p" cor vi Cor
rumpunt bonos mores colloquia pra
va & 3° est dampnosa in infernum sa
sactas demonii facit horrorem Job
3° cadet & venet stup cum horribit
sactas propinquor facit eis dolorem
ideo nolunt duces ydi fures sui ad infer-
na descenderent. ne ei dolorem auge-
rent Societas omni & singulos facit
eis stuporem. ysa 13 omnis manus ad pu
num sunt stupebit & facies combuste
cultris cor & 2" exclusio Quinque grana-
nū cum tritico. i. bonū cum malis. fi
deles cum hereticis. crescere videantur
& simu dei de hoc dolentes dño supue
conquerunt" volentes zizaniam qua
seminauit diabolus a tritico separe. ex-
pedit tamen aliquociens malos pati
cum bonis in agro ecclie. ne sepacio
malor sit bonis occasio ruine Ista con
clusio patet ex passu sequenti huius
euangelij ubi subditur Cum autem
creuisset herba & fructum fecisset. tunc
apparuerunt zizannia Cum autem
creuisset herba & fideles p pfectu fidei
act" 2° magis autē augebat" in dño
credendo multitudo et fructum fecisset
p effectum operis bni. quia fides sine
opibz mortua est. jac 2°. tunc apparue-
runt zizannia p manifestacionem erroz
& sedicio. quod Crisp" monstrat" errol
p veritatem existentem Erroneus no
habet principiū nisi in vero. qđ recte
cuentus ostendit. qui post prophetas
pseudo xpho. post apl̃os pseudo apl̃o
xpi ante xpm. hic etiam dicit quā
sermone primo. qđ zizannia sint filij
nequā. zizannie cui herit simi an
tiam ventosam & venenosam qui spiri
tuquit herit omi acutam. significat
antariciam. anam cui sint valde acu-
ti ad decipiendū ut qđ sicut nouacula
acuta fraudi dolum. Dicit cui noua

zizannia hr vñ 3ª

cula acuta dedicta p caput cito & tota
liter radit. sic anarus simplices cito et
totaliter spoliat & decipit. Qui quantum
het cum ventositatem. significat superbiam
qui 2° Qui mutuum mendacijs hic
pascit ventos. Idem sequit" aues volan
tes. superbi intuit" mendacijs ad de
lectacionem & pascunt ventos suam ambi
cionem ventis cui dicitur. eo qđ causa
volent" venit & causa subito desunt sic
ambiciones sepe in magnitudine de
mūnt & cito deficiunt tales etiam se-
quit" aues volantes suoz desideriorum
cui stolti ydolo" dicit" ab a. qđ est sine
& via. quia non het etiam viam certa
acta vagando disturbat. sic & superbi p
vana desideria & nichil stabile in mente
figitur. Qui quantum zizannia habet
cum venenositatem. significat luxuriam
et dum est et potest etiam mundum
p detractionem manifestam similit" signi
ficare unde de detractoribz dicit" venenum
aspidum sub labijs eoz & Vel 2° stolti de
significat potissime hereticos. quoz ve-
nenum est insanabile. dicit" 22. venenum
aspidum insanabile. aspis dicit" ab as
picendo. quia venenū spicit. & tales ve
nenosam doctrinam mūdo spargunt.
Sequitur accedentes servi prefamilias
& accedentes mihi p denotationem
& piam confessionem. servi prefamilias
& messis custodes dixerunt ei stul
dño congaudendo & orando. cum eum
orando cum dño loquunt. dixerunt ei
tanquā fideles dñi sui. tanquā diligen
tes circa res eius & sollicite circa veritā
tem studens amdi. crispo. volentes depre
cari nitrogatio Dño nostro bonū
semen seminasti & cetera autem pon
tur in hac questione unde crescit ad
miracio. quia ex eo qđ supponunt ad
dicunt dño qui omnia potens omni-
potens bonus. Item ex eo qđ ponunt
& bonus bonū semen seminasti in ag
ro. ubi notavo debemus. & seminatore
semen & agrum et unde crescit admi-

ex seminante ꝙ nonne tu seminasti. ꝯ ergo ansis superseminare. ꝙ ex semine bono zizania. quis ergo ansis exzizare. ꝙ ex agro. in agro tuo. quis ansis mittere. Item ex eo qđ inuenerunt. Unde hec zizania. Antiqua questio est. Unde malum. Unde ergo cum non sit efficientem ex pte actus dei. quia deus no est causa mali Item cum non sit causa mali efficientem ex pte sui. quia malum nichil est Item cum non habeat naturalem inclinationem ex pte loci quia agere tunc ad bonum naturaliter ordinatus. set licet non sit causa efficientem. sit tn deficientem ex pte liberi arbitrii. Unde aug. malum est actus nidens ex defectu boni Item subiectat in bono. ꝙ in quid agit. ꝙ corrumpit. et ita tuta. licet non ex eius institutione. tamen ex eius corruptione pua est ad malum. set omnia ista sunt a causa intrinseca. set adhuc est alia causa ab extrinseco. ꝙ hanc assignat hic tangit manifestam. Inimicus homo. i. diabolus hoc scripsit. In hoc autem notatur. paciencia non. quia dixit vir patrifamilias exarsit in iram. nec mox eradicari voluit. instruens nos. et alios patientes ferant. Serui autem dixerunt. vis imus ꝙ colligimus ea. i. vis ut exeuntes eos. ꝙ separemus a nobis. tali motus feruore petrus ampliauit auriculam seruandi. ꝙ. Similit. ꝙ discipuli dixerunt. Iussio. vis dicamus. et ignis descendat. ꝙ. ꝙ respondit nestius cum spus essus filius hois non venit perdere set saluare. Unde sequit aut non. in quo patet magna paciencia exspectantis. ne forte colligentes zizania eradicetis cum eis simul triticum. Unde hic post paciendam tendit ad distinctionem. vbi ꝓhibet eradicatio festinata. Ap nosa et suspiciosa. festinata est quam non precedit admonitio aliqua. de qua ad tit ꝙ hereticum hominem post primam ꝙ tertiam admonitionem deuita. ideo tria debet precedere admonitio. Admirabilis est qđdo multitudo est in causa. vel princeps. vel no

fuerit causa manifesta. ꝙ redundans in miseriam cleri. Unde aug. dicit. qđ aliqui mali sunt tolerandi ꝓpter pacem cleri. Suspiciosa est. quando non constat etiam de heresi vel vicio. ꝙ tales excludendi non sunt. In his tribꝰ casibꝰ ꝓhibet eradicatio. Unde triplex est sensus ne eradicetis simul ꝙ triticum. i. id qđ est triticum. qđ fieret si aliquis fidelis aliqua suspicione calumpniaret. vel qđ est tritico quo ad alios. sicut si eradicetur aliquis non ꝓ minutus. tunc alii fideles scandalizantur. quia non seruat. Ordo iuris ꝙ sic eradicat triticum. i. alii fideles ꝓ scandalum. vel triticum. qui modo est aliquis malus. eras erit bonus Quinto ut dicat aug. in de fide ad petrum. firmissime tene. nullatenus dubites. aream dei ecclie catholicam. ꝙ mixtam esse in finem seculi frumento mixtas paleas continere. hoc est bonos malis sacramentorum communione communicare. ꝙ in ordine professionis. sine clericis. sine monachis esse bonos simul ꝙ malos. nec ꝓ malis bonos deserendos. nec ꝓ bonis in quantum exigit fidei rectus tolerandos aliter etiam exponit primissimum tertium. crisostomus. sup. ad ephe omelia. xi. ita scribens. In omni ope bono scandalum diaboli positum est sicut scriptum est de demonibꝰ ꝓquibus scandalum scandalum posuerunt michi. et ipsum bonum non sit secure ꝙ solide. set mixtum malum positum semper temptatum sit ꝙ plurimum. vbi fiant cum ebrietatibus fluit tritici. necesse est. et ibi nascatur ꝙ zizania. sic ebrietatibus ortum bonum deseruit ꝙ scandalum nascitur. Quid ergo. ecce tu ꝓposuisti facere eleemosinam. set astendit sibi cor tuum bello hoc hominibus apparere. nihil debes subtrahere manum tuam. ne des locum tuus cogitationi. dicens apud te. melius est no facere bonum tuum ne inueniam ꝓpter hoc iudex facere. absit. Ex ꝓpter opus tuum ne dum vis cogitationi tuo resistere ꝓpter opus tuum. Venit mihi in mentem qđ dns ait de tritico ꝙ zizania. sinite vtrꝰque crescere vsqꝫ ad messem ne eradicantes ꝙ.

Eradicando. ꝙ.

·ſſ·

zizaniam ſimul eradicetis & triticum
triticum autem eſt bona voluntas quam
ſeminauit deus in homine. zizania e
cogitacio mala quam diabolus ſeminauit
p carnem. Cum igitur omis voluntati
bono adhereat & deſiderio malum. ſi vo
lueris malam cogitacionem tuam ad ple
nū tollere: ſimul tollis & opus tuū. Nam
& ipſe diabolus eo conſilio ſeminauit zi
zaniam ſuam in tritico dei. vt certo at
zizania ſua ſuffocet triticum dei. aut ſi
quis voluit diaboli zizaniam tollere ſi
mul eradicet triticum dei hec ille. Tertio
queritur primum expone. arguit p hoc qđ
videtur ex ea ſequi. qđ heretici non ſint
ab eccliā ampurtandi. & multo minus ma
tiali gladio ferendi. et confirmatur p
illud dicti petro ad. 2o. aynte gladium
tuū in vaginam. Ad oppoſitum e apoſ
tolis p̄ma ad 2m. Dicens. auferte ma
lum a vobiſmet ipſis. & ſubdit cauſam nec
cariis quid modicū fermentū totam maſ
ſam corrumpit. Item nūd. q. primum
p̄cepit filijs iſrael vt eiicerent ocnē lepro
ſū de caſtris. Reſpondet: qđ hereticī no
torij qui alios nituntur ad malum thero
debent ab eccliā pelli. vtroq; gladio. ne ne
bra putrida alia corrumpant. De vero
occulti ſunt debent tolleravi. tum. quia
forte conuertent: tum. quia non bene
diſcernunt: ſic lolium & triticum q̄ndiu
herbe ſunt parum diſtant in ſimili
tudine. videtur etiam qđ licet triticū
& zizania ſimul ſeminari poſſint in
agro materiali. & ſimul creſcere in agro
tu ſpiritali hoc videt impoſſibile. quia
non poteſt idem eſſe catholicus & here
ticus. electus & reprobus. Reſpondet
qđ in ſpiritali agro corrumpuntur ſe bo
tas naturae & malicia culpe. vel intel
ligitur de diuiſis. exiſtentibus in ag̃o eccliē.
Et 4a concluſio. Dominus malos homines
in eccliā vſq; ad finale iudicium patitur cōmi
tic tū congregari p angelos reprobi in
diuiſis gradibus igni gehennali tradendi
puniendi et iuſti in celum congregabūtur

etialit puniandi. Iſta miſit concluſio ex
terni ſequit euangelij vbi dicit. Simile
vtrag; creſcere veſq; ad meſſem. &c. Simile
re iubet vtrag; i. hereticos & fideles vſq;
ad meſſem. i. veſq; ad diem iudicij. Sed
intelligendum eſt de illis qui non ſint
notorij. neq; de primatis tuendi. neq; p eos im
mineat damp̄nū. Secundo dicit. Ad ſeruos
primo videndum eſt que ſit meſſis. et
eſt iuxta ſanctos cōſummacio ſeculi. Deus enim
vult non ſeminant ſine labore. qui labo
rantis eſt. Sed aliquando fletum indu
cit in p̄ſenti. Euntes ibant & flebant mit
tentes ſemina ſua. expectant autem cum
patientia & timore. Jacobi. 4. Ecce agri
cola expectat p̄cioſum fructum terre pa
ciens. Sunt & in timore. quia
multa pericula ſeminibz imminent. Et
primo. Preſidium crucis. Unde ſanctus
& ait. Qui ſeminant in lacrimis in ex
ultacione metent. Mali autem metent
in dolore. Job. 4. Sed dicit eos qui exant in
quietatem & ſeminant dolores & metent
eo flante deo puſſe. & hoc eſt qđ hic dicit
in p̄ſona xp̄i. Et in tempore meſſis di
cam meſſoribz. Colligite p̄mum zizaniam
& alligate in faſciculos ad comburendū
ibi ſedm gorū patet. qđ occulta dum
modica ſunt veſtiganda. quia ipſe eſt q̄
iuſte tribuit vnicuiq; iux̄ opa ſua. Tan
git ergo primo iudicium regibz. 2o primo
bonoz. dicit ergo. In tempore meſſis. i. fi
nalis conſummacionis apo. 14. mitte fal
cem tuam & meto. Dicam meſſoribz. Scili
angelis colligite zizaniam primo. i. re
probos. eos a bonoz conſorcio p̄ ꝑpetuo ex
cludendo. & hoc quo ad penam damp̄ni.
& ſequit. Pena ſenſus. & alligate. Vbi
implicant. Primo penam ꝑpetuam in
dicit. Alligate. ſcilicet vt non poſſint
euadere. 2o penam varietas. cum ſubdit
ea p faſciculos. nec non in vno faſce. quia
p modo p̄ſentis ſtatus diuerſi. Et primo
2o penam acerbitas cum addit. Ad comburen
dum. Tertium autem congregate in

ozvenm meum vbi additur primum
electoz. z hoc in tribz ex quibz cresrit
qz z ex spza cuiuslibet felicitate que no
tatur in trino z ex cognitate que no
tatur in collegio et congregato z ex o
cunda amenitate. que notat in ozveo
diuino in ozvenm meu. z in celum em
pyreum. Ptinent ad primissa sic servi
bit qui sermonez z in verbis primis co
dicatur colligite primum zizania z de hiis
ponunt. pena reproboz. et gloria beatoz.
Pena reprobor cum dicit. colligite primum
z Certa autem ipoz penam dns z
facit silicet separacem a bonis. ordinata
onem in supplicijs. z diuisitatem in ex
ercitio. Separato a bonis tangit. cum dicit
colligite. z auferte eos de medio me eo
rum societatem habeant. z me faciem de
videant. Ctrumq; autem minus gno
est. silicet amittere visionem dei z visio
nem bonoz angelor. z aliox sanctorum
in quibz finalis beatitudo electoz. Dicit
ergo. augz sicz go. ad liram qd sancti
habebunt tripliciter visionem. silicz oz
poralem. qua videbunt opa humanita
tis. sos in corporib; glorificatos. celum no
uum z terram nouam. spiritalem. qua vi
debunt angelos z animas beatoz. z in
tellectualem qua videbunt ipm deum.
Damnati vero istis visionib; in primo
carebunt. habebunt tamen visionem
corporalem. qua videbunt humanitatem
opa eis irrogata z supplicia cruciantem.
corpora eoz damnatoz horribilia z
deformata. z talis visio faciet eis magnu
stupozem habebunt etiam visionem q.
damnabit spiritalem qua videbunt hoz
ribiles z tetros demones. z talis visio
eis infundet maximum timoxem. z hac
visione videbunt lucifer. qui erit qz
dus infernalis. z faciet in eis fletum z
stridoxem stridoxem. videntes eum tam ter
ribilem dum stridebunt dentib; p pa
uore. Deinde dicunt hic xpus damnatio
nem in supplicijs. cum dicit. alligate
eos in fasciculis. grege in moz. si multis

Pena reprobor

in supplicijs ordo seruandus est. cum ad
comburendum zizania in fasciculis
alligant. Set numquid nequit fascicu
los colligare. est ad comburendu hos q
eterno igni tradendi sunt qes quib; seda
re. Et quos simul culpa nequiuit pau
cosam pena constringat. z sic videt qd
in inferno erit ordo. set oppositum dicitur
Job v. Ubi nullus ordo set sempiternus hor
ror inhabitat. Q Posito secundo est secun
dum qd in inferno est multiplex ordo
Primus diuine iustitie. augz Peccato
res in supplicijs ordinant. Et nullum sit
reatus culpe sine debito pene. z hoc
ostendit augz triplici exemplo. primo
enim relinquet gemma in limo inclusa.
Pulsabit littus aqua et in fluuio. z pisce
rennis manet in cloaca. sic diuina iu
stitia pulsabo licet in carcere infernali
si in illo peccator sit inclusus. Et tuus
animus spiritus. z quanto in ipo sunt ho
nores diuini. in fluuio diaboli sit sus
pensus. z serenus diaboli manebit in
cloaca infernali. Q Secundo ibi est ordo singula
or. quia non omnes equaliter punient
set iuxta mensuram peccati datur mi
sura supplicij. deinde ait. p mensura pec
cati erit z plagaz modus z est ibidem
ordo peccatoz. qz illi qui fuerunt si
miles in culpa similes habebunt in pena. za
chas. Et Plangent terra silicet infer
nalis familie z familie secum. z ad
secum faciet planctum familia su
perbor. secum familia auaroz. z sic de
ceteris reprobatis. Q Dicitur etiam ibi
dem. non esse ordo quantu ad zm. Q Pri
mo. quia elementa. z certe creature no
non seruant distinctionem situm. no
dum modo naturalem. set omnia sunt co
mixta z confusa. ideo inferius vocatur
chaos licet. Q 2o quia damnati non
seruant ibi locum sui. Res autem
dicitur inordinata. quando recipien
cius locum mutat. Et damnatus
autem dicitur Job. 24. ad minimum cal
cem transient ab aquis niuium z

qui inferno nō est ordo. 3m

1

2

3

2

2

.3.

quia elementa non seruant proprietates
suas. nam proprietas ignis est gluciem
et nimem soluere. tunc autem non re
soluet. sapho. nix et glacies sustinebit
virtutem ignis. et aqua extinguentis
naturo obtinuisset. proprietas aeris est
humem recipere. tunc autem nullo mo
do recipiet. ibidem sap. nec sidera
limpido flamme illuminare pote
rant illam noctem horrendam. pro
tatis terreo est in infimum locum se
terreno. tunc autem peccator habebit
trahm sinistrum et horribilem. a dextris et
a sinistris infernus enim credimus esse
in centro terre ubi erunt peccatores tra
cti. gallatus iob 26° penetrabunt celi
stillicidia eius et terra adhesus eius cō
turget terra adhesus peccatorem quia
ne humi cadat cum custodiet. 2°
dampnati habebunt diuisitatem in pe
nis. quia non equaliter set pro fastidio pu
nient. in inferno enim est calix pleni
tudo dei. apo 16 babilon magna venit
in memoriam ante deum dare calicem
vini indignationis eius. et est fluuius ig
neus rapidus qui egredichat a facie
eius in calice igitur ire dei quidam
bibunt uno in supplicio. qui non valde
grauiter peccauerunt alii usque ad um
bilicum et usque ad fauces. qui stillicidium
quotidie in scelere peccatorum. usque ad
fundum calicis saporis bibisti et po
tasti usque ad fecem. alii usque ad medium q
genus qui primum et non tam grauiter
sicut isti peccauerunt. est etiam ibi
fluuius igneus in quo non omnes eq
liter ponunt. quod figuratum est exe
chielis 47° ubi dicit. mensus est mille
cubitos et ita duxit me per aquas usque
ad talos. rursus mensus est mille et
transduxit per aquas usque ad genua.
rursus mensus est mille et transduxit
me usque ad renes. et mensus est mille
usque ad torrentem quem non potui
transire. quoniam intumuerunt aque
quem torrentis. quo non potuit trans

Q.

nadari. Isti pene ponunt in isto fluuio
quadruplicem mensuram. alicubi est
pinus usque ad talos. alicubi usque ad ge
nua. alicubi usque ad renes. usque ad caput
et sup caput. In talis est principium
et incrementum. in genibus deambulatio. in re
nibus animalis delectatio. in profundato
submersio. Sunt quidam qui de nouo
peccato nec penam et sine penitentia
decesserunt. isti ponuntur in isto fluuio
usque ad talos. Alii sunt qui de multo in
penis ambulauerunt. isti ponentur
usque ad genua. Alii sunt qui pro peccatis
venialibus vt est stupida mundicia et pro
peccatis mundialibus vt sunt auaricia
usura et consimilibus. etiam peccatis animā
lia addiderunt. isti ponent usque ad re
nes. Alii sunt qui quasi in omnia pec
cata et malum consuetudinem se im
miserunt. isti ponunt in profundo hen
tes istum fluuium usque ad caput vel
sup caput. quia cum peccatis illoz sup
caput ascenderunt. unde illud p. in
iquitates mee superpresse sunt caput
meum. Quidam est vt etiam pena sup
eoz caput ascendit. 2° ponit gloria
beatoz cum dicit. triticum congregate
in horreum meum. Triticum est ge
triticum simpliciter aliud quidam
fructus tricesimus. aliud sexagesimus.
aliud centesimus. tricesimus est in con
iugatis. sexagesimus in viduis. et cente
simus in virginibus. vel tales fructus
tricesimus quidem sed quia quidem
fide trinitatis x. precepta seruant. tum
faciunt fructum sexagesimum quando
mando x precepta etiam sex operibus mi
sericordie sed non posse valent. centesi
mum fructum faciunt dum talia no
p mundo humana set ad dei gloriam
faciunt. centesimus et cum mundo trun
cat sinistra ad dextram. et consider
rat triticum quod est in area. et signi
ficat suos perfectos. qui xpo consilium con
seruat. area enim religio quia foue
Triticum autem in area tribus pun

Finit pingat a tribu.

gat' stulicz a paleis ab aristis ⁊ a cōmix
tione pfitentis. sct plures sunt religi
osi qui cum mundo sedentes munia con
sumant' ⁊ ideo a paleis non bene ⁊figant'
qer' 2. Quid paleis ad triticum dicit
dns. alij habent munditiam in moribz le
nitatem ⁊ tales sunt quasi triticum
cum aristis. que sunt lenes ⁊ aridi. sz
tales in meritis lenitatem ⁊ in affec
tibz munditiam. ideo tales sunt p̄gun
dr. huc 2o. cum ventilabrum in manu
eius ⁊ mundabit aream suam. alij ha
bent munda tuenon cupiditatem. ⁊ ta
les sunt quasi triticum cum pulicoso.
⁊ ideo purgandi sunt. alias diabolus
eos cribrat ⁊ sygit. ⁊ cupidos facit de
cupiditate in cupiditatem. 2j. cete' sa
tanas expetunt vos vt cribaret sicut
triticum. cribrum enī a curredo no
men accepit. eo q̄d triticum ꝑ ipm cur
rit. Considerat 3o triticum ꝑ int est m
oreo. ⁊ significat sos ꝙt sunt in glo
ria. vbi sunt insimul communi ⁊ a
ventis temptacionū ⁊ tempestatibz
ꝑsecucionū securi. 4o sunt necessaria vi
te hui. scilicet. triticū. vinū. ⁊ oleum.
⁊ ista tria dabunt' sanctis in gloria
qn ꝑ a fructu frumenti vini ⁊ olei
multiplicati sunt. frumentū h̄et refi
cit. vinū oleum delectabit. vinū iocundabit.
Sancti ergo reficiunt' in visione hu
manitatis. delectabunt' in contempla
cone diuinitatis. iocundabunt' in p̄
senci tam beate societatis. In isto pro
cessu euangelij supius recitato ⁊ aliqua
liter declarato. 6o ꝑsone nobis ꝓponunt'
patrfamilias. ministros eius. seruū ⁊
messores. Pr patrefamilias hemus
quid audiem⁹ ⁊ intuemur. ⁊ hec sunt
6or a quibz p ordinem cōmendatur p'
mū est bonitas eius que patet ex hoc
q̄d seminauit bona. Seminauit enī
bonū semen in agro suo. pr. seminā
uit bonū semen p̄dicando creaturas
bonas in esse naturo ge primo vidit ds
cuncta que fecerat ⁊ erant valde bona.
vel effices creaturas rationales bonas
infusione gre. bonitas itaq; creaturaꝝ
bonitati creatoris attestat' 4o est sapi
encia que patet in p̄mendo premia.
Vnde ait. nefors colligentes zizaniam
eradicetis ⁊c. Qui. non vult colligi
zizaniam cum frumento tritico. ex p̄
tans si forte zizannia conuertat' in tri
ticum. Sed non est ꝑfecta sapiencia
vbi non est paciencia. quoniam vt di
cit' ꝓv. 16. Qui paciens est multa gu
bernat' sapiencia. ⁊ secundum gregō
ad. tunc quis ostendit' minus doctus.
quanto minus pacies commouet'. ⁊
gd 16. Qui impaciens exhibit' stultitiam.
10 5o est paciencia. que patet in tolle
rando multa. Vnde querentibz respondit
inimicus homo hoc fecit. nec statim
zizania. i. malos ad comburendum
collegit. sed passus est eam vsq; ad mes
sem cum tritico crescere. 7o est misericor
dia que patet in reddendo premia. sed
merita. quando misit messoribz colli
ge. Qui inimico hemus q̄d viderimus
⁊ detestemur. scilicet. malitiam que
est quadruplex. quia talis animus.
vult inimicis. talis actus. quia sup
seminauit. talis locus. quia in medio
tritici. talc tempus. quia cum dormi
rent alij considerat eius impietatē
par. dicens. q̄d de diabolo 2o ostendit'
opportunitas. astucia. ⁊ maligmitas.
Opportunitas vbi. cum dormirent ho
mines. quiescentibz enī hominibus
diabolus ab impugnacione non cessat.
gob 30o Qui me cōmedunt non do
mimini malignitas. quia supseminā
uit zizaniam. ad litam. hereticā illos
sibi attrahunt ⁊ querentes inuenit
in quibz ꝑspiciunt bonitatem. et bonos
elemosinarios ⁊ hui⁹. Diabolus in
quantum videt melliores. tanto magis
impugnat eos illos cū pulsare nec
sigit. quos inter quieto possidere se sen
tit. vt ait gregorius. astucia sua os
tendunt' vbi 2o abiit. suam malitiam

T.

In diabolo malitia ⁊c.

Tria mala ī plato.

videlicet ociositando Infernus henricus dicit quid laudem & mireor & hec in quit sunt quatuor fidelitas in hoc qđ accesserunt ad pdem familias. no pdi tores viderent si dampnid dñs celaret. Collaudo. in hoc qđ quesierunt. dño nostro bonus semen & Obedienciabis iussi non erat ab ipsis nutu eius ausi debant aliquid facere zelus. cum dicit &. & colligimus ea. in pō zelus domus tue comedit nro Dariensis tamen notat in servus p quos plato intelligit. tri plicem defectum. videlicet negligenciam ignorancia & indiscretum zelū. negligencia quia dormierunt ex sopno enim pigricie platos multa mala eruerunt in ecclia sancta dei. quia cum non dormitat nec dormit qui impugnat israel. platus gnat & sompno filios suos opprimit. sicut mercurius de quia legitur. & regum. 6to dormiendo filius sum oppsit. ignorancia sua os tendebant in hoc qđ dixerunt unde ergo zizania & talis ignorancia est in multis qui nec infidelitatis nec pcd noneti origine. ideo radices eor extraxere nec ierint indiscretus zelus mgnt. patuit in hoc qđ dixerunt vis ims colligimus ea non cum considerabant tri tia dampnid set zizania malicia & eradicandum ad eradicandum tlem que fit p exercitandum valde qui sunt plati ecclie. non attendentes qđ exercitacio sit quasi abscisio membri a corpore illo cui xpus est caput. unde alia re media essent attendenda antequam fieret abscisio talis a corpore tam phose. qđ dus deficientibus hec medicina esset cum timore & tremore maximo applicanda. utrum cui corpis timet & treuit cum abscidit membrum eius. circa messores qui angeli dicunt. quadruplex opus os tendit. in hoc euangelio consequenter. tplex circa reprobos & ē circa electos. Circa re probos. messio. collectio & alligacio ad com burendum. messio erit in separacione rep

bor a bonis tristorys. que cum tanto ze. qđ sibi quasi membra ei fierent unde sicut dolet homo in membri abscione. sic dolebit in eor separacione. Colleccio zizaniorum erit in separacione reprobor ab electis. unde eribunt angeli & separabunt malos de medio iustor. in alligacione vero. qui vero dissolvi erunt vinculis & ceptor dei. trium ligati in ignem eternum gubilem erunt missi ad 22. ligatis ma nibus & pedibus mittito eum in tenebras exteriores ysa 22. spino congregate ignem & burent. Tercius opus eor erit congregacio trium elector in horreum xpi. in ce lum empyreum. quo nos pducat qui sine fine vivit & regnat amen.

Dñica in septuagesima.

Simile est regnum celor homi ni patrifamilias qui exiit primo mane conducere op arios in vineam suam. In hac pabola a salvatore ad nram informacionem plata sex se offerunt intellectus breui declaranda. Primo enim magnitudo di uine bonitatis ostenditur. ibi. hominis pa trisfamilias. 2o negligencia hominum ar cta ppriam salutem arguit. ibi. Quid hic statis tota die ociosi. 3o malicia hominum respectu xpi increpatur. ibi. an oculus tuus nequam est. 4o Quarto spes venie eor sublevatur. ibi. erunt novissimi pri mi. 5to plurimor reprimitur. ibi. & primi novissimi. 6o timor omnib⁹ incutitur. ibi. multi sunt vocati. 7o Do mus patrisfamilias trinitas beneditta. omnis status mundi vel hominis vel cuiuscumque a se date legis vocat operarios in vineam suam. & certam. fidelem animam vel generalem ecclesiam excolendam. et quantum laborantibus debito in hac culturam indedere sempiternam. Tota ista conclusio patet ex processu huius euangelii. ubi dicit. Simile est regnum celor patrifamilias qui erat primo mane. Patrisfamilias xpus est vel trinitas beneditta. cuius bo

mas ex eius prudencia hic primo ennet. p qua dicitur patrfamilias prudet em omnib; in bem & bestim sicut pater familias sic familia. Diabolus em nec unam festucam de suo het: unde possit aliquib; prudere. unde in p̄o de isto patre familias dicit. Qui dat escam ois carnis & qui dat inimicis escam upon & pullis corui. i. filiis demonii. unde eius p̄dicatores communicant. qui eius seruiunt nutui. & qd male lucendo impugnant. de eius bonis bestiunt & uiuunt. Crisos ope imperfecto omelia. xc. patrfamilias vt est. cui cellis tria quasi una domus. familia autem quasi celestium & terrestrium creatura est. qui quasi tristegam domum edificauit. i. inferos terram. celum. et sup terram habitaturent etantes. in inferno tenebras celo victores. et nos in medio constituti non contendamus ad eos descendere qui sunt in inferno. nec ad eos ascendere qui sunt in celo. Et ne forte nescias quid debeas fugere. aut quid debeas sequi ex uerisq; dedit tibi deus qua si modicum gustum intellectum & tenebras habitant. noctem de inferno. lucem de celo. et non tibi referent de tenebris uisros. & lux tibi referetur de splendore celesti. Ista sententie concordant dicens qd patrfamilias est deus trinitas. qui habet paradisum. i. in quib; habet tres familias. primum de celum. Ubi est familia filiorum. in qb; filij tui sunt nouello oliuarum in circuitu mense tue. secundum est mundus. ubi est familia multitudinis. Job. 7. militia est uita hominis sup terram. qui. i. est infernus. ubi est familia incarceratorum. ysa. ad congregabunt. in congregacione uinctus fascis in lacum & claudent in carcerem. Iste est ergo patrfamilias qui exit p̄ sua manifestacione. ideo. quando non cognoscimur. in secreto est. quando uero cognoscimur. de occulto p̄dit ad noticiam. ergo eo frequentius exuit quo amplius sui noticiam dedit primo

23.

manu. i. in prima mundi etate. conducere operarios. i. iustos ei seruientes. nomen sui aliis manifestantes. operarios mis. non tantum loquentes. quia melior est p̄dicatio facti q̄ uerbi. non fabulatores. non destructores. hic dicit tam primo nec primo. qd tria sunt genera operatorum de quib; supra. x. utrum calidus esses uel frigidus. set quia tepidus es ut p̄cipiam te euomere ex ore meo. Quidam enim uigent operantium fideliter & firmiter & feruenter. & isti calidi & boni operarii sunt.

Dicunt autem crisos sup q̄. omelia. xc. tria signa. p que boni operarii discernunt a malis. Primum est qd bonus operarius prius aspicit opus. & postea ciborum. malus autem prius het oculum ad cibum. qui ad opus inuitatus. sic & serui dei prius attendere debent dei gloriam & postmodum utilitatem cuius oppositum faciunt mali. Et q̄. est qd bonus operarius totum diem expendit circa opus faciendi. malus autem tota die uellet comedere & inebriari. & parum uel nichil operari. Dic & nos totum tp̄s uite expendere circa dei. medicum autem p̄tem circa usus tricosth. est qd bonus operarius si opus non potest p̄fici. erubescit redire. petere. uel coram dño suo apparere. malus sine p̄fectu sui non uerecundatur se ingerere. & redire petere. sic etiam serui dei si forte aliqua carnis fragilitate impediti aliquod opus dei p̄fecere non faciunt. apparere coram deo in ozonibz erubescunt. nec p illo opus redire a deo sperare p̄sumunt. malus autem si nichil boni faciunt audacter se ingerunt & de dei patientia minus p̄sumunt. quia cum non cito affert. cont malos sententia. absq; ullo timore filij hominum p̄petrant mala. unde crisos omelia. xc. dicit. Mente quia uidentes sumus. uidere. Si ergo mercenarius sumus. cognoscere debemus opa nra. mercenarius enim sine ope non potest esse. opa autem nra sunt opa iustitie. no. et agios

Operarios tria sint signa.

debemus

de terra uiuere

nros colamus & vineas. non vt dim
nas abhominemur & congregemus homo
xeb. & ipius hec sine peccato facere pos
sumus. non tamen sunt opa nra sed
desidena nra. Sicut ergo nemo ideo
confidat ruinam vt hoc solum fa
ciat silicet manducet. Sic & nos non
ideo beati sumus a opo vt hec solu op
emur quo ad vitam ptineat vsum. &
ad gloriam dei. Et sicut ruinam
qui hoc solum facit vt manducet
sine causa ambulat in vino. Sic &
nos si hec sola facimus que ad vitam
ptinent vnitatem. sine causa vitis
sip terram. Hec vt dilly opant nequi
& isti sunt frigidi & mali opant. de q
bus sic dicit, ang⁹ sip. p. Zrolo me con
tinere a malo & volo videre dies bonos.
Si opamus tuus tibi diceret. hem ad
uuisti me ad istam vineam vt pu
tem & comedam omnia ligna vtilia.
vt non heas vuas quas colligas. & ad
fecero ista reddimus es. labozem me
um. nonne insanio illum dicres
& de sono tua illum pellieres autez
ad calicem malum mitteret. tales sunt
homines qui & facere volunt mala
& dies habere bonos. Alij sunt qui
opantur negligent & sunt tepidi
opam. qui sunt peiozes qm frigida
aqua. aqua enim calida fozcius congela
tur quando congelat qm frigida. quia
enim frigus in aqua tepida resistencia
minent, ideo fiam citantem ibi fozc⁹ ponit.
Omnis & ferrum durum ppt eam
dem causam fozcius agit qm frigi
da. eo modo quando boni efficiunt nia
si peiozes sunt cetis. quia diabolus fo
cius in eis imprimit suam malitiam.
ppt aliquam quam ibi minent resis
tenciam. ignis autem quando venit.
feruenciozes sunt tepidis. quia deus fo
cius imprimit suam gram. ideo dicit
ecc. 12. melioz est miserius vir qm
mulier benefaciens. quia quando com
mutat vir minus feruencius opatur
qm mollis & tepidus. ¶ Sed hic queri

vinea aq̃ colenda. Primo opam⁹ on
dicunt. secundum vnu sensum ec
catholica intelligit. Ysa. 5. vinea dn
sabaoth domus isrl. & dominus videns
deum p fidem. est. In ista vite & ppe.
palmes quilibet xpianus. Joh. 15. sicut
palmes non potest ferre fructu a se
metipo nisi manserit in vite sic nec
vos nisi in me manseritis. Distingun
autem due ꝑ genia palmarum de quib⁹
dicit. Ego vi. Omnem palmitem in me
licet manentem p fidem. non ferentem
fructum p opacoem. tollet eum pa
mens a consorcio beatoꝝ. & ponet eum
in consorcio dampnandoꝝ. de talibꝫ dat
sap. 4. adultine plantaciones. silicet
palmites ad radicem arboris existentes
qui sunt infructuosi. non dabunt ra
dices altas. Sed palmites sunt qui
nec vite adherent p fidem. nec fructu
ficant p opacionem. de quibꝫ subdit si qs
in me non manserit. mittet foras si
cut palmes & arescet. & colligent eum
silicet angeli. & in ignem mittent. & ar
det. isti sunt heretici. qui p infidelitate
ab ecclia sunt. pasi. qui ad nichil nisi
ad ignem valent. ezec. 15. fili hominis
quid fiet ligno vitis ex omnibꝫ lignis ne
moz. minꝰ tolletur de ea lignum vt fi
at opus. aut fabricabit ex illa paxil
lus. vt dependeat quodcumq; vas. Ver
igni datum est in escam. In talibꝫ
enim hominibꝫ non est ligni alicuius
virtutis p quod fieri possit aliquod op⁹
utile. nec paxillus. i. vita eterna
ad quam vasa subditoꝝ possint pendere
p exemplum. & ideo ex quo sibi non
sunt vtiles. nec alijs p exemplum
sunt apta nisi ad incendia. palmites
sunt. qui vite semp adherent & fructu
facium. de quibꝫ dicitur. qui manet
in me & ego in illo hic fert fructum
multum. tales cum multum fructificent
tum. quia a pie qui est summus agri
cola purgantur. ibidem. Item palmitem
qui fert fructum purgabit eum vt

fructu plus

non bis.

Vinea est ecclia.

fructum plus afferat. tum. ꝙ nisi
a filio qui est vitis vera. ei ⁊ huiusꝫ in
fundatur. Sed. ult. erit tanqm lignū qđ
transplantatur ad aquas. qđ ad humo
rem mittit radices. tum. ꝙ nisi a spū
sancto qui est solarius radius vino ma
turant. ⁊ excoquent. Cant. primo. ob.
trus ep̃ dilectus meus mihi in vineis
cugaddi. ad litꝝ dicit. qđ sol recto ra
dio locum illum cugaddi respicit. ideo
uuas in eo loco habundantes ⁊ pclosum
vinū facit. ℂ. 2o modo p vineam, scdm
fidelis anima. In vinea igitur alio
rū laborandum est ut amputentur
palmites luxuriantes carnalis concu
piscentie. Cant. 2o tempus putationis
aduenit. picam⁹ lapides sirybie. ysa.
xvo lapides elegit ex ea. et exturpemus
spinas amaricie. Vnde dicitur ibidem
de vinea malox. astendent sup eam be
pres ⁊ spinę Qui tali enim vinea sic p̃
parata nascuntur gemmę bone. bom flores.
bone vue. ⁊ bonū vinū. De quibꝰ dicit
ge. xlo. videbam eram me vitem in
qua erant tres palmites. crescere pau
latim in gemmas. ⁊ post flores. vuas
maturescere. tuli igitur vuas ⁊ expressi
in calicem ⁊ tradidi poculum pharaonis. Gem
me bone sunt cogitationes bone. sicut
ex gemmis sunt principia origo omnis
fructus in vinea. sic bone cogitatio
nes sunt principia ⁊ origo omnis bonor
operum. Prius enim quis bonum aliquid
faciat. illud cogitatione ꝑpetrat. cas. 2o.
cogitam a vino abstrahere carnem meā
vt animam meam transferrem ad sapi
entiam. ⁊ tamen hoc principium a nobis
solis habere non possumus. sed a deo illud
petere debemus. 2a. cor. iii. ratione qđ sufficientes ⁊ simus cogitare a nobis. ff. flores
autem bom sunt bone voluntates. Cuius
ꝛꝛ bone voluntates sunt apud deum
similes quemadmodū odorifere flores.
sicut autem a gemmis nascuntur flores.
sic ex bonis cogitationibꝰ bone voluntates. Et sicut flores scdm crisostomū non possunt

pedere nisi parerent gemmis. sic nec ali
quis potest habere bonam voluntatem
nisi prius habeat bonam cogitationem.
Dicuntur autem flores a fauonio qui
est ventus. qui grece nomine zephirus ap
pellatur. Qui flores generat ⁊ conser
uat. ⁊ venit ab occidente. ⁊ ideo mortem
siue occasum hominis repsentat. vel
dicunt flores scdm ysid. quasi fluidi.
ex eo qđ cito fluunt ⁊ resoluunt. ⁊ max
ime ab austro qui aquas habundantes
am. Vnde auster dicitur quasi humores
aquas. ꝙ quod datur intelligi qđ bone
voluntates gerant. ⁊ conseruant. ꝙ mor
tis memoriam. resoluunt autem ⁊
dissipant. ⁊ ventus habundantia. Vino
autem bono fiunt fructus bonor opum.
Sicut enim vino nascuntur. ex floribꝰ. sic
bona opa nascuntur. ex bonis voluntā
tibꝰ. ecc. 24. ⁊ flores mei fructus honoris
⁊ honestatis. Dicunt autem vino quasi
humido scdm ysid. ex eo qđ nutrimen
tis humoris sunt pleno. sic opa seruo
rū dei debent esse humida. i. humore de
uotionis ⁊ caritatis plena. Vinum autem
significat gaudiū cordis. quod etiam in
psenti ex bonis opibus geniatur. Dici
tur autem vinum secundum ysid. ex
eo qđ venas sanguine replet. Vino au
tem sunt potencie anime. ayenuria
autem repletur gaudio dum recolit bo
na prius facta ꝑ gratiam dei. Intelligencia
gaudio est repleta. quando in statu salu
tis se esse cognoscit. Voluntas etiam. qui
in bonis opibꝰ psenciarum intendit. De vino
isto quod etiam in psenti ex bonis opi
bꝰ geniatur. dicit glosa. sup illud. p̃. In
custodiendis illis retributio multa. no
tum ꝙ eis in futuro redditur. Unum
est etiam hic in istam vineam sicut ⁊
in vineam celio mittit. Vnus operarios
ad fodiendum. ad pastinandum. ad pu
tandum. ad propagandum. ⁊ ad vindem
iandum. Effodimus autem scdm gloriam
ds abbatis. ⁊ dum mentes audientium
murmurationis fossam penetramus. vel

Vinea est fidelis alia.

mentes xpianas fossione confessionis aperi.
do prima fossione dicat ezo s. ffili ho
minis fode pretem. & cum pfodissem p
retem apparuit ostium vndi dam
dum diuo increpacionis gladius men
tes hominu penetrat. appet ingressus
ad considerandu vicioz. que latent in
mente. vnde sequit. & ingressis vidi
& ecce omnis similitudo reptilium. & aud
lid abhominacio. & vniuersa ydola do
mus israel depicta erant in pareto
dim cum subtili consideracione hom
vicia intuent. ipsius mentis hom
caveter vicioz est quasi pictura gra
nens in pte. in reptilib demonstran
tur qui serpos thentes sup terram no
ze serpentu pectore p anfractuam. & ven
tre repunt p luxuriam. & p abho
minaciones animaliu significatur
vniuersa vicioz turpitudo. quib homi
nes brutis animalib similant. Ymo ydo
lis que aliud sunt & aliud nominantur.
nam lignea sunt. vel lapidea. vel lig
nea. & tm nuncupant. dyamendates ap
parencio sanctitatis & falso cultum
ostensiones designantur. ¶ De secunda
fossione dicitur. ysa 2°. ingredere in pe
tram & abscondere in fossa humo a filio
timoris dni & gloria maiestatis eius.
Quam qui effugere voluit seueritate
iudicis venientis in potestate maiesta
tis ingrediatur in petram. aperiendo ei
dis sui duriciam. fodiat humu mentis ppe.
ut more formice quod uitus latet in mente. p con
fessionis fossuu ducat in aptum. & sic
se abscondat in humo fossa. Quam dum
fodiendo sic mentem qd erat abscondi
tum manifestat. scripm ne uincat
a gladio iudicantis occultat. Ad hoc au
tem qd vinea alio sic fodiat. sicut dau.
2° fossores sunt necessarij. ¶ Primus est
pudor. qui het terram cordis mollificā
do. quando enim peccator cogitat sui fi
nis horribilitatem. inde concipit mag
nu horrorem & ruborem. Ro 6° Quem
fructum habuistis in his que nunc

erubescitis. Talis autem rubor animu
dinem habet emollire. Job. 23 deus mol
liuit cor meum. & omipotens conturba
uit me. Deinde accedit secundus fos
sor. scilicet Dolor. qui cor emollitum het fun
dere. postquam terra diua emollita fuit
facilius struditur. Qoct 2°. strudite corda
vra & 3° Deinde accedit 4° fossor. scilicet
timor. qui omnes lapides & omnia peccata
que in corde strisso & defosso inuenerit
habet ex[tra]here. ecc. primo. timor dni
expellit peccatum. Deinde accedit 5us
tus fossor. scilicet Amor dei. qui omes
palmites infructuosas ad radicem
vitis subortos & omes amores mundā
nos het euellere & eradicare. aug. Qui
biberit de fluuio padisi cuius gutta
maior est oceano. restat in eo sitis un
de penitus sit extincta. Qastinatum au
tem sine stercoribus impinguat. vinea
mentis humane. cum abhominaciones
immundicias suas & stercora peccatoz
mens fidelis & salubriter confusa. a pris
tina sterilitate transit in bonoz opum fer
tilitatem. consimile hetur. luce. 4. de ficu
nea quam habebat quidam plantatam
in vinea sua. qui dixit ad cultorem vi
nee. ecce tres anni sunt ex quo venio
querens fructus in ficulnea & non in
uenio. & cum eam succidi precepi. respo
sum est a cultore. Dimitte eam adhuc
& hoc anno ipsi fodiam circa eam. & mit
tam stercora. Pretiosus siquidem
qui cultor est vinee. p qua significatur
corda. fodit circa ficulneam. Dum enim
duriciam predicacionis acutis sermonib
penetrat. stercora mittit cum pauo
res confusibiles exprobrat. qu sterco
ribz eadem intelligunt. considerando me
fragilitatis. que mentem fecundat. sum
mus humilitatis terram ieiunio. & ecce mo
mentum hominis quasi fenus fluxi tem
pis & quasi fenum post tergum metentis. p
quod sicut dicitur. ysa. 19. Pestilentie fla
gellato strictius sapientior erit. Dum malos
hominu atteritur. & supplicia frangun

ffossor 2°

meritis mee vineam. & sic in mente mea
stiquilinum et ipsam vberem bonoꝝ ope
faciamus ¶ 2o conducat operarios in vineā
suam ad putandum. sic & nos vineam
constrictio mee debemꝰ putare. omnia vi
cia resecando ¶ Dicit autem ambrosius
ad simplicianum. qđ vinea incensa fructi
ficat. inputata fronde stit. negligens vi
neā vineā ignium animo mee bene in
casa & putata ab omnib⁹ vicijs & peccatis
fructificat ꝑ bona opa. Joh. xv. omne qui
fert fructum purgabit eum vt fructum
plus afferat. Osee. x. vitis frondosa isti
fructus adequatus est. ci illa enim est
optima vinea in qua fructus folijs &
folia fructib⁹ adequant. & est optima
anima in qua verba bona operib⁹ assimi
lant. Ipso autem fructus attendit & fons
fructus attenditur autem in attenditur
& fons ꝑ bonam famam. & intus ꝑ bonam
constientiam. qđ & ꝑ pura fons opus mū
& diligent exerce agrum tuū. sicut em
fiat estas. & nūd ꝙdest si extrema nra
possidet serenitas & intima tempestas
vinea autem inputata & ama negligent
purgata. fronde stit. & multa verba sc̄a
ca opa virtuosa gignit. talis vinea est
maledicta. qđ significatum est ay. 21 vbi
dns ficulnea habentē solū folia maledi
xit. Quomo talis vinea est eradicanda & cō
buenda. quia licet. Dictum. qđ omnis
arbor que non facit fructum bonum
excidetur & in ignem mittet. Ipsa sentē
tie concordat Joh. de abbatis villa dicens
Putatur vinea cum palmes fecerit
fructum purgatur vt fructum plus
afferat. & palmes non fecerit fructum
tollitur vt in ignem mittat. & ardeat.
In hunc quoq; modum mystice spūalis
vinea scilicet ecclia & vnaquaq; fidē
lis anima putanda est. vt non solum
arida reddatur. & noxia. set etiam
omnia que sterilia sunt & non fructi
fera. Omnis non solum arbor mala suc
cidenda est. set etiam arbor omnis que
non facit fructum bonum excidetur &

in ignem mittetur. Non solum autē
inquit vitia ab anima radenda sunt.
set omnis opatio. omnis mos. omnis ars.
que ad vitam etiam mentem non ꝑ
mouet exterminari debet a mente vt vinea
fructum afferat. ¶ Et notandum qđ in
vinea visibili quo semel in anno fit fructꝰ. semel in anno fa
cienda est putatio. In vinea autem spūa
li quo crebrio debet fructificare: singulis
diebus putatio facienda est. b. cū cōdi
tum sacrificium. oratiōm. lectionum. con
sticio. dstinctiōm. emundatiōm & exp̄
gatiōm. pars sua diei negligenda non e.
cessante vsq; putatione vinee. vinea
destruit. ysa. Ostendam quid ego fa
ciam vinee mee. auferam sepem eius
& erit in direptionem. diruam maceriam
eius. & erit in conculcationem & ponā
eam in deserta. & silebitur. non putā
bitur & non fodietur & ascendent sen
tia vepres & spine. Ecclī. xxiiij. vepres
dicuntur quasi vi prendentes & violen
tia capientes. Spine dicunt a spicā ꝑter
acutatem. quando agrum constientia
non purgatur. oriuntur. ibi cupiditates
carnales alias vi prendentes & violen
ta capientes. oriuntur. & cogitationes spūales
animo alias ꝑforantes. & tales animas
silvestres efficiunt. ¶ 2o vaginatur
vinea dum vepes palmes inserit. qđ tūc
spūaliter efficit. cum mens hominis
ꝑ consideratione nisi minutas gressus hu
miliat. & humiliata in ramis bonoꝝ
operum multiplicat diffundit. & tam
diu putat in lignum & calcea subigens.
tenc latēs. ac si diceret. considera te lito
carnalis fragilitatis immobilem. quasi
lignum intrasses. et sic te despicabilem
cognoscendo vilipendē & conculca subige
latentem. redigendo in seruitutē carnis.
que ꝑ fragilitatem latere conuxit.
Et caute nec spūd dictum. & hinc ex
tenuit. primo stribitur. vesicam vero gra
uius & plurimus grues ad orientalem
plagam. in loco vbi cinerea effundi solet.
In vesica tumor elationis. In plumis

H.

10 11

merum leuitas z ineptissima stupiditas demonstratur. hec autem ad oriente abiecimus cum diuina cognitione illuminati de nobis humiliter sentiamus. quanto autem quisq; seipm minime videt. tanto magis placet sibi ipi placet. Quanto autem maioris gratie lumen pcepit. tanto amplius quid de se plangere debeat. agnoscit. Job. audiui auditu te. nunc oculis meis video te. ideo statim subiunxit. Idcirco me ipm reprehendo. z ago penitentiam in fauilla z cinere. Ex cogitatione igitur. dei z peccatoris duorum concepit. z electionem deposuit. Iocus autem tercius est anime tacio mortis. que si meritum penetrat z sine intermissione pficiat. nullus locus superbie vel lenitati relinquitur. Est autem hic sciendum. qđ vinea ea se est. nisi sufficiens nedum ad fructus ferendum. set etiam ad se sustentandum. unde oportet eam multa alimenta suppeditamento à q̃ sustentetur. Dic z cetera p amorem debet expo. uiti z alligari. Caue. 2o. Que est ista que ascendit de deserto delicijs affluens et innixa suo dilecto. Quo vinea vindemiatur. quando opa fidelis alicui ad eius remunerationem coram deo representantur. Dic cum ad scripturam scripture fructus vinee colligit. Vel hic sciendum primo. qđ si fructus vinee de ea exeat. cauendum est ne tristem contingat et sic putrefiat. Dic fideles cauere debent ne opa sua terrena intentione fiant. cor impuniter cum nec bene talia opera eternam remunerationem cet. q. omne opus corruptibile in fine deficiet et cum illo expirabit cum illo. z omne opus electi electorum iustificabitur. eciam qui operatur illud expabitur in illo. Secundum. qđ vinea tanto het fructum minus preciosum. Quanto est in terra pinguiori. Cum autem fructus eius valde preciosus est. quando plantata est in monte vel loco arenti. Vbi a radicib; solaribus sine impedimento pluuie fructus eius. Terra arenosa est pinguis in qua fideles fructum faciunt plosum. in hac tria plantata sunt vinee illi. que fructificant in eternitatem odoris. est. z. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. et ysa. 27. Dicit radix de terra sitiens. Ier. 17. Ad hoc plantabis vineam in montibus samarie. In monte plantauit dns vineam ecclie vel fidelis alicui quando postiit eam in eminenciam vite. vt ibi crescaret. Set iam est in valle. z in habundancia diuicias vt delicias. Q̃ 2o sciendum. qđ duo tres sunt mali vindemiatores vince dei. auaricia. videlicet luxuria. z superbia. de quibus dicitur. ii. ad Timotheum. cum omnes qui pretergrediuntur eam. exterminant eam aper de silua. z singularis ferus de pasine est eam. Ambitiosi z eciam. dicentes animam. que non assistit diuicias acquirat. estimabile. et dicit qđ in via pedum. quanto quis senior tanto debilior. in via autem huius vite. quanto quis senior tanto ardentior. Aper de silua est porcus siluestris. z significat uoluptuosum qui est quasi homo porcinus et immundus. singularis ferus est. 6. opprimere. z humiliare. Isti omnes vindemiant vineam istam. vt qđ ex his bonum venire potest. tollatur. auferat. Q̃. 3o. ve ii qui a filiis suis sicut qui colligit tribulos vindemia. z non est bonus ad comedendum. 4to sciendum qđ vineam ea sicut. z vineam fidelis animam quatuor principaliter demolitur. Primo. astucia hereticorum. Caue. 2o. Cuprite nobis vulpeculas que demolliuntur vineas. Precipua principia. Ier. 16. 5. Ecce. Dispersi est leonis eiecerunt illos. z. Dominus dominus. Superbia z auaricia pastores. Ier. 12. pastores multi demolliti sunt vineam meam. 5to habundancia peccatorum. vel eorum temporalium. Unde. 12. habet vineam malorum dissipauit. z. Regum. 22. 12. habet murum fluuius vel tempestuosum. unde significat habundantiam peccatorum. et tem

est sinibus. Q̃ ideo singularis. Ier. 5. qui mittit eum vult ee equale. Ferus a. 5. qui ecce vult e

pozalim· set est cto stendum qđ ne-
dum dicit qđ exipit condiscipo opatrios ī vineā
ſm vineam ſuam in qua nimirū qđ
ſit alia vinea quo non ſit ſua Deut 32
de vinea ſodomoz vinea eoz et de suc huj⁹
vinoz ſunt peccata vnde ibidem dicit
vua fellis vua xpi delectacoem que ē
in pcis ſet felles xpi amicoram ama
rituduem Botrus amaritudinis erit
in tormento furioz quando demozabit
os anes mozsu amaritudine ysa 22
amara erit poco bibentib illa ſcriptoz
dnus vince bibunt in pſenti de elauo ſz
in futuro bibent feces in pō fex eoz non
est crimatio bibent omes peccatozes ter
re hō ꝙ vineam intelligitur religio quomō in
ſtoma gentilis iusticia vnde dicit ome
lia 26 qđ vinea dei hic non hominis
ſicut alibi homines end vince cultozes
nominat Vinea end iusticia est in qua
duse species iusticiaꝝ posite sunt tang⁹
vites pcta manducando calcatus pagen
ta etera ꝙ immundicia que omnia ge
nalit iusticia appellant attendamus
ergo cum quata studio celestem vineam
colamus Adam end positus est in pa
radiso colendo ꝛ opari eam set quia neclex
it pcptis est de ea ꝛ nos posiit simus
superbenda iusticia si neclexerimus pcepta
de ea sicut ꝛ inde pcepta sunt de quib⁹
scriptum est asporte iniquitatem sup
iniquitates eoz ꝛ non intrabit in iusti
am tuam Vinea pcedentiu annonia
re debet esse sequentia ꝛ sequuntur sunt
autem intuendum positus in vinea si
neclexerit eam non solum mercedem p
det set ꝛ deserte vineo exigit dñs Hic
ꝛ nos si neclexerimus iusticia ī nobis
bis set in nobis ipis pturbata est Ideo
qui peccatum facit dissipatt in se iusti
am dei Qui autem opa bona facit co
sit eam in se bene autem culta iusticia
in sensib⁹ fructu generat vnde vbi
qui opatur iusticiam vnde formatt in
se Dicit scriptum est filiole mei quos
iterum ptuio donec formetur xpus

in vobis Et qui vineam signat aliam
opandam non tm ꝙ illius stultitiam
consignat eam quam ꝙ suam Deus
autem iusticiam suam dans in sensib⁹
uris non ꝙ suam stultitiam dedit ea
set ꝙ ut eam nec end deus opa homi
nem habet Et ut nos opantes eam
vinamus Qui ergo ille qui ꝙ suam stultitiam
vineam contulit alicui talem illam que
rit alterius qualem illam contulit quo
non a nobis sic inscrutabilia iusticia q
renda est quomodo eam crearunt in nob
qui non ꝙ se dedit eam nobis sz ꝙ
nram salutem Et to sedm primu ꝙ vi
neam intelligimus religio quomodo
sicut vinea sepe indiget ea
vt pora e canes arceant sic religio de
bita custodia vt inimundi qui eam p
no exemplo communere minuit excelli
dantium apoc vbi foris canes e veneficia
trud sicut flos vince odore suo serpen
tes fugat sicut dicit glo sup illo cant
vince flozentes odorem dederunt Sic
odozifera dnica religiosoz que e accensa
suauissimu in conspectu dni omnipo
serpentem diabolum fugat eciam sicut
finitimus hinc bibentes inebriat sic con
temptibilis que est pagana finitimus reli
gionis Jebuzeus modo suo dum mentis excessu
mirant Item sicut vinea quanto ma
gis suis supmgnatur tanto minus
bonu vinu habet Sic dnice aliquo
religionis impedimur puritatem e
feruozem devotionis Unde versus de
ligo dat opes paupras religionem
Dnicas venimus religio ꝙ fugit Ad is
tas vineas excolendas in omni etate
alique sunt vocati e conducti Unde ꝙ
quinq horas in hoc euangelio notatos
secundum eccl̄m intelligunt ꝙ quinq
etates mundi Unde de ea scribit Es
ist mane e vocauit adam e qui cum
eo fuerunt hora 3ª abraham e qui
cum eo fuerunt hora nona moysen e
qui cum eo fuerunt aut dauid hora
11ª gentes intelligite quia iam nos no

hō 3ª noc et q̄ cū eo fuerūt

·1·

vinea est religio

·2·

dere nō solū multa mercede habebim⁹ sed eam
dispatte iusticie dabim⁹ mercē vinea ei⁹
non est ex no

missum in mundi nitigrue stamus. si
1. Joh. 2. cut 7 Johannes in epla sua testat dicens.
filioli nici iam nouissima hora est. 7
quado posto iam non est 11. hora integ
set fere dubio modicu restat. iii 12 hora
simme. vnde primo. quia eundo nisticu
iam recessit de mundo. 7 sol tridos gra
dus in se recolligens reuocauit. 7 totam
terrā nigredo nigritudo vel nocu
dacos quasi nox fuisse coepit. nisi quod
iam hora 12 fuit. vbi9 tenebras vide
7 dubitas dem transisse? Nam cui in
callib9 fuit obstructus die declinante ad
occasum. quando ergo montes videris ob
scuram quis dubitat. 9 iam nox est.
Sic quid in secularib9 7 latis inapt
prelatos obstructis peccatis? Nam
autem quando vides 9 sacerdotes posi
in sumo vertice spualis dignitatis qui
montes 7 colles dicunt apprehendit in
quitas tenebrosa. quomodo dubitas 9
finis est mundi? Ex passis patet 9
malicia sacerdotum 7 in finis gradib9
7 statib9 ordinatos. signum est destructis
mundi 7 finis seculi Ex patriarchas
circa horam tertiam que fuit a noe usq
ad abraham. tunc erat. quia magis
se manifestauit. 7 hoc cui facta 7 quia
sic 7 sub noe factum est dilunium 9 quod
significabat baptismalis regeneratio. Igit
sic 9 9 maiorem manifestacionem videt
tibi9 9 misericordem stantes in quantu
rem 9 naturam. in foro 9 mundi con
tinentiam. vnde stricte in foro
est iste mundus vbi omnia venalia sint.
In que causam sunt callidissime. mundi
contemptores. diuisiones negotior. tumultus
se diuitiarum. 7 omnia nisi quod venalia. vn
de subdit crispe. fuge forum. et ne 9a
caueris fraudem nec facias Si autem
passus fuis. ipa res te compellit 7 facere.
Nam 7 si mundum passus fueris. si
uentus fueris. difficile est. vt tu non
noceas. Prima ergo lucis est. optimum
esse alienu a foro 7 nullam causam
habere cum illo. sicut ait. apls rogo

autem vos fratres habere quietu 7c
7 sequit. Si enim in foro pmaneris 7 ibi
habes ptes. si autem in vinea assidius
fueris. 7 quod non hes adquirere. Set
fratrem tuu lucrifacis. fiat 9d mundu
eos fantes in foro verum cultu oculos
7 a debito ope deficientes. vnde crispe si
dicam? qui sunt otiosi. non peccatores. Illi
enim mortui dicuntur non otiosi. Fiat
enim studius apud deum dicitur. qui
non audit que dei sunt. set que diaboli.
et fiat secus dicitur non qui corpora
liter cecus est. set pannus oculos diabolus
videt non deus. Sic qui diabolu videt
mortuus est apud deum. Omnis ergo o
siosus. qui opus dei non operatur. Alienas
res tollis non es otiosus set mortuus.
Si autem aliena quidem non tollis
tu non de tuis impotentib9 das. tunc
otiosus es. 7 iam non quia aliena non
tollis. non quidem pecunia tu nec insti
ciam nec humanu optatis. Vis non esse
otiosus nec aliena tollas et de tuis des 7
optatus es in vinea dni. Inebriatus es
in deliciis es. non es otiosus. set sicut an
aplus vinens mortuus es. Si autem
mensuraliter manducas 7 bibis. non qui
dem pecunia. quia non male manducas.
tamen otiosus es. quia nullam remuu
optatis intrinsecu. Vis ergo non esse otio
sus? iemna. 7 9d manducaturus es dimi
mi panem da impotenti. 7 colluctu iem
mij leuem. Item formalis. mortuus est
non otiosus Si autem tuam hes vinea
non quidem pecunia. nec tu castratus opa
ris vxorem. vis esse non otiosus Si fine
bono es ne quiescas bonum. Si videa
es noli tristare ad secundas vel treas nup
cias. 7 optatus es vicus castratus vxorem
Set forte dicis fine vxore non possum
esse. ostendo tibi et bonum habes 7 castra
tus vxorem vltis abstine te a meretricib9
abstine te a pugnante. Et vnde fiat 9d
diabolu non faciunt. omne ad contemptum
sue seruit honorem 7 temporis. homo au
tem solus contempsit. quando autem

hic festus est. aut dies iciunij festa
et impleas aplicum ꝓpterea. nolite
fraudare inuicem. nisi forte ex consensu
et vacet iciunio & oracioni. Et alia no
tabilia exempla ponit. crisō. ad intentū.
Salubrius igitur ociosis in foro mundi
stantib⁹ dicit patrifamilias. Tu & vos &
vbi sedm gram & inuenimini. subiecti
mittatis labori. Item cordico hominis
& vos ioh 11 ego posim vos et cetos. Tu
similato opis in vinea mea. et cetera
ris dilectis custodiatis. Cant. p⁹. posu
erunt me custodem in vineis et quod
iustum fuerit. ecce gressio retribuatis
& meritum ꝓ quod iustum fiat & si
p⁹ indignū quia dabo non tm re
dam. re. s. non sunt condigne passiones
hui⁹ temporis ad futuram gliam q⁹
revelabit⁹ in nobis. Illi autem abie
runt vbi patet obedientia que sola f
ang⁹ ꝓficiatur. Iterum ante exiit
& vbi patet 2ª missio. Et quia dicit. et
ipm exijt ꝓ ampliorem sui manifesta
tionem circa sextam horam que fuit
ab abraam vsq; ad dauid & nona que
fuit a dauid vsq; adventum xpi. et si
et similit. Circa xi horam exijt & ecce
vltima missio vbi ostendit⁹ cura dei ad
omes. primo in sui manifestatione. 2º in
om⁹ reprehensione ibi & dixit eis. 3º in
opis mundatione vbi dicit illis. Tu &
vos & dicit. ergo circa xi horam. i. in
vltimis temporibz exijt. i. ꝓscipiendi ap
tam. dicit. non nobis ꝓ aplos mu
tuit. p⁹. 2. filiola nouissima hora e
& inuenit alios stantes. glo. gentiles
ipm a bono ope torpentem. & otiosum
magis qd exiuit multiplicet. De sum ꝓ
uenem assimilando. 3º. 11. exiit a pro
& venit in mundum. nascendo. 4º. 2º ex
iuum exiet dux qui re[gat] de limbris
legis ipas venetiando vsq; 6. ꝓt sron
non tacebo. alios asserib⁹ inuenib⁹ & vocab⁹
ꝑ his differebant ab antiquis ꝓtib⁹
stantes non ꝓficientes. non se humiliā
tes. malis adherentes. Job. 11. cucurrit
ad ilicem dum erecto colle. & dixit illis
inuenis ꝓ scripm. gentilibz ꝓ aplos quid
hic statis tota die ociosi. 7 do quarto va
cio non exercitat. ideo dicit quid. i. qua
vacatione cum beatis condictores. contra
horantes. laboris suauitatem. inuidis ꝓ
pinquitatem. locus eadem congruit
ideo dicit. hic. in hoc subiect laborioso. pe
culoso. sinistroso. tortuoso ad opus dato. fa
cilitas suppetit. patris unp⁹ mandatoꝝ
meoꝝ oblit. ad rugitū leonis stupefacti.
carnis illecebris obstupefacti. mundi hu
milis detenti tenebris inuiat. quia
dies ro. dicit. tota die. i. tota vita. i
in puericia. adolescencia. & in iuuentu
te. & in senectute. Ociosum dampnifi
cat ociosi vobis nichil ꝓficientes. pre
mios non subeuntes. deo non seruī
entes. hostib⁹ non resistentes. nipos
terum non ꝓficientes. ideo pri & de
scendit ociosus stultissimus est. hic mag
rondum sedm. post. 1ª specialit repre
hendunt⁹ qui in hora xi ociosi in
ueniunt⁹ hora enī xi aliqn sigt semp
et universe dicitur. & aliqn temporis
gre. maxime autem reprehensibiles
sunt qui in senio vel in tempore gre
gratiam salutem non optant. gregor.
tanto quisq; cautior debet esse in sui
regimine quanto ꝓcior debet esse in sui
ect. v. manu semina semen tuum. & bes
pe non cesset manus tua. Item qui
ociosi sunt tempore gre inutiliter repre
hensibiles inueniunt. primo. ne exem
plum & fortitudo laborandi hem⁹ a dño.
phil. 2º. exinaniuit semetipm formā
serui accipiens. intolerabilo enī delict⁹
ne seruus vacet ocio. cum viderit dñm
suum fortit laborare. 2º. quia alius ser
emptus suum. p⁹. 2. 3ª. cestis plus mag emptū
nos. 2º quia melius conducti sunt. alii
quitus cui terra promittebat. seruien
tibz deo. tempore do gre celum eis pro
mittit⁹. qd si obtinet⁹ ꝓ hoc qd antiquis obo.
spialiter promittebatur. eadem celum om
deo. qd quius celum eis promittit⁹. no 3º.

inuent. inuenit quippe. ꝓ inutiliū
quesiuit. & cū clamore dissuendo. & cū
clamore ꝓdicendo. & cū dolore patiendo.

tū rito recipiendū. nūo expectabit sō
luceud ꝓmissi dū post nocentiū
tūm nūsq; extuit longa via ut celi
quando oporteat nos ꝑ infernū ire
esse ad passionem xpi expectare. nos
do autem quasi in momento potest
quis celum penetrare. Audit magi
ste. post dicens. q̄ tota ista ꝑabola ci
Petru specialit dicta erit eaqde qui
negligunt area salutem ꝓximi exqui
re ad mandatum talis ad exqndū. ds
idem causa nequit excusari exemplo
dñi. cui ꝓpria opa ut nutritius
recitantur exemplo etiam ads. de quo
causa legenti est. posuit enim in ꝑabo
lo ꝓphetans ut operemur. ger. 2°. q̄d de
causa nequit monere creature ir
rationabiles. que in hoc tempore meli
ora specialit operari. ultimus siquidem q̄
quando patrifamilias seruos otiosos in
creparet. quia tota die steterunt otiosi.
ipi tunc respondebant dicentes. quia
nemo nos conduxit. unde hic stendum
ipi verbi. ꝙ. serua. a nona. non dixerit
quia nemo nos conduxit. ser solum
vocati hora. xi. Omnis enī nullus
dicere poterit quin conductus fuerit
ꝑ etatem ꝓcreatorem. ꝑ dei ymaginis
creationem. vel impressionem. vel ꝑ ut
tutis inspiratorem. vel ꝑ aliquam erudi
torem vocationem. quia statim in ꝓnci
pio humane nature euenit. lex
natura. Verbum tamen istud fuit ꝑ
hunc vocale gentilium. xi. hora vocatos.
qui non conducti erant ꝑ legem scrip
tam. lex enim nature ministrum ut eis
fuit obstricta. unde ad interrogand cos
nemo eos conduxerat in ultimum
ihū xpm. quia non dum habuerant
predicatorum verba. dictum ꝓpheta xpm
vel ecclesiastica. non dum oculum fidei ad
sanctos exempla. ideo dicit ego libro pri
mo. onelia 19ª. Quid nos a bono ope
rationes dicimur simul in exercitatione
mora. qui pene a mane usque ad fidem
venimus. qui verba vite audibilis

audimus. qui ab ebreis sancte ecclie
patrum sinxe ꝓphetarum sumpsim
cum sancte matris ꝙ 2ª. conclusio in
sero mundi nre vel mundi extremi
vltis suos seruos locat. ex precepto ꝓmi
i singulos denarius diurno. i. mercedē
eterne remunerat. incipiens a nouissi
mis usq; ad conclusa patrem. ex sequenti
pressit. ubi subditur. cum ergo fecit esse
dixit dns vinee. generatori sui. q. est
ero. ac sero est mors hominū. ꝓpter ob
scuritatem. frigiditatem. oblitionem
retribuendi. i. completoriū. esse. ꝑ
pris iudicis. quod erit in fine mun.
quia sero nemo potest operari. sicut
nec post iudicii. quia in sero eadem ho
redit ad suum dominū. nunc enim ad
iudicium. ita iudicio quisq; ad locum
quem sibi ꝓparat. vel sinistre vel dex
tre. vel inferiorem vel superiorem. Vel
etiam attendunt. hore scilicet tres
sanctas. que tunc fulgebunt. infelix
que tunc extinctam lucernam habet
xps. 2ª. date nobis de oleo vro quia
lampades nre extinguunt. lucifer
nimis inuide voluit habere eandem
gratiam angelis meruisset. ideo dicit ei
ysa. 14. Quomodo cecidisti lucifer qui
mane oriebaris. ꝙ dicit dns vineę
dens pitem. qui dns est unus plan
tationis. quia sic eam plantauit. nec
eadem adquisitionis. quia sic eam li
berauit. nec emptionis quia sic eam
ꝑ filij sui sanguinem emit. Que con
servationis. quia facit omnes expen
sis a operarios mittit. generaliter sic
ac. 5ta. ꝙ. ꝑtē enim dicit omnia m
manus eius. job. 12. imo dedit ei po
testatem iudicii facere. quia filius ho
minis est. Joh. 5. Videndum quid
sit iste ꝓximus. et dicendum ꝙ est
xps in quantum homo. nam in
quantum deus est ꝓximus ab
hinc vince cum patre. est igitur ꝓ
curator. quia celestibz pauit mysti
rem incarnationem. ad 2ª. venite benedi

pñs mei possidete regnū. ꝛc. ꝛstribus
genuat virgā ꝓpinquabem ꝓ̄ qñ ꝓ̄
aduocatum hemus ihm xp̄m ꝛ apo
cet ꝓpiciat ꝓ peccatis nris. infernā
hoc genuat etiam dāpnabem. in
p̄ regat eos in virga ferrea ꝛ tanq̄m
vas figuli confringes eos. ista genuatio
ꝛ dicitur a pce vel tota tranmitte. hoc
operarios ꝛ redde illis mercedem ubi non
tur ꝛ.m. p.m. conuocatio. que fiet gñaliter
in iudicio. cum dicit hoc. qñ. venit
hora ipiando magnū audiem vocem
filij dei. operarios ipm operant. instant
ne tempus ꝑdant. letant. et apud de
um placeant. ꝛ mercedem etiam recipi
ant. q̄ exibit homo ad opus suū. ꝛ ad
operacem suam usq̄ ad vesp̄am ꝛ red
des illis. stillet stātim. sine dilacione
mercedem suam ꝛ totam sine dimi
nucione. ꝛ. ex. ꝛ. quisquis ꝓximum
mercedem accipiet. et nota q̄ vocat ope
rios ad mercedem suscipiendam non
otiosos ꝛ hinc ar. gad. f. ꝛ. q̄ dñs remuñ
at̄ dignitas ꝓtet in hoc q̄ vocant
operarios. deo cui digni sunt remuneratione
ne quia sint non fuerunt otiosi. otio
si cui non veniunt mercedem accipe
re nisi in inferno ꝛ non cui competit eis
esse in mundo qui est locus laboris.
job. 7. homo natus ad laborem
cum in celo. quod datur laborantibꝫ.
sicut patet hic. nec in paradiso terrestri
quia ibi fuit homo positus ad labo
randum. vt operaretur custodiret ꝛ custo
diret illum. ge. 2. nec etiam in pur
gatorio. quia ibi non purgant nisi la
borantes. in p̄. labores hominū non
sunt ꝛ cum hominib⁹ non flagellabunt
pelimunt. ergo q̄ erunt in inferno
qui non est locus ad operandum. set pa
tiendum. etc. 9. Quodcumq̄ potest
manus tua instanter operare quia nec
opus. nec ratio est apud inferos. q̄
uocat nisi ydem vocatus curialiter.
in hoc dicit vocat. q. d. non expectes q̄
m mercedem petant. set tu vocati ad ꝛe

tem. ad actum. ad mercedem. ad ipm
cui operarij vestri consicerunt. 2. no
tant debit prostitutem. cum dicit mer
dem ꝛ. dominum suum. de quo infe
rius videbimus. Paris. casum sup isto
vocat operarios notabilit ita stricte ad
mercedem vocatum operarij strenui
non ociosi. sicut scriptum est negotia
mini. 2. Quis autem quę non facit fi
tum bonū cyadetur ꝛ ni ignem in
tetur. b. Qui vicarium posuit in eccla
in operatione vicarium habebit ni pri
mus acceptatione. Job. 22. si firmatus emo
concedi absq̄ pecunia. glo. fructus terre
absq̄ pecunia concedens est ex ecclia sup
tus accipe. et eidem ecclie ꝓhibemus
pecunia non ꝓbero. 2. thesal. 2. Qui
non vult operari nec manducet. gregori
quid ad hoc nos pastores dicimus. qui
aduenientib⁹ ad mensam ꝓuidere ꝓhi
bemus officium sustinemus. et tamen
manti panem manducandum. b. veniunt
veniunt autem tribunal iudicis. vbi pu
pillos ꝛ viduas audietur actus sacerdo
tus. allegatio sua. quos vivens stipen
dijs nec de suo pecunia. ibidem etiam
audietur querimonia illos qui in ec
clesijs laborauerunt et alij labores illos
abstulerunt. Otiosi sunt in ecclia. v. ydola.
pedes eorum habent. ꝛ non ambulabunt.
nec clamabunt in gutture suo. ꝛ non
talibꝫ. g. otiosis set operarijs reddet mer
cedē. incipiens a nouissimis usq̄ ad pri
mos ꝛ. vbi tangitur remunerationis
ordo quo ad ꝓximos. Dicit g. incipiens a
nouissimis. Christo qui autem aduenerūt
xpi fuerunt quasi ex opibꝫ iusti facti
gentes autem ex una ꝛ gra dei. libera
autem damus aliquid hinc quibꝫ damus
ꝓ nro honore. g. omnibꝫ sanctis
deus reddens mercedem iustus ostenditur.
gentibꝫ autem dans misericors. Inde apo
stolus autem sup una honorario dimit
tendo iustitia sunt omnibꝫ reddere set
nouissimus primo. hoc non sunt iustitie
contrarium set iustitie ordinem. Dum tri

alijs reddatur. quando enī nouissimi in
laboze sunt primi in prīo. gregoz. a no
uissimis pfamilias denarios reddere
cepit. qui ad paradisi regnem prius la
tronem qm petrum pduxit. qui tame
si pcatem non bemit ad bemiam: be
uit tamen fere p penitentiam. vel ut
Hier. aug. de verbis dñi sumendum est.
Si petrus laborasset p prīo centum
annis iam elapsis. a post nuncio hui
us hoc primo percepisset. et paulus
p tantumdē prīo laborasset iam prīo
illud haberet. vulgariter dicere: qd pau
lus cenis petro precurret ad primū.
statim post mortem est datum. qm
patrum veteris testamenti primum
ultimatiue est ad mortem exp. iuma
est clausa. est dubium. quomodo si no
uissimi dicantur. primi a illi in vem
peracione nouissimi qui fuerunt tem
pore priores. vel quia priores. vel quia
non testamenti maiorem gratiam a
deo receperunt. et gradu gloriosiori
ter gloria coronantur. dicunt. primi
in remuneracione. no quo ad tempus.
set quo ad dignitatem. a excellentiam
premedis. Cum venisset igit. scribit
ad patriarchas locaturos qui circa ul
timam horam venerant. scribit ad explan
dum eorum. acceperunt. a ipi singulos
denarios. a singula quia inp. eis
mensi fuerunt p dñm. sup. Ubi fit. comme
cione facta cum operibus ex denario di
mino misit eos in vineam suam. dicit
denarius est vita eterna. que equalis erit
omnib. nulli longior. nulli brevior. in
tres tamen distincte fulgebunt. alijs
magis alijs minus. p. ex. vi stelle dif
fert a stella in claritate. sic autem de
narius unus est in se. multiplex autē
pt accipientem. Differe ne tam. Tuis
Tollere est hinc eterne premissio. Qui
nius autem dicitur a decem. habens ei
denarios equales. a significat vitam
beatam. quia in denario est figura ro
tunda. ubi non est initium nec finem.

qd nitet est. cōpacte sibi ad
sum habēte. Nec mīr. si non
testamēti pfessores. primi

quo signatur indecisis et unitas. In quo
denario primago regis est inscripta. in
quo animo ad deum signatur plena
uniformitas. In denario est pulcritu
do bilecta. in quo totius corporis glori
ficati gratia formositas. In denario
sunt decem. in quo notat. qd ob
seruandam decalogi. Set a summo e
decalogus denarius dr. — quia nig
certa hominis misi repetat. vna
dies. Joh. q. nisi opari dum dies est
dr. — quia non nisi opatur in de
gre. a non in noctē culpe redimus.
Joh. 12. ambulate dum lucem habe
tis. qui in die glie dabitur. In qd
melior est dies una in atrijs tuis sup
mille. Isti sentencie contrarie sunt ver
dicus. Videnda. quis sit iste denarius
qui omnib. significat vitam eternam
que a bonis capietur. in qua non
erunt duo. alio minus vel pligrus.
a tamen ibi erunt multe dignitates
mercedum. Dicitur autem unus den
arius q. racione primo racione nu
mmus. denarius erit a decem dicun
eo qd olim decem ovibales habebat.
a ideo illa vita beata denarius dicit.
quia p observacione decalogi datur
ay. ig. Qui eis ad vitam ingredi si
mandata 2o racione primagnus. y
nago enim dei in bonis nuncup
p assimilacionem ad deum. a transfor
macionem in ipm. 2m. cor. 3. nos au
tem omnes revelata facie gloriam
dni speculantes in eandem imagi
nem transformamur. 2o racione scrip
ture. quia ibi erit cognicio veritatis.
prima. cor. 13. nunc cognosco ex pte
tunc autem cognoscam sicut cog
nitus sum. 3o racione figure scrip.
quia ibi est plena possessio eternitatis.
Joh. v. ego vitam eternam do eis. vel
secundum eundem. s. 3o. In denario
intelligitur prio debita glorificatio.
Unde denarius dicitur primus.
a diuī qd est eternum quia iste de

narie recepto. tum humilitatem vpi
ñ denarium carissimo contemplati
mur. Dignum etiam p denario ñr ibi
erit dilis sanctus. In hac enī vita
nichil est dulcius amaris. q̄ mundus.
et in vita beata nichil dulci amatur
q̄ deus. dicit ñr. Si vos sic amare pecuniam vt mihi
amore pecunie labores sustinetis. q̄
mihi tolleretis. mihi renunciatis. ven
tibi c fluctibz vos committatis. sic me
amate. plus volo amari aut deum. sig
natur p denarium ñr ibi est plena copi
ositas. nam scdm opinionem multi hi
ta pecunia habentur. omnia. in
pecunia omnia continent. ecce. to pe
cunio obediunt omnia. sic c in deo omn
berissime continent. ideo apo hoc omn
habent. ego. Ego ostendam tibi omne
bonū. ausculta tu et bonū in ipso est. oē
bonū c sufficit. Q̄ tertio. Omnes indi se
plus acceptos apud deum putent q̄
vltimos. c amplius finaliter punientur.
Et q̄t vltimos acceptauerim quodam.
modo murmurent. cum dicens murmurastis
dens murmur cor. rationabiliter repu
tum nos ex sua maxima misericordia
in primo anteponet. Istud patet ex p
xim sequente. vbi dicitur. Venientes au
tem c primi arbitrati sunt ñr plus ac
cepturi. c acceperunt autem
singulos denarios. Vbi postquā
murmurant ad laborem incepit mundo
primum. vbi conficitur primo quoddam
murmurasse q̄ suam equitatem. qua
vbi seruatur equitas. debet cessare mur
mur. q̄ suam bonitatem. ibi volo c
hinc dico c quorum est in ore. ne
quam est in corde. dicit gor. Venientes
autem c primi scilicet inde. qui primo
vocati sunt ad penitentiam. arbitrati sunt
ñr plus essent accepturi. unde dignatus
locum in regno. qui primus fuerant in ti
berinaculo vel in templo. set murmur iusto
arbitrantur. ñr patet ex hoc ñr subditum
acceperunt c unusquisque denarios. c sin

gula diuina. inceperunt. murmurare. c
eandem etiam gratiam cum gentibz iustifi
catis et acquirentes murmurabant. set
si denarius est vita etia quomodo est
ibi murmur. c oculus negat. Dicit ñr
hoc. Q̄ modis exponitur. Uno p regulam
eorum. secundum quam fit sermo ad
alios c alios de eadem multitudine. alo
quitata loco. sicut in ps. cum oderet
eos quicebant cum non occisi set alij re
manentes. c est sensus. accipientes locum
non adeptione. quia non habebantur
sic. ñr finaliter in gra p seuerauerunt. mi
murabant stulti. nam de indeis. hisa
gloria beatos in medio vel ante. secundo
exponitur. De p̄senti murmure. c accepto
quasi in futuro. sic denarius accipit in
p̄senti p gratiam c spem. Judei q̄ credisti
ad fidem arbitrabant. c quia se gen
tibz p̄ferebant. videntes gentes sibi pari
ficari in gra largitione. in spūs sancti
missione. de hoc act. Q̄ c. 2. c. 2. exponitur
p similitudinem. c p promissam confessione
ñr. et si primi murmurauerint tñ pa
familias in nullo iniuste egit. c posset
sic rñdere murmurantibz. Q̄ potest
hic ñr ista murmuratio erit in indi
admiratio inter. de tanta gloria genti
um. c de tanta remuneratione sanctorum
non testantium. c de tanta gloria dei.
Qui quomodo contingent ñr sequitur. an
oculus tuus nequam est. Requiritur
ñr dicitur nequam. non p culpam sed
p considerationis inequalitatem. quia
illa admiratio procedet ex consideratione
diuine iustitie integre qui eius nec
influitur. Q̄ tertio murmuratio ista potest
dici fidelibus antiquis. patribus in limbo.
unde greg. aliquis qui post longa in
fimi temporis ad celum pueniunt. q̄
post murmurationem denarium acceperunt.
nos autem sine murmuratione. quia
nec vel de corpore exiuimus. sine mora pe
nam accipimus. Omnibz potest exponi
de illo penitente c mutatorio. quia bonus
non statim euolat sicut alius. Dicit ergo.

T.

Expo. 4ª

2

3

4

5

6

V.

z irrpientes murmurabant contra
vando adhuc pecuniarias facientes
hij nouissimi scilicet gentiles vel mar
tires vel in bonis fermentatores. vna hora
fecerunt. quia in modico tempore labo
rem sustinuerunt. passio enim z benigno
voluntate temporis spacium breuiauit
cum merito. z pares nobis illos fecit
scilicet in primo. qui postulauit pondus
diei z estus. Iusto. pondus diei sicut op
ustrice. estus autem principium seculi ho
ideo dicitur. quia olim mundus bonis
hominibz exstabatur. et ideo tunc sunt
facti sicut usti cum multa difficultate
iustitiam seruauerunt. quia felicitas
mundi impedimentum est diei. pondus
autem potest dici onerosa mandata legis
ac vi. hoc est omne quod nos ipse nos
pices aut portare potuimus. z tribulatio
nem. quas continuat malignitas de
monum. cupiditas temporalium. z volup
tas motuum carnalium. portauimus. ergo
quia non sufficiebamus. operatus est nos
miracones figuraliter tenent quorum
dam claustralium. qui eo ipso ducimus fi
erunt in claustro murmurauerunt si ipo
mantur eis munera vel glorificentur.
At ille respondens unum eorum dixit. ei
dico omnibz hic ut q. quia una z equa
lis erat omnibz murmurandi occasio
a nobis. z fidei subtrahenda est non z
opulenda. non facio tibi iniuriam hoc
z absit a deo impietas. z ab omnipoten
te iniquitas. Et omne ex denario con
uenisti mecum. z sicut pactum est. et conformi
tate pinguis z reformacione. tollo
quod tuum est z vade. hoc exponitur tri
pliciter primo sic de malo z bono ex
denario conuenisti mecum. z nonne z
mihi licet vera eterna seruare decalogi.
tollo quod tuum est scilicet penam eius
quam meruisti. aut decalogi contempt
tum. z vade in ignem eternum. aut. vel
do tibi sicut opus tuum. in te gl iustus
sum. vel exponitur sic de bono. qui z si
murmurauerunt non tamen fuit in ni

nimio etiam. tollo quod tuum est. id est
patus sum reddere tibi mercedem tuam.
vade. intra in gaudium dni tui secun
dum. Iero. pscia z accepta iustitia. vel
spualium exposuerunt. desine admirari
vel habe patientiam quousq tollas mer
cedem tuam. Volo autem hinc nouissimo
dare z c. hic confirmat eos murmurantes
p sua bonitatem. Dicit ergo volo z hinc
nouissimo scilicet xpo gentili secundo
rabi z sic dare sicut tibi scilicet xpo in
dilectione iuste gesta z munda est. et coequat
z comparabilis tibi fiat apostolus gentilis vel
hinc nouissimo scilicet in penitentia
fermenti. sicut z tibi innocenti. z me illi
ata creatura voluntas fuerit. an non
licet mihi id volo facere. z significatur
dicit. id volo. iuxta eum dixit. ideo licet.
nos autem iuxta hoc volumus. sic
stulta est hominum questio contra dei vo
luntatem. primo vt non solum liceat si
cetam benignitatem plena ostendat. vo
luntas diuina. addit an oculus tuus
z intencio tua sua ad proximum in
tenta. Hoc malum est z inuida. plena qz
ego bonus sum scilicet ex natura bonitatis
mee habundans omnibus. cui ex
dato eius nemo iuste murmurat. h
amplius dat quam vo desiderat. Sic
conclusio g tal. et est conclusio principal
tocius euangelij. Sic erunt primi no
uissimi primi z primi nouissimi
multi enim sunt vocati pauci vero electi
z est conclusio breuiculi. prima eius
pars pertinet ad eplos spialit. z 2a p
tinet ad omnes generaliter dicit g. sic. vt
ostensum est. erunt nouissimi primi
z equabuntur nouissimi z primi. sicut
in corona nec minimus est. nec primus
ita nec sanctos. qui ad tempus in illo
seculo nemo nouissimus dicit. nemo pri
mus. vel secus patris hoc multiplicem
ponit in intellig. primo de gentibz q
plures sunt modicis. dicit z. adhuc qui
tertium mouet. ascendet sixtus. ille tibi
erat in christ. z tu eris in christum z

ce postm ideo dr̃m mlm sup ꝫ
pnt effugiam mmcos fr̃m. sinistra
hec sup ẽpnt mlm esse qm erit mal
oz mi⁹m tm missum in oculis
sing pmi sunt in oculis dei. pmo
regum in roboe cum pusillus esset in
oculis tuis caput in tribub isr fact⁹
es ostm nouissim mdio hoim
sunt pmi in mdio dei. qm deus
non attendit qualit⁹ sed ex quanto. nec
ponderat opa tua ad pondus publicu
m qm 2⁹ regum 16 sed ad pondus sanc
m de qm mth. 5⁹ hec pondus obrimus
pbi 16⁹ sphm ponderator est deus
deus cm ponderet deus affectum in
tentm quam operm extorem. hoc
pondere ponderatur deus tue mmm
ta vidic. huc ẽ. item nouissimi sunt
quantum ad ingressum regm celestm.
qm satro pcessit petrm. Huius vero
pnotatus quandoq; causa est. qd illi
qui tarde ingrediunt sempiternor sunt
dnes. dicamus qd in mmeꝛo fuer
plet. qui tardius exierunt velocitate
compensant meam. p contm intelligi
m quomodo fiant pmi nouissimi.
Dicit 2⁹ ps multi sunt vocati sed pa
ad fidem. pauci vero electi ad beatu
dinis pmiu. sic omes ad vocationem
ad electionem. sed unus eligitur hoc figu
ratur. Judic. 7⁹. de gedeone. qm plures
venerat ad bellandum sed pauc⁹ elegit
ques secum duxit. In hoc autem qd
dicit multi sunt vocati 2⁹ sed pauci
electi. ostenditur magna temeritas
mentis. qui ad quemlibet cui vocati sumus.
putat ut in celestm regem 2 eos eligat
mur 2⁹ petri 2⁹ vos estis genus electu
regale sacerdotm. 2⁹ videmus autem
ut dictum est qd ad electionem regum
vel epoz multi vocant. sed tm unus de
his eligitur. sic 2 multi vocant ad fi
dem. pauci ad regalem 2 celestem digni
tatem. 2⁹ sunt⁹ vocati ut in stadio mul
tarum cede viam mandatoz dei cur
rant. videmus autem qd multi vocati

tur ad stadium. sed tm vinc⁹ accipit
bravium. p̃ quo. 9⁹ sic 2 multi sunt
vocati ut p viam fidei 2 mandatoꝝ
currant. sed tm pauci pseuerant. Omnis
enim 2 pseuerans sedm glosam accipit
bravium 2 palmam celestis victorie.
3⁹ sunt vocati ut mi aliq̃d mittatur
certe purgemur 2 emundemur. huc
q̃. enim ventilabrum in manu eius.
2 purgabit aream suam. videmus
autem qd multi de palea relinquunt.
2 pauci de tritico in area recondit.
huc 3⁹ congregabit triticum in area
sua. palleas autem comburet igne
inextinguibili. 4⁹ sunt vocati ut in
domos celestes tanquam vivi lapides ed
ificentur. p̃. pe. 2⁹ ipi tanquam lapides vi
vi spũ ed̃ficamini in domos spirales. d
mus autem celestes non edificant nisi
de lapidibus electis. ex lapide electo omnis
circuitus munez eius. videmus autem
qd multi sunt lapides electi. sed pauci
lapides electi. sic ad edificandam domum
celestem multi sunt vocati. sed tamen
lapides electi qui habent fidem tm 2 non
opa relinquunt. 2 de eis domus inferna
edificatur. pauci autem sunt lapides e
lecti qui fidem habent 2 opa. qui in celesti
edificium eligunt⁹ 2 assumunt. 5⁹ to
tus mundus vocati ut celestem patriam in
quirunt. videmus autem qd multi filioꝝ
israel ad terram promissionis fuerunt
vocati. sed pauci ad mansionem electi
fuerunt. 2 ratio est. quia vita que ducit
ad p̃dictionem minus lata est. que autem
ducit ad vitam multo angustior. ꝫ
lata pta 2 spinosa via que ducit
ad p̃dictionem. 2 multi sunt. qui in
trant p eam. Hinc est p fine sancti
de omnium nondum sedm jam qd per
fectam intelligere possumus. pauci. ni
si quos p multas horas opinio candi
datos. Dicit alij in pueritia. alij in ju
ventute. alij in senectute. convertuntur.
de istis autem penitentiam assumẽ
dis certa hodie in officio missę nos in

Sermo ad parochiam pridie

dicit verbis. ꝛ exemplis. ꝛ promissis. ꝛ dñi
ep̄. nos hortatur ad currendum p̄
vicia ꝛ diaboli tentationes. In euā
gelio autem ad laborandum in vinea
ꝛ in conscientia expurganda. ꝛ⁹ inducit
nos exemplis adhibens in exemplum
tres magnos peccatores. qui totum of
ficiū composuerunt. scilicet dauid qui
posuit iniquitatem. ne quis disper. ppt
peccatum luxurie. paulum qui po
suit expositum. ne quis disper. ppt pec
catum sacrilegii. matthēum qui posuit
euāgelium. ne quis disper. ppt peccatū
auaricie. ¶. ꝛ⁹ ecclia nos inducit ad pe
nitentiam promissis premiis. cui labo
rauerit denarius currenti bravium. pug
nanti corona. Istud eciam tempus sexa
gesima repsentat tempus p̄uaricacionis
ade. ecclia deponit cantica letitie. alla.
Gloria in excelsis. et te deum laudamus.
Alleluya quidem est cantica celestis patrie
vbi p̄ omnes vices ter in alta cantabitur.
Gloria in excelsis est cantus letitie ange
lorum quia illud angeli in nativitate
dñi decantauerunt. Te deum est vni
uersalis creatur̄e ad laudandum deum
illud principium. ideo ista tria cant⁹
subtrahit. ad ostendendum in q̄b⁹ homo
p̄ peccatum privatus est celesti patrie
dacitate angelica. ꝛ laude diuina. Istud
autem tempus repsentat tempus pe
penitentie. in qua quidem debem⁹ imi
tare letitiam in salubrem tristitiam.
ca⁹ q⁹ tempus flendi. tempus ridendi
viri cum p̄fecti habent tres letitias que
p illa. q⁹ cum sit p̄posita designantium.
habent cor lem cor. a. leta opa. a. leta ver
ba. set viri penitentes debent letitiam
cordis continere in animarum contricio
nem. letitiam oris in peccatorum confessio
nem. letitiam operis in peccatis satisfactionem

a pue.

dñm. ·
ꝰ creaturē.

Dominica in sexagesima.

Q. Cum turba plurima conue
nirent ad ihūm ꝛ de ciuitatibz ꝛ

declaracione huius euangelij nondum
plene. qd sicut ex gratiosa tractacio
ne vbi populus ad conueniendum.
ꝛ audiendum verbum eius multiplicar
tur. sic vbi ex concursu ppli
ad p̄dicandum rationabiliter exercita
tur. ꝛ consimiliter p̄dicatores vbi debet
ad p̄dicandum verbum dei ex concur
su ppli excitari. ꝛ hic dicit glosa sup hūc
textum. cum turba multa. ꝛc. qd in
hoc loco patent ꝛ vbi p̄dicantis solli
citudo. ꝛ concurrentis ppli deuocio. dicit g
cum turba plurima conueniebat. ꝛc
ciuitatibz ꝛ ꝛc vbi patet p̄dicationis vbi
gratiositas. ppt quam non pauca. set tur
ba plurima conueniebat. ꝛ de ciuitatib
non tm de villulis rurat. set eciam de
ciuitatibz ciues conueneruntꝫ. cū nō solū
ydiote ꝛ simplices. set eciam viri ydonei
ierint ad eum. s. ihūm. in quo eciam no
tantur turbaꝫ feruor ꝛ deuocio. q⁹ omnes
p̄erabant. set alij ad audiendū verbū ꝛ
proficiendū. s. bene. alij ad obseruandum
ꝛ blasphemandum. sicut mundi. alij
ad sanitatem recipiendā. infirmi. alij
ad miracula videnda. s. curiosi. alij ppe
cibum habendum. s. famelici ꝛ glubsi.
vnde versus. cyborus signa cibus blas
phemia. dogma furor. Causa turbe
turba secta fuit. vnde dicit glosa. quia
ens in euāgelio turbe vocabulum mtpe
tatur. sicut diuitias hominum. ꝛ diuitias
dominabit. voluntatem. non cum omnes
eadem voluntate. set ex diuersis causis
vnum sequebantur. hunc tam p bono. quā
tam p malo. omnibz tamen dns bene
ficia prestabat sanando. docendo ꝛ alen
do. p q̄ ꝑte ꝑsone notabile. scienda sūm
crisū ope imperfecte omnia nouit. omnia
artifex secundum ꝓfessionem suam
optimitatem opis videns. gaudet. ar
pentarius si videret arborem bonam
concipisci eam ꝓtendere ad opus ar
tificij sui. agricola eciam si videret terrā
pinguem desiderat eam arare. et quid
dico de rationabilibz hominibz. item cū

irragonabilis ⁊ stabilo ericus si vi
derit eum pos placentes rapit secum
⁊ exaltatur ad cubitum. sic ⁊ dns vides
magnam congregationem xpi exaltari
et ad derisum. set ⁊ omnis sacerdos ad
viderit eccliam vacuam confundatur
⁊ nichil loquens potest. et sup plussio ter
ti omelia. ii. c. dicit. sicut gaudet nu
cius quando cum multitudo egressum
eum sequitur. Et sicut letatur vir qui
cum magnus exercitus uiam arripuit
cum audit. sic exultat sacerdos qui cum
audiens magnus xpus assistat. ⁊ hic
est qd coram xpo hunc sermonem
inserimus de liturgia. xpo pdicatum
set et cum xpus videret ⁊ audiret ⁊
qd populum. et cum eis desecturen
tur. in malum ascendit. set quia hic loco
genit pdicatoz sicut turba auditoz.
ideo de pdicatoribz ⁊ auditoribz aliqua
sunt dicenda. quoz primum est qui sint
requisita in pdicatore ad hoc qd debito
fructu verbum dei. ⁊ sunt ii quoz
primum est. ut ipe laudabiliter vivat. Aug.
inde doctrina xpiana. non obedienter
auditum qui scripta non audit. ⁊ ge.
non cum impio doctrina qd prius agi
tur qd dictum. frustra doctrine subtilem
quis fidelium. quando conscientia pre
dit lingua. quomodo et ait idem ge
primo pastoralium. cap. ii. Sunt qui
li qui solerti cura singulia precepta xpi
tantum. si que intelligendo penetrant
vivendo conculcant. Repente doctus
que non ope set meditatione didice
runt. quod vbis pdicant moribz impug
nant. unde fit. ut cum pastor ⁊ abrupta
erubescitur. ad pascendum grex sequat.
⁊ hinc aut. b. sup dicit. ⁊ Ag. bonus soli
citus ⁊ pastoree impugnare pecus non
cessant. bonus vis ut exemplis. ⁊ sinis
magis quam alienis. nam ⁊ si alienis
⁊ non suis. ignoscit. si cum verbi cum
si. ego qui vos vides pastoris gerere
curam. vobis apposuere noxi si manifes
tum. patienciam job. quidem sa

nuclis. sanis structum. et si qua cius
modi exempla bonoz. inuitis ipe ⁊ in
placens. alijs ministrans. ⁊ minime
suis. sermo vt vereoz sermo minime vo
bis a nobis est. ⁊ paulo post. Omnimodo
in pascua electi. diuinoz. eloquioz. gre
ges. diuinos pastoz. pdicta. set si doctus
quidem fuit. non fuit autem bonus. ve
rendum ne non tam instruat doctrina
verbi. quam nocet vita sterilis. unde p
mo debet doctor se informare ⁊ postea
alios. Gre. li. libe. regulam de castitia tua
⁊ fluenta putei tui. ⁊ post subditur. di
uidentur fontes tui foras. unde doctor
debet esse virtutis. et dicit
Tullius ope nupsecte omelia. xc. vbi sic.
Doctor cum virtute debet esse ornatus
Debet primo esse pauper et auaritiam 1
libera voce castiget. Debet esse semper sin 2
piratus ⁊ diligens. si non sua. vel aliena
delicta. vt confundat eos qui nec pec
care erubescunt. prius pectent. nec post
qm pectauerunt tristantur. quia pec
tauerunt. ideo suspirat ⁊ plangit. et
ꝙ hoc ostendat quia grauis ⁊ periculo
sus est mundus isto fidelibz. debet esse
ssiriens ⁊ siciens iustitiam. et pigros
circa opa bona vel lectionis fiducialis
fidei. aut intercapationis flagello valeat
excitare. magis exemplo suo qm voce.
Debet esse manifestus et magis nichil 3
gendo qm iudicando regat. eccliam. vt
magis ametur qm timeatur. Debet esse 4
misericors alijs. sibi austerus. vt sibi
quidem grue iusticie pondus ponat. alijs
autem leue. Debet esse mundo corde 4
et non solum se misereat circa negocia
secularia. set nec cogitet de mundo. Qui
cit enim oculis quito mundior fuit
tanto longius videt. Sic ⁊ aiam quanto
longior fuit a sollicitudinis mundialis
tanto amplius deo propinquior est. Cui
autem cordis oculis mundum aspicit.
illius mens non potest deum videre
Ort eccliam pacificus. vt tota ecclia quasi 5
una sit anima. vbi autem concordia no

De pdicatibz.

est. nec oratio illic expleri[tur] nec obla-
tio suscipitur. quia nec ibi est deus. ubi dis-
cordia dicitur. Debet autem q̃ patius esse
ad passionem. non vana gloria desider-
ium martyris habens. set constantiam fi-
dei martyrib⁹ dignam. q̃ dum ip̃e ad si-
mulacra nullo modo ullo patius dicitur ad he-
lium. qui concupiscit cum. set qui po-
tens est cum. Si ergo omnib⁹ his ver-
tutib⁹ fulcient ordinata tunc est quasi op-
timus sal. et totus pulus de illo commu-
magis videndo enim qm̃ audiendo. ad
primam doctrina est videre bona. scd
audire. Vet hic mundum. qd̃ qm̃ bo-
ta sancta et ex primis patet. sit pdi
catoꝝ utilis. et necessaria. qua tamen
ab auditoꝝ est audienda. teste crisō
ornelia. te opus impfm. dicente. quid
prinet ad auditorem vita pdicatoꝝ q̃
si ad secundum requisitum in pdicatore
sit auctoritatem magisterij deo non sibi
attribuat. Aug⁹ libro de doctrina xpiana
alludens pessim⁹ sequem. quemadm̃ q̃
seminat. ego quis sim. vix cophim se
minantis. in meipso aduerto dignatur
qd̃ velit segetes. nolite ergo attendere
ad calitatem cophini. set ad carnalem
seminis. et potestatem seminantis. Idem
in eodem. xpus qui docet cathedram in
celo sed. stolla eius in terra est. stolla ip̃i
corpus eius est. alpist dicit meum. bi-
stia singula dignitur pdib⁹ suis. Quem
sicy ol. poh. magisteria fornicis ad
uersa sunt. et admonitiones. cathe-
dram in celo qui corda docet. In sen-
tentia conuertat. crisō ornelia. s. opus
impfm. ita dicens. sicut qui iubet recta
sic. et docet qui simile seminis recta
sicy ypsum iubet. nescit qui sint accessu
ri ad deum. set quotumq̃ deus eorum
uerit. illi adhereant. q̃ sicut in pistatore
labor solus videmur pisces. deus
autem triturum aptum. sic in doc-
tore michil requiritur. nisi instantia
doctrine. ypsum autem non corrigit ho-
mo. set deus. Tertium est. vt doctrina ornatum

.A.

.C.

.2.

.3.

nam. nescit quos pisces capi-
at. sit. si quos demisert
ll. intuitu. i. retia.

puritat. aug⁹ in libro de doctrina. si re
gula hester. p̃ sue gentis salute tempo
rali locuturea apud regem. orauit. vt
in os eius congruam sermonem dis-
poneret. quanto magis orare debet vt tale
munus accipiat qui p̃ etna hominu
salute in verbo. et doctrina laborat. Dem
in e⁹. aget eloquens q̃ potest cum bona
et sancta et iusta. dicit vt intelligent. et
obediant. vt libeat audiatur. et hoc si pos
se si possent. et quatū possint. precatur
magis orationis qm̃ oratoꝝ facilitate
non dubitet. et orando p̃ se et p̃ illis quos
alloquturus est. sit oratoꝝ sanctior doctoꝝ.
Crisō ornelia. is. Dum oratoꝝ non insta
set p̃ solum studium factus est sacer.
quando aliis pdicat ipe non sentit quod
pdicat. si de ira dei loquitur. alios qm̃
deum formidare facit. ipe autem non ti
met. alios admonet. et ipe non credit
eis que dicit. set quando alios docet. ad
monis. conscientia eius videt sibi de vbis
suis. quia scientia que ex solis dictionib⁹
est. ex ore pendit. Omne ergo de spu sancto
est de corde proferum. et ideo spualis sci
entia non solum lectum set sensum in
scripturis legendis. set ex corde suggerit.
et ideo si alios docet. ipe amplius tunc.
Si alios consolat. ipe melius gaudet. q̃
omne quod habuit non tantum legit. set
experimento probauit. ideo oremus deum
vt non carnalem. set spualem scientia
nobis donet. Et hoc est. et scientiam plus
quam ipm verbum. Aug⁹. de doctrina
xpiana. bonoꝝ ingeniorum iustus est
malos. in verbis veritatis amare non
vbia. Idem in eodem. Verum ignoscere
pdicem silluba terra aut corrupta di
cimus non ministrum. sunt qui pro
peccatis suis deum petit. et ignoscit.
set tamen ego magis inde offendunt
homines qui infirmiores sunt. eo in
firmiores qui doctores videri cupiunt.
Idem in eodem. quid pdest alumnis an-
tea si aspire quod cupimus non possi-
t. quid obest ligneis si potest. quando

.4.

.5.

michil querimus.

nichil querim? nisi patero quod clausi
est. Item. Cluendum est ne diuinis gliis
p fluxe diuinis ponderis detrahat. Ad in
mentum pert hic sunt. Intelligas ptinc
re exornamen sillabar. metrum. c colores
retho. ps. Unde aug? in eodem. In actorib? no
trib hoc unicu plus placet. qd ibi rarif
sime inuen rudes. satis end est ei. ppt qd
agrum. Uerba congrua non ois eligant
industria. set pectoris sequant. ardorem.
Item. oro. que veritati dat opam. in com
posita esse debet. c simplex. Item oratio que
sanandis mentib? adhibet. defendero in
nos debet. Item. delectent. dba una. set ptin
si tamen corrumpere eloquentia non soli
cte potest. set aut pata est aut pio
cunctat assit. c res pulcherrimas psequat.
sic talis. ut plus res quam se ostendat. al
te artes ad ingenii ptinent. hic ad negot
cium agitur. sicut quierit eger medicum
eloquentem. non erit quare gratuletur
sibi. quod inciderit in medicum disertum.
set si ita competit ut isto idem qui sana
re potest. competo de his que facienda sin
disserat. hoc tale est quale si primus guber
nator etiam formosus est. Ad aureo
meas stabis. quid obletas. curare debes ve
trem morbum. grem. publicum. tantu
negotii hoc quisquis in pestilencia medi
cus. circa verba occupatus es. Vide si suffi
cis rebus. Aug? in libro confessionum.
Dicebam quidem esse sapientiam c scien
tiam. sicut sunt alii docti et inutiles. v
bis autem ornatis. inornatis. sicut basis
urbanis et rusticanis. utrosq; cibos posse
ministrari. Ci^m est ut in scripturis auc
tor sensus requirat. Aug? libro primo
de doctrina xpiana. eloquens de illo qui
aliud in scripturis sentit qm ille qui sen
sit. ea tamen sententia deceptus que edi
cit veritatem. dicit. qd utl fallit. ac si qui
qm deserens viam eo tamen p agrum p
agat. quo via illa ptinet. corrigendus est
tamen. et qm sit utile viam non deserere
demonstrandum est. ne consuetudine de
mandi etiam utilissimum aut pulcherrimum ne
cogatur. Deinde inuenit causam quare ea
riendum sit hoc in scripturis. Decens ti
tubant fides vbi diuinis scripturis
vacillat auctoritas. C^o est ut in scripta
sacra non vbiq; ministerium requirat. aug?
is. de ci. dei. Non sane omnia que gesta nar
rant etiam significare aliquid putanda
sunt. set ppter illa que aliquid significant
etiam ea que nichil significant attexun
tur. sold nomine terra ptendit. set ut fi
eri posset. c cetera arguti membra sunt
necessaria. et soli nim in cithara c ceteris va
sis musicis aptant. ad canendum. set ut ap
tari possint. insita cetera. que non pertinut
ad canentis. set ea que pressa resonant
hijs connectum. ita ni yphica historia di
cunt. c aliqua que nichil significant. set
quib? adhevent ea que significant quo
damodo veligent. C. n^m est ut in dicendo
mediocritas sernet. sen^m ni eplis. phiam
ni ptes non in frustra diuidam. diuidi
cuiq; eam non omadi. Utile est. C. etiam
complectere quemadmodu maxima.
ita minima difficile est. Item. ptes eius
quod diuisum est inuicem habiles esse. c p
nullas non oportet. set ete multi moder
nor dicator plus ad curiosas diuisiones.
qm ad sententias fructuosas attendunt.
Nimo tantum curta diuisiones elaborant
qd claritatem c breuitatem raro efficiat.
C. o^m est ut tarditatem et precipitatem
medium in proferendo seruare. sen^m in epis
tolis. phi pronunciato sicut orta debet esse
compositio. nichil est qd displicat. c ppe
rat. C. Item. propria verbor. c evitas. in
nus intentum auditorem habet tedio in
tropto tarditatis. facilius tamen mi
det qd expectat. qm quod ptinuolat. de
nisi tradere homines precepta disciplinis
dicunt. non tradit. qd fugit. quomodo
omino regere potest. qd regi non potest. c
Item. dicendi celeritas non satis decora est
ubi. quo ponere debet oba non picere.
Item. quemadmodu sapiem sine nutri
tus modestior comicus. ita omino pressa eloquentia
non audax. C. q^m est. ut secundo veritatem

Volo. sup. magis. quing; verba loqui a sensu meo. i.
vt intelligam. et ab alio intelligant. et sic eos instruam. q̄ decem milia
verba in lingua. i. q̄ maximā vbertatem copiā sibi intellectus. Et sic q̄ apo
hic dicit finaliter. loq̄ quing; verba. q̄ prudentes ecclie dicunt quing; enūciare.
b. credenda. agenda. orabilia. timenda. et sacramenta.

·12·

Omnis non dicat. Aug⁹ in libro de doctrina
xpiana. omnis intelligant. omnis pla
cent. omnis moneant que dicunt. vera
tamen dicant. et recta. id est vt doctrina
fidelis sit et apta. Aug⁹ in libro de doctri
na xpiana. Deinde q̄dest locutionis inte
gritas. quam non sequunt intellectus au
dientis. cum loquendi ordo missa sit omnia
si quod loquimur non intelligant. aut
quos vt intelligant loquimur. prudens doc
trina prudentiam facile. cauet. vnde ab
stendas sapientiam in verbis eius. prima
cor. ne si nuctam vocem det tuba quis
parabit se ad prelium. Item in eodem.
volo in ecclia. i. verba sensu meo loqui vt
alios instruam. quam decem milia q̄
bus lingua. Ambro melius est vt nos
intelligant xpi quam vt admirentur
ginatio. Aug⁹ libro. c⁰. de doctrina xpi
ana. que sic intelligunt. vel vane. si ali
quid turget. vel vitium omnino in xpi au
dientium mittenda sunt. Tertium est vt doc
trina sit brevis. ne. si verba sapientie sta
tera ponderabunt. Aug⁹ de doc. xpiana.
sicut ingratus est qui occulta invidiat
sic necesse est qui cognita mulcat. et

Quicquid precipue. esto brevis. vt cito
dicta. percipiant. docibles. teneant
qi fideles. Ouid supervacuum. pleno de pec
tore manat. Tertium est vt doctrina sit vtilis
sen⁹ in ecclie. quam si multum esset cum
pte dispensandum erat. sufficiet necessa
rium q̄ deinceps. scripturas dicere in
temporis egestate. Doctrina moralis debet
esse contra pestem aut. finaliter ad edifi
candum dilectionem dei et proximi in ho
minibus. seu. in ecclie. Quod cotidie audisti
paupertatem. aliquid audistis mortem cum
pora. nec minus audistis crimes pestes. Aug⁹
primo libro. de doc. xpiana. legis et omnis di
vinas scripturas. plenitudo et finis. est
dilectio dei qua finiendum. et dei que no
bis nam est re fruendum. et paulo post
Omnis igitur scripturas divinas vt
quamlibet eam prius intellexisse sibi vide
tur. ita vt ea intellecta non deficiat genus

11

ff. 12

nam caritatem dei et proximi non dum in
tellexit. Item nondum q̄d doctor in doctri
na sua. q̄ debet attendere. scilicet vt instru
at. placeat. et ad agendum moueat. Aug⁹
in 4to libro de doc. xpiana. ait. Si dixit q̄
dam eloquens et verum dixit. ista debet
dicere eloquentem vt doceat. vt delectet. vt
flectat. Deinde addidit docere necessitatis
est. delectare suauitatis est. flectere victo
rie. docendi necessitas in rebus est constituta
quas dicimus. reliqua duo in modo dicen
di. qui ergo dicit cum docere. Iust
quidam non intelligit. non dum existi
met dixisse. q̄d Iust ei quem Iust doce.
si vero intelligit. quocunque modo dixerit
dicat q̄d si delectare Iust cum cui dicat
aut flectere videat quomodo dicat Quan
tum autem vt teneatur ad audiendum de
lectandus est auditor. vtra flectendus vt mo
neatur ad agendum. et sic delectat. si sua
vite loquere. vtra flectit. si audet q̄d pol
liceris. timeat q̄d minaris. odiert quod
arguis. Item Aug⁹ in eodem. c. 2. quis
audeat dicere aduersum mendacium in
defensoribz. inermis debere consistere ve
ritatem vt scilicet qui res falsas suade
re conantur. nesciant auditorem vel
benivolum vel attentum vel docilem fa
cere. Isti autem non nouerunt et illi
sit apte. breuiter. verisimiliter. Isti vera sic
dicant. vt audire tedeat. intelligere ne
pateat. credere postremo non libeat. Illi
fallacib⁹ argumentis veritatem oppugnet.
asserant falsitatem Isti nec vera defendere
nec valeant falsa refutare. Item nondi
q̄d doctor sacre scripture non debet esse
timidus vel remissus. Aug⁹ in libro de
disciplina xpiana. qui timuerunt ne
semen cadat in terram malam. non p
ueniat ad bonam. iactamus semina. Et
grum? semina sunt qui contemnunt
sunt qui reprehendunt. sunt q̄ irridet.
Istos si nos timuerimus nichil habemus
seminare. et si messe hemus esurire.
Item. q. Dicit verbum nisi optime
ni. q. circumdat rhus omnes ciuitates et

rella docens in synagogis eoz ait. c. circuibat
tibus castella in circuitu docens hic. ii. et
erat crudio docens in templo hic caam qñ
de turba multa conuenit dixit p similitu
dinem vbi textus ait hr. ii. cap. dixit in pabo
le qd ideñ. Est autem pabola verum dis
similium genere sub aliqua similitudine
facta comparatio. et dicit gorr. sup istum
textum. Et est notandum qd xps seu xpus
pabolas loquebat. p. vt morem palestine
vbi predicabat seruaret. qui solent quasi in
omni sermone pabolice. z. vt mysteria ab
occultis ab indignis essent celata. vnde hic
inquit apostol. vobis datum est nosse
de mysteria. aliis autem in pabolis. vt vi
dentes non videant. z audientes non intelligant
z. ait. a. Nolite sancta dare canibz. z
dor in epla ad thimotheum. tu vero ab
immunda imitatione conforma custodi.
z. vt vestigia diuine sapientie in omni
creaturis ostenderet. vñ. p. inuisibilia
dei p ea que facta sunt a creatura mun
di intellecta conspiciunt. z dor. nichil est
enim bono pulcrius. vnde ex omnibz est
numero bonas speculationes. T. z. vt ex hu
iusmodi plures caperent ad excitandum in
genia humana vnde ait. ii. regum celor
thesauro et multis aliis comparat. mul
tiplia ratione. T. q. vt a simplicib eius p
dicatio facilius recipet. ex cognitis enim
facilius discit. animus paulatim ad incog
nita. T. r. vt in maiori reuerencia haberet.
z studiosius inquireret. qd cum de difficili
adquirit. cum reuerencia retinet. z hinc
est qd dns dixit turbis congregatis p
similitudinem. Exist qui seminat. z. et
est hec conclusio principalis totius euan
gelii. h. scilicet. sicut semen corporale a semi
natore seminatum p diuersam dispositionem
medii in quo seminat. fructuosum redditur
vel infructuosum. sic semen dei
a predicatore seminatum secundum diuer
sam dispositionem audientium fit sterile vel
fructus fructuosum. Pro declaratione pme
partis est pmissa ps euangelii. p declaratio
ne. 2. pris est exposicio xpi. z incipit ibi

est autem hec pabola. z. Pro pmo dicit
exist qui seminat. et quia sua ps expo
nit p. ideo non diuisim sed communiter
sunt declarande. dicit ergo primo. Exist
qui seminat. z. vbi sub gorr. sub simili
tudine tangit officium predicatoris. ipse est exire a seminare semen sui.
seminat. alius cadit. z. dixit ergo dns differentias siluestroz ipsi
pabolam hanc turbis exist qui seminat
z. et. et est sensus hr. alie satis plane. hic ta
men primo circa hanc pabolam considerare debemus. videlt. Omnis seminet. quid
seminet. vbi seminet. seminis defectus et
seminis effectus. Qui seminat xpus est.
aug. de doctrina xpiana. z. supius allegabat. Quid ergo sum nisi cophinus se
minantis. ni me ille ponere dignatur
quod velit spargere. z. Nolite ergo attendere
ad vilitatem cophini. set ad caritatem semi
nis. z. potestatem seminatoris. Ipse ergo se
minator exist quando filius dei a patre
in mundum venit. joh. 16. exiui a pre
et veni in mundum. et est notandum qd
pnus tota trinitas seminet. tamen sol
filius exist ad seminandu seminauit
deus pater. quando creauit oz eius
bonum bonum. z. quando nic dedit bonig
nitatem et terra nra dedit fructum
suu. ipe tu non est qui exist seminare
semen suu. pater enim non exist. sz fi
lius a pre processit. z. venit in mundum.
et qui prius erat cogitatio pacis in cor
de pris. fuerat apud pat nra in vtd ma
tris seminauit. z. ipe spus. quando ap
puerunt multis diuersis linguis tanq
ignis sta tota trinitas seminauit pat
de celo patrem. filius veritatem. spus
scis caritatem. set solus filius et dns
est exist. Exist inquit. vt dicat crisostomus
lia. re. opis imperfecti. non de loco ad locu
tuisimutans. set voluntate. nec enim ve
nit vbi non erat. nec reliquit vnde egs
sus est quia vbiq; deus est. vt vbi esse
noluerit. aut certe ideo exiuit. quia ibi
deus vbi eius iustitia colit. vbi autem
eius iustitia non est. nec ipe ibi est. Et
qui iniquitatem fecerunt. iniquitatem sunt. iniquitas.

B.

12-

∴ Satu ē genꝰ mēsure nre uocē palestine xviii ē
mutuū modiū capiens. Est aliud satu mēsura
scytarū, vigīti duaꝝ capax q̄ uocāt ꝑ isid. li. 16.

Om ev̄ngelizam eius simul. foris hent
Preterea q̄ndiu fuit in celis vbi omes
vbi omes sunt nstr. nunc erat. venens
in mundum. qui totus ev̄ngelizam dei
erat. foras exiuit vt ipm faceret nunc.
Quid ergo omes gentes dei nstrcam con
temnentes degebant. sub potestate dia
boli. ideo exiuit vt plantaret nstrcam
in mundo vbi non erat prius. ppt pec
cata ipoz exiuit seminare. non sistens
ei dicere exiuit seminare. sed addit. exi
uit qui seminat seminare. vt ostende
ret quia non erat nemo seminator. si
modo ad hoc opus ꝑmul accesserit. sed
hoc semp fuit in natura. vt semp semi
naret. ipe ei qui a principio generis
humani totius scientie ipa semina semi
nauit in natura. ipe est qui p moysen
semina ꝓceptoz legis ꝓlo seminauit.
ipe est qui loquens in ꝓphetis non solu
ꝑsencia seminauit correpciones. sz etiam
notitiam futuroz. ipe exiuit. vt in cor
pore constitutus p se ipm futura et ni
mirum seminaret ꝓcepta. Et licz xp̄us
sit principalis seminator. vt ex missis
patet cum sit princeps ꝑstoz. exercent
tamen alij plati nstr ministerialit mnis
trium seminandi. qui exemplo xp̄i de
bent seminare semen sm. unde ysdm
parisiensem in hoc verbo. Exiit qui se
minat. &c. quinq; nobis ꝓsunt necia
comendant. videlicet labozositas vel di
ligencia in verbo. exiit. humilitas. cum
dicitur qui seminat. intencio recta. cu
dicit. seminare. et ad seminandum. sci
encia bonitate vite comitata. cu dicit
semen sm. p primo scribit. tam. p. p.
diligencia ninuit que ad seminatore
ꝑtinet notat. cum dicit. exiit bonus
cum seminator. non debet oio torpere.
set ad agros siue seminandos sepe exire.
sic xp̄us tanq̄m optimus seminator
exiit primo de sinu ꝑis. et venit in
agrum vteri virginalis. vbi eam. q̄
semina seminauit. scilicet semen etiam
antiqum. et nouum. i. humanitatem suam

parisi.

que etiam ꝓmanebat. Nunc enim suam que
eam antiqua fuit. quia a primo adam
q̄us non habuit vnionem seminalem ꝑfec
ta exiuit. et aliam suam quam creando no
uiter seminauit. de hijs tribz seminibus
talium ei tribz filiis e etia antiqua
et nona filius est iste panis celestis qui de
se ipo dicit. Joh. 6. Ego sum panis vitae
qui de celo descendi. &c. Quod eam figu
ratum est gen. 18. ubi hoc qd dixit abra
ham sare. accelera tria sata simile co
mole. et fac subcinericios panes. Tunc autem fa
ta. i. virgo beata tria sata cōmisit. quādo
xp̄us exeuntem de vtero cum hijs tribus
substanciis de sinu virginali generauit.
Exiuit. 2o de vtero virginis. et venit in
mundum. tria semina secum portans.
semen videlicet doctrine. gre. et misericor
die. mundo etenim multis erroribz erat
circumdatus. dei nimicus. et diaboli totus
seruus. ideo xp̄us de patris gremio attulit semen
doctrine vt errores diaboli dissolueret. p̄
joh. 3o. in hoc. vt ꝓpt hoc apparuit filius
dei vt dissoluat opa diaboli. ꝓpt hoc enim
officium venit in mundum vt semen
doctrine p mundum spargeret. huc vsq;
missus ciuitatibz oportet me euangelizare
regnum dei. Attulit 2o semen gracie. vt
in mundum deo nimicum iustificaret.
et sic eidem reconciliaret. ephe. 2. gracia en
estis saluati p fidem. ad tit. 3. iustifica
ti gra ipius heredes simus. &c. Attulit
3o semen mie vt mundum a diabolica
seruitute redimeret. in. pe. apud dum
misericordia. ad tit. 3. secundū suam
misericordiam saluos nos fecit. de hijs tri
bz dicitur. prima. oz. primo. Cum sapia
est nobis sapiencia. et iustica et sanctifica
cio et redempcio. sapiencia. in spū unus
dum illuminauit. iustica et sanctifica
cio in spū mundum iustificauit. et re
conciliauit. redempcio. in spū mundi
redemit. In hoz figuram de xp̄i corpe
dum esset in cruce. tres fontes sanguinem
emanauerunt. scilicet. aqua. sanguis. et lacri
me. p aquam intelligit eius sapiencia si

7.

ne doctrina qua mundum ab erroribus
abluebat. ecce ego effundam sup hoc agna
mundam a mundabimini ab omnib⁹ inq⁹
mundicijs vrs. sanguis effluxit qui nos
redemit. apo. g. redemisti nos deo in san
guine tuo. Effluxerunt sacramento quib⁹
nos pd reconciliamur. hebr. ix. cū clamore
z lacrimis offerens exaudit⁹ est p sua
reuerent. Venit q. post resurrectionem ad
mundo ascendens venit in celum. et licet
in agro celesti tantum plantasset p filia
angelos. plantauit tamen post ascensio
nem vestem martirum. eccl. xl. si plantab
vos in uerticio floretis campi confessor. z il
la virgines. cantic. ij. ego flos campi qui
ad primos. z lilium conuallium. qui ad
sco. Venient ceciani ad principia scribit
pau. p hunc modum. cum filius dei de
scendit. qui creaturas non erat accessu
ri seminare semen suum. venit in mundum
vt testimonium phiberet veritati Joh.
xvij. cum a pio z deo in mundum. ij. po
tamus in ciuitates z vicos primos vt
ibi plicem ad hoc enim venit. sic plantis de
bet cum non solum de veteri conuersatione
sed illud. eph. iiij. deponite vos secundum
pristinam conuersationem veterem hominem
qui corrumpit secundum desideria erro
ris et etiam ab octo ad octauum. a lecto con
cupiscentie in agrum actionis. b. sup
quam volumus insistere ostulis contem
plationis. meliora enim verba predicationis
q̄ legitur de xpo. circuibat ihesus totam
galileam docens in synagogis eorum et ihesus
equaliter in villis z viculis. ecce mane semi
na semen tuum z vespere non cesset manus
tua. simultas concendat in hoc qd dicit
qui seminat. seminatorem se debet repu
tare plantis non plantatorem. b. ad exigen
tiam patrum. non ad plandum opinor
a clematium. nam a zpha enim clematis
audiunt. et cuellas a destruas et edifices
z plantes. quicquid hoc factum sonat ins
truas magis labiis sternato quodam spi
alis labor expressus est. diste ergo tibi sacer
de opus esse non sceptro. Beatitudo intenta

nis conuenit. ubi seminare. ad seminan
dum debet esse plantis. multi tamen po
cius exeunt ad metendum quam ad semi
nandum. ad oues tondendum quam ad
pascendum. de talibz scribit ezo. xxxiiij. de pas
toribz israel qui pascebant semetipos. non
ne greges a pastoribz pascunt. lac comedebatis
z lanis operiebamini. et qd crassum
erat occidebatis. gregem autem meum
non pascebatis. z c. concessit tamen dis
metere carnalia seminanti spualia. ait io
hannis est operarius merces sua. et lice
io. edentes z bibentes que apud illos sunt.
i. cor. ix. quid non habemus potestatem
manducandi et bibendi. et c. quis militat
unq̄ suis stipendijs umquam. et c. et post. si
nos vobis spualia seminamus non magnum
est si carnalia vestra metamus. set qui fron
te plicuit metere qui non seminauit.
ait. Vir pius qd homo iustus es. metis qd no seminasti
ezechiel. xviij. dispgito satorem de babilone. et
tenentem falcem in tempore messis. sator
babilonis est plantus malus. qui sibi z alijs
seminat confusionem. cum deberet esse
operarius inconfusibilis. ij. thi. ij. sollicite cura
te ipsum probabilem exhibere deo operarium
inconfusibilem. talis male seminat z male
metet. Job. v. sicut eos qui operantur iniquita
tem z seminant dolores z metunt eos flan
te deo pisse. et esse. s. ventum seminabunt
z turbinem metent. Quid z bona bona
conuenit illius qui semen sui seminat. Ille semi
nat semen sui qui verbum dei p strauit de
bet in corde. z p bonum conuersationem ex
emplum in carne. Alienum semen seminat
qui vult docere antequam discat. q postquam
bene vixit docere incipit predicare. et si er
ror fuerit in quattuor errorem predicat. tal
similis est pilato. qui postquam quesiuit qd
esset veritas. statim exijt non exspectata
responsione. Joh. xviij. Ne alienum semen se
minat. qui bona exempla aliorum hominum
ignorat. ne se ostendens eis mala exempla.
talis sert agrum suum semine contra pa
ctum dni. sicut. io. Alii exponens hunc
textum iam ita dicit requirit in vero se

.k.

.f.

Cepit ihc facere ⁊ docere. vij. 13. Q'd fecit ⁊ docuit. hic magn⁹ vocabit⁹ ⁊c. 100 Dr Acc. 13.

minatore magna pcul. q̄d notatur cū dicatur; semmare semen sine. pcul ante seminandi non adiungunt cū bene actu sit ex frequenti esu seminandi. vnde cū a principio mundi seminare ceperit. ⁊ iam seminarint patriarche. postea ꝓphe. deinde apli. deinde martires. deinde confessores. deinde virgines. et usq; in ipis seminarint semina. ⁊ iam in patriarchis seminarint magnam fidem ⁊ misericordiam. in ꝓphis magnam sapiencia. in aplis magnam plenitudinem gratiā. in martiribz magnam constantiam. in confessoribz magnam temperantiam. in virginibz magnum munditia. ista sigīt vsa. 2b. ⁊ magnum tota die arabit arans et seret ꝓtendet. sarciet hūmum sulcum. nonne cum adeq̄uauerit faciem eius seret gith et cuminum sparget ⁊ ponet triticum p ordinem ⁊ ordeum ⁊ milium et vicciam in finibz suis. gith ſ glosam est genus legumminis simile cumino in quantitate. set nigri coloris. et in pane subtrahendo sparg̃t. cuminū est semen arcuatum ⁊ medicinale. triticum semen ysidor dicit. à tritura. a qđ in area teritur. ⁊ purum in horreo colligit. vicia semen suum cuiq; simile sicut. à multitudine. ſm quosdam a mille. eo qđ vna quia semi natum sepe in mille conseruat. ordeum dicit. quasi aridum. Cum enī deus seminauit gith. ipse patriarchas docuit. qui mundum mistycum. sua fide dilexerunt. tunc seminauit cuminū quando apli docuit. qui in tribulacionibz tritum ꝑpeum in horreo celesti inuenerunt. tunc seminauit viciam. qui martires ꝓtulit. qui victores existentes coronam vite sibi adquisierunt. tunc seminauit milium. quando in ultimitudine confessorum adduxit. que est tanta q̄d numerari non possit. apo. ſ. vidi turbam magnam quam dinumerare nemo potuit. ⁊c. tunc seminauit ordeum. quando

virgines ab omi humore siue concupis cencie sua corpora restrinxerunt ⁊ arida fecerunt. vnde autem iste seminator nō cessat et animam desiderio seminet. vnde ꝑ mistr vbi supra. mane tota die arabit arans. ⁊c. Est enim nōdum secundum gore q̄d verbum dei semen dicat. ⁊ merito primo ꝓpt virtutem principandi. quia sicut semen principium est in naturalib; sic verbum dei in mor[illegible] ro. ic fides ex auditu. auditus autem p verbum xpi. 2° ꝓpt similitudinem ꝓgendi. nam sicut semen iniam accipit. ⁊ postea ꝓgerminat. sic verbum dei debet primo iniam. i. operacionem accipere. ⁊ postea ore ꝓgerminare secundum illud. 1. ad. 1. dissemmabat. Autem verbum dei primo. 1° ꝓpt virtutem fructificandi. ad verbum autem dm crescebat. ⁊ multiplicabatur. ysa. xlv. verbum quod egredietur de ore meo non revertet. ad me vacuum. 2° ꝓpt necessitatem refocilandi. nam sicut semen est materia panis ad refocilationem corporis. sic verbum dei predicationis ad refocilationem animē. dicit. ⁊ non in solo pane vivit homo. set in omni verbo quod procedit de ore dei. 3° ꝓpt similitudinem pficiendi. nam sicut semen alicubi crescit ⁊ fructificat. ⁊ alicubi non. sic verbum dei. sicut dicit. vel secundum Gamaliel. semen est verbum dei quod ꝓpria de cordibus amisit. ⁊ in terra seminauit. nisi enim deus hoc semen amisisset. totis mundis in suis scelerib; perisset. ysa. i. Nisi dns exercituum reliquisset nobis semen. quasi sodoma fuissemus. Est autem unum. 2° semen mundo necessarium. vnde qđ ꝓphe sunt dicunt. ⁊ verbum sue. aliud qđ homo sui. aliud qđ homo seminare debet. semen. ⁊ eleemosynam. set primo videndum est quare semen dicat verbum dei. 1. 2° qđ sit eleemosyna dicat semen mundi. dicitur autem verbum dei semen. quia in semine est calor naturalis quo plasma fouet. est humor nutrimentalis quo plasma nutritur. est vacuo seminalis qua vim semen ex alio gerat. dicit ergo verbum dei ſ

Gith.

a Vicia. ⁊c qui vic victores nō coronabant. nihil seram

* Verbū dei dr semen q̄ſ ⁊c.

o. Verbū dei dr semen ꝓpt hō.

men ergo quod habet virtutem calefaciendi nutritiuam z generatiuam habet virtutem calefactiuam nisi illud p ignem eligendum veheuent. Si serenus aer est ignitus z penetrabiles frigidi sint. nisi illud ger. c. sicut frigidum facit asternum aquam fieri. sic frigidum facit nubilum cum fiant. grave ad vbi aer non ptinet inflammari. ad quod dicit. qd causa tm pter hoc contingit primo quia ad istum ignem non approximant. set aut corpore se elongant. Cum autem approximant corpore attendens audiendo z verbo denotans intelligendo. iste illuminatur z inflammat. in p̄ma dispositione ad illum z illuminationem. z dein. zz. Qui approximant predicationi eius. accipient doctrinam eius. Hinc est qd dicit psal. in fide resurrectionis p ipsum appropinquat. inflammati inflammati erant dicentes luc. xxiiii. nonne cor nrm ardens erat in nobis. z c. Tz causa est ignis aut sol z ignem istum obstaculum magnum ponunt nubes videlicet fervidum mortale scilicet ferri. Tr z. oppositus nubem tibi ne transeat oro. et eze. z fiume tibi sancta ignem fervidum z ponet eam nubem fervidum aut to z continuum Peccatum fervidum mortale nubes dicit. quia facit eam tenebrosam. z nubes fervens. qz quando verbi dei nimis penetrat. qz causa est. quia p longam consuetudinem peccandi adeo congelant. qd calefieri non possunt p ignem gre spiritalis. cor. ez. frigidus ferrus aquilo flant. z gelant. crystallus ab aqua aquilo dicitur quasi aqua ligata. z est ventus gelidus z sicus. crystallus autem grece. latine dicit gelu. es. p ventum igit aquilo natum intelligit diabolus. a quo orne malum. gaudet. ier. p. ab aquilone pandet omne malum. z dicit. ysa. xl. sedebo in montibus aquilonis iste igitur aquilo figat animas frigore ne fluat in animam. fiat ei ad pnam. Anima ad humore devotionis sic flumen. et nisi p dei amorem extinguens gelidam eam facit. Et dicit ysidor. q. hiems magis gelu constringit. in sereno q. in nubilo. qn homo quando incipit congelari male. forsan congelat. Tz. verbum dei dicit. cibus quia hec virtutem nutritiuam. ag. z. non in solo pane vivit homo. sz in omni verbo quod procedit ab ore dei. Est triplex periculum circa istum cibum. vnum quando quis cibum non sumit set fastidit. p. secundum est abhominatio est alia cum appropinquant. esse ad portas mortis. set si tales portas mortis vicini sunt. cane aut ne intres efficiant. Tz. est quando qs cibum retinere non potest. gg. celle mortis periculum formidare. si cibum sumeto exortationis accipitis. set in ventre memorie non tenetis. Tz. est quando iste cibus non digerit. nunc cum verbum dei non digeritur. set in stomacho memorie cordium mortis. quando p opa non impletur. ja. q. Estote factores verbi z non auditores tm. Tz. verbum dei dicit. semen. qz habet virtutem generatiuam. ja. q. voluntarie cor genuit nos verbo veritatis. Est autem z generatio. que p verbum fieri debet. vna est naturalis. que fiet p carnis appetitum. vbi mulier filium legitimus genuit. nisi p verbum. z. nisi intergerentes prius intrauerint consensus verbi. vt cum dicit. accipio te in meum. z mulier. accipio te in meum. Tz. est legalis. que est p adoptionem. z ista similit p verbum fieri debet. z p sacris ipm. vt respectu. Corde modo dnaco qua in dei filios adoptari fieri debet p verbum. c. pma. con. v. in vno ihu p conjugium. vos genui. Tz. est spualis que fit p baptismi regenerationem. z ista similit fit p verbum. cum dicit. ego baptizo te in nomine patris z filij z spūs scī. Amen. Augt accedit verbum ad elementum et fit sacramentum. Jo. z. nisi quis renatus fuerit ex aqua z spū scō non potest introire in regnum dei. Tz. est quando iste cibus vere est spūs scī. z ipse verbum. Tc. est generatio sacramentalis qua panis transit in corpus xpi. z hec similit fit p verbum. cum dicit. hoc est corpus meum. Invisibilis species visibiles creaturas th

sacerd potestate committat ⁊ est sup substi
tuatio a pie ⁊ ista erat ꝓ dñm hoc facit ꝓ
Fructificant cor meum dñm bonū. tunc
em pat dñm bonū eructant. quādo fili
um generant de sua substantia. Circa au
tem semen verbi triplex periculum est in
meditatione. Primū ne quis seminet bonū
semen ⁊ recolligat malum. tales sunt ꝓ
dicatores qui seminant vba veritatis ⁊ re
colligunt spinas cupiditatis. Jer. 12. semina
uerunt triticū ⁊ collegerunt spinas. 2m est
ne bonus seminet ⁊ alius metat. tales sūt
ꝓdicatores gulosi vani. qui verba seminant
et quos sequunt alij virtutem ⁊ ipi in
currunt sterilitatem sicut cimbalum alij
ꝓdest ⁊ sibi ipi nocet. matth. 6. tu seminā
bis ⁊ non metes. 3m quando alienus se
minat ministrum ⁊ recolligit pium. tales
sunt ꝓdicatores verbosi. quando seminant
alijs inutilia verba ⁊ ipi recolligunt pia
opa. ⁊ ideo recolligent qua pium. aggeri
q. seminastis ⁊ inutilia pium ysa. 41. tri
ginta modij seminatis facient modios tri
tales enim in auditoribus seminant ⁊ mo
dios. mouentes et seruent fidem trinita
tis cum decalogo preceptor. et ipi vix fidem
trinitatis obseruant. ¶ 2o videnda qualis
elemosina semen dicat assimilat elemo
sina. largitio seminatoris ratione seminā
tis et seminis. ⁊ hic seminandi rone. qui
dem seminandus quia debet seminare sa
pienter fideliter ⁊ ꝑsidiant. ministerio semi
nator est qui post trinum semen iactat. Sa
pienter qui ante faciem semen iactat. Est
elemosina ad instar candele ꝓbentis lu
men. et adeo aliam in tenebris nec non
patrē. tho. ⁊ vbi loquit de elemosina. nō
patrē aliam nec in tenebras. est ad in
star pupille aliam dirigentis. cor. 29. Ubi
loquit de elemosina. gratam hominis ⁊ pu
pillam obseruantis. ⁊ instar seminis certe
simum fructum reddentis. sicut dicit hic Q
ergo post mortem tm dicit elemosinas fa
cere. eius anima cum de corpore egredient
lumen hēt post trinum sui. ideo dignū ꝙ
mur in celum non potest alure videre. oculos

habet post capitum sui. ⁊ ideo sepe contingit
in foueam purgatorij ipam incidere. Se
minauit post dorsum suū ⁊ ideo no potu
it tam copiosum fructum recolligere. ¶ debet seminare
fideliter fidelis seminat. qui ⁊ sic qs sim
est dicitur ⁊ hic sic tribuentium reddit. legit
gen. 41. qs joseph dixit egiptijs. dicitur se
minia et serite agros. quantum pauem
regi habite. reliquias ⁊ pces. primo vobis
de vris opib. dicit dns noster. pces mās
⁊ hēamus. prima est contritas cordis cū
ne ꝑ instans dm recte letificantes corda. 2a
est remissio culpe. 3a est vtilitas mentis
et corpis. 4a est adeptio glorie. de his tri
dicit job 12. elemosina a morte liberat ⁊
ipa est que purgat peccata ⁊ facit mise
ricordiam et vitam eternam. vna ꝑs autem est
gla. istam non nobis sed dno dare debem⁹
ꝑ ꝙ non nobis dne non nobis sed nomi
ni tuo da gloriam. psal. si semen iactum
in terram bonam fructum attulisset vi
det. 1a est gla qui dat semen seminanti
et panem ad manducandum. 2o debet seminare ꝑ desiderat. cor. 2. qui
semina semen tuum ⁊ vespe non cesset ma
nus tua. hoc est in matutino ⁊ meridie.
in ꝑsperato ⁊ adisperato. ¶ 2o elemosina as
similat seminatori ratione seminis. de
bet enim esse ad instar seminis ortus
pura. ⁊ integra. ortus quidem ab om
humana laude. cor. 29. cor. Ecclie elemo
sinam in sinu pauperis ⁊ hoc te liberabit
ab omni malo. ⁊ cap. 5. te autem facien
elemosinam nesciat sinistra tua quid
faciat dextra tua pura sine admixtione
vanitatis ⁊ rei alicne. cor. 3. qui offert
sacrificium de substantia pauperum qui
qui victimat filium in conspectu pa
tris. vere gra extremis compassione ꝑ
ciuntes ibant ⁊ flebant mittentes semi
na sua. job 2o. flebam prius cum qui af
flictus erat. ⁊ anima mea compatiebat
pauperi. ¶ 2o elemosina comparat seminā
tori ratione tre seminande. quia non
debet committi terre pure ⁊ calcate ⁊
malis et desertatis. qui sunt animi ꝑ

elemosina comparat tribꝰ.

ē malis temptacionib; conculcatu. nec the
petrose. ꝛ supbis et ali malo indurat⁹. ñ
terre spinose ꝛ mundanis diuicijs locu-
pletis. sed debet comitti terre bone. ꝛ bone
mansuetis ꝛ egenis. ysa. 33. beati qui se-
minatis sup omnes aquas mittentes pedem
bouis ꝛ asini pauper⁹ emunt dicunt aut
transeuntes dei an quantum distruxerunt
ppt necessitatem cibi. ꝛ dicunt bones dei
in quantum portant nigrum penitencie. ꝛ dicunt asini ꝛ innocentia. in ḡtum
habent mansuetudinem ꝛ simplicitatem
innocencie qui igit sup tales seminant
beati sunt. ¶ Circa 2m̄ notandum qđ locus
vbi seminatur hoc semen est quadruplex
terra. s. secus viam in tra petrosa terra spi
nosa ꝛ tra bona In terra secus viam verbum
audituꝝ ab intellectu rapit. In terra
petrosa fructus verbi impedit tercentes
ad fructum. In terra vero spinosa impedit
abundancie ꝑsentis. In terra secus viā. vir
rationalis carnis cogitacionib; est exposi
ta In petrosa est vir mutabilis, adusta In
spinosa concupiscibilis allicies ꝑsentia. Et
notandum qđ terra inv̄ viam si non sit
clausa frequent fit via, via enim existen
te in tosa intrant viatores ꝛ conculcacione
cor fit via in tosa terra etiam non irriga
ta fit arida ꝛ ad modum petre dura.
Terra vero inculta spinis replet. terra
igitur inv̄ viam intelligi potest cor sine
clausura cor⁹. illiqui non het diligenciam
in custodia sensuꝝ sui cor, terra vero petro
sa cor aridum a gra ꝛ deuocione. Terra
vero spinosa est cor inculturam homi
nis negligentis vel terra petrosa potest
intelligi cor superbum mundum ꝛ iracun
dum. annos. ¶ Nunquid currere possit
in petris equus. ꝓdicatores sunt equi quor
est nomen dei ꝙ mundum portare. in
petris non curruntur. quia in duris cor
dib; superbor mundor ꝛ iracundor non ꝙ
ficiunt. equus currens sup̄ petras defert
se ꝛ illi cum duros homines frequent
sunt materiam impacientie. qui in eis no
luunt ꝙficere. Terra spinosa est cor aridi

simum vel auarum. ꝓu. 28. ꝙ agrum pi
gri hominis transiui ꝛ ꝙ vineam viri
stulti. et ecce totum repleuerant vrtice
operuerant superficiem eius spine. ablatis.
2o. De ei qui multiplicat non sua ꝛ quid
quid non repente consurgent qui mordeant et sustollant. lacerantes te. ꝛ hoc ꝑ
tinet ad spinas auaricie Terra sitosa
est cor luxuriosi vel gulosi ni p̄o vt limi
plicitas delebo cos ꝙ declaracione premissor
sequit in euangelio. et Dum seminat ali
ud cadit secus viam et conculcatum est
ꝛ volucres celi comederunt illud. Istud au
tem exponit xp̄us noster in hoc euāgelio dicens. hij sunt qui audiunt verbum
venit diabolus ꝛ tollit verbum de cor
de eor. ne credentes salui fiant. vbi secundi
gorij. Dum xp̄us seminat docendo alius
est alius ꝙs seminis verbi dei cadit ꝛ c.
unde ꝛ si maior ꝙs seminis saluatoris pe
riit quantum ad auditores qui tunc
erant. non debet aliquis indignari si mag
na ꝙs pars sermonis sui ꝛ Hoc est enim
discipulis sup̄ matth. xiii. ꝙs autem
seminis magistri cadit secus viam. i. in
cor vanitati ꝛ voluptati exponitur. vel i
mundum ꝙ quem transitum hemus. ꝙ
primo scribit ysa. 42. posuisti cor tuum
et terram. et quasi viam tuis seruientib; glo.
hec est cor sedulo malaꝝ cogitacionum tuā
rum attritum. ne semen dei possit excipe.
vel germinare. sed a pessimis cogitacionib;
conculcat. ꝛ a demonib; rapit. et hoc est
qđ sequit in textu. qđ conculcatum est.
conculcacio autem tuā significat fre
quentiam carnalium affectionum. cor. om
nis mulier que est fornicaria quasi ster
cus in via ab omnib; conculcabit. ꝛ volucres
celi comederunt illud. comestio volucrum
sigt suggestione. nam in petris carnalib;
et frequentius diuplex est motus. exter
nus scilicet a diabolis intrinsecus. s. concupiscentia. Ex his fit ꝙdam car-
nalium generatio. Jac. 1o. Concupi
scencia cum conceperit parit peccatum. ꝙ diabolo. qui pater
ex patre diabolo. qui pater. ꝙ volucres aues
intelligunt demones. et ꝙd agitur circa
ꝛ circa mansionem. Isti sermones conuenit

·Q·

Joh de abb villa ad ppositum ita scribens. semen cecidit secus viam & conculcatum e & uolucres celi comederunt eam. In quo verbo iam semi nis distinxit fructus multiplex piculum innuit. ayssimus et cum semen in terram sic quidam perit. qđ nec seruꝫ nec cultum pduxit. pductus q cultus no seruꝫ ad fin pduxit. ipm quoq; alius dñs dep̃it primitias fructus. fru ctu quoq; non seruꝫ sed filium exactorem pas sct cecidit ab alienis semen vt dictum est. est verbum dei. cultus est bona volun tas ex hoc semine gentili. granum est ex bonis ex bona voluntate pductum. qđ facit fructum: cum bonis conuersatur. & pu deris districione examinat. ne aliqua sit intentione corruptum. Cum autem bo nu opus ex bona voluntate pductu pu deris fuerit examinatum. ad huc restat malitia. nam frequenter alienu scribere ma ligni spus cōmedunt illud. dum a supe riore impietate cohibentur. & absoluem h esse. Quorum ad 2m videlicet. qđ via se cus q̃ semen cecidit mundus dicit. sic scribit crisp̃ ope ipsius omelia. 15. Que est via. mundus p quem omes transeunt qui nascuntur. via est peregrinatio. & tristis est omibz qui a deo transierunt. & ad deu exire festinant. unde ysaias dicebat. Om nipotens apud te sumus in terra. & peregrini sic ut omes patres nri. sicut ergo viator in via nichil sollicitus est nisi qđ necessariu habeat ad victum. ita & homo in hoc ciuitu mundi nichil debet esse sollicitus. nisi qđ opus habeat ad victum. Qui autem spm sanctum ponit in mundo & delectat in ei est similis hominis despato. qui non habet neq; pecuniam. neq; domum. neq; familiam. ad quam festinet. set in quocunq; loco inuentus fuit ipe dominus eius est. Que est ergo terra secus quam homo secundum ciuitatem mundum. Gentes. quia omia ea scripta que huius mundi sunt. & nichil qđ dei est. set diabolo & nuncio hoc solum cogitat hoc solum concupiscit. quod pertinet ad hanc mundialem cibum. & bibendum. & spurcitiam corporis exercendam. Ex his autem omnia malla nascuntur. ppter cibum & potum fur-

R.

Joh de abb villa ad ppositum ita scribens. semen cecidit secus viam & conculcatum e & uolucres celi comederunt eam. In quo verbo iam semi nis distinxit fructus multiplex piculum innuit. ayssimus et cum semen in terram sic quidam perit. qđ nec seruꝫ nec cultum pduxit. pductus q cultus no seruꝫ ad fin pduxit. ipm quoq; alius dñs dep̃it primitias fructus. fru ctu quoq; non seruꝫ sed filium exactorem pas sct cecidit ab alienis semen vt dictum est. est verbum dei. cultus est bona volun tas ex hoc semine gentili. granum est ex bonis ex bona voluntate pductum. qđ facit fructum: cum bonis conuersatur. & pu deris districione examinat. ne aliqua sit intentione corruptum. Cum autem bo nu opus ex bona voluntate pductu pu deris fuerit examinatum. ad huc restat malitia. nam frequenter alienu scribere ma ligni spus cōmedunt illud. dum a supe riore impietate cohibentur. & absoluem h esse. Quorum ad 2m videlicet. qđ via se cus q̃ semen cecidit mundus dicit. sic scribit crisp̃ ope ipsius omelia. 15. Que est via. mundus p quem omes transeunt qui nascuntur. via est peregrinatio. & tristis est omibz qui a deo transierunt. & ad deu exire festinant. unde ysaias dicebat. Om nipotens apud te sumus in terra. & peregrini sic ut omes patres nri. sicut ergo viator in via nichil sollicitus est nisi qđ necessariu habeat ad victum. ita & homo in hoc ciuitu mundi nichil debet esse sollicitus. nisi qđ opus habeat ad victum. Qui autem spm sanctum ponit in mundo & delectat in ei est similis hominis despato. qui non habet neq; pecuniam. neq; domum. neq; familiam. ad quam festinet. set in quocunq; loco inuentus fuit ipe dominus eius est. Que est ergo terra secus quam homo secundum ciuitatem mundum. Gentes. quia omia ea scripta que huius mundi sunt. & nichil qđ dei est. set diabolo & nuncio hoc solum cogitat hoc solum concupiscit. quod pertinet ad hanc mundialem cibum. & bibendum. & spurcitiam corporis exercendam. Ex his autem omnia malla nascuntur. ppter cibum & potum fur-

Joh de abb villa ad ppositum ita scribens. semen cecidit secus viam & conculcatum e & uolucres celi comederunt eam. In quo verbo iam semi nis distinxit fructus multiplex piculum innuit. ayssimus et cum semen in terram sic quidam perit. qđ nec seruꝫ nec cultum pduxit. pductus q cultus no seruꝫ ad fin pduxit. ipm quoq; alius dñs dep̃it primitias fructus. fru ctu quoq; non seruꝫ sed filium exactorem pas sct cecidit ab alienis semen vt dictum est. est verbum dei. cultus est bona volun tas ex hoc semine gentili. granum est ex bonis ex bona voluntate pductum. qđ facit fructum: cum bonis conuersatur. & pu deris districione examinat. ne aliqua sit intentione corruptum. Cum autem bo nu opus ex bona voluntate pductu pu deris fuerit examinatum. ad huc restat malitia. nam frequenter alienu scribere ma ligni spus cōmedunt illud. dum a supe riore impietate cohibentur. & absoluem h esse. Quorum ad 2m videlicet. qđ via se cus q̃ semen cecidit mundus dicit. sic scribit crisp̃ ope ipsius omelia. 15. Que est via. mundus p quem omes transeunt qui nascuntur. via est peregrinatio. & tristis est omibz qui a deo transierunt. & ad deu exire festinant. unde ysaias dicebat. Om nipotens apud te sumus in terra. & peregrini sic ut omes patres nri. sicut ergo viator in via nichil sollicitus est nisi qđ necessariu habeat ad victum. ita & homo in hoc ciuitu mundi nichil debet esse sollicitus. nisi qđ opus habeat ad victum. Qui autem spm sanctum ponit in mundo & delectat in ei est similis hominis despato. qui non habet neq; pecuniam. neq; domum. neq; familiam. ad quam festinet. set in quocunq; loco inuentus fuit ipe dominus eius est. Que est ergo terra secus quam homo secundum ciuitatem mundum. Gentes. quia omia ea scripta que huius mundi sunt. & nichil qđ dei est. set diabolo & nuncio hoc solum cogitat hoc solum concupiscit. quod pertinet ad hanc mundialem cibum. & bibendum. & spurcitiam corporis exercendam. Ex his autem omnia malla nascuntur. ppter cibum & potum fur-

dnatrias finita violencia · pnria · ex ama
ria · mundie · r contencones · ex mundia an
tem maledicta · detractiones · murmuracõe
r impostiones · ex murmura manifesta · war
des homicidia · manifesta · Ex libidine
autem fornicationes · adultria · mastubo
cubitores · aut̃ masores · talib; si dicia
volnis de spialib; rebus nec intelligunt
nec sciunt · ubi dulcedinem · nec enim
possibile est aut tantas amaritudines via
ex suauitate dulcedo sermonum · Dicit enim sic
in magno vase acri modicum gutta mel
lis immittat · et mel pdit · et acritas acri
non mutat · sic hominis in hac amalo
multitudine constituto si collocutis sing
ulis verbum · et obmu pdis · r iste no
tentat · in concupiscentia spialiu ven
ire cum bet homi in se · ngam r illud ho
mo cupisti quod nunc bet in se ex pte
et sit esse bonu · Ite si ostendis hom
inem bebum aut canipinu bene flo
rentem · non exutis eum ad concupisten
tiam · quia non bet hoc in natura et ber
bas mandicet · set contrio carnes · si ostend
as bom carnes · non concupisti · quia no
est bonis ut mandicet carnes · sic r homi
ni mundiali si de bono celesti loquaris ·
non exultat · in concupiscentia boni · set
quemadmodum si plumba sup lapidem
cadat · desup quidem lapis humectat · ab
unus quidem stillis est · quia non descen
dit humor in eum · sic r tali homini au
dienti verbum tanto modo somnus verbi
desup pcutit aures eius carnales · in cor
dibus eius ut descendat · merito auto
tatem sup sensum verbi rapuerunt si
miles demones · dic michi cuius culpa
est · fatuitatem demonis sensum aut
hominis diuturne no abstondentem ea in
fidelis pectoris sui · puto non est culpa ra
pientis demonis · Ille autem latro est · q
pretem pdicat et secreta domus inspicit ·
qui autem inuenit foris exposuit · r p
tentum quomodo quasi latro rapet · sic
nam si diabolus poterat introire in secre
to pectoris tui · r te nolente rapet verbum ·
bene culpavit · Nunc autem quod a
te neglectum est · r contemptum hoc ipe
dixit dominus sicut ephs hominib ab
stondentib culpam esse dicebat · qui cor
pus abstondi eloquia tua · et non pectem
tibi · Si ergo abstondis odium in fidu pec
tore tui · germinat tibi timorem · timor
liberat te a peccato · si autem foris illud in
superficie carnalium auium dimiseris · si
modo timor tibi germinet · Si autem timor
in te uitus non fuerit quomodo salu
fies · cum scriptum sit · Timor dni ex
pellit pcm · qui autem sine timore est
non potest iustificari · Sequit · in terra
quantum ad ẽ terram · r aliud cecidit
sup petram · r natum aruit · quia non
habuit humorem · Istud autem exponit
xps in uiscera dicens · nam qui sup pe
tram hi sunt qui cum audierint cum
gaudio suscipiunt verbum · r hi radices
non habent · quia ad tempus credunt · et in
tempore temptationis recedunt · Ubi sub
ditur · 2m̃ differentia auditor · dicit g̃ · r ali
ud · r alia pars semnis · cecidit sup petram ·
r sup cor petrosum durum · r rebelle · de
quo cor · r cor durum male habet in no
uissimo · et natum aruit · supra petram
semen cito nascitur · quia non bet terre
pfunditatem · set natum aret · quia no
habet humorem · sic in cordib durus ad ho
ram nascitur germen compunctionis cui
verbum audiunt compunctionis · set statim
aret · quia verbum pdicationis sine gra
uon pficit · Job · 8 · r unquid uiret̃ potest
cirpus absq; humore · r hoc est quod
subdit quia non habuit humorem · simple
ces · r tales sunt qui cum audierint cum
gaudio suscipiunt verbum · quia tales
in audiendo pdicationes delectant · set cum
a pdicatione recedunt · a bono pposito rec
cedunt · unusq cum audientes pdicationes
vel disputationes cont̃ auaritiam · vel lux
uriam · dicunt contemptores seculi · r cas
tos homines esse stos · set ubi spes concupis
cibiles cor obtunbi pstitat · mox recedunt
ab eis quicquid recte cogitauerunt · r ido

subdimr. et hi radices non hent. ꝙ ꝑfim
do firmitatis. sap. ꝙ adulterio plantacio
nes non dabunt radices altas. verbum
end dei non radicat nisi in electis. ideo ea
dꝫ. in electis meis mitto radices. ratio qm
ve arbor non het aliqd est. qmd minus se
pe transplantat. et hi frequent do bono
in malum mutant. ideo non radicantur
in bono. hinde bene subdimr. qmia ad tempꝰ
credunt ꝛ in tempore temptacionis recc
dunt. ecce ib. a mane usq; ad vesperam mu
tabr tempus. tales sunt do familia re
gis saul qui unꝰ ꝙhas erat ꝙheta. ꝛ unꝰ
stultos stultus ¶ Joh. do abb bilia. ꝛ aliud
cecidit sup petram ꝛc Petra significat
ꝙfio meritis Durictum. cor indoctum
mille fidei colores penetratum. in quo
non est berus amor. nec ꝙstitutus birt.
semen supmissum cito evolit. set non
radicat. sic multi dulcedine tue audit ꝙ
bi dei promissiones ad horam delectantur.
set radicem ꝙstitutionis non figunt. ꝛ orto
sole ꝙ quem significatur estus temptacionis
arescunt ꝛ deficiunt. unde semen evolat
sup petram dicit. quia aresciret. qmia no
bet altitudinem. est altitudo terre ꝙbitas
alicui⁹ distincte credit. ꝛ in temptacio
nibꝫ ꝙbatur cum sinistrodꝙ petimus. sigs no
bet. licet ad promissiones terrene felicitatis
exhilleratus bonu⁹ concepit votum. ad fer
uorem ꝓcessionis ꝙ impatientiam estimat
et ꝓpter hanc sententiam corruerunt Christo ope
mpfecto omelia. ꝛc. tu scribens. intellectu
bonu⁹ secundum naturam multi sunt.
aiam autem fidelem non multi. qmia
intellectus hominis est ex deo. anima au
tem fidelis ex voluntate. sunt ergo homi
nes qui ke si legerint facere de gloria sctoꝝ
ꝛ de beatitudine regni celestis. statim gau
dent ꝛ audientes delectant. quoniam sa
pientes secundum naturam sunt ꝛ facile
suscipiunt verbum. set ne credas gaudio
cor quia carnaliter gaudent ꝛ carnaliter dele
ctant. sunt enim naturaliter. quia bonu⁹
est regnum vel lumen. ideo cum audierit
regnum celeste ꝙ de audito regno letant

ꝛ non omino credunt. qmia sic est quomodo
letantur. anima autem eoꝝ non credit. set
dicas. quomodo gaudere potuit. nisi credi
derit. hoc ipm enim quod gaudent. credit.
igitur si non credunt non gaudent. non.
est ita. omnis enim qui credit. verum est ꝙ
gaudet. nec tamen omnis qui gaudet credit.
nam ꝙ gaudet in nobis est sensus ra
onalis. ꝙ autem credit spūs aiam. qui ea
in gaudio set in sollicitudine ꝛ compunc
one cordis cognoscit. qui autem non omnis
qui gaudet credit tria docebo exempla. Que
cum tibi exposuero de gloria sanctoꝝ de
iocunditate ꝙdisi gaudes ꝛ exultas. si ta
men non hes eam carnalem intellectu
am captam ꝛ admiratam in malo. ꝛ qi
terra sctoꝝ biam. et si tibi dixero bide ꝙ
iocunditas sctoꝝ. ergo bende omnia tua ꝛ da
pnpib ꝛ hec omnia possidebis. etc. non si
cas set tristis recedis. gaudebas. Ostendent
homines etc quanta pondera dant aur
et compent figuratum. ꝛ cum gaudio
magno dant. ꝛ sine dubitatione dant. et
minimum sibi ornamentum putant. si inuene
rint cui dant. ꝛ putant se tam muneratos
cui dederint. ꝛ amplius dico. si iam pecu
am si non habuerint aliunde mutuum
tollunt ꝛ cum gaudio dant. quare. quia
credunt omino simpliciter se frucituros esse
duplum ad illud quod dederunt. Et si ꝙs
credis firmum qd audis. quare non dubas
simplum in tra. et centuplum inueni
re in celo. quomodo non dubas temporalia
et inuenire etna. ¶ Si dixero tibi absti
re a delicijs ꝛ venum. non facis. quia non
credis. si dixerim tibi medicus diceret. ab
stine te ab hoc. obediens. quia credis ꝙ sa
nandus sis. si seruaueris. ꝛ frequenter illud
mandicas amplius. quod manducare deu
ris. ꝛ bonus desiderium habetis ꝙ desi
derium sanitatis. audito magis credere
potas si credideris iocunditatem illam
futuram de venire esse. ¶ Tu ergo qui
ꝙ deum quotidie bibere contemnis. si
si crederes quomodo ꝙ deum potus co
porales sustinere doleres. qui nec elemosi

.b.

nas & rebus tuis dare contentus es. quo
modo amissionem substancie tue ppt fidē
poteris sustinere ꝙdo facta tribulacione aut
pſecucione ppt verbum dei scandalizaris.
¶ Paulo post. quid ergo unus non solum
tempore pſecucionis set eciam ex pſecucio
nem scandalizant & vero ꝙdo sup non
solum dixit facta pſecucione set ē in
tribulacione ¶ Set hic tendum ꝙd in tex
tu sue nec fit mencio de pſecucione nec de
tribulacione set de temptacione unde dat
ad tempus credunt & in tempore tempta
cionis recedunt. ut tamen .n.ce. z ay. & tam
tribulacionem quā pſecucionem ponunt. ſ.
temptacio etiam̄ comphendit ¶ Sequit
de ſ. differencia & alius cecidit int̄ spinas
& simul exorte spine suffocauerunt illū.
ꝙd eciam inferius exponit vbus dicens.
Quod autem in spinis cecidit. hi sunt
qui audierunt & a sollicitudinibus & diuicijs
& voluptatibus vite euntes suffocant & non
referunt fructum. ubi patet differencia
audiendi. hi scilicet qui cor animum p aua
ritiam hic. ubi stulti gerebant. & scilicet
suscipiendum semen condicionem. quia suf
focauerunt ꝓdicacionis verbum. quia simul ex
orte sunt spine dicit. ergo & alius .i. alia pars
spinis cecidit. ut spinis .i. in cor spino
sum & ambitiosum & curis secularibus unum
dum. et simul exorte spine suffocauerunt
illud. quia quando incipiunt cogitare de
spiritualibus statim se immiscet cogitacio de te
poralibus. & penitus suffocant verbum dei. et
ista exposicio concordat exposicioni xpi di
centis. quod autem ut spinas hi sunt .i.
hi p illud semen significant & intelli
gunt. qui audiunt verbum scilicet dei &
a sollicitudinibus & cura superflua ut acqui
rendo & diuicijs & ab ipsa rerum habun
dancia in possidendo & a voluptatibus scilicet
a sequente luxuria diuina vtendo sicut
illud ier. saturati sunt eos & medium sunt. en
tes scilicet. a loco ꝓdicacionis ad sua negocia.
suffocant .i. extinguunt & non referunt
fructum .i. non faciunt opa bona. nec opa
misericordie. sicut cum nec terra in
unis unaqua fructificat sic & unus crassa-
¶ Hinc exposicionem concordat. psalmus dicens.
Diuicijs diu unxit xpus. sollicitudinem et
voluptatem. quia p curam mentis opp
munt & p voluptatem resolunt. et nondū
inquit ꝙd diuicie spine dicunt. eo ꝙd spi
ne in plumbi assimilent. primo in hoc
ꝙd spine cum sint sub flore pungunt.
sic & diuicie et si habent extrinsecus florem glo
riosum pungunt tamen interius
triplici punctione scilicet labore in con
gregando. timore in seruando. dolore in
amittendo unde quidam diuicias
non congregat absq; labore. nec tenet absq;
metu nec deserit absq; dolore ¶ Et diuicie
ad modum spinarum vestem intrinsecus hos
dilacerant. immo ipsum cor lacerant. que si
alius extrahi nequiret. ipsum auellendo
esset. alba. z. post illud. ve qui congregant
non sua. subdit. z nunquid non repente
consurgent qui mordent te. et suscitabit
lacerantes te ¶ Vere diuicie sunt similes
serpentum infernalium unde qui
volunt eas accipere a serpentibus infernali
bus mordent. Ysa. 6. Qui volunt diuicias
facere incidunt in temptaciones & in laqueum
diaboli ¶ Et spine se invicem complec
tunt. nam p.ma ꝙd totus fasciculus spinarum
facilius extrahitur q̄ vna spina ab invicem
separatur. diuicie p ptes difficile dispensan
tur. ideo bonum est consilium dare se semel
exonerare ab eis ay. 10. Dives pfectus esse
vade & vende omnia & ¶ Et spine amā
plectentes se cruciant. sic diuicie amato
res suos cruciant sanguine peccati. ecce
si diuites fueris non eris innocuus a
delicto. ggs. in omelia. diuicie spine sunt.
quia cogitacionibus suis punctionibus mēn
tem lacerant. et cum usq; ad pacem p
trahunt hinc quasi influxo vulnere
cruciantur ¶ Et spine sunt materia ignis
cupiscentie in presenti & ignis infernalis
in futuro. in pe exarserunt sicut ignis
in spinis. ysa. 33. spine congregate igni
comburentur. Jacob. 4. diuicie putrefacte ꝛc

et erugo eaꝝ erit vobis in testimonium & manducabit carnes vras sicut ignis-dixit in sententia conversus ioh̃s abb̃ cist̃ ita dicens Dimice & si delectari videnr: tamen possr fore sine spino sunt. quia aculeis carentes pungunt audentes adhuncendi-sollicitudine conservandi-timore amittendi-que fallaces sunt. quia non faciunt q̃d promittunt. que mentes inopiam non implent. nec diu manent. Dimicys autem iungit duo sollicitudinem et voluptatem q̃ Dimice pcurant & sollicitudinem mentes opprimunt. p efficienciam voluptatis mentes emollunt & resolvunt. ita vere in spinis tres notant ꝓpietates. in q̃ gemina spinaꝝ

Tres ꝓpietates spinaꝝ.

insinuat dns secundum sollicitudinem stultis. fallaciam dimicaꝝ. & voluptates. Quo trina malorum nominum. enumeratam stultorum deceptionem dimicaꝝ. & concupiscentias cum ceteris reliquis hec sunt concupiscencie male & erronee. & dum cum illis bonis debent concupisci. q̃d bonum cito desiderium repletur. cum reliqua concupiscit fallit & obruit Quandoquidem spine pungunt. & lacerant. & occultant aculeum sub flore. ignorantes sollicitudines huius seculi pungunt vt spine. quod significatum est in exodo & ubi legit̃ prudens terre comestis est in cymbis. nam sicut cymbes aqua cum insident acuto remigi rebent stimulo. sic terrene sollicitudines si mentem occupaverint diuisis cogitationibus inquietant Dimice quoq; mentes q̃ spine delectant. & cum afflictione plurima p occupationes plurimas. unde ecce & vide afflictionem q̃m dedit deus filijs hominum et discendum in ea. voluptates eas seculi spine sunt. nam aculeum penitentie mortiferum occultant sub flore delicie. Job 20 radix iunci cibus eoꝝ. quia illud comedunt et in illo delectant. unde in extremo vite supplicia aspera ꝓferuntur.

Dicit vadit municipi spinas ꝓfert ꝓ folijs. et in eodem. in desertis habitant torrentium & in cauernis terre vel stipe glareaꝝ. qui nec hiemis modi letabant. & esse sub frembi delicias comprehendunt. torrentes sunt sancti ꝓdicatores qui impetu subeuntes obices vicioꝝ. desertꝰ torrentium sunt delectaciones carnis que a viris sanctis detestantur & tanquam venenum fugiunt. Cauerne vero sunt cogitaciones terrene in quibꝫ tanquam serpentes habitant qui terrena diligunt & amore eoꝝ pascunt. Et sic dicit michees in fine. Lingent pulueres sicut serpentes glareaꝝ. sunt stipules quos flumineus impetus secum attraxit. hec sunt delectaciones transitorie que nidificant ad finem sunt detestande. quas mutabilitatis impellunt. stipe glareaꝝ. ille habitat qui intencionem suam ibi ponit vbi gressum sine solidare nequit. Omnem autem mentis hunc modum delicias letantes sub serenitate comprimant. sic certe q̃d de spinis colunt colligere uuas & de tribulis ficus. spine siquidem & tribuli sunt cure seculi et punctiones vicioꝝ. De quibꝫ plurimi fructus voluptatum colligere queruntur. sicut michees absinthio qui in rebus seculi ambitionem & sapore non discernunt. set sicut in illis delectant. in amaro spine autem dns a duo suffocare verbum vt non referat fructum. quia sollicitudines & dimice & voluptates importune cogitationibꝫ quasi uentis frangunt & quasi flatus animos constringunt. ne bonum desiderium ad eos possit intrare. Cuius iste cum textu sic scribit crisso. vbi stipe primum dictum quomodo colit. et bene intelligatur quomodo a viris suffodiat. semi natum in te verbum cotis assidue audiendo scripturas & traciones doctoꝝ. ꝓ hoc cum confirmatur in te verbum dei & crescit & fructus tibi. quia ita est ꝓ omnia sicut credis. fructus autem verbi est duplex. in operibus. in confessione fidei. set fructus bonis operis gratiosior est apud deum in patria q̃m in psencione. fructus autem confessionis in psencione gratiosior q̃m in patria. quia in psencione nemo distinxit quomodo bonum. set quomodo credis. frem in patria non est labor bene credere. set bene vivere. quia pax ipsa cumptrix est pacatus Ciuitatis. & sollicitudo dimicaꝝ frequentare te cum

fructus verbi x 2.

non pmittit et audias scripturas z tradi
tiones doctoꝝ. Et mittrias verbum quod ac
cepisti. et si venis corpore veris. non mente.
Et si audis aurib⁹ audis. non cordo. totus
autem animus tuus illic est. quib⁹ solli
tus est. opa bona te facere. diuicias cupidi
tas non sinit. quomodo enim sinat te tua
fenerare. nec compellit aliena colligere.
Item si verbum dei venerit in spinis.
hi qui voluptatem diuicias. aut quia ti
mes ydere quod habes. aut quod non hes
amplius adquirere. veritatem fidei nec
dum non confiteris. vides quomodo soll
icitudo diuicias z voluptas suffocant vbi
z fructificare non sinunt. Sequit. alius
ad quartam differentiam z aliud cecidit
in terram bonam z ortum fecit fructum
centuplum vbi sic het textus. et alia
ceciderunt et alia ceciderunt in terram
bonam. et dabant fructum. aliud sexage
simum. aliud tricesimum. Ista inferius ex
ponit xpus in linea sic. quod autem in
terram bonam. hi sunt qui in corde bo
no z optimo. audientes verbum retinent
z fructum afferunt in patientia. Hic
manifesto sic. Qui autem in terram bo
nam seminatus est. hic est qui audit
verbum z intelligit. z fructum affert.
z facit alius quidem centesimum. alius
sexagesimum. alius vero tricesimum. vbi
et primum est addit. z differencia
auditoꝝ. scilicet hominis cor bonum z gra
cile. vbi tangit idem cor. tria. primo
audientium verbum condicionem. 2° au
dim verbi stabilitatem. quia ortum facit fr
tum. 3° ubertatis multiplicitatem. quia
centuplum. dicit ergo. et aliud cecidit scilicet
aliud bonum verbum cum dei cadere dicit.
quia de alto descendit scilicet a spu scō. z
illud. ait. non enim vos estis qui vbi
mum est spus pris vos qui loquit in vo
bis. cecidit nisi in terram bonam. i. in
cor bonum. z ferentem quod est cor fidens
facta mundicie z mentis gnō. z ortum
facit fructum centuplum. i. perfectum
quia ergo conuenit exposicioni xpi dicen

tis. quod autem in terram bonam. i. mul
ti qui suscipiunt in suam bonam semen
cadens. hi sunt qui in corde bono z in
substantia naturalem. z optimo z grandi
optimum est cum grā stabilito cor. audien
tes verbum stillet utrasq; animo retinent
in memoria. alii cum tribulacione. videl
icet. isti qui statim cuenit. et sicut me
dicina que non retinet. et fructum. stilli
bone opacionis afferunt in patientia
stilli expectacionis diuicias. sicut agricola
patiens expectat fructum terre. Quibus
quid autem z fructum centesimum. z sex
agesimum. z tricesimum intelligit. dicitur
inferius. Unde gōs de abbat⁹ villa. sup e
dem textu ad propositum ita scribit. cor au
tem facit fructum centuplum. cum z
amorem primum in actiua vita bene se ge
rit. z z amorem dei contemplatiuam ad
ipsistitur vitam. z spualia omnia pfec
one virtutum. terra ergo bona significat
bonos auditores. qui verbum dei audire
satagunt. z in centro memorie recon
dunt. z optimo tempore fructum bone
opacionis pferunt. z inter aspera huius sti
li z adversa z patientiam inter equanimi
tatem seruantes. quia triplices differen
cias ponunt ayttheus. z marcus. nam
alii faciunt centesimum fructum. alii sex
agesimum. alii tricesimum. et iste fructus
virginitatis fructus est centesimus. quam
centenarius ꝑducit. ex. 10. denariis. de
narius autem regis ymaginem tenet.
z virgines habent duplicem coronam
auream. quia duplicit in se summi re
gis pferunt ymaginem. sanctitate scili
cet mentis. z integritate corporis. Sexagesimus
fructus est viduitatis. sexagesimus. siquidem
ex denario ꝑducit. z senario. z inde dena
rium. i. conformitatem sumi regis habe
bunt. z senario optimi inde quibus intento
debent esse. que sunt vere vidue. aplus. thi
mothe. m. 1. commendabilem viduam sex in
signit laudibus. si sit videlicet in bonis operib⁹
habens testimonium. si filios educauit. si
paupes hospicio suscepit. si sanctoꝝ pedes

. ab.

. Sex insignia vidue.

Istam terra est alicubi ita fertilis z bona.
fructus in ea centuplicat. ffacit a auctor
fructū centuplū.

Triplex bō coniug.

lauit. si tribulacionem pacientib; subministrauit. si demū oīa opus bonū subsecuta ē. Tricesimꝰ cōmūgatoꝝ est. q̄ nitto. q̄m tricenarius ex ternario q denario fit. q cōiugū denariꝰ etnꝰ felicitatis recipit p ternariū. scilicet. p triplū bonū cōiugij legitime conseruatū. Nupciale siquidē bonū triplicatum. est. m fide. sacr̄ plem. q sacramentum in fide attendit. ne post vinculum coniugale cum alio vel alia clocet. in ꝓle. vt amant. suscipiat. nec impediatur conceptus. sed suscepta proles religiose educat. In sacramento vt coniugium non sepetur. sed sit indissolubile connubium. vt̄ xp̄i q ecclie. quē nr coniugio figurat. Non ē possint separi sacramentaliter dum viuunt. si legitime nupserint. corporaliter tamen separari possunt causa fornicationis. vel ex cōi consensu causa religionis. Hꝰ sentencie concordat

. ac.

Jam:

Jam simone tho et plura supaddit ad ꝓpositum ita scribens. triplex differencia fructuū potest triplici cōsiderari. Primo in tritico ad tres status fidelium. qui sunt. incipientes. ꝓficientes. q ꝑfecti. Incipientes sūt tanq̄m terra. que ꝓfert fructum tricesimū. q sufficit ad habendā fidem trinitatis cum implecione decalogi. ꝓficientes sunt tanq̄m terra que ꝓfert fructum sexagesimū. qui non hēnt tantum fidem sed seruant decem ꝑcepta. et exercitium exhibent septem opa misericordie. ꝑfecti sunt tanq̄m terra optima. que profert fructum centesimū. quia hēnt dilectionem ꝓfectionis seruantes veteris legis ꝑcepta. q euāgelica cōsilia. Iste triplex gradus scilicet incipiencium. ꝓficiencium. q ꝑfectorum tangitur. ai. q ubi dicitur. vltimo cū terra fructificat primo herbam deinde spicam deinde ꝓplem frm. que verba exponens gr. sup. eze dicit. cum desiderio bono esse cepimus semen in terra nr̄a nutrimus. cum 2o opa recta nr̄a herba fructus. cum autem ad ꝑfectum boni operis crescimus. ad spicam ꝓ nemus. cum in cuiusdē operationis ꝑfectione sollicitamur. ꝓplem fructum i spiritu

ꝓferimus. 3o potest cōsiderari quantū ad triplices status saluandoꝝ scilicet coniugatos. virgines. q viduas. Istam rationem aug. assignat de questionibus euāgelioꝝ dicēs. Tricesimꝰ cum fructus ꝓtinet ad coniugatos. nam q ipsi digitoꝝ cōmixtione quasi molli ostiolo sē complectūtur q federatis manibus iungit. q coniugem. sexagesimꝰ ad viduas que tribulatione q angustia sunt suppositę. vndo q nr̄ieri digito deprimuntur. Centesimus ad virgines. que ipsa sinistra trānsiens ad dexteram. et circulum faciens. exprimit virginitatis coronam. 3o potest cōsiderari quantum ad triplicem modum vitę. Istum rationem signat aug. vbi. quidam cum sic pugnant cum amore mundi vt eos amor mundi non vincat. isti hēnt tricesimū. Alij sic pugnant q sic stupent q sic demum resurgunt vt facile deprimam. isti hēnt fructum sexagesimū. Alij sic pugnant vt si omnio nulla ex parte cōmoueat. isti hēnt centesimū. vel potest dici sicut virgilius q palladius. terra bona ꝓ tria ꝓ nostrum. Primo ꝓ confessionem q replecionem. si eam defecerit. erit reꝑba. si cōmixta sint. q mediocrem bona. si sup habundant. ē optima. Illi deficiunt qui quantum ad ea faciunt. isti sunt tria reꝑba. Hebron. q rens terra spinas q tribulos reꝑba est. Dicit daniel. q azarias es in fornace ignis nunq̄m hēns. Illi adequant. qui quantum pertinerunt tantum deo satis faciunt. 2o. Sicut exhibuistis membra vra seruire immundicie q iniquitati ad iniquitatem. ita nunc exhibete membra vra seruire iustitie in sanctificationem. Istis dicit azarias es in fornace q innocentius es satis hēns. Illi sup habundant qui opa ꝑfectionis habent seruantes mandata q consilia. Hic ie. Quodcunq̄ sup erogaueris ego cū rediero reddam tibi. Istud dictum azarie es in fornace q innocentius es multum hēns. 3o exponitur ꝓ eodem. quia nigredo pinguedinem terre attestatur. Illi ignem. sunt bona opera qui se denigrant. q despiciunt q humiliant. nigredo autem colorem bistim congregant. album

Terra bona cognoscit ꝓ tā.

nr̄e se potestis

ur' se postum magis commendat. et pupil
lam oculi illuminat magis cum licet
pupilla quando est nigra quam facet
si esset alba. sic z humilitas animam intra
se congregat et stu' vel ex' se non effluat
in p'. Deus non est exaltatum cor meum
Signatur ad literam magis quam ex
emat cet. Quinto maior es tanto humilia
te in omnib; z coram deo inuenies gram b.
non est magnd in alienis esse humi
lem. magna p'sertim virtus est humilitas
honorant. humilitas enim in conspectu dei
facit animam clamorem. quia quanto ds
est excelsor. z humilior in conspectu sui tanto
iustior est in conspectu dei. q. R. z' Domine
cum simplex in oculis tuis esses exposuit t
tribuit. sibi factus es. z' exposuit p' sapore
quia debet gleba terre aqua aspgi. z si fiunt
sapores amari vel salsi: mala erit. si dulces
boni. amaritudo animi est ira. iacob z ph
si zelum animarum habes z contentiones sint
in cordibus vris nolite gloriari z mendaces
esse adversus veritatem z c. salsugo animo
est anarica p' Terram fructiferam in
salsuginem. salsugo est salsus humor tre
qui ipam sterilem reddit. nichil autem
magis animam sterilem facit quam anarica.
Mala igitur est mala terra anima. quid
est amara p' iram. vel salsa p' anarica.
Illi autem sunt bona terra. qui sunt dul
ces. qui habent dulcia corda. p'ia. dulce
de anime est sanitas ossium. qui habent
dulcia verba. cet. verbum dulce multiplicat
amicos. et mitigat inimicos. qui ha
bent dulcia z mansueta opa. cet. in bre
vis in volatilibus est apes z inicium dulce
rum fert fructu. cet. z in mansuetudine
opa tua ꝓfice. z sup omne gloriam dilige
re. c. Evidentia est ista. verbum dei quod
fideliter illud cum diligentia quererentibus.
secundum sua ministria manifestat. z ab
indignis finis denique exigentibus occultat.
ne dum aure corporis set etiam auribus
intellectus z oppositionis a deo ꝓcipit. assul
tum. Ista scriptio patet. et textui euangelij. ubi
dicitur. hec dicens clamabat qui habet au

res audiendi audiat z c. ubi secundum gorr.
postillam exposita est summus simultudo ex
citatur auditor attencio. z hoc. ex duobus pri
mo ex modo loquendi. quia clamabat. z' ex
verbo exortandi ibi qui het aures dicat er
go z hec dicens simpliciter ihus clamabat et si
licet audirent et gentiles z attencius set
com' illud videtur. illud ysa. z' non clama
bit neq; audiet' vox eius foris. ad quod di
citur. qd non clamabat. xpus clamore con
tentionis set clamore caritatis. clamavit er
go debuit quia sicubi loquebat. ysa. z' si
bi audito Clamabat igitur z dixit. Qui
habet aures audiendi audiat. hoc autem di
cebat. quia multi habent aures. z non audi
unt. p hoc autem tria vocabula aures au
diendi audiat datur intelligi triplex au
ditus. primus est nature sensitivus. secun
dus intrinsece intelligencie. tertius est obedi
de his tribus sic loquitur. p'ma audi filia qui
ad primum. z vide. qui ad secundum. z in
clina aurem tuam. qui ad tertium. Ista ex
positionem concordat parisiens dicens Tri
plex auditus hic notatur. qui necessarius
est auditoribus verbi dei. primus est na
ture qui verbum suscipit. secundus
est intelligencie qui sensus verbi discernit. tertius est obedience qui res verbi ef
ficit. sunt qui non habent aures audiendi
aliquid de deo q exercitatum habentes cum
cre. z nasum tuum z aures tuas ꝓfundet
tibi. tales etiam dns exprimat. exercitatos
p'. 2s Qui declinat aurem suam ne au
diat legem oratio eius erit execrabilis. alij
habent aures ad audiendum. set non ad in
telligendum. ysa. z'. Qui aptas habes au
res nonne audies. alij habent aures ad au
diendum z intelligendum. set non ad obe
diendum. ysa. c. exem cor' ꝓphe hui' z au
res eius aggrava. Intro-gabant autem
eum. z c. ubi secundum gorr. ponit. duo
discipulorum stridositas in discendo. z' ma
gis sagacitas in docendo. ubi quibus alle dix
it. Nec ergo. z intro-gabant eum. ut ma
gistrum sibi. in quo datur discipulus
forma discendi. et scilicet. cum aliquid

· gorr'

· obe.

· c.

Audit' vbi z'

· af.

audiunt quod non intelligunt. non
erubescam interrogare. exemplo discipulo
rum. de quibz dicit hic. qui interrogabant
eum. Quamo ipe explis qui nichil ig
norat. nimentus est in templo in me
dio doctor audiens eos z interrogans. luc.
2. Unde cupis scire. oportet interrogare.
Interrogabant itaq; eum discipuli
eius. quo esset hec parabola z quid sig
nificaret. finem enim esse. est finis signi
ficare. z eius essencia. eius significatio. se
cundum glosam non interrogauerunt
eum statim cum finem parabole. set
cum esset singularis z solus. vt henr. a
quibz enim discipulis interrogantibus
ipe dicit. vobis. q. qui fidei estis fides
eni meret. intelligenciam. secundum
illud. ysa. 7. secundum aliam tram. nisi
credideritis non intelligetis. cui ratio est.
quia ad habendum intelligenciam veri
tatis. requit purgacio oculi interius. fi
des autem purgat oculum mentis. act.
15. fide purgans corda eoz. vobis inquam
datum est. et bene dicit datum. qz notitia
misteriorz diuinorz. donum dei est. qd
ut. p. da michi intellectum z scrutabor
legem tuam. vobis inquam datum est
noste misterium regni dei. z intelligen
ciam scripturarz. s. m. glo. de quo regno rgs
no dicit. ap. 21. Misertur a vobis regnum
dei. noste inquam apte. Ceteris autem in
parabolis. multis de causis. 9. qui indig
nos. occultacem. qui simplicem facilem
capacitatem. qui ostendendam visibilia
ad invisibilia similitudinem exempla
rem. qui intellectuu multiplicitatem.
ad exercendum auditoz studiositatem.
ceteris missis in parabolis datum est noste
misterium regni dei. vt videntes z videre
& reputantes. non videant. ysa. 42. Et
quis cecus nisi servus meus. z quis ser
dus. nisi immemor mens. vel vt videntes
forte humanitatem non videant. vanus
diuinitatem. 9. oculo fidei. vel vt videntes
certius miracula non videant. nec ista
nitatem constancie. secundum illud. b.

mundi videant vias eruces qui non videnr
meritis beneficiones et audientes & dum
extius non intelligant. 6. sensum spus
lem intius. secundum illud. ysa. 6. vt sup.
grecia cor pinguis hominis. z aures eius aggrauia
& oculos eius claude. &c. et est pdictio z no
imprecatio. set comminatio. certis autem in p
abolis z doctrina parabolica ad hoc ponit. vt
simplices non videntes misteria diuina
facilius videant z capiant illa p similitu
dinem. ergo ad hoc est vt non videntes
videant. et non e. item videntes excecare
est malum. ergo non est causa motiua
xpi predicationis. Ad hoc dicendu qd cum di
citur. vt videntes non videant. z audien
tes non intelligant. in hoc qd dicit. vt. no
est causale. set consecutiua. hoc indignos.
qui audientes dum extius non intelli
gunt sensu spualem intius. sicut ad clari
tatem lucis grant oculi infirmi. valet
ergo doctrina parabolica ad illuminacone
simplicium bonoz. set malis z indignis fit
derisio z scandalum. hic insup notandum
secundum crism omelia 45. epis matthei
qd multi xpo illud verbum. vobis datum
est noste misterium regni dei. culpam ne
gligencie sic imputant dno. dicentes. qz non
no intelligunt circa deum. set peccatoz sibi
excusacionem querentes. de talibz dicit xpus
Non declines cor meum in verba malicie
ad excusandas excusaciones in peccatis. cu
hominibz operantibz iniquitatem. Sed deo de isto
deo manifestius loquamur. Unus quidem
intellectus de spu est z gracia dei est. z ta
men alia gra est quam deus omnibz homi
nibz creando donauit. alia est que non oib
hominibz set dignoribz z electionibz donat.
sicut patrifamilias multa munera sua
omnibz dat. quibusdam mediocrem vestem
dat. mediocrem annonam dat. p dono dni
sui. qui non potest esse seruus eius. nisi ab
eo vestitus fuerit z nutritus. Quibusdam
autem fidelioribz circa se dat meliorem ves
tem z delicatiorem annonam. non xpe &
bitum dni sui. set xpe bonos eoz mores. sic z
deus illam gratuitam gratiam z intellectum

est culpa mea si nescio. quod deus michi no[n] dat
sine. z isti dicunt non vere volentes. sp

; est bonū a malū. si vobis datū est noste
misteriū

13.

bonū a malū omnibz dat p necessitate nature.
quā nec videmur esse homines ad ymagi
nem dei creatū nisi habuerimz intellectum di
uinum dignoribz dat specialem gram. vt pu
ta cognoscendi misteria non p necessitate na
ture set p remuneracionē bone voluntatis
aut operis. vide g quomodo dicit. Non
datū est vobis datum regni celoz. si ergo sit
aliquis qui non hēt gram z sciencia bo
ni z mali non est culpa hominis non ha
bentis set dei non dantis. Si autem oēs
homines intelligant bonū z malum. no
tamen omnes habent gram cognoscendi mi
sterium regni non est culpa dei non dantis
set hominis non querentis nec estimantis
nec laborantis vt mereatur accipe. Si enim
illam genialem sciencia bom z mali tran
gressus bene iuste meveberis hanc spiritale
cognoscendi ces. z. si autem illam gene
ralem abstondisti in terra que datur p ne
cessitate nature quomodo hanc mereaberis
spiritalem que p remuneracionē bone volun
tatis aut operum datur. Et hoc est quod
alibi euangelista dicit de semine mali. qui ta
lentum sibi abstondit in terram z nullū
fert fructum de illo. dns eni sibi non so
lum tulit talentum de illo. set ad huc mi
sit penire eum. Qui eni non fructificat
tem iussit penire reum. Vide quia patris
sunt z alteram gram donare. si fructum fe
cisti de prima

Dñica in quinquagesima

Assumpsit ihūs duodecim discipu
los et ait illis. ecce ascendimus hierosolimam et
cōsummabuntur omnia que scripta sunt per
prophetas filio hominis. Tradetur enim gentibus
et illudetur et flagellabitur et conspuetur et postquam
flagellaverint occident eum et tercia die resurget.
Et ipsi nichil horum intellexerunt et erat verbum
istud absconditum ab eis et non intelligebant ea
que dicebantur. Factum est autem cum appro
pinquaret hiericho cecus quidam sedebat secus
viam mendicans. Audiens autem turbam pre
tereuntem interrogabat quid hoc esset. Nunciaverunt
autem ei quod ihūs nazarenus transiret. Et clamavit
dicens. ihū fili dauid miserere mei. Et qui precedebant
increpabant eum ut taceret. Ipse autem multo magis
clamabat. fili dauid miserere mei. Et stans ihūs
jussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset
interrogavit illum dicens. quid vis faciam tibi. At
ille dixit. domine ut videam. Et ihūs dixit illi. respice.
fides tua te saluum fecit. Et confestim vidit et sequebatur
illum magnificans deum. Et omnis plebs ut vidit dedit
laudem deo.

Hec in quinquagesima. Assumpsit ihūs duodecim discipu
los et cetera. Sciant dicit gḡ in omne
sta redemptor nr. gaudens ex passio
ne sua discipulos animos perturbandos. eis
longe ante passionis sue penam z resurrec
tionis sue gloriam dixit. vt cum morien
tem viderent resurrecturum non dubi
tarent z tamen ipsam xpi passionem
intelligere non potuit. ḡ secundum illud
de causa triplici contingebat. z allegat be
dam. Beda. prima est. qḡ cum nimis
diligebant. et ideo eius mortem audire no
poterant sicut mater que filium diligit ni

mis tenere non potest audire verbum de
eius separacione. 2a. quia credebant eum de
um verum esse. et ideo suspicari no poterant
ipm mori possetenus causa fuit. quia cre
debant ipm publice loqui. sicut eis sepe
in talibz loquebat. Unde in principio nōn
dum sciebant gerere. qḡ xpus suos discipulos
erudit ad sue passionis meditacionem z
primo ꝓdicit eis passionis infirmitate
z ne scandalizent de passione. postmo
dum ostendit suam potestatem. Circa
primū octo considerāda sunt secundum
par. quoz primū est. quare primitus
dicit passionis in hac dnica recolit. et po
test de hoc x3 racio reddi. prima est quia
cum passio erat prima secundum ver
tatem cum dis dixit discipulis ecce ascen
dimus ierosolimam. sic nunc est prima
secundum cartā representacionis. ideo oportuit
eum nunc ut cetera verba illa legunt. 2a
est. vt nutrientur fideles ad crucem pen
tencie. et ad assensum ut celestem verbi.
licet eum xpianus semp debeat esse in cru
ce secundum illud gal. vi. Qui xpi sunt
carnem suam crucifixerunt cum vicijs
z concupiscencijs. et semp debeat ꝓficien
do ascendere tamen maxime in cō. et
sicut ille qui ingressurus est religionem
ꝓmittit alia que sunt religionis. z eis
ante ingressum assuescit. sic ante cē. ali
quid penitencie michi dandi esset. Contrio
vero homines faciunt qui in comestione
carnium z in aliis delicijs hoc tempore
excedunt. quasi nesciunt qḡ quanto tali
bz assueuerunt. tanto difficilius eis postea
carebunt. difficile caret aliquis pellac
medio hyemis qui in principio hyemis
ei assuerit. ideo hoc tempore multum ca
uendum est ad sobrietatem seu festis ma
gis dicb; mirandum autem. hoc multo
fortius est ebrio ꝓpo sobrium esse. Diabo
lus credens qḡ in breui sit eos amissurus
dicit eis in sermone suo quantum po
test. sic illi qui conducunt equos multū
solent eos vexare. quia nouicium
sunt eos habere. apoc. 12. Ve terre z mari

quia ascendit ad hos diabolus hens ira magnam sciens quia modicum tempus hꝫ Q̄z ratio est vt ostendat homibꝫ qm rium malum sit peccm gule. quo tam peccant homines tempore isto. ex malo magno qđ ex illo peccato secutum est nuꝫ enim filij dei secura est. unde ex magnitudine remedij appet magnitudo gravi. ex consideratione remedij gravis ne estimo quantitatem filius dei mber' omni vt vulneribꝫ meis peccatoꝝ sanguine illius vulnera mea medear. Agnoscite homines qm grua sint ista vulnera p quibꝫ oportuit xpm de rum vulnerari. ad satisfaciendum p peccatis parentum. qđ fuit peccm gule p quo passus est filius dei. Videndum est

.23. q dns assumpsit discipulos suos ad passionis sue nunciationem vt hic beatus et ascensionem vt ad ostensionem glie sue in transfiguratione ascensurus. sic q assumpsit ad nunciationem passionis .12. et tres tantum scilicet petrum. jacobum et johannem ad ostensionem glie. qđ ita factum est vt ostenderet. qđ electis nunciandum ad imitationem passionis. pauci tamen veniunt ad passionis fructum. prima pe. xpus passus est p nobis vobis reliquens exemplum vt sequamini vestigia eius. prima cor. Omnes quidem currunt sed unus accipit brabium. Ita et quare assumpsit eos secreto vt discant ea. cum vana fiunt vt daret nobis exemplum. ne secreta ura passim omnibꝫ revelem. quedam enim que solis tunc committenda essent. his quos habuerunt obviam narrasse vt dicat sapiens cor. 10 sagitta infixa femori eius stultum extribuit. sic verbum in ore stulti. In eodem. a facie verbi prudens fatuus. prudens non invenit donec parturiens emiserit. nec fatuus donec verbum prudentis cor. 6. multa pulchra sunt tibi consiliatore vero eius de multis. Q̄ualis vero mihi qđ secreto dixit apls. de passione sua. datur exemplum hijs qui ascensuri sunt crucem religionis. et non passim

hoc revelent. cor 29. Noli confidere cum socero tuo. socer pater est uxoris. i. carnis qui est mundus. cui non est revelandum cum alijs vult immundum deserere jacob fugit insalutato et ignorante labano gen. 31. h. m. p. a secularium amicoꝝ homines. Noli unquit putabant agere diu consideravit diligenter intuere. magnum est qđ ppones et opus habes magna deliberatione expone quid possis. Amicos consule. ne post factum penitere contingat. hec est sapientia mundi. terrenum diabolicum animale. insalubre. suffocativa vite. unde tepiditatem cum stridet. que deo solet vomitum provocare. cum enim verbum dei esse non dubites. quid opus est deliberatione. vocat magni consilij angelus. quid ergo adhuc consilium ptolomeus. quem cum sapientior et fidelior ille ab ore puer ichonie exceperat. et ab eo consilium petam. amicos. qui non legem unum hominis domestici eius. michee. 7. Quartum est quare scriptura ubi loquit de adventu in verbis. vocat eum ascensum. et hic. 2 sic. 12. ascendentibꝫ ierosolimam. ubi vero loquit de adventu in egyptum. vocat eum descensum. et gen 12. descendit abraham in egyptum. qđ ideo fit. vt unusquisque difficultas in eundo celestem ierusalem. et facilitas que est in eundo ad tenebras. et mortem inferni. ideo p multas tribulationes nos oportet intrare in regnum celoꝝ. sic christum oportuit pati et ita intrare in gloriam suam. e contrario est facilis descensus inferni. Quintum est qđ dns fortius ppedit vt agnoscat eius dextra. fortitudo ostensa. sicut cum ppinqum est domine potentie extendere se quando ad id qđ est. ad illud qđ non est. ex nichilo eum potest operari. et res redigere ad nichilum. sic dicit sapiens est videre fortitudo et prudentia. ysa. 41. annunciate que ventura sunt in futurum. et sciemus qđ dij estis vos. hic tamen notandum ut apostoli dicunt eam ascendimus ierosolimam hoc dicunt ad litteram. quia verbum ut monstrans

erat sitis. et ibi erant in arcuum astensi-
nis erat secundum illud Joh. 3°. sicut
moyses exaltauit serpentem in deserto. ꝛc.
Jerosolima cum erat ideus deputatus pas-
sion secundum illud Luc. 13. non cadit
ypbetam extra ierl'm. sequit. et consu-
mabimur omnes in quo ostendit secundo
gls. q. quicquid ypbete dixerunt ad sin dis-
pensationis mysterium pertinebat. unde ante
in eius aduentu assumerunt ypbie. Luc.
18. sex. et ypbete vsq. ad iohem. in passione
autem eius consummata sunt omia Joh.
19. consummatum est. et bene dicit omia.
tria enim ypheraut de xpo. s. quid passi-
nis. p. quo. et quid. p. quo. utroq. receptionis p.
ma. pe. primo. de quid salutis. scriptis sunt
ypbete. qui de fortuita in nobis gsia ypbe-
tauerunt. et sequit. p. nunciauit que in xpo
sunt passiones. et posteriores glorias consu-
mabunt. ergo que scripta sunt de filio
hominis erat impleri. gen. q. filius ho-
minis erat finis legis. Rom. 10. finis legis
xpus. ¶ Dcto considerandū nobis sunt
que sint dicta de passionem. et sunt sem
gen. et medica. que sic possunt distingui.
humiliū eius aut consistit in omni pe-
regrinis. aut in actu illationis. prima
notatur in traditione. cum dicit. tradet
gentib. alia subditur. quia illis quod
infertur aut est ad verecundiam. et pu-
dorem. et sic est conspuitio. aut angustiam
et dolorem. et sic est flagellatio. aut ad mortem
simul. et sic est illusio. que est minima
mina. Vim falsi tradunt veritatem. fa-
tuum illudunt sapientiam. rei flagellant
innocentiam. iusti conspuunt gratiam.
tradetur. cum gentib. traditus sunt xpus
primo iudeis a discipulo. ar. 26. Quid in
vultis dare et ego vobis eum tradam. 2°
a iudeis ponctio pilato. qui erat presses
gentis ar. 28. vinctum adduxerunt et
tradiderunt ponctio pilato pfm ¶ 2°. a
pilato iterum traditus est iudeis. ar. 28.
ibm vero flagellatum tradidit eis. Et il-
ludent primo enim illusus fuit in pto
principis sacerdotum. dicendo ypheta nob

xpe. et Luc. 22. viri qui tenebant illum il-
ludebant illi. 2°. in pretorio pilati pfidis ar.
28. genuflecto ante eum illudebant ei.
dicentes. ave rex iudeor. et 3°. in pretorio he-
rodis Luc. 23. sprevit eum herodes cum
exercitu suo et misit indutum veste alba.
¶ 4°. in patibulo crucis. Luc. 23. illudebant
autem eum et milites accedentes et acetum
offerentes. et flagellabit. flagellatus enim
fuit primo colaphis in facie ar. 26. tuc
expuerunt in faciem eius et colaphis ce-
ciderunt. ¶ 2°. arundine in capite ar. 28.
acceperunt arundinem. et percutiebant ca-
put eius. et 3°. flagellis in toto corpore Jo.
19. tunc apprehendit pilatus ihm. et flagel-
lauit eum. et conspuet. conspuit eum
fuit primo a iudeis in atrio pontifices
ar. 28. tunc expuerunt in faciem eius
¶ 2°. a gentilib. in atrio pfidis. ar. 28. ex-
puentes in eum acceperunt arundi-
nem. et ysa. 50. corpus meum dedi percutientib.
et genas meas vellentib. faciem meam
non auerti ab increpantib. et conspu-
entib. in me. Unde potuit dicere cum Job.
30. faciem meam conspuendo non pepercit.
de his dicit sibilla et aut aug. de ciui-
tate dei. libro. 18. in manus infidelium
postea venit. dabant autem deo alapas
manib. meis. et impurato ore expuent.
venenatos spinos dabit. dorso ad verbera
simplicat. et in dorsum. et colaphos am-
plexus tacebit. ne quis agnoscat quo
vadit aut unde venit. ut loquat infe-
rib. et corona spinea coronetur. Et post
quam flagellauerunt occident eum. Cui
magna crudelitas. quia non sufficiat
eis altium. et vel flagellare vel occidere.
set utrumq. Unde potuit dicere illud
Job. 16. satiuatis sunt penis meis pila
tus vero flagellatum voluit dimittere
eum. Jo. 18. emendatum ergo illum
dimittam. set inde noluerunt set post
flagella occidi procurauerunt. ¶ Alit ta-
men. par. tractatus premissa notat ex
quibus quinq. principaliter ad passionem
que sunt tradicio illusio flagellacio cru-

par.

spūaco·erisio Tradūs est qui erat bu-
tus pro illusio facta est dei sapiencie pri
ma cū ꝓdicatur vūm dei buttitem ⁊ dei
sapiencia ffligellatus est qui peccatu
non fecit prima pr̄ ⁊ consumit dei filiū
ut pr̄ expunge gloria mea hebr̄. j. Qui cū
sit splendor glorie Dicit qui est vita.
jo ie ego sum via veritas ⁊ vita Pri-
mus igitur est tradiac Tradebat autem
secundum Jam anda. qui cum tradit
salutando. amplexando. osculando et se-
cum comedendo. sic etiam in figura qua
dragesima iudas xpm salutabant cū
ozem ducam frequentabant. quoties
cū pater noster. Ligne Diam? vocens sa
lutamus. ayuti eciam xpiam amplexa-
bant xpm brachio amoris ⁊ brachio
timoris. signum autem qd homo xpm
amplexat brachio timoris est qd timet
pena. pl̄z. p timorem dū declinat
omis homo a malo. signū quod homo
amplexat xpm brachio amoris est
quando facit bona ⁊ dei seruat mādata
jo ie Si quis diligit me sermonem me-
um seruabit. Justi eciam hac qua-
dragesima xpm osculabant et xpus
eos. mr illud p̄ misericordia ⁊ veritas
obuiauerunt sibi. justicia ⁊ pax osculate
sunt. Veritas cui debet esse ex pte pec-
catoris. misericordia ex pte dei. si cui
peccator de se dicit veritatem. peccata
sua veraci confitendo. mox ma dei ob
uiat indulgendo. osculat ex pte peccato-
ris debet esse justicia. ex pte dei pax.
Si cui peccator de se facit justiciam se
p̄ penitencia punicndo. mox deus xpm
osculat cui in amicicia recipiendo
amplexat eciam cum xpo comedent unde
corpus xpi recipiunt. ⁊ tamen ad sum
mum indicium unde xpm sic salutantem sic
amplexantem sic osculantem. in mensa
associatum p̄dictis tradunt. dum ad
peccatum redeunt. et christū de orde ex
pellunt ⁊ diabolum introducunt. Iudas
autem xpm tradens a trib⁹. a iudā
qui eum tradidit p auariciam. unde

ay. 26. Dicitur Quid vultis mihi dare
et ego eum vobis tradam. A iudeis qui
eum tradiderunt ꝓpter iuuidiam ⁊ ma-
liciam. ay. 27. Erebat enim qui eum
aut tradidissent eum. A pilato qui eum
pr̄ tradit crucifigendum ꝓpter timore
⁊ pusillanimitatem humanam. sicut
lu. 19. cum iudei dixissent pilato. si hunc
dimittis non es amicus cesaris. pilatus
timore ductus eum tradidit. Unde cum
pavit aut fit p cupiditatem male in
flammantem ⁊ tm. C. tradit. eum mala
est cupiditas. Iste scilicet cupidi tradunt
xpm cum iuda. tales sunt simoniaci ⁊ usura
rii ⁊ auari. aut fit p malicium fratri
cidam grauc ꝓsequentem. Isti tradunt
eum iudeis. tales sunt quidā malig
ni. qui dona spūs sancti in alios ꝓsequū
tur p̄sumptuosam hominum. aliq⁹
temnis inducentem. Isti tradunt cum pi
lato. tales sunt timidi ⁊ pusillanimes.
qui plus timent hominem mortalem q̄
deum. Q. 3ia est illusio. Illudetur autem
xpus et irridet a tribus generi-
bus hominum primo a diuis ⁊ obstina
tis. pl̄i. vocatis ⁊ remissis ⁊ c. et ideo
deus risu eos irridebit. Unde sapiē
ego quoq; in interitu vro ridebo. pl̄z. il-
lusores ipe illudet. Secundum pictatem
fides qd vocando ꝓdicant xpm. irridendo
negabatur. apli. xpus manifestus omnium
timet. set loci non sunt ubi tormenta mi
nuunt. ysaie sexta scribit. Daniel de
nouissimis bestie exponit. petrus in qu
ce sin exemplo suspendit. si vocando sit
passi. vocando ⁊ credant. Idem. set time
ne fides illud sit vocalis quam xpus time
ne vocando salutemur. et videat ipe de
nobis quemadmodum scriptum est. qd
habent in oculis videbit cor. 2a. a vesti
mis. ysaie. verisimile est ⁊ non penitens qui
ad hoc agit qd̄ penitet. cum mihi cum
diabolis licet stare cum quo nunc qui
aliquando desidero. set mori
sicp cum eum. sic aliquando diabolus p̄
mittit peccatorem penitere. set postmodum

·C·

fiat cum in peccatum redire. qui. 2o. stul
tos illudit peccatum. 2 diabolus qui fuit
inuentor. pcr ¶ 2o a tepidis 2 ociosis trem.
videmus eos hostes 2 deseruisse sabbata
sua. et dat sabbata ni plurali tales cum fa
ciunt sabbatum. quo ad deum vacantes ab
oratione. faciunt eadem quo ad sc̄os va
cantes a vicioz mortificatione. faciunt
insup quo ad proximum vacantes a bono
ope. et quia tales xpō illudunt. dantes si
bi penam tepidam ad videndum: hostes
2 demones sabbata coz deridentes ¶ Notan
dum qd quattuoz modis xpūs fuit illu
sus. primo in domo cayphe cū vestimēto
capitis. vt hetur luc. 22. ¶ 2o in domo he
rodis cum veste alba. vt hetur luc. 23. ¶ 3o
in domo pilati cum purpura. vt het ay
¶ 4o a milite in cruce qui eius vba p
uerunt. dicentes. ar. 21. bath qui destruit
templum dei &c. et eius fidem deridebat.
dicentes ibidem. si rex isr est descendat
nunc de cruce et credimus ei ¶ hijs qua
tuor modis solent sacerdotes tm xpō illu
dere. primo cum caypha p amictum ca
pitis. cum ipse amictum in capite si
mulat. eph. 6. galeam salutis assumite.
ipi non seruierunt in carne p celesti
doctrina. sed p terrena cupiditate ¶ 2o
xpō illudunt in alba veste cum herode.
cum ipsam albam induit. que significat
mundiciam. secundum illud. p. Lauabis
me 2 sup nivem dealbabor. ipi autem
non sunt mundi mente 2 corpore impuri.
3o cum purpura cum militibus. cum indu
unt eum clamidem purpuream. que significat
luxuriem et feruorem cupiditatis. ipi au
tem non habent vestem purpuream cupidi
tatis. sed sanguineam rapacis ¶ 4o cum mi
lites in cruce. qui eius verba p̄terierunt et
fidem eius deridebant. et xpi verba de
mutauerunt cum stolam que significat
gladium. 2 verbum detractionis assumunt.
2 scutum fidei que significat p murmurium
despiciunt. eph. 6. In omnibus sumentes scu
tum fidei 2c ¶ 5o est flagellatio in qua
flagellatione sanguis de omnibus membris

exiuit. flenerat prius oculis set modo flet
cum omnibus membris. xpūs enim quadam
plicat in sua passione fleuit. scilicet. in
ore p immensitatem doloris. o vos
omes qui transitis p viam 2c Die sacri
tus verbis ay. 21. Deus deus meus vt
quid me derelinquisti. Oculis p lacrimaz
effusionem hebet. 2. cum clamore valido
2 lacrimis offerens 2c et tandem cum
omnibus membris p sanguinis emanationem
quando scilicet fuit tam crudeliter flagel
latus ¶ Notandum qd 6o viuis mo
dis flagellauerunt. primo in capite ipm
arundine percutientes. vt habet ar. 2o in
facie eum velantes 2 percutientes vt. luc.
22. In collo colaphis eum cedentes. vt het
2e quarto in toto corpore eum flagellan
tes vt hetur ar. 21. flagellant ante ihm
hodie in capite qui pstringunt. platos cedie.
flagellant in facie qui contemplatiuas
qui sunt pulchriores p cedie ptur-bant
in sua quiete. flagellant in collo qui p
dicatores impediunt in diuino seruicio.
flagellant in toto corpore qui istos mise
riores molestant in sua oratione ¶ Ver
de flagello dicit aug. quid stulte mur
si de scipo fiat flagellum pat meus.
pat flagello filium corripit. et postea fla
gellum ad ignem mittit ad combure
dum ¶ c est constructio. significat ante
constructio vilipensionem. vnde dicitur
illud job. 2e. faciem meam construere
non verebantur. dicit glo. faciem construere.
est istos eadem in penitencia confitentes.
2 in eoz contumelias verba fluxa quasi
fluentes salubres emittere. Ista a. construc
tio. 2 vilipensio aliquibus est ad stuporem
omen 2 contur-bationem. sicut legit de
vino marie soroz moysi. qui rideor
spiritus fuerat siffocatus. aliquibus est ad
correctionem qd significat est deus vi qd
quando homo nolebat alicui viciosi fils
sui desistere. in faciem illius construebat.
et ipse est vox fratris tui nisi penitu
ria quam apis p nobis suscepit. quam
penitentiam qui alicui remittit deus

ipm flagellis dure affliget. ex quib; iste ex
reactionem quandoq; accipit aliquib; vero est
ad humiliacionem. sicut legit de diogene
nes mutatus a quodam heretr turpem
faciem z pulchram domum in cuius faciem
spuit dicens se non vidisse in tota domo
aliud turpe in quo spuere posset. hoc au
tem fecit ppt vt iste se recognosceret. z de
pulchritudine domus non superbiret. set
de turpitudine ppone humilitatem ha
beret. aliquib; est ad humiliatem et
pfectionem virtutis. sicut eis illuminata
te vt hereti. Io. 9. tales erant apli de quib;
act. 5. ibant apli gaudentes a conspectu
consilij. ℣ Ci est occisio. hinc enim que
quidam vulnera que fecerunt sibi occi
sio mortis ppria cum sint in tantum fla
gellatus qd nec flagella alios exspirasset.
deinde fuit in manib; z pedib; pforatus.
et tandem cum iam esset mortuus in
lancea est vulneratus ꝑ corpus api intel
liguntur illi de ecclia. qui adhuc sunt in
firmi z temporalib; deum. isti auferunt
cum temporalia ab eis auferunt. cer
te qui aufert in sidere panem tuum.
ꝑ qui occidit ꝓximum suum ꝑ manus in
telliguntur actus. isti occidunt. ci a suis
opacionib; impediunt. ppt. Io. 12. Qui
re cum qui bene facit. si valet z ipse
bene fac. ꝑ pedes intelliguntur contem
platiui. qui suis exoib; totam ecclesiam sus
tentant. istos occidunt qui oaciones ne
in ipis effectum habeat impediunt. ℣ hec
concordat ꝓph. vtq; stribens. ypis quid
nioz vulnera sunt que causa mortis ei
exstiterunt. scilicet in duob; pedib; z ma
nib; manib; simili modo occidunt ho
die in ecclia. pedes totum corpus sustinet.
manus ꝑ toto corpore laborant. pes ergo
sinister. et manus sinistra sunt agri
cole. qui cum laborem ecclie sustinent. ni
timm ad temporalia. pes dexter. z manus
dextera sunt ꝑsone humiles ecclie. qui
cum z laborem ecclie sustinent. nihilomi
nus ad spualia. hy ordinantur. cum de bis
cor eis subtrahitur. cor. 12. panis exercitus

virtus pauperum qui defraudat eum homo
sanguinis ℣ dolandum etiam secundo
eundem. pcc. ysa. iste qui ex pus passus
est similis placuit. cum iste in mundo.
ipi cito traduunt. ab his. a quib; am
plius debent amari. luc. 21. traden. a
parentib; z fratrib; z cognatis z amicis
z morte afficient ex vobis. et eritis omnib;
odio z c. ipi etiam derident. hoc z deridet
iste simplicitas. z sap. 5. dicunt dampnati
de bonis. hy sunt quos aliquando habuimus
in derisum z in similitudinem improp.
nos insensati vitam illoz estimabamus
insanium. que derisio figurata est in hel
seo ascendente in bethel cum deridebant pue
ri. ascende calue. 4. regum. 2. set quia fi
nis sit hui derisionis ostendit. ibi. hel
seus cum maledixit pueris in nomine
dni. z egressi vsi de saltu lacerauerunt
ex eis xlii. z deus ipe deludet illusores
z manifestus dabit gratiam z gloriam sapi
entes possidebunt. iusti autem flagellan
tur a maledictis tirannis. ysa. 10. ve assiri
virga furoris mei. z baculus ipe est. re
missi hic contemptui. contemptui z vilipensi
one. ꝓpter. z. 2. nobiles vsq; in hanc
horam esurimus z sitimus z nudi sumus
z colaphis cedimur. tanquam purgamentum
mundi huius facti sumus. omn. ypsimus usq;
adhuc. sic vocatur purgamentum pom
uel ferri. iusti autem occidunt. ꝑ que
mortificamur totum. ℣ Consolatio in hys
est memoria eoz que deus passus est ꝓ
nobis. aug. magna consolatio membris
ex capite. h. videntes angustias dni mi
serunt veras portabitis. gre. si passiones
ad memoriam reuocet. nichil est ado
rium quod non equo animo tolleret.
℣ fallit te aliquis de quo confidebas. o
gitq; xpm traditurum esse. a discipulo suo
ut ꝓ bono tibi ne ni quo speraban
magnificauit sup me supplantabit. eum
℣ oportet te esse subditum indigno
nos turbari. cogita deum traditum fuis
gentilib. pilato scilicet. a ministris re
manoz. ℣ qui nos stultum reputat cum

te

qđ hewdes ypo in veste alba illusum Ri
quis te percussit cognita ypm finisse flagel
latum p te vsq; ad sanguinem hebdu
ragitate enim qui talem sustinuit ap
paritu adhuc senectipm contradicendo
c non dum enim ad sanguinem resti
tisti Et notandum secundum eundem
paulum euacuant in multis cum Jam qđ
similia pdictis patitur ypus ad huc in
ecclia in membris suis. traditur enim gen
tibz cum regimen ecclie tradit gentilit
venientibz scilicet apto malis Dauid deus
venerunt gentes in hereditatem tuam. ꝛc
a quibz deus tradat ostendit. qđ is gens
tua ꝛ pontifices tui tradiderunt te malis
postea illudit. cum ppius eruditione et
exemplo bono fraudat. Jere. 10. grex pdi
tus factus est ppius meus. pastores eoꝝ
stulerunt eos ꝛ pe. ꝛ. venient in no
uissimis diebz illusores in. ypsas cupi
piscencias ambulantes. Deinde flagellat
dns qz ppius augurijs ꝛ minys oppri
mit. in pcessu flagellatus tota die post
mortem. qua cultus eius vilipendit.
ꝛ cultores eius si qui bom confundunt.
qđ ꝛo faciem meam confundere non ve
rent. glo. faciem eius confundere est rusticos
ꝛ in pecuniis confidere. ꝛ in eoꝝ commu
nibus verba fluxa. qz salubres fluentes
mittere postmodum audit. cum cari
tas in pplo malo eoꝝ exemplo pditur. ꝛ
fides puersa dogmate corrumpitur. prima
jo. ꝛ deus caritas est. ꝛ qz fidem habuit
ypus in ordie unde concipient
dicitur occidi ypus. cum caritas pditur
vel fides corrupit. ¶ Circa septimum
notandum qđ dns pmittendo sic passionis
subit acceleracionem sic resurrectio
nis. dicens. terciadie resurget. vbi sedu
gorie implentur. tria. scilicet. resurrectio
nis claritas. ibi die. qz hec dies quam fecit
dns. resurgendi claritatis ibi letabimur. et
exultabimus. qz ostendet nos post dies duos et tercia. fus
citabit nos ꝛ subsistabimus ostendet. resurr
gentis potestas ibi resurget. non dicit re
surgemus. quasi ab alio pmittendo exspe

gnum dat dns. voluit autem tam cito re
surgere. vt euacuaret scandalum crucis.
in hoc qđ ypus primicie mortis adimple
git accelerationem sic resurrectionis dat
secundum pax exemplum pdictorum.
vt tempent pdicationem. sed tristibz
administrent. hinc ro samaritanus vulne
ribz singulis oleum infudit. ut
etiam in hoc exemplum fidelibz vt cu
iusqua grauia p xpo tolerata. gratiam
quam patiendo merent attendant. cō
fideracio etenim premunit eum
flagella. vt dicit gg. ideo stephe ptinuanti
ri in crimine gloria dei ostensa est ac
ꝛ dic hic subdit qđ xpus non debuit
tercia die resurgere. set potius vsq; in
diem suam resurrectionem differre.
sicut ꝛ alios mortuos vsq; ad tempus il
lud voluit exspectare. dicitur enim. pate
re legem quam ipe tuleris. set ipe tulit
legem de dilacione resurrectionis. ergo
debuit suam differre. Item anima xpi
separata appetebat rebunire corpori. sed
huiusmodi appetitus est naturalis. q
vel statim post mortem. reuniri fuit
vel in triduo non fuit pfecta eius glo
ria. quod dm aug. p huiusmodi appeti
tum dilatum retardat. pfecta gloria
animaꝝ ¶ Ad primum dicendum qđ
illud verbum intelligitur in causa con
simili vel eadem. set non eadem est
causa in resurrectione xpi ꝛ aliorꝝ. qđ
patet primo ex causa efficiente. quia
cum corpus viuum erat dignitati debi
ta primo influentiam eius recepere
alia corpora mediante ipo. ꝛ ex causa
materiali. quia in corpore illo nullus
fuit fomes peccati. unde nec debitum
punitionis habuit. ¶ ꝛo ex causa fi
nali. que pfecte debuit beatificari. etiam
in corpore suo completo officio. ¶ ꝛto ex
causa finali. vt exemplo eius resurrec
tionem futurum speremus. et nunc in
ipm credentes. debuit cum aliquanti
lum exspectare ne fuisset male mortuis
putatum. ¶ Circa octauum notandum

q̄ discipuli nichil hoꝝ intellexerunt
vbi secundum gore postq̄m vpis p̄dixit
discipulis finem passionem hic ostendit
eis obtendit quantum ad cognitionem xpi
remouet ab eis triplicem cognoscendi
modum. p̄mo xpm̄ iudicaturū. cum di
cit et ipi nichil hoꝝ intellexerunt. s̄ p
sc̄z doctrine alicui cum subdit et erat
verbum illud absconditum ab eis. q̄z
non erat eis reuelatum ab eis sc̄z reue
lationis diuine cum addit. et non intelli
gebant quid dicebat. q. d. nullo modo in
telligebant nec p̄ se. nec p̄ alium. volunt
autem eis explicare duo factum. et
post factum p̄ predictionem reddebant
magis in fide solidati. tripliciter quo
causa quare non intellexerunt in p̄n
cipio euangelij supius notatum. Dequit
in tertio factum est autem cū ascendisset
vel iericho. et Quinto p̄mittit duos dis
cipulos sue passionis infirmitatem. et in
primo p̄te exponit hic in prima parte
exponit hic in 2am̄ p̄te ostendit sue deita
tis potestatem. et hoc p̄ miraculosam eo
illuminationem. in prima p̄te secundum
p̄m. quinq̄ p̄ncipia sunt notanda. primo
status saluationis eorum illuminatorum. ibi
Cum ascendisset iericho. sc̄z status eo
rum a dño recipiendi. ibi ecce q̄dam
sc̄z cecus sedebat secus viam mendicans. sc̄z quo
modo sint cecis subueniendum iam obtenta
ibi et sequebat eum magnificans deū.
Circa primum. 2 secundum. similitudine
tangit. q̄ filius dauid iericho illuminat cecum. et hic tenuit et tenet
vniuersitatem qui habet in sacramento hic
iericho enim interpretatur defectus. p̄ cae
cus. 2 vniuersitatem significat humanum
genus vniuersitatum. p̄ quinq̄ sensuum
ex p̄te voluntatis. 2 exercitium p̄ ignoꝝ
rantiam ex p̄te rationis. secundum q̄d
dicit aug⁹ in enchi⁹ q̄d duo mala sunt
nobis insita ex peccato ade. ignorantia
rerum agendarum. 2 concupiscentia nocuit.
Q̄ hic notandum q̄d p̄ius omnia pecca
ta excecant spiritualit̄ p̄cipuos. quinq̄

tumen secundum Jan cant specialius
certatem. Quoꝝ primus est tumoꝝ sup
bie. 2ꝯ tumoꝝ inuidie est obstinatissimus
veritatis. et iste tumoꝝ totum genus hu
manum occupauit. primo enim habuit
ortum in celo. quo lucifer cum suis ruit
ruinam. ipe enim considerans suam
sue dignitatis claritatem est in superbiam vo
lens similis esse altissimo aliquo modo
quo ad equalitatem non quo ad imitatio
nem. quia voluit ex se habere quod habuit. vt dictum in ps̄ma eius ysa ic in
celum ascendam. sup astra dei exaltabo
solium meum 2 similis ero altissimo. et
ideo superbia est matrix celestis. et ideo hui
celestes inuidi. Deinde de celo descendens
in paradisum uit 2 ibi primos parentes
inuasit qui sup̄ scripsos se elongarunt et
contra deum murmurarunt Deinde de pa
radiso venit in mundum. 2 modo p̄ totum
mundum iste morbus superbie est diffu
sus. superbire autem dicit sup alios ire.
lucifer autem superbiuit. quia sup deum
ire voluit. Adam superbiuit. quia sup
scipsum ire voluit. homines superbiunt.
quia sup alios ire volunt. deus autem
superbire non potest. quia sup alium ire
non valet. eo q̄d sup se nullum habet.
2 Secundus auaricie est auaritia cum
semp̄ portet terram in oculis. p̄ oculos
suos statuere uult declinare in terram
unde dicitur de talibus. cupiditas ea
sicut superbia occupauit totum genus hu
manum. sic 2 auaricia. sc̄z a minori
vsq̄ ad maiorem omnes auaricie studen
2 a p̄ncipe vsq̄ ad sacerdotem omnes facit
dolum. sunt minores 2 maiores sunt me
diocres. p̄ minores intelliguntur laici p̄
mediocres clerici. p̄ maiores p̄lati. a mi
nore vsq̄ ad mediocres 2 maiores auari
cia est. quia minentur in laicis. regnat
in clericis. regnat in p̄latis. vel potest da
q̄d in domo tres familie. sunt
minores 2 isti sunt cogitationes. media
cres 2 isti sunt intentiones. maiores et
isti sunt affectiones. Sit igitur quidam

auaricia est in cognitionibꝫ. quia dꝰ ac
non cognitiue non cessant qualit' sua
possint adquirere & pecunias augere eas
& cunei dies eius fabꝛibꝫ pleni sunt et
cruciatus. nec ꝓ uoluptate mente quesiui
alij sunt quoꝝ auaricia est in intentio
nibꝫ. quia in omnibꝫ que dicunt uel faciunt
semp aliquod lucrum uel emolumentum
temporale intendunt. ꝓ ut. cum sibi fructoꝝ
intentiones ceꝛ. qui sibi terrenum q. finem
proponunt temporalis lucri. Alij sunt
quoꝝ auaricia est in affectibꝫ. qui temporalia
audere diligunt & spiritalia parui
pendunt. unde iterum ꝙ minoꝛ est ad
mediocrem & maiorem omnes auaricie fi
dei. Alij enim terrena lucra cognoscere non
desinunt alij in omnibꝫ que agunt tem
poralem mercedem intendunt. ⁊ 3ⁱⁱ pec
catum execrabilis est ignis uindicte. ꝙ
superadit ignis & non uiderunt solem.
Cesarius sic uicium ire uindicte
execratur. Sicut enim uestis exercitum ad
pessimum ardentem. sic homo exercat ꝙ
uindictam inflammatum. secundum
dam ira est ebullitio sanguinis circa coꝛ
ex ista autem ebullitione fumositates as
cendunt que oculum mentis obnubilant.
quia ira impedit animum ne possit cerne
re uerum. quod autem uas ad ignem in
mis ebullit tribꝰ remediis mitigat' cum
ebullitio. aut ꝙ uasis ab igne depositionem.
aut ꝙ aque frigide inpositionem. aut ꝙ
ignis subtractionem. sic quando quis
ꝙ nam contra alium nimis ebullit. ille
contra quem irascitur. aut debet se totaliter
ab illo diuidere. ꝙ ut. honoꝛ est hominis
ut sepat se a certatione nibꝫ. omnes autem
istis mitigantur. contrariis. aut de
bet uerbꝫ uestigerancia ut dicta non
dere ꝙ ut. responsio mollis frangit
iram. sicut dicitur prouerbiorum
aut saltem debet tacere. et nichil sibi
respondere. uerbꝫ enim que uindicte res
ponderit. sunt ligna que ignis uindi
cte amplius inflammat. ceꝛ. ut secun
dum ligna filie sic ignis accrescit. sic uin

autem ligna uerboꝝ subtrahunt. tunc
ille ignis extinguit. ꝙ ut. cum defe
cerint ligna extinguet ignis. non sic
ges cum homine lignato. & non struc
in ignem eius ligna caꝛ. ⁊ ē. est fetoꝛ
luxurie. hoc significatum est tho. ⁊ ubi di
citur. ꝙ ex sterilitate pruinarum fiunt ex
cessus. huius autem ire immunditia &
desiccatiua. et ꝙ peccatum magis desiccat
ꝙ luxuria homo quidem quatuoꝛ hec
scilicet corpus & animam. famam & tempora
lem substantiam. Est ergo quoddam
peccatum quod desiccat corpus. sicut in
ira tristicia. ꝙ ut. spes tristis exsiccat
ossa. & aliud quod desiccat animam. immu
dicia. nam immundi sicut dicit' inferni
rebus optimis. Est aliud quod desiccat
terrenam substantiam. & prodigalitas.
luxuria autem desiccat & consumit
corpus. quia facit ipsum breuem cito in
senectutem uel in mortem. ꝙ uoꝛ. Si
autem superfluitates in corpus sint pecca
ti in corpus sint constitutiones & dimi
nutiones. Consumit animam ꝙ bona
proposita & desideria adnichilat & dissipat
ut coꝛ. Animalis homo non percipit
ea que sunt spiritus dei consumit bona
famam. unde dicit' de saldunone. Si
inclinasti femoꝛa tua mulieribꝫ & de
disti maculam in gloria tua consumit
terrenam substantiam. hinc ut dissipa
uit substantiam suam luxurioso. Quantum est immunda habun
dancia et crassitudo terrene substantie.
ioh ut. opuit faciem eius crassitudo.
Hinc est ꝙ sedechias exercitus est in
rebellia ꝙ uituperat' immunda. ut hiere
⁊ ꝛc. ut. quia multitudo temporalium
istoꝝ facit hominem terrenum. hinc est ꝙ
inanissimi & effrenati fuerunt fratres.
Effrenatus enim uituperat sterilitas
inanissimi obliuiosus qui mundi fer
ilitas scilicet inducit oblitionem dei
Sicut enim pisces ex magna pinguedine
nisi exercent. et fiunt in aquis ocii
consumunt. sic ex mundicia uerum

·B·

·Q·

visa⁹ ab impugnatione retrahant sic
homines ex magna verum habundan
cia in anima excecant. Omnes iste
cecitates mistice intelligunt in eo
hic illuminato. De quo dicit. cecus ejus
dam sedebat secus viam &c per cecus in
tellectu lvali notandum sicut gens hu
hic tangitur hominis miseria quo ad
quatuor primo quo ad sensum. 2⁹ quo
2⁹ quo ad motum ista sedebat. 3⁹ quo
ad loc̃m. quia secus viam. 4⁹ quo ad
victum quia mendicans. hec 4⁹ qua
tuor incommoditates scilicet cecitatem
debilitatem erroremq; paupertatem.
Cecus iste significat genus humanum
quod cecitate videns creatum est ea
ill sensu implent ex eo. set p̃ primi
excecatum est sap 2. excecauit eos ma
licia eo⁹ hoc notauit sic quatuor
incommoda humani generis scilicet cecitas
ignorancie &c. quia cecus nisi sermo
nem & homo sessio pigricie hic. q̃ nu
in tenebris & in umbra mortis sedet.
Denique culpe sap 9. errauerunt a via
veritatis, mendicitas gre p̃ abiecti
nos dens &c quia pauper fo simus
mine vel nie quatuor infirma hoc
distinguunt ista. Et cecitas ignorancia.
sessio impetuosam, seu viam malicia.
mendicitas conuersionem respicit.
vel vt dicat primo. genus humanum ex
cum erat ꝓ ad vitam eternalem. mendi
cans quantum ad conuertibilem.
defectum magnum patiens bonoꝝ vtilium
sedebat vero p ignorantiam quantum ad
visibilem timens aggredi & sustinere
ardua p salute ꝓpria. & erat iter viam
habens opa de genere bonoꝝ absq; fide
vera. Ex cecitate ignorancie sequit
mendicitas. vii. c. Omnes iudei fuit
in egestate cordis morientes. Ex cecitate
eadem ignorancie sequit ignominia. sic
cognitio eam fugiat vnde. b. Iohannes
de isto verbo. non timebis a timore
nocturno. timore inquit afflictionis
nocturnus est. et plus tenebrosus.

quia abscondit ab oculis. id̃ non sunt
digne passiones huius temporis ad futu
ram gloriam que revelabit in nobis. set
facile hunc errorem exsufflat radius
mentis. ingerit enim oculis cordis peccata
que fecimus. munc etiam supplicia. nunc etiam
premia. nunc ea que p nobis patrauit xpus. qui
etiam bene dicit esse. quia opa licet de gene
bonoꝝ sine vera fide. vnde sup illud Ro
2. arbitramur enim dicit glo aug. bona
opa ante fidem multa sunt. nichil enim
videretur. vt multe vires a cursus celerius
ꝓficiat viam. Et notandum id̃ peccatum
causa est cecitatis mentis. sap 2. excecauit
eos malicia eo⁹. Circa quam cecitatem
quatuor nobis attendenda sunt. scilicet quid
signis agnoscit. 2⁹ in quibꝰ detior sit hec
cecitas cecitate corporali. 3⁹ quomodo multa
tur. 4⁹ quomodo sanetur. Circa primum
notandum id̃ signa mentis cecitatis sint
error in eundo. & cassis nunc in aquam
nunc in ignem. nunc in foueam. item
id̃ venenata & pastum. & id̃ demones va
nas illusiones eis faciunt. de primo mani
festum. errauerunt ea in platicis sophe. & am
bulant vt ebrii. quia vino peccauerunt de
2⁹ ait. in aquam sepe cadit in ignem. & crebro in
aquam. ait. in ecclesia si vero dicatur ꝓfecto
nunc in foueam cadunt. venenatis & pas
cunt. cum phibitis delectationibꝰ vtunt.
quod non facerent si venenum viderent. Io
G. aut potest aliquis gustare id̃ gustum
afferat mortem. Missa quam demones
faciunt peccatoꝝ figuratum est iudicium
18. Ubi legitur. id̃ philistei fecerunt sum
sonem dedita de carcere. vt luderet eorum
eis. Illud fuit diabolus peccatoꝝ dicendo
illudiata os tuum et implebo illud. et in
cibil eius potuit. desiderio peccatoris vana
gloria vel aliud temporale accedit. os anime
affectus est. Io 5. si ego gloriam meam
gloria mea nichil est. Iere 2. aspera viam
et ecce vacua erant. & nichil subsidit. Sed
his peccatorem dicens. id̃ pulsi essent
si pulchras vestes haberent. ac si vestis esset
homo. & vestium pulchritudo hominis. cum

quod dicit ang⁹ cum magne dia sint
pulsa i ipi sunt turpes & omis pur
pura illusione est postqm dne ihu in
purpura illustris est. Item illusit ysai
de hominu qđ erit magnus si in ali
qua altitudine dignitatis ponis fuerit.
philosophus. nemo istoꝝ quos dixi e
honores in alto fastigio posuerit magn⁹
est. set magnus tibi videt qui cu balis
simu metuit non est magnu multimo
dis in monte constituerit. non est alios
honorabilis eo qđ habebat alia dignita
tem si ignominia sua si malis est plurib⁹
est spectabil. glosa ibi. Illud po ro plecten
tes cremant. loco ignominie est apud indig
num dignitas Item illudit diabolus homi
ni suadendo ei qđ noceat primo. Item qđ
sibi ipi amplius nocebit ang⁹ qui alij no
cere desiderat. similis est illi qui gladio se
transverberat. et tunicam alterius erudit. Qui
a 2ᵐ notandum qđ septem sunt in qb⁹
est peior cecitas mentis qm cecitas corpoꝝ.
Primum est. qđ ceci corporalit dicunt ha
bere desiderant. ceci vero spualit de hoc
non curant. sed ceci dicunt qui erunt nos
sine duce errabimus ¶ 2ᵐ quia ceci corpora
liter cum eligunt ducem. eligunt videntē
& fidelem. peccatoꝝ vero cecus eligit pro
ducē. pcōs exemplum accipiens a malo
qui a bono. unde errauerunt ceci in plateis
tenuerunt lastimas suas. p duce habet ib
lum habere qui ministerium cum in fine
dum paciunt peccata. sicut exemplum sen
sum & spualia voluntatem. ceci in post
ma iudicia tua non eas. & a voluntate tua aucte ¶ pcōs ad ma
iudicia tua facies te in grandem
minas tuas libenter sequit. diabolum
ducentem ad mortem qui xpm ducentem
ad vitam ¶ 3ᵐ est qđ cecus corporalit cecum
sum sibi ignoscit. cecus vero spualit no.
p. q. si ceci essetis non haberetis peccatum.
quia vero dicitis. videmus. peccatum vestrum
manet. qui 2ᵒ vidisti hominem sibi sapien
tem videri. magis spe eo habebit insipi
ens qui se putantes se esse sapientes stulti

fieri sunt. puta ergo te esse iustum & sapiens
ere. Cecus in ephs. heres mee fame me
hereditatem omnis in domo mea remanē
sisse. her fatua subito desipit videre. mercē
bilem rem tibi narro set verum. nescis
se esse ceciam. pedagogum sine rogat ut
migret. Sicut domus tenebrosam esse. licet
qđ in illa videamus. omnib⁹ nobis accidisse
fingeat tibi. nemo se aliarum intelligit.
nemo cupidū. ceci duam querunt. nos si
ne duce erramus. non ego ambitiosus sū.
set nemo alit homo vivere potest. non
ego sumptuosus sum. set verbis qđ mag
nas expensas requirunt ¶ 4ᵘ est qđ ceci vo
luntate querunt illuminari. ceci vero
spualit fingunt illud p quod possent il
luminari. vt doctrinam salvatoris. quod. p.
precipuum dñi lucidum illuminans oculos Item declinate sermonem meum illu
minat & intellectum dat parvulis ¶ 5ᵘᵐ
qđ non est alapius ita cecis corporalit
sim nescias. ni ore sine venere cibum. set
ceci spualit quod ponendum esset in ore
ponunt in oculo vel in aure. dum pulch
ritudines exquisitas pascunt oculos suos
vel alienos. & multis expensis emunt
laudes hominu. unde aures eoꝝ pascunt.
cum potius deberent pascere in parvo
¶ 6ᵗᵘᵐ est qđ ceci corporalit defectū
visus tactu supplent. unde vulgariter dici.
qui non videt palpare debet. ceci & ysai
ac palpabant ideo cum oculi eius cali
grasset. Cecus vero spualit penas fu
turas quas non videt expienia qđem
tangere non vult. oculis cordis non vi
det qm fine sit ligna adere vel hominē
sive cum magnus alioꝝ est. debet ire p
dictum ad magnum estimu sine poni. nic
tactu expiendo hanc gustatem agnosce
ret Item qui non videt qm grave est. ab
aqua minimum transire ad calorem
mini ioh 2ᵒ. Debet pedem ponere in
aqua frigida quando est minus frigus.
Similit qui non videt qm grue sit cruda
lis esse in igne. & dignum ponere ad
momentum in ignem. ut quo in pcm

Ecc.

se tale sciat ysa xx quis ex vobis poterit
habitare cum igne devorante ¶ Septimus
est qui ea corporalit videns rectius q
vident. contra ea spiritalit videntes con
temnunt et irridet. qui se ambulans
recto itinere. timentes deum despicit
ab eo qui infatuu gradit via. eos
dm abhominat impiu eos qui in re
ta via sunt. set contemptus eor contem
nendus est. irrisio eor irridenda. sic
quo animo audienda sunt impior mi
nas. et honesta suadentium. contempnen
dus est ipe contemptus et quidam se
nex in vitas patrum. ait fuge homines
aiut irridens minabitur. et qui in mu
do sunt. frustum tenuerit facto im
pluvia ¶ Rotundum instar sm quen
dam post stip illud trel. et circumierint
ea. et cet. qui ea sunt qui non habent ocu
los. de quib zac. septem oculi sunt.
primus oculus est deus. zac. qui dns est
oculis hominis. hunc oculum qui
non habet p gratiam. ea sunt. ipe enim
illuminat hominem interiorem p do
minum illuminatione mea ¶ secundus
oculus est platus homo. Job 29. oculus
fui cec. et pes claudo ¶ tertius est poeta
tor. apo. i. oculis tanquam flumina ignis
erat. et. oculi eius sicut columbe sup ri
vos aquaz. stare p scripturaz cum
nianu. meditatione. lacte lauate. p cas
titatem ¶ quartus est ratio. cum. e.
auerte oculos tuos quia ipi me auo
lare fecerunt. cum enim homo p ratio
nes humanas deum querit cogitatio
dens auolat ab illo. p accidet homo ad
cor altum. et exaltabit deus. Job 22. qui
mediteris oculos suos. i. intellectum
ipe saluabit ¶ quintus conscientia. ai
s. vides festucam in oculo fris tui. et tra
bem in oculo tuo non vides ¶ Sextus est
intellectus. hic. ii. di oculis tuis fiscen
simplex totum corpus tuu lucidum.
erit ¶ Septimus meditatio. cat. et oculi
sapientis in capite eius. i. in ipo. sunt
Ecclesiastes ait. oculus in vno oculo

Gen.

R.

hiu stande vini

os aquaz. que lacte sint
te. spn ei debet ee colibe
manifestudine. sup ri

trioz. i. in eius meditatione tua qui ergo
hos oculos non habet cecus est ¶ Oct autem
omnia ista acutius medicodi salubriz in
remedia ordinauit. assumens eni defec
tus nre penalitatis. et colluctatem sua
uit. et rationem illuminauit. qz quo
cordior nost appropiauit tenebro ceco ad
lumen redit. quia cum omnibus defec
tus nre carnis suscepit. cecus humanu
lumen quod amiserat recepit. tenebro
cum intratum. lumia que patit defec
tu. et significant defectum nre mortalitatis.
ad quam ihus appropiauit. in quem
descendit primus homo ab ier. lin. i. a stu
tu pme salutatis. et plagis. huc ie homo q
dam descendebat ab ier. lin in iericho set
hunc ierichon defectu nre ihus appro
uit. cum penalitatem unam sine culpa
suscepit. et in sua mediatione. unde
hic. io. samaritanus quid ter facebat
et ¶ Et notandum secundum pau quod
quinq ecclesie spales sup nos notatas sm
eundem ordis quinq remedia portant.
sanguis corpus sanguinem aiam spm
mam. et deitatem unam in corpore sunt en
plastrum de herbis medicinalib; que ma
dant. et coquunt. et decoquuntur. et liquor
ad pfundum herba medicinalis est amo
ris. qua sicut dicit ysa. xl. omnis caro
fenum herba in cruce fuit mucata. unde
in wintaswold cruces pistillo passionis
attriti. de his dicebat ysa. liii. vulnerat
est propter iniquitates nras. deinde in fron
te cruces triplici igne fuit crucifixi. et
igne amoris p vi. interiorem sibi. ad
lectionem nemo habet. et cet igne doloris
tui. o vos omnes qui transitis p viam.
et igne passionis p. ossa mea sicut aq
mihi arruerunt. deinde sanguine pu
sos sunt aspersa. quare rubrum est in
dumentum tuum. et vestimenta tua sicut
calcantis in torculari. simile igit empla
trum factum de carne xpi sic mun
sic attrita. sic dilecta. sic passa. quando sup
apostema scripsit apponit. oportet ipm
fratrem mundare. mollificare. unctio

gere ang̃. cur habes humillimus exem
plum superbie medicamentum. Dem si su
perbia sanari potest si humilitate filij di
non sanetur. Q̃ de sanguine fiat coltrum.
que ignis vindicte teneret. vel nichil em
sic odium & vindictam temporare de
bet. quam considerans ihc sanguis xpi
p sius crucifixorib; sic orauit. si quidem
xpus p eis orauit verbis dicens. hec q̃
patet dimitte eis quia nesciunt quid
faciunt. Orauit sacerdos. hebr. 11. cum
clamore valido & lacrimis offert exaudit
est p sua reverencia. Orauit sanguine heb
12. accessistis ad sanguinis aspersionem
melius loquentem q̃m abel. Orauit q̃
morte. hebr. 9. non testamentum sine
tor est mortis intercedente redemptione
dimittit q̃m vocati sunt eterne heredi
tatis. & tale igit coltrum tante pieta
tis & civitatis in nobis refugium debet
omnem iguem vindictis quidem de cete
ris inimicis odium teneat. ex xpus
p sius inimicis verbis sacerdos sanguine
& morte orauit. Q̃ do anima fit vas un
guentarium. quo pulsus amaritie expiet.
justo enim vas unguentum purgatum con
tinent. de quib; Jo. dicit vidimus gloriam
eius quasi gloriam unigeniti a pte & ubi
cunq; est gloria & gloriosa dei mia. ibi & gra.
ibi est veritas & sapiencia. Q̃ animus igit
habet oculos plenos pulchre amaritie va
dat ad illud vas unguentarium & unguat
oculos suos gratia misericordia & sapiencia.
tunc autem unguit unguento misericordie
inclinat ad compassionem fratrie miserie.
tunc unguento gre. quando incipit repes
cere ab amore terreno. & tota desidere in
amorem celestium. tunc unguento sapien
cie quando sit sapiens adipiscere sapien
tiam. & sapienti expendere. Q̃ & sanc
tus unxit cibum unctissimum. quo crucifi
xio gentem extinguere. cor. & sanc
tus sup vel dulcis vel est dilectio in sup
riore dilectus in medio dilectissimus in pro
fundo in xpo igit est triplex substancia.
scilicet. caro spiritus. anima que & quasi

media & deitas que est profunda. hec igit
est dilectio in supremo. quia sancti ex consi
deracione carnis xpi habuerunt delecta
ciones suaves. & dilectus in medio. quia
ex consideracione anime habuerunt de
lectaciones suaviores. & dilectissimus in pro
fundo. quia ex contemplacione deitatis
habuerunt delectaciones suavissimas. his
igitur dilectio dei dilectionem hum
anam facit mistycum. Q̃ Christo vere non
habet & ex terram ihc amet qui dilec
tionem celestem in veritate gustaverit.
Q̃ de deitate facit balsamum. quo fetor lucis pessim. Eccl. 24. Ol
tum odor unc us. Odor autem istius bal balsami nō nisi
samum tantus est ihc non tantum mor
tuum non tantum mortuum non tantum
corrupti set eciam fetidi sentire debent.
hoc significatum est in lazaro quatriduo
no & fetido qui apud odorem sentit & re
nixit. Prima dies est delectacio et tunc
anima est infirma. Q̃ 2a est consensus
et tunc est mortua. Q̃ 3a est malum op
et tunc est corrupta. Q̃ 4a est mala confi
cium et tunc est fetida. Q̃ In arte
istum ordinem non sentit est infirmo
periculosior. mortuo insensibilior. corrup
to malicior. et fetenti abhominabilior
3m scilicet quemodo ceteris se sunt salutem
petendo notat ibi. Cum audiret turbam
& ibi secundum gorn subdit misericordiam
quam expetunt prius interrogacione. 2o in clamore ibi et clamarunt
Circa interrogacionem exprimit tria. Q̃
primo interrogandi occasionem quia cum
audiret. Q̃ 2o interrogacionis formam. ibi
interrogabat quid hoc esset. Q̃ 3o interro
gatoris visio. quia dixerunt ei &
dicit ergo cum audisset turbam. Primo
sicut sensus distributibiles. visus tac
tus & auditus. visu accipit homo distinctum
& sepius. auditu vero & alium. Iste vi
derat visum. set subiectum est ei
& auditum. sic adhuc postea peccatum.
legitur audisse vocem dei deambulantis
in paradiso. non ipsum vidisse. ge &. turbam
multam enim turbe sequebatur

V

gpm in quo ostendit testimonium bone doctrine Cristo testimonium studiosi agricole est messis secunda. assidui de tons signum est eccl plena. ptrum dicat. quia turba venientium nichil in hoc mundo instat. quia ptis ecclie primo generatio ptis est turba venientium ecclie stat non ptis. apoc. 8. vidi turbam magnam &c stantes ante thronum. qui interrogabat quid hoc esset. hoc est valde utile & interrogare de ihesu. de salvatore unde de ipso interrogabitur scripture. ait. & ubi est qui natus est. bene dicat quid hoc. quia nichil preter deum est vere. quid. vera substancia est quasi actus. quia omnia alia sunt mutabilia. vana dixerunt autem ei. scitote quidam de turba qui ihesus nazarenus fuisset. nazarenus est dictus. quia in nazareth conceptus et postea nutritus. qui. nazarenus vocabitur. filiis dis. ait. ego filius eius. secundum deitatem erat filius unigenitus. sed secundum humanitatem passibilem fuit filius primus. unde comparat plantationi rose in iericho. in deserto. et hinc rose odorem sensit. deus. unde cristus rosa antequam videat. scitum. transibat quidem. sed hunc eorum non transiit. et clamarunt non tantum clamore exteriori. sed eorum intentione. de quo clamant. in toto evangelio dicens. ihesu fili dauid miserere mei. ubi ad impetrandum misericordiam allegat istum primo officium salvatoris. cum dicit ihesus. ait. vocabis nomen eius ihesum. ipse. et. hoc. et non est aliud nomen sub celo. et. deitatem. humanitatem. dei filii dauid qui. scitur. fuit manifestus. liberalis. sicut illud. de. ascensu. de dauid. et omnis mansuetudinis eius. humanitatem petitionis cum addit. miserere. q. d. non peccatum. sed misericordiam peto. miserere mei deus. et. deitatem. humanitatem petentis. cum dicit. mei. sicut. alibi. ait. idem. miserere

mei deus qui infirmus fuit. et. qui vivebant hic ostendunt. peccatum eos infirmus. et primo contemptui habebant. 2° in elevatione clamor. quia multo magis clamabat. 3° in repetitione petitionis ubi. fili dauid miserere mei dicit. ergo. qui vivebant increpabant eum scitote autem. ut tacuerit sicut dicit. glo. qui venientem putant significant ministros carnalium hominum. qui dissipant agitatorem hominis. et putant otiosum. de quibus ecclesiastes monentes putant frustra linguentes vesicendi. qui significant homines a bono actus retrahentes. ipse vero multo magis clamabat. in quo nobis datur exemplum. qui quanto plura nobis occurrunt impedimenta tanto magis est clamandum. exemplo illius qui dicit laborans clamavit. Cristo talis est natura fidei. ut ipsa magis petat. tanto magis attendit. ipse. quod servus dei in persecutionibus non vincunt. virtus enim fidei in gravibus securitate percutit. clamat unigenitus fili dauid miserere mei nomen ihesu omittit. ipse hereditatem. sed ad memoriam vehit. generis dignitatem. ut captet eius benivolentiam. ut exemplo ipsius ipse filialis procedat ad misericordiam. allegat enim in eo libertatem habitam. et racione etatis. et racione nobilitatis. qui dauid. et racione petitionis humilis. quia miserere. et racione petentis egentis. qui mei. ea. et mendici. Et hic notandum secundum. quod. septem modis solet visus corporalis impedire. et similibus modis impeditur visus spiritualis. primo oculos evellendo. sic impedit. in illis de quibus petrus. dicit. habentes oculos plenos adulterii. vel in brevi. vel in alia re transitoria. ubi enim amor. ibi oculus. ait. ubi est thesaurus tuus. ibi est. et cor tuum. et. oculi sapientis in capite eius. stultus in tenebris ambulat. cum oculos suos in aliquam re transitoria. a se removet

visus vedit. 7. modis.

pessierit

ret. quia non sentit ¶ Septimo auferat visus
calore. unde virtus dicit excecari a pelui
ardente. et in p° stupescendit. ignis et non vi
derunt solem. ignis. s. cupiditatis. vel alio
ardore implendi desiderium multos excecat
ang⁹ in libro conf. spūs penales acerbitates
spūs illicitas cupiditates ¶ c^m videlicet quo
modo se hunt ihus salutem conferendo. no
tat cum dicitur stans autem ihus et
vidi secundum gem ostendit. dñi miseri
cordia. et primo in statu. 2° in missi. ibi
misit illum addita ad se. 3° in affatu. ibi.
et cum appinquasset interrogant eum
c^to in effectu ibi et ihus dixit. illi et fiat
ergo stans autem ihus pedes quia eum
sequi non poterat. stat dis et vocari iubet
ne turba phiberet. sic debebant facere mi
nores stantes stare cum viderent pau
peres conquerentes et flere vocari ad se
et audirent eos querimonias. faciebant
ip eis iustitiam expedire. ecce q dicitur pau
peri sine tristitia animam tuam. et verbo
dñi tui stillant iustitiam. et elimosi
nas. et vide pacifica in manifestatione sct
potest dici de illis ysa primo. pupillo non
iudicant et causa vidue non ingrediun
ad illos. vel certe si quando ip ingrediun
causa pauperum ad eos. expendunt forte
plusqm valeat tota causa. attendit termi
nentur ¶ Ecce apponit xpus patris ad dñm
mundum quia stans. ad. ¶ Ecce ego vi
do et potens ad salvandum quia ihus
dicit et non est aliud nomen et doctrina
salutis nobis. quia misit illum addita
ad se. Cum enim spūalia sunt ea ad xpum
p doctores ecclie sunt addi. Et cum ap
propinquasset. hic ostendit xpus mia in affatu.
ubi notant 1° primo accessus ea adhuc.
2° affatus summi medici. ibi. interrogant.
3° fulcrū interrogationis. ibi Quid tibi vis fac°
c^to distrecte responsionis ibi at ille dixit
dicit ergo. et cum appinquasset interrogant
illum scilicet xpus eccam dicens quid tibi
vis faciam. q dicens non stans mentes set
voluntarios augt qui creauit te sine te
non iustificabit te sine te. set hoc obtinuit.

positent ¶ 2° auctorem a lumine ang⁹
in libro de libero arbitrio de eis dñs qui
auertunt se a lumine tuo. et de fortuna cur
uati delectant. dauid ait declinauerunt oc
los suos ne viderent celum neq; recordari
rent. iudicium iusti ¶ 2° oculos delectatione
sic impedit. visus illos quos diabolus du
xit ad suspendium infernale oculis delitis
veh culpe. vel sollicitudinibus mundane. et
manibz ligatis priusq; confitendine. gen. re
cepit mille argenteos fili tui. hoc erat
tibi in velamen oculoz. aut abimelech vi
dit abrahe munditie dedit xpo temporalia
que facta sunt in velamine oculis ecclie.
de ligatione vero petrus. vide. q. iniquitates
sue capiunt impium. et funibz peccatoz suoz
quisq; constringit ¶ c^to oculos consti. coo
pit in auaricia. quibz consuunt oculi ne
multitudine rerum visarum ab impug
nacione retrahant. sic auferat visus hos
qui nolunt audire verbum dei. ne delec
tacio quam habent in malis opib⁹ diuinum
atur. in p° nolunt intelligere vt bene age
rent. quomodo impedit visus in illis
qui quoz oculos cadit litium. hinc cum
dam dicit dns Jo. 9. quando expuens in
terram lutum fecit de sputo et linuit oc
los ea. causam ostendens spūalis cecitatis.
lutum sine aqua terre admixta significa
at sapienciam terrenam. p aquam eni
sapiencia intelligit. sapiencia terrena mul
tos excecat. Ro. 1. putantes se esse sapien
tes stulti facti sunt. et cor. 3. sapiencia hui
mundi stultitia est apud deum. ¶ auferat
visus infirmitatis magnitudine. sic spūalis
visus auferat. supb. unde ego lugueus phi
so indignantis de hoc qd magdalena tan
gebat dñm. hic s. dicit qd phiseus de fe
bre sensum perdebat. sed magdalena
sensum in febre tenebat. sic sensum spūa
lem amittunt qui magnitudine morbi ob
stupescunt. ecce s. ne obstupescas nec im
pie agas multipliciter. b. sic longius a salute
abstinere membrum quod obstupuit. et egri
tet non sencientem. periculosius labentem
sem cor. Dicunt est qd scripsit non cor

ex hoc qđ interrogauit cum videret qđ nesciret eam voluntatem q̄ dñs monuit cogitationes hominum. Ad hoc dicendum qđ interrogauit non vt nesci? set vt eius ad eum dilectum magis inflammaret. Secundo vt eius necessitate primo nota ab assistentibus postea miraculum manus esse ostenderet. Tertio vt de eius discreta petitione assistentes edificarent. Quarto vt non solum fides cordis set & eius confessio necessaria esse doceat. Christe o dñe quid interrogas quod oculis vides. Infirmitas clamat quid opus pauperis. non ignoro aut xp̄e compassionem set xp̄e fidem. Tu dne scrutor es cognitor. at ille dixit dic vt videam. eam discreta & bona petitio. non enim petit aurum vel panem set tantū lumen. sic salomon petit tm lumen sapiencie & cognitionis et patet 2° regum 3. Christe modo non dicit fili dauid set dne q̄ filius dauid potest misereri set non eccos illuminare. filius dei qui est dns potest verum quamdiu dicit fili dauid miserere mei eius sponsa sanctas est. filius. ꝑ̄ dicit dne infusa est. nec mirum ipe enim est dns de quo in p̄o dns illuminat eccos et piscam inquam corporalia ꝑfectaliter oculo corporali. De quo tho. 4° quale gaudium inde est qui in tenebris sedeo et lumen celi non video cor̄ 11 dulce lumen & delectabile est videre visibilia spūalit oculo fidei. De quo primo cor. 13 videmus nunc p̄ speculum in enigmate et 2° Celestia etialit oculo glie spei. de quo 1 Jo. 3 videbimus eum sicuti est at ihus dicit illi hic ostendit xp̄i misericordia in effectu et ad hoc ostendendum tangit 1° primo causā salutaris effectualem in impetrante qui dicit respice 2° causam dispositiuam in credente de quo dicit fides tua 3° effectum in sanatum in vidente qui confestim videt. Et notandum qđ ecclia sanctus spūalit̄ ser debet respicere scitaret celum et gaudeat de sereno mane recepta hec 11 aspiciebat eum in tempestate nocte misericordi vt timeat ꝙ vt timere eum qui corpus potest et animam ꝑdere in gehennam ignis dicit vt

fugiat mali 2° dicit de nimie que significat mundum qui viderit te resiliet a tis mandata vt impleat. ecce qui salutare sacrificium est attendere mandatis cum aliis sacrificiis potest homo dampnari in mandatis vero salvat. 3° vt mittet. Angelica ma religionis est mutari quod ex scripm et humiliet. ayches 4° humiliacio tua in medio tui erunt ergo eccs respice. Item notandum secūd pau qđ triplex est veneni contra spūalem cecitatem vt ex sacra scriptura heri potest primum est amaritudo contricionis tho. 11 vbi thobias felle linuit oculos pris & visum recepit 2° est ablucio confessionis qđ significatum est Jo. 9 vbi dns dixit eccs vade ad natatoria syloe & lauit. et sic dicit. abiit & lauit & vidit. solde interpretat missus. aqua ergo syloe est confessio. est enim de lauatoriis xp̄i a patre missi. terenium est collirium bone opinionis quod ptinet ad satisfactionem. 4° colirio unge oculos tuos vt videas. opa quibz penitens satisfaciat deo multum iuuant visum spūalem ad modum colirij p̄ intellectis omnibz facientibz eum deum. a mandatis tuis intellexi etc. 5° fili contemplationis sapientiam serua instanter & dns dabit tibi. hinc sententie concordat Joh. de abb̄ villa ita dicit. multiplex legit in sacra scriptura eccs illuminatio in qua diuersitate et ipius a cecitatis varietas demonstrat. nam hic eccs dicitur respice & confestim vidit. set eccs nato lumen lucis dns sup oculos eius & visum recepit. thobias illuminatus fuit felle pisces. Paulus missus fuit ad ananiam vt visum recepet. angelus in odore colirio unget oculos suos. nam qui cecitatem ignorancie vel infelicitatis patit. in verbo doctrine recipit visum. simile sibie exemplis est. vt saul saulat. p̄ consideracionem misericordiarum que figurat. in libro thobie vero cecitas sic varie humanis felle pisces curat. p̄ horum sanctum que p̄ omnibz q̄ cecus amisit remporal felicitas p̄ omnibz transitoria nominatur unde sup. 1° transierunt ait sicut

.aa.

estus. Deo aut. set dole confiteat.

vnbra ꝛ nisi a aiit sicut anus que tus
nolit ni acre cuius nullum inuentur
argumentum nisi illue ¶ hec steterat
gñdoꝝ ni oculis hominu et eos extecat
st sanant felle pisis cui uiut ꝛ nutrit
in agnia sic delectacio carnis in filiu se
cuil et habundancia item pisis fulreo
habet carnes sit fel animarum qđ si carnes
respgant felle totum fit animarum et
sic delectacio carnat fulris si respgat fel
ꝑ amaritudine peccati quod het in se.
considerando quantu pena debeat peccato
totum quod erat delectabile fit amarum
ꝑ sic ceatis fundatur unde cti ꝛc malicia
omnis hore obliuioncm fiat sinuire ma
me. nam magna delectacio absorbet in
amaritudine. tam pensat qꝫ grauis si
affluens uin? lras quia sumpta pmittit
in gehenna paulie illuminatur ad mis
sionem anime. qui intpret omes sigt cu
dels qui ꝑ bonu simplicitatis ꝛ obediencie
curant a crudelitatis execracione angelus
laodicie auiat ꝑ colurium et legit in apo
ꝛ cui dicitur tu miser ces et miserabilis ꝛ
pau et cecus ꝛ nudus ꝛ suadeo tibi eme
re a me aurum ignitum ꝛ c ꝛ collirio un
nge oculos tuos ꝛ videas. pauper uirtutib
uue doctrina nudus uestimentis bonoꝝ
opum eme —— aurum sapiencie ignita
caritate ꝛ unge oculos tuos collirio penitem
ce ꝑ thobiam ita qui tuene filicitatis
mundialis q sic recedit hyrundinem execat
ꝑ paulum designata sunt illi qui hemes
ilum mistice set non sedm conscienciam
uentis caliginem patiunt ¶ in angelo le
uo laodicie figurant illi qui sioꝝ obscuan
tur habundancia pcdꝝ ¶ circa ceatu
salutem petentem septem attendendi sunt
secundum pau ¶ Primum est qđ audit
in eo defectum uisus suppleant ꝛ occasio re
cuperandi uisum fiat. sic auditus ꝛ uerbi dei
in est unicum salutis si non hes oculum
fidei bonam audiendi ꝛc ꝛ auris bona cu
ctum concupiscencia audiet sapiencialem
secundum qđ interrogauit ꝛc ¶ si uidere
sustinuit angelu ad illum scr ꝑ uisum

dominicum est nullam doctrinam bonam
contempnas secundum est ut a nullo abs
cedas erubescas ¶ tertium est qđ clamauit
filii dauid miserere mei ambrosius
homo ꝑ hominib; factus misereꝛe hominu.
Crispꝰ qui pedib; non potest hoc sequitur
clamoꝛ quem deus audit est magnitudo
desiderii hoc clamoꝛe clamauit moyses
exod. ꝛc ꝛ sustinuit dare nisi maximu
est qđ in clamoꝛe pseuerauit tamꝫ qui p
ibant increpabant eum ut taceret mul
tum ualet pseuerancia ad impetrandu
quod petitur a deo hic u. ille si pseuerauc
rit prestabit hic tibi et si non dabit illi
surgens eo qđ amicus eius sit ꝓpt importu
nitatem tamen eius surget et dabit illi
quotqt het necessitatis sue bedam dicit
tum est. qđ prudent elegit dicens huc
et videam ¶ Et notandum qđ natura
lis est magnus amoꝝ ad uisum cuius. uñ si est uisus diligent
seruat cum natura si ei periculum immi
minans ei se opponit. si uero uisus multu
desideratur et quia nichil reputat quod
het qui uisum non habet. tho ꝛ quales
nichi gaudium erit qui in tenebris sedeo
ꝛ lumen celi non uideo. nec mirum si ma
gnum ametur uisus cum homo sine uisu
sit in periculo et quantum ad se ꝛ quantu
ad alia. si habet pecuniam reparari potest
ei eam furari. puer puniis potest ci
lapidib; obruere. licet enim sonus sit. om
cum dicat. ita potest cum dicere ni do
mum hostis et in domu ꝓpriam. ut patet
ꝛ hec ¶ in illis qui missi fuerunt a rege
syrie ad capiendum helisseum. quos ꝑcus
sit cecitate dicit helisseus in samariam ꝛ
posuit in medio hostium sioꝝ dicit quasi
minus est homo sine uisu. ideo iste cecus
sapiem uisum aliis pedegit. similit se het
de uisu spuali unde salomon cum diuisset
ei deus pete qđ uis ꝛ dabo tibi sapiencia
ꝑuulit aliis dicens dabis seruo tuo cor docile
ꝛ ps ꝛ. Tertium est fides unde dicit
ei a deo fides tua te saluum fecit gore et
ex qđ sunt ocius scilicet fides illuminat ocu
los cordis et fides cum impetrat salutem ac

Salue ꝫ. dñe ſce.

·ad·

·ex·

ent aduersum dicer

poralis vt hic ſalus ſpiritalis vt luce .7. dixit
eſt magdalene fides tua te ſaluam fecit Du
lius etualis ai vltimo cum crediderit ⁊ bap
tizatus fuerit ⁊ ea is. ſicut credidiſti fiat.
iuxt. eucuniq; ſicut credit fit ⁊ igitur eccs
qui credidit confeſtim vidit vidit deo po
tuit dicere eccs iſte illud ob vltimo au
ditu auris audiui te nunc oculis meis
videt te Et ſequebat illum ⁊c hic nota
tur q. principaliter conſiderandum videli
quomodo eccs ſe habuit ſalute obtenta qui
ſequebat illum magnificans deum ⁊ mag
num ducens illum non magnitudine
noſ ſed virtutis ſecundum illud p. magni
dne me ⁊ magna virtus eius et congruo
dicat deum magis qui dnm p recreatione
viſus regratiando. quia ſcdm dan deus dicat
a theaſto. qd eſt videre vnde competit nu
tatiuo illuminationis pan. eccs iſte ſalute
obtenta non eſt ingratus. ſequit eum ⁊ lau
dat. ſequit benefactorem. laudat miraculin
factorem. b. ingratitudo eſt beatus beheues
ſicatus ſibi fontem pietatis vocem miſe
ricordie. fluenta gre. contritio multa deo
liberam diabolum ſequit. ceci .29. Iugitus
ſenſus ſe reliquit liberalitem ſe. valde in
humani ſunt. imo ferie detiaces. fere em
beneficia ſentiunt refert quidam deo adhe
ſiſſe eundem multis qui eum liberauerat
a ſerpente. item deo ſanatus in cenobio in q
manebat beatus pero remanſit cum eo ⁊
fribꝰ eius ſeruiens eis. vt legitur in vita
beati pero. ꝛdon erat ingratꝰ dnm en
ſecundum eꝛ dei ⁊ ho ꝛ qui videns ſe no
ſufficere ad laudandum deum p bonis ab
eo acceptis: magnificata dnm meam. em
ex benedicentes dnm exaltate eum. ſimi
poteſtis. maior em eſt omni laude exemplo
g huius ecc no falſas dimicas ymaginis.
ſed lucem viſionis eius. ad quam via eſt
fides. dicit enim ei fides tua te ſaluum fecit
et confeſtim vt videam dnm ſequamur.
videt unusq; ⁊ non ſequit ſecundum gꝛe
in oneſia. ipſi bonum quidem intelligit
ſed bona opera contemnit. Di ergo fide
lium ecclaiam nec pegrinationis agnoſce

nunc ſi credendo in redemptorem miſeremur
nr. viam pedemus ſi exeundo corde ab
auctore nro lucem petimus ſi eandem luce
ram p. intellectum videndo illuminati poſt
eccam ſimus ihm quem mente cu
nunc ope ſequam. ſpiritu ſpiritalis quo gradiꝰ
et eius veſtigia imitando teneam. ihm cu
ſequit. qui imitat. hinc nunq; dicit ſequi
re me ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos
ſequere eum dicit imitare conſideremꝰ ergo
qua via gradit et apud gradientem p ſimi
litudem ſequamur ⁊ ſubeoꝛes qui autem apti
ni opꝰ imitat. non ſolum in deum placi
ſet etiam alios in dei laudem attendit in
de ſequit et omnis plebs vt vidit qd factum
fuit non invidit vt phiſei ſed laudem de
dedit glorificando potentiam dei congrue
laudo ſanitatem ecc ⁊ hoc tantum ſibi retinet
de beneficijs ſuis ſcribit. gliam. nobis autem
reliquit exhortatiuam ipſa ꝛ gloriam meam
alteri non dabo laudandus eſt autem dñs
non ſolum quia patiens ⁊ miſericordiſſ illu
minat. ſed etiam quia clamoꝛem fidei ſu
mit clamantis exaudit vt hic viſitando in
adiſis p. malum ⁊ in futuro gloriam etiam
conferendo. circa dei laudem que conſiſtit in gratiꝝ actione. plura breuit ſunt no
tanda videlicet quare ſit agenda. et de quib
ſit agenda ⁊ qualiter ſit agenda. qualiter ſit
complenda. circa primum ſciendum qd regra
tiari deo ⁊ dico gras agere eſt actus valde
commendabilis vt poto qui boni ⁊ beati
exacto receptoꝝ augmentatio ſanctitatis p
teſtatio vite necnon demonſtratio primo p
deo regratiari eſt. quia opatio bonoꝝ qui
ad nichil aliud vacant niſi ad dei laudem
dum vel de receptis beneficijs regratiandi
et eſt illud bonum artificium adiſcere de qui
nupcium nos vincere oporteat transitum
ad eternam aſſequendam addiſcunt dis ci
pulos et dominus tempeſtatis eodem modo
oportet nos facere vt in pſenti gratiarum
ones addiſcamus vt ſtatuamus qualiter in pa
tria nos vere debeamus ꝛyſa. vi gaudium
inuenit in ea gratiarum actio ⁊ bor laudis ſ
gratiarum actio eſt bonoꝝ a deo receptoꝝ augmen

tiao. sic em̄ deꝰ gnoscamus. maiorib⁹ ad
sandum maiora fides receptis gradu re
feramus. unde ad deum de quo exeunt bo
na p gram actionem reuertuntur. et unde ma
la ad nos p̄mus reuertent agricola libe
ens illam tram colit. unde exspectat fine
rum nisi maiorem. et quanto ager est fe
cundior tanto melior semina seminatur.
Horalit. homo est ager dei. anima coꝝ
dei agri cultura estis. ipe enim agricola
est. quid ergo ꝑsona maiorem fructum
sibi impedit p gratz actionem. tanto ma
iorem sibi deus rep endit. et ideo optimus
modus est eo diuini de spiritalibus gras age
de receptis. et p oppositum. qui non re
ferunt gras de receptis merent primi.
ser ponit aplus exemplum de his qui
cum cognouissent deum. non sicut deum
glificauerunt. aut gras egerunt re ex
emplum earum femine de ezechia. ysa
ie qui punitus fuit ꝓpter ingratitudine.
dum cum sibi deus incredibilem trium
phum pugnando in castris senacherib
dedit. et earum non fecit regratiatorem
sicut mos erat tunc temporis. et ideo
passus infirmitatis egrotare cepit usq
ad mortem. 2° gratz actio est quedam di
uine laudis ꝓtestatio. in hoc enim qd re
gratiam. Dum mihi et capitaneum ꝓ
testamur unde apls uolens facere mi
raculum de quinq panib. quod no fuit
opus humanum ser diuinum gras agens fre
git. et 3° gratz actio est mire necessitatis
demonstratio. qui enim deo regratiant
suam indigentiam deo demonstrare conan
tur. ideo est valde moral quare decem
mundati sunt a deo. nam decem est finis
ꝑfecte numeri. et ideo decem deo dantes
munificentiam in nobis ꝑficimus. et ꝑfec
tionem in deo fatemur. eodem modo dum deo
gras agimus ostendimus michi bonū esse in
nobis. quod a deo non fit. 2° principaliter bi
dendum est de quib⁹ gras agere debemus.
et ete de duobus beneficijs. scilicet de opere
creationis. redemptionis. expectationis mu
nificentie conseruationis glorificationis

de ope creacionis. fiat h̄ in quodam sermone
sic. considera deum in beneficio crea
cionis qd creauit te sine comodo suo. ma
p. aut bonis tuis non indiges. sine me
rito tuo. michil ante fuisti. cogita qua
lem te fecit. nam secundum corpus egre
gium. sed animam magis egregiam. et prima
ymaginem creaturaꝝ insignem. tradi
cionis ꝓtinpem. beatitudinis sempitne ca
pacem. considera hic diuicionis potesta
tem. terror eni hominis sup cuncta am
mancia terre omnis enitur. considera
eciam largitatis administracionem. qua
ta eciam largitas administracionem qua
ta eciā largitas est ad sustentacionem.
quanta ad solucionem. quanta ad correp
cionem. et quanta ad delectacionem de ope
redempcionis. unde h̄ in quodam sermone
o bone ihu. quid tibi et nobis debuimus
nos. a tu solus. nos peccauimus. et tu lins.
et tollis. opus sine exemplo. gracia sine
merito. amicus sine modo. De beneficio
expectacionis debemus. &c. quo scilicet nos
peccantes expectat ad penitenciam. nam
hoc beneficium est gratz actionis magi
na materia. quocies uiderunt peccatores
et tempus penitencie auferentes. quocies
constat qd peccant mortaliter indignus est
uita. cum sit ingratus alicui ꝑ quem
facta est uita. frequenter autem hec con
siderare peccatores. quocies in statu dap
nacionis existens in periculo mortis fuit
uel ab infirmitate interimendi. et adhuc
esset cum magnum beneficium si
quis ad collum tam haberet funem ꝑ
suspendio. uel si aliquis membrum corpis
membrum earum minutissimum extin
disset. et ab aliquo liberaret. multum te
neret. et suspendendus. et mutilandus
tali casu. Eodem modo peccator si ꝑ
diuinam misericordiam ꝑtim non li
beraret. statim ad furcas diaboli depu
tatus esset. unde sup huiusmodi bene
ficia expectacionis sempiterna. De be
neficio conseruacionis tam in esse na
turae. quam in esse gre. sibi gras refere

Debent dici amore huius

Debem⁹ deo gras & sic.

Quare sanct⁹ dicam.

aug

debemus unde aug⁹ de sta virginitate. peccata sic hemda sunt tanqm̃ dimittant a quib⁹ deus custodit ne committant. et mp̃s quisq; ab unico prudente gubnat ab illo regitur. z quisq; ab imprudẽ fac tus est prudens ab illo corrigit. z quisq; in finem imprudens est ab illo deseritur: occulto quidem sz non iniquo iudicio. Ad tertiu quarta gr̃a actionis est ira punitio in futuro. in qua innocues qđ deus talenta electis ꝓparauit quod in ea homo non ascendit in ꝙsens z ea⁹ videndum est principaliter qualit gr̃a ac eo⁹ complenda debet cum homo habere quatuor condiciones si debito modo fiat. scilicet magnitudinem. assiduitatem im mortalitatem z hilaritatem. ¶ Primo debet habere z c̃ et ratio est quia homo plus recepit a deo qm̃ aliqua alia creatura z ideo decet eum maiora magnitudine gr̃as agere. natura huius est ubi plus radij ad aliquod solidum redigunt̃ ibi maior est reflexio z amplior splendor multiplicatio. unde cr qui homo plu res diuinos beneficios radios recepit plures debet in illum reflectere gr̃as actiones. unde 2⁹ de magno periculis li berati gr̃as agunt z c̃. ¶ 2⁹ debet habere z c̃ ad thessal primo. gr̃as agimus deo sine intermissione. et hec est ratio quare nunc homo ꝓ deo gr̃as minimas. quia omnia opa mea ꝓ minimis laudes debent diminui. ¶ 3⁹ debet habere z c̃ unde pro omnib⁹ non solum ꝓ placentib⁹ z ꝓsperis. set etiam ꝓ aduersis. qđ ephe. v. gr̃as agentes ꝓ omnib⁹. ¶ In libro primo

fine

poss⁹ ꝓpo dicat. qđ plo nr̃o leges sua⁹ ordinauit ut cunctis se exercitarent ꝓ posse suum z studium. ut sicut scriptum est. gr̃as agamus deo. Iste modo monuit nos exercere debemus. ut ambidextri simus z non solum ꝓ ꝓsperis set etiam ꝓ adu sis gr̃as referre discamus. tales sunt aplis qui dixit 2ª cor. 2. deo autem gr̃as qui nos triumphat semp in xpo

ihu ¶ Quarto debet fieri cum hilaritate non cum tristicia aut necessitate. plus dicat de mirabilib⁹ mundi. qđ in malle si regione est quidam fons qui cum semp nisi ad cantum citharę vel tibie. qua tunc eructabat z ad soni tum melodie alicuius sonus eructat. Ita deus omnis bo nitatis est deus z ad letam gr̃aꝝ actionem statim eructabat beneficior suor⁹ munus habundant. z ꝙ oppositum. beneficia sua subtrahit ab illo qui sibi gr̃aꝝ actiones letus non impedit. in cuius figura dauid z nectine qđ inde cum locauerunt letitias et dedicatoem facerent in ecclia in letitia gr̃aꝝ actionis in cantico sic ergo deo gr̃as agebant. quia omnes gre a deo gradiũ et ad deum redire debent ꝙ gr̃aꝝ actionem. unde b. sup cant. ou go fontiu z fluminu est unius cuiusq; et scientiaꝝ deus z dns ihus xps. con tinentia cunctis. cordis industria. volun tatis rectitudo. casta conscientia. sancta & sidera. ex illo manant. ad deum unde ex eunt redeunt. flumina gr̃aꝝ ut mare non fluant. qui ave aplus dicat. in omnib⁹ gr̃as agentes. quicquid virtutis confidis habere de virtute z sapientia reputa esse. si quidem flumina aqua fecerint conputrescit. plane si gr̃a cessat delin quis. nisi recursus fuerit in illo. nulla in de augetur ingratitudo.

Dominica prima quadragesime.

Dextus est ihus in desertum a sp̃u scđ qui sit ibi qui tentatur a diabolo. ¶ Primo ut informet predicatores. ¶ Primo ut doceat a peccatis resurgere. ¶ Secundum ut doceat a peccatis commissos qualit de ant in virtutib⁹ ꝓficere. ¶ 3ⁿ ut doceat tam incipientes qui ꝓficientes quom debeant temptationi resistere z vince re temptatorem. z forte ꝓpt hanc tri plicem necessariam informationem ꝓpo sit xps Petro joh. ultimo tre pasces gregem meum. hec autem triplex in

formalis ni pcessu huius euangelij contin
uetur. Ipso cum declaracione notandum
qd quis pricipia euangelij nunc lecta in
cena nunc incipiat Dicebat ds ihus ⁊ cum
sno tamen integro sic incipit Tunc dic
tus est ihus Tunc quando baptizatus
fuerat a Joanne in flumine iordanis
⁊ cum indicio ⁊ apti sunt ei celi ⁊ spus
sanctus in specie columbe sup eum man
sit et vox patris audita est hic est filius
meus ⁊ c. Tunc dicebat ds ihus deserti
a spu ⁊ ieiunauit et teno a diabolo tenp
tatus ipm victoriosissime triumphauit et
istum ordinem vere penitentem oportet
specialit observare Primo oportet eum
venire ad jehunium ⁊ ad psbterum qui
mediante possit baptizari non baptismo
fluminis set baptismo flaminis in aqua
penitencie salutaris ⁊ tunc spus sanctus
descendit sup eum in specie columbe qui do
menti spu sancto peccata commissionis
⁊ omissionis cum corde geniti confiteri
columba enim p carnu genitum habet
⁊ spus sanctus postulat p nobis ⁊ postulatos
nos facit genitibz inenarrabilibz et sic
filij dei facti erimus ⁊ regalit nunciabi
mur hic notandum qd sicut ihus non
primo transiit in desertum vel ieiunau
it et postea fuerat baptizatus set ordine
retrogrado primo baptizatus fuit ⁊ post
ea abiit in desertum et ieiunauit sic ar
chetipissime ordinauit ecclia qd primo indi
catum baptismo penitencie ⁊ tunc
p quadragesimam meritorie ieiunia
rem et hinc est qd quatuor dies prima
dictam quadragesimo precedentes dies
emundationis vel purgationis a xpfi
nominant qui illis diebz se xpfiis pri
mitus emundaret ⁊ sic p sequentem
quadragesimam meritorie ieiunaret.
Non enim alicuius ieiunium a domino
acceptatur nisi sic ieiunans ei mundo
mortali mficat et hinc est qd quasi p
primum scrutinium quatuor dies precedenti
um insinuamur quomodo a peccatis
resurgere ⁊ veram penitenciam agere

debeamus. In epla eni ui capite ieiunij
plecta mistrui mur a Joele ⁊ c quomodo
ad deum toto corde ⁊ animo conuertere mur
dicente ni nomine dni conuertimini ad
me ni toto corde vro et scindite corda vra
⁊ c et nota qd dicat conuertimini ni toto
non ni pte quia enim nos solus vere
mur totum desiderat possidere. nec eni
diabolo ptiepe esse capit. immo si ni dia
boli servicio pte corde mancipat deus
reliqua pte nullatenus placat. imo
ni digniatur tali socio cum recedit ⁊ mi
rescipistati totum diabolus possidebit
Corda autem scindere est conscientias xpi
re ⁊ iniquitates ni corde inclusas pbtro
manifestare In euangelio eiusdem dici
eciam nformamur a xpo quomodo de
beam⁹ penitenciam agere vbi ait tu eni
ieiunias unge caput tuum ⁊ faciem tu
am lava ait s. Cuy quo cordi concepta
ni opis nipsum ffacere aio conscientia
intelligit qui ge abs te luxurie sordes
auaricie sic cetera malicie putredinem et
similiter facies conscientie tue aqua epha
ce. de qua dicit ysa. similiamini mundi este
auferte nequiciam ab animabz vre
strem capiat tuum xpus est. sic enim
pota est. ⁊ cetera. algentem vestimo
⁊ sic pciosissima munera ⁊ oleo misericor
die unxisti capiat ⁊ xpus qui clamat
in euangelio qd uni ex minimis meis
fecistis mihi fecistis In epla eciam dici
subsequentis que sumpta est ab ysaia
narrat historia de rege ezechia cui
usq; ad mortem infirmato ⁊ secundi
um sas inferiores mortis p merita ad
iudicatore ad paricte conuertenti ama
re fleuit. ⁊ dei misericordiam implorant
ti date sunt a deo et peccatoz remissio
⁊ vite plongacio temporalis. p quod dat
intelligi qd quis aliquis spualit in
firmet eciam usq; ad mortem ⁊ usq;
ad cōmissionem mortalis delicti ad
paricte ⁊ xpus qui est paries
dei templi ⁊ sue legis ministros ⁊ alios
iustos legis none contingens, conuerti

·25·

flebilit̃ voluerit veniam ꝛpetrando et in firmitatis ſpiāl ꝙuptissimam curationem et vite ſpialis meritorum ꝙ longaevem cicius optinebit Si tu legitime confessus ad xpm legitimum miserit mediatorem Jn cuius figuram ī euāgelio eiusdem die legimus qđ puer centurionis gr̃e infirmans mediante eodem centurione ꝙ xpm ſanitati ꝑſtitus fuerat restitutus. Ubi ꝙ centurionem nō dubitat intelligi potuit ꝑſbr̃ vel curatus cuius dicto xpc multitudines ſunt ſubiecte ꝙ puerum autem aliquis pochianus ſpialit infirmatus vide ſicut centurio nr̃ xpm ꝙ infirmum puerum mediante ſic curari ordinauit nr̃ deum ꝙ xpm mediatores vide nr̃ causas quas ponit lucolo quare debemus ſacerdotē ꝓra confiteri hec bina ī ſententia recitat quia ſicut infirmitatem corporalem alicuius agnoscens ampliꝰ ad ſubueniendum eidem excitat ſic ī talis miserian ꝓximus ignoraret sic etiam vacuola bilit̃ cognoscens miserias ſpiales ſibi cōfessi eidem vacuabilit̃ misereat ꝙ ad rogandum ꝙ eodem diuinam misericordiam excitat Si enī centurio puerū infirmitatem non ſciuisset nequaquā ꝙ eo tā deuote dñm exorasset ſicut etiam ꝙ in ſimo non alius potestatis ſed xpus dns xpc venit Sic tu infirmitate ſpialit nr̃e ꝙ deum tuū ꝙpium curatum constitue mediatorem Sic quasi ſingula his dictis ī carta recitata formam purgationis ſufficient ostendunt cum diligencia debita adhibenda ꝙ quomodo a ꝑ catis ſurgere debeamus Jn diebus autem reliquis ī ꝓcessu huius euāgelij xpus nos exemplauit informauit Jnformat enim nos primo quomodo in virtutib; ꝓficere debeamus ꝙ hoc principalit̃ in duobus videlicet in contemptu mundi ꝙ fugit diuicias temporales cum dicitur est in desertum ꝙ et in carne mortificatione quando fugit delicias corporales quod innuit cum dicit Et cū ieiunasset

ꝙ eiecit ergo dicitur est ſpontaneꝰ non inuite. hic autem licet ternis maria ꝑ expulit eum ſpūs hic ꝛ dicitur qđ agebat a ſpū in quo ostenditur inclusa esse opa trinitatis quia expulsus potencia ꝑ dicitur ſapiencia filij agebat benignitate ope ſti expellit eum quis ꝙ tribulaciones dicit ꝙ uacuones agit ꝙ punitiones dicitur est ergo ihūs a ſpū i. a ſpū ſancto unde beda ſup lucam libro primo capitulo vicesimo ꝙ de eo dicitur in dñi a quo eum ſpūs ductum fuisse expulsum dicerent in desertum consulite hic primo posuit quia ihūs plenus ſpū ſto regressus est ab iordane ac deinde inducit ꝙ agebat in ſpū in desertum nequid cum eum calluisse ſpūs putaret inmundus. et subdit paulo post Non ergo virtus ſpiualis ihūs agitur in desertum set voluntatis sui ſpūs bonū deum etiamsi quo ad usum seruat de victoria certus nigredinem ubi nobis parit ordinem recte conſtituendi demōstrat vt post acceptam videlicet in baptiſmo remissionem peccatorum ſpūs ſancti gratiam arctius contra nouas antiqui hostis insidias actingi queat ſeculum deserere ꝙ quasi nulla desertio ſola etnice vite gaudia distamus esse. ꝛ beda ex quo necesse ſup dicta scribit. quicquid ſpūs dei non sunt contemnere debemus. Si ergo ceteros aliquod magnū aggredi cum malus ſpūs adiuuat hic autem dat Jamnensis qđ in iſto euāgelio quatuor ſpūs exprimuntur scilicet. ſpūs diuinus. ſpūs humanus ſpūs malignus ꝙ ſpūs angelicus Ipse dominus xpus in desertum ducit ſpūs xpus esurire facit ſpūs malignus eum tentauit ꝙ ſpūs angelicus ſibi ministrauit Ipse igitur ſpūs dominus xpus ducit in desertum Jn desertum ad litem qđ est nr̃ ierusalem ꝙ ierico ubi homo quidam incidit in latrones huc q est autem ſecundus circuitus terrenus. Triplex desertum Est enim desertum quo ad deum ꝙ desertum quo ad diabolum Desertum quo ad deum dicitur natura carnis quam

tm naturā carnis dm diaboli est z omnis
mustica epulacio illius z c Et quantum
ad dnm deserta est quia non est in eo
iustica dei. Opus autem domus est dei z
onus iustica epulacio eius est set quia
ad diabolum deserta est quia iustica
non est in eo z intelligit crisō p naturam
carnis homines carnaliter conuiuantes etp
spm spualiter viuentes z secundum regu
lam rationis. vel potest p deserta intel
ligi vita penitencialis que quasi ab omib
deserit hijs dicit z a paucissimis inhabi
tatur. Ista hoc desertum spus sanctus nos
duat dnm veram penitenciam nos in
cant intrare. Istud desertum figurat p
desertum in quod deus filios israel deduxit
quos prius de egipto eduxit z de mise
ria seruitutis liberauit. In hoc deserto ha
buerunt filij israel quedam aspa stilig
mineris fatigacionem z quedā suauia
manne scilicet refectionem. sic servi dei ex
euntes de egipto peccati z in desertum pe
nitencie venientes hēnt extimā aspritatem
z intimā dulcis consolacionis optinent
suauitatem. Unde dicit ysa i° loco i°. qđ
habere debemus penitencie aspritatem
c qđ talis penitencia melius curat pec
cata qđ insuit ostendit crisō triplicē ex
hibet exemplo medici corruptos humo
res curantis exemplo agricole vitiosas
uuosas eradicantes et exemplo artifi
nodos lapidū radentis dicit enim qđ aspa
medicina humores corruptos melius
vacuat. rastrum ferreum vitiosas radices
melius eradicat. ferrum durum nodos
lapidis melius rescat. peccator enim ali
quando plenus est humoribus malis z cor
ruptis humoribus in p̄ penitencia et cor
rupte fiunt cicatrices nisi aliquando hor
malas radices cupiditatis z auaricie i
tm et radix omnium malorum est cupiditas ¶
Aliquando het nodos tumentis superbie
Jos xb. Quid tumet cinis et terra. Sprus tu
mens ¶ Contra ista tria sunt tria remedia
optima ¶ Primum est carnis mortifica
cio que est tanquam medicina amara pur-

gans z emendans omnes corruptos humo
res humores. cui vitium agricola vanus
hoc vocatur temporalis pena inflicte
natime videtur esse ad tempus mala de
hac medicina amara dicit ysa. Ve amara
erit poco bibentibus illam ¶ 2m remedium
est despectio omnium transeuntium que est ferrum
acutum eucllens radices est tanquam mal
leus ferreus p̄stundens omnem superbie tumo
rem. Ferrum enim a ferendo vel a fir
mitate nomen recepit. Vnde ego ferrea dicitur sine qua omnia vitia ferat z
domat. cui s memorare novissima tua z
in eternum non peccabis sine qua dura et
inflexibilis est. eo qđ nulli pat in p̄ Unus
est homo qui vivet z non videbit mortem
Omnis autem servus dei extimā habeat
penitencie aspritatem. intus tamen in isto
deserto penitencie diuine consolacionis
recipiunt suauitatem. esse in ihesum
in plenitudinem z longius ad cor eius ¶ Hoc
figurat est vt dum est in filijs israel q̄
licet in deserto habuerunt labores du
rissimos habuerunt tamen manna dul
cissimum ipm tamen manna recipere non
potuerunt donec exierunt de egipto et
donec deficeret eis farina egipti et donec
mare transierunt ¶ Egiptum que te
nebras interpretat ania p peccatum tene
bros intelligit. qui ergo vult recipere man
na dulcedinis interne oportet exeat de peccati te
nebrositate. nec potest quis manna dei
in deserto penitencie sustinere. nisi abiu
at farinam egipti. que est delectatio z con
suetus peccati ¶ Tales erant illi de quibus
dicit hic xy. qđ flagrabant desiderio car
nium in quos mentes sepe benedicunt cepe
porri z allea Dicunt autem porri a
porrigendo eo qđ porrigunt z longius
extendunt. Cepe autem dicunt a capitas
quod est caput. allea dicunt quasi ollida
ab oleido p̄ pores eo signat auaricia q̄
longe extendit. iuxta illud ps omnes
cum auaricia essent ad maiorem auari
cie studeant. p cepas intelligit superbia que
est caput omnium peccatorum cui⁹ ¶ Tricesimo

Hoc oblivione facti sunt sicut gallina dni?

malum cupiditatis. Johannes dilige mundum. Tertium remedium est mortis meditatio. et illud

ff.

omnis pccm̃ est superbia .ꝑ alleꝝ intelligit' liquuꝝ q̃ fetida est. ecce q̃ omnis mulier quę est fornicaria quasi sterc⁹ in via conculcabitur. Illi erato de deserto ad ꝙ ꝓpter redire desiderant vt comedant pozros ce pas .i. alia q̃ ad hoc mundum diligentes diuicias appetunt. honores ambiunt eternalib; voluptatib; delectant. 3o non ꝓ quis istud manna celeste in deserto penitencie recipere nisi transeat mare .i. nisi tabescat turbaciones animi .i. fluctuaciones. et in humilitate .i. claritate repmesset. et sic cum ibi erit ducatus in desertum .i. spiritu sicc tamen ꝓtinus est ꝙ ihus in desertum ductꝰ est vt temptaret' a diabolo non dat vt diabolus temptaret cum quia diabolus xpm temptare non potuit nisi ipe xpus ꝓmittus permisisset. Volunt autem temptari xpus vt temptationem superaret. vt temptatos confortaret et modum vincendi doceret. Dic cum faciunt athlete qui cum discipulos suos pugnare docent. Primum cum alijs exercent. vt sic discipulos artem docent. Duas alias causas assignat damascenus quarum est ꝙ xpus voluit temptari vt de pugna spiritali nos certos redderet. primum enim magnum est hostem nr̃m se here .i. hoc ignorare. Secundum minime impugnaris nisi te impugnari nescias possimus tamen de impugnatione diabolica triplex assignari reddi. ꝓ scripturę assercionem Job .v. Militia est vita hominis super terram. et ad ephs .vi. non est nobis colluctatio aduersus carnem .i. sanguinem sed aduersus principes .i. potestates aduersus mundi rectores tenebrarum harum. 2o ꝓ diu temptationem. quia si diu temptatus .i. pugnatus. et pugnus temptabit. Io .i. nisi est pugnus maior diu suo. 3o ꝓ temptationis frequentem repetitionem. Nam beatus martinus in forma cruciate bestie. et beatus antonius in specie puerili legit apparuisse sibi. 4o pugnas .i. temptationes frequenter in memoria habenda est Job .xi. memento bell quoniam sicut memoria ad hec valet vt homo sit humilior. amior .i. deo devotior humilior est. quia sine

gluciones. sciens se esse hic in bello .i. de bello cum egressure. 2o regnum .i. non gloriet' actiuus esse vt dicitur. Cautior est intelligens se pugnam habere cum hoste callidissimo. ge .i. Serpens erat callidior cunctis animantibus terre .i. Demonior est deo. quem vtique siue agnoscit ꝓtectorem siue hostem beat potentem. Job .xi. Non est potestas sup terram que ei valeat comparari. et misericordie dei non finimus confusionem habere. cum pugnam cum gigantibus cum sanctis xpi legimus vnde si habebimus vincere. deus in nobis manebit. quasi enim de legimus super gigantes. cum de his que in terra sunt. celestes super potestates. Item ggm omnes tribus modis erit' temptatio suggestione delectatione .i. consensu. et nos in temptamur. primum in delectationem et consensum subintrat. xpus .ꝑ suggestionem temptari potuit. set eius mentem .ꝑ delectationem temptatio non intrauit. Ideo omnis illa temptatio foris non intus fuit. Et cum remansisset .i. remanent magi in remedium .ꝑ. Nec mi .ꝑ. obprobrium expo brium mihi crederunt sicut mei .i. opinati sunt. Alium meum. In exemplum vincendi. ad ostendendum .i. ꝙ post baptismale lauacrum penitencia se non sufficere. et ebrietati. set vinum et sobrietatem intendere nos oportet. In admirandam remanserunt tres magi. vnus in solitudine stella .ꝑ. de qua hic alibi in mirato stellarum .i. terrenus in itinere stella. Belias .i. regum .i. primus deuenit hostem .i. ihc. hoc genus nocet' nisi in oratione .i. ieunio. secundus accepit legem .i. Terrenus pruent ad multorum secretorum cognitionem. hic multiplicandi secundum damascenum .i. duplex est in stitus. Primum .i. ꝙ ieiunare deus hominem consiliat. Sui .i. exemplum. Domi .i. Ioue .i. vbi dicit' homines .i. nugenta bones et pecora non gustabunt. et sequit' iusserit est deus .i. sup. ambrosius. Quasi .i. hoc xpianum non facere quod pendet ex

runt nisi ꝓhfolidior est pcnlo qui iudicio sibi a sacerdote ieiunio non ieiunat et pecus quidem declinat foueam cauet plus cum Tu autem non vis ieiunando periculum declinare. ꝙd enim hoc genus est. qm tunc mandducare cum ieiunare debeas. tunc plaudere cum debeas deplorare ¶ Quarta vtilitas est qꝫ ꝓficimus ad patriam celestem reducimur. Ieronimus. qm ieiunium. qm in adam ieiunium in paradiso sicut hinc ostendit ꝙ ieiunium nos posse ad paradisum reddi. a quo ꝙ satietatem fecerimus eicci. ꝙd in oseha

Et paradisi gaudijs ꝙ culpam ceadimus ꝙ abstinentiam restauramus ¶ Quinta vtilitas est qꝫ ꝙ ieiunium diabolus fugitum

Diabolus enim est serpens. pisces. lupus. et canis sicut enim sedm ambrosium spiritum hominis ieiunium serpentem interficit sic ieiunium diabolum occidit. et sicut pisces in fluuio delectat. et in sicco moritur. De diabolus delectat in fluuio deliciarum et in sicco moritur abstinencia. Et sicut fames expellit lupum de silua. et aqua bulliens fugat canem de cocina. sic fernens ore cum ieiunio diabolum fugit ab aia et expellit. ambra ꝙ hoc genus demonum in nullo potest exire nisi in oratione et ieiunio In figuram cuius ysaye vpus quando diabolum vincere voluit prius ieiunauit hic insup dicat alius posse allegari qd quinq; de causis ieiunium commendatur. primo a sui institutione in statu innocencie in paradiso. 2o a de finctu lignum vite ne comederas ¶ 3o a ieiunancium auctore a moyse hodie dicitur. et helya. et xpo potissime. ¶ 4o ab ordine qui fuit in bello spirituali In quo primo bellum cepit gulam. que nisi prius refrenet. frustra certat alia laborat. ¶ 5o a proximo hoste. quem vincit. scilicet carnem. et quinto a multiplicatione qua diabolum vincat. sicut supius dictum est ¶ Hic etiam notandum qd sex sunt species ieiuniorum ¶ Prima est abstinencia ab his que in se et secundum se sunt mala scilicet a malis et peccatis ysaie 58

Ieiunium hoc est ieiunium quod elegi. Dissolue colligaciones impietatis &c. peccata dicuntur colligata. quia vnum ad aliud trahit et vnum sine alio non remittit. et ideo dicitur. Dissolue colligaciones impietatis. et additur. solue fascicules deprimentes. parum enim ꝙdest homini a cibis abstinere nisi etiam abstineat a peccatis Iero. tunc pulcra apud deum abstinencia est corporis. cum animus ieiunat a vicijs. quid enim ꝙdest corpus attenuare abstinencia cum animus superbia tumescit. ysodorus dicit. qui a cibis abstinent et malo vinum. sermones mutant. quibus semp esca abest et culpa semp adest ¶ 2a abstinencia est ab his que sunt occasio malorum scilicet lacuna sensuum. de qua dicit ꝙ in sermone cotidie si sola gula peccant sola ieiunet. Si autem peccant cetera membra cum non ieiunant et ipsa. deinde subdit. ieiunet oculus a curiosis aspectibus. ieiunet auris a fabulis et rumoribus. ieiunet lingua a detractione et murmuratione. ieiunet manus a malis operibus. ieiunet anima a vicijs et ꝓpria voluptate ¶ 3a abstinencia est ab his que habent speciem mali. prima. dicit. iuuate abstinere vos et hoc maxime contra scandalum primo. Quorum mala sunt verba scurrilia et immundicie sepius nominate. lingua hebraica. Augustinus de ciuitate dei libro 16o capo ꝙ sint prima linguarum et dicit rabi moyses qd in lingua illa nullum est vocabulum ad nominandum aliquid inhonestum. ex quo erant gallicenses tria notabilia primum qd vocabula turpitudinis non fecerunt. 2m divina institutiones set humana simplicia imitationes ¶ 3m qd inutilium deo displicent verba scurrilia. qui ea ponere voluit in lingua quam homini donauerunt ¶ 4m qd illo det lingua celestem qui a talibus se seruat immunem ¶ 4a abstinencia est ab his que sunt simul et spes mali et occasio mali sicut est ornatus vanus et superfluus. et

suspecta familiaritas ministeri⁹ panis
ornatus spem mali hēt quia videtur
q̄ non sit pudicae sēt lasciue. et est
occasio mali: quia sepe ministros mutantes
decipit. ¶ Suspecta etiam familiaritas
ministri⁹ hēt spem mali & occasionem
mali. ē. cum ministerij⁹ semp consistere
et se mutuum seruare. manus est q̄m
mortuus sustinere. quod nullus est non
potes. et quod magis est vir. quomodo
credam tibi. ¶ Quinta abstinencia fuit
Januensem est ab his que licita sunt
sicut quidem est ministris temporib⁹ dum
ad horam prandij accedere. et debent
repetere. caritate seruata. tamen tem
pore quadragesimali debent a talibus
abstinere. de primo dicit ambrosius et
allegat eum Januense. nullus enim in
quadragesima ante debitū pasche mu
gitum. ¶ Aug⁹ etiam in sermone de qua
dragesima. estote hijs diebus et crebr⁹
ieiunantes. a pueritia sui⁹ gentis
omnigali copiosa abstinencia. de q⁹ in
dicit dñs. exponens illud verbum ysaie
ecce in die ieiunij vestri inuenitur vo
luntas vestra. omnes debitores repetunt
neq; enim qui debitorem suum. q̄ quod
debet repetit aliquid iniustum facit. sed
dignum est vt dum quisq; se in pe
nitencia macerat etiam illud quod iuste
sibi competit vindicet. ¶ Sexta abstinen
cia est a cibo & potu. de qua sic dicit
ambrosius. moneo & contestor. vt nullus
bibat nisi forte infans & infirmus sit.
usq; ad pascha dñi. nisi in diebus suis
ante nonam manducet aut bibat. et in
canone de consecratione .d. [illegible] .c. sic
habetur. quadragesima summa obseruacio
est seruanda vt ieiunemus in eis
die⁹ dnicos qui de abstinencia sub
tracti sunt. et beatus aug⁹ aliis diebus
ieiunare aut remedium aut summum
est. in quadragesima non ieiunare pec
catum est. alio tempore qui ieiunat
accipit indulgenciam. in quadragesima
qui potest & non ieiunat. sciat penam.

Tales enim qui ieiunia contemnunt
in futuro fame & siti deficient. ysa. Si
mei comederent & vos esurietis. ecce mei
mei bibent & vos sitietis. verumptamen
& vino bibent fel draconum & venenum
dent⁹ eis. vinum eorum erit venenum aspidum
insanabile. & pane hebunt igitur celestem
qui ex celis venit est homini panis
mendacij & post implebit⁹ os eius calculo.
talis panis masticari non potest. quia
durus lapis est. nec in ore potest tolleran
ri quia ignitus est. nec ab ore potest ven
quia eius impletissimus est & pretiosus he
bunt semp̄iternum nutrimentum in p⁹ mozs &
pascet eos. ¶ Omnib⁹ istis speciebus abstinen
tia xpus ieiunauit sicut facillime ma
ter applicatum. verumptm de ultima spe
ad finem sic dicit. Cum ieiunasset ⁊c̄
diebus & noctibus ieiunauit tam quadra
ginta diebus. vt ieiunio suo mensuram
poneret. vt dicit crisos. vt conuenientiam
nouum testamenti ad vetus ostenderet. Sic
enim vt dictum est moyses & helias ieiu
nauerunt. & istam rationem ponit beda
super lucam libro primo cap⁹ xij⁹ & ieiuna
uit quadraginta diebus. vt misterium
quadragenarij nūi insinuaret. ¶ Est en
signum remissionis culpe. satisfactionis
pene. & consummacionis future. Quum
patet quia ex omnib⁹ sinis xpi⁹ aliquons
simptis redeat quadragenarius vide
licet beatus aug⁹ 82 q. q. 15. q. omnes
ptes aliquote quadragenarij que sunt
.1.2.4.8.10.20 reddunt quinquagin
ta qui est annus remissionis. sicut hēt
leuit. 25. qui anno eius quinquagenario
semi liberi dimittebant. et qui prius
hereditates vendras reuertebant. Justis
simum ergo q. p ieiunium quadragesi
male nobis datur remissio peccato
a seruitute diabolica liberamur. & here
ditas quam peccando vendim⁹ in spe
& nunc nobis penitentib⁹ & ieiunantib⁹
restituit. Voluit xpus nos tali die
mino ieiunare. in cuius tpe aliquons
remissionis munus contingit. In anno

signum statuit ecclia vt sicut p quadragenas dies abstinem⁹ vt penitentiam continuamus sic p quinquagenta dies sequentes alimonias leticie in ecclijs celebremus: in quib⁹ eciam esset figura quedam z signum quoddam gaudij etialit quantumlibet ⁊ sit autem quinquagesima continuentur a pascha vsq; ad pentecosten inclusive ¶ Est eciam numerus quadragenarius signum satisfactionis pene. quia p transgressionem decalogi p quaternarium euangelij satisfacendum est. denarius autem ductus in quaternarium. et econtrario fingit in quadragenarium. ¶ Est z quadragenarius signum consummacionis mistice quia in hoc numero solummodo decimas anni et primicias fiunt autem in anno 360 dies quos decima est 36 z ne ser remanerent indecimati additum fuit vnus qui minus non potest addi. tres autem simpliciter solummodo vt sic numerus quadragenarius impleret. Ista autem ratio ponit in pte de consecratione Quadragesima dicit eciam beda sup leuiticum libro ca⁰ vj⁰ qd hoc numero scilicet quadragenario dominus scalam sibi figuram videt excursus: in his qui venerunt p gratiam ad eum qui non venit solvere legem set adimplere. Nam cum quatuor precepta legis sunt. et tam gratia xpi assistit est p mundum et quadruplicatus est mundus. z dece in quadruplicata. reddit 40 Hic eciam sciendum sedm eundem. et sumit ab augustino qd xpus ante mortem quadraginta diebus ieiunauit cibo indigens. q dicit. in tempore agonis abstinere a desiderijs humanis. comedit post resurrectionem. quadraginta diebus cibis non indigens. q dicit ego sum vobiscum omnibus diebus ieiunium est in tribulatione etenim. cibus in spe panis simul cum duce viam diu carpimus. z a carnalitate pestimus sculi ieiunamus z finem remissionis videmus. ¶ 2⁰ notandum qd numerus quadragenarius in scripturis scripture et ex suis decimis multiplicat extollit. numerus quadraginta annis pauit filios israel in deserto quadraginta mensibus pu-

lice predicauit in mundo 40 septimanis fuit in utero virgineo quadraginta horis fuit in sepulcro. et quadraginta diebus ieiunauit in deserto. et propter hoc dicit ad ieiunasset quadraginta diebus z addit. et quadraginta noctibus ne in nocte putaretur ab aliquibus comedisse. et eciam in signum qd necesse hemus in diebus penitentie z noctibus abstinere contra diabolum nos tentantes. Postea esurijt. Crisos⁹ non sine mensuram ieiunauit nec esurijens manifestaret esse deus. vnde hic dicat q dam postillator. qd non ieiunauit xpus plus. quia si plus ieiunasset forsitan ei diabolus non tentasset. Ante tamen ieiunium xpi z moysi vel helie hec dicit qd hoc moyses ieiunauit fuit. quia domino eloquio delectabat. helias vero ieiunauit in fortitudine cibi prius sumpti xpus vero ieiunauit sua virtute. z post ieiunium esurijt. vt deitas celaret. Crisos tamen dicit. qd aut ieiunium xpi z moysi hoc interest qd moyses ieiunabat et esurichat. xpus ieiunauit ex diebus z non esurijt. et hinc dicit textus qd cum ieiunasset quadraginta diebus postea esurijt

Hic autem notandum qd ter dum legimus esurisse passum fuisse. z prima hic diabolus optulit ei lapides. de quib⁹ postmodum videbit. 2⁹ hic minuit folia sine fructu in ficu. z male dixit ei et arefacta est ficulnea. ay. 2⁹. Tercio dictum est in esaia cuius fel mixtum illud prederunt in escam meam fel z in cibis meis potauerunt me aceto. Cibus quem xpus esurijt salus mea est. z opacio virtuosa. qo z meus cibus est vt faciam voluntatem eius qui misit me vt perficiam opus eius. Hinc dicitur dns ade concupiscit. vt quasi mendicando hostium cum querat. apo. 3. ego sto ad ostium et pulso. si quis audierit vocem z aperuerit michi eciam intrabo ad eum. z cenabo cum illo. Lapides duo esurienti apponunt homines duri z incorrigibiles. qui nec verba nec opa ad fidem pertinencia optant possidere. vel la-

pidenum heintes similes pri sno diabolo &
mo gob et Judit rabanus. oz eius quasi
lapis Effodia xpo apponunt heintes verba
fidei set de opibus non curantes similes
ficulnee maledicte merito sterilitate. huc n
stimulo eam. Cum enim in arbore sint folia
flores & fructus sicut homo non pascitur
de foliis vel floribz set de fructibz sic nec
debz pasci fidelis foliis verboz si floribz o
gtiarum sine correspondencia opis si fa
cultas subsit. set de fructu opum virtuosz
cuit 2o fructus eius dulcis gutturi nro.
Cum felle aceto et absinthio xpm cibant
qui bona opa de genere in peccato mortali
pretulit. Cum enim sint tria opa p pec
cato principalit satisfactiua scilicet elemo
sine. ozones & ieiunia. elemosine ozationes
& ieiunia facta cum debita contritione et
vera penitencia & non facta sunt tanqm
mel vinu & balsamu. Quo cont in mo
tali facta sunt comparatiue tanqm fel ace
tum et absinthium plus cum valeant
ozones & ieiunia viuis dei in gra facta q
centum annis in mortali sine penitencia
debita continuata vide patrum valde esse
communiat. qui bona de genere mortificat
p pene Sequit in textu accedens temp
tator & ubi patet xpi exemplaris undz
malo quomodo scilicet resistere debeam
temptatori. Vir enim declaracione se
cundum qd diabolus p scripturas & p
phetas credebat dei filium in mundum
venturum & sine sibi diuinu ablatura. in
dicens autem secm crem in xpi natiuu
tate angelum pastoribz annuntiantem an
gelog multitudinem nubilantem gloriam
dignu demonstrantem pene in baptis
mate testificantem spm sctu in columbe
specie descendentem et nunc quadragin
ta dieb & quadraginta noctibz ieiunantem
cum esse dei filium suspicabatur
set postmodu vidēs eu esurire. eu esse ver
u plurimu homine aliqualit estimaret
volens ergo xpus accedens temptator
an si filius dei esset. Set hic sciendum
qd alius est ordo quo refert lucas &c.

xpm fuisse temptatum et alius quo
matheus lucas enim primo ponit tempta
cem de gula 2o temptacem de auari
cia et vltimo temptacem de superbia ai
autem primo ponit temptacem de gula
et vltimo temptacem de auaricia set
secm rabanum huc ponit eodem ordine
quo facta sunt. ai autem non sequitur
historiam secundum ordinem fc xpi set
secm ordinem correspondentem primi
hominis temptacioni. Dein sicut dicit gs
in omelia diabolus tribz peccatis primu
hominem temptauit et vicit scilicet de
gula cum de fructu ligni boni xpm ma
ducare suasit. De vana gloria cu dicit
eritis sicut dii. de auaricia cum dicit sci
entes bonum & malum. sicut enim auari
cia est immoderatus appetitus pecunie
sic est immoderatus appetitus scientie no
necessarie. Istum ergo ordinem temp
tandi retinuit ds dicens & c tunc accedens
sub humana specie temptator. i. diabo
lus qui dicit temptator. xpi officium
instum et affectum quem hec ad temp
tandum dicit ei scilicet xpo esurienti
si filius dei es non dicit si esurire ne de
ceat quasi erubescendo obicere videat. set
blandiendo credit aliquid ab eo extorquere
dicit vt sicut vt filius dei appareas et vt
esurienti repellas dic mihi vt lapides
isti panes fiant. Christo cogitanti apud
se si potuerit de lapidibz facere panes vere
filius dei est si autem non potuerit ho
mo est set xpus talit respondit. tempe
rauit qm etiam si non manifestando tep
tatorem repulit dicens scriptum e non
in solo pane scilicet corporali viuit homo
q. d. licet esuriam tamen potest deus
esurientem solo sermone sustentare. ideo
non oportet de lapidibz panes facere fre
tri similes de cibo corporali non spiritali qui
melior est. Unde tria ppositio magne tep
tacionis huius continet. Unu. quia xpus
auctoritate scripture secm gs
in omelia & rabanum quia vult hum

sitato ymere non potestate dans nobis
exemplum vt quociens a prauis hominu
h aliquid patimur ad dnm clamem poc
emus q ad vindictam nec est pt
mittendum ysh dicat xpus non quecum
q verbo hominem vincere set cum verbo
quod pcedit de ore dei Os autem dei quis
dicitur scriptura sacra vt in illo ysa 30
os meum non interrogastis ysidor pdicti
re verbi dei dicit os dei sed ysh si separatus
fuisset a vili quasi os meum eius quia
filius dei caro pro nobis ostulet me ostulo eius
sim et istis tribz modis potest accipi hic
os dei hic autem stendimur ysh diabolus
illud temptauit ne dnm vt si esset dei
filius exiret set eadem vt si purus ho
mo foret ad gulam excitaret pugnauit
ut autem eum primo ex ea pte qua
hominem noverat inferiorem scilicet ex
pte carnis ex qua pte xpus innocentius
est paulo minus ab angelis vnde in via
laqueum posuit p qua eum necesse fuit
ambulare considero enim necessitas e cru
de in xpi psona fuit p tria hec qua
ambulabam absconderunt laqueum mi
chi temptauit eadem tam adam q xpm
primo de gula quoniam ipsa est causa vt
carnalia cum carnalibz peccator accedat an
tem mittendus sicadet vt lapis i durissima
petrosa sub quadam spe distinctionis ver
titur in panem i mollissime carnis q
dicit diabolus si dei filius es dic de ctis ho
nidges penetralia tam seuera sic acab vi
neam naboth cupiit in ortum olerum
i sic alibz nus cupiit in cham quod
interpat mollis quod fit frequenter homine
festinantis musa societatis sic inde per
erunt a pilato ne corpus ibi maneret
in cruce in die festo vnde sic dicit postilla
tor ysh diabolus multum cupiit ad hoc
vt filij dei dimittant penitentialem pas
cham dicens realiter illud agnm si filius
dei es descendat de cruce cum facto impiet
potes esse quia si penitencia nra cruenta
misericor immutatur panis tritum genuinis
crimina nra purgat vnde quandoq; seruus

fragilitatem allegat si mulier est quan
q infirmitatem etatis si minoris dei se
nex est quandoq debilitatem complexio
nis vel metum morbi incurabilis alle
gans etiam illud pmit tm q to noli aqua
bibere set non addit ysh subdit aplus bi
no modico vtere set vt consilit vino mul
to vendo quidam stulti putet scribi nra
scribit esse mysteria sicut diabolus fingitur
docet esse medicinalia factus est de complexi
onibz sequit infirmitates diuinas si tene
atur religio pdicat gentiles set quare ho
nor vt mederi velit set vt ledere possit
Miracula cum penitencia vult intelli
gi fragilitatem non vt in illa fragilitate
alios puniat set vt p illam fragilitate
etiam aspidis vel infirmitas post sequatur
vel alii lapides in panem conuertere fra
det diabolus pdicatori quando spe temporale
emolumentum cum iniuriationes scripturo
rum consilit emollire cui obtemperant
hij quibz de inpetat ezo vi a ysha dicen
te vt qui confidunt pulsillos sub om
cubito manus e faciunt cruciatia sub
capite diuisse etatis ad capiendas aias
vt caperent animas qui mei diuisica
bant aias eoz et violabant me ad po
pulum meum spe pugillum ordei e
fragmen panis vt interficerent animas
que non erant mentientes ysh mendacio
credenti mendacijs et de istis michee 2°
sic scribit hec dicit dns suis yshas qui
seducunt populum meum qui mordent
dentibz suis et pdicant pacem et si quis
non dederit in ore eoz quippiam sanc
tificant sup eum plenum spiritu nox vobis
p visione erit tales spe comminant la
pides comminationum scripturo m pa
nes mendacij et adinuationes m turtu
vt dicit post ysh modo tot lapides m pa
nes versi sunt ysh vix inuenit lapis
qui pereat peccatori Si enim ser an
tiqua adhuc dicitur ysh euangelia
sunt a iam cessauerint si yshas ad
penam vt dictum obligat non ad cul
pam Si euangelium consilium est in

Dr Seri. Hymni sacri Sancti Thomae de Aquino

quunt non pæptum sino tam verfi
cant illud Job ei Jn stipulam versi sut
lapides fluide Ono cui xpus panem
comunt in lapides verba enim sacra qui
bus velut pauibz dei filij reficiunt tam
lapides in diabolum iecit. et sic eum p
stituunt. Unde xpi victoria designatur in
victoria Dauid. primo regum xl. Unde ibi
dem dicit glosa Dauid pstrauit golia t
bus lapidibz de torrente. xpus diabo
lum tribz testimoniis de lege. Est etiam
notandum qd xpus temptatu non ad
quesit. sed in re data. Jn principio enim
temptationis ei resistendu est. Nero. Lubri
cus est aliquis serpens. nisi a capite
teneatur totus flumen illabit. Set quia
diabolus sic eum vincere non potuit. co
gitauit apud se dicens. homo iste sanctus
esse videtur. si autem viri et si no vin
cunt. vicio gule. spe tamen vincunt. ino
tu aliquo uiamus glie. Hinc ergo as
sumpsit eum diabolus in sanctam ciu
tatem. i. ubi incipit temptatio 2. scilt
de superbia. Ubi 3. implentur. de temptu
tore primo instancia. quia non cessat.
secundo malicia. quia ad destructum in
figat. ibi dicit ei. 3. astucia. Dum scripturam allegat. hinc ergo sciliet. postquam
sinel demonis sunt. et saltem ingluuie
cum vincere. assumpsit eum diabolus
ex xpi pacientia non ex impotencia vi
de crisos. sup. ait. opis impfecti cumelia. 4.
quando audis dictum a diabolo. mihi co
gites de potencia diaboli. quia potuit
vincere xpm. set de pacientia xpi miratur
quia sustinuit. ut a diabolo vinceret. ergo
in sequente dño non infirmitas. set pa
cientia est. Jn dicente autem diabolo no
est virtus. set superbia. quia voluntem
xpm quasi inuitum ducebat. nec fuit
mirum. sedm gsm. qm. prumsit se a capite
assumi. qui prumsit se a membris cru
figi. Secundum alios xpus a diabo
lo quasi voluns victus est. ut ad mundi
gloriam populo vidente exeniret. set
xpus diabolo ignorante potenc effecit

ut a nemino videret. unde crisos. ubi
sup. positum enim diabolus quantum
ad se sic eum assumebat. ut ab omni
bus videretur. ipe autem sic nesciente dia
bolo inuisibilit agebat. ut a nemino vi
deretur. vel secundum alios ad mon
xpm duxit. et secundum hoc dicitur qd
assumpsit eum in sanctam ciuitatem.
i. in templum. que sancta dicebat respectu alia
rum in quibz ydola colebant. Jn ea autem
erat templum et sancta sanctoz. et cultus
uni dei. et statuit eum. i. collocauit ad
hoc. vel secundum quosdam suggessit
ut iret. dis tamen non suggestione eius
set a spu sancto ductus est. sup pinna
culum templi. i. fastigium vel summitta
tem templi. pinna enim dicit supior
pe vel a marmo donoz vel murozum
de pinnula. dicit. quod superemineat cete
pistis. Jn palestina autem ut dicit glo.
desup erant tecta plana. ubi erant sedes
doctoz. unde pro loquerent. ubi plurimos
capit vana gloria honore magistri
ni inflatos. Jn eo ergo loco xpm temp
tat ubi plurimos decipit. Dum autem
non consentit. docet eos qui in sublimi
sunt non moueri vana gloria. ut pi
naculum dicit deambulatorium circa
muros templi. ubi similit astruebant
sacerdotes populo predicantes. qd etiam
dicitur tabulatum. 2. regum 6. cum
ergo sup pinnaculum eum statuisset
tunc dixit ei. vel suggerendo intus. vel
vocalit loquendo extius cum verisimile
sit eum in specie humana apparuisse.
Si filius dei es. Nero. in omnibz his tem
tationibz hoc diabolus agit. ut intelligat
si filius dei sit. set xpus sic semp respon
sum temptabat. ut ambiguum relinqueret.
cogitabat diabolus qd si descenderet p
aeria volando filius dei esset. unde dicit
mitte te deorsum. non ad celi astrusum
set ad descensum provocat. ttu enim assi
gitum diabolus in astucione hominis
et eius exaltacione. ut nec temptando
astrusum velit persuadere celestem. dicit

ergo mitte te deorsum non ascendo in
altum dicit non impulit Jero⁹ ꝑsuadere
potest ꝓpitare non potest Diver cam
scandum questionem postillat mitte te
deorsum vt ex tali ꝓpitatione et nulla
carnis lesione incarnationem incurreret In
temptatione autem ꝓmittente ad superbi
am diabolus monet ad ꝓpitationem quia
superbia causa est ruine quoniam qui se
exaltat humiliabit set quia expis sup
bus est diuite ideo a diabolis auctoritate
assumit scripture non vt virtutes con
firmat set vt errores indicat a Hoc est
quod dicit Scriptum est enim ꝑ 89
Quia angelis suis mandauit de te et
in manibus tollent te ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum vbi tria benefi
cia angelor⁹ introducit diabolus depra
vans ꝓpter primum infirmo quoque ꝑ mag
nume conuenient membris eius custo
diam diligentiam et cautelam custodiam
in bono vt custodiant te cautelam a mal
o vbi ne forte offendas ad lapidem pe
dem tuum Des affectus lapis temptatio
offensa casus diligentiam quantum ad
omnia in manibus portabunt te q̄ d
diabolus ait te deorsum nichil eum
mali habes q̄ angeli custodient te hic
autem dicit beda lapidem libro primo
capitulo vi⁹ q̄ non de xpo set de vero ec
clia est aiale ergo intelligat scriptas
diabolus Verte si bene de salvatore scrip
tum noverat debuerat a illud dicere
q̄ in eodem ꝑ⁹ continet se sequit lapidem
et basiliscum ambulabis et conculca
bis leonem et draconem set de angelor⁹
auxilio quasi ad finem sequit Desi
nens temptationis quasi tyrannidor tacet et
ista sententie concordit christo omnia
quanta tu scribens O diabole quoniam
filius dei manibus angelor⁹ portatur
legisti et sup aspidem et basiliscum ca
cat non legisti set illud quidem exem
plum ꝓfert quasi stultus hoc autem
tacet quasi astutus Nam vere a filio
dei angelis manibus non portatur set
ipse magis angelos portat nec enim
creatura a portat creatorem set creator
creaturam Si autem creatura haberet
creatorem creator antequam faceret crea
turam a qua portabatur Item non vere
est si portat manibus angelor⁹ tio ideo
portabat vt ne nimis offendat ad lapi
dem pedem sum quasi infirmus set
vt honorem potestatis quasi dis si
cut scriptum est Omnes reges ter⁹ adorabunt
eum appa Si hoc hic dicat beda qd mal
le intelligatur scripturam de xpo videt
contra glossam illius ps que scribitur
ab augustino qui exponit de xpo In
manibus eum tulerunt angeli vnum
in assertione ne pedes eius i. ap̄li of
fenderent ad lapidem i. ad legem scri
ptam in lapide Et ad istud dicat quo
modo intelligat de xpo i. scripturam
quia totum intellexit de xpo quasi
indigente auxilio angelico a illumi
nante subtrahet in qua notat eius con
culcatio sup aspidem et basiliscum et
hinc visionem concordat christo dicens
qd refert diabolus qd in ꝑsona xpi
dictum verum est set non de xpo dictum
est tantum set de omne homine iusto
aut illi ihus rursum christo nichil
motus nichil indignatus set cum mul
ta modestia scripturam loco mutans
respondit Scriptum est deum tuum a quo
etiam testimonia ꝓfert vt sibi legis
testimonia confirmet Non temptabis dñm deum tuum vicit a efficax
visio q. d. suggeris mihi vt temptem
deum cum xpus possim pedibus descen
dere ideo non adquiesco quia scriptum
est non temptabis dñm deum tuum
Christus non dixit non temptabo me
dñm deum tuum ne se manifestaret
deum set simpliciter hic mortale documen
tum qd vbi ex humana visione vel
auxilio licet homo quod faciat nō debet
deum temptare vbi vero desinat humana
potentia cognoscit se deo non temptando
set devote confidendo temptare cum

R.

Venit ergo ut vere expiremur de Dei ho-
nore absit inmutabili necessitate Ego
zabulo miltos diabolus elevat in altum
ut postea ad casum procet grauiorem sicut
corpus mitem elevat ut ab alto deiacen-
do frangat sic pugil deum a terra sub-
levat ut prosternat. Unde illud Job 20°
elevasti me et quasi sup vehemm ponens
assistis mihi Ipse plures subiit elimo-
deo ad talem locum se assumi permisit.
nec tamen ibi diabolo consensit ut in
talibz locis posita resistant diabolo au-
gustinus quanto in loco stipion tanto
in periculo maiori esse arbitr dicit ut sic pe
ligiosis ut mittant se deorsum. quos ab
altitudine templi cum temptationis inter
duce in vallem immundam sollicitudinis pri-
mo machabeor ut legitur de Simon
machabeus exiuit de ierlm ut visita
ret fres z receptus est in castro doth de
inde primum sollicitudo. quod est primum
hospitium eoz qui recedunt a contem-
platione. set quid de eo audit thobias
abobi de inferiat camator z immundus
occidit eum. In bono exemplo dia potest. Si
filius dei es mitte te deorsum i. humili-
a te quia humilitas maxime deo ho-
minem assimilat ex 3° quanto maior
es humilia te in omnib. Dm angelis
suis z c angeli dicunt plam p. eoz ne
quando lapidem pedem tuum
i. ne aliquis casum inducat in via dei
scandalizet. alioquin si plurimus ecclesie
fuerit ab eo repellet. i. regnum 2° iuxta
todi virum istum z c. Et redeundo ad
propositum mundum secm crisp. qd dix
it diabolus apud se. mea hec regna hec
exousia sicut omnium mundum et quicquid
cuiuscunq de retrib gule inducat i regna
vana glie quicquid cuiuscunq de retribus

vane glie inducat in regna auaricie de
his autem rebz nullus hominum ad perfectum
fuit z si cuiuscunq non integer set contritus
cuiuscunq. hic autem regna tam ventris di-
ripta vane glie regna transiunt ponam
ei nunc auaricie regna et ostendam illi
omnia regna mundi si cecideris ea cau-
sa qua homo est. nam omnes homines pter
pecuniam auariciam z pter vanos hono-
res seruiunt multi. Ihs autem contempse-
rit ea causa qua filius dei est. Nec enim
potest desiderare que ipse creauit. nec de-
lectatur terrenis qui fruit celestibus z
pter hoc expiendum pro nobis assumpsit
eum in montem excelsum valde z ostendit
ei omnia regna mundi z c ubi eum
in temptatione patent quatuor. primo im-
prudenter. quia vacuus non desistit secund
eius imprudentia. quia deficiens in argu-
mentis ad mutanda loca se convertit. qd no
tamen ibi in montem sic balaam z balac
filius israel maledicere cupientes loca
mutauerunt. unde 23 et 3° pater eius falla
cia quia concupiscibilia vana pretendit ei
ostendit ei c eius malitia quia hys
abiit intendit ubi et dicit ei z c 4 primo
dicit qd iterum assumpsit eum ut si
non ex hoc tamen ex reliquis superet
in montem excelsum valde locus congit
temptationi ut sicut in deserto ubi est
ciuitas temptauit de gula sic pinna-
culum ubi cathedra doctor de vana glia
sic in monte unde videt hec temptatio
lia temptat de auaricia vel quia auari
cia semp alia petit vel ut unde diabolus audet
scilicet de monte excelso inde cadere fa-
cit ysa 14 Quomodo cecidisti z c Quia
autem sit mons iste ad litteram secm mul
tos postillat penitus ignorat. Verum
tamen Gorran dicit qd prima temptatio
facta est in deserto iuxta fontem cui agnas
saluatur helisens. secunda in monte asper
ti appropinquando ad ierlm. Verum autem
omnes facte sunt una die vel diuisis non
est expressum in scriptura et ostendit
illi omnia regna mundi et gloriam illoz qd

non sic est intelligendum secundum doctrinam Nicolai. qđ ex illo loco possent omnia regna mundi videri et omnes omnium scientiam consummate set ostendendo finitas opes et bis datur ei tale regnum in tali fine est et tale in tali enarrando in brevibz magnificentiam et gloriam illoz et ideo illa ostensio fuit magis ad audientium qm ad visum unde scribit Gamaliensis diabolus ostendit omnia regna mundi non ista ostendit coram oculis eius adducendo vel visum eius ampliando vel ea que videbat sibi indicando set dicitur ostendisse tribz modis. Primo secundum Crisostomum ostendit vt si aliquis in loco excelso positus manum extenderet dicens hec ex illa parte est ytalia ex illa grecia ex illa affrica. Vel secundum Rabanum ostendit qm species scientias pompe mundane quam ipse diabolus diligebat et qm desiderabile sit sermonibz demonstrauit et ad illam amandum apud videbatur. Vel secundo glosam ostendit quomodo regnabit in mundo per diuisa bona in quibusdam per luxuriam in quibusdam per superbiam in quibusdam per auaritiam vt exemplo multitudinis possit ad conscientiendum facilius inclinari. Greg. tn dicit qđ ostendit sensim et intellectum sensim duplicavisu vel miraculose. quasi omnia regna in modico coartando vel in tram depingendo vel in mappa mundi. vel ptes mundi in quibz sunt non ipa particulariter ostendendo. Vel audiuit quo dicit vbique narrando. vel ostendit intellectum qz intelligencia mentis plena est formis vnde cum angelis bei actualem similitudinem. cum illa similitudinem potuit repsentare intellectum xpi. Cum ante omnia regna mundi et gloriam eius aliquo pdictoz modoz xpo ostendisset dicit ei hec omnia tibi dabo et hic qz dicit omnia mihi tradita sunt et cui volo do illa q.d. ti regem facium non qđ hoc possit set arrogant et mendacit loquit Jo. 8 mendax est et pater eius. s. mendacij. Et hoc

loco et alijs similibz dixerunt multi qđ diabolus est dns istoz corporaliu mirabiliu set hoc mentiendo vt deus et diabolus pugnat et pbat beda sup hunc librum primo capo xpi crisp omnia dicit qđ si alijs mentiebat omnia esse sua apud se tamen sciebat qđ non Si cades tamen me fieri adorabis me sup tamen simulatam esse diabolus cultum simulat vt sit paratus vnde et ab initio secundum multos doctores accepit deo similis fieri et notabilis dicit sibi cadens quia unusquisque peccat diabolus adorat. Et est notandum qđ si considerentur medium huius temptationis temptatio est auaricie ei dicit hec omnia tibi dabo si sine temptatio est ydolatrie et bene mingunt qz auaricia est ydolorum seruitus hic autem dicit crisp qđ ppter te ductus est dns sup montem excelsum et audiuit preciosa hec omnia et dabo te vt tu non desideres magnus et altus fieri et vide quomodo p ordinem dicat primo ductus est sup montem. Deinde gloriosa regna mundi ei ostensa sunt. In tribz locis ppositum est condicio. vt si adorasset diabolum omnia fierent eius. sic et tibi contingit qui altus et magnus desideras fieri in mundo. ascendit in montem qui elegit sibi diabolus ad seducendum sunt cum voluerit fieri altus et magnus qđ est ascendere montem. diabolo te ducente mapis dic ei nolo cogitare de diuitijs adquirendis. de honoribz suscipiendis. et ante oculos mentis tue semp illa bona ponere. Item qui principes mundi gloriosa regna sua ostendit tibi. cui autem seruierit te ducente suis cogitationibus in concupiscentias cor bonoz accensus. In tribz locis tales tibi pudet confusi. Et necesse sit tibi si volueris illa consequi. qđ diabolum adoras. relinquens fidem dei et seruiens et negligens mandatum dei. Si autem eligeris adorare deum et seruire ei secundum mandatum ipius illa ona non consequeris. ideo docet apls qđ scientes abstinentia et quibz regnum dei con

·8·

tenti sunt. Dantes qui voluerunt diuites fi
eri inciderunt in temptationem & laqueum
diaboli et desideria multa inutilia & noci
ua que mergunt homines in interitum
& perditionem. Hec ergo. Tunc dicit ei ihc.
Vade retro sathana &c vbi patet xpm non
dentis sapientia. Imo in repulsa malicie.
& in rone repulse. ibi scriptum est enim
dicit. Ergo tunc & quando ad cultum
diabolicum & humanum ministerium accu
rant. Dicit ei vade sathana & recede a
me qui adiscamus es veritati hec aute
aut ihus quasi cum indignatione. qd
non fecerat in paucitibi temptationibi.
vt discamus illius exemplo minimas &
prias cogitationes sistere. Dei autem
ministros nec vsq; ad auditum sufferre.
vt aut ergo Scriptum est enim dent. by
Deus in quo potencia que appetat pri
Deus in quo sapiencia que appetat filio
tuus in quo bonitas que appetat spus sc
adorabis eum una hec timebis & illi soli
quo ad veritatem essencie seruies de me
non de facto. vel adorabis intus fide spe
& caritate et seruies extrinsecus illi soli fut
seruitute latie & sic finit triplex congres
sus in quo ad huc erebat multa vpia
nra contra que debemus opponere scuta sci
licet ieiunium cum gemitu / oratio cum sa
pbiam clemosinam contra auaritiam.
hic autem notandum quo secundum
hamonensem qd diabolus in temptando
incipit a minimis et procedit ad maiora
minima cum temptatio videbat de pa
re in magna fame maiori fiunt temp
tacio de vana gloria maxima de auari
cia vel de ydolatria. prima cum temptu
co videt esse ad libitum. 6. ad repellen
dum famem panis cum festinos. Deau
da ad illatum periculosum subiect ad pe
riculum. Tercia ad illatum pernicio
simum qui appetit horribilem. scilicet ad
adorandum diabolum vt habeat mundi
dominium. Dimitte modo procedit diabolus
nos temptando. Si enim temptet te deiice
quo potest necare et mittet sagittam.

gg necantes corporales hoc habent primum
qd in eis potissime sepissime non dimo
rat. qnd circa eas vice & qnd vtilitate stu
dio agatur. Si temptet de demonibz po
test videre & intendit obesse. Itera alle
verbo primus tbi 2° qui equitum desiderat
homum opus si temptet hominem de diu
ciis primo sollicitat hominem vt querat
negocia deinde vt querat superflua vt au
gg 2° notandum qd vpus fiat temp
tationes diaboli cis in suis imagis obiuan
do malum mox vt diabolus ei temptationes
inferebat eas repellebat. Hic & ei homo
quando sentit pias suggestiones mor
as in suo animo debet repellere & nullum
locum in animo eis dare. epli 2° nolite
locum dare diabolo inde vt dictum e in
brieus est antiquus serpens et nisi aptus
teneatur totus statum illabit. In aliqui
bus autem est iste serpens quantum ad
capit corpus & caudam. In his videba
tur malis. sunt cogitationes consensus
& opa. aliqui enim in quadragesima
dimittunt mala opa set statum post pas
cha ad eadem redire intendunt. Iste am
putatur serpenti caudam. set tamen ad
huc viuit in eor cordibz quantum ad cop
& capit. & quantum ad cogitationem et
consensum. aliqui peccatum desinunt
quantum ad consummatum opus. sic
amputant corpus & caudam. sunt ta
men in eis serpens in capite. & nullam
suggestionem cogitationem & delectio
nem. quando autem suggestioni resistit & cor
so auferitur. tunc capit amputatum
et tunc nocere non potest. nec quantum
ad corpus nec quantum ad caudam. nec
quantum ad capit. sed 2° ipa contrectu
capit tunc suggestionem tristam quod
citur capit. non tantum quia est pri
cipium peccati. set etiam dicit capit a ca
piendo. quia diabolus per suggestionem
suos capit. set hic 2° notandum qd cum
ipse per diabolum vicisset tunc reb
quit eum diabolus. qui sedet gaudium per
temptationem humanitus potuit ui

mphus ferans. sic xpus in singulis actib
et verus deus z verus homo ostendit. hu
manitas ostendit in carnali generatione se
cundum quam dicit filius dauid z abra
ham. diuinitas in magoz adoratione. in
fuga in egiptum infirmitas humanitā
tis. in casu ydoloz potentia ferentis in
baptismo humanitas in ascensione celoz
diuinitas. In esurie humanitas in mi
nistio angeloz diuinitas cum dicit beig
nitas humiliantis cum fiunt miracula
magestas ferentis. Hinc ergo post con
temptum mundi quia dictus est in de
serto post macellationem carnis quia ci
uitates post fugacem hostis quia ac
cedens temptator relinquit cum diabolus
tanqm confusus ex dei triumpho. tanq
alienus a dei consortio. tanqm exclusus
de regno relinquit cum diabolis z hic
fit z hoc ad tempus usq; ad diem passio
nis nunc p nudeos pugnaturus qui de
cere nisi timore mortis. in quo infirmi
mus ad calcem qd licet aliqua temp
tationem sustinuit. tamen diabolum
sanctum patrem ad pugnam minime
dicendum notandum sed in gaudensem
qd in quibusdam diabolus non exit set
regnat set licet in animis superbis z limi
nosis qoz cor. sub umbra dormiunt cor um
bra auaricie in secreto calami cor vacui
tas superbie. superbis cum licet vicatur
mundus z influitus unus tamen vacu
us est. In locis humectis ecce fluxus hu
mor ab aliquib; vero exit set non rece
dit set ibi spe expectat sicut est de illo q
spe patuimur redimus ad quos se stri
uel pietas eius reuisimus hic vt reuer
tar in domum meam unde exiui. Ibi ab ali
quib; recedit set lento passu incedit sicut
a tepidis quos non plene desert. ab ali
quib; vero exit recedit et fugit sic a viris
ptans qui scuto fidei galea spei z gladio
spus timuit fortis diabolo resistunt. Iac
c. resistite diabolo z fugiet a vobis. Isto
modo xpo diabolo resistente et xpo fugi
ente z xpum relinquente. Ecce angeli ho

ni accesserunt no tm uidendum set in minis
terium unde subdit z ministrabant
ei. ergo qui ministrabant stimy. in ci
bus autem nestimy. hebr. primo. oes enim
administratorij spūs sunt z est hic z no
tandum sed in ordine finem temptan
di ponit xpus diabolo dicens vade retro
sathana ne pgrediat. vltius temptans.
diabolus autem non quasi obediens ad
ceptum eius recessit set aut ipius xpi
humilitas aut spūs sanctus qui erat in
eo excussit inde diabolum. qd inuam con
solationem xpi fuit magnam. quia non
tam dū homines dei diabolus temptat
qm dū vult. set qdm xpus cum patrem
vel spm sanctum qui est in eis diabolus
eis nullum ad se modum temptandi cessa
sans z tec cum het alium actum. non
mandunt. non opus aliud optatur. nisi
vt temptet vel fallat vel sibilum. hoc
est cibus illoz. hoc honoz. hoc gaudium.
pterea infatigabilis est in malo z non
dum secundum eundem qd relinquen
te diabolo xpm. ante dentes angeli mi
nistrabant ei. non dixit. et descendentes
angeli ministrabant ei. vt ostendat qd
ad ministerium eius semp angeli erant
in terris. set tunc p spectaculo illis recess
erunt ab eo. vt locus diabolo daretur
adhuc xpm. ne forte angelos videns
circa illum non aggrederet ad eum.
Sic inquit inuisibiliter fit hominū xpi
ano. dū cum sint angeli ministrantes
cum hominibus. bonus z malus. qm
dū est certa nos angelis bonis. nihil
nos in temptatione potest impellere
angelus malus. sed aduersa dispositi
onem dei recedit aliquantulum ange
lus bonus. magis autem non recedit
set abscondit se inuisibiliter se reden
ante diabolum. quoniam nisi voluerit
angelus bonus a diabolo non videt. sub
trahit ergo se vt det diabolo licentiam
temptandi. et exspectat temptationis
euentum. Quando ergo conspicit eum
aut male rei assentientem sup cor tuum

diabolus loquens in corde tuo temptat te. Si ergo tu permanseris constringens cor tuum. cum te non potuit supare. dicit de te. quia deo recedente coepit presencia incepit cor tuum exultare. quia evasisti impetum illius maligni. et quasi quidam spus in te te tacente gracias agit deo. cognoscit quia recessit a te diabolus. et post temptacionem victoriam accedens letatur bonus angelus. et ministrat tibi. et loquit in te. et gaudium optatur. hec ergo in sententia. Cap. ipso autem euangelio sunt aliqua notabilia breuia hic ponenda. quoz primo q̃ filij dei dicunt honorifice. q̃ a spu sancto ro. et quicunq; spu dei aguntur hij sunt filij dei. iuxta illud Spus tuus bonus deducet eos. Perui vero diaboli dicuntur ignominiose. a spu maligno. spu. q. finibz peratoz siue quibuscunq; constringit. Item filij dei a spu sancto benigne aguntur. duc. et agebat. a spu in deserto. Serui vero diaboli a spu maligno exercentur. Primo de ro. spus regius expugnabat saul. Item filij dei a spu sancto in deserto contemptus mundi ducunt. Serui diaboli fune cupiditatis quasi mola asinaria ad collum ligata in mare huius seculi precipitat. 2o notandum q̃d alii temptant diabolus nobiles alii ignobiles si enim alius nobilis est suadet ei diabolus magna. vt xpus si filius dei est monet facere mirabilia. Si ignobilis est suadet vilia vt venalitas. sic vpo de quo dubitant an esset dei filius dixit. hec omnia tibi dabo. etc. hodie tamen venalitas etiam usq; ad maiores pcessit cupiditas enim hominem venalem facit. ca. c. nichil minimus q̃m amare pecuniam. hec enim aliam venalem. Set etiam deum vendit vt patet in symoniacis. 3o notandum q̃d diabolus muitacionem loci petunt vt oportunitatem temptandi habeat. sic etiam dicit cayn ad abel. ge. g. egrediamur in agrum. etc. vbi cum dicit cum. Cto genus temptacionis mutat vt quem non stupet una temptacio. stupet alia. sic etiam diabolus apparuit cuidam de antiquis patribus diuersas ampullas ferens dicens. noscitis de qua se dare de alia. Cto notandum sedm ianuensem. q̃d angeli triplicit ministrabant sedm tres naturas que in xpo extiterunt. videlicet in adoracione. in congratulacione. et temporali subuencione. nam ministrabant xpo. i. adorabant xpm virtutis diuinitatis. vel ministrabant. i. pugnatum congaudebant respectu anime que diabolum vincebat. vel ministrabant. i. sibi esurienti in cibo naturali subueniebant. et hoc respectu corporis. sicut et olim angeli helie ministrauerunt. et Ro. 14. set tamen helie ministrauit ad sensum quadragesimam p̃facidz. xpo vero ministrauerunt. post ieiunium quadragesimam celebratum.

Dominica. 2a. quadragesime.

Egressus ihus secessit in ptes tyri et sydonis. Matt. 15. expulso errore phariseo. qui discipulis xpi murmurabant eo q̃d non lotis manibz manducabant. set de spiali immundicia non curabant. in hoc euangelio refert. quomodo xpus transiit ad gentiles. vt ex deuocione gentilium ostendat. ista reprobacio iudeoz. et hoc est q̃d dicit. Egressus ihus. etc. in quo pcessu quatuor notanda sunt. scilicet vnde egressus. quo ingressus. quid faciens. et quibz mediantibz. vnde egressus. quia de terra genazareth. quo ingressus. in ptes tyri et sydonis. Quid faciens filiam mulieris chananee demoniacam sanauit. Quibz mediantibz matre demoniaca et apostolis. Pro primo et secundo sciendum q̃d in textus qui in cathena legit. Et egressus ihus secessit. etc. textus in suo integro set Egressus inde ihus secessit. et. etc. Egressus inde ihus scilicet de terra genazaret relinquens iudeos obstinatos secessit in ptes tyri et sydonis que fuerunt ciuitates gentilium. Tyrus enim et sydon sunt quedam ciuitates site in terra promissionis. quia filij israel non potuerunt totaliter expellere

gentiles de terra sua. de istis ciuitatibz dixerat xpus nr̄ x̄p̄s si in tyro z sydone essēt factę virtutes quę factę sunt in vobis olim in cinere z cilicio penitentiam egissent hij enim cum de audita ad eum fama suscepissent p̄dicatorem apl̄os ac z allegorice egressus xpus a finibz suis magestatis secessit z assumpsit humanitatis in quę tyri tyrus interpretat angustia cui dñs sunt quę culpa z pena nasci primum habuit similitudinem sed non existentiam. quando venit in similitudinem carnis peccati secundum sed non secundum veritatem. venit etiam in quę sydonis z gentilitatem humanę salutis. Sydon enim interpretat venatio quę duplex est temporalium z spiritalium. primam docuit xpus fugere z secundam exemplo z verbo docuit exercere. moraliter tunc egressus de finibz suis egressus secessit in quę tyri z sydonis. quando sensit vanitatem z carnis voluptatem respiciens angustiam humanam vitę penitentialis assumit z quęrit sollicite medium quo mundi assequatur dei. Et ecce mulier chananea a finibz illis egressa clamauit dicens mi serere mei dñe fili dauid filia mea male a dęmonio vexatur secundum doctorem de lira et pessimum scripturę cananei fuerunt in terra promissionis ante filios israel nec potuit eos totaliter exstirpare verumptamen hillarius dicit q̄d cananei terras in quibz idea est coluerunt, qui vel bello consumpti vel in idea vicina dispersi in seruitute filiorum nomen tamen sine patria semper circumferunt. ex illa ergo dispersione ista chananea sive phenissa hoc est ex finibz phenicię orta gentilis erat z tamen iudeis amicus credit. ex lege optimisse hoc quod xpm z dauid z david filium confitet. vel vt dicit doctor de lira ista audierat miracula z famam xpi ideo fuerat credebat q̄d filiam suam sanare posset. et a finibz illis egressa est quia xpm sequebatur in via ad impetrandum sue filie sanitatem ayan-

cus tamen dicit septimo capitulo quia venit ad ihm intra denid. z hoc verum e p̄mo. set quia eam ibi non exaudiunt ea sancta est in ciuitate et clamauit dicens miserere mei fili dauid Clamorem autem inducunt i. necessitas animi z dolor. clamabat ergo quia indigebat misericordia mei clamabat quia nō amabat filia mea fili dauid clamabat mihi quia dolebat filia mea male a dęmonio vexata. Primus clamor fuit in aduentum secundus in desertum Tertius in tribulatione. Vide in his verbis quanta fides mulieris a veritate. z hoc p̄ eius confessionem quę ostendit. primo humilis. ancilla mea inquit z fidelis dñe fili dauid z amicissima filia mea z dicit ergo miserere mei quia misera sum. in hoc enim q̄d dicit mei affectus patet vehemencia quia malum alienum scilicet filię sunum reputat. quomodo facere debet quilibet xpianus set maximus platus Dic fili dauid dic ergo naturam humanam fili dauid ergo personam duabz naturis unitam q. d. ex humana hoc potestate dic quod potes. ex humana mansuetudinem z compassionem cum sis filius dauid. mi p̄ clemencia dauid z omnę mansuetudinis eius exuuione commissionem. quia ideo deus factus est filius dauid vt nos saluet ay osanna filio dauid miserere mei. q. d. non allego meritum quia omnes mistice ure quasi panum mensuram. ysa. non peto iudicium m. p̄. non mitto in iudicio z. non obliuiscor defectum q. non sumus sufficientes ex nobis. cor z̄ set postulo humilit beneficium. z ideo miserere mei et ostende negocium filie mee z c̄ vbi exponit gemit uorbi quia a dęmonio quantitatem uorbi quia vexatur male substanciam uorbi quia filia mea q. d. non ancilla non extranea set quod michi cum est filia male vexatum non dolore animato nec voluntarie assumpto set a dęmonio illato. quod est

clamoris ca z.

.ij.

ci ꝓculosius. hic ꝛ̃ap notandum ꝙ ecia
in tribꝰ diuis an quadragesima in euā
gelio ponit de diabolo In ꝓma diuica
ostendit quomodo diabolus impugnet
sanctos quos non dum possidet. 2 hoc
ostendit in trina diu temptacione. In
secunda diuica ostendit quomodo diabo
lus se heat ad eos quos iam reti
net in pos[illegible]sione. quia male eos
vexat. In 3ª ostendit quom̃ se heat ad
eos quos iam amisit. ministrum eccl̃ie mat
ad tales recipiendum. Vnde assumit sep
tem spūs nequiores se et ingressi habi
tant ibi hic ꝙ̃ temptacionem do vex
acois quo ad eos qui quiescunt in pec̃o
stendum ꝙ licet peccator extra dñicas
videat. Hero. inseruam tamen habet
interius vexacoem teste augustino ꝓmo
confessionū sic deus allegoriçe dicit mis
sis 2 sic est vt pena sibi sit omis anima
inordinata. nec mirum qm minus
ordinata inquieta sunt ordinata vero
quiescunt. per 16 sermones dñs alienis
qui non habent vobis requiem inquietu
do magn 2 afflictio peccatoꝝ ex tribꝰ ꝓpen
dit satis clare ꝓmo ꝙ hoc ꝙ peccatores
iacent infirmi in lecto conscienie. in bonis
autem lectus conscienie floridus erat
ꝓmo In malis autem lectus conscienie
spinis plenus est. 2ª ariani pungunt aſſ. mi
quid colligunt de spinis uuas aut tribu
lis ficus ꝙ d. nonna nec in uiaſs esse po
terit vera quies 2ª ꝙ hoc ꝙ peccator in
tali statu esse dinoscit in quali foret qui
a cane rapido membratim comedit
lamaret. Conscienia cui tangit canis
mordet 2 lamat flagitiosos ipa enī est
litigiosa mulier que peccatores no patit
sompnū capere ad quietem ꝙ̃ ꝛ̃ rectā
ꝙ stillicidia nō de frigoris et mulier lit
giosa comparat. 3ª patet illud ꝙ hoc ꝙ
peccator est latro omis ḡnissimi quo nec
diebꝫ nec noctibꝫ cessauit. De hoc onere
ait ꝓpa iniquitates nre sicut onus ḡue
grauate sunt sup me 2 quomodo quesō sine
vexacione esse potest qui tanto onꝰ con
tinue pregnatur peccatum enī tanti
onus est ꝙ hoc omis celum sustinere no
potuit. nec terra finaliter sustinebit unus
oportet ꝙ ad miserum descendat ꝓpter hoc
eius tam ponderositas peccatoꝝ patet
ex alleuacione quam sentit qui peccata
confessus scelera deseruerunt. 3ª ꝙ venite
ad me qui laboratis 2 onerati estis 2 sequi
mini eum meum suaue est 2 onus
meum leue. magna igitur est fatuitas
eoꝝ qui ꝓnis eligunt seruire omis diaboli ꝙ
quo non expectant nisi cruciatus. hic ꝓpter
dicit Gauuensis ꝙ anima hominis est
filia dei p creacionem. set a diabolo vexat
p temptacionem. male autem vexatur
p malicias. 2 sic qui erat filia dei effi
citur filia diaboli. maxime autem impu
gnando. hec in se superbiam auariciam 2
luxuriam. que tres filij diaboli nuncu
pant. Diabolus enī tres habet proles sibi
coniunctas. scilicet. vanitatem. cupiditatem.
2 carnalitatem. De vanitate gignit su
perbiam. De cupiditate auariciam. De carna
litate luxuriam. has autem tres filias
maritauit. Iam superbiam maritauit
tirannis. principibꝫ 2 plutis. auariciam
maritauit militibꝫ. scribꝫ 2 aduocatis.
luxuriam iuuenibꝫ et in ore dicentib⁹
istos autem tres suos gemos scilicet su
perbos. auaros. et luxuriosos vexat diabolus
in ꝓsenti ꝙ diuisa uita. 2 in futuro ma
le vexabit ꝙ diuisa supplicia. Iam et ꝙ
peccator 2 dicat filia mea male a de
monio vexatur. Diabolus tamen ab ex
vexacione non cessat nisi ꝓmo ꝓles
filias suas ꝓmogenitas occidant. Occidit
ꝙ superbus superbiam auarus auariciam.
luxuriosus luxuriam. et sic a demonio
liberat. hoc figuratum est ex. 12. vbi
dicit ꝙ pharao ꝓlem israel dimittere
noluit donec ꝓmogenita sua occisa ꝙ
cessit inquit scriptura. Nisi omis ꝓmo
genitum interficiat ꝙ ꝓmogenitum
pharaonis intelligit superbia ꝙ ꝓmo
genitum captiue auaricie que facit
hominem seruum peccati. 2 ꝙ ꝓmoge

ꝓgenitū a ꝓmogenito pharaonis vsq; ad ꝓmo
genitū captiue que erat in curia. 2 de ꝓmo

nitum mmentoz liuoria que facit homi
nem bestialem ¶ Hic etiam notandum qđ
qui filiam suam i constricciam suum a
xpo uolunt a demonio liberari oportet
hic cananeum i mundialem a uetustate
vite in nouitatem spūs. et carnalia et
mundialia deserat. i penitus uirtutum
ad statum euolet altiorem. et sic fiat siue
scientia qđ intpretat alte confusa. vt dicat
cum pta Omne habit mecū penitus sicut
aquile i volabo i &c et ysa xo assimient
penitus vt aquile ¶ Cananea etiam intp
tatur negotiatrix talis etiam negotiatrix
p cibus temporalia cōmutando xt xm si
mile est regnum celoz homini negotiatori
et pulcritudo gustauit i uidit quia bona
est negociacio eius ¶ Hec mulier erat de fi
nibz tur i sydonis tyrius vt in pte dictū est
intpatur tristicia uel angustia magna
unde sigt mundi cupiditatem quam tris
tiam i angustia inseparabiliter comitantur
pl. sicut in medio compagines lapi
dum palus figitur sic inter medium ven
dacionis i emptionis angustiabit pcis
de tristicia hemr ecc xp. est homo labo
rans i festinans diuari i dolens i inopi
i tanto amplius non habundabit sydon
eam carnalem uoluptatem poterit sig
nare que intpatur secundum quedam
post uenalia tristicie i indubie qui de
lectationes carnales querit tristiciam
uenturam quia uisus dolori inuisebitur et
extrema gaudij luctus occupat qui re
cedens solum de tyro et sydone ad istum
finitimum eremitam est set etiam de finib
eorum vt occasiones peccatoz cauens
dicitur ¶ Diabolus enim nr fines tyri
i sydonis homines nitit detinere sic em
cro s. dixit pharao ego dimittam vos
vt sacrificetis deo vestro i &c Verumptn
longius ne a beatis Omn ergo ea deseruit
que sunt aliis occasio peccandi erat de fi
nibz tyri i sydonis et uerbi gra fines sy
donis i carnalis uoluptatis sunt occasiones
ubi i potus sinfflintas lectoz i uestium
superbia i pōnaz suspectaz familiaritas

i sic de tyro i sydone i finibz eoz sic ex
euntī i ad xm deuote accedenti filiā i
constriccia uel sensualitas a demonio li
berabit ¶ Est autem secundū gorram
i demonium uexans filiam matrē i
aliam matrē annoz duodecim hic uexat mas
culum annoz nouenarij i hic uexat mu
lierem annoz duodecim i hic uexat co
mitem annoz duodecim i hic uexat con
cupiscibilem annoz duodecim i hic uexat
uocalem qđ male uexat quando uexacio
non sentitur. penis quando de morbo des
patt. pessime quando medicus contemp
nit set hic sciendum qđ quia hec mu
lier cananea fuit fidelis humilis i sin
cera confessionis tamen eius oracionis effectū
xps adimplere distulit. quod innuit
euāgelista cum ait ¶ Qui non respondit
ei verbum Oet hic sciendum qđ multi
plici de causa xps distulit respondere
i effectualiter exaudire ¶ Primo vt cum
opportunius audiret xpe cum est exaudi
tor in opportunitatibz in tribulacione
¶ Secundo vt longanimitatem i patientiam
eius probaret ¶ Tertio vt in otio nos pse
uerare doceret hic xp. si psentiam pul
sans i &c ¶ Quarto vt eius humilitatem
alijs manifestaret que maxime mani
festata est in hoc qđ cum xps cana
nam compatiatur ipa vilorem se re
putans compat se catelle. unde Crisos
tom qđ xpc hoc tm debuit xps. quia
videbat mulierem hec petituram ¶ Ter
tio vt desiderium mulieris dilacione cres
ceret Grego. sancta desideria dilacione
crescunt. si ante dilacionem non desi
stunt ¶ Aug. si alio deus tardius dat co
mendat bona non negat set sua desi
derata dulcius operatur. cito autem data
uilescunt. seruit tibi deus qđ non cito
uult dare. vt et tu discas magis ac ma
gis desiderare. ardor desiderij mulieris
oranis humilit impetrauit demonij
expulsionem. tob. 6 dicit qđ fumus
precedens de pte piscis assi extricat omne
genus demonioz fumus autem iste
est oracio de corde carentis igne interno
inflammatoz ¶ Septo vt doctrinam p

ff.

Hic nō quere de distinctione
rhombge a effectuali exau
dit. & causis.

.Dii.

.D.

.C.

priam seruaret. que dicerat ni[hil] v[el]
ius viam generum no abierit[is] &c.
tunc est dubitatio. quia sic nec modo de
bunt respondere eadem ratione in[fra] post
call[ed] quod dicitur qd ista erat gentilis
genere. set israelitica fide. unde in prima
inuocatione eu non posset in ea cognos
nisi gentilitas a circumstantiis. non de
bunt ei rondere. quando p[ro]cessu ad
ostendit se esse israeliticam in fide. potu
debuit ei loqui Set quia in principio
mulier multa replicauit quodammodo
extraneum se ostendit. ideo misericordia
moti. accedentes discipuli eius rogabat
eum dicentes dimitte eam quia clamat
post nos accedentes magis discipli
pietate moti. importunitate mulieris
uicti. rogabant eum dicentes dimitte
eam quia tertio non exaudiendo
quam augustinus tenet quando qz cla
mat post nos Vt scilicet eius miseric
misericordiam inuitando nos medi
inuocationem. quia apli expendere
pietatem et compassionem in
tinam et ipos sicut et
misericordiam distulit exaudire.
unde hic [illegible] qd aliqn
dns exaudit ad voluntatem set non
ad utilitatem. sic medicus infirmos
desperatos ad voluntatem exaudit. quia
quicquid volunt ad tempus concedit.
Isto modo xpus exaudiuit demones
petentes se mitti in porcos. mt. 8. et luc
8. et ap'i. 16. Habuerunt in hoc quidem
demones aliqualit[er] suam voluntatem
set nullam ex hac consecuti sunt utili
tatem Talit[er] etiam deus multos exau
dit in hac vita de quor[um] salute desper
dat eis plurima que affectant. set
tunc demum est homini cu[m] omnia in
ptem ad vota succedunt ne ptens pe
petas ethic sit indicium reprobationis.
aliquando autem deus exaudit ad
utilitatem set non ad voluntatem.
sicut medicus infirmo delectabile set
nocumum petenti de cuius salute spem

2
ad utilitatem
non ad voluntatem
.Q.

het sepius non concedit. potius cu[m] inten
dit medicus vt gereret infirmu[m] sanita
tem. & p[er] consequens utilitatem quam
vt compleat eiusdem fatuam voluntatem. Hoc modo dns paulum exaudi
uit petentem carnis stimulum. ange
nem ffiat eu[m] exaudiuit non ad volun
tatem. quia non est factum quod optabat. est tamen exaudit[us] ad utilitatem
quoniam ad obseruandam humilitatis
stimulus carnis utilis sibi erat. aliqn
autem deus exaudit vtroq[ue] modo scili
cet ad voluntatem & ad utilitatem si
cut medicus infirmum qui tam con
cupiuit petentem vinu[m] & carnes exau
dit. & sibi sepe utilit[er] ista concedit. Sic
& dns exaudiuit apl[os] qm int[er] asten
sionem et pentecosten ozonib[us] vocabam
vt eis sanctus spus mitteret. In hoc
eum & eos completa est voluntas et mi
tyley utilitas peruenit. aliquando au
tem deus exaudit et qnmum ad volun
tatem & utilitatem et sup[er] postulacio
nem & estimationem. et sic exaudiuit sa
lomonem. ipo enim petiit sapientiam
et deus vondit qd sapientiam ei dare
et sup hoc diuicias & gloria[m] cumulau
vt patet. 3° regum. Aliquando deus
deus neutro modo exaudit scilicet ne
quantum ad voluntatem nec qntum
ad utilitatem nec quantum ad volun
tatem sicut patet in authoche de que
dicitur 2° machabeor. ix. qd in tanta
medit calamitatem qd vermes de eius
corpore staturirent vbi & subdit. Quabat
celestis dns a quo non esset misera
consecutus. 2° modo exaudiuit dns mu
mulierem ip[s]os apl[os] in prima rogatione.
Vel 2° modo mulierem finaliter exaudi.
Hic autem dicit post. qd ex hoc fo
apl[os] debemus sperare qd sancta ma
bunt nos suis oracionib[us] apud deum fi
eor[um] adiutorium. Notate peccatum in quo
nigrit patet error illor[um] qui de ozonib[us]
sanctor[um] non confidunt. non attendentes
qd sancti qui fuerunt in vita ptem tm

dñi desiderauerunt salutem animaꝝ ꝙd ꝓ
illa mortẽ se voluntarie exposuerunt.
Quid ergo facient in celestibꝫ collocati. vbi
cor. caritas non deficiet sed augebit. Unde b
in quodam sermone. Si hic sine dubio ad
huc viueret miserius est peccatoribꝫ et ora
mus ꝓ eis nunc tanto amplius quanto ve
rius agnoscit miserias suas orat ꝓ nobis
piend. quia beata illa patria caritatem
illius non minuerunt sed augmentarunt.
Si ille sic ad ꝓpositum redeundo sine de
bemus qd cum in psenti ꝓ gentili mu
liere post eos clamante xpm psentem
rogarent ipe volens an non sum mis
sus nisi ad oues que perierunt domꝰ
israel vbi ponitur excusatio saluatoris
dilatoria ad constantiam mulieris am
plius manifestandam. Dicat ergo ipse
ihs volendo discipulis rogantibꝫ
an non sum missus nisi ad oues quo
pierunt domus israel r. nisi ad indeos
que pierunt ꝓ infidelitatem et ignoran
tia vel malitia equaliter in quoꝝ psona
diuersat ꝓ errorem sicut ones que perie
sent in hoc vitat xpus scandalum. unde
ꝛ monstrat eos inexcusabiles Jo. xv. Si
non venissem ꝛ locutus eis fuissem pecca
tum non haberent nunc autem excusa
tionem non habent ꝛ c. q. d. xpus. oportet
me sacramentum aduentus mei ꝓmo
complere ꝛ manifestare int indeos et
tunc adducere illas ones. ꝛ hoc de signo
petitionis eius differendo sed hinc textus
oppont ꝓ hoc qd illa mulier cananea
aut erat de oubꝫ domus israel aut no.
Si erat ad eam missus fuit. si non erat.
quomodo postea liberauit Ad istud rondet
gorrum dicens. qd non fuit missus ni
si ad indeos ꝓnaliter vel ꝓmo. ꝛ ex conse
quenti et ꝓ apłos ad gentiles. sed hec mu
lier erat de domo israel fide ꝛ si non
genere. cuius fides patuit ex instantia.
vel domus israel est ecclia. congrega
tio scilicet videntium deum ꝓ fidem. in
qua sunt ꝑdestinati tantum ones. ꝛ re
ꝓbi sc̃di. sicut patet ar. 21. ex oubus

autem quedam pierunt sum psentem
instantiam ad quam liberandam missus
est dei filius ¶ Ex hoc autem ldoc sumunt
heretici articulum errois dicentes. qd
anime nre sunt illi spus qui de celo
ceciderunt. Dicunt enim qd domus israel
est domus videndi deum scilicet celum
empireum. ex quo omes ceciderunt ꝛ sic
pierunt ad quas reducendas missus e
dei filius ¶ Set ꝓ textum obiecto eor
excludit ꝓ hoc qd distinguit domum
israel a cetis nationibꝫ. Illi autem spus
qui ceciderunt impetum dampnabi
tum. sicut patet ar. 24. vbi dicit. ignis
etnus paratus est diabolo ꝛ angelis sis.
non ergo ad spus qui ceciderunt set ad
indeos qui pierunt se missum dicit
ergo xpus. cum ꝓtulit vt dictum dila
tionem excusationem. set xpi dilatio non
tepidam set fervencionem ipam facit.
quod vt ait euangelista postquam aplis xpc
ita rondit at illa venit ꝛ adorauit eum
dicens dne adiuua me vbi patet in
stantia mulieris in tribꝫ. imo in facto
approximationis. quia venit secundo in
signo adorationis qz adorauit. Secdo
in verbo oronis quia dixit dne adiuua
me. Dicit ergo. at illa venit magis ꝓpe
accita eum. quia ante aliquo clamaba
bat ꝛ adorauit eum. ar. ꝛ. Nunc deum
tuum adorabis. dicens dne adiuua me
q. d. adiuua ꝓ potentiam quia tu es
dns. miserere ꝓ misericordiam quia
tu es deus filius. in ꝓ. hec dns audiu
quia potestas dei est ꝛ dns misericordia.
Supponit ergo potentiam dei dne ex
posuit efficaciam auxilij. adiuua expo
nit impotentiam sui. miserem simpliciter mi
seriam a demonio vexati et est hic no
tandum qd sup dixit fili dauid. hic
autem dicit. dne. quia secundum ꝓmo
sicut creuit cognitio ita creuit devotio sup
eadem dixit. miserere et nunc dicit ad
iuua. qz ꝓmo indiget anima collatio
ne gre ..... que est ex prima miseri
dia. et deinde sequitur gra adiuuans vel

fili dauid
dicit
oratio
dñi

coꝝ pans ¶ 2o notandum ꝙ mulierem
postillatorem qꝫ filia hui⁹ mulieris li
cet a demonio male vexaret tamen no
legitur dum ꝓ sua liberacione rogasse.
immo nullum demoniacum legim⁹ in
scriptura ꝓ sua salute dum rogauisse.
quia cum etenim a demoniaco lapsum ab
sorditum in quem inciderit a quo se
occidunt vel strangulent sepe quidam
in ignem a in aquam se precipitant no
timentes set remedium salutis quidem
non noverunt ¶ Dic quinti peccatores
qui a diabolo possident sapientes sunt vt
faciant mala bñ autem facere nescierunt.
ieꝛ c. et ꝙ 2o coꝝ iniquum exquirit
mala Dic quidam vsurarum laqueos oc
cultos quibꝫ se illaqueent vt a diabolo
capiant Dic luxuriosi mulieꝛ amatoꝛ
ria. que tanquam gladij animas vulnerant
et occidunt ferox gladius iracundie est spes
muliebris ¶ Tales tamen tanquam mag
nus insanias a salute ꝓpria non curan
tes nec deum rogant nec medicum con
sulunt spiritalem Justi autem de talium
dolentes illaqueationes a sine intermissione
ꝓ coꝝ solucione apud deum preces fundit.
et ꝓ coꝝ salute apud deum non negligit
laborare In hoc insip⁹ ista mulier
affectabat filie scandalum sicut ostendit in
stancia Petrum cum parentes carnales
exemplarit informant vt si filie vel si
qꝫ coꝝ caperentur sub diaboli potestate
ad coꝝ redemptionem debent ꝓ media fiant
effectuosissime laborare qꝫ mulier continuo
videntes filios a tyranno seuissimo duci
ad carcerem infernalem eis cum possint
facillime non succurrunt et tamen si
lupus de grege coꝝ agnum vel ouem rapere
niteꝛ ei resisterent toto posse Immo qꝫ
ab omnibꝫ est detestandi multi filijs insidias
gladios tradunt quibꝫ se primam ꝓ re
bent auxilium ꝓprios filios ꝓsequentes
vsqꝫ mortem dum occasionem peccati ipsi
ꝓbuant et ipsis non sinunt legitime
castigari Ista tamen nedum secundum
posse ꝓprium ad filie egit emendationem

set vbi posse sint defecit dei adiutorium ex
orauit dicens Dñe adiuua me. xpus tamen
vt eius humilitatem manifestaret sicut
et longanimitatem expectauerit ꝑmodo
exphatorio sic Respondens ait ¶ non est bo
num sumere panem filioꝝ et mittere canib⁹.
vbi patet repulsio salutatoris ꝑmodo obiur
gatoria ad humilitatem mulieris mani
festandam Et dictum est vnde dicit Omnia
licet ibis vendens mulieri instanter eam
rogauit ait ratio est bonum. quia contra
ordinem nris. et eaꝝ natura sumere pa
nem i. verbum dei. De quo ecclesiastes
illum panis vite et intellectus. vel panem
i. opacedo miraculosam filioꝝ i. indeoꝝ de
quibꝫ ysa ꝓmo filios enutrim et exaltam.
iste autem panis dicebatur indeoꝝ quia e
indei primo fuerant refocillandi et mittere
canib⁹ i. gentib⁹. qui ante conuersionem di
cebant canes racione immundicie. racione
ydolatrie. et racione sentie in sanctos dei apo
stoli foris canes beneficia impudica vel homi
cide et ydole seruientes dicitur autem pana
toꝝ eo mis vt dicat Januensis multiplicatio
ne Dñe ꝓpter impudentiam sicut enim
canis coram rege non erubescit suam fœ
ditatem sic nec peccator erubescit coram
deo suam ꝓpriam impudentiam. cui tamen
deus omnia hec claruis contemplet. eoꝝ
oculi dñi plus lucidiores sunt sup solem ar
cumspicientes omnes vias hominum a ꝓfun
dis abyssi et ecce ꝓpter iracundiam Canis enim
si ꝓ aurem tractat statim irascit ꝓ quo
sicut qui apprehendit auribꝫ canem sic qui
transit et impacatus commouet rixe altum.
¶ Si quis bene eum blandit mox canda ꝓ
plaudit Si autem lapide vel baculo mina
tur mox timens fugit sic etiam stultus cor
rep̃hendentem irascit et ipsum odit amos
Odio habuerunt in porta corripientem sed
blandientem et applaudentem diligit et tu
ysa. dicitur. ple mens qui te beatum di
cunt ipsi te decipiunt et. tu commutant
flagellantem timent. vel saltem timore
a malis resipiscunt ꝓ. virga in dorso ei
qui indiget corde ¶ Tercio ꝓpter instantiam

coꝝ sibi cum ꝓpter.

stratem vel insanabilitatem peccator enim
ad modum canis patitur fame insanabi
lem insanabilemq; dam stipbus patit fame
inanis gne-amarus fame in diuicaz-luxu
riosus fame deliciaz. vide R talib; dicat
ꝑm qd fame pacent et canes. vide z fi
lius ꝓdigus qui tenet figuram peccatoz. R
at hic ait. ego autem hic fame pio. vide
de pmo z de isto g. dicatur ysa. hic canes
impudentissimi nescierunt saturitatem se
ꝑpt mendacitatem. quia mordet z detrahit
os enim detractoris fetidum est. quia alioz
immundicias semp portat. ii eze. in pr. de
pustrum patens est guttur eoz. z est ve
num. quia os canis rapidi diffundit in pr
venenu aspidi sub labijs eoz. nulli enim
animal tm nocere potest quantum homo
in pr. Quoz os maledictione z amaritu
dine plenu est. Q quinto ꝑpt reiectoz re
sumpcem peccatoz cum ea que vomit p
confessionem verum resumut p iteratam
pn. 2a. sicut canis qui revertitur ad vomi
tum suu sic impudens qui revocat fruticia
suam 2a. petri 2o. canis revisus ad vomitu
suum. tales canes ab omnib; sunt cauend
phi. videte canes videte malos. z ea q
que evellas hominis ad caenu. imo tales
canes a cuntte celesti sunt penitus eyciẽ
di. sicut cui apo. 22. scriptum est. z pmi
allegabatur. fons canes z impudici. Q hic
intendum qd cum xpus gentiles canes dix
it immundo mulierem cananeam fuisse ta
lem ipa non indignans humiliter respondit.
z hoc est qd subdit euangelista dicens. at illa
dixit ei. etiam dne. etenim et catelli edunt de
micis que cadunt de mensa dnoz suoz. vbi
patet excellencia humilitatis in muliere.
que tanto plus magnificat quanto maioz
fuit obiurgatio. que gratia fuit patet ex hijs
quia non filia. non pane digna. Q porcus
catella dicta est. z omia concessit cum dicit ei
bus q. d. verum dicis. set tamen catelli. i.
gentiles immundi z miseri edunt de micis
de reliquijs que cadunt de mensa dnoz suoz
i. indoctoz. quib; mensa scripture z fercula mi
raculoz ꝓpe posita sunt q. d. debent hec

aliquam micam tue largitatis. unde z si
non vis facere nobis sicut indeis varia mi
racula saltem vni fac sana filiam meam
vel sic etiam dne vitas est qd dicas. non peto
panem integrum set micam. nec hoc debes
negare michi indigenti. licet enim panis
filioz non det canib; tamen catelli recipi
unt de micis panis. etiam z catelli z. Christ.
vide eius patientiam z humilitatem de
cuius vocat indeos filios. z illi dnos nec de
sunt de minuto; blandiri nec in sio comitio
est molestata. imo amplius se humiliat
nam dens gentiles vocat canes. z ista catel
los. ille panes. Q micam posint. Hic magn
intendum fm. lamuensem qd quando alius
ad regem aliquem vult accedere a quo in
tendit aliquid postulare. libenter scrum in
sua duxit socratem. eos quos amicos regis
esse agnoscit. ista ergo mulier volens ad
xpm accedere z sanitatem p filia obtinere
illas scam virtutes assumpsit quibus xpo
gratas esse cognouit. scilicet humilitatem
patientiam. compassionem. constantiam.
z devotam oronem. z fidem. imo g accessit
cum humilitate que fuit mat xpi. ps
sicut dicit b. beata maria ex virginitate
placuit set ex humilitate concepit. unde
cumq; eum fuisset. virgo si humilis no
fuisset. xpus in eius vterum non descen
disset. Istam g humilitatem habuit ista mu
lier. quam facto z verbo ostendit. feo ipm
adorando. feo catell; se comparando. z micas
postulando. fideles suos suos vocando. z si di
gnam mensa filioz reputando. humili
tas hec multum valuit. ad optinendum
qd mulier petit. ii pr respexit ii oratoem
humilem. Q assumpsit scam patientiam
que fuit quasi soror xpi. quia ipm unigm
deserunt set ipm tam ii merito q ii vita
mutata fuit. ysa. 22. tam semp filii pa
tiens fui. z Istam virtutem patientia in trib;
consistit. potest enim aliqs homo in roga
ri in temporali substantia. sicut faciunt rap
tores. z ista est patientia magna. aliquando
in fama siue facit aliq; malicios. v
sine causa alijs scandalum imponentes. z

Genem.

R.

Jamuens.

2 Humilitas mr xpi.

2 ꝑtia sror xpi

istud egnamum pati est pacienaa multo
maior aliqd infertur iniuria in psona
qualem sepe faciunt iracundi z pauper
um oppssores. in quo ybatur pacienaa
maxima. Istam triplicem iniuriam no
esse inferendam docet Joh bapt dicens huic
3o nemini calumpniam facitis. i. non sitis oppssores
in psona. neq; calumpniam facitis. i. no
sitis criminatores in filiis. set estote contenti stipendiis vre. i. non sitis criminatores
raptores in siba temporali. Istam tri
plicem pacienaam habet mulier de qua s
mo. Inuenies enim in 3. spe h mulier here
tice. Hec videbat Hilar. xpm. iudeos. z diabolum
xpm eni quoddam bonum sibi dicat. et qu
tum ad appenaam videbat iniuriam re
spuere. qd ipam caream vocant. set ista
apparentem iniuriam libent audiunt. qz
videbat xpm hec dixisse non causa iniu
riandi sz ybaiandi. unde se amplius humili
ant quando dr dictum est se catellam ap
pellant. 2o habet videos iniuriam qui ei
iniuriam fiunt in xpna sibi. qz ea omnib
bonis sius spoliauerunt. unde dicit Hilarius
qd canaici terras in quib; sunt nidi pis
colierunt. qui ultimo bello consumpti vel
in loca viana cursu vel in seruitutem sb
iecti nomen tri sui circumferunt. et istis
istul canaica exorta sdam iniuriam sz
bonor sior ablatorem pacienr portabat. sic
z alli quib; ad hebr. 10 dicit ap. Rapinam
bonor vor cum gaudio suscepistis. 3o habet
xpm diabolum iniuriam. qui sibi quasi in
xpna psona iniuriam faciebat. dicit filiam
suam que sint tanqm ps sui male verbat.
qm iniuriam xpianam reputabat dicendo
mant. adiuua me. Et istam talem iniuri
am nec libent sicut pmam nec pacient
sicut secundam set valde moleste cam fere
bat. Et xpus cam reprehendit de ho habuit
fiduciam magnam. Et qd diabolus in domo
sua habitaret de ho pacienaam fere non
potuit. z ideo ad xpm clamabat. miserere
mei dne. qd est contra tales qui in adiut
tumb; murmurauerant. in pacienaomb; dei
blasphemauit. Et si diabolus in domo anime
sue z pcul habitat modicum curam nec
ad deum clamant. qua vero ista mulier
sic pacies fuit ideo optime meruit qd
quesiuit cor p. esse in tempus sustinebit. z
post pedica iocunditatis. 3o habet secum com
passionem que fuit soa z familiaris xpo.
contrahit cum secum familiaritatem in
utero. z ex. vtimo Joh 3. Ab infancia cum
meum misericordia. et de utero matris mee
egressa est mecum. Ista autem compassio
debet esse in corde p desiderium. z affectum.
z debet ostendi in ore p affabilem eruditi
onem. et debet impendi in ope p misericors
exhibitionem. Ista autem triplex compassio
ostendit. ysa 16. Cum effuderis esurienti
animam tuam. tunc compassio cordis. z am
mam afflictam repleueris. tunc fulget bonis
z consolatoris. tunc compassio oris. Frangere
esurienti panem tuum. z tunc compassio op
is. Istam triplicem compassionem habuit
mulier cananea. habuit enim magnam com
passionem in corde. unde filie miseriam su
am reputabat. magnam in ore. qui ipam
a diabolo male verari querulosis vocib; cla
mabat. magnam in ope. unde circumeuntem
tam sedulis obsequiis insequebat.
3o assumpsit secum fidem. que est filia
xpi. que ideo filia xpi dicitur. quia ab
in tribus cordis genitur. Istam autem fidem
ista mulier habuit magnam unde dum
ei dns O mulier magna est fides tua. sic
qui dicit genuam. qd sanus hinc mulieris
heresis est in vobis. set magna in scientia.
si consideremus laudatorem. qz saluatorem.
non enim qui scipm commendat ille z
beatus. si quem deus commendat. Et consi
deremus laudatum qz mulierem humi
lem. Et laudabilem. quia fidem magnam.
ideo dicit. o mulier fragilis corpore. z si
non merito magna est fides tua magna
confessione. virtute. operatione. magna
enim fides dicit. que est in optinendis fi
ducia. unde est opibz communis. quando
est caritati admixta. que est perseuerans.
firma. fides enim si non sit cu optinendi fi
ducia licet subiectatem. z ista est fides

rebilissime de qua dicat̃ qui te modica fidei
quare dubitasti. de hac fide cum fiducia
at̃ q. Si habueritis fidem z non hesitave
ritis z si monti huic dixeritis tolle z iac
ta te in mare fiet z c̃ Si non optis comme
ri hoc mortem amiseram hec q̃ fides si
non heat opa mortua est Si non è cari
tas adiuncta hoc nutritatem p̃ cor z ii
Si habuero fidem tm et montes trans fe
ram caritatem non heam nichil sum.
Si non est pseverans z firma hoc pu
sillanimitatem. et istā est fides instabilium.
de qua dicit hic & ad tempus credunt
z in tempore tentationis recedunt. istā
autem mulier habuit fidem magnam q̃r
multe. fides eius fuit cum optinendi
siduia qua firmiter credidit z speravit
ad filiam suam sanare posset. fuit cum
opib; unitata. qua opib; mie corporalib;
deabat. in quantum infirme filie serui
ebat. z spualib; in quantum ydolis in
fidebat. fuit caritati connexa. tantam
cm caritatem habuit q̃ dictum est infir
mitatem filie sue quam reputabat fuit
pseverans z firma. quia sepe repulsa
fuit z tm pseverauit. Ista ergo tam magnā
caritatem habuit. ideo hoc petit
impetrauit. unde dixit ei dns magna
est fides tua fiat tibi sicut vis nres autē
mulieres laudatas de fide legim̃ z cum
de euangelium dicat q̃ cananea hic magnā
habuit hic. s. fidei prioris patuit p̃
opus in fidei cognitione. Debebat enim
in̄ confiteri fidei in fidei cognitione
confessione z responsione. fidei tue in
fidei operatione. q̃ to assimilet sit secun ora
tionem que fiunt quasi mediatrix. vel
munus inter deum z deum. debet ante
oratio hr mediatrice officium exequat
esse. sicut a sapiente mittatur humilis z
feruens. Tunc autem est oratio sicut
quando effunditur ab anima que missa
non mortalis est obiecta. talis erat ora
tionis mulieris de qua dicit. qd egressa
est finibus tyri z sidonis h̃m scripturam
prius exposuimus. Omnis autem ora

petit oratione emendet sanctitatem tu
or peccata potissime effectum impe
diunt orationis. ideo tam ab ipis q̃ ab
eor filiis oportet eos volentes in ora
tionibus exaudiri. Secundo est munum
dicia linguis sicut cum aliquis oculos
auerteret ab aliquib; spurcicijs sic
deus oculos auertit ab oratibus factis ab in
mundis. ysa p̃o cum extenderitis manus
vestras auertam oculos meos a vobis. manus
enim vre sanguine plene sunt. s. mundi
cia linguis opa vra sunt impleta. Tertio
est passio animi sicut cum animus
auertit aures suas a petentibus pauperem.
sic deus auertit aures suas a petentibus
auaros. pro. 21. Deus obturat aures suas
ad clamorem pauperum z ipe clamabit
z non exaudiet. Quarto est vanor odij. Qui
enim eor sui claudit ab alterius nolens
eum diligere deus auertit ab ipso eor sui.
non dans illi gratiam vel peccor remissi
onem. cor ab homo hominem seruat nec
a deo queunt medelam. p̃ Sinistra.
Quinto sicut multum q̃ sit in mulieris
medicamentum si ad hoc in eo sit fer
mentum nichil sibi q̃ sit eor illius
qui humorem seruat in pectore. Sexto est
contemptus verbi dei. Qui enim a verbo
dei auertit aurem corporis ad audien
dum vel cor dis ad intelligendum. deus ab
ipo auertit aurem z or ne eum exau
diat. pro 28. Qui declinat aurem sua
ne audiat legem oratio sua erit
execrabilis. Septimo debet oro esse sapiens. ut
petat que deo placent. talis fuit ora
tionis Sapiente cum petit pete
do ps erat necessarium z deo gratum. non enim
petit diuicias licet bonis omnib; esset
a iudeis spoliata. nec vindictam inimi
cor licet esset de tyra expulsa. nec li
bertatem licet cum aliis cananeis esset
in seruitutem a iudeis depressa. set pe
tit demonis expulsionem a qua filia
sua tenebat obsessa. non sicut moderne
matrone que sicut dictum est pau
cuarum de expulsione demonis. unus

Wenn aber hier [illegible]

tium autem de habendis diuitijs vt
delicijs de vindictarum minarijs vt ge
neris nobilitate ¶ 2o fiat eius oratio
instantis vel psistentis. quia sepe repul
sa non desistit. ideo optimum qd petebat
Unde sequitur. figurata est instantia oronis.
quia quod apli non obtinuerunt illa
pfert ¶ 3o fiat eius oratio humilis vt
patet ex precedentibz. humilitas autem
oratoem commendat. a bona fama ¶ primo e
iste ipse in celum deducat ¶ 2m est qd ossa
ad vid eius appinquare faciat ¶ 3m est qd
donec deus compleat illud quod petit
non recedit ista 3m notant ecc. 24. vbi
dicitur qd oro humiliantis se nubes pe
netrat. quantu ad primu. donec appin
quet non consolabit. quitum ad 2m
non discedet donec respiciat altissimus.
quantum ad 3m ¶ 4o debet esse oratio fer
uens. a talis fuit oro mulieris qd non
in clamore non tm oris set maxime
cordis. Iste est ille clamor cordis de quo
dicebat moyses ex. Quid clamas ad
me. de isto clamore dicit ypolita clamauit
in toto corde meo dne. et. bene dicit in
toto corde cum enim in corde sint duo scil
intellectus a affectus. illi clamant in toto
corde. qui in sua oratione habent intellectu
attentionem cum affectu devotionis. i.
cor orabo spu orabo a mente. Illi clamat
cum medio qui habent attentionem si no
sensum devotionem. ose. y. dicitur est
cor cor nunc inuenerunt. illi clamant ab
imo corde qui nec in orone habent intel
lectum p attentionem. nec affectum p
devotionem. ad. 5. yplus hic labijs me
honorat cor autem eorum longe est a me.
tales sunt de natiua vanau qui ad
celum clamant ore a in toto corde sunt
in palido immundicie. et ex isto habet
qd cum mulier ista celum fiunt mem
xpi. sororem xpi. socium familiarem xpi.
a filiam xpi. aduersarios. a sinceram
sapientem. instantem. humilem. a feruen
tem mediatricem non potuit filio proposito
frustrari a hinc est qd xpus dicit ei

fiat tibi sicut vis a sanata est filia eius ex
illa hora vbi post muliebris commendationem
ostenditur eius meritum in optenta li
beratione filie vbi post curationis causam
tangit curationis effectum. enim sanata e
filia eius ex illa hora. ¶ ostendit autem hi
2m sanitatis pfectionem. sanando enim
nem. a sanandi operantem. hic autem
dicit glosa qd p fidem matris filia sana
ta est. in quo exemplum datur caste ed
candi a baptizandi matres qua p fi
dem a confessionem patientiam liberant
a demonio. Cuius isto euangelio sunt assigna
notabilia quor primu est qd cum mu
lier sciret xpm esse sapientem potentem
a iustum nec tamen recurrebat ad eius
potentiam nec sapientiam set ad eius mi
seriordiam. quia sciebat xpm ad iniam
esse promptum. sim quidem nec promptum
quem habet misericordiam a veniam. nec qd habet
homo cum scribit. fili dauid mei eius of
fectum in quantum deus a tota pauli
tudine ab infinita generaliter. ipe enim est
enim promptus est misereri semp a parcere
enim ignis naturaliter habet calorem sic
naturaliter habet iniam a pietatem vt
dicit glo. Io. 2. Deo naturale misereri a
ignis est calefacere p clementiam quem
nature potuit p iustitiam ¶ 2o promptus ad
sanandum longa. quia a principio mi
serendi. ad finem non cessauit misereri
nec in ira eius ¶ 3o constitit ab omipo
tentia ex eo enim qd deus est omipotens
misericors inuenit. sicut enim quis mag
nanimor tanto ad misericordiam pro
ximi. ambros. paul. a magnanimis exhibens
delicias. quanto autem quis infirmior
tanto ad vindicandum promptior. vnde mu
lier magis appetit vindictam qd vir. quia
ergo deus est tam magnanimus a potens
ideo est tardus ad vindictam a promptus ad
veniam. sap. xj. misereris enim omnis om
nes. a in cecitia segnitis in oratione hus

.K.

mm expectandum

gnu omipotenciam tuam parce miseris
& misereri manifestas per quam antiq an
tem est homo & filius dauid a tribu het
ruptitudinem misereri. puo ab hac
cione mutua in p̄o dicit te deus tuus &c
dicit cui res rigida & ductione efficit
spe mollis. sic deus qui prius fuerat
rigidus & durus ex tali ductione factus
est mollis & pius ysa. 6. Opus dei sup
me eo qd viuere me & ego causatur a
pgens. ita sunt de stirpe dauid. qui sunt
homo magne misericordie & manfuetu
dinis. in p̄o exercitio die dauid & omnis
manfuetudinis. 2° causat ab experientia
qua ex se ipo dicit alios misereri. ecce ex
intelligo que sunt prima ex te ipo. 2° no
tandum sicut quedam postillatorem qd
diabolus ozymum corpus et sic veniat ad
animas oppressionem ad quam iacit ydam
sibi suggestione delectacione consensu
ope consuetudine necne. Ista ydacula
habent fideles vincere p̄ scuta arma p̄no p
cationem que est sagitta dei. p̄no regni
sagitta ionate minus abiit retrorsum
tus autem sagitta oronis retrorsum bacu
ui a tepido corde cecidit quia talis oro debilis
procul. nec illud p̄ sagitte pueros &c
p̄ remium quod est triaca dei. sicut cum
ambro salua hominis ieiunium est spen
ti venenum. sic ieiunium est venenum diabolo.
triaca hominis ieiuniam ait. his hoc genus
demonios non exit nisi p oronem & ieiu
nium. 3° vincitur p fidem que est scutum
dei. eph. 6. in omnibus sumentes scutum fi
dei in quo possitis oia tela nequissimi ig
nea extinguere. 4° vincit p incantacionem
que est absolucio sacerdotis. sacerdos enim pecca
torem absoluens diabolum incantare vi
detur. 5° de multis dicit illud p̄. sicut
aspidis surde &c. 6° vincitur p elemosinam
que est lancea dei. unde de elemosina dicit
ad. 19. sup scutum & lanceam adiuua me
meum tuum pugnabit. 7° vincitur p
humilitatem que est gladius dei. q ipm
superbum humiliat & bulliat. in p̄o mi hu
miliasti sicut vulneratum superbum. 7°

Dey iacula dia
Dey arma dei.

nondum fuerunt eundem qd mulier cananea
nobis exponit in exemplum firme constan
cie & pacience vnus cum p̄o quo ad eam
se habet deus. qui sibi nichil respondit ac
si esset exoricata. unde se habet dominus qui
minuebat qd non erat de panibus dei. ex q̄
videbatur qd erat de edis diaboli. unde
se habuit durissime quod eam impacia
te eam appellauit. Quo audito mu
lier tam pacens que non plus turba
retur si quis ei tanquam exoricate ledere
nollet. si quis eam canem diaboli appel
laret si quis eam canem vocaret. Ista
autem talia reprehensa non murmura
uit. non turbacionem odit. set potius re
prehendenti consensit. dicens. etiam dne
nam & catelli &c. Sunt autem quidam
dum reprehenduntur tanquam cera mollis.
alij tanquam lapides. alij tanquam spine cera
mollis obicium tangentium cedit & se du
centibus. sic multi adeo sunt humiles
& mansueti qd si tanguntur & reprehendunt
statim obediunt & ad omne bonum se
duci patiuntur. ut psona quod dicit p̄
fecit est cor meum tanquam cera liquescens
Alij sunt sicut lapides. lapis enim si tan
gitur non cedit. & tamen tangentem
non ledit. sic etiam sunt multi qui cum
reprehenduntur non cedunt & si non con
gruit. set ut fiat diuina consistunt. unde
de Job. et cor eius indurabit sicut lapis.
Sunt tamen homines hoc qd si reprehen
dentes non ledunt & verba maledictionis
in eos non inferunt. Alij sunt sicut spine
que si tanguntur non cedunt & insup tan
gentes pungunt. sic sunt multi impa
cientes qui si reprehenduntur nec se corrigunt
& insup verba contumelie in reprehenden
tes inferunt. Ista tamen mulier tanto
fuit pacientie atq constantie qd licet fuit
exasperata & repulsa tm non ad modum
spine verba maledictionis protulit. nec ad mo
dum lapidis dura exstitit. set ad modi
cum se a xpo dna permisit.

Dominica 3ª quadragesimo.

Dey iacula dia
Dey arma dei.

.A. Erat ihūs eiciens demonium
et illud erat mutum luc 11
Secundum Gamalielem
Quia diabolus in statu temporis quadragesimali non desinit nos temptare ideo in ipius tribz dnūs ecclia nos primos & attentos vedere mutuit vt ab eius insidijs & astucijs muniamus ¶ Eoz autem quos temptat ex sunt gentiū quos dām manifeste temptat set negligit supat. cuiusmodi sunt viri mortalit fortes. quoz temptatio sign ipm xpm. quē diabolus temptauit set superare non potuit. sicut patet in euāgio pme dnice quadragesime. alios temptat supat & vexat ipius gentis vicios. cuiusmodi sunt in pec mortali voluntarie permanentes. quoz temptatio figurat p filiam mulieris cananee a demonio liberate. de qua in euāgelio 2e dnice ille os temptauit & licet set tm p confessionem & contritionem electus fuit. sicut fuit vere penitentes. quoz temptatio sign p istum demoniū de quo dicit ihs erat ihūs eiciens demoniū illos temptauit & licet & ab eis postmodum electi fuit. ſ tamen adhuc ad eos redit. sicut sunt recidiuantes. quoz temptatio figuratur p illū qui in hoc euāgelio habetur cum mundus spūs exierit ab homine. In hoc autem euāgelio sex principalit sunt tractanda vii demonis muti eiusdē electio. phisica malignitas cālumpniatoz p quam facta est tentatio ibi Quidam autem ex eis dixerunt Cālumpniatoz p quam facta est tentatio ibi Ipse autem vt vidit cogitationes eoz. periculosa recidiuatio ibi cū immundus spūs de xpi implicata tentatio ibi beatus venit & ira nociue instructio p totum passim est materia in illo. Vii qui audiunt dbum dei & custodiunt illud de quo principalit in hoc euāgelio est tractat. est demonis muti malefica electio. De qua in precio dicit erat ihūs eiciens demoniū & illud erat mutum. Sm bedam libro 2o cap. 9o demonium iste apud nr non solum mutus set & cecus fuisse narrat. Unde in textu nr. 12. sic legit oblatus est ei homo demonium habens cecum & mutum. et ipse curauit eum. Dicit ergo quia mutus erat studio. quia finem omnis naturaliter mutus est. Quo dato sequit ergo eoz figura simul in uno homine impetita sunt. Cecidit. mutus loquit. surdus audit. possessus a demone liberat. ergo si hec & tuc quidem curialit facta est. & ecclie completi in omnibus credentiū vt exemplo p demutuc. fidei lumen aspiciant. dbum dei audiunt. deinde ad laudes dei tacentia prius ora laxent. Ad huius declarationē notandū ergo opus diaboli assimilat. facto fortiorus. qui domū alicuius desiderans spoliare. ipam domum silenter ingredit. ne quis eum audiat. lumen extinguit ne quis eum videat. & os obstruit. ne quis clamet vel auxilium petat. sic diabolus in domum animę ingressus claudit auditum cordis ne audiat verbum dei extinguit lumen fidei ne videat & obstruit os ne confessionem p peccatoz confessionem. Immo sicut dicit sanctus. erat ihūs eiciens demonium & illud erat mutum sic congrue dicit & cecum potuit. illud cecum & surdum dicere. Dicebat tm demonium mutum surdum & cecum effectiue. quia demon quos nubilat tales facit cum ipse est tenebrarum. latrum a luce & ait. sicut dicit aug de concordia euāgeliox libro 2o cap. 9o. Et quia de muto tm hic locus fuit mentionem ideo tam de necessitate curande quam de sanitate hic tractabo. De mutitate tm loquens p quo sciendum est. quia ad triplex officium deus hominē redit linguam. scilicet vt deum laudaret. ysa. ei ipsum istum fecit mihi laude meam narra. Item vt primo edificaret. ysa. ibi redit mihi linguam eruditam vt sciam sustinere. qui lapsus est verbo. vt se penitendo accusaret. Job. ei iacere mos vbi. Ego penitentiam. Tertio vt aliorum linguis sua. ad ista. 2. officia non erant. & ideo reclamabilit mutus vocat.

linguis ordinat. ad tria.

Hieronimus enī dñi non laudat sed ꝓ mala opa maxime ꝓ stephanum hunc blasphemat. stephanus enī se laudat enī deberet ab alio laudari. secūdo. ꝓpter simplicitatem in ore meo. ꝛ ysa. es. laudo meā ne frenabo te ne intereas. sed loco huic freni ponit diabolus freni sunt mēt hominū. scilicet freni erroris. vba stulta ꝛ fatua. de quibus apo. ij. datum est bestie os loquens blasphemias os enī stulti ꝛ insani assiduum os bestie sine diaboli nomine. Credo datum esse mortuis quia ꝓximum non edificat sed pocius scandalizat. ecc. 28. lingua tua multos commouit ꝛ dispsit de gente in gentem. Tres mille sunt linguę scilicet diuina. ecc. est loqui ea que ad animę salutem pertinent. unde dicit petrus xpo. ꝙ. ba. hec etiā hec. ꝛ ista est lingua ꝓfectorum. ij. est lingua humana vel mundana que virtute de mundo loquit. ꝛ de his que ad corporalem ꝓtinent necessitatem. ꝙ. ipi de mundo sunt ꝛ de mundo loquunt. ꝛ mundus eos audit. ꝛ ista est lingua imperatorum. iij. est lingua diabolica. ecc. est detrahere ꝛ mentiri. ꝙ. c. cum loquitur mendacia ex ꝓpriis loquit. hui enim lingue est discordias seminare. ipe enī diabolus discordias seminauit inter se ꝛ deum. deinde inter deum ꝛ hominem. ꝛ sepe has inter homines seminat. hys debet. hec est lingua detractor ꝛ malignantium. illi ꝙ loquunt. lingua prima ꝛ prima. qui ꝓprium edificant. illa lingua ꝑa ꝛ humana. qui negocia secularia minus tractant. illi lingua .ij. ꝛ diabolica. qui discordias omnibus lites inimicitias. ij. peccator est mutus qui de suis peccatis in confessione se non accusat. ecc. xxviij. stultus. qui abscondit scelera sua non diriget. qui autem confessus fuerit ꝛ reliquerit ea misericordiam consequet. Hic autem dicit post ꝙd septem sunt que vocant hominem mutum ad confessionem. ꝓ. mum est pudor. ecc. iiij. non confundaris ꝓ anima tua dicere verum. b. o. insania abstinentie

pudet. ꝛ ingenuum non pudet. ij. est .2.
desiderio pernoctare spe vite longioris. so
phor. 2o. vox cantantis in fenestra quasi
corui in sublimiori. ꝙd dicit. ecc. vi. ne
tardes converti ad dñm. ꝛ ne differas de
die in diem. subito enim veniet ira eius
ij. est diffidentia an penitentia ꝑsentiam .3
ꝛ ꝓmerens ex multiplici recidivatione.
hanc diffidentiam habent qui in deo sic
spem non ponunt qui ꝙ. omni speratur
in deo mutabunt fortitudinem. ysa. 40
Tertium est ypocrisis vel vana gloria. di
cit enim ypocrita ego ab omnibus credor bonus
quomodo ꝙ tanta scelera confiterer. ꝛ sic
colligata est iniquitas efferam ꝛ abscon
dit pedem eius. ose. xij. iij. est timor pene .4
non assecute. ꝓ. ananiab. vi. si timuerit
undas ꝛ confitens transiit flumen ꝛ pe
nitentiam assumens ꝛ posuerit castra
circa flumen. transeam. ad eos ꝛ pote
runt. adhuc eius. hic diabolus potens
erit. adhuc eos qui penitentiam assu
mere. hic fundamentum. iij. enī eius .5
non assecutam timet. similis est habenti
apostema qui non sustinet. et sanies ef
fundit. donec eius nullus erat. ipse erit
ecc. vi. ꝓpter. aute stultiloquium adhibe me
dicinam. ij. sunt quidam qui folijs fi
cuum ꝛ blandicia vbor. sicut adam inuium
dicas opinant. de quo ge. ꝛ qui dixerit
facerent si massam ficuum tollerent. ꝛ
inde vulnera sive cataplasma facerent.
sicut fecit ezechias. ysa. 38. ffigis heus
ultra inquam peccata figit. unde de massa
ficuum cataplasma fiat. qui de ipis pos
sint medicinam. de ipis in confessione
erubescentiam patiendo. tertium est flam .6
impotentie vel debilitatis. b. ignosce dic.
tg̃ inflammor. vir est aliquis qui in his
que ad te sunt expim velit quid possit
caliu ꝙd ꝓuptissime potest. Secūm cu
nem vel secundum. si timor impulerit sine
cupiditate traverit. qui ꝓ infirmitate cor
poris sanande abstinet a vino continue.
dicat se non posse. vel in septimana a
vino abstinere ꝓ animia sanande a spūa

Explicit liber secundus.

ll ꝛ mortifera infirmitate. qui fortis fuit
ad malum. impotentem se dicat ad bonum.
ꝛ talibꝫ ve impleat̃ ap̃lica dicens. vsq; ad
ve qui potentes estis ad bibendum vinum
ꝛ viri fortes ad misc̃endam ebrietatem.
p̃ crapula crudo caput doletis. ꝛ tibi no
ad salutem corporis ꝛ animo ieiunetis.
Sicut allegatis exemplis temptationem sen
sum verba ap̃li attendentes. ve. ꝙ di
centis. sicut exhibuistis membra vra
servire immundicie ꝛ iniquitati ad in
iquitatem. ita nunc exhibete membra
vra servire iustitie in sanctificationem.
est mentis sine negligentia male consi
deratis. qui. ꝙ. impius cum in ꝓfundo
peccatoꝝ non venit contempsit. ꝛ de. q̃
primis modis mentis fuit. demonium ha
buit ꝛ illud erat mutum. De tali spiritu
hic dicit erat unus exiens demonium
ꝛ illud erat mutum. Cui cum excasset
demonium locutus est mutus. Quinto m
mentis. Demones habundant malicia. tri
in illis consistit. scilicet habundant duplici de
mencia. qui. ꝙ diabolum esse. ꝛ eius mu
licias enarrant. Sunt. ꝙ hic duo breviter
declaranda videlicet quare demonum expe
cient. ꝛ quo modo. ꝙ primo sciendum. q̃ pecca
tor diabolum in domum animo sue ꝙ pec
conducat. ꝛ xpus principalis dom. tanquam
mutilem ꝛ dilapidatorem legitime ejicit.
Sunt autem. ꝙ causa ꝙ quibꝫ quis ꝓt
de domo conducta ꝛ januensem expelli
sicut aut quia no solvit debitam pensio
nem aut quia domum in ꝑte vel toto fe
cit aut quando dominus vult eam mutare.
aut sic dominus habitatione caret. vel
primo. ꝙ. ꝓpter istas ꝙ causas diabolus po
test iuste de domo dei expelli. ꝙ. q̃ pecca
tor ꝓhibet ne solvat pensionem. Deus
cui homini tria debet de quoꝝ singulis
pensionem requirit. scilicet corpus. ꝛ ani
mam. ꝛ sibam mundialem. De ꝙmo ꝓmit
ieiunia ꝛ carnis macerationem. de ꝛo oꝛationem
ꝛ veram dilectionem. de ꝛo elemosinam. ꝛ
quia vel emendacionem. Diabolus autem
ꝓhibet ieiunia. qd est sibi venenum. Set de

trum est sitis cuiusq;. ꝓhibet oꝛationes que fiu
sunt incendia ꝓhibet elemosinam que
sibi est lancea vel iaculum. sicut eciam ꝓ
patuit. ꝛ sic mixto sua mimica ꝓpria
habitatione. ꝛ debet expelli. quia dom
dei in turpe officium mutat. Contrarie facit
cui de domo dei stabulum bestiarum. dum
in anima humana affectiones brutales
ꝛ eciam demoniales hospitat. ꝛ dum in
ea omnis peccatoꝝ immundicia collocatur
unde. ꝛ. apo. facta est babilon habitatio de
monioꝝ. ꝛ. ꝙ. debet expelli. quia domum
dei destruit. ꝛ oportet q̃ vepres. Deus ean
edificaut domum animo xpiane ex lapi
dibꝫ quadris. ꝛ in quadro. ysa. iv. lateres
ceciderunt. ꝛ in quadro edificabimus. ꝛ apo
xxi. civitas in quadro posita est. Istam qua
tam faciunt fides spes caritas ꝛ opa virtu
osa. vel virtutes q̃ cardinales. unde ggoꝛ.
quantu credis tantum speras. quantum
credis ꝛ speras tntu diligis. quantu credis
speras ꝛ diligis. tntu bene oparis. Istam
autem quadraturam diabolus nititur des
truere. Unam fidem spem caritatem ꝛ bona
opa labrat auferre. unde. i. Job. ꝓ. venit
veniens ex regione deserti. concussit q̃
angulos domus ꝛ. ꝛ. ꝙ. debet expelli. q̃
Deus ipsam domum animo desiderat in
habitare. Domus autem aie tres habet
cameras unde supius scilicet spiritum vel
superiorem ptem vome. alium inferiorem
scilicet corpus. a medium sibi aiam et
inferiorem ptem vome. De his dicit ꝓ
mia thessal. v. ipe deus pacis sanctificet vos
p̃ omnia et integꝝ spus vest. ꝛ corpus sine
querela in adventu dni nri ihu xpi ser
vetur. Deus igitur in superiori camera ha
bitat quando spus sedet in sua ptem su
periorem habet dnus contemplationis. tue
enim ad tuam xpus venit ꝛ mansionem
apud ipm facit. Jo. xiv. ad eum veniemus et
mansionem apud ipm faciemus. habitat in
camera media. quando inferior pars me
ne nititur emendacionem sup. ꝙ manifes
in alias sanctas se transferat. sed adhuc idem
est ꝙ mundum. habitat in camera inferiori

.D.

ꝛ dicitur ꝙ ejicitur de domo expelli de domo ejici

ꝛ dicitur dnus de corde hoīs ꝙ ejicit malum ꝛ edificat misericordiam

: hic nō de corde hoīs ꝙ est mundus sed in quo ꝛ. ꝛ.

fficiat in corpore qñ xpm corpus in bono
erectat & quantum ad voluptates carnis
ſe mortificat. unde ad galat. 5to. Qui
autem sunt xpi carnem suam crucifix
erunt cum vitiis & concupiscentiis. quo
ſtil tria fiat. in pñi meditatus sum nocte
cum corde meo. vbi ſuperiora pris ſuperna co
templatio. et exercitatio. vbi notat. corporis
macerationem. & sopebam spm meum. vbi 2o no
tatum virtus diligens mundatio. Pro 2o no
tandum qñ tunc ad liranda xpo demo
nium eiecit quando potestatem trahendi
corpus vel ingrediendi eidem abstulit. qñ
uis enim diabolus aliqñ in corpus ingredi
tur in tuam tu scis deus illudit. hic g
tendum qualit diabolus & sui satellites
spualit eiciunt. & quo studio qñ diabolus
serpens vocat. gene. 3o. Serpens autem na
turalit & 4o expellit. 5o. p odorem vince
florentis naturalit enim odorem vitis odit
& ab ipo fugit. qñ dñs enim vince sunt flo
rentes vir serpens aliquis in vineis in
uenit. 2o expellit. p spiritum hominis
ieiuniums vt enim dicit ambrosius in ser
mone. tanta est vis ieiunij vt moriat
serpens si gustauit sputum hominis ie
iunij. 3o expellit. p demudacionem & spoli
acionem hominis. nam sicut dicit in ysi
doro ethi. libro 12 fertur qñ serpens in
hominem vestitum insilit. & nudum fu
git. 4to expellitur. p carnium mundatio
nis unde qñ mundatam se sentit. nudum
autem in terram figit & altam cauda
elidit. unde. 6o. p. sicut aspidis surdo &
istis 6o modis demonium si p peccatum
nos habuerit expellere deberemus. Quo
cum expellit. p odorem vince florentis &
p veram humilitatem florentis humi
litas enim adeo odifera est. qñ deum ad se
trahit & demonem expellit. unde quo
cum esset rex in acubitu suo mandus
meus dedit odorem sinapis & herba
dorifera calida & pua. & sic humilita
tem que facit cor odoriferum coram deo.
coram quo unde deus sentiens odorem hu
militatis beate virginis in se descendit

descendit in signum qñ ubi vere humi
litatis odor est ibi xpus requiescit. & p
quem demon expellit & fugit. Est enim
naturalis calida. quia humilitas facit cor
sic fervens & calidum qñ diabolum to
tum incendit & adurit. & sic eum ut ex
pellit. Unde in vitis patrum legit. dia
bolum dixisse sco antonio si tu vigilas
ego somnum non capio si tu ieiunas ego
cibum non sumo. si tu humilis contemp
tus. ego nichil timendo possideo. unde est
in te qñ valde me terret. humilitas tua
p qua adhuc tum te non valeo prehendere.
Est enim naturalis herba quia. quia hu
militas facit cor prum coram se ipso. unde
primo regum 16. dixit dns ad samuelem
Quomodo cum pusillus esses in oculis tuis
caput in tribubus israel es ac si diceret dns
cum pusillus eras coram te magnus
fuisti coram me. modo autem qz magnus
es in oculis tuis. prius a me unctus
reputaris. 5o expellit. demonium p
sputum hominis ieiunij & p ieiunium
& carnis mortificationem. qz 7mo. Hoc genus
non eiicitur nisi in oratione & ieiunio. un
de nondum sit Gamalensem qd facundi
est cum corpore uno sicut equus & asinus.
& apibus equus cum si minus delicate pas
citur recalcitrat. si pabulum necessarium sub
trahit debito modo non laborat. si secun
dum necessitatem pasturae tunc & recalcitrationem
diminuit & labori intendit. Similiter ag
minus impugnat. non fructificat. Do
apibus eadem legimus. qñ si minus de mel
le eis dimittit. pugnae vacant. Si minus
modicum tunc quasi indigne in brevi
volant si vero temptate de melle ipse dat.
optime tunc laborant. & sic dicit beatus
de sancto victore sup expositione regule
augustini. Cum carnem suam minus
affligit. occidit. si plus sit oportet alimen
tis reficiat. hostem nutrit. sic ergo mode
ra est caro ut serviat & sic domanda
est non superbiat. Tercio eicit demonium
p demudacionem. 7. p templum abicientem.
Hec autem demudacio aut est totalis et

.fff.

sic scribit Dui pfecti de quib; dicitur
mt.10 Ite vos pfectis esse vados z vende
omia que hec z da pauprib; z sequere
z c. Aut est pticularis. que modo se dem
dant qui de sua substancia diminuunt
z pauprib; largiunt. unde illud huc ve
gdr. Superest date elemosinā. Ang. z alle
gat cum Damasc. quid est gdr dicas
ego diues ille paup. n ego ordarius ille
lenis sarciam tuam concupiscas pos
sus tuus laudas ornate ligate quid te
laudas quid te iactas. solue cupidā tua
minus de sarcina tua. da pximo tuo
z illum admiras z te relevas. quid si di
mag; minus sufficerent? quid fieret spes
infernalis te mitadit i thi 6to. Dum vo
lunt diutes fieri incidunt in temptacio
nes z in laqueum diaboli. Ecclesiastici
p elemosinam peccatum fugit. spes
autem p elemosina cum expellit demone
m vita. quia expellendo peccatum expel
sit demonem cui. z ignem ardentem ex
tinguit aqua. z elemosina resistit peccato.
expellit etiam in morte. quia quando
animam plenum opib; mis invenit.
ab ea p frigus diabolus expellit etiam p
mortem. quia elemosina est thesaurus sanc
ta. erit cum ea. 20. sup stratum poscu
tis z sup lineam cornua immittet pug
nabit. Cui expellit p vindictam. p quid
potest non incongrue intelligi confessio
nalis. que potissime diabolum cicit z
expellit. ideo quia p confessionem sit di
abolus se expellit. ideo ipsam confessionem
maxime et primissime est mitt' impe
dire. ad similitudinem enim hoīs non ca
pit omnem z aliam. p pecum set dimittit
hominem ad ecclam pgere. nec p an
cem set dimittit. ipm vba dei audire
nec p manū. set dimittit cum aliquo
modo in pauper extendere. si capit en
p gulam nec confessionem possit emitte
re. dicens qd p ipam confessionem expel
lit. imo etiam exhilarat. ang. nec
cum acriores doleres diabolo inferant. q
cum plagis pauor mor; confitendo z pe

nitendo sanamus unde principaliter ad
diabolus elaborat ut suos hostes mortuos
faciat. Cum ejecisset ihs demonium
muti loquebatur quia cum potestas di
aboli subtrahit peccator sua scelera confite
tur. z cum locutus est multis admirati
sunt turbe. i minores z inferiores. in
quib; fra dni sunt causa admiracionis
in maiorib; occasio blasphemie. vbi aute
in luc dicit. admirati sunt turbe. in ma
thes z ca. hemor stupebant omes turbe
f dam differencia est inter stuporem z
admiracionem. nam admiratio est inspec
set stupor est ex imaginatione magni
tudinis. turbe stupebant. z dicebant
hic est filius dauid. sicut miramur inue
nimus. z aput beneficium z unam filium
dauid p dicam. quem nescientes confun
dim. z filius dauid aput pmissionem sal
tem ait. z. quid vobis videtur de xpo
cui filius est. q. d. iste est messias promis
sus aput unam q dauid fuit magnus in
sanctis. sicut patet p. regum 2c. aput sin
gularem excellenciam que apud eos
de dauid erat. Et hic notandum qd
turbe admirate sunt ad salutem. pha
risei calumpniam cogitaverunt. z pu
taverunt. z hoc est qd hic subdit. quidam
autem dixerunt in belzebub principe
demoniorum eicit. Et vbi patet i vidistis
pharisei calumpniando. vbi enim textus sic
habet quidam autem dixerunt. certum est
tus ait. hec pharisei autem audientes di
cunt audientes impiis qd dicebant tur
be videlicet. qd erat filius dauid. dixe
runt ex malicia blasphemantes in bel
zebub principe demoniorum eicit. Nunc
unde beda libro 2o. ca. primo. sup lucam
Si aliquis de turba set pharisei calumpnia
bant. z turbas. sicut alii euangeliste re
tulerunt. turbis quippe que minus eru
dite videbant. sine simplici fidei miracu
lum erat negare. hec vel que negare
nequiverunt sinistra interpretatione pha
risei laborabant. quasi non hec dominus si
mundi spes opa fecisset. i. belzebub qui

deus erat accaron. nam beel quidem ipse
est baal. zebub autem muscam vocat. nec
mirū quicquid mendosū extra sit. sed
in fine est nouissimis legenda sed l. beelzebub
p baal musca. i. cum ministra sue beelze
mistre interpretat. ob sordes vt iudicio
meo ex omnia spurcissimo vitu vt nouo
quapiam nomine appellatur. h beda ad
mina ydolum sedm ysod. in libro. i. cap. xy. a
dele habuerunt originem. z mox cum ver
undine minus. dele pro filio mortuo eius
statuam constituit. z diuinos honores ei
exhibuit. cui factum caldei imitantes co
luerunt ydolum siue del paldestum baal
acabite belphegor. qui etiam est priapus.
interpretatur belphegor dominus verecundie hy
eronimus sedm veritatem. baal deus est ipse in
templo colebat. belphegor a loco. i. a monte
phegor. cui sacrificia fiunt abusiue dicit
gedeonis qui occisis. lxx. filiis edificauit
templum baal. z constituit gedeon sacerdo
tem ad abigendum missas que ibi con
gregabant. xpm. cuiusdam unius virtutibus.
Quia vero phisici non potuerunt contradicere
operi miraculi. ideo calumpniabantur causas ope
rantes xpm non virtute dei sed virtute
diaboli. dicere demones. z hoc erat
magna blasphemia que ex invidia eum
pebat. unde cyrillus. non qui magna faciebat
sed quando faciebat salutem hominum tunc
intenerunt phisici. invidia enim non quie
rit que dicat. cuiuscunque namque non e
aliqua malicia detrahere. adiicit enim ut bene
operetur. verum sint. cuiuslibet autem mi
raculi quesitor. Scit est notandum. q. hoc ydo
lum pocius qui ab hiis expetunt. tum. q.
hoc erat ydolum famosum. tum. q. nomen
huius ydoli erat ridiculosum. in quo tum de
batitur principes demonum spalit. habi
tum. Sunt alii temptantes signum de celo
querebant ab eo. Beda signum de celo que
rebant vel in meteris. velis ignem de sub
limi venire exprobrabant. vel in similitudi
nem stellarum tempore estiuo nunquam toni
trua. coruscatus fulgura. nubes ruere.
quasi non possint. z illa calumpniari. z a

cere ex occultis. z variis aeris passionibus
accidisse. dicit tu qui calumpniaris ea que
oculis vides. manum tenes. cristiane sensus
quid facies de his que de celo venerunt.
cui respondebis. z magos in egipto mul
ta signa de celo fecisse. hec ille. Ipse autem
et dicit cogitationes eorum dixit eis. omne
regnum. ⁊c. tertius autem ait. scio. hec. ibi
dixerim sicut cogitationes. z ubi post
philicium calumpniandum potuerunt
calumpniandum confitendum quid fiunt. q.
Alii autem mendacii phisici finxerint
dicebant eum diabolum esse auctorem mi
raculi. xpum ministrum esse diaboli. z ipsum
miraculum esse opus diaboli. igitur os
tendit xpus. p. quod diabolus non sit auctor
miraculi. z. quod xpus non est minister
diaboli. z. nec ipsum miraculum est
opus diaboli. unde in isto processu multe
notabiles euidentie elicuntur. quarum una
est. solum deus p se nouit hominum cogi
tationes. si xpus p se nouit hominum co
gitationes. q. et xpus deus sit. z p quas
nichil virtute diabolica operabat. ista ra
tionem innuit euangelista cum dicit. quod
xpus nouit cogitationes eorum. z istam
rationem innuit beda sup hunc textum
ita scribens. non ad dictum sit ad cogitata
xpus respondit. vt vel sic compellerentur
credere. qui verba videbant occultum.
Talem igitur facit xpus dicens. Omne
regnum in se diuisum desolabitur. z domus
sup domum cadet. que sic potest formam
h glosam. xpus eiecit demones vel in
virtute demonis vel in virtute dei. q.
non in virtute demonis. q. in virtute
dei. z auctorem habet in hoc quod
dicit. Omne q. est in se ipso diuisum des
tructur. hec est xpi p se nota. si demon
dando potestatem eiiciendi demones sibi
diuideret. q. z destrueret. set no destruit
quia n. sibi demones destruunt sicut. q. no dat
hanc potestatem. q. in principe demonum
non cito demonia. p. q. ponit maiorem
dicens sic. omne regnum in se diuisum. ⁊c
z minorem ibi. z si satanas in semetipso

unsus est. 3° quem ibi quomodo stabit regnum eius vel potest ista ratio aliter formari sic si Damoniensem. si in aliqua familia vel ciuitate vel regno diuisio oriatur oportet qđ cadat & ad nichilum redigatur. si ge Demones mutuo se expellunt sibi ipis contrarij sunt & cum tam fluxerunt plusqm. 4. milia annoz a tempore quo fuerunt creati tam regnum corum fuisset totaliter destructum & adhuc stat. Et videmus qđ Demones adhuc sunt in suis malicijs non sunt ge sibi ipis contrarij. nec mutuo se expellunt. & isto dicto ratione ni possit mundum cum dicat. ihus autem vidit cogitationes coz. qđ. non tm sermones blasphemus si & cogitationes mundo. quia monebam tum vidit. & in hoc probat. q̃ sit deus dr in eis. & sic subdit cum blasphemauerit. Quod regnum in se diuisum. vt puto p distor dias principum cont se altercantium pugnauerit desolabitur. i. destruet. vt dissol uetur sicut enim qđ unitum est solidius & firmum stat sic qđ p ptes diuidit dis soluit. & admittit. Ideo pugnantes ecclesiastica historia magnum diabolum tullius libro de amicicia. quia bis amicos concordio qz sit ex distensionibz & discordijs pcipi p. que enim domus tam stabilis que tam firma ciuitas. que non odijs & discidijs possit euerti. ex quo ipsum bonum sit in amicicia & concordia potius diligendum. & hinc addit. & domus supra domum cadet. i. domus in se finaliter ruet & dissoluet. vbi hec textus matthei. qđ omnis ciuitas & domus diuisa contra se non stabit osee 12 diuisum est cor eoz nunc intribuit vbi patz qđ xpus inducendi facit in tribz in regno in ciuitate in domo & triplici vnitate sub qua viuunt homines. Aliqui enim unum sub una lege vel una. & hij p regnum. & alios sub una consuetudine. & hij p ciuitatem. & alij sub uno ductu & societate. & hij p domum designant. q̃. a regno ciuitate & domo sumit exemplum. i. a magnis. ne diuersis. & prius est p hec sitam rotam

ostendit fortiorem & sufficientem. nunc rem etiam rationis ponit vt dictum est cum dicit. Si autem sathanas in semetipsum diuisus est. i. si sathanas sathanam eiecit. vt quem unus obsidet alius liberet. diuisus se diuisus. vt dicit ar. ecclesie enim pbatio est diuisionis. & diuisio impugnationis. unde & bene dicit gratianus. diuisus se. diuidunt. cum diuisus nos p regiones vt diuisis viribus pugnent & temptent. & ista diuisio non soluit regnum ipoz. si qui diuisi se diuidunt. & ad concludit quomodo stabit regnum eius q̃d non stabit set destruet. & ita erit finis mundi. Et hoc credebam ppheci esse falsum. quia non dum erat impletum ppheta & sic communiter ppheta p rotem ducentem ad intentionem. Quomodo stabit regnum sathane si in se ipo diuisus est. qm dicitis in belzebub eiicere me demonia. beda hoc dicens ex eoz confessione volebat intelligi. qđ in eo non credendo in regnum diaboli esse elegissent. qđ vtique adhuc diuisum stare non posset. Negligant ge phisei qđ voluerunt. si sathanas sathanam non potest eicere. in qđ sunt. Dum dicerent in uere potuerunt. Or autem potest multo magis sibi ipsis placeant & credant de regno eius. qđ adhuc se diuisum stare non posse. In quo autem dns ihus eiciat demones ne demonioz principem existimem attendant. qđ sequit. Or autem ego in belzebub eicio demonia filij vri in quo eiciunt. ideo ipi iudices vri erunt. vbi subditur alia ratio ostensiua. & possunt hic ppter bedam p filios intelligi apli unde. sic dicit beda. Dixit hoc vtique de discipulis suis illius apli filijs. qui eos discipulos illud xpi bonum sibi constitisse uerant. nichil se malum arcere a bono magistro didicisse. vt in principe demoniorum eicerent demones. vel potest intelligi de exorcistis filijs iudeoz. quia ad inuocationem dei exorcistas salomonis aliquid demonia de obsessis corporibz eiiciebant. de quibz ait ioseph. unde refert ioseph se vidisse quendam exorcistam iudeum captum & ad

pasiam impatorem dum esset in obsidio ne ierusalem adductum. quendam demonium eiecasse. et vt hoc comprobaret primum aqua plenam additia fieri. precipiens q̄d sum eiuret. eam ciueret. q̄d & factum est. unde & hic ponit' vaco talis. eiusdem potestatis est eicere demonia p me & p filios meos Set filij vri exorcistę p exorcismos salomonis in verbi dni & mei discipuli. artis magice cum sint ministri vndes penitus ignari. in nomine meo eiciunt demonia. & non in belzebub principe demoniorum. g̃ nec ego istam racionem huic imimit cum dicat. Si ego in belzebub i. auctore belzebub eicio demonia. scilicet accipiens obsessis filij vri scilicet exorcistę p̃m quendam & rabanum. vel sicut aug. & bedam apli qui de gobis nati sunt. in quo eiciunt. & in qua potestate nec ei ceteri q̄. cur non credatis in eadem potestate me eicere demones. in qua filij vestri eiciunt. si expulsio in illis non diabolo set deo deputat. cur idem opus in me non habet eandem causam. deo ipo indicas vestri erunt ipi in signo exorcistę iudices vri erunt non potestate set compunctione sicut bedam. dum illi expulsionem non diabolo set deo assignabant. vos belzebub principi demoniorum. iudices inq̃t vri erunt. vos condempnantes de mendacio. q̄d dignis contra me. quia cum ipi in virtute dei eiciunt. multo plus ego vel ipi apti iudices vri erunt potestate comunis. sil quia sedebunt sup sedes iudicantes duodecim tribus israel. Porro si in digito dei eicio demonia. profecto pcenit in vos regnum dei q̄. Si vos credideritis quia ego in digito dei. i. in spu sancto eicio demonia. profecto talis fides esset vobis data p quam ad regnum dei pcenitentie. Set nondum sicut bedam q̄d manus & brachium dicat filius. quia pater p filium operatur. in p̃m & manum tuam & altus digitus vero dicat. spus sanctus. quia gaudet a patre & filio sicut digitus a corpore & a manu & quia sicut varia sunt dona spus sancti vnus tamen idem spus dividens singulis prout vult. profecto pcenit & pcenitet. in vos regnum dei. i. opacio ipius regni. quia in pyrimo offertur hostia que aperit portam regni. vel pcenit in vos. i. contra nos. regnum dei. i. iudiciaria potestas. qua malos a bonis discernet in die iudicii. & istam exposicionem dixit beda dicens. Quodcunq̃ dixit pcenit in vos regnum dei. nunc scilicet quo dampnant' iusti & a fidelibus de peccatis suis nunc penitenciam agentibus fecerunt' Probato p premissa. q̄d demon non est auctor miraculi. sicut probat xpus p ipsd non est ministr' diaboli. Cum fortis In qua probacione virtus triplex racionis. quam prima sumit' p compunctionem voluntatis ministri. ad potestatem auctoris. s̃z p compunctionem voluntatis ministri. ad voluntatem auctoris. ibi. Qui non est mecum contra me est. q̄ 3ª p compunctionem operum ministri. ad opa actoris. ibi et qui non colligit mecum dispgit. q̃ia vaco secundum gamensem sic formatur. diabolus ante meum aduentum tanquam fortis armatus mundum bellum castrum tenebat & pacifice possidebat. Sz ego fortior eum superans & castrum cepi. demonie alligans eius potentiam ne vllius noceat suspendendo. & anima. i. temptaciones eius fregi. ex quo g̃ ego sum fortior eo cuius auxilio vel fauore ei⁹ ni eiectione demonij non indigeo. Ista autem racio fortificat' p id 2ª pe. 2ª. a quo quis superatus est & cuius seruus est vel potest dici. racio sic formatur. actor gentilis' vt sit potencior est ministro. xpus potencior est diabolo. g̃ xpus non est minist' diaboli antiqua huius euidencia ponit cum dicit Cum fortis i. diabolus de quo Job 41. Non est potestas super terram que ei potent comparari armatus sciencia fraudis & malicia vel malorum multitudine. quod & hic dicit postillator. Arma eius sunt mali archus eius est detractor. scutum ypocrita vel obsti-

regnū dei

.M.

matris in p̄ arcum mittet & confrin
get arma & scuta comburet igne i in
fernali. galea eius scripta & malicios p̄
regium ad dict de gosia qm diabolū
figurabat. qđ cassis erea erat scip ca
pit. cassis ungit erea salutarem & in
aneū gliam trahit es solutus lorica
eius sunt luxuriosi de quib; ca. 2a. sic
lorica induit se agnus i. castralib; volup
tatib; & devorabit montes i. erectos vel
superbos. Cum fortis sic armatus custo
dit atrium suum i. mundum. beda libro
2o cal. offerens diabolum. atrium vero il
lius immundū. qui in malignis positus
est appellat. in quo usq; ad salvatoris ad
ventum male pacato potiebat. impio.
qui in cordib; infidelium sine villa cont
dictione quiescebat. tunc enim verificat
batur illud sensum qđ sequit. in pa
ce sunt omnia que possidet omnia mun
i. peccatores. quos non erat inquietare
cum sint sui. gre. illos inquietius il
ligit. quos mox quieto possidere se sen
tit. Ista pax est periculosior qui guerra
de qua dicit xps. m. v. non veni pacem
mittere sed gladium. vel in pace
que est pax mala sicut vinea que non
fodit; in pace est. si devorat lorica ca
qua nemo extimat rubigine consumit.
de hac pace dicit carta. p̄. in pace amara
tudo mea amarissima. unde pacem
istam inter veracios committat. ysa. 1. non
est pax impiis ait dns. Si autem fo
tior illo & xpo. de xpi fortitudine legit
job. 9o. si fortitudo quereris robustissimus
est. Ipse. non debet timere fortem hos
tem qui sunt principem fortiorem dip
ponens i. destruy venisse dicit cum
eius temptationib; militer resistendo &
suis passionem fortis armis
eius fraudes dolos & spiritales nequicias
quib; mundū sibi subiecat. auferet. i. no
minis virtū. nocuit ad tempus sus
pendere in quib; confidebat. i. p quos si
bi tyrannidem & continuare credebat.
& spolia eius distribuet. i. xps a diabolo

potestate ereptos distribuet. i. suis ec
officijs assignabit. Istum exposuerunt
beda ut scribens. De scipo loquit. ihe
qđ non vincendi falsitas operationis quem
admodum calumpniabant. ut forcior
po victor homines a demonio liberaret.
arma in quib; illos male fortis custo
dit. astutus dñs qui sunt nequitie spirital.
spolia bene eius xpi homines sunt ab
eo recepti. Hic victor xpus distribuit qđ
est insignis triumphantis. quia captiua
ducens captiuitatem dedit dona. hom
inib;. quosdam quidem apl̄os. alios euāge
listas. hos pphas. illos pastores & doctores. tertius autem ait hic ut de
poteat quis intrare in domum fortis & va
sa eius diripere nisi prius alligauit fo
tem & tunc domū eius diripiet. vbi dominus
diaboli sedes corde potest dici corpus obsessi
sos vel raptos a diabolo ab eius cruda
potestate. Fortem alligare est cum a seduc
tione electos compescere. ut domum & vasa
diaboli xpus diripuit in resensu ad in
fideles. quando traxit multos de laqueis
mortis & dicunt animo vasa. quia sunt re
ceptui virtutis. sed quedam de dicit ap̄l̄
sunt vasa in honorem & quedam in co
tumeliam. & tui de ista verba. 2. tim.
que attendit. in comparatione bonorum
ministri ad voluntatem auctoris. que
minuit in dño ypo dicentis. Qui non
est mecum contra me est. & est ratio
sic. minister & auctor concordant in vo
luntate. si xpus & diabolus sunt contrarias vo
luntates & xpus non est minister diabo
& hoc est qđ dicit. qui non est mecum in
bono consentiens meam voluntatem ad
implens. contra me est. Item. diabolus
qui cum deo non est concors xpus est. qui
illos vult animas tenere captivas qđ
xpus liberare desiderat & ita de alijs attendi
dum & comparatem operum ministri ad
opa auctoris & hanc ponit cum dicit
qui non colligit mecum dispergit. ideo
talis est & eadem sunt opa auctoris
ministri. sed non sunt eadem opa xpi

diaboli ꝙ vpus non est in opulndo mi
nist diaboli. z hoc est qđ dicit ihus. qui
non colligunt mecum. i. fidei unitate
in ea sunt. ut ouile stipum ꝙ ex vpo
vpi. vsq; ce ut bralebio sic congregabit
agnos sicut pastor gregem suu pascet.
dispgit sicut lupus ꝙ. y. lupus rapit
z dispgit oues. dum ea sunt opa vpi
z belzebub. quia vpus colligit. belzebub
dispgit. unde stix isto textu sic scribit se
hic ostendit. qđ non possunt opa sal
uatoris belzebub opib; contrahi. esse in
ꝑ animas hominu retinere captiuas.
deu liberare. ille ꝑdicat ydolis. hic uinu
de uitibus. ille trahit ad uicia. hic ad
uirtutem reuocat. ergo possunt
habere comunitatem ut sc. quex opa di
uisa sunt. istis ꝓsuppositis de assumptu
uerbi cuistitutionis ꝓsequit. vpus ubi
de ꝓuidam recapitulatione. cum aut im
mundus spus exeat ab homine am
bulat ꝙ loca inaquosa. z ubi ꝙ non inuenit
demonis egressum. 2° ꝙgressum ibi qui
dulcat. 2° 2° regressum ibi tut dicat reuer
tar. 2° 3° ingressum ibi z uenies inuenit
4° ecce. 4° ubi z fiunt nouissima. z ex
potest fieri sic continuata ad precedencia.
ut sit sensus. we dicitis o inde. qđ ego ei
ab demonia in uirtute demoniu. z ego
possim de uobis ueritate affirmare. qđ
uos prius habebatis cum demonem. si
liart ante legem. qui uos ydolatras fecit. mo
do uetus septem. i. omes qui uobis suadent
ad me ꝓsequendu. z ostendendum. ex potest
intelligi de omibz uicedmanibz. ut sit sen
sus. omnis ego diabolum demonem tu
multus de se confidit. quia magnam ad
huc possidet potestatem. quia cu immun
dus spus exit ab aliquo peruenit cum
ad alios ꝓfectores. z inuenies eos sine
domo uigor. z cultalium uoluptatu.
redit ad ꝑmos. quos inuenit immundos
uirtus ꝓ contrarios. ornatos extrinsecꝰ ꝙ
satisfactores. z tunc assumit quasi cum
nudos temptandi. z tam recipit eos tep
tat qđ. spe uincat. z sibi ꝑmus fiat

sensum referendo spaliet ad uideos sic
exponit. Cum immundus spus egreditur
diabolus qui immundus dicit affectione
quia diligit immunda. vel ꝓsuasione
quia suadet immunda. et habitando
qz habitat corda immunda. exeuntes
ab hominis. i. a ꝙlo mundo ꝙ carnium
floreni. z legem ritum ambulat quia
gentes ab eo ꝙgredit. ad alia. qđ ꝑ
carnium terram. z ꝓambulium cum ꝙ
loca inaquosa. vel ꝙ loca arida sc. ay. i.
ꝙ corda gentilia prius humorem gre
cis. z uerbi fidei carencia. quierens requiem
i. appetens ibidem finaliter manere. z no
minencius quia gentes humiliter fidem
vpi suscepernnt. z ꝙ eas diabolum ex
pulerunt. requiem in postmodum in
uenit in stipibus mideis. z exactus. Job. co
sib umbra dicunt. z. In umbra tene
brosas constencias. in calamo qui fragis
est mundus. ypocrisim. vel simulatam sa
ctatem. In locis humentib; siccinas mol
les. ꝙ mentes insanas. dicit. s. spus im
mundus. in quo implicat regredienti
ꝓpositum. unde dicit. i. apud se ꝓpositum re
uertar in domum meam. i. in mideos ex
cecatos ꝙ infidelitatem. unde exuit tem
pore legis. z circumcisionis. unde et de
gente stipe ante legis. z circumcisionis
suspicionem. diabolus ꝓpriu mundanum ydo
latricentem possidebat. Data uero circum
cisione. z lege. ꝙ cultum unius dei exist
ab eis. z ipse solus gentes optinuit. Et
ueniens xpc. z ab eis refutatus figuratis
a gentib; conuersis ad fidem. uerissime est an
tiqui. ꝓsessor ad mideos tanquam ad do
mum suam. de qua dixit. reuertar in do
mum meam unde exui. Et cum uenit
inuenit scopis mundatam. z ornatam
qz autem addit. z. se sacietem. ubi nota
triplex distinctio ad demonis susceptionem.
et cum uenit. scilicet ad dnm. vel con
scienciam ꝙ media inuenit eam scopis
mundatam. z exterioribz signis ꝓuiten
cie. sc. ꝙ. appensam totam. z ornatam. sed
extrinsecus ꝙ bonam similitudinem. z ut dicit

ñ̄ & ꝛ gemb hanc qua mihi
habent ipsum vel simile
hugoh

ñ̄ vacuum ab opib⁹ turpiosis ꝙ desidiam tangit g̃ ñ̄ ꝛ. que dant locum diabolo
ocostitutem sanctitatis ꝑsumptorem. ꝛ virtutum similatorem vel moraliter de singulis baptizatis readmittib⁹ potest intelligi ſm̄ Bedam qui sic scribit Et cum venerit inuenit scopis mundatam hoc est gra baptismatis a peccatoꝝ labe castigatam. ſz nulla bonoꝝ opꝝ industria ornatam hinc ñ̄ hanc domum vacuam scopis mundatam atq; ornatam dicit inuentam. mundatam videlicet a vitijs ꝑtritus ꝙ baptismum. vacuitem a bonis actib⁹ ꝙ negligentiam. ornatam similitudine virtutib⁹ ꝙ ypocrisim Et tunc vadit ꝛ assumit ſ̄te alios spūs nequiores se ꝛ ingressi habitant ibi vbi notatur infidelitas ingressum paratum ex tribꝰ conditionib⁹ stabilitꝫ ꝙ. ex malicia nidificatio. quia assumit ſ̄tim. ꝛ. 2º ex diuitate quia alios ꝛ 3º ex priuilegio ꝙ nequiores se tunc g̃ vadit ꝛ assumit. ſ̄te alios spūs ſ̄te ꝙ diuitem vicioꝝ de quib⁹ tentant hec cum sint ſ̄te gentes quinque erant filios israel Josue 9. x. ꝛ xj nequiores se vt ꝙ mirum vt ꝙ ornatum vel ꝙ effectum. quia faciunt eos ad quos redeunt nequiores ꝙ tanto. g̃ nequiꝫ quid tentant de peccatis quoꝝ principiū est cupiditas. nequiores quide de peccatis quoꝝ principiū est infidelitas. ſz de spū nequissimo non dicunt ad nocendū qđ nichil est simile malum. quia etiam in demone bona est natura vel possunt ꝙ ſ̄te spūs nequiꝫ intelligi ſ̄te demonia de quib⁹ fit mencio in scriptura que etiam septem vicijs capitalib⁹ poterunt applicari Primum demonium est belzebub qui in euangelio hodierno vocatur princeps demoniorꝝ ad qđ demonium ptinet superbia que est quasi regina vicioꝝ cui bene conuenit nomen interpretatio. Interpretatur enim et dem est belzebub diuinitas vel stercus alios principes mittat Cuius autem diuinitas mittat non incongrue nuncupant ſqui etiam mittis

ꝙ vacuum ab opib⁹ turpiosis ꝙ desidiam tangit g̃ ñ̄ ꝛ. que dant locum diabolo
ocostitutem sanctitatis ꝑsumptorem. ꝛ virtutum similatorem vel moraliter de singulis baptizatis readmittib⁹ potest intelligi ſm̄ Bedam qui sic scribit Et cum venerit inuenit scopis mundatam hoc est gra baptismatis a peccatoꝝ labe castigatam. ſz nulla bonoꝝ opꝝ industria ornatam hinc ñ̄ hanc domum vacuam scopis mundatam atq; ornatam dicit inuentam. mundatam videlicet a vitijs ꝑtritus ꝙ baptismum. vacuitem a bonis actib⁹ ꝙ negligentiam. ornatam similitudine virtutib⁹ ꝙ ypocrisim Et tunc vadit ꝛ assumit ſ̄te alios spūs nequiores se ꝛ ingressi habitant ibi vbi notatur infidelitas ingressum paratum ex tribꝰ conditionib⁹ stabilitꝫ ꝙ. ex malicia nidificatio. quia assumit ſ̄tim. ꝛ. 2º ex diuitate quia alios ꝛ 3º ex priuilegio ꝙ nequiores se tunc g̃ vadit ꝛ assumit. ſ̄te alios spūs ſ̄te ꝙ diuitem vicioꝝ de quib⁹ tentant hec cum sint ſ̄te gentes quinque erant filios israel Josue 9. x. ꝛ xj nequiores se vt ꝙ mirum vt ꝙ ornatum vel ꝙ effectum. quia faciunt eos ad quos redeunt nequiores ꝙ tanto. g̃ nequiꝫ quid tentant de peccatis quoꝝ principiū est cupiditas. nequiores quide de peccatis quoꝝ principiū est infidelitas. ſz de spū nequissimo non dicunt ad nocendū qđ nichil est simile malum. quia etiam in demone bona est natura vel possunt ꝙ ſ̄te spūs nequiꝫ intelligi ſ̄te demonia de quib⁹ fit mencio in scriptura que etiam septem vicijs capitalib⁹ poterunt applicari Primum demonium est belzebub qui in euangelio hodierno vocatur princeps demoniorꝝ ad qđ demonium ptinet superbia que est quasi regina vicioꝝ cui bene conuenit nomen interpretatio. Interpretatur enim et dem est belzebub diuinitas vel stercus alios principes mittat Cuius autem diuinitas mittat non incongrue nuncupant ſqui etiam mittis

ſ̄te tria assimilant viz ꝙ instabilitate mutabilitatem & mundiciam Cum ꝙ stulti instabiles quia sunt sine ponderis timoris dei qui est nostre anchora in spūalibꝫ tempestatibꝫ firmat ipam tenes. qdes qui sine hac anchora sunt Cum vt pulius leuis quem quat ventus a facie terre Job 21 tollet eos ventus urens et celsit turbo rapiet de loco suo Isti sunt pa lee iguibꝫ comburendo de quibꝫ ait ꝙ pa leas comburet igne inextinguibili Superbi etiam miste dicunt quantum ad mutabilitatem quia mte superbos mutata sit pid ꝙ Item quantum ad mundiciam quia sicut musca in carnibꝫ quib⁹ insidet vine relinquunt sic superbia in carnibꝫ mē tis diuem relinquunt mundo pid ꝙ pu tredo ossium mundicia Q 2m est demonium qđ mutauit saul ſ̄te ad mundiciam priuet. ꝙ regnum is postquā eum audiunt saul cho ros cantantes percussit saul mille ꝛ dauid decem milia. aut. mulieres dicerunt mille ꝛ filius ysay decem milia ꝛ sequitur spūs malus mutauit saul. ꝛ post me rectus oculus aspiciebat saul dauid mun die cum est non recte aspicere illum cu mundet. vnde notatur mundicia eo qđ sinat recte videre Q 3m demonium est mentis mundiciam de quo in p⁹ ab initio ſi ꝛ demonio meridiano et potest eciam apte ira die demonium meridianum ma nifestum Q quotus cum mali ꝛ demonem possident in nullo differre videntur. spūa lis tri demonium de quo in hodierno euan gelio in 3bꝰ effectibꝫ punitat. est cum ira cecat quia impedit ira animum ne possit cernere verum ꝙ sol non occidit super iracundiam vestram sol super iracun diam occidit quando passio furibunda irati animi intellectum veritatis extin guit ira etiam linguam ligat ꝛ spūa lis mutum facit. quia ad litem non mittit iratum debito modo loqui set in obiurgationis ꝛ blasphemie Item dem mittit in potestatem diaboli redigit qđ patet ꝙ inordinatos motus ꝛ gestus

ꝙ ira assimilant viz ꝙ instabilitate mutabilitatem & mundiciam Cum ꝙ stulti instabiles quia sunt sine ponderis timoris dei qui est nostre anchora in spūalibꝫ tempestatibꝫ firmat ipam tenes. qdes qui sine hac anchora sunt Cum vt pulius leuis quem quat ventus a facie terre Job 21 tollet eos ventus urens et celsit turbo rapiet de loco suo Isti sunt pa lee iguibꝫ comburendo de quibꝫ ait ꝙ pa leas comburet igne inextinguibili Superbi etiam miste dicunt quantum ad mutabilitatem quia mte superbos mutata sit pid ꝙ Item quantum ad mundiciam quia sicut musca in carnibꝫ quib⁹ insidet vine relinquunt sic superbia in carnibꝫ mē tis diuem relinquunt mundo pid ꝙ pu tredo ossium mundicia Q 2m est demonium qđ mutauit saul ſ̄te ad mundiciam priuet. ꝙ regnum is postquā eum audiunt saul cho ros cantantes percussit saul mille ꝛ dauid decem milia. aut. mulieres dicerunt mille ꝛ filius ysay decem milia ꝛ sequitur spūs malus mutauit saul. ꝛ post me rectus oculus aspiciebat saul dauid mun die cum est non recte aspicere illum cu mundet. vnde notatur mundicia eo qđ sinat recte videre Q 3m demonium est mentis mundiciam de quo in p⁹ ab initio ſi ꝛ demonio meridiano et potest eciam apte ira die demonium meridianum ma nifestum Q quotus cum mali ꝛ demonem possident in nullo differre videntur. spūa lis tri demonium de quo in hodierno euan gelio in 3bꝰ effectibꝫ punitat. est cum ira cecat quia impedit ira animum ne possit cernere verum ꝙ sol non occidit super iracundiam vestram sol super iracun diam occidit quando passio furibunda irati animi intellectum veritatis extin guit ira etiam linguam ligat ꝛ spūa lis mutum facit. quia ad litem non mittit iratum debito modo loqui set in obiurgationis ꝛ blasphemie Item dem mittit in potestatem diaboli redigit qđ patet ꝙ inordinatos motus ꝛ gestus

.ꝑ.

ſ̄ ꝙ ira ſ̄ demonib⁹ possidet applicari Belzebub ꝙ superbia.

ira ꝙ ira

ira superbie

Demonium ſ̄.

uelamidi qui ad modum furiosi et demi
est se habet z quicquid ei diabolus sug
gerit statim nititur adimplere ad epli
z nolite locum dare diabolo glosa in ma
psalmo Quartum demonum de quo ait
ut filia mea male a demone vexatur z
hoc pertinet ad primi tamdiu q cui de ea
ratione sciendum q̄ ratio est in pto q̄
unit voluntatis. a qua voluntas regi de
bet. voluntas vero amorosi in bonis sa po
ssit non poterit nocere. q̄m dm hoc
demonium hanc infestat. imo dicta sibi
uerosa videtur. Q̄ est demonium quo vant
simationis ille de quo legitur ad ly q̄ sic
quent misit diabolus eum in ignem z
aquam ut eum perderet. z hoc pertinet ad
amaritudinem. Quarme est ut simulacrum
suum simulacrum. quae pluralem significa
cant quae crescit z decrescit sicut z tempo
ralia variabilia sunt. z si ea amans mu
tat. ecce ad fluctus ut luna mutat. sic q̄
pfida z adulsa significant in ignem am
bitionis honoris sicut deabus pfidis. qui de
mus dimittit superbia. q̄ndoq̄ in aqua tri
stitie accidentibus adulsis hoc demonium vo
catur mammona ad ly. ubi dicit q̄d non po
testis deo servire z mammone. mammona
autem sicut dicit glosa nomen est demonis
qui post divitias non q̄d in eius actione
posite sunt sed quia eas trit ad rapiendo
z iste demon multos habet satellites qui
cum unant z multos subditos in quibz
regnat. qui a malicia usq; ad minorem
cines amarice student. Tertius
demonum est illud de quo legit avara ad ly
q̄d occurrit ubi homo cum spu immun
do qui domicilium habet in monumentis
z cui nomen erat legio z ejectum de
monia porcos in mare precipitant. z ho
demonium pertinet ad vicium gule. q̄d est
immundum domicilium licet. hoc demonium
in monumentis quia in sepulchris gulo
sorum fetidis in quibz habitat in sepulcris. aio
gulosa tanquam mortua sepelitur. a quibz
vita gre elongat. z unus ex filiis israel

prostrati sunt in sepulcris concupiscentie.
hoc primo recte legio multiplicat. quia mul
ta scelera gule homini committunt. unde
pro. 23 dicitur. cui ve. cuius patri ve. cui
rixe cui fovee. cui sine causa vulnera. cui
suffossio oculorum. z domus his qui commora
tur in vino z student calicibz epotandis.
ve vitreatis vinum quando flammescit cum
splenduerit in vitro colorem eius ingredit
blande. si in novissimo mordebit ut coluber. z sicut regulus venena diffundet. deo
paulo supra eodem ca. dicit sapiens z noli
esse in conuiuiis potatorum. nec in comessatio
nibz eorum qui carnes ad vescendum confe
runt. quia vacantes potibz z dantes sim
bola constituent. sup isto autem dat qui
dam post q̄d gulosis debet. duplex ve te
rrabile z etiam de primo ysa 5to ve qui
potentes estis ad potandum vinum. de 2o
pro. 23o. quarus ebriosus non locupleta
bit. quam causam ebriosi debet ve. quia ta
les depauperant plurimos suos parentes.
istis causam sunt vino z desordio pro. 20mo
luxuriosa res est vinum z tumultuosa ebri
etas. istis causam sunt somno z pigritie
de peccato in peccatum pro 24 profunda
fovea est meretrix istis causam sunt sine
causa vulnera. amittunt enim effectus
membrorum sine ferro z gladio. his causam
accidit suffossio oculorum non solum exterior
sed causam interiorem. qui lux gre ab eis sub
trahit. sapie 17mo lux justicie non illuxit
nobis. hoc demonium porcos in mare
precipitat. z homines in vitio voluptatis vo
lantes in amaritudinem eternis damp
nationis. 11m est demonium. de quo tobie
3o. q̄d demonium nomine asmodeo occidit
septem viros suos antequam ad eam acce
dissent. iste enim demon odit legitimum
matrimonium. 11m z ideo p hunc modum volebat
trahere puellam ad turpissimam fornicati
onem. ut scilicet postquam non poterat
legitimo matrimonio uti cogeret in fornicem
cadere. z iste demon multos habet sa
tellites qui sibi assistunt z multos habet
subiectos. omnes scilicet luxuriosos qui qui

R.
in A domini

dem multi sint. quia sicut dicit Joh. Mundus totus in maligno positus est. i. in malo igne concupiscentie. Vel secundum alium poste. septem spus intelligunt septem similitudines. quo se virtutes mentiuntur. Ideo negligores se aptis viis. quia sic augn similitudo equitas non est equitas set Jupiter magnitas unde dicit idem. Sic tres sunt septenarij primus unquit est bonus. continens septem spus. Secundus continet septem spus scilicet septem vicia capitalia septe donis contraria. Tertius continet similitudines septem virtutum. quas vocat negligores. qui sepe bona illaqueant imprudentes. Has tres similitudines heritt ypocrita. Ideo talis dicit dicit septies. De vobis ypocrite. et ay. Tertius. et quia ex dicit. Do mihi. qui subministrat vocem suam ne credideris ei. quia septem negligentes sunt in corde. hoc est qui hic dicit. qui ingressi habitant ibi. vel ingressi habitant inter videos fidem expe veraye venientes. hec est enim intentio demoud. Et non transeant ad horam set innocent. usque ad mortem. vel usque ad finem mundi. Et sunt nouissima hominis illius. peiora ubi notatur inhabitationis effectus. quia sunt nouissima hominis illius. i. recidiuantis vel qui indurat in malo obstinatis. peiora priorib; quia peiores sunt modo vider qui fuerunt ante nostrum legis sustepevent. qui end iste pessime intelligi debeant. Et videris patet manifesto ex verbis ay. que immediate sequent. ubi ait sic erit generacioni hinc pessime. potest eciam intelligi de quolibet recidiuante. ut prius expositum est. unde sup isto tertio. precedente quidam post ita scribit. ni domo ordosi. i. recidiuantis ingressi habitant spus nequiu. qui de talibus ysa. 11. scribit. Replebunt. Dominus draconibus. i. scribit ibi strigiones. Draco volat. i. hoc sigt spus superbie. Aspis adurit. i. hoc sigt spus inuidie. Crocodilus bene pennas similes pennis herodij. qui pondere tu calamus volare non valens. ypocrisim designat. quo licet virtutis similitudinem unde pennas videtur habere. set non volat. quia ad ima terrena desiderio inclinatur. Et sunt nouissima horum illius peiora priorib; Jo. 1. Cave sanus factus es noli amplius peccare. ne aliqd tibi deterius contingat. et 2. pet. 2. melius est viam veritatis non agnoscere. qm post agnicionem retrorsum conuertere. Ideo dicimus. et tali racionabiliter similitudine. qui postquam omnia bona sua in domum suam congregauit. ignem eis apponit. ut cuncta consumantur. Comparatur eciam stulto. qui postquam se induerit vestibus preciosis in luto sterco cum eisdem volutatus volutat. 2. pe. 2. canis reuersus ad vomitum. et sus lota in volutabro luti. Recidiuanti eciam accidit sicut Lyon loth que aspiciens retro vsq; est in statuam salis. ge. 19. Hic ut memores estote uxoris loth. et possunt hic multe cause assignari. quare peiora sunt priorib; nouissima recidiuantis. Prima est quia debilitatus ad surgendum. sicut enim in corporalem infirmitatem recidiuantes solent multe debiles fieri. in malicia existens infirmitatis. sic eciam dubium accedit spiritu recidiuanti infirmitatis. sicut cum calciamenta semel fractu. et repata ad vltimum sutura non sustinent. set in ruinam irreparabile veniunt. sic tales post multiplicem recidiuacionem in caribdim desperacionis finalis deuolabunt. 2a. est ruptio federis cum deo iuxta. 1. pine. 3. Ubi quidam scribit. ut cum in die pasche nos ymo crucem Jhesum ostulat. nos autem fidus fortificatur. et dna corporis sustepcionem. Ideo hoc fidus et recidiuacionem imperitus aggrauat impietatem. 3a. est recidiuans ydo denuo crucifixum proprie mimicus redditur. quia nisi est. qui in crucifixum sue cordis in. xpus hospitabatur. Diabolum sunt. et

Recidiuans plus peccat. octo de causis.

ctum intrare. z xpm cicere qm̃ti in
ipo est. maior autem mgtudo est ve
rum cum minima relevo. quam no
vapere ad hospiand. z est inuisio diuine
misericordie. que p̃ peccatoribz patem de
dit. qui g̃ p̃ redimendum mundum sibsan
nat. ad mortem crucis. Quam mitis
Judeus est crudelitas in diuinum spiritum
cum non timet pronunc vilissimum ac
cipere. imo sic low vilius vilius veno
nat. plus profundi. si quis vulnera fra
gilissima prius cum ictu voluntario re
nouaret. magna patet eius crudelitas.
maior si vilissima pris. quia g̃ est crudeli
tas qui xpm domino vilissimo venonat.
qui affectuosius inde naturali a diuino
dunt a vulneribz ppetuare. Jo. z con
tristare spm̃ scm̃. z cum celestis. qui tum
in ipo est. sicut enim gaudium est in celo
sup peccatore penitentiam agente. sic read
ditus quantum in ipo est tristicia cum
sit in celestibz. spiritus g̃ in indicio pla
cauit lachrymas quos tanto vis gaudio pinat.
eph. 4. nolite contristare spm̃ dei in quo
signati estis in die redemptionis. hoc in
est ingratitudinis intensio. magnitudo
enim venie. z grie. prius dicto aggrauat
peccatum. Cum enim p̃ quolibet pc
cato mortali sic penitus sit debitor ex di
gno pene etne. p̃ remissione peccati
mortalis obligat. spiritu remittenti toto te
pore vite sue. quam si viueret mille
annis. qd ex hoc patet. qd p̃ continua
ame vite corporal. z cruciatus morte
temporal. tota spiritus cruciatus vindicta
famulatur. misericordie remittenti ad
primum commodum z honorem. qd si om
nipotens minus intendit ingratitu
dinem. est qd citius in se est iterat
xpi passionem. hebr. 6. rursum cru
cifigentes in semetipsis filium dei. ve
rum sunt nouissima readiuntis pe
na priorib. Effectum est autem cum
hec diceret extollens vocem quedam
mulier de turba dixit ei. beatus ven
trem qui te portauit. z vbera que suxisti

vbi ponitur. q̃ta ps euangelij in qua con
tinet xpi comendatio. circa quam q̃tuor exponunt. scilicet comendandi
occasio. comendantis denotio. comenda
cionis expssio. z comendati responsio.
Comendandi occasio ponit. cum dicit.
Effactum est autem cum hec diceret
scilicet xpus blasphemantibz respondes.
z in hoc suum sapientiam certum
stantibz ostendens. extollens. i. ex medio
tollens vocem. scilicet in xpi comen
dacionem z inde blasphemantem con
fundendum. in quo patet vt dicat beda hu
mus mulieris fidem. que inter blasphe
mos dei filium confitetur. in q̃ tenet
figuram ecclie. que in medio gentium
creatorem confitet. vbi comendantis de
uocio patet de qua dictum est extol
lens. in q̃ vocem quedam mulier in
quit apparet mulieres deuotiores fuisse
viris. viros enim psequentibz xpm. mulieres laudant &c.
mulieres obsequebant ei. z de suis fa
cultatibz ministrabant. hic. 3 Item vi 2
ris blasphemantibz. mulier eum laudat
vt hic. Item viris dicentibz eum. 3
crucem. mulieres lamentabantur. hic
z Item viris crucifigentibz eum. z aplis 4
fugientibz. sola virgo in eum credidit.
Erat enim ista mulier de turba scili
cet non diues aut nobilis. set de co
plebe. non enim erat de sacerdotibz. vel
scribis. vel phariseis. set de pauperum z
simplicium comunia. Quod autem sint
hec mulier vt dicit. z docet in libro
amicoz xpi. scilicet martho. z maria
z lazarus. dis vbis. medica pernatis
domus martho. mulier magne de
uocionis. z fidei. mira sinceritate vnicum
eum credens. mira fiducia confitens.
extollens vocem de turba aut saltem
in beatis venter qui te portauit. &c
vbi patet comendacionis expressio. in
isto laudat xpm̃ dei filium. extollens
eius laudis famen ex beatitudine ma
tris. quasi diceret. beata mater que por
tauit talem filium. sup isto autem stare

tẽpore vite sue seruaret voluntarie a morte
tali se seruauit. Cũ autẽ nõ posset euadere
mortẽ tale. & a multo fortiori ꝑ mortis

stribit post beatus venter qui te portauit / ꝙ vere negauit beatus venter verū

eunuchi eius ꝓhibentes. aut ꝙ galla tus filius. aut ꝙ puritatis studiosi. utilius / extollere. vere beatus venter ille. sterilita tis obprobrio carens. / sine crimine pari endi. beus ꝓlis fecunditatem. / virgina lem integritatem. apud eum vt dixi beatus beatitudinis fuit sine corruptione fe cunda. sine grauamine grauida. sine do lore puerpera. vere ille fuit a porcet spūs. aī ꝙ innocentia est beus in utero de spū sancto venter eius fuit domus diuina tum. habuit eum venter ille pretium re redemptionis. pignus celestis hereditatis. venter iste habuit fontem diuino misericordie. cuius fontis signum fuit fons olei qui in naturitate xpi vene erupit. / in tyberim defluxit. venter ille fuit taberna culum. in quo requiescit ille quem nec celum nec terra capere potuit. cui / dicunt me requiescit in tabernaculo meo. huic etiam venter ille thesaurum celestis regis. / absconditi in agro ut ꝙ thesaurus ille fuit filius dei in carne assumpta. qui / ꝙ thesaurus desiderabilis / oleum in habitaculo iusti. iustus autem audiat xpus ysa. et nubes pluant iustum. ha bitaculum eius fuit beata virgo vt venter eius. in qua fuit celestis thesaurus / oleum pietatis. vere ꝙ beatus venter qui te xpm portauit / vbera que suxisti / sim ple sunt beata. In isto autem textu con fundit manicheus qui dicit xpm non habere verum corpus. / sed fantasticum. Con fundunt / alii heretici qui dicunt xpm formasse sibi corpus ex puro etheve. / ꝓ ea transisse in virginis uterum. ꝙ si esset verum non fuisset nutrit ꝙ lacte virginis. ex eodem enim fonte lac nutri citur / semen oritur gaudii. enim ꝙ phus ex eisdem nutritur / sanguis. unde sicut ex lacte virginis fuit nutritus. sic ex purissimo sanguine eius fuerit cor pus congregatum. sicut / isto dicit beda li ce. ca. 2. ꝙd mulier deuota tanta fiducia

xpm confitetur. / et ꝙ ppterea gaudium a sumpsuam / futurum confidat hereticus ꝓfidiam / quam sicut tunc. inde spus sc opa blasphemando verum consubstancia lem ꝙ patri dei filium negabant. sic he retici postea negando mariam semp vir ginem. sancti spūs opatione virtute nasci turo ex humanis membris virginem fe mineis sine deo materiam ministrasse. verum consubstancialem ꝙ matri filio hominis fatetur non debere dicentur / Set si caro ꝙ bi dei fm̄ carnem nusquam a carne vir ginis matris pmutat. / exuta: sine ꝙ uent qui eum portasset / vbera que lac tasset beatificat. / Oia enim consequen cia eius lacte creatum nutritus. cum sit negatum esse conceptus. cum ex hoc eius dem ꝙ fontis origine. ꝙ phisicus. vtrum liquor emanare ꝓbet. / nisi forte putet sanguinem sic carnis materiam mu tando in carne dei filio suggerere potuisse. mutando autem quasi maior / in substancia miraculo minime potuisse. Ver hinc opinioni obstat apud dictos. quia misit deus filium suum factum ex mulie re factum sub lege / ꝙ eni audiendi sunt qui legendo putant matrem ex mu liere factum sub lege. set factum ex mu liere. quia conceptus in utero virginali carnem non de michole non alimode se matrem traxit ex carne alicuius / de filius hominis diceret. qui originem ha beret ex homine / a nos ꝙ ipse contra eutichen dictis extollimus vocem ecclie catholice. enim hec mulier tpore gessit. extollamus / mentem de medio tribus. dicimus ꝙ saluatori beatus ven ter qui te portauit / vbera que suxisti. ꝙ enim mulier ad laudem eius dixe rat ille dixit / omnino beati qui audi unt verbum dei / custodiunt illud. ve post commendationis expressionem pour euangelista saluatoris concendat nosti cie / a media morale informulacio nem que est. 3ta ꝓs huius euangelij. unde in ista ꝑte xpus ꝓferit. conceptum ꝓlis spiritalis

scilicet opis

scilicet opis misericordie conceptus filio corporali.
Opus autem matris concipitur in fide
auditione. in auditu custodiendo. et alibi
in custodia secundaria. Dicat ergo ad illo
scilicet ihesu dixit mulieri. et circumstan
tibi. Quamvis beati qui audiunt verbum
dei. et hoc autem non dixit xpus adhuc
dubitabat verbum laudis ascribendo. et aliquid
simpliciter. q. d. verum est quod tu dicas
ego hoc tamen verissime ascribo. et aliquid
simpliciter non enim solum beatus venter qui
me portauit. et vbera que ego suxi. sed et bti
qui audiunt verbum dei. et. et. non solum
beata que me concepit venter corporaliter
sed et beati qui me concipiunt mente spiritu
aliter. quia non est beatus qui audiuit
et non custodiuit memoriter retinendo et
opere adimpleendo. ideo subdit. et custodiunt
illud. Jacobi 2°. estote factores verbi et non au
ditores tm. et istam expositionem ponit beda
sup. lucam 2°. ca 2°. ita dicens. Quidve saluator at
testatione mulieris animat. non eam tan
tummodo que verbum dei corporaliter gene
rare meruerat. sed et omnes qui idem verbum
spiritaliter auditu fidei concipere. et bonis
operis custodia. vel in sinu vel in gremio
corde parere. et quasi alere studuerunt. as
serens esse beatos. Quia et eadem dei
genitrix. et unde quidem beata. quia verbi
incarnandi ministra facta est temporaliter
sed unde multo beatior. quia eiusdem sempi
ternandi custos manebit eterna. Quia sem
per sapientes uidere. etiam potuit. qui
non verbum dei audire. et custodire. sed negare et
blasphemare querebant. Hic eadem dicit
post. Non solum beata est que verbum dei
habuit in utero. sed magis beata est. quia
precepta dei seruauit in opere. habebat enim
multi qui precepta dei in opere. et in corde. hec
autem maria conseruabat omnia verba hec et
Aug. in libro de virginitate. beatior fuit
maria concipiendo fidem xpi. qui concepit
eius carnem xpi. quam spiritualis nichil
matri prodesset. nisi felicius xpm corde quam
carne gestasset. Amen. Cum ergo dicit
Jhesus. nos parentes in infirmum ob hoc

reuerentia sunt depressi. Hic misit nendum
ysti nedum in verbis hic exponimus. sed eciam
Gamnensem in miraculo prius tacto in
hoc euangelio moralem notare possimus
informacionem. Instruimur enim si enim ysti si
cut non tunc ceciderunt est corporaliter sic
et xpus a nobis spiritaliter caecitatem deberemus
sicut enim dicit Innocencius 3. ex do in
dis et sarracenis. et si in nobis talia sunt
que sint hospitibus malum exhibeant rem
neracionem scilicet unus in pera. ignis in
simus serpens in gremio. p. unitatem fidei
peccatum superbie que bona iam corrodit
et quasi consumit. et utrumque tres filias
parit scilicet vanam gloriam. accidiam et
invidiam. quas ex superbia matre diabolus
nutritur gerere. unde primam filiam in
sit diabolus in paradisum ad primos paren
tes. que sic eos intus corrodebat. ydo bona
gratuita moralia totaliter consumpsit. et
eciam in naturalibus horribiliter humiliauit.
genuit eciam ad eosdem secundam filiam scil
accidiam. deus enim posuerat eos in pa
radiso ut operarent. Et diabolus invidens
eos otiosos audacter eos aggressus est. Et
scilicet invidiam misit in mundum. ut
duos fratres. et sic in caym occidit fratrem
abelem corrodebat. ydo in caritate in
eo veluit. Dum ad fratricidium eum mo
uit. Tantum abest ut mater et filia compati
totum mundum. ydo resipiscit superbie cor
rodit vana gloria. resipiscit vane glorie corro
dit invidia. et resipiscit invidie corrodit
negligencia. Jacob 2°. Resipiscit ergo corro
dit locusta. et resipiscit locuste comedit bru
chus. et resipiscit bruchi comedit erugo. Ver
ca crescit de oleribus et ea comedit. et sic
superbiam de bonis operibus que eadem dest
ut locusta. et resipiscentia dicit quasi longa hasta.
et sic vanam gloriam. quetangin longa
hasta multos occidit et occidit. bruchus e
stimis locuste antequam ale in eo generent.
et est nocentior quam locusta. quia in loco quo
iacuerit omnia virentia radicitus consu
mit. et sic invidiam. que resipiscens in
corde invidi et si foras se non ostendit aut

nus omnia emisimus. ergo vel rubigo
sigt acciam. quia animus humanus
sum non epetet opib⁹ virtuosis. statim
efficitur rubiginosi. sicut ignem in fun
peccatum auaricie designatur. Ignis em
p ligneo appositum crescit & auget. p
subtractum diminuit. & extinguit. sic
nisi auaricia p diuinas largitiones
amplius inflamat. quido ameni pa
ribz surgendo dicit. tunc ignis ama
nos refrigescit. qui autem qui ex toto
vide diuinas continuunt. tunc ignis
auaricie totalit deficit. pi is cum de
fecerint ligna extinguet ignis. & ser
pentem ni grecismo intelligit peccatum
luxurie. qui bene mu diffundit sicut ser
pens. fugienda ergo est vicinitas spen
tis & familiaritas mulieris. sine nul
la securitas est cum uno serpente do
mire potest cum fieri vt me no mor
deat. & potest fieri vt alqn mordeat. sic
qui unum mu serpentem domit. na
& si alqn non mordeat. timore no sol
licitat. magis autem est pire non posse.
qm mu peculium non pisse. Tunc &
iste serpens venenum infundit. quo ma
lum concupiscentiam accendit. Est aute
venenu frigidum. animum & cordis ex
tinctu. Sic eciam luxuria dicit frigida
qua ignem diuini amoris extinguit.
Dicitur animum. quia in conscientia
animarum diuinum facit. est casum cordis ex
tinctum. quia animam occidit. qui autem
est talis venenatus debet facere sicut cly.
qui postqm cum serpente pugnauit & ve
nenu hausit. ad fontem curret sic talis
debet curvere ad fontem lacrimay. & p
lacrimas deponere omne venenum. in p
Sicut cervus desiderat ad fontes aquay
ita & p confessionem cuncta. Hic tri
plicium q̃ sicut septem vt prius dixi
est hominem ad confessionem mortuum
efficiunt. ita & alia ibi singulam lituater.
D^m est magnitudo periculi in quo pec̃or
existunt. C 2^m est facilitas remedij. C 3^m est
remissas impe^ti. C 4^m est bonum q̃ ex con
fessione sequit. in ꝑsenti. C 5^m est bonum
q̃ ex ea sequitur in futuro. C 6^m est malum
q̃ ex tacenitate sequit. in ꝑsenti. C 7^m
malum q̃ ex ea sequit. in futuro. Due
pma communia ostendunt. sicudi q̃ q̃
peccator dum in mortali est. in ore dia
est Job 36. simulatores & callidi prouocant
ira Dei. nec eliuabitur cum vinci fue
rint. auget. in tempestate anima eoꝝ
& sequitur paulo post. saluabit te ex ore
angusto latissimo. & non sicute fundo
Et diabol angustum est cruce volenti
& latissimum est mortaliu. Vide magnitu
dinem periculi. attendo facilitatem remedij.
qm ipa natura bonita animalia docuit.
Et scilicet eliuent si capiant. & do non
oportet eliuare si sufficit subuenisse lo
quendo sacerdoti tria scelera reuelare. pro
qui in pcō mortali est laborat sepa p
riculosissima. vt quam separabit a conspe
ctu dei & angelor. a qua stadi abluendo
mundari p^t. & regum 4 vade lauare
in iordane septies & recipiet sanitatem
carne tua. C Septies in iordane lauari
est septem criminalia pcā humiliter
confitendo. nec ministrum confundat ista abla
tio. cum solet fieri sermones. si rem gnem
dicisset ꝑpha dicunt serui naaman
cur debuerat. quanto magis si dixit tibi
lauare & mundaberis. Item magnitudo
obligatois est qui est in mortali. etiam ar
cem tradendus nisi se absoluerit. Ista ma
rem cumputacione potest se absoluere.
magna pre. ignorato & tradet carceri si se
non absoluerit. ap^s is & matris sue cum
dixit cum tortoribz quoadusq; reddet
omnissim debitum. C Omnia 2^m mortalia
q̃ pudor multos impedit a confessione
peccatoꝝ. q̃d impedit^m. Valde remio est.
Timere cum verecundiam de pcō.
de quib⁹ homo est contritus. est quasi
timere ignem & excremum ꝑpetuum
infernale. Item subtilissima in multis mul
& in aliarum malis cogitationes. mira
nimitas eoꝝ qui de mortuis non audent
loqui. Magnum certum fatuitas talium qui

.4^r.

tinuent ne sacerdos peccata eor ablsorcerit. non attendentes qd sacdos assistens tibi ea quasi non essent reputet. ex quo videt z cognoscit bonitatem voluntatem confitentis Dic balaam monstris assistens ad vocem asine non expuit. Tales timet ne sacerdos eos valde malos reputet si horribilia peccata ei confitentur. ex hoc contrario ex hoc eos possit bonos reputare. ¶ Dat enim qd in vera confessione peccata remittunt. z psumere potest de illo qui pena horribili confitet. qd confitet alia si haberet. unde credere potest z debet confitentem bonu z quasi sine esse a quo peccata p confessionem exierunt. Non credendus aliquis mundus qui bn se sanat. nec infirmus cui infirmitas bene purgata est. nec minucie principis cui ministri ei revelarunt. vel eos intpat. ¶ Secda qd dampnu est confitenti si sacdos de ce malam habeat opinionem nisi forte si velit vendere sacdotem et tm desideret a sacdote approbari. nisi forte in opinione sacdotis suam ponat felicitatem z eam fidem sibi anime anteponat. Unde confitens quasi quoddam frenum est qd diabolus peccatori imposuit et fm sua velle eum ducit. Hoc z equor frenat in ora mittunt. Unde a sapientibus esset hoc frenum virtute cruciendi. Tristitia de peccatis est remedium a deo datum. si fatue consentimus diaboli suggestione in venenum. Unde apte eam dimittit confiteri. ¶ Circa 2m notandum qd ex confessione in psens sequit multiplex bonu. quoz unu est peccatoris exoneratio indubie cui peccatoz videt cum confessus fuerit pena qd timuerat confiteri. qd ex magno onere exonerantur. ¶ 2um est cupe celestis letificatio. sine qua gaudium est in celo sup uno peccatore penam agente. ¶ 3um est demonis confusio z a mente sustractio spiritali. z magis est impius justificatio quia creatio ali z terre. ¶ Circa 3m notandum qd bonu quod sequit ex confessione in futu est gratia ctra ca. z non confundaris p anima tua dicere veritatem est cum confessio addicens gratiam. ¶ Circa 4m notandum qd in psenti multiplex malum sequitur ex peccati tacentitate vt demonu arrisio irridentis eu cum demones tanquam fatuum qui putauit se spoliari z clamare non audet. cum videat aduersarium opportunum. qd hominem animal facere sine mora. ¶ Circa 5m sequendum qd malum sequens ex hac tacentitate in futuro est confusio etna ca. z confusio addicens ad hoc 2o revelabo pudenda in faciem tuam z ostendam gentibus nuditatem tuam z 2o confundent confusione vehementem. quia non intellexerunt obprbrium qd nulla oblivione delebit. Istis septem motivis moti in confessionem peccatoz linguam laxemus. confessione illa de qua loquit sapiens ca. z confessio addicens gratiam z gliam gratie videbitur in psenti z gliam in futuro ad quam gloriam ipse nos producat. z c.

.1.

Dominica .ca. quadragesimo. Ibit ihus tus mare galilee qd est tyberiadis z c. Jo. ¶ In principio huius euangelii notandum primo qd miraculum in hoc euangelio recitatur de refectione turbe ex .v. panibz z duobz piscibz. bis in anno in ecclia solet legi. viz dnica vltima ante aduentu z dnica in medio quadragesime. In dnica tm ante aduentu euangelium michee ibi cum sublevasset oculos ihus in 2o nichodemus ibi ibit ihus tus mare galilee z ratione illius vbi erat autem pascha 2o nunc legit. et miraculu qd tempore pasche factum est. similiter tempore veniet. In alia autem dnica videtur legi occasione illius vbi dicebant qd hic est vere pphta qui venturus est in mundu tunc enim ecclia incipit cantare ea que de xpo venturo dicta sunt. unde tunc legitur Jer. 22. ecce dies venient dicit dns z Quantum vero ad moralem instructionem euange. de refectione legit. z in medio 2o z vltima dnica ante aduentu. qz vicaria est refectio spiritalis z in medio opis z in

fruc ¶ 2° videtur ꝑ Januensem qđ ista
Dñica dupliciꝫ nominatur. Vocatur enim
Dñica de rosa ⁊ Dñica de palmis. ¶ Causa
autem prime appellationis ꝑ enim est qꝛ
in hac die Dñus pontifex ꝑ urbem
portat rosam auream musto ⁊ balsamo
minus plenam. qm postmodum dat pfecto
cibis. Quare autem ista rosa portatur
triplex causa potest assignari una tract
2ª allegorica ⁊ 3ª moralis. ¶ Primo tractat
ꝑ Innocentiu in quodam sermone hec
est. Quia corruptibile corpus nisi ex ni
mio labore ⁊ fatigatione deficeret in ip
sum quidem alienos recreationis remedium relevaret. Unde dum interponis tuis
intentum gaudia curis. Qꝛ caret eterna
requie mortalis non est. Unde ⁊ sanctus
Antoni⁹ fres post longum labore solit⁹
erat fres dicere ad aliquam recreationem.
⁊ cu hoc cuidam sagittario displicuisset
venit cum beatus antoni⁹ p arcus nimi
am extensionem q̃ oporteret interdum
relaxare rigorem. ¶ Sic ihc xpus iesus
nos fatigatum unit hac die triplici re
medio relevare. ꝑ verbo benefactore. omnia
enim que sunt in missa hodierna tam
in introitu qm in ep̃a exortant ad gau
dium ⁊ hilaritatem. ⁊ ideo eos qui in
prima labe animi spiritualit̃ confortant ⁊ oꝛ
porali benefitium. quia delecto confortat
oratione vt dicit in ethicis. ¶ 2° cibo cor
roborante sicut patet in evang⁹ illud en
miraculum de 5 panib⁹ sicut tunc re
fecit corporaliter sic nos debet reficere
spiritualit̃. ¶ 3° quodam solacio recreante satis
vel reportatione. Unde dicit ibidem in
nocturnis. ne ꝓlixus pr̃ asperitate qua
tragesimalis observantie sub austerioꝛe
labore deficeret. In hac media dñica re
fl solamen interponitur. vt animos tē
pata incline sufferat. ¶ 2ª ratio est valde
allegorica vel spiritalis. ꝑ rosam enim ar
tificialem qm naturalem xpus non incongrue figur⁹. In illa enim rosa artifici
ali 2 sunt scilicet. aurum. mustus ⁊ bal
samum similit⁹ ⁊ in xpo tres sunt substantie

scilicet caro que figur⁹ ꝑ aurum que exlege
corrupti non debuit in p̃o. Non dabis sanc
tum videre corruptionem anima que plena
fuit musto ⁊ odore omnium virtutum ⁊ gratia
cant⁹ p̃o. trahe me post te curremus in odore
unguentoꝝ tuoꝝ. Et terras que figur⁹ ꝑ
balsamum cor. ec quasi balsamum non ad
mixtum odor meus dedras cum flue cor
in cruta set non admixta. qm g̃ vult la
borem pie ferre debet hanc rosam in
cordo portare. ¶ Significatur etiam xpus ꝑ ro
sa naturalem que magis cetis floribꝫ de
lectat visum suo colore magis recreat ol
factum suo odore magis confortat gustum
suo sapore. ¶ Sic est magis xpus delectabit
ad intuendu. ⁊ pcr ꝑ in quem desiderat
angeli ꝓspicere. ¶ Est suavis ad odorandu.
cant⁹ p̃o. trahe me post te ⁊ cetera similia p̃o
est dulcis ad ꝓgustandu ⁊ petri 2. Si
tamen gustastis qm dulcis est dns ⁊ ideo
debent ideo fideles fatigare labore penitentie
considerantes hanc rosam in qua recepti
sunt visionem tante claritatis odorem
tante suavitatis ⁊ refectionem tante dul
citatis. ¶ Tercia ratio est moralis ꝑ hoc sign
qđ spine nocent vicios conferunt in vestib⁹
virtutum. Unde dicit ambrosius in sermo
qđ ꝑ abstinenciam spine vertitur in ros
ducit enim inquit ꝑ remissa libidine
monaim. superbia humilitatem. ebrietate
ebrietatem. ¶ Dicit est hic nite⁹ qđ vitia ꝑ
se ꝓducunt virtutes cum ex causis oppo
sitis oriantur. Sic ꝑ remissa fit. Et qui prius erat
libidinosus castus ⁊ continens efficitur.
qui prius superbus humilis ⁊ mansuetus. ⁊
qui prius nimis ebrietati sobrius sit et
fecundus ysa. 14. ꝑ salinca ascendet abies.
⁊ ꝑ ortica crescet murtus. ¶ Salinca est ar
bor spinosa dicta a salicudo. eo qđ ꝑ aquas
currentes salire cogit. Abies dicit ab eundo eo
qđ ꝑ certis arboribꝫ longe erat. ⁊ in cassi
ꝓminebat. ꝑ salinca g̃ intelligit anima
mundi qui est spinosus ⁊ plenus mul
tis illecebrosis pungentibꝫ. sicut spine. a
quibus aliquid colligunt de spinis vitas. ꝛc et
cum consideratio facit homines refugire ab

B.

cus fatua dilectionis. Nam 2° cum q̄
videret te resilire a te ꝑ abiem intelli
gunt dei qui facit asinum ascendere vsq
ad finem. Circa vero facit puriginem
cretus virtus vero frigiditatem. est q
sensus q̄ ꝑ priuari animi immundi a
tu in imaginem dei. 2 priuigo concupie
ni refrigerui spiritu. Q 2° hec dicta w
ait. dicit de panibz. 2 hoc ꝓpt q̄ panes
quos dns q̄ multis hominū saturauit
de quibz nos mus deum et ait. Unde ꝑ pas
si in hoc euāgeo q̄d principaliter agit
de hoc miraculo sunt 3 ꝑncipalia consi
derāda scilicet antecedentia concomitan
tia 2 consequentia Antecedentia sūt
sex scilicet recessus eundem. ꝑplus
ccessiens locus conuenientes tempus alloq
ens affectus compatiens. 2 responsio defin
ens. Ibo primo dicit euāgelista abiit ihūs
trans mare galilee abiit magis ihūs ꝑ
quā ei de morte Joh ꝑ suos discipulos re
latum relatum est sicut patet ap̄t re 2
3° trans mare galilee mare est tyberi
adis hoc est locus illi ciuitati que no
men hēt 2 accepit a tyberio cesare. in
cuius honorē extensum fuerat. 2 dicebā
tur mr̄ modum quo ebrei omnes aq̄s
collectiones vocant maria ge ꝑ collectio
nes aquaꝝ vocant maria est tamen
ad litam quedam latissima dimensio. que
alibi dicit stagnum genazareth. set quo
abiit non expuit Joh. aduertens tamen
4° ca° 1° expuit quo ad loca qualitatem
dicens in desertum locum secessit. unde
de 9. ca° quo ad loci veritatem dicens q̄
est bethsaida vel bethsaide. quasi locus
locus illi ciuitati que vocat bethsaida 2
ad illam ptinens. Iero sup ait Secessit
ihūs in desertum locum non timoris
more si deus minucias fuis ne homi
nes hominidium mugirent. Que ideo
ut nobis ꝓberet ex. esse temerarius
sig. se vltro morti traderet. ideo magis
ꝓficientes erant sine ut crederent glo
riet fidem. Iero sualiter. sic enī cor fi
dem ꝓbauit si cum quo teneret sequē

rent. Theophilus. tūsiuit ihūs de loco
ad locum ꝓpter voluntates 2 audiozes
homines diuinitus ciuitatis reddens
sine ꝑ finem bede sup lucam lio 2° cal 9.
vt oportunius tempus sue passionis ex
pectaret. nam plus q̄ui annis spacio Johs
2 dñs passiones distare qui diligentes eum
gelia legerent inuenet allegozice ꝑ bedam
occisō johne tempus expectans ihūs secef
sit scozsum in locum desertum qui est
bethsaida iuxta locus. quia derelicta
iudea que ꝓhecie sibi no credendo caput
abstulerat in deserto eas que virtus no
hebat abiit. vbi ibi esset. pabula largi
turus vnde pulsue bethsaida domus fme
tum interpꝛat. ipa est ciu de qua ysa
ait. letabitur deserta 2 tua 2 exultabit
solitudo 2 florebit quasi lilium 2 paulo
post. ipi videbunt gliam dñi 2 decorem
dei nri. Est autem bethsaida in galilea
ciuitas andree 2 petri 2 philippi apostō
lozꝝ ꝓpe stagnum genazareth. abiit g ihc
tus trans mare galilee in desertum mr̄ hanc
ciuitatem et sequebat eum multitudo magna
vbi ꝓ 2um antecedens videlicet ꝓplus
accessiens ait. sequebat eum multitudo
pedestris de ciuitatib. pedestres dicit non
equites 2 simplices humiles. 2 pauperes
non mundi sapientes non potentes ne
diuites sero sup ait ꝓpter labore pedum
desti viam accipiunt Causam ho hui
sequele ponit Joh dicens Quia videbant
signa que faciebat ihūs sup his qui infirmabant.
ꝓpter que sibi videnda sequebant expur
ꝓ oz ꝓ Judei signa querunt magis em
et dicit crisp monebant a signis qui
a doctrina quia grossioris mentis erant
Sequebant autem inde xpm quidam
ꝓpter morboz curatorem quidam ꝓpter sig
noz ostensionem quidam ꝓpter ciboz pm
sionem quidam ꝓpter doctrine ministe
rem 2 quidam ꝓpter blasphemie illatorem.
vnde visis signis signa cibus blasphe
mia dogma fuere. causse cur dum turba
sectā fiunt Q hic oritur dubitatio cu
cum ut dicit hr̄ 6° discipuli abierant

tris mare in desertum locum. & hic etiam dicitur. qđ abijt ihus trās mare galilee. q̄ modo pedestres illuc poterant venire. de hoc videt Beda. & hoc nequit patere. q̄ non in aliam maris siue vadans ripam nauigio venerunt discipuli cum dño. sed tristo aliquo flecto aut stagno. prima regionis loca adierunt. quo etiam indigene pedestres potant peruenire. ¶ Post ipsi confluentis multitudinem ponit joh̄ loci aptitudinem. & temporis festitudinem. cū dicit. subijt autem in montem ihus. &c. & sequit. erat autem proximum pascha. &c. dicit. q̄ subijt. i. surstum abijt. in montem hunc locum quem vocat joh̄ montem. ad vocat solitudinem. quia locus ille ad istam erat desertus. & montuosus. Iste autem locus aptus ad docendum fuit. vt ibi fieret miraculum. cum non esset ibi cibus frequentius ad docendum. cum non esset ibi multitudo esse. & diuitum cum ad solitudinem. & loquitur ad eos. cum esset. nō. qđ subijt in montem. vt sibi quietius vacaret crispo. vt eruditet nos a multitudine. & turbationes quietiores. Item vt cum sequentes vbique quales erant discipuli vnde sequit. & ibi sedebat cum discipulis suis. Item vt pigros ascendere nolentes redarguiret. crispo. discipulos ascendere solos. accusato erat multitudinis pigre. ipsa non sequentis dicentis. vñ. ge. 19. ecce non possumus in monte saluari ne apprehendat me malum. vt sic contemplatiuos instrueret. qui cum ad claustrum contemplationis ascenderint. caueant. ne eos sequant. due filie loth videlicet gula. & luxuria. ge. 19. ascendit loth in montem. & due filie eius cum eo. set hic obijcitur. nam. ge. 19. dicit. qđ post miraculum ascendit in montem narrat joh̄ supra p̄m montem ascendit. & postea vsa turba descendit ad ꝓxima. & iterum cum facto miraculo voluerunt ipsum rapere in regem fugit in montem. & de hoc asterisc. i. loquitur. ay. joh̄ de primo asterisco loquitur. Item subijt autem in montem ihus. erat

autem proximum pascha dies festus iudeorum. qui scilicet vltimus fuit hoc miraculum de multiplicatione panis. & si hoc miraculum de multiplicatione panis factum fuerit circa pascha. quo verum est. qđ dicunt. & mouentur. hec. sicut patet in legenda sanctorum. qđ stelle apparuerunt ante baptismum ihu. & vinum conuersa panis multiplicatio facta fuerunt eodem die. Item dicit alius. qđ de tribus miraculis p̄ certum asserit. de quo videt. & asseverat textus p̄sens. vbi dicit. qđ erat proximum pascha. Unde hic notandum. qđ octone ihu. scribit. in martirologio. qđ in certis locis. octo kalendis septembris. qđ secutum eodem. joh̄ euenisse circa tempus paschale. & omissa ystoria. qđ declarans hec sup̄ memorat. dicit. qđ cū joh̄ euangelista miraculi panis describeret. promisit qđ proximum est pascha. Matheus vero. & marcus hoc nullum johannis factum fuisse demonstrant. vnde contra. joh̄em innuente eadem festiuitate fuisse secutum. & addit glo. qđ alio quoque pascha fuit. hic crucifixus vnde dicit. & vor. qđ quidam ad vitandam de tribus secutionem. joh̄ colligi potest ex dictis crisō. & ex glosa sup̄ memoratum. qđ in pascha fuit joh̄ meliorationis. & ita pascha huius meliorationis vsq; ad hoc pascha quo scribit. vbi subijt in montem. & miraculum de quinque panibus facturus erat. annus vnus. & restabant alius vsq; ad passionem dñi. p̄mo. & anno alio quinto quo pascha secutus est joh̄. & ex post. xpi scribit. ad pascha quo secutus est joh̄ fecit. & post signum de quinque panibus. vnde hic dicitur. erat autem ꝓximum pascha dies festus iudeorum. In hoc autem festo vltimo fecit deus vbam egiptios mittendo super eos ab exterminatore defendebat. membrum suum. & medios sic p ipsum quasi transiuit. & ideo conuenientius qđ cum iudeorum pascha eminebat. & nondum pascha instituerat. xpus in illo pascha miraculum operabat. & nequaquam in alio. quia pascha verum xpus pas-

.clvi.

q. pones a hic dicit. p̄ tm miraculi. & ita ista videt dicere de concordia euangelistarum. hec. q. sunt :

latus est in spē pānis q̄m in ara cruc.
: signant sicut dies festus q̄nā nr̄o cū
legalia festa. festum paschē sunt princpa
lia. ideo festum auct̄or dicebat s̄ quare
non ascendit xp̄us ad diem festum, sicut
ad alia festa. rondet crisō ppt̄ imminam
nidor. quos siebat multū timotos cōtr
se. Item vt ostenderet panitatem cernno
malia esse euacuanda. ayst̄ic autem h
exponunt in glosa sic. ayare galilee e
paulum volubile. q̄d tuslit xp̄us in ma
nibus crucis ad resurrectionem pruenen
de sequebatur enim multitudo ange
lor̄ : hominum. post abiit in montem
: in altum : sedebat cum discipul̄ suor̄
: angelor̄ : tunc erat primum paschā
dies festus nidor. quia ex tunc vera m
da tuslerunt solempnit̄ a mundo in celū.
notabile in hoc euāgel̄o est af
fectus compatiens. q̄d notum cum dat̄
Cum sublenasset oculos vide hic po
nitur vim paubertatis : congruencia
ad faciendum miraculum. et est hic no
tandum s̄ Januensem q̄d in isto passu
tris cōsiderabilia in xp̄o inuenit̄ur.
scilicet pietas in compassione cum sublenas
set : 2° commendatur humilitas in
actione cum dicit dixit ad philippum
: 3° in miraculi operatione ex panes
multiplicant. Pietas magna patet in
hoc q̄d dicit cum sublenasset oculos ihūs
quos prius quasi fixos in discipulos te
nebat. in quo notatur pietas qua cupit
xp̄us querentib; sua mala celestia operare
tribuere. : ne querendo errare possint
lucem veritatis. Inde. s. bedam. et est hic
sciendum s̄ Januensem q̄d deus hab. 2°
oculos scilicet oculum sapiencie. cor. 2. oculi
videt oculus eius : oculum misericordie
dei : ista est in sanctos : respectus
in electos illius. Et istos duos oculos ob
dens videbat. Here clausos. Oculum sa
pientie. quia viam veritatis : salutis
ante legem datam paucissimi cognoscebant. in 2° viam veritatis habuerunt pau
ciores. Et oculum misericordie q̄z multi sibi
ad plenum reconsiliare volebat. Deo con
querebat. Job dicens 30° clamo ad te : non res
picis me. mutatus es mihi in crudelem
tandem oculum sapientie aliquando a
pparet. quando ppter mediatorem legem dedit
set pleno oculo nos respexit. sm quo
lex spualit̄ intelligenda : spualiter fuit
xp̄us veniens nos instruxit. Oculum
autem nunc non dum p tempore legis
antiqui plene volunt xp̄um. dum nullum
ad celum set omnes ad inferos descendere
passus fuit. ex quo patet q̄d utrumque
oculum in nos sublevauit. oculum sapie
p quem nobis viam salutis ostendit. :
oculum misericordie p quem nos ad viam
admisit Joh. 1°. gra : veritas p ihūm x̄m
facta est. et sic patet q̄d nedum oculi
s̄ oculos sublevauit : tunc dicit q̄d mul
titudo maxima venit ad eum ad audi
endū verbum dei in eius predicatione
mirabilit̄ delectati. vel mistice cum ihc
p predicatores sublevauit ad xp̄um oculi
sapientie : p gre infusionem oculi mise
ricordie tunc maxima multitudo venit ad eius
fidem. hic etiam notandum q̄d sepius in
euāgelio legimus xp̄m oculos sublevasse.
in quo docemur q̄d oculos nros frequenter
sublevemus. frequenter cum nobis in alto
respiciendum est patria cui nra est
ad quam tendimus. hebr. 13°. non habe
mus hic manentem civitatem sed futuram
inquirimus. Item ibi est locus a quo pa
nem recipimus. panem cui de celo p̄stitit
ere : c. Item ibi est mercedis copia
quam speramus aug. labor te tenet vide
mercedem. ibi etiam est dis cui confessionis
continue egemus. d. oculi nri semp ad
dim : c. sublevat oculos ihūs turbas
refecturus ex. ergo eius. : tu leves ocu
los cordis tui elemosinam pauperi largi
turus. attende in pauperem imaginem
dei : apud esse filium dei considera dili
genter. Cum sit oculum membrum xp̄i cui
datum pauperi sibi xp̄us reputat elemosi
nam. ayt 24. q̄d cum ex nummis meis dantis &c

Jero⁹ quoniam manū paupi extendis apud
cogita ⁊tem eleuat oculos ihus ꝓtrem
rogaturus, ioh. 11 eleuatis oculis in celum
dixit. pater cognosca filiū tuū ex⁹ g⁹ eius
elena oculos cordis in ozones ad dei poten
tiam. sapientiam. ⁊ bonitatem. vt de eo
confidens id quo indiges facilius valeas
impetrare. attende po⁹ deū nichil esse dif
ficile. ⁊ sapientia dei tuam indigentiam
bonitati eius semp apta esse inseren
⁊ ꝓueru. ⁊tem eleuauit oculos ihus ꝓto
in lege vonsa datuꝰ hic xp⁹. suspiciens
ihus dixit. homo quidam descendebat ⁊c
⁊tem discipulos docens. hic 11. eleuatis ocu
lis in discipulos dicebat. bti pauper ⁊c
ex⁹ g⁹ eius ꝓpter dantur oculos cordis ad
deum debent eleuare. agnoscentes quia
omnis sapientia a deo deo est. ecc⁹ primo.
⁊ ab eo petenda. iaco. 1⁰. Si quis indiget
sapientia postulet a deo ⁊c. ⁊ de ipsa deo
gtias est dicenda. ecc⁹ vlt. dans mihi sapi
entiam dabo gratiam. ⁊tem eleuat oculos ad
studium ⁊ nutrimū sanans ⁊ in celum
migrauit. et hetur ayt. 11. Instruam te intel
lectum que est in eius confessione. qui
studius est ad auditum vbi dicunt ⁊ nu
trus ad confessionem ⁊ ozonem. ⁊tem ele
uauit oculos in sustentationis sanam. insi
nuans difficultatem que est in confessio
ne eius qui in peccato consuetudinis exis
tens sup se ponit lapides offensionis.
ex⁹ g⁹ ipius cum aliquid fructus ex ad
nutrim hec difficultatis. et est exercere
peccatores oculos cordis ad deum eleua ⁊
palipo⁹ ne cum ignoratiam quid facere de
beamus hoc solum homines videmus. vt ocu
los dirigamus ad te exercere peccatores ⁊
vium de opib⁹ ad que homo ex se non ꝑ.
ecc⁹ 11. considera opa dei q⁹ nemo possit
corrigere quem ille despexerit ⁊ 2⁰ com
mendat apud ex humili confessione. di
cit dixit ad philippum unde eucha
ristias ⁊c magna benignitas ⁊ bonita
tis xpi. qui de hys que factuꝰ erat
cum suis seruis humilit⁹ conferebat. xp⁹
cum int⁹ suos ni ꝓpria famulia aliquid

. G.

se debeat tanquam superiorem. dicens vos
vocatis me magr ⁊ dns ⁊ bene dicitis. ioh
12 aliqn se exhibebat tanquam inferiorem
dicens ego autem in medio vestrum sicut
ministrator ⁊c aliquando se ꝓbuit eq⁹
dem dicens ꝓ re. iam non dicam vos ser
vos ꝙ amicos. amicus vero ꝙ ꝓbus est
equalis vel ꝓpe tendens ad equalitatem.
In hoc autem dat ex⁹ cuilibet ꝓlato qd
aliqn int⁹ suos subditos debet esse vt ma
ior. aliquando vt minor inferior. ⁊ aliqn
vt equalis maior quantu ad omnem
modū dicit ap⁹ cuilibet ꝓlato ad tit⁹ 2⁰. ar
gue cum omni ꝓpio minori quidē ad re
pressionē humilitatem. ꝙ quam hys
quib⁹ ꝓest debet se reputare inferiorem.
talis se minorem reputabit qui dicebat
facti summus vt puer in medio vrm ⁊
lis equalitatem ad amicabilem conuersa
ecc⁹ 32. rectorem te posuerunt noli extolli
ꝙ esto in illis quasi vnus ex illis. ꝓfecto ad
tangit aug⁹ in regula sua dicens. donec
coram vobis ꝓfectus sit vobis. timore cum
subditus sit pedib⁹ vris. ecc⁹ reputans
humiliatus cum omne bonor opum ꝙ
ꝓbeat ex⁹ ecc⁹ conuersatio amicabilitatis
vnde ⁊ xpus hic suam amicabilitatem
maxime ostendit. cum sit tanquam ma
gens consilio qui omnia nouit dicit ad
ppium unde cucurrimus patres ⁊c sicut
tem contradicere videtur ioh alijs evan
gelistis qui ayt ig. ⁊ ad 6⁰. ⁊ hic 2⁰ dicun
qd discipuli accesserunt ad xpm dicentes
ei qd ⁊ murmurabat turbis. Et ad istud
respondet aug⁹ de concor. li. 2⁰ dicens q⁹
discipuli prius venerunt ad xpm ⁊
reverterunt ei sicut alij evangelistę dicunt
ꝓpe vero respondit dicte vos illis murmu
re. sicut dicit ayt 6⁰. ⁊ post illis hoc amplia
tus allocutus est philippum sicut hic
dicit. loquitur autem ad philippum potius
de hoc qui ad alium. quia secundū evan
philippus magis in fide vacillabat vt
patet ꝙ ⁊c. vbi dicit. hic ostendo nob
patrem ⁊c vel forte non
quin alij. ⁊ magis solliciti

dimittendo turbas vel quia philippus tu
pum gerit ꝓfectoz quibz de pascendo
gregem dñi cura incumbit Unde philip
pus de illis pabis nil ꝓsit Hoc autem
dicebat scilicet xpus temptando eum
philippum et simplr non ignorans eum ꝙd
quia ipe sciebat quid esset facturus cet
u. dno deo autem omnia sunt
aguita Et contra hoc qd hic dicitur temp
tans eum. videtur ee esse qd jac. p. scribit.
deus neminem temptat. si dicat qd deus
temptat non vt ad ꝓcm inclinet sz vt
ꝓbet q. emptem est ꝓbare cui. est ignora
re. Ad istud dicendu qd est quedam temp
tacio ad malum inducens a sathana
mundo et diabolo non aut̃ a deo q.
dam autem est temptacio ꝓbans et no
vt sic modo vt ꝓbatus et temptatus intro
sit sibi ꝓbanti et temptanti et hoc in
quantum temptat deus si homo tui. cet. et
multa loquela temptabit te Alio modo
vt ꝓbat et temptatus innotescat aliis et
sic deus temptat Unum ꝓfectum ad cu
ius gr̃a temptant deus abrahamem et
alios modo vt temptatus et ꝓbatus innotes
cat sibi ipi et sic temptat deus virum
imꝑfectum ad humilitatis seu humilia
cionis sue meritum. quia homo humi
liatur dum eius infirmitas sibi inno
rescit. et hoc modo loquit̃ ꝑ. dicens ꝓbavit nos
deus et temptavit nos Dic g. xpus hic phi
lippum temptauit Et respondet ei philipp⁹
Ducentoꝝ denariorum panes non sufficiunt
eis hoc est dictu panes plus ducentoꝝ denā
rorum non sufficiunt eis et turbis assistenti
bz et concurrentibz vt cuilibet modicum
quid capiat respectu sibi sufficiat sue indigen
cie Victor autem sup isto textu ita dicit
philippus p omnibz respondet vel quia p.
et postea. Unde sententia est cum me
dicit Ducentoꝝ denariorum panes et tot
denarios haberent et sint victui. qd ꝓbat
et hoc qd discipuli dicunt ad. xm. euntes
emamus denariis ducentis panes et c.
et in hoc patet fidei eoꝝ imꝑfectio. qui cum
non credebant qd tus tantum tribuā

posset quinque panibz saciare. quę qd fidei
minuunt insufficienciam cum dicunt
non sufficiunt eis z dicit pro loco sufficiencia
non vident eoꝝ qd sufficiencia mul
ti deo est Dicit ei unus ex discipulis ei⁹
andreas frat̃ simonis petri crisog hꝰ dicit.
qd iste andreas fuit celsior philippo non
tamen ad ꝓfectionem deuenit hic ante
dicit Jamnensis qd discipuli tres fuerunt
dicendi quidam cum eoꝝ adhuc hebant fidem
tardam. de quoꝝ numero erat philippus q.
uam si philippus ꝓfecte de creatore in
telligeꝝ et eius potentie largitate non diffide
ret alii habebant fidem imꝑfectam. de
quoꝝ numero erat andreas. de quo dicit
crisog qd andreas qui eligens pastebat intellexit
centum homines de nobz panibz. ꝑ. ce
dicit qd istos v. panes posset multipli
care. si in hoc fides sua fuit imꝑfecta. sz
credidit qd de paucorum et de pluribz plu panucza
ra fieri possent. et ideo dicit hic et quid
hec unt tanto cibi erant qui hebant
refectionem sollicitam et opaweu sicut
certi discipuli qui panes a xpo susceptos
turbe solliciti distribuebant. sicut dicit
ga. et non est g. inquit jamnensis mi
randi si in aliqua congregacione aliq.
inueniant tardi. alii imꝑfecti. aliqui
magis devoti. ex quo in xpi congregacio
ne tales differencie inuenimur Quid
ergo andreas qui quodammodo imꝑfecte
fidei erat fuit dicit audiamus Est
puer hic qui hꝰ v. panes ordeaceos et duos pisces Cibus autem fuerit
puer ipse non sit extraneus. qz nichil
ido fr̃ in auctenticum inueniunt Dicunt
tn alii qd fuit ille idem puer qui
stetit xpus in medio discipulorum dicens.
nisi quis humiliauit se sicut puer iste
v. c. qui is dicunt. qd sint beati
mundo corde qui sunt de pentecla petri et
andree. qui etiam unus erat de discipulis.
et post ascencionem xpi factus epus vt fr̃
alios puer erat de turba qui victualia
detulit ad vendendum qui panes hunt.
ordeaceos ab ordea dea vel ordeinos ab or

deum edei cristo dista nunc quid come
debant mirabiles viri illi & magni
oplus videlicet a discipuli nos qui in
luptati intendimus. a duos pisces forte
genus pistium non nominat aut ppter
eox continentem aut ppter dei puritatem
et dicit Stoyngchi allegorice. puer
cinus moyses fuit q3 panes eius q3 libi
Isti panes multiplicant. dum multi
plex eox intelligencia a deo apta fuit
est. nicipicus a moyse acceptabat illis
in omnib3 Ex hoc multiplicatione re
manent xij. cophini fragmentor. i.
doctrina a aplox qui dispsi sunt p
totum orbem et notat h3 quidam
postillator qd saluator bis turbam re
fecit. p3 ex v3 panib3 ordeacis a duob3
pistib3 2o ex vij. panib3 a panis pis
cibus. Prima refectio designat doctri
nam veteris testamenti scientem q3 libe
mersi velut q3 panes ordeacos ordei
unsunt cibus est animentox extrinsecus
aspritatem intrinsecus medullam similem.
sic doctrina illa cibus fuit ppli rudis
a quasi brutal. intus tamen hec me
dullam cibi spualis. p3 eox 2o carnalis
homo non capit ea que sunt spus dei.
sunt enim doctrina illa velut duos
pisces ppheas a p3 augm in duob3 pisci
bus intelliguntur p3 a ppheo temptan
tes animarum sapozem legis unde de
his trib3 hic dic. que scripta sunt in
lege a pphis a p3 de me. 2a refectio
designat veterem nom testamenti
que fuit 5a panes quia in eo septifor
mis gra spus sancti revelatur a dat.
a fuit pisciculos scilicet sanctos. quox
exemplo fideles reficiunt p3 bernardi
7a panes sunt contritio cordis confessio
oris iejunium elemosina a oro a quia
furtum est in his. ideo dicunt ordeacei.
Et aucta panes saluatoris a panes
diaboli valde dissimiles esse. Panes sal
uatoris evitus fuit asperitatem a unc
suauitatem ad modum ordei. 2o cor
p3 sicut habundant passiones xpi in

nobis sic a p xpm habundat consolacio
nes in p3 ministrum deum dolox mee
ni tuxde mee consolaciones tue lenierun
uerunt animam meam Panis diaboli
habet similitudinem extrinsecus a intrinsecus asperi
tatem pri 2o similis est hominum panis
mendacij a postea os eius implebitur
calculo 2o pisces sunt ex confessox a
martix ex confessox et pisces exivus.
ex martix vt pisces assus. hij pisces
habent saporem peccatonb3 quia secundum
si exemplia antiquox patrum recol
mus a hic est qd sustinent vel q3 pa
nes sunt cognomo sui. pudox commissi.
dox amissi timox mercij. horox infern.
Duo pisces sunt spes a fides. que panes
panes comestibiles faciunt p saporem
gneum apponunt. quia cui panes ma
labent comedebat nisi de venia a gloria
spabat vel3 alios 2o pisces sunt spes a
amox spes est pisces maris a mitem
ni amaritudine tribulacionis. 3a fo
q3 tribulatio patiencia am optat. patien
cia probacio probatio spem. Caritas est
pisces aque dulcis que nutrit in flu
mine illo cuius impetus letificat ciui
tatem dei iste pisces ad modum illius
pisces qui immundus erat secundum legem
piscibus licet. quia caritas patiens &
benigna est cox a Deum tamen im
mundum sup isto textu sicut dicit aug9
est magnum pastere veritates cum mon
tanos & magnum est pascere animas
nectum veritas communem deum xpm
tunc multa milia hominum refecit. 5a
communi spuali qd p 1am sigt. multo plu
res spualit refecit. sicut autem mgnt
in illo omnino 6a panes fuerunt. sic in
uno spuali omnino 6a panes distingui
possunt. vt sit primus panis primalis. 2a
panis sacramentalis 3a panis natalis
4a panis infernalis 5a panis celestis
De primo pane loquit p3 dicens. Ti
babis nos panc lacrimarum a potum
dabis nobis in lacrimis in mensura
Panis autem lacrimarum dat in mensu

; infra mensuram. & sup mensuram
dulas considerationes. In mensura qui
dem panis datur quia quantum
libet homo est quis ni pcis tm debet
& affligere. in quib[us] manducare. Datur
autem infra mensuram duracionis.
in comptione ad fructum nde sequen
tem. quia panis lacrimarum est tristicie
panis vero consolacionis qui est fruc
tus pcepti. Ex isto patet q[uo]d panis
consolacionis datur sup mensuram
mensuram moderacionis. Quia panis con
solacionis moderate & mensurate sump
sit. Panis vero consolacionis etiam
supra mensuram datur. Ideo panem isto
piuit in p[ro]. Surgite postquam sederitis
qui manducatis panem dolois. ac si di
cat. vos qui diu dormiuistis sem
per estis qui diu sedistis in tenebris nec
segnicie qui diu manducastis p voracita
tem gule surgite & manducate pane
dolois: pene. Iste autem panis pcu
tencialis confert. qui peccata minuendo
contemnit. ex quo cum integro panis
non confert. ex quo autem modicum
frangit & si conficiat. non tamen delicat
hanc. ex quo minutatim comedendo &
farinam redacto panis confert. delicat
sic etiam de corde humano esse solet. Cui
dam cui horret cor integrum & durum
ad p[ro]nam surgere non potest. ex tali
enim non efficit panis dei. sed panis diabo
li. talis cor. qui hic non fuerit fractum
p dolorem in futuro frangetur p dampno
ni malla eterna. Illi ergo quorum sunt cor
pora humana & malles pleniores frui
cor corpore illi sunt qui cor sunt fran
gunt & peccata sua aliquaten frangunt
& quadam superficialem contricionem in
ipse gerunt. tales & si de corde panes
de parare intendunt. non tamen
faciunt panem delicatum. quia adhuc
hant. Illi pect. sunt. corda vitia &
illi sunt qui peccata sua singillatim
plangunt & minutatim contemnunt
omnes circumstancias peccatorum & p[ro]

cati ni confessione ducunt. & tales de
corde suo panem deo faciunt delicatum.
De quibus in p[ro]. Cor contritum &
humiliatum deus non despicies. Dicit
enim spes arctica dum integer est no
uolet. confracta parum. contrita nul
tum. Sic cor integrum & p[ro]pinum no
strum coram deo non redolet sed olet.
Diffidentie autem fractum panem
odorem reddit. minutatim tri tritum.
magnum odorem emittit. Dicit enim
terra integra & bone non satis nullum fact
fructum. terra autem ni grossas pte
tes sua panem fructum reddit. minuta
tim tamen trita & cribata multum fruc
tum reddit. sic & de corde humano ppo
nendum est dicendum. Q[uo]d panis est
panis sacramentalis qui est panis eu
charistie de quo dicit. Ego sum panis
panis vite qui de celo descendi. Iste pa
nis in archa vteri virginalis fuit for
matus de tribus farinis. vt aut b silicis
farina etiam & de claritate sempiterna
antiqua & clarus ab adam tradita &
noua & anima de nouo creata. Iste pa
nis factus triplici igne fuit excoctus
& igne deitatis quo ad farinam etiam
de quo igne dicit. Hebie & deus noster est
ignis consumens. igne passionis quo
ad farinam antiquam in p[ro]. Igne me
examinasti & c. & igne amoris quo ad
farinam nouam. qua eius anima
fuit igne amoris inflammata de quo
igne dictum. Ite & ignem veni mittere
in terram & c. Iste panis sic factus &
sic coctus p[ro]pter fructus & p[ro]pter vulnera
fuit inassis. vt primus vultus de patri
nos reconciliaret. vo[ce] cum nunc
essemus reconciliati filium dei p mortem
filii eius. Q[uo]d vt celestem iamdudum ape
riret. Hebr. 9. p[ro]pter sanguinem intro
iuit semel in sancta & ideo sanguis
xpi iam pacati est. Q[uo]d vero vt vni
uersam angelicam reparet. ideo p[ro]pter
ficatus p sanguinem crucis que in ce
lis sine quo in nullo terris fuit. Q[uo]d & c[on]tri

vulnera xpi.

sanctos pces de limbo educeret zachar
o^no tu quoq; in sanguine testamenti
tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo
non erat aqua. s^l^r et omnes homines
ad amorem sui inflammaret 2 hc figu
ratum p^o machab. 6to vbi dicit qd ele
phantib; ostenderunt sanguinem vue
2 mori ad accendi eos ad pl'ium. si ips
panis sic sit actus 2 nasus non restat
nisi vt manducet. manducat autem
tripliciter. aliqs scilicet sacramentalit tm 2 sic
manducant illum boni omnes p fidem
2 amorem. de qua manducatione dicit
aug^s et quid paras dentem 2 dentes
credo 2 manducasti aliqs sacramentalit
tm. sicut manducant eu mali. de q^a
manducatione dicit' p^r. 11. qui man
ducat 2 bibit indigne iudicium sibi man
ducat 2 bibit. aliqs sacramentalit 2
spualit. sicut manducant eum boni
pfecti. de qua manducatione dicit joh
6to qui manducat carnem meam
2 bibit sanguinem meum. hic habet vitam
eternam. hic est panis vivalis qui
cotidie in oratione petrus dicentes
panem nr^m cotidianum da nobis hodie
iste panis pauperib; est communis. alia
do vitia iejunia deo non placerent ni
eleemosinis ornata essent. unde post pri
dicit dns ysa 58 nonne hoc est jejunium
qd elegi. subdit. frange esurienti
panem tuum. dic cui petrus rauenas
qd eleemosina est jejunio sicut oleum
lucernis. sicut sol diei 2 sicut aia corpori.
Sicut enim lucerna extinguit cum oleum
defecerit. sic jejunium nullum p^dit cu
eleemosina desinerit. unde dicit g^gor
talia sunt fide caritate vita jejunia
qualia sint oleo lucernas fumigare vo
2 fetere lucernas potest. si lucem dare
non potest. Est etiam eleemosina je
junio sicut sol diei. sicut enim sol tenebras
2 nubes expellit 2 glaciem dissolvit.
Sic eleemosina munda jejunio omnia
peccata excludit. ecc 2 eleemosina panis
non erit in oblatione. et sicut in sereno

.m.

glacies dissolvit peccata sua. Est etiam
eleemosina jejunio sicut 2 anima corpi
cum corpus moritur cum anima
recedit. sic jejunium meritum p^dit cu
eleemosina desinat. et sicut redemptio alia
corpus beatificat. sic jejunio animam
eleemosina jejunio ipm jejunium sanctifi
cat. joel. 2. sanctificate jejunium. Ille qui
dem jejunium sanctificat qui eleemosi
nis ipm adornat. Si g^s vult jejunium
nrm in celum ascendit duas alas
habemus eidem. s^l g^gor. 2as ale sunt ele
mosina 2 oratio. s^t petrum rauenas
dic ale sunt eleemosina 2 veritas. et
scilicet homo 2 eleemosinam facit 2 de
se ipo in confessione veritatem dicit. in p^s
ma 2 veritas obumbrauerunt sibi. Vide
g^s jejunium eleemosina oratio 2 confes
sione sic ornatum hominem facit dig
num stare in pdiso. conservat a peccat
toz diluuio. protegit a concupiscentie m
eridio 2 ista tangit petrus rauenas d
eus adam qui diu jejunauit voluit in
pdiso manere. s^l gula inde eum ejec
it. hoc jejunans in archa a fluctibus
saluatus fuit. quem postmodum ebri
etas spoliauit. loth p jejunium sodomi
mendii euasit qui inebriatus in
do incestus adulterus fuit. Et c^etera. panis
panis interpretat. de quo dicit p^s ei
comedunt panem impietatis 2 cum
iniquitatis bibunt istum panem de
bent penitentes fugere 2 abstinere
panem eum p^dest a cibis jejunare
nisi homo abstinuerit a peccatis. unde
dns ostendens jejunium sibi acceptum
dicit ysa 58 nonne hoc est jejunium
quod elegi dissolue colligationes impietatis
solue fascicules deprimentes quidam en
im dicit gamalielis helie colligationes
2 quid sit una vetula cum sex filiis q
quam diabolus peccatores trahit a
simplicem usurarum p^m. 2^m. 3^m. 4^m mal
cogitationes. 5^m mala delectationes. 6^m malas
consensiones. 7^m mala opera. 8^m mala
sectando. 9^m malas necessitas pauperis

Jonathas vacca fit ex quinq; filia.

q̄libet hos fasciculos depūcentes ubi
ariē si sint quidam ipi cum debeant
de isto fasciculo diminuere semp volunt
peccata peccatis addere. legitur in vitis
patrum qđ angelus dixit arseno. veni e
ostendam tibi opa hominū. e vidit quēdā
ligna in humore incidentem e facientē
fastem. e cum elevare non posset. incidit
alia ligna inadebit e ad fastem addebat.
Deinde videbat quēdam aquam de puto
haurientem. e in aridam p̄oratam ve
sentem. Deinde vidit duos homines t
dem longam in celsitudinē vincentes nitēdū
non in longum sed in altissimum p̄ virtu
tem. e exposuit ista angelus dicens p
ma sunt qui peccata peccatis addunt e tam
magnum fastem faciunt qđ ipsum omno
non poterunt elevare. cum tu non debe
as addere sed diminuere cor. ad conuertere
ad dnm e relinque peccata. p̄cari autē
faciem dñi e mutare offendicula. ¶ Alii sunt
qui sicut animas suas p̄ diuisa omnia
peccatis. qui si aliqua de genere bono fa
cere nolunt. aggr p̄ qui mer
ades congregant misit eos in saltum pu
sum vbi sunt stybi. cum eis porta pa
si sit angusta ipi tamen nolunt incedere
non si intrasi. nec volunt se mutare
sed elevare. e ideo intrare non possunt in
templum dei. si foris maneant exclusi qm
angusta est p̄ta e arta via que ducit ad
vitam. ¶ Ille panis est celestis. de quo dicit
dns. beatus qui manducabit panem
in regno dei. de isto manducatione dicit
eiusdem xx. e ego dispono vobis sicut dispo
sivit mihi pater meus regnū. vt edatis et
bibatis mecum in regno meo. ex quibus
verbis datur qđ ī omnium habebit unus
quisq; similitudinem. cum dns dicit. ego
dispono. ego non angelus. non petrus. nec
aliquis alius sanctus. si ipe xp̄s. hic re
tamen dicit vobis qđ pungat se e faciat il
los distumbere. e tristicia ministrabit ill
sorpnglem carnis sup isto textu. ¶ Quer
omnis qui licet ī p̄ncipes ordinis qđ vbi
istud potest esse. vbinam matris ecclesiam

penitentem spūsū suo ego offerentis In
quo primam concordiā a sinceritate af
fectionis cum ingruit prie a veritate reli
gionis vnus hic a similitudine refectionis
ipm habet ī p̄lates ordinis e dnos pis
cos sinceritate affectionis ortum licet ex con
junctione prie qua penitens efficitur
pli. prie ni sim gratiosius p̄ innocentiam.
de quo osee. ī puer israel e dilexi eum
Speciosius p̄ predicationem de quo ysa. ego
ego e prieri mei quos dedit michi in sig
num e portentum isrl in signum predicatio
nibus e portentum castimonie exterius.
Ingeniosius p̄ sapientiam sup e prie era
ingeniosius e serenius suam animam mean
bonam obscenius p̄ rectitudinem p̄ regni
samuel ministrabat ante faciem dñi
pri ¶ Contra autem religionis ortum
ex reconciliatione car. qua penitens ef
ficit deus. deus inquā qua veritatis
hens cum scipo p̄ conscientie tranquillita
tem. ysa. vinum vetus cum e benedicti.
Cum deo p̄ adherentiam stabilitatem. ex
qui adheret deo unus spūs est. ¶ Cum pri
mo p̄ benivolentiam e caritatem. ad eph
e pollicit seruare veritatem spūs in vin
culo pacis. ¶ Cum ecclia p̄ obedientiam sol
licitudinem in p̄ vnam pecu. a dno hanc reg
nam et inhabitem in domo dni omnib⁹
diebus vite mee. ¶ Quantitas refectionis
causatur ex intelligentie consideratione
que septiplex est. ex numero quinq panū
e duoz piscium. ¶ Prima consideratio est
gre q̄ annisit. ¶ 2a est ad p̄o quam com
situs dnus noster qui offendit. ¶ 3ta
pena ethnis quam primit. ¶ 4ta glie p̄mia
quam dedit. ¶ 5ta que p̄ hec pisces
intelligi potūt est consideratio diuine
mis. qua ipm placent sustinuit. 6ta
que p̄ alio piste intelligit. est consideratio
cius benivolentie qua statim commissionē
clemenit ignovit. Ex his autem consid
rationib⁹ tanquā ex 5 panib⁹ e duobus
pistib⁹ refici debet penitens e recreari e
ad reficiendū ingit excitari. alio modo h
cum potest dici de istis panib⁹ moraliter

qđ ꝑmus panis sit panis naturę. z h
est egenor. de quo ge. z. in sindo bustus
tui vesteris pane tuo (z) ꝑmo z hic
est panis famulor. in p̄o cibabis nos
pane lacrimarū. h doctrine z hic est fi
lior. ait. ego sum panis uiuus qui de celo descendi
filior. z pane celi. c. eucharistie z hic
est duor. qui scilicet passionibz z variis
tribulationib. p̄ cor. ꝙ debet autem scripta
homo z sic de pane illo edat. q. est de
uocionis anthic. z hic est panis angelor
ysa. 30. erit panis singulis die vbe
nus. z pinguis. scd a. z p. iii. panem
intelligit. tuor extreme distributionis.
p 2m. horor ctis principiis. p 3m. doloz
initie contritionis p 4m. pudor expresse
confessionis p 5t. pudor expresse confessio
nis p 6m. labor ctis satisfactionis p
vnū pistem intelligi potest. dilor finis
remissionis. et p alia valde rationabilis.
Sequitur in textu. dixit ergo eis ihus
vbi patet. p. scientiens. unde hic no
tantur. 2 scilicet xpi missio. loc. ad co
munio. apostolo. ibi erat autem fenū
z distributionem comparatio ibi. distribu
erunt g. viri. Dixit g. ihus discipulis
factis hominibus distumbere tanquā re
fectionem accepturos. ille ordinate &
quiete. crisp. discipuli quib. hoc precepit
cum pane diuisent. duceritor. denarior.
vel quare modo non dicunt. quid est
hoc. et rōndit qđ iam crebro incepe
runt. Erat autem fenum multum in
loco. qua erat circa pascha in feno col
ligitur in illa regione. Distumbuerunt g.
viri numero quasi. v. milia tot autem
erant exceptis mulieribz z paruis. et
dicit a. re. qui antiquitus non solent
numerari. accepit g. ihus panes inter
nullos. non nouos quos crearit fi
factos multiplicauit. ne uiderent create
alieno esse ab eius sapia z pot. et dixe
runt iste vere ꝓpheta. q. venturus
erat. et quia egisset z. gras agendo dñi de suis
beneficiis benedixisset distribuit distum
bentib. p se scilicet z apl̄os z nota hoc. f.

crisp. qđ ante refectionem debet esse hu
mediste. in refectione eucharistia. surgit.
post gratiaz actio. z h magis circa refectio
nem obseruabant. quia de gula diabolus
ꝑmo pentib. insidiabat. Quidā z ex
pistib. simple dederunt vel apposuerunt
quicquid voluerunt. z vsq. ad saturitatem.
z hinc dicitur. in ai. qđ manducauerunt
z saturati sunt. Et autem impleti sint.

Hic tangit hoc miraculum euangelica. z tanguntur. tria. ꝑmo miraculi ma
nifestatio. z 2o. ꝓpter ad veritatem vene
rationem. ibi illi g. homines. Manifestatio
autem miraculi fit p reliquias magn
tudinem. z colligendi missionem dicit g
Et autem impleti sint. z saturati p qđ
patet qđ non fuit fantasia set veritas nec
enī veritas. z non mentitus. Joh. 15. ego si
veritas dixit discipulis suis. non tribus
deum crisp. Et illi in fide z humilitate
sunt credit. qui oculis veritas debuerunt
esse magis. Colligite que superauerunt
fragmenta. z in hoc relicuit xpi sancta
caritas z clemencia ad homines. quia
cum panis in visus hominū factus est. nō
fragmenta petunt qui an visum homi
non assumunt. nō p̄s panis eor. homi
confirmat. qui humanam g. fragilitatem
noluit xpus fragmenta pure videre
hic post qđ sumitur. hic euidenter qđ
peccant qui reliquias potus vel cibi
relinquunt. Collegerunt g. z impleuerunt
xii. cophinos ex v. panib. ordeaceis. de
pistib. et dicit matheus. quia superfuerit
his qui manducauerant. hoc est datum
pleuerunt xii. cophinos de fragmentis so
de reliquiis que de v. panib. z duob. pis
bis multiplicatis remanserant. postqua
turbe manducauerant. z saturate fuerant
unde z in collectione reliquiar poterit
cognoscere discipuli. qđ ꝑ illos fuerit
fiunt miraculum. in p̄o in reliquis pa
rabis cultum cor. z mentem ad intelli
gendū. Cophinus autem. s. sportas est
vas est ex virgultis aptum mundan
ora. z terram portare. z dicit. hoc nomen

quasi cum unus. Papias vero dicit qd co
phinus grece idem est qd corbis. quia
cuiusdā virginis legis tenet. vel a colendo di
cit. unde victor. cophini sunt vasa siccu
aria in quibz portat fimus. Retta talia.
unde de ipso qui in lito seminebat i egip
to dicit. in p̄o manus eius in cophino ser
uierunt. ysaie. Aiterum hic mundis co
phinoz unde apostoloz officium quoz est
sumi culpe de ecclie cā exportare. q̄
intelligant qui curam eā administrant.
ad hoc non intelligitis quot cophinos sup
stitis. Hic querit. p̄o cum dicit supflui
fr ecclie qui vos panes vltra sufficien
tiam multiplicauit. Respondeo. si non
fuit necessitas fuit tamen utilitas. qua
postea valuerunt fragmenta ad refectionem
cuius ad miraculi manifestationem. Ite
rum significationem. quia in hoc docuit so
lus vltra indigentiam. 2o quereremus
cum xpus dos 2o aquam in optimum con
uertit. quare non alium qm panem ordi
aceum distribuit turbis dicendū qd in
dignus talis est. quia ibi tulerit aquam
in vinū. et ideo optimam formam dedit
sibi optimam qualitatem. hic autem
non tulerunt. set auxit. et deo eadem
forma manente. ypostasim qualitatem
dedit. et dicit. qd optimi supponi habuit
qualitatem. i nutriendi virtutem. Fo
rmam spalis est. quia vt supdictum est p
q̄ panes ordeaceos. 11 libri leguntur. nunc autem decreuit illa. i su
ptilem. in cocto aspa est. et dura. et
ideo non mittunt panes si multiplica
ui. quia legem moysaicam non soluit
sed implere. et hunc ritum docuit dicit
ang⁹ sup Joh. 6o. 2o querit. quare x̄
non dedit turbis fragmenta postquam
si discipulis. et videtur crisp. qd in hoc
magnus errabat. Volebat qd apli ex hoc
meritū debebant esse magis. ego inquit
crisp. non solum admiror multiplicatio
nem panis qui facta est. si etiam dicerem
supflua. quia nec plus nec minus
supflui fieri esse. si tm̄ qntum volebat

stulerit 12 cophinos. i minus. 12 apto
bene aug⁹ sup Joh. fragmentū quo
erant in cophinis que ypsis manducare non potuit restat. sup̄lo. sigue. et
sexcenta intelligens que non p̄ceps
ministrando illis credant. qui p̄dicti sint
alios docere. 3o quer. de modo multi
plicationis panis an fiebat nouam
materiam apponendo vel creando vel p
existentem materiam extendendo. Ad istud di
cunt doctores multi. qd hec multiplicatio
fiebat sine alicuius extrinseca appositione.
vel alicuius noue creationis. vel sine ma
terie extensione. unde dicunt. q̄ deus
p̄ceps pro magnitudine sue virtutis et
extrinseca aliquius adiectione. et de mag
no parui sine condensatione. et aliquius
intrinseca subtractione. et sic hic fieri di
cunt p̄ potentiam. Alii dicunt vt
beatus aug⁹ sup Jo. et lincolie in
suis expōnibz. qd p̄ addicendo materie p
existentis hoc factum fuit cum omnia
corporalia fieri fuerunt simul quo ad
materiam. Et contra hoc obiicit. p̄ho qd ni
hil addi potest. qd iam sub forma panis p̄
multiplicatum est. sit panis multipli
catus. et illud multo amplius est q̄m
illo panis ex quo dicit multiplicatus.
dicitur qd ex illo addito debeat dici pa
nis multiplicatus. cum omnis de
mandi sit a maiori pte. Respondeo
qd mendosum vel semen dicit materia
embrionis. q̄nus ne oporteat ex cibis con
sumptis corpus embrionis materiam p̄te
assumere. quia illud non venit in ma
teriam embrionis nisi mediante men
strio. his dictis de miraculi manifes
tationis consequenter tractat eiusdē de
vtilitate p̄ ipsum benedicendo. et primo notat
benedictionis causa. 2o benedictio ipsa ibi.
fecerat. dicit g. Illi. g. hominis simplo in
suo communi saturari cum viderint tam
ocilo corporali q̄m spali signum quod
fecerat in tam miraculosa panis mul
tiplicatione dicebant. tam vbo interiori
q̄m voce exteriori. quia hic est vere ppha

Dc x. phas
121
1A

.S.

qm beatus est in mundum .i. qm
venire dicus est ab alijs xpis Ono a
anno plures cor dixerunt dicit cris
O castissima virgo sicut fabulandum. nisi
una miracula optatus est. a unqm ho
dixerunt nisi postqm sanctificati sunt
hic notandum s Jamnensem qd tria
videntur fuisse in turba que hi dixit.
primo ni sedendo magna congruitas 2o
in edendo magna sanctas 3o in laudan
do magna iocunditas ¶ magnam congru
tatem in sedendo notat in hoc qd sedet
sup femur Erat. inquit cunge tia et p
dictum est. femur unctum in hoc Qui
g bus refici pius gre spiat congruum
est ut sedeat sup femur .i. ut dicit cor sine
a mortificet carnem suam. a am stan
dictum ysa. cc. omne caro fenum. De ista
mortificatione dicit galat. qui mortifi
cato membra vra que sunt sup tram
sub terra est homo in morte. in terra
est homo in senectute unde senex dic
consistent. ego tam in terra sum sup
terram est validus in iuventute unde
a do iuvene forti dicere consistentiunc
iste est sup se ¶ Sedere g sup femur est carne
mortificare. a mortificare cor pus sum
dum est sub terra est nipo. dum est
in terra. est unde dum est sup terra.
est meritorum. a salubre ¶ 2o sunt ni
turba in edendo magna sanctas unde
dictum. et autem impleti sunt. ao
In inferno quippe erit esuries tanta
qd quidam linguas suas manducabun
apo 16 a manducaverunt linguas suas
p dolore qd etiam brachia sua a alios
venerabunt. ysa 9 unusquisq; carnem
brachij sui vorabit. In celo autem est
sanctas plena in ps sanabor cu appa
ruerit gloria tua In mundo vero est
sanctas semiplena. sancti cu viri a re
ficiunt p celestem pgrinationem. a tm
impediunt p corpus corruptum ysa
p. cum tuu mysterium est dejuna ¶ Tex
to in laudando sunt magna iocunditas
qd notatur cum dicitur. ¶ Ut autem ho

minies cum vidissent qd fecerat signum
dicebant hic est vere ppha ac ante re
fectionem ponitur qd xpus gratias egit
post refectionem dicitur qd turba de
laudant. in quo mysterium qd ante
refectionem p debet precedere benedictio ad
cibi sanctificationem unde et refert gre
in libro dialogo. diabolus monialem
intrant. que sanctum sine benedictione
comedit ¶ Debet ergo fieri confessio spi
alem refectionem. unde aug. cum accedis
ad mensam donec unde surgatis qd vob
s constitutionem legitur sine murmu
audito. nec sole vobis fauces sumamus
bum. s a aures esurient verbum dei. sic
mus gratie actio segui debet. p cor. sine
mandatis sine libris vel aliud qd
facias omnia in gloriam dei facite. Qui
iste autem cunge ponit quidam post
dam notabilia. que hic breviter inserenda
quor primum est qd xpus qui refici sup
femur distinguit. in quo ostenditur qd
in eo qui verbo dei reficit caro debet esse
subiecta spu omne enim caro fenum ysa 40
ratio est pdicta crapula a ebrietate gravat
animam cum sanctam caldabit fenum pri. ad
h. ad carnem studijs disciplinis edomu
a spu emancipatam. aut spretam a
rectam stat hinc pompam a superbiam
indignus ab impuris locis sacra psumit
Idem qui nempe lux incassum aeram
fundit oculos occo vel clauso ita avaris
homo non capit ea que sunt spus dei.
¶ 2um est qd salvatoz panes quos habet
a puero accepit non nonos creavit si ac
ceptos multiplicavit. in quo ostenditur
p qd non venit legem solvere si adim
plere ar. q. 2um qd doctrina cor debet fu
dam sup scripturam auctoritatem ut u
omnis scriba doctus in regno celoz similis
est homini patrifamilias qui profert de
thesauro suo nova a vetera ¶ 3um est qr
in celum aspicit et dicit altius enim
ppha refecturus ut intelligeret a q
tantus virtutis assumpsisset effectum
a qui licet ppha spialit pascere oculos

Debet ad fin

intelligi ꝙ exposicō scripture ad eū ptinet. ·
dē cui spū quo scripture sūt. Que. sūt expo

18.

debet ad deum dirigere ex cuius dono
omnis sapienia est. ihc omnis sapienia
a deo deo est. sap. p. Te. est. dñs. ꝙ xpus
panes fregerunt. vt minus. ar. ie. in. q. de
uerbo Christi est. ꝙ discipulis dedit. z dis
cipuli dabant turbe. in quo ministri
dñi monent exposicionem sacre scripture
a nationib; debere capi. ni. p. illuminatis
ni mirabiliter a montib; etnis montes
enim sunt maiores de etna britan et
naui spaniee sibi. z alijs prudentes. qui
a deo sole lumen p. recipiunt. G. est. ꝙ
panib; ordeaceis pisces addit. in quo mi
strantur. qui debent xpm infirmare. et
non semp recedere qui thesaurum meretur.
si alijs ministrauit. quo consolacionem i
dulcuit. nec tm rudia sed etiam fabulas
alijs apponant. unde aug. de doctrina
xpiana. dicit quidam eloquens. z bene
dicit. ita debere dicere eloquentem. vt
doceat. z delectet. z vt flectat. z addit. docere
est necessarium. delectare suauitatis. flectere
victoriosum. docere debet vt instruat. delectare
vt ad audiendū alliciat. flectere vt mo
ueat ad agendum ...

Dominica in passione domini ...

Quis ex vobis arguet me de pec
cato. z c. Joh. 8. In principio hic
notandū. s. Jumenense. qd. do
minica in qua legitur hoc euangelium
vocatur dica in passione. non. q. tali
die xpus passus sit. sed circa illud tem
pus sacerdotes scribe. z pharisei cum fo
rent dimittendum. z ei passionem inferendam
in priuato consilio diffinierunt. postquam
cum sabbatum sustinuit. quatridianum
multos hoc videntib. z testantib. ne tot
plus in eum crederet tanquam aptissimo
miraculoz. cognitum operatorem. cum ea
am esset scelez xpoz detector. putabant
nisi remedium adhiberent se xpos honoribz
z turmis quib; maxime afficiebatur eno
pinandos. unde dicit a multis. sanctum
fuisse sustinuisse. prima luna martij. an
luna xiiii. nis postmodum fiebat cum

Dñs passionis

128

19

ciscens. hic canit notandum. s. aug. in libro de patientia. qd. duo sunt que commendant martirem. scilicet pena z causa. vbi dicit. aut qui videris aliquem grauia pati. noli continuo laudare patientiam. quam non ostendit nisi causa patiendi. qui illa bona est. tunc ista est vera. Agitur. vt ostendat. xpi passio gloriosa. z cum patientia meritoria. legitur hoc euangelium. in quo ponitur. p. passionis. z pfectionis indeoz causa. Dno simplex fuit. scilicet sanctitas vite. z veritas doctrine. sanctitas vite indeos exacerbat ad inuidiam. de qua hic dicit. Quis ex vobis arguet me de peccato. Cum enim tribus modis fiat peccatum. scilicet corde ore et opere. omissione. z origine. nullo istoz modoz xpus peccauit non corde. quia semp habuit purissimas cogitationes. non ore vel opere. qui z locationes. z operationes sanctas semp habebat. p. pe. z. Quis peccatum non fecit. nec in mentus est. vbis in ore eius non omissione. quia nullum bonum omisit quod facere debuit. ysa. 1. Quid est. qd. vltra debuit facere vineae mee. z non fecit non origine. quia nullum peccatum originale contraxit. Qui sanctus fuit in conceptu sue. ni. ex te nitur. z in ortu huc seqz. qd. nascetur ex te stirpe. z. Cuius isto textu sic dicit. gregoz. in. xi. libro. p. pensate. fres. mei. sustinendum. nec non dedignatur. ex ratione ostendere se peccatorem non esse. qui ex veritate arguit peccatores potuit mirificare. suam autem ostendit innocentiam. tu. quia vita sua est irreprehensibilis tum. quia doctrina. sua est infallibilis. tu. quia indeoz miracula. sua fuit magnifica. suam autem veritatem ostendit irreprehensibilem tali ratione. Illius vita est irreprehensibilis que nemo. iuste. reprehendere. sanctus potest arguere de peccato. si ego sum hui. g. z c. dicit. g. Quis ex vobis. si qui credens vos omnes alios excellere in sanctitate. quis inquit arguet me de peccato. q. d. nullus vestrum hoc potest. sicut nec aliquis alius z deo unicum. si non fuerit in apo

pcatum cum omne pcatum sit mendacium et ipe est veritas Joh. 14. hinc ratio dat ꝓpt. qđ oportet eum irreprehensibilit. vitae qui vitia fert replendere. aliquin dicitur a illis huc medice cura teipm. et illud ad 1m cor. 12. libenter trabem de oculo tuo. Grego. qua ꝓsumptione videri potest qui in facie fratris pailum portat. 2m thi. 2o. cura teipm exhibere operarium inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis. verbum veritatis non recte tractat. qui qđ edificat. deo destruit facto. 2a causa ꝓsecutionis sunt veritas doctrine. quam tangit dicens. Si veritatem dico vobis. etiam ipse sibi ostendit innocentiam ex fide doctrine infallibilitate. cum ꝓsequens notandi malignitatem. Ubi talem innuit rationem. Illius doctrina est infallibilis que non continet nisi solum veritatem. et tali simplex est credendi. ꝑ doctrina mea est huius. q. est infallibilis. et ꝑ quo michi credere deberetis. et hoc est qđ dicit. Si veritatem dico quare non creditis michi. q. d. ex quo doctrina mea est verissima. et non potest falli nec fallere michi credere debetis. qđ autem non creditis non est ob meam culpam. sed ob vestram miseriam. unde queritur hic quare est qđ non credunt. et videtur quia filii diaboli fuerunt. qui est mendax. et pater eius etiam mendacium mitrem. et alleis egypti. fastidia sunt nausea. nausea. a voluptate cui corrupti. a veritate sunt aliena. hic insipidum qđ contingit de veritate sicut de lacte. odio. et sapore. lux enim est amabilis habentibus oculos sanos. Et odiosa habentibus oculos lippos. augo. oculis egris odiosa est lux. que panis est amabilis. odor bene gratus est hominum quem recreat et confortat. sic odiosus est serpentibus quia apes odit et fugat. panis palato sano est sapidus qui palato infirmo est insipidus et penosus. augo. palato non sano pena et pena. qui sano est suavis. veritas eadem odiosa est multis. sicut lux est lippis oculis odiosa. Et unde placet simplicibus veritas humiliatis. talis veritas tam fulgens et clara eis est minime odiosa. cum ut abhominabile e

simplex humilitas. Causa autem est tumor vel superbia qui resistit ne lux veritatis cuiusdam animo. Grego. tumor mentis obstaculum veritatis eam quippe qui non invenit humilem. veritas fugit mentem. et veritas est abhominabile luxuriosis. sicut odor vinum serpentibus. Et enim de odore puritatis et munditie serpens fugit. talis odor displicet luxuriosis. cui 22. audiet luxuriosa et displicebit ei. dum. cui est. quia tales mundum fugiunt ad instar serpentium et potius in fetore luxurie. quam in odore munditie. unde cum quidam sanctus diceret audiamus ꝓphetas. qđ malleet cum mulieribus qui cum phis conuiuium. et fides inquit libenter in cena quam in aqua clara conuiuantur. Tertio veritas est. quia cibosa sicut panis palato corrupto. Et enim quis placet amaris et contemptu terrenis et celestium appetitu. talis panis doctrine licet in se sit suavis. eis tm est execrabilis. cui execratio dicitur panis. causa autem est. quia habet palatum corruptum ꝑ fetore temporalium. et deo non possunt sapere celestium. ꝑ cor. ꝑ. animal homo non capit ea que sunt spus dei. augo. palatum fabricatoris habes. tibi mel est insipidum. de habentibus autem palatum sanum dicit deus non bet simplicitatem qđ amet quia non celeste in veritate gustavit. hic etiam notandi sunt simoniaci. qđ sicut in hoc euangelio potuit passionis causa fieri ex istius dicis potuit passionis efficacia. que efficaciam habet et virtutem in celo mundo et inferno. in celo autem sunt dii efficaciam. una est quia celum apparet qđ no cum dicitur ꝑ apud sanguinem invenit samuel in samaria celum non claudi erat. cuius claustra figurata sunt in claustra paradisi terrestris. que tribus claudi erat ut dicit ge 3o. scilicet angelica custodia. flammeo gladio apposito. et cherubin. armipotens bis acuta. ut angelica custodia ostium clausum teneret. flamma apposita hominem ab ingressu arceret. et armipotens bis acuta eundem ab ingressu terreret

Veritas est odiosa tribus.

deo sanguis xpi fuit clauus dei. aqua dei
z penam. In quantu fuit clauus dei hostiu
um aperit ysa 22. Dabo clauem domus sup
humeru eius z non erit qui claudat z
z sedm glosam de cruce scripsit. qm xpus
suis humeris baiulauit. Jo 19 Jerosolimis
gnis xpi clauus paradisi est. In quantu fuit
aqua dei ignem infernalem quo ad bonos
extinguit. cr. z ignem ardentem extinguit
aqua In huius figura z figuram aqua
de xpi latere emanauit. Ista dies tangit
Jeroo dicens. flumen impetus eius letificabit
sidem cherubin xpi extincta z restaurati
sunt sanguinis In quantu fuit pene ui
pdictu hic acutam abstulit. z illam ex
pugnabilem diuina iustitia figurabat.
que his aquis erat. quia corpus z animam
debebat. vel quia requirebat satisfactionem
de commissis z omissis Istam satisfactionem
xpus fecit. qui sunt sanguinem ui pau
patri dedit. unde in cruce clamat. qui p
nobis etno patri deo debita soluit. z ef
ficacia fuit. quia dm reconciliauit. qd
notatur cum dicit. z ideo noui testamenti
mediator est. Erat quidem discordia inter
deum z hominem post ade pcm usq ad
xpm. xpus autem se fecit mediatorem
p th. z bonus eni mediator dei z hominu
xpus dicit. qui debuit sanctipnd redempcionem p nobis sepe tractat. qd qui aliquis
ut duos rixantes se medium interponit
uulnus recipit ab utroq. sic xpus fuit vul
neratus ab hominis iracundia ui plagatus
sum ui bonis eor. qui diligebant me. z
diligere debebant. fuit etiam vulneratus
a deo patre pmittendo ysa 53 ppter scelus
pri mei percussi eum. z ibidem disciplina
pacis nre sup eum erat. homo quidem de
bebat disciplinari si xpus ipam disciplinam recepit. z sic patrem placificauit.
Ista autem disciplina multis fortis z dura
extitit. Ista enim disciplina que fit cum vir
gis. est fortis. quia carnem affligit. Illa
que fit cum spinis est fortior. quia usq
ad ossa pforanda attingit. Illa que fit cu
ferreis clauis vel sanctis. e fortissima. quia
animam a corpore exeunte Ista triplici disciplina xpus fuit discipulatus. Primo cu
virgis. qui ad columpnam fuit ligatus. z
illa disciplina totum corpus vulnerauit.
z sanguine humectauit. 2° cum spinis qui
coronatus illusionis fuit. z illa disciplina
sedm b. os capitis pforauit. z usq ad cere
brum pcuit. nec putet aliquis hoc non
fuisse. quia fragilis spine os capitis posset
pforare quia secundum Januensem omnis
edit natura ubi adest voluntas dina.
2° cum instrumentis ferreis i. cum cla
uis acutis. z illa disciplina animam cum
a corpore exclusit. Joh. 19 inclinato capite
emisit spm. Deus sanguis xpi habuit vir
tutem in mundo. z ista fuit duplex. homo
quidem erat servus. z mundus quia
g erat servus ideo xpus sanguinem effu
dit in pciu redemptionis. qd notatur ad
datur etiam redempcione munera. unde
fecit xpus in ista empcione sicut consue
uit mercator liberalis. qui munera quem
cu desiderauit lapidi preciosi. sacculu pe
cunie studiose ligatum non dissolvit. set
lacerat. pecuniam non numerat. non pon
derat. non mensurat. set vendito exponit
ut accipiat quantum velit. xpus quippe
habuit sacculum pecunie. i. corpus xpi
num plenu sanguine pacis. qui 5° sacculu
pecunie secum tulit. z non autem expia
uit qd iste sacculus dissolueret. i. qd mortem
finiret. Et in q ptibz ipm lacerari voluit
ut pcium largius egrederet. z ut homo eo
redimeretur. Cetera quidem fecit deus in
mundo pondero z mensura. excepto ope
re redempcionis. ibi enim non fuerunt
minus ut unam vel duas guttas sangu
nis fundaret. cum sufficeret una sola. z non
servauit pondus. scilicet. ut una unciam
vel unam libram effunderet. z non fuerunt
mensuram. ut scilicet unde calicem mensu
raret. Et totum dedit totum effudit. ui p°
copiosa apud eum redempcio. & pcius co
piosa. quia non gutta sanguinis. sed unda
fluminis. & ipi ptes corporis eius manauit. e
erat homo mundus. z ideo dedit xpus

·H·

sanguinem emundationis .qđ notatur
cum dicitur sanguis xpi emundabit con
scienciaas mias ℞ non solum autem consci
enciaß mias emundant. si etiam omia ea
purgant Erat em infectus aer ex ydola
tra thurificatione infecta terra ex mor
tuoꝝ sanguinis effusione infecta aqua
ex hostiaꝝ ocione infectus ignis ex sacrifi
cioꝝ conversatione Deo in aere pati bolit.
vt aerem sanctificaret. sanguis eius in ter
ram cadit vt terram mundaret. aquaꝫ
lutere eius fluxit vt aquam purificaret.
tandem spūs sanctus in igne apparuit vt ig
nem sanctificaret ℣ 2o passo xpo fuit in in
fernο efficaciam & virtutem. quia infernum
confregit & sanctos patres inde eduxit. ita
ꝙ peccatores peccatoꝝ paterni qui
ad hoc durabant quo ad penam etiam &
sanctis patribꝫ sub veteri testamento omes
ad limbum descendebant. si xpus ꝙ sciam
mortem eos eripuit. qđ notatur cū dicit.
vt morte intercedente in redemptionem eaꝝ
prevaricationiꝫ que erant sub priori testa
mento ℣ Ad secundo ad ꝓpositum notandū
notanduꝫ qđ ꝓdicte questionis quia primo
quesitum est. quare non credimus. vendit ipe
met xpus concludens ex premissis quan
dam omnem generalem hoc modo Quia ego
michi adsistens & michi credere iam non
vultis. nec est ex vitio mee reprehensibili
tatis nec ex doctrine mee fallibilitate sequit̃ qđ
si ex vitio incorrigibili pristine Cum qui
est ex deo non solum scilicet quantum ad
naturam verum etiam quantum ad bi
tam spiritualem verba dei audit & ꝙ eius
verba — mea audit. quia hec mea doctrina
non est mea set eius qui misit me pris.
qui scilicet est deus Jo. A. cū 2o amis bo
na cum omi omnipotencia audiet sapi
enciam & Joh. 6to qui nouit deum audit
nos & qui non est ex deo non audit nos si
hic sciendum qđ ex isto textu sumpserint
aliqui vobis errores dicentes qđ homi
nes sunt ex deo materialiter ℣ hoc erro-
neum cū deus sit simplicissimus & ꝙ eius
non potest esse materia alicuius ℣ tunc

obicitur sic. si sit ex deo sicut originem & eam
efficacitem. & omnes sumus ex deo efficaci
ter xpo fiat nos. & omnes ad intellectu eius
gelij audimus verbum dei non dei au
diebant xpm. qui est verbum dei loquens
& docentem ad ista dicit. qđ sit ex deo sicut or
ginem non quantum ad esse p̃m videlicet
quantum ad esse naturale. sed quantum ad se
cundum quantum ad esse gre. & hoc p conform
tatem & similitudinem. Unde est sensus Om
est ex deo & ex gra diuine bonitatis iusti
ficatus. ex radio diuine luminis illustra
tus. ex lege diuine equitatis regulatus
& ex igne diuine caritatis inflammatus.
verba dei audit. auris cordis prudenter
diuina mentis retinendo. effectum operis e
quendo Unde ꝙdam in omne. nitrogeit s
vinosus. si verba dei ni aures cordis ap
pet & intelligat vitio sit. & parum insta
sunt non nulli qui libenter verba dei pauci
ta et in sermonibꝫ compungant & post hec
mala temporis ad iniquitatem redeunt. hi
profecto verba dei non audiunt. qđ si operibus
in ope contemnunt Unde hic sciendum
est notanduꝫ qđ verba dei debemus audire
recipere diligere & obedire. sunt multi qui
verba dei audienda recipiunt. Audi multi
sapiens. tacens & ꝙ recipiens accedet ad
gra. sunt etiam verba dei audienda diligen
da. Audi multa audiet cum omi omnia
sapiencia ℣ Quinto verba dei audienda
obedienda. ex illius de quo dicit in ꝙ in
auditu auris obedivit michi & filii ali
Stote autem factores verbi & non audi
tores tm & ex istis videtur qđ multi ami
bꝫ corporeis verba dei sepe audiunt qui no
aures cordis & operis audire contemnunt
unus cum subdit cuidā. ei sic dicit. qui
ea hoc non auditis quia ex deo nō estis
hoc autem secundum aug. dictum est eis
qui non solum presentia bona est credunt, sed
hoc multum hoc erat omnibꝫ si eadem pe
cuniam qđ non erant credituri, nec ad reg
nandum venirent. ex quo videt qđ de mul
titudine ad sensum vpi pertinens non dam
qđ non est ex deo. De quo quem finem hab

tinius sit revelacione spāli dedicata sive no
ff valemus Unde in isto passu vt michi vi
detur ad gbaccin ppō. qm sup eodem ca
posuerāt dicens sibi calūpniam inferre
ntentib; vos ex patre diabolo estis. cuidam
ani talem fact. omne qui ex deo ē ce gnm
tum natus est vba dei effectualit audit. q;
hos sic verbum dei non audiunt. g; no estis
sic ex patre deo. cum non sit medium in
racionali creatura quin omne tale vel
sit ex deo ē esse gne. vel ex diabolo ē esse
alios g; vos ex diabolo estis annexum
autem principalis argumenti pbat vcalū
tam responsio malitiosa. qm opacio tirān
nica qm in passu sequenti sunt relata.
& quib; consequenter erat visum. Unde qm
tum ad responsionem maliciosam hic
subditur. Responderunt g; iudei &c vbi
expimitur eoz maliciosa calūpniacio.
cem quam deo tangunt. scilicet indeoz
continuelia & salnatoris patiencia. Circa
indeoz continueliam est sciendū qd xpus
prius dixerat & pbauerat qd non erat
veri filij abrahe sz diaboli. ostendens sup
hoc suam vitam esse irreprehensibilem & p
ons ē potius esse filium abrahe qm ipos.
suam eam doctrinam esse infallibilem
& ē p quos esse filios dei & non diaboli. q;
fallax & mendax in cunctis suis actibus
coripiebatur. ideo duplex conicit ei red
dunt dicit. g; cuīge. Responderunt g; in
di & dixerunt ei. scilicet xpo Nonne bene
dicimus nos quia samaritanus es tu & p
ons non filius abrahe & demonium hes &
in hoc scilicet non mirandum dicit. sz dia
& cuius instructionis voces & cuius admoto
nis signa facis. Unde mox subdunt. dixerunt. hic
non erat demones nisi in principe demo
niorum. Et est hic intelligendū qd samari
tani dicebantur illi quos misit rex assi
rioz ad incolendū terram decem tribuū
postqm filios israel trāstulerat in assirios.
qui de diuisis regionib; erant missi. qui &
simul colebant deum dni israel. quia a
quodam sacerdote eis misso didicerant legem
dei indagrabant & multiformem ritum

gentium coluebant & ydola colebant. sicut
fecerunt & dii regum israel. Fecerit autem ozi
gines. quo cum samaritanis scripta sua
recegerit. nec animo mirabilitatem accep
tant. nisi sint samaritani. apud salnatorē
qui de resurrectione & extremo iudicio tot
& tanta docuit. ad qd respondet deus nō
ē cum. qd insultabant ei de hoc qd ipe alia
docebat quā ipi sentiebant. & in hoc assimi
latum samaritanis. Alio modo dicit ē alios
qd samaritanus erant odiosi iudeis & eo.
et quia xpus videbatur odire iudeos qz
diverat. qd non erant filij abrahe nec
dei ē eratis diaboli. ideo arguebant qd ho
qui dicebat tot & tantas mirarias iudeis
vel erat samaritanus. vel sequebat eas
coz. Unde alchimus samaritanus erant gra
diosa xpo israelitico. quia x. tribuū in
captiuitatem ducis terram coz possidebat
vel ad respondetur. quia videbatur eis qd
xpus ytim legem obseruauit & ytim tus
grecretur sicut sabbatum. & samaritanus
consilia faciebant. nam aliqua legalia ser
uabant & cum hoc ē ritum gentium ve
uebant. ideo vocabant eum samaritanum.
unde theophilus samaritanum illum di
cebant tanqm ritus aliquos dissolvente
et pote sabbatum. samaritani enim non
pfecte iudaizabant. Set time queritur
ad quare vocabant eum demoniacum. ad
qd dicendū ē crisostm qd xpus dicebat
sermones humanam capacitatem tran
scendentes. quib; dm patrem se heve as
serebat. & se de celo descendisse. & multa
hmoi unde videbatur eis tanqm mente
alienatus ignm. Dicit enim crisostm qd cum
dns aliquid altum apud indeos diceret.
quia erant valde insensibiles ipis in
sania videbatur. vel ē eum. xpm stultitie
nem coz falsam. quia multi ex ipis in
beelzebub demoniū principe ipm eicere de
mones fuerant opinati. vel ē theophilid.
quia cogitaciones coz reuelabat. Apparet
g; qd vocantes eum demoniacum accusat
eum de nimia insania & stupida estima
cione coz. hoc qd dixerat. vitam suam

a samaritanum.

reprehensibilem. si vocantes eum samaritanum accusabant eum de legis ignorancia. et prisca opacione sino blasphemie asserabo ne. Sz contra ista aptam continuelia pacem respondit ihūs dicens ego demonium non heo. et cū vbi bt dem est ponit cum gelista saluatoris paciencia. qua humilitate et racionabilit respondebat vbi in prime ostendit xpūs se non here demonium. 2ō racionib sūptis ex pte sermonis sui. Quar prima fundatur in sūma nostra. et in sūma pdenaa. et in sūma po. p racio sic formatur. Demonis est in sermonib honorem xpi non diuinū querere. ex hoc cū qđ inordinate xpi am excellenciam recipit. ab innocencia recessit. et ex hoc qđ dicent seipm et honorem xpi um. ad dei contemptum ciuitatem sibi constituit. cui fundamentū est amor sui vsq; ad contemptū dei. sic dicit aug⁹ de ciuitate dei ca° 28. Sz ego ait xpus in sermonib meis non quero honorem meum si pater. dicens me ab ipo processisse et plura talia. qđ ex sermonibus meis non potestis concludere me demonium habere. Ho istius rōnis p ponit qđ cum dicens. Respondit ihūs suis scilicet calumpniatoribz. Ego demonium non habeo nec simile huius habui. et sūpposita maiori tacite p se manifesta. pot minorem dicens Sz honorifico patrem meum et. Ego in sermonib meis non quero honorem meum sicut diabolus si honorem patris mei. et hoc iustum est Nam si iustum est quemlibet honorare patrem suū et matrem ut⁹ illud ex 20 honora patrem tuū &c. quanto magis ego teneor et iustum honorare patrem meum qui non est homo si deus qđ et facio Nam omnia que hec scilicet esse bella scio. et posse confiteor me ab ea nascendo suscepisse ego et honorifico patrem meum et vos inhonorastis me vocando me demoniacum et dicendo me virtutes demonioz demones effugare. ac p hoc deum patrem inhonorastis. Quia qui non honorificat filium non honorificat patrem qui misit illum Jo. v. Sequitur ego autem non quero gliam meam vbi ponit 2ª racio que fundat in sūma pdenaa ad idem pbandū que potit sic formari. Demonis est in sermonib xpi non xpiam gloriam querere. sicut et sui famuli pecatores gliam querunt. et de hoc querit 2ª dicens vsquequo pecatores gliabuntur. et. si ego in sermonib meis non quero gloriam xpi am et hoc est prudencie. non ei qui se ipm commendat ille pbatus est. si quem deus commendat. qđ demonium non habeo. huius racionis suppono maiorem. et tm pono minorem dicens ego autem non quero gliam meam ostentacione videlicet superbie mee. et ideo simple vre contumelie non respondeo. est vt dicat Jeroz. qui non querit gliam non sentit contumeliam. et licet de contumelia michi illa non curem. non tm credatis vos immunes esse a culpa grāui pmissione digna. et hoc est qđ sequit. est qui querat et iudicet est qui querat scilicet gloriam meam et iudicet scilicet deus pater. ut Joh 12 dicit clarificabo et rursum clarificabo et ideo simple contumeliam graue eius indicio referiuo vnde ggor in contumelia vt simple Illatas contumelias pro iudicio referre vt nobis profecto insinuet. qui nos esse in culpa credimus. dum adhuc se vltori non vult et ipse qui iudicat. hec ggr. vnde et subditur Amen amen dico vobis vbi ponit 2ª racio ad pbandum qđ xpus non habeat demonium et fundat. hec racio sup po. qua sic potit formari. Demonis est pferre sermones mortiferos et mendosos vt patuit ex pdictis. si sermones mei non sunt mendosi si vtiles. non sunt mortiferi set vtiles quia veram pdicant. et hoc est qđ dicit Amen dico vobis i. ex eo et absq; omi amaritudine dico vobis. si quis sermonem meum seruauit et finaliter ope completit mortem non videbit mortem i. mortem eternam non sentiet vel non expiet. vnde aug⁹ in Johem omne ex quo quid dicunt sibi vult quod ait Qui sermonem meum non seruauerit

ē ēsisi quia videbat dies alium mortem
& qua nos liberare debeat. mortem & mor-
tem etiam. mortem gehenne. mortem
damnationis cum diabolo & angelis ei⁹.
qđ vero est mors ista migratio. & infra
non timebam⁹ istam mortem. sed illam
timeam⁹ Hic ꝙ sufficient ꝓbant se xpm
dnm non esse. Et posset hic queri cu
dne omnia fuerunt sibi obiecta. s. qđ de-
monia haberet. qđ samaritanus esset. qđ
xpus ad altum istoꝝ tm respondit. & ad
qđ dicendum qđ samaritanus nr̄m ꝓphetā
custos. & ipe verax custos erat. nec illud
p̄misit dns custodiret curiatem sanit⁹
vigilat qui custodit eam. ideo vinū negauit
& alterum tacendo concessit. unde ego⁹ in
omelia xp̄i libro p⁹ suo quippe omnia
ei illata fuerunt. vinū negauit. & aliud
tacendo concessit. custos namq; humanā
penis debuit. si samaritanus se non esse
diceret esse se custodem negaret. si tacuit
recognouit. & patiens repulit qđ dictum
fallaces audiunt. Sicut⁹ ego demonia ido
hec in quib⁹ vobis quid alius qm sapia
mea audiuit. quę si exagitata vel sciunt
fuerit. & troiores minuas reddit. qm ac
apat fiant mala que potest. & que non
potest facere minuit. Ecce inimicum sa-
piens deus non irascitur. non contu-
meliosa dba respondet. Audit respondens
qđ enim erat cum de ubere natum. &
non oportuit cum respondere. ad illud
qđ eidem erat filium vel q⁹ dicit. & alios
qđ i⁹ de samaritano tangebat sine hu
mani vitupio. si i⁹ de demonio vitupiū
erat diuini. & blasphemia qui detrahit
gle patrie. & ideo ex his deum nos xpus
sustinere voluntarie mea inquit non di
mina. Et redeundo ad sua. nondum
f. n. qđ ex dbis ꝓbat. Si quis sermonē
meum seruauerit. patet qđ verbum xpi
est sermo. auctis quantum ad obligationem
qua mdo tenet. crapit. & hoc est qđ
ꝓmittit. Si quis. i. quicunq; joh. 14. Si
quis diligit me sermonem meum seruabit.
Dime nobilitatis quantum ad emana

Verbū dei est &c.

tionem qua ab ipo xpo derivatus. & hoc
est qđ addit sermonem meum & non solū
eius si eadem prius a quo credit. & hoc qđ ead
Jo 12 dicitur. sermonem quem audistis
non est meus sed eius qui misit me prius.
Omnes nectimus quidem ad evitandum.
quia non sufficit ipm audire ni opib⁹ ad
impleatur. unde subdit seruauit. ideo dicit
xpus Joh 14 Si diligitis me mandata
mea seruate. Omnes considerate quidē
ad ꝓservationem. ꝓmittat eis a morte eter
na. & hoc est qđ subiungit mortem non
videbit inetum. cui concordat Joh 8
omnis qui audit & credit mihi non vi
debit mortem. His premissis de xpi sa
lutifera excusatione subdit euāge⁹ de
indeor furiosa responsione. Dixerunt
g̃ iudei ubi eandem qua prius repetit
contumeliam. & repetitam affirmant p
ar⁹ appendam. Eandem qua prius
repetentes contumeliam dixerunt iu
dei scilicet xpo. 22 nunc cognouimus. qđ
prius ex suspicione dixim⁹ illum vere sa
mus qua demonia habes. In cuius dic
tis tanquam mente alienatus loqueris
dba evitica. & ꝓte vom. & cont⁹ gentale ex
pimentū. scilicet qđ homo non moriat⁹
si in hoc decepti fuerunt. quia xpc loq⁹
batur de quadam morte qua penit de
linquentes. Judei vero de ea morte qua
desinunt hic viventes. qm & dixerunt
abrahām mortuus est &c ubi post repe
tram contumeliam hic eam affirmant
p ar⁹ appendam. Arguunt eum sic. abra
ham fuerunt mandata dei qđ supponunt
ex hoc qđ dicit ge 22. ipd abrahe In se
mine tuo benedicent⁹ omnes gentes. quia
obedisti voci mee. Item ꝓphe fuerunt
mandata dei qđ eadem potuerunt sup
pone. de his que dicunt de helia ysaia
ezechiele & 12 ꝓphis. cor eq. & tamen ta
abrahām qui ꝓphe mortui sunt, g̃ falsi
dicis dicendo Si quis sermonem meum
seruauit non videbit mortem inetum
Immo in hoc ostendis te demoniū habere.
Dicunt g̃ iudei ad xpm Abrahām mor

tuus est ⁊ ypheté simplo mortui sunt qui
tamen fruorem dei fruauerunt ⁊ tri sim
ple tri dias. Qui quis fruorem fruabit mor
tem non videbit nectim q̄d. apte falsi
dicis ratam ex quo isti de quib⁹ magis vide
batur non potuerunt p̄ implevem diu
nor fruorū mortem euadere sequit q̄d
nec aliquis alius qm̄ricumq; p̄fectus di
uini sermonis observator euadere morte
queat. etiam post istam arguciam in
ponunt sibi superbiam arrogantiam di
centes. Numquid tu maior es pie nostro
abrahaam qui mortuus est nam de eo
scribitur. ge. xxv. deficiens etate mortuus
est senex in senectute bona plenus die
rum ⁊ plenus die sequit ⁊ ypheté mortui
sunt. q̄d. ex quo nec abrahaam nec yphe
mortem euadere. multo mag nec tu ⁊
sine tuus potis vitam dare. ⁊ tamen
tu dicis fruorem tuum esse immortalitatis
largitorem. Quem te ipm facis q̄d. su
perbe ⁊ arroganter ubi arrogans gliam mag
nam qui nulla dignus es cum sis car
pentarii filius. de galilea oriundus. sicut
exponit theophilus. Nec merito cui⁹
dignitatis vis credi qui abrahaam ⁊ yphe
te ꝓphis. ⁊ tu eis minor es illis. ex isto
plenum est q̄d inde fuerunt decepti ꝓfal
sitatem equivocationis nam ypus loque
batur de morte carnis ⁊ ydeoneus. de q⁹
enim est q̄ nec abrahaam nec yphe sed
mortui sunt. Ipi de loquebatur. De morte
exponali. de qua ypus non intellexit
nam ipsam ipemet voluit degustare. Et
quit. Respondit ihus. Si ego glorifico me
hic autem post ꝓbrosam inter
gauoeu ponit cuiusdā vitatis declaratio
nem. ⁊ arcta hoc. l. fuit. etiam p̄. respon
det ad notam de ꝓsumptione. ⁊ ad q̄ri
de abrahe comparatione. ubi. abrahaam pat⁹
vester ait q̄. vidit ihus. Si ego glorifico me
ipm gloria mea nichil est. q̄. d. falsū michi
imponitis q̄d si arrogans ⁊ superbus. quia
arrogancia est ꝓpriam gliam ⁊ scripos glo
rificare si ego non glorifico me ipm. Qđ.
quia si ego glorifico me ipm gloria mea

nichil est. Qd quo queso verum est q̄d si
ypus glorificaret se ipm gloria sua nichil
esset ad q̄d dicitur si. ⁊c. q̄d ista tria
cir exponunt. bene modo sic. s. q̄d deus nichil
habet nisi natum ab a°. Si ergo gloriaret
in a° quasi ꝺ heret a se ipo gloriaretur
in eo q̄d non est. ⁊ ita gloria sua nichil cer
vult g̃ dicere s. hunc intellectum. non
glior in a° s. veritatem quasi illud habeam
a me ipo. quia si ego sic glorifico me ipm
gloria mea nichil est. alio modo sic creatura
non potest gloriam in a° q. ꝺ habeat a se
ipo p̄ cor. ⁊. Quid hoc q̄d non accepisti. Si
autem accepisti quid gliaris quasi non ac
pis vult ergo dicere s. hunc sensum. non
glior ego in aliquo s. humanitatem. quasi ꝺ
habeam a me ipo. quia si ego glorifico me ipm
gloria mea nichil est. ubi unum q̄d nichil
habet creatura nisi de creatore coetani q̄d
Qđ. si ego glorifico me ipm gloria mea n̄
⁊ a vobis reputabit. vana sicut vana repu
tatur gloria illius qui se ipm commendat.
s. christ⁹. his ubis vt aut beda ostendit ꝑ
nichil esse gliam vite ꝑsentis. Et licet me
ipm non glorificem est tamen alius qui
gliam meam querit. ⁊ hoc est q̄d sequitur.
Est pat⁹ meus qui glorificat. ⁊ c. Est me⁹
pat⁹ meus scilicet de sua substancia cre
ando genitus qui glorificat me. ⁊ gliam
querit. gliam michi tribuit. gloriosum me
dicat. ⁊ me recipientes gloriosos faciat. De isto
ubo aut. aug⁹. calumpniantur arrianam fidem
nam ⁊ dicunt erroneum esse. dicentes pa
trem ee s. deitatem maiorem filio. quia glori
ficat ipm. Ad q̄d dicit q̄d verum ꝑfectum
intelligi potest dupliciter. uno modo s. hu
manitatem. Et sit sensus. Pater me genitus
de corpore michi essenciam suam. ⁊ sic glori
ficat me quia gloriam suam michi confert.
Ex isto autem intellectu non potest argui
q̄d pat⁹ sit maior filio s. deitatem. qui pa
tio in patre non arguit maioritatem. de
ista gloria qui conferat filius patri dicit hoc
Deus cum sit splendor glorie. ⁊ figura sub
stancie eius. ⁊ c. Illo modo potest exponi
s. humanitatem unde sic sui quedam ꝑ

glorificet pat filium cum tempore hay[m]
i mente i tempe passionis prefinat
est esse filiu sim i post passionem cum
resistitant i collaudant ad dextram sue ma
gestatis Ex ista autem glorificationis no
potest argui qd pat sit maior filio sdm
humanitatem q[uo]ns sit maior f humanitate
Junxerit autem qd filius clarificet pa
trem Jo 17 Pater venit hora clarifica fi
lium tuum vt i filius tuus clarificet te vel
potest textus pcedens vt michi videt ex
pem evidentius vt si ego glorifico me ipm
i si ego me glorifico gloria mea nichil est Ideo
qua non ego solus me ipm commendo ideo
alius est mecum Est pat meus qui glo
rificat me i quem patrem vestris esse
deum i me ei credevetis quia dicens vos
trum est i stulte non cognovistis eum ac
hoc non cognovistis gliam quam nudn
creat genibus vt cum ait theophilus licet
inde cognoscerent dm sub racionis de
um tamen cognoscebant eum sub racio
ne patris coequantis filio substantiam
suam sequit Ego autem novi eum scilz
patrem non solum sub racione dei sz
eciam sub racione patris coequantis filio
gliam suam i non mirum cum notitia
infinita i comprehensiua in qua[m]tum sit deus
notitia clara i intuitiua in qua[m]tum sim be
atus i notitia clarior qua[m] alia creatura
in qua[m]tum sum dextam ypostatico cum
Et si dixero quia nescio eum ero similis
vobis mendax q d sdm crisp[m] sicut vos
scientes vos sive dm mentimini ita ego si
dixerem me nescire eum mentirer qd e
mpe[r] cum si verenda que mentiri non p
Et est notandum sdm aug qd si
carnem indicantibz potuit xpus videri
arrogans cum hoc dixit Si non ita de
bet eam arrogantia vt veritas relinqt
Veritatem autem fecit xpus esse i eam
arrogantiam i veritatem non reliquit
Unde i subditur Si scio eum scilz patrem
i sermonem eius servo i sdm aliquos
vt refert theophilus racionem substan
tie eius. Eadem enim est racio substantie

patris i filij Ideo qz patrem cognosco
i f hunc sensum i p. quo vel quia sic
mitur vt sit sensus scio cum quia ser
mones eius servo xpus eciam sermone
patris tanq[uam] filius loquebat Est ipe
erat verbum patris qui hominibus
loquebat vel alit cui sic Scio eum p un
similtudinem i minimam speculationem i ser
mones eius fine p mandatoz eius vo
luntariam obscuracionem unde sdm theo
philum finitorem mandati incipit.
Jo 6 descendi de celo non vt faciam vo
luntatem meam sz voluntatem eius
qui misit me i p[ro]h 2o qui dicit se nos
ce deum i mandata eius non custodit
mendax est i p[ro]h erat ni xpo f dissimilem
i f humanitate. Hic autem sciendu
qd 2o ex causa debuit homo mandata de
servare 1o quia suadens ea nulli bonum
auferunt nec si nec sua pdit pri 2o ubi
custodiens filius ex pdictum evit. i sdm
3o finis tunc eos qui mi te credunt confu
dat. i cet ri Q volucris mandata fuadu
fuadebunt te Q 2o quia servatis mandata
nullum malum inuenient cet Q mi
custodierit pceptum non expiet quan
tuli Omnis non diligens custodivet fi
dem plenum quo posset ab omni nefa
rietate corporali custodiri i hic sistra
dicitur Q quis finorem meum servu
erit mortem non gustabit meritum.
ad litem adam si finores dei fuasset
etiam mortem eciam corporalem non
gustasset causa cui mortis fuit trans
gressio dumi finoris 2o qui mandata
custodit bona etna sibi adquivet ay 19.
Si vis ad vitam ingredi fua mandata
Sequit Abraham pater vester cet Post
exemplum arrogantie sue xpus i ve
rarguciam ignorantie adiungit hic po
nit dignitatem excellentie sui ipius in
comparatione ad abraham ostendendo se
maiorem eo i certa fide fecit tria facit na
mo ponitur adventus xpi ab abraham
Epistolam 2m indeo contra xpum oppositio
ibi quinquaginta annos i 3o xpus obiec

coms emanacio. ibi dyit ihus dicit g̃.
abraham pater vester a quo descendistis
p carnalem propagacionem. e quem vos de
betis sequi p spiritalem imitacionem. exul
tauit vt videret diem meum. non dicit
aut aug⁹ exultauit quia vidit. sz exul
tauit vt videret. i. cum gaudio spauit
e desiderauit se videre. sicut aug⁹ credes
exultauit spando. vt videret intelligendo
diem meum. i. letanter plenum. e vidit
scilicet fide. e gauisus est. gaudendo sp
videre eundem diem aptu visionis. In
hoc passu innuebat xpus tale ar. q̃
nunqz exspectat aliquid ab aliquo vt
sic est minor eo. sz abraham expectauit
diem meum tanquam bonum fidei. qđ patz
quia cum vidit gauisus est. g̃ abrahim
est minor hiis vobis nuncupatis. pot
in lra. sz quem potest quem diem
xpi vidit abrahim. ad qđ dicit. p. xx.
qđ quadriplicem diem xpi vidit ab
raam. scilicet diem etialis eucharistie
de qua scribitur in p⁹o. Decem prin
cipium in die virtutis tue. e anch. q̃to
egressus est ab initio a diebz eternitatis
hunc autem diem vidit. qn tres vidit
e vnus adorauit. ge 18. vnde. gregoz in
omne⁹ euāgelia. nunc quippe diem sm ab
raam vidit. cum in figura sanctę trinitatis
tres angelos in hospicio suscepit.
cui concordat beatus aug⁹ sup. Joh. o
ex. Tertius dies xpi est dies sue immortalitatis
de qua Jer. xx. erit dies vehemuit e sus
citabo dnm vnum bonum. e mittet gemmarius
filiacem suus genuen nostros. hunc diem
vidit habrahim. qn in spu vidit qđ in
semine suo essent benedicende omnes gē
tes. ge. xx. e iterum voluit suos sm an
tiquum morem sub femore ei⁹ ponere manum
sicut ge. xxiiii. vnde aug⁹ in omelia sup dicit.
Non dubito patrem abraham in spu
vidisse diem eius qui erat nostrum. e
diem eciam terrenalem quo veritatem
erat in carnem. sic enim suo tempore qui
nutriebat. ponere manum suam sub femore
nec e mira mixta p dni ach qui autem

fuit ista miracio. nisi quia p̃ figurabat
de suo semine veritatem esse in carne
dnm ach. Tertius est dies sacrificialis immolacio
nis. de quo intelligi potest. qđ Joel. iii.
illa die stillabunt montes dulcedinem
e hunc autem diem vidit abraham
qn dicit tribz viris ge. xviii. lauent pedes
vr. e requiescite sub arbore. ponam
buccellam panis. e hec omnia verba
poterunt ad diem eucharistie in qua pedes de
apulox lauat. e xpus nr̃e requiescere
e residere facit. e sacram eucharistie in
panis substantia instituit. Tertius dies est dies corpo
ralis oblacionis in cruce. de qua scribitur
ysa. xxv. In illa die erit via. vie esse qui
stat in signum xpi. e. hunc ante diem
vidit abraham. s. crucis. qui in figura
filium suum immolasse voluit ge. xxii. quam
tu non immolauit. sz deus eius arietem.
humanitas xpi fuit crucifixa. sua de
tate manente. illesa. Requisitus. Dicit
iudei ad eum. quia cum dixerat xpus
iudeis. qđ abrahas exultauit vt vi
deret diem suum. respondentes iudei. q̃ non
qui de diuinitate eius non intellexerunt
obicientes dixerunt ad eum. nondum abs
xpm. a carnalibz oculis non videntes
tes. unde. gregoz. Carnales mentes iudeo
cum oculis a carne non discedunt. Di
un eo solum carnis etatem pensant dicu
nunt. nondum. l. annos nondum habes
abrahas vidisti. q. s. multis sunt ante
cessoribz. ex quo abrahas mortuus
qui se vidit diem tuum. ac si dicerent. n
est pos. ac p hoc arguit te mendacium
dixisse. qui tu adhuc mendacio non
nam te a mendacio nunquam asseren
voluisti. Carnaliter intelligebant
qui solam naturam corporis attendeb
bant quam abrahas ipse possedit. di
tatem autem ipius non credebant
quia ipse est pgenitus ante omnem
aturam. Quorum hic theophilus. ar
xpus esset tunc solum. xl. vel. l. annos
quare non dixerunt ei annos nondum
hec. l. annos. e videt aliqui. er veteres

nubilem nominant · ideo annum illum frequentius habebant in ore sm hoc gs nn redarguebant sub hoc sensu. non duu nuisti annu attingere nubilem ꝙ di ad abrahm vidisse deum tuu · te vidisse cum. s. eam p eodem hoc habebant. sc abrahm maiorem ipo in omib; estima bant deo pcinq; dixerunt ipm vidisse abrahm alit tamen dicunt alij. qd q nis xps esset triginta duos annos ꝯ ti nu ppt eius sobrietatem et maturi tatem videbatur quasi xl annos dep. dixit eis ihus vbi post nideos redar guentem subdit euangelista veritas reseruauit dixit g eis ihus amen amen · in veritate. ego veritas. dico vobis. antequm abrahm fieret · ego eo ducaret ego sum non dixit ego sum sum. si f sitatem & qua habuerunt no erit esse nec circa diuinitatem filio dnm licet si erroa superbia. nec hoc ego eam vel fui. quia ptim · a sacre tempatu no mensurant vel mensu rabunt esse dnitatis. si semp esse. ideo dixit ego sum. qui eius esse est etnu · intrinsecabile. nec illud ego · ego su qui sti. Cepunt tulerunt g lapides vbi post veritate reseruatem subdit malignam indignationem · eam nunc pscutem tulerunt g lapides ut iacerent in eum g ego sustinere ista dnitatis vba nentes infidelium non valentes ad sapides currunt · que intelligere non poterant. obtuere que rebant · eum occidere. quia dicens se eum ac p hoc deum videbatur blasphe masse. leuit · ac dignu. Qui blasphemauerit nomen dni morte moriatur. lapi dib; obruit eum omis multitudo Tu lerunt g lapides scilicet mihi lapi qua ad modum lapidum duri · secun aug' vt iacerent in eum · in xpm ihm. Ihs autem abscondit se exiuit de templo vbi post excellentem indeos indignatio ponit eius placentem saluatoris de dinationem · & eius declarationis sunt ali

qua notanda. quoz p'm est. quare ab scondit se abscondit autem se xps ppter multas rationes p'm signifi quo dicit g'g' libro p'omeliar. omē xp nus cum abscondendo se dicit. nisi q dei eis ipa veritas abscondit qui ei' vbi sequi contempnunt. eam quippe qui non querent humilem veritas fugit mentem abscondit igit se xps in sig num diuine superbie · continuans indeos q se abscondit in signum humilitatis · patientie. unde g'g' vbi prius dixit autem nobis hoc exemplo loquitur nisi eum eam resistere possimus iram superbie humilit declinemus · & puni post. Quanta humilitate iram ppe tuum fugere debeat ppendit homo. si furores irascentium abscondendo declinauit deus scemo g se contra acce tas contumelias euasit. nemo contu melie communicando reddit. Imitatione et cum dei gloriosius est iniuriam tacendo fuge quin respondendo superare Q 2° abscondit se xps ne doceretur. vt scribit g cer verus homo ostenderet secm augustin. Q 3to vt suam ostenderet pietatem di cente g'g' vbi prius Si dnitatis sue po tentiam exercere voluisset tacito mur muentis ne suos eos ictibz ligaret aut in pena subite mortis obrueret Q 4to vt suam ostenderet sapientiam. nam s. aug' magis erat commendandu sapia quin exercenda po Q 5to in signum electio nis eius. quia enim genus mortis p ura salute eligat redemptione. ideo cum fugit. quia non dr venit hora passionis eius Hic eam notandum s. Jamnensem in quodam simonis sup ius textum · qd dns ihus si aliqn faciebat vba hec ordinabat ad unam instructionem. si aliqn faciebat mira cula hec ordinabat ad unam confir mationem si aliqn sustinebat aduersi hec ordinabat ad unum complacendu quia sicut dicit b videntes augustinus non nisi leuius portabimus si faciebat

Jamnens

mirac

lius amara quasi absinthium In honorib
mittit sublimitatem z dat subitam dicto
nem Job 30mo eleuasti me z quasi sup ventu
ponens me allisisti me bal & ¶ Senex fa
tuus z insensatus est diabolus Differunt
autem fatuus z stultus. fatuus enī dicit
a fando quia e fando z loquendo sua stul
ticiam manifestat ¶ Stultus autem eq̄ di
citur quasi stolidus vel stultus q̄ stupidq.
qui scilicet ad omnia que videt z audit stu
pet facere z respondere nescit ¶ Senex autē
frigidū dicit sine sensu z subdit vidim vi
dimus stultos esse homines frigidiores stur
gentes prudentes vero calidi ¶ Unde senec
in quib⁹ iam friget sanguis z pueri in
quib⁹ non dum calet. nimis sapiunt. pueri
dicunt insensati quia non dum sanguis
in eis incaluit senes desipiunt quia san
guis qui in eis incalescebat iam frigunt
Juuenes z etate viriles acute sapiunt q̄
sanguis in talib⁹ incalescit. Antiqui vero
habent sensum maturum quia cor sanguis n̄
est frigidus nec est calidus si temperatus q̄
dicit Job 12. In antiquis sapientia z in mul
to tempore prudencia ¶ Est g̃ diabolus se
ner fatuus z insensatus senex q̄t antiq⁹
tatem quia sicut dicit Job eo ipso est pn̄
cia Xi fatuus quia fando suam stul
ticiam manifestauit cum ait ysa 14. In
celum ascendam z sup astra dei exaltabo
solium meum insensate quia bona que sup
a q̄ erunt fuisse nescit ¶ 2o q̄ hoc q̄d xp̄us se
absondit dic nobis q̄n̄ q̄d a furentibus
nos debemus abstinere. ne contingat eos
iram nos amplius inflammare. nam cum
furorem z iram iudeor xp̄us q̄ venenda
habere consueuit vim fit q̄d patienciam
veram fruunt sed natur q̄ gradus het
pus est q̄n tur in animo est ¶ 2o est q̄n
manifestat in certion signo ¶ 3o est q̄n do
stendit in immundo dño ¶ 4t quando
accetur in communicatoso facto. Sti q̄ gra
dus ponunt ¶ 1o audistis quia dan est
antiquus non ordes. cere ira in facto eius
qui trasitum fratris sui. cere ira in ira
Cum autem dicerit raca. cere ira in

signo Cum autem dixit stulte cere ira in
dño ¶ Nullo autem istor modor xp̄us ali
quotiens motus fuit vt dicit & eo ipso q̄
non erat tristis neq; turbidus ubi patri
q̄d non sunt imputanda in alio. unde &
eo dictum fuit q̄d non erat tristis. nec in
certion signo ideo dicit nec turbidus.
nec in verbo ideo dicit non clamabit. nec
in eo ideo dicit calamum conquassatum
non conteret alios enī qui sunt quassati
diuersis temptationib⁹ non omnino si repat.
Linum enim fumigans non extinguit.
Isti enī in quib⁹ fere est extincta ignis
diuini amoris non extinguit si recalendo
z inflamat ¶ 2m̄ venedū q̄d fuit xp̄us
coram furore indeor fuit verecundia. sic
patuit enī coram herode z pilato z alijs
iudeis tempore passionis sue tacebat. si
cus q̄d ex hoc fuisset amplius inflam
matus unde de eo dicit ysa 42 tacui semp
silui patiens fui z iste est optimus modus
extinguendi ignem furoris scilicet quido
furenti nichil respondet. Dicit enim
ignis in se defecit qui ligna non apponi
tur. sic ira furentis euanescit q̄nd sibi
ille non respondet. 3io cum defece
rint ligna extinguet ignis. z silentio
ne sublato iurgia comprimuntur. qui bo
nus litigat tunc ligna ponit. z furen
tis iram inflammat. ecce 5to non litiges
cum homine litigioso z non ponas i
ignem eius ligna q̄do mitigatione di
gloriosius est iram dei tacendo fugere
q̄ respondendo superare ¶ 3m̄ venedū
q̄d xp̄us huic fecerunt ubi pacifica
ficit sup̄ patuit cum ubium tam in
mensum sibi inde dixissent quia de
facet demonium haberet. ille humilit⁹
z pacifice respondit dicens ego demoniū
non habeo z c̄o ¶ 4t venedū quod fecit
xp̄us cont̄ iudeos furentes fuit benefi
cos z largicus. Unde postquā inde sibi dix
erunt demonium habes xp̄e talia ip̄a
non cessauit eis impendere salutaria
beneficia dicens amen amen dico
vobis si quis sermonem seruauerit meum

non gustabit mortem. glo. hunc distat
festis non malum sz bonum reddere. 2 in
talibz bnficijs inter peiores filios sunt dicen
tes/nunc cognouimus quia demonium hec
Beda sicut accepta communicia bonum me
lior fit: ita mali de bnficijs fiunt peiores.
¶ Hm remedium quod habent cont fi
rentes inuidos fiat recessus ab eis sicut z
hic. ergo ex nobis exijt. vt cum re
sistere possimus/iram sup[er]bientem decline
mus. Ista enī est modus bonus extingue
di ignem furores. vt scilicet illo cont[ra] qui
fiunt ab eius psencia recedat. sicut cū
bas qui fornt bullit si ab igne eleuatur
cessat eius bullitio sic qn illo cont[ra] qui
fiunt ijatus recedit 2 elongatur cessat
ire illius inflammatio. qnl 2o honor est
bonum qui se scrutat a contentionib; ¶ 2o
nondum vbi xpus se abstondit. non ei
se abstondit in angulo templi quasi ti
mens. aut in domuncula fugiens. aut
post murum aut columpnam latens. sz
sua potestatem exercens se coram ma
lignantib; inuisibilem reddit. 2 z medi
um illoz exijt. h ge abstonsio fuit non
qđ ad deum abstonsum vel ad aliquod
latibulum duxit. sz vt deus coram se la
pidare volentib; inuisibilem se faceret et est
hic nōdum qđ ge sunt genꝰ hominū
a quib; spūs xpus se abstondit scilicz
a sup[er]bis 2 pstuptuosis. ait. ex abston
dit hec a sapientib; 2 prudentib; i. sup
bis huius seculi hominib; 2 reuelasti ea
paruulis i. humilib; abstondit 2o se a pui
sio 2 malignis. Deut° 32. Dñs qui te genu
it dereliquisti 2 oblitus es dñi creatoris tui.
2 sequitur. 2 aut abstondam faciem meā
ab eis z° abstondit se ab immundis 2 liv
uriosis. ecc. iuxta illud ysa. 65. Ego
scelus ea eis 2 abstondi faciem meam
ab eis ¶ 3o abstondit a cupidis 2 auari
cosis. vsa 56. pp[ter] iniquitatem auaricie
eius iratus fui 2 percussi eum abstondi
me 2 indignatus fui 2 abiit vagans
in via cordis sui. hic autem intendum q
ihus non solum abstondit se. sz etiam et

hic dicit exuit de templo ¶ 2o cum de
claracione intendi qđ multa fuerunt
signa mira in templo indaico ante ad
ventum xpi. ex quib; dici[tur] concludi
potuit qđ tunc in templo illo deus ha
bitauit. que omnia cessauerunt circa eius
passionem. hec autem fuerunt illa signa teste
Ioz pfundus de causa dei. li° 9° p° 4° pt
2 sub auctore talmud babilonico 2 libro q
vocatur yoma. Ex ante destructionem tē
pli 2 quadraginta annos cessauerunt in
signum qđ deus dereliquit templū vel
exuit de templo. Et non destruendum
dubium quin illa signa erant vt esse
debuerunt ad sensum moralem in te
plo nro. cuius plura hijs diebz ad hunc
sensum cessauerunt ¶ 1um signum ra
tum 2 notorium fuit qđ non aborti[ua]
mulier 2pt fetorem carnium sanctuarij. nec ca
nes sanctuarij fetebant. 2um signum
autem naturales qđ fetor aliqui est causa
abortiendi si mulier abortiat mulier 2pt
fetorem carnium sanctuarij. quia non obstan
te multitudine carnium 2 effusi sangui
nis. deus miraculose egit q. nulli fuit
ibi fetor. sz istud miraculum cessauit in
dictum est moraliter in templo nro sa
cer[dotum] primitiua multus sanguis effun
batur multi martires trucidati sunt. sz
fetor abhominationis coram deo i. fetor
peccati in illis non fuit. quin potius fuit
mors sanctor[um] in conspectu dñi. 3um tam
frequens sanguis effusio fetorem carnali
voluptatis a fidelib; excludit. tunc non
abortiat mulier i. anima que deuotam
intendens concepit 2pt fetorem carnium
sanctuarij. i. 2pt malum ex[em]plator. exi
terium in sanctuario. Ex eis hoc signum
unum 2pt fetorem existunt in carne hys
diebz. tantus enim fetor luxurie sup[er]bie
simonie 2 auaricie regnat in carnibus
sanctuarij. q fidelis anima simplicis 2
infirmi pregnans ex conceptu alicuius
deuoti possit ex odo fetoris talium grauari
ad abortum. imo multi adeo infirmantur

·39·

·5·

ci cōtagione sui fetoris maledicti. q̄ etiam filios iam ad ptum pducto⁹ stiffocant et extinguunt. cuiusmodi sunt omnes illi qui cum p̄ parte bene vixerunt ex mala cogitatione quam meruerunt bona prius facta p̄ peccatum sequens mortificant. et extinguunt. nr̄ illud ezech. Si autem averterit se iustus a iustitia sua. omnes iustitie eius quas operatus est non recordabuntur. ¶ 2m signum finis q̄d non est ysta missa in domo carnis cōplent quidem missam ex primitiis hominū gentium. et in diebus calidis habundare maxime ubi carnes corrumpuntur. et sanguis sepe effunditur. Tamen calido tempore fere est ipse in templo dñi nostri ob stante q̄d ibi erat ignis continuus in altari multus q̄ sanguis effunderetur ad expiandū altaria non putrefiebant carnes aut sanguis nec nausebatur ibi minister a bestiis nec p̄ aliam introductam introiunt hūgi missam. cuius contemptu dicitur in templo baal. ibi enim habundant tanta multitudo muscarū q̄d baal a indeo belzebub. i. deus muscarū dicebat. Si hoc signum assumunt sicut primo in signum q̄ deus erunt de templo Moraliter missa quo nascuntur de humoribus putridis. significat illecebras cogitationes. que gignuntur. et crescunt ex humoribus. et opibus corruptis. gustu autem ut cibi non appareat. nisi in temporibus estatis. et aliis temporibus calidis. et tales cogitationes non regnant plenarie nisi p̄ tempore p̄sentis tentationis. Tunica mundicie debet sanctitatem huius vite mundicie nro ad deum in hūgiciarum. et hūgiciarum instar. et scripam ut p̄ciat. et veram illecebrosa cogitatio dum mentem tangit si ibi moratur. et usq; ad ingressum consentit. et animam etialiter punit. et scripam extinguit. quia non dubium qui tunc sepe omnis illecebrosa cogitatio qui mens ipsa sepe iram spectrum in misterio sic indubie dum illecebra cogitatio cadit in aiam. et spūs de uotionis extinguit. et anima mortificat. et desiderio ipsa quia extrema huius gule dy sucus omnipotens petitur. talis ete misse non habundabant in ecc̄is primitiua. non dicendum appareat tempus mundanis p̄sonatis. et q̄ possunt minister que sunt anxiose. inutiles. dissipantes. et consumentes laborem alios. viros otiosos. et inutiles sub spe pietatis introeuntes in ecclesiam sicut tales autem non permittebam regnare in ecc̄is primitiua. et patet ex p̄cepto ap̄i ad thessalo. q̄ cum essemus apud vos hec denunciabamus vobis. quia si quis non vult operari non manducet. audimus enim inter vos quosdam ambulare inquiete nichil operantes. sed curiose agentes. et ¶ 3m signum non contingit eam sic dem in die ypapanti. Duo quia nondum q̄d inter alia festa indeorum. cum de principalib; erat festum ypapanti celebratum. 10mo die septembris sicut legit leuit. 16. q̄ postillatores in quo die solo p̄ anno summus sacerdos debuit intrare sanctum sanctorum. multo autem erat immundicie in lege que p̄hibebant sacerdotes ad immolandum accedere. nisi quasi casu. si doctores erat pollutio seminis casu in coitu coniugali. tales enim dicebant immundi casu usq; ad vesperam nec licebat eis vesci de panibus p̄positionis. sicut patet p̄ regum 21. ubi quesitum est p̄ sacerdotem a dauid si immundi puer sint maxime a mulieribus. et contingit q̄ p̄ grauem rei q̄d sacerdotem magis in die ypapanti non contingebat talis immundicia. p̄ quam impediret ill sacrificij explecionem. Moraliter autem totum tempus legis gre potest dici tempus expectationis. maximus autem dies dominicus aut alij dies festum. in quibus fideles sanctum vacationes q̄dam debent intrare in sanctum sanctorum. et in mentibus cordis cubiculum. ut ponat interiorem oracionis aute deum. et p̄ meditationem. et contemplationem celestium debet intrare in sanctum sanctorum. clauso foris hostio sensuum. q̄d sigitur p̄ velum. quia multi hys diebus appetitus sensuales p̄sequentes istum ordinem p̄ierunt. et bonum

raculum sic cessant. nam mulli sic pol
luuntur in sic ppiacionis i in die le
gis inie i ceam in Rch festiuis in q
bi sic regnant guia luxuria detracio
nes furta ptua i homicidia qd amu
plius hoc tempore qm tempe feruali
tas est pollui ꝯ ꝛ signum fuit qd
non est inuenta corruptio in garbis
sine in manipulo neq; in suos panes
neq; in 12 panib; ppois. imo ut testat
liber qui vocatur pona In manipu
lum sine garbam sine in panes ppo
sicois tanta minuebatur benedicio q
quadragenus modium contingeret sac
doti comedebat i saturabat. i adhuc sup
fuerunt reliquie. si post tanta male
dicio est immissa qd quicquid sacdos
quenuet non valeret quamu una fa
ba p eius intellectu nisi dum qd ppis
nedum offerebat deamas dno sc ceam
primicias frugum. que primicie erant
in triplici genere. nam sexto decimo de
mensis pmi offerebat manipulus a sa
cerdote antequam liceret ppls segetes mete
re i postea licebat ppls de primicijs frugu
adhuc viridi cum In palustre ceam
omi ꝛo die azimoꝝ p precepta legis
spiris virentes roborent i manib; fri
carent i post in modum filiorum israel
dno offerebant. cuius pusillu adolebat
sacdos sup altare. i reliqui sibi erat.
i hec primicie offerebant ad postulacio
nem ut deus daret congruu tempus
messib; colligendis. i de istis sit mencio
lent ꝛo ꝛo messib; collectis i tritura
tis fiebant panes fermentati. i de
singulis domib; offerebant duos panes
fermentatos ꝛ ꝛo scilicet die pentecos
tes p gr̃az actionem. p tempie data p
messib; colligendis i triturandis. tunc
eid collecte fuerunt in ptib; illis ꝛ ꝛo
erant de omnib; fructib; ameqm repo
nerent in horreis. i hec erant p alijs
int ge ptem i ie ptem p voluntariam
offerendam in festo stenopbegie. qd fie
bat mense vii. i hec fiebant ad lemitu

sistentiacem. ppt istas obsuacones erat
12 panes ppois que starent a sabbato
esq; ad sabbatum. qui erant azimi fa
do simila valde munda. i a solis sacer
dotib; comedebant in loco sancto fuit q
signum. qd nusqm accidebat in aliquo ofte
oblator corruptio ꝛ aperalit p ꝛ generu
primicias possunt intelligi i precepta in
ris. que tribz ex statuto correspondent. p
nusqm preceptum est altrum non lederc
quia prius est deliniare a malo qm fa
cere bonu. i hoc preceptum conuenit sa
tui sapienciam. qui sigt p primicias fe
tum vicenum. sicut enim in vicenario
non licet sepatum qm a pala. nisi ma
neatur in igne. i postea confrigat. de
sapientes pueros non licet proiec
consuetudines diuinum i a malo deli
nant. nisi sacris admonicionib; i actus
redargucionib; virtus calestant. i aspera
ac dura castigaciones p salutem pueru
ce in sus corporib; sentiant ꝛ ꝛ precepti
est honeste vivere sine bonu facere omni
ens pfectib; in quib; est qm purum
sine pala. vel saltem qm facilit separa
a pala. si non dum inhoruit. qz adhuc
in presenti seculo pegrinat. i congruenter
signat p duos panes fermentatos. uide
omnis vita honesta i omnis beneficentia
stant in 2 preceptis caritatis i dilec
dicunt. isti panes fermentati. sic enim
amor proximi fermentu sine sanguinum
scilicet compassionis respectu primitiue
i amen de hic fermentu sine sanguinum
p cunctis pegrinacionis ex desiderio futuri
glificacionis ꝛ ꝛ in precepto ius suu bu
cuiq; tribuere. qd solum p fectis completu
est in patria. qui plena erit obedientia
animo ad deum. i plena pax inter creatu
i spm. i hoc congrue signat p quinq; pa
lam a palea separata. i inhorrenti. i pro
pdis signat 12 articulos fidei p totidem
aplos simbolice expressatos. similes sup mu
sam sacre scripture. qui panes sunt frag
gendi i digerendi p sacerdotes. ac deinde di
stribuendi in subditos. In istis autem mu

impulsis : panes

mpulis ꝛ pauib; non est inuenta carup
as in carne ꝓmissa ⁊ sicus est hijs dieb;
Jam enim pauca sunt qui alios non se
runt. pauciores qui honesto viuunt. quam
assimi qui ius sine ꝙ voto vnicuiꝙ tribu
unt ⁊ ꝯsigno sunt. qꝫ non nocuit ser
pens vel stolto in verbo mortalit verbum
que cuntas pacis intplatum certam sigt.
ꝙ spens quisquis sinp ptribit labo
rat. si in puritma carne sua nocere ac
dit ꝙ ad nullum ꝓfuit. sua ma
tando iudeos in mortem xpi peccauit
hominib; magnma bona. nisi postea di
sunt in martires. quo plus semebat.
tanto amplius carne crescebat. ⁊ hoc sig
iam cessant sua spene aiam ꝙ suos
optas infra stam certam nomine teꝛ
minantes multiplia venena misceꝛ
signa. nesin dixit hono augustus est
nosse deus manendi in verbo. tantu cre
debat caput a membꝛ esse. qꝫ
quisq; videbatur deus sibi sufficiens ꝙ
manst in verbo. ⁊ postea in temporibꝫ
xpi ⁊ post tanto venit auaricia sacdotu
et phariseoꝝ. ꝙ causa xpm ꝓsecuti sunt
usq; ad mortem. quia resplendebat auaricia
am eoꝝ. ex quo paco postea accidit. Respice
ad templi ꝙ templum ⁊
vaspasianus. ⁊ captiuatio ipli usq; in ho
diernu diem. In puritma carne nulla fu
it simplicit auaricia. qui quotqꝫ erant
possessoꝛes agroꝝ vendebant ⁊ afferebant
pia ante pedes aploꝝ. ⁊ cessante signoꝝ
plurime extinxerunt ignem lignoꝝ ꝓpter
eius. nec valuit ventus columpna fumi.
ficet omnes venti flarent in eam non po
terant eam facere declinare. Iste ignis q
semp debuit ardere in altari et dicit semꝑ
: de facto ardebat a 2o anno egressionis de
egipto usq; ad tempus captiuitatis in ba
bilonem. ⁊ ex tunc sicut habem 2o machabe
oꝝ precipis erat in puteo. ⁊ ibi sub terra
absconsus usq; ad reditum filioꝝ israel in
uerbum suis cesura ⁊ necessa. post lxx annos.
ubi postea hauserunt aquam crassam. ⁊
aspersuit sup sacrificia ⁊ statim accensus
est ignis magnus ita vt nimiaretur. ⁊ de
inde contiatus est eque validus. nec opoꝛ
tuit multa ligna apponere. nisi tm ꝓ
ceptum dni de appositione lignoꝝ. di
cunt ꝙ usq; ad tempus iasonis q̄ erat
dignitatem sacdoy. ⁊ tunc ꝑ quosdam ex
tinctus est ꝙ alios cessauit ille ignis qꝫ an
nis ante destructionem templi ad ꝓsi
tum ipso ignis qui semp ardebat in alta
ri sigt caritatem que semp debet esse
in anima vpiam columpna fumi sigt
rectitudinem ac fortitudinem omnis deuo
te. ⁊ enim est qꝫ hec caritas erat ade o
ferus in carne puritma. qꝫ neqꝫ plurima
tribulacois. neqꝫ bellus cuiuslibꝫ tep
tacois potuit extingui dicente apto ad
ro 8. Quis nos separabit a caritate xpi.
tribulacio an angustia an ꝑsecuco an
fames an nuditas an pcim ⁊ c. Ideo
sum quia neqꝫ mors ⁊ c. si hoc signum
iam cessant. ⁊ ideo credo qꝫ nos erimus de
templo iam enim caritas nra hodierna at
nulla est aut valde tenuis. Columpna
fumi ⁊ fer nos omnis nisi adeo debuit esse
vt nunc vento vane glie pellat ad ꝓ
priam. nunc vento cupiditatis pellat ad
alienam. nunc vento turbinis nec ꝓfi
gat ad ocm ꝓtem. ⁊ nullo vento auaricie
tendat recte in terram. Et no ꝙ ligna
que apponit in altari ad ignem nutrien
dum sunt exempla patrum. ⁊ testimonia
scripturaꝝ. que sunt quedam fomenta
ad caritatis exercitacem. ⁊ enim est qꝫ
parua erant ligna apposita crescit ca
ritas vehemens. si postqm multiplica
ta sunt mala in vita sacdos exinde ve
nali multa apponunt. ⁊ multe exortaco
nes ⁊ ꝓdicaciones. ⁊ tm ignis caritatis
refrigescit. qꝫ est sigm infallibile. qꝫ dñm
derelinquit templm ⁊ exeunt de templo qꝫ
sigm fuit qꝫ fragmenta vasoꝝ fictilia ab
sorbebant a locis suis. Cineres quoq; al
taris nitrosos ⁊ candelabri absorbebant
a loco suo ꝙ quo nondꝫ ꝑ qꝫ habem leuit
de vas in quo immolabat hostia ꝙ peccm.
si fictile esset frangeret. Et eneu fictile

tur z mundaret aqua. Erat g̃ mira culum qđ fragmenta hui⁹ hab̃z fictilia absorbebant a loas suis ayoralit̃ casa in quib̃z offert hostia p̃ peccato sunt corpus z anima. nux id̃ p̃ sacrificiū deo spūs contribulatus. quia ad animam z addit quantū ad corpus. Cor contritum z humiliatū deus non despicies. Debet autem ita confiteri p̃ frequentem peccā confessionem z lauari p̃ aquam contritionis z ita si quid peccati adhæserit expelli debet p̃ confessionem. Et corpus quod e vas fictile debet frangi p̃ abstinentiam ut desideria carnis omnia absorbeantur. Et q̃nus nux id̃ apo⁹ sto qđ non habitat in carne mea bonū ad Ro. vii. Lex spūalis est caro nostra fomitem z carnis rebellionem omnio extinguere p̃ vitā ꝑfectionis in p̃sentiā nō erat tanta sanctitas z tantus fervor caritatis qđ posset omnia alia que p̃cedunt ex mala rebellione carnis que sunt quasi fragmenta vasis fictilis absorbebant a loas suis. sicut modica gutta absorberet a caldo maximi ignis. z idem senacus est. Et cuncta alia nisi bona. p̃ quos intelligo venialia z monentiancas animę delectationes. Et iv sig̃ erat. sicut narrat in libro qui vocat̃ vetus qđ co annus in quib̃z ministrant simeon instus. Sors vocis dñi ascendebat in dext̃. z co annis ante destructionem templi non ascendebat sors in dextra ſ in sinistra. p̃ quo mundi vt hoc levit⁹ In festo expiationis statuerent. z hyeu in hostio tabernaculi. z mitteret sors sup eos quos cor offerrent dño. z sup illo dicebat sors dño caderet. Sup quem ea dit sors vt immolaret dño ffortē g̃ contigit vt illis co annis semp̃ ceciderit sors sup hircum in dextā p̃te stantem. Et aliqui intelligunt moraliter ista. z hirci sig̃nt duos p̃plos in carne hircus enim cum sanguis infert in sca scor. sig̃t p̃ destinatos. cui sanguis misset cū sanguine vitulꝰ. in sig̃ qđ non est in nobis salus ni ꝑ misericordiā dñi sanguis ihu xpi

z ideo signant sanguis vituli p̃us ingredit̃ sancta scor. quia expius sunt p̃ncipes sacerdotes z p̃nogenitus mortuor. qui p̃mus post peccatum ascendit in celestia. Angelus qui mittebat in desertum sig̃t p̃sonas qui mittendi sunt in tenebrosiores hȳ simul statuunt in hostio tabernaculi quia in unitate sunt simul bonū z malū sup illos mittit sors quos eligunt in sortem dñi. vt sint filiastri sacerdotes z curam qui aliter dicunt. cū in sortem dñi adduxit. Tu p̃mitia eius audit sors in dextra. quia bt aīe assumpti ad sacerdotū z curas alias erant sancti z devoti. si tunc ministrarent simeonitę nunc forte in loas p̃sentiarum simoniacis. z ideo non mirū si sors in sinistra nunc cadat. Tio signum a velum erat qđ lumen vespertinū p̃cessum ardebat. ex tunc vero non si aliunde extinguebat. p̃ quo notandum qđ in pte mendionali alie erant septem lucerne sicut legitur in libro qui dicit̃ ysaia. p̃ hoc lumen vesp̃tinū intelligit̃ medietas diei. qua tota nocte hui⁹ pegrinationis lucerna debet in tabernaculo cordis excludatur tenebra p̃ sen quarentiam nix. Et. s. illemorare nouissima z memorare non peccabis z bene potest̃ lucerna pte australi. quia ea xp̃s scribit in bonos. nō immerito sit malos. Cum nunc deficiant omnia ista signa que erant significativa mansionis xpi in templo. non mirū si nunc xp̃us erat de templo. Est insup hic sciendū qđ aīe xpi de templo sufficienter patet apud in templo fuisse z q̃nis aliis modis fuit xp̃us in templo tunc. quia ep̃s iste hoc agit de pontificio xpi dicens xp̃i assistens pontifex z ideo hic nondū f. Tamen scim qđ xp̃us dicit̃ pontifex xp̃e co scribit xp̃e vocabulum xp̃e one ctionis ministrii. xp̃e habitu z xp̃e officii Primo dicitur pontifex xp̃e vocabuli nam pontifex dicitur quasi pontē faciens In nam autem sūmi aliqui pontifex xp̃e co

ne omnes periclitant & naufragium sustinet.
ideo deus omnipotens naufragium triplex facit
abuco. scilicet. nauem. tabulam & pontem.
Nauis est innocentia. in qua positus
fuit adam & ista nauis fracta fuerat
cum peccauit. In hac etiam sunt bapti
zati quidam modo qui non habent nisi
etiam baptismalem. & quia omnes fere
naufragium nauem innocentie. ideo deus
pauit secundo aduersum scilicet tabulam
penitentie. Nam si ysti penitentia est ta
bula post naufragium. In hac tabula
penitentes fuit maria magdalena. quo
cum ista tabula ad portum pacis peruenit.
nam sicut deus non punibit bonus eos
qui ambulant in innocentia. ita non pu
nibit bonus eos qui ambulant in penitentia.
Omnia vero sunt multi qui periuit ta
bulam primo vero pauit tertio adiutorium
scilicet pontem. scilicet diuine passionis
meritum sup quem pontem qui confi
dunt ambulant in aquis etiam tempesta
tionis non subibunt. ¶ 2o dicat pontifex apte
sabbatum habet cum amictum qui fuit bea
tus albanus qui ab herode veste alba
fuit circumdatus planetam qui purpu
ra fuit indutus. manipulum & stolam qui ad
olimpiadem fuit ligatus. manipulo qui
in manibus fuit clamis exfoliatus. tyaram
vel mitram qui fuit spinis coronatus
baculum pastoralem qui arundo sibi fuit
data in manibus. sandalia qui clauos habuit
in pedibus ¶ 3o dicat pontifex apte unctio
nis misterium solent cum pontifices qui
consecrant inungi ¶ xpus go fuit unc
tus a patre & matre & a magdalena &
a nardo. a patre quidem fuit unctus unc
tione mire de qua psalmus unxit te deus de
mus oleo letitie & c. oleo letitie unctus est
xpus. quo non scio si aliquos letos fecit. oli
im deus erant hominum quodam diuites &
ricchis si modo est unctus & factus est
flebilis. ideo ei dicat unxit te deus erat
enim effectus ingratus. si modo est letus.
ideo subditur oleo letitie erat certum quo
modo animus conuertatur. ei no tamen

bona fere & alio plurimi sicut modo. si fere
est largus ideo subditur. p consequens tuos.
q. plura & maiora bona tibi contulit
qui solet conferre ¶ 2o fuit unctus a
matre in unctione lacrimali. scilicet. qui
corpus eius de patibulo fuit depositum.
unde potuit sic qd dicat. do anima tobie
2o flebat igit mater eius irremediabiliter
lacrimis. atque dicebat. heu me fili lumen
oculorum meorum. solacium vite mee baculus se
nectutis mee erat eis lumen oculorum suo
rum quia oculum intellectus illuminabat a
nima sapiencia oculum affectus celestis
gaudii. erat solacium vite sue. & totum gau
dium suum erat coniugale & presencia filii sui
dilecti erat & baculus senectutis sue in quo
tota spes sua finaliter consistebat ¶ 3o fuit
unctus a magdalena quo tpore unxit in
capite & in toto corpore ungere voluit. qui
ad monumentum cum aromatibus venit
& qd datur intelligi. q illi ungunt in ca
pite qui ex deuotione delectant in eius
vitate. illi ungunt in corpore qui affici
unt humanitate sue passionis. illi un
gunt in pedibus qui misericordes sunt pau
peribus ¶ 4to fuit unctus a nardo qui tpore
in toto corpore unxerunt qui p totum
corpus sanguineum spexerunt. unde & an
geli mirantes cum sic unctum. ysa 63. dicit.
Quis est iste qui venit de edom tinctis
vestibus de bosra iste ibidem. quare rubi
est vestis tua quasi calcantis in torcular.
¶ 5to dicat xpus pontifex apte officium. Est
autem pontificum officium ut quod est p po
pulo orare. leuit 9o orabit p eo sacerdos ora
bit & p peccato eius & dimittet ei. xpus go
orauit p nobis multipliciter. nam orauit
dicens. Joh 17. non p eis rogo tm sed p his
qui credituri sunt p verbum eorum in me. Ora
uit siquidem ad ebreos 9o. Qui in diebus car
nis sue & mortalitatis sue. preces supplicatio
nes q ad eum qui saluum possit illum
a morte facere. unde clamore valido & la
crimis offerens exauditus est p sua reue
rencia. Orauit sanguine hebre. 12. accessistis
ad sanguinis aspersionem melius loquentem

qm abel. sanguis eius abel petebat vindictam. si sanguis xpi petit multo magis eccle matrem baptismi regenerationis. hebr. 9° in tremuit in ipm celum ut appeat vultui dei p nobis. in ps° respice in faciem xpi tui. ibi quidam post. si non vis pat respice in nos. xpe nos saltem respice in faciem xpi tui. xpe nos aliqs ecclam spiritus sancti. nonne patiebatur deus. g° in faciem xpi sui respiciens. et qm eccle xpus nos emit videns. in nos respicit. h° secundo accessum. o homo hes ad deum vbi stat mater ante filiu. filius ante patrem. mat° ostendit filio pectus. et ubera filius pat° et cicatrices. et vulnera. multis g° potest esse repulsis vbi tot occurrunt caritatis signa. ¶ 2m officium pontificis est sacrificia offerre. ad ebr. 5° omnis pontifex ex hominibus assumptus p hominibus constituit in his que sunt ad deu. vt offerat dona et sacrificia. xpe g° dicit pontifex. quia semetipm obtulit deo sacrificium. hebr. 9° p spm sanctum semetipm optulit immaculatum deo. non solum autem in sacrificium. sed etiam in holocaustum. hebr. x. holocaustomata et p peccato non placuerunt. tunc dixi ecce venio. ut faciam deus tue facciam holocaustum. Dicitur autem holocaustu totum incensum. ab olon. qd est totum. et caustu qd est incendium. xpus enim in passione sua totus fuit incensus et inflammatus qd patet p 5 signa. p'm est qd valde sudavit. luce 22. factus est sudor eius quasi gutte sanguinis decurrentis in terram. in quo stat ad primu ignem. sudat in facie. quido vero stat in 2m fornacem. sudat in toto corpore. magnus g° ignis amoris fuit in xpi pectore. qui in toto corpe sudabat. qui sudor in terram decurrebat. qui humor flemmaticus in humorem sanguineum conversus erat. ¶ 2m signum est. qd valde sanavit. joh. 19. sicco homo valde inflammatus confecerit finem magnam panno sicco aut xpus non vulnerando deum ad sue fidei veram salutem veram veram gaudium. plus aliq restaret. qm corpus eccle tus nec tenet. et si non nec salutem vestimenti. ¶ 3m signum est. quia corpus in dolore rubuit. ex eo qd totus sanguinis plenus fuit. homo suus ad primum ignem rubet in facie. si suus ad fornacem rubet in toto corpore. ex quo videt. qd magnus ignis amoris in corde xpi fervebat qui ipm sic rubere in toto corpore faciebat. corpus quidem xpi quod habet album et candidum p nuditatem et puritatem. postmodum fuit rubicundum p sanguinis effusionem. tandem nigrum p mortis pallorem. de his tribus dicit. candidus et rubicundus electus ex milib. in hoc enim dicitur electus ex milib. notat nigredo mortis. quia eius nigredo fuit via speciositas et pulchritudo. ¶ 4m signum est. qd vestes in cruce fuere non potuit. si nudo astendit. ac si ipo facto diceret. tanto ignis caritatis ardeo qd vestes alienas fuere non potui. hoc figuratum. 3° regum 19° ubi dicit. qd elias nudus sedebat ante archam dni. ibi p archam crux figurat. in qua ppinda nuptia celebrata. quia xpus luxit. quia cum multo gaudio crucem sustinuit. et nudus luxit. quia nudus crucem astendit. ¶ Tercii officium pontificis est prebendas et beneficia distribuere. sic xpus in cruce suis prebendas et beneficia distribuit. de quibus sic dicit ambros. Auctor humani generis in cruce existens omnium officia mundabat. precipue apostolorum discipulis corpus nudis pannis spm virginum pannis lineis vadistum peccatoribus misericordie xpianis penitentibus nudum pmo delegauit. ¶ Prebenda 2° qua ipe pontifex apostolis dedit fuit presentia ut inquit Jo. 21. Ego nunc presentia fuit. et vos presentiam habetis. 3a prebenda quam dedit aliis discipulis qui non erant adeo fortes. fuit pax et tranquillitas mentis. Jo. 14. pacem relinquo vobis pacem meam do vobis. 4ta prebenda quam dedit nudus et xpus crucifigentibus. vulnerantibus et penis affligentibus. et sic nudus redemptus placuit. prebenda quam dedit celesti fuit spus sanctus. quem ut sanctus

nib; cōmendau luc 23 pat in manus m
as cōmendo spm meū pbenda qua dedit
matri suū joh euāge quem sibi in custo
dem dimisit joh 19 mulier ecce filius tuus
pbenda quam dedit latroni dixit paradisus
luc 23 amen dico tibi ecce quanta securi
tas quia sibi hoc imputant quia hodie me
cum eris ecce qm beata spōsas in para
so ecce quanta loci amenitas pbenda qua
dedit peccatorib; penitentib; dixit infernus
ap 2 discedite a me maledicti in ignem
ternū pbenda quam dedit peccatorib; pe
nitentib; dixit crux penitencie luc 9 Di
quis vult venire post me abneget semet
ipm et tollat crucem et sequatur me &c.

Euangelium in die pasche

Maria magdalene et maria jacobi
et salome venerunt aromata &c
ad. Mc. In processu huius euangelij sunt
ex gross consideranda quor pm est quid
vel que xpm specialit quesierunt et qui ho
ad finem ministerium ipm fuerunt 3m
est quo tempore et cum quibz euntibus
ad eum venerunt 4o q in processu habe
bant. 5o valde mane una sabbatorum orto iam sole &c
et quid sup venerunt aromata et venien
tes ungerent ihm 7m est ubi eum quesierit
8o que dicat ad eos venientes ad monumentum
et 9no ubi ex precepto angelico dum quasi
ste quererent et viderent Ad no ad dum
quid dicat eis &c Dico 2o dicat. 3o maria
magdal et ma ia et salome &c Q nobis
q3 pena sint qui animas diligunt in vita.
qua fre omnes diligunt animas apt sua.
car. sexto est animus sanus mens et non
manebit ni sic necetis pastores qui
diligunt in morte imo spō filij in morte
parentib; adsistunt qui in morte alios
ad salutem animo apprimunt ordinare.
Vanassim qui diligunt post mortem.
qua post modicum amici obliviscuntur.
post mortē mortuum venit dilectus desi
derio dicere potest mortuus illud pl. od
linum datus sum manifestū mortuū a me
Iste autem sanctas mulieres dilexerit

vpm in vita. et sequebant eum pbiem
tem. luc 18 sequebat eum maria mag
dalena &c dilexerunt eum in morte qz
posuerunt se ei in cruce pendenti joh 19
stabant mr eius iuxta crucem jhu mat eius Di
lexerunt post mortem ideo ungventa pa
uerunt et corpus eius ungere vnt tres
autem marie hic nominantur quaz pri
ma scribit maria magdalena. non attri
nebat ad jhm nisi fide et devotione Ce
sequentes fuerunt eius amice unde de
filius. ex joachim et cleophe saldme et anna fi
ere quas unxit joseph. alphei. et zebedei
cum ih mat ih et illa duor. Juncta erat
joseph scribit beata virgo fuit mat vir
scribit xpi juncta alphei fuit mat &c
Jacobi minoris simonis et jude et joseph
Juncta zebedei fuit mat duor. scribit. ia
cob et johis cum &c Iste autem mulieres
p certis venerunt quia p certis ei pter
multa beneficia obligant. nam de mag
dalena &c demonia ejecit martham so
rorem suam a fluxu sanguinis liberavit.
fratrem suū lazarum quatriduanū
mortuum suscitavit. cum dulce semp ex
istant scribit apud phisenum qui dicebat
eam immundam. apud sororem que dice
bat eam esse o nestam. et apud mul tm qui
dicebat eam esse prodigam. Ocha maria
scribit mat jacobi minoris. ministrū ei
tenebat. tm quia nepos suus erat. tm
quia tres filios suos scribit jacobum si
monem et judam p misit ad apostolatū.
Q scribit filia salome ei similit ministrū
tenebatur. quia nepos suus erat. tm qz
duos filios scribit jacobum et johem apos
tolos fecerat venerunt autem ministrū
iste tres pt multa. 1o pt maiorem tes
timonij firmitatem. vt in ore duor. vt
trium stet omne testimonium 2o pt decen
ciam et honestatem. decet enim matronas
in honesta comitiua ambulare. vt omnis
accusationis vel scandali materia auferat.
3o pt ministrum significationem. vt ex hoc det
intelligi qd illi ad xpm veniunt qui ha
bent fidem. cautelam. et opa. vt ad signū

·B·

ꝯ ꝑtes ecclie. que cum gaudentis venit
ad gaudendū xm. ℭ ꝯ ꝑte cōmendanda
multitudinis gaudentis. nisi ea ē multis
seruire deo in ciuitate q̄n in singularitate
unde ea ꝯ melius est duo simul esse q̄
unū. ℭ Tales enī adiuto sanctis aliqn
liberant a malo culpe ꝑpetrato. ideo sub
dunt. Si unus caderit ab alio fulcietur
aliqn a malo culpe ꝑpetrande. ideo subdit
Si quispiā ꝓualuerit aduersus alium duo
resistent ei aliqn uirtute ℣ accendunt ī
amorem dei. unde subdit. Si dormierit
duo foouebunt inuicē. unus qđ calefiet.
aliqn ꝓtegunt a temptacionib; diaboli
unde subdit. funiculꝰ ꝫ difficile rumpit.
diabolus enī non potest rumpere suos
sed insimul congregatos. quia non audet
inuadere nisi solos. uel illicō p̄ regnum
℣ Eligite uobis uirum ī descendat ad sin
gulare certamē. ℣ hic quer. quare ma
ria mat ꝯi cum aliis mulieribꝫ non
uenit ad monumentū ad qđ dicit Jam
ensis. qđ ꝛ ex causa maria mat ꝯi no
uenit. p̄ quia non potuisset sustinere
uidere sepulcrū filii quia gladius doloris
eius animā eius ꝑforasset ℣ 2ª causa fuit
quia in pascate ī sabbato tm̄ se ma
cerabat ī flebat. qđ ꝑ minima refrenare
sustinere se non ualebat. unde ℣ bernar.
oportebat qđ de loco passionis tanquā se
minima ad domū ꝓriam deferret. aug.
Illa quippe pia mat in maxime dolens
cruciatus ī pia pectora uulnerans tota ipa
uiscera omnia fatigabatur. ut tam sensu de
ficiens ex p̄cussure ꝓdiret ad ꝯi sepulcrū
℣ 3ª causa fuit quia sciebat q̄ ꝯs iam
resurrexerat ī qđ in monumento corpus
eius tunc non erat. qđ eadem dns post
resurrectionem p̄ius apparuit matri sue
pie credendum est. qđ eadem ℣ iamdudum
tripliciter ostendi potest. p̄ p̄ auctoritatem
scriptur. ℣ ageus de ꝯi apparicione ait.
sem̄ uirgo maneus huic se uisibꝫ affuturus
hinc palam dns p̄ius obtulit ℣ 2º ꝑ ea
ꝑbatam consuetudinem. sicut ea pon
tifex in die pasce ad stagnū maritimum p̄ua

fiant stragulum. ℣ hoc immens sancte mag
dalene fecerūt fuisse rationem ℣ p̄ma
dam moralem rationem. ꝯs enī p̄ce
dere uoluit ī ꝓcedere gratiam ℣ uitam. si ꝯs ī
uidetur matrem non uult ei honorē
si p̄ius alios de sua resurrectione lēt
casset ℣ hoc mag. faciendū q̄d mat ihu
non erant aromata ad ungendū ihm
quia firmiter credidit ꝯs eum resu
rexisse ℣ quia maria magdalene
℣ alie marie eius resurrectionem non
crediderunt. ideo ut eius corpus ungerēt
aromata emerunt ī unguenta aroma
tica. Consuetudo enī erat iudeor ungere
corpora mortuor. ut conseruarent a fetor
℣ a uermiū corrosione. ℣ iste mulieres
erant deceptē. quia cū corpus ꝯi sanctū
erat imbalsamatū. non potuit ꝑ demones
ꝓfectus putrefactionis nec meritum nec
eo dines aliqualit̄ gentiū. m̄ p̄ non dum
sanctum suū uidere corruptionem uidi
cendi ℣ medium postulat ℣ qđ hec tm̄
pauce mulieres que uenerant de galilea
in die pasche. stulto duo uiderunt nu
mmerunt. ℣ quia dubium est
corpus. ℣ reuertentes parauerunt unguenta
usq; ad solis occasum. ℣ quia ꝑ angustia
temporis non explere potuerunt in
trasacto sabbato ℣ ardente sole. ubi opus
licentia redibat. estimant enī aroma
ta sicut mulieres diant. ℣ ꝑfecerunt q̄d
mulieres fecerunt in pascate. sabbato supue
nientes. ut uenientes mane ungerent ihm
ī corpus ihu ℣ notatē ꝑ istas tres mul
eres intelligunt tres ꝓtes ecclie. salua
mpientes uel penitentes. ꝓfectus. ℣
fecti. quib; ℣ triplex istius nois maria
mirabilis. ℣ cognomen eadem significatione ꝑ
tenuit applicatū. maria enī mirabilis
dicitur mare. dna. ℣ maris stellaris
dicitur mare. multitudo peccatoꝝ ī
telligit. in qua existens ꝓhonus regis ag
ri ī ministrando uitiorū subditꝰ. quib; re
gnat ī princeps tenebraꝝ. de qua ꝯs li
berat dicit dabo. Illa autem dicitur dna q̄
nec a seruitute diaboli liberata illum

19.

ger fauentiū cū seruire pegrinare est.
Tangit maris stella in celia colleatur:
ym mundum contemptum ⁊ cum ap̄o
ad eph̄os ⁊ in celestib; conuisans. alijs ex̄
mangandi ⁊ ad portum quietis etne p
uenienda in huj⁹ vite solo p vite pfectio
nem publice manifestat. vt sicut p pma
mariam ℔ ꝓmam intpiacem penitē
tes ꝑ ſ̄ ℔ ſ̄ ꝓ̄ intpiacem ꝓficientes. ⁊
p ſ̄ ℔ ſ̄ triam intpiacem pfecti congrue
intelligant. qm omes ⁊ ſi in diuſis gdib⁹
; diuſis dns bnifalit tñ xpm querunt.
p̄ma eaam magdalena. q̄ intpiat
plurimta. trenſis. vel defensibil. ⁊ indubi
cont diabolū exterid plurimū. ⁊ valida
turris efficit. ⁊ potens ad resistendū. qm
pinam aggredit ſalutarem vndq; fidēli
bꝰ dicit. quocienſcunq; penituerint deli
cis deus virtutem resistendi ¶ 2ª diebat
maria iacobi. Jacobus autem interpiat ſup
plantans festinantem. ⁊ indubio aia a ſ
mente diabolica liberata ⁊ sic ſpialit dna
efficax genus humanū deceptū festinanter
supplantat diabolum. dum ex bonis temp
alib; quib; datur ⁊ non famulat. m⁹
bus eam diabolus aliquem fuit absconderc
suggebat diabolū supplantat. dum ea ad
dei honorem ⁊ indigencia vtilitatem mise
ricorditer dispensat ¶ Dr hic scriendū q̄d alij
dicant dnicas. alij ypostasis q̄ bnunt
eis. ſi tñ sermunt eis dicūt dnicas ꝙ
eis tanqm seruis eruut. non vt apud eos
quiescant. ſ̄ vt p vicissitudē laborent vpās
tapetentes stant sermonem ad oem ſ̄ laborē.
dnicas bnunt. qm dnicas passiones tam
ym in pſpitate q̄m aduſitate mutatum.
ſ̄ hunc arridentē p habundantiam ⁊ ipi
gaudent. Si ve eclipſim patiant. ⁊ ipi
ſ̄ eclipſim nimo quaſi dextrum vocē flebili
ſpe clamant ⁊ ſ̄ ꝓ̄ illam dnicas. qui p
timpalim adquisitionē vel adquisitor⁹ con
fitacionē mortis piaculi vel ipi mortis ſe
supponunt ¶ 3ª diebat maria salome. q̄d in
patrim retribuco eius. ⁊ quicunq; tanqm
matis stella p contemplacionem in celestib; consi
stunt finalem retribucionem q̄e in contempla
cione consistit. ⁊ in ꝓsenti ymis inspectis mu
tatur cum maria typum gerens contempla
tionis optimam ꝑtem elegit. q̄e non au
feret ab ea hic aliquialit expit. ſ̄ bene
iste sancte mulieres emisse dicūt aroma
ta vt felix uidelicet vita p virtutib; eius
tenuis Dr ens superbiam in humilitatem
auariciam in liberalitatem. negligenciam
in diligenciam. immundiam in amicitiam.
gulam in ꝓfitionem. luxuriam in casti
monium amittendum. verissime thesauros
diabolice in thesauros dnicos trasmutam⁹
⁊ ex his patet q̄d compacio aromatis est
adquisitio virtutis Dr quia compacionis dicit
Job 22. Dr reuisus fuis ad omipotentem
dabit ꝙ terra silicem ⁊ ꝙ silices torrentes
aureos ⁊ dam qui ad dnm ꝙ penitenciam
redit. ab ipo suis moribꝰ edificat. ⁊ quid
ꝙ terram sigt. infirmitas hui⁹ actionis. ꝙ
silicem bene fortitudo boni op̄is. ⁊ ꝙ torren
tes aureos habundancia etne claritatis. be
ne dicit. quid dabit dns ꝙ terra silicem. ⁊ ꝙ
silices torrentes aureos. q̄ ad ſ̄ remissis ꝙ
infirma actione dat fortitudinem robusti
op̄is. ⁊ ꝙ robusto ope dnicas etne clari
tatis Dr hac etiam cumpacione dicit salomon
pu 23. Veritatem eme ⁊ noli vendere sa
pienciam ⁊ non eni ꝙ hui⁹ virtutes co
mutande sunt. ſ̄ contra veritatis hui⁹ que
verum esse asserunt bonor⁹ opum veri
tas emit. que ad verum esse ꝑducit. Est
etiam hic sciendū q̄d ꝓmiscue ad ꝙ̄ genera
hominum ꝓuisso⁹ sunt tria unguenta
quib; corpus dnicū etiam mortuū est un
gendū. videlicet unguenta contricionis.
unguenta compassionis. ⁊ unguenta de
uocionis ¶ 1º unguentū conficit ex herbis
que crescunt in orto ꝙ̄rio vel miserie.
2º conficit ex herbis que crescunt in orto
ꝙ̄ruin. ⁊ 3º conficit ex herbis que crescunt
in orto dei. 3º unguentū conficit ex tribꝰ
speciebꝰ amarissimis videlicet ex hyssopo
detritis ꝑui ex rubo ⁊ verecundia ꝑui.
⁊ ex trunco pene ꝑui. q̄m alia multis in
ueteri testamento dnicas istas spes in unum
recolligit ⁊ in mortuorum conscientiae ꝙ me

A.

mortalem cruciat & mit estimantis pectoris oculum simul omnia cognit quodam igne penitencie & doloris. vt possit dicere cum gratia. concaluit cor meum mit me & horror mitto fetitatis peccati patet diligenter consideratio peccati in se. qđ & si simulcolit dicit to & diaboli ples. mortis patrens. nature corruptio. boni pulchritudo. anime captiuitas & deformitas. Peccatum namq; simpliciter animę facies in qua debet gerere reformatam ymaginis sime & inestabit pulchritudinis dicit in reformitatem. Imo vt ita dicam in contraformitatem sime trinitatis. bonis mit & intior qui debet gestare reformatam ymaginem trinitatis & peccat deformat in similitudinem bruti animalis. dicit nam Jeroy sup illum locum. homo homo & domo israel. qđ bis dicit hoc ad denotandum qđ q libet debet esse geminum homo exterior videli cet & anterior. qui vero & concupiscentiam bestialem iam deformauit hominem in teriorem. iam non est homo homo sed homo bestia. & quid refert qui homo potens & gule voracitatem. aut homo hircus & luxurie fetorem. aut homo canis & iracundie audorem. aut homo lupus & auidam rapacitatem. aut homo leo & tirannicam sub ditos oppressionem. quid dubio in cospectu dei videntis inconparabiliter deformior est homo exterior bestia interior. qui licet commissa homo exterior & bestia exterior. quia tamen viuaret quisq; ficti forma bestiali exterior licet maneret homo ad uitatem plus debet timere opositam montanam onem. quo aia est melior corpore. Infidelis plus hanc fetitatem bene pspexerat q dicit. si starem hominis ignoraturus et deo ignoscturus non peccarem. Infidelis & immundus tm abhorret pcm fetitatis & tu fidelis in sacro pmissum sanguinis xpi dealbatus non solum abhorres imo delectaris in fetitate pcm. qui debueras amplexari filiam dei amplexaris diaboli filiam. mortis matrem. iniquitatis corruptricem. boni piratricem & tui captiuatricem

Cum horrore hinc pcm. miste verecundiam & rubore. Quis enim non erubes

erret petrare pcm aliquod si crederet illud non posse fieri in cotam omnis cons rel mille virog sensu sapientie & veritatis. & quid non magis erubescit peccare in conspectu dei creatoris & redemptoris sui & in conspectu multitudinis celestium ciuium nonne qui talis es magis vereris facies hominum qui faciem dei si forte non erubescis licet ipi videant te quia tu non vides illos videntes te ymaginare si potest illud tempus de quo loquit daniel dicens Judicium sedit & libri aperti sunt qui cuncta cuncton cius tis archana patebunt. qui si non fueris de his quoz remisse sunt iniquitates & quoz tecta sunt peccata. omnia peccata tua in libro conscientie tue aptissime scribent. omnibus ex plicata. remotum palam accusabunt. testimonio conscientie tue condemnabunt. quinimo pietas tunc te rubore replebit. quia ignominiosa confusio. Quomodo tunc si possis velles p tua abscondi ad horam in fossa humo. & ingredi in speluncas petre & voragines terre ¶ Cum his certum duxi spectaculum pcor timorem pene pene & timoz pene gehennalis. vt ingruentis efficacis tricionis Deus cui non contere timoz pene gehennalis. si eas ultime vindicte Qui constituat sibi ante oculos stagnum ignis ardentis. ardentius. tenebrosissimum tenebrosissimus vehementissimum & inextinguibile quod quos semel recepit eos non extinguit inextinctus eternalit exurit ¶ Qui medium adhuc subtilium tristium ad animas mittit vbi erit stridor horribilis dentium vindictus ignis eternus in quo reponit post dies dentium quem destruet ysa. dicens subter ne tuam & opprimentes tui tenebre palpabiles. que cogent miserabiles clamare ve ve michi vbi occurret aspectui vt crisp. vndique dire facies crudelium tortor. anime que hic non dubitat abuti dono iniquitatis seu repleat dire ultionis & geminum. Dum horrende pudebunt linguam que hic iniquitatem in eternum loquentes sunt. Duplex autem erit ultionis destructio in

·G·

libro sapiencie vñ dicit. qñ videntes turbabunt timore horribili. &c. Ve ad hec ista qñ erit ibi q̃ sinum odore fetor. q̃ crispante crine calliciem. q̃ fastia pectoralia circumdesint cum ipius sine attenuabit. sanguis robur eius. et media minuder costule eius deficient pristinudinem cutis ullius consumet brachia illius pgenita mors. Ubi ps mus horribilius vt dicat crispo. adhuc magis cruciabit impios qñ videbunt se. q̃ puo. regnus dñi. tempore possisse bona eterna. male vero quesisse pena. cuncta cum gehenna sinat cruciat. Memoriam. Quia ab illa gra sce. averti a conspectu. xpi. claruit bonus quib. salebas in potestate pfem. hijs trib. spebz q̃ius amara unguenta contriuimus effiat. quo. dolor anime mitigat. et bona spualia inducat. unde ecce ps dicit. hijs. omnia mitigabit dolorem. et unguentum. unctiones confectes sanitatis. hoc unguentum figuraliter est. q̃ unguenta qñ sunt simul. et mixta. aloes. quo eadem corpus ibi. a joseph ab arimathia unctum est. vt patet. p. ioannem cum ejus gustum sit amarum ne q̃ sentiat a corruptione. sic memoria penarum gehennalium q̃ius multis ad tempus sanata videtur. et nos sepe memorem. a spuali corruptione vtiliter preseruaret. Aloes p̃ gratt humores malignos. et expellit. et indubie frequens consideratio fetoris peccati. et finalis erubescencie. p̃ quo. anime corrupte humores. p̃ confessionem cogit. cuncta alias hoc eadem unguento linimur alia in confectione peccandi tanquam in uno momento prius alicuius mortua vivificat. et resurgit. vel resistentur. cum eadem in innocentia. et resurrectione in resistentia figurabat. In signum nostrum qñ memoria penarum gehennalium maxime valet. et est tanquam ps̃uppo. ad resurrectionem spualem mortuos. mortuus xpus p̃mo ad inferos descendit. et postea resurrexit. Hoc eadem unguento anima peccatrix sic ei ipsius debet condire. plagis ei⁹ sanis recentibz adhibere. Isto unguento habundauit magdalena unde dominus impleta est ex odore unguenti huc s̃m. de eadem dicit ihus dimittuntur ei peccata multa. et hoc unguentum quo. s̃m. maria stillet. maria in cibi. et dñi supplantans festinauit corpus dñicum ungere voluit. Fuit unguentum compassionis vel pietatis. hoc unguentum vt dictum est fit ex herbis que crescunt in orto alieno. hoc enim unguentum confiat ex necessitatib; paupum. ex anxietatib; orfanor. ex perturbationib; tristium. hoc unguento habundauit paulus qui ait. Quis infirmatur. et ego non infirmor. Quis scandalizat. et ego non uror. job eadem hoc habundauit. qui ait. Ostium meum patuit peregrino. et vestimenta eorum mecum operiebant. lat. paupis oculus fui. ego. manus manco. et pes claudo. comitebam molas iniqui. a dentib; illius diripiebam ppam. job. de hoc unguento dicit xpus ap. Unctu mi ei. ihesu mas. unde caput meum. sup. quo dicit crispo. oncha. i. opus unctum. Caput meum. quod est sitientem potui. esurientem cibo. algentem vestiri. et sic plurima michi facistis. qñ dictum xpi. ad opa pietatis vt misericordie. maxime nos moneri. reste. Unctu. dicto. et sic similiter. Ad opa mie debet nos monere ppsuasio xpi dicentis. qñ vni ex minimis meis fecistis michi fecistis. et ne hec ppsuasio simplicem mentis intelligat. considerem⁹ ex similitudine quadam huius ppsuasionis maiorem intelligentiam. Si quis cubitat pedem alterius. debet dari lingua cubitatis cubitasti me. Similiter debet dari pedem vulnerati sanasti me. Deus. q̃ boni. vel mali pedi infert. debet sibi lingua attribui. et caput in quo est lingua. hoc autem facere non posset nisi mediantib; illius pes caput coniungeret. Si enim pedem abscidisset quis. penitet. nullum caput nulla q̃ lingua de possit alicui dicere. penitet me. Si q̃ pro colligendi pedis ad linguam. et ad caput. q̃ q̃ unus sit. et pro multa media similiter fissibilia vere attribuit sibi caput q̃ pedi infertur. multo fortius. et amplius vere sibi attribuit caput. unum ihus xps

q̄ membris sius insert' q̄ membro xpi
capiti colligant' nervus claritatis, spus ne
q; mors neq; vita neq; gladius neq; in
stantia neq; ptia neq; fitura neq; alius
alia creatura poterit dissimungere. quibus
q; iunis coniungunt' membra xpi a xpo ca
pite sine omi distantia z medioz interpo
sitione. plane q̄ verum est ebrum xpi
dicentis q̄ bn ex minimis meis feci
tis michi fecistis. Q; ex hoc videtur ne
alijs fore benefaciendū q̄n hijs q̄ sūt
membra xpi. colligata xpi iunis claritat'.
Q; ad hoc faciendū q̄ malis benefaciend' est
z xpo hac intencione. vt beneficiū pfec
tum pfit recipientib; ad hoc vt fiant z
membra colligata illi capiti claritatis.
Q; cui ergo benefacit illi q̄ malis est
hac intencione z sub hac spe vt fiat bo
nus magis q̄ne benefacit bono q̄ malo
z membro xpi benefacit cum etiam illi
q̄ malus est hac intencione z spe tri
buit vt membrum xpi fiat. Q; quis
sis patet q̄ q̄ indigentib; in necessi
tate xpi ministrant z intellectu emunge
re xpm in suis membris vngit vn
guento pietatis. hoc autem vnguentum
figurari potest p vnguentum de q̄ dicit'
mr. xo. q̄ mulier habens alabastrum un
guenti effudit sup caput. hoc etiam un
guentum vt patet Joh. xii. fuit unguentum
nardi pistici pcosti. Nardus autem est
herba modica calida odifera sic nobis
unguento pietatis z compassionis mise
ricordie sunt modici p humilitatem al
bi p claritatem z odoriferi p bonum opus
exercitandum. hoc unguento membra xpi
in pena p tribulationes quodammodo
mortificata sunt vngenda. quib; mundo
iste quasi sepulchrum est. vel xpc tribu
lacio sepulchrū xpi. Ra. E quem scrutinium
potest agni illius p' ffactus sum sancti
homo sius adiutorio sancti vulnerati vnien
tes in sepulchro z ell' z' unguentum
scilicet unguentum devotionis conflat' ex
herbis vel speb; que crescunt in orto dei
i. ex memoria beneficioz nobis a deo nre

liberalit' collatoz. a quo omne datum optimum
z omne donum pfectum descendit. hoc ungue
tum conficium' quotcunstrumq; beneficia
dei mei recolim' scilicet quomodo nos creauit
z recreauit z sanguine suo cpo nos red
emit z cpore nos cibauit. quod fiat
unguentum dei vel unctuosi ignem unitiuū
consideratio beneficioz dei ignem devotio
z dilectionis mittit z accendit. Ille hanc
memoriam accendendam z unguentum hoc ar
dentius. multum valet pmissio beati aug
in de spū z alia. vbi ex consideratione bene
ficioz pmittit dei dilectionem p hmoi mo
dum. Q; quantum debeam diligere deum
meum qui me fecit cum non eram. redemit
cum pierem. tu non eram de nichilo fecit
non lapidem. non arborem. non aurum ne
aliquem de talibz. Q; hominem mihi simi
lem. dedit in quem. sentire. discernere. pe
ram. ad mortalem descendit. mortalitatem
suscepit. passionem sustinuit. mortem. p me
me restaurauit. peccata z iniquitates
peccatis meis eram commutatus venit ille
post me. vt reduceret me. z tantum dilexit
me vt sanguine suo eum appenderet p me
tali q; pacto reduxit de exilio. z redemit de
seruitio hominis suo vocauit me. vt me
riale suum semp eet apud me vnguen
oleo letitie quo ipe erat unctus. vt alios
cum unctus z a xpo dicerer xpianus de
grid eius z mia eius semp pmanerem. me
De multis namq; periculis spe me
liberauit liberatoz meus. Q; cruciatibz me
duxit me. qui ignorabam. duxit me. qui pec
cata corripuit me. qui confundebar confu
sus est me. Q; desperabam confortauit
qui caeci erant. qui fleti tenuit. qui mi dig
qui veni suscepit. h̄ z multa fecit mihi de
mens. de quib; debito est michi semp lau
semp cogitare. semp gras agere. vt p hu
bilitas sius possim eum laudare z amp
h aug. Q; quo posset q; q̄d in orto de
crescit talia herbas copia q̄d ex eis fie
posset unguentum q̄ mist' ad intrinsecum
dei dilectionem in homine. z subleuandu
ad dei unum unam devotionē. est in he

stiend qd ꝙ sūt que dilectionē ꝛ benuolentiā in nobis ꝓpīs extinguīt que tāq̄ oleū vel ligna ipām nutrirent videlicet bona fortune bona corporis ꝛ bona anime. ꝑma uisiñ bona fortune dilectionem ꝛ benuolentiā in nobis sepe extinguūt. Est enī de bonis fortune que ad dilectionē ꝛ benuolentiā sūt ꝛ pinguedine candele vel de olio lampadis que ad ignem. Nam ignem ꝛ flāmam nutrit pinguedo ꝑ in pinguedo ē sub flāma. ſ. si supponat pinguedo in magna quantitate ꝛ flāma supponat pinguedo ignem candele solet extinguere. Sic nisi mentalit ꝑ in flāma amoris dei ꝛ ignis benuolentie in nobis directe sit finem tendit in deū ipm sup omnia diligendo. tam diu bona fortune quodāmodo nutriunt dilectionem ꝛ benuolentiā nras ad deū ipm. De qui supponunt bona fortune sup dilectionē dei dum plus diligunt ꝑ deū tunc amor temporalīū extinguit amorem ipm ad 2 an bona eam corporis ꝛ formido paupertatis copia mentalīū ꝛ cōsimilia idem faciunt. ut̄ illud dr̄. 22. Incrassatus est dilectus ꝛ recalcitrauit. ꝛ sequit. Dereliquit deū factorem suū ꝛ recessit a deo saluatore suo. In hoc qd dr̄ dilectus intelligit bona corporis cum huiusmodi sint formido paupertatis ꝛ cōsilia. In hoc autem qd dicit incrassatus. ꝛ cōtingit suppfluitatem mentalīū que omnia sepe extinguunt dilectionem ad deum. sicut cū dicit exo 16. hec sunt iniquitates sodome sue. superbia ꝛ habundantia panis ꝛ ocium ꝛ bona animi que sunt stienda virtutes ꝛ ingratitudo sepe benuolentiā extinguunt. Quando enī frequenter inflat ꝑ superbiam ꝛ sic aliter mentem a summo bono ꝛ cōsistit ad scipm amandū plusq̄ deū. sic ꝑ mus angelus qui fuit pfectus sapiencie ꝛ plenus decoris ꝛ virtutibus ꝓpter quos electus est de celo ꝛ ejectus in infernum. Tales ex his vide facere debent ingratitudinis. facta unt ingratitudo obliuionis ꝓpter deum tam ingratissimi contemptores ꝛ obliuiscentes datorem. quibus dicitur deut. 32. deum qui te genuit dereliquisti ꝛ obliuisceris

ces dñi creatoris tui. Quo redeundo ad ꝓpositum dr̄ de ꝑmo ingrediente sume fiat si forte herbaꝝ vel speciū multitudinem in orto dñi crescentem colligere non dū valeat saltem vel ymnū non pigeat congregare. ꝛ ex eis ingredientū que corpus dñi ingredit ꝓparare vel cōficere videlicet mirram electam cinamomum. calamum. casiam ꝛ oleū de oliuetis. De quib ꝛ ingredientū istis cōpositū est ut patet exo 30 quia mirra electa ſ. cōstantinū a ysidoꝝ est species cuiusdam arboris a qua eligenda est subtilis est ꝛ nitidis lucida aliquantum. a figit vpi sanguinem ꝓcessum qd ex ligno sibi cinamomi. Cinamomum qd est cinis odoris ꝓprium figit instrumentum vel eius cōsideratorem que ꝑncipalit̄ mundat hominem. membra principalia ſ. medium. ra ꝛ apd membra alia principalia ꝛ virtutes indubie confortabit. Calamus aromaticus qui est quidam radix arboris ꝛ calamo assimilatus ꝛ ad dolorem stomachi ex frigiditate valet ꝛ intestinoꝝ cōsideratorem fluxus vel transitus temporalīū ꝓfugat qd dum contemptum temporalīū mundi frigiditatem stomachi ex amarina musa tam curat ꝛ sanat. Casia qua mundat ꝛ odorem extractā magnū facit figit cōsideratorem pacientes ꝓpter qui in aḡ tribulationē mentalit̄ creuerunt ꝛ alios odorem bone ꝓpositi exhibuerunt. Oleum olius qd vehit sanat ꝛ suppurat. memoria est mei dei nri. qui refert medicinam. sanat spūm ꝛ suppurat cumulata quamuis eius sup omnia opa eius. Ex his q̄ speciebus in olla memoris ꝓ ignem caritatis decocto fieri debet ingredientū de uotionis que ingredi debet corpus xpi in sepulchrum hominis illud receptum. qd quidem mortui non sit. in mortem xpi nobis specialit̄ representatum. Sic mundo ꝓ qd multa legunt de sepultura corporis dñici. que instruunt fideles circa tuba corporis sui ꝛ cōparent quoꝝ unus est qd in sindone munda fidat mundum se

Oleū fit ex 4 herbis.

2

3

4.

5.

patet ⁊ 2ª ꝓ qđ dat intelligi qđ recep
turus corpus dñi spiritu munditia re
2 fulgeret ¶ 2º nondum qđ ypnie fuit posit⁹
in monumento nono integro ⁊ valde mu
nito scilicet nullis hominum positis fuerat
ibi unquam ⁊ cor hominis corpus xpi recepti
nondum esse debet xpc qđ dicit⁹ ad ephs 5
Renouamini spu mentis vre ⁊ induite no
3 vum hominem Debet ergo ee integ⁹ vt sit
sine duplicitate sic enim monumentum xpi
fuit excisum de petra non ex multis lapi
dibi compositis ideo virtus maxime habili
tat ad corpore xpi susceptionem de virtute
4 duplici vide cap⁹ 2º 2º debet esse velum ⁊
a sordibi purificatio xpc qđ dicit pro. 5
sana a malitia cor tuum iterum vt salua si
as ¶ 3ª fuit qđ sepulturam xpi fuit clau
sum ⁊ munitu ⁊ qui corpus dñi sumptius
est vt inferius declarabit⁹ claudi debet.
Dubitat⁹ de eius qui corpus dñice sumit ce
lebrando vel contrectando debet restringi a
multis ꝓbis seminibi⁹ vnde os sacerdotis no
debet esse expositum ad ꝓba seminibi⁹ ecce
5 Porta ista clausa erit ⁊ non aperietur
⁊ vir non introibit ꝑ eam. Quia eni deus
israel ingressus est ꝑ eam erit⁹ portam
eius sacerdotali intrat deus in sacro altario
Cum ipse celebrat ⁊ egredit⁹ cum ꝑficit.
6 consecrasti os tuum emundo magis illud
aperire illicitum est assuescere sacrilegui
scilicet in sepulturis prophetam audiri quasi
os meum ceris vnde sacerdos se mundum
seruaret sicut os dei sit hodie verisimile ⁊
de multis. Iesse 9º Quia factus ⁊ isti
in nationibi quasi vas immundu mu
lieris vas qđ non habuerit operculi aut li
gaturam destitut⁹ immundi erit vnde ⁊
hinc notandi qđ magnu sacrum postu
lant ad ostiu monumenti xpi. ad hoc
enim indecens erat qđ monumentu mu
ros ⁊ clausi esset expositu sic indecens
qđ post susceptionem corporis dñici os seru
rilitatibi tantum pateat vel viris ⁊ mu
eribus tantum clausi sit aptum ꝓ ⁊
Cum inquit stulto silentium vtilis interpret
Iosue 7º voluite sacra ingenua ad os

spelunce ¶ Quarto ad 2um principalem
scilicet quo tempore venerunt dicit eis
dicens qđ valde mane una sabbatorum ven
iunt ad monumentu orto iam sole Ve
hic intendit qđ hinc possimus valde diffi
cultatem ꝓ 2º ꝓ 2m ꝓ 3m ꝓ 4m cum
Iohe ad eum 2b sic stabit. Vespe autem sa
bbati que lucescit in prima sabbati ven
erunt maria magdalene ⁊ alia maria vide
sepulturam Iohe vo 2c ea sic stabit una
autem sabbati valde diluculo venerunt
ad monumentu portantes que parauer
aromata Iohe autem 2o dicit una
autem sabbati maria magdalene ven
iunt eni adhuc tenebre essent ad mo
numentu ⁊ sina aliam cuingelistam supra ꝓ
vide hic videtur magna diuisitas inter eu
gelistas ꝓma facie ⁊ iam aliquis lucis
⁊ Iohe videntur dicere qđ valde mane
venerunt ad⁹ vero dicit qđ vespe venerit
Item lucas dicit qđ valde diluculo. mane
autem ꝓ papiam diluculo dicit est quasi
iam incipiens ꝓma diei lux ⁊ autem Iohe
vo dicit eum adhuc tenebre essent ad
rem orto iam sole ¶ Quarto ad primam
confusionem dicit beatus aug⁹ de concordia
cuingelistaꝝ dicit Cum autem ad⁹ dicit
vespe autem sabbati que lucescit in
sabbati quod est qđ dicit ad⁹. Et valde
mane una sabbatorum ⁊ c ⁊ respondet dicit
a ꝓte quippe ꝓma noctis qđ est vespere
iam noctem volunt sigere ad⁹ cum nocte
fine venerunt ad monumentu. ꝑ quem
sabbatu impedebant⁹ vt non ante fa
rent ab eo tempore nolunt noctem ad
que lucere cepit. vt facerent quodcumque
vellent tempore eiusdem noctis Ne mira
dictum est vespe sabbati ac si diceret nocte
sabbati. qđ ipsa ꝓba eius finis indicant si
cut dicit. que lucescit in prima sabbati. qđ
fieri non potest. si tm modo primam par
tem noctis intelligam⁹ dicto vespe. nec enim
ipsa media nocte lucescit in prima sabb.
Et vtilius modus loquendi est scripture
a ꝓte totum sigñe. vespe ꝑ noctem signi

cus extremus est diluculo. Diluculo cum be
nerunt ad monumentum unde ℔ h. hui lege. Vespe autem sabbati que scilicet nox
fuerit in prima sabbati unde h. que. cum
sit finitum geniti non referitur ad hoc
vocabulum vespe aliquin foret oro incon
grua set ad intellectum in vocabulo .i. ad
noctem. ꝙ hoc cui ꝓbat. augi qđ ꝙ vespere
debeam⁹ intelligere noctem. dicit g. ay. qđ
scilicet nox fuerit .i. finiuit in mutatio
ne lucis que est prima sabbati .i. in die iu
di. que prima sabbati dicit apud hebreos.
.i. prima post sabbatum. Alii cum notarent hic
septimane inde. alii romanam alii certa.
inde cum nominant ipse a sabbato. di
cunt prima sabbati .2. sabbati .3. sic de alijs.
hoc ꝙt resilendam sabbati in quo deus
requieuit. in quo opa sua ꝓfecit. et quem
sanctificauit Romanum autem notant dies a
planetis. et maxime ab illo qui prime hore
dici dicitur. et quia sol dicit prima hora
diei dicit. ideo illum diem vocabant diem
solis. et sic de alijs. Diem autem sabbati vo
cant diem saturni. quia prime hore diei il
lius fingitur saturnus. Feria notat dies
a feriis. dicus feria .2. feria .3. et est idem
idem feria qđ cessatio. unde antiqui solep
nem diem feriam appellabant. quia ab
ope seruili cessabant. vel dicitur feria a fe
riendis victimis. quia in diebus festiuis ym
molare sacrificia offerebant. in autem eam
rem diem appellat feriam. quia omni tem
pore a viris est cessandum. vel dicit feria a
fieri. quia omnes dies facti sunt ꝙ fiat et
factum est. gen. ꝓ. fiat lux. et facta est lux.
.i. fm est vespe et mane .i. ℣ redeundo
ad ꝓpositum dico sicut ꝓmus qđ vespe sab
bati .i. nocte inuenta post sabbatum vel finito
illius noctis hoc est in aurora diei dnice.
venerunt iste tres ꝓnomine et venientes
vngerent ihm .i. corpus ihm. Dictum
ad .2m. dubitacionem dicit beatus aug⁹ & con
cordia euangelistaꝝ dicens qđ lucas dicit di
luculo et ioh⁹ mane cum adhuc tenebro
essent. hoc intelligit magis dicere eo dicit
valde mane orto iam sole .i. eo alii iam

ad oriente ꝓ albescere. qđ no fiat vng
nisi sole omni rapiente. vel solis oriente
in ciuitate fulgor qui nomine aurore ap
pellari solet. hec non repugnat illi qđ ait
ioh. cum adhuc tenebre essent. die quippe
surgente aliquo tenebras relinque manet
que tanto minus sunt. quanto magis oritur
lux. Dec ampiendo est qđ ait valde mane
orto iam sole tanquam sol ille iam videret
suos terras. et de ꝓximo aduenire in bas
ptes. sole .i. ortu suo iam illuminare me
diente. Alii iam dicunt qđ aste mulieres
in ciuitate habitabant. Deputatum autem erat
eis ciuitatem .i. sic valde mane venerunt
.i. venire ceperunt. et iam ortus erat sol
qui ibidem ꝓuenerunt. Alii dicunt qđ ꝓ
nio maria magdalene venit ad monume
tum aliis mulieribus non curatis. et ꝓ
pinus rediit et ipse de quibus in hoc euange
lio agit. postea venit. Verumptamen prima sua
multum placet. Et ℔ hunc sensum exponit
textus. Cum transisset sabbatum scilicet ꝓ
pinus ꝓstans maria magdalene et maria
iacobi simple minoris matris qui fuit filia
cleophe et uxor alphei .i. simple maria salo
me scilicet filia et uxor zebedei matris iu
iacobi maioris et ioh⁹ emerunt aromata
ut scilicet mane prima sabbati venientes
simple ad monumentum ihm ungerent ihm
.i. corpus ihm. Et valde mane una sab
batoꝝ .i. requiem que in sabbato cuncto
diebant. unde dicit glosa pluraliter sabba
toꝝ ꝓpter plures requiestones que a bonis
operibus seruilibus in sabbato observabant. et
nondum ꝙ quelibet dies post sabbatum dice
bat una sabbati vel sabbatoꝝ si in sabbato
obseruabant. et est nondum qđ quelibet dies
prima post sabbatum .i. dies dominica dicat prima
sabbati. et dies lune .2. sabbati. valde g⁹ mane
una sabbatoꝝ .i. die dnica valde mane ve
nerunt ad monumentum orto iam sole .i.
albescente iam eo. et ortum solis denuo
ante vel potest esse sensus qđ valde mane
venerunt si in verus sol .i. xpus qui prius
fuerat ortus naturalitate corporali iam ort⁹
erat naturalitate celesti ℣ moraliter autem in

tellectu autem nondum qđ quidam querit
xpm vespe. quidam forte sero. & quidam
mane? Vespe xpm quesunt. sicut illi qui
dicerunt. mane nobiscum dne qm advesp
pasit. & hic vltimo. & tales tarde inven
unt xpm unde xps eis dicit. O stulti
& tardi corde ad credend. &c. Illi g querit
xpm vespe qui querunt xpm in sua sen
tntia. Tales enim cum difficult inveniunt
eo qđ in malo maneant. & ab humore
grc cystitant. ni p̄ amut tanqm testa
virtus mea. vir aut nihil constituunt.
ideo sitibit lingua mea adhesit fauc̄ib;
meis. Sepe eam in pulu mortis. ideo
addit. hu pulueu mortis deduxisti me.
Alij querunt xpm sero. sicut illi de quib;
dicitur hic eodem ca. Cum esset sero die
illa una sabbator. & eis xpm invenire
sunt dubitabo unde dicat hic vbi agit
de ista appitione qđ quidam dubitaverint.
& xpm esse spm crediderunt. Illi querunt
xpm sero qui xpm querunt in mortis
& talium pniam. aug. dicat esse dubitabi
lem unde ait fidelis vnens securus hinc
exit baptizatus ad horam securus hinc
exit. Agens pniam ad vltimu reconsiliat.
Or securus hinc exit. ego non sum secu
ra. vnde dicit aug. h est. Hoc em qui in
morte penitent. quidam penitent talium
timore pene. isti sunt in statu pditionis.
Quidam tm amore institie. qui etiam
si penam non timerent adhuc deo ser
virent. isti sunt in statu pfectionis. qui
dam ex consideratione eternaq; causa ha
bentes respectum ad amorem institie. &
ad vitationem pene. isti sunt in statu
salutis. & quia illi qui tm penitent in
extremo vident. hoc facere timore pe
ne. ideo eos pniam aug. dicat esse dubia.
Quidam quesierunt xpm unde sint
iste mulieres. & quib; dicat. qđ valde ma
ne una sabbatoz. & ideo eis invenire xpm
sunt facile. Illi mane xpm querunt q̄
in juventute ei appetunt familiam. ideo
de facili inveniunt. qđ dñs. Qui mane
vigilaverint ad me invenient me. & ea.

xp̄ surrexit. mane semina semen tuu. &
vespe non cesset manus tua. vbi p̄ve
nit orat. Sapiens ad bene agendu in
omni ꝺ̄a etate. In mane em invenire
debet homo seminare bona. & bene vespe
qua illa etas abilis est ad bonam ope
rationem. homo est em vivo cum potuit
virgines ab adolescencia. & adolescens in
viam suam. & cum senuerit non recedet
ab ea. vt em aut sen. ep. 28. Juvenis est p
fundi sen. & vtendi. Non tm senex vinee
debet ad orandu. nec eo tpo qđ senex est
debet a bonis op̄ib; cessare. quia em consu
mavit homo tunc incipiet. vt em aut
sen. ep. lxvij. aute senectutem curam ut
bene vivere. in senectute. vt bn vivat
unde. & ea. dies. vltimo. dicit. memento crea
toris tui in die juventutis tue. & bene
dicit memento creatoris. vt em aut sen.
li. 2. de beneficijs ca. 5. hec est lex benefici
alis. scilicet. dans debet statim oblivisci da
ti. nihil debet oblivisci accepti. & homo
qui debet taceat. & qui accepit narret.
unde quot sunt beneficia dei tot sut
memorabilia exercitanda ad eius memo
riam unde ysa. lxvij. dicit. misericordias dñi
recordabor. & cant. p. evellabuntur mon
tes ubera tua. & ysa. 25. memento
tui in desiderio anime. & osee. vltimo
memoriale eius sicut vini libani. Cum
g̃ omnes desolationes & tribulationes de
memoria est removend. & hinc ait p̄s
memor fui dei & delectatus sum. memor
g̃ creatoris tui in die juventutis tue
& hoc merito ꝓpt. illius etatis congruita
tem. quia cum juvenilis est qđ optima
hominis. & ipsa est etas fortior. & ad labo
res paratior. vt inquit sen. ep. 16
& ca. 12. ideo deo offerenda est. & in ea p
cipalit deo famulandum. & hinc ad dñm dicit p
fortitudinem meam ad te custodiam.
Denuntiandum est g̃ in mane juventutis
ad congregandu. ca. 29. In juventute
congregasti in senectute quo invenies
In vespe tu senectute est bene agendu
ob temporis modicitatem ad operandum

vr cui ait sn̄s. Alia genia morbi sunt spes
admixta fz nil het qđ speret qui eu senec
tus ducat. z ponit remediu cui mime ob
sisti potest plurib. non sic est de corpe
suis. est cui sicut puto edissim. cui os
mundum dilabit. z hunc sentiens cum
dat gḡo. p̄ mortalib⁹ stp illo. qb. z. quasi
effodientes thesaurū. ponens ei⁹ tale
stus notū. Sunt colligentes ni messe nos
r imminente senectute colligunt z
habeant. z sunt effodientes thesaurū sa
p̄ as finem sunt diuiciores. tanto so
lubent ni opo ardentiores. sic homo in
rim istū debet facere. vnde p̄. Senectus
mea ni mia habeat. qui enī colligit ni
messe filius sapiens est qui fecit i estate
filius confusionis. pu. x. Q. quia s. sul
lm. in libro de senectute. senectus misera
est ppt. 2ª. quia auocat a rebꝰ gerendis.
z quia corpus facit infirmū. z gr. omnib⁹
uoluptatib⁹ priuat. z quia non potest abe
esse a morte. ideo mala. z pueriaa h
in iuuentute ꝓpinc sibi querere debe
rem. vnde qualit iuuenes informari
debeant in iuuentute declarat. Ieron. ep̄.
ad aletam de institutione filie. ait
inter notabilia ita scribens. Sic eu
fienda est anima que futura est tem
plum dei. vt nichil aliud discat audire.
nisi loqui. nisi ad timorem dei ꝓficiat.
Impia non intelligat. curricula mundi
ignoret. absit. tenda lingua psalmis de
abi ibuatur. quid sit etas tenera pudi
ce puelle. z pessimꝫ a seculoribꝰ con
tagia arceant. ne qđ male discerent.
pius doceant. vnde paulo post dicat. q
nudꝰ testa sui saporem retinet. z edere
quo p̄ ibuta est non facilit dimittit
Ieron. inquit narrat historia alexan
dri potentissimi regem. orbis q. dum
uem. z in monte. z in marsia secundis
pedagogi sui non potuisse carere vicio.
quib. ad huc puerilis fuerat infectus.
Felius est enī malos emulari. z quer
uentes assequi negligere. eo quod minus
nis. ideo paulo sup̄ dicat. magist. pbe eru

tis. z ere eruditionis q. est eligendus.
z infra declarat qualit peccata filioꝝ
redundant in patres. eis informacionem
debitam non impendentes. z qualit filij
z filie. z potissime virgines sint ser
uande. retinens q. q. essium scripsimꝰ
qualit debeꝫ sacerdos offendit ob vicia
liberer. addit. ¶ Di ꝓfectu etas. z sui
ipsius ignorat. pcipue. ḡtto magis tu
mus. z fragilis. qui nr̄ sinistram d⁹
ignorat dextram. z sinistram. i. bonū
ac malū nescit differenciam. ¶ Di solli
cita. z prudens. ne filia pereat. a pa
tre non eadem cura prudens ne feri
atur a malleo vndique tenet. ne bibat
de aureo calice babilonis. ne egrediat
cum dina. z velit videre filias regi
onis alene. ne ludat pedib⁹. ne trahat
tunicas. venena non sunt. in melle
circulita. z vica non decipiunt nisi sub
spe umbra. q. virtutis. Et que impudice.
ꝑdā patrum filijs non reddunt. nec
filioꝝ peccatis. Q. que peccauit anima
ipsa morietur. hoc de bijs dicat. qui ꝑfit
sape de quib⁹ in euāgeo scriptum est.
etatem habet loquat. ꝑ se. Sum autem
puerile. et sapit vt puerilis. donec
ad annos sapientie veniat. z pitagoꝛ
a me cum ꝓficiant ad virtutē. tam multa
sūt bona puerilib⁹ ipsitata. z infra. qua
lit fugere se debeat subdit. Iungat maria
quam gabriel solam in cubiculo suo
repit. z ideo forsitan timore ꝓhibita est.
quia virum quem non solebat aspexit.
Emulemur eam. z qua dicit. omnis gloria
eius filie regis ab intus. loquat. z ipsa
dilecto. caritatis iaculo vulnerata. intus
me rex in cubiculis suis. z mox. exeat
foras ne inueniant eam qui circuiunt
ciuitatem. ne peccent. z bulierent. z
sequitur paulo post. z licet quidam pu
tant maioris esse virtutis ꝓfectum con
temnere voluptatem. tamen eo securi
ores arbitror continere. nescire qđ pe
teit. z ideo a puericia est xpm querere
debemus. tanq̄m in mari. illicite

Monumenta.

R.

nobis ustica sol. z hoc est qđ ꝓuissum
est Valbo magno z c. Oz vbi quercudus &
addit euāgel. cum dicit ¶ Est aute mo
numentū quintuplex. quoz quodlibet
z si no corpoze tamen mente visitare &
beum ¶ O-noz ꝓmū est monumentū
xpi spāle ¶ 2m monumentū cuiuslibet
matriale. ¶ 3m sepulchrum vel monumen
tum sancte religionis ¶ 4m monumentū
celestis habitationis ¶ 5m sepulchrū vel mo
numentū infernalis damnationis. de
ꝓmo hic dicit ad hanc veniunt ad mo
numentū hoc tangit monumentū affec
tu deuocionis z compassionis visitare de
bem9 ꝓ quo nondum scdm Jam qđ c.
ex causis solent homines mortuoz sepul
cra visitare videlicet ad plorandū. ad in
gendum. ad splendid. z honorandū. ex
his 4or causis xpi sepulchrum visitare
debemus ꝓmo vt plorem9 affectu com
passionis. de qua dicit Joh xxv. maria
stabat ad monumentū foris plorans.
2do ad ungendum sicut z hic dicit valde
mane vna sabbatoz veniunt ad monu
mentū vt venientes ungerent illum.
Unde z de modo ungendi scipsus in pte
visum est hic etiam addenda est sententia
cuiusdam postillatoris dicentis. qđ q̄ ex
causis solet corpus alicuius unngi qđ
doq; in signū honoris sic cui unctus erat
salomon in regem in Gion z regit ꝓ ca.
Sic etiam corpus xpi mystice ungit
in bap̄mo in signū regie dignitatis. cum
deo seruire regnare sit ¶ O-nuq; unngit
quis ad sanitatem recipiendam. ca. 7.
Unguentarius unguenta conficiat sa
nitatis. z hic z samaritanus infudit
oleum z vinū vulneribus sanando. sic etiā
unngit corpus xpi mystice unguento
exime ductionis. Jam vlt Instruatur
aliquis ex vobis vndicat ꝓbitos cathe
z orent scipsum cum ung—entes eum ole
in nomine dni z oratio fidei saluabit
infirmum ¶ 3tio unngit aliquis ad sanita
tem unde hest z dicitur qđ pueller
que ꝓparabant assiduo utebantur ole

Sepulchri deficiti visitat9 ꝙ de causis

Corpus ungit9 4m. m.

unctum z quibusdam unguentis sep
mentibus. Sic corpus xpi mystice unu
gitur a viris sctis dum exemplis eoꝝ
bonis confortat. 2o cor. 2o xpi bonus odor
sumus ¶ O-nuq; unngit quis unctum
etiamen no possit ab hoste teneri. sic z
a ꝓphetis unctis fuerunt gra fortitudinis
qua inuincibiles finaliter extiterunt ysa.
6. Spūs dni sup me eo qđ unxerit me
z c. hoc etiam modo corpus xpi mystice
in sacramento confirmacois est unctum.
¶ O-nuto fit unctio corporis vt corpus
mortuum a putredine conseruet. z hec
de causa ad hanc vt dictum est mulie
res corpus xpi mortuum unngere voluē
runt ¶ 3o sepulchrum xpi visitare debem9
vt nos cum eo spiritaliter sepeliamur ꝓ
mortificem9 vo. Consepulti enim sumꝰ
cum illo ꝓ bapt̄smum in mortem vt quo
similes essemꝰ xpo a mortuis ꝓ gratiam ꝓ
ficta nos in nouitate vite ambulemus.
Unde hic scindū qđ in morte xpi aia
a carne fuerat separata sz tam anima
qm caro certam viuebant. sic etiam in
nobis anima debet a carne separari a
carnali affectione. aia tm z caro debent
deo viuere. anima ꝓ animoꝝ cauꝰ
corrupcem in pᵒ Coz meum z ethyma
exultauerunt in dno cum ¶ 4o sepul
xpi visitare debemus vt ipm honorem
ꝓ honestam commendem. ad 4to videm9
opa bona z glificent patrem vestꝝ
qui in celis est. z etiam ꝓ carne mortifi
cand ꝓ cor 6to glificate z portate deum
in corpore vro ¶ hic etiam scindum
ꝙ Jamblicus qđ monumentum xpi
non fuit fortuitu inuentu sed diuina
prudencia ꝓuisum. ꝓmo namq; fuit
nouum z hoc 2o de causa. ꝓ causa est 3ia
bro ne si in monumento veteꝝ fuisset
positus resurrexisse tunc alius videret
vel locus alienā viuentis. sicut ostium
pectum in sepulcro heliseꝰ reuixit. de q
postea videbim9 ¶ 4a causa est quia tangit
glosa sup Jo quia sicut in vtero matris
no stante cum nemo post eum sic cum

mens sum

mens sint vt in eius monumento nec an
eum nec post eum alius poneret ¶ 3ª cā
sint ad imittendum qđ qui corpus xpi re
bet capere. debet esse mundus p mundicias
aut mundicias p veram penitentiam ¶ 2°
nōndum qđ monumenta xpi sint mundi
menta iusti iosph non herodis. p° ſ ad
bro ad sigñdū qđ xpus moritur in corde
peccatoris si requiescit in mente iusti 2° ad
mittendum qđ amplius non debet p pec
catoribz immolari ¶ 3° datus est erat int̄ om
animalia quia homines bestiales facti
erāt rationales. eligitur int̄ peccatores mor
tuus int̄ latrones. qz p suam vitam & pas
sionem mirabiliter iustificat Dz requiescit in
monumento iusti. non est volunt in aqua
ppetua amplius peccatoz consortia. quia p
eis ultius morituris non erat. 4° ¶ xpus
resurgens ex mortuis iam non moritur
3° ad insinuandū qđ licet in hac vita simul
sint boni & mali post mortem tñ sunt bo
ni p se. & mali p se. volunt etiam sepeliri i
monumentis alieno. p° vt suam paupertate
ostendat. sicut enim in aliena domo natus
& in aliena consummatus. sic in alieno monu
mento sunt positus. qz s. Vulpes foueas
habent &c. ambro. vt quia illi humilis in
terris cui sedes manebat in celis ¶ 2° qz
non debebat ibi a morte detineri. ambro. no
luit hoc sepulturam appetere. quia ubi
medicum factorem erat mortuum ¶ 3° ad mun
dandum qđ p aliena salute moriebat ¶ Or
dinatum monumentum est monumentum
cuiuslibet corpale. qđ etiam mentes sepius
visitare debemus ad nouissimoz. talem re
cordationem auxit sapiēs. ¶ memorare no
uissima tua & aeternum non peccabis. multū
insup expedit vt monumenta sepe videa
mus & etiam infirmos visitemus. melius
est ire ad domum luctus qm ad domū convivij.
¶ 3m sepulchrum siue monumentum est mo
numentum religionis religiosis cum in clau
stro tanqm in sepulchro debet abstondi & hic
aut lincolii dicit 13°. Qz religiosus qui am
bitione dignitatis aut libidine curiositatis
aut delectationis voluptatis sub pretextu necis

administrationis claustrum egreditur. 4°
aliud est qm̄ cadauer mortuum. pannus sine
fimbriis involutum de sepulchro egressum. a nul
lo hominum exigitatum ¶ Cum enim quis
suscipit religionis habitum & relinquit mun
dum nomen mundo moritur habitu siue qm̄
pannus fimbriis involutus in claustro sepelit.
cum ad turbinosa ad mundialia regredi
tur. vtrum a deo vel a diabolo agitat. Verum
est. imo quia verum est a diabolo p. claustrum
talem nichil aliud esse qm̄ sicut vir cadau
morum & de vermibus ſ eundem involvit
panno sup. eodem sic ¶ Claustrales qui p ne
cessitate fratrum coz claustrum egredit. alio
& voluntate in claustro degens etna medias
cum maria. & tristitia extrius ministrans
cum martha. talis est in verarchia hūna
qualis sunt angeli p contemplacem assis
tentes & similit p officia debita nobis ad mi
nistrantes in verarchia angelica. ¶ Hic etia
nōndum qđ sunt non nulli qui de mundo
mortui in sepulchro claustrali sepelirent. vini
sepius sepelirunt. p quo sciendū qđ & de eis
sis sepelit. quis vinū ¶ Aliqm ex ignorantia
qđ debellat credim esse mortuus qui est
vinū ¶ Aliqd ex malicia sicut latrones vinos
sepelunt vt bona eoz diripiant ¶ aliqm ppt
iustitiam. sicut aliqm ppt aliud factum vini
sub terra suffodunt ¶ Aliqm ex conscientia
no sicut narrat Jero. & cont̄ Jouinianū qđ
alicubi est considendū vt ex vna cū ipo
defuncto sepeliat. ¶ Sic etiam in sepulchro
religionis quidam ingrediunt fingentes
se mundo mortuos cum sint vini mundo
qui vt delicate pascant. vel amplius hono
rent. simulant habitum religionis. ex° bubus
qui fingit se mortuum vt aues capiat. vn
diligenter attendendum est autem qui
in sepulchro claustri sepelitur. vt ne vini mū
di adhuc attraheret humanas vel delicias
vel honores appetendo. Unde hic notandum
qđ triplex debet claustralis esse mortuus.
primo quia mors quemque est eius assidua
meditatione. ergo ferre mortuum si consideret
qui se mortuum non ignorat ¶ 2° sui despec
tione. primo regum 2° Dic David se mortuum

V.

nsantem vel senem sedentem in dextris
ad meridianam ptem illius lōc Corpus
eius in sepulcro qđ erat in pte aquilonia
vel respicientem tacens caput habebat ad
occasum quasi dextra uacat et haberet
ad austrum Quid autem p sinistram
dat ggo in one nisi ptes vita quid
p dextram nisi vita ptua designatur
Quia go redemptor noster iam ptes eius
corruptionem susceperat recte angelus qui
nunciare gdemptis eius etiam venerat
in dextris sedebat. Viderunt go iuuenem
sedentem in dextris coopertum stola candida
p quo dicit ayt testimonia eius fidem albam
sicut niv et hic qđ apparuerunt 2o viri in
veste fulgenti et Joh qđ maria vidit an
gelos in albis sedentes. sup quo ggo Co
sta candida coopertus appuit. quia festinum
nre gaudia nunciauit Laudor enī vestis
splendorem sigt nre plenitudinem Hec au
tem stola aīt sacerdotalis non ex mortali
bellere et ex immortali virtute. splendens
celesti lumine. non colore terrestri. sicuti
ptm Anime sunt vestre sic enī post
iudicium fulgebunt nisi sicut sol Vestis au
sigt. quem candida structuram hostis depulsa regno
q adepto rege pacifico quesito et iuuene
misso diuulgando: iuuenta est. hic go iu
uenis formam resurrectionis ostendit Ve
tus go hic iuuenis. que nunc erant in
electis resurgentibz sicut in iuuentute
etāte gratiosa et ventosa. in qua omnes re
surgemus Venerunt enī xpo in diuinum
pfectum et mensuram etatis plenitudinis
xpi. ephe 4to In sessione quies delitiosa ysa
ie sedebit xpus meus in pulchritudine
pacis et tabernaculis fidutie et in requie
opulenta In dextra spiritalis affluentia et
dextram enī que ps nobilior est intelligi
mus bona poceris Et quibz dicit sponsa
cant 2o leua eius sub capite meo et dextera
eius amplexabitur me. sunt delectationes i
dextra vite. ni finem in plm stole candi
candore munit immutabile refulgentia. vel
ii ex lapide candido et mundo omnes pla
tee iherlm celestis fierent. h p omnes viros

eius alta cernabit. hec misi viderunt et
obstupuerunt et ete ministrum vt dicit ar
ni xpt obscuritatem aeris. ni xpt revela
tionem lapidis. ni xpt appitionem mulieris ni
xpt ordinationem ldi. qui discipulos a se
pulcro circa quam ploruerant. vel q mi
am credebant hominem tacere sepultum
Q Videndum est breuit de quibusdam
dubijs ptinentibz ad hunc locum Pri
mum ex hoc qđ dicit ayt qđ angelus dñi de
dit descendit de celo et videtur qđ vnus an
gelus tm apparuit cum tri dicat lucas
qđ duo viri apparuerunt et Joh 20mo dicit qđ
maria vidit duos angelos Ambrosius nisi
hic de uno solo queri vocat iuuenem stat
mentionem Secundo ayt dicit qđ angelus des
dit ayt dicit qđ vidit iuuenem sedentem.
lucas dicit qđ duo viri steterunt. et q de
angelum sedisse sup lapidem. ex quo vide
tur qđ fuit ex nouitate et tm animus
hic dicit qđ nitentes viderunt iuuenē
sedentem et Joh eam scribit qđ maria
prospiciens in monumentum vidit duos an
gelos sedentes Et 3tio obi dicit ayt qđ qđ venerit
et postea qđ angelus reuoluit lapidem. ex
quo videtur qđ prius venerunt qui reuo
luerent. ex quo videt qđ prius venerunt
reuoluerent lapidem Ally euāge dicunt
venientes viderunt reuolutum lapidem
Unde de diuisitate aduentus mulierum
et nunc angelorum pro diuersitate euan
gelistarum arridebat Ad ista dicit q angeli
de concordia qđ duo surgente aurora mu
lieres venirent et lapis reuolueret angeli
descenderunt et factus est terre motus in
et aurora xpus resurrexit et angeli prius
nisi descenderunt obsequentes. aurora
lapis reuolutus esset. et aurora mulieres
venirent et inuenirent Ad euangelistas nō
obstat qđ mr pot ponit mulieres venisse qđ
referat lapidem fuisse reuolutum. quia ne
qđ hoc dicit eas p venisse. unde et reali
tulit scriptura ay more Ad Primo cum angeli
lapidem amouissent et deinde venientes mu
lieres ante hostium sepulchri in quod erat
sepulchrum xpi nam exercitus introiuerunt

ingressi viderunt reuolutum lapidem ab hostio monumenti. i duos angelos sup lapidē sedentes. qui ad lram erant ex monumento. int domum illam. vnus autem ex illis qui forsitan erat prim loquens. de quo loquunt. ai. i ai. Cum autē duo apparerent vt dicit lucas. ista duo vel mulieres suscepernt qm ad singulas eas singuli angeli missi sunt. i celestes spūs in humana apparuerunt. i in forma pulcherrima. ideo cum illos aptericis mulieres appellant. quem ai. angelum vocat. i quia in forma pfecta apparuerunt ideo lucas eos viros appellauit. Postmodum autem hec videntes i audientes cucurrerunt ad apostolos. i nunciauerunt eis. Cucurrerunt autem petrus i joh. ad monumentum. i maria magdalena redijt cum eis. i forsan alie. s. joh. ibi nullam mouit. In autem discipuli reuisi fuissent. remansit maria sola monumento plorans. i dū se inclinasset ai. locum dūi corporis vidit duos angelos in albis sedentes vnum ad caput i alium ad pedes. Et ex istis patet ad pm. qđ duo angeli apparuerunt in aduentu mulier. et dicit lucas ai. tri. i ai. non loquit. nisi de illo qui loquebat. qui etiam sedebat in dextera. Ad 2m dicit. qđ illi angeli assumpserunt mulieres. i ideo lucas cōmemorat eos stantes. post modum recesserunt. i sic bene cum eo loqui cepit. sicut loquit. ai. i ai. Ad 3m dicit. qđ angelus qui loquebat. mulieribus. i ex monumento ai. ad sensus suos deos conuerti potest. ex hoc quod monumentum locum dūi corporis. sicut notat ai. mutat. vocando monumentum dominicum illum in quo erat sepulcrum ygnium. Ad 4m dicit. q. prius fuit lapis reuolutus qm mulieres venirent. quia ai. prius venit resurrexit. i sic patet quomodo porphirius mentiat. Nichil dicunt apostoli contra veritatem. Et recedendo ad historiam dico qđ mulieres intrantes in monumentum viderunt iuuenem sedentem in dextris in stola candida. i obstupuerunt. Dum scilicet angelus apparens in forma pueri iuuenis dixit illis. scilicet mulieribus pueriles. i nolite expauescere. q. d. Ego ai. in omnibus pauebant illi qui non amant aduentum superiorum suorum. Et vos ea nolite expauescere qui vos cognoscitis. Illi nunciant dicit Jeronimus in quibus manet mansuetudo. Set vos que pate estis ad credendum nolite timere. hic q. suscipio qđ nos est beatos angelos terrere. nos de sua apparitione. i nos consolatur. qualos ho angelos est amplius terrere. i hinc hic angelus apparens mulieres consolatur dicens. nolite expauescere. Jhm quere nazarenum qui cruci fixus est. Ego ai. Sicchum tur. ibi. determinat ipm p nomen loci in quo nutritus fuerat. cum dicit nazarenum. i de nazareth ciuitate. Ego ai. nazareth autem interpretat flos. i ipe est flos de qua ysai egredietur virga de radice iesse. i flos de radice eius ascendet. determinat eam ipm p crucifixionem que eadem addit. ad mulieres comendatorem. que ipm nedum in ppria eadem. i in aduersitate diligentes non solum querebant ihm. sed eadem eum fixum cum eis ihm. i salutem querit. Ego ai. non p crucem. sed tm salus non nisi in cruce inuenitur. i sic tangit angelus nomen. patronum. i condemnationem. felix ista que meruit ipm p fidem ihm. p spem. nazarenum. p contemptionem. crucifixum. p mundum. sap. p. Stulte deus in cordibus. i in simplicitate cordis querite illum. addit eadem crucifixum ad diuine passionis recordationem. debite recogitans cum qui nobis sustinuit a peccatoribus addisse scripturarum cōplementum. i addit angelus ihm amplius consolatorii dicens surrexit q. d. i si crucifixus fuit. mortuus. i sepultus. tm surrexit. i est unus Aug. post illusiones. i verbera. post acta. i fellis potula. post sinapismum. i buffetum. i postremo post ipam mortem surrexit. Et sic sine fine cum. redijt ab ecclesione latens ihm. i in nocte sabbi

.xx.

reſeruata reſurrexit pulchrior reddita
poſt ſumus ℞ eſt hic ſcilicet in monu-
mento p̄ ꝓſecutam etatis. qui miſeri-
ceſt p̄ ꝓſecutam malestatis hic autem
ſtendit ſ. Gamenſem qđ nos ante re-
ſurrectionem xpi quadruplici caſu cadi-
mus. ſcilicet p̄ mortem corporis. p̄ mort
mentis. p̄ mortem vetuſte conſuetudinis
& p̄ mortem infidelitatis. Primo ℔ homo
cadebat p̄ mortem corporis. ideo indige
bat reſurrectionis i corporali. quam p̄
xpi aſſequit reſurrectionem p̄ma. q̄
qui quidem p̄ hominem mors & homi-
nem reſurrectio mortuorum. ℭ 2° cadebat
homo p̄ mortem mentis. ideo indigebat
reſurrectione ſpirali. de qua dicit ℣ be-
atus qui habet ptem in reſurrectione p̄
ma. in his ℣ mors non habet poteſtatem
de hac eciam morte p̄ mortem & reſur-
rectionem xpi liberati eſſe ℣ manifeſ-
tabit nos poſt duos dies & in die 3ª ſuſci-
tabit nos & viuemus in conſpectu eius
Ad reſurrectionem ſpiritalem tres dies re-
mint ſcilicet remiſſio culpe. collatio gra-
e diſpoſitio hominis ℭ 3° cadebat homo
p̄ mortem vetuſte conſuetudinis. ideo in
digebat reſurrectione ſpirali. De qua di
cit ad Ro. 6to ſicut xpus reſurrexit a
mortuis p̄ gloriam patris ita & nos in no
uitate vite ambulemus ℭ 4to cadit homo
p̄ mortem infidelitatis. ideo indigebat
reſurrectione exemplari. nullus enim f
doctores acciſſet reſurrectionis ſtatum
niſi eum homo habuiſſet in ei⁹ᵐ Gregor⁹
mon Dignatus eſt ex voluntate reſur-
rexit ex pte & oſtendit ex⁹ qđ nobis p̄
miſit in p̄mio. Vnde hic queritur quia hora
xpus reſurrexit ℭ ad qđ dicendū q̄
de hora reſurrectionis xpi diuſi diuſi
modi ſenſerunt Eram & dicit Rot.
Jeron⁹ & Ambros⁹ videntur velle qđ media
nocte ſurrexit. qđ ꝓbant duplic⁹ p̄ ex eo
qđ ſabbato media nocte mulier portas
grate in ſuperbia montis nidoꝝ ſ. In
quo ſignificata fuit miſtica ſpoliacio :
diu reſurrectio ℭ 2° ex facto quorundam ſanc-

tolor⁹ qui ſancti ſcripti inueniunt In p̄mi
tiua ec⁹ inſtituerunt vt media nocte d
nunciet reſurrectionis celebraret miſſa. Alii
vero & angel⁹ dicunt qđ ſurrexit diluculo
dicendum. qđ ꝓbat p̄ hoc qđ ℣ horis
fuit dns ſ. ang⁹ in ſepulchro. Vnde com
putando poſt mortem xpi qui mortu⁹
fuit circa horam nonam in paſſione
℣ horas patet qđ ſurrexit in mane
dicendum. & hoc tenet ec⁹ vnde & cum
mane p̄ma ſabbati ſurgens xpus &c. Ad
iſtud qđ obiicit⁹ p̄ ſurrexit media nocte
dicunt aliqui qđ hoc dicit⁹ p̄ tanto qui
ſurrexit inſto ſcilicet occulto de
hoc qđ obiicitur de ſumpſerit dicendum
qđ eſt ſumendo ſ. ad ſabbatum. in tem
pore ad tempus ℭ Et ſi obiicit qđ mulie
res venerunt ſumo diluculo venerunt
ad monumentum & iam ſurrexerat. ſ. an
diendum ſurrexerat. & p̄ quas de nocte ſurre
dicendum qđ ſumo diluculo venerunt
& venire ceperunt ℭ Vel venerunt hic
erat. xpc qđ dicit, adhuc⁹ qđ venerunt cum
iam ſol ℭ Quod autem dicit Joh. cum ad
huc tenebre eſſent ad monumentum
intelligendū eſt qđ ſe anticipauerunt in
p̄ma in pte dictum eſt ℭ quia autem
venit mulier ad monumentum p̄
ſurrexit. de dicit Angelus ſurrexit
eſt hic ℭ Ad cuius eciam confirmationem
addit ecce locus vbi poſuerunt eum qđ
℣ mulieres dicitur non credidit⁹ quia ſepul
cro credite. Vnde Remigius ſi mihi non
credis ait Angelus videas & tactum adhi
ſi vt celeritas tollat moram & tamen ibidem
mobiliam dicit diſcipulis eius nem
et mundi ministrabit diſcipulis eius
ſ. autem ꝑ. non ſunt diſcipuli xpi q
ret⁹ reſpicunt. quos curioſius vite ſe
cularis detinet. carnis illecebra capit.
& ſpine detrahunt ſtudiosos. dicit mar
diſcipulis eius & petro primo autem
ſpaliter voluit nobis ostendere ꝑ. principalitā
tem inter diſcipulos habuit. ꝑ. quia ip
ſius xpus vt qui cuidenter obtinuit
timore paſſionis p̄ius reſurgit & ſic

resurrectionis ne desperet de pace future
magnitudinem pene vel apostasie qz
pardet vos scribet corporaliter in galilea
sicut locutus fuerat eis dicens
postquam resurrexero precedam vos in gal
leam qd etiam postmodum impletum
fuerit. Mystice autem pardet vos in gali
leam. i. in gentium in voluptatem gentium ubi an
tea erroz et tenebre. pardet vos quia de
morte transiuit ad vitam Galilea autem
interpretatur transmigratio. unde beda in galilea
videbit. quia de morte ad vitam transiens.
et compassione ad incorruptionem et nos eo
rpm pfecte videbimus de mortalitate ad
immortalitatem de corruptione ad incor
ruptionem indubie transibimus. Ffelices ge
mine que triumphum resurrectionis
mundo nunciare meruerunt. Si fe
lices anime que in die iudicii presse
ruore verbis gaudium hic resurrectionis
intrabunt. Circa hoc euangelium sunt pau
ca notabilia hic inserenda. quorum primum
est. qd resurrectio xpi figurata est spiritu
resurrectionis que fit in pcem. De qua
ipse in beatis qui hic pcem in resurrec
one ihc dicit cum resurrectio xpi nulli
homini nota fuit cu resurrexit. Si pcea
p angelum manifestata est. et aliis sig
nis declarata. mors tm xpi nullis fuit
manifesta sic multis mors spiritu
nota est. nulli vero resurrectio spiritu
lis est satis nota. ni deus cum ei revelet
vel p aliquibi signum cum oriatur xpe
eadem resurgentis terre motus factus e
magnus. ait valde. in spiritali resurrectio
ne peccatoris xpe motus timore terre
et terrene affectionis expellit pcem. et sic
surgit. Angelus de celo descendit. et lapi
dem revolvit. qm gra celestis infundit hui
usmodi lapidem removens. et os ad con
fessionem aperiendum facit. vt dicit est. q
angelus non revolvit lapidem vt egre
deretur xpc aperuit. set egressio eius pluribus
iam completa. ad primum resurrexerat. sic
spiritaliter primus resurgit pater p contritio
nem qui os aperit p confessionem. Tu ho

autem qd mulieres qui dubitando dixe
runt Quis revolvet nobis lapidem ab
ostio monumenti. et tm respicientes vi
derunt revolutum lapidem. monstrum
nim difficile sit sustinere cum xpm in
vide eius. quem lapidea quedam obstinatio
et impudencia claudit. sit tm non minus
et pietate gravatum vidis nisi
audiat auris divina. et ad vocem eius
eius resurgat qui erat mortuus. qui
et promissum est discipulis angelo lapidem
revolvente. sigt gratiam sancti spus esse
missam corda hominu emollientem et in
notabile. qd licet xpc post resurrectionem
defuerit miserui. non tm defuit ei una.
pincha phariseorum succedentibz postea ob
stinis est inceptis sui. ge. eo certum sicut
vulgariter dicit. bonores mutant mores.
Qz xpus in gria resurrectionis pietatem
exhibuit sicut et in statu immortalitatis ei
dicitur. Surgens a mane prima sabbi.

Feria .2. ebdomade pasche

Surrexit dns vere et apparuit
luce .24. In principio huius sermonis
nondum fr Lincolii sicco .2do. qd
fuerunt quidam heretici qui dixerunt
xpm non fuisse verum hominem. sz cor
pus fantasticum assumpsisse. Alii asse
verunt illum fuisse verum hominem
si non fuisse de mortuis. Tercii dixerunt
ipm fuisse vere hominem ante passio
nem. et vere in passione mortuum. Qz in
resurrectione non venisse. si tenuis sibat
deificatus et in deitatis essentiam totaliter
transmutatus. Verum qm ecclesia tempore
paschali in officio ecclesiastico circa fi
dei catholice declarationem et principaliter cir
ca elucidationem articuli fidei dicte resurrec
tionis elaborat. et quia sicut nomina fi
dei eradicatio bonos seminationem solet
precedere. sicut primus est a malo declinatio
qm boni facto. vel temptatio vt cautio
qua certum ordinem solent phi observa
re. Propterea dicatur qm primus est in omnibus
suis libris suis opiniones erroneas re

.21.

pbat q̄ sinas ponat sic eam fidei plam
nacionem hbat nocuit ·i· errori & heresi
cradicato antecedit & hinc est q̄d the. de
resum p̄ massam cōfusionis & ex quib⁹ erro
tis fidei declarati⁹ in p̄cepto assumpti
sint cum dictum sint Surrexit dns de
& apparuit Tres enī errores prius rec
tam p̄ hunc textum eliminat Q̄ enī vere
surrexit dns a d hominum veru mortem
ui virum vere vincentem surrexit & q̄d
ta sint vere p̄bant dum apparuit & hic
est q̄ surrexit dns de & apparuit Qui
nihilū isti heresie regnant nr⁹ noie ten
xpianos hys diebꝫ videt q̄d sic Tamen
ium credere videnī ne dum corpus xpi fi
isse fantasticū si omnia eius opa humana
perpetrata sint & eius doctrinas fuisse fan
tasticas & non veritates Ad modum autem
loquendi xpi in cuius⁹ multitudo eorum
alicui⁹ corpus eius dicat &c Si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus tuum
luminosum erit & si intentio tua fuerit pu
ra multitudo eorum tota clara est arto
nichy q̄ corpus xpi fantasticum putant
a quib⁹ opa xpi quasi fantasmata & effectu
despiciunt sint quos scripsi alium papam
minuant & in isto heresi sunt duo hoīes
nia p̄misit indigne corpus xpi sumentes
& maledice ejicientes Nonne qui corpus
xpi d̄ni & p quo verum dei & hominem se
m tabernaculum corporis & die recepero
crederent se ad suscipiendū eum habiliorē
& q̄d ibi maxime displicet annotarent
Nonne queso si xpm hic p̄sentem videret &
eum esse xpm̄ crederet cum in latinam
fitentem vel seruilium — pict
mo si aliquem eum in talem immundi
dorum ejectos q̄d eidem non x̄m crederet
probabilit affirmares & indubie opa⁹ am
plius deus detestat aliud peccatis infectū
quā seruilium aliquod vel latinam Non
q̄ in talem immundiciam eum quacunq;
d corpus eum habere credunt & eum fan
tasma esse realit dicunt maxime videret
qui tanq̄m lucentes in libris sanctis in mi
nistio altaris & hem facientes signa exteri

rellencie quib⁹ inter affectus sepius non
concordat eciam qui cum immunda & ignomi
nia a se repellunt vim esse fantasmatis &
cum Nonne si pauperes xpi qui non hunt
vbi caput reclinarent & eius humilitate p
quam nedum superbi & eciam mestiem
hi ebrium & voluntarie passiones immu
litates & paciem sustinuit in ex⁹ pronun
a dicentib⁹ xpus passis p nobis vobis r
linquens ex⁹ vt sequamini vestigia eius
pe & statim respondet realit dicentib⁹
illis etc Cor tum fantasias patur &
eciam disputi qui manicis tactum flue
tib⁹ & ventis validis & eis obi⁹ flamt du
runt de xpo qui viderunt sup mare ambu
lantem quia fantasma est vt patet &c
& ay q̄d Et hoc modo nubibus quib⁹ ap de
fluctib⁹ ventis & similib⁹ nunc hoc nunc
aliud capiendo tactu vel ventu bene ge
a fundo humilitatis & motu exprimitur
corpus xpi & opa eius maxime ni dor
mire & seculum pedib⁹ affectum calcat &
ventum vani honoris cedat tanq̄m fan
tasma indicat Immo malent tales a flu
tib⁹ maris & vento subito qui frequen
maris vel boni ventor cedere q̄d infatu
si spiritalit surgerent & p contemptu
nez ad celestia ascenderunt Nec enī
ihus impiant ventis & mari & filiab⁹
quillitas magna ay & ll sint alij
nus x̄m verum hominem asserant in
mortis eius in eis extincta appareat
modi sunt omnes in quib⁹ petri mortis
regnat q̄d ex multis cuiet quez pmi
est Si quis ore tenus affirmaret se a tur
passima furtum & murtra pauloſſime
alienus tirannū redemptū & libertatem
maximam & tm an eodem murtra &
seruitute continue maneret quis sibi ac
deret cum credenda fm talia expresse &
contradicit maxime eo in dum tirannum
illum non coactus assumat cum tm x̄m
Redemptorem suū ad statū opti⁹ addita fidu
cie posset & teste apl̄o p̄ detestat &c Q̄ or
dinē q̄d ihus mortuus est & resurrexit a
& deus eos qui dormierunt p ihm ad

cum eo & sequut & sic semp cum dño erimus
Oni g̃ R pcul dubio exire nolunt ut dia
bolica fantasia de se redemptos non credunt
& p one nec xpm mortuu qui si mortuus
est mortuus ē et destrueret mortis impiu
& diabolum & liberaret eos qui timore mor
tis p totam vitam obnoxij erant seruitu
tebus & pr. sic Omnis credens se ab infir
mitate pessima & astr insanabili p mor
tem alterius dignissimi & sanctissimi ā
beatum alias in infirmitatem istam
fidem incideret g̃ qui talem misericordiam
voluntarie assumpsit se p mortem tam
alia non fuisse liberatos realiter asserit
& etc xpm qui animas in inferno est
in maiorem cruciatum nemo dubitat qui q
dam stulta ponit p animas sine qui tu
cum adhuc infirmi essemus p pcas nras
mortuus est ro. pl. Tz si xpus mortuus
ideo mortuus est ut p eius mortem recep
ti seruirent & ipe eadem seip eos diligeret
reste apls ad ro. 14. Dicentes in hoc mor
tuus est & resurrexit ut viuor & mortuor
dñet qui g̃ ei tanquam dño seruire vene
runt ipm mortem p eis passum fuisse
realiter negant Et 2o sunt alij qui cum sa
ducis ne dum resurrectionem xpi sz eam
simpliciter negant resurrectionem quales
sunt omes qui relicias & diuicias querunt
pfectus momentaneas sz de futura no
sollicitant cum eis sepius arguat apls
& pnaliter p eos 1o. dicens Si mortui
non resurgunt nec xpus resurrexit &
mortuos resurrectionem realiter in se ipis ne
gant resurrectionem xpi tanquam hereticis
dissentiunt Tz nunc rogo vitalem pñtem
hanc & momentaneam cognoscens &
futuram resurrectionem in alia & corpore
firmiter credens tertio loco postmodum p
manserunt & momentanea bona mundi
putet si p hec etialiter pmansura or
nis virtus solicitaret Omni g̃ p firmiter no
sollicitat facto dicat resurrectionem non esse
& cum sadducis & senensibus dicat resur
rectionem non esse Ono contra insti tribu
lationem in hoc mundo volumus pacien

de futura resurrectione sancti ex sancti
patet hebr. xj. ubi dicit obturauerunt os
leonum extinxerunt impetum ignis &
alij diuersi sunt non suscipientes redemp
cionem vt meliorem inuenirent resurrec
tionem Unde in resurrectione omnes isti
errore hic dicit qñ surrexit dns vere &
cum vere surrexit & verum corpus habuit
& non phantasticum & de mortuis fuit
& veram resurrectionem adimplenit hoc
est o fidei qua principaliter vitam p̃bent eam
hoc saltem tempore possidebat videlicet qñ
surrexit dns vere cum vera p̃bitate fuit
qñ apparuit p cum declaratione nondum
qñ xpus in sinis apparitionibus propriis se re
surrexisse p̃bauit si quis de singulis ap
paritionibus singillatim dicere longum fo
ret de tribus in genere breuiter dicendo & sz
etiam tribus in cuiusdo hodierno fit men
& aliqualis vii suis discipulis in via
& eo loquentibus eadem tam Omnem q̃
mulieribus a monumento redeuntibus dis
cipulis eadem insimul congregatis in
domo ianuis clausis & 8 discipulis pis
cantibus & vltimo in fine ascensionis p̃
prio tercio qñ sz ipe in cuiusdo hodierno
legit duo ex discipulis ihu qui videlicet
fuerunt sz ggo in p̃bgo emozaim lucas
& cleophas & eadem sz theophilum Et Chry
sus ambrosius dicat sup lucam qñ quin
tam discipulis nisi amor fuit omnibus
cor mouerunt ipe de resurrectionis in
castellum nomine emaus cū quibus de eo
loquentibus ambulauit in spe pegrini
cor cor de eo ardens cū fuit xpi postea
assumentes dicentes Tz nunc cor nrm
ardens erat in nobis & c. ubi eadem p̃z
phetis omnes gbauit qñ oportuit xpm
pati & ita intrare in gliam suam qui
in ad hospitium cenam in fractione panis
cognoscitur Cui declaratio in ter
minali p̃mo notanda & expo Licet dño
scilicet lucas & cleophas vni eadem mente
carnali xpi quid dum ecce & ecce ayelius est
duos esse simul cum vno xpus eadem mi
serit duos & duos ad designationem mu

tio caritatis dño inquit ex illis scipio
discipulis ihu vbi notat" sanctas quia
non est vernis discipulis ihu nisi qui ma
et in sanctitate vitam suam hic ie Om
non acceptt crucem suam z sequt" me
non potest meus esse discipulis Hec z
ex illis ibant ipsam diem scilicet p post
sabbtm qua dns resurrexit vbi certam no
tat" pbitas z strenuitas non cui erant
pigri z oaosi non stebant vel dormie
bant quia ambulabant z opabant" hn
licebat tunc cui tui ter faceus quia m
sierat sabbin magr cui pfectus dicit
eis Elegi vos z posui vos vt eatis &c Joh
xv Erant aut mgri in castellum qd erat in
stadio spacio stadioz lxx agentu ab urbe
uomine emaus Et emaus p Bedam sup
lucam lo cto mo 9no post expugnationem inde
sub macro duce antonio impatore fu
it restituta cui simul z nomen mu
tatu fuit z stadiis p cui dicebat" emaus
postmodu autem Nicopol pus autem
erat castellum postmodum autem fuit
insignis ciuitas palestine Secundum
eusebium z eundem Bedam qd stadia dist"
a stadio bene cum xxv passibus sic dicu
quia hercules vt passus sub uno anelitu
curebat z tunc stabat unde stadia dist"
stadium unius cursus Ostia bedam stadii
est octava pe miliaria miliarium mille
passus continet unde z nomen accepit
Octava autem pe eius qd est mille sin
gule unde exact qd stadia omne vigenta
quinq passus habeat z ideo octa stadia
mille passus continent z gigent
Ex quibus patet magnum esse differen
tiam inter septuag z miliarium leuca em
continet due miliaria p quo sunt isti ds
Quinq pedes passuum faciunt passus q
qz centum xv quinq stadia si miliarium mil
les octo faciat stadia duplicata dat t leu
cam Spacio autem pmoiatio itineris s
Bedam bene congruit eis qui de morte
ac sepultura saluatoris cu dubij de resurrec
tione" eius resurrexerit qui post
septimam sabbati facta est octauo mane

continen qui ambigit Discipuli q eum
de dno loquentes credebant z scriptu eo
ti mineris miliarium impleuerunt qua
illum sine querela vincentem esse ad
mortem quam secta sabbati subito pe
misse dolebant compleuerunt z septimu
qui hinc questionisse reperunt in septim
questionis non dubitabant verum de eius
dominica tui pperunt quia etiam ipsa
remonis non dum pfecte credebant z
ipsi pdicti scilicet duo discipuli loquebant
ad inuicem si quasi stupentes vt dicit
theophilus & his omnib que acciderant
i de his que circa xpm erant gesta ab
solbatico mirabili erat laudabilis quia
bona materia scilicet de dno ihu vpo p
eto Et quis loquit quasi simones de om
nibus qui ambulantes non loquuntur
sermones dei si mundi eterni vel ipius
diaboli Unde z isti p vtilem cor confab
lationem inerebant" salutaris associatio
de qua subdit" z facies est cum fabula
rent" z secum quererent Dicunt au
tem loquendo fabulam quia dicebant
dba que etiam meminem non habebant
secum quererent Quia dubitabant
ideo ad inuicem conferebant z dant
fabulam quia dba cum hoc vehe
dbor dei fabulum possunt dia
bant autem de vtilib quia de omni
bus que acciderant ideo filii sint dom
xpi consortes Et ipe ihus aggregabi
bat cum illis loquentibus cui de pa
rabolis dne aggregant z vt fides resur
rectionis cor meritis primat eius
vt dicit Beda z vt qd se facturu pro
merat impleat scilicet vbi sunt duo pa
tres congregati in nomine meo ibi sum
in medio eor ait is z qui non pfecte
credebant ideo non habebant eius pa
tiam qpt q addidit oculi autem eo
tenebant" ne eum agnoscerent hoc au
dem fuit digitu unde gregorius dicit ip
mirus animabant z tri subintrabant se
forte pstus adest z tri qui sit non
tendit de se q loquentibus pstandam o

ber si de se diuersarum spem cognitionis auferet. Quid autem ista disciplinatus amabant patet. et vbi cor quis sic seqnit vbi sic regnat cor unum ardens erat in nobis de ihu sup quo dicit lincolii dicto. ea. vba ista sunt duor. discipulor recordantium quid in eis ageret cum veritas in via eis loqueret. et paulo post cognouerunt nr̃m se cor eor ardere. desiderio veritatis cognoscendo. si ardor ille adhuc fumabat ambiguitatis obscuritate quia adhuc erant ad credendum tardi et tarde cordis si p flabellationem operationis bone in primis spiritualis desiderii ambiguitatis pdit lux veritatis agnite in quo dormiunt. qui a veritate manifestationem. et agnitionem plus valet operationis experiendi qui erudiendus. quo doctissima sint ea. legit. omnia scrat duc. et pie agendi dedit sapientiam. et sup. quo bonor optimi gloriosus est fructus. et isti sententie concordat. q ipsum in pphis dicit. loquutus videlicet est dns in manu pphar. vi. et cum in cor ope. veritatis agnitionem cor nr̃m impossibile. nec mirum si discipuli ardebant dum illis loqueret. ihc. quia et qui loquebatur. ignis erat. et lingua quem loquebat. ignis erat deus enim noster ignis consumens est. et omnis lingua deum ignitus eloquens est. spiritualiter in se. Et est hic notandum qd discipuli dicerent nedum qd cor sim erat ardens. si etiam qd cor sim erat ardens in eis dum assereret. nonne cor nr̃m erat ardens in nobis. congrue addebat. in nobis. Sunt enim corda que ardent si non ardent intus si ex nec ardent igne caritatis vnitissime et fouente si igne cupiditatis mortificante et corrumpente. de quo dicit pphet. ignis deuorauit speciosa deserti. in ps. Cinerem. hic siccum. sunt ignem. Corda hoc igne ardentia non sunt ardent si forte quia non intus sunt si foris vbi cum thesaurus tuus ibi et cor tuum vndo cum amatur. q bona exteriora q̃ nos effusum est cor nr̃m sicut sunt

et ppheta dicentis concaluit cor meum intra me. Exiuit. et fuit effusum ex se conclusum est. Ruben pgenitus meus effusio ea. et aquil non crescas de ista effusione ideo dicit. ecce. Quid stupet terra. cum qua in vita sua pecet. minima sua. Imaginare mihi hominem cum cor corporale esset totaliter ex se effusum. qm eum ardere ignis fumosos oculos obtenebrasset igne fetente torquente et corrumpente. Imaginare eum qm. cum cor ex fuso haberet omnia membra viscera certus eius regnum. hoc tale esset in corpore maximus deformis et miserabilis. penidubio quito spus ac pore nobilior tanto amator istor. et ior in sin spus effusione. et uilior pie. cione turpior et miserabilior. Vocat autem lincolii exteriora amatorem qui in amore h dnis pceptis antepoint. et stulticet p his adquirendis vel retinendis aliquos pceptor dnor. transgredi vellet. Amor autem qui nulli pcepto dnio ꝓponit quantascunq; temporalium possessiones non est mortalis si tm cum lenia possidet. et cum tristicia amittit. mundat animam. et necat. q ignem purgat. aut tribulationis aut pene in psenti aut purgatorij in futuro. Hic cui talis ignis hedificatur in fundamento hoc est in amore ultimo talis erit sic tm quasi p ignem tales eni superedificant ligna fenum et stipulam. p pessimum apli p. cor. 3o. Et quis ergo tristitiis corporalis p ignem corporalem si corpus sim ardere non posset nisi ex fomento stipule feni vel ligni. nisi eor corpori nonne in re repugnaret. Remens si hoc corpori sic infigeret intens et agglutinaret sic crimi deuenias amores istor. temporalium fieri venialis qui p ligna feni et stipulam figit. vnde et non

aliunde ardere potest anima nobis tui
gers & aggluttinare. Cum sedule & anxi
leremur a nobis ista. Et essent nobis assi
duissimis & igneum corpore tam sedulo
ancillam illa cum tristitia simul & igne
purgatorii nunc tanto magis sedulo quo
ille ignis acrior & anima dignior. Et non
ardeat itaq; cor meum ex nos ad penam
Et ardeat in nobis ad gloriam & hoc de ihu
Hic cum sequit. Et venne cor meum ardens
erat in nobis de ihu. Accendit autem
itaq; in nobis ardorem caritatis xpe ihe
modo quodam mirifico & non omnibz noto
Et sicut inflammat combustibilia ex cristal
lo pspicuo rotundo p reflectionem radioz
solis ad unu punctu congregatoz. Et xpi
cui dilectas est sicut sol radians sol mi
tiae calefaciens affectum & intelligencie
illustrans asspectu eius alio assimilat
est sicut lapis cristallinus. Cristallus enim
est aqua congelata ob defectu caloris penit.
Caro autem mortalis & in morte fluxa
aque frequent comparat. Et caro itaq; xpi
mortali assumpta aqua est si ob defectu
caloris penitus congelata quia ex purissi
ma carne virginis penitus absq; omi
calore concupiscentie & libidinis admixta
In beata em virgine in conceptu salvato
ris calor fuerus penitus est extinctus &
in xpo fomes pcti & calor concupiscentie
minime fuit. Ideo & caro xpi congrue
aqua congelata est ob defectu caloris pe
nitus & ita cristallus. Et p hunc cristalli me
dium penetrant ad corda nra incendenda ra
dij diuinitatis que quia non pueniunt
ad nos radij amoris & cognicionis diuinitatis
ni p fidem humanitatis. Si sic p hanc ad
corda nra penetrant ibiq; admixti & col
lecti corda nra amore inflamant : inflam
mata lucem veritatis illustrant. Et sic cor nos
trum cum cordibz discipulorz ardens in no
bis & ihu qd sic factum fuerit in diebus
nos consolans nobiscum in via & in hu
bitu docuit aperiebat & simulat nobis
se ipm manifestabit & nobis est in via
obscuro vel quasi pegrinus & in domo ef

.G.

hospicio & in esu hunc cognitus apparebit &
se vere fuisse gloriabit. Et vedemus ad
textus exponi nondu qd cum ihc iret cu
illis oculi eoz tenebant ne cum agnoscer
& aut ad eos scilicet duos discipulos. Cum sin
hos sermones quos contulerunt ad invicem
& estis tristes. Ille enim modus fuit conven
ens ingrediendi in eba scilicet inquirendo
de mutua collacione & conferendo alter
ne qz tristes ambulabant & ipi dim qz
conferebant ad invicem quasi non am
plius expectantes xpm venientem & de
posi quasi perupto salvatore. Sequit & re
pondens unus cui nomen cleophas dix
it. Dicendu tu qd licet cetu duo discipuli in
non introduxit in vnu loquentem. Quam
tu expositores et dnus est qd illo discipulo
qui hic non nominat fuit luchas qui scr
bens humilitatis causa nomen xpm occul
tat sicut & Joh si non nolit & sicut illo
discipulus quem diligebat ihus h cum est
constructo scriptor sacre pietatis qui
suis omnia humiliatem instruit & studet
Cleophas autem qui respondit ostendi
devocionis sue materiam omnibz esse qualibz
& manifestam unde admiratus loquit
Sicne es tu solus pegrinus es in hie
& non cognouisti que facta sunt in illis
diebz. Q. d. omes habitatores ierlm in
simbz struunt ea que in ipa his diebz fac
tigerunt quo tu ipa ignoras. Non inde
nicola terre si solus pegrinus ignoras cu
ncta si omes cognoscunt vel sic ea que in
tigerunt in ierlm his diebz sunt notissi
non solum cunctis & indigenis si etiam pe
grinis qui venerant xpo festum unde ma
nifestum est qd tu solus pegrinus me omni
pegrinos ignoras ista que quasi ab omi
scunt. Vocat autem xpm pegrinu quia
forte aptius in forma pegrini vel q sic in
spirati quia in mundo pegrinus erat in
p. exilium factus sum frib meis & pe
grinus & e unde beda pegrinu cum pria
cipium vultum non cognoscebant & pe
grinus erat a quoz natura fragilitat
pecta iam resurrectionis gra longe

nabat a quor fide vt pote resurrectionis
nestre certus manebat eciam in mem-
bris suis pegrinus erat p̄ pc 2° obsequio bos
tingin abuenas 7 pegnos 7 c° Tercium
f̄ Januensem qđ volens xp̄us in celestem
ierlm trasferre se pegrinū se fecit sicut cet
pegrinus ipse ait. 2° primo quantū ad
baptismū assumpsit cū quicūq; tang
baculum 7 ipām tangit baculum xp̄i
manibi bauilant. pegrinū aliquē stant
baculo ad sustentacionē ad fluuioꝝ trāsla-
cionē 7 ad malignā bestiā pcussionem.
sic xp̄us baculo sue crucis mundū fuste
runt. ut p̄s virga tua 7 baculus tuus ipa
me consolata sunt. fluuios mundi trāsi
ut. ge. 22. In baculo meo trāsiui iordanem.
diabolū pcussit. ysa. 10. timebit assur 7
ga pcussus. hec autem crux fuit nauis
que in celestem ierlm adduxit. sap. 14. tu
autem maris liberator sunt p̄ mare fluc
tuum cum malis in ipa nauis ec. 24. Ce-
drum & libanū tulerunt vt facerent tibi
malum ffluxit eciam clauus quia celeste
ierlm aperuit. ysa. 22. Dabo clauum domꝰ
sup humerū eius 2° assumpsit pileū
7 spineam coronam pegrini trāsp portat
pileum ꝙ estuum 7 pluuiam 7 ventū. sic
xp̄i corona 7 sua passio fecerunt nobis
umbraculū contra estum voluptatis re-
fudunt nos a pluuia tribulacionū 7 a
vento temptacionū. ysa. 4° tabernaculū
erit in umbraculū diei ab estu quo ad
p̄. 7 in absconsionē a turbine 7 a pluuia
quo ad alia 2° sequencia 3° assumpsit sta-
minam 7 cor. que staminā p̄ fuit albi
coloris xp̄i puritatem. apo. 19. Erat equus
7 cui sedebat sup eum vocabat fidelis
7 verax. glo. cui. equus albus 7 cauo xp̄i
portans verbum dei. deinde facta est ei sta-
mina vel cauo rubea xp̄i sanguis aspersio-
ysa. 63. quare rubet vestimentū tuum
7 deinde facta est nigra p̄ mortem 4° assū-
sit peram 7 aram. Solent pegrini ꝑ pcta
thesaurum portare. In xp̄i autem ara
fuit thesaurus triplex scilicet mūdi gre 7
stercoris. de quibi dicit. Jo p° eidem 7 glo.

manū eius 7 gliosam manū eius 7 sequit
plenū gre 7 veritatis 3° assumpsit cal-
caneum pegrini. Calciamentis duos
crucis contra tria genera spinas 7 la-
pides. Judei g̃ pcesserunt contra xp̄m. lutū
ideo calciamentis indigebat. ut cum ysa.
dicit p̄ta erupe de luto animā meam. spinas
qui coronam spineam sibi imposuerunt.
lapides Jo. 8. tulerunt lapides iudei vt ia-
cerent in eum dicit 33. trugat in oleo pe
dem suū feruum 7 es calciamentū eius.
nec mirum qđ fetido 7 ec calciat. cui
vt placuit est corpus xp̄i equus dicitur.
qui g̃ xp̄i erat oneta gre que omne adisa
subuertabit. amicta fetido constancie 7 ne
adisa non timebat. 7 ec mercenarius fugit
pacientes. 7 ideo omnia supplicia tollerabat
4° assumpsit insignia pegrini et sibi
amplius crederet 7 ad ampliora fiducia
patrem excitaret 7 securius ambularet
Solent autem pegrini ad patriam
redientes insignia aliqua secum assumere
et ostendat suam pegnacionem. dicit hic
completam. Sic xp̄us ad patriam redi
ens cicatrices reservauit in ostensionem
plene obedience iam completo. Jo. 17. op
consummauī quod dedisti mihi vt faciam.
In pcuracionem eciam patrie mee optinen
do. Ambrosius vulnera susceptu abolere
noluit et cum ea patri ostenderet pacem
attenderet nre libertatis 7 insignia secur
tatis nobis adquisite. 5° Habemus ista
pegrini fierat benedictus 7 dam eius pe
dem 7 dextram benedixit deus. eius stoma
chum 7 caruem benedixit angelus. sic
p̄. benedictus fructus ventris tui. eius ba
culum 7 crucem benedixit totus mundus
sap. 14. benedicto ligno p̄ quod fit iustum
6° dicit xp̄us pegrinus quid ad vias ybi
ambulant. pegrini et primo ambulum
do aliqui asperius aliqui desperius habent
aliqui viam pluuiam. xp̄us autem
modicum de via plana habet. 33. desperium
7 asperium sepius expectat. magnum em
desperium fecit qui de celo in mundum
venit. magnum asperium passus est qui

ui crucem exaltabat. magnū descensū
fecerat qui ad inferni descenderat magnū
ascensum petrauit qui ad celestia euolā
uit ¶ 2° sunt pegrini qui ad hospicia
que mutant. Volent enī ut dicit Ja
nuensis pegrī magnus in estate ter in
die hospicia visitare. videlicet in tria ad
prandendū. in unūo ad bibendū. & qui
escendū. & in vno ad cenandū & dormiendū. Ille magr iste pegrinus ad tria ple
hospicia est ingressus ¶ 3° sunt pegrini
gnis quem ingressus est in tria. non
in 1° tempore natiuo. nec in 2° tempore
legis scripte. Q in tno tempore legis
gre. ibi enīm fuit. qui in eam natūm
assumpsit deus carnem tantum. absq
sanguinem tantum potum ¶ 2m hospi
cia sit patibulum crucis vbi habit. do
q sicc. & dixerunt. & actum. ibi eam
requiem. qui malignato capite eruisti
spūalis hospicia ingressus est. i. mūdo
cant. p. iudicia mūdi vbi pastas vbi cu
bas in mūdo ¶ 3m hospicia sunt sepulc
in quo dormiunt. in p. ego dormiam. & so
porātus sum. cenant autem ad illas q
crant in limbo. Iste hospicia ingressus
est seruo. q. cum tam seruo sīm esset de
uit ioseph. ¶ 4to sunt pegrini futura
ad pricula que fugere solent pegrini
sustinere. pricula. aliqn a bestijs qui eos
pdunt. aliqn ab hospitib. qui eos ingu
stant vt bona eor diripiant. aliquando
a latronib. qui eos spoliant. sic xpus a
seruo suo nuda fuit pdens. q. dum
uenit mecū manū in patsiū h. me
tradet. a medis in quor domo hospitari
debet. zacharie. 13. hinc plāgentur sup
in domo eor qui dixerunt me. & diligere
debuerunt. a nullis expoliatus fuit
Joh. 18 milites acceperunt vestimenta ei
& fecerunt q. pres. ¶ 5° sequit. quib. ille
dixit omnis ldonebat. & in ambos intro
gare. & aliqui dignat. quia ambos solit
uisquere ambo cui dubitabant. & equaliter
uisum indigebant dixit nigin. Que si
pl sunt ista que in verbis suo tempore
sunt facta. & dixerunt ldonebat. pne
omnis ni ldonebat ambo qnia ad ambos
sermonem sui direxerat. dixerunt
unum de ihu nazareno qui erat vir pro
pheta potens in ope. & sermone coram
deo. & omī pplo. vbi ihm multipliciter lau
dant a multis excellencijs p. a regi
nitate cum vocant ipm ihm. saluato
rem. ipe enī salvum faciet pplm suum. &
a. ab origine claritatis cum dicunt
zarenū. nazarenus autem nuncupat de
bis. & ysa. xj. exibit. egredietur virga
de radice iesse. & flos de radice eius as
cendet ¶ 6° a condicionis singularitate
quam dicit. p. erat vir. hic est enī
vir. de quo in p. dicit. Beatus vir qui
non abijt in consilio impior. & ¶ 7m
a sapiencie claritate. ppt. quā dicit pro
pheta dicebat. quia scriptura p. dicebat. &
quasi profundo sapie. vt. quia sicut
occulta cordis cognoscebat. vt. prudens
quia scripturarū mysteria exponebat. hic
est ille propheta. de quo hic dicit. pro
pheta magnus surrexit in nobis. hic
Beda. sup. lucam. ho. 6to. ait. ipsum
& magnū fatentur. filiū. dei. dicentes
non dum profecto credentes. vel sentire
uidebant in mentis mole. ipsum
ipm quia nesciebant quis esset. &
loquerent ¶ 8° laudabant ipm de
nominato ppt. quid. dicunt. potens in
ope. potens in ope sunt. xpus. confessi
& ex. & confirmatus p. miracula. vere
de eo dictum. hic p. fecit multa. q. pote
est ¶ 9° commendant eum a doctrine
ppt. qd. addunt. & sermone. ¶ erat enim
sermo xpi. sicut efficax. & sicut
dentis ad reuocandum. deum. & ad
confirmandū dubios. & ad instituendū
tepidos. & ad virtuosos spāliter exercendū
¶ erat enī docens sicut potens
sequit autem dicunt. p. in ope. deinde in
sermone. qd. si. q. aut theophilus. pius
opus. 2°. sine. q. nullus enī dominus ser
uabat. ni. is. qui docet. se ostendit. deū
esse. ihm. cepit facere. & docere. actum

·k·

p[ro] ap[osto]l[is] dicit xpc[hristu]m fact[u]m e[ss]e
rit [et] s[an]c[t]o comendat ab omib[us] gre plenu
dinis ppt quam subdunt coram deo
[et] omi xpo Verum quippe fuit ha
bent coram deo qui dedit ei spm non
ad mensuram Joh. 3. [et] coram omi xpo
qui mirabant ones in cedis gre [et] in
dne grauosis que precedunt de ore ipius
lice[t] s[ecu]m hec opinia congliscendu est deo
dnoq[ue] ascendit est gratum pol est ac
ceptabile apud homines et prudentes
simo cuiq[ue] unaqu[e]q[ue] sine scandalo pe
mor Et quia sanctitas vite [et] veritas
doctrine et patet in exposicione euange
dice in passione omnium parium ep
sancti ideo addunt [et] quo eum tradi
derunt summi sacerdotes [et] principes und in
sanctuario eum mortis [et] crucifixerit eu
dm dicunt quia modo iudebro [et] modo
qui non habuit modum principes und
tradiderunt quem enim iudas tradidit
et capitalis iudaicus pilatus ex pri
cipe iustus principes und tradiderunt
ex iniquitate invidie et quis pilatus
und dampnabilit ad mortem iniquit
furens sinam tm tristicia [et] conturbatio
ne [et] etiam more eius primaby uris de
bet astrahi quia fuerunt occasio omnium
que pilatus fecit unde dixit pilatus et
pon[tifex] populus tua [et] pontifices tui tradi
derunt te michi [et] qui licet credidissent
eum fuisse virum sctm tm credebant eu
fuisse mortuu sicut hominem privum
[et] ideo simo dolebant eu quia illi qui
tm dubitabant credebant se totaliter dam
nasse [et] quia credebant se spe sua frustrato
esse ideo subdunt Nos autem sperabamus
ed videtur vox desperantis dicunt enim
sperabamus non speramus ac si mors dn et
similis mortis alios sperabamus inquit
quia ipe esset redempturus israel sup q
dicta. Ideo tristes incedebant quia [et] se ip
os quodammodo arguebant quia in illo
redempcem sperabant qui iam mortu
um viderant nec resurrectionem credebant
[et] maxime dolebant eum sine culpa oc

cisum q[uo]d nollant innocentem dicunt
[et] nunc sup hec omia q[uo]d hec est hodie
[et] iam impleuit sup hec omia in aug
mentum mee tristicie q[uo]d hec est hodie
[et] hec est dies 3a a die quo hec facta sunt
quo cum una q[ue] p[er]severat resurrectionis
expectatione nec videmus set speramus
vel 3a dies est hodie ex quo hec facta sut
hoc est ex quo xpc[hristu]s mortu dimisit
[et] ama affirmo est non est aliud dies
Q[uar]ta dies est hodie q[uo]d hec facta sunt q[uo]d si
hoc esset revera dies hodie ageret postq[uam]
si que divina facta sunt sequunt Ecce
mulieres quedam ex nris terruerunt
nos que ante lucem fuerunt ad mon
umentu in quo fit mencio de 2a appa
rione implicite quia xpc[hristu]s apparuit
marie magdalene [et] certis aliis de
mulieribz autem curribz ad mon
umentu [et] quales venerunt cum aro
matibz dicto in 6o die post pascha Est
tm hic sciendum q[uo]d mulieres non in
sepulchro sed in orto xpc[hristu]s apparuit in
signum q[uo]d non sepulcro coostratus sed in
orto ste resurrectionis xpc[hristu]s debet inue
niri. Cum inferius de apparicione xpc
petro dicit Currexit duo bene [et] ap
puit simoni cui magis dicit euangelista ap
puit simoni qui dixit petro cui hoc
nomen petrus vocat Signu nomen
esse a die imposito [et] consuetudine illi
[et] illud in q[uo]d mutamus fuit cum eis
bonis imponunt bona nova nomina
illa signa excellencia statue ad que
illi mutant Unde q[uo]d dicit Et Lucho
dicto 2o nec ratio huius facti est apparu
it nisi ut petrus simoni cui mutat
tum obediens obedie autem esse debet
primu ut dicat aug[ustinus] primum autem est
vita etna si ut ait Joh hec e vita etna
cognoscere te dm verum [et] quem mi
sisti ihm xpm Igitur cum vita etna
sit cognicio [et] visio xpi dei [et] hominis [et]
hoc sit primu [et] primu p se debeat obedi
congruus [et] petrus simoni qui mutatur
obediens fuit est xpi dei [et] hominis mu

.xij.

mistica. Et recedendo ad textum dicit
qđ mulieres que fuerunt ad monumen
tum terruerunt discipulos et bene dicit
terruerunt quia ℔ Gero. Se audita fa
ma pocius fuerunt ptin qui gaudi
et apt relatu recipiendi vel horribile
ipis. Et non inuento corpore eius ve
nerunt dicentes se etiam visionem an
gelor vidisse qui dicunt eum viuere
Gerd. q erant tim quia horribilis
erat eis amissio corpis dni et inge
nibilo quia surrexit unde beda ubi
sup. Facerito dicunt. Ideo timuisse quia
non inuento corpore pfis mestias
addiderunt quia deminuta resurrec
tione gaudia attulerunt. Et q posset
aliquis dicere q verba mulier non
deberent eos modo ostendit qđ non
fuerunt firmata quia p duoz testiu
fuerunt confirmata apt qđ addunt
et abierunt quidam ex nris ad moni
mentu scilicet petrus et joh ut dicit
joh xo. Abierunt itaq ad monumen
tu et inuenerunt sicut mulieres dixe
runt ipm vo non inuenerunt. et ideo
mirabant et trebant et nequaq̃ sen
ciebant quia resurrexisse non cre
debant si hesitabant et hesitantes con
trebant non em qđ erat veluti fi
mit. Credebant angelicam illusionem
eorum fuisse si stupore vel tbacionis
eam nisimabant si q. istud qđ h. dia
et inuenerunt sicut mulieres dixerunt
videtur esse qđ non inuenerunt an
gelos Ad qđ dicendu qđ non dixit in
uenerunt omnia que et mulieres si ea
que inuenerunt sicut dixerunt eis
mulieres Sequitur. Ipe dixit ad eos
o stulti et tardi corde ad credendu
multos vocat quia apt passionem despe
bant de ipo cui ad carnem descenderat
et hec est magna stultitia si illud ad
galatas. q. Sic stulti facti estis ut cui
spu cepitis nunc carne consummami
Tardos corde vocat quia sic resurrec
onis gliam credere non valebant ffere

eum aut theophilus eadem dicebant qui
qui dixerant astantes erga illos sal
uos fecit scipm saluare non p saluum
facere. Tardi vero erant corde ad credu
dum in omib; que locuti sunt pphe
licet do xpo aliqua forte iam crederent
impleta scilicet ptinencia ad passionem
sicut illud p ffoderunt manus meas
et. Cetera vero que spectant ad resur
rectionem sicut illud ps. Non dabis sanc
tum tuum videre corruptionem non credebant
Sequit. Nonne h oportuit pati xpm
et intrare in gliam suam Et licet oporte
bat pati xpm tm quia crucifixerunt
eum et facti sunt pene ssores eius
gebant pficere quia deus disponebat
executio eius cui sunt impia si di
pensatio sunt prudentissima quia ex
nequissimis tm beneficium humani gen
contulit. Et q oportuit xpm pati et ita
intrare in gliam suam. Et nos beatu
intrare in gliam alienam oportuit nos
pati. Ideo glia autem in qua xpus
intrauit ipse dicit in p. loquens patri
tu autem susceptor meus es glia mea
et. Et eadem oportuit xpm pati pro
peccatis remedium et eadem resurge
quia mortuus est xpus ppter delictum
et resurrexit ppter iustificationem hui
oportuit xpm pati et resurgere
scripturaz complementum ait. Ita im
plebuntur scripture quia sic oportuit
fieri. Oportuit 3o xpm pati et resur
gere ppter virtutis exemplum si bestiarum
untrare in gliam dei oportet nos per
ti angustias et a peccatis resurgere ac
et p multas tribulationes oportuit
nos intrare in regnum dei. Nullus en
si deus potest regnare cum de nis
passionem dni fecerit mirabilissimam
eadem nos ℔ Januensem sup illis lu
oportebat xpm pati et resurgere qm
tebat xpm pati et resurgere ppter
delicta et hominem mortuum cum
caret oportebat eadem xpm resurge
et hominem vetustum renouare

oportuit xpm

oportuit xpm pati & sic vt intraret in gliam suam & hominem exclusum illuc reduceret & oportebat xpm pati & sic vt homines mortuos vivificaret genus quidem humanum Quo consideratur aut spiritus ad illum locum qui est in patria aut spiritus ad illum locum qui est in via aut spiritus ad illum qui est in medio sic & in purgatorio aut spiritus illum qui & ex via in infernum spiritus ad illum locum qui nunc est in patria anima vivit p gloriam eorum corpus tui est mortuum p mandatum non mortuum est ppter peccatum sps vivit eorum deo ppter justificationem Illa vero pars que est in via est mortua sine ppter morte & est ei vita pars mortua mundo que vivit deo sed civium est & vita vestra abscondita est cum xpo in deo Alia pars est mortua deo & vivit mundo in p[ro]p[ter] mortem peccatorum pessima Illa vero pars que est in purgatorio est mortua spiritui ad corpus p mandatum & spiritum ad animam p gratiam passionem quia sicut dicit ecclesiastes melior est mors quam vita amara Illa pars que est in inferno & mortua et spiritum ad corpus & spiritum ad animam que quidem mortua est & p remorsum conscientie & permanent ignis ibidem non extinguetur & ignis eorum non extinguetur Sic hanc sigmoidem sacerdos de hostia tollens facit Illa cum pars que ponit in calicem significat illam partem que est in celo que a tribulatione hominum absconditur & torrente voluptatis dei potatur Alie & repsentant alias duas scilicet illam que est in purgatorio & illam que est mortua mundo Quarta autem & 4ta pars scilicet peccatorum & damnatorum in hostia corporis xpi non figuratur quia a corpore xpi mystice sunt passi Quia autem p[ar]tes sic mortuas xpus p suam resurrectionem vivificat nam illam que est in alto vivificat corpora de monumentis sustitando & animas congregando Joh[ann]is 5to omnes qui in monumentis sunt audient vocem filij dei illam que est mortua mundo cum

ficat cum in celo gliose appero faciem eius & cum quidem xpus apparuerit vita vestra tunc & vos apparebitis cum eo in gloria Illa etiam que est in purgatorio vivificat ad sustinendam etiam dicendo p[ro]p[ter] eum & ipse autem salvus erit sic tu quasi p ignem Illam que est mortua in patre sepe & patrem vivificat eum a sompno pec excitando eph[esios] 5to Surge qui dormis exsurge a mortuis & illuminabit te xpus Illam que est in inferno vivificabit corpa vivificando & animas communicando & 2a pena sicut in corpore & in anima puniendo Jerusalem supplicia contritione cordis & 2o oportebat xpm resurgere et hominem veterem renovavit mysterio sue resurrectionis xpus resurrexit a mortuis & ita nos in novitate vite ambulemus xpus autem surrexit debet veritate integralitate & perfectione & p istum modum & nos in novitate vite ambulare debemus & resurgere p[ro]p[ter] una resurrectio debet habere velocitatem q[uo]d est 9a pena differentis sicut enim xpus die 3a resurrexit sic & nos die 3a debemus resurgere a peccato Prima dies est delectatio 2a consensus 3a opus Si autem peccator addat 4a diem que est consistendo resurgere vivabit Ezechielis cui figuram dns de facit statuit puellam in domo i. peccatorem suum adhuc fere penam in corde p consensum de facto etiam sustinuit mortuum ex domum delatum i. peccatorem i. extrema opa pec nequit jacentem difficulter tamen sustinuit lazarum quatriduanum i. peccatorem in pris p consistendum nem mictatis 2o una annuntio debet habere citatem q[uo]d est cum pena quando simulantes de quibus dicit apo & nonnullos p vitas & mortuus est Sic sed quidam sunt vivi spiritum ad nomen si non spiritum ad rem sicut ypocrite quidam sunt vivi spiritum ad sem set mortui quantum ad nomen si multi sanctum qui virtuose vivunt coram deo & tamen despicuunt a mundo quidam sunt vivi spi

tuur ad nomen z rem Dicit illi qui habent mitius mundum conscientiam z certius claram hoc est famam Omnibus sunt mortui quidam ad utrumlibet qui z intus sunt sceleribz plenu z extra hominibz odiosi ℔ q̄ nra resurrectio debet habere integritatem ꝓ est contra primum dubitantes Dicit cum xp̄us integre surrexit ita nos debemus integre resurgere a peccato ℔ quidam sunt q̄ de corde suo tres ptes faciunt nam intellectu dant deo p fidem q̄nis mo forme ℔ hoc modicum est sicut dicitur Iacob 2o tu credis ꝓ unus est deus z bn facis z demones credunt z contemes cunctis affectum dant mundo p amore z hoc ꝓhibitum est p̄o z solitos dilige re mundum nec ea que in mundo sunt opatiam dant diabolo p opacoem z hoc diabolicum est ꝓh̄ 9no vos facite opa p̄is vr z c deus autem totu cor tuu habere q̄d ℔ fili ꝓh̄ nuchi cor tuu ℔ 2o nra resurrectio debet habere ꝑpetuitatem vt sicut xp̄us resurrexit nullu de cetu morturus sic z nos a p̄cto debemus resurgere z nullus ad ip sum redijt ℔ 3o oportebat xp̄um pati vt iamiam p̄dixi aperiret z hominis celestium illuc p̄duceret Janua mihi p̄dixi triplex clausa erat et habet ge 3o angelica custodia ignis vehemen ca z triumphea bis acuta Angelica cus todia sigebat iumenta que erat int ho minem z angelum ignis sigebat obli gatoem ad penam ꝑpetuam triumphea bis acuta sigebat dei iustitiam que ho minem intrare non patebat donec sibi satisfaceret de offensa Dñs xp̄us p suam passionem z resurrectoem an gelum hominu placauit z sic p̄mum obstaculum amouit vnde dicit in oīm etantans nobis ad tuum dominu mortis reserasti fri simum

mittant qui sibi plene satisfecit ; sic 2m obstaculum remouit unde mu tatur qui p nobis crucifixi pietri debm soluit z in p̄o que non rapui tunc exsoluebam ℔ 3o cont hoc ꝓ supra dicit ℔ truth z c dicit esse ꝓbm q̄ dixerunt fili sio fatue rem erit tebm ignis ℔ ad ꝓ dicendu ꝓ contingit dicere fatus duplicit vel dicendo cominando contendo z hoc male z corrigendo z arguendo modeste z sic bene ℔ item ꝓ dicit tardi corde ad q̄ dendum dicit tangin crispabilis et timen car ℔ mei cito credit sens est corde Pro quo dicendu ꝓ tam velocem q̄ tardum in credendo crispabile est 3o medium est commendabile scilicet post agricolam aliquam veritatis scrip ture vel audite ei assentire Deinde a principio a moyse z a libris moysi z omnibz ꝓphis z libris omnibz ꝓphaz cum scripturis z ꝓphe hoc est aperiri ad xp̄m in cuius designacoem dat eis q̄ ꝓ duo cherubin z duo testamenta respiciebant se mutuo sic vultib; im positorum sic mysterium mirabile tum illius z interpretacoem faciebat illis in omnibz scripturis que de ipo erant re faciendo omnia que de ipo erant dicta quia mar tempus requirebat ℔ pa ssi quibz manifestius passio xp̄i et resurrectio ꝓhabant Dicit autem dat deo moyses z ꝓphe de xp̄o locuti sunt z ꝑ passionem in gloriam introitum ꝑ ceptum quia racionis ℔ gloriat esse xp̄i nos qui mysterium simul modicum nec scripturis quidem ad xp̄m prin cipaliter nec ad gloriam quidem cum xp̄o habere cupiunt ꝑ passiones tribulacoes desiderant attingere cum xp̄o tribus ad credendu primum reddiret scripturis mysteria expo suit applicauerunt castello quo ibant Emaus de questumbz emaugelion castelli de quo licas loquit villa potuit eadem appellari sic enim vult illius ad ꝓpin

guntcrunt ꝙ castello ⁊ ipe se finxit lon
gius ire. Si finxit ꝙ silauit finis
autem silacio quedam duplicata est ⁊ ois
duplicata mendacii expius autem est
pura veritas qui ꝙ finxit ad istud facit
aliqui qđ xpus hoc non fecit silando fi
ponis occasionem dixit et affectuosius
cum mutuarent ⁊ magis uterent. 2 ex
ponunt alii sic finxit se ire ꝓpiauerunt se
ad longius ꝓcedendum qđ ⁊ fecisset nisi
cum affectuose hospicio fuisset susceptus sicut
ꝙ non fuit mendacium ꝙ animus non
fuit fabulosa postponit xpus hoc ꝓdiderit
quia intelligebat nisi penitentiam sic u
bic xpus aliquid egit silando quia lon
gius processisset nisi cum affectuose unus
fuisset unde hoc faciebat ire ꝓpter silacio
nem si ad credendum eoꝝ dilectionem
⁊ modo respondet augustino de mendacio
dicens qđ non omne qđ fingimus menda
cium est si tunc est mendacium qđ n
sit cum autem ficto nihil refertur ad
aliquam significationem mendacium
non est aliquid omnia quo ad sapi
entissimus vel eorum ab quo
dixi figuratus dicta sunt mendacia re
putabunt qđ n est sic cum ystoria ni
hil credi non est veritas in talibus dictis
si in eoꝝ significatione. Dicit autem
fingunt dicta sine mendacio ad alia
significatum ita ⁊ fecit ex quibus claret qđ
quicquid significatius fit aut dictum
mendacium non est. Unus cum deu
cacio ad id qđ terminat referenda est
cum ꝙ finxit se longius ire nisi fuit
fuit mendacium qđ hoc fecit ad signifi
candum qđ adhuc longe erat a fide eoꝝ ex quib
ambulabat unde ꝙ in o. Genua ad
huc peginus a fide in cordibus eoꝝ ex
ire se longius finxit fingere cum com
ponere dicimus unde compositores lin
guloꝝ hominis facilis ꝙ simpliciter ve
rius ꝙ duplicatorem facit et talem
se exhibuit in eoꝝ qualis apud illos
erat in mente unde si hoc fingit eo
pore fuit ⁊ talem se exhibere extremus

qualis apud eos erat unus vel si
augustinus in libro ante mendacii ꝙ hoc fig
nificauit qđ ipse non reserue spiritu
sip vel os corporaliter ꝓfectionis erat. Ce
ꝙ cogerunt eum ⁊ affectuose hospitale
runt. Exire eum a civitate esse no
poterant his ex quib; eum ire gressu
tur. Ideo eum quasi pegrinū ad hospi
cium mutabant vel cogerunt illum
⁊ ꝓcibꝫ rogando vel quasi manibꝫ te
nendo ex quo colligit et dicit gregorius ꝙ
pegrini non solum sunt vocandi ad
hospicium si eorum tribuendi ideo dicit
ad hebdomadam hospitalitatem nolite
oblivisci ꝙ hanc cum quidam placue
runt angeli hospicio susceptis sip qđ
dicat crisostomus ꝓpterea magna est mices ab
bam quia nescientes cum angelos hospi
cio susceperit si cum scivisset ut mirabile
fuisset. Dic ⁊ magna mides sunt in ꝑ
tis quia si ipsum cognovissent ⁊ hospi
cio susceperint non fuisset magnum
si ipsum quasi pegrinum ⁊ advenam sic
violenter ad se traxerunt unde cogeba
tur cum manibꝫ trahendo ⁊ simo
nibꝫ dicentes quare nobiscum hic non
adhesperasti ⁊ inclinata est iam dies
qđ dicunt non potes longius ꝓcedere
quia iam sole declinante ad occasum
⁊ de adhesperante dicta est hospitanda
⁊ qui senioꝝ petentibꝫ hoc annuit de
⁊ intrabant cum illis ⁊ in hoc stulte
minuens ita qđ si ei portam apposuis
⁊ residerint ⁊ si ꝙ senioꝝ orantem in
trabis eodis tui hospitii illic trans
euntis. Hic posset quem de ho qđ
dicit glo beda qđ extrici esse a caritate
non poterant his cum quibꝫ ditius
egrediebatur. Contra extrici erant
a fide quia non habebant fidem ⁊
ꝓ quod nec caritatem ad qđ dicendi
ꝙ extraneus a caritate dicit iste qui
non habet caritatem nec opus cari
tatis vel sic ope caritatis ⁊ sit autem
si non hebant ut christianis est cari
tatem habebant tri opus simile ei

riam scilicet agere ad hospitem descendit
et factum est cum discumberet ait illis
accepit panem et benedixit hic cum erat
nos salutatorio et cum vinum poscere
ret mandducandem p̄ thi. e. dicat apy
nō aboc vestut ens ad prehendum
cum gracia accumbi ideo nedum ac
cepit panem sed benedixit budixit
iugm ac fregit ne quoddam spūs q̄
viderunt cum ante fregisse dicunt
eum aliqui q̄ sic cum manib⁹ frā
gebat panem sicut scindit ei castellū
fregit magis et porrigebat illis et qui
hic pegrinus confundebat se nō ille
modo videlicet frangendo quo ante vi
derunt quo ante viderant dum panē
frangere et fractum porrigere ipse
iam mandum fecerunt ad cognoscen
dum eum unde subdit aperti sunt oc
li eoꝝ et cognouerunt eum et ipso non
de sensibilib⁹ oculis dictum est sed sen
su mentali unde aug⁹ de concordia euā
gel lib. 3. ca. 25. Clausis eni clausis oculis
ambulabant sed inberat ad quo non fi
nerent agnoscere q̄ videbant qd si
licet caligo et alicuius humor efficere
solet non quia deus non potuit trans
formare carnem suam vt alia rei a
esset effigies qui solebant uideri qui
quidem et ante passionem suam trā
formatus est in monte vt faciem clare
ret sicut sol Sed non ita nunc factum
est ratio eni ingrediendi accipimus
hoc impedimentū in oculis eoꝝ ne si
milia fuisse ne agnoscerent ibide
tri a xpo facta est promissio esse ad sa
cramentū panis et unitate corporis
corporis eius propagata remoueri im
pedimentum ut xpus pos
sit cognosci Hinc aug⁹ de ipe eiamsi
ex oculis eoꝝ ut ipsor augeret affectū
sed theophilum vel sine eulen eiamsi
quia non habuit tale corpus ni quo
modo nos apud eos conuersari deberet sed
resurrectionem eius comitatus non erat
digna hominib⁹ p̄ter quā tamē conedebat

cum eis non expedit sicut nos mani
credunt qd comedit et tam visui qm
gustui vitas p̄beret ipo tri euanescente
remanserunt ipi consolati in ey in
flammatione desiderij tri ex aperiene
tri eam ex recordatione dum eloqui
unde sequit et dixerunt ad invicem
Nonne cor nrm ardens erat in nob
de ibi i. e. q̄ dicerent mirabilis est q
post accensam caritatem in nobis p
clarem scripturaꝝ expem non statim
cognouimus cum Nonne mirum cor nr
trum ardens erat in nobis dum loqu
retur in via : aperuit nobis scripturas
ex quo patet dicit origen qd sermones
ysaie a salutatore incendebant cordia
rum ad amorem dominice vbi cor
nimia virtutem habent igneam ad mysticā
cionem amoris Jer. 23. Verba mea quasi
ignis dic in p̄ignitum eloquium tuum ve
hementer et psal. 30. omnis terra adorabit
te et cantabit tibi psalmum mirabeatur anim
corporis et frigus vertit sic mens in
festia desideria celestia debet audens
precepta celestia et quot mandata misit
quasi tot facibus inflammat Ex quo aper
qd predicto salutifero gratis et igneo
tute eloquio het ignis cordia audien
et incendere ad diuinum amorem Qui
veritas salutifera p̄ ideo tempore
paucis promulgauit ideo Gaudentes eadem
horā regressi sunt in iherl stupet ad mi
randum qd viderant et illud qd dicebat
h̄ dies dom nunc est si tacuerimus et nun
ciare noluerimus ysaie mane scelerus aper
cunctis Gaudentes qd eadem hora qua li
cet xpus disparuerit dicit theophilus
pervenerunt post plures horas sicut ope
rebat sc. stadia triginta et quo apar
feruor discipulos qd cum esset iam ves
pera et cibum plene non sumpserant
quasi vel comedere iam ipa die non co
tardarent nec vie plurimas nec nocte
nocte obscuritas nec corporis nec hostium
terror tantus erat amor ad fratres fugien
sequitur Et inuenerunt congregatos

cum stillat misericordia videlicet stillet apostolos a collegio eum xpo. iam duodecim. accederat iudas qui suspendio vitam finierat multi etiam ex discipulis erant ibi. s. solum nomina duodecim. xpc dignitatem vide ut. et eos qui cum ipso erant discipuli stupe multitudes. dicit se. qd credit qd erant ibi unat xpm. quia de filij sui resurrectione qui plurimos eos consolabat. miserunt missum cum gregatos. q. dicentes ang. de concordia cuius vbi supra. Iam autem finis erat qd surrexerat ibus a mulieribus facta. et a petro. cum iam apparuerit hic g. esu. dns nunc nerunt eos loquentes. ad eos ad quos in hierusalem venerunt. Hanc. et. s. hoc sic dicendus exponi debet hoc modo. Iniecerunt. q. dicentes. et loquentes mutuo. id. qd sic dicendus est admissum casus. In quo dat. ex. circa. sic qui congregant. de deo. et de christo. primitus ad ipm. Q. quid dixerunt audiamus. Surrexit dns vere. et apparuit Simoni. In quibus verbis nunciauerunt discipuli. et ea. de resurrectione. q. resurrectionis virtute ibi. Surrexit non dicunt resuscitatus est quasi virtute aliena. Et surrexit virtute xpi. s. illius qui ego dominus. et spectatus sit. et ostendit. et unde hic intendit qd alijs eius sustinuit mortem sicut petrus tabitam ab. a. helias filium vidue. q. regis. Item helisaeus puerum sunamitis. et. regis. et alijs mortuus sustinuit mortem sicut corpus helisei. cuncto dno sustinuit de funeri in sepulchro suo postmum. et habetur. et regum. ii. Q. nunquam nunciant. q. alios sustinuerit se ipm. pt xpm. xpc autem. a suis sustinuit mortuos filiam archisynagogi. a. q. In domo filiam adolescentem filium vidue. delatum. et portam hic. s. et lazarum quatriduanum. Ioh. xi. mortuus eadem sustinuit mortuos quia in sua passione. et resurrectione multa corpora sanctorum dormierant surrexerunt etiam mortuus sustinuit se ipm. mat. et. Ioh. Colligite templum hoc. et in tribus diebus reedificabo illud. p hoc datum intelligi. q. sancti viri qui sint nunc possint sustinere mortuos in patria

mortui autem in patria nec se nec alios possunt sustinere. Si enim carbones vivi tetigerint. cum vivis autem amplius se inflammant. Si autem carbones vivi ponantur cum mortuis amplius se extinguunt. Nam si boni moriantur. cum bonis in numerum dei amplius se inflammant. unus et ab uno dicit placentiam ab alio tempus aliquam ab isto humilitatem ab illo pacientiam. qui. s. servi servo dicunt. et bonus dicunt facient amico sui. Si do boni mortuis. cum malis ipsos sepe vivificant. et inflammant ni. p. ignita. ibi modo. p. ignita ex. ni. p. ignita virtus modo. p. ignita dest. Verba in. p. carbones flagrantes sunt ab eo. re. Si estimavit mirandus tunc ibi illum si sunt potuit da illi. h. ei faciens carbones ignis angeles sup. caput eius Inimicus noster peccator est quem tunc pastum. qui sacra scripta ipm. refician. tunc potabimus qui. p. vinis oculos vultus sps. se sibi ypsanimus. et tunc carbones sup. caput eius anglm. qui ipm in dei amore accendimus. Si autem mali moriantur cum malis tunc amplius se detinent esse. e. Sanguis sanguinem tetigit qd fit qui vivus peccator alium mortificat. s. nunciauerunt discipuli resurgentis gratiam ibi. Vos non eum sustinuerunt. et suus scilicet seruitute penali sicut latrones. et alij qui resistentia sunt mihi mortuum. s. sicut dns scribet in psalmo. Data est mihi omnis potestas. p. a. vbi data est michi omnis potestas in celo. et in terra. Iniecerunt enim tamquam dns potent. quia capta predi inferiali. Q. nunciant resurgendi veritatem ibi vere. non eum fantastice sustinuisse est sicut samuel nec mystice. et dictum e. sicut ibi. mortuus xpus ei iam non morietur. mors illi ultra non dominabitur. Io. v. Hic tangit nonnulli. qd mihi vere xpm. resurrexisse videant qui similiter surgentibus peccatis applicant quod. p. est multiplex mortis. et cum multos. p. magicam fantasticam resistentia non ambulant vitia lengitudinem cruciatus

ppne vt refert petrus de constitutione in
deu lib. p. cal. 29. qp quo casu allegat
asithan magnu. p dei autem virtute
sustinta quitullbet ambulant & incedit
cum gr expue vltra eam longitudinem
umbre ambulauerit patet qđ vere fuit
revit[ ]z etc multi surgunt hys diebz
fantastice & non de sz quasi p magnd
arten appent sistrati qui umbram
ppriam non excedunt ambulando ¶ p
cuiusmodi declaracone f parisiensem
in tractatu suo de phendis q ee sunt
umbre maledicte & sup illo iob 20. prote
gunt cum umbre ¶ Prima est nox
anarias que tram & tremam sibam
nit & solem & humanas mentes mit
ponit ¶ 2m umbra eclipsis aubiacois
que mundane instabilitatis vanitate
radios veri solis mistau limbris eclipsis
& verum solem a multis abscondit q
est nubes opaca pessime conflictudinis
que multos hys diebz molestat ¶ 3ta um
bra est pristaz affectionu & maxime in
mdie que diuine mentis obnubilat &
veritatem obtenebrat ¶ Et indubie mi
ti qui in hoc tempore fide surgunt hys
umbras non egrediunt ¶ Appent ante
surgunt multi sicut hij qui ad castrum
tangin veri xpiani in pace confitentur
& eadem corpus xpi in hoc sacro tempo
tangin cum recipiunt & in umbram no
egredunt adeo amari post pasta sicut an
tea & adeo ad recipiendu germinos sollt
tant ¶ Immo si p confessores talib restitu
co male adquisitoz iniungat & p vsu
ram ministrissime acceptoz que impe
dunt irradiacoem solis mistici quet
quesp istam immutacionem expectant vsq
ad mortem ¶ Qui p umbrosum figura
tes ecclisticas adquisiere & simoniace
& p cde in simis honoribz malegiunt um
bram vix aut nullin egrediunt um
bram autem prime conflictudinis vtpote
vsuarii usurariorz non plus mittunt
post confessionem qm ante Immo in
hiemo in umbra affectionu p qua dett

tona & opa malacosti mistici dnos des suos
sacerrimissime declarabit ¶ Ad ingressu
tri ab hui umbra nos monet malache
ta dicetus qui in hui umbra comista
teste eod dno iob 40. behemoth in umbis
dormit & hinc dicit qđ dormit quia in
hui requiescit & non recedit ¶ 2m idem
phetas fuit sensus p quo nondu fuit
cussu qđ dns signa sunt ostendenda
que veritate vincere scilicet sensus &
tus spus quidem aliqn committit &
pen gritum ad motum si non gritum
ad sensum quia monet ipse de boue
dorm & monet membra ipius corpis
si non gritum ad sensum qui nec p
corpis videt nec audit nec sapit nec
tali modo sentit ed corpus illud non
sit quid aliqn committit gritu ad sen
sum & non gritum ad motum sicut di
ct aug qđ spus mali coniuncti sunt
igni misticali non tantes igni motu
si recipientes ab illo igne sensum ne
tale corpus vere dicit vnde ¶ Aliqn com
mittit gritum ad sensum & motum sicut
coniuncta est corpori organico ¶ Vnus ex
tendit qđ corpus sind de diuebat quo
spus suus corpori coniunctus fuit qm
ad motu quia monebat ipse in ys
monumentis appendo mulieribz mi
ad castellum emaus modo vsq; ad hodi
dos congregatos in cenaculo in de cenacu
vsq; in galileam in de galilea vsq; ad mo
tem oliueti ¶ Coniunctus eadem erat gri
tum ad sensum quia loquebat videbat
& comedebat & audiebat In comestione au
es sunt scilicet mastricatio ductio digestio
& dermatio ¶ Gritum ad ista ee tame
passionem de comedebat gritum ad hu
mana quia cibum masticat & in corpis
ductibz si non gritu ad hoc segnitia ne
nec cibum in stomacu digerebit nec ad
menbra dermabit ¶ Quia g de illo
cibo sicbat potest dici qđ gritum dei tate
assumebat sicut aqua missa in ignem
assumit ab igne unde dicit glo Mundi
mundificauit pte non necessitate alit ad

1499

sebet aquam rerra siccens Ut radius
stis audens ista indigenas ille po-
te duplici autem communio xpi in cun-
gelo legim⁹ post resurrectionem do-
legit⁹ hic vbi sibi sic optulerunt ei
ptem pistis assi z fauus mellis fuerit
autem hic duo competent⁹ offerta stilet
pars pistis assi z fauus mellis Ipe
em erat pistis p nature humane pas-
sionem vnde glo⁹ pistis assus z passo
in aqua humani generis captus lignea
mortis z igne passionis assatus Fa-
uus mellis p diuine nature dulce-
dinem Hic est fauus mellis in ore
leonis mortui reperus iudic 12 h 2⁰
sigit 2⁰ que debemus xpo offerre si
dicet pistem assum p carnis mortifi-
cationem z fauū mellis p deuocionem vt
pistis assus fit xpus in passione fau⁹
mellis in resurrectionis pistem g assum
z fauū mellis offerunt q fidem
passionis z resurrectionis eius tenent
z quia discipuli non adhuc erant sol-
dati ni fallo ideo ptem pistis non totu
pistem dicunt offerre Et 2⁰ communio
rpi sic habet⁹ post est et g descenderint
videntur panis suppositas z panem
Et quare in hoc communio fuerit panis
z pistis assus In communio autem quod
legit⁹ semel in sero vbi hic fuerunt
runt pistis assus z fauus mellis respon-
det ego⁹ in one dicens q̄ in illo
p communio volunt xpus ostendere suam
passionem z suam resurrectionem pas-
sionem in pisce asso Ipe em in quibus
bonis sunt pistes latentes in aquis hu-
mani generis captus lignea vite mortalis
strage z assatus igne tribulationis vt
dam est Resurrectionem in fauo mellis
fauum qui pisce assus fieri voluit in
passione fauus mellis extitit in resur-
rectione Et in 2⁰ communio voluit se ostende-
re habere vtrumq; naturam scilicet
humanitatem in pisce z deitatem
in pane Cum em fauus et pistis as-
sum voluit ex humanitate ipse et pa-

nis nos restat ex diuinitate Joh 6⁰
ego sum panis viuus In filio eadem
mellis vtraq; natura intelligit eadem
fauus est mel in cera mel in cera est
diuinitas in humanitate Et ad literam
si quis sine desiderat vt mea peracto sit
resurrectione z veniat viuat videat si
habeat sensum z motum Sunt enim
qui habent sensum z fidem recte de de
facientes si non bene motum ad bo-
na opa exercitantes sicut malo expedit q̄
non sunt viui si mortui quia sicut de
est fides 2⁰ sine opib⁹ mortua est
Alij sunt qui non bene sensum quia
de deo non recte sentiunt videntes eos
habere motum quia aliqua de gene
bonoz faciunt sicut hereticj Isti sunt
mortui q̄nis aliquib⁹ videant viui
apo 3⁰ sic opa tua quia nomen habes
q viuas z mortuus es Tercij sunt
qui habent sensum fidei recte z motū
operationis bone sicut boni xpiani qui
facit viuunt z eadem surrexerunt
Quinti sunt qui nec habent sensum
nec motū sicut plures qui falso nos
dicunt xpi qui nec de futura beati-
tudine spem habent nec p bona opa se
monent sicco lapidib⁹ z stanus qui
nec sentiunt nec se mouent in p⁹ di-
uisticia genere argentee z auree
aureos habent z non audient z de
sequitur similes illis qui faciunt ea
z omnes qui confidunt in eis Et q̄m p
bans idem sunt cicatrices ostensione
p quo nomine f Jamnenses quia
alia causa fuerunt xpi cicatrices
post resurrectionem alia nunc seruat
in celo z alia seruabit in iudicio z alia
post iudicium Post resurrectionem q̄
dam eas fuisse dicunt vt z discipuli z nobis
fidem affirmaret resurrectionis glorie
ad dubitandum corda saluanda Hic
nil sunt fixata vestigia Unde ego in
omelia Et Egit unum: nunc in supra
dictum et discipulis dubitantibus de
in magno cubili palparet omnes in

X

nobis saluarent vulnera infidelitatis
plus end nobis thomo infidelius ad
fidem sin fides dispulos pfuit qua
dmm illo ad fidem palpando vener
meno una oim dubio post posito in fi
de solidatur ¶ Sedo fuat cas in cedo
vt cas pdo repsentet p nobis regit
Cicatricum enm repsentacio est que
dam apud pdem p nobis adhocatio fi
cut miles tacens que dust ab impa
tore impetrat qn vulnera que p eo p
tulit sibi demonstrat legit enim in
historia scolastica q auripat ydume
pat magm hereticu in quodam plio
in seruicio impatoris multis vulnib
est confossus qui tandem ab omnibus
accusatus relictis vestib; dixit ego essy
nold me verbis excusare apud te set
ista vulnera que suscepi p te loquant
p me si ego diligo te time esse ipm
in gram suam recepit Sic etiam ds
vulnera pri ostendit vt instruat quid
nos dicere ad secm accessum veni
ad pem vbi stat anat ante filiu filius
ante patrem ¶ stat ostendit filio pec
ta vbera filius ostendit patri latus
vulnera nulla q potuit esse repulsa
vbi tot ornarunt claritatis insignia ¶ o
seruabit cas in iudicio vt mali videant
quia iuste sunt iudicati quam vii dicat
in eis in hec verba vt dicit crisos stix
ait ego xpc vos alligatis a debitis
estis a condamnatis vbi est mirabile me
ait finctus esse pcia sanguinis mei
quem dedi in redemptorem animaz
vestraz vbi est fructus michi impensa que
q pro sanguinis me dedistis ego stix
gliam meam vos habui cum esse
deus appens homo a vilissimu me ob
rebz vris factis ¶ Nam omend veni
terre vilissimam amplius dilexistis
quia iustitiam meam a fidem ¶ Ex
natiuus est cas post iudiciu in celo
a hoc tam xpc se quia xpc sedes xpc se
quidem vt secum deferat insignia sue
victorie gliose unde Beda stix luciam

miles in plio ferit agens victoriam
obtinens inimicis vulnib; confossis est
cui si dicat medicus vis sanari sine om
catrice vel cum catricib; sine dedecore
tate puto q in signum sue victorie cica
ces fuaret ille q catrices sunt non
deformitate sz ad magnam pulchritudi
nem dicat crisos q stix radios solis ar
liciores sicut cui honor est multu de
plio reddenti referre scutum fractum
sic honor est xpo referre secum victo
sue gliosum triumphum unde gle stix
liciam non ex impotencia curandi sua
nec catrices sz vt xpc in victoris su
circumferat triumphum ¶ Q nondu q
xpus thome palpanti catrices ostendit vt q illum palpauerat auferret
illius dubitacionem unde mox exclamans
dixit dns meus a deus meus p qd dr
intelligi q dubieta pcta nro; non
debemus abscondere sz ea p confessionem
manifestare ¶ Q nondu q dubia dr
sunt vulnera alique inuetrata aliqua
putrida vulnera sanant vncione sine
emplastri appositione inuetrata absq
ne putrida mansione time dubia non
sunt vulnera qui adhuc sunt in volun
tate vel in vetusto ope a time sanari p
sunt p vncionem a spus scti instillatam
vel emplastru a leuis pme impositam
nem eoz q sanguor plurimos grauat me
cum hemem sanguinem pdit medi
cam q cant gs vngue murrinus facet pigmen
ta fragrantie a vncione confiaet sua
uitate Time autem sunt pcta inue
rata qui p consuetudinem aliquis in p
cto veteraunt p inuetram ire omnib
inimicos meos a time indigent sue p
cta adustione a adustiua carnis mu
tacione in p Hec vetus meos a car mu
tum a zacharias p ignem virtus ar
sicut vestem argenti ¶ Time sunt
carnis nre putrida qui dm pseuerat in
stat homo in pectis qd fetet coram
deo a hominib; pec p q spurtiuerunt
inuetrata in seruicio stio a time inde

ptatā mansionē ⁊ inestimā tribulatio
nē tunc enī sepe carnes putrido aufe
runt ⁊ vpⁿ ad nīd ꝯmittunt. De ista
masione dicit. ꝓb. ꝛc. concidit me vulne
sup vulnē. ¶ 3ᵐ notabile est qđ xpus
p ostensionem vulnꝰ thomam in fide
sanauit. Thomas quidem erat tribula
tus de xpi passione despans de eius re
surrectione ⁊ repletus factus in eyam
po. Xpus p ostensionem vulnꝰ tribula
tū letificauit desperatum erigauit ⁊ repi
dum mflammauit. Ista enī 3ᵃ in xpi vul
nib inueniunt. Primo namq; tribulati
ibi inueniunt consolationem qm si passio
xpi ad memoriam reducꝰ n est q̄ no
cuis alio tolleret. Hoc figuratū est exo
ᵈ vbi lignū missum in aquas amaras
eas dulcorauit qm memoria crucis ⁊
omes tribulationes in dulcedinem conuer
tebat. Refert dⁿ qđ si vas cere vnius vndiq;
clausum in mari ponat aqua que sib
intrant in dulcedinem conuertet. Ostendit vas
factum de cera nona est corpus factum
de virginea qđ vndiq; sunt clausum qm
nulli virgini temptationi prum. Si g̃ in
tumᵗ aquas amaras ⁊ tribulationes
nras in pectora. hoc est in vulnꝰ ihu xpi
sis omes in dulcedinem conuertent. Ab tua
amaritudo ⁊ lapides torrentes stephanū
lapidantes tua dulcedo conuertam. Manen
as dulcem facit. ¶ Dre tua dulcedine ihsu
apoⁱ gaudentes a conspectu consilij qui
erant sunt ꝓ nomē ihu contumeliam pati
¶ Deū in xpo vulnꝰ depictū inuenerūt
spes corroborationem in passione eius
pactum firmauit ꝓ qđ omib; venia
dare promisit. ¶ Pactum autem olim trib;
modis figurabat aut manuū pressione
aut signi appositione aut aque effusione
de quib; primis habet. Josue filio de 3ᵒ
habet. 2ᵒ p regum 5. Dicit enī in aque ef
fusione nⁱ de aqua remanet nec quic
ad substantiam nec quicquam ad saporem
sicut de illo qui pactum violare cupiebat nul
lum habebat vestigiū remanere. ¶ Xpus
ꝛ vt pactum nobiscum firmaret q̄ oib;
volentib; sibi reconciliari venia datur
sunt non tm in manib; ꝛ etiam in pe
dib; in latere ⁊ tot corporis passus vsq
ꝛ xpⁱ stetis xpi mei pausi cum sunt
in cruce exaltatus. Jo. 3. Sicut moyses
exaltauit serpentem in deserto ita exal
tari oportet filium hominis ⁊ Jo. 12. Si
exaltatus fuero a terra omia traham
ad me ipm. Sunt sicut aqua effusis ꝓ
nec remansit nec anima quia cum in
morte deposuit nec caro quia tota attri
ta fuit nec sanguis quia totum effudit
nec familia quia eum dereliquit nec
vestes quia eis spoliatus fuit ⁊ ideo pote
rat dicere cum ꝓpheta dicit aqua effusus
sum. ¶ 3ᵒm xpi vulnꝰ frigida inuene
runt mflammacem. Hoc figurant 2ᵃ ara
cab ꝓ vbi dicit qđ signa aspersa aqua cras
sa facta fuerunt velementer mflammata ⁊ acen
sa. que est autem ista aqua crassa nⁱ san
guis humanus spⁱ sanctus pinguedine ꝓfusus
qua si signa ⁊ corda nra arida aspergant
contra mflammant. Istud eadem figuratū
est ꝓ ayachabeor 5ᵗᵒ vbi dicit qđ ciphanes
ostenderent sanguinem vue ⁊ moyⁱ ad
accendū eos ad prium. ¶ Fructus mon fi
ambroⁿ primo est albus postea rubeus vl
timo nigᵉ. Sic xpus fuit albus ⁊ purus
in tota sua conuersatione rubens in passi
one nigᵉ in morte. Huⁿ moⁱ sanguis
nos debet accendere ⁊ oⁿ nrm ad bellū
contra vicia totaliter mflammare. // Quar
to nunciant apoⁱ resurrectionis etiam
dicens ibi ⁊ apparuit simoni petro glo
vnoⁿ olim apparuit qđ ⁊ si non dicit eum
gemᵉ qm ⁊ vbi factum sit tm qm factum
sit non tacet. h glo. qualiter eum h apparu
facta fuerit non exprimit. in scriptura
creditur tm xpus tunc Symoni apparuisse
qui vedit de monumento Petro ante
olim viroⁿ ꝓ apparuit mulieribus de mane
primo vt peccatum trine negationis ei
ministrum ostenderet ne desperaret. ¶ 2ᵒ vt
cum facto doceret qualiter subditis suis ꝛ
extendere deberet quotidianus peccassent
⁊ vt peccatoribus omnib; spem mie ⁊ veniē

haret ostendendo qđ peccatores non des
picaret ¶ Et contra hoc qđ dicitur. et mi
nuerunt congregatos ex. vi. illud sol
vo mo thomas non erat cum eis qui dicunt
ihus. ihus tunc venit sicut habet hoc
eodem ca° huic ¶ Ad istud dicendo qđ qui
dam discipuli venerunt thomas erat ad
apostolos. et anto applicuerit xpo thomas
recessit ab eis. et tunc cum alij loquerent
stetit ihus in medio. et sic verum est q
tunc thomas non erat cum eis quib
venit ihus &c. et ut scilicet ad maiore
cautelam fidei de resurrectione nar-rabant quo gesta fuerant in via sci
licet qualit' requisiuit ab eis. et quo ar
guebat eor duriciam. et qualit' exposuit
scripturam. et etiam qđ in fine concli
dit. quo viz cognouerunt in fractio
ne panis quia scilicet videre cum frige
re benedicere. et distribuere panem sic
solebat facere ante discipulos ante suam
mortem. et est notandum qđ non expri
munt quo cogerunt eum ad tentandu
m quo docent nos bona nra ne ostenta
re ¶ Et hic redeundo ad id qđ prius
tactum fuerat notandum q dies apparu
erunt discipulis in domo congregatis ni
trans iaunis nec legimus eum post re
surrexisse alit' in domo ni coactum ni
trasse cum vero discipuli essent congre
gati. et porte fuerunt clause tunc stetit
in medio eor. In quo notat. iiij. requisita
ad hoc qđ xpus spiritualit' nobis appareat
et nobiscum habitet quor. p^m est qđ
p caritatem mutuam congregem ni
nomine dni hoc est cum qđ ministerium
dicens. Ubi duo vel tres congregati
sunt in nomine meo ibi sum in medio
eor. quo contra a talib; qui mittit p via
et mundiam dimissi sunt recedit nec cis
talib; dignabit habitare ¶ Et iij^m necessitas
est qđ porte sint clause. et voluntas
et actus peccandi sint remoti. Ecce cui
declaratione notandum qđ porta animę
qua clausa xpus intrat. et diabolus ex
cludit. duo habet folia. et hostiliu medium

p^m folium est caritas visionis dei
2^m est pena damnationis etne hostilia
dius conscientie que non mouet
cuntis et hostilis animo. et diabolo cum
cum vitio. et tanto. officio ianitoris
et ystas portas nec intrent nisi ea
obiciat dicens nequaquam intrabis ne fo
ppter vos dius meus careat visione dei
ne amaret etne. et pena conscientia dam
sanctę pcat sine fine. et sic timor dm ex
pellet penit eor. p^o et si sic porta stra
ta diabolus excludet. et xpus p eam ad
sanam nullis intrabit vel ingressus est
nec alit' fuit intrare qui non nisi per
clausa. matthei vtemur. intrant. et hinc
ait ier. ez. ea° porta clausa erit. et non ap
ertur. et hic non trasibit p illam qui
israel ingressus est p eam. et comedet p
nem coram dno in ea claudam. et por
tas eius &c. et zacharie &c. Qui si mun
tutum sint distincti vel fracti. et pem
kia. iste edificate nedum diabolus fo
totus exercitus vicior ingredier. et xpus
cu exercitu virtutu excludet ¶ Verum
tamen hic notandum qđ quia p primu
portas diabolus excludit. ideo sic exclu
sis mint ingredi intus. et fenestras qđ
dam ingrediens p fenestras p^o solet
intromittere. et deinde corpus et dem
et sic finaliter demum spoliare. et inha
inhabitantes constituit. diabolus so
solet. qđ cum intellectu stude. qđ ad mo
loquendu scripture diabolus tres pm
habet scilicet caput corpus et caudam
¶ Cum capite est suggestio qđ occasio
cati corpus delectatio in pcto. et cauda con
sensus et opus pessimum qđ sequit post
consensum. Unde de capite eius scribi
ge. Immittam ponam inter te et mu
lierem et se. ipsa vertet caput tuum. et
autem speculis conteret. Et est principale
suggestiones diabolicas significat. de
corpore eius scribit. Job. 41. corpus eius
quasi scuta fusilia compacta squamis se
cum ibi cum continuet. et ne spiritus
cultum quidem intret. et cetera ¶ Cetera

habeat delectaciones in quo dicit possint que sunt quasi ferrea fusilia ferrum autem fusile f. ergo in. mor. cle. 25. dicit quidem est si tu cum habeat fragile sed est esse vas omne qđ fusile est ¶ Scuta g fusilia in sustinenda sagittarum ictus robusta sunt si casu fragilia quidem feriendo minime penetrant si vero lapsa et fragmenta dissolvunt Corpus g diaboli in delectationes in peccato dicere dicunt effectum quia efficiunt homines dicunt qđ gladius vbi dei et sagitta scripture tales non possunt penetrare ¶ Si tu casu mortis omnes tales delectationes fregunt et confundit Si enim quis placet cui sit ipsa iam delectatio quam ipsa habent in bonoribz temporalibz efficat qđ vba diuina nequeunt corda talium penetrare Si cui autem iam delectatio in rebz istis effectum consilem optat Si cui guil vel luxuriam delectatio in cibis et potibus et aliis bonis ei fiat ex quibz patet qđ delectatio in peccato est quasi scutum fusile qđ g sagittam vbi dei verissimo penetrat hoc etiam corpus corruptum est sanans et ne quidem spiritualium memor et eas que delectatio delectationem in peccatoribz sic cōmingit qđ spiritalium god minime non punit ¶ Secundo eius dicit ago. 12. qđ clauda sua teneat potius sicut ad nutritum et medicis malis consentias et peior opacio mulieribus sicut vel certe ad nutrimum dicat ¶ Hec mihi quibus corpi diaboli sic operatum suis dicit nec sagitis penetret nec lapidibz frangat Quidam enim arbitrentur dum sagittant ferrum sagittas auferunt hy videlicet qui antiquos scriptores vbi contra bona alicuius potentis vel diuitis
a quo bona spant recipe detrimentant
dis ferro manente penitus autem
mant ne sedeant et his sunt qui antiquos
integras scripturas allegant et adulato
nas glosas addunt Cuncte sagittas

tuas et continabis eos p. ies. p. regni
os qualit. dum vicit goliam cui lapi
dez ffunda billem misit unu lapides
quibz golias i. diabolus intrierit pulmi
narib mundum et sic dicitur i. Job
ej. scom frigabit enim scutis diaboli bis
sagittarum in stipulam est sunt lapi
des fundę etc. ij. de quo constant qui
nullos sibi omnino cubitu malum a ¶ Deo
g diabolis et suggestionem vel pmi oc
casionem quasi p fenestras sensum qui
capit mittit et sic demum finaliter corpo
i. delectabem intus trahit et demum p
consensum et operabem caudam medi
cit et p quę se totum in alia misteri lux
piratum et xpus totaliter expellit et hinc
est q si xpus nobiscum morari cupimus
ne dum portas et eam fenestras sen
sum obturare debemus et hoc vitio cel
lissimo veritatis p quam et lex grec
intrare queat et eam in mundiciam
pectus totaliter excludi nec mirum qđ
tam debile fenestre claudende sunt
nam testa apha Jei. o. ascendit mors
p fenestras vias ingressa domos vras
hispidero pmulos et oportet g fenestras
sensum claudere ne mors subeat diabo
lus intret qui mors dicit in scriptura
et si eandem cum corpus excludere
velimus optet vt caput eam excludat
mi. quo fe non dubium quin xpus nob
spualit appebit et manus p quadrima
bem in opib virtutum et latus p signa
culum delectationis in misericordiam
nobis manifestabit et sic eisdem in
nobis veram restitutionem experi
et cognoscem. quia surrexit dns vere
et apparuit

Dominica in oct paschę

Cum esset sero die illa una sab
batoz et fores essent clause ubi
joh. ad spm intellectu spiritualiter
gelij hic in principio nondum ¶ que
dam postillatorem qđ secum ascensionis
xpi in euangel recitant quia quinqua
in tpe de resurrectionis fiant peritate

.R.

apparuit eni ꝑmo marie magdalene
post fletum ad monumentu sicut hetur
joh 20 2o eidem 2 alijs mulieribus
unanime discipulis xpi resurrecturu
se in eodem ca aliqui notant 2o petro si
cut unum hic 6timo ¶ 3to duobus disci
pulis euntib in emaus hic eodem ca
4to ipis reuelat in terlin x apostol appa
ruit absenti thoma de quo habet hoc
eodem euangelio ¶ 5to post octo dies in ie
rusalem apparuit ꝑsente thoma 2 ceteris
hic expriunt ¶ 6to piscantib ad
mare tyberiadis joh 21 7mo omnib unde
cim in galilea ad montem ubi xps cenando
ipis concumbentib ac ꝑmo demum in
monte oliueti hic ubi ¶ Et est hic scien
dus 1um quia apparitiones refert ad 7 dona
spus sancti his ꝑbis in septem apparit
onib que post resurrectionem facte legun
tur 2m illa dona spus in possunt mine
mire in ꝑsona timoris namque in ueni
entib militib sup descendit angelus
de celo 2 terre motus factus est magnus
ita ut ipas timore ꝑcussas oporteret
ab angelo consolari sm spem pactatis appa
ruit simoni quia magna oia 2 beata in
illo dignitatis dignitate q ei quasi sin
gulariter 2 ante ceteros dignatus est que
p ceteris de negatione eius ꝓcia con
fundebat in sua scientia dicebus
ꝑgentib in emaus exponit scripturas
incipiens a moyse 2 ꝓphis in spu fortu
itus tamen clausis mittit ostendens
manus 2 latus sicut solent in signum
uirtutis clipeor fortissima demonstra
in spu consilij frustra in pisatione la
borantes mittere in dextrum rete const
ituit in spu intellectus aperuit eis sensu
ut intelligerent scripturas in spu sapi
entie die 8o eis apparuit in quibusdam illis
elongatis est 2 uiderunt eum ascenden
tem ubi erat prius usq; ad illum em
piscem quasi ꝑ fistulam sublios ducebat
presentes postq̃ uero ascendit uidam
eis ad patrem iam cepit sapientia diuina
in christo triplex ostendi qd plures fuerunt

apparitiones xpi quia iste decim q̃ nunc
apparuit ꝑ cor 15 decim uisus est a duob 2
uisus est plusq̃m quingentis ꝑib simul
De 4ta autem 2 sexta apparitione ꝓpa
in hoc euangelio joh scribit ¶ Quinquagesima
autem in hoc euangelio 7 not sex in qb
alt scribit xpi discipul ꝑsentatio aspe
ctu confortatio eorundem dubitatio dubita
cio reuocatio reductio 2 ꝛ
cundatio confirmatio ¶ Circa autem
xpi discipul ꝑsentationem tangunt
in joanne tempus modus 2 locus de
pus erat ipe dies resurrectionis cum
esset sero unde in euangelio dicit Cum
esset sero die illa 1 in die dnica in qua
etiam xpus resurrexit una sabbatoꝝ
1 una die septimane uel una die ex
nocte in qbus ꝑcipue sabbatizabam ꝑ
una 1 prima post sabbm uel prima nocte
ebdomade que a sabbato die solempni
ma sabbata dicebant 2 de loco eius
dit dicens cum fores essent clause ubi
discipuli congregati ꝓpter metum iude
orum qd ꝓ nondum qd xpus surre
xit eis ad fidem ꝓpter dnm qd ꝓ
tolabat horam qua omnes erant congre
gati ut posset omnib apparere hec autem
hora erat in nocte quia in die erant
ꝑsi ¶ 2o quia apparebat eis ut confirma
ret eos 2 ideo illa hora apparere debuit
qua magis timuerunt 2 hec erat in se
unde hora ideo in sero apparuit qz timo
rem eorum timidos esse ¶ 2o notandum
qd fores erant clause ꝓpter timorem
quia nox erat uel quasi 2o ꝓpter timi
ditatem qd patet ꝑ illud quod subdit
ꝓpter metum iudeorum unde ꝑ Beda in
hoc discipulos instruimur demonstra
re quia foribus clausis uirtus congregati no
dent timoris iudeorum quos metu ꝑcus
sos ¶ 3o ꝓpter uirtutis xpi ostensionem
qui ianuis clausis miraculose introiuit
unde theophilus hostijs clausis intro
duxit ostendens qd eodem in resurrectio
lapide sup tumulum iacente 2 alio
in simone pastali sic dicat textus ꝑ

re moneant dicentes Si corpus erat p
surrexit de sepulcro qd pependit in lig
no quo potuit intrare tantus clausis
respondet aug Si comprehendis modi
non est miraculum ubi defuit ratio ibi
est fidei edificium Unde quidem corporis
ubi erat humanitas clausa hostia non ob
stiterunt Ille enim non aptis oculis fore
intrare potuit qui nascente virginitas
matris immolata penetravit ¶ Hic incip
nendum s Jauuensem qd magna dig
natio est qui deus ad servos suos venire
dignat maior qui eciam cum eis ad
tempus voluntarie conversat hoc ie ad
eum veniens et apud eum mansionem
facientem Zacharias qui cum eis amicabi
ter conuiat apo et cenabo cum illo et ille
mecum Si quis quidem vult recipere venien
tem nutrientem et reficientem scipsum
disponat non enim ad omnes venit nec in
omnibus mansionem facit nec omnes refi
cit si tamen quedam pseudo que in presen
cinge congrue sunt notata ¶ Primo
cum venit ad pscipientes qd notat cui dic
cum esset dies sic cum p manus primi
mum opis et p medium medium opis sic
p sero finis opis intelligit hora enim
septima est hora tumultuandi libenter et
recipiendi nichil ait ic cum sero fuis
set dicit dns huic generationi cui simi
lemus et vedde eis medium pic e Jhus
tota summa quasi dies splendens procedit
et crescit usq in perfectum diem dies splen
dens est quasi opus nostrum in incarnatione
diu proficiens unde est in passionem perfec
ti dies unde est in consummatione in lege
perfectum erat sanctum qd ut deo totum hos
tia offerretur scilicet capitis corpus et
anima p caput intelligere possumus
mentitem que est prima etas p corpus
virilem etatem p canitiem senectutem
si sunt aliqui qui dant diabolo causam
hostie qui scilicet in finem diaboli finem
complent mentitem alii dant diabolo
finem virilem etatem et his offerunt di
abolo hostie corpus caudam autem dia

offerunt qui finem vite in pessimis
opib hic consummant nos autem totis
offeramus et veram mentitem bene
merendo et veram virilem etatem p
stillando et veram senectutem feliciter
consummando et sic cum gaudio spiritu bi
libet habundabimus de quo dicit p ti
dicit cum gaudio in capite qd descendit
in barbam barbam autem actum et
honestam vestimenti eius ¶ p caput
mentis p barbam etas virilis p ho
nestum vestimenti senectus intelligitur
quia unctionem spus sancti debet ho
minem habere in mentito et etate virili et
seruare in senectute ¶ 2o venit ad quie
scentes qd notat cum dicit una sabba
tou Sabbatum enim quies interpretatur
hinc est qd apli recepernt spum sanc
tum sedentes et a cunis nostre quies
centes et filii israel non receperunt
manna nisi postquam mare transierunt
quia nemo potest recipere manna cae
lestem ni habeat mentis quietem sunt
tamen qui quiescunt mente si non
corpore sicut sunt dei qui carnem suam
crucifigunt mentis tui cum deo quies
cunt dicit p Juuenibus regimen alibi
vis Istud est sabbatum de quo dicit sequi
tur sabbatum requiescionis et affligetis ani
mas vestras religione spetua ¶ Alii
sunt qui quiescunt corpore et non mente
sicut peccatores Isti q ti requiescunt in
fetib finis et hic dicit. Dicit duces qui
spem suam in temporalib posuerunt
alia multa habes unde homo requiescat
et comedat et bibat ¶ Istud tales sabbati
a demonib docentur tales p ludentur
cum hostes et derisernnt sabbata et
non cui habent tales veram quietem
nec illud ysa qd Juuenis quasi male
faciens quod quiescere non potest
Alii sunt qui quiescunt mente et corpore
sicut beati ysa 2o Cedebit ni pulcritu
dine pacis in tabernaculis fiducie et in
requie opulenta Alii qui nec quies
cunt mente nec corpore sicut dampe

tutti Jerosolymitani servientes dñs alienis die ac
nocte qui non habuit requiem ℣ 2° ve
nit ad clausos qđ notatur cum dicit
fores erant clause In hoc autem qđ
ad clausos venit sgt qđ venit ad il
los qui portas sensim claudunt & do
hoc vide sup 3° folio ad tale signum ℣ 4to
venit ad congregatos qđ notat cum di
cit ubi erant discipuli congregati ℣ de
hoc enim qđ xpus ad nos venit oport
qđ p charitatem nisimul congregemur
qui & alt is ipe ait ubi sunt duo vel tres
congregati in nomine meo ibi sum in me
dio eorum ℣ congregatione magis multi
plex utilitas adquirit ℣ prima est qđ in
ste congregatus non facile extinguit
dei gra Videmus enim qđ una candela
p se facile extinguit & multe accense
coniunctе non facile extinguit Deus
ni deus sicut lux mundi sunt & patet
qđ ℣ Carbones casu accensi sunt in
2° Carbones sponte accensi sunt ab eo casu
lapides ignis sunt ergo 2ª In medio ig
nitos lapidum ambabus ℣ Sicut 3ª
lux sine ignis non melius accenditur
qm igneus ignis applicando sic servi dei
non melius inflammant qm nisimul
habitando & sicut carbones mutuo se ac
cendunt sic illi se mutuo spiritualiter calefa
ciunt & sicut ex magna collectione lapidum
ignis exeunt sic ex mutua exhortatione
spus sc ignis augetur Unde car ℣ 4to Si
dormierint duo simul fovebunt mutuo
unus quo caleficiet ℣ 2ª utilitas est qđ non
possunt facile una a diabolica tempta
tione videri magis qđ alter multitudini
communitа non facile vincitur 3ª qđ acce
egredit into capit consilii est de dei fami
lia nisimul congregatus & hinc dicitur
car p charitatem vinctа tur ut castrorum
acies ordinata caute 4ª Ideo cautus a dia
bolo tñ omnes p infidelitatem ut nisi qui
patet ad tempus vicius sunt qui re
cessit ab apostolorum actu diabolus cum no
vit nisi singulares etiamsi sicut caute
golias cuius figuram gerens p regnum in

eligite ex vobis virum & descendat ad
singulare certamen ℣ 3° utilitas est qđ
congregati non possint facile a mundo
frangi videmus magis qđ una virga q̃ si
facile frangit 4ª plures insimul colli
gate de facili non frangunt Unde legi
qđ quidam pater tres filios suos mo
riturus quaret dedit eis unam virgam
p se sapiens ut cum frangerent qđ
fieri est demde dedit eis duas simul ap
pieus eas simul frangi & tres eas frag
runt 3° dedit eis tres & frangere non
potuerunt & tunc filiis suis ait de mi
hi erit de vobis si fueritis abnuentes
unusquisque sicut autem unus non
potuit singulos sic autem tres & forsitan
melius triplex difficile rumpit ℣ 4ª
utilitas est qđ non possunt facile ab
a mundo p ppa Omnes unus omnes sunt in
grege simul sunt & si aliquis a grege
se separat sepe evenit sic religiosi qui in
conventu simul vivunt de conventu
si & secularibus negociis implicati plurimis
tis mundi sepius capiuntur quod
libet dicere potest qđ p evenit sicut ovis
& 2° ℣ rotundum qđ xpus venit ad tres
gatos qđ notat cum dicit ubi duo vel
tres & sup cant In veritate dico vo
esse equo efficax ad gratiam petendam
tiendam & recipiendam qm si omnes
tempore invenimus oratio deo no alias
sape si timere timor qđ valet ad gratiam
petendam quia sicut dicit car p timor
dus expellit panem & qui sine timore est
non potuit justificari ℣ 2° magis va
let ad gratiam conservandam unde car
2ª Si non in timore dei teneris te
mistrauit cito subibitur dominus tuus ℣
valet timor ad gratiam petitam recipien
dam recuperatam magis gra p sancta de
siderii p sta suspiria & p bona opera
ysa 2° ℣ aliquam tristitiam a timore ne
concipiamus & primum & perpetuum
salutis Concepto respirat fetum dei est
in ventre primato dum ministerium est in
solide prius dum fetum emisit virtutis

ṗmonis dñi excipim⁹ sancta desideria
ṗmum⁹ sca fiducia & pcipim⁹ bona
ṗ q̄ dicm de tempore & loc quib⁹ expis
habet videre de modo quo apparuit de quo
dicit euāgelia dicens Venit ihūs & stetit
in medio venit inqđ ihūs ramus clam
bis p̄ totem simplicitatis & stetit in medio
vt ab oīb⁹ agnosceret & vt ostende
ret se oīb⁹ familiarem hic 22 ego am
em in medio vrm & c vt eadem ostenderet
p̄ mediatorem nr̄e humanem & deum Jos
p̄ q̄dius autem venit stetit & c vt stetit
in medio quia medium est locus coniu
gens & cohērencie quo in medio conue
nium crima expis autem pax nostra
et qm fecit vtraq; vnū vel quia medi
um est locus firmitatis & confidencie
de quo in p̄s deus in medio eius nō cōmo
vebit vel quia medium est locus cālitatis
& influencie Cor enim in aliis influit
in singula membra qua ppt̄ stetit in me
dio ad minendū qđ ipe influit salutem
& q̄dam in p̄s optatus est salutem in me
dio terre influit etiam veritatem & sa
pientiam ecc̄e ac Jn medio ecclie aperit os
eius & vel stetit in medio quia medium
est locus cōtactus & evidencie ppt̄ qđ d⁹
in typo p̄s vidit eum in medio eundo la
bien & hic magis nondum p quendam
discipulum qđ in hoc qđ ihūs stetit
plenius instruit qđ cor est statue non p
mittam facere pigritia enim platonis
multum nocet ecc̄e ait iz cum dormierint
homines venit inimicus homo & superse
minauit zizania in medio tritici & abiit
Jesus in hoc qđ stetit non fugit ex⁹ stabili
tatis eis dicit stabilis eum debet esse pla
nus vt ad ventum temptationum non flec
tat̄ cor & firmabit in illo & non flectet
est etiam nondum p eandem post qđ me
diator locum sibi congruum elegit in me
dio stans ni que contactum plenius concu
dat sicut enim indecens est in corpore hu
mano si caput ad humeros dep⁹ vel si
nistrum minus debitum Sic indecens est
si plenus non omnes tanget vel non de
bis curam debitam gerat ab illo cui
debet ex⁹ timere qui omnib⁹ post sap
& consilium & magnum ope sicut & equa
lit̄ est ei cura de omnib⁹ Et notandum q̄
eadem & eadem qđ in natiuitate fuit
dns in medio duoꝝ animalium asinum &
in medio duum animalium agnoscetis In pas
sione fuit in medio duoꝝ latronum qđ
ig crucifixerunt duos latrones hinc &
inde ihūm autem medium esse reuerenc
ne fuit in medio discipulorꝝ vt hic het⁹
In iudicio vero erit in medio bonoꝝ &
malorꝝ statuet enim edos a sinistris ones
do a dextris ay⁹ q̄ in hoc eadem & stetit
in medio commendat nobis medium vir
tutis virtus enim consistit in medio int⁹
defectum & superabundantiam vt dicit
philos hoc medio tutissimo ibis vt dicitur
apud poetam Istud eadem medium tenu
ere beati In medio eadem duoꝝ animalium
natus dns commendat nobis virtutem
vel medium prudencie Illa enim animalia
dicunt⁹ fuisse bos & asinus ysa p⁹ cogno
uit bos possessorem suum & asinus presepe
dni sui In bone spes cognoscit⁹ intelligit⁹
curiositas typhio in populo gentili In asi
no intelligit⁹ rusticitas in ypocrita iudaico
In medio g̃ bonis & asinis consistat⁹ qui
nec curiositatem phoꝝ multum attendit⁹ nec iudicate indeoꝝ
Oz media via in lege dei incedit ecc̄e a⁹
que p̄cepit tibi dns cogitui semp & in mul
tis operib⁹ eius ne fueris curiosus & evo a
pgentium asinum imitabis one a asininam
rusticitatem in simplicitatem cōmutabis
cum discretione omnis enim simplex asinus
est & tu cognoscis dns insip stans int⁹
duos latrones commendat nobis medium
temperantie que in hoc attendit⁹ vt sic
crucifigant⁹ capitalia desideria vt saluet⁹
natura rationabile debet esse obsequium
nrm vt patet ad Ro 12 In latrone magis
qui a dextris crucifigit⁹ intelligit⁹ inten
sionabilitas prime p dextram enim spes virtu
tis designat⁹ In latrone blasphemante
qui a sinistris crucifigit⁹ carnalitas intel
ligitur⁹ que in omnibus dim blasphemat sic

ff.

tenpyancia cum gnificat ℣ Vtrumq; g̃ ad
nendi est ⁊ ne caro irrationabilit affli
gatur ⁊ ne carnalit gnat ꝓximum 20
bia publica g̃ dicimus nec declinabim⁹
ad dextam vel sinistram ℣ Otat eadem
ihus in medio discipulo⁹ comendat no
bis medium fortitudinis q̃ eadem ⁊ p̃
simplicem ⁊ pusillanimitatem ꝑsimpc
sit in petro dicento act. 25 ⁊ si omes stan
dalizati fuerint in te ego nusq̃ scandā
lizabo⁹ ⁊ hic 22. tecum paratus sum ⁊ in
carcerem ⁊ in mortem ire pusillanitas
fuit in discipulis in hmõ qpt metum in
deo⁹ vt prius dictum est congregatis
quos ex sic passionis ad medium fortitu
dinis volunt revocare ℣ Otauus missus
in indias bonos ⁊ malos medium mistice
comendabit qd medium caute remissi
onem ⁊ crudelitatem ℣ Crudelitas non
nomit posse remissio neglgit malis pu
nire ℣ Justitia a deo tribuit cuiusq; qđ
suum est malis penam ⁊ iustis ꝓmium
℣ Et ex istis patet qđ ius exhibit quare ⁊
tam ad sensum literalem qm eadem re
galem sicut in medio discipulo⁹ ℣ Item
g̃ in medio ⁊ dicit eis vbi post corpora
lem salvatoris ꝓsentaneam subdit spale
discipulo⁹ confortatoem aut g̃ ⁊ dicit
eis pax vobis ℣ Januensem triplex vinc
in hoc euangelio pax a xpo discipulis optat
ad muniendum q̃ triplex pax a xpo
nobis datur scilicet pax temporis pecto
ris ⁊ etnitatis In hmõ sig̃ in missa po
tificali t pax nominat scilicet prima vice
nominat eam dicendo se ad ꝓximum quia
pax temporis aliqui dat ꝓ ministeria
sanctor⁹ diuor⁹ ℣ 2a vice non se dicendo
quia pax pectoris non adquirit timidi
tib⁹ ꝓpter se administendo si sibi soli valeā
do ℣ 3a vice a toto clero cantat quia pax
etnitatis abomib⁹ desiderat ℣ Dicit quo
dot esse ꝑ ordinem qđ dicit ihus discipu
lis congregatis post resurrectionem
pax vobis ꝓpt qđ eptus in missa primo
dicit se ad ꝓximum ⁊ dicit pax vobis comc
morat xpus ordinem quod dixerat ante

tinc ⁊c In quamcunq; domum introeritis
p̃mum dicite pax huic domui ⁊ Joh 14 pa
cem meam do vobis ⁊ Joh 16 ut in pa
cem habeatis Indigebant autem apli
tiplia pace primo quo ad dim a quo re
cesserant unde indigebant reconciliatione
ne deinde ptinam ad scipos quia tristes
⁊ in fide dubij erant ℣ ꝛ ptinam ad iude
⁊ gentiles a quib⁹ pati debebant ꝓsecu
nes ideo t dicit pax vobis ℣ Quy quo ad
dicat post legitur Jude 14 de forte egressa
est dilecto hec dicit simpson de leone
in cuius ore post mortem inuenit fauum
uellis qđ exaudi de xpo congruus post
dicta qui est leo de tribu juda xpo ⁊ cum
os post eius mortem dulcem hunc fa
ciunt unde ex vobis xpus post resur
rectionem elicit idem ⁊ vbi notabilia dem
menta ℣ Primo enim dicunt comenda
tum nobis pietas Joh 20 vbi alloquit
mulierem flentem dicens mulier quid
plorias hinc pietatis consolatus fugien
tes magnus defectus hodie inuenit⁹
hinc ait sap cap 6 vbi calumpnias
que sibi sole gerunt ⁊ lacunas inuen
cium ⁊ neminem consolatorem ꝛ
sinodet tenuitas Joh 20 ⁊ noli me tan
gere non dum ascendi ad patrem me
rem debet g̃ ad xpm in sacramento
altaris accedere in cuius corde xpus
ascendit ad patris equalitatem cum de
bitam reuerentiam ei non exhibeat si
quasi eum iterum crucifigat hebe
tudinem crucifigentes xpm ⁊ cap 6 no
humilitas Joh 20 vade ad fres meos
adeptus itaq; gliam resurrectionis tu
relignat fratres vocare fres b cum eis
indifferent ꝓpter humilitas sit quod
turris fortitudinis a facie inimici
co quo pacto vis eius maior in mulie
bris ⁊ in clarioribus clarior comprobatur
℣ Quarto comendatur bona sanctas ma
gdalenam cum sociis salutantes an
tio ⁊ thomam cum aliis in fide simi
bilis informatur vt postea videbit ꝛc
to manifestando in eodem scolie tunc

b scripsit

ſ ſuꝑ alios erunt ꝓ eꝫ ſtabimus ꝛ letabi-
mur meritis obedientie tue. ¶ Qui autem
moꝛſus a ſpiritu ꝓphetie conſcientiam
fugit ſacerdotis ad quam magis oportuerat
tamen ad ſinum recurrere matris. ¶ 3to
cōmendat paciencia huc vſq; non oporte
bat vnū pati ꝛ c ꝛ in eodem videte ma
nus meas ꝛ attendite ad pacienciam me
am que in cicatricib⁹ manuum meaꝝ ſcꝑ
ta eſt. ¶ 4to fides Joh 20mo quia vidiſti me
thoma credidiſti beati qui non viderunt
ꝛ crediderunt. ¶ 5to ſpes ait vſq; ecce ego vo
biſcum ſum ꝛ c. ¶ 6to caritas vbi Joh vſq;
vbi a petro ter queritur de caritate a ibm
dicente ſimon Joh amas me ꝛ c. ¶ Illa ꝛ
ſpālit ꝓmouet ad eccl̄ miſtros quos ꝓ
os ſtudeant intelligencia ſacre ſcripture
cend ꝛ cura hoc negligentes redarguе
bat ihūs dicens huc vſq; O ſtulti ꝛ tardi cor
de ꝛ ſequit incipiens a moyſe int̄pretabat
eis in omib⁹ que de ipo erant ꝛ paulo poſt
aperuit eis ſenſum vt intelligerent ſcrip
turas. ¶ 2m eſt ſtudere virtuti huc vſq; mo
ſes in ciuitate egyptiaca in omnem virtute
eruditꝰ ꝛ actꝰ ꝓ actibus virtutem ſuppe
mens ſpūſti in vos ſtrum eſt dignita
tis ſacerdotalis cognitio Joh huc accipite ſpm
ſm quoꝝ remiſeritis peccata remiſſa erunt
ꝛ c. ¶ Quartum eſt intentionis directio ꝛ c
qua Joh vſq; mittite in dexterā nauigi
rete dum tu eſt vt rebito ni dicant ꝙ
fit ſi dicant vtilia ꝛ ſi dicant efficaciter
inſtant ꝛ vbicunq; opportunitas coꝛeſpon
det ad ꝑfm ꝓmouet illud ait vſq; docentes ſer
uare omnia quecunq; mandaui vobis ad
fm ꝓmouet illud Joh vſq; dictum petro pas
ce pasce pasce pasce mihi verbo pasce
ce ꝛ pasce temporali ſubſidio ce cui ꝛ
temporale ſubſidium debent administare vbi
¶ 7m ꝛ quartum ꝓmouet ide ait vſq;
euntes docete omnes gentes ꝛ ide ait euntes
predicate omni creature. ¶ Vel ꝙ omnes ge
neraliter dictum eſt vbique ꝓpoſitum ꝑti
¶ Quo quo notat poſt ꝙ dns veniens ad
diſcipulos pacem eis attulit ꝛ vicinos ſi
os ꝓlatos qui cum potiſſime mutarent

pacem aſſere voluit ait. Introeuntes do
mum ſalutate eam dicentes pax huic do
mui multi tri coꝝ poꝛus ſollicitudinem
ꝛ turbacionem aſſerunt tantam eni mul
titudinem ſocioꝝ familiarum ꝛ equoꝝ ſcī
ꝙ aſſerunt ꝙ potius pacem eos recipien
em aſſerunt quā ꝓducunt. ¶ 2o notandū
ē eundem ꝙ eſt pax bona malā ſicut ꝛ bo
na ꝛ licet tres ſpes. Prima eſt pax in
ordinata 2a eſt pax ſimulata ꝛ tria ē pax
ſceleratā. Pax inordinata eſt cū ſuperior
inordinate obedit inferiori vt ratio ſenſu
alitati ꝙd 3io ꝓ tria monet terra ꝛ ſpūs
tum non potuit ſuſtinere ꝓ quā cum regi
nare cepit ꝛ c ꝛ cū 10. Deꝰ dicat ſpūm
Dilan ꝓmouet ꝛ c. 18. De ꝓphetis animus
tue concupiſcentias eius fiuet te in gaudi
um nunias tuus. ¶ 2a qualis ſunt pax ſi
mulata pax inde huc 22. Juda oſtulit filiū
ſuū ſuū tradis ꝛ 2o regum 20mo dicit Joab
ad amaſam Salue mi frat ꝛ percuſſit eū
ꝛ effudit intestina eius. ¶ 3a pax eſt pax
ſceleratā ſiue pax mundi de qua ait. ꝙ di
cit xp̄us ſolite arbitrare ꝙ ueni pacem
mittere in terram non veni mittere pacē
ſz gladiū. Deus ꝙ iſtam pacem malam ſz
bonam offert xp̄us diſcipulis cum ad eoꝝ
conſolationem ait pax vobis. Et cum ho
diſſet oſtendit eis manus ꝛ latus ꝛ cica
trices manuū ꝛ lateris has cicatrices vt
dicit glosa poterunt bis reſurgendo ſanaſſe
ſz noluit ſi ſeruant tunc ꝛ ſeruabunt eſt
multis de causis ꝓ ad aſtruendam reſur
rectionis fidem ꝓ cicatrices eni patebant
ꝙd idem corpus fuit ꝙd paſſum fuerat
ꝛ poſtea reſurrexerat. ¶ 2o vt ꝓ nobis ꝓ
ſupplicans quale genus mortis ꝓ hoīe
tulerat ſemꝑ oſtendat vt ſic ipm efficā
cius ꝛ vehementius moneat. ¶ 3o vt apl̄os
ꝛ alios ad paſſionem ꝛ ad grām actionem
magis ꝓuocaret. ¶ 4to vt in iudicio dam
nacionem impioꝝ inferoꝝ iuſtam eſſe oſten
deret, apo ꝓ videbit enim omis oculus ꝛ
qui eum pupugerunt. ¶ 5to in ſignum
victorie ꝛ in titulum triumphalem. ¶ 6to
ad mutuam ſanctoꝝ gaudiū de in deo ſio

hic inc de pace 3.

F.

videbunt signa aliorum q̃ fuerunt quem habuit ad eos ad multorum q̃cussionem confusionem ſ illius ſ Cruciſixus plagam vel liuorem q̃ xp̃o non ſiſtunt nigledi appebit z p̃ iſtis notet Gaudenſis ſ q̃ allegat in primo ſimone de Gauſi ſint g̃ diſtipuli z c. In quo poſſit ſ z ot tñ gaudent c. ſtiliact conſolationis iocunditas gauſi ſunt g̃ diſtipuli Conſolationis tñ quallitas in hoc q̃ dixit pax vobis p̃dicationis auctas ſicut miſit me pat ab ſolutionis poteſtas hoc cum dixiſſet ſi ſpiritus g̃ expugnant intrinſece conſolationis iocunditas cum dicit gauſi ſunt diſcipuli viſo Xpo hoc eſt gaudio quod ante mortẽ promiſerat eis vt dicat criſo qui dixit eis Joh 20mo Iterum videbo vos z gaudebit cor vrm Hic querit z ot quo poſſunt videre diſcipuli claritatem corporis x̃i glorificati ad q̃ reſpondet augin z. Do civitate dei dicens Claritas qua fulgebunt electi in regno dei in corpore xpi cum ſurrexit ab oculis diſcipulor abſtonta potius q̃m abſſe credenda eſt non enim eam ferret humanus aſpectus ſi dicat g̃ eis iterũ pax vobis Iterata g̃ ſi beatam confirmatio fiunt vel ideo repetit quia gemina eſt virtus caritatis vel quia ipſe eſt qui fecit vtrumq; vnũ vel pacem iterat ad oſtendendũ q̃ ipſe eſt pax auctor pax doctor z pax amator ad epheſ Et veniens euangelizabit vobis pacem qui longe fuiſtis z pacem his qui pro ad oſtendendum eam q̃ nunci z p̃dicatores euangelij cum ſint pacis amatores debent ꝑ ſe pacem habere vſq; Quia pulveri ſiſy montes pedes annunciantis z p̃dicantis pacem ad oſtendendam eam efficaciam crucis ꝑ quam cuncta pacificauit ac celeſtes ꝑ Pacificans ꝑ ſanguinem crucis eius ſiue que in terris ſiue que in celis ſunt vnde criſo ſtimulꝰ q̃ demonſtrat efficaciam crucis ꝑ quã ſolut omnia triſtia z contulit oia bona z hec eſt pax ad oſtendendũ q̃ pacata facere et corda gentium z fidelium quib;

diſtipuli eſtimabant vt in inquiſitio ne ſuſcepent ſalutis ꝓdicatio vnde pax eſt neceſſaria diſpoſitio p̃dicationis euangelij z quantum ad auditores z quantum ad p̃dicatores vnde z hanc formam ſic obſeruauit vnde q̃ inducit animos tranquillitatem quaſi intrinſece neceſſariam tam p̃dicatoribus q̃m auditoribus ꝓpoſitam z tunc committit xps diſcipulis p̃dicandi aliis cum sic ſubdit Sicut miſit me pat z ego mitto vos z ſicut ego a patre non veni ſic ante patris mei ſic ego mitto vos hanc vobis ex z ante Ro ie quo p̃dicabunt niſi mittant Hanc autem pacem ysa ꝑ ea dicens ecce ego mitto me Circa hic notandum ſ beatum Aug in quib; ordo ad oroſium q̃ apoſtolis miſſis apoſtolos autem ſunt geſta a deo adeo z p̃ hominem z p hoiem z ex ſe a deo cum miſſus eſt nonnullis z p hoiem z p hoiem ſicut ihus xps p hominem ſicut nunc temporibus multi filiorum p in ſucceſſoribus ſubrogati ſunt Et ſi cum inquit ſicut ꝓcedo ad hoc z quem oſtenis oroſius quo poſſimus ſimus qui mittunt a deo z reſpondet Aug illum ex nobis miſſum a deo quem non plures hominum ſtultitia vel pocius audacia eligit ſi illum quem vita z mores optimum z apticum exigua comendat ſuffragia vel eadem qui vnuſquiſq; ipſum indignum p̃batum Cum non appetit eſſe qui ſi pecuniam dat vt ecclie honorem adipiſcatur z ſi dum de hijs qui eſſe eſtimantur q dum patrimonia elegantia exhibit ſatis ſi non eſſe eſſe qui eſſe deſiderat non eſſe z abſſiſy pmiſſam autem tenet ſic ſcribit Aug ſup Joh omne q̃ miſit me pat inquit z ego mitto vos Equalem patri filium nouimus ſic hic dum meditatoris agnoſcimus ſicut ipſe ſe oſtendit dicendo ille me z ego vos autem gḡo oſtendit xps in hijs verbis caritatem quam habent ad diſcipulos ad homines curioſos quaſi dicat eis ex caritate vos diligo cum inter ſcandala

scriptor mittto quia caritate pat me dilig
qui venio me ad tollerandas psecutiones
hec hic autem sciendum q̄ quia bn
idem est effectus ꝓfectionis z absolu
tionis peccatorū ideo post dationem ꝓfec
di tribuit eis potestatem absolvendi
In cuius figura contulit eis spm sanc
z hoc est qđ dominꝰ cum dixisset insuf
flauit z dixit eis Insufflauit ad osten
dendū spm sanc non tm esse patris sī
eadem sunt flatus tm ille correspondens
non fuit substancia spūs sancti sī denu
stratio z congruam significationem spūs
sancti non tm a patre quedens sī eadem
a filio procedit autem spūs sanc modum
a filio ad ostendendū ipius spūs
sancti subtilitatem quantum ad essentiam
simplicitatem quantū ad unitatem auctoritatis
quantum ad efficaciam nam flatus corpo
ralis fouet calefacit z vivificat sicut spūs
sanctus spualit Continuitatem quantū
ad cognitionem christi sicut enī filius com
nunc procedit ab aliquo sic z spūs sanc procedit
a patre z filio non plurib⁹ sī unica spira
cione Insufflauit g̃ dicit eis Accipite spm
sanc z adhuc spūs sc qđ est a nullis remit
tunt peccata virtute spūs sc Sz ex isto vi
det qđ apli ante non habebant spm sanc
quia christus Joh xx dixerat A non abiero
paracletus non veniet ad vos Sz g̃ non da
bat ostenderat g̃ nec spm sanc dare debebat
Ad hanc questionem dicebant aliqui vt
dicit crisos qđ xp̃us non dedit eis in spm
sanc si ꝓparabat eos ad susceptionem spūs
sc non enī potuissent sustinere adhuc
tum spūs sancti nisi prius fuissent ꝓpa
rati illo modo dicit crisos qđ xp̃us dedit spm
sanc modo non ad omnes effectus sī ad re
missionem peccatorū simpliciter quantū ad
alios quia ipi prius mundificati erant
unde subditur Quorum remiseritis z c q̃
modo dicit Aug z gdo in one q̃ hic
dedit spm sanc semel in tria genera dilectio
nem primi z semel de ceteris xp̃i dilectionem
dei q̃ modo ad id dicit qđ spm sanc dan
vel accipi est ratione effectus habituum

et dispositi spm sanc ante passionem ad
duos effectus scilicet ad gratiam iustifica
tionem z hoc in vocatione ad euangelij ꝓdica
tionem z langor curationem z hoc qui fue
runt destinati ad predicandū aplis z hic
modo duos eorum effectus habuerunt
spm sanc post resurrectionem scilicet ad
peccatorū remissionem quorum ad alios
de quia hic z ad fidei mee publicationem
z martirij tollerationem qui spūs sanctus
sup eos die pentecostes descendit ꝓsta pi
tolicos ad ar̃ quia apli ante cpi ascen
sionem habebant z non habebant z non
habebunt spm sanc vt dicit aug z ad ali
quos effectus habebant z ad aliquos no
habebant unde qđ dicit Joh ult qđ spūs
sanc non erat datus quia ihūs non erat
clarificatus verum est qđ non erat da
tus ad sufficientem fidei publicationem
z confessionem cōis ad omnia genera tor
mentorū ad qđ postea fuit datus t summa
habundantia postquam ihūs fuit glorifica
tus In hoc tamen qđ dicit Accipite spm
sanc aliquid manifeste apparet qđ potestas remit
tendi peccata plurib⁹ est collata Sz contra
dictorium aut dictum fuit petro tibi
dabo claues regni celor̃ ad qđ dicendū
qđ in petro figuratum fuit corpus eccl
qui dictum est sibi Quodcumque ligaue
ris z c ideo cum tm dictum fuit petro
sī eccl penes quam est potestas ligandi
z soluendi que sī rectorē principaliter in
capite eccl z eadem in aliis sicut t epis
qui sunt successores apostolorū z immediate
a xp̃o sicut potest habere ex hoc iste
habent potestatem non mediate a
petro vel successore suo in quantum ad
munerationem unde gdo exponens istud
verbum Accipite spm sanc dicit qđ apli
non plenam absolutionis fecerunt sacra
sī eadem principale super iudicium dimi
nunt in vice dei vt quibusdam peccatis
detineant z quibusdam relaxent hoc
nunc in ecclesia tenent epi z sacerdotes
de ligandi potestatem accipiunt sed
quidam regulares docuerunt Nunc itaque sa

sibi mittos qđ ligare z solvere est duplex vel in foro pniali vel in foro indiciali p̄mū comunit omib; sacerdotib; racione ordinis fundat' cui hec potestas sup̄ sup̄ sacerdotali caractere immediate illatum a deo recipit matriam tri z subditos potest eis dare vel auferre ampliare vel artare successor petri z vicarius xpi ¶ 2o istud comunit epis racione dignitatis unde hic dicit hugo de sancto victore Alia est ligatio qua ligant ministri ecc penitentes debito iniungendo satisfactiones z alia qua ligant penitentes vinculo excommunicationis ¶ Dubitat' ulterius de hoc vbo accipite spm sanctum ex hoc enim videt' qđ sacerdos non habens spm sanctum non possit remittere peccatum ¶ Ad qđ dicendum qđ peccatum remittit' virtute spūs sci non tri oportet q̄ sacerdos remittens sit sanctus ratio est q̄z sacerdos remittit sicut minister cuius autem actus sicut agentis primi ideo potest peccatum remittere bonus z malus minister unde remittit peccatum magis sequitur sacerdotis officium qui imperium z quia in sacerdote potest esse auctoritas sine merito ideo potest absolvere sacerdos existens malus ¶ Qz obiicit' p hoc qđ sine gra non dat' remissio peccatorum si non oportet qđ hec gra sit in ministro Qz in principali agente vel recipiente Aliter tri potest dici qđ sacerdos non habet spūm scm gratum potest peccata dimittere non tri digne sine officium p̄se' ut habeat gratiam Esse enim digne sine officium p̄sert qui absolvit ex officio z nitto ad qđ inducendum primus debet xpc spūs sanctus autem remittendi peccata ¶ 3o modo p̄t dici qđ quedam sunt dona que sunt a spū sancto z ea spūs scō sicut caritas quoddam autem donum est a spū sancto qđ non semp est cum spū sancto sicut potestas conficiendi ligandi z solvendi qđ ideo fit est ne penam plectat subdito p̄ iudicabet unde z iste est sensus hui⁹ vbi accipite spm sanctum i. donum spūs sci qđ est auctus remittendi peccata unde z

sibi datum dom fructus Donum remissionis peccatorum remittunt eis z quorum tenuerint retenta sunt Remittit' p̄ alium sacerdos qui est minist' ecc in quantum administrat sacramenta retinet autem in quantum aliquos indignos ostendit z indicat a perceptione sacramentorum hoc modo dicimus qđ deus remittit p̄ctm in quantum gratiā confert donum retinet autem non largiendo gratiam p̄pter impedimentum recipientis In hoc autem qđ ministri ecc remittere possint z retinere peccata magnus honor est sed gravissimum onus unde gregorius sup̄ hoc vbo ezechielis honor est si grave pondus est Hunus honoris Summum quippe est vt q̄ nesciat tenere moderamen vite prius vndecim alteri vite alienos ¶ De in textu thomas autem vnus ex duodecim non erat cum eis qui venit ihūs ubi agit de p̄ma p̄ agnitione Circa quam apponem duo in principio tanguntur videlicet discipuli indentia abscisa z sic dubietatis evidenda Sciat q̄ thomas autem unus ex duodecim z de aliis discipulis z specialit de omnibus electis qui fuerunt xp̄i quos apostolos nominamus qui dat' didimus i. gemmus vel duplus papias didimus thomas apostolus dictus est quia duplex hesitauit in fide Didymus autem grece latine dat' gemmus vocabat' autem didimus i. gemmus propter duplicitatem p̄ vel dubietatem in credendo hi. ex qđ dubium est in duas partes bifariam dat ¶ Est etiam advertendum p̄ quod thomas est nomen hebreum vel syrum Interpretat' cum abissus gemini Johannem qui scripsit in greco euangelium suum dat' thomas qui dicitur didimus In greco p̄ dum est qđ gemmus in latino potest autem dici qđ thomas dicat' abissus quia cum vocant profundas dicunt me redactam abissus p̄ infidelitatis obstruentem in abisso cum non solum est profunditas sed obscuritas unde de isto potest exponi illud p̄ abissus i. profunditas Dicunt me abissus fecisti mirocrit i. thomam obscurum fide

vel cernuus abissus. ℟. thomas innocat
abissum ℣. dnm ihm xpm dicens dns me
us ℣. deus meus huc infra q̄d fuit quo
ipe ihūs qui est altitudo abissus manus
suas levavit ℣ ostendit eis manus ℣ latus
℣ ideo dicitur thomas abissus quia alti
tudinem divinitatis certa fide penetrat
Iste g̃ thomas non erat cum eis quo
venit ihūs q̄d s. g̃ dō in one non cōstat
gestum fuit ℣ ille electus discipulus cum
desset cgit natura; nunc modo divina cle
mentia ℣ discipulis dubitans dū magis
sin palpant vulnera carnis in nobis sa
nanda vulnera incredulitatis plus cre
nobis thome infidelitas ad fidem q̄ fides
discipulor ꝑfuit credentem quia dum
ille ad fidem palpando venit tota mes
onis habitatione postposita in fide pfir
mat ℣ dicit alibi g̃ q̄ nemo sibi ma
la contulit que cito credidit q̄ thomas
qui din dubitavit Qui dixerunt g̃ illi
simple thome alij discipuli videmus dum
ideo autem sibi ꝓ referunt ut audiens
credat Ille autem scribat thomas dixit
eis discipulis simpl ℣ nisi videro in manib
eius figuram clavor ℣ mittam manum
meam in latus eius non credam Tho
mas cum alijs discipulis grossior ut aut
orib; precebat fidem ꝑ grossum sensit
scribat factum ℣ non credebat oculis unde
sufficiebat ei dicere nisi videro sicut aut
em cum simplicat ℣ qualitercunq; credere
dentibus est tota multa investigare gros
sissime meritis est thomas autem alijs
referentibz qui erant omni fide dignissimi
narrantib; visum dum ille non credit ꝑ
discretos reputant ipsi nimo ℣ dixit
nisi videro in manib; eius figuram clau
vor ℣ : nisi misero ℣ non credam Si
quid thomas impium valentinensis si tu non
vis credere nunquid oportebit adhuc cruci
fixus xpus nunquid ꝓt hoc nemandat mu
cronis dissolvet Et deus nisi mittam ℣
manum tu vis meum corpus manupese
salutaris De Et post dies octo ubi post
januas clausio nem hic subdit sic ꝑsentat

manifestationem circa quam tria tangit
evangelium scilicet hore significationem in appa
rendo ꝙ ostionem in mittendo ubi ℣ ja
nuis clausis clementie expressionem in sa
lutando cum dixit pax vobis dat g̃ ℣ ꝙ
dies octo scilicet a die dnice resurrectionis
in festo cum fuerit pactum appicis facta
Iterum erant discipuli eius intus scilic
in eodem cenaculo clausis foribz sicut prius
℣ thomas cum eis simplo discipulis Di
quis post dies octo cum ista certa appico
xpi credit facta fuisse octava die a resur
rectione videt ꝙ ℣ ꝙ octava dies iam
transierat ꝙ hebreos qui dies computant
a vespa in vesperam Dicit autem ꝙ appa
cio fuit in festo diei pasche facta quasi iam
nocte evicte in primo certa appico fuit
festo diei octave quo tempore venit ihūs
ianuis clausis quo autem ianuis clau
sis intrat scripturam fuit venit magis
℣ stetit in medio ℣ dixit pax vobis victor
pacem affert qui ꝙt pacem venit In
prima visitatione bis dixit pax quia in
illa signat visitatio ꝑsens ꝙ gratia in q̄
pax pectoris ℣ pax temporis datur In
hac autem visitatione semel tm pacem
affert que erit in finali resurrectione in
qua pacem eternitatis percipiemus Sequitur
deinde dicit thome ubi post suc ꝑsentia ex
hibitionem intelligit xpus ad dubietatis ex
clusionem aut g̃ deinde dicit thome scilic
xpus Infer digitum tuum huc ℣ vide ma
nus meas que videlicet clavus ꝑforate sint
℣ affer manum tuam ℣ mitte in latus meum
q̄d fuit lancea ꝑforatum ℣ noli esse incre
dulus si fidelis q̄d Ex quo ꝙ omnia tue
satisfieri voluntati noli esse mavelulus
Cristo vide qualit non exspectat a thoma
primo rogari nec audire aliquid talz q̄d
alius dixerat ni videro non credam set ꝓcu
rrit eum ostendens ꝙ hoc qui cum hoc lo
quebatur ad discipulos ipe advenit ℣ eum ob
scius est eisdem dicens Infer digitum tuum
huc ut cognoscas ꝙ tactum ℣ vide manus
meas ut cognoscas causam ꝙ visum ℣ asser
mittam manum tuam ℣ applica Et e hic stende

·22·

si Jaunensem qđ xpus discipulos errone
os in fide confirmauit p omes sensus ex
cepto p̄ auditum cum dixit pax vo
bis p̄ hoc sanc nobis ex̄n vt sentiy habeam⁹
vba pace non derisionis vel distencionis
si de multis dicit hō ecce as signa q̄
multos comouit & dispsit illos de gente
in gentem ¶ ayagum ita⁹ nunst⁹ con
tingeret si tres linguas hys aliquis pos
sideret & tu tres linguas hys diebus
multi possident nec mirari vna e adu
lacionis qua multi in facie blandiūt
¶ 2a est detractionis qua in absencia de
fidē obloquunt ¶ 3a distencionis qua
ingia seminantur & omes isto lingue
genere vitio fugere abstinendo q̄na
quia deaptr ysa .3. apte mens qui te
beatum dicunt ipm te deapiunt ¶ 4a q̄
diffamat iudo sapiens nos admonet
ne cum talib⁹ assidui simꝰ ecce 2i ne for
te assiduitate tua nupnd placaris & nup
lusses non misi ¶ 5a quia conturbat ecce
A. calumpnia turbat sapientem ¶ 6a p
visum cum dicat ostendit eis manus
& pedes quidam cui ex eis credebant ip
sum esse spūm vt patet hic vbi ideo dr
palpate & videte & c ¶ alij dicunt ipm
assumpsisse corpus alienum si non sum
ideo dixit videte manus meas & pedes
meos alij dicerunt ipm assumpsisse
corpus suum si non vere si fantastice lo
quit fictis hic aliquis qđ manducet
vt narrat lucas ¶ 7o ostendit idem p
hoc qđ in eos insufflauit flatus cui illd
valde odoriferus erat qui ab illo pectore
procedebat qđ apotecā cum aromatum erat
unum erat odor mirre in quantū prede
bat a carne mortificata & odor turis in
quantum ab anima deuota & quasi odo
balsami in quantum a diuino pcessit ¶ 8o
p cristum in quantū mandūcauit piscem
assum & favum mellis Jn favo est cera li
minosa & mel vt dictum est Jn xpo ita q̄
tria sunt nature scilicet corpus anima & de
itas Jlli q̄ concedunt piscem assum qui de
lectantur circa eius carnem crucifixum

Jlli favum mellis qui delectant circa eius
animam suadam & dulcissimam diui
tē p tactum cum dixit infer digitum
tuum hic Jn quo ex̄n salubeꝝrimū nobis
dedit vt nrōz tangi pmittam⁹ nulla
peccatoz & reprehendi si sunt quedam ani
malia que tangi se non patiuntur que
dam quia superba sunt sicut leo quedā hir
suta sunt sicut hericius quedam silueſtria
sicut lupus Cupbi enī non pmittunt se
tangi xpt⁹ sinam arrogantiam tales enim
videnꝰ patri illud apostema noli me tan
ge exo 19. Omnis qui tetigit montē morie
mor̄ mozier adiuari qui sunt hispidi & spinis
similes pleni non sustinent se reprehendi
& regimi 2.3. Si quis spinas voluerit tan
gere animabit ferro & ligno lanceato op
ret enī qđ sit munitus armis ad pugnā
dum se logica ferrea & impenetrabili pa
cientia & ad ferendū scilicet lancea obiur
gacionis sincere ¶ Luxuriosi non pmit
tē reprehendi quia siluestres sunt & inhu
manꝰ ad honorem dei & ppriam salutem p
tinent sustinere volunt p̄ cor 2. animalis
homo non pcipit ea que sunt spūs dei
hic posset quiri de hoc qđ dicit infer di
gitum tuum hic & mitte manum tuam
latus meū ex quo videt qđ corpus xpi
tunc erat vulneratū & sic hō non erat glo
riosum Item si dicas qđ cicatrices vulne
rum seruant videt qđ non plenam glām
quia p̄fectus erat in quo nulla vulnera
neant imperfectionis vestigia & videt qđ
corpus xpi non sunt p̄fecte glorificatum
Si dicas qđ remanserant xpo discipu
los tūc tunc videt qđ non vere si fan
tastice cicatrices erant ¶ Ad ista res
pondet beatus aug⁹ vt dicit Lombardus
in libro de sex questionibus solucionibus q
quibusdam ¶ Dicunt aliqui qui has ques
tiones exposuerunt xpm non vulnerum
si cicatrices discipulis monstrasse que fal
se essent si nulla vulnera passionis
nec nō sunt qz ex diuina dispositione
& arte optimi medici sunt relicte ¶ Ex
ponit aug⁹ de milite vulnerato qui non

vnst sanctr a medico quam signa cruciu
rum remanerent Item queri & Rot de
eo cum dicit / mitte manu tuam in
latus & g corpus illud erat corruptibile
dile si deus fieri dicit christ q hoc erat
condensationis q fiebat Tuno obiicitur
q si palpari est cont naturam corpis
glorificati g manifestum est q in hoc
manifestabat habere se corpus glorificatu
de quo dicunt aliqui q intrando iam
ianuis clausis ostendit corpus gloriosum & p
tactum ostendit idem esse q fuerat
passum Potest tu alit dici q licet
et aliquis subtilis sno modo quia visibile
tactile non potest ut lapis grossus alio m
quia cum latere possit potest tu tamen
rsp q est quodammodo impenetrabilis &
est in corpore non glorioso sic tangi q tam
dem dispositum & debite applicatum no
potest latere est impenetrabilis quodammodo
& corpus non gloriosi tangi vere quia &
minimi impulsum manus non solidum
quia quidem potest sua virtute p ma
nu penetrari hoc magne virtutis est
& hoc fuit in corpore xpi unde ysay in
quadam oratione palpandam autem car
nem dns dicit quia clausis ianuis
tredivit quia in re dns mira & mirabi
lia humanam rationem valde contraria osten
dit dum post resurrectionem corpus suum
incorruptibile & tm palpabile demonstra
uit suum & corruptibile esse quia palpat
& palpari non potest q non corruptibile
pus tm corpus sim & incorruptibile & pal
pabile demonstrant et p hoc esse post
resurrectionem ostenderet corpus suum
& eiusdem nature & altius glie Item q
rmo de hoc q dicit nosti esse incredulus
sed ygoy p hoc q paulus dicit hebr xi
fides est substancia rez sperandarum non
apparentium fides g est eaz rez que non
apparent que vero apparent fidem non
habent si agnoscunt respondent ggoy & aug
q aliud dicit & aliud credidit vidit hominem
& deum confessus est unde dicit dns meus
& deus meus Q tunc obiicit quia saltem

vidit eum quem prius videbat mortuum
q videbat mortuum non credebat Item
thomas non credebat nisi q videbat q
humana ratio sic fidei debebat & xpi q
fides sua non habebat meritum dicendu q
apli indificationes demonstrant existimare
& dni fuit ni assumpto corpore
& unde erat q eciam aliqui dubitabant
& hinc est q p visionem illam no fuit
eis cognitio nec habuerunt p illum os
tensionis rationes cogentes que inferret
fidei meritum sed solum inducentes que
adhuniant intellectum infirmum & non
sunt in fide stabilitum & tantum de er
roris expulsione & de veritatis confes
sione / Respondit thomas & dixit ei sibi
ihu xpe Dominus meus & deus tu thomas
factus theologus duplicem in xpo confite
naturam scilicet humanam Dns meus
ideo dns quia p mortem in humani
tate tollendam nos emit ut suos p pre
& Redempte eius pretioso sanguine &c
& xpo q. Redemisti nos deo in sanguine
tuo & divinam dicendo deus meus dns
mihi qui p veritatem deitatis nos de
crearit & p. In principio creauit deus
celum & terram videbat autem thomas
hominem & tangebat & confitebatur eum
quem non videbat nec tangebat sed p
hoc q videbat & tangebat deitatem re
mota dubitatione credebat Theophilus
pito q in hoc tactum insufficiunt in ei
ihus flatu scilicet invisibili ut aperet
spm sctm quo mens eius affata interius
& veritatem agnosceret & in eum p
rumperet dicens Dns meus & deus
meus potest etiam dici q dns meus con
fitetur eminentiam p dicendo deus
excellentiam bonitatis & dns meus ordi
nandum pietatis p quibz in p. dicit dns
deus meus ea & sic patet veritatis confes
sio qua sequitur nre credulitatis commenda
cio Dicit ei ihus Quia vidisti me credidisti veram
deitatem quam oculis corporis conspicere
non valebas Ang sup Johem omne ita.

Non ait tetigisti me ⁊ vidisti quia genuit
quodammodo sensus est visus nam ⁊ p alios
g sensus nominam solet velut cu dici
mus audi ⁊ vide quis bene sonet offa ⁊ vide
quis bene oleat gustu ⁊ vide quis bn sapiat
tange ⁊ vide quis bene caleat vbiq; sonuit
vide cum visus xpus non neget ad oculos
ptinere unde ⁊ hic dns dixit nisi digitu
tuu hic ⁊ vide sed tamen oculos ille ha
bebat in digito Ergo sine intuendo sine
eam tangendo quia vidisti me inquit
credidisti Omnis ita possit non aufe
fuisse discipulum tangere cum offeret
ille tangendu Non cu scriptum est ⁊ te
tigit thomas si sine aspiciendo sine tan
gendo viderit ⁊ crediderit Illud qd sequit
magis genuinu fidem placet atq; conce
dat beati qui non viderunt ⁊ crediderunt
hec aug Sz videtur q hec sententia aug
careat veritate Si enim xpus in his vbis co
mendasset genuinu fidem potius dixisset
beati qui non videbunt ⁊ credent q bti
qui non viderunt ⁊ credent qm beati q
non viderunt ⁊ crediderunt Sz ad istud
ipsius respondet aug dicens prin tem
poris vstis est vbis tangin ille qui qd
erat firmum in sua pdestinatione novit
tam finem alit dicit qd potuit ibi tempq
q tempore ⁊ hoc xpt etiam dicendo quia
⁊ hinc an beati qui non viderunt ⁊ ne
viderunt q d maiores nim sunt qui
non vident ⁊ credunt ⁊ p quos beationes
ni qua sententia nos intelligi voluit si in
fidem nram opib; psequam ⁊ rec est hic
negligenda sententia petri Ravennatis qui
et allegat ipm ⁊ dot sermon sz ita scri
bit Cum thomas vestigia fidei sic regrit
cum tam pie pacientem qtat tam diue
resurgentem audiuit ⁊ paulo post q bona
ignorantia que erudiuit ignaros quo in
firmit incredulos qm bona infidelitas q
seculoz fidei militauit ¶ Est itaq; hic no
tandum qd in possit huius euangelii xpus
discipulos tunc dos multiplicare confirmare
p exhibendo dnm consolatorem ei dixit
pax vobis etc id nonne ardorem refri
gerabit sic ⁊ verbum melius qm dictu
¶ Deos confortauit ostendendo eis gde
ex cum dicat ostendit eis manus ⁊ latus
⁊ hic vlt ostendit eis manus ⁊ pedes ut
timu cu mules debet matu cum regem
viderit fortit dimicaturu ¶ Discipuli
multum debebant audire cu viderunt
tam fortit dimicasse ⁊ vicisse Si quis
g trepidus est in audiendo videat latus
xpi cor pforatum ⁊ inflammabit ⁊ amoris
ignit ⁊ pone me vt signaculum sup cor
tuu Si est trepidus in operando videat eius
manus pforatas ⁊ erigetur ad operandu
ysa 69 In manib; meis descripsi te ¶ Si
est infirmus ad adiuta sustinendi videat
eius pedes pforatos ⁊ erigetur ad suppor
tationem nitingitur pes tuus in stingue
¶ Deos confortant promittendo eis gde
auxiliu cum dicat sicut me misit pat
⁊ ego mitto vos ⁊ sicut pat ad patiendu
me misit ⁊ tu semp mecum sint phs
Cum misit me mecum Si ego ad patien
dum vos mitto ⁊ tu semp vobiscum ero
ait Ecce ego vobiscum sum omib; dieb;
in pt cum ipo sum in tribulatione ei
eripiam eum ⁊ glificabo eum Deus mag;
in tribulatione nstrum suppornit ideo dicit
cum ipo sum in tribulatione ab qua ipm
liberavit ideo dicit eripiam eu ⁊ p tribulatio
nis memoria passionis nstrum reminiscat
ideo addit glificabo eum ¶ Deos confortant
dando eis gde solatiu cum dicit accipi
te spm vos scilicet consolantem ⁊ docentem
paclitus ⁊ consolator in pt 14 Dum in
firmitatem doloz in corde meo consolationes
tue letificauerunt animam meam Sine multis
magis Consolationes cum dnice sunt
tribulationes sicut linea punctum ysa 54
ad punctu in modico dereliqui te ⁊ in mi
sericordiis magnis congregabo te in mo
to indignationis abscondi faciem meam
parumper a te ⁊ in misericordia mea sempiterna misere
ri tui ¶ Deos confortant dando sup
numerum dnm cum dicit quor remissa
peccata ⁊ dicit eis aliquis rex inten
aliquem principem dat ei potestatem in

ctarem mittendi ℣ liberandi sic ℣ hic
xps suis pncipib cum dicit Dimit
tuntur tibi peccata ℣ ubi patet q̄ no
stim de scripis sctis fuere sz ℣ pnci
pium duum indicij in ea sorte sunt
in hac dei quibusdam peccata retinent
quibusdam relaxerunt ¶ 6to eos confortant
gtm quum mittendo cum dat beati
qui viderunt ℣ crediderunt ℣ intellexit
de fide formata que licet secum caritatem
habeat 2m notabilo q̄d xps ostendit
mirabilem pietatem qui ppt quid solu
m fide confirmandi videtur hic adhuc esse
Ipse considera diatons clementiam q̄
sit ℣ una anima ostendat se ipm bulima
labentem ℣ accidit ut saliet sumus ¶ 7o
dns patet q̄d xps licet deposuerit pas
sionem non tn compassionem ℣ tn ho
nore ut dicat Januensis ℣ mala indict
consueuerunt saliet oblitionem eliadez
mor mutacionem ℣ mpassionem ¶ Dno
oblitionem sicut legit ge ℣ pncipia sic
redeundi xps oblitus est nitphis sin ¶ 8o
eliadem gros plerumq; si ad regiminis
culmen quis ascendit in eliadem primus
prumpit unde p̄ regime 10mo Quid qui
indigne se primo considerans fugerat mor
ut regni gubernacula susciperet intimit ¶ 9o
mor mutacionem unde ℣ bulgarit dia
q̄d sonores mutant mores qui cui pau
pitate xpi manifestandam ptendit
honoribz evitati ℣ diuicias sepe quasi
intolerabiles efficiunt nec illud inter
asperas inchil est humili cum surgit in
altum ¶ 10o incompassionem unde de ipis
duobz simul scribit amos 6to Optimates
capita populoz ingredientes pompatice
domum dni ℣ se inchil placebant sup con
tritione ioseph xps in exaltatus nec
finez pauperum sunt oblitus set eos benigne
visitauit nec sup eos exaltatus p̄ fastu
exaltatus si eos fres appellauit Joh 20o
vade ad fres meos etiam nec in monb
mutatus qui cum sine sint primo come
dit ℣ bibit hic cū pctoribz ℣ nō com
patiens nam discipulos in meroze timore

℣ multa indicat
[illegible]

℣ erroze positos dulcet ℣ misericordit ut
piissimi est confortauit ¶ 2o nondum
q̄d xps post suam resurrectionem cum
inimicis ℣ mundialibz non multum co
uersatur licet aliquibz bonis apparuerit quo ℣
modo facere debet qui spualit resurrexit
videlicet non multum cum peccatoribus
malignis qui ei occasionem peccandi pbe
rent conuersare seu inimicis est multoz cogi
tatio quo maioz est quilis cum admisceri in
hoc primo plus est sed nichil adeo dampno
sum nobis bonis qui in aliquo spectaculo
desidere etiam mulieris tactum refu
giebat dicens magdalene noli me tangere
dans nobis ex mulieris conuersatione exem
plum Item sicut xps loca bulimi ostendit
hic ubi ℣ Joh 2o sic qui spualit resurgit
peccata sua p confessionem ostendere
debet pri 2s Qui abscondit scelera sua
non diriget ℣ insufflauit in sup ea spm
sctm docet ut opi formationis opus refor
mationis crederet ge 2o formauit de
lotem de limo terre ℣ inspirauit in faci
em eius spiraculum vite ℣ de 2o dicitur
hic insufflauit ℣ ¶ 3to nondum p quendam postillatorem q̄d dns ad patrem mo
nens ad memoriam reuocat que passus
est contra illos qui nolunt audire dnm
de pace cum memores sunt minime sibi
illate In hoc etiam q̄d dns passionem
suam ad memoriam reuocat discipulis
In tribulatione positi instruunt ut cum
aliquid p xpo patiam ea que p nobis pas
sus est cogitem Hebr 12 recogitate eum
qui talem sustinuit a peccatoribz aduersus
semetipm contradictionem ut non fatige
mini animis vestris deficientes ℣ p̄pe ℣ p̄pter
carne passo ℣ vos eadem cogitatione ar
mamini ℣ videntes angustias dni nri
ihu xpi nras p̄tabimus Gregor Si pas
sio dni ad memoriam reuocet ne adeo
durum q̄d non equo animo tollerentur
Passio xpi lignum est aquam tribulatio
nis dulcorans sicut figuratum est in li
gno q̄d a deo ostensum est moysi q̄ aque
mare dulcorate sunt sicut patet exo 15

ꝯ ꝑmo machab. ꝙ legit. ondeuunt ele
phantꝰ sanguine uue ꝯ uuon ad uicto
ria eos in ꝑlium sic sanguis xpi cons
dergatus uincere nos debet in pugna
spiali aspectus serpentis eneꝝ sanabat
a morsib; serpentum ignitor mundi
ad uita aspectus xpi in cruce uitam ꝯ
impetrandam nram sanat. Aspectus
ꝯ dni discipulos letificat qui sicut patꝛ
huc olt grauati sunt discipuli uisu dni
in quo dat. ei qui est ut talem
se exhibeat qd eius psentia subditos leti
ficet non contristet qd fiet si ab eis ob
sina uitia diligat. unde aug. in regu
la loquens de eo qui est aut ꝯ nimius
utrinq; sit necesse in plus amari a bo
bis appetat qm timeri. Quamuis sint
discipuli uisu filio dei qui sum̃ereant
gaudeas ꝯ tu ad expendendu aliqlem a
morte culpe resistentiam. soli mittuꝛ
pfidos indeos qui cogitauerunt ut sua
nam a mortuis resistentiam mitiga
rent. Joh. 12. Quamdiu ꝙ cum dem qꝛ
conuenerunt dns pacem optat spalite
discipulis ad phisaeum mittendis pa
cem pectoris maxime necessa est pdica
toꝛib; in aqua turbata ymagines non
uident ꝯ a mente turbata non agnoscit
ur uas pdicanda. Item conuenerunt pdica
tores sno ei ad patiendum excitat hi
cens. Quem misit me pat ꝯ ei pdica
toꝛib; valde necessa est patientia ut pꝛ
bene patientes crunt et dimittent ꝯ pu
io doctrina hui ꝙ patientiam cognoscit
Sequit. multa ꝯ alia signa fecit ihc ubi
post nre credulitatis commendatiom sub
ut cuiꝰ solidatus sectuatem fide
autem uram confirmauit xpus ꝙ sig
nor multitudinem ꝯ ꝙ scripture finꝰ
finem ꝯ ꝙ effectus magnitudinem et di
Not. dicit ꝙ antiqꝰ quidem ꝯ alia signa
fecit ihus in conspectu discipulor suor ꝙ
non scripta in libro hoc. i. in euangelio Joh
quia non est unum quid narrare ꝑ fi
dem edificatiue unde subdit. hec autem
scripta sunt, subiect quo continet euangꝰ

istud uel hec scilicet que continet ꝯ
tum ueteris testamenti ac nom de
quib; ea. ꝯ. hec omnia liber uite ꝯ ter
minum altissimi ꝯ agnicio dnatis
scripta nigin sunt ut credatis (ro. 15.
Q. necessario scripta sunt ad nram
doctrinam scripta sunt credatis mꝙ
qꝛ ihus est filius dei huc pꝛ uocabu
nomen eius ihm hic erit magnus
ꝯ filius altissimi uocabit. ꝯ pꝛ Joh.
Quis est qui uincit mundum ni mi
credit quia ihus est filius dei. Et ꝙ
non est status in fide xpetenus si fili
succedit tristicia ideo sicem ordinat q
ubi dicens ꝯ ut credatis uitam habe
tis quia sicut dicit. ad hebr. ꝙ sine
fide impoꝰ est placere deo si credentes
uitam possidebimus pꝛ pe pꝛ credentes
exultabitis letitia mentis rabili repu
tantes finem fidei ure salutem ani
uram uitam. nigin habebitis ni nisi
eius nre. ꝯ. (Non est aliud nomen sb
celo datum hominib; in quo oporteat
nos salnos fieri ꝯ pꝛ quo est subdo ui
bis et statim qui uitam eternam habe
bitis qui credit in nomine filii dei
ad hanc uitam nos pduc ihus xps
filius dei qui uiuit ꝯ regnat. ꝙ. o. s. ꝯ.

Dominica .2. post pascha

Ego sum pastor bonus. ꝯ. Joh.
x. In principio huius. notan
dum expedit eum hoc euangelio
et sequenti de xpi resurrectione multi
ficat mentionem eius in ecclesiastico
temporis paschali. Et ad qd dicendum
qd temporis paschalis figuratum reco
siliationis que recipit in ecclesia mili
te ꝯ consummabit in ecclesia triumphante
Sunt autem in hoc euangelio euangelii
taught ꝯ. ad reconsiliationem quinque
scilicet reconsiliandi ministrum reconsi
liationis officium reconsiliatoris collegii
ꝯ reconsiliationis fructus primum
reconsiliandi. Et merito autem recon
siliandi sunt xpi passio eiusdem ꝙ pꝛ

sionis mirtacio quam exprimit xpus di
xns bonus pastor cui⁹ simple ego sum
animam suam dat p ouib⁹ suis Reconsi
liacionis officium exprimit in hoc qđ vocat
mercenarius pastor bonus reconciliator collegi
um qđ est ipa ecc̃a p ouile omne designat
Reconciliacionis fructus sumus
in quib⁹ certe celestis patrie beatitudo
in qua certe perfecta omnibus simul gregis
& duo in unigen⁹ eodem dicit̃ affect unus
ouile & unus pastor Hinc positis p
mutuam unigen⁹ nondum & exort qđ
in hoc unigen⁹ unigenit⁹ principalit⁹ tuitu
dat̃ silicet affectum dilectionis de
fensionis aspectum distrectio
nis effectum gratie Unum q̃
ad diabolum arguit Ad rempublicam
cum ait vidensq̃ & si in hoc bilidis
esse defendens munendo certum bonus
pastor oues diligit dilectus eripit erep
tas regit perditas reficit & cognoscit
veritatis hic sciendū qđ in hoc unigen⁹
de q̃ fit mencio silicet de pastoris mer
cenario lupo & ouib⁹ unde primo fit menci
o de pastore in quo notat affectio di
lectionis p quo ni principio dicit ego
sum pastor bonus Hanc xpi singu
larem p̃rogatiuam ostendit certum ei gr̃
ius est dicere ego sum est precedere p
certam gradacionem ecce ac Ego ex ore
altissimi p̃dicti p̃cepta ante oculos cor
tuitus eius etiam xpus est dicere sic
enim solius & essentialem est esse gr̃e
dinitatis p̃fectionem ewg. Ego sum
qui sum & eius etiam xpus est dicere
de pastorem cui⁹ est omnia pastores p
priam gubernacionem ecce ac pastum
ones in montib⁹ israel Sum etiam e
gr̃e dicere ego sum bonus cum⁹ est
bonitatem suam diffundere p tempo
ralem verum p̃dictorem & liberalem
rem pensionem & p supernalem mercen
inspiratorem ait Io xpeno bonus pas
tor deus ipe & xpus est pastor pri
& papus xpo principaliter gub
natorius & ministratio nis

Hic autem de timore dicit Io qđ sed sint
ptes officij pastoralis Tota autem p̃
officij est ut intret p hostium & ut ef
ficiat oues vocem suam audire & voc
illas nominatim & ut educat illas & ut
et ante eductas gradit Dicta & unaqu
mq̃ ut & ouib⁹ suis aditum suum ponat
Omnium primum ipsum v̄ silicet qđ in
traut p hostium & cui⁹ intellectu dicit
Dñs & aug⁹ sup Joh omne q̃ & ecc qđ ei
xpus sit hostium ipsemet dicente Joh
Io ego sum hostium & ecclam sit pastor ut
hic dicit & pastor intret p hostium ipsemet
dicente paulum sup Qui autem intrat
p ostium pastor est ouium De intrat p
scipm qđ est verum sicut enim p scipm
nouit patrem & nos non nouimus nisi p
ipm sic nostras potest legitime p scipm
& nos nitimur p ipm & ppt ipm vite
primum post hostium xpus est p hostium
intrat qui intrat ppt xpm & p ea
non intrant ppt xpm qui non querunt
gloriam xpi & omnia utilitatem ppriam &
omnes que sua sunt querunt Isti non
sunt pastores si pecus omnia tonsores ja
cob pastor erat labani Do tonsor erat fu
git iacob cum labam misset ad tonden
das oues ge Hic xpus ab eis fugit
qui vellera hominum auferunt & de pastu
non curant Ter dictum est petro pas
ce si nec semel dictum est sibi tonde Et
si eundem qđ non intrat p ppm qui
intrat p domum vel p carnem & sanguinem
vel p temporalem potestatem Qđ do
mum intrantes simoniaci latrones & sacri
legi sunt Contra simoniacos maxp xpus
maximo zelo exarsit hic in templo ementes
& vendentes bos de templo simo
nia enim deo xpo latrones sepius colludunt
nam teste xpo Joh iocvii non intrat
p hostium in ouile omnium ille fur est
& latro & nedum latro sed etiam sacrilegus
Absurdum enim videt illum sacrilegum
nominare qui calicem furatur & non en
qui furatur etiam cum ceteris pertinentib⁹
ad eundem Qui p carnem intrat car

nalit vinens sepe cano fit qui ps nutrim
est ex aime cuio est Joh 3 Petrus nutre
huius p anallam hostiarium in atrium
pontifics xpm negant Joh is Q nec
caro introduat nec anealla est anime de
fidi negat xpm ¶ Illor ergo qui p ter
renam potestatem in ouile nitrant vnis
tam legum in scriptura nam mundi ar
le choze p2o de nationib leuitas qui
sacdotu rape voluerunt igne diuino pe
nitus consumebant datan z abiron qua
ducatu incensi mundebant quib mic pge
nitura videbat debet cu essent de tribu
ruben pgenti diuupta est terra sub pe
dib eoz z aperens os sua deuorauit eos cu
tabernaculis eoz z omnia substantia desce
derunt q vni in inferu Ille etiam qui
diabolus introducit voluntatem nitpoc
toris sepe facit p Qui infidelit intrat z
non p v'm quid nisi infidelit agit z cont
xpm ¶ Alit etiam p hostium intrat q'
p v'm predicatum intrat in meme subdz
Unde lincolii dicu fallegato ¶ Constituit
in offio pastoali vbum vt sine vbo
xpm debet predicare z p ipm predicatum q'
p hostium ipe cui est hostia in mentes sub
dito2 belid ni ouile intrare Cognito enim
z voluntas loquentis in vbo z p vbum
refert ad aures audientis z p aures intt
in audientis intelligentiam z ab intelligen
tia transit in memoriam z in memoria
recondit amplexat p amorem z ita cogi
tata voluntas loquentis intrat p vbum
medium in consensum audientis z q'
modo ipe loquens p medium vbi in
trat in audientes vnde si vbum sit psu
asum superbie vel mundie auaricie vel
luxurie vel alicui' immundicie loquen
tis audientes non intrat p hostia simul
q p eiusdem macliam superbie ruitie in
ignem z ichennie ¶ Q autem
vbum sit psuasum diuine fidei z hones
tatis mox cum h in xpo sint p vbum
xpm in vbo pdicato belid p hostia intrat
pastor in ouile ¶ 2° pars offici pastoralis
p cum est vt efficiat omes vocem suam au

dire Cum ern prima pars offici pasto
ralis sit p xpm predicatum intrare con
grue 2a pars erit vt quantu in se est vo
cem predicantis faciat omes audire qui ps
cacem sequi debet audito audient autem
si habeant aures pfectas ¶ Est autem
auris pfecta cum obi sonantis in aurem
pons sic haurit ab intelligentia z intel
ligentia reponit in memoria z memo
ria impunit in affectu beneplacitu vt sit me
moria memorator di ad faciendum ea de
his amabi dicat aures autem pfecta in
Et qui habet aures audiendi audiat Q
autem desit vel in affectu beneplacitu mor
sio vel in intellectu memoria vel audi
tus aure corporis mtior intelligentia non est
auris pfecta z integra si abscisa sicut est
autem in loquente extrinsecus potestate vt
veritatem quia loquit ostendat audientis
intelligentie vel infigat memorie vt me
mor affectus eius cui est magr xpus q'
hoc optatur intrinsecus loquens vbum sdm
ad imprimendu mitior auditus quid ipe
extrinsecus loquit auditus extrinsecus cum cum
attendit predicator qd sic potestate no est
nisi extrinsecus sonaret in aurem corporis ob
scidendo mistiperonis eoz que loquitur
in aure mentis gemitibi z oronib effici
vt xpus verbum loquat in suis membris
vt audiat auditor quid in se loquat deus
cuius ipe predicator non in mino ob hoc di
cet efficere qd omes vocem eius audiant
Cum ern tria sint que integrant tame
nen quam reddituri sint pastores p ouib
scilicet doctrina similitudines exemplaria opis
z oratio maior dns vt dicit h est oro z ppt
hec tria dicit tri petro pasce omes meas
pasce scilicet doctrina pasce exemplaris opis pasce oronis h
lincolii ¶ 3a ps offici pastoralis est vt omes
vocet nominatim vel vt omes cognoscat z hoc
ptem spalit xpus implerit qui sic in
quit dicit cognosco oues meas ic & cun
expositione littali eaiam misericors videtur
¶ Debet q pastor sic omes suas nominatim vo
care z eas cognoscere & eas sic vocare non
potest ni nouerit z nouit si ignorem nemine

ꝑ sinodū sunt illi qui hꝫ scribunt in libro
vite z est vnusquisq; nomen quo scribitur
in libro vite collectio ꝑprietatis vel virtu
tum intioꝝ qm non est in alio regno ꝑpe
tuum ceteris de quorum dia potest z non
est incertus similis illi qui confitetur
legem excessi h ntaꝫ nomina ꝑpriaꝝ om
nium debet pastor agnoscere z sunt z mo
di venendi in talium noi notitiam qua
sicut medicus agnoscit in cura sui susceptu
occulta ptim ex signoꝝ consideratione z
ptim ex ipius susceptu relatione sic z pas
tor qm in medio susceptum suaꝫ in sui
cura secreta z occulta debet agnoscere ꝑ
q signa ptim ꝑ relatu maxime in confes
sione debet cum pastor sensibilia opa sub
ditoꝝ suoꝝ diligenter notare z ex quo affectu
procedant prudenter conicere quia sicut ars salo
mon que in agnis resplendent cultus ꝑ
precium sic corda hominum manifesta
sunt prudenti z alibi cor hominis ostendit faciem illius sive in bonum sive in
malum vnusquisq; ex visu cognoscitur z ab oc
cursu facies frustatus Amnon z corpore z in
sius risum z ingressus hominis annunciant
de illo cui huiusmodi signis cum his que
audit in confessione debet pastor animum
subditi plene agnoscere vt conueniat illi
q; alibi dictum est nouit iustus animas
iumentoꝝ z sic agnoscens illum ꝑ ꝑpriam
noiam quia scriptus est in libro vite
boni z a corpore excitet z ad bonoꝝ exercitium stimulet z hoc est vt ꝓmissum est ydo ꝑpe
dient cognosco oues meas z de z cognoscitur
me mee non cum pastor agnoscet finale
q ꝑtis confessionem insi z ipe agnoscitur
pastorem cognoscunt inquit non eius si
militer confessionem audiendo si ex signis
eorum cognoscant illum hominem vere
sanctum fidelem occultoꝝ multa ratione
reuelatorem miserie animo compatientem z eiusdem q viribus reuelatorem tali
tatiuq; z hys vel multo modo alij pene q
nesciunt subditi occulta intioris morbi si
imbi sint sicut sitim aniga fetor de
quo metuere dicit ꝑpec retinere valet.

nec nouum nouit enim q; ꝑ Omnia
pars officij pastoralis connectens se
quit et educit eas qm postqm nouit
eas tam ꝑ signa qm ꝑ ꝑpriam illiꝫ
confessionem sequens est vt confessio z
agnitio veram inungat penitentiam
ipa cum pmo immissione quasi eas
educit de vinculis z de carcere ꝓma ind
q; cathenam pm rumpit quod peccati
cathena quasi quibusdam ansis sibi co
sequenter nectere consueta cathenas stringit z duce ligat aia miserta ꝑ Dnm
em ptes singule singulis dicte cathene
ansillis rumpunt quia ansilla pulso
voluntatis rumpit omnium peccati z vo
lor z contrario ansillam libidinis earum
macacis ansillam frequentationis mali
oris eorum mus frequentatio consuetu
dinem z consuetudo z necessitatem naturalis g vt dictum est educio de vinculis
est ꝑ pme immissionem si qualis via
aspera immissa pme ibunt subditi nisi
p eam in eoꝝ conspectu prius incedam
plan h lincolid ꝑ alij tm ꝑ educionem
omnium intelligunt educcem ad pastu
am que f eundem lincolniensem civitatem est ꝓma cui pastura est ager
scriptus in quo agro singula plepta,
mozalia sunt sicut singule herbe virides
z seminales quas oues plebis simplicis
plures intelligendo velut deglutiunt z
in ventrem memorie trahunt z re
cordando ruminant z amando sibi in
corpam simile est cum regum celoꝝ the
saurus absconditus in agro quia in scri
ptura sub sensus historia sic
specie latet thesaurus desiderabilis spiritualis
intelligentie ꝑ 2a pastura est age hominum
dum creaturo in quo agro singule spe
cies pulchritudines sunt sicut singule flores
quib; pascunt ꝑ plebium greges cum pla
tor doctrina z eruditione ex similitudi
ne spe creature informant ꝑ aliqua
mor honestate ꝑ 2a pastura est ipi ꝑ plan
respectu plebium simplicium vita z con
siderata bona ꝑ platus cum est exemplar pl

bium ꝛ xpus homo pastor quia pastor
muntatores sunt plebes sicut ipi pastores
f. vocem apostoli muntores nici estote sicut
ego xpi in hoc agro dominice ubi cum
pmunt fruges beator opum quor ex pas
cuntur stibdit velut quadam fruges sicut
pastum pascunt fruge exemplor xpi ve
nemptu istius ptinet ad ꝯtum pas
toralis vt nisterius videbit Q. qui adhuc
sumus agmi nouelli ꝛ tenelli egemus ad
huc lactis cosolationes Unde quarta
pastio quia pascenda est grex dni e
bium incarnatum f. diuinas naturam hu
manam vel manus ubi diuinitus p car
nem assumptam nos lactabat hoc aute
lacte robustiores grex ꝛ in tribi pstriptis
agnis pastus tandem venict ad ꝯtam
pastionem .i. ad pastionem diuine visio
nis vt dicit cum pta sanctis nie cum
cultu tuo hec pastio est agen amplissi
mus quia maiestas diuinitatis imen
sa est In hoc est fides inuisibilis pulch
tudinis emisse ipe quor fides est etna
dei sapiencia in qua descripta est pulch
tudo emissa in qua sunt oim rez mor
talium ꝛ corruptibilium ꝛ irrationabilium
uincntes ꝛ etne vite hui agri flores
huius in se robur emisse pot ꝛ suauita
tem emisse bonitatis de hui agri pul
critudine aut pta ꝛ pulchritudo agri me
cum est Q. ista pes offici pastoralis vt dixi
mus est ꝛ vt ante oues gradi gradi au
tem plenius ante oues p vias aspas ꝛ
duras pne ꝛ ex sio cumplenat ꝛ mol
lit eas segnem gregi faciens ip monet
apostolus ne ex esto fidelium in uerbo in
conuersatione in caritate in fide in casti
tate Post hec sequit vt animam suam
ponit p ouib; suis Cum cum pastor su
am doctrinam pdicauerit ꝛ vt vox p.
dicationis sue audiat ouium sue merito
effecerit p signa ꝛ confessionem oues su
as agnouit ꝛ p ministeria penitencie
de cathena peccati eduxit ꝛ p viam pne
cepti cucurrerit quid restat ni vt hanc
vitam si opus est p omnium salute ponat

E.

Unde quidam post Recipiens offi
pastorale animam suam in pignore p ou
bz ponit Si bonus est animam suam i. vi
tutem p ouib; ponit solicitudinem ꝛ
amorem qui habiturus erat circa se ꝛ
suos ꝛ sua in gregis solicitudinem ꝛ
amorem cōmutando animam etiam suam
i. vitam corporalem si necesse sit p ouib;
ponit ꝛec debent pastores ad hanc pfe
ctionem esse pigri quia minima virtus
intempabilis melior est vita corporalis qu
hec vita corporalis non sit nisi vinculum
corporis ab anima Q. virtus vero vita est
anime a deo vinculum Q. Si autem pa
familias aliquis dedisset pastori suo ob
lum vt obolum illum in comodum ꝛ hone
rem dni sui qui tradidit consideret cum
p tradidisset illi pastori unum denarium p
mandatum cui⁹ oim vita incompabilis est
melior obolo accideret p casus qd pastor
illo posset vel irrationabilit credere p
posse saluare vitam oim tradita custodia
sue p obolu tradit Dationem ꝛ oium in
fidelissim esset si obolum p salute oim
dare denegaret Ideo bene hic dicit qd bo
nus pastor animam suam dixit p ouib; suis
ubi ostendit prime apostolum xpus ysaie
phans se esse bonum pastorem ex magnitu
dine dilectionis Et potuit hec ratio sic for
mari bonus pastor in tm diligit oues
suas p p ipam a lupor furiab; eripiens
vitam suam corporalem non minus mor
ti exponit Q. ego unum habens duo
decim angelos in celi empy
reo ꝛ ad hoc in terrestri paradiso p omni
mi p lupi ꝛ diaboli feritatem dis
cipuli vel illud a lupi furiab; eripiam
illum me morti exponi corpori qui emp
mortale assumpsi qd in lupi potestate
ꝛ crudelitate ad tempus fieri
et circa me occupatus omnem quam tem
erit diuinitat p ego sum pastor bonus
qui scilicet multum diligit oues ꝛ multu
solicitat circa custodiam gregis cui bus
rationis maior potuit in terra dicere
saluatore bonus pastor animam suam p

tum corporaliem dat ꝑ omib⁹ suis ꝑ omnib⁹ meis non ꝑ edis suis non ꝑ aliem⁹ aliquin bonus pastor non esset quia non ꝑfecte diligeret quia si gr̃a in o⁹ gradu dilectionis est exhibenda opis z Joh. ꝓ. misericordia hac dilectione nemo hꝫ vt animam suam ponat quis ꝑ amicos suos ¶ Aymoriem autem huius racionis non ponit hic si paul inferius dicens Animam meam pono ꝑ ouib⁹ meis z ad 10. filius hominis venit dare animam suam dare redemptorem ꝑ multis quia z electis omib⁹ qui sunt electi vnusquisq; ff. ¶ Et est hic ſtiendū qđ electi omes xpi dicunt xpm multas omnū ꝓpietates q̃ quas quodāmodo equiuoce in fidelib⁹ inuenunt ¶ Dño enī omib⁹ ē animal multa simplicitate ꝑditum Oc serui dei debent esse simplices i. sine plica duplicitatis de qua simplicitate dicit g̃ gen⁹ in mor. Que abhominant egipcij h israelite deo offerunt quia simplicitate z mansuetudinem deo ꝛ̃ uolunt quam abhominantes egipcij fatuitatem putat ¶ Potest tam̃ si quedam poste ꝑ simplicitatem omnium simplicitas fidei designari qui fidelis in his que ad fidē ꝓtinent sicut oms simplex est ¶ Qui in ambulat simpliciter ambulat confidenter pli z ang⁹ auferunt ꝰ argui⁹ vbi fides querit ꝰ cor. ꝑ. tunc ne scint ꝓfecisse cuiam sduxit astucia sua ita corrumpantur sensus vr̃i z excidunt a simplicitate que est in xpo sine decepcione credendo ꝙ deo qđ ipse de se in scriptura sac̃ docet hilla. soli deo de se credendū est qui se plus nouit Exo. 20.mo ¶ Altare lapideū facies mi non edificabis illud de sectis lapidib⁹ ¶ Cui cultui tuum sup eo polluet ꝰ altare lapideū est fidei firmitas sup quam non est leuandū ad cultum ingenij qđ ꝑ cultū intelligitur vel ingenium vnū in his que fidei sunt quam scripturis postponamus vel consistit simplicitas omnia ꝙ Jan in aspectu affectu z actu debent ei fideles habere aspectu simplicem vt scribit ipse ad sm Arigium z tunc totum corpus i. congeries opum erit lucidum i. deo gratum ad⁹ Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit Istam simplicitatem non hent illi qui in duo oculo celum respiciunt z cum alio tram contemplant ꝰ i. qui volunt simul diligere deū z mundū contra quos dicit ꝰ Non potestis seruire deo z mamone Tales non habent simplicitatem aquilinam aquila ei pullos quos viderit ad celos respicere tanquā ꝓpios nutrit quos autem ad tram tanquā degeneres abicit ¶ Deos debent habere affectus simplicitatem vt scilicet simplicia corda non duplicia xpi⁹ diligant ꝙ pe. ꝓ simplicia ex corde unicem diligite attenta istam simplicitatem affectus non habent illi qui in ore ꝓtendunt dilectionem z in corde fraudant rancorem cor. ii. In labijs suis mendulat inimicus z in corde insidiat vt subuertat te in foueam Isti non habent columbinam simplicitatem que caret felle amaritudinis z rancoris ad⁹ v. estote prudentes sicut serpentes z simplices sicut columbe ¶ 2o debent habere simplicem actum vt simplici intencione xpiano tribuant deo ii. Omi tribunt in simplicitate hanc simplicitatem non hent qui deo aliquib⁹ tribuunt aliena vt surripiant sua de tali dicit cor. ii. subridens spem dabit tibi malignans t omnia bona z dicet Omis opus est tibi z confundet te in oculis suis donec cruciauit te bis vl t. z in nouissimo deridet te z postea videns derelinquat te z capiet simul mouebit ad te Talis non hꝫ simplicitatem omnem omis enī nullum lędit nec malum infert si illatum patienter suffert omnib⁹ eciam sunt quia pascit z mulcet vnde dicit aug⁹ qđ omis implet precepta cuiusq; quia de duabus tribus dat cuiam non habenti ¶ 2o omis naturaliter lupum fugit sic quilibet peccatum fugeret naturaliter tanquā sibi maxime inimicabile cū ꝙ quasi a facie colubri fuge pecca z est hic stiendum f Jamensem qđ nullo ea q̃

G.

sunt infra terram ut pcus inferni sunt ea
que sunt in terra ut pcus serpentes z colubri
sunt ea que sunt sup terram z in aere ut fil
pcus draconis z tu homo tanqm deum
laudanda a pphetis fidelit inducunt laudate
dnm de terra dracones z omnes
abissi serpentes z ce inquit tu stypbis auarice
vel luxurie deum laudant ex quo se
quit qd pcm est pcus inferni dracons
z serpentes Draco enim in sui magnitudine
laudat deum qm est enim mysticum aialium
sup terram Serpens laudat dm sapiencialem
ipe caput abscondit z corpus pcipitem sup
ponit z in hoc deum laudat qui tantam
sapiencialem ei dedit Infernus concendat in
infinitum qui peccatores instos punit Pec
cator enim dm non laudat si blasphemat
re z nomen dei p vos blasphematur Tre
cus est aial vile z stercorium reddit est
autem diligens cuius custodia qui fec sunt
usq eo fetus ipe portabit Tribz autem
de causis ouis aborsum patit p fr plinius
qui est solli tunc cum p nimio timore sepe
aborsit quia timet ne in os lupi deueniat
Tra gre tonitrua si qd idem dicat Tq qui
herbas comedit venenatas Tqn pturi
ab ayle q maxime facit eas aborsire fi
nus videlicet candele extincte Tamma
fidelis tunc pgnans ouis est qm opa mi
tora in pposito het pagenda tunc autem
parit qui pposituum opus extitis complet
in effectu Ot peccator solus est quia nec
deum secum p gram nec eccliam habet p
tinapacem inter a qua p gnit salus
separatur z qui sic solus est non habet qui
se adiuuet vel sustineat ideo fetum boni
ppositi nec dm in corde nutrit nec p bona
opa extitis parit si periculosum patitur
aborsum ea de se qui si ceciderit non
habet sustinentem z Tamaris caldus
in corde sio multa het tonitrua unde est
anxietas in adquirendo aliud debet in
amittendo timorem in custodiendo z
ista tonitrua boni ppositi stimum pfundunt
qm tot enim anxietates timores z dolores
bona pposita crescere non dum possunt sic

patet in femine qd spine suffocauerunt hec
s luxuria est herba venenosa que corpus z
aiam nficit z corrumpit z boni ppositi se
tum extinguit semen enim vix crescit in p
ra minimum concipita cuius est via bre
cit ibidem aia enim luxuriosi a demonibus
concipitur ecce q uo Omnis mulier fornicaria
quasi stercus concipitur hec luxuria nu
ri potest p herbam venenosam de qua
quit omnibus & mirabilib; mundi diuis
hec fera tam secum portat natura venen
et quicunq; bibat vitam videndo perdit
Onybia est flumen que statum ostendit
z subito euanescit Iste flumen bonum pposi
tinguit semen enim non potuit crescere in
terra petrosa z in mente elata que ad pe
nitenciam surgi non potest vel p flumen
tinete candelo intelligit vita scandalosa p
latores que luctue appellant In unius co
lix exemplaris optimi virtuosi z casti
tuum vetrine salutaris est extinctum
quo vita malitiosa alios plet occasionem
ruine Tq to ouis est animal obediens z mi
sietum Isti autem pastores secure obedire
possunt qui eas cognoscit diligit z defendit
ipis circa eas het sciencian cognoscendi
Joh x mo z voluntatem saluandi hic tam
meam pono p ouib; meis b si quis intrauerit
secure me credo qm saluabit erit z
possit dicit in libro de animalib; qd pastores
docent oues festine ambulare ad loca
auditus alienus Ot bene obedientes satis
parati sunt ad obediend voci voli sui
pioz vt talis obedientia tres omnes hent
scilicet simplicitatem caritatem z concordem
voluntatem Ista autem figurata sunt Job
ez vbi dicit qd amici Job dederunt sibi
ouem vnam z mnauem aureum vnum
vel p mnauem intelligit obedientia p in
auditu auris obedierunt mihi Ista obedi
entia debet habere ouem amevam quia debet
fieri cum humili vel simplici corde z
esse aurea quia debet fieri ex caritate z
debet esse vna quia debet fieri ex vnam
mi z concordi voluntate Quidam enim
obediunt simpliciter si fiete qui non sentit

Sue nil d subdno In corde stultus pleno
ore ut dr.

ouem aureum

onem amerau. Alij non obediunt ex cari
tate si ueritate bonj meauis non est aurea
Alij prudentes apud semetipos suam vo
luntatem nolunt bruo cum voluntate p
fam si; eam quou meauis non est bna; q
ens est animal sobrm & domesticu quo
rnus pastus modicis & expensis conten
tur sic & seruu dei modico debent esse conten
tus sen victus tibi sit ex re fructali nec ad vo
luptatem si ad cibum attende palatum
tum eratet fames non sapores desideria
tua quo vedime quia hoc tm curare de
bet desinant ¶ Ibus autem istis omn
ni futuro erit ille de quo ego ze In pastus
obtimis pastam oues meas & in mon
tib; excelsis erunt pastue eoz ibi requies
cent in herbis uiridibz & pastus pingui
bus pascent sup montes israel ex quibus
ibi inde qd pastua sanctoz erunt obtimi
ma quia sine ingrediant ad contemplandu
finem sue egrediant ad considerandu hu
manitatem vbiq; inuenient plenam sacie
tatem Joh x Ingredier & egredier & pastua
inuenet eusdem hec est vita etna vt cog
noscant te verum deu & quem misisti ihsum
xpm ¶ pascent in dilectione & firmitate
fidei & pastua pinguia i p° ex adipe frumenti sicut te frumentu
autem ille est qui de se dicit Joh 12 ni granu
frumenti cadens in terra mortuu fuerit
ipm solum manet ¶ Adeps istius frumen
ti est suauitas & dilectio spiritus que caret
ex amore xpi in p° Orent adipe & pingue
dine repleat aiam meam ¶ 3° pascentum
in etnitate pretuitatis de quo pastu pius
dictum ¶ 4° ones est aial pacifici sic ser
ui dei laborare debent vt quieti sint p
thesaurizare regnum bos fines vt habundet
magis & quieti sine istam quietem hent
illi qui trena despiciunt & in deo amore
suum ponunt Joh 16° Hec locutus sum vo
bis vt in me pacem habeatis in mundo
in mundo pressuram habebitis ego quid
quietius sm nichil in hoc mundo appetens
quid laboriosius qm terrenus desiderius es
tuare sine est qd israel sabbatu accepit

in mundo egiptus plant humanitatis multi
tudinis ¶ Cum eni z sint quat que ho
es appetat scilicet corpis sensus & aiam
In istis desideriis terrenis dedin quieste
non sinunt semp eni corpus talis est
in labozs & fatigationis ecce z labrauit
dines in congregationis substancia ¶ Sen
sus eni aiam diuitis quiete frustrat cum
quies sensum somnus sit & a diuitibus
somnus fugit Unde iacob qui circa ter
renam substanciam sollicitus fuit dixit
ad labam ge 31 fugiebat somnus ab ocu
lis meis & ecce 4to saturitas diuitis & ha
bundancia diuicaz non sinit eum dare
animi eciam talis semp est in sollicitudine
Jer° 49 turbati sunt in mari p sollicitu
dine quiescere non poterunt & quia ista
3a auaris salutem pstare non potuerunt
ideo dicit aug; diuicias inuenisti reddere
pdixisti cum vigilas de his cogitas cum
domus latrones somnias in die sollicit;
in nocte plaudis semp mendicus Et est
hic sciendu si quosdam qd aries in yemo
requiescit in latere sinistro & in estate in
dextro & in hac vita que tanq yemps
est in tenia voluntarie quies & tribulacio
nis pausa vt in estate future vite gaudij
menarrabilis & quietem in dextra latere
figuratis etnaliter pfruamur ¶ Et ex ist
is patet qui sint ones & quibz pastor
xpus aiam suam ponit ¶ Ex hic sciend
qd xpus & ouibz tm xpus aiam suam
posuit quo ad efficaciam & edis tm aiam
suam posuit quo ad sufficienciam Set
quid quid & ouibz aiam ponere xpia
num est boni pastoris dicq qd sic cum vacio
sunt ex ordine diligendoz sono ei augi
de doctrina xpiana libro p° ca 8° ¶ Et
sunt diligenda ex caritate debet eni ho
ex caritate p° diligere deinde 2° aiam sua
q° xpianu sua ¶ 3° corpus suu ei q° ho
debeat vt mutter illud qd minus dili
gendum est xpi° id qd magis est annan
dis & corpus suu sit in 4to loco diligendu
& aiam xpianu in tno loco Sequit qd
pastor xpi° salutem xpiani & maxime

Sensus

Anima

Tempus Lat hunsthis
Estas hic Inuerno

& diligenda ex caritate

L

cunc sine comendatu debet expus sibi p̄mittere spūalia cui spālis gregis p̄pone
rat' corporali bno pastorē ¶ Est tn aduertendum qd unus p̄ grege dūic est triplex aut p̄ ipo de bono in melius p̄mouendo q sic non est necūs nec gūtum ad subditos nec gūtum ad p̄latos si est supervacuus. Aut p ipo ab imminenti periculo spūali liberando q sic est necūs gūtum ad p̄latos qui suscepernt diuina gregis curam q de malum eor requirt' sanguis gregis ¶ Aut p ipo in necūs aū sic constituto qd non potest damp nabilem euadere nisi homo mortē exponat q sic est necūs gūtum ad omnes sicut vendens sua q dispē pauperib; qui sunt in extrēa necie ¶ Ad notandū hic qd ad' est aliquem se mortē exponere q aliud est se morti exponere p omnib; bn ang' de ꝑbis dō. s. q. ¶ Pastores boni sunt non solum qui sanguinem fuderunt sz qui a p omnib; fuderunt q non cū fuderunt claustra sz caritate quam q apud hereticos qui ꝓpt' iniquitates q errores suos aliquā molestiā ꝑssi fuerunt nomine martyrū se quidam iactant et hoc pallio dealbari facilius fuerunt qui lupi sunt ¶ Qi vero sine vultus in quo mercēs habendi sunt pastores boni paulum audite qui a non omnes qui corpora in passione ceciderunt ignib; t' finit cōmunidi sunt sanguinem fudisse p omnib; sz pcūs q omnes ¶ Qui linguis hoīm loquitur q angelor̄ caritatem autem non habuero factus sum sicut erramentum sonans aut cymbalum tinniens Qui fuero omnia sciero q habuero oem ꝑphetiam q oem fidem ita ut montes transferam caritatem autem non habeam nichil sum ¶ Sequit' de defectu de defensionis qui consequit' malos pastores quem xp̄us ꝑ se removet dicens piscemur autem ubi ex contrario sensu ꝓbat xp̄us p rōne qd ipe sit pastor bonus q fundat' ista ratio sup firmitatem qua hēt pastor bonus ad omnē defensionem

2 potuit hec ratio sic formari pastor bonus sunt omnimo mit' gregem nec dimittit gregem timens ne in eius absentia lupus accedens gregem dispgat q offendat q si videat lupum venientem non fugit si immobilis stat clamans q lupum et terret' mittens canes contra eum ut effugent' q repellat' q insequens ipm petat cum gladio vel baculo ut gregem pile dimittat ¶ Ex ego sum pastor bonus Nam sto immobilis mit' gregem meum p virtutis assistentiam clamo q lupum contra diabolum p p̄dicationis instantiam mitto contr' eum canes varios p p̄dicandi differentiam Pellens lupum gladio f mone p correctionis efficaciam q eum pcussam gladio canes p passionis tollerantiam ergo ego sum pastor bonus ¶ Circa istam rationem tm potuit magnanimitatem videlicet intelligens p oppositū firmitatem boni pastoris p quam sumus ma ior him q rationis aymonem vero sup ponit tantum tm scripto qui sicut em dicens declarandam dicit q dicendum q qui non est pastor cui non oues sue q qui oues non diligit sz pcūs suum temporale p quo servit nam sz ego nō ab p omnibus dicendum q quippe est qui non p amore nummo oues dimittit sz ad temporalis mercedes pastit dicendum q pe est qui locum quidem pastoris tenet sz lucra animar non querit theins quo dis inhiat honore placere gaudet tem poralib; lucris pastit' impensa sibi ab hominib; reverencia letat' q hinc p omnia concordat aug' sup Johīn omē ex Quod est inquit sua querentes non xp̄m gratis diligentes non dm̄ xp̄m querentes temporalia comoda consectantes lucra inhiantes honores ab hoīb; appetentes ꝫ 1a ¶ Ista autem hic ponunt' p que indicari dicunt' p not' quidem dicit' indicamus videt lupum venientem q dimittit q qui lupus p̄ [illegible]

P.

: dempiens vel hereticus p̄ heresim ni
ficetis vel tyrannus turbans & seuiens
eidem lupum. Qui mercenarius & non
pr̄ oues n̄ necessitate scilicet non sufficiendo
fugit. Qr ouis dicit mercenarius non re
uerti si mittimur non metet si denegat
non lauamur. Qr sicut fugiunt tempo
ralia que ipe amabant fugit & ipe oues
quas amare solent. Qr dr mercenarius sic
oues dimittit lupis & diabolus suggerenti
de hereticis mficiendo tirannis p̄sequendo
vagit ab ecc̄ia pertendo & dispgit oues n̄
sunt eius. Hec heresis vel errores eos diuidendo
de q̄ 2m signū est q̄d mercenarius fugit
unde hic subdit. mercenarius autem fugit
quia mercenarius est & mercenarii autem
fugit non mittendo locum sc̄z subtrahendo
populum vt dicit ḡgo & addit fugit quia
mercenarius videt & tacuit fugit quia se
sub silencio abscondit & huic concordat aug⁹
sup Joh̄em ec. dicens O mercenarie lupum
venientem vidisti & fugisti videre forte &
dicas Cur hic sum non fugi fugisti qr
tacuisti quia timuisti fuga animi timor
est corporis sensu mente fugisti dicat insup
beatus ḡgo verum vere quis pastor sit
aut mercenarius cognosci veraciter non p̄t
si occasio necdum desit tranquillitatis cui
tempus plenum ḡ ad gregis custodiam
sicut verus pastor sic & mercenarius stat
si lupus venens videat quo quisq; alio
sup gregis custodiam stabat. Queritur au
tem aug⁹ quo verum sit q̄d hic dicit x⁹
mercenarius autem fugit quia mercenarius
est cum apli fuerunt veri pastores & non
fugerunt dicente eis xp̄o Qr vos p̄scendum
fuerunt in vnam ciuitatem fugere in alte
ram & respondet aug⁹ in quadam ep̄a quam
scribit ad honoratum dicens Qd tunc pos
fugere ministri ecc̄ie nec xp̄o fugam crimi
nari nec nomen amittere veri pas
toris qui vpor p̄sone solum timuerunt &
si in loco illo non est plebs xp̄i cui mi
nistret vel si est p̄t̄m p alios supleri mi
nisterium quibz non est causa fugiendi
Cum autem ecc̄ia minuitur pecun. scilicet

epor clericor & laicor & cum sit p̄scientie
non solum p̄sonalis sz etiam generalis Qr
est p̄sonalis & in deo illo non esset alius
qui plebi remanenti posset ministrare
nullo modo debent fugere ministri ecclie
nec illos deserere qui eis indigent Qr
cui plebs multum & minister fugiunt q̄
est nisi mercenarios illa fuga damnabilis
quibz non est de oibz curat q. d. n alius
Qr nihil mercenarius est diligendus
nihil vituperandus nihil tollerandus
nihil abiciendus dicendo q̄d pastor est
diligendus fuit abiciendus latro cauen
dus & mercenarius tollerandus est tu cum
pandus seu corripiendus ab eo cui nocum
bit si ei constat Quando autem mer
cenarius vtilis est q̄m dr non dicit lu
pum fugere vel latronem cum autem
videret fugit dat autem aug⁹ sup Jo-
oue⁹ ḡ. Non hic humanum p̄sonam mer
cenarius gerit & tm loquendo vtilis est n⁹
mercenarius diceret n⁹ accipet a conducto
re mercedem & misericordie autem quia
mercenarij nequam sunt multi quique in
ec⁹ commoda temp̄a sectantes x⁹ tm p̄dicant
& p eos vox x⁹ audit & sequunt oues non
mercenarios Qr vocem pastoris p mercena
rios aug⁹ Tertium est q̄d tm lanam
& temporalia querit & hoc est q̄d hic di
cit & non pertinet ad eum de ouib⁹ & in
eo non est amor respectu gregis sz respec
tu lucri & ideo mercenario pericli gregis
fugit sicut nec curans de grege quem
non amat non enim pastit gregem n⁹
vt tondeat & tu xp̄e petro mig⁹ dixt
tonde quia non erat mercenarius nec
dixit occide quia non erat lupus sz dixt
pasce quia fuit verus pastor semel tm
dixit occide tertium sicut semel aut xp̄
cum petrus subtrahentem vidisset de cel
lo descendens in quo erant quadrupedia
& serpentia & volatilia & dixt facta est ad
eum Dicens Surge petre occide & manduca Ibi enim non erant omnes quia tunc
dixisset ei occide sz pasce Qr erant ibi bo
stialia p̄ que intelliguntur superbi & sspen

Aug.

Pastores

Lucas

tes ꝑ quos intelligunt auari & quadru
pedia nimenta ꝑ que intelligunt liuu
rioſi ¶ Luxuria eſt in corpore qñ ex eo
elementis opont & bene luxuria ꝑ q
dripedia deſignat luxurioſus eſt ad i
fernū vadit cum eo pedib; de quib; ꝑ
dicit Auarus vadit cum duob; quoꝝ
vnus eſt mala adquiſitio & alius mala
retentio ¶ Ouphus vadit cum trib; quoꝝ
vnus eſt quia bona que hꝫ nunq̃ finis
ſe recepiſſe credit ¶ alius eſt qñ falſe de
ſe ſentit & multa ſe credit habere que no
habet ¶ 3ꝰ qñ nullo fine oꝝationis verbo ꝑ
pendit luxurioſus vadit cū eo pedib;
vt detur eſt quoꝝ vnus eſt vicio gulo
tatis vult eum ſalute concedere vt poſ
ſit ſuam luxuriam exercere ¶ 2ꝰ de bia
no libidinoſo voluptatis Iero ventem
mero eſtuans cito deſpumat in luxu
riam 3ꝰ eſt vicio prodigalitatis ſicut ꝑ
filio prodigo qui diſſipauit totam ſu
ſtantiam ſuam vnendo luxurioſe vt
habet ſic 4ꝰ ¶ De eſt vicio rapacitatis
qua poſtqm conſummauit omnia coacti
ſe ad rapiendū aliena occidere & tales
ꝓtinus ſpecialiter debet occidere vt vide
licet occidat ſuperbia in ſuperbis auariciam
in auaris & luxuria in luxuriosis Hic
itaq; notandum q̃ ex premiſſis patet
triplex intentio ſiue finis ſcꝫ ex eo q̃
ſequitur triplex ſuperi officium ſcilicet ra
pe diſpergere & occidere de quib; ꝓxime
dicat hic in hoc eo & de 3ꝰ ſuperbo
ca finem non venit niſi vt ſuperet & mac
tet & ꝓdat ſuperus & infernal animas
diſpergit diſſipas rapit raptas occidit ꝑ
diſpergit nam lucifer diſpergit ꝑ ſuperbiam
mamona ꝑ auariciam aſmodeꝰ ꝑ luxu
riam tanto autem ſpeciem crudelius
quanto ſentit ſe habere tempꝰ breue
Dicunt itaq; naturales qñ qñ ſuperus
ſeneſcit qñ beſtias non ſufficit predam
cadit de nocte mirabiles & potiſſimo
hominibꝫ inſidiat ¶ Dic diabolus ſuos
tempus ſuum eſſe breue Jam de bestiis
beſtialibꝫ non multum curat ſi bonos

ſeruando feſtinat ſi de ciuitate exeat exe
dium reſiſtendo tunc contra alienum qui
poſſidet diabolus acerrime ſentit qui ſe ſua
virtute expellendo cognoſcit apoc xij
terre & mari quia deſcendit ad vos dia
habens iram magnam ſciens quia mo
dicum tempus hꝫ ¶ 2ꝰ alias diſpoſitus ad
ad penam & hoc quadam catheſena a mu
multos habet Conflat cum vt alias dem
eſt catheſena diaboli ex mala ſuggeſtione
ſectatione conſenſu ope conſuetudine
neceſſitate ꝓpter quas ſimul peccatoꝝ conſtrin
git ¶ 3ꝰ animus ſic raptus occidit mu
morte ſpiritali qui etiam ¶ Unde hic non
dum ſecundum Jam qñ de ſuperi & diaboli of
ficio eſt omnes occidere ¶ Quas quidem
plicit occidit Primo decipiendo ꝑ aſtutiam
2ꝰ frangendo ꝑ impatientiam 3ꝰ alie
nando ꝑ ſpem Primo decipiendo ꝑ aſtutiam
legit cum qđ aliqn luxus voces humā
nas emittit aliqn latratus cum vt ſic
paſtores & oues decipiat Dicit enim diabolo
aliquam ſuggeſtionem mittit que hꝫ
ſpem boni vt ſic homines decipiat 2ꝰ vero
xij Timeo autem ne ſicut ſpens eua
ſeduxit aſtutia ſua ita corrumpant ſen
ſus veſtri unde ibidem paulo poſt ipſe
ſathanas transfigurat ſe in angelum lucis
Time autem ſe in angelum lucis transfi
gurat qui videt ſuggerere que conſue
uerit boni angeli ꝑſuadere ¶ 2ꝰ frau
gendo ꝑ impatientiam legit cum qđ qñ
luxus ad ouile vadit contra venit in
cedit ne canes odorem eius ſentiant di
autem ꝑ ventum ꝓſpicus ꝓſpitus ſic ꝑ
ventum ira aduſtus deſignat Time
qñ diabolus cum ventu vadit qñ homi
in aduſtionib; exiſtentem rebus temp
tando inuadit ſepe cum dei iuſtitia ꝑ
tente tribulatio hominū aduenerit ex
ablatione rerum ſubſtantie cauſat affli
ctionem in corpore & inde eorum cruci tan
ta turpitudo in mente qñ in impatien
& eorum deſpectum inducit intelligit cum
diabolus afflictionem afflictionem addere vt
inducat finaliter deſpectum qñ eius

flumo temptat instis ꝓficiat ad coronam sic
ꝙ di. Job. ꝙ ca. Primo diabolus duo punit
nos reverendam substanciam abstulit dem
& filios extinxit. Deinde ꝙm vulnie corpus
eius percussit. tandem ꝑ uxorem & amicos ꝙm
nem temptacionem in ore eius immisit. Sz ille
in omnib⁹ hijs superauit. Talis enim est natura
diaboli ꝙd si in principio sibi resistit. debilis effi
citur. Unde. in primis ḡus & mitescit. debilis est
impetus diaboli. quem si quis fortiter sustinu
erit. in. 2o. cum inuenerit infirmiorem.
ꝙm cum plus precessit tanto magis
refrigescit & deficit. 2o. addit diabolus ꝑ
sonam bestiam sicut lupus. dicunt magi na
turales ꝙd lupus pueris signa dilectionis
solet ostendere. & cum eis in principio lu
dere. Similiter cupit eos occidere & devora
re. Sic diabolus cum eis qui sensu & vir
tute pueri sunt. primo ludit per delectacio
nem offendendo. Gule longanimitatem & impa
cientiam immittendo. vt decepta mens diui
cius ad intencionis prave suspendat. & sic
peccator finaliter occidat. & a lupo infernali
deuoret. Vel ꝑ lupos vt dictum est possunt
intelligi tyranni qui oues & simplices deuorant. unde. ysa. lupus sup oues ve
nit cum ministus raptor fideles & humi
les oppriunt. de istis tyrannis intelligi potest
illud. habac. i. velociores lupis vespertinis
Ad cuius intellectu notandu ꝙd sunt
lupi matutini. meridiani. & vespertini. lupi
matutini quia ad huc non multu. esurie
unt. prem bonoꝝ pauperu comedunt &
prem relinquunt. quales sunt multi ty
ranni bona pauperu rapientes. Qz eis
aliquid relinquentes lupi meridiani
sunt qui usq; ad meridiem non comedit
& ideo multum esurient. & ꝙm esu mul
tum sciunt. & carnes omnino comedunt.
& sanguinem totum bibunt. tales sunt
medius nullus qui nedum possessiones
sed eciam supellectilem pauperu rapuerit.
qui more lupoꝝ fere cuncta diripiunt. &
vix ossa arida ꝙm fame & sitim pau
per develinquunt. lupi autem vespertini. i. q
usq; ad vesperam non comedunt adeo esu
riunt ꝙd cutis pellem carnes & ossa de
uorant. quales sunt multi tyranni qui
a pauperib⁹ pecunias exhauriunt. posses
siones diripiunt. domos tollunt. bestes au
ferunt. ꝑsonas opprimunt. unde de istis
tribꝰ lupoꝝ speꝯ intelligi potest illud
Jere. 5. quasi plenum a pauperes spoliato
Comedit nos & devorauit ame nabugodo
nosor rex babilonis. & hoc quo ad lupos ma
tutinos. qui ꝙtem carnem comedunt ab
sorbent nos sicut dictum. & hoc quo ad lupos
meridianos qui totam cutis carnem come
dunt & absorbent. & lupus dicit. ille nouis
simus exossauit me quo ad lupos vespe
nos. qui carnes comedunt. sanguinem bibit.
& ossa devorant. ꝙd. ps. leo rugiens & ursus
esuriens princeps impij sup ꝑsam pau
per. vel 2o. vt tactum sup. nomine here
ticos intelligimus. qui sicut a lupis visi &
lupos non videntes eo ꝙd dicit. trancesunt.
sic simplices quoꝝ simplicitas hereticis ꝑ
hereticoꝝ versuciam non videntes sepe a
fide & confessione vere fidei obmutescunt. Se. Ego sum pastor bonus. & potest
intelligi hec repeticio facta ad confirma
cionis. vel ad manifestacionis. ꝙd enim
prius dixit. hic ꝓbat se fidelem vere pas
torem bonum. Vel ideo se dicit bis pastore
bonu. quia pastu ꝺbo. & ex. vel ꝙ pas
cit non solum in spiritum homo. sz eciam
in ꝙtum deus. hic autem ꝓbat ꝑ affectum dilectionis quem approbat & ꝑ
defectum defensionis quem reprobat. sub
dit actum discretionis quem sibi appli
cat. unde hic potest tanqam racionem ad
ꝓbandu ꝙd ipe sit pastor bonus. & po
terit hec racio sic fieri. bonus pas
tor oues suas cognoscit & cognoscit ab
eis quia frequenter eas visitat. diligenter
eas erudit benigne eas fouet & nutrit.
& pudet eis pascua ubertatis. sepe eas
nominatim vocat. & ante eas vadit. &
alle eum sequunt. ꝙ ipse cognoscit eas
& cognoscit ab eis. Si ego oues meas cog
nosco & ab eis cognoscor. cognosco diu no
solum notitia speculacionis. verum eciam

notiam applacionis z dilectionis ꝙ ego
sum pastor bonus hui⁹ rōnis ꝓmo
ponit exemplum dicens ego sum pastor bon⁹
z supponens minorem tanq̃m manifestam
ponit minorem subdens z cognos
co eos quos scilicet notiam speculativam
qua ut ipsam effingere potest hebit e
omnia cum nota sint z apta oculis eius
applitiua qua cognoscit ꝑfectum eos qui
diligit scilicet signos vita etiam de qua
z tertio z nouit sicut nouit me pat⁹ et ego
eum z de regibus dicit xp̄us ovas z alias
duco quas oportet me adducere et vocem
meam audient et fiet vnum ouile et vnus
pastor Circa istos tres gradus tex
tus sicut scribit post Cognosco oues mee
as que scilicet sunt mee z ꝑ ꝑsentem
notiam z ꝑ ꝑdestinationem Cognit ꝙ
dicit et z cognosco oues meas z cognos
cunt me mee z ꝙ ego ñ oues diligo
oues meas z ipse me diligentes obsequi
tur qui enim virtutem non diligit ad
huc multos cognouit ꝙ Io. 2. Qui dicit
se nosse deū z mandata eius non
custodit mendax est Circa primū ꝙ di
ligere oues affectualiter est cognoscere vt
recognoscere illas esse suas vel facere
cognosci que sunt sua vel sic cognosco
oues meas i misereor illarū cognoscens
eas miserationo indigere quia scimus
multas alias minores viderā autem
maiores cuncta cognoscunt dicit oues
xp̄i in ꝑsenti notiam fidei formatē
caritate Circa secundum ponit xp̄us eiusdem minoris ꝓbatio
nem que triplex est una talis Sic ag
nosco oues meas z ipse me cognoscunt
sicut pat⁹ me cognoscit z ego eum et
pat⁹ sic nouit me z ego eum ꝙ ego sic
cognosco oues meas z ipse me ꝙ ipas
diligo z ipse me diligunt ꝙ vtrobiq; ꝙ
notiam non solum speculativam ꝙ etiam
affectiuam z applitiua huius rōnis ꝓte
maioris tm ponit dicens Sicut nouit
me pat⁹ z ego agnosco patrem sicut si
mle cognosco oues meas z cognoscunt me
mee Circa hic nōdum ꝙ ly sicut non
dicit hic notiam equalitatis ꝙ eius

dam similitudinem Sicut enim sicut filius
nouit patrem sic equaliter ꝙ omnia oues ex
nostrum filium quia filius nouit patrem
notiam apprehensiua z infinita que nulli
potest competere creature ꝙ sh sicut ꝙ
quandam similitudinem sicut hec verba
sunt nota vel vera sic z illa sub eodem
sensu intelliguntur Vbi illa ꝓ ex nra
nostram sicut z cognitus sum a Joh. 15. a
gnit filius ꝙ discipulis dicens vt vid sum
vnum sicut z nos vnum sumus Circa ꝓbat ꝙ
sitam minorem tali rōnis z nullū ma
gis est signum dilectionis quā bello mori
dilecto Joh 13. maiorem dilectionem nemo hr
ſ ego ꝙ omibz meis mori cupio z sanguinē
men fundere desidero ꝙ oues meas ꝑfec
tissime diligo ac ꝙ hoc ꝑfectissime eas cognos
co quia non est dilectio sine cognitione nec
ꝑfecta dilectio sine ꝑfecta cognitione hui⁹
rationis tm ponit minorem dicens animam
meam i animam meam corporalem ꝓpo
ni deponere ꝙ mortem vold ꝙ omibz meis
i fidelibz z electis meis z est triplex ad
eam oues ifc considerantes summū amo
rem pastoris ad ipsos ipm diligunt ipm
audiunt sibi obediunt z usq; ad sanguinis
effusionem z usq; ad mortis ꝓpassionem ip
sum sequunt Et quid est qđ dicat animā
meam pono ꝙ omibz hanc questionem que
rit aug⁹ in one vbi notat ꝙ qđ xp̄us est
n̄ diuā naturā in vna ꝑsona nam xp̄us
z verbum est z homo z vt homo sit veram
animam z veram carnem Et⁹ est qđ ex hijs
argunt sic ad questionem Si xp̄us ꝓsu
it animam aut posuit eam ſ qđ deum aut
ſ qđ homo non ſ qđ deum quia licet
mors animam a carne separat non tñ a
deo si ſ qđ homo segregret⁹ qđ anima
deposuit scipsum hoc n̄ est quia n̄ depo
nit scipsum aut qđ caro deponit animam z
hoc etiam videtur quia illud deponit qđ
resumit unde Joh x. potestatem hēo ponen
di animam meam z ꝙ Et caro non habuit po
testatem resumendi animam ꝙ nec deponendi qđ ipse
ſ qđ homo posuit animam Et ho nichil videt
quia anima deposita non est ho vt mihi

ristat Ideo ꝙ istam difficultatem solut aug⁹ hians qđ caro xpi animam posint ſ virtus verbi ꝛ postea resumpsit cām ſ virtute ꝺ̄i Alit potest dici qđ anima simpliciter suplicat uno modo ꝙ spūs qui est alia pars compositi ꝛ tunc possimus dicere sanct dem est ꝙ xpus ſ qđ ꝺ̄us animam posuit ꝛ deposuit non quidem a se ſ a carne alio modo ꝙ corporali vita sicut Joh⁹ dicit animam suam &c ꝛ tunc xpc ſ qđ ꝺ̄us posuit ꝛ deposuit animam ꝛ vitam corpalem ꝛ hoc a scipo quia in tribus mortis ꝺ̄i non vixit vita corpali

Q. Qꝛ alias oues habeo &c ꝺ̄i postq̄m actum est de ecclesie congregatione hic agit de solicitudine pastoris ostendit quia sum⁹ pastor bonus qui potuit sic formari bon⁹ pastor sollicitus est ꝛ studiosus ut omes congregent⁹ ꝛ ut errantes ad caulam reducant⁹ Qꝛ ego congrego omes dispersas ꝛ ad ouile reduco ꝙ omib⁹ omnib⁹ quid ouile confirmo ꝛ ego sum pastor bonus hui⁹ rationis sumpt⁹ maiorem tangit in manifesta ponit minorem dicens alias oues habeo ad cuius euidentiam sciend qđ omes xpi sunt omes electi tam de gentilib⁹ q̄m de iudeis Tunc autem cum xpus hec loquebat⁹ multi electi de iudeis erant nondum xpi quia non solum erant predestinati verum etiam erant vocati ad fidem ꝙ gram ꝛ adhuc adhuc gentiles autem omes erant ꝙ predestinatione Qꝛ non erant in ouili ꝙ iustificatione ꝛ hinc concordat qđ ait ḡgo⁹ in omet⁹ Om de non solum mediam Qꝛ etiam gentilitatem redimere debuit adunare ꝛ alias oues habeo alias mihi ab ouib⁹ domus ist ꝛ fideles de gentib⁹ credimus Istas autem alias oues habeo scilicet ꝙ predestinatione ꝛ etiam electionem que non sunt ex hoc ouili iam scilicet presenti in quo tunc erant apostoli ꝛ fideles alij ꝙ fidem ꝛ gram adepti quia et dicit ḡgo⁹ iudaicum ꝛ gentilem populum in una fide coniungit vel alias scilicet ab existentib⁹ iam in ouili ꝛ fideles ex gentilib⁹ ꝛ iudeis usq⁹ ad finem mundi credituros ꝺ̄um ḡ istud ſ ꝛ totum hoc indifferenter referri potest ad tempus illud in quo loquebat⁹ xpc vel ad tempus quodcumq⁹ usq⁹ versus finem seculi dicte de beato ḡgo⁹ in omet⁹ hoc omnia fieri fratres aspectus hoc reconciliatus gentilib⁹ videtis ꝛ non sunt quid ex hoc omili quia non dum sunt adducti ſ in errore infidelitatis ꝛ illas oportet me adducere quasi scilicet errantes p⁹ pe ꝛ Qꝛ sicut oues errantes ꝛ &c oportet dicit adducere &c scilicet predicatoꝛ ꝙ informationem virtutum ꝙ inspirationem effectu inspiratoꝛ ꝛ operatione miraculoꝛ ꝙ testificationem ꝛ vocem meam audient ꝛ obedient ꝙ mandatoꝛ executionem vocem unius meam audient quia non noverunt vocem alienam sicut dicit sup⁹ Joh eodem capitulo ut dicat Jam sunt voces alienoꝛ ꝛ q̄ta⁹ vox ꝺ̄i pastoris Prima est vox lupi ꝛ demonis qui vocat hominem ad offendendum ut ego⁹ lupus est malignus spūs qui insidias fidelium ꝙ insidias querit ꝛ ita⁹ est vox furis ꝛ latronis qui vocat ad peccatum unde de carne intelligi p⁹ ꝺ̄i Joh hoc eodem ca⁰ fures non venit nisi ut furet⁹ ꝛ &c Cave cum ꝙ christum ꝛ alios corpis furtus animam perdat⁹ tu ꝙ oculis meus pereatus est animam meam Qꝛ ta⁹ vox ꝺ̄i mundi qui vocat eas ad offendendum licet cum mundus diuicias promittat tu ꝛ mortem omes offendet quę sicut dicit Job xl dives cum dormierit nil secum asserret Qꝛ q̄ta⁹ vox est vox veri pastoris ꝛ ꝙ qui omes vocat ad pascendum ꝛ Joh⁹ eodem ca⁰ dicit ꝙ ms ꝛ qđ introierit ingrediet⁹ ꝛ egrediet⁹ ꝛ pascua inuenet sup⁹ quo sic stribit aug⁹ sup Johm omelia ꝙ Quid est ingrediet⁹ ꝛ egrediet⁹ ꝛ pascua inuenet Ingredi quippe carnaliter ꝙ hostium x⁹ Valde bonum est Cruces ante te carnā sicut ait ipe Joh in ep⁹ sua exierunt ex nobis ſ non erant ex nobis non &c Unus bonum Talis ḡ egressus non posset a bono pastore laudari et dicret ingrediet⁹ ꝛ egrediet⁹ ꝛ pascua inuenet Est ḡ aliquis non solum

ingressus ſi eciam egressus bonus p hoſtiū
bonū quos eſt xpus Q; qus eſt iſte laudā
bilis ⁊ beatus egressus poſſem quidem di
cere ingredi nos qui aut⁹ aliquid agitam⁹
egredi autem qui certus aliquis opamur
Et qm ſicut dicit apoſ̄ p fidem habitat x̄
in cordib⁹ uris ingredi p xm̄ ee ſ ipām fi
dem aliquid agitare egredi autem p xpm
ſ ipām fidem eciam foris ⁊ coram hominib⁹
opāri unde ⁊ in p̄o legim⁹ Exijt homo ad
opus ſuū ⁊ ipe dns dat lucrant opa bna
coram hominib⁹ Q; plus me delectat q; ipa
veritas tā ingn̄ pāſtor bonus ⁊ ſuo doctor
bonus quodāmodo nos admonuit quicū
modum intelligere debeam⁹ qd aut ingre
diet⁹ ⁊ egredet⁹ ⁊ pāſtua inuenet cum ſe
cutus adimuit fur non venit niſi ut furet
t⁹ ⁊ macet⁹ ⁊ perdat Ego veni ut vitam ha
beant ⁊ habundancius habeant videt⁹ em
nuchi dixiſſe ut vitam habeant ingredien
tes ⁊ habundancius habeant egredientes
Non autem potest quisq; p hoſtiū ⁊ p
xm̄ egredi ad vitam eternam que erit ſpa
li p ipm̄ hoſtiū hoc eſt p eundem xpm
in eternam eius qđ eſt omne eius ministeriū
ad vitam temporalem que eſt in fide ido
neū ego veni ut vitam habeant ho⁹ fidem
que p dilectionem operat⁹ p quam fidem in
omne ingrediunt⁹ ut vitam eternā habeant
ex fide viunt ⁊ habundancius habeant qui ſpe
rando usq; in finem p illud hoſtiū ⁊ p fi
dem xpi qui vivi fideles mortui⁹ ⁊ habū
dancius habeant vitam veniendo q; pāſtor
ille poſſit ubi multi venie mortui⁹ ſu⁹
mus g⁹ ⁊ hic in ipo omni non deſint pāſtua
qui ad vtrumq; poſſimus intelligere qđ
dicit eſt ⁊ pāſtua inuenient ⁊ ad ingreſſū
in tunc vere pāſtua inuenient ubi ſatu
rent⁹ qui eſurient ⁊ ſitiunt iuſticiam ⁊ ex
iſtis patet quom⁹ xpūs nos venit ut ingre
diam⁹ ⁊ egrediam⁹ ⁊ pāſtua inueniam⁹
unde p̄mittit ad p̄miſſa dicit b. vocat mi
hi bonus pastor vocat diabolus vocat xpus mi
hi dicit ego ſcripſi vos dicit ego mutilo di
abolus ego mutilo x⁹ ego refuto que ſcripſi
mus Judibus omes xpi verum eius audiunt ⁊

fideli unū omne ⁊ una eccl̄a comphendens in
dos ⁊ gentiles p fidei unitatem ⁊ dilecti
nis adhesionem ⁊ hoc eſt qđ ſcribit ad
ephe ⁊ ipe pax nra qui fecit utraq; unū
ſuscitat gentes ⁊ inimicos effect⁹ unū omne p
ſuā vtute exhibuerit ⁊ unus pāſtor p ſingula
rem cure ꝓuiſionem ⁊ p unanimitatem om
nium Dicit aute nob⁹ ſup iſto qđ ad ho
qđ aliquis ſit bonus pāſtor oportet qđ in
eo ſint 12 laudabiles conditiones videlicet
veritas in aſſiū largitas in exhibendo ſe
dulitas in prudendo equitas in corrigen
do pietas in confortando ſinceritas in intue
rendo ꝓbitas in deducendo ſolidit⁹ in pre
gendo ſtrenuitas in exequendo ſagacitas in
cognoſcendo cōmoditas in miſtruendo benig
nitas in reducendo ⁊ declarat ꝓtes dicit
qđ omes ſunt unius fideles clem⁹ ꝓfec
nati qui eſſe debent mites ⁊ humiles p me
innocentiam ⁊ regim̄ ad ego ſum qui pe
cauī ego miſ cū qui omes ſunt qui ſe
runt fertiles ⁊ utiles p fructus habun
dantiam in p̄o Omes coꝛ fetoſi habundā
tes ingressus ſuis ſubiecte p mandatoꝝ
obſeruantiam unde hic dein eſt omes mee
vocem meam audient unū p eternam
unionem ⁊ hoc eſt qđ dicit fiet unum
omne ⁊ unus paſtor Q; Paſtua vere ſ eccl̄e
poſſum⁹ multiplicit accipi Sunt em pa
ſcua certe paſtua ſcripture paſtua uum
dalis machine ⁊ paſtua eternalis glie
Q; in paſtuis eccl̄e inueniunt omes ſpiales
regenerationis ſcilicet bap⁹ pabulū eucha
ſt eukaristie ſacrū ordi⁹ regenerationis qui
conſiſtit in ingi regeneratione baptiſmi ſal
nationis ingressum ſalutaris confirmationis
vt eſt ſacrū pnie qđ eſt pungens ⁊ ſa
nans de iſtis paſtuis ſcribit in p̄o In loco
paſtue ibi me collocauit In paſtuis ſcrip
ture inueniunt qđ credendū quid agen
dum quid timendum quid appetendum In
paſtuis autem eternis inueniunt omes
unde p̄n⁹ qđ oſtendit unū ſcilicet dm nr
pium qđ attendit qz omes creaturā obedi
deo obſequium qđ expendit quia omes creatu
ſeruit deo ex⁹ qđ p̄tendit quia omes creatu

est mirabilis ⁊ variabilis ⁊ eccō non vi-
me spem ponē nisi in deo de istis pastoribus
videbit in pō ⁊ os qui pastus eius ⁊ omes
animas eius in pastus aiarum glie nunc
meū omes doces gliosas tam die ihū corpo-
ris animē scilicet visionis limpidā firma
omis stabilitatem pmansionis securitatem
⁊ seu tocius pfectibilitatem corporis claritatis
eglitatem subtilitatem impassibilitatem
g̃ ihs pastus sua potuit in pona bonoz
in palio⁹ g̃ ministerunt pastuas vberes
⁊ valde bonas ⁊ tuam latissimam ⁊ quietis
⁊ fertilem ⁊ cie qz in pastus vberrimis
pastum eas ⁊ in ihis pastus nos pastū ip
se conducat ⁊ c ....

Dominica 3ª post pasch ....

Modicum ⁊ non videbitis me ⁊ iterum modicum ⁊ videbitis
me ⁊c Joh 16º Inis vere amicicie satis
datur qđ ad amicos quasi inseparabile est qđ
cupiūt summa visione pfruuntur summa lepi
cone refiū ⁊ corporali pntia consolant Jo
g discipulū qui nedum a xpo amica ei⁹ aux⁹
illud Joh iam non dicam vos seruos ⁊ amicos
⁊ noiauit ⁊ etiam p ypsam amica dei ap
pellant Siquidem 22 annis honorati sūt amici
tui deus ⁊c desiderabant ⁊ pfrui eorum
una visione eius vbis condiuans misoria
re ⁊ seruem pntia corporali ⁊ ideo tunc
nimiū tristabant qui xpo de isto recessu
fecerāt mentionem sicut in vbis premissis au
ditū xpus modicum ⁊ non videbitis ⁊c
Verumptū contra multiplicem tristicia
in hoc eius⁹ poterāt xpus consolacionē
de prima visione ejus qua quam sunt ⁊c ⁊ sic ordo
videlicet ihūs visionis promissio discipulo⁹
de repromissa hesitacio dubie cor hesitacionis
explanacio ibi cognouit autem etc explā
nationis adaptacio visionem ⁊ pmittit
post recessum dicens modicum scilicet
tempus restat ⁊ iam non videbitis me
qđ ⁊ quibus exponi potest primo sic ⁊ Be
da modicum ⁊ modicum temporis est
usq ad passionem ⁊ quam a vobis sūt
bor ⁊ tunc non videbitis me ⁊ bene modi

cum dicit Beda quia eadem nocte qua dix⁹
illa hora tenuus est a iudeis ⁊ mane cruci
fixus deinde eadem die sepultus ⁊ ab in
imicis obtutibus seclusus ⁊ sic modicum ⁊
illud tempus quo subtrahar a vobis p mortē
m qua non videbitis me erit modicū qua
erit tempus trium dieꝝ ⁊ trium noctium ⁊o
sic modicum scilicet tempus ē usq ad as
censum ⁊ non videbitis me simpliciter ex me
qua ascendens in celum a vobis corporaliter
recedam ⁊ iterum modicum ⁊ videbitis me
qđ eadem tribus modis exponi potest ⁊o sic
⁊ Beda Iterum modicum scilicet tempus
est a passione mea ad resurrectionem me
am qua tempus ⁊c horaꝝ ⁊ tunc vide
bitis me qua simpliciter apparebo vobis in
die resurrectionis mee ⁊ 2o sic Iterum mo
dicum simpliciter tempus est quo ero vobiscum
post resurrectionem meam tempus scilicet ⁊c
⁊ videbitis me scilicet corporaliter in tem
pore illo ad⁹ p⁹ p dies ⁊c apparens eis ⁊c
3o sic iterum modicum scilicet tempus ē
ab ascensione mea usq ad iudicij diem qz
totum tempus ē inter modicū est respec
tu eternitatis qua eternitas caret termino
tempus autem terminat ⁊ videbitis me
scilicet cum totum tempus transierit qđ
est modicum ⁊ succedet eternitas que nūq⁹
terminat tunc videbitis intellectualiter in
essentiam diuinitatis ⁊ corporaliter in na
tura humanitatis qua resultam corporalis
sit et mundi mediam ¶ Deinde primam
expositionem p⁹ modicum refert ad tempus
qđ fluit ab hora qua dixit illa hora usq
ad tempus passionis ¶ 2⁹ modicum refert
ad illud tempus qđ fluit a passione usq
ad resurrectionem ¶ Deinde de aliam expo
sitionem p⁹ modicum refert ad tempus qđ
fluit a passione usq ad horam resurrectio
nis ¶ 2⁹ modicum refert ad tempus qđ flu
it a resurrectione usq ad ascensionem
Deinde tertiam expositionem p⁹ modicum re
fert ad tempus qđ fluit a resurrectione
usq ad ascensionem ¶ 2⁹ autem refert
ad tempus qđ fluit ⁊ adhuc erit ab ascen
sione usq ad diem iudicij hoc casu qđ sc.

qđ quot horas ⁊c fuit
in sepulcro.

situr quia vade ad prem. potest addi qdā
dentib⁹ ꝙ duplicem sensum. p⁹ et addat ad
illud. non videbitis me. sub hoc sensu qz
videbitis me. quia scilicet vade ad prem.
i. ad gliam pus quitum ad corpus z hoc
p passionem ymendo. p resurrectionem as
sumendo. z p ascensionem ingrediendo vsq;
ad dexteram pris. z non videbitis me. qz
vadens ad prem subtrahā a vobis meam
psentiam corporalem. potest etiam istud ad
di ad illud qd vltimo ponit. z videbitis me
sub triplici sensu. p⁹ sic modicum scilicet
tempus a passione mea vsq; ad resurrec
z videbitis me scilicet in stola immortali
tatis quia scilicet ad patrem vado. i. ad gli
am patris. quia quo ad resurrectionem cor
pus p resurrectionem assumam. ¶ 2⁹ sic mo
dicum scilicet a resurrectione vsq; ad ascen
sionem. z videbitis me. scilicet in illo spacio
si non semp in terra mansurus sum cor
poralit. si vado ad prem. vt scilicet p ascen
sionem assumptam humanitatem ecclie
cum ad dexteram pris. ¶ 3⁹ sic modicum scilicet
ad ascensionis vsq; ad diem iudicij. z videbitis
me. scilicet. etialit. i. ad etiam dei patris
gliā possessionem. ¶ Octava ultimam exposi
onem. s. quam totū tempus modicum di
cit. valet ꝑbum. v. ad psuadendū patienciā
psentis adversitatis. z contemptū temporalis
psperitatis. contemnenda enī est psens psperi
tas quasi funestalis. Job. 9⁹ gaudium ypocri
te ad instar puncti. Patienter tolleranda est
psens adversitas quasi momentanea. cū suc
cedet iocunditas summe visionis. etē. p⁹
vsq; ad tempus sustinebit patiens. z p⁹
ea redibo iocundatis animis tu non in
telligunt hāc modicitatem. dicentes sicut
dixerunt discipuli. iste est hoc. q dicit nu
dum. nescimus quid loquit. aliqz omne. c.
hoc modicum nobis longum videt. quid
adhuc agit. si cum finitum fuit sciemus
qñ modicum fuerit. Possimus autem ꝑ
quedam poste triplicat ostendere hanc mo
dicitatem. primo p statum presentis vite
2⁹ quando tempus vite psentis ad glie
eternitatem. 3⁹ comparando illud ad pene in

fernale diuturnitatem. Testimonia scrip
ture sacre quib⁹ hec modicitas ostendit
hentur. p⁹ pe. pl modicum nunc si opor
teat contristari in variis tribulacionib⁹
z ad cor. 4. illum momentaneum z leue tri
bulacionis nre. z p⁹ Joh. 2ª filioli mei mo
dicum hora est z ysa. 54. ad punctum mo
dicum dereliqui te. z. que est vita nra
vapor est ad modicum parens. Jacob
temporib⁹ istis vita hominis modica est. pa
cem sunt qui dicunt vsq; ad 130. annum
ut autem adam annis 930. seth 912. ma
thusale 969. annis. tunc z habebat plura
motiua ad amandū mundanam psen
tem z timendū psentem adversitatem. s. ho
die non est amanda mundana psperitas ne
timenda mundana adversitas que non mo
mentanee sunt his diebus. Item patet ꝙ
modicitas. si fiat comparacio ad glie eternita
tem. cum totum tempus psentis, an
comparacione ad gliam eternam non vna gut
ta aque respectu totius maris. z hinc ait
apo⁹. qd non sunt condigne passiones hu
ius temporis ad futuram gliam que reve
labit in nobis. ¶ 2⁹ patet hec modicitas si
habeatur respectus ad pene infernalis dā
nationem. Unde dicunt damnati in in
ferno tristicie omia illa tanq̄m umbra.
z paulo post nos nati continuo defuimus
esse. vel potest ꝙ modicum in quo salvator
non videt intelligi tempus temptacionis
vel tribulacionis. z p modicum quo vide
intelligi tempus consolacionis. p quo sciendū
qd amici dei in hac vita nūc habent tempta
cionem. z tribulacionem. z nūc ꝑsalem sena
unt consolacionem. z hinc ait. s. ipse iste
cant. p. trahe me post te curremus in odo
unguentorum tuorum. dixit inquit cum tribu
lacionib⁹ z temptacionib⁹ exercui. curremus
cum virtutis consolacionib⁹ z misericordie
visitati in suauie odoris unguenta vespe
rāmus. sic nos spūalis z dies in eis suc
cedunt sic modicum est z non videbitis me
et. z iterum modicum est z videbitis me sic dici
ad salutaris dei subtrahit. z postea redditur
ho modicum non modicum z modicum

longum·pie dño modicum dias qđ videm
r fallim fit. ꝺbum dm inci longum ē mul
tum valde nmis. Vermuptñ trimgi ve
rum ē modicum nimis ē non modicum
vnis qđ loquens de illo ꝺbo abacuc 2° ꝙ
morari fecit exspecta eum quia venies
veniet ē non tardabit. dicit quo venies no
tardabit. si morari fecit. nisi quia quo ad
meritum plusqm satis est. tri satis quitu
ad desiderium. Et est hic nondum ꝑmo q
nimis Secunsio Jocunda salvatoris ꝓsen
tia sustinuit. Primo vt humilitas salu
tis ne illum letiorem credat se habere er
go paulus ab angelo sathane colaphi
zatur ne extollat 2° cor. 12 ne magnitu
do revelationu extolleret me ē. 2° vt
maiora scientias videt. quis est mater
negligencie ē pcipua origina vndo gig
dnm mens securi redit. in torporem
stratum. mat cui diligencie solet esse se
curitas. Item multis sepe grie pcipui
maiora scientias fiunt. b. sup cant. ne dix
eris in habundancia tua non monebo
te cum gemitu egritis dicens auditui fa
cieu tuam a me ē factus sum confusio
nis auribus si sapis in dio malos non
inuenies esse bonos. ē in dio bonos non
inuenies esse malos. Jn die tribulacois est
mala cum reficerit tristis mea ne dere
linquas me in tempore temptacois
consolare. ē de malo me pone te. ē sic no
deficiet te spes in tempore malo. ē in bono
prudencia non deficiet ꝙ 2° vt ardencius
quereat dnm 2° Jn lectulo meo p noctes
quesiui quem diligit aia mea ꝙ 3° vt
mentis fortis teneat. Jn corde tenui
cum pca dimittatur. de his duobus simul
dicat. b. sup cant. ideo subtraxit de q am
dus revocaret. teneret. fortis ptiens
mentis fuit abiens revocari. Deinde vt pa
ret cr eius absencia quid conferebat cr
sencia. ostendit infirmitas spiritum bonu
erat sanitas. ostendit guerra quid bonu
erat pax. ostendit temptacio quid bonu
erat mentis tranquillitas. Denio vt ex hac
tristicia ꝓpendat quid male sit hominu

si a deo separatus. Jer 2° Scito ē vide quid ma
lum ē amarū te reliquisse dnm dm
tuum. augustinus bonus est deus et nemin
cum cavent bene sit. ꝙ 2° hic notandum
qđ ab aliquib recedit xpus. ē multis re
dit. ab aliquib multis recedit xpus ē no
portet qđ redeat. ab aliquib recedit ē re
dit. ē ista triplex dra fiunt in xpi familia
quam habuit in hac vita. fiunt enim duo
similiter undas a quo xpus recessit ē multi
redijt. fiunt alius similiter petrus a quo ad
tempus recessit. qui ipm negauit. ꝑ stati
redijt qui amare fleuit. fiunt alia simili
virgo beata a qua multis recessit. Ista tri
pler dra ecclie inuenit. ē in sole sitis ꝺ
sideravit. Dol enim aliquas ptes mundi no
illuminat similiter ptes mundi inferiores
ē regionem infernalem. aliquas aliqn
illuminat ē aliqn non sicut habitatorem
nram. aliquas semp illuminat sicut p
tes sup se. vt dicat. Nos. Quidam in holan
nia sunt quidam vt sententialiter dice
bat. a quib sol mistras recedit ē multi
ad eos redit. sicut sunt duri ē obstinati q
deum expellunt. ē ne ad eos redeat mal
opib contradicunt. Job 21 Qui dixerunt
deo recede a nobis scientiam viaꝝ tuaꝝ nolu
mus. Ubi notat ꝑ. quidam dm expellunt.
cum dicunt deo recede a nobis 2° ne rede
at contradicunt. cum dicunt scientiam viaꝝ
tuaꝝ nolumus. Isti sunt quos quilibet re
alit dicit. 1. Ysa. 30° auferte a me via.
declinate a me semitam. cesset a facie
nra sanctus isr. dicunt cum qđ deus ad os
redeat. nec ꝑ viam mandatoꝝ. nec ꝑ
semitam consiliorum. nec ꝑ inspiracoem
que illuminet faciem conscience nram.
Alij sunt a quib deus recedit. ē postea
ad eos redit. sicut sunt de penitentes a
quib deus recessit ꝑ culpam. si redijt ꝑ
priam. Jer 18. Si priam egerit gens
illa de malo suo qđ loquutus sum adversus
eam agam ē ego priam super malo qđ
cogitaui ut faciam ei. Zacha 1. Convertim
mini ad me ꝑ convertar ad vos dicit dns
deus exercituum. Tales eciam sunt qui

·G·

sancti a quib; ad modicū iocunditas cō
templationis subtrah[itur] ⁊ vt hoc vt p̄missū
vt fermentans adhuc ait ⁊ foras teneat·
Alij sunt a quib; multū recedit si quasi
violenti cum teneant. aut. p̄ tēpus cum
nec diuturnam ambrosij bonā sanctam ⁊ deo
non compellendo. si flendo. non iocundo
muneris. si lacrimis exorando. non blasphe
mando p̄ sirphiam. si p̄ humilitatem ri
endo ⁊ beata violenta quę non indigna
tione parit. si mira condonat. De his sunt
q̄ ad iniucem ubi post visionem p̄missio
nem hic subdit discipulos hesitationem
dicens Dixerunt q̄ discipuli eius ad in
uicem quid est hoc q̄d dicit modicum et non
videbitis me. ⁊ rursum modicum ⁊ videbitis
me. nescimus quid loquitur. quasi dicant
videt implicare sua nō ubi sine dicat
cur videbitis ⁊ non videbitis. Item forte
arguebant. si ante. Or videbimus quo vadis
ad p̄trem. ⁊ si vadis ad p̄trem. quo videbimus
te Et quia nesciebant quo intelligēt ubi
augustinus Joh. omie. q. hoc cum est q̄d eos
mouebat quia dixit modicū ⁊ non vide
bitis me. ⁊ rursum in p̄cedentib; quia no
dixit modicū si dixit ad p̄trem vado. ⁊
iam non videbitis me. tanquam apte ille
visus est locutus. nec mte se De hoc que
sierunt Or quia nescierunt q. quia nes
cierunt quid p̄ obmu intelligebat. hic
dubitabant de signo ubi dicebant q. id
est hoc q̄d dicit modicū nescimus quid lo
quitur ⁊ nescimus quid p̄ modicū mittat
p̄ crisū ⁊ augustinus discipuli non intelligebat
que dicebant. vel p̄pter tristitiam que am
monebat ab eor mente ea que dicebant.
vel p̄pter manifestationem eor que dice
bant. licet enī discipuli intelligerent q̄d
xp̄us erat iturus ad patrem p̄ mortē.
non tm erat eis nota accelerata resur
rectionis postquā erant cum visuri. unde
dicit augustinus ubi sup. Et et apparet mani
festo ex p̄dictis nulla fuit contrictas in
ubis xp̄i quia videre ⁊ non videre ad di
uisa referebant. De cognouit autem ihc
⁊c. ubi post discipulos hesitationem hic sub

In hesitationis explanationem dicens regno
nunt autem ihūs scilicet vnitate deitatis
quia volebant eum interrogare scilicet de q
q̄d ignorabant. ⁊ hoc dicit q̄d cognouit quia
homines videbant que apparent. deus autē
intuet cor. ⁊ regnum ihs cognouit unde
Dixit eis De hoc queritis me vos quia dixi
modicum ⁊ non videbitis me. ⁊ iterum
modicum ⁊ videbitis me. ⁊c hinc humana
ois satisfacit ostendens q̄ tempus solā
tribulationis. ⁊ consolationis. ⁊ p̄pter hoc
dictum est non videbitis me ⁊ p̄pter q̄ vi
debitis me. unde hic dicit post q̄d verba
tristitia de separatione sua ab eis spe reuela
uit eis. vt Joh. xi. filioli adhuc modicum vo
biscum sum. ⁊ eisdem. xi. q̄d hic modicum
⁊ mundus iam me non videt p̄ mortem
iam non mittā loquar vobiscum. Resper
sio autem hac reuelationem fuit. et audi
one tristitia assecutum eos unde fuit
fere eius separationem Or tristitia commu
ta erat consolatio p̄pter q̄d hic dicit dimen
tamen sic vobis. quia plorabitis scilicet ego
us. ⁊ flebitis vos scilicet mundus p̄ille tm
pore modico quo non videbitis me ego
Vos autem ⁊ mundo gaudebit
scilicet de passione ⁊ flebitis de
mea cessione. Or tristitia vra scilicet de
mea passione. fiet in gaudium p̄pter mea
resurrectionem. unde augustinus Joh. omie. ⁊c.
Contristati sunt discipuli de nouo ubo
de rebus letati quidem autem quia uere
signa sunt mirum eius a quib; ignis con
sus est tunc ubi letati sunt cessante p̄
quo discipuli fuerunt contristati. Insup
mondum p̄ quedam post. q̄d intendit dn̄s
ubis dns consolari suos discipulos a quib;
in breui fuerat recessurus. quos videbat
magnas tribulationes passuros. in quib;
eam consolat. alios fideles qui multas
tribulationes patiuntur in hoc mundo. in
hoc mundo. p̄ multe tribulationes iustor
⁊tho p̄onies qui pie volunt uiuere in
xp̄o psecutores patiuntur. patiuntur autem
eum in ubis p̄dicte desolationis cum dicun

plorabitis ⁊ flebitis vos · mundus autē
gaudebit ⁊ c. ⁊ subdit consolacio. ibi. Et tris
titia vra fiet in gaudiū. Plorabitis nūc
⁊ flebitis vos electi. qm hec vita est xpi
anis. pistis nutrit aquis. ⁊ vita xpiana ī
damnosa. q. comparatur pistis sine
aqua. unde sup ista. Jacobi. p. Omne gaudiū
existimate fres cum in temptaciones va
rias incideritis. Dicit glosa. sic indignemur
si mali in mundo floreant ⁊ vos tribulaciones
patimur. qm non est xpiane dignitatis ī
temporalib; exaltari ex pcuris deprimi. mali
mihi sicut in cedro ⁊ vos michil in mundo.
Sepe illius boni ad qd tenditis quicquid
in via contingat gaudete. Debetis. in pa
tria sum in hijs que dicta sunt michi ⁊
Theo dicit. ex quercetanis Dum Chemnitius
flemus p referri ad duas spes lucius quas
vocat glo. ait. q. hijs obijs prior est lucius
⁊ pcultus finis vel allemis. in p. exitus
aquar descenderunt oculi mei quia non
custodierunt legem tuam ¶ 2. est ex desi
derio celestis patrie. p. iii est xpigena infern.
2. est stygius. de quib; legit. scriptura in
die. p. ubi dicit. qd sitiebant aqua sedebit
in asino dicit qd trahat aquarium ⁊ aufe
rem desti michi uge ⁊ irriguum. ⁊ dedit
illi pat irriguū infernus ⁊ irriguū stygius.
Aqua sedens in asino est alia ydidens corpi
sive. p. quia sepe habet mentem aridam
ad humanam devocionis rivulos ⁊ hoc est
habere trahā aquarium. m. p. anima mea
sicut terra sine aqua tibi. ⁊ c. ps. Anime
nre sicunt vehementer. ploratē quia ad
huc est corpus inflamatū igne concu
piscentie. qd est habere trahā aufe
rentem dicit ap. Ro. vii. Infelix ego homo qs
me liberabit de corpore mortis hui. plo
rat casum p incolatu psentis miserie. ⁊
hoc est habere irriguū infernus. ⁊ p dila
cione stygis patris. ⁊ hoc est habere irri
guū stygium. m. p. stix fluminā babilo
nis illuc sedim. ⁊ flevimus dum recorda
remur tui sion nec unicum qd iusti in
psenti plorant cum consolacio quam hint
in psenti non sit nisi semiplena. ⁊ gaudiū

psens quasi nullum. qd figuratum est
3. regnum. is. ubi dicit. qd Helie p corvos ni
trebat helie mane ⁊ vespe panem ⁊ carnes
⁊ bibebat de torrente. Ille pane ⁊ carne
ne vescit. qui celesti consolacione nutrit
que maxime ex meditacione dei rerum ⁊
humanitatis pcepit. Et ista consolacio
ni unde refert in psenti. p. quia habet
imperfectum qd notat. p hoc qd dabatur
tm mane ⁊ vespe ⁊ non unde. In mane
⁊ vespe est lux ⁊ calor sed imperfectus. in me
ridie vo pfecti bestiū pascuntur. in meridie
i. in pfecta dei cognicione ⁊ delectacione
cant. p. Indica michi. ubi pascas. ubi cu
bas in meridie. In psenti autem pascun
t mane ⁊ vespe. quia imperfecte diligi
unt ⁊ cognoscunt. p. Ecce tu. nunc cognos
co ex pte ¶ 2. habet admixtionem que
admixtio causat vel ex corpis corrupcio
one. vel diaboli temptacione. vel mūdi
pscucione. qd notat. p hoc qd bibebat
de torrente. ysa. p. Vinū tuū mixtū est
aqua ¶ 3. habet diminuendi qd notatur
p hoc qd deus sibi illum cibum subtrat
in tm qd cadens in sarceptam Sydonii
bucellam vix p. adquirere potuit. quia
deus viris eciam sctis consolaciones spūa
les sepe subtrahit. cuius subtracionis cau
sam supius reddam. vel potest geminacio p
or cum dicit. ploretis. ⁊ flebitis. vos
⁊ c. referri ad mala pene. que fideles nō
se patiunt. ⁊ ad mala culpe. quibz in p
sentiarum compatiuntur. Illud autem subdi
t. mundus autem gaudebit. facit ad aug
mentū utriusq; doloris scilicet ⁊ passionis
⁊ compassionis. cum enim mundus mise
ria sit plenus. ⁊ miseriam suam non in
telligat. ⁊ ideo gaudeat eo ipso miserior est.
Aug. in confess. quis miserius misero nō
miserante scipm. unde sicut copia mūdi
visa temptacionem paupis lazari augebat
sic. is. de gaudio mundi visum ad aug
mentū mundi temptacionis clerum facit.
Augent eciam tribulacionem cor. Hec que
non solum patiuntur in se ⁊ eciam in cris
fidelib; p. cor. 11. Et quis patitur vinū me

·G·

brum corrupcionis omnia membra. Ira
ra consolacionem que tangit ibi tristicia
tua vertet in gaudium. nondum ergo eidem
qd tristicia quia habent locum in presenti
ti pferendi est gaudio mundi huius. Ad cu
sis. Vnde xpc benedicentem qui hic lugent
ait. q. beati qui lugent. Item luc. vi. beati
qui nunc fletis. Comitte gaudia mundi
maledicta est a deo. & illud luc. vi. ve vob
diuitibi qui habetis consolacionem vestram a
quia — sapientes tristiciam presentem gau
dio psenti peligunt. q. cum sapientes peli
giunt magis eligende est. magis autem
eligunt sapientes se esse sanos lugentes q
frenetices gaudentes. ce dicat sapiens
visum reputans errorem. z eundem. A. cor
sapientis ubi tristicia. z cor stultoz ubi le
tricia z cor stultoz ubi lenicia ex fatuitate
cui est gaudium hui mundi. Imo ex ecata
te & illud. luc. 19. videns ihesus ciuitatem
flenit sup illam dicens. quia si cognouisses
z tu. simpla flereb. pelegit sapientissimo
dei filius in mundo isto tristiciam gaudio
in finem. xpm sup lazarum. z sup ci
uitatem flemisse. z in cenobi procasse tri
stisse vero aut locasse vel nusqm legimo
2°. quia tristicia salubris est. licet sit amu
ra. gaudium vero mundi mortiferum e
ce. A. Juuenu amarioiem morte mulie
rem. mulier ista est mundi letricia. gau
dia mundi est velut vinu fortu capita
debilia confundens. nisi aqua tribulacio
nis misceat. vt patet in salemone qui
non ghibuit cor suu qn cum voluptate
fruerer. z ideo insanitatis — est. vt pau
2°. Regum. xi. Sapiencia eius non mutem
tur ait terra sinaut vnicenal. Job. 28. ho
est cum vinu tanquatoz. de quo. amos
2°. tristicia vero est aqua sapiencie. z ho
minem sapientem reddens. ysa. xl. Solu
veracio dabit intellectu audituj. z Jere
my. f. tristaceni hec. p eam dolentem. z
flagellum euidens verbu. 2°. quia tris
tica conuenit hoc in quo sumus. z tempori.
In valle enim miseriis simus. in quo eo mag
gis flendum est que minus flemus. prae-

nascens fletu sic ostendit locum in quo su
mus esse locum fletus. vnde aug. sup ps. cxlvi
vi. Redimentes tempus quia dies mali sunt
puer inquit qui nascit a planctu incipit
nec videre potest statim natus plorat. ppter
ipse calamitatis. lacrime sunt testes mise
rie non dum natus z iam exhibet lamen
tum in quo sumus. tempus flendi est in
tempus videndi. tempus flendi est in pau
bi est multa materia fletus. z lacrime su
magni valoris in futuro in quibus ad ip
sos nullius valoris erunt. electis vero in
futuro materia fletus deerit. materia fletus
in patria sunt dei munera. z continuo ge
ges aiaz. in volatus presentis miseros. ad
do patrie. vt in pte dimissum est. Cum
xpc breuitatem habitum cum sint bo. z
mali tristiciam z gaudia. mali gaudium
psenti z gaudia in futuro contra mise. de
scientes electi qd est psentis vite esse bonos
z qd est futuro esse longum z durabile
tristiciam eligunt in psenti z gaudia in
futuro illuq. stolti est hic temporalia eligere
z eternu delectari. mali vero contrario
facium. Job. xx. gaudia ypocrite sicut
ad instar puncti. fletus non tenent in
uerso gutta amaritudinis qui sequit ho
sis etne dilectionis. mali hic gutta gaudii
tie z aperitis dilectionis sequunt post
habitum sunt abissum etnis amaritudinis
2°. quia tristicia psens electos hic admit
tam veram letiam in. p. spu. nri mun
dum dolor meus z c. sen. viri boni gau
dium est ex bona conscientia. contra gaudia
mundi est cum tristicia. quia de malo gau
dent. phi. p°. Qui letant cum male fecerint
z exultant in rebi pessimis. malum de est
tormenta animo. augentes p singula
tot mineres ale tormenta quot vitia.
7mo. quia tristicia dicit in gaudium. z contra
rio. gaudia mundi in tristiciam. de hoc ha
bet exemplu de diuite z lazaro. luc. xvi. pla
valet luctum in breui mutandum in
aurum qui aurum in breui in luctum tri
mutandi. Jere. xxv. Comitatum luctum eoz
in gaudium. z de gaudio malo legit. psi

ra cuius gaudij luctus occupat. ⁊ Amos. 8°. Co
vertam omes festiuitates vras in luctum. ⁊
Job. 21. ducunt in bonis dies suos ⁊ in puncto
ad infernu descendunt. In hac vero comissio
ne attendendu est. qd una gutta gaudij re
deat mutet quasi in mille modos tris
tic. Luc. 6°. Ve vobis qui ridetis. quia plo
rabitis ⁊ flebitis. eo una gutta tristicie
delectet in infinitos modos gaudij tuum
tabit. hinc. Io hic dixit xpus tristicia
vra vertet in gaudiu. Cuius quo. 2. Rot. in
dubiu qd sicut istud sit expositum de discipu
lis qui flebant mortem xpi. potest tn cu
referri ad statum sanctoꝝ ⁊ iustoꝝ. videt
cu primus status esse. 2. oppositus. nam sti
hic flugent et alibi gaudeant. ⁊. 9°. hi qui
flugent qui xpi consolabunt. ⁊. tob. 2°. post
lacrimationem ⁊ fletum exultacoem. Ter
tius autem iustoꝝ incipit hic a gaudio. ⁊
Job. 21°. ducunt in bonis dies suos. ⁊ in puncto
ad infernu descendunt. ⁊ pu. 3°. risus dolori
miscebit. Q. hic quert. vtrum apostoli in
tristicia quam habuerunt de qua supra
dixit xpus plorabitis ⁊ flebitis. ⁊ c. meruc
erunt vel demeruerunt. ⁊ p°. videt. qd
meruerunt. qz. p°. thi. 2°. dicit. Si compatim
⁊ coregnabim. g. compati erat eis meritoꝝ
um. Item tristicia mala constituit. in ma
lo rem tristiciam. ⁊ illa que constituit. in
gaudiu est. bona tristicia. si tristicia apto
rum in gaudium vt dicit littera. g. il
la fuit bona ⁊ meritoria. Ad oppm. argui
sic. quia aut volebant apli. qd. x°. moreret
aut non. si non tunc peccabant. vnde
petrus de hoc fuit reprehensus. Si do vo
lebant. g. non volebant. Item videt. p. tex
tum qd dns orat. eos qd non turbent
si dns non vult. bonu. g. turbari no
est bonu. Item Joh. 14. dicit. Si diligeretis
me gauderetis vtiq. g. gaudendu erat de
passione. si qui tristat. vnde gaudendum
est. mordinate tristat. ⁊ cu habuit turbat
Ad ista dicit. qd dupliciter considerare pos
sumus de tristicia cuiusmodi sit ex parte
origins ⁊ ex pte modi. Ex pte origins
tristicia oritur. vel ex dilectione voluptu
osa ⁊ carnali vt gulosus tristat. de amis
sione boni morselli. quedam ex dilectione
naturali vt anima in separatione a corpe
aut mat. in morte filij. quedam ex dilec
tione spuali sicut tristat. amicus spuali
separat. ab amico cui spualis sibi placet. que
dam est tristicia ex dilectione spuali vt qui
diligit ex caritate ⁊ compatit. patienti.
Prima tristicia est culpabilis. ⁊ ⁊ tollet
rabit. Q. 2ª. laudabit. Intelligendu. g. est
qd apli. dupliciter diligebant dnm. scilicet
amore spuali quo diligit aliquis spiritu
non carnem. ab eo separari. ⁊ amore spuali ideo
fiunt. in eis quedam tristicia laudabilis
qua compatiebant xpo. ⁊ quedam supporta
bilis. vel tollerabit. qua volebant separari
a xpo. Ad pte modi tristandi intelligendu
est qd modus finis est in tristicia vi
dicit apls. non contristemini sicut ⁊ alii
qui spem non habent p. thessal. 4. vnde tris
tia temperari cum gaudio ⁊ quidem crassi
mum apti. ⁊ reprehensibiles erant qz mille
modi gaudebant ⁊ quidam ad hunc modum
sine moderamine amouendam hortat
dns vt non tristarent. hortabat. vt gau
derent vnde crisp. magna est tristicia ty
rannus ⁊ multa nobis vitiositatis genus ē
vt resistamus huic passioni ⁊ qd vtile
est retinentes qd est superflum diuitias
ideo laudabiles erant in tristicia si vitio
sabiles in modo quia crisp. ⁊ eadem ex
premissis patet tristicia parit gaudiu
Ad hoc suadendu inducit xpus notabile
exm. dicens mulier cum pit. ⁊ c. sicut
enim mulier cum tristat. quia parit. p
ea tn gaudet. de fructu ptus nati apli
tristes fuerunt. de subtractione magri
sui. p. passionem. ⁊ mortem postea tn
gaudi fuerunt. de fructu resurrectois
qd xpus resurgens a mortuis de tu
mulo quasi de quodam vtero exiuit ho
mo homo immortalitatis tunica amic
tus. ⁊ hoc qd dicit mulier cu parit tris
ticiam habet qz venit hora eius scilicet par
iendi dolor cu parturientis vehemens
est ipsa. 3ª. quasi parturiens dolebunt

.R.

cum autē pepit puerum tām non mēi
nit ꝓsternam ꝙt gaudio ⁊ qui euasit do
lorem acerbissimū ⁊ quia tāmen ꝓtulit fruc
tum quia natus est homo in mundum
augmentia .10. ꝓturiens quippe tristis
partus autem gaudio compat quia tūc
magis esse consuerunt qū non puella set
puer nascitur ⁊ hinc addit quia natus
est homo in mundum ⁊ ꝓdictus ē mas
culus ad similem sui numeri In verbis
autem ꝓmissis cum dicat mulier cū pa
rit tristitiam hēt quia venit hora eius ⁊c
S. Jam tria ponunt ꝑ. est similitudo mu
lieris ꝓturientis ⁊ .2. est tristicia mulie
ris salubris ⁊ .3. est opportunitas temporis
Circa ꝓmum sciendum qđ mulier dicit
ecclia vel fidelis anima ꝙt nupta ꝓmo
quia .co sibdita ꝙ obedientiam ⁊c .2. Dub
bium potestatis cris .2o. quia infirmis com
patiens ꝙ unam ecclam .3o. ubi non ē mu
lier nisi ecclesie ⁊c .3tio quia virum mol
liens .i. .3. flectens dicendo ad clementiam
⁊c .4to quia scienda ꝙ bonoꝝ operum ꝓdicen
tiam vita ⁊c nisi est quasi ꝓpiamus
ꝓturiao Et ⁊c mulier dolorem partus
consolet .3. in ꝓlis gaudio qđ .3. gaudium
mundus postmodum doloribus absorbetur
debet anima omnes ꝓpendere tribu
lationes consolata spe gaudii qđ nemo tol
let ab ea qđ gaudium si caro cuncta
aliquocens videat non .3. videbit possi
dentia unde qđ .2. malum est malum
est dicit omnis cruptor ⁊ cum recesserit
scilicet a mundanis tunc habebit scilicet
.2. bono foro Debet ⁊ anima esse be
lua ꝓcepta quia maledicta sterilis ⁊c
non faciat fructum unde .3. dicitur
torcular calcaui dns uigenti filie iu
da .i. anime sterili unde in torculari vi
ni bibat ꝓpter dampnationis fel bi
bent ⁊ turbabunt ⁊ insanient Hodie in
bibenti potum dampnationis .3. animi
sevenam ⁊ mentis ꝓturbationes Celid
quedam feces desiderant ad finem si
iste potus in mente facit turbationem
⁊ celid insanum infirmitatis scipos mersit

dacerabunt virum sterilem finaliter me
mentes Et autem .3. communitus dos sterili
quid exspectat ⁊ mostr̄ minutissima vi
tia Sit ⁊ anima mulier sine puerpa
que concipiat ꝓturiat ⁊ pariat .3. illud
ysa .26. Sicut que concepit cum appropin
quauerit ad ꝓtum dolens clamat in dolori
bus sic facti sumus a facie tua dne cone
pimus ⁊ quasi ꝓturimus ⁊ peperimus spum
tum ecce quis impugnat aiam fidelem si
licet facies dni a facie ecclie xpi morientis
in ecclia anima timorem concipit unde
alia translatio hēt a timore tuo concepimus
mulier a concepto incepit infirmum ⁊
fastidire cibaria que prius diligebat sic
uiens postquā timorem concepit sic qđ
malum debilis priora bona fastidit mors
ꝓturientis clamavit in confessione .i. do
lorem contritionis vel concepit mulier
ꝙ bona ꝓposita ⁊ pariet ꝙ bona opa de
qua dicit apo. .12. mulier amicta sole ⁊
luna sub pedibus eius ⁊ in capite eius co
ronā stellaꝝ .12. in circuitu ⁊ clamabam ꝓtu
riens ⁊ cruciat ut pariat tunc autem
mulier est amicta sole qū indutā est ꝛ
contemplatione scilicet pietate luminata
patientia ⁊ obedientia ad .co .i. Judicium
dum ihm xpm Et .2. lunam sub .3. mul
tiplicatas temporalium sicut enim luna
aliqn est plena aliqn semiplena ⁊ aliqn
luminis vacua quo ad nos sic mundus
aliqn est apparet plenus qn mundialia
hēt plenam in suo gradu consolationem
semiplenus qđ ex una ꝓte dat consola
tionem ⁊ ex alia tribulationem luminis
vacuus est qn dat sine mundali con
solatione temporalem tribulationem
Istam lunam sancti sub pedibus quia mu
tabilem habent sub affectionibus Aliam a
habent ipsam lunam in capite quia cer
titudinaliter habent Tamen .9. dubitatio est
in capite quid ⁊ nonnulli eoꝝ in gestu
ritualiam debent etiam habere aliud
.12. stellaꝝ quia mutabiles debent dotibus
⁊ ex .12. apostolorum ꝓmunt autem ꝙ bona
opa sed tamen erigantur ꝙ bene opan

So mutila

de multa sistinent adisa .Ro.s omnes ꝛc
gmra ingemesint ꝛ ptinit vsq; ad hoc
debet music mens parere debit tamen
amasd fletib; hns dnos in vtero sc̃licet
phares ꝛ zaram ge.zs. nec tm debet
mstr zaram nisi phares qm dimisit vi
macam sine pietem zaram int̃pt
orens p quem intelligit bonu facere p
totum hominem velit orens mundum
illuminat phares int̃pt dimissio p qm
intelligit declinare malum vel a malo
dmn vult zaram prius nasci ꝛ non p̃t
salubrit fieri cm aliqm qm multa opa
bona faciunt si a peccatis male adhuc
sint ab amore illecte a vicio mollitie no se
dimittunt si fiat magnu extendat zaram
oportet p̃ nasci phares vt cum multo de
los mentis soluat peccati vincula ꝛ vi
pat macam pmo consideremus ꝛ sic
post cum nasceret salubrit zaram subs
fulgor boni operis ¶ Sunt autem mulieres
que nollent parere quia nollent dolorem
prius experiri si in certis ꝓnctatis libi di
cit qd̃ finito eius ꝓdest mulieri ad pcu
dum dicat eadem plinius qd̃ aquila in ni
do suo quendam lapidem portat q̃ ipam
muniat ad pulsus pcellos. Istud lapidem
est xp̃us qui dicit cant 2o Ego flos cam
pi ꝛ lilium convallium ꝛ non cm flos
cm sit campi quia odor suus mihi non est
clausus si aprus nec est lilium nonciam
quia non plantat in coelis sup hoc si hu
milit p lapidem pnosium sigt filia sco
ꝛ quo est lapis in quinum solida ꝛ certa ꝛ
pnosa est ¶ Ista q̃ 2o potissimo faciunt
qd̃ homo non dimittat ꝓpt adisa qm pe
tit p bona opa p̃ est meditatio passionis
dnice hebr 12 Recogitate cum q talem
sustinuit a peccatoribus adversus semetipm
contradictionem vt non fatigemini animis
vris deficientes Gregor si passio x̃i ad me
moriam reducat nichil est qd̃ non equo
animo tolleret ¶ 2m est meditatio celestis
patrie glo sup illud Jacob 3 omne gaudium
existimate fres ꝛc ne indignemini si ma
li in mundo florent ꝛ si vos patimini quia

non est ꝓprie dignitatis in templis hi
evaluari si pecus deprimit aqli ge nichil
habent in cel ꝛ vos nichil in mundo si
spe illius bom ad qd̃ tendimus quicquid
in via contingat gaudere debemus ¶ Sz hic
sciendum qd̃ oportet spialit patere volen
tem a suis caneis principalit videlicet
a pharaone ꝛ anion ¶ pharao cum populos
in flumen iubet pia ꝛ salubria ex. primo
dum diabolus natum pusillum i. opus te
nerum ꝛ novellum subingens uni in flu
mine cepit i. in habundancia hui seculi
Anon autem dissecat ꝓgnantes galaad sic
dicat amos p̃o galaad int̃pt trisingra
cio ꝓgnantes gestant animo que dei timo
re ꝛ amore concepto trisingrant de viis
ad virtutes has dissecat spialit sic amon
ꝓgnantes corporalit ventres studebat pu
eros extrahendo ¶ Dum concepit bone vo
luntatis apositum in pectore nigrisat ꝛ
occidit Hunc autem pbis dampnid deplo
rat in tribus aia dicens Cecidit corona ca
pitis nri ve nobis qm peccauimus Coro
na capitis nri bona voluntas est si illa
p̃ culpa bone voluntatis coronasti nos si
cum voluntas mutat coronam amittimus
unde sequit ve nobis qm peccauimus
frustra cm in certis laborauimus si corona
bone voluntatis non habemus ¶ 2o ponit
hic mulieris tristicia salubris cu dicit
mulier cum parit tristiciam habet Com
patit autem tristicia animo vel ex an
gustia parientis ꝓpt acbitatem tr̃ 2o mag
nam velit mihi contrahas tua ꝛ Jeremie
tum quasi eugenii fac tibi planctum
amarum Item ꝓpt brevitatem p̃ petri
p̃o modicum nunc si oporteat contrista
ri Item ꝓpt gaudium finitis sequentis
de quo hic cum pepit puerum ilm non
meminit ꝑfecto ꝓpt gaudium hic autem
dicit postillator qd̃ ex ꝓcuit ꝛ in pbis
tonibi ꝛ in penitentibi ꝓdicator autem bi
platus licet dolorem vt prurigo emisan
do p labia qui utero matris moriunt Jere
e ventrem meum doleo ilmbio ventris
meum doleo vt ꝓphetico utar eloquio quia

quem regenaturus eram amisi Item p
hijs qui in vtero colliduntur ge. 25. dicit
dne conceptum rebecce si colludebant in
vtero pmuli quo ait si sic mihi futurum
erat quid necesse erat concipi Item pro
hijs que a ptu retinunt ysa 25. venerint
filij usq ad ptum z virtus non erat pa
endi Hic nam nondum si jam qd aia
postqm est ypo desponsata Vbet concipi
z pariens de cuo conceptu z ptu dicit
augn in ep ad pbam z ad Julianam si
est vberior fecundior q sterilitas non in
ventre grandescere si uentre grandescere
non lactescere pectore si ceds grandescere
non visceribus virum si celum ozonis ptu
rire Sunt autem quedam que concipi
unt si nidum ponunt quedam pariunt
z hec quedam pariunt monstra quedam
pariunt mi femineas quedam masculos
Sunt enim quedam alie que concipiunt
bona ppositi si nidum ea pariunt p bona
opa ysa 33. venerunt filij usq ad ptum
z virtus non erat pariendi de talibus
dicit ap 2e. de pgnantibz z nutricentibz
in illis diebz orate autem ne fiat fuga
vra yemis vel sabbto si ambpn sequuntur
hic dns de die vel fuga que erit in die
Judicij sine mortis cuiuslibet pgnantes
sunt si enim qui ex dei timore bona ppo
sita conceperunt z p bona opa ea non
pdunt z nutrientes pmulos si eidem si
qui opa infirma z debilia habuerunt
vel alite pgnantes si ange sunt qui in
quos conceptus in cordis gerunt alij in
trientes pmulos sunt qui diabolicas sug
gestiones pauis delectationibz nutrunt
qui dicunt pmuli quia non possunt con
cipere ñ volentem in pio dogmate pmulos
facti sunt plage cor z in eodem bestie
qui tenebit z allidet pmulos suos ad petrã
glo bti qui pmulos qui ex carne nas
cunt z motus malos antequm crescant
retinent ne sint liberi z allidunt ad pe
tram xpm et fratri dispeant Est g sensus
de illis qui in die mortis sue inuenit
tumores in bona ppositi concepisse z ea p

bona opa non pepisse Item de illis qui
multa desideria habuerunt z qui dia
suggestiones pauis delectationis consensu
z ope nutrierunt Deinde subdit dns
orate ne fiat fuga vra yemis vel sabbo
Illi g si hillarem fugam yemis vel
sabbato qui moriunt aut in frigore p
catoz aut in otio bonoz opum Cristo
tem dicit qui non habet istum agrum
quo dicit dns Ignem veni mittere in
ram eatam si fuerit in media estate
est g sensus vt oremus deum ne mors
ura fiat in frigore peti vel cum extinc
tione amoris sancti vel cui otio operis
boni ggog in registro lio pe exp. 11. dicit
ne fiat fuga vra yemis vel sabbato al
ambulandi quippe in yemis tempore fri
goris obsistit z iuxta preceptum legis ambu
lare in sabbato non licet yemis g et sab
bato fugere conat qui iram dei timet in
dies tunc appetit fugere qui eidem no
licet ambulare Et 2o quedam sunt que
pariunt monstra unde refert augn de
ciuitate dei qd teratogi sius natus est ho
duplex in superioribz Duplex in inferio
ribz habebat enim 2o capita 2o pectora 2o
manus unum tm ventrem z duos pedes
Illi g pariunt monstra qui faciunt pec
cata que faciunt homines monstruosos
Illo itaq; monstruosius esset qui faciem
retro z tergum ante haberet talis est qui
libet peccator qui habet faciem ver mu
dum p amorem respiciendo z tergum ad
denm scilicet obmittendo Jer 2o verte
runt ad me tergum z non faciem ana
gis monstruosius esset qui oculos z os
in pedibz haberet talis est auarus q
ad terrena semp respicit in pio oculos su
os statuerunt declinare in terram z de
trenus semp loquunt Ysa 58 homo eloqui
tuus maxime monstruosus esset qui ca
put deorsum z pedes sursum haberet ta
lis est superbus qui habet caput deorsum
terrena audire amando anos q no auaricia
in capite omi z pedes het sursum cupi
dum p superbiam recalcitrando deum ;; in

vastatus est. Dilectus & reclinatorium
gmatum monstr esset si quis esset ce
lum sursum & terram deorsum videret tal
est homo carnalis & luxuriosus in quo car
nalitas & sensualitas regnat. Quia facit
cum celum & quod deorsum descendere &
terram & sensualitatem ascendere cum di
cit. 24. celum sursum terra autem
deorsum. 2° sunt quedam que tm pcu
rant filias. Jll. filias pcurant qui vi
cia femine faciunt. Jlle parit filiam q'
parit iracundiam que est vicium femine
quia mulieres de facili irascunt. etc. 24.
ideo est ira sup iram mulieris sicut em
pyum vicium hominis est superbia ita quasi
pyum mulieris est ira etc. & non est ge
tis hominis superbia nec iracundia nec
mulier. q. de ista vicia non habent a na
tura culpa sz a natura corrupta. Jlle
eam parit aliam filiam que habet cum
lacrem & mundiam que eadem est vicium
femineum quia cito mulieres ad mundi
cordiem. unde dicit ame qd mulieres
naturaliter sunt mundi ecc. 38. cum mu
liere tracta de hys que emundat. Jlle pa
rit tertiam filiam que habet mentis in
constantiam que est vicium femineum quia
mulieres cito & sepe mutant. vix enim
mulier constans inr nulle inueniuntur
ideo sm ista mulieris testimonium non rece
pitur q. sz ysidr. vanum & instabile testi
monium mulier. pfert. Jste. 4tam filiam
parit que ni fac sus habet impudentiam
que eadem vicium femineum est quia pter
dictum discretionis mulieres de facili de
cipiunt. ideo serpens non ivit ad virum
sz ad mulierem sicut qd facilius mulier
decipi possit. p. tm. & mulier seducta est
non vir. Jlle. 5tam filiam parit que het
tertiam & minimam loquacitatem que est
vicium femineum quia mulieres sunt ver
bose & multi etc. 18. recta vigit. pstillancia et
litigiosa mulier comparat. Jstas malas fi
lias diabolus libenter nutrit. Ne pharao
masculos occidat & feminas reservarit.
Hic autem dicit Jan qd. ex quadriplici

causa tristari quis debet scilicet qn consi
derat ubi fuit ubi est & ubi non est ubi
fuit in peccato ubi erit in iudicio ubi est
in miseria ubi non est in gloria. ppter qd
tristari debet quia fuit in peccato ex eo
qd pdidit caput sui dni & omne virtus
sui anime. 2° facium plancium draconis
& luctum quasi sterilem. Camelus dra
conis in nisibis positi caput cui planta
verit & tunc draco plancium magnum
emittit sterco in pulvere ova relinquies
eor obliuiscit. que aliqd a bestijs concul
cant. tandem structo redeunt & ova sa
na inuenens luctu facit peccator debet
plangere ad instar draconis qui pdi
dit caput sui. 2°. & qui pdidit ova sua
& omnia virtutes sua bona. ppter hys autem non
solum peccatores sz eciam justi merito
contristant. unde ysa. 33. dicit angeli pa
cis amare flebunt & sequit. quia fletus
dissipatus sunt. hic non est qui timeat p
sentiam angeli pacis sunt nunc pacis
cui labor est ppter semitam sua est observa
cia mandatorum semitam obseruamus consili
or sup isto tamen dicit Joh de rabbis villa
via ad celum est abstinere opari qd ho
mi de demitti. mgnit est virginitas celum
terrestrem ordo & similia. non est qui time
at de mundo ad patrem p semitam de
hoc mundo ad patrem pollicet. cum ti
tulo pauperis descripsit. & continencia
vir servat. dissipate sunt vie non ei
laborantes laborant. ppter instans est si
negociant. cum dolo & mendacio vt
ben fiant. ppter qui non cognoscunt ne
gociaciones virtutibus in pace dm effecta
t. adulteris matrimonia. & ordines nesci
unt. qd fornicacionem vocat deus
sacrilegium & ydolatriam. Deus enim
dicit. tollit sacrum de sacro et illis
cedat in simone diabolico dum semi
nas hominis consecratum de dni sui
ne tollit sanctum contaminando. Deus
qui sine & aliam turpiter pfidus ydolatre
diabolo offert et bestiarum holocaustu
Qualit autem in sacris ordinibus con

stitum ꝛ se pos dnō fiuciā specialit
mancipatos diabolo īmolant de quib⁹
ḡgo in mor ꝛ allegat cum Jos de ab
batis villā sic dicentem Dic istum in
sacro ordine studiosā conciuisse nera
siant omnigenum adulteri inquinat aiā
pa ꝛ si sic inquinat sola concupiscentia
ḡrtum inquinat ipo actus hanc mi
nacem ingebat Jer ꝛ ait dicens Quis
mortes assumam fletum ac lamenta
ꝛ sitis speciosa deserti planctum quia in
censa sunt eo q̄ non sit vir trāsiens ꝛ
non audiuerunt vocem possidentis a
volucr celi usq; ad pecora trānigrauc
runt ꝛ recesserunt Quis mortes flet⁹
assumit ꝛ sitis speciosa deserti lamenta
cio dum petunt principes eor ꝛ n in ci
uitatis inuenit nec audit vox p̄ceū
possidentis p apostolicos viros a volu
cre celi usq; ad pecora ꝛ ab hys qui pin
ni sublimis ascendens usq; ad simplices
recesserunt a deo ¶ Est itaq; ei lictus ꝛ
tristicie q̄ infirmitas est ad mortē
non vna tm̄ sed multiplex ꝛ tm̄ oblitus
contemptui monens medicinam ꝓtc
hoc flenti ꝓpheta dicens Jer ꝛ q̄ sitis
contriciens ꝓpter mei contritus sum ꝛ
contribulatus contristatus stupor ex
timuit me Balsam vestra non est in
galaad aut medicus non est ibi Quis
dabit capiti meo aquam ꝛ oculi meis
fontem lacrimaꝝ ꝛ plorabo die ac noc
te sup interfectos filie ꝓpli mei Nam
in galaad ꝛ in cera vestra est pinil
medicinale ꝛ medicus sacer vel ꝑ
qui adhuc vulnera in confessione pe
nitentie indulgencie medicinam est
ꝛ omnium lictus ꝓprius ex speciali ab
strusa sponsi qui non habitabit in cor
subdito peccatis ¶ Omnis sic inuit⁹
ei⁹ q̄ filii nupciaꝝ ꝛ ei⁹ non debent
lugere q̄m diu cis est sponsus p gr̄am
inhabitantem cum in auferit sponsus
ꝑ iniquitatem iuuentem tunc tem
pus est lictus de hoc lictu het iniqui
quoq; animus esse plangentis Requiem

tamen ego plorans ꝛ oculus meus lem
entus lacrimas ꝛ ¶ Q debet peccator ha
bere tristiciam considerando ubi est
scilicet in medio in p̄o a medicis tus n
unu gḡo sup̄nus est inde tristis ins
mus infernus accensus a dextris pena
actustinam a sinistris demonia ad stupe
cia trahentia ¶ 2o debet habere tristiciā
considerando ubi est quia in miseria ꝛ
hen meam quia miserius plorantis
nec numerum quia stant circa sup
am⁹ anima in hac vita est potens si pe
na Caro vero est infirma si in domo ꝓ
pria Caro q̄ quia hic est domestica de
anime dnat aia eam quia ē ꝓtinus
sepe ais resistit ꝛ sepe carnem ad dem
trahit In futuro autem anima erit po
tens in domo ꝓprie carne de mistima ꝛ
pegrina ꝛ ideo tunc anima carnem vehe
mit diabol⁹ ꝛ quecunq; voluerit semp
mor consentiet ei corpus ꝛ ponet eū in
¶ Si cui aliquis potens in domo pauper
hospitat⁹ pauper nubet quia in domo sua
est ¶ Dues autem alique sūt in agenda
fiducia quia potens est ¶ si pauper in
domu diues intrauit non est ausus ei
aduc tm quia pegrinus est tm q̄ pauper
est ¶ 3o debet quis habere tristiciam
considerando ubi non est ꝛ quia no est
in regnis q̄m naturaliter desiderat ꝛ ī
gelia scripturā hinc sitiebat ꝓpheta
dicens sicut cervus desiderat ad fontes
aquaꝝ ita desiderat anima mea ad te de
cius q̄m senserit omnib⁹ cum gemitib⁹
pijs inuectus ꝛ oculis callgantib⁹ ad
serpente pugnans ꝛ cum vulnera
to veneno ardentissimo in flumen de
scendens totus renouatus exit sic sa
tan pugnantes cum diabolo carne ꝛ
mundo ardent sitiunt ad fontem vite
ꝓcurre ubi renouabit⁹ in eternū ꝛ
in virtutib⁹ qui hic cecidit cito qui
damodo mysticas p̄ eor ꝛ cum venit
q̄ ꝓfectum est tunc exhalabit⁹ ꝑ os
te est renouabit⁹ eciam in pelle ꝛ
tempore q̄ efficaci⁹ immortale subtile

dauid ⁊ agrie renouauit in oculis ⁊ma
nme videnti in enigmate tunc autem
R. Ad facie ad faciem et dat p̄ cor. xiij°. po
mit opportunitas temporis cū dicit q̄
uenit hora eius ⁊ in pcm cū vita est
tempus flendi peccatū et ām est ⁊ in fu
tura autem erit tempus videndi in ⁊ma
modo est tempus pugnandi cōtra vicia
tunc tempus ⁊mulcendi in pace ⁊petua
modo est tempus belli tunc tempus pa
cis in est tempus p̄mendi ⁊ put dn̄s p̄mendi
primus tunc erit tempus adquirendi
dñs quasi fen⁹ cum do facis hic dns ibi
recipis hic dns res p̄tuas ibi recipies
res sine fine mansuras hic etiam stien
dū q̄d tempus ⁊ considerari p̄t ecclesie
et est in mundo in iudicio in cele ⁊ in
inferno in mundo de tempore est nobis
opus ideo o vti debem⁹ ad bene operandū
galat. vi°. dum tempus habem⁹ operem
bonū ad omes ad malum vitandū ecc
ii°. conserua tempus ⁊ declina a malo ad
salutem properandum ⁊ cor. vi°. ecce nūc
tempus acceptabile ecc nunc dies salu
in hoc tempore debet quilibet bene face
postqm̄ tempus p̄teat p̄sqm̄ mors ad
uenit p̄sqm̄ omnia alia deficiant
ecc ij°. nesciit q̄d tempus p̄teat ⁊ mors
appropiat ⁊ relinquit omnia alios in m
Hoc autem erit de tempore ratio districta
tuna cū deus omne tempus mūdi discu
et ⁊ examinabit ⁊ si nos inuenerit in p̄
cum ⁊ tempus ego misericors iudicabo
h̄ome tempus nobis impensum requiret
a nobis qualit̄ sit expensum idem sicut
non p̄bet capillis de capite sic nec mo
mentū a tempore ideo sancti viri diligent
custodiūt de tempore modicum q̄d am
tant ne de eo in iudicio rationem reddant
unde augl⁹ ni confessi amisit se omnia
dicit hoc q̄d musicis instrumentis carentes
aliqm̄ libent audiūt ⁊ cantes lepores viscque
tes delectabiliter asperit quia tempus in
mundanis occupationib⁹ debent expen
dissa In celo autem erit tempus p̄fecte
plena dicit°. xx°. adesse festinant tempora

simple p̄fectione plena ⁊ modo cum e tem
pus p̄teūt in tempus p̄sens in futurum
tunc autem nullum erit p̄teūt nullū
futurum nullus mensis nulla ebdomo
da ⁊ tm una dies In inferno erit de te
pore magna angustia apo. x. angelus ju
rauit q̄d tempus amplius non erit scilicet
ad penitendū si enim damnatis posset ha
bere aliquod temporis momentū cruci
atus esset qm̄ si totum mundū lucrarent
cum in eo possent penitere ⁊ mauit po
nere finalem q̄ est q̄d dicit ecc. ix°. Quic
cumq̄ potest manus tua instanter operare
quia nec opus nec ratio nec scientia nec
sapientia erunt apud inferos quo tu p
peras homo cui hic nocere potest q bona
opa fecit hec ibi non erunt ideo dicit q̄d
non erit ibi opus dampnatis cum manu
ligatas habebunt ideo nichil boni pote
runt operari ap̄t. xx. ligatis manib⁹ ⁊c
potest quis nocere carnem suam morti
ficando ⁊ rationi subiciendo ⁊ hoc ibi no
cent scilicet q̄d ratio sensualitati dicetur
ideo additur nec ratio non enim habent
rationem ⁊ furiosam sensualitatem
quia semp̄ erunt in turbatione Jer. xx.
Respauim⁹ post expectationes nras nunq̄
quis inuenietur quis p̄ fidem in dñm credendo
ideo dicit q̄d non erit ibi scientia sanctor
qua p fidem cognoscunt In beata aute
tem habent sancti aptam visionem sed
damnati habent obtenebrationem ap̄t.
mittit eum in tenebras exteriores ⁊ c. p̄t
quis nocere dñm diligendo ⁊ hoc ibi non
erit unde dicit q̄d non est ibi sapientia
⁊ stulta scientia damnatis cum dñm non
diligent ⁊ odio habebunt in p̄. Quia
cor. qui te oderunt ascendit semp̄ desti
tos ⁊ nunq̄ quidem ⁊ c. vbi post hestra
nos explanationem hic subdit explanatio
nis adaptationem dicens vos ⁊ nec dili
gentes nunc quidem tristitiam habetis
de recessu ⁊ subtractione sponsi vri ⁊ tris
tes estis ad modum ꝑturientis ap̄t. ve
nient dies in quib⁹ auferet ab eis sponsus
⁊ tunc flebunt Se qua tristitia dicit hic

·C·

Dominica .ta post pasch .....

Dad :ad eum qui me misit
: nemo ex vobis interrogat
me quo vadis :c Joh.o 16

vste dm sunt hi sermones quos confe-
cis ad invicem : estis tristes Iterum
autem videbo vos : mo ipm videndum
ostendam vobis vel iterum videbo vos
: videndus vobis apparebo q.d. post re-
surrectionem meam apparebo vobis mq
morturus eyens eum de matris utero
mundo apparui mortuis sz p mortem
a vobis subtrahar vos contristaturus
Iterum autem de mundo eyens appa-
rebo vobis mundo morturus sicut no
nascens vos iocundaturus unde subdit
: gaudebit cor vrm : videbit me videndo
Joh.is 20.mo gavisi sunt discipuli vso dno
: gaudio vrm q.d. sicut ego ymo nemo
tollet a vobis quia ego resurgens a mor
tuis iam non morior : mors in vos
non dnabit q.d. p̃ gaudio quod habi
istis de mea psentia p̃ a vobis tolli q
possum non gaudio quod post resur-
rectionem habebitis nemo tollet a vobis
quia ego p̃ qui vrm sum gaudio am
plius post resurrectionem non morior
sz semp vivens nullum tollar a vobis
: istam exposicionem ponit aug̃ sup Johm o
us dicit q.d. ista littera debet intelligi de
gaudio quod habebunt sancti discipuli in
vita futura vide postquam posuerat sen
tencialit̃ primam exponit paulo post ita
scribit Vere q.d. Iterum autem vi-
debo vos : gaudebit cor vrm : gaudium
vrm nemo tollet a vobis non ad illud
tempus esse referendum quo resurrexit
eis qz sumpta carnem etendam tangen
dam q monstrauit sz potius ad illud
vide iam dixat qui diligit me dilige
t a patre meo : ego diligam eum
: manifestabo ei me ipm : declarat p̃
cessum de manifestacione p̃ hanc
vitam :c

Iterum .ta post pasch .....

Dad :ad eum qui me misit
: nemo ex vobis interrogat
me quo vadis :c Joh.is 16

leunt homines peregrinantur p̃ dicere si
nullo fine recessum sum : consolatur eos
dicendo se in brem reditur vel p̃ pdus
ydoneam se ei nectria promisuros Ne de
recessuros a discipulis suis : quasi pe-
grinus ascendendo in celum similis
ei homo quidam peregre proficiscens re
liquit recessum eis p̃dixit : consolatus et
eos promittens se in brem ad eos redi
turum et recepit eam in civitate pe-
tis dnice ayodicum nuncupat : non vi-
dentibus : et promisit etiam se alium consu
latorem optimum eis missurum cum in
Si non abiero : et promittit missu q̃ de
fino recessu magna eis utilitas proveni
her etiam stendo q̃ cum ascensio dm
pe sit : et ecc̃ resurrectionem comitem
nunc legit hoc civitate in quo dns suum
p̃dixit ascensum Dno autem promptu
ostendit hoc civitate scilicet discipulos de
solacium de recessu magis audito : ex
hibitum eis a dno consolacionem in ma
gno tria ostendunt primo ascensu dm p̃
dicat tres modos ascendendi insinuando
ubi nemo interrogat me : : quasi dicat
contristatus discipulos ostendit ubi quia
hec locutus sum : : dicit q̃ vado : mag-
nimo vadam p̃ ascensum ad eum qui
me misit : ad pris mansionem stabo
: nemo ex vobis qui videbitis meum sub
tractum interrogat : interrogabit me quo
vadis apte manifestam evidenciam mee
ascensionis aug̃ ostendit michi hoc q̃
manifesto erat ascensurus in celum vi
delicet sup illud vado ad eum qui misit
me ita palam et nemo interroget q̃ vi
si corporali sicut hic posset
quem de hoc q̃ dicit : nemo ex vobis in
terrogat me quo vadis cum Joh.s dixit ei
petrus dne quo vadis si ad ista respondit
protinus dicens q̃ dns ibat ad ignominiam passionis : ibat ad gloriam re
surrectionis : prius cum loquerentur
cum iret ad passionem quesiunt petrus
quo vadis modo unde eis dicens q̃ va
dit ad gloriam resurrectionis unde dat

vsq; ad eum ꝛc ꝛ xpd tm turbati erant
p timore passionis qđ nr cogitabant de
eis ideo de hac non querebant sz dns vo
luit qđ quererent vt eos consolaretur
ꝛ mitteret spūm sanctū vocans melius
vt michi videt qđ melius dicit qđ ponit
ibi tempus p tempore vt sit sensus ne
me ex vobis interrogat quo vadis ꝛ tem
pore meo ascensionis interrogabit vndo
Joh de abbatisvilla nemo ex vobis interro
gat me ꝛ interrogabit me ascendentem ꝛ
celum sicut nuper quo vadis viderunt
eum in nube ascendentem iam cum gdam
ꝛ ideo qui prius dum pdicet passio que
fierant dnō quo vadis in ascensione no
interrogauerunt ¶ hic go primo notandū qđ dr
Rabanus ad patrem loquit non tan
qm de futuro remoto sz tanqm esse psens
ex gr eius reditum tum ad dm quasi pre
sentem sup habens ne moreris ad eum
trusive ne te muniat in pcio hic 12 estote
parati quia qua hora non putatis filius
hominis venet dicit go quilibet realiter
vade ad patrem suum ex hoc mundo ad eū
qui te misit salutem spūalit p ei gratiam
referendo de bonis que ab eo accepisti ecce
¶ ad deum vndo veniunt flumina redi
runt vt iterum fluant omnis non est
velocius ad arenam sz columba reverens
ramum olive in ore ge 8 ramus olive ꝛ
ramus pacis ꝛ mihi qui debeo ꝛ habeo in
os dicentes mihi dns qđ non fimus con
sumpti quia non defecerunt miserationes
eius hoc p ꝛ p nos in gra dei stim id qđ
sum ꝛ 2o transitum facere debeo ꝛ ad
dei sapientiam ipm lucide videntem oc
actus meos cognoscendo Vocet ꝛ de consol in
fine libri vltimi magna vobis si dissi
mulare non vultis est indicta necessitas p
omnia cum ante oculos agnus iudicis cer
ta euentus ¶ tria debem ad dm redire in
eadem labore nra nobis ab eo parata
frequenter considerando ruge labor te ter
ret vide nitedem ¶ 2o destruccionem ni hoc
eius attendendo sicut faciebat Job 31 dicē
Quid faciam cum surrexerit ad iudicā

dum deus ꝛ cum quesierit quid respo
debo ei ¶ 2o nondum qđ deus manifeste
ostendit actꝰ po ascensionis illis elevatus
est ideo vt deus est non fuit quesiuerit go
ret cum esset hoc manifestum ¶ ex go
cus ꝛ nos manifeste de virtute in vir
tutem ascendamus ꝛ ex pficiendo pri
mo ministremus ad 2um sic luceat lux
vra coram hominib ꝛc viam autem
p quam ascendere debemus ostendit no
bis xpus ꝛ ex ꝛc doctrina vt cum nos via
am doceret factus est viator deo io qua
si voluntas nra est nra ꝛ quasi via
tor festinans ad manendū Iste viator
modicum habuit de plano sz quasi tota
via sua fuit ascensus vel descensus stam
p̄mo descendit de celo in mundū deinde
de ascendit de mundo ad gentilium p̄
modum descendit de patibulo in limbū
deinde resurgens ascendit in celum hic
nisi dicit gaudet qđ xpus qui est veritas
sol multos errantes ꝛ iustas vias fecit
de quib dicit ecclꝰ po Oritur sol ꝛ occidit
ꝛ ad locum suum revertitur ibi oꝛ renascens
gustat p meridiem ꝛ flectit ad aquilo
nem lustrans omnia in circuitu pgrit
ꝛ in circuitus suos revertitur ¶ 2da ma go via
fuit quia p naturalitatem venit in mun
dum ꝛ notat ecclꝰ cum dicit oritur sol venit
autem xpus in hoc ortu p stratam ha
bentem tres gradus scilicet gdum hu
militatis pauptatis ꝛ acerbitatis hic
2o dicit ꝛ pastoribz ab angelo nunciatis
nisi autem pānus involutum ꝛc ubi
notat eius humilitas quia voluit ne
dum esse homo sz etiam infans ideo di
cit nunciatis infantem ¶ 2o notat eius
inopia vel pauptas cum addit pannis
involutum ¶ 3o notat pene acerbitas p hoc
qđ positus fuit in presepio ¶ qđ hos ꝛ
gradus vexit in celum philipenses 2o
scripsit exaltauit eum gradus inopie
ꝛ pauptatis forma sui accipiens eum
gradus humilitatis factus obediens
usq; ad mortem eum gradus acerbitatis
Omnia go fiunt qui voluit in celum ꝛ

ascendere p̄ psalmū cū tibia scribet p̄
diuicias delicias & honores quia ista sū
la ducit ad infernū sicut puia ducit ad
celum de hoc ex habemus luce 16. Erat
autē quidam diues qui induebat
purpura & bisso & epulabat cotidie splen
dide & sepult est mortuus est autem diues
& sepultus in inferno vbi p̄ notat diui
cias habundancia cum dicit qđ erat diues
& superbia & vana gl̄ia diuū induebatur
purpura & bisso ¶ & reliquas affluencias
quia epulabat cotidie splendide ¶ Qz que
sunt ipm ista ee in inferno vnde sequit
mortuus est diues & sepultus in inferno
lazarus autem ecepit sibi stratum circa
gradus habentem vndq ibidem dicit Jace
bat autem ad ianuam eius lazarus vlce
rib⁹ plenus cupiens de micis que cadebāt
de mensa diuitis & sequit Factum est autē
vt moreret mendicus & portaret ab an
gelis in sinū abrahe Jacebat inquit euā
gelista ad ianuam vbi notat gradus hu
militatis vlcib⁹ plenus vbi notat gradus
humilitatis habitatis cupiens saturari
de micis &c vbi i notat gradus paupta
tis ¶ Qz dicit cum ista stata etc in si
nū abrahe ¶ 2a via quam facit xp̄us fu
de mundo in patibulum vbi octulit eū
pestifer dicit oriatur sol sublimiter & occi
dit & ista fuit via excellentissime cuncta
tne que in passione potissime monstrabat
in tribi stillicet animas ioh 19 innocen
tiatem neme habet vt aliam sibi ponat
quis p̄ animas suas in doloze tñ p̄mo
attendite & videte si est dolor sicut
dolor meus & in valde Ioh 12 Qz cū exalta
tus fuero a terra omia trahā ad me
ipm ¶ 3a via fuit qua iuit de cruce in
tumulum & notat p̄ hō qđ dicit occidit
sicut cū mortuus fuit in patibulo sic
mortuus iacet in sepulcro & ista fuit via
magne paupt̄atis quia non habuit p̄
prium monumentū ar⁹ & vulpes foueas
habent & volucres celi nidos filius aute
hominis non habet vbi reclinet caput
suum ac si dicat paup fui in vita quia no
habui mansionem & domum apud vbi possem
habitare pauper fui in morte quia no
habui ecclesiā vbi caput possem aliquādiu
reclinare pauper fui post mortem q̄
nec habui propriam sepulturam in qua corp⁹
meum posset requiescere sicut dicit vnus
pes ¶ 4ta via fuit via qua iuit in celum
& notat cum dicit ad locum suum reuer
& ista via fuit via magne iocunditatis
Cum cū sonus letitie & melodie fuit in
dicit angel⁹ sup̄ p̄ vocē flatus & pulsus p̄
ascendit in celum cum melodia vocis in
p̄ Jubilate deo in voce exultacionis in
melodia flatus in p̄ ascendit deus in
nubilationis quo ad p̄m & in voce tube que
ad 2m Cum melodia cantus pulsus tan
gitur cum in psalterio & cithara ¶ 5ta via
est quia ad iudicium est venturus qđ nec
cum dicit ibi qz venas tempestatis gratis p̄ meri
diem & flauit ad aquilonem tunc p̄ me
ridiem gradit qđ bona eoz qui erunt
a dextris enumerabit dicens ad eos cum
in & dedisti michi manducare vbi an
tiam meridies quia sunt in plenitu
ce cognicionis & caloris amoris in quo
ex ibi flauit auster spūs sc̄i Est enim
auster ventus calidus & humidus sic dā
natus sic spūs sanctus est calidus in
ignitum glacies penitet dissolut ea
p̄ sicut in estate glacies soluit̄ pau
tim in p̄ceditis die captiuitatem ve
ram sicut torrens in austro ang⁹ m
gld⁹ peccata nos ligant ne bñ operi
vel ad patriam curramus sicut frigus
vel glacies ligat aquam ne currat sic
autem flat calidus ventus auster super
et glacies & currunt torrentes sic flā
te spū sancto solutis peccatis & curri
mus ad patriam ¶ Est autem humidus
in spūm in lacrimas nos solut in p̄
fluunt spūs eius & fluent aque &
ad Ro 8 ipe spūs postulat & nobis p
mirabi inenarrabilibus Est calamitosum
tristitia in spūm p bona opa gaudia
nos facit cū tot veni auster pflo ortu
meum & fluent aromata illius De

mō flectet ·as aquilonem qui cōuulsit
ſ as illos qui sunt a sinistris z dicet
discedite a me maledicti in ignem etiñ
·3· Ognant ·autem mali p ventum
aquilonalem qui est ventus frigidus
z pluuie retentum ſ sic diabolus
nullū corda infrigidāt frigore malicie
ſue z frigidis ventis aquilo flāt
z gelāt crystallis ab aqua resiciat
ab humore gratie Jesu ·4to· ventus urens
in eos reflexit z impedit ne fluant
pluuie z pñs ·5· ventus austri dissipat
plumas ſ ·6ta· via est qua in apostolos spi
ritum scī misit z miraculorum ipse
cum eis fuit Joh ·14· non relinquam
vos orphanos veniam ad vos ista cum
notat cum dicit ·luce· 24 misterium cruois
nit z circuendo illustrauit ita qđ nichil
vacuū in eis derelinquit qđ scīm fuit q
p mīsundo iustificaccent z hoc spūs
ꝑ quē eos ad se p vocauit Ro 8 quos vo
cauit hos z iustificauit ſ 2o mīsundo
se eis p miracula operacend hic q dat
eis virtutem z potestatem sup omnia
demonia z 3o mīsundo se ad pecca
tor remissionem Joh vlt accipite spi
ritum scīm quor remiseritis peccata re
mittunt z ·4to· mīsundo se eis ad cor
roborandum in ꝑ spūs qui eius omnis
virtus cor ſ ·5ta· via est qua cotidie
ad sanctos redituri z notat ·ad· dicit
in evangelio suo redibit ·Dicunt· autem
si hui figure circumcisionis ꝑmo qz
indigi sunt circumcidi ne diabolus ad cor
eor introire possit p illicitam cogita
tionem eorū ꝑsentia malor dicit ·Joh·
·16· qđ rupto muro z aperta ciuitate in
ruerunt sup nec ·2o· quid sint veloces
p operandum figura spūs z circuitus
ſ phos aptissima est ad motum qui ·22·
videri hominem velocem in expectatione
regis stabit ſ ·3o· quia monent
circuitum a deo scilicet in diu omnia a
deo recognoscentes destendisse omnia z

ad ipm p gratiā accend redditi ecc p
ad locum unde exeunt flumina re
uertunt ·et· iterum fluunt Ju istos g
tales circuibus xpus reuisit ·Ri· gratiam
sc spūs eis tribuit ·Joh· 14 ad eum ve
niemus venit ens pater nr̄am ipo
roborando venit filius nr̄am igno
rantiam illustrando venit spūs scūs nr̄
am tepiditatem z negligentiam ī
flammando ·Ro· dicti discipulos contri
stant ·Q· quia hec locutus sum vobis
scilicet de meo recessu tristicia imple
uit cor vr̄m ·Q· audebant eum de quo
hic xpi quare z tristicia implent eos
cum ꝑdunt eis se ab eis fore corporalit
abcessurū unde aug sup Joh unde 9q
Spūalem discipuli non habentes mutuo
consolacionem quam p sem sui fuerant
habituri id qđ ceteris ut xpo videbat
amittere metuebant z quia se amissu
ros esse illa vera denudatione diu
turne non potuit contristabat hu
manus affectus quia carnalis desolabi
tur aspectus ·Nouerat· autem ille qđ
eis potius expediret quia visus intior
ipe est utpi melior quo eos consolatu
rus erat spūs scūs non oculorum
corporis imagines corporis humani sz
sepius credencia corporis influxurus z
hinc subiungit p ·Q· ego veritatem
dico ·&c· ubi post discipulor desolacionem
ponit eis exhibita p quod consolacio
ait ·Q· ego veritatem dico vobis
q ·d· contristamini quia amicus me
a vobis recessurus corporalit z tu
co debetis consolari quia expedit vo
bis ut ego vadam i·e· a vobis ꝑsencia
corporali subtrahar ut sic ad suscep
cionem ꝑsencie spūalis vos disponam
Si enī non abiero i·e· a vobis ꝑsencia
corporalem a vobis non subtraxero
ꝑclitus i·e· spūs scūs qui est misericor
dior mitior z consolatior optimus non
veniet ad vos sicut misericordiam consolando q tristiciam
assecando contra diffidentiam p roborando

do cont' p' q' go 7 g. mor Si ab intencio
ne vre oculis corpis non subtrahendo ad
intellectum invisibilia p consolatorem
eos non p'duco Hic posset queri de
hoc qđ dicit Si autem non abiero para
tus autem spūs sūs non veniet ad' vos
videt' ex hoc qđ x' non fuerat spūs quia
spūs non p'erat dare nisi p'sonaliter ret
Si autem dicat' qđ hoc non fuit ppt' x'
impo' sz ppt' discipulor' meptitudinem q'
h' est qđ ē p'sencia poterat disponebat ad
gr'am q'm impediunt qđ patet quia ante
adventū dn' non erat tempus give sz post
Respondet' qđ impediebant' quia carna
liter ip'm amabant sz hoc modo videt' q'
ille amor non repugnaut give n' amari
tudo quia cum aliquis amat aliū
temporaliter 7 spūaliter frequenter diligit
quia dilecto temporal' invenit spūale
Respondeo dicendū qđ 3a ex causa non fuit
datus spūs sūs ante ascensionem x' in tam
excellenti 7 manifesto mundi statu p'
dna ratio fuit ex p'te recipientiū quia
consolatio finaliter p'sencia corporali x' non
desiderabant aliam consolationem deus au
tem non vult dna sua contemptum 7 ideo
dona dat mentibus non contemptentibus
ideo oportuit ip'm ab eis separari Unde aug'
sup Joh' omē qe Sup isto textu notabiliter
ait scribit Expedit vobis ut hec forma ser
vi auferatur a vobis Caro quidem fuit
verbum hoc in vobis Si nolo adhuc me
carnaliter diligatis 7 isto facto contenti sem
p infantes esse cupiatis expedit vobis
ut ego vadam Si enim non abiero p'clitus
non veniet ad vos Si alimenta teneva
quibus vos aliū non subtrahevo solidū abiem
non esuriatis Si carni carnaliter haerentis
capaces spūs non certis 7 tam quod est
si non abiero p'clitus non veniet ad vos
Si autem abiero mittam eum ad vos
Animadvende hic positus cum non potuit
mittere Omnis hoc dixerit Rex cum vi
lle erat iste modo recesserat 7 sic veniat
a patre ut non maneret in patre p'dic
tremo quo a quo stamus cum multum sep

abilem fuisse Quod est g' Si no abiero
p'clitus non veniet ad vos nisi non pa
tefactis capte spm qm dn' & carnem nost
p'fectis xpm unde a illo qui iam capit
spm 7 si noluam' inquit & carnem xpm
Si nunc iam non noumus 7 iam p
fectam quippe carnem xpi non & carnem
nouit qui verbum carnem fieri spūale
nouit Hoc illo 2a ratio ex p'te mun
tis quia non decet xpm prius mundi
spm sem qui p'daturus sit glorioſum 7
p quē sufficientem ad eum mittend 7
ppt' hoc dicit' Joh' 16 qđ spūs sanctus non
erat datus quia ihūs nondum p'
clarificatus 3a ratio est ex p'te mundi
quia adhuc manebant mundanae mentes
nos 7 terrenum ideo prius oportuit fieri
consolatorem qm spūs sanctus denegatorem
ideo prius oportuit xpm patri qm spū
sanctum mittere hic tangit nondum p'fectus
7 allegat crisost' sup ait 3us sunt qui
impediunt ne quis spūalia capere possit di
licet amor carnalis duriora credens 7 tur
bacio mentis Ista tria fuerunt in dis
cipulis p'mo amor carnalis quia minus
carnalem xpi desiderabant p'sentiam 7 ad
suscipiendum spūs minus p'parati erant
2o duricia ad' vel' exprobrantis maledi
centem eor 7 duriciam cordis 3o 3' tur
bacio mentis de eo scilicet qđ xpūs eos re
linquebat Ista tria in apostolis impedie
bant ne intelligerent qđ expediebat qđ x'
ad celum ascenderet ideo dixit expedit vo
7 eos Apostoli etiam dolebant de xpi recess
su quia erat eor consolator Jnde illud Jo
ag non turbetur cor vrm neq formidet
creditis in dm 7 in me credite cor defensor
7 tutor Jo 15 cum essem cum eis ego servia
bam eos eor instructor Joh 15 omnia que
audivi a patre nota feci vobis Si x'pus
hic eos consolatur' quaerens qđ mitteret eis
spm spm ut consolatorem defensorem 7 em
ditorem p'mo in consolationem contra em
tristitiam cum ait Si enim non abiero pa
clitus 7 consolator non veniet ad vos q'
d. nisi corporaliter a vobis recedente veniet vo

hr consolator z hoc est qđ addit Di autē
eidem nullum cum ad vos vt in vobis
manserit conscienciam. refrigeret omnem
insaniam. expellet somnolentiam z
ingeret vitam spualem. hic etiam scien
dū ē Januensem qđ serui dei xp tribus
potissime habent tristiciam videlicet
de prius xpetrata culpa. in p° exitus
aquaꝝ. deduxerunt oculi mei quia non
custodierunt legem tuam. de eo qđ sint
in psenti miseria. in p° hei mihi quia
inquilinus meus prolongatus est. z de eo
qđ non sint in patria. in p° Super flu
mina babilonis illic sedimꝰ z flevimꝰ
z c° Qz spūs sanctus consolatur eos cont
p'mendo peccatoꝝ remissionem Gregoꝝ
in omē consolator spūs vocat' quia de
penam pretractoꝝ remissionem. Gregoꝝ
in omē consolator spūs vocat' quia de
penam pretractoꝝ remissionem. Gregoꝝ
venit qui ab afflictionis tristicia me
tem leuat ¶ cont'z'mendo in tribulacio
nibꝫ mutuam consolacionem. in p° Dedit
multitudinem doloꝝ meoꝝ in corde conso
lationes letificauerunt animam meam
Beda in om̄e paracletus consolator nun
quam qua vidā fidelium ne minimi hui⁹ se
culi adversa refugiant. z celestis vite desi
deria sublimat ac refocillet qui qui supna
degustat inferiora equanimiter tollerat l.
cont'z'mendo celestis dulcedinis pgustā
tionem. Illa enim dulcedo que hic datur
dicit' gustus. arra. z gutta. gustus quidē
dat' in p° gustate z videte quam suauis
est dns. Arra vero non habet sine tra
qđ amet qui donum celeste in veritate
gustauit. Di autem tanta dulcedo sit
in gustu gutte cuius in pleno potu. in p°
inebriabimur' ab vbertate domus tue.
dicitur arra sine pigno z ad eph° primo
signati estis spū promissionis sancto qui
est pignus hereditatis nre. Di autem
tanta est securitas in pignore quanta
erit in plenitudine z mercedis solucione. de qua
dicit' ge. xv ego protector tuus z merces tua magna
nimis. dicit' casum gutta. aug'. Qui
biberit de flumine paradisi cuius gutta ma
ris est oceanus restat vt in eo finis mundi

penitus extincta sit. Di g' tanta suauitas
est in gutta quanta erit in fluuiali habū
dancia in p° torrente voluptatis tue po
tabis eos ¶ z' misit spūm suū in defensorē
z reprehensorem contra mundi malitiam
z ppt' hoc addit z cum venerit ille arguet
et mundum de peccato de iustitia z de
iudicio ad cuius littere intellectum scien
dum qđ arguere mundum est defectus
manifestare mundo ē illius ephe. 5° Om̄a
arguunt' a lumine manifestant' p ad
uentum autem spūs sancti z manifesta
ta sunt mundo scilicet peccm. iustitia. z
iudicium peccatum mundi. Justitia xpi.
z iudicium diaboli. z ratio hoz trium est
qđ xpus redemptor erat mundi. diabolꝰ
decepto mundi. z mundus a diabolo de
ceptus erat ¶ mundus a diabolo deprehen
debatur p pena infidelitatis. z de hoc peccato
spūs sanctus mundum arguit dum ei
suam infidelitatem ostendit. z hoc est qđ
dicit de peccato quidem quia non credi
derunt in me de iustitia autem arguit
spūs sanctus mundum. z arguit p hoc
modum xpus redemit mundum iustitia
sua. vndo quia iustus fuit z pati non
metuit deo ipe innocens. z deus z ho
pacendo z moriendo p mundo mundū
saluauit z liberauit cuius iustitia qua
ad deitatem patris sublimat' qui se
humiliat exaltabit' z hoc est qđ addit
de iustitia vero scilicet p sublimationem
quia vado ad patrem z hoc merito iusti
cie. z amen non videbitis me tale
lem prius passibilem z mortalem nec
mē vos consentaneum ¶ De iudicio etiam
diaboli spūs sanctus arguit mundum
quia diabolus iniuste mundum dete
nebat. z ministros cont' xpm pugnabat. z
ideo p tanto iudicatus quia amisit dñm
in genus humanum z hoc est qđ subdit
de iudicio autem quia princeps mundi
huius iudicatus est. z diabolus in muscipu
lationis rete factus est ¶ De isto principe
loquit' aug' sup Joh omē qđ. Quis ē iste
nisi de quo alio loq scilicet Joh 12 aut ven'

princeps mundi hujus : in me nichil inuenit : i iuris sui qd ad eum pti
at mittd scilicet ore peccatum. legatur
ꝙ littera sic. Et cum venit ille spūs
sūs ille arguet mundum de peccato qa
non me non crediderunt. De iustia autē
nica in cuius rei testimoniū ad patrē
vado quem amplius non videbitis. De iudicio au
tē diaboli quia princeps hujus mundi
iam iudicatus est. qd quidem iudicium
non timuerunt. Joh. vo. Si me vultis occidere homi
allegat aut ornatus sermonis pdicti expositi ali
satis concordans : in aliquo discordans
in quodam in quodam finem. ita aut ar
guet inquit mundum : mundanos de
peccato qd crediderunt. De iustia quam
amiserunt. de iudicio qd non timuerint.
de peccato quia non crediderunt in me
Si enim timuissent crederent nec peccarent.
Quis enim ꝙ misera : minima tristitia
delectationis peccati etne beatitudinis
felicitatem : iocunditatem cōmutaret
si eam tanto ꝑ videret. Quis eciam mes
timabilem : inextinguibilem ignis
ignem eligeret intrare. vt posset fruari
momentanea delectatione vt voluptate
ꝑ illum semp inspicet. Quia ꝙ vere cre
dunt peccata amittunt. Unde ꝙ sicco ꝙ
defectus pfecte fidei qui quedam maxi
mus est causa gentilis committendi pec
mortalis. ideo potissime ꝙ inspiratione
spūs sancti redarguendus est mundus
de peccato infidelitatis. De arguet ideo
scilicet spūs veniens de iustia qua om
nes qua ad patrem vado : iam non
videbitis me. Iustia formam pcis os
tendit omnibus in terris. quam debem
imitari. in reddendo scilicet unicuiq; qd sui
est. scilicet deo honorem. pximo amorem. no
bismet ipsis mortificationem. De patrem
ꝙ vadit qd iustie exemplū ostendit. i
iam non videbitis me. ideo arguet mūdū
de iustia. unde ꝙ dicere qua xpus tam
corporaliter vadens ad patrem recessit quasi
non amplius homines reprehensurus et
redarguturus. ideo spūs sanctus loco sui

ꝑ suam inspirationem. vel ꝑ se inspira
tos redarguet homines. quia iustiam
quam xpus docuit verbo : exemplo om
nes. Et cum venerit ille de veniens eciam spūs sanctus
arguet de iudicio quia non timuerunt.
quia princeps mundi hujus iudicatus est.
Si enim angelis peccantibz non pepercit
rudentibz nisi retrusos detractos ad tartarum
tradidit cruciandos : pe. 2. qui eum
his qui post carnem in concupiscentia
immunditie ambulant. et quia princeps
mundi hujus : diabolus irrevocabiliter
iudicatus est de iudicio ꝙ arguet qd non
timuerunt. cum princeps mundi tanta
sententie iudicatus sit. unde ꝙ dicere qd
dens et quia non pepercit angelis quos in cele
cendidit quin rigido iudicio penis inferni
sib; ipsos condemnauit. redarguendi sūt
peccatores qui non timent idem iudicium
contra eos finaliter sciari. Augustinus
incredulitate quia auctor incredulitatis iudi
catus est hic insipiunt quidam posse
tria hominum genera arguenda scilicet
peccantes. non optantes : et dei iudicia no
scientes. Arguendus est ꝙ peccator si
cut arguerent ille qui pomis vellet ar
iuxta spinas lacerantes qui me fidens et
doletes. qualis est auarus. de quo Job. 20.
esse sub sentibz delicias comprimebat. argu
endus est eciam. sicut ille qui pomis vellet
esse in loco fendo qui in prato amenis
lis est luxuriosus. etc. q. omnis mulier
que est fornicaria quasi sterquilinium in via
conculcabit. Arguendus est eciam per
cator sicut ille qui pomis vellet esse in
berito qui in loco tranquillo. Job. 3. quasi
sine ventum ponens allisit me. hic ea
dem scienduni sum alium postillatorem
qd multum mundus reprehensibilis est
de incredulitate. non enim credit que dan
tur ei de suo transitu ꝑ Joh. 2. transiit
mundus : concupiscentia eius. sicut lot
bitus est quasi videns locum cum fruitis
filiabus suis ꝑdixit sodome subuertende
ge. 19. nec noe credebant de diluuio futuro
nisi comedentes : bibentes : nu

dens ysai. ad illum diem in quo mittet
ur nos in archam. sicut patet. ap. 2ℓ.
ndo credit mundus venenositatem ydoli
ntie delicias. ecc. v. mo. juuenem amatorio
mate nutrierem. scilicet carnis volup
atem. Q. enī hinc scripturo credaret
ydolatras delicias cauere. Job. 5. to an
gustiue poterit quis ad gustatum af
ferat mortem. Q. 2o. arguendi sunt non
cpantes. ut illud. ap. 2o. Quid hic sta
tis tota die ociosi. mundus enī iste non
ad otium. sz ad laborem creatus est. vn
psimo hominum dictum est. In sudore
ultus tui vesceris pane tuo. qui usq;
ltie peccatum in paradiso positus est
non ut cauetur. sed ut caueat. Sz hi
scendum. qđ sint quidam qui de labore
transeunt ad laborem. sicut amari qui
de nocte laborant in congregandis pe
cuniis. ecc. 2o. laborant diues in congre
gacione substancie. postmodum autem
laborabunt in infernalibz tormentis.
per. scriptas dns alicui. i. demonibz.
simplo in inferno. qui non dabunt vobis
requiem ally sunt. qui de quiete transeunt
ad laborem. sicut delicati. qui quiescunt
hic in delicijs. z postmodum laborabunt
in eternis tormentis. Job. 21. Tenent tim
panū z citharam. z gaudent ad sonitū
organi. ducūt in bonis dies suos. ecc.
quanta quies in delicijs. z in puncto ad
inferna descendunt. Ubi notatur labor
penaz ally sunt. qui de labore transeunt
ad quietem. sicut serui dei. qui de labore
sentencie transeunt ad quietem eterne
glorie. apo. 14. Amodo iam dicit spūs vt
requescant a laboribz suis. Istum ordinē
seruauit deus. qui primo sex diebus op
atus. z in. 7. requieuit. Sz autem dif
ferencia inuenitur. scilicet qđ homo
a quiete ad quietem. a delicijs ad delicias
transiit. Sz deus. nr. est impossibile. sicut
qđ valde reprehensibile est mundus
de iustitia. quia cum omnia quo tm
deo placet. z bonum ꝑdest. Justicia enī
adeo deo placet in omni gente q̄ timet

deum. z facit iustitiam. acceptus est illi.
act. x. z adeo est homini utilis. vt nichil
liceat. qui cum amittit. gl̄. aug. sup
illud. rapinas nolite concupiscere. Ch
lucra damnosa. minens perimam.
pdis iustitiam. qui iustitiam deserit.
miserum necessario assumit. tantū
est beatitudo iustitie. vt nemo ab ea ī
ad miseriam possit abscedere. Justicia
in ꝑsentia egenū relevat. z in futuro
a morte liberat. qui v. nichil ꝑdiderunt.
thesaurū impietatis. iustitia autem lib
rat a morte. Q. 2o. arguendi sunt iudices
non timentes. cum tamen dicat ysaias
a iudicijs tuis timui. timor enī dei val
de necessarius est ad salutem. sine ma
tre ad bonū conseruati ni bonus z ꝑsuat
a malo. ideo in edificio spūali tenet locū
locum fundamenti. cementi. z tecti. ad
in quantum est principiū omnis boni.
tenet locum fundamenti. qui. p. timor
dni inicit sapiencie. in quantū conser
uat z constringit in bono tenet locum
cementi. ecc. Q. non in timore dni
temeris te. iustitiam etc. subintret. sonī
tus. In quantum seruat a malo tenet
locum tecti. ecc. Q. timor dni sup om
ne supponit. sicut enī tectum ꝑseruat
habitacorem in domo ab estu. vento. z plu
uia. sic timor dni ꝑseruat hominem ne
cadat. aut estu concupiscencie inflamat.
aut vento diabolice temptacionis impul
sus. aut pluuia examinacionis dni. o
ꝑbatus. ysa. 4. to tabernaculum dei erit
in umbraculum diei ab estu. z in secu
tate. z absconsionem a turbine. z a plu
uia. anima enī que est tabernaculum
dei qui habet in se timorem dei tunc
habet umbraculum. refrigerium. ne
estum concupiscencie. tunc absondit
a turbine temptacionis diabolice. z a
pluuia ꝑbacionis dni. Q. arguendi
est qui iudicia non timet. Dicit ꝑ
post. qđ de triplici iudicio arguendus
est mundus. p. de iudicio non ꝑtimente
ad se. qđ sibi usurpat. luce. 5. to nolite iudicare

F.

ꝛ ꝑ ꝛc tu ꝙnis es qui iudicas ꝓximum
alienum. Item de iudicio ꝙno qđ negligit
de quo ꝑ. ꝯra. ꝙ. Si nos metipos iudicaremus non
utiq; iudicaremur. Item de iudi
cio dei qđ non metuit. cum tu hinc
tam nobilis exactura sint tam iudicata
sit. Si superbia in diuitis sic iudicata est
quid fiet de paupe superbo. ꝛ addit idem
ꝛ si mundus ꝑ spm arguit de peccato
iustitia. ꝛ iudicio. maxime de his argu
endus est clericus qui amplius peccatu
debuit cauere. ꝛ iustitiam imitari. ꝛ iudi
cium dei metuere. peccatu amplius debuit
cauere. quia eius pena ꝛ cor magis nocet
ꝛ deo magis cor magis nocet. quia ma
gis eam deformat. macullat eam nobilioꝛ
ptem cor scilicet faciem. ut vere possit
dicere ecia illud Job. 30. faciem meam cō
spuere non verent. Deo etiam magis displi
cet pena clerici. tu ait dom⁹ sicenus qđ
peccatum clerici multum aggrauat. ggo
vbi magnū est dom⁹ sicenus transgredi ma
ora sibi iacet culpa. Jacobi. etc. Dicem bonā
ꝛ non facienti peccatum est illi. tu qui
stipendia maiora a deo recipiunt. b. bonā
nam faciunt de bonis dei cum tu bonā
rem non reddunt. m. ꝑ. bonis patris mei
qui edebat panes meos magnificastis
sup me supplantationem tu. 2°. qui ante
faciem dei continue stant. ysa. 65. ypsius
qui ad iracundiam prouocat me ante fa
ciem meam semp. Iustiam etiam xpi
maxime debent clerici imitari. qui sunt
sancti successores. unde sicut succedunt
in dignitate. debent succedere in vite
sanctitate. si teste ggorio sup cantica. suc
cessores omes cupiunt esse imitatores
pene. primi ꝙ enumerat. ag⁹ eius habe
re voluit. si vis eius ducere reliquias
ruth. etc. Nec mirū in emolumento cor
succedere voluit. si successus semen frat
ris xpi defuncto omia negligunt. 2°
ratione amplioꝛ obligationis amplius
eis obligati sunt. vel bapt. vel cor. ꝛ ordinū.
multa enī statuta emanarunt de vita
ꝛ honestate clericoꝛ. Q. de multis vitiis

his diebz illud ꝑ. Ipi obligati sunt ꝛ cr
ciderunt. Iudicij etiam mustrum mem
ores debent clerici maxime platonicus
scriptum sit. Sapiencia. 6°. Judicium dur
simum his qui ꝓsunt fiet. non enim mo
mentum. vel timore. si durissimum exqui
tur eum ab eis vacio de talento amplo.
vel de bonis temporalib. quos dispensa
tores fuerunt. ꝛ de animabz quas cu
stodia habuerunt. unusquisq; timendū est
iudicij quotidie ad p⁹. Et patet ex dō
gregorij dicente. 2°. pastoralium. Admoneā
di sunt qui cum culpe prodesse possunt
moderata tu utilitatis refugiunt ꝛ
ex minori consideratione colligunt quā
tum in maioribz rebus delinquunt qui
cum negligentibz pcipuus ipi quis hin
penitus abstinerent autores pudo
rio calamitatis extitissent. Qui ꝙ recta
constringant. aspiciant qui dum quam
tibz frigida verbum ꝓdicationis subtrahunt
morientibz mentibz vite remedia abscon
dunt. unde bene quidam sapiens dicit
Sapiencia abscondita ꝛ thesaurus invisus
que utilitas in utrisq;. Si ypse fames
affligeret. ꝛ occulta ipi frumenta tene
rent. auctoꝛes paulinus mortis erubes
cunt. Quia magis plorandi sunt pene audien
qui cum fame verbi pereunt ipi panem
precepte gre non ministrant. unde ꝛ bene
ꝑ salomonem dicit. Qui abscondit fru
mentū maledicet⁹ in populis. Frumentū
namq; abscondere est ꝓdicationis sensū
apud se vba retinere. In populis ante
tullis quisq; maledicet⁹. qui in ptis culpa
silencij ꝑ multos quos corrigere potuit
pena damnat⁹. ꝛ libro. ꝑ. cap. 2°. dicit
aversis ait et vocem fratris sui filius
defuncti dent⁹. 2ꝯ frat⁹ superstes accipiat. et
ad nomen fratris filios gignat. quam
si denique veniret huic mulier in eadem
ceperit. cum qua ea pedem ponere dedigna
tus est habitaculum domus discalciata re
cedat. Ecce 2ꝯ frat⁹ quippe defunctus ille
est qui post resurrectionis gaudia superes
dicit. pes dicte finibus meis. Im quasi si

ꝰ filijs obijt quia electoꝝ suoꝝ numꝰ non implebit. hunc brocem stupefes fratꝝ dom phyt. quia digum ꝓfecto et enra suꝫ eꝫ ei qui hanc bene regere valeat gemat. Cui nolenti in faciem mulier erpuit. quia quisq; ex mutuis que ecclie ꝓ posse alijs non curat bonis quoꝝ cius sancta ecclia exhibitaꝫ ei quasi in facie salutem iactat. cui ex brio pede calcamen tollit. et discalciati dnus iocet. Cepit enim quippe est calciati pedis ni ꝓtinus one euangelij pacis. Ois g̃ vt mundꝰ sic ꝓnum curam gerens strenuus pedem ꝑ calcamenta munire. Dum do suam ogmans vilitatem ꝓmuoꝝ neglexit. qꝫ cum pedis calciamenta cum dedecore amit tit. Dant magi non nulli qui magnis mundi studijs mavelerunt parere. stultitate ꝓmuoꝝ in ꝓfessione refugiunt. secuꝫ quidem sligunt. sacrum speculationis petrum. de qua si districte iudicent. ex tuis gentibꝫ iudicent rei sunt. quia venientes in publicam ꝓfessa potuerint Idensem g̃ qd iustum deo placuit nos qui talento accepto ad negociationem ab eo missi sumꝰ et eum dicit. negociamini dum venio eam venit. ecce de negocio mea lucra requirit. quale lucrum de negociatione mea monstrabimꝰ. ecce in iudicio. ecce i maiestate tribꝰ int̃ angelos et archangelos dnus videbit. in illo exitus electoꝝ omnꝫ a reprobis multitudo vehicet. et quid unusquisq; sit exitus ostendet. ibi petrus cui nihil conscia qua post se trahit appareb. ibi paulus mundum ducens vt iuda ipsum appareb. ibi andreas post se achaiam. joh asiam. thomas indiam in conspectu sui iudicis consistas dicent. cum g̃ tot pastores ei gregis sui ante oculos eius pastoris venerunt. quid nos miseri dicturi sumꝰ qui ad dnm nr̃m post re gressum huius venimꝰ. Si forte quis dicat abij et pecuniam tuam abscondi in terra dicet illi. serue nequam quare mi te ueberas ecclias. g̃. 24. Item multum ti

mendi est iudicij ad dispositionem temporalia ꝓmens. Si cui de omi die occasus ꝓsidenti fuerint homines reddent rationem. ait. 12. et de singulis otiosis et inutilibus temporis. inhabitatis ratio exigetur. De bonis temporalibꝫ qualit̃ fuerint expensa. cum dicat Jero. quicquid habetur cleris pauperum est. et. b. facultates ecclie patrocinia sunt pauperum. et sacrilega eis crudelitate surripit. quicquid sibi ministꝫ et dispensatores ultra victum et vestitum accipiunt. Indignus fama et sacro ordine est. qui non pascit gregem. Hinc pensemꝰ cum ꝓfectionis sit non laborare et laboris inertiam pape. pensemus cum sit apud dm criminis et peccatoꝝ ꝓcul dubio. ¶ Item spiritum timendum est iudicium a platis de ꝓdigalitate animaꝝ nocuritibꝫ. que apud deum tam ꝓfecto reputant. Sap. xj. omnia tua sunt dne qui amas animas. unde et apostolus pars dni est. Jer. 12. conculcaverunt partem meam. b. caret asina et est qui subleuet. perit anima et non est qui revocet. bene g̃ alterius ꝓximus arguet ꝓprios de peccato. nisi ama. ¶ iudicio. Ultimus est hic notandum. ꝑ Januensem qd ad hoc qd reprehensio ordinate fiat. 2. requirunt. unus ex partes reprehendentis. scilicet eius irreprehensibilis vita. aug. Inter vi nullo eoꝝ simus iudicandus. que mihi dicere est paratus. ¶ 2us est ex pte reprehensi. eius scilicet. reprehensibilis culpa. quia sicut dicit idem aug. Si ea m̃ne reprehendis que reprehendenda non sunt te ipm̃ poenis qui mus lesis. ¶ 3us ex pte modi reprehendendi. scilicet districtus quidem. de quia dicit greg. Subiectoꝝ vicia alijs ꝓmodum sunt dissimulanda. alijs subtilit̃ inuestiganda. alijs dicenda ꝓmenda. alijs vehementer obiurgauda. Ista post spus sancti missionem apostoli potissime habuerunt. et ideo dignus mundi arguere potuerunt. Joh. 16. spus eius arguit eccles et apostolos de ipo et iustitia. habuerunt ꝓ districtum

et mostr̃ t pdsm̃ g̃ ꝓmm dicit.

quidam de qua dicit p. thessal
q. corrupte nugnetos pusillanimes
placentes estote ad omes Jmeuenunt
eciam vt dicit idem Jan in mundo mul
tiplicem culpam de qua nugnt dicitur
Opus sanctus arguet p vos mundum
de peccato de justicia z de judicio Ad quo
z intelligenciam notat qd unus z ceteri
homines qui erant in mundo z vita
habebant Erant em infideles minus
temerarii ideo spūs scūs p apostolos z
apostolicos viros eos arguit de peccato
infidelitatis quia non crediderunt in
xpm hoc em peccatum vt dicit aug
quasi solum p certis ponit quia hūana
mentes certa detinent z hoc discedentes
certa dimittunt Erant eciam iniusti z
ideo arguendi sunt de justicia quam ha
bent fideles quam xpi non mutantur
que tanto est laudabilior quanto credit
z speravit in xpm quem non vident pa
tres patrem unt Joh vbi beati qui non
viderunt z crediderunt Erant eciam
temerarii quia princeps huius mundi
silicet diabolus qui princeps est iniq
tatis iam judicatus est nulgna te in
tus est non times qui videns tui prin
cipem judicatum est Istam exposicionem
breuit ponit aug dicens Credant ip
homines in xpm ne arguant de pec
infidelitatis viscat in mundo fidelium
vt non arguant de justicia illos quos
non imitant Timeant futuri judi
cium ne cum mundi principe judicent
Isti autem quasi platis z predicatoribus
connumerant videamus Ille em platus q
spū dei plenus sunt arguere mundum
nos de peccato z de justicia z de judicio
debent De peccato quidem qd habent.
ephesios q. z dolite contristare ephes mistic
triosis tenebrarum magis autem redar
guite vbi dicit aug duobus modis non
te maculat malum si non consentis
si redarguis Tales autem qui opera
tenebrarum faciunt reprehendi nolunt Jo 3
omnis qui male agit odit lucem i cor

rectionem Quedam magi aliis dñi
que diligunt tenebras quasi sunt ebo
sa sicut bubo quam certe aues omnes
Quedam sunt nocua sicut lupi q omnes
sunt infesti quedam quia sunt infir
debilia sicut nocue In hoc qd male de
nebras peccatoꝝ diligunt ostendunt qd
sunt deo odiosi sibi ipis infesti z ad ag
nostendum sui debiles z infirmi sunt
em deo odiosi sap ze odiosius deo impius
z impietas sua Tria autem sunt genera
hominum que naturaliter diligere consueue
runt silicet filii anime z fratres dei
magi in tm peccatum odit qd ad ipm
destruendum filium suum emendi voluit
Si aliqui dicerent non possum emendere
nimicum tm nisi cum illo emam
filium tuum carissimum z ille hoc audi
ret multum mimicum illum odio comm
ceret consimiliter facit deus pat qui te
peccatum odiret filium emendi quisq
vincio sup illo colo z affigens illud cru
ci fixit ambitio diu innocens odit
patrem crucifigit Ro 8 xpo filio suo no
pepcit z ob hoc Deus non pepcit filio su
quid pct figuretur nisi quis suo nom
In tm em deus patrem odit qd eciam tam
cos si in eis patrem mortalis inimicit inue
niret eternaliter puniret z finis xpi
anus si peccato infecti fuerint no par
z xpi peccatores sunt nomen sibi xpi
p qua auferunt sibi dm Jesu z ne
derelinquerunt fontem aque vive z ob
est maximum pctm vnde aug in libro
soliloquiorum Deus est quem derelinquere
est xpo Et peccatoꝝ auferit a deo scripm
aug de civitate dei qui fundit auferit
et a quo emptus est z tradit xpi qui u
nus hr ministros est z qui scripm au
fert Creatori deo a quo factus est z fe
runt malignus spūs hr ministros est Et
peccator amittit omne meritum sue
meruerat in naturalibus z spoliat om
nis z minus malum foret vita meretri
spoliari qui meritis z virtutibus inde
b qui minus me punire amari meos

ur ihs qui bene finiens ¶ Qz peccator habet
dolem oculum intellectus ad dn cognos
endum. z oculum affectus ad rem dili
gendi. Istos duos oculos demones in pec
catoꝝ effodiunt. z sic p omnia peccata ui
dz cor ducunt. pri. 2m. Oculum qui sub
sannat patrem. z qui despicit matrem ma
tris sue effodiunt. corui de torrentibꝫ. pec
cator patrem sine dm substantiat qui eius
legem contempnit. matrem ecclam matris
sue. z eos qui eam ad pacem prouocat des
pnt dm ad pcm reuerti. rodit istius
oculos. intellectum z affectum effodiunt
eorum. demones qui sunt nigri p ignis
adustionem. uiglumei dicti p insanabilem
tenebrarum. z faciunt nos putare p
tardam confessionem. isti corui habitant
in torrentibꝫ. In inferno itaq; dr. Sunt
torrentes stillicidiorum oculi. obliuiosi. ig
nis. z fletus. quos ecclia pecto. gehenas nomi
appellauit. ¶ Pmus dicit. Oculum qui subsan
net patrem odium. quia demones. z dampnati
dm oderunt. z deo inspectum odio habebunt.
Hugo de sco victore. qui cum odio dei de hac
vita discedet sub eodem odio inferni tabescet.
2m dicit. Oculum qui despicit matrem obliuio. deus eni
p pcm sic eos obliuioni tradet. qd eos a
pena quam intus sustinent nullatenus libera
bit. ideo infernus dicit. a pposita tra obli
uionis. ¶ 3m dicit. flegeton qui interpretatur
ardens. quia tales sunt in pcto igne
ardenti. ysa. lxvi. dns eoꝝ non morietur
z ignis non extinguet. ¶ Et dicit. cocitus
qui interpretatur. luctus. quia ibi erit fletus
z stridor dentium. ad. 24m ¶ Qz illi qui sunt
spu dei pleni debent arguere mundanos
de iustitia quam non habent. vt iustitia
saluet. dicit. p omnia moralia bona. secun
dum modum dictum. qm iustitiam esse
dem virtutem. unde sup illo pr. dilexisti
iustitiam z odisti glo. r. omne bonum. Omnia
autem bona z iusta nra ex deo sunt. scilicet
ex fide uera. spe erta. caritate. iuncta. z ope
ratione sollicita. tanto autem homines mi
dam si istam iustitiam non habent arguendi
in se meliora. z fructuosiora. vt supius pa

tuit mouent. ¶ Qz illi qui spu dei pleni
sunt debent arguere mundanos de ex
tremo iudicio qm non timent cum tamen
omnes illud timere debeant. quum si bene
ang. omnes qui de hac vita discedunt aut
sunt valde boni. aut valde mali. aut me
diocriter boni. aut mediocriter mali. valde
boni iusti sunt qui eciam iudicium. z iu
stitiam dei timent ex eo qd humana iusti
tia iustitie dei comparata iniustitia esse vide
tur. qd ostendit gḡo. triplex ex fluctu re
gule. z sigilli. Opa quidem nra aliquando
videntur esse recta. aliquando
prfecta. Qz si opa nra diuino iudicio compara
ta. ea que videbant esse recta appebunt
obscura. qd ostendit gḡo. ex fluctu sicens
Iustitia nra dinoscitur iniustitie comparata in
iustitia videt. quia z fluctus in tenebris
fulgere dnt. si in solis radio tenebrat.
Aliqn eciam opa nra vident. recta. si ve
ad regulam diuino rectitudini fuerint
comunicata videbunt. torta. qd eciam ad
dit gḡo. dicens. sepe lignum rectum credit
se ad regulam non dirigi. si cum regule
comungit. p quasdam inrectitudines in
timescere incipient. Aliqn opa nra vi
dent. prfecta si in oculis dei sunt valde im
prfecta. qd eciam ostendit ex. sigilli. sepe
cum ymago sigilli videt. prfecta in oculis
intuentis. z tn adhuc multum est im
fecta in oculis artifices. z addit. sepe sepius
in distinctione iudicij. qd in estimatione
fulget opantis. unde z p ypham dicitur
omnes iustitie nre tanqm pannus men
struate. valde mali. tunc multum ti
mebunt. quia inplacabilem iram dei sup
se habebunt. Aliquem videt. pater comi
tus cum filium qui ex proposito ipi male
dicit plus qm ipm a se expellit. amplius
qm in carcere penoso ipm recludit. sed
adhuc multo plus qm ipm undiq; con
cire statuit. si maxime cum filium comi
netur. qm carnificabꝫ vt sic melissimum co
mitem crucient. Capit. Valit. cum reg
bos xpus in iudicio comotus erit. qm
prolabit sententiam finalem contra tales nam

ubi dicit.

Circulus regule ex sigilli

vt habet ait ay. xpos maledicet z male
dicendo eos a se expellet qui dicet dis-
cede a me maledicti in penas eternas
eos arcebit quia in ignem eos eternum
mittet mittit eternaliter in ignem etiam
carnifices torquentes eis apponet dabit
eis tirannum mugientem z sulfureum
z carnifices eos obsequentes z alios demones
z hoc est qd cōcludit qui patris et dia
z angelis eius Et mediocrite hoīs z me
diocrite malis patet qd si valde boni ti
mere nō debent debeant multo amplius
mediocrite boni z mediocrite mali tanto erūt
timoris materiam possident amplioremq;
iusto in iudicando iustum nouerunt
iniquum Et ad hūc multa habeo vobis
dicere vbi post spūs sc̄i officium contra
aduersarios hoc subdit eiusdem officium
quo ad discipulos volens ꝙ ostendere qd
ad spūm sc̄m ptinet mentes illuminare
ignota declarare ꝓmittit discipulos in
digentiam dicens adhuc multa habeo
vobis dicere multa scilicet salubria z
salutis necessaria Sz non potestis portare
modo quia scilicet ante aduentum spe
sancti nequitis eritis sufficienter capa
ces nec spūs sc̄us sic veniet nisi ego cor
poralit abscedam Onp iste itaq; textum sic
scribit aug⁹ sup Johm omne ꝙ. In isto
euangelio dns ait discipulis suis multa ha
beo vobis dicere si non potestis portare
modo pius quidem illud occurrit quo
supius dixit omnia quecunq; audiui a patre
nota feci vobis z hic dicat adhuc multa
habeo vobis dicere si non potestis portare
modo z Videt ꝑ illud quod dixit q; no
dum fecerat tantum fecerit dicat ea que
futura sunt deū fecisse ꝓpheta testat di
cens qui fecit quę futura sunt iam ea
ipa verba tractauerim vt potuimus exposi
mus Vide z istum eandem questionem
mouisse idem aug⁹ sup Jo. omne ꝙ. ma si
bene Quis enī hominū audeat affirmare
vel credere illum hoc sine omni quecunq;
a patre audiuit vngentius Quid qd ali
quanto post in hoc ipo tu sermone quem

post eum ante passionem ad discipulos
habuit multa eiusmodi habeo vobis dicere
si non potestis illa portare modo Deus ꝙ
pacto intellectum sanum omnia eis nota
fecisse discipulis quecunq; audiuit a pa
tre cum ꝓfecto quidem multa non dicat qua
sint eos modo portare non Sz minimum
qd facturus est fecisse si dicit qui et que fu
tura sunt fecit Dicit enim ait ꝓphetam
foderunt manus meas z pedes meos di
numerare possunt omnia ossa mea ipsi
autem considerabunt et inspicient me
diuidentes sibi vestimenta mea et super
vestem meam miserunt sortem Hec
et alia quidem multa ꝓphetarum ver
ba fecisse discipulis quecunq; audiuit a pa
tre Sz ea quidem multa non dicit

pentecostes de adventu spūs sancti dicat
de illis qualis est iste articulus. spūs sanctus
docebit nos omnia agit. si nos ut tetigit
autem docet ipm et tetigisse docuisse est
dicat autem spūs veritatis tm qui pce-
dit a veritate tm qui ducit ad veritatem
um cum spūs sanctus sit a veritate tanqm
a principio cmune est ducere ad veritatem
et nos facit sic principio Cum venerit
Venerit docebit nos omem veritatem sa-
lem scilicet necessariam et fiat distributio p
genera singulorum non p singulis generibus et
dicat sicut corruptus timotheus dicto de sup
sto textu notabiliter ita scribit Dimisso
erat apostolus a salvatore dicente Cum
venerit ille spūs veritatis docebit vos omem
veritatem licet cum apostoli sum essent in
hac carne fragili non omnia simpliciter noue-
runt nescebat cum paulus utrum raptus erat
in corpore an ex corpore nesciebat quoq; qui
primaeps sacerdotum erat cui dixerat peccatis
et deus patres dealbato animo tm cum
est qui spūs sanctus eadem tm essent in hac car-
ne docebat eos omem veritatem sic ex gratia
magistr qui docet discipulum psalterio si
eruditurus cum psalterium totum totam
tam in principio erudicionis qm in medio
vel fine docet cum psalterium et etiam
psalterium totum sic spūs sanctus magnus
magister eruditurus magnum librum libro
videlicet vite in quo sunt omnes thesauri
sapiencie et sciencie absconditi a principio
usq; finem infundit in animam sanctam hunc li-
brum magnum eundem et totum continuo
docet semper et perseverat docendo dm christum
in hac carne consummabit autem hanc
doctrinam cum animam a corruptionis cru-
cem deducet in sapiencie sue contemplacio-
nem in cuius consummacionis spūs clarifi-
cabit beato ioh. michi erit qui nescit ubi
sremens omnia stet ibi cum testante iohe
apostolo videbimus eandem sciam et eam
sapientiam sancti est ubi plene signabit
sup nos lumen vultus eius ubi sanabimur
in appetitus gloria eius sanabit in quit p
cum apparuerit gloria tua Spūs autem

sanaret anima que naturaliter sitire de-
siderat si cum alicui vel nullo veritatis
auxiliaret ignorancia Ideo enim
esset plene beata cum alicuius rei igno-
rancia Quia ignorato aliquo aut cre-
deret se scire omnia et sic erroze opinio-
nis falsi esset misera aut sciret se aliqd
ignorare et sic sciendi desiderio esset afflicta
et non beata spes eni quis differtur
affligit animam et beatitudo est habere om
ne quod vult et nil malum vult et postmodum
quo ait beata mediante spū sto omnia
intelligere pt declarat p presentem Et hic
posset queri de hoc qd dicit cum venerit
spūs docebit eos omem veritatem videt enim
non convenienter dicit qd spūs docebit qz
docere est actus sapientis et sapiencia ap-
propriat filio et non spū sancto Ad istud
dicit qd docere est totius trinitatis tri-
buit attribuit filio et aliqn spūi sancto
quia duplex est cognicionis subtilis specu-
lacionis et hoc attribuit filio et experien-
tie et devocionis et hoc attribuit spū sancto
Et non cum loquet a semetipso et qui
non existens a semetipso unde aug sup
Johm omne qd non loquet a semet
ipso quia non est a semetipso si quicquid
audiet a quo procedit audiro illi sive et
spūs sancto esse Quia non est a semet
ipso si ab alio a quo procedit a quo illi est
essencia ab illo et sciencia ab illo audi-
encia qd nil est aliud quam essencia Nec mo-
veat qd verbum futuri temporis po-
situm non cum tunc est quicquid au-
dient set quicquid audiet loquet Illa
quippe audiencia sempiterna est qz sem-
piterna sciencia In eo autem qd sempi-
terni sine medio et sine fine cuiuslibet te-
poris dicim ponit sine prius sine poste-
rius sine futuri non mendacii ponit
Deus natura illa ineffabilis et immu-
tabilis non recipiat fuit et erit si tm est
ipsa enim veritas est quia mutari non
potest tm ex immutabilitate temporis in
quibus est nra mortalitas et non incu-
dant fiat et fuit et erit et est fuit in prius

R.

sentf est in psentib; erit in futuris fiut
quia infin defuit est quia semp est ꝛc
si cui velis qui mm non sit ei pnis
ostendit aut cum psentib; velis qui no ma
neat tabit aut in futuris velit qui no
fiut omet ¶ Unde cum ſ volumus tem
pora locuto humana vaviat qui p mul
ta decessa potuit aut potest aut potit te
pora vera de illo dicunt cuiuslibet tem
poris verba Semp magis audit spus sus
quia semp sit ergo e stinit e stit e stet
ac p ho e audiunt e audit e audiet h angl
vel alit ſ quesam postillatorem ꝛc? on
em loquetur e c.i. non finget non am
doctrinam a mea sepatam Joh 8no cum lo
quit meudacium ex propris loquit ſ hunc
sensum habet ipe dr ſ Joh 12 a me ipo no
loquor i. ex pprio michil a patre alienum
loquor Si quecumq audiet loquet i. certa
e vera loquet Crisos autem sic commutat
qui dixerat vpne confert me abire e illu
benire e qm non potestis portare modo
tuus autem potius et non h audientes
malorem spm existimarent aperta ait a
se ipo non loquet hoc i omni ri pprie pte
nea e que ventura sunt annuabit vob
In quo mfestat spm sctm dm esse deu au
tem est eque videre futura sicut psentia
hoc autem dicit ne credat non esse equal
patri e filio quia dicit non loquet a semet
ipo e non solum pdicet futura sed mo
ille me clarificabit p signa que faciet
in nomine meo unde e tertii aug? sup
Joh ome nos mal 2e exponit his vbis Ille
me clarificabit quia diffundendo i creden
tium cordib; charitatem spiale q faciendo
declarabit eis qui patri filius esset equal
vel quia p ipam charitatem fidem reple
ri e timore repulso annunciaturi essent xpm
hominib; qd cu fuit hoc eidem spm di
xit eis futurum Sup isto autem dicit quia
post qd sex modis clarificat spus sus v.
pl ostendendo enim esse dm dm et filiu
spm sctm non potest dare nisi deus ang
magna mia dei domi dat equale sibi ꝛia
spus sctis domi ¶ Ostenderat autem s. v.

.S.

dium ante spus sc missionem unstpli
et ¶ Dnm maris e eoz que sunt in mari
se ostendit qui sup maria quasi sup solidum
ambulauit e stabilem in ore prisis mem
endi posuit Item dnm inferni e eoz que
in inferno sunt se ostendit qui contrum
portas inferni e sathanam ligatum ostē
se esse dmi tri e eoz que in terra
nus infirmos curando mortuos suscitando ꝛa
ea po qua omia fecerat que facturus dei
rum reficiebat ostenderat ecclam se esse dm
aeris e eoz que sunt in aere e cel e eoz q
sunt in celo cum ppria virtute ascendit p ae
ra nube lucida sibi obsequente e recepts
est in celis angelis fremitib; testimoniu gl
in celum ascendisset ne putaret in pdsti
tre strem vel in alium locum translatus si
enoch e helias In missione vero spus sanct
ostendit se dm dando spm suu qui deus est
cum dicit quia de meo accipiet i. a me dabit
quia a me procedit ¶ Q spus sctus xpm clari
ficauit bonitatis effusa magnitudine h m
simone cogitem fratres sup nos e in nos
opa suauitatis ab meo mundi usq ad fine
videam? qui sollicita facient ministeria cu
administratio pauli e gubnatio sentez m
curvebat ne nos pderet merito puniendo
quidem fecerat omia sapienter ois gube
nabat e creaturaz rerum tam potentie q
sapientie signa manifestissima tenebant
in creatione e conservatione mundialis
bonitatis quidem in deo erat e do
nas multa minus si sufficebat in corde ec
clie non potuit esse nisi ab omipotente
gubernatio ri a sapiente sic nec po
tuit esse effusio tante bonitatis que in
pentecoste facta fuit nisi a summo deo
clarificatus spus sanctus fuisset ¶ hic glosa
ang? prius veritatem faciendo intos spiales
qui intelligere possent equalitatem filii ad
patrem ¶ Dnus cum pauci erant de mundo
error spualium intelligentiu equalitatis
filii cum patre de quor numo erat Joh
nis predicens videmus gliam eius quasi
gliam unigeniti a patre videmus i. agno
uimus p miracula ab eo facta e p hoc de

ele lapsum ⁊ p̄ tribꝰ figur̄ accem vesti-
mentum ⁊ astenacem ¶ 2to claryficet
filius suus ihm tollendo timorem ab apos
tolis vt gl̄iam xp̄i tot mundo annuncia-
rent primo cum princeps apostolor̄ ad
vocem ancille negabat xp̄m vt patet mt 26
¶ 3tio quia sp̄u sancto dato fecerunt multa
mirabilia vel tanta in nomine xp̄i quanta
xp̄us fecerat Joh 14 Qui credit in me opa
que ego facio ⁊ ipse faciet ⁊ maiora hec
subdit gaudemus pceptis patrem in no
mine meo hec faciam vt glorificet pat̄
in filio ¶ 4to quia in pauca sp̄u sancto
roborati de mundo triumphabunt b. lic
magna ⁊ plura diuina fecerunt mira-
cula que dns ihus gessit in tribꝰ hoc tri
plex omia cuncta ydē in panas simplicit
totum mundi ⁊ sapiencie eius altitu-
dinem subiugant aliqn tri sic exponit
quod dat de meo accipiet ⁊ consona meis
dictis dicit Crisos dua mea ⁊ illius doc
trina ⁊ cr quib ego debebam docere ex eis
dem ⁊ ipse dicit ne existimetis alia esse q̄
illius ⁊ q̄ illius ⁊ cui illa mea sunt ⁊
mee apl̄us glos ꝑ tri aug̃ plex Joh 16
⁊ hic exponit de meo accipient scilicet
de meo patre Et quia possent aliqui obi-
cere contra dba xp̄i dicendo tu dixisti q̄
ipe est sp̄us veritatis q̄m a patre procedit
Jo 15 non ꝑ accipiet a te ꝑ a patre ideo
subdit omia quecumq̄ habet pat̄ mea
sunt id est cois est essencia ⁊ potencia mei
⁊ patris ⁊ causam pmetus cois scilicet sp̄i
alis ppter q̄d dixi vobis de meo accipiet ⁊
mea sunt que accipiet ⁊ annunciabit vobis
Queret forsit cum idem sit esse patris
⁊ filii quare dicit omia que p̄ris sunt mea
sunt ⁊ nō dicit omia dicit ppt pluralitē
nomin essencialiū quia mistica pietas
bonitas sapiencia potencia ⁊ hmōi eadem
sunt patris ⁊ filii ⁊ sp̄us sancti ... / ... /

Dominica 4ta post oct̄ pasche ... // ... //

Amen amen dico vobis si quid
petieritis patrem in nomine
meo dabit vobis Joh 16 ꝑ Tan

Si quis in curia alicuius imp̄atoris ha-
beret aliquem sapientem aduocatum
vel auxiliatorem solliciti vel fr̄atrem
vtilem securius ad curiam illius imp̄
atoris accederet ¶ Ascendente autem ꝑ
in celum Inceptum habere in curia re-
gis celestis sapientem aduocatum p̄ Jo.
⁊ apud patrem habemꝰ aduocatum dm
ihm xp̄m ⁊ ipe est ppiciacio ꝑ peccatis
nr̄is non ꝑ nr̄is tm sed etiam totius
mundi Justum auxiliatorem ⁊ solliciti
deut 33 assessor est auxiliator⁊ timo ⁊
fr̄em quodammodo vtilem vnde ipe dicit
magdalene Joh 20mo vade ad fr̄atres
meos ⁊ dic eis ascendo ad p̄rem meū
⁊ patrem vr̄m ¶ Debemus autem isto
tempore peticiones nr̄as formare ⁊ eas
aduocato nr̄o dare vt eas sūmo regi
offerat plus 2to peticiones vre innotes-
cant apud deum ⁊ licet semp orandum
sit ꝑ illud luce 18 oportet semp orare ⁊
non deficere ꝑ spacium tm temporis orandi
est ab hac die usq̄ ad festum pentecostes
De hijs diebꝰ qui sunt ante ascencionem
hoc satis patet cum sint dies rogacio-
nū ante notato cum ecclia
repsentatiuam ecc aduocatus iturus
sit ad curiam celestem modo tempus
est peticiones formandi In die etiam
ascencionis tempus orandi est cum
venerunt cum principes cum de nouo
recipiunt terras liberalitatem suam
ostendere ⁊ magna dona militibus
suis dare cum gr̄a in die ascencionis
rex regum ꝑ eius repsentatiuam regē
sum susceperit liberalitatem suam deuo-
to orantes exaudiendo ostendit ¶ Post
ascencionem vero in otione exspectandus
est sp̄us scē sicut p̄mos de cr̄ legum
fecisse act ꝑ hij omes quamuis ꝑ
seuerantes erant in otōne cum mulie-
bus ⁊ maria matre eius ⁊ fr̄atribꝰ
eius cum gr̄a nunc sit tempus sp̄ialis
otionis deputandum in hac die re
uolunt in ecclia quedam verba a sal
uatore dicta ante eius ascencionem

z spūs sancti missionem z ad oronem ꝑn
cipalit ꝓmencia ℓ⁹ apostoli stve desi de
rabant ꝑ si deus eos in sine peccatoribus
exaudire debebat. ¶ 2° Q deus eos audiebat
z 3° si ꝯpus cū patre erat eiusdem sub
stancie. z ℓ⁹ Q xpus ad ꝑem debebat re
dire. xpus autem qui omnia occulta co
gnouit. ad ista. ℓ⁹ in hoc euāgℓ⁹ eis
respondit ꝑ quia in sine peccatoꝝ erat
exaudiendi. ideo dixit eis Amen amen
dico vobis si quid petieritis ꝛc. ¶ 2° quia
a patre exaudiri dilexit ideo dixit ipe pr
amat vos. 2° ostendit eis suam et suam a
patre z temporalem a matre genitricem
cum dixit exiui a patre z veni ꝛc. ¶ ℓ⁹
ostendit suam ad patrem relationem. cui
am spiritum relinquo mundum ꝛc. Cir
ca finem tangunt. 3ª scilicet conferendi
liberalitas quia si quid petieritis postu
landi opportunitas vsq; modo no petistis
consequendi securitas z nunc dico vobis.
Dnus ꝑ suos exercitat desiderium exaudiendi ꝑ sua
liberalitate in conferendo dicens amen
amen dico vobis. i. absq; omni dilatacois
vere ego veritas dico vobis vnde ne dubi
tent se ꝓmisso muꝝ ꝓmittit. ¶ Est enī
modus iurandi ipius xpi sic dicit amen
amen. ho autem habet suum modum iu
randi. z deus suum. ho autem tres modos
iurandi habuit quibus iurauit. vnus fuit
in veteri lege. scilicet viuit dns. 2° regum
ℓ⁹ viuit dns quia fidam ante dnm ꝙ
elegit me sabinis fuit tempore eoꝝ pri
mitiuo. scilicet. testis est michi deus &
ꝙ testis est michi deus cui seruio z spi
rito ¶ 3ª est modus moderne ecclie quo
iurat. ꝑ dnm ꝑ sanctam euāgelia ꝑ sanc
tam mariam z hmoi. ¶ Dimisit dens tres
modos iurandi habuit. vnde ante legem.
scilicet ꝓmenetipsum. hebr. 6. abrahe
namq; ꝓmittens deus. quia neminem
habuit ꝑ quem iuraret. iurauit ꝑ se
metipm. ℓ⁹ 2ª fuit in lege. scilicet viuo
ego z ꝛc. 3ª est in euāgelio. scilicet amen
amen dico vobis. vbi geminatio dicitis est
ad confirmacionem ꝓmissionis. Q quid

peticeritis patrem meū in nomine meo
dabit vobis. z. ꝓmptus erit ad audiendū vobis.
set quid verum dicat veritas. Q quid pe
ritis ꝛc quia multa etiam in nomine xpi
multa petierunt qui non fuerunt exaudi.
¶ Ad istud rondet aug⁹ sup Joh. omel. 102.
modis. ꝓponderandū 1° Q quid 1° etiam
quod dicit. quid. id est aliquid veri z plus.
hoc autem non est nisi gaudii sempiterni
vel spiritalis quid ordinatum ad vitam. Omne
autem aliud non est quid. si in comparatione ve
ate vite est quasi nullum. stercoralia enim z corporalia
respectu spiritalium quasi non sunt. vnde ꝑ
dicere saluator. q̄d si petatis spiritalia z eterna
que sunt quid consequemini. Non est ꝑ petendū
quantum diuicias temporalis. nec quales de
licias corporalis. nec aliquid excellentiam seu
clarum. si quis gratiā spiritalem. ¶ 2° soluit idem
aug⁹ ponderando 1° q̄d post addit petite z
accipietis vt gaudium vestrum sit plenum. vbi m
mittit q̄d solum illa petenda sunt que dirigit
ordinata ad gaudium eternum. hoc enim si petitis
consequemini. quia tale donum nec quisquam humana
mia fraudabit sanctos suos precipue in
petendo. ¶ 3° soluit ponderando illud q̄d dicit
in nomine meo. non enim hic nomen ꝑ sonum
ꝑ ea re quam sonus significat ponitur. in
q̄d vult hoc idem q̄d res notata. Sic ergo intelligit
q̄d petitis qui petit in nomine saluatoris
talis autem est qui nomen saluatoris in
vocat contra vacuam salutis petit. hoc autem
q̄d sic petit non negatur. aliquando differtur
et congruo tempore datur. vnde aug⁹ ibi
dem. Quicquid petitis q̄d pertinet ad hoc
gaudium consequendum. hoc est in nomine ei⁹
petendum q̄ animam intelligimus gratiam
Q de beatam posse videre. ¶ 4° soluit
istud. Adhuc dabit vobis. q. d. Q ꝑ vobis pe
ticeritis dabit vobis. vt enim dicit aug⁹ exau
diuit. sancti ꝑ scripsit non autem semper
alijs exaudiuit. Unde illud. Jeremie. noli ora
re ꝑ ꝑplo isto. z sequit. quia non exaudiam
te. Cur iste autem textus. Amen amen dico
vobis quicquid peticeritis patrem in no
mine meo dabit vobis. notat Aug⁹ quare requisita ad
hoc q̄d oratio exaudiatur. quam primo est vt

de modo iurandi ꝑ hoc
ꝑ deū nō ꝑ

hic habet modos iurandi
non bene legit

Deus hic z modos iurandi

B.

petant. sigue petenda. qđ notat cum
dat. si quid sit exposicem ꝑmiam. peten
dum est in oratione qđ est solidum &
ꝑmanens. non temꝑale & transiens.
Deo quo nondū sūt aug⁹ qđ. & sint gena
bona. subiect. bona infima. media. & suma
bona infima sunt temꝑalia que quasi n
sunt. Jer. c. aspexi terram & ecce vacua erat
& nichil. temꝑalia enī & trena transeūt
vacua. quia non replent si inanimant. b. q
quis plenitudinis haberent. replerent. ecce
q̄ quarus non implebit pecunia. & qui
amat diuicias fructum non capiet ex eis.
sine. p. Justes diuisit manes sene. Dimos
non sunt solidi. non sunt fideles. etiam si
non nocent fugiunt. aug⁹. O mundi. o
mundi quis streptus. quis auctore amaris.
tenaci vis fugiens. quis faceres si maneres.
Ista g̃ bona non debem⁹ a deo petere aut
cum moderamine petis. nec em debem⁹
a deo petere tanq̄m principalia: qui ea
reputat tanq̄m vilia unde refert sen⁹ ip
alexandri cuidam petenti dom. dedit vi
lem. & cum ille diceret tui dom sibi no
comeuno. Non quero inquit quid tu
decreat reape si quid me diuersi respo
sup⁹ illa pete a deo. que tibi expediat
accipe & illum decreat ꝓstare. Si autem
sup em petis temꝑalia aut difficile
impetras aut forte non impetras. quo
em tibi ꝓfect libenter non habem⁹. que si
habes admonet qđ contempnas. Si autē
temꝑalia aliqn petam⁹ debem⁹ illa pe
tere cum moderamine. & cū conditione
si moderamine vt dicat b⁹ quidam si
mone. si petendo temꝑalia cauenda est
superfluitas & voluptas. ꝓv. xx. ne dem
eritatem & diuicias ne dederis mi. si tri
tum mee tribue necessaria. & ꝑ. th. c. ha
bentes alita & quib⁹ tegum hijs contenti
simus. ¶ De conditione apponenda dicit aug⁹.
qn a deo petis temꝑalia. cum modo pe
tis & cum timore. illi dicte. vt si ꝑsint.
det. si sint obesse. non det. quid obest vel
ꝓdest nouit medicus non egrotus. ¶ bona
media sunt spualia. & ista petenda sunt
cum attencione & cum feruore. cont illos
qui non habent attencoem dicit. aug⁹. in ꝓ
pulit hec labijs mee honorat. cor autem
eor longe est a me. aug⁹ dicit vox fit me
ditacione est quasi vox picus. sic oratio
sine deuocione est quasi mugitus bom.
Idem. ecce quid inuerio filius si aliquem
indicem mirpelliat. & subito cum loqueris
ad eum alium diuertas. & cum a⁹ fabulam
incipias qui te tollerabit. & tu deus tolle
rat vota ꝑcantis diuersas res cogitantis.
Ꝓcamus. quo audiri a deo te postulas. cui
te ipm non audias. Deum tui memorem
esse vis. cum tui memor ipe non sis. Ps
Deliderio & feruore dicit. Jer. 29. Cum
quesieritis me in toto corde vro inueniar
a vobis. Unde dum sunt mossi ore tacenti
& corde clamamus. exo. 14. quid clamas ad
me ꝛc. nos etenim vocem si ore
petimus nec tui cordis desiderium clamā
tes tacemus. Dig⁹ autem desiderij interiꝰ
est habitudo fletus exterioris. aug⁹. qui
to quisq; est sanctior & sti desiderij plenior.
tanto est in oculis eius fletus uberior &
gemitus ubi sup⁹ dicebat orare. est amare
compunctionis gemitus & non compositis
uba resonare. Bona singula sunt bona
celestia. & illa maxime petenda sunt. &
cū maxime attencionis & feruoris & cum
humilitate & sine ꝓsumptione. cū
humilitate petunt. qui de suis meritis
non confidunt. Nec in petenda beatitu
dine cauenda. ne tanq̄m ex ꝓpria
ex meritis ꝓprijs beatitudinem optinere
velle. vñ luce. 18. dicit. ꝙ cum feceritis
omnia que ꝓcepta sunt vobis. dicite. Serui
inutiles sumus. qđ debuimus facere fecim⁹.
Cauenda est etiam ꝓsumptio. ne sine
vllo labore gliam vitam habere. ¶ De
tali ꝓsumptione arguebant filij zebe
dei qui sine labore & passione volebant
cum x⁹ regnare. ait nescitis quid petatis.
¶ Oportet qđ petiones nre fiant cū

pseuerancia z instancia. qđ notat Jacob p verbum subiungendo cum dicit: peccemus Jacobi
est multum valet deprecatio iusti assidua
ad deū z oronibz instantes. Illi vero instant
nec pseuerant qui primo orant feruent z
postea tepido z postea frigido. augustinus
in nouitate sue conuersionis fe-
uenter orant. postea tepide z postea frigide
quasi scire finem. si cum videris deprecatio
nem tuam non amotam a te. scias
esse quia non est timor misericordia ei
a te. ideo dicit ecclesiastes melius est finis ora-
tionis quā principium. oratio autem bona
principium medium z finem. principium debet fieri
mediocriter medium ferueter. finis pseuerāter.
Sed sunt multi qui hic ordinem peruertunt
qui feruenter incipiunt. tepide mediant. z
frigide consummant. Isti sunt similes chi-
mere. de qua metrice dicit. pte leo prima
media cap. angues in fine. Prima pars
est leo. qui est aiāl calidum. z significat feruo
rem in oratione. media est capra. que
aiāl temperatū. z significat temperantiam. finis
est serpens. qui est animal frigidum. Et
oportet qđ illi qui petunt habeant in
nocentiam qđ notat in hoc qđ dicitur.
patrem q. d. ille qui petit non debet es
filius diaboli p malitiam malicie. sed
filius dei p imitatorem pfectionis z gre.
ni. p. estote pfecti sicut pr̄ vester celestis
est. Deus enim peccatores peuertere nolentes
non exaudit. Iob. ne simul) quia peccatores
deus non exaudit. Tales enim qui a deo
aliquid petunt z tm a peccato resurge
nolunt. Similes enim sunt illi qui ali-
quando honorant. alium offendunt. Christo siquis
Qui orat z petit. non honorat dm
si offendit. Isti q. sunt similes militibus
qui ppe genua flectebant z eidem alia
pas dabant. Et. similes sunt illi qui
bellet saltare z ferrum de vulnere non
auferri. ysido. fiant missam pfici z vul
nere medicamentū. si adhuc in eo fer
rum sit. ita n pficit eius oratio cui
peccatum in mente. vel odium manet
in pectore. Et. sunt similes ani. qui vult

Chimera est

3 est. p. qđ exhibiat z

volare vndis immersa. vel mole corpis
grauata. sicut ferrum. vel lapides inuenit.
anima quidem mundat p baptismum
ambro. in libro de bono morte. dñs dam
petrum strangulatum. dum argentū que
rens visco eius inhereret. Dum pedum
mundum abluam. Influat autem aqua
p eductum. sic quodammodo fiat p sacra
men. cap. de. Rursum pet illos mundus mal
leo stillicet sine finat lapidem. anima
lixiuialem. ecc. ne. Mulierem amantem
morte miserem. que lapidem venatur
est z sagena cor eius. vincula manus
eius lapideo capiunt. mures. sagena pisca
tilis homines ligant. Mulier q. capit
animam. qui decepit diuid celestia contemplan
tem. cepit hominem nolens. qui decepit
salomonem tam sapientem. Cepit inter
num pisces qui decepit simpsonem tam
potentem. Et. simile est tali qui desti
ret municipium p negocio sibi necessario. et ne
eidem impedimento in via pararet. ne attingat
ret locum optatum. z ne impleret ibidem
vel municipi intentio talis est peccator en
mica est deprecatio. de tali dicit osee. p. op
isti in furore pessimo occidisti nec exspe
posuisti nubem tibi ne transeat oratio.
Quis quo dicat quidam post. plangens de
caligine iniquitatis z pericula pendun
dicio dei pecunie vulnere iniquitatis mu
bes delictorū opposita plangit. ne magis
ores nos orare qui dñs exaudiat. Vide
vide boy sanguinis fratris tui clamat
ad me de terra. qui scilicet cognatos ver
bera z delictorū inimicitias fiant ne possit
ore vera tristitie ad dñm. nec ipe oratiōibz
pacis. Qui. Et. vult suas orones a deo
exaudiri debet innocentiam fratris. z ini
dicta patris sui imitari. Vnde bonus filius ad
impetrare. ysido. Si. 1. qđ deus pater sua
annis. 2. qđ petimus peculiaribus optimen
vide. p. Io. 2. Si cor nrm non reprehen
dit nos fiduciam habemus ad dm. et quic
quid petimus ab eo accipiemus. quia
mandata eius custodimus. Contra deū
declinat aurem suam ne audiat legem

ctaco eius erit exercabilis. pil. 28. Unde
ego in libro Dialog. Quid mirum si
postulantes tarde a deo exaudiri: cum
petentem suum tarde aut nullo modo
audiri. Quarto oportet eos illi qui pe-
C. tunt habeant in petendo distractionem ut
salubriter illa petant que sunt ad salutem.
Qui notat cum dicit. in nomine eius ut
autem supius deus est. in nomine sal
uatoris nichil petit. contra rationem
salutis. Ideo nondum scierunt inquit dns
nichil aliqui petunt bonum. et quia multi
sunt exaudiri non possunt. aliqui multi
petunt nichil. et tunc aliqui exaudiuntur
et aliqui non. qui autem non exaudiuntur
tunc est signum mee. Jacobi. 4to. petitis et non
accipitis eo quod male petatis. qui exaudiuntur
tunc est signum ire. sicut exaudimus illud diaboli
qui petit potestatem temptandi Job. et no
ad occisionem. quia maiorem adquisiuit
coronam martirii. Aliqui bona petunt bona et
tunc aliqui exaudiuntur. unde. 1a. Jo. clamauit
ad me et ego exaudiam eum. cum ipso
sum in tribulacione eripiam eum et glorifi
cabo eum. aliqui vero non exaudiuntur. qui
a malignis petunt. quia sicut dicit est. ex
uobis dns Jos. 24. Scio enim et potuit iste
non assumat ea eis laudes. et sequitur. non
exaudiam te. quia quia tempore magis
congruo accipiunt quod petunt. Aug. Omni
a deo aliquid petit. accipit tempore quo acci
pere debet. Quedam enim non negantur. Qui
et congruo accipiant tempore differuntur.
Unde et ecclia continue petit. Adueniat
regnum tuum. quod non statim adueniet. et si
uno modo adueniet. Aliqui bona petunt
non eis et tunc bona. sicut apostolis pe-
tentibus primum. Illa enim amouto spi-
ritu malo bona et tunc apo non fuisset. qui
ob humilitatis custodiam sibi datus fuerat
stimulus. apo non in nomine salubriter pe-
tit et temptationis cuncter. quia ob humi
litatis custodiam acceperat. si hoc admisset
statim esse non potuisset. Aug. exaudit
diabolus petens Job temptandi. et non
exaudit apm petens stimulum amouen

dum. exaudit deus quem dispicit animi
mare. et non exaudiebat. quem voluit sal
uare. nam eger petit vinum a medico et
medicus non dat. non exaudit ad uolu
tatem ut exaudiat ad sanitatem. Unde
patet quod distracio necessaria est in petendo.
Unde sup isto textu. in nomine meo &c
posse. quod petit nomine et omne quod petit
virtute nominis xpi. cuius nomen est bo
num. gloriosum. et benedictum. psa. exspectabo
nomen tuum quia bonum est in conspectu
sanctorum tuorum. In hoc nomine facta sunt
miracula. In hoc nomine expulsa sunt
demonia. et impetrata beneficia. Jn. p.
sua et terribilis nomen eius. simplex. Demo
nibus ex. ultimo. in nomine meo demonia
eicient. in p. Ort nomen sua benedictum in
secula. Sequitur in textu. usque modo non pe
tistis quicquam in nomine meo. ubi patet
postulande opportunitas. glo. nichil. usque
modo non petistis quicquam confisi in mea
presencia. in nomine meo hoc est in virtu
te nominis mei quod a. b. Aug. potest
intelligi. vel quia nomen eius sic cog
nouimus credimus non cognouerant. vel qz
congruens rei quam petere debuerunt.
et intendi erat quod petierant. Unde sup
isto textu sic scribit. Jos. de abbas Gilla.
Nichil petit qui temporalia petit. Unde
osee. 6to. misa uita quasi nubes matutina.
et quasi ros matutinus pertransiens. Nubes
mane matutina est quasi aer mistissa
tus. quasi caritas mistissima. sic bona te
poralia mane sunt quasi nichilum. et il
lud nichilum et a uideat est quibusdam
fantasmatibus imolitum. Nubes impedit
aspectum solis. et habundancia temporalium
dei cognicionem aufert. Unde. Job. 14. operuit
faciem eius caligine. quia diuicias essi
tudo excecat oculos mentis. Unde. p. Sup
oriatur ignis et non uiderunt solem. Ignis
enim amoris mundam exercet oculos men
tis ut fiant patentes oculos ut. Nubes etiam
matutina tanto magis euanescunt. quanto
dies amplius inclaruerint. et immensa fe
licitas tanto magis nichilum se cognoscit.

ff.

quanto magis claritas de cognicionis habetur. ¶ Compatur insup ista felicitas umbre
& nunco tiscenti. sup. e. transierunt ora
belud umbra & sicut nunci discurrens. um
bra arbores videt arbor & non est. & qui
cam amplecti voluerit n amplectit. Sic
mundana felicitas cum teneri creditur.
elabit. transit quasi visio nocturna. & be
lud somnium evolans & nov invenietur.
umbra etiam nigredinem habet & obscu
ritatem. quia sanitatis amatores tchemen
ter expectat obscuritas umbra insup
minorat. cum sol elevat. crescit cu sol
diminuit. ex quo ppendere potest homo
qd si umbra tristicie sanitatis ei mag
na fit in anore. in corde eius non ascen
dit si descendit sol gre ¶ Compat. etiam
nunco. quia felicitas tristicia nunciat
homini qd vitis doloz inferet. & ext
ma gaudii luctus occupat. Omia sicut
dicit osee. 8no. Qui seminat ventum. tur
binem metet. de tali semine
talis colligit messis. qui qui seminat
ventum sanitatis. metet turbinem in
iquitatis & turbacoem doloris etiam. ono
cui mundanum gaudium. doloris est se
minarium. unde congrue mundus compat
sambuco. que flores gerit speciosos fruc
tus autem sine vilis est sordidus & im
mundus. sic mundus habet florem spe
ciosum & messem gerit infelicem. Ito
compat mundanam felicitatem
vori matutino qui sole meridiante defi
cit cum magis esset nectivus & herbas
& flores calori solis exponit. & sic torrent
a sole. sic mundana felicitas in hac vita
statu solacium. & etnis hominem re
linquit supplicijs. Sup textu eiam
pcedente. ysa. 21. dicit. post. qd
magno tempore fuerunt cum dño
discipuli. & neglexerant etna pcia. con
solacione corporali. spiritu eius contem
si filij negligencia in multis hodie in
nentur. qui temporali consolacione con
tenti. que est a dno maledicta. hinc. 6.to
Ve vobis divitibz qui hic habetis consola

.G.

pau

nes vitam. De gaudio etno no curant
nec illud orando quierunt. unde sup. ysa
dicit Jan. qd negligencia in orando est tal
de reprehensibile. ex eo qd ones sunt bal
de vtiles & fructuose. Unde cum deo pla
cito angelo grate diabolo inimice & non
nectivo deo quidem sunt placite. & dame
sunt cum tributum dei sacrificium de
nunq dei tributu quidem sunt qd deo p
solumq. cum cui homo a deo tria recipit
scilicet res temporales. corpus. & animam
unde deus qd de rebz deiq sibi in tributu
decimas & elemosinas largicionem de co
ps mortificacionem. & de alia onem. qd
pmo tributum est de hijs que sunt extra
nineu. 2m. de hijs que sunt int. 3m de
hijs que sunt minima. Unde sup. qd de on
ne est nobis sermo. quia solum quasi de
ale tributum alia offert deo de existentibz
sibi. ¶ 2o sunt sacrificia que deo debem
facere in pfa. Dirigat oro mea sint rectis
sima in conspectu tuo. Cleuacio manuum
mearu sacrificium vespertinum. Ista offerunt
sacrificia matutina. qui deo suam offerut
innocentiam. Ista meridiana. qui offerut
suam virilem etatem. Ista vesperina qui
offerunt suam senectutem. De isto sacri
cio dicit crisos sup. at. vie sue qui cum
est oro. nulla iustitia compat thymiama
ti nisi sola oro. sicut cum thymiama de
confectu delectat hominem odorantem
oro iusti suavis est ante dm. ¶ 2o ones
sunt mur. quo ire dei vestitum. Jero sup.
ezo. sic hosti murq opponit. & adhuc ei
adhuc vehementi occurrit. ita dns suos
pcias frangit. Unde & moysi dat. ego q.
dimitte me ut irascat furor meus con
eos. & quia pauci sunt qui se murum
opponunt ut dm teneant. ideo dicit ezo
22 non astendistis ex adhuc. neq opp
sistis vos murum pro domo. sicut ut stetis
in plio in die dm. & ysa 62.do non tace
uniuscet nomen tuum qui consurgat tem
at te. ¶ 2o ones sunt angelo gratie
nis sue dignitatem eonis. mor ut de
ore processerit sustinuit cum angel. offe

no pcessit & hoc

ꝑ̄ ⁊ ⁊ꝛ. Quinquies in die dicebat. Septies
in die laudem dixi tibi. Super iudicia iustitie
tue. Media nocte surgebam ad confitendum
tibi. Ante auroras clamavi. Et anticipaverunt
oculi mei ad te diluculo. Et ceteri. Ut meditarer
eloquia tua. Et ceteri. Et ante omnia
dicebat. Beatus vir qui non abiit in consilio
impiorum. Et ceteri. Et ita de singulis. Et
ideo dicebat. Septies in die laudem dixi tibi.
Et ideo dicebat. Septies in die laudem dixi
tibi. Quia septem sunt genera orationum
quibus anima adversus septem genera
tentationum munitur. Quia septem sunt
genera tentationum quibus anima impugnatur.

quid sapiem dabit illi. aut piscem. mig
p piscē dabit illi. pro ꝑpentem. aut si peciert
ouū. miquid porriget ei. scorpionem. ubi
docet p̄ similitudinem. ꝑ petere que ad gau
dium vel regnū plenū adquirendū potissi
mū valent. scilicet fidem. spem. & caritatē.
Ꝑ panem. notat caritatem. ꝑ quā maiore
appetitum. & usum necessariū. quia sicut sine
pane nemo sustinet. & est inoperata sine
caritate alia virtutes si sint. & oia opa
nra sine ea insufficientia sint. quia virtu
tes sola caritate ꝑficiunt. hinc quia
est dulcedo cordis quam sapidi comparat.
p̄ pisce fidem designat. tū quia sicut
pisces in aquis orti. & educti. sic fides
in aquis baptismi nascit. in paruulis. &
in illis adultis nimirū sibi gratia spūs sci
in corde gignit. & ne deficiat nutritur.
tū quia sicut pisces aerios fluctus ma
ris timent. nec pmunt. ita vera fides ad
sistitur. non frangit. cui contraria est
infidelitas. quia ꝑ venenū infidelitatis
serpens corrupit. ¶ Ꝑ ouū spes nra. cui
rudo designat. quia sicut in eo non dū
ꝑfectus fetus cernit. & spes est aialis. sic
in spe. est exspectatio beatitudinis futu
re. Scorpio ꝑ scorpionem designat. cui
aculeus venenatus retro est timendus.
Grām autem eius retro ad temporalia
respicere. & non ad futuram gliam
que reuelabit. in nobis. qd est desperare.
ideo non temptalia. sed etiā vobis nos
ipsos. & petere. qui ait petite. & accipietis
ut gaudium vrm sit plenum. ubi potissi
me ponit. liberalitas dñica. que appa
ret ex tribꝰ. Iacobus. primo inuitat dicens
petite. pauci sunt qui sine spe remu
neracionis inuitant. ut ab eis petatur. nul
li qui fugiunt ne quid ab eis petatur.
Refert sen. de beneficiis. qd pauper cum
ab antigono rege talentum peteret. &
rondit illo plus esse quā cum peteret
deberet. petit denarium. rondit unum
esse qꝫ regem deceret dare. & sic tpm
viam excusandi inuenit. cum ut potuis
set dare denarium tantum cum. & talen
tum tantum. Deus autem non de
cisit. sed omnes ad petendum inuitat. Aug⁹
non tamen oratur. ut petendo ei dare
uellet. erubescat humana pigricia plus
uult ille dare. quā nos accipere. plus uult
ille misereri. quā nos a miseria liberari.
& hāc monicione ad orandū. ait. petite
& dabit. vobis. querite &
inuenietis. pulsate. et aperiet. vobis. glo
sa. ait. petite &c. Quātus mo
mus petāt. prius petāt ut sanet. post que
rat. ut inueniat viam. quo ad possitum
niat. deinde cum illuc uenit. ut aperiat
pulset. Sed primus est petere. sanctus. ut di
cat deus. animo quibꝰ qd petat. impleri
possit. viribꝰ acceptis. ¶ 2ᵃ est inquisitio
nis. quid eum ꝑficiunt. uires p̄ diuina em
tes. cum autem via cognita sit. & ad desti
natum ꝑueniri. ¶ 3ᵃ est pulsatio. ut ad
clausum est. unicuique possit. Hec p̄tinet
ad incipientes. ¶ 2ᵐ ad ꝑficientes con
siderantes qua via melius possim gdce
3ᵐ ad ꝑfectos. qui mortui sunt mundo &
sunt quodāmodo immediati ad regnum
celo. & mortui estis. & eius quidam ita
sic exponunt. petite uenam. querite
uiam. pulsate ad gliam. vel possim me
ligi hec. & dicta contra tres defectus tres
uirtutes. qui fructum oīs motus p̄sumunt
sunt modernas fidei. ut rationabili. rendas
dilectionis. ut concupiscibili. & pacis spei
ut irascibili. petat. q. fides sine hesitatione
facio. p. postulet autem in fide. ut hesitatio
nem tollat dilectio sine simulatione. ut ex
pulset spes sine cessatione. ut ei aplaudat
& non confundat. Ro. 9ᵗᵒ. Spes autem
non confundit. Dic. q. petendo est sine
cessatione. p. Thessal. 5ᵗᵒ. Sine intermis
sione orate. qd tribꝰ modis fit. primo laus
& temporibꝰ debitis orando. Aug⁹ in libro
de virginitate. solempnes oīones deferen
de sunt cum gratiarum actione. cui exsurgimus
cum precamur. cui cibum sumimus
parātes. vel sumpserimus. & cui cibum
p̄gimus. ¶ 2ᵒ celestia desiderando. Aug⁹ sup.
illis sine intermissione orate. bonum est

dñi oratio est. ⁊ si continuu est desiderium continua est oratio ℣ 2o bene vivendo & bñ agendo. aug⁹. Justus nunq̃ desinit bñ agere nisi desinat iustus esse. ⁊ semp aut ẽ semp bene agit. origen. Si omnis actus q̃ quem bene agit oratio reputat. q̃m sine intermissione que nisi sint agit sine intermissione orabit. nec unq̃ abundans oratione cessat. nisi iustus esse desistat ℣ 2o apponat dei liberalitas ni hoc q̃s ad magna petenda nos inuitat. dicens petite & gaudium vrm sit plenum. gaudium mundi est vanum. ⁊ sup̃fluum. dñi est. ysa. 11. dicit. sollicitus fuerit exigentis vanitas eius. gaudia de spualibz in pñti est. Jerusalem. p̃ cor. 11. ex pte cognoscim⁹ ⁊ ex pte gaudem⁹. gaudium vero letitie est plenum ibidem. cum venit q̃s pñtem est euacuabit. q̃s ex pte est ℣ 2o apponet liberalitas ni hoc q̃s petimus ad gaudium nos asserit dicens ⁊ accipietis q̃ apparuerit. ait. Augus. dicens. qui petit accipit. ⁊ sequit. in textu. hec scilicet supdicta in parabolis. i. obnubilatis ⁊ obscuris loquutus sum vobis. ⁊ hoc quia capaces non eratis parabolas est breue dictum. a. in supficiebus. a. in virtute finali. habens. Unde victor. que hsq̃ modo dixi vobis dixi vobis quasi parabolas sunt. i. obscura sicut parabole que sunt dicta breuia. a. in supficiebus. a. in virtute finali. Henricus. basiliensis nomen verbis vulgaribz hero consuetus hominum solet. i. ea que ex tradicione magistrali loquunt. ⁊ h vulgariter nos. Vos autem parabolam est sermo vilis vbi aliquid vtilitatis ni apte plurimum autem sensum contegens in occulto. sequit. Venit hora. scilicet mee resurrectionis ⁊ gloriose ascensionis. cum iam non in parabolis. i. obscure ⁊ obnubilatis loquar vobis. Sz palam de patre. a quo debens petere. annunciabo vobis. hora ista erit tempus missionis spus sancti. Beda illam horam sigt qua pacta passionis sue ⁊ resurrectionis spus sanctus erat gratie datur⁹. tunc enim spualis⁹ animus mysterii omnia de ascensione dñi inuitatus a mortalibz capienda ceperunt. De illo die. ⁊ illo tempore in nomine meo petetis quia tunc me ⁊ patrem cognoscetis. unde Jeremias. non dicet vir fratri suo cognosce dñm. omnes cognoscent me a minimo eor⁹ vsq̃ ad maximum. si hic posset queri de hoc q̃s dicit. h in parabolis locutus sum vobis quia dicit. ascen. 11. vobis datum est nosse mysteria regni celor⁹. ceteris autem in parabolis. ⁊ c. g⁹ non debebat loqui discipulis in parabolis. Item paulus apostolus dicunt discipuli. ecce palam loqueris. ⁊ parabolam nullam dicis. g⁹ aut discipuli. scim⁹ vere. aut dicunt. Item cum ipse tunc non dicum habebant intellectum quare in parabolis ⁊ occultis illis loquebat. ℣ ad ista dicit. q̃d parabolam aliqn dicit. dicitur parabolica. aliqn dicit. obscura sententia. dns quidem parabolas loquebat. turbis. discipulis loquebat. in obscuris sententiis. turbis quidem in parabolis. vt videntes non viderent. apostol⁹ in obscuris sententiis et doctrina adquisita magis placeret. vt dicit aug⁹. de doctrina xpiana. ad 1m q̃d obicit. q̃d dixerunt discipuli. ecce palam loqueris. ⁊ c. dicit. hoc dixerunt discipuli credentes se intelligere. q̃d non pfecte intelligebant dicit. q̃d vltimo obicit. vt quid dicit discipulis si non intelligebant. q̃nc non pfecte. sz postmodum p̃ aduentum spūs sc̃i qui vba xpi postillabat clarius intellexerunt. Ideo ⁊ non dico vobis. vbi post temporis opportunitatem ad petendum hic innuit magnam securitatem ad consequendum que potissime consurgit ex patrio amore quo deus eos diligit. aliqm sibi sint ⁊ nunc dico vobis ⁊ alij. ⁊ non dico vobis. Sz. 2a. littera est correctio ⁊ concordans exposicio bti aug⁹ sup Joh. omne. 102. dicit. q̃ non dico vobis quia ego rogabo patrem de vobis tanqm scilicet de illo qui multum habet in. s. unde ad patrem.

dñm q̃ est.

accedere possent. & quos pat recipere
vet tanq̃m inimicos. non rogabo de
vobis tantum de talib. cm̃ q̃ qm̃ quia
ipe pat amat vos. quia vos me amas
tis & ita accederetis p vos & sine me
diatore & non daret vobis repulsam
& non solum me amastis. sed q̃d &
pat amat vos. ꝛ eam credidistis. q̃z
a deo exiui. quia hec in vobis d̃i quo
omnia fiunt possibilia petenti. sufficit
fidem veram habere & potes credere o
omnia possibilia sunt credenti. Sup q̃
ang̃. ubi sup. Ideo amat ille q̃ nos
amamus. an potius quia ille amat
ideo nos amamus. ex epistola sua ubi
euangelista respondeat. hoc diligimus
nigrum quia ipse prior dilexit nos
hinc g̃ frm̃ est ut diligeremus. q̃z dilec
tum. ymus. ymus deum dei est diligere dil
ipm ut diligeret. Addit qui nos dilect
dilexit & paulo superius amore ihu q̃
rum qui quo volumus deum fecit deos
& subdit q̃d bonum est. Ideo quippe amat
ut ipse q̃d faceret. set non qui nobis facit
q̃d amaret nisi antequam illud faceret
nos amaret. Sup isto in sup dictum
q̃d patria dilectos nobis efficiat. cum
dicit. ipse enim pat amat vos. q̃ autem
pat nos diligat p̃ q̃ signa manifes
tat. primo p̃ hoc q̃d omnia visibilia de
dit nobis. in d̃ni & ostium ni p̃ constru
xisti cum sup opa manuum tuarum &
omnia subiecisti sub pedibus eius. 2o p̃ q̃
celestia dedit nobis ni ministerium
hebr̃. p̃ omnes sunt administratorii spūs
in ministerium missi. ꝛpt̃ eos qui hereditatem capiunt salutis. 3a p̃ hoc q̃d
filium suum dedit nobis in pena nre re
demptionis. p̃ Joh. 4o. In hoc apparuit
caritas dei in nobis quia filium suum unigenitum misit in mundum ut vivamus
p ipm. 4a & 5to p hoc q̃d dedit nobis spm̃
suum in pignus nre adoptionis. p Jo
3o. In hoc cognoscimus quoniam in ipo manemus & ipe in nobis quoniam de spu sancto
dedit nobis. Ro. 8. accepistis spm̃ adoptionis

q signa dilectionis

filioꝝ dei in quo clamamus abba pater
in hoc q̃d ipm spm̃ servant in hereditatem
adoptatis. ergo ees non estis heredes
ego enim hereditas eoꝝ deus ipse
est hereditas eoꝝ. Ista q̃ signa amoris
tangit. & dicens. Dns quis est hic q̃
memor es eius aut filius hominis q̃
visitas omnia subiecisti sub pedibus eius
Deinde mittis ei unigenitum tuum in
mittis spm̃ tuum primitus ecclam ex hostili
tuum & ne quid valeat in celestib. ab ope
sollicitudinibus & illos beatos spūs ipse nos
mittis in ministerium unum q̃ hereditatem
vit. quo dixit ꝛpus non dico vobis q̃
ego rogabo patrem de vobis quia aut
hoc intelligit de hora post resurrectionem
aut de hora ultima quia non de p̃ quia
in hora illa apostoli indigebant q̃d
rogaret p illis. Ideo de 2a quia sancti
dicit p̃ Joh. 2o. advocatum habemus ap̃d
patrem ꝛpus advocat & rogat. Dicat p̃ quo
q̃d illud verbum exponunt. Hoc modo
p̃ nos. et tactum est. non rogabo p vos
tanq̃m p illis qui in hac vita sic q̃d
mereat exaudiri. quia vos habetis
amorem & fidem quo mereat exaudiri
Quam expositionem sequens Hilarius
& de trinitate dicit q̃d p̃fata fides
cum desiderio caret. apud patrem mul
toꝝ necatio fides eius que credit q̃d
a deo exierit & ipm amavit p̃ secuta ex
audiri & amari meret. Alio modo b
aug̃. omes ois dicit. q̃d ꝛpus humanam
naturam rogabat. sed p̃ divinam exau
diebat & tunc sic exponunt. non dico
vobis quia ego rogabo patrem de vobis
q. tm̃ habeam naturam humanam
rogantem. imo & tunc cognoscetis quia
habeam naturam divinam exaudi
tem ego enim & pat simul exaudiemus
& ego exaudiens & non rogans. sed dicens
rogabo tm̃ p humanitatem vide q̃d p
dicit. q̃d ꝛpus non negat quin rogem p
nos. ut dixit. Ego rogabo patrem & alibi q
scriptum & ap̃d eundem dicit. ad hebr. q
q̃d christus introivit in ipm celum ut nunc

ratt nunc bñtm̃ dei q̃ nobis ⁊ bo. s. q̃ impellat q̃ electis ſ̃ negãt q̃d rogat q̃ ille quasi p̃ tales qui non helit vide q̃ patrem accedere considerant vel ne ꝑt ſ̃ habere t̃m naturam rogantem in quo nunnt q̃ eadem habet naturam eruditionem vel potest dei q̃d non ne gãt rogantem ſ̃ dictionem hoc est non negati se rogatum ſ̃ set negat se hoc dicere q̃d ego rogabo ſ̃ ego non dico q̃d ego vo gem quia quia non oportet quia de hoc non debetis dubitare nec indigetis ⁊ ipsum quia quia vos me amastis ⁊ pater amat vos / vos eadem credidistis quia ego a deo exiui vos autem cti estis q̃d ego libenter supplico pro q̃ illic qui me diligunt ⁊ in me credunt Hic scd q̃d cum dicit ipse amat vos quia vos me amastis non est ꝓbatio q̃ eadem ſ̃ ꝑ sig̃m ut sit sensus pater amat vos ⁊ hui⁹ sig̃m est q̃d vos me amastis .i. amore qui est effectus amoris patris nunc autem ita est q̃d effectus est causa sig̃m Ego exiui a patre ⁊c hic exponit ypus discipulos de q̃ de quo voluerant exponi videlicet utrum ipe esset eius patris eiusdem ſb stantie unde dicit exiui a patre scilicet p etiam generacionem cum sim sibi consubstancialis ⁊ veni in mundum p temporalem de matre generacionem Iterum ad primam naturitatem est ymago dei Iterum ad 2m factus est speculum dei Est q̃ ymago de Iterum ad primam naturitatem Et cum destruccione mundi q̃d in istis sensibilibꝫ est ymago .q̃. p generacionem sicut in filio ge. q̃. genuit adam filium ad ymaginem ⁊ similitudinem suam Et 2o p impressionem sicut in numo .ay. 22. cuius est ymago ⁊ superscripcio Et 3o p decisionem sicut in lapide vel in ligno .sap. 13. artifex fuder sculpsit lignum diligenter vt assumeret ymaginem hominis Et 4to p colorum suppositionem sicut in quete picto .ge. 8. cum ista ydola domus israel depicta erant in parietibus in parietem .q̃. dicit ymago pluo modo scilicet p etiam generacionem.

colo .q̃. Deus est ymago dei invisibilis gloria .i. plene similis patri ⁊ de patre Jo. Cum videt me videt ⁊ patrem .⁊ Jo .x. ego ⁊ pater unum sumus homo heresis dicit ymago vel ad ymaginem alius hꝫmodis sequentibꝫ / q̃ p impressionem quia deus in ipo ymaginem suam ꝑfecit .ge. 2o faciamus hominem ad ymaginem nram ⁊ similitudinem nram unde sup isto colo .q̃. Deus est ymago dei dicit quedam glosa .alit. ymago regis in numo .alit. in filio. nos sumus nummi in qbꝫ ymago dei est xpus est filius qui est homo q̃d pater .⁊ subdit in glosa nulla ymago colli debet nisi quo est q̃d illo non illa q̃ illo ſ̃ cum illo 3o homo dicit ymago p locationem Corpus enim unum modo patitur multas superfluitates vicios ⁊ pernalitatis ſ̃ in beata resurrectione omnis mortalitas ⁊ vanitas a corpe decidet ⁊ in tm reformabit q̃d corpori xpi glorioso configurabit phi .3. Salvatorem exspectamus dnm nrm ihm xpm qui reformabit corpus humilitatis nre configuratum corpori claritatis sue 4to dicit homo ymago p colos appositionem ad eum nra modo habet defectum multos colos .i. diversa virtutis ſ̃ in patria colorabit ⁊ depinget .⁊c coloribꝫ de quibus dicit ego te faciam velum de iacincto ⁊ purpura ⁊ cocto bis tincto ⁊ bisso retorta Iacinctus est colorus aerei sive celestis. purpura sanguinei .coctus colorus flammei .bissus colorus albi .tinget q̃ ad colorem iacinctinum sive celestem p celestem dilectionem ⁊ suavitatem .in p̃ delectationes in dextera tua usq̃ in finem tinget colorem p̃purei sive sanguinei p munditiam ⁊ puritatem .licet enim sanguis alios homines inficiat .tn sanguis x̃i habet virtutem purificativam ⁊ animas eos purificat ⁊ dealbat. apo .7. lauerunt stolas suas .⁊ dealbaverunt eas in sanguine agni .tinget colorem cocto sive bis tincto sive flameo p immensam caritatem .non enim est

ignemlis dilectionis tunc si fomay amo
ris ysa z s dixit dns ego ignis ui ffyon
z camin in ierlm tuget coldre bissimo
p luadam z aptam claritatem nr eni
videmus obstare si tunc clare z lucide
p cor iiio videmus unusq p speculum i
enigmate tunc autem facie ad faciem
posset tn dici qd sancti uri in pseim di
cunt esse ad ymaginem dei z p impssio
nem qua ymago dei est ipis impressa z
p dealionem qua a se resciant. ota bna
z p colr suppositionem qua coldres uirtu
tum ingunt in anima p genacoem qz
a deo gentur in gra nr illis Joh primo
dedit eis potestatem filios dei fieri his
qui credunt in nomine eius ¶ 2o ffaz qua
quantum ad naturitatem tempalem
xpus factus est speculum qn scilicet de
unt in mundi sap mo cinder est luas
ctus z speculum sine macula speculi
autem fit ex cōiunctione utri ci plu
bo qrtumcunq homo specialet in utro
vel in plumbo tm suam ymaginem
non potm uidere si qn fit cōiunctio ut
usq tunc apam videbit ¶ p utrum sigt
dentas fulgida p plumbu terrena sub
stancia plumbi cui coldrem habet tene
brosum homo g mortalis non sufficiebat
speculari dtatem ppt suam humanam
claritatem p tm sc̄licem nihabitat
naccessibilem nec in primo homine ad
ppt suam tenebrositatem Job xl. nos
quippe unoslum in tenebris ideo qz
utrum sic dentatis cum plumbo uno
humanitatis est cōiunctu z sic unum
speculum purissimum est effectu In quo
quilibz defectus suos speculari poterit
z scipm reformare etiam superbus ubi
speculari potit ibidem humilitatem ap
pdistus a uno quia mitis sum z hu
milis corde inuenis quietem aiabz
vulpes foueas habent z volucres celi ni
dos filius autem hominis non habet
ubi capitt sum reclinet gulosus sobrietā
tem quia ego diebz z ego noctibz iejunā
mt frugalibus placeniam z tacturnu

tatem ysa z tacui semp silui patiens sm
Ce Iterum reclinato mundi p corpalē
discencoem z vado ad patrem p trium
phalem ascencoem coram quo bona mea
psentabo indigencias allegabo culpas ei
confitebo z vobis nectrum ministrabo Jn ipo
go tertu s. Jacob confitent de sua gliosa ad pa
trem reuisione cum dicit reuertimini ad
quo mundum z vado ad patrem q ide
dns quidem ihus ascendit in celum z
sedet a dextris dei Ce Dicunt ei discipuli
ubi ex ubis apostolor hec possumus colli
gere qd discipuli z confitebant in p
videlicet ueritate claritatem scientie
munensitatem z nature claritatem qn
tum ad p dicit qd dicunt discipuli ecce
nunc palam loqueris z proberbium nullum
dicis videbant eni eis clare loqui de sua
eternali generacone cum dicit exiui a pre
z de temporali incarnacone cum dicit et ue
ni in mundum et de triumphali ascenso
ne cum addit z vado ad patrem sz
videtur qd non intellexerunt ppm qz
xpus non pmiserat eis loqui sine gra
bus in illa hora sz in hora resurrectionis
vel post aduentum spus sancti et in
hora etne glie qd concedit augustinus
dicens qd adeo erant apostoli ad hec ig
norantes qd eius uba non intelligebat
¶ Quantum ad 2um dicunt nunc scimus
quia scis omnia z ex hoc cognouimus quia
scis omnia quia credimus scis secreta cui
omnis scientia addunt quia non indiget
tibi ad hoc scilicet ut scias aliquid ut ali
te interroget ita scilicet ut ex illa uba
tione aliquid addiscas hoc dicit quia
dam gram sibi attribuentes ut dicat
Cristo? non opus dico est ut quis te int
roget quia antequam audiens nostra ea
que nos scandalizabant z quesisse nos
seasti dicens Ipse enim pat amat uos
Oz quid est qd dicunt non opus est ut qs
te interroget certitudinem enim habuerunt
debuerunt ab illo eni qui sit quis in
terrogandi est plicio questionis fon
det ad ista aug z. iuuenis p qd dicam

[illegible]

si arguebant xpm sive omnia ex hoc p
eorum cordia cognoscebat ℣ 2m quia ad hoc
sunt interrogationes et dubitacio latens
intellectum manifestet aliquod qui non
videbant p hoc latet si dubium intellectu li
quet ℣ 3m quia legimus eum interrogasse
eciam interrogatum fuisse si tu ei interrogabat
non interrogabat ut disceret quia hoc oportuit
non esset ei necesse si magis interrogabat
et alios doceret quia xpus interrogatus
multa dicit quia prius quam interrogaret in
rogantis noscit voluntatem ℣ ex his p
quod cum p videret latentem cogitacionem no
stre erat xpi expo ut quis ad manifesta
cionem sui conceptus interrogaret cum xpo
cum petit solvere dubia non solum p vo
cem exposcit si etiam in mentis acie cogitata
vel cogitata et ideo xpus sepe prevenit in
rogantes respondit ad cogitaciones ℣ Ad
3m patet ex ista non enim dicemus apostolo
li non opus est et quis interroget si non
opus est tibi quod utique erat ℣ 2o m
hoc quod sus omnia credimus quia a deo existi
stitit unus ab uno deus a deo manens ab
immutabili et simul permanente &c

Dominica vta post octo pasche

Cum venerit paracletus quem ego
mittam vobis &c Johs xvi. In cuius
dominico isto recolit ecclia hac duplici
speciali gratissimam missionem spus sancti quam
suis discipulis fecit et racionem propter quam illa
missio spus sancti in discipulos famosa et
gloriosa in sequenti dominica recoleret et pre
sens ideo communem recolit et futuram et
promissio illius missionis discipulis facte
hodie recolit in ecclia ℣ 2o quia occulta
missio spus sancti in fideles in hoc festo
facienda expectat ℣ Amplius si jamen
dum sicut benignus dns de suo recessu
discipulos animos contristabundos cas o
pater et consolatorem spm mittere polli
cet ideo est enim ordo consolacionis et de
gressus in moralib; ut si aliquem afflictum
volumus consolari primo debemus ei compati et
emollire et illius ostendit triplia ex dicens

Nec cum ferrum ferro commungit non
statim unitur existens ignis signat et durum
mollit non adhereret nisi prius durum ei
tempata emolestat si naturaliter exigimus
nisi a rigore suo status inclinem dns de
discipulis tribulatis benigne condescendens
et sicut qui remanerent desolati ignari et
timidi eos triplici consolat promittendo
silicet qui mitteret eis spm sm ad con
solandum ipos tribulatos et ad instruendos
ipos ignaros et ad roborand ipos timidos
et quia priusquam spm sanctum lectum fuit ideo et p
cisa eis futura ad ampliorem consola
onem ℣ 2o cum promittit eis spm sm ad
consolandum eos tribulatos cum dicit
Cum venerit paracletus et spus sanctus i
habundancia consolacionis qui consolator
dicit ac p hoc paracletus paracletus enim grece
consolator dicit latine ℣ Circa consola
onem spus noscitur qui spus sanctus non
consolat quos tamen non cum illos consolat
qui vanam consolacionem amplectuntur illis
poenas desolacionis maledictionis ethio debet
hue &to be vobis timentibus qui hic habetis
consolacionem veram sponse xpi adhuc ha
bent consolacionem cum mundo non debet
a xpo consolacio si flagellacio consolat ge
spus sanctus fugientes mundi consolacionem
parati erunt consolari aia viva ayenor fin
dei et delectatus sum et ayt. bti qui lugent
quia ipi consolabuntur qui p si jam intelligi
de triplici luctu denocionis qui fit propter
absencium visionis dnm in p effluerunt
mihi lacrime mee panes die ac nocte
&c vel de luctu contricionis que fit p
petracione culpe in p extinus aquam
dederunt oculi mei quia non custodi
erunt legem tuam vel de luctu lamenta
cionis qui fit p aliqua gravi tribulacione
in p intret in conspectu tuo gemitus com
pediti omnes isti luctus p spm sanctum in co
solacionem ducunt videmus enim qui post plu
viam sequit magna serenitas et post mu
bilum magna claritas et post tempestatem
magna tranquillitas eodem modo post
pluviam lacrimarum denocionis sequit mag

ua ſpeciosa contemplacionis gaudio meus la
crimis baptizata in contemplacionis gaudet
limpidi post nubilum lacrimarum contrici
onis desiit. magna claritas exultacio
nis gaudio sup illud gen. 28 vidi dum fa
cie ad faciem deus inquit et salua fa
cta est anima mea. Et sic resplendente rapti
mei circumstructo lumine meus illustrat
spūs ie. Cor qđ nouit amaritudinem ani
me in gaudio suo non miscebit extraneus p
tempestatem lacrimarum consolacionis se
magna tranquillitas et consolacio mentis
tue. ge post tempestatem tranquillum facis et
post lacrimarum et fletuum exultacionem
infundis in gaudium. Dedit mihi deus
voluit in corde consolaciones tuas letifi
carunt animam meam. Hero sup q. Quot
cumque passiones mentis
alia autem non meret consolacionem. Anima
que recepit alienum desponsata est. Sua
consolacio et non sat admittentis alie
nam. Non consolat spūs sanctus habentes
tristitiam. Hinc sensit qui monte quat
tuor a. Non debet admitti quo ad absen
cia admitto tristat consolacio et poenas af
flictio. Non consolat spūs sanctus pigros
et remissos qui sententiam vitare nolunt
cor. 12. Instructus sum in sententiam
vos redigit. Et illo ipm stimulo tentacio
nes superant consolat apo. 2. Cum infir
mabo tunc potens. Abstinentia. Vasi mun
do scilicet cordi vitio pleno non
infundit spūs sanctus balsamum suis con
solacionis. Et spūs sanctus sup florem. i. mu
dum requiescit ysa. 11. Spūs dni in quem
data spūs sanctus pluit. Joh. 14. Si
quis me mandata mea seruate et ego
rogabo patrem et alium paraclitum dabit
vobis. Item non consolat spūs sanctus
scripturas scripturis. Unde est illone gelbos
in quem nec vos nec plumia descendit
et si descenderet a vento tamen citius de
ret. Et sup humilem et quietum spūs pa
racletus requiescit. Et notandum qđ spūs
sanctus multiplicat consolat. p. tentacionem
mitigando. ysa. 57. in tristicia p aquas

C.

tecum ero et flumina non opprient te cum
ambulaueris in igne non combureris et
flamma non ardebit in te. Quia habet mollicies intelligit
temptacio exercitatis an ignis temptacio
urens. Abdistratus Danihel 3o stetit medius in
medias quasi ventri rores flantem. 2o in
tritum Dando huic ultimo scripto in cuius
quousq; mediantum virtute ex alio
to fidelis est deus qui non patietur vos tem
tari sup id qđ potestis sed facit cum tem
tacione et potestis proficere ut possitis
sustinere. 3o celestem dulcedinem infun
dendo etc. ie spūs meus sup mel dulce
et fb qui non temperabit dulcedo illa que
mortem quoq; facit dulcissimam que re
sistere potest asperitas uicium illi ang. qui
tato spū decepit omnis calor unde cum sc
sancto tantam suauitatem afferat ut to
tum mundum hominum despicere faciat pro
spū sancto esse deum et sup oem creaturam
Ie. ad utilitatem temptacionum ostendendo fi
cit dns consolatus est Stephm ostendendo
ei premia martirii sui gaudium suum qui
hoc modo nos consolat. paulus ad Ro. 8o
cre. Non sunt condigne passiones hui
temporis ad futuram gloriam que reuela
bit in nobis. Est ergo hic notandum
Jam 2o qđ munera sine tribulatione
quam homines placent. p. consequi
placet aut pro est ptia et tunc spe vel
quit in ordine odii et rancorem aut pro
ptio et tunc habet amicum dilectum et
pro credit. Futura et tunc habet amicum
timorem si spūs sanctus contristatus tres tribu
lationes dat tres consolaciones ideo in tribus
signis apparuit nam contra primi timoris
odium et rancorem ideo apparuit in specie
columbe sup xpm baptizat. vt habet lu.
3o Columba enim fellē caret et sigit ordinate
suos ubique in quem venit fellis odium et ran
cores facit. Ideo sup. s. venit. Item
spūs sanctus benignus et humanus quia
illos quos replet facit suaues in mo de be
nignos in sermone et humanos in conui
sacione. Contristatum refrigerat et re
frangit dolorem ideo apparuit in forme

mubis sup xpm transfigurato vt habet ar
d. Contra fortuna dicit ad constantem p
fessionem ideo dixerit in specie ignis sup
apostolos congregatos. Et de his dicit. Ampli
in primo sermone cum. Et filius de ad
nemo spus sanctus loquit non mirum
ergo xpm paclitum. consolatorem nosse
dicens Cum venerit paclitus quem ego
mittam vobis a patre. &c Dicit autem
mittet spus sctus non quia sibi aliquid acci
dat cum sit ubique. Et quia aliquis accidit
naturam in eo est aliquis effectus spus
sc. qui prius non inerat sicut patet in
eo qui existens in lutu non erat lucem
si autem deposita cecitate lumen videat
dicimus lumen venisse in oculos eius et
non mutatus non sit sicut ante lucem. Et
cecus videntem dicit autem quia ego mit
tam vobis una ei patre eadem est ei
missio patris et filii quia non mittit al
ter sine filio nec ego alio modo potest i
telligi vt sit sensus mittam vobis spm
sm. hoc ego habeo a patre quia non
p filius quicquid a se ipo facere Ioh. 5to
Spm veritatis. et filii qui Ioh. 15. dicit se
veritatem guide. 16to misit Deus spm filii
in xpi patrem addit. qui a patre procedit
In hoc. 8. loco tangit expresse germana processio
spus sc. scilicet temporalis et etna. Et tem
poralem dicit consolator seu paclitus sedm
etnam spus veritatis dicit. non solum
a spualitate. Et etiam a spiratione passi
ua. Et breuiter igit procedit a patre et filio
qd expresse minuit hic saluator vt pat
et filius xpo temporalem mittit. cum
autem venerit paclitus. Quia quo ar
dinem libro de spu sco spm sanctu consi
latorem dicit ab operatione nomen ei im
ponens quia non solum eos quos se in
dignos esse repit ab omi perturbatione
vedit alienos. in etiam incredibile gau
dia tribuit eis scripturna cum letitia. Et
fit in eor vtilitate quor est inhabitator
quem ego mittam vobis a patre. Sccc. p
cessio temporalis que nichilit etiam xpo
etiam scribit. Spm veritatis qui a pa

cedit. Qd cum ab utroq; procedit. Et utriusq;
hoc expresse dicat. et cum dicit filius eum
se mittere a patre. et una cu patre. Item
cum dicat spm veritatis. et filii qui a
patre procedit hoc etiam grecis fatentur.
Dicunt enim spus patris nri cum. g. di
cit. a patre procedere. ex hoc qd spus sus
dicat. pari ratione cu dicat apos galat
4to qd sit spus filii dicat. a filio procedere
et ad ro. 8vo dicat. spus xpi. Et sic. Si
spus xpi non habet. &c Et quia magis in
pposito de ista matia sufficienter tractat. Ideo
de ista matia hic supsedet. hoc solum co
cludens xpt. h. et alia. Omnis lingua con
fitebit. quia spus sus a patre et filio
tanq; ab uno principio et una spiratio
ne. Et qd dicit. ex de una trinitate et
fide catholica ca. fideli. Sic et. Nos autem
filius dicit cum procedere a patre. et no
sic expresse dicit qd procedat a se ipo. Hoc
est. Aug. in. qui. quia omnia ista solet attri
buere patri a quo quicquid habet et quic
quid potest nascendo accepit. In isto autem
textu cum dicit. Spm veritatis notat. et
qd xpus discipulis suis promisit videlicet q
mittet eis spm sanctu ad instruendu ipos
ignaros dicit autem spus veritatis ne
qua procedit a veritate. Et hoc declarandi
est. Et etiam qua instruit veritatem de
qualibet re. et maxime dicit Iam de mundo
mundo ostendens qd nulla veritas e mun
do nam sicut dicit Hillarius. Mundus nichil
habet falsum. ni inanitum. ni mendax. In p
simo. g. una non est veritas quia hic est
falsitas inanitudo et mendacio p quo notet
Lincolin. dicto 2. sup. 1. ose. 12. non e veri
tas non est una non est scientia dei in tra
tbi similiter qd terra de qua loquit. ypsia
non est qua pedibz calcam. nec aliqua
creatura debito fruens ordinem suu in q
deus eum instituit finaliter concluditur qd
tha de qua loquit. ypsia non est. ni anima
humana que in amore sui. ppositi thema
celestibz creatorem creatori que sic in se pfi
ciunt ordinem. et nostrum qd quasi ponit
tram sursum. et celum deorsum. et illa est

que ꝓpo tñ̄ adipiscenda vel retinenda
aliquod de ꝑceptis dñi cust trāsgredi
que hñ tra est grāus iniquitate deorsū
cōmanens non colligata humori sue si
m se diuisa et pulius quem pulat ventꝰ
superbie & suggestionis maligne spūs a
facie tñi do hac terra dicit ysaie aspex
terrām & ecce vacua erat & nichil vacua ve
rpate & steriia a mia dei & ideo mitto
n hec ntaq; terra vtate est vacua qz
veritas est adequacio sermonis & rei
cum scilicet res est sicut ꝺcipua ntaq;
veritas est adequacio sine cōmia vel
conformitas rei sermoni hoc est vbo
patris etno vbo nigin qd pat etnaliter dicit & verbo scripturo qd dicit p
ora eoꝝ qui scripturam ediderunt hec
veritas in supdicta terra hoc est in alia
prisa non est quia cogitacio & voluntas
eius vbo scripturo & beneplacito dei con
formis & adequata non est ac ꝓ hoc suo eius
extior nec opus eius extrius dei verbo
ac ꝓ hoc totus homo intior & extior veri
tatis hoc est ad vbum dei conformitate
vacuus est consimiliter do mundo dicens
possum? vocando mundi amatores mu
di sicut ihs̄ joh̄ p̄ mundus eum non cog
nouit nota exposicione aug̃ⁱ Iaurgius tri
de mundo loquit̄ ꝙ jam dicens Quia oia
sunt in mundo falsa & mendacia sunt
Jer. 15. Vere mendacium possederunt pri
tres nri vanitatem que eis non ꝓfuit
Est autem mendacium falsa significacio
vocis cum intencione fallendi Ista ante
terrena sunt bona significacio vera &
mal significacio falsa Q Quialit̄ autē
bonus est significacio declarat crisꝰ sup
ay. dicens Q Considera qd̄ non creauit
deus bona delectabilia in hoc mundo ut
eis fruamur sz ut ꝓ hec intelligam? qd̄
si tāta bona & delectabilia sunt tricen
quin bona sunt ipa celestia puto scis qd̄
bonum est gaudere carnaliter ꝓ hoc intelli
ge qd̄ melius est gaudium animo qꝫ gau
dium carnis cum caro fiunt gaudium
animo cum anima ꝓficiat scis quia bo

. E .

nū est gliam in terris ꝓ hoc intellige q
melius est gliam in celis quo em claru
est celum qd̄ terra tanto gliosius est al
ius qm istud De ista significatione scri
dicit Jeroꝝ sicut sacrificia in figura in
firmia sunt ita temporalia tanta fu
erunt promissa & data in figura eius
& sicut promisit deus sibi tunsum hos
ne demonibz immolarent ita & dimisit
pecus ab ipo qm a demonibz postulat
anal autem sunt dimissa signo falsa dim
ec em habent apperentem sanctitatem si
tam essurient ysa 29 dicit sompnium ch
rieus qd̄ comedit cum autem fuerit q
ꝓfactus vacua est anima eius & inanis
habent apperentem fulgidinem sz amaritu
dinem veram pd. psalmus distillans la
bia metrica nouissima eius amara q
absinthium homines habent apperentem
fabulositatem sz veram & subitum defec
tum Job. 20 velut somnium volantis
tium ponens assistentes Valde Diabo
lus g̃ in omnibz istis ostendit apparens bo
nū & erat malum & ideo ꝓ talem falsa
significacionem decepit animas stultor
in hac vita non est veritas quia hic non
est etnitas nec securitas ecc. 9 Nescit ho
utrum odio vel amore dignus sit & inte
est qd̄ nescit utrum finaliter sit dignus od
vel amore vel nescit sua etnitatis in hoc
hoc habeat ꝓ grauī reuelacionis ꝓpter in
cognoscere ex aliquibz signis videndi & est
que sunt signa Crisꝰ dicit sup ay. qd̄ ipse
cognoscit sanctos & vera odoribus sua & sol
radijs sue sancti viri habent tres stellas
ꝓ feruenta desideria quo debet ꝓximum
Ornant anima mea ad dñm fontem vite
2ᵒ feruenta obra ecc 38 Current velut
quasi ignis & verbum eius quasi fulgur
debat & 3ᵒ feruenta opa Job 21. nonne
testimenta tua sunt calida cui ꝓsimilis fa
cit terra austro sicut ꝙ videmus
stellas credimus ibi esse ignem inflam
sic quicunqz habet istas supdictas stellas
supponere debet qd̄ habeat ignem celeste
& spm sctm de istis stellis dant ei ꝓ

stmillis quasi aspectus eius candentis de
sideria eius & obra & opa sanctor virorum sut
stantilla in q̃tuum sinus pondere terrenor
sunt lenia & sunt eius in q̃tuum in anim
& ri sunt sonantia & sunt candentes in
q̃tuum p̃ annorum sunt inflammatta q̃ 2o
sanct visi sunt tres vados omnes est sci
enta qua cognouerunt dñm & eius mysteriam
& bonitatem in p̃o dño h audiam quia po
tas est & tibi dns mud & c. 2. est quo cog
nouerunt mundi & eius misseriam & vam
tatem nam & q̃libus qui viderit te resiliet
a te 3o qui cognouerunt serpos & sriam mu
seriam & stultitiam michee 6to humilia
re tua in medio tui & sicut in videmus
vados solem supponimus ita qui istos va
dos in nobis sentimus debem supponi in
nobis esse solem rusticu de istis vadis acr
er. 4. Vol cyrneus montes vados igneos
et sufflans q̃ 3o vim sci habet 3es odores vim
est odoris denote apo 4to habentes singuli
cithuras & phialas aureas plenas odora
mentor que sunt orones scor q̃ 2o est fama
bellaris 2m cui 2o p̃ bonus odor sumus in
eum bene q̃ 3o est constantiae floride p̃ exhi
tum p̃ famulis nost floride & sicut quide
sentimus odorem rosar ubi rosas credimus
& si eas minus videamus sic qui in nobis
istos odores sentimus rosas gratie in nobis sup
ponere debem de in textu Ille testimo
nium phibebit de me ubi patet q̃m qualiter
sancti spus sit discipulis ps mitteret eis
spm sum ad roborandu dicit q̃ Ille spus
veritatis a patre procedens testimoni p̃
hibebit de me quia ego sanctus sum filius
dei missus a patre ad salutem mundi tam
q̃m dicunt p̃ 2m iudei odio habuerunt
me gratis & spus sanctus testimoni phibebit de
mea innocentia & eos in me credere fa
cunt non videntes qui me occidunt non
videmus & no q̃d 2o p̃ testimoni phibuit
deus patr p̃ in baptismo 2o in transfigura
tione ar q. 2. 1st 2o opa joh 4to opa que
ego facio & c. 3o scriptura joh 4to scriptum
scripturas & c. 5to opus sctus testendens
sup ipm in columbe spe ar q. 2 existens in

fluitu joh 2do & rapens sup ipm in lucida
nubes ar 1st & etiam descendens ab eo sup
ap̃s in linguis igneis act p̃o de quo dicit
apostoli eodem spu repleti ppe q̃d sibdit
& vos testimoniu phibebitis vos dico ab eo
dem spu edoti & confirmati act 5to virtute
magna reddebant apostoli testimoniu resur
rectionis ihu x̃ ydoneum autem erat et
amplius de xpo phiberent testimoniu q̃
a principio cum xpo fuerant & viderant ois
eius facta ppe q̃d dicit quia ab initio mecum
estis act p̃o dicit petrus oportet vos ex
hijs viris qui nobiscum sunt congregati
ab eo tempore quo intrauit & exiuit inter
nos dns ihus testem resurrectionis eius
fieri q̃ non audebant testificari sufficienter
donec venit spus sctus unde aug̃ vos testi
monium phibebitis Ille spus sctus inspira
bo & vos vocabit ysonando q̃ adeo cum pones
ad testificandu facti sunt apli p̃ spm scm
q̃d qui prius timebant testificari 1 una
lingua postea testificati sunt in omnibus
linguis qui prius in uno angulo postea in
toto mundo qui prius voce non audebat post
modum morte p̃dicabat qui prius ad vo
cem ancille timuit & x̃m negauit postmodu
fortis usq̃ ad mortem coram regibus & p̃n
cipibus stetit q̃ ancilla autem ad cuius vocem
petrus timuit fuit vilis quo ad sc quia
non vir q̃ femina fuit vilior quidem ad
condicionem quia non libera q̃ ancilla fuit
vilissima quidem ad offm quia non thesau
raria q̃ hostiaria Quip isto autem textu
dicit quod q̃d apli fuerunt ydonei in tes
timonijs phibendi sicut autem dicit ysidor
testis 3plex modis considerat sit natura
vt sit vir & non mulier quia vanus & in
stabile testimoni femina affert condicionem
vt sit liber non famus quia famus inctu
psidentis testimonium suppetit vita vt sit
innocens non infamis quia infamia in
hominis sceleratu nescit habere confidentiam
apli g̃ fuerunt ydonei testes p̃ q̃ fue
runt viriles non femine neq̃ molles
& ideo nullis psentibus cedebant unde
cum cederent dixerunt act 5to obedire

·B·

oportet ꝺo nalgis qñ hominib⁹ ꝙ 2° fue
runt liberi ꝙ non serui ꝙ ideo sine timo
re ꝓdicabant veritatem act⁹ 3to virtute
magna reddebant apostoli testimoniu
resurrectionis ꝙ 4° ¶ 3° quia fuerunt in
nocentes ꝙ vite sancte ideo exceptione a
sanctificacionis repelli non potuit 220
cui potat eis dici illis ꝺo. 2. In quo ei
udicas alterum teipm condempnas Ista
tria tangit augꝰ dicens talis est gratia
spus sc̃i qꝺ si tristiciam mouent dissol
unt si desideriu pnciosiu constituit ꝺ
trepidacionem abicit In hoc qꝺ dissoluit
tristiciam dat ordis firmitatem In hoc
qꝺ desideriu pnciosum dat vite sanctita
tem In hoc qꝺ trepidacionem abicit dat
constanciam ꝙ animi libertatem Sequit
ur textus Hec locutus sum vobis ꝛc̃ ubi ꝺ
pmissum est quia pusillanimes ꝙ leues
reddunt timentes periculi pdicat ꝺ cura
ca prudentiam nos habeam⁹ ꝙ 2° hortatur
pdicationis cursum ꝙ 2° recitat multiplices
eis inferendam molestiam ibi Absq; si
nagogis ꝛc̃ ꝙ 3° eos inducit ad pdictor⁹
memoriam ibi ꝑ hec locutus sum vobis
ꝺ non scandalizemini ꝛ ꝺ non patia
mini scandalum ex tribulacione que
instat Cum em caritas dei diffundatur
in cordib⁹ nr̃is p spm̃ sanc̃m fit pax mul
ta diligentib⁹ legem ꝺi ꝺ non sit eis scā
dalum ¶ Quoꝺ autem sit tribulacio ꝓpe
quam passum erant specificat cū addit
Absq; sinagogis facient vos ¶ Predixit
autem 2m malis quos passuros p° a sina
goga separacionem 2° diffamacionem 3° occisionem
Quo ultima notanter cū dicit venit hora
ꝺ omnis qui interficit ¶ Circa 2m̃ notandū
qꝺ sicut dicit victor tunc temporis fuit
gne apostoli eiecti a synagogis qui non di
erant cessare ꝙ ipi adhuc ad templū cū
ozionis ibant act⁹ 3° petrus ꝙ Johes ascen
debant in templū ad horam oronis no
nam ꝺ ꝺ ut ait augꝰ nullū malum erat
eis expelli vel excludi a synagogis indai
cis quia nūq exitum erant ceciam si mul
tos eos expelleret Ista autem sentencia
quia apostoli inde ab ingressu templi sep
manserunt munita fuit ¶ 2° cum modus re
tenta aliqua munita esse potest videlicet
ex animo qui videlicet prfert ex odio rei
ex ira ex causa qui videlicet causa vindicte
non subest ꝙ ex ordine qui subiect pene
tur ordo nunc ista ꝛ tangit ultimum ꝛ
3° Ex epus ubi dicit Ex epus forte inquie
tus qꝺ non debet esse cito ꝙ aspe credere
tur prudendum est ne forte innocens con
demnet ubi qꝺ dicit tribunalibus refert
ad animum qꝺ dicit cito ad ordinem qꝺ di
cit aspe ad cum ffinit ꝙ indeo sua iniqa
ex animo quia ipam ex odio persequuntur
ad 1o. 10mo enim odio omnib⁹ hominib⁹ ꝓp
nomen meum 2° ex causa qua ex eo qꝺ
in xm̃ credebant ꝙ ipm̃ pdicabant apte
ꝓscinti sunt Johes 8. nam cum constituebatur
inde ut si quis eum confiteret esse xm̃
ex⁹ synagogam fieret ¶ 2° ex ordine ut ꝺ
paulus act. 22. Ex hominem romanum in
demnatu licet vobis flagellare glosa un
sinearis nidemnatu ꝙ tribunali ordine de
nullo reatu convictum ¶ Tales sententias
excoris iniustas ut dicat Jam olim un spe
fruunt ꝙ tm sententia sic iniusta est timē
da ꝙ patiente ferenda Tunc em̃ non tur
bet ꝓdest sic exercitato nitet em̃ talis ꝙ in
hoc qꝺ verecundiam sustinet ꝙ in hoc qꝺ
superiori honorem exhibet ꝙ in hoc qꝺ pa
tio ex⁹ patiencie ꝓbet Cum autem quis
iniste exercetur tunc ut idem dicat exercitatio
illa valde timenda est ꝓpter periculum ꝙ
obprobrium ꝙ declarat ꝓtes ¶ 2m̃ malis
qꝺ apostoli passim erant erat infamia
cio non tamen tale infamacio qua a xpo
non est orta tunc em̃ est potius ad com
mendacionem quia ad detrimentum ꝺ quo supe
rius ome 5ma dicit Ex de veritate scandali
sunt tristitas premitur nisi scandalū
qm̃ veritas relinquat qꝺ intelligendum
est de 2a veritate scilicet de veritate vite
quia ꝓ nullo scandalo debet quis permittere
Item de veritate doctrine quia doctor vel
pdicator non debet falsum dicere ꝛ pdi
care ꝙ aliquo scandalo talem tm̃ tenet ꝙ

debet si omnes obstinati sint. nta qz ex do
trina dctores sunt. z nullus correctio vl
tulas inde sperat. z tam sint. dic deo
m gldo esse frustra quidem utr negz
alius fatigando nisi odio querere exime
remenda est. Item intelligendu est de vita
te iustica quia nec iudex falsam senten
tiam nec teste falsum testimoniu debet
ferre z a° scandalo. unde dns scandala
non timit doctor iudex bn vincens z hinc
dat gdo omne. g. sup. c.xo. sanctu virū in
vos libros increpationis succensi eos ad
sua odia evitanda non metuunt quos z
um diligere non cognoscunt pissz cum
drogata vite nre est expbacio. quia tam
ostendit nos aliquid iustice habere si iff
displicere incipiunt qui deo non placent.
z hoc ostendi potest. g. ex° p. Ex° si
as colonos odorus z mediā. Imo ex° si
as quia non derogatio sz comendatio sua
est si eam fugiunt z odiunt bestiationes
si bni sunt sux. qui habent sua dam con
scientiam z sua dam famam quo ad bnm
g. thesa p. nines vos filij sue estis z filij
dr. peccatores autem sunt tanqm bestia
lones qui diligunt opa tenebraz z odiunt
opa virtutis z ideo cum viris sue coicare
nolunt. cor. g° que spectas sue ad tenebras
non est g. derogatio viris sue die si infamā
tur ab hominib; tenebrosis. cum quidam
dixisset diogeni plo cuncti te vituperant ait
oportet sapientiam ab insipientib; ferri
unde horatius libro p° de consolat. Itaqz n
admirer si in hmo vite stadio circumstantib;
agresti pcellis quib; hoc solum xpianis est
pessimis displicere quor quidem si multi
plus est exercitus spuendus tu est qui mul
lo duce regnat. si errore tm teneros ac pas
sim simphanto rapiat. Et 2° idem ostendit
ex° odorus. Non est em derogatio sz comen
datio odorus si eum fugiunt spectes ser
m dei sunt odorifer in sanctis. 2. cor. 2°. odo
rem notitie sue manifestant p nos in
omni loco peccatores autem sunt spectrum
qui virus detractionis semp portant in lin
gua. p. Venenum aspidis sub labijs eor. dic

autem odor virtutis bonos vegetat sic mu
los conturbat. z cor. 2°. alijs quib; cum
odor mortis in mortem alijs odor vite
in vitam. z non est g. derogatio viris odo
rifere si infamant ab hominib; serpentinis
unde aristenes phs cum quidam sibi di
cerent homines te contempnunt ait. z illos
asini. Et hoc idem ostendit ex° coloris qz
non est derogatio si comendatio coloris si
ea de eo falsa iudicant. Odit vivi coloratu
albo puritatis nigro humilitatis rubio
caritatis aerio celestis contemplatione viridi
delectabili contemplatione. peccatores autē
sunt ea sap. 2°. execrant eos malitia cor.
z non est g. derogatio qn peccatores ea
de coloribz virtutū male iudicant. Imo
aliqd a talib; laudari z diligi est vituper
abile z odiri est comendabile unde cum
quidam iuuenis sponsus deuotem plo
rū homines mo odirent sicut te suspendio
me primerem aut z ego me primerem
si me quemadmodū te amarent. Et ho
rem ostendit ex° media qua non est de
rogatio mediocz si comendatio si frenetica
eos contempnant. media sunt seruire dei
ab hominib; cara honora mediocria. z
frenetica sunt peccatores qui manus si
bi inicunt sap. 2°. occidit homo p malicia
animā suam. Et g. tales frenetici seruos
dei infamant non debent curare si cor
blasphemias deridere. unde legit de vas
pasiano imperatore cum esset iuuenis z se
nex quidam murmurando sibi diceret vultum
pellem posse mutare non animum. vndit
huic hominib; debemus risum. nobis corre
ctionem. penam criminosis. Et in malum q
apli erant passuri erat occisio. de qua h
dicit. Et venit hora ut omnis qui interficit
vos arbitretur obsequium se prestare deo. qd
s. aug. in originali exponi non potest
de alijs infidelib; qm de nideis. Iam
teste x°. z si a gentib; occisi sunt non deos
dns sue falsis obsequium prestare fuerant
arbitrati. Et hic tenend qd occisio corpis
apto x° non sunt timenda. ex. racione pri
ma est quia milds non timeret exponere

.K.

mort ruenm sim pigrum qm spat a rege
beldem rextrarem q̄ rig runcinus l corp
rum ad oim opus bonm tardum q̄ rig
post cui mortem recipiem beldem dex
trarem 1 corpus glificatm dote agilitat
de qua agilitate dicit sap 3 fulgebunt
justi 2 tanqm scintille in arundineto di
current q 2a ratio quia libent sistinet
qnis lacrimosem grossi sacci et habeat
indimentm bissi subtilissimi q sacrus ui
est corpus rum post cui lacrimosem in
dicem bestiam bissinum 1 corpus glorifica
tm dote subtilitatis apo 19 datum est ei
ut opiat se bissino splendenti 2 candido 3a
ratio est quia libent qmittit hoc frangi
carcere tenebrosum qui sperat venire ad
palatium luminosum carcer tenebrosus ait
est ipm corpus post cui fracturem recipi
emus palatium luminosum 1 ipm corpus
glificatum qntum ad dote claritatis qz
tunc justi fulgebunt sicut sol in reg
no patris q 4ta ratio est q libent homo
restrm pateret domum luteam 2 caducam
ut possit recipere domum aliam 2 et
nam domus lutea 2 caduca est corpus
rum de luto factum 2 morti adductum
post cuius destructionem accipiem domum
eternam 1 corpus glificatum qntum ad
dotem immortalitatis ex q̄to sum enim
q si terrestris domus mea hui habitatio
nis dissolvat q edificationem ex deo ha
bem domum eternam in celis q 5a facient vobis
ubi cum persecutionis subiungit dicens et
h facient vobis non xpo zelum dimittā
tis qz quia non noverunt patrem ex
tractione qua pat meus est negz me si
ple filium sm joh 8vo q me sequens ne
sitan 2 patrem meum sequetur q d s aug
Sufficit vobis ad consolationem xpo me
q xpo patrem ista pau qz hec locutus sū
vobis scilicet de persecutione 2 tribulatio
ut cum venit hora scilicet nocturna 2
multis procellis turbida eam scilicet mun
persequentem veneret dico ut q̄d desiderant
caleant mysteria reminiscamini qz ego
dixi vobis 1 pdam que audierunt 2 ex h

cognoscatis quia ego sum dns deus qui
potui p̄videre futura alia ratio p̄dicen
di ista sunt consolatio apostoli quasi pusi
de futura tribulatione mundi timerent
quia mundus fervum punita punita ang
hec locutus sum vobis 2 c q d no mirem
vos me ignarum 2 impotentem aliquem mu
nitam 2 impunita turbarent set p̄cepi
2 placent accepta ad bona sempiterna p
cerent hic utilia sunt aliqua notabilia p
pus cuique recitanda quorum est p̄ma
nuens 2 q̄d xpus p̄dicaverat mundo
deos vba sua sapientie joh 15 zuly sic
locutus est homo sicut hic homo loquitur
fecerat mundo eos opa sua potentie eiusdem
q̄ opa non fecisset in eis que nemo
alius fecit 2 c exhibuerit eis ex sua cle
mentia 2 bte ut xp. dixerit dum qui mu
tus sum 2 humilis corde et tu inter
ba sapientie dicebant esse falsa joh 5.
tu de te ipo testimonium phibes testimo
nium non est verum et miracula sua pe
ne dicebant fieri virtute diabolica q
hic non eiicit demonia nisi in beelzebub
principe demonior 2 c 2 ex sanctitate
dicebant esse ex hominum peccatorum joh
9no nos scimus quia hic homo peccator
potuit q dicere apostoli xpo in mem
eos ad p̄dicandum mundo mundos qui no
restinguis quia ad mundos nos mittes
falsa dixerunt dicta tua et miracula
diabolo attribuebant si sanctitatem pu
terunt quid mundo eos facere potuit nos
ignari impotentes quos quasi nulla p
tentia nos ignari quos modici est sa
cere nos peccatores qui hom vitam
minus malum 2 deo xpus consolatur
eos dicens cum venit paracletus quem ego
mittam vobis 2 c ubi consolat eos de
deno q̄d cum eis tota trinitas remane
scilicet psona pris qui dabit eis potes
tam in miraculis faciendis psona filii
qui dabit eis sapientiam in doctrina
psona spūs sti qui dabit eis gratiam fa
tatis 2 consequenter declarans q̄d spūs
cedit a patre 2 filio redit dicit ecclesie

quare adiecerunt spus scūs in hac dnica pte
cost quia una est qđ spu stu promisit e
promissum exhibuit In hac autem dnica
recolit promissio in sequenti exhibitio 2ª
dnica quia dñi missio spus scūi ni hrem
futurā recolit ac eius susceptorem animā
ne mundatus e purificatus melius pa
reret ¶ 2º nondum s paracletem sup
illo spus veritatis qđ spus scūs spus ve
rumus est veritatem sub umbra figura
rum detectum detegens mūdi vanitatem con
rumpi faciens similitudinem fugiens erro
res hereticos e gentilium destruens hunc
spum veritatis non capit nisi eius
figuras adhereus hinc spum non capit
mundus sc spum veritatis timens Joh
e quem mundus non potest capere ipm
non capit ypocrita sanctitatem mentiens
sup pōpus scūs disciplinis effugiet fa
cium Ipm etiam non capit hereticus vel
gentilis spiritum errons attendens pma
tem 3º in novissimis temporib⁹ discedet
quidam a fide adherentes spib⁹ errons e
doctrinis demonū ¶ 3º nondum s eisdē
sup illo ille testimoniū phibebit De mo
do primus principalis effectus spus scī est con
firmatio veritatis ob quā attendere debem⁹
qđ valde utilis est illa veritas ad quam
confirmandam tantus testis adducitur
scilicet spus scūs quid autem spus scūs
operet ostendit p Joh vbi spus inqt
est qui testificat quia xpus est veritas
Sed in dieb⁹ omia sunt falsitas pt xpm
puniunt em ipi non solum temporalia
vanitas sunt non veritas ecc tes pō vidi
mus que sunt sub sole e ecce omnia
vanitas vanitas temporalium multis simu
lationib⁹ ostendit sup 4º transierunt
omia tanq̄m umbra e tanq̄m nubes
pereuntes e eisdem Opes impii
quasi stipulam que a vento tollit e tanq̄
spuma grandis que a procella dispergitur
e tanq̄m fumus qui a vento dissipatus est
e tanq̄m memoria hospitis unius diei p
transeuntis unde ppe vanitatem temporalia
simpno comparant ecc 7 Postremum extol

lunt imprudentes e job 20º tristet sicut
visio nocturna ¶ Spus scūs 2º testimonium
phibuit in hoc qđ ab eo datus est s qđ
ipe promisit nobilitas em dom nobilitat
dantis attestat Item testimoniū phibuit
Discipulor roborationē xpus eum p spm
scūm paracletem adeo roborauit qđ p eos de to
to mundo triumphauit petrus quasi
ad vocem ancille ante missionem spus
scūi xm negauit at 2º accepto spu sto
invisibilis factus est Item spus scūs
phibuit ei testimoniū in predicator exordio
hui 2ª ego dabo vobis os e sapiencia cui
non poterunt resistere nec contradicere omnes adversarii vri e act 6º 10
potuit resistere sapiencie e spui qui lo
quebat Item in miraculor operatione ac
cepto eum spu scō predicauerunt ubique
dno cooperante e sermonem confirmante
sequentib⁹ signis unde ¶ 4º sup illo
vos testimoniū phibebitis dicit idem
post assumens ondo pus eum oportuit
discipulos a spu sto testimoniū recipere
e post alios phibere Spus scūs fecit
eos idoneos ad testimoniū phibendū pmo
mundando eos ut testimoniū phibere
possent ne exceptione a testimonio repelli
possent e3o 3º effundam sup vos aquā
mundam e mundabimini e 2º eos in
struendo ut veritatem asserendam cog
noscerent Joh 16 docebit vos oem veri
tatem ¶ 3º eos roborando ut veritatem
agnitam corpi audirent hinc illi sedem
in cunctis donec indignam virtute ex
acto ¶ Et secundum s eisdem ipi xpus
multiplex testimoniū fuit habuit tes
timoniū patris in bap 1º at e hic e in tri
figurationis at 1º ¶ Item habuit testi
moniū spus sc̄i columba sup eum descen
dente at e hic e in die pentecostes spu
sto misso ab eo sup eius discipulos in spe
ciem ignis act 2º habuit testimoniū Johis Jo 1º
eos ministris ad johem e testimoniū phi
buit veritatissimum habuit testimoniū opm
de quo in eodem ego habeo testimoniū
manus Johannis opus eius quod dedit u-

mort rūcim sim pigrum qm stat a rege
celdem rectrarm Dig rumcmus & corp
rrm ad oim opus bonm tardum & pig
post cuj mortem recipiem celdem de
trarm & corpus glificatm dcto agilitat
de qua agilitate dicit sap 3 fulgebunt
justi & tanqm scintille in arundineto de
current Q 2a racio quia libent sustinet
ginus lacrimarum grossi sacci et habeat
mdimentm bissi subtilissimi Sacrus ur
est corpus rrm post cuj lacrimarum m
dicum testm bissinum & corpus glorifica
tm dcto subtilitate apo 19 datum est ei
ut opiat se bissino splendentm & candido 3a
racio est quia libent pmittit ho frangi
carcere tenebrosum qui sperat venire ad
palatm luminm carcer tenebrosus aut
est ipm corpus post cuj fractionem recipi
emus palatm luminm & ipm corpus
glificatum qntum ad dotem claritatis ja
3 tunc nisi fulgebunt sicut sol in reg
no patris Q 4ta racio est qd libent homo
restm pateret domm lucram & casuram
ut possit recuperare domm amictum & et
nam domus lutea & casura est corpus
rrm de luto factum & morti addictum
post cuius destructionem accipiem domm
eternam & corpus glificatum qntum ad
dotem immortalitatis ex 1o stm enim
qd si thestris domus ura hui habitatio
nis dissolvat qd edificationem ex deo ha
bem ethnam in celis Qe & h facient vobis
hr cum psecutionis subiungit dicens et
h facient vobis non ppter zelum diuinita
tis Sz quia non noverunt patrem hr
racione qua pat mens est negz me sim
plo filium suum Joh 8o Sz me stultus po
situm & patrem meum stultus qd s aug
Sufficit vobis ad consolationem ppter me
& ppter patrem ista pati Sz hec locutus sū
vobis scilicet de psecutione & tribulatione
ut cum venit hora scilicet nocturna &
multis procellis turbida cor scilicet mdus
psequentem veniret deo et qd residuum
valeant mpsum reminiscamini qz ego
dixi vobis & pdixi que audierunt & ex

cognoscatis quia ego sum dns deus qua
potui predicere futura alia racio pter
ri ista sint consolatio apostoli quasi frust
de futura tribulatione minus timeret
quia minus ferunt pmissa premissa sup
hec locutus sum vobis & q. d. no mirem
vos me ignaros & impios deos mala me
ditata & impensa turbarent set pacem
& pacem accepta ad bona semper in
cerent hic utrum sint aliqua notabilia p
pter cuncta vertenda quia vnus est fili
mus & dns xpus predicaverat mr m
deos vba sua sapientie Joh 1mo 3tio fie
lentius est homo sapiens hic homo sapien
fecerat mr eos opa sua potentie cum
si opa non fecissem in eis que nemo
alius fecit & exhibuerunt eis exhs sa
tatis & vite ut xp. dixerit ama qua m
tis sum & humilio corde Et tu mdr p
ba sapiencie dicebant esse falsa pter
tu de te ipo testimonium phibes testimo
tium non est vnum Et miracula sue po
ne dicebant fieri virtute diaboli cum
hic non esset demonia nisi in belzebub
principe demonior & ex sanctitate
dicebant esse ex hominis peccatores Job
9no Sos simus quia hic homo peccator
potuit g dicere apostoli xpo in mten
eos ad predicandum mr nos eos qui m
relinquis quia ad nos nos mittens
falsa dixerunt opa tua et miracula at
diabolo attribuebant si sanctitatem pt
terunt quid mr eos facere potuit nos
ignari impotentes quor quasi nulla p
tencia nos ignari quor modici est sta
tura nos peccatores qui hom? virtutem
nimis malitiam & ideo xpus consolatur
eos dicens cum venit paracletus que ego
mittam vobis & ob consolat eos ex
deo qd cum eis tota trinitas remane
scilicet psona pris qui dabit eis potes
tam in miraculis faciendis psona filii
qui dabit eis sapientiam in doctrina
psona spus scti qui dabit eis gratiam
tatis & consequenter declarans qd spus
cedit a patre & filio reddit dicit

quare aduenit spūs scūs in hac die ꝓ
cessit quia una est qđ spūs scūs ꝓmisit ꝑ
missum exhibuit In hac autem die
reuelit ꝓmissio in futurum exhibita 2ª
ista quia die missio spūs scī ut breui
futura reuelit As eius susceptorem animā
ne mundatus ꝛ purificatus melius pa
reret ¶ 2º nondum ꝑ parisiensem sup
illo spūs veritatis qđ spūs scūs spūs ve
ritatis est veritatem sub umbra figura
rum detegens mundi vanitatem con
rumpi faciens similitudinem fugiens erro
rē reiciens ꝛ gentilis destruens hunc
spūm veritatis non capit mundus umbris
figuras adhærens huic spūi non capit
mundus de spū vanitatis timens Joh
ne quem mundus non potest capere ipm
non capit vocem ꝓpriā structuram uitiantis
sup ꝓ spūs scūs discipulos effugiet fic
tum spūm carnis non capit hereticus vel
gentilis spiritus errores attendens ꝓma
tus ꝛº In nouissimis temporib⁹ discedet
quidam a fide adherentes spīb⁹ errorū ꝛ
doctrinis demonijs ¶ 3º nondum ꝑ eund⁹
sup illo ille testimoniū phibebit de me
quia de meis sumpsit effectus spūs sc̄i est con
firmatio veritatis ubi attendere debem⁹
qđ valde utilis est illa veritas ad quam
confirmandam tantus testis adducitur
scilicet spūs scūs quid autem spūs scūs
ministret ostendit ꝑ Joh vbi Spūs inst
est qui testificat qm xp̄us est veritas
Dein diuersa omnia sunt falsitas qt xp̄m
mentiunt eum ipse non soluunt templa
nostra sunt non veritas ecce tres ꝓ vide
mus que fiunt sub sole ꝛ ecce vniuersa
vanitas vanitas templum nostrum si
militudo ostendit sup ꝙ transierunt
omnia tanquam umbra ꝛ tanquam nubes
pertransiens ꝛ euanescens Spes impij
quasi pulueris que a vento tollit ꝛ tanq̄
spuma grandis que a procella dispergitur
ꝛ tanquam fumus qui a vento dissipatus est
ꝛ tanquam memoria hospitis unius diei ꝙ
nostra vnde ꝑpetuo vanitatem templa
simpno corrupit ecce ꝛ sumpsit error

III.

sunt imprudentes ꝛ Job 26º tristet simul
visio nocturna ¶ Spūs scūs ꝙ testimonium
phibuit in hoc qđ ab eo datus est ꝑ qđ
ipe ꝓmisit nobilitas eius dom nobilitatē
diuinis attestat Item testimoniū phibuit ꝑ
discipulos roborationē xp̄us eis ꝓ spūm
sūm plenos ubi roborauit qđ ꝑ eos de to
to mundo triumphaturi petrus quasi
ad vocem ancille ante missionem spūs
sancti ꝙ negauit at 2º accepto spū sto
inuincibiles factus est Iterū spūs sanctus
phibuit ei testimoniū in predicatione excelsa
hinc ego dabo vobis os ꝛ sapientiam
cui non poterunt resistere neq; contra
dicere omnes aduersarii vri ꝛ actuū 6º non
potuit resistere sapientie ꝛ spū qui lo
quebat Item in miraculis operationes ac
cepto eis spū sancto predicauerunt ubique
dño cooperante ꝛ sermonem confirmante
sequentib⁹ signis ut ubi ¶ ꝛº sup illo
vos testimoniū phibebit dicit idem
post annuncians ordo ꝓmis eis oportuit
discipulos a spū sto testimoniū recipere
ꝛ post alios phibere Spūs sanctus fecit
eos ydoneos ad testimoniū phibendū primo
mundando eos ut testimoniū phibere
possent ne exceptione a testimonio repel
li possent ecce 3º effundam sup vos aquā
mundam ꝛ mundabimini ꝛ cº 2º eos in
struendo ut veritatem asserendam cog
noscerent Joh 16 docebit vos omem veri
tatem ¶ 3º eos roborando ut veritatem
agnitam loqui auderent hinc ubi sedeb⁹
in ciuitate donec induamini virtute ex
alto ¶ Et secundum ꝑ eundem ipse xp̄us
multiplex testimoniū fuit habuit tes
timoniū patris in bap̄no at ꝛ hinc ꝛ in tri
figurationis at is ¶ Item habuit testi
moniū spūs sci columba sup eum descen
dente at ꝛ hinc ꝛ c in die pentecostes spū
sto misso ab eo sup eius discipulos in spe
ciebus ignis act 2º habuit testimoniū Johis Jo ꝛ
vos misistis ad Johem ꝛ testimoniū phi
buit veritatissimum habuit testimoniū opm
de quo in eodem ego habeo testimoniū
maius Johannis opa eius que dedit u-

pat et pficuum apd testmo inhibent de
mo Item habent testmo scripture eoꝝ
ca strutaniu scripturas in quib; puta
tis vitam etiam habere & ille sunt q
testmonia phibent de mo Item testmo
apostoloꝝ de quo ista ee vos testes me &
Ipi end apli testmonia ei phibuerunt
veritatem predicando & qđ predicabant sancta
to vite miraculis nondꝫ appta confir-
mando nemo itaqꝫ sam captus mendacii
cum morte ppria subiret confirmata
testimonia & apli credibilia facta sunt
nimis & hodie multi qui testmonia
phibere debuerunt ad testificandum
non sunt ydonei Alij end corrumpunt
mundi &c. 2o eventa & dona exercit
oculos iudicium alij timore mundano
vel humano a testimonio essant trepi-
dantes vbi non erat timor pd 2o Quis
timet hominem cui corruet alij amore
vel odio a veritatis testimonio phibent
Et amor vel odium veritatis nescit iudicium
Item testimonia aliquoꝝ non est conue-
niens ppter strictatem confitentis eni se
nosse vnd factis autem negant

Cuiusm in die pentecostes

Si quis diligit me sermonem meum
seruabit Joh. 1e In hac vnica
recolit eccla in euangelio illam
habundantem & excellentem donacionem
spus sancti que facta fuit discipulis qn-
quagesimo die a resurrectione ypi & m
epla legitur de figura sub qua spus
sanctus datus est Et in euangeo agitur
de re figurata figura fuit ignis in
specie eni ignis spus sancti datus & res
figurata est amor ignis eni amorem
designat & in specie ignis spus sancti
apparuit vt corda discipuloꝝ amore
inflammaret gdoꝝ in omem fons appen-
tib; linguis igneis mtus facta sunt cor-
da flammantia quia dum deus in ignis
visione suscipiunt & amorem sitiunt ar-
dent Ipo namqꝫ spus sanctus amor est
Do re igitur figurata scitur de dilectio-

ne dei in euangeo hodierno principaliter
tangit de amore qm deus a nobis ex
igit 2o de amore quem nobis exhibuit
quia deus bnfit a nobis amari non so-
lum affectu & etiam effectu vtroꝫ modus
ostendit p modus diligendi in effectu ibi
Si quis diligit me sermonem meum ser-
bit 2o modus diligendi in affectu ibi Si
diligeretis me gauderetis vtiq; Circa
do q nobis ostendunt p in q obsequium
diligens ypm ei exhibeat ibi Si quis
diligit me &c 2o quam vtilitatem ex hoc
recipiat ibi & pat meus diligit eum &c
3o quia oppositi nimis se ponit magis ap-
parent non diligentem p notantur ibi
Qui non diligit me &c ne pmo eius am
tempnat auctem sermonis sui inducit ibi
Et sermonem quem audistis &c 4o ostendit
dit ad quem referendum p sermonis
intelligentia vel p quid ad tollendum so
monis ptimento & necia ibi Pater au-
tem & 5o p studendi qđ obsequium qđ
a diligente so requirit p ponit cum
dicit Si quis diligit me scilicet effectu
ne caritate merita que est spus sui
& formalis caritato creata que est effec
tus spus sci sermonem meum i precepta
mea seruabit i ope studio intencionem ma
dantis implebit quia si quis in om
ne dilectionis est exhibitio operis & hec
p questio istius euangelij amor cui de
nullum est dubium est cui magna fit
Qui autem optant remuit amor non de
diligunt si a nobis nos certam volunta
tis nam qui adhuc p illicita desiderio
defluit profecto dei non amat quia ei
in voluptate contradicit Joh. 1e Si dili
gitis me mandata mea seruate hoc in
super signo xpi amicos suos agnoscit
Joh 15 vos amici mei estis si feceritis
quecunq; precepero vobis & eiusdem 1e Qui habet
mandata mea & seruat ea ille est qui
diligit me Glo. qui bñ in memoria
& seruat in vita ve habet ni seruando
seruat ni intendendo nec solum tamen
reputat eum qui eius mandata fuat

ſ enim ſib attinente p̄ gradū attinencie
huc g. mat mea ⁊ fr̄es mei hij ſunt
qui ꝑba dei audiunt ⁊ faciunt. Eſt itaq;
die ſcend. q̄d quia cuſtodia mandator
ſpiritū ad ſuſceptionē ſpūs ſc̄i ideo ꝑti
net. mentē fidelium ad obſeruandū
mandator. cum dic̄t. Si quis diligit
me ſimoneū meum ſuadet ad iſtud de
ſiderandū. Dignus eſt ſpūs ſanc̄ ſcilicet
amor. Sic ab aſcenſione dñi ſignificand
q̄d obſeruantib. decalogū ſpūs ſanc̄ dat.
Quidā autē textū ſic ſcribūt
Joh. de abbatia villa. Si quis dū habero
reſiderit ut plenius ſermones eius obſer
uet in exhibitione operum. Obſeruetur
itaq; ſermo diuinus ut non ſicut ſe
men q̄d cadit ſecus viam conculcetur
a uiatorib; nec uolucres cel̄ rapiant il
lud. nam ſine dñi qui ſemen eſt de
ſiderat⁹ ethe tanta ſollicitudine ſer
uandi eſt ne ipe pcepto fructus eius
pereat. nec a maligne ſpiritib; ſurripi
at. de mente. nec nimia ſedulo cogita
tionū ſeculariū ſuffocet. Unde dñs dicit
in cantic. Pone me ut ſignaculū ſup cor tuū ut ſignaculū
ſup brachium tuū. Pone cor ⁊ brachium
eorum ſignaculo conſignari nūbens. Cor
ſc̄ quidem dilectionē. ⁊ brachium fortitudinē operum. ⁊ ſi in dilectione dei tanquā in
ſignaculo ordis affectus nitimur. conſe
quens eſt ut tota operatio eiusdem ſigna
culi impreſſione formet. Et eſt hic nonꝰ
ſ alius poſtulationis q̄s illo qui diligit
ꝑpm ſimonem eius ſeruat. Et ſcilicet i
memoria retinendo. in intellectu medi
tando. ſcripturā comendando. opa adi
plendo. ad q̄m ꝑtinet illius p̄cepta memores
ſint mandator eius ad faciendum et.
⁊ pm. fili cuſtodi ſimones meos ⁊ p
cepta mea de ꝛo ecclam in pdicat. Et
in lege eius meditabit die ac nocte. ⁊
deinꝰ. Erunt ꝺbꝰ ſi quis ꝑmo tibi
hodie in ordo tuo. ⁊ narrabis ea filiis
tuis. ⁊ meditaberis ſedens in domo tua
⁊ ambulans in itinere dormiens atq;
conſurgens de ꝛoatu. ⁊ ſcribes ea
mortui qui in dño moriunt. ⁊ ecc. ꝛ.
Sapientiam ſcribe in tempore vacuum
tis. Do. etc. ecc. ij. Si voluerit mandata
conſerua conſeruabunt te hic eadem
ſcienda ſ eisdem q̄d p̄cepta. vel ſermo
⁊ ſpecialit poteſt intelligi de munda
dilectione. Joh. xv. Hoc eſt p̄ceptū meū
ut diligatis inuicem. ⁊ eiusdem. xij. Nouū
datum nouū do vobis ut diligatis in
uicem. Ad p̄cepta autē dei ſeruandū
rationabilit moueremur ex utilitate q̄
ex ea obſeruantia ſequit. de qua ſub
dit xp̄us. ⁊ pat meus diliget eum.
ex eius ſcilicet enumerando. et ab amore
mundi elongando. ⁊ ſic in eius corde ag
nū habitaculū ꝑparando. Sic enī intelli
git. pat⁹ meus diliget eum ſcilicet ꝓpri
um ad effectum dilectionis qui ē ap̄y
enthenes eucharistia diſpoſitio. Deus
nāq; ab ethe diligit ꝓximum ad bonita
tem beneficiendi ſ diligit ex tem
pore impendendo effectū dilectionis. de
quo dicit aug⁹ in c. xx. dilectio dei fon
dit a mundo que facit ecclam
habitare in domo dei. in qua domo
pat⁹ ⁊ filius faciunt mansionem q̄
donat ⁊ ꝑpria dilectionē. quib; ſpūs
ſanc̄ dat ſuam manifeſtationē. Eſt
enī quedam manifeſtatio intra qua
ꝑplis impij non nouerunt quibus
pcis ⁊ ſpūs ſc̄i manifeſtatio nulla eſt.
filij dei erūt non ꝓ ſemp ſ ad modū.
non ad gaudiū ſ ad ſuppliciū. ſ q̄re
non dixit ego ⁊ pat⁹ diligemus eum.
non oportuit q̄s ſcipm nouaret q̄s ꝑ
ceptū eius ip̄ eſt diligere creaturam
ſcilicet ꝓximum ad effectum dilectionis
tres diuine ꝑſone non diſtinguuntur.
Et ideo nomine patris alie intelligū
tur. pat⁹ mei nomē meus diliget eū ⁊
ad eum veniemus non mutando locū
ſ infundendo nouū donū ⁊ mutuo
do nouū effectū quem adhuc non ha
bebat ꝓta dicens veniat ſup nos mia
tua ang⁹ unic⁹ aa. veniunt ad nos

. C.

num nos venim⁹ ad quos venimus sub
uenicndo venim⁹ obediendo venimus
illuminando venim⁹ intuendo venimus
implendo venim⁹ alp⁹ Et sit nobis cor
non exterior visio sz intima z in nobis ad
tuitoria manssio sz etia. Cuj iste tem
pat mens diliget z sic stabit poste
ere stabitis quo ex pceptor xpi obsui
one z eius dilectione videlicet sz a pa
tre z q⁹ diliget⁹ joh 14. Qui autem dilig
uo diliget⁹ a patre meo z ego diligam
eum ayustum debet quilibet desiderare
a deo diligi z eius amicum optinere
deus cui est amicus spetiat fidelis de
quo ecc⁹ 6. Amico fideli nulla est com
patio z non est digna ponderatio argen
ti z auri cuius⁹ bonitatem fidei illius
Alij amici c⁹ deficere inueniunt ⁊ mo
nia alium non amant licet amicit⁹
sz non sic est de amico iste pñs 3 ego di
gentes me diligat⁹ quia tempo adui
stratis desinunt diligere ecc⁹ 6. Amico
sz tempus z non pmanebit in tempo
tribulacois sz non sic de amico iste
pñs 17. omni tempo diligit qui amicus
est ⁊ 2⁰ sepe qui amant eos mimica
fiunt mortuos spoliantes eos bonis si
os ecc⁹ 6. to est amicus qui conistit⁹ ad m
unitatis amicus vere iste spealit⁹ in
morte ostendit se esse amicu ei spu
qui de habitando cor⁹ exit. in celeste re
cipit habitandu ⁊ 3⁰ qui fuerit amicus
a pus sepe sine causa mimica fiunt fili
os. Q amicus iste xpc⁹ patrem quando
amat filios esse ad regnandu. ex
2⁰ ego sum dns deus tuus fiducia
mian in multa his qui diligunt me
hic est amicus qui non amittit⁹ nisi
dimittat⁹ aug⁹ in libro confessio⁹ suo
qui amat te z amicu in te z inimi
ci xpc⁹ te Solus cui nullum amicu
amittit cui omnes in illo cari sunt qui
non amittit⁹ deus te amittit⁹ n qui
dimittit hic est amicus qui potest in
uenirj si non premia p⁹po. ⁊ In hoc
est caritas non quasi nos dilexerim⁹

sz ipe prior dilexit nos ⁊ Jesus in ea
ritate spetua dilexit te ideo itueri te
miserans sz oli q⁹ diceres non possum di
ligere ypeum nisi ipe pius me diligat
mo ex⁹ dei cum pueniat ⁊ buccas ad
amandu te trahat huc ecc⁹ Et diligens
eos qui me diligunt quo vobis est gra
nam ⁊ peccatores diligentes se diligunt
Amicus iste amat vehementius p⁹
⁊ In hoc apparuit caritas dei in nobis
quia unigenitum suu misit deus in mu
dum ut viuam⁹ p ipm Item amat vale
p⁹po ⁊ videte qualem caritatem nobis de
dit deus patr ut filij dei nominem⁹ et sim⁹
Item amat familiariter⁹ et cohabitet cu
his quos diligit et hic stip⁹dium est ei
cum venient⁹ joh 14. ad eu veniem⁹ et
deus ad hominem dr venit ad dnd ho
venit autem homo ad dm credendo obe
endo manestigando intuendo capiendo ve
nit autem deus ad homines illuminan
do subueniendo implendo veniens pu
corroborat hominem preueniendo veniens
filius illuminat mentem ei infundit
intelligentiam venit spus scs ⁊ tendens
caritatis mentem inflammat ei infudit
gram ecc⁹ 1. Cor 13. Si omnia penetrate sci
simi q⁹ sit ista splendidissima habens in
cordis hospicio aduentu dei Cerne mun
si domui gram quisqm diues aut pote
amicus intraret omni festinatione dom
mundaret ne quid fortasse esset qd eo
los amici intrantis offenderet tanto ⁊
sedes pñs operis qui nec ypocrat domu mi
tis hic magis notandum ⁊ Jacob qd ad hoc
qd spm scm possimus ⁊ recipere debem⁹ nos
disponere ⁊ ypocrare Sunt autem in
quit tria que nos ypocrant ⁊ disponunt
p⁹ cui necaria est punctuacio ⁊ nullus ei
sapiens balsamu poneret in vase spure
Sic nec deus balsamu spus scs mitteret
in corde immundo unde ypha pus pur
gatis mundatoem cum dicat cor mundu
creа in me deus deinde balsamu infusio
nem cum subdit ⁊ spm rectum innova
in visceribus meis Quare cum libenter hospi

tat' homo in dño munda sic ꝛ spūs sūs
in conscientia pura Se triste autem pec
tus maxime oportet cor purgari quia
spūs sūs cum illis stare non potest Do
cuit' aut' p' qd spūs sūs disciplinę
effugiet fictum ꝛ auferet se a cogitacionꝫ
q̄ sunt sine intelligencia ꝛ corripiet'
a figmentis iniquitatis p'm est g' pena
duplicitatis ideo dicit qd spūs sūs fugi
et disciplinę ficte ꝛ illum qui fingit
ꝙ habere mox correctorem ꝛ non habet
hoc em est spūs veritatis Jo 16° ei aut'
veniet spūs veritatis ꝛ e veritas autem
cum duplicitate vel fictione stare non
p'ꝙ 2m est pena carnalitatis ideo subdit
ꝛ auferet se a cogitacionib' que sunt sine
intellectu voluptas ꝛ enī carnalis facit
hominem bestialem ꝛ quodāmodo sine
intellectu ni p' nolite fieri sicut equus
ꝛ mulus in quib' non est intellectus
Spūs autem sanctus est spūs veritatis
Quietus autem ei minuendo stare
non potest ꝙ 3m pena est claudicacionis ideo
subdit' ꝛ corripiet' a figmentis iniq'
tatis quietus dicit' inequalitas nulla
autem magis inequalis quā stipibus
quia nullum licuit habere equalem sti
pibus enī minores despiciat maiorib' mi
nuet ab equalib' dissentit cum tali g' sti
pes spūs sūs habitare non potest ei
sit caritas ꝙ'ꝙo e Deus caritas est spūs
autem caritatis non potest stare cum
spū diuisionis ¶ 4ta nectina est ypocrita
humilitacio stipibus ad illius hospicium
venire desiderat ubi se estimat honorari
humilitas autem spūs sc̄i gliam habet
ꝛ honorem ex' magna potencia dei
plius ꝛ ab hominib' honorat' ꝛ qui ex
spūs sūs aqua dicit' ideo non fluit in
montib' stipibus sc̄i ni vallib' humilib'
in ps Qui emittit fontes in convallib'
me medium montium pertransibunt aq'
duo montes sunt 2e species stipitis una
que nascit' ex re spūali alia que nascit'
ex re temporali in medio istor montiu
transit humilitas que semp medium

desiderat nec ad aliquam illius decli
nat ideo in tali medio aque tristiciam
qd eam spūs sūs non habitat nisi cum hu
milib' ꝛ mansuetis signum est ge p' obi
dicit' qd spūs dñi ferebat' stip aquas ideo
eam fert' stip tram quia non requiescit
in corde treno nec stip acrem quia non
requiescit in corde elato nec stip ignem
quia non requiescit in corde ignee concu
piscentie inflammato sz stip aquas quia
requiescit in corde diuini ꝛ mansueto eo'
spūs malignus requiescit stip terram
quia data est ei quasi serpenti ad man
ducandum quia diabolus terrenos sibi
meretur ge ꝛ terram comedes cunctis
diebus vite tue stip acrem quia datus
est sibi ad inhabitandum quia diabolꝫ
stipites inhabitat unde ephe 2° vocat
apō diabolum principem aeris hui'
stip ignem iehennę qui datus est sibi
ad se ꝛ suos comburendū ar 21. discedite
a me maledicti in ignem etnū ꝛc stip
ignem concupiscentie qui datus est sibi
ad succendendum ose 7mo omnes adul
tantes quasi clibanus succensus a co
quente Stip aquam autem non fert'
quia in corde dicit ꝛ mansueto dia
bolus non morat' imo ibi contribulat'
ni p' contribulasti capita draconum in
aquis ibi subiungit' ego 4to sitibunt sunt
quasi plumbum in aquis vehementib'
¶ 5o nectina est mens tranquilla ba
calo libent' hospes ad domū illam se
confert vel hospicium ubi quietem se ha
bere putat unde dicit' ysa 57. si aliam
tristiciam stip quem requiescet spūs'
mens nisi stip humilem ꝛ quietum
¶ In hui' figura filii israel non potue
runt vesci manna qui diu fuerunt
in egypto nec qui diu secum detulerunt
farinam egypti nec quousq̄ mare egyp
ciacū quodāmodo tristicia illi autē
sunt in egypto qui ad huc sunt in p'
cato In istis autem non est quies quia
non est pax impiis dicit dicit dñs ysa
ipō coram farina egypti ad huc pas

cunt' qui p cogitacoem in peccatis ꝓce
runt p delectacoem animorum' hoc ꝛ.
cogitaciones mee dissipate sunt tergentes
cor meum qui non dum mare egyp
tum transierunt qui adhuc pendunt in
ustis seculi sollicitudinib; ꝙ pessime u'ni
tus adhuc est quies quia hoc dicit'
in mundo pressuram habebitis in me
plicem ꝙ si sic purificati humiliati ꝙ
quieti fuerimꝰ de apud nos mansio
nem facient pat' ꝙ filius mansionem
ego ꝙ in omē In quorundam corda venit
ꝙ mansionem non facit quia p con
punctionem quedam respectu spus sc̃i p
cupunt ꝙ temptacionis tempo. hoc pm
quia cōpunctio fuerunt. oblitis mutuo
sic ꝙ ad ꝓterandā peccata redeunt ac
si eā minime plāxissent Deū ꝙ de
dm diligit ꝙ eius mandata custodit
in eius cor dns venit ꝙ mansionem fa
cit quia sic cum diuinitus amor pe
netrat vt ab hoc amore temptacionis
tempo non recedat Sup isto autem tex
tu Ad eum veniemꝰ Sunt autem hic
q3 considerāda quor p' est ad quos
spus sanctus vel tota trinitas quem de
signat' 2' in qualit' toti trinitati mā
sio ꝓparat' 3' quo spus veniens ne
recedat confirmat' 4' sub quib; spēb;
ꝙ quare missus legat' 5' quis p spm
maligni potissimo habitat' 6' ꝙ mo
striendo si quid ꝙ spus sc̃s non ad
omes venit nec mansionem facit si
tm ad bonos continentes bonos con
gātos ꝙ bonos contemplatiuos Istud
misit figurabat ge g. ubi dicit' ꝙ
noe tribꝰ diebus emisit columbam
ꝙ cum vidisset terram adhuc lutosam
ꝙ non aridam non mansit set ad ar
cham redijt ꝙ si aridam inuenisset
ubi foro mansisset 4' 2' cum emisit
ꝙ sibi arborem viventis olive mā
sit 4' 2' cum emisit ꝙ tunc p diuisas
arbores florentes ꝙ redolentes discur
rebat ꝙ spaciata sunt Ex his misit
habet ista spus sc̃s p columbam de

signatus venit ad illos qui hent corda ꝙ
corpa arida .ꝙ. ab omi humore concupis
cencie desiccata sicut sunt boni continen
tes ista ꝙ non dicat eunuchus ecce ego lig
nū aridum quia dabo eis in domo mea
locum ꝙ nomen melius a filijs ꝙ filiab;
Ista corda sic arida spus sc̃s vinificat
cio .2. ossa arida audite verbum dñi
ut cognoscatis in vos spm ꝙ vnctus de
talib; intelligi potest ad sensum mysti
cum 1' ge p' congregent' aque quo ad
celū sunt in locum vnū ꝙ appent arida
aque iste sunt fluuius eternales quo ad
tm sub celo quia sicut dicit' ꝙ in
resuuectione negligibent negligibunt
Iste aque congregate sunt in vnū locū
.1. mathei' In extremum locum fluxe
runt aque putride sunt dicende de
quib; dicit' de .eg. effusis es sicut aqua
non cresces quia extendisti cubile pa
tris tui ubi nomen' ꝙ iste aque mutuo
nuales possunt esse clare ꝙ possunt esse
putride ꝙ possunt esse nec plene clare
nec plene putride ꝙ quo notat quā
qꝫ tribꝰ de causis potest quis corrigi
vt corrigio p' ppt' plus placere ei
dei cultum nutriendū ꝙ tunc ille aq
sunt clare de quib; dicit' qui ꝙ bibe
rint de aqua mea habeo cum fi
lijs nec sunt alieni principes tui gle
mur sincerus desiderio sponse vere mu
lieris ꝙ ministris eius nec sunt alieni
principes tui .ꝙ. non sint fornicarij vel
adulteres principes tue sobolis vel ꝙ
quā alieni .1. demones principes non
sunt qui ipi corrigēs honorem dei pri
cipaliter intendunt 2' ppt' solum volup
tatis explendum ꝙ tunc ille aque pu
tride sunt tob 6' In eos qui tua cor
rigia sustinent vt dñi ꝙ a se ꝙ a suis
mentis expellant ꝙ sue sibi sint ma
nifeste vt equus ꝙ mulus quib; non est
intellectus licet sint eos potestatem ha
bentes dei' 4' dicit' est in psalmo spes
tantum ut dicebat 4' 2' p infirmitatis
opio ꝙ causas pserutionis ꝙ tunc

ſpūs aque nec ex toto ſint clāro nec ex
toto corrupto Et quib⁹ dicit ꝑ⁹ cor ꝑt
dimidiam ſcilicet vitandam omniſqſ
cupidam ſitim habeat et vnaquaq; vir
tutem habeat hoc autem dm̄ ſ mīdulgen
tiam non ſ impm̄ Iſtis autem aquis
ſit in vnū loc congregatis arbor arida
et aſtimās pura quo in tribꝰ locis appa
ret vt in virginib⁹ fidus et continentib⁹
Ꝙ dicit Jam ꝙd ſpūs ſtus venit et man
ſionem apud illos facit qui ſunt corda
munda et pia ſicut ſunt hoīm congregati
et mō opa exercentes ꝙd ſignat ꝑ Ꝙ
ſeſſionem columbe qui ſcilicet ſup oliua
ſedit Oliua quidem in ſolijs het virorem
in ligno dulcorem In pmo figuratur
ꝙd dm̄ congregatu debent virorem bono vito
de quo dicit ge p⁹ germinet terra herbam
virentem et vītam ꝓlatam et deo placentē
mīc autem vita eor eſt placita qui ha
bent timorem et amorem ſpūs ad dm̄
carnis mortificationem ſpūtum ad ſcipos
et caritatem ſpūtum ad ꝓximum de his
tribꝰ dicit ag⁹ Ꝙ terra vltro fructificat p⁹
herbam deinde ſpicam deinde fructum
plenum in ſpica .i. ſ gloſam timorem
primam et caritatem ꝑ habam cum intelli
mus quia ſicut herba eſt principiū ſpice
ſic timor eſt principiū nouo vito pri p⁹
timor dm̄ principiū ſapiencie ꝑ ſpicam
que eſt aſpa intelligit ꝓma diua Job
ij Ipe uno replendo et ago penitenciā
in fauilla et cinere ꝑ plenū fructū in ſpi
ca ſig⁹ caritas quia ſicut dicit Job .xj.
plenitudo legis eſt dilectio qui eam habet
caritatem habet optimū pleuitudinem
quia ſicut dicit gḡo nullū eſt amor dei
ocioſus opat⁹ cui magna ſi eſt Si autē
opari renuit amor non eſt Ꝙ oliua
habet in liquore dulcedinem et in hoc
ſig⁹ opa pietatis que hoīm actum et con
ſciam debent Oleum magis het
virtutem penetratiuā in p⁹ pertrāſiunt
ſicut oleum in oſſibꝰ eius Inpinguati
uum in p⁹ impinguaſti in oleo caput
meum letificatiuam in p⁹ cū ſtituet
faciem in oleo elevatiuam quia ſup hu
mores cetos elevat⁹ naturaliter et aſcendit
ꝑ quod intelligere poſſimus ꝙd ipſa
elemoſina vel pietas que oleo comparat⁹
diabolum penetrando vulnerat cum ſit
quaſi lancea dei vnde dicit⁹ de elemoſina
cor⁹ Cs Sup ſtrutum potentis et ſup lan
ceam cont⁹ rimam pugnabit Impin
guando delectat ei ſit adeps dei in p⁹
adipe frumenti faciat vnde bene dixit
oliua Iudicii gr̄a et lignū poſſum dese
rere pinguedinem meam qua deus vtun
tur et homines et venire vt mit ligna
ꝓmineat Conſcienciam letificat cum
ſit vinū dei in p⁹ vinū letificat cor hoīs
vnde dicit cetis Iudicii gr̄a et lignū poſ
ſum deserere vinū meum qd letificat
deū et homines aliam ad celeſtia ſubleu
at cum ſit virtus dei hinc eſt qd ꝙ
de monte oliueti aſcendit in celum ꝑ
ipa opa mō animā ad celum deducat
p⁹tim etc⁹ pietas ad omnia vtilis eſt ꝑ
miſſionem habens vite qui nunc eſt
et futuri Ꝙ ſpūs ſtus venit et manſio
nem facit apud illos qui hent corda
floꝛida .i. diuiſis virtutib⁹ adornata cui
ſunt vtri autem plātam et hoc ſignat
ꝑ tuam emiſſionem columbe de his
floꝛib⁹ dicit⁹ ecc⁹ 39 quaſi roſa ſup rivos
aquar fructificate quaſi libanus odo
rem ſuauitatis habete floꝛete floꝛes qſi
lilium date odoꝛem et frondete in gra
ciam ſ ỳſidō .i. roſa dicit⁹ eo qd rutilante
coloꝛe rubeat libanus hic ſ gloſam ꝑ
thime ponit⁹ libanus etiam candido nite
ꝓtat⁹ flores hent ſtum coloꝛem et odoꝛe
ſ ỳſidō lilia dicunt⁹ quaſi lacteall In
coꝛdib⁹ ge ſtoꝛ crescit roſa rubentis ca
ritatis lilium lacteo puritatis libam
ſcilicet ſuaues oꝛones et candidas affec
ciones floꝛes .i. odoriferos volumtates
et frondes .i. virentes ſtiones Ꝙ Cir
ca 2m principaliter ſup⁹tractum videlic
de ſpū et ꝑ ois tōi trinitati manſio
ꝓparat⁹ nōdū ſ pauſiensem ꝙ
hoīs conſciencia in quam manſio

.G.

ꝑarat malleo ꝺñi ꝺei edificat Ieſꝰ z
Quicquid non ꝺda mea quaſi ignis ar
dens z quaſi malleus contens petras
huiꝰ domus fundamentu eſt iaſpis .i.
fides apo z fundamentu ꝑ iaſpis Jaſ
pidum autem ſ lincolii dicto loco inſ
ta ſunt gemma alius em viridis colons
z tactus quaſi floribꝰ appareat alius
ſmaragdꝰ habet ſimilitudinem quo
omnia fantaſmata fugari antiquit
alius vnꝰ z ſpumo marinoꝝ fluctum
quaſi mixto vinoꝝ obtenebrans yſidoꝝ
ait iaſpis de greco in latinum viride
gemma interpretat Jaſ quippe viride
ꝑtinaſtin gemma dicit Volunt autē
quidam iaſpidem gre z tuncle eſſe ge
mmis qꝫ tu credere nou fidei ſꝫ ſi
gnificationis eſt dicunt eam ꝑ caſto ge
status fugat febrem z ydropiſim ꝑ
iaſpidem g fidei viroꝝ immarceſſibi
lis indicat que dnice paſſionis ſange
ꝑ vndam baꝑtiſmi nibus atꝝ ad omes
ſpualiu gratu floꝛes ꝓficientiꝫ mitis
inſtruit hinc autem qui habuerit va
nos timoꝛes fugit moneꝛito beato
petro ꝓ petri .1to admonemur eſſe ſo
mnigni leo vigilans querit quem de
uoret cui reſiſtite fortes in fide z ꝓt
cum xpi ſponſa dicero amicus nic
candidus z mundus de hoc lapide
apud yſaiam ꝓpugnacula ciuitatis
munit ꝓ z ornat vnoꝝ in ve
getabilibꝫ quaſi quedam necessitas eſt
z forma ꝑma humanitatis ad vitam
ꝑmam vegetabilem ſuſcipiendam
z tenendam z quid aliud eſt fides ni
viroꝝ quidam z forma quedam ꝑ
mud matialis ad vitam ꝑma gre
ſuſcipiendam Justus em ex fide vivit
habacuc z ꝓ cor .1to Justificati ex
fide in fide autem quaſi tincti flo
ꝛes non dum in ſe plene fructum qꝫ
dam em cum eſt in fide pictura illoꝝ flo
ꝛum qui erunt expoſſi in patria vbi
iuſtus florebit ſicut lilium z florebit
metum autē dicit quo expoſſa floꝛeꝫ

ſimo pulcritudini erit plena confirma
cio in viſione ꝓ ſpem in fide autē me
eſt quaſi longinqua aſſiſtacio z depicto
vnde ꝓ nos z videmus nunc ꝑ ſpeculū
in ae z ꝓ no .2o. dicit non dum apparuit
quid erimus cum autem apparuerit ſimi
es erimus ffides fugat omia fantaſmata
quia ſi habueritis fidem ſicut grm
ſinapis z ſi dixeritis huic arbori eradi
care z explantare in mari obediet ve
bis ffides autem multis deceptis fantaſ
matibꝫ decepacionū Nec dubiū quin
fides ſit gre z tutele geſtatiuꝫ illum
ipſa em eſt ſcutum in quo extinguunt
omia tela ignea inimici ffides eciam
caſte geſtata fugat febres z ydropſim
quia mortificat ardorem concupiſcen
cie z rebellionem carnis ad ſpm z
extinguit ſitim auaricie que ꝓ ydropſim
ſigt viridor colꝛis viſum confortat qꝫ
autem confortat viſum ſpualem fides
eſt h em oculum anteriorem ſimat z ad
videndum intelligibilem lucem confor
tat yſa .1mo. niſi credideritis non intel
ligetis z act ffide purificans cor
cor altiuſdo iſtius mundi eſt de fide
z de ſpe ꝑ quo ſtrendum ſ lincolii
ſuꝑa qꝫ ſaphirus lapis eſt fulgenti
ſimillimꝫ celo purpureo eſt em cerule
um ꝑpuria habens ꝓlixos aureos ſpar
ſos hic radios ꝓcuſſus ſolis fulgorem re
ſentem ex ſe emittit repꝫ in mari ru
bro hic lapis vt ꝓhibent edunt corpa
iunctos obtinuſſe qꝫ fores z vincula ten
ta reſoluit hic lapis corpa ꝓbet mag
z boni coloꝛis fidoꝛem mundi fluctus
compeſcit z omnem ardoꝛem intemperan
ciaꝝ vetꝰ vicia cum lacte contrarius ſa
nat z cruoꝛis oculoꝝ z motus frenti
z torſiones ventris cum lacte ſanat
mundie reſiſtit ſi habens ſculptū in e
hic lapis ſcdus ſigt ſpem celeſtiū eadem
uans ꝓ ſpem in celis conſtatem ſpi
cui naturalit fidem immediate ſuppo
tur huiꝰ coloꝛem ꝓpe z ſacramentum
expoſuit moyſes cum de hui dſtruc

Sacret fuit

ret sub pedib⁹ ei⁹ quasi opus lapi
dis saphiri ⁊ ni⁹ ce⁹ cum serenu⁹ est ezechi
el quoꝫ dicit qđ locus in quo tronus
dei sit saphiri hēt similitudinem et glia
dñi in hoc colore consistit ad ymaginē
dei similitas nre spei continuat ⁊ in spe
nrā deus ꝓuocat colloquit Spes autem bn
landi cumpat ꝑpetue fortitudinem ⁊ infa
ngabilitatem in laboꝛe vide in ysa ⁊ q̄
autem sperant in dño mutabunt fortitu
dinem assumpt pennas volabunt
volabunt ⁊ non deficient ꝑ et in dño sperā
ans non infirmabor spes quoꝫ fulget
in tractu sappiro lucas unde ysa 50 Qui
ambulat in tenebris ⁊ non est ei lux spe
ret in nomine dñi ⁊ innitat super deum sun
quasi dicat sic illuminabit ⁊ fulgebit in
tr autem spes non sup inferius ꝛ sup
supius quia spei inclinatio sursum est
communiter autem omnis virtus sursum
tendens habet fundamentu ⁊ cu munit
non subtus sicut pondera sꝛ sursum alli
autem purpureu tu ꝑpter celum in quo
est eius regnum inferioꝛ tu ꝑpter ꝑpuna
quod est insigne regni tyrium tenet vir
tutis supius regnum in anima amo
ris dei qui omnia regit ⁊ ordinat ⁊ quid
tam simile amoꝛi regenti ⁊ regalem se
dem in aia optinenti vt spes Spes nāq;
amoꝛi simillima est Spes quoꝫ simillī
ma est vel spato quodam cui modo spans
informat spato sicut amans amato licet
non sit eadem illa tam expssa conformatio
Spes autem una spata xpus est deus ⁊
homo sicut dicit ysa 12 in xpo spabunt gen
tes ꝑpter eius ⁊ colo ꝓ xpus in nobis spes
glie xpus autem in quantu deus est
celum regnū omnī In quantum ho passꝰ
⁊ sanguinis purpura indutus addit colo
dimitatis colorem purpureum Recol
valeat a misto qđ color cerulus qui xpus
est aqua admisteꝫ purpuꝛe quia sanguis
xpi in quem passim spam⁹ ꝑficit aq̄
cum sanguine qđ etiam hic lapis pulices
arcos hēt innuit qđ ebrius est caro fac
tum ⁊ qđ veritas de tra orta est alium

naturaꝫ sapientia est pulvis vero terra au
rus est pulvis aureus aer deus ⁊ hoc dicat
qđ habet pulveres aureos plurales quia
quecumꝫ de etnis spam⁹ ꝑ hominem
dum nos illa adepturos spam⁹ Ethem spes
habet aurum in pulvere quia hēt sapi
entiam non dum in aptā visione Spes
enī quo videt non est spes sꝫ sapientiam
quam non videm⁹ ꝑ patientiam exspecta
mus hic radijs pulsus solis ardentem
fulgorem ex se emittit quia celestib⁹ semp
nitentibus animꝰ diuini luminis continuo
radijs illuminatus cōpunctor atꝫ arden
cor etnia ꝑquirit alijs qꝫ inquirenda ꝑ
suadet Spes enī radios luminis receptos
reflectit in solem radios mittentem reflec
tit quoꝫ in circumstantes vt eos ad lumē
quo invadat revocet ⁊ accendat Qui autē
in mari rubro nascent signū ꝑ dñi passi
onem in sacri baptismatis lauacro men
tes mortalium ad desiderandā celestia sub
limit erigi Spes quoꝫ manifesto simi
libus peccatoꝛ vinctos educit de carcere hu
manis penalis ⁊ mundi cum hoiem
sic erigit sursū vt possit dicere cū apls
nrā autem conuersatio in celis est unde ⁊
ꝓ In te speraverunt patres nri spauē
runt ⁊ liberasti eos ⁊ unde liberasti nisi
de carcere Sicut alibi dicit educ de carcere
aiam meam ꝓbet etiam vt dñm est sa
pientia corpa integra ⁊ boni colores qui
autem alius est qui spes que nos indu
cit ad integritatem gloꝛie ⁊ lucentis re
surrectionis qđ munit Job 19 dicens
credo qđ redemptoꝛ meus vivit ⁊ o
sibi reposita est hec spes mea in sinu
meo ⁊ ad ephos ⁊ vt non contristemini
sicut cetꝝ qui spem non hēnt subdit qui
ꝫ compescit illum nigrum subditorem de
quo dicit In subdito vultus tui vesteris
pane tuo spes enī celestis manifesto la
borem trahit reducens ad patris tranquil
litatem unde ysa 26 vetus error abiit
servabis pacem quia in te speramus
Spes quoꝫ celestium ardorem in eo ⁊ sup
nus ⁊ eteruꝫ concupiscentiaꝫ refrigat

k.

Scarabeus stupuit in ista quia in spe
senex debet esse timor p scarabeos
cum e starabeos i vespas sicut ait Rabanus
significat. Aculei timoris unde est illud pmus
sum in lege mittet dns ante vultum
tuum timorem qui eyciat inimicum
habitat cardinem Latitudo autem istius
mansionis spus sci f parisiensium est cari
tas i tectum humilitas. Septem au
tem columpne in hac mansione exist
sunt septem virtutes sustentantes .7te
onera ihu in nobis sunt quor p^m. Con
pon corporis dr quo sap^a. Corpus quod
corrumpit aggrauat animam i Job 28 qui
fecit mentis pondus i. ex^t dedit stabili
me vento elationis exsufflaret. Colum
na hoc corpus portans i portabile ves
dens est disciplina qua corpus castigat
pro q castigo corpus meum i seruituti
redigo. 2^m. Omnis est omnis tribulationis
de quo 2us ex^te ic qui in psenti est no
uerimus i leue tribulationis nre sup^a
modum etiam grue pondus operat in no
bis columpna hoc omnis sustentans est
pacientia. 3^m est omnis compassionis pxi
mor de quo galat 6to alter alterius onera
portate columpna hoc omnis sustentans
est pietas quo ad omnia valet. 4^t est
omnis blande temptationis quo valde
periculosa videt ecc^s 7. melior est ira risu
i. adiutus spiritus in p^o ab altitudine
dei timebo. Columpna hoc omnis susten
tans est timor dni sine quo facillime in
ut spiritale edificium ecc^a 7. Ne non in ti
more dni maneant te tenuerunt eto sub
uerti. Domus tua. 5^m omnis est omnis di
lationis pauor sub quo onera mundi
deficerunt in p^o deficerunt oculi mei
dum spero in deum meum columpna hoc
omnis sustentans est mitis lenis quo e
ex bono psentis vel exspectato. 6^m Con
solationis de quo exo is dicat i etro mor
si non bonum rem finis fructo labore co
sumeris i tu i zphis iste qui tecum est
ultra vires tuas est negocium solus i.
non poteris sustinere columpna hoc

omnis sustentatus est prudentia illud tu pot
edificandum istius mansionis Job de abbis
villa dicens templum dni sum est qd es
tis vos hoc autem templum dns edi
ficat ex 7te virtutib^s sicut fecit salomon pn
o. Sapientia edificauit sibi domum excidit
columpnas 7te. Septem cum virtutib^s q^r
septem columpnis h domus edificat qua
est tocius trinitatis. Domus hec
est domus voluntatis agnosce ut ptemus
que sit voluntas dei bona i beneplacens i
pfecta. 2^a virtus inquit est eiusdem vo
luntatis exercere ne stillicet in mente se
nectutem pcat in ope suum cum sciens vo
luntatem dni sui i non faciens vapulabit
multis. Tercia virtus est ut non ex tri
stitia si cum hilaritate mentis sue dns
remunerationis. Dnus mission obscu
manapem i hinc patet sapiens sup^a
custodite vos a murmuratione quantus ab
audit omnia i tumultus murmurantem
abstendet. 2. Non multum autem ab hac
valent cogitatio veritatis adimplendo ope
i repulsio murmuris ii h agant. 3^a seruus
mentis. Qui cum mollis est i dissolutus
in opo suo frr est sua opa dissipantis vo
luptuosus. 4^a apo 3°. Dicens vtinam esses
calidus aut frigidus sz quia tepidus es i
incipiam te euomere ab ore meo frigidus
est quem pena tedemus retrahit a pe
cato calidus quem amor dei paratum fa
cit tepidus est quem nec timor terret
nec amor inflammat. Qui cum tepidus ea
mat. Mirabilis deus mea demonstratur
que tepidum non tm semel sed pluries
euomuit resumit i acceptat qd multus
hominus natura promittet ut abdicatio
quem semel euomit iterum acceptet
quia ppt. 5^a predictas virtutes 8^a posset
quis. Fortitudo scilicet sue opinionis scie
ntie que qui regnum indiget ne p
errorem corruat necessario sequit. 7^m distrac
onis virtus quattenus fortior distrahendo
erigat i distracto fortiorem regat. Ad hoc
autem distrahendo inuitat sapiens qui
cit dicit palpebre tue precedant gressum

os dirige semitam pedib; tuis qz fit p dis
ciplinam & omes vie tue stabilient. Certa
virtus bene operantis est humilitas omne
que virtus vana est quam non firmat
humilitas que p quam bonoz opum cu
mulus evanuit. ecce Sapiencia humiliauit se
altabit etiam ipius & in medio magnatoz
collocabit illum. In huius autem domus
edificatione [una] columpna ponit. scilicet psalmus
ad que confidimat qz bn inceptu est & co
firmat & stabilit que in tribulacione non
nescit nec deficit que eciam cetas virtu
tibus coronat victorias & finibus completat
qui qui psalmauerit usqz in finem salmis
erit. Hoc autem templi spiritale celestis sa
pientia talit describit & ordinat vt templo
materiali qd fecit salomon in sua distributio
ne imitet. Erant siquidem in introitu
templi salomonis altaria holocaustoz in an
tion pte & in pte media que dicit. scm
altare thimiamatis & in pte secretion que
dicit sancta sanctoz cherubin & archa tes
tamenti. Templi quoqz fines pax sancta
& dei trinitas in anima edificat & distri
buit. Cum enim in ea sint tres potencie vis nus
abilis vis concupiscibilis & vis racionalis. In
habitu sibi scs trinitas has potencias rec
tificat & in eis altaria holocaustoz & altaria
thimiamatis archam quoqz testamenti &
cherubin parit edificat. altaria siquidem
holocaustoz in quo mactabant animalia
mactacionem vitioz sigt offerendam deo ci
ent vitia trahunt & trahentes indignam
nunc qd in nobis est viciosum salubrit
emendam & hanc vitioz nocentiu tanqz gra
tum sacrificiu in altari mentis deo pre
sentam. Sunt in potencia irascibili tanqz
in introitu templi spiritalis holocaustoz al
tare situm est quam in exordio sanctifica
tis p quam deus inhabitat in ea prius
oportuit omne mortificatoz vicioz altare &
thimiamatis in quo offerebant odoramen
ta ex diuisis speciebz confectu conferendu deo
figurabant in ardorem celestis desiderii sa
cram mentis denocendo deo offerendam
que tunc suauis erit deo si ascendat tanqz

virgula fumi ex aromatibz. Ci videlicet
p viam nitencem fuit recta p fluxum
lacrimaz fumosa pcedens ex boni oris co
scientia qui autem illud desiderii qd sue
ardoris denocem inflammat inconcupisci
bili inducat. in hac altaris spiritalis thimi
amatis collocat. Erant autem in secre
oribz ptibz templi & in scis sanctoz cheru
bin & archa testamenti p cherubin nata
angelica designat. Archa autem in qua
erat anima dominato plena ingt ingressu
in secretorem ptem templi & ad archam
& ad cherubin. Digt accessimus meritis ad
angelica natura contemplacem & ad
meditacem diuaz naturaz ni xpi cuius
talis meditacio vel contemplacio instru
it in pte racionali nitorem & secretoz
ptem templi spiritalis deo constituit in
ea trahz si manserit in homine p inhabi
tantem gram scm trinitas in trinitate po
amine triplicem opat. effectum Pater
end cui attribuit. potencia vim irascibi
lem roborat & corroborat vt forte matet
vicia. Spes quoqz scus qui amoz est circa
concupiscibilem sic in scm amorem abstra
hit qd ignis carnalis & secularis amoris
extincto tota mens celesti flagrat desiderio
Filius autem qui est sapiencia sic racionem
illuminat qd mentem ad intelligendum
rez spiritalium & diuinitatis contemplacem
illustrat. Circa q nouare debemus p quos
spus scus confirmat. p quos scendit qd cum
spus ignis est & p q confirmat. statt ignis
materialis. Jam p p crucis supponit mor
tis meditacem. ca q quid superbit terra
& cinis. Iste modo confundabat apls qui
dicebat. q cum c hem thesaurum istum
in spu scm in vasis fictilibz vas fictilis
est corpus mortale non enim est vas ferre
um si tangim ferum qd cito sicut ysa ge
omis caro ferum tangim vas trahit qd cito
frangit. in po tangim vas figuli confrin
gis eos tangim vas vitreum qd cito comm
mut. aug fragiliores simus qz si vitreum
essemus vitreum eni & si fragile est tn seru
atum diu durat & muenies niquit tles

calices ab ame ⁊ pānis in quib⁹ nepotes ⁊
pnepotes bibunt vita autem pſens hūana
ḡtinuacionē ſeruet diuinū non poteſt ec̄a
re omnē potentatus breuis vita ¶ 2° confir
mat ignis i· ſpūs ſcūs p lignor i· beator
opum appoſicionem ſic etiam p appoſitionem
lignor bonor opum ignis ſpūs ſc̄i multi
plicat⁹ auget in nobis ec̄as ꝑ ligna ſil
uaꝝ ſic ⁊ ignis exardeſcet ſic cōtinuatur
⁊ ſpūs ſcūs confirmat idcirc̄ ¶ 3to ignis in al
tari meo ſemp ardebit quem nutriet ſa
cerdos ſubiacens ligna p ſingulos dies ſi
diminuunt tunc ipa caritas ḡtuita ad
feruorem diminuunt vnde quidam de hoc
reprehendit apo· ⁊ habeo aduſſum te qua
caritatem tuam reliquiſti ¶ autem pe
nitus auferunt tunc iſte ignis extingu
tur ꝑ 2° cum deſecerint ligna tunc
extinguet ignis ¶ 3° confirmat iſte ignis p
ſufflacionē debet enī quilibet ſpūm ſcm
volens conſeruare ſufflare feruencia deſi
deria exſpirando p denotatam deuocionē ⁊ p
dilacionis patrio ſuſpiria cōtinendo ec̄a
re· ¶ ſufflancris ignis exardebit ¶ 4° h⁹
conſideranda ſub quib⁹ ſpecieb⁹ ſpūs ſcūs
mittebat ¶ notandū q̄ ſub 3or ſpē ſpūs
ſcūs apparuiſſe vel fuiſſe dr̄ legimus in
ſcriptura videlicet ſub ſpē linguar ig
neaꝝ· act· 2° ſub ſpē columbe· luce 3° ⁊
in flatu ſoli 10mo q̄n⁹ xp̄us inſufflauit ⁊
dixit diſcipulis ſuis accipite ſpūm ſcm circa
p̄mam appariconē tria breuit⁹ que
renda ſunt· p̄m⁹ quid ſignificat q̄ ſpūs ſcs
in linguis igneis apparuit / 2m⁹ quare ma
gis linguam q̄m aliud membrum elegit·
3m⁹ quare potius in igne q̄m clemento
alio iſtud fecit· circa p̄m⁹ nondum q̄ tria
deſignata ſunt in hoc q̄ linguis igne
is ſpūs ſcūs apparuit· p̄o q̄ ſpūs ſcūs
apoſtolos eloquentes reddiret· ⁊ vt verbi
cor ꝑ caritatem ardens faceret· quę duo
dū dei p̄dicatorib⁹ maxime necessaria con
ſtat esse· qui enī non ardet quid quęſo il
luminis ardorem in alijs portat gentary·
⁊ hinc eſt q̄d de helia ſcribit· ecc⁹ es· 48·
binn cuius quaſi flamma ardebat ¶ 2° id

idem ſtat eſt vt ſcilicet oſtenderet ꝑ legem
igneam apli p̄dicarent· legem ſcilicet amo
ris q̄m xp̄us primus p̄dicauerit· qui lucer
dicat ignem veni mittere in terram ⁊ quid
volo ni vt accendat· In cuius ecclām ſignum
venit· q̄ ſcribit· ignis in altari meo ſemp
ardebit· quem nutrit ſacerdos· i· ſacram dei
uam diuis· ⁊ has duas cauſas tangit ber
quodam ſimone dicens q̄ venit ſpūs ſcs
ſup diſcipulos in linguis igneis vt linguis
oīm gentium ea igneta loqueretur· ⁊ legem
igneam p̄dicarent ¶ 3° vt ſpūs ſcūs qui
ignem figit· ſcptus in ſcriptura vt declarat
lucolis dicto 19· in eis loqui audientib⁹ ope
ra mea· q̄ ego ⁊ pater· ſcm enī vos eſtis qui lo
mini ſi ſpūs ſcūs qui loquit in vobis ve
ſtis ecclām dns diſcipulos edificat q̄d in
eis ſcūs ſpūs loqueret· ⁊ ne p ignorantiam
ꝑpria in p̄dicatione diffiderent vbi deus
ſibi attribuerent ſi p eor p̄dicationē in
fide plenius inſtruant· ¶ vt ab omni
eor p̄dicatio p eos tanq̄m p os vel inſtru
mentū ſpūs ſcī emanaſſe fideliter credat·
⁊ ideo liberrimus audiret· ⁊ hinc p̄dica
tor dei ieo· 14 dicat ope ſuis ſi ſpūm
plenius a deo quasi os meum eius cum
2m⁹ queſitum ſtendi q̄d triplici ratione
lingue ſpecie potius q̄m in alijs membris
ſpecie ſpūs ſcūs voluit apere p̄ quas li
gna humana ignis infernalis minus est
accensa ⁊ ideo vt calor infernalis poſſit
ſpūs extinguere· necesse erat linguam ignis
ſpūs ſcī gra ſpecialis inflammari vnde ibi
dr̄ 3° ſcribit· lingua modici membri
eſt et magna exaltat· Ecce quis ignis
ignis q̄m magnam ſilvam incendit ⁊
lingua ura ignis eſt omnium iniquita
tis lingua conſtituit in membris nris
que maculat totum corpus ⁊ inflammat ro
tam nativitatis nre inflammata a gehen
na ¶ 2° quia int omnia membra linguis
regere difficilium eſt nr⁹ d⁹ Jacobi 3° om
naturā beſtiaꝝ volucrum ⁊ ſerpentū domā
tur· ⁊ domata ſunt a natura humana lin
guam autem nullus hominum domare p
ideo p̄ctis membris regnum ſpūs ſc

ꝙnis suis est qui bunificat caro autem no
ꝙdest quicqm ferue nãmq; cãritatis aũ
mam sup se leuat de qꝫ qm est summa vita
cõmigit vnd qꝫ cum eo spm efficit quia
qm adheret deo unus spus est m qua bi
nrficatõis ei summa vita eiusdem ꝑti
pationis ꝛ ꝓpagationis ꝛcomunitate
qꝫ ꝛcomunitas cordis fl vita hominis ei
ꝛo ¶ Est etiam ꝛo spus suus vis dilatiua
calons quia caritas dei diffusa est ꝛ cordib
nris p spm sanm qui datus est nobis est
ꝛo exteriora segregatiuus sic calor ignis qꝫ
spus sti fernor velut quedam exterea se
pat hereticos ꝛ vicios alios nrficentib
infectos ab ecclia de hereticis aut aplis ad
titutum ꝛo hereticum hominem post p
mam ꝛ scd correptionem de ecclia sua p
cor ꝛto de quodam fornicario scribit ad
corinthios auferte malum a vobismet
ipis auferte ꝙ ꝛ tenuare debent huiꝰ
et exteri hꝰ qui spus sti fernore deum
ꝛ ꝓbati sunt unde ꝓta ¶ Incepta feras
arundinis congregatio taurorꝫ in vacis
populoꝝ et excludant eos qui ꝓbati
sunt argento· fere arundinis sunt here
tici feruli sicci ꝛ elati exteriꝰ dealbati
eloquentia ꝛ ypocrisi unde ꝫ nrtius be
titudis solidate vacui· enim veteꝝ doc
nis nrsti velut tauri cornosi in vacis
ꝓpꝛoꝝ ꝛ in simplicib ꝛ seductibꝫ plebi
ꝫ hos excludunt qui spus sti fernore de
cori ꝛ ꝓbati sunt velut argenti mundi
cordis scilicet castitate uitentes vbi dei ꝓ
uidentia sonantes ¶ Est ꝛo spus suus con
gregatiuus omogeneoꝝ sicut ignis qui
spus sti congregatiue ꝛ adunatiue fernor
ꝛo multitudinis credentiu erat cor unius
ꝛ anima una ieremias quoq; de dispsor co
gregatione eloquens in ꝓsona dni ait
ecce ego congrego eos de uniuersis terris
ier 22 ꝛ paulo post et erunt michi
in ꝓpm ꝛ ego ero eis in deꝰ ꝛ dabo eis
cor unum ꝛ animam unam ꝛ timeant
me uniuersis diebꝫ ¶ Ceteꝝ sicut calor ex
pozens congelata dissoluit ꝛ liquefacit
sic eciam fernor spus corda congelata

ꝛ grui indiget speciali ꝛ hinc ꝓphꝫ scribit
dominus est aiam ꝓparare ꝛ dnm lingua
gubernatiua ꝛo quia sicut in edificatione turꝛ
ris babel que fuit figura synagoge facta
confusio linguaꝝ facta est sic ꝙ multitudo ubi
prius intellexit ꝛ indicauit deo in ling
specialit simbola hominꝫ ꝓstituendoꝝ sic ꝛ in
edificatione nove ierlm ꝛ ecclie militantis
que est altissimi turris dei oculis ostende
ret ꝙ linguaꝝ unionem sic fabrice artifi
tatibꝫ principalibꝫ datus omni linguaꝝ
ꝛ ydiomatu intellectu ꝛ mirabili ꝛ loquela
et unde more orabat· in deo vita restituet
ꝛ sic facta est lingua placabilis linguaꝝ bno
ꝓphꝫ ¶ Hoc queste quare videlicet in
igne potius qm in alio elemento voluit
apere dicit ꝙ simulacra deoꝝ ꝙ ꝓprietates
ignis attentis exterius sensibiles quasi que
dam sibi fuerunt quid intrinsecus immutabili
ageret expssa similitudine euidenciꝰ significa
retur ignis autem principales ꝓprietates
sunt due lux videlicet ꝛ calor· lux exteri
ꝰ significabat ꝙ spus intrinsecus illustrabat
mentis aspectum Calor vero mundabat
ꝙ spus intrinsecus attendebat mentis aspec
tu lux namq; illius ignis qui efficitur
oculis carnalibꝫ exterius euidenter significa
bat ꝙ spus sti fulgor intelligibꝫ omnis
ignorancie tenebras dissipans ad veritatem
ocm cognoscendam oculos mentis illustra
bat intrinsecus quemadmodu eis ꝓmiserat
erat a saluatore dicente misurus Cum
venerit ille spus veritatis docebit vos
ocm veritatem Simili quoq; modo ca
lor exterior eiusdem ignis monstrabat in
teriorem accensionem mentis Et in effec
tibꝫ exteriorꝭ calons agnosci possunt effec
tus intiorꝭ spiritalis feruoris Omnia ca
lor igneus vitalis est qui omnia viuida vi
uificat conservata disiungit ea que sunt ex
nec naturo segregat ꝛ eiusdem naturo
adunando congelata dissoluit noxios hu
mores consumit feteres absorbet odoris bon
aromatizationem exhibet ꝛ depurat ꝙ ait
spus suus tanquam calor ignis vitalis dictu
uiuificat testatur similia vitas ꝛo ꝰto dicens

ꝛ mduritia ꝓ cordestitatem ꝛ minis ferue-
dem fluitate fluente aquilone uento
frigido ꝛ diaboli suggestione dissolut ꝛ
liquefact ꝓ xpm compassionem hoc
calore liquefactus erat qui de petulo du-
ro contra stimulum calcitrante ꝛ sibi
misericordie ꝙsequente factus paruulus
mollis modicus ꝛ humilis fiebat ꝛ cor-
9no Quis infirmat ꝛ ego non infirmor
quis scandalizat ꝛ ego non ur. Septi-
mo calor nouos consumit humores ꝛ
spus sc feruor fluctuantes consumit
rez terrenas cupiditates spus natura-
lis est sicut legit Jo c ꝛ dicit e scrip-
tum est deus noster ignis consumens e
ꝛ sicut in malachia 3o ca scriptu est ipe
quasi ignis conflans ꝛ quasi herba ful-
lonu ꝛ sedebit conflans ꝛ emundans ar-
genti ꝛ purgabit filios leui purgabit
ergo spus sc feruor a nobis humores
hz fluctuantes concupiscentias uerus cul-
tor celestium desiderior continuo munit
ꝛ abstinent concupiscibilem feruor Q Denuo
abstinent etiam calor fetores ꝛ bonum odo-
rem aromatizationem exhibit ꝛ dicunt ꝛ
hinc similia spus sc feruor spiritualit ef-
ficit in nobis quia frequenter cum de no-
bis uirtus nris exigentibz ꝙdit paulum
optimo redolemus do cu dimittit de no-
bis bona estimamus hinc fetorem primo
tollit ipe calor quia sine ꝙ fornicatio
ꝛ omnis immunditia aut auaricia nec
noiet in nobis sicut dicit spus aut t
primo aut turpiloquium aut stultilo-
quie ad rem non pinet si magis gratia-
rum actio fiant quoq idem feruor non solu
abstinere a malo sz ab omi specie mali
faciunt cum hic feruor oculos ne uideant
uoluptatem cupit aures spiritus ne au-
diant remouet os pmm ꝛ illicita
detractionem pulsant portum oris custo-
diam ꝛ hostia circumstantia labijs ne
declinet cor in uba malicie. nichil mor
dacitatum pmittit in labijs. nichil in
castigatum incessu uel gustu. ne amittat
corpus ꝛ uestis decem ꝛ ingressus ho

minis annuncient de eo malu Dic ꝙ absq
ꝙ fere solet dictus calor boni odoris fragra
tiam exprimit quia calore isto feruente sic
dicit apor odorem notionis sue ꝙ tales ma
nifestat xpus in omni loco quia ꝛ bonus
odor sumus deo in his qui salui fiunt ꝛ
in hijs qui pereunt alijs quidem odor mor
tis in mortem. alijs odor uite in uitam
cor 2o Deus apparuit spus sui in spem u
limbo. Ubi etiam ꝙ pprietates columbe in-
sunt fidelis inueniam quo ꝙ eius recepta-
culum columbe fiunt mutatores Columbe
cum sc aug sup Joh omne ē ꝙ etiam genuin
In petra edificant. puro grano uescunt
cadauerib non pascunt. gregarie uolant. sine
felle sunt. rostro ꝛ unguibz non lesunt. sz
ꝙ ostilia concepta amorem communem ꝛ
augmentant. sic mgri hi quos spus sus
replet gemunt ꝙ contrarios qui spui re-
sistut ꝙ nobis ꝛ postulatio nos fiat gemi
tibz inenarrabilibz Ro 8 In petra ꝙ edi-
ficant sine cu fundamento nullius doctri
spialit edificat rabiem ferocie ꝛ uim fu-
rentis potit sustinere ꝛ hinc quo fidei fun
dent scripam spialit edificans ꝛ spui se
mentem faciens sponsis ꝙpus in cantibus ec
informat dicens uenit columba mea in fo-
raminib petre ꝛ cauerne ubi ꝙ petre foramina ꝙ
uulnera intelligunt ꝙ glosam In petra ꝙ
columba edificat qui in uulnere passionis
xpi ꝛ non in ꝙpria uirtute fidelis colligent spe
salutis Puro grano uescunt ꝛ cadauerib non
pascunt qui sanam doctrinam sustinuerunt
ꝛ hereticor ritualis in quib non spiritus uite
sz infidelitatis fetor est mentis detestantur
Gregatim uolant qui ꝙ caritatem que spi
alit a spu sco est fratres omnes felle carent
nec rostro mordent nec unguibz pugnant
quia hi quos spus sanctus replet nec in ma
lignum nec in ore detractionem uel falsidi
nec opus detinent crudelitatem sup omnia
implent qđ fecit xpus ait ꝙ dicens estote
prudentes sicut serpentes ꝛ simplices sicut co-
lumbe ꝙ ostilia autem amorem communi
qui ꝙ opa mia ꝛ uba aliena fraternam di
lectionem gerant ꝛ augmentant Q Deus de

rus est spūs sanc in filiū Joh. 20mo qui insuf
flauit & dixit eis accipite spīm sanc quoꝝ
rūp quo dat Nottyngham qđ insufflauit ad
ostendend spīm sanc non tm esse patris ꝙ
eaꝝ sim fluius cū illo correspondens no
stre substancie spūs sc ꝙ demonstratio p
congruam significationem spīm sanc no tm
a patre procedere ꝙ eaꝝ a ipso dicit aliꝰ
spūs sanc in specie fluius ad ostendendū ꝙ
finis spūs sc substitutem quitum ad eam
caritatem quitum ad unam auctē
quitum ad efficacem cōmunitatem quit
ad ungnem etiam sicut cū fluius com
munis procedit ab una sic spūs sanc procedit
communis a patre & filio non plurib ꝙ tri
a spirationes ¶ Item fluius corporalis fo
uet calefacit & unificat Sic spūs sanc fo
uet ignem caritatis calefacit frigidum
in peccatis & unificat mortuū in delictis
immo eadem sicut flamma nature attractus
calorem cordis refrigerat nec potest aliq finis
huius refrigerationis vel ad locum pniciosus
se fluius spūs sc refrigerat estus luxurie
& amoris terrenoꝝ ne fallacia simulacri stupe
at ydolum & ais ut timum indicat & ideo sic
quem os cordis apius debemus & ab arduis
cauere ꝙ fluius spūs sc refrigeri ꝙ illius
ꝙs meatus appm & attrahi spm ¶ Hic
notandum est quis ꝙ spūs malignus in
habitat ꝙ quo scire ꝙ Dicit qđ diabolus do
cet serpens comunis & porcus In quibus est
serpens habitat in hominibꝫ spinosis & in
animis immundis cum spinis vocatur Hic &
alibi cauit ne spinas & simul exorte spine
suffocauerunt illud Inter tales spinas ser
pens latitat nisi uenalis ꝙ tm Sto Qui vo
lunt diuites fieri incidunt in temptacio
nes diaboli & in desideria inutilia & nociua
& In quibus diabolus est comunis latitat
in cadauerib ut mundi honoribꝫ Cadauer
cum videt homo esse & non est ꝙ si alia ei
commigret tunc vero homo dicret Sic &
honores mundi non sunt veri honores
quos videant Alia vo honor est ipsa cari
tas que ipos unificat tunc igit sunt veri
honores qui ad ipos sustinendos inducit

fraterna caritas non aliqua ambitiosa ut
uanitas ¶ Et in quibus diabolus est pecu
liariter in luto & in hominibꝫ immundis
& luxuriosis &c pe Que loca ut volu
tabra sunt & qui membra diaboli dicunt
sino capite nominant Ideo ex quo diabolus
est serpens comunis & porcus possunt me
bra eius & eius sensus vocari serpentum
comunium & porcum & quia serpentum ideo a
deo maledicti ge & dixit deus serpenti ma
ledictus es inter omnia animalia simo animan
& bestias tibe & tandem maledicent ina
ledictionis pena ay. Discedite a me
maledicti in ignem etnum Dicta comun
ideo viy aut milum ad archam & ad ec
lesiam sanc ꝙ pmittunt ge &
apiens hoc fenestram cunsit comun
qui egredebat & non reuertebatur tales
cum suam comissionem pevastaturo dis
ferunt ang reuelauer foris cum boue
comuna qui noluerunt habere genuflu
columbinum sophonus & vox cantantis
in fenestra & comunis in stiphnatu Dicta
porcum ideo in baratro miserum detinent
& impetu abiit totus grex porcoꝝ ꝙ
ceps in mare & mortui sunt in aquis
Ista tria loca in quibꝫ diabolus mansi
onem facit ponunt Job ex Sub umbra
dormit in secreto calami in locis humen
tibꝫ ¶ Quiescit cum in hominibꝫ umbrosis
& in arundinib ideo dicit sub umbra dor
mit Quia cum tanqm umbra eo tri
sunt sap ꝙ trificerunt omnia sic um
bra Quiescit in stiphnis & vanis gloriis
ideo subdit in secreto calami stiphni cum
ergo videat esse umbras & nichil sint
vacui In quibꝫ diabolus quiescit Job
ex ipe est rex stiphnis omnes filios stiphnis
quiescit in hominibꝫ delitiosis ideo sub
dit Humectis locis & locis aridis &
in sitis viris ab hui mundi delitiis ex
sicatis quiescere non potest aqt & am
bulat ꝙ loca arida querens requiem
& non inuenit ¶ Sequit in textu qui
non diligit me simones meos non
seruat ubi vt dem est quia apposita me

R.

* Diabolus est stercus cauum porci.

ſt posita manifestiora ſint non dili
gentem ſe ab effectu notificat ei dicit
Qui non diligit &c. Parisiensis hoc ei
signo pendit qui non diligit Deum ſtilis
mandatorum eius trangressione ſicut autem
reputat mandata mundus ſ illius ſob
ſ. vos autem mei estis ſi fecerim que ſ
apud vobis ſic mandata trangrediens nu
mquam corrumpebat unde prima in obedien
cia hominis morte punita est ei enim
deus hoc fecit vt mandatis eius obe
diret ſ illud eccl. dicit. time deum & man
data eius obserua hoc est omnis homo. ſ
non fecit id ſpt. q. finis erat mortis pu
niendus erat Qui mandata dei trangre
dit deo deum negat Dicit enim obedien
cia vera est recognitio dei sic inobedi
entia est vera negatio dei. unde hic. &
quid vocatis me dne dne & non facitis
que dico. nitor ſ numinem dei reputat
qui mandata eius non custodit tanq
negans eius deum. sup proposito tamen
textu dicit alius post. q. hic ostenditur
q. non manifestabit ſe mundo amatori
bz. & hoc iuste qui sermonem sui con
tempserunt & p quem prem non dilexe
runt Sermo enim suus sicut patris est
& ſpt hoc subdit & sermonem quem au
distis non est meus. textus in quem
exponit aug. hec sermo quem audistis
&c. unde in textu nostro est antithesis ſ
gratiarum. sup quo aug. sup Jo. omnes ſc
non nascimur non pudicam non
est nemo pater. ſ non est nisi a pat.
non est nupar ipse. ſ non est a se ipso.
Nec enim mentitus est de quo non a
ligit me sermones meos non seruat.
ecce suos dixit esse sermones, nihil ſ
est ipse contrarius, ubi ruisus dixit. &
sermo quem audistis non est meus.
& fortassis ſpt aliquam distinctionem
ubi suos dixit pluraliter hoc est ser mo
nes ubi autem sermonem hoc est ubi
unum non dixit ſ patris & ſpm in
telligi voluit. & paulo post. non vnq
sum ſ patris est verbum. quo nec filius

ymago est patris. nec sinus filius idem qd
est patris recte ſ tribuit auctori quamuis
facit equalis a quo fit hoc ipm. q. fili est in
differenti equalis hic etiam intendit ſ Pa
risiensem q. ne sinus eius contemptum
ipius autem simonis sui indicat ex qua
etiam dbo xpo datur intelligi q. sermo
predicatoris intelligendus est non dbum ho
minis ſ sicut dbum ab eo dicentis sui
Qui vos audit me audit. & qui vos ſp
nit me spnit & nit &c. non enim vos estis q
loquimini ſ spiritus patris vester qui lo
quitur in vobis & Jer. 23. Qui separatis preciosum
a vili quasi os meum eris ex quo mani
festo patet q. non est attribuendum predicto
ri bene predicet ſ spiritu sto. ipse enim dat os &
sapientiam predicantibus. & ſpt hoc hic addit
Paclitus autem spus sanctus quem mittet pa
ter in nomine meo ille vos docebit omnia
& suggeret vobis omnia quecunq dixi vobis
vbi ostendit ſ patris ad quem remittendus
sit p sermonis intelligentia & p grā ad
plementum sermonis nostri Veritatis hic ſ
jam de spu sto tangunt &c. Primo q. ē
aduocatus 2o. q. est consolator & ista 2a pars
tur in hoc vbo paclitus nam ſ gręco in
lingua paclitus latina aduocatus siue con
solator dicit 3o. q. est significator eiusdem
opus suis & 4to. q. est instructor vel insti
mator enim dicit ille vos docebit omnia
&c. Circa 1m primum ſ post. q. triplex ē
aduocati officium strictius postulat & hoc
facit spus sanctus unde Ro. 8. Deus postulat
p nobis gemitibus inenarrabilibus & hic ne
gręco q. spus sanctus ideo aduocatus dicitur
quia p errore delinquentem apud iustum
patris intrient dum eos repleuit delin
quentes euacuantes 2m in fine spus ſ est
finders. & hoc efficit facit spus sanctus unde
at v. Nolite cogitare quid aut quid loqua
mini dabitur enim vobis in illa hora quid
loquamini non enim vos estis qui loqmini
ſ spus patris vestri qui loquitur in vobis &
est admissam ptem arguens. & hoc eadem
facit spus sanctus Jo. 16. cum venerit ille ar
guet mundum de peccato. & ista sententia

rouerdat Jhūs ubi declarans qualit nedum
spūs sc̄i sup̄ui uesp̄ni essent apostolos uos
dicit aduocatos addit Ille est bonus aduoca
tus qui sit sufficiens suadere & iudicem si
ciente consilere & adiuuare potent̄ con
fitebor ℔ Et ideo in uno aduocato tria re
quirunt̄ scilicet eloquentia sapientia & con
stantia Ista 3a apostoli sufficient̄ assp̄ sancto
suscep̄erunt hinc ego enī dabo uobis os
& sapientiam cui non possint resistere
aduersarii uri pulchra p̄mixtio eloquentia
cum sapientia & constantia sapientia enī
sine eloquentia quo ad alios hēt inutili
tatem cū ℣ Sapientia abscondita & the
saurus inuisus quę utilitas in utroq; Elo
quentia sine sapientia habet garrulitatem
qui enī sunt multi sapientes sp̄us sunt
magis loquentes unde cum Salom̄ ꝓhē ali
q̄ loquentib; taceret interrogatus utrum
taceret ꝓpt̄ inopiam uerbo. uel quia stul
tus esset. Respondit nullus stultus tacere
potest Sapientia sine constantia hēt timi
ditatem ideo talis timidis monet cū N.
noli querere fieri iudex nisi uirtute ua
leas irrumpere iniquitates ne forte ex
timidis placem potentis Dicit g̃ dns ego
dabo uobis os & eloquentiam ne situs inu
tiles et infructuosi dabo uobis sapientiam
cum eloquentia ne sitis garruli & otiosi &
ei hys dabo uobis constantiam cui non
poterunt resistere & contradicere ne sitis
timidi & formidolosi ideo etiam ut dicti
est apli receperunt sp̄m sc̄m in lingnis
& ignis in lingnis quia deest eis facundi
am In ignis qm lucet & ardet qui dent ei
luadam sapientiam & feruentem constā
tiam si multi sunt qui non hent lingnia
inflammatum isto igne sed potius igne in
fernali de quo supra ex uerbo Jacobi dem
est hic insip̄ sciendū qđ p̄ lingnam sepe
cognoscit̄ cui⁹ p̄mias quis existat p quo
sciendū qđ dens tres p̄mias sortit hmōi
es lingnis rationabiliter appriant scilicet p
miam celestem terrestrem & infernalem
lingnam p̄mias celestis est dem lau
dare & benedicere ni p̄o beatu qui habitant

in dom̄o tua dne in sęcla sęculoꝝ laudabunt
te lingnagiu p̄mias infernalis est em
maledicere & blasphemare unde dicitur
de impiis ꝓphā s. cum esurierit & ma
ledicet regi & deo suo ℣ Dni g̃ loquuntur
uba laudis dei & edificationis p̄mum sig
nū qđ spectat ad p̄miam celi unde di
cebat dns qui lingnagiu celi hebat ꝓph
s. quare loquelam meam non cognosci
tis Dni loquit uba ueritatis & mundicie
signū est qđ spectat ad p̄miam mun
di & ipi de mundo sunt ideo de mundo
loquunt & mundis eos audit Dns Vero
loquit uba maledictionis & mendacii spec
tat ad p̄miam infernī Joh 8. de dia
bolo dicit ipe cum loquit mendacium ex p̄prijs
loquit quia mendax est & pat⁹ eius ℣ 2o
sp̄us sanctus est consolator noster & ꝓpt hoc ℣
dicit pacificus ac g̃ no cena quidem habe
bat pacem & edificabit ambulans in
timore dni & consolatione sp̄us sc̄i replē
bat da enī consolatio non est nisi mō
dana consolationem non recipiunt qui
mundanam multum appetunt consola
tionem Joh 14. Spm ueritatis quem mun
dus & amatores mundi non potest uel
non possunt recipe quia non uidet eum
nec scit eum In mundo enī 3a sunt mul⁹
p̄ po. 3 omne qđ in mundo est concupis⁹
centia carnis est concupiscentia oculoꝝ &
superbia uite Ista 3a peccata scilicet luxuria
auaricia & superbia impedimunt sc̄i sp̄us
consolationem sicut ostendit exemplo sup̄ius ai⁹ p
2o exempla p̄ma est qđ si ostendas leoni p
num uirens non expetit eius appetitus
quia non est de natura sua comedere h
bas uirentes si carnes ℣ 2m est qđ si pli
nius sup̄ dictum lapidem resistendit lapi
dosus balneat⁹ unctus autem siccus existit
3m est qđ si uasi pleno aceto guttā mel
lis infundit & mel pdit & aceti non
minuit Ita dno g̃ consolationem & dilectionē
nem sp̄us sc̄i illi non recipiunt qui
hent cor bestiale & carnis lasciuiam ta
les enī ad instar leonis non appetunt
herbas uirentes & spiritales & celestes ame

nitates ſ; carnales voluptates p̄ cor 2m̄
ſic homo non ꝓpit ea q̄ ſunt ſpus
dei 2m̄ conſolacoem ſpus ſc̄ non poſſunt
recipere qui hent cor digne vt ſapiꝰ p
ſuperbiam cor eni ſuperbi adeo durus eſt q̄
ſi plenia diuine miſpiracois cor eius
aſpexerit fons quidem tangi potit mē
tis cor ſtemm remanebit Job 4. Cor eiꝰ
indurabit q̄ſi lapis 2m̄ conſolacoem ſpc̄
ſc̄ non recipiunt qui hent cor acbum
p auaricia anaris eni het cor ſine plē
tu acto qui ministra patit acbitates i
congregando custodiendo z̄ pdendo z̄ tales
non possunt sentire melleam dilectionē
spus ſc̄ q̄ minima acbitate amaros mun
dane ſuſp illud q̄ Diligite dnm omes ſc̄i
eius dicto non diligere mundū vt ſc̄as
diligere deum auto vt consequamur finē
vt impleamus in signo g̃e q̄d voluptuoſi
faſtuoſi vel mundū dilecti non recipiūt
conſolacoem ſpus ſc̄i hic dicit a xpo p
acutius autem ſpus quem mittet pat
in nomine meo In nobis ingenio meo no
in nobis humani carnis vt diabolꝰ in nobis
meo i. in fide nobis mei qua non nisi
credentibus in xpm datus eſt ſpus ſc̄us
Joh 14. Q̄m credit in me sicut dicit ſcp
tura flumina de ventre eius fluent aq̄
uiue de ipso etiam nomine dicit actoꝝ
Non eſt aliud nomen sub celo datū ho
minibus in quo oporteat nos saluos fieri
2m̄ eſt ſpus ſc̄us ſanctificator q̄d munitum
in hoc q̄d nedū dicit ſpus ſc̄t etiā sanctus
qui scilicet nos sanctificat Eſt autem idem
q̄d mundū tunc autem ſpus ſc̄us nos
sanctificat qui p aquam g̃e sic nos mundat
ezo 36. effundam sup vos aquā mundā
et mundabimini ab omnibus inquinamentis
vestris Iſta eſt illa aqua de qua dicitur
ezo 47. ayensis eſt mille cubitos et trā
duxit me p aquam vsq; ad talos et rur
sus mensus eſt mille et trāduxit me
p aquam vsq; ad genua rursus mensus
eſt mille et trāduxit me p aquam vsq;
ad renes et mensus eſt mille p torrentē
p quam non potui trānare quia increuit

eſſent aquas profunde torrentes que non po
tant trānari In talis autem eſt tota
corporis supportatio In genibus eſt declinatio
lacio In renibus eſt fortes et concupiſcentia
a collo pendit vbor affluentia aquarū in
fluuiū ſpus ſc̄i introducti ſunt vsq; ad
talos quia facti ſunt fortes ad ſuſtinendū
pondus omīm passionū In p̄o ego confirmā
ui columnas eius vsq; ad genua quia
facti ſunt magnanimes ad p̄grediendū
et aggrediendū opa virtutū in p̄o ibunt
de virtute in virtutem vsq; ad renes q̄
debilitant et quaſi extinguit in eis om
fomitem et concupiſcentiam in inſtātū
tum eſt cor mei et renes mei commutati
ſunt vsq; ad collum quia dēt eis om
nem linguam pleam ſup p̄o Spus dñi
dñi replenit orbem terrarū et hoc q̄d con
tinet omnia ſcientiam hēt vocis p hoc q̄
continet omnia intelligit ipse homo qui
hēt principatum cum omnib; Illi q̄ in
in aduersitatib; non ſunt fortes ſ; impedien
tes non diu ſunt transeuntes in flumen
ſpus ſc̄i vsq; ad talos Q̄m vero in me
lius non ꝓficiunt ſet deficiunt non sunt
introducti vsq; ad genua Illi inſup q̄m
non hēnt cordis mundiciam ſ; carnalib;
desiderijs agitant non ſunt introduc
vsq; ad renes 4to qui linguas a malo
non refrenant ſ; eas ad dña malicioſa
et venenoſa relaxant non ſunt introduc
vsq; ad collum 5to spus ſc̄us eſt noſter
instructor et informator et hinc ſubdit p̄
Ille docebit vos omia et ſuggeret vobis om
quecumq; dixero vobis In quib; dñs vt in
videtur xpus spus munit inſtruendi p
ma eſt qua nos informat p miſtm et
tius respondentem p qua dicit docebit vos
omia 6to eſt p ſuggeſtionem mentis il
luminantem p qua eadem addit et ſug
get vobis omia 7mo p quo dicit ego rogabo p
niſi spus ſc̄us aſſit corde audientis oraſ
eſt ſine doctore et cum ſit doctor bonus tamen
eſt docenti homini tribuat q̄s ex ore doc
tis intelligit quia niſi mihi ſit q̄ docat
doctoris lingua extrinſus nichil ſalubre

ꝛdon g̃ tribuendū Doctori si bene docuit bt
fructū fuuat qđ ostendit b sup dicit ꝛ exo
allegant enim tam sanū q̃m parisiens
m̃ est qđ aqua fluit a fonte ad ortos p̃ cu
nale vel aque ductū Si g̃ in orto arboꝛ
fuit gramineus viroꝛ non g̃ia canalis
sz fontis De quo fonte dicit cant̃ ffons
ortoꝝ puteus aquaꝝ viuentiū ꝛ hec cū
qđ mens hominis formet vba si p̃ lingue
ꝛ fabꝛe instrumenta Si g̃ in auren
dentes inferunt vba prudentes non
est talis plena lingua sz informantis ai
am̃ Io. sepius sup̃ allegatū ꝛdon enī vos
estis qui loquimini sz spūs patris vr q̃
loquit in vobis Et ꝛ cū est quia manus
figurat pulchram scripturam vel pictura
sz calamus Si g̃ p̃ aliquem doctorem m
ede alicuꝝ scribunt dei p̃cepta vt p̃mi
gunt virtutū ornamenta non est conue
nies calamū sz manus scribo p̃ calamū
optimo in p̃o lingua mea calamus scri
bo velox scribentis Sz hic videndū est
qđ verum sit qđ spūs sanctus veniens omnia
docebit apostolos ꝛ qđ Joh. 16. dicit xp̃us
cum venerit spūs veritatis ille docebit vos om
nem veritatem p̃ quoꝝ intellectu nondū
sufficiebat dicto ꝛ qđ spūs sc̃i fulgor intel
ligibilis omnes ignorantie tenebras discu
tiens ad eam veritatem cognoscendam
oculos mentis illustrabit unde q̃ ea ad
modū eis p̃missa erat a saluatore dicens
cum venerit ille spūs veritatis docebit
vos omem veritatem licet enī apli dicerent
in hac carne fragili non omnia liquido
noverant nesciebat enī apls et m̃ raptus
esset in corpore vel ex corpore nesciebat
quoꝝ quia princeps sacerdotū erat qui dix
it p̃cipit te deus paries dealbate nisi di
tu verū est qđ spūs sanctus eam̃ docturus
in hac carne docebat eos omem veritatem
Sicut enī magist̃ discipulis verba
sua p̃sallendo p̃sallit si est eruditurus enim p̃sal
tem totum tam in p̃incipio eruditionis
eam in medio ꝛ in fine dicit ei p̃sallit
ꝛ eam p̃sallendo totum Sic spūs sanctus
magnus magist̃ eruditurus magnū libꝝ

libꝝ videlicet vite in quo sunt the
sauri sapientie ꝛ scientie absconditi a
p̃incipio quo se transfundit in animā
sanctū librum magnum eidem p̃ totū
continue docet semp̃ q̃ p̃ficiat docendo
ꝛ doctrinam augmentando dum existen
tem in hac carne p̃monet claritatem
in amplius ditando consummabit autē
hanc doctrinam cum animā a corrupti
one carnis exemptam adduxit in sapien
cie sue contemplacionem in cuius contē
placione testando hec ego vel eum qđ
nesciet vbi scientem omnia sciet In signū
autem qđ omnis informatio est eorum op
ꝛa tocius trinitatis genus spūs sancti
Dicat docens omnia dicit hec qđ audiuit
a patre in nomine filii sui innuen
do qđ ipse omnia doceret cui ꝛ dicat xp̃us
qđ suggeret vobis omnia quecunq̃ dixe
rim vobis non ait quecunq̃ dixi quia quia spūs sc̃us
erat docturus ꝛ ipse erat dicturus Legit
in textu p̃acem relinquo vobis pacem
meam do vobis qui de mansione beate
trinitatis fuimus deus est hec sc̃a
trinitas edificans pacē replet quia in
pace factus est locus eius unde consequē
ter ad discipulos dicit pacem relinquo
vobis ꝛ q̃asi diceret mentis tranquilli
tatem vobis relinquo ꝛ quietem etnī
tatis vobis dabo unde aug̃ sup̃ Io. om̃
AA pacem relinquo vobis pacem meam
do vobis hoc est minus qđ legimus apud
gręcam pacem sup̃ pacem Pacem nob
relinquit nunc pacem suam nobis
dabit in fine venturus pacem nobis
reliquit in hoc seculo pacem suam no
bis dabit in futuro seculo pacem nobis
reliquit in qua manentes hostes vin
cunt pacem suam dabit nobis qñdo
sine hoste regnabimus Pacem relinquit
nobis et hic eam nunc habemus diligam?
pacem suam dabit nobis et mihi dis
sentire possimus Et paulo inferius
eadem omelia querit aug̃ Quid est
qđ enim ait pacem relinquo vobis no
stram dicit meam ubi vero ait do vobis ubi

addidit meam vtq̃ sibandiend dnca
vbi dau non est quia potest referri ad
vtrumq; eam qđ semel dictum est au
forte & hic aliqđ latet qđ petendi est
& quærendū & pulsandū apiendū Quid
em si vbi pacem suam eam volūt in
telligi qualem hēt ipe pax vero ista qua
nobis relinquit in seculo nra potius di
cenda est qm ipius est Illi quippe nr̄ re
pugnat in se ipa quia nullum hēt ois
peccatum nos autem talem pacem no
habem in qua adhuc gemim mittte
nobis debita nra ¶ Est g nobis pax ali
qua qm delectam legi dei s̄m interiorem ho
minem set non est plena quia videmus
aliam legem in membris meis repugnan
tem legi mentis mee ¶ Item inter nos
ipos est pax nobis quia inimicm nobis
credimus qđ inimicm diligam s̄z in ipa
plena est quia cogitationes cordis nostri
inimicm non videmus & quedam de no
bis que non sunt ni nobis vel in melio
rem vel m detrius opinam Itaq;
ista eam si ab illo nobis relicta est pax
nra est & ipe non hēt talem ¶ Nec ig
nore inquit ista dni dba eam sic ac
cipi posse vt eiusdem sententie repetito
videat pacem relinquo vobis pacem me
am do vobis bñe & vtranq; Item de
pace sic intelligit gregor̄ mor̄alium ca
o dicens In sacra scriptura alia pax ple
na dicit alia inchoata ¶ Inchoatam itaq;
veritas discipulis suis dederat cū dicebat
pacem relinquo vobis pacem meam do
vobis Et plenam Symeon desiderabat
cum exclamaret dicens Nunc dimittis
servum tuum dne s̄m verbum tuum in pace
¶ Pax em nra ex desiderio conditoris in
choat ex manifesta autem visione p̄fi
cit plena tunc erit pax cum mens
nra nec ignorantia cedit nec carnis
sue impugnatione concutit Ideo paulo
post dixit aug vt volet quisq; accipiat
postillat quasi omnes videlicet parisien
gorg & silr idem greg in omne p̄ prima
pacem intelligunt pacem hui⁹ vite &

p̄ pacem vite future & ne intelligat
de pace pissa subdit xpus non quem
mundus dat ego do vobis quia mundus
dat carnalit ego do spialit mundus dat
temporalit ego do eternalit mundus ex hiis
ego vero intimus & ppt hoc dicit pax
Pax dei que exsuperat oem sensum custo
at corda vra & intelligentias vras pax
tem mundi custodit corpa non corda re
fectiones treuas & temporales non habem
spiales & ppt hoc de hac pace dicit ay
no & non venit pacem mittere set gladiu
de q dicit xpus non quo mundus dat
ego do vobis Joh de abbie dicta pax sign
dem mundi est multa tribulationis hic
fatigatio multo flagello corripi q deus fi
gellat oem filium quem recipit & mistos
quasi aurum in fornace tribulationis
purgat & coquit Pax mundi hui⁹ est in
sana mentis letitia que in monstro in me
tro filio est stupor qui est in carne insa
nore cui membrorum corpus non dolet in
hac insana mentis frenetice letitia de
peccatis suis non tristat consilia sua letat
cum male sentit & cupiditat in rebus possum
Pax hui⁹ mundi est malor in malis
connexio indissolubilis cupitas malor insa
abilis & defensio quodammodo insuperabil
de quibus dicit mala p̄ficiunt spūe im
ceni si compleantur sic omnium cor
potiuntur Nam de eodem inquitatis ma
lico potentes parte quasi indissolubile
sibi coherent bt spūs & malis malis
nis se defendunt ¶ Pax hui⁹ mundi
amor secularis multis dirruptus scandalis
unit eni plerup qui secularem amorem
retinent cum illis p quos scandalizant
& ab illis p quos metum patiant cup
pisci carnalis vel secularis cupiditatis
nis vinculis non dirumpunt Ideo autem
dicit dns Si oculus tuus scandalizat te
eruc eum & proice abs te Si em in cupi
ditate te lędit amicus tibi necessitas te
pes manus vel oculus ipse affectus qui
habes ad illum dentia spectantem illum
Omnis affectus omne ppositum tuum

rē ne p occasionem pietatis pateas sum
mal Et ex ipso patet qđ triplex prae hic
fiat xpus mentionem dicplia bona e
ena mala Sequit Non turbet cor vrm
neq formidet non turbet inquiñ qz placu
relinquo vobis Non turbet p mea morte
neq formidet p vra infirmitate augē
sup Joh one as Turbat si quidem cor
m defectu turbine turbatur oculus i
gnosa caligine ardet em aquis alyna
lis affectione m sensib carnis qui desi
deria nocia qi scintillas ardentes emittei
inquietu cor e voluptatu illecebra quasi
fumo gturbat intelligentiam si pax quasi
celestis infundit hominis sic exstinxit oem
sensum sic de cunctis triumphabat sensib
e motus carnis compescit e pacificat qđ
e ratio verum bonu intelligat e cor m
pac m ipsum dominat e requiestat hunc
g sancte pacis effectum insinuat dns di
cens Non turbet cor vrm neq de mea
corpali absentia qua vobis relinquo pac
qua em habebat turbinem e adiecit neq
formidet Hoem autem formidinis cām
dns removet tanqm si diceret Non for
midet cor vrm p defectu consolatoris de
tero adiutoris qui facilius spūs sanc
e consolator ipe vobis docebit omia e tan
qm adiutor suggeret e subministrabit Itm
non turbetur cor vrm neq formidet de
femoz dubitans magnitudine ministrio
em qua dixi vobis vado e veno ad vos
vado quidem ad pcem leuando ad celsiu
carnem p quam fui in terra vobiscum
conversando e miracula faciendo veniam
autem ad vos in nichas Et mortalitatis
vram nice immortalitati conforme e vt
terrena carnis hoc fundam sup celos q
vt hoc faceren celos in terra plantam
e[illegible]stes mentes hominib; debi ipsius
decptum patrie dicentis ad me ysa qi
posui vba mea in ore tuo vt plantes ce
los e fundes tram Dic quo augo omes
as hinc g turbari potat cor illoz qđ abiit
ab eis quia venturus ad eos ne forsitan
pregem lupus hoc intervallo invaderet

pastores absentia g a quib; homo absce
debat deus non derelinquebat e idem
ipe xpus homo e deus g[illegible] ibat p id g
homo erat e manebat p id qđ deus ert
ibat p id qđ in vno loco erat manebat
p id qđ vbiq; erat Cum itaq; turbaret
e formidaret cor qđ ita deserebat oculos
vt non videret cor ¶ Omnis deus etia
qui nullo continet loco discedit ab cor
coribz qui eum relinquunt motib; no
pedib; e venit ad illos qui convertut
ad eum non facio si fido e accedunt ad
eum mente non corpo Et autem in
telligent g id qđ hoc erat ei dixisse
vado e veno ad vos adiecit atq; ait ¶
Si diligeretis me gauderetis vtiq; quia
vado ad pcem qz pat maior me est
p qđ g filius non est equalis patri
p hoc erat iturus ad patrem a quo
venturus est vivos e mortuos iudicat
ubiq; illius autem in quo est equalis
gignentu unigenitus nusq; recedit a
patre si cum illo est vbiq; totus pari
tate quam nullus continet locus
non amittens naturam suam in
carnatione accepit humanam forma
quippe serui accessit non forma dei re
cessit q est assumpta non illa consumpta
ppter hoc dicit pat maior me est propter
illam ego e pat unu sumus ho attendat
arrianus e attensione sit sanus ne co
tentione sit vanus aut qđ est verius i
sanus e consequent declarans p proprie
tatem xpus nedum patre si etiam se
ipo maior e minor est p diversas natu
ras addit qđ p formam serui petribus
suis minor erat qui cunctis maioribz sic
scriptum est subditus erat Unus g he
retice Cum xpus sit deus e homo lo
quit Et homo e calumpniantes do ipse
in se naturam comendat humanam
tm in illo aures deformare humanam
Infidelis magte ideo ne tu unus eum
qui fecit te quia dicit illo quid factus
est propter te Qualis enim patri filius p
quem factus est homo Et minor esset

patre factus est homo qđ nisi fieret quod
esset homo dicat plane dns & magist nr
Si diligeretis me gauderetis utiq; qz vado
ad patrem quia pat maior me est ubi et
dem est in principio ostendit modus dili
gendi in affectu qui gaudium causat in di
ligente ex pfectate vel felici eventu di
lecti unde in isto ponit xps c. qui apl̃os
ad gaudendum moneret si ei affectu
se diligerent ¶ quor p̃m est eius glosa as
censio qui vadit ad patrem ¶ 2m eiusdem
ascensionis pdicatio ad eor stabilitatem & nunc
dixi vobis p̃ius fiat ¶ 3m est virtuosa
constantia & passio quia p̃nceps mundi hu
ius in me non hꝫ quicqm ¶ 4m eius &
consolationis mundo notificatio qua et
cognoscat mundus &c ¶ p̃mo dicit Si
diligeretis me gauderetis utiq; quia va
do ad patrem Istam unam declarat lin
colñ dicto 40no notabiliter ita scribens fili
us dei naturam humanam assumptam
sublimauit sup ordines angelor ad dextr
am patris quia xpc oportet nos quor
naturam tam sublimis fistulit spualit
letari & corda nra ei ipse spualit sursu
ferri Ipse enim caput nrm est & nos eius
membra ligata ad capite nris fidei &
dilectionis unde si membra illi colligata
simus his nris ad ipsum contingim⁹ ei
qz adherem⁹ nec possum⁹ his nris eius
celsitudinem & gliam ascensionis tange
nisi ex contactu affectus iocunditatis q̃
situs ¶ Quo autem gaudendi sit nob
in capitis nri honore & sublimatione
ex nra possimus ppendere consideratio
Si alignis nrm hodie sublimaret in
regem sibi capiti illius diadema impo
neret & tu in capitis honore & coronati
one omnia membra honorarent manu
non coronat & tu in coronatione capitis
honorat & si manus sensum haberet &
intellectu in honore capitis gauderet
qđ coronatum Humiliter arbor i cacumis
sibus viret & floret & ex viroꝛe & flore
cacuminis tota arbor decorat ita ut si
sentiret vel una radix gauderet &

quodammodo ornatum viroꝛe & floꝛe cacu
minis quito magis oportet nos sentire
nos sublimatos & decoratos in capite nostro
sublimatione cum contingim⁹ fidem nostr
qui aliqua radix arboris alicui vel ad ue
brum corpale sine capite quia nexus nost
fides & amor est a quo non separabit nos gl
dius vel pscutio mors nec vita nec an
tra aliqua signa qđ est qđ cum capite
sit membrum ligatum non est qđ spiritu
gaudio capitis non sentiat honorificentiam
& pauli inferius eodem dicit Deus magna
lem natus sine dubio ad celsa sublima
onem consideratus potest & non gaudere
explicabili gaudio ¶ Nec dicat aliquis fie
ri non natura mea & capitis mei sublima
tio non tui mei quia si fieret asserens
unus claritatis & fidei caput ejus capitis
p hos mos in membra defluet & omnia
membra qđ pcessit in caput & eius p
gnia xpi dictu apl̃is Si diligens me gau
deretis utiq; &c hanc eam quam debetis
ang⁹ one sis p hunc modu Jhs dixit Si
diligens me gauderetis utiq; &c quia hu
mana natura gratulandu est eo qđ se
assumpta est a verbo ut immortalis con
stitueret in celo atq; ita faceret viva sibi
mus ut mortuus resurgeret pulsus sederet a
dextram patris hoc enim modo se mun
dixit ad patrem & iam pfecto ad illum
ibat qui eo illo erat qz hoc erat me adeo
& recedere a nobis mutatio atq; mimem
lo facere quia mortalis suscepit ex nobis
& levare in celum qđ fuit in via p nos
Dns misit non hinc gaudeat qui se
diligit xpm ut suam naturam tam im
mortalem gratuletur in p̃atq; id in se fa
ret futurum p xpum hꝫ est ut demens
ascensionis pdicto cum ait & nunc dico
vobis p̃ius fiat ut cu fem fuerit me
dius Et nunc dixi vobis me scilicet re
ad patrem & venire meum ad vos ut cu
fem fuerit credatis scilicet hoc finisse me
me pscientie & volente & p̃ hoc status me
esse dm Et hic monet dm aug⁹ sup p
one⁹ 49 dicens quid est hoc cum magis

homo credere debeat antiqñ fuit id qđ cre
dendum est hec est enim fides sanc si qđ cre
dit non videt nam quid magnum est si
videt qđ videt ℣ illam eiusdem dñi sen
tentiam qñ discipulum arguit dicens q̃
vidisti credidisti beati qui non viderunt
& crediderunt & nostro tempore utrum cre
dere dicendus est quisq; qđ videt cum
apl fides ait ep̃ que scribit ad hebr̃ ita
est diffinita est autem fides sperandarum
substancia ẽuictio rerum que non videntur
℣ Quia quid si fides est rerum que cre
dunt & non videntur nonne potius dice
ndum est & nunc dixi vobis priusq̃ fiat ut c̃
datis qđ cum factum fuerit videatis eum
ille qui deus est quia vidisti credidisti non
videndo qđ videt Qz ad id dicit aliud cred
endum sic dicunt credi que videntur sicut de
sancto euangelio oculis suis credere non tri
pud est quod in nobis fides edificat set ex
his que videntur agit in nobis ut ea cre
dant que non videntur Fuit autem ꝑ dice
ndum & nunc dixi vobis & qđ cum
post mortem visurus erant eum venientem
& ad patrem ascendentem quo viso
fuerant illo credituros qđ ipse est xp̃us fi
lius dei credituri autem non sic nouis
sancta aut cito cum mortuus esset de
fecta cum sine exisset refectu neq; enim
eu filiu dei non ante credebant Qz cu in
illo finis esset qđ ante ꝓdixit fides illa q̃
nunc qui illis loquebatur fuit prua & cum
moreret pene tanq̃ nulla & rediit &
venit ℣ Ex est victoriosa confessio & pas
sio qua diabolus vincit de qua sequit Iam
non multa loquar vobiscu Quippe ℣ hu
manitatem mortalis qui in ℣ deitatem i
mortalis informabile mentalis quibeunt
hora passionis mee venit eu accepta
a deo hac nocta princeps mundi huius i
diabolus horum principatu sup amatores
mundi quia venit ut me tradat i ma
nus iudeor & ipe princeps in me no hꝫ
quicqm i mi me non miscuit quicq̃
qđ sit ab eo quia immunis sum ab omni
peccato cu non solum patrem & ꝓximu nec
mortis eum vide ange ju me non hꝫ
quicqm nullum scilicet ois pars
eius ostendit non creatum aliq̃ sz peccatum
diaboli ꝓcipem quos mit nos mun
di appellat ℣ Et quocunq; mundi
nomen in malã significatione ponit no
ostendit ñ mundi istius amatores de quib
alibi scriptum est quicunq; voluerit esse
amicus seculi huius inimicus dei constitu
it ℣ Princeps g̃ huius mundi in ℣ non
hꝫ quicqm quia nesc cu pter deus venit
nec eius carnem de pte virginis virgo
peperit absit g̃ ut sic intelligat diabolo
ꝓcipe mundi tanqm gerat similitudinem
& ala & pes atq; cetera que in eis sunt ꝓpria
tu de quali mundo dm est & mundus p
eum factus est similius g̃ mundus a si
mus cepit usq; ad infima trahit creatoꝝ &
similimus non detractori redemptori non
intemptori libatori non calumniatori doc
tori non deceptori quecunq; cum sit in
telligendus princeps mundi huius diabolo
apostol apl cu dicit non est nobis colluc
tatio aduersus carnem & sanguinem i. adu
sus homines similes sed aduersus
principes & potestates & rectores mundi
tenebrarum harum tenentes cui ubi exposi
it quos dixisset mundi eis similes tene
brarum harum ne quisquam mundi nos in
telliget inimicum creatum cum ℣ mille
in sint rectores angeli desertores tenebra
rum harum in mundi istius amatores
Et tamen ei dicit cur g̃ moreris Qz
non hoc pacto cui debeat mortis supplici
cui continuo similis Qz ut cognoscat
mundus i. humanum genus vel ecclia
de qua dicit qđ erat in ꝓ mundi re
consilians sibi quia diligo patrem i. no
tor ad eius ipius mandatum autem
huic dilectione nemo hꝫ ut ponat quis
animam suam &c i sicut mandatum dedit
mihi pat sic facio qđ. ꝑ. ut amatorem pris
mundo ostendendi & obedientiam sic
facio hic g̃ dicit postillator de hoc man
dato dicit Joh. 10. hoc mandatum dedit
ei deus non quia meminisset ipe si p

.a.

nra salute vnde ⁊c ⁊c ⁊c qui non/
nouerat ptem ⁊ nobis pacem fecit deus et
nos efficereti instrua in xpo ⁊c ⁊c ⁊c ⁊c ⁊c

Cuingē in die sancte Trinitatis ⁊c ⁊c ⁊c ⁊c

Erat homo ex phariseis nicho
demus nomine ⁊c Jo. 3. In pn
cipio huius euuigelij est nondum
ipse in hoc euuigelio qd legit in festo bntissime
trinitatis quelibet psona diuina exprimit cum dicit nichodemus xpm venisse
ex deo simplr patrem de psona spūs sancti
xpus expsse loquit cum dicit ñ quis
renatus fuerit ex aqua ⁊ spū sancto ⁊c
⁊ mittimus cum dicat spūs vbi vult
spirat ⁊ Exprimunt eadem ista psona
diuina cum suis appropriatis cum enim
patri attribuat potentia filio sapien
cia ⁊ spū sancto bonitas exprimit psa
patris ex sua potencia cum dicat nemo potest hec signa facere que tu fa
cis nisi fuerit deus cum eo ymaginatiua
enī facere diuine potentie est Exprimitur psona filij cum sua sapiencia ex
dicat scimus quia a deo venisti magister
ad magistrum enī spectat sapienciam docere Exprimit psona spūs scī cum sua
bonitate cum dicat spūs vbi vult spirat ⁊c non enī ex meritis set ex sua
bonitate se nobis infundit ⁊ Diuinus
autem pater ⁊ filius ⁊ spūs sanctus habent
eandem potenciam sapienciam ⁊ bonitatem in apud nos nomen patris xpti
antiquitatem importat impotenciam ne simplices hoc ceperent de patre ce
lesti attribuunt sibi potencia similiter
nomen filij apud nos xpti nouitatem importat imperitiam ideo ne de filio dei
hoc ceperet sibi attribuunt sapiencia
Similr nomen spūs scī apud nos importat quandam impetuositatem vel fu
rorem mixtum illis ysa quiescite ab hominibus enī spūs in naribus eius ideo de sancto
spū hoc credat sibi attribuunt bonitas
Verumptm p pcessu breuissimo faciendo pluriuma sunt notanda quoꝝ p

num est nichodemi discere volentis diligē
cia ex qua elicere possimus motiuū ⁊ me
dium discendi ⁊ 2m est discere affectantis
p ymaginacio necessaria de modo spūalis
vitam meritandi ⁊ 3m est informans salu
berrima de effectu caritatis ⁊ pfectu hu
militatis ibi nemo ascendit in celum ⁊
⁊ 4m est quo p passionis xpi unitus fi
gmento eternitatis felicitatis ibi sicut nos
exaltauit experientem ⁊c In primo describit
nichodemum ex 4or ex quibus elicia possimus mo
tiua discendi videlicet ex natura condicionis
⁊ pfessione nominis ⁊ officio ex natura
qua erat homo ⁊ rationalis ⁊ ratione
vigens ⁊ ideo vltimus pficere potens ⁊ de
siderio naturaliter appetitum ⁊ potissime
cognitionem omnis enī homo natura sua
desiderat ex 2o nectitur ergo ⁊ nec
2o omnis homo corpe qd rationalis est an
dimus debet ex ratione colligere cum q
se condidit deū esse quia sapienciam ⁊ scien
cia caret nec illius appetit magnme bona
que ad deū ptinent non homo si bestia
mito micapat vt de illo intelligat illis
p corruptus est immemis insipiens ⁊
similis factus illis ex condicione vel pfessione qua erat ex phariseis qui ce
dunt videlicet resurrectionem mortuorū
hec secta nra omnes sectas iudeorum gentiliū
erat vt dicit parisiens ⁊ de hac erat
phus 2o se asserit apostolum extitisse ex hoc
qd cum phariseis resurrectionem credimus
mortuoꝝ dicendi elicere possimus mo
tiuū Si enī bitam futuram non speremus
frustra de cognitione vie ad talem bitam
solicitaremur nunc autem quia futurā fe
licitatem credimus p cognitionem vie que
ad eam ducit rationabiliter laboramus
3o describit ex nomine cum dicat in
chodemus nomē hic est nichodemus qui p
xpo loquit Joh 3m dicens nullus le
gem iudicat hominem ⁊c hic enī dum
sepultum tradit Joh 19 interpretat eum
nichodemus effigie trentanis ⁊ inde
hic quia trena transeunt ⁊ sapiencia
manet nix illud ea collaudabit multi

sapiam eius

sapienciam eius · vsq; metrid non rele
bit ad zelum sapiencie nos moueret ·
hinc est qđ sapiens regnis · scđm hanc
mdiosiuit Debere ꝓpm dicens pn̄ b·me
lior est sapiencia cunctis opib; · ꝯ̄q̄to
adscribit ab officio quia ꝓncips mdeor
nisi vnus ex principib; · magnis vnde
restitit tm̄ in princeps furor mdeor
ꝑ.s.mo nisi quid lex nra mdicat quemqm̄
nisi prius audierit ab eo · In eo etiam qđ
princeps mdeor · i· dnm constitucm tam
pdilo circa adquisicm sapiencie labora
bit dat ex̄ in principib; tam ecclastics qm̄
secularib; circa diuinam sapiencia po
ssime elaborandi · hinc ait ꝓta · nunc
reges intelligite erudimini qui mdicatis
terram · · ꝙt hoc dicit quidam post qđ
de moralis sit pars exposita pcessis em̄
gelia est informacio plator · Nichodemi
cm̄ princeps mdeor turpium gerit pla
cm̄ ad quos ꝓtinet cum mansuetudine
discretc qđ notat in hoc ꝙ dicit homo
Item in habitu · vita arcior ab alijs se
parans qua ex yhsu · Item infra dicit hoc
in supradicto nichodemus nomine qui
interpretat victor vel victoria ypi · ſ aliam
tm̄ suadet cor ſ· noli querere fieri iu
dex nisi valeas virtute irrumpere iniqui
tates · Item cura salutem subditor sol
licitudo ex̄ nichodemi qui de nocte ad ma
gm̄ veritatis venit cor ſ· Si videris
insultum cuiuslā ad illum gradus hos
tor illius obsternet pes tuus alius ſ
post pmissi textum dissuasus exponēs
dicit homo hic accipit cui dicit homo cui
quemlibet intendit vincere ſ· vacuonem
non ſ· sensum brutalem qui cum sunt
ſ· sensum brutalem humanis sine pecu
dicit Verumptm̄ hic stendi ſ· ggo m̄ ꝯ
mor cor ſ· sup illud Job pereat dies in
qua natus sum · nox in qua dctm est
conceptus est homo qđ scriptura sacra
tribz modis hominem appellat scilicet
aliqn ꝓ natura aliqn ꝓ culpam ali
qn ꝓ infirmitatem homo quippe ꝓ na
tura dicit sicut scriptu est faciamus
hominem ad ymaginem · similitudinem
nram̄ homo ꝓ culpam sicut scriptu est
vos autem sicut homines morientur ac
si apte dicat sicut relinquentes obtus vid
· paulus ait cui sit aut vos zelus · con
tencio nonne carnales estis · ſ· homini
ambulastis · i· adhuc reprehensibili humā
nitate peccatis homo ꝓ infirmitatem si
cut scriptum est maledictus qui spem
suam ponit in homine · i· in infirmita
te ꝯ dicit post ꝙr qđ sunt ꝓhisei qui
sunt segati ab alijs ꝓ superbia singularita
te sicut ille de quo lic · is · phariseꝰ stans
apud se orabat dicens gras ago tibi deus
quia non sum sicut ceti homines ꝯ Sunt
phariseꝰ qui sepant ꝓ vite melioris elec
tionem · obstinanciam · tal sunt aplus
phi · ſ· legem vigi phisei ꝯ notatur
qđ dicebat Nichodemus qđ interpretat vic
toria ypi vel mclidens mdico dicit ita
ꝙ ꝓ gentes intelligi possunt appetitus sen
suales · carnalia vicia ita nomen ypi
spualia vicia designat vnde de tristi in
telligi potest illud ps· Quare fremuerunt
gentes · ypi meditati sunt inania freme
re gentes dicunt qđ ferax est qz sensuales
appetitus immoderati sunt · surgunt cū
impetu ꝙncientes mdicii vacionis
exentari dicunt ypi quia spualia quod
committunt cum mdico vacionis · falsa
ꝓsuasione appetitus boni eis consentiunt Sūt
ꝙ quidam qui carnalia caltant peccata ·
brutales concupiscencias ſ· spualibz vicijs
victi succumbunt Et sunt qui in spualib;
viuant · his recte ꝙ nichodemus sigt qui
interpretat victoria ypi vel sunt qui spua
lib; vicijs nullo modo consentiunt tm̄ qui
diu sunt in hac fragili carne carnalis
concupiscencias sustinent ghes insultus
vincunt ꝙ ꝓlos est non ex toto gentes
Sunt autem qui vt gentes · ypos vin
cant cuolant ad frugem melioris vite
· se in religiosis ideis mclidentes · ſ· hoc
bene competit eis hoc nomen nichodemi
ſ· qđ interpretat mcludens mdico recte at
tem dicit mdico quia necessaria est astrec

ni ipo inclusionis modo vt carcerem eligat
cui⁹ angustias potuit sustinere cui gr̃a
debent fieri quia honor regis iudicium dili
git cum iudicio autem se retrahens ab ex
ternis sensibꝫ ne occupet' confligit ad diui
nitus vt vacet puritas oracionis z stu
dio pure contemplacionis ysa 26 ba
do ꝑplo meus z intra in cubicula tua
tua z claude hostium tuum stipa tecum
hic timendum est ne qui se in turribus
claudent vt gentes vincant hꝫ de tri
bꝫ egrediant' se gentibꝫ voluntario sibi ci
entes vel no in turres gentes a quibꝫ
sumpsient' ingredi voluntarie pacant'
c. n̄ondum qđ non est modica dignitas
esse ꝓncipem iudeoꝝ cui magnum sit sim
plicit' esse nidenꝫ omnis enī realit' in
deus nisi qui spualit' circumcisus abstu
lit a se ꝓpriū carnalis concupiscentie z
omnē spualis imundicie sicut dicitur
Jer 4 circumcidimini deo z auferte ꝓpucium
cordium vestrorū viri iuda hijer gr̃ sunt omnes
qui se ꝑ confessionem purgant a vicijs
z imundicijs z genualib⁹ omnes qui mi
strant sub rege iudeoꝝ quia sunt nuntia
tores ꝑpi tituli eius astripti qui est ihc
nazarenus rex iudeoꝝ gr̃ 24 z ex istis
patet qđ omnes penitentes iudei dic ꝓsy
lyti z si hoc ꝓncipes iudeoꝝ sacerdotes qui
est confessiones audire satisfactiones mini
strare redemptes deo reconsiliare z hi sunt
qui habitant in bethfage qđ interꝑtat do
mus buccę vel oris qui dicit' ciuitas sa
cerdotū vel ꝓncipes iudeoꝝ dicendi sunt quoꝝ
confessio testio mortis confirmat' Deinde'
hic venit ad ihm nocte, ihc autem interꝑtat' salus vel salutator omes magr qui
contendunt errore de nativitate peccati
z deliberantes de qđa salutis cognitionis
deliberatiua de ipa tractantes z desiderio
ipam cupientes intelligendi sunt ven
re ad ihm ad quem eam venit ihc vt
ad paucos qui salutem absq; motu vel
ope liberi arbitrij quibꝫ conuenit illud ge
ne. salutem tuam expectabo dne Quidam
veniunt ad ihm vt qui iam aditum ꝑ ba

ptismum baptismi vel penitencie sibi
quesunt salutem z isto modo nichode
mus venisse ad ihm dicitur
istud videt' illud Joh 3. Nunquid aliquis
ex principibꝫ credidit in eum ad qđ dici
qđ nichodemus erat ex principibꝫ z
verum pallegatio fuit verum phisei
qui in hoc decepti fuerunt nichodemus
cum credebat qui non palam sed occulte
confessionem fidei faciebat vt infra ha
debit' z hinc hoc dicit' videmus qđ venit
ad ihm z qđ venit nocte ex quo vltimo
vit' cum hora nocte sit hora malefica
z qui malo agit odit lucem unde est
hoc qđ nichodemus voluit venire nocte
videtur qđ inordinate venit ad qđ cau
dicit' qđ huius aduentus quadruplex fuit
causa videlicet infirmitas verecundie
z diligencia z in figura de infirmitate di
cit cryso ad hoc iudaica detinebat infir
mitate ꝓpter nocte venit trepidans hoc
die facere de verecundia dicit eum nocte venit quia magister israel palam
venire erubuit de diligencia dicit beda
nocte venit cupiens secreta allocutionis
mistica dei ꝓpter cuius iam aliquatenꝰ in
ventia ꝓcepit venit ecclam in figura
vt ostenderet se huc veritatis non dum
pleno illustratio z ad huc in dubio v
peccato residentem unde hic dicit post
hoc autem dicit euangelista nocte ꝓ
noctem enim accepit' peccoꝝ caligo qui
in peccato est in nocte est venit g ad
ihm z recedet nox ab eo quia ihs est
lux sicut ipe testat' Joh 9to ego sū lux
mundi venientibꝫ g ad hanc lucem di
cit' eph 5to eratis aliqn tenebre nunc au
tem lux in dno dicit' eciam nox ꝓpter
status ambiguitas qui eni ambiguus
est de statu suo z deliberat de mutando
huc in nocte est vt erat ꝓ ihm dicit
qui diu ponam consilia in anima mea
venit g talis ad ihm ampletans tur
bas dilaciones z eum debita deliberatio
ni vero firmans ꝓpositi z viam salu
tis arripiens ihc eni est dictus z via ih

re ego sum vm & vestris Infirmitas corpalis
nec temporalis adhesitas est quasi querela nos
remuptn h nos quedam oportunitas est
ad ihm venendi quia multa adhesitate vt
infirmitate compulsi spus penitue sit
qui cr' p'dicat' qz uidisti vnus horo obs
mentem fuit lumine magno & eius dem
p'dicat' qz infirmitas gnis sobriam fuit
tiam & ysa 28 sola vexatio intellectu dab
audiu & in p' amplificato sunt infir
mitates cor postea acceleraueunt Q quid
nichodemus ad vnu uere venemus dicit vi
dimus de quo sequit' & dicit ei Rabi + scim
quia a deo venisti magist hic autem vt
dam post ostendit se vere puicpem nichod
in eo qz que sunt fidei principalia confitet
fallat qz ihus sit filius dei qz notat' in
dicat a deo venisti Simile huic hetur Joh
p' ep confessione martho dicentis ego cre
di quia tu es xps filius dei vim qui in
hunc mundum venisti hic tu dicunt alij
unum qz nichodemus non tunc credidit
eum esse verum dm sz a deo missum sic
sz ppheta mittebant & hinc ait scimus
quia a deo venisti non qz es deus verum
tm quod p' vocat magistm ab eius frequen
cia discipulatum dicens Rabi & dicit
a deo esse magstm cum dicat scimus loquit'
autem p se & p alijs credere intendentib
quia a deo venisti magist Jo 13 vos vocas
tis me magist & dns & bene dicitis & enim
magistm non aliunde qm a deo confitet'
esse missum Joh 14 omnia que audiui a
patre meo nota feci vobis & Joh 7mo mea
doctrina non est mea sz eius qui misit
me patrem p' sic confessionis ponit eam
a fulmento dicens nemo enim potest h
signa facere que tu facis ni fuit deus t eo
ex isto patet vt dicit poste qz erant de hijs
de quib; dein Joh & multi crediderunt i
eum videntes signa que faciebat vnde
signa erant vo credendi qz esset a deo vn
Joh 9 dicit cecus natus ni esset hic homo
a deo non posset facere quicqm p hoc erat
vt idem dicit patet quodam impetuo ni
chodemi quia ipm non dm set deu esse
cum eo asserunt ergo ad hoc de deo humana
nam bñ mentem & vt de ppha loquitur
nichil magnum de eo ni a signis imaginans
Q cu ait 5m dicat' multi dicent mihi in
illa die nonne in nomine tuo demonia
ejecimus & c quid est qd hic dicit nichodemus
nemo potest h signa facere nisi fuerit deus
cum eo & c Item deus est cui malis augs
in libro confessionu dicit dum malus eram
dius mecum eras ego autem tecum non
eram ad istud respondent quidam facie
tes vim in hoc vbo nisi fuerit deus cu eo
differt enim dicere deus est cum homine &
homo est cum deo homo enim est cum deo qui
habet caritatem p quam adheret deo sic
deus cum homine est qui alicui spalem
effectum facit in homine vel hoc misericordie
quo ni est cum illis quib; tribuit virtutes
miracula faciendi Q istud non soluit quia
nichodemus non hoc intendebat dicere h
hoc qd esset a deo & propter dicendum qd si
mala faciunt miracula & etiam bona dis
tinguunt tu h ab illis vt dicit augs 83 q
hoc 82 modo & sine modo quod quia bona
p publicam iustitiam sicut miles imperatoris facit aliqua ni p'mia auctoritate & bo
nitatis eiusdem & iste dicit facit p pub
licam iustitiam mali vero faciunt p sig
na publico iustitie sicut ille qui aliqua
facit p signa imperialia videt' aliqua fac
to imperatoris conscientia & esse familia
re & acceptus imperatori cui contrariu sepe
contingit Item distinguunt' in fine quia
bona ad edificationem mali ad gehennam Ni
chodemus autem in modo faciendi & fine
miracula distinguebat & magnus h po
tuit sive in p' qui non ad vanam gloriam
miracula faciebat & ppter h periculosu de
erat cum eo & Cum iste autem tex tu
a deo venisti magist' sic dicit poste venit
ens xpus vt esset magist' in de q' ista
q' Opus dm fuit me eo qd venit mihi ad
nunciandu pauperib; misit me magist
magnus de quo dicit' 4us' 1mo erant docens
sicut potestatem hens & non sicut scribe
& phisei stola huius magni erat vide unde

E.

as dixit Dalio cum ꝓfosa fustipo discipu
lum eius qui pependit in te magr meus
xpus lectiones huius magri sunt de quib
ait. ꝙ. Discite a me quia mitis sum et
humilis corde Dignum autem dixit a
deo venisse magistr̃m quo muti ꝙ. qui
dam magri sunt et non a deo Jer. xxiii. non
mittebam eos et ipi currebant non loqu
bar ad eos et ipi ꝓphabant et ego iij. Vident
vana et diuinant mendacia dicentes ait
Dns ecce Dns misert eos unde pariseus
Sunt magri qui veniunt a deo et sunt q
veniunt a diabolo a deo veniunt magri q
docent doctrinam veram et utilem a dia
veniunt qui docent doctrinam mendacem
vel superfluam Deus est veritas et bonitas
et doctrina eius vera et utilis ut p. Justi
cia tua iustitia in eternum et lex tua veritas
et ipsa es ego Dns tuus docens utilia guber
nans te in via Diabolus autem docet fal
sa et inutilia et nocua Joh. viii. mendax est
et pat eius unde p. verbum diaboli ad ho
minem stare fuit qd nocua quam sancta
est solucio falsa ge. iii. cum ꝓcepit vobis
Deus ut non comederetis de omni ligno
ꝓdisi cui aut mulier de fructu ligni q
est in medio ꝓdisi ꝓcepit nobis Deus
ne comederemus ne forte moriam̃ur aut
autem serpens nequaqm morientur
ecce doctrina mutilis falsa et nocua ꝓpe
magr ut dictum est utilia docuit et necessa
ad salutem docuit cum ꝓmiam delere p
titia malla ait dicens primam agite no
docuit etiam cauere futura Joh. xvi. Ecce
sanus factus es iam noli peccare ne de
nus ad tibi contingat et Joh. Vade et ia
noli amplius peccare Item docuit contep
tu terrenor et desiderii etnor ait. xx. So
lite thesaurizare vobis thesauros in tra
ubi erugo et tinea demolit. et si thesauri
zate vobis thesauros in celo et ait. ix. vade
et vende omnia que hes et da Item docuit
mandator obtemperandum ait eodem cap. Si
vis ad vitam ingredi serua mandata do
cuit timorem et amorem ait. x. nolite
timere eos qui occidunt corpus animam a'

non possunt occidere sz potius timete
eum qui pt corpus et animam pdere in ge
henam et Jo. xv. hoc est ꝓceptum meu
et diligatis invicem docuit manifeste
dilectionem et humilitatem ait. xi. discite a
me quia mitis sum et humilis corde q
qui scripsis dni qd ni iste ꝓfessi me
discendi ecclam inuenit que potissim
est humilitas qua nichodemus et in fac
et in dbo ostendit In facto qu no mist
p ihm quia mus esset ꝓuceps nidor et ma
gister in israel sz humiliter ad eum veni
et ecclam eius magistratum se subiecit In
verbo cu ecclam xpm magrm sum vocat
et indubie volentem a pte infirm nata
est humilitatem amplecti Dns cum dixis
manifestos in medio et docebit omnes
vias suas et an a. p. Intellectu dat qui
et humilib. Ideo dicit tholomeus in principio
almagesti qui erat sapientes humilior
est sapiencior existit sicut lucus profundi
magis habundat aquis ceteris locis cui
et plin. in. de animalib. oculis grandib
est visus debilis et oculis profundis visus
fortis et subtilis sic profundatus in humili
tate ad capiendu mysteria vel subtilitates
tis et abilis est ubi simplices fontes ꝓminen
tes et de scripo vel ꝓphano ingenio ꝓsumen
tes in errores et hereses facillime ꝓ
fluunt. ꝙ. Ubi humilitas ibi sapien
cia Unde scientia qd sicut cera nisi ꝓ
emollita fuit forma sigilli non facile
recipit sic homo ꝓ studio vel doctrinam s
sustinentem doctrine non fleant in ꝓ
p humilitatem ab omni elationis et con
tradictionis rigore penitus mollitum
nequ eum p doctrinam alterius aliquo
te informari potit quia ad hoc p oppo
sitionis fastum sibi suas oppugnat
cis contradict Decessit est g. qd si sanct
scripturar veracem sententiam intendim
mus p dam humilitatem sibi exponen
tibus opinionib. ꝓponamus et hinc
hugo in suo didascalicon ho. ii. ca. xx.
ꝙcipit disciplina humilitas est
cum multa sint documenta

Die thirtf
139 249

lenem sistere ptinent p̄ et nullam sci
encam nullam striptuam vilem teneat
2m̄ bt a iuuenis sistere erubescatq̄
et ei sienciam aceptus fuerit ceteꝰ no
contempnat vnde paulo post dicat hon
lem: humilis debet esse 2 mansuetus a
nris manib 2 voluptatū illecebris ge
ne alienus diligēs 2 sedulus et ab omīb
dsit mundi de sienciis sua ẽstimat p
ui dogmatis auctores quasi venena fu
gat sui veri ptractatus auteq̄ audiat
dsit non videri doctus ſ esse queratur de
ni sapientie intellectu diligat 2 ea semp
ante oculos suos quasi speculum teneꝰ
studeat 2 in fine addit h est humilitas
disciplinis legendis 2m̄ medio discendi
est confidencia in doctrina ministrantis
que ex tribꝰ enim p̄ ex sienciis multiplica
tur 2 ex magistri auctoꝛe 2 3o ex auditori
bus ipsum p̄babilitata 2 ex his tribꝰ de
inde nichodemi confidenciam suam sup
ſit vt ex dictis eius satis claruit p̄o eñ
eum multiplia sapiencia p̄dīm supponit
ppe quia eum magrum vocant dicens tu
es magr In hoc enī qđ magrum eum
vocat eum sufficientem ad docendū mi
nuit 2o eum a sufficiente auctoꝛe edocen
dū dicat qđ a deo venit magr q̄ nō
omnes vulgi tm̄ ni magrum plures es
sent mīsi 2 ignari ad magistrū sibi vo
luīt nec te ipm̄ nobis non vocatus tam
q̄m ps̄udo ppha qui a te ipo tm̄ nō de
mīsi ſ pat te misit ḡ sufficientem docen
di auctem hinsti de qua non dubitamus
quia sum quia a deo venisti magr Nec
est ſ sienciā vra sine evidencia ſ ex mul
tiplia causa nemo enī potest h signa fa
cere que tu facis ni fuit deus cū eo q̄ di
xisti quia venisti a deo magr cum doctri
nam tuam signa confirmarent p miracu
lū opum p̄babilitatem est ex p̄missis
deducere possumus 3o potissimus finisse in
ipo quis sunt maximus nescia in doctore
videlicet sienciis eternalem docendi auc
torem 2 veracissimū opum p̄babilitatem
3m̄ medium discendi est diligencia que ex

multis questionib nichodemi de quibus
infirmus videbit satis colligi de ista di
gencia scribit Hugo in suo Apostolicon li
3o ca 9 ita scribit Qui diligenter ministrare
voluerit quid antiqui ppe amorem sapi
encie ptulerint, qui memorande posteris
virtutis monumenta reliquerint, quid
libet suam diligenciam inferiorem esse de
bebit. alii calcabant honores alii preterie
runt dignitates alii acceptis iniuriis gaudebat.
alii penas p̄ceperunt alii contubia hoīm
fugientes eremos recessus, 2 secreta here
mi penetrantes. sibi se philosophie dedicabat,
et in ea contemplacioni vacarent libenꝰ.
que nulle que virtutis iter impedire vo
lent cupiditatib animi sibi cessisset Quemad
mō ps̄ quidem animis in vtroq egipcia le
gis consedisse. 2 ymotheꝰ ob frequentem me
ditandi curam in monte caucaso cultū ex
positis memorat Si g̃ magni antiqui phi
lum circa sapienciam huius mundi qui no
strat ſ sitim quocat non expiabat ſ dep
mit sollicitū extitit cum quanta quesō di
ligencia sapiencia diuina qua quicumq̄
bibent fiet in eo fons aque salientis in
vitam eternam Postq̄m autem hic tactū
est de motiuo 2 medio discendi hic breuit
videndi est de modo spualem vitam me
andi quem tradit ihc qui respondit 2
dixit ei simplo nichodemo Amen amen di
co vobis nisi quis natus fuerit denuo 2 hi
incipit ihūs ministrare nichodemo de spuali
ſ natiuitate 2 quia nichodemꝰ erat magr
legis que vetera promittebat de regno celes
ti ministrandus fuit 2 quibꝰ modis regnū
illud ingredi posset Instruens g̃ dns ni
chodemū de spuali natiuitate 2 q̄ qua de
spualis vite nouacione p̄ostendit illam
natiuitatē necessariam esse ad salutem dicēs
nisi quis natus fuerit denuo 1 vtiam in
greco eni desup est qđ exponit ſ aliꝰ su
p̄ius Deinde sic nisi quis natus fuit de
sup 1 nisi vel vtiam 2 hinc exposicionem
confirmat ibi nisi que licet denuo vel desup
1 de celo gracia eni bap̄ donū est optimū
2 omne donū p̄fectum desursum et Jacobi

ꝑ hic amen dicit post ꝺn in vobis ꝓmissio
notat ꝑ ꝺmo doctꝝ firmitas ꝑ hoc ꝺn
dicit amen amen geminatio enꝝ est confir
matio veritatis qđ ꝛ sibi veritatis fir
mitꝫ erit imperuꝫ Item notat hui⁹ nati
uitatis genialis necꝫ nisi quis non di
cit singulariter nisi ni set quis vel quicuꝫ
ai⁹ vltimo qui crediderit ꝛ baptizatus fuit
salvus erit qui ꝺo non crediderit condp
nabit ¶ notat eadem hic ꝺns curialitas
ꝛ nichodemi infirmitas Indignaret enꝝ
forte nichodemus si seruus mercenarioꝝ in
plicita ad eum spalit diuget qui fastum
magistri non ꝺum pleno deposuerat ꝛ ido
dulcit ꝛ molliꝫ cum alloquit nec cum ex
aspand magis minum ad credendi fac
ret Item notat hui⁹ 2ª natiuitatis spiaf
sublimitas ei dicit nisi quis denuo qđ est
equinoctium ad vtrum ꝛ deorsum vnde
origen greca anathen dicunt qui seruo vt
ꝑ figit denuo ꝛ de superioꝝ ¶ notat 4to
hui⁹ 2ª natiuitatis vtilitas cum sine illa
non ꝑ videre regnu ꝺi vtilitas enꝝ bap⁹
est visio regni ꝺi In cui⁹ signu ds aq⁹ ꝑ
astendens de aqua vidit celos aptos ¶ q⁹
istud videt assertio multoꝝ doctoꝝ qui vsꝫ
ad diem iudicij dicunt reprobis ad vltiꝫ ma
nus tormentu visuros gaudia beatoꝝ qđ
etiam videt posse elici ex illo ꝑ peccatoꝝ
videbit ꝛ miserit ꝛ hic ꝛ dicit qđ ds
existens in infernis vidit lazarum in si
nu abrahe ¶ ꝺ istis debet iste textus sic
intelligi non potest videre regnu ꝺi ni
si qui est regnu ꝺi quem etiam soli
mundo corde videbunt vel videre simul
ꝑ expiui ꝛ fiⁿ gra⁹ regni sup ꝛ Justum
deducit ds ꝑ vias rectas ꝛ ostendit illi
regnu ꝺi vel ꝑ crisⁱⁿ qđ iste non ꝺm si
vabi a deo missum credebat ideo dicit nisi
quis natus fuerit denuo non potest vi
dere regnu ꝺi ꝛ ꝑfecte cognoscere ds q⁹
est regnu fides enim dicit an baptismo pu
rificat corda credentiuꝫ hic nondum
circa istam ꝙtem qđ quia natiuitas vite
nouacio ideo ꝑmo videndum est de vita
multiplici ꝛ deinde de natiuitate omni

ꝺ quo sciendu qđ triplex est vita scilicet
vita nature gre ꝛ glie de vita nature
dicit Ysaac 2ª Hec est vita viri bapor est
ad modicum parens ꝛ in ea 2ª Laudam
penis mortuos qui viuentes ꝛ felicem
utroqꝫ iudicium qui non dum natus est ꝛ
vidit mala que sub sole fiunt de vita gre
dicit Galat 2º Vivo ego iam non ego vi
uo in me xpus ꝛ in fide viuo filij dei
qui dilexit me hic mortuus fuerat ꝛ resur
rexit De vita glie legit Joh vi hec est vita
eterna vt cognoscant te solum verum ꝺm
vita nature valde contemptibilis est sine
vita gre vita gre est quasi media inter
vitam nature ꝛ vitam glie ipa enꝝ est
bonitas nature ꝛ plena glie viuens homo
Tª vita nature est velut arbor sine fruc
tu excidenda ꝛ in ignem mittenda sue
ut Ducidet Eam vt quid terram occupat
ꝺ qui una ꝑmissa mo. mors mortis
qui fructu Nam vita sine fructu gre
mors denuꝫ duo mala pariter adora
nisi fructuosa Gehenna ꝛ ignis vita gre est
via ꝑ quam est tristitia ad vitam glie
Ideo ds vitam istam ostendit nostro esse
incoandam vnde circa vitam gre spalis
reprehensiua est dilatio incoandi eam Ad
hic notandum ꝺ parisiensis qđ multiplex
est natiuitas Prima inquit est naturalis
ꝺ carnem ¶ 2ª est spualis qua quis nascit
in bap⁰ 3ª est illa que nascit ꝑ primam
Quarta est in suscepcione eucharistie
addit 5ª hec est in susceptione confirma
tionis ꝺma est inseparabilis in illa ꝺ
nascit homo ad laborem ¶ 2ª est pius de
nius inseracionis cum punctis absq⁹ vl
la sui separacione in ꝺi filiu adoptat
3ª est mors cum instans sancte quia mors
ꝛ veritas obtinuerunt sibi instans ꝛ ꝑ
ostulata sunt Quarta est bonitatis tue
ꝺ cum deus maiestatis sue sim vocat
ad suam sanctitatem Quinta est quia in
ꝛ quia mors qua enꝝ est spualis ꝛ qua
mundialis ¶ Prima naturalis tres de
cuntes scilicet bonoꝝ inopiam malo
penalis habendam iram ꝛ ꝺi iram ꝺ

G.

logut Job p° nudus egressus sum de utero matris mee & ecc̄ q dicit egressus sum de utero matris mee nudus sic re dibit nudus & p̄ thi 6° nichil retulimus in hunc mundū ¶ As 2m̄ pertinet illud sap̄ 1. puram bocem emisi filis omnib̄ plorans & sup illud eph̄ 4° redimentes te pus quia dies mali sunt dicit glosa augi q̄ quo lapsus est adam & de paradiso expul sus unum fecerunt dies ii mali q̄ os tendit migrat pil qui nascit qui a plorando incipit nec videre potest stratum natus plo rat ppter sue calamitatis sacramentum testes sunt miseros non dii loquunt & mala ploratus Odium qui natus fuit risisse fe runt oracula & illo visus monstruosus videri Jam patrem sibi ppetuit fuit em mentor arcem magicam qui in a mino rege assiroz in bello infestus extitit & hinc dicit Jero° q̄ dns fleuit sup lazaru qui lazarum sustentauit ex eo q̄ amicus fuit ppter alios saluandos ad hunc bite mi serias venerit unde apud multos con stituendo est vt dicit Solinus q̄ qui puer nascit a parentib̄ & propinquis deflet qui in ad humilia defert cum gaudio sepelit fm̄ Jam puer qui nascit cunis & quasi cum ꝯ̄ pedib̄ nascit ad immundū q̄ compatris est immundus inspicientib̄ & filis factus est illis ¶ Puer etiam quido nascit manu ad os ponit ad immundū q̄ ad tantas deueni miserias p̄ peccm̄ sm̄ ore p̄mor parentum Adam mulier peccauit ore p malam suasionem qui serpi ent vivo vt de pomo comederet psuasit vir peccauit ore p ulciscendum contestionē uxoris sue ceteri ore tales peccant aut malis consilia dando aut malo se excusando at mens se niggrando ¶ 2° natiuitas est spualis que fit in bap̄mo vbi spus sanctus tenet locum patris aqua sanctificata tenet locum matris unde hic nisi quis dicit q̄ si spus natus fuerit ex aqua & sp̄u ꝯ dictum est tangit secundum quosdam dicta q̄ dicit accedit dictum ad clementem & sit sacra mentum q̄ ostendit etiam sub aqua bean

augi 2a questione prima dicit ¶ Dz hic p̄ stendum f̄ parisiens 3° tractatu de bap̄mo ca° 4° q̄ sanctificatio spiritalis non est ex aqua sz ex deo auctore & dicto qui innocentius ad hoc adest & operatur intus ad purgandum & sanctificandum f̄ quam aqua licet operari ejus ꝯ cursus intellectum notat q̄ sc̄e operationes aque sunt note contra hoc. 3m̄ ppt quas aque vinus & operationes spus sc̄i ex his comparamus Prima p̄ma operatio est ablutio sordium ppt hanc dicit magr̄ in g. d. 3a sub auctoritate ambrosii q̄ baptismus confortatur in aqua fieri placuit vt intelligat quia sicut aqua sordes corporis ac vestes abluit ita baptismus maculas animo sordes q̄ vitaz emundando extinguit ¶ 2a est ex tinctio sicut enim in aqua faces ardentes extinguunt sic in bap̄mo ardor concupiscen cie mortis vel fomes peccati extinguitur totaliter in baptizato quo ad culpam vel reatum quis ardor talis maneat tem pus factus ejus ad penam vel exactionem ¶ 3a suffocatio est remissio qua necant & suffocant ea que non possunt vivere nisi in eo sicut homines & bestia alia sic 3m̄ quem modū in aqua baptismi contribuunt capita draconum que capita capitalia vitia intelligunt & capita dra conum inferualia vocant eo q̄ tota potestas demonum in homines ex pijs vitijs sit Immo f̄ eadem parisiensem homo in aqua bap̄mi non dimittitur licet in se plenitudinem potestatis omnium diabolum in mundo sine quadrupedi sive reptili que expulsio legunt post fossum pectus depicta ni pictor p totum eos u. ꝯ eadem similitudo ostensa est petro dicendo y. ubi dic tum est ei occide & manducat unde & dns homo qualis ex adam nascit monstrum est ex omni ista monstruositate operis Similiter magr̄ parisiens & vocat omnia diabolum vitia latratus scilicet canum di cuntur magistri leonum dum minatur aut comicatur gilbertus cubitus dicit simi litudo sive deceptorio applaudit sibilum serpentis dum mala suggerit & sic de aliis

Et ista monstruositas non fit explicata
si innovata est in puero non fit baptizato
postmodum fit explicat p vite longitudi
nem et ultimus declarans qualis peccator &
quotiens pther cultus nr illud pbetis
Quisquis in eodem statu permanet nunc in
quit se exhibet canem salvatum litigiosa et
alios que in carnibz immundis nunc vul
pem fraudulentia nunc asinum stolidita
te nunc equum pcipitem impetuositate nunc
bufonem maligneitate nunc ferentem
venenosa mordacitate nunc leonem ira
cundia audacitate nunc anem inquietu
dine stabilitate nunc lupum madiosa rapa
citate nunc ap'm indomabili feritate et sic
de aliis tota autem monstruositas ista
et monstruositatis capita que sint vetus
homo in aquis bap'mi contribuunt unde
hec monstruositas sine hic vetus homo
est pharao qui in aqua vna grec velud
in mari rubro submergit et ista sententia
eadem pponit in canone de cons. di. 5 nec
quemquam et apte h. z. sua virtute et opera
one aqua visibil aqua vino mistibili
corrupat Et ta operatio ei eandem est gene
ratio toti cui hoi creatu notu est qd gene
ratio ex aquis fiat unde et plinius exspe
tant et mundationes fluminum et ubi ista
duo defuerint vel cursus aquaz ad ortos
vel ista deducunt vel haustas aquas
ipis ortis vel satis supplendum quasi
ex aquis quevenies generacem segetem et
fructum et solu unquit aqua in generatio
ne cui terre nascenti tristro videt cui
solu in huiz generationibz constituat tra
cui unquit non solum huiz generationi
non constituit si nec etiam immundi
mo et vestit unde et generationes isto ex
sola aqua fieri non multis videnti et apte
h dicat stis Thomas sup ep. ad. z. ar. 3. q
5 ad 4m. ubi de aialibz aqua magime com
petit generationi et augmentationi rez
vivencia unde unquit in principio mul
ti ex aqua primus aialia producta sunt
et indubio sine aquis bap'mi nec spiritus
homo vestit nec fructus eius cognoscit

aliquialis cum sine bap'mo nullus possit sal
vus fieri vt ex pressi hic patet et aque
oppio renouacio est sicut legit Job 14 D.
silua si tria taliz eius et in pullulet
mentum fuit tricus eius ad odorem aq
germinabit et faciet comam quasi cu p'
plantata est Ista renouacio et dicit em
Deus est in psalmo que positus arietem
nr'm aquam plantate et cautu sub pe
renouant et hoc continet promissio ysa 44
dicentis effundam aquas sup sitientem
et fluenta sup aridum effundam spm me
um sup semen tuu et benedictionem mea
sup stirpem tuam germinabunt ut hbz
quasi salices ap. pr fluentas aquas
gyto et sacrum regenerationis in aqua et
aquam fit Certa operatio aque est ag
glutinacio vel congregacio a dispsione et
unicio a divisione Quart apparet in pul
vere cum aqua conspsus fuerit de a
conspsione coagulatum et affinem cor
humanu aqua grec colligit et conglutinat
et velut publicem in glebam compingit ut
fiat quasi tra fertilis frugi et frugum
bonoz opum non cui frustra deus est
Impiu sicut pulvis que projicit ventus a fa
cie tre Ante cui sup infusionem aque
velut pulvis est cor humanu ad cui
frugem spiritalem sterile quemadmo
pulvis materialis ante sup'fusionem a
visibilis Quinta operatio est mollitio et ma
lificatio quemadmodu cui tra siccata et
dirutta infusione aque mollit et fit ap
ta ad formas vasoz ad impressiones et figu
ras sic cor humanu arentibz duritiu
infusione aque vine mollit et efficit ap
ta et scripturam salutaris veritatis re
cipiat et impressionem divine simi
litudinis et imaginem bonitatis illius q
ale inducat Virtus quidem scribe digi
dei hoc est sci spu in intellectu et hoc
sibi qd libris distincta primus liber fidei
et donu intellectus 3m donu scientie et
donu consilii qd apte prudentia spiritu
alis de stirpe est imago vere sapie
tie affectu finis constituta ab

qđ ndo in aqua bap^mo^ fiat^ et nullu impa
ym excusaret qđ posset fieri si in vino
vl olio vel alio liquore fieret vt ? cois
materia baptizandi inueniret^ apud eos
? varietatem aque ponit frus thomas di
cens qđ aqua racione humiditatis habet
abnde de lumine ? rta competent bap^mo
non habet vim illuminatiuam ꝑ qđ in
eo gra confert^ ¶ 2° nondū est forma vbi
qua hoc sacrm conficit^ de quo dicit aug^
qđ accedit vbum ad elementum ? fit sacrm
? est forma ista sic intelligenda baptizo
in nomine patris ? filii ? c. ? baptizo
ex nominatum inuocatu patre ? filio ?
spu sco ad significandū te alii dicunt in no
mine ? virtute patris ? filii ? spūs sci
vel ex pte sine auctoritate patris ? filii ? spūs
sci ? sitit omes isti intellectus bonos ?
cordes^ et intelligat^ eius auctore quis bap
tizat q. d. baptizans non meā auctoritatē nō
meā virtute nec ex pte mea nec a me
sed auctoritate ? virtute patris ? filii ? spūs
sancti ? facio hic eciam fiendum ꝑ pari
siensem qđ tucius ac salubrius est in ge
nerali intendere ? in gerali intelligendo
in his illis qđ veritas in euāngelio intel
ligi voluit ? intendit ꝙ in expressum ? de
terminatū aliquem intellectū descendere
cūis autem ꝓmissis nec addendū nec imi
nuendū est nec est aliqua transpositio
facienda Si tn ꝙ erroꝛem vel negligen
ciam aliquid tale sacrm fiat si tn
sana sit ? pura intencio baptizandi si
modo sens sit ? modici ? sentencia salua
non adeo diceno ad defectū de plenitudine
significationis sic baptizatus bndā zacharias
ꝓ reputat illum baptizatū qui a quo
dam sacerdote latinū simonis ignaro bapti
zatus fuit sic in nomine patrem ? filia ?
spūs sci sicut dict^ de consecracione di. sta
tuerunt Si sacerdos iniret formam
dicens ego te baptizo in nomine filii
? in nomine patris ? ni nomine spūs si non
valet bap^mus quia forma dnoꝛ ꝓhibet^ ? for
ma est de substancia Si autem fiat diui
no forme instituto sponso vel ex ꝓpōno
violatus bap^mus^ si autem hoc fiat ex negli
te forte puer mort^ antequ impleatur qđ
hz non violat^ bap^mum^ ? talis sepeliendus
est in cimiterio Si autem talis puer viu
ens bonus est vt rationē habeat baptizet sic
Si non es baptizatus ego baptizo te ? c. Im
pedit^ eciam bap^mum^ si sūm thomam^ in de ꝙ
q ar. 4. ꝙ. 4° Si quis dicat sic ego te baptizo
in nomine xpi vel in nomine trinitatis vt
dicat intendo te baptizare In ꝓmitiua ec
clia baptizabant in nomine xpi qđ pu
tabat sūs thomas fm ꝙ reuelationem qđ
autem baptizatus ter mergat^ vel est ad
misimandum ? representandum sepulturam sue ad minuendum qđ ibi
remittit^ pena originale veniale ? mortā
le sue ad minuendum qđ ibi totū tollitur
opat^ ¶ In cuius eciam signū in bap^mo^ xpi
tota se trinitas manifestauit scilicet pater
in voce filius in carne spūs sc̄us in specie
columbe ¶ 3^m^ hic nondum qđ bap^mus^ in
nomine trinitatis ? a malis ? bonis eq^
confert^ huic quem declarat beatus aug^
sup Johm omne^m^ ? ꝙ passim vbi sic con
cludit aliqs qui baptizat^ a gno ? palea ?
qui baptizat^ a palea gnum est aliqs ?
qui baptizat^ a grano valet ? qui baptizat^
a palea non valet falsum est inquit hic
est qui baptizat ? omne^m^ q. dicit talis ? bap^mus^
qualis est ille in cuius potestate dat^ ita
qualis est ille ꝙ cui^us^ ministerio dat^ hanc
eandem quem declarat parisiens^ in tra
tatu de sacrīs de bap^mo^ ꝙ multas congen
cias ? silitudines eundem quas vna est
qm quemadmodū ꝓncipes non dignitatem
eligentes qui ex pte amicoꝝ suas ei peti
tiones porrigut Si petitionem ipam ꝓ peten
tes ? intra petendū attendit sic clemen
tissim^ deus non dignitatem aut indigni
tatem ministroꝝ sue ecclie petitiones ?
tota offerendū si pectus ipam eciam sa
nat ? eius finta quid ꝙ stiam magnifi
cenciam decet attendit Et fiat solem
visibilem quantūcunq; malicia appetus
fenestram eciam si ad occidendū hominem
vel ad furandum eam aprit non ꝓhibet

R.

fontem gre dñi & corda hominū obices sunt
impōs alienā peccata phibere nupcm istr
fluminis vel fontis qui letificat ciuitatē
dei a cordib; aliox quia non p corda nisi
troz nisi unt in corda recipiencia sacrā
sua .s. sine & ex xpo fonte gratiaz gra descen
dit in corda quox voluerit Item est dñs
lux & tenebre que lumen solare & radios
phibere non possunt nisi ab eis quos ex
uerunt Oz etiam est qđ nubes & tenebre p
cātox non oriunt nisi corda cox in quib;
sunt hic g ex premissis concludere possu
mꝰ qđ sacdotales ozones ex pte cordis & in
nimo fiunt unde non dicit ozem si ozet
unus nec exaudi me set exaudi nos ex
quo etiam appet p qđ fieri nequit est qđ
petit cordia nisi p illos forte fecit p quib;
petit qui unūquemq; indignitatis sue & re
bellionis non car pces que minime valeāt
possunt esse a pinio & modo si scripos im
pedimunt dñm eas sibi posse non sinūt
patet .2. g ouis ope impfcto omes qui
bono ppto malus doctor vel pbit no nūc
tum nocet & malo ppto bonus doctor no
minus prest .s. quia supius hic tactum
est qđ tam bonus qm malus sacdos in
differenter conficit corpus ideo hec eadem
matria est ultius breuit declarāda & p tam
bonus qm malus sacdos conficit sacrm cor
pis xpi Dato enī ouo enim non possit ee
unum illo modo an suus sit qui sacdotalē
fonis exequit ministriū non erit villatenꝰ
etiam an conficiat an non & quia hoc illu
det scripsimus fidelib; ppls dñm p sacra
tissima eukaristia dabit eis primū pnū
panis matrialis Illuder eoram deo dñm
p vero illo & immaculato sacrificio offert
ei panis purus & matrialis Et ds hec qui
sacdos fonis agit sacdotale ministriū in alta
ri vbi dicit in canone mysse Et nobis fi
at corpus & sanguis filij eiusdem unanifes
tum est qđ cordia petit hoc fieri & ex p
te vel nomine xpi nis & cox est xpi car
nem oze gestat & petendo ipia pat mi
sericordiam offert & porrigit aut g̃ sufficiunt nuda cor ad impetrandū qđ
petit ex pte xpi nis aut non sufficiunt
qđ si sufficiunt non est necria sanctas ip
sius & absq; sanctate sacdotis exaudit dñs
petendo quilibet conficiat sacratū ministriū
absq; sanctate sacdotis qđ si dicunt qđ mun
da corda non sufficiunt absq; sanctate
sacdotis hoc ridiculosum est ac si dicat
magnus exercitus innumerabilia mu
nera cum omnia non sufficiat ad pa
cem ponderis modicum nisi adiungat
a publico uno & qđ multa multū sanc
tuorū dei non sufficiunt hoc impedi
apud magnū eius si adiungat absq; eo
tam cum oratio sit sicut odor suauissi
ex aromatib; virtutū ascendens ad
nus dei cum vpa cordia tota sit velut
apoteca aromatum spiralium verum &
qđ licet sacdos grē & sanctitatis cum
cumq; eminens sit & excellens no sit
millesima pars cuiq; gariofili ad totam
apotecam erit dicere non sufficiunt nuda
cor sine sanctitate istius sacdotis ac si
diceret non sufficiat tota apoteca nisi ad
datur millesima cuiq; gariofili Et cō
firmat aut cui vt dem est aliud qđ con
uenit ozo pdicto cori debet mitis cor &
non si sic g sine mitia cor non pot
ei denegari nupc est autem patro
nia mitiari rogare cor sic &
vo non debet mitis cor aut tam gra
ta est cor in oculis sponsi vt hoc sing
uleat quocies eo indiget aut non
sic g̃tum non minus opus sit ei opus
re qđ petit cum p malum sacdotem
eius petitio offert qm ei p bono pe
rigit non min; optinebit malo sacr
dote ministrante qm bono Q autem
quis dixit qđ non est tam gratiosa ei
in conspectu sponsi vt illud optineat q
petit ei autem aliud petit in quo
Et panis & potus vite hoc est corpus
& sanguis redemptoris ministrat ei
ei sub forma panis & vini qm mem
dem hoc dem sit facilius possimus
Q cum nulla est familia corporalis q
in conspectu sui patrisfamilias gra

ſtam non habeat videlicet vt det ei vi
tum corpalem quociens opus est ꝛ sic
opus est ei icompabilit aute maioꝝ
gꝝ est in conspectu dei famula spiat
ꝑpius ꝛ ecc̃ incompabilit ꝑ ampliꝰ dat
in opus est ꝛ petri cibus ꝛ potus spiat
siait opus est qđ autem ecc̃ eukaristia
indigeat non indiget ꝓbacionis mavis
dicente ꝑ ñ manducaueritis carnem
filii hominis non habebitis vitam in vob
Consideratum ꝑ hoc qđ si patrfamilias
aqualis ex sententia ꝑ modica dilectio
nis ꝛ pietatis instantiam corpalis no
cessitatis quacunq; aliena malicia ꝑ
det illi vitu corpalem quociensq;
rent ꝛ opus est ipso forsan patrfami
lias ecc̃ deus ex tota fornace dilectionis
sue ꝛ sine pietatis non obsistente
quantumq; ministrantis malicia vitu
ꝑ det deus est ecc̃ sic dabit ¶ Ad hoc si
aliqua foret causa quare malicia mi
nistri impediret sacrm ista potissi
mum instricta dei qui ministri huius mi
nistri nutu regebat ꝛ repellit nec ali
quam communicatam tanto sacramen
to sustinet irrogari videlicet vt pollutꝰ
eis consecret ꝛ immundis manib; con
tractet ¶ Et hic latet error sub bela
tum instrue ꝛ pietatis ꝓ qđ ſ hꝰ ꝓpo
nit vnꝰ magnitas apud dei institia
am ad ꝛpediendū ne evandiat ecc̃s pe
nas qñ sue immutabilem grossitas
ad ꝓmouendū eandem ꝛ qđ magnus
est quia plus potuit in pte ista nocꝫ
ti ecc̃s aliena malicia apud dei insti
ciam ꝛ eciam miam qñ ꝑpia sanctas
ꝛ grā ꝓdesse dum qđ tota ecc̃ obtineꝫ
mi ꝓ obstinatam petitorem malicia soli
ministrantis nec obtineat impedit ꝛ
dimit eciam si ꝑpt hoc ne tam venia
do salvo fiat ꝟ communicata videlicet vt
immundis manib; contractet retrahit
pat nutu manu largissimo benignꝰ
sic imo claudit ne aperiat eam ad por
rigendum panem vite sub forma et
modo quo idem facere postulat Inuen

pabilit autem maioꝝ sunt communicata ꝑ
spm flagellari crucifigi ꝛ occidi quare
si adeo ꝑcto vult contumelijs ꝛ immun
dis vngenti incompabilit forsan ꝑ
mittit ne traderet conspuentib; ꝛ flagel
lantib; crucifigentib; et occidentib; hec
g̃ impietas ad hoc deduxit erroneos
vt eciam ipam filij dei passionem eua
cuent ꝛ mundi redempcoem negent
¶ Amplius ꝓ ista sacratissima eu
charistia indignitatem ministrantis
aut malicia quid fiet si vite consecra
ta fuerit ꝛ confecta ꝑ sacdotem iustū
ꝛ sanctū ꝛ postmodum attemptet eam
tractare ac fidelib; distribuere minister
indignus aut malus aut fugiet aut
euanescet panis vite de sub forma illa
visibili panis aut non ꝓ non manu
festum est quia sustinet contrectari
manib; pollutis panis vite nec fugit
eas multo forsan non refugiet vocem
ecc̃s sic licet ex ore pollutꝰ ꝛ multo for
sus non ꝓhibet verum corpus ꝑ ver
bum sub forma illa visibili ¶ Et confirꝫ
ꝑ bti aug̃ contra petilianū dicentem
ꝑ q. j. dns declarauit exemplo sacris
ñ obesse mores malos hoim quo illa
vel non sint vel unus sancta sint eciam
si distribuit se sustinet ꝑ manus pollu
tas quanto forsan porrigi se sustinebit
sine dari ad petitorem ecc̃s sic licet ꝑ
bocem pollutam qđ si fugit ꝛ euanes
cit accidunt multa miracula ꝑ
silicet illusio ecc̃ quo credit se recipe
panem vite de manu ministri ad
ipm effugandū qñ devocio ꝛ sanctas
ecc̃s tocius ad ipm retinendū ¶ Nec
tunc hec medicina omn medicinaꝝ ecc̃
infirmissima nulla enim medicina cor
palis adeo debilis est ꝛ parū efficax
qđ eius virtutem infirmitas porrigen
tis sine medicantis evacuet Infirmi
tas autem spialis sacdotis porrigen
tis hanc medicinam est eius indignitas
sine malicia ¶ Et ex istis patet qđ sic
a bonis ꝛ a malis ministris bapmꝰ confert

sic ecclam a bonis z a malis sacerdotibus
sacrm eukaristie conflat" z fidelib⁹ po-
nit ¶ Contra istud argum" z pmo
cluit" suppositum p hoc qđ sicut in bap^mo
requiritur materia z forma ita z mist^o
Si sit materia indebita vt forma no
vert bap^m" g^o z similit^o si sit minister
indebitus s; mali non sunt debm mi-
nistri quia sicut dicit aug^o iustos esse
oportet p quos baptizat" g^o mali sacrm
conferre non possunt ¶ Et confirmat"
p hoc qđ membrum aridu non ptingat
aliquam actionem corpis cum si baptizatus
est aliqua actio corporis z ministri eius g^o
mali sint quasi membrum aridu caven-
tes pinguedinem vel guttas caritatis z g^o
eis videt" g^o qđ bap^m conferre non possit
Et confirm" p auctorem beati aug^i de bap
tismo primum p^o q. ¶ Dicit enuchus ubi
dicit" qđ scpatu formam habere possit
virtutis autem in eis esse non potest
Item aug^i de unico bap^mo libro c^o post
medium dicit qđ cipianus gliosus marty
asserunt qđ apud hereticos vel schismaticos
datur bap^ma non valuit ex quo arguit do-
tor subtilis sic errans cum" aliquem ar-
ticulum fidei vt in illo errore moritur
dampnat" quia sine fide impo^le est placere
Deo Rebi q^o cipianus dixit a malo minis-
tro saltem hereticu vel schismatico non posse be-
ri dari bap^ma z in ista sententia finaliter
perstitit z tm non est dampnatus s; mi-
nus gliosus g^o ista sententia non est errones
nec contra aliquem articulum qui ad
sacrm pertinet ad illum articulu fidei scam
ecclam catholicam z ex^a de hereticis z schis-
maticis ad abolendam ubi sic dicit omnipo^s
qui de sacramentis ecclasticis aliter docere
non metuunt aut sentire q^m sacrosancta
romana ecclia docet utpote quo ad ea
themalis modum g^o ista sententia qđ he-
reticus vel infidelis baptizat non est veri
tas pertinens ad ad sacrm s; ri est asserend
tanqm etiam z necessa pertinens ad sacrm
qđ non est dum z necessa pertinens ad illud
idem g^o z ¶ Et confirmat" p hoc qđ nullus

dit qđ non hec set non baptizatus, non
hec g^o non potest ipm conferre z po
in canonis p. q. p sacerdotes ¶ Item
pterea dicit ysus argum" p hoc qđ Jo
sicp sophonias dicit qđ sacerdotes
eukaristie frmant z sanguinem dni
dunt impie agunt putantes eukari
stiam pfectis sacris dba no virtu
Et necnam esse solempnem ordinem
z non sacerdotis virtute de quibus dicit
dns ni quacumq; fuerit manifeste non re
cedat offerens oblationes dno s; sacerdos
peccator cum sit maculosus nec virtu
hec nec alia sunt commendata sed
g^o talis peccator non confert eukaristia
Item dicit g^o libro quem alle
gat thomas unde p tractatu eu
dem difficultatem qđ panis z vinu p
adventum spus sti fit in corpus z
sanguinem dni z gelasius p^o dicit
q. p^o sacrosta quo ad divini mistii cons
cracionem celestis spus invocatus in
vocatus adveniat ¶ Si sacerdos qui eum
adesse deprecat" criminosis plenus opibus
cognoscet" qđ non g^o cum sine spu sancto
non conficit" corpus g^o p malum sacer
dotem non potest eukaristia consecrari
Et istud patet" videt" in canone p^o q^o
¶ In presentem ubi dicit" qđ qui pla
cenem spus sti non habent dare non pos
sunt ¶ Et confirmat" p hoc qđ benedictam
sacerdotis benedictionem consecrat s; bene
dictio sacerdotis iniqui non est efficax
ad consecrationem huius sacri cui scripti
sit maledictam benedictionibus virginis de
nisius in ep^a ad demophilum monachum
dicit qđ recedit a sacerdotali ordine qui
non est illuminatus z audax quid
quid videt" talis sacerdotalibus mysteriis
ponens audet immundas inflammis
non erubescam oiones sup dignas sum
bolis vndiformis enunciabo Et compe
nitat" preterea eam qđ pro p. q. [illegible]
se sub auctoritate hui g^o in registro
dicit" qđ neque est ut munda sit ani
mus nisi abluere sordes curet ne

ctus inquinet si sedula sequens virtu
tuet Scripta namq; est mundanimi
qui fertis vasa dni ℣ ℟ responsione ad
ista dico ecclie ad primam mathei dico
q̄ ministerium malicia ministr bap mi sit
malum sine malicia hereseos sine schisma
tis sine mor culpa dantate ecce si mi
nister facere q̄ facit ecclia ℣ confert
bap mum a tallo bap mo vere habet effectu
in baptizato non obstante malicia mi
nistri ii obstet malicia suscipientis ist
patet p̄ q. p̄ q̄ q̄ quidam ℣ ex his q̄
si omis quereret racionem istius veritatis ut
ℓ sectarem subtilem sup di ℣ tal q̄
studiet videri unicam rationem principalem
videat q̄ nra placuit xpo instituere ut
malicia ministri non impediret sacrum
ℓ sic instituit augo colligit ex auctō
dni baptiste ioh p̄dicentis sup quē
videris spm descendentem hic est qui
baptizat ℣ ℟ Ad aliud autem nra fuit bap mum
instituendus fuit multe congruencie
prima quia racionale est dm assistere
suo signo p̄cepto ad cuius signum ex de
terminatione voluntatis sue p̄cedente
ad unumquemq; ministri ℣ sicut illa de
terminatio qua tribuit signo esse etiam sig
num est ab xpo immediato ℣ p̄ nra ℣ assis
tentia q̄s illam determinationem ad ex
hibendum sit immediate ab eo ℣ 2a cong
quam fiunt ex fine quia si bap mus non
posset conferri nisi a beato non esset in
magna veneratione si q̄ cōt in
strumentu cum eis quasi nullius pos
set esse ctus de bonitate xpi una multo ma
gis nec de bonitate alterius ℣ si ex bonita
te ministri dependeret bap mus nullus posset
bonus esse ctus revelata spali revelatione
si bap mus vere fuisse posset q̄ si obiciat q̄
nec ni potest esse ctus quia nescit dispo
sitionem suam xpi nam hoc non obstat q̄
satis potest noscere ecclesiastice q̄ xpo
intendit recipe baptismum ℣ hoc sufficit ex
parte eius ℣ Ex pte autem suscipientis
est congruencia quia ois vt dem est in
stitui est alterius ℣ iniquitate alterius pu
nire quia ille alter nullo modo excusat in
iquitatem illius nra ut possit sibi imputa
ri ℣ alius baptizandus disponit ecclie ad
gratiam spiritus quem potest ℣ q̄ malicia mi
nistri impediret iste puniret pro cul
pam alienam nullo modo sibi imputa
bam ℣ isti sententie concordat bonus in suo
opendio notabiliter nra scribens quia san
ctitas salutis exigit ut res sic fiat q̄ ni
dubium non addit ℣ nullus est qui ecclie
sit de bonitate vel credulitate dispensa
toris ideo si sacramenta plenum dispen
sare possent a bonis nullus esset certus
de susceptione sacramenti ℣ sic oporteret
semp retare ℣ malicia omnis prudenter
aliene saluti nulla certa esset stabilitas
in gradibus ecclie militantis dispensandis
℣ ideo congruum fuit ut sacrorū dispensatio
committeret hominū non racione status
qui variat p̄ voluntatem ℣ racione actu
tis qui semp manet quorum est de de ac
p̄ hoc oportuit q̄ se extenderet ad bonos
℣ ad malos h 1o ℣ 2o hic nondum q̄ omnis
mus verum bap mum conferat nisi fuerit
minister bonus vel malus a dño tm no
conferet verus bap mum ℣ racio est quia dis
pensatio sacrorū non est concessa in hoibz
qui comittunt cum deo mediante a q̄
sacra fluxerunt in natura assumpta
eadem q̄ si baptizare ℣ fingeret semp
visibile foret q̄ hoc non faceret intentione
baptizandi que ad sacrum exigit ℣ inten
tione decipiendi quia non esset probabile
q̄ tm boni homini praeiudicaret sicut est
bap mus spiritualis. Immo nec angelis bis
collata est potestas baptizandi ℣ plum
hominibz quia non habent cognitionem
cum xpo a quo sacra fluxerunt sicut
nec diabolus ℣ 2o quia ad nutum bap mum
non valeret potestas eis concessa cui non
esset hominibz in promptu ut ab eis bapti
zent ℣ Verumptm non sic deus potenta
am suam sacris alligauit nec potestatem
conferendi sacra aliquibz ministris q̄n
posset dare illam potentiam angelis
imo si angelus bonus baptizaret no ecc

sic baptizatus rebaptizandus dicit constaret qd bonus angelus est quia tunc manifestum est qd hoc non faceret nisi sibi a deo ad hoc tradita potestate ¶ ad p^m^ dicendum qd in sacris est aliquid qd est de substantia sacri et aliquid qd est de conuenientia sacri et solempnitate si quis habet aliquid eorum que requiruntur ad solempnitatem vel conuenientiam sacri uel quod hoc desint esse sacrum vide in homine ministri non sit de substantia sacri quia non omne ens est si quidem ignotum ea autem que sunt de substantia sacramenti oportet esse ens patet qd subtracta homine ministri adhuc est sacrum dicit alia que sunt de substantia obseruent ¶ Est quidem debitum dupliciter uno modo debito necessitatis ex suppositione et sic est debitus minister baptismi homo alio modo debito conuenientie et congruitatis et sic oportet ministrum bonum esse sicut et oportet aquam baptismi esse mundam ob reuerentiam sacri tm si sit immunda nichilhominus fit in ea baptismus et constat si sit minister malus nichilhominus confert baptismum et tunc ad illud augustini qui dicit qd oportet ministros esse et dicit qd loquitur de opportunitate conuenientie vel congruitatis non necessitatis ¶ ad confirmationem et dicit quia duplex est actus corporis vna mistica sicut semitus unde et huius et talis actus non privatur a membro arido dicit nec homo malus perdat actum virtutis que huic approximat ¶ alia est actus ad ex et talis actus bene potest fieri p membrum aridum sicut patet supponendo vel huius et huic approximatur respondet ministrato sacrum et huic responsioni multum consonat doctor subtilis sup q^to^ di. e. sententiae dicens qd in toto corpore humano vna vna est omnis pulchritudo et privatur ab eis ordine quodam quia p^r^ in corde et in aliis membris si qd superfluum si fieri ab principium vite et ideo ubi p vnam pulchritudinem p vna deficiunt ab alia nisi ista pars deficiens priuans pulchritudinem eandem vita non sic est in corpore christi mistico qd est ecclia ꝑ

non est in eis vna vita minus nec oportet qd illud membrorum qd ministralis baptismi tam alti sit principium p vite in plasmando vitam si tm in genitum ministrando ex hoc esset si bene in corpore non viuerent formaliter et tm essent media ministrando vitam ceteris ꝑtibus ¶ ad aliam confirmationem ex auctoritate augustini dicit qd intelligendo de adulto baptizato et consentiente ministro baptizantis vel intendentis vt fiat discipulus eius ¶ ad aliud adductum ex auctoritate cipriani martiris respondetur subtilis vbi supra dicens qd aliqua sunt ita simpliciter de substantia fidei q omnes bap^ti^ suscipientes post aliquantum temporis capaces rationis tenentur explicite credere sicut sunt articuli de ratione vt christus natus est et mortuus alia sunt explicite requisita et de substantia fidei obseruanda a quibus certitudo potest qd deus est trinus et p^r^ ad filium et ista distinctio vt dicit patet ab auctoritate de tri. ca^o^ p^o^ aliqua autem sunt que nec necessario sicut credenda ab istis nec ab illis que videlicet ab ecclia adhuc non sit determinata cuiusmodi sunt multe quas nouus inclusus in articulis creditis quamquam sint p ecclesiam determinate et explicite non oportet quemquam eas credere oportet tm circa eas habere animam vt scilicet homo sit paratus eas tenere p tempore p quo debitas fuerint declarata hoc modo dicit doctor qd bap^mus^ est sacramentum omnis necessarium et esse necessarium ad salutem statum et habitum fidei christiane quia extra ecclesiam non est saluus an euangelium si qd ab hereticis posset conferri non sic statim expressum fuit imo nec tempore cipriani declarandum post quem tm circa alia veritatem declarandam multi laborauit augustinus libris suis vt de vero bap^mo^ et contra donatistas unde si ciprianus tm fuisset si licet apud hereticos non esse bap^mum^ et eos hoc simpliciter esset scitum animo quia ecclesia determinauit in nullo errauit forte venialiter peccando quia minus

ferunt illud

serunt illud ad qđ nec auctem nec vide
uem sunt ¶ Responsio cui sua in nullo
valent que stipius posita est h stulcet qđ
quis non bet non potest dare r o qz bap
tizans non dat gram̃ sz sacrm̃ r illud bt
in virtute quia bet ordinem r hoc modo
forte intuit aug⁹ cum peccasse venialiter
cum subdit in auctore allegata dum eos
inquit nimis detestaret Si quid p̃ gra
dum erat passionis fulde tollit ¶ Verum
tamen alit sentit parisiens de dictis ep̃i
tu cum ead dicat sacrificia r sacrificia
hereticor esse mania r dacna intelligit
de talib⁹ hereticis qui sacra conferunt no
in nomine eccie catholice sz in nomine
cuiusdam eccie mutant vn
de scribit parisiens tractatu de ordine sup
plet inquit qualit bentus ciprianus
dicit sacrificia hereticor mania r dacna
et hoc qđ cum ecc⁹ hereticor ecc⁹ maligna
cui sit vt pote r deo sibilis vtpote adultera
r apostatrix sine apostatica manifestum
est quia nec eam p se nec p nuncios au
dit deus r ꝓtea cum sacdos eius vt ita
loquamur unicum eius se gerit determinate
aut expsse nichil impetrat ex pte eius
nec vllatenus in aliquo exaudit Et si
quis quia hui⁹ sacdos mutat formam
ecc⁹ r mutat eadem rem r petitorem ipius
ecc⁹ Cum enim dicit in archano missa vt
nobis fiat corpus r sanguis dilectissimi fi
lii tui determinate intelligens nobis nu
nicheis aut alicui heresis pfessoribz aliud
prius petit vel intendit qm̃ intendit
ecc⁹ catholica r ex pte alicui qm̃ ex pte
ecc⁹ catholice r alij petit Petit enim eccie
mauricheor r ex pte ipius determinate no
s gerit p unico nisi ecc⁹ manicheor quay
nec sacdotem ii illius maledicte factio
nis sacdotem inquit quidem ad hanc pe
titionem Et ideo unico gerit se vt antistite
diaboli Si autem determinate intendat p
ecc⁹ catholica vel saltem in gerali r explicate
p eccia dei r id facere r petere qđ facium
ministri ecc⁹ peculdubio nec formam mu
tat nec petitionis substantiam Econtrio

vo non ecc⁹ sed petitorem sz ecc⁹ malignantem
gestat in ore sacdos manicheor intendens
vt pius deum est r vox ipa intior que in
tellectus est r significatio vox est diabolice
factionis r ideo talem vocem repellit deus
et vocem partis inimice r hi indubitanter
inquit sunt intellectus hui cipriani r hoc
modo intellexit sacra cor̃ verita r mania
que tunc cor̃ esse intelligenda sunt quid
totum r tota petitio ex pte cor̃ r nomine
r eciam eis sine p eis determinate sit hoc
cum indubitanter est ex̃ formam ecc⁹ catholice
¶ Dicit vero dicat aug⁹ cum errasse r post
fecit martirem r vesicatum fuisse in co
errore illum in eo falce martirij gemul
tiplicabat aug⁹ pfatum martirem tanto
zelo erravisse cont̃ hereticos eos qz adeo od
biles deo credidisse vt nec eciam i forma
eccie vtilitatem traderent sacramentor̃ ¶
Quantum ad aliam materiam tactam de
consecratione eukaristie p malum sacdotem
deo cum doctore subtili sup quartum qđ
conficere eukaristiam vt principalis can
sa nulli potest competere nisi soli deo set
vt cale instrumentali vel vt magis ꝓpie
dicam vt ministro potest competere ali
cui hominum quia sic deus ordinauit qđ
in quibusdam ministr⁹ posset esse homo si
hoc g⁹ loquendo de conficiente ministr⁹ p
intelligi conficere dupliciter vno m̃ absolute
ita scilicet qđ si attemptet sacdos facit qđ in
tendit alio modo dicit posse ordinate facere
r ista distinctio generalis est in omnib⁹ sacr̃
mentis quia plus requirit ordinate mi
nistrare in eis qm̃ simplicit⁹ ministrare
loquendo eni de posse simplicit⁹ conficere
in requirit vltra materiam debitam r mi
nistrum debitum ad quem requiruntur
tres condiciones scilicet qđ sit sacdos r qđ
possit pferre dba consecrationis r qđ pos
sit habere intentionem debitam faciendi sci
licet qđ intendit ecc⁹ facere ¶ 2ª condicio r
3ª sunt communes ministrantibz alia sacr̃
menta ꝓpter defectum 2ª non p⁹ minus
conficere r ꝓpter defectum 3ª clericus ordi
nis non potest conficere r eodem modo

est de baptizatus vel conferens quecumq; alia sacramenta. Et prima condicio est hic quodammodo expressa quia solus sacerdos potest. quilibet sacerdos potest cui possint competere iste .2^e^ condiciones placere. intendere. Qui autem solus sacerdos possit conficere. probatur de fide trinitatis. et fide catholica. finaliter. ubi dicit. Qui nemo potest conficere nisi fuerit sacerdos qui vere fuerit ordinatus. et claues ecc^e^ nec requirit. de necessitate credendum est quod sit solus sacerdos set solum quod sit sacerdos. et hinc aut simus Thomas modo expo. quod .2° ui pedi sacerdos conficit hoc sacrum non virtute expressa. set sicut ministr expd non autem ex hoc desinit aliquis esse minister. Et quod est malus licet enim dns bonos et malos ministros seu seruos unde dns dicit .Mt. 24. Quis putas est fidelis seruus et^c^ et postea subditur autem dixerit malus ille seruus in corde suo et appendit .Mt. 25. Sic nos existimet homo vt ministros xpi et tm postea subdit nichil in eo seruus sum. si non in hoc significatur sum erat quod eius sit esse ministrum xpi non tm erat eius si esse ministrum potest quilibet esse minister xpi et si ministrus no sit et hoc inquit ad excellentiam xpi pertinet cui non solum seruunt bona si etiam mala que p ipius prudentiam in eius gloriam ordinantur. unde inquit manifestum est quod si non sint nisi possint entiam consecrationis. Dicit si quesierit unde sit sacerdotibus unde sit sacerdotibus tanta auctoritas dicit quod ex uobis xpi .Mt. 25. h quicunq; receperit et^c^ ubi loquitur apostolis vel ad minus non nisi discipulis quibus in certis non fuerunt nisi sacerdotes. Et permuptis in ista materia pono istas propositiones. primus dns in sua collationis sacramentorum etiam p malos ministros operatur. non tm quod hoc minus si magis peccat sacerdos a quo corpus xpi indigne conficit vel consecrat. vel laicus a quo indigne sumunt. patet istud p hoc quod quanto dns liberalior est seruo tanto seruus ingratitudo est amplius pena digna. Et .2^a^ primus tam p bonos quam p malos sacerdotes oblata sacrificia oblato ecc^e^ pces a liberali dno acceptantur tu mediocriter peccant illi a quibus frustrantur ex probabili suspicione ad sacrificium vel communicandum vel etiam placeo frustrandum sacerdotes mali apposite bonis confirmant vel conducunt. p^a^ pars istius patet ex precedentibus. p^a^ pars patet ex premissis. .2^a^ p hoc quia eum non mediocriter peccat qui postposito magis bono eligit minus bonum. s. Joannem multo amplius non mediocriter peccat qui post posito bono elegit malum. 3° de a quo oro ecc^e^ p malum sacerdotem oblata acceptatur. Sepe enim oratio talis sacerdotis non eius facta non placet. si potius irritatur. pro ista .2^a^ hic inserimus et p illud .Ezech. 20. cum ad reprehendi ab eo qui displicet minister. ad horam irati animi quidam. Et prima conclusio est ista primus dns in collationis vel confessionis sacramentorum p malos ministros operatur. non tm quod hoc minus si magis peccat sacerdos qui corpus xpi indigne conficit et recipit. sicut et laicus qui confessionem fetidam illius sumit. patet istud p hoc quod quanto dns liberalior est seruo tanto seruus ingratitudo eius pena digna. Istam ministri quidam de ordine fratrum predicatorum in sententiam declarat cuiusdam parisiensis in suo vbo ca. 21. abbreuiato. p quia eadem allegat allegatum dicentem ipm de quolibet indigne conficiente vel sumente corpus xpi sicut de nichil dicit dns. Qui permuptis cum me tradentis me mecum est in patella vel in mensa ex quo cum me filium hominis tradit. qui illius inviolabile dnm corpus sacramentum violare presumit. et aug^s^ magis peccant qui tradunt xpm membris. quam qui illum tradit inimicis unde et supra illud p. Peccant in etatem vel .Dicit aug^s^ quod illi sunt constituti indigne conficientes vel sumentes corpus xpi. Immo grauius peccant contemnentes regnantem xpm tam in celo. quam illum crucifixerunt ambulantem tam in tua. Illi enim dilato tam potenti in meritis et manifesta mercy sibi. Do p ignorantiam dum crucifixerunt

Scam si Joh baptista a gracia ñ here
nis constatus ⁊ in vtero matris sanctifi
catus ecam a duo ñmitatus non austis
est tremendi angel ⁊ verendi dñi ihucm
tangere quo tu pcator ⁊ pollutus non
dico ihucm ſ totum xpm dñi ⁊ hominē
non tm tangere ſed ñ ergastulo corpis
pollim quasi claudere ⁊ includere ꝑ
sumis vnde ⁊ indigne recipientem cū
mfacientem alloquit parisiens inde ſa
cerdotes tractatū de eukaristia oēs ꝑ
dime modum Q cām tantū non vno q
nme ſ mmundabilib⁹ forsitan ĉmmaculā
gi attenderes ſi accusationes quas adiſ
e diabolus ꝓponit audires ſi mstrpadez
leges Q clamores pcatoꝝ tuoꝝ ⁊ consci
entie tue testificantes audires non abſt
timores ⁊ tremores non abſt pudoꝝ ⁊
dolores non abſt conſtatis ſuſpiriꝝ ⁊ rugā
non abſt lacrimis ⁊ luctu tam distrim
nosꝰ negocio tuo intesses ⁊ Econtrio nūc
ſ ipm dñm aduocatum ſolam dnus pie
tatis habundanciam ſolam q corpus
⁊ sanguinis ſui oblacionis fragrantiam
⁊ ac placorem ſine placabilitatem ꝓ
e allegantem vere fidei oculis cheres no
te fantasmata vanaꝝ cogitacionū no te
ĉmixtio nutrim fabulaꝝ a tam ĉmi
nosꝰ cāſ tuo attencionis abrumpent
Unde ſi morbos tuos ⁊ vulnꝰ q mortē
animā quo ex illis tibi nūnet Q medi
mam eoꝝ salutarem in illa apoteca ſpc
ſ in illo alabastro omi vngmentoꝝ
spialiū vna fide teneres ⁊ q omnis me
dicina absq; illa reparacione recepta in tor
mum vrit ⁊ venenū attenderes toto des
dero tota q anxietate te ad illam ꝓpares
hic Talia q deus a quo oēs ecās ſic ⁊ eius
sacrificiū ꝓ malis sacerdotem oblata ac
cepat Quā oīno talis sacerdotis ⁊ mole
cius facta in qttuor hui⁹ nr̄itat⁹ po
cius q̄m placeat Ista q⁹ patet ꝑ bnd ḡ⁹
i p̄o in cātione 3. q. 1. In q̄ibꝫ vbi dic
Omnes cui liqꝫet q̄nā cum his qui
displicet ad mtrēdendū mittitur vestri
animꝰ ad detiora ꝓmouit Scripsi ḡ⁹

est victime impior abhominabiles aut
vota illoꝝ placabilia ⁊ ꝑ q̄ mozat ca⁹
c^to dicit idem ozo sit exectabit cum a
censura dñi legis q̄nā dignū ꝓfecto
est vt ab eius beneficiis sit q̄ nisi ex
tremis cui⁹ mmiā ñ ossionib⁹ no dubi
esse subiectus ⁊ s^z vt ad oracoem faciēs
sine macula leuet Ante oīonis tempa
debet pōnis constrā q̄cq̄d ꝓhibet ꝑ
oracione repbare talem q se mens cū
ad oīonē cessat exhibere festinet qualis
appet vidā in ipo tempore oīonis q
optat sepe nānq; immunda q̄dam
vel illicita in animo vsam⁹ q̄otiens a
prib⁹ vacam⁹ Q cui se mens ad studia oīo
nis erexit eam vel ymagines reliquarū
patet q̄ibꝫ libent⁹ eos fuisse ꝓnebimur
⁊ sepe tunc nūdi libent⁹ ocupāmur
cumq; post hec studio oīonis intendim⁹
negligim⁹ se mens ad celestia erigit q
pondus hanc tbene sollicitudinis in pfo
undum dēligit Et in oīone faciēs
immunda non ostendit q̄nā cogitacionis
infimis luto nidulat ⁊ s^z gin mes ora
onis sue tempore confusione depnit
Q hanc adhuc aut sua opacio nūsiat
aut alienꝰ negligie sed natus dolor ac
cusat hanc eandem g̃liem declarat sanc⁹
thomas in x^o q. 82. ar. 3us vbi mouet
questionem vtrum missa sacerdotis mali
non minꝰ valeat q̄m missa sacerdotis bo
mi ⁊ rōnem in pdicto dicit ꝑ in missa
possimus duo considerare scilicet ipm
sacrum q̄ est principale ⁊ oīones que in
ea missa fiunt ꝓ vivis ⁊ mortuis Quā
tum ad sacramentū non minus valet
missa sacerdotis mali q̄m boni sic vbiq;
idem conficit sacrum sm sicut beatus q⁹
⁊ cohabitacionis clericoꝝ ⁊ mulieꝝ ca⁹ 5ta
non potest aliquis quantūcumq; pollue
Diuina pollicere sacramenta que pur
gatoria cuncta contagione existunt Quo
cum ſ eius q̄nis sit in missa potest consi
derari 2° vno modo in ipsum hec effica
citer ex deuotione sacerdotis oriunt ⁊ sic
non est dubiū q̄nā missa melioris

ꝓ missa 2° 5ta

oīo ī missa ꝓ 2° 5ta

sacdotis firmend missam p ozonib; magf
est fructuosa. z ista sentencia concordat cano
p̄. q. p̄. Ipsi obi sic dicit. Ipi sacdotes p
plo nupcellant z peccata pli comedunt.
qua sius pabz. ea delent z consumunt.
qui quito dignores fiunt tanto ciaus p
quibz clamant cvaudiunt. Alio modo in
quitum ozo pfert in missa a sacdote in
psona totius ecc̄e cui sacdos est minister.
Unde nquit quitum ad hoc non solum
ozo sacdotis in missa sz etiam omes alie
eius ozones quas facit in ecclasticis offi
ciis in quibz gerit psonam ecc̄e cvaudiunt
ecc̄e unito cui etiam sentencia concordat
canon .xj. q. 3ª. ca. Unio. obi dicit. qd mali
bona ministrando p tritu ledunt. sicut
fax accensa sibi quidem detrimentu pstat.
alijs vero lumen in tenebris administ.
z unde alijs comodu exhibet. unde sibi
dispendiu pbet. Unumquo g̃ ab oui sac
doto intrepide xpi mysteria quia omnia
fides xpi purgant. Et ex istis michi vi
detur patere qd cu bonus miste adhat
nutrimu speciale a deo acceptabile spiritu
alit z malis detrimu detestabile. bonu
malis in mysteriis sunt exponendi. z notanie
mali in administracione hui⁹modi ducta ne
cessitate vestitandi cu sentencie concordat
doctor subtilis sup̄ e. d. 12. q. 1ª. dicens.
Nullum bonu recompensat deus p ministe
rium distributum ni ex pte aliquod aliud
cu corridat. Bonu istud autem inutu
unqut qd dicit esse in celebracione misse
et missa est non potest esse nutrimu ab
stractu et idea platonis. oportet g̃ qd
sit realit aliquod nutrimu tocius ecc̄e vel
alicuius membri. non est autem tocius ecc̄e
nisi quia alicuius pris non est autem
pris mali z in toto monstruo sicut esset
pris boni existentis in caritate z cpti
in caritate g̃ unqut ni missa non est tm
mutu mali sicut bom. z p quos deus ex mi
ricordia retribuitiua non licet alicui in
ecc̄a nec etiam toti ecc̄e recompensatio tm
bo^m p ista fiant p illa. z loquit hic de mis
sa correspondent ad istud thomum vocando
missam ozones concomitantes sacrati
mam oblacoem. Igitur hijs suppositis
z prius dictis ad p^m ar^m p̄ius sint ex ame
te Jero^m sup sophonia ynus po^r p̄ma q. p^r
Sacdotes obi dicit. qd sacdotes qui eucha
tio fuiunt z sanguinem dn̄i diuidunt
impie agunt putantes eucharistiam p
cantis facere. dba non bnam. z necessa
esse solempnem ozonem z non sacdotis in
ita de quibz dicitur. sacdos in quacunq;
fuerit malicia non accedat offerre oblatio
nes dno. dicit. p̄ sctm thomam in de xpo
q. 82. ar. 8^m qd Jero^m p illa dba intelligit
rozem sacdotum qui putabant p dignos
z ordinatos eucharistiam conficere. et
qd qui sunt sacdotes etiam si sint quilibet
libet peccatores. qd patet Jero^m p hoc q̄ mu
culosi ad altare accedere prohibent non in
veniunt. qui si accesserint fit v^m sacrifi
cium qd offerunt. sz cum supius dictum sit ali
ud est absolute conficere z aliud digne z
ordinate. restat aliquid dicere de
ordinata z digna confectione vel consecra
one p qua sciendu qd ad dignam celebra
cem misse concurrunt que in possint
reduci ad tria loquendo de illis que non
requiruntur ad simpliciter posse. qui vide
considerant ex pte ministri vel ut tempo
ris. Ex pte ministri ad hoc qd ordinate
possit conficere suppo^r qd habeat materiam
conuenientem z possit dba proferre cum
intencione debita. certa requisita in
in subjecta dicta. qui quedam sunt impe
ciones impedimentor z quedam sunt ap
positiones conuenientie. Impedim autem ve
sunt culpe tm vel pene tm vel nec pene
nec culpe. Impedim que sunt culpe sunt
peccata mortalia cuntis in eis. Verum
tamen hic intendim sc̄m doctor^m subtilem sic
dicentem sctm qd aliquis potest intelligi es
in peccato mortali. 3°. p^o in actu qui tunc
peccat mortaliter peccato mortali vel actu
2°. quia post petitum ptitum non penitet
nec penitet nec recolit illius. 3° quia
si de illo peccato ptito penituit nec tn
confessus est nec absolutus in ecc̄a de p

Ad 2m in pcto mortali. 3.

manifestum est qđ sic sumens peccat mor
tal[iter] quia simpliciter mandicat indigne.
De 2° in casu ubi non venissent peccatu
sin. Si est negligencia affectata vel crassa
ppter quam non recolit prius non exa
sabet a peccato qđ patet p cor. xi ubi
sic aut aliq[u]s pbet aliquis se ipm homo de
bet eum quilibet se examinare & sic de
cetu ne fragilitate po[st] antea[m] comedat
Si autem non sit negligencia crassa pu
ta quia precessit examinacio sufficiens &
subitum occurrit priu p quo non fuit
vel sit contritus & confessus prius no pec
cat comicando dum contrit de om peccato
suo in generali licet forte ad lateat in spa
vel tradium fuit oblitum. qđ pbat tu
quia post talem diligentem contritus
confessus si moreret saluaret nec req
ret maior examinacio ad comicandu qm
ad salute moriendum tu quia alias qli
bet exponeret se periculo comicando cum dicat
p[ro]b[a]bilia quis intelligit & cas q[uo]d nesciat ho
rum unum aliquo vel odio dignus sit. g[ra]t si op
teret comicantem scire se esse in caritate
quilibet comicando exponeret se periculo 3°
quia tunc non esset sacrum conuiuium quia
talis comedo non comicat conuiuium ideo dicit
dam doctor qđ facta diligenti inquisitione
& possibilitatem nre fragilitatis & p[re]missa
contritione & confessione quilibet videt hoc
si tunc comicet non peccat imo si alia pec
cata lateant p istud sacrum eadem remittit.
De 3° dicit qđ si occurrat opportunitas con
fitendi tenet prius confiteri qm comicans ante
facto est quia non debet tm reconciliari
deo si cas ad hoc qđ digne recipiat sacrum
eukaristie unitatis ¶ Si autem non occur
rat opportunitas confitendi si potest sine
scandalo vitare ne comicet tunc non debet
comicare set expectare confessionem ppter
eandem vom Si vero occurrat scandalum
nisi comicet vt pote si inditus ad celebrand
coram ministro & postquam sic inditus est oc
currit sibi conscientia de peco mortali de q
non fuit confessus & non hēt in promptu
idoneum confessorem tunc ei contricione

& voluntate confitendi tempore opportuno
potuit celebrare vt scandalum euitet. nec e
dicendu qđ peccat mortaliter vel transgredit
preceptum ad euitandu scandalu qz nullu
preceptu excludit istu ab isto actu in hoc casu.
quia defectu confessionis in actu qui nunc
habet in affectu non excludit quin sit me
bru ecc[lesi]e militantis abile ad actus in quib
membra comicant. Insuper quod nec est pe
nec culpa vt si quis non sit reconciliatus no
end nisi reconciliatus hoc sacrum debent confice
digne & ordinate unde dicit aug[ustinus] ad mus
censes Januarii. qđ placuit spu sancto
qđ in honore tam sacri pnis in os xpiā
ni diuini corpus intraret qm alibi. qđ
Si quis obiciat qđ xpus post cenam discipu
lis suis pnsis dedit eukaristiam ipse ut
tud inducit aug[ustinus] ubi sup[er]dicens. non quia
post cibos dedit discipulis simplo eukaristiam io
pnsi illud debent accipe vt faciebant quos
ap[osto]l redarguit simplo p[ro] cor[inthios] xi. & subdit
causam quare xpus tunc hoc fecit nam
saluator inquit quo behementius commen
daret ministry sui altitudine eligit ho volunt
infigo in cordibus discipulor quo autem
ordine deinceps fierent. aplis p quos ecclias
dispositis erat reseruauit docendi. nunc
autem in ordinata vel digna consecratione
huius sacri vel receptione & doctrinam ecclie re
ceptam ab aplis non erit sanctus prodens
vel relictus aliqualis si ieiunium ¶ Est au
tem. De ieiunio scribit ieiunium ecclie vt ie
iunium naturale et dicit frater thomas in 3°
d. q. 80 ar. 8. Ieiunium ecclie non soluitur
in p aliquam refectionem extraordinariam pter
morem ecclie unde p speciem simplicem vel
medicinalem vel p potum non soluit ieiu
nium ecclie ¶ Si ieiunium naturale est cibatum
ubi susceptu in stomacho vel in via ad sto
machum ita qđ nutriat stomachu ille die a
principio huius diei a quo dicit alius ieiunij
computando principiu diei a media nocte
& sim thomam non dico qđ regulariter ad
dignam susceptionem huius sacri oporteat sus
cipientem esse ieiunum simpliciter i. ieiunio
naturo. nec astrictus est a causa pri & dicendu

sibilem nisi instrumento diuina quam ex
ypo discipulis dedit vel p apos promulgan
vel eis instituendi reliquit et qd rationale
est instituas ppt veritatem sacri quo mi
nor est regulariter in priso qm remoto aut
vt pns queratur cibus spialis qm corpalis.
Ab ista tn regula excipiunt grue infir
mam qui timent periculum maius imminere
et multi alii casus speciales possunt imagi
nari in quibz h regula fallit ¶ Decimus
impedimentum ex pte ministri no ordinate celebre
tur est pena canonica ¶ Pena autem ca
nonica vt brevit dicat est aliqua phibi
cio actus exercendi vel gdus percipiendi qui
alias competeret non phibito huius autem
penay aliqua sunt fundate sup aliqua
peccatu peccatu vel sup aliquem defectu
naturalem vt pote degradatio irregularitas
excoicatio maior suspensio ab execu
cone coz que sunt ordinis Interdictu in
fammia et quedam alia huius ad ista redu
cibilia vt sub infamia potest contineri
esse publicum peccatorem qd continet
multa scilicet publicari sententiam pub
licam vsurariu et huius. Aliquis autem
pene canonice fundant sup defectus q
dam naturales non eni volunt cas qua
lestumq; psonas defectuosas ministrare
in altari et unde quia in veteri lege leui
ponunt lex hoc qui habet maculam qd no
debuit offerre deo panem nec accedat
ad ministeriu eius. Iste autem defectus sit
in quibz foret scandalum pusillor si talis
defectuose in naturalibz ministraret et no
nabilit quia multa vitanda sunt si qz
ex eo coz oriat scandalu pusillor tale
scandalum oriretur si notabilit defectuo
si in naturalibz vt mutilatu vel horribili
mistimitate mistrum vt lepr et huius mist
rent in altari ideo ecia notabilit talibus
defectibz naturalibz adiunxit penas canoni
cas phibentes talem administrationem irre
verenciam facere et ad vitandu scandalum
pusillor de istis gdibus phibicoes ex de
corpore viciato quasi p totum ¶ Qz hic
dubitat de degradatis de quibz vide sup

2um requisitum ex pte ministri est ap
hensio conuenientis scilicet ornamentor
de quibz hemi de consecratione pfectis vbi
dicit qd vestimenta ecie quibz de mistr
tiu debent esse sacra et honesta quibz m
alijs vsibz non debent vti ni in ecclesiasticis
si a deo dignis officijs ¶ Requisitu ex
pte loci sint locus consecratus vt potis
simus non interdictus et lumen requisitu
tangit loca ornatus altaris casum consi
cratio qd debet esse lapideu. Vasa casum
necessaria calix et patena quo debent esse
de auro vel argento vt vbi pauptas exi
git ad minus de stagno. De ere autem vel
auricalco non debent fieri ne vinum
procet nec casum de ligno vel de vi
debet calix fieri ne sanguis dni quod
exponat. Vitrum enim fragilis est et ligni
liquorem imbibit ¶ Requisitu ex pte te
pons est qd fiat celebratio tempore debito
tempus autem debitum est a principio
diei vsq horam nonam oportuno spatio
pti diei non ab astensu solis sup emon
tem nimi et ab illa hora ex qua radij so
lares illuminant emisperium nrm ¶ Ex
primissis videt qd sex sunt pene canonice
videlicet depositio vel degradatio infamia
irregularitas excoicatio interdictu suspen
sio de istis p ordinem dicunt videndu
una scilicet depositio est maxima pe
lis vt videt amoto a statu clericali et de
gradatio sit amotio ab omni gradu cleri
cali tunc qz est depositio et degradatio
autem degradatio sit depositio tm a cleri
amoto gdu tunc degradatio est quedam
penalis pena respectu depositionis Ista au
tem pena nullu infligit a iure set p
ce infligit a iudice ¶ Peccata autem
ppt quia infligenda est sunt peccata enor
mia vt pote hereses scisma reuelatio con
fessionis de p hoc dr ex de hereticis ad
abolendam de 2o ex de scismaticis 80 de
ad abstinendum de 3o ex de penitentijs
et remissionibz omnibz vtrumq; textus in
dus autem quo debet fieri degradatio p
ex de penis 80 ca degradatio vbi nam

ꝓ clericis degradatis vestib⁹ sacris indutus
z in manib⁹ hens libru⁹ eius vel aliud
instrumentu⁹ seu ornamentu⁹. Dz hec
difficultas de degrado uniquis possit degra
dare simpliciter conficere z dicit pari
siensis qđ non. Unde in tractatu suo de
ordine ea ꝓdicit qđ deposito sicut cle
ricos a clero abicit ꝓuilegio qz clericali
die ꝓuat z cogit ita ab officio sacerdotali
omio amouet z deponit z ꝓpt hoc sacer
dotali officio degrdo in omne casu atq; fal
lacie omio ingerere se non possint. Et
in penitor⁹ verius sit dr ex necessitate se
minuit. videlicet qđ deus causa apud ꝓ
nitentem constituit. z adhuc penitenta
rem eu habeat seu reputet. Deinde qđ
ad ꝙ penitentes se gerunt videlicet ad solu
qđ sibi minuere petens aut ꝓsequens
Cum autem ecia sacerdotes depositos ꝓ
depositoem nec habeat nec reputet nec ita
ni habeat quicquid de sacerdotali ministerio
attemptare ꝓsumpserint necesse est qđ
simpleem coz ꝓnitentem ad sacerdotale offi
cium vacuam z inutilem esse. z hoc ꝓuia
dicit degradationis qui vestib⁹ sacerdotalib⁹
spoliati exuunt ꝓ qđ indicare intendit
ecia si eis dignitatis vel potestatis
officij sacerdotalis relinqui. z paulo post
in fine addit parisiens. quia dubius
casus emergentibus ꝓficit sacerdotale
ministriu⁹ videri ratione habitionis ecie z ꝓ
motionis officij simplicitate ordinationis z
ꝙdamabi causis inuitat⁹ sine emendatione
hoc est z apte ecie z apte ipoz ministe
rio hinc inquit admirabilissimus dyonisius
dicentes depositos reordinandos
& redierunt z ecie eos restituere voluit.
Ceteꝝ autem ab ecia apostatantes rece
piendos tm non autem alium ordi
nandos. Et cum ecia intentio est in depone
do ordinatos ipos carcere ordinis delere
si non possunt. Unde inquit si ecia
nens est inquit intentionem ecie diuina
potestas qua ministro ecie semp assistit im
plere. fiant cum implet deus intentionem ec
clie alterum ingnere sic ut videntur
eum auferendo. sicut cum deus virtutis
ordinem ipsum ita z auferre. z potest
confirmari ꝓ decretum ꝓ. q. j. qz quidam
Et opponit autem ubi dicit qđ suspenso
vel deposito sacerdoti nulla relinquit po
testas ꝓficiendi. huic tri oppositum dicunt
alii doctores generalit asserentes caracterem
indelebilem. Et confirmat ꝓ lincolii epi
as ubi sic scribit. Illo ad ministriu⁹ vilius
cetis z necessiu eligi debet qui ceteris est
ampleor. hoc est potencioz sapiencioz z bo
nitate ꝓpicioz z feruencioz. Cum ito
cum ministriu⁹ ad quos eligendus est mi
nister melius est z magis necessiu tanto
minister z nequioz qui eligit ni animo ꝓ
ferat quem tota plenitudine ꝓstituat.
fuerit huic ministrio conuenientiorem. ei
qđ ministriu⁹ sacerdoti vel cure pastoralis
omib⁹ aliis ministrijs sit excellentius ac
magis necessiu electoz pastore animaꝝ
omib⁹ esse inquioz. z deo angelis z ho
minib⁹ detestabilioz qui pastorem eligit
vel sacerdotem. ni quem ad eius pastoral
ministriu⁹ qntu⁹ pot⁹ est humana fragili
tate ꝓstituatis fuit. Item si sacerdos deprehenderet se non fuisse bapti
zatu⁹ debet baptizari z iterum ordinari.
qđ si aliud fuerit debet conditionaliter
baptizari z ecia ordinari. qđ dicta
ꝓ ex canone de cons. di. ꝓ. Presumptuose
z di. g. Si nulla z ex⁹ ds ꝓsentio non bap
tizato ad⁹ veniens Et verumptm doctoz
subtilis Dicit qđ caracterem no
potest aliquis degradans delere nec est
dubiu⁹ qđ si quis potest aliquem ministra
re inpotenciu⁹ qđ potest ministrale auferre qnia
dicunt non sic cu⁹ ministri
ministriu⁹ in ordinationis sicut in collatio
ne. z tunc illa regula facilius est dest
ere qui construendo non curauit de mi
nistrale agente in sacris. ꝓ qđ adhuc
potest illud ꝓficere ad coz vbi non debet no
bis deus potestatem in destruendo. si in
edificando cui etiam sanctus concordat
sanctus thomas ni de xpo q. 82. ar. 3. dicit
qđ potestas consecrandi eukaristiam

ptinet ad carcerem sacerdotalis ordinis ca
rere autem quilibet uigent quia cum
quadam consecratione dat indelibilis est
unde magis est qd pot[as] consecrandi non
amittit p degradationem dicit enim aug⁹ in
2o de pncia quam utrumq; scilicet baptismu
& ordo sacrdi est & cum quadam consecra
one utrumq; hominis dat ideo no licet
a catholicis utrumq; rurari & sic uigent
patet qd sacerdos degradatus pt conficere
hoc sacrm & istud idem tenet hostiensis i
glo ex[ra] de clico excomicato vel deposito mi
trante ¶ Quia ubi dicit se credere qd
qd non potest auferre illam potestatem
ad illud tunc parisiens pius allegatu
dicit qd parisiens non asserit depositu
vel degradatum non conficere si condi
cionaliter videlicet si ecc[ia] non intendat carcerem dicere qd non contu
git & istud patet ex processu sequentis
eiusdem parisiensis ubi sic scribit Si
ecc[ia] intencio non fuit ni depositus or
dines auferre sz solam cor[um] executio
nem manifestum est ordines in depo
situs remanere & ab executione solum
spetio esse suspensos & qui hoc si posteri
mus suffragantibus restituant ordi
nari eos ne[sci]mus nullo modo est po
non erit debent reordinari sz debet tali
dici casu & mutua in ordine tuo ¶ Qd
si fuit intencio ecc[ia] abolere carcerem &
depositus si postmodu restitui optinuerit
iterum ordinanda sunt utpote in quib⁹
p nullam ecc[ia] humanis diuina minus ex
ante cauentes ordinu abolitu fuerunt sz
timendu est inpiis villatenus iniuria
fieri sacro ordini si hoc modo ord re
ret Si enim non est reprehendu ratiu
qd nostri non fuisse sum multo forza
non est reprehendu ratium qd semi
penitus fuisse destructu ¶ Qr si bapti
zaret ignis aliquis talem modu qd con
ferret caret baptismate & post reno
uatus cum diuina gra de nouo bapti
zandus esse h patris in sua ex isto pz
qd pus allegatu non posunt assumo

st condicionaliter unde quasi in fine eius
dem capitli dicit qd quo sit intencio
ecc[ia] in ope depositionis ab ecc[ia] romana
penes quam residet auctas omnis talis
ecc[ia] cum ceteris auctis de depositionib⁹
omnia statuta certa sunt addistendu est
cum eius sit legem interpretari cui est
condere ¶ Et ex istis patet qd pol est
nedum hereticos & schismaticos verum
corpus xpi conficere sz ceteris ab ecc[ia]
depositos & degradatos & p eius autoritatem
& alios sacerdotes malos ¶ Contra p
missa obiect p hoc qd degradatus solli
cet privilegio clericali & traditur curie s[ecu]
lari & si privat clericatu privat sa
cerdocio ¶ Ad istud dicit si doctorem sufficit
qd non est clericale ordini here illud
privilegium concomitans qd status unius
ex illud privilegium dicet concessum ab
imperatore constantino ordo non sine ab
qui sacerdos erat sine tali privilegio saltem
ante concessionem Istis pmissis ad
p[ri]m argumentu in oppositum dico cum
thomam in 4o d. 13. ar. 3to qd deus
p illa dba nupsit errorem sacerdotum
qui nedum credebant se simpliciter con
secrare si digne & ordinate ex hoc sol
qd fuerunt sacerdotes & si peccatores pos
sunt qd ipsum deus p hoc qd maculos
ad altare accedere prohibent non tenet
net quin si accesserint sit verum sacri
ficium est qd offerunt qd si quis con
trarium & non certum obiciat p hoc qd dei
miones sequit qd missa sacerdotis mali
non minus valeat qm missa sacerdotis
bom dicit p eundem ar[ticu]lum 4to sequi
te qd in missa duo est considerare scili
cet sacrm qd est pn[ecessa]r & ozones qui in
in missa fiunt & bonus & malus
tum ad sacrm non minus valet missa
sacerdotis mali qm boni qz utrobiq; idem
fiunt sacrm ¶ Ozatio autem s[ecundu]m quam
fit in missa pt consideratur a[liq]uo m
in quintum habet efficaciam ex deuo
ne sacerdotis orantis & sic non est dubi
q missa melioris sacerdotis simendo missa

ꝓ ꝯmuñ magis ẽst frugifera alio mi
ni ḡtium ord ꝓfert in missa a sacdote
in ꝑsona totius ecc cum sacdos est minis
ꝑ quidem ministrū certum in peccatorib
mittit et sup dom est unde ꝙ ḡtiarum
ad hoc non solum ord sacdotis pcipis
in missa sed etiam omnes alie eius ord
nes quas faciat in ecclia fidelis officijs in
quib; gerit ꝑsonam ecclie ꝙ ad 2m etiam
dicendū si enim dem sm thomam qđ
plusq; ꝑ anno illa ꝑba ꝓnis allegatis
in ea sacrosta nra scribit sacrosta religio
ne catholicam continet disciplinam
unitatem fidei credentiam vendicat et ad
unu quilibet ni pua conscientia no
udeat quemuis ex quo manifesto ap
paret eius intencionis esse qđ pcipi
sacdos non debet accedere ad hoc sacrum
unde ꝑ hoc qđ subdit quo celestis spus
misericors adesse dignetur ꝙ intelligi opor
tet qđ non adsint ex iunto sed ex hy
pothesi ꝙ cum ꝑba ꝓfert sacdos ꝙ ad ꝙm
dicitur qđ sicut eadem actio ni ḡtis
ꝙ ex pua intencione ministri ꝑ eo
dem ni ḡtium fit ꝙ bona ni ḡtis
ꝙ ex bona intencione ita benedictio
sacdotis peccatoris in ḡtium ab ipo in
digno est maledictione digna ꝙ quasi
blasphemia ꝙ ideo multum repugnabis
apud dm ꝑ ni ḡtis ꝓfert ex ꝑsona
ipi est stulta ꝙ efficax ꝙ ideo signanter di
cit maledictam benedictionibus non be
dicimus ut dicit doctor subtilis possunt
ꝑba illa malachie sic exponi quicquid
a vobis benedicat simpliciter ni ḡtium mali
cijs quia mali ni ḡtium huius adu
lando benedicunt ꝑ illis ꝙ ni illis quib;
dens dacie maledicat ꝑ in eucharistia sa
cdos non benedicat ni ḡtium malis ꝑ
bonis in benedicendo ꝙ consecrando intem
dum ecc ¶ Det videndū ad ꝓpositum
de naturalite baptismali de qua supius
principaliter tactum est aliqua notabilia
breviter hic tractabo ꝙ primo excellencia
huius sacri que multiplex est prima qđ
baptismus potest conferri si nulla alia

sit ibi ꝙ ꝑ quis ꝙ ignorancium
ꝙ qđ potest dari a quocumq; qđ non
alia sacramenta ¶ hic est difficultas
utrum si minister bapmi nollet aliquem
baptizare ni ad ꝙ bapmo simoniace pe
teret baptizandus vel puerum offe
rens sic baptizanti utrum posset stare
in isto casu stante pecuniam dantem di
co ꝙ doctorem subtilem sup e di ꝙ qđ
si talis nullo modo vellet baptizare
nisi ꝙ ante baptizandi recipe pecuniam
vel precium ꝙ sic sit ꝓfecto simoniacus
quia vendens sacrum nullo mo recipien
dus est sic bapmi ab eo negi ꝙ admitto qđ
peccat mortaliter ꝙ non obligat ad reci
piendū sacrum qui non potest recipere
sine peccato mortali negi ꝙ parvulo
filio esto qđ nullus esset qui vellet alio
baptizato qđ si arguas qđ tunc expost
ꝙ nulli sint precia dampnacionis ꝙ ad
istud dicit qđ baptizaret talis puerum
quin si posset utpote ꝙ non est nume
rus vel numerus ꝙ si non posset nunc
vivo alicui ad baptizandum puerum
sint ni vendendo baptismum tunc debet
dimittere puerum sint mori sine bapmo
quia non sunt facienda mala ut inde
veniant bona ad ho ꝙ tuno quilibet
magis debet diligere spm quin ꝙpmum
ꝙ ꝙ nos magis in scipo vitare peccatum
mortale quin in alio dampnacionem ¶ ꝙ
iste casus ut dicit doctor subtilis de diffi
cilius contingit videlt qđ sine simonia con
tenda ex pte baptizandi vel offerentis
puerum non posset bapmi habere ¶ est
tenus tn dicit in speculo rector ca.
ee qđ pocius est danda pecunia ꝙ co
mittenda simonia quin prius ni tali ca
su moriat sine bapmo ꝙ quo allegat de
cretū ecc ꝑ q. ꝑ baptizandus ꝙ glosa
ibidem simulat ꝙ etc illud decretum ni
hil agit ad ꝓpositū cum decretū no loquat
nisi de ꝓhibitione benedictionis sacrificii
tor ꝙ pena vendencium nec glosa movet
unde finaliter sic dicat glo ¶ nullus est
alius qui baptizet in necessitate non ideo

Z. 10

Sanda est pecunia ꝛ ꝯmittenda sine⁹ pcepto pmittam mori sine bap^mo ꝛ tn subdit glosator ego tn pcepto pcepto Arem pecuniam qm dimitterem eam sic mori qm non deberem sic facere ex quo patet ꝙ glosam qđ sic dans pecuniam facit ipđ non debet ¶ Verumptn Si illo facdos vellet vendere aquam sanam ꝛ nullo modo aliter concederet potest ipse eam esto qđ sit sua ꝛ consecrata ꝙ nullo modo habendo ocultum ad consecrandum quia tantum valeret non consecrata quantum ¶ Si autem sacdos nollet vendere actum vel labozem baptizandi ꝓ illo qui offert ꝙ nullo in tali casu eum non intendens actu illum in quibus est sacramentalis ¶ Labozem sacd in actu sic nigunt omnes homines sacdotes ad celebrandu⁹ missas non vt ipi vendant ꝛ alij emant actum celebrandi in quibus est sacrale qđ absit ¶ Ipi vendunt laborem ꝛ alij emunt cum quisq; oporteat undiq; taliter qualit̃ se suo labore victum habere ꝛ doctoz sibi talis ¶ Et hic dubitat vltimo numquid vo cpiens bap^mum suscipere a malo ministro absq; necessitate cuidam vt pote excludendo eum coram tibi vel peiori ab eccl^a peccat mortalit̃ ¶ Ad qđ dicitur ꝙ eidem dicendum qđ hic distinguere oportet de malo quia aut est ꝙ absq; ab eccl^a totalit̃ aut ad tempus vel non ꝙ si ꝓmittis ¶ De ꝓmo ꝛ de ꝙ absq; ab eccl^a totalit̃ dicunt ꝛ modo dicendi oppoꝝ unus qđ tunc ꝓ^t aliquis a tali vel pero bap^mo ꝛ non posset habere aliud minist^m quia bap^mus est sacramentum necessitatis ¶ Alius modus dicit qđ tenet non recipere ab eo ꝛ recipiendo peccat mortalit̃ ꝛ ꝙ ita vt dicunt quia baptizandus aut est adultus aut ꝓmus ꝛ adultus sufficit sibi bap^mi flamen qđ non potest habere bap^mi flamen ꝓpositio autem non bet ministrum quia ꝙhibitum est sibi coicare cum illo ꝙ maxime in actibz sacramentalibz ꝙ iste salubriter non recipiendo ab eo bap^mi flamen ꝙ bap^mi flamen quia est in casu in quo non ꝓ habere ministrum ¶ Si autem recipet ab eo bap

tisimum coicare sibi cont^a pceptum ecc^e in actibz maxime ꝙhibitis ¶ Si autem baptizandus sit ꝓmulus habens ꝓmulu⁹ debet baptizare cum si non potest aliu⁹ magis ydoneum habere qm ꝙsum qz ad ꝙsd vt dictu est non licet sibi coicare ꝙ ꝓmulo sine ꝛ si ponat habentem ꝓmulu⁹ de manentem nec haberi in illa regione alium quem non ꝙsum oꝑtet dicere qm qđ nullo modo vitandu⁹ est cum ꝙsd in tali actu quare eam nec tunc debet ꝓmulus sibi offerre ꝙsd baptizandi ¶ Si cont^a pon^m arguit qua pceptu⁹ superiors ꝓmu obligat qm pceptu⁹ inferiors deum tenet pceptu⁹ bap^mi sustinere ecc^a autem debet coicare cum illo qui ꝓtinet ad ea magis obediendu⁹ est pcepto diuino qm ecc^a casu illo Item ꝓmus tenet exercitatus in tale aliud qm alius vitare cum qz istud pceptu⁹ non impedit alium nisi qm ꝙ si ꝙsus exercet in casu illo no tenet vitare alium no tenet non vitare ¶ Si cui talis ꝙsus staret ꝓmulo aliqui⁹ baptizatum statum mortem tenetur necne cum baptizare ꝛ nta non vitare in actu baptizandi qđ sic videtur Si in veniret cum exposito puerulo vitam corpalem magis ad tem tenet diligere vitam eius spualem qm corpalem ꝙ qui ꝓmulus est exposit⁹ in puerilo vito spualis tenet ille sibi de ferre remedium necessariu⁹ ad vitam spualem ꝙ multo magis alius non tenet vitare eum ad coicandu⁹ cum eo in tali actu ꝛ tunc ad idem ꝙ prius obiectum de pceptu ecc^e est dicendu⁹ qđ illa ꝙhibitio universalit̃ intelligit qui pceptu⁹ maioris non obligat ad finem pceptu⁹ autem legis nature ꝛ pceptu⁹ euangelicus maius est pceptu⁹ ecc^e tunc ubi ꝙ pceptu⁹ legis nature obligat sic ad salutandum vitam ꝓximi corpalem ꝛ multo magis spualem ꝛ pceptum diuinum de conferendo ꝛ sustinendo bap^mum magis obediendi pcepto superiors qui ꝓximus est alicui⁹ in actibz istis qui pceptum

ca° in tempore necitis nullus eni in
der in certis vel legis latoz nitpotat° decep
en sint esse fiandi in eo casu in quo ve
pret cont° preceptu legis natiue vel diui
ni ¶ Potest g° quinam ad istud dubiu
tuari sententia media qntu ad adultu
ntia adulto licet recepo bap^mo a puo &
alius nisi habeat non potest & ho vide
tur habere ab angelo de bap^mo cont° dona
tista lic° & cto post principiu potest t°
ve sepatus sicut non sepatus si puus
& tradens Ille autem cui tradit p° sa
cerdote accipe & apo non sepatus accipi
t hoc plurimu accidit vt catholico aio &
ab unitate pacis non alienato p
nicitate nocius ingruentis ad aliquo
heresim venit & ab eo vpo bap^mo sius ad
quisitte papa potest eadem p doctorem
fidelem fonte non recipo quia bap^mo
flammis sibi sufficit & ppt° veridicam
ac talem vitam pensatis tu omnibus
melius videt° qd a tali recipiat qm qd
vtrum sius bap^mo recedat quantum autem
ad puulos si non possit haberi non p
iudicio qm cum baptizaret & nunciat
ei qd non possit expectare paratu
ministro debet offerre puulu ad bap
tismu minus cum dubium esset dicens
qd puulum baptizari permittet cum
quamuis baptizanto eadem & pagano
baptizaret saluaret° sicut hetur de con
secratione di. 4ta romanus ¶ Dicitur
ad 2um membrum diuisionis scilicet de
malo non puo ab ecc^a & est occultus ma
lus ita qd vita eius non sit scandalosa
vlo modo concedit° qd possit aliquis a ta
li iuo debeat recipo sacrm quia ppter
primu qd non est notorius non debet ali
quis ni ambo notorius vitare ppter ¶ Si
autem est publice vel notorius malus
vt puta pu^ce fornicarius aut huius aut in
cubitus sibi ex officio dispensare sacrm
bap^mi vt puta quia est sacerdos vel curatus
perpetuus aut non incumbit & p° ni
si non peccat qui recipit bap^mum p se vel p
puulo sio quia non peccat qui a malo

debitum petit & accipit Ille autem cura
tus debitor est ppter finem in sacris istis
ministrandis ¶ Notanter autem dicit° primo
p sinam seu p confessionem fidei ac p
euidentiam rei que tpe visionis aliqua occa
si non potest ex^a de obstinatione clericoz
& mulieq ca° elt & de aliq signomb; ad
olim hic eadem stendu qd ad est quinq
notoriu aliud publice notoriu est de que
ppetr vel alius publice condempnat° &
talis missa non est audienda occultum
vo qd ab ecc^a tolleratt° ex^a de obstinatione
clericoz & mulieq extra no^m hic q aliud
est notoriu fm aliud notoriu iuris & aliud
psumptionis ¶ 2° modo si possit haberi
aliu cui incumbit ex officio ministrare
aut eque malum aut meliorem & me
liorem petat quia ab illo recipit cui no
incumbit ex officio ministrare & cui eque
malus debet a suo sacerdote et si nullus
possit haberi curatus vel sacerdos nisi ma
lus posset tu haberi alius bonus lai
cus dubium est quis preferendus sit in isto
casu an bonus laicus sacerdoti pri^ce mali
aut sacerdos sic malus bono laico ad qd hic
ut° dicit° quia cum officia sacra in ecc^a
sic competit sacerdotibz videt° dicendu qd
ad istu actum magis eligendus est ma
lus sacerdos ¶ Tercia excellencia bap^mi est
qd est fundamentu & ianua aliop sacr
mentoz & qd sine eo salus non hetur de
conse di. 4 ca° cum magr in fine & ca° fir
missime Immo p ipm originale &
mortale actuale & veniale dimittit° de
conse di. 4 regnante & ca° prima ¶ Oz hi
stendum qd cum bap^mus triplex scilicet
fluminis flaminis & sanguis tunc potest
bap^mus flaminis vel sanguis tu qn bap^mus
fluminis non contemptus religionis si
ar^ necitis excludit sicut dict° huius augi
de unico bap^mo li. 4 & 4° ¶ 4° notandu qd
sicut optet hominem nasci antequ re
nasci° ita oportet qd baptizans ppria
sit a baptizato distinguat° primam pte
istius ppnis declarat sanctus thomas in
de vpo q 88. ar. 4. allegans p pte illa

ang'm ep'm ad Damas dicentem nemo renascat' nisi prius nascat' si bap'm est questio spalis regeneratio non g' debet aliquis p'ns baptizari q'm ex vtr' nascat' & a' ps patr p doctorem subtilem sup di. 6ta g' sent' vbi dicit quia in bap'mo spiritualis generatio celebrat' & quia vnus dicat optet vos nasci a duobus sicut g' in carnali generatione alius est qui gignit & alius qui gignit' ni eni genitat scilicet p bap'mi fit pat' spiritualis baptizati cui g' nullus posset esse pat' & filius respectu eiusdem in spirali generatione alius debet esse qui genitat spiritualiter & alius qui spiritualiter genitat' ¶ 4to nouo dr q' in bap'mo qui non nisi ab vno conferri debet & non vtat' in pluribus caracter indelebilis p'mam p'tem istius declarat frus thomas in d. 4. habet' arti 6to sic scribens quia sacram bap'mi p'pne habet durationem a forma q'm ap' noiat vbi esse & ideo considerato oportet si plures insimul baptizarent quia forma vterent' & cum dicerent nos te baptizamus in nois patris & filii & spus sancti dicunt quidam q' non conferret' sacramentum bap'mi eo q' non seruaret' forma' quo sic' ego baptizo te in nois patris &c' & hoc excludit' p formam baptizandi quia vtit' ecc'a greca' q' possent cum dicere baptizet' ea' seruus x'i in nomine patris & filii &c' sub qua forma greca bap'mum' sustinuit quo tm forma mihi to magis dissimilis est forme qua nos vtimur' qui si diceret' nos te baptizamus & considerandu q' ex tali forma nos te baptizamus exprimit' talis intentio q' plures conueniunt ad vnu bap'mum' conferendu q' quidem videt' contrarium mihi homo enim non baptizat' nisi vt minister' x'i & vicem eius gerens vnde sicut vnus est x'pus ita oportet esse vnu' ministrum qui vnu' p'sentet x'po q' significant' dicit ap's ep'ha & vnus dns vna fides vnu bap'ma & ideo g'ia intentio videtur excludere bap'mum' sacrum' & ideo si vnus diceret ego te baptizo vtr' exprimeret finem intendendi quasi ips singularem bap'mum conferret q' posset contingere in ecclesia in qua contencione vtr' alium baptizare conaret & tunc mgnum manifestum est q' ille qui p'us dixit baptizo sacrum' alius vero quitiens baptizandi haberet & si dixa prima audiret p'sumeret esset p'mendus tanq' rebaptizator ¶ Si autem omnes simul dixa proferrent aut hominem mergerent aut aspergerent essent puniendi & inordinato modo baptizandi & non ecclesiastico bap'mi quia vtr' intenderet ita baptizatus baptizare & vnus qui est vnus mutuus baptizans vnu sacramentum simul conferret ¶ Verumptn istam opinionem subtilius declarat doctor subtilis sup di. 4ta &c' sent' dicens q' pluribus baptizare potest intelligi vel cum deus suscipientem vel plures suscipientes & utrumq' adhuc subdistinguit' quia si eundem vel vtr' totum facit vel unus ablut & alius dixa prefert' 2m' eciam membra subdunditur' quia si baptizant plures vel manifeste distinctos vel immanifeste vt in monte & quo est dubium & est una p'sona vel duo &c' p'mo dr est vt p'us dictu q' baptizatus a pluribus simul est baptizatus quia non est dubium q' unus faciens abnullet factu alterius ¶ Si tm unus eorum faceret q' fiat factu esset g' ni immanis factu est alio simul faciente & 2o membro diuisionis dicat' q' utrumq' successim aliquid faciendo & neutro totum simul vt puta uno proferente dixa & alio abluente non dat' bap'mi nec est mandatum institutio dei qui statuit voluit esse unum agens ita voluit habere unu ministrum in collatione sacramenti & 2o membro concedit' q' plures simul aspergendo vel p'fundendo & simul proferendo formam in plurali dicens ego baptizo vos baptizat simul omnes tm peccat mortaliter quia non seruat formam impositam sibi ab ecclesia forte esset tamen nectitas q' immineo

.ab.

mons omn̄ fiam̄ z si singulos baptizaret
singillatim aliquis con̄ foret mortuus
anteqūm alios baptizasset ¶ Do g̃to nicho
dam̄ qđ si tempus habere posset ad dis
cernendū vtrum monstrum sit simpli
cit vna psona vel duc de hoc debet ha
bere diligens inquisicio anteqū bapti
zet potest autem inquisicio haberi vt
cr ptibz corpis prtm si sint 2o capita 2o
forme duo vel esset magis ꝓnūcio indicium
de euidentissimū signū distinguendi ē
actū intellectus z voluntatis Si enī
ut duc animo non est necce vnam
me quecpiusset alia nec̄ bello quicsd
ist alia nī rare vel nūqm audit qđ du
bus animo quin sint duo capita vel
duc ptes ꝑncipales capitis z si qo q̄n
posset deprehendi dubitas intellectum qu
a si deprehenderet vnū sive z aliud nec
ne ꝑ aliquod signū vel posset deprehendi
dubitas voluntatis puta qđ ubi cet bello
nolle de eodem absq; dubitacione tene
ri esset qđ essent duc alioq; istud no
n̄ iudicari n̄ de monstro adulto z ta
mq̄m vt dicat doctor subtilis dicit
qđ in franca bene duo capita quoz
ne expssit nolle de eodem de quo aliud
possit bello vnū eni volunt continere
libros vincere z aliud lacerare z cum
vnū p os sint excederet reliqu eliama
dicit se grauari de tali g̃ monstro dicendo
qđ si omnes p̄t haberi z sint ptes de qbz
patet qđ ptinent ad diuersas alias ptes
separatim debent baptizari z debet forma
n̄ singulari vtari sup vtq; ¶ Si autem
omnes haberi non possit baptizandi de
saltem in illis ptibz que ꝑncipalit̄ p
tinent ad vnū eni formā n̄ singulari
z abluendo sunt alios ptes qui non
vident ptinere ad illum p̄m̄ z hoc ad
formā quo baptizandi est n̄ illis de quibz
est dubiū z ponit cy 4to de bap̄mo z cuius ef
fectu de quibz 1o sub condicione sic Si no
es baptizatus ego te baptizo z c̄ Q. h̄ du
bitat de monstro p̄ multiplicem p̄ducto
de pecus bruti qm homo appet multū
sit baptizand ad qđ dicit vt n̄ videtur
qđ tale monstrum sit condicionaliter bap
tizand sic videlicet Si es homo ego te bap
tizo z c̄ ¶ Quantū ad 2am ptem ꝓmis
sionis do non valere scilicet bap̄m di
cit S. aug̃ cum sua ponit ꝓma q. p̄t
qđ quidam qđ bap̄m non debet vtari
g̃ra vacuo tū quia caret mysterio qui
est inscibilis tū quia originale pcm
contr̄a qđ ꝑncipaliter dat non tollitur tū
etiam quia p bap̄m̄ fit gen̄alis p̄gracio
que si vtari posset duret hominibz in
centum peccandi gratum ad matriam do
caretc est michi matria difficilis ideo
ad ꝓsens do matria suspensio ¶ Secundo
g̃ ad matriam sumptus tactum dico qđ
natiuitas do qua sumpsi ldcm̄ tū est q̄
est ꝑ puncta que habet tres comites sci
licet amaritudinem in contracione pu
dorem in confessione labore in sanc
tificacione de quo legit̄ ysa 38 Recogitabo
tibi omnes annos meos z c̄ z ag̃t 25 eccl̄s
sius foras fleuit amare do 2o ecc̄l̄s 6to
ne confundaris p̄ anima tua dicere
verum est cui confusio adducens pec
catū z est confusio adducens gratiam ad
ro 6to quem fructū habuistis in quib̄
nunc erubescitis do labore in satisfacti
one hetus sap 2o bonoz labor gloriosus
est fructus ¶ 3ta etiam natiuitas sibi
habet tres comites scilicet gaudiū sine
dolore ysa 51 gaudiū z leticiā inuenie
et in ea gratiā actio z vox laudis Item
habebunt quietem sine labore apo 14
amodo iam dicit spūs vt requiescant
a laboribz suis ¶ 3o habebunt vitam sine
morte sap 5to Justi in̄petuū viuent z
apo 2 mors vestra non erit do ista tu
a natiuitate loquit̄ Jam dicens qđ ista
est celestis natiuitas qua viri ex vtero
matris ecc̄l̄e p̄ mortem egredientes in
celū nascunt̄ z ideo mors sacra natalis
vocat̄ z vacuo est quia infans in vtero
cuius dum ad debitū complementum
puenit do vtō exire appetit ex eo qđ
requirit ampliorem locū ad manen

ad vberiorem abum ad vesendu liberio
rem aerem ad respirandu z mawrem
lucem ad videndu. Omnia e sancta ī celo
appetunt nasti quia an illo recipient
ampliorem locu ad manendi mod
em sunt ni loco arto quia tota terra
respectu celi est quasi quidam punctus
Unde do celi amplitudine dicit. Baruch
O israel qm magna e domus dei z ni
gens locus possessionis eius magnus
non hēt finem excelsus z immensus Illu
minem domus hēt quodam infinitam
amplitudinem ideo dicit ip magna est
domus dei quasi ceam infinitam lon
gitudinem ideo subdit magna z non
hens finem infinitam altitudinem z
ideo dicit excelsus z immensus Est em
longior qm oculis possit conspicere lucer
qm auris possit audire z altior qm cor
valeat cogitare p cor z oculis no vi
dit nec auris audiunt nec in cor homi
nis ascendit quo parauit deus diligen
tibi se Et 2o recipiunt vberiorem aerem
ad vesperandum quia erunt in pfecta sa
netate quo sanctus erit in desiderio no
ibi sit fastidiu car z Dum essent mo
ad huc essurient desiderium erit
in sanctate no ibi sit pena in p sana
tor cum apparuit gloria tua z satiup
erit in sanctitate qui ip deum meum
quasi ingo communi Et 3o recipient lib
rorem aerem ad respirandu in em
sancti respirare non possunt multo
labore afflicti multo timore animi Job
x Ci instus fuero no leuabo caput sa
turatus afflictione z miseria Et tunc
liber respirabunt quia nullo habe
bunt dolorem ysa 35 fugiet dolor z ge
mitus nullu laborem apo 21 amī dicit
spūs vt requiescant a laboribz suis ut
lum timorem qui p deum no aude
abstz timore requiescit Et 4to tunc habe
bunt maiorem lucem ad videndu na
stp se habebunt dns luadu apo 21 cla
ritas dei illuminabit illam una s
lucerna luminosum tob 12 luc splen

dida fulgebis ut se aiam illustratam
ysa 58 implebit splendoribz anima
stram ex se corpus glificatu ap 1
tunc fulgebunt sancti sicut sol ī regno
patris eoz Et 5ta natuitas qua vt supe
tactu est hus e add potest esse ī sus
cepcione ecclastica baptis vnde sup isto
textu oportet vos nasci denuo Act
post qm in natiuitate spiali qm ho
mines nascunt ad plationes quidam
sunt natiuitas nutritores vt bene
nutu vaglek ge 21 Item quidam nas
cunt ad actus dentib parati ad pe
dum similes ferus vbi in quo post
ptum tm apparent ungues pedes
leo rugiens z vrsus esurieus puer
mpius sup ppm pauper Item alii
ci nascunt vident z sunt magis si
miles monstris qm hominib pdi
homo structus plaudit manib cum
spoponderit p anno suo talis nstis
in plato est cum sit fletus in pfo z ridi
culosus flebit qui vidit qm asinus sit
ns esset voce sine Et regium z hic cau
addendu Et pariensium qm ista natiui
tas habet tres comites quo ad malos
magnus maiores qui scilicet pmo
uent p matris puriens tristis
nascendi letitiam z vulgi gemen
angustiam de tristitia letus Joh 16
mulier cum parit tristitiam habet
z apo 12 clamat puriens z cruciat
ut pcat z qui p filius structus mesti
cia est matue sue z ge 44 colldebant
puuli in vtero z ait rebecca Si sic fu
turu michi erat vt quid necesse fuit
concipe de letitia eius qui pmouetur
habetur qui ad homo structus plaudit
manib cum spoponderit p anno suo
dilis est talis ei qui in hora natiuita
tis visit magis postea visuris sic q
in pmouentib letant post multis ad
uersitatib oppimunt de gemitu pdi
git qui 19 Cum impi sumpserint p
cipium genet pbus z pdi is eid sin
ceperunt impi absorbent homines

sciant enim falso elevatt' abstondunt so-
ues Item in eodem leo rugiens a bri-
sus esuriens p̃uceps impius sup pu-
pillum pauperem Ihc ad bonos T
ista naturitas habet tres comites stul-
ti nascentis tristitiam ipse enī p̃nuntiam
tiam emittit plorans sup vulgi lēn
tiam qđ 29 In multiplicacione iustor
sulciat p̃ncipū letabit vulgus a Dei glo
riam qđ 28 in exaltacione iustor multa
gestia i in p̃spitate bonor plitor De
inde dixit ad eum nichodemus nunq̃
fiet ꝛc qui p̃missa dba vpd quodam
modo extitit cupiens nichodemus eius
informari de duplici natiuitate dixit
ei eum simplicius ihs quia p̃ homo nascat
si senex qđ quis solum carnalem non
naturitatem quis non potest reuti modo
spūalitatis requirit q D qđ nisi antes
naturitatis carnali nascant expi dicta
modum Deqz autem senex iterum nascat
ignoro Numquid in ventrem ma
tris p̃ iterato introire a renasci Sub
dit dicit g si post quo p̃ homo nasci
senex q D hoc est iuxta sicut iuxta
dei sensum intellexit Job 1 dies mei
transierunt absq; ulla spe Monebant
autem ipsi ad querendū diem obstuari
tis quia vt dicunt beda ante noctem venit
ad dñm qui nec mysteria lucis capere potest
non scienda audituus ideo non insuig
dicens quia non habet impietatem
mundo sicut alii philosophi a quia debilis
erat in fide nec obscure dicta intellexit
a innari desiderabat et dicit cui Jam
monebat eū ad querendū de sua salute
anxietas qđ si ange quis a natiuitate
ad hoc nesciuus erat de salute tri sua
tam sollicitus existebat de vna natiuitate
quam nouit an posset iterū vel quo ordi
ne gentilis posset impleri querebat ne
dum ceps remanendo vita celesti capere
tur cui adhuc carnalis erat animalis an
tem homo non percipit ea quo sunt spus
dei agnalit autem in his verbis ei dici
tur potest homo nisi cum sit senex, no-

tat' innectitor ni malicia dissimulat consilio
Jer 13 Si mutare potest ethiops pellem
suam aut pdus varietates suas a vos po
tius brutacios ai dicitis malum est an
tem hec dissimulatio ppter superbiam diabolice
diuturnitatem qua sic oppunt' qđ surge
negligat ysa 65 Cur senem aggrauasti
ugum tuum valde a divisti in semptum
ero dna Item ppter malicie consuetudine
qua fit sicut vas corrupti ad gre susce p
tionem ineptum ideo ct regnum a dicat'
affert ad nos vas nouū a mittite in il
lud sal qui nemo mittit vinū nouū in
veteres vetes Item notat' nascendi ni pla
cens tempus congruentia quia non
nisi senes debent sic nasci cito male na
turitati carnali Si redeundo ad textū
sic stendum qđ dns ignorantiam nicho
demi sustinuit non condempnauit quia
ipse ct de eo dicit' qđ calamum quassatum
non conteret a linū fumigans non extin
guet vnde benignus cum ab intelligentia
carnali rethit qm respondens ihs dixit
amen amen dico tibi ubi germinatio co
firmacionis amplioris confirmacionis
est indicium in quis renatus fuerit ex aq
baptismatis extrius abluens a spū m
tius sūficiens non potest introire in
regnū dei, crisos talis est hoc ac si dicret
aliam dei natiuitatem o nichodeme qđ
sermonem trahis ad tram homines plas
mam ex tra a aqua iam finis est im
mundo vas qđ plasmam vnde de terra a
aqua plasmare nolo si de aqua a spū
Si vero quis queret qualit de aqua in
trago a ego qualit adam de terra vnde
a ossa a nervi a arteria a alia huius h cum
nec terreo nec luto conueniunt qđ cogi
tacionis quidem inuenio non possum
fide sustinio Si autem queret cur gra
nula sumpta est ab hac intrago a ego cur
gra a terra in hominis plasmacione
indicebat a hic nondum sanctum e
dens homo qđ ex sunt modi generationis
hominis vnus de terra sicut adam p
mus fuit alius de viro sine femina

Al.

sicut enim ꝟ de uno & muliere sicut de
eo cursu nature fieri est consuetum & etiam
modus est sine uiro de uirgine mulierem
hominem producere sicut xpus produxit fu
erat ꝑmus & genitus de terra sic adam
habuit genitricem mirabilem 2 adam ha
buit genitricem normam & ꝑmus adam
trenus erat ideo consequens est qđ geni
tum ex eo esset & dispositionem terre &
quia 2 adam spualis fuit ideo erat qđ
genitio qua ipse comitabat esset & dispo
sitionem spus sicut enim ꝑmus adam de ra
terrenus ita 2 de celo celestis sicut pri
ma genitio sint quodammodo carnalis ita
2 sit spualis & hoc est qđ addit de natu
ex carne caro est &c ubi xpus qđ supposi
uerat ꝓbat & explanat Supposuerat au
tem naturitatem spualem quam ꝑmo
ostendit comparando spualem ad carnalem
2 ostendit spualem genitricem esse po
licet a plurib non perceptibilem ibi no mi
remis dicit & qđ natu est ex carne &
ubi talis ratio innuit homo enim sit ex
carne & spu racionis carnis dicit nasci
carnalis & racionis spus dicit nasci spua
lis & sicut est naturitas carnalis ita &
spualis dicit & qđ natum ex carne caro
est uictor i quicquid lego carnis descendit
& nascit & carnali pcepto caro est i car
nalis & carnalia sapit & intelligit nisi
carnis carnis totus homo carnalis & qđ
nascit & qđ natum est ex spu sco spualis
ꝑ gram spus i spualis & intelligit nisi
spus totus homo spualis p cor & co deu
adheret deo unus spus est gre conuenien
tiam uidelicet uoluntatis in re uolendi
non mireris &c hic ostendit xpus gen
icem spualem esse po licet a nostris no
perceptibilem & ꝑmo dicat qđ non est mi
randum & talis regenitio fiat 2 cum
hoc ostendit ubi Spus ubi uult spirat dicit
& non mireris est autem admiratio stu
por de aliquo magno siue excessu q.d.
noli admirari nichodeme quasi non re
teris quia dixi tibi hec uba oportet vos
omnes genitalis nasci denuo i nisi ex ipsi

et spiritus dei est & recedit cum quare
non est mirandum quia spus ubi uult spi
rat & est autem sententia dñi sic &
sicut spus inuisibiliter erat &c qui ex spu
nascitur inuisibiliter innotat & quia
non papias aduentu spus sui recessu
non tu negas spm & ꝑmus non papias
mortalem uel innocuum eius qui nat
us ex spu non tu debes negare hui⁹ na
turitatem esse ꝓ quam sit talis inuitatio
spualis & Si quem aliq ex quo uenisti
det spm quomodo audiemus est uocem eius
& respondet sonat psalmus uox spus est
sonat simo dominus uox spus est. & nescis
unde ueniat & quo uadat & tu de spu
ceris ut illo qui non es natus de spu nec
es de te unde uenias aut quo eas & om
adaptans comparatum subdit Sic omnis
qui natus est ex spu scilicet spualis &
occultus ad te &c consepulti sumus cum
illo ꝑ bap in mortem ut quo resur
rexit xpus ꝑ gram ꝑris ita & nos in
nouitate uite ambulemus si sententiam
cisti sic intelligit si non inueris unum
quemque modum generationis de qua di
tibi quia spus & ventus ubi uult spi
i libere flat & uocat hic uoluntas nat
alis motus eius non electus si uoluntas
sicut econtrario dicat ad te s uanitas fal
recta est creatura non uolens & uocem
i sonum eius audis corporalibz auribz Et
nescis unde ueniat i ex quibz thesaurus
sit unde & quesitus est apud phos unde sit
ventus aut quo uadit i ad quam utilita
tem flat cum tu sis ctissimus de spu
& g in re corporali sic deficis quid de in
spualis generationis auribus uel sic ne
mineris si dico qđ senem oportet tibi
nasci quia spm n est dispicis Spus eum
ubi uult spirat i ubi uult optat quos
uult sanctificat & regit & sit ibi pincipalis &
noua clausula incipiat hic & uocem eius
audis mecum scilicet ad te loquentem
que est uox ipius spus quia tpe me nu
sit si qđ simul homo & nescis unde ueniat
istius uox mea i de qua generatione loquit

cum generatum

rum generacem cārnalem michi obiciens
dixit quo modo potest. i. qua de causa dicam qđ
oportet vos denuo nasci. hic etiam videnđ
est posse qđ spūs sanctus accipi potest p spūm
creatū ē crisp̄m vel p spūm increatū ē illos
Joh. 5. quē est deus. Iste spūs ubi vult
spirat ge. a Spiritum in faciem eius spi
rauit dns qui libet. i. sine omi dispo
sitione qđ vult facit. et qn. ē ubi. Item p
qualitē p patrē vel p filio vel p spūm sc̄m
in vo. loquentem audiunt nichodemus
horum spūs ē. cum modum istius disci
pulis hic mistr nondū sunt septem co
mentes. et differentes carnalis generā
tionis ad spūalem. In prima negant fieri
homo ex humore uteri. et ipse. In. 2a. recē
tans ex aqua. et spū sc̄o vt patet hic. Item
in prima data est ei mulier. in adiutorium
In. 2a. datur plenitudo virtutū Joh. 1mo
de plenitudine eius omnes accepimus. eph.
4. Omnia nra data est gra. Item in p̄
ma homo ad dei ymaginem est creatus. In 2a
eius spūs cum dns est factus p̄ aqm. 6to
dm adhereret deo unus spūs est. Item in
ma paradisum hominī ad custodiendum
missit. In 2a hominib. celum aperit huc
usq̄ baptizato apertum est celum. Item
in p̄ma nasum vitam mortuam. In 2a nas
cuntur cum dno regnaturi. Item i p̄ma
legimus signa bona et mala plebibus. In
2a signum vite nobis exposuit dicens. 4to. come
dite et inebriamini sanguine. Item in p̄ma
data est hominī cognitio naturalis. In
2a datur hominī cognitio etiam supernā
in textu respondit nichodemus ubi tan
git. 3. modus intelligendi spūalem gen
erationem quem quia nescirebat nichodemus
ideo dubitat et querit. et p̄. postea eius quo
ad ppm responsio ubi respondit ihūs dicit
et respondit nichodemus et dixit ei. stulti
bus in quo notat eius diligentia quia
non cessant a querendo donec intelligā
et ironice. Si inde hec audissent statim
irridentes recessissent non sic nichode
mus sed dicit quomodo possunt hec fieri
ideo merebatur a dno edoceri quia motus

erat p̄ intellectus captivitatem et fidem et
ideo respondens ihūs dixit ei ubi nichode
mi p̄simptuosam ignorantiam et defectum ar
guit unde in prima p̄te minus qđ hanc spi
ritalem natiuitatem de qua xp̄us loquebatur
ex scriptis quas docebit cognoscere potuit
2o ostendit implicite unde fiunt qđ hanc na
tiuitatem spūalem non cognouit quia no
ex defectu veritatis nec ex defectu docentis
et hoc fiunt ex p̄te sua dixit et. Nudet ihū
et dixit ei tu es magr in israel et hec ignoras
ni. d. te doctorem magnum reputas quia tu
es magr et in tanto ypso habito legem quia
in israel et hec ignoras. i. adhuc ignoras
minima fidei hebr. 5to. cum deberetis esse ma
gri ppter tempus rursum indigens vt do
ceamini que sunt elementa exordij sermonū
dei q.d. Si bis intelligo optet te humiliari
dnq̄ nil nostri p̄ceps superbe nascere ex
spū. Si enim natus fueris ex spū viam dei
tenebis et viam dei sequens et sic ad sapien
tiam proficies si quis istum querentem de
nō arguit et non beatam virginem que de
modo querebat huic p. quo fiet istud respo
det cognitionem habebat scripturarū fiat enī
sibi facta explanatio p ex̄m et multe figure
baptismatis p̄cesserunt in lege. Unde legit
get p aquam primam fuit pax abluendo
ge. s. typice p mare rubrum a po. pharaonis libertatem ex. 14. p legem omnes mun
dationes fieri p aquam naaman ceram
a lepra p aquam in iordane liberamini
g. regum 5to. et sup hec vbi typice aperte h
clamantem ex. 55. est mundam sup vos aquam
mundam et mundabimini et zacharie 13. et
fons patens domui dauid et ideo iste cum
redarguit dicens amen amen dico tibi qz
qđ scimus ego et apostoli mei vel ego et pater
et spūs eius loquimur. unde cum michil stulti
ni verum non est defectus ex p̄te veritatis
rei qđ me non intelligis cum ho. scimus ni
ex defectu docentis quia qđ scimus loquimur
et qđ vidimus in abscondito dei testamur fo
ris mundo si est totaliter ex defectu vid.
quia testimonium nrm non accipitis q. d.
cum non loquar ni de isto ni testificer nisi

de visu reprehensibilis ee quid non credis z nõ
qđ visio ad unitã que est in secreto thesauro
dei eius est enim visionis corporalis vide
si testimonium de visu corporali recipit tanq̃
rium z etiam multo fortius testimonium de
visu intellectus eius quem nichil fallit Joh
19 Cum vidit testimonium perhibuit z testimo
nium suum verum est testimonium eius Si trina
dixi vobis celestia z exemplu grossi z non accepi
p hoc modum generationis spualis quomodo
si dixero vobis celestia i maiora z subtiliora
credetis parisiensis Si trina dixi vobis
et de templo corporis mei soluendo z in tri
duo a me sustinendo Joh 2o z non creditis
Quo si dixero vobis celestia i celestem spūs
naturitatem credetis sic exponit beatus au
gustinus z beda unde queret aug⁹
ome 12 qđ est illud trinum qđ dixit qđ nõ
credebant homines z respondet illud qđ
de templo sustinendo dixit corpus eius
sine de terra accepit z ipsum trinum de tri
no corpore susceptum parabat sustinere
non enim creditum est tria sustinuisse
Si trestria inquit dixi vobis z non creditis
quo si dixero vobis celestia credetis hoc est
inquit Si non creditis quia templum
possum resuscitare de terra a vobis quo
credetis quia p spm possunt homines re
generari Et crisostomus terrenum illud sunt de ventre
vt supra exposuimus terminum istum
exposicoem non accipiat aug⁹ ome 12
Deo alit exponit idem crisostomus p terrena
intelligens sacrum bapt̃mum quia hoc sacramen
tum fit in terra z quia in comparatione
ad illam natiuitatem qua filius nascit
a patre trina quodam̃ dicitur Quia iste
autem textus amen amen dico vobis qđ simul
loquimur z o pmanet ad festum trini
tatis in quo legit hoc euangelium sic sunt
Said Gen 3 Dicit dñs Jeroz ad eliodū gñ
des matrias ingenua pua non sufferint
Nulla autem matria gnosiz z prudentiz
qui loqui de profundo mysterio trinitatis
cendo aug⁹ primo de trinitate ca 8mo De hac
re summa z excellentissima cū modestia
z timore agendum est z acutissimis an

nõ hic agend z hoc dñs in
Deo & pmanet legat

rebz atq; deuotis audiendis vbi quaerimus
vnitas trinitatis patris z filij z spūs
sti quia nec prudentius alibi erratur
nec laboriosius aliquid quaerit nec fru
tuosius aliquid inuenit Nos g inquit
quid alta sapientibz relinquentes hu
militã teneamus In vobis g inquit ipse
sic z ponunt scilicet fides recta confessio
eis vã z magnitudo diuina Est autem fides
recta vt credamus quia est pson plura
litas z deinde vnitas pluralitas autem
psonaz insinuat p hoc qđ dicit in plu
rali qđ strictius loquendo qđ vidimus testim
qđ si vnus sensum pius exponit in tres
psonas trium ni diuus dicit intellig
potest vnitas in hoc qđ non dixit testi
monia una sz testimonium vnum hoc g
verissime est credendum z non est vitium
querendi si ad eugenium dicimus tres p
sonas si non ad pudicum vnitatis deum
z vnde si non ad confusionem tantum
quaeris quo hoc possit esse Trinitatem hoc
minus est credere pietas nostre vna etiã
Nichil hominis in ipsa beata trinitas
vnitas in diuinis quadruplicate potest
ostendi p̃ exceptionem testimonium q̃
dus non potest esse error vel falsitas de
sunt qui mentiri vel falli non possunt
vel mentiri deus qui est ipsa diuina
diuina veritas Joh 14o ego sum via veri
tas z vita angelus qui omnia videt in ipsa
diuina veritate ait is angeli eoz in celis semp
vident faciem patris mei qui in celis
est Apparet qui recepit influentiam ab
ipsa diuina veritate Deus g ostenditur
testimonio dei in scriptura ge p̃fecta
me hominem ad imaginem z similitu
dinem meam Non potuit autem hoc
dictum pmanere fuisse deus ad angelos
quia ipsi creatores non sunt qđ g dicitur
faciamus z meam pluralitatem indicat
psonaz si ei non esset pluralitas in
psonis non diceret faciamus si faciam
meam si meam dñs dicit ad filium
gnem z similitudinem pmanet ipsum
tatem substantie quia si ibi non est

uitatis substancias non dicet ad ymagi-
nem si ad ymagines nec ad similitu-
dinem si ad similitudines 2o hoc ostendit
dit testimonio angeli stans sicut scriptum
est 3e angeli cotidie clamant 4o dicunt
Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum plena est
omnis terra gloria eius qđ autem ubi dicit
ꝑ deus respicit trinitatem ꝑsonarum qđ se-
quitur dicunt sanctus deus respicit unitatis
substanciam 5o hoc ostendit auctor ꝑphe
dicentis benedicat nos deus deus noster
benedicat nos deus 6o metuant eum omnes
fines terre In hoc magis qđ ꝑ dictum
deus ostendit ꝑsonarum trinitatis In ho
qđ in singulari subiungitur eum omnia
tur cetera unitatis 7o quia apli eodem
spu quo ꝑphe fuerant inspirati Ideo
eadem hoc ostendit auctor apli cum ioh. 8o
mes sunt qui testimonium dant in celo
pater verbum 9o et spūs sanctus 10o et hi tres unum
sunt 11o trinitas 12o unitas ostenditur in
creaturis vestigiis Non est in aliqua
natura que plene sibi valeat assimi-
mula nec umbra sic assimilatur omnis est
umbra nec vestigium pedis omnis est vesti-
gium nec ymago ei cui est ymago ꝑ
aliqua similitudo tenuis inveniri
hoc in creaturis sigillatis medijs et in
ferioribus In creaturis signatis sicut in
sole stam fm augm in sole 13a considera
re licet qđ est et qđ lucet et qđ calet
substancia solis radius et calor radij
ꝑ de sole nascitur quia filius de patre
generatur Calor ab utroq egredit quia
spūs ab utroq spirat ipse autem sol
a nullo creato sic procedit quia pater non
est finis nec creatus nec genitus et tri
omnia tria sunt quodam unus sol qui
omnes iste tres ꝑsone sunt unus deus
14o inveniri in creaturis inferioribus
sicut in elemento aque fons enim generat
rium sicut pater generat filium fons et rivu-
lus faciunt stagnum quia pater et filius
spirant spūm sm fons autem a nullo
procedit quia pater a nullo existit et tu in
fonte rivo et stagno est eadem aqua qz

in patre et filio et spū sco est eadem substā
tia 15o invenit in creaturis medijs sicut in ho
mine Istud augn de trinitate ca 19o de
mente humana ubi sic dicit licet mens hu
mana non sit eius nature cuius deus
est ymago tm illius quo nichil melius
est ubi querenda est Cum enim mens me
minit sui intelligit ꝙ diligit se hec quidem
dit augn de trinitate ca 21 non sunt
tres vite sed una vita non tres mentes sed
una mens ꝙ cuius declaracione notetur
magis in ꝑ 16o Tercio ipa trinitas et
unitas demonstrat ꝑ posteritatis figuris qua
rum quia una pont ge cc ubi abrahamus
vidit tres viros et vnd adorauit ubi sed glo
riam trinitatis et unitatis mistim declā
ratum 17o figura pont ge cc 18o ubi dicitur
qđ princeps ꝑ hos tres ꝑsonas in
una vita ꝑ quas signat tres ꝑsone in una
deitate 19o ipa trinitas et unitas demon
strat ostensis miraculis quoq 20a hec sunt
inserenda legitur enim in hystoria scolastica
et eusebius idem testatur qđ circa nativi
tatem xpi tres soles apparuerunt qui pau
latim ad se approximantes in unum solem
redacti sunt ꝑ qđ significabat qđ ex tribus
trini et unius dei toti mundo imminebat
21m miraculum est qđ narrat silvester
de eius quidam sacerdos arrianus quem
dam baptizare vellet et formam eccle
similaret dicens baptizo te in nomine
patris ꝑ filium in spū sco volens ex ho
ostendere filium et spūm sanctum patri equa
les non esse subito aqua desuper et bapti
zandus ad ecclesiam fugit 22m miraculum
est qđ narrat Ogebius in quadam cro
nica ubi legit qđ cum int gallias he-
resis arriana pullularet quis filius de
spū sco minorem patre affirmat tri
tas substancie unum ꝑsonis eundem
miraculo demonstrabat Nam cum
annos dm quingentos et quinquagesimo di
quidam episc missam celebraret vidit
tres guttas clarissimas equalis magni
tudinis de calo sup altare missas qđ
sibi paulatim approximantes unam gem-

pulsatam effecerunt qm cum in medio ei
eis aures posuisset alio gens que ibi erat
tantum eius excellentiam non ferentes
subito cadere unt ⁊ mundis autem homi
nib; videbat horribil ⁊ obstupa mundis
autem ⁊ puris amabilis ⁊ clara Infir
mis multis dabat sanitatem ⁊ adorantib;
ipam crucem augebat virtutem ¶ 2° in
duis probatis ponit efficacia vera cum
dicit qd scimꝰ loquimur qd videmꝰ testi
mur In hoc autem qd dicit qd scimꝰ
loquimur dat intelligi qd ii de deo hoc
vel testificari debemus ii qd aut p di
minam scripturam scimꝰ aut p rei ve
ritatem cognoscimꝰ alias enim periculo
sus esset si ea vellemus curiose inquirere
que nrm intellectu excedunt ⁊ istud os
tendit p 3ª pmm est qd legimus in apo
crifis esse eu ipe esse nus mirabat cur ma
li florerent ⁊ boni affligerent ⁊ alia que
dam secreta dei velle inquirere nec ratio
nem posset invenire angelis sibi appa
rens dixit Si vales flammam ignis pon
dera fluminis venti mensura ⁊ diem pte
ritam revoca ac si diceret Si ea que creatu
rarum non vales comprehendere quo ea q
sup te sunt valebis attingere 2um ex
ponit rabi moyses ubi dicit qd antiqui
dixerunt qd quicunq; posuerit finem
suum arcta ⁊c recipiet confusionem
qui scilicet dixit sive quid est in principio
quid est in fine quid fuit primo ⁊ quid
erit ultimo Finem vero ⁊ p vocat ipm
diem in quibus est principium omnium
ultimum in quorum est finis omnium ⁊ h
non debemus curiose investigare Ea ve
que sunt nte principium ⁊ ultimum ⁊ diu
nos effectus possimus aliqualiter intelli
gere ⁊ p eos dm laudare ¶ 3um ex est de
beato augustino et cum tempore quo
libros de trinitate componebat cum p
fatus maris socius a longo sequentibus
quedam de trinitate meditando destrue
ret puerum quendam in litore manus in
ire qui cum quodam concham argenteo
in quandam quam fecit foueam aqua

de mari effundebat dicens se velle tot
mare in illam foueam hauire cui
ange⁹ in risum provocatus ait fili que
hoc facere posses cum mare sit mag
um concham modici foueam pua ⁊ illa si
cilius est michi hoc facere q̃m tibi qd
cogitas adimplere Cogitas enim in libo
tuo misterium trinitatis comphendere cum
liber tuus sit pua fouea ad recipiendum
ingenium tum pua concha ad inquirendu
⁊ trinitas ipa immensum pelagus ad
hauriendum statim q; puer discessit ⁊
ange⁹ gras deo agens q̃m sit v. qd hic
erat puer recognouit ¶ 3° ponit ingeni
tudy humana cum dicit ⁊ testimonium
rum non accipimus pat em ⁊ filius ⁊
spus sctus fidem spei sc nos docuerunt
⁊ ides cor testimonii est fideliter admit
tendi ayaymo autem xpus hanc fidem
nos docuit dicens ad ultimo baptizantes
es In nomie patris ac filii ⁊ spus sancti
Ista autem fides ⁊ confessio si eam de
mota recipim; maxime ad q̃d valet p
ad demonu expulsionem confessionem
em fidei diabolus nequit sustinere re
plicit petrus p̃ pe 1° qui ei resistamus
fortes in fide ¶ 2° ad tribulationu expul
sionem nam sicut ainat Joh damasce
lio 2° cum apud constantinopolim pe
stilencia grus esset quidam puer in eoꝝ
raptus cantica sce trinitatis scilicet da
deus sctus fortis sctus ⁊ misericors salvator
miserere nobis ab angelis est dictus ⁊ ci
rediens oriam ipso decantasset mor pesti
lencia cessauit ¶ 3° valet ad malor confu
tacionem nam sicut refert avonica in
archiepis ebredunensis synodalis esset ⁊
omnes testes pecunia corrupisset quidam
legatus hereticus ei dixit de veritate sce
trinitatis scilicet quia pater ⁊ filius ⁊ spus
sanctus diceret rogans dm qd si spus
est spus sctus cur minime faciat notare
non posset qd ⁊ fecit est ⁊ sic ille depre
hensus pecuniam suam confessus fuit ⁊ penam
am egit Illum autem ultimum symbo
licum edidit sc sanctus Jeronimus fine p

Sno trinit
228

cumando instituit Dicit in textu Nemo as
cendit ni celum &c Ratio dicendi est
de modo spualem vitam incundi hic
agitur de medio & fine & mutamento
ad statutem prueniendi medium est hu
militas qua xpus descendit fine felici
tas celestis ad quam xpus cum corpo
re sibi p ueritatem unita ecclia ascendit
O mutamentu fiunt passionis acerbitas
qm sicut moyses exaltauit serpentem in
deserto sic exaltatus est filius hominis
nde in prima pte et dein est videre pos
sum? profectum caritatis & effectum humi
litatis p quibz nondum ? parisiensem
qd ascensus p humiliacionem causa est
ut ad gliam celestem ascendat Job 22
Qui humiliatus fuerit erit in glia &
p humilitatem ascendito ad sublimita
tem quia hec est via & non est alia pte
ream qui aliter uadit cadit postqm ascen
dit xpus p naturam deitatis non ha
buit quo ascenderet quia ubiq deus
est tu p descensum humilitatis quo
deberet mouent quia cum humiliauit se
usqm factus obediens usq ad mortem
pea deus exaltauit eum & ephes 4to
qui descendit ipe qui ascendit sup omnes
celos ? quia non valet sicut humilitas
ubi deficit caritas ideo solum p caritatem
eum xpo habentes in celum ascendit
Submouit textus premissus ubi dicitur
nemo ascendit in celum &c Dixi quo sic
scribit aug? omes 12 sup Johem Ex ta
fratres deus uoluit esse filius hominis
& homines uoluit esse filios dei ipo de
scendit pro nob nos ascendim? pro ipm
Solus enim ascendit & descendit qui hic
aut scemo ascendit in celum ni qui de
celo descendit Scom g ascensum sunt in
celum quos facit filios dei ascensum pla
ne hec nobis premissio Erunt equales
angelis dei Dico g nemo ascendit nisi
qui descendit quia unus ascendit & un?
descendit quod de ceteris quis intelligendo
q? membra eius erunt ut unus as
cendat pria sequit nemo ascendit in
celum ni qui de celo descendit filius hominis
qui est in celo miraris qz hic erat & in ce
lo Tales fecit discipulos suos paulum an
di apostolum dicentem mea autem conu
satio in celis est Et homo paulus ap?lam
bulabat in carne ni tm & conuersabatur
in celo deus celi & tm non potuit esse &
in celo & in terra Et g nemo ni ille descen
dit & ascendit qui spes est ceteris Ea spes est
ceteris quia ille pria descendit et in illo
un? essent qui p illum ascensuri essent
Non dicit in scipo aut ap? quasi in multis
sz tanqm in uno & omnibz tmo qd est xpus
Et fidelibz aut vos autem xpi Et autem
z g abrahe semen estis qd dixit unus ho
dixit omes nos pria unus sanabatur &
illa postrema quia quisq alius descendebat
non sanabat g iste unus commendabat un
tatem ecclie Ne nugent illis qui oderint
unitatem & ptes sibi faciunt in homibz
& sc paulo post In uno estote unus estote
unus estote Nemo ascendit in celum ni
qui de celo descendit Unde sup isto textu
sic scribit post principia salubris est ille
qui solus potest nutrire regnu celorum
p se & omes p illum & hic est xpus do
cuq quidem primo tangit singularem
potestatem qua pria uirtute in celum
ascendit 2o ineffabilem bonitatem qua in
carnari uoluit ibi qui descendit & 3o ma
gnificabilem immensitatem qua in celo
& in terra simul p?sens extitit dicit g
sic f crisos Hic magnum nos credis & plus
oportet credere quia nemo &c f glosam &
continuat Et dixero celestia non credetis &
tm de celestia quia nemo ascendit in ce
lum pria uirtute ni qui descendit & celo
p assumptionem humanitatis filius hois
qui est in celo p ?sentiam diuinitatis Et
& sicut moyses &c Dixi quo sic scribit pa
risiensis Tum tribus attribuit xpico
regni celestis Scilicet passio & ascensio ei?
dem & sacro quo unus p spm suu renasci
tur mutamentu postqm ecclia recolunt passio
nem xpi & ascensionem & spus sc mis
sionem In hac duca uult ostendere fide

ñbz celestis regni apticeni vnde in epī legi
tisio Josue qua vidit celum aptū z in euā
gelio legit de illis tribz que ptinent ad
regni celestis apticeni p̄ de spūali natiui
tate que fit p spīm scm 2° de xpi asten
cione 3° de eius passione scilicet in dō
hic exponendo vnde ex istis patet qđ in
hoc euāgeo ostendit quib regni celoz sit
aptum est eni aptum renatis p spm
scilicet habentibz passionis fidem z adhe
rentibz p caritatem ei qui ascendit in ce
lum In verbis tri hic exponendis q̄r
ad edificandū mundi sunt notāda scilicet
quare xp̄us p serpentem figuratus 2°
z quare p enei z 3° quare in passione
dicit exaltatus z q̄to in quo similitudo
exaltationis eius ad exaltationem serpen
tis attendat ¶ Circa p̄mū notandum
qđ triplex ratione xp̄us spūaliter in
statu crucis p serpentem figuratus est
p° quia de serpente fit remediū contra
venenū serpentis de serpente enī fit tri
acha ymo a coelum dō virtute serpens
sunt remedia contra venenū serpentū ig
nitoz mundi q̄ fac serpentem eneum z
pone eum pro signo qm prius aspec
it eum viuet sic xp̄us in cruce sunt
in remedia contra venenū antiqui ser
pentis 2° xp̄i sapienciam quia in cru
ce vicit diabolum ibi enī xp̄i pdencia p
cussit superbiam Job 26 ge 2° Serpens erat
callidoz cunctis animātib terre z ego .iiii.
Serpens moysi erant serpentes magoz z
sapiencia xp̄i in cruce destruens demonū
prualuit ibi diabolū volentem cū suo exer
Job ca° iiii° vi extraheo potes leuiathan ha
mo tuo tuā que ego zz ayoz ca° 3° leuiathan
hāmo captus est quia in redemptore nro
dō p satellites suos estimat corpis mortis
dt Humanitas eius aculeus p̄forauit q̄
sicut hamus quippe fauces gluttientis tenuit
dō in illo z esta carnis putant qm deuo
catoz appetet z diuinitas tempore pas
sionis latuit que necaret de ista p̄dencia
z etiam ait apl̄s coz. p° qđ stultum est
dei sapiencius est hominib stultū dei di
cit passio xp̄i vnde in eodem ca° dicit ap°
verbum crucis pereuntib stultitia est z
mundi sapientib gl̄osa cum deberet di
cere sapientib dicit pereuntib Sapientes
autem huius mundi dici possunt pere
untes 3° racione p° ad modum naufragan
ciū bis que apprehendere possunt inspa
bile adherent z quib assimilabimur de
mines generacionis huius aut quib com
parabimur illos quos videmus a terrenis
z corpalib anelli separare que non possu
pfecto similes sunt bis qui subitus pe
clitant in aquis quos nunqm videas
tenentes tenere nec vlla racione desiste
re qđ p̄ius manib occurrerit 2° ad mu
tuum subiugendoz motum huc ligatu
ad collum scilicet temptatio que amit
cunt dō ¶ 3° quia in profundo mari hui
mundi ad modum natatoz se mergunt
z hic videtur z euidem qđ 2° malū
scilicet malū culpe z malū pene Sa
piencia dei timet malū culpe z mitto
tanqm illud qđ diabolus in mundo
isto principaliter possit z qđ hominem a
bolo similem faciat z qđ ad ignem ppa
ratum cū dīo hominem ducat ¶ Sapi
encia vero huius mundi timet malum
pene temporal z fatuus ea illud sit ado
z in diu z ad ind ducat Gregoz mali
qui nos hic p̄munt ad dū nos ne ex
pellunt Sapientes eciam huius mundi
similes sunt puero flenti z aliqua a ma
tre sibi data z non p culpa qua ipse
meruit ipsi medicinam amarissimā time
infirmitatem ad mortem non timent
hanc fatuam sapienciam xp̄us in cru
ce destruere voluit qui p destruendis
malis culpe eciam alienis tm malis
pene sustinuit scilicet mortem z mala
genus mortis malum culpe diligen
cauit ¶ malum pene placenter sustinu
it ¶ 2° quia serpens in veteri fortuna
vetem pellem deponit sic xp̄us i an
gustia passionis deposuit mortalitatem
ad gl̄iam immortalitatis resurrec
Confodisti sagittis meis z circumdedi

hec serena. Circa 2m̃ nondum qd̃ tpalia
regnos non p̃ quencigs serpentem s̃
p̃ eneũ signũ est p̃ quia serpens eueno
habet similitudinem cum habeant le
nem ⁊ tñ veneno caret sic xp̃us habet
similitudinem carnis peccatrices non
tñ peccatricem Ro 8 deus filiũ suũ
mittens in similitudinem carnis p̃
cti ⁊ c̃ quia ea non est fabricabilis
nec eo modo quo artifex metallum trifoni
ũ metalis in quo signũ p̃fectum ⁊
substancia x̃i ⁊ sedz inimicabit qui oc
dere possunt fleti nequeunt Ro 8 Quis
nos separabit a caritate x̃i ⁊c Qz licet ea
non possit sic sua p̃tia potiendo deco
rari sicut x̃i passio non dicat s̃ glia in
mortalitate recipiunt Hebr 2o videmus
p̃ passionis mortem glia ⁊ honore
coronatum tho quia ea est forior vulne
re quo gra placendi ⁊ orandi intelli
gr quam xp̃us habuit in p̃ diffusa
s̃ gra in labiis tuis Spalite tñ in eis
nomis fuit ubi vbe ⁊ exo dicunt ubi p̃
supplicationes ad dñm ex clamore
ubo ⁊ lacrimis obtulit ubi clamans Vo
magna deus nec redemptionis ex
fuit c 21 Circa 3m̃ mundi qd̃ xp̃us
homo exaltatus in passione non solũ
p̃ exaltationem locale quo erat in il
lo gradu mortis vel qd̃ vulgari simone
dicebat s̃ p̃ spiritalem exaltationem quo
est in illis qui carnem suam crucifi
gunt cum vicijs ⁊ concupiscentijs gallie
q̃ cuius figuram fuit passio xp̃i Exalta
tur quis spiritualiter cum omnia que mun
di sunt ponit sub pedibz suis bona tri
stitia contemnens ⁊ mala tristitia
non timens s̃ amplectens sicut xp̃s
fecit dicz omnia bona tristitia contem
nenda sunt sicut xp̃s et contemnenda non
fecit ⁊ omnia terrena mala sustinu
it que sustinenda patiebatur ut nec in
illis quereret felicitas nec in illis ti
meret infelicitas Ad ostendendũ bona
temporalia esse contemnenda voluit de
nudatus a terra ad ostendendũ mala

tristitia non esse timenda s̃ potius am
plectenda voluit esse cruci affixus Et
re ita q̃ temporalia sunt contemnenda
declarat Lincolñ dicto in notabilitate p̃
hunc modũ Contemnenda sunt
hec mundana q̃ppe eoz velocem tristi
tiã quo fugiunt sequentes ne apprehendant
ea ⁊ quo eciam si apprehendant a manu
bz tenencia elabuntur nec solum nos de
serunt sua fuga s̃ eciam si maneant nos
ea deserere cogunt unde Cenis q̃ nusquã
stabilis qm̃ velle duo stabilitate unqã
quoz utrumq̃ velox fuga reliquit de
sert Contemptus mundi q̃nta
est ⁊ Joh p̃ Joh 2o Mundus transit ⁊c
concupiscencia eius qui autem facit voluñ
tatem dei manet metrice de hoc verbo
transitus sequens maledicit eunctes in ig
nem eternũ punitũ s̃ infructuosam age
tes ⁊ p̃ angustia gementes dicentes q̃d
nobis p̃fuit superbia aut divitiarum iactan
cia contulit nobis transierunt omnia illa
tanquã umbra ⁊c de isto etiam velocis
transitu dicit ysa omnis caro fenum ⁊ omis
gloria eius quasi flos agri aruit fenum
⁊ decidit flos verbum autem dñi mane
net metrice h verba exponens beatus am
brosius sic aut omnis caro fenum ⁊ de hoc et
end gloria hominis in carne q̃ femine quic
em videt esse sublimis quasi herba est
pulcra vt flos radicit vt fenum gemmate
viriditatem in spe non ni fructu soli
ditatem hilaritatis vite ⁊ sc̃ Nunc em
fluminibz in carne quo salubritas p̃
esse putant Modo vides adolescentem
validum pubescentis etatis vivente
florentem gra spes sua colore transi
tus Die tibi facio ⁊ ozo ut tuus oc
curret ⁊ qui p̃ro lautissimo decore
formo visus est gra alia die nusquã
dus appareat alicui⁹ infirmitate eg⁹
nidus solutus plerumq̃ autem la
bor fatigatos sessoribz aut morbi ma
cat aut crudelitas hostis aut bona
asportant aut senectus debilitat
aut curatos debito reddunt sepulcra

de contemptu bonoz temporalium.

xcolerat ¶ Nonne verum est qđ aiunt fe
mi ꝛ filos eius deleri alios ab alijs attractus
q; nobilis ꝛ maiori honestate nsulis ꝓsta
pio beatꝰ clarus nsignis amicis habundat
stipatus q; clientibꝫ utriusq; sexus teatis ꝓfo
ciens maximam atq; rediens familiam
repente aliqua acerbitate pcul mole tbat
destitui ab omnibꝫ sodalibꝫ derelinqui ꝛ im
pugnari a primis ecce verum est qđ sicut
femi vita hominꝫ ꝓcus euellit a vestigio
Est enī qui dicit vbertate affluens ꝛ
pter libalitatis fama ꝓcax volitans sin
gulos clarus honoribꝫ geminans potesta
tibꝫ tribunalibꝫ celso solio sublimis beat⁹
ꝓhibꝫ estimatus dum clamoris ꝓcul dubio
audit subita rez commissione in eū calcem
raptum quo alios intrusserat ꝛ nutꝰ reos
sic nocentibꝫ pene sunt eruinpnam Con
tra pudice catina plaudencia ꝛ mendosa
fauentis ꝓli frequens pompa deluxit ꝛ
noxia gliose illius deductionis splendo
rem abolent ac repentinus luteus dolor ef
fusis gaudijs lucinosam grus mentionis suc
cessionem admisuit huiꝰ g⁹ glia hominis
sicut flos feni ¶ Ex his vbis ambrosij os
tensum est sufficacem qm celebrat tristitia
in quibꝫ homines gliant scilicet fides enim
vigor stabilitatis robur fortitudinis opes
decoris pompa potencie stabilis generis
nobilitas diuicias vbertas fame celebritas
honoris dignitas ꝛ fortuna arridentis ap
plausus fauoris ¶ Dicam huiꝰ tristitie
torrentꝫ rapide non cis ni ꝓceps rapi
andi ꝛ aure audiendi aud qui facit vo
luntatem dei manet mentem vt te g⁹ no
rapiat hic fluuius in mari aud ꝛ augꝰ
ꝓca vba Joh exponentem qui sic ait //
¶ Quid ergo amare temporalia ꝛ trans-
euntia temporis aut mundū non amare
ꝛ mentem diuerso ad deo rez temporalium
fluuio trahit si tanquā circa fluuiū ar
bor nata est dum ni ihus ypnō assumpsit
carnem ꝛ resurrexit ascendit in celum
volunt se quodammodo circa fluuiū ꝓsan
tare tene cum vt non rapiaris in ꝓ
ceps tene lignum volunt te amor mundi

tene ypnō ecce salubre consiliū bti augus
tini vt non rapiaris in mari temporalium
temporalium fluuio apphende adhere ligno
arboꝛ fluuiū plantato Contemnenda ꝛ
hec temporalia nedum quia ad deuentes
sibi secum in mari penas rapiunt ser
quia qualitercumq; his adhuc incerta
sunt hoc est nescium qua hora auferuntur
vnde ap⁹ait ꝓpheta Diuitibꝫ non sibi
mis sapo neq; spare in nicto diuicias
que cum certitudo tenendi ea que sunt post
crispe ꝓdo raps vubigo corrodere tinea
demolire putredo tabefacere ignis absume
aqua diluere terremotus deicere temꝑ
tandem consumere Contemnenda sūt
etiam quia vana ꝛ fallacia sunt vana
sunt quia cassa sunt a fine ꝓh mun
to fallacia sunt ꝛ mendacia quia non ꝑ
manent felicitatem quam promittunt de qꝛ
vanitate dicit sapiens vanitas vanitatum
ꝛ c ꝛ plenitudinem eoꝛ vanitatem qm mendā
cium tangit cū dicit filij hominum usquq
quo gra eoꝛdo vt quid diligitis vanita
tem ꝛ quaeritis mendacium quid magis
magis vanū ꝛ fallax qm promittens fe
licitatem firmam nec egrotatiuo bre
uem longam crastino diuinam
afflictionem crastino mendicatiuo honorē
ꝓminentiam crastino mercatando ¶ Con
temnenda eadem sunt quia amata
affligunt vnde ꝛ mi cuiusdā ꝓphe vo
cantur pungunt eum sollicitudinem
adquirendo timore in possidendo dolore
in amittendo si ꝙ ipa vestigio amarum
dinū de rore mis dei descendit vt ibiq;
ex ipm diuinentes amatores eius
querimus dilectionem ¶ Contemnen
da sunt etenim temporalia q; amata
mentis affectum excecant ꝛ affectum
ne possint cuiusdā sursum animi qđ
autem obcecant mentem ꝓ ambitione
a summo veritatis dicit aug⁹ hijs de
nemo securus in his domus que ꝓmit
tus diuites diuitem autem atq; fur
cuadam nemo amittit inuitus sepa
tur a veritate atq; sapientia ꝓsus

simitis est qui inferoca diligunt de ci
nem̃ eam hic ministrationo ⁊ obsecrac
ne dim̃ ingl̃ cruciẽdi magno opꝰ ē dum
quinq; agritudinis ne sensibilius visto pe
ns uel impediant quib; integris pfis
m opus est vt ad aliam lucem ab hac
nebris evolemus ipse sp ne cognoscendo
dgnat in hac cruce mediatis ⁊ circa
ꝯ nondum qđ illa similitudo in tribus
mendr. Serpens eneus exaltatus est
a deserto ⁊ xpus in cruce desertus est
mundo ⁊ ab amicis suis ⁊ eam. a
ma videbat derelictus ysa 53 tor
de calcatu solus ⁊ de gentib; non est
m mecum ⁊ Job 16 ecce in celo testis
st m̃ in excelsis qui mei recessit
ne in ps tribulatio proxima est ⁊ no
st qui adjuuet ⁊ hic ꝛ deus meus ut
me derelinquas me a multis exau
dole ad crucem xpus pendens deser
ma ibi ei voluit facere sequentem ps
ssum ecc ⁊ vexillum crucis ptando
p mulierib; sodo relatum est Joh 19
dabunt in quem ipsi pupugerunt ⁊
in matris eius ⁊ c Israel exaltatus
serpens eneus vt ab ignitis sipen
p pussis aspicer nisi qui pussus
spectant eum venet sic ad vitam xpus
in cruce exaltatus est vt a cruciatis possi
videri qui de diversis ptib; mundi con
uolant in verum ppe festum pascha si
mago crucifixi in alto ⁊ in eum in
in celis ponit vt ab omnib; fidelib; as
piant vt agnoscent quid vetribuant
no p omnib; quo vetribuit eis ꝰ quid
adhuc dimittat tua affectio timo non
dimit si mortua est si huic non res
pondet beneficio tibi c honorem
debis matri tue omnib; diebus vite sue
memor esse debes quo ⁊ quanta p te
passa est primi in vtero sue non tm tot
⁊ tanta passa est p te quanta passus est
xpus unus Israel serpens eneus exal
tatus est vt dm est vt pussis aspen
tib; esset in remed. sic cont mortis
sempitnum infernalis vpe passio ef
ficax est remedii unde subdit vt omnis
qui credit in eum non peat c Dup
iste autem textus omisso sic scribit pos
tillator hic exponit passio xpi in figu
ra ⁊ p̃ tangit figura ꝛ figuro veritas
ibi dic oportet exaltari ⁊ ꝛ dimi. unus
quisq; ultimus vt omnis qui credit c ⁊ est qual
tas duplex subiect pens ethice evasio ⁊ vitu
ethus adeptio vt patet ⁊ potest esse ⁊ alio
xpi talis p ꝛ p ipsi est exaltatio mortis
ethus ⁊ adeptio vite p illud potest esse
efficiali ⁊ naturalis vt venatus apnat
anima celestis passio xpi est hui ge c ꝛ
et ge sicut moyses exaltauit serpentem in
palo in deserto cunis nituris sanabant
pussi ita exaltari oportet in palo cru
filium hominis qui ⁊ naturam hu
manam passus est vt omnis qui credit
in eum non peat ⁊ habeat vitam eter
nam ad hoc enim venit vt vitam habeant
⁊ habundanci habeant Joh x. Et hic
sciendum qđ p legis literam magnum legis
ad intellectu spiritalem inducit ⁊ ꝛ dicit
p hoc ostendens vetus legis ⁊ nouo cor
cordiam unde ⁊ aug. ponit ymagines
ymago ipsi pstabat vitam templum
res ipsa cuius figura erat pstabat vita
ethiam Et querit aliqs quare ei exp
mit passionem non dicit pendere in
cruce cum sic apcius loqueret ad qđ
respondet dicendo qđ dns reuelauit pas
sionis misteria nichodemo vt honestis
vt credibile ⁊ vt secretum vt honestius
ne homo adhuc carnalis existens des
picer ⁊ horreret ideo dixit exaltari no
suspendi vt credibile vt fidem adhibe
ret ideo p figuram precedentem mira
bilem passionis effectu mirabilem ni
mirat vt secretum vt carnis horret ⁊
ideo non explicat si velimus uti modo
meditandi ⁊ p hoc proficere ⁊ ad dom
intellectus proficiendi ⁊ exercitat aut
hic p serpentem accipimus prudentia
mundi quia de sapiente dicit ge 3o ser
pens erat callidior cunctis animantibus
terre Et de prudentibus mundi dicit

A.

Dominica prima post fm trinitatis lo
Homo quidam erat dives &c
lectio 16. In processu huius precen
te hoc euangelio monuit dns ad
cauendum malum pene sen
sibilis quo est cruciatus in gehenna pnm
fecit in parabola villici iniquitatis 2m
facit in parabola diuitis epulonis vbi osten
dit 1o qd pro diuitis habundantiam 2o pau
pris indigentiam ibi erat quidam men
dicus 3o mortis vtrumq; dram ibi effectu
est autem 1o diuitis mortui miseriam
ibi eleuans autem oculos habundantiam
autem diuitis ostendit pmo in multi
tudine familiarum quia erat dives 2o in pa
ratu festiui quia vtebatur purpura
& bysso 3o in splendida conuiuio quia epulabatur cotidie splendide dicit
go homo quidam erat dives & 2o glo qd
contra aliaros detractores proposuerat ex
astruit scilicet qd dnes apud miseros
torqueat quia lazarum sibi non fecit
amicum scilicet per largam elemosinam
sed vt ens patet ex pcessu precedentis ho

cap 3m & Jam 5 pmo sepe dns illud quod
docebat vbo postmodum confirmauit
ex Cupius quidem ab appetitu diuitias
homines trahit & inducit ad faciendum
elemosinas pharisei autem ipm erant tua
ri cum deridebant Ideo istud ex ore
eos induxit Et notandum qd homo hic pe
cunias semper in bonum ipm naturam vnde
hic dicit homo ab humo i humo adue
niens per trewgam minutam dilectionem quedam
glosa ignotus apud eum nomine non de
signatur cuius tamen fuit autem rationes quare
dues non designatur pprio nomine quia
iustum est et cognoscit a deo pprio nomi
ne qui deum voluit cognoscere in patrie
qui dicit ego sum deus meus et ego eum nominabo
meis non festus nec in festis. & hinc
est qd virgines fatue que non huerint
oleum mise a deo non fuerunt agnite
Dicit 2o Amen amen dico vobis nescio vos
2a ratio quia nomen diuitis non posuit
& nomen pauperis nominauit. qui non e
qd sigt sibam & verum esse & glo. re
tinuit autem qualitatem diuitis &
meminerat casum penu. Quia g verum
esse pdict non debet nominari pprio no
mine. quia vero qualitatem retinuit
debuit ab ipso diuitis notari & ideo in
citur quidam dues. quia vero penu
casum meminerat debet etiam notari
cum adiuncto penu. & ideo vocat dues
in inferno sepultus. & dues in tormen
to positus. lazarus autem sibam qua
habuit verum esse gratie & postmodo
verum esse glorie Et qualitatem tangit
passionum patiens portauit. & casum mor
tis extralis meminerat. & ideo describitur
triplicit scilicet nomine pprio quod est la
zarus apt verum esse qd habuit. & me
dicus apt qualitatem adhesitam qua
sustinuit. & mortuus apt casum mor
tis quem meminerat. & hinc dicit pan
sienus qd dues malus ignitum ad p
sonam suam vt est in valore a mundi
cam valet eius pensat ab his que ei
adiacent. ipe ens psonam suam bilem
habet sua sibi proprietate. quia si sen

est ei scripo bilius ꝛ alij peccuniam het
hominem illum iudicas aueba est ꝙ
rias quia nomina malox sunt deleta
de libro vite. in ps. dicunt de libro viuen
tiu ꝛ cum mstis non scribant ꝛ nomina
en talia sunt scripta in libro diaboli.
Jer. 17. f. us. peccid iuda scriptu e stilo
ferreo in ungue adamantino ꝛ sunt sp
ti in pariete inferni. mx illis Jer. co
ram recedentes a te in terra scribentur
dicet infernali. qm dereliquerunt de
um aquaꝝ viuentiu dnm ꝛ optet de
mala appbationis noia malox non
agnoscit. Nomina autem sox cognoscit
quia habet ea scripta in libro sno Joh.
13. quox nomina scripta sunt in libro
vite in paradiso sno ꝛ luc. x. gaudete ꝛ
exultate quia nomina vra scripta sunt
in celo in manibz suis. ysa. 49. ecce in
manibz meis descripsi te ℣ta racio qz
nullus honestius homo in ore suo po
uet ponere mundum. vel putridu.
a pecus eroosum. Nomina pecco
rum immunda. quia ponunt in tha
lamis multiplicia immundicia. vel putri
da. vocauerunt nouas sua in terris
dicunt eam putrida quia omnia
ea sunt in pectore putrido vel putri
da sentit. pia. xo. nomen peccatox pu
nosari ℣ta racio ꝑ alios. vt ostenderet de
um veritatis esse mundo. ymundam ei
non sunt noticiam nisi iustu. nec re
putant nisi diuites. Jn quo dns se ait
esse mundo. qm nouit pauper ꝛ cog het
noticiam quos mundus non reputat.
ut dicit execracio est stipho humili
tas sic abhominacio diuitis pauper ℣ta
causa est quia diuites hui mundi hic
principalit querunt nomen, ideo vt ni
pecunia putant nomen cog a deo ta
cet vt indignox. vnde hy figurati sunt
p gigantes de qb vento edificemus tur
rim cuj culmen ptingat celum ꝛ cele
demus nomen nrm in tra ℣ma causa
d instruendum qz diues qui hic in
mundo noi dei offensam fecit in celo no

mine ille cu vebit qz habebunt electi gnl
℣ta nomen impiox putrescet cum die
circumcisio fiebat in legc ꝛ nomen in
ponebat ꝛ in cua resurrectionis nomi
habebunt electi. de quo apte ꝛ sancti
labo manna absconditu calculum cui
dicit ꝛ in calculo nomen nouu scriptu.
labo inqm manna absconditu ꝛ dentu
tem ad cognoscendu qno dicit absconditu.
qnia instructibile. unde manna nutgl
tat. quid est hoc qz calculu candidum
ꝛ natura humanitatis apte p. cox x.
petra autem erat xps ꝛ in calculo
n nomine scriptu. dicit autem nomen
scribi in calculo ꝛ non in manna qnia
conformitas filij dei nobiscum in pfcta
tate nature. hoc qz summus filij dei cu
frem xpi sim. ꝛ hinc est qz dnes ista
dicit homo quidam ꝛ nomen grecu
hic tacetur cum dicat homo quidam di
ues non tm a possessione diuicaꝝ qm
ab annos eay. Non enim possessio ꝛ auer
diuicaꝝ repbat. Cuj pmissa autem ter
tu dicit eam Jacob. qz esso diuitem no
est culpabile deus cui diuites ꝛ poten
tes non abiat. cum ipe sit potens. vt
dictum Job 35. cum multi eam fuerunt
diuites qui deo placuerunt. sicut abra
ham ꝛ octi patriarche ꝙ nondu qz
cuca diuicias ꝛ modum in culpam
plures niadunt multiplicat. aut auare
retinendo. aut minus adquirendo ꝛ
qm de talibz diuitibz reprehensibilibz
scriptu in euang nunc mmꝝ ℣ duus
dnes fuit qui auaro retinebat qui
dicit. ay. 12. diuina hes immu recp
sita in annos plurimos. ꝛ c Talis
etiam erat ille dnes qui auaro reti
nebat sibi omnia. ꝛ n coluit indigentu
lazaro erogare. unde ad auarum reten
cdm ptinet qz inferius dicit ꝛ nemo
illi dabat. Jn veteri lege non tenacitas
sed rapina multa. ꝛ res iniuste ablata
restitucione. ꝛ punit. et hic auto dnes
iste non abstulisse aliena reprehendit
ꝙ pria non reddisse. nec dicit qz qui

29.

Jacuend.

ens diuites sed dnes nō

piam offisit. ſi quis in veb; hitis ſe ex
tulit. ⁊ conſilem ſententiam ponit aug⁹
de vbis dñi. cui⁹ gr. vbi ſic Dnes mg⁹
erat non dixit calūpniator. non dixit
rapinam oppſſor. non rei alienat aut
delator aut receptor. non pupilloꝝ ſpoli
ator. nec vidue pſcutor. ſi hoc ſi erat
Dnes Quid magnū eſt Dnes erat de ſiu
dnes erat. vis audire quinam Dnes noli
amplius querere qm audis a veritate
Os cuius crimen tacens aute iudicem
obſtruis. ⁊ non adimus. ⁊ quia minuſ
tricos erat. ⁊ ſequit. ſpt hanc ſolam in
maiestatem quia contemnebat pau
cum ſepulcris eſt in inferno. ⁊ ſ. paulo
poſt. Si hec pena auaroꝝ que peria vsp
toꝝ ¶ Dnes qui hanc expendebat
fiunt filius prodigus. qui acceptam ſbſtā
ciam in luxuriatib; ⁊ voluptatib; conſiu
ſit. de quo luc. xv. Talis fuit iſte Dnes
qui expendebat in veſtib; curioſis. ⁊ epu
lis delicatis. ⁊ in ſicut dicit crisō Deus ab
peſtatoꝝ diuicias nos voluit eſſe. non
dnos. p qđ patet qđ diuicie non ſint ue
ppie ſ nobis accōmodate. ⁊ ideo non de
bem⁹ ea expendere ad nrām voluptate
ſ necessitatem. qđ cum nobis ppie no ſint.
patet in morte cuiuſq; Ot cum cetis hi
os hominis ſequat. cui⁹ ſit ignorat. Et
cum ſequat. cetus verum dnm ſiu ſe
quit. Quaſi duo pſone ſint homo ⁊
immundus. cum ſint diuicie in morte
hominis expiu. qui a ſeculo ſeparatur. qui
diuicias in morte hois non hominem
ſ immundum tm ſin ppiū dñm com
tulit. ¶ Tercius Dnes qui inuis aum
nt diuicias ſunt Dnes ille cui dom⁹
dixit linc. xii. vade ⁊ vende omnia que
habes ⁊ da pauperib; ⁊ ſequit. His au
dītis contriſtatus eſt quia Dnes erat
valde talis ecclam ſilat Dnes iſte qui
inuis diuicias diligebat. ⁊ ideo in laqueū
mr diaboli cecidit p̄ tñ ⁊c. Dm volūt
Dnes fieri medium in temptatōem
⁊ in laqueum diaboli ⁊ in deſideria mul
ta inutilia ⁊ nocua que mergunt ho

nem in mtiū. Oz nos eas pomis in
gere deberem⁹. ſicut refert Jero⁹ de
ſcrātis thebanis plus qui colleco mag
no aurū ponderis in mari ſpiem di
cens. abite male cupiditates. ego vos
nīgnam ne ingrat a vobis ¶ Et Dnes
ſint qui ministe adquirebat iſte ſint
viſitis iniquitatis qui de bonis dñi
ſui ſunt stratus. Et habet. luce. xvi. ad
talem dicit aug⁹. Deo quam cupis mul
cupula eſt. dum capis capis. tenes alienū
teneris a diabolo. ideo dicit⁹ ozee. xiii. ffra
tus eſt effraim quaſi columba ſeducta
non hens coꝝ. vbi ſeducta. quia ei ſuaſu
ſūt aliene ſubſtantie vult capere. a laqueo
diaboli capit. ⁊ bene non hens coꝝ. qui
ri coꝝ non eſt in corpe ſ in anima. Vere
tm iſta ſpecies auaricie non ſufficiebat
iſte Dnes. Et unum aug⁹. de vbis dñi ſ

ex punctis tm patet qđ in hoc qđ dic
Dnes arguit. de auaricia. quia ſ euidē
aug⁹. omnis Dnes aut eſt Dnes aut here
unquā ſ. et indebatur purpura ⁊ biſſo
hic eciam patet Dnes habundancia ex
veſtiū pciositate. ergo. Si cultus veſtiū ſiu
tilium pciositas ꝑ peccatum non eſſet nu
quaqm ſine Dnus tam vigilans ꝙ
mereret qđ Dnes indutus purpura
biſſo apud nos tr̄pieret. Ihn hoc
dicit. qđ indebatur purpura ⁊ biſſo. hm
veſtiū replentur iſte quo ad duo ſpiāl
ſpiritum ad exteriorem oſtentationem. que no
tat. in purpura. ⁊ quo ad interiorem mol
liciem in biſſo. Dicit enim dicit bēda. ⁊ po
in glo. coꝝ purpura eſt color regij ſtrus
de conchis marinis ferro circumactis em
ſa. Ooa enim reges vel imperatores in ſolem
hoc genus veſtis. Infra. concilia autem mari
nas latet piſcis de cuius ſanguine tinc
tur ꝑpura. Biſſus do et dicit bēda eſt ge
mus lini candidiſſimi ⁊ molliſſimi qđ in
naſcitur in egipto lino gr̄ebat. interius
ad carnem ꝑpr̄ molliciem. ꝑpura exte
ꝑpr̄ manicam gliam. Contra ꝑmum valet
ex. Johis. de quo luc. vii. quid exiſtis in
deſertum videre. hominem mollib; veſtim

ꝛ ꝑ cont ꝛ ꝛ valet ꝓceptu sapientis. cor. yj. ꝑ
ꝑ vestim ne gloieris unquꝫ. nec in die
bonoꝝ tui cytollaris ꝑcuꝝptꝰ hic di
ꝛ ꝓpt. qꝫ bissum ꝛ ꝑpuꝝ non nouit
ꝓlixum quã delicate sunt vestes. sz vt ꝑ
de significat cor vꝝpuram. ꝑpura qui
dm sanguine t ingit. ꝛ vna in sanguine
ꝛ qua ea de quibꝫ oiuers debet pau
ꝑ contrunt in vsue suos ꝛ superfluas v
luptates. ꝑpura nudu dicunt. cor. ꝛc. pu
ꝛ egenem vitu pauꝑe qui destraudat
ꝛ vir sanguinum est. Item multi de
fraudant mercenarios mercede laboris sui vt
ꝑant diuse. vide ibiu. Qui effundit san
guem. ꝛ qui fraudem mercenarie frede sunt. ꝛ simi
lis in culpa. Item bissus bene nitet. ꝑ
ꝓpter. bissus cui candida est ꝛ signat con
scientiam candorem. quam ad palliendam
ingratitudinem suam sigt qꝫ iusto ꝛ ex ra
onabili causa facant allegant imponꝫ
ꝛ crimen eis quos defraudant. Jac. 5to
ecce merces operarioꝝ vroꝝ qui messuerunt
regiones vras que fraudata est a vobis.
clamat. ꝛ clamor eoꝝ in aures dni saba
ꝛ introuit. Expulsa estus sue tyran
ꝛ impunis contristis corda vestra. et sep
quid uteris ostenderes romanam vrbem
nam inuentus est sanguis alieu pau
ꝑis innocentis. Alia racio potest es
quia bissus ꝛ ꝑpura mugebant in cor
tinis tabernaculi. exo. 26. ꝛ signant ea
bona que continenda essent in vsus diuos
et in elemosinam pauꝝm. ꝛ fabricas
ecclie. et qui hui in voluptatem que
runt recte dicunt. nudu ꝑpura ꝛ bisso.
qꝫ demum sint tributa egenem alieu.
multi autem sunt qui ea que debent es
se in vsus diuinos vt in elemosinam
pauꝑ ꝛ huiꝰ ea male consumunt. et
in dant qꝫ in bonos vsus ea conuertit.
figurati ꝑ sacerdotes bel. Dan. 14. qui di
cebant regi omnia comedit bel. quid est
dicere. bel omnia comedit. nisi dicere qꝫ
omnia consumpt in vsum dei. Qꝫ uerissi
me sicut bel ꝛ comedit sic ꝛ hoꝛes ꝛ
mult omnia deuorabant. sic nidubio
in pauꝑes vel in cultum dei de bonis ec
clesiasticis modica expendunt. sz luxuriosa
familia ꝛ fastiosa munera deuorat ꝛ con
sumunt. Item purpura qua celestis colo
ris. ꝛ bissus quo cum ꝑpura contexebat
in cortinis. sigt ea beneficia que sunt
de dono dei ꝛ de patrimonio crucifixi qui
sanguinis adquisita. Qꝫ nouendum qꝫ bis
sus dicat retorta ego in qua sigtur
qꝫ non simplicem habent aliqua beneficia
sz duplicia. unde ꝑm. 31. omes domestice
eius vestiti sunt duplicibus. sz non omne
nit qꝫ sequit. non timebit domui sue
a frigoribus nimis. quia nudiem sicut de
pleude confessione sua. Et est hic nouen
qꝫ quinq in libro vestim inuenimus rep
hendenda. ꝑmud est superfluitas. quo ves
pcit pendit. hic. 6ꝫ. Qui in ꝓciosa veste
sunt ꝛ in delicijs in domibꝰ regis sunt.
Indignu est autem cadauer putridum
tam ꝓciosa veste ornari. unde possent
multi egenum pauꝑes sustentari. ꝛ ita
vestes ꝑua sunt multis vilis. silicet vel
lus ouis lana. genꝰ 3ꝛ. fecit deus ade ꝛ uxi
ori sue tunicas pelliceas. i. de pellibꝰ am
malium mortuoꝝ. deinde pcessum est ad
lanam. de lana pelliceo colore infectam
ad sericum. de quo ꝑpura fiunt. deinde
ad aurum. sunt ꝛ bericen. de quibꝰ fiunt
panni sericati. ꝛ denim de auro ꝛ serico
ad lapides ꝓciosos. legit autem in histo
ria romanoꝝ qꝫ qui ꝑmus apud eos
ꝑpura est indutus pcussus fulmine
mutatus ꝛ in est multiplicitas multitu
dinoꝝ. silicet una varietatem diei vel
festoꝝ. contra qꝫ Jero. ꝛ illicita rapere
conuincat qui vetuerat sibi superflua
cꝑbat. unde contra hec habentes cla
mat. Jac. 5ꝛ. ecce merces operariorum qui
messuerunt regiones vras que fraudata est a vobis. clamat
et clamor eoꝝ in aures dni sabaoth introiuit. Epulati estis super terram
et in luxuriis enutristis corda vestra. et sep
quid uteris ostenderes romanam vrbem
nam inuentus est sanguis alieu pau
ꝑis innocentis. Alia racio potest es
quia bissus ꝛ ꝑpura mugebant in cor
tinis tabernaculi. exo. 26. ꝛ signant ea
bona que continenda essent in vsus diuos
et in elemosinam pauꝝm. ꝛ fabricas
ecclie. et qui hui in voluptatem que
runt recte dicunt. nudu ꝑpura ꝛ bisso.
qꝫ demum sint tributa egenem alieu.
multi autem sunt qui ea que debent es
se in vsus diuinos vt in elemosinam
pauꝑ ꝛ huiꝰ ea male consumunt. et
in dant qꝫ in bonos vsus ea conuertit.
figurati ꝑ sacerdotes bel. Dan. 14. qui di
cebant regi omnia comedit bel. quid est
dicere. bel omnia comedit. nisi dicere qꝫ
omnia consumpt in vsum dei. Qꝫ uerissi
me sicut bel ꝛ comedit sic ꝛ hoꝛes ꝛ
mult omnia deuorabant. sic nidubio
in pauꝑes vel in cultum dei de bonis ec
clesiasticis modica expendunt. sz luxuriosa
familia ꝛ fastiosa munera deuorat ꝛ con
sumunt. Item purpura qua celestis colo
ris. ꝛ bissus quo cum ꝑpura contexebat
in cortinis. sigt ea beneficia que sunt
de dono dei ꝛ de patrimonio crucifixi qui
sanguinis adquisita. Qꝫ nouendum qꝫ bis
sus dicat retorta ego in qua sigtur
qꝫ non simplicem habent aliqua beneficia
sz duplicia. unde ꝑm. 31. omes domestice
eius vestiti sunt duplicibus. sz non omne
nit qꝫ sequit. non timebit domui sue
a frigoribus nimis. quia nudiem sicut de
pleude confessione sua. Et est hic nouen
qꝫ quinq in libro vestim inuenimus rep
hendenda. ꝑmud est superfluitas. quo ves
pcit pendit. hic. 6ꝫ. Qui in ꝓciosa veste
sunt ꝛ in delicijs in domibꝰ regis sunt.
Indignu est autem cadauer putridum
tam ꝓciosa veste ornari. unde possent
multi egenum pauꝑes sustentari. ꝛ ita
vestes ꝑua sunt multis vilis. silicet vel
lus ouis lana. genꝰ 3ꝛ. fecit deus ade ꝛ uxi
ori sue tunicas pelliceas. i. de pellibꝰ am
malium mortuoꝝ. deinde pcessum est ad
lanam. de lana pelliceo colore infectam
ad sericum. de quo ꝑpura fiunt. deinde
ad aurum. sunt ꝛ bericen. de quibꝰ fiunt
panni sericati. ꝛ denim de auro ꝛ serico
ad lapides ꝓciosos. legit autem in histo
ria romanoꝝ qꝫ qui ꝑmus apud eos
ꝑpura est indutus pcussus fulmine
mutatus ꝛ in est multiplicitas multitu
dinoꝝ. silicet una varietatem diei vel
festoꝝ. contra qꝫ Jero. ꝛ illicita rapere
conuincat qui vetuerat sibi superflua
cꝑbat. unde contra hec habentes cla
mat. Jac. 5ꝛ. ecce merces operariorum qui
messuerunt regiones vras que fraudata est a vobis. clamat
et clamor eoꝝ in aures dni sabaoth introiuit. Epulati estis super terram
et in luxuriis enutristis corda vestra. et sep

qđ effundit⁹ nobis crudelit⁹ subtrahit⁹ qđ
annuit⁹ expendit⁹ ¶ 2ⁿ⁹ est curiositas qui
respicit ornatus studiū. multi enī plus
student ad ornatus vestiū qñ virtutiđ.
contra quos aug⁹ nec affectetis vestibus
placere sz moneb⁹ ait⁹ de vest⁹ de vestimen
tis quid sollicati estis. considerate lilia ag⁹
2c qđ nemo putet in studio z luxu ves
tiū non esse pcm. aliquin do aspritate
vestiū ¶ 3ⁱᵘ⁹ est indecentia qui respicit
ordinem vel statum psone. non enī
deceret clericum vestiri vt militem. vel hy
tronem vel religiosum vt secularem.
soph. primo. visitabo sup omnes qui vestiti
sunt veste peregrina. vestis peregrina est
que statui psone sic indute non con
cordat. deut⁹ 22. non induet⁹ mulier
veste virili. nec vir vestiet⁹ veste femi
nea ¶ 4ⁿ⁹ quintū est ostentatio. que vesti
et vanam gliam. qđ nemo possit bene
vtī vestibz vbi a nemine possit videri.
plus diligit alios qñ se qui tanto pcto
pascit oculos alienos ¶ 6ᵗᵘ⁹ qđ⁹ pmum
occa. ex vanitate enī vestiū pcedunt
vanitas mentis. ecc⁹ 19. amictus corpis
z risus dentiū z incessus hominis an
nunciant de eo. h. e. tolle cal⁹ 6ᵗᵘ⁹ qđ sibi
vult qđ olim aliud esse. ad videri voluit
habitu milites. questu clericos. actu nen
tros se exhibent. nam neq; pugnant vt
milites. neq; vt olim euangelizant. cum
q⁹ oīb⁹ sint. cum vtrumq; esse cupi
unt vtrumq; desunt. vtrumq; confi
dunt. vnusquisq; in ordine suo resur
get isti in quo. aut qui suo ordine pec
caverunt sue ordini suo resurgent. q
summo sapiens deus veraciter credit⁹ a su
mo vsq; deorsum. i. inordinatiū relinqs
vereor. non alibi ordinandos qm ubi mul
tus odo fl sempiternus horror inhiat. vi
hic stridor fl fand⁹ 2ⁿ⁹ qđ non dz ho
glonari de veste respiciendo ad peccatū.
sed bonū z finem suū. quid enī sint ve
stiū quia homo ante pcm nudus
erat nec veste indigebat. qz nuditas erat
decor innocencie. videmus ita qđ vol

non indiget vestimento qui nudus
est splendor suo in. pp⁹ amictus lumen
sicut vestimento. n⁹ lilia qui vestiū suo
candore ayt⁹ 6ᵗᵒ⁹ considerato lilia ag⁹ z
z se. nec Salamon in omi gloria sua ves
titus est sicut vnū ex istis. Nec ager q
quia inditus est suo bono. hinc z. qđ si
fenū qđ hodie est z cras in clibanū mit
tit⁹ deus sic vestit. 2c. homo magis non in
digebat ante peccatū vestimento. stup⁹
ēm qđ creatus fuit in magna gra. z
multi doctores tenent homo ad imag⁹ d
lis inditus erat. hic ad imag⁹ lilii
candore innocencie. z ad imag⁹ agni in
core virtutum. vt pma innocencia q
neret verecundia. z tunc deus hominī
vestes pelliceas fecit. homo magis p pcm
fuit vulneratus. exacuatus. z in sinto de
phensus. z ideo tanq̄m vulnato ligamē
adhibuit. tanq̄m exacto velamen apposuit
z tanq̄m suum carcerem admittit. tale
q⁹ est de pulchritudine vestiū gliam esse
esset ei qui vulnat⁹ z gliaret⁹ de eo qđ
habet ligamen sanctū. vel exacutus vel
mentem deliratū. vel furē de eo qđ licet pul
cra cantū. h. Omi gliat⁹ in veste simile
est illum qui de cantio gliat. ¶ 2ᵘᵐ non
debet gliari de vestibz respiciendo ad
ōm suū. homo quidem est tanq̄m p
mum. in quo tria sunt. scilicet cortex cu
sibā media. z grā intrius. p cortice
exteriorem intelligit habitū exteriorē. cortex
cortex pomi est alba z rubea. sic ho ma
dusis coloribz vestiū delectat. p albam
pomi intelligit ipm corp⁹. p grā intrius
intelligit⁹ ania. Stultus autem esset qui
qui sibi solum corticem retineret. z tm
pomū alibi daret. Tales sunt mani⁹
vestibz gliantes. qui dant diabolo corpus z
animam. sibi tm retinent vestimentum ex
anem gliam. Et aliqn accidit qđ homo
exacuans pomi corticem gustat. subtus
comedit. grā spgit. sic qui tales stipēdios
mouit vestibz deinditat. cavo a diuitib⁹ om
dit. z sic p diuisas penas dispgit. Et in
debet homo de vestibz gliam respiciendo

hm finem. qui cum induebat̃ vestē ꝓpri
am cito induet̃ sclauo vilissimo. Job 10 fac
am contra me fily eius meam. qui vtebat̃
mollibꝰ bissꝰ cito induet̃ aspo callao. ꝓpter
vestimenta mea calicem. & ꝙ fimbrias ves
tim ornabat auro & margaritis cito de
formabit̃ miserys infirmis Job 24. Do
me comedent. scilicet dines nō dominū
ti multitudine eoꝝ constituunt̃ vestimen
ta. corpus meꝝ hꝰ nouitie qđ dis
cedentibꝰ ꝓpriam & bissum vocatur
non solum quia delicata & sumptuosa. sꝫ
eam ꝓprie latens mistum. ꝓpria cum san
gine tingit̃ vt deus est & sigr ecclastica hō
nestas. ꝙ sanguine compata. vel sudore pau
pꝝ & morte martyꝝ adquisita. & talia
gonit multa & expendunt in vestibꝰ ꝓ
fessoꝝ. Jn alis tunc inuentus & san
guine alieno pauperis. & ideo timendus & ne
gligendus. Pro sanguine & vestitus eo
rum vestis combusta. in futuro. sꝫ alle
gat vestis mistus sanguine erit in com
bustione & cibus ignis. & vestitus bissꝰ ca
ro vestiet obscura abissꝰ sꝫ illud ego. ꝙ
bissi opuerunt eos descendere. & ꝙ verum
die nouissꝰ sꝫ gaudij qđ exaltat quis
ly vestis ꝓfessoꝝ ꝓpter. & ꝓ primo ꝓpter
influentiam vt ego portantes caritatem in
primis & 2o ꝓpter ꝓdignitatem. vt ly. sily
purpura grossa & purpura. & 3o ꝓpter neces
sitatem vt monachus non habens vestē
sue religioni ꝯpetentem. & 4to ꝓpter curiosi
tatem sin aliqs imagines habit religionem sua
ꝓ bonestate. vt ꝓ humilitate. vel sinꝝ sicut
de sebastia legit̃ qđ stillicidium sibi in
limen sibi occultabat. Et epulabat̃ coti
die splendide. hic ecia patet finitis ha
bundancia ex cibꝝ supfluitate. vnde in
regula ista patet quam dulce in vicio q
ad. 1. primo quo ad voracitatem. quia epula
bat̃. 2do epulabat̃ ecia voracitas. & 3o quo
ad feroꝝ multiplicitatem. epulacō enim est
immoderate letitie socialis. letitie mgr̃ vel do
mine. ly. epulari & gaudere oportebat. vt
patet vt hic. & Jacob. 4to epulatus estis sup
terram & luxuria enutristis corda vra.

Hic magr̃ dicit̃ poste qđ epulacio accipit̃
& de mensa bonoꝝ & de mensa malorꝝ &
non inportat simpliter comestionem si
gaudio comestionem sanctam. vt patet
vel do. vnde vtrūq epulacio dicit̃. ꝓ. 2o
q. vbi dicit̃ magr̃ epulem no in fermen
to veteꝝ vel do. isto autem dicto. nedū di
cit̃ epulabat̃ sꝫ ecia qđ epulabat̃ splendide.
Est enim vt dicit̃ idem splendor mense que
sibi facit lyxia & splendor mense que
pauperibꝰ facit mia. Sol enim & alia cēa lu
minaria no sibi lucent. sic mensa splen
dida diuites sibi splendere non debet sed
alijs. Jacobꝰ. 5o. Ecce merces non vobis met̃ co
metis & vobis met̃ fletis. sꝫ huic oppositum
patet. a. 1. 2o. Epulo. mysticorum sicut pat̃
est misericors est qui solem suum facit
oriri suꝝ bonos & malos. do malo splen
doꝝ qui meret̃ tenebras lege. hic enim
dicit̃ et epulabat̃ cotidie splendide. Et q.
mi est qđ dicit̃ splendide. do mensa ꝓ
nent ad gustum. splendo autem ad visū
Et ꝙ gulosis non solū delectabilis ī gustu.
sꝫ ecia in visu ideo dicit̃ splendide. qui. 2.
Ne intricaris vinum cū flauerit in vitro.
Splendoꝝ autem iste non solū extendit̃
ad fercula sꝫ eciam ad vasa splendencia
& mensaꝝ ornamenta & dulcia lumina
ria. maxie in mensis nocturnis. & videnꝫ
quo ad aliquid repsentauit tabernaculū dei
vbi erat mensa & candelabrum. ergo & sꝫ
attende qđ domus immundanoꝝ diuitū
non est tabernaculū dei sꝫ potius dia. In
tabernaculo enim dei. 3a. ꝓpinc exterius stat
mensa. candelabrum & ꝓpiciatorium. vbi
gē non sit vbi ꝓpiciatorium. i. mia vel
pietas in illis qui tm sibi viuunt & ꝯ
non ꝓtinet ad tales tabernaculum dei. In
tribꝰ autem exꝑmit̃ ymago trinita
tis qui mensa quitur ad filiū qui est da
tor. Joh. 1mo. ꝓpiciatorium a ꝓpris sc̃i bo
nitatis & pietatis. Hic magr̃ dicit̃ poste ꝙ
in textu ꝓmisso tangunt̃ quedam ex
ꝓpio rei & quedam ex ꝓpio ꝑsone. videlꝫ
epulde. simptuositas. feroculꝝ diuitū.
crapula & delicatitas. & octo alijs mali.

Bonaventura.

Sumptuositas respicit ꝑm̃ ferculoꝝ diuersitas ⁊ crapula respicunt ꝯinuitatem delicatositas qualitatem et est occasio mali altius multiplex vt inferius videbit. Sumptuositas eciam aboꝝ contingit 2o̲ 3o̲ sicut ꝯtingit ꝙ̃to obsidionem. de quali dicet 6o̲ Regū vij̃mo vbi dicit ips̃ in obsidione samarie venditū est caput asini .lxx. argenteis. vt quidam naturaliter ꝑ quem modū ea que rara sunt cara solent dici. Illi autem qui gule dediti sunt non attendunt qntū constet diuitias expleant voluptatem. Diuitias quia sunt habere solent desiderio mutatoria. ma ⁊ mutatoria ferentes. unde ips̃ dicit. ea. xi. Fiat mensam magnam scripsit. nobis que vero si multa sunt que fiunt ea sunt ⁊ vt restant ferculis contendendo. Ventr̃ fastidientis stomachi est multa degustare. ubi varia sunt ⁊ diuisa nigmuant non aliunt. Crapula est de qua dicit. luce 21. attendite ne grauentur corda vra in crapula ⁊ ebrietate. Dicit autem crapulati qi crudi epulas que plures patiunt. ecc̃. 38. ꝙ̃to crapulam pepererunt multi delicositas eciam et ꝓmissi est attendit penes qualitatem ⁊ hanc sequentes nostrum cora abatia plurimes fastidire ⁊ eciam bilia sepe appetere. similes filijs israel qui cū in deserto pane celesti pascerent dixerunt tm̃ Nr̃o animo pristino quos comedebamus in deserto in mentem nobis venerunt pepones ⁊ allia. ⁊ ꝯ alij sunt qui cora ⁊ bilia detestant. ⁊ pinosa abatia minus querunt de quibus porta lucamus vta scribit. Quesitor vie pelago ꝙ aboꝝ ambiguosa flumes ⁊ sunte gnia meuisse. b. Caro sup̃ modum benatrix est delicata que libenter putrat ⁊ expedire quicquid illud sit ꝙ eam possit delectare unde b. filiestris. Queuent bt expoliet benatrix alios pisces grustus lumi grustus acra grustus agnas. ⁊ strisbnardus. gula ⁊ libido voluptatis carnis deserunt. de terra. unde. gulositatis vix sufflamus. Est eciam gula stulti cidem occo. altius mali vt pote pauperis qua multi ꝑ gulam ad egestatem pue

G.

nerunt. pro. 21. Qui diligit epulas in egestate erit. ⁊ qui amat pinguia non ditabit. Est eciam occasio multoꝝ aliorum modorum que notant pro. 23. Cui ā. miseria. cui patet. Qe ⁊ dolor. Qui filijs. Cui rixe ⁊ contentiones ⁊ murgia. Cui fossiones oculoꝝ. non solū expalliū sed eciā spūalia. nonne hijs qui commorant in vino ⁊ studeant in calicibus exponendo ꝑ in quodam sinonis expones. 1o̲. Jeu. 2o̲. ventrem meū doleo. Jer. ventrem doleo sunt ꝑ iammo. quia alij ventrem dolent pecauerunt alij ventrem dolent ꝑ satietate. quilibet non alimentum defectu sed potius nimia detinencia morbos plurimos cumulauit. ecc̃. 38. Infirmitas esto infirmitas et qui sobrie est adiciet vitam. Est eciam occasio luxurie. pro. 20. Luxuriosa res est vinum ⁊ tumultuosa ebrietas. Epla. 5o̲ Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Et precipiam ꝑsone. quedam ad gulam pertinencia sunt nonda. videlicet curiositas que consistit in cibos querendo. questos parando ⁊ paratos administrando delectando in comedendo ⁊ gustandi modo. Et dam eciam respiciunt tempus et precepta horas debitas. ꝑtractando mensse. vel assiduitas in comestione. Istas tm̃ gule species breuit colligit bns ḡgo. 29. mors libi al̃o. 2o̲. tm̃ stribens. Secūdo est ꝙd noīa ꝙ̃ modos gule vicia temptat. aliqnde cum temporis indigencias non querit. si cibos lautiores querit. aliqn ea que sumenda sunt ꝑpter actuarias appetit. aliqn autem ⁊ qualitatē aboꝝ ⁊ tempori congruit. si in tpe ꝯuenientes sumit mensuram refectionis excedit. nonnūq̃ vero ⁊ abiectius est ꝙd desiderat ⁊ tm̃ ipso esu numerosi desiderij ⁊ tus petit. aliquis quippe sumam ꝑ natalis patris. Qe merui. quia in gustu melius constituum edendi tempus antecessit. ⁊ ex egypto ꝑtus edentes in heremo ocubint. quia despectum manna cibos clarum petit. quos sus-

[illegible] cores putauit

cozos pinguit et ꝑma filioꝝ culpa sib
erit est quia ex eꝝ voto succedetis
non autiquo modo certis vellet se sacrifi
co clarnes agnos ꝛ crudas quoreret quas
aruscans exhiberet Q; redemdo as appo
sui nondum ꝑ Jab. Hunc dimtis omni
ma fuerunt laeta. ideo dicit expulsabatur
emlo em ab epulenca sunt dicte. ꝛ in ta
lia omnia ducunt ad mopiam ꝑma. 2ª
qui diligit epulas in egestate erit 2º quo
ꝑ assiduitatem q; vorabit anxi consilia
bꝝ qui dicebant. ysta. q6 venter summa
mo vinu ꝛ multedinu ebrietatis ꝛ erit sic
hodie ꝛ cras sicut ꝛ multo amplius ¶ 3º
quo ad artificialem coctꝝ ꝑparatem ꝛ
vasꝝ splendorem. quia splendide sicut bal
thasar qui fecit apportari vasa aurea ꝛ ar
gentea. dan vº Qui Daum pauus nuge
m pastus abiit. vna silua multis ele
phantis sufficit. homo tra. dicit. mam q
pastu nec saciat. Unde sicꝝ isto textu dici
tur qd gulosus minuitur tribꝝ fiat ꝑ
natus. nam sicut dicit arꝫ lib. 12. de aia
lis. nulli aiali tam magnum corpus fim
dt natura tam prum os ꝛ collum. sicut
ꝑ hoc ad cibi ꝛ potus paratem ꝛ tem
perantiam nos moneret. ꝑ voluptas gut
nus cunctꝝ ꝛ tanta sollicitudine parat
vix duoꝝ digitoꝝ optinet latitudinem 2º
minuitur fiat consuetudim qui est vt
vent cingulo restringat. qd in aialibus
non inuenit. vt ꝑ hoc ostenderit. qd ventꝝ
a minia simplicione cibi ꝛ potus est vesti
gendus ecꝝ. differ a nobis ventris corru
pistencias. Sed ventri obedientes loco usi
nꝝ minuam. non hominu ¶ 3º minuitur
fiat ordinacom diume que est vt homo
finem os beat. vt ꝑ hoc significet qd no
mi epulas corpales Q; maxime celestes
appetat. ꝛ ideo gulosus qui circa epulas
corpales totaliter se effundit. ꝛ os fini ꝑfec
tam contrit. bestiat vocat. in pº Com
pius est nutrientis insipientibꝫ. Sequit
in textu Erat quidam mendicus. hic pꝫ
dimus habundanciam tangit pauꝑis
lazari indigenciam. ꝛ ꝑmo quo ad egesta
tem quia mendicus 2º quo ad debilitatis
quia iacebat 3º quo ad infirmitatem qꝫ
ulcꝶ plenus ¶ 4º quo ad fames anxietu
tem quia cupiens saturari 5º quo ad ni
sitatem quia canes venebant dicit. gº
et erat quidam mendicus dimti adiu
git pauꝑ qma alii alii confert. Unde
dum divs sustentat pauperem sustentat
a pauꝑe. sm pauperem scut dns ihꝰ dim
tem. dimtem ihꝰ pauperem. set notandum
qd ista que hic ponunt pena dimtis ag
gratiat ꝛ ipm inexcusabilem manifestat.
posset em dicere qd tot erant qd non po
tat cuilibet dare. contꝝ qd dicit erat quid
ꝛ omis non multi. in quo patet sibi nem
em familias. parisien. si plures fim
sent posset dicere quis sufficet tot pau
pib dare. Item posset dici qd nesciebat
eius inopiam. q qd dicit mendicus. i.
mene dicens. vel mam dicens. in quo pa
tet manifesta necessitas. in pº. Ego autem
mendicus sum ꝛ pauꝑ. Item posset dici
qd non eum cognouit. contꝝ qd dicit nomine
lazarus. notus em erat vt hominibus
ex nois. ꝛ deo ꝑ appellacem. quia autem
nomina pauꝑu celesta sunt de terris. io
scripta sunt in celis. vt dum luc. 9º gau
dete ꝛ exultate. quia nomina vra scripta
sunt in celis. Iste lazarus non fuit frat marie
magdalene. de quo Jo. xi. Q; alius. ex quo
patet duos lazaros. lazarus autem int
prat aduentus. in quo figit. ꝛ aduentum
ges futuros. et subsequentis. ex isto
autem qd lazarus denotat ex nois. ꝑ
qd hoc cuiꝰ non est ꝑprio diabolu. set
rei gestaliter potuit dici qd fortis ad
laborandum erat ꝛ cibum sibi lucrandi.
sicut validi mendici. contꝝ qd dicit. ꝛ iace
bat. quia ꝑ debilitate membroꝝ stare
non valebat. Item potuit dicere in an
gulo erat. unde nec videbatur eum. vt no
facilit ad eum posset ꝑuenire. contra
qd dicit ad ianuam eius. Unde vt di
ues cum videret exiens ꝛ recitens ad
ianuam eius iacuit. iacuit. ingꝝ ad an
nullum sue dampnacionis. ꝛ ad mai

intrum pauperiorem potuit dicere sanctum. & ideo non multum ad miam pertinebat. q̃ dicit. Esto plenus & plagis sanctis irruentibus sicut Job. de quo dicit. Job. 20. q̃ pelle vadebat sanctum plenum sinoz. eos quare non pertinebat intrare. Dicit glo. Dum videlicet dives fastidio exhorret ne mittat panes epulas foetore olentium lambentibus canibus sentiret. Pauper si non moueret ad compassionem pauperis. potuit eum mouere magna infirmitas. non enim sola oratio clamabat ad diuitem. sed toto corpore. per totum. quibz diuitis obtentum esset vox omnis clamantis. unde dns ad aperiendu oz eius totu corpus pauperis vulneribz aperuit. & quot erant vulnera tot essent oza clamancia. Item posset dicere q̃d non multu famelicus erat. q̃d q̃d dicitur. cupiens saturari. Si enim saturatus esset & eleemosynam petebat. tunc videret. ni pte excusabit. si non daret. sed posset dicere petebat magna & delicatosa contra q̃d dicit. de micis que cadebant de mensa diuitis petebat cui modica & panis. Unde de dbis dm. q̃d non cogat. Dites panium cibis uti. utant. consuetudines infirmitatis sue. & doleant. & alit non possunt. q̃d si consuetudinem mutant. egritudinem. edant simplicia dent pauperibz necessaria. edant delicata dent pauperibz vilia. equidem pauperum sint reliquie non delicie. non obliterancia fragmenta. Item posset dicere familia mea ei dabat. unde q̃d dicit. Et nemo illi dabat. nemo subiecit. nec dns. nec ab eius familia. quia crudelis & immisericors dns crudelem & immisericordem habet familiam. & illud. ecc. x°. Satis iudicem xpi sic & ministri eius. ideo ei propria damnationis. huius diuitis. quia peccata sua non redimebat eleemosynis. & consilium dan. c. iiii°. peccata tua eleemosynis redime. unde & ego. in omelia. xii. euangelii. de dbis dim. o. Non est primus qui aliena rapuit. & quia non dedit. hinc & colligendu est. quia pena infinita sit qui aliena diripit. si infernali damnationis punit. qui pria ut largit. & quitos lazaros hodie videns. & plus de eodem fallendis. q̃m de primoz misericordia cogitans. pat abrahe de sinistra. at ille. & malis presentibz nunc consulit. lazarus. & bonis presentibz dnes cruciatus. Dic ista autem textu. et cet quidam mendicus nouo lazarus. de die quidam post. pri. xx. dnes & pauper obierunt sibi. utrique operatori dei. pauper lazarus. diues creditori. si vellet hec eum unde credere potuit. qz. in omelia. nisi enim corda desipientium respectoz omnis & istum temptando execrabat. & illum respectabat ad penam tolerando. Item ista pte dns. 2°. iudicia exhibuit. ut diues impius damnationis sibi augeret. eleemosynis. & temptatus pauper acceret ad remunerationem aspiciebat. illo modo eum non misericordiam videbat. iste unde probaret. & subdit in dbis euangelii. duricia ostendit. & penam aggiat. & mitis. Primo notat. & hoc q̃d dicit mendicus nomine lazarus. ex hoc cum describit. in persona miserabilis. in p°. ego mendicus & pauper & dns solacium. mendicus lazarus etiam interpretat adiutus dm. dns enim qui omnes si voluisset ditasset. voluit tñ diuites non sine pauperibz esse ex causa multiplici. primo ut illi voluntatis sustinent misericordiam pauperum ad maiorem gloriam probarent. Imo ipsa paupertas signum est diuine electionis. Iac. 2°. Nonne elegit deus pauperes in hoc mundo diuites in fide & hoeredes regni. q̃d regnum promisit deus diligentibz se. 2°. ut sint. diuitibz. in patria excedendo pietatis. ubi cum non est miseria non het locum mia. ut dicit lincolii. ecc. 2°. Unde una est anoz relicua. ut aliquem a miseria sua. pri. 19. ffeneratur dno qui miseret pauperis. 2°. ut homines in quo xpus deo assimulasset. sibi fiat mia. ad 3°. efficitur misericordes sicut pat. vester celestis misericors est. & 3°. et quia hec temporalia hic seminari non

possunt prudevet modus quo seruarent.
nunc aut seruant nunc multiplicant. ad
ut terra nuda cum sint paupes se
minant. ysa. 22. btd qui seminatis sup
omes aquas inmittentes pedem bouis &
asini. aque eoꝝ ybus est. & pauptas simi
lit eoꝝ est. Cui hus aquas seminat qui
pauptib; erogatt. & bene dicit inmittentes
pedem bouis & asini. i. memorantes vul
gare pil de minepiosis bouis & asini. q
dicit. qd cum bos seminat & asinus bibit
mem minuitur & minuitat. & quasi
audet qui ieiunus credit se videre. q
uidem comedentem. q & Dues dum se
det non dimittat paupem ieiunu ne
minuet contra eum. Et btd et gbuetur
pietas que in nullo melius pbari p qz
m consors eiusdem nature ysa. 58. Frang
ge esurienti panem tuu & c. & st. & car
nem tuam ne despexeris. btd et esset qd
ns obicere posset reybis ni nidico. ar
gt eiurui & non despsti meis mendica
ntes. & c. & aggnat pcm Dnitis p hoc
q nedum dicit paup eam mendicus.
inpes eni qui media non sunt. i. qui
in pussant clamozo non adeo risem
ti erattunt sicut qui ypocrisim imitan
tur voces lugubri annuciant. ecc. btd cla
mozem contribulati ne despexeris. Et
aggnat pcm eius. & diuicia ostendunt
p hoc qd addit & iacebat autem iuxta
quomodo eni quereret absentem. sicut
dat hic. q. exi cito in plateis vicos & pla
teas ciuitatis & debiles & cecos. & c. qui no
respuebat ante portam iacentem qui
habrahe qui stabat in ostio tabnaculi
et recipet pegrinos. Unde sup illo hic vir
animo nobilium dic. qui adhesperasti.
dat gd hospites & pegrini non solum
as hospicio vocandi sint sz & theritis. &
sup hunc locum qui iacebat. & c. in euc
dat. idem Jacebat autem iuxta ianuam et cu
pelitatem Dnitis in suo corpe Annonst
et jacebat ante ianuam et dues dice
non posset sanu vidi in angulo. & c et sup
c. p hoc qd dat. vlcibz plenus volent eni
vlcꝰ lepꝛoz & infirmoz visa pnocare pi
etatis affectu a quibz qui dicit q dicit
oculos pud se negat. ecc. btd. Oculos ne
aiutas a paupe. pietas prudens nego
tiatrix est. & querit mundinas in quibz
possit lucrari. & que sint iste mundi
ne domus lepꝛoz. hospitales. & cetera in
firmoz. vidue & pupilli. Jacob. de religio
unida & munditia. h est visitare pu
pillos & vidnas. & c. Cui iste locus dicit pe
ra. ylesius erat paup in corpe. si magi
nes in mente. & ideo infirmos dnos vel
cera paupis dni apposuit et vlcera vlcibz
curarent. Et dues unde potuit accipere
medicinam sanam aduxit infirmitatem.
qd figuratiue est eye. ix. Ubi dicit. qd mo
yses sepsit serpentem in celum & facta sunt
vlcera in hominibz & nunciatis ira qd mul
tiplicari ybis non potuit stare coram
ybis quoyses sepsit eidem qd expue de hu
miliando dnites superbos humilitatem
storz apponit. Petrus autem dicit in celsi
spgere. p qd exaltacio humilitati tanq
premiu assignat. luce. ic. qui se
humiliat exaltabit. Et superbi unde debe
bant morbi accipe medicinam contra
hunt occasionem infirmitatis maiorem
& magis exsuperbiunt ex humilitate sal
tor. de qua sanari potissimo debuerunt.
ideo recte sequit. ffacta sunt vlcera & besi
e. & c. p vlcera impacientia. p deseccas sup
bia designat. bene autem dicit qd male
fici non potunt stare coram ybis. qz
in hoc dampnant peccatores multo pec
catoz. et qui medicinam peccatoꝝ quo
eis offert gratis accipe negligunt. ideo
aucta sua infirmitate in tempptacione
resistere sequit. Et canes lambebant et
lingebant vlcera eius. q. d. nullus digna
bat eum visitare vel consolari. n soli
canes. qui eius lingebant vlcera. qd. hoc
nec ipe portat remouere a se. nec visi
tator erat qui remoueret. h. pestilen
tiam. Hic dues in tribz quoz primo
qd canes fuerunt nuncios paupi qui
ipe dues. quia canes vlcera paupis cu-

rant magistio nature. Diues pauperem nec
ligit natura accusante. Q^m est qđ ipe diues
micior fuit suis canib: qm pauper. unde di
cit canes tui aliqn pinguia & nec micā
pauis de tua mensa recepit. R^n est qđ ipe
pauis largior fuit canib diuitis: qm diues
sibi. unde dicit. Diues pauperi de cadentib
micis non pascit. z pauis canib diuitis de
carnib suis humanis existit. z mino ñ
pauis canes diuitis suis lambib & eisdib
pascit in balneis diuitis. O miselis dicit
Crisos. et si precepta dei non consideras saltē
miseros conditionis tue. z tuos ne talis
efficiaris. parisien. Attende. q^o quo fac
unt ad magnitudinem miseris pauperis.
pmū est pauptas tanta vt nec micas ha
beas ealeat. Q. 2^m est infirmitas tanta. vt
nulla pars eius eisdo careat. R. 3^m est. fisa
diuitis copia. Q. 4^m est qđ nulla consolatio
est inde accepta. Hic quer^t pmo quare
ante ostiū pabolam. non pmittit. dicit
ihūs pabolam hanc. vt similitudinem
hanc. sicut fit in aliis locis. ad qđ dicendū
glo. qđ magis videt narratio rei geste q^z
pabola in hoc pcipuo videt. vt dem est. q^z
pauperem sic nomine appellat. non em
videtur. qđ xpus finxit nomen eius. Ite
sup isto homo quidam. quer^t ggo. cum
nobia diuitum magis sint famosa. z no
ta q^m pauperum. cum noiet dns pau
pem xpm nomine. videt qđ diuitem de
buit xpo noie notare. vel quare non. ad
qđ dicendū q^z cum conueniente in plu
ribz ad antedicta. qđ licet noia diuitū
sint magis nota apud homines. inim
tn apud dm. quia noia pauperum nota
sunt apud dm duplicis cognitionis no
tricia. scilicet speculationis simplicis. non
q noiat ista diues apud deum xpm no
mine. pmo vt ostendat quia apud dm
diuites ignoti sunt illud. q^z bis
nidum non vocat. vt ostendat deus &
contemnus mundo. qui nec nouit. nec re
putat nisi diuites. cor. 1. fiat abhomi
nabilis est sepbo humilitas. ita diuites
execrando paup. coram apud deum pau

es habent familiares. z quia hic volūt
nominari. q. illud. p. vocauerunt nomina
sua in terris suis. z gen. 4. Celebremus
nomen nrm. aiteqn dicūtur in scripturis
tras. z ideo iusto dei iudicio debent puniri
nomine suo. Gen. 19. z que peccat quis p
hoc z punit. Q^o ad signandū qđ anari di
uites nomen quod habuerunt in terris
amittent. z pauper sine nomine. q. illud
pii. p^o agentoria iusti cum laudib. z no
men impor pietatem. Item sup illud epu
labat. cotidie splendide. In quo insinuatur
det esse structura. cor. 3. Splendidi in pa
nib benedicent labia multor. z 2° splendi
dū cor bonū in epulis. epulo enim illius
diligent fuit ad qđ dicendū qđ splen
dor mense optat. 3° bonor opum am
plam compandam. vel pauper inopia
vereandam. aut optat homo sibi p^o ofa
tacend vel p^o gulositatem sicut naba
z hoc est reprehensibile. Item est autem et
mozeret mendicus. 2° Diues ostensa
dra diuitis z pauper in tuend. hic os
tendit dra in mozietdo. ubi p^o destruit
mors lazari preciosa. 2° mors diuitis pessi
ma. ibi mozuus est autem dues. in mo
te implicat. qđ trib lazarus finem fe
cit. scilicet egestate. bilitate. z penalitate. ex
tinus est enī naturalit. z sic cessant eg
tas. delatus est beatitudine. z sic cessant in
litas. Reposit est felicit in sinu abrahe
z sic cessant penalitas. Dicit g. Item est
autem scilicet a deo ipm vocatus a labore
ad requiem apo. ic. Amodo iam dicit
spus vt vo. alia. 6. vt mozeret mendi
cus. hic dicit mendicus non lazarus.
quia non innuit. si mendicitas mozta
est in ipo. 2°. Non esurient neq; sitie
ent amplius. Item bene dicit vt mozer
Non vt mortuus esset. p hoc denotans
vt non pfecte mortuus esset. quia in
corpo non in alia. qđ notat in scripto
imperfecto. et portaret ab angelis. quia
forte non habuit homines portatores
iuxta pe. ba. unde pauper angelica de
ferant officia. cui tam crudeliter dene

gtia sunt humanitatis obsequia. vt ut portaret scilicet aiam eius ab angelis qui sibi famulant aiam̃ab sanctoꝝ ui celum deferendis non ꝓpt̃ indigentiam sꝫ ꝓpt̃ honorificentiam. sicut ꝛ nubes legi suscepisse dñm astendentem. abac 2° ad mat dns filios tuos ad te portatos ui honorem sicut filios regum. pauꝑ. non dedignam̃ eum portare angeli cui ꝓius ministrabant. hebr. 2°. Omnes sunt administratorii spus. Qui cũ vidisset pauperem mi hac vita in omnipna reputaret eũ in gliam. ꝛ deo exosum. omni bono indignum. qui tñ dignus erat regno celesti. quem deus in morte sꝫ tm diligere ostendit q̃ eius obsequiũ angelis misit. cõ qui cedisset aiam in illa ꝑspitate repu tasset eum felicem. videri a deo. ꝛ tm de debebat cum odio. ꝛ tanqm deputatũ patibulo infernali. Unde in ꝑs de hui dmitib; dicit. ꝓmptuaria coꝝ plena cruciatuũ ex hoc in illis. ꝛ subdit. vtq̃ dixerunt ꝓpter eum hec sunt. sꝫ sequit. mala aiam nidiꝝ. vtq̃ ꝓpter eum deꝝ ius eius. de tali ꝓpter vtq̃ sunt iste lazarus qui ab angelis delatus est in sinũ abrahe. sm sinum abrahe. i. in loco quietis. sꝫ glo. bede. ꝛ gregorii sinus dicitur requies sanctoꝝ. quo ante passionem ei in limbo inferni. in cuius ꝓte superior erat altissima lux. ꝛ qđ dicit Job. In tenebris straui lectulum meum. intelligit non simpliciter sꝫ respectu visionis dñice. Q̃ modo sinus abrahe vocat requies sanctoꝝ in celo. sicut cum translatus est abrahã de libo sic ꝛ sinus eius dicit autem locum animaꝝ sanctaꝝ. sinus ꝓpt̃ quietem. sicut ꝛ sinus maris dicit deus quietus a tempestatibus ꝛ ventis. Item ꝓpt̃ abstinentiam ꝛ sanctitatem. Iob. 19. Abstondita è hec spes mea in sinu meo. Q̃ sinus abrahe dicit. quia abrahã sunt ꝓma via credendi. ꝛ ꝓma fidem ꝓfitentur apto. Vnde dicit sinu abrahe intelligo veniotam sedem quietis atq̃ secretam. Ubi è abrahã que abrahe dicit est. non qđ ipius sit tm.

Sꝫ qđ ipse ibi ꝓpt̃ mutuã genam dicit positus quibꝫ est ad mutandã fidem ꝓ cipatus positus. vel sꝫ pe. Ra. dicit. sinus abrahe ꝓpt̃ offm hospitalitatis in q̃ abrahã excelsus fuit. unde dicit qđ hom̃ no crederet abrahã. Q̃ in supna gtia a sino essaret hospitalitatis officio. De mortuus est autem dives hic sumit mors dupl pessima. vel ꝓmo multiplicat mors ꝛ nature. ꝛ culpe. 2° mors pene eterne. ibi ꝛ sepultus est dicit q̃ mortuus est dives ex quo patet qđ duas non ꝓtegunt a morte ex̃ 1°. Item mortuus est dives. i. adhuc in amoꝝ diuicias durans. sm mortuus est dicit de ꝓtio ꝓfecto ad denotandũ qđ ꝓfecto mortuus est morte scilicet culpe ꝑ quam separat aiam a deo sm illud ad hebreos que in delictis sunt mortua est. ꝛ natus ꝑ quam diu separat a corpore. in ꝑs quis est qui sunt ꝛ non videbit mortem. Deinde ad hoc mouet quia anima separat ab eterna beatitudine. de qua in ꝑs dicit omes depositi sunt in inferno mors depascet eos. sꝫ glo. Deputata infernis penis est profunditas que supbos ꝛ inmisericordes post hanc vitam vocat. sꝫ Jsai. 5°. 2° describit penam diuitis horribilis cũ dicit mortuus est. quia vere sap. ex̃ scribitur ꝑ que peccat homo ꝑ hec ꝛ torquet. Ideo iste qui peccabat peccato auaricie. punitus est extrema paupertate. Job. 27. Dives cũ dormierit nihil secum asseret. aperiet oculos suos ꝛ nihil inuenet. apprehendet eũ qi aqua inopia non est aliquis in ꝑsenti vita miser qui non possit aliquid recuperare. aut pecunia. aut mutuo. aut saltem mendicando. sꝫ iste miser nihil potuit recuperare ꝓpter inopiam. quia nullus dabat sed attulit. ideo dicit Job. Dives cũ dormierit nichil secum asseret. nihil sibi alienum mutuam tem inuenit. ideo subdit aperiet oculos suos ꝛ nihil inuenet. nec inuenient qui dent mendicanti vel modicã aquã ideo subdit apprehendet eum qi aqua inopia. 2° peccauit peccato vane glie. Vestes varias sc̃ induendo. ꝛ sicut peccauit in vari

·R·

etate vestiu·sic pmu⁹ in vaporetate tor
mentor·habuerat quidem diu mutatio
na vestiu·scilicet bissinu & ꝑpuram·
& hijs het cotinentia diu mutatoria pe
nar de quib⁹ Job 24 ad nimiu calorem
transeat ab aquis niuiu·qu eni time
ꝑa eni habet colorem ignis & bissus co
lorem nuis·Q3 peccaut peccato gulo
die dei est epulabat⁹ cotidie splendide·
Dicit autem ꝑfundatus est in tormē
tis ideo dicit⁹ qđ sepultus est in inferno·
scilicet ſ. glo·in ꝑfunditate pene·Est
eni infernus tanqm puteus habens
supficiem·in qua sunt peccatores mino
res·habens medm in qua sunt peccato
res maiores·hens eciam ꝑfundum in qua
sunt peccatores maxim⁹·unde in ps 28
ne demergat tempestas aque·qnto ad
illos qui sunt in medio·neq; absorbeat
nos ꝑfundum·qntum ad illos qui sut
in ꝑfundo·neq; tegeat sup nos puteus
os suu·qntu ad illos qui sunt in sup
ficie·quia licet sint in supficie tn mul⁹
cribunt quia puteus tegit & claudet os
suu·Q3 peccaut peccato mimis·ideo pu
nit⁹ iudex quodamodo mimis·Jacob·2·in
dicit sine mia fiet illi qui non fecit mi
sericordiam·Sup isto autem textu Sepul
tus &c dicit gorran⁹ qđ dives iste sepul
tus est in pena diaboli ad modu asini
si sine cruce·sine aqua biberit Jer·22·
Sepultura asini talis est dne pellem re
tinet·& carnes vermes comedunt ossa ad
plumam & gradinem remanent·Sic bo
mines qui ꝑ pellem intelligunt filios
& qndoq; diu temporales vestimenta & ver
mes ad suam carnes·anima quo ꝑ di
vitiam impietatis ossibus assimilat⁹ plume
& gradini & tempestatibus infernalibus relin
quit⁹·Ista hec sepultura exponi potest i⁹
cer·x·Cum mort⁹ homo hereditabit ser
pentes·scilicet infernales·qntu ad animā
& bestias scilicet filios vel exeant⁹ de dnos
temporales vastantes hereditatem·vn bestia
dicit⁹ si vastaꝫ·& dines qui corpus comē
dunt⁹ hic eciam intendꝫ qđ plurib⁹ modis
cognoscitur aliquis cui⁹ peccatis sit
si ab eo bap⁹ suscipiat & ei primicias &
decimas reddat·si eius missas & horas audi
at·Omn⁹ gō aqua concupiscentie baptizā
ti qua caret⁹ dia⁹ nupmt⁹ de qua supra
qui inicia operum & consummacionem tang⁹
primicias & decimas reddit dia⁹ qui lasci
uas cantilenas & erroneas carmina tan
qm horas diaboli libenter audit·diaboli pe
chiam sp ostendit·& ideo in eius cimite
sepelit⁹ in morte sicut & iste diues qui
qui baptizat⁹ aqua pmo·de qua Joh 3⁹
nisi quis renatus fuit &c·ubi nupmt⁹
caret⁹ xpi·de qua &c·Q3 quem vi
ritus thau habentem ne occidatis ei⁹
inicia & consummacionem bonor operum re
vocat qui eius sermones libenter audit &
portabit⁹ ab angelis in requiem xpi &
in textu Elevans oculos Dicunt doctō
res aliq⁹ lazarū & diuitis drama sic
determinat diuitis miseriam post mortem
& hanc duplicem p⁹ dolorem & pene ma
li 2⁹ timorem & tormenti·ibi & ait rogo te
pat⁹ In ꝑmo notat⁹ 1ª ꝑmo diuitis fra
vocem 2⁹ instā petitionē ibi & ipse cla
mans 3⁹ instā petitionis repulsio ibi
Dixit illi In ꝑmo implicat &c cumulum
ria penarū diuitis p⁹ loci vilem & nimiā
qđ notat⁹ ibi cum esset in tormentis &c
tarditatem & mutilem mutitis ibi videt Abra
ham & lazarum &c magnū & incapabilē
dampnū ibi a longe dicit & elevans a
qđ dicit qđ in duo erat in ꝑfundo in
ferni·quia cum in ꝑsenti velint tenere
locum ꝑmum retrusius fuit in loco ul
timo & elevant oculos qui no potest
se levare·levabunt oculos ad panem i
tormentis·qui non levarunt in delicijs
habuit unum oculos non carnales ſ spi
rales·quia ibi erat anima diuitis·non
corpus·levabunt & ab inferior ad supiora
ſ negando·& ideo nichil concludit Cum
esset in tormentis·scilicet multiplicibus
quor ꝑmum est consideratio dampni·2m
condempnacio ꝑpetui iudicij·3m debi⁹ sup
plicij·4to timor malorum mali

patrum videt abrahaam sicut ens dicit gregorius
oculos quos culpa clausit pena aperit. Ad
longe ab habraam tm pt locus distantiam
quia dives erat in pfundo. abrahaam in
sumo tm pt interius differentiam hui gregorius
est qd aspiciunt. quia illic pfunditas
non stringunt. tm pt impossibilitatem
humor. quia longe a peccatoribus filius et
lazarum in sinu eius quem scilicet in sua
spiritu postmodum designabat videre. videt
qz animam suo pene sciliet lazarum in
sinu abrahe gregorius. abrahaam dives filiat
lazarum in sinu habebat. ex quo patet
qd sola possessio diuicias non excludit a
regno. gregorius. augustinus. ca. vo. pauper lazarus
ad requiem venit. superbum vero diuites
tormenta cruciabant. Q tm dives abra
hm filiat qui in sinu lazarum tenebat q
in auctoris sui colloquium dicit. loquar ad
dominum meum cui sum pulvis et cinis. Quid
magis iste diuicias suas estimare noluit
qui semetipm pulverem cinerem qz pen
sabat. et li. xxi. dicit facile est hominum dis
pisces despicere. cui het. difficile deo cui non
sunt eas vilis reputare. et li. 18. ca. 2o dicit
deus sero aperit oculos qui lazarum requi
entem vidit quem iacentem ante ianuam
videre contempsit. Intelligunt ubi
qui hic facere nolunt. opulentus est in dam
nationis cognoscere quid sunt quos pdixit
qui indigentem pauperem non agnouit. et
ipe clamans dixit. hic subdit. miserta
dominus petras et hoc est qd dicit. et ipe
clamans scilicet p dolorem. i. illud ysa. 65.
Clamabitis p dolore cordis et p contri
tione spus ululabitis. Clamans dixit
pater abrahaam. filius abrahe filiat iste
dives gentis. si non imitationis. unde pe
tra. Si pius. si hospitalis ni pauperem fu
isset. filius abrahe esses. Dum gentilis
opa non facit negat genus. dicente dno
Si filij abrahe estis opa abrahe facite
Ille tragicus. qd triplicat dicit. pater
in scriptura videt natura. ego. 2o. Honora
patrem tuum et matrem tuam. et
hinc debemus tria beneficia. ecclesiasticus. 2o. ele

mosinam patris tui non sit in oblivione. Item supportacionem. ecclesiasticus. 3o. fili sustenta
senectam patris tui et non contristes eum
in vita tua. Item honorem. gyllac. primo
filius honorat patrem et servus dominum timebit. Si ego pater ubi pater honor meus.
et hunc honorem debemus primo. 3o. racione
primo ut in filiis iocundem. et in petitionibus nris exaudiam. ecclesiasticus. 3o. qui honorat
patrem iocundabit in filiis et in diebus
orationis sue exaudietur. Item ut dierum vita
mea. ecclesiasticus. 4to. qui honorat patrem quid vita
vinet longior. Item ut a deo benedicamur.
ecclesiasticus. 3o. honora patrem tuum ut superveniat
tibi benedictio a deo. Item est spiritualis pater
qui designat p abrahaam qui fuit pater
multarum gentium. ge. 17. Item ecclesiasticus. 44. dicit
abrahaam magnus pater multarum gentium.
et iste tenet curam aliorum gerere. alios mi
nistrare. supportare et protegere. pr primo
dicit. ay. 20. Omile est regnum celorum homini
patrifamilias qui exiit primo mane etc.
de 2o. p. machabeorum 2o. Eleazarus simeon machabeus
deus suo quia unicuique est opus audire
sunt et ipse erit vobis pater. de. 2o. 4to. Regum
2o. pater mi curruus israel et auriga eius.
Item est pater celestis ay. 5to. Sicut pfecti
sunt pater vester celestis etc. Iste est pater
nitatum qui consolatur in omni tribulatione.
2o cor. primo. Benedictus deus et pater dni
ni nri ihu xpi pater misericordiarum etc. Item pater
luminum. quia ad modum luminis omnia ornat. Jacob. p. omne datum optimum et omne
donum perfectum desursum est descendens a
patre luminum. Item dicit pater omnia qz
omnia gubernat. sap. 14. tu autem pater
gubernas providencia. ancillare mei cum stul
ta petitio. petit eum sibi misereri quia ni
si unius est. nec lazarum. cui tm scripsit
sit Jacob. 2o. Judicium sine misericordia illi qui non
facit misericordiam. Et mitte lazarum. pe. Rabanus
adhuc dantem sua munera non deserit
qui non se ad lazarum dum postulat. sed
lazarum ad se duxit dicens. videte ad infernum
de gremio pius ad profundum chaos. de celo
sublimis ad stridorem tormentorum. de sed

quicto ꝛ tanto silencio bibz. Justo end dei
nudiao lazaru ꝑhalite ꝛ non aliu ad eo
mittu postulat. quia illo ꝑhalite refrigit.
unde crisoz. quondam lazaru no dedigna
baris ꝛ nunc digitu eius desideras. Ut
intinguat extremu digitu sui in aquam
extimu end digitu abhominabilius est in
fecto. unde crisoz. qui in gehenis excessit
in culpa gilissima petit. in pena. non e
tiu exaudimus ut verificet ps. qui
obturat aures suas ad clamorem pau
pis ipe clamabit ꝛ non exaudiet. unde
insultat ei pe. Ba. Quid est dives ubi sitt
tozmentu tua ꝛ ozea. quid est qd dicas
qd intinguat extremu digitu sui in aqm
ꝛ non magis ut auferat aquam. g. niv
to est aqua. quare g. non simus quia
uncto sunt manus tue. ꝛ unto uncto
sunt. quia sputis debilitato manuh la
zari subueniuo contempsisti. Jan ꝑhsto
non petebat substanciale aque. n. totum
plenu aqua. nec digitu maiorem aqua
infusu ꝛ non potuit optinere. Et nuq
erat ubi aqua. potest dici qd hic aqua vo
cat refrigans una. ꝛ illud zacharie. g. edi
isti unctos. de lacu ubi non erat aqua
glo. refrigans una ut refriget lingua.
ueam glo. in qua amplius pacor. lin
gua autem ꝑ phm ad duplex dat offm
videlicet ad gustu. ꝛ loquelam. ꝑ primu
desunt potencie vegetabili. scilicet nutri
tiuo. ꝑ 2m nutritiuu. Qui g. in utroq
lingue officio peccauit scilicet loquacita
te quia siant mos est int omnia loqua
citate studuit ꝑ bedam ꝛ gulositate ideo
plus in lingua cruciatu ꝑ sencbat ꝛ
hinc ait quia crucior in hac flamma
ꝛ uolunt iste in ꝑsenti vita crucem xpi
portare penitendo ideo cruciatu sustinuit
in inferno. Ad sanandum autem cupidi
tatem huius sui secundo qd ꝑ digitu h. aqa
undosa ꝑ aquam refrigerus dei una
ꝑ intinctionem in aquam saltem modica
una ad refrigiu unde lingue impetra
animo potenaa ꝑ lingua uituperatiua
ꝑ cruciatu lingue pena alia ꝑ inordinato

usu illius potencie ꝑ flammam ipa ꝛ
homa ꝑ refrigiu lingue unigatio pene
quam sustinebat ꝑ sua loquacitate ꝛ in
lositate aliter potest dici qd digitus est
spus sanus vel gra eius. hic digitus ꝑ
habet innotuas scilicet gra unctionem
tem confirmantem ꝛ consummantem
et gra ꝓficientem concomitantem
ꝛ subsequentem extremu eius digitu pete
gram consummantem postulare qd mul
ti petunt non curantes de mundi pius
si tm petunt bonu finem sicut balaam
unum. ꝛ moriat anima mea morte
iustoz non attendentes qd dicit aug⁹
ꝑ bu mori qui male vivit nec male
mori qui bu vivit Se ꝛ dixit illi Abra
ham. Dignus offensa est iniusta dum
petitio hic ostendit iusta petitionis eius
repulsio ubi ꝓmo reducit ei ad memo
riam culpa sua ꝛ ad pene eius ostendit
iustitia ibi nunc autem ꝑ iustias ob
dit immolabile sententia ibi ꝛ in hijs
omnibus ꝑ ꝓmo dicit dixit illi scilicet ab
raham dimitte filii gendo non mutuatio
filii autem vocat unde ut dolor eius
augeat de ꝓpria hereditate unde ꝓ
bat Tu vocas me prem ꝛ ego vocor te
filiu ut te gium doleas ꝓdisse ad qd
factus es vocor te filiu ut gium in me
maneat
pacienta mea ꝛ tua maneat in te ꝓ
na Recordare melius finisset dum
ꝑ illud dentro ad utilitatem sapien ꝛ in
telligent ac nouissima pinderent ꝛ
receptisti bona hoc dicit ut ꝓpter delia
ad recordatio eum magis affligat ꝑ
Boecij. In rebus adversis in felicissimi ge
nus infortuny est fuisse felicem. poss.
maxime cruciabunt dampnatos ꝓte
delicio. quo veniens ante oculos men
tis In vita tua ꝛ ad voluntatem tua
non dei deducta In quo innouat dolo
dolent eni reprobi qd sibi vixerunt ꝛ
non deo. dolent tm non ꝓpter dei offen
sam ꝑ ꝓpter sui dampnu ꝛ penam. Quia
autem recepisti qi ꝑ ꝓmio. sup qui
dicat gotz qd dives iste aliquid solatium

bom·et quo bona tuā in hac vita
recepit·nullū eoꝝ bonū irremuneratū
inde videlicet etna vel temporali bona
dicit pluraliter quia temporalia bona mul
ta sunt·porro vnū est necessariū scilicet et
ne bonū qđ deus est hic 1q· Et lazarus
similr mala. 2. habundanter & gaudent
mala suscepit·1·tristitia quia vt dicit
gdo lazarus aliqua mala habuit·qz ho
minis inopia plangunt·ergo 2q· quia
reprehensibilia in pauperib⁹ videmus no
debemus despicere·quia fortassis quos
noꝝ infirmitas vulnerat nos medicina
paupertatis curat·Primo vero hic con
solat scilicet etna consolatione p ano
dica tribulatione Et vo cruciatus si
licet etno cruciatu p temporali delecta
one·Nunc autem consolat·2o hō mi
nuit notatur ge·cs·vbi dicit qđ Jacob
posuit manū dextram sup effraym
qui erat a sinistra sinistram autem
sup manassem qui erat a dextris p dex
tram pspitas p sinistram aduersitas in
tellgit qui hic in aduersitate sunt p
no & quasi ad sinistram ad dextram lo
abunt qui autem in mūdi pspitate
quasi in dextra hic ponit illud in sinis
tra mittunt & ista commutatio notat
Hos 10· vbi dicit plorabitis & flebitis
vos mundus autem gaudebit Qz tris
tia vra dicit in gaudiū qui se Chri
stus malos videlicet dolore mutabit
& extrema gaudij luctus occupat h
Et in his omnib⁹ hic minoris ostendi
tur sententia vbi notatur primo mino
ritatis causa 2o effectus ibi Et hi qui
volunt dicit ge et in his omnib⁹·i· inter
hec omnia que mo retrahunt no fa
cit qđ pena vim qđ totaliter impedit
est qđ inter nos & vos & magnum chaos
firmatū est et vñ dicit nos & vos pli
ralr quia neuter solus erat·chaos ut
dicit glo· est magna distantia interior
vnde dicit inter pauperem & diuite cha
os quia post mortem nequeunt mu
tari merita. vel chaos potest dici dis
tantia loci aut status. s. illud. ego. et
penam dimissionem inter plum meum
& plum tuum. s. Jacob Istud chaos multi
pliciter potest intelligi primo distantia &
dnā duor⁹ scilicet xpi & diaboli. qui adeo
inter se differunt qđ xpus semp vult
omes bonū & diabolus omes malum &
ideo non possunt ad invicem convenire
2o ex. 6to· que connexio xpi ad bestiā &
sicut dnī non possunt quemmo⁹ sic nec
seruī dnoꝝ. 2o potest intelligi per chaos
dra mutor vt dicit est Ambrosius Inter
paupem & diuitem chaos magnū firmatū
est·quia post mortem vt dicit est
nequeunt merita immutari Sic enī tanq⁹
peccatores renunciant morte etna·Isti
tanquā iusti vita bta·& ideo non possunt
ad invicem coīcare. etc 3o Sicut coicabit
lupus cū agno sic peccator iusto 1o potest
intelligi dra voluntatis bonī cū volun
tatem confirmatam in bono·mali autē
obstinatam in malo·& ideo boni sunt tan
quā necesse iusti·& mali & iniqui·et ideo
non possunt ad invicem cōtingere·p· ex
6to· que cōtingencia nisi ad iniquita
tem Item potest intelligi dra & distantia
mansionū quia cum dicit mansiones multe
infimis bonis in excelsis·Theophilus cha
os magnū figit inter a peccatoribus dis
tantiam·nam sicut affectus eoꝝ varij fu
erunt sic & mansiones non modicā diffe
runt quantio ge bonoꝝ est templū celeste·
& mansio malorū habitaculū infernale·Ista
ge distantia firmata est ingens diuino
instinctu vt hij qui volunt hinc ad vos tran
sire non possint scilicet de loco sanctoꝝ ad
locum tormentoꝝ·neq⁹ inde hinc transeant
i·de loco tormentoꝝ ad locum bonoꝝ·et non
dicit ad nos si hinc quia non solum gra
ciosa si causa gratie loca quieti libenter
illuc vellent transire sanctorum si non
possunt·& bene dicit qui volunt transire
ad vos nos dicit ad loca bona·et illuc
quia ad locum sanctorum nullus sce
cunctus vo nec voluntate naturali nec
deliberata·set ad eos i ad reuelationem eoꝝ

qui ibi sunt vellent tristive voluntate na
turali compassionis Et non possunt delib
erare et practica dicunt aqua naturaliter e
frigida tri actualiter est calida vnde glosa
dicit reprobi a penis ad gliam sanctor tris
te volunt Ita iusti p mutuam mentis re
volunt ad pios in tormentis vt eos libe
rarent si non possunt quia iustor animos
et si in natuo suo bonitate mutuam habent
tam tunc auctoris sui iustitiae communicato
tanta veritudine constringunt vt nulla
ad reprobos compassionis moueant. Et hic
queritur do diuitia sua abrahe quo est q
receptisti bona in vita ideo tu cruciaris q
ipe abrahaam receptit iusta bona in vita
sua patet ge 25 erat autem duces valde
ge post mortem debent cruciari ad istud
dicit qd non ipe dimes Et abusus diuitia
sunt in causa cruciatus diuitis et hoc no
tat vt dem est cum dicit in vita tua i vt
vtueres voluntati tue non dei Item ex ho
qd abrahaam dicit diuiti recordare fili vide
tur qd damnati possint vti sententia ad
quisita Et contra sententia adquisita destru
et in beatis vt patet p 2m 25 ge multo ple
in damnatis Item in ipsi sententia magna
est delectatio in damnatis do inilla e delec
tatio Ad istud dicit qd res cognita quidem
est causa letitie et quidem tristicie p mo in
cognitus non erit in damnatis Et sic ad
primum obiecti dicendu qd in beatis non destru
untur sua scientia sicut et scientia in p sente quem het in p sens ad aliud dicen
dum qd quia sententia in se sit delectabilis
tm ex aliquo annexo potest esse ca tristi
cie vt qn aliquis considerat damnati p
pter in re comphensa de in tertio et aut
rogo ge te 2o Dupnus ostensus est in diuite
dolor do suo p senti malo hic ostendit timor
do futuro vbi primo ostendit eius petitio
2o abrahe excusatio ibi 2 aut illi abrahaam
p primo dicit et aut scilicet diues damna
tus rogo ge te pat q.s. ex ii possum p
me ipo impetrare nec ego ad vos nec vos
ad nos tristive rogo ge te pat non tm ere
dendu qd hoc vogauerit ex caritate quam

§.

ante mortem non habuit nec postea adq
sunt Et hoc dicit timore pene sicebat eni
qd ex consortio fratrum sue augeret pena
dna vnde beda post ardenti de se spes rel
lit aum ad spinosos recurrit qui rep
bos mentis pena sua credit qui mutue
ad caritatem i ad naturalem dilectionem
vt iam tunc eciam suos spualit diligant
qui hic dum peccata diligent nec si amis
bam sunt ge dum ad penam i cognic
pauperis quem despexit i mentoia fra
trum quos reliquit vt de vita gloria despecti
i de pena mutuis amatoi amplius tor
quentur Et mittas cum scilicet lazarum
in domu patris mei cor crudelitas dum
respectu lazari quia cum non posset im
petrare qd ad cum veniret in miserum p
gat saltem qd ad fres mittat qui e locus
miserie de sinu abrahe qui est locus pe
ctus scis animaq Jam lazarum quem
pius miseru viderat voluit etiam miseri
facere dum cum voluit ad vitam miseri
corde destinare fleuit dicens sup lazarum
mittu ad fres meos Et vult verare pau
pem sicut dicitur in hoc mundo verius
consicuerunt hoc cum quia fratres hoc
ideo dicit quia stulti et sensibus deficies de
ti erant sicut i ipe cum venebat ex quo a
tet cor conformitas ad ipum vel forte qi
nidei erant i ideo detinuam tenebant q
libroq moysi scilicet literalit non spualit
et testet illis i vt testificando dicat no
i ipe veniant non tm dicat ne veni pe
cent vnde patet qd motus erat ad hoc
dicendu timore simili Ju hunc locu tq
mentoq i miseriu Sup isto eodem tertio
rogo te pat dicit post qd in isto passu
plurima sunt notanda p mo dimis i
portunitas quia ad abrahaam quem
tenuit solicitat et multu est miqui qd
respondit ei abrahaam nq illius lucis
volu michi molestus esse quia pueri mei
mecu sunt in celibi i 2o pueri sunt lapi
rus i alii electi qui sunt in celibi i in
sinu abrahe Et pat abrahaam adhuc
patientem sua 2o notat p manentia ad

29.

fius carnalis affectus quem ꝑ⁹ habe-
bat qm n̄ caritatis plusq̄m ꝑ⁹ hui⁹
cum dicit habeo q̄nq; fr̄atres non di-
cebatt de domo ꝑris sui qui ibi men-
te erat nisi illud a⁹ o⁹ ubi thesaur⁹ no-
ster ibi cor tuum ut quo non erat falsus
abrahe cui dictū est ge. xii. egredere de
terra tua & de domo ꝑris tui & de cog-
natione tua egressus erat tunc corpore
si non mente nec potest quis post mor-
tem ullum quem in finis habuit mutuo⁹
affectus⁹ notat in fidei diuitis confor-
tes culpe sicut & natura cum dicit hec
quinq; fr̄atres & ideo fortasse ꝯsensum
voluptatibz intendebant sicut quidam
ꝯmuni bonum dicit emisse huc q⁹ q⁹ to
notat diuitis fatuitas qui credebat eos
non esse scios in pena qui fuerunt so
cij heredes in culpa q⁹ notat timor
simulis in diuite non em ut dicat ut
ipsum illis ne peccent vel ut penite
at si no venerint in hec loca tormen-
to⁹ cor. q. est qui ꝑ inbecillitate boni
non potat peccare & si inuenit tempꝰ
malefaciendi nullo fallet ¶ s⁹ not aug
mentū supplicij magnum gemis tormē
to est solatiū esse de amicis suis vnde
pt tormenta ꝓpria duplicat torquebit
dines iste & quia videbit lazarū in sc̄is
et quia eciam timebit de simplici
amicoꝝ carnalitū vnde gre. vt peccato
res amplius in simplicio torqueantur
cor videbunt eciam quos contempse
runt & de illoꝝ pena torquebunt quos
nimis amauerunt ¶ s⁹ notandū fm
pas⁹ qui in vita sua ꝓdicatorem des
pexit postq̄m sensit tormenta miseriꝰ
ꝓdicatorē zelare videt petit em ad
fres suos lazarū mitti qui tormenta
illa eis nunciet. vñ dicit. multi enim
usurarij & alijs vicijs irretiti qui ad ꝓ
dicatorem venire nolunt qui si illa tor
menta sustinerent ultimet ꝓdicatores fi
erent notandū q⁹ locus est gaudioꝝ
merito⁹ & tormentoꝝ locus gaudij est
pacis quia ibi manent gaudia & no
sunt tristitia sicut locus vbi mā-
net & quiescit et centrū terre est locus
terre ꝑ⁹ re⁹ fortitudo & stabilitas in
loco cum locus interior est ꝑsens mundi
qui hic merent homines in ꝑ⁹ sensio-
nes in corde disponunt in valle lacrimā
rū. et Job. xl. dicit et locum pone. loc⁹
tormentoꝝ est infernus quia ibi tor-
menta non transeunt sz manent. vnde
ꝓpria locutus est dives dicens In hoc lo-
cum tormentoꝝ Set aut illi abrahā
non em cum duro repellit q̄nis damp
natus sz blande nostrum sicut ꝓpheta
habent audiam & ꝓphas q. d. hi sufficere
debent illis. quia sufficienter erudiunt
ad salutem. audiant moysen cui tradit mosaica q⁹
sunt facienda ꝓphete mystica. que sint
intelligenda vnde lex instruit de agen
dis ꝓphe de credendis lex pmittendo ꝓphe
tando. audiant illos non tm exor
sz eciam unctos audiam. scilicet intelli
gencias & obediencias Illos inquit gre.
scilicet moysi & ꝓphaꝝ libros no legem
nostrum sed phos. has em no rogati
homines libenter p se audiunt legem
nostrum ꝓpter cupiditatem set phos
ꝓpter curiositatem & vanitatem ad ta
lia audienda non monet dne. quia
nec a peccatis cohibent nec a tormentis
liberant sz ad loca tormentoꝝ nullos
adducunt et ille dixit instante pe
cum stimulantes non caritate fraterna
Non pat abrahā. q. d. non curant
de lege & ꝓphis. indicat iste fres tuos
ex sc̄o ope ¶ Si quis ex mortuis &c. q.
d. plus credunt mortuis q̄m scriptu
ris sicut saul fecit p⁹ regni. 28. q⁹ re⁹ ysa
ie. xxxviii. Numquid non ꝓphas requirit a
deo visionem p vivis & mortuis ¶
si quis non fiat si lazarus ¶ si quis
resurrexerit quicunq; mortuus fuerit lazarus &
uno alius ierit ad eos forte ꝑpenet li
bent misset si fecisset q. d. lex & ꝓphe
ad omnes loquunt & ideo nimis ꝑ legem
& ꝓphas monent ¶ si quis specialiter
ierit ad eos simplo spāli in penitencia

.V.

am agent ℣ In quo implicat qđ ex̄pe
nitenciam erant & ita erant in via ve
niendi ad inferna aut autem illi scili
cet abrahām dūm & moysen qui fu
it tanto auctoritatis & ꝑphēs qui fuerint
tanto sanctitatis non audiunt scilicet aud
ire nūtiū Reiz si quis ex mortuis re
surrexit credent hic autem dicat Iam q
hec petitio dūtis fuit nūqua & in ꝑte
fatua & in ꝑte prudēs Imqua fuit quia
lazarū quem ꝑius viderat miserat vt di
ceret vtrum ad misericordiam voluit remedi
o ffatua fuit eo qđ plus mortuis qui
scripturis credendo esse putauit qđ au
tem fatuus sit hoc asserere ostendit crisō
triplici racione quaz ꝑma est quia la
zarus resurgens et multi cū xp̄o resur
rexerunt & tū nūqđ eis credere nolue
runt imo lazarū occidere cogitauerunt
imo nec xp̄o resurgenti crediderunt &
narrare fecerunt qđ discipuli eius fuerūt
sunt cum ax̄ta ℣ 2a quia credendū est
deo magis qm alicui homini vivo vel
mortuo vel angelo scripture ante sunt
a deo qui mentiri non potest ideo maxi
me his est credendū ℣ 3a quia si esset
consuetudo qđ mortui resurgent & homi
es eis crederent diabolus aliqđ aliquos fan
tasticos suscitaret mediantibz quibz alios
posset decipere in errorem ℣ 3o istū pena
fuit in ꝑte prudēs siebat em dives qđ ex
dampnatione fratrū suoz cresceret ex
supplicii ex̄ precedentibz patet ꝑmo qđ
post hanc vitam bonī videbunt bonos
quia abrahām cognouit lazarū & lazar⁹
cognouit abrahām ℣ 2o qđ mali cognoscūt
malos quia dives scies qđ fr̄es suos ag
noscerent & in infernū eos descendere
contingeret et qđ ex hoc eius pena am
plius cresceret nolebat qđ illuc venirent
3io qđ bonī cognoscunt malos quia abra
hām & lazarus dūtem cognouerunt
vnde in glosa apud ustoz aliter non
fuistat britudinem aspecta pena vephon
quia vbi iam compassio miserie no erit
minuere bonoz leticiam non valebit

et licet iustis sua gaudia sufficiant ad
maiorem glām vident penas malorū
quas ꝑ gratiā euaserunt ℣ 4o qđ mali
cognoscunt bonos eo qđ dives cognouit
abrahām & lazarū hoc tū potuit ꝓ̄ce
nere post mortem finalis ℣ 5o qđ non tū
cognoscunt illos quos in hac vita prius
non viderat et abrahām cognouit dūtes
& lazarum quos nūqm viderat in hac
vita Sensus autem allegoricus ist⁹ cum
gelio in dōmo est dives qui induebat pur
puram & bissum epulabatur cotidie splendide
indumentum ꝑsonā significat que vino cultu
exterius habuit & accepte legis scientiā ꝑ
est ad mortem non ad vitam sicut lazar⁹
vlceribz plenus gentilem ꝑsonā significat qui
confessus ad dñm dñe peccā confitet⁹ vinū
qđ intus latebat qui ꝑiuria cute foris ex
tulit & cupiebat saturari de micis que
cadebant de mensa dūtis & nemo illi
dabat ℣ quia gentilem quemcūqz ad ag
nicionem legis admittere superbus ille po
pulus despiciebat quia cum non ad cari
tatem sz ad elationem doctrinam legis ha
buit quasi acceptis opibz timuit quia
vlta ei deficiebant de sua q micas cade
bant de mensa sz vilissima pauperū cures
lambunt quia ꝑdicatores dū loquendo
a peccatis erigunt q vilissima tangendo
ad sanitatem reducunt sicut canis cu
rat vulnera dum lingit vnde lazarus
bn admonus mittitur qui ipi hinc ad
crepacem mittunt qm eius vilissima ꝑ lin
gue correctorem curant hinc casam sicut
dicit parisiens qđ hoc exemplo xp̄s
nos recitatū est specialiter et dicitur ꝑ
ꝑ dives es & divitiis ad gloriā & de
liciis eternis & pauperib⁹ anxietatis eternis
finem ad quem ꝑuenit dives iste cōis
queris eadem via ad eundem finem de
cunt Si vero nr̄e facultatem tuā pau
peribz miseratus fueris solatiū habebis
qua abrahām qui hospitat⁹ fuit erat in
regno gl̄e in omne ꝑba sacre scripture
debent nos instruere ad impendēdā pau
tā pietatis lazarum & nos quicumq

endo cum inuenim⁹ eos importunos
pauper se offerunt rogant nos qui de
p nobis intercessores sint Certe nos oia
rogare debem⁹ z tm rogant nos videre
& negare debemus qz petim⁹ qui patim
sunt qui petunt Idem paup & reprehen
sibilis est' monere debet & vero reprehen
sio m eo non sit Nimis ops verbari sant
intercessor debet & eos multos inuenis
qui cum mitti sit nesciu⁹ Omes g⁹ ve
niam sunt tanto quia necesse est vt oes
mittam debeas quito quis sit xpian⁹ igno
as Idem qui iacentem in via portantem
in celo sicut datis & & paup es attende
de finem pauperis vt in paupertate tua
placeas deis sicut⁹ qz patientia pauper
non gibit in finem Ille tristem vitam
duxit z ad letam mortem puenit sapi
am non qz sine est ante oculos sufflat
mutem vel cynus prudentia mentis

Dominica 2ª post pentecost'

Homo quidam fecit cenam magnam &c huc ge Ju hac
parabola saluatoris in qua mst⁹
dns penitentiam nichilominus inue
nimus tria principalit' sunt notanda viz
diuersitas diuina & iniuria humana
ibi ceperunt omes Diuina sententia fir
ma ibi Fratris pat familias liberalitas
autem diuina ostendit' in tribz pmo i
magne cene ꝓparatione &c in multos in
uitatione ibi z vocauit multos 3º in ser
ui tacita missione ibi z misit seruum di
cit g⁹ Homo quidam Iam ei homo ad
ymaginem dei sit factus non est incon
grum si deus nomine suo ymaginis
appellet' vt scilicet homo dicit' sicut ei
vt eius indicet' potencia aliqui diuersi
tas ita vt declaretur' eius una dicit' ho
mo ergo ꝙ omē quis est iste homo
nisi ille de quo p apl'm dicit' z homo
est z spūs cognoscet cum vel⁹ quoddā ho
mo quidam distinctus de scilicet xpus
qui est distinctus ab aliis pmo xpt⁹ per
alios immunitatem qua nec originale
contraxit & illud ecclesiastes vnus virū inuenī
nullo excepto scilicet sine originali dicit' cū
mulierem ex omib⁹ non inuenī qua dū
virgo in conceptione originale habuit 2º
xpt⁹ naturalis g⁹ redundantem plenitudinem pmo de plenitudine eius
omes accepim⁹ 3º xpt⁹ vinonem sui ad dei
tatem Joh p verbum caro fem est 4º xpt⁹
eius singularem dignitatem est enī dig
nior tam hominib⁹ qm angelis Hebr 1º
tanto melior angelis effectus &c et phi
2º donauit illi nomen qz est sup omne no
men 5º xpt⁹ potestatis vnitatem ay
vltº data est mihi omnis potestas in celo z
in tra alias racones ponit alius post
quam xpus dicat' homo quidam quia
vna est qz in hoc voluit signare se ex
1m adam vnde cum de pmo diuisset
hic 2º homo quidam descendebat de ie
rusalem in iericho &c z si eodem modo
signare voluit in hoc qz dicit' homo q'
dam quia vt dicit' Jo 6º pmi adam
fuit forma futuri hec autem appella
co homo quidam congruit ado pmo
z 2º in quib⁹ quedam singularitas mue
nit' est enī homo qui non est filius
hominis vt homini z hic fuit pmus
adam et est homo qui est filius homi
nis z non vnus sicut omes filii ado et
est homo qui est filius hominis z non
homo z talis solum est xpus quia enī
cna sit facta ab adam non tm xpus di
cit' filius ado vnde & singularitas not'
cum homo quidam alia racio est quia
ipse solus fuit conditor matris z hinc
singulariter dicit' homo quidam Homo
g⁹ quidam fecit cenam Est autem ce
na multiplex do qua fit mencio in scp
tura Est cena culpe z hec triplex do
luptatis Judith 12 Holoferne⁹ fecit ce
nam suis sinis z mebriatus in lixu
riam cecidit Item ambitionis 4ª 2ª
amant recubitus in cenis z gaudent 6ª
do cena herodis Item anuncio a qua
debet surgere qui dicit 2º apprinquauit
Jo 13 Quaerent ihus a cena Item est

25.

cena gracie · z h̄ x̄ste affectionis apo 3ᵒ
ccis ste ad hostiū z pulsꝰ q̄ quis apue
rit ianuam intrabo ad eum z cenabo
z ℣ Item ste hospitalitatis Joh 13 ffece
runt autem ei hic cenam z martha mi
nistrabat ℣ Item contemplacionis beatꝰ
qui ad cenam agni vocati sunt apo 19
℣ Item de cena penitencie de qua hic p
aliquos ad hanc nedum ypus p ser
nos si cenam p se ipm dicens penite
ciam agite z℞ hec cena ponit inpe
nitentiꝫ q̄ave hȳe sicut ipi pharisei · pe
nitentes ceciderunt ad ihm ymbꝫ
sedit · q̄ panes sunt · q̄ actus penitencie
Contritio · confessio · oracio · ieiunium · z clemo
sina · duo pisces spes z caritas Item dic
pficientiꝫ q̄ v̄ · q̄ sedit hȳ panes ·
stium · hȳ · duo · sed spus ℣ Item dic p
fectus Joh 6ᵗᵉ q̄d panis mundus est
litere z fumus mellis Item est cena cu
ramus de qua infirmus videt · z est
quinta cena christi filii de qua ysaias
euangelizat apluribꝫ Et est hec cena eterne
ne misericordie de qua apo 19 venite con
gregamini ad cenam magni dei ut
manducetis carnes regum · z tribunoꝝ
z ℣ In hac cena panis est mors in p̄
ioris depascet eos petrus ignis z sulphur
Carnes assate lingua agni paschalis
magnus hugo z hugo Joh 20 Dilectꝰ il
lius dicit de quarta z quinta cena ex
ponit hoc euangelio cum dicit homo
quidam fecit cenam tunc autem ho
ste cenam fecit q̄n sacram corpis dñi
nistituit ℣ corpus autem ypi in sacro
cena dicit cena dicit ℣ Cena est ultimꝰ
cibus ante sompnū · p sompnū autē
mors xpi intelligitur in p̄o Ego dor
mio z sompnum capio ℣ cena q̄ ante
cenam mortis sue hoc sacram sumi
voluit ideo cena dicit ℣ Causa autem
ordinis institucionis est commencia
mediano Hec ead cena exponit cibo
ado. Illo autem cibus vere cena dici
potest · quia sumptus ante sompnum
mortis · i · necis ultoralitatis · sic enim

mortem vocat apls quando moriendi adhuc
erāt ℣ In cone ... dendo autem eis venit
tria incurrebat adam dm cui offendit
se ipm vendidit · z totam naturam hu
manam veneno infecit · qui dm offen
dit · necessit fuit sacramentū reconsilia
cionis · et quia nemo sufficiens inue
niebat nisi filius dei se ipm optulit
z octavo offert in hoc sacro · p Jo 3ᵒ an
sit deus filius sine peccato z peccatis
nris · Item se ipm vendidit · ysa 50 · In in
iquitatibꝫ vestris venditi estis · z ad ro
bis · Ego autem carnalis sum venum
datus sub peccato · z ideo optulit se ip
m deus redemptionis · p̄ cor · vi · emp
tis pco magno · z p̄ · pe · p · non corru
ptibꝫ auro z argento redempti estis sed
pcioso sanguine agni immaculati · i · xpi
℣ totam naturam quasi venenō
infecat.
cibi · unde ego is · patres non comede
runt manna deum · z dentes filioꝝ ob
stupescunt · et ro · 8 · p panem unū nos
m omnes ptristi · z ideo necarius fuit
cibus medicinalis · illum cibus sacrius
est sompnus · i · morienti necessitas · ne
quam vita ista dicat · in p̄o dormierunt
sompnum sunt Ante hanc cenam sacra est
mors xpi · quo et dom est sompnus dictꝰ
Cumplius cena dicit a cenon grece qd est
ad dicat cui papias qd apud veteres simi
cratt in propatulo vesti z cui epulari ne
singularitas turpitudinem generet et mun
dis hic cibus potissime cuis debet esse · ad
p̄ cor · xi · hos replendi apls qui hunc
cibum quasi appetiebant dicens omnes
stadium cenam ponunt ad manducand
ebi p cenam ad literam intelligit sacra
mentum xpi ℣ alia racio quare xpus an
passionem hunc cibum instituit fuit · fuit · ut hoc cibo refecti fortiores essem
tempore passionis · z sic patet quare ipse
homo quidam fecit cenam de magnam
fuit autem hec cena magna ex modi
videlicet refectione · figurarū antiquitate
z diuersitate figurarum · z rei cognicione · insti
tuentis auctoritate · credencium fide efficacia

// sompnū

; ẽtinuo magna refectione q̃ ℔ b. ꝯ·
pānes ꝓposuit in hac cena · quib; refici
ñstrūdo suos · ꝑmus pānis est dñice
creatio bonitatis · quia ꝙ ex ñr̃o bono
sumitur opacionis ꝓposuit · De quo dicit
Je ꝯmens cibus est · 2o ℣ est finis de
mne exortacione · De hoc pane scriptū
est non in solo pane vivit homo · ℣ 3o
consolacio dñice ꝓmissionis de sua resur
rectione & glificacione de spūs sti missio
ne · 4t̃ est ꝙ eis virtus orōnis · Jo · 17 · ego
ꝓ eis rogo non ꝙ mundo & post pater
nostra eos &c · ꝯ · 5t̃ panis est caro ei⁹ que
supius cena dicit · ℣ 2o hec cena magna
fuit figuraꝝ antiquitate & institutis si
gnata ei fuit in ꝑma hostia · quam
optulit melchisedech · ge · 14 · & hebr̃ 7 · hic
est melchisedech &c · vstq; assimilatus est
filio dei figurata · etiam fuit ꝙ manna
data in deserto · exo · 16 · & ꝑ 2oz · 16 · dicit
eidem cibum spūalem manducaverit ·
& eidem potum spūalem biberunt · De
manna autem legit · q̃d fuit album q̃d
ꝑtinet ad eius mundiciā & innocencie
puritatem · psio tunsum q̃d sigt eius
passionem · ysa · 53 · attritus est ꝓpt̃ scele
ra nra & gustus eius q̃ simulo cū melle ·
q̃d ꝑtinet ad patientie manstuetudinem ·
que nra sunt ut ozaret ꝙ ꝑsecutoribꝫ & cru
cifixoribꝫ · luce · 22 · pat̃ ignosce eis q̃ nesci
unt quid faciunt · ꝙ q̃d sigt · q̃d in ipo
contra mentiri vicio habet refrigeriū
spūalis temptacionis · contra culpam & cont̃
penam ꝙ carnem xpi veram · qui ex
ore xpi digne sumpsit fomitem debili
tat · elidit ꝑnos motus · & quamcūq; tēp
tacionem · et vere possint dicere fideles tu
simus ꝙ ignem & aquam · & eburnis nos
in refrigerio · et nota q̃ de illo dixerunt
filij israel manna hic · & quis est hoc quia
quia non fuit tunc plene solita eis q̃
mis dicere aversis · iste est panis quem
dedit nobis dns ad vescendū · & quia adhuc
restabat aliquid querendū ꝙ figuraꝝ · set
hanc omnem solvit xpus ay · 26 · dicens
hoc est corpus meum · ffuit eciam figura

ta specialis in agno paschali · In vitulo te
nuno quem de grege abrahām sumpsit · ge
· 15 · qui pat̃ celestis occidit ꝙ filio ꝙdigo vi
tulū stigmatū · luce · 15 · et in aliis figuris
veteris testamenti valde multis ℣ 3o fuit
magna figura & rei commendacio · hic enī
ordo fuit ꝑmo expressit sola figura sine re
ve in oblacione melchisedech & in omnibus
legalibꝫ sacrīs · 2o successit figura cū re · figū
cum est formale pānis & vinū · res que latet
sub illis formis est caro xpi & sanguis · q
res que subintelligit̃ unitas corpis xpi mys
tici · et · 3o finaliter succedit succedit res cui
figura qui quo nunc videmus ꝙ speculū
videbimus facie ad faciem · ℣ 4o fuit mag
na institutis caritatis · estimabilis ca
ritatis ꝓpignus fuit institucio huius sacrī
quo semp potest esse nobiscū ꝑsens in car
ne velata in qua in celo assistit patri ꝙ
nobis · de quo intelligi potest illud · ay · 6t̃ ·
vobiscum sum vsq; ad consummacionem sēli
℣ 5to magna est hec cena credencie fides · qui
non in magnis cibus est · nisi illud augē ·
cibus sine grādi crepito & mandicabilis nus
non est cibus modicus · unde zacheus qui
statura pusillus erat · non potuit ihm
videre ꝙ turbā · & ideo arborem sicomoz as
cendit · luce · 19 · statura pusillus est · et za
cheus qui solum erat̃ naturali racionis
que non sufficit ad hoc sacramentū con
spiciendū · unde turba philosophice racionis
dedita fidei intellectū ꝑturbat & videre
ihm non ꝑmittit · ℣ 6t̃ qui ascendit sicomo
rū ꝙ fidem crucis intellectū captivans
hic ihm videt cuius ecclam cibus est · q̃d
figuratū est in hoc · q̃d dns dixit zachee
festinans descende quia oportet me hodie manere
in domo tua · qui cum manducant xpm
manducant · a xpo et ei incorpant · ℣ 7mo
magna fuit in virtute q̃ntū ad rem
ipam · quia filius dei in vera carne qui
est in celo cum patre · statim fructus vbis
sacratis · ꝑsens est in altari · Item magna
in virtute · q̃ntū ad sumentem · et cu
mentes · unde parisiens declarans quale
oblacio corpis xpi dicitur · missa nobilis

S.

hic ita scribit/ ayissa est illius fragrantissim
sacrificij oblacio cuius suauitatis odore mu
dus deo reconciliatus est & totus emundatus
tor obtersus et est sacer illius celebracio q̄
totus mundus sanctificatus est atq; sacratus &
opulentissimu illius lautissimu q; ac delica
tissimu conuiuiu instauracio quo angeli splen
dissimo refician̄t & homines et instar est
missa cause nre centralicio fiat p̄ depcacio
nem & oracoem est eaꝝ medicina corpo
ris cor hoc est medicame exhibeas vere &
ista cena quam fecat homo quidam fuit ce
na magna/ Q; notandum q̄d cum dns pa
rat nobis cenam magnam libent debem⁹
ei parare cenam suam duplicem cenam
videlicet sibi dns a nobis parari corpalem
que ei parat in pauper ait q̄d vni ex mi
nimis meis fecistis michi fecistis/ Qualis
quis ei patru in mento apo 3° core sto ad
ostiu & pulso Si quis audierit vocem me
am & aperuit ianuam ñ intrabo ad illu
& cenabo cum illo & ipe mecum/ Stat dns
ad ostiu exspectando ad penitenciam ysa
q̄° exspectat dns vt misereat vri pulsat
ad ostium cordis q̄d est voluntas inspira
do p̄dicando beneficia conferendo vel affige
do Intrat dns gram infundendo ostio cor
dis apto p̄ bonu consensum sicut sol intrat
domu apta fenestra Intrat dns ad illu &
cenat cum illo in fide illius & puritate
pauperum opum delectando delicio enim
dei sunt esse cum filijs hominu p̄u. s.
Q; cenat homo cum deo finalem refectoem
in patria postq̄m nulla alia necessaria est
adquirenda de qua vt dem est intelligi p̄
q̄d hic dicat homo quidam fecit cenam
magnam homo iste fecit cenam magna
i. ꝑparauit futuram glie refectionem q̄
fecit cenam quia sanctitatem nobis dilecti
nis intimo ꝑpauit quo cena dicit ꝑpt tem
poris congruitatem quia post illam nul
lum restat commune q̄° Ideo hoc qui
uis dei non p̄dium set cena nominatur
quia post p̄dium cena restat post cenam
de communi nullum restat et q̄z etiam
dei communia ꝑparabit nobis in extremo
temporis retinu sunt vt hoc non p̄dium
sz cena vocaret vel dicat cena ppe feculen
delicio statem In p̄dio enim dant grossiora
in cena delicatiora pariſ. Circa magnitu
dinem huius cene notandu q̄d hec cena mag
na est diuturnitate quia etna ysa 65.
gaudebitis & exultabitis usq; in sempiternu
Item magna est quitu ad comunas nulli
enim conuiuas ibi erunt nisi magni vnde
realit dicat dns dulcis cibus suus gustu
creste & manducabis mo ge pen aser pin
guis panis & p̄bebit delicias regib⁹ aser
impliat beatitudo soli autem reges del
cie etne beatitudinis fruent Item mag
na erit copositate qui n ibi erit q̄d no
pascat q̄d non refectioni deseruiat vnde
non solum in gena sz etiam in alius
glia quilibet delectabit numia carnate
ausita & erunt ferculia huius cene in in
bmi ferculum tantu sit q̄d solum sufficit
cet Joh 12 dns ostende nobis patrem
sufficit nobis tales autem sunt delicie
huius cene q̄d mutacio ad eam bmi red
dit apo 19 bti qui ad cenam nuptialem
agni vocati sunt Item cibus huius cene
bmi efficit luc 6° bti qui nunc esuritis
quia saturabimini Item magnus expen
sis ꝑparata est hec cena quia mortis ꝑpti
tanta est eiam delicatas huius cene q̄d
sancti qui modicu degustauerunt de eius
suauitate p illa mortem non reputabant
Ro 8 Non sunt condigne passiones hui⁹
temporis ad futuram gliam que revelā
bit in nobis Item magna est quitas ad
ministros ministrabit eis ibi filius dei
luc 12 Amen dico vobis quia faciet illos
discumbere & transiens ministrabit illis Ite
rum sus ibi pigmenta sua vitatis ꝑpi
nabit qui fluuius nectaris letificat cuius
dei in p° torrente voluptatis tue potabis
eos Si dicit cena dicit magna quia magna
sunt ferculia que ibi apponunt magni fi
ructus que ibi dant De magnitudine fer
culoꝝ dicit ysa 25 faciet dns exercitum om
nibus ꝑplis in monte hoc comunia pinguia
medullatoꝝ comunia vindemie defecate

quibus libris

qnib; dbis habet' qz qui dant' in ista ce
na sunt pugnia medullata z defecata In
psenti enī vita subiacentis multis dolozib;
passionib; z multis timozib; Qz anima qui
nunc adiacet dolozib; tunc implebit' pu
gnedine z dulcedine z suauitate ai pi Qui
adipe z pugnedine repleat' anima nra
Corpus autem qui nunc subiacet passio
nib; tunc gaudebit de defecacone z de om
nib; ablacone Corpus enī nunc est te
nebrosum grossum z ponderosum z anoz
alitatis subiecti Qz tunc defecabit' z depu
rabit' nec remanebit in corpe aliquid nu
sum sz claritas subtilitas agilitas z nuz
tilitas z in miserum gricent' feces qz corpo
ra dampnatoz erunt tenebrosa z nuq'
lucem videant erunt grossa z spissa vt ig
nis in ea fortius agat erunt ponderosa vt
magis resurgant sz de pena in penam ca
dent erunt semp in morte et tm magis
desiderent de isto vino stoz z fece dampnato
rum' in pi Calix in manu dni vini meri
et subdit' Verumptn fex eius non est exi
mienta/ trium qz autem scilicet corpus z
anima qui modo sunt subiecta timozibus
nec replebunt' medulla z satuitatis ple
na sicut cum medulla nutra abscondit' sic
sancta a timoze omi abscondunt' in pi
abscondet eos in abscondito tabernaculi cui
a conturbacone hominum/ Ex istis patet qz
in hac cena dei magna non corpales sz
spiales delicias apponunt Sunt corpales a
delicias z spiales sz gz one' Sz hec dif
ferencia est qd corpales delicias cum non
habent' gnio in se desiderii accendunt/ Cum
de habita vel ante habuit' vincente
primus in fastidiu z saietatem ducunt'
de cor' spiales delicias cum non habent'
in fastidio sunt. cum vero habitas in desi
derio/ Quanto qz a comedente amplius est
sumpt' sitio z ab esuriente amplius come
dunt' q in illis appetitus placet et ex
pienca displicet. In istis appetitus bilis
est z expienca magis placet. In illis ap
petitus satuitatem satuitas fastidiu
genat. In istis autem appetitus satuita

tem satuitas appetitu parit augent em
spiales delias appetitu in mente dn facit
quia qnto magis eaz sapor capitur anima
non possunt quia eoz sapor ignoratur
Omis z amaro valeat qz agnoscat. prudz
pta nos admonet dicens. gustate z videte
qm suauis est dns ac si apte dicat. suauita
tem eius non agnoscitis. Qz hanc nunq
mo gustastis. hec ubi has gr delicias dns
in sua cena ppauit ad quam etiam nul
los mutauit effect em cenam magnam
z vocauit multos/ vocauit ad modum sa
cramentalem comedendi cenam
qn dixit Joh. 6to Qz qnis manducauit ex
hoc pane vivet metim z qui alibi ait n
manducaueritis carnem filij hominis non
habebitis vitam in vobis. vocauit ad spua
lem qn murmurantib; discipulis dixit Spu
ritus est qui vivificat z c. vocauit eam
ad cenam etiam capiendum p virtutes
vite continuacoem/ Ista autem vocacio fi
gurata fuit in omnino assueri qui cum
pfin mutauit hest. p. vocat autem p
q modis scilicet p exteriora documenta. p col
lata beneficia. p intimam inspiracionem.
z p flagellor irrogacoem. z ideo dicit' quat
rentero cant. 6to Qz sicut dicit gz omnes
sunt vocati sz pauci electi. quia non
multi ipi qui sunt. non multi ipi qui ex p
fidem z subiecti sunt. etsi eius communio
nem vivendo contradicunt. cont' quos cogne
rit' dns p. primo. dicens vocaui scilicet p
legem z pphetas z aliox doctor documenta
exteriora. z remisi tus. extendi manu meam
dando multa beneficia. z non fuit qui aspi
eret. nec consilium meum qd vobis semp
inspiraui. z inuocaciones meas. z flagella
mea quo aliqm vobis inflixi. nec exiistis.
ideo quoq subdit. ego migrat in infinitum vo
cabo. z vos derisiones dignos p infinitum ma
nifestabo. parisiens cum ad cenam diuin
simus mutati q debem z facere quo ad
cenam magnam corpalem solent facere
mutari. pnm est a cibo nos abstinere q
cene comestionem posset auferre. z hec
est una causa quare sic in psenti cenu

·ff·

·f·

G.

nunciant nō in futuro p̄uenī/ cens nouissime
delectabili cōuiuio et ne sic contristent
imitatorem ꝛ expensis circa cenam facto ab
eis requirant. 2o. Debemus nos consolari
sepe huiꝰ cene si forte estiuiem et sitim
patiamur recogitantes dicm̄ xp̄i⁹ &c. di
centis bꝫ qui esuriunt ꝛ sitiunt iustica
3o debemus si possit aliquid pgustare
dulcedinis huiꝰ cene p̄ contemplacionem ne
dilacionis cene deficeremus in p̄o gustato
ꝛ dicto qm̄ suauis est dns et misit s
uū sm̄ hic causam notat diuina liberalitas
in seruū sm̄ grata missione vbi implicat
ex vsu quam debeant ad cenam bonū
pma est seruī vocantis auctas quia mi
sit seruum suum 2a. tempus opportunitas qz
hora cene 3a. mutantis libalitas quia
dicere mutatis stulicet p̄us nec tu tunc
venire renuniant 4a. seruoꝝ grata
humilitas quia iam grata sunt omnia dic
et misit scilicet xp̄us suū gl̄oꝝ ordinem
p̄dicatoꝝ ggꝫ quos p hunc seruū qui a
patre fuit ad inuitandū mittit nisi
p̄dicatoꝝ ordo sigt. Secundū seruus missꝫ
potest dici tunc qui a dño mittit quid
mentis insinuat. hic finis mittat ad c
nam. ꝛ ad mortificacionem quia fides pōit
an oculos penas eternas a quib⁹ resistit
timoꝝ ꝛ iam non timet p illis emendā
dis sustinere penas eternales temporales.
quidoꝝ seruus ille intelligit spes que di
attendit bona eterna in compacione eteroꝝ
bona pñtia reputat qi nulla. hunc ser
uū misit dns hora cene. ggꝫ hora cene
finis est seculi. in quo inuitati nos sum⁹
sicut iam dictū amplius testat. p. cor. p.
nos sum⁹ in quos fines seculoꝝ deuene
runt. 2i go ia hora cene est ei⁹ vocatum⁹
tanto nimiꝫ debem⁹ excusare a comuniu
dei quanto ꝓpinquasse iam cernim⁹ finē
seculi. iam si in alijs etatib⁹ ad cenam
homines inuitabant. nullus tū ad cenā
recipiebat. 3i omēs ad limbū descendebāt
p̄. Jo. 3o. filioli mei nouissima hora est.
quia iam pata sunt omnia. ggꝫ. omnia
iam pata sunt. quia xp̄o inuolato pa-

uersitatis regni celestis. pata mgm sunt
omnia patris est ibeus. Joh. 9o. vado patri
vobis ibeum parato sunt mense. luc
22. bt edatis ꝛ bibatis sup mensam meam
in regno meo. patris est panis sup. 14.
ptium panem de celo pstitisti eis. parata
sunt fercula. 4a. 22. tauri mei ꝛ altilia
mea occisa sunt ꝛ omnia grata venite ad
nuptias. patrum est vinū cum 5o. libro
inebriantium. bm. pati sunt ministri
angeli. ad hebr. 1o. omnes sunt administra
tori⁹ spūs in ministeriū missi. patris ē pe
nitentia. ꝛ xp̄us. luc. 12. venit se ꝛ suos
illos distinguere. ꝛ tristicia mistrabit illis
6a. ergo animo restat. ii bt manus lauet
ꝛ corda mundem⁹. ꝛ ora in p̄sentem re
ritatem manum mentē retribuet mūdi
Et ceperunt omnes excusare. audita am
altitate diuina. hic subdit. duricia hūa
que ostendit in tribꝰ. primo in excusacione
ei⁹. 2o in allegacione sue. ibi. primus dixit
3o in repulsione serui. ibi. ꝛ reuersus seruus
dixit. ꝛ ceperunt omnes excusare. gl̄o. mū
qui venire noluerunt. quia ei⁹ plus te
nā qm̄ celestia ꝛ spūalia dilexerunt. ggꝫ
in oneribus offert deus pd̄ rogari debuit
non rogatus dare vult. qd vix speraret
tat. qd vix dignaret. largiri postulatus
ꝛ tū contempsit. patris scilicet reseru
nis ei⁹ denunciat. ꝛ tū simul omēs
excusant. ponam⁹ autē oculis mentis m
mia. bt possim⁹ digne pensare mūa
si quis tam potens ad inuitandū qui
libet pauperem mitteret. quid ipse rogā
pauper faceret. nisi de eadem sua inuita
one gauderet. responsum humile red
deret. vestem mutuaret. ire qm̄ tota fes
naret. ne prior ad potentis conuiuium
alt occurreret. homo gr̄ omnes inuitat.
pauper occurrere festinat. ad dei inuitā
conuiuium. ꝛ excusamus. Si ei⁹ inuitacio
cusare possim⁹. quid sibi corda nra res
pondeant. oculis cum fortasse cogitatio
bus sibi dicunt excusare nolim⁹ ad illā
em refectionis eius communis ꝛ voca
ꝛ pueris gratiam. loquentes vobis tale

mentes vie verum dicunt. si non plus t
rena qui celestia diligunt. si amplius co
ptibz qui finalibz occupant. Unde hic
questi. qd excusationis causa subingit
cognitus subinferunt. qui dicit. ubi
ponit allegatio quorundam. ubi si glo. q. ho
minum genus ab hac cena videant. excludi
unde ostens textus tribz modis exponitur
mus modo sic. si glo. q. primi qui eum vil
lum signant gentiles ppt minimi amoris
mpalium si illud. ai. c. hec omnia gentes
inquirunt p. c. qui nuga erant unde q
ngelio respuentes ppt penthateuca nugi
qui nugum legis cinabz finis imponunt
videlicet nuga. q. libroz. vel si libros vetus
tis p. m. qui eciam lyrozem duxit intelli
gunt. Terena habentes sensum subtilem
e femineu ei sanitate verboz. qui
fluus distillans labia adtrectis unde glo
terna qui velud cura femineo affectu tep
tant rigorem fidei subtilia fragilitate q la
bimes lenocinia falsi decoris affectant inte
gritatem negligentes veritatis gravitudine.
ri. si ggr. a beda in empcione ville cu
ultimu cupiditatis ratione possessionis in
tligat. unde sic scribit. ggr. in ome. quid q
illum ii terrena substancia designat. et qr
p speciem illam. qui plia exiora cognat. ppt
substanciam. quid in qb nugis bonum. nisi
ocpus sensus accipim. qui vecto quasi ni
gis vocatu sunt quia in utroq sensu et seru
gentes. Quid vero corpales sensus q intima
cupiendere nesciunt. q plia exiora cog
nescunt. q deserentes intima ea quis ext
sunt tangunt. recte p eos curiositas designat.
que dum alienam viam querit destruct
sensu sua intima nescies strider exiora co
gnoscere. Grauis inquit curiositatis est uiau
que du cupiditat mentem ad investigandu
eum primu exitus dicit. sentit ei sua intu
ma abscondit. vt aliena sciens. se nesciat
In dictione tyonis. Voluptas carnalis de
signat. unde sb. ggr. quid p broze nisi
voluptas carnalis accipit. Quam quis
dem sit coniugium atq ad procreandu sobole
prudencia divina constituit. non mihi in

tion p hoc secundum plus. si desiderium
expetunt voluptatis. q ideireo p rem instia
signari potest non incongruus res unusta
q. ni si dicat. In empcione ville intelligit
superbia dilacionis. silicet. racione habitaca
ri. In agris bon qui tram sant. amor ter
rene cupiditatis. In dictione tyonis. concu
piscencia carnis q de istis inferius videbit.
unde de his. p. Joh. 2. Omne qd est in mun
do. c. primo g. carnis. si cupiditas sine super
bia. 2. curiositas ibi. q alii dicit. 3. luxurio
sus ibi. et alius dicit. qr. c. In primo vi
plicant. q. labor adquisitionis tempal
cum dicit. villam emi. 2. vinciu primo cu
suetudinis. ad dicit. necesse hec. 3. exagrad me
tis. ibi. primo. 4. cum a pscientia excusa
ibi. et videre. 5. contemptus ppris salutis
ibi. rogo te. circa excusacionem primi. specia
liter sunt addenda. primo est qd impedi
salutis sue emerit. villam inquit emi.
2. est. qd ad dnm querit in seruitutem
incidit. unde addit necesse hec exire. 3. qd
ad custodia alioz intendit. negligencia circa
sui custodia incurrit. qd not. in glo ex
cundi. 4. est qd post empcionem villam
videre vadit. quam ante empcionem vide
potuit. qui vie considerant agri. et curt
cum. 5. qd. qd duo unusta rei temporalis
qr nulla utilitas est ex eis. visio cum d fruct
quem habet. ad qd ptinet illud videre illa
ca. 6. ubi multe opes. multi sunt qui co
nediunt eas. quid p est possessor nisi vt
cozuat. divicias oculis suis. rem fatuitate
precedentis. 2. excusacionem esse fatuam ondit
b. hys vbis. Jumentis inquit. omnicide bes
tializ. et stolidiz homo qui nugis voluptatis
q. sensum exercitam subicit voluntatem. qui
creant subesse voluntati arguitur magis
cunsso. nam vt videdem p ope zprio quis
tribuat in audiri est. Et sciendu qd nugis
q. sensum valde grue est. quia non faciat oculo
visu. nec auris auditu. ca. tri. unde
gratum excedet sensualitas. qui 3. p tria uo
netur terra. 4. c. non potest sistere. q. 5.
num cu regnatu cepit. c. seruus regnans est
suus cont. dm nunquam esse. stultus faciat.

cibo est anima deliciis infatuata. mulier ossa in matrimonio assumpta est voluptas spiritus homine amore coniuncta ancille heres huius est sensualitas dum vox audiretur. Circa excusacionem tercii negocium. qui si uxorem ad litem accipiat nulla videtur excusacio. cui cum uxor adiutorium homini a deo data sit illud ge. 2°. faciam ei adiutorium qui uxorem ducit maxime si bona est potencior videtur ad omnia ducatum. unde ecc. 26. mulieris bone beatus est vir. Si uxor hic accipit voluptas carnis et primus expositus patet ex precepto qui voluptas hominem impotentem efficit. et qui patrimonio ad quod pertinet illud quod non possit bene uti. hoc est quod dicit primus. 4. ambitiosus dicit ei honor temporalis multi enim emunt agrum habeat. i. villa. Iam villam emi. i. Iugerum terrarum multo labore adquisivi. vel infelix cumulo. scilicet peccato anime. vel regna celestis compatiuntur. In empta villa ducatio notatur. et superbia habere emi villam. et homines sibi subdere vicium primum notat. primus quod homo nimienta superbia bene uti nolunt. Et necte habeo uxori. Bene necte. quia viciosa consuetudine necessitatem facit. unde augustinus confess. Dum consuetudinem non resistit fit necessitas. uxore nupsit cum a cura exteriori spiritualia. et videre illam. quod erat videre qui sola exteriora cognoscit. et totis studiis ad illa applicat. ecc. 9°. dicitur de auaro. quod in vita sua peccat intima sua affatus fuit iste mercator non tantum in hoc quod dicitur tam care emit. si in hoc necte habeo uxori et videre eam. prius ea debuit et tum est videre. quin emere. nullus autem dubitacionem temporalem tam care emeret si bene eam videret et nitimus consideraret. Quum quis primo consideraret eius brevitatem ecc. 9°. omnis potentatus brevis vita. 2°. eius pictura et amictatem. quam enim arbores que sunt in yemo sunt in quiete. que autem sunt in estate arbores sunt in magna agitacione. Refert valerius. 9 Dionisius quidam Rex haberet coronam auream manu tenens dixit. O nobilis magestas felicem coronam. quia si quis cognosceret sine multis periculis et sollicitudinibus sit plena. nec humi iacentem tollere vellet. eius pulcritudinem. quia quando alios ascensus tanto gravior casus. Cecidit petrus si de infimo non statim surrexit. Cecidit david set de primo. quia se in altum non extraxit. nisi illud. quod deus ne est exaltatum cor meum. et ideo eum sinere it. Cecidit adam si de alto quia de paradiso. et ideo cum difficultate surrexit. Cecidit lucifer si de celo altissimo. ideo unquam potuit. Ore rogo te. Rogo te habe me excusatum. et ora pro me. quia peccator sum. supplicio me omne. Notandum quod is qui petitur. et is qui petit quanda iuga bouum. quia sine inimicicias excusat. humilitatem ibi premisit. dicens rogo te habe me excusatum. dicit ei rogo te. et tu venire contempnit. humilitas semper in ore. superbia in actione. et ore diffidicat primus quis audit. nec tu ea que diffidicat agere desistit. Nam dum cuilibet prius agenda cogitat. et considerat. deum sequitur. mundum relinquit. ibi hunc nisi ad cenam dominum vocamus. si ei respondet ora pro me. quia peccator sum. hoc facere non possum. quia aliud agit. in rogat. et excusat. dicens nam quod peccator sum. humilitatem insinuat. ingens autem non possum. superbiam demonstrat. Rogando se excusat. qui et humilitatem simulat in voce. et superbiam demonstrat. Rogando se excusat qui et humilitatem simulat in voce. et superbiam exercet in actione. Et ait dixit. iuga boum. emam hic excusat se a cena empcionis sue curiosus. de triplici potest exponi. ibi tangit. 2°. quod sensim principium minus. quia 3°. exercium ibi. et eo probare. 2°. dampnum ibi rogo te. 3°. dixit. et ait. scilicet. cupidus iuga boum emit. 3ª ad literam. et eo probare illa. Exactitudo. quia prius debuit se excusare non in vocatione. Iam excusatio. 2°. primo ad auaros. iuga boum emi. 3ª. quod iuga boum minus intelligunt. 4ª. corpus sensitivum. iuga. quia si iugo instrumentum

sensum conbinant. Ch' enī sunt oculi. Due
auree. z sic de ceteris. Sicut g' boues tran
seunt. sic sensus auar' circa thesa delec
tant. ayagis enī delectant' eius oculi viden
tes massam auri. qm' videndo corpus xpi.
ew'ie. Insaciabilis est oculus cupidi. plus
delectant' eius aures in audiendo tinnu
tu auri vel argenti. qm' verbum dei. Non
talis fuit ypha qui dicebat. bonum michi
lex oris tui. plus mille auri z argenti. Clares
h' semp' cellent a remotis mundanas odoa
z tales sunt simules virtuti qui a remoti
orem fetorem cadauer. et quo sunt ista
odamenta nisi auru z argentu. quoz vnus
ꝓb' e lutu rubeu. z alius lutu album. In
quo eciam auari' dulcior est nominacio
auri q' dei. Non talis ypheta qui dicebat
qm' dulcia faucibz meis eloquia tua. z'.
ayanus enī auari libencius tangunt au
rum z argentu qm' tangent sine cunge'
tu. Dumos spine sunt. magis g' delectan
t' auari tangendo spinas qm' lilia vel
rosas. Job. 30. esse sub sentibz delicias com
putabat. Aliter exponit' textus primus
ut alte. z curiosius. Dicit. Fuga bon enī
z. i. sensus. quia p' eis a deo receptis
mi' reddere oportebit. z eo ꝓbare ea hec
ꝓbatio. i. sensus. Sed est eoz' excusatio. sic enī
de suis magis volunt ꝓbare. Una filia
Jacob. scilicet. magis oculos. Et patet. ge. 38.
egressa est dina vt videret mulieres regi
onis illius. z o' rego te exponit' sicut p'.
Et alius hic excusat se a cena luxuriosus z
primo implicat luxurie patrie. z peccatu
vnctus. ubi. Deo non possum venire. z hoc
est q' dicit' z alius scilicet luxuriosus dic'
Uxorem duxi. i. voluptatem carnalem.
Aug'. 30. Uxorem ducit. quia voluptas
carnis multos impedit. z hinc ait. z ideo
non possum venire. quia voluptas car
nis potissimo ligat. vt patet in ligatione
Sampsonis z Dalida. Judicii. 16. Jam. 60
luxuriosus ad celestem cenam venire no
potest. non debet. non est dignus. non p'. q'
est in compedibz ligatus. ca. Vn'. Invenem
amatorem mortis mulierem. que laqz

venatorus est. eo non debet. quia est fe
tidus. Joel primo. putruerunt. jumenta in
stercore suo non est dignus. quia est sordida
veste indutus. Jud. primo. odientes quecun
nales est maculatam tunicam. Si enī no
sunt dignus stare in mundis qui no sunt
vestem nuptialem. q' a. 22. quisto sozeme q'
habet vestem sordidam. Et est mundi. S. Jan.
qd non dixit iste virginitatem bonum aut
continentiam promisi. z ideo non possum ve
nire. si dixit uxorem duxi. Certum tn qd
qui uxores ducunt ad celestem cenam venire
possunt. Q' ideo dicunt' non posse. quia ne
cia libere nec tam expedite sicut virgines vt
continentes. eo qd plura habent impedimenta
ad malum z plura retrahencia a bono. p' eoz'
q' qui sine uxore est. solicitus est que sunt
dni quomo' placeat deo. qui autem cum uxore
est. pl'icitus z que sunt mundi. quomo' placeat
uxori z divisus est. nichilhominus tn vt dein
de ad cenam venire possunt. Q' ordinem
matrimonialem seruare voluit. Deus enī
ordinem illum in paradiso instituit qui dixit
ge. 2°. Crescite z multiplicamini. ꝛc. Q' g' ge
nitor peccat qui ordinem trasgredit' quem
instituit Benedictus vel Pharamundus. qm'
grue pacem appetrat qui ordinem a deo nunc
instituta violat. et quia quilibet ordo habet
regulam suam. ideo in isto ordine matri
moniali data est regula et viris p' se. z
uxoribz p' se. Regulam autem uxoz dicta
vit paulus ap's z hab' 3°. capitula. quoz p'
mum q' viri uxores debent instruere z
rego. istum ca' ponit. cpho. 5°. dicens. mu
lieres viris subdite sint sicut dno. quia vir
caput est mulieris. sicut xpus caput ec'
ie. quia g' vir est caput. sicut xpus caput
est ecclie. debet eam rego z instruere et
leges imponendo vt videat expedire. que
dam magis sunt matrone satis pbate si
tis non sunt leges imponendo si sic lib
tati sunt penitus relinquendo. talium
enī vita viro non placeret si delectat. ca'
2°. mulier fortis oblectat virum suum. Que
dam sunt suspecte. z tales legibz sunt
artande. alias magnum pricm est vnde

·m·

de mulieres suspecta. cap. 28 / Si no ambulauerit ad manu tuam confundet te ni
si cognouerit inimicam tuam. Q. necdum sient
quodammodo medio que adhuc non sunt
sufficaent ꝓbare. & iste nec sunt legibꝫ mi
nus artande nec minus relaxande / Si cui
amicus antequꝫ homo de eo minus con
fidat sit ꝓbandus multo fortius byoꝫ cui
to. Si possides amicu in tentatione pos
sidet eu & no facile credas ei terminꝫ 2m
cap. est qđ vir debet byorem sua diligere.
istud ponit ibidem aplus dicens. Viri di
ligite byores vras. sicut xpus ecclam. &
Diligite eas amore distincto & ordinato. qđ
quidem fit. qu seruat. qđ dicit p. oza. vi.
qui habent byores tanqm non habentes sint.
quis enim vir debeant opi amicali intendere debent tm tempore non debuo absti
nere. de quo tempo. dicit crisos. sup. q. ab
stineto a menstruata abstinete a ꝓgnante.
qu eciam dies festus est & dies remuꝫ. Ex
hijs qđ habet qđ e. tempibꝫ est abstinendꝫ
vt tempo menstrui. qua sicut dicit me
dica tunc concipiunt imebres dumpnan.
cea claudi. lepsi. Abstinendꝫ est tempe ꝓg
nationis. nam & bestie hoc conseruant. Ab
stinendꝫ est eciam tempo festiuo & remuꝫ
oz. diuꝫ tempo ꝓcessionis & remuꝫ no
licet cu coniugibꝫ conuenire. quia tunc ab
licitus abstinendi vt sacrus impetret qđ
postulat. ¶ Cap. 3m. qđ viri debent byorꝫ
bꝫ in necessꝫ pudere. istud ponit ibidem
cum dicit / Q. cu suam byorem diligit seipm
diligit / Nemo enim carnem suam unquam ha
buit odio sꝫ nutrit. gl. cibo & potu & fouet
gl. vestimentis. Non tm debent viri ꝑ
tere. qđ byores sue minus bene se ornent.
talis enim ornatus reprehensibilis est. g. va
cione una sumat ex ꝑte byoris. qntu ad
animu. qua qui corpus minus bene indu
it xpm in anima sua mulierem no potest.
unde sup. illo. p. pe. 3o. Quarꝫ sit non exte
rius capillatura. dicit. gl. sint capilli? aut
treccie & ꝑpura nichil xpm mulierem non
possint. auro & margaritis & monilibus
adornate ornamenta auris & pectoris ꝑdi
derunt. qđ de illis intelligend est qui se
ornant ad capiendas animas & 2a ratio su
mit ex ꝑte eiusdem quitum ad corpus qđ
est cinis & pulvis. Cultus autem foret
illo qui cinerem & pulvidem vellet in suo
seruo custodire. Crisos. sup illo. luce. 16. In
diebat purpura & bysso. aut pulvidem ci
nerem ꝑpura & bysso tegebat. ¶ 3a ratio su
mit ex ꝑte xpi qua xpus tales non cog
nouit. Cum enim ꝑ diuisos cultꝰ faciem su
am transmutant xpus non cognoscit qđ
ibi creauit. Ieroꝫ qua fidutia erigis ad ce
los vultus quos conditor non cognouit. ¶ 4a
ratio sumit ex ꝑte ꝓximi quem multo
sepe decipit & ꝑ concupiscentiam trahit
mulier se se decorauit & oculos hominu ad
se vocauit. et si pdigum non tulerit. cer
tam tu vindictam dabit. Venenu obtulit
& si multus qui debat minuetus sit. ¶ 5m
cap. est qđ non debent byorꝫ sibi nimis
rigidi esse. Istud colo. 3o. Viri diligite vores
vras & nolite amari esse ad illas. talis e
amaritudo est cu discordia que multu de
displicet. sic concordia multu placet. ca. 29.
In tribꝫ beneplacitu est ꝓmo meo & sc. vi
& mulier bene consencientes. ¶ 2a. est re
gula byoꝝ que tradit thobie 6to. dimit
tunt filiam nec memores eam honorare
socero. diligere. matrem. regere familiam
gubernare. domu & seipam irreprehensi
bilem exhibere. Et habet ista regula ꝓ
documenta. ꝓmum documentu est qđ
debet socios honorare. Iustum est enim
et tanqm patrem & matrem socios
honoret. cu xpo sibi eam in filiam assu
merit. unde & socios a socrando nomen ac
cepit. set sepe contrm fit. unde dicit
Ieroꝫ. contra Iouinianu. In quadam regi
one est consuetudo vt nurus alteri de
ꝓstitui tradicta est a socru ollam ꝓ
tat. cui illa statim negat. vt sua vera
esse illud theucri. omes socrus oderunt
nurus. ¶ 2um documentu est qđ debet
vir diligere. & amore casto & singulari
de quo amore dicit Crisos. sup. q. Q. ha
beat byorem quam agnoscit plena

·N·

ꝯens dilectio · ꝯ nemineꝫ debet pu
tare sapientiorem qꝫ vir sit. neminem
fortiorem qꝫ virum sit. ⁊ si alt
sit fortior · tñ illa non debet intelligere
alterum fortiorem. nec debet aliquem for
tiorem putare qꝫ vir sit. ⁊ si quis
dem sit non debet appere. Si ꝑfecto om
nes sint ꝑfecti animo verum tñ dicit
non cognoscit · vt puta si ꝑfecto odias ali
quem qualitercunq; fuit apud eū omnia
ei displicent. sine qua dicat · sine qua
gat. et si vere bona sint. tñ tibi mala vi
dent. Sic ⁊ si ꝑfecto aliquem ames que
cunq; sint apud eum tibi placent. sine
loquatur · sine quis agit. ⁊ si vere mala
sint. tñ tibi bona vident. ⁊ 7ª docume
tū est qꝫ debet familiam suam regere ·
sicut enī dicit ap̄s. Omnē suoꝝ ⁊ maxime
domesticoꝝ curam non hꝫ fidem nega
uit. glo. ꝯ. ⁊ si non vbis · quia ꝑ ip
sum non diligit ⁊ est infideli deteriꝰ. glo.
qui adhuc ꝯ tatem non dum cognoui
t. De multis mulieribꝫ potest dici illud
Ꝓ. ffilia ꝯ multe congregauerunt diuicias
tu ꝑ omnes ona sua tra coepit ⁊ abies
discelinquit · que sepe a bestijs conculca
ntur. Sic sunt multe que quantum fi
lios suos ꝯ tenus affectibꝫ ⁊ a demonibꝫ
conculcari ⁊ ꝯ non curant · in q̄ sunt
similes hominibꝫ crudelibꝰ qui structuri
sup ona conculcata faciunt plāctū mag
num. Iste autem sicut filios conculcatos
a demonibꝫ raro plangunt. De tribꝫ pen
tibꝫ filijs in iudicio conquerunt. ⁊ ꝯ. vi.
de patre magno filij conquerunt. qui
ꝑ quos sunt in obꝓbrium. 7ª docume
tum est qꝫ debent domum gubernare · ⁊
ideo opꝫ ipam tria habere scilicet sapi
entiam. vt ois sapiens disponat. qui ne
sapiens mulier edificet domū suā ·
insipiens quoq; exstructam manibus
destruat. Diligentiam vt solicite cuncta
prouideat. qui 12. mulier diligens corona
est viro suo. prudentiam vt suo tempo
ri omnia necessaria ꝓuideat. ꝑ ista tria
dicit qui vult. de muliere forte. Opera

est consilio manuū suarū. ecce qꝫ sapiens. de
nocte surrexit. ecce qui diligens ꝓfecta
dedit ꝓdam domesticis suis ⁊ cibaria an
cillis suis. ecce qui prudēs 7ª documenti
est qd debet se irreprehensibilem exhibere.
vt scilicet maculam non habeat nec in
ira nec in fama nec in constientia De
iii tertio. Et reuersus seruus nunciauit h
dno suo · Indignatus ꝯ dns familias
ceni recusantes ad dei contemptū ꝯ ve
nientes ad egerunt ꝑ nutritorem confes
sionem Job. 38. Nunquid nubes sapiā
⁊ ibunt recitando dicent tibi assumus.
Tunc iratus paterfamilias Cupius ostē
sa est ꝑ liberalitas diuina ⁊ diuina hūa
⁊ subdit. Virtus a dei sīa cui ostendit
hic duplex effectus. ꝑ in quoddam voca
tione. ꝑ in alios compulsione. ibi ⁊ ait ser
uo. ⁊ in excusantes se reprobatione. vocati
autem in mundo abiecti appellant. a mū
do electi reputant. a mundo electi dicit ꝯ
tunc iratus paterfamilias. i. xpus qui
dicit. iratus. dupl. Ira dei est humana per
similem ignis iratus. deus contra illos
qui vocati a deo nolunt venire ad ad sua
tionem dia currunt. hec ira nob ostendi
tur ꝑ. ꝑ. vocaui inquit et renuistis. extendi
manus meas ⁊ non erat qui aspiceret. des
peristis omne consilium meum ⁊ increpatio
nes meas neglexistis. Item iuste irascit
mis contra illos qui contemnunt eius
cenam tam delectabilem ⁊ tantis expensis
paratam. sicut iratus fuit contemnen
tibꝫ manna. nu. 21. Cena autem ista
manna est hominis omne sapore suauitatē
hab. 12. Item iuste offendit dns in illos
quos mittunt ⁊ qui consenserunt vt
venirent ad cenam suam. si postea ve
nire noluerunt · sicut mali ꝓpter hoc ca
nam dicit alius post. qd est ira dei etna.
⁊ hoc est etna eius reprobatio. de qua Ro. 11.
Sustinuit in multa patientia vasa ire
aptata in interitū vt ostenderet diuitias
glie sue in vasa mie. Est etiam temp
alis. ⁊ hec ꝯ vel qua deus flagellat elec
tos suos tanquam filios · ⁊ hec est bona · hac

ira dei duplex

cm flagellat deus filos suos quos recipit. ꝙ
g. mox ffflagellis crescunt virtus pacientie ut
q. ex dolore verberis aucta est glia remu
nacionis. & in eodem Item quare deus p
unit suos flagellari audit. dicens. quid est
qđ omnes deus sic vehemenť in hoc seculo af
fligit quos sic sublimit ante seculi eligit.
in hoc qđ pietati fidelium patet. qui iccirco
eos punit ni insanis. quia videt quomodo
remundet ni sanis. ꝛ fortis usq; ad desper
ta ducat. quia infirmus usq; ad manifestis
silia p̄ducit. hinc ꝙ unusquisq; colligat
quid illic sint passuri quos repbat. & si
hic emendat quos amat. aut quomodo fe
rient qui in iudicio ferendi sunt vel ar
guendi. si sic cor vita punit qui ipse in
dico testo laudat. Est etiam ira qua de
reprobos in psenti punit. de qua dicit ille
ꝙ. ꝛ mox. qui p flagella corrigo malo
facta debuerat. plerumq; agit ut nequi
cia p flagellum cessat. ꝛ quidam postq;
mento int flagella corruunt quasi int
illatas miserias subsistendi constanciam
p̄dunt. dicit seruo suo. i. ordini p̄dicatoꝝ.
Exi cito scilicet ab ocio studij ꝛ contemplā
cionis in publicā actionis ꝛ p̄dicacionis.
si illud aī. vbi. eunte in mundū uniu
sum p̄dicate euangelium omi creature.
Exi inquit cito. i. sine mora ꝛ dilacione.
unde ꝛ aptis dicit est Neminem p via
am salutaueritis luce. x. Exi inquit cito
in plateas ꝛ vicos ciuitatis. p vicos enim
plateas ciuitatis que scilicet clausum
habet. intelligit vocacio nidoꝝ. qui clau
si erant legalibz observanciis. p hoc qđ
dicit Exi cito in vias ꝛ sepes intelligit
vocacio gentiū. qua diuersorū hostium
omnio exponebant gentiles. scilicet vie ꝛ
sepes. Item nidi erant quasi dei ciues.
vt pote eius legem tenentes. si gentiles
quasi agrestes. ideo audi de plateis ꝛ vi
cis ciuitatis. gentiles de viis ꝛ sepibus di
cunt vocatu. p plateas autem intelligi
tur nidi qui erant in lata via gaudiorum
ꝛ voluptatis. p vicos illi qui in an
gustia abstinentie. vicus enim arcior est q̄

platea. Illoꝝ qui vagant p campos liber
cie putantes licitum quicquid est libitū.
qui cauas sibi fecerunt habenas effrenate
libertate viuentes. frenū continencie non
arcentes. Isti vocant de latitudine volup
tatis quasi de plateis. de vicis vero vocan
t illi qui penuria necessaria virtutū intra
viam dimittitoꝝ autem tangit. q. defec
tus. cū dicit pauper. p defectū gratie
ꝛ virtutis. debiles. p defectū bone opa
cionis. cęci. p defectum veri cognoscendi.
claudi. p defectū recte affectionis. hos
vult deus ad penitenciam ꝛ ad suum
nium vocari. Unde ꝙ. in ome. care qui
treno substancie plus iusto inhabitat
uiro ad diuitem cenam vocatur. qui li
bor curiositatis insidiat. p ita vite ali
menta fastidit. qui carnalibz desideriis
inserunt spiritalis conuiuij epulis re
pugnat. Quia ꝙ veteris stulti verum
pauper eligunt. cui hoc quia mysti
apli vocem p. cor. primo. Infirma mun
di eligit deus vt fortia quęq; confun
dat. Et nondum impium est nobis quo
destinabant qui ad cenam vocati
venium pauper ꝛ debiles. debiles dici
tur qui iudicio apud semetipos infir
mi sunt. Nam pauper ꝛ qi fortes sunt
qui positi in paupertate stabiliunt. Cę
cos vero sunt qui nullū ingenij lumen ha
bent. claudi quoq; sunt qui rectos gressus
in operacione non habent. si dum mox mala
in membroꝝ debilitate sigillat. p̄ceps fi
quet qđ fiant illi peccatores fuerunt qui
vocati venire noluerunt. Ita hy quoq; p
catores sunt peccatores qui mutantur
vt veniunt. Et peccatores stulti restitu
tur. humiles eligunt. hos elegit deus qđ
despiat mundus. quia plerumq; ita de
precio hominem venalem ad stipem ꝛ
cem qui patrem reliquit ꝛ p̄ter substan
cia qua suscepat qđ ige expendit postq;
seruire cepit in se reuersus dicit Quā
mercenarij in domo patris mei habun
dant panibz. longe quippe a se recessit
qui peccabat. ꝛ ni seruisset in semetipm

minus vehisset. quia postq̃m trenus
veh; indigut tunc cogitare cepit quid
de spiritalib; amisit. pauper g̃. ac debiles
cec. claudi vocant. & veniunt. q; infirmi
quoq; atq; in hoc mundo respecti plevn
q; tanto celerius vocem dñi audiunt qñ
in hoc mundo non habit vnde deficiant.
Dup ista itaq; textu Exi cito &c. dicit
post. prius precepit exiuo qñ precipuo
ait hic est ordo commonens vt prius exe
at de vetꝰ vita qñ alios vocet ad nouꝰ
a nupcet. qd dicit. Joh. 3°. In peccatis
natus es totus. & tu doces nos. vnde Josue
dicit. qd exploratores iericho exierut
de sechim. sechim interpretat. & sigt diuicias
mundiales sollicitudines punientes. vt q;
fures. vel peccata quib; prodit. cõtinuat
in p̃ confusis sum in erumpna mea
sum configit. spina Excat g̃. de diuiciis
eas contempnendo vel non amando. qñ
precepit paupertatem. excat de culpa. qñ
precipit virtutem. vel excat de studio con
templatiue vite ad exercend actiuã. exter
minium. nix. cant. 5°. egrediam in agrũ
& egredi in agrũ est ad exteriora exteriora
mentis pgredi. Item ex hoc qd dixit. exi
ostendit. quid sit mundus dns salutis
fines. qm non erut predicatores in hoc
que non pigritare tue. p̃. dicit. Neminem
iem q̃ viam salutaris. i. nulli salutare
ac ab incepto predicacionis officio vos im
pediat. Item q̃ hoc qd dicit vicos & plate
as. q̃ post vias & sepes. notat. qd non so
lum bonos si casu malos erut ad se bo
cari. vnde Aurelio. erut bonos & malos
intrare. vt bonos augeat & malos affec
tu cõmittet. q̃ plateas & vicos mali. q̃
vias & sepes & bonꝰ intelligunt. Aurelio.
exitur ad plateas. i. peccantes vt de lucro
rubr. eius ad angustiam viam veniant.
que ducit ad vitam etiam. qñ. bꝰ
exitur ad vias. i. ad bonos. quia videlicet
apti sunt regno celoꝝ. qui multis psecuan
tur iniquitatib; occupati ad futura festinat
in quadam bone voluntatis timore con
stituti. exitur ad vicos qui angusti sunt

. i. ad eos qui solo timore vel semel vt mu
tato a peccatis prohibent. peccandi voluntа
tem retinentes. ex. q̃. et si ab imbecillitate
virtꝰ velet. quis peccare. & inuenit tem
pus malefaciendi malefaciet. exitur ad
sepes. i. ad eos qui in sepis munita ad mu
ros ducunt & murum arcent bestias.
norunt bona mala q; distinguere adhuc
temptamenta spualis negocio fidei mi
nime obtendere. vel alit q̃ vicos & plateas.
intelligunt seculares. quoꝝ curtas mundi
est. cant. 3°. q̃ vicos & plateas quesiui quos
diligit anima mea. quesiui & non inueni
illum. nec murum. quia dicit. Osee
ego dis & ciuitatem ingrediar. q̃ vias & se
pes mundo abrenudantes intelligunt.
vt sic innuatur. qd non solu mundo con
temptibꝰ. sed eciam de mundanis aliqui
saluandi sunt. sicut dicit. ay. 22. de illis qui
sunt in agro. mola. vel lecto. vnus assumet.
alt relinquet. vel q̃ plateas figuraut ma
nifesto peccantes. q̃ vicos vt dum est latent
peccantes. vel q̃ plateas voluptuosi post
concupiscencias cordis sui vagantes. de qua
li dicitur ecc. 23. hic in plateis curtatis
vindicabit. qꝝ nullis equum fugabit & ty.
2°. dicit. Ceciderunt vastati in plateis. q̃
vicos cupidi intelligunt. quia in vico domꝰ
inordinate cõmungunt. & vicus angustior
est qm platea. quid g̃. q̃ vicum in cupidi
tas. cuꝰ est domꝰ domui copulari. ysa.
5°. vc qui coniungitis & domui domui
copulatis. q̃ vias & sepes religiosi. q̃ vias
quia late sunt religio obseruande laxi
ores. & q̃ sepes. quia spinis asperitatibus
obsidet & horrestit religio obseruande sic
cioris. et nota qd dicit bona pauper. vt
q̃ hoc scias qd non est deus acceptor psone
nec. Et est videndus sciendꝰ qd mundus
habet suos debiles & pauper. quos debiles
facit & eciam pauper. quos debiles cir
cumstancia assiciu sunt peccatis. qd vemen
ti temptacõi statim cedunt. ysa. 3°. c.
cadim. qui solido innixi. & tu. p̃. peccatis
peccauit certim spes instabilis facta
est. pauper suos hẽt quos spoliauit. &

uaneritis birtutu ꝛ beris diuicijs. ꝙ se tu
reputant diites. de quib dicit apo ꝑmo
tu dns qꝺ diues sum ꝛ nullius egeo. et
nescis quia miser es ꝛ miserabilis es. et ce
cos suos het quos excecauit qualis figuit
thobias. qui caluis strouth yrundinu ex
cecatus est ꝛ annoꝝ tempalitꝫ claudos
suos het qui cadentes de brachijs nutrij
sue ꝛ gressus ꝺn claudi effecti sunt. quia
nꝝ gressu sustentet inclinat. et ꝑponit ꝰ
fortitu affectus ad illicitas uoluptates.
2o pe 2o dicit. erat ionathe filius debit
pedib tollens magꝝ nutrijx sua cum fu
gut. cumqꝫ festinaret. et fugeret cecidit et
claudus effectus est. Claudi sunt qui ui
tia xpi non recte incedunt. claudi sunt
qui tuioꝝ uel amoꝝ motuant. et ac
ceptoꝝ ꝑsonaꝝ claudi sunt ꝛ puaricato
res omes. de quib. 2o regu. 2o dicit. qꝺ
claudicatis in duas ptes. Habet etiam
dns paupes ꝛ debiles suos. paupes sunt
qui nulla ex se habeo spalia diuicias
recognoscunt. ꝛ ideo eas a dno humilit me
diant. tertio. Ego uir uidens paupatem
meam. ꝛ. 2am. coꝝ. 2o. non qꝺ sum sufficie
ntes ex nobis. q. ex nobis. Oz sufficientia
nra a deo est. habet ꝛ debiles qui cognos
cunt infirmitatem xpianam ꝛ nō se posse
resistere ex se dicentes deo. fortitudinem
meam ad te custodiam. qui de sua poten
cia ꝛ diuicijs non confidunt. hi diunt
miserere mei dne quia infirmꝰ sum.
habet etiam cecos suos. qui xpiani sensu
ignorant. ꝛ altius consilio regi no erubes
cunt. qui figurant ꝑ paulum de q
dicit. act. 9o. qꝺ ad manus ipius tyentes
introduxerunt damasci. Oz deductis
ad cenam paupib. quid puer subiu
gat audiamus. Dno factu est ut unpa
stꝫ effectum est mgm et unpastꝫ. i.
non tm qꝺ unpastꝫ. sꝫ eo modo et un
pastꝫ. i. non tm qꝺ unpastꝫ. ꝛ sic nō
ꝑfecta obedientia. scilicet in opꝰ ꝛ in
modo. et adhuc locus est. q. d. multos
introduxim de uiis. sꝫ adhuc locus
est ubi recipiant gentiles. cum sint
consessi. locus eni huius cene magnus est.
ꝛ illud damus. 2o. O isaie quia magna est
domus dni ꝛ ingens locus possessionis ei.
magnus ꝛ non het finem. excelsus ꝛ im
mensus. Isti expositoꝝ consonat. ysa. in
onectia. dicens ajunt tales ex iudeis. ad
cenam dnicam collecti sunt. sꝫ multitudo
que ex israelitico ꝑpto credidit locum su
pne cōmunis non impleuit. Intrauit
iam frequentia iudeoꝝ sꝫ adhuc locus
uacat in regno ubi sustipi debeat immu
nditias gentiu. unde ꝛ eidem sno aut aut
dne. exi in uias ꝛ sepes. i. ad gentiles. uo
cato eni gentiu sunt tanqꝫ agrestium
in uijs scilicet mundane ꝑsuasionis. ꝛ se
pib temꝑalis adulsitatis dissensionꝫ et
ordinatis ꝓcedit. post ascensum eni dni
apli uocati sunt multi de iudeis. ut pe
tri. 2o. ꝛ. 2o. postmodu in duritia iudeis con
ussi sunt apli ad uocationem gentiu. sꝫ illud
act. 13. uobis oportebat ꝓmu loqui uba
dei. sꝫ qm repulistis ꝛ indignos uos iu
dicastis uite etne. ecce conuiti ad gentes
ecce mitto in uias ꝛ sepes. ꝛ compello intre
scilicet instantia ꝓdicationis. sꝫ 1a. 2a. ꝑti. 3a
3o. ꝑdica uba mea. mitta optimos. regum
eni qui a malo retrahunt. feruentib ꝛ
hortationib. Compellunt. qui rebellium
uiis cōminationib. ꝛ ꝑmi uba
dei corripiat. ignis ꝛ 2m. malleus Jere.
nidꝫ. non uba mea quasi ignis. ꝛ qꝺ
malleus conterens petras. ꝛ hinc aut sub
sup isto eodem textu. qꝺ hospites non so
lum sint mutandi sꝫ eadem tyendo. de
cem ad cenam suam compellit intrare.
Dic eni cōpulit paulum qui ubi tum
so conuisus est. act. 9o. et filiu gehenne
qui fame expulsus redijt ad patrem
luce. 15. ymitis claudit dns uias mise
ri et redeant ad ꝑadisum. osee. 2o. sepia
mus uias tuas spinis et sepiam eas mu
ro. ysa. in omen. Uie spinis septe sunt. qꝺ
in his qui male cupiui. uoluptates pun
gentes inuenimus. hec uie macia sepiuntur
cum desideriis in hoc mundo durec
tiones resistunt. ymitis buculo egredi

ns ligant a dño. no possunt facere qđ
non debent facere. Infirmitatē meā
grās ago que agit me non posse qđ
non debeo bello. ayulte ꝓsecuciones com-
pellunt me ad fundameñ. Ignis accedens
ad aurū sordes tollit. accedens ad fenū in
cinerem vertit. ggr. Absistit deus virus
primedinis fervo tribulacionis. quisquis
vero exam ꝑ peccata peritit. n murmu-
rando reuritat. Io ipe iam iustus esse mch
ꝑ que fremens rusticam non accusat.
Item vitulus macrandus in liberis pas-
cua relinquit. ad laborē vsum deputa
tus sub iugo tenet. Et nondū qđ nide
qđ monet vocari gentiles compelli. qz
videns tantū legem ꝑ zophas hominibz
timor vocacionē debebat sufficere. ꝑ isti expo
sicionē exam accepit. ggr. dicens. Cum
de vias ꝑ plateis ad cenam vis quoscūm
inuitat. illum ꝑsonā designat qui tene-
rum legem sub verbāa conuocacionis no
uit. dum vero omnimas suas colligi ex
vijs ꝑ sepibz populū inuitū agrestem po
pulū colligere ꝑ gentilem querit. Cum gē
tilis agrestis vsq; conuersi sunt ad cenam
dñi quasi ex sepibz venerunt. Rōnabi
lis est inquit qđ in hac inuitacionis ꝑ.
non dicat inuita sz compellere intrare. alij
autem vocati sz venire contempserunt. alij
vocati ꝑ venerunt. alij autem negligen
dicit qđ vocati sz compellunt vt intrent.
vocati ꝑ venire contempserunt qui diuī
intellectus accepimus sz eundem intellec
tū opibz non consequunt. vocati ꝑ veni-
unt qui acceptam intellectus gratiam
operando ꝓfecerunt. Quidam etiam sic vo-
cati vt etiam compellantur. Iam sunt
non nulli qui bona faciendi intelligūt
sz hec facere desistunt. vident que agere
debeant. sz h ex desidiā non sequuntur.
Quos vt supius diximus plerumq; contin
git vt eos in carnalibz desideriis mundi
sui adhesiras feriat. Apprehendere tem-
plum quam conantur ꝑ nequeunt. ꝑ Ad
ꝑalta pelagi quasi ad gurgites curas
suas scalis naungare ꝓponunt sempꝫ
adhesis fluctibz ad secessus sue litora
repellunt. Omnipotens sic frangi in desideri
is suis adhesanto mundo conspiciunt. qđ
de se auctor suo debeant cōmemorant.
ita vt cum erubescentes redeant. qui
cum superbientes ꝑ mundi amorē desce-
rebant. Sup isto autem textu Compelle
intrare. dicat post. attendo qđ sup dicat
de mundanis qui ꝑ plateas ꝑ vicos fi-
ant. introducio hic de religiosis qui ꝑ vi
as ꝑ sepes sigūt. dicat compelle intrare.
Illi enī introducti dicunt. quibz sufficat
seruare mandata. sz illi intrare cōpel
lunt. qui consilia supadduntur. vere com-
pellunt. qui ni qđ sit ꝓpriꝫ voluntatis
agunt. sz alieno sensui ꝑ voluntati du-
cunt. tales ad cenam suam compelli
dus. vt impleat domus sua stolis ech
lebito numo ꝓdestinatoꝝ. qui minus
inexpletus non remanebit. non enī vt
dns domū suam vacuam remanere. io
apo. hȳr dicit est vt requiescerent tempꝰ
adhuc modicum donec impleat numus
conseruoꝝ conseruoꝝ. Qđ ꝑ cer-
tos de plateis sigūt publici peccatores.
ꝑ vocatos de vias peccatores occulti qui
saltem erubescunt peccatores videri ꝑ
vocatos de vijs peccatores qui ꝑtim sunt
de facili cognti. ꝑ vocatos de sepibz pec-
catores quia de peccatis suis dolere
nequunt ꝑ cōpungi. ꝑ th imperfecte mo
net. Qđ ꝑ cum dns ꝓdicare cepisset ibi
ceci. coꝛ in vias ꝑ sepes. Instanter ibi cō-
pelle. stulte ibi intrare. rectitudinaliter
ibi vt impleat domus mea. Dico autē
vobis hic vltimo ponit excusandi so-
lepbacio. cū dicat. Dico autem vobis ne-
mo virorū illoꝝ gustabit cenam
meam. nimo nec fuit dedimus
eius modicam micam. Iam ex eo qđ dicit
dns nemo virorū illoꝝ gustabit cenam
meam. dat intelligere qđ gustabunt ali
am cenam que non est sua ꝑ qua not
qđ est. Cena scilicet corpalis. spialis.
infernalis. ꝑ celestis. In cena corpali de
bent vestia pauperes. hoc ē. Cum sacas

, Cena . C

C.

qm̃dm̃ & cenam. Vocat paupes & debiles ad
eos & claudos. sicut dnus fecit qñ antiqui cen
tum semel in die & in loco cod cen comedebant. ideo cenam appellabant. qui post ce
nam vt dim est cenestre nulla restat. sz
cenam loco cod & omnino comedebant. ce
na similit dicebat. a cenon qđ est cde ex
pina ostendebant suam frugalitatem. tan
to cui erant abstinenciores qđ contenti erant
cuicd comestione in die. ex 2o ostendebant
suam honestatem adeo in loco cod & decenti
comedebant. ne ioci causam ibi facerent. vt vba
indecencia narrarent. ex 3o ostendebant su
am libalitatem. quia non singillatim sz com
comedere volebant. & ideo pegnos & hospites
ad sua cenula invocabant. Ex q̃ antiquo
& nos ista. 4a in nris communis habem. pnc
tenpenciam & frugalitatem. ccc. 2o. vtero
qđ homo frugi hijs que tibi apponit. & ci
qđ. In multis estis erit infirmitas & infir
gpte crapulam multi obierunt qui autem
abstinens est adiuuet bñam refert. dug. 4a
documenta a bto ambrosio se didicisse. bñm
est ne offm militandi aliquibz suadeat. ne
forte calumpnias & exspoliaciones exerce
ant. 2m est ne proximum alij petat ne forte
vpi conuiuges inter se male conueniant &
sibi maledicant. 3m ne ad cuiuscd in
firmitatis accedat ne forte ibi temperancie
modum pdat. 4o debemus habere hones
tatem ne scilicet in nris communis sint
lacinia solicia. ysa. 9o. cithara & liva & tim
pana in conuiuijs vris. & ne ibi dicant
vba detractoria. quia. 2o. nosti esse in co
uiuijs potatores negi confessionibz cor qui
carnes ad vesciendu conferunt. Illi carnes
ad vesciendu conferunt. s. gldz. qui in
ebriosos viasssimi. primoz vina dicunt.
Ideo dug. cont pestem detractionis. hos
dñus script in mensa habebat. Omnis
amat dñus absentis rodere bñum. hanc
mensam indignam nouit esse fibus debe
mus habere pfectam. vt scilicet pegnos
& paupes in nris conuiuijs ducam. Job. 31.
Si comedi buccellam meam solus & non co
medit pupillus ex ea. cont diat amarus

cor. ex sumen requiem. 1m. nunc man
ducabo de bonis meis solus. & nesciet qđ re
pus pdeat. & relinquit omia alijs. 2m mori
etur. & 2o est cena spualis qua dns fidet a
anima. apo. 3o. Ego sto ad hostiu & pulso. si
quis michi apuerit intrabo. &
cenabo ad illo. & ille mecu. hoc est pone
m2 ad ambosium. pcor cui penitens en
ista cena debet ponere. 2a fercula scilicet o
tritum confessionem. & satisfactionem. dem
autem. 3a alia ponit scilicet. maiam. gram.
& gliam. de ista intelligi p illud Joh. 12.
fecerunt autem cenam ibi. i. ypo. martha
scilicet & maria & lazarus erat vnus de
discumbentibz. p martham figit amo
re. p mariam contemplatiu. p lazarum
mo a peccatis resurgentem. Cenat. 4o. ypo
cum actiuis quia delectat in eoz operibz
Cenat cum contemplatiuis quia delectat
in eoz deuocionibz. cenat cu penitentib
denuo consciis. quia delectat in eoz com
sionibz. in p. aqua. 2a. gutta. 3a. casea. 4a. bestia
mentis tins. a domib ebriosis. & quib
delectamentum te filie regis in honore tuo
& murram que est amara intelligit con
tricio. & gutam que sz glo. timorem exclu
dit intelligit humilitas. & casiam que sz
glo. nutrit in actiuis intelligit fides qua
dat in bap. mo filie. 4o regis. i. animo sc.
qui se bene reputant que sunt domi
ebriosi. i. puri & casti. & quoz bestia. 4a
aromatib virtutum sunt plena. 3m. cultu
delectancia. delectat enim in contricione
penitencie. in humilitate contemplatiue.
& in fide formata actiuoz. Dicit ei contri
necessaria est de nouo consciis. & fides formata
necessaria est actiuis. sic humilitas potissime
necessaria est contemplatiue. nemo pt ascend
re ad dm nisi habuerit humilitatis gdu.
dug. tutam securam & bñam fibi mollit
humilitas lenans coz ad dm non cum dm
Terda cena est inferualis de qua apo. ve
nite comedite ad cenam magnam
dei. et mandducetis carnes regu & carnes
tribunoz. & c. In ista cena debet dupler
pauis vnus durissim2 qui multum pdit

dēgan scilicet mors etna in pl'o gaudio de
pastet eos pri. 2ō. Quamis est hoc panis
mendacij. 2 post implebit os eius calculo.
Dicit em calculus non potest masticari
nec digeri sic mors cor mqm potit sim
ri illius pans est amarissimq scilicet con
scientia amara. Job. 20°. pans eoz vter
mi fel aspidū intrinseus. ggr mazarenus.
malā constiencia sequit se. imo non recedit
a se. vq potest fons aliquos esse remedio
in mtis est bulimus est anchristi. 2° in ista
ena dabit draconū scilicet rubeum
q est fel draconū. 2 album qd est vene
nū serpentū. deutro. 32. fel draconū vinū
eoz. 2 venenū aspidum insanabile. 3° in
ista ena ponunt carnes hūo. 2 asso. di
cut em dicit apo. 19°. comedite carnes
gnas sias pl dolozo. Damnati quidem mi
sibunt ab agnis mundi. et dicit Job. 24. qui
gerunt in agnis mundi. tunc pl mimo
dolozo manducabunt linguas suas con
gelatas. 2 sic quodammodo carnes hūas. qui
iow erunt in igne. tunc pl mimo dolozo
manducabunt carnes suas adustas. 2 sic
quodammodo. 2 sic quodammodo comedent
mes suas assas quintodecimq autem 2
tenuissimq linguā comedit. subito re
integrabit. et tūm comedat. Et qm in
magnis cenis solent sonare diuersa genera
musicoz. ideo in illa cena respondebunt. 2ª
genā instrumentoz. primū est stridoz den
cū. 2ª ubi erit fletus 2 stridoz dentiū.
3ª est ululatus demoniū. ysa. ululabit mo
ab. ab moab vindictas ululabit. moab mu
tuas. ex patre. 2 sic. illum de quo dicit
Joh. 8°. vos ex patre diabolo estis. ayoab igit
ululabit quia certi demones ululabunt
mutuo. Similit vindictas ululabit. quia
certi demones rondebunt 2 ad eos ululabit.
4ª est planctus cor. ena. zachar. 12. plan
get tra scilicet infernalis familie. 2 fa
milie seorsum. nam seorsum plangent
familia sathoz. seorsum familia simu
eoz. seorsum familia anaboz. 2 sic de
alī est cena celestis. de qua dicit apo. 19.
beati qui ad cenam nuptiaz agni vocati

ti sunt. Circa istam cenam 2° sunt videnda
pmo quis ppanat 2° qre quid cenam ppanat.
Circa pmū sciendū qd istam cenam ppanat
tota trinitas. ita qd pat' sedia sua ibi ponit.
2 filius sua. 2 spūs scūs sua. pat' em ponit 2ª
sedia pmo sue glie claram visionem p
ma Joh. 17°. Omnia quia ei aperuit simules ei
cum 2 quia videbimus eum sicut est. 2° om
bonoz plenam possessionem. tunc enim
erit deus omnia in nobis. vt dicit pl' coz. 15.
sap 6°. venerunt mi omnia bona pl' cum
illa. 3° om voluntatū 2 desideriozū cople
cem 2 quietacem. Joh. 9°. die ostende nobis
patrem 2 sufficit nobis. filius autem in
illa cena ponit. 2ª sedia p panem vite Joh.
6°. Ego sum panis vite qui venit ad me no
esuriet. p sanctitatem in sua derivato. 2° sancti
tatem in sua humanitate. Joh. 10°. ingredietur
2 egredietur 2 pascua inuenient. Ingredietur
scilicet ad contemplandam deitatem. 2 egre
dietur scilicet ad considerandū sūm humani
tatem. Opus scūs in eadem cena. 3ª ponit p
ignem quo sedia deoquiant. Ysa. 22. dicit
dns cui ignis in sion 2 caminus in ierlm.
4°. vinū quo sū inebriabunt. in pl' inebria
bunt. ab ebrietate domus tue. 2° fructus quo
deleetent. galat. 5°. fructus autem spūs ca
ritas 2 gaudiū 2 cet. est ergo quid 2 istam
cenam ppanat 2 tam multos vocauit. qd io
fecit vt celestis curias sūs cūctq impleat.
vnde dixit compelle intrare vt impleat
domus mea. dicit astencem quidem xpm
in celum dominus dei quidem ad homines
erat omo vacua. quia missus ad hoc ibi fu
erat. sed nunc est semiplena. quia mundus p
destinatoz adhuc non dum implet. post
iudicū autem erit plena completo mimo
electoz. 2 quo mundo nos esse concedat qui
omo sine cui 2 regnat 2c.

Dominica 2ª post trinitat.

Erant appropinquantes ad ihm
publicani 2 peccatores. Luc. 15°.
In pnti cange. 2 occurrunt
principalit declarandū primo a peccatis re
surgendi exemplaris informatio in pnti

A.

cāms ⁊ peccatoribz ad ihm accedentibz ⁊c
a cunctis fidelibz detestanda phārisaica
dedignacio in scribis ⁊ phariseis ūmmu
rantibz ⁊ ꝛ°cordem ꝙ ꝑabolicas eudem
as sufficiens confutacio ibi ⁊ aīt ad illos
ñ Dialz ꝑabolis sequentibz ⁊ g° a pēn
tenaam salutarem motum ⁊ iudicio ni
qm̄a peccatoꝝ angelis gaudentibz ꝙ ꝙ
dicit qđ erant appinquantes ad ihm pub
licani ⁊ peccatores dicebant autem pub
licam. quia publica vectigalia erigebant
vel conducebant ⁊ dicebat publicanus a
publo. qui ꝑnus fert mercam tributari
am vel qui curia seculi ꝙ negocia seculi
ria sectabant. vel publicam possunt di
peccatores notoꝝ peccatores do occulti no sūt
infamiam de ipis dicit qđ erant appin qu
tes ad ihm pr quo intimit qđ prius
longe erant ab eo. m ꝙ longe a peccato
ribz salus appinquauit de ꝙ penitencia.
deus appinquat ꝙ gram Jac. ⁊c appinqu
te deo ⁊ appinquabit vobis Ista autem ap
pinquacio ⁊ elongacio non fit loco si simi
litudine vel dissimilitudine longe fit ꝙ
deo qm ubiq; nec loco appinquam⁹ nec
ab illo ꝙ loci remouemur. dota hic qđ
non sunt mirū si salutem appinquabant
publicani qui salutis indigebant ag° qđ no
est opus valentibz medico sī male habenti
languenti medicus es ⁊ ego egen sum ap
pericos es ⁊ ego miser sum. sana me ⁊ miser
re. non erat mirū si appinquabant
ei qui eis tm appinquabat. qđ pmo gen
appinquantes eis appinqui facti sibi as
similand eni carnem frat ne effectus im
plens desideriū ecclie. cant. vi. dicent. is
michi det vt frem meū sugentem vbe
ra matris mee vt inueniam te solum
foris eqm simil qesti peccatoꝝ se mise
rat nisi eni filiū sui in similitudine
carnis peccati. Ro. 8. Ideo non erat mirū
q peccatores ad eum tanqm ad sibi simi
lem accedebant. ecc. 13. omne aīal ad sibi
simile coniunget. b. quito me spnere no
potuit xp̄us os de ossibz meis ⁊ caro de
carne mea sed non erat mirū q dꝙ

pinquabant cui manifestandum ea
fertan appne pdam senserant. zacha.
9. ecce rex tuus venit tibi manifestat.
sup eam. Imo ꝙ manifestandum ei
m te pdicat currim⁹ post te dns ihm.
audientes qđ non spūs pauper per
catorem non horres non horruit con
tentem latronem non lacrimantem pec
catricem non cananeam supplicantem
deprehensam in adultio. non sedentem in
theolonio non supplicantem publicanū
non negantem discipulū. non ꝑsecutorē
discipulū. non tres crucifixores tuos
unguentū tuū currim⁹ ꝙ manifestand
habet natiuitatē quasi adumbratiuā
animas ferre ad se trahit ⁊ manifestand
ea hominū. Et nondum qđ ad gl
aliū longe a peccatoribz sit salus. Et dm
est. aliqn adeo sunt remoti ab eo qđ
possint ei appinquare. Et dampnabu
tis. hoc ⁊ hos chaos magnū firma
tū est ⁊c. In ꝑsenti autem vita tam
appinquatio qm elongatio sunt ꝙ
de elongatione dicit ꝑta qui elongant
se a te pibunt. elongatio ista fit ꝙ cō
sensum. qui. ꝙ opus malū. ꝙ consen
etudinem malam. hec via trahit de
tum in infernū. Iste appinquant
aliqui solo ore appinquant. Jer. 12.
es tu dns ori eoꝝ ⁊ longe a renibz eo
rum. 29. ꝑphis hic labijs me honorat
cor autem eoꝝ longe est a me. Aliqn
do appinquant ore ꝙ contritionem. ore
ꝙ confessionem ⁊ ore ꝙ satisfactionem.
hec est via trahit deū. ecc. 6. qui ab eis
recedit. Et ꝑtm sacrificiū deo offe
rat. Illis sic appinquantibz appinqt
deus. Istem libenter debent homines ap
pinquare ad ihm. tm ipe recipiat eos li
bent festinant. letant ⁊ frequentem
ista appareant in receptione filij ꝑdig.
pat libenter eum recepit. qui cum ad
huc longe esset: vidit eū ⁊ mīa mot
est. festinant eum recepit. qui cum
ea letam sicut patuit ex ampleme
ostiū ornatu ⁊ cenine. que exhibuit

ferem frequent saluator recipit peccato-
rem. ysa. 12. derelinquat impius viam
suam & revertat ad dnm & mise-
rebit eius. qm multus est ad ignoscen-
dum. hic eadem facienda opponuntur illi est
similem ei fieri. recedere ab illo dissi-
milem ei fieri & subdit dicens. Nonne
videbis duas res sibi similes. Deus opponi
quat hoc illi. qui autem dissimiles sint
ma nihil teneatur. Deus longe & hoc
ipsum. Si gobis opponuntur similis esto
non vis esse similis longe quadrabis. h
longe bonum ge. sunt vbi opponuntur & vbi
hujusmodi opponi sunt quod ad simili-
tudinem vite. vbi enim est misericors. hic
ps. estote ge misericordes sicut pat vester
misericors. atque sanus & ipse sanabit. ge.
ps. estote. quia ego sanus sum. Omnis tm bo-
mo in psenti longe a deo vno modo sanus
quam ad statum miserie. & quem ei dissi-
miles sunt. vbi enim est in statu felicita-
tis. ibi in statu penalitatis. Olim qui-
dem vbi similes eis sunt qui in corpo
ribus mortalitatem in anima pas-
sibilitatem & in vtroq; multiplicem
sunt miseriam & penalitatem. &
post resurrectionem corpus eius anim
mortalitatem. anima impassibili
tatem & vtrumq; omnimoda felicita
tem. & ideo modo sunt sibi multum dissi
miles. homines mortales passibiles.
& multas habentes penalitates. peccato-
res autem a deo longe sunt & dissimiles.
modo. p. quia ad statum miserie. sicut
dum & quia ad dissimilitudinem vitio-
rum dicit. ysa. 14. Quare cecidisti celi
a terra. cui crastinati sunt vie mee a
vijs vris & cogitationes mee a cogita
tionibz vris. vie p quas deus ad nos
venit fuerunt humilitas & pietas. co-
gitationes vero eius fuerunt vbi puri
tas. Quibus q. non assistat ei in sua hu
militate nec amantes in sua pietate. in
simuosus in sua puritate. Scripsit
publicani isti de quibz hic est sermo. & si
aliquis p. modum longe erant.
A deo tunc tm erant oppugnantes ei.
pauci. Deus oppugnans hominem intel
lectu illuminat. in p. accedit ad eum
& illuminatum. affectu a rubigine vi-
cioz purgat. & ad bonum inflammat. Deut.
4. Deus ur ignis consumens est. Item
in tribus adhimat. in p. Adhesit anima
mea post te. me suscepit dextra tua. deus
cum ad modum boni scay. qui tristis est di-
scalis manu extendit vt nos iuuet. Item
ab hoste consumit. Job 17. pone me iuxta te.
& cuius vis manus pugnet contra me.
ideo ad eum debent omnes oppugnare.
quia omnia remedia salutis in eo. ne po-
terunt inuenire. de quo dicit ambro.
quem allegat. Jam in fide virginitatis
omnis anima hic accedat ad verbum
vulnus sanare desideras. medicus est.
Si febrib; estuas fons est. Si grauem
iniuriam. iustitia est. Si auxilio indi-
ges. virtus est. Si mortem timeas. vita
est. Si celum desideras. via est. Si tene-
bras fugis. lux est. Si abissum queris. ali
cui est. Ex hac autem habet. qd debemus ad
ipsum accedere & approximare. prius sic
vulnus ad medicum & sanatorem. ideo
dicit. Si vulnus curare desideras medi-
cus est. Sunt autem quedam peccata
que vulnerant corpus. sicut gula. ebrie-
tas. In multis estis erit infirmitas. quedam
que vulnerant animam. sicut superbia. q.
primus angelus vulneratus fuit. vnde
alij angeli qui secum ceciderunt sibi
insultant. ysa. et tu vulneratus es sicut
& nos tui similes effectus es. quedam
que vulnerant vtrumq; sicut luxuria
que quidem vulnerat corpus macula con
scientia. Job. 9. quid lauabit manus
meas & munda fecerit conscientia. qd.
p. statim eam & mundetur sequit. sic
hos ductus ad vicinam. donec transfigat
sagitta iecur eius. Ista sagitta est con
scientia amara. & qui sunt quedam vul-
nera que sanant. p. macionem. quedam
p. adustionem. & quedam p. emplastrum.
appetitum. ideo discretus medicus vulne-

gulo ſanandꝫ docet ꝓ miſionem. qui ꝛ
ordinatus gulo appetitus eſt penitus
reſcandis ꝓh ꝛ. qui ſederis vt comedas
cum ꝑncipe diligent attendo que ſunt
poſita ante faciem tuam ꝛ ſtatue cul᷑m
in gutture tuo ſillo in gutture tuo
cultrum ſtatuit qui inordinatu appetꝫ
tu gulo ſibi abſtrdit. cultus ſuperbie ꝓ
cupiſtia appoſitarum ꝛ paſſionis ꝛpi
mediatricem. dnge ſuper illo ephe. 2. effac
tus eſt obediens vſq; ad mortem. care hi
bes humilitatis exemplu ſuperbie medi
camentu. quid gl᷑iaris homo. o
pellis mortuina quid tenderis o ſanies
fetida quid miſeris ꝑncipe tuus hu
milie ⁊ tu ſuperbus abſit vultus luxu
rie ꝓ aduſtionem. ꝛ ꝓ aduſtuam cav
ue mortificationem ſicut petebat aphi
dacus vbi ꝛenes ⁊ ex medio debem⁹
appinquare ad ꝛpm ſicut febribꝫ eſ
tuantes ad refrigiu. ideo ſubdit. dnge ſu
febribꝫ eſtuas fons eſt. In ꝓſenti vita
ſunt bon ⁊ mali eſtus multiplices. nam bo
in actu ⁊ cōiugati ꝓcurant eſtum tribula
tionu. ꝓ ex. ſ. ne tribulationem carnis habe
bunt hui⁹ mūdi. ⁊ cōiugati ꝓ negotijs rebus.
Contemplatiui ꝓcurant eſtum tempta
tionu. qua ad humilitatis cuſtodiam ali
qui molestari ꝑmittunt. ſicut patet ꝓ
aplm vſq; ad ter᷑tium celum raptu. ſicut hetur
2. ex. 12. Aliqui ꝓcurant eſtum auaricie.
aliqui carnalis concupiſcentie. aliqui ambi
tionis. ⁊ ſuperbie. Omnes iſti ad ꝛpm fontem
accedant ⁊ ibi refrigiu inueniant. zacha. 13.
erit fons patens domui dauid ⁊ habi
tantibꝫ ierlm in ablutionem peccatoris ⁊
menſtruate. ꝓ dauid qui interpretat manu
fortis intelligunt actiuam ꝓ ieruſalem
qui interpretat viſio pacis intelligunt
contemplatiuam. ⁊ nomine autem pedis
ſignat actiuam vel ſuperbi. nois menſtruate
tu intelligunt luxuriosi. ⁊ fetidi. In iſto
g᷑ fonte actiui inueniant refrigiu pacien
tie. contemplatiui refrigiu deuotio
nis mitis. Cetꝰ peccatores refrigerii mi
ſericordie. Joh. vj. Inuenietis refrigeriu

animabꝰ vr᷑is ⁊ ꝛpi debemus ad ꝛpm ac
cedere ſicut grauatꝰ ad iuſticiam vel
uantem. ideo ſubdit. ſi grauaris iniqui
te iuſtitia eſt ayundis ſuis vestram
trastibilem trahendo ad impatientiam
diabolus iram rationalem decipiendo
ꝓ fraudulentiam. Caro iram concupiſ
cibilem inflammando ꝓ malum concupiſ
centiam. Si tales ſic grauati ad ꝛpm cu
fiducia accedant ⁊ ꝛpe de talibꝫ iuſtitiam
faciat. ſuffiat de ꝓſentibꝫ mundi. quos
ad nichilum deducet. de dia. qui ei ſub
ſtantias detinet. de carne quia cum vitam
ſuffiat. Joh. Nunc iudicium eſt mundi
nunc ꝑncipem hui⁹ mundi. ⁊
et fenas. quo ad ſ. et ego ſi exaltatus fu
a terra omnia trahā ad me ipm. quo ad
ſ. nunc ꝛpis omnia que ſunt in homine
ad ſe trahit qui corpus ⁊ animam ſibi ſub
iuit vt ream culpe non reſistant. ſi vero
ꝓ deo ſeruiat. nup illud in ꝑte cor meum ⁊
culpe mee cruciauerunt in deum vnde ꝛ
debemus ad ꝛpm accedere. ſicut ſtrugilis
ad auxiliatorem. ideo ſubdit. Si auxilio in
digeo virtus eſt. Judigem⁹ enim auxilio ꝛ
⁊ in vita ⁊ in morte ⁊ poſt mortem ⁊
ideo ad ꝛpm accedamus vt nobis ſit
auxilio in vita conſeruando a lapſu cul
pe in morte cuſtodiendo a laqueis dia.
mortem deducendo ad gl᷑iam cel. m.
temiſti manum dextram meam a pena
ſcilicet in vita conſeruando ⁊ in voluntate
tua deduxiſti me. in morte ſcilicet a laque
is dia. me cuſtodiendo. ⁊ cum gl᷑ia ſuſcepiſ
ti me ſcilicet in celum. me gl᷑iose deduci
do. 4to debemus ad ꝛpm accedere tanqm
mortem ad vmificatorem. ideo dicit. Si mo
tem times vita eſt. Eſt autem triplex mor
ſcilicet naturo. culpe. ⁊ ieiemis. qui ꝛ ad
ꝛpm accedit non debet timere mortem
naturo. quia ꝛpis corpa ſuſtinuit. 1. cor.
15. ꝓ hominem mors. ſ. ꝓ hominem mor
reſurrexit mortuor. neq; mortem qui
mortem culpe delebit. ysa. xl. ego ſum
qui delebo iniquitates tuas ꝓpter me. ꝛ pe
catoꝝ tuoꝝ vltra non recordabor. nega

am mortem ihemie qua tpam pauperabit. cinsdem. z̄ deperibit. dns mortem in sempiternū. z̄ auferet oēm lacrimam ab omni facie. 5to debemus xpo appropiare sicut pegrum errabundi ad ductorem. ideo subdit. Si celum desideras. via est. ipe est via. z̄ ductor vie. z̄ termin⁹ vie. Joh. 14. ego sum via veritas z̄ vita. Ista via est via pe internalis. quam xpus tenuit. Do 1°. ista. 2°. hec est via ambulato ri. ea. neq; ad dextram. neq; ad sinistram declinabitis. a via penitencie non debemus declinare. neq; p̄ p̄sperā. neq; p̄ adversa. Ista via brevis. qua tm̄ continet. tres dictas. p̄ma pcta est contricio. 2a confessio. 3a satisfactio. Ista est via trium dierū. qua ab egypto i. p̄ccto recedit. 3t do ḡtum sacrificium offerat. 3t habet. ego. s. via inferi. que duat ad inferum habet similit. 3 dictas. p̄. mam facit malus consensus. 2am facit malum opus. 3am malā consuetud. Ductor a in via penitencie est xpus. qui est veritas. ideo anima errare non potest in hac via. stat cū sit via una. que ducit ad infernū. alia que ad limbū. z̄ alia que ad purgatoriū. z̄ 3ta que ad celum. Iste tm̄ ductor oculos istas tenet. z̄ ideo animas sanctor. z̄ elector. sicut p̄ bonam viam deducit. in p°. deduxit eos p̄ viam rectam. ut irent in ciuitatem habitacionis. Terminus huius vie est vita beata. unde illud. 1°. 3°. Agite penitenciam. z̄ appropinquabit regnū celorum. habent g̃. p̄ hanc viam ire debemus. in xpo die brevitatem. in xpo ductoris societatem. in xpo termini felicitatem. 4to debemus ad xpm accedere sicut in tenebris existentes ad illuminatorem. Ideo subdit. Si tenebras fugis lux est. Iste tenebre quas debemus fugere sunt tenebre infernales. ubi sunt tenebre superiores. que causant. ex absencia visionis divine. tenebre inferiores quia ipsa infernalis regio est tota in se tenebrosa. tenebre inferiores. quia ipe aie z̄ conscientie tenebrose erunt. z̄ exteriores quia ipi demones qui erunt dampnatorum sedes erunt tenebrosi. Et illi qui ad v.m

accedunt tanqm̄ ad diem illustrantem astas tenebras figunt. z̄ lucem inveniunt. habebunt enī lucem a superiore scilicet visionem divinam. apo. 21°. claritas dei illuminabit illam. z̄ lucerna eius agnus. ab ascensione scilicet mansionem claram. tob. 13°. luce splendida fulgebit ab ascensione scilicet. lucidam aiam. ysa. 58. Implebit dns splendoribus aiam tuam ab ascensione scilicet sanctatem fulgidam. z̄ jocundā. sap. 3°. effulgebunt justi. z̄ tanqm̄ scintille in arundineto discurrent. 5to debemus 2° appropiare sicut famelici ad cibatorem. ideo subdit. Si cibum queris. alit⁹ est. Hic nondum q̄d filii israel dum exirent de egipto secum biū detulerunt. farinam egypti. qua deficiente habuerunt manna deserti. quo eciam deficiente fructus tres promissionis. peccatores quidem pascunt farina egypti. i. delectacione peccati. de qua fit panis diaque licet videat. modo esse dulcis in ore tm̄ multum erit amarus. Job. 20°. panis eius in utero eius vertet. in fel aspidum intrinsecus. si cui restat in p̄senti farina egypti. i. delectacio peccati. tunc anima recipiat manna. i. gra dei. in p°. panem celi dedit eis. qui de labore deserti. i. p̄sens vita finit. tunc anima fructibus terre viventium satiabit. qui quidem fructus sunt. ex contemplacione divinis. z̄ ex visione humanitatis. in p°. Cum dederit dilectis suis somnum ecce hereditas dni filii. mercis fructus ventris. q̄d autem dicit hereditas dni refert. ad visionem deitatis. quia sic dicit ibidem. visio est tota merces. q̄d autem addit merces fructus ventris refert. ad visionem humanitatis. qui sunt benedictus fructus ventris virginis benedicte. Cum q̄ publicani. z̄ peccatores erant spiritualiter infirmitate febribus diversis concupiscentiis. estuantes gravitate languoris. z̄ auxilio medicine. morte oppressi. tenebris ignorancie multi. z̄ spiritualiter famelici. non mirum si ad xpm appropinquaverunt tanqm̄ ad medicinam. fontem. nutricem. virtutem. viam. vitam. lucem. z̄ alit⁹ de quor vltimo hic spāl fit

mencio cū sic dicit. Erant autem appropinquantes ei publicani & peccatores vt audirent eum. Ista quo dicit ꝙ ihc erant appropinquantes ei publicani & peccatores. tū ꝙ ꝓpter suauitatem tū ꝙ ꝓpter miraculoz opacionem tū ꝙ ꝓpter doctrinam. Et murmurabant &c. vbi ponit a cunctis detestanda. Pharisaica dignacio dicit ꝙ murmurabant scribe &c. Scribe dicunt eminentes in sciencia quia reuera eminentes in vita. Confictitio enim istoz erat murmurare de alterius bono. vt de iustificacione magdalene. huic .v. de remissione facta paralitico eiusdem. vi. de ydropici sanacione eiusdem. ix. et de peccatoz susceptione. vt hic. Et quare vera murmurabant dicit ome. ix. quia vera iusticia cōpassionem habet. falsa dignacionem. tales erant isti. vnde gl. mal. duplicat erant isti. quia se iustos putant. cū sint superbi. & illos reos. cum iam penitent murmurabant inquiunt dicentes quia hic peccatores recipit & manducat cum illis. quasi transgressor legis quia hec ꝓhibet deut. vii. Non meas fedus cū his nec sotietis cum eis coniugia. hic nota notat. pariter. fratres agebant. pharisei & scribe murmurantes de hoc. primo ꝙ oblita sue infirmitatis peccatores despiciebant. cum ipsi apud deū ceteris nobiliores essent. ecc. vii. Ne despicias hominem abstinentem se a peccato. neq; impetes eius agemento quia omnes in corruptione sumus. Secundus itaq; contingit ꝙ apud homines indigni reputati magnum sunt coram deo & ecc. ix. Amen dico vobis quia publicani & meretrices precedent vos in regnū dei. Tercio quia se iustos putabant cum essent superbi. & illos esse reos cum iam penitentes. ipse de infirmitatis magnitudine sensum amiserant. sicut pharisseus ille de quo loquit̄ ix. in oc̄e illius euangelij. Rogabat autem quidam pharisseus. & ecce mulier pharisee dicat apud se superbus & fallaciter iustus. egrum reprehendit de egritudine. & medicū de sanacione. qui ipe quotidie de elacionis vulnere egrotabat. & ignorabat. Iam duos egros medicus adeat. set unus eger in febre integrum sensum habebat. alter vero in febre sensum perderat. quis hoc ipse ꝙ a salutatore longe esset ignorabat. Ignorabat quia cum ambo sint in peccato naturali. & lucri. naturale debeat compassio. vicio de indignacio & destruccio. ipse soluit indignacionem ad peccatores habebant. & ꝙ murmurabant de hoc ꝙ deus eos recepit quasi hostis fraudulenter eis surripuit. quia cum homo quasi onus a deo pendet ignorantibus ipse. deo ymo dei ei subuenit. Vera autem diuinam pietatem exercent ad miserendū scilicet simplicibus infirmitas. & tenera etas. illo simplicitatem ꝓtegit illud ꝓ. Servum sicut oculi quorum respicit ad manus domine sue. & ad instrumentum illud. hic. vi. Non egent qui sani sunt medico set qui male habent. illo tractatum etatem. ꝙ deus dicit Joh. ii. Dic pasce agnos meos. vi. quia murmurabant de hoc ꝙ deus eos recepit quos ad ymaginem et similitudinem suam creauit. Quilibet a multum ad dilectionem &c. ix. Omne animal diligit simile sibi. & ad istud ꝓtinet parabola de dragma que habet regis ymaginem: nota simpliciter. quia murmurabant de hoc ꝙ recepit eos. ꝙ tam dilexit ꝙ regni sui heredes fieri voluit. ad quod ꝓtinet parabola de filio prodigo ꝙ erat duo ix. filij & heredes. Heredes quidem dei an sentencia in multis concordat Iuuenis dicens. Dormimus error istoz scribe & phisei sunt. quia se mundos putabant cū essent superbi. & ideo nulla compassione ad penitencias monebant. Et contra eos pecunias indignabant. Ihc peccatoz tū penitentes. a. fore nt considerandi. scilicet natura. qui ꝓpter ꝓtia. & misericordia scripta. ꝙ ꝓximum debemus compassionem sine dilectionem. culpe districtionem. i. districtum arrestum. Unde dat oportet ꝙ pharisee discipulus quia districtionem debemus compassionem naturalem. Et cum feriendo est peccator. diligendus est homo. tanq; Et diligendi sunt homines vt eor non

vulgant erroꝛes iustificatiuem assentis
retennus congratulatiuem. nuꝝ illud. huc
ih. euitari ꝙ gaudero oꝑtebat. quia fiat
tunc mortuus fuerat ꝛ resurrexerat ꝛc. Iste
autem nec de natura curabant. vt dili
gerent vt comparent. nec de iustificatoꝛe
assentia vt congratularent. ꝙ tm de cul
pa vt indignarent. ¶ Erroꝛ istoꝝ fuit
q̃ illos peccatoꝛes reputabant. eo essent
penitentes. ꝛ ideo cont̃ eos murmu
rabant. p̃ea eo ih̃s eos recipiebat. ꝛ de
o ih̃s cum eis comedebat. Ex eo enim q̃
eos recipiebat credebant eos coniugiari. sic
phisei de quo sup̃ ex accessu peccatricis
magdalene xp̃m indignari credebat.
Petrus (Rauen) O. phisee lirio tangit
solem. ꝙ non tinguat solem medicus tan
git vulnerando. ꝙ enim pittredo ne extrin
secus tangit iustum medicum. set xp̃m
maculare non potest. ¶ Peccatoꝛem autem
tangit lirio vulnerando ꝛ venit xp̃us q̃
est verus sol lirio tangebat. eo pec
catoꝛes recipiebat. ꝙ tm xp̃m lirio solem
non inficiebat. ꝙ pocius sol lirio in ani
mum admirabat. eo peccatoꝛes iustifi
cabat xp̃us coram q̃ est medicus vt
dum est vulnus peccatoꝛ curabat. ꝙ fetoꝛem
non sentiebat. ꝙ fetoꝛem fugabat. ꝛ eo ad
q̃ est iustus iudex reos admittebat ꝛ
eos p̃ iustam sententiam absoluebat. di
cens gaudium erit coram angelis dei sup
uno peccatoꝛe penitentiam agente. ¶ Q
dam xp̃m murmurabant quia eo pecto
ꝛes manducabat vbi notandum ꝙ gorrham
q̃ licet eis cum eis corporaliter manduca
ret tm eos spiritualiter manducabat eos sibi
incorpando xp̃us ꝙ Iacob ex magna dis
pensatione cum peccatoꝛibus manducauit
Iste autem quidam erant fingebant
se angelos. in alijs magnam vitę aus
teritatem. alij erant veteres assueti qui
magis diligebant quidam vitio contrario
alij erant curiosi qui requirebant mi
racula. potestatem ffecit ꝙ xp̃us ꝙ. aris
sent benedictoꝛes qui p̃ vias contrarias
iuerunt vt in altum mederent. ayrsit ꝙ

Iohn baptistam cum vita austera vt ꝙ
sic conuiteret simplicioꝛes venit ihs cum
eo vita manducans ꝛ bibens ad peccatoꝛ
bus vt sic conuiteret veteres assuetos venit ad
miracula. p̃ vt sic conuiteret duros ꝙ
curiosos si conquieuerit. Dns ay. ꝛ. Veteres
venit ihs nec manducans nec bibens
ꝙ dicunt demonium habet. ¶ Hic nota
notandum ꝙ gorrham oꝛ. ꝛc. Omnia phisei
ꝛ scribe egri erant. ita vt egros se esse
nescirent quamuis qd erant cognoscerent
celestis eos medicus blandis fomentis
curat benigne paradigma obicit ꝛ in eoꝝ
corde vulnus tumoꝛem ꝑmit dum aut
ad illos parabolam istam dicens Quis ex
vobis. vbi sequit 3ª pars huiꝰ euangelij
que est p̃ parabolas euidencias sufficiens
scribaꝝ ꝛ phariseoꝝ confutatio vnde hic o.
xp̃us qd non debent indignari ꝙ si p̃
catoꝛes recipit ꝛ. 1ª parabola p̃ parabola de
one. ꝛ. parabola de dragma. Sententiam ad
p̃mo parabolo talis est. Si quis ouem p̃
ditam postea inuentam libenter recipit
non debetis mirari vel indignari si p̃
catoꝛes reapio ad penitentiam qui p̃ius
amissi erant ꝙ culpam ꝙ hoc est qd p̃
apalit intendit in ista parabola vbi quat
tuꝛ ꝙ sensum mistice tangunt. ſ. in spe
ciali. 2. uoꝝ p̃mo est hominis ꝛ angelaꝝ
creatio. ſ. 2. hominis create p̃uaricatio ibi
Et si perdiderit vnam. ꝛ. filij dei ad red
emptio hominem p̃ditu incarnatio ibi
non ne dimittit. ſ. 4. ihs p̃ compassio
nem inuentio ibi cum inuenit eam im
ponit. ꝙ. eius in celum assumptio ibi
veniens domum conuocat. ſ. sensus mis
tici expositio ibi Dico autem vobis q̃ p̃
dicat ꝛ ait ad illos ihs ad scribas ꝛ
phariseos parabolam istam. vnde nullus
contemnens ꝙ aliud exemplum sumens. Qs
ex vobis homo. ꝛ. aliquis ex vobis. Homo
scilicet xp̃us qui ex vobis est quia ver
homo sicut vos in p̃ homo natus in ea
ista ꝙ homo est xp̃s ihs qui habet cen
tum oues scilicet angelos ꝙ homines q̃ in
p̃ nos autem ppriis eius ꝛ oues pristine.

·G·

·h·

cius ipe enī est pastor Joh̄ x ego sum pastor
bonus vndo glo⁹ dines est pastor omn̄ nos
omes centesima portio sumus angeli aut̄
z homines dicunt oues ppt̄ innocentiam in
qua creati sunt/ oz centū ppt̄ unū pfectionē
Et si pdiderit vnam ex illis qz factum fit
qn homo pastus vne peccando reliquit z
omis vna scilicet humana natura totaliter
pdita sunt. quia omes in adam peccauimus
Et dicat Ro. ideo p⁹ aut. errauit sicut ouis
que perist require seruū tuū dñe. Ouis vna
homo intelligendus z sub hominis vno vni
uersitas senarienda est. In vnū enī ade errore
omne genus oberrauit/ z homo mittit no
nagenta nouem in deserto z vadit ad illā
que pierat donec inueniat. h. d. sic hoc enī
fecit xpus qn quodam desertum. h. ordines
angelor̄ venit ad querendū hominem pdi-
tum scilicet qn carnem assumpsit z cū quesiuit
penitentiam ei predicando z miracula faciendo
z illis ezo. zb ego requiram oues meas z
visitabo eas sicut pastor visitat gregem suam
vndo hoc benefacit admirans p⁹ aut. Dñe
quid est homo qz memor es eius aut filius
hominis quia visitas eum z inuenit qn ab
qn conuersi ad eum penitentiam agunt z
illud p⁹ pe. 2°. erratis sicut oues errantes sed
conuersi estis nunc ad epm z pastorem animar̄
vestrar̄. Tot z tantam nonagenta nouem oues
quas z ayathen ay⁹ is in montib⁹ reliquit
sinibus sig⁹ quib⁹ ad pfectionē virtutis descē
dum g⁹ inuenit peccatorem magis sup eum
gaudet z suos gaudere facit qm sup nouē
iustos Jero? alib⁹ vero nonaginta quib⁹ nostra
putauit minorem intelligi z in vna omnia
pecora qz in alio loco dicat non veni vocare
iustos ro. Et cum inuenit ponit in humeros
suos. Beda onem dns inuenit qn homines
restaurauit humeros? humer⁹ xpi brachia eius
sunt. hoc g⁹ fecit xpus qn penam peccator̄
nr̄or̄ in corpe suo sup lignū crucis pertulit
ysa 53 de langores nros ipe portauit. ysa
g⁹ factus est principatus sup humer⁹ eius.
gaudens scilicet de hostis superbi humiliatione
de humani generis liberatione de vnius
angelici restauratione de mandato patris

adimpletione qñ z gaudiū inuito efficiet
tur. Et veniens domū scilicet in celum
conuocat scilicet in die ascensionis sedm ā
gl⁹. ascendens xpus in nauiculam scilicet
crucis trāsfretauit scilicet magnū mare
huius mundi z venit in ciuitatem suam
scilicet celestem ierlm de qua p⁹ta ciuitatis
sunt ni hijs que dñi sunt michi in domo
dñi ibim⁹. Quem autem reptam reportā
uit quia ascendens xpus in altum captiuā
uam duxit captiuitatem. conuocat amicos
z vicinos suos z angelos qui dicunt
eius amica z vidit qz eius voluntatis sequā
tā vident sing⁹ illius Joh. xv. vos ami⁹ mei
quia omnia que audiui a patre meo nota fe
cui vobis qui eius voluntati voluntatem suā
ni omnib⁹ conformant. tullius. vera amicitia
est idem velle z idem nolle ni rebus hone
stis. in p⁹nimis honorati sunt amici
tui z⁹. Quia eius voluntatem semp ad
plent Et illud Joh. xv. vos amici mei estis
si feceritis que ego precipio vobis. in p⁹ ministri
eius facientes voluntatem eius. dicunt au
tem dicunt⁹ ppt̄ loci ppinquitatem z ppt̄
immediatam eius visionem Et illud ay⁹ is
angeli eor̄ in celis semp vident faciem pa
tris hos in sua ascensione connocant z
simul vocant z si non dño tm facto qua
omes ad illam sibi occurrere fecit qui ō
mirantes dicebant illud ysa. 63. Quis est
iste qui venit de edom z⁹ connocat ing⁹
dicens eis Congratulamini michi ni imp⁹
principalit⁹ non oī qui se sua culpa pdi
dit Et michi qui eam mea dīa inuen
vndo subdit quia inueni ouem meam q⁹
pierat inuenit eam in loco horroris vasti
tatis solitudinis deut. 32. Congratulamini z⁹
In hijs vbis Et gaud⁹ appet maxim⁹ amor
dei ad homines ni trib⁹ scilicet in creando
ni recreando in glificando. In creando quia
ipm innocentem fecit. qz notat⁹ in ono
homo enī omes sum⁹ p naturam Et crimi⁹
p culpam. Et 2 p. supius allegatū. crimi⁹
sicut omes que perist. Et facta sunt sup⁹
sentiam magna sentia qz omes pastor
occidit. In recreando quia ipm p⁹dm libe

cessime venpant qđ notat in inuencone
fiat omem istam carissimo pao redimendo
et p̄ p̄cem p̄o empti estis pao magno huc
in redempcem reputat inuencem quasi
nichil reputans quecunq dent p ea z hoc p
nimio amore quem habet ad hominem cum
vbi q̄ dederit homo omnem substanciam
domus sue p dilacone quasi ñ despiciat ea
cū ipsa erit omis xp̄i non stulticie sed sua
negligencia z diabolica fraudulencia xp̄us eam
subripuit a dia lo sua prudencia Job 26 pru-
dencia sua percussit superbum In glificando
suum ipm vocauit ad gaudiū angelor̄ p
tant qđ notat in congratulacione Et no
tandum qđ omis de sua natura est aīal
innocens ceta autem animalia aut mor-
dent dentib⁹ vt canis z lupus aut impugnit
cornib⁹ vt aries z taurus aut pedibus pe
dib⁹ vt equus z mulus aut dilaniat ung-
lib⁹ vt leo z ursus Quis autem nichil hoc
facit Quem q̄ xp̄i sciat se non esse qui vt
mordet dentib⁹ detrahendo vel impugnit cor
nib⁹ violenc⁹ alios opprimendo aut petit pe
de affectu p̄prio irascendo aut dilaniat
unguib⁹ aliena rapiendo Dup isto textu
congratulamini mihi z sic scribit post In
se vbo dns caritatem quam habet ad
nos indicat ad penitenciam merat coram
innocenciam comendat caritatem indicat
in hoc qđ ostendit se gaudere de bono nro
amantis est gaudere de bono amati vnde
gallat ⁹ Iste fructus spūs gaudiū associat
caritati fructus inquit spūs sunt cari-
tas gaudium z p̄ cor. 13 dicit de caritate
qđ congaudet veritati 1. beris z Joh 14. Si
diligeretis me gauderetis utiq; quia vado
ad patrem Ad penitenciam merat in se
qđ ostendit se gaudere de penitencia nra
libenc⁹ em facere debemus unde patrem
celestem letificem⁹ qđ d. filius sapiens
letificat patrem sūd. z non solum de
penitencia nra gratulat imo coram ami-
cos suos z vicinos convocatos ad letandū
secum hortat nec reputat aliquem ami
cum qui de salute animo gratum non le
tat petrum utiq; qui cum audent ama-

bat sibi adiutarii reputant in salutem hu
manam gentis voluit adiutari a⁹ 25 Vade p̄
mo sathana scandalum mi es Innocencia
comendat in hoc qđ hominem oluem vult
et omis innocencia dictu est sup⁹ ¶ Tota au
tem pulcra expositio fundari potest in
expositione hui ggi omes ge sic scribentis
Omia cui centenarius p̄fectus est numus
ipe centu omes huius cui angelor̄ subiam z
hominu creant Qz una omis tunc pit qn
peccando homo pastura vite derelinquit Dum
sit autem gg in deserto quia illos sanctos an
gelor̄ choros reliquit in celo Tunc autem
celum desertu vocat nisi qđ destitutu dicit
derelictum Tunc autem celum homo dese
runt cum peccant vel potius dicit celum
desertum capacius huius ad angelos dese
ctos qui celum deseruerunt qui peccauerunt
In deserto autem nonagenta nouem omes
reliquerant qui in viam dni unam que
rebat quia racionalis creatura numerus
angelor̄ videlicet z hominū qui ad videndū
dm conditus filiat pecto hominis diuin
filiat et vt p̄fecta sanctā omnē redimeret
ret in celo homo potius querebat in via
viam qđ hic euangelista dicit in deserto alius
euangelista scilicet matheus dicit in montib⁹ vt sig
nificet in excelsis quia munditia omes qui
non pierant in sublimib⁹ stabant et ea
inuenit omem imponit in humeris gaudes
Gaudens omem in humeros suos imponit
quia humanam naturam suscipiens
peccata nra ipe portauit et veniens do
mum conuocat amicos z vicinos dicens eis co
gratulamini mihi quia inueni omem meam
que pierat ad dominū redijt quia pastor
noster reputo homine ad regnū celeste re
dijt ibi amicos z vicinos inuenit illos vi
delicet angelor̄ choros qui amici eius sunt
quia voluntatem eius continuo in stabi
litate sua custodiunt viam quoq; sunt q⁹
claritatis visionis illius sua assiduitate p
fruunt De in textu Dico autem vobis co
bi patet q. vidit ad primam salutationem
mon⁹ z inducto cum dicit penitens cum
am celestem letificat patet coram sensibus.

·K·

unistra expssio ꝙ adaptacio antedcꝫ ꝓbole
le dicit ꝙ ſdco autem vobis ꝙ tra .i. ſicut
do oms inuencione gaudiu eſt paſtoꝝ ꝙ
vicinis tra, ita erit gaudiu in celo a celeſtib
angelis ſup vno peccatore penitenaꝫ
agente. hꝫ ꝑt intelligi tripliciter. vel de
vno peccatore aute. vt paulo vel mag
dalena. aut do quolibet peccatore vn
ſtricte do genere humano. vnde glo. an
geli. qui ꝛ racionales ſunt gaudent de
reconſiliato ſibi homine. qꝫ intendit ꝛ
as ꝓbitatem vt agamus qꝫ illis gr̃ium
ſit. quoꝝ ꝙ affectaꝝ patrocinia. ꝛ offen
ſam timere debem. ꝙ ſup .99. miſi qui
non indigent penitencia .i. qui nulla gr̃
via peccata cõmiſerunt vnde penitere.
ſicut em dicit ꝙ magis de peccatore co
nſp .i. multitudine angelorꝫ vel alios in
nocentibꝫ. qui de ſtatu miſo gaudium
fit in celo. quia dix in ꝓlio plus unꝫ
tem diligit qui poſt fugam veriſſus for
tes hoſtem ꝑmit. qui illum qui nullum
tgum ꝓbuit. ꝛ nullum aliquid fortꝫ fecit.
Item agricola illam ampliꝰ tram amat
que poſt ſpinas ꝓberes ſruges ꝓfert. ꝙ
eam que nullas ſpinas habuit ꝛ nullꝫ
fertilem meſſem ꝓduxit. hic tm ſicut
ſ eadem ꝙ. quia ſunt plures miſi ī
quoꝝ vita tm eſt gaudii. vt eis quelibꝫ
peccatoꝝ penitencia ꝓdom nullatenus
poſſit. nam multi casum multoꝝ malo
ſibi ſunt conſci ꝛ tm in tanta auꝺons af
flictione ſe exerunt ac ſi peccatis omnib
coangustarent. Cuncta casum lucta reſpi
nunt ad deſpectum mundi ſublimant atq
gunt. licito ſibi nolunt omo qꝫ libet
bona ſibi amputant casum contẽſſa con
temnunt viſibilia inuiſibilib accendit
lamentis gaudent In cunctis ſemetipos
humiliant. Et ſicut non miſſi peccatꝫ
opum ſic ipi peccatꝫ cogitacionꝫ de
plorant. Quid ergo ipſos ī ꝛ miſſos dix
erim ꝛ penitentes qui ſe ꝛ ni penitentia
de peccatis cogitacionis humiliant. ꝛ rem
ſemp in ope ꝓſiliant. hinc ꝙ colligendꝫ
eſt quantum deo gaudiu facit. qn humi
lit plangit miſtus ſi faciat in celo gau
dium qui hoc qꝫ malo geſſit ꝛ penitẽ
tiam ſanguinat imiſtus vbi ſic gau
dium erit in celo ſup vno peccatore pẽi
tenciam agente .i. ſup homine repato
qui ſup .99. iuſtos .i. qui ſup .9. ordines
angelorꝫ ꝛ hoc ꝓpt modum repacionis
.i. ꝓpt inhabitacionem filii dei vel quia ꝙ
filius dei eſt aliquid alius nature qui
ſic repat ꝙ priuatꝰ in aliis. Alio mo
dicunt doctores exponens iſtum textꝫ
tra ſcribit totum corpus ecc̃ie ſicut eſt vnꝰ eius
que pierat iam ſaluata. ſic eſt vnus pe
cator agens penam ex quo in corpꝰ ec
conſtituunt vnam ꝑſonam ecc̃ie humane
eſt maius gaudiu qui ſup tota multi
tudo angelorꝫ non ſolum ꝓpter ꝓpriꝰ vi
ne cum angelis ſe ſtatent ſ̃ius hominꝫ
apo penitentiam. ſz etiam ꝓpter ipſum corꝓ
hominis. qui ſ ecc̃ie naturam gẽrificatꝫ
ſ vel vt dicit Beda ſup ouem inuentam
maius gaudiu eſt in celo qm ſup .99.
quia maior materia fuit laudis in re
ſtauracione hominis qm in creatione
angelorꝫ. mirabiliter em angelos creauit
ſz mirabilius hominem reſtauravit
Tota vero mgnit qꝫ vnus deeſt ad nume
rꝫ vt ſit ꝛ ad .99. vt ſit centꝫ variatꝰ
ꝓ breuitatem ꝛ magnitudinem. nullꝫ
poſſunt quibꝫ vnus deeſt vt ꝓfitaꝫ
ipſum do vnus ſine varietate in ſe manꝫ
cum accederet ceteros ꝓfert ꝛ ideo vt ꝓfec
ſiua omnꝫ integret. in celo homo per
querebat in tra de quo mito angeli gau
derent ſiant de ꝓpria .repacione ſiant de
ꝓpria ꝓfectione de illa que mulier ha
bens dragmas ꝛc ꝛ primo hec ꝓbola
ad .3am. ꝑtem ꝓncipalem iſtius cuiꝰ angeli
ſicut eius applicacio ad .2am. ꝑtem vnde
ſuprius poſita eſt ꝓbola de one ꝓdita
ꝛ inuenta. hic ſubdit ꝓbola de dragma
Cuius ꝓbole ſiua talis eſt ni ſiuus
Si mulier cum tanta diligencia dragma
ꝓpriam querit ꝛ de inuencione gaude
ꝛ ad gr̃iarum cumulat amicas ꝛ vici
nas multo fortius filius dei debet ho

inuenem ꝑdrum quero cū magna di
ligenca ꝛ do cius inuencone gaudeo
ꝛ siat mulier debet nūmurare contra
mulierem querentem dragmam ꝑdi
tam sic mulier debet nūmurare contra
dñm querentem peccatozem sine peni
tus sine loquendo sine cum eis come
dendo ⁊ bernuptid ⁊ sensum mysticum
mulier potest dici dei sapiencia ꝓ ꝓpter
speciositatem delectabilem ca. 25. quia
mulieris sedulo delectabit virum sine
: pid 3to lectare Juuenis cum muliere
adolescente 2o ꝓpt fecunditatem spūalem
mulier cū parit ca. 14. ego mat pul
ce dilectionis ꝛ cclz° ꝓpt compassionem
clritatiuam ca. 95. vbi non ē mulier
ingemescit ca. ier. 31. in caritate ꝑpetua
dilexi te ideo attraxi te miserans ⁊ 3to ꝓpt
vbor fuldinem Judith xj non ē tal
mulier ꝛ ¶ 4to ꝓpt nois ethymologia
mulier cū dic qz molliens cor ꝛ dei
sapiencia emollint nobis cor dm ꝑm
sicut hest assiciu hest ſ. mo. Hec mulier
habebat decem dragmas scilicet nouem
ordines angelox ꝛ hominem qui sunt cre
ti ad dei ymaginem ꝛ hint vocantur
dragme Dragma cū est nūm ⁊ cte qn
titatis habens ymaginem regis sicut di
cit mtth ¶ Comparat autem homo dragme
in statu innocencie ꝓpter multa ꝓ ꝓpter
natiuo mundiciam ꝛ claritatem qz erat
quasi aurea ꝓpter non nuptid 2o ꝓpter
figure rotunditatem ꝓ quam intelligit
immortalitas ¶ 2o ꝓpt ꝑfectionem quia
primo obedient omnia creatores ꝛ di ꝛ homi
ni tunc ¶ 3to ꝓpt regium ymaginem ad
ymaginem cui dei factis est homo ge ꝓ
Quinto ꝓpt simplicitatem ꝛ naturalium om
nium innocens quia sensus implent cor eox
ca. 21 Et si ꝑdiderit vnam glo. mulier
dragmam vnam ꝑdit cum homo a ce
litus similitudinis necessit nomis accu
dit lucernam ge in ome. ze. accendit mu
lier lucernam nam qz dei sapiencia appa
rut in humanitate lucerna quippe lucer
nimen in testa est lumen vo in testa est

luminis in carne de qua videlicet testa
sui corpis dicit ipa sapiencia Exarum be
lid testa virtus mea Quia cū testa in
igne solidit eius virtus sicut testa carnis
quia assumptam carnem ad resurrec
onis gloriam ex passionis tribulacione ro
borauit ſ. lucerna lucet qui xpus int homi
es ꝓ statu conuersacionis Joh. ꝓ lux in tenebis
lucet domui eius qui conscienciis homi
nū phi de vita sua turbant qui do
mus eius cum consideracione vitatus
sui humana conscienca ꝓturbat vel
eius domui ꝛ synagogam iudeox vt do
mui ꝛ totum mundū ſ illius ꝓ Illuxe
runt coruscaciones tue orbi terre vbi nū
dum non potuit cum diligere qz statū
mundanos repbauit ꝛ quesiit diligenti
scilicet ſ omittendo de ipis que facere de
bui ſ illius ipsa ꝓ Quid est qd dicitur de
bui facere omnes mes ꝛ non fea donec in
uenit scilicet dragmam ꝑditam Quesi
it cū cum lucerna ꝑdicta quasi triplici
radium emittente scilicet vbor exemplo
rū ꝛ miraculox Gap. ſ. dignos scipos cu
cuit quereus Et cum inuenit glo. drag
ma repit dum in homine similitudo di
uinis repatt hoc autem fit ꝓ gram qd
est ymago recreationis vt dicit glo. sup
illud signat est sup nos lumen vultus
tui dñe conuocat amicas ꝛ vicinas ꝛ an
gelicas potestates que de primo dni con
templum ꝛ amicabilit famulant ſ glo
bas conuocat dnm ꝓ exhibicione gracie
hominis impensa ad sui amorem vehe
menius accendit conuocat inuicem dicens
congratulamini mihi quia inuenī dragī
mam quam ꝑdideram ꝛ dicit in no drag
me ad ostendendū ſ esse veritus huius gra
tulacionis cum ad ostendendū suam liba
litatem quia gaudio sint vnus omnibus co
cam Jta dico vobis hic adaptat ꝓbolam
ꝛ est talis adaptacio sicut mulieri gauden
ti ꝛ cum amicis est gaudium magnum de ipa
gma ꝑdita ꝛ inuenta ita erit gaudium
magnum coram angelis dei de hominis
ꝑdito ꝛ inuento ꝛ hoc est qd dicit Jta dico

vobis gaudiū erit ꝛc. Tale est eis gaudium quale cēt in anīa magni Regis si filius eius labaret ad igne vel si labaret de patibulo vel si optineret victoriam de inimico vel sicut gaudent venatores capta pda vel sicut exultant parentes mulieris qui pepit Ita dico vobis hic notari debemꝰ vij. aīa gaudiū stor. De penitente primo gaudij veritas ibi dico vobis ego. & q̄ mentiri non possum quia sum veritas. Secundo ibi inimici. Tz non est deus qi homo vt necaret nec vt filius hominis vt mitteret. Tertio gaudij immensitas ibi ita erit ꝛc quia erit non omnis. Et multor. sicut gaudium de dragma inuenta est mulieris. & vicinar. ysa lxiij. gaudete cum ea gaudio omnes. Tercio gaudij cōitas ibi gaudiū non singulariter quia sc. aug. in disparī claritate p gaudiū erit. & cor. Quarto gaudij spualitas ibi angelis angelor. cum non est carnale vel secularis gaudiū sz celeste ij. xxij. non habent ꝛc. & cor. ysa vltr videbimus & gaudebit cor vr. Quinto gaudij status ibi dr. aīa. eni mali gaudent de malo sz bonī de bono. p. gaudebunt labia mea cum cantauero tibi. & cor. Sexto gaudij immensitas ibi super vno peccatore. i. super quo libet quia de vnoquoq; p se est eis gaudiū Jo. xo. pecto. & accipietis vt gaudiū vr. Septimo gaudij quedam cālitas ibi penitenciam agentes. vj. Jo. p. Gaudiis cum vidi de filijs tuis ambulantes in veritate. Ezechielis mulier p dei platus tui zpi solicitudinem qui vt restituere festina qui vltr panem ociosi non comedat. Tu zpe fecunditatem. & vltr nihil ego qui alios parere facio ipe non pariam. Tu zpe prendi difficultatem Josh xxij. mulier dum parit ꝛc. Hinc mulieris dragma simul animo dei ymaginis insignitur. Hinc & vnam perdere & accendere platus lucrum predicationis subiz orando meditando sto viuendo. & circa domū conscientie peccatum & peccatoris fervor predicationis timor cōminationis & querere diligenter donec inueniat qđ fit qui

·32·

vehunt hominem ad penitenciam hic querit sup illud quo mulier habens dragmas x. glo. de sapientia x. dragmas hinc cum homines & angelos ad ymaginem suam creauit q. am. ad ymaginis suam deus hoiem creauit qđ nulli alij creature dedit g. solus homo est ymago non angeli. Et ad hoc dicendū qđ cor & similitudo hominū & angelis esse ymagines dei in genere autem sensibilium creaturaꝝ contingit soli homini hinc est qđ sapientia que agit de productione sensibilium & intelligibilium naturaꝝ esse ad ymaginem quare hominum ad auct. hr. qđ qui dicit nulli alij creature est distribuendo accomoda p creaturas sensibiles non genealit p omnibus sum quid ponderatum. q. n. deus potest perdere hominem casum si peccauerimus ipse sum. Item homo potest se ipm non deus illum solum illud osee xi. p dicto tua israel tm in me auxilium tuum. Dixi quo poste. Si quid mali habes a te ipo habes & non a me & si quid bonī non ni a me hes & subdit ayrum est cui homo inermis in medio hostium constituimus scienter illum impugnat q solus potest & patris est illum minus inermis est qui caret armis virtutis. Ad primum dr. qđ deus deus tñ potest quin omnes possideat ad subiectionem naturalem vel necessariam sz non quidem ad voluntariam hominis subiectionem quia se subtrahit ad obedienciam & p eius gre & glie. Istud dicit anselmus cum deus homo ho. p. ea ꝛo notabilitꝰ ita stribens dei honor quantum ad illum ptinet augmentari vel minui non potest. Item itaq; ipe sibi honor est & incorruptibilis & nullo modo minuibilis verum quia vna quaq; creatura sua & quasi proprium sibi ordinem sue naturalitꝰ sino racionabiliter suum dei obedire & cum honorare dicitur & maxime racionalis creatura cui datum est intelligere quid debeat. Unde cum vult qđ deus honorat non quia illi aliquid addat sz quia sponte se eius voluntati & disposicioni subdit & in rez omnium ordine

2° ayubu gaudet qm filius ablactat' sicut abrahm fecit magnu commiu in ablactacione Ysaac filij sui Et habet go 22 multum gaudet qm filius gnis effectus ad mensam suam recipit Et pat' g celestis de filio spualit' concepto nato ablactato & ad mensam suam recepto multum gaudet concepcio autem attendit' in contricione sine bom ppoim concepcione ysa 26 a facie tua concepimus & qs ptus & pe pimus spm salutis ra tionalis attendit' in confessione sine bonor opum ostensione Gz in tm p'dicta ysa 26 Benimus filij bsqz ad ptum & virtus non est parienda ita multi bonos instituz habent in mente sz non pariunt i ope ablactacio attendit' in vita scilicet qm homo in tm pficit qz iam non indiget lacte pinuloz sz cibo solido pfectoz hebr 5° pfectoz est solidus cibus ad mensam recepcio attendit' in celesti refectione nup illud luc 22 ego dispono vobis sicut disposuit mi pat' regnu ut edatis & bibatis sup mensam meam sup filij tui sicut noticie olim in carnali mensa tua 2° de confusione peccatoz gaudet filius & hoc 2° de causa p° quia ex hoc videt effectum sue passionis qz notat in p'ma pabola de ono p'dita & inuenta & una ouis pist qui homo peccando vie pastua dereliquit Et in huius boni pastoz onem quesitam & inuentam posuit qui peccata nra in corpore suo portauit de hoc sic dicit beat aug in lo cont' hereses in psona xpi clamauit inimicos patrie meo reconciliatus to p me. cum nte montes & filias erraues ego quesiui te humeris meis portaui te patrimeo reddidi to. laboratum fidum caput meu spinis oppositi manus meas spinis obtecti latus meum apparuit immundis ut ita dicam manibus & asperta tuz lacatus fui sanguinem meu fudi. tuam meam posui. et coniungem mi te & tu diuideris a me tantu cu desiderii de ono inuencida sunt qz eam a

sertum i celum deligunt qz sunt deserti i dereliqui tu qm sunt dereliqui ab angelo qno filiat creatus tu qz sunt dereliqui ab homine qui upm fiunt habitus tu qm instar desert sunt cantus tuum i angelor cose matrij bi ole confessor lilia virginu ubi habitant & in filios ppe sunt Et 2° gaudet filius qm videt in peccatore confuso reformacem sue ymagis qz notat in 2a p. abola de dragma pdita & inuenta in q a ymago regis refulget nouem em dragme sunt nouem ordines angelor & cum homine qui ad ymaginem dei sue creati sz xpus dragma pdita fuit quo homo peccauit sz xpus cum sue gre quesiuit & suam ymaginem repauit 3° gaudet ex eo qz videt restituacem sui fieri qz notat in 3a pabola de filio prigo de quo dicit' epulum & gaudere oportet qm frat' tuus pierat & inuentus est & 3° de confusione peccatoz gaudet spus sctus 3a de causa p'mo qz recipiunt templum sui quod debet habitare nup illud 3a de cor 3° nesatis qz templum dei estis & spus sctus habitat in nobis habitare autem no posset nisi spus maligus recederet ad cor &. Vnde autem conuencio xpi ad belial qui autem ps templi dei cum ydolis Et 2° gaudet qz recipiatur membrum sui qz debet diuificare 3a ad cor & an nestatis qm corpora vra templum sunt spus sci & videmus qz membrum pasu a corpore vel putridu aut pal' non diuificat' huius eodem m nec peccatoz a spu diuino tu qm diuisus est a deo 4° iniquitates nre diuiserunt nec nos & dns nrm tu qm putrefactus est in peccato Joch p° computruerunt iumenta in stercore suo tu qm pal'nus est ex motu in ordinato non cum habet sensum amoris dei de quo sap 9° sentite de bono sunt in bonitate nec habet mala ordinatu opis bom sz mordinatu opis mali in p° scribit' Turbati sunt & mor

sicut ebrius ℞ 3° gaudet quia recepit bas
sum quod debet implere oportet autem
qd illud bas sit vacuu ab amore mundi
qd debet impleri ex amore dei beatus
dug sup Jo bas es si plenus es liquore
mundi funde qd habes vt recipias quod
non habes funde amorem seculi vt im
pleatur amore dei funde amorem carna
lem vt impleatur amore spiritali funde
amorem ppie excellencie vt impleatur
bne obedientie hoc figur̃ e Ihc e in mul
os vidim qui vasa vacua adimpleunt
de isto facto e gaudio qd facit dns dicit
ergo sup illud mundi as oblationem e pa
nes e incensum odoris suauissimi offer
a p tempa vra hui autem ordi in de
bus nris habet inquit dns sua festa est
cu magna festuitas salus humana
pinta p singulos fideles qui conditum
ad dm e in fide pficiunt festuitas or
tur letificat eum rupidicus Qr factus
fuerit castus e mundus si instigat que
rit 2° ponit huius letitie materia cum
dicit sup uno pcatore sz subdit qui sup
ninaginta nouem iustos qd quidem in
telligi potest aut de tepidis nris aut
seruentibz nris si pmo modo tunc
verum est qd hic dicit sz e sup h° ponit
ggr duo exempla e uni ponit in glo
hic q̃ dicens maius de pacto conlio qm
de restituto nisto gaudiu fit in celo qua
dig in plio plus instum militem di
sgit qui post fugam versus hostem fo
tr pmit qm istum qui mundu tenga
bit e nuqm aliquid fortr fecit sic ag
ola amplius istam trahu amat que
post spinas vberes fruges pfert qm ea
que nullas spinas habuit e nullu fer
tilem messem pduxit de hoc eadem dicit
aug in libro cont faustu agricole plus
placent agri qui spinis eadu in agris
crudelis centenu pferunt qm que
nullas spinas unquam habuerunt e bis
ad tricenum puenerunt Q autem in
telligit de nris ferventibz tunc dis
tinguendu est me affert e effert. e sz

melioz maioz affectus. e magz indigent
maioz est tribuendus effectus In alijs
eadu potest capi ex̃. videmus em hoc si
aliqua mr decem filios habeat si unus
infirmat e postea sanat maius gau
diu ostendit de sanitate istius recupe
rata qm de sanitate in alijs conservata.
Sup hoc eadem aug in libro confess tu
exempla ponit dicens triumphat
imperator. e non viasset ut pugnasset.
e quanto maius pelim fuerit in plio.
tanto maius gaudiu est in triumpho.
sic iactat tempestas nauigantes e mi
nat naufragiu. omes figura morte
pallescunt tranquillant celum e mare
e exultant omes qui timuerunt.
Item cuius aliquis infirmat omes
animo egrotant. cui eo convalescente fit
eis tale gaudiu quale ante no fuit.
3z° ponit letitie causa cui dicit pe
tentiam agente non dicit primam agi
que est penitencia preastinatoy pri.
ne dicas amico tuo. vade e revi
tere e cras dabo tibi cum statim possis
dare. nec dicit penitentiam differe
que est prima obloqy predicatoy. ar. 21.
dicunt em e non faciunt. 2°. n° dicit
penitentiam ostendente ut appetitu e
non in existentia. que est prima hypo
tay e silitoy. ar. 1. mb attendite a falsis
pphetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouiu. e c. Qr dicit penitentiam
agente que est penitencia fidelium e de
notoy. de quibz dicit hic 2°. facite dignos
fructus penitencie. e c.

Dominica 4ta post trinitat.

Estote misericordes sicut pa
ter vester misericors est hec
e. Jn pnapio huius euangelij
hic notandum qd quis deus sit de
potens e ostitq nullum tu legut in
scriptura qd docet pat potencia vt
pat sciencias si pat nisi ad minuendu
qd eius filij adoptiui non deberent pa
ssim in potencia vel in sciencia si in

.R.

mid mutari. deus em ꝙ Jacob tres fuit filios. scilicet lucifer. adam. & xpm. ꝙ primus appetijt dei potentiam. & ideo tanq̃m filius degener fuit exheredatus. & appetijt suam scientiam. & ideo a paradiso fuit expulsus. tertius scientiam est misericordiam. & ideo hereditatem est assecutus. ni ꝓ postula a me & dabo tibi gentes hereditatem tuam. Et g̃ velim esse filij legitimi & non exheredari mi temnis patrem nrm non potentiam nr̃ scientiam ꝙ in mid. augꝰ sup̃ isto. Estote misericordes inuenisti patrem mutare patrem. Et em mutari non vis exheredari disponis. Dicit g̃ Estote misericordes & c̃ non dicit estote potentes. sicut pat̃ vel sapientes sicut filius. nec estote doctipletes. sicut em dns. ꝙ estote misericordes ꝙ ad similitudinem g̃ potentia nō mouet. quia volendo istam vt dm est. cecidit primus angelus. ysa. 14. quo cecidistis lucifer qui mane oriebaris. appetitus em potentie habet deiectionem in ꝓ deiecisti eos dum alienarent. nec ad similitudinem sapientie. quia vt dm est volendo istam similitudinem ceciderit homo primus. ge. 3. scientia appetitus hominem nimozta litans ꝙ via spoliauit. nec ad similitudinem possessionis nr̃ie. quia diuitie mouent dei oblitionem. ge. 30. Succedentibus ꝓpijs ꝓpositus punctum. oblitus est nr̃ꝑis sui. ꝙ ad similitudinem clementie mid mouet. quia ad istam similitudinem sequit̃ multiplex fructus. ay. 4ꝰ beati misericordes. qm ipi misericordiam consequent. misericordia eam induat hominem celestis regni ꝑpetuam possessionem. vt dicat xpus misericordibꝫ. ay. 25. venite benedicti patris mei ꝑcipite regnum. &c. benedicti autem patris dicunt misericordes ad similitudinem patris. nr̃i plentes. qd hic ꝑcepit estote misericordes sicut pat̃ vester misericors est. In serie autem huius euangelij. 4. docet xpus dnus em vt supius dela tum. ex. vel similitudine pat̃ ni celestis ad nram nos mouet. Et ista nra species ponit. & 3ª rationes & causas istaꝝ specꝝ ostendit. vbi dicebat autem eis similitudinem vt vt dicit post Jeron̄ bold sensu meo ꝙ dba loquit vt alios instruam qm̃ decem milia dbor & ꝙ cor. 14. ex. appz. ꝙ dba. & ꝙ multa documenta. ex hoc eruge possumꝰ eligi & ad instructionem ꝓpria illa loqui. quoꝝ est id estote misericordes. 2ª nolite iudicare. 3ª nolite condemnare. 4ª dimittite. 4ª date. hic mistice scienda ꝙ multiplex ex causa hic ꝑcipit dns ꝙ sint misericordes. prima causa est quia mid int̃ virtutes ꝑcellit sicut em oleum ꝑ eminet aliis liquoꝝ & signatur misericordia excellit respectu aliaꝝ virtutum ꝓpria deo maxime placet augꝰ non est ꝓpria deo amabilis facit vt pietas ꝓpria diabolo efficacius triumphat vnde sup̃. ꝓ mid mea & refugui dicit gl̃. de multis fit vincit diabolus vt de mid. 2º quia mid loco in quo sumꝰ maxime coniungimur em in valle miserie mundus em plenus est miseria. & ideo oportet homines plenos esse mid. de hac mid dicit ꝰ in epa ad Ephesios & ponitur 4ª fidei ca. 32. misericordia affectus qui nec voluntatis cohercet nec rationis iudicat. qui non eam quisq̃ in se ꝓprio voluntario motu & ꝓpria pius mentis ad compassionem doleam. nec ego affectu ita vt eram si pam esset miserere. & si multū vellem non possem nō misereri. potest quidem ratio vel voluntas effectum subtrahere. sed mig̃ ipm affectum euellere. Justicia mentis quaerit. mid misericordiam mittet. vera mid non iudicat si afflict. non vult distussione occasione contenta. nō em expectat ratio vbi affectio trahit. 2º quia mid patri naturaliter conuenit. vndo filios patris celestis oportet pium in mid militari. ipe em est cui ꝓpium est misereri semp & parco qui misericordes fiant heredes regni sm estote &

miserioꝛdes sicut pat̃ vest̃ ꝛc. Non so
lum in creaturis racionabilibꝫ sz casu
in irracionabilibꝫ verum est qꝺ ab eo a
quo hent̃ ee habent & modꝰ vivendi alit̃
ovi vivit agnus alit̃ leopus alit̃ filius
regis & alit̃ pastoris & il patrꝰ gr̃ celesti a
quo habemus vitam & creacionem debeꝫ
habere modum vivendi & imitacionem Spe
cialit̃ autem in tribꝫ vult pat̃ celestis
nos ipm imitari scilicet in simato leil ng
dancꝫ estote sicut & ego stus sum in bene
faciendo inimicis q. d. q. benefacite hijs q̃
oderunt vos vt sitis filij patris vri qui
in celis est & in mia dr̃ qꝛia hic estote mi
seriordes ꝛc. Circa modum miserendi
notandꝫ qꝺ deus tta miseriors est qꝺ eiꝫ
mia est in omes / ipe enim facit solem suu
oriri sup bonos & sup malos & pluit sup
justos & injustos ch. q. Item mia est in
omi opꝫ eius qui & puniendo miserꝫ
semꝑ punit ut condignu casum nisi pen
tam corpꝫ ꝓponit non ꝓcens corpi vt
animo misereat quoꝝ & nos miseriors
des esse debemꝰ ecc. 30 misereꝫ animo
ne placens deo & qꝛd ꝙ benefacat animo
sui vbi miseriors hic casum notandum
est qꝺ deus multiplicit misereꝫ ipe enim
misereꝫ indignis omi bono a malo reuo
cando ysa 30 erunt aures tue audientes
ꝛbum post tergum monentis Item vehe
mens patient exspectando (ro & ignoras
qm benignitas dei ad pnam te adducit
sup ꝙ dissilians pcata hominu ppt pe
nitenciam Item hostem nolentem vehe
mens pascendo in pꝰ qui dat animentis estum
pedꝫ & pullis corui inuocantibꝫ eum pul
li corui sunt filij demoniu filij ingm
p imitacionem Item talem confundendo ty
mia dñi & non sunt consumpti de
mones eum inimici nigullarent n a deo
spaliꝫ confundaꝫ & si spus bonꝰ se elon
gauerit impetu maligno spꝰ sustinere
quis potꝫ Item oportunitatem pecandi
ei subtrahendo osee 9. sciam vias tuas spi
nis Item post multiplicem repulsam a
dacione non desistendo Ergo debemus

dei miam erubescere & si instantiam eiꝫ
nolimꝫ formidare qui tanto ampliori im
pbitate contempsit gr̃ito contemptus bo
care non dedignat apoz & ego sto ad hostiu
& pulso Item ad emendacionem vram studi
ose opand in pꝰ amicato int gentes stu
dia eius Item penitentem benigne vecipi
endo vt patet in filio ꝓdigo hic 14. b mi
seriordiu & pleno reuertit deus non eꝫ
dampnat blasfemando nec confundit inpu
do nec minꝫ amat inpitande Item cons
tirtutem pseudandi dando ysa 14. Do mi
dat lapsꝰ virtutem Item deliquiente mi
seriordie corripiendo in pꝰ Qui autem dere
liquerint filij vri legem meam & obrisita
bo in virga iniquitates eoꝝ Item pseudan
tem in bono sup condignu remunerando s
illud mensuram bonam & confertam da
bunt in sinu vrm & qꝛnio notat ad dicꝫ
estote miseriordes sicut pat̃ vest̃ miseri
oꝛs est vbi sicut non est nota equalitatis
sz remote similitudinis Qi ge pat̃ noster
deus sit cum tangin filij in mia imitari
debemꝰ Amen Qi filij abrahe estis opa
abrahe facite & 2o ponunt mia species
quaꝝ ꝓma consistit in non indi de hac
dicit nolite iudicare ꝛc. Unde hic mistice
qua miseriors cauere debet & ꝓmo de oc
cultis iudicare constitam 2o condempnare
de aptis ꝓsumam ubi nolite condempnare
dicit ge nolite iudicare teneam scilicet de
ꝓximo & non iudicabimꝰ horrendo scilicet
a deo (ro ie tu quis es qui iudicas alienu
seruu dñi sui stat aut cadit ad 1m nolite
iudicare vt non iudicemꝰ Unde sup ad Qi
iudicare phibet qua ꝛgna paulo in coꝛ
iudicat fornicantem & petrus ananiam
& saphiram mendacij arguit sz quidam
inquit hunc locum p finꝫ sensum exponit
quia dns hoc mandato non phibet ꝛanos
ex benivolencia alios corripere sz ne ꝓtracta
ciam iustas sue xpiane xpianos despi
ciant ex pbis plerumqꝫ suspicionibꝫ odien
tes actus & condempnantes & sub specie pi
etatis ꝛprimi odio exequentes Unde non
dicit ne quiescere facias peccantem set

ne iudicatis hoc est ne amarus fias iudex corripo quippo non vt hostis expetens vindictam. sz vt medicus instituens medicinā. Qz non vt sic quidam ypocrita corripiunt z amos corrigent sino qui dicat nolito iudicare Qz si non sic corripiunt. nichil tñ hoc consequunt indulgentiam peccatoz quā deus est non iudicabium Qnus enī consequit indulgentiā mali priozis qui non abhorret alterius malum hec autem nisi diuinū volentes ostendere qz hic sermo non est non est positus de primis non iudicandis qui peccant in deū sz qui in nos peccant Qui enī non iudicat primum ppt peccū in se cōmissum illum nec deo iudicat ppt peccm. sz dimittit ei debitū sicut ipse dimisit. vel alit sz eidem non sufficiat omnia iubet non iudicare. sz his qui multis malis sunt plenī z alios p minimis iudicant. hanc phibicionem facit siant z paulus non simpliciter phibet iudicare eos qui peccant sz discipulos de magno iudicio redargunt. dicens vt eos qui sup nos sunt no iudicemus Qz hic nondū euāgelium erat dominus de monte. qz quedam sunt manifesta. quedam occulta. z quedam media. De manifestis possumus iudicare. vnde dicit hic glo de manifestis que bono animo fieri non possunt. permittit nobis iudicare Qz illa sunt occulta. z de his iudicare valde periculosum est vnde sup istū p. cor. c. to neq; meipsum iudico. dicit aug. periculum est nobis de ignotis cordis alioz iudicare. tanta enī profunditas est in hominis qz latet ipm hominem in quo est. In petro profunditas iniquitatis ipsius latebat eū se cum deo moriturum promittebat Qz Cum gregibus. de sc. aut ille oia aut vix possit fervor finiam. quo potest de aliis iudicare. cum nemo sciat quis agat in hominis nisi spūs hominis qui est in ipo Media autem sunt que z bona z mala ab eis fieri possunt. de quibz no debemus dare sententiam. etiamsi eam in meliorem partem cōsideremus. vnde hic dicit glosa Sunt quedam media z incerta que animo

fiant. quia z bene z male possunt fieri. nescimus etiam qualis futurus est qui nunc malus appet de cuius correctione desperamus. ex qua qz abscisum reprehendere tenemur. vnde sup ista p. cor. c. to nolito ante tempus iudicare. donec dicat dñs. z si suspiciones vitare non possimus. qz homines sumus. tñ iudicia z diffinitivas sententias nobis debemus Qz autem suspicamur qz est humana temptatio saltem non iudicamus. ambigua debemus in meliorem partem interpretari. z plus salutem quā mortem eoz optare. z in futuro spem bonam habere Manifesta quoq; sunt iudicanda. occulta sunt diuino iudicio relinquenda. media aut non sunt diffinitive iudicanda aut in meliorem partem interpretanda. hic tria. scienda. z gaza. qz multiplex est iudicium z in presenti. p. commendabile. scilicet iudicium ppter discussionem de quo p. cor. xj. Qz nosmetipos iudicaremus non vtiq; iudicaremur. quo autem nosmetipos iudicare debemus declarat. si nosmetipos diligenter scrutantes vt nosmetipos vere diiudicemus Iste est ad iudicium z in iudicio possumus rectus. oportet qz in cuius mentis conueniat ppositum omnium virtutum animos eligamus qz sibi iudicem in illo ppositi potentissimum z sapientissimum in quo sit virtus z iustitia amantes talis est superior pars animi que iudiciariam dignitatem optinet. iudex iste secundum legem sacre scripture iudicabit que exquisito discernit. quid bonum quid malum. quid honestum. qd inhonestum. que prima congruant bonis. z que pena iudicia tribunal expetit. quo suffultus a veritate z rectitudine iudicij minime declinet Qui autem sunt qui a rectitudine iudicem flectunt. scilicet gaudium. tristicia. spes. z timor. de quibz bona p. consolatiū. q. o. z bis dimissis recto cuncto diuinitus recto capto eadem gaudia pelle. pone timorem. spem qz fugato nec dolor assit nubila mens nuncia z fremens. h. hoc. assimilet. qz z inflexibilitates ab his. c. qz. assentiamur sunt sicut c. qz. columpne quibz si tumul

fulant' indigni a veritate iudicij declinā
tur. appellatores autem qui pplin istum a
tur ad iudicij fiunt recordacio / contumacie
expectacio / recordacio ppetuor / et communis p
sumacio expectacio futurorum / et ppt pplin
in aliis. Habitantem oportet habere hu
os alios appellatores videlt collaudem pfi
tus iniqui / et abhominem pfitatis huius
p quo notet ibidem lincolñ. De iudicio g
nario scribit lincolñ dicto. 9°. notabilit p
hunc modum Judicia de his que pos
sunt bene / et male fieri si diuersas intena
nes facientis utpote cū in periculo
tem de pgenio est alicui regis magni
qui est rex sup omnes filios superbie. huic
tenenti iudicandum offert iste cuilibet
rum cotidie ducendum in vxorem et
sicut mos est tradentibz mulieres imp
tu cap. deformitatis si que sint celare
/ palliare / sic iste rex hanc tenentem
iudicandam quam nobis tradere vult i
vxorem quia multas habet deformita
tes quantum potest palliat / et eius turpi
tudinem occultat ne a nobis ppter suas
turpitudines recuset. unde eius turpi
tudinem declarans ibidem lincolñ nar
at qualit eius anima est superbia. eius
mala invidia / et eius foetor detractio / ideo
repelli racionabiliter debet ppter genus sui
turpitudinem vilitatem / et crudelitatem
Et cum sentit illo rex quo cum nobis
in vxorem tradere voluit ipsam esse re
pulsam nos qz bello in vxorem ducere
aliquam virginem de familia regis hu
milis / et de gente humus regno que cari
tas inducat ostendam patrem rex illo
rex superbe ipsam iudicem qua vult
nobis tradere transmutat in spem vnq
virginis de regina caritate ostendam pa
tiar in spem pie conquestionis alieno
misere que a multis sustinet sic transmu
tata quo repellebat in spe ppria vt
qui volunt talia dicere iste p ypocrisim
animat vel orat. vel p vana gloria elemo
sinas tribuit. dicant qz plerumqz talia
fieri in magnis dolor est de isto qui

vicio ypocrisis aut vano glie inquinat.
Et si vis hanc fucatam conquestionem
a conquestione caritatiua discernere. consi
dera diligenter si in secreto cordis fratris
miseriam plus et libentius deplores qm
eam deplorandam p conquestionem aliis
denuncies. Verus enim et caritatiuus dolor
est qui testimonium fugit non querit. huic
autem detractricem scilicet tendentiam iudicandi
ad in figuram alienam transformat. cauē
et diligentius oportet nos cauere. que si
non sit manifesta nos decipit periculosius
attendamus etiam ad vba. b. de gradibus
humilitatis que ponunt. ix. flor. ca. 28.
dicentis dmor fiant nec odii veritatis iu
dicij nesint. vis iudicium veritatis audire.
fiant audis sic iudico. non fiant odi non
fiant amor. Est iudicium odij. vt illud nos
legem habemus et legem debet mori. est
timor. vt illud. Si dimittam eum cum ve
hement vomam / et tollent locum nrm
et gentem. Judicium amoris. vt dauid de
patricida filio petit mgint pro absalon.
non de tenente iudicio alienam vitam
iudicemus. et vt monet apostolus nosmetipos
iudicemus / et non iudicabimur iudicio
condempnacionis ad penam. Secundo tol
lerabilis. scilicet iudicium diffinicionis de
actus malis que bene fieri non pñt.
Et est talis videlt iudicium auctus / et istud
iudicij concedit. sent. q. 20. quartum in
quit est iuuenile scilicet iudicium sustra
cionis de occultis tui sine assensu rōnis.
Jacob. 2°. ffacti estis iudices cogitacionum
iniquarum. Quintum est detestabile. scilicet
iudicium temeritatis scilicet cum consensu
racionis. de quo (ro. 14. tu quis es qui
iudicas alienum seruum. qui fit. et modis.
vel quia fert sinistrum de occultis cordis. vt
quia fit interpretacio mala de dubiis. vt qz
diffinit de futuro statu hominis. vel
quia contra nos assumit execucio iniu
cundo quedam glo. sup. 1°. cap. 1°. Nolito
iudicare. dicit. qd illa auctoritas potest ex
poni de iudicio platonis. q. d. nolito o pla
ti iudicare. tenuo subditum ut nisi tenua

G

nū autem nūciem. vt dicat glo. circa 2°. consistit. scilicet circa res & psonas. circa res vt si p dubijs excōicatū pnuncier. circa psonas. vt si subditus quā peccauit tangm abiectum defleat. Oz corr. i. q. sepe dm est. qz no manifestis licet cuilibet nūciare. videt glo. 24. t. 1. mo. ubi sic tenet. nūciari est nūciari cum illi quibz cōmissū non est nūciant. sine sit de manifestis nūciant que scilicet sunt confessa vel cōfessā eaā non temere nūciant. Oz autem de occultis nūciant temere. ℞ glo. ex ista auctō videt. qz solū plati possunt licite de manifestis nūciare. ad istud dicat. qz glo. bene dicit. de nūcio auctis quo solū plato excōiatus vel seculares vel eoz cōmissarij no temere nūciant. De nolite condempnare. q. d. et si forte ex humana fragilitate contingat vos suspicose nūciare. nolite tm condempnare. i. aliquem dignū dampnatione diffinire. quia alius est nobis pessimus qui forte erat bonus. ex iii. in pauld. ac. 10. facile cadit est in oculis dei subito honestare pauperem. cor. vi. set non condempnabimur scilicet a deo. 2ª spes consistit in remittendo cum dicat. Dimittite scilicet ōnia vobis ablata a proximo. & Dimittet vobis scilicet panā debitā a deo. cui frequenter ōnia viri sinistris. cor. 28. relinquo proximo tuo nocenti te. & tunc deplanxit tibi peccata solvent. Item Dimittite incarceratos libos. & Dimittet vobis pana & qui incarcerati estis. ysa. 58. Dimitte eos qui confracti sunt liberos. & omne onus disrumpe. Item Dimittite vobis a paupib. & Dimittet vob. qz deo debetis. & illud. 24. 6. Dimitte nobis debita nra. sicut nos dimittimus. &c. alia habet. Dimittite & Dimittetur. p quo dicit Jan. qz homo detinet aliquid a peccato. quia scilicet cognitas peccatū non dimittit quod confitetur. si tunc a peccato dimittit. qui ipse p confessionem peccatum dimittit. qui. 29. qui abscondit scelera sua non dirigit. qui autē confessi fuerit & reliquerit ca. miam consequet. legit. zacharie. 9°. qz missa est massa plumbea in os amphore. Oz quis missam plumbeam in ore suo sine minus in gutture teneat. suffocat. si deglutiat. extinguit. si vomat liberat. Ista massa plumbea est peccatum ponderosum. qz hominem claudit os ne quibet confiteri. tunc autem deglutitur. qn delectacio peccati in corde permanet. habet. si tunc vomit. qn confitet. aliquando tenet. a diabolo qn malo ablata no bene restituere. p. tibi. &c. Cum bonum dimittere. nolunt. fieri. inducunt in temptaciones. & in laqueum diabolī. tunc autem a diabolo dimittunt. qn ipa ablata malo dimittunt. & restituunt. hinc est. homines tenet. de abolis p capillos. Capilli est qui nascūt ex superfluitate humoz. significant superfluitatem malitie. dimittat. qn. & homo huius capillos. vadit tunc diabolus ipm dimittit. aliqn tenet. a deo. qui scilicet in viis non fuit. dimittere. primo. 2°. Si non dimiseritis hominib. nec pater vester dimittet peccata vra. modo dicit deus tibi. Simone. vi. dicit deus dimitte & dimittet. tibi. ego prior dimisi. dimitte vel postea. nam si non dimiseris revocabo te. & quicquid dimiseram replicabo tibi. ut tu contra istum teneas. dimitte. tamen. 3°. Dimittite & dimittet vobis. hortatur. monet ad duos principales effectus. scilicet ad condonandū. & donandū. condonatio offensi dant beneficia. condonanti condonat deus. &c. 28. relinque proximo tuo nocenti te. & tunc deplanxit te. soluent. peccatū. dicit. ad dilectionem inimicoz. vos admoneo. quia ad sanandū peccatoz. vulnera nulla medicamina utiliora esse cognoscuntur. Ideo dr. deus est. habet. dimittere. dimittendū. & potest hec ira. intelligi. de. deus contra tria genera hominū. primo contra tenentes iram. qui diabolum. secum retinent. & a diabolo tenent. tangm. suum. ex. dimittere. ge. eos oportet diabolū iram remittendo si a diabolo volunt. dimittere. contra. iniuis amantes peccatum. eam. mendo.

cam incarcerāt in archie sius ꝙ cum ea
corda cor incarcerant. vbi enī thesaurus
tuus ibi ꝙ cor tuū. ay. 6to. Primo Dimi pecu
niam male capiunt. a dia. capiunt. aug. ꝙ.
plus quam bis rapit. ministrinda est. tenet
alienam ꝙ teneris a dia. tales dimittunt pe
cuniam male adquisitam restituendo di
mittunt. a dia. dimittunt. Qz. g. nolentes
confiteri sua peccata. qui diabolo quodam
modo inclusum tenent dimittere os suum no
lunt ad confessionem aperire. vt dia. a se pos
sit expellere. pri. 28. Qui abscondit scelera
sua non dirigetur. qui autem confessus fu
erit ꝙ reliquerit. misam consequet. Qz.
spes consistit in elemosinis ꝙ largitione. De
qua subdit. Date ꝙ dabit vobis. Iustū. Date
benefica ꝙ dabit vobis. vita etna. Qui em
dat temporalia in paupum relevacionem. ac
cipit a deo temporalia ad sustentacionem ꝙ spi
ralia ad iustificacionem ꝙ celestia ad glificacio
nem. ysa. 58. Frange esurienti panem
tuum ꝙ se. ꝙ egenos tuos inducis tegat. qz ve
stit. ad bona temporalia. ꝙ ante ibi. Facien
tem iustica tua. ibitur. a. d. bona spuā
lia ꝙ gloria dñi colliget te. ibitur. a. d. bo
na celestia. Ex quibz sequit. qz dare valde
gfosum. ꝙ illud. act. 20. Beatius est magis
dare qui accipere. nec enim solum virtuosum
apud deum ꝙ etiam apud homines gfosum
pri. 22. victoriam ꝙ honorem adquirit qui
dat munera. animam autem aufert accipi
entium. Item sup isto. Date ꝙ dabit vobis
nota sicut post. qz dantibz pauperibz no solū
dant spualia bona sed ꝙ celestia. imo eciam
temporalia ea multiplicant. Gregor. in Re
gula. tiene substancie. p hoc. qz pauperibz
distribuunt. multiplicant. pri. 11. alibi di
uidunt. ꝙ ditiores fiunt. alibi rapi
unt aliena ꝙ semp in egestate sunt. pri.
11. qui dat pauperi non indigebit. qui despi
cit deprecantem sustinebit penuriam. ꝙ
Regum. 17. illi vidue qui hellam pauit fa
rina ꝙ oleum non defecerunt. misericordia
eni bene dispensat parua bona sibi dimissa
ideo sup multa bona constituit. ay. ꝙ. Ad
tendit ꝙ eundem qz dando bona pauperibz

qz sunt prudenda. primū est ordo. vt primo
det. deo scipm sui ꝙ proximo miserendo. ca. 2o.
misere amimo tue placens deo. ꝙ ecclie
congrega oz tuū in sitate. non enī est ac
cepta talis compensacio a deo. qua tua ei
des. ꝙ te ipi subtrahas. non est gta ei hec
diuisio vt des deo tua. ꝙ te diabolo. sicut fec
caym. ge. 4to. respexit dns ad abel. ps. ꝙ ps
ad munia eius ad caym do ꝙ munia eius
non respexit. Qz. est vt des de tua sub
stancia non de usura. vel rapina. ꝙ enī aug. de
bbis dñi simone. sz. melius multi dabis
qui alterum spoliabis. pri. ꝙ. Honora dñm de
tua substancia ꝙ thob. ꝙ. de tua substancia
fac elemosinam. Qz. est intencio recta. vt
non famosa vel humana laude hec facias.
ay. 4to. cum facis elemosinam. noli tuba ca
uere ante te. Elemosina mala intencio
ne date sunt vt semina. que tollunt aues.
ay. 11. ay. 6to. ꝙ luce. 8. ꝙ sicut fructus tri
culosi quos concutit ventus. Qz. 4tū. ydonei
tas psone cui datur. danda est elemosi
na pauperi ꝙ potissimo bono. eccl. 29. cotidie
elemosinam in sinu pauperis ꝙ luce. 12. ei
facias communio boca pauperes. ꝙ. 3o. Regū. 4to.
Heliseus implet vasa vacua. Gero ꝙ. da pau
peribz non locupletibz. eccl. 12. Si benefeceris
scito cui benefeceris. In eodem biblie iusto
ꝙ miseres retribuendo magnanimi ꝙ ca
4to. dissidet elemosina in sinu tuo. donec
inuenias dignū cui des. Qz hic sciendum
qz dum quis petit. p textū sanctitatis ei
fidem adhibenda. peteti tibi p textū ne
cessitatis nīa. necessitem. nedū sint a pe
tente absqz mirabilem. tribuenda. stam
sententiam declarat crisos. sup epistolam
hebr. omie. qz ubi redarguens eos qui oc
casiones querunt. ne dent pauperibz expo
nens illud. ps. beatus qui intelligit sup egē
num ꝙ pauperem in die mala liberabit eum
dns. ad ppositum ita dicens. Quali die ma
la mala erit peccatoribz. quid est qui intelli
git. hoc est qui cognoscit quid sit pauper q
tribulacionem eius percipit. cognoscens enim
tribulacionem eius. statim confestim misere
bit eius. Intelligo quia similis tibi liber ꝙ

ꝙ eandem tecum papiat genestratem ꝙ
alia tecum ovia habet ꝙ fortasse nr̄ cambz
tuus equalis est Oz illi quidem statuerant
Iste autem sepius dominum cstiuens ꝙ
servus tuus inhonestabilioz est qualit̄ con
sistit Oz illi tibi nec̄ria officia complent
quo ista Quid si ostendero nec̄rium offici
tibi paupem mupsero multo amplius
ab illis aderit tibi m die iudicij ꝙ ernet
te ex iguoꝝ Quid talo omes fm faciunt
qñ tabita defuncta est quis eam restisti
tant seruꝰ circumstantes an paupes tu
autem necꝫ servus equalem facere boles
ffrigus est ꝙ iacet pannis circumditus ꝙ
uocitus paup dentes quaciens ꝙ buccu
ꝙ habitu deplans tu autem calefactus ꝙ
ebrius ꝓtristis ꝙ qñ vis dm̄ m̄ calamu
tatibz te costituꝰ libare Nonne hec
na sunt Depe quidem corpus nostrum ꝙ
sinus sensu nec vllum iam honorem se
riens decem nabiz ꝙ varijs auro texis ꝙ
necnon indis corpus autem q̄ frigore
afflictū ꝙ concedit ꝙ emaciat ꝙ distendit
ex fame ꝙ gelu despicis ꝙ amplius vano
gloꝛio suministras qm tuoꝝ ꝙ vtinam
esset ad hoc tm esset Et vtinam esset ad
hoc tm esse sz confestim accusatio adhuc
eum interpellat Quo non opat inquis q̄s
vacans qsim Dic michi tu ꝓ opacoem
habes Nonne ꝙ hereditatem patrnam
sustines ac si ꝙ opane Nñ ideo exprobras
alij Oz quis inquis impostoꝛ Quid dicas
o homo ꝓpt vnū panem ꝙ ꝓpt vestimen
impostorem vocas Oz confestim vendit ul
li Tu autem cuncta tua bene disponis
Quid autem inquit omes ex vanitate
egent Nemo ꝓ naufragio uenit ꝓ mi
dia Nemo ꝓ furta Nemo ꝓ furta pcu
la Nemo ꝓ egritudines Nemo ꝓ alias
calamitates Oz si audiemus alique talia
deplorantem vel clamantem ꝙ nec celos
inspicientem nunc capillos demittentem
ꝙ pannis circumdatu confestim cum im
postoꝛem fallacem irrisorem vocamus Non
erubescis Quem impostoꝛem vocas Noli
dare ꝙ noli accusare hominem Oz habet
inquis ꝙ fingit hec tua accusatio non illo
Scit enī cū crudelibz se habere cū blasphema
gis qui cum hominibz Et quia miserabilis
ꝓfert verbum ꝙ nullum ad nefandū ad
ducit ꝓpt hoc compellit ꝙ habitu misera
bilioꝛem sibi circumponere vt tuam fran
gat aciem Si videris aliquem in habitu
libero interpellantem nos isto inquis impu
toꝛ est vt putet cꝫ crudelis isto modo im
pellat Si viderim m̄ contrario habeam ꝙ ul
lum culpam Quare inquis aliqua mi
bra sua demittam ꝓpt te Si misericor
des essem istis ois artibz opus no ēt
Si prima interpellatione ꝓsuasissem
non tanta comenda exquisissem Cum
ita est miser vt velit tm clamare ꝙ velit
ad confusionem venire vt velit publice
plorare cum couge cum filijs hinquit
pauptate sint pcioꝛa si ꝓ his non solū
mutam nullam accipiunt magis autem
eam accusant ꝙ ꝙ paulo post Oz sepius
vidi inquis tu autem non semp vis ut
infantulos tuos sepius petentes no adu
cas Quid decernis pauperem inhumanum
vocas tu rapiens non es inverecundus
illo autem ꝓ pane deplante inverecun
dissime Non intelligis q̄nta est necessitas
ventris Nonne omia ꝓpter ea facis Nonne
seculia ꝓpt hoc negligis Nonne tibi ꝓ
situm est regnū celoꝝ tu autem verum
timens tirannidem omnia sustines ꝙ
illum contemptus Quantas illo mo
tantos aureos ferat illo tantos ꝙ men
dicat puerorū hec fabule sunt ꝙ vanitates
et cū pueri tales fabulas a matribus
suis audiunt Non in mirabile non credo
absit ad vsum dat confusibilius ꝙ in
habundancia constituti mendicat Quid
causa dic m̄ quid est confusibilius mendi
cante est mori qm̄ mendicare Quando
nra supbia sumus Quid ꝙ omes ad vsu
ram dant omes impostores sunt nullus
verba pauꝝ est etiam inquis ꝙ multo ꝙ
ꝙ vel cis exhibes aurelio vt quid exqui
struptuosius vtor cor̄ circulatoꝛ Oz ha
siones sunt ꝙ excussiones Quid peremi

te sā ꝛ volenti ate mutuari non auertaris
ꝓximū tuū non sit ꝙtracta no
cem vitay simus distinctiores alioquin nullo
hoc modo miserebit. Quare quidā rogas
tias ne veruniuersaris peccatoꝝ meoꝝ ꝗ
mus ac si valde sit alle peccatoꝝ hoc ipm
in ipo ꝯsideva ꝛ noli veruniuersi peccoꝝ
eius Tempus est ume non strupulose
stinacionis mie non vbiq; ꝛ utrūq; but
siquidem vis tribue. Si autem non vis di
mitte sine mercedis ꝛ paulo post ef
ficiemur misericordes non quomodolibꝫ
sed quo pat noster celestis Ipe ꝛ adultos ꝛ
mentiosos ꝛ maledictos gubinat ꝛ quid dico
omes iniquitatis habemus In toto em und
q; neꝛ est talis esse pluriuos veruntꝫ
mes nutrit omes induit nullus fa
me pist aliqū nisi forte sponte. Ser effi
camur eciam nos misericordes Si quis
eius habet ꝛ necessitas sit auxiliemur
Primus autem ad tm irracionabilitatis
femiꝫ et non solum circa pauperes sed
uniuersi qui ꝓximos anubilant Si eciam
circa uiros monachalem uitam habentes
Ille inposuit est inquit ꝛ non hoc dicim
vobꝫ Quia si indifferenter omnib; demus sem
per miserebimur Si autem distincte exami
nemus iniam ꝓstabim. Quid dicis ut pa
nem neges Inposuit est Si quidem aurū
talenta posceret aut argentū aut bestes pa
rias aut seruos vel aliud quicqd iniu
quis istum diceret deceptorem Si autem
nichil horū set gubernaculum ꝛ destin quo
philosophie sunt dia ui quiescamus ab
hac assimda curiositate ꝛ diabolica ꝛ ꝓ
emptoria Si em in eleuo electum sollicit
sacerdotem nominet seruitutis non em sine
periculo in talibꝫ indistincta cōsilia d Cur
ei maiora quidē dicit ꝛ non emendas sz
carpis Si ꝓ nutrimento postulat ne in
hys examines. Unde abrahām qui hospi
talem se circa omes exhibebat discernentes
Si strictior esset circa refugientes ad se
mirū angelos hospicio recepisset Ser hoc
sciendum ꝙ non obstantibꝫ omnibꝫ istis
ꝙ si quis sciat elemosinam non indigen

non debet ei elemosinam dare. ꝙ ostendit
cantor parisiensis ni ꝙ sic abre
uiato cā ꝗ ꝓ multas auctes. ꝓma alle
gans ꝓsum dicentem. ꝙ pastor ecc hiis
quibꝫ sua sufficiunt non debet aliquid ero
gare qm dare habentibꝫ ñ aliud est qm
ꝓdere. ꝛ Jeroꝝ sacrilegiū est res pauperum
non pauperibꝫ dare ꝛ rursum pauperibus
dandum est non ructantibꝫ non ꝓdi
tianas aues deuitis baptizatis equientibꝫ
non gnatonibꝫ non in eccl ꝛ abo alieno
uicemibꝫ Item quia de xpo dispsit dedit
pauperibꝫ ꝛ ꝛ beata virgo ñ cantica esu
rientes ꝓplent bonis ꝛ di. ꝛ Item mgr
ecc elisei. qui vasa vacua impleri fecit quo
usqꝫ oleum staret. Nunc autem inquit
impleta vasa implemꝫ non ut oleū fiet
sz effluat ꝛ enuinet. consentientes ei inuam
qui non indigent sz habundant in tem
poribꝫ. ꝙ ꝫ est addere ligna filiis ꝛ ags
mari. hoc eciam asserit scus thomas. 2ª
2ª. q. 32. ar. 6to. ubi circadans quālt dare
elemosinam cadit sub ꝓcepto. ad ꝓpoꝝ
nra stinbit cum dilectio ꝓximi sit in ꝓ
cepto necesse est omnia illa caderu sub ꝓcep
to sine quib; dilectio ꝓximi non seruatur.
ad dilectionem autem ꝓximi ꝓtinet ut
ꝓximo non solum velimꝫ bonū sz eciam
opem. s. illud. ꝓ Jo. ꝛ requirit ꝙ eius
necessitati subueniamꝫ. ꝙ fit ꝓ elemosinā
uā largicem. ꝛ ideo inquit elemosinam
largiaꝫ est in ꝓcepto. Si quia inquit
ꝓcepta dant de actib; uirtutū necesse est
ꝙ hoc modo bonū elemosine cadat sub
ꝓcepto. Secūdo ꝙ actus est de necessitate
uirtutis scilicet secūdū ꝙ recta ratio re
quirit ꝫ quia est aliquid considerā
dū ex pte dantis ꝛ aliquid ex pte eius
cui est elemosina danda. Ex pte inquit
dantis considerandū est. ut illud quod
dandū est sit ei superfluū. s. illud huius
ꝙ supest date elemosinam. ꝛ hoc sup
flue non solum ꝓpter se ipius ꝙ
est sup illud ꝙ est necariū ñ dm. sz ꝓ
pter alios quoꝝ cura sibi incubit.
quia prius oportet ꝙ unusquisqꝫ sibi

quo alijs conferenti non dimittit pena nec restituit ablatum nec agit penitencia dum ista detinent. Et fingit. Alio modo est aliquid illicite adquisitum sicut illi qui usuras adquisierunt retinere no potest nec in debet ei a quo adquisiuit quia stat contra iustitiam accepit et ideo contra iustitiam debet quia qui turpiter est extraneus pro pocior est pars possidentis sicut contingit in simonia in qua tamen dans qui accipiens contra legem faciunt unde sic receptum non debet ei restitui et debet et debet in elemosinas erogari et eadem ratio est in consilijs in quibus similiter tamen ratio quia accepio sunt contra legem. Isti sentencie in omnibus consonat sancta thomas 2. 2. q. 32. ar. 8. respondeo ad 3m. ar. 4m. quia fiunt tale omne turpe lucrum videt esse illicite adquisitum et turpe lucrum est quod de meretrice adquirit unde et de huiusmodi sacrificium vel oblacio deo offerri non debet et illud dicit. Et non offeres mercedem prostibule in domum dei tui. Similiter turpiter adquirunt per aleas quia ut dicit phus 4to ethicorum tales ab amicis lucrantur quibus oportet dare turpissime etiam adquirit aliquid per symoniam per quam aliquis spiritum sanctum emunam fecit et tu de huiusmodi inquit per fieri elemosina et inquit de male adquisito potest aliquis elemosinam facere ad oppositum ita dicit. quod de adquisito per meretricem potest fieri elemosina non autem fit de eo sacrificium vel oblacio ad altare vel propter scandalum vel propter sacramentorum recipientem. De eo etiam quod est per symoniam adquisitum potest fieri elemosina quia non est debitum ei qui dedit. Et videt illud animare. Circa ea. do. que per aleas adquiruntur videt esse aliquid illicitum ex uno dimisso videtur quod aliquis liceat ab his que rem suam alienare non possunt sicut pueri minores etate et furiosi et huius et quod aliquis trahat alium ex cupiditate lucrandi ad ludum et quod fraudulenter liceat in his casibus tenet ad restitucionem et sic de eo non potest elemosinam facere. Aliquid autem videtur esse vetitum illicitum ex iure positivo ciuili quod prohibet tale lucrum et quia ius ciuile non obligat nisi eos solos qui sunt huius legibus subiecta et istum potuit abrogari facto apud illos qui sunt huius legibus astricti tenentur ad restitucionem qui lucrant nisi forte contrarium consuetudo preualeat aut nisi aliquis lucrus sit ab eo qui traxit eum ad ludum in quo eum non teneret restituere qui ille qui amisit non est dignus illud recipere nec potest licite retinere tali iure positivo durante. Et ex premisso patet quod 2° modo est aliquid illicite adquisiti non quidem quia ipsa adquisicio est illicita legem ciuilem et quia illud ex quo adquirit est illicitum sicut patet de eo qui mulierem adquirit per meretricem et hoc proprie vocatur turpe lucrum dum enim mulier meretricem exercet turpiter agit et contra legem dei et in eo quod accipit non iuste accipit nec contra legem unde quod sic illicite adquisitum est retineri potest. Ad tertium hic sciendum quod ut dicit dux de obis dum quidam ex obis christi huc is. Facite vobis amicos de mamona iniquitatis et occasione malicie acceperunt et male intelligendo rapuerunt res alienas ut aliquid inde pauperibus largirentur et putabant se facere pium. Et preceptum est et intellectus iste corrigendus est et est cum inde questionibus euangelij qui non sunt diuites in iniquis qui in eis spem ponunt vel secundum ambrosium quod mamona dicit quia carnis diuicias illecebris nos temptat affectus ut quia in pluribus precessoribus quos patrimonijs successis aliquis repit qui iniuste usurpauit aliena quibus tu nescias vel ut dicit Basilius diuicias dicunt iniquitatis et inequalitatis quia non equaliter sunt omnibus distributa uno egente et alio superhabundante. Et ulterius etiam hic sciendum quod in casu tali in quo non debet de illicitis questis elemosinam tribuere nec debet indigens in extrema necessitate elemosinas tales recipere unde canon parisiensis ca. 4. ·33·

Hec regula distinendi a quibꝫ licet recipere vel
ab aliquo accipias quod pr̄ pstruptu cum
expresse cognoscis set nec ab alio accipies cau
mam tristatum centesima dum viaosu
fuerit z restituendu Q3 vero thobis pba
ri videt vbi aut vide ns furtum sit non
aut vide ns eam furata filis ꝫ ns furtum
sit furto videri ꝑ te vel quemlibet alium
ꝑus sibilatu Istud Jeuo ml accipiendu est
de hys quos de facinus miserꝫ sminus
vide no dicat tibi di videbas furem cur
rebas cū eo z qui qui offert sacrificium
de sibꝫ pauꝑu quasi qui victimat filiu
in conspectu patris sui Item qui a rapto
a fenatoribꝫ munera accipiunt Omnibus sunt
illis qui minores pisces denorant a mag
nis denorant z comedunt Q3uo q. sequi
tur dicit captu a bestia non comedens
bestia dicit qi bestia z sigt raptores z ty
rannos qui bona pauꝑu dissipant z bas
tant De quoꝝ elemosinis non desiderabi
mus nos alt Item Jeroꝝ sup illo ysa z
Q3 m multitudine victimaꝝ vrāꝝ dicit do
plenis sum holocaustis vrā nolui z dicit
Jeroꝝ qd duobꝫ modis potest istud intelli
gi z hoc vel de illis qui rapinam vel ama
ricum altaribꝫ offerunt vel pauꝑibꝫ tri
buunt Q3 si quis obiciat contra dicta ꝑ
hoc qd ait apli p̄ corꝝ x. qd vobis apponit
maledicatis nr introeuntes ꝑpe consciam
dicit ꝑ cautoꝝ ꝑdem qd de ydolatris in
telligendum est Q3 tales sunt similes ma
ledicantibꝫ in ydolo quia cum scandalo fra
tres rapinas z huiꝫ illicita adquisita ac
cipiunt cum pocius essent restituenda
Vltimus casus hic ꝑ ordine beneficencie et
elemosine est sciendu qd gra z virtus mu
tant naturaꝝ ordinem qui est ex diuina
sapiencia ustituus Est autem tal ordo
naturus vt vnumquodq; agens naturale ꝑ
prius magis diffundit suum actiuu ad
ea quo sunt sibi magis ꝑpinquo sicut
ignis magis calefacit rem sibi magis ꝑ
pinqua z simili in substancias sibi ꝑpin
quiores ꝑ prius z copiosius dona sue bon
tatis diffundit vt patet ꝑ dionisiu ꝛc. ca.

celestis ierarchie exhibicio autem benefacto
est quedam actio caritatis in alios in qui
ꝫ maiorem ꝑpinquitatem magis diffu
esse debemus Q3 ꝑpinquitas vni hominꝭ
ad alium potest attendi ꝫ diuisa in quib
homines coniuncti vt consanguinei natu
rali coniunctione cohonestes in cultu fideles
in spiritali z sic de aliis z ꝫ diuersas coniu
ctiones sunt diuisa beneficia ꝑpendenda du
ꝫ dicꝫ p̄ de doctrina ꝑpiana ca. 32. Dei
homines equo diligendi sunt ꝫ cum omnib
ꝑdesse non possis hys potissimu consu
lendu est qui ꝑ locoꝝ z temporꝝ vel quo
libet rei opportunitate constrictus tibi qi
quadam sorte iungunt Et de sorte em
bendo est qd quisquis tibi temporalia colli
gatus adhereat pcuus illi dandu est z
ambroꝝ quem allegat magist in 2o di. 29
dicit qd primo deus diligendus est 2o pen
entes deinde filij 3o domestici si sunt bon
malis causa filius ꝑpe sunt 4o deinde
tu hic scrutari qd vinculu est magis exhi
bendi beneficium ꝑmens ad illam rem ꝫ
quanꝫ est magis nobis coniunctus simplici
loquendo qd tu potest variari ꝫ diuersitate
locoꝝ temporꝝ z negotioꝝ Quod si quis obi
ciat contra dicta ꝑ hoc qd luce 14. dicit
ꝑpe cum facis prandiu aut cenam noli voca
re amicos neq; fres neq; cognatos ꝫ ista
sunt magnum nobis coniuncta ꝫ non e ma
gis beneficanda coniuncta Q3 magis exigentibꝫ unde sequit cum facis convivium
voca pauꝑes debiles z ad istud dicit ꝫ san
thomas 2a 2ae q. 32. ar. 9o ad 2um argumen
tu qd dns non ꝓhibet simpliciter vocare
amicos z consanguineos ad convivium Q3
vocare eos ex intencione qd te ꝑ illos
hoc est non est caritatis ꝫ cupiditatis ꝑ
tu coniungi qd alij sunt magis miserabi
li in aliquo casu ꝑ maiorem indigen
tiam tunc est eis qd magis coniunctus ma
gis est eius paribꝫ beneficiendi Si autem du
orum sit magis indigens non potest vna
regula determinari cum sit magis subueni
endi quia sunt diuersi gradus indigentie z
ꝑpinquitatis Q3 hoc requirit prudentia

nō ꝓuo isto optīe sm̄ ioh̄is. sm̄o. ꝑ. sm̄z ysaiā ꝓphām
qz fuerit. ig. sic̄ ꝛ codd.

mdiam ¶ Ds si 2° obiciat' p hoc qđ ꝑ
sunt debita restituenda sine gtuita bñ
facta impendat Oz debitum qđ aliquis
impendat beneficia ei a quo recepit g bñ
factozib magis est beneficiand qm ꝓpin
quus ¶ Ad istud dicit' qđ duplex est debit
um quidem qđ non est minuendū m
bonis eius qui debet sz poenis in bonis
eius cui debet' puta si aliquis habet pe
cuniam vel rem aliquam alterius
vel furto subtratam vel nutuo acceptam
sine deposītam vel aliquo alio simili qu
tum modo gntu ad hoc plus debet homo
reddere debitū qm ex eo bñficero comme
tus ñ forte esset tanto necessitatis articulus
in quo ceteris liceret rem alienam accipe
ad subueniendū necessitatem pximi ñ forte
illo cui res debet' in simili necessitate eet
in quo tu eam pensenda esset utrius q
rum si alias conditiones prudentis medio
quia in talibz non potest communalis regula
dari ꝓpt varietatem singulaꝝ casuum
Alius autem est debitum qđ computat'
in bonis eius qui habet z non cui cum
tra Oz debeat' non ex necessitate iustitie sz
ex quadam morali equitate vt contingat
in beneficijs gtis susceptis nullus autē
benefactoris beneficium est tm sicut pcur
z ideo parentes in recompensandi bñfa
is sunt omnibz aliis ꝓferendi ñ necessitas
ex pte alia ꝓponderaret vel aliq alia
ondicio vt veritas ecie vel rei publice
Ꝯm aliis autem est estimatio hñda z com
mutationis z beneficij susceptī q similit
non potest eoꝝ regulam determinari solu
mus ergo hic ꝓ finis facietes in ista ma
teria stendū qđ sicut sunt .vii. genera elemo
sinaꝝ corpaliū quo sunt pascere esurien
tem potare sitientem vestire nudum
colligere hospitem visitare infirmum re
dimere captiū z sepelire mortuum qui in
hoc ope continent' Cibo potu redimus
tego colligo condo Sic sunt alie .vii. eleemo
sine spiales scilicet docere ignorantem
consulere dubitantem consolari tristem co
rigere peccantem remittere offendentem
portare onerosos z ꝓces ꝓ omnibz oratio
quo etiam in hoc ope continent' Con
silio castiga solatio permitte fer ora ita tñ
qđ sub eodem intelligat' consilium z doctri
nam qđ autem elemosinaꝝ estimatio comme
nent' sumit' .E. diuisa defectus primoꝝ
quoꝝ quedam sunt ex pte animo ad quos
ordinant' spiales elemosine quedam ex
ex pte corporis ad quos ordinant' elemosi
ne spiales corpales Defectus autem corp
alis aut est in vita aut post vitam Qui q
dem in vita aut est cui defectus respectu
eoꝝ quibz omnes indigent aut est spāl ꝓpt
aliquod accidens supueniens Si primo mod
aut est defectus interior aut exterior Interior
quidem est duplex vnus quidem cui sub
uenit' ꝑ alium sicut sciat famem z .E. hoc ꝓ
unt' pascere esurientem alius vero cui
subuenit' ꝑ alium humidi sciat sitim z .E.
hoc dicit' potare sitientem Exterior defectus autē
cui respectu exterioris auxilij est vnus res
pectu tegumenti z quintum ad hoc ponit'
vestire nudum alius est respectu habitā
culi z quintus ad hoc suscipere hospitem Iterū
si sit defectus aliquis spālis aut est ex ca
usa intrinseca sicut infirmitas z quintus ad ho
ponit' visitare infirmum Aut est ex causa
extrinseca z quintum ad hoc ponit' redi
re ad captiuoꝝ post vitam autem exhibet'
mortuus sepultura Simili autem in spu
alibz defectibz spiritalibz actibz subueniturꝰ
duplicat' vno in ꝓponendo auxilium a deo
z quintum ad hoc ponit' oratio qua quis ꝓ
alijs orat alio in impendendo humanum
auxilium z hoc triplicat' vno modo contra
defectum intellectus z si quidem sit intel
lectus speculatiuus adhibet' remedium ꝓ doc
trinam Si autem practicus intellectus ad
hibet' ei remedium ꝓ consilium. Alio modo
sunt defectus ꝓ passionem appetitus diui
tus inter quos maximus defectus est tris
titia cui subuenit' ꝓ consolationem 2° m
ex pte ordinati actus qui quidem tri
pliciter' considerari ꝑ vno in ex pte ꝓpe
cantis in quantum procedit ab eius ordi
nata voluntate z sic adhibet' remedium

p correccoem alio modo in quem peccat
e si quidem sit pam in nob remedii ad
hibemus remittendo offensam Si autem
sit in dim cel ꝓximum non est uri arbi
trij remittere vt dicit Jeron 3o iii ex pte
sequels ipius actus inordinati ex qua g
uant ei comicentes i pte peccamus intem
cionem e sic remedii adhibet supplam
de maxime in his qui ex infirmitate
peccant ꝑ illud Ro vj debemus nos in
firmioꝝ infirmitates alioꝝ portare
vnde vt michi videt once ista spes mie
in processu istius euangelij implicate pau
lum Jn hoc enim qd ꝓcipit dare e nedu
papit omes spes elemosine corpalis sz e
doctrinam consilii solacii castigacoem e
ꝛemonem cum omia ista ꝑ loca e tempa
ꝓximis dare debemus Jn hoc qd dicit di
mittimus e cypssp papit remissionem
e in hoc qd addit nolite condempnare p
cipit malop supportacoem Dz si quis que
rat vtrum elemosine spiales sint poc
ones ipm corpales vel eg dicat qd optimo
istaꝝ elemosinaꝝ potest attendi dupliciter
uno modo simpliciter loquendo e ꝑ hoc el
mosine spiales pminent triplici raco
ne ꝓ quidem quia illud qd exhibet
nobilius est scilicet dom spiualo qd pmi
net corpalo 2o racione eius cui subuenit
quia spus nobilioꝝ est corpo unde sicut ho
sibi ipi magis debet prudere quitum ad
spm qm quitum ad corpus e rta e ꝓxi
mo quem nobiliores corpalibꝫ qui sunt
quodamodo seruules illis nꝝ possunt co
pari ꝑ aliquem pmaluerem casu in q
corpalis elemosina aliam spiall pferr
pia magis debemus pastere sumo
nentem qm docere sicut e indigem
ꝑ phm melius est dari qm phan qr
ho sit simpliciter melius Hic eam no
tandu ꝑ Jaud qd ad elemosinaꝝ largio
nem inducit nos opus vbo primo e ex
vbo triplici quia ipm nus opus pa
pit consulit e requirit Si quis autem
haberet dum aliquis sapientem e sapi
entes aduocatu idem consulentem e fide
lem amicum idem volentem e requiren
tem deberet cum magno desiderio illud
adimplere Deus autem nus opus papit
tanqm deus cum dicit vade e consulit
tanqm sapiens aduocatus ex. 19. Si vis p
fectus esse vade e vende oia que habes
e da pauperib e cet e requirit tanqm
dilis amicus eiusdem q mam vol e
non sacrificii Nos g deberem impler
papm nr tam potentis audire consi
lium aduocati tam sapientis e pfecte volu
tatem amici tam dulcis ꝑ 2o point xpus
vacones e causas ꝓpter quas ad offrendu
tres spes pmo nostras nos inducit e pmo
inducit nos ad laudi elemosinam ex con
sideracione magni pmij ubi primo desi
gnat pmiu bonoꝝ spualiu 2o pmiu om
sciliet bonoꝝ e malop generaliu dicit g
mensuram bonam i legitimam e mag
nam qd dicit cont illos qui habent men
suram priam e fraudulentam e confer
tam i plenam e pinguem e dicit adhuc
super conferetis qd est replere constipare
conspissare e est compositio a con qd est si
mul e farcio farcis qd est idem qd stagno
stagnas vel impleo impleo e congregatum
et p compassionem plus capiat e stipeffa
ctum e non vasum sz cumulatam i ut
unde ꝓ stipefficiat mensuram tam
talem dabunt scilicet pauper in sinu
vestro non estis sz mentis scilicet in mul
titudi gtiam visionis apte e in affectu
delectacoem fruicoms Dnus illud em
sanctum e tutum est qd in sinu est
vel bonam i iustum quia sz exigenda
uertor sz illud ꝑ vobis bonam mu
opa sua conferetur quia sup condignu
Ro 8 non sunt condigne passiones hui
temporis exaggeratam spem sup desi
rata ephs 3o ei autem qui potest eti
facere habundare sup quam petimus
stupefficientem quia sup cogitatu ista
Jo 2o oculus non vidit deus absq te qui
ꝓparasti exspectantibꝫ te vel mensuram
bonam in animo sanctificatione conferen
tu corporis glificacione qz ad glificacoem

ānus affectus corporis glificatus coagi
tatiuam ni wamda z ordinata scdz scdatis
dant eni in coagitationis vasis gruua ad
munera ordinant z assocant sic scdus
scdz erit ordinata z iocunda stipefluens
in aptu dei visione ysa. 64. tunc videbis
z affluces quo ad mensuram stipefluen
tem que erit in dei visione z inebriabitur
z hilarabit cor tuu quo ad mensuram bo
nam que erit in inebriabili z lata animo
glificatus qn confusa fuerit ad te mul
tmodo uiaris quo ad mensuram confertā
que erit ni corpis glificatus corpus et
mabo animo fuit quia unitas amari
tudines sibi dedit sz tunc comdet z ad
uolabit subiunct formudo genem dedit t
quo ad mensuram coagitatam quo erit
in sanctoz scdatate iocunda quo ex omib
gentib est collecta z cont mundi ciuis
z diabolum fuit fortis vel potest dica qd
sz ea quo tangunt primo exident ea
pus ratis vt dicat qd mensura bona da
tur non iudicanti confertam non cōde
nanti coagitata dimittenti stipefluens
dam z stip hoc mensura bona potest di
a non iudicari non condempnari coa
gitata dimitti stipfluies dari sz Joh de
abbatis villa hec ea ea abtis corpus
cōpiant bonū inquit dat a bello qd
fulgidi est z clarum p hoc go qd dicit
mensuram bonam immut claritatem
corporis confertam i. qd est solidum z
firmū cui corruct impassibilitas coagita
tam i. qd est mobs aut comet agilitas z
stipefluentem cu videt subtilitas sub
tile cui de facili stipefluit hec oia da
dunt dno suo opa mia in vas quodlibet
ft in suis dr go suu non habiens n re
capies dnus autem suo cingulo no ha
betur in quo designatr castitas qua qui
non habet sz aliquem gdum suu carebit
z n a dño reportabit de hoc cingulo dicit ysa.
xxxviii. si nippans annis iona castitatis no
stianata i. nisi terrā qi flumen filia ma
ris non est cingulum ubi tibi ac si dicat
anima amatrix dnis filia quia cingu

lum castitatis non habes n recapies hi
ceam dat Jud qd inducim ad me ex
pmo multiplici videlicet temporali spuali
z celesti pmo temporalis consistit in tem
palium multiplicatione pbi z honora dn
de tua substancia z de primicijs fructuu
tuaz da pauperib z mipleburn horrea
tua saturabunt pmo spuale consistit
in tribz in peccatoz remissione ec z
elemosina pauperis non est in oblitione
z sicut in serena glacies soluent peccata
tua sic gla stip ipso ay extendo ma
mu tuam frustra p peccatis manus ad
dm expandit qui eas ad pauperes mi
posse non extendit z in dnis gratias
collationis p cor go qui seminat in be
nedictionib de benedictionib z metet
gram scilicet in psens z gliam in fu
turo z in gre confirmatione ec
elemosina viri qi sanctilis cum ipo et
gratiu hominum quasi pupillam custo
dit sicut cui manus ostenit vt pupil
la conseruet sic elemosina mic rempta
onem diaboli intpont z anima a pec
cato in gra custodit primo autem ce
lesto inquit Januensis pont hic cum
dicit mensuram bonam z confertam
z c. sunt cui qui dant pauperi ptem
stipfluoz z ptem retinent de quib
luc xj. qd stipest date elemosinam z oia
munda sint vobis talis hēt mensura
bonam alij sunt qui dant omia stip
flua z retinent necaria de quib luc
iij. Omi habet duas tunicas tnam det
non habenti pma tunica est necaitas
2a stipfluitas z tales habent mensura
confertam alij sunt qui dant ptem
necariop z ptem retinent sicut sect
beatus matthias qui clamidem dimi
sit ipi hēnt mensuram coagitatam
alij sunt qui dant oia z n sibi reti
nent sicut sunt viri spuales de quoz
cram unanio fuerunt illi qui dixe
runt gr. ecce nos reliquimus omia z
secuti sumus te z tales habent men
suram stipefluentem z vere omib istis

da vere potest illud qđ in euāngᵒ sc̄ᵗ
eadem quippe mensura qᵃ mensi fuit
vobis eadem quippe mensura
qua mensi fuerit i consili mr illud ysa
xl. in mensura sup mensuram i hᵒ est
mensura intelligenda i in bonis i in ma
lis vnusquisq; cui refert xpiana corpis pur
gessit sine bono sine malum xᵉ cor hᵗᵒ
remetiet vobis quia sup opa singulor rede
det sine q̄ z nidicem p̄ Jan ad opa unio
exᵒ omn creaturaz vnde scis Job unisse
rinides ad ipas creaturas mittit Job u
nitroga nunenta i docebunt te bestialia
erā i indicabunt tibi loquere tbo i res
pondebit tibi i navrabunt ei omes pisces
maris piuo gᵉ mittit ad nunenta istius
missm patet de elephantib; quor si vnus
ceciderit cert eius ymonent sibleuacoeni
i in leonib; qui aialib; msiumus i ppstra
ns petuit n magna fames vrgeant oni
dius de mirabilib; mundi peers ppstrauit
vult nobilis ira leonis tu quoq; fac sic
quisquis duāvo in orbe Deinde mittit ad
bestialia istud patet in ciconijs quo pen
tes senes in nido colloeant i nutriunt pi
cam in aquila quo pdam sibi no come
dit si aunb; eam sequentib; ptem dimi
tit patet eciam de cobay de quo dicit
aul̄ de aialib; libro 5.to ca° 2° qm aquila
tres pullos habet unius grue in pas
cendo i ideo vnd a nido vocat i anis q°
arabice dicit cobay cui sustrpit nutrien
di Deinde mittit ad tigrem anubro no
n esse detrior nisensibili cle. illa struct
quos aufert non suis vsib; vendicat si
tuis mistrat obsequijs tu de fructus il
lius solus inuadis i tibi soli concludis
deinde mittit ad pisces Istud patet in
delphinis qui homines mortuos ad lit
deferunt De in tertio dicebat i illis sili
tudinem dbi implicat q̄ si gor psidentis
offend qđ est decere officiantis defec
tum qđ est cecum esse deficientis inco
modum qđ est in foueam cadere incom
modi cumulu qđ est aliud secum tyere
inde dicit anubo Dicebat autem stultis

Q

ihus illis scilicet discipulis similitudem
nisi quis potest cecus cecum ducere i stul
tus stultum docere s. glo q.d. pdicta facere
debetis vt illuminantes ppo i ex° alios gu
bernare possitis ne sitis de speculatorib;
synagoge non ecclie de quib; ysa. 56. Spe
culatores eius cci omes i q̄ vi cca sūt
duces ccor Ridiculosa res est cino mugi
riculosa speculator cecus doctor mutus pue
cursor claudus plutus negligens pa mu
tus nonne ambo in foueam cadunt i
in pdicem p̄ eim cadunt in foueam al
pe de qua ysa 24 fortunde i foues i la
queus deinde in foueam iebemie de qua
Job 40. Facies eor demerge in foueam ysid
de simio bono libro 3° ca° 34 sicut nequa
peccatores nullum sacdotale assequi gradum
nisi nidoct i nequa a tali officio vetimur
Illi enī exemplis suis virtutem bonor ev
vituperant ista sua ignorancia nequos aut
gere nesciunt Quid enī docere poterunt
qđ qđ non didicerunt Desinat ideum de
cendi iustrpe qui nescit docere Ignorantia
quippe psulum viro non congruit subdi
tor Cecus enī nequid si cecu ducatu debet
ambo in foueam cadunt Sacdotes nidoctes
p ysaiam apbam dns increpat qui neque
pastores ignorauerunt intelligentiam
necnon speculatores eius omes cci i ne
qui nescierunt nequit enim nisi cecus
unum non valentes litterare hoc est plebi
sibi comissas non valentes resistentes ma
lis p dnm doctrine defendere i pter
ho° ca° 32. dicit qđ tam doctrina quā vita
clarere debet ecclastici doctor nam do
trina sine vita arrogantem reddit vita
sine doctrina inutilem facit sacdotes pi
caos opib; confirmda est vt qđ docet dbe in
struat ex° vera enī est illa doctrina q̄ in
uendi sequit forma i sequit notabilis stur
ni in ministratio metallorum i figura ponde
dus requirit Ita in doctore ecc̄ quid sequi
quid docear quo vniat p qualitatem q̄ ma
tali doctrina p figuram similitudo pon
p pondus humilitas designat Cum q̄ ho
bis tribz distrepāt non metallū si nem

R. ... Quia isto textu utrum potest cecus
cecum ducere dicit posse qd cecitas multum
reprehensibile est in plato puto cum est bicu
quo repellit quis a mistio dei leuit 21.
locutus do semino tuo et loquere ad aaron
non offerret panes deo si cecus fuerit et
claudus et c. Qui pmo vel grandi vel torto
naso si fracto pede qui manicus si gibbosus
si lippus si albugineni habens in oculo qui
caam ingeni strabicm si eciam impetigi
nem habens in corpe vel hermosus quam
tutem exponit beatus gregorius pmo mo
ralium idem in canone di. 40. hinc
est cecus quippe est qui sicuno lumi
ne contemplacionis ignorat qui psentis vite
tenebris pressus dum venturam lucem
nequaqm diligendo conspicit quo gressi
pus porrigat nescit claudus do est qui
quo pgere debeat aspicit si p infirmitate
mentis vite viam non potest pfecto tene
re qui videt quo magis naso est qui ad te
nendam mensuram distinctionis ydoneus
est nasus quippe odoris fetoris q discretiu
m recte g. p nasum discretio exprimit
quam virtutes eligim delicta reprobam
sunt non nulli qui dum estimant se
doctos nolunt sepe se inquisitionibus pl
qm necesse est excedentes ex mimia subtili
tate fallunt unde hic quoq subditur
vel grandi vel torto naso grossus enim gr
dus a tortus est discretionis subtilitas im
moderata quo dum plus qm decet exer
citat actionis rectitudinem ipsa confundit
fracto autem pede vel manu est qui
viam dni pgere omino non valet atq
a bonis actibz funditus exsors vacat qua
tenus non sit claudus hoc enim infirmi
tatis si ab hijs omni modo alienus existat
Subditus do est quem tremor solicitudinis
pondus deprimit ne ruinis ad superna res
pirat q solis his quo miserius caliant
intendit lippus quippe est cui quidem
ingenii ad cognitionem veritatis cruciat
si tn h carnalia opa obscurant In lippis
quippe oculis pupilla sana sunt si hu
more defluente infirmitas palpebre gr
gestiunt et sunt non nulli quoq sensum
carnalis vite opacis sanctat qui studens
vel videre recta subtilit p ingenii po
tant si usu pnoz actuu caligant hyp
quippe est cui sensus ni exactius si con
suetudinis pritas confundit Albugine
do habet in oculo qui dilatis luceni vi
dere non sinit quia arrogancia iustias
seu sapiencias cecat pupilla namq oc
li nigra videt albugineni tollerans n
videt q videlt sensus humano cogitatu
onis si stultum sd peccatorem q intelli
git cognitionem untimo claritatis apphen
dit Si autem candorem sibi iustias seu
sapiencias tribuit a luce sd signo cogni
tionis excludit Jugem do habet stabie
cui carnis petulancia sine cessatione diu
turn Jn stabio cui feroz vitium ad
interna trahit p quam recte luxuria
designat Omnia si oculis temptacio esset
ad equacem psilit unumqui feroz untum
esse ad extra stabulum prumpit Impetiginem
quoq habet ni corpe quisquis avariciam
castrat in mente Impetigo quippe sine
dolore corpus occupat et absq occupatu tedio
exercetur membroz decorem fedat qua
si avaricia dum capta ai quasi delectat
exulcerat Ponderosus sine hermosus d q
turpitudinem non excet ops si tu ab
hac cogitacione continua sine modera
mine giat in mente qui nequaqm
quidem esse ad opus nephandu rapit
Si eius animu voluptate luxurie sine
ullo repugnacionis strepitu delectat cui
cui quippe est ponderis et humoz vis
cerum ad virilia fabet qd pfecto cui moles
ta decoris naturalem Ponderosus
g. est qui totis cogitacionibz ad lucrum
defluens pondus turpitudinis gestat
in corde quos pius non excedat ope q re
deund ad pposituu notandu qd cecitas
plus valde periculosa est eos enim ppe sit
speculator ysa qs omnes bestie agri ven
te ad denotandu speculatores eius cecos otius
Prelati ecclam debent ducatum pbere
Si autem cecus cecu ducatu pbeat ambo

in foueam cadunt periculosius est autem
eccō cecum ducem habere qm duce carere
Q cū duce carecret viam peruptaret le
git autem 2° Regum 9° qđ posuerunt
ebusei eccos z claudos sup muros ierūm
ū contemptū dauid z dictū est ei non in
gredieris huc ñ abstuleris eccos z clau
dos ecc z claudi sup muros ierūm positi
sunt plūi mali ecc p ignoraciam clau
di p defectū virtutis qui ñ amouebantur
non diabolꝰ ypus pfecto in eccīa dei
eccōs q. qualis vector ecclie tales z qui ha
bitant in ea Ego cum pastor p abrupta
gradi necesse est vt grex in precipitia ruat
Deꝛ non est discipulus sup magistrum
q. d. perfecta debetis facere vt sitis magistri
veri mutatores non contemptores cuius
magri mutacio humana est pfecto vnde
dicit Prima xpiane religionis est mutare
vt quem colis z huic addas pfectus autē
omnis erit si sit sicut magist eius q. d.
hō dixi non est discipulus sup magistrum
sz perfectus pfectus discipuli est mutare ma
gistri de quo dr. q. magist vt bene est q.
In priori autem textu iudicat nos ypc
vt iniurias remittamꝰ cōsideracione
magni periculi z magni ex. Primo posu
it periculum dicens Q ceci ceco ducatu
psiet z 2° Q cuius vtrūq; intelligi nondꝰ
qđ aliqñ contingit qđ illo qui facit iu
riam z qui recepit sunt videntes qui
scilicet illo qui fecit iniuriam hūc hu
milit recognoscit z illo qui recepit humi
liat z libaliter dimittit z tunc qñ milli est
periculum aliqñ hō contingit qđ alt est
cecus z alt videns qui scilicet illo q. fecit
iniuriam vult satisfacere sz illo qui re
cepit non vult remittere vel econtrio z ad
huc non est valde magnum periculū quia
sepe benignitas vnius condit ex altius
pō n. Q. esiuerit inimicus tuus cibā il
lum si sitit potum da illi hoc enī faciens
carbones ignis sup caput eius z. iudices
illum ad amorem tui aliqñ contingit q
ambo sint cecī qui scilicet nec illo qui in
iuriam fecit vult satisfacere nec illo q.
recepit vult parce z tunc est magnum pe
riculum quia ambo cadunt in profundam
foueam peccatoꝝ Deinde inducit ad in
iurias remittendas ex consideracione mag
ni ex ibi non est discipulus sup magistrum
magr enī ut ypus omnes iniurias fe
cit sit qđ nec fuerunt turbatores tu
e nec dixit mihi in eo nec fecit alī
qñ iniuriam ni opo ysa 22. Non cla
tristis nec turbulentus non clamabit
non audiet foris vox eius q. d. ad 2m cali
mus quassatum non conteret z ignem fu
migans non extinguet z. iniuriam in
uriam vel vindictam non inferet Indu
cit iterum nos ypus ne alios iudicemꝰ
ex consideracione maiorus defectus tuo
cum dicit Quid autem vides festucam
c. 2° In quo peccat docet xpus vniquemq;
prius se prius qm alium discutere cum dicit
Quid autem vides festucam &c 2° si prius
qm alium redarguere cum stulte qui
potes dicere &c 2° si prius qm alium emenda
re cum addit ypocrita eice p. dicit g. Qd
autem vides q. d. nemo ne iudices alium
nec condemnes autem p hoc si si facis
contrium iudicando qđ in fratre vides qui
z quare vides z. considerās festucam z. tu
noxa peccata in oculo z in intencione fra
tris trabem autem z maiorem culpam
quis in oculo tuo est non considerās fra
Quid alii doces cum te ipm non doces
Jeroꝝ de hijs loquit qui cum mortali
crimine detineant obligati minora pec
cata fratribꝰ non concedunt z si forte ira iusti p
cauit tuo odio reprehendas quia autem
me festucam z trabem tm inter iram dis
tat z odiū Odium cum est ira inueterata
ri autem potest vt si vastatis hominis
lis cum corrigi non autem si cum odio
Crisoꝝ in omc. causa hoc faciunt qui si
bi videntur monachi simplicium vesti
um aut copiosiori cibi potum amari sunt
detractores contra xpi precepta z cri
stianis placentes. vel s hillarius. pau
pertas sum est fines virtutis potestatis
dare. z expo substanciam ad finē

·V·

ꝑ quem quia in hominem venit deus ho
mo mirtis fiet in dñi. g. ꝯmi int̄ festu
cam ⁊ trabem dra est tm ostendit pam
in fris sm condignam ordi ciuitatu
ordines. vt ad infideles delicata corpora ab
ꝰ erybraut cibus pari qđ de primis am
bigunt ni sd non videant in oculo tbo
ꝓtinꝰ in mentis acie madente. vt alu
ꝰ crisd⁹ opo ꝛpfecto ut. qđ hic dicit docto
ribꝫ conuenit cum omne pam dnudicati⁹
modici aut magni ꝰ peccatis ꝓsortia
lia cum pam modicum est ⁊ festucu
ꝯmi ad pam sacdotis qđ trabi compat⁹.
vel vt dcm est festuca sunt peccata ueni
alia trabes mortalia. legit⁹ in ordinis pa
trum qđ cum quidam frat⁹ peccasset
vocati sunt seniores ad iudicandu cum
quo famosior sacu arena plenu collo
sibi imponens venit ad consilium. Interro
gantibꝫ aliis quid hoc essꝫ. respondit p̄
cata mea sunt ⁊ non video illa. ⁊ veni
hodie iudicare aliena. q. d. sicut ꝓpria
non video peccata. nec iudico illa. sic nō
deberem iudicare aliena. festuca vero
ꝯmpant⁹ venialia. p̄ ꝓpt̄ oculi tritio
ꝓturbacem non exercitacem. glo. festuca
est lumis pars qđ turbat oculu mem
bris. ꝛ mortale obtenebrat. ꝛ ꝓpter ſ̄i
militudinem oculo venialia vocant modi
ca. ecc 19. Qui spnit modica paulatim
ꝺabit. ꝛ ꝓpt̄ ſ̄i. ad unanimitudinem. vo
cant⁹ arena ad augꝰ qui dicit britan
nia inuia. vide ut arena obviantis. Trabi
do ꝓpt̄ gras ꝓpriatates compiunt⁹ mor
talia. Trabem g. non considerat. quo
est in oculo tuo scilicet in oculo mentis.
de quo agit. Oculus tuus fuit sim
plex totum corpus tuu lucidum erit.
hic oculus sonipno non dnt⁹. cant⁹. Ego
ego dormio ⁊ cor meu vigilat. excellen
tia octi non corrumpit⁹ ſ̄ fortificatur.
ſ̄ ihc⁹ xp̄s dulce lumen ⁊ delectabile vi
dere solem scilicet misticu. cui⁹ excellentia
scilicet sensatos corrumpunt sensus. id
a distantia cui⁹ iudicii non impedit⁹. qz
ſ̄ ꝓxim non apprehendit hic ⁊ nunq ſ̄

obiꝫ ⁊ semp obiecti suppositione non ob
stante⁹ sicut sensus. de quo dicit phus.
qđ obm positum sup⁹ sensum nullum
facit sensum. In septimo reflectit⁹ quia ſ̄
augꝰ semp videt se. ⁊ ea que sunt in se
optimo. g. querit ihc quid autem vi
des. ⁊c. Nam oculo animo difficilꝫ est
cognoscere. ⁊ videre. qm considerare. vi
dere subtilia qm grossa. Item videre
latentia qm patentia. quid g. vides. qđ
est quid difficilius festucam. que. g. quid
subtilius in oculo fratris tui. qđ. g. quid
latentius trabem autem. que est quid
grossius in oculo tuo. que est quid pate
cius non considerans. qđ est facilius. Fa
cile habet visum pulsum. Nam visus fit
in angulo. Hinc cum visuales a pupilla
tanqm ab angulo delatata sistunt sup
obiectu quasi sup trabem. ⁊ ideo qui eo
habet trabem in oculo ⁊ angulis ex in
de non bene videt ſ̄ excecat⁹. Dicit quom
modo potes ⁊c. hic monet xp̄us unumquem
qꝫ prius quam alium redarguere. dicit ergo
dicit quomodo potes dicere fratri tuo fra
ter. prumitte eiciam festucam. i. culpam lic
modicam. de oculo tuo ipe trabem in ocu
lo tuo non vides. q. d. non potes ordinate
corrigere omnes sacdos si unus doctor xp̄i
prius docear se xp̄m. ⁊ ideo bene se. ypocri
cie p̄. ⁊c. ubi p̄. tangunt intencionem ta
lis correctionis. cum dicit ypocrita. ⁊c.
instruit ordinem correctionis. ad subdt
cie p̄. Crisd⁹ nondu qđ ubicumqꝫ unus
monstrauit magnu aliquod peccatu
a communitate incipit. sicut ubi scribit
negm omne debitum dimisi tibi. ⁊ hic
dicit ypocrita cice p̄mu. dicit g. ypocri
ta qui scilicet ſ̄ facis ex filiacione non
ex dilectione mistica scilicet q. arguis
peccata aliena ut lateant tua ⁊ ideo ab
hominabilis es apud dm. qui vſ. statu
dolosa abhominabilis est apud dm. ut
u sunt sicut latro qui insecatus a spe
culatoribꝫ ciuitatis clamat cum aliis
caps latronem. cum ipe sit latro. Eice
p̄mu trabem de oculo tuo. dicit ipmodo

dicis fratri tuo sine culpam ejiciam de oculo tuo. Primum ergo cogitemus cum nos reprehendere aliquem necesse est. utrum talis sit vita quam nos habemus cogitemus et nos hoc esse et habere potuisse. vel talis qualem habemus et tam non habemus et tunc tangit nequaquam cor fragilitas et illam correxerunt non omnes mundi peccata. Si autem invenerimus nos in eodem vitio ex non obmurgemus sed compatiamur. et ad pia conamur invitemur. Pavo autem et ex magna necesse obmurgationes adhibende sunt. ut quod non nobis sed deo fiunt. videamus. Cum corripit ergo dicens. qui corrigit alienum curat vitia. omnino debet esse a culpa videlicet. ut trabem non cogitet. ut desiderijs minimis non succumbat. et tanto perspicacius aliis fugienda videat. quanto hoc ipse penitus et plane vitium fugit declinat. quia neglectum primo malum in membris considerat oculus quo pulvis fiat. et stipes tegens fides tegere non valent manus que sunt tenent. et visio de summo bono lib. 3. cap. 32. no debet vitia aliena corripere qui adhuc vitijs cogitationibus servit. impium est enim arguere quemquam in alio quod adhuc repellendo in ipso deum valet fraternam vult corripere et sanare infirmitatem talem se patere fratris brutitati studeat. et cum quem corripit caput humilis corde corripiat. et hoc faciens ex compassione. ne cui periculi nesciat se ipse similiter temptationi sciat vir spiritalis alienam pedem incendi cum expectant ita prius de videndo risibiliter ex vitijs colligit jam. quas considerationes quas debet habere qui aliena peccata vult reprehendere. colligere accusatio cum vitia offendit. bonos. quam cum male faciunt alienas ipses agunt sicut ypocrite. qui tegunt sub persona quod sunt. et ostendunt per quod non sunt. et stendum quod oculis per-

X.

gatus recte videre potest. aliter non. unde glo. Si quem vis reprehendere vide prius utrum ei similis sis. Unus enim qui alios vult corrigere ut deum est debet considerare si sit similis illis. et si est in simili culpa vel equali vel majori. tunc non debet ipsum reprehendere. sed ambo simul se debent gemere et ad bonum conari. ecce. misereor animus tuus placens deo. gregoy. turpibus et turpius est medicus qui alios mederi aspernat et quanto vulnus simile nescit. sed eos minus simul hodie tales medici. unde hic vix hic invenit aliquis ab hoc vitio alienus. et unusquisque vicijs suis pocius alienis tales reprehendit. gregorius sapiens is dicit quod noster prior accusator est sine ego. qui rectus est corrigit viam suam. nam secundum gregorium est ut qui nostre moderamina vite suo iudici fiat vite alienis. Josue. 8. qui sine peccato est primus in ipsam lapidem mittat. et istud notat. sicut cum dicit ecce primus bene sequi. si alios judicare volens non sit similis tali in crimine debet nisi forte ad aliquam considerationem et videre si aliquando fiunt similis. et ideo fiant volebat sibi manum exhibere. sic modo debet alteri exhibere. ecce. 8. no despicias hominem aliquem sed a peccato nec impios ei inveniendo quod omnes in corruptione sumus. et eius ex intelligo quia sum ipse ex te ipso. Si vero non est similis aliquando fuit tunc expedit cogitare quia adhuc potest esse similis. et facilius dubij debet talem nisi corripere. et desperatis penitentibus cito condescendere. ecce. qui se existimat stare videat ne cadat. unde nemo est qui securus esse possit in hac vita quo tota tentatur. qui enim potuit fieri ex deteriori melior potest fieri ex meliori deterior. Si autem non est similis nec unquam fuit similis nec per dei gratiam se fieri credit furis. ad tam fugiat considerationem ut attendat in corrigendo non solum defectus sicut

riligent' attendat si quos viderit pfect'
vt ex rationis talem amplius suppor
tet Istum considerando docet scriptura
ap's 2.° volens reprehendere epm ephesi
anm primo ponit operam malli qd sunt
dicens habeo adversum te pauca. quia
caritatem tuam primam reliquisti. si
militem ponit quidam bonum qd habun
dicens. si hoc habes bonum quia odisti fa
nicholaitas. qd ego odi. Similiter volens
reprehendere epm duobus primo ponit
quedam sine defensionis dicens. non inve
nio opa tua plena coram deo. si statim
ponit quidam sine bonum si habes pauca
nomina in sardis que non coinquinaverunt vestimenta sua. in quo possi
mus dicere qd postquam deus posuit illa
in quibus illi epi erant reprehensibiles.
statim subiungit bona in quibus erant
commendabiles. ad minuendum qd si quis
aliquem defendat aliquis omnino videtur
esse reprehendendus. si tu si hec aliquos bo
na est aliqualiter supportandus. Si vero
quis omnino videtur esse malus. nec aliqd
bonum adhuc habere quod sit tollerandum
nunc transeundum est ad. 3.m considerandum
quia sepe qui in presenti adhuc in bo
nis mihi habet in conspectu dei in gravia
excessibus est platus. qui in presenti ad
Ro paulus morti da Trephi consenta
neus primus malus omnium existit. qui in
deinde ecclie papinus postea fuit. Valit
in quibus non contrario gone notat in
premisso textu que ad correctionem pertinet
primum. si quem primo implicat odio vt
stringat vt penitentiam est primo serpens ho
mo igitur. deinde pronum. qd notat vt pri
mo nati sunt in hoc dicit quod primo
trabem. 2.° modus manifestandus inve
nit. qd si quis inveniat manifestandus corri
pienum. glo. vano. et non sine necessitate
sunt obiurgationes adhibende qd notat
de festucam de oculo non cum ea magna
violencia si cum lenitate festuca ab ocu
lo est extrahenda. 3.° causa movens. scilicet
ignis caritatis pri. 2.° quem cum diligit
deus castigat. et ista notat' in illo qd se
fratris tui. 4.m circumstantia loci et tem
poris qui is. si peccavit in te frat' tuus
vade et argue eum inter te et ipsum solum.
et cet. 3.° In communi hui ne arguas
primum qd notat' ibi. timet. Gregorius
super. moralium. corripe innocentem quid
potest eo tempore quo alienata mentis
non aliena vba capit. si semetipm bis
valet tenere. offendentem quippe qui
per innocentem corripit qui eum qui non sen
tiat plagas cibo imponit. Illos igitur recte
sint facere qui ordinate nouit facere. 4.m
estimatio eventus sequentis. ideo dicitur
prius. 4.° non arguas derisorem. ne oderit
te. quia sicut prius. non amat pestilens
eum qui si corripit qd notat' ibi. pessimus
vt educas festucam de oculo fratris tui. qd
em homo diligenter perspicere ne dum intelli
git' festucam educere trabem infigat.
Sunt autem hic de singulis eiusdem' alia
notabilia breviter apponenda. quorum primum
est si. Jam. qd in isto eiusdem' deus instruit
quales debent esse plati. quales subditi et
quales omnes. plati enim non debent esse
ceci si videntes. quia non potest cecus ce
cum ducere. In celo enim sunt omnes viden
tes sapientes et deum cognoscentes. ideo no
indigent aliquo instructore. Jer. 22. non
docebit vir ultra proximum suum et vir fra
trem suum dicens. cognosce dnm. omnes enim
cognoscent me a minimo usque ad maxi
mum dicit dns. In inferno autem sunt omnes
ceci et ideo cadunt in foveam. i. in profun
dissimam penam. ysa. 24. formido et fovea et
laqueus sup te qui habitator es terre scili
cet infernalis. et erit qui fugerit a facie
formidinis cadet in foveam. i. in pro
fundissimam penam. volentes autem exire
de illa fovea et non valentes tenent'
laqueo desperationis eternum colligati. In pre
senti autem sunt quidam ceci. qui non
habent cognitionem divinorum et quidam vi
dentes scilicet plati. qui debent habere
duos oculos scilicet doctrinam fulgidam
et vitam pulchram vt illuminent et dirigat

subditos verbo pavit & exemplo sed quod isti sunt ductores eca & ducunt subditos eos tunc ambo in foueam cadunt subditi quidem in foueam cadunt peccatorum plebi in foueam supplicio/ayaus autem periculum est eos ceum ductorem habere q̄ nullum ductorem habeo & cm ceus nullum ductorem habet cum baculo via prius palpat.

Dominica v.ta post trinitat.

Dum turbe irruerent in ihm sue

R. ·

to Dedi Crisō sup ag. ope nupsto
me. ad. Dignū studiosi agricole
est messis fecunda signū boni negociato
ris est apoteca referta Dignū boni pdi
catoris ecclia plena videtur g. qd Crisō
graciosissimus pdicator erat qn ad eum
tanta multitudo veniebat. coram vt ideu
crisō unum ibidem trib de causis ad eū
plus concurrebat Scilicet pp verba gra
ciosa quo publice pdicabat pp faciem
amabilem quo plurimos attrahebat & pp
miracula crebra quo faciebat Unde pp
ista turbe multe irruerunt in ihm sic
hic dicit. Unde in hoc euāge sex pn
cipalit notantur. Videlicet turbe audi
tas ad audiendū. ex sedulitas ad pdica
cionis sue pdicacōis p miraculū confir
macō ibi vt autem cessant loqui. to. su
per petri & socios eius ex miraculo piscis
ibi ad eum videret. to. ex pri blanda cōso
latio ibi & ait ad simonem. to. cor cōfusio
ibi & subductis ad terram omnibus. to. fine
dicit Cum turbe irruerent. 1. cū petrus
accederent ad eum gore ere turbas de
nocte nūqm cum legitur tantus strepitus
& pharisei ad eum concursus diluculo
cum sua abscondit a sapientibus & pruden
tibus & revelat parvulis hic. 2. Unde cant
p. adolescentulos. 1. animos simplices & de
votos. dilexerunt te nimis. Unde in lucas
ecām in betulis maior decoris reperitur
qm in multis clericis. hijs diebus. Dan
cum turbe multo irruerent. 1. cū quo
impetu uenit sicut pauper in tempore

famis in distribucione elemosinarū irru
erit consueuerunt. In qm̄ma ecclia fit
fames non modica audiendi verbum dei
amos. 8. mittam famem in terram non
famem panis neq; sitim aque sed audi
endi verbum dei tales fames arestat
mentis sanitati sicut fames corpalis cor
pus vbat aliqualit esse sanū. In medio
autem ecclie sicut & in temporis nunc in
sanctis non videt fames sed sanctus verbi
dei nec illud ysa xl. Repleta est terra sa
ncta dei sicut aque maris operiens ma
ria cum nunc est copia voluminis predica
nū q̄ predicatoris copia fastidiū generat
nimis multis q̄ est indicū aliquale sa
alius nisi veritatis. nam sicut fames
verbi dei vt dicit est sanitatem quodam
modo manifestat sic fastidiū mortem signi
fi. p. deum est enim abhominata est anima
eor. appropinquauerunt usq; ad portas mor
tis Detur autem vobis deus esca q̄ sanet
uram famem inanitatem vanitatis &
malicie & honor mundanor audientibus
manifestando In fine mundi si multi
doctores fames renouabit. verbi dei nec
illud p. comedent. ad vesperam & fames
placent. vt canes circuibunt ciuitatem
& inuenient. Certam contra impugnantes
hereticos & dissipent usq; ad manducan
dum vt scilicet alios lucrent. ipse & ei
moriuntur modo suo & si non fuerint
saturati fide scilicet & confessione plene
murmurabunt contra nolentes credere
eos videbit grue arguendo Sup isto misit
textu cum irruerent & dicit post hec
ostenditur quita debet esse misericordia
& pacientia predicantis vt irruentes im
portuno. vbi licet molesti sint non repel
lant non enim debet esse dispensator in
seruis vbi dns cognoscitur satis pru
dens. qui placent. ptulit in se irruentes

vpe stabat

H. ipe stabat secus stagnum genazareth Item f mare galilee mare tyberiadis z stagnum genazareth vnde g̃ens eius aqua dulcis sit dicatur in mare f consuetudinem hebre- or qui eum congregacionem aquaꝝ sine dul cedine sine salsedine solent mare cõmunit appellare mare autem galilee dicit a gramina adia centia mare tyberiadis a tyberiade ciuitate quam edificauit herodes in honore tiberij mr̃ eius vnum stagnum dicatur quasi stans causat eum ex reflexione nordanis z aquis ebullientibꝫ stagnum genazareth noua mur a ꝓprietate quia scilicet crispaturibus vndis de se aurã emittit vnde f bedam genazareth dicit q̃ gentilis aurã allego mas autem stagnum illud potest dici lex na tura f glõsa mtt Deus illud stagnum scilicet legem stent xpiãs quia ipam volun tarie seruant q̃ ꝑ non bene soliciti legem si adimplere Et in ea non dicat̃ sterilis q̃ illa non erat subditus ex necessitate cu dns esset legis ad galat 3o lex ordinata est ꝑ an gelos in manu mediatoris ayistice f glõsa hoc stagnum potest dici ꝑsens seculum quia multas aquas gerit f illud q̃ tm̃ S. venerũt flumina z flauerunt venti de hoc stagno f gens quapiam flant tres aure scilicet con cupiscencia carnis concupiscencia oculoꝝ et superbia vite de quibꝫ j. Jo. 2. z possunt dici tres spiritus immundi qui exeunt de ore pseu do ꝓphe i. huius seculi apo 16. Isti tres ven tis infinite naues ꝓcellarũt f q̃ dicitur in ꝑ in spiritu vehementi coritur naues tharsis z hinc exposicionem multum concordat parisiensis ita scribens ꝑ stagnum genazareth mundus designat dñus quia stagnum illud aquas gerit z ꝑ varietates temptacionum ad modum ventoꝝ mundus ꝓturbat dam S. videbam in visione noctis z ecce 4or ven ti pugnabant in mari magno ventus flans ab oriente est temptacio superbie vt vane glie que ex nobilitate generis oritur habet. ventus flans ab occidente est tempta cio carnis que caro non cessat tendere ad ea sinum ventus flans ab aquilone e tempta cio ire vel odij ad diabolicum excitans cru delitatem ventus flans ab austro est tempta cio ex ꝑsperitate huius seculi ortum hens- hinc exposicionem concordat quidam poste sic scribens Stagnum genazareth mundus est cum aque ꝑpli multi sicut habet apo. 19.q genat aurã turbacionis z cõmocionis In hoc stagno ex omi ꝓte aura gignit sic inquit dicit galfridus antisiodorensis a dextris z a sinistris ab ante z retro de de orsum z de sursum a dextris inquit quia quosdam ꝑsonas cõmouet ad ptm a sinis tris quia quosdam adiuuat z ideo ꝓ 30. di cit sapiens ayendicitatem z diuitias ne de deris michi sz tm victum mee tribue necessa ria ne forte satiatus alliciar ad negandũ z dica quis est dns z egestate compulsus furer z pmerem nomen dei mei Item a dextris i- minent tribulaciones qui ꝑ ipas augent uirtꝰ vt fem est in lob Job 5to beatus vir qui corripitur a dno z 2a cor. 12. virtus mea in infirmitate ꝑficit in ꝑ. multiplicatis infirmitates eoꝝ postea accelerauerunt a si nistris etiam venit ventus bonus qui expi uit peccata qd̃ cum fomay auro hoc z tri bulacio iusto cor. 24. vasa figuli ꝓbat fornax z homines iustos temptacio tribulacionis Item a dextris quo est ad bulitatem vt dic tum est a sinistris quo vgit ad ꝓnicem idem cum radius solis z mediat lutum z cera emollit ab ante flat ventus cum tribulacio ones sunt manifeste a retro cum sint occulte ꝑsecuciones ꝑ vim iste ꝑ dolum ad quas sen sim exponit b. illud ꝑ non timebis a timo re nocturno a sagitta volante in die i. ap ertas occultas z manifestas Se sinistra fit cõmoda qui superiores subditos oppꝫmunt dent. 28 sit celum qd̃ sup te eueni z terra quam calcas ferrea det dns tue pluuiam de celo descendat sup te cinis dns contraris Celum enim est platus Et du rus est z sonoꝝ z sigt platum durum subditus z eoꝝ oppressorem ꝑ contencionem de hoc celo non cadit ymber vel pluuia doctrine sup subdi tos si pulius qui trahi non potest secundare ꝓuidencia dicit carnis vel mundi quam qui de terra est de tra loquit Joh. 3o. Qui de

mo cui de celo huius non descendit ymber
ii forte artificiose vt legit de cedree fecisse
celum ence z p occulta fraudia spgebat
aquas sic z tales p alios quos raro pdicato
ores obtum spgunt quos raro in pe non
loquent in gratuito sno Decisum fit comoda
qui contra plates subditi comouent z talis o
uocio aliqn contingit iuste z aliqn iniuste
iniuste vt chore dathan z abiron cont aaron
numi 16 z maria cont moysen iiii 12 Juste
vt contra platu hereticai vel intollerabilis
z tunc dns cont celum ence dat tbam fer
ream i. pplm rebellem cont platum duru
z importabilem ptem z comenacionem z her
tribulacio desup sum a do infert qui domus
regnare facit ppter iniqtatem ppl peccata populi
Job 34 vel possunt ee venti in mundo gen
ati z a daniele zpha signo e pscientes eos
de qua scribit in pe Circuidabit te
veritas eius non timebis a timore nocturno
a sagitta volante in die. a negocio pam
bulante in tenebris. ab incursu z demonio
meridiano. vt primus ventus sit pscutio he
reticoz qui sunt quasi timor nocturnus.
2s pscutio manifesta tirannoz que e sa
gitta volans in die 3s est decepcio ypocritaz
callidam decipiendi vel occulta pniicio simo
niaca indignoz que ppetrat p negocium
ambulans i. tenebris. i. in occulto 4s ee
ventus est pscutio anglicana. que erit tanq
meridianum publico psequens iustos. quia
tales vndo de istis pscutionibz loqr
petrus comestor in quodam sermone sup
illo zacharie 2o ostendit in dne quatuoz
fabros z si hoc sunt omnia qui ventilla
uerunt iudam 2o vbi sic p fabros intel
ligimus diuisas pscutiones ecie que a pua
pio mundi tempe sunt quasi ute malleu
z utute qui a pbel in ecia non defuit
migunias z iustoia patiens de istis fabris
ipsa dicit in pe sup dorsum meum fabri
cauerunt peccatores Omi sunt nigri isti
fabri ex flatibz eoz diuersi. pmo emittit
spm sulphuris 2o spm ignis 3o spm cali
ginis 4o spm procellaz Omi z si unus eoz
flare non prmiserit tm spus sulphuris

flauit tempore hereticoz qui pessimus o
alacaondi totum aeren infiabant z mi
tos piscis vsque corrumpebant Opus ipius
maxime nocuit tempo z mari tempore
martiriandi qui fideles pscribebant ex
his vexabant tormentis occidebant mo
ribz exquisitis Opus caliginis stat modo
inquit tempoze falsoz fratrum Sunt enim u
quit quidam spem pietatis simulantes
opibz impietatis vacuit. nomen xpianita
tis pretendentes z virtutem xpiane religio
nis. quorum in se est dissimulant. hi sunt u
quit geminina vepaz. qui concutiunt ali
mam latera matris sue z fuerit dum
sunt inquit falsi fratres. qui sunt qui
expellunt corpis splendida. in laboze hom
non sunt. z cu hominibz non flagellabit.
platu inquit clerici religiosi. quibz nre
fraternitatis commissum est patrum z ob
tpo inquit adquisiuit gloie consummum
gaudio. Ipe colaphis z flagellis spi mea
z cultellis. tpe opprobriis z peussionib spi
in communis z christianis. Ipe morte cru
cis tpi in luxuria carnis Oz cui redem
inquit frat nre qui hodie pegre pfec
est Quid respondebunt ei de patrimonio
sibi credito. quid respondere potunt. nisi
hoc frat omnia bona tua habuim? n hi
contenti fuim. nec p hoc passim fe
simus to. z ille de nuo potit dicere
cepistis bona in vita vestra. modo recipe
tis e tualia mala Quia eis fiet indigna
sino mia qui hic falsum Deus pellu
flabit magnus tempe unde qui erat
pscutio ex omnib compositus. quosdam a
seruiendo inuffacet. quosdam pisse decid
seducet. quosdam pdendo corrumpet. b in
sup claut sermone 33 z ponit iv fidei ar
exponit pmissam auctem p de quadri
plici temptacione. qua omnes infestantur
ita scribens Credo qd hoc ordine ipse
mundum cont eos qui contendunt insti
guant z belud priapes sunt omi tempta
oni Primus e qd adiutus eo qui omi
nat in p. etatem de molestijs corpis q
consequit Tuo e actemus indumus q

gām ꝛ in fiuuiuenī redigi nequaḡm una
nimit pātit. Qz adhuc nemoz recens pte
ritꝰ acrimꝰ concupiscit adustis spm̄ ta
ḡ ymoꝛdia nre cōfessionis ꝓ exagitat ti
mor. atq; ie trinoz noctuꝝ dicit. quia
nox in scripturis solet signare aduersa ꝛ ꝓ
bonis que non videmus formidamus quo
in ꝑsenciaꝝ sunt aduersa tolleraꝛe. Cupaꝝ
autem hac temptacionis aurenꝝ nos n
hominꝝ aduersis hominū laudes que de
laudabili potissimū vita sunt nutriam
sanus siquidem volat ꝛ ideo in die quia
ꝛ expte lucis. Sagitta leuis volat leuiter
penetrat si non leue vulnus infligit si
cito nocet. Sagitta. h vana gla est de hac
sagitta qui feruentes sibi videnꝰ ipi sibi
placent ipi sibi ꝑplacent. Qz h exsufflat
nimis mams aurā. Restat vt solidus ali
quid asseruat. de diuicis ꝛ honoꝝ seculi q
dens qui non curat laudes appetat dignī
tates necesse est cum circumuenire ane
gnos ꝓnubulantes in tenebris. qd est ꝛpo
sitis ꝛ cum ista ambiacone descendit ꝛ in
medios habitacio eius. Quippe absconditꝰ
q est ꝛ qd non est mentit. ꝛ negocians
autem omni tempoꝛe formam retinens pi
etatis ac sꝛ occultando virtutem autem
eius vendicans ꝛ omnes honoꝛes. Primus ho
negocians ambulans in tenebris truci fce
in tenebras exteroꝛes vestē spolians impe
rali ꝛ virtutum exercit fuꝝ pietatis exuat
ans. Postrema temptacio est demonium me
ridianū que solet maxime insidiari ꝓfec
tis qm videlicet tanqm viri virtutū omia
superauerunt iniquitate eos pallat tali
diabolus virtutis ymagines quos cū ꝓfi
cere nouit amatoꝛes malimi cū sub spe
bom non mediocris si ꝓfectū ꝓsuadere co
nat. vt eo conseruat qui magno opē di
ligit bonū ꝛ fratꝛes qui aurit incurrat
pualum hec temptacio formidet. ꝛ quo
se in finē saluo seruet eos sibi vigilan
ius ab incursu ꝛ demonis meridiani ca
ueridum intelligat. Odi quidem demoꝝ
unoꝛ meridianū dictum existimo quia
sint aliqui maligniꝝ qui cum mito te
nebroso obstinato q; voluntatis sue ꝓpe
tua noxa sunt. dicit tibi se ad fallendum
similare nouerunt nec modo diem si nō
diem ꝛ tunc nudes ꝛ maioꝝ claritas ap
pet temptare. cum q; bom mentes ima
ginem ꝓfert. Qui h autem que deꝝs
imminent omnipotens gerat auraꝝ sibi.
quia cum a nemine foꝝs torquet. mens
inquieta cogitacionis spinis cōmouetur
qui motus sepe a fortis surgunt intus.
sicut ꝛ de ꝓfundo maris surgit tempestas
ventus procellosa. ꝓpt q h aut apo. Pe. ii.
infelix ego o homo. quis me liberabit de coꝝ
poꝝe mortis hui. ꝓpt has intrinsecas ꝛ
extrinsecas cōmocones dicit ypocrita. tu. p.
foꝝs intrauit gladius ꝛ domū mortis simi
lis est. unde omnes ꝑfecti aure vel cōmo
ciones in una nauicula cunctoꝝ hominū
reputant. dicit in iob. quasi cum a deꝝto
auraꝝ fluctuant cum pseudo amicoꝝ in
ter. Iob. vi. consolatoꝛes onerosi vos estis ꝛ
in eodem. v. dolosi amnis sicut torrens
oculis meus a sinistris cum pauisset pa
cuus ꝛ pastoribus bones ꝛ asinos saber cāme
los caldei q abstulerunt. Iob. i. a sursū
cum oues suas ignis de celo descendens cō
sumpsit ꝛ pueros in eodem a dextris cū
carnem ꝓpriam pessimus ventus obsedit.
Iob. i. a vetro cū ex regione deserti ventꝰ
vehemens irruens concussit q̄tuoꝛ angulis
domus libos oppsit. Q ab auro cū inter
pres dr forte filius omnibus audiunt. alij
ꝓ aurum spalti manum gladij asserūt
nuntios repsentari. unde ꝛ quidam post.
hic aut genazareth aurum interpretaꝰ
gentis aurum. Iux aquam iungunt.
frequencius monetur aura. ꝛ magis
sentit. quid aura it mams gla unde
ag. xx. Quid existis in desertum videre
arundinem vento agitatam. Quid ag
nisi sciencia. ecc. xi. aqua sapiencie pota
bit illos. aqua gerit auraꝝ. i. sciencia
caritatem. ꝓ coꝝ. q sciencia inflat. pe
riculum est mare intrare cū hac aura
ꝓ quam naues plurimo pelliantur.
Hec aura ante maturitatem exurit fruc

·ff·

·G·

Prudens gla

nis· scilicet poma de arboribz. multi cū mi
cos mamis glie impelleret appetitus fructus
m gende bonor nec tām cito pdiscerent vt de
cerent Quidnis· excitat auditor studiū laū
dada ex virtus Crescit· z immensum gloria
calcar· Fert· haut equidem pmas nec dat glo
ria vires Et secunda facit pectora laudis
amor laudatas ondit amis Immoma pēnas·
Si tacitus spectes illa vocondet opes· Idem
alibi· Plausibz ex ipis phi letiq famose In
genium q̄tus mealmusso potest· Omnis a
ad studium z laborem vt ex primissis patet
mamis glia z famor pclaris multos mun
tet· tamen nimis stultum est p aura bolū
tl vires corpis laborando z lenis fame pdo
thesaurū bone consciencie vel sapiencie ven
dicare· z hinc aut boians de consolacōe· li·

gloria vero q̄ fallax q̄n turpis est· vn
non iniuria quidam vitalis clamat· glia
gloria mulib; mortalium vt alius facta usq
aurū inflacio magna· Deo virtutis finem
sapiens m consciencia· stultus in glia po·
Gloriam cū manem adeo immoderato af
fecto multi querunt q̄ bonā magis vide
ri q̄n esse volunt· mali autem magis ee
q̄n videri· z tm in pona sapientis dicit
apos· 2ª cor· p· Hec est gloria nra testimō
consciencie nre· z nigrantis z nec te quesi
eris· ex· non glier sapiens in sapiencia
sua· nec fortis in fortitudine sua· nec di
nes in diuicijs suis· in hoc gliet· qui
gliatur stulte z nosse me quia ego sum
dns· Jer· 9· Q; hic stupidi q̄ sunt poma
quem ventus excutit grata non sunt· sz
mām collecta eis vacionabilit· pferunt·
sic huius opa de quib; supius dictum est
non sunt deo gta· sz sunt ei quo mām
decepunt· amico honorifico apponi possunt·
sic ea· que non impulsu fluentis cadunt· si
discrete z matuno p feruorem caritatis
fiunt· deo placent· pd· n· substancia festi
nata minuetur z que paulatim mām
colligit· multiplicabit· Huius poma que
ventus grat porcis comedenda sepius re
linquunt· sic z huius opa cibus sunt spūm
immundor· quos dns misit in porcos

as· 8· Dolent etiam poma q̄nq p bemi
tatē vident esse dnis sepe plena· hic
opa dnoz habent· consciencias nitidas co
sumi· Job· 21º· q̄ nec comedunt nō dorm
unt· z ysa· 65º· Vermis eor non morietur
Item poma a dnis corrosa plerung ma
lorem odorem q̄n sana eius manifestat·
sic tales y pocrite maiorus opinonis sūt
q̄n sint vitalit· apud vulgum· 2º· mundi
dicit· stagnū q̄nia pisces de stagno sepi
unt aquam limosam· in ho· a fluminalib;
sepiunt· aqua limosa est amor mūdi
in pō· infixus sum in limo· z Jer· 2º· Q
tibi vis in egipto vt bibas aquam turbi
dam· Jdeo mundam in dbis· copijs tam
z limum sapiunt· phi· 3º· glia in confusi
one eor· q̄· terrena sapiunt· z Ro· 8· q̄
secūm carnem sunt· q̄· carnis sapiunt
z Josh· 3º· Nūc de terra est· de terra loquitur
3º· q̄nia in stagno magis q̄n aque coar
tant· z restringunt· sic z in mundo liber
tas peccandi restringit· vt non q̄ntum
velint in delicijs delectent· Osee 2º· sepiam
viam tuam spinis· z sepiam eam maceria
z hic 14· dicitur· q̄· filius prodigus cupie
bat implere ventrem suum de siliquis po
corum· z nemo illi dabat· Q siliquas porco
intelligi possunt diuise delectaciones pec
cator· quib; tangit cor· maligni spūs
crassant· q̄· quo aliqui cupiens non dum
q̄nia frequencius· vt dicit Josh· de abbate
Cilla· homo plus peccat q̄n diabolus sug
gat· cum homo miser· de 3ºio pec· non
erubescit· ezc· 16· Dabo te in manus filiar
palestinar· q̄· erubescunt in via tua
delevata grandis pudor· q̄· diabolus de
peccato hominis erubescit· q̄· ei no sug
gat cum homo miser· de peccato 3ºio no
erubescat· Etc· p hoc q̄· aqua illa gerat
crispaciones· z ebullicones q̄· fumū exha
rientem· in quib; crispacionib; z ebul
licionib; signat· cordis duplicitas· ar· 2º· de
duplici corde labijs· scelerat· z ecclesiast
q̄· q̄· sit in rugis vestim· z capillorum
De rugis vestim· potest intelligi illud
ro· (Rege mee testimonia ducunt

me. de crispacionis capitu ysa. j. p crispa
te crinis calluicie. cuius oppositu dicitur
de cap. epho. 4to. vt exhiberet xpc sibi ecclia
gliosam non habentem maculam di
plicatus nepe rugam duplicatam vel ba
ratum. 4to. quia stagnu istud de q°fmo
male dicit p hebreos dicit veri hebrei
in duricia huius mundi amaritudinem
ssp dicunt. z spinas adquirunt. cui cu
labore cap. c. vnus est z 2us non licet non
spem non filiu. z tu laborauo non esse
cum timore possident. iob. 14. Domitus te
nens in anubis eius si pax pmittit. nisi
ad suspicat. lenit. 14. trebit eos pmitus fol
lolantis cum dolus desinunt. cap. 4to. est z
alia instrumitas quam vidi sub sole dicit
congregate in mallum diu sui peiunt ei
in afflictione pessima. In hoc autem qd
dns non in stagno si scias stagni stabit
ustimat. qd pdicator a mundo separo
s debet Gregor. qui carnalibz clarke ad hu
manit vitam alior spialit instruere
necesse est vt erubescat. 2. tim. 2°. nemo
militans deo implicat se negocijs secula
ribz. Cum autem ihus staret secus stag
num vidit duas naues. In qbz notantur
ea pambula utilia ad xpi pdicatorem.
pmo opportunitas eundi a turbis ne
comp̃merent eum. quia vidit duas na
ues. 2° occasio opportunitatis. quia pisca
tores descenderant. 3° modus elongatio
nis ubi ascendens autem in vnam sci
ce. i. vidit. scilicet ihus duas naues que
vna erat Simonis petri. z alia zebedei
Secus stagnum. i. ad litus stagni. ansfrac
dus naues possunt intelligi in stagno
h̃ mundi sunt pncipia. z carnalia istas
duas naues vidit ihus. Duo naues.
possunt intelligi duo vis salutis. i. via
mandator. de qua p̃ma via mandator
tuor custodit. via consilior que e na
uis petri simonis. i. obedientis pfecto.
qui non solum pcepta sz eciam consilia
adimplent. Item alios iste due naues
sunt duo virtutes. obedientia z paciencia
quas videns dicit ihus. i. appbans fiant.
contrario dicit ap̃s. 1. cor. 13°. nunqm non cos. i.
non appbo. de hac videre dicit sap. 6to.
gracia dei z mea eius mihi cos eius z res
pectus in electos illius. hay alia stillicet
obedientia efficit mi labore. alia stillicet
paciencia nos sustinet in dolore. in pe
qui tu laborem z dolorem consideras
naues comparat. quia sicut quis in
naui sine naubz nigit. ita in stagno
huius mundi qui his naues no intrat
pclitat. duo enim nobis necaria sunt.
facere bona. z hoc ad obedientiam. i pa
ti patienter mala. z hoc ptinet ad pa
cientiam. De bono obedientie dicit. pmo
regu. 14. melior est obedientia q victime
de pacientia. luce. 21. In paciencia vra
possidebitis animas vras. De malo no
bediencie. 2°. Regum. 14. vi pcm cum
landi est repugnatio. obedientia victi
ma spus. victima carnis est mortificatio
z macacio eiusdem. Dicit autem melior
est spus carnis. ita melior est victima
spus scilicet obedientia victima carnis
ministrum. sine pprio sine alieno. Et
p ultiori declaracione hic notandu qd
nedum duplex. set eciam tripliciter est
naus de qua mencio in scriptura que
tn ad duas possunt reduci videlt naus
ecclie. naus anime. z naus penitencie. z quelibet istaz dicitur naus mul
tiplicis racionis. Eciam cum sint fidelis
anima dicitur naus tripla racione. vi
racione continencie. eminencie. z sustri
nencie. continencie quia sicut naus ho
minem continet quos ducit ad portum.
sic et hos iustos quos ducit ad triumphu
in pa. alia pusilla cum magnis illius
naues ptinebunt. p alia pusilla z mag
na intelliguntur homines cuiusuis condi
onis in bono statu psistentes. quor est
tutissimo ad portu eternitatis. p naues. i. vir
tutes ecclie militantis. De his nauibus
iudicii. 4to. dan vacabat nauibz. Dan mi
statur iudicii vbi sigt sanctos z electos
quor officiu est vacare nauibz hoc est sac
mentis z virtutibz ecclie militantis. Ista

naus scilicet ecclia ducet eos quos continet
nitio ad portum triumphantis qđ signi
est Jone p° vbi dicit qđ ionas inuenit na
uem euntem in tharsis qđ sigt portum
etnitatis vbi est oim gaudiu qđ potest ex
plorari tharsis cui explicatio gaudij nr
ptat Item ecclia dicitur naus racionis
eminencia qua preminet fluctib; maris
quos punit z frangit sic z ecclia impios
qui sunt quasi fluctus maris feruentis
punit z sibilat dicit enim ysa vbi supi
quasi mare fremens Item ecclia dicit na
uis racionis sustinencia sustinencia ven
tos tentacionu vincit fluctus aereas
potestates non frangit sexto brigas ec
cl non illidetur quasi in scylla naus
scilicet ecclia Item anima vel homo dicitur
naus racionis z dicit ecclia racione ma
terie racione forme z racione finalis causa
racionis materie quia fragilis est z tm res
portat multu preciosas sic etiam homo licet
fragilis sit tm continet preciosa 2° cor 4° Ha
bemus thesaurum istum in vasis fictilib;
Item racionis forme naus cui vsus ma
ri claudit z vsus celum patula est sic z
anima debet claudi ad terrena ad gaudias
celestia michi mundus crucifixus est z ego
mundo patula ad celum vt omissio eius
cum apto sit in celo phi 3° De hui9 mundo ge
nesis scribit zabulon in litore maris habi
tabit z in stacione nauium pringens usq;
Sidonem zabulon est vir mistus litus sanc
ta religio vbi habitat vir mistus scilicet qui
clausa est ad mare mundi ibi stant na
ues quia ibi sancte anime erigunt mille
tamis curialibus z pam z vino pringunt
usq; ad fidnem quia mentes sunt ad ce
lestia venacionem sidon autem venacio in
terpretat Item racionis cause finalis sicut cui
nauis facta est ad caldandu mare sic z
ppa anima ad caldandu terrena talem an
nam habebat apostolus dicebat phi 3° ego
arbitratus sum vt stercora o dne ihu xpi
beata nauis que ma tacit z mare hui9
mundi qđ tm non tangit mundi z
delectacionem hoc cui balde difficile est di

cente sapiente pri 2° quia via nauis in
mari est de illis 2° que sunt difficilia ad
cognoscendu Ista nauis modo gubernand
regitur sive scilicet Jacobi 3° ecce naues cu
magne sint z a ventis validis mittent z ten
tacionib; (Differunt) tm a modo gubna
culo sive vbi impetus dirigentis voluerit
z deus dirigit Item penitencia dicit nauis
z quam saluant homines saluam homi
nes sap 14° exiguo ligno credunt homines
animas suas z trasseuntes maris liban sunt
z ratem z dicit penitencia nauis ecclm
3° racionis videlicet racione facture portu
re z gubnature (racione facture quia in
principio arta est z in fine z in medio am
pla in medio Dic z penitencia in principio
arta est teste saluatore dicente arta est via
que ducit ad vitam ampla est in medio
ggo via dni non nisi arto timere mortis
Qz mortis dulcedine dilatat z ista sententia
concordat Jacob dicens planus in principio
z in fine stricta est z in medio lata pe
nitencia cui in principio confessionis videt an
gustia zpti inexperientiam z frequentiam
temptacionu ecce 2° filii accedes ad pe
nitentiam dei sta in tristicia z timore z spm
aliam tuam ad temptacionem In fine sim
lit erit stricta zpto districtum videbim ve
nientem 2° cor 4° omnes nos manifestari
oportet ante tribunal xpi vt referat vni
quisq; zpna corpis prout gessit In medio ti
est lata zpto caritatem diffusam ho 5° in
caritas dei diffusa est in cordib; nris Item
racione portaturus quia nauis est ens vile
vehendo Dic primo omnes vestrum omnib;
cui dicit agite penitam vnde z in hui9 re
signum ex omnibus mutuis omisso armo
z strenuis sexus bina inducta sunt in na
uem Item racione gubnatoris p quem na
uis dirigit qđ ad hoc qđ bene nauicula gubna
tur necesse est qđ nauta habeat remos ve
lum anchoram z hastam Remi primo
sunt dolor z gaudium dolore cui vegnit ex
parte psperitatis ne nimis gaudeat gaudio
ex parte aduersitatis ne nimis doleat ex a

quercus de basan dolauerunt in remos velli
et remum quo penitencia cruciat" ep̃o ꝛ.
bissus varia de egipto texta est ni velum.
bissus que multa tribulacione adducat" ad cam
dem est remum quod gens debet ee tex
ti in velum naus eccle penitencia lay
tus est elemosina quo ita recte regit na
vem penitencie vt non timeat aliquod
periculum tlob c.to elemosina ab omni pec
e morte liberat ꝛ non patit" animas ire
in tenebras de hoc malo ezo ꝛ. cedrum de
libano tulerunt vt facient tibi malum ꝛ
ysmus dicit de libano libanus cum nupha
tur candidacio ꝛ de candido ꝛ. iuste adqui
sitis debet fieri elemosina anchora ꝛ spes
vt dicit apo" hebr. vi. hausimus est confes
sio p hanc ens nauem salutarem ꝛ sup re
transeuntes mare p ratem libata sunt di
ab tres racones ponit Jan quare prima di
atur naus videlicet racione materie na
vis cum sit ex tabulis cum clauis firmatis
ꝛ munitis limbis ad construccionem aute
naus materiales multe tabule requirunt
ad construccionem autem naus penitencie
nes siluit confessio contricio ꝛ satisfaccio
clauus est timor dei in p̃o confige timoris
tuo carnes meas ī isto clauo penitencie
penitens firmet" cito naus prime dissol
uitur ecc" 2ª. Si non in timore dñi tenu
eris te cito subibit" dominus tua firmita
est ipsa caritas quo animam continuit
deo suo ꝛ proximo qui ens non habet vinclum
caritatis dimisit est a deo suo ꝛ proximo ſ
caritas ista omnia continuit colo. q.o Sup
omnia caritatem habentes quia caritas mul
titudinem peccatorum tegit racio quare prima
datur naus ſ cum racionis finis ꝛ na
vis ens sit p̃ istum finem vt hominem
p pelagius ad portum ducat Ite ꝛ prima
data est homini vt p pelagus mundi ad
portum patrie ipsa deducente proficiat ꝛ
fiant homo in naui existens dormiendo co
medendo semp vadit ad portum sic ꝛ be
nus penitens vadit ad celum ꝛ naui ſ
gdo nu somnus sor non vacat a nuto ideo
eum dormiunt vt ad laudem dei fortores
ꝛ

exsurgant nno ſ Jan ꝛ ipa sor somnus
aliqn sunt nutoria in qb̃ reliquie cogita
cionis dicu festum agentibus reliquie
cogitacionis sunt somnia quo sne viris
accidunt ex bonis meditacionib̃ quas vi
gilando habuerunt Similit comedendo ad
celum tendunt ideo eum comedunt vt sint
fortes ad dño seruiendū corp̃o sine mun
dicatis sine vinis omnia ad honorem dei
facias Similit pgrunt ad celestia quiescen
do quiescunt enī vt sint ad laborandū in
dei seruicio fortiores Dicit enī malis huius
sua fortitudino ad malum nix" ysa q.to
ve qui potentes estis ad bibendū vinū
sic bom ca dicunt" ad bonū ideo dicebat ipsa
fortitudinem meam ad te custodiam ſ.
eadem penitencia dicit" naus racione
regiminis nauis nauem enī regit nau
clerus a posticio Dicit" posticio hominis
est mors nauclerus est meditacio mortis
Clamat q.o nauclerus iste ad auaros no
ament divicias quia inde portabunt vi
lissimū sacū Joh. vi. Sacrum consti sup
cutem meam Clamat ad voluptuosos vt
diuitiant delicias quia eor̃ caro cito erit
cibus vermi Job. xi. putredini dixi pater
meus es ꝛ &c Clamat ad superbos vt dimit
tant ambiciones suas quia illi qui appe
tunt celum terris depriment" imo bestie
ascendent sup eos p conculcacionem eor̃ p
cum ens moriatur homo hereditabit ser
pentes ꝛ bestias ꝛ vines Sequit" in textu
Pistatores autem descenderant ꝛ lauā
bant vestes Pistatores isti lauantes ve
stes ſ gor̃ possunt dici vestes ea que
docent ope implentes ex doctoris sui p̃
do quo dic" p̃ cepit ihūs facere ꝛ docere
de hiis pistatoribus Jer. xl. Bare ego mit
tam pistatores inimicos ꝛ pistabuntur
eos hi pistatores fuerunt tres petrus
Jacobus ꝛ johnes in quo notant" 3a pista
tor necaria scilicet sciencia quo p petrum
intelligit" qui interpretat agnoscens supplan
tacio mali quo p Jacobum qui interpretat"
supplantator grā ad bene opandū vt ops
impleat que dbe pdicat quo p Johem q̃

nterpłat" in quo est gra Hec sunt tria mu
nera magor auri sapiencie thus gre
e mirra mortificacions carnis scilicet p
suppliniaiven carnalin voluptatu Isti
pistatores debent descendere de alto plicia
ons ad considerawem sue fragilitatis ex
illius qui dicebat ego sum minim" apłoz
rū ex 1ª Item debent lauare vcaa i obla
ōdicacions a tribz a questu temporali a
glia mam ab adulacione fallaci ex ap̄z
p" thesi. 2° negz aliqn sumy in sumone
adulacons sicut scms negz in datsione
anarico deus testis est nec querentes ab
hominibz gliam hinc exposicaom concor
dat Johes de abbis cilli dicens Vcaa sut
plicacones obor ppt complexiones mtel
lectuales Pistatores descendentes sunt p
dicatores qui debent descendere ab eo qđ
sunt p gram ad id qđ sunt p naturam
de gradu scilicet vite excellencioris ad con
sideracwem sue fragilitatis i postea la
uant vcaa Debet lauari plicao ne sor
dcstat in vtis stiquilino unde inquit pri
2ª aufer rubiginem de argento i egredi
et vas purissimum Argentu est eloquen
cia que rubiginem trahit p vitio immu
dicam i p nitencwem sinistram pstum
inquit cum questus causa vel manus glo
rie vbum dei predicat" quibz ablatis egre
dietur vas i opus purissimum i nota in
quit qđ lauant vcaa ni suavi i ni sordib
uaris nam inqz sordes unius vicy in
sordib alterius vicy abluunt" contingit ei
cum cognouerit quis p stipplam humili
atur recordamur qđ quez sordidatus fuit
p luxuriam Alii exponut aliter postill
stium textu ita dicens pistatores inqt
descenderant vt lauarent vcaa pistato
res hic accipiunt qui p vita eterna immun
da laborant Hec autem manus obedien
cie alia vcaa q" manus pacientie Vcaa in
quit manus obedience sunt opa manda
tor vt elemosina ieiunia i oro de quib
ay. T° Vcaa manus pacience tollerancia
malor de quib 2ª cor xy. In laborib i
erumpna In vigilijs multis in fame i

siti i e quor mitis bviam cape intendant
de hijs dicit omnibus Deus benignus be
nus vbi vcaa tendit i qua frondosa valle
moyses aper ducatibz nota fuerit qua
sistinet hanies Deus bene q inuito prin
natent" aque Descendere autem dicunt
ab hijs manibz cum humilie se recognoscūt
hijs carere uirtutib vel debita cor pfec
ons qua bonay mentis est ubi agnoscere
culpam vbi culpa non est Vcaa quibus
se nichil expisse dicunt sunt opa quib se
quasi nichil inito se meruisse fateant
fruantes illud luc 17 cum feceris omia q
pcepta sunt vobis dicite serui inutiles su
mus qđ debuimy facere fecimy Vcaa lauat
dicunt se non solum nichil expisse hoc est
n bene fecisse sz multa omisisse i quasi se
des contraxisse timent dicentes cum Job
p" Joh 3° Si diverimy quia peccauimus non ha
benius nos ipos seducimy i veritas in nobis
non est i se confitendo mundat eos de neglī
gencia purgat i cum pacis qđ ideo
dicat quia h purgacio pauca est vt vcaa
purgat i opa sua comparacone habita ad
diuinam puritatem quo tunc eis immun
da videntur si dicimus peccatum non habe
mus Job 9° Si lotus fuero quasi aquis niuis i fulsi
rint velut mundissimis manibus meis tu
sordibz tinxisti me i ysa 64 qi pan
menstruate nostras iuste vel vcaa sunt
opa de gene bonoz quibz aliquis potuit
capi i vita eterna peruen si bene facta fo
rent si sordes contrahunt dum non vcaa
intencionis sunt dum opibz illis inane
gloria vel alias temporales captat i sunt
quasi tele aranearu quibz musce capiūt
i non grandia animalia unde aristoteles tra
dit quozdam inquit opa sunt sicut tele
aranearu que grandia volatilia transmittunt
mustas retinent ysa 59 telas aranee tex
uerunt i eiusdem 10 operabunt pistato
res i fugebunt omes in flumine immun
des hamum i expandentes vela sua sup fa
cie aquay enarrescent hec vcaa lauant qm
sunt opa lauacro confessionis purgan
Alio modo exponit istum textu quidam

xpi intelligens ꝓ duas natures de quib⁹ sup-
dem est duas vitas videlt vitam scule reatu
abremdiatiu & vitam scularem dicens qd
ista unum & vitaz ponit dram vita ei
scularem vix sine pcato agitur & indiget
purgari & ꝓpt hoc inquit dicit. Pistato-
res descenderunt & lauabant vecta omnes
mundani inquit pistatores sunt quia como
da temporalia & lucra venant. alius ꝓ arte
alius ꝓ negociacionem suam unde ozee
impij exmos cucurrit mercator ad undas ꝓ
mare paupiem fugiens ꝓ siticā ꝓ ignem
de quib⁹ ꝓphe vbi dm volunt diuites fieri
incidunt in temptaciones multas & de uide
sicut pistatores se ꝓ lucris exponunt pcu-
lis sic cotidie mundo redit & sicut pistato-
res dolos afficiunt. qui modicum aut ni-
hilum sic & ipi ysa 19. ꝓphe allegant ni-
centes pistatores de vbi ꝓ flumē aquas in-
telligut ꝓphe quos laqueis amaricie intri-
cacionis circumcuiro unde vecta sunt artificiosi
modi querendi infinita quos hec ꝓdicta
huius mundi decipiunt. qui inuenti sunt in pphe
mo impij quasi aucupes insidiantes & la
queos ponentes & predicas ad capiendas vi
te sicut decepcula plena auib⁹ sic domus
eoz plena dolo & cet. 25. Difficilis exuitur
negocians a negligencia cāpo non iustifi
cabit in peccatis labor suos ꝙpt multa
multi deliquerunt & qui querit ldcipli-
nari debent oculum sibi pistatores de de-
bent cum mundum ad penitenciam
humiliant. Vecta lauant cum si quas
sides contraxerunt ꝓ satisfacwem emen-
dant. Et est hic sciendum qd ꝓmens ad
ꝓmam expon vecta pdicacionis mun-
dant vesciunt exsiccant pliant & unu
quodq⁹ mundant ab omi amaricia vana
gla & adulacione vt sup dcm est resiciunt
qm ea que vident grata in scriptura conue-
niunt & uitant vt sit rota in medio rote
ezo ꝓphe duo cherubin esse respiciant mino
ribus uitib⁹ ezo 25. Exsiccant qm contrie-
tates & difficultates aperiunt & enodantur
ad 26. qui eliuadant me vita etiam ha-
bebunt. Pliant qm secreta ab eis quib⁹
non sunt publicanda abscondunt & cum
sacrum regis abscondere bonum est tob. 12. &
ad 1mo. Solite sunt dare cunis nec minimis
margaritas vias ante porcos & ne sequant
xpus qui explicuit librum unde luc. 4to. cum
plicuisset librum reddidit ministro qnuo
autem vecta mununtur inferne videbit
hic cotidie addendū ꝙ quedam qd multi
plicata sunt vecta quia sunt vecta relin-
quenda fugiendā timenda assuefaciendā
multiplicata cotidie sunt vecta relinquenda
scilicet cupiditatis scientie ysa 19. fugiebant
mittentes manū & expandentes vela sup
faciem aquaz. Item cupiditatis pecunie
Job 18. Immisit in rethe pedes & in ma
culis eius ambulabit. Item voluptatis
gule vel luxurie abacuc 2. immolabit sage
ne sue & sacrificabit reti suo. Item elacionis
superbie habacuc 2. totum sublevabit in ha
mo suo & extraxit in sagena sua & cong-
gaudet in rethi suo. Item sunt vecta fugi
enda & ꝙ sunt diabolice suggestiones in co
gitacione qui ꝓ frustra iacet rethe ante
oculos penatos. Item carnalis affectionis
in affectione ꝓphe 1mo. Ir. irretiunt cum mul
tis similib⁹. Item mundane implicacio
nis in actione vt ꝓ expandit rethe pe
dib⁹ meis. Item humane voluntatis in
sermone ꝓphe 29. Homo qui blandis fictis
ꝙ sermonib⁹ loquit amico suo expandit
rethe gressib⁹ suis. Item pisse mutacio
nis in emissione conuisacionis osee 4to. sic
rethe expansum sup montem thabor sine
inclinacionis ad malignum in pua consue
tudine ysa. offendent ex eis plurimi
& cadent & conterent. Item sunt vecta ti
menda scilicet dmns scientias & ꝙ quo
ad gentiles ad modū voluerit osee 1mo.
extendam vero meum sup eos quasi volucre
cell capiam eos. Item a curuis ad modū
pistrini ezo 32. expandam sup eum rethe
meum & capiet in sagena. Item sup his ꝙ
hec vecta timenda ad modum ferax ezo
19. vbi dr rege inda loquit dr ad cum
clamorem commouerunt gentes & expa-
nderunt vela sua sup eum. Item sunt.

Qr.

recta assiectacenda q̄ sint considerac̄o
nes scripturay̆ Regum do ymaginat
q̄ scat capita columpnay̆ ad modum ve
teris dne columpne dne testamenta re
cta sunt sinones q̄ anc̄es Item mutacio
xpi exō. xl. facies cr̄aticulum ad modum
veteris cuctum Cr̄aticula est mortificac̄o
xpi q̄ passio que cōtinuit in modu ve
teris in ex̄m̄ne immolacionis Item pdicac̄o
nis joh̄is baptiste in deserta manig
retis q̄ hoc veteris continet exhortac̄oni
bus ꝓmissionib̄ q̄ minacionib̄ Deinde
in textu ascendens autem in unam na
vim &c. vbi nupliciter ꝓ eius auctore
ascendit in unam navim ꝙ eius humi
litatem quia vocatum sinonem &c.
ꝓmus singularitatem quia reduc eum a
terra dicit ꝙ ascendens scilicet ihus in
unam navim que erat simonis q̄ pet̄
qui ꝓius vocabat Simon joh̄is tu es si
mon filius bariona Navis simonis
ecclia sic est in qua debet ꝓius ascen
dere quilibet qui vult ꝓfic debite in
formare unde q̄ ascensus xpi corpalis nos
tram spualem ascencionem figurabat
Ad cuius declaracionis notandum q̄ sep
tem sunt ascenciones spuales quas sig
nant ꝓ septem ascenciones xpi q̄ sunt
in ordine cuilibet disponendo de quib̄
dicit in ps̄ beatus vir cuius est auxilium
abs te ascenciones in ordine suo disponit
p̄ma est ab originali culpa ad gram bap
tismalem que fit in baptismo q̄ hoc os
tendit ay̆t. ꝙ. vbi baptizatus ihus ascen
dit de aqua vbi ostenditur triplex effect̄
bap̄ scilicet aperio celos ꝙ dacio placita
deo filiacio p̄ notat cum dicit apti sunt
celi 2m̄ ibi vidit spm descendentem 3m̄ ibi
hic est filius meus dilectus 2da ascencio
est ab actuali culpa ad primam q̄ ista
sic figurari potest cum ꝓ navim ista
possit intelligi navis penitencie vt de
clarat̄ est sup̄. Deo dicat Jeron̄ q̄ peni
tencia est 2a tabula post naufragium q̄
nota q̄ ad statum penitencie ascendit
est ad docendum alios qui cum voluerit

alijs ꝓdicare debet corpus ꝓprium a carna
libus voluptatib̄ restringere p̄ca q̄ castigo
corpus meum q̄ in seruitutem redigere
cum alijs ꝓdicatum ipe reprobus effic̄at
Item ad pictum euadendi celum ad bem
citatum ad locum desideratum pricula mū
tentaciones portus desiderius patria
q̄ sic dne ascendit ter in navim ad euā
dendi vt ay̆t. q̄ q̄ hic Item ad apros in pa
lus libandis ay̆t. 8. Item ad abeundum ma
nitatem suam ay̆t. q̄. ascendens ihus in na
vicellum trispectant q̄ bene in montem
suam q̄ 3a ascensio est ad statum nostre q̄
hec figura in ascensum xpi in mon
q̄ notandum q̄ in montem ascendit vt
doceret vt oraret q̄ vt trasfiguraret Se
p̄o ay̆t. 5to do 2o ay̆t. q̄ q̄ do 3o ay̆t. 18 ascē
sum em in montem erudit anima
ad ascensum in ꝓfectum nostrum quam
docuit dns in monte non illa scribaꝝ
q̄ phariseoꝝ in simulacione opis q̄ non
in veritate intencionis unde ibidem di
citur nisi habundauerit iusticia vestra
plusq̄m scribaꝝ q̄ phariseoꝝ &c. ideo dicit
dns moysi exo. 24. ascende ad me in
montem q̄ dabo tibi legem q̄ mandata
Item ascendendum est ꝓpter orationem in
monte cum ascensus bene oratur cum
oracio sit ascensus mentis in deum si de
Item ascendendum est in montem nisi
ꝓpter trasfiguracionem ubi cum dns trasfi
guratus est q̄ ubi homines se trasfigurant
cum statum mutant 4ta ascensio est
ad ꝓficiendum penitencie q̄ hec figurat
in ascencione xpi in verbum ad quem
ascendit duplex scilicet ad compatiendū
qui fluunt sup illum luc. 19. q̄ ad placā
dum ay̆t. 2m̄ cum ascendimus ierosolimā
q̄ filius hominis tradet principibus sa
cerdotum q̄ scribis &c. unde ꝓficere time
in duobus consistit videl in patiendo
q̄ compatiendo 5ta ascensio est ad ꝓ
ficiendum scientie sic cum humilitate q̄
hec figurat in ascencione xpi in mō
ꝓlix joh̄is 11mo vbi admirabant turbe
doctrina eius q̄ illo dicebat eis mea

mna non est mea sz eius qui misit me
patris ꝛ paulo post qui a semetipso loqr
ynam gliam quert ex quo videtur q
humilitas sit mcdm mrodictum hec
ꝛ abscondisti hec a sapientibꝫ ꝛ prudenti
bꝫ ꝛ revelasti ea pmulis Certa est ad p
fectem xpiane religionis finis obedientia
pstitamus ꝛ hoc figr p ascensum xpi in
duce phi ꝛ xpus forte est p nobis ob
ediens fact ad mortem mortem autem
mris in cruce erat forma obedientie
ore ꝛ pfecto Ju qua configr ama clauis
obedientie in manibꝫ ꝛ pedibꝫ ayaius
magꝫ dextra est potestas faciendi q placz
omnipotia potestas dimittendi qd displicat
Humilit pedes dni sunt dext ypocrite sensus
ꝛ sinist ypocrita voluntas quo omia confi
gunt clauis obedientie vt nec possit fa
cere hoc qd placet nec dimittere qd displi
cet vel movere ypocrite sensu vel ypocrite affec
tum Ascendam in palmam ꝛ apphen
dam fructus eius A. ascensio est ad gliam
me figurat in ascensu xpi in celum
ches 2o ascendit antes eos in pandens
ia septem ascensiones figurat p septenarium gdus
nde erat ascensus in templo eze xl Q
et hic notandum qd nedum dicat qd xpc
ascendit ꝛ cauam qd ascendit in cenam na
mm in cenam nequit quia una ecclia
catholica quo erat Simonis quia ei cor
cura specialit commissa est et est hoc notan
dꝫ Jam qd dicit petrus simi simoni stulta
cephas petrus ꝛ Simon non tm dicitur q
ascendit in navem cephas nec petri sz Si
monis cephas cum mtpretat caput ꝛ figr
plures sublimes ꝛ in mundo potentes qui
in ecclia capitis locum tenent petrus in
terpretat agnoscens vt dictum est ꝛ figr illos
qui videntur habere magnam sciam p
fectam Simon autem mtpretat obediens
non g hoc qd xpus ascendit in navem
cephe nec petri sz Simonis quia non ha
buit cum aliquibꝫ xpc simam potestatem
nec xpc plam sciam sz tm habuit ei
illis qui habent sapientem ꝛ humilem
obedientiam Ideo autem dixi qui sint sapi
entem ꝛ humilem qua est quedam obe
dientia stulta qua quis obedit sensualitati
vel sapienti aliquid contra dm (Ro. 6.) non
regnet ptus in vro mortali corpe vt obe
dias concupiscentijs eius ꝛ ista obedientia
est unus statua tradit eum sic obedienti
in manus demonis et is post concupiscen
cias tuas non eas usqꝫ illuc vt no facias
te in gaudio inimicus tuus Est alia obedi
entia humilis ꝛ devota cui quis voluntatem
suam voluntati plene totalit committit ꝛ
ista fuit obedientia pauli qui act 9. dixit
dno quid me vis facere ꝛ hoc figurata fuit
in mane Simonis unde cum sup dictum
sit qd dns navem ascendit obedientiam ꝛ
patientiam promente ad istam exposicionem
sic scribit post navis Simonis nequit est
obedientia nam Simon interpretat obediens
hanc attendere est nequit obedientiam p
dicare ꝛ comendare De alia nequit non
dicit qd tunc eam ascendere sz alias
erat ascensurus scilicet in passione nam
prius dum predicaret docuit obedientiam
mandatoꝝ In passione non solum ob
sz exp docuit sapientiam patientiam mi
riam ꝛ tormentoꝝ de qua potest intelli
gi illud ps. ascendentes ihm in naviculis
scam sunt cum discipuli eius quia in
passione eum imitati sunt sicut dixi pe
tro Joh vbi tu nunc sequere vel hanc na
vem dicitur ascendisse vt p eam altior ꝛ
maior omnibꝫ eius obedientia ostenderet
de qua phi 2o factus est obediens usqꝫ ad
mortem mortem autem crucis Dnus
g nos misericordiam agendo postea patien
do ꝛ recte p ascendit in navim Simonis
quia obedientia bonoꝝ procedit naturalit
patientiam malorꝝ ꝛ potest hic incongrue
dici qd in sctam navem ingressus est
qn mortem passus quia in 2a navi erat
iacobus ꝛ yohnes ꝛ vere in passione xpi
Joh. 1. gra dei fuit quam nobis tunc pn
cipalit demonstrarunt ꝛ Jacobus supplan
tator in qua diabolum spalit supplantari
vel primente ad aliam exposicionem de du
abus vitis navem Simonis saltatoꝝ as

cendit quia nedum ꝓcepta ſ̄ eciam con
ſilia implent qd̄ ego in conſiliis ha
bito ꝓdicator̄ naucm Simonis debet a
cendere debet cm̄ ꝓdicator̄ & conſilia & ꝓ
cepta implere qui ad implendum ꝓcepta
& conſilior̄ alios laborat Reducere Cum
autem ēet ihūs in naui Simonis rogā
unt eum a terra reducere pusillū rogā
unt eum cū eēt mira humilitas quia pa
cē potuit ꝓceptor̄ cm̄ erat Infernus hoc
eodem cuique ꝓceptor̄ ꝛc & tm̄ rogat no
unpēat Ceu geloſus ēt amni humana
facilit dicit qm̄ trahat In hoc enim
formam dedit ꝓlatis ut licencias moneāt
qui ꝓpiant magis eciam amari appe
tant qm̄ timeri Q contrario facit ſanu
do qmdā ege ꝛc cum anſtructo unpabat
eis cum potencia (rogant unq̄m eum a
terra reducere qui magis in tra timen
dū ÿſa ꝛc formido & fouea & laqueus ſup
te qui habitator̄ es terre ad littam dicit
pusillum quia tra volebat a ripa elonga
ri ut poſſit audiri non tm̄ eppm̄ pusillo
eciam dicit mustico quia non ꝑ totalit̄ ex
uem reduci ne ex aliqua ꝑte tram tan
gat Dum corpus qd̄ cōmunxit aggrat
uiam Joh̄ de abbatis villa O tu qui petri
es vicarius vocat te dns̄ naucm de terra
reducere i tibi commiſſos ab amore tem
poralium abſtrahere ſi ſi tre adheres & gibboſus
es & ad tram incurvatus qui alios a tra
reducis Jan. no qd̄ dicit vocant eum a te
ra reducere pusillum non rogant eū
ut penitus ſe elonget a terra ſi ut pusil
lum ſe reducat a terra Quidam penitus
ſunt in terra ſicut avari alij ſunt pen
tus reduci a tra ſicut viri ꝓfecti alij ſunt
reduci pusillo a tra ſicut hom̄ laici & in
fecti qui non debent eſſe in terra ꝑ nul
timatū amorem trenor̄ non requiritur
ab eis qd̄ omno abſtrahant ſe a tra ꝑ
omnimodū contemptū Q qd̄ pusillū ſe re
ducant a terra ꝑ amorem ordinatum
In terra penitus erat qui dicebat hec ꝛc
anima mea habes multa bona requieſce
comede & bibe ꝛc & terra penitus ſe elon

gauerunt qui dicebant ad̄ to esse nos re
liquimus omnia & ſecuti ſumus te A terra
pusillum reducere debebat ad̄ dicens p̄
ma cor. ſ̄m Qui habent uxores tanq̄m
non habentes ſint & qui utunt hoc mun
do tanq̄m non utantur Ille habet uxo
tanq̄m non habens qui non ad libidinis
explecōem ſ̄ ad̄ ꝓlis procreacōem vt ſalutem
ad̄ celos emigrem ꝑ habet Ille utitur
hoc mundo tanq̄m non utatur qui reb;
mundi utitur non ad ſuperfluitatem ſ̄ ad
neceſſitatem Alij ꝑ reducem a terra intelli
gunt renunciacōem ꝓprietatis ꝑ quo dant
ſe xpo rogant non ꝓcepit quia vem
ciacio ad̄ior̄ & hui⁹ est ni conſilio no in
ꝓcepto cor. ſ̄m De virginib; ꝓceptū no ha
conſilium autem de a terra dicit reduc̄ q̄
non ſolent ſubito mundam & carnales af
fectus abrumpi Q paulatim attenuari
& alienari Job ꝛc lapides excauant aque
& allumonis paulatim tra conſumuntur
& huic expoſicioni concordat idem Jan. ſ̄
dicens (rogant eum a terra ducere pu
ſillum non dixit reduc penitus ſanct
em viri qm̄ dm̄ hic ſunt non poſſunt ꝛc
nitus elongari a mundo ſ̄ oportet q̄ m
ꝓximi ꝓficiant necaria & necessaria ꝓ
nior̄ ſatisfaciant ideo dicit ego ſ̄ elonga
me ſpūs mei terram & celum non dicit
poſſunt me in celo quia ibi ſunt ſoli bea
ſ̄ elongant me int̄ tram & celū quia ibi
ſunt viri in hoc mundo poſiti qui aſpi
ciunt in celum ꝑ amorem & quia deſi
derant ad terram ꝑ necessariā ꝓviſionem
& hoc qd̄ ego dicit ſit natum in Christo
ꝓte tm̄ reſpirat ad dextram quia ſi viri
ꝓfectus ſunt in mundo ꝑ corporalem habi
tacionem tm̄ ſuſpirant ad celum ꝑ ardē
tem amorem ſicut ſuſpirabat ꝓpha di
cens Defecit anima mea ad dm̄ fortem
vivum Item expetit terrenis priuſſus ſic
A terra nauis ſubdicit cum trena & cor
alis amo ab inferiorib; trena elongatus
ſic g̃ ſit terrena amo qd̄ ſit celestis mar
cio vel tra ē terrena conſuetudo A tri
g̃ nauis ſubtrahitur cum ſpūalis tra

ymstrina carnali comistacone vcedentes
spualibz ꝓncipalit vacare studuit quo ui
placebat apls ad galat 2° ntā dicens vi
u ego uam non ego viuit do in me xpus
z parebat ultius dicens phit 3° que retro
sunt obliuiscens z ad ꝑa eadem reducant
qm opa de genere bonoꝝ quo cum mun
dams cia habent intencone dssimili op
ant. Et sedens sedens tanqm stabili
ter docet amonitans de nauicula de
bat turbas illo em qui in nauicula se
debat z qui in cathedra ꝑ humilitatem z con
tinuam humilitat so non habet docere no
poterat unde Jac 3° nolite magri fieri
plures scilicet ab eccl̃ em dignū in pfec
tionis tm plures magri sunt qui
ipi in doctrina contradicunt unde hic
dicit post incestus castitatem superbis hum
litatem inobediens obedientiam docere
non potest efficaciter Debet g prior in na
ui omnis dum prior implet mandata
legis exinde implere turbas docet dum
suadet mandata observancie mandā
do pscribit ac p̃ expit ihus facere z doce
re unde in his diebus sunt de illis de
quibz dicit ay. z alligant onera grauia inpor
tabilia z imponunt in humeros hominū di
gno autem sic nolunt ea mouere Item in
nauicula sedere est assidue esse in cruce
penitencie vel in consideracone animo
rum Et autem cessant loqui Dignus nar
rant euangelista xpi ꝓdicacionem hic subdit
predicacionis confirmacionem ꝑ miraculi
operacionem ubi primo tangit euangelia quādam
benignam communicacionem 2° exequit apposita
narracionem ibi dixit ad simonem de primo
dicit et autem cessant loqui z postquam
finiunt sermonem suum do quo scilicet super
dicit qđ sedens de nauicula docebat turbas
hic autem notat Jam scilicet quid debet esse in
auditoribus ubi dei que sunt in audientibus
dba xpi ꝑ hoc em qđ dicit qđ cessant loq
concludit qđ ꝓdicacionem eius non retinu
erunt ꝑ quoniam cessant interim audierunt
unde dba dei multi sunt cum multa ver
bona audienda quia sunt medicina dei ge
me z reliquie quibusdam em sunt medi
cina purgatiua sicut penitentibz a quib
purgant malos humores pcc sup 16 neq
herba neq; maligna sanant eos si sermo
trius dns qui sanat omnia Quibusdam
sunt medicina meliorativa sicut pficien
tibz quos ad melius solicitant ca. 12. dba
sapientu qi stimuli utriusq; autem sunt
media conseruativa unde illud p. In oz
de meo absconde eloquia tua ut no peccem
tibi 2° sunt gemo dei Istas autem gemas
sp diligunt in pceptis dei mandata tua
sup aurum z topasion Homines autem pe
cim contemnunt ut Ml nec unitatis
margaritas tuas tanto pretio emas
cim putrida i verba carnalia tales pe
a cum magna suspiciunt audiuntq
quis autem gemam talem haberet qm
xpus ni oze portasset cum magna reue
rencia cani seruaret Cum magna igit
reuerencia dba sci euangelij sunt audienda
que in ore xpi fuerunt z ab eius ore
processerunt Et 2° sunt reliquie dei dba ei
sci euangelij sunt reliquie xpi dba eadē
sc̃i alioꝝ sunt reliquie ipoꝝ Reliquie
autem corpales sc̃oꝝ aliqui sanant ma
los corpales verba autem dei sanant
spiales nam aiam ceam illuminant
m. p̃ pceptu dñi luadum illuminans
oculos aiam mortuam uiuificat Joh
4° omes qui in monumentis sunt sci
licet in scelere pcc audient vocem filij
dei z qui audierint viuent aiam fe
bri calore inflammatam refrigerant ex
is. nomo ardorem refrigerat vos sic z de
bim melius qui dum aiam multo in
frigidatam inflamat in p̃ ignitum eloq
um tuū vehementi Et vedeundo ad tex
tum Et post notare debemus quid Et qđ
cessat loqui z post dicat duc in altum z
rudet quia hic tradit plati officium qui
debet actiu officia sua alternatim variare
non em debet unquā semp insistere con
templacom z oracom set tm sibi debet
ad ꝓdicacoem unde exo te quid clamas
ad me scilicet orando loquere filijs isr.

·K·

necessitatem p̄dicationi misterendo est. Q̄ de p̄dicatione ad actiuem expedit aliquociens tristitiam regnare vt hic insinuat cum dicit. Duc in altum. et cetera. Ie. In omni opere bono erit habundancia vbi autem verba pluriuma ibi egestas. Cesset. g̃ aliqn locucio vt actio succedat. et hoc est qđ dicit vt autem cessauit loqui dixit Simoni. Duc in altum et vecte qui eius doctrine tm vacat non diu nauem in altum ducit. sz qi in nre litus nauigat sz cum manu mittit ad foras vt dicitur de fezti mulieres qui vsq; in altum ducit nre p̄ facientes operationes in aquis multis. i. ꝑplis nr̃is quia aque multe ꝑplx multi sunt nr̃i illud apo. ii. aque quas vidisti vbi meretrix sedet ꝑplx sunt ad litteram g̃ mutat apostolus p̄. thi. g. dicens ex̄ cito fidelium in verbo et conuersacione et c. ad litteram dicit. Duc in altum. i. in ꝓfundum sz qđ dicit altum mare. i. ꝓfundum maris et laxate retia vra in capturam vnde dicit hec tria scilicet quo verbo tendendo quia in altum quid agendo quia retia laxandi ad quid faciendi quia in capturam piscium Q̄ hic queritur gen. quare dixit scalite petro duc in altum et non Jacobo vel Johi et videt quia ei specialiter commissimus erat regimen nauis ecclie et vim p̄dicationis spūalis sz illud ait. Ie. Super hanc petram edificabo ecclam meam Item cum dicit singulariter duc in altum et subdit pluralem laxate retia ad hoc dr qđ quia omnibus curatis dicitur laxate retia tm sed petro dicitur duc in altum ad denotandū qđ solum ꝑfectoribus competit misteria ꝑfunda discutere et p̄dicare. aliter hic tangunt p̄dicatoꝝ expedientia p̄mo sublimis consilio cum dicit. Duc in altum. ysa. ascende supra montem excelsum ascendo tu qui euangelizas syon Joh de abbatisilla. Secundo dicit in altum qui descendit in ꝓfundum vnoꝝ Q̄ vis g̃ in altum duci oportet in altum consendere dicit Simoni. i. ep̄o duc in altum et statim dicit. post

sufficientes laxate retia in capturam vbi notat facilis et plana p̄dicatio dicit enim laxate retia non multitudo pl. ie. ve trina prudentia facilis q̃. qđ facimus bndo quibz ysa. io. texentes subtilia qi dicerent non vidi veruntm hic dicit post duc in altum quid est hoc nisi nisi qđ dicit. solo ꝑ. Si consuetudinis cum ꝑplx que sursum sunt querite que sursum sunt sapite Quidve nisi dicit in altum Quorsum corda vo in altum quia alta celi et magnifica est temptalia contemplatio et etna querere que sunt alta quidam non quesierunt qđ etnaliter magnum et altum est sz quia temptaliter altum et duc. ie. qđ honorabilz altum est abhominabile est dicto dm et ysa. c. Inaccessibilis omnis sublimitas hominis et humiliabit altitudo virorum laxate retia in capturam est autem retia laxare animum ad bona opa dilatare in ꝑplx dilata os tuum et ego implebo illud et bn dicit in capturam qi diceret tunc capies aliquid qui em temptalia quesierunt quasi nr̃i capiunt ꝑplx et aspexi terram et ecce vacua erat et vi et animos et. Ie. qui letamini in nichilo vn hic 3o notatur in p̄dicatione retia in tenew sz gen. vt cum dicit in capturam piscium non altius non videtur ꝑplx simulationem non ꝑplx adulatorem non ꝑplx vtilitatem temptalem sz ꝑplx hominum edificatorem sz heu inquit hodie inquit multi laxant retia in capturam sz non piscium spūalium. i. hominum de quibz alibi ꝑplx facies hoies qi pisces maris sz in capturam transis et mustax. i. ꝑpendium dignitatis et communioz ysa. Q̄. aranee texuerunt Retia sunt ebrietates et dissolutiones et disputationes quas quos capiunt non amittunt vnde et recte qi retinacula sunt vocitata quos capiunt non permittunt sz reservant hec recte ꝑ studium tenentur ꝑ p̄dicatorem laxant ꝑ audientium confessiones colligunt ꝑ p̄dicatorum sermonum contritionem lauant ꝑ suam feruorem et eius mortificatorem se

C. cum hic autem notat quidam postil
quilus suis ludit petrus. i. andream m
rentes vocat in mare. m. c. to. Item. 2o vi
dit iohem. i. iacobum vocat reficientes.
eodem. c. Item. 3o qñ piscatores descen
derant. i. lauabant vocat. hic. sup. Item. 4o
qñ nauis tacta in altum vocat. signum
. i. multitudo piscium capte. i. qñ retho
mittit. Item. 5o qñ iob. dñs vo
cat in dextram nauigij mittit. i. mul
titudo piscium capte. Iux. p. m. ex. petri
mittit vocat. ꝓdicationis in mari. i. in
illos qui sunt in amaritudine facilius
eis dñs conferet. qui non licet in hoc
mundo suos relinquat. Quer. cur pius
dñs suos reliquerat qui eciam cepit
infirmari. Sanx. asserit. p. regu. 2o. q.
do asserat qui mundo despicit. Iux. in
ex. iohis. i. iacobi vocat. ꝓdicationis offi
cium nec nona. i. pie mandata singu
lorum sanctorum sententias vilipendas si. po
nus eas studeas nisimul congregare.
Iux. in. post. ꝓdictam noli extolli si hu
milia. to. i. tua infirma. descende. i. statua re
ꝓdicationis humilis. dicens. qñ aut
am negligentes. ꝓtraxisti. p. tibi. c. to. at
mode tibi. i. doctrinis tuis. Circa. c. no
dum est. qñ non semp. ꝓdicandum est. i. locis
propinquis. secundum. m. remotis. In remo
tis enim. sepe. maior est fructus. m. q. in
tua. in numen. sanctissime. ꝓdicate. cun
gelium omi creature. Omnibus itaq; causis
rethe mittit. ꝓdicationis. informis vi
debit. Iux. c. to. intelligo. ꝓdicatorem. p. cr
mus. facium valde fructuosum esse. rethe
em in. dextrum. mittit. cum. p. crimis. p
dom. In veri. testamento. piscabantur. ad
sinistram. nauigij. temporalia. eum. premite
bant. i. a. pluribus. intendebant. ysa. pmo
. i. volueritis. i. audieritis. nis bonu. tho
mo. medens. ad. sinistram. eciam. nauigij
piscium. ꝓdictores. questionum. quales
unq; de. Respondens. Dnion. hic. post
missionem. dm. sequit. obedientia. petri
ad. petrus. confitet. i. sapiens. sancto
rum. autem. cum. dicit. Preceptor. sapiendi ne
cessitatem. cum. dicit. p. totam. noctem
laborauimus. i. nichil cepimus. i. capti. ad
plevem. cum. addit. in. vbo. autem. tuo. i.
i. hoc. est. cum. dicitur. Respondens. autem
Dnion. Dnion. vt. supra. dem. est. mis
tatt. obediens. Obediens. autem. dicit. re
latum. quodammodo. ad. sapientem. i. deo
conuenerunt. nomina. scilicet. Dnionis. i.
preceptoris. Preceptor. inquit. i. o. bone. ma
gister. sapiendi. p. totam. noctem.
quis. scilicet. sapiens. est. ad. piscandum. ꝓpter
obstinationem. laborantes. in. piscando. nichil
capimus. ad. tuam. nullum. piscem. in
vbo. tuo. scilicet. obediendo. vbo. tuo. non
preceptum. exspectando. laxabo. rethe. in
quo. datur. obedire. volentibus. forma. obe
dientie. vt. scilicet. fidelis. obediant. simpli
ci. vbo. non. preceptum. vel. comminacem
exspectando. s. illud. p. in. audito. auris
obedient. m. i. Joh. 2o. quodcumq; dixit
vobis. facite. In. cuius. tanq; ipius. ex. mi
tis. a. petro. ꝓcedentis. ex. capo. possimus
obedientes. i. humiles. quia. cum. ꝓpter
sibi. dixisset. Duc. in. altum. ne. eadem. vt. na
uem. reducerent. piscium. a. terra. no. se
excusant. si. humiliter. obediunt. Iz. animo
de. causis. solet. quis. ab. initio. ops. se
excusare. aut. qñ. alius. fuit. fatigatus.
i. vellet. quiescere. aut. qñ. illud. qđ. mitti
tur. videtur. esse. nimis. arduum. i. difficile
le. aut. qñ. videtur. inutuosum. i. sine
utilitate. Petrus. quidem. p. totam
noctem. laborauerat. i. ideo. valde. vt. veri
simile. est. fatigatus. erat. Illud. eciam
qđ. sapiebat. videbat. difficile. scilicet. in
altum. vela. ducere. difficilius. est. cum
piscari. in. mari. alto. qm. in. littore
potest. eciam. rationabiliter. timere. i. sp
aue. inutilitatem. ops. iturum. ex. opis
tori. inuctuositate. i. de. simplici. er
dixit. In. vbo. autem. tuo. laxabo. rethe.
In. quo. datur. intelligi. qđ. cum. plato
aliquis. ꝓpter. qđ. videt. contemnere. ho
norem. dei. vel. ecclesie. eius. ꝓli. vt. mi
nus. ipius. subditi. non. debet. se. subdere
excusare. nec. ꝓpter. fatigacionem. corporis

·T·

nec ꝙpte difficultatem opis nec ꝙpte app
entem minutitatem labozis si debet co
deo cõmittere ꝛ simpliat obedire Sup
pmisso textu sunt aliqua dicenda hic no
tanda quoz p̃m est ꝙ gozr qđ in eo qđ pe
trus tota nocte laborans nichil ceperit da
tur intelligi qđ p totam noctem vetis
testamenti cui datus est hinare minis
ge pe laborantes nichil ceperunt doctoꝛes
vetis legis glo p vetrem legem laboran
tes nullũ fructum ad vitam ꝛ eaꝫ
laborantes p totam noctem hui seculi
nichil ceperunt Unde quidam post ascẽ
cacõ petri nocte facta laboriosa ꝛ infruc
tuosa figit piscacionem laborantem in adqui
sicionem temporalium Piscacio do ni dne dñi
facta significat piscacionem laborantem in
his qui ptinet ad salutem animaꝝ Q
nam piscacionem facit cupiditas ꝙ nam
caritas In nocte fit ꝓma quia q malo
agit odit lucem Jo. c. ꝛ Job 24. Oculus
adultri obscuat caligginem ꝛ dicit nullus
confessionem Opis penales ecclesiastice
illicitas cupiditates Excecatur aliquis
ꝙtum ad visum corpalem qui ardenti
ac spiritali homines excecant ardoꝛ cu
piditatis in pe Cupiscendit ignis ꝛ non
viderunt solem ex igne concupiscencie
quidam fumus exiit qui visum impe
dit multoꝝ Item piscacio cupiditatis nul
lum habet laboris fructum dicunt dampna
bilem lassari simul in via ꝓfectionis ambu
lantium vias difficiles ꝛ ecce ꝙ labor stul
toꝝ affligit eos Item infructuosa est
illa piscacio unde hic dicitur nichil cepi
mus temporalia enim in occupacione ei sunt
et supius dum est ꝙ fit piscacio animaꝝ
in nocte quia pocius capiunt qui ca
piant sicut pisces volens capere eciam ꝛ
capitur hamo angli qđ quam vis capi
mistipisci est tenes alienum teneris a
diabolo animus cum pocius habet qui habet
qđ ꝛ est quasi dives cum ni habeat Jum
no licet horrea ꝛ cellaria annoꝝ omnia
capiant ipi th̃ cacui remanent ꝛ pocius
de amittunt qui recipiant hic ꝙ dimittes

dimisit manes Tullius animus huma
nus non archa dives appellari solet grus
illa plena sit ꝛ illo manes Distacio ani
tatis multum capit cum eni anima hu
manum totum mundum Si philosoꝝ tot
temporis vite sue non lucraret si eam
unam multum lucraret Similis
est avaricie qui congregando se tedium fugere
qui musicas capiat ꝛ in bonis mobilibus
se dampnificat vt vitia adquirat ista ly
telis avaricie terrenum ꝛ ecce ꝙ dicitur de
avaro prius in vita sua minima sua ꝙ
notandum qđ qui in vbo dei laxat vetho
capit piscem magnum ꝛ regni celorum
hic est denarius argenteus inventus in ore
piscis ꝛ xpi Joh. c. vba vite eterne habes
ꝛ bene dicebat petrus in vbo tuo laxabo re
the petrus ꝛ in vbo xpi semp piscatus
est ꝛ Jo. blis ꝛ ap. 18. ꝛ hic unde dicit in vbo
tuo non nisi cum quod faciunt illi qui si
bi asscribunt qđ ꝓdicant vel legunt quo
q in pe dicit Non nobis dne non nobis
sed nomini tuo da gloriam Item in vbo tuo
non fabuloso sicut illi qui fabulas vanas
nimis extrahunt in pe narrabunt mihi
fabulaciones sed non vt lex tua Item in
non philosophico sicut illi qui subtilia ꝛ
non utilia quesierunt Jcp 22. qui loquit sa
nem meum loquit sermonem meum
Sup quo inscripsit textum sic scribit post
vbo tuo laxabo vethe ꝛ in tua misericordia
qua loquieris ad me mihi laxabo vethe
cepius ꝛ vba ꝓdicacionis in pe audiam
quid loquatur in me dns deus ꝛ pmo
legum ze. loquere dno quia audit sim
plices Est autem triplex vbum primo
ad apostolum scilicet vbum mihi in
spiracionis vbum mentalis conceptionis
ꝛ vbum doctrine sive ꝓdicacionis tem
ꝑ verbum mihi inspiracionis ad vbum
mentis ꝛ sic gradit efficiatur vbi ꝓdica
onis ysa lv. Quomodo ymber descendit ꝛ
luy de celo ꝛ illuc vltra non revertitur si
inebriat terram ꝛ infundit eam sic ei
vbum quod egredietur de ore meo Jm
ber qui de celo est vbum mihi missum

cionis qđ

cionis qđ cõpatur imbri quia irrigat
uim quia refrigat Terra que inebriat
est vbum meritis qđ p̄ p̄ vbum fecun
datur vbum quod de ore pdit est vbu
pdicationis cuius efficacia notatur ci dia
me non reditet ad me vacuum si faciet
quecunq; volui & bene dicit de ore meo
quia pdicator os dei est Jer. 15. Si sepa
ras pcosum a vili quasi os meum eris &
p̄ conuersio mea & pdicatio mea non in
persuasibilibz humane sapientie vbis sz
in ostensione spus & virtutis & contra
qđ diabolus & sui in nocte solent pstare
videt in nocte ignorantie quo ad eos qđ
dicit quia omnis malus ignorans Justa
menta autem diaboli ad pstandu sunt
hamus sagena rethe & sporta hamo psta
tur qui p̄ gulam aliquem capit sicut ce
pit adam ge. 3°. & esau ge. vl. abacuc. p̄
mum hamo subleuauit Sagena pscis
p̄ luxuriam ceteros Jmeni amatorem
mortis mulierem sequit sagena cor eius
& abacuc. p̄ tpus illud ni sagena sua ret
suo. & rethi suo ametur qđ omnes capit vnde
mihi dicitur a retinendo abacuc. p̄ congre
gant in rethi suo dr. Et cum hoc fecisset
dñs audita est p̄ma missio diuina &
obedientia humana hic 3° subdit opacio
miraculosa dicat ge. & cum hoc fecissent
cum lapassent rethe in vbo concluserunt
pscis multitudinem p̄ opacem diuina
mssimul congregatam quippe obedientes
ei cui subiecta sunt omnia christus tunc
multitudo pscis ni rethe capitur quia
multitudo hominum p̄ pdicacionem vbi dei
ad fidem addicit vnde Jam simone &
pdicatores inquit dei vocantur pscato
res & venatores set pdicatores inquit p̄
mum fuerunt pscatores quia vno te
nu rethe & pdicationis aliqui magnam
hominum multitudinem comprehendunt pdi
catores autem inquit modernu sunt
venatores quia cum multis fatigatio
nib; & clamoribz vix aliqui potuunt capere
quam ferant Jer. 16°. ecce mittam pisca
tores multos & piscabuntur eos & post hec

uenatores multos & venabuntur eos p̄di
catores autem multi inquit sunt angeli fuerunt vel erunt vindemiatores
quia cum falce dñm eloquij vuas mat
ris a putridis separabunt & naturas ponet
in celario dei putridas autem in torcular
miserum apo. 14. christi mittet falcem suam in
terris & vindemiauit vineam terre quod
autem diabolus inquit videt esse vindemi
ator qui multas magnas vuas colligit &
autem racemos est collector qui vix p̄
fectos p̄dicatores primos principes conuertit
ecclesie s. me michi quia facetus sum sic
qui colligit in autumpnio racemos unde
mo omnis fuerunt p̄dicatores vt dum
est fuerunt pscatores tu michi homines
& moderni possunt dici pscatores Pscato
res autem vt dum est aliqui capiunt
magnam pscis multitudinem aliqui
paucos pisces capiunt Quod autem pis
ces non capiant potest esse causa aut
ex pte pscatoris aut ex pte pscis Ex
pte pscatoris potest esse & causa Una est
qui pscatur in tempore non debito vi
dixit petrus sup̄ p̄ totam noctem labo
rauimus & nichil cepimus Illi pscantur in
nocte qui non habent lumen sacre scri
pture si sunt in tenebris ignorantie ta
les alios non conducunt si in errores mit
tunt p̄ thi p̄. volentes esse legis doctores
si non intelligentes neq; quo loquuntur
neq; de quibz affirmant ergo q̄ pdicatores
p̄us oportet mundum & tunc alios mun
dare sapientem p̄us fieri & sic alios face
re sapientes lumen effici & sic alios illu
minare accedere ad dñm & sic alios adu
cere ad dñm vel illi pscantur in nocte q̄
aliqua de gente bonum faciunt in peccato
mortali tales nichil capiunt quia nullum
munus inde sibi adquirunt agger p̄
qui incedes congregauit misit eas in sac
cum ptusium Sacrus conficius est aut in
gra stabilita Sacrus ptusius est animus
per gladio lacatus talis nulla inuia ve
nere potest si omnia effundit vel illi pis
cantur in nocte qui exspectant penitere

in mortem tales nichil capiunt q̄z bñ
nus aliquid boni facere non possiunt Joh
9. venit nox q̄n nemo potest operari Tales
g̃ vrdentur pecus penitere tunore pene
q̃n amore nr̃i dr̃i dicit aug⁹ agens
penitentiam in cr̃imis si securus huic cr
it ego non sum securus 2ª causa est q̄n
pistantur in loco ymo vel in fundo infi
nito vñ deo dicit xp̃us petro duc in altum
locus infimus est tra medius est aer lo
cus altus est celum Illi g̃ pistant in loco
infimo qui laborant in adquisitione ter
renor tales n capiunt a finis abacuc 2.
vo qui congregat non sua q̃sq̄ agguat
contra se densum finis Illi pistantur in
medio i in aere qui laborant in adquisitione
honor Tales non capiunt nisi mustas
sicut avaricia vt sepius dm̃ est se custodit
vt mustas capiat si forte interiora dam
nificant vt honores aliquos adquirant Illi
pistant in alto qui laborant circa adqui
sitionem celestiū i tales multum capiunt
quia regnū celor q̃t q̄ regnū celorum
vim patitur i violenti rapiunt illud
3ª causa est q̄n pistant cum instrumento
non congruo i ei rectitudo fractus ideo dr̃
Jay. 9. reflectentes retia sua Illi retia fran
gunt qui q̃z predicant male viuendo lae
dant g̃ q̃z dñs predicant moribz impug
nant Illi retia reficiunt qui bonam fi
dem componunt ad hoc ein vt teneatur
veritas predicandi necessaria est alteruid vi
uendi 4ª causa est q̄n pistant in loco
non debito vñ dicit dñs Joh 5mo in
tro in deserto naungi rectho i mimore
tis Illi ein q̄n pistant in sinistra p̃
sentis vite scilicet in diuicijs delicijs i ho
noribz ñ capiunt vt sup̃ dm̃ est Illi de
q̄n pistant in dextra vite eterne multū
capiunt quia sicut dicit p. cor. 2. oculus
non vidit nec auris audiuit ñ in cor
hominis ascendit que preparauit deus di
ligentibz se 5ª causa quare pisces non
capiunt pt esse ex pte pistis i hec ē
Thoma causa est q̄n sunt minus astuti i
cauent sibi a rectibz i ab hamo cupidi

y.

em ex quadam astucia diabolica vitam
nitrare predicationis retia timentes ne fra
ibidem tangant vitia vdam superbus non
vult audire vbi humiliatus nec luxuri
osus vbi castitatis nec auarus vbi libe
ralitatis si sicut dicit Job 9. to appendet sapi
entes in astucia eor. 6ª causa cur nimis cum ñ nen
tiuntur se pati tri in morte capiant a
deo a diabolo i a peccato deus cum eos capiet
i diabolo tradet diabolus eos mactabit i ad
cet vsq̄ infernali pena autem sic eos mactu
sos affligabit i mitigabit q̄z minim mde
cient 7. 9. esto consciencie aduersario tuo
i sermoni dño qui admisit peccare dolu
si ne forte tradat te iudici i ex. 7. sit al
quatue tradaris i inde tradet te minis
i diabolo i in carcerem mittaris amen d.
co tibi non exies inde donec reddas nouis
simum quadrantem i donec solutas pena
non tm q̄ pecis magnis si exiam minu
mis si quia hoc facere non potes ideo
inde exibis 7ª causa qui sunt minus
magni quia tunc vela frangunt de
i magni in scrib dei preceptis contemnu
vñ dicit de optimatibz Jer. 9. hij si
mul magis fregerunt iugum rupuru
vincula Tales enim se capi non putan
vñ de sapientibz mundi non capiu
vnus scilicet gamalielem de quo fit
mencio in scriptura nec de nobilibz mi
vnus scilicet paulum qui dicit fuisse
nobilis ciuis romani nec de diuitibz
ni vnus scilicet zacheum nec de potenti
bz nisi tres scilicet nichodemum centuri
onem i reguliunculum de infirmis i sim
plicibz ignobilibz i paupibz multos
cepit p. cor. 9. videte vocationem vram
fratres quia non multi sapientes secun
carnem non multi potentes non multi
nobiles si que stulta sunt mundi elegit
deus vt confundat sapientes i infirma
7ª causa est q̄n sunt minus lubrica sun
pisces de anguilla q̄ postquam capte fu
erint de manibz lubricant sic enim
multi lubrica qui lubricant de aliq

m culpam sicut patet tc etc. Libri cludunt
vestigia viā in truncā plateaz mūdi ap
propinquant finis nostr completi sunt dies
uri ꝛ ego placeo qđ p penitentiam no
deleatur mox sic ponderos ad aliud tra
hit libr cit de culpa in penam Job 24
fiunt in bonis dies sios eoꝝ culpa ꝛ in
punto ad nīa ꝛa descendunt eoꝝ pena
fabricat de pena in penam Job 20 ad
nimiū calorem transeunt ab aquis nimiū
3ta causa qui sunt nimis pni gestiunt
Isti sunt qui primi cor habentes timent
agredi aliquod arduū si seruī dei non de
bent timere bona agēs ppt aliqua adhuc
que possunt mdo contingere Dic ostendit
crudo sup ap ꝑ 3a genera psonaz que ppt
adhuc non timent agere opa sua scilicet
miles agricola ꝛ negociator non debent
timere seruī dei cont vicia rectam in
sint milites xpi 2m thi 2o labora sicut bo
nus miles xpi ihūs non debet timere bo
na opa seminare in sit agricola dei etc tes
ti Dñi observat ventum non seminat
nam non debet timere talenta i grās
additus ad lucrandum annuas lucra ex
timere cum sint negociatores hic ig ne
gaūt dum venio Irrumpebat autem
rethe hic subdimur evidencia miraculi in
tanta multitudine pisciū cunctis dī mi
rando patet. in tribz in rethi qđ rumpe
bat in nāu duplicia qm implebant In
pondere qđ habebant quia pene rigebat
nanes In isto autem possit ꝑ sensū mys
ticum notāt 1m dñs ꝓdicatoz offen
dit ꝛ cum hec fecissent 2o officij comodū
in concliserunt pisciū 3o 3 asina quoz
dam evāngelium ꝛ hereticoz ubi rumpebat
autem rethe 4to numerū fidelium adiuto
riū ubi ꝛ annuerunt socijs quito consilio
dum ꝑtoz scilicet nidoz ꝛ genaū ubi
ꝛ implenerunt ambas naues dicit gl ad
hoc fecissent scilicet ꝓdicatores ꝛ sic transirent
vera ꝓdicationis in vbo dei concliserint
piscium multitudinem copiosam ꝛ mul
tos amiserunt ꝛ dom petrus magna
nam concidit multitudinem quia ip

una die conuerti 3 milia hominū act 2o
Irrumpebat autem rethe cor 1 ꝓdica
toz eoꝝ mirabile quia vt ait gl Irrum
pitur rethe ꝑ non habet pisces In quo
significat ꝑ glosam qđ die fines eccle
sie scindala seruat rethe do rumpitur
p multitudine malox intrancia vnde
gl rumpit rethe p multitudine pis
cium quia modo cum electis tot reprobi in
trant qđ ipsam ecclesiam scindunt hic
tamē nondum ꝑ parisiens qđ rethe p
dicationis multis modis rumpit hic
modo cum ꝓdicator malā ex dissipat qđ
vbi edificatio ꝛo cum scriptura evange
opinionibz scindit 3o cor p obsecro vos
ꝛo vt idem ipsum dicatis omnes ꝛ non
sint in vobis scissuraꝫ 3o cum his qui
fidem receperunt, preceptis dei non obe
diunt vnde hic dicit post ptinent ad
expositionem priorem Irrumpebat
a magnis piscibz ꝛ a multis ꝛ a mag
nis piscibz sicut preceptū a diuitibz ꝛ pote
tibz vnde quivis piscis fortior tanto pri
dosius rethe rumpit Dic nisi in mundo ma
gis potentes vel magis litterati tanto am
plius si mali sint nocent ecclie dei vn
sicut fortiora vasa contra fortiores pisces or
dinant ita contra fortiores malignantes
sententias fingent aggrauando contrario pote
ris vel sciencia in rethe diaboli captus de
ficili cadit quia sensissima est mun
cia hens arma qđ semel captus euadere
possit de eo potest dici felix qui vinculū rup
pit De ꝛ annuerunt socijs qui erant in
alia nāu forte filijs zebedei de quibz mox
eodem vt venirent, adiuuerunt eos ni qđ
datur forma pastoribz ꝛ plus vt eis pla
ceat ab alijs in ꝓdicacione adiuuari nig
non impediri Job 31 Si cuncti bucellā
meam solus gl aliqn pastor ecclie dī sibi
soli nis benedicat alijs rectoribus ꝓdicantibz ꝑ tu
nidiam contendit si primus pastor qui non
fuam gliam quesiuit ab omnibz vult adiu
uari talis erat moyses qui dicebat Dñs
det vt omnes ꝑphetent vnde in isto ter
tio si post ad tertiam mutuam monen

ex illoz qui erant in una zebedei qui ad
uentu eoz qui erant in naui Domini
ad eos venerunt z auxilium eis impendit
quia frat qui adiuuat a fratre quasi
ciuitas firma hunc exposicioni concordat
alius post dicens Iunxerunt scipa qui
erant in alia naui vt venirent z adiu
uarent eos unde quicunque ipsi in
ipsum non debent de se confidere set
eam uiriores in suum auxilium advocare
Petro cum uno erupit si fratrem aux
ilio contempnat a minores contempnen
di non sunt quia maiores potuit ad
iuuare unde de petro dicitur act. 19. omo
nes fiebat ab ecclia ad dm sine intermissi
one p eo dictum g nunc contemplatiue
z cont. p illud p. cy. Saturabuntur lig
na campi cedri libani quos plantauit
illuc passeres nidificabunt glo. inter.
Saturabuntur ligna campi z posteriores po
puli vel gens seruiles z cedri libani z sub
limes ppli quas plantauit ni fides illuc
z in ramis facultatum eay passeres z illi
quoz conuersacio in celis est nidificabunt z
edificabunt monasteria Cedri libani nobi
les z excelsi huius seculi qui cum timore
audiant illud p. beatus qui intelligit
sup egenu z pauperu attendant inquit
res suas villas z copias superfluas z ptent
cas seruis dei nisi illud ysa. 49. Erunt
reges nutricij tui z regine nutrices tue
z hy Suggestu hac genua z manuilla re
gum hac z p. 80. Quinto psalmi z spu
alia accipite z date tympanu z cantica
iux. i. p. eoz g. Di nos vobis spualia
seminamus modicum est si carnalia vba
metamus Item contemplatiue minant
seculares oraciones unde p. esdr. 6. cpto of
ferant oblaciones deo celi orent quia p
vita regis z filioz eius Dc g impleuit
ambas nauiculas .i. nauem petri z gale
dei ubi eram ad sensum mistice subdit
comissio utriusq ppli Dicat g. z venerunt
z impleuerunt ambas naues usq; ad
.i. cathedram De gentib; z ptm ad cathedram
de iudeis conuenerunt z hinc dicat g ambas

nauiculas impleuerunt quia eos debet
esse firmatis peterius admonitoz z adiuuan
cum phus g. rogo z te germane cumpa
adiuua eos qui mecum laborauerunt
in euge cum clemente z ceteris adiutori
bz meis quoz nomina sunt in libro vite
impleuerunt inquit ambas nauiculas
ita ut pene mergerent quia cum adiu
pleamus duaz nauiu ptem concurrit
bone z mali ait. 13. Simile est regnu celoz
sagene misse in mare z ex omi genere pi
cis congreganti tm ut multa putatur ma
ioz est multitudo malop quia bonoz mul
ti cum sint vocatu pauci vero electi ait.
mali do subintrant bonu vero non in
dicit ita ut pene mergerent Verumptm
sup isto textu sic scribit Joh. de abb villa
Impleuerunt ambas naues ut qd in
una poni potuit in alia locaret in qua sig
nificat qd qui in innocencia baptismali
non psteterunt in nauiculam prime que
est z tabula post naufragiu Ci voluntate
acceptant Alii exponut istum textum
alius postillatoz ita dicens Quid est mag
qd dicunt expresse multitudinem aque
sam ita ut pene nauis mergeret z nauis
sint ut innuerent illis qui erant in alia
naui ut adiuuarent eos Multitudo mul
tipliciter ni aliud est q̃m multitudo ex
bonoz que habent aliquid boni scilicet
gratie spualis z plerumq; non solum
est multitudo z multitudo exposita ma qd
nauis corpo non p. non obedientia ma
non sufficit adimplendo z constitus in
res exercendi ideo oportet ut una nauis
alia adiuuet hoc est una virtus alte
scilicet patientia obedientie sufragetur
et cum obedientia consistat in bona ope
do patientia in malis patiendo vel pa
cientia simpliciter qd videt se z vult obe
dientia non posse Est autem multiplex im
pedimentu a bonis opibz agendis p ma
litudo onosa quibz subditi non sufficiu
unt unde quidam plures cumulant ex
ceptiones que fuerant legis antique q
dam potest illud petri act. 15. Quid tu

rans dñi inponere. ingu sup eñicam ꝺ
carnibꝫ quia necꝑ nos necꝑ patres nr
portare potuimꝰ. 2ª ꝓcedentia ē in
firmitas ꝑpua que plerumꝙ audit ex
one labou vnde socius Simonis dum te
nebat magnis febribꝰ non potuit mitiꝰ
re sanata unstrauit mr. 2. 3. debilitas se
nectutis vnde ꝓ regum 12 dicit samuel
ego senui 2 uicanui 2 uidi ꝓ senectute
infera sum nec apta uinculo coniugali &c
uim malignitas aliena vt ꝓ esse 3. fm
st vt ꝙlus terre impediret manus ꝙli
mde 2 turbaret eos in edificando dns au
tm non multum reputat multitudi
nem opum sꝫ deuotionem ysa ꝓ odiu mul
titudinem victimaꝝ vtaꝝ dicit dns plen
sum vnde mr. 6to Quantes nolite multi
plicari sicut ethnici faciunt putant enim
qꝫ in multiloquio exaudiant frm suos
non abuit dns ꝙpt infirmitatem qua
non est sicut mundam qui abiunt se
uos infirmatos ꝓ regni 3o. Quer egip
me ego sum seruus uiri amalechite de
reliquit me dns meus quia egrotare ex
nimius tmus nec debilitate senectutis
insatos abiat 2 addit ista post bene pa
mee qui locut 2. nauem commemorat
illi nomina sanctoꝝ qui erant in illa nau
Jacobus videlicet 2 Joh. Quia in istis 2. gdus
patenas designant. primus gdus est lus
tari 2 reluctari uidelicet ne sustinebat in
temptacione 2 hoc ptinet ad Jacobi 2. est
gdium sciat 2 gaudeat 2 tribulacione 2 hoc
ptinet ad Johim Jacobi cui luctator Joh
gra impiamur ꝓ inuenit. in Job ait de
mo dixit. si ceciderit si me occiderit in ipm
sperabo 2. inuenit in apostolis act. 4to Joh
apli gaudentes a conspectu consilij quia
digni habiti sunt ꝓ nomine ihu contu
meliam pati 2 Jacobi. 5o. ome gaudiu esti
mate fres frm cum in temptaciones va
rias inciderint hoc etiam dno continent
in uno ubo apli Ro. 12 Noli uinci a malo
sꝫ uince in bono 2 non uincit a malo qui
forte resistit 2 reluctat uincit in bono ma
lum qui de eo qꝫ patitur gaudet gras ag

2 gratulat. Alio et sup. bisum ē ꝙ duas
naues intelligunt. duo uto uita videli
contemplatiua 2 actiua ad quem sensu
multitudo pisciu in utraq; nauē ꝓuenit
quia in contemplatiua uita qm eatum ac
tiua multitudo inuenitur. Et inuenidi ē
hyo diebꝫ ne hominues peue migant. quia
in utraq; nauē multi mali mixto tempe
alio regimine uolentes repiunt. De qd an
uidisset Simon pe audito pisciu miraculo
hic narrat. edificacio sue utilitas sciata
ex ipo que accepit in tribꝰ ꝓ ni seruicio
fidelitatis. quia pdit ad genua. 2º in stu
pore admiracionis. quia stupoꝫ circumue
rat eum. Dicit. 3º qd cum uideret Si
mon petrus silicet qꝫ ad ꝓ. uerbum xpi
exisset tam mestimabilem pisciu mul
titudinem. pedit ad genua. ihu tanqm
dnm suu illum recognoscens dicens. exi
a me 2 uere. quia peccatoꝫ sum dne qꝫ
ꝙ. non sum dignus habitare in tua soci
tate tu ꝙpt fragilitatem nature. quia
bone sunt silicet quue ꝙpt utilitatem cul
pe. quia peccatoꝫ sum. tu ꝙpt puritatem
pene quia tu es dns ego non. Ideo allegat
petrus hanc triplicem racionem dicit exi
a me quia homo peccatoꝫ sum dns. qꝫ ꝙ.
dne non sum dignus ut intres sub tectu
meu dixit centurio. Quo ad humilitatis
monetur ep. petri ad genua xpi padentis
2 dicentis exi a me dne quia homo pecca
toꝫ sum. q. d. non sum dignus cohabitare
tecum. Pregoꝫ in me. et te peccatorem
consideras oportet ut a te dnm no expel
las. Augꝫ ut peccatoꝫ allequit. petrus dm
2 dnm salutis secum eum habebat 2 ei
dicebat exi a me dne ac si infirmus me
dico accedenti 2 eum curare uolenti dice
exi a me quia ego egroto. hic etiam sen
sum si possibile qd uir spiritalis quo ma
iora a deo recipit tanto magis illuminatur
et infirma sua cognoscit que prius
non cognoscebat sicut in medio solis uide
t. atthomi 2 publice minutissimi qui
ex uadio uideri non possunt. Ideo dicitur
Job. Ore auditu auris audiui te nunc autē

·ab·

ceritis unens dixit te nunc autem peni
tentiam age in fauilla & cinere & hoc
notatur cum dicit cum videret Simon
petrus quia ad genua ihu & Joh de
abb Gillelm Petrus stens se pauem tan
to maiestatis pnca timuit aggrauari
vbi nunc inquit est unus petrus qui
diuina intuens pncam dixit dne ne
sum dignus vt intres sub tecu mecum
vbi nunc qui ex impeuo sibi benefacto
timent aggrauari timuit & petrus nos
autem multos cotid cernim ad dume
magestatis pncam irrenient acrdi
mus & non timem Idem quidem dni
ne magestatie pncia vbi est corpus &
vbi angelor comitiua vbi sunt certis si
crimenta vbi sin tractant mystia hec
quidem credimus si qi obstinati in mul
tis peccare non desistimus Ter xxi dic
est qd dilectus meus mihi & ego illi
qui pascitur inter lilia donec aspiret
dies & inclinentur umbre Ter xxxiii dic
est qd dilectus meus mihi & ego illi
qui pascitur in liliis donec aspiret dies
&

fuerit ad te ministrando mutuis fortitudo
genera velit tibi act⁹ c⁹ compto qđ homi
nes essent ydote et sine litteris adminis
bant. Similit⁹ i Jacobum i Johin qui
erant soci Simonis i⁹ Optima societas
Simonis Jacobi i Johis i obedientia pru
dencia i grē Prudencia que est in simplan
tando malis predit discernendo quale sit
illud qđ precipit scilicet utrum sit bonum et
malum i tunc sequit grā cum mutui li
beri arbitrij ad faciendū qđ precipit i segt
obedientia exequendo voluntarie qđ im
peratur. Dē tunc ait ad Simonem vbi po
nit quantum ad quo dicebat in principio
ndit blanda xpi consolatio i postea quo
nsolatoz comissio hic g⁹ p⁹ consolat petrū
i precipit ei officiū suū i aliox ibi ex hoc
ens fiet g⁹ et ait ad Simonem noli ti
mere gl⁹ talis humilitas scilicet qua pe
trus dixerat ei exi a me quia vir ego
dne non primā consolationem ex hoc i pl
hoc tempus non in statum eius hominis
capiens gl⁹ non dixit in apostolatū eligi
tur si p⁹ dicat qđ aliqn sit eligendus Tri
plex em secūm gozi fuit disceptudo vocatio
nis in simplicem noticiam de qua Joh
i⁹ in familiaritatem de qua hic i⁹ in apos
tolatum de qua ait⁹ g⁹ i hic ⁹ alij dicunt
qđ prima vocatio fuit ad familiaritatem i⁹
ad discipulatum i⁹ ad apostolatum vt sic expo
nit premissus textus Ex hoc i ex inito obe
dientie qua ad p⁹ dixit recte egisti i
humilitatis qua te indignum mei sciente
reputasti i stupens quo mes virtutis mag
nitudinem admirasti eius hominis capi
ens i ad predicationis offm assumus vel ex
hoc i ex hoc fit similitudinis vnde gl⁹ dicit
qđ sicut tunc p vocem pistes sic p verba alij
qui capet i nondū qđ deus est petro eius
hominis capiens non aurū non argentū
i⁹ cor. ii non quero quo tua sint sed vos
ysa ii sustinebo sicut vos modos qui argē
tum non quesierunt nec aurū voluerunt set
signum pmulos nutrierunt pmulos nutri
illos de quibz dicit ps⁹ beatus qui tenebit
i allidet pmulos suos ad petram hic m

sup sic scribit post Quid est qđ ait ad Si
monem ama me noli timere ex hoc iam eius
hominis capiens In hoc uidet sigt qua
les virtutes debent precedere ad hoc q quis
plātus et predicator debito instruatur cū
dicit Noli timere ex hoc cum h presserit
mētis scilicet obedientiam i patientiam qua
obedientia metuit simplam patientia ne
tuit offm pastorale Unde qm non est ex
actatus p obedientiam nec pbatus p pa
tientiam principes regnoz preposuit offi
pastoralis non cum pfecte nouit in qui
bus debent ei subdi obedire i que ab eis
debeat pati i qualit⁹ in eis que uniuer
so ab alijs patribz debet expati unde na
tura ordinauit antequā quis sit pater
qđ prius sit filius Et nunc multi volunt
esse patres qui ad huc esse filij non dum
didicerunt Item sup eo cui hominis ca
piens addit idem postea Pistatores homi
dicunt plātu quoz merces rethibz dñi dei
ad salutem capio peccatores Cum ante
inquit aliquis magnus pisces ad deum
conuertit quasi magnus pistis captus
qui rapinis suis alios devorabat sic erat
abacuc p⁹ in fine quatuor non respicis
sup iniqua agentes i tacens deuorantē
impio iustiorem se i facies hominis qua
si pistis maris i quasi reptile non habē
principem Unde sicut qui capit retiū vi
talis magnus pistis magna cumulus reg
m vel comodum notabile inde habet
sic i de aliquo diuite i potente qui ad
dñm plenus conuertit quia tunc i malo
ablata restituit i bene adquisita miseri
cordit pauperibz distribuit sicut fecit za
cheus luce 19 qui dicit luce 19 ecce dimidiū
bonoz meoz do pauperibz i si aliquē defrau
dauī reddo quadruplum Quare autem
inquit postea cū tempora mea nō sint
pistatoris amicus si temporalia comodo
de Et subditus ad terram namq ubi
peccat pistatoz comissio i hoc sub q⁹ condi
cione comissi eis sunt debeat quia subdi
tus ad terram namq singulariter quia re
lictis omibz familiarie sine veniens qz

.ad.

scam sunt eum dicit ℔ & subducis ad terram naues. Ideo ad tram reducent, xpo in hac vocacone relictis omnibz r. nauibz & naui instrumentis scilicet ad temptus si quia non sufficit omia relinquere. Hoc enī facit socrates phs ideo addit ℔ pfectus est scilicet ℔ scam sunt eum. Hinc trahit diat. pau. ℔ familiaritatem monemur. in hoc ℔ subducis ad tram naubz relictis omnibz scam sunt eum. Dicit admirantes eius familiaritatem vocacio eni ista vt ꝓius dictum est. ℔ gom sunt ad familiaritatem ꝓh̄i. qui en sapientib; gen sapiens erit amicus autem stultoz similis illis efficit. Carbones mortui si ponant cum bnis accendunt sic qui in pc̄atis sunt mortui ꝓ familiaritatem bonoz vita grē bnificant. Dicit trahit sic scribit postillat. quod est ℔ sequunt subducis ad terram naubz secum sunt eum. Jocundus inquit finis leta conclusio sic inquit naues ni laborant fluctuant quicquantur si ℔ cessant subducis ad tram naubz hec tra alia est ab illa de qua dicit. sup. Rogauit a terra reducere pusillum a qua reducentes & recedentes appropinquant ad illam tram de qua dicit subducis ad tram naubz secum sunt eu. Naues ad tram reducent. qui ad soliditatem vite eterne pueniunt. quo est terra viuentiū ꝓ quo intendit ℔ est triplex terra. prima est mouentiū de qua sup. 2a. viuentiū de qua hic 3a. mortuoz & ppt hoc dicit Jer. 22. terra. tra terra audi ꝓmonem dñi de tra mortuoz. Jer. 17. omes qui te dñe derelinquunt confundent recedentes a terra in terra scribent. & Baruch 2o. Jnuectiuā in tra aliena coinquinat. & es cum mortuis deputatus es cum his qui erant in inferno. si de terra viuentiū dicit subducis ad terram naubz. & tunc labor obedientie quietet ad quietem. ag. xy. Veritio ad me omes qui laboratis & onerati estis & ego reficiam vos. Deo. placemus ad consolacem. ag. 4to. Vtinam qui ligent qui tpe consolabunt ad hanc consolacionem tpe nos ꝓducat qui cum filio vivit & regnat amen.

Dominica. 8a. trinitatis.

Si habundauerint iustitia vestra plus ꝙm scribaꝝ & phariseoꝝ non intrabitis in regnum celoꝝ. ℔ Ordine Jam solent magri scolaꝝ ecclesiastico finaliter ꝙs ordines scolarium enumero. quoz quidam sunt insipientes qui indigent puris lrāꝝ elementis. Jos magist ꝓ se nimis non docet. si ꝓ alios minus ꝓtos eruditos. Alij sunt ꝓficientes qui ad hoc indigent instructionis scale ꝓfectiua. & istos eciam docet ꝓ alios magis doctos. Tertij sunt qui ꝓfectu & intellectu ꝓfecerunt. & istos instruere instituit ꝓ se tanquam magist verus xpus est. 2us. 3tius & magist. 4tus est scola cius est totus mundus. hic eciam habent. 3 ordines scolarium. qz quidam erant tempore legis nature. qui omnino erant quasi rudes & insipientes ex elementa & creaturas mundi instruebant legentes in opib; dei potenciam. ex fini mundi sapienciam. ex ordine bonitatem. ex utilitate. Ro. p. Jnuisibilia dei a creatura mundi ꝓ ea que facta sunt intellecta conspiciunt. Alij fuerunt magis ꝓficientes qui scilicet fuerunt tempore legis scripte quos docuit dns ꝓ magistros eruditos scilicet ꝓ moysen & ꝓphetas. Alij fuerunt ꝓfecti scilicet xpiani. istos xpus docuit ꝓ se ipm sublimiora mandata. ideo apponit ℔ cor iustitia magis habundet ꝙ iustitia ecdoz & hinc aut. Nisi habundauerit iustitia vestra ꝙ ꝓmisse sententie euangelii. Dicto. 4o. scribens. Est inquit iustitia triplex. prima que consistit in decem mozalibz obseruacionibz. Hanc vocat ꝓficientes inuentaz. & quia humana iustitia ad diuinam non ꝓt attingere. nec in aliquibz dissonet a iustitia diuina. & ita aliquo repugnet iustitie dei. quia qui in uno offendit factus est omnium reus. & qui non est mecum contra me est. & de ista iustitia dicit apostolus ignorantes iustitiam dei &

volentes statuere iustitiae dei non sint sub
rem. Est quoq; z iustitia quae consistit
in observantia cyrographi mandatorum dei. hoc
est iustitia legis z scripturarum z
phisaeorum sup quam iustitiam si iustitia
mea habundauerit non intrabitis in regnum
celorum. hoc est iustitia quam qui facit ho
minem celorum hoc est temporalia p transgressi
one audita hominis no punit. Terra i
ad est opus retro. z a sacra scriptura regu
lam. a radice caritatis parit. z finem bet
finem bonum. hoc vltra iustitia habundet
iustitia scribarum z phisaeorum a radice. z in
fine creat autem in ore ipsi eum placebant
ppl ex timore penae sine timorem comodi
consequendi z incommodi evitandi subdit
dicat post. qd dna inq nos qui sumus sub
gratia z antiquos qui fuerunt sub lege in
quos erant scribe z phisei. dicit esse in
diebus impassionibus z communionibus. Is
in em tria promittebant bona tria vita
temporalis. z pax. bona tria ysa. p. Si volue
ritis z audieritis me bona tria concedens.
vita temporalis. vnde sequit. si custodire le
ges meas z iudicia quae faciens homo vivet
in eis. z Ro. 10 moyses dicit qm iustitia
que ex lege est quicunq fecerit vivet in ea.
pax. Josue 21. Data est pax a deo p cuncta
tum in omnes nationes. z 2o. Regum 8o. habitabit israel z iuda absq; ullo timore. vnus
quisq; sub ficu sua z sub vite sua. vide hinc
pacem multum desiderabant 3to. Regum
10o sit pax tua in diebus meis. Econtrario
nobis promittit non pacem temporalem. sed
regnum celorum. Joh. 16. in mundo pressuram
habebitis. z tam Joh baptista qm xpus ho
mines monuerunt in primo suae predicationis di
centes. poenam agite appropinquabit enim regnum celorum. Item vita eterna nobis promittit
non temporalis. ait. 19. omnis qui reliquerit
domum vel fres centuplum accipiet z vitam
eternam possidebit. Item nobis promittit pax
pacem z eternitatis. Joh. 14. h loquutus
sum vobis vt in me pacem habeatis. z ad
huc dicit pax dei que exsuperat omnem sensum
custodiat corda vra z intelligentias vras.

In communionibus similit est dna. quia ad
communio fuit mos temporalis. vnde se
ysa. p. qd si nolueritis z me ad vindictam
provocaueritis gladius devorabit vos. no
bis comminat gehennam z ignem eternum.
vnde ni hoc eodem cuncte nra. Qui au
tem dixit fratri suo fatue reus erit ge
henne ignis. z ps. Discedite a me male
dicti in ignem eternum. quidam q distant
celi a terra. terra ab inferis. vel mors gla
dij ab igne gehenne. tm debet iustitia vra
habundare sup iustitiam scribarum. Ideo di
cit dnus Nisi habundauerit iustitia vra
sup iustitiam phisaeorum. 2o. In ho au
tem cuncte nos admonet dnus ad pfectam
iustitiam z detestabilem iustitie huius oppo
sitae. deinde ostendit que sit illa iustitia
ibi audistis quia dictum est antiquis. vltro
ostendit que sunt eius signa. ibi Si offers
munus tuum. 3o. ad pfectam iustitiam no
nos invitat dicens Nisi habundauerit
iustitia vra. 2o. ad hanc tamen similes dixerat p
Qui solverit vnum de mandatis istis mi
nimis. z docuerit sic homines. minimus vocabitur in regno celorum. qui autem fecerit
z docuerit. 2o. hic autem prosequitur de eis
qui docent non faciunt. z tales erant scribe z phisei vbi praedixit dns asserendo Dico
autem vobis mysticando. quia ni habundauerit iustitia comminando. ibi non intrabitis. 2o. q. d. non sufficit ad regnum ad
quirendum sermo predicationis sine virtute
operandi. ideo dico vobis. ego scilicet cui
dna mihi sunt revelata vobis specialius
qui in primo sollicitudinis vocati estis. q
nisi habundauerit iustitia vra. vt scilicet
faciatis qd predicatis plus qm scribe z phisei. qui dicunt z non faciunt. non intrabitis
in regnum celorum. Cassiodor. Qui minima
negligens docendo prosumpserit vt si mi
nimus in celo si maximus in gehenne sup
plicio habeatur. vel pt referri ad subsequens
vt sit sensus ni habundauerit iustitia vra &c
vt scilicet non solum non occidatis proximum
ex ira. si etiam vt nec eum oditis minus. ni
si iram ergo eum in corde habeatis. ni stan

dalli vel contumeliam ei inferatis nō intrabitis in regnū celoꝝ ℣ Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opa vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Quia nisi abundauerit iustitia vestra plus quam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum. Audistis quia dictum est antiquis non occides. qui autem occiderit reus erit iudicio. Ego autem dico vobis quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo raca reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue reus erit gehenne ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare et ibi memoratus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te relinque ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres munus tuum. Esto consentiens aduersario tuo cito dum es cum illo in via ne forte tradat te aduersarius iudici et iudex tradat te ministro et in carcerem mittaris. Amen dico tibi non exies inde donec reddas nouissimum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis non mechaberis. Ego autem dico vobis quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. Si autem oculus tuus dexter scandalizat te erue eum et proice abs te. expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te abscide eam et proice abs te. expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictum est autem quicumque dimiserit uxorem suam det illi libellum repudii. Ego autem dico vobis quia omnis qui dimittit uxorem suam excepta fornicationis causa facit eam moechari et qui dimissam duxerit adulterat. Iterum audistis quia dictum est antiquis non periurabis. Reddes autem domino iuramenta tua. Ego autem dico vobis non iurare omnino neque per celum quia thronus dei est neque per terram quia scabellum est pedum eius neque per hierusalem quia ciuitas est magni regis neque per caput tuum quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo vester est est non non. Quod autem his abundantius est a malo est. Audistis quia dictum est oculum pro oculo et dentem pro dente. Ego autem dico vobis non resistere malo sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam prebe illi et alteram. Et ei qui vult tecum iudicio contendere et tunicam tuam tollere dimitte ei et pallium. Et quicumque angariauerit te mille passus vade et alia duo. Qui petit a te da ei et volenti mutuari a te ne auertaris. Audistis quia dictum est diliges proximum tuum et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis diligite inimicos vestros benefacite his qui oderunt vos et orate pro persequentibus et calumniantibus vos ut sitis filii patris vestri qui in celis est qui solem suum oriri facit super bonos et malos et pluit super iustos et iniustos. Si enim diligitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis nonne et publicani hoc faciunt. Et si saluos feceritis fratres vestros tantum quid amplius facitis nonne et ethnici hoc faciunt. Estote ergo vos perfecti sicut et pater vester celestis perfectus est. Attendite autem ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis alioquin mercedem non

habebitis apud patrem vestrum qui est in celis. Iustus ergo quomodo possunt homines qui habent beneficia in quibus peccatum est causa quia posita pena sequitur delictum et quia cessante causa cessat effectus ne iustitia eorum sit iniustitia interpretatur. Ait dominus. Amen dico vobis qui claudat hostia et manducat alterius merces gratuita et subtracta non est voluntas mea in vobis dicit dominus exercituum et munus non suscipiam de manu vestra. Et sunt eorum iustitia remissa. Unde dicat postillator quod scribe erant eminentes in scientia quia magistri legis. Pharisei eminentes in multorum et earum penam estimationem. Arbitrantur quod putabant suam iustitiam sufficientem ad salutem. Ideo non laborabant ut altiorem possent querere scientiam. Iustitia autem christiani debet habundare. Quia de sua scientia vel iustitia vita non debet christianus confidere set ad maiora proficere. Phil. 3. Que retro sum obliuiscens ad ea que sunt priora extendens meipsum. Si multi sint qui non proficiunt si deficiunt. Hodie cum aliquid habeo in crastinum minus. Postea michil. Tales sunt similitudines eccl. 2. Deficiens vt luna minuitur. Hec iustitia scribarum et pharisei potest dici iustitia tristicie. Ideo in regnum non introducat. Nec mirum quia ante regum magistrum deficiat scientia. Ideo iustitia eorum erat minus scientia. 4to audistis. Quia dictum est antiquis. Quia quod dicitur per dictum. Tunc cum deus habebat officiales multos scilicet veros videlicet qui culpas destruebat. Iustitia qui culpas serio punichat. Qui istis duobus officialibus deus nunc dedit duos consiliarios scilicet misericordiam veritatem placationem iustitie. Misericordia quia veritas habet culpam in quorum sibi consulit vt videat si in fuit aliqua ignorancia vel infirmitas humana vel temptacio diabolica per quas culpe allenuari consueuerunt. Omnis iustitia debet culpas primo pacificare consulit vt non intendat confitenti set intendat vt hominem reconciliet deo. Pacificat primo et tranquillet

corde suo Jesu. ro cero ego cogito cogitacio-
nes pacis z non afflictionis. z sic dixi
cet. qđ dicat. mia z veritas obviauerunt
sibi. mstica z pax osculate sunt. Justi
cia autem hanc scimus vocat quidam
post. mstiam excedentem tia scribens
justica inquit excedens est mstica sine
mia que non est vera mstica. vnde glo
sup. q̃ in ca. v. Justicie lumen est mia.
justica sine mia in tenebris z est ce-
cus furor. ecclesiastes sup illud ecclesiastes. Noli
esse mstus multum. dicit mtr sci-
mus ms stima minima est. De hac justi-
cia tangit glo sup illud luce. p. erant
ambo justi apud dm incedentes in o-
bus mandatis z justificationibz dni sine
querela. Ecce inquit temptata mstica
alia q̃ hominu justicia vnoz. quevis
alis vocat. hec mstica in regno ro in
troducet eo qđ est sine mia. Judicium au-
tem sine mia fiet ei qui non fecit mi-
sericordiam. Alios defectus ponit gonf
dens. qđ phisei deficiebant in ore q̃
docuerunt eos fieri vera non tn practica-
bant. dicunt enim z non faciunt. alligat
enim onera grauia z importabilia z imponit
hominis humeris. digito autem suo
nolunt illa mouere. Sto. quia aliqua
minora faciebant z non maiora. vñ q̃.
ve vobis scribe z phisei qui decimatis
mentam z cuminum. z relinquitis ea que
grauiora sunt legis. Sto. in consuetudine.
quia extra mundum non mittus. vñ q̃.
ve vobis scribe z phisei qui mundatis
qđ defora est patene. intus autem
plenum estis omni rapina z immunditia.
vnde z vñ. ij. petebant quare no lauet
discipuli tui manus cu panem man
ducant. Sto. iniquitate quia destruc-
multus z fructus nullus. q̃. vbi supra.
ve vobis scribe z pharisei qui circuitis
mare z aridum vt faciatis vnu prosili
tum. z cum fuerit factus facitis illum fi-
lium gehenne. Sto. Talios z multos defectus
recitat pariter dicens Justicia scribaꝝ
z phariseoꝝ duplex erat triplex. z qñ

tum ad cohibendum animum. z quinto ad
cohibendum linguam. z quinto ad vltimum
manum. Quinto ad p̃m. quia no cohibebat
animum ab ira. vt manu a molestia. qui
tum ad 2um. quia non cohibebat linguam
a contumelia sicut manu a molestia
Item non cohibebant a simplici mendacio
sicut a primo. quintum ad 3um. quia pu-
tebat unum malum ad vitandum ma-
nus. vt. adulterium ad vitandum homicidium
sicut patet in libello repudii. Deu. 24.
Item punitebat vt provocatus malum alte-
ri malum inferret. p̃ximo. vt patet
in lege talionis. exo. 21. Dentium ad 2um
Item mstica duplicata erat mstica
eoꝝ. quia non faciebat bonum omnibus. vt i-
micos. leuit. 19. Si aliam tribulacionem dili-
ges proximum tuum. z odio habebis inimi-
cum tuum. vna tribulacio habet. Diliges ami-
cum tuum sicut teipsum. vnde 2a pars addita
est p̃ sinistros expositores arguentes a
contrario sensu. sic. si amicus est diligen-
dus. g̃ inimicus odiendus. Et est hic
notandum quedam post qđ est triplex
mstica civ. sufficiens. z habundans. Sufficiens inquit in preceptis sacramentoꝝ
z h̃ est primoꝝ. sufficiens in debita obser-
uacione mandatoꝝ. z h̃ est adultoꝝ. stricte
fidelium primoꝝ. habundans in edificatione
sui ipsius z ceteroꝝ aliorꝝ. z h̃ est mstica
plurimoꝝ qui nedum ad primam mstifi-
cacionem. verum etiam ad mstificandum
alios elaborant. vnde non dicit xpus ni
sufficiencior fuit mstica vra q̃m mstica
scribaꝝ z phariseoꝝ. sed ni habundauerit
mstica vra sc. Christi. Justiciam autem
hic dicit humanam virtutem. Intendo
autem gre additamentu. Discipulos em
suos ad huc rudes magis qui erant in
veri testamento meliores fuit esse. scribas
autem ac phisos non dixit iniquos. nec
dixit inimicos. quia non dixisset eos ha-
bere mysticam. vide etiam quo hic vetus
testamentu confirmat. complacem facies
eius ad nouu. plus em z minq eiusdem
gentis sunt. scribaꝝ autem z phariseoꝝ mystica

·E·

sic deficit. q̃to.

sunt mandata mea. Qui autem illoꝝ mandatoꝝ sunt mandata ꝑ. hoc ꝙ est qđ dicit. si quis sup legis mandata et nra precepta que apud eos nra reputant implenda non intrat in regnū celoꝝ. qm illi de pena liberant que scilicet trāsgressoribꝫ legis debet non autem in regnū inducunt. Est ꝙ nra et anselmi rectitudo voluntatis ꝑpter se seruata hoc est f. lincolii dicto ꝑpter ipam rectitudinem multociens cum seruat a nullis voluntas recta non tm seruatur amore rectitudinis ut pote quo aliquis videt aliquem qui deliquit. et mouet punire. sicut punire. et recte et iustum est ut is qui deliquit puniatur. et ut videt velit cum punire seruit ita ꝑ quo ad hoc videt rectitudinem voluntatis. Si velit punire deliquentem plus amore alicui lucri vel odio quam zelo iustitie fiat rectitudinem voluntatis no ꝑpter rectitudinem si ꝑpter lucrum et ita non est vere iustus. quia nec recte rectitudinem. ut iusto iustitiam fiat aut econtra. contra hoc qđ dicit legis lator dicens. deut. 25. qđ iustum est iuste exequium ut sit voluntas recta. opus rectum et teneas recta hoc est ꝙ integra ut seruet rectitudo voluntatis non alterius gra aut amore ui ipius rectitudinis. Aliter describit iustitia apud alios f. lincolii dicto 3°. Justicia est similitudo cū supnis diuinis ꝙ sitibus vbi supnas diuinas ꝙ sitias vocat angelos. est ꝙ iustitia similitudo cum angelis. et hoc descripcio ptinet ad habundantem iustitiam, vnde scm lincolii ibidem hoc iustissimos ꝓphas sacerdotibꝫ competit qui ꝑpter similitudinem vite cum vita angelica eciam angeli nominant. dicente malachia ꝓpha. 2°. labia sacerdotis custodiunt scientiam et legem requirunt ex ore eius qꝫ angelus dni existimandus est et Joh in apo. ꝑ tuū. A. angelos quibꝫ scribit vnusquisque. pluraliter designat ꝑ declaracionem itaqꝫ istius iustitie nondum qđ angeli sint substancie incorporee intelligamus inexpressa ac

.ff.

intelligenda ineffabilem pulchritudinem trinitatis contemplantes ipsa qꝫ scipsum et dilectum patris est eis liber vite in quo scripsit quicquid eis vtile est qm in eo qđ quod est vtile ad cognicionem esse cognoscunt et in eius visione dilectione suauissima delectant et omnes occasiones suas f. regulas quas in illo libro legunt dirigunt regulariter tranquillissimam pacem seruantes ad inuicem de bonis altius gustant. nostra curam dum in nos exercere in hac valle miserie peregrinamur solliciti prudenter fortiter agunt tenebras ignorancie nostre illustrando et sic nos occulto nutu inuisibili eius affectiones ad bonum excitando ipsa vel diligendo insidias et insultus deceptorum et malignorum hominum a nobis repellendo hec et alia his similes sunt ipsa ciuitates angelice in quibꝫ oportet nos ipsis assistere si voluerimus eorum societati vnanimiter inniti. ciuitatem non possumus in hac vita fragili eis assistere similitudine pfectionis oportet tm eis similari similitudine mutacionis dum enim in hac vita mortali detinemur minores sumus angelis nec cum eis possumus equanimiter. deo si multum alongo vestigia mutari oportet autem nos angelos alongo imitari nichil audius appetere ut dulcius habere quam trinitatis potenciam sapienciam et bonitatem licet in enigmate contemplari eciam et si angeli simul et in mystica misteria transmittunt et dum contemplantur nos tm dissimiliter non possumus et in contemplacione ipsius et eorum ministrare habemus contemplacionem dei dulcedinem et delectabilitatem eius et de necessariis administracionem indefesse nec vnquam sepeni a dulcedine contemplacionis nisi cum abstrahit nos inde necessitas aut pximoꝝ nisi necessitas aut pietas cum autem alia istaꝝ nos bene habeat malleamus in contemplacionis dulcedine morari non impigre in egredi similari pximoꝝ compassione ad eorum necessitates et pias actiones illuminandi et studemus pagendo patris

ædmem ontemplacionis inhiant redendo
: sic ꝓficiemus ꝑ modulo uno viasse qd
angeli non ꝑ vices sed simul agunt sic ei
mus ꝑ vices maria & martha qd libro
uno quem non possumus ꝓfecte hic legere
sicut angeli legunt dat nobis liber duor
testamentor in quo debemus assidue leg
: que illustrant mentes nras in cõtem
placionem & que nram vegant accionem
unde sine cessatione ab huius libri lectione & spe
cali inspectione ir nos debet quiescere nisi
ut ꝓximor vel nri usta necessitas aut pia
militas recolentes illud qd in tipo nri dñi
est tam in ezechiele qm in apocalypsi scribi
tur comederent volumen vel librum sibi osten
sum quid autem est librum edere ir illu
minde legere lectum & intelligere Ipa na
ꝓ stenua est sicut cibus animo qui cum
dicit sicut cibus deglutit Tertio do di
cit ad explendam illam ope ipo ardore
dilectionis quasi ardoris vel caloris naturali
bus in stomacho digit & in anime vegeta
tionem trahiat Ad insinuandam autem
assiduitatem intentionis mee in libris scrip
me legendis ꝓceptum est in exodo qd ves
tis ab humilis archo nequiꝫ extrahant qd
et cum vestes archo ab humilis non extrahi
unt nisi sacerdotes qui celebrant eccliam & q̃ cum
gelicis libris non separat Qd autem ꝓsi lec
tionis stenuam scripturo repellamus audi
amus illud ꝓpheticum quia tu stenuam re
pulisti repellam te ne sacerdotio fungaris mi
: illud ysa 56 Speculatores tui omnes cecu
nescierunt canes muti non valentes latrare
videntes vana dormientes & amantes somp
nia canes impudentissimi nescierunt satura
tatem ipi pastores ignoraverunt intelli
gentiam & rectum ysa Matthe 7o Qui audierit
legem & offendit sine eor dns indignacionem
suam sine eccle que sequunt cathastrofos si stu
dium de scripturo repellant videlt repul
so a frequentione sacrorum ecclarum os mutum
vanos & amor vanor ignorantias & ignorantias
: ipius ire & indignacionis dni sine nos ef
fugio Debent eciam cathastra de bonis fra
tribus stulti subditor curam solliciter ꝓcu
rent agere lucem ubi dei tenebras ignoran
tie eor illustrando & eiusdem ubi ignis af
fectus accendendo & si eiusdem noxiam opa
rantes gendo Cuius fidei & gladio spus mundi
acreas potestates & malignor hominum
ab eis ꝓpellendo eor ꝓfectui congaudendo
Preterea etiam debet plates qui angeli no
minant ad subditor strenue & impigre p
agendum hoc qd angeli dicuntur alati
Quid em in alis ni velox diligensue ad offi
cium sibi iniuncti strenue ꝓagendu significat
alatus igitur & nos simus Si ꝓfectus qd
ꝓcepit salomon dicens diligenter festina sin
cera amicum tuum &c Ego ni describi iusti
cia cui sic Justicia est voluntas reddendi
unicuiq qd suum est vt potestatibus filii
alem timorem verecundiam & obedientiam
patribus fidem societatem & honorem ad nu
tricem puericionem minoribus regimen
& disciplinam & ꝓtectorem De hac iustitia
loquit Ambrosius in sermone de septem virtu
& ponit & s. Aug. ca. 23 Justicia virtus e
qua suum est unicuiq tribuens tribue q̃ en
quit tribus quo sua sunt Redde superiori red
de inferiori reddo equali cuiq qd debes
redde imo verecundiam plato & obedienta
am quia alta cordis alta corporis est Nec
cui sufficit exterius obtemperare manibus
moribus ni ex intimo cordis affectu similit
succiam de eis Oro & fratribus nris inter quos
viuimus apud nos fraternitatis & societatis
humane consilii simus & auxilii debitores
Hec cum volumus ut ipi nobis ꝓpendant
consilium quo erudiat ignorancia nra &
auxilium quo iuvet infirmitas nostra
Ego mallem ego consilium inquit melius
arbitror quin si ex tuo fremitu discere
studeas que oportet & quo non oportet
fieri provocans enim ad meliora & consi
lens non solum ubo vel lingua set opere
& veritate Ideo ubi vtilius & efficacius aux
ilium aliquod est quin ut ores devote ut no
dissimules redarguere culpas eius ut
nullid ei offendiculi ponas & solliciti
sis quatenus fidelis tanquam angelus pa
cis de regno dei scandala tollere & occasi

ones ſtundalbz penitus removere Qi talem
frem conſiliarium z auxiliarium exhibes ved
his ei qđ debes nec habet vndo causat gloz
o ſi eum forte plātus es hinc ſine dubio te
neris debito ſollicitudinis ampliozis exig
a te etem ipe custodiam z disciplinam cu
todiam quidem vt possit cauere pcm dis
ciplinam do vt qđ mur caunt undiq ma
neatimpunitu Qđ corpus tuu qđ sine dq
ſi neminem fratrum pesse videris habes tu
ſub te ne cui custodiam z disciplinam op
teat exhiberi Hoc autem corpus tuu qđ
ſine dubio regendum accepit Opus tuu
debes ei custodiam vt non regnet in eo pec
catum nec membra tua arma fiant in
quitatis debes z disciplinam vt dignos fa
ciat penitencie fructus castigatio z stabilis
seruitutis longo tu gnoz z piculoſioz debi
to tenent constricti qui p multis annis red
dituri sunt vacuos z stabit Bnardus ibidem
Est autem iustica quedam stricta z angu
sta valde z stricta nec ipponere se equalib n
equare ipposito altra latioz z ampliozi iusti
cia nec equare se paui nec inferioz ipponi
sient enī gnis z gnis superbia est pferre
se equali aut equare plato tm magno
humilitatis est inferiorem se exhibere eq
aut equalem inferioz z arma z plena
iustica inferiorem se exhibere eaūm ipi
inferiorib Dicit enī simia z intollerabit
superbia superiorē se ipponere tm inferiorē se
stabere Summa z plena iustica est qđ des
cripcio imponit seu a multis que talis est
Justicia est nature tacita conuencio in ad
uitorio multoz inuenta h eadem ponit
in formula vite honeste z addit quod
iustica n nra constitucio sz z diuina lex z
vinculum societatis humane In hac iust
non estimemus quid expediat expediet ni
quit quicquid illa dictabit z sequit paulo
post iustus vt sis non solum non solum nō
nocebis verum eaūm nocentes prohibebis
Nam nichil nocere non est iustica si absti
nencia a malis est ab his q incipe vt in
auferas z ad maioza gnichere vt eaūm ab
lata restituas Justicia postremo habitus

plutoz eo medio in veritatis trineq regu
la est ne ductu leui animi negligencia sub
sequat dimn enī neq de magnis nec de
minimis ardeuenie erranti vtq coniv
r licencia peccandi quodāmodo offeret nec
vursum nimis rigidatus nec asperius
ml bene aut benignitatis reseruans de
bet esse iustica Ista enī amabilis iustice
regula tenenda est vt rebelles disciplin
nec minima negligencia eius contumacia
despecta videatur nec seuia animaduersio sup
gram humanas amabilitatis animus ex
pmissis patent aliqualiter defectus iustic
pharisee z qđ iustitia nra sup iustitiam
am pharisei debet habundare z sic
intelligi debet qđ hic dicit x nisi habundau
rit iustitia vra plus q iustitia scribaz z pha
seoz Inter scribas autem z phisaeos sup
posite hec differencia fuit scribe enim diligen
tiam legis z sigilla ypocritas qui attendu
dunt ad superficiem exteriorem z intimum
que deforis est phisei dicti sigmundum
presumptuosos z singularitatis magistros mo
nachos claustris qui dicuntur se a comunitate
trib Unde Bnardus de gradibus humilita
tis declarans qualiter huic singularitatis
ex superbia z ambitione possit notabili
ter scribit z ponit xc filios qui dicunt
est qui se supra ceteros iactat et non plus
ceteris aliquid agit z quos vult ceteros ip
pareat Quid non sufficiat ei qđ cete
monasterij regula vel maioz exhortatio
exemplis nec tm melioz se studet se vi
ri non meliis vincere si videri possit
timus dicere possit non sicut ceteri
hominum plus sibi blandit de vno iem
qđ ceteris prudentibz fiat qui si cum ceteris
diebz ieiunauit amplioz sibi videt
una olacuncula peculiaris qui vul
modia vinis nocte Item prudentib
solet oculos iactare ad mensam vt si
min comedere velit se ee doleat z mag
idipm sibi crudelis subtrahere qđ non
vitium indulgendi prudenter plus q
metuens detrimentum qui statuit
atid si quem misericordem si quem pa

orem ꝓspexerit vilem se estimat nichiꝫ
requesit ⁊ sequt ad omia sua strenuus
ad oia pig vigilat in lecto dormit in cho
ro cum; aliis psallentib; ad vigilias to
ta nocte dormitet post vigilias aliis qui
escentib; solus in oratorio remanet. sicut
⁊ tussit gemitib; ac suspiriis aures fo;is
sdeum implet. Cum autem ex his quo
singulariꝫ si manu agit apud simplicio
res eius opinio crescit qui ꝑfecto opa ꝑdit
ms emunt. si unde ꝓficiant non discernunt
tum miserim beatificant in errorem in
mittunt. Credit qđ audit. laudat qđ agit
quid intendat non attendit. Obmusit in
trucem dum amplectat opinionem. Qui
dam alia vt plus sibi credit qm alijs
& plo sd plus alijs credit qm sibi. vt iam
non dbo tenus aut solu opid ostentationis
suam ꝓferat religionem si cordis intimo
cedat effectu. Si omnib; sanctorem. ⁊ quic
q; sd laudant agnoscat. non ignorantes ad
demulcendo laudatores si sine meritis arro
gantie asscribit. Unde tales sint similes ꝓha
ris. quos vocans de ypocrisi ꝙ reprehen
dit. Mt. 23. ⁊ de quib; hic dicit. ni habundau
erit iustitia vra ⁊c. non intrabitis in reg
num celoꝝ. Dicit quo post. Vere dicit no
ni ꝙ habundantem iustitiam intrabit
in regnu celoꝝ. quia non ni habundans
iustitia regni dei intrat in nos. Luc. 17.
regnu dei intra vos est. qđ fit qn spūs
regit carnem. ⁊ tunc est. qn celum sup
terram. unde. Psal. 23. celum celi dn terram autem dedit filijs hoim. Mt. 5. celum sup
ra me. Celum quidem dicendum qđ cum
quadruplex significatur regnu dei in scp
tura videlt ꝙ regno scripturis. de quo
Mt. 21. dicebat. a vobis regnu ⁊ dabitur
genti facienti fructus eius. Item regnu
virtutum. Luc. 17. regnum dei intra vos
est. Item regnu congregationis fidelium.
et in pabolis euangelicis. cum dicitur
Simile est regnum celoꝝ. Mt. 13. Item reg
num glie. Luc. 22. beatus qui manducabit
panem in regno celoꝝ. In multis autem

istoꝝ regnoꝝ intrabant scribe ⁊ phisei
in ꝑ. qm. Mt. 21. eis dicit ihus. Ve vobis
scribe ⁊ phisei ypocrite qui clauditis reg
num celoꝝ ante homines. vos enim non intra
tis. nec intrantes sinitis intrare. Ubi
ꝑ regnu celoꝝ si cui ꝑ omne ei intelligit
sacram scripturam. unde dicit regnu celoꝝ
hic intelligunt scriptura in qua inscri
ptu est regnu celoꝝ. Janua do vera est expo
sitio sine ianua veritatis s. m. Jero. claudit
malo ex. unde dicit omne magist qui stu
dialiter malo ex. suos discipulos claudit reg
num celoꝝ ante illos. Isti regnu virtutum
esse noluerunt. quia ne ꝑ gratiam ihus in
eis regnaret venerunt. unde do eis dixit
ihus. Joh. 15. nunc autem regnu meum
non est hic. vel corrigamus vt dicat aug. nunc
autem regnu meum non est hinc. unde
aug. sup Johem omne. 115. notabiliter scri
bit. quid est regnu eius simple ꝙ in eum credentes in eum quib; dicat. Do mundo no estis
sicut ego non sum do mundo. quis eos
velit esse in mundo ihs qđ de eis dicit
ad patrem non rogo vt tollas eos de mun
do si vt serues eos a malo. Unde non am
regnu meu non est in hoc mundo si non
est do hoc mundo. Et cum h. probaret dicens
Si ex mundo esset regnu meu ministri
mei etarent vt non traderer iudeis. non
aut regnu meum non est hic. si non est
hinc. hic enim est regnu eius usq; in finem
seculi habens mixta cum zizania usq;
ad messem. a messis enim est finis seculi quib;
messores venient. i. angeli. ⁊ colligent de
regno eius omnia scandala. Et ideo non
fieret si regnu eius non esset hic. si vero
non est hinc. Item in regnu dei vel reg
num celoꝝ non intrabunt quia ad nupcias
filij regis enim cui simile est regnum celoꝝ
i. ecclia militans. s. m. ꝑabolam ihs. 22.
dicentis. Simile est regnum celoꝝ homini
regi qui fecit nupcias filio suo ꝙ fidem
accedere noluerunt. Et similiter regnum
non intrabunt quia membra eius qui de
se ipo verace dicit Joh. 3o. nemo ascendit
in celum ni qui de celo descendit filius ho

mmis qui est ni celo ee reuerunt ℣ Ex
quibꝫ sequit' ꝯclusio qđ ꝑius sub ꝑsona ap̄i
loquentis fuit ꝓpositum. videlicet qđ si hā
buerit iustica vra plus qm̄ scribaꝝ et
phiseoꝝ non intrabimꝰ in regnū celoꝝ. Re-
audistis. quia dm̄ est antiquis ¶non occides
qui autem occiderit reus erit iudicio. Dupl
et aliqualit' diuinū est docuit habundantē
iusticiam ad quam tenent' ſupiores. hic
ſufficientem finē ꝑfectam ad quam tene
tur omēs. Justicia em̄ sup̄ius accepit' qui
ordinat. dēm animo motum ꝫ quietum ad
dm̄ racionalem que est unpans. ꝫ quietum
ad irracionalem que est unpata ex qua
nascuntur due passiones ḡnales. ira. ꝫ
cupiscentia. In ordine diuini irracionabilium
ordinat ꝓncipalit' ira ſto ꝑssio. dm̄ irasci
bilem quietum ad passionem ire. In ꝑmo
g' explicat ꝓhibitionem legis. 2o explicat ꝑ
fectionem ꝓbationis. ibi ego autem dico vobis
Dicit g' ostendens quomodo iustica debet es
se in nobis. Audistis scilicet legem ꝑdicantibꝫ
quia dictum est antiquis. i. patribꝰ bus-
quibꝫ lex ꝑ moysen data est. ꝑmo. i vobis
consequenter. hoc autem dm̄ est i scriptum
exo. 20mo. ꝫ deut. 5to. Christꝰ volens ostende
re qđ ipe est deus qui aliqn̄ locutus est
in lege. ꝫ qui nunc mandat in ea. illud
mandatum qđ ponitur in lege ante omnia
scilicet ꝓhibitiua que sunt contra ꝓximum.
i nunc ponit in ꝓcepto mandatoꝝ finis.
Sed nota qđ non dicit ego dixi vobis. sz pa-
ter meus dixit vobis. mittens qđ lex non im-
mediate a deo data est ꝓpter. si ꝑ moysen
angelo ministrante. gal. 2. vel ne sermo
eius repelleret' cito em̄ dixissent illud Jo
8. ꝯquaginta annos non dum habes. ꝫ
illud. patrem se dicit habere dm̄. ¶non occi-
des scilicet hominem. quia homo. qui au-
tem occiderit actualit' ꝫ iniuste reus erit
iudicio. in testis accusatione. vt legis iudex
puniat' i. mortꝫ. quia lex punit ꝑ talio-
nem. sic qui iniuste ꝑsequitur qđ multiplex ē
occisio hominis. ꝫ dra hominis. Dupliciter ꝑ
quia occidit homo se ipm̄. ꝫ hoc semp̄ ē culpe.
dedicto diuino ꝓcepto. Item est occisio. qua

occidit homo ꝓximum. ꝫ aliqn̄ est culpe. alii
qn̄ iusticie. ℣ qđ culpe ꝓhibet. hic. i exo. 20mo
℣ est iusticie dicit. aplus. Redimite. ad Ro. 12.
non sine causa gladium portat. Circa pri-
mam occasionem nondum qđ homo occidat
se. tribꝰ modis. corde ore. opere. Corde occidit
triplicit'. ab immutabili bono se auertendo.
ꝓd. ꝑ. 4. Visio pruinam ꝫ inquietat eos. Item ꝑ
mum odiendo. ꝑ. Joh. Qui odit fratrem
suum homicida est. Item ꝓsta desideria mul
tiplicando. dicit' em̄ ꝓd. desideria eorum
pigra. Item occidit se ore mentiendo. sap. 1.
Os quod mentit' occidit animam. Grauat ꝫ
vulnerando. Joh. 18mo. occidit enim lingua vipe-
ram. lingua vipe est lingua adulationis malig-
ni. qui effundendo venenum mellitum homi-
cidit. Item detrahendo. ecc. 28. multi cad-
derunt in ore gladij. sed non sic quasi qui in
terierunt ꝑ linguam suam. Item occidit se
quis ope triplicit' irascendo. mundum in-
mundo. De ꝑmis dicꝫ Job. 5to. virum stultum
interficit iracundia. ꝫ ꝑuulum mundo. de
2o ꝓd. 3to. Qui addit est qui' occidit inopia
ꝑdet animam suam. ℣ Circa 2am. scien-
dum qđ multiplicat' occidit quis ꝓximum vel ni
cessaria subtrahendo. pasce fame morientem
quem si non pauisti occidisti. Item ꝓximum
fouendo. ecc. 34. ℣ Panis egentium vita pau-
peris est. Qui defraudat eum vir sanguinis
est. Item qui aufert in sudore panem
qui occidit ꝓximum suum. Item pulchritudi-
nem est cibus animo subtrahendo. vnde ca. 11.
annunciabis eis sermonem meum. i post di-
cit'. qđ si annunciauit ꝓlo sceleri eoꝝ. qđ san-
guinem eius. i. mortem de manu eius re-
quiret. Item est occisio corporalis que 2o com
mittit' lingua. i. ꝑ lingua. 2o. ꝑcepto consili
i defensionis. defensionis vt cum pulchri-
tudo ne aliquis occidendus timeat' sicut
habet' in canone de prima di. ꝫ pau-
lose sub auctoritate beati Augustini. Decipiuntur
decipiunt qui existimant eos tm̄ homici-
das esse qui manibꝰ hominem occidunt.
non pocius eos ꝓ quoꝝ consilium i exhortā
onem homines occidunt. nam multi mul-
tos qui dum ꝓprijs manibꝰ interficere

dm̄ mors

218

dm mors imponit. Decernuntur qđ de consilio dem est intelligi debet de consilio exortatiois vel approbationis. non de consilio simplici ois opinionis. qđ si aliquis asseueret maleficum esse occidendu & ex hoc dbo aliquis occideret pagan. non ppt hoc qui h̄o pius asseruit esset homicida vel irregularis. Quam si quis consulit opus licitu. vt subeat male factus capitat. q̄nis maleficus occidit dum occideret consulens ex hoc nec vere homicida est nec quomodolibet irregularis. cum nō debeat cum non directe consulit in mortē. sed instincta impleat. qđ sufficienter dedna potest ex dō hoīcidio. ca. vlt. sic & plan dominus secularib⁹ frequenter possunt vt contra contumaces & incorrigibiles iustitiam conseqūr non vt aliquos morti tradant. Verūm si consulerent ad opus illicitu vbi verisimile mors eueniret vt si consulerent alicui se in mare proicere vel congredi cum leone nulla necessitate cogente incurreret multi dicunt irregularitatem. Effecto casu fit homicidiu. q̄r modis sibi licet iustitia necessitate casu voluntate homicidium ex iustitia fit qn̄ ille ex zelo iustitie non ex libidine vindicte padens mortis ordine seruato condemnat reum ad mortē & causam iuste precepti ministrat. Similiter consimili intentione istud declarat dnūs de libero arbitrio cū p̄. & inde questionib⁹ seuit dicit. Cum homo iuste occidit. lex eum occidit. Item necessitate occidit quis hominem se defendendo & vim vi repellendo cum firmiter credit se aliter non posse euadere. Casu vt cum quis iactat ad alicui lapidem & sic fortuito hominem occidit voluntate vt cum quis occidit aliū ex libidine & solum isto modo intelligebant scribe & phisei dominum precepti quo ad ppt qđ addit hic exp̄ns qđ peccatoris est infernus declarandū. 2° notandum hic principaliter qđ diabolus occidit triplices vel tria genera hominum & 3tio genus nititur occidere si non potest. Occidit enim innocentes quo ad partis actuale penitentes & pugnantes psistentes & apponit diligentiam vt peccatos puniat qđ non potest. Occidit g° p° innocentes & h̄ occisio figurat⁹ in occisione infantū quos herodes occidit. Herodes enim diabolum p̄figurat. Et nota q̄ quedam qđ occidit aliqn p oblationem p̄sentis p̄spitatis aliqn p tristitiam p̄sentis aduersitatis aliqn p timorem future dolens aliqn p spem future temporalis retributionis. Hem ordinant q̄r animum affectiones que sunt gaudiu. dolor. timor. et spes. & h̄ certum. Et intellectum pueroꝝ legimus in scriptura. Primo enim legimus occisionem pueroꝝ a pharaone fieri. ex quo p. quicquid masculinum sexus fuerit in flumen proicite. 2° a herode. ait. 2°. & a medis ysa. 13. Sistimabo sup eos medos qui sagittis paruulos interficiet. 3tio ab antiocho p machabeos. p. Suspendebantur pueros a cruce p domos. Et notandum qđ a pharaone occidunt sub mersione. ab herode gladio. a medis sagittis. ab antiocho suspendio. ex alia pha. interpretatum dissipans. diabolus enim est qui dissipat alios p suggestionem p̄sentis vite siue voluptatis carnalis. & ideo dicitur occidere p submersionem in flumine flumine enim voluptatem carnalem designat. Item herodes gladius in pellibus. Ira est. qui occidit pueros gladio. & timoris p̄sentis aduersitatis. qui in gladio figurat. ppt illud p. Cum inebriabo gladium meum &c. Item medi diaboli sunt qui occidunt timore future aduersitatis. que designat. que a longe pertimuit. Item antiochus diabolus qui pueros interficit suspendio. quia semp suspendit a futuro felicitatis consideratione. & status est pertinaci. & hos occidit diabolus quoꝝ occisio figurat. p occisionem Jacobi abbi. & Johis bapte. p quo nondum qđ hoc occidit aliqn gladio p̄ter suggestionem qđ significatur in occisione Jacobi. quem occidit herodes gladio ac. & Item osculo similitudinis dilectionis qđ fit cū temptat diabolus sub specie boni. & hoc signat in occisione abbi quem occidit Joab osculando. & regni. Item p̄secutionibus temporalibus & quasi non assumuntur affligendo. & hoc figuratiue fuit in occisione Johis bapte ait. 13. & ait. 8. Item status est

stitus ꝓpugnauit vel ꝓfiteat̃ & exiſtē
tes in hoc ſtatu odit diabolus & cor̃ occiſio
figurat̃ In occiſione Jude p̃ machab xv
& ionathe eiuſdem xii & Simonis eiuſde
cti Ipi em tres figurant ꝓfitentes vel
ꝓ iſtos ſigt̃ 3° q̃ debem esse in ꝓfiten
tib; ſtiliat ſimplicitatem cordis q̃ ſigt̃
ꝓ ionathan Jonathas em mtpr̃at̃
confeſſionem oris q̃ ꝓ nobis q̃ con
feſſio mtpr̃at̃ & obedientiam ſtuſſactionis
p Simonem q̃ obediens mtpr̃at̃ Dat̃
figuratum q̃ ad occidim̃t̃ in ꝓfitentib
bus vel deſtruunt Cirus innocentiam pe
tim̃ cuinat̃ ¶ Quartus gradus est gr̃
ꝓfectoꝝ & ad iſtos ponit manū diabolus
vt apphendat & occidat q̃d figuratiū est
act̃ 12 ubi dicit̃ q̃d herodes apposuit ma
num vt apphenderet & petrum tñ non oc
cidit ꝓpt̃ angelum aduenientem herodes
diabolus est petrus a petra dicti sunt ꝓ
fecti in quoꝝ ꝑsona dicit psalmista statuit
sup̃ petram pedes meos hos em nitim̃
apphendere diabolus vt occidit ꝑ parū
mortalo Cui dns misit angelum i gram
ad cuius aduentū lumen refulget i cogni
tio aduenit in anima & latus petri pcu
tit̃ in quo doloꝝ affectionis & pcis prius
ostendit̃ & petrus expauit̃ i penitens
temptatus tentationes vincens bonū
opus aggredit̃ & tunc cadunt cathene i
tentationes diabolice & petrus a captio
ne & occisione liberat̃ i ꝓfectus ab omni
mortē pcī actualis & temptationē diabo
lice suggestionis lib are potuit̃ vt possit
dicere cum petro nunc scio vere q̃ mi
sit dns angelū suū & eripuit me de ma
nu herodis & de oīi exspectatione ple
bis iudeoꝝ De¶ Ego autem dico vobis &c
hic 2° ostendit x̃m̃ q̃ sit ꝓfecta nr̃a ꝑ
quo studeā vt ex p̃missis patet q̃d nr̃a
turba erat diuisa q̃dā ad tyrannū ꝑ
tem iustitie q̃ est declinare a malo & fa
cere bonū q̃dā ad p̃nam ptem vt dm
est fuit diuisa q̃a non cohibebat ai
ab odio nec lingua a contumelia vel ver
bo iniurioso vnde ad ꝓficiendū q̃d erat

diuisum hic addit ypis ꝓceptum re
gatum tibi iniebbe in 1° membro ꝓhibet
x̃m motū ire in 2° motum indignationis
in signo ubi Qui autem dixerit fratri suo
racha 2° motū litigationis in ꝺo debz
ato ubi Qui autem dixerit fatue 3° mo
autem motu ire respondet iudicio 2° cō
filio 2° gehenna ignis cū est reatus in iu
dicio debet 2m sententiam ꝓferri 3 cō
cedem mandari p̃m est gne 2m est gn̄e 3m
gn̄issimū ꝑ q̃ sciendū q̃d in eadem gal
cto ꝑ quis alium peccato gn̄at aliquā
gnie aliū gn̄issimo unde hic ostendit
doꝝ in peto ire tres gn̄us ignis est qñ
ira tm est animo cum dicit omnis q̃ ira
cit fratri suo 2° qñ manifestat in exte
signo q̃d notat cum dicitur qui dixerit
fratri suo racha 3° qñ manifestat in exte
nuelioso ꝺbo q̃d notat cū dicit qui autem
dixerit fratri suo fatue de istis 3bus sic dicit
aug in de sermone dñi in monte q̃d m ꝑ
mo gradu est unū scilicet ira sola In 2° ſt
2° scilicet ira & voꝝ quo iram sig̃t In 3° ſ
sunt 3a scilicet ira & voꝝ & in vocis exti
cione expssio Dicit autem est gn̄us in
culpa ita in pena que exprimunt nom
nidicij consilij & ignis ꝑ q̃ triplex pe
na inferni intelligit̃ ſt̃ nom iudicij intel
ligit̃ pena gn̄us quo debet̃ ire in
iudicio cui causa dicitur & ad hoc dicit
est defensionem & tamen in tali iudicio re
est in quo gn̄us & nomen consilij intelli
pena gn̄oꝝ quo debet̃ 2° gn̄us nom in ci
filio cui sua diffiniunt adhuc in pena
differt & locum habet dilatio & tunc reus est
in ꝓximo gn̄oꝝ & nomen ignis intelligit̃ gn̄issima pena quo debet 3° gn̄
sum tunc cui dat sua diffinitiua in loco
habet defensio vel dilatio & tunc reus est
in gn̄issimo ꝓximo Istius autem to intelli
git̃ de ira ꝑ quam deliberata non ex ira ꝑ
zelum unde textus quem exponit cap̃s
opo mpsto omc 2° sic licet Qui quis irā
fuerit fratri suo sine causa reus erit iudi
cio sic stabit Qui dixerit fratri suo sine c
& c̄ q̃ magnū qui cui causa non erit reus

ram si ira non fuerit. nulla doctrina ꝓfic
nec media sunt nec crimina expectuntur.
Justa ḡra negant mar̄ est disciplina. Itaq;
non peccat qui eā causa trāsit. sz cōmt̄ si ira
tus fuerit peccabit Quia placenda irrāo
nabilis vicia seminat. negligentiam nutrit.
; non solum malos. sz eciam bonos mu
tat ad malum. quia malus quidem si cor
reptus fuerit non emendat. bonus autem
si correptus fuerit perit. quia in corpe mu
ꝑ punalet malum qm̄ bonū Cui contra
dat ḡra. nos ira stribens. Sciendum e
q alia est ira qm̄ impacienca excitat. alia
qua zelus fozmat. Illa ex vicio. h ex vir
tute gerit. Ira ex virtute aliqn surgit.
; q hanc iram hēl non habuit. motu
sz mpticabilit supra vlionis cyeciam.
Do hac ira dicit in ꝑ. Irascimini ; no
lite peccare. ; iterū turbatus est ꝑ ira oc
lus meus. Ira quippe ꝑ vicium oculū men
tis ecat. Ira autem ꝑ zelum turbat. q
quo saltem recta cognitione cōtuit. ea
quo ī tranquillo cordo ꝓspi non ꝑt contem
placio dissipat. Qz ei ꝑ zelum animꝰ mone
t curand. sūmo opꝰ est nec hec eadem q
instrumenta virtutis assumit. mentē ira
tur. nec si dna peat sz bellū animalia ad ob
sequiū patia a vacionis tgo mutuū recedit
unde nacc est vt. h ante omnia qui zelo rec
tudinis mouet. attendat ne ira ex me
tis dnāt trahat. Qz in vlionē peccatū tem
pus modum q; considerans surgentem
animū ꝓtinacem subtilius retractando re
stringat. admistratem recipiat. ; motus fer
uidos sub equitate disponat. vt eo fiat iu
stor vltor alienq; que extitit victor sue. sic
ut sic culpas delinquentiū corrigat. vt am
ti ipe qui corrigit ꝑ pacientiam crescat
Ads si quis obiciat contra ꝑ dicta posita ex auc
toritate crisō. ꝑ bona Jerō. cuꝰ contra sen
tiam rectat ; Origenē. ꝑ hoc q; hic
addunt quidam sine causa q; inquit si
ille addit. quia nulla est causa ꝓter
quā ꝓmo irasci debes. Qui enī irascit
ei qui non fratri irascit si vicio. nam sic
; alibi auctoribꝰ quos ibidem allegat Hie

ꝓmo autē ira ait omnis qui irascit fra
tri suo sine causa. ; e. quātū ad voluntatē si
am hominis facit. Ideo inquit Joh in ca
nica sua dicit qui odit fratrem suū sine causa
homicida est. nec dicit istud ꝓpter ira. sz po
cius iudicem. unde ꝓmo post dicit Iracun
dia nec ei ad ē iam non est ex passione
iracundia sz iudicij. Iracundia enī ꝓpter
dicit ēmotio animi passionē. Qui autem ei
causa irascit ira alterius iam non est ex pas
sione. sz ex causa. ideo iudicat non irasci. ideo
manifestū est qd Jeroꝰ dicat qd nulla ei debet
homo irasci. ꝓmo in hoc studet qd ꝓpter
est nec ira ꝓ vicio. ; crisostomus qd debet
irasci ꝓpter in spiritu peior est. ; sibi ꝓpe ira
ꝓ zelum. Istud eciam declarat h in simone
sup ꝑm qui habitat. ; ponit. ; Flor. ei ꝑ
ira stribens affectio naturalis ira hominis
est sz abstinentib; bono naturo gnis ꝓpter
miserandā ꝓpter. ; sz. Dico autem vobis
non autem ego sz dns. nolite irasci eis qui
tristitiā vobis inferunt qui crimina inferūt.
qui nigerunt forte supplicia. ; ꝓpter h faciunt
nr. Ostendum esse vobis cui debetis irasci
Irascimini ei que sola vobis nocere ꝑt
sola facere vt omnia illa no ꝓsint. cuius
rei que nam illa sit inquisitio ꝓpter Ira
dico vobis hinc irascimini nulla enī noc
bit admissas si nulla dicet iniquitas. Qui
hinc ꝓfecto irascit certis non movet. Iras
cere ; nolī peccare peccabilis ante te mun
dū irascendo quā eo non irascendo. Si quidem
non irasci ubi irascendū sit nolle emenda
re parū est. plus do irasci qm̄ irascendū
sit parū ꝓfecto addere est. Qz si malū est
parū emendare quo malū non erit paū
pero addere. Istam eciam materiam declarat
Jacobus allegans aug. de ciuitate dei sic dicentem
ut ire ; cete passiones aie cadant in sapi
entē stoici. alie peripatetici. ; alie
xpiani. Stoici enī dicunt hmōi passiones
non cadere in sapientem. quas enī qui
aliqua sustinent admissa tm in ipis retinet
firmū animū ; constantem. unde refert
de socrate qd pocionem venenū sibi
iniuste obtulerat. tanqm medicamentū m

mortalitatis bibit, & do anno imortalitate dñi disputans poterit illam lenis hausit. Papeia dicunt has passiones adhuc sapientem rodq; subiectas unde refert Deus de zenofonte rege qđ audita filij sui morte dolens exclamauit do capito deposui. Et audito qđ fortiter pugnando occubuit exclamauit resumpsit dicens se magis gaudere de filij virtute q̃m dolere de morte. Dicit aut in eodem libro dicunt aug̃ no q̃ dicunt ut prius animꝫ vastet aut tristet. Et unde nam ut idem dicit in libro retractationum ad est vastet fratrem alius culpe fris non em vastit fr̃i qui culpe vastit. Ad quē sensum intelligit qđ hic dicit omis q̃ vastit frat̃ suo. & c. Hic intendit solem post qđ ira qua quis vastit fr̃i duplex est quedam subita que non est mortale peccm. & alia ex sufficienti deliberatione de qua xpus hic loquit unde p̃mam vocat. Crisp̃ iram carnis. & 2am iram spus ubi sic dicit no de vacunda carnis loquit xpus set de spu nec ad carnem loquit. Et ad iram. & paulo post nec em est pot̃ et caro non conturbet. quia sapiencia carnis minuta & in diu legi cuidem non est subita cum g̃ homo vastit. & non bene facere qđ ira appellit cavo cuius vitia est alia autem non. Item inquit multi sunt qui caro no vastant. qui cum patientes tacte & oculis cogitant malum. & semp queruntꝫ opportunitatem nocendi de quib; specialit intelligit qđ hic dicit omis qui vastit. & hic in sup dicit Jam. & allegat damascenū qđ ira est accensio sanguinis circa cor. Illa autem accensio inquit dr̃ fit. In aliquib; cum ignis ira cundie cito accenditꝫ & cito extinguit. Isti & ggo. sunt similes arundinib; in quib; ignis cito accenditꝫ & cito extinguit. In alijs ignis cito accenditꝫ & tarde extinguit. Isti sunt cibis debiores & sunt similes testaceis cum adhuc recens est ad ignem recipiendū est facile sed igne adusta difficilis ad p̃cipiendū. In alijs tarde accenditꝫ & tarde refrigerat. Isti & ggo. sunt similes lignis grossionib; in quib; ignis tardius accenditꝫ & tarde extingunt. Isti alijs ignis velocius accenditꝫ & cito refrigerat. tales certis sunt meliores vel minꝰ mali hic triplex notanda sunt ira. Descripciones. prima descriptio est. qđ ira est appetitus mordinat̃ vindicte. Item irracionabilis meins p̃turbatio. Item est motus doloris inpacienciā ut dicit Hugo. Item est appetitus turbulentus auferendi ea que facilitatem actionis impedimunt. Item est subita tempestas animi qua quis adhibitis alium nocet. que dñi ordinate & concitate est utendi libido. Unde deus dicit & ira destendas ad terrā. Item est animus non ocides. Ego autem dico vobis. i. plus pono vel explicatius. unde sciendū qđ christus prohibuit homicidium opus p̃ effectum & legem primebat. In alijs homicidia salua oris p̃ odium. & oris p̃ contumeliam. & detractionem semp erant illicita & implicite prohibita. & hinc qđ implicite xpus explicuit nec legem dissoluebat. & ad intellectum illorum. Et hinc ait hillar. pulcre ingressus pulcre ingressu opus legis expr̃ explendo non dissoluere. cum conuenerat crisostomus dicens xpus implendo legem non solum non em p̃ mandatum erat legi. & siquis qui lex mandata p̃ se legem tenet melius. sed non tenet xpi mandata. simplex explicuit. Nam qui non vastit multo magis occidit. Cum autem implet legis mandata simple explendo tm̃ non ois implet. & frequenter cum homo non occidit p̃pter unum vindicte tm̃ vastit. unde g̃ quis legem impleta est p̃ gratiam non ablata. Demagis mandatis hic p̃ non possit fieri legis mandata. Nam si concedat licentia vastendi dat. & ea homicidij faciendi. quia ira cum homicidium generat. Tolle ergo ira & homicidium non fit. Volens g̃ p̃ obscurum mandatum de non occidendo. distincte addit mandatum de non vastendo. dicens qui irascitur qui vastit motu mentis. absque hoc dicto ut sit ira p̃ vicio non p̃ peccato. Reus erit iudicio. i. dignus actualiter damnari. Jam hic vide que est ratio. & iudicialis cum sit secundum rationem ad iudicium

rabit. z qualit illis pcepit diliges pxi
mu sicut teipm. seruauerit requiret. z
Qui autem dixerit frat' suo racha Racha
scdm aug. non est boc aliquid significans
sz solum mouens motu indignationis ad
ℓ Jero. idem est rachi hebraica qd stenos
grece z manis z vacua quem nos absq; re
bro possumus interpretari. Isid. dicit q
racha est vulgare verbum qd non ex ira
negz ex odio sz ex aliquo motu vane dicebat
q̃ querit postea si in iracundie causa dicat
iniuste pena est. z respondet quia contep
tus non edificationis ea dicat. Si melius
videtur ita qd p hoc qd dicat racha intelligi
tur in signo sine expssa contumelia p
uim. Qd non solum intelligendu de bo
nis qui sit p obiectu. de ea que sit p sig.
Ille inquit videret immunes qui sig
nis contumelias rigerunt vt claustrales
qui sicut mores z vita in manibz lingue
vt dicit. qui. vita mores z vita in lingua
manum quam ad illos. de quibz dicit ondi
tum signis q̃ loquunt. unde vt ibm dicit
idem post. est contumelia multiplex. vbi
significat. sm de qua. regum. 16. vbi dicitur
qd amon filius naas rasit ymaginem p
tem barbe seruoz dauid. z pscidit vestes
eoz medias vsq; ad nates. verbi de qua p
regum. 20. dixit saul ad ionathan filium
sum. fili mulieris vltro viri rapientis
te. Signu sicut habet sup. q. pcones viden
tes me deriserunt me. locuti sunt labijs
z mouerunt caput. Signo etiam fit con
tumelia multiplicit. ore. nasi. capitis mo
tione. manus vel digiti demonstratione
genuflexione. Ore etiam fit multis mo
dis. p. Oio ad modu sume crudelitatis. de q
matrice dicit. pdixit in visus hominu de
formis ymago. Quia natiue regerant
homo. unde in glo. sup. i. d. p. Cum habuit
malis irritebit eos. dicit. qd irrisio fit
nara. subsannatio vero naso rugato atq;
contracto exprimit. 2o ore fit sibilus contu
meliosus. h. 2o. sibilauerunt z fremuerunt
dentibz suis. 3o risu fit irrisio z ore ge. xxvm.
Cava risit post ostiu. 4to saltationes. Iob. 19.

venebant ad eum. z dicebant ei quo re
manebat. z dabant ei alapas. 5to sputo. vii.
expuentes in eum acceperunt arundinem
z percutiebant caput eius. 6to lingua ejec
one ysa. lvii. sup quem luxistis z dilatastis
os z eiecistis linguam. 7mo fit contumelia
nalo q̃ dicit. subsannatio. in p. dns subsan
nabit z post. p. ego quoq; in mitim vro ri
debo z subsannabo z c. 8o capitis motione
ai. 24. z pcuntes blasphemabant mouen
tes capita sua. 9no manu digiti ostensione
ysa. lvii. Si deposueris digitu extenderis. 10mo
genuflexione. vii. z genuflectentes illu
debant illudebant ei. z aliis multis mo
dis contingit contumeliam fieri in sig
no. De contumelia in ore dicit. miserius
iudex ptmens ad ptmissa alia etiam ad
dens scribit Jaufr. z inquiens gdus quid
ira est in signo. signa autem oris sunt. lo
cuacem subtrahere faciem aliter z hinc.
z ponit notabile exm. dicens qn bexillu
aliqu z tirannu occidit est in castro sicut
castrid iam sit captu. tu non apret capac
it qn signu erigit. sic etiam qn omi la
tet in suo captus de lo a dia. sz tu capt ex
non videt. ii qn signa oris manifestant
Pena hui. ne est consilii. unde z hic di
rens erit consilio z consensit iudicij de dan
da sententia in eum qui iam venit. T no
tiam culpe. Joh. de abb villa. Omn dixit
fri suo z o. i. qui demeneas motu gemun
pit in locum indignationis p contume
liam genialem vens erit dampnationi
consensu sozi iudicu. pena non de diffi
nita. Jaufr. pena hui. ne est quo consilio te
cius tributaris dicitur. vt sicut fecit alii. fi
at sibi. qz cum ofpri sint signa rationis
ideo cum ipm signa ne sua ostendet de
angel z tm sozi cetui. Signu magne
uo dei erit qd tales de tormentis no li
berabit. imo si omes sci p eis orarent no
liberarent. Jer. 15mo noli orare p ppło hoc
nec assumas p eis laudem z oronem. z
sc. qz non exaudiam te. Signu etiam magn
ne uo angelor erit quia ipos igni etno
tident. qt. 20mo. auttet filius hominis angelos

sinos · z colligent de regno eius omia scan-
dala z nitent in eam qui iniq̃ agit. Dignum
magnū ue stoz est qz nullū suffragiū ei
impendent vt patet de diuite epulone huic
ꝯsoni. Quia autem dixerit fatuus · qui vult
ad determinatā ꝓba z quia ꝓcesserit glo-
hillan: non modicus fuit error est eū qui deus
salo sapiencie condit̃ insanire dicis · z sa
lientis derogare. hic eciam vt dem & notat
trius gradus uic. qui ria videt vt dem &
in contumelioso verbo expsso. vocando stul
ct primū fatuū si videt qđ xpus z apli
ꝯ hoc fecerunt. z eni apostos stultos vocauit
dicens hue vte o stulti z tardi corde ad ce
dendū · z ap? dicit galat. z o insensati gala
tho. z ysido ad isnū allegat. Iam. ysido m
de sinno bono dicentem. qđ quadriptita
est loquendi regio. qz vel bonū bene. vt ma
lum male. seu bonū male. seu male bñ.
ꝓfert. bonū quippe bene loquit. qui ea
que recta sunt humiliter annūciare videtur.
malum male loquit. qui aliquos flagicia
ad simulandū conat. bonū male loquit. qui
recte aliqđ arroganter ꝓnūciat.
malum bene loquit. qui aliqđ flagicium
recte dānans illud detestat. imo ideo illud re
cte dat. vt ab eo aliquis abstineat. dic. z ap?
vocauerunt illos stultos. non vt confunde
rent. si vt corrigerent. hic eciam intendum
qđ contumeliam alijs inferentes sint deo
inuiosi. cum cū homo naturaliter sit ab
mansuetudinem z eciam ex ꝓ meritis a deo de
ctat. in signū videt mansuetudinis natat.
contentiosus quidē in ipo est. hanc dei or
dinacionem nō destruit z punit. crudo. opo
inpsitō. omē. ic. creaturam sensibilem deus ar
matā z munitam creauit. alios munui
uit velocitate pedum cursu. alios unguib.
alios velocib? pennis. alios dentib?. alios
cornib? hoc autem solum disposuit vt
virtus illoz sit ipe. z in eo qđ infirmio
rem eum fecit omnib. in se ipo potentem
eū voluit esse. nō se. z in xpo. Item filius
qui patris testū infringet. ac testā pa
tho grius esset tanq̃ patri iniuriosus
bonis patrus indignū indicat. z p exclia

to habet · sic inꝓposito contencionis z omnē
meliam inferens. eū testā xpi infringe
moliat. hereticatio xpi inde puerit. aug.
z allegat in tractatu de lingua ca. 16.
pax est serenitas mentis. tranquillitas ani.
consensio caritatis. Hanc qui accepit tene
at. qui ꝓdidit repetat. qui amittit exqui
rat. qui qui in ea mouetur non fuit abdi
catꝰ a patre. exheredatꝰ a filio. a spū sancto
efficit alienus. quia non potuit ad hereditā
tem dei pmeuire. qui eius testū noluerit
obseruare. Ipe autem ad passionem ꝑ
rans. pacem discipulis qi p testā. relinquit
pacem meam relinquo vobis. pacem me
am do vobis. xpus missus in quietem mundi
natus est vt videlt quietudinem se manife
ostenderet. sap. 18. cum enī quietum silen
tium continent omnia. z nox in suo cursu me
dium iter ageret. ope sermo tuus dne a regi
libz sedibz venit. unde qui quietem aliena
ꝓturbant ꝓ contumeliam deo existunt in
iuriosi. cum non sit deus dissencionis sz pa
cis. ꝓ quo ic. z ideo dicto qui contencionis z
contumeliosi sunt ad patre dissencionis
diabolū referuntur. hereditate ce
lesti priuandi z ideo dicit xpus qui autē
dixerit fratri suo fatue. reus erit. iehenne
ignis. Gehenna dicit a ge. qđ est tra. z em
a. tra cinon. Cinon em est ualis iosa
phat iuxta hierusalem ubi consecratus ubi hebreoꝝ
dei demonibz immolabant. qui ualis postea
die repletus est cadaueribz mortuoꝝ qui
bus interim Jeremias. z erat vallis filioꝝ
cinnon. vel dicit iehenna age qđ e tra
z cinnos ꝓfundū. qz est ꝑ multos mi
re ꝓfundo. z talis uoluit. Iamenes com
petit peccatoribz ppt elongacionem obscuri
tatis z frigiditatem. nullus enī deus
tri distat a celo. qnto medius tra
mitem est vt fiant homo elongatus so
a deo ꝓ pena. sic eloniger a celo ꝓ nimis
simū locū. nullus eciam locus est ob
scurior qm medium terre. ideo dignū est
vt qui dilexerunt obscura tenebrarū ha
beant. in locis obscuris penam. nullus
eciam locus est frigidior qm medium

rrro : ideo dignu est vt precatores qui
fuerunt frigidi in dei amore ubi dentib
frendent p nimio frigore : ideo mundi qđ
deus pauit me tm ptinuit : tam qđ omnd a
se dilexerunt ira mutt denoluit. nam si de
sapiencia ldpnti fiunt. sap. 8. dicit qđ deus
om dilexit eam. tm testis ggo q̃ nos p ma
sapiencia ꝓfit. vt quid quo de ordine agen
dum sit omnio nesciat. sicut ingunt scriptu ira
illum stulti requiescit. sap. 4. quia nimi
intelligencia lumen sp subtrahit cui ira
mentem ꝓuidendo confundit. p iram vi
dicauit : si sapiencia teneri videat. sicut
scriptu Ira enim ꝓdidit prudentes
ꝓiram iustum relinquit : et tm de diligit
iustitiam iustus : p iustus dns et iustia
dilexit. sc etc Jacobi p dicit Ira enim vi
rum dei non operat. qz de ꝓturbata me
moriam sue racionis euaſpat. omne qđ sibi
suggerit iustu putat. p iram sue veritatis
amittit. ideo scriptu est ephes. 4. Sol non oc
cidat sup iracundiam vram. qz cu mens ira
cundia tenebras confusionis mittit. huic de
radiis sue cognicionis absconsit. p iram
cidem spus sc splendor delet. quo cont
gisset ut veritatem tu sustinend scriptu sup
quem requiesceret spus meus ni sup humilis
et quietu et trementem sermones meos. cum
eis humilem diceret. quietu ꝓtinus admix
tus est qua quietem mentis sibi bit siam spus
se habitaculum claudit. iram vo sic stimu
lis acensis cor palpitat. corpus tremit. lingua
se ꝓdit. facies ignescit. euaſpant oculi. a ne
gnosci reagnoscunt. noti. Ore quidem si sen
sus quid loquitur ignorat. In quo magis iste ab
errore longe est. qui actoes sic ordinat
non est. q. d. in modico vel in nullo Irasce
tur dns stultissimo aliud ꝓsequit vt ꝓximi
ꝓsit. dicit scriptu mittunt. vere. q. dicit. Job.
qui vim stulto infert, irascendo. et ꝓuocat
mundia. sup quo et ego. q. nos. Irascere cui
um possimus in eis quos nobis in aliquo me
lores putamus. ꝓuocat q est qui timore cor
di. qui ipe sibi testimoniu ꝓhibet. qđ eo minor
sit cui mundia torquet : et ponit ibidem ygoti
bita er ad ꝓpositu. quia vnd est de die in

nidentes homini ꝓpter brimudinem qui ha
bitus. aliud de eain qui ꝓsequebat abel.
quia deus plus acceptabat munda abel qm
sua Esau eaam ꝓsequebat. iacob ꝓpter ꝓmo
genita. fres ioseph eum ꝓsequebant. quia
a patre plus omib amabat. et concludit
ibidem ggo. qđ. qm ꝓ omnd bonu qđ ꝓpter
t humano cordi antiqui hostis virus insi
dit. in hac tm nequicia tota sua hystoria expens
concutit. et virulente malicie pestem mo
nuit. Remedia autem contra iram nimia et
primu est consideracio dirce passionis. et cum
passio dni ad memoriam reducit. nichil
adeo durum est qđ non equo ao tolleret. 2m
est consideracio ppria fragilitatis vel defec
tuu ꝓprioꝝ. aug. iracundie seruo tuo ꝓmitte
iracundie tibi vm no tu petes. Ista duo tang
ggo. 4to. modi ira stribens. Ira duobz modis
fracta possidet animu dissipat. primus quide
est vt mens sollicita antequ agat quodlibet
inspiciat omes sibi quas pati ꝓpter contume
lias cognitet quatenus redemptoris sui ꝓbria
cogitans ab ulcisca se ꝓtineat. 2us autem fini
de manifestandus modus est vt cu alienos
excessus aspicimus ira quib ni alios excessi
mus relicta cogitemus. considerata quippe in
firmitas ppria mala nobis exhibuit aliena
et qđ aqua ignis extinguit. ad surgentes
furores ait sua cuiqz ad mentem culpa re
uocat. quia erubescit peccatu rio ꝓcus.
qui vel deo vel ꝓximo sepe se reualit ꝓcula
peccasse. 3m remedia est consideracio utili
tatis quia habet tribulacio tollerata in ꝓ
senti. 4tu est consideracio mortis et cor ꝑ
post mortem sequit. cui ab memento
nouissimoꝝ et desine minicari et ꝓxime
nocere timens dns et no malicie ꝓxio.
5tu est consideracio ꝓprie impotencie. mul
ti enim sunt qui timent q̃ ꝓximos. et tm a
minus et publicas se defendere nesciunt. dug
lionis qui comicab dicas et timet. iratus pu
blicis resiste vt dominus. De Si offert. Supra
ordinauit irascibilem ꝓ ꝓcepta negatiua.
hic ponit ꝓcepta affirmatiua de fraterna
reconciliacione dicit gđ Si offers. i. offeres
ꝓmus. Si unde locus ꝑ. a mutatione si enim ꝓ

R.

hibet ira recens multo plus muneris tui
nus tuū ad altare debet g obstaculo esse
ex animo qđ notat ibi offers de tpre qđ
notat ibi munus tuum non alienū deo con
gruo qđ notat ibi ad altare i· ñ ecām est
g sensus·si offers tpoms munus tuum bonis
opis ad xm vel munus ad templo ñ ecām i ibi
recordatus fueris hoc exponit triplicat si
licet de ledente sic i ibi recordatus fuis qz
frat tuus quem lesisti habet aliquid ad
uersum te p illata munera relinque ic 2o
de odiente sic recor fu i· ex odio illatarum
munerum memoratus quia frat tuus
hēt aliquid aduersum te i· aliquid unde ad
uerset tibi i ira seruas odiū ic 3o de lesō fus
tmente i istud munus crisō sicut supio
res exponens omēs ex tpis impfōis unde
quitū ad primam i 2am ibidem dicit Si frat
tuus hēt ic i· inquit Si natus ei fuerit ex
sinis causa diuisi vacha vel furtis·Si g ex
hys lemb causis offensa fratre i nō pla
cato·nupo est munus tuū deo offerri i sus
cipi·quod ante conspectū dei ingrediantur
qui fres concludant castigant i pdant i alia
multa nephanda ni vidius i cognitus co
nitumq; p nos g inquit scire debemus·
qđ qñ viri fideles homines aliquā discordiā
habuerūt nec so deus illis non p
esse amicus·munus eoz non suscipit·oratiō
eoz non exaudit·vel si aliquid aliud boni
fecerunt·quia nemo nec deus munus p
esse fidelis amicus amboz·Si de isto bene lo
queris apud istū displicet ist i in sermo
nos bene·quasi plus diligas illum·i si
ad illū bene loquaris·de isto consimiliter aliq
facit·i ideo deus non vult esse amicus fi
delē qñ viri uxi nec so fidunt munera·quia
si ille manū fecit iste contristat·i si non
contristat quia nō p agere cont dm·nō no
gaudet in beneficijs eius·Si autem aliquid
potuit q dm i rasteret ad sūm qz inser
tus est munera eius ¶ Ditum ad 2am
expositionem notabiliter subdit ibidem crisō·
Ecce manū dei·qñio homi utilitatem aspi
cit amplius qñ suos honores·Si enī su
os honores magis aspexisset sic dixisset In

tum offeres munus tuū i postea vade i recon
filiare·nunc autem dicit vade p reconsiliaz·
i sic veniens offeres·ac si dicat ad illum
vade ego libenter contemptor libenter hono
ris mei pauor dampnū libenter exprobra
bris seruos tuos nō vt vos in amicam
benemeritos·vade g vt scias quia plus dilig
concordiam fidelium eoz qñ munda·qua
munda hominū missa deo faciunt sicut
caritas autem illoz de qua opus·e sui
vt ad propositū·Ec deus ille ñ nocuit·si
ego illi·ille ñ satisfacies debet·non ego·
Sz p gra salutis tue iubet dns amicam
facere·i magis nocti debes rogare vt di
plicem gratiam consequaris·vnam qđ
es altare·quia prior rogasti Si enī tu
illi nocuisti·i ideo rogans cum forsitan
ect tibi deus qđ nocuisti quia prior rogas
ti·tu inquit nullam habebis mercedem·qua
reus constitui i rogasti Si autem ille te
leserit i tu rogantis magnam habebis mi
cedem·festina g amicari tuū quemadmo
amicabilis·ne forte te tardantē quemadmo
rogandi·i rapiat de manibz tuis pietatis
mercedem·Ec relinque ibi munus tuum ante
conspectum altari sine omnem deo non dicit repro
ta·quia deus non munus repellit·si cordis
tem pnm querit·vnde vt supius dm est
caritatem pius primo·qm munus offerre
optat i ideo dicit vade prius ad fratrem i
sens·vt vade affectu·si absens est reconsilia
ari fri tui si leseris·satisfaciendo·vt vera
petendo·Si oderis·rancorem deponendo·si
te oderis·cum ad amicitiam reuocando q
tu in te est·i tunc post reconsiliationem ve
niens ad id qđ expas offeres munus tuum
Sz hic sciendū p·f crisō nō·Ec est munus q
deo offerre debemus scilicet munus a corde mu
nus a manu·munus ab ore·i munus ab opere
munus a corde est munus amoris·qđ in cui
est deo acceptū·vt sicut ille nullū aliud mu
nus sibi placeat ñ cum poterit prius offerat
deo dna nra p gratiaz actiones nec corpis
nra p mortificationem nec res suas p ele
mosinarum liturgicoem·ñ sibi offerat ma
da nra p amicam·istud patet sic ñ p

ſco qui bibebat offerens ꝺba ſua deo. gras
offerendo. dicens deo gras age tibi. cozp⁹ ſuu
macerando. ibidem ieiuno bis in ſabbato.
pcs ſuas miſtris dei largiendo. dicens de
cunas do otu quo possideo. ꝛ ni ſibi ꝓfuit
qua non offerebat deo coꝛ ſuu ipm. ꝛ ꝓxi
diligendo. non eu diligere potat. qui omes
ꝓximos contemnebat. dicens non ſum
ſicut ceti hominu raptozes. ꝛc. Altare. ꝑm
Jam ſup quo debemus hoc mum offerre
eſt unitas briſſima. de hoc altari dicit ego
non aſcendes ꝓ gdus ad altare meu.
ne reueletur turpitudo tua. In unitate eu
non ſunt gdus fidei. vt pat maioꝛ filio. ꝛ
filius minoꝛ ſ deitatem. vel ſpus ſcus mi
noꝛ utroq; credat. vnde quia arrianis
hoc gdus facere uolunt. ideo ſua turpitudo
ſimiliter reuelata ſunt. ꝛ iſti ſententiam con
cludit. ysido. ſup. lo. ca. eqdm ita ſcribens
non accedes ꝓ gdus ad altare meu. i. gra
dum. vnde alij ꝓpheta ad me ꝓcedes
nec; prioꝛem atq; poſtiozem tempoꝛis ſ
aruce. quia duoſum ꝛ ſequeſtru unitatis
mu no habebis. hoc eu arrianu facunt q⁹
miſcibilem patris ꝛ filij ꝛ ſpus ſc ſibam
mundunt. unu ꝛ amoꝛis debemus offerre
ſup altare trinitatis. vt ſicut diligimus
ꝑtes q ꝓ ſuam potenciam nos creauit.
filiu qui ꝓ ſuam unam nos redemit. ꝛ
ſpm ſcm qui ꝓ ſuam gram nos in filios
adoptauit ffrat noſt eſt quilibet ꝓximus
quem ſi offendimus. vt deu eſt ei reconſilie
mur debemus. alias mum dilectionis deo of
ferre non possumus. ꝛ qua ſicut dicit ꝓ Joh. c.
Qui dixit qui diligo deu. ꝛ fratrem ſuu
odit. mendax eſt. Deum autem omes fra
tres qui omes qua ſumus ad unu patre ꝛ
unu. unu ꝓdm redemptu. unu baptiſmate re
genitu. ꝛ ad eandem hereditatem vocatos vt
possimus ꝓ altare in quo dilectionem of
ferre debemus intelligere. ca. unde de hoc altari
dicit. ego. eodem ca. ubi ſic. qui ſi altare
lapideu feceris in non edificabis illud de
ſectis lapidibus. Si eu leuaueris cultrum pollue
ris. ysido. ubi ſup. Quia lapides hi ſunt qui
unitatem ſcr dicunt. ac diuidunt ſemet

ipos a ſpacrato fratrio ꝓ odiu. vel ſuſpicio
nis. tales in coꝛpus ſunt qui eſt ecc non rece
pit ꝓpus. cuiꝰ coꝛpis figuram altaris illi
conſtructio figurabat. Iſti vero ſunt ſcti
lapides ex quibus altare conſtrui iubetur
ſi ex his qui fidei nouꝰ ꝛ unitate ſubſtant.
de qualibus dicit ap⁹ vos eſtis lapides uiui ꝓ
edificacionem in domos ſpuales. talibus lapi
dibus non eſt inuectus ferrus. quia incoꝛrupti
ſunt. ꝛ tales malignu ignita non recepe
runt. quoꝛ unu altare facunt. i. unitatem
fidei. vel concordiam caritatis ſequitur. ꝛ eſt
unum ꝛ ab oꝛe. ꝛ talis eſt mum oꝛonis qui e
deo valde odoꝛifeꝛus. in ps. dirigat. oꝛo mea
ſicut incenſum in conſpectu tuo. ffumus in
cenſi eſt ſcus calidus ꝛ odoꝛifeꝛus. Tunc
ꝓ oꝛacio eſt ſicut incenſu qui eſt ſcus. ca
lidus ꝛ odoꝛifeꝛus. tunc autem ſcus eſt qu
cum humilitas comitat. que tam agile
eam facit qui uſq; ad celum facilit ipam
diuat. ecc. xl. oꝛo humiliantis ſe nubes pe
netrat. tunc eſt calida qui ſecum habet
feruentem caritatem. ecc. xlv. qui ignis
effulgens ꝛ thus ardens in igne. thus in
igne ardens dicit. qui oꝛo a feruentem deſi
deriu emittit. Tunc eſt oꝛo odoꝛifera
qui ſecum habet conuersantem puritatem
apo. ſto. habentes ſingula phialas aureas
plenas odoramentoꝛ que ſunt oꝛationes
ſcoꝝ. Altare ſup quod oꝛationes nras offeri
mus eſt ꝙ ihc. unde offerendo deo dicere
ecc. ſcta ſolet ꝓ dnio nro ihu ꝙ. Sicut
enim a ſole ꝓpter nimiam distanciam ignem
non recipimus in medio criſtallo. vt aliq
conſimili ſolares radios congregantes. ſic
nec a beatiſſima trinitate a nobis ꝑ cual
lenciam infinitam distante gram recipi
mus aliqualem. in mediante redemptoꝛe
in quo conuenerunt absq; mensura vel
modo radij gracioſi. Dicat autem ꝙ altare
thuris. incen. ꝛ aurem. de ꝑ. Dicat ego. 2o.
altare de tra facies in ysido. altare enim
de tra face eſt incarnacionem mediatoris
ſpare. Hinc quippe a deo nem mum ac
cipit. qui in ho altare nra humilitas. ꝛ
ſup incarnacionis dnice fidem poſuerit

quicquid bene opat[ur] in altari g[ra]s do tenu
oblacionis unum offerrimus. Dr actus nostr
dnice incarnacionis fides solidum. Dr 2°
altari stribu[it] g[ra]m regin[a]. altare erect erat
cuiam dno dr 3° apo. Data sunt eni in
censa multa vt daret dr oronibz suis sup
altare aureu[m] &c unde p brem intellectu
istoz nondu[m] qd in v° sunt tres sube scilicet
caro mortalitati subiecta & quitu ad h° sunt
altaria trend aia munctissima & ad nullu
no ducit & quitu ad h° sunt altaria eucn
& deitas placabilissima p qua altaria aurea
non incongrue dici p ffrat[e] eciam nostr
sunt xpus dr quibz ipemet dicit tu ad
fres meos. unde anselm[us] in oracione bte
virgin[is]. Cum sint vt ipe p naturam ge
nitricem cet natus me & nos p vtus resti
tuicem cem filij matris eius ipe nos mi
nistrt. vt confiteam[ur] nos fres eius. Ergo
inde[m] nost[er] est fr[at]r nost[er] salvator mundi
est frat[er] nost[er]. Deinq[ue] deus nr p naturam
factus est frat[er] nost[er]. q[uo]d g[ra]s qne p pam of
fendim[us] p dam confessionem reconciliari
debemus. Dicit autem y[es] dns. frat[er] mi
nist[er] dns autem dicit sublimitatem. frat[er]
equalitatem. minist[er] inferioritatem. xpus g
vocatt se dnm nrm vt ostendat qd sit ma
ior nobis racione nature dnice. Jo. 13.
vos vocatis me magist[er] & dns & bn dicitis
sum & eni vocatt se fratrem nrm vt ostendat
qd sit equalis nobis racione humane na
ture. Hebr. 2°. non confundit[ur] eos fratres
vocare dicens nunciabo n[omen] tuu[m] fratrib[us]
meis. vocatt se ministrum vt ostendat qd
sit quodam[modo] minor nobis racione humi
litatis p[re]dicte. luc. 22. ego autem in me
dio vestri sum sicut qui ministrat. Q[uo]d 3[us] est
minor a manu qd consistit in largicio
ne elemosinar[um]. unde dicit[ur] de mulere
forti. pro. 31°. manu[m] suam aperit mise
ra & palmas suas extendit ad pauperem. stul
tra autem mulier fortis manu[m] pauperi
aperiret & extenderet si eam vacuam ha
beret. ideo dat[ur] intelligi qd homo misc
ricors debet habere animu[m] aptum. ex
tensum. & plenam. aptam vt cito det &

facultat[em] indigenti &c. g[ra]s. cor meum ras ap
filijs & ne p[ro]phas dicit augustinus. ex
tensum vt det cor & indifferenter. Cum
eni aliqm qui sic dant qd videant habere
manu[m] ad se trahere & ad suos egenos expan
dere qui deberent eam vsq[ue] ad egenos ex
tendere. Unde g[ra]s oim petenti & tribus pe
nam do vt det habundanter. vnde g[ra]s. Si nu
tri tibi fuit habundanter tribus altaris
cor nrm sup qd nre elemosine inolescant
qui eas faciunt cu[m] cordis hilaritate & ac
no hilarem datorem diligit deus ai am
dis cpassione Job 31°. compatiebar ani
mea pauperi. cu[m] cordis recta nutrimens
my[r]. g[ra]s. nestrat sinistr[a] tua quid faciat dex
tera tua. De isto altari cordis dom[us] do
31. fiert altaria thimiamatis de ligno
sethim ligna sethim s. Jam est lene in
cremabilis & imputribilis. In quo unus
qd cor nrm non debet pati ponderes
grauari n[e] aliquo igne tribulacionis cu
pidi nec stroz pati corruptiu[m]. De hoc
altari sic dicit quidam doctor. Cor mun
est altare ubi deo vota offerimus quia
sacrificia deo sp[iritu]s contribulatus non altare
repellit dns cui est immundu[m] tr[ibu]s. 2°. repellit
dns altaria sua. De quo eciam nectio p
illud p[ro]. machab 2°. altare erat profanatu[m]
vernumptu[m] in altari tali scripturo[m] offer
oblacio nostras impingnans illis dicitur
In quo eciam simp debet ardere ignis di
lectionis xpi. In quo eciam debet esse
incensum orationis odorifere. De p[ro]. cap. 27. ob
lacio nostr[a] impinguat altare & odor suavi
tatis est in conspectu altissimi. Altare cor
est. Circ nostros offert deo sacrificia nostras
oblaciones primo & holocausta dilectionis
in qd acceptabiles sacrificari nostras obla
ciones & holocausta & eciam circulos cerui
mortificatos unde ibidem subdit. Trine im
mones sup altare tuu[m] circulos & ista obla
cio impinguat altare scilicet cordis devoti
& trib[us] odor suavitatis ascendet in conspe
tu dni de 2° dicit dom[inus] xpi. Ignis scilicet
dilectionis erit impetuus & magn[us] de
act in altari scilicet cordis de q[uo] dicit

adolebunt incensi sup altare holocaustu
tomatis ⁊ thimiamatis ffrcs nost sunt
angeli quos tunc offendim⁹ qn cor⁹ in
spirationib⁹ non obedim⁹ tunc autem eos
ravnsiliam⁹ qn cor⁹ inspirationes recipim⁹
⁊ tunc ip̄i clemnosinas nras sicut ⁊ certa
nra opa virtuosa deferunt ante dm. Dicit
tur ante angeli frcs nra qz eidem nobis
in sicut patrem ad eandem fm ymagine
⁊ eandem nobiscum habent hereditatem ⁊
et plures asserunt eandem spem. ⁊ tm
mu est mum⁹ ab obsequio qm stillat corp⁹
nrm ⁊ totum vitam in dei obsequium man
cipam⁹ ⁊ my illud huc p̄ seruam⁹ deo in sa
tito ⁊ iustitia coram ip̄o omnib⁹ diebus nre
debem⁹ cum simus deo ch mundicia cordis, cu
iustitia boni op̄is. cu veritudine intentionis.
fiducia constantie finalr confirmacois. altaq
est fides. quia in opa nra in fide offerant
munda reputant. hebr. xj. Omne fides impo
est placere deo. frater noster spus sc est qui
tunc offendim⁹. qn sensualitatem sibi ꝓpo
nim⁹ tunc autem reconsiliam⁹ qn sensu
alitatem sibi subicim⁹. Deus quidem in
terno alios mre posuit firem ⁊ socium. do
minam ⁊ ancillam. i. racionem ⁊ sensuali
tatem. vt racio sensualitatem instruat tan
qm frat socium ⁊ eam corrigat tanq⁹ vir
torem suam ⁊ sibi subiciat tanqm dnam
ancillam suam. hic addunt quidam quin
altare qd dicit altare ghie. de quo ea am
intelligi posse dicunt illud. ysa. vj. volauit
ad me vnus de seraphin ⁊ in manu eius
calculus quem forcipe cepit de altari. ⁊ tetig
os meu ⁊ dixit. ecce tetigit hoc labia tua ⁊
auferet iniquitas tua ⁊ pcm mundabit.
Seraphin ardentis est angelor. ysa. pacem
significans. de seraphin ad ysaiam volat
ci angelus custodiens pacem viam salutis
a dnicat illuminando. mag angeli mi
nistri eius est. calculus qm e lapis ignitus e
simulq⁹ dnum amoris. forcips ord angeli.
altare ecclia ghia vel dnum largitas ex mi
seric. sic g⁹ in manu angeli calculus
forcipe de altari tractus est ci oro sua im
petrat angelus qd ab eo custodiens habeat
scintillam timoris dei cum in ministrio sue qua
possit tangere os peccatis ⁊ non solu os
sz ⁊ cor ⁊ manu vt mundent labia a pec
cationem ⁊ cor ab iniquitate cogitationis
⁊ manus ab iniquitate operationis. Et no
qd magis dicit tange labia qm cor vel ma
nus. vt ostendat puritatem peccatis. qz q⁹
in dño non offendit licet ꝓfectus est bn ꝓbo.
p⁹. Ultra actus oris medius est inter actum
cordis ⁊ operis. medium autem sapit naturam
extremor. unde pgatio medio dicit⁹ quodam
extrema purgari in eodem medio. ⁊ ideo de
mundatione extremor nō facit expssam men
tionem. Et notanda debem⁹ modi reconsi
liandi qm ponit crisp⁹ omes. xl. dicens forte
inquit dicas ecce ego bold reconsiliari si dic
in quo reconsiliabor. ad istud respondet
crisp⁹ dicens qualis pcessit offensio. talis se
qui debet reconsiliare. si cogitatu offendisti.
cogitatu reconsiliare. Si verbis offendisti.
verbis reconsiliare. Si op̄ib⁹ offendisti. op̄ib⁹
reconsiliare. Omes enim pcm quo in comit
tit eodem modo penitet. vt puta cogitatu
malefacit alicui ypiano. non potest immu
tum offerre ante dm. qm habes in corde
nocendi ꝓpositum. ecogita bene qd cogitasti
male ⁊ penitutisti. ⁊ iam cogitationis pcm
contraria cogitationes dissolvit. Si autem ver
bis tuis lesisti fratrem tuum. his ⁊ verbis satis
fac ei ex toto corde. ⁊ penitutisti. Si autem
verbor pcm verbor satisfactione dissolvitur.
testis est matron. ci cum denavisset. de moy
se vadens verbis rogavit eu dicens. Rogo
dne ne miseras in nos pcm hoc. ⁊c. Si au
tem op̄ib⁹ aliquem offendisti puta alicui
cum abstulisti ꝓ fraudem aliquid rem ꝓ
violentiam abstulisti reddas ei quod abstulisti

Dominica ma post trinitat

Dum turba plurima esset cum
ihu ste ay. ⁊ ayt ay. Recolit ecc
in hodierno euange vim de con
uiuiis solempnib⁹ a saluatore in hoc mun
do factis. non em legit in duo genialia con
uiuia hic fecisse. qm melius indicium
intendere refectiom animaz, qm corpo

Ang non est magnū pastore ventres mo
uentes si magnū est pastore animas nectiū
victuras. Vermuptū vt hoc cōmune spūale.
vel potus modicum gentilium spūale qđ
ad psens ꝓpauam ꝙ cōmuno corpalit in a cō
ueniat .x. veritates morales cū .x. ptibus
istius euangelij elicia. vt bos spūalit ipis
pascam. sicut ipe corpalit ex .x. panibus
turbam pauit. z in loco pauor pisciculor
pauca dubia ad hoc idem euāgēl ptinencia
mouebo. z breuit illa solutam. z quedam no
bilia addam. Dna veritas sit conclusio est
Omnis princeps vel plātus sapiens z pru
dens existat. z mī bonū z malū. nistruū z
ministū scīat vt plurīes distinere debet. tn
a sibi subditis aliquociens consiliū petē. z
subditis minoribz sapientibz sua consilia ad
mare. Ih veritas patet ex hoc ꝙ qui ꝙnus cēt
omnibus turbā tn refecturus discipulos
conuocauit. z de hoc qđ facturus erat cum
ipis prius tractauit. vnde gl. y. 14. dicit
apulos conuocat vt doceat maiores consilia
sua minoribz dicere. qđ est Cont tales pn
cipes vel plātos qui credunt se sibi sufficien
tes. ideo de aliox consilijs non curant. de qbz
sepe dicitur ī Ro. x. Dicentes se esse sapi
entes stulti facti sunt. Hugo. vbi dixisti sufficio
defecisti. vbi dixisti placeā ibi pristi. bona
illi desint. qui sibi nō deesse putat. pn. 26.
vidisti hominem sibi sapientem videri ma
gis illo spem habebit nūs. gre. valde
difficile est vt is qui se sapientem estimat
nientem ad humilitatem reducat. z recto
pceptoribz credat. z hinc est qđ turba qui
pauca nouit. ꝙ credidit. Dum multitudo
scribaꝝ z phisoꝝ qui se sapientes reputa
uerunt ipm blasphemauit. ideo de uno inge
nio non minus confidam. si sapiendo con
silia omnia pagānus. Omnis autem p
simplicio de ꝓprio ingenio nō omnibz sit re
pbanda. nī clericis tn est precipue detestan
da. qm ex omni errox z hereseos mat surr.
si ceciam ꝙ corpalit ipm refecturus cum di
scipulis consilium init. z tn spūalit animos
altius ipm ꝓ z apulos nō strictis sinis z
sēs ceꝝ expositores consilio. z sic spūaliter
ipm refice. Et ec est hic ptimendū. q. ꝙ
non cū turba si cū discipulis consilium sedet
quis enī cū omnib pax sit tenenda. no tn
omes ad consiliū sunt vocandi. vnde ecce
de multis pacifica sint tibi. z consiliarius
tuus de mille. est eciam hic tenendū. qđ
hō qđ alicuius sit bonus consiliarius. ī. regi
mur ꝙ egidius de regimine principū lo
ꝙ pte 2ª ca°. 18. videlicet bonitas. amicicia. z sa
pientia. oportet enī consiliarium esse bonū.
amicū. z sapientem. qđ oportet eum esse
bonū mī vita tn quia si bonus sit audiens
si facilius sibi credunt estimantes eum
nullo mō velle mentiri. quia vt dicit ꝙ
ethic mendacium est ꝓse malū. z detesta
bile. talis autem fides non adhibet dicto
misero. tn 2º quia vt dicit ca° 14. Dñs
sibi negat. est cum bonis erit. quasi dicat
mihi Dñs cum non curat de damp̄na
cione animę ꝓpric. parū curabit de dāp
nacione alterius. tn ꝙ quia cum
omnes malis ignorans sit ꝓfim. z consilia
rius sit tanquam dictor eius cui consilium
dat. Deinde quero quis si traderet tibi de
catur quem vidit scipsum ducere in pan
cia. z requirit qđ sit amicus quia timet
auditores facilius sibi credunt. nam amī
cus est vera z utilia consulere. nam qui
cusi absalon non amicus sed minimus fuit.
ideo q̄ns cēt sapiens consiliarius sibi ad
silium ad finē mutuū z destructionem dedit
regi illi. Amicaciam autem consiliarij p
quis ex tribz comice euidens. Dicit ꝙ est
si verum ei consulit. libenter dicit z no ad
ulet. eciam si aliud videat. obstetricis. adulato
res ꝙ potissimus a dictoꝝ consilio sint abs
tinendi. vt cum dicit policraticus li. 3. ca. 4.
adulator omnis virtutis inimicus est. z
qui clauum figit in oculo eius cui quis consen
tit qz magis cauendus est quo sibi amen
tis spō nocere cupit. z ſ. comites sit adula
tor odibilis. z fraudem. pdicem. z notam me
dacij. sequelam seruitutis. z execrationem ge
nii. extimauit qz totius honestatis. unde
antiqui sapientes non punierunt tales
loqui cum principibz mo nitescerunt vt

tuus.

narrat valerius li° by° ca° 3° 2m° est si vtili
tatem eius cui consilium dat diligenter que
rit 2° si eius honorem diligenter premouet. p
maxime ex hoc euidet si vtilitatem rei publi
ce prudenter 3° requirit vt sit sapiens vnde
ca° xv papie cui sapientia 2 prudentia &c
m. vt ait dicit vallensis in sua collectionum
pre. p. di. 5ta ca° 4to consiliarij debent ee mul
tplia experientia ppria. 2 ideo dicit senes
dicunt consiliarij. vt ait ait ambro. in ex
amen. onus. 2ma. senectus est in consiliis vti
lis xpt ca° 29 dicit. Qm speciosi canicies
mdam 2 a ppbitis cognosci vo consiliu. q. spe
cio. ta. veritas sapiencia 2 gliosis intellectus
2 consiliu. ideo pcepit dns vt vocarent seni
ores ad consiliu 2 vt audirent mandata dei
qui. vade congrega seniores istius. 2 mitte ex
congrega de seniorib. quos nosti esse seniores
ph. Ideo roboam qui reliquit consiliu senu
2 adhesit consilio adolescentiu maxima pte
regni priuatus fuit sicut patet 2° regu. 12mo
2° veritas corpalem necessitem patientibus
ministrans 2 pegrinis sibi succurrere non bale
ns 2 3m° sequentib. corpaliter ex nia est sic
currendi. Omnem ptem istius veritatis in
passu leali istius euangelij ostendit dns sic
dicens quo nondum qdam expis non dicit si
unsem fluuij diuini vel potentis si turbe
indigentis. vnde in principio euangelij dicit
cu multa turba eet cum ihu n° herent qd
manducarent turba ingrat. not pauper
2 abiecta ppna. iste cum sequebant. cu no
principes non sacerdotes non scribe non phisei
ad obstruendu. ad insidiandu 2 ad cum
reprendendu si possent. vnde 2 paulo post an
ambrosius turbam 2c. 2 sc. non hent qd
manducent 2 c. vnde hic p° notandu qd dns
non pauit potentes 2 diuites sibi in omnib.
sufficientes 2 turbam pauperem que non
habuit qd manducaret. vnde vt dicat crisos.
sine indigencia non fecisset dns hoc miracu
lu. vnde hic ostendit. sco. qd hic. 1q. dicitur
sco Cum facis conuiuium voca pauperes 2
debiles. 1° Quo contra isti diebus multi con
uiuia diuitib. faciunt. pauca pauperib. 2 qi
tales in sco contradicunt doctine 2 sco xpi.

ideo miracula que faciunt opponit miracu
lis xpi. xpus conuiuat pauperes. illi conui
uant diuites 2c ex panis victualib. multi
plicans multitudinem maximam pauperum
pauper. Isti ex multis victualib. pauperes diuites pascunt 2 pauit bonos. Isti
malos 2 pnapale commodu. sicut pauperes
2 reliquias ad vsum sui 2 suoz reseruauit.
isti se 2 suos conuiuant 2 si canes assint bus
de reliquijs aliquid pauperib. dant. Quic in
xo conuiuio apponit multiplicat. Quic
in istoz conuiuio apponit destruunt. In
signu qd bona in pauperu vsus expensa fi
nalit multiplicabunt. qui sic expendens
centuplu accipiet 2 vitam eternam possidebit
xt. 19. 2 xt 2 dicit. Quicumq potum dede
rit vni ex minimis istis calicem aque fri
gide tantu in nois discipuli. amen dico vo
bis non pdet mercedem suam. Qui do in co
uiuando diuites bona sua expendunt. no
ea multiplicant. sz pdificant. qui bona sua
p vento hanc laudis humane mutuit sic
consumunt 2° nondum qd non omnes pau
pes 2c tunc conuiuant. sz eos qui eum se
cuti sunt. In signu qd quilis omnib. pau
peribus sit succurrendu in necessitate tu 2m mi
tantib. papie est benefaciendu 2 eoz mi
serendu 2 hoc minuit 2c qui aut aspexerit sup
turbam quia eae triduo sustinent no
sustinuerunt 2 adhuc sustinent. Requiebat
autem turba 2m. 2 vt infirmaret. 2 vt ab
infirmitatib. curaret. Quisq ob media
turbe venerant panes petit non audebant. Qui autem sibi pauperu succurrendu
sit patet ex vbis 2 xt 24. vbi dicit. Quic
cu ex minimis meis fecistis 2m fecistis.
qd declarat Lincolii dicto 2° p hoc qd insti
sunt membra xpi. 2 ideo qd eis fit fit xpo.
Qz ex hoc videt. qd non sit alijs benefaciendu
qz illis qui sunt membra xpi colligata xpi
nius caritatis. ad qd dicit. Et eidem q. mal
benefaciendu est 2 2°. Hac intencione vt bene
ficii pfectu pfit recipientib. ad hoc qd fi
ant membra x. Qui enim benefacit illi q.
malis hac intencione vt fiat bonis magis
quia benefacit bono q. malo. Et ex,

istis sequit' qđ cum malis plum hac ui
tencaons dand est vt fiant bom nullo
modo homo talib; aliqđ daret. qđ stir-
pos occasionem mali. unde beatus aug'
ad vincencium donatistam. 2 ponit' in ar
q q si non omis talius essiencia pau'
tollit' si do abo sciamus nstiaam negli
gat qm essiencia punis fraugit' vt in
iustis seductus adquiescat. 2 qvt ho art
aliubi. 2 ponit' in glo 2ª ad thesal vbi
non em in vesciencem venit qui humanus
nis est in laborando. si hic qui ei possit
laborem ferre. ocioso vult vitam age. 2 q
nondū qđ xpus nuscimus est turbs quia
multi eor laborandum eram istis dictum
đ quidam eor de longe venerunt 2 ea
am ne deficiant in via vbi ex'm plato 2
pricipib; dedit qđ laborantib; potissimo
in offico diuino misericordit subueniendo
qđ est cum tales qui laborantes maxis
infestant 2 eos spoliant. unde hic mich
dicit' qđ eor qui tribz diebz i mile
nitis. 2 a boleslencia fidelit laborarunt
quilibet miscreuer. Secundum primissa
adhi potest tria veritas moral sequens
in qua ex pdictis. si deficiet qđ tridui 'm
sustinentib; 2 a longe venientib; danda
est alimonia spialis. ne in via deficiant.
p cui declarationis eam sciendū qđ
tribz diebz in deserto x'm segui debent
sic cui dicit moyses exo 3º. qđ minere
tridui dicu uent filij israel 2c. Igit' si
nos ab omi inquinamento animi 2
sensualitatis spūs 2 vacoms 2 corpis
obsequiem si quisquam in nob cogita
ta dicta 2 facta si cordis contricoem oris
confessionem oris satisfactionem do offe
ram. si fermentu offerant in farina
tribz satis 2 si tres anime vires volem
concupiscibilem 2 irascibilem caritas
sic absorbeat vt in ardorem tendant cari
tatis. sicut fermentu in suu thus sapo
rem totam farinis conspersionem. tunc
tridui facimus 2 nihil p tridui sustinens. Item tridui ho est triplex inte
gritas spūs 2 vacoms bonis studijs.

animo 2 sensualitatis amicabilis obedi
entis 2 corpis subseruientis vt membra
uira non exhibeant' arma iniquitatis
Item tridui est fructus de ebrio. spūm
facio. de regno suu deposito. mulierem
odiosam repudiauo de quibz pius vide p
tria monet' vita p seruu ei regnauit.
p fructu cum silicatus fuerit ebo p mu
liere odiosam cum assumpta fuerit
in matrimoniu' finis est cauo que debet se
uire spūi. si frequenter sup spm vsurpet
nobilis principatu. Ornatus est animus
cauus consentiens. cuius voluptatib; me
diatus mulier odiosa assumpta in ma
trimoniu' est pua actio in conscientia. f
sa. In ho autem qđ dicit qđ nec sient qđ
manducent arguit' pigrus qui subdit
uite alimoniam ei possit ne administret.
pillud autem qđ addit 2º. Si dimisero
eos ieiunos deficient in via. fuit inteli
gi qđ nonit omissi pauies in psentis uite
via deficiunt si conscientia sue sue dom
nus pabula diuitiarum in domos suas
mus est conscientia. vbi primi fructus
2 multa bona hominem quesite non p
mittunt. de quibz pius 2. trita psultantes
ni dies frugum. 2 litigiosa mulier amp
iant' ffinium est temptatio ascendens
de ossa animalis concupiscentie fructus
dicit est illa temptatio que actu est a spū
alibi nequam. i. demonibz litigiosa mu
lier est illa ancilla domus sue que
tua sustinere non valet. de qua pius
si autem ancilla est recordatio voluptu
tis prime cum delectatione que in mul
tis remanet. qm necesse est corrupte
aut hominem corruere. qđ hoc exam
qđ 3º annexit' quidam autem eor de
longe venerunt. minut qđ quidam
venimus ad ym de ipso. 2 quidam de lon
ge. qui cum n' animal corruptione cap
tus ad seruicia Xi festinat non de lon
ginquo si de ipso venit. qui nullu inju
riosa nullo adultrino crimine possit
est si solum exptus contagio legalium
nec ipse de longe venit. Cum tute mag

mis sceleris ꝛ ceteris fluxionis ꝑ consuetu
dinem primo habitantes relictis ad ꝑm
redeunt. Ad longinquo venerunt. qui si re
cum dimittant ꝛ ibo dei non pascunt
spe in via dei deficient. ideo vt dicit est
ꝑ tedio sustinentibꝫ ꝛ de longo venien
dꝫ data est admonitio spiritꝰ. Qz vero multi
de plebis dicunt hoc dicit. qđ dixerunt
discipuli ad ihm qm vt dicit euangelium pe
pendernunt discipuli. Unde isti hoc potuit
quis hic figurare panis in plurimis. ista
respondemus discipuli non advertentes mira
culi de ꝙ panis multiplicationis qđ ꝑius
fecit. vel dubitantes si vellet eos tunc pasce
re ꝑ mirabilem vel ꝑ naturalem modꝫ
vel ꝑ humanum ꝓvisionem. Unde ꝛ mo
dum prudendi quodam a se excludunt ad
dunt. Unde isti potest quis ꝛ c. q. d. vn
quam vellem cibum sufficientem ad
durandꝫ tantam plebem ꝛ hoc in deserto
vbi est tenuitas victus ꝛ raritas humani
tatis. vbi enim non crescunt frumenta.
moraliter autem tangit textus plurimum inpiti
am est quasi plurib sinis panibꝫ. qui cum
septem panibꝫ ꝛ septem donis spus sci
ti. qui ꝑdicti sicut dicit in psa. ꝑ non sti
mabis in domo mea non est panis nequi
ter. q. d. non nem medicinam animaꝝ no
est in panis doctrine vel spiritalis alimonie
non est in testimentis cognitionis bone
rum. Unde ꝙ nutrigebat eos quot panes habe
tis. Nutrigebat inquit non ignarus si resꝑ
pondemus doctrinis. Quia dixerunt septem.
Quid autem septem panes significant. Dice
mus in ista collatione. Deus adꝺ potest
quam veritas qđ ad plurimum ꝓficit nedi
spiritalem alimoniam subditis omnibꝫ si eam
expalem quantibꝫ quibus. istud patet ex
ꝺo ꝛ cum ꝛ ano plurimꝫ est potissima mistio
ne. Istam veritatem declarat ghoꝝ. ꝑ pasto
ralem. cui. ms. ibi sic scribit. Sunt no nulli
qui gregis quidem curam suscipiunt si
bi sibimet vtis vacare ad spiritalia appetunt
vt rebꝫ exterioribꝫ molestiis occupent. Qui
cum curare corpalia fundimus neglegunt
subditoꝝ necessitatibꝫ concurrunt. Qui non in

mimi ꝑdo plerumꝙ despiat. qua di
delinquentes fili corripiunt. si ei ne
cessarium ꝓsentis vite non tribuunt nequa
quam libenter audiunt. Egentis etem men
tem doctrine fame non penetrat. si hinc
apud eos animus manus nre non com
mendat. nunc autem ibi semen spale ge
minat. qui hoc audientis pectoris ꝓdican
tis pectus rigat. Unde rectori necesse est
vt nutrioꝛa possit infundere cogitationes
minora etiam exteriora prudere. Qui nam
pastores erga studia interiora subditoꝝ si
os feruentes quatenus in eis exteriora vite
prudentiam non relinquant. quam vt di
vinum ꝙ ꝓpriendi ꝓdicationis gregis animꝰ
frangat. si cura exteriora subsidii a pastore
negligat. Unde ꝛ ꝓmus pastor sollicito
admonet dicens. p. pe. 4. Seniores qui i
vobis sunt obsecro consenior ꝛ testis ꝛ pas
sionis ꝛ eius qui in futuro est glie communi
cator pascite qui in vobis est gregem dei.
Qui in hoc loco vt in pastionem vel pasti
onis aut corporis studeret. apostolus ei pru
nus admonet ꝓvidentes non coacte si spo
tanee. sed neq turpis lucri gra. si bonꝫ
tarie. Quibꝫ precor vobis pastoribꝫ pio pa
tet ne dum subditoꝝ suoꝝ inopiam sacra
si mucrones ambitionis occidant. ne cum
ꝑ eos cunctis subsidiis refrigerant ꝓpria
remaneant a rustico pane remum. Hanc
pastoꝝ sollicitudinem paulus excitat di
cens. Qui suoꝝ ꝛ maxime domesticoꝝ cu
ram non habet. fidem negat. ꝛ est infideli
deterior. Sunt hec itaq; semꝙ metuende est
ꝛ vigilanter nitende ne dum cura ab eis
exteriora agit ab intima intentionis nitore.
Unde ꝛ nimia sollicitudinem circa tem
poralia repbat. idem ghoꝝ. ꝙ supius eodem. c. ubi
sic scribit. Sunt non nulli deliri qđ
fidibꝫ animaꝝ causa ꝑdam sunt toto cordis
amisso secularibꝫ curis inserunt has cui
ussunt si agere exultant cui desunt contri
bꝫ atq; noctibꝫ cogitationis turbines esti
bꝫ anelant. ꝛ consequenter reprobam pastoꝝ
ꝛ rectoꝝ animꝰ immodicabꝫ occupationi
bꝫ dextus ꝙ magnis ꝓcessibus attrahit aniꝙ

tentatem Jeremie destruacend templi de
plorantis sub his ꝑbis. Quid obscuratu est
aurum. mutatus est color optimus. dispsi
sunt lapides sanctu in capite omi platea.
Quid nam aurū ꝙd metallis cetis ꝑmunet
ñ excellencia sanctis. Quid colꝛ optimo ñ
cunctis amabilis redemta religiois exp
mit. Quid sanctuarij lapidib; ñ sacer oꝛ
dinis ꝑsone signant. Quid platee nomi
ne. nisi ꝑsentis vite latitudo figurat. Quia
cum greco eloquio platos latitudo dicit ꝑfecto
a latitudine platee sic vocate ꝑsenctipam
bevo veritas dicit lata est via & spaciosa que
ducit ad pditionem duorum. & obscurat. cum
tpis actib; sanctitatis ema possint. Color
optimus cōmutat. cum quondam ꝙ agere
religiose credebant. estimacio an acta mutā
tr. Nam cum quilibet post sanctitatis ha
bitum tpis ꝛ actib; miserit qꝫ colꝛe ꝑmu
tato ante humanos oculos eius reuencia
despecta vilescit. Quarij quoq; lapides ī pla
teis dispgunt. cum causa secularium fori
lata munera expetunt. hij qui ad ornamen
tum ecclie mutuo missis qꝫ in sacris tab
naculi vacuo ꝛbuerunt. ad hoc quippe sanc
tuarij lapides fiebant vt mutata sanctoꝝ in
vestimento sacerdos filium appareret. Cum
vo magistri religionis a subditis honorem
redemptoris sui ex nimio vino non exigunt
sanctuarij lapides in ornamento pontificis
non sint. Cum immundi sanctuarij lapides
dispsi ꝑ plateas iacent cum ꝑsone sacroꝝ
ordinū voluntatib; suis latitudinē dederit t
rpis negocijs inserent. Et nondum qꝫ
non hos dispsos in plateis set in capite
platee. dicat. quia & cum thrēna agunt
filium videri appetunt. & lata munera tene
ant ex voluntate dilectionis. & tm in plate
a capite sunt ex honore sanctitatis. Nichil
em obstat si sanctuarij lapides eosdem tpos
accipim; quib; constructis sanctuariū exi
tebat. ¶ Cum dispsi in capite platee iacet
qui sacroꝝ ordinū viri trenis actib; ex desi
derio inserunt. Ex istis patet qꝫ ad pla
tos ꝑtinet. & spialib; principalit intendere. &
tm pauperum necessitatib; aliquociens tempalia

ꝑuidere. Unde ꝑpt ꝙ videt. nuchi distribu
onem decimaꝝ & oblacionem fuisse reconditas
assignatam ꝑ vt eoꝝ pdicatio foret acceptor
ꝙ patet ex ꝑbis gregoꝛij ꝑus recitatis. & vt
dum alijs ꝑdicant qui debeant opa mia
ꝑficere ipi in eleemosinaꝝ debita distribuac
ne idem docent sed ꝙ ꝑbo ꝑdicant ꝛ vt ha
bentes sufficient. unde vniuersi possint pcu
tes liberi arguere. cum non sit necesse ꝑ
tempalia diuinis adiuari. Omnis tm in
veteri testamento qm in nouo eternales volup
tates exhibere ꝑpetim. tm specialius in nouo
testamento qm in veteri terrena exhibere nite
mur. Istud notat ꝑ postillatores in tertiū
huius euangelij vt dicit. qꝫ precepit ihus tur-
bis vt. distribuerent sup tram. qꝫ quis ad su
am forte finē sit quia non erat tunc fe
mi ibi determinatū ꝑ intellectum mystū ista
textus est sciendū qꝫ in ꝑncipio diei est duo
communia ꝑncipalia legum & in euāgelio ꝑpo
nuntiauit hi facisse. In ꝑmo de quinq;
panib; ordeaceis & multa hominū panis in
2o de quo hi do septem panib; & multa ho
minū saciauit. In ꝑmo distribuerunt
turbe sup terrā. In 2o sup tram. Ideo qꝫ ab us
spialis refectionis est doctrina sacre scripture
ideo ꝑ refectionem quo fit de quinq; panib; ordi
aceis sigt refectio veteris testamenti. Nam sic
ordei medulla tegit. palea sic sub intellectu
litterali veteris testamenti latet spialis intelli
gencia. est qꝫ veritas figuris velut obumbra
refectio quo fit de septem panib; nouū te
tamenti sigt doctrina in quo reuelata sunt
euangelia ꝙhetaꝝ. subditis qꝫ figuris hoīm
aꝝ veram hostiam habemus. salutat ꝑmū in
ꝑma refectione que testamenti veteris ty
pum gerit sup terrā dispersus populus
quia ꝑ legem carnis desideria carnis habe
ysa. 40. omnis caro fenū. In 2a refectione sup
terram debemus distribui. quia in nouo
testamento non solum carnis petulantia o
bibere ꝑpium. ꝙ casum terrena colere. unde
hic dicit postillator. qꝫ turbam ad terrā
distribui fecit ad ostendendū qꝫ in nouā
lege tria contemnenda videnī. que in ter
ra inuitebant. ysa ꝑ. Si volueritis & audieritis

me bonā te

me. bona tra concedetis. ait tu ag in no no
testamento ꝓpar. Dr bis pfectus esse bal
de vende omnia que habes. z da pauperibus.
z. vnde qm structus foret qui corpali re
fectioni vacans stabilitum sup quos sederet
sup capit ꝓprium poneret. tam structus bt
studioz corpoꝝ qui spualit refectionis
tam quam cathedre ꝓpar sup mentem p
amorem collocat z reponit. vnde q̃rus sint
multe rationes ꝓpter quas sub nouo testa
mento q̃m sub veteri temporalia sunt contemp
nenda. h vna est potissima qz tus dr
Ac bita sub veteri testamento fuit qz tus
temporalibz delicias ad penas temporales. bt
de malo ad penas. vbi tus sub nouo te
stamento est tus dr pena ad gloriam
Imagmem q̃ dom in diuisis locis manentes
quoz utrumq; oportet locum mutare.
ie tu qz primus necio tus fibit de delicioso
loco ad penalem. vel de malo ad peiorem.
z si voluerit tus fibit de malo ad optimu
vel de mstanca vel momentanea delec
tacois q̃ mst remissa. ad delectacionem
interminam. q̃rus primus istoz p locu
tquit vt videtur racionabilit faceret vbi
z status appetet primi loca sui mansionem.
Hic autem ymaginacio vera est de duobz
vnientibz sub veri testamento. z sub nouo.
tus tm primi necio fuit de mundo ad
infernu. z2 de misera ad gaudia. qui
de mundo ad celum. ¶ Dexta veritas. z o
mes in spualib; omnino ẽ victualia necia
sint apponenda. non tu ab omnibz scilicet
a discipulis z eoz scolaribz sunt ꝓponenda
sicut z fragmenta colligenda. qd isto dicit
in textu. z accipiens .s. panes gras agens
fregit. z dabat discipulis suis vt apponent
z apposuerunt turbis. Accipiens .s. pa
nes qd erat valde modicum ad saciandu
tantam multitudinem. z gras agens scilicet
patri luminum. a quo sibi omnipotencia sic
z summa essencia concabat. ad cor. 3o. omne qd
facitis in vbo aut in opo omia in no
mine dni nri ihu xpi facite. gras agentes
deo z patri. aug. epi. 18. ad Anselm. Clamat
veritas multoz voce in cordibz qm alii in an
ribz deo gras. Nam quid melius z anime
gesamus. z ore pmanu. z calamo expma
mus. qm deo gras. si nec da breui. nec au
diri decus. nec intelligi gm dns. nec agi fruc
tuosius quid potest. h aug. expn. go gracias
agens fregit. z siplo frangendo multipli
cauit. Deo mgnu fregit vt habundaret. ysa.
is frange esurienti panem tuu. z. ubi no
ualet panem frangere. est scriptura ab apie
vt apponent turbis. ac distribuerent tam
ministri z dispensatores ministroz. p cor. e.
z apposuerunt turbis. in quo designat bt dic
Notugh hui qd dns p apls z discipulos volu
cbaria bita z doctrina distribuit. vnde hic
dicit. poste qd dns spualem mistioz intelli
gencia z sapiencia discipulis dedit vt tur
bis apponent. non vt sicut negm serui pe
cuniam dni sui in terram fodierent. qua
sicut dicit in pabolis. anima qua benedixit.
impinguabit. z qui inebriat fluuium doctrina
inebriabit. a dno gracia. z sequit. qui absco
dit frumenta scilicet pdicacois maledicet
in ppls. benedicto autem sup capit benedi
cium spuali scilicet contractu. vt p vbo pdica
cois qd superrogatis. fructum recapias
obediencie in subiectis. cor. cuius est fragmē
ta scripture. z subtilitates quas sua edere
z intelligere non sufficiunt. colligere ad si
am z cetus refectionem. ¶ Septima dies in
omnium ẽ turba nedum fouet. vel recreat
verum etiam reficit. z saturat. z hinc di
cit. qd manducauerunt z saturati sunt re
m p̃ edent. pauper z saturabunt. Habuerit
nam isti pauper. a ꝓpter que desiderarent
racionabilit saturari. vt dicat Jan. p stomacho
vacuo. qd notat. p ho. qd supius allegatu est
non habent. qd manducent. stomachus enim
plenus cibum fastidit. vacuus appetit satura
ri. sic. z qui stomachus animo plenus est cibis
peccatoz fastidit. dulcedinem celestium. qui
a anima saturata calcabit fauum. qui de va
cuat animo de repletur. dum. vas es si plenu
fundo qd habes. vt recipias qd non habes.
fundo animum scilicet vt impleatis amore
dei. o habuerunt stomachi a noxijs humoribz
expurgatum. qd notat cum prius in pasteret

stomac

ipos sanavet vt habet' ns. 14 glosa ibidem p̄
dns auferet iniquitatem. postea cibat. quia p̄
fiunt peccata renouenda 2 postea cibus spūs
alibz anima nutriendā. Cus autem sint iste
infirmitates. dicit' ibidem. accesserunt ad eū
turbe habentes claudos. 2 cecos. debiles. 2 mu
tos. 2 curauit eos ab istis infirmitatibz. mu
ltis malis hominū stomachus anime est
curandus siue purgandus. que sunt claudi
catio p̄ dementia. cecitas ad cognoscendū
deum debilitas ad faciendū bonū. dicitur
ītaq; in glo' sup illud p̄. pulsi exiuz nec
claudi cum. q. d. qm̄ dū pulli exiuz sūt
albi pascunt roz celesti. qm̄ do ingrossi
incipiunt parentes eos pascunt. sic anima
alba p̄ puritatem pascit' a deo. ingr̄ p̄ im
quitatem pascit' a diabolo. 2° habuerunt pa
latum sapidum. in tm̄ cū dba sapiebant
q̄d ab eo recedere vix volebant. s̄z cum eo tri
duo p̄manserunt vnde potuit dici cum
ps̄a. Quā dulcia faucibz meis eloquia tua
xp̄e g̃ non pascit eos qui habent pala
tū insipidū vel amarum diligendo terrena
s̄z qui habent sapidū diligendo celestia. vnde 7
huiꝰ sig' dicit' q̄d aquila non pascit pul
los suos tram respiciendo. q̄d intellectu
insup vltion p̄missio veritatis distinguit
glo' ait. in. 4or tempa ante legem sub lege
sub gra sub gloa. In p̄mo fuit sanctas nul
la n̄ in intellectu quia dm̄ non cognoscebant.
nec in affectu quia iustificari non
potuit ephe 5° tenebris obstupefactū hentes
intellectum quo ad p̄m̄ alienati a vita dei q̄
ad 2m̄. In 2° tempe fuit sanctas simplicia
quia intellectus aliquale fuit reuocatus
quo ad cognitionem p̄ legem s̄z affectus remā
sit vacuus quo ad iustificationem vo 3° p̄ le
gem cognitio pcd quo ad p̄m̄ nunc autem
sine lege iustitia dei manifesta est quo ad
2m̄. In 3° tempo est sanctas plena quia sa
natus est intellectus cognitionis 2 affectus
gre plenitudine. Joh p° gra 2 veritas p ihm
xp̄m facta est. In futuro erit sanctas plenissima
quia totus homo saturabit' oculis in viden
do oculo ad oculum facien ds. auris in audi
endo vocem xp̄i 2 sic de sensibz actis 2 dec

mirum q̄d turba in fine omnino saturata fuit
vbi tanta erat diuersitas copa q̄d tamen sup
fuit de fragmentis vt ceteri dicit' in textu. Qui
tulerunt que supabant de fragmentis. s.
sportas. Istud autem fuisse magnificat mi
raculum q̄d saturata turba plus supfuit
q̄m esset ante. Sporta ab asportando dicit'
vas vimineū vel nitens vel s. bedam. 2 pom
tum in glo' sup marcum. Sporta est cyrus
2 palmarū folijs contexta. dicit' magr sporta
quia a sporto fieri solebat. est autem sportus
s. papiam frutex virgosus sine foliis. Qui tu
lerunt. 2 sustulerunt sursum tulerunt que
supabant. 2 relicta fuerant de fragmentis
2 de reliquijs panū 2 piscium. sportas sua
pleuas. Erant autem qui manducauerant
qi c. milia ait. do dicit absolute. c. milia cū
paruulis 2 mulieribus. Quia forte fuerunt vel
plures vel pauciores licet in modico numero
ideo dicit ait quasi scilicet quia scriptura no
solet numerias ponderare. ideo dicit ait. q̄d
erant c. milia hominū absq̄ pondere. Ad
miraculum concludens ait dicit. 2 dumsit ait
scilicet non tenuis 2 tristes sed saciatos hilla
res 2 iocundos. Modo pistum hic aliqua pe
nenda sunt quedam dubia 2 notula sup hoc
eunge. Primo p̄mittit de differentijs 2 con
mencijs huiꝰ miraculi 2 miraculi q̄ quat
ait. 14. ait. 6°. huc 9°. 2 Joh 6°. vnde prima
dubia est quantum ad numerū panū quia ibi
2 hic. 5. panes tangunt. 2° differentia quan
ad numerū 2 quantitatem pistum. q. ubi nu
hic multus eius numerus ponit. ibi pisces si
pusculos ponit. 3° dubia est quantum ad qua
litatem quia ibi ordeacei hic et a multis ce
dit' panes tritici apponit. 4ta dubia est quā
tū ad locum sessionis q. ubi sup fenū sup
terram. 5ta dubia est quantum ad quantitatem frag
mentoz. quia ibi 12 cophinos hic 7 sportas
q̄d videt' derogare pcem miraculo cū plu
res fuerunt panes 2 pauciores comedentes. 6ta dubia sunt quantum ad numerū comu
natoz. quia ibi. 5 milia hic 4 milia. Connume
rant autem in tribz. quia virtuosi communi
ter sunt in monte 2 in deserto 2 do quātū ad locū.
Item in multiplicando 2 distribuendo 2 hoc

qnim ad modum. Item in viroq; pmulti
mulieres non nominant. Vot q possint ce
nubiacones quot sunt, pdicoz miraculoz,
differencie. de qualibet eaz illaz possit que
ri que sit eius ratio. Ista pmis tñ sz Rotting
ham. Una gentilis ratio quare in illis op
tet esse differenciam. quia si omio mutuo
mundarent vim sorte obliuioni tradentes,
vel pno miraculo fuissent a non nullis re
putata. z ideo diuisificacio fuit expediens q
in nullo non vacat vt patet discurrenti
p singula. unde ad pmu dicat. qd p. pancs
sc. dicta vetis testamenti in q libris tra
dita vt supius dictu est. p. s. autem signifi
cata nom testamenti. tu xpt. A. tem. virtutes
principales. z theologicas scilicet fidem spem
caritatem. z cardinales. tres magi viri
mus theologice ordinant hominem ad fi
nem supnum. quatuoz alio ducunt ad finis
ultimi. vel removent que nos ab illo fine
reddunt. Ysidoz magi agnostimq; supnum
finem bonum se cognosse unde duc omnes af
fectiones scilicet spes ex eo qd cognoscit libe
rabilissimus bona sua optando. z desiderium
ex eo qd cognoscit esse bonum quo nichil
melius potest optari nec ab hominibz desiderari
bonum cui est qd desidertur ab omnibz vt ait
Aug. hoc desiderii est caritas. De q cardi
nalibz dicat Augq. Prudencia est diligere
qd diligendi est. Fortitudo nulli aucti mo
destie temperancia nullis illecebris luxu
rie nulla superbia extolli. tu xpt. A. tem. dona
spus sci quib carnem mundum. z diu
turnum hui mundi solicitudinem postmq; rebellem
cum carnem timoris. sciencie. z pietatis.
dono consilij. z fortitudinis cont. mundi.
dono intellectus. z sapiencie cont. diu. dono
sciencie cognitat quis bilitatem carnis quo
ipa sit vas stercoz. nro latini latrinaz. qm
alie latrine non sordescunt ni p ipam. tñ
dono sciencie cognitat quis carnem esse de
mali mundum ad cui replacem frustra o
mnes laborat. Augq. p. coniectus. z nro estis
similes. qui mecs congregatis misit eis
i sacco pruna. sacco pruna. caro de q nulla foranea
species effluit. tñ dono scie cognitat ipo carnis eo carnem

mutatos hoies. pcedat de carne tanq mca. Ro. Insc
ipe ego. ho. de me habeb de carne mortis huius
hic caro est fetens immundus. z tenebrosus
Job. c. qnto magis qui habitant domos
luteas. oscs. 8. isti in macinis qui vas in
mundum Job. 3. vivo cui; abscondita est via
z circumdedit eum tenebris. Item dono sa
pcie cognitat quis carnem esse colubrum
de quo ecc. 21. Non est caput nequius sup
caput colubri. z eiusdem 8 q. qui a facie
colubri fuge pcm. Dono timoris carnem vincet fugiendo. Timoz autem causa
est fugo. qui ne sapiens timet z declinat
a malo. z eiusdem 1. p timorem dni de
clinat omis a malo. Dono pietatis vin
cet. unde sup illud p. thi. c. pietas ad
omnia utilis est. dicit glo. omnia sine qui
dam disciplina in mia z pietas consistit;
nihil aliquis sciens. z si lubricu carnis
placuit. vapulabit si non metuit pcipi;
qd tñ intellectus est si penitentiam egit.
Dono consilij z fortitudinis vincet inimi
cum impugnat pcepta z adiscis. Dono consilij
pcepta tem nobis utilem reddam. z ea que
servare non possumus retinendo sciemus
distribuendo. Utilius est qm omis fru
mentum sibi absconderet in horreo. q inde
seminare. cui pe esset seminanda. z pars
ad usum reservanda. ge. 41. reliquas par
tes pro pmitto vobis in semine. q plu
res sunt quasi thesaurus vel sacculus ca
ro. clemosina vim quasi sacculis cum ipo
z sua ut vendita quis possidetis z date ele
mosinam facite vobis sacculos qui non
veterascunt thesaurum indeficientem in
celis. Dono fortitudinis abissus nobis u
las reddit. in eam placent tollere am. Do
nus sapiencie z intellectus dia vincunt.
sunt eni penne spirales quib in celum
volat. qui p. frustra facit. verbo aut ca
dos pennatos gloriatio caudat lapideos
in vias. Diabolus temptans de vana glo
ria vincat. dono intellectus. cui est lege
ntiora vera. qui sub mundi gloria videt
ignominiam. illud phil. 2. gloria in con-

2 pietas

fusiones eoꝝ qui trem sapiunt ⁊ osee 2° glo
riam eoꝝ in ignominiam commutabo. Item ⁊
sub tempali ignominia videt immarcessibile
gliam ayoyses minabat gregeꝫ ad interiora
deserti ego 3° sic intiora mendi nspicien
da sunt vt ab eo resiliat resiliat nahin 3° Qui
viderit te resiliet a te Item deus sapiencie
dia vincit deus em sapiencia celestis gliam
ꝓfundat ⁊ sic mundana gria abhominabile
redditur hic vs qd hominib⁹ altum est ab
hominacio est apud dm tm 2° ꝓpt .x. tenu miſe
racones dei mei quas posuit b quarꝝ prima
est qd a multis peccis hic in scalo positos
nos custodit deus em non videat inquit b
naudus qd sicut in multa peccata ceciderit
⁊ in alia ecadissem peccata ni me omnipote
tis pietas seruasset fateor ⁊ fatebor ni deus ad
innasset mo paululum habitasset anima
mea in inferno 2a miseracio dm sup me q
potui explicari simone ego peccabam ⁊ tu
dissimulabas non continebam a scelerib⁹ ⁊
tu a vberib⁹ abstinebas ꝓlongabam ego mul
to tempore iniquitatem meam ⁊ tu deus
pietatem tuam 3a miseracio sunt qd bisimu
nt eoꝝ memo ⁊ inntaunt vt amara fierent
quo pus malo dulcia erant ⁊ qui letabar
cum malo facem eructabam in rebꝫ pessi
mis vt reagitarem ei omes annos meos
in amaritudine animo mee 4a miseria
co sunt ꝓ penitentem susceptis et ⁊ immo
eoꝝ mumeri de quib⁹ an ꝓta beati quoꝝ
remisse sunt iniquitates ⁊ quoꝝ tecta sunt
peccata 5a miseracio est ꝓ quam michi
continendi deinceps ⁊ emendacius bnem
di contulit virtutem no readmo paterer
⁊ esset nouissimꝫ error peior priori 6a
miseracio est ꝓfundi que scilicet immꝫ
bone confessionis indulget una spes opti
nendi qua dnas homum peccatoꝝ ⁊ indig
no de nia toaens apta dementia vsqꝫ ad ce
lestia spanda ꝓsumero Quarto modo su
munt istos panes Notingh̄m vbi moralita
tem istius euangelij breuit ponit ita dicens
In ho euangl ostendit nobis defectus huma
no condicionis quia non het homo quid
mandicet respectus diuine compassio

nis quia oib⁹ miseret effectus stupe
do ꝓfusionis quia ꝓpm omnib⁹ punit.
⁊ ho de pane septemplici in mensa septifa
rii ꝓuidet cui homini in mensa create
naturalem noticiam ca 29 Iman vne ho
minis aqua panis ⁊ vestis In mensa sy
tune doctrinalem intelligenciam ca 14a
bant illum panis vite In mensa euā
gelicalem eukaristiam sup vs panem de
celo ꝓstitisti eis ⁊ Joh 6to hic est panis de
celo descendens In mensa constantie spi
ritalem leticiam in p° panis eoꝝ hominis co
firmat In mensa confessionis honeste
exemplarem euidenciam hic est panis ꝓ
pois ego 24 In mensa tribulacionis adiu
victoriosalem constantiam seu pmanenciam
in ꝓ Surgite postqm sederitis qui man
ducatis panem doloris In mensa refectio
nis supne immortalem sufficienciam sue
te beatus qui manducat panem in regno
celoꝝ Ad 2m dicendum qd ꝓ duos pedes
intelligit potestas regalis ⁊ sic dicit ꝓ pe
cos pastoralis doctrina euangelistaꝝ apos
⁊ ꝓphetaꝝ qui nos sic ex⁹ refectum qui
cunt pastorali ꝓpt humilitatem sc pau
a ꝓpt ꝓfectoꝝ paucitatem quia simplex
infimus est minimus vel possunt isti pe
culi ꝓtinere ad mensas supnis positas
applicari In mensa eni creature pastus ⁊
intellectus elongacio a creatura in fine re
atoris In mensa scripture pastus est intel
lectus captiuacio ꝑ fidei mensuram In
mensa eccie pastus est affectus ꝓparacio ad
dignam sacramenti susceptoem In men
sa consciencie pastus est intentae deuocio ad
sui directoem In mensa confessionis hones
te pastus est indigi mortificacio ad sui conf
macoem ne detur omnia ad ꝓtem detorcen
In mensa tribulacionis aduse pastus est
primoꝝ consideracio ad sui confortacionem
In mensa vero glie angelis requie pastus
quia ubi panis habet in se omne delecta
mentum ⁊ oem saporis suauitatem ꝑ ad 3m
dicit qd in pane ordeacio figit timoꝝ pe
gens ⁊ palea sub qua intellectus spiritalis
tegebat quo in vet testamento habebat

In pane tritico aurozis fiducias in nouā
lege habundans designat. ad 2m dicat sicut
sup̄ qs ubi sup̄ scdm. h̄ sup̄ tram sedere in
dem. quā in nouo testamento no tm calda
re carnis delicias sicut in vetꝰ nubem quo
melligunt̄ p̄ scdm. si eaum comendneres
simas papinī. z ideo ibi comedentes sup̄ se
mī hic sup̄ tram discumbunt. ad 4m qđ
in alio miraculo dicit̄ redundancia finisse
illd qm in isto dicit̄ crisp̄. qđ forte spoz
fuerunt. cophinus maiozes. z ideo licet
am nunc tm forte fuerunt capacitate ma
iozes vel equales. vel mozalit̄ cū fragmen
ta significent difficultates z mystica scripto
que sua penetrare non potuerunt sicut i
vet̄ testamento fuerunt plura talia mys
tica qm in nouo sic in oīmo vetus testa
mentū pfigurat fuerunt plura fragmen
ta qm in oīmo figura testamenti nouī
ad 5m dicendū qđ ubi dicunt. q. milia. vel
mr. nullus. si panes vel pcus mr. multi
tudo. nosti. In isto autem dicunt. q. milia.
vel ppl. q. virtutes. vel ppl. euangelia ihu x̄.
fuisse pmissa sunt. aliqua ad hoc. videm cui
gl. ptinencia breuit̄ notanda quoz p̄. est pri
mū. in oīpacīendo qm notat Jam ex dbis
q. eum dicit. misereoz sup̄ turbam. vnde
q. eum olim erant. q. mō passibilia scilicet
deus angelus celum z mozs deus nemini
reconsiliare volebat angelus hominem non
sic effectualit̄ diligebat. qđ aliquem ad celū
deferebat celum nullum sustinebat quoz
omnia denegabat z ad tartara vapulabat. si
modo recessit tota duricia z aduenit pietas
eum tua. nam in q. tanta pietas exiuit
qđ hominem sibi reconsiliatum ad. 6m. q. ad
tuam. celum reconsiliati sumq̄ p̄ mortem
de ista sua pietate effudit in angelum. z en
sic expasibilem facit qđ hominem de inimi
cis sibi concinem effectualit̄ diligit. z
in padisum alias cum multo desiderio tusti
be effudit in celum. qđ ipm tm flexibile.
fuit qđ ad oem sum suscipiendū statim se flec
tit. z se aptat. vnde stephanus vidit celum aptū
ut q. effudm in mozte pietatem suam
z sic que prius erat terribile. facta e suis. z

manusetū in tm qđ a suis vix tmuet̄ si desi
derat̄. vnde z q̄nulus desiderauit dissolui
z ee cū x̄o. sicut patet phīc. p. verumptū
simone. 2. dicit idem Jam qđ olim mā
dei tm erat in celo. nō p. die in celo. miseri
cordia tua. deinde descendens de celo inclusit
se in quodam angulo. z in videoz. xpō. s. illud
p. notus in iudea deus z cū. nō fuerit se
in vterum. in q. suscepimus deus miām
tuam in medio templi tui. z tandem diffi
sa est in vnius mundo. p. tm. ansericordia d̄
plena est tra z sic deus qui tm videbatur
esse miserior sup̄ modicum cognitam est
miserior sup̄ turbam omni fidelium vnde
ad istam miam pmerendā notant̄. 4. in
h̄. euāge. vt dicat idem scilicet pumptuū d̄
dnūo mō. 2. ad motiua. 3. effectus mi
sericordie. pumptuū dinem. z magnitudinis
mō notat. in hoc qđ dicit misereoz sup̄
turbam pumptuū dinem mō. 3. faciunt
scilicet ppietas naturalis. potentia bñ. z
experientia singularis. sicut enī naturalē ppi
etas ignis est calefacere. sic ppriū dei miseri
ri semp̄ z pcere. nr̄ qđ in oīone cū caute
deus cui ppriū est miseri z c. Omnia g. mi
serere est deo ppriū. punire est deo alienum.
nolintarie. z tardum. qđ sit alienū patet.
ysa. 28 alienū est opus eius ab eo z loquit̄
de ope punitionis apis mellificat. quasi ex
officio ppio pungit. quodām ex alieno qui
videlicet molestat. sic deus mel nrō ad mi
nistrans officio ppio ppetrat. qui autem
stimulo nutrico reos pungit. opus alienū
quodām administrat. Est. etiam inuolun
tarie. qm qui multo punit. ysa. p. heu co
solabor sup̄ hostibus meis z vindicabor de mi
micis meis. vbi dicit. glo. qđ moze pris pos
eos sicut inimicos plangit z punit. Est
etiam tarde. qđ sicut dicit crisp̄. 1. qđ bo
naturā facit. cito facit. 2. autem qđ aut
naturam facit tarde facit. sic deus cito fa
cit opus nrō quia est sm̄ suam naturam
ro. 2. an diuicias bonitatis eius z pacis
z longanimitatis contemnis. 3. qđ opz nisi
cito est deo alienū inuolintarie. z tardum.
quent crisp̄ sup̄ at. quare punit. z vndet.

qđ compellit Unde deus mittit q cum dolore magno compellit peccatorem ad penam non enim sibi dolet qđ ipe ab eis offendit. sz quia violent cogit aliquis p dere qui vellet omnes saluare dendo querit. cur impossibiliter deus non habeat sua saluare z p dero quis cum multum expellit a videt ni qui non desiderat mala. z ait sicut q desideratu multam benegat crudelis est. sic qui non considerat multam pfect mundi est Deinde querit quis est homo qui non desiderat multam z rondet qui pmanet in pena desiderare multam est contra ad dm Illo go desiderat multam dei qui timet ne eius Qui enim iram non timet non desiderat multam si contempnit 2m qđ fiat dno punitio ad multam est potencia dm. quito ei quis est magnanimior tanto est ad multigenitam propensior qđ z in hoibz z in brutis animalibz exprimit z ait brutia que sint magis nobilia sunt ad multigenitam magis pna. z ego. unde leo a catulo quocatus si non diuidat ppter suam magnanimitatem. z catuli bilitatem. si si catulus catulum mordeat statim mitibz morsibz se lacerant. sic etiam videmz z homines magnanimi sunt ad multigendi timiriam facilis moti. ambitiosi sunt a magnanimis cupiditas glorie z regni 2o Reges domus sint clementes sint ego autem mulieres qm sunt fragiles et ad iram z vindictam faciles ex 2o non ira sup iram mulieris Deus g cum sit omnipotens z nos qz dminati nre multi ad ppendit. z si eas recognoscimus ppter suam magnanimitatem stati remittit. in pe excelsus dns z humilia respicit. ac si dicat qđ ille est excelsus p potentiam magestatis. ideo humiles respicit oculo pietatis sup ex misericordis omn qui omnia potes. aq si dicat quia tu habes potentiam omnipotentem ideo habes multam gratiosam ad quem sensu sequitur ca. Deus qui potentiam tuam parcendo maxime z misereno manifestas 2m. qđ fiat dn pmptio ad multam e expiencia singulariter clementiam morbi medicus tribz modis sine p. aliqđ p solam scientiam theoricam vel spe

R.

culatiuam z tunc est infirmus multum misericors. aliqn p practicam z curam. eruditum nem. z tunc est magis misericors. aliqn p experientiam qui in ipsa pona infirmitates plurimas est expertus. z tunc est magnus misericors. ideo expedit aliqn qđ medicus infirmentur. vel infirmitates patientibus amplius compatiant. unde si foret medicus qui foret bonus theoricus. bonus practicus. infirmitates sepe expertus iste esset potissimo misericors erga infirmos z tanto amicus incarnationem nras infirmitates corporales z spiritales cognoscebat p eternam sapientiam qui p quadam theoricam speculativam. z ideo tanquam pater benignus multum est misericors in p dno misereri. pater filios nostros est dns timentibz se. qui ipe cognouit figmentu nrm. recordatus qm pulvis sum. homo sicut filius agri sic efflorebit. post incarnationem simul p quadam practicam z experimentalem longam. qui 33 annis circa nras infirmitates curacionem tam corporalium qm spiritalium patiendo z se experiendo. z sicut medicus multum contristaret qui circa alium infirmum sanandum diu se exercitasset. z in nullo profecisset. ita xpus in cuius pona dicit p contristatus sum in exercitacione mea z conturbat. sum a voce inimici z a tribulacione peccatoris. ac si dicat de tribz contristor z doleo. primo qm mea exercitacio ni profuit. z qm vox inimici. z diaboli suggestio plus valet qm mea instructio. z qm ego peccatorem tribulo. z punio. tandem simul p experientiam qui experius sum. dolorem. z mortem. ideo factus est misericors. hebr 4o habemus pontificem qui possit compati infirmitatibz nris. z hebr 5o dicit ex his que passus est obedientiam discit ex istis omnibz patet qđ nedum magnanimitas magna sunt ma dei unde qđ quo ea tam splendida qđ ad magnificentiam pertinent ad magnificentiam sicut arbor procera dicit magnificari profunditate sicut puteus profundus dicit magnificus altitudine sicut turris alta dicit magnificari magna aut longitudine sicut via dicit magnificari. Omnibz istis modis deus multum magnificatur. Est enim tam alta qđ in altum ascendit

289

ſdō cām ſup nra remittim̄ fiat in p̄o
magnſtia eſt ſup celos mia tua. z tam pro
funda qđ vſq; ad infernū descendit z ſtudio
patres mōe edixit in p̄o misericordia tua
magna ſup nos. eruisti aiam meam ex u
fimo inferioꝝ. z tam lata qđ p totū mundū
ſe extendit z in p̄o mia dñi plena est tra
tam longa qđ vſq; metipm manebit. in p̄o
mia dñi ab eterno vſq; metipm. z 2° 2° dixi p̄o
causa motiua mie que sint vt plurimum est
in pte demonio turbe que ex duob; principaliꝫ
oꝝet p̄o in ho qđ turbe de longe venerint
qđ sup exposuit est. 2° qđ tridio secum ma
nebat qđ pte sensus pus positos p sic intel
ligi. ſcām vt pma dies sit cognitio di 2° de
ſtano malitiaꝝ amice bone sunt autem aliq
mi cum v̄ nolunt stare in p̄cepto dei sic
mali q̄ piam qui habent cognitionem veri z
fidem veram ſ tm nec malum odiunt nec
bonū faciunt. ad tertiū p̄. confitentes se nosse
deū factis autem negant. Alii sunt q̄ stant
spatium tridui. sicut desides z ocioſi qui licet
habeant cognitionem di z detestationem mali
non tm habent amorem z operationem boni. de qui
bus dicit. hic 2° omnes arbores que non faciunt
fructū bonū excidet. boni autem stant ex
tridui quia deū p fidem cognoſcunt. z a
malo fugiunt. z bonū faciunt. de isto tridui
dicit. ꝙ. Tres enim dies sunt p̄ quos re
uertabit pharao mihi tui. z restituet te in
locum p̄stum. dabis q̄ calicem. 2° ex quib;
dictis patet qđ illi tres dies adquirunt nob;
de memoriam mansionem eternam. z ideo
cantant magnam letitiam. 2° ponit effectus
mie qui sunt saturitas turbe. Q̄ quo ſtendit
qđ in peccatoribus est fames continua. cor
ex memoria est familiaris. quia semp volunt
cogitari de immundiciis peccatoꝝ. nunq; ex
mentes nobis veniunt cucumeres. z pepones.
porri. allia. z cepe. cucumeres. z pepones sunt
fructus. z fluues. z figunt pedes fluuiorum sicut gu
stum. z fluuiorum. porri. z cepe. z allia. sunt
arbores. z figunt tristitiam iram. z inimicitiam
Intelligencia cor est familiaris quia semp vo
lunt inuestigare curiosa cor. 1mo deus fecit ho
minem rectum. z ipe inuoluit se infinitis

questionib; voluntas cor est familiaris quia
semp volunt vana in p̄o vt quid diligis va
nitatem. 2° In futuro autem isti tres p̄o
saturabunt. z tam ego filius saturabit in
telligencia tam plenissima cognitionis spus sti
voluntatem suauissima dilectionis patris memo
riam securissima intencionis hic eciam non
dum qđ multa sunt hominū genera que di
uino cōmuno non gaudent. Omni sunt. illi qui
ad conuiuium dñi non accedunt qui eciam
maledicti sunt. ſ illud maledictum qui declinat
a mandatis tuis in p̄o oem estam abhomi
nata est aia cor. z aggrauabunt vſq; ad por
tas mortis. 2° sunt illi qui accedentes ad nec
tam dñi non comedunt. ſ cibum abstinen
vt postea veniant non adgrauantes illi ex
orationem diuinis comedere anima. 2° cant. 5°
Sunt quidam rustici qui ad mensam dñi
regum stant cū ſ. cum aspa est mimi sa
pientia malitiis hominib; z non pmanebit
in ea exercitis exercitis est qui p̄dicatori cor
ipse p̄sens corde absens est. Q̄ ſ. sunt hoies
mundana scientia nisum. z famam qui di
uinam estam sepe fastidiunt. z eciam calicem
prid. 2. aia sanctam calcabit pedib;. Q̄ ſ. sunt
homines inconstantes. z fastidiosi qui co
tinuo noua querunt ne bis idem q̄ nis
id ignorent audire volunt seu fastidient
animi est multa p̄gustare. Q̄ ſ. sunt hoies
malinoli. z in malinolam aiam non intro
ibit sapiencia sap. 2. // nondum sup isto Q̄
misero eos reuocos reficiant. 2° qđ Q̄ ſ. ge
nera hominū que difficile reuocant fieri
possunt. subiect. de magna egritudine co
nualescentes. mentantes pueri. z senes. Tales
sunt qui de patre ad priuignum deuenerunt. sunt
eni de maxima infirmitate conualescen
tes. hebr. 11. conualuerunt de infirmitate
ingressi sunt viam. z. paralip. 2°. Regū. 19. Du
ge comedo quia eni tibi restat via. glosa.
sup. xy. ait. pervenit qui sine celesti pane ten
dit ad celum. ipi eciam tantum pueri sunt
in gra renati. pe. 2°. Sicut modo geniti in
fantes rationabiles sine dolo lac concupisci
te. 3° notanda est potestas panem multi
plicantis. Q̄ quo ſtendit qđ xpus panes

multiplicauit benedicendo frangendo & gratias agendo ꝓ que nr̃m̃ qđ̃ ab̃um benedicere debemus Ista em benedictio sic̃ficat ꝓ ꝺbum dei & oc̃onem & dia lū ne sp̃ ministeꝛ fugãt sicut patet in sc̃monial in quam dia intrãt quia sine benedictione sacerdotis cãm comedit & nauseat ghoc in libro dialog & multiplicauit frangendo ad innuendũ qđ̃ in nr̃is refectionib̃ & communis pauperib̃ frangere panem debem⁹ ysa es frange esurienti panem tuũ & multiplicauit gras agendo ad innuendũ qđ̃ in nr̃is refectionib̃ gras agere debemus ꝓ tñ & n̄ recipiendo qđ̃ cum gr̃az actione ꝓpter & no tanda est turbe humilitas discumbentis quo non sup scabellũ sed sup terram discumbebat in quo ꝺ ꝓfectissim̃ est notat̃ & cepit⁹ tyrocin⁹ que habere expedit spualiter & ꝓficiendũ ende hic dicit Jacob qđ̃ quidam stant nr̃am terram sicut anim̃ qui habent terram sup capitib̃ sui animos & animalia in capitib̃ eoꝝ Alii sunt sup terram sicut ꝓfecti qui tyrones omnib̃ diuinis illud ait ih̃u Ex his ꝓficiscere & bene do omnia quo hic & alii sunt qui nec sunt nisi a terram & cupiditatem nr̃i sup & omnimodam paupertatem sed stant in terra & tyrocin⁹ nutritionem & administrationem animalium sunt actus vite nutritiui & cet notandũ est in discipulis debita sollicitudo vel sedulitas in quib̃ sed Jacob signat mediocritatem & sollicitudinem ꝺ ut eam ꝓmissim est & non habuit panes turbe sed discipuli & discipuli habant turbam & sic ꝓz qđ̃ ibi sunt dans & non recipiens scilicet & recipiens & dans scilicet ap̃li & recipiens tm & non dans scilicet turba & qđ̃ dat intelligi qđ̃ illo ordo in ec̃ia militante debet seruari est em ec̃ia spualis celum & corpus mysticum In celo est q̃dam corpus qđ̃ illuminat & non illuminat sicut sol & sicut & qui est lumen qđ̃ a primo creato recepit & aliis infundit aliud qđ̃ illuminat & illuminat sicut luna & sicut plates qui illuminant & a quo & illuminant subditos & eciam aliud qđ̃ illuminat & non illuminat vt terra & sicut luna quod est a plato lumen recipe & non alijs & publicam doctrinam docendi alijs infundere Est eciam corpus mysticum In corpo autem huius sanctam est q̃dam membra qđ̃ nr̃i sunt & non vapor sicut caput & sicut & q̃dam qđ̃ recipiunt & non influunt sicut deus & sicut plates q̃dam qđ̃ recipiũt & non influunt sicut cibus & sicut sub ditos Sollicitudo pueri sunt in discipulis in hoc qđ̃ fragmentum colligerunt vt pauperib̃ darent voluit autem & vt fragmenta colligent & de ea quam puta tacta & supius & ponit in glo sup ad & qđ̃ sic aliqua mysteria que non capiunt cibis turbe apli sustollunt tem

Spontas & ꝓfecto corda scriptorum gra spus sic illustrata 2o ꝓpt ex in hoc eis dat nobis ex ea que sup sunt vel ieiunande nobis sub tham & vt pauperib̃ erogem⁹ dugt de tuo ieiunio fames pauperis sanct̃ & si ieiunare non potes magis pasce saturitati verba concedit Ideo qđ̃ manducatis eras si non ieiunaues da pauperib̃ & vt ieiunii tui sit saturitas animo no mar sup lucrum 3o ꝓpt documenti & ex hoc instruam & vt dem est qđ̃ illis qui pauperib̃ sunt misericordes bona temporalia & eam spualia multiplicaut pd & alij mundum ꝓpria & dicores sunt alij rapiũt non sua & semp in egestate sunt ghoc in li dialog tyrones substancia & hoc qđ̃ pauperib̃ distribuunt multiplicant id patet & legit in de vidua que helyam pauit cum suis farinam & oleum multiplicauit & qđ̃ dat intelligi qđ̃ pauperes magis pascũt elemosinarios qui eis vel spualia eis impetrando veniam vel temporalia multiplicando

Dominica .8. post trinitat

Attendite a falsis ꝓphetis qui ueniunt ad vos ꝛc̃ as s Cum s.b. sup. qui habitat in sentencia quidam sint impedimenta ec̃ie in via pacis tamen hic scilicet apta ꝓsencio tirannorum deceptio hereticorum similitudo falsorum fratrum & antechristi & suorum deceptio similiter hic

ro hnoz agit. scilicet de decepcione hereticay
ibi attendite ⁊c. de simulacione falsoz fra
trum ibi ⁊non omnis qui dicit dñe dñe ⁊c.
vel vt dicat gorn. hic docet spaltē eandē ma
liciā maxime decepit sub spe pietatis. co
ringit autem hoc fieri triplicat. p. sub spe
bonitatis ⁊c. sub spe veritatis ibi nō omne
qui dicit in domino dñe ⁊c. q. sub spe po
ibi multi dicent mi ⁊c. Prima ergo est he
reticoz. 2a falsoz fratrū. 3a antexpianoz
falsoz. In quinis est falsitas operationis. In se
cundis doctrine ergo. In tribus intencionis. In
primo g. p. monet falsos yphetas cauere. 2o.
docet eos cognoscere describens eos. 3o. primo
quantum ad exteriorem conuersacionem ibi qui veni
unt ad vos in vestimentis ouium. 2o. quan
tum ad interiorem affectionem. intrinsecus autem
sunt. 3o. ad operacionem sequacem. ibi a fructib
eoz dicat g. attendite. Cauete ergo hillas
quia pauci est inuenire artam viam.
fraudulentiam eoz qui se inuenire mentiu
untur exponit. no ab illa nos impediant
nemo attendite ⁊c. Triplex ordo autem scrip
ture est infra lex. 2 yphe vsq; ad Johim. dicit
de yphā de xo non erat futura. post cum
autem yphe fuerunt. 2 sunt si non qui p
dicarent de xo. si qui interpretarent ea que
de xo ab antiquis fuant yphata. 2 doctores
ecclie. Nec em p. quis yphicos intelligi
sensus. 2 spm yphie. sciens g. deus futuros
esse falsos doctores hereticos diuersay. admonet
dicens attendite a falsis yphetis ⁊c. quia
em non erant futuri manifesti gentiles 2
absentem sub nomine xpiano. no dicit
xpiano. si attendite. vbi em res ita est ap
parat. 2 simplicit videt. vbi autem mota at
tendit. 2 caute considerat. attendite g. a fal
sis yphetis ⁊c. 2 a decepcionib. hereticis. spo
nens. 2 falsis fribz. vel xpianis. de omnib
istis exponit. 2 p. de hereticis. ad quo sciendū
est. quod leges humanas primendi sunt
falsarij litterax regalis. 2 bullax. 2 falsarij
monetax. 2 falsarij ponderis 2 mensurax.
ffalsarij litterax sunt hereta qui litteras sū
mi regis 2 sacram scripturam falsificant.
quam filius dei p. q. bullas 2 p. q. bullas

roborant. quas bullas hereta falsificant.
Dicit. xm non vere passum si fantastice af
firmant ffalsarij monetax sunt ypocrite.
monete autem regni celestis sunt remissi
ones. elemosine. 2 hinz que ipi falso fa
ciunt. quia in hijs non intendunt honorem
dei si fauorem xpi. ffalsarij ponderis sunt
mali platt. de quibz dicat. ci. 27. alligant
enim onera grauia 2 importabilia. 2 imponūt
in humeros hominum 2c. ffalsarij mensu
rax sunt mali subditi. qui cum deo male
mentiuntur. quia sibi dant res temporales.
2 dia serpis. ab istis g. falsarijs xi nos at
tendere admonet dicens attendite a fal
sis yphetis ⁊c. 2 primo g. falsi yphe sunt
hereta. quos vt veruis cognoscam. primo
describit eos xi. quantum ad exteriorem conuersa
cionem cū dicit veniunt ad vos in vestimen
tis ouium vestis autem omnia triplex est.
scilicet simulata loquela. simulata conuersacio.
2 simulata operacio. Prima vestis est simula
ta loquela lupus vt dicat in libro de animali
bz de lupo fingit vocem canis. vt non lupz
videat si canis. Canes dei sunt veri predi
catores. de quibz dicit in p. lingua canis
tuoz. 2c. Heretici aliqui fingunt se habere
vba veroz predicatoz. dicentes multa vera
vt facilius ad falsa trahant. Ro. 16. p. dulces
sermones 2 benedictiones seducunt corda
innocentum. Ideo apo. no assimilant scorpio
nibz. qui in principio 2 in fine dicunt vba
blanda. 2 in cauda pungunt. quia in fine
addunt vba venenata. Quomodo ergo pariſ
hereta possint cognosci ex doctrina multip
modis. Primo quia in occulto docent. pri. no.
aliqui si tamen dulciores. 2 panis absconditi
suauioz. vbi dicit glo. hereticay doctrina pri
fidei 2 professionis secreta sua 2 secretoz decla
rant. 2 cum in spiali habeat suauitatem
catholicis pastoribz sciencia. iactat se docere
vt scilicet libenius audiant. 2 agant. quo
palam an ecclie credi vel credi prohibeantur
2 dulcius hauriat insipiencia que putat
sciencia qui prohibita furat audiencia. contra
rio xo in apto docuit. 2 docere monuit. Johis. ego palam locutus sum mundo 2 in eo

dem·in occulto locutus sum nichil·ar·10·qđ
Aure audius ꝓdicatore sup terra ¶ 2° quia plā
cenas ꝓdicant·2ª thi·c. 4° sanam doctrinam
non sustinebunt·sed ad sua desideria congrega
bunt sibi magros ꝓdictores auribꝫ 5° pru
ria cōmendant que ꝓpinqua sunt erro
ribꝫ·qui virginitatem multi laudant
vt matrimo· detrahant·p·thi·c. 6° qui manifeste dicit in nouissimis temporibꝫ discedet
quidam a fide attendentes spiritibꝫ errorꝫ·
doctrinis demoniorꝫ·sibi ꝓhibentium
nubere ¶ 7° quia mulieres ꝓmittunt de
cere·cum illud ꝓ·cor·11· mulieres in ec
clesijs taceāt ¶ 8° dicunt quia non miserunt
Jeremias·non mittebam ꝓphas·et ipi
currebant ¶ 9° vestis est similitudo conjugio quia mi fideles·et ꝓphanos tanquam fidelissimi confirmant·de hac comixtione lo
quunt·Leui·19·ar· ope nupcie notabilius
ꝓ hunc modum·de autem aliquis hereticus doctor dicat quia non dixit nos falsos ꝓphas sed gentilis·et nideor doctores ideo addidit dicens Omnes inuenient ad vos inuestimentis ouium Omnes enim ꝓphanum dicunt·
Vestimentum autem omne est species ꝓfessionis·et similitudo religionis·Nulla autem res sic exterminat bonum sicut similitudo malum sub spe boni celatum dum non cognoscit non caret Et ne adhuc dicat hereticus
quia de his doctoribꝫ loquunt·qui tm ꝓdatores sunt·ideo addit Intrinseus autem sunt
lupi rapaces Catholici autem doctores
confitentur peccatores se tm quidem carnis dicunt·non tm lupi rapaces·quia non
habent ꝓpositum ꝓdendi ꝓximos·manifeste de hereticis doctoribꝫ dicit·qui eo ꝓposito specie ꝓfessionis ꝓximos suscipiunt·vt ꝓximos magis seducendos quousq; deuorent·de quibꝫ dicebat ap̄s Deus qđ post discessum meum intrabunt in vos lupi graues non parcentes gregi
h·1ª dicunt autem hereticos lupos rapaces
quia rapiunt veritatem ab intellectu·caritatem ab affectu·et sanctitatem ab effectu·de
tali lupo dicit ꝓphanus latitat lupus ore
cruento·sacrosanctum mentitus ouem sub vellere molli·contra ꝓximos exercens suum

ructus et oracula nidum te fallant animo
sibi bulpes latentes Dicit magis Jan et al
legit librum de animalibꝫ qđ lupus ali
qui emittit voces humanas vt non lupus
si homo videat·sic heretici ꝓtendūt se ha
bere conscientiam humanam·et humilem·et
mansuetum·homo enim naturalis est animal mansuetum racionale et mortale·et hoc
tm simulant se habere mansuetudinem
et districtionem·fingunt se habere desiderium
moriendi·et ideo similiter sepulchris dealbatis ar· 21· quia extrinsecus videntur esse depicti
decoris exterius·intrinsecus autem sunt plene
spinarum vicioꝝ·Hic etiam sciendū qđ in p
misso textu Intrinseus autem sunt lupi
rapaces·ponit septima hereticum qui tm
ad mitionem affectionem vnde gls· dicunt·
lupi rapaces·vel spiritualiter corrumpendo·vt
si non possunt corporaliter ꝓsequendo·vt patuit in arriano·cui consilio tempore suo
omnes epi catholici missi sunt in exilium·
vt vix mineni sint tres epi qui ei obsisterent·vel obuiarent·vnde cont· lupos tales
necari sunt canes latrantes ¶ Refert mandricator qđ cum ꝓbus rex macedo obsideret
athenas dixit eis·date mi decem oratores
quos ex vobis eligo·et confidenter redditurus
et respondit demostenes patriarcha oratorum
lupi dixerunt pastoribꝫ·tota causa discordie inter nos et vos sunt canes·si date nobis
canes et pacificabimur et erimus amici·qđ ei
fecerunt deuorientibꝫ pastoribꝫ lupi in gregem ad libitum seuierunt·ex quo minime qđ
magnum periculum·est qui canes·et pastores greges destruunt vel latrando negligendo·
vel·qđ canes mutu no valeant latrare
Vestis Est similitudo operis sicut verum
dicones elemosine et hui⁹ sub quibꝫ malis
dum sunt regunt Jero Et si gs ꝓt de
omnibꝫ intelligi qđ hic de falsis ꝓphetis dicit·qui aliud habitu et sermone ꝓmittunt
aliud ops demonstrant·spūalit de heretico
intelligendū videt·qui videm continuata
tenuio qđ quadam pietatis vestis se circumdare·Intrinseus autem habentes animum
venenatum simplicioꝝ fratrum corda decipi

unt hinc sentencia concordat Jam dicens
qđ lupus sub foliis virentib; se abscondit.
vt omes causa foliox venientes rapiat
credat ffrustra inquit virentia sunt opera
ser ex caritate facta sub quib; heretici se
abscondunt. dum h eadem faciunt vt sim
plices decipiant. Q; quo h fieri possit
subdit. cum dicit. a fructib; eox cognoscetis
eos. Christ; in omelia. videt falsos pphetas
hr non hereticos insinuare. si; eos quidem
qui bne sunt corrupte facu autem virtut;
mutant. quia u dicit a fructib; eox cognos
cetis eos. apud hereticos enī est mutatio
uam vitam inuentre. apud nos autem
quos dixi nequaq; inde recte possimus quer
re quos fructus nos attendendo voluerit. ip
se dubiu monet. dicit; nr sermonis ad
montes. et sic solent. unde quedam in
fructib; depingunt que ad vestim omīm pti
nent. et hoc modo de lupis depingunt. quam ea
sunt. vel ieunia. vel oziones. vel elemosi
nas que ptendunt hominib; cupientes
ea ptare. quib; ista difficilia vident. hy
pocrite non sunt fructus de quib; cognosci ipse
monet. ista enī cum cum bono animo fiunt
sunt pprie omib; bestiis. Cum autem malo
animo. in errore non aliud q lupos tegit.
si non ideo debent omes odisse bestias sim
qđ plerumq; illo occultant se lupi. Cum
sunt q fructus quib; cognoscamus arbo
rem malam. dicit ap; manifesta sunt opa
carnis que sunt fornicatio. immundicia.
et cetera. eiusdem sunt fructus quib; cog
noscimus arborem bonam. idem ap; osten
dit dicens fructus autem spus caritas. gau
dium pax. et hinc ut stendat q Jam ante q
fructus hereticox sunt trib; Dominus de
trima pestifera a similitud vite. multum
cum intendunt. illis que possunt sancti
depingi. sicut extremitatem facies et pliy
rum oium. ut. Et extremitatem eius facies
eius et ut. 11. denotatur nobis distinc
tio extremi pliyo oium. est plebs im
pia qua mittos p suam pfidiam pri
mit sup. et. Et magnus omes filij ius
nasunt. reges sunt. regnaq; adhuc pa

rentes. f. christi. Fructus hominis confes
sio fidei est. Cum enī p verum vocem hu
militatis. et de confessione enītur. omis
est. Cum autem omnipotentem blasphe
mys blidat. et contra eum lupus est. ex
ponit. pmissis textus de ypocritis christi
q; sup mandabat apostolis dne ns
elemosinas oiones et ieunia coram ho
minib; sicut ypocrite facerent. et ideo ad
cognoscendu quia hec omnia in ypocrite
fieri possunt loquit. dicens attendite
a falsis pphetis et unde Jam falsi pphe
te sunt ypocrite qui ecclam piculose
oppugnant. Olim ecclia passa est bellu
tirannox. et hoc fuit p paciencia. Co
tidie patit bellum hereticox. et hoc vin
cit p sapiencia. bellum de ypocritis
vincere non pt. quia occultum. et quia
domestica. et quia intestinum. et ideo dimsit
dns attendite. de tali ypocrita loquit
bnatudis. in simone in capite ieunii
et ponit. c. 6to. flox. ca. 29. ma dicens. ypocri
ta singularia magis et imitatia sectat
ut ppria fragrancia odmones vespa
sian. cui affectio elongat a. q. et vanis
fanerib; delectat. cui mens non ppria
testimonio conscientie. si adulationib;
demulcet. Christus ypocritas no in
verbis si in factis est. eyrcuit. cum facies
sias ut appareant hominib; ieunantes. hi
omes sunt habitu. vulpes astu
et crudelitate lupi. hi sunt qui bona vide
ri non esse mala non videri. si esse vo
lunt. et sequit. paulo post. secuit hodie
putrida tabes ypocrisis p omē corpus
ecclie. et quo latius est destructiua. eo ip pricu
losius quo minus. etiam si insurgeret ap
tus hereticus mittet foras et abscederet.
Si violentus inimicus astenderet. se
forsitan ab eo. nunc autem quis cicet
aut a quo abstendet se. omes amici. et
omes inimici. omes pacifici et domestici
et mali pacifici et domestici. et mali pa
cifici. Omes y pximi et omes fere qui
sua sunt querunt. non que ihū y olim
pderunt est et nunc tempus adimpleacois

adimplecois aduenit / Ecce in pace amaritudo mea amarissima. amara pus in nece martyz. amariorz post in conflictu hereticorz. amarissima nunc in monbz domestico / z non fugare non fugo eos p̄ Intestina z insanabilis est plaga eccle. z ideo in pace amaritudo eius amarissima si in qua pace / Et pax est z non est pax. Pax apagānis pax ab hereticis. si non pfecto a falsis filijs sub pelle ouina cū sint lupi rapientes. / Hz hic stricte f. Johem de abb billa z qđ si inuenim vitare ypocritas falsi hab̄nt z falsa doctrina pretendentes ymaginem. nūc. to magis vitandi sunt qui aptam eyciunt malicia iniquitatem. z si vitare debemus structorem multo arctius dracone ad hunc si quidem statim nīc deuenit eccliam vt sit cubile draconū. z pastus structorum. / Draconem apta malicia. p structionem ypocrisis designat / Vnde g̃ monet nos vitare ypocritas qui veniunt ad nos in vestimentis ouiū. i. in simplicitate habitu mistroz eor̄. Caueant g̃no nūt sint lupi rapaces. de quibz ego. az. Principes i medio eius q̄si lupi rapientes ꝓdam ad effundendū sanguinem z ꝓdendas animas. lupos vocat z plutos. quos subditus ꝓdentes eū. qui no ad eoz saluacoem sz pecunie exhaustionem humiliant z labyrint. vnde se in eodē violent rapiebant egenū z pauperem affligebant. z aduenas oppmebant. vbi f. Johem. ypocritas figit de quibz Job. 8. Nūquid virescere p̄t cirpus absq; humore. aut carectum sine aqua crescere. q. d. non. Cirpus designat ypocritam qui colore sanctitatis virescit sz a boni operis fructu vacuus exist. Carectū arcus angustus vel angulus manu secat / Qui quis enī manu correctionis ypocritam tangit statim in se ictum vindicte recipit / Nam se arguentem ypocrita virtute vt se ipm sibi ostendat. Non p̄t autem carectū sine aqua crescere. qui enī ypocrite fallacia n̄ aliqua habeat spūs sc̄i dona ypocrita ad bona opa facienda spūs dona sibi p̄cipit dona gr̄ie data non gr̄tum faciendo opans bona de gentib̄ bonoz non illi mito

S.

p̄cipit eum vt miracula faciat demonia eiciat n̄ eum habeat dona. h. z signa hominibz pbit ab ipo colore sanctitatis cui fructus ena nescit. quia laudes hominū querit. vnde secum. cum adhuc sit in flore ante omes herbas arescit ypocrita cum adhuc est in flore humane laudis. in odore sanctitatis. z ymagine falsa simplicitatis. nec tangitur manu adiuncte correctionis et tribulacois ante omes herbas. i. de mazem alioz sibi qui herbe dicunt. quia de tra nascunt. z rursum virtutibz erigunt arescet. quia fructus operis non potuit attingere eius aridita apparebit qn̄ me pallas inueniet. z eū paleis combuet cum aliis herbis. i. sibi naturam quo p̄ solis bustiam. i. p̄ gre illuminacoem florem ꝓducunt. z fructū boni operis faciunt. Cirpus ei gramine de tra surgit. Nam ypocrita qui ore bonū meditat ex fauore humane laudis fructum reportat. vnde ysa. 18. ante messem totus efflorescit. z totus in flore dicitur. qz ad ꝓductionem frugū non pruenit. Vnde autem ypocrite ex fructib̄ agnosci possint subdit. idem vbi aut / Fructus dei non homis sunt bona opa bene facta ad que non intendunt. Fructus hominis non dei sunt fauor ypi. z glia mundana. qm̄ intendit qui ex radice mentis misceo gradum de similitudine ypocrite dicat. Job. 39. penna structionis similis est pennis herodij. z accipitris herodius vel accipiter virū nisi figit. pennis virtutū celestia penetrantem Struccio magnaz alarum est. z alis pedibz vocata similis accipitri. ni pennaz. sed si dissimilis in volatu. quia pennis ad alta volare nescit. Ita. z ypocrita viri mistici similitudinem extrinsus. in gestu. habitu. et est in virtutum processu. qui alios quidoz si vestituras excedit. Iudicium autem meritis q̄dam malicie calliditate restringit. vnde g̃ ypocrita optimitate compatit operationes suas subtiende manifestat. z cum se simili. in se restringit. qđ agnitat. z fallendi causa. qi alias p̄ humilitatem ꝓfi cit. z sic deridet equitem z ascensorem eius

qz ẽqnes est spūs. cuiꝰ asensꝰ est deus qꝫ
rindet ypocrita. extraneus se similans iustꝰ.
z nitus est serpens absconsus venenū. z
subsannat dō cū eū ore ꝓdicat. z in cordis
sospicio aduisatiu eius dīa reseruat. h' eaꝫ
addendū si pāris. qꝫ a tribꝰ maxime cognos
cunt ypocrite. ꝫ est oppssio bonoꝝ. oppugnat
eos bonos ꝓsequendo fas. z detrahendo obis.
est facilis reprehensio aliox qꝫ faciunt vt
iustos zelum habere videant. z est inpa
anas in aduersis. vnde dicit gl'. qꝫ maxime
discernunt ypocrite ꝑ impatientiam in
tempꝰ aduersitatis. qꝫ manifestū est nūq
in ypocritis nisi tempoꝝ. qui mouentur
ad contumelias sibi dictas. quia gl'iam q'
erunt. Jeroꝝ non quevas gl'iam z non do
bis cum in gl'ia mundana non fueris
in laudem non appetit de contumelia
non curat. Gregoꝝ. zz. moraliū. ypocrita
eam se esse pace ꝓmit. z ideo ante
oculos suos religionis vestit. de qua do fi
de temptacio eū rumpat. statim lupi mens
rapida habitū se ouinis pellis exspoliat
quinimo qz cont' bonos seuiat ꝓsequens de
monstrat. Opalis tu ꝑ parisiensem cognos
cunt ex fructibꝰ ypocrite qui dignitates
sint adepti. cognoscunt inquiū quales ꝑsu
erint. vnde cum quidam diuisset honores
mutant mores. quidam oziensis addidit
tunc honores monstrant mores. ꝓcepta
tus etiā vnum ostendit. hic etiam addendū
ꝑ quedam qꝫ in ypocrisi duo sunt consid
randa videlicet signa z pena. Sunt ergo
signa ypocrisis in generali videlicet in oratio
one. ope z conuersacione. Oratio ad oz tria
sunt signa videlicet dolositas. nequicia z in
dustrias. de ꝓmo. ꝓ. nec accesseris ad
illum duplici corde z non sinis ypocrita
in conspectu hominū. z sedem ypocrite
oz tui plenū est dolo z fallacia. de 2o. ysa
ie. omnis ypocrita nequā. de 4o. ar. 5o. ypocrita
nec ꝓ trabem de oculo tuo. Item sunt sig
na ypocrite. quinto adeo falsitas in loquē
de. malignitas sine duplicitate in temptan
do. simulata longanimitas in orando. de ꝓmo ꝓ
tio. 2o. In nouissimis temporibꝰ discedent

quidam a fide attendentes spiritibꝰ erro
ris z doctrinis demoniox in ypocrisi lo
quencium mendacium. de 2o ar. 2z. licet cen
sid dare esseri an non z se' post cognita
malicia eoz dyus. Quid me temptatis
ypocrite. de 3o ar. 2z. Ve vobis ypocrite q'
comeditis domos viduaꝝ oratione longa oran
tes. Item quinto ad opus sunt tria signa
vilitas sine ꝓmitas in peccando Job 20.mo
Ossa eius implebunt vicijs adolescencie
eius. z loquit' de ypocrita qui semp in
vicijs inuenescit vnde glo. in mox ayes
ypocrite nidum facit. a malitiosa cogita
cione nam sine vrena quecꝫ seu laudem
appetat h' alijs mundet qui sibi tribui me
lius. z tanto cetꝰ ostendere pisces monst'
quanto videri sinceroꝝ ab oculis appetit. vt
ex eo qꝫ alij despicabiles sunt ipe videri
oꝝ semp appareat. Item seruitus in op
ando hom. Job 15. congregacio omnis ypo
crite ignis. Item in sustinendo pusillanimi
tatis exp. zz. Contriti sunt in syon pecca
tores. possedit tremoꝝ ypocritas. Item sig
na sunt quinto ad confundendū z h' sunt. q'
relatis gestibꝰ nudnox decimatio. z hoc
ad vtre simulate ostentandum. Item zeli
simulacio. z ho quintum ad peccandū confi
tendum. Item exterioꝝ mundicia. z ho ad
alioꝝ confessionem decipiendū. de ꝓ. ar. 2z
ve vobis ypocrite qui decimatis mentā
z anetū. z c. de 2o. c. 9o. ibidem ve vobis ypo
crite qui mundatis qꝫ deforis est. z c.
z ideo compant' sepulcris dealbatis. ibid.
Alia insup signa ponit gre. in mox. 9o
eciam ex scriptura facilit' elicium' sup
illo Job. Gaudiū ypocrite ad instar
punctī z c. Ubi sic scribit. Cepe ypo
crita dum stat se simulat z miqui exhi
bere nimis formidant ab omnibꝰ hono
rat' et qz stratis gestis refert' ab his qui
exteriora emunt. sz interiora ꝑspicere nequiunt.
vnde fit vt gaudeat in ꝓma cessione.
hillarescat in ꝓmo recubitu. nasset' in
ꝓma salutacione. eleuet' in rendendi bona
obsequencia z superba cogitacione tumescat
in familiatu subditoꝝ. Sequit' de penis

ypocritay · quay vna est · quia nec audiet
a deo · nec in dei dilectione delectabit · Job
27 · Numquid audiet deus clamorem ei⁹
ei venit sup eum angustia aut in o
potente potest delectari · q.d. non · 2ª est
qꝫ gꝛa quia modo fulgent ypocrite ad
mllabit · Job 20 gaudiu ypocrite ad in
star puncti si ascenderit in celum sicut stercus
eius sic qui eum viderunt dicent ubi sic · In puncto mor
vt stulti pereunt · leuat · nec mora dilatur
tur · vt p exprimendam subitam tpat · Gau
dium g ypocrite ad similitudinem pueri
est quia apparet ad momentu si dispa
ret nupetum · z sicut stulti dum i puncto
ponitur leuit · sic ypocrita pseruus bite
gaudia dum tangit auferr · 3ª est spes ffi
tracio · z hinc dicit Job 8 Spes ypocrite
peribit ¶ 4ª est visionis diuine priuacio no
cui venet in conspectu eius Job 15 ¶ 5ª e
honor confundit se inuocatio Job 15 · Innocens
contra ypocritam insurgabit ¶ 6ª est penay
infernalis adeptio · vnde gꝛg · de damp
nando dicit qꝫ ptem eius ponet cu ypo
critis · z bene dicit qꝫ ptem eius ponet
cu ypocritis · z bene dicit qꝫ ptem suam
ponet de alijs peccatorib⁹ qui in compara
ne ad ypocritas non ii ptem pene habent
si ypocrite habent totam cum cu pena
peccato debeat equalis · z similata equitas
sit duplex iniquitas · pena ypocritay in
comparatione ad alios duplex debet esse ·
¶ Ex dictis patet quo quid ypocrite sint
sicut intrinseca · cum a malicijs cogna
tionib⁹ undiq⁹ vacant · patet 2º · que sunt
omine vestes quibꝫ se ypocrite tales velat ·
vel vndiq⁹ ponderatio · z quia oblitio ·
z dissimulatio · z exterior mundicia · vel ficta
compositio · vnde gꝛg · 6º mouet sup illo Job
obtenebrem · stelle caligine eius · dicit qꝫ
in scriptura sacra stellay nois aliqn sed
iustitia que in huiꝰ vite tenebris luxat ·
aliqn vero ypocritay ficte demonstrat ·
qui bona que faciunt ad sapiendas ho
des hominib⁹ ostendunt · si enim recte vi
uentes stelle non essent nequaqm paulꝰ
apostolus diceret · In medio nationis

pue · z prue nre quos lucetis sicut luminaria in mundo · Pinfim si nre eos qui vana
agere vident quidam de actione sua ret
tribuere laudes humanas non quererent ·
nequaqm stellas Joh⁹ nere a celesti⁹ videt ·
dicens cuius draco caudam · z traxit tertiam
ptem stellaꝝ · Stellas namqꝫ in tra⁹ione
est eos qui vident studio vite celestis inhe
rere · ex amore trieno migrantes apli e
rores imoliere · 2º exponit · Punissus te
nis de quolibet malo vpiano · vnde f Jacob
ffulsi qpho sunt mali xpiani · vestimenta
omnia quibꝰ se induunt sunt opa de gene
bonoꝝ · quia dum hec in mortali faciunt
n sibi ad salutem pficiunt · Opa enim ex
caritatem facta sunt respectu opis que
fiunt in caritate sicut homo pius respec
tu hominis pi ei f · seu apud sapientes
omnia sunt honesta apud vulgu similiter
vero honestay · vnde sicut lignu putridu
de nocte lucet · qꝫ tu lucu clara dies osten
det · sic talia opa que in nocte huius vite
lucida apparent respectu de luas que er
in die iudicij putrida apparebunt · sunt
eadem velut auricalchi vel auri respectu
di auri · h · melius est aurum pallens q fulgens auricalchi ¶ 3º moralis tu intellectus
nondum f ggo⁹ omne pnia sup ego · qꝫ t
plex inuenit xpiana vna de pleb⁹ sicut
illa ge · p · In pncipio creauit deus celum
z terram · alia de futuro · sicut illa ysa
· 7mo · ecce virgo concipiet · z pariet filiu · alia
de psenti occulto · Joh · 1º ecce agnus · f hinc
modum accepit triplex falsus pheni
ficiet · dia · mundus · i cano · dia · est falsa
xpiana de pleb⁹ fiadet eu homini in pec
catis · superbia · z auaricia · pnarcos · de
cans in ex⁹ quosdam plebeos qui mistrum
peccauerunt · z tu a deo postea pfti · exal
tati · sicut paulus qui sicut⁹ p exturbatores
postea factus est doctor gentiu · z apostol⁹ ihu
xpi · Dauid adulterij commisit · z tu crimina
xpiana postea fuit · Matheus enim publicanus p infectus factus est dei euange⁹ electus · ex his ex⁹ arguit dia⁹ in ordine peccatorum qꝫ talia peccata sunt leuia · q. dns

lent illa punit. sz ista pphia z falsa. p̃m
qm̃ pdicti viri non ꝓponunt nobis ut ev
tet peccem. sz vt si peccauerim. de dei mia
confidam. vnde legit in hiſtoria tripartita
anu theodo imperator quedam excessum
commisserat. z in sin excusacionem dnm qđ p̃
mittit adduxisset. dixit ei ambro. quem
statis es errantem sequere. z penitentem.
vnde non est nobis considerandu ad mia
utm qualit talis ccadit. sz qualit resurgat
n̄a falsum est qđ peccata sint lenia cu
sint grauissima. z minus odiosa. Tria en
tissima sunt scilicet tria. z deus celum
alium em habet firmissima soliditatem
Job. 26. ni forsitan cu tyo fabricatus es
alos qui solidissimi quasi ere stabi sint. t
ta habet ꝓpetuam stabilitatem. cat. p̃.
vra autem inctum stat. Deus licet mo
mentan fortitudinem. p quam totu mundu
sustentat. habz p̃. portans omia vbo vir
tutis sue. Quam tn adeo ponderosum fu
it qđ celum fregit nec potuit illud sup
portare. hinc. y. videbam sathanam tanq̃
fulgur de celo cadentem. tram aptuit si
ut patet. mutt. vbi sub pedib peccatoz
subiecit satan. z abiron. z complices eoz
dempta est tra. dn quodammodo fatigat
ni qđ peccatores portare nequit. Jesus.
Omne n̄ estis precium vos dicat dns. z̃m
falsum est qđ talia peccata deus leuit pu
nire cum hui opp̃m sufficiente elicat ex sp
tuis. Nam peccatu simplice punit in
angelis. demones infernali ysa. 14. Quo
cadis lucifer qui mane oriebaris. qui
dixisti in corde tuo in celum ascendam
super. Item adulterii. ad infernum detrhere
Sodomam luxurie punuit fetenti ardore
sue patet. ge. 19. In sodomitas. Idem
auaricie punuit in diuite immisericordem
igne feruore sicut patet. luce. 16.
vel dicat dia falsus pha. z gorz. qui
mentem exaltabant. z sobrie abiecerunt.
qui se exaltat humiliabit. Unde fi
gurat. p̃ sedechiam. z regis ebr. Qui fecit
sibi cornua ferrea. z ꝓphauit achab vt
ascenderet in ramoth galaad. Ramoth

autem int̃pretat excessum. z falsus
pheta est caro qui est pheta de futu.
suadet em homini vt in deliciis carnis
conquiescat. asserens qđ alio tempore po
sit penitentiam age. z in sua securitate
sufficiente dno deseruire. sz ista eciam p
phetia implicat tria falsa. quar p̃m est
qđ quies sit in deliciis. qđ falsum est. quia
pungunt animu amaritudine. ml̃to
noxissima eius amara. qz absinthen. n
est quies in diuiciis quia pungunt p mi
nutam solicitudinem. ideo ay. vz. luce. 6. ay
vob diues. Primo vocatur hec in honoribz quia pu
gunt minima anxietate timoris. Job. 14. p
mitte thesaurum vel timoris serui in auribz
eius. vnde refert tullius cum quidam ro
manus tyrannum dicet est beatu in tot deli
ciis diuiciis. z honoribz illo in throno au
reum nssit cum clauari. z gladiu acutis
simum cum capillo equino sup caput ei
appendi. cum vero illo non comederet.
si in timore maximo esset. dixit ei
dionisius. sic turbata est vita mea qua
beatam putabas. z 2m falsum hic mpli
catum est qđ in pura voluntate hois
est egressus de pad homo em p̃ pcc in
pena. vt. si non p̃ p̃ pcc ipm de pad exi
re. qđ ostendum. Jand. parisien. p multa. ex quib p̃. ex̃m est dubium cur deus homo
qui dixit qđ homo in foueam sine ui pu
teu p̃t pdpitare. si p pcc non p̃t exire.
z istud ex̃m contr auctores potest sptaliter appli
cari. ysa. 24. formido foueam. z laqueus sup
te qui habitator es tre. z futurus est qui
habitat tram. p timorem est in foueam
ne ne diuicias pdat. est in fouea cupidi
tatis qui ipm non sinit est tenacitate
illaqueatus. vt mutu minus abdita rest
tuat. z 3m ex̃m est crudelitatis sicut nauis
fracto gubernaculo illuc ducit. quo ve
lucrit tempestas. sic homo fracto gubina
culo qđ. illuc ducit. quo volunt tempes
tas. z istud ex̃m connectit luxuriosis. de
quibz pdi. 24. Oculi tui videbunt extraneas.
z cor tuu loquet. pdita. z eris sicut dormi
ens in medio mari. z quasi sopitus guber

natoz aurisso clauo ⁊ ligno ꝑ quod mouetur gubernaculum nare dicat ꝑfundus
concupiscencia ⁊ qua homo dormit
cum in aliqua voluptatibz quiescit vbi
gubernaculū grē dei ꝑdit ideo quocūq;
ventus tentacois cum dicat illud ba
dit ℣. ex. eadem est eiusdem crisi. qui
dicit qđ anteqm̄ peccemus liberi simus
si si semel opibz dīa nos obligauim⁹ iam
nra virtute non possimus libari sic⁹ cū
Regem facit ꝓlius ⁊ tū non ꝑ eū iam
factum regem deponē. quia q̄ns in sua
potestate sit eum facere tū in sua po no
est eum expellere. sic postq̄m tumor dīa
in suis cordibz posuerint iam eum nul
lus ꝑ crepo in deus ⁊ istud ex. comedunt
superbie qui ꝑ rego diabolum habent Job
xli. ipe est rex sup omes filios superbie
℣. tū ex. est augi dicentis qđ homo ꝑ se
ipm vsq; ad mortem vulnerare. si non
potest seipm sanare. ⁊ istud comedit ex
bz peccatorbz. quodlibet eoꝝ pane mor
tale bibunt est animo sicut patet de
illo qui incidit in latrones. i. demones
⁊ vulnerauerunt eum luc. x. alia ex
ponit parisien⁹ quoz vnus est de pisto
voluntarie intrante in sponam si eger di
non valentes. ⁊ ad de elephante qui ꝑ
nus ꝑ sō cadit tū ꝑ se vestigia nequit
℣. de vitri vel testo fractione que no
consolidant ℣. falsum qđ implicat
est qđ sufficiat deo soluere sencitutem
cum si ad. minimus sit tanqm̄ vinū
purum ⁊ senectus sicut vinum mixtum
quia senectus multas miserias habet
ad mixtas ℣. cum ꝙ deo suam iuuentu
tem dat vinū purum sibi ꝓprium. de
autem senectutem vinū mixtū. pecca
tozes autem in finē seculi requiescunt.
Jer. xlviii. requieuit in fecibz suis deus
autem habet xl. calices quoz vnus est
plenus vino meri alius est plenus vi
no mixto ⁊ xl. plenus fece. ꝑ calix in
manu dni ⁊ omes gentes qui deo biberunt
iuuentutem suam. dat bibere de calice
vini meri. quia eis dat priuam gratiam
⁊ nullam purgatoriam penam. illis qui
tm̄ bibērunt senectutem. dat bibere de
calice vini mixti. quia talibz dat glo
riam si ꝑius plācunt purgatoriam pena
peccatoꝝ autem dat bibere spūs fece
ysa. li. bibisti de manu dni calicem ire
cius ⁊ se potasti vsq; ad feces quem
cadam sentencia concidit ꝓ aristen⁹ di
cens. satius est. qđ aliquis ꝓponat se fa
cere magnam penitenciam cum in
firmior erit. qui nunc non ꝑ facere
potest. Cum non est hodie cras mun
aptus erit. simb cras unus potens est
ad tollerandū onera qm̄ unusquisq; iuue
cum multa sit vita hominis sup terram
Job. vii. ⁊ valde stulte misceat cum pec
cata ꝓ penitenciam differunt. magna
satuitas est seruilem cratem huic mul
tis reseruare. vt aliquis nolit mingere
donec decrepitus videat. tū bonum est
vino cum portauit unguē ab adolescen
cia sua ℣. falsus ꝓphēta est mundus
promittens sufficienciam ⁊ soluens in
opiam finalem luc. xii. anima mea
multa bona habes reposita in annos
plurimos ⁊ se. stultus hac nocte rep
tent animam tuam a te. ⁊ figuratur ꝑ sar
chiam qui fecit acab confidere in mi
dacio. mundus autem est falsus ꝓpha
de ꝓsenti. cum enī in se ista tria habeat
iste mundus concupiscenciam carnis ⁊
concupiscenciam oculoꝝ ⁊ superbiam vi
te. suadet homini vt ista diligat qm̄ de
uinit. si falsus ꝓpha est. quia in ipso ho
minem cito fallit qđ eadem figura est
nabuz. vbi dicit. stato stato ⁊ non est
qui reuertatur. Diripito argentum. di
pito aurum. non est finis diuitiaꝝ ⁊
omniū vasis desiderabilium. dissipatio
⁊ fractio ⁊ dilatatio ⁊ cor tabescens ⁊ dis
solucio genuum. ⁊ defectio in cunctis re
nibz. ⁊ facies omnium sicut nigredo olle ex
s. Jacob. Dmo alloquit ꝓpha superbos mi
nentes. dicens. i. vos qui confiditis in
tam potenti stabo. modo stato. i. stam
⁊ spm contingetis. ⁊ de mundo nolite ex

re ⁊ subdi

nastum tempore in melius ꝓficiunt ideo
q̄d ꝑ ꝓ ꝓsint ex ꝓbum dicens quidquid
colligent de spinis &c Christ sup ꝙ omne ig
una in se misit xp̃s hēr Dicit enim homo
multa in se ḡna ligno mediante suspendit
sic ꝛ ꝑ multos sibi fideles ꝑ lignū cruc
tenet adunctos ffidis autem est ea ꝙ
multos fideles tenet dilti quodam caritā
tis amplexu connunctos sicut ficus multa
gna uno tegmine tenet melius Dunt g
ficus signa h caritatis quidem in dilec
dno unitatis in communione gnor Jn
una autem paciencie quidem signū est
quia in tribulac̃ mittit gaudij quia quid
letificat ex hominis Quietatis quia non
est aqua pennytum suauitatis autem in
delectacione Spine autem ꝛ tribuli sunt
hereticī qui ex quacunq ꝓto hent aculeos
sic ꝛ seruos dīa ex quacunq ꝓto consideratis
niquitatib plem sunt ꝛ non possunt
g hinc spine ꝛ tribuli carnalis fructus
ꝓferre vel ꝑ Johem de abb villa quidquid
colligunt de spinis ꝛ &c q. d. non quia inde
naturam arboꝛ erit ꝛ fructus unde enī
de spinis assumpto non colligit sic ꝙ homo
sibi nullum adquirit in opo qui malum
machinat in cordis nec ejus exhibitio bo
ni opis fructū ꝓcipit qui bonū facere no
intendit Nam sicut una de tuo spinis
subiacentib incumbentis collecta no est
fructus spine si vinis ita refectio pauperis
ad hereticū vel ypocritam non refert
nec ipius est fructus si dīn qui eam ꝓ
mando seruo nutrit dilti ꝓcurant ꝛ ad
dit ꝑ spinas g ꝛ tribulos hereticā designat
qui appinquantes sibi tangūt spine lacerant
ꝛ cruentant de quib ysa xl Orient in de
mib coꝛ spine ꝛ paliur ꝛ in municombis
coꝛ Spina pungit appinquantem sibi
incaute paliurus vetinet comprehensum
sicut hereticus auditorem sue doctrine
corrumpit ꝛ corrupte in errore mittit
Unde gl̄a ꝛ ita mollit hereticā a credenda bo
nitatis incipiunt si esse ad radicē a spine
nitentis crumpunt quia ꝛ radices spi
nar molles sunt si in ea ꝓpa sua mollitie

ꝓferunt vnde pungunt hic ecclam stri
endū ꝙ gens q̄ mistice spīa triplex ē
scilicet pena peccō mortalia peccandi scili
cet diuine pena dicit spīa quia facile
intrat & de difficili exit pungit &
magnus in mente cum sit ecta ignis
ychenno ꝓpter ag̃ ꝓpter ignis hominis in
flatu & ꝓ vmeam fruth & eos totū reple
nerunt vertice operuerunt superficiem ei⁹
spino vbi ꝙ spinas punctio vicio⁹ intel
ligit de quib⁹ non colligit vinū i mon
te hillaritas ꝛ vrticam sine tribulos
cogitacionū immundas pruritus de qui
b⁹ non colligit ficus i tripudio consci
encie dilecte vnde gregorius spīa
est ome peccm quia dum trahit ad de
lectacionem quasi pungendo lacerat mentē
vnde & iusti voc & penitentis dicit Con
fixis sum in cruce mea dñe conf
git spīa ¶ Quia eccam pena ē ecta ge
henne sicut spino sunt ecta ignis eterna
lis ideo eccam apt pena ychennal spīs
dicit nec illud ꝓ ꝓpm intelligerent
spino nec rampnū vbi hent alia trib⁹
ꝓpm ꝓducat rampnos & spinas i pena
dampnacois eternam & consequenter
ad ista loquit scriptura Job 3° dicens ꝙ
frumento crat hi tribulis & ꝙ eccō
spina sup quo gregorius 22 moraliū ꝙ frū
mento tribulis & ꝙ eccō spina crucis
cum in retributione ultima de qua re
mundatio querit punctio dolor⁹ inuenit
peccator similit dicit spīa quia pungit
ꝙ detractionem facilis intrat ad ꝓsentia de
lectabilia ꝙ amorem alicui eccam complec
tit & adhevet ꝙ mutuam defensionem
Etiam spino sicut spino se inuicem com
plectunt sic spino communiter pau⁹ po
tentem confimet qui stipula ariditate ple
na sup quo quidam post voluptates se
culi vel hui⁹ voluptatib⁹ dedit spinis
se complectentib⁹ complectent q̄ sicut
spīa pungit & retinet sic voluptas pu
git ꝙ pollutionem pcedentem & ꝙ amā
titudinem finis punctionem animi sequē
tem & retinet ꝙ dilectionem ꝓsentem
omnis est voluptuosus timet alium & venit
no ad dñm conuertat vnde ꝙ has spinas
sepe ignis eterni incendij ꝓparat de tali
bus spinis scribit nicholaus 1mo optimo in
cis est qui palmites & qui rectus quasi spi
na de scopo 2° Regum penultimo pul
sicatores qui spinas euellent humi sum
cis similit dicit spino quia pungunt
ꝙ pollicitudinem adherent & tenacitatem
angent cupiditatis ignem & puis suffocat
semen inspirationis & semen inutile & se
men plantis de his q̄ non colligunt vuas
bonas scilicet opa iustitie vel sentencia an
sterior aut retributionis gustū si labruste in
iquitatis & remorsus iudicis hominis
& pena ychennalis ¶ Similis triplex
tribulus triplex concupiscencia dia ponit
de quia p. Job & Omnes qui in mundo est
ex eis non colligunt ficus fiducie
onis quo ad pmi nec de tribulo stipule
ficus humilis confessionis quo ad deū
De in textu sic Omnis arbor bonus fructus
bonos facit & vbi confirmat idem qd ꝓ
ex genesi ad cognoscend⁹ gñationis hois
intuetur ex arboris ꝓmo facientis fruc
tū 2° non facientis ibi Omnis arbor que
non facit fructum ꝓmo pomi ex arboris
fructifere dicens sic omnis arbor arbor bo
na dingt in de simone dñi in monte
In hoc loco cor error cauendus est qui
do duabus arboribus duas naturas opinā
tur esse quasi una sit dei alia vero non
autem cos minare istas duas arbores de
cendi est quia de hominib⁹ enim dicit
plandi est & cum declaracione scendi
qd homo latino antropos greco dicit ar
bor cuius habet cum radices capillos
stipites ad mmendū qd debet plantari
in celo habet ramos brachia manus
a lato ad mmendū qd in celo plantari
debet opari in mundo vnde gregorius arbor
bona dicit vnum bonus vel voluntas bona
radices cogitaciones folia verba fructus
opa aque fluenta gracie sicut in
arbore ꝙ considerandū scilicet radicem q̄
habet humorem stipitem qui licet ne

mundizem ꝛ ramos qui debent habere
fructum ubertatem. Radices autem arbo
ꝝ sunt sicut os animalis qui humorem
attrahunt unde arborem nutriunt ꝛ struc
tus producunt. Radices hominis sunt cogi
tationes vel affectiones mentis, unde grec⁹
uocat⁹ fix⁹ ꝛ⁰ Job 29. Radix mea aperta
est secus aquas. Fix⁹ aquas radix apt⁹ ꝑ
ꝙ sapienda erudit⁹ fluenta tribuit. Cogi
tatio mentis expandit⁹ ꝛ radicem suam
secus aquas aperuit⁹ ei infusione amoris ꝙ
ipsam tacti cordis intendim⁹. Istos au
tem radices boni vel mali⁹ humorem
attrahunt qui in bono vel malo duc⁹ fixe sunt.
dunt eis qui habent radices fixas in terra
ꝙ amorem terreno⁹ ꝛ tales hauriunt hu
morem corrupti⁹ in p⁹ oculos suos statue
runt declinatos in terram. Alii in aquas decli
nat⁹ ist⁹ hauriunt humorem aquatum ap
tum bene ostendam tibi dampnationem auctri
as qui sedet fix⁹ aquas multas alii in ae
re ꝙ amorem ambiosi⁹ ist⁹ hauriunt hu
morem ventosi⁹ esse. Vij. effram. ꝛ celestem
vel ferum pastu ventri. Alii in igne palam
de ꝙ odium ist⁹ hauriunt humorem igni
tum ea⁹ ꝛꝛ aria calida qui⁹ ignis ardens ne
extinguat⁹ donec aliquis deficiat. Alii ra
dias habent fixas in celo ꝙ amorem celestium
tales hauriunt humorem dulcem ꝛ fruc
tiferum salutiferum talis erat ap⁹ qui dice
bat ꝓba⁹ mea consolatio in celis est tales
radices multiplicem humorem
unde in ꝑsona mysti dicit Job 29. radix
mea aperta est mihi⁹ aquas. Omnis humor
est humor grec⁹ qui ꝓcedit in radicem in
tuitiones irrigantis quo multiplicem fruc
tum facit. Ieiu⁹ ꝛ beatus vir qui consideret in
dno ꝛ erit qui⁹ lignum qd ad humorem mit
tit radicem ꝛ erit folium eius viride nec desi
nendum facere fructu ꝛ hec fructificatio e
signum bonus arboris unde ap⁹ ꝛꝛ ex fructu
ꝛ agnoscit⁹ arbor ꝛ hic simplus arbor bona fa
cit⁹ bonos fruct⁹. Ex humor est virtutes fi ꝛ
de fide qui mystice vivit abscisus ꝓmo
Justus ex fide vivit ꝛ ſ huius modum lo
quit⁹ dns osee. 14. Fructus ero ei⁹ nos ꝛ ist⁹

germinabit sicut lilium. In lilio germinante sig⁹
est vita ist⁹ g⁹ quasi lilium germinat cui vir⁹
tus ꝓvirantatem fidei se elevat⁹ ꝛ humor
est humor spei qui firmam in celo facit
plantationem. Jer. 17. plantatus eos ꝛ radices
miserunt ꝛ faciunt fructum. Ex⁹ arbor habet
in scriptis rectitudinem. Homo cui debet esse
rectus alias dn̄s diligit⁹ non dum p⁹ cant⁹ ꝙ
recti diligunt te. Est autem rectitudo cui⁹ cre
dui non cadit ab extremis duo extrema sunt
in hominis scilicet naturalitas ꝛ mors me
dio autem inter has est vita illa ante ex⁹
scilicet naturalitas ꝛ mors sunt extrema pau
peries Job 5⁰ medius egressus sum de vul
matris mee ꝛc. Isti g⁹ qui habent naturalita
tem pauperem ꝛ mortem ꝛ volunt omnia
habere vitam habundantem non sunt recti
quia cor⁹ medium discordat a finis extremis ap⁹
19 ffacils est camelu⁹ ꝙ foramen acus tran
re qui⁹ divitem intrare in regnum celor⁹.
Camelus est animal⁹ qui in principio ꝛ in
fine ꝛ in natiuitate ꝛ in morte est depress⁹
ꝛ mendicus. In medio autem est gibbosus
ꝛ divitiis repletus. Natiuitas ꝛ mors sunt
multe utilitatis ꝛ abiectionis ꝛ hoc omnibus est
cor⁹ sap⁹ 1⁰ omnis est nudus ꝛc. Similit⁹ extre
mus ad vitam ni omnibus est abiectus ꝛ vilis
non g⁹ sunt recti si obliqui qui habent na
turalitatem abiectam ꝛ volunt habere vitam
mundialit⁹ electam vel qui in eadem re
digendi non desinunt esse stipbi. Natiuita
tis nuditas ꝛ mors sunt cum fletu quia flet
homines qui nascunt⁹ ꝛ flebiunt vel saltem
deflent qui morientes. Dni g⁹ habent nati
uitatem flebilem ꝛ volunt habere vitam
risibilem non sunt recti. Job 21. tenent tim
panum ꝛ citharam ꝛ gaudent ad sonitum or
gani. Ducunt in bonis dies suos ꝛ in punc
to ad infernum descendunt. Ex⁹ arbor in
ramis debet habere fructum ubertatem.
Ponit autem hic dn̄s sicut manifesto pra
tet ex passu 3ⁱⁱ arbor⁹ diam. Est enim que
dam que facit fructus bonos. quedam qui⁹
facit fructus malos. quedam qui⁹ est steri
lis. Do ꝓma simplus dicit. arbor bona fruc
tus bonos facit unde ſ christ⁹ simplic⁹ ꝓpo in

·31·

pfecto omes ꝯ sicut de vāmis nascuntur
gemme ꝛ de gēmis flores ꝛ de floribꝫ po
ma sic de sensibꝫ nascunt bone cogitaciones
que sunt ozam deo deinde gēme ꝛ de bonis
cogitacionibꝫ nascunt bone voluntates que
sunt ozam deo odorifere sicut flores vnde
dicit crisꝰ ibidem qđ aliqn de arboꝛe ben
tus temptacionis exeunt gēmas qđ au
fert bonas cogitaciones aliqn flores qđ
aufert bonas voluntates aliqđ poma
qđ bona opa aufert hēt autem ista ar
boꝛ vt dein est vāmos inferius ad mun
endum qđ opa mala non sint fienda ī
celo si in mundo ꝗ nemo em in celo dicit
est pastor vel pota qnia non inuenies ci
cientem vel vestē nudo vbi vestis nimoꝛ
talis est nec sustinet pegrinū vbi omes ī
patria sunt nec visita infirmū vbi sani
tas est superbia nec sepli mortuū vbi
nagꝫ mort Et sicut arboꝛ non fructifi
cat nisi in vno ramo si nō in pluribꝫ sic ꝛ
homo de omnibꝫ sensibꝫ suis debet deo deser
uire sicut ostendit crisꝰ in omelia qđ
facit de pharisæo vbi sic Oculus pharisei
obsequiū si turpia ꝛ vana declinat aspec
lingua nocet pharisei qui dei laudibꝫ oc
cupat laudibus placebit deo si se detracto
ribꝫ non ministet pedes dei laudabunt
si cursum suū ab oī malicia restringant
manus benedicunt si malis opibꝫ renun
cient ꝛ ad inopem porrigant vel vt consulit
parisiensis sicut arboꝛ non capit in vno
solo ramo si in omnibꝫ sic tu ex arboꝛibus tibi
membris tuis seruias deo Dic insuper
pri laudes ꝛ ora ꝛ manus tuas libenter ex
tendas ad pauperem pedibꝫ pegrinare tuis
bꝫ libenter aures tuas dei verbum dei oculis respice qui
te inclinent ad dei timoꝛem vel amoꝛem vel
humilitatem vel primoꝝ compassionem
cum videris aquam cogita qđ aqua qnqꝫ
omes inimicos dei qui erant in hoc mundo
submersit subtrahit tempoꝛe diluuij ge .8. ꝛ time
Cum videris ignem cogita qđ ignis qnqꝫ
omes inimicos dei combuxit ꝛ time cū res
pias tuam cogita ipam esse sepulcrū terra
cum es ꝛ in tuam veneris ꝛ humiliare cū

videris miseriam proximi tui cogita te ꝛ
ipm michia esse vnus corpis ꝛ cōpatere p
coꝛ .12. Si quis patit vnū membꝝ compa
ciunt omia membra Cum respias bona
visibilia cogita omia ppter hominem ad
facta vt sic ad dei honoꝛem amoꝛem acce
dam ꝛ augꝫ deus celum ꝛ ra ꝛ omia que ī
eis sunt vidꝫ nō dicunt vt ante te ꝛ non
cessant hoc dicere omnibꝫ vt sint mercabi
les Item sicut vāmi arbores cum fructibus
magis onusti fiunt magis inclinant sic qn
to pfuta opa bona feceris tanto humiliοꝛ sis
ꝛ deo te magis obligatum nouis cum ipa
tua opa ipius sint bona pter ꝗ Quid ha
bes qđ non acceperis Si autem acceperis quid
gloriaris qđ non acceperis ergo sicut arboꝛ va
dicem figit miserius vt tendat in altum
sic to pꝰ humilia vt deinde exaltetis luc 14
Qui se humiliat exaltabit ergo ꝛ ergo vir
tutis humilitas est illa in nobis virtus ꝗ
acte pullulat quo in radice ppria ī hu
militate pdurat sicut etiam arboꝛ vehemē
ter adheret tro vnde habent mutuenu
no vnica radice sola si multis cum ꝗ plan
ꝛ stipnis dein est radix planto similis est
oī animalis sic anima tua vehemēter ad
hereat deo vnde oīa bona hēt adherent
mihi dicit eius ꝗ fidem fiderationis ꝗ spe
sanctitatis ꝗ dilectionem ꝛ Noli amplius credꝫ
vetule fornicarie qui deo vel eius ministro
ꝛ Noli diffidere de dei clementia sicut illi ꝗ
ꝗ montaꝰ a deo recedunt vt hinc vide mi
na habeant ac si dicat melius quā deus pꝫ
set eis in necessitatibus prouidere ꝛ Noli grauare te
sitoris delectationes sponse sponsi dulcedines
sicut faciunt dei inimici qui ꝗ sententiam
ꝗ tra dei linguunt Item sicut arboꝛ humo
rem sibi diligenter seruat humorem qui
duricie exterius oriendo ꝛ nucleū tectū in
tus humoꝛem diligenter seruat qui si nimis
effundit cor. 20 gre fructus effundentur
Item sicut arboꝛ quia ꝗ aeris intemperiem
ad opacionem assumit in yeme redeuntis tem
poris oportunitate optata maxime ꝛ fruc
ꝗductu rta ꝛ nos dei tempus habemus ope
in bonis ad salutē ꝛ sicut etiam patres

ꝯ quodcunqꝫ potest unusquisq; tua instante
opari ꝛ eiusdem ꝯ mane semina semen tuum
ꝛ vespe non cesset manus tua ⁊ ampliꝫ
arbor non ꝓdicat alios fructus qm quos de
se ad ꝓducendu ex natura sua habet
ſ dnm dm supius positu ꝛ inquit colligunt
de spinis uuas aut de tribulis ficus arbor
ꝓptum dnd posuit ꝛ non ꝓhibit solum
sunt due nature que transcendunt dei ordi
nem sicut homo malus ꝛ diabolus q
uitio sunt pstratus qd pcipue uolunt ꝓdu
cere spinas unde ꝛ in inferno incendantur
qm fructu salubertimu unde in celis pas
cuntur ꝛ ideo cum homo peccat talis est ac si di
ceret spinas ꝓducat uinea eius dns sabaoth
domus israel est ysa. v. unde sicut mulier
uxoresceret si uideret se pepisse busonem
uel serpentem sic anima multo amplius
deberet horrescere cum uideat se ꝓduxisse
monstruosissimam ꝛ fetidissimam mise
riam plenam ꝛ pcipue ⁊ differentia arbo
ris q̄ quedam faciunt fructu malum
modo hic dicit q̄ arbor mala fructus mu
los facit q̄ non sic intelligendu est quasi
aliqua arbor in sua natura sit mala ꝛ ali
qui fructus adeo ꝓducti mali si in hoim
reputatione unde aug. ꝛ de ciuitate dei ho
mines nature displicent non eas ꝯsidera
ntes si ciuitatem suam non autem ex
como uel nicomodo nec si ꝑ se ipa ꝯsi
derata natura dat artifici suo gratiam ma
nus q̄ omes qui sunt ꝛ ideo habent modi
sui sem suam ꝛ quadam scam pacem
suam ꝓ facto bone sunt. ad sensum ꝑ
exposui debet ꝯtra intelligi q̄ sc. non
potest arbor bona fructus malos facere nec
arbor mala fructus bonos facere non ꝑ arbo
rem bonam ꝛ bona uoluntas in quibꝰ hoim fructi
malos facere ꝛ mala opa quia fructus spus
est caritas grande ꝛ c galat. v. nec arbor
ꝛ uoluntas mala fructus bonos facere ꝛ
manifesta sunt opa carnis que sunt forni
catio immundicia ꝛ c galat. v. hic casum su
scipit ꝑ aug. in de fluuio dno. q̄ ex uolun
tate pcipiant mancipari nec aliam malitiam
posse ut ni melius committer nec bo

nam in deteriꝰ q. dum sit non ꝑ arbor bona
mala fieri nec mala fieri bona si ita dem
est non ꝑ arbor bona fructus malos facere
nec ex arbore quippe est ipa anima ꝛ ipe
homo fructus de opa hominis non ꝑ ma
lus homo bona opari nec bona mala. ꝛ si
esset malus bona opari ꝓ⁹ bonus fiat. Cui
dm autem quisq; malus est non potest fa
cere fructus bonos dicit em ꝑ fieri ut q̄
fuit nix non sit non autem ut nix sit cali
da sic potest fieri ut qui malus fuit nō sit
malus non tn fieri potest ut malus honeſ
tus quia ꝛ si aliqn utilis est non hoc ipe fa
cit si fit de illo dna ꝓuidencia ꝓcurante.
cui sententia conuenit Rabanus sup eod.
dicens homo autem ipe arbor bona uel ma
la dicit ꝓpter uoluntatem bonam uel malā.
ffructus autem sunt opa que nec bona ma
le uoluntatis esse possunt nec mala bone
uoluntatis ꝛ aug. cont. Julianum sicut ma
nifestu est ex uoluntate mala tanqm ex
arbore mala fructus eius fieri omia opa
mala sic ipam uoluntatem malam unde
dices esse exortam nisi quia uoluntas ma
la angeli ex angelo ex hoīe hoīis
orta est unde autem erunt h duo aneq
in ipis ipa mala orirent nisi opus boni
dei ꝛ bona atq; laudanda natura Fere g
ex bono orti mali nec sunt omia unde om
ni posset ni ex bono nec ideo tanqm bono
potuit oīa uoluntas mala quia bonum
fem est a bono deo si quia de nichilo fem
est non de deo sed ex nichilo Auertens
ab deo ens in se contrarias dicunt esse na
turas si iuste intelligeniam illoꝝ arbo
bona malos fructus facere nullam potest. que
nonnulle arbores bona peccantes ad agnas con
fessionis penas in passione dni ne
gantes Et hic nondū ſ Jam qd ad hoc qd
mala arbor a sua malitia conuertat ꝛ fructus
bonos faciat. c. Sint negotia scilicet labo
tempus. dolus ꝛ siccitas. labor sicut dicit
de arbores silueſtres ꝑ culturam debitum ef
ficiunt fructuosas ꝛ ponit ex. de amigdala
amara que ꝑ culturam efficit dulcis. sic ꝛ
homo debet cor suum colere ꝛ purgare ut bo

.P.

nos fructus faciat ꝛ tunc deus ipm am
plius purgabit Jo vi. eum qui fert fruc
tū purgabit eum vt fructum plus afferat
ꝛ necrinus est locus dicit cū aūt ꝗd plan
te in uno loco faciunt fructū pulcriorem
ꝗ trasplantate faciunt fructū bonū. Sic ali
qn pdest homini mutacio loci ſ nō pdest
nī mutacio animi committat. nec enasero
pfint locis celi. nec ads paradisi. nec Lyon
loth locus montis excelsi. nec filiabꝫ locus
deserti. Junius loth in sodomis suis extitit
in monte peccauit. lucianus. non mutauit
pdidit ergo mutatio sua nisi locus Jeroꝝ tu
Jerosolimus fuisse ſ Jerosolimus bene viꝝ
isse laudabilo est. unde nabogodonosor soles
a quodam cū mutacio locoꝝ nō sibi pdes
set. ad mutandum uicioꝝ uidet non mu
tū Si mutandi locum nec mittas uicti
quia circumferes terram tamen dat ipsi
doꝝ dum mutat locus mutat mentis.
ꝛ hinc ait Se non tui corpis ſ eciam no
bis salubrem locum eligere debemus.
Ꝛ necrini est tempus dat cui aūt ꝗ plu
res plantas plantant in vere. pauci in
autumpno hyemo. vel estate. ecc ꝛ tem
pus plantandi ꝛ tempus euellendi ꝗd
plantatio est. sic qm hominem spiritu
trasplantari oportet oportunit ſ fit hec
trasplantacio in vero adolescencie qñ in
autumpno matures etatis. vel hyemis
senectutis. vel in estate i. in feruore ma
le cupiditatis vbi totus humor grue sepe
desiccat. qui ꝛ. quibus est adolescens nig
diam suam eciam cum sentit. non vere
det ab ea Ꝗ ꝛ necrinus est spiritalis. i. trasi
mutatus que totam truncu virtutem ad
suam trahit qualitatem. ꝛ sic vbium ho
ꝗd animā sic immutat. ꝗd qui pus fere
bat fructus a poenis infernalibꝫ abomi
nabiles. postmodum fructus ferat deo ꝛ
angelis delectabiles. unde pauci arbores
silueſtres ꝑ insitionem fiunt arbores nobi
liores. sic peccatoꝝ qui est qui arbor silueſtis
ꝑ insitionem nobilis arbor efficit. Jacob.
In manſuetudine spiritus vbi ꝗd pt
saluare animas suas Ꝗ. Ira arbor est

ꝗd quedam est stulta ꝛ de tali hic dicit
Omnis arbor quis non facit fructum bonum
excidet ꝛ in ignem mittet. hic pt ppe
ꝗ in arborib non fructificantibus. poterit
eis esse nullum. vel quia malum com
mittit. vel quia bonū omittit. huiꝰ pt
demittit eis dicit Omnis arbor quae non
facit fructū bonū ꝛ omnis homo qui
non bona opa opatur eis facultas subi
excidet. scilicet a consortio bonoꝝ ꝛ mit
nem mittet. scilicet iehennis. crisꝰ. ome
Si quis diligenter inuestigabit duas pe
nas sunt. ꝛ excidi. ꝛ comburi. Quem enim
comburit. ꝛ a regno ejicit. omne que
pena difficilior est. tamen autem iehennā
solum abhorrent. ego autem ejsum illā
gis multo amoniorem penam iehenna
esse dico. ꝛ paulo post. mitteradus qui
dam pena est ꝛ iehenna. ſ si quis dare mi
sso ponat iehennas. nō tale dicit ipse
est a beata gehenna illa ejcadere ꝛ odio haberi
a xpo. hoc autem notandi p. qd ꝓmissum
bum. Omnis arbor que non facit. ꝛ qd
hic dicit. a xpo dicit. eciam a Johne bapta
ꝗ. ꝛ. In hoc misit qd saluatoꝝ in ꝓdicatoꝝ
sua ponit ꝛ veritas qd Johnes bapta dixit
tergunt tales qui redigunt. dicens ab
alijs dictā. Potest autem ſ qui ꝓmissi
bum intelligi deus contra ꝛ gentiū hoīm
Primo q. otiosos qui non debito opant ꝛ
ideo ꝑ mortem ejcasi in ignem eternū mit
tent. ꝗ. ii. Secundo mutilem pauci in
tenebras exteriores ubi erit fletus ꝛ stride
dencium. hic sunt arbores autumpnales in
fructuose hic mortue. de quibꝫ Jud. i. Hic
otiositatis causa est error quorundam pu
tancium otio dedicos laborantibꝫ digniores
ꝛ nobiliores. similes fatue. qui dicerent
meliores esse vineas que fructū non fe
runt. qui ne ferunt ꝛ salices infru
tuosas eciam amigdalis digniores que
habundanciam fructū ferunt. ꝛ tu de ri
ramos dicit Job. ꝛ. eciā habunt eis salices
torrentis. hoc est quasi sint sicut salices in
aquis deliciaꝝ. ꝛ ducatu potissimo mesi
tes. ꝛ tales fatue mito dicerent. quid n. o

scant cum stultissimus est ¶ Et est stendū
p̄ triplex miseria subiacet ociosis p̄ qz
infelicior bruris aialibz a deo reputat. in
hoc q̄z causa abo mito indicat' indignus
2. thessal. 3. Qui non vult operari nō man
ducet. bruris tñ aialibz n̄ tales attribuitur.
cū talia voluntarie deus pascit. q̄t. 6. Resp
pater volatilia ꝛc ℣ si pat' vest' celestis
pascit. quia ociosis in magnis desideri
is ℣ afflictionis ventura ignorat. Immo
plus sibi vnus dies qm̄ duo debitu ocu
pato longitudinis habere videt. cum talis
miserabilis fatuus laborantē annis rumo
rē gulo cibū ℣ oculi spectaculis vacuipis
cunt. pdi. 19. desideria occidunt pigr̄. nolunt
quicqm̄ operari manus enim totā die con
tristat ℣ desiderat ¶ 3o causa in magno
malo reddet ociosus. est enim velut homo
mortuus in medio mortuoz. h. omd temp
tationē ℣ cogitationē malā vacuum
est consilij 2o p̄t intelligi vbi p̄missis dñs
omr̄ tales qui habent folia absq; fructu
nec opuū fructu quorūs. qui vbo se asse
runt vanos sz opib; ꝺdicunt figuratā p
ficulneam cui dns maledixit m̄t. 21. cum
in ea inuenisset n̄ folia sine fructu. unde
a radicibus arefacta est. ficulnea quo dul
ce fructus ferre deberet figr̄ vanos qui
debent facere opa dei ℣ angelis sanctis
qui maledictus ꝑ a deo cognoscit' qm̄ folia
absq; tñ habent ℣ Immo talis arefactus est
ignis eternis reprobandus ¶ Et stendū qd
multe arbores habentes folia ℣ non fructus
aliquos habent folia pungitiua vt rumpi
quibz similes sunt detractores Jesu. 9. Ca
pitis vulpes lingua eoz ℣ in p̄ria lingua
sua gladius acutus. Alie habent folia serenata
et sambuci. quibz sunt similes luxuriosi.
qui de peccato carnali libent loquunt' cum
proximo apli. epho. 5to dicentis. fornicatio
et omnis immundicia non nolet' in vobis sic
intelligi p̄t p̄missum dictum dicti cum eis
qui habent flores ℣ no fructū. flores autē
hic intelligo opa de gente bonoz que fiunt
in mortali bona quodāmodo intentiones. sicut
flores arboris hominū non sufficiunt ad
ad refectionē. sic quotlibet opa de genere
bona in peccato mortali facta nullum ce
lestibz p̄bent pastum. non tñ qui est in
mortali debet cessare ab opibz bonis. est
enim in flore spes fructus. sic dicitur spes
habet de elimosina quā elemosinas
vel alia opa de bonoz genere libens faciat.
sicut enim fatuus esset qui nollet arbores
flores ferre quia flores nō ornabunt. ni
si flores precederent. fructus minime
sequerent. sic fatuus est qui non vult
facere bona opa dum est in mortali quia
virtutem eternam talibz non dicit ¶ Quilibet
tñ curari quilibet debet ab peccata mortalia
removenda que fructū impediunt tot labo
re plus cum valet quod opus ex mortali
fine qui infinita talia opa in mortali ¶ 4to
p̄t intelligi idem dñm contra ypocritas q̄ non
faciunt fructū quia bona non sunt licet ꝺ
ea videant. Similes arboribz nuc maxime mor
tuum respicientibz. qui poma desiderant que tan
ta bigent pulcritudine vt ad esum p̄uocet
aspicientes. que tñ si manu carpant ℣ dui
dant in fauillas ℣ cinerē continuo resoluunt.
sic opa ypocritaz modo videntur virtuosa bi
ta eterna. si qui deus manifestabit occulta
cordium ℣ qua intentione fiebant ypocrita
ignis infernalis inuenta apparebunt ¶ 2o
nondū f. Jard. qd aliquis arbores fructus
bonos facere possint ee ex causa. una ex
qui sunt nimis frondose. quia humor qui
deberet transire ad fructus vertit' in folia. tales
sunt qui tm delectant' in foliis vbi qd ad
opa non attendunt ¶ 2a causa est qui sunt
nimis pleni humori cum a radice ascendens
p̄t arboris altitudinem se diffundit ℣ ad
ramos transiens emanescit. exagitatum vt
plurimum ℣ plato. ideo sunt sepius infruc
tuosi quia quo deberent pauperibz tribuere
expendunt in vanitatibz ambitiosis. unde se
quitur unde. pecus pecoribz. ℣ pistis pistibz.
in homo qui consortem expellit foras canibz
vel feris nisi ipse tua domus pietem vestis an
no. ℣ pauperem nudum a vestimento. panem pe
tit paup' ℣ nō accipit. equum tuus sub dentibz
aurū mandit. 3a causa est. qm̄ sit minus an

tiquo fit in pcō consuetudinali mineram de difficili fructū ferunt ¶ 2ª causa quare arbores nō ferunt fructū bonū est quia nō sunt domestice sī silueſtres nam q̄nq̄ arbores silueſtres magis fructificent q̄m ortenſes fructus tū ortenſe sunt meliores debet g̃ homo in suis opib⁹ plus attendere ad bonitatem q̄m multiplicationem sī illius p̄t deum puritatem animi mei q̄ tribus michi non dicat multitudinē sī puritatem quia ipsa opa q̄tidiedq̄ sunt multa non sunt deo accepta nī sint munda cant 2º Qui pascit inter lilia i. delectat in opib⁹ multis puris ¶ 3º nōdū q̄d dicā hī de causis debet quisq̄ multū contēn ad fructū bonū opum prima est quia illa spūm defert in mortē cū diuicias deserit. et ab amicis carnalib⁹ deserit. apo. 11. opa illoꝝ sequunt illos. unde nec p filio nec p aliquo alio debet quis a bono opē cessare. ¶ 2ª ea est quia valde q̄ndoq̄ est hominī fructū bonoꝝ opū non facere sī dū ppositū. ois arbor &c. q̄n melius nō p̄uare nocet amara uita ēsi q̄ fructu nā bona sine fructu mortē ferunt 2º parant arbori infructuose securi & igni ēternū cadent cū mortē temporali & condemnent supplicio eternali. Dē. 9º. textus g̃ ex fructib⁹ eoꝝ eos cognoscetis eos sicut vulgata dicit. cui sine bono ipm quoq̄ bonū est. ypocrite autē ut dicit gorgo cognoscunt quia simplices oppugnant. malorū detrahunt. minima re targuunt. correctorē impugnant. In bonis incepta fastidiunt. In administratiōe immurat. in dignitatib⁹ se iactant. non faciunt q̄d dicunt. De ¶ 3ª non omnis qui dicit dñe dñe intrabit in regnū celoꝝ. ubi ostendit falsitas decipiendi sub spē veritatis. unde ostendit p. q̄d non sufficiunt ad salutem dña confessionis. & 2º. q̄d requirit ex cuius domus voluntatis. ibi sed qui facit voluntatem &c. Ieron sup dixat eos qui habent speciem boni uite non recipiendi pter dogmata nequiciam. ita nūc cōtra asserit nec his quidem accommodandum fidem cum possint integritate doctrine multis

operib⁹ destruunt. utq̄ enī deo finis necessarius est et ex opus finis. ex fine opib⁹ cognoscet. & ideo dicit. Non omnis in quo munit in ypocrita virtutis simulatione. dñe dñe in quo munit cordis duplicitatem semel dicit dñe qui dñm tm habet in ore. ysa. 29. appropinquat iste labijs me honorat. bis qui ore & opere & non corde sicut ypocrite, tales erant fatue virgines. de quib⁹ q̄t. 25. Omnes dormierunt dñe dñe aperi nobis. ter qui corde ore & opere sī multi deficiunt in 3º signo et magi phonis intrabunt in regnū celoꝝ q̄n magis qui nec corde nec ore nec opere sī hic sī ang⁹ in domo dñi unto p me nemē. q̄d hinc sentencie ēuenit illud apō. nemo p̄t dicere dñs ihc nisi in spū sco ¶ Non enī possimus dicere illos qui nō intrant in regnū celoꝝ habere spm scm. & respondet dicens q̄d apō. quis possit hoc dicere dum dicit vt significet voluntatem atq̄ intellectū dicentis. Illis enī quis dicit qui voluntatem ac mentem suam suo ore enunciat. Dñs autem generalē hic posuit dicendi. videt enī cum illo dicē qui nec bulit. nī intelligit q̄d dicat. sī ut sic ero in domo est scriptura dicta p factis accipe. sī quem sensum dicat aut confitent. sī sine dñe. fidē autem negat. Que ite pertem & ad illos fructus qui bona arborem manifestant primere. Ex quo dño nec dicat dñe dñe & ex eo nobis arborem bona videat. ostendit qui sint hi fructus dicens. sī qui fecit voluntatem patris mei qui in celis est. ipe intrabit in regnū celoꝝ. Hillarius Celestis enī regni hec obedientia voluntatis dei est. non nominis confessio. Dñs autem est dominus christ⁹. ope impfecto. ipe dñs docet. hec est voluntas eius qui misit me ut omnis qui videt filium & credit in eum habeat vitam eternam. Credulitatis autē dñm & ad confessionē respicit. & ad actum autem non confitet aut no confitet sibi xpi non intrabit in regnū celoꝝ.

Dominica post trinitat.

Homo quidam erat dives &c. In hac parabola multiplicis edificacionis spualis nobis materia ministrat. acta diu & bilia particulariter considerantibz ad salutem dnica & eam informacionem in quatuor exemplaribz & biliens nobis patet quatuor necaria manifestanda. primo q° dna informamur est q° finis bona de pximis relata facilius sint credenda. mala in spuali non sunt suppa. In malis enim q° cito credit levis est. unde dns diffamacionem biliis non facilius adquiescit. nec ipm etiam post diffamacionem statim subito punit. q° notat in textu dicit q° cum biliens diffamatus esset apud dnm suum q° dissipasset bona illius in statum signa sufficientis credulitatis ostendit. sz mridie do veritatis querere voluit. ideo vocauit illum & ait illi quid hoc audio de te &c. As non facilius credendum monem ex dno deo. ut desistam migrare debeo & p° joh° 4° nolite omni spui credere. & hoc est etiam q° hic innuit. & vocauit illum licet sineret an finem esset q° dns est de illo. Dicat autem biliens q° bilis custos & mdubio quilibet nrm nedum bilis modus. sz etiam regni dei custos est vel debet esse. mgr i° regnum dei nr deus est. sed dom autem hic biliens ponit & yconomus. dispensatorem qui omnibus domus substanciam dispensat. unde dicit hic beda q° yconomus tam pecunie q° frugum & eorum quos het dns dispensator est. hic etiam sciendum q° quilibet nrm dm biliens & eam comisit dns pecuniam suam migrare ubz distribuendam illi committit tempalia habundancia. alii sciencia. alii potencia. & sic de actibz domus dei. biliens autem diffamatus est & accusatus. & hoc vel ex zelo sue sciencie nimis. vel invidie. ex zelo ejus ejus. vel angelorum. vel hominum dem accusacionis. vel demonis accusacionis. unde & accusacio talens fit quotiens unusquisque rum opus caritatis in proximo non exercet. biliens autem apud illum stillare apud

dnm qui xpus intelligit diffamatus dicit. qui recte dicit. homo quidam dives. homo quitum ad veritatem nature assumpte in p° homo natus est in ea. Quidam quitum ad singularitatem excellencie. hic ic. homo quidam fuit etiam magnum. dives quitum ad copiositatem sufficiencie. sunt itaq; diues in potencia ad prohibendum. in sciencia ad disponendum. in ministeria ad condempnandum & remunerandum & puniendum. hui autem divitis & notinghin triplex est biliens. unus in spualibz. ut ecclie platus. unus in temporalibz. ut princeps terrenus. terius in utrisq; ut quilibet xpianus. hic q° stillat platus triplex biliens diffamatus est apud illum stillicidium vel q° qui essim sibi debitum non psolvit sicut debet. dissipatus itaq; est q° dissipasset bona illius. q° diffamatus est quasi dissipator. & hec dicio quasi est nota veritatis. non tm similitudinis. sicut ubi q° unigenitus a patre. dissipat bona dei. s. Johem de abbilla qui malo congregat ut. autem. vel inutiliter dissipat. ut prodigus. Dic q° sciencia acceptam fribz non impedit. Qui eloquencia suis temporalibz principalit exponit. Qui necessitis tempore consilium non impendit. Qui potens cum possit xpi° ab mortuis non defendit. s. Notinghin bona dissipat platus populi sibi commissum malo exemplo corrumpendo. princeps terrenus bona alioz violenter rapiendo. Quilibet etiam xpianus malo congregando. vel cupido retinendo. vel fatuus expendendo. bona enim nra dei sunt auctore Jaco. p°. Omne datum optimum & omne donum perfectum. &c. nostra sunt utilitate bonoz enim meoz non indiget. Et dicit psalta. Et si querat quo vel quo testimonio fit ista accusacio vel diffamacio dicit s. Notinghin q° hoc fit multiplici testimonio. p° remorsu conscientie. 2° testium reddentium illis conscientia coz. 3° evidencia operationis. si illud ge. is clamor sodomey & gomorre multiplicatus est. 4° clamor viroz. cui est id quod. Omni absolvit frumenta maledicet in xpo. &c.

vox sanguinis fratris tui clamat ad me·
6.to p angelos de offensa dei conquerentes·
6.to p demones culpam aggrauantes ⁊ vin
dictam postulantes 2.m quo instrumñ est
qđ plm audita ꝓbabili diffamacione sub
ditor. eor. correctionem non debent neglige·
ge. ſ. medicinam medicinam potius ad
hibere. ⁊ hinc in eodem ꝓcessu habet
qđ dnes audita dissipacione bonor. suor.
non neglexit inquirere ditatem ſ. vo
cauit illustre villam vocauit inquin ꝓ
mutuam inspiracionem ꝓ eternam ꝓdica
cionem ꝓ pene tactionem ⁊ bonor. temp
alium retributionem ⁊ eternor. promissio·
⁊ est euidencia ex hoc qđ audita diffam.
ꝓ ⁊ debet plm ditatem inquirere. ge·
ns ubi sup. clamor. sodomor. ⁊ gomorreor.
multiplicatus est descendam ⁊ videbo. &c.
⁊ negligencia mag. ⁊ pigricia plator. edi
ficij spūalis dissipacionis occasionem se
pius administrat. ecc. 10.mo y. In pigricijs
humiliabit contignacio ⁊ in infirmita
te manuū pstillabit dom. In visi
facium panem ⁊ pecunie obedium. ois.
In qua aliqo ſ. qnedam postillas ponit
mala que sequnt ex defectu rem regimi
nis. quor. ꝓ. 11.m est regim vel eor. dissipacio. ⁊ 2.m
ꝓ luxuriam libidinis continuac. trib. ex
amaricia rusticos pressit. 3.m malis cōtingit
ꝓ pigriciam ⁊ 2.m ꝓ luxuriam ⁊ 3.m ꝓ amaricia.
ait g. In pigricijs humiliabit contignacio
⁊ nutritura trigor. in domo vel cōtinuo
ad cooperiendū. ⁊ ni infirmitas manuū
ſ. ad repandū stillat ad repandū pstilla
bit dom. ⁊ stillas ꝓ nuedin dom. ad cor.
destruendū edes putret. pen. g. in sen
tencia sigt humiliacio contignacionis ⁊ ꝓ
stillacio dom. vnde s. Jero. 4.us dicit
potest ꝓ eccl.am eo qđ ꝓ negligentiam pn
cipū eius corruat altitudo ⁊ ubi olle
ebre vicioꝝ sunt ubi regime putrebit ce
drus. vel potest istud exponi de quoli
bet fideli secundum Jero. 5.m dicentem qđ ha
bitacio mea habem ⁊ si pigri simꝰ ad bo
na opa humiliabit 2.o cor. 6.o edificiū
ex deo habemus. huiꝰ trigne sunt cetera

meditaciones ⁊ affectiones. caut. ꝓ. trigna
domoꝝ multa cedrina laqueata aut ap
sima. Ipsius est arbor. exps mcorrupco
nis. diuturne durācionis. Jocundi odoris.
et patet ab ysidoro vbi etħ. Cedrus si
milis est arbor. inputribilis nature. de
dolentis odoris. unde aspectus ſ. penes
primens ac fugans cum est acerba. qua
les sunt turpiales affectiones quas con
tignacio humilitat. deprimit. dissipatur
potissime ꝓ pigriciam fatuor. plator.
vid. ix. sapiens mulier edificat domum
suam. insipiens quoq; struens destruet
manibꝰ. ⁊ vbi. d. mi mollis ⁊ dissolu
est frat. opa sua dissipant. ⁊ ecc. 21. Qui ac
ri timoꝝ sit temerarius tecta dissipabit
dominus trul. Deo ista hinc optet opari ⁊
opa opibꝰ cōdere ad spūalis edificij con
structionem addit. in arcus. In instrumē
to manuū. ⁊ opum. pstillabit dominus spūa
lis videlt edificium. vt cum dom. pstillat.
ex defectu trigulacionis vel continuacionis.
nec a nocuis. tunc intrant stille volup
tatis ⁊ cupiditatis. ⁊ ista sunt tecta pstil
lancia in die frigoris. ⁊ qui desint ut de
caritatis. de quibꝰ prō. xi. hic magi mi
quoq; tecta stillis voluptatis cadent.
In visum faciunt panem. Cuppa que de
Jeroꝝ qđ hic dicitur sapiens eos qui loqui
tur in ecc.a ⁊ docent ea in quib. ꝓfi cur
rant delectant. ⁊ palpant. ⁊ sitientes ex
citant audiendū. de quibꝰ dicit dns. ysa.
30. ipsi mei qui te beatū dicunt te
decipiunt. ysa. 30. loquimini nobis placen
tia vel dicite eos qui docent ⁊ fingite
⁊ cabos ꝓ delectabilia ꝓmissa adquirunt
annos. 6.to agend. de gregs ⁊ similib. ar
mento comedunt. unde 3.o principes eme
m mundi docebant. ysa. 40. cuhara ⁊ fun
in omnium vias ⁊ sequit. propter captiu
ductus est ꝓphus 4.m qđ minuit in anima
ꝓmissa est qđ regime eor. pudet exami
nat. ⁊ hoc est qđ subdit. qđ perierunt ex tui
dium omnia. qđ dr an Jero. in enigmate.
⁊ potest intelligi vel ipos docuisse regi
men exteros in ꝓphas postmodum adinue

no enim sunt. vel peccunia simit' p̄ſ
mone vel eloquio q̄nia eloquia dñi ar
gentū ignis examinatum. sic eloquium
p̄bor. ignobile vulgus vel peccunie obe
dimt omnia. q̄d aut ob multitudinem
scandali amaricatum. z loquit' ypocrisis.
z iste tropus vel modus locutionis fit
q̄d id q̄d dicit' longe aliud est q̄
id q̄d significat vt aut augr. ybi de ciui
tate dei. ait. z. ge ob multitudinem
p̄mencie amoto peccunie diuino
timor aut omnia obediunt peccunie
ista. p̄ omnes diligunt omnia sequit'
retributiones. Jesus. xo omes studeut ama
nas. z ideo mali doctores z p̄latiui plus
obediunt peccunie q̄m deo. magna g̃ ex
stimacio in ec̄a dei q̄d no omes obedi
unt euāgelio. z tu omnia obediunt pecu
nie. ¶ Ex p̄mia g̃ p̄te istius auctoritatis
et sua declaracione patet qualit' domus
ec̄ie ex p̄latoz negligencia ruinam patit'
stant em̄ pigr̄ differt subuenire domui
sue male teste. vel alit' donec totalit' cadat.
sic in domo ecclie ex pigricia p̄latoz differt
ne sepius tm̄ subuenio spūalis non in
tm̄ cessat corrupcio q̄d locum habere ne
queat correctio ruine sed q̄ fiant infirmi
tas vel ruina cui q̄uāto differt ex mo
ra medianis inualescit sepe videt. z h̄ est
q̄d plangit. ysa. p̄. ca. dicens vulnus z liuor
z plaga tumēs non est circumligata. neq̄
curata medicamine. neq̄ fomentis olei. huius
oppositū nobis in euāgelio hodierno tradit
r̄ cū. ¶ Dimes et cū hic euāgelicus au
dita dissipacione bonoz z suoz statim ex
rauem adhibere solunt medicinalem. z
h̄ est q̄d hic subdit'. vocauit illum. z ait
illi dñs villicū sine. vocauit eum inuocō
inspiracionis. exhoz p̄dicacionis. beneficio
rum. adiūctionis. flagellacionis. vel sm̄
plum p̄ timorē ethis tāpnacionis ru
inosionem. Et ait illi. q̄d hoc audio de te.
r. tua bonoz. meoz dissipacione. q̄d. vult q̄d
tu reddas mihi rationem de bonis omissis. de ma
lis cōmissis. z bonis p̄petratis. z hoc est q̄d
sequit' reddi rationem villicacionis tue. sup quo

Joh̄s de abb̄ villa. Cum ab ista villicacione
exigit' racio. euidens instrumū. q̄d dñs no
strus cōmisit nobis peccunie. si dispen
satores potius facultatis alieno. dicat. g̃ Red
de. ac si dicat. dum adhuc vnus. p̄agita
quid debes opari. aut quid respondere.
optet cū reddero rationem. aut ali mo
dum. aut post mortem. ec̄ie. is. aute m
dicat p̄ma nr̄a tibi. z antecessu logice.
glosa. reddens deo rationem. dicit. glo. quo
respondeas. z ante sententiam iudicis. f. glo
sam. q̄d non licebit opari. adhibe medi
cinam. z ante iudicem introgat te ipm.
z in conspectu dei innumeres ap̄licabem.
tam cū. i. cū iudicem venit. ne potis
villicetur. i. cum tuo meā bona dispen
sare. z hoc vt dicat glo. a tempore mortis. q̄
ec̄ie. q̄. scribit. z ideo opus nec racio. nec sci
encia. nec sapiencia. erunt apud inferos
quo tu ap̄as. Joh̄s de abb̄ villa. Debet ho
o̅ agricolas q̄dam in hac tam breui vita
suam habeat ep̄am villicacionem. magis sol
licitus sit de adquirendis amicis. q̄m de
diuiciis congregandis. ¶ Terem quo dñe
nos hic exemplarie hic instruunt. q̄d si
in p̄sens malū cum bonis de gente quo
dāmodo mixta videamus. non de malis
sed de bonis exp̄ cape. z ea laudare debemus.
q̄d ex h̄o contigit. q̄d dñs in villico iniqui
tatis q̄d laudabile est. laudat. sicut enim
apis dimissis immundicijs flore insidet. sic
dñs dimissis malis que erant in
villico iniquitatis. bonū in̄ malo eligit.
q̄d laudaret. z h̄ est q̄d in euāgelio ponit'
vbi dicit' q̄d laudauit dñs villicū iniqui
tatis. z. laudauit iniquū villicū iniqui
tatis. i. dispensatorem diuicias que effec
tiue sunt iniquo. z sic exponit illud Jero.
in quadam ep̄. vel villicū iniquitatis. i.
valde iniquū. q̄ quo laudauit eum q̄
cet villicus iniquitatis. cum eadem tā
tum fraudem fecisset. de qua postmodū
videbit'. ¶ Quo eadem p̄ h̄o factum thesi
m ec̄ie bonū. ad h̄oc omia respondet glo.
q̄d laudauit illum non de fraude qua
fecit. sed de prudencia. z modo prudendi.

quem mucdat · q̃ quum ad hoc p̃t thu ex̃ stulict q̃tum ad modum prudendi non qu tum ad fraudem Dicit enim serpens ni diffusione venenū fit detestabile In prudencia tñ custodia caprus est mutabilis eatum a vivis ꝓfectus ad ro sic iste villicus detestandus est ꝓt fraudem quia d̃imisit. sz laudandus est · mutandus ꝓt p̃denciam. p quam q̃ pclm venenū inuenit · hinc dicit idem Joh · qđ laudat̃ iniqu̇ñ no do fraudo sz do prudencia · hinc dicit q̃ laudant quia prudent̃ fecisset · quia filij huius seculi · amatores huius mundi · quo eius agunt opa · ideo dicunt̃ eius filij s̃m illud Jo · 8 · si filij abrahe estis opa abrahe facite ffilij mq̃ huius seculi prudenciores filijs lucis in generacione sua sunt · i · in his que spectant ad carnalem genacionem ꝓ qđ iniuit̃ qđ non debent ita simplices prudenciores · f · quid quia mundum ardenter studeut · solicite ad p̃dencia seculare · callidius se habent in ea que bona · iustis qui dicunt̃ filij lucis in spiritali prudencia Dicunt̃ autem bona filij lucis fi zozotuginta quia lucide consistunt · quia lucide operant̃ · q̃ lucem imitant̃ · quia ad lucem etiam ordinant̃ · Et ut ꝯ in obis pmissis occasionem inuenit fraudem calliditatis excludat · In quo imitandus sit consequenter declarat dicens Et ego dico vobis q̃ d̃ns f Joh · Et dispensator iniquus mamona sibi bene laudat · qua do ve mihi sibi necaria ꝓcurant · a dño ipe licet vel sua passim sit dispendium laudat eius prudenciam · no q̃ fraudulent̃ cont̃ ipm · si quia prudent̃ ꝓ se cepit · quo magis sibi q̃ dño · quia multa tamen sustinere ꝓt · q̃ pius est ad clemeciam laudabit suos fideles suos si do sibi credunt · sunt misericordes Et simplex · ideo ego dico vobis qui scilicet mei villici · dispensatores estis · ideo magis voluntatem meam facere debetis ffacito vobis amicos scilicet pauperes dando simplicibus necessaria de mamona iniquitatis Et no hic f Johem de abb villa · qđ multi de hoc dño male intellecto dixi sunt in errorem quam mamona

lingua sira f Jero · idem dicit qđ diuicie aramona nomen est demonis diuicie ꝓ fidentis · mamon nis ꝓ diuicis accipitur demon do ꝓsidere dicit diuicias · non quia possit dare diuicias · si quia tentat ꝓ eas · beda autem in omne dicit qđ multe lingua pimica lucrū dicit · facite · q̃ vobis amicos de mamona iniquitatis · i · de diuiciis que dicunt̃ iniquitatem · tu quia ad iniquitatem excitant · et exercent · tu q̃ iniquitatem pcurat si male dispensentur vel qualitercunq̃ habitant̃ · vel de mamona iniquitatis · i · inequalitatis · qua inequalis possessa · unde ap̃l 2ª corinth 8º ex equalitate in ꝑsenti tempore vra habundancia eoꝝ inopiam suppleat · et eoꝝ habundancia vre inopie sit supplementū ut fiat equalitas · unde qui dit · et quare pauperum habundancia vram indigenciam suppleri debeat ibidem adiungit ut cū defecerit ipi vos recipiant in eterna tabernacula · sup quo dicit quidam postillator qđ mansiones celestes pauper sunt · illis date · q̃t ubi principes sunt qui opes et regna celoꝝ · unde si diuites illud habere volunt · oportet qđ a pauperibꝫ recipiant · diuites enim habent domos in tra · pauperes in celestibus · et q̃ recipiant diuites pauperes in domibus in tra · et a pauperibꝫ recipiant̃ in celestibus qđ rectum · et accepe celum · Hic autem notandū qđ q̃nis ꝯ in hoc ex̃ qualibet diuitie mala eligende sit nos informamur tñ multa contra nr̃ mentem bona mala eligimus desiderio videndi · et imitandi qui similes strabonibus diuisis floribus inuident strabonibus de strabonibꝫ · ego q̃ amator meoꝝ tuoꝝ coram te tibi etiam eternam strabones pios qui fugabunt eneruabunt similes illi qui de pomo ꝓtium sano et putrido putrido comedit qđ damnosum est ꝓ venens hij querunt ꝑfectionem in domo nr̃i cont̃ consilium sal̃ · prid · q̃ ne insideris et queras impietatem in domo nr̃i glo ne queras occasionem ꝓ qua derogetur nr̃o · Item tales querunt festucam unde sibi oculum eruant · autentes se ab his unde limen boni exempli habere perdunt

·S·

Quarto quo nostrum in hoc cuiusq; est q̃d misericordi remissionis facta debitoribz eadem cum dampno ipius dñi no inveniat. De hoc bilicet q̃ clemens dñs pollicet clementes pollicitor. Unde glo. dicit. ypus qui ad clementiam promptus est laudat discipulos. si mihi credimus misericordes fuerunt. huiusmodi valde sunt dissimiles principes huius mundi. qui volunt q̃d ipositi eor pauperes crescant. et de diuitijs eor diuitiant ipi ac sicut voluptuosi. unde q. dicitur principes istius et duces dominus istis minime nobis q̃d facit iudicem qui odio habens bonū. et diligens malū qui violenter tollentes pelles eor desup eis. et carnes eor desup ossibus eor. principes autem pelles pauperū et carnes auferunt qui de tenuibus eor ex quibz victuri. et carnes sibi genere deberent ministe tollunt. et etiam consilijs ipiam dicit. in dei nomine. animus vre sanguinis pleni sint. et digiti vri pleni iniquitatis sicut quo similiter dicto. q. alienū sanguinis munditus effusor dicit. sanguinolentas habere manus. sanguis enī effusus in manu effundentis est sicut effectus in causa agente. enī effundentis causa est effusi sanguinis. de quoq; cū nutrimento corporalis causa sit sanguis in corpo quo vita hūi tuitor sustinet. qui pauperi subtrahit nutrimentum subtrahit eidem sanguinem sine q̃ manibz ministro detinent. ea quibz ei quor pro alijs deberent indigentes. et eor manibz sanguis eor indigenum ee dicit. Omnis itaq; fur sine fraude possidet quo pauper alijs deberem. pauperum sanguine manus habere polluitas. qui de talibz possessionibz comedit. bibit. et se vestit. domos muros edificat sanguine pauperis vestit. In sanguine iacto sicut fundatur edificari audiunt. tales qui effundent humanū sanguinem effundet. sanguis ipi. no. audiunt. et sanguinem humanū sanguis carnis no comedetis leuit. audiunt etiam qui vestiunt. sanguine pauperis. q. vestimentis sanguinis erit in combustionem ignis. ysa. no. audiunt quoq; edificatores in sanguine pauperis quia vestimenta sanguinis erit in combustionem. habes. iii. c. 2. in cuiusq; villicus nobis ministrat materiam quadruplas informationes. Prima est Sapiens & diuitijs non multū confidit. qui ipsas assumendas cautus intelligit. et hoc est q̃d villicus villicationem suam in breui finiendam esse prudenter attendebat. dñs ait. nunc scio quid faciam q̃d dñs auferet a me villicationem. ubi notare debemus q̃d non ait. quid faciam si dñs auferet. sed quia dñs auferet. ubi manifestum datur q̃d etiam dubitat credebat villicationem suam esse momentaneam. no etiam. dat. q. ait. timeo. scilicet ipius. ait. in sua cogitatione. nam timor iudicij excitat. ad penitentiam remedij. unde ecclesiastes. ante iudicium para iustitiam. dat. nunc q̃d faciam. non ait quid dicam. aut quid respondebo. quia apud summum iudicem non excusant vba allegatoria. sed fructuosa. nam p. cor. c. scribit. non in sermone est regnum dei. et hic dixit. Quid faciam ut vitam etiam habeam. Quid faciam. nunc quia dñs mens auferet a me villicationem. Secunda ostendit angustiam diligenter attendamus cum prudentia vitę distinctionem diem iudicij prevenire satagamus. ut cū finierit presens vita. ei ipsa finiat angustia. ne terrorem nobis ingerat in horā districti examinis. dentatis presentia. et cum messem colligere debemus. cum villicus sic dicamus. Quid faciam. &c. Debet. q. homo cogitare. q. ad hanc vitā tam brevem suam debeat villicationem reddere. cogitare. q. maxime attendere debet qui aliquam potestatem habuerit secularem. &c. q. omnis potentia. et potestas brevis vita. &c. Rex hodie est. et cras moritur. et cum mundo in villico est q̃d defectus ipsius agnoscebat. et hoc est q̃d hic subdit. fodere non valeo. mendicare erubesco. Scio faciam ut cum a ministerio amoventur. multis mysteriis subiacent qui nesciunt sibi in necessitate prudenter. de futuro iudicio istud intelligi. ubi prudentia temporis non erit eis qui sibi in presenti vi

ffodiē qm ꝓ labores ⁊ ieiunia corpꝰ suū affligit. ayendicat qui orat. Qz sūt plerīq; qui ieiunare nesciūt vel ordie; studeant gꝰ elymosinas dare ut ⁊ eternꝰ tabernaculis possit ꝯcipi. ⁊ hoc ē quod sē. facite vos amicos. ⁊c. ꝯ. ordo. hic.

.31.

uendo interim prandebant. Duplex solent indigentes in ꝓsenti sibimet prudens operando. vel mendicando. si qz mendicare large sumit. Concludens petrum alios de uno humano non debere vt unicus unicum vel duos. In futuro autem iudicio uo erit tempus meritorie operandi. quia nec opus. nec uacio. nec sapiencia nec sciencia erunt apud inferos. ec. no. Job. 9no. venit nox. in qua nemo pt operari. ayendicando eadem tunc erit inutilis. pro quo ꝓpter frigus pigꝰ arare noluit. mendicabit in estate. ⁊ non dabit ei. unde. qz. 24. dictum est. fatuus virginibz mendicantibz ne forte non sufficiant nobis ⁊ vobis. ne ad vendentes ⁊ emite vobis. non ꝑ irrisibilitate de futuro iudicio loquens. Illicius dicit. fodere non valeo. i. mentem illuc. aplꝰ ⁊ peccata confessionis vtr fossore non potꝰ denudare. Illuc enī fossionis non est locus. hic meus est fodienda ⁊ fructu bonoꝝ operum fecundanda. ayendicare. erubesco. fatuas. virgines de quibz scripꝰ repulsam considerans. quo carentes oleo in lampadibz. ⁊ id mendicare volentes. qz penerunt non sunt adepte. ea. ia. Inuptes vade seculi sto cum vmis. ⁊ sanctis. confessionem deo ne denegeris in ero. eo impior ante mortem confitero. a morno qi non perit confessio. viuens. ⁊ sanus confitebere. ⁊ laudabis dm. Dicit enī augz. De hijs qui cessz ad mortis differunt confiteri videm. multos timore mortis confiteri. vt sit. da. vt falsa confessio dicere non audeo. damnabit. non dico. si nec deo saluabit. Tercium notabile in villico fuit qz diligenciꝰ ꝑpendit. quid esset faciendus. qz manifesto patet ex litera ꝑius exposita. vbi dictū est. Ait autem villicus intra se. quid faciam. ⁊c. q. d. quid ego miser vinc. qz dicam. vel quid faciam. dn. mihi bonū ꝓ feram. ante tantū iudicem. Deum. inde. est. ⁊ testis fortis. ⁊ prudens. Job. 9no. si fortitudo quereꝝ robustissimus est. tanquā iudex potens. Qz equitas iudicij nemo audet ꝓ me testimonium reddere. si iustificet me voluero. os meū condempnabit me. ⁊ rursum si querar a te mille. ⁊ vnum. ꝓ eo eorum non potis respondere. vnū ꝓ mille. ⁊ principio ꝓfectionis. ꝓ eius confirmatione. In eodem. si totus fuero qi aquis mundis ⁊ nitidissimis. manus meas tenebrꝝ nitrique me. abhominabunt. me. vestimenta mea. ꝙ minus desiderio infusa sigt lacrimis. altiꝝ in fatuis. quibz si totus fuero ⁊ mundissima fedam opa immundus tu in conspectu tuo munditie. qi parum menstruate. ideo quilibet mihi dicere ꝓt. ei. eodem. loc. Quid faciam ei. sit. recte. ad iudicandum deus cum quesierit quid respondebo illi. Quartum notabile in villico erutum qz contra paupertatem sibi futuram remedium vtile adinuenit. amicabam. hoc licet. sermoꝝ dm sit. ⁊ istud immediate ait. sto. quid faciam. q. d. ex quo ꝑius mihi. licet fodiendo. vel mendicando futuro necessi satisfacere non potꝰ. Sto. quid faciam. ⁊ ꝑ diligentem ꝓcogitacionem scientiam sic faciendi adquisiui. vt ab amicis fuero a villicacione. ꝓ diuinam sentenciam recipiant me in domos suas ꝓ amicabilem miam. q. d. Intelligo. qd possum ꝓ videbo in futurū. vt hij cum quib⁹ misericordiā agam cum amotus fuero a villicacione. recipiant me in domos suas. ⁊ in celos habitacula. que sunt pauperi. vt dictum est. hoc enī vnicū nobis restat remedium. vt quo non vivo nec mihi nobis ꝓficuum. aliorꝝ suffragio eterna nobis tabernacula ꝓcurem. Qz quia vt sagax ꝓuisio in sequat. si potestas adsit ꝓuisionis debita exerceo. ideo qd mente tractauit execucioni demandauit. cum conuocatis singulis. i. singillatim. debitꝝ dm sibi. ⁊c. ad litteram foris singillatim eos alloquebat. ꝓmo me apud dm sibi ꝓ eos deprecando posset. comma. quilibet eoꝝ esset singularis in testimonio suo. ⁊c. vt. quilibet reputaret sibi beneficium ꝓpalo nescienti. qd alijs

ff.

esset relaxacoz ne indignaret aliquis
coz qua plus recuperet alij qm sibi nec
dat si condonat debita Non ecclam relinqt
ev wo si ex pte vt magis dnm sint latet.
Dno se Dicebat p̃mo cuidam debitoꝛ dñi
sui Quantum debes dño meo at illo dixit
centum cados olei Ait illi Bedas Caduos
Cadus græce latine dicitur
amphora continet ccc quas tres Est autem
una ē papiam i ysidm l. xx. c. vi. men
sura qua quidam q̃terim dicunt eo q̃ qua
tuor sextarios capit Sextarius autem du
odecim libras est Dixit q̃ illi Villicus debi
tor Sede cicio cautionem tuam i cartam tu
am Debitor autem dicit quicquid in cautionibus aliud cauet i secundo
loco Cautio fideiussoꝛia dicit quecunq
instrumentalis assecuracio sine p̃ scripta
sine p̃ pignoꝛa sine p̃ testimonia Illa tñ
cautio quo sit p̃ pignus sufficiens vocat
pignoratiua Dicit ergo Accipe cautionem tuam
i sedens cito scribe cito celeb debent opa pie
tatis fieri nisi illud huc ig. cyr cito ni plu
tas Sedens mgr scribe quinquaginta i scribe qđ
non debes nisi quinquaginta remitto i eam
medietatem debiti tui Deinde alio dixit
tu. alij est eam antiqua gramatica qua
bat euangelista Dixit mgr tu qđ tuum
debes qui aut centum coros tritici Est autem
chorus ē ysidm mensura triginta modio
rum Nomine tñ in hac quem ego vidi de
quo chorus est modius i est mensura tri
ginta cadus qđ liquidoꝛ i est nonaginta sex
Nomine tñ qđ illo saltem tempoꝛe pressi
erat oleum qm tritici oleum etiam est
quandoq̃ tritici Do sustentamentum ideo
dixit debitoꝛem olei debitoꝛi tritici aut
ē billeus dicto debitoꝛi Accipe literas tuas
i scribe octoginta licet ni hoc unq̃ videat
ut debitoꝛ dimittet qm alij plus tu dimi
nuit quantitatem quia plus sunt in quantita
te vigum quam tritici qm quinquaginta cadi
olei ē iste villicus sunt abbates tñ quia mi
nus tñ quia egenus tñ q̃ multum tñ q̃ no
minum sed moderato dedit tibi q̃ Quoꝝ

potueris ita esto misericoꝛs In hac condo
nacone q̃nq̃ c̃ti i c̃ti intelligit plena do
donacio liberalissimi pietatis Vinigentarij
est cui annus remissionis Unde i annus
Jubileus dicit Ideo ē dictus do minus
si addant vigum constituit in ista qui est
ceteꝝ annus plene remissionis Unde po
pulus isti post lx annos libatus est a cap
tiuitate Hic autem nondum ē quendam
postillatoꝛem qđ primo dimisit dimidiu
ptem i quintam In quo moraliter instru
mur qđ pauper indigentiam in diuidio
bonoꝝ meoꝝ vel saltem in pte c̃ti relie
uare debemus et misericoꝛdia nra plus habe
dum videat qm phariseoꝛ qui dedecimas non dimidias Deum ꝗ sicut
fecit zacheus medietatem bonoꝝ nostroꝝ
vel saltem duplum decimam i dem ꝗ
veruntñ et in uidet p̃ p oleum qđ lu
cet sanat i signatur intelligi intioꝝ com
passio eam benivolencia que est fructus
unius fidei de qua loquit p̃ in euange
dicens fuc ꝗ fructus corporis tui est cor
dis tui sanat vulnꝰ peccatoꝝ qm in
qm mensura mensi fuerit remetietur
vobis ch. c̃to qui mensura non p̃ exte
oꝛem quantitatem ꝑ intioꝛem affectum
coram altissimo attendet Quantitatem
eam cum nec solum naturali affectio
ne nec carnali moconi quisq̃ misce
ret ꝑ a supnaturali influencia supi
erogata p̃ tenui exiguis minutiis
exhibicis designatur si tui p̃ benivolencia
caritatis i denarii p̃ceptoꝝ ꝑ multipli
cet ad vigum Explanata ē aliqualiter
sentencia parabole De applicacio xpi pro
nra edificacione dicemus Et ego dico vo
bis ego mihi cui nullo obedire debet
quia potens sum qui in cielo i terra
propter sanctus qz verax i sapiens sum i
quem diligere debetis quia ad veram
utilitatem ꝑ locutus sum ego misi vos
vobis facite vobis amicos vobis mihi
quia ad veram utilitatem amicos i
animo custodes no alio vie meritu pe
ant Genem autem amicos oportet un

tum signis beneficiu. aliosin defecit ignis
illo. pdz. cum defecerint signa extin-
guet ignem. ¶ Obsequia exam ferias ad
amorem incitant. z de minimis amicos
faciunt. hic tract nondum qd. z. mo-
dis fiunt. amica de mamona miquitatis
¶ Imo cum integro restituit pau-
pib; ea que p rapinam vel furtum.
male ab eis ablata sunt. z humiliter pe-
tit. beina de minima his illata. ¶ cui
ignorat. an sit restituendu. z de consilio
eor. pauperib; erogat. ¶ z. cum aliquis
ph̄ibuerit eor. lucra. vt laborando in
festivis diebz. ita tn qd ad restituendum
non tenet. obligat. tunc cum facienda
est medicina. unde facta sunt bullaria.
dandu est pauperib. qd sic male adquisi-
tu est. z hijs tribz modis possunt fieri
amica de mamona miquitatis. z de ri-
uchis male adquisitis. ¶ Quarto faci
endi sunt amica de mamona miqui-
tatis. z de diuitijs quis immo fuamuy.
q. cum aliquis dampnari quia indigen
tibz non dat. sra. my. 25. Discedite a me
maledicti in ignem etnu. &c. esurivi en
z non. &c. Unde instiz cpulo dampna
tus est qua sua non dedit. luce. 16. ¶ Di
quis a mamona diuitias non het unde
amicos faciat. amet. vt amicos adquirat.
F cum dug. nulla est maior ad amore
inuitacio qm. q. uemus amando. ten m
ep. Quarto qd amicab fatuus sis. ecce
ego monstrabo anatomiam autem sine
medicamento. sine herba. sine vllius
benefic carmine. si vis amari ama. vt
ameris amabilis esto. ¶ Ad qd autem
faciendi sunt amici. ostendit. cu subdit
vt cum defecerit. &c. glo. non quoslibet
pauperes. sz eos qui possunt in etna tab
nacula suscipere. sapiens cui des videto. ec-
cli. 12. Da bene fecis sto. cui benefecis. benefac
iusto. z inuenies. retribuente magnam.
z si no ab ipo. tn a deo. Item. ibidem. Da iu-
sto. z ne recipias peccatorem. benefac humili
z ne dederis impio. qd intelligendu est in
diuobz casi bus. omis est. si credat. qd. pter-

dum tum neglegat iustitiam. ¶ Illius est au
ferre. istum impietatis. vt faciunt qui
dant histrionib; in qntu tales. z hinc fit
illud dicto. 6. Cui honorat seruu alt
cum. z in qntum seruus eius. ipm dnm co
ipe honorat. unde cum peccator in qntu
huius seruus sit peccati. z casu dia. 5. q.
qui facit pacem seruus est pec. qui hono
rat peccatorem in qntu peccator est. pacem
honorat. z dia. 86. unde qui histriones. z qui
tales sunt. z in qntum tales sunt honorat
pacem. z dia. honorant. hic tn scriendu qd
dandu est indigentib; cuicuq; z male ad sus
tentacionem nature. no ad fomentu mali
cie. unde ff. eidem dicto. 2. z malis benefa
ciendu est. p. z. hac intencione. vt desistant
ptinu. ptit recipientib; ad hoc vt fiant
melius. vpo. Cui cum benefacit illi qui ma
lus est. hac intencione vt fiat bonus ma
gis. qm. benefacit bono qm. malo. &c.

Dominica. x^ma. post trinitat.

Cum appinquasset. ihc. videns ci
uitatem. &c. luce. 19. In hoc euāgo
de clemencia salvatoris nr̄i qua
compassus miserie ciuitatis. Iherlm est p
cessus. In quo ex. principalit sunt. tractanda
scilicet. intrinseca compassionis ostensio sine
subsistentis expssio. eiusdem subsistentis ex
cusatio. z plurimi exemplaris insinuatio. de
prmo sic scribit. Cum appinquasset ihc.
non tm sm corporis. verum casm affec
tu cordis. In conspectu amentis. videns ci
uitatem. non tm oculis cordis. sed casm
aspectu pietatis exorsus. sup affliccionem
ppli sui. &c. in plurimu lucidus. qua. flen
sup eam dicens. p. affectuosissimam
z compassionem affectuosam. Et est hic
notandum. qd quat multi asserunt. p.
fleuisse ex quo deduci possunt. q. z. pa
pius fleri debemus. Omnis fletus cum
fuit in infancia unde cant. ecce vox m
fluit. unde arca condimus. psepio sapi. pu
mam vocem similem omnib; emisi. plora
z. est fletus quo fleuit sup ciuitatem ad
unam reuocandu. Joh. xj. sup. q. dat. spe

qd nō flent

qđ non fleunt lazarum mortuū si redimm
compatiens illi ad psentis vite miserias re
ñstituo ¶ 2ꝰ fletus est quo flent sup ciuita
te de quo hic habetur ¶ 3ꝰ fletus sunt in
ceruice de quo habet hebre 12to qđ cum cli
mens magno & lacrimis offerens exaudi
tus est p sua reuerencia hi quatuor fletus
possunt referri ad quatuor spes fletus
quo qđ quatuor fluuij paradisi animam ir
rigant & secundantur primus est fletus pro
peccatis psentis miserie dicit in psalmo
miser sum ego qđ eo magis fleui & ge
mo mihi fleuisse pdicatorem michi quia
peccatis meis plongatus est 2ꝰ fletus
compunctionis de quo idem psalmo p sin
gulas noctes stratum meum lacrimis meis
rigabo cyprus aquam dedixerunt oculi mei
mia non custodierunt legem tuam ¶ 3ꝰ fle
tus compassionis Job 30mo flebam quon
dam sup eum qui afflictus erat & Jere 9no
Quis dabit capiti meo aquam & oculis me
is fontem lacrimarum & plorabo die ac nocte
interfectos filie populi mei ¶ Quartus est fle
tus p dilacione patrie in ps Sup flumi
na babilonis illic sedimus & flevimus dum
recordaremur tui sion ¶ ad primam spem
fletus pertinet fletus infantie saluatoris
unde sup isto epho 4to redimentes tempus
quia dies mali sunt Dicit glo augustinus
puer qui natus a plorato incepit non ri
dere potest statim natus plorat ppha sic
calamitosus lacrimosus sunt testes miseri
non dum loquitur & iam pphetat ¶ fletus
quo dedit fleuisse in cruce pertinet ad fle
tum compunctionis qui est illorum qui sunt
in arcto penitencie fletus vero sup destruc
tione ciuitatis fuit fletus compassionis fle
tus sup lazarum qui ad vitam erat reuoca
dus cuius gratia erat differenda pertinet ad
illam spem fletus quo est ppe dilacionem
patrie Sup isto autem textu videns ciui
tatem &c ad nram edificationem ſ. que
dam postillas considerare debemus quo
m
p est qđ 2ꝰ fleuit qđ gaudio vanus fletus &
mestitia deberi debeat idem ostendens facto
qđ sapiens dño dicens cor tes 2o. mestum reputam

erroꝛem & gaudio dñi quis frustra decipi
t 3ꝰ sup lazarum fleuisse & oꝛomibꝫ pnoc
tasse risisse autem aut vocasse multis le
gimus ¶ 4ꝰ est qđ plorat sup ciuitatem non
sup vastitudas ciuitates eni magis pcul dubio
sunt In eis enim est mundana sapiencia
plus habundat qm diuina sapientia ad
sit pro 26 vidisti hominem sapientem
sibi videri magis illo stulto habebit insipi
ens In ciuitatibꝫ insup sunt homines ma
gis ambitiosi voluptuosi & auari Terenci
est qđ destruendum verum quam fletum
erat ex rustica defleri ex mia In oleo eni
mio debet ardere ignis zelo rusticus fo
rores eni germani sunt rustica & mala
assecuntur 4ꝰ 4to bti dicunt qui estimant
& ficunt rusticam &c & bti misericordes
qđ rustica lumen est mala mio virtus
est rustica Justicia sine mia zeli feruor
est / mia do sine rustica remissio est red
dent hereticis neminem volentes hic tem
pale p delicto a iudice quemuis veram
mutuum cum desit eis rustica cum eni
sint misericordes ni fures & alios malefi
cos ministerio dei sunt ni bonos qui qui
pat ingratus ubi apostolus ecclie potest
non amat frumenti & qui pat membro
putrido corrumpens cetera membra non
diligit membra sana Nota qđ maior fit
compassio ni 2ꝰ qm ni alicui alio quia ad
passio aliqn causat ex amore naturali
ſ quem naturaliter homo hominem, diligit
& ideo naturaliter compatit homini afflicto
Immo non videt esse homo si bestia crudeli
or qui homini non condolet sic afflicto ¶
quia isto amor quotidianus est sic & compas
sio ex hoc precedens ideo est alius amor habi
tualis ſ quem animo diligimus ¶ hic
posset queri quare videns ihus ciuitatem
fleuit videt qđ malo quia sicut dicit in
p lectabit iustus cum viderit vindictam
Ad hoc dicendum qđ de peccatoribꝫ afflictis
licet & flere & gaudere fleus compatiendo
naturaliter afflicto gaudere congratulando eqñ
ti punienti ¶ Ne fletus dni sine causa
videatur ipemet cauevi subdit dicens [qui

C.

si cognouisses tu &c vbi ꝓmo tangit cum
doloris materiam & ait ꝓpter futuram in
seruam. Et quidem &c dicit g. quia si cog
nouisses & tu scilicet ꝓ prudentiam qđ
simplꝫ cognosco fuisti vt to & ego ꝓ di
uinam sententiam sibi dixi fleres ꝓ pe
nitentiam sicut ego fleo & loquebat hec
ad modum dolentis qui vba truncate
ꝓferit vnde dico fleres quis in exultat
glo. Ioh. de abb. Gilla dns plangit reꝓ
bos qui nescium cur plangent & exultat
in vobꝫ pessimis qui si diuinam dispositionem si
am prudirent cum electis de ipis plang
erent. Hic autem dicit quidam postillator
Dns flens sup eam dicit si cognouis
ses & tu simplꝫ fleres nimiens ex defec
tu cognitionis esse qđ non flebant sic magꝫ
ex certitudine est qđ multi in hoc seculo gaudent
vbi est materia timoris fleudi & sane sunt
gaudia mundi maxima de malis eius que in
mundo videmus manifestum est qđ materia
flendi habemus bona vero in quibꝫ gaude
mus vt sunt diuine sanctitas pulchritudo
corporalis & filia ꝓducunt ipsius mala nul
la qui eam ꝓ scribit. Si fueris diues non eris
mundus a peccato & paulo post dicit idem
postillator qđ idem dolor qđ dicit saluatorꝫ
certum gaudentis & mala sibi ventura non
prudenter debet dicere ꝓdicator flens & do
lens peccatori in hoc mundo ꝓsperanti & pa
ta sibi tormenta non ꝓspicienti sic loqueba
tur paulus phil. dicens Imitatores mei
estote fratres & obseruate eos qui ita am
bulant sicut habetis formam nostram multi
ambulant quos sepe vobis dicebam nunc
autem & flens dico inimicos crucis ꝙ quor
finis interitus &c Et nondꝫ si eadem ꝙ
mala sint ventura peccatori ꝙ quis si
ea cognouret ac fletum racionabilem ma
taret. Quod est spoliacio que fit ei in morte
qua ea intrant non sinunt omia negꝫ
defendet eum eo glia eius aut &c omnia ha
benti scilicet grauia dabit & habundabit
ab eo qui non habet qđ videtur habere au
feret ab eo & huc usque stulte hac nocte ani
mam tuam repetent a te quę autem pa
rasti cuius erunt Quod est occursus nunciorꝫ
tui ꝓ omen minima eius apprehendunt
eam inter angustias h. o. anima mea ꝓ
cedit pauor cui tibi occurrencia illa ter
ra monstr videbis ad cuius confugies aut
illud Quod amissio status penitendi & veniam
consequendi tunc enim dicet peccatum il
lud huc usque tam non potis billeam illi
cui status distinguit inter demones & ho
mines in ꝓ cui tunc vna tua Item cum
accepo tempus ego iustitias iudicabo
Quod est maxima erubescencia & confusio
Jesp. mo confundunt vehemens qui ma no
intellexerunt obprium sempiternum qđ im
qui delebit Confusionis huius causa pe
tent esse opum denudacio vel benefactoꝝ
& exprobracio vel dei & sui derisio De ꝓmo
habet &c xy. In fine denudacio operis illi
usq; est reuelabit ignominia tua videbit
obprium tuum Item ꝛ Reuelabo pudenda
tua in facie tua & ostendam gentibꝫ nu
ditatem tuam & regnis ignominiam tuam
Gnauis in mediꝫ eorꝫ cuncta cunctis
archana patebunt Quod benefactoꝝ exprobra
cio & specialiter exprobracio passionis xpi mul
tis confundet eos cum insignia passionis
sue eis ostendet xpus apparebunt enim cica
trices in carne eius vt videant in quem
pupugerunt Quidam xpi & apo p. xy. ꝛ
tunc apparebit signum filii hominis in ce
lo De quo dicit in ps. Cum habitat in abs
condito videbit eos qui ps. ego quoqꝫ in nichilum re
digebor & iterum in ps. videbunt nisi & ni
chilum & sitp eum videbunt Quartum
est separacio reproborꝫ ab electis qui xy. cubi
angeli & separabunt malos de medio iustoꝝ
& ait eius vnus assumet & alius relinquet
& ostes xy consolacio abstondita est ab oculꝫ
meis quia ipse mei fratres diuidet Quin
tum est exclusio a gloria ysa 25 tollatur im
pius ne videat gloriam dei alia littera sic ha
bet in tra sanctorum iniqua gessit nec videbit
gloriam dei Crisos ego carentiam illius glo
rie maiorem pena gehenna esse ait
Intollerabile est gehenna & centum mille
ponat aliquis gehennas nullo dicit ꝓ

est excedere a gria illa ℣ℓ est rehemalis
pene miseria ubi erit fletus & stridor den
tium sicut dicit dns ap̃ij. 22. xxv. vi.
ghie g̃ dicere p̃t ꝓdicatoꝝ ꝓcatoꝝ quia
si cognouisses & tu h̃ videlicet ꝙs nec
tua simplꝫ fleres Et quidem hic decla
ratus futurum ciuitatis certũ miseri
am tangit ꝓcedentem ꝓsperitatem &
subdit sequentem calamitatem ubi Quia
ce venerunt opposita enim magis
apparent Describit autem sua
ꝓspitas quo ad breuitatem quo ad sub
tatem quo ad securitatem & quo ad co
tatem dicit g̃ & Quidem ꝙ quia ꝙ in
hac die tua quia cognouisses mentalit
delectabilis corpalit exaltabilis solempnis
& diuitis temporalit In hac simplꝫ illa
que sunt ad pacem t̃ in qua cognoscis
& vt sup̃a Et si quereras causam quare
cecitas causa est impudencia Nec tu
tum absondita sunt ab oculis tuis scilicꝫ
que sunt ventura tibi quo si videres
sicut ego fleres dicit g̃ & Si cognouisses ꝙ
pudenciam ꝙ ego cognosco futurum
m te ꝙ diuinam sententiam In hac die
ma que ad pacem tibi sunt in qua cog
noscis in deum & diuicias absondita sunt
ab oculis tuis & ab intellectu & prudencia
tua Quis autem absondita sunt subdit
cum ait Quia venient dies in te & ꝛ ubi
quam subuersionis expssio uidet fi & notan
dum post breuem ꝓsperitatem hic subdit mꝫ
tiplicem calamitatem obsessionem quia
circumdabunt te obsessionem & angus
tabunt & ꝛ undique & prement & ꝛ Ad terram ꝙ
sternent & ꝛ Ad ruinam & filios tuos Ad
sionem quia non relinquent & ꝛ Dicit
g̃ quia ecce dies venient & circumdabunt
te inimici tui vallo & cetera Ecce venient in
quibus dies bene dicunt nunc ciuitas in pace
temporali ꝓpter imprudenciam quia fleres
si videres tribulationem nec te ꝓsentia
quia venient dies in te Et no ꝙ ꝓmo
dat dies tua singulariter postea subdit
venient dies pluraliter quia peccatori dies
ꝓsens est tanquam dies una pars minima au

tem eorum dicit augustinus & munita tua
scilicet ꝓcipes rom circumdabunt te val
le pap vallis est munitio fossa ex ide
humilior vallis munitio ꝙd fit de pal
sup aggerem agg est tre congeries lapidꝫ
concordat grecismus Est vallis palus ar
ea terrena placitus agitatus vallor conci
o sit tibi vallum Circumdabunt munitio
te vallo & obsidionem sicut vallis circu
dat terram ita undiq; circumdabunt te &
coangustabunt te undiq; p obsidionis o
minacem & ad terram ꝓsternent te & filios
tuos qui in te sunt & ciuitatis exitiabi
lem & destructorem tps 2o agentium dis
sipare muros & non relinquent in te
lapidem sup lapidem omodum facient
subuersionem unde glo cum verbum mod
sit constructa ex portam ubi dies sunt qui
ezechielis constat priorem ciuitatem eis
sam penitus extirpasse unde hic dicit quo
dam postillator ad literam sum est vt dns
ꝓdixit quia verbum fundatus eversa est mꝫ
titudinis ipsa ꝛ ty diuinam malitiam eius
& erit in consolationem post eam ꝓcipes
romani qui eam primo expugnant ipsa aliq;
sit eversa Romam redierunt Iudei qui
speluncas & silvas latuerunt redierunt
verbum & ceperunt vehementer loca sua & reedi
ficare ꝙd audientes Romani miserunt he
lium adrianum qui funditus everit eam
ita ꝙd lapis sup lapidem non remansit vt
autem recitat legenda aurea in vita sancti
Jacobi & allegat multum in cronica sua post
longa tempora Quidam nidei verbum reedi
ficare volentes exierunt & p̃ manus plurimas
cruces de rore mueneperunt quas ter
fugientes & p̃ manus sedentes vnusquisq;
vt ait multas cruces stagneas vestibus sus
pensas mueni Qui vehementer terre in
frigam rium dñi sunt Et tho veluti vapo
re ignis de ira ꝓdentis penitus sunt
consumpti Vallegatus in postillator di
cit ꝙd idem helius longo post expletam il
lam medicam cuiusdam ingẽ loci vbi
esse solebat verbum & a nomine sue heliam
nominauit & longo tempo sic dicta & Jm

mo qđ alio loco verbi unus sit, qui ecce
eo dns fuerat crucifixus patet ex hoc qđ
locus in quo crucifixus est dns et ortus in
quo sepultus est unde sunt medio civitatis
que tunc fuerunt ex civitatem sicut pau-
bula solent hodie ex civitates collocari Hec
ecclam si Notinghim qđ hec omia compleri
t circa peccatorem monentem temptatio p
currendi infirmitatis domus angustatur
infirmitatis grauamine Et ad tram pstent
in morte si prius exiit in dampna-
cionem vel possint si differi de peccatore
ad iudicii accedente quo p circuitu a mul-
titudine peccatoz accusancia et coangus-
tat in distinccione duoz dimoz iudicioz
trio ad tram pstent in locacione sentencie
Et prius exiit acbitatio penay vt si
Johim de abb bilia Circumdabunt peccato
rem minia et maligni spus vt aiam
eius de corpe exeuntem trahant ad dam-
nacionem et coangustabunt eum quia non
solum opis si ois et cordis peccata mani ei
oculis publice replicabunt tp. 2o. peccatori
dicat Apparuerunt sup te os sim omes mun
a tua sibilauerunt et frenduerunt dentib
sup eos et dixerunt deuoremus eam en ista
est dies quem exspectauimus inuenimus vi
dimus Apparuerunt mimi os sim sup pecca
torem accusando cum p pam cogitacois
locucionis et ops sibilando subsannando
fremit dentib cum inferendo dicant deuo
remus eum vt leones ipm lacerando et sic de
dco pdicois eius ministrando Non derelin
quent lapidem sup lapidem ponit lapide
sup lapidem ponit deu pdicto cogitacom
et locucion opis pissimi adiat si cum aia
ad miseros rapiet structura hui edificij
destruet Et sicut muro dissipato possit
lapides ponderari numerari et mensurari
sic post mortem peccatoris dissipata con-
gerie peccatoz numerabunt quinim ad mi
titudinem ponderabunt et quantitatem et
mensurabunt quia ad diuinitatem vt nu
reducant ad minus pondus et mensuram
que non fuerunt delicta p penitenciam
ad tram pstinent peccatorem pabem p

dicat dns Qui exaltatus fueris sicut aquila
et si inter sidera posueris nidum tuum inde
te detrahaam filij peccatoz occidunt qui co
gitaciones et opa peccatoz dissipabunt in p
etem dicat qđ deadem peccatores a cogita
cionib suis Et autem et videris si locutam et
posicionem et peccatorib si mortalem contrin
bant eo qđ non cognouerunt tempus visita
cionis sue et hoc est qđ addit et in contrin
eo qđ non cognouisti tempus visitacois
tue vbi post futuram subsistencm hic sub
dit subsistendi occasionem scilicet incredulita
eoz eo qđ cum non amiserint nec p fidem
cognouerunt qui visitauit nos oriens ex
alto et fecit redempcoem plebis sue veruptis
hec incredulitas non fuit totalis causa de
structionis si aliqualis qui vt alias causas
simul cum ista nos docuit cuiusdam adue
Ingressus in templu cepit eicere vendentes
et ementes dicens illis Scriptum est qui dom
post emundata mala ingressus in templum
eicit ementes et vendentes p hoc innuens
qđ ruina ppli magno sacerdotum culpa fu
it dum eos ementes et vendentes pauit os
tendit unde ruine pdicois processit alia
bico eiecit eos scilicet post miraculi mu
tacois aque in vinum qđ solus Johes nar
rat 2o. ca. de hac eiectione que facta est i
domo in ramis palmaz dicunt matheus
21. ca. et hic ad literam In primo en
atrio templi fecerunt loca venalia vbi vend
tores et campsores erant qđ fecerunt sacer
dotes ex cupiditate vt venientes haberent
patrum qđ offerrent et quia aliqui
non habebant unde emerent posuerunt
ibi mutuarios a quibus mutuo acceperent pe
cunia et quia non audebant eis accommoda
re eis sup habundancia manifesto usure
commodabant sub nomine collobioz et dicit
collobia minuscula fructum et sic palliata
tam usuram commiserunt et eis usura si
furtum vt dicat dicti ep ad macedoniu
Verum est qđ et qui quis usa sub scripta si
domus mea domus oronis est ipi in sterili
cam spelunceam latronum Qui quo tam
sunt aliqua notabilia ad mores pmanda

breuit declarandu qđ ingressus vrbem p̄
templū aut Crist⁹ appm erat bon filij vt
veniens p̄mo ad domū curreret pat̄is su
m̄ ministr⁹ ꝯ filius cum in aliquam in
gressus fuerit cubiculū p̄ amic⁹ eum actual
i ad ecclesiam curret ꝯ est qđ dum xp̄us
templū negocia in ecclia fieri non p̄mitt qn
mus honor sue ecclie debeat ostendit z hinc
ait legit qđ dns non sinebat vt quisq̄m
vas trāsferret p templum hinc eadm p
phet dicit domū tuam decet sanctitudo z hinc
dat quidam postillator qđ ad reuerentiam lo
cus sanct⁹ exhibendum monem in hoc qđ dns
vendentes z ementes eiecit de templo z nor
dem quo multis modis solet aliquis in
sent ad locum sacrum p̄ malo loco sceleq malis
mendo vt faciunt mali religiosi ego ꝯ
filius caldamenum pedum tuoꝝ laudis em
in quo stas terra sc̄a est z ysa 26 Justus semꝫ
magna gessit non videbit gloriam dei ꝯ oppꝫ
rem z negocia secularia in ecclia agendo
angl in oratorio ueteo aliquid agat i ad
qđ est factū vide z nomen accepit z appt hoc
dns reuersa negocia tractantes eiecit de te
plo ꝯ molestiam sacro loco inferendo vt
faciunt qui ecclias frangunt p̄ cou ꝯ si
quis templum dei violauit dispdet illi
deus ꝯ locū sacrum polluendo in p̄
polluerunt templū sm tmd tradit de
pompeo qđ post quā illi qui cū illo erant
templum dni ꝓhanauerunt strabilitates
eques in portam templi nudum pugnant
gn bmaret qui actenus fuit fortunatissi
mus ꝯ primo ibi nocendo in rebꝫ suis
vt qui rapiunt ea que ibi reposita sunt
sunt facere volunt eliodo ꝯ antiochꝫ ꝯ q
sunt a deo grauit flagellatus vel in appis
psimo vt faciunt mulieres quo ostensio
ne sue fuge pulchritudinis filios dei ondit
Jero⁹ gladius ignitus est species mulieris
ꝯ filio dei in appia psona ubi communi
am faciendo vt faciunt illi qui indigne
celebrant vel recipiunt corpus xp̄i hebr
iv nritam qui facies legem moysi sine
vlla miseracone duobꝫ vel tribꝫ testibus
legem mouit quo deteriora mereri putat

supplicia qui filiū dei conculcant glo m
conculcat qui eo indigne p̄ticipat ꝯ no
tandū qđ templū est domus scilicet sup
ior inferior exterior de p̄ma ꝯ Jn domo
patris mei mansiones multe sunt ꝯ
ctera ꝯ Omnꝫ qui si treuis domus mea
uera huiꝫ habitacois dissoluat qđ ec
ficiauem ex deo habemꝫ domū no manu
factam eternā in celis de domo inferni z
anima ctra ꝯ dicit ap̄s templū dei sm
qđ estis vos z in eodem nestimus qz templi
dei estis z spūs sc̄s habitat in vobis de
domo exteri loquit dns ad Iudeam dum
dicit domus mea domꝫ orois vocabitur
z ge 28 in figura huiꝫ domus dicit non
est hic aliud nisi domus dei Domꝫ exteri
est figura alteri ostendens quid in supi
ori lateat z quid in inferiori debeat hic
ꝯ dicit postillat gallegatus qđ circa do
mū exteriorem scilicet ecclīam dūm ꝯ
dicentis domus mea dnus orois voca
bit ad ꝯ debet nos excitare scilicet ad
eius amorem z veneracionem z fiducian
impetrandi ad p̄m excitat nos qđ dicit
dnus mea naturaliter amat filius de
mū patris ex hac habemus do ꝯ qui relictis
parentibꝫ remansit in templo z ait nes
cebatis quia in his que patris mei sunt
oportet me esse Hic ꝯ qui veniebat iterū
p̄ibat in templo vt dem est vndo glo
sup yp cū exalta dicit qđ ingressus vrbem
templum adijt dans formam religionis
vt quocunq; nra p̄ domū orois si ibi ꝛ
adeamꝫ z p orones deo cōmendata sic ad
agenda accedamus frequenter eciam erat
in templo nam hic ꝯ dicit qđ erat diebꝫ
docens in templo noctibꝫ autem morabat
in monte oliueti ad veneracem z excitat
cum dicit domꝫ mea domus z cum dei ve
ciam debemꝫ qui apo 21 dicit ecce taber
naculū dei cum hominibꝫ z habitat ad eos
m p̄ dilexi decorem domꝫ tue ꝯ Regd
c n erat in templo qđ non amo tegetur
pulchritudo huiꝫ domus indicare debet pul
chritudinem celestis domꝫ de qua apo 21 no
intrabit in eam ad coīquand magnitud

eram hui⁹ domus magnitudinis celestis d
nus iudicii est abacuc. ⁊ Israel q⁹ mag
na est domus dñi dei tui. luminositas
do ejus iudicat. claritas celestis de qua
ꝙ claritas dei illuminabit illam. Cele
britas offici⁹ iudicat gaudij magnitudi
nem. h⁹ ut adeo ꝓsentat in tris quedam
habitacone celestis stadium sicut alacritas
laudandi deu ffiducia. de impetrandi
m certia nobis dat. qđ dicit dom⁹ ozõis.
ad hoc eni voluit hanc domu fieri. ut ibi ora
rem⁹ ⁊ ozantes exaudirem⁹. Ad quid enim
vellet ibi nos ozare ni vellet nos exaudi
re vide. q⁹ Rogid⁹ cum salomon petisset
ut ozantes in templo exaudiret. respondit
dns exaudiui ozacone tuam ⁊ sanctifica
ui domu istam ⁊ erunt oculi mei ⁊ cor
mei ibi cunctis diebꝫ. ⁊ palpo: ut ego
si mei erunt apti ⁊ aures mee erecte
ad ozonem eius qui oratur in loco isto be
q⁹ illis qui hanc domu fecerunt spelunca
latronu. ¶ Quartum notabile est. qđ ze
lauit cont⁹ simoniacam pauitatem eccl
dit dum ad tanto qđ vendentes ⁊ emen
tes ex templo eiecit. ⁊ hinc dixi in pn⁹
qđ in h⁹ euge⁹ continet. plato. ⁊ cur in
formalo non em legim⁹ in hac vita nq
tali salutarem tantam iram ꝙ zelum
ostendisse. quam ostendit ibi cum tunc
impletum fuit zelus domus tue comedit
me. unde h⁹ euge⁹ qui ex discipulis
es ignescit zelus tuus exurgat inimicos
adversus ipudenciam hanc ⁊ gentilem pes
tem. Iudeos magnum sic facientem ⁊
laudi dicentem qui in via stat me sequa
t⁹ non parat aures. ut audiat. ꝛ flagellu
quo feriat nec facit nec respit nec em
sedet. iudicans. ꝛ insequit. pauiens cum
tri non tacet. qđ domus dei domen negoci
onis fecissent. q⁹ ⁊ tu filo silis. ⁊ rubescat
multu hui⁹ negociatores si fieri p⁹ si non
timeant ⁊ tu flagellu tenens sicut dñs
quem cont⁹ naturam multi zelauit cum
lege naturali naturali mundus regebatur
sic tempo⁹ qve multu zelauit cont⁹ pau
tem simoniacum qui est cont⁹ gra⁹ sp⁹i

·H·

sacr aduentus ille sint manifestandus. ⁊
notandum est qđ bsaurarios latrones lo
cant locum illos qui non recipiebant
manifestis usuras. ꝛ fenetis accipiebat
ꝙ usuris. ¶ Ex⁹ notare debem⁹ qđ bis legi
m⁹ dum vendentes ⁊ ementes de templo
eiecisse ad signdu qđ eiendi tales ab ec⁹
militante ꝙ sinam ⁊ a triumphante ꝙ
penam qđ si quis queratur quo primum
se ab ipo eiu de templo dicendi qđ fulgor
diuin⁹ ⁊ manifestabit eum. de oculis ei⁹
eum non audebat resistere. ni⁹ nondum qđ
in templo intendendu sit ozoni bidelicet
⁊ doctrine ad p⁹ ptinet qđ domus eius
dicat⁹ domus ozõis. ¶ Ad 2⁹ qđ erat docẽs
docens in templo ea⁹ eim dom⁹ est disciplu
ne sicut ozõis unde aug⁹ in lo de disci
plina. ypliana disciplina domus est ecclie
⁊ ec⁹ bitio. applicato ad me indoctu ⁊ congre
gate vos in domo discipline unde ⁊ in isto
dat⁹ nobis a x⁹ exemplarius mandatu ad
intendendu eius frequenti predicacõi mone
mi⁹ in h⁹ qđ salvator erat cotidie docens
in templo.

Dominica xv^a post trinitat⁹.

Dixit ihus ad quosdam ⁊ cetera.

Postquam b. qui fundamentu eius virtu
tem suppositans. ⁊ unumquemq⁹
eorum ꝓfectum conservans. humilitas est do
ctrina. ⁊ virtutis assimilatio. ⁊ eius oppositu
superbia videlicet detestacionem. cuius oppositi sunt
effectus. ꝙ in h⁹ euge⁹ parabola nos mu
nit. unde primo ostendit. ad quos sit pa
rabola. ⁊ ponit ipsa parabola. ibi. duo homines
⁊ 3⁹ concludit. ad qđ apositum sit medium. ibi
Omnis qui se exaltat ⁊c. Circa p⁹ notandu
qđ antequam ei⁹ parabolicum ꝓponat. ho
mines cum quibꝫ x⁹ loquebat. eorum
describit. dixit autem. similiter. ihus. ad
quosdam. i. scribas. ac ꝙ h⁹ nomine in
dignos scribe cum ma⁹ p⁹ vocant nomi
na in tris ⁊ non a deo nominatos
dent. Ad quosdam eorum. qui in se an
tichristum. ꝓ magnis
cundam ꝓpria virtute. qđ est contem

stipbre ſ illius Ro.10 Ignorantes dei iuſti
cian & ſua volentes ſtatuere iuſtiae dei
non ſunt ſubiecti. Time autem quis confi
dit in ſ tantum iuſtus qui ſe iuſtificat repu
tat ex opibz ſuis vel qui bona que facit
non deo ſi ſibi tribuit. qđ non ſolum eſt de
contemnere ſi negare. vnde theophilus
ſtipbia eſt contemptus dei. Nocens q
aliquis bona facit & non deo ſi ſibi tribuit.
quid eſt aliud quā dei negacio. Et qualiter
dicat tantum iuſti iudicandi iuſti confidut
in ſ ipis. vel ſe iuſtos reputant. manifeſtum
eſt qđ non. Nec in ſe confidere &
a vera iuſticia cadere & a deo recedere. Iuſ
mia dicit theophilus q̄ nis hominem de
apprimet. ſi ſe aſſumat ſtipbiam. in in
fantia debet hominem. Non dicit q deus
qđ iuſti confidunt in ſe tantum iuſti. qui
ex hoc qđ ſunt iuſti in apparencia ſiat
iuſti in exiſtencia. hinc cum confidencia eſt
de iuſticia multa. Et tantum q̄ potest ſola
apparencia iuſticie exiſtenciam adinue
re & nondum hic ſ quedam poſtillatorem
qđ qui de ſe confidit & de viribz ſuis vt ſm
ad malū declinacionem vel bom operacionem.
iuſto ſatius dicendum debet. cum ſine dei auxi
lio ad neutrum ſufficiat pagendi. Jere. 9. q
qđ huiuſmodi fiducia in municionibz tuis.
& in theſauris tuis tu capieris. ſatius eſt
qui confidit de opibz ſuis bonis. cui ſuis
non ſufficiat vt nec bona ſint. Job. 9. de
bis omnia opa mea ceci. 9. ſunt iuſti at
ſpuentes & quoq opa ſunt in manu dei
tu neſcit homo vtrum amoris vel odio dig
ſit. ſtatus eſt iudicator qui confidit in ne
gacionis ſui. vt neſciat diſtincte de eo q
cunt an ſit aurum vel cupr argentum vel ſta
nū pli. 4. Qui confidit in diuicijs ſuis
cadet & non ſolum ſatius eſt qui de
ſe confidit ſ eciam maledictus ſ illud ſtipbo
ſi maledictus qui confidit in homine &
ſtatim poſt benedictus qui confidit in deo
Hieronimus quia in ſe confidentes ſtatim ſu
dco aſpnant ceteros & hinc eſt qđ in euāge
additum eſt & aſpnabant & deſpiciebant. vt
deteſtabant ceteros ſtipbi cum non ſolum ꝑ

ſimulant de ſ ipis ꝑſumunt. dum ceteros
alios contemnunt aſpnant & ceteros ſi
pliſ ꝓ contemptu virtutis alienos. & tales
iudicant indubie ſ fatuos manifeſtos. in
mo. quia ſicut a natiuitate cecus eſſet
fatuus ſi vellet de coloribz iudicare. ſic alios
contemnens fatuus eſt. cum ſine diligencia
humane non potuit cum intrinſeca ſit. in
quocunq alio intueri. nec q̄ cui ſpiritus
dei ſpirat. & ideo qui nunc malus eſt ſubito
in bonū potest mutari. cum malū in deſ
tinatus ceteris excellentis boni ſepius occa
ſionaliter cauſa fiat. tm quia nemo viator
de ſe ipo cognoſcit vtrum odio vel amoris dig
nus. imo qui ad indignandū facilis eſt cer
ad pcā ꝓclivior. pli. 29. Deo alios aſpnantes
dixit ihc ꝓbolam iſtam ſiple ſequentem
& ho in deteſtacionem ſtipbie & commendacionem
humilitatis hic eciam ſciendū qđ illi ad q̄s
dicta eſt hec ꝓbola & in dnc & in ꝓximū pec
cauerunt in dm. indigne iuſtificantes in ꝓxi
mum. ceteros aſpnantes. p̄ diſſuadet. ca. 11. nos
te iuſtificare apud dm qui cognitor cordis
ipe eſt. Et in ſe ipm nemo iuſtificare ſibi &
qui in cauſa ꝓpria omnia bene teſtimonium ex
hibere. cui congruit dicit p̄ alium euāge.
tm de te ipo teſtimonium phibes. teſtimonium
tuum non eſt. v. Joh. 8. Solus enim deus in hoc
teſtis verax eſt. qui falli non p̄t. & hinc p̄l
ait teſtis in celo fidelis & p̄. Regū. 15. deus
autem iſrael p̄t cor. ho. tm. Nec de ſe ipo fa
liter falli p̄t cor. & 2o. ro. 4. in conſcius ſim ſi
non in hoc iuſtificatus ſim. pli. 1e. Quis
poteſt dicere. mundum eſt cor meum purus
ſum a peccato. p̄. Joh. pl. Et dixim. qui
ctum non habem. & nos ipos ſeducim. & ve
tas in nobis non eſt. aſpnatum ceteros dicit
Rom. 14. Tu quis es qui iudicas ſeruum alie
num. ſuo dno ſtat aut cadit. & ysa. 22. Ve qui
ſpnis nomne & tu ſpnis. tali enim vt p
miſſio eſt dicit hic ihs ꝓbolam iſtam. poſt
quam autem ihs ſic eos quibz dicit ꝓ
bolam deſcripſit. qui ex ꝓbolica ꝓpone
dicens. Duo homines aſcenderunt & bi f.
Notingham. p̄. euāge. deſcribens & ponit
differentes orationes in ipſis orantib

In oblatis oracionib; In concessis exaudiacoñ
hz. In optinendis ꝓmiacoñib; Ubi differen
cia ꝑsonaꝝ oracionem dicat duo homines qui
scilicet ascenderunt in templū vt oraret
ſi cum dissonū confessionē quia vnus phi
seus z alt' publicanus vnde in prima pte
huius ſi contrahūtur tangunt in qui concur
runt ad denotandā z adeptandā ordinē. Prima
est dilectionis benignitas sine qua nec oro nec
opatio p' deo placet. Prima ad coꝝ. Si ca
ritatem no habuero nichil ꝓdest. z hoc notat'
cum dicit' duo. Nemo enim ſ gḡ in om̄e
ad se mompin habere caritatem dicit. ſi di
lecto in alterum tendit vt caritas esse possit
Et hinc est qđ xp̄us suos ad ꝓdicandū desti
nando duos simul misit vt patet ap' xi
z huic ro 2a condicio accepte oracionis est
distinctionis sagacitas vt scilicet sciat oran
quid quare ꝑ quo tempo z quo fine debeat
orando postulare. z hoc notat' cum dicit ho
mines homo enim ſ ꝑtim est animal ratio
nale. hominū em genus artes z racionib;
vsus ex p' metaphi z in h' distinguit' a
brutis. Illi g' sunt dispositi ad orandū de qb;
dicit' eccl' 33. homines magni virtute z pru
dentia sua ꝓditi. 3a condicio est circacionis
diuinitatis. Est autem oracio ascensus seu
circuitus mentis in deū z hoc notat' cū dicit'
ascenderunt. vnde xp̄us ascendit montes
solus orare ap' 14. z evo 24. Ascendo ad me
in montē. Quarta condicio accepte ora
cionis est devocionis feruentia. quo magis
solet concedi homini in loco sacrato z deo di
cato q̄m alibi. ꝓpter qđ addit in templum
Templum em est locus in quo devocē ora
t' tū ꝓpter loci consecracionem tū ꝓpter sacrificii
talem collacionem qui p' bap' gratiā qđ ꝓpter
penitenciam quod ꝓpter eukaristiam. Tū
ꝓpter demonū effugacionem. tū ꝓpter angelo;
habitacionem z ideo dicebat ꝓtul introibo in
domū tuam adorabo ad templū sanctū tuū.
5ta condicio oronis est intencionis sincerus
que notat' cū dicit' vt orarent. Est em ad
templū ascendendū non ad fabulandū. nō
ad negociandū. non ad alius faciendū nisi
ad orandū ap' 21. domus mea domus ora

mis vocabit' aut xp̄us Q' d' ascenderunt du
os' intencionis quia vt orarent. ſi cum di
sonā confessionis. quia vnus phariseus
z alt' publicanus. sicq; quo dicat notabilis
postillator. hi duo homines ascenderunt nob
vt duo specialiter phiseus ad hoc vt. m. eo vi
deamus quāta sit macula superbie publicani
ad h' vt in eo videamus quanta sit excellencia
humilitatis. Videamus in superbo phiseo qđ
ipe videre nequiuit in xp̄o. superbus em
sibi est qui speculum mendax vnde recte
significat' p' malaciam q' legit. q' qui in
spirat' decorus sibi. tū erat leprosus. superbi
est lep' que erubat' in iordane. i. in descen
su humilitatis. ascenderunt inquit in te
plum. licet vterq; ascenderet ad sanctū. tū
phiseus ascendit p' ꝓsumptionem. ideo primus
ꝓdijt. Quia altum sapit domus sua quo
ad ruinam. publicanus vo ascendit p' hu
militatem in tuto erubescendus. z no qđ phise
dicebat' qui ab aliis gestu z habitu z obseruan
cie distinctus seu diuisi tanq̄m ꝑfectissimi legis pe
ritissimi obseruatores. de quor secta fuit nobi
lis. Joh. 3°. z etiam paulus act. 26. ſ m
quit certissimam sectam nre religionis vixi
phiseus. Phiseus g' dicit' qi diuisus. diuisi
enim erant phisei vt deus est quidam religio
nis z habebant in brachio z in fronte mem
branulas in quibz membranulis in quibz
scriptus erat decalogus. z etiam ymas habe
bant ligaturas in fimbrijs vestimentor vt ei
incendio nocendo seu sedendo pungent' sa
crum legis recordarent. phiseus g' eos sign'
sacrum. licet etiam liceat qđ sign' in mem
branulis z habent diuinor nomina ꝑ
ceptor qui eciam religionis opinionem fin
xerunt cum bonis operib; Dicebant' publi
cani ſ quidam glom nec in. Erant autē
autem appropinquantes ad xp̄m z qui pub
lica vectigalia exigebant. vel conducebant'
vel qui lucri secuſ ꝑ negocia seculoꝝ sedeba
t'. Tales autem multis lucris minus in
tendebant. vnde p' publicanū intelligit' peccator publicus. vel patet' mal'
aliqua g' differencia fuit int' istos quin
ad apparencia. ſ maior quin ad exter

cum se phariseus autem stans hec mecum
Rotinghm describere ordinis differencias
et primo describit ordinem pharisei arrogan
tis vbi in primis superbia apparet quia no in
curuato corpe sz erecta fronte orabat vnde
dicit phariseus stans cum tu dicat ysa 66
venient ad te cuncti filii eor. sup quo postil
lator status corpis in eo indicat elatum
mentis contrario in eo qui debito modo orat
humiliacio corpis humiliatem indicat ni
si ysa 66 cultu in tra domum adorabunt
et ez 33 ordine humiliamus se nubes pe
netrat vnde s. theophilum p ho qd dicat stans
animus eius notat ipe cui actu sup
bissimo videbat apparet eciam fastus eius
in ho qd apud se orabat non apud dm tan
quam sibi non deo placens idem postillat
dum se orat quia eius ore ad dm non as
cendit ore hois sibi placens non ascendit
ad dm cui qd scribit Ro 14 debemus non
nostrum ipis placere et cum p non sibi placuit
ipsaret eciam eius arrogancia quia magnit
dinem magnificacionis quis accipiat cum po
nus a sui seu suor peccator accusacione ma
gis debuisset quia prius scribit Justus in
principio sermonis accusator sui Idem postillat
Non ascendit postulare non rogat dm
si se laudat insip et rogatum mittitur Inci
pit eum ab altis cum deberet magis ab imis
vt pueniret ad summa Phariseus stans
stans h apud se orabat Deus gras ago tibi
sup omnia quia omnia malla bona et omnia bona
facio et notadie qd hinc phiseo magis con
gruebat sacrificium spus contribulati qd est
penitencie sin sacrificium laudis vel gratia
rum actionis qd est pfectoz In pn sacrificium de
spus contribulatus non tn reprehendit ipse
s dum augo de vbis dm quia gras agebat
et quia superbe faciebat eo qd ni sibi addi ex
pectabat et describit eius ore s Rotinghm
vt psumptuosa vilipensionem vnde se Quia
non sum sicut ceteri hominum q d ceteri homines
pessimos ego solus iustus sum postillat de
os pharisei reputat gigantem et alios ho
minibus ge os gigantes autem erant sup terram
in diebus illis Num 13 ibi vidimus monstra
quedam filioz enach dm de gente gigantea qui
compan qui dentes videbant Hic autem no
tandum s ggo in omne qd quatuor sunt spes
elacionis vel tumoris cu vt aliquis bonum
qd habet a se se habere estimat aut si datum
a deo p iustis datum putant aut cu iactant
se habere qd non habet aut cum despectis
ceteris appetit singularit habere videri qd
habet prima spes superbie laborabat qui dicebat
famicis te Roma h est ciuitas magna ba
bilon quam edificaui laborant hac spes superbie dicit p cor te Deus hec qd non acce
pisti sm habent s spem superbie destruere
nituntur naturam gracie Ro 11 si gra dei
ium non est ex op bus alioqn gra iam no
est gracia laborant 3a spes dicit apo te tu
dicis qd diues sum et locupletatus et nulli
egeo et nescis quia miser es et miserabilis et
cecus et nudus Quarta spes laborabat hic
phariseus qui dicebat non sum sicut ceteri
homines raptores iniusti adulteri et nota
qd phiseus replicat se appetit detractores et
non se meliores vt debuit considerauit et ni
consideracio melioz in duxit humiliatem
sicut consideracio se detrioz occasionaliter sup
biam qui s ggo Certum est qd humilitas
radiose illuminat eum qui alios bona sub
tiliter pensat quia dum ea que ipse fecit fac
ta foris ab alijs construat tumorem superbie
qui inest de singularitate erumpere nititur
Quin sicut meritum est elacionis
consideracio detrioris sic et cautela humilita
tis respectus melioris Est nota qd tres
spes peccatoz phiseus recitauit p quod ge
nalit omnes peccatores intelligi volunt cri
stiani dicunt raptores p concupiscencias
oculoz qui pximoz suoz substanciam vi
primit iniusti p superbiam vbi qui pssus
eoz sedunt et comprimunt adulteri s concu
piscencias carnis qua vxores eoz polluunt
et corrumpunt in quo notat alios a
se infectos hoc vicio ex quo emanat vilis
tui gressio s illud p Joh 2 Omne qd est m
mundo aut concupiscencia oculoz aut concupis
cencia carnis aut superbia vite Quasi dicat ne
sens videret loqui velis inanis addunt in

ex̄ ꝑcaꝺ ſtuꝺ vnꝺe ſtubꝺt/ velut hic publicanus/ q. ꝺ. eſt e vicino eſt hic publicanus/ ego ſolus ſum. iſte ꝺe ceteris eſt. qꝺ no ꝺigne publicano computanꝺo ſꝫ cū pcijs ꝺeſpiciendo. vnꝺe ꝺicit Iuſtꝰ. eſt ex vitio publicani maioris timoris occaſio ſurgit ſuperbia & ex bonis & ex malis ꝓximi facit ꝺampnum ſuum ſi habet mꝫſo miſeriꝰ nꝺ magis inflat: ſi felicem minuit & affligit: contrario humilitas vbiq; lucrat. ſꝫ hoc aliq; ſo miſerum computat: vnꝺe ꝺe aliena infirmitate ſanat: ꝺe aliena paupertate ꝺitat. ſi felice nꝺ magis humiliatur. Et nondū qꝺ in ea que aſe excluꝺebat ſpualit̄ ineꝛebat. Incurrebat ſpualem ruinam. Dum timiꝺ bonitatis qm ſibi no debebat. minuſto vſurpant. Incurrebat ruinā ſpualem. Dum ꝓximi tenuitatis iudicium. Incurrebat ſpuale adultiū. ꝺi gladium. q. q. ſponſa dei eſt ſibi attribuens temptum. ſpa. es gladium meum. Alii non dubitē. temptū ei⁹ ꝺns ſint ꝓtes iuſticie ſubiect. declinare a malo. & facere bonū. ꝓmo iacturā ſꝫ habere ꝓximum ꝓtem iuſticie. dicens non ſum ſicut ceteri hominū. 2. ſꝫ. vnꝺe ſubiungit. Ieiuno bis in ſabbato. &c. hinc dicit theophilus ſ. Rotunghin. Omnē non ſolum expedit a malo declinare ſꝫ etiam bonū agere. ideo poſtq̄m phiſeus dixit qꝺ ſtis a malo declinabat. ſubdit. qualit bona faciebat dicens. Ieiuno bis in ſabbato. q. ꝺ. non ſolum iniuſticiam declino. vꝺ etiam pfectam iuſticiam ſeruo. ꝓmo quidem q̄nti ad ꝺm cui ſimplico. & quem adoro. 2. q̄ntum ad meipm qm Ieiuno. 3. q̄nū ad ꝓximū qm decimas do. Secundo ꝓximi ſalutem pciens releuaret. Ieiuno inquit bis in ſabbato. & in ſeptimana. Iudei enī ſeptimanam vocabant ſabbatum ab vltimo die quietis ſ. theophilum Ieiunabant emphiſei. 2ª. & 5ª. feria ſ. eiꝺem. Hic autem dicit Joh. de rabis villa in laudem Ieiunij. q. Ieiunio ſanant pestes. corpis. ozacione pestes mentis. Adam inquit comedendo peccauit. qꝺ xpus Ieiunando ꝓpiauit. ꝺicit inquit qꝺ ſpiritu ſuo homo tremit ſerpentem

ff.

mutat multo pocius g̃ ſpualem. De decimis ꝺ ſubiect. Decimis & ſacerdotib; miniſtris & pauperib; hic autem ꝺicat Rotunghin qꝺ in veti teſtamento tres erant decime vna miniſtroꝝ alia in vſus beneficiū in templo. & 3ª pauperū. Rich. q. vbi notanꝺ debem⁹ ꝺe tribꝰ decimis. Decimas inquit ꝺo omnq; poſſideo. & hoc maxime placent deo. mys illud thob. 12. bona eſt oro cū ieiunio & elemoſina. & Augustin. g̃ hic ſe commendat phiſeus ſi ex re ꝺicat. Non qm ſtipem commendat ille ꝓbatus eſt. ſi quem deus commendat. Eſt g̃ ſtuꝺenꝺū qꝺ in hoc no diſplicuit deo qꝺ decimas ꝺedit ſi nimꝺ qꝺ multas inde gloriabat. Nā cum illo minuit gloriat. qui gloriat. ꝺ aliquo. q. no accepit. hic autem gratias agit ꝺo. Reſpondet ad hec beda qꝺ non recte cognouit bona que acceperat. dū enī ſic gratias agit non qm bona ſi qua ſolus. non tm ꝺ bonis que habet. ſi etiam ꝺ malis que in alijs videt. Imo ſi diligenter conſideremus inueniemus ſanctos ꝺ vbis ꝺm. qui nr̄ rogatus ꝺm ſi qꝺ ſi laudauit & rogatus inſultauit. Et eſt notandū ſ. theophilū qꝺ iſte phiſeus obiecit decimā cum passionem adulterij. Nam ex voluptate causat. Decima. Rapiendo. ꝺ miniſtris oppoſuit. Decimas ſoluendo hic dicat poſtillator. Omnē ſe iactat ꝺ decimo paſcit. Vento. pecus paſcunt. Digitus hoc. & populum. alium. Item qm ſe ꝺ ꝺecimatione iactat. ſpiales decimas. ꝓmia ad deo qui eſt alpha. & o. & principiū finis ſubtrahit. non attribuendo ei ꝓm. & conſimilem operis bonū. Ad ſolamen ſuperbie exaltatio bonoꝝ in phiſeo facta eſt. & in ſuccio malox. beda ſic. q. Hinc phiſeus ad exhibendam abſtinentiam. ad expendendā munditiam. ad referendū deo gratias bonū ſed ad humilitatis cuſtodiam oculū nō hēt. Et quid prodeſt ſi tota cuitas cuſtodiat. & vnū foramen p quod hoſtes intrent relinquat. Cum g̃ ſuperbia phiſei ex pluribus ſit manifeſta. vbi ſuperbia. ibi ſtultitia. vnde ſi ex ꝓmiſſis non vnam ſolam ſꝫ vbi ſtultitiam quidam poſtillator excepit. & colligit ibi

G.

ꝑnia est qꝫ oratoem suam a gratia mouꝑ actores. qꝫ talis est ac si quis missam in capt a deo gratias q̃ cont̃ recte ordinꝫ In missa confessio ꝑcedit ꝓ ia gratiaꝝ. deinde missa fiunt. a sic nr̃us ꝑnus accusator est sui ꝑsonꝫ. Si enim ad ex. considerationē nr̃i doꝝ inuenit nr̃e ꝑnentꝫ triplex bonū ¶ 1m est humilitas q̃ valde efficax est in oratione. ut ꝑ respexit orationem humilium. a non spreuit preces eoꝝ. ꝛc. Oratio humiliantis se nubes penetrauit ¶ 2m est fletus q̃ violentus est in ꝑbꝝ. unde ang̃ sup illud. ꝑ. lauabo p̃ singulas noctes lectum meum. fletus mundat mentem q̃ mundata oratio facile exaudit. Hinc mundi cubiculum mentis nr̃e est q̃ exaudit ¶ 3m est intuitus desiderij q̃ multum valet ad hoc q̃ oratio exaudiat. ut ꝑ desiderium puerum exaudiuit dns. Dicebat quidam sanctus q̃ lacrymas deuotionis oratoes extorquent. cū oratoes latro cum consideraret malā culpe a se ꝛpetratā. a malā penā sibi ꝓpatā. cum multo desiderio petit penam sibi remitti. a spatium emendi sibi concedi. sic peccator considerans mala q̃ fecit. a tormenta q̃ deinceps sibi parat. cum magno desiderio veniam petere debet. ¶ 4ta est q̃ non credit solem nisi oculos lucis nisi apud se. dum se solum nr̃m putat. a tm sol iustitie aliquos illustrabat qui in tenebris palpitabant. ꝛ nolo vt credas solem cum lucem dici non luceꝫ in cella tua. ¶ Tercia est q̃ gaudet de dissimilitudine a inequalitate cum tm omne animal naturaliter diligat sibi simile. dat cui gratias ago. quia non sum sicut ceteri hominum. ac si quis gauderet de inequalitate manuum suarum. vel oculoꝝ ¶ Quarti est q̃ publicanus se meliorem despicit. cum multis a sapiente despiciendus vel contemnendus sit. Omnes enim mundi. omnes mundi. omnes se. se. sanctos se. ecclesia sunt. ꝓ. a superiores minorem inuenientes. et cum pena sint ꝑfecto. examinando sanctipin intelligit suo pcō nullius pene ꝓpter esse existimat.

quia non sicut sui intelligit. huc ꝛc. an inuitatus fuerit ad nuptias. recumbit in nouissimo loco. non dat in medio. si in nouissimo. vt inferiorem omnibꝫ te reputes. Ille qui nunc est in nouissimo. si forsitan habet aliquid in se q̃d erubescat. occasio salutis a tu qui nunc es in maiestate habes aliquid q̃d erubescat. causa damnationis. ¶ 5ta est q̃d misericordia. suas abscondit ei a quo similacrem suam quere re debuit. dicens se non esse rapacem. iniustum. ꝛc. Iterum de consilio. he. si exam medicantis exspectas oportet q̃d vulnꝰ detegas ¶ 6ta sententia est q̃d elemosinam petimus. diuitias suas ostendit. q̃d talis est ac si quis mendicet cum manu plena nobilibꝫ anuerit. Ieiunio inquit bis in sabbato ¶ 7ma est q̃d quasi de falsa moneta loco de monete a se recepta. ac si quis gloriaret de cupreo nummo a se recepto loco auri. opa a cui bona de gente sua humilitate desiderant in substantia monete. a si effigiē habeant exteriorem. unde seneca. apud sapientes sunt honesta. apud vulgum simulate. per honestatem. De ¶ Et publicanus a longe. vbi ꝑ nota describit. oratoe publicam vt humilis efficiat. a bene ordinata. primum ad ꝑ. videlicet primum ad gestum. quia stans a longe. ¶ 2m um ad motum. quia percutiebat pectus suum. ¶ 3tium ad oculum. quia dixit. deus ꝓpitius esto mihi peccatori. In gestu de relinquit verecundiam. quia a longe stabat. a prudens humilitas. nolebat nec oculos ad celum tendere. ¶ 4tum gaudium. a publicanus a longe stans simplicitatem timoris a humilitatis. iam vt dicit beda. ꝛc. ¶ 5tum dicit humilis non audet appropinquare vt deus ei dignetur. hic examinat theophilus q̃d licet iste publicanus legatur stetisse in oratione distanter a phisco tam oratoe quam habitu. q̃ tamen iste cum stetit ex timoris verecundia. ille ex timoris extravagantia. post minuit hic. q̃d publicanus se quasi despiciebat. minimum se iudicans a indignum iustus

appinquare Jnuno qz lepsum spualem se
reputabat. sile aiam. Vnde non sum dignz
vt. intres sub tectum meum. A longe stabat
quia se maculam ac sordidu cognoscebat.
& ymagnem dei in se non letam sz fetidam ac sordidam attendebat. & ppt hoc ad
innocentem & impollutu accedere no audebat. aiam. Dicit do magdalena qd stabat
retro secus pedes ihu. timebat eum ne sz ppi
quz accessisset cominacones audiret & re
phensa & confusa recederet. De qz nolebat
nec oculos ad celum leuare. vbi notatur timor offense. nolebat oculos leuare. sciens
qd sursum erat nudex. qui offendere ps
sumpserat. quemadmodu fur in latrocinio
deprehensus cozam Judice oculos leuare no
audet. nec coram coniuge mulier in adulte
rio deprehensa. quo libenter vel audacter
oculos ad iudicem leuat qui magnatum
gladiu & ecclie pnus in tiram theophily.
debat. oculos suos leuare in celum. sentiens
se indignu sue visionis. non em audebat
leuare oculos suos ppt pcm. vt
dicit nr̃a sp illud. pnu. esto. mihi deus & con
fundar. erubesco leuare faciem meam ad
te. postillat. Non audet publicam. appin
quare & deus ei appinquat. dnz. altus q̃
dem es dne. & humilia respicis & deus
respectu mo cum respicit. Cor contritu
& humiliatum deus non despices. & asp
tu meo cum respicio non diuites. Qui
percebat pectus sua. vbi notatur dolor
culpe. Tunsio quidem pectoris dolorem de
monstrat contricionis. vnde dicit dnz.
ad felicem. Est penitencia bonoz & humi
lium fidelium pna cotidiana. in qua ptra
nra tundim̃. dicentes dimitte nob debi
ta nra. & Jgit so dolentem & vt penitentem peccatoz ostendit qd pectus sua percutit
eo qd passio pectoris signu sit contricionis
dolozis. In cuius rei figura dicit. p. Regis
xl. percussit dauid coz suu eo qd psensisset
oziam clamidis saul. dicens ignosce mihi
deus. ne faciam hanc rem. hoc est ne dim
mem mtplicem. Et g. dauid percussit p

tus & dolum qua pannicul ptem pdidit &
to magis nos debem̃ dolere qui eternu pdi
mus nobis est misericordia dei nr̃m. Ordinat
percutiebat pectus suu. coz quodam pitens
causa pnie. exprimendo acc non & exercitus
non dozmitans. Unde non aliud q̃ mi gra
tiam petebat. ppt qd consuetudinis nostre
est & in confessione dicendo culpam pectora
nra tundere in signu vindicte & pe
nitencie coram deo testificandi. Unde hic & dicit
qd turba que venit ad spectaculum & de
pcussa erat. pectora sua. pcussio autem
pectoz valet ad remissionem venialium di
cunt. cum venialia remitti gentali peccatoz
confessione. aqua benedicta aspsione. cordis
contricione. crucis signacione. oionis clemo
sina. pectoris tunsione. sacra eucia. manus
aiam remissione. Unde dns Confitebor tibi de
re[illegible]go. conteroz. oro. Dignoz edo. dno p qua
venialia pono. De Deus ppicius esto mihi
peccatori. vbi & facit sz quedam postillat. Con
fitet potentiam. petit veniam & ostendit
infirmitatem. Confitet potentiam. qn dicit deus.
petit veniam. cu dicit ppicius esto & ostendit
infirmitatem. cu subdit mihi peccatori. Unde
ppriem ad istud dicit & Notingham brevis
sima sz humillima sz & devotissima est hec
oratio. In qua se ipm humiliat & dm mag
nificat. In qua diuinam inuocat potentia
supnam postulat clementiam. ppriam ex
plicat miseriam. Deus inquiens ppicius esto
mihi peccatori. Deu autem magnificat dicen
do ipm dm. Nam hoc nomen deus est nomen sum
me magestatis in ps̃ scriptis. qui dns ipse est
deus & alibi. Quia deus magnus dns & rex
magnus sup omnes deos. Nomen sume dmi
nus mundi. Non est deus vt homo vt mentiat. nec vt filius hominis vt mutet. Nomen
sume clemencie p. Joh. 4to deus caritas est &
qui manet in caritate in deo manet. No
men sume pietatis & coz benedictus dns
& pat dni nri ihu x̃pi & pat misericordiarum & deus tocius
consolacionis qui consolat nos in omni tribu
lacione nra. Deus ppicius esto mihi peccatori
vt ex hoc manifestet tue maiestatis pote
cia michi tue dulcis sapiencia reclarescat

1 indicibus sceleratis
remanere ysidorus
q̃ deus non vult
iudicibus lenitas
pcedat. quia
stringit. qui remittendi
tri gladium tenet

me cantans una In hoc g̃ verbo penitens ꝙs
cunctis bonis diuinam inuocat maiestatem
omnib; psidentem dicens deus ſuppliciam postu
lat pietatem omnib; miserentem addens qui
cius esto ꝑpitiam explicat egestatem omnib;
inherentem subdens in peccatoꝝ ꝙ quib;
omnib; patet qđ ista oratio est captiua bino
lencie quia deus misericordia mea ꝓ ꝑpi
cius esto allegatiua quia indigencie qz in
peccatoꝝ esto magn deus in ꝑpicius vindic
tam diminuendo Jeꝝ. qđ ꝑpicius ero eis ꝙs
reliquerꝫ ſup tram offensam venturam. i
ꝑ ꝑpicius fiet peccatis eoꝝ i non disp̃det
eos Emendam acceptando. in ꝑ ꝑpiciaberis
peccato meo Ecclesiam cõmittendo. in ꝑ.
deus tu ꝑpicius fiusti eis i vltus es ro Cog
nam conferendo. mx̃ id ipsum ꝑ Qui
piciat omnib; iniquitatib; tuis i sc̃. qui co
ronat in mia i miserationib; Sup i. tu eo
dem textu alius postillat notabiliter ma scri
bit publicanꝰ penas a se exigit. i deus ei p
ea culpam suam agnoscit. i deus ei ignoscit.
qđ sicut humilis non audet appinquare vt
deus appinquaret non aspicit vt aspiciatur.
sunt conscientiam si spem sublenat peccati
cius penas ex se exigit vt deus peccat con
fiteat deus ignoscit ignorat deus qđ ille ag
noscit. peccabat ꝙs peccatis suis sub quo ꝙ exꝓ
undo perdunt cogitaciones male hominadꝫ
ꝙ ꝓ dicens deus ꝑpicius esto i ꝙ q dicet
iniquitatem meam agnosco Item i. 2. Regũ
vbi ego sum qui peccaui Hic etiam nondꝫ
qđ in publicano humili plurima inuenit
possimus dispici facta ad meam edificacionẽ
ꝑ est reuerencia sacroꝝ quo apparet ex hoc qđ
humilis a longe stabit non sicut scribe i
phisei Qui amauerunt ꝓmas cathedras in
synagogis ꝓmos recubitus in cenis i vocari
ab omnib; rabi cum ꝓceptu ꝑ huc ꝛc ꝓmis
remanet Dehinc est qđ oculos ad celum no
leuauit nec manu ad celestem curiam gnt
ꝑpius offenderat vt fulgur vindicta nos
poenis exspectare videret. i ne celi visio ei de
bus ninis materiam ministraret. id tamen he
reditatis nus amiserat mortalis delinquẽdo.
vt i nos distamꝰ i ꝙ pcis penitencialem ago

i tm non minus dolendo de una desperare. Ter
cium est qđ peccando se de pessimo hoste sue
vindictam sumpsit Pessimꝰ enim hostis pecca
toris est ipe peccatuꝫ. ipe se ad mortem indu
cit. ipe se diabolo ligat. ligatum tradit. i funem
quo suspendat ad ꝓpiũ collum ponit. ꝓpiciꝰ
iniquitates capiunt impiũ i funibꝫ pecca
toꝝ suoꝝ constringit Quartum est qđ miseri
am suam diuino nuo apponit dicens deꝰ
ꝑpicius esto m̃ peccatoꝝ sic a summo medi
co infirmitatis sue medicinam recepturꝰ Qđ
manifesto patet ex dicto xpi sequenti vbi
ait Amen dico vobis descendit hic iustificatꝰ
in domũ suam ꝛc vbi s Notinghm̃ post
differentes condiciones eidem tangit differ
entes condiciones exaudicionis qui phisei
descendit iustificatus s suam opinionem
tm. publicanus autem s rei veritatem. i hoc
est qđ ipse vinas dicit Amen i. p̃cto i absq;
qui omni dubio dico vobis descendit scilicet
de templo materiali. hic scilicet publicanꝰ
iustificatus i de impio factus iustus ꝙ
gratiam quia humilibꝫ deus dat gratiam Sic
ꝛc descendit magn in domũ suam scilicet
de domo dei ab illo scilicet phisee i ꝓ illo. vt
vel plus quam ille iustificatus. quia ille ha
bebat iustitiam ꝓsumptam. iste de dam.
ille solum s suam opinionem. iste de s rei
veritatem Qz nichil iste publicanꝰ male
fecisset si in orando oculos suos ad celum el
euasset. atqui qđ non. quia in ꝓpria ꝓpha
de te leuani oculos meos i ꝛc. i de ista dicit
thob. i Ad te oculos meos erigo. ad qđ di
cendũ est qđ sunt oculi spirales scilicet mel
lentes i affectus i isti semp in orõe leuandi
sunt ad dm. quia ibi est quedam in dnd
mentis elevacio vt dictum est. sunt etiam oculi
corporales i isti possunt vel ad celum leuari
ex affectionis deuocione. sicut ipse ꝓcepit Joh.
vi. Jhus elevatis sursum oculis dixit gnis
ago tibi vt potuit etiam ad terram depmi
ex sue reputacionis humiliacione i sic erat
in ꝓposito de Omnis omnꝰ qui se exaltat hu
miliabit i ꝛc. vbi ponit conclusio vt ad. exꝰ
sequit punitia ex pmissis inducta. vbi s Non
ponit differenciam in pmiacionib; optimedis

quia superbi confundent. & humiles exaltent. Dicat g. omnis omnis q. d. videto publicanu humilis vedit rusticu. & pone ni statu maior phisseo superbo. Omnis omnis generalit sine ꝓsonaꝝ acceptione cuiuscunq; fuit gradus status vel condicionis. qui se exaltat ꝓ elacione & superbiam humiliabit ꝓ confusionem exterminu. quia non inuenit in ꝑsenti ꝓ miseram abiectione & in futuro ꝓ miseram punitione & sicut dicit qui se exaltat. ppria sibi auctor reputacionis & ꝓuacionis. Oc. & qui se humiliat ꝓ ꝓpria reputacione exaltabit. ad celestem habitacione. Est enim humilitas via bona quo ducat ad timore finalem. nauis firma quo ducat ad portum salutacionem. stabilis longe quo attingat ad fruendu beatitudinem. quieta tuta quo introducat ad domu eternitatis. & qui se humiliat exaltabit. & hinc est. qd beatus petrus in canonica prima capitulo dicit. Humiliamini sub potenti manu dei. ut vos exaltet in tempore visitacionis. Item quidam postillat. Creatus est homo ad vitam nostrum. qd si impleuit in ꝑsenti. in futuro exaltabit. Si vero ab eo recesserit in futuro deiciet. Sic vix superbum sequit humilitas. & humilem spm suscipiet gloria. Cui. xj. Sapiencia humiliatu exaltat caput eius. & Job. xxij. Qui humiliatus fuerit erit in gloria. in gloria videlicet sempiterna ad quam nos ꝓducat filius dei qui vivit. &c

Dominica xviij ꝑ tinitatem

Exiens ihus de finib tyri &c. Ihs. Hic euangelio isto. qd de auricione surdi & muti agit. Et sensus litteralis. Notandu ꝙ. tangit. videlicet ꝙd diligencia in discurrendo. ꝓsit reuerencia in accedendo. Et adducunt &c. diuina misericordia in curando. & apprehendens. humana ꝓ miracula in admirando. Et dicit. Exiens ihus de finib tyri. a illius ciuitatis venit ꝓ sydonem. & ꝓ aliam ciuitatem quo opulentissima est. Sydon. ethimologizat ꝓ. In quo apparet. media non solum distan

di diligencia. Et eciam curandi benivolencia. Filiam mea rogant ut sanet. Iste non rogatus sanat. Alii conducunt ut veniant. Iste gratis & sponte se offerebat ad alios. Infirmi vel eoꝝ anima ad medicu veniunt. Iste autem ad loca infirmantiu ꝓpabat. Unde non rogatus. non conductus ꝓ vel ꝓcio. non attractus aliquo seruicio. non vocatus vbo vel signo venit in ꝓtheri & sydonis. quia ibi erebat mulieris cananee filiam a demone obsideri. quam & curauit & vnum vt dicit. Exiens de finib tyri venit ꝓ sydonem ad mare galilee. quia ibi erebat hominem mundi & surdi. quem sanare volebat. venit ergo ad mare galilee. ꝑ medios fines decapolos. Et. ꝑ medios fines decapolis regionis. Unde beda sup hunc locu. Decapolis est regio. & urbis ad orientem sunt galileam. Unde hic dicit. quidam ꝓ tullit. qd autem dicit. qd venit ad mare galilee. ꝑ medios fines decapolos. non ꝓpos fines cum intrasse sit. neq; enim ꝓfuit intrasse dicit. Et sic ad mare venisse atq; ad locum qui ꝑ medios fines decapolos longe tm mare positos respiciebat. & ista sua dicta bede posita in glo. Verumptu allegetur in hoc euangelio. Et Jero. sup Ezechielem agit de salutem gentis reparacione qd ꝓ mundi & finibꝫ designat. tyrus autem & Jero. interpretat angustia. in quo signat. iudea. cui a dño dicit. Ysa. xxvi. coangustatio est stratu. ita vt alter dicat & pallium breue vt in opere ꝓficiscens sponsi & sponse. i. dei & anime. dominus angustiet. qui augustinus est ita qd ei sponsa adulterium non admittit. qd si facere temptauerit. alter credit. ab hac domo & pallium amoue breue est quo deus & dia simul nequeunt operiri. ꝙd allegorice ad sensum Jeremie. dicas inde fides erat ꝙd quod ꝓ reliquit. pallium vero mandatoꝝ observanciaꝝ qui negligunt. coangustiant angustiam est stratum fidei a quo declinant. nec te cum ꝙ ꝓceptis & cerimoniis veteris legis simul tegit & pallium breue est. in te opit quo mandata carnalis intelligencie pocius qui spiritalis manifesti exiuit. Et ꝙd de tyro & venit ad mare galilee ꝙd refert

nidā macedulā venit ad gentes Galilea in
rphat benacio vota ꝛ figt fructuosam mu
N bolubilitatem Oydon interpat benacio
ꝛ figt ꝓdicatores venatores animaꝝ quos
ds sic vocat dicens ꝙ Jer. 16. mittam vo
bis venatores ꝛ venabunt vos de omi mō
te ꝛ colle. venit g ꝙ de tyro ad mare gal
lie ꝙ frenenem qđ de nidā in er egressus
st ad gentes mediantib; venatorib; ꝛ ꝓdica
toꝝ venit nūm ꝙ medios fines ꝛ ꝙ ꝓ
cepta decalogi quo etiam docuit gentes ob
servare. Et adducant ei surdum ꝛ mutū
ubi ponit xpi residencia ni accedendo ꝛ ad
ducant ei scilicet xpō vel pocius apli. vt
dicat glo. surdum quttum ad suadendū au
dus ꝛ mutū quttū ad suadendū affatus.
ꝛ deprecabant eum vt manū ponat qui
scilicet erat virtus omis morbi curatiua
omis mali expulsiua. in ꝓ. fiat manus
tua vt salutet me. Jero. sup hunc locum in
glo ostendit qualit genus qđ si cum allego
ꝙ surdum ꝛ mutū figt ꝙ pars ꝓmoꝝ pa
rentū variis pestib; infirmat. ubi ad xpm
tum ita surdit genus humanū tanqm
vnus homo varia peste assumptus ni ꝙ
deplanxit eccat. Cum pomū videt sur
dus sit. dū vocem mulieris audit. dū odo
rat emungit. obmutescit. dum loquit. mu
tus fit. dū manū ad pomū porrigit. Iue
nat. dum evigit. ydropicus fit. dū concu
piscit claudus efficit. dum ad arborem ꝙ
gustand. dirigit. diffundit. dum vestē innocū
as mutat. demons implet. dum diuinita
tem tpent. mors mouit. dum audit
exaudiat. vel ꝓt tropologice ꝙ surdum ꝛ
mutū peccatoꝝ quilibet designari cui di
abolus cum cum cepit. loca illa obstruct
ꝙ quo facilius ab eo expelli posset. ꝛ deus
misericordia facit surdum ꝛ mutū surdo
ne consilium de liberacione sua audiat. mu
tū ne consilio vel auxilio pro se valeat.
ꝛ hinc dicit beda ꝛ ponit in glo. cū addu
cunt ei surdum ꝛ mutum. qui scilicet nec
aures vbis dei audiendis nec os ꝙ loqui
dis aptū. quales necesse est. vt his qui audire
ꝛ loqui dña dei longo vsu didicerunt. dñs sa

nandos offerant vt eos quos humana fra
gilitas nequit sine dextra solutos ꝛ ista sen
tencias ornatos dat. Joh. de abbis villa. Dicit
Surdus iste ꝛ mutus qui addictus est
ad dom figt hominem sinistrum ꝙ obedi
entiam. mutū ad confessionis vocem. De
hoc surdo dicat in ps. Effuror. ille. f. similitu
dinem serpentis sicut aspidis surde ꝛ obtu
rantis aures suas. multi sunt quoꝝ stu
roꝝ similis est furor serpentis ꝛ maxi
me aspidis. aspis enim cum incantat ob
turat aures suas ne forte vocem incantatoꝝ
ne ꝙ incantatoꝝ operetur eam caute
cavit. serpens iste peccatorem figt qui
suam aurem obturat vna ꝛ terrena sollici
tudine. ꝛ alia cauda ꝛ delectacione pec
cati prīi. ne audiat vocem ꝓdicatoꝝ. ꝛ
ab illo deducat ꝙ portam confessionis de
latibulo nr̄e pietatis. De huiꝰ surdis ꝛ
mutis. ysa. ꝛ dicit. Surdi audite ꝛ cet
intuemini ad videndū. Deinde quis sur
dus ꝛ quis surdus dicatur dicens. Qs
cecus ni servus meus ꝛ quis surdus ni
ad quem nuncios meos misi. Omnis cecus
ni qui denudatus est stulte sub peccato
ꝛ c. de nisi ꝙ surdus es peccatoꝝ qui clamo
rem humilitatis non audit. clamorem m
qm quo nos singula exigunt ad dei amo
rem. unde dicit in ii. confessione. Dilexi te
lum ꝛ tra ꝛ omnia quo mecum sunt studia
in dicunt vt amem te. nec cessant dicere
omnibus vt sint inexcusabiles. Item vere
surdus est peccatoꝝ qui clamorem dei au
dit. clamorem inqm quo sanguis eius
nos exorat vt eum amemꝰ ꝛ ei vicem re
pendamus. hebr. 12. accessistis ad mediato
rem testamenti nouī ihm ꝙ ꝛ sanguinis
aspersionem melius loquentem qm abel.
videte ne recusetis loquentem. clamoꝝ
sanguinis ꝙ dicit clamoꝝ ꝙ de quo dicit
in cunige. qđ clamans voce magna exspi
rauit. de hoc clamore. Job. 16. dicit in ps̄na
xpi tra ne opias sanguinem meū. neq; in
veniat in te locum latendi. clamoꝝ meus
sanguis iste xpi tra opit dum ꝓtinua de
sideria de memoria hominis expellit qđ

phibet dns dicens tra. i. threnoz affectus non sufficeret cum corda hominum nec memoriam passionis i non minuerat ideum latendi clamoz meus quem emisi tempo tribulacionis Hinc clamozem audiunt sol & obstruatus est & luna i ecclia de scpta dicit; cant. Nigra sum si formosa & nup nolite considerare qz fusca sum qua decoloravit me sol q. d. sponsa. si sol audito clamoze xpi in cruce pulcritudinem suam amisit multo magis ego audito clamoze eodem speciosissimum corpis habitum exterioz i nolite admirari qz fusca sum qua decoloravit me sol i. consideracio solis qui in passione obstruatus est. vel decoloravit me sol i. q. d. sol mistras audito clamoze quem emisit in cruce Prima vero ista decoloracio non deformitas est. sz pocius decoz dicit. ideo dicat sponsa nigra sum sz formosa nigra foris in arpenaa sz formosa intus p virtutu ornamenta Hinc clamozem audiunt cetera corpora sdz & sim recipiunt sicut catuli leonis audito eius clamoze naturaliter resurgunt i non q. leonis filius q. non surgit ad vocem patris q. autem leonis filius sunt. qui surrexit ad vocem patris Sic nos in peccatis mortui ad clamozem x. si vero eius filij simus cu lazaro resurgamus ad vocem dni dicentis veni foras ad quam vocem pdixit de sepulcro quinq mortuus quatriduanus. tu autem plus qm quadriduanus es qm quadruplici morte peremptus es. scilicet delectacionis consensopis & consuetudinis. Ille do quinta morte periit qui in pusillanimem vel desperacionem incidit. qui sigt p illum ad quem sustinendo dns vocatus non venit. vt dicit quidam postillat. sup isto. xpi. vnj. Dum te mortuos sepelire mortuos suos. quia desperantes sicut & presumentes sepius in suis erroz vel pnicio a dno relinquunt. Item verissimo surdus est qui non audit tubam illam quam mortui audiunt. p. thessal. 3o. Ipse dns in iussu & in voce archangeli & in tuba dei descendet. do celo Jevo sino comedam sine bibam sine quid aliud faciam semp videtur michi insonare aurib; meis illa tremebit tubi surgite mortui venite ad iudicium Item vere surdus est peccator qui tonitrua diuina comminacionis. vel tonitruum sine extremi iudicij non attendit. Impius deus manifestatus invenietur. Hic autem notat quidam postillator qz dia facit paruum surdum ad. 3a. primo ad clamozem paupum. vt ca dicit in psalmo non audiverit. nunc ab eo non exaudiat. psal. Qui obturat aurem suam ad clamoze pauperis. clamabit ipe & non exaudietur. 2o facit cum surdo fratre benam petenti. vt cum fratre venire nolenti nullum ei pcm a deo veniat. ecclia. relinquo. primo nocum te a me sibi depraui peccata soluent. homo non seruat iram & a deo querit medelam. in hominem sibi similem non habentem. 2a. de peccatis altissimi deprecatur. 3a. is q. homo opponit. & te unsereri conserui tui sicut & ego tui misertus sum. Aug. ego vos ad inimicoz dilectionem admoneo. quia ad sananda peccatoz vulnera nullu vtilius medicamentu esse agnosco. 4o facit cum surdo ad audiendu dnm dei. vt cum non audiens dnm apientem. deus non audiat cum orantem. prou. 28. Qui declinat aurem sua ne audiat legem oracio eius erit execrabilis. 5a. nimis est p. Johem de abbis vita Cuius lingua ne ad confessionem laxet, tot ligat vinculis. quot peccatis. Jam mutus est peccator sicut animal sine habenis. Habent vocem qui non het vocem formatam. mutus enim dicit qui non potest loqui. Nemo autem dicat eum loqui & si latuerit vel tacuerit & si tota die cantet. 5a. nimis est simplus qui mugit vt taurus. 6a. nimis incedens cornibz. do quo Joel. 4o. Fusi estis sicut vinea sup terram & mugistis sicut taurus. Item mutus est luxuriosus. do quo Jer. 5o. equi amatores in femineam emissarij facti sunt vnusquisq; ad hin-

zem ꝓpnum sm himmabat ꝯtem mutus
est raptor qui ri vacionalo loquit. ꝛ est q̄
lupus ghulians. osee. λ. ve eis qui recesserint
ame. ego redemi eos ꝛ ipi locuti sunt. cont
me mendacia. non clamauerunt in cordib⁹
suis ꝛ vlulabant in cubilib⁹ suis. sic exam
gentalit q̄ omes peccatores ad sensum scrip
turo muti sunt. ꝛ hic autem dicit. potiff.
qđ diabolus facit hominem mutu ad ei⁹
di laudem ad ordinem ad pauꝫ confessione.
ꝛ ad ꝓpnum instruendum. Dꝛ ꝛ apphendens
eum. vbi post accedentem ꝛ cedentem in offe
rendo hic ponit salutatoris clemenciam in
amnendo. ꝛ hoc est qđ dicit apphendens eum
de turba. i. de multitudine turbata scorsi
segregauit eum a turba vt ad sanitatem ei
respondet. maxime spualem. Jeuo ꝛ sup aurem
eius ꝓ ponit in glo. ꝛ apphendens eum
de turba. i. de turbulentis cogitacionib⁹ ꝛ
ambi⁹ inordinatis sermonib⁹ q̄ in oppositis
beba. ꝛ est ꝓma via salutis. cum de turba
i. de ociosa curia vita. de turba dns infir
mi deducit. dum mentem de peccatis lan
guidam visitando ꝓ gram illustrat. ꝛ a
consueto commissionis motib⁹ euocat. ꝛ ad
sequenda precepta sua ꝓuocat. aperit digitos
suos in quib⁹ tanqm instrumentis erat
dnus collatura sanitatis ꝛ bmodum
ypostaticum. aperit inqm digitos suos in au
riculas in quib⁹ scilicet erat surditas. ꝛ ex
puens scilicet sup digitu vel digitos tetig
linguam eius in qua erat loquendi im
possibilitas. vel possunt ꝓ digitos dona
spus sci signari. vnde ego. s. digitus dei est
hic. ymnus go deus digitos in aures dum ꝓ
dona spus sci aperit aures cordis ad suscipi
enda dna salutis. ꝛ quia non est satis dna
tam agnosse. nisi eam quoq⁹ sequat. dnata
confessio. Ideo se. ꝛ expuens tetigit linguam
eius ꝓ spiritum qđ procedit ex ore sigt sapor
sapiencie. ꝛ sapida sapiencia que est fides
dei. ecclo. xl. Ego ex ore altissimi ꝓdij ꝓgenui
ꝛ vnde glo. con. sprima de carne dni est
de sapiencia. que soluit subia humani ge
ris vt dicat. credo in deum patre. hic cau
stendum ꝙ Johim de abbatis villa. qđ duo
sunt que aures obturant ne audiant ver
bum dei scilicet desperacio bemi. ꝛ ꝓsumpcio nimi.
Digitus autem rigidus est ꝛ sine lesione
curuat. ꝛ reflexus rursum redit ad rigo
rem vt quo signat. iustica dei ꝛ eius mia.
Justicia enim dei sic se flectat qđ rigorem sue
lineam iustice non amittat. ꝛ mia dei sic
ad misericordiam flectat. qđ se a iustica non
distorquet. dns ergo digitos suos unsit in auri
culis surdi vt a duplici morbo scilicet pu
sillanimis ꝛ desperacionis eum curaret. Si
enim quid consideret qđ digitus flexus rigorem
non ꝓdit de mia non ꝓsumit. ꝛ si attendat
qđ digitus erectus facile flecti possit
ꝑ rigorem iustice de mia non desperet
vel possimt ꝓ digitos intelligi opa que ꝓ
ximi debent surdo aurib⁹ immitti. vt eis
non solum dns sc̄a opib⁹ ad correccionem subdatur. Surdus enim ꝓpius attendit
ad signa. hoc est ad opa qm ad vbum. Et expu
ens tetigit linguam eius. saliua amara est
ꝛ sigt sapiencia. quo dolorem apponit. ꝛ
linguam ꝓpius mutum resolvit. vt eis ama
ritudinis cordis ꝑpetuat vocem confessionis.
Et suspiciens. ꝛ sursum aspiciens. in celi
ꝛ ad patrem a quo sibi influit diuine essen
cie ꝛ opandi equalis potencia. suspeuit tan
qm recognoscens deo patri ꝙ ab eo habeat
essenciam ꝛ omnipotenciam. Gustipiens. ingemuit. i. gemitu emisit. qđ autem hic
ingemuit. ad surdi ꝛ muti curacionem ad
nram fm̄ est instructionem. dicens Jeuo.
sup aperi. ꝛ ponit in glo. con. geneje nos
docuit. i in celum thesaurus cordis erigendum
gemuit. ge. ꝛ an illi. i. surdo ꝛ muto ephetha
qđ est apire. q. d. aures tue apiant. ad
audiendu. ysa. 25. Tunc aperient oculi cecor
ꝛ aures surdor patebunt. Impetrauit tam
morbo tanqm dns. ꝛ statim obedunt. ꝛ hoc est
qđ sequit. statim apti sunt aures eius. vn
de potuit dicere illud. ysa. 50. dns dns ap
uit mi aurem. Dꝛ ꝛ solitum est vinculis
lingue eius ꝛ loquebat recte. i. bene ꝛ expe
dite. Istud autem vinculum erat aliquod im
pedimentum ex pte organi. tunc enim ad
implebat illud sap. 10. sapiencia aperuit os

ff

mutos z linguas infantes z non fantes
fecit differtas. Joh. de abbatis villa. Soluta
est vinculum lingue eius z loquebatur
recte. Recte loquit qui pauca sine non
confitet balbucies. sicut ille qui dicit
de alieno habeo z non dat sine lucro vt
raptor. si psalmum semetipsum accusado. in
circa curacionem huius surdi z muti. Unde
post. tm notatur. Dns notuit qd surdus ad
saluatorem adducit. 2o qd saluator p ei
curacione rogat. 3o qd a turba eicit. 4to
saluator digitos in auriculas eius mittit.
5to linguam saliua tangit. 6to in celum
suspicit. 7mo gemit cum curat. Circa pm
notat qd peccatores multis modis ad
saluatorem adducunt. aliqn virtutis p
dicacionis. aliq 2o hys audtis compuncti
sunt corde. aliqn adducunt correcione
infirmitatis z plagis cum timet no
infirmitas sit ad mortem. in p. quibus
plicate sunt infirmitates eop postea ac
relevauerunt. aliqn ex bonop viop ptis
abrenunciam. psal 28. ferru ferro acuit
z ho exacuit faciem amici sui. Aliqndo
largicione elemosinaru. ad 2m dicit. do
cornelio. exaudita est oro tua z elemosine
tue memorate sunt in conspectu dei.
Circa 2m notadu qd pater sepe aliqn salus
spialis alii impetrat. Unde Job. vlr. dicit
dns ad amicos Job. seruus meus orabit p
vobis. faciem eius suscipiam vt ne imp
tet vobis stulticiam. huic. 3o. Custos vineo
impetrauit de ficulnea ne abscinderet.
Circa 3m qd in hys qd de turba samaritis
eicit. hys qui volunt agere penitenciam
fructuosam dut. ex. 3m pnos sodalitatem sepi
uentandi. simile habet. ay. 4to. eiecta em
turba intrauit ihc dnm vt sanaret fi
liam archisinagogi. Jesus. Relinquite
ciuitates z habitato in petra. in p. ere
elongans fugiens z mansi in solitudine.
Circa 4m notat qd cum digito aures p
gatur. z digiti sint distincti ab innicem. in
hoc qd digitus in auriculam mittit. pur
gacio intellectus a sensu mundi que stulti
cia est apud deu. z collacio de distinctionis

intelligit. aures digito purgata est auris
videlt audiendi dei. ay. 3. Cum
habet aures audiendi audiat. Circa 4m
notat idem qd saliua quodammodo medii
est gustus. z si corrupta fuit deperit
gustus in iudicando de cibi saporo. vt pa
tet in febricitantibus quibus ppter amaru
humorem quo palatum infectu est cibus
qui in se dulcis est amarus videt. Ideo
sit bene disposita saliua. bene iudicat gus
tus. In saliua g. quam dns dat mee affec
tus vel distincio virtutis qua mpn sanau
t. vt sapiant fidei res que sapo debent. sine
qua saliua amari videt dulce. z ecc. lingue
palatum febricitantis habet cui melleu
insipidu est. ysa. 5to. Ve qui dicitis bonu
malu. z malum bonu. Circa 5tu notan
dum est qd cum dns sanaturus surdum z
mutum in celum suspexit. vnde sit gra
z distincio spialis ostendit a deo esse quod
sunt non ab homine. Jacob. Omne datu
optm. z ome donu pfectu desursum est a
patre luminu. Circa 6tu notandu qd in
hoc qd dns ingemuit. minuit quod sit fu
giendi z timendo peccatu. qd tam dissimile
curat. gemitus est ex pte peccatoris. qd
ceciu ostendit flendo sup lazarum resu
scitando. Notat 7o idem. z ex pte sanati. q
scripta sunt. sanatem actuam. z subiect
aurem aperiendo. vinculu lingue soluendo
z rectam locucionem. Ordo primo dicit. qd ad
auditus sit sensus disciplinabilis. poeptus rec
tus auditus. inde dicit. intellectus. dns
do aures intelligunt. consideracio gehenne
z consideracio gehenne. consideracio gehenne
est quasi auris sinistra. consideracio glorie
auris dextra. congrue dicit p. Obstruunt
do aures. isto sicut aures aspidis. de qua
dam est. ysa. 1. z. cum concupiscen
cia. trenor. z psumpcione. penitencie finem
vel longanimitatis. unde. Theo aures apium
ceu desiderium. trenor. mittat. in desiderium
celestium. z psumptio longanimitatis in spe ve
nie. lingua mutor. p. intelligi affert.
loquela. do que expssiua est. mutus do
linitatis. desiderii. dicit p. sine loquela.

sens expandit. desiderui eni pauptm
crudim. do Et optimum est vinculum
lingue eius ¶ Quendo misp hic est qdo
multiplex est lingue vinculum hominis
signans ne sua crimina confiteat. Vinculum
stim est prudr spandi qd vinculo sepi
endit in magnis turpib; peccatis. de qui
bz eadem ea committentes non de facili solent
loqui. cuiusmodi sunt peccata sodomitica
inde sodoma interpt mutu ephe. i. Deus
eni ni occulto fuisset ab ipis turpo est dedu
stare iudicii illo qui habet morbum in
membro pudibundo. pertt eo qd p dcam
dia eum non detegit. cor. Et est confusio
adducens ignominiam. Hinc prudens
cauto debet. cum iudex considerans. quid
sit. Revelabo pudenda in facie tua. ostendam
gentib; nuditatem tuam ¶ Quinq; in
primitas impedit confessionem cor. qo
ipis in corde non peccatu quod accidit in
tristo altissimu eni placens est redditor. cor.
2o Quia non spert cito cont malos sente
tia absq; timore filii hominu spetrit
malia ¶ Item quinq; impedit confessionem
fiducia spes alias penitendi. confitendi. cor.
3o ne tardes converti ad dnm. ne differas
de die in diem. subito eni veniet ira eius.
Job 22. Restio qm dm substantia. cor. 4o. Rest
at homo finem sine Deu non est hodie.
cras nimis aptus erit ¶ Item quinq; despa
catio impedit confessionem sicut diffidentia sur
gendi a peccato. ge. Et 5o maior est iniquitas
mea qm ut veniam mereat ¶ Tercio hic co
sideandum est recta doctrina. de qua hic dat
loquebat recte. Beate loquit qui bona deo
tribuit. et mala sibi imputat. osee 13. Perdi
tio tua israel in me auxilium tuum. Protesti
onem recte duo loquendo intelligi. referri
ad duo de quib; p cor. ie. volo. Duo lo
qui in certa sensu meo ut alios instruam
magis qm v. milia verbo in lingua frus
mea. Primum verbum pertinet ad tertium. 2m ad de
cimum tria sequencia ad primum. Primo ver
tium autem alios accusas. et condempnas.
pbs Justus prior accusator est sui. 2o dm
laudas. et hoc verbum deus sequit. 3m verbum

qua prius a peccato es mundandus qm di
cimus laudi intendas cor. 3o Quia non est spe
osa sanus in ore peccatoris ¶ Tercio debo ordi
nate te ges in corripiendo 4m ne dicatur
tibi illud Ro. 2o In quo alium iudicas te
ipm condempnas. et paulo post. Qui ali
um doces te ipm non doces. et poeta lupe
dem rectus deridet. ethiopem albus. 5m ne
ypocrita eius p. 6m trabem de oculo tuo. Quar
to debo in responsionib; exhibe te cauu
non proferendo ambigua in consiliis. cor.
2o Et dis mitrogatus fueris habeat capud
finem tuum. pn. 2o. labia deostulabit qui
recta debet respondere ¶ Quinto debo in ex
positionib; et exortationib; laudi te exhi
beas non obstrum. p cor. 1o. Et nescio vi
tute vocis evenit cui loquax barbarus. et
post qui loquit lingua non hominibus
loquit. et qui loquit obscure. qui autem
ydiot. et intpat loquit. ad edificationem di
in textu precipit illis ubi fit notingham pz
miraculosam curacoem hic. 7o miraculi
i pmulgacoem. Et precipit illis ne cui.
alicui dicet. quia fit gloriam non in virtu
bz fi in eius et humiliatio gliandi est. cor.
12. libenter gliabor in infirmitatib; me
is. et. In hoc ostendit ypus 8m magne
humilitatis. cum illis qui peccata non
potuit. qui efferri in superbiam nequibat.
precipiebat non tm semel si pluries ne mi
raculum divulgarent. ete ut nos qui ad
vanum gliam qui simul et gligri in virtu
tib; non velimus. et non obstantes humili
tatis ostensiones alii in peccatum in dna
tis publicacione. unde. 9o. Quanto autem ma
gis eis precipiebat tanto magis plus predica
bant. Supplicat addidit in signu scheme
ae sermonis publicandi miraculum sup
tem. unde in laudem eiusdem scribet ca
tonis dictum narrat beatus hugo li. 4o
de anima de. ca. 12. quo mos petebat
gliam et magis eum sequebat. Valeri
li. 3o. narat de scipione affricano qd pene
tm se in recusandis honorib; gesserat qn
tu egerat in mendis ¶ Qz nidquis fidunt
iste trisgressores precepti salutaris dicendi

qđ non quia precepta non fiunt signa di
uine uoluntatis quia uoluit nos gliam ne
appetere sz gliam deo dare. ex illud ecc
xxj. ante mortem ne laudes hominem que
quin. bel alte siat glo. z simit a qbeda ste
bat cui xp qđ plus pdicarent si uoluit pi
gris ostendere quito studiosius quito ꝛ fre
quencius pdicare debeant quibz nubet ut
pdicent. qđ illi quibz phibebat tacere no
potuit. Dicat g cuiuge qđ tanto magis
plus pdicabant z eo amplius admira
bant scilicet ex subtranes salutis mira
culi opacone admirabant dicen
tes deus omia fecit scilicet in cruditate
doctoz. in bistracone captiuoz. fistracio
nis mortuoz. libracone infirmoz. unde
se. z surdos fecit audire z mutos loqui
Hic autem notat quidam postillator.
2o. quoz p. est qđ sanus humana sit um
bra que fugit sequentes z se fugientes.
ecc xj. Si cui securus finis non apphen
des z non effugies si pauerevis. 2o not
idem qđ. 2a sunt que mundani mirantur.
in eleemosynis scilicet contemptu tempa
lium. ecc xj beatus qui post aurum non abiit.
nec spauit in pecunia thesaurus z sequn
tur. cui mirabilia in uita sua amauit
eciam humiliatem contra superbiam. ecc.
xj. exercit eum ad humilitatem xpi. z exaltau
uit capnd. a tribulacione. z mirati sunt
in illo multi. Item mirant taciturnitatem
contra contumeliam. aug. Si non respondit
z ad illum dictum ita bti miraret pses
Hic eciam nota. potest aliquis dubitare
quare xpus tot z talia opabat cum ra
cionem istius surdi z muti cum de tur
ba seorsum apphendendo digitos suos in
aures mittendo digitum spuo tangendo
z linguam eius tangendo. ds qđ vestro
det dicens qđ totum hoc fecit ad mysticam
uiam instruendum unde postea mystice
intellecta istius euuangelii do quo p
pus actu est breuiter z notabiliter ma strue
bit Spialiter loquendo p istum surdum
z mutum intelligi debet christus in pec
uocali qui surdus est ad papiendam

ciuitatem z muitus ad confitendum diuinam
potestatem z fidem infirmitatem. Sur
ditas autem ista puenit ex morbo inue
terate tristicie sicut aurus debilis apte nuppcia
nem z fidem infirmitatem ad somnu ob
surdescit ysa. xxj. Oculos habentem. Surdum z aures e
sunt. z pueniunt autem hec surditas ex
morbo curiositatis. sicut aliqui aures ex
pozalis ex intrinseca ventositate nimis aures
concauitatem unde gignit primus z fan
tastica spus sonoz surdescit. 2o thi. 2o. ad sua
desideria congregabunt sibi magistros pru
rientes aurib. 3o pueniunt hec surditas
a morbo voluptatis. sicut aures corpalis
ex fluxu humoris uiscosi surdescit. ysa. xxj.
Surdi audite. Item nutrimenum ad audi
tum. 4to pueniunt pdicta surditas ex morbo
tristicie cupiditatis sicut aspis claudit au
res cum tra ne audiat vocem incantan
tis sepius dem. in ps. sicut aspidis sur
de z c. Item muitas spialis pueniunt ex
hesitacione infidelitatis sicut paul. ex lin
gue frigiditate. ex inedia cupiditatis.

ex ponderi. Mirantes si
cut mulier de qua zachar. 5to ex masse
plumbee. grauate. z que in ps. pcc qđ com mit
tebat. in paradiso sunt noxia familiaritas
contractio inte mulieres z serpentem. 6o
ho pcorem a turba educat z segregauit.
sunt grossa auditus. z cont hoc mittit digi
tos in auriculam z dona spus si tactum
7o. sunt ibi gule pustulacio. z cont hoc
lingua ad spuo tangit. 8vo sunt ibi ca
lor ad inferiora apticio. z 9o ho in celi. x as
pexit. 9o. sunt ibi inordinata abstensio. z
cont ho xpus impetrauit. 10. sunt ibi cul
pe exclusio. z confessionis suppressio. z 11o. hi
dicit explicita qđ est ad apertu. unde nondu
qđ legim. in scriptura qđ dns aperuit aures
ad audiendu. ysa. xlix. sensum ad intelligend
my. 12o. os ad degustandu. z pdicandu. ezo
xxxj. Recte g dicat cuiuge qđ surdos fecit
audire z mutos loqui. 13o hic non fit men
cio. n de curacione cuiusdam surdi. z muti. h
licet non fiat expsse mencio n de cui

unū tū erant sup quibz pbuit audiend. multa mira quibz contulit affatum do qui dr ay. vbi habet qd multos clausos ceos aperuit. c⁹

Dominica viij^a post trinitat. ℣ mane

Beati oculi qui vident. c⁹ luce 10mo In ꝓssi huius euangelij cōmendat dñs virtutem nobis ⁊ humilitatē scilicet caritatem ⁊ pietatem humilitatem in hoc qd discipuli quibz qui prius dno archana sua reuelauit displicant do qua reuelacone paulo ante eodem ca⁹ pmissio est aypo Confiteor tibi dñe qui abscondisti hec a sapientibz ⁊ prudentibz ⁊ reuelasti ea paruulis ⁊ humilibz ⁊ quia cognouerit hui⁹ sc̄ioꝝ magnum beatitudo hic ca⁹ ℣ phos commutat ideo conuiso ⁊ ad eos quibz hui⁹ fecit reuelacionem aut beati oculi qui vident ⁊ c⁹ Caritas insup commendat hui⁹ euange a ⁊ asserit ꝓ dilectionem dei ⁊ proximi ad vitam eternam pruenit Pietatem eam hic ⁊ docet qui facta ꝓbola do samaritano qui erga spoliatum ⁊ vulnerato misericordia motus fuit subdit vade ⁊ tu fac similit Jn ꝓ⁹ vt humilitatem nr̄m saluatoꝝ cognitionem si ⁊ beatitudinem meruerit docere conuiuis ad discipulos suos p̄ ab ipo ꝓpt humilitatem pmiit exaltatos dixit beati oculi ⁊ c⁹ vbi ℣ gaudio p̄mo discipulos reddit attentos cum se ad eos conuertit vnde mirete ante euange^m hodierno sic habet conuiuis ad discipulos suos dixit bti oculi ⁊ c⁹ vbi nondum qd sciant ꝓpt superbiā ab hominibz audiunt sic ꝓpt humilitatem ad eosdem conuertit ⁊ c⁹ reddit eos humiliores ad beneficia collata eis exponit magnitudinis dicens bti oculi ⁊ c⁹ vbi beneficia sua ꝓsequens magnificat ex diuitijs ꝓ⁹ ex commodo ꝓsentium ⁊ c⁹ ex desiderio ꝓcedentium ibi dico enim vobis dicat ℣ lucas qd conuiuis ad discipulos suos vt illos ostenderet esse paruulos quibz pat aduentus sui mysteria reuelauit dixit beati oculi non tm eorum qui vident mearum humanitatem ꝓsentem sicut ⁊ ꝓphete vidimus si etiam nr̄orum qui vident meam diuinitatem ꝓ fidem Ideo dicit Nunc dimittis seruū tuū dñe ℣ verbum tuum in pace quia viderunt oculi mei salutare tuum qd ꝓparasti ante faciem omn ꝓpl⁹ lumen ⁊ c⁹ Dulce lumen ⁊ delectabile est oculis videre solem ca⁹ xp̄i hic eciam sentiri ℣ gaudio qd viderunt apli ⁊ gratiosam ꝓsentiam in assumpta humanitate ꝓ Joh ꝓ⁹ Qd oculis nr̄is vidimus qd audiuimus ⁊ manus nre contrectauerunt de vbo vite ⁊ c⁹ viderunt eciam sanctitatem huius in eius confessione Jo 15 Vos autem videtis me quia ego viuo ⁊ vos viuetis Item ⁊ post hec in tribus visus est videntibus eius potestatem in miraculoꝝ operacione luce 4to Repleti sunt timore magno dicentes quia vidimus mirabilia hodie Videbant eius gloriam in transfiguracione luce 9no vnde Joh ꝓ⁹ vidimus gloriam eius quasi vnigeniti a patre bti oculi qui vident que vos videtis Hic autem dicit quidam postillator beati fuerunt illi q^m ℣ ꝓsentem ⁊ miracula facientem oculis aperuis ⁊ carnis simul viderunt ⁊ non solum illi beati fuerunt sz eciam illi qui oculis & fidei eum vident ℣ illud Joh 20mo qz vidisti me thoma credidisti bti qui non viderunt ⁊ crediderunt ⁊ luce ꝓ⁹ beata que credidisti que ꝓficient ea que dicta sunt tibi a dño magis bti sunt illi qui non solum fidem habent sz eciam scriptura sacra dei voluntatem cognoscunt beatissimi ⁊ ſ qui quo deo placent nobis manifesta sunt vnde in ꝓ⁹ dicit de beato viro In lege dni voluntas eius meditabit die ac nocte ⁊ ꝓ 3° beatus homo qui inuenit sapienciam Adhuc magis beati sunt qui q^m ꝓ statu vie ꝓpo mutant ℣ beatus est dño ihū te hominem nr̄e humanes conditionem diligent obseruans ꝓ virtutes se ꝓbet imitatore tui beatissimi do simt qui in regno dei facie ad faciem q^m vident ad quem re fert ⁊ 2 Regum 10mo beati serui tui qui stant coram te semp ⁊ audiunt sapienciam tuam Hic eciam nondū ℣ eidem qd exilia militans in statu videre nequit oculi carnis libenter videre debet oculo cordis tanq^m

mirum ⁊ tanq̃ prius ⁊ tanq̃ aduitorio
⁊ remedio vnde de duob⁹ dicit b⁹ stip cum
g̃ eisdem vtrum ines duo ihc ⁊ speculum
placendi ⁊ prius placere vt forte procaci
⁊ vehemens accedit ipe est nobis speculum
vincendi ipe speciosus ꝑ filios hominum spe-
ciosum eum formam vincendi nobis tradidit
b⁹ qui formosum in forma meate agnosco
dns ihc non solum ob diuina quib⁹ obstul
ges miracula sz eciam ꝓp vitatem man
suetudinem ⁊ iusticiam de quo dicit ide
b⁹ meum vide misericordia dei quam plu
ne sum inde inops qui diu ille miserator
mei non fuerit de aduitorio dicit ꝓ dns
m̃ aduitor non timebo quid faciat m̃ ho
de remedio Joh. 3⁰ Dicit moysses exaltauit
serpentem in deserto ita exaltari oportet
filium hominis vt omnis qui credit in ipm
non pcat sz habeat vitam etnam ¶ g̃ hic no
tandu est qd frequent nobis videnda sint
oculis credenda aurib⁹ agenda timenda
spanda Credenda sunt articuli fidei ⁊ a
nenda peccata agenda opa virtutu time-
da sunt pene etnis spanda gaudia etnia h
ipse de in textu Ego autem vobis multi
pphete Gozy⁰ vide magni prudencia ⁊ cog
nicione ⁊ reges vide magni potencia ⁊
dignitate volu[e]runt videre que vos vide
tis scilicet nicam pscnam corpalem ysa
gz vtinam dirumpes celos ⁊ descenderes
⁊ m̃ p⁹ ostendo faciem tuam ⁊ salui eri
mꝰ ⁊ sic de multis aliis in scriptura volu
erunt mgni videre ⁊ non viderunt co
nõ quo vos videtis viderunt eum ipm spia
liter sz ipi corpaliter ⁊ audire que auditis
licet vba vite etnis Joh⁹ 6⁰ ad que ibim⁹
vba vite etnis hes ⁊ non audierunt scilic
de ore eius de Et vide quidam legis pri
⁊ c⁹ Duplex posita est discipulor⁹ erudi
cio directa scilicet loquendo ad ipos hic sub
dit⁹ dor⁹ erudicio indirecta scilicet loquendo
ad alios vbi docet de pfectione vite actiue p
fecto vero actiua vite consistit in caritate
⁊ pietate ꝓximi docet g⁹ p⁹ caritatem ⁊ pi
etatem affectus ⁊ hoc simplici doctrina scz ca
ritatem ⁊ pietatem effectus ⁊ h⁹ sub ꝓbola

qm̃ pfecto vite actiue potissime consistit
in caritatis affectione in pietatis effectu
ne ⁊ in necessitatis subuencione Jdeo de hijs
tribz agit h⁹ p ordinem Omnib⁹ tn primo
tl⁹ communiam phisici callida oppositione ⁊ sub
nectit primo ⁊ responsio ubi dicit ille dicit
Dicit g̃ Et ecce quidam legis prius Jn h⁹
qd dicit quidam a⁹ñ diminuit de vne
cius qd dicit prius vnde ambro⁹ quidam
legis prius vba legis tenens vnu legis igno
rans dicit g⁹ prius pcia literali non mtl
ligencia spiali Diuertit ad literam vt me
lius audiret vel vt bonus assistentib⁹ vide
ret tenptans ⁊ vt tenptaret eum sicut
mos est sciptor⁹ non non vt disco sz vt tem
taret siue vt occasionem autem temp
tandi sumpsit sz bedam ex vbis dni datur
gaudete quia nomina vra scripta sunt
in celis Diuertit g⁹ tenptans eum ⁊ dicit
magister magnum vocat non dnm quia
volunt sive non seruire audire non de
bent vnde magnum vocabat cum discipu
lis esse nolebat significans laudatores su
os non imitatores sz Christ magist inqui
rit quid faciendo vitam etnam possidebo vi
dit autem hic querere sz gerr humilit sapi
ens stulte humilit enim dicit magist sa
piens cum dicit quid faciendo stulte ad
dit vitam etnam possidebo sapiens vt
multis videret dicit Quid faciendo ⁊ q
non in sermone est regnum dei in quo stude
habundabat quia legis prius si in virtute
vt habet ꝓ cor⁹ c⁹ ideo ait Quid eum fecit
⁊ docuerit hic magnus vocabit in regno
celor⁹ agendo eum penitenciam no tm de
cendo appinquat regno celor⁹ ait ⁊ penite
ciam agite appinquabit ⁊ c⁹ Jn sua aute
tenptacione monstrat iste prius qm̃ ve
ra sit xpi confessio qua patri regratiatur
aut confiteor tibi pat dns cel ⁊ dns qui
abscondisti ⁊ c⁹ Vere cum hic legis prius sa
piens ⁊ prudens nostens multa ignoran
tia sue salutis documenta ad huc nec de
tm salutis sue sciebat prima eum instruc
cognoscere dm ꝓ fidem ⁊ facere opa eq⁹
pateret qd primo deberet querere qui de

dnm postea quid faciendo vitam etiam
possidebo bene tñ dicat possidebo quia f bo-
num de consb lr. vite eternas est infini-
nabilis vite possessio tota simb de. At il-
le dixit vbi expimit sagit xpi responsio
fundata sup auctem scripturo in qua qui-
dem responsione instruit vt dnm est
de fernda caritatis dilectione. Dicit g
at ille scilicet ihc dixit ad illum legis
prium seu phisti in lege quid scriptu est
in lege scilicet diuina que est lex diuina
legum de qua f gozr fiet mtrogatio mi ex
animo districti indicij f 2 Ro. 2. Quicun in
lege peccauerunt f legem iudicabunt in
hac g studere deberemus vt de ea respon-
dere possemus de lege g quam docebat
cum dns mtrogit vt legis ignarum ostē
dat cui se magistrum placebat ei grauis
punendo quia qd ignorabat docere p
simulabat. Quomodo legis i. sin attento
in lectione pniata que est distrusio xpiane
vsticie i in lectione publica que est
exposicio legis diuine q d. O vos doces ali-
os vos qui ad hoc nestis p quid
pueniat ad vitam eternam. Quia cum
non est idem modus legendi omnib ma-
gistris bene quesiunt dns quid legis sint
eni qui ore tñ legunt vt illi de quibus
ay. Cuy cathedram moysi &c sunt alij
qui legunt sino docent nullam tamen i.
q bni opis vt simplices nisi quoy vna
multis alijs est magistra b efficacioz est
plenius exemplu qm ibi tñ sunt i alij
qui legunt ore i manu sicut illi qui fala-
tum. qd docent facte p̄cepit ihc facere i
docere ho. 2o modo non legebat isto magi
qui hic dicit legis prius Et ideo quesit
xpus quid legis Ait illo dixit illis phisi
respondens dixit scilicet qd legat f non
implent qd scriptum erat In psencia
eni dm habebat quem diligē debebat i tñ
nec dm nec dnm vocat si magrem qi vo
lens ab eo doceri non cum colere vt dns
nec deitatē vt dnm Respondens inquit
dilliges dnm i &c hoc est legit deut.
6o. In obiectu diuine dilectionis tangit a

xpto 2a que in deo sunt dnm xpto potē-
tiam que patri appriat quia f amen in
dns est nomen potestatis dm xpto sapi
entiam que filio appriat quia f dauid
dicit a theastis qd est considerare tuum
xpto bonitatem que spūi sto appriat dei
cui bonitas facit dnm esse nrum f 1a. domi
ni bonū est diffusiuum sui vel potest dici
qd ibi tangit dnus dilectionis triplex
motum sic diliges dnm quia p suam
potentiam te creauit dm quia p suam
sapientiam te docuit tuū quia p suam
bonitatem se tuū fecit. In modo autem
dilectionis f quod tangit 4or attributa
ues xpto 4or rationes diligendi dm est em
sup omnia diligendus 1mo quia creator
ad esse 2o quia conseruator in esse 3o qa
reparator ad bene esse 4to 4o quia gloriam
in optimo esse vltq autem sic exponit
q de pdicis f qd habent 4or 22. ex toto
corde i. intellectu sine errore ex tota
anima i. voluntate sine contrarietate i.
ex tota mente i. memoria sine oblivione
i ex toto corde i. sapiente ex tota anima
i. diligente ex tota mente i. forte Christo sic
ex toto corde &c vt oz tuū ad nullius rei
dilectionem magis sit inclinatū qm dei
tota anima i. ctissimū animū habes
i firmissimū in fide tota mente vt
omnes sensus tui deo vacent intellectus
cogitatio sapientia memoria Gregoz
autem exponit sic ex toto corde i. sup
omnia ita qd ista 3a ibidem meditemur
ad ostendendum maioris amoris excel-
lentiam vt sit sensus ex toto corde tuo
i. ex te toto dnq totum exigit te qui fe-
cit te si nolit tristis esse quasi michi un-
de gaudeas veniaceat ex hoc em dili-
gis te qd diligis dm ex toto te Item no
deus inquid non amabo xpmum xpmi
in deo diligendis est fons amoris debet
nasci in alio vt deus primo amet i inde
amor ad alios derivet dnq in li. confes.
loquens ad dm beatus inquit qui
te amat i amicos in te i inimicos xpi.
Idem in eodem dicit celum i terra i omnia

fferuide caritatis habita est inquisicio
vitatis & salutifera munera vitatisque
sito & ostenda est iam applicacio vitatis
quesito & hoc est qđ sequit Dixit ei ih
u ihc phisco seu legis pito Recte respon
disti quia scilicet dnum rectitudinis ver
bum scilicet dilectionis ptulisti & quia s
regulam rectitudinis est vniuersi ideo
addit Hoc fac & vines q. d. deus si no suas
& ideo ad vitam non vadis hec enim est
via excellencie eundi ad vitam eternam
p cor. hic ecclam dicat Notyngħm qđ
in breui ubo hoc fac & vines ostendit quam
dei dilectionem int omnia dona dei esse ex
cellenciorem ꝓfectionis viam quia scili
cet est singularis eminencie virtualis
efficacie immortalis influencias singula
rem eminenciam ostendit & signatam
demonstracionem cum ponitur hoc vir
tualem efficaciam & amicabilem opacionem
fac inquit immortalem influenciam &
eternis vite assecionem quam omnium di
cens vines non solum vita gte in psenti
sed eciam vita gte in futuro De in te
tio Ille autem volens ubi post secun
dam caritatis affectionem hic dicit im
me pietatis compassionem ubi primo po
nit phisei intencionem quia volens se iustifi
care secundo interrogacionem ubi quis est meus
proximus tercio ihu responsio ubi subiungens
autem ihus dicit ille autem qui ita de
trimi erat phisco hoc fac scilicet dilige dm
& ille autem scilicet phisicus volens
iustificare seipm i. demonstrare de
iustum putans se loqui cum homine
qui tm extimus videret & non cum deo q
videt intima dixit ad ihm Et quis est
meus proximus Et quamvis querit de
proximo forte quia in scriptura multi
plicat accipit proximus scilicet agnitio
nis in pte anime mei & proximi mei secun
dum ecc. 14. exaltabit illum apud proxi
mos operacionis & beneficii exhibicionis ut
hic infra patebit. Quibus hoc primum ad
videtur finisse proximus naturalis affini
tacionis ecclesiastici omnis diligit sibi similem &

ff.

que in eis sunt dicunt michi vndique vt ame
te & nec cessant hoc dicere omnibus ita qđ sint
inexcusabiles Non amat dns superbis qđ
nichil est deo ꝓponit Joh. 8° Ego gliam me
am quero gloria mea ni est nec voluptuosius
quidꝓ momentanea delectacionis cum desi
derii Ego enim momentanea est qđ delectat
etnum qđ cruciat nec amamus quidꝓ mini
mo vel ꝓ nichilo cum amittit vt talis q
ꝓ vendendis vndique suis ꝓuisum incurrit
& quia eas non vendit qđ ꝑ. cor. improv
bice mistice dicit quidam postillator qđ ex toto
corde sine intellectu dm amat qui inte
in obsequium xpi captiuat & qui studium
sum xpo dat & ad dei visionem ardenter
anelat De primo & cor. 10° In captiuitate
redigentes omne intellectum in obsequium
xpi & dicit idem qđ. debet esse captiuatus
intellectus vir qđ vt in his que sunt fidei
deo obediamus Hillarius sili deo do se eviden
dii est qui se nouit solus & vt melius de
primo qm de nobis sentiamus Vera
vt sursum supiens mea nostro sensui ꝓ
ferantur & ne vt arta nos solliat ab aliis
oculos auertam & tenetipm solliate custo
di & vt teneti pin custodias ab omnibus ocu
los autem xpo fundo sunt dirigendi qui ea qui
bus admiramur ad diligendu dm ab
eis quibus impedimur sagaciter fecerunt &
qđ est prudencie vt dicat augustinus Qui doc
trinam nescit xpm fastidit De & stipis
diliges ꝓximum sicut teipm istud simili
tudinem nitidius qđ diliges amicum tuum sicut
teipm vbi hyperbolice habet ꝓximum
vnde xpus virtutis tribulacionis hyperbolice no
minis autem ꝓximum intelligit omnis
homo sed augustinus Diliges nichil ꝓximum
sicut te ipm i. ex quo te ipm i. ex cari
tatis affectu & effectu vt sicut teipm i.
in quo teipm i. in deo vel ꝓpter qđ teipm
i. ꝓpter dm vel ad qđ teipm i. ad gliam
in ꝑsenti & gliam in futuro vel quo
ordine teipm. i. stipendiis temporalibus & cor
poris ꝓximum & infra dm vndo hy sicut
non est nota equalitatis si simultudi
nis Dicit gs Notyngħm avida inquisitio

gō subnd erāt ⁊ multiplex erat ꝓpositū in
telligenaa ideo nūtio de eo erat quicuidi
Et forte iste phisēs putabat qđ xp̄us dix
isset Judens eni ꝓximus tuus ⁊ tunc stat
respondisset eni nidemm diligo ⁊ sic mistus
apparuisset Dē Despiciens autem Hic sub
dit xp̄i responsio ꝑabōa in qua tria exp̄
mūt videlicet ꝑsona deficiens ex miseria
ꝑsona despiciens ex diuicia ⁊ ꝑsona subue
niens ex clemencia Circa primū ad p̄m dicatur
suspiciens autem ihūs ⁊ sursum aspiciens
in quo ostendit qđ qui statem intellige
debet sursum aspicere ⁊ inuente ad dm dir
gere a quo omne dona descendat Despiciens
inquit dicit homo quidam ⁊c Et tangitur
ꝑsona indigentis miseria tam quitum ad
bona subtrahendum dicit ꝙ homo quidam
descendit ab ierlim in iericho ⁊ incidit in
latrones hoc forte fuit verum ad litteram
nam inter ierlim ⁊ iericho est quedam solitu
do a latronibz homines spoliantibz ⁊ mise
rabilibz frequentata unde vocabat destitu
tum qđ nitebat sanguine ꝙ vulnerat Iste ho
mo quidam qui et recitat ·xx· erat Jerosolimitanus tunicus ꝓ solitudinem inadit in
latrones ⁊ hoc ideo quia solus erat qđ bene
notat cum dicit homo quidam ecce tres ⁊c
ubi qui si accederent non habet subtrahen
tem si qui inquit despoliauerunt eum
eum bonoz subtractione ⁊ plagis impositis abi
erunt semimino relicto q· d· ostis ad mortē
vulnerauerunt Tot malos inflicto Vetera
de qua ad sensum historicum ꝓtinent pa
tent ex se Origenis autem misticus talis est
homo quidam i· ꝓmus homo ⁊ in eo totū
genus humanum unde ꝙ augi in de ubi dñs
finxit ꝙ totum genus humanum est ho
mo ille qui iacebat in uia semimor a latronibz
derelictus homo iste descendebat scilicet ꝑ
cando ꝙ culpam ab ierlim i· ab patria te
restri ⁊ a statu immortalitatis ⁊ innocencie
in iericho i· in statu defectibilitatis ⁊ mise
rie Jericho enī luna interpretat ⁊ significat is
tam miseriam quia ꝙ gyo mutatur luna ꝙ defectū
ponit vel ab ierlim i· a patria celesti vel a
beatitudine pacis habebat enī ꝓmus homo ꝙ
pacem triplicem scilicet ad dm ꝙ obe
dientiam ad seipm ꝙ innocentiam ad totū
mundum ꝙ p̄dominacionem ꝙ descendit in iericho i· in defectum pacis triplicis ꝑdite nā
ꝙ culpam factus est inobediens deo corpi
hominis spūi sū creature inferiozes ipi
toti generi humano ⁊ sic ruptus est finis
do quo ecce tres vie Et incidit in latrones i· in
demonū potestatem qui sunt magne cru
delitatis ⁊ fraudulencie unde hic dicat qui
dam postillator qđ latrones dicunt demo
nes Job ·19· sunt recesserunt latrones eius
Et notatur qđ diabolus latro in multis
assimilatur ꝙ in hoc qđ similiter sicut ꝙ
cosse rapuit ge ge da michi animas cetera
tolle tibi ꝙ lumen ꝙdicacionis ⁊ consilii
odit Jeh ꝙ Qui malo agit odit lucem qui
ꝙ erat salus ubi multa consilia ꝙ in ho
qđ cum non potest introire ut furetur
ꝙ unde locum ingressum alium querit ⁊
diabolus temptans ꝙ prius in deserto post
quam ꝙ vicit gulo cum deinceps no potuit
ad alia se transtulit vicia temptans ipm
de illis sicut patet qui ꝙ ⁊c Quarto in ho
qđ cum debilo hostium muniunt munitu
ri cum forte ꝓtulit hostis forte est illud
qđ habet firmum ꝓpositum ut diabolo resis
tat ⁊ omne mortale peccatum caueat ⁊
a tali recedit diabolus Jacob ultimo resisti
te diabolo ⁊ fugiet a vobis Quarto illum
quem muniunt solum inuadit Solus est
qui a societate cetus separatur ecce ⁊c de soli
Hic etiam notat idem qđ multa sunt re
media contra latrones infernales de quibz
pauca potius sufficiat Tertio est ut donum
constancie me frequenter struteni b· ꝓtem
ptandi oīonis sacrificii ⁊ lectionis stu
dium constancie discussioni ⁊ omnidacio
ni quare sua diei neganda non est Quarto est
ut semper prigricie caueam ⁊ huc xp̄i di
scipuli patrefamilias qui hora fur veniret
vigilaret unde Quinto est ut portam oris ⁊ fenes
tras sensuū diligenter custodiam ⁊ intrat eni
mos ꝙ fenestras Jer ·ix· Et qui custodit os
suū custodit animam suam ꝓuerbi ⁊c Sexto est
ut lumen sapiencie habeamus odit enim

Remedia contra latrones

latro infernalis hoc limen Job 2c cum
subito apprehenderit aurora arbitrant umbra
mortis q̄ 1° est vt thesauri eius in loco
tuto reponamus scilicet thesaurizando nu
cld ay 2° thesaurizate vobis thesauros ni
cld z bona vra condendo Oro z sanctus vt
fiat p̄ta dicens In manus tuas dne commen
do spm meum q̄ 3° est vt orando ad denun
ciamemus clamor cui iste cupiebat latrones
infernales ay 2° vigilate z orate ne intre
tis in temptationem q̄ 4ª dr homo iste q̄
descendit de ierlm remedia ista non habet
ideo incidit in latrones qui despoliauerunt
eum scilicet genus humanum q̄ abstulerunt
ei ab eo omnia ornamenta gre i stolam
innocencie amicu nuptiale amictu diuine
amicicie z calciamenta diuine sapiencie
cum quibz calcari debent tram ideo sig
nanter potuit dicisse ille homo spoliauit
me gloriam meam Deinde / et plagis impositis
i naturalibz vulnerib z debilitatis p pcm
vnde gl̄a vulnera sunt peccata quibz integ
ritas nature humane vulnerat z mors
quasi fossis diuersis inducit habebat eni
homo ante pcm in intellectu limpiditatem
in affectu rectitudinem in memoria
firmitudinem in sensu obediendi rationi
promptitudinem in virtute operatiua fortitu
dinem sic p pcm sic homo vulneratus est
q̄ intellectus est obscuratus affectus est
obliquatus memoria facta est mutabilis
virtus operatiua debilis sensus ad rebell.
Item ante pcm fuit homo potens non
decipi potens non mori potens non subiici
potens non mori sic p pcm admittit fa
cilitati decipiendi promptitudini transgrediendi ne
cessitati moriendi z calamitatibz inueniendi no
solum creaturis sz eciam peccato gl̄a vulne
ratus est homo Hic tu notari possunt
sz gloria p̄m q̄ latrones non inuenerunt in
eum sz ho sponte sua se tradidit potestati
eor z mortis sup p̄ impijs manibz
ac dris accesserunt illum scilicet 2m nonq
q̄ verbo i sensibus solebat esse plenus lu
nibz sz pax z securitas in ierlm i in carna
Hic nunc econtrario nam ierlm i carna

facta est spelunca latronum sz q̄ habetur q̄
2° Oc / semiuiuo relicto q̄ significatur diabo
lus z non z nam homo ante pcm habebat du
plicem vitam naturo z gre duplicem ima
ginem scilicet creationis z recreationis z
immortalitatem scilicet anime z corpis
saltem posse non mori z dominium sci
licet sup se z omnia corpalia sz p peccm
amisit vitam gre relicta vita naturo z
imaginem glificationis relicta ymagine
creationis immortalitatem corpis relicta
immortalitate anime dominium sup corpa
lia relicto multum mpfecto dominio sin
quia adhuc sensus repugnat Hic sien
dum q̄ cum dicti / abierunt / intelligendi
q̄ abierunt non ab insidijs essendi de
insidias occultando In prima nam tempta
cones sensibiliter apparuit diabolus in specie
serpentis ge z Hic postmodum occulte
z inuisibiliter temptauit in pte Ju bia hac
qua ambulabam absconderunt laqueum
michi Hic eciam nondum sz postillatur q
teur
A mala accidunt ei qui p mortale pec
catum a deo recedit quis hic aliquatenus
sentiant 3tio est descensus sine recessus q̄
insensibili ibi descendebat peccator adam
z in hanc vallem miserie descendit Et
quia dns erat creature dominium in
magna pte amisit vt esset inimicitias
malia eius dñi vt pulices respuerent
ang̃ homo dicit tibi demonium z tumes
z iratus es pulicibz resiste vt domines
Item qui similis erat deo similis factus
est inuento in q̄ cum in honore esset in
intellexit z de b. puto inuenta scientia
si bo qui fas est esse adam factus est q̄ bus
ex nobis descendunt gones qui p pcm
mortale a deo recedunt quia in statu gre
erant qui ad portam paradisi in statu mor
talis culpe sunt ad portam infernalem
portam z dominū non est in linie nudum
nec ipos z infernum solum tristicia expis
videt esse medium si eis sic discedunt
quasi in puncto ad infernum descendunt
Istum cum omnia essent pius cor oia tum
pfecta qui adhuc seruiebant eis nec illis

A Job 21 dicunt i bona dies suos et in puncto ipsum descendit

apli ꝙ. 2ᵐᵒ stimus qm diligentib⁹ deꝰ oia
cooperant⁹ in bonꝫ. 3ᵒ recurrendo ꝙ ꝑ fruit⁹ bi
gonum ꝙ. 4ᵒ illud augᵘ de ciuitate deꝰ l.
malis tot dieꝝ sunt ꝙ est quot diaꝝ sunt
qui erat in statu in quo erat similis de
miserioꝝ fit arabib⁹ bestijs qui duplicas
mortis debitoꝝ temporalis ꝛ eterne bestia
em solum mortem temporalem debent
poste ñ mali sentiunt ¶ Sedet ꝛ amissio
pacis ꝙ. 5ᵒ insinuat⁹ ibi ab iero⁹ in quo mu
tat⁹ visio pacis vt deus est Joh. xvi. hec lo
cutus sum vobis vt in me pacem habeatis
in me aut⁹ homo recedit a deo hoc bel
lum intestinum ipa em pax ꝙ quam ho
est ymago dei agens vices dei monet ho
minem bellum reuocatiuum conscientie ꝙ.
5ᵒ dicendo Job. 9ᵒ deus vestit⁹ est ꝛ pacem ha
bent¹ ¶ Tertium est mutabilitas que in
sinuat⁹ ibi in iero⁹ iero⁹ em mutat⁹
luna vt dictum est luna ante omꝫ pla
netaꝫ maximo est instabil⁹ tpe ꝙ. 6ᵒ pecta
tum peccauit⁹ iero⁹ ꝙ. 7ᵒ ideo instabilis fcd
est ysa. 57. impij quasi mare feruens
qd quiescere non potest ꝛ in pᵒ. 36ᵒ non sic
impij non sᵗ tanꝫ pulueris qd ꝙ. 8ᵒ pellit
uentus a facie tre ¶ Quartum est qd ma
dit in potestatem demonis de quo ibi
ꝛ madit⁹ in lutrones valde utiq; timen
dum est in eoꝝ manus incidere ꝛ mira
nsania qd aliquis vult obdormire in eoꝝ
potestate cui sint nobis inimicissim⁹ ꝛ no
solum madit⁹ in lutrones qi⁹ in potestatem
demonu qui mortaliter peccat⁹ mo ꝛ tradit⁹
in statum lutronis et dignus sit interna
li suspendio qui prius erat filius dei ꝛ dig
nus celesti regno finis quo aliquis in in
ferno suspendit⁹ est mortalis pena ¶ Quin
tum est despoliatio qui qui mortaliter pec
cat⁹ spoliatur⁹ uirtutib⁹ quo sunt uestimenta
anime ꝛ ornamenta apo. 16ᵒ beatus qui custo
dit uestimenta sua ne nudus ambulet ꝛ
uideat⁹ eius bonis opib⁹ auertit⁹ em omnia
opa bona que fecit⁹ priuat⁹ ꝙ. 9ᵒ merito eoꝝ cui⁹
erat princeps dr erat in statum gratie in
pᵒ princeps ego sum omnium tui ¶ Sex
tum est crudelitas de qua ibi plagis impo
sitis ꝛc Diabolus em illi⁹ que capit oculos
eruit aures ꝛ nares ꝑcidit ꝛ pedes amputa
tat⁹ lumbos subuertat⁹ latus confodit⁹ uiscera
effundit⁹ Oculum dextr⁹ eruit⁹ diabolus ei
efficat⁹ qꝫ pectatoꝝ non curet de pena
anime remuneratione dicens illud ꝙ.
Regum. 20ᵒ In hoc feriam uobis istum pactum
vt eruam uobis oculos dextros qui utriꝫ
oculis erut⁹ cum nec deus diligit⁹ ñ pena
timet⁹ Sampsons crurus sunt utriꝫ oculꝫ
iudicum 16ᵒ Aures ꝑcidit⁹ cum obedien
cia uel ꝑceptio debita neglig⁹ Nares do ꝑ
cidunt⁹ cum subtrahit⁹ discretio spiritalis
ego ꝛ ꝑcidam nares tuas ꝛ aures tuas
Manus autem amputant⁹ ei cui⁹ bo
noꝝ opum subtrahit⁹ pedes amputant⁹
cum stabilitas boni ꝓpositi ꝛ cursus a mal
o vel ꝓgressus de bono in bonum ꝑcidit⁹
pedib⁹ eius stat aliquis aut ꝓgredit⁹ Iudi
ꝙ. 10ᵒ comprehenderunt adam bezech cesis
summitatib⁹ manuum aut pedum ipius sibi
uindicant⁹ ei ad pcm carnis aliquis ꝙ.
effiat⁹ Job. 16ᵒ comminuit⁹ lumbos meos
latus confoditur⁹ ei amoꝝ fraternus auert⁹
Munera. 22ᵒ erunt tibi quasi clauus in oculo
ꝛ qi⁹ lateat in latib⁹ Viscera effundunt⁹ in
uidis ꝛ auaris ac quib⁹ bona exteriora
contemptis interius ꝛ bonis ꝓpter⁹ desi
derant⁹ ea ꝙ. 11ᵒ dicit⁹ de auaro ꝓcat in ter
ra intima sua Job. 16ᵒ effudit in terra
viscera mea ¶ Septi⁹ est mors nobilioris
ꝑtis ipius qꝫ insinuat⁹ ibi semiuiue re
licto Dignum huiꝫ mortis est ꝙ. 12ᵒ acuto sensu
ꝛ motus damna em maxima animus no
sentit⁹ qui minima damna corporis sen
tiret qui ꝙ. 13ᵒ in statu ꝙ. 14ᵒ ibi stulto non potest se remouere inde nisi uirtute
dei hoc fiat⁹ hec de ꝑsona ex miseria des
cientis uel indigentis De⁹ de ꝑsona ex in
mia despicientis que duplex erat scilicet
superioꝝ auctoꝝ quia subditos ꝛ inferioꝝ dig
nitate uel ꝑ gradꝫ post hominis miseria
subdit⁹ legis mise ꝛ ꝙ. 15ᵒ quo ad legem diui
ꝙ. 16ᵒ sensu ꝛ quo ad ꝓphetiam doctrinam
ibi similit⁹ a terra ¶ Terra ꝙ. 17ᵒ ipsi⁹ ꝓpter⁹
ꝛ scilicet originale infectus quia descendit ea

dem via legalis cognicõ quia vsq; illo nec
dem alis impfectio quia ꝓpt dict g. Ideo
dit autem ꝙ glosam sacdos z leuita qui
tũ fuerunt sacdotũ z ministrum dei legẽ
figurant vtq; qd sacdos legem figt quo
n mundum ꝓ descendit ꝙ moysen leuita
cõm ꝓphaz qui post moysen fuerunt
sanctatum scilicet genus humanũ ꝙ nulla
mpensa mda tulerunt quia lex z ꝓphete
vulnda gentis humanã monstrabant ꝙ no
sanabant ꝙ legem cũ sint peccati cognitio
ro z. Q tñ lex neminem ad pfectum z ad
pfectam sanctatem addux hebr. vii. vt sac
dos figt patres legis naturo in qua ꝙ ma
gistrũ in hist. omes ꝓmogenti erant
sacdotes leuita figt patres legis scripte i
qua ꝓncipales erant leuite. Et tñ tam
isti qui illi morbũ viderunt ꝙ pfectũ remẽ
dium dare nequiuerunt dicit g. Accidit au
tem vt sacdos descenderet eadem via scilicet
p viam peccati originalis z viso illo ꝑtulit
vel ꝑtulerit hinc autem dicit postillat. qd
epi archidiaconi z alij in sacris ordinibus
constituti sicut ꝓcellunt honore sic ꝓcellere
debent vico stratu ꝙ hodie inquit g. magis
na pte in eisdem vicis inueniunt sicut
subditi qm vt habet eadem via descende
bant sacdos z leuita qua illo qui incidit in
latrones ꝓxa az z erat sicut ꝓtis sic z sacer
dos aliqd deteriores inueniunt Jero. 4to. ibo
ad optimates z loquar ad eos ipd enim
cognouerunt iudiciũ dñi z viam dñi vi
am dñi dicit ꝙtid ad manifesta z iudi
cij ignem ad occulta z sequit magis hij
fregerunt iugum ruperunt vincula q
ꝑtulerunt facies ardentes animos 5to. opti
mates capita populi ingredientes por
patrie domui isrl z subdit quibusdam
interpositis bibentes in phiab vinũ optimo
vngnento delibati z ut pacificabant ꝙp
contritionẽ Joseph. Et bene illo ꝑtulit quo
illo scilicet spoliato z vulnerato fortitudo ꝙ
cet vulneratus z non spoliatus non tta p
tulisset ꝙ intenderet in semiuiuũ ꝙ hoc
non ꝓpter vulnera sananda ꝙ potius ꝓpter
spolia tollenda p. ꝓphetã 2do. venerunt

philistiim z detraxerunt spolia cesis ꝓmo
cum excelsis bulmis infligunt z demũ spo
lia tollunt strennue multis spoliis non
intendens ꝙ victoris p. gaudebat. 2o. Non ꝓ
cupistatis spolia cor quia bellum cum
nos est. 3o. Samaritanus autem quã
dam vbi post ꝓsonam despicientem et
duro ponit ꝓsonam subuenientem et cle
menaa vnde ꝙ gor. Ostensa est nobis
humanã genus infirma z legis impotentia
hic z ostendit ꝙ mda humano generi cele
bria vbi ostendit. ꝓmo mda facta p ipm
xpm. 2o facta mediante ministro platez
ibi alia dicit ꝑtulit. In ꝓma ꝑte in qua
ostendit mda xpi mort. octo ꝓmo filij de
incarnacõe. Samaritanus quidam ꝛ faci
ens etc. 2o humano passibilitatis assi
cio vbi venit secus eum. 3o eius compassio
ibi mda motus est. 4to ꝑti curatio ibi
z appians alligauit. 5to sacramentoꝝ
nistratio ibi infundens oleum. 6to xpi
passio ibi z imponens. 7mo. ecc. magis ibi
duxit in stabulum. 8vo. cure eius solli
tudo z curam eius egit. Sensus litteralis
planus est ꝙ mistice sic exponit. Sama
ritanus quidam scilicet ꝙ. Samarita
nus enim interpretat custos z autem est cuius
do quo Job 7mo. O custos hominum quare
posuisti me contrariũ. Et vere custos qui
nisi dñs custodierit ciuitatem frustra vi
gilat etc. hinc est qd non negatur ꝙ esse
samaritanus Joh. 8vo. Samaritanus mgr
ro facens scilicet in hunc mundum ꝙ in
carnacõem glo. ꝙpter nos homo factus dñs
ꝓsentis ro descendit tunc cum via erat
ꝙ viam nam tpe xpus est vbi nondum
qd non dicit samaritanus descendit ea
via sicut de leuita z sacdote dictũ est
Q samaritanus ro faciens venimus eum
alij a xpo ꝙ pcm originalis eadem via
peccati qua adam descenderunt xpus
tñ non descendit qui pcm non fecit ꝙ
ro faciens venit secus eum scilicet hu
manum nrã passibilitatis z infirmi
tatem similitudine ad hebr. 2o. debuit
p omnia fratribus assimilari venit. 3o. vul

tame non erectus ſcalis eius / z videns eum
ſcilicet oculo mee qua ſcilicet reſpexi petri
z fleuit amare / nisi motus eſt / nec mi
rum ipe cui eſt pat mia z fca pmo
z appiam ſcilicet p vicinitatem exhibi
cois mee alligauit vulnia eius ſcilicet
in bap^mo peccata remittendo pus enim
sanguis inceſſanter fluebat z illud oſe ce
ſanguis ſanguinem tetigit z alligauit /
vulnia vncionis gre vulnia dicit pluralit
quia omes potencie anime p peccm erant
corrupte vnde ysa p^o a planta pedis vſq
ad ſticem non eſt in eo ſanitas fuerunt
autem z videm plagis c^o vulnia alia
p peccm afflicta ſcilicet nrie mentis igno
rancia concupiſcentia malicia infirmitas
oleum z vinum infert crisma ſpus ſancti
z calicem ſue paſſionis vel infudit olei
penitentib^z ſpem de etnis dnde de quo
oleo ego ic^o mundam sanguinem tuum
z vinum to oleo z hoc qui dixit priam agi
te appugnabit eum regnis celox q^t z^a z
g^e z vinum peccatoribz thorem inducendo
de quo vino p^ta potaſti nos vino compun
ctionis z hoc qui dixit. Omnis arbor que
non facit fructum bonum excidet q^t n^o Et
eſt hic nondum qui pmo infudit oleum
quod eſt mitigatium deinde vinum qui e
pungit^m p hoc nos instruens qui pluri
mo debent attemptare conversionem sub
duro p viam lenitatis qui asperitatis z i
pallio 5to Si occupatus fuit homo ali
quo delicto vos qui ſpiales eſtis instructo
huiusmodi ſpu lenitatis & ſemp primus fe
rocitatis eſt semp pcus pusillanimitat^m
nec hoc nec illud equitatis habens plus
animaduertendus quia ſtuentis diuturna
dilo ego commendabilis strictius tollerabilis
Deinde Et imponens eum ſcilicet p^r gen^s
humani i ſup iumentu ſuu in passio
ne z p^rii corpis vel carnis q^d immo
tum dat^r mollitudo hec cura eſt equi
albus de quo apo^s ecce equus albus c^o
In h^o equo ſanctam posuit qui pena nostra
ſup lignum in corpe ſuo p^tulit p^r pe^o z
ſſa. Et de sanguinolentis unde ipe tulit z

dolores unde ipe portauit unde ſibi co
petit illud p^bt iumentum factus in
apud te z duxit in stabulum / ſcilicet ec^e
mortalitatis q^d stabulum eſt ppes ec^e
in qua reficiunt^r peccatores in etnam
patriam vadentes stabulu autem no
dominu vocat et ppetuis vite feroces z mi
seras intelligamus nisi in h^o exilio tan
tum in patria gaudeam^r, nemo enim
in stabulo finaliter sanat / z curam illius
egit / ſcilicet vt bonus medicus z necessa
de quo dicit magnus venit medicus in
ubiq^z magnus iacebat egrotus ec^e is.
In his curans mitigabit dolorem & De
Et alia die ptulit / sicut deus est hic tan
gut^r quod humano generi exhibita medi
ante officio ppheto ubi nomi^t tria pmo
donat ad curandu homines pluris colla
tis z^o minuit eis sup h^o officium ibi z aut
curam illi z^o promissum eis ppt^r h^o p
mitt ibi / Et nos nunc superrogamus dicit
alia die quod non vocat samaritano dum
in terris degit redditus erat unde deficien
erat ideo alia die z post resurrectionem
pma q^e dies fuit passibilitatis de qua
anios 3^io In illa die sicut dns occidet
ſol in meridie alia dies fuit immortali
tatis z impassibilitatis de qua in p^a hec
est dies quam fecit dns z^o alia magna die
gratulit duos denarios quod duo testamen
ta in quibz etiam regis ymago z nomen
continet z dedit stabulario i gregi apo
tolico z eoz successoribz qui sunt custodes
stabuli qz utriusq^z testa^t noticiam z doc
trinam eos habere voluit qd signat in
duplici omni nutus pontificalis habia
cum sacerdotis custodire debent striam ma
lachie primo z ait illi / curam illius habe
curam scilicet anime z corporis Et quod
cumq^z superroganis scilicet plenius cor
silia addendo aut sine simplicitatis plegan
do q^e apostoli z^r eoz bte Et utrumq^z mihi
errogauerit non cum superrogant quia
sup^nus accipiunt. z officium predicationis
non expendunt / ege qq. hac comedebatis
z^o gregem autem meum non pascebatis

Ego cum redievo scilicet ad iudicium red
dam tibi reddet unicuiq; iux⁹ op̃a sua
Sc̃ Quis hoz trnd simpnis ꝓposuit hanc
ꝓbolam hic requirit phisee sententiam
Dicit g̃ quis hoz trnd scilicet bel sacdos
in quo intelligit⁹ status ante legem aut
lenita in quo intelligit⁹ status sub lege
aut samaritan⁹ i. xpus in quo intelligi
status nouo legis videt⁹ tibi ꝓximus fuisse
illi qui incidit in latrones scilicet hmano
generi At ille dicit qui fecit miam in illo
simple illo ꝓximus dicendus est ad literam
cum illi 2 ꝓmi scilicet sacdos & leuita
erant ei⁹d̃ gentis ei⁹d̃ sanguine et dicit aug⁹
de dbis dñs simon⁹ xli Iste autem samari
tanus fuit alienigena ritu iudeoz
exue⁹ se⁹ qđ nomen ꝓximi non solum se
extendit ad ꝓximos si eadem ad exteros
unde beda in gl⁹ Iux⁹ literam patet qđ
alienigena Jerosolymitano impendes mi
seriaz diam ꝓximo⁹ fuit isti sacdos et
leuita eiusdem gentis patet etiam qđ ꝓxi
mitas magis attendit⁹ penes naturale
dilectionem q̃ penes carnalem cognationem
unde ambro⁹ sup lucam & tangit hic i
gl⁹ cognatio non facit ꝓximum si una que
eadem ℔ naturam est sicut⁹ eius ℔ natura
magis est qui natus nouus consortem
Et ut breuit dicat⁹ in toto passu patien
tie sue ostendere⁹ qđ ille solus ꝓximus
& dicat⁹ alicui⁹ ꝓximus qui sibi affect⁹
ex solida caritate & compat⁹ ex vera pie
tate eidem subuenit in sua necessitate qđ
aut illi hic i phisee soluens questionem
phitam dñe scilicet de utroq; in utro
rem & tu fac simulit scilicet ut eem homi
nem & imitien ꝓxi reputes & ei miam
impendas affectu & effectu sicut samarita
nus nudo uiam impendebat & tu quo
damodo unici erant nobis samaritani
nec contebant⁹ eis Circa diligentiam
samaritani⁹ notat postillat⁹ quidam
p⁹ qđ diligent⁹ considerauit curatus ꝓxim⁹
sibi subiectum qđ notat⁹ in aspectu samari
tani de quo dicit⁹ videbo illum &c Joh x⁹
agnosco oues meas & ꝓd. 12. Nouit iustus

animas nimentoz & eos qui proximos suos
non cognoscunt nec uident Dein est qđ
una est tali maxime necessaria de qua subdit
una motus est Visione scilicet misericordie seu compassio
nis Ex cognouisses & tu scilicet flentes in
sus & plangimus ad istud medium primum s
licet ad oculum oculus eam⁹ scilicet plus
teneoz & compassibiliozem debet esse oculus mi
bris Ex oculis in caldaicum dñs est ca
num ad diuisionem nec mirum cum eam
ez caldaicus terram tangit ꝓ sollicitudinem
& amoenem Et ꝓm est appropiatio ibi & appropin
& in dubio infirmitate spiritali nre ouis
iam imaledicento bonus pastor no cum
mercenario fugit si infirmat visitat aut
atqz mento equio tu multi tuus a gregem
se elongant cum eam susceperit cum
tanta infirmitas tot infirmoz in grege
presentiam medici quasi de necessitate requi
rat Deus tm hoc negotium quasi medi
cus in pestilencia si etc de multis dicat
illud ꝓuerbium non est vir in domo sua adhuc
via longinqua sacculum pecunie secum
tulit & firmiam eam⁹ In die plenilunii
reuisurus est & cum hora facta fuerunt impleta
ut sacculum sibi rotum impleat Quan
tum est diuino nos ostenso quam mul
tum ꝓ hoc qđ infudit oleum debet eam
platius oleum nre dei infundere mundis
& mollibz ne timoz rigoris iustus de eis
dicat in alium detractionis declarans qua
lite nra dei sup omnia opa eius & q̃ tuis
gis iehenne & penaz infernalium memor
qđ nte ꝓ hoc qđ infudit vini debet eam
vini sinceritatis utilitate ꝓsumptuose in
fundi ut ex timoris emplastro mali su
mant sanitatis ysa 26 A timore tuo dñe
concepimus & qs ꝓtulimus & peperimus spm
salutis eam⁹ p timoz dñi expellit pec
est qđ peccatoz utilia sacoz instrumentis fit
alliganda & ꝓpt hoc addit & alligauit uulnus
eius utilitate alligatio fit exhibitione sacra
& maxime sacri primi & est alligatio uulnis
ad fluuium sanguis restringendum qui
si sit minus stricta lesionem facit si minus
laxa fluxum non restringit medium tenet

D.

Nota hic de uino & oleo p
platio & de lab̃n

vi. Reprehensibiles sunt qui nimis ponderant onera hominibus nec digito ea attingunt onera grauia & importabilia & imponit in humeros hominum & ecclesiastica dicta sit de ligatis debitis eius & similia alibi quilibet alios edificant qd ipse non possunt alibi ⁊ est qd ad curationem pertinet cuiuslibet tam casum in humanis quibus ad gregem pertinet ⁊ hinc casum subdit qd imponit eis sup humeros sine vt dicat postillat qd ei qui curam habet est subditos portare non ab eis portari ei⁹ ē qui peccata hominum portauit in corpore suo sup lignum vt dicit est lectio ⁊ vt pones iniquitatem multitudinis & vocem ⁊ pro ea in conspectu dei domini ingemuit vnus sup alios aggravatus quos ona portare deberetis ¶ Dictum est qd sepius erat ad spiritalia instituendi qⁿ⁹ institutionem susceperit mutare locum ⁊ hinc est qd ex his ei qui fuit utilitatis de loco removit ¶ Oportet ⁊ eum qui spiritualiter voluerit curare idem mutare ⁊ occasionem pcul fugere & detestari sicut eum qui insectum liquorem instituit ⁊ corrumpit sic ydeus in quo panis habundat multis est occasionaliter ei⁹ corruptionis Jericho fertilis fuit modo ab adolescentia sua requirunt in scala sine non est de vase in vas Secundo est qd qui non sufficiens in se debitam curam exercere alijs debet curam relinquere ⁊ hinc est qd samaritanus recessum curam utilitati alii committit non sic faciunt moderni qui si se negant ad pugnam beneficii vel qd raro contingit sint locum volunt retinere nunc qd prius bene qd semel susceperunt ab eis euelli non p⁹ similes hominibus subditis vt Qui ex hominibus generationis huius aut quibus comparabimus illos quos videmus a teneris & tenuibus ducti non posse profecto similes sint illis qui subditi proficiant in aquis quos tenere videas nec dubium est deseruere ⁊ quicquid manibus sit susceptum ¶ Decimo est qd illi stabulario & non alij samaritanus curam utilitati tradidit cui denarios duos. Duo testamentorum intelligencia

dedit In quo insinuat vt dum est qd hominum curam spiritalem necessaria est notitia sacre scripture Quid enim ei⁹ multum necessarium est lumen sapiencie non enim talis sufficit ⁊ qd sciat legere & cantare Quid enim ad ⁊ instituendum de cantu medici ⁊c

Dominica xxm post trinitat.

Cum iret ihc in ierlm ⁊c hui⁹ ut recolit. cor⁹ in ps̄ntiarum euāgelium de miraculis a saluatore ⁊ curationem sanctorum lepros. In quo euangelio ad sensum literalem vt michi videt duo ⁊ agebat & aliud regebatur, regebat ingratitudinem lepre a xpo mundatorum & ad xpm negligentem agebat unus gratitudo xpo gratias debitas referentis et hoc est conclusio huius euangelii sicut gratitudo a ⁊ agebat sic ingratitudo ab eodem regebat. Ceterum pro passu est hic sciendum qd pro sensum literalem que hic cum in fine loci exprimet ad sensum misticum sunt tria declaranda que in oim moralibus phos attendunt videlicet timimus ad quem inde p quod ⁊ timimus a quo cum omnes tm sint fugere debeamus cum ⁊ dupl⁹ ex quo nostrum unusquisq; videndus p⁹ vnde eiusdem est quia a lepra pcul tanquam a timino a quo cum ei⁹ vicem mundati sint hic infernales qui eiusdem est quia p media samariam ⁊ galileam tanquam p medium p qd ⁊ quo eiusdem est quasi versus tanquam ad timinum ad quem Nec est pretermittendum si nondum qd euāgelium hodiernum de tramitu xpi agens medium p qd ⁊ timinum ad quem xpus ambulauit vocatur. Sed de timino a quo nullam facit mencionem quia minimum & mortalem timinum a q⁹ recederet non habet qui pcm non facit nec mentionis est dignus in lingua eius ⁊ qui nos qⁱ generalis lepra pcti nisi a ideo a lepra tanquam a timino a quo recedere debemus ¶ Qd aut declarationis notandum qd pcm assimilat lepre i generali ⁊ in spali. In generali quo⁹ multa primo qm sicut lepra est incurabilis vel de difficili

curabilis sic ꝛ pam Dicat emlep' soldu
mano angelo dix ant undqm amat' sic
nec peccatum curam potest' ñ peccator di
mino angelo admuet' cum em unꝰ sit
elevatum ꝑ se stare qm ꝑ se delectum sur
gere cum nemo in virtute ꝑ se stare p'
deducto angelo dnino a nullo formoꝝ n'
delectus ꝑ pam ex se a peccato vesurgere
cum magis sit peccatorem mstificari qm
celum vel terram nouit creari causa
una est ꝙ dnꝰ quia deus in celum ꝛ terra
creando ñ invenit sibi obstentem in us
tificatone peccatoꝝ sepe peccatoꝝ impia
voluntas sibi resistit ꝛ cum ꝙ eidem pam
nichil sit ꝛ ñ finit homines ad peccand'
mo quia qm fiat pam finis est peccati
Joh' 8° ꝛ non est finis maior die sed eꝝ
patet qꝺ peccatoꝝ in infinitum hui' sit nuꝰ
nichilo minꝰ videt' de nichilo aliquid
facere qm de minꝰ nichilo ꝑfecit mstum
Videndum ꝙ hic est ex quo ꝑ nos surgere
non sufficimꝰ nec humanum solum auxi
lium nos sufficit elevare quom lapsi resur
gere valeamus ꝑ quo notet' simile dicto
cuius semenca est Dicit macrus resipi
mus ꝑ se surgere non valens ꝛ tu affectus
elevari potissime erigetur si sinistra ma
nu tuam a se vetrorsum expellerent ꝛ dexte
am manum alti tanti porrigeret ipm att'
henti Ore volens spualit' vesurgere cum
sinistra manu ꝛ cum detestacone mali tu
am ꝛ occasionem ꝑd a se expellat ꝛ manu
dextram ꝛ voluntatem benefacendi sursu
porrigat dnum auxilio nitimur desidera
rando ꝛ indubio manus dei ꝛ eius optatꝫ
ꝙ talem ꝑtinus elevabit Est tn hic non
dum qꝺ dicat Jan videlicet qꝺ casus pavus
potest comptari sagene pisis in quam pis
ces ꝑ se intrare possint si exire no possint
compat' casui elephantis qui postqm cecide
rit ꝑ se non vesurgit compat' fracturam ba
sis vitrei vel fictilis qꝺ vitrum dedicto mi
raculo non potuit integrari ꝙ qui mquit
ꝑtinet ad luxuriosos qui sunt in aquis de
licias ubi sunt multi luquei ꝛ sagene ecc'
ꝙ vidi amaricrem morte mulierem que

laqueus venatoꝝ est ꝛ sagena eoꝝ eius vide
cum quidam phs vidisset quedam mulierem
cum mulieres vocantem an Tu qui alios de
capere mtis vide ne aucula sine hmo vivo
capiaris ꝙ aut qui cum ꝑtinet ad superbos
qui more elephantoꝝ non flectunt ideo si
cadunt non resurgunt ñ ab alijs sanctis
viris sine mtis inuent' ysa ꝙ cadimus
quasi folium mndi folium qui cadit ad ligni
mi vitium non redit ꝙ cui ꝑtinet ad mu
ros qui adamando terena efficiunt terra
aug talis est unusquisq qualis est dilectio
sua Ut tram diligis terra eo si deum diligis
deus eo non quidem ꝑ naturam si ꝑ gra
tiam ꝛ ideo si tales frangant' unum ꝑ se
vitrum reintegrat' in ꝑ tanqm vas figuli
confringes eos ꝙ aut lepra est morbus abho
minabilis sic peccatores abhominabiles ꝛ
apud dm in ꝑ corrupti sunt ꝛ abhomina
biles facti sunt ꝛ osee 9° facti sunt abhomi
nabiles sicut ea que dilexerunt dnam ꝛ
diligunt lutum ideo sunt luto viliores sup
ra luto vilior vita ullius fluxuriosi diligen
mundam ꝛ ideo sunt spurcacius fetidiores ꝑ
ꝙ ꝑmo compatruerunt immunda in cor
pore suo qualit' autem peccatores sunt de
abhominabiles dicit Orisol sup ad Galath
a me ꝛ c ubi sic sicut carnales oculi carna
lem speciositatem videndo delectant sic
autem dissipata vel deformata videndo ꝑ
vilitatem aspectus corrigit ꝛ deus qui in
strato animaꝝ delectatur peccatrices ani
mas quasi grauus aspicit non sufferet ꝛ
qm si dicat eis qui putrede ꝛ spurcacie ple
nec tam diu vos sustineo qm din stare in
mundicie meo ideo discedo ꝛ c ꝙ lepra e mor
bus vnꝰ sic ꝛ pcm totu hominem corrup
ysa ꝑmo a planta ꝛ pedis usq ad vertem de
est in eo sanitas ꝙ In spiritu autem ꝑ
cata capitalia lepre comparant ꝙ spud
lepre ꝙprietates Nam ꝑmo in carnis tu
more designatur superbia que ex tumefa
ctione vitra debitam qntitatem ꝛ fiunt tu
more in carnis causat ex humoribus corrup
tis ꝛ indigestis vel vento nucluso sic tumo
rentibus humoꝝ quibus anima minuet

Septē ꝑcā mortalia ꝑ 7 lepre ꝑ 8 tes notant

sunt emis

sunt eius virtutes vel naturales potencie
potissime potencie racionalis concupiscibilis
et irascibilis. Iste autem humores corrumpunt
cum appetitus honoris racionem excecat. concupiscibilem ad desiderium sumptuosum mellitum
rorem accendit. et irascibilem ne nocumis ne
sistat impedit. sic potencie eius naturales in
flunt igne ire tumore decocto. ex humoribus indigestis generatur lepra spiritalem. hec lepra figurata est in lepra ozie. 2° paralipo. 26. de qua
ibidem dicit. qd postquam elevatum est cor eius
ut esset lepra in domo eius. et causa fuit quia
usurpauit officium sibi indebitum thuribulum et
sacrificia cum non esset sacerdos offerendo. Sic
in lepra spiritalis quasi ubique regnat. ubi nemo
de statu sibi debito contentet. Si omnes anelent
ad status vel gradus superiores. Jam enim
nulla vult valetudo. nec dignum nomine valentiam pro pedes vult computari. vult pro
nere in presbiterum qui se non nouit clericum
et in plebanum. et regimen alterius qui nec
nec incepit regere scipsum. et hinc est qd de
humilitas que est amor propriendi in ordine
sibi congruo qui ubique negligit. et superbia q
est amor excellencie propria nimis dilatat.
2° tumor in carne causat ex bono malo
dicunt cum sit quia ventris exaltacio. que in
terra optimum habet infernis causat. et cum
ascenderit ad superiorem estum repercussa somnum facit. sic superbia ex misericordia nascitur. videlicet
divicias. corporalis fortitudinis. vel pulchritudinis. vel cognacionis. vel huius. Et sicut ma
teria ventri quousque ascendit no magnum so
mnum facit. Et postquam ascenderit eius somnus
nimis multis nocet. Sic sepe superbia in infimo gradu vano cognoscit. Et in exaltatus ad
dignitates ecclesiasticas vel temporales tam cor
facto quam ore exprimit. Dum enim in infimo g
du constitutus nedum ora mendosa et casa
verba se humiliter pati fingerunt. In superiori gradu constituti nec verbum aliquod pati
volunt. Et verba. in quibus superbia ante astensum sonum facit. Si forte ascenderet nentes ei
ret. Hi autem qui ex divicijs vel fortitudine superbiunt figurant in naaman sirum
siam dicitur. 2° Regum 5° erat vir divites et

fortis et leprosus naaman interpretatur decorus
in. sirus interpretatur sublimus vel excelsus. g
sublimis et excelsus decorus sibi id est in
propria reputacione ex dictis qd notatur
cum dicit qd erat dux. vel fortitudine q
notat p hoc qd fuit fortis et leprosus. et hinc
dicit qd naaman sirus erat vir dux et for
tis set leprosus. Et nota in putredine lep
munda et hec figurata fuit in lepra marie
sororis moysi. que quia detraxit moysi fra
tri percussa est lepra. vt patet numeri. in
qua hystoria notanda sunt plura quorum
unum est qd dus moysen magnum tantum laudant sicut tunc qui ei alij bethebant. unde
origen super idem ca. laudate quantum libet
conferant detractantes. Et ideo eum inuenimus dum tantum laudasse moysen. quantum
nunc cum detrahit ei cum aliis fiunt mi
hos pha dni in visione apparebo ei. vel p
somnium loquar ad illum. non talis famulus
meus moyses qui in omni domo mea fidelissimus est. ore enim ad os loquar ei. et palam
non p enigmata. vide inquit origen qd
sibi pene lingue obtrectantium nocuerunt.
quod illi laudis. sibi turpitudinem. illi scientiam sibi lepram illi gloriam. 2m notabile in eadem hystoria est qd aaron tunc
mavis ne quid peccati sui fieret cuiusdam. et
quidem abstinuit qd quia a vulnia matris sue
Ex huius declaracione sciendum qd vita vbi sic
et eius forma est virtus et misericordia quorum
vbium q falsum et ad detrahendum quorum pla
tum est tm materia sine vita placita. et cum ex
fructu arbor cognoscitur. videt qd detrahens cui
similis sit abstinuit ne tristaam eis detractionibus talibus ageret. sicut cum leprosis fecit. et
legem sicut habet leuit. 13. vbi habetur qd
leprosus separatus ad arbitrium sacerdotis haberet
vestimenta dissuta. caput nudum. et os vesto
rum tectum. vestimenta quibus detractor sibi
velat turpitudinem. sunt ficta compassio
et adulacio. que detractionem insequabiliter comitant. Solent enim detractores suam malitiam
palliantes fingere se alios. defectus compati. et
talium scelera referentes libenter audiant.
Solent etiam auditoribus adulari. asserentes ipos

innocentes de talibz delictis que ꝓsequuntur. Tunc autem istoꝝ testimonia essent dissuta si talium malicia non obstante ficta cōpassionis vel adulacionis fouet audaciꝫ manifesta ¶ Capitulum septimum detractoris detegitur qui eius mens & intencio aliis manifestat ¶ Ob tectum est qui tali imponitur silo qui no alios fetoꝝ ꝛ corrumpat ꝛ

Nō notandū in ista historia est qd ꝑ pam detrahentem ꝛ eoꝝ penam tristis potuit ꝑ septem dies est impedimus ꝑ quod nimiū qd ꝑ pam mundi a via dei multi aliquociens retardant. Eius enī mundi in cōtactu quid ꝑ occultas detractiones & execrandas conspiraciones multos retardet a fratria caritate hec lepa nedum carnes sed & ossa consumit qd putredo ossiū mundi ¶ 2o notat. In ista lepa auaricia auaris cui adeo sunt qd eis potest ꝓcaueri hec est lepa giezi 3i. regum 5i. qui recipiens bestias mutatoria & argenti talentum finxit se hec recepisse ꝑ filios ꝓphetaꝝ que tu ad quid venisti sumpsit. Giezi interpretatur vallis visio vel pruritum videns & sigr auarum qui valles & pauperes videt sepe non ad eoꝝ sublevacionem sed pecunie depressionem videt etiam quia ꝑ quo videlicet introitus esse potest ad alios mundi vel possessiones talis sing. se ob filios ꝑ quos omnia impetrauit cum tū ob se & filios ꝑ quos ista exquirunt. Tales adquirunt sicut giezi agros & vineas & lepa giezi adhesit eis imperium & cōsequacibz ¶ 3o notat. Munda in ponderositate hec lepa figuratur in lepa moysi de quo dicitur qd cum misisset manum in sinum protulit lepsam. Animus in sinu est, virtus opatiua ociosa que indubie in est lepra spiritalis & hec lepra plus solito habundat hijs diebz ¶ 4o in fetore lepe notat luxuria que facit hominem coram deo & fetere & hominibz hec lepa domus baal de qua dicit 2o Regum 3o qd non deficiet de domo baal fluxum sanguinis sustinens & lepsus de tali lepsa dicit dicit Joel 2o ascendit fetor eius & ascendit putredo eius Joel primo cōputruerunt iumenta in stercore suo ¶ 5o in caldea lepe mundi intelligit iracundia. Hec est lepra simonis ar. 8o qui cōtra matrem magdalensem sepe minus filiat cōmotꝫ & bene iracundia assilat caldeū innatu rali qui iracundus animo caldeus & naturali quia irrationali ascendit dum irrationabiliter se appetit vindicare irrationabiliter inquit quia nemo debet esse iudex in propria causa quia in tus animus in vindicando excederet mutas racionis ira cum impedit animum ne possit cognoscere verum & 2o quia in vindictam sumeret deus sibi appetunt inquit illud deu. 32. mihi vindictam & ego retribuam dicit dns. qui illegitimus vindictam expectat qd deo est nimis superbus & sic blasphemat ¶ 6o cui sunt que deus sibi appropriauit gloriam de beneficiis ysa. gloriam meam alteri non dabo. Judicium de occultis hic. 7o & solite iudicare & non iudicabimur. Vindictam de maleficis sic. qui officium regis anglie usurpauit ipse multo eius potior nulle dicere. a multo fortiori qui officium usurpat regis regis & dni. Maiorem dei potior dia debet de tali causa celestis petit vindictam et dicit 2o in secretis secretoꝝ & allegh. hermogenem ¶ 8vo in pruriginē lepe intelligit giezi & hec figuratur in lepa eoꝝ in introitu porte samarie 9o regum. 6to qui ꝑ ebrium & potum cum periculo mortis se exponere voluerunt & hec giezi dens pruriginē cōpatit qui pruriginem patiens in membro vulsit & se stalpens ad tempus se ipm delectat & in postea mortium malis generat vulneris dolorem auget. Sic giezi dum appetitus continuus ꝓsequit tanq pruriginem mortuū malum in aliud & in corpora multas gerit infirmitates. Hijs premissis de lepre infirmitate sup. est videns de eius curacione de qua in euāgo hic dicit. Cum ingrederet ihūs quādam castellum occurrerunt ei x. viri

lepsi qui steterunt a longe z leuauerunt
vocem dicentes ihu preceptor miserere nr
e In quo pcessu notant. Qcq emilibet bo
mm a spiali sep curari necria quoq; p est
xpi in templum introitu opozet xpm
introire in mentis castellum sine cuius
introitu nemo spialit curat. Huc 16 in
trauit ihc in quoddam castellum l. est
pei dicere ubi qui steterunt subiect sun
gendo z tangendo cessando a pcc ei magda
lene de qua huc 8 dicit. stans retro secus
pedes dni z c 3 est xpo visitatis consi
deratio ubi a longe. Q em legem tu audi
bant lepsi stare cum sanis. z ideo de lon
ge steterunt simplicit z humilis pecatoz
se indignu reputans eatm unt nostos con
sistere deo appinquare non audet huc us
publicanus a longe stans nolebat nec oculos
ad celum leuare sicp quo beda libro 5to sicut
humilis non audet appinquare ut deus ei
appinquet. 4 to est pfunda contritio ubi
leuauerunt subiect de pfundo cozdis in
vocem pruinpendo. Iudic 2 leuauerunt
filij isrl vocem suam cum magno ululatu
Iau. ille ad dm clamat qui sua deside
ria ad dm leuat. ut sicut cervus desiderauit
trena sic postmodu desideret celestia. O si
possemus homines exarare vel cum eis
pr exarari ut tales cem z amatoes bi
te pmanentis quale sitimus vite fugien
tis cum tali desiderio clamabat xpsta di
ani clamam in toto cozde meo cytaudi mo
dne z bene dixit in toto cozde. Omnium
enim clamant in toto cozde qui subiect in
stus ozonib habent intellectum z affec
tu intencoem z devocem p cozd 2c ozabo
spu ozabo z mente dlin cum medio coz
de qui habent intencoem sz nullam de vo
cem. oscc 12. minime est coz cozd nunc
mtibunt dlin cum nullo cozde qui nec in
tencoem habent nec devocem ad xp. Populus
hic labijs me honorat coz autem eoz longe
est a me 5to est da confessio ubi vocem
sitim in p. a voce gemitus mei adhesit
os meum carni mee z Job 29 ista est in luc
tum cithara mea z organum meum in vo
cem flentium. Istius vocis lenitio p con
fessionem a dno inferius plenius dicit.
Ite ostendite vos sacdotib z se. ei irent
mundati. quia sepe deus peccatorem vir
tute contritionis immdat nullus tn qui sit
a sacdote cytius absoluat. qd ecclam pa
tet in lazaro quem dns prius suscitauit
qm ab aptis solueret. z in lepsi quo dz
tangendo curauit. z postea ut sacdon se
ostenderet z sacrificii offerret pro pri
ficit habet. ay. 6. tunc autem spialis le
psis a dno tangit. qn peccatoz ei pun
git. tunc sacdoti se repsentat. qn peccata
sua se manifestando confitet. sacrificium
offert. qn satisfactionem complet. 7 est di
uine mie implecio. ubi dicentes ihu
preceptor miserere nostri. sup quo gem
cem oratio. Subdit humilis spialis. z cui
dubis quia a nomine ihu incipit. de q
dicit beatus bernardus q ihus est mel
in ore mel in aure mel in ore nubilus in cozde hu
milis quia ei tanqm preceptori se subdi
tos recognoscunt cum dicunt preceptor
spialis quia non pecuniam petit ut
cet lepsi ubi miserere tois quia p se
misericoiam rogant. qd notat ubi uri talis
quippe debet esse oro pmo devota sine
dubio. ideo ait. p ta dirigat oratio mea si
cut incensum in conspectu tuo. 2o humi
lis ecc 35. oratio humiliantis se nubes
penetrabit. 3o spialis p cozd 2c orabo spu
z ad phm p hoc oro ut caritas mea ma
gis ac magis habundet. Hic tangit non
dum si dah sup isto eodem textu illi
me securo committo qui saluare me pos
sit nouit z uelit. xpus autem p salnare
quia est virtus dei. quia est sapiencia dei. uult saluare. quia p
nobis fecit se sacrificiu. ista tria tangit
p cozd pdictam xpm crucifixum. ubi
notatur sacrificium dei. z sequit de duob
alijs pdicamus p dei virtutem. z dei
sapienciam. qe lepsi scientes habere po
tenciam. z sapienciam. z voluntatem sal
uandi. ipm devote anuocant dicendo.
ihu preceptor miserere nr. In quib uerbis

ff.

vocant eum saluatorem misericordem & pie
ceptorem Saluatorem eum vocant cu dicit
ihs qui saluator nuncupat. ipe eu a tribz
nos saluauit scilicet a peccato a diabo & a pe
na sicut dicit 3° sententiaru d. 19. a peccato
3° modis nos saluat sicut dicit ibidem pmo
p caritatem inflammantem. 2° cotendit
autem deus suam caritatem in nobis qu
cum adhuc peccatores essemus xpus p no
bis mortuus est. 2° saluati a peccato p fi
dem iustificantem. Unde ead dicit. 3°
deus ipm proposuit propiciatorem p fidem in
sanguine ipius. i. p fidem passionis ipi.
siant eni aspicientes ad hyentem eneum
in palo erectum sanabant a morsibz ser
pentiu. sic illi qui intuitu vere fidei aspi
ciunt ad xpm in cruce exaltatu sanant
a vulnerib peccatoz. 4° saluant p satisfac
tionem & penam sufficientem peccati q
que nobis debebat. & satisfactionem ipe sus
tinuit in corpe suo. & sic nos absolut & suo
sanguine sanauit p petri. 3°. peccata nost
& penam p peccatis nris ipe tulit in
corpe suo sup lignu vt peccatis mortui
iustitie viuamus cuius liuore sanati su
mus. 5° xpus nos saluauit a diabolo.
diabolus eni hominem non detinebat in
vinculis peccatoz & ideo eo ipo qd sumus
a peccato saluati sumus a diabo liberati. augz
in xpo de agone xpiano parui post.
nobis vincunt inimici inuisibiles pote
tates vbi vincunt inuisibiles cupiditates
fuso eni sanguine sine culpa eius delic
toz cirographa sunt deleta & quis dia
adhuc nos temptet eisdem modis sicut
ante. tu iam non tam facile vincere p
sic ante. quia xpus in sua passione liga
uit potestatem cius cui prius. vt dicit
ay. 12. habebat eni duas manus. vnam
attrahentem p quam eccam sanctos de
ceptos ad se traxit. Josh. 12. 5. exaltatus
fuero a terra omnia trahaam ad meipm.
aliam ipellentem p quam ad penam im
pellebat homines & vincebat. & istam in
cruce xpus sic vulnerauit sic debilitauit
qd de cetd non potest vincere ni volentes.

TAS infernos detinebat
& istum xpm in cruce
inuenerunt & eos suo

abacuc. 3°. cornua in manib eius. p
eni virtus xpi apparuit in manibus
diaboli quia vnam animarum sibi
vulnerauit. 3°. xpus nos saluauit a pena
& a morte tempali & hoim generali resurrec
cione. & a morte etna que erit in dei vi
sionis priuacione. ideo f. 3°. vna die mor
& duabz noctib iacuit in sepulcro ad in
nuendum qd hic vnico suo mortis defec
tu duplicem nostram mortem in damp
natis tm mors etna non destruet. si semp
durificat. vt homo tm unum moriat in pe
cent. ones in inferno postm sint. mors
depascet eos. dicunt eni postm in inferno
sicut ones quia sicut ones herbas come
dunt quas tm non ruminant vt iterum
comedant. sic & mors videbit damna
tos occidere & tm vomuissent vt tum
sic occidant. & ideo dicit mors depascet eos
vel dicunt postm in inferno sicut ones &
sicut ones postquam se pauerint in vno pu
ducunt a pastore ad alium pratum sic erit
in inferno ibi eni sunt 2° prata scilicet fri
goris & caloris. postquam 3°. ones infernales
pasti fuerint in pfrigoris eoz
pastor scilicet dia ducet eos ad pratum a
loris Job. 24. ad nimiu caloris tristem
ab aquis nimiis vel 3°. dicunt postm in
inferno sicut ones quia ones stant p
& caprio p se sic & damnati p diuersos
ges distinguunt. nam sicubi faciunt hu
gregem luxuriosi alibi auari truc
& plangent terra familia & familia ter
stim vel 4°. dicunt postm in inferno sic
ones quia sicut ones tondent & sic tum
se ad pastua mittent. sic peccatores q
diuitent lanam & diuicias & sic tum
ad pastua infernalia mittent. in pe
mittent non sinunt. omia & 5°. vel 4°
dicunt postm in inferno quia sicut ones
in calore stant compsse & vna sup alia
in frigore autem stant sepate. sic & dam
nati qui erunt in igne stabunt capsi
vnus sup alium. vt vnus ascensus alii
accendat. cum autem erunt in frigore
stabunt sepati. vt quilibet p se tremat.

ꝑ ⁊ ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū ⁊ ꝯ
isti lepsi vocant ꝙ ꝓcepiorem qui ꝙ ⁊m
ꝓcepta nobis dedit que si aliqui trasgredi
mur xpm vt nobis misereat rogare de
bem⁹. vnde isti lepsi dicunt finisse ꝙ ⁊m
in tristicias dialogi ꝙ modis spūalis
lepsi solet nasci ⁊ vocant xpm misera
torem cum dicunt miserere mei ad
mirari autem impendendam xpm ⁊
meliorant. f. Jam mea dilectio filialis amor
ꝑfectus ⁊ mea miseria gemitalis ⁊ timor
ꝑfectus est qui radicat in corde. quod
manifestat in opis exhibitione. quod os
tendit in adiutorii compassione. ⁊ quod
est cum ꝑseuerantia ⁊ continuatione. isto
modo xpus in passione ad nos habuit
affectum ꝑfectum. ipe enim xpi nos
in corde suos confessus. ad inimicitiam
qd amor eius in corde eius fuit radi
catus. ꝙ in quo eum clarius qm in vul
nibꝫ suis elucescit qd tu die es suauis
⁊ multo mne. ipe sunt in manibꝫ ꝑfora
tus ad inimicitiam qd in beneficijs li
beralis ⁊ largus. sicut enim vas ꝑfectum
n retinet sic xpus modicū retinuit. sed
omnia nobis dedit. scilicet carnem in
refectionem ⁊ sanguinem in ablutionem. ani
mam in redemptionem. deitatem aut in
fruitionem. ipe enim pedibꝫ fuit confixus
ad inimicitiam qd pondus peccatoꝝ nos
portauit. ysa. liij. dolores nostros
ipe tulit. ⁊ dolores nros ipe portauit.
ipe affixus in cruce. totus fuit exten
sus ad inimicitiam qd amor quo nos
dilexit nippetuꝫ se extendit. ꝙ. blnd.
ecce ego vobiscum sum omnibꝫ diebus
usq ad consummationem seculi ⁊ inclinat
xpm ad diligendum ⁊ miserendum
nos dilectos filios Jer°. xxxi. Or filius hono
rabit effraym si pulcher delicatus quia
ex quo loquebar de eo recordabor ei⁹.
Ideo conturbata sunt viscera mea sup
eum miserans miserebor eius. ac si di
ceret dns in tali visceri mea sup eum
moueor ac si in ea oriretur magna
honor ⁊ ideo dicit. si filius honorabilis est

si ex eo prosperat magna enitimus ⁊ ideo
dicit effraym qui interpretatur fertilis vel
fertilitas. vel si ceu spinulis micat
ideo dicat puer. vel si esset delicatus mi
nus ideo dicit si pulcher delicatus ⁊ vera
sancti viri sunt honorabiles filij dei quia
in ipis est ymago dei quam in seipsis ho
norant. ecce ꝙ. fili in mansuetudine
serua animam tuam ⁊ da illi honorē
si nimium sine. sunt etiam minus deo
non racione dei si racione ipoꝝ. crisos
Or benefacientes simꝫ non deo ꝑsimꝫ
si nobis. dns autem gaudet non de sua
uirtute si de nostra salute. si precantes ⁊
non deo nocemꝫ si nobis. Deus autem
tristat non de sua miseria si de nra ꝑ
dicione. Sunt etiam pusilli in dei agni
tione qm dm sunt in psenti vita ꝑ
cor. xx. cum eem pusillis loquebar. et
pusillis ⁊ c. sunt etiam deo delicato mi
tenti stillet panis angelici ⁊ se ipse in ꝑ
panem angelorꝝ manducauit homo
Qz inclinat dns ad miserendū nrā mi
seria gemitalis. sunt vt quidam qui mul
tam habent misericordiam ⁊ ideo no indigent
mea scilicet dei. in quibꝫ est multa mise
ria nec quiete ad corpus nec quietem ad
animam. apo. xxi. absterget deꝫ eem lacrimam
ab oculis eoꝝ. Angelis cunctis dei. erit
in singulis inseparabilis voluntas ab omni
malo liberata plena omni bono fruient ⁊
delicijs eternoꝝ iocunditate gaudioꝝ ob
lita culpaꝝ nec tm ideo sue liberationis
oblita. alij sunt qui eem habent mise
riam nec illam possunt recapitulare
scilicet damnatis quorum
corpora opposita erunt omni pene ysa.
primo a planta pedis usq ad verticem
⁊ eoꝝ etiam animus erunt pleni ꝺ
angustia. alij sunt qui nec omnes habent
nec multas si aliquas habent miserias
⁊ ideo multiplici indigent mia. illi sci
licet qui sunt in via qui multas habent
miserias quietum ad corpus. Job. xiiij. homo
natus de muliere repletur multis mi
seriis qui est flos egreditur ⁊ conteritur eo

Jam ⁊ milnare potui ad misericordiā misericordiarū.

homo inquit natus de muliere ꝯ repletꝰ multis miseriis ideo ꝯ fletu nascitur. qui ꝙ flos egredit ꝯ conteritꝰ. ꝯ fugit ꝯ fletu inquitꝰ. habet etiam multas miserias in anima quas S. Bernardꝰ arcet obumbratioꝰ. multiplex error. memoria confundit. multiplex oblivio. voluntas vastat. multiplex perturbatio. ꝯ possit scr ꝙius notum ad emundandum lepꝝ sanctꝰ ꝙtinencia notatur. In corpali lepꝝ emundatione que ponit leuit. xiiii. ubi sacerdos hic est. primus lepꝝ qui mundandus est adducet ad sacerdotem. Qui egressus ꝯ castris si inuenierit lepram mundatam. pcipiet ei qui purificat. ut offerat pro suis passeres vivos. quib. vestimenta ꝯ. ligni cedrini. vermiculi. ꝙ. ysopum. ꝯ vinu ꝯ passeribꝰ. molari. debet in vase fictili sup aquas viuentes. alium autem vinu cum ligno cedrino ꝯ cocto ꝯ ysopo tinget in sanguine passeris i molatu. quo aspget illum qui mundandus est septies. ꝯ mundꝰ pronunciet. ꝯ dimittet passerem vivu. ut in agrum auolet. cumq; lauerit homo vestimenta. radet omnes pilos corporis ꝯ lauabit aqua. purificatꝰ. ꝯ ingredietur castra. ꝯ. In quo pcessu notandum. primo ꝙd scribitur. ꝯ castrum. qui ingressu lepꝝ de quib. fit mencio in hoc euangelio. ꝙ emundant. ꝯ sic postmodum castra. ingressus est. Die sacerdos ꝙ quem lepꝝ mundus nuncandus est. ex castris egredietur. vnde in textu dicit. adducetur ad sacerdotem. qui egressus ꝯ castris ꝯ. glo. ypus. ad nos venit cum ex castra erant. ꝯ ex carnium. ypus ad nos egredit. ꝙ ꝙ. cam remissionem. in urbem castellum ingredit. ꝙ virtutalem exercitum. ꝯ. in duobus passeribus notatur debemus. tam ex thorem qui mthorem humilitatem. qui passer. S. Lincolii. a pritate dictus est. ꝙ eorum notitia fiat. in lepꝝ a lenge sanacione. ꝙd autem vnus passer in molatu iubetur. sup aquas vivas. ꝯ alius cum sanguine tingi. quo etiam aspget. mundandus species. ꝯ postmodum idem pas-

ser in agrum amolabit. Dicit ꝙd caro sua mortificanda. quia ad carnales delectaciones in de penitentia. ꝯ quia carnalis delectacio. vedimdabit in animam ad suos peccatoꝝ reminiscit. etiam ꝙ carnis mortificatoꝝ. hoc etiam passeris. ꝯ ꝙius species aspgit. cum ꝙ. tm. peccatis ecclesiasticis. vpnd penitencia facit. ꝯ. ꝙ ligni cedrini firmi. ꝙpositu in bono ꝙcedunt. intelligit. ꝙ ꝙd pcm omnis deserit. ꝙd etiam. notatum fuit ꝙ hi. ꝙd. fleterunt si cut cum ligno cedrino non facile putrescit nec a tinea corrodit. sic nec firmi propositi in bono facile corrumpunt. ꝯ. in vermiculo. i. in filo rubeo designat. colligatus ad bonu. quo potissime caustat. ex detestacione mali. ꝯ profunda contricione que mouit. in hoc ꝙd lenauerunt. vocem. vt supra dictum. vera etiam confessio que in ex. to. notata est figurat. in ysopo que fit dicit li. in. ca. est purgandis pulmonis apta. ꝯ ꝙ quis vocem reddit sonoram. hec autem omnia colligata sanguine debent tingi. quia non n̄ virtute sanguinis ꝯ ꝓderunt ad salutem. ꝯ. ꝙd unus passerum liberu debet amolari. signat ꝙd anima a peccatis libera debet ad deu ꝙ contemplacionem ꝯ denotam oracionem assurgere. ꝙd vt fiat expedit vt pili corporis radantur. vt cogitaciones mundas auferant. ne immundi mouentes ꝓdant suauitatem vngenti. ꝯ sic lauabit vestimenta sua. quia virtutes ꝯ opa victoria que prius habuit si ꝙ parum pollute sunt emundabuntur. ꝯ. Deinde ingreditur lepꝝ. in modis ablucionis ꝙ quia signat contricio. ꝯ. Regula. ꝙ. dicit est manu lauare species ꝯ ostensionis ꝙ qua confessio. fit. in. oribus vos sacerdotis qui dum vult mundus fieri. mundat. ii. Deprauacionis ꝙ quam expeditacio. mali. vii. mo. legit de uuaria. ꝙd erat ex castra vii. tem. diebus. Iudaismos. exo. ꝯ. ꝙ quia religio vt manus mentis mundata est inclusa in simi. exo. ꝯ. Iterum ꝙ quam tribulacionum ꝓpessio. vt lu. v. extendens christus manu tetigit eum. ꝯ confestim mundata est lepra eius. ꝯ. ꝓcepit

fictū est qđ opozzet in motu spiritali ante
dere ad medū p qđ ꝙ tradit nobis xp̄s
exemplū erit qui trisibat p mediam samaꝝ
riam ⁊ galileam trisibat nō in festinus
non solum p trā ꝙmodoꝝ veni eadē
p trā minoꝝ quia p galileam ⁊ sama
riam salutem sicens omē. Unde hic dicit
gen̄e samaria erat trā gentiū galilea
indeoꝝ p medium ꝙ vtrumq; tēs trisibat
qui ad saluandum ydeos ⁊ gentiles ve
nit ⁊ non solum p crimia vel tumoꝝ vti
usq; patrios trisibat. Si p medū ni signi
qđ dō ꝙtinis ad medū infirmi si vellet
conuerterent vbi p̄m inuenirent. qui est
virtus in medio ⁊ dō morali tri sensu no
tandū qđ samaria interp̄tat custodia. ga
lilea trismigracō. ideo samaria actiuam
galilea contemplatiuam vitam figit. qz
in custodia ꝓceptoꝝ contemplatiua ni tris
migracione de visibilib; ad inuisibilia cō
sistit. oportet ꝙ primo p samariam trisi
re in galileam trisire veniꝝ. quia primo
debemus nos in actiua vita p bona opa ex
cere ⁊ postmodū ocio sc̄e contemplacōis
vacare. ⁊ illud ecc. p. fili concupiscens sapi
enciam serua iusticiam p vtramq; tu op
tet trisire volentem in ierlm. via quippe
eūdi in ierlm est caritas. caritas dō dile
ctio est p̄ximi ⁊ dei. prima pficit actiua.
secūda contemplatiuam. Ad medium samaria
para ambulant. si pauperes p mediam
galileam. Oz p medū trisire oportet. nō
quia in vtraq; via oportet nos dm̄ sine
cessu tenere. Ad tertium. ad quem est ie
rusalem celestis. illa scilicet beata ciuitas
de qua dicit. p̄s. Ierlm que edificat vt ci
uitas cuius participacio in idipm. In hac ciui
tate dm̄ principamur. qui semp̄ idipm est
⁊ non mutat. Oz p littam intellectum ist
euangelij nondum ⁊ gen̄. qđ euāgel. in hoc
euāgelio p̄tangit leprosum mundatum ⁊
dominicum. ibi. Cum autem exisset.
In primo determinat xp̄s media trisemi
nis aduentum. Secundo sagacitatem infirmoꝝ
fidē occurrentem. Ibi. ⁊ cum ingrederetur
ꝙ petrum ipoz. Circa primum tria. Primo
ꝙ exaudiuerit petentem. ibi. quos vt vidit
dicit. Secundo ꝙ cum iret vbi an sino integro her
bam est cum uet. in ierlm. ad locum pas
sionis in quo ostendit se spontē passurū.
trisibat p mediam samariam ⁊ galileam
sicut sup̄ expositum est. Et cum ingre
deret scilicet ihūs in ingressu ante villā
fm̄ est miraculū p̄pt̄ morbi qualitatē.
qua leprosi non debebant intrare villas
sed ex̄tra morari. sicut patet leuit. xiij. Secūdo
miraculi fructum. scilicet vt plurib; p
desset. ⁊ ideo fm̄ est in loco a multis fre
quentato. iuxta castellum. Per illud cas
tellum potest intelligi pauoris conscien
cia qđ cum xp̄o ingredit. occurrerunt
ei decem viri lepsi. i. decem mandatoꝝ
transgressione p̄ cum stantes. Qui ste
terunt a longe ⁊ leuauerunt vocem su
am dicentes ihū p̄ceptor miserere nostri
de isto ecclam supius dm̄ est. Quos vt vi
dit hic subdit exaudiuerit petentes. ibi
do ꝙ ostendunt tria. scilicet clemencia
in visione. sapiencia in instrucione. ibi
dixit eis. po in sanacone. ⁊ fm̄ est di
erunt mundati sunt. dicit ꝙ. Quos vt vi
dit. scilicet ocul̄ mō. qui a misericordia mi
uet. dixit. Ite ostendite vos sacerdotib; qđ
iussit dns. primo xp̄s legis implecem. que
hoc ꝓpriebat leuit. xiij. p̄pt̄ miracul
manifestacem. xp̄s qđ dicit sacerdotibus
non tm̄ vm̄ si pluribus. Ꝙ. xp̄s potestatē
clauiū comendacem. sacerdotum cui est
mundos admittere ⁊ immundos excludere
Ꝙ. ad ostendendū spūalis curacōis ordi
nem. scilicet. qđ post contricem. necessa
ria est confessio. que vt dicat gen̄. quo fit.
pluribus tanto melius. xp̄s qđ dicit sa
cerdotib; ostendi tm̄ est ne sic aliquis sua
peccata publice confiteat. qđ sua con
fessio alios sit occasio ruine. Et fm̄ est
dum ipsi mundati sunt. ⁊ hō p̄. vt osten
deret mitti obediencie. quia melior est
obediencia qm̄ victimis. p̄. Regū xv. vt
ostenderet mysterio obseruancias legā
lium. que sanare non poterant si sanatas
ostendere. Ꝙ. vt ostenderet qđ mundatos

spūalis sit in solo ꝓposito confitendi sufficiam sufficienter contricione in ꝙ dixi confitebor &c & tu remisisti impietatem peccati mei. Unus autem ex illis ostensa mundacione ꝯ̃ lepre hic ostendit gratitudo unius alios. Dicit g̃ unus autem & bene dicit qz unus fuit. quia qui adheret deo unus spūs est. cum illo ꝙ̃ ex ꝯ̃ unus g̃ ex illis ut vidit quia mundat & regressus est cum magna voce magnificans dñm. magnificando vbis dat intelligere magnitudinem fidei & deuocionis. ad hunc vocis magnitudinem oꝑtet habere spei altitudinem. humilitatis ꝓfunditatem caritatis latitudinem. ꝓseuerancie longitudinem. ut sufficiat deus laudet fidenter alte humiliter. feruenter. & ꝓseuerant. Et cecidit in faciem suam. non retro sicut hebr̃ ꝙ̃ regib ꝯ̃ hom̃ cum dicunt. cadere ante antioza. i. eterna desiderando. sicut paulus ꝓphet. 2ꝯ. Gz mali retro cadunt nescientes infortunia que eos sequunt. qui se humiliant ꝙ̃ timent. illo enim qui retro cadit nescit quo cadit. cadit nigri ante pedes eius. qi reagnoscens se sanati ꝙ̃ pedes eius pedes ꝙ̃ possunt dici ꝓtinencia ad eius incarnacionem & passionem que fuerunt in eo qi pedes quidam ad inferiorem eius naturam. scilicet naturam humanam. sicut pes pars & inferior hominis. ecce g̃ eius humiliacio. quia cadit. distracio quia in faciem. qui enim in faciem. cadit videt quo cadit. denota adoracio. quia ante pedes. beneficii reagnicio. quia gras agens. ymnum eum dicit gras deo. si non agunt. sicut illo phisee de quo luce. 18. gras ago tibi deus dicebat ipse si non agebat gras deo. ex sibi no deo attribueret bona sua. est autem valde acceptabile deo gras actio. unde ad auctem. quod melius animo gerimus aut ꝙ ꝓmamus aut calamo exꝑimamur. quidem ut deo gras agamus. hinc dicit breuiter. n̄ agi fructuosius ꝙ̃. Et hic erat samaritanus. qi̇ dicit alii. xv. erant iudei. & ideo ingratitudinem suam attribuebant legi. quia deus erat eis deus. et ostenderent se studentes. Et isto attribuit curatoem suam verbo ꝙ̃ Iudei cum semper fuerunt ingrati beneficiis diuinis. act. 7. uicerunt sp̃i sancto resistitis sicut patres vestri ita & vos. Quando dicit qz in samaritanis legit. deo tribuisse. ꝙ̃ fidei facilitatem. Joh. 4ꝯ. videte regiones quia iam albe sunt ad messem. & mox pretulit. hic. 10. Samaritanus autem quidam n̄ tacens venit seus ea & mox motus est. & ꝙ̃ beneficii reagnitionem. et hic. Samaritanus autem erat ꝓh Iudei quos captiuatos filius rex assur ex misit ad colendū terram samarie qui ꝓtinus colebant dñm & ꝓtinus ydolis seruiebant. Respondens autem unus hic redit. ingratitudo. iv. alios & ꝓ̃ rogando. 2ꝯ. asserendo ubi non est inuent & hoc est qz dicit. Respondens autem ihc dixit. nonne x. mundati sunt. & 9. ubi sunt. glo. de nigris requirit qi de ignotis ubi sunt. sicut patet de adam ge. 3ꝯ. sic enim nigrus non reagnouit. ita beneficia nec deū reagnouit ipm scilicet nisi ira appacatus reagnoscentem. sed se reagnouit sicut patet ay. 2ꝯ. Omnis confitebit. certum hominibus & Et nouū scilicet ab obseruancia decalogi. de iam ubi sunt q. d. ꝓdii sunt. quia in nouum sunt ex cui deus sit ydolū qui non est in deo nusquam ꝓprialiter loquendo. nisi est unus qui rediret & daret gliam deo. unus rediret. quia soli deo debet honor & gl̃a ysa. 42ꝯ. gliam meam alii non dabo nisi hic demonstracionis. digni qui appetunt homines ꝓpius erat indignus. alienigena. i. aliunde gentius ad samaria non de nidea nisi eo de celo nec de terra & nondū qz in eius redemptione ihū & gras agentes figit reconciliacionem in aliis abiecto iudeo. Et quia hic alienigena infirmitatem suam ante dm̃ humiliter reagnouit. ideo deus consolis cum dicit surge vade &c. & ait illi surge ubi tangunt &c. 2ꝯ. primo bone confessionis

f.

xxv vij pl t
322 343

mien ibi surge scilicet a peccato in quo
uanisti & illud ephs 5to Surge q̄ dormis
& exurge a mortuis & illuminabit te xp̄s ibi vade &
illud p̄t ibunt de virtute in virtutem
& tocius boni spūalis in eo fundamentū
ibi fides tua hebr xi fides est substancia
rez sperandarū & 6to salutis principio ibi tua sal
uum fecit iam in spe tandem in re

Dominica octava post festū trinitatis
bat ihūs in ciuitatem q̄ vocatur
naym & c̄ hic 8 Hui⁹ euangelij in
telligentia sciendum q̄d nr̄ oīa miracu
la a xp̄o humanitus gestata mortuoꝝ
sustitacōe q̄dam p̄legia vendicat spe
cialis vel q̄andam eminenciam dignī
tatis cum eni tres mortuos a xp̄o
legimus humanitus sustitatos videli
cet filiam archisinagogi in domo 1mo
& 2do & hic 3io filiū matris vidue hu⁹
ex porta ciuitatis de quo hic & lazarū
in monumento quadriduanū Joh xi
horū sustitacio cum diligencia est aduiten
da & q̄nimo ad historicum sēm & mysti
cū intellectū vnde vt de 2a sustitacione
hic aliqd exp̄licet 1o quo ad sensū histo
ricū & 2o mysticū est vtend̄ declarandus
quātū ad p̄m dicat ibat ihūs &c In
quo possūt sex sūt notanda videlicet
duos testes nōiā modus eundi q̄ba
re facti & hūs q̄sti & magnificantes
& 2mo hic dicat q̄d ibat ihc postq̄m
videlicet seruū centurionis sanauit solo
do in ptibz galilee nāz capharnaū
ibat nām in ciuitatem q̄ vocatur
naym Scdo libro 2o sūt hūc nāz ciuitas
est galilee in 2o miliario mon
tis tabor ex̄ meridiem nāz eudor q̄
est vicus ḡndis in quarto miliario eius
dem montis ad meridiem & ibant cū
eo discipuli quos videlicet sibi elegit
& in testes ydoneos adoptauerat & ideo ip̄
sum comunius comitabant Joh
vos testimoniū phibebitis q̄z ab initio
mecum estis & turba copiosa simplex cū
ipo ibat Deo autem cum tanta turba
comitabat quia eos in loco campestri sa
pient instruxit & ipis scientib⁹ deysum
mundauit 3tio & sermi centurionis po
tenti curauit 4to eodem ex̄ ideo autem
uolūt dns turbam multam & cum eo
& eā viduā ambulantem ad hoc fore con
uersos vt vno a mortuis corpali⁹ sus
tato & ad vitam restituto multi a mor
te infidelitatis fidelit⁹ sustinerent & p̄.
fidem viuerent filij dei Justus enim ex
fide viuit abac & Cum autem ap̄
propinquaret porte ciuitatis in quam
videlicet introire cupiebat vbi erat ma
ior ppli frequencia ap̄ negocia introeūt
et exeūt ecce defunctus efferebat so
lebant eni antiquitus non in ciuitatibus
sz ex̄ pocijs sepelire sic eciam dns ex̄
ciuitatem sepultus fuit sicut patet 1o
Ad filius vnicus matris sue & filius ei⁹
solum habebat mat & hec vidua erat &
ideo pocius consolanda & Job 42 ex vidua
consolatus sum & Jac 1mo Religio mun
da & imaculata apud deū & p̄ est visitare
pupillos & viduas in tribulacōe ex
ide turba ciuitatis multa erat ad ea
vt eam consolaret sūp filij israel & q̄
vacabant ad pietatis officia videre
meruerunt videre miraculum p̄sequi eam fun & usq̄
ad sepulturam & interesse exequijs mor
tuoꝝ opus est nūc Jam sermone 2o sup
posito & hec vidua erat mulier ipsa de mor
te filij multum dolebat & ideo lamenta
bilit⁹ cum flebat Vocē autem eius ex
audiebat videlicet ex eo q̄d erat mu
lier ex eo q̄d erat vidua ex eo q̄d erat
mat & 3tio ex eo q̄d erat vna matrū ingēs
ingēs dolor causabat ex eo q̄d erat mu
lier naturalit⁹ et cū mulieres magis
compatiant q̄m viri ex eo q̄d habent animā
magis mollem vnde mulier q̄ mollis
dicta est 5 ythm in libro de animalib⁹ di
cit enim q̄d in omi genere animaliū fe
mine sunt magis molles q̄m mares p̄t
versam & leopardam q̄ inuenit mulier fe
rox & seuia non mulier si versa vel leopar
dia debet mulier eciam naturalit⁹ frigida

·25·

gulier de vallis

hit ex consuetudine cohabitandi et conser
di matres autem cum filiis amplius con
sueuerunt cohabitare et consueti q̃ pa
tres ¶ Q̃ hic sciendum plus diligat fili
um q̃m pat̃ tm naturaliter filius plus
diligit patrem q̃ matrem et hec ratio est
quia pat̃ est principium effectiuum et formale
in filij generatione tm quia filius debet pa
tri in omnib⁹ bonis succedere tm q̃ ab eo
habet dignitatem et honorem pat̃ eciam
mat̃ plus diligunt filios q̃m filij patres
et ratio est quia parentes de natura sua
pprias dederunt filijs eor̃ corpora in ge
neratione filij autem nichil parentib⁹
dederunt et ideo parentes diligunt filios
vtpote filia et carnem suam et membra
sua videmus eciam q̃ homines tristan
dos in ramos et non cū fletu et amore ap
tre q̃m est radix magis flent in filiis
tanq̃m vanum q̃m cū ¶ Q̃ causabat do
lor eius ex eo q̃ fiunt vidua vidue au
tem facilius decipiunt quia sunt sine
viro consiliatore q̃ ¶ Q̃ deuorant domos
viduarũ sub obtentu plicis oracionis sepe
molestant quia sunt sine viro defensore
ysa. xiiij. vt essent vidue pda eor̃ idem
ysa. p̃. Defendite viduas Denq̃ sunt
in tristicia quia sunt sine viro consolatore
et ideo magnum pcm est eas contristare
Jer. xxij. viduam nolite contristare quin
mo vltimum est eas consolari Job. xxix. se
cundus allegatus Q̃ vidue consolatus sum
q̃ et vidue filios amittunt multum di
uerso consueuerunt quia remanserunt
eis dei viri consiliantis defendentis con
solantis aliqñ tm expedit viduis viros
filijs orbatis vt magis libere possint de
seruire vnde refert Jeron in ep. ad pau
linum que duum virum et duos filios ppdi
set gemit q̃uplicita Q̃ dicit expedire
scriptura sum deo quia tanto ordo me
liberasti ¶ Debent eciam vidue honesta
specialiter deuitare ociositatem loquaci
tatem et curiositatem de quib⁹ dicit ps
timoth. v. to sunt autem et otiose discunt ci
tare domos non solum otiose sed et verbose

¶ Secunda ideo de facili est passibilis vir
tutem in compatiendo ad mulierem ei
dius et simus et ideo non tam facilit de
bet pat̃ deo in filij morte vel adhesita
te plus dolet mat̃ q̃m pat̃ ex eo q̃ est ma
gis mollis et passibilis Jn filij autem ho
nore et sublimitate naturaliter plus gau
det pat̃ q̃m mat̃ quia amplior viget mas
culinitate et inde minuit q̃d ad hoc
sic filius sapiens letificat patrem filij
vo fatuus mestitia est matris sic de
filio itaq̃ sapiente et bono pat̃ letat mat̃
vano gliat de filio de fatuo vel malo ma
ter habet tristiciam pat̃ de ira q̃d
si ira patris filius fatuus et dolet ma
tris q̃c gemit cum ¶ 2ª causabat do
lor ex eo q̃ fiunt mat̃ naturaliter omni
mater plus diligit filiu q̃m pater vt
ꝓbat ihs ethi. et ideo plus de morte
tristatur de amissione cui⁹ cius rei q̃d ma
gis diligim̃ amplius tristamur quare au
tem mat̃ plus filiu diligat q̃m pat̃ mul
te cause poterunt assignari ¶ 1ª quia na
turaliter habet multos defectus qui quidem
defectus quodammodo releuant q̃n ab ipa
filij gerant vnde multe que a viris odio
haberent ppter filios gestacem a viris
amplius diligunt ideo scribens mulier
se ꝑ filios gestacem et in defectib⁹ rele
uari et a viris nitentes diligi ardenti
ꝰ amant ¶ 2ª causa est q̃ illud circa
q̃d amplius laboramus et dolorem pati
mur̃ circa illud amplius diligim̃ natu
raliter mat̃ autem plus laborat et dolet
pater circa filios q̃m pat̃ cum in pue
ritate q̃m pariendo q̃ educando q̃ et
¶ 3ª causa est quia illam rem plus dilig
imus q̃m certitudinaliter nouim̃ esse cognos
cim̃ mat̃ autem certitudinaliter cognoscit
q̃d filium gerant vir autem et si credat
tm certus non est si sit de suo semine ge
ratus ¶ 4ª causa est quia illam rem pl̃
diligimus vt quia maximum nis habere
nos stim̃ scim̃ autem pl̃m matri ꝑ
plis gestato est de substancia matris q̃
patris ¶ 5ª causa est quia amicicia cor

curiose loquentes quas non oportet ꝓnas non debent esse ociose Iero⁹ scripsit bñ aliquid facere vt diabolus inuenire te occupatum ex. q⁹ dicit⁹ qđ hec sunt iniquitas sodomis superbia saturitas ⁊ habundancia ⁊ otiū ⁊ ꝓ hec q⁹ vidua que in delicijs vivit mortua est simplr in mentis ideo dicit augℓ qđ corpus hominis est velut ferreum instrumentum qđ si exercetur conterit⁹ ⁊ debilitatur marcuit ⁊ si non exeat⁹ rubiginis ꝯsumitur Sic cum corpus iuuenis exercemꝰ ⁊ vigilijs debilitatem inducit si non corripiat marcescit melius est autem ipm habere do conteretur quā nimis consumere Q⁹ non debent esse ociose quas autem ociositas reprehensibile sit in viris dicimus tm in feminis ⁊ maxime in viduis Nam ꝓ Crisō mulieres sunt mentis molles ⁊ fragiles ⁊ quia mentis ideo de facili decipiunt⁹ quia sunt molles ideo ad malum cito flectuntur ⁊ quia sunt fragiles ideo de facili frangunt⁹ Unde diabolus non est aggressus ꝓ adam sꝫ euam stolidam qđ mulier facilius decipit⁹ eo qđ est sexus mentalior ⁊ citius flectit⁹ eo qđ est sexus mobilior vel mollior ⁊ facilius mouet⁹ eo qđ est sexus fragilior Q⁹ non debent esse otiose ⁊ de domo in domum discurrere si in ꝓpria domo maneret aut in ecc̄ie nibi insistens ꝓ thi. 4⁰ qui vere vidua est desolata spet in dño ⁊ instet obsecrationibus ⁊ obsequijs noctis ac die. legit⁹ de naturis qđ trium amisso pari stat in hyemis in domo ꝓpria In estate do transit ad loca frigida sic ⁊ vidua in hyemis i. in vita presenti in qua est frigus pcti ⁊ calentia ignis vel caloris divini ⁊ suffugio bestie maligni ⁊ temptationis diaboli debet⁹ morari in ꝓpria domo no discurrendo non vagando memor dñs quia qui discurrit castitatem facilr amittit vel in nido ꝓprie consciencie ipam studeat mundando vt possit dicere ⁊ cant. primo lectulus noster floridus ⁊ in nido sic certus ecclesie insistendo ex. anno vidua de qua loc. ⁊ Si de sinistra in carne aliquem malum

caloris tm sciat ad loca frigida hoc est firmat remedia restringentia scilicet mundicies carnis carnalitatem exulando in ꝓpria renes meos ⁊ cor meum habundanciam lacrimarum corruptionem⁹ extinguentem ⁊ tunc dicere potest cum ꝓpheta tristitiam⁹ ꝓ igneum ⁊ aquam ⁊ edurauit nos in refrigerio hominum qđ aut fermenti ad rorem dñi dei restringentem cor⁹ Verum arborem restringit vos sic ⁊ dñm melius ꝓfectum Q⁹ consulabat⁹ do ⁊ eo qđ erat vnica mat̄ non cum aliis filijs sibi remanserat qui ipam alteret⁹ ot nutriret hoc quippe spectat ad filios scilicet nutrire ⁊ fouere ad qđ inducim⁹ dñs precepto exo. 20 Honora patrem tuū ⁊ matrem tuam ⁊ intelligit⁹ non tm do honore sed etiam do beneficencia Q⁹ quia multos plus mouent ex⁹ quā dña ad hoc inducim⁹ ex⁹ dñs qui do matre curam habuit ⁊ in vita sibi obediendo huc Q⁹ erat subditus illis ⁊ in morte ipam Joh̄i recommendando ⁊ post mortem sibi apparendo qz do sepe plus inducunt ꝓmissa q⁹ exempla vel dña ideo dns addidit vt sic longeuus sup̄ terram ⁊ intelligit⁹ non tm do t̄ra moriendi sꝫ etiam triticum sꝫ quia adhuc aliqui sunt duri ⁊ quodammodo obstinaces quos plus mouent comminaciones quā dña exempla vel ꝓmissiones. ideo deus comminacem facit⁹ exo. 21 dicens Qui maledixit patri vel matri morte moriat⁹ ⁊ intelligit⁹ non tm do morte temporali sꝫ etiam do morte eterna Q⁹ quia omnia exempla ꝓmissa ⁊ comminata adhuc ad idem inducerem⁹ instinctu naturali Refert valerius qđ cum quidam miles ob quoddam flagicium fuisset carceri mancipatus et ubi fames deficeret filia sua nupta de licencia militis ipum cotidie visitabat⁹ prius tm ipam perquirebat⁹ ne quid comestibile sibi deferret. illa do extracto vbere matrem ꝓpriam singulis diebus facto alebat⁹ Cum do miles miraret⁹ qđ tanto tempore sine victu mulier supviuret⁹ rei⁹ est⁹ quomodo

bene no quid est honestas primo

nisa bona ꝑ dñi matia.

fiebat tunc mdex pietate motus na
trem filio comendauit Aliud ex m est
do aiam. qn em ciuis senescunt. filij
parentes m mdo ponunt. z pelud pul
dos fouent z nutriunt. De Quam cum
bidisset dns z ubi patet motiu ad fa
ciendum miraculum. obi m xpo mpli
cant. z. comendabilia. Dno aspectus m
serio cum quam cum bidisset contra
tales qui m pspitate exeuntes libent
aspiciunt tribulacoem placentes respi
cere dedignant. z affectus mus cu subdit
mia motus est cont eos qui infirmi
tatib; uel tribulacoib; aliox non com
pacunt. Hz affatus clemencie cu addit
dixit illi noli fieri cont illos qui ul ubo
alios consolant. dicat g quam sulicet bidu
am cum bidisset bisionis bidelicet corpali
z intellectuali dns potens m nequitia
sic curreret mia motus est. z auxio z
compassionis affectu monebat. nam
ab infancia secum aerdat miseracoe Job
xxxi. sicp illam sulicet bidiam. ecc. xxv. de
placabem usi exaudiet non despiciet q
ces quippiam nec bidiam si effundat lo
quelam gemitus unde deus tribulatos
non despicit z exaudit. ap. ep. ad ro. Gd
m tribulacoe notandu hic secundo q mul
tiplex est utilitas tribulacois z quia
tribulacio z ignem sepius intelligit m
scriptura. ideo z ℣ qualitates ignis ℣
tribulacois effectus utiles ostendentur.
z quo notandu primo qd tribulacio ad mo
dum ignis illuminat. ps. xvii. ego bn bi
dens pauptatem meam m birga m
digracoem eius. qg. oculos quos cruda
elauit pena aperit. dan. x. ℣ tempa mu
tabunt sicp te donec stias qd dicet al
tissimus in regno hominu z subdit cui
post finem diez ego nabugodonosor ad
celum leuaui oculos z sensus meus red
ditus est michi hec illuminacio figura
ta est m illuminacione thobie. q fello
posito sup oculos eius cisum recep. thobie
xi. In amaritudine fellis intelligo ama
ritudinem tribulacois. z emollit z

ignis ceram uel omo liquefacit. et ignis
metalla diua Job. z dens mollit cor
meum m ps. liquefacta est terra sicut
cera igne modico emollit. z betem yma
ginem deponit. z nouam recipit sic cor
da non indurata modica tribulacione
emolliunt. z betustatem uicioz deponit
z nouitatem uirtutu assumunt. Cor da
do diua non liquefiunt. ad ignem tri
bulacois nisi sit tribulacio magna mo
tem inferens uel ommans. z tunc de
tustas uicioz deponit. z cor da pcta fiunt
fluuios m oculis modulum. z forma ver
te uiuendi omo pcta flere sacdotis ma
dato tunc fiunt. ubi felix ommatio dei
excelsi uas em ignominie comunat. m
uas gre. z serui diaboli fiunt filii dei pl
n. uerte impios. z non erunt. Job. xxviii. an
ro locus est. m quo conflat. Hic locus est
ignis tribulacois. Hz tribulacio roborat. 3
hominem sicut ignis roborat latem qui
tu uidet. uulnuero. Ro. v. tribulacio pa
cienciam opat. tribulacio roborat indu
rando sicut dentes leonis infernalis
qui sunt heretici malox suggestores de
tractores. z psequtores nichil possunt in
eos de dentib; diaboli dicit ysa. xl. quare
arentis pplin meu. z faciei pauperu c
molins pacienca martiru multos den
tes extraxit de ore dia. quia uisa pacien
cia sanctox multi ad ℣ conuersi sunt. ℣ c
tribulacio destruit. z qi ad nichilu uir
cula annoru quib; aliquis ligatus est
mundi unde dan. iii. tres pueri qui li
gati missi sunt in fornacem inuenti
sunt. soluti unde accidit in homine q
tribulacionem patur sicut expiamus ad
dit cum expiamus pplis obsideret quo
dam castrum qd tenuerunt. strauerunt
quedam expiatu nobilem captiuum mi
chino spanice qd in eam ptem nollent
iacere lapides illo clamante qd ppt eum
non desisterent ab impugnacione ab im
pugnacione aperiunt expiatu lapides ia
cere. z primo lapides iam ruptus est fu
nis quo iste ligatus pendebat unde. i. cadens

Tribulacio seruos z ignis
intelligit ℣ peccatores ro
hus. xx.

Tribulacio
stimat
emolit
roborat
destruit
purgat
dealbat

in fossatum abstractus est. a ẏpiamis. ꝛ
sic liberatus est qui bene potuit dno dice
drupisti dne vinculis mea tribulacoe ꝛ
velud absinthium quo hij pmuli spiritu a
arpili consolacionis sepant. sicut pueri
aliqui amaritudine a lacte separi solet
sic tribulacio hominem pbis ecc. ꝛ. basa
figuli pbat fornax. ꝛ homines iustos tẽp
tacio tribulacionis Job. 23. pbabit me qui
aurum qd pigneum tulit. ꝛ homines re
ceptibiles in camino humiliacionis thob.
12. quia acceptus eras deo necesse fuit ut
temptacio pbaret te. ggo. ꝛ. Nemo unc
scias an pace cognoscat si bella desint ver
tutum experimenta non pdeunt. ⁊ sic tribu
lacio purgat Joh. 15. omnem palmitem qui
fert fructu purgabit eum ut fructus
plus afferat. ggo. qd flagellum guo qd
lima ferro qd fornax auro. he tribulacio
iusto virol. nu. tribulacio ad modum ignis
reficiat ab aqnis delicatis. ꝛ sic conservat.
ggo. in pastorali cor salomonis iactico
fundimus sapiencia deserunt qui upm
missa disciplina extrinsecus custodiunt tribu
lacio est ut mitra a putrefaccione custo
diens. h. paululum custodiunt ne sitibundet
2. cor. 12. De magnitudine reuelacionum ex
tollat me datus est michi stimulus sa
thane qui me colaphizet. ⁊ ex istis patet
singulis annotatis qd tribulacio boiem
iustificat. ꝛ ꝙ ignis cum fuat cicius
quandiu. unde dns non vocem sed votum
inde tribulato exaudiuit. ꝛ eam de mul
te filij consolatus fuit. dum ei dicit. noli
flere. ubi impleuit officiu consolacionis
ad qd ipe vocatus fuit. ysa. 61. ut consola
rer omnes lugentes in syon. ideo pactum
se vocat Joh. 14. alium pacitum dabit vo
bis q. d. usq modo fui pacitus vester. set
aliud pacitum dabit vobis pater. ⁊ spm
simul. Et accessit ⁊ tetigit loculum. ubi pa
ret modus curandi. ubi tangunt. 3a. pmo
accessus ẏpi ad defunctum. 2o. eius ẏpin
ubi. ⁊ aut adolescens. 2o. 3o. fem miraculu
dicit. 3o. ⁊ accessit sicut vita mortua Joh
11. ego sum vita. ⁊ tetigit loculum. 4. libm

uam vel feretrum. hij qui portabant fere
trum. ad unum homines feretrum ad
mortuos portantes. ut. q. 2. pozimus pos
sint dici. q. elementa aut qualitates at
complexiones corporis humani. ut que
terra. ⁊ malencolia trahunt ad frenoz
amoiem vehementem aqua. ⁊ fleuma ad
delicatam fluxibilitatem aer. ⁊ sanguis ad
mundi gaudia. ⁊ vanitatem ignis. ⁊ cole
ra ad iracundiam. ⁊ audatiam. unde glo.
homo a terra pozitur. qd sola terra cogi
tat ab aqua. qn fluxibilitatem ab aere. qn
omnia ppe. laudo humana facit ab igne
qn malignam cogitat. Et aut adolescens
ubi ponit. ẏpi impiu dicat. q. q. aut. scili
cet ẏpus adolescens. in ptio. ⁊ futuri
vocat. cui eam quo non sunt tanquam ea
que sunt. tibi dico. q. d. ẏpia virtute in
po non ꝙ aliud adiuuo. Surge. a lecto moz
tis. Et resedit. ubi se fecit miraculosum
scilicet mortui sustitacio. quo patet ex
tribz. ex motu. quia resedit. qui erat moz
tuus. scilicet ẏpus. quia vita redit ꝙ ẏm
qui habet clauues mortis. ⁊ inferni. apoc.
ex actu locucionis. ⁊ cepit loqui. in signo
vere sustitacionis. hoc facto non potuit
mortuus a simone mago fantastice sus
citatus. ex cinctu coitatis. quia dedit il
lum matri sue. ut eam consolaretur.
qui eum ẏpus eidem dederat in concep
cione. Istis ꝓsuppositis ꝙ intellectu lit
tali huius euangelij. de intellectu mistico
breuit est dicendu. ꝙ cuius declaracionis
pono conclusionem talem. sicut moz
corpalis mortis spiritalis est figura. ita
mortui sustitacio ꝙ ẏpm fecit resustita
cionis spiritalis est significativa. Et pma
pba sic scribit beda libro 2o. super lucam
Defunctus hic qui ex pozta ciuitatis
multis est intrantibz clausus signat
hominem letali crimine fluere. ꝛ sepultu
eundem quo usqz animo mortem no
cendis ad huc cubili tegentem. ⁊ ad mi
nor. noticiam ꝙ locucionis opis be iudi
cat. ꝙ sic ciuitatis ostia ẏpsalutem cu
sentencia concordat. Iam. simone primo

.g.

e elementa.

Terra melancolia ad tristiciam dolorem

aqua fleuma ad flexibilitatem delectacionem

aer sanguis ad gaudium

ignis cole ad iracundiam audaciam

dicent ℣ Defunctis pcibz designat' ho quo
ñl p ordinem sunt videnda p quare pec-
catoz p mortuu intelligut ℣ 2° qđ est mo
mentu in quo includit ℣ 3° qui sint
portatores a quibz portat ℣ 4° que & illa
porta p quam effert ℣ 5° quo est ducta
a qua defleatur ℣ Circa p^m notandu qđ
peccatoz p mortuu intelligit' quia ad
instar mortui frigidus ponderosius &
fetidus esse sut' Ffrigiditas causat' in
peccatoz a tribz p^o a frigida suggestione
dia' do qua dicit' dns ℣ Ps frigidus ven-
tus aquilo flauit & gelauit cristallus
isto ventus aquilonaris est temptacio
illius qui dicit' ysa 12 Ocedebo in latibz
aquilonis &c ex huiz temptacionis tua
infrigidata fit cristallus i. ad modum
lapidis sic obdurata qđ igne carnalis
vix aut nullm dissolvet 2° causatur
a frigida natura pcti pene & eius in se
so frigidi est cum sit venenu serpentis
infernalis nec est aliquod venenu fra-
lius corpus corrumpens qm venenu
pcti animam interficit dum caligem
cordis grauat videlicet & caritatem extin-
guit Jer 6° sicut frigidam facit astria
aquam sitim nu frigidum facit mali-
ciam sitam ℣ 3° causat' ex destructione
vel extinctione ignis diuini tunc enim
dei ignis est liue 12° ignem veni mit-
tere in terram Istum ignem pcti
ventus aquilonaris extinguit & ideo
animam frigidam relinquit Unde
qui non habet illum ignem de quo
dicit' dns ignem veni mittere in tram
in hyemo est & si sint in medio estatis
Dicit' autem frigiditas pozos tene
constringit nec germinare permittit sic
tale frigus in anima genita sius
a frigida natura pcti sius ab extinc-
tione ignis diuini omes bonas af-
fectiones adeo constringit qđ nullu
bonu opus aliqn pficere permittit
ideo dicit' eccl 22 gelu sicut salem ef-
fundam sup terram i. effundi permit-
tit talis g^a gelu habet naturam sale

quia animam suc pius filiat fructifera in
fructuosam facit ℣ 2° peccator ad instar
defuncti est grus & ponderosus pane en
dicit' ponderosum tu quia unus panis ad
alium trahit grauo panis qđ p puncta
dicit' mox sic pondero ad alium trahit
ysa 30 Dilosus clamabit ale ad alium
gl^a zpetuta malicia ad aliam bonit' nisi
dns illud retrit' quodam fatigat &
punit ysa 57 Servitio meo fecisti in pec-
catis tuis tu quis subito ad infernu de-
scendit Job In puncto ad infernu descen
dunt ℣ Montes effecti sunt plumbei
& sup aliquem iustu caderent ipm ad
infernu non traherent & tu panis est sic
ponderosum qđ in momento vel i ictu
oculi ad infernu deiret nobilem sum in
natura siue 2^m videbam sathanam sicut
fulgur de celo cadentem ℣ 3° panis est fe-
tidus ad instar mortui effetet eni panis
eram deo & omnibz angelis & sctis eius est
eni panis tanqm latrina in qua poza in
fernales requiescunt unde quos demones
eam requiescere consueuerunt qui ut
in pozos tristre possent a 2° peccarunt
non eni peccarunt mitti in columbas
qui habent simplicitatem nec in agnos
qui hent innocenciam nec in turtures
qui diligunt castitatem si in pozos q
diligunt immundiciam ℣ Demones eni
non habitant in cordibz simplicu inno
cencia vel puritatem amancia si in cor
dibz sup̃boz & immundoz & raptoz Job 39
Sub umbra dormit i. in cordibz raptoz
vel auaroz quoz duces frigum velut
umbra in secreto calidum i. in cordibz sup̃
bi qui extimus videt nudus si nullus est
vacuus in locis humentibz luxuriosoz q
semp nature volunt in aquis sordidis &
lutosis 2° stendit qđ porta ex qua mon
tus defert' s glo^a as est de 4^a seruibz nam
qui mulierem ad concupiscendu eam vi
derit mortuus exhibit' p portam visus ℣
autem detractionibz singulum accomodat
sius aures ad audiendu detractiones &
trahit' mortuus p portam auditus, eom

rtano ad istas portas sunt custodie adhibende Nam ad custodiam visus ponenda est palpebra mutuata debent, cui ad munerem cor. oculis facere palpebra qñ cor. non dirigat oculum ad illicita aliqua. oculis qñ non renunciet cordi aliqua vana. Job. xxxi. pepigi fedus cum oculis meis ne cogitarem quid de virgine. ¶ Ad portas auditus ponenda est spes spinea. i. reprehensio dura. ecclesiastes. Melius aures tuas spinis. q. nolit audire linguam eiusdem. ps. Ventus aquilo dissipat pluvias. facies tristis linguam detrahentem. Hiero. ad rusticum monachum. Vicus aquosus que multum ad nocendum, non multum ad invitentem recipit. q. ipsum vitulat. Vide detractores cum viderint faciem audientis confusam, pallent, vultus, hebetant labia, silium siccat. Istas certam tales spinas phi aliqui opposuerunt. Diogenes cuidam referenti quoddam malum de quo ab amico plurimum aut dubium est an amicus hoc dixerit. cum est in autem qñ tu male dicas amicis credam dummodo iste de te hoc malum dicat aut non de me dicat. hoc si de isto qui ho habere recognoscit. ¶ Ad portam oris ponendi est hostis. vt qui expedit aperiatur. q. qui expedit clausum teneat. ponenda est etiam statera. vt ubi ponderatum proferatur. ponendus est frenus. vt a sessore suo lingua regatur. ecce qui cum tuo sancto hostiarius statuo statueram. q. frenum ori tuo. vel sententie concordat. Joh. de abbas villa. eodem textu ita scribens. porta. q. ita esset mortuus sensus corporis sigit. unde nam vbi ad aperiendum pandent. porte tue ymis denotarunt vectes tuos pandunt. sensus ad voluptates. quia ymis quod vectes q. sunt duo scribet tuum. dei. q. pedes mundi denotant. unde sup eadem auctor scribit quidam post. Jesu aut ascendit mors per fenestras vite. qñ ubi per fenestras hic per portas sensus scribet corporales intelligunt. alias portas qui plutarchus viam que ducit ad mortem. corporales esse voluptates unde undique qñ sunt pro deo. et pro diabolo pro sensibus debite regulari

quas claudunt ne audiant vanitates aut videant sanguinis manga mossi tuam nares. q. linguam ut unguenta pigmenta vel cibaria delicata ni effeminatum ad ipsa suscipiant cohercent. q. oculos ne mellitum toxicum excipiant discreto claudunt porte. dia. sunt isdem sensus irregulariter regulam quas claudunt reprobi ne ad eos ingrediat. finis vel exercitio legis dei vnde ad istas portas dicit. ps. dicens qui exaltas me de portis mortis vt annuncem omnes laudes tuas in portis filie sion. ¶ Apprehendit autem dns portas suas qñ gra salutaris cohibet. ne temptatio p aliquem sensum ingrediens ad effectum perducat. dia. sic temptantes. ¶ Oculis ex quo effectum mortuus est malo secula desperantis vt pmanentis constantia in quo oculo qui in deo dm negligens veprecatur. ¶ Est autem oculus iste spinosus. q. tu in eo requiescit amari. Job. xl. esse sub sentibz delicias computant sup quo ggs. mox notabiliter ita scribit. non sine curas. quibz molestijs pfecti sunt reprobi temptatio que appetunt vel non habita querere. vel quesita servare. Jure equales substantiorem gladium exposcere a nimicis reddendam plusquam oportet exigere. q. nunc qui debent eandem maiorib exhibere plenius potentiam. q. impotentiam ostendere. sepe pia agere. q. ne opinionem pietatis habeant. fatue dolose custodire. q. profecto omnia misereor pungunt. q. easdem punctiones ipse vel temptatio victi amoris non sentiunt. unde recte q. dicit Job dicit. esse sub sentibz delicias computabant. q. nia peccatores delectationibz pessi exaffectu vite psentis qui sunt aspera que patiuntur ignorant. q. manent sub sentibz. q. ipsum delicias estimant. quia. q. dura. quibz ex psentis vite amoris tollerant. q. tu affectu nimis cupiditatis obligati. laboris eiusdem tollerantia voluptatem putant. quam cum pisi homines. q. huius mundi. fluxa. q. tribulationes cunctis quoq. p ea. quibz sibi seruitum. q. quam labori ingo denotissimo colli submittunt. Ad. q. beno

sub effraim in specie osee ꝓphante dester
bit qui ait Effraim virtuti docta diligo
triturare vitulꝰ cui tritura laboribꝫ assu
eta relixata plerunqꝫ ad eundem labo
rem etiam non compulsa venit ista
phoꝫ mens huiꝰ mundi seruicijs dedita
et rerꝫ temporaliꝫ fatigationibꝫ assueta eam
si sibi libere vacare liceat subesse in terre
nis curis festinat et istum misere oppres
sionis triturare laboꝝ querit vt a iugo
seruitutis mundane cessare non libeat.
etiam si licet et paucas impositas ait cessa
re cum dns a mundi laboribꝫ impat sancto
quens dulcedinem ꝓsuadet et in hesama
riqꝫ mens plus se assequi aspa carna
lis qm teneros blanda spualis gaudet plꝫ
acbritate fatigationis qm quietis dulcedine
pasti" piscꝰ iguꝰ mentes manna deserẽ
tes cum ꝓplo israelitico pepones aut car
nes porros cepas quesierunt qua videlicet
dulcia et grata quietis dona despexerunt
et ꝑ carnalibꝫ voluptatibꝫ laboriosa huiꝰ vi
te itinera eaꝝ lucrosis plena concupis
cunt ¶ Contempsit habere vbi spualiter
gaudeant et desiderant appetunt vbi car
nalit gemant Hoꝝ itaq; vecordiam veri
dica vox reprehendat et dicat Qui ait
huiusmodi letabant et ce sub sentibꝫ de
licias computabant Quia minuit quies
nudias ꝓturbat tranquillꝫ dura lenit aspa
ctus tristicia suspecta securus anteponit
¶ Est enim oculus iste luxosus et in eo
requiescunt voluptuosi et pe
¶ Dns tota in voluptabro sua Est enim
go ventosus et in eo requiescunt superbi
Jer 22 omes pastores tuos pascet ventꝰ
Pastores autem dum mortui sunt
Jer sunt que in vita fecerunt ꝓsentia.
Primus pastor est fiducia vite longioris
que tui sepe decepit oratorem non atten
dentem que dicit scriptura Job 22 nescio
quin dies subsistam et ysa 38 dum adhuc
odor fuerit in me et Jacob 4to Que enim e
stis vita vapor est et ad modicum parens.
¶ Est consideratio culpe alene cum quo
dicitur Cap. p. Rohito zelum meum in

errore vias tuas q. d. nolite miserere ma
li alterius vel amare mortem eius vt si
quis septem occidat grauiora et septem occi
dentibꝫ vel eqnegiunt in errore vite tue mi
nus enim error est ad imitationem alterius
se ordinare ¶ Est vmma fiducia bene
quam aliquis concipit ex magna dei mi
sericordia cum quo dicat Secundum
miam tuam magna est multitudinis pecca
torum meorum miserebit et Job 31 Si ambula
ui cum vanitate et festinauit in dolo
pes meus appendat me in statera iusta
et sciat deus simplicitatem meam Si de
lo ambulauit qui querentibus sibi plus iusto
lenigat et statim ꝙ figit" mediatoꝝ dei et
hominum in quo debet quilibet sua vmma
ponderare quia sicut mollius pomum tan
ti omis extunc qd ꝓ illum dei filium
non oportuit facilius sibi potest qd mul
tum ꝑcum leue sit ¶ Et ꝓximus est adula
cio blanda ꝙ quo cauendo dicit Ds ysa
ꝓphe meus qui te beatum dicunt: ipsi te dece
piunt ¶ Vel possunt intelligi in bonis ip
sis ꝓximis qui oculum mortui deserunt
ad ym dicit spes futuri boni timor futuri
mali gaudium ꝓsentis boni et dolor ꝓsentis
mali Hoc accidit dns ad oculum et tangit
dum peccatorem ad sui cognitionem adduc
et tunc iste oculus qui prius erat spinosꝰ
ꝙ punctionem vicioꝝ efficit fluxibus ꝙ am
mittendi virtutem Quia erat lutosus et
fetidus ꝙ immundicia unxit mundus et
odoriferus ꝙ castitatem cant 4to Vines
florentes odorem dederunt Odor vineaꝝ
hominem recreat et serpentes fugat Sic
odor castitatis dm dilectam et homines ser
pentes fugat infernales Qui prius erat
ventosus ꝙ inquietudinem efficit quietꝰ
ꝙ humilitatem Quid autem dicit dns
cum oculum tetigit audiamus Adole
scens tibi dico surge et nota qd dicat adole
scens non senex sicut et ch. 4to dicat puella
tibi dico surge. non annis vite cum senes in
peccatis beatam a morte spiritali reminis
cuntur Jerꝰ dum est punctus hostie mittat
ꝙd ꝓ pibin est adolescentulus via sua iuxta

semierit

semuerit non recedet ab ea ysa. 54. pnerantium annoꝝ monet. Jer. 13. Si potest ethiops mutare pellem suam. e. e hinc dat adolescens surge. Istd autem missio e dnna inspiracio. Vn qua dicit eph. 5. Surge qui dormis. e exurge a mortuis. e illuminabit te. Dnna quidem inspiracio excitabat dormientem. ideo dicit Surge qui dormis. vinificat morientem ideo subdit. e exurge a mortuis. e illuminat ignorantem ideo ait illuminabit te. Est enim e via. vitas. e vita. vt hetus Joh. 14. est via. p quam homo ad celum vadit. est vitas. p qua homines ne erret deducunt. est vita ad quam homo tanqm ad finem pruenit. qz igit est via excitat dormientem. vt surgat. e viam vadit. quia est vitas dicit ignorantem. ne. p demia incedat. quia est vita vinificat morientem. vt ad vitam eternam prueniat. Aut igit Surge Joh. de abbatis villa. adolescens tibi dico Surge. Surgitur autem a morte. p penitenciam ad quam mutat. ysa. 12. Excitto de publio de pulnere consurgo. sed ter. in. solius vinculis colli tui captiua filia syon. q. d. o tu anima speculacionis filia. quo oculis mentis ad dm surgere debueras. si pcis est captiua ta excitto de publio. de quo dicit Job. 7mo. Indita est caro mea putredini. e sordibus pulueris cutis mea aruit. vnde dicit ego. caro mea indita est putredini. quia caro alis vita. vel mala operacione polluit. qz putredini vel indo restricta ex memoria peccatoꝝ sordidis ymaginacionib; obfuscat. Est hominis miseria qz. p. corrumpit. p peccata. e cum quis surrexit tm de ptis cum delectacione cogitat. quia sicut pulvis oculum. sic frequens cogitacio animam. g. nat. Surge. g. e excitto de pulvere. e non solum surge. imo consurge. e ab omnibus simul vicijs consurge. quia sicut dicit Job. 9no. Immolatus semito gressum eoꝝ ambulabunt in vacuum. e quibunt. semitis eminpeccatoꝝ. sic sunt. involuto. qz dum exire volunt. ambulantes non pficiunt. quia sicut. io. dicit. ego. ope vacua sunt retinent. fugitiuus vica. e sic aliqn victa vna negligencia pedem leuat. sz vincens alia ad eam qua ciderat. implicat. e statum subdit. ex. dicens aliquis fugit auariciam. sz hinc fugitiuus retinet luxuria. qm vt possit explere. q. rit pecuniam. e sic retradit in auariciam. eodem modo fugiens quis luxuriam exponit se auaricie. Item quia ex rez affluencia luxuria implicat. Surge. g. ab omnib; vicijs. e sed verum cum Job in seruili nio. e in recordacione fetoꝝ. pcte mundicie. e testa sanem vadere. e fluxum immundicie. e dura. e stricta penitencia restringere. volunt. tu multi non testa. sz linthea tgere. qui. p. pniam. e leuem penitenciam credunt peccata deleri. tu. g. sed in seruili nio. e solius vinculis colli tui. qz ad confessionem ptinet. quia vinculum colli est pudoꝝ confitendi. sicut enim vinculum ligat collum. ne. pferat vocem. sic pudoꝝ suffocat confessionem. quo sublato fit confessio. Ex pmissis patet qualit. e a quibꝫ surgere debeamus. e quid ad sensum misticum capit. q. dnus dicit adolescens. t. tibi surgo. Cuius pcepto obediens resedit qui erat mortuus. Et nota qz non dicit. steterit. vel iacuit. sz resedit. In stando enim totum corpus laborat. In iacendo totum corpus quiescit. In residendo. p. tm laborat. e. p. tm quiescit. Isti stant quoꝝ mentes circa curas temporalium continuo occupant. Isti iacent q. a bonis op'ib; e vetus intencionib; stulte torpent. ad sensum autem misticum. illi residunt qui. e. laboꝝ mixtoꝝ actionis. e quietis dulcedinem contemplacionis habent. Isti. g. resuscitati sunt. qui vtramqz vitam. scilicet actiuam. e contemplatiuam in se habent. qui scilicet se pos dant deo. p. devotam operacionem. p. primo. p. laboriosam operacionem. e sibi ipis. p. humilem recognicionem. habentes effectum lazari. martha. e marie. cum lazaro de se ipis humiliter sencientes. cum martha. p. primis misericordie seruientes. e cum magdalena. quo dicit. p. stibtus audientes. e sic resuscitatus nedum resedit. sz etiam loquendo resonat laudem dei.

pnde.

¶ Hinc non solum dicit resedit qui erat metuens sed etiam qñ cepit loqui vt enim aut Jam peccator resipiscatus qui vba mundi et pñi loqui consueuat loqui incepit vba dei vt sicut se ostendit p loquelam ciuem babilonie ciuitatis sic p eandem se ciuem spālis reuelet lingua cui qua ipse qui loquit sufficienter ostendit qm ciuitatem quilibet ptinet. Unde ¶ petro dicit ait. Vere ex illis es nam et loquela tua manifestum te facit. Deinde qm dum mundi negocijs colloquendo satis ostendit qñ ad mundi attinet ciuitatem Joh. qui de terra est de terra loquit. Dum vba scripturarum et ad patrem ewangelica libens fatetur ad ciuitatem supernalem se ptinere publice ptestatur. Item de vba dei loquit. qñ ad ciuitatem paradisi ptinere se satis ybat. Adhuc tñ premissa ptractat. pater ad sensum nostrum ma dicens. Sequela sustentationis quam ad sustentatum fuit. scilicet qñ resedit qñ loqui cepit qñ illum matri reddit. primum ptinet ad cōpunctionem. 2m ad confessionem. 3m ad reconciliationem. Ad finit absolutio tñ mgri satisfactio in ho qñ dicit resedit. Qui in hoc qñ resedit et non stetit intelligit. qñ peccator cum penitet licet cupiat p bona uoluntatem. adhuc tñ iacet debilis ad expandum et resistendo temptationem. iacet p timorem non dum certus de bona timens sibi de casu futuro stat cum p spe. In hoc qñ dicit cepit loqui. minuit. qñ pater qui diu est in statu peccati qui non loquit cum irrationabiliter ferat. In ho qñ dicit redit enim matri suo. minuit. qñ resipiscentis de nouo a morte patris matris indiget. alit non diu uiuet. mater enim conueniens est dei sapientia ecc. z filij sapientes ecclie mistery. vel mater ecclie dicit. a qua pater mortuus septat. si tunc matri reddit. qui p primam resurgens ecclesie reconciliat. 2a conclusio. Mortuo resuscitato ybis circumstans timuit. Dum laudant et cōmendant sic spūalis sustinuit timor dei laus et honor omnipotentie cōmittunt. Et stupor iste est terminus sequens vbi

sic dicit. Accepit autem omnes timor ecc vbi f gozz z. nomine scilicet tam beneficij admiratio et tam beneficij commendatio et 3a commendationis expssio. p primo dicit. Accepit autem omnes timor. i timor ad miracionis omnes tunc psentes inuasit de tam miraculosa sustentatione. Alij de sustinuerunt nostros penuriosa instancia vt Helisens et Eliseum et alij in conclusum vt Helias z. Regum. qui hic in publico. Sed cont illud qñ hic dicit. Accepit omnes timor obiecit. p hoc qñ timor est de apprehensione mali futuri. Gaudium de apprehensione psentis boni. ecce cum apprehenderent psens bonum scilicet sustentacionem adolescentis debebant gaudere et p ea non timere. Ad istud dicit. qñ non est timor turbans mentem sine molestiam mentis. et hic est de futuro malo. et est timor admirationis sine ad vindictam inducens. et est de facto insolito et ardue apprehenso. et talis fuit timor iste sicut in textu expresse patet cū dicit. Accepit omnes timor et magnificabat deum. et magnificabant meum et magnum predicabant. in p. magnus dns et laudabilis nimis. Est enim deum magnificare de eo magna credere et enarrare. Filius p. accedet homo ad cor altum et exaltabit deus. sic ge magnificabant dicentes quia ypha magnus. ecce hic subdit expssa ratio cōmendationis. Unde primo dicit cum ypham quidem ad illuminationem intellectus quo ad fidem et visitationem sine medicum ad sanationem affectus quo ad mores. magnificabant ge dñm dicentes quia ypha magnus xpus quippe ypha fuit quia multa uentura predixit de quo dicit. Dent is ypham de gente tua et de finibz tuis sustentabit tibi deus unde male de eo iudicabat phiseus hic dicens hic si esset ypha sciret utique et qualis et quantus magnus sunt iste ypheta magnitudine potencie qui extitit benefaciendo et sanando omnes oppressos a diabolo in quo quin magnus dns et rex magnus sit. et omnes deos magnus magnitudine

sapiencie &c. Et magnalia sapiencie sue declarant et cold. Et in quo sunt omnes thesauri sciencie et sapiencie absconditi. Magnus magnitudinis bonitatis &c. Secundum magnitudinem eius sic et unus ipse est magnus magnitudinis glie in psa magnalia est gloria eius in salutari tuo et Joh. primo vidimus gliam eius qi gliam unigeniti a patre. Et quia sic magnus erat mito magnificabant eum dicentes quia ephta magnus surrexit i. ortus vel natus est in nobis et unt nos vel de gente nostra sicut scriptus dns est ephtam de gente tua et de finibus tuis visitabit &c. Et quia deus visitauit plebem suam huc p. benedictus dns deus isrl quia visitauit et fecit redemptionem plebis sue visitauit magnm sicut medicus in firmum ut sanaret non sic visitant aliud creaturam ppter hominem ppter qd dicit psa. Quid est homo qd memor es eius aut filius hominis quia visitas eum Jhs autem qd dicit deus visitauit plebem suam z. munuit videlt sublimitas humilitas et utilitas sublimitas in dicto q munuit in hoc qd dicit deus humilitas in humanitate qd munuit in hoc qd visitauit et utilitas in operatione in hoc qd visitauit plebem suam. Hic etiam nondum sm. qd. Et est visitatio prima est subuentionis in paupes sicut p. religio munda immaculata apud dm et prem si est visitare pupillos et viduas in tribulationibus qd Infirmus fui et visitastis me tale fuit visitatio saluatoris in primo adventu. Et est mutue familiaritatis inter amicos et notos talis est visitatio specialis qua fit a saluatore hominum Job 10. visitatio tua custodiuit spm meum p. tua visita nos in salutari tuo ad videndum et &c. Et est correctionis sic plures visitant subditos in p. Di. iustitias meas applicauerunt et mandata mea non custodierunt visitabo in virgilla. Et est dampnationis de qua ysa. xxvij. In die illa visitabit dns in gladio suo duro et forti ibidem dicit. De vinea rubea nocte inquit et de seruo eam ne forte visitet contra eam ysa. 10.

Quid faciet in die visitationis et calliminitatis de longe venientis. Ex una dei est qd aliquis non visitat hic ad correctionem vt post visitet ad condempnationem esse. 10. Non visitabo filias vestras cum fiunt fornicatores. 2. pte. premisse ois intendim qd spualiter resuscitatum timor gehenne constituit quia qui sine timore est non potest iustificari et hinc aut b. s. filius ecclesie accedit timor vt sequat iustificatio fortitudo timoris bonum amoris iustificatum audiat mag. sin vocationis peccator qd timeat et sic accedens ad solem iustitie videat illuminatur qd dilexit. Quid namq est illud una dies ab eterno ppter predestinationem mentis ppter justificationem alia eterna ppter alia nesciens finem una dies ab eterno et mentis sup timentes cum siquidem quos ab eterno predestinauit mentis justificat intendente sine media vocatione una cum iustificatione dilatauit in adultis. Sic ad ortum solis iustitiae sacramenti absconditum a seculo de predestinatis et justificandis eruigere quodammodo incipit ex abisso eternitatis diuine quisq vocat vocatus ex timore iustificatus ex amore plenius se quoq esse de numero horum stricte minime quia quos iustificauit illos et magnificauit. Quid enim audit se vocari cum timore concutitur sunt et iustificari cum amore perfundit et de magnificatione diffidet. Incautus quidem de sola constitutione desperabit et tempore si initium sapiencie timor dni in quo recta et vera est vocatio quid nisi puerilis in sapiencia et amor dni is dilatauit qui interim ex fide est ex quo et vera sit iustificatio. Quid item in constitutione in sapiencia est quinquies in fine septem de diuina illa et deifica visione gloriosus notandum qd ex potissimo sunt timendi videlt mors gehenna et iudicium de quibz scribit b. s. filius eccle. 30. Ex hinc mihi filioli mei memorem vere nouissima in peccem et nunquam qd hec recordaris maximus faciat timorem timor expellit dampnegligentiam non admittat et nouissima nostra sint mors gehenna iudicium. Quid horribilius mortis. Quid iudicio tribuli et ria

¶ Hinc non solum dicit' resedit qui erat mor tuus ꝫ etiam qđ cepit loqui vt enim aut Jam peccator resipiscatus qui ꝓba mundi ꝛ ꝑa loqui consueuit loqui incepit ꝓba dei vt sicut se ostendit ꝓ loquelam cuncti babilonis ciuitatis sic ꝓ eandem se cunctis ꝑalis ꝛeplin se ꝓbet lingua enim qua ꝑs qꝫ loquit' sufficienter ostendit qm ciuitatem quilibet ꝓfitet' vnde ¶ petro dicit' est ait' ꝛ vere ex illis es nam ¶ loquela tua manifestum te facit' Deum ꝙ diem occupat de mundi negocijs colloquendo satis ostendit qđ ad mundi attinet ciuitatem Joh' ꝛ qui de terra est de terra loquit' Deum ꝓba scripturalia ¶ ad patrem ewangelica libens fatetur ad ciuitatem infernalem se ꝓtinere publice ꝓtestat' Deum de ꝓba dei loquit' qđ ad ciuitatem ꝑadisi ꝓtineat satis ꝓbat' Alter tu ꝓmissa ꝓtractat' pat' ad seipsum mutatum dicens Sequela sustinacionis quid ad sustinatum fiunt ꝙ scilicet qđ resedit qđ loqui cepit qđ illum matri reddit ꝓmum ꝓtinet ad cōpunccionem ꝛ ad confessionem ꝫ ad reconciliacionem Duo sunt absolucio immunitatis satisfactio in ho qđ dicit' resedit Qꝫ in hoc qđ resedit ¶ non stetit intelligit' qđ peccator cum penitet licet exigat' ꝙ bonam voluntatem adhuc tn iacet debilis ad expandum ¶ resistendo temptacioni iacet ꝙ timorem non dum cetus de bema timens sibi de casu futuro stat cum ꝓspo Jn hoc qđ dicit' cepit loqui mutus' qđ pater qui in diu est in statu peccati qui non loquit' cum irracionabilitate ꝓferat Jn ho qđ dicit' Redit enim mutus suus mutus' qđ resipiscentibus de nouo a morte peccatis indiget alter non dum venit mater cum comitiens cet dei sapiencia ecc ꝫ filij sapiencie ecclia iustor vel mater ecclie dicit' a qua pater mortuus sepat' si tunc mutus redit' qui ꝓ penam resurgens ecclesie reconciliat' ¶ ꝛ conclusio sicut mortuo resipiscato ꝓbis circumstans timuit dñm laudant ¶ comendant sic similiter sustinuit timor dei laus ¶ honor vnanimiter comitant' ¶ ꝙ subpo' istius est tertius sequens vbi

sic dicit' Accepit autem omes timor ꝛ vbi ſ gore ꝫ nom' scilicet tam beneficij admiracio ꝛ tam beneficij comendacio ꝛ ꝫ comendacionis expssio ꝙ primo dicit Accepit autem omes timor ꝛ timor ad miracionis omes tunc ꝑsentes inuasit de tam miraculosa sustinacione illi de sustinuerunt mortuos ꝑcm instancia vt helisei ꝛ regum ꝛ alij in concilium vt helias ꝫ regum ꝙ hic in publico Dei cent' illud qđ hic dicit' Accepit omes timor obiect' ꝙ hoc qđ timor est de apprehensione mali futuri gaudij de apprehencione ꝑsentis bom ꝛ cum apprehenderent ꝑsens bonum scilicet sustinacionem adolescentis debebant gaudere ¶ ꝙ amodo non timere Ad istud dicit' qđ non est timor turbacionis sine molestiam mentis ꝛ hoc est de futuro malo ꝛ est timor admiracionis sine ad redemptum inducens ꝛ est de facto insolito ꝛ ardue apprehenso ꝛ talis fuit timor iste sicut in textu expsse patet cū dicit' Accepit omes timor ꝛ magnificabant Deum magnificabant nomen ꝛ magnum ꝑdicabant in ꝙ magnus dns ꝛ laudabilis nimis Est enim dm magnificare de eo magna credere ꝛ enarrare filiis ꝑ[illegible] acredet homo ad ex altum ꝛ exaltabit' deus sic ꝙ magnificabant dicentes quia ꝓpha magnus ꝛ c. ubi subdit' expssa ratio comendacionis unde ꝓmo dicit' cum ꝓphetam quidem ad illuminacionem intellectus quo ad fidem ¶ ad visitacionem sine medicum ad sanacionem affectus quo ad mores magnificabant ꝙ dm dicentes quia ꝓpha magnus xpus quippe ꝓpha fuit quia multa futura ꝑdixit de quo dicit' deut' 18 ꝓphetam de gente tua ꝛ de fratribus tuis suscitabit tibi deus unde male de eo iudicabat ꝓbiscus hic dicens hic si esset ꝓpha sciret utique ꝙ ꝛ qualis ꝛ c magnus fuit iste ꝓpheta magnitudine potencie qui ꝓfuit benefaciendo ꝛ sanando omes oppressos a dia in ꝙ quin magnus dns ꝛ rex magnus sit ꝙ omes deos magnus magnitudine

sapiencie ecc̃. & magnalia sapiencie sue declarant & cold. & in quo sunt omes thesauri sciencie & sapiencie absconditi magnus magnitudinis bonitatis ecc̃a secũd magnitudinem eius sic & unus iste & ipse est magnus magnitudinis glie in qͦ magnalia est gloria eius in salutari tuo & Joh. primo vidimus gliam eius qͥ gliam unigeniti a patre. Et quia sic magnus erat nuto magnificabant eum dicentes quia ephta magnus surrexit i. ortus vel nutus est in nobis & nut nos vel de gente nostra sicut supius dm est ephatha de gente tua & de finibus tuis fiet nabit & c. Et quia deus visitauit plebem suam huc p. benedictus dns deus isrl quia visitauit & fecit redemptionem plebis sue visitauit magn̄ sicut medicus in firmu ut sanaret non sic visitauit aliã creaturam ppt hominem ppt qd dicit ps. Quid est homo qd memor es eius aut filius hominis quia visitas eum Jhs autem qd dicit deus visitauit plebem suam ꝛa. innuit videlt sublimitas humilitas & utilitas sublimitas in dicto q̃ innuit in hoc qd dicit deus humilitas in humanitate qd innuit in hoc qd visitauit & utilitas in operatione in hoc qd visitauit plebem suam & hiezechiam nondum sanatum qd & est visitatio prima est subiectionis in paupes Jacob p. religio munda immaculata apud dm & prem h est visitare pupillos & viduas in tribulationibꝫ suis qd Infirmus fui & visitastis me tale fuit visitatio salutatoris in primo adventu est mutua familiaritatis int amicos & socios talis est visitatio spialis qua fit a salutatore hominum Job. 10. visitatio tua custodiuit spm meum p̃ta visita nos in salutari tuo ad videndum & c. 2a est correctionis sic plati visitant subditos in p̃a. Dirigas meas ppter mandata mea non custodierint visitabo in virgã 3ta est damnationis de qua ysa. xxvij. In die illa visitabit dns in gladio suo duro & forti ibidem dicit de vinea rubea nocte inquit & die sterno eam ne forte visitet eam ego eam ysa. 10.

Quid sit actus in die visitationis & calamitatis de longe veniens. Ex hac dei est qd aliquis non visitat hic ad correctionem vt post visitet ad condempnationem ose. 2. Non visitabo filias vestras cum fuerint fornicate 3o. 2. pte primo oms sciendum qd spiritus restitutum timor gehenne continuo quia qui sine timore est non potest iustificari & hinc aut b. n. flet ca. 8. qd credit timor vt sequat iustificatio fortitudo & timor domini amorem iustificatum audiat itaq; & sine vocatione peccator qd timuit & sic accedens ad solem iustitie videat illuminat & qd dilexit Quid namq; est illud mihi dm ab etno ppt predestinationem metum ppt beatificationem alta cernens pn̄ alta nesciens finem mihi dm ab etno & metum sup timentes eum siquidem quos ab etno predestinauit metum beatificat antecedente sano media vocatione una cum iustificatione ditat in adultis Dic ad ortum solis iustitiam sacramentis absconditum a seculis & predestinatis & beatificandis eruigere quodammodo incepit ex abisso eternitatis dum quisq; vocat vocatus p timorem iustificatus p amorem existimat se quoq; esse de numero beatorum sciens minime qui quos iustificauit illos & magnificauit Quis enim audit se vocari cum timore concutitur sanctificari cum amore perfundit & de magnificatione diffidet Incautum quidem de sola existimatione deiciabit Tempus si initium sapiencie timor dni in quo dicta & vera est vocatio quid nisi puerum in sapiencia & amor dni eo detraxit qui autem ex fide est ex quo & vera sit iustificatio Quid item in existimatio in sapiencia est quidem in fine spem de diuina illa & deifica visione gliam vbique notandum qd ꝛa potissime sunt timenda videlt mors gehenna & iudicii de quibꝫ scribit b. s. flet ca. 8o. p hunc modum filioli mei memorem vera nouissima in peccatum & minimum qd hec recordatio maximus faciat timorem timor expellit quam negligentiam non admittat & nouissima nostra sint mors gehenna iudicii Quid horribilius morte Quid in die tribuli & ira

gehenna n̄ potest tollerabilius ag̃ri. Qs
metuet si quis ad ista non trepidat non ex
pauescit. non timore concutit. Nam si mor
te non magis non quid aliquid de bonis hu
ius mundi secum delaturus est homo. In iu
dicio nec fallere nec resistere poterit. In ge
henna nulla penitus consolatio sit quietis
be blasfemus & fletus & stridor dentiū. Timo
go. o homo qd in morte secundus es a bonis
omnib⁹ huius corporis & tam dulce animę
carnis vinculum amarissimo secundum
est diuortio. Timo qd in tremendo iudicio
p̄sentandus es in cuius manus horrendū est
incidere & eo examinante quem n̄ latet
si quidem in te inuenta fuit iniquitas
alienandus est ab eternitate quietis & glie
& segregandus a numero bonorū. Timo qd in
gehenna creatuꝝ etnus & immensis expo
nendus es in stagno ignis & angelorū eius in
igne etno qui cruciatus est illis hec illo cru
ciat etiam spiritale resistentia & ad bonum ab
stinuisse laus & manifestacio dei glorificantis
me. illud p̄ vincet anima mea & laudabit te. Quia eni non est gloria laus &
oze peccatoris qui ad sensum stricte mortuus
dicit. Ideo non mortui laudabunt te dne
neq; omes qui descendunt in infernum.
Qz nos qui viuimus benedicimus dño &c. Qui
quo dicit glosa non mortui. i. in peccatis
laudabunt te dne quia non est spes salutis
in oze peccatoris neq; omes. i. aliquis qui
descendit in infernum. i. in profundū vicioꝝ
Qz nos qui viuimus q̄a gre iudicium do
i. laudamus deum. Qz hic nondum qd
acto sunt que moneant nos racionabilit
ad laudem dei p̄. est admonicio scē scripture
b. Diste in referendo gram non ce
tardus aut segnis. diste ad singula dona
gratie agere. diligenter considera que tibi
apponunt. vt nulla dei dona debita gratie
actione fraudent. thob. c. to omni tempore
benedic deum. colo. 3. omnia quodcunq; facitis i
bo aut in opo. omia in nomine dni nri
thu x̄i facite. gras agentes deo & patri eius
dem. c. to oracioni instantes vigilantes in
ea in gratie actione. epho. 1. to gras agentes

semp p̄ thesal. 1. to In omnib⁹ gras agite. 2. m
est admonicio creaturaꝝ que necessante nos
inuitat ad gratie actionem beneficiū datum
alicui inuitat eum vt dam gras
agat. & cum omia que videmus bonum da
ta fuerint p̄ illud ḡen p̄ffaciamus hoiem
ad ymaginem & similitudinem nram &
p̄sit pisib⁹ maris & volatilib⁹ celi & bestijs
terre. inuisq; creaturis omia que videmus
ad gratie actionem nos inuitant. 3. in est tpm
tempus in quo sumus scilicet tempus glie
cui nullum opus magis congruus videtur
quam gratie actio. ideo valde bonum videt gratie
actionem instare. pro. 14. Verum optimum
optimum est dare ad sitim diuelli. quam me
lius auro gerama & oze pciosam & calamo
exprimamus. quam deo gras. hoc nec dia. eius
nec audiri lucius nec intelligi queat. nec
agi feruentius p̄. 4. to est qd gratie actio
optatio est. nos erigit in paradisum. In p̄mias
dñi inchoat cantabo. hoc cantum erit gratie
actio de hoc qd fuerimus misericordie a pec
catis liberati. ysa. 51. gaudium & letiam inuenie
et in ea gratie actio & vox laudis. unde do
mi est. assidere. unde optacionem quam in fu
turo excellentiꝝ boni adipisci. offm qd tam
dñi facere oportebit. quam est beatitudo mul
tiplex. que ex hoc opo sequit. prima est qd
vna hominem in tribulacionis angustia
dñs ei adesse facit. qd figuratum. dan.
3. de pueris qui in fornace positi gratias
agentes deo. ab igne lesi non fuerunt. & spi
tus aperuit eis similis filio dei. 2. est qd
summam largitatem inuocat ad dandum pl
in anima que benedicit impinguabitur
b. ad locum vbi exierunt flumina gratie
reuertuntur. vt iterum fluant. eccl. 43. benedi
centes dñm exaltate illum. quantū potestis
exaltabimus autem replebimur virtute
3. est qd hec oratio multū placet deo
gratie actio adeps est spiritalis. de quo semp
3. omnis adeps dñi erit nro xpe mo. sum
unguentū est quo caput carnis ungit. qd
figuratum est in magdalena caput xpi
ungentis. ga. 25. & ga. 12. b. bonum est unguē
tum contricionis qd & recordacione uni

at beneficioz ¶ Optimum est hoc qđ ingti
tudo que gratiu actioni contraria est ē pusilla
tas magna dr magna rusticitas est ei q
mittit vastum vinu gras non agere quita
rusticitas est ei gras non agere qui ne
cessitate nobis tribuit bona sua gegoz dig
ni est semp gras agere quia deus mise
ricors beneficere ¶ Octauuz vltimum est
multiplex malu qđ pcedit ex ingtitu
dine ¶ p est qđ bona tam a deo accepta au
ferri facit vnde sup illud Ro. 1. qui cum
deu cognouissent non sicut deu glificauer
unt aut gras egerunt dicit augz qđ
deus dederit gratis tulit ingratus ¶ 2m est
qđ impedit ab hijs que darent Homini n
fuisset ingratus gdo non est dignus dun
dis qui non agit gratias de datis & ingti
tudo est ventus brens siccans fibi fontem
pcedens rorem meo fluenta grē ¶ 3m est q
non solum pdat hominem bonis meo
penam addit vnde ezechias punitus est
de ingratitudine. cum enim dedisset ei deus
miraculum incredibilem & ptulisset centu
scyppo in castris senacherib. licet 4m ioso
phum cum pplo hostias deo immolasset no
tñ digne gras egit & cantico non cantau
it sicut in huius patres confitebant fa
cto & ideo egrotauit ad mortem. vsq 5m
notare debemus qđ gras agere debemus &
beneficijs gentilibz & spālibz & de singula
ris gentilia tangit & dicens Agam & grā
fcias tuo benefactori meo redemptori
meo remuneratori meo. primo qđ nobis pstā
tit qđ nos xpi sanguis adiuuat causam tuu sub
stitues qui iam eras faciam & inquit Homi
nem & de quo do postea & pfit pristinz &
Jam tuu opus tuos redemptionis attende.
idem fecit te deus tuus. fecit tam multa
pro te. factus est tecum una caro. te quoq
faciet secum spūalia spālia sunt
3a p est dilatio exspectationis quo dr pec
catores patienter exspectat ad penitentiam
4m est iustificationis qđ dr exspectatos co
ronat infundendo gratiam suam ¶ 5m est con
seruationis qđ custos in statu suo bono con
seruat ¶ Et notandu qđ circa vnūquodq; hoz

beneficioz nobis attendenda sunt quinq; vt
agnoscamus magnitudinem eoz circa p
debet homo cogitare quotiens meruit vt
tempus pritus sibi auferretur quotiens
eum mortaliter peccauit h' meruit pdi eum
indignus est vita qui ingratus est autoz
vite Job. 10. qui ipsa vita putabant indig
nū debet cogitare qm pxūm fuit qui
amissioni tanto cum mia gracioz est quo
pena pximioz est a qua pet. vt si aliquis
suspendendus iam laqueū haberet ī collo.
vel si mutilandus membru iam membru
haberet sup lignū vbi mutilari deberet.
mau beneficiū reputaret si tunc liberare
tur vnde debet homo cogitare si quis fu
it in periculo mortis dum in statu erat dāp
nationis & quo misset si in statu illo disces
sisset & quis pmeruit apud dm vt ei pe
perit ¶ 2o debet cogitare qm placatum rem
deus ei contulerit qui tempus prius ei debit
placitas temporis ex duobz nō pcedit. p ex
h' qđ momento temporis p' homo liceret
regnū etūd 2o ex h' qđ illis q sunt
in inferno plus valeret momentū tem
poz in quo pniam agere qm tanta mas
sa auri quāta est totus mundus & n placa
tus tempore dr hen homo michil vilius
reputat valde ingratus est patri qui no
bilis conditi cū quelibet hora temporis q
deus dat ei plus valeat qm centū milia
auri ¶ 3o debet cogitare qđ male misset
vt res tam placata conferret ei qui mag
na tempus prius sibi datū in contumeliā
dei expenderet ¶ 4o debet cogitare qualit
cunq; debit deus ei esse vsurā tanto beneficio p
h' cui omnibus diuinis mis. qđ licet deus
remiserit eum vsurum tanto beneficio p
magna pte in contumeliam sui. tū non
dimisit pte h' dare illi ¶ Circa 2m beneficia
cui debet homo cogitare 1mo a quibz mu
nibus deus liberauit ipm. tot enim sunt
pcōz ligatus quot pars est inuentus. inq
illud gnl. 4to iniquitates sue capiunt ipm
& funibz pcōz suoz quisq; constringitur.
& sunt adeo fortia vincula ista. qđ n' eam
p mortem quis solūt. vnde non pari

G.

debet de grat deo quem dns ab hys bm culis liberauit. Ord debet cogitare quot & qnta deus ei dimisit p quolibet enim mortali ei dimisso deus erat mortis ethe Or quis esset deus mortis temporalis quo momentanea est p dimissione illius p atus esset illi seruire tota vita sua quid g facendum est p dimissione mortis h eciam bni sdi mortali debet. Ang. cui dic tu est nauiga ne mozaris & distulit cui dm est labora no mozaris & pig. stult lenia nibet deus vt nectim vinamus & obedire negligim. Q3° debet cogitare ad qntam dignitatem deus eum elegit qui eum mstificauit elegit eum eum ad regnū etnū. Quarto p cogitare in qli statu deus eum elegit. hostis eu dei erat & indignus pans quo vestit. pater eu p Ang. indignus est pans quo vestit. Q4° debet cogitare quot dns reliquit quibz tale beneficiū non pstant imo in pec catis suis ipos pro. pmisit. Quicū be neficiū de conservacione pmo attenden da est difficultas stundi quis apper. specia lit in 3 psonis scilicet in lucifero q cum esset maxima arbor paradisi ad no dicit deum sine fletu superbis cadit & in adam qui cum eet absq; corrupcio ne naturali tm ppe cohabitacionem bm mulieris paradisum amisit. Jero. mente to semp qd paradisi colonid de possessione sua mulier eiecerit. Or portat mulier eiere cum qui tam erat in paradiso no est mirū. Or tam eos impedire qui non dum in paradisum peuenerunt. Difficultas etiam standi patet in nob qui cum eet sub pastore tanto & mi tales fratres tm occasione modica ad mmstracionis cadit & non adiect vt resurget. Q5° debet attendere pugne continuitatem in qua sumus dm. Cum nos impugnare non cessat et saltem tedio nos vincat. Ignorant aliqui ei au diunt bonū aliquem cadisse si non est mirū si quis caderit qui continuus est i pugna imo pocius mirū est si aliquis

non cadat. Legit in vitis patrū qd quī dam venit ad abbatem theodorū dicens ei pre quidam frater veh̄is est ad se culum. Respondit abbas theodorus in hoc non admireris. Si audieris qd q̄ dam alium effugere de ore inimici h admi rare. Q3° debet attendere qualem infir mitatem tanta cum infirmitatis homo vt p sibilum vmp̄ dbi deiciat. Ama sicut dicit gregor in moral. bonū pdit. qd no a largiente custodit. Quarto hostis impugnantis potestatem ei astrua & crudelitate de potestate Job. Non est potestas sup̄ tram que ei competat de astruca gen. 3°. Serpens erat callidior cunctis animantib̄ tra. De crudelitate gre michil sp fecisse estimat cum animas ne fatigat. Incessanter sitit dia. Sanguinem nos trū unde sanguissuga vocat. Prou. 3° san guissuge due sunt filie dicentes affer af fer. Quinto debet attendere quales q̄ valetudinem vt cum sint quedā qd qn aliquis vult citius vnū medicinā aliud unde ysa. 24 c. Et erit qui fugit a facie ti midine cadet in foueam & qui se exphi cuerit de fouea tenebit. Laqueo formido & pena amarius qd homines formidare facit unde de amaro legit. Job 14. Omnibus tuis semp in amaris eius & cum vt pax ista semp misērias sustineat. Fouea peccatū est luxurie fouea cum profunda meretrix dr̄ legit. Prou. 23. Laqueus vero poena est superbie quo volatilia hui mundi scilicet nobiles capiunt. Quinquaginta beneficia sunt quo singulariter omnium sunt exhibita p quibz eciam deo gratias agere debent & illud h̄ dns positis dicit ad sin gula dona gratias agere. Q6° si isto modo p timorem & gratiā haberem dm magnifi cauerimus signum est qd spualit resistimus

Dominica xxij. post trinitatem.

Nemo potest duobus dominis seruire. Luce xvi. In passio euangelij matthei pau

sup̄ qua ponit hoc cruge phibet p̄ in
terra thesaurizare. vbi erugo demolitur
& fures effodiunt & furant. & ꝓpt̄ in celo
abscondere thesaurum. vbi talia ꝓcula no
habent. & quia posset aliqs forte dicere.
q̄ in celo & in terra bella & possit insinuat
thesaurizare. ideo huic possibilitatem ne
gat xp̄us ꝓbans q̄d nemo p̄t deo seruire
& mamone. & sicut solent philosophi quid
mentiendum aliquid ꝓbare vel reprobare p̄
omnes generales adducere. & ex hijs ꝓbatis con
clusiones sp̄ales inferre. vel reducere quas
mentiendum. Dicimus philosophus xp̄us
sapiens sine mentiri ꝓsequit in hoc p̄sen
tem conclusio generalis quam ponit ē ista.
nemo p̄t debito duobz dnis seruire. hanc
conclusionem ꝓbat sic. Si aliquis duobus
dnis deserviret. aut vni odio haberet. &
alterum diligeret. aut vni sustineret. & alte
rum contemneret. si aliquem odio habens vel
eum contemnens non ei debite seruit. ergo
nemo p̄t debito duobz dnis seruire. pro
hui⁹ argumenti plenior intellectu nondum
p̄mo q̄d non dicit nemo q̄t dnis ser
uire. sed duobz dnis. dualitas autem que p̄
alteritate recedit discordiam signat. vt dui
sionem. duo q̄ dni sunt. qui voluntate vel
ꝓcepto nr̄o se diuisi sunt. Si autem quoti
die dni in voluntate & ꝓcepto consonant
magistri in hoc non multi. si vnus sunt
vnum sensum ꝓcipit xp̄us Jacobi. 3°. Fra
tres nolite multi magistri fiant. autem
magistri. s. angli in plogo retractationum sunt
diuisa & adiuisa docent. Si autem eandem
veritatis multi magistri docerent
non multi magistri. sed in hoc vnus magist⁹.
vel pocius q̄ os vnus magistri sunt. qui ē
xp̄us. q̄d hinc est. q̄d xp̄us appetitum ma
gistri ꝓpter laudem humanam & auctatis
vendicationem interdicens ait. vos autem
nolite vocari rabi. & causam subdit ait ꝓpositum
agentem dicens vnus est enim magister
vester simplex xp̄us ihūs. 2° nomen. & glossam
q̄d duo dni quib⁹ instanter seruire non
possumus sunt deus & dia⁹ p quo stendit
q̄d dns dicit ethi quasi dans munus dans

munus. vel donum ꝓbens. & primam ethi
mologiam. deus solus dicit dns dicendum
ipse enim solus munera dat. cetera inducit. vel
faciunt commutationes. sic omne donum ꝓfectum
desursum est descendens a patre luminum
Jacobi. 1°. Immo alij dni sublimiores plus
recipiunt a seruis quam eis tribuunt. si in
commutando plures decipiunt. ei pecto
ris & inimicus dna tribuunt. pocioza. cum
modi sunt adulatores & aulici canes qui
cum sint familiares munia omni pesto
efficaciores sunt ad nocendum. qui in tem
poralibz & spiritualibz maximum dnm inimi
cant. In temporalibz magnum ei cum sanum
consilium & fideles consiliarij potissime
iuuant ad dominium vel regnum debita
gubernacionem vel conservacionem. & adula
tores hec potissime nituntur destruere.
tio primo. quia vbi sanum consilium viget ad
ulicus tanquam mellitum toxicum pau ex
pellit. tio 2°. quia sicut fideles consiliarij
bonum publicum diligunt. ita adulatores
quantum ꝓprium comodum attendunt. In
spiritualibz etiam. quia cum s. Bernardus
duo sint hominum necessaria ad salutem. vide
licet cognicio dei & cognicio sui. & p cogni
cionem sui debet homo peruenire ad cogni
cionem dei. cum enim ꝓpriam cognoscit ho
indigentiam & infirmitatem. ex hoc vin
cit dei iram & benignitatem. adulatores
autem auferunt hominis cognicionem sui.
& sic consequenter cognicionem dei. & p quos hoc
inferunt. q̄d sibi magnum vitio est ad
salutem. q̄d hi adulatores sunt venefica
rium potissimo introducentes. Cum enim
aer infectus crassus hominem suffocat
cum p respiracionem ad cor facillime p
tranat. sic adulatoria que sine veneno de
tractionis vix aut nullum ꝓferunt. alias
audiencia facillime interficiunt. musce
enim adulatores venenum cum melle. dis
& inimicos eorum vel quos oderunt his q̄
bz adulari volunt. maculizant & vitiat
& carnalit̄ a talibz eadem iniquitatibz coin
quant. Et redeundo ad ꝓpositum. scilicet q̄d
dia⁹ dns dicit. non quia munia dat sed

C.

hic nō ꝓbat dns omnia
esse bona ꝓpria.

qnia mnda mnsta qnnnt qnnnt enim
sup̄bis honores ⁊ eos ꝓdnct ad ꝑcia
ignominiam qnnnt auaro diuicias
habundanciam ⁊ nnnentem ꝓsp̄itatem
cum ei in bertate ꝓparet ꝑcnam moꝛ
am ⁊ intollerabilem paup̄tatem qnnt
lubricas ebrius bolnptatem ⁊ redit ꝑ
tuam penalitatem sic diabolus multa
qnnnt si ꝑnal vel nulla tribnit qnn
qnnssiones sic sup̄ mendacio genaliter
sunt fundate ¶ Dicit ⁊ deus quia dat
nnnus ayniat autem dia si sicut deus
non
ea⁹ dat si sup̄ mendacio eas fundat
ayniat eni humili depssionem dicens
inplicito tali si dba ⁊ dleva humilde
pssus fueris cum honore quatus ab
omib⁹ oppssus eris ⁊ tu humilitas ad ho
norem ⁊ exaltacem potissime sios ad
ducit qm qui se humiliat exaltabit sic
is ayniat liberali ⁊ bolnntarie indigenti
b⁹ erogauti finalem indigenciam ⁊ pau
ptatem ⁊ tu bona paup̄b⁹ erogata nil
tpbicant ⁊ crescunt in diuinas ꝑcnas
qnanssimas ayniat castus castus tribula
cem cum tu castitas debite seruata ab
omi liberet tribulacione sic si dia nnne
sup̄ mendacio qⁱ genaliter sunt fundate
¶ Imo maxime nnne quas dia⁹ vel
membra sua dare ponunt ad ho tumna
tur qd homo debitor sui de quo non ꝓt
absolui soluat modici ante tempus na
turalit limitatum qd fit ꝑ bite tempo
alis violentam ablacem. ⁊ tales nnne
modicum sunt timendi. ⁊ hinc ꝓcepit ꝑ
ⁿᵒ
ay. 10. solite timere eos qui occidunt corp
animam autem occidere non possunt
⁊ pcius hinc timete qui ꝑ animam
⁊ corpus mittere in gehennam qui solis
ꝑcie dat animas ⁊ p quas dns nnnpat
¶ dicit ⁊ deus dns qnia domui ꝓsident di
uidit eni totus nnnndus in duas fami
lias sic in duas domos. in domu dei
tei. ⁊ domu dia⁹ de ꝑma domo sit eos
electi ⁊ de 2ª omes reꝓbi ⁊ sicut de ꝑma
domui ꝓsidet ita dia⁹ 2ª sicut eni dicit
glo⁹ Antonius sup̄. ⁊ capitulis apo¶ Dicit

caput omi electoꝝ est x̄ⁱ ⁊ omes electi corp⁹
eius. ita caput omi reꝓboꝝ est dia⁹ ⁊ omes
reꝓbi corpus eius. de ꝑma dicit ꝑia Domi
nam decet sanctitudo ⁊c. de 2ª dicit sic ꝓ
ficiat in domu meam ⁊c. Jstis g̃ dno
b⁹ dns ⁊ domib⁹ sine ꝓsidentib⁹ no possu
mꝰ simul seruire. videndu g̃ est cui istoꝝ
dnoꝝ seruimus pⁿo nob⁹ sit eligenda ¶ Est est
hic sciendu qd ꝑpt⁹ 2ª polet se mari aliquid
vel officium concepisti. videlicet si tale offm
sit honorificu. leue vel facile. ⁊ bene remu
nerati. ⁊ ꝑpt⁹ istu 2ª est dei seruitus appeten
da. ⁊ ꝑpt⁹ conditiones oppositas dia⁹ seruit⁹
detestanda ¶ Est eni ꝑmo dei seruitus ho
norifica qm seruire deo regnare est. Imo
sua libertas hec est. in qua ꝑ seruitus ap
ꝓbatur. ⁊ hinc aut aug⁹ in⁹ musica. anima
sedatis motib⁹ sui⁹ in ordine ꝓpe
dit. agit omnia nutusq⁹ liberi. qd figu
sabbati si cognoscit solum dm esse dnm su
i. eni sua libertas seruit. Imo de
bite seruiens ⁊ thesauꝛ ⁊ templa obtem
perans omi templum dns ⁊ rex rationabi
lit dia⁹ ꝓ teste tuncelli dicto ꝓ sic stridente
O⁹ contempnit h⁹ tristitia omi hoꝝ tri
stiorꝝ dns est. de omib⁹ eni his ampleti
voluntas sua. ⁊ de his fit quicq̃ fuit de
his fieri. fuit eni de his omib⁹ fieri qd de
fuit de illis fieri. ⁊ h⁹ qd deus de illis fuit
fieri de illis fit. fuit eni deus quedam de
his bonis tristioꝝ a quibusdam sibi obe
dientib⁹ possideri. quib⁹ h habita sint pro
desse. ⁊ fuit ea a quibusdam sibi obedien
tib⁹ subtrahi quib⁹ nouit coꝝ carenciam ꝓ
desse. fuit eciam quedam a quib⁹dam sibi
nobedientib⁹ possideri. quib⁹ nouit cond
possessionem ꝓdesse ad comissionem. ut
nolentib⁹ omnib⁹ esse in nstrum flagellum.
⁊ fuit ea a quibusdam sibi inobedientib⁹
subtrahi quib⁹ nouit coꝝ carenciam ꝓdesse
ad comissionem vel nolentib⁹ omn esse in
nstrum flagellum. ⁊ seruus ꝑ non fuit
aliud de his fieri. fuit nunq̃ tu sue h
tristioꝝ seruus bonis. sicut ad bonoꝝ ser
uicium facta sint. ⁊ malis ꝓpter fines reꝓ
tos. ⁊ hinc concludit lincolñ vbi sup̄ bene

ꝛnat̃ vir ſtus hys oñibz. de quibz fit mẽ
ciõ vult de hys fieri. ꝛ hic multi videntur
ꝙd ex hoc ꝙd mali ſepe tẽpoꝛalia habũ
dantes poſſident qñ electi ad etna ſpan
dũ ꝛ tẽpalia cõtẽpnendũ potiſſime
informant. ſicut enim ex tribulacionibz qs
niſi pleniꝰ tẽpalit colligi poteſt qs
rephi etnaliter punient. vt inuit apoſt
theſal. p. Qui ex pſpuato tẽpali dãa re
pbis colligit quãtam felicitatem deꝰ ſuis
fidelibz ſtargiet. O-ui enim minimis tanta ſtar
git ꝙd fidelibz amicis ſuis erogabit. Ex
citari eaam ex eodem debem ad tẽpalia
pmpendendũ. Si enim quis volens aliquid
emere eius valoꝛem ignoꝛaret. Si ex
ti indicatoꝛem emere vel vendere tale ꝙd
videret. poſſet ex eius facto ꝓſimilit cog
noſcere rei a ſe appetito valoꝛem. Sic ſanc
ſimus ſapiens indicatoꝛ. Si gẽpe res temp
ales pmpendat. qs in hõe manifeſte oſten
dat. ꝙd ſtus pdonibz illa donat. ꝛ nos de
bemus illa pmpendere. ſcientes qs non
fallit indicatoꝛ illo. Eſt. 2o. ſeruitus exp
appetenda. qz facilis ꝛ ſuauis. vnde. ay. ex
dicit. Tollite iugum meum ſup vos. ꝛ
ſequit. iugum enim meum ſuaue eſt. ꝛ onꝰ
meum leue. ſz contrariũ videt illud. ay. Qꝫ
anguſta porta ꝛ arta via que ducit ad
vitam. ꝛ pauci ſunt qui inueniunt eam
Ad iſta dicit ꝙd arta via videt via vir
tutis. quãtum ad incipientes. facilis tñ eſt
ꝙ ad pfecte diligentes. Dicunt enim volens
iſtere ad ethẽrizandũ. p̃ difficultatem
habet vt cordis digitos debito applicet ꝛ ad
habitum adquiſierit ſine difficultate ꝛ
delectabilit operat. Sic inquit philoſ. vo
lens virtuoſe vniuerſo. ꝙnto ſibi vim quo
dam̃ infert. ſi habitu genito videt ſibi ſa
tis lata via dei. ꝙd in facilius. qñ diligẽdo.
ꝛ tota lex in dilectione dei ꝛ pximi adim
plet. Eſt. 3o. optimus reminiſtra ſeruit. l.
ꝙd ſicut hic. o. miniſtram ꝛita ipe no
bis poſt hanc vitam miſtrabit. hic. u. vi
ſum illi quos cum venit dns inuenit
vigilantes. Amen dico vobis ꝙd ꝓcinget ſe.
ꝛ faciet eos diſcumbere. ꝛ tranſiens miniſtra
bit illis. ꝛ paulo poſt eodem cap. De tali di
cit ſup omnia bona ſua conſtituet eum glo.
illo vigilat qui apros oculos in vero lu
mine tenet. vt tenebras neglegens vi
tat. qui eaam optat opa vite non mortis.
p̃ quã vigilato ꝛ nolito peccare. Amen
ꝛ vere dico vobis ꝙd ꝓcinget ſe. glo. ꝓpaꝛat
ſe ad retributionem vel ꝓcingere ſe dns. da
qua time ſtos qui dicunt eius veſtimen
ta ſurſum leuabit ſicut qui ſe ꝓcingit ꝛſa
ꝛ hys omnibz velut ornamento veſtiens
ꝛ faciet eos diſcumbere glo. in etna beati
tudine etna refectione ꝛ tranſiens minis
trabit illis glo. ho iudicio ad regnũ re
diens ſua claritate fideles ſatiabit. vt tran
ſiens dicit. l. tranſiens faciens. quia ſuos tranſ
ferret in etna claritate conſtituit eaam
cum ſup omnia bona ſua glo. ꝛ ſup om
celeſtis regni gaudia. Et cum oppoſitoꝛ
oppoſiti ſint effectus. ꝛ ſeruitus dei ꝛ ſer
uitus dia. opponant. pz qꝫ ſeruitus di
abolica eſt abhominabilis. ꝛ hinc de pec
catoribz dicit ſeruis. dicit pta corrupti
ſunt ꝛ abhominabiles facti ſunt. Diffi. ꝛ
hinc in ꝑſona dampnatoꝛ dicit. ſap. 4o.
laſſati ſumꝰ in via iniquitatis ambula
mus. l. vias difficiles. ꝛ Eſt 3o. peſſimo
reminiſtrata. cum enim peccatoꝛ totam vi
tam ſuam occupauit in ſeruicio dia.
ligna colligendo. In fine illa ligna ſuce
dit. ipe ligato etnaliter in coꝛ medio. li
gna ſunt peccata que ignem mittunt
infernalem. vnde in inferno nullus co
mouet. niſi qui ꝓpria peccata ſecum addu
xerit. Ex ꝓmiſſa concluſione in genali
concludit ꝙnus concluſionem magis ſpe
ciãlem dicens. ꝙd non poteſtis deo ſeruire
ꝛ mãmone. tanqm ſic arguꝛeret. ꝛ ne
mo ꝓ duobz dnis ſeruire. Si quis ſer
uiret deo ꝛ mãmone ſeruiret ei⁹ tanq
duobz dnis. g. non poteſtis deo ſeruire
ꝛ mãmone. mamona autem ſiriace ſ
Iero. dicit latine. Dicit etiam mam
mona nomen demonis qui diuicis pec
cat. non quia in diuicijs eius ſint. ſz
quia eis vtit. ad decipiendum. Qꝫ autem

non possimus deo seruire. et mãmone pa
tet multiplex ratio. quia amans fi
nem diuitijs omnia quo deo redderet
tribuit creatur. Sed magz deo debito
res sumz fideles. fiducialiter sperz. et certius
si amamus. plus credit. vel confidit de
diuitijs qm de deo credit. cui se necessa
ria sufficere. p habitum seruierit. et quasi
fame primum si seruierit soli deo quasi
deus mundi velit. vel possit sibi seruien
tibz prouidere. qm diuicie vel hic mu
dus. Qd autem aliquis non prouide
at ei quem sciat sibi fideliter famulari. ec
tiugit dupliciter. vel quia non habet. vt
quia non pt. p. derogat homitati. et
potestati. ideo nemi deo committit. ad
sit omnipotentissimus bonus. Quem etiam
ponit augustinus in diuicijs. qd est de deo
quodam desperare. dicit. de deo desperare est
spem in creaturis ponere. dicunt
in eis ponit quem in deo ponere debu
isset. Immo talis omne opus dei mutuum
esse. et naturam ordinauit. et cui deus
et natura tam infimam esse uult creatu
ras. et pedibz omnibz conculcari. Deus
nos in hoc absit dubio. qd debemz tenua
despicere. et calcare. Quale. g. bonum est. h.
omnibz aliis ponere. qd deus singulis vo
luit postponi. Unde ad plene docendum
diuicias temporales. conculcandas esse. et
temnendas. primo de ecclia celitus edu
cendi. dicit. Agrez posuerunt ad pe
des apli. vbi conculcandi. sicut patet
act. 4. Ubi dicit glo. qd docent calcandum
esse aurum. qd sibi dant pedibz apli.
Contra animus est fortior natura sublimior
est ipo celo. et pote similiter deo suo. ideo ei
altius debet. a terrenis sicut celum a tra
quillitate. Unde sicut ordo nature quem deus
instituit. videretur. Si celum terre adhe
reret. Sic. vel amplius ordo nature prohi
beret animam terrenis adherere delectabiliter
p amorem. Anima enim nedum celum
sed celum celoz est. et specialis dei habitaculum.
Iuxta quod quidam. celum materiale. deserti
tum a deo nominatur. Ideo. et nos dili

tur. qz. m. deserto. Omnia q. plusquam est celi
h. terra celle implere. vel ei terram suppo
nere. hoc tm faciunt qui seruiunt. ista mun
do. Alia exempla notabilia ex diuisis de
toribz elicere possimus ad inducendum qd non
possumus deo seruire et mãmone. quod
p. sumit. ab augustino sup Joh. et est ex
de casa. Si habuerit in te amor mundi no
est quo mitret in te amor dei. vas es. plenz
es. effunde qd habes. vt recipias qd nõ habes.
Funde amorem seculi vt impleatris amore
dei. Idem est amor vtilis. et amor nocuus.
amor amore impedit. amor nocuus red
dit. et amor vtilis facit. plenum sint homi
nes amore huius seculi fundant et capiant.
vt mitret mel fundant acetum. Et consi
mile ponit crisp. ope imperfecto. omen. q. di
cens. Dicit vas qm vinum est plenum de aliq.
non recipit superiorem. Si autem vacuum
fuerit. recipit omne qd mittit. sic homo qdm
occupat malis. non recipit bonum. et si occupa
tus fuerit bonis. repellit malum. Idem
ostendit. dicz. ex. manus dicens non pt
quis amare qd eternum est. nisi subtrahat
amare qd temporale est. Amorem hominis
sic pictatis qi manu tenuit. si aliquid te
net. aliud recipere non pt. Ut autem possit
recipere qd datur. dimittat qd tenet. Dum
enim amat seculum non amare nõ potest.
Occupatam habet manum. Dicit illi deus tene
qd te non vult dimittere qd tenebat. nec
potest accipere qd offert. et cipriamus in tra
tatu de. xii. abusionibz seculi. hoc ostendit q.
oculoz. dicens mundi amor. et dei pariter in
eodem corpore habitare non possunt. quem
admodum oculi celum. et terram. nequaquam si
mul conspicient. Aliud ex. sumit. a crisp.
ex natura celestium. dicens celestia. et spiri
tualia. leuia sunt. et naturaliter sursum tenden
tia. terrena ponderosa sunt. et deorsum ten
dentia. si spiritalia terrenis sursum te ducunt.
terrena deorsum te deponent. et hoc est qd
hic dicit quedam glo. res terrena. et deus
in corde hominis si dicunt. ad quid ex hoc
homo trahit. nam deus trahit ad superiora
sibi seruientem. res vo terrena ad inferiora.

ꝛ ex iſto patet ſufficienter qđ non poſſimus ſeruire mamone. i. diuicijs ꝛ deo. ꝛ hinc dicit ꝑ Joh. 2° Si quis diligit mundum non eſt caritas dei in eo. Immo videt qđ nullum ꝓtem ſui auarus deo ſuo relinquit. imo quantumlibet ꝓtem eatur corpis auaricia ſibi tenet. nam auaricia animam eius occupat. quia ſemp vult accipe ꝛ non dare ꝛ q3 ꝛc. dicit. non ſit porrecta manus tua ad capiendū ꝛ ad dandum collecta occupat os. quia de terrenis contentus fabulatur Joh. 3° Qui de terra eſt de terra loquit. occupat oculos. qui in contemplationem animaꝝ minime delectant. in q3 oculos ſuos ſtatuerunt declinauerunt in terram Occupat aures. quia ut iſaias declarabat. munera auaro peruertunt ꝛ ſic eum dicit. Annos. 9no. auaricia in capite eius vitium ſtrenue qđ nō dicit non poteſtis habere diuicias ꝛ deo ſeruire. ſi non poteſtis deo ſeruire ꝛc. Unde beda. Non poteſtis deo ſeruire ꝛc. inquit. Q3 auarus audiat qui credit nobis xpiano. non poſſe ſimul mammone. i. diuicijs xpo q3 ſeruire. ꝛ tu non dicit. qui habet diuicias. ſi qui ſeruit diuicijs Quidem diuicijs ſeruus eſt. Diuicias custodit ut ſeruus. Qui autem ſeruientis custodit exaudit nigrum. diſtribuit eas ut dns. auctoritat. crisp. ſic q3 omes. ꝛc. dices Considera non dixit nemo ꝓt habere diuicias. ſi nemo ꝓt eſſe dei ſeruus ꝛ diuicias. Aliud eſt enī habere diuicias ꝛ aliud eſt ſeruire diuicijs. Si habes diuicias. ꝛ diuicie non faciunt te ſuperbum. aut violentum. Si. qđ potes das impotentibus. Das eis diuicijs tuis. non ſeruis. quia non te diuicie tue tenent ſi tu diuicias. Si autem diuicie tue ſuperbum te faciunt. aut violentum. aut conſtrictus auaricia nemini aliquid ꝓſtat. imo ſeruus es diuicijs tuis. non dns. quia te diuicie tue tenent non tu diuicias tuas. hic etiam nondum qđ ſeruos diuicijs ex multis cognoſcere possimus. ſatis claruit. Imo ex ſua ꝓpensione ꝛ diuicijs appetitione. Dum enī aliquid dat vt aliud accipiat magis appetuit

videtur qđ accipe deſiderat qm ſua data. ſi cupidus ſcipm dat. eadem animam ꝑdit. Unde beat⁹ benedict. vt diuicias adquirat. q3 ꝓponit diuicias animę ſue ꝛ h eſt iniquitas peſſima ꝛc. ꝛc. ꝛ. Nichil iniquius qm amare pecuniam. Dic enī faciens animam habet venalem ꝛc. patet ꝺe ex manifeſta obedientia ꝛ ſubiectione. auarus enī ſibi eſt ꝛ obedit auaricie ꝛ diuicijs ꝛ non ei. eſt in eis poteſtatue. ꝛ ipa non in ſua. ꝛ hinc aut ꝓuerbium in 2° libro Regum autem manifeſtiſſimum qđ auarus non ſit poſſeſſor diuitiarum hoc eſt. qđ non ꝓ inde facere qđ vult. ꝛ qđ dom⁹ iudicat. qua ſua auaricia quicquid ꝓhibet. et vnde ꝛc. ꝛc. ꝛ. eſt malum qđ vidi ſub ſole apud homines. vir cui deus dedit diuicias ꝛ ſubſtantiam ꝛ honorem ꝛ nichil deeſt. animę ſue ex oibus que deſiderat. nec tribuit ei deus poteſtatem vt comedat ex eo. ſi homo extraneus vorabit. ꝛ h. ſup eccl⁹. quere a quis cor. q3 inſatiabili ergo luxurie temporibus nichil aut quid ſentiant de his qui ſua vendentes ꝛ patrijs erogantes regnū celoꝝ ꝛ treuga ſubſtantia nituntur. an ſapienter agant. Reſpondebit ꝓcul dubio ſapienter. Quero iterum quare qđ appetat non faciat. non poſſum inquit. quere. quare ꝓfecto. qua ſua auaricia non ꝓmittit. non q3 habet. auarus qui habere videt. ꝛ eo modo loquendi quo quis habet compedes quibus compeditus eſt qui ꝓcul dubium ei q3 ſeruiunt. ꝛ oſtendit idem ꝓ hoc qđ diuicie ſic impediunt auarum qđ miſſa neceſſitate poteſt ſe habere Si infirmus fuerit ad mortem. non ꝓt ſe habere ad audiendū conſilium medici vt ſolet. audiat ſermonem Si ſententiam nouit latam cor. ſo. non potuit ſe habere vt erat medicum q3 vita ſua. dum vendibus rebus noſtris nullum magis carum accipimus ꝓcul dubio cum nos implicati cum talibus nri non eramus. ꝛ h patuiſſet ꝛc. patet idem ex diligentiori custodia ꝛ conſeruatione. ſolent enī

B.

Diuitum seruus fragilitas. 1. ad.

Quattuor sunt de uita.

Nullus.

1

2

3

a seruus vigilib⁹ diligens custodiā. Q⁹ circa custodiā seruoꝝ ranissime vigilat. ⁊ indubio auari circa custodiam diuiciaꝝ sepe vigilant. ⁊ sollicitant ne a furib⁹ bona ꝓdonib⁹ auferant. ⁊ tu ꝑpriam custodiā negligunt. cum tu sint a ꝓdonib⁹ infernalib⁹ mult⁹ septi ⁊ hostib⁹ fortissimis ⁊ callidissimis obsessi. diligens eciam custodia adhibet. q⁹ diuicias mundo conseruent. si do immundicia mentis modicum curat. in tm q⁹ mundicia celica mundias spōnt. vñ dicit aug⁹ do dñs ouē ꝙ hoc idem dissimilit coniicim⁹ ex dolore sa amissione. Dolet em amplius lugē mortē dñi qm̄ seruū. ⁊ indubio plus dolent auari do amissione bonoꝝ auer. qm̄ do morte ꝗpria ꝑ ꝑam. vel eciam do morte xpi. quem in ꝗpzio cozde ꝓmunt. cum em̄ vita gracie qua ibi vivut ꝗuant. Hys ꝑmissis vt diuiciaꝝ seruitus cognoscat. sup̄ est videre quare ꝙa seruitus cognoscat. racionabilit ſignat. ⁊ potest assignari racio triplex. videlicet. quia talis seruus est fatua. rustica. ⁊ misera. Primo est ſ seruitus fatua ⁊ hinc. luc. 12. vocat xpus auarum stultum. dicens stulte hac nocte animam tuam repetent a te. ⁊ h q̄ parasti cuiꝝ erunt. ⁊ ꝓuerb. 3°. Sapiencia huius mundi stultitia est apud dm. hec autem stultitia patet ex multis. Primo quia sua negligit. ⁊ de alienis nimis sollicitat. Quattuor cum sint que vera dicere possim⁹. scilicet bona naturalia. bona sen⁹ sigriens natura se omē bonū diminuabit. Unde quidam phs capta patria ⁊ liberis amissis cum solus liber⁹ publicam exiuisset. interrogatus quare an q̄ qm̄ ꝓdidisset. respondit. n ꝓdidi. bona mea mecum sunt. Ista bona naturia negligit auarus. preter em̄ bona sua naturalia sua vt dicat cum ꝓ. Ex nostrum est. eciam tempus. unde seneca cetera aliena sunt. tempus t⁹ unum est. ⁊ q̄ aute tempus quodam modo sp̄ale unum sit. videtur ex hoc q̄ qui tempus amittit sepius amittit. Nostra sunt. eadem ea que pauperib⁹ largimur. unde quidam seruus dixit balde. cum dns sinus de sinu bonus habere vellet. ⁊ ꝓcepisset ei q̄ de quotidiano bonoꝝ a se possessoꝝ daret ciuitatem. sua fideli computacione respondit se ꝓ trecentos aureos nichil in hoc seculo possidere. cui cum circumstantes obicerent. dicentes talo manum tuū dabero. ⁊ talo t⁹. Respondit alia non sunt mea sz dñi mei. que cum voluerit auferre potest. Q⁹ istud ꝑ manus pauperum in tuta custodia ꝓpositum. nullatenus ꝑ hominem auferendū. cum concordat petrus. ꝑa. dicens. da pauperib⁹ et tibi ipsi quicquid quando videris. tu habebis. q̄ pauperi nō dederis. alt⁹ habebit. ⁊ ꝛpe hoc scribit ecca. 29. elemosina viri q⁹ facultas eo. Nostra eciam sunt bona etna. luc. 16. Si in alieno fideles non fuistis. q⁹ vestrum est quis dabit vobis. Aliena vocat bona transitoria. mūdi etenim. Qui q⁹ negligit sua nus. quia ⁊ ꝓdicta que ꝛpne sua sunt non timet amittere. de alieno do sollicitat est. ⁊ do temporalib⁹. que nra non sunt. q⁹ eciam multiplicat⁹ ostendi. primo ex allo luc 16. supius allegato. Si in alieno fideles non fuistis. ⁊c. Sup quo dubvo. Non sunt hominis bona que secum auferre non potest. Item habacuc 2°. ve qui congregat non sua. ⁊c. Item ostendit idem q⁹ terra in qua creatur non est nra in ꝓ quom̄ cantabim⁹ canticum dñi in t⁹ra aliena. ⁊ 2° ostendit ꝑ hoc q⁹ sapiencia huius mundi scilicet nos. non timuit nos aliquid ferre do mundo. Unde aliquis sedet ad mensam alicui⁹ potentis multa ei apponunt. sicut cyphi argentei. scutelle. ⁊ similia. in quib⁹ solum vsum habet. Si vero ex simplicitate aliquis quereret sua. ⁊ vellet ea secum auferre. iam tot bona ostenderet. q⁹ nichil nuris in eis haberet. ⁊ nra dulcia crescunt bona temporalia sua esse. Q⁹ mors eius oppositum eis manifestabit. Amplius cum cunctos homines sequat. nescit. quis dies eius sit. sz si ab initio eam sequent. quis sit dies alius. ex eius sequela aspicientib⁹ manifes

tat. Ric dnicas que amato ⁊ mundo sepat
cum mundo remanent. stulti in hoc ostendunt qđ non sunt eius mundi. ⁊ patet
stultitia huius seruitutis. ex hoc qđ seruiens
dnicis amat ea que sua amatoribus non p
sunt ⁊ contemptoribus sunt vilia. ⁊ hinc au
stp̃ius. ecc. 4to. Qui amat dnicas fructu
non capiet ex eis. Fructus autem fructus
videt dnicarū. Primus est sanctus. unde
nullus fructus dnicarū est copia. hunc
fructū non capit qui dnicas amat. huius
est fames spūalis. fames autem non
est in sanctitate. Qđ oto auarus no implebit
peccatū. ⁊ fructus est redemptio animę. ⁊
sic. pđ. 11. redemptio animę viri propie di
uitię. ⁊ dan. 4to. peccata tua elemosinis
redime. ⁊ fructus est emptio regni ce
lestis. hinc ro. facite vobis amicos de mam
mona iniquitatis. ⁊ fructus est patroci
nium pauperum. unde. ⁊go. pauper non
sunt despiciendi vt egenus. si rogandi vt pa
tronus. pauper cum sint stipendiarius nostri.
unde. ecc. 29. concludo elemosinam in sinu
pauperis ⁊ paulo post. Qui laborat in seruitio
tuo pugnabit aduersus inimicos tuos. 4to ⁊
fructus est dnicarū multiplicatio. qm eas
debito seminat centuplum accipiet. Hoc
fructus non colligit ex dnicis qui amat
eas. qui eas non seminat. si retinet apud
se. imo eas custodit. que custodit. que custo
dita pdiunt. pdita custodiunt. sicut fru
mentū qđ custodit non seminando pdit.
cum seminat custodit. unde sicut aut
sup isto. Cum vult animam suam sal
uam facere pdet eam. si frumentum seruas
pdis. si seminas renouas. ⁊ patet idem
ex hoc qđ fatuus est negociator qui no vult
simplū p centuplo commutare. unde b. lo
quens de vbo dei. centuplum accipiet. ec
dicit quid insanio est qđ dicitur velin
quere simplū p centuplis. vbi inquit cupi
dus vel ambitiosus vbi adquisitor huius se
culi. ⁊ Est. 2o. hi seruitus rustici similes
eni dnicis ex hoc se rusticū ostendit ex
multis. ⁊ primo quia cum beneficia debe
at acceptorem reddere memorem benefa

tor sui. auarus tm mō dei magis et
iniustū. quid qui despuat ⁊ quęsitam
tribuit non requirit. ge. Eo succedentibus
despis. ꝓpositus pricharę. oblitus est me
dis sui. osee. 11. adimpleti sunt ⁊ saturati
sunt ⁊ eleuauerunt cor. suū. ⁊ obliti sui.
⁊ Rusticatus est qđ deo de beneficijs sibi col
latis gras non agit. nec ꝓxīm eum ma
gis diligit. si unus. qđ mille hominū
facit. Iesp. 4to. ubi ad optimates ⁊ ldquā
eis. xpi cū cognouerunt dnī ⁊ iudicia
dei sui. ⁊ cęc magis hij simul confregerunt
iugum ruperunt dnicula. ⁊ Rusti
tas qđ cum beneficia debeat esse quędam
frenū refrenans susceptorem beneficij
ab iniuria largitoris. nix illud ysa. Es
tunde mea infrenabo te ne incedas. seruu
ens tuus dnicus non timet dm offendere.
licet tot beneficia ab eo susceperit. nec timet
beneficia ab eo sustrahere. licet cum offenderit.
in quo ipsis latronibus peior appareat. ⁊ Ru
sticatus est qđ quito maiorem tuam
a deo tenet. tanto ad minus seruiendo se re
putat obligatū. quito cui quis plura be
neficia coram se recepit. tanto vt sic
quentius negligendus seruit deo. ⁊ Ru
sticatus est cum tenet bona dm in ma
nibus suis. ⁊ dns mō petit in se. ⁊ in su
is membris nolunt dare vel accomoda
re ad usuram centuplum. qđ tu facere
nūdo vel sitienti. unde aug. ad auarū ⁊
allegat cum parisiens. dicit tibi xpus
da michi ex eo qđ dedit tibi de meo quero
⁊ mō donas. da ⁊ redde. habuisti me largi
torem. fac me debitorem vt habeam te
fenatorem. pauca mō das. plura reddam
temporalia michi das. eterna restituam. pdi
bi tectum ⁊ accipio celum. ⁊ Rusticus
est misera. unde s. paris. multa sunt
que agunt ad miseriam huius seruitutis.
ꝓ. est vilitas eorum seruit. reputant con
temptibile ⁊ ab omnibus conculcabilis. seruus
est scilicet. 2m. ⁊ 2m. est. qđ ipse est finis
cuiusdam dni scilicet anani. qui ip
sum nec edere nec liberos velle. imo eū

Septimus gradus rusticitatis. qui est.

.k.

p totam vitam suam sibi seruient mdm
cum tristitia tristitiet in fine absq;
ouni merito in q̃o dormierunt somnum
inuenerunt r nomes viri diuicie in manib; sus
Q3 m est qđ talis occultos laqueos quert vt
se strangulet effundit cu substanciam
ppriam vt sanguinem r vitam animę
vt capiat accidencia aliena Ex isto patz
qđ quia seruire dmcis omio illicitd
est ideo cu seruitus mdto phibet r hinc
racionabilit eaz seruitu phibet xpus
dicens Ihēo dño vobis ne sollicti sitis aiam
vre &c. vbi seruicii mdi que sint in
sollicitudine p phibet r 2o phibicionis
multiplicem racionem assignat dicens
r Nonne anima plus &c. phibet iuxta
dictum Ihēo dño vobis &c q. d. quia ser
uitus dei r seruitus mundi simul in
eodem statu non possunt Ihēo dño &c.
ppio vobis quos ab seruitute mundi
affecto separare r re sollicati sitis Et est hic
sciendum qđ est triplex sollicitudo p̃ois
mutoria 2a quodam mdifferens r tm
necria tolleranda 3a detestabilis r eue
randa Unde p̃ma dicit sollicitudo simo
nie 2a sollicitudo gentilium r 3a soll
citudo anarie vt p̃dict apo 2 Ro. 12
Sollicitudine non pigri simple sitis hec
autem sollicitudo est qua ad p̃ficiendum
legem dei p opa virtuosa aliquis solli
tat vel ad custodiam alioz mutuo occu
pat Ro 12 Diu Thest in sollicitudine de
2a dict hinc xpi. quartha sollicita es hec au
tem est sollicitudo gentilis qua quis vt
sibi r alijs ppt dm in necriis gentilem
laborat de 3a hic r hinc 12 Hec autem
sollicitudo anarie in glo vocat sollicitu
do superfluorum que tunc est qn homo sic
circa mundi occupat qđ animę sue
dei sui quodamodo obliuiscat de hac sol
licitudine sic scribit Aug in libro qđ x̃
mandauit superfluam curam mundanoz ri
abolius esse sollicitat hominem vt querat
necria sicut deus videt Homini p̃missis
ge 2o In sudore vultus tui vescaris pane
r habitis necriis sollicitat vt querat su-

est sollicitudo

Jan

ppflua que sollicitudo inquit dissuadetur
phe ge michil sollicti sitis &c Circa sol
citudo respectuum est filia huius necriis
r superfluis sollicitat vt querat nocua p
suasus scilicet fraudes r rapinas p̃d 2o
Demum omis auari animas possidencia
rapiunt Ex hijs videt qđ principiu tp
tationis de auaricia est de munda sollicitu
dine circa necria r hac abstrahit auferr gr
essus r finis auaricie quia qui no est
sollicitus circa necria non est sollicitus
circa superflua vel nocua Unde ge ani
mas dissuadet xpus dicens Nolite sollicti
sitis aiam vestre i animali vite quo
ad sustentat gl animalis cui hec ne
cessaria totum spem deo committite quia n
qđ decreuit illo potestis adquirere vt reu
nere Hinc exposicionem concordat beda sup
lucam sic gr ta dicens Hoc loco quem solet
vt ad animam cibus iste pueniat tm
anima mortalis sit cibus autem iste
corporeus Q3 aiam in hoc loco p ista vi
ta positam nullius cui recreacionis est
alimentu istud corporeum Et hanc sign
ficacionem deus est etiam illud Qui amat
animam suam p̃det illam Qđ n de hac
vita accipimus quam oportet p regnu di
pdere volite g sollicti esse Hinc aiam
qui manducetis i corpi quid induamini
Ubi dns tangit necria ad sustentacionem
naturo alimentu ppt corrupcionem in
trinsecus que est ex accione caloris in humidi
radicalo vestimentu ppt corrupcionem
extrinsecus que est maxime ex iniuria
one aeris si g̃ prohibetur sollicitudo circa
necria quito plus circa superflua Q3 hic
nonnulli Et Beda sup lucam sic gr to qđ
non aut nolito querere vel sollicti esse
de cibo aut potu aut indu si expssius
quid inquit manducetis aut quid bibi
tis neq; corpori vestro quid induamini
Ubi n inquit videtur argui qui spreto
victu vel vestitu cotidiano sibi vt alius
vsui p hijs cum quib; vitam ducunt ali
menta vel indumenta requirunt vt
nus eadem stendit qđ de eternali abo-

vestimento acquirendu est ꝑ pelles q̄ hic
dicat. nam de spinalibꝫ tibis vel bestijs
semp debemus esse sollicit. Hic nisi ꝑ
dicat gorias q̄ ni mundicacionis argui
guldos. ni mundicione bancs ghiosos. In
strogꝫ auaros. hic ic. homo quidā erat
dines ni quo cupiditas qui induebat
bissū z purpuram. in quo bantas. z epula
bat cotidie splendide. in quo gulositas. Ce.
Econtra anima plus est q̄m esca. z corpus
plus q̄m indimentū. vbi patet ꝓpositum
vel dissuasionem suam esse racionabilem.
z mundanam sollicitudinem caueo racio
nes. z primo racionis sumpta ꝑ comparacionem
ad nos. racio p̄ est talis. Si manus domini
nostri ihesu cū minor z minus habet salutis
in nectis. Q̄z dedit nobis maiora scilicet
animam z corpus. go z dabit minora scili
cet escam z vestimenta. Ergo bene est ꝓ
hibitum sollicitum esse. dicit g̃. nonne anima
plus est q̄m esca. q. d. longe plus z corpus
plus q̄m indimentū. q. d. sic anima ipsius
est ad ymaginem dei facta racionalis. z
immortalis. caret q̄ brutorum. q̄ nō esca
vel indimentū. beda vbi supra admonet vt
meminim⁹ multo amplius dare nobis
debisse q̄ nos fecit z composuit ex anima
z corpore. q̄m est alimentū z tegimentū.
vt intelligas eum qui dedit animam mi
nus facilius escam sore datum. similiter ad
m corpus dedit multo facilius datum in
dimentū. glo. non vita ꝑ escam ne
corpus ꝑ vestimentū. si econtra. deo no
stre sollicitus animus ne pereat q̄ ꝑ
se creatum est. z recreauit. Hic ꝛ. bona q̄
dat deus homini scilicet anima. corpus. z
res exteriores. Corpus autem debet subdi
superiori. z animus sibi obtemperando. res ex
teriores scilicet deo. vt pauperibꝫ distri
buat. animo. q̄ discreto diligat. z corpori
vt sibi in necessitate ministret. Si istum or
dinem pertransierint alteri. quia diuites cor
non subeamus. deo. quia pauperibꝫ n tribu
imus. nec animo. quia eos magis diligimus
nec corpori. quia illud fame afficimus. Ce
Respicite volatilia celi quia non seminant neq;
metunt. z cetera. hic ponit alia racio ad idem
posita ꝑ comparacionem ꝑ altius ir racio
nabilis z sensibilis. z est racio talis. magis
curandū est de hijs que sunt maioris pcij.
si volatilia sunt minoris pcij q̄m homo. z
tm deus curat de eis ꝓuidendo eis sine
cura sollicitudine. go multo plus curat de
hominibꝫ z eis in necessarijs ꝓuidebit. z ho
est q̄d dicit. Respicite. i. cum attencione
considerate volatilia celi. i. aues volatum
aptas. textus autem hic ii. no considerate
coruos qui non seminant. neq; metunt.
quibꝫ non est cellarium. neq; horreum. z deus
pascit illos. sine quo beda. Ex hijs si volatilia
absq; cura z cruciatus dei alunt ꝓuiden
cia. que hodie sunt. z cras non erunt. quāto
anima mortalis est. z cum cessauerint met
uū non erunt. quāto magis homines q̄
bus eternitas promittit deus regunt. Hic m
sine dicat gorias q̄ tria excludit a volatilibꝫ.
in quibꝫ est sollicitudo humana. cum dicit
neq; seminant. neq; metunt. neq; congregant
in horrea. z est notabile q̄ non dicit no
volant ad ima. quia non ꝓhibet ꝓuiden
tiam z laborem. si sollicitudinem z anxi
etatem. z pater celestis pascit illa. in ꝓ
Qui dat nimentis escam petentibꝫ. z pullis
corui inuocantibꝫ. Pater qui sit celestis
ciuis celestis. qui potest. Babam. q̄ rex
militibꝫ deuotis non poterit alimoniam.
quis dns seruis suis non procurat abunda.
Dnus pater non dat filijs alimenta. Non
ne vos magis pluris estis illis. modus lo
quendi est q. d. multo maioris pcij estis.
Si g̃ de illis curat z de vobis. Quis homo
fecit deus ꝓ hominem. hoiem autem
ꝓ seipm. Si g̃ animalibꝫ ministrat ꝓ ho
minem. quis non hominū ministrat ꝓ
seipm. hic nisi dicat dnus. quidam dixe
runt non debere hominem laborare. si di
uino ꝓuidentie se totaliter committere. Sed
istum errorem repellit dicens. Si adest
tempus sanctas debemus adquirere
victum laborando. alias si velim⁹ sicut vo
latilia volare. aut natatilia natare hoc
esset dm temptare. Si vo minuet. neces

stas debemus nos dnmo ꝓuidenaꝯ cōmit
tere ⁊ tunc illo nos pascet. sicut aues ⁊ po
ex̄m do paulo ⁊ petro ꝙ paulus quidem mor
tem fugit ⁊ tn̄ ꝑ petrū a vinculis libant
paulus utiq; ꝑ auxilium humanum euadere
potuit ideo si miraculosam opacoem exp̄s
tasset dn̄s indubio temptasset petrus vero
quia humano cauebat auxilio ideo confi
dens se auxilio cōmisit dnmo Quidam
autem hinc textum do celi volatilibz expo
nunt do angelis ad litteram si hanc exposi
coem vexabat Rabanus dicens Quidam do
cebant timnos patrum excedere ⁊ ad al
ta volitare in yma nugant volatilia dicen
tes celi angelos esse qui absq; cura sui dei
pudencia aluntur Sz si hec ita est quom sequi
tur dictum ad homines nonne vos pluris
estis illis ⁊ cauus vos baletis qd utiq; ad
litteram intelligendū quia racionale ani
mal sicuti est homo vt dicat beda sublimiꝫ
ordinatum est in rez natura qm̄ irracona
bilia sicuti sunt aues ad sensum tn̄ ministrad
ꝑ gl̄am̄ sanctoꝝ nuto compant aubz quia ce
lum petunt ⁊ quidam ita sunt remoti a
mundo vt iam in terris nil agant nil la
borent si sola contemplaconi iam in celo
degunt do quibz dicit dn̄s sunt hi qui vt
nubes volunt Jam ꝑ volatilia intelligunt
sancti viri ex eo qd in celo corde moꝝantur
phi ꝙ nra conuersacio in celis est ꝓcul dubio est
istis volatilibz in terra habitare ne formi
dine obstupefiant aut ne in foueas cadant
aut ne laqueis irretiant Vñ in formidine fit
auari Job vi Dominus tn̄ons semp in auri
bz eius In foueam cadunt luxuriosi ꝙd
ꝛz fouea ꝓfunda meretrix laqueis irreti
unt ebrii quos demones in terra absten
dunt in ps̄. In via hac qua ambulabam
absconderunt laqueum mihi Sz cito sepe
dicat qd dicit ysa Et erit omnis qui
fugit a facie formidinis cadet in foueam
⁊ qui se explicuit de fouea tenebit la
queo. qui sepe fit qd quis desinit concupis
cere ardent bona terrena se transfert ad au
nalia dilectoem ⁊ auaricia ⁊ concupiscen
cia subiugatis in superbiam elenat Deinde

quis autem vtrū cogitans ꝑ adiacere ad sta
turam cubitum vnū vbi addit alia ratio
sumpta ꝑ compacoem ad corpus humanum
⁊ est ratio talis Eius est corpus seruare cui
est corpus ad debitam quantitatem ꝑducere
si hoc est dei ⁊ non humana sollicitudinis
g̃ nec aliud ⁊ hoc qd dicit Quis autem ves
trum cogitans studio vel sagacitate ꝙteſt
adicere ad staturam suam cubitū vnū q
dicit nullus Beda libro c̄o sup lucam Quis
autem vestrum ⁊c. i. inquit cui potestate
⁊ dnāte factum est vt ad hanc staturam cor
pus vrm ꝑducerē eius ꝓuidencia cuius
vos cibare potest Non autem vestra cura
fecit esse vt ad hanc staturam ꝓueniret cor
pus vrm. ex hoc intelligi potest qd si aue
tis ⁊ bestiis adiacere vnū cubitum huic sta
ture non potestis Jam g̃ vestiendi ⁊ tegen
di corpus curam relinquite. cui videtis cu
ra fecit esse vt tanto statura corpus habe
atis. textus autem huc ꝛr. hic agathen tex
tum addit Si g̃ nec̄ qd minimum est pote
stis quid de ceteris solliciti estis Hic insuꝑ dicit
Jam qd tangit in textu vtrū corpus unum
erit simile corpori xpi ⁊ respondet dicens
qd ista similitudo quantum ad ꝛa ꝓ consideru
ri vel quantum ad eundem gl̃ie consummatio
⁊ sic est impo quia nullius gl̃ia potest xpi
gl̃ie coequari quia gl̃ia corporis xpi erit in
star solis gl̃ia beate virginis ad instar
lune ⁊ gl̃ia ceteroꝝ sanctoꝝ ad instar stellaꝝ
ꝓ cor vñ alia est claritas solis i. xpi qui est
sol iustitie alia lune i. beate virginis que
quasi luna plena in diebz suis lucet. alia
stellaꝝ i. ceteroꝝ sanctoꝝ vel ꝓ consideratu
quantum ad eundem statum ⁊ equalitatem
⁊ sic non erit talis similitudo. nam vt dicit
aug̃ de ciuitate dei Dyalum ad dyalum ex
cedit modum unius maior qui corporaliter
digenda ꝓbet de multoꝝ corpibz ꝑ plurimum
eum ipse nec capillum primum primum
vel potest intelligi quantum ad eandem ce
tem ⁊ sic erit ubi ista similitudo. unde aug̃
ibidem subdit. restat g̃ vt unusquisq; re
ciat suam mensuram quam habuit in
iuuentute si senex est mortuus. vt fluctū

habitamus

habituros si ante desinemus. z ideo dictum est ad aplos. non in mensura statute sed in mensura etatis plenitudinis xpi. qz resurgent corpora mortuoz in mensura etatis ad qam pueniss cognoscimuz. h aug. De. Et de vestimento quid sollicite consideratis lilia agri. z c. hic dissuadet sollicitudinem p vestimentis z comparem ad mundi insensi. fiant sint lilia. z est vanae talis. maioz prudencia ipendit hys que sunt maioris pciy. si deus de vestit prudet floribz sine sollicitudine. g multo plus hoibz qui sunt maioris pcij. pmo g michil die contra debitum sollicitudinem. z ad hoc mouet notam similem ibi consideratis dicit g. z de vestimentis qd sollicite estis. crisos hoc dicens non opus phibuit si sollicitudinem consideratae lilia agri. crisos non dicat pauonem. aut cignu pt vilitatem maiozem. unde lilia z semina nominat vt de minoribz psuadeat maioza quoru crescunt. silicet tam pecoris q alienis nichil non laborant coloribz se ornando nec nent nichil sibi conficiendo. qd si et laborant ad vos ptinet. qd nec ad se minus. z tm regalia indumenta excedit. unde subdit. dico autem vobis. ego silicet dicitis. de cuius vitate dubitare non debetis quia nec salomon qui p alijs regibz fuit in gria sua triplici silicet diuicay. sciencay. z potencay. exortus est. z vestibz ornatus tam pulcre. Sicut unu ex istis. habuimus. ipe colozi ornamenti flozi est si ut dicimus. oppt rpm rubozi. sed ad seruicium que regum pertinet. que pictura textricum p floribz comparari. Quid mi rubet vt rosa. Quid mi candet vt lilium. viola. vo purpura. nulli superari munere oculoz magis qm seruoru indicium est. Item in salomone fuerunt vestes alicue. in floribz autem ille ab arte. iste a natura. exortas p. lilia que ex. sunt candida. intus aurea. z ex. exorsa intelligitur. si vivi. qui in exde sunt candidi p puritatem. fu conscientia. aurei p caritatem. z in vita exorsi p sanctitatem. cant. 4. Si

lectus meus candidus. qpt puritatem. rubicundus. qpt caritatem. electus ex milibz. qpt vite sanctitatem. eciam sicut. filius. Ihs. pfectus est totaliter aptum. z infernus etiam summa sue vite ad celestia desiderandi habent exda apta. z ad inferioza ampletenda totaliter clausa. eciam sicut. dulci flores dulcis coloribz nituntur. sic dulci. in dulcis virtutibz adornant. quidam enim nituntur candorem pudicie. vt lilium. quidam rubozem caritatis vt rosa. quidam iactatio celestis contemplationis vt viola. z omnes virozem virtutum vt fenu. Si. Si enim fenu agri. qd hodie est. z cras in clibanum mittit. deus sic vestit. quo magis vos modice fidei. vbi formatur racionem. z vocat lilium fenu dicens. Si. g. fenu. z ideo vile agri. z ideo qz. qd hodie est. z modico tempoze durat. z in futuro. glo. cras p futuro ponitur in scripturis ponit. dicente iacob exaudiet me cras iustitia mea. z idem dicit. Beda. in clibanu mittit. z ideo exurgibile. aliqui habent in ignem aliqui in actum ad modi clibanu. silicet. z comburit. sic vestit. sic pulcre. sic opoztune. sic sine sollicitudine. glo. Si ista que ad vsum sunt temporis tm. cito. arida igne cremabuntur. de. tam venuste adornat. Quanto magis silicet vestiet vos. si estis rationales. z estis qui ad animam immortales. qui estis ad ymaginem dei creati. z ad gliam sempiternam vocati. z ideo omnis fiducia in eo habenda est. z tm vos estis modice fidei. qui de dei prudencia dubitatis. glo. qd si nec de hys simplo victu. z vestimento fidentes simus. quomodo inuisibilia speramus. ymodica fides est. que nec de minimis certa est. quicumqz in aliqua promissione dubitat. modicus est fide. z quanto plus dubitat. tanto minus meruit. ea p quibz sollicitus fuit. Ignoranter p fenu qd in clibanu mittit. intelligunt. mali. quia qui hic fuerunt arenti in fide. z in ope bono mutuunt. in clibanu infernalis comburendi non consumendi. Qui autem corpa dampnatoz possint combuni. z non consumi ostendit aug. de fide ad petrum finem

.p.

q̄ quoꝝ ꝓ̄ est de quodam genere viuis quos
asserit aug̃ in ignis fornacibꝫ impune
conflari Imo q̄ ꝙ̄ non solum in ignis
talibꝫ sine lesione viuunt verum eciam
exⁿ tales viuere non possunt ¶ a^m ex^m est
de montibꝫ de quibꝫ dicit ꝙ̄ quidam no
tissimi montes sicilie qui tanta tempo
ris vetustate usq; nunc flammis exestuant
& integri ꝓseuerant satis ydonei testes
sunt ꝙ̄ corpora possunt ardere & non
consumi ¶ z^m ex^m est carbone qui ignis
operacione sic facti sunt incorruptibiles vt
in terra humida suffossi vbi alia ligna
putrescunt non exterminant ¶ c^m ex^m
est de carne pauonis de qua sic dicit aug̃
Omnis nisi deus dedit carni ⟨illegible⟩ pau
nis mortui ne putresceret. & narrat ibi
dem ꝙ̄ semel cum hec anus cum filiasset
oblata de pectore eius usq; ad anni finem
fecit & nullam lesionem incurrit ñ ꝙ̄
aliquantulum corpulencie siccius fiunt & fir
mius fiunt & strictiores ¶ d^m ex^m est de sa
lamandra de qua dicunt qui de natura
animalium indagauerunt ꝙ̄ vnus in ig
ne de cuius ceciam pelle fiunt corrigie ꝓ
cose. que quasi vetustate consumpte si
in igne ponant ex vetustate fiunt nouo.

De ¶ Nolite g̃ sollicti esse dicentes quid
manducabimꝰ aut quid bibemꝰ aut quo
operiemur hec omnia gentes inquirunt
scit enim pat̃ vest̃ quia his omnibꝫ indige
tis hic dissuadet sollicitudinem q̄ om
ꝓpter ad alterum racionale ꝓmo ad
hoc ꝫ sint gentiles & ad melius cū
patrem ibi Scit enim pat̃ vester g̃ ꝓ
racio ex ꝓmissione ad gentes que c̃ talis
ꝙ̄ q̄uenit ex diffidencia diuine ꝓuiden
cie est vitandum ꝫ sollicitudo & anxietas
temporalium est ñ ꝫ sicut patet in gen
tibꝫ que talia inquirunt g̃ c̃ dicit g̃
concludendo ex ꝓmissis & addendo Nolite
g̃ ubi ꝓhibet affectum cum dicit Nolite
studere ubi sollicite c̃ dñm ibi dicentes
quid manducabimꝰ aut quid bibemꝰ
ꝙ̄ ꝓtinet ad alimentum aut quo operiem̃
ꝙ̄ ꝓtinet ad vestimentum quo ꝙ̄ filij ist̃

dixerunt mihi ¶ Omnis dabit nobis
carnes ad vesperum hec omnia gentes
inquirunt quia infideles sunt & de ei
nos ꝓmissione non confidunt Intel
Quid amplius habet fidelis a gentili
cui⁹ animus infidelitas sollicitat & curis
vite hui⁹ fatigat ¶ Ihesus quia gentiles
in rebus humanis fortunam accusant
esse non gubernacula nec iudicio diuino
sua gubernari estimant ꝙ̄ in eo dis
cretio & ideo timent & desperant q̄ qui
nullum habeant gubernantem Qui au
tem credit se dei iudicio gubernari esse
suam in manum dei committat vnde ꝙ̄
Scit enim pat̃ vest̃ quia omnibꝫ his in
gentis & est alia racio talis non est pa
ter qui non tribuit necessaria filiis q̄
nouit indigenciam ꝙ̄ deus est pat̃ nos
ter & ꝙ̄ Iustus ante patrem audis ne du
bites de voluntate. qui bonus filius vis
cera sua non claudit Sed quia indiget
vt non dubitetis de effectu ꝓmissa sit
hec a deo qui nouit nobis in via sua ꝙ̄
esse necessaria qui necessaria dat infidelitas
non illatat Hinc iste insipiens textus Scit
enim pat̃ vester & c̃ Dic scrabit Iam simo
& magna nobis de deo debet esse fiducia
In ipso enim est benivolencia & ideo dat pa
ter noster & omni futurorum ꝓuida & ideo di
cit Scit Circa ꝓmissa nondum ꝙ̄ magna
benevolencia dei nostri exprimit in
hoc ꝙ̄ pat̃ vocatur Deinde ¶ Nomen ipse
est pat̃ tuus qui possedit te fecit & crea
uit te fecit quantum ad corpus creauit qn̄
tum ad animam possidere nos debet qn̄
tum ad res ꝫ a domino corpus expellit
ipm luxurioꝫ a domino anime superbi
a domino vero animam Ista sunt & qua
ꝫ dictum salomonis hominem a domo ex
pellunt fumus mala uxor & stillicidium
Fumus spiritalis intellectus dei a corde hu
mano excludunt fumus fumus qui in
altum ascendit ꝫ cito euanescit mala vo
ces carnalis concupiscencie que animam
a voluptate quietem non ꝓmittit & stil
licidia assidua que sollicitudines ingu

citt ¶ Circa 2m ee phia notatt Gaud
gñ curiosi duo maxime inquirere co
gnouerint. vnū quia cum sc̃ia dei
falli non possit ⁊ pstet damnandū ml
pstito ꝓdesse potuit bonū vel mali opaco.
¶ 2m cur deus creat vel nasci permittit quos
damnandos esse cognouit ¶ ad pmam
introgatū dicat tribi modis posse res
ponderi. primo nrām insufficientiam
⁊ ignorantiam confitendo. dicat enim
phs qñ intellectus noster se habet ad
manifesta nāture sicut oculus noctue
ad lucem solis. Si g intellectus nost no
sufficit cognoscere manifesta nature
create. quomodo intelliget occulta na
ture diuine vnde narrat tullius de
natura deor. qñ quidam rex quesiuit
a quodam pho. quid esset deus ⁊ phs p
triduū induciās petiit ad respondendū
quo expleto iterum triduū petiit in
duciās. ⁊ adhuc illo expleto ⁊ tertio pe
tiit ⁊ accepit. ⁊ adhuc vltiorem tēpus
quesiuit. cui rex. mira ⁊ ridere me dici
dis. ⁊ illo non dne. Q. deus est tam im
mensus qñ quanto plus de eo cogito. tan
to amplius in me deficio. ⁊ quid de eo
dicam. non inuenio. ¶ 2o modus respon
dendi est questionem questionibz resol
lendo. isto modo a dño traditū habem
Ioh. 12 ⁊ ego vos interrogabo vnū sermonē.
alibi. g curiosis & questiones questio est
reddenda. et dum nesciunt ad manifesta
minima respondere. desinant profunda
inuestigare. de hys itaq minimis &
manifestis aliqua ex gra apponam qnos
adhuc augz. Q. cur deus phs primo eas inuenit
cum tria sint luciferissima scilicet. oleū.
argentum. ⁊ ignis. ⁊ nichil habeant ⁊
se ingredimis ⁊ ni det qñ non habeat. quo
est qñ oleum luciferum maculas nigras
effundit. argentū candidū lineas nigas
tingit. ⁊ ignis frigidus ligna ⁊ lapides
nigra facit. ⁊ omnia quo tangit tetrima
reddit. ¶ 2o querit quo pacto sint tanto
frigiditatis. qñ nives in media estate
conseruant ne fluant. ⁊ tante calidita
tis qñ poma cruda maturent. cū caliditas
⁊ frigiditas sint omnino contraria. ⁊ duo con
traria in eodem subiecto simul esse non
possunt ¶ 3o querit de quadam egypta
cā fluuio. que si ponat in aqua mox fri
dum petit. ibi qz madefacta. ⁊ aqua re
pleta supnatat. ⁊ in superficie aque supe
ri consistit ¶ 4to querit de calce quo ignis
latens continet. ⁊ cum naturaliter aqua
ignem extinguat ⁊ oleum nutriat. tñ
si quis aquam in calcem infundit mox
ignis latens fugere incipit. ⁊ si oleum ad
hibeat mox illum ignem extinguit. ¶ 5to
querit de adamante qui multo fratugit
ferro. multo igne consumit. ⁊ cuilibet cru
enti frangi prohibet ¶ 6to querit de
duobus fontibz. quoz vnus est in egypto
in quo faces extinguunt accense. ⁊ reac
cendunt extincte. alius qui de nocte est
tam calidus vt non tangat. in die tam
frigidus vt non bibat ¶ Si g curiosi istoz
⁊ similiū nesciunt reddere racionem desi
nant celestia inuestigari ¶ 2o modus res
pondendi est racionibz ⁊ exemplis ve
ritatem manifestando. Dico g ad questio
nis 1m. qñ summa pstia nullam nocu
mentū rebz inferit quoniā modo. qui deus pstat
quedam futura de necessitate ⁊ ideo sol ori
tur necesse quia deus sic pstituit ⁊ ordi
nauit. ⁊ homo voluntarie currit qz deus
sic instituit ⁊ pstituit ¶ Alia autem que
sunt a causa nece quanto ꝑ ordinationem
diuinam. de necessitate venturā sunt. que
vero sunt a causa liberi voluntatis euen
iunt liberē. vnde ad manifestandū li
bertatem voluntatis ponunt augz ⁊
boetius ex Ptaldo. Ut aliquis gradus ad
ambulandū ad cuius tollitur. Ut aliq
sit altam speculam ascendens. ⁊ moneat ꝑ
ne ꝑ viam sinistram in
cedat. Q. mediam vel dextram viam
teneat. ⁊ ille contemnens ⁊ ꝑ sinistra
vadens incidit in latrones. non sunt
hoc speculatoris. quia hoc pstitit ⁊ ille
admonuit. si aliquis qui ꝑ admonitionem
ne contempsit. via sinistra est peccati

26

que duat ad infernū. bia dext^a^ est pua
que duat ad celum. bia media est bia ⁊
pfectoz que duat ad purgatoziū. Deus
Vapit nō ꝓ biam sinistram quis incedit
si dextā. vel saltem mediam biam ca-
pat. si gō biam pua eligat ⁊ ad inferna
descendat. non deo videm ⁊ monenti sed
contemptnem debet merito mptari gd
tia querit dnge quare bulidatus medi
cinas requirat cum deus statt qd ē mo
riturus. ⁊ quare agricola terram scin-
t bineam colit. ex quo deus scit. gō fruc
tus debeant gdncere. ⁊ si bulidatus me
dicinam contemptnit mortem meruit
⁊ si agricola tram vel bineam no colit.
sterilis esset. quia deus sic futurū consti
tuit ⁊ ꝓstituit. Ad 2^m^. Vbi querit^ quare
deus nasci ꝓmittit quos dampnandos
esse cognoscit. respondet ap^s^ ad ro 9^m^ di-
cens. homo potestatem habet figulis
ex eadem massa facto ad^m^ quidem vas
in honorem. aliud autem in contume
liam. vbi dicit dnge ideo non dixit in ho
norem ne homines extimeant. n^l^ dixit
qz in contumeliam vt indigni. iniam
exhibeat ac ꝓh^o^ no ex debito iuste de sup
plicio conqueratr. nec liberatus gratis
stipdio de merito glietur. ⁊ dnge in enche
ridon dicit qd deus summo bonis non
sinit malum esse in opibz suis. n^l^ vt de
malis posset bonū elicere. Q. Quattuor
autem bona de malis hominibz elicit.
p^m^. quia ex hoc boni meliores appārent
qm^do^ta^ nix^s^ posita magis apparent.
vnde dicit dnge ibidem. ⁊ malum bn
ordinatum ⁊ suo loco positum eminen
cius comendat bonū vt magis placeat
⁊ laudabilior fiat. dum alij opant^r^ ma
lum. 2°. ex hoc qd iustica comendatur.
cum ea vnusq^s^ vid^t^ qd sint una ⁊ ve
ritas si omes ex una salvaret. non ap
pareret eius iustica. ⁊ si omes ex iu-
stia damnaret. non appareret eius
una. vt si iudex omibz malefactoribz
ptcret. non appareret iustus. ⁊ si mili
bnqm ptcret. non appareret pius. Q. 3°

qua ꝓ malos boni exercent. ⁊ maior eis
corona ꝓparat. Si enim mali no fuissent
nec xp^s^ occisus fuisset. ⁊ sic homo no
fuisset redemptus. nec Stephanus fuisset
lapidatus. nec aliquis istoꝝ ꝓ martirū
coronatus. gḡo qd lima ferro. ⁊ fornax
auro. ⁊ virga ḡno. Sic tribulatio bno iusto
Q. Q^to^ quia de malis multi sepe fiūt
boni. vel gentati. sicut de esau malo na
tus est istus Job. ex spinis enim nascunt^r^
rosa. ideo si spina abstideret. ideo si spina
abstideret. nulla rosa nasceret. Permittit
g^o^ deus ad tempus spinas. vt electas sus
cipiat rosas. Q. 4° ponit. indigenca nostra
cum dicit. qd hyb omnib^z^ indigetis. eq^o
datur intelligi. qd non debem^z^ temporalia
querere ad affluenciam. sz ad sustentanda
indigenciam aut in nobis. aut in alijs.
qd faciunt gulosi. qui non respiciunt ad
sanitatem. ⁊ ad necessitem. sz ad voluptatē.
cum tm dicat. sen^t^ paulinum fames exerret
non stipozes. Deinde querite ꝓ^m^ regnū dei. ⁊
iusticiam eius. ⁊ omnia hec adicient^r^ vob.
Postqm dissuasit sollicitudinem nouia
hic concludit. de quo licito quis potest
sollicitari. quia de ctnis. unde in hoc pos
sit minui triplex bonū. scilicet celeste.
spiritale. ⁊ temporale. de ꝓ^o^ dicit^r^ querite
ꝓ^m^ regnū dei. de 2°. ⁊ iusticiam eius
de 3°. hec omnia adicient^r^ vobis. viventes
autem non dicunt^r^ bona temporalia. qua
non dant^r^ ꝓ temporali vita sz ꝓ ctna. di
cunt^r^ tm bona in tempore. ꝓ^m^ bonū est
bonū gliosū^m^. gre Q. 3^m^. fortuno. ꝓ^m^ est mag
nificū^m^. minꝫ^m^ minimū. ideo ꝓ^m^ debet
esse in intencione tanqm ꝓmū 2^m^. in
opacione tanqm medium 3^m^. in adiecto
ne tanqm sustentaculū^m^. ⁊ hoc est qd dicit no
nolite de sollicti querendo temporalia si
ctna bona. Q. querite g^o^ ꝓ^o^. i. papie reg
nū dei. ad querendū monent. g^a^ ctna
tas in ꝓ^o^ regnū tuū regnū omnipotē
Speciositas. sap^ie^. ampient^r^ regnū deo
nis. tranquillitas ag^t^. 12. colligent de regno
eius omnia scandala. fertilitas luc. 22. ⁊
ego dispono vobis sicut disposuit mihi pat

ꝯ. ⁊ ne sit in querendo difficultas ostendit viam cum addit. ⁊ justiciam ejus quia ipsa impetrat vivent. ⁊ apud deum est vivas eos. ⁊ cogitatio eos apud altissimum. sap. 4to Regnum dei quæramus secundum justiciam. ⁊ opibus impleve ideo tribuit dñs facient. ⁊ nos ea ꝓ omnia placeamus ⁊ omnia hec scilicet temporalia adiacent. non dicit habebunt. sed adiacent. quia nobis in intencione eternitas in usu temporalitas debet esse. ⁊ hinc ait beda hic manifestissime ostendit non ista temporalia appetenda tanquam bona nostra ut ꝓpter ipsa debeamus benefacere si quid facimus sed tm ea necessaria quid enim interest nisi bonum qđ appetendum est ⁊ necessarium qđ sumendum est. Hac sententia declarauit ea ait verumptm querite regnum dei. ⁊ hec omnia adiacent vobis. Regnum ꝯ dei bonum intm est. ⁊ ꝯ appetendum. ⁊ ibi finis constituendus ꝓpter qđ omnia faciamus. qđ quia in hac vita militamus ut ad illud regnum ꝑvenire possimus. que vita sine hijs necessarijs agi non ꝑt adiacentur hec vobis inquit sed vos regnum querite. qui enim non ait habebunt. sed adiacent. ꝑ hoc indicat aliud est qđ principaliter datur. hinc eadem sententia concordat Jamensis dicens. In hoc qđ dicit ꝑ ordinem. ⁊ principaliter spiritalia ⁊ celestia sunt querenda. post temporalia. qđ ipsum ordinem inquit pertinent auari qui bona temporalia sepius ꝓponunt. ut dant est. Justicia ergo regni dei. ⁊ cum est illa ꝑ quam ꝑ regnum dei adquirit. est. de qua dicit angl. benalo habeo dicit dns quid regnum celi. qđ emit. pauperitate regnum dolore gaudium labore requies ignominia gloria morte vita moneta. ꝯ qua regnum dei emit. est pauperitas. ag. 4to beati pauperes spu quia ipsorum est regnum celorum moneta qua emit. gaudium est dolor ⁊ ꝑsecucio. idem dicit qui ꝑsecucionem patiuntur ꝓpter justiciam moneta qua emit. requies est labor penitencia. ag. 5to penitenciam agite quia adhuc regnum celorum moneta qua emit. gloria est ignominia ⁊ humilitas ꝓfunda. ag. 6to nisi conuersi fueritis ⁊ efficiamini sicut parvuli ⁊ c. moneta qua emit. vita est nostra ꝓpter ꝙm assumpta. ag. 7m Regnum celorum vim patitur ⁊ violenti. ⁊ c. magnam violenciam quilibet sibi faciat qui ꝓpter regnum celorum vitam ꝓpriam contempserit. qđ autem dicit ⁊ omnia hec adiacent vobis. Non est intelligendum sicut dicit augl. qđ scilicet adiciunt. cum apl. de se dicit. in fame ⁊ siti in frigore. ⁊ nuditate. sed aliqui dum. aliqui subtrahunt. est enim ut dicit aug. ut medicus ⁊ nouit que simul apponenda ⁊ quo sint subtrahenda. cum ꝯ apponunt. sunt ad gratiam acquirendam. cum subtrahunt. ad ꝓbacionem. hoc insinuat qđ dicit. adicientur. dat intelligere. qđ bona temporalia debemus diligere. sicut accidentia. accidens autem est qđ adest ⁊ abest ꝓ subiecti naturam. Serui ꝯ dei diligunt temporalia sicut accidencia. quia si adsint. non corrumpunt. ꝑ superbiam vel auariciam. si desint. non corrumpunt. ꝑ impacienciam talis erat apl. qui dicebat. ad phi. 4to Scio habundare. ⁊ penuriam pati. auari autem diligunt temporalia tanquam substancia. quia si adsint corrumpunt. ꝑ superbiam. si desint ꝑ impacienciam. ecclesia congregatio in malis dnm sin ꝑcunt afflictione pessima ⁊ c.

Dominica xxiij post octauas trinitatis. VIII

Cum intraret ihus in domum cuiusdam principis phariseorum sabbato manducare panem ⁊ c. huic ꝛ. In ꝓssimo hominis euangelij de septem litteralem qui in suis locis breuiter declarabit. ⁊ no ꝓpalite sunt attendenda videlicet ꝓmotrix mistirmitatis spualis expressa notificacio. ⁊ eadem ꝑ mistirmitatem corporalem videlicet ydoneissima congrua figuracio. 2o eadem infirmitatis conueniens curacio. ⁊ qualite hmi mistirmitates in nobis sanari poterunt. sa

.24.

liberrima informacio. Primo dico qd tres
spales infirmitates ad eam detestandam
que in phiseis inuente fuisse recitat
euangelium consilens in aliis reprobando vide
licet inuidiam auariciam et superbiam.
Inuidiam innuit euangelium in phiseis
fuisse. qm eum obseruabant auariciam.
qd bonem vel asinum primo proponebat
superbiam. qd primos accubitus eligebant.
Per istos figuratur in ydropico qui ons vi
anelitus fetorem. 2m qui insatiabilem
sitim. 3m qui eatenus tumorem qd p
dicit. Cum intraret ihs in domum
cuiusdam principis phiseor. In domo
phiseor. i. aliqa admissio sinoga eorum
debat ihs et qui eos edificauerat. nam
mores ex victu formant. 2 qui perfecte ui
rtutis ostensionem que est diligere in
imicos. hic. 3to diligit inimicos testus
sabbato manducare panem. Panis
autem dicit a pan. qd est totum. unde
nomine panis vtro necaria exclusis 4
simplicia designant. sicut in oratione dni
ubi dicimus panem nostrum cotidianum
da. Intulerat. s. ad manducandi non
fercula voluptatis. si panem necessitatis.
glo. Sabbato principio dicit. 2 optat. qui
celebriorem qui conuentum querens
salutem omni. cui addit. Iam ideo ad man
ducandi cum ipo principe sabbato uenit
non qui cibum. 3 qui animam saluare.
2 ipsi licet phisei obseruabant eum.
scilicet si sabbatum solueret. vt dicit glo. b.
In factis phisei erant obseruatores in
dictis contradictores. In torquendo illu
sos. Iam malicia phisei ex 3 patuit
primo videlicet. quia seruabant si videlicet
curaret. vt sic possent eum detrahere. qd
sabbatum solueret. magna malicia quid
cum pascebant. sibi insidias parabant.
2 cum ipis manducabat. ipm morde
re volebant. Tales sunt multi qui alios
pascunt cibis corporalibus. 2 tu uestunt eos
2 alios carnibus. qui. 2. Noli esse in conui
uationibus eor qui omnes ad uescendum
obseruant. glo. omnes ad uescendi con

ferre. est in collationes cui vina pyrimos
dicit. galat. 1o. qd si nuncem mordens 2
comedimus videte ne ab nuncem consumi
mini. Illo mordet qui ptem accipit. 2 pte
relinquit. phisei autem aliqn mordebant
3m. ipm in aliquo laudando. 2 in aliquo
reprehendendo. vt in illo ca. 2o. Quare cum
publicanis 2 peccatoribus manducat magr
best. In hoc et eum qd magnum vocant eu
laudant. Q in hoc reprehendunt qd cum
peccatoribus manducauit dicunt aliquid
eu manducabant eius opa prius inten
do. sicut Joh. 9no. cui tato cecu nato dixerunt
non est hic homo a deo qui sabbm non
custodit. 2 aliqn ipm quinum in ipis fi
t totaliter confirmebant. totum finem vi
tam condemnando. qui. 1. esse homo bo
nus 2 potator vini. publicanor 2 pecca
torum amicus. Sunt etiam multi qui alios
in pte laudant. 2 in pte vituperant. ita
mordent. Alii sunt qui omnia bona opa
in aliis probant ita concedunt. Tres sunt
qui opa iudicant. 2 intentiones condemp
nant. ita consummunt. Pistor anelitus ad
modum ydropici est fetidus. p que nedi
tpi si eam innocentes 2 infamia sepe
fetent. Josh. 2o. ascendit fetor 2 ascendet
putredo. ascendit fetor qui in depositio
nem superioris officio dignitate 2 mo
mundus os apti. putredo dicit immun
dicia illius stipis. qui. 1. putredo ossium
mundicia. Est itaq; mundus potior do
minicus sibi ipi. 2 primo ministrosus
2 deo spales amicus. Denarius in qua
eius regnum optant destrui. cum om 2
regnet in suis 2 mundus optet ipos esse
malos. patet qd unus dni a regno suo
expelli. quem eatenus a se ipo 2 omni pte
repulit. tu 2o quia opus dei spales pdica
re mittit. cum cum omne opus homis in qn
tum huius dei opus sit. qui homis opus de
struit. dei opus destruit. tu 3o quia dni
blasphemat. nedum in hoc qd se vindica
re appetit. cum dicit. mihi vindictam
2 ego retribuam. verum etiam qui
mundum sibi usurpat. cordis occultorum

ferre. est in collationes cui vina pyrimos
dicit. galat. 1o. qd si nuncem mordens 2
comedimus videte ne ab nuncem consumi
mini. Illo mordet qui ptem accipit. 2 pte
relinquit. phisei autem aliqn mordebant
3m. ipm in aliquo laudando. 2 in aliquo
reprehendendo. vt in illo ca. 2o. Quare cum
publicanis 2 peccatoribus manducat magr
best. In hoc et eum qd magnum vocant eu
laudant. Q in hoc reprehendunt qd cum
peccatoribus manducauit dicunt aliquid
eu manducabant eius opa prius inten
do. sicut Joh. 9no. cui tato cecu nato dixerunt
non est hic homo a deo qui sabbm non
custodit. 2 aliqn ipm quinum in ipis fi
t totaliter confirmebant. totum finem vi
tam condemnando. qui. 1. esse homo bo
nus 2 potator vini. publicanor 2 pecca
torum amicus. Sunt etiam multi qui alios
in pte laudant. 2 in pte vituperant. ita
mordent. Alii sunt qui omnia bona opa
in aliis probant ita concedunt. Tres sunt
qui opa iudicant. 2 intentiones condemp
nant. ita consummunt. Pistor anelitus ad
modum ydropici est fetidus. p que nedi
tpi si eam innocentes 2 infamia sepe
fetent. Josh. 2o. ascendit fetor 2 ascendet
putredo. ascendit fetor qui in depositio
nem superioris officio dignitate 2 mo
mundus os apti. putredo dicit immun
dicia illius stipis. qui. 1. putredo ossium
mundicia. Est itaq; mundus potior do
minicus sibi ipi. 2 primo ministrosus
2 deo spales amicus. Denarius in qua
eius regnum optant destrui. cum om 2
regnet in suis 2 mundus optet ipos esse
malos. patet qd unus dni a regno suo
expelli. quem eatenus a se ipo 2 omni pte
repulit. tu 2o quia opus dei spales pdica
re mittit. cum cum omne opus homis in qn
tum huius dei opus sit. qui homis opus de
struit. dei opus destruit. tu 3o quia dni
blasphemat. nedum in hoc qd se vindica
re appetit. cum dicit. mihi vindictam
2 ego retribuam. verum etiam qui
mundum sibi usurpat. cordis occultorum

·24·

cum eni opus pulcre non p̄t intencio-
nem iudicat · ꝛ sepe ꝓmunciat ce ꝑiam-
tm ꝯ quia cum deus caritas sit ꝛ mun-
da caritati opponat · patet qđ mundi
deo maxime contrariat · Sibi ipi inimicꝫ
est cum se ipm occidit · quia qui odit fra-
trem suum homicida est · absondit em
gladiu in ꝓximo cede quo nititꝫ ꝓximu
occidere · Inimicat ꝓximo quem ꝛ si nonꝫ
pcialit tm spualit occidit · dum eius
famam ꝛ quam habuit in ordiꝫ ꝓxi-
moꝝ extinguit · Inimicat eidem de-
bitum a quo nulli dispensacone ab-
solui potest · ꝛ dilectionem ordinalem no
soluit · Item dia ꝓsonet · cui spalem
habitacionem se facit · ꝛ eius regnu in ali
is optat · evestero · dum alios desiderata
malos foꝛe · vt habeat materiam detra-
hendi · hic etiam spaliter in dia communio
communitꝫ · cum eius expulsio sicut dia
musica sit vt dicit crisoꝫ sup ꝫ · opꝰ
imꝑfecto omeꝝ ꝗ · 2° eoꝝ malicia patet
in hoꝝ qđ tacebant · ꝗ cum declaracione
nondum est ꝓcessus sequens vbi dicun-
tur ecce homo quidam ydropicus erat ꝛ
tunc illos ꝑ glo ydropicus dicit ab
ydoꝛ qđ est aqua · vnde dicit ydropisis
morbus aquosus ꝛ subcutaneꝰ · debilis
natus · cum inflacione tumefacto
i anelitu fetido · ꝛ hoc est ꝓpter ydropici
qui quo plus bibit · tanto plus sitit · vn
decim tres infirmitates spuales quas
recitato ꝑ ecclam septem ꝓcla capitalia
vicia compant · vnde ꝑ ioꝛ ꝓpheta-
les ydropici sunt · ꝗ quos notant
· 1° dia · ꝓmo timoꝛ corporis ꝛ mem-
broꝝ ꝓ quem superbia · Job · 41 · Quid
timuit ꝛ vbi dns spus tuus · ysa · p° dul-
cius ꝛ timoꝛ ꝛ plaga timens · 2° compas-
sio spiritus ꝓ quam mundia que bona
corpis ne publicent · qui · ꝛ · pt do
ossis mundia · ꝛ sap · 7° sine mundia cor-
is non compinoꝝ · 3° ardoꝛ sitis ꝓ quod
auaricia · Job · 15 · cur arefecit cor ꝛ eius
tabꝰ · 4° indigestio humoris ꝓ quod ira
cor 5° obmutescio ꝛ ira admittabunt

substanciam · 5° to pigricia pcedunt ·
affectionu ad bonu ꝓ quam accidia
tm · p · cretenses semp mendaces · bestie
pigri · ꝛ sap · vi · pedes coꝝ pigri ad am-
bulandu · 6° to inflacio gentalium ꝓ qua
luxuria · sap · 6° dimittet upos inflatos
sinos voco cold · 2° inflatu sensu car-
nis · 7° fetoꝝ oris ꝓ quam gula · ysa ·
28 · de cadaueribꝰ coꝝ ascendet fetoꝝ · sitit
tm ꝑ glam ydropicus corpatur luxu-
rioso · ꝛ auaro · ꝛ quia ista duo bona
potissimo habere aut in curis mag-
natoꝝ · ideo notabiliter hic dicit · qđ ipse
ydropicus erat in domo ꝓncipis phi-
sicoꝝ tanto illum non em volunt dns
in camera residere · ꝛ suam ꝓsenciam
pauꝛibꝰ ꝛ infirmis exhibere · erat em
tanto illum · vt eum oculo nio eius
inspiceret · et respondens ihus gls ·
insidiosis obseruatoribꝰ · respondens in
ipm non ꝓbis quis ex ꝛ vobis ostendet
se esse verum dm · qui solus nouit or-
da hominu · dixit ad legis ꝓtos ꝛ phi
sicos legis ꝓmi tunqm ꝓminentibꝰ
in scia · ꝛ a ꝓhetis tunqm ꝓminenti-
bus in vita · medicam quesiit dicens · Di
licet sabbato curare · i · si licet opa cari
tatis facere sine sabbati violacione cu
iusmodi opus est infirmu curare · hoc
autem querebat ab eis · non quia de
ho dubitaret · ꝛ vt coꝝ accusationem ex di
tis apcius colligeret · at illi tacuerunt ·
glo · muto tacent · qui cum ꝑ dm quic-
quid dicerent · videnti · si eni licet · cum ob-
seruanti · si non licet · cur ꝓcia curant ·
cui 2° · est tacens non habens sensum ·
ex isto videt qđ silencio istoꝝ ex astucia
malicie ꝓcedebat · Cum ꝑ · 4° · loqui
debuerunt · tacuerunt · interrogati · an
liceret sabbato curare · sic ypocrite ta-
cent · cum tempus est loquendi · ꝛ loqui
t · non tempus est tacendi · quod volunt
confundere hominem de facto iam
fec · ꝗ ꝓmeruo ꝛ occurere ꝓcienda · ne
intendunt corrigere sed ꝛ diuicias ꝛ
alios ostendere · Hic tu ꝑ · post

·25·

·C·

(hic 4° ꝗ ydropicus 2 ꝛ
hic 1° ꝑ)

·25·

·26·

·27·

corrigendo
ende ꝑ ꝗ

liberrima informacio. Primo dico qđ tres
spales infirmitates ad eam detestandam
que in phiseis inuente fuisse recitat
unige consilens in alijs regbando vide
licet unidiam anaricinam et sirpbam
Jmundam nimis unige in phiseis
fuisse. qui observabant anaricinam
qui bouem vel asinum primo proiciebat
sirpbam qui primos accubitus eligebant
Per istos figurat in ydropico qui ons ex
anelitus fetorem 2m qui insatiabilem
sitim 3m qui carnis tumorem qđ p
dict. Cum intraret ihus in domum
cuiusdam principis phiseor Jn domo
phiseor e alior admissio fuit eo me
debat ihus e qui eor edificationem nam
mores ex victu formant. e qui pfecte ci
ritatis ostensionem que est diligere in
imicos hic 6to diligite imicos vestros
sabbatu manducare panem. panis
autem dicit a pan qđ est totum unde
nomine panis uno necnia ecclesiis e
sirpsalmis designant. sicut in oratione dni
ca dicim panem nostrum cotidianum
da nobis hodie. Sufficerent g ad manducandu non
fercula voluptatis. si panem necessitatis
glo. Sabbato primo docet e optat qui
celebriorem qui conuentum querens
salutem omni, cui addit Jam ideo ad ma
ducandu cum ipo principe sabbato intuit
non qui cibum sz qui animaz salutem.
e ipi silicet phisei observabant eum
silicet si sabbatu solueret. vt dicit glo. b.
Jn factis phisei erant obseruatores in
dictis contradictores Jn tormentis illu
sores Jam malicia phisei ex 3 patuit
primo videlicet. quia seruabant si videlicet
curaret. vt sic possent eu detrahere. qđ
sabbatum soluit. magna malicia quod
cum pascebant. sibi insidias parabant.
e cum ipis manducabat e ipm mor
re volebant. Tales sunt multi qui alios
pascunt cibis corpalib e tri uestiunt eos
e alios carnib pdz. Nolli esse in con
sessionib eor qui curues ad uestendum
offerunt. glo. curues ad uestendu con
ferre. est in collationes eor vicia pximor
dicendo. galat. 1o qđ si inuicem mordetis e
comedetis videte ne ab inuicem consum
mini. Ille mordet qui ptem accipit e pte
relinquit. phisei autem alios mordebant
p. ipm in aliquo laudando. e in aliquo
reprehendendo. vt in illo ca 2o. Quare cum
publicanis e peccatoribz manducat magr
uester. Jn hoc et eum qđ magrm vocant eu
laudant. Qz in hoc reprehendunt qđ cum
peccatoribz manducauit dicunt aliquid
eu manducabant eius opa pua tamen
do. sicut Joh. 9o curato eo nato dixerunt
non est hic homo a deo qui sabbatu non
custodit. Aliqui ipm quantum in ipis fu
it totaliter consumebant totam famam ei
tam condemnando. ait. Ecce homo vo
rax e potator vini. publicanoz e peccz
amicus. Sunt etiam multi qui alios
in pto laudant. e in pto vituperant. ita
mordent. Alij sunt qui omnia bona opa
in alijs videnit ita comedunt. Alij sunt
qui opa iudicant e intentiones condemp
nant. ita consumunt. Fetoz anelitus ab
modum ydropici est fetidus. p que ned
ipi si eum innocentes p infamia spo
ferent. Joel. 2o ascendit fetor e ascendet
putredo. ascendit fetor qui in deprauato
rem sirioris officio dignitate vt mo
mundus os ejus. putredo dicit immun
dicia illius stipis qui. ie. putredo ossium
mundicia. Est itaq; mundus primo de
mundicia sibi ipi. e primo mundicia
e deinde salus animae. Secundo in qua
eius regnum optat destrui. cum enim
regnet in eis e mundus optet ipos esse
malos. patet qđ bruit dm a regno suo
expelli. quem eum a se ipo ex eum pte
repulit. Tu 2o quia opus dei sibi pla
re intuit. cum enim omne opus homi in qu
tum hui dei opus sit. qui homi opus de
struit. dei opus destruit. e tu 3o qui dm
blasphemat. nedum in hoc qđ se vindic
re appetit. cum dicit. Mihi vindictam
e ego retribuam. verum etiam qui
iudicium sibi usurpat. ordini ordinatum

.xlvj.

cum eni opus piterre non p̄t intencio-
nem iudicat ꝛ sepe ꝓmunciatꝫ ee ꝑiam-
thi ℔to quia cum deus caritas sit ꝛ nulla
da caritati oppouat ꝫ patet qđ inimicꝫ
de maxime contriat ꝫ ubi ꝓ inimicꝫ
est cum sepius occidit quia qui odit fra-
trem suum homicida est ꝫ absoudit eum
gladius in ꝓximo ozde quo nititꝫ ꝓximū
occidere ꝫ nuiriat ꝓximo quem ꝛ si ꝛ
poralit̄ tñ spualit̄ occidit dum eius
famam ꝛ quam bonit in ordiꝫ ꝓxi-
mor extinguit ꝫ nuiriat eidem de-
bitum a quo nulli dispensacione ab-
solui potest ꝛ dilectionem ordinalem no
ꝑsonat ꝫ item diabolꝫ fouet eum ꝫ spalem
habitacionem se facit ꝛ eius regimi in ali-
is optatꝫ erestero dum alios desiderati
malos fore ꝫ vt habeat materiam detra-
hendi hic etiam spalit̄ in diabꝫ commuio
comunicatꝫ cum eius epulacio sicut diabꝫ
mnistrat sit vt dicit crisoꝫ sup ℣ opo
mpfecto one ℣ta ꝛ eoꝝ malicia patet
m hoc qđ tacebant ꝛ qđ eius declaracio
nondum est ꝓcessus sequens ubi dicun-
et ecce homo quidam ydropicus erat
ante illos ꝛ glo ydropicus dicitꝫ ab
ydor qđ est aqua vnde dicitꝫ ydropisis
morbus aquosus ꝛ subcutaneꝰ de cuius
pessimo natus cum mfluacione tumoris
ꝛ anelitu fetido ꝛ hoc est ꝓprium ydropici
qđ quanto plus bibit tanto plus sitit sed
nedum tres mfirmitates spuales ꝑ-
cantato septem ꝑ capitalia
vitia compant vnde ℣ eoꝝ ꝓpheta
les ydropici sunt ꝛ ℣ quas notant
ꝛ viam ꝓximo timoꝝ corporis ꝛ mem-
broꝝ ꝑ quem superbia Job. 14. Quid
timet ꝛ dñs spus tuus ysa. p. Vul-
nus ꝛ timoꝝ ꝛ plaga timentis ꝛ compas-
sio spiritus ꝑ quam mundia que bona
comprint ne publicentꝫ qui ꝛ ꝑ do
ossiū immundia ꝛ sap 7. sine mundia cor
o non comprimaꝫ ℣ardeꝝ sitis ꝑ quā
auaricia Job. 15. cū ardestit contra eum fi
tibꝫ ℔to indigestio humoris ꝑ quā ira
cen ꝛ ne obmurmuracio ꝛ ira adnullabunt

substanciam ℔to pigricia qđ impedit a-
ffectionē ad bonū ꝑ quam accidia tu-
tio. p. cretenses semp mendaces. bestie
pigri ꝛ sap. vi. pedes eoꝝ pigri ad am-
bulandū ℣ 6. mflacio genitalium ꝑ qua
luxuria sap. ℔to denumpet ipse mfla-
tos sine voce vid. ꝛ. mflati sensu carn-
is ℣ 7mo fetoꝝ oris ꝑ quam gula ysa.
ꝛ. de cadaueribꝰ eoꝝ ascendet fetoꝝ spalit̄
tñ ꝑ glbm ydropicus corruptum liqu-
orem bibit ꝛ auaro ꝛ quia ista duo vicia
potissimo habuerant in curie mag-
natoꝝ ideo notabilit hic dicit qđ iste
ydropicus erat in domo ꝓncipis phi-
seoꝝ tanto illum non erubuit dns
in camera residere ꝛ suam ꝓsenciam
pauperib ꝛ infirmis exhibere erat ergo
ante illum vt cum oculo mis eius
nspiceret ꝫ vt respondens ihūs glo.
Infidelis obseruatoribꝰ ꝫ respondens ih̄s
ihū non ꝺbis quis eoꝝ ex vobis ostendet
se esse verum ds qui solus nouit or-
da hominū dicit ad legis ꝓtos ꝛ phi
sos legis ꝓtas tanqm ꝓminentib
in scia ꝛ a ꝓphetis tanqm ꝓminenti-
bus in vita medicā querit dicens Si
licet sabbato curare ꝛ si licet opa cari
tatis facere sine sabbati violacione cu-
iusmodi opus est mfirmum curare ho
autem querebat ab eis non quia de
ho dubitaret ꝫ vt eoꝝ cecitatem ex da
tis apcius conuincet ꝫ at illi tacuerunt
glo. merito tacent. qui cont ℣ dm quic-
quid dixerint. vident. si enī licet. curā ob-
seruant. si non licet. curā pecuniā curant.
cari. 2do. est tacens non hens sensum
ex isto videt qđ silencio istoꝝ ex astutia
malicia ꝓcedebat ꝫ quia ꝺm enī legis
debuerunt. tacuerunt interrogati. an
liceret sabbato curare. sic ypocrite ta-
cent. cum tempus est loquendi ꝛ loqui
t. cū tempus est tacendi. ꝓcī volunt
confundere hominem de peccatis
suis. ꝫ ihūs ꝛ occurrere ꝓpter eius
intendunt occidere sed
alios ostendere ꝫ ihūs ꝺs

·C·

ꝛ ydropicus q ꝛ

ꝓ ꝺs.

qđ aliqn est bonū tacere aliqn respō-
dere bonū quidē est tacere aut ꝓpt
sapiēciam. ecc. 20. est tacens qui in-
uenit & sapiens. z est tacens scies tem-
pus apti temporis aut rationo ignō
rancio ibidem est tacens scies tempꝰ
non habens sensum loquele aut racio-
ne ꝓcedendi in ꝓpositi. ex nec
custodiam linguę consistet pacē adipi-
scēs. Aliqn autem bonū est respondere
ꝓb. 18. respondē stulto iuxta stulticiam
suam ne sibi sapiens videat & ibidē
dicit ne respondeas stulto iuxta stultī-
am suam ne efficiaris sibi similis in
quib⁹ notat qđ non debemus stulto re-
spondere stulto z nō placent si restricte
& sapiēter. Qđ hic scienduꝫ qđ cum ipi
tacerent. ne eoꝝ malicia publice cōmi-
teret. ihc arcā turbacionē infirmi solli-
citabat. z hoc est qđ dicit. ipe do applicuit
scilicet manū nō causa necessitatis si ex
humilitatis vt scilicet ꝓhoc doceret non
debere nos minus abhorrere hominū
infirmitatem cum sanant ac dimittit
scilicet ab eis corporalit sanatis vt ipse
xpūs se transferret ad salutem animaꝝ
ꝓdicando assistentib⁹ Et 2° fit mencio in
hoc euāgelio de 2ª infirmitate spūali
scilicet de auaricia quam xpūs ipsiꝰ
redarguebat. qui respondens ad illos
non loca ora quia michil docebant. sed
loca cordis quia in corde murmurabat
dicit. Cuius vestrum asinus vel bos in
puteum cadet & non continuo illum
extrahet in die sabbati. q.d. Si nō ce-
dens violare sabbatū extrahendo bouē
aut asinū de puteo die sabbati. qđ & ꝓ
cupiditatis scilicet ea intencione qua
facatis. ꝯtra ꝙ violat in opib⁹ ca-
ritatis. vel sic. si sabbatū non violatis
subueniendo pecorib⁹ ꝯtra ꝙ violat
ipm subueniendo hominib⁹ q.d. Cuius
vestrum dicit pluraliter vt inimicos
omnes auaricia laborare. glo. Ideo au
ꝓpicium sanat & mox
ꝓplios
ꝙ auaricia
disputat vt ipos auaric-
ce arguat ꝓ quam sabbatum violant
& male legem interpretant. In sabbato non
a bonis ꝙ a malis opib⁹ feriandū est. bñ
dicit. omne opus seruile non faciens in
eo i. pecūm sic in etnū regno a malis ꝑ
feriat. non a bonis ꝙ glo. Qđ cont istam
glosam obicit. ꝓ hoc qđ ab opib⁹ mecha-
nicis animalia sint agricultura tam
facta & hiis ꝙ sunt bona feriandi. ad
istud dicendū qđ intelligit de bonis spūa-
libus que ꝓprio opponunt. malis no de
corporalibus. Et non possunt ad ꝙ respon-
dere ei. Qđ sicut bona debēt fieri dat
intellectualia. si enī repente interrogauit aliq⁹
responderet ei Job. 9°. ignorās. ꝙ stolti
mundi stultus. ꝙ bonum sapiens sit. ꝙ
dicit 22°. Non arabis simul in boue &
asino. glo. patuit sapiēs in ꝓdicacione no
stra debere. Et equali potestate dñm dei
annuncient. ꝙ puteum cuius concupisce
cia. ꝙ illud ꝓpe. 23. fouea ꝓfunda mulier
& asinus. ꝙ bos in puteum cadunt
quia tam stultus qui sapiens in fouea
luxurie ruunt. Qđ quis facendū est
cum bos vel asinus cadunt in talem fo-
ueam. Ita qđ continuo extrahendi sunt in
die sabbati. ergo 23. Si occurreris asino ini-
micitui errantī. reduc ad eum stulte
ad minus tuū multo si occurreris bou
& asino tuo. Ex ꝓcedentib⁹ tm ad sensum
literalem patet. qualiter dñs auaricia
tum in legis ꝓtis. qui etiam ꝓhiseis ar-
guebat. que etiam vt sepe dictū est ꝓpe
ꝓpicio in sitī in eytungubili cumpat. ꝓpe
ꝓpicius em habet ardorem sitis ꝙ quem
intelligit auaricia auarus em tam ar-
dent sitī qđ aqua turbida vel sanguinea
& pecunia immunde adhuc bibit. dulcius si-
bi sapit Jer. 2°. Quid tibi in via egipti
qui bibis aquam turbidam & qui ꝙ aque
furtiue dulciores sunt. tam ardent sitī
qđ etiam sanguinem quantum bibit. ecc
ꝙ pauper egenam vita pauperis est qui
defraudat eum homo sanguinis est. hic
etiam intendum ꝑ Jacob qđ differencia est
int ꝓdigum auarum & cupidū ꝓdigus

est qui stulte expendit qui scilicet sua bona dissipat & consumit Iste inquit hoc manus proprietas quia michil retinere sit si m epulis & luxurys cuncta expendit Jacob epulatu est & in luxurys cuncti cordia bestra. Pius dicit epulatu & post ea luxuriatu quia sicut dicit Jerom bene intermino estimatus facile spumat in luxuriam & bene subdit cuncti cordia bestra quidam dm nutriunt cordia qui habent immundas cogitationes. quidam ora qui habent illicitas locutiones. quidam corpa qui habent libidinosas operationes. non debemus g nec cordia nec ora nec corpora in luxurys cuncti vos Cupidus dicit alios in adquirendo qui scilicet manus ardentes cupit Iste habet manus aptas ad capiendas & collectas ad dandum cum tu ea & dicit non sit manus tua porrecta ad accipiendum talis patit sitim incytingubilem qui per g ora ostendit Jacob plumi & tale si aliquis calde sitiret & tota aqua effunderet in dolio & ni in stomacho ex hoc sitis eius non extingueret si potius accenderet Cupiditas est quedam sitis animo ex igne concupiscencie oculos cum sitia quia aqua diuicias cupidus sacare intendit Qui ista sitis aquis diuicias sacare non potest quia cupiditas est in alia & diuicie ponunt in archa solus cui deus immo potest illabi & eius appetitum sacare Qui de aquis diuicias intelligit per illud Joh. 4to Qui bibent ex aqua hac sitiet iterum ymaginat enim lincolid dicit per quod bolens diuicias animam sacare similis est sitienti qui ortum ingredienti nisis gemibz arbor consitum in quay ramis supioribz sunt dulcia gemma fructui salubriores ex quibz causant umbre infernis sup spinas & tribulos & videns umbras putat esse fructus & dum eas carpere nitit punctiones patit piculosas. consilio cum terrestria quasi umbra sint celestium. qui animam terrens sacare nitit umbras colligit & tribulationes & sollicitudines inutiles patit Quia ex tale

si foret aliquis ingens ignis quanto plus de lignis apponet tanto ignis talis amplius accenderet & ligna subtrahens calorem remittet ignis talis Cupiditas animi est quasi ignis Cum sumpta tanta ligna sunt diuicie. quanto quidem diuicie multiplicant tanto cupiditas magis crescit & per quanto discreto subtrahunt tanto remittit vt dicit est ca. 28. si ligna subtrahas sic ignis extinguitur. sic auaricia desideratis rebus non extinguit sed augetur. nam nunc ignis cum ligna que consumat excepit excrescit Quia ex est talis Qui quis vellet implere sitim suam sapiencia stultus non mundo diceret cum sitim sapiencie non sit capax. cum sapiencia sit res spiritalis & sitim talis stultus eq vel stultior comparat qui animam pecunia vult implere. cui naturaliter non est capax. si anima sapiencia adimplet sicut & archa pecunia. Immo cum anima sit templum dei. nisi illud ex. 8. vos estis templum dei vnum. ydolum auari est mundus ex. 3. auaricia que est ydolo seruitus Ista quidem anima que est templum dei & mundi qui est idolum auari non possunt ad unicem convenire Quia ex est talis Qui quis vellet implere horreum amplissimum uno grano milii stultus esset horreum amplissimum est ad appetitus. cui totus mundus est angustus & velut grano milii reputat Qui enim totum mundi possideret adhuc aliud appetet quo etiam per unum sibi dato in affectaret & sic quasi in infinitum se extenderet appetitus Vnus quidem deus qui appetitus animo est saciatiui augi confessi fecisti nos ad te deus & inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. ipse etiam solus animo desiderii plenitudo implere. in plenitudine deus replet in bonis desiderii tuis. cui auarus non implebit pecunia quam dicit a retinendo dum omnia retinet & non saciat & talis sicut & cupidus est qui dicit dei templum simplicius & diuicias per quibz nobetur facilius ipse deus Post.

Impressi est primus [illegible]

trinitatem sup̃ ꝙ non poteſtis deo ſeruire ꝛ mãnono ⁊ rep̃bat xp̃us in hoc̃ euangelio ſuꝑbiam ⁊ ambitionem quo ſunt in p̃mos accubitus electionis de qua post modum dicat. Dicebat ſcilicet ihc ꝓpabola iſtam intendens p̃mos accubitus eligentes ⁊c. Vnde in iſto preſſu p̃mo oſtendit ꝓpabole ꝓ ipm ꝓponende causam. Ho ſub ꝓpabola diſſuadet electionem ibi. Cum inuitatus fueris ad nupcias. ⁊o ſuadet humilitatem ibi. Cum vocatus fuis ⁊c. Ho ſubinfert diſſuaſionis ⁊ ſuaſionis rationem ibi. Quia omnis qui ſe exaltat ⁊ho est ꝙ dicat euangelista de ihu dicebat autem glo ſic continuat poſtq̃ conuiuat eos de quarta ⁊ de bta lectione ſabbti incipit docere de euangelica gratia ⁊ de humilitate que dicat gra. quia ꝓ ea ꝓpe redit hominem de gratum inuitant g eos ad humilitatem cui timore quem habebant. Dicebat inq̃t ad inuitatos ꝓpabolam glo a miſtico ſignanto nam ꝓ carnales nupcias de quib hic ldqui ſignificant ſpuales intendens ⁊ intelligens quo p̃mos accubitus eligerent ⁊ quoni de p̃mis accubitib optinendis laborarent ſi illud ay. 22 amant p̃mos accubitus in cenis ſic ⁊ multi hodie p̃matum appetunt in ec̃. non attendentes illius gregoꝛij. quo gradus altioꝛ tanto caſus grauioꝛ. Ideoꝛ letamur ad aſcenſum timeamꝰ ſuꝑbiam. non enꝫ eſt tanti gaudij excelſa temniſſe. quãꝫ meroꝛis de excelſis cadere. Si aliquis ad p̃m locum in ecclia eligit tollerabile eſt licet periculoſum. ſꝫ ſi ſe negligit ꝓcurando ſe eligi omnino dampnabile eſt ⁊ p̃riculoſum. nemo ergo debet ꝓcurare. qd aliꝰ eligat in quo ſuos ſtus mutuant. aliogn ſpm ſtm inuriat. ⁊ ideo notabiliter dicit. quo eligent non quod eligent. Dicens ad illos. Cum inuitatus fuis hic ſub. pabola diſſuadet electionem. Et dein eſt ubi triafacit. p̃mo ſupponit exaltationem ꝛcl inuitatus ⁊c. ⁊o diſſuadet exaltatiꝫ elec-

onem. ibi. non diſcumbas in p̃mo loco. Ho ponit retrahentem ab electionis ratonem. ibi. ne forte honoratioꝛ te ſit ſm̃ ſenſum g̃ litteralem ꝓhibet arrogantia ⁊ electio inter cõmunantes. Eodem ſenſum ſpualem ꝓhibet electio inter fideles. ſic cum inuitatus fueris. id deo ꝓdicatores ſuos ay. 22. misit ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nupcias. ſcilicet ſpuales. que conſiſtunt in cõmunione xpi ⁊ ecc̃e ay. 22. Simile eſt regnum celoꝝ homini regi qui fecit nupcias filio ſuo. Hãc nupcialem p̃dium hic celebrat in ecclia militante. a quo p̃dio aliqui poſſunt excludi. qui non hent veſtem nupcialem. ſicut patet ay. eodem ca. Ihs fuit celebraturꝰ cenã in ecc̃e triumphanti. a qua qui intrauit non expellet. Ideo apo. 19. dicit beati qui ad cenam nupciarum agni vocati ſunt. De p̃dio loquit hic in quo non debet quis diſcumbere in p̃mo loco. aut vnioꝝ ſuoꝝ ꝓſumptione. aut bonoꝝ modernoꝝ ambitione. aut appetitu manus ghie. ſicut voluit facere lucifer. ⁊ cecidit in nouiſſimum locum. ysa. 14. quo cecidiſti lucifer. de celo ⁊c. Ne forte honoratioꝛ hic ſubdit racem triplicem ab electione ſuos p̃matus ambitione vetantem. Prima eſt conſideratio melioris cum dicit. ne forte honoratioꝛ ⁊c. eſt timoꝛ indecens ibi. ⁊ veniens ic qui te ⁊ eſt verecundia confuſionis. ibi. ⁊ tunc incipias cum rubore. dicit g ne forte. q. d. benedicti. non diſcumbas in p̃mo loco. ne forte honoratioꝛ ⁊ gratioſioꝛ ds inuitatoꝛ. ſuo dignioꝛ electionis ⁊ honore. ⁊ ſi alius occultus ſit inuitatus ab illo. ⁊ talem debes tibi ꝓponere. Ho honore ſimilem ꝓuenientes. Secunda alius multas gras quas neſcitu multos defectus quos ignoras ſibi ꝓ. delicta quis intelligit. ⁊ ideo dicit ne forte ⁊c. ⁊ veniens ic qui te ⁊ illum inuitauit glo dens qui ſingulorum nouit. dei autem ad hominem ueniꝛe

non est ꝑ motum si ꝑ nomi effectu bene
eus mgiñ dicit tibi da huic locu bos
bo vbi facto scilicet te humiliando e
alid tibi ꝓferendo si illud huc ꝓ. depo
sint potentes de sede e tuo nepies
cum rubore nouissimu locum tenere
erubescens scilicet qd qui de te aliqd
maioꝛ ꝓsumpsisti nepies humili
ari quasi directus in animo tuo aut
electus de officio tuo aut rectus post
mortem in inferno ideo pid 24. dicit
ne gliosus appareas coram rege e in
loco magnoꝝ ne fortis melius est ut
dicat tibi ascende huc. qm ut humili
eris coram ꝓncipe e nondꝫ qꝫ sup
bus postmodum humiliat e incipit
tenere ꝓsentiat nouissimu locum. re
putando se non de mundo effectoꝝ qui
est ꝓmus locus nec de mundo ꝓfacen
cia qui est secdus locus si de mundo ma
gencia qui est nouissimꝰ locus Qui
de suo officio deponit e incipit tenere
confusibiliter nouissimum locum. quia
non plato, maioꝛ qui est ꝓmus. ni
miꝰ qui est medius si subditoꝝ qui
est nouissimꝰ locus Qui de in inferno
decidit e incipit tenere irremediabi
liter nouissimum locum. quia tio erit. q
est ꝓmus locus nec mundi visibilis. q
est medius si infernu qui est nouissi
mus locus. eze. 32. quoꝝ data sunt se
pulchra in nouissimis locis Qꝫ est no
tandum si pariꝰ qꝫ in ꝓmo loco alios
distimbit multiplicat. ꝓ alios in eccle
sia se ꝓferendo sic distimulebat in ꝓmo
loco phisens dicens. lucis non stimsic
ut homines. 2o. ꝙntum ambiendo sic
lucifer. ysa. 14. ero similis altissimo. 3o.
ꝙntum usurpando sicut chore ciu du
cenis e 10. leuitis. minꝰ. 16. Qꝫ ꝓmus
distributus multum het rusticitatis.
cum videlicet aliquis vult ontio se
re alienus alios in ꝓmio hospicio e ubi in
honorat homines ubi eos debent honora
re. in domo videlicet ꝓpne constrenacio.
non sic faciebat. abraham. qui ge. 18. dix

it. loquar ad dnm meum cum sim pul
uis e cinis. 4. apte dicit in quo loco
se posuerat nisi se pulilem e cinerem qd
cum deo loqbatur. est mabilit. qua
ꝙpena feriendi sunt qui ad summa no
ꝓficiunt e minimis se extollunt. am
biunt ecclesiasticis. multum optinet
fatuitatis. cum s. augꝰ. qnto aliquis
in loco superni tanto in periculo maiori
status. amicosius quid periculum mi
nus diligit affectat e ideo nō minꝰ
quus petit reprobatio. ecclo. Qui amat
periculum in illo peribit. saluator cū ad
regnandu meneret. ꝙplin fugiebat ad
crucem tm voluntario satis mir. In
quo voluit. estendere qꝫ crucem tribu
lationis plus qm apicem dignitatis
in hoc seculo optarem. hebr. 12. Qui ꝓ
posito sibi gaudio sustinuit crucem
usurpato coram ꝓnatus nimiꝰ licet
culpe. qꝫ ostendit magnitudo peni
mundi. ns. in datan e abiron. quos deo
zanit terra cum tabernaculis suis.
descenderunt qz cum tota substancia
sua in infernu hic etiam scienda qꝫ
triplex malum sequi solet usurpatio
placendi. que etiam in ꝓbis huius cīm
geli notari ꝓssunt. ꝓmum est motus
acceleratio. ut ipo sublato dignioꝝ sub
stituat. ad qꝫ ꝓtinet hic dictum. da
huic locum. 2m est magnitudo confu
sionis. deiecto eo sequens sublimatorem
plena est confusione. ad qꝫ ꝓtinet. hic
nepies cum rubore. 3o. est
eoꝝ in ignominiam commutatio. 3m est
magnitudo tormentoꝝ. qui eis in
dignitatibꝰ fient nouissimi in tor
mentis. apoc. 18. quanto glificauit se e
in deliciis fuit. tm date ei tormentu
e sup. 16. digne concredit. nisi potentes
autem potenter tormenta patientur.
ad hoc etiam ꝓtinet nouissimꝰ locus
scilicet hic etiam scienda. Iacob sup isto
textu. cum mutamus sueris ad impa
tos. 3o. qꝫ magister humilitatis sepe
nos ad humilitatem reducit. unde hic

ꝙ malo solet sequi
usurpatio placendi

.25.

ostendit qz̄ nullis potẽcie ad mp̃as etne felicitatis ñ hũbat in no
uissimo loco hũmiliat Deꝰ eñ vult
destruere in loco celsitudinis dat locꝫ
illi qui destrumbit in lo hũiliacois
nam liquet reposit̃ in loco p̃mo
ideo dedit locum 2º qui ponit se in
loco nouissimo ena posi se in loco alto
ideo locum dedit, mario ne se ponit
in loco nfimo duces sedis ñ loco pu
pureo dedit locum lazaro denti qui in
stercoribus ideo dns p. dixit cum mul
titudis fueris ad mensam non discubas
in p̃mo loco ubi duo vidada sunt sed
p̃ que sunt ipe mpaes, 2º que sit via
veniendi ad istas mpaas ¶ Circa p̃m
nondum qz̄ sunt quedam mpaes spa
ales in ꝑsenti & quedam celestes & et
ne spales sunt quas dns facit cum aia
in thalamo constiencie de quib; intelli
gi p̃t q̃ dixo ñ venerunt mpaes agni
& exoꝝ eius ꝓparauit se In hoc autem
qz̄ dicit ꝓparauit se notat̃ pambula
dispoicio in hoc qz̄ dicit mpaes nota
t festina ꝓparacio ¶ Communis autem
animo cum 2º fit p fidem & dilectionem
& qua communicamus gnerit triplex bo
nũ scilicet fides ples & sacramentum
bonũ fidei est ne dia cum aia nra adul
thũ committat lectus cui nre constiencie
est augustus & ideo deus & dia ibi sunt
requiescere non possunt & pallid nri
amoris adeo est breuis qz̄ dns & diabolꝰ
non posset coꝑari ysa 28. coangustatus
est stratum nra ut alter decidat & pallium
breue utrumq; operiri non p̃t si de mul
tis dicit illud ysa 47. nupta mea dis
coꝑuisti & suscepisti adulteros ¶ 2º ubi
debet esse bonũ plis ut scilicet sponsa
xpi p̃ bona opa se exoꝛnet thi 2º sal
uabit autem p̃ generacionem filioꝝ & bo
noꝝ opum p̃ducendam ang; ad ꝑbam
hec est uberioꝝ fecundioꝝ que fertilitas
non ventre grandescere nõ lucescere
pectore sz corde gñdescẽ nõ multiplicare
posteritatẽ terram sz celum ꝑturire ¶ 3º
ubi debet esse bonũ sacramenti ut nu
sponsum & sponsam nullus diuisio fiat
sicut enim in matrimonio corporali est tri
plex bnũ p̃ & consensus animoꝝ alia
& comixtionem corporum 3ª p indiuidu
am habitacionem ambos sic in isto ma
trimonio spuali q̃ est nobis copulatus
p caritatem animus Jesu in caritate
ꝑpetua dilexit te p naturo conformita
tem hebꝛ 2º nullus angelus apprehen
dit sz semen abrahe apprehendit & p
inseparabilitatem q̃ dixit ecce ego vobiscu
sum & 2º debet esse pambula dispos
cio ideo dicit ꝓparauit sc. Ista autem
ꝓparacio in q̃ consistit Isto enim sponso
cum sit sponsus q̃ filius hominis fuit
habere sponsam pulchram in p̃o concu
piuit vel̃ spem tuam sponsam pac
ficum quia p̃d q̃ dicit melius est habi
re in angulo domatis q̃m cum mu
liere litigiosa in domo cui tales litigi
osi sunt simbolꝝ q̃d 3º Jure simbolos sem
p̃ virgia sint fuit etiam habere spon
sum amicum sic semp intentum sicut
& ipe sponse intendit caut p̃ dilectus
meus in & ego illi ¶ Sponsa q̃ que no
est pulchra p puritatem consciencie
nec pacifica p humilitatem nec sibi
intenta p caritatem ad eius mpaas
ꝓcurro non met ideo fatue virgines
non sunt admisse quia non habue
runt oleum i. unctionem & suauitatem
consciencie ut habet q̃ d. Illi autem
q̃m nolunt sedere in nouissimo loco
sz p̃mo loco stultos expellent ad in
bonos ut simus dicit Illi autem qui
non habent uestem nuptialem i. p̃
mum & de caritatem simplicat expelli
tur sicut patet q̃ 22 ¶ 3º in isto ul
timo signali cum festina epulacio suc
cessit potissimo p̃ gratiam ubi enim gre
non pastimur in illis q̃m habent q̃
dicta qui scilicet sunt puritate
mundi corde tranquilli & celestium ama
tores hinc est q̃d filii israhel non ualuerunt
manna nisi poste cyrum de egipto

post tristitiam matris ¶ farina egipti
reficiente ¶ Dum ꝑ vult pasci mamma
mus give oportet qđ sit quietate mi
ris ¶ hoc est exire de egipto vđ tene
brositate pch deus eam non pascit am
mam tenebrosam vel migrdam si pu
ram ¶ candidam unde sicp illud ꝑ pul
lis corvor invocantibz eius dicit (Re
migius qđ quidam pulli corvor hent
plumas albas a parentibz tangm de
gentes relinquunt ¶ voce celesti pascit
Qui autem cor plumis nigrescere in
cepit tunc a corvis cadaveribz nutri
tur eodem modo deus alam pascit
que habet misericordiam conscientie voce
celesti ¶ voce grie que autem habet
nigredinem peccatoꝝ pascit demo
nibz cadavericis immundiciis ¶ 2o opta
tet qđ sit mente tranquillus ¶ hoc est in
sine malo mane enim sempr est in motu
¶ sigt illos qui duris angustiis ¶ tri
bulationibz comonent ysa. xvi. Emitte
qđ mator fermens qđ quiescere non
p̄t In cordibz autem talib deus non
quiescit qđ eam figuratum est ¶ Re
gum 19. ubi dicit ecce dns motus ¶ spus
grandis ¶ fortis subvertens montes non
in spu dñi ¶ post spum comocio non in
comocione dñi ¶ post comocionem ignis
non in igne dñi ¶ post comocionem si
bilus auge tenuis ¶ ibi dns non est ꝑ
tus in sibilo tenuissimo ¶ 2a. Ecce sunt qui
faciunt hominem inquietu scilicet su
pbia ¶ ista est spus grandis ¶ fortis sub
vertens montes ¶ 2a est avaricia ¶ ista
est comocio quia mentem sollicitudi
nibz inquietat ¶ 3a est malignitas ¶ ista
est ignis deus enim non in corde nec ma
ledo nec amaro Si in corde ubi est si
bilus auge tenuis desiderat habitare
Sibilum intelligit humilitas quia
sibilus equos invitat ¶ catulos instru
it sic humilitas mites clementes trahit
¶ demones repellit ꝑ cauteam signat

mansuetudo que ignem irascendie re
frenat ¶ extinguit ꝑ auream tenuam
signat bonitudo pauptas qđ animam
alienat ab omnibz sollicitudinem deus qđ
humilitas ubi est sibilus auge tenuis
¶ ubi invenit humilitatem mansue
tudinem ¶ pauptatem ¶ 2o oportet qđ
sit celestis amoris avidus ¶ hoc est avidus
farinam egipti. qm dñs eam homo de
lectat circa mundana non vult dñs amat
celestia ¶ Farina in qnto farina est
alba si in quanto farina egipti est te
nebrosa sic dilecto mundi videt pulc
si in mentem facit obscuram ¶ legit
de naturis animi qđ aquila pullos qs
ad tram affixos videt tangm degeneres
abiicit. quos vo ad celum tangm pios
nutrit deus non nutrit abo grato
nisi illos quos videt non terrena si celes
tia principaliter desiderare. h. delicata est
anima consolatio ¶ non dat attenti
bz alienam ¶ 3o sunt nupcie celestes
de quibz dicit apo. 19. bti qui ad cenam
nupciarum agni vocati sunt ubi erit ple
na sanctas. ideo dicit nupcie In nupcijs
enim solent omnia habundare. erit enim
anidtas non agm qui habet carnes
delectabiles. erit etnia securitas. ideo via
etna. quia millium communis alius rec
tat ex dictis patet qđ superbia a nup
cijs istis potissime excludit. h autem
bt dem est figurat in tumore hydropici
¶ quo notandum qđ tumor constatur
ex humoribz indigestis ¶ vento inclu
so de isto vide in omne dñico ¶ post
trinitatem ¶ Cum etiam hic addendum
est h. Jacob. qđ nedum in tumore si eam
in sitis superbia intelligit unde ꝑ sitis
intelligit appetitus divinarum delicia
rum honorum ¶ 3o videndum est que sit via be
nendo ad nupcias ¶ dicendum qđ humi
litas quam consequenter suadet ꝑ ad
dicit Dz cum vocatus fueris ¶ 4o suspen
dere suasit eiusdem. hic suadet humili
tatem ubi supponit. 3a ꝑ primo supponit
hic ¶ 2o suadet exercitium hu-

F.

miliatem ibi vade recumbe in nouissimo
loco Ex° ostendit humilitatis vtilitatem
vt cum venit ei dicat gl Oz cum vocati
fueris vade q. d. non te excusa sicut
illi de quib⁹ hic ⁊ dicit ⁊ ceperunt
se omes excusare recumbo in nouissi
mo loco / minorem te alijs reputando
sicut apl⁹ dicens p⁹ior in ego sum mi
nimus apl⁹or ecc 3° quito magnus es hu
milia te in oníb⁹ Notandum tm ſ
priorem passum q3 triplex dicitur
nouissimus scilicet status loci nouissimus est infe
rnus Unde status loci nouissimus est mapi
encie Unde gradus loci nouissimus
est subditor Unde loca nouissimus est
infernus Recumbe g3 aut in nouissi
mo p̄mo scilicet in statu mapiencie
te reputando p humilitatem aut in
nouissimo 2° scilicet in gradu subdi
tor p dei timorem aut in nouissimo
tmo scilicet in inferno p ingem medi
tacendo Hic autem querit paris
quasso non dicit in medio cum scriptu
sit medio tenuero bto ⁊ respondet Au
gus q3 hostium paradisi humilis est
⁊ c. Joh. v. ego sum hostium Ingressu
ro go p humilē hostium no est pe
culium quitumcūq3 se humiliet ⁊ in
clinet Oz si plus debito caput elena
uerit caput suū allidet ⁊ ab ingressu
impediet Oz quitumcūq3 te humili
auerus non est periculum si tu p sup
biam te plus debito exaltauus ingres
sus tuus in regnū indubio impediet
qm p hostiū tam humilē ut est ⁊ no
potis introire q3 is qui si conuersi fue
ris ⁊ efficiamini sicut parvuli non intra
bitis in regnū dei ⁊ cor. 1°. Humilia tal
de spūm tuū quitumcumq3 cum te hu
miliaueris adhuc ⁊ humilior est ipso
cum sint nouissimus virorū ysa. 42. 2°
scriendum ſ eundem qd tribꝰ declinis
recumbendum est in nouissimo loco ppter
casus vitandum humilitas cum in primo
est ⁊ ideo non habet unde cadat Et 2° ppter
pacis conseruandam qpsum cum altissi

ma venti locus vero inferior a vento
quasi abstondit ysa 32. erit quasi vir q3
abstondit a vento ⁊ qui celat se a tem
pestate Et 3° ppter exaltationem sequentem
do qua sequit qui se humiliauit exal
tabit Hic autem dicit Aug qd humi
litas inter gram qd est venire ad mpa
tas spiales ⁊ gliam qd est venire ad
mpatas celestes quito autem aliquis ⁊
humilior do tanto in gracia ⁊ glia est
maior qd eciam p ⁊ ex. ostendi pt est
in pupilla ggo pupilla quito nigra
tanto lucidior sic homo quito magis in
greditur in conspectu sui tanto magis
ducitur in conspectu dei hic p gram
in futuro p gliam Et in ex. est in can
dela que quito plus inclinat tanto ma
ior lux p̄fundit Sic quito homo ma
gis inclinat p humilitatem tanto ma
ior lumine gratie ⁊ glie repletur in
ex. est in aqua que quito magis descen
dit tanto sursum magis ascendit sic
⁊ homo quito magis descendit scipm
humiliando tanto plus ascendit ad de
um Aug descendit ut ascendatis ad
dm. ecclesiis enim ascendendo contemnit
⁊ tm est p Jacob in corde aialis animalia
enim habencia magnū cor in quibus
sunt timidi sicut patet in cervo ⁊ asi
no habencia cor mediocre sunt audacia
cia sicut patet in cane habencia cor p
ūnd sunt audacissima sicut patet in
leone videmus eciam q3 ignis magna
domū calefacit mediocrem magis p
uam maxime sic est de igne spūs scī
⁊ sic homo quito humilior tanto in gra
cia ⁊ glia est sublimior ⁊ hō immutat
p hoc q3 subdit Et cum venit ubi pro
nendo utilitatem humilitatis tangit
Et 2° ppter que debet homo humiliari quo
sunt timor amor valor honor Timor
superiorus ubi Et cum venit qui te amat
primatus ubi dicit tibi amice valet
pmij ubi ostendo superius honor primat
ubi ⁊ tunc eris tibi Dicit g3 Recumbe
in nouissimo loco Et cum venit

qui te mutilauit nitrat eum curiat re-
uin videat discumbentes q̄t z Intrat
nq̄m vel uentes visitando vel mer-
post nostrum discurrendo dicat tibi
alius scilicet ppt humilitatem de-
em superbis resistit humilib; dat gram
Jacob. 2to Asterio surgens z in psenti
p gram z in futuro p gloriam qui z
mitatem forem ascendit sapiens i
humilis quia vbi humilitas ibi sapi
encia in p̄o assensiones in corde suo
disposuit in valle lacrimar; tunc erit
tibi gla ozam simul discumbentib;
glo in eadem beatitudine z in eadem
fide questeritib; Job 22 Cum humili
atus fuerit inimus erit mihi gla z qui
inclinauit oculos suos extinus ipe sal
uabit Omia omis qui se exaltat hic
subintert dictor iacem vbi tanget
retribuem duplicem p superbia z hu
militd ibi z qui se humiliat In pmo i
plicatt z p gemalitatem sua sentenas
quia omis sine laicus sine clericus sine
religiosus qui se exaltat scilicet superbi
endo humiliabit sponte vel necrio
hic vel in futuro aut in morte aut in
offio aut in pmio Comendat autem
humilitas quia voluntaria no coacta
ea non ficta fructuosa no dampnosa
bonitas notat cum dicit qui humiliat

·85·

·13·

bitas cum dicit & fructuositas cidia
exaltabit His pmissis de spialib; in
firmitatib; p ydropim figuratis supe
videre de cat curacone ad quam tria
requirunt que eam ex pcessu reduc
possint p̄m est qd ihus intraret in do
mum vbi iacet infirmus 2m qd apphendat
eum 3m qd infirmus se humiliet vt
exaltet Domus infirmi conscienca est
qm si infirmus sanari debeat oportet
eum intrare p confessionem gracie optatu
z panem manducare p eius voluntatis
adimpletionem Hanc domum p semel ings
sus non egrerit nisi p miseriam expelle
t De hac domo p̄t intelligi illud p domu
tuam decet sanctitudo &c ab hac domo ex
pulsus non a longe recedit q fons pul
satus nedum introitum petit si eciam
diuitie annuas aperiat apo & age pe
tencialem cam sto ad hostium z pulso Si qs
audierit vocem meam z aperuerit ap
eam ad illum z cena
bo cum illo z ille mecum Ideo papa
penitenciam agere p quam potissimo
p intrat Janua ergo p quam p intrat
dia erit est firmum ppositum relin
quendi pcm ad hanc Januam p pulsat
qd p minas penas p promissiones premio
p publicas predicaones p mundi tribu
laciones vel p necrioz flagones vel p
occultos instinctus vel exortaciones a ma
lo recedere firmo ppositio non recedimus
Si nos mutat tunc autem ad nos intus
nobiscum erunt qui nedum pcm relin
quimus si eciam voluntatem patris eius
pceptis psentant contiando obsequamur
Sunt autem multi cum quib; xpus pu
det si non erunt sicut omes qui eius p
cepta ad tempus observant si in bono
finaliter non p̄severant Pena autem
que plurimus ebus dicit est signata finalem
p̄sentaneam qua p̄m pastore debem z tuc
indubie cum eo erabimur si finali beatitu
dine p̄fruem Deus autem sic mentem
vel conscienciam visitans fetorem mu
de necrio tollit quia caritas est simu

auaricie extinguit quia qui bibit ex aqua quam ipe dabit non sitiet in etnum timore etiam superbie expellit quia humilis est ysaie etiam mie misertus peccatorem assumit vt curetur manu a dentro curatum unxit vt virtuoso opet. Et hys op autib humilians se peccator exaltatur

.N. Dic autem sunt aliqua notabilia postponenda quoz vnu est qz cum ex cum ex ydo pium intelligi appetitus diuicias delicias honoz In seruus dei istam tripliciem sitim extinguit aqua spus sc dng qui bibit de flumio padisi cui gutta maioz e oceano restat vt in eo sitis mundi penitus extincta sit vel ex Johem de abbatis villa dns animarum sanat dum aquam i peccatiam que sitis arte bursa est cui cuat dns etiam curat setozem dr dicit seruo vade in exitus viaz et quoscumq; inueneris paupes compelle intrare vt sic spgatim singulorum collecti sitim extinguit dum aliam sitim accendit de qua in ps dicunt in te anima mea In paulo eum extinxit oem superbiam quia qui prius dicebat saulus a saulo superbo postea dictus est paulus i prius vt humilis q prius erat lupus postea erat agnus q prius sanctos in carcerem trahebat postea p sanctis mozti et carceri se exponebat In apostolis et zacheo extinxit auaricia nam apostoli dereliquerunt habita et desideranerunt habenda et zacheus largitus ppria et restituit aliena in magdalena extinxit oem luxuriam Ad dnm nondum qz ex pcessu huius patris 2o eli cit principaliter videt phisseoz malignam ysidiantem et salutatoris prudentia eoz insidias euitantem qui vt idem dicit frustra uiat retho ante oculos penatoz dei solum eoz laqueos vitabat ysa fz casum ipos laqueis ppris multiplicabat studebant phisei vt ipm reprehendere possent ipe vo eos reprehensibiles annunciebat et hoc in sex in hoc euangelio Dum sunt qz et quem pascebant nocere intendebant edebant cum eo et insidia

bant paupi salutatori ex ficta ma refectionem dabant que tm ex munda observabant Q 2m sunt qz ipi pcis plenis pec catum in eo querebant qui pam non fecit nec inuentus est dolus in lingua eius g 1d ps 22 ne insidieris et queras iniquitatem in domo mea in ps observabit peccatoz nostrum Dz etc ppm est insipientis aliena bona explorare et ppria no attendere quo cont ay s. precipit eiw p.m trabem de oculo tuo et tunc gspicies vt eicias festucam et 3m sunt defectus com passionis non em ad ydropicum habebant compassionem cui calumpniabantur nullus curialem ergo vera misia compassionem habet falsa indignationem ay 23. Ve vobis scribe et phisei qui decimatis mentam et et relinquitis que maiora sunt legis iudicium fidem et misericordiam Q 4m sunt qz tacuerunt qui loqui debuerunt interrogati an liceret sabbato curare sic ypocrite tacent cum tempus est loquendi et loquunt tempore tacendi qui non appetendit pcm occurrere si pcm quo accusare si pcat Jeroz inuidi quem maioribz semoza volunt magis extimare et dampnare qm emendare Q 5m sunt qz de minimis possident magnam curam de maximis quasi nullam boues et asinos curabant de hominibz non curabant Q 6m sunt amoz vane glie qui eligebant ay 23 amant primos recubitus in cenis et primas cathedras in synagogis Q 7mo nouit qz salutatoris potentia sapientia et bonitas in hoc euangelio ostenditur Et potentia in ydropia curatione sapientia in hoc qz respondet cogitationi illoz qui legis non bidet que patent deus autem inuisibilium eoz item ex hoc qz ex euidenti ex communi ait qz misericoz misericordi curatione sabbati observantia non violat Bonitas in hoc qz obseruatores suos instruit ppositi parabola de humilitate Q 8o notatur idem scilz illud et ipi observabant cum qz phisei observabant salutatoris potentiam sapientiam et bonitatem potentiam qm dicebant

in belzebub

m belzebub ꝓncipe demoniorꝫ eiecit demo
nia. Sapiencia qꝫ miserunt discipulos
suos vt eum ciperent in sermone. ꝙ. 22
bonitatem ꝺo cum adduxerunt mulierē
deprehensam in adulterio Joh. 8o. ꝛ cum obser
uabant si sabbato curaret vt hic
saluator. 3o. confundebat eoꝝ obseruanciam
ostendit ꝑ potenciam ydropicum curando
se curando ꝑ sapienciam questionem
eis ꝓponendo ꝑ bonitatem beneficia in
structionis sue obseruatoribꝫ impenden
do. 4o. notat sup ihm apprehendens sanauit
illum qꝫ dicit quod ydropicus habuit
in corpore phisei in mente gestabant. ꝛ
ideo coram ipis curauit infirmitatem cor
poralem vt ipi adisterent quo spiritualiter
curarent. 5o. nondum sup illd tamen as
cendendo supius qꝫ multis gradibus as
cendit aliquis supius ꝙmo mundum con
temnendo phi. 3o. Que vero sint obli
uiscens in anteora me extendens phe. carnis
spm subiciendo ꝑ cor. 9no. castigo corpus
meum ꝛc. 3o. animam ad sui considerationem
colligendo Jer. 31. statue tibi speculū pone
amaritudinem. 6o. statuendi ꝓfectionis as
sumendo. ꝙ. 1o. estote ꝓfecti sicut pat. ves
ꝓfectus est. 4o. signa contemplando ysa
ie. sistollam te sup altitudinem terre ꝛ
abdo te hereditate iacob patris tui. 5o. ꝛ
signa apprehendendo qui ꝛc implebit qꝫ
hic ꝓcipit. Amice ascendendo supius quo as
cendere nobis concedat. ----- ----- -----

Unica vocis ma
post hanc ----- -----

Audientes phisei qꝫ ihc silen
cium imposuisset sadducei ꝛ c
ꝙ. 22. Sicut dictum in hystoria

3o. erant secte iuxta ideos ab aliis diffe
rentes scribe phisei sadducei ꝛ essei pha
risei ab aliis erant diuisi quo ad hoc quia
quia in fronte ꝛ in brachijs cartas in qui
bus decalogus erat scriptus portabant
que dicebant. phylacteria a phylax qꝫ est
seruare ꝛ tocat. qꝫ sonat legem habebat
autem in fimbrijs pallioꝝ suas alligatis quas cum sentirent primciones ma

datoꝝ dei memores fierent ꝛ quia sic ab
aliis diuisi erant. phisei a phares qꝫ di
uisio dicebant. Alii erant sadducei qui
ab aliis differebant. quo ad doctrinam.
ipm em resurrecionem negabant. aiam ai
corpoꝝ mtuo cedebant. qui libros moysi
solum recipiebant. alii erant essei qui
ab aliis differebant in vita ꝛ modo vinen
di. quia fere monastricam vitam ducebat
coniugia vitabant. omia in cor habebant
de. 2o. pmis facit scriptura sepius men
tionem. Et est in ꝓcipio hic notandum
qꝫ in hoc euāgelio. 3o. ponunt. questiones
quia est quam fecerunt sadducei. 2a. quā
fecerunt phisei. 3a. quam facit ipe ipse.
Questio quam fecerunt sadducei ꝛ si non
tota ponat expssa hic in euāgelio. tn modi
cum ante ponit. in eodem ei. ꝛ hic tan
git. cum dicit. ihus silentium imposuit
sadduceis. ipi em sadducei. ꝙ. volebant ꝓba
re ꝙ mulierem. 7. viros habentem resur
recionem non esse. quia si resurrectio fieret.
tunc talis mulier post resurrectionem ha
beret septem viros. si xpūs ꝑ suam ver
ꝓfectionem eis silentium imposuit. ꝛ 3a. spe
cialiter determinauit. ꝙmo qꝫ in a. vita
nulla erunt coniugia. Unde aut in resur
rectione negi nubent negi nubent. ꝛ ra
cio huius reddit huc. 22. negi em vlt. mori
ꝓterunt. quia em in hac vita multi mo
riuntur. ideo multi nascuntur. Si. 9o. mullis
moreret. non esset necesse qꝫ aliqui
nasceret. Est em humana generatio tan
quam arboꝝ. cap. 14. Omnis vt folium frondescens in arbore vi
di. alia gerunt. ꝛ alia cadunt. sic gene
rio carnis ꝛ sanguinis alia finit. alia nas
cit. ꝛ coram sicut murus. Unde dicit. in
quadam glo. in fine ei. In muro quidā
fit. quidam lapides latent. ꝛ isti ad exte
riora ducunt. quidam eminent. isti ad mu
rum reducunt. ꝛ sic tandem in muro omia ad
equantur. sic coram est in mundo qꝫ latent.
Homines antequam nascuntur. homines qui
sui temporis moriuntur. ꝛ tandem omia
adequantur. quia omes uno fimo cludūtur.

2° determinant quia homines erunt angelis similes & eciam equales. Unde subdit sicut angeli dei in celo & hic ad equales eis angelis. homines enim respectu angelorum possunt dici minores. equales & minores. minores in gutum adhuc sunt in carne mortales. Nam sicut dicit aug⁹ sicut aurum corruptum est melius quam argentum incorruptum & argentum corruptum melius quam plumbum incorruptum. sic eciam spūs corruptus quilibet melior quam incorruptus corpus. Nos autem sumus in carne corruptibili angelis nobis comparati & nobis ministrant. Post resurrectionem autem homines angelis erunt equales in officio laudandi. quia in laudando deum angelis coniungent. p̄ quod ponunt quidam capes comunes psallentes Job 38° ubi cum me laudarent astra matutina. & iubilarent omnes filii dei. Erunt autem homines angelis maiores in gutum habebunt duplicem fruitionem sui ad deum tanquam dni sui. & in gutum beatitudinem habebunt in visione humanitatis & in contemplatione diuinitatis. Ad ista signanda legitur de angelis quos salomon in templo dni fecit p° quod erant de lignis olivarum. 2° quod alis habebant expansis. & ista duo signant quod in gutum homines sunt eis minores & corruptibiles: angeli sunt eis impassibiles. Hoc signat quod erant de lignis olivarum. 3ⁿ quod alas habebant expansas signant quod parati sunt eis ministrare. 3° legit: quod habebant celatas ad modum iubilum cum. ad innuendum quod sunt socii hominibus ad laudandum deum. & 4ᵗᵒ legit quod duplicibus se respiciebant. Hoc signat. quod stupet humanam naturam cum diuina in una persona uniatam. Et 5° determinant quod anime post mortem corpus diuinum dicens. non est deus mortuorum sed uiuorum. Istud autem gentiles philosophi crediderunt unde aug⁹ in li° de ciuitate dei Theobroto stoico philosophi libro ubi de anime immortalitate disputauit. se penitere dedit de nimio studio quia credebant esse meliorem. sicut hic autem dicit glo⁹ probando tantatem probat resurrectionem corporum que cum animabus bona et mala gesserunt. Et 2ª questio est quia pharisei de qua in principio euangelii est tractatum unde textus euangelii sic habet. pharisei autem audientes quod silencium imposuisset sadducheis conuenerunt in unum & interrogauit eum unus ex eis legis doctor &c. Circa quas quidem questionem 4ª occurrunt ex textu breuiter declaranda quorum p^m est pharisei malicia ab omnibus detestanda. Et 2^m est ypocrisis humilitas uel innocencia imitanda. 3^m est principalis mandati dei fidei racionis realis contemplanda. p^m ponit cum dicitur pharisei audientes &c. Audientes magistrum de confutacione sadducheorum qui eis in secta dissimiles extiterunt. audientes magistrum gaudentes. unde 2^m de eorum confutacione laudabant. dicentes magistro bene dixisti. audientes magistrum quod silencium imposuisset sadducheis non hinibz quid dicerent contra eius racionem de articulo resurrectionis conuenerunt in unum simplices pharisei & sadducei ut essent conuictores in temptacione dolosa qui tunc erant contrarii in doctrina conuenerunt ut uincerent multitudine quem uincere non poterant racione. Unde sicut de herode & ponicio pilato legimus quod in die nec concordiam fecerunt: sic & nunc de pharisei & sadducheis inuicem contrarios legimus. quod ad temptandum 3^m quam malicia consenserunt. conuenerunt cum in unum ad ipsum dominum & audistis 4^m eius in p° & sicut uirtus uerba scripturarum dissipata asserunt a pharisei uia malicia uerba intencionis esse sanctum. sicut declarat glo⁹ 2ª mox supra de corpus eius simplex behemoth qui sentit fluuium ypocrisim ignorantis se putantibus uerum conuingit & ne spiraculum quidem uocabit p eos una adhereat alii & tenentes se nequaquam separabunt. Omnia omnes impune ad se corripiendum ubi putauerant quasi contra adstantem iaculum sentia defensionem parant. quod uidelicet eius corpus ad huc nobis expositus detegit dum subiungit

ꝺpatrum ſquamis ſt ꝓuentib⁹. fert⁹ qua
ꝺracons corpus ſquamis tegit⁹ ne cuius
uulnacone ꝑcutet. ita corpus omeꝺa
i multitudo reꝓbo⁹ cum ꝺo muquitato
ſua corrupt⁹. quib⁹ ualet tgi ꝺracoib⁹ ſe
excuſare conat⁹. z quaſi quaꝺam ꝺefenſio
ms ſquamas obiect ne tuſſigi ſagitta ꝺi
tatis poſſit. Quiſquis eni ꝺum corrupt⁹
ꝓtin⁹ ſint magis appetit qui ꝺeflexo quaſi
ſquamis tegit⁹ ꝺum a ſtis ꝓꝺicatoꝝibus
gladio ꝺei uulnerat⁹. ſquamas habet. ꝺurica
autem carnali repellit⁹. ne ſpiritalis ei gla
dius infigat⁹. q ꝺeo ſanctis obꝺurmulat
qꝺ ex eius nulla ꝓꝺicacoms euangelico ſa
gitta penetrabit⁹. ſi poſtꝙm forte celitus
increꝓacoms uaculatus. z ſtupꝺo reſpectu
ceatus lumen quoꝺ ꝺi accꝑt amiſit.
ad animam uemens illuminat⁹. in qua
illuminacone quia ꝺefenſioni ſtuꝺet
ꝺurica carnis bene ꝺe eo ſcriptum eſt. ce
ꝺerunt quaſi ſquame ab oculis eius car
nalis ꝺicet tegumenti illius. ꝺurica
oſſerat. z ꝺeinꝺe raꝺios ꝺei luminis no
biꝺebat. ſi poſtqm ſuꝺꝺo repugnaciones
eius uicte ſint. ꝺefenſioni ſquame ceꝺe
runt. z ſt paulo poſt. uua uin cꝛuingitur
ne ſpiraculum quiꝺem meꝺie ꝙ eas ſic
ſquame ꝓcauerint no ab ore ꝓꝺicanci
aliquo uite ſpiraculo penetrent. z obꝺurate
ſint. z cꝛuinate ꝺeos eni ſimilis reatus
paat concoꝛꝺ ꝓtinacia. ceiam ꝺefenſio ꝙ
iſta conſtipat ꝺi ꝺe factionib⁹ ſins alte⁹ ſo
mancom ꝺefenſione tueant. Sibi enim
quiſq; metiut. ꝺum admoneri ꝛel cont
gi alt⁹ erit. z ꝺeinꝺe cont⁹ cꝛrepcionem
ꝺba ꝺuramnit⁹ aſſurgit. quia ſe in alt⁹
ꝓtegit. bene g⁹ꝺiat⁹ uua uin cꝛuingitur.
z ne ſpiraculum quiꝺem meꝺie ꝙ eas. q
inquitatib⁹ ſins ꝺum uiaſſim ſtupꝺa ꝺe
fenſione ſe ꝓtegunt. ſancte cohoꝛtacoms
ſpiracula ad ſo nullit⁹ intrare ꝓmit
tunt. quoꝝ peſtifeꝛam concoꝛꝺiam ad huc
apt⁹ ſtuꝺuit ꝺicens uua alteꝛi aꝺhere
bit. z tenentes ſe nequaq̃m ſeꝑabunt⁹. Om
ni ꝺenſi corrigi poſſunt inquitatis ſtia
ꝓtinacia uuin ꝓꝺuraut. Et tanto magis ꝛo

tuꝺio ad cogmoꝺem uſticie ſeꝑabiliores ſint
ſtuꝺio a ſo aminem nulla increꝓacions ſep
arant. ſtam ſicut eſſe noxiu ſolet ſi uuitas
deſit ꝺomꝰ. ita ꝓficuoſum eſt ſi non ꝺeſit
malis. ꝓſꝺs quippe uuitas corroboꝛat. in
concoꝛꝺat. z tanto magis inuincibiles q̃n
to ꝺiuerſiores fiunt. ſo hac uuitate reꝓbo⁹
z ſalꝺmonem ꝺicit. ſtupꝺa collecta ſinagoga
ꝛquamen. ſo hac uana ꝓꝺa ait ꝺicens ſpi
ne nuncem ſe complectunt⁹ ſic conuuind
cos ꝓarie potiuncm. Conuuia uanig̃ re
ꝓbo⁹ eſt ꝺelectacio temꝓalium uoluptatum.
in quo muniꝺi cuiuſ ꝓarie potiunt⁹
qui ꝺulcoms ſue illecebris ſe ꝓie ꝺeꝺiunt.
Igit⁹ quia membra ꝺiuitan eſtus i un
quos ꝺomines quos ꝺei ſeruo ſquamam
cogitacionib⁹ compat ad ꝺefenſionem ſua
ꝓie culꝓe conuꝛꝺit. bene g⁹ꝺia alti adhaeret
z tenentes ſe nequaq̃m ſeꝑabunt⁹. quia ſic
malicia uinci. ad alios ꝺeſtruendum maxie
bonoꝝ utiunt⁹. ſicut z hic ſadducei z ꝓhari
ei ꝙ ꝓſequerent⁹ euangiu⁹ conuenerunt⁹
ſicut z uulti conuenerunt. hys ꝺebus q̃
ms nr⁹ ſo diſſideant z ſint mali in ꝺiui
tis ꝺeſtruendum cum herode z pilato ea⁹
concoꝛꝺabunt. Sic etem bulpes z comuꝰ
cum ad cadau ueniut⁹ ſepe diſſident ꝓꝑ
ebum. z tm pugnando cont⁹ tꝛaꝝ. qua
ſi naturaliꝰ mutuo ſeſe muant. Imo ea
am modo tꝛiam ꝺe rapina uiuentes ſic⁹
omn. z mundialiꝰ ſapientes. q̃m ſicut bul
pes recta ſemita non meꝺiunt. quia ſunt
tra cruꝛa i affectum tempalin. ſcytis cꝛu
ꝛib⁹ i amoꝛ ſpialiꝰ ſint longioꝛes. ſepi
taxos i ſimplices rebellant mutuo z ꝓꝺis
ſolito hys ꝺicb⁹ Imo z eos tam ꝺe cuꝺnis
cathaꝝ q̃m patꝛnaꝝ hereꝺitatum aſtucia
z potencia ſepe ſingant⁹ tales cont⁹ ꝙ⁹ con
ueniunt⁹ ſicut ꝓhari. q̃m ꝺe ait cꝛiſ⁹ omc
ꝙ⁹. opis impfecti. ꝓhari ſimt⁹ omes qui ꝙ
ꝺiuitem contenꝺunt. quia no ꝺiuitem
ꝺefenꝺere cupientes. tam⁹ ſi ſubꝺere ſe
mant. ꝛel non ꝛeſenꝺentes ꝺiuitem q̃m
ꝺefenꝺere obligant⁹. unde ſ eundem cꝛiſ⁹
cum ſententia ponit⁹ ait ca. xx. q. 3. nolite
non ſolum ꝓꝺor⁹ eſt ꝺiuitis q̃m tuſtꝛeꝺi

.C.

cus ꝓtatem mendacii loquit. ꝫ eadem
illo qui non libere ꝓmunciat ꝓtatem
quam libere ꝓnunciare oportet. aut q̃
non libere defendit ꝓtatem qua libere
defendere conuenit ꝑdicat est ꝓtans. &
omes tales cum ꝓhisei conuenirunt q̃
ꝫ. Hic sciendū. qđ q̃nis unusq̃ conuenerunt. solus tñ ūus ꝑdicabat.
Hinc hic addit. & untrogauit cum ūus
ex eis ūus nigm & non omes. vt si ꝑ
redargueret. solus redargui videret. Si
autem ꝓtio potuet ꝑdabilior omes tam
qm victores laudes haberent. & hinc dicit
crisp̃ ubi supra. qđ phisei dicebant apud
se. ūus loquat ꝓ omib; & omes loquamur ꝓ uno. vt si quidem dicerit omes
videam victores. Si autem victus fuerit solus videat confusius. unde paul̃ post notabilit alloquit phisæos dicens. Vpha
risei qui omia ꝓpt hominem cognitis & fiducias. ꝓmo quidem vementes cum uno uidendi estis ꝓ unū. tū pono qđ uno victo homines non intelligant omes esse victos.
Quinq̃ consuetudo bre non sinebant se
esse confusas. lenis consolatio. que in se ipa
ab alijs confusa est. q̃nis ab alijs ignoret.
Restat ea am sciendum qđ ūus iste electus
ad temptandum non erat qualistinuq̃.
Q̃ legis doctor temptans eum. & quia legis
doctor. ideo putabat eum ꝑ tanꝑ secretu
legis iguaq̃ posse communicare. ideo nedum
untrogauit sed temptauit. ideo dicit. temptans eum. Si forte posset eum alpe in
sermone. Q̃ q̃ istud videt esse. qđ marcus
dicit. xij. ca. ubi ꝓpha legit. dixisse ipm
untrogauit qđ non longe esset a regno dei.
Q̃ ad istud dicit doctor. de lira. qđ ꝓmo bene
nt mala intentionis cum alijs. sed postea
audita & responsione ueram responsionē
approbauit dicens. ayagisse in dicto bene
dixisti. vt dicit. ay. xij. & tunc videns eum
penitentiam ꝓphis intulit. ꝺba ꝓmissa
dicens. non longe es a regno dei. Quinto
autem huc hebus Joh. xx. ubi dat. qđ ꝓncipes miserunt ministros vt comprehenderent ihm. illi autem audientes & ꝑdicta
eum penituerunt. & ad principes reuertentes dixerunt. nunq̃ sic loquutus est homo
sicut hic. Q̃ quid doctor legis a ꝺpo quesierit audiam. ayagisse inquit. qđ est mandatum
magnum in lege. vbi ꝫ omis. omes. 39. ayagistrum vocat. cum non fuit esse discipulus non sine desiderans sed temptans.
simplicissimus untrogator & malignissimus insidiator de magno mandato untrogat. qui nec unum inū seruat. illo em
debet. untrogare de maiori iustitia. quam unum minorem impleant. Q̃ hic sciendū
qđ quare de mandato magno legis potius qm de aliquo alio untrogauit. triplex
ratio potest assignari ꝓ prima si de questionibz unumquibz cum temptasset tanq̃
ad frivola respondere remisserit. &
ꝫ doctorem de lira. quia ꝓhisei credebant
qđ statim responderet de mandato sine
fabula. non habebis deos alienos. tunc
habebant argumentū contra eum de ꝓcepto caritatis. qđ est maius sicut caritas maior est virtus ꝺpa fide. & ideo
dicit. diliges dñm deū tuū. &c. ubi patet
tria ꝓnitus notata. videlicet humilitas
ꝺpa vel innocentia unito qđ. & ꝓncipalis mandati declaratio realis contemplanda humilitas nigm ꝺpa patuit
in hoc qđ q̃nis cognoscere. phisæum
untrogatorem non ex caritate ꝫ malitia
precedere. voluit tū ad eius & aliorum instructionem sine contumelia respondere.
& nondū qđ dixi humilitas unito qđ
eanda non humiliatio quia q̃nis humilitas laude digna sit quia & sempr
voluntaria non coacta. humiliatio tñ
sepe quia multe sit a deo laude caret.
Hinc ait b. ꝛ. flor. ca. 19. humilitas
mirificat nos. humilitas. dicit inquit no
humiliatio. sitis enim humiliati. qui humiles non sunt. alij cum rancore humiliant. alij placere. alij mentiri. alij b
bent. ꝓut res sunt. sed innoxij. terti
reprobi. ultimi mistici. nondum qđ &
humilitas unito ꝑdicat. qui vt ait ibi
b. ꝛ. flor. ca. & magna & sublimis hu-

D.

multus q̃ nec ꝓficeret q̃d dicit. Signa adꝺ
ſa q̃ non valeti adiſti. Signa a deo ⁊ de deo
an cipe q̃d finis ipa vbis explicabis non
poteſt. ſola virtus humilitas eſt caritatis
ſu replco ⁊ huic exemplum humilitatis
⁊ declaracionis ꝓcepti caritatis ꝓus ſta
ſunt communio vnde ꝙ ꝓcepti caritatis
magnificacionē addit in ipo reſponſione.
Diliges dñm dm tuum ⁊c vbi ꝙ docet ſi gozy
mandato2 dnnoz ꝓmuncianda ⁊c alioz
ab his dependencia ibi in his duob3 man
datis ſm ꝓmo indicat duo ꝓcepta caritatis
omib3 alijs ꝓmineo vnde ꝙ hui textus
declaracio ga ſunt videnda ꝓmo qualiter
q̃d hic dicit ſit intelligendū 2o qualis a no
bis ꝓceptum ſit impletidū 3o quid ad ꝓ
cepti conſeruacem nos monendū ſit in ꝓ
dicacione pa apponendū ⁊ circa ꝓ ſtiendo
q̃d iſtud ꝓceptum ca ldas ponit in ſcrip
tura ſtilicet deut. vbi ponit ga Diliges
dñm dm tuum ex toto coꝛde ⁊ ex tota aia ⁊
ex tota fortitudine hic autem videlicet ay
12 dimittit fortitudo ⁊ addit cum duobus
alijs ex tota mente ay autem 12 ponit
iſta 3a ⁊ addit ca ex tota virtute. q̃d idem
cum iſto deut. ex tota fortitudine ⁊ idem
ſenſus habet hic 10. vbi ponit ex omib3
viribus tuis ⁊ ſic patet q̃d iſta ca ſunt in
tracio ꝓcepti huius ſtilicet Dilige dm ex to
to coꝛde tota mente ex tota anima ⁊ ex
tota fortitudine. cuius racio eſt quia dilige
ſt actus voluntatis. duplex autem eſt ac
tus ipius. vnus elicitus alt imperatus actus
autem elicitus eſt qui immediate egredit
ab ipa voluntate. ⁊ iſte actus tangit cum
dicit Diliges dñm dm tuum ex toto coꝛde
tuo ⁊ ex voluntate tua. quia ſicut ex coꝛde ex
t motus ad omnes alias ꝑtes coꝛpis. ita
voluntas monet omnes ꝑtes anime. actus
autem imperatus voluntatis eſt actus alterius
potencie moto ad finē actum ꝓ ipam vo
luntatem. ꝓ voluntatem autem fortitudo
caritatis monet intellectus ad attendendū
his que ſunt fidei. ⁊ ad meditandū de deo ⁊
lege. ⁊ iſte actus ſignat cum dicit ex tota
mente ubi enī accipit mens ꝓ intellectu.

voluntas monet appetitus ſenſitiuus q̃ten
conformet ſuperiori ꝑti rationis. qm ſicut
ꝑs ſuperior monet inferiores ſuo motu
ita voluntas appetitū ſenſitiuū vt patet
de anima ⁊ iſte actus innuit cū dicit
ex tota anima ꝓ ipam enī animam in
telligit ꝓ ſenſitiua ſicut q̃d ſcribit ge. ꝙ
factus eſt homo in animam viuentem. i.
vitam rationalem ⁊ ſenſibilem corpori unitam.
ſi gloſa vitus monet potencie motiuo ⁊
exercitiuo ad operandū ex dilectione ⁊ hoc
notat cum subdit ex tota fortitudine vel
ex omnib3 viribus q̃d idem eſt. ⁊ hoc eſt q̃d
alt illi ihc Diliges dñm dm tuum ⁊c Dili
ges q̃ non tm cognoſces. quia ſicut chriſtū
cognoſcere dm vnd ꝓprie eſt humane na
ture. Diliges vt religioſi ordis recti. Diliges
non tm timebis. quia dilige manus eſt q̃
timere. minoracio enī cultus dei habet ti
morem. ꝓfecto autem dilectionem. Dicit ro
hannes ꝓfecta dilectio foras mittit timorem
donec enī homo timet dm non enim dili
git timens enī ſeruus eſt dilige filius. ti
mor ſub necitate dilectio ſub libitate. qui ti
ment deo ſeruit. penam quidem euadit
videre autem non habet. quia mundus
ſcit vnde Diliges g dnm dm tuum ex toto
coꝛde ⁊ ſapientie cont ſuggeſtiones dia ne
ſeducam. tota anima diſtur cont delecta
ones carnis ne alliciam. tota mente fo
tis cont pſumptas mihi ne opponam. hec
enī ſunt q̃ que ꝓpue vetant ab amore
dei. diabolus. caro. ⁊ mundus. vel ſi aug in to
to coꝛde ⁊ intellectu ſuo errore. tota aia
⁊ voluntate ſua contradictione. tota men
te ⁊ memoria ſua oblitione. ſic g anima
que eſt in tribus potencijs ymago dei diligit
vnicam eſſenciam. vnam in tribus ꝑſonis.
vt mens referat ad patrem. coꝛ ad filiū
voluntas ad ſpm ſcm. ſi iſte in toto coꝛde
vt omnes cogitaciones in dm reflectas ⁊
tota anima vt omnes affectiones in dm
comittas tota mente vt omnes ſenſus tu
os habeant intellectus ſapiencia cognicio
memoria. qui enī aliquos horas certa temp
alia ocupat non tota mente diligit dm

actus voluntatis x

ſ hinc ex toto corde ⁊ deuocione quo ad virgines tota anima ⁊ dilectione quo ad confessores tota mente ⁊ pſeuerantia ⁊ fortitudine quo ad martires Item ex tota mente. quo ad contemplatiuos. quia int mentem cor ⁊ deū ſ est medm ex toto corde qđ est in continuo motu quo ad actiuos. motus enī in actione est ex tota anima quo ad plitos anima eni habet triplex esse scilicet esse cōmixti ⁊ esse sin. sic platus dr esse cōmixtus corpi p actiuam ⁊ vacare sibi p contemplatiuam hoc est maxime ⁊ p̄m mandatū vbi sciendū qđ aliquid dr̄ p. dupliciter vno modo ordine ⁊ sic ista que sunt imperfectiora sunt priora in illis quo perdunt de potentia ad actum vt dicit ⁊ meth. alio modo dicit aliquid p̄m dignitate seu perfectione ⁊ p̄m mandatum de dilectione dei dicit p̄mum. ſ ordine vt dicit doctor de lira dilectio p̄mi antecedit. ſ qđ dicit ſtus Joh p. ca. c. Qui no diligit fratrem suū quē videt deū quē no videt quomodo p̄t diligere. vnde magnum eatum dicitur mandatum de dei dilectione. quia de deo est qui est maximus dignitate ⁊ potestate. vel quia est optato maximus ⁊ p̄fectus scilicet caritatis q̄ cui ē maior hoc est caritas. vel quia est maxime ⁊ p̄fius potentie scilicet voluntatis. que ſm aug est dia anime. vel quia ad maximū p̄mū ducat ad p̄mū videlicet felicitatis etnis ad qđ non ē dei dilectione p̄cunt. Dr quia forte aliquis putaret dilectionem dei absq; dilectione p̄mi sufficere ad salutem: hō remouet p̄pius implicite. dilectionem dei dilectionem p̄mi cōmingendo cum addit. sibi similē hinc diliges p̄mum tuum sicut te ipm vbi ꝫ implicat ſ gen. actuum quia diliges enim qz p̄mum modū quia sicut te ipm. dicit g. ſm autem similē est hinc sunt non par ſ una similis. quia de re similis scilicet de hominis. qui ad similitudinem dei factus est. vel quia de actu similis vel eodem. quia de dilectione vel ꝫ similis quia sicut in p̄mo mandato implet tota lex ſ̄ntum ad precepta p̄mo tabule. ita in isto implet tota lex ſ̄ntum ad mandatum 2e tabule Immo qui diligit p̄mum lege implent ro. y. cum dicat p̄mus non est ordo. n̄ ſ̄ntum ad mattam. que est deus ⁊ p̄mus vnus eni est precepta de dilectione deo p̄mus intelligit omnis homo. ſ est eni quadruplex ratio p̄mquitatis. quia est p̄mus natura qui eandem naturam sic in a°. ſm qua differt homo a ceteris creaturis. p̄mus origine. quia ab vno natus est in a°. sequēti qđ differt homo ab animalib; non eni omnia animalia ab vno sicut omnes homines ab vno p̄mus hereditate ei eadem hereditas p̄mitti. cum a°. ſ qđ differt homo a demonib; qui ab ista hereditate omnes ex clusi sunt. nec possunt eam ad illam p̄uenire. p̄mus intentione vel lege. ſm qđ eade intentione vel lege ligant omnes. sicut omnes ligantur ꝫ beneficio incarnationis. ſm qđ differt homo ab angelis hebr 2°. nusqm enī angelos apprehendit ſ semen abrahe diligendo p̄mum tuum h° est eum hominem qui vt dicit est p̄mus tuus dicit tempus ꝫ aut. magis debet ſ homo diligere qm̄ p̄mum p° modus diligendi p̄mum attendit ſ ex causis p̄mo ſm finalem scilicet vt diligat p̄mum p̄pter deum h° ſm formalem scilicet vt ordinis ceteris rebus ⁊ sup̄ tempalia 2° ſm efficientem suum mouentem vt quia homo non quia p̄ter vel filius vel domesticus vel amicus. 3 istis modis debet homo diligere ſ̄ptum ſ tunc ad obm dicendū qđ hr sicut non est nota equalitatis ſ similitudinis. vel ſ quod 4° debet homo ſ̄ptum diligere p̄ dilectionem vt scilicet diligat ſ̄ptum ꝫpter deitatem quia deus est vel vt homo sit. eodem modo debet diligere p̄mum. aug. de trinit. qui amant homines aut quia nosti sunt aut vt nosti sint amare debet. sic ꝫ ſ̄ptum debet amare aut quia nostris est aut vt nostris fiat. 2° ordinate vt scilicet non diligat ſ sup deum aut. sicut deum. ſ deum sup omnia diligat ⁊ postea animam suam ⁊ postea corpus suum ⁊ vltimo res exteriores sic ⁊ p̄mum no

debet diligē sup dm aut cont dm si deum
sup omnia deinde in ipo diligere bona spi
alia. deinde bona corporis. deinde bona ex
terna. aliter 2o ordinant in me caritatem
2o efficiatr se diligat vt bona sibi optet 2
mala deuitet sic eadem debet diligi primi
pcepti 2o 2 non diligam 2 dbo nec lingua si ope
2 veritate 3o pfitent nullo eni tempe
homo desinit se amare. eodem modo debet
primum diligi scilicet tempe adiutatis
2 pfitatis. pid. 3o. omi tempe diligit qui
amicus est 2 ex his patent 2o pmissa vide
re qualit hoc pceptum est intelligendū.
2 eadem qualit a nobis est implendū Circa
3m notandum videlicet quid moueat nos ad
pcepta adimplendū Quid q̄ primum ad
dilectionem dei sex principalit nos mouent
que mouent naturalit ad diligendū scili
cet pulchrum bonū honestum simile vtile
2 delectabile primū igit q̄ mouet ad di
gendū est pulchrū ipse enim omia pulchra 2 bo
na desiderant In ipo autem est summa
pulchritudo 2 ideo est summe diligendus sap
4o candor est lucis eius 2 speculum sine ma
cula ymago bonitatis 19 vbi tria dicunt
scilicet q̄ sit candor lucis speculum puritā
tis 2 ymago summe bonitatis In xpo quī
dem sunt 3 substantiales scilicet caro anima
2 diuinitas caro eius fuit candida 2 lucida
quia de purissimis guttis sanguinis virgi
nis gebita anima eius fuit ad dei ymā
ginem creata 2 omi bonitate repleta di
uinitas fuit speculum sine macula quia
in ipa omia relucent 2 pterita 2 futura
2 vbi fama 2 corda de ista pulchritudine dei
dicit aug in libro de libero arbitrio tan
ta est pulchritudo nisi eas tanta est iocun
ditas eius lucis vt eadem si non fuerit in
ea amplius q̄m vnius diei mora vniuer
sum pplm deliciis 2 circumfluentia tem
palia bonor recte vtile contemnerent
5o q̄ monet ad diligendū est honestum
patet insuper auctoritate dō In deo
autem est summa bonitas 2 ideo est summe
diligendus aug de trinitate cum ista no
diligant nisi quia bona putent eadem no
non amare inherendo homi vnde
bona sunt de eius bonitate sic dat dauid
bonus 2 bonus dō 2 sup bonus totus eius
bonitas pter sup habundantes bonitates nos
lustrant solum esse quid bonū scilicet siu
ipius nullum a nullo pcipitur Ista
auctoritas est cum diligentia exponenda
ho est bonus si non dō bonus 2 ex omi pte
bonus quia multum habet de alio angē
lus est bonus 2 omi bonus si non sup bon
quia habet sup ee bonitatem dei nam homo
2 angeli sunt bon non tn sunt sua bonitas
quia non bonitatem sicut essentialem si
accidentalem quia possunt eam pdere 2
tn homo 2 angelus remanere sicut patet
in angelis malis bonitas autem est ita es
sencialis deo q̄ non pt eam pdere quia si
cut ignis non pt pdere suū calorem sic
nec deus suam bonitatem quia igit deus
sic est bonus 2 bonū est sui creatiuum ideo
suam bonitatem creaturis creauit alijs
dans esse alijs vnere alijs sentire 6m q̄
monet ad diligendū est honestum est enī
honestum quo sua vi trahit 2 sua delecta
tione allicit In deo autem est summa bon
ta 2 summa honestas 2 ideo est summe dilige
dus sup immutabilis honestas p manē
19 Est enī in deo summa delectatio qua nos
allicit pter delectationes in terra tua essi
in finem Est summa honestas que nos
attrahit non volentes cogendo scilicet 2 alli
endo Joh 6o nemo pt venire ad me nisi
pat qui misit traxerit enim Et sup ho
ponunt 7m exempla nam 8m aug ons
trahit ad ostensionem virgo 2 ramus vi
rens 9 sic anima attrahi debet deside
rio diuine visionis 10m illud p Sitiuit
anima mea ad dm fontem vivum quer
trahit ad ostensionem mica sic ista de
bet trahi ad ostensionem 2 promissione
gis celestis que nunc habet dilectus
diuine visionis 11 ex durum cor tricem
penitencia 12m q̄ ligatus priuatur cere cor
tex certior appropriabit eni regnū celor
cere nucleus interior pellicularis trahit

.G.

cinptozem ad emendum p pellm extensi
onem non tegendo ſ allacando ſic ꝙ deus t
hit animam ostendendo celum stellatum
tangit pellem variam ꝙ depictam p ex
tendens celum sicut pellem ¶ c^tm qđ monet
ad diligendum est similitudo eo ome
animal diligit sibi simile Jnt ym ꝙ nos t^i
plex similitudo consideratt ꝙpter
factus est nobis similis racione sumpte
carnis phi 2° Similitudinem hominum
2° Nos debemus ei ee similes racione im
tacionis cpli 4to estote imitatores dei sicut
filij 2° Ipe vero ꝙ nos sum^o similes racio
ne ymagnis ſ tm differemt quia sicut
dicit gld^s sup illud col 3° qui est ymago
dei invisibilis ymago regis a^d est in im
mo a^d in filio nos sum^o imimus p^m vero
filius ¶ c^tm qđ monet est brisb homo em
sepe amicum diligit ppt utilitatem quia
se habere credit p^m tanqm bonus amicus
est diligendus quia adepto utilitatem ac
cepim ꝙ in vita ꝙ in morte ꝙ post mor
tem nam in vita dilectores suos ditat spu
alib^z deliciis pri^o 3° in vijs iusticie ambu
labo in medio semitaꝝ iudicij et item dili
gentib^z me ꝙ thesauros eo^z repleam Jn
morte custodit ab insidijs hostiū p^m cus
todit vias omes diligentes post mortem
suscepit in gliam suam ea p^o p ꝙ dicit sup
ꝙ ſ qđ docet cum dare p^ct illam scili
cet celestem gliam diligentib^z ſ 3° tertio
qđ monet ad diligendū est delectabile na
turaliter homo rem diligit in qua aliqua
delectat Jn deo ꝙ est summa delectacio Jn
psenti tm vita delectaciones sanctoꝝ quas
habent in deo dicunt ipfectam admixta
onem ꝙ intermixtam h^o signat ꝙ Regid.
ut ubi dicit qđ deus pascebat heliam m
tens ei carnes manè ꝙ vespe bibebat tm
do torrente tandem illam refectionem
deus subtraxit ita qđ vix modicum pa
nis ꝙ aque habere habent igit ſpiua
les consolaciones soꝝ in ista vita imper
fectionem ꝙ nondū qđ ista refectio non
ficebat meridie ſ manè ꝙ vespe in
meridie est p^fecta lucas ꝙ caldus ꝙ sig^t

refectionem bonoꝝ qui sunt in plena lucē
cognicionis ꝙ pleno amoꝝ calore amoꝝ
In manè autem ꝙ vespe est lux ꝙ calor
ſ imperfecto ꝙ sig^t refectionem simplicium in via
qui habent imperfectam cognicionem ꝙ imperfec
tum amoꝝem eoꝝ ij cum dicunt qđ p^fec
tio est euacuabit qđ ex p^te est 2° consp
lacones soꝝ habent ad imptionem ꝙ
sepe admittent a corpis corruptione vel
a diab^o temptacione vel mundi psecucione
hoc signat p^t hoc qđ dicebat de torrente
ysa p^o bonū tm imptio est aqua ¶ 2° con
templacones sanctoꝝ habent imperfectam
qua sepe ab eis subtrahunt vt ex ipis am
plius humilient vt ex fervencia deside
rium vel cautius conservent h^o signat p^t
hoc qđ deus celum velis subtraxit ꝙ hec
dicta sit de dilectione dei ſ qntū ad dile
ctum p^tm tendit qđ dupl^r in se p^o
ome^t inquirens que sit ista dilectio de q^a
dictum est diliges p^rimum tuum sicut te ipm
¶ 2ª dilectiones distinguit p^a est eternalis
que est inter bñm ꝙ bonum ꝙ ista licet
sit licita tm non est intrinsica de se quia
in brutis animalib^z inuenit passerem
inquit d^ominus habent nidos volucres cons
conscendunt pullos nutriunt p^rius tamen
de se non sit intrinsica p^t tm fieri intrinsica
qđ scilicet vir diligat uxorem ut uxorem
ſ eandem deo diligat in uxore ꝙ tunc re
ducit ad hoc p^ceptum diliges p^rimum
tuum sicut te ipm ·i· ad gram in psenti
ꝙ gliam in futuro cpli 4to bene diligimus
uxores vestras sicut ypis carnem ¶ 2^a
dilectio naturalis qua pat^r diligit filium
ꝙ ista licet sit licita tm de se non est in
trinsica unde scribit d^ominus ꝙ magno tem
tatorius suum in homine qđ video ne
serpentes ꝙ lupos Serpentes ꝙ lupi amat
filios suos non est tamen amor qui filios ne
amat Si filios amas serpentib^z ꝙ pat^r
si non amas a serpentib^z cruciat potest
tm hec dilectio fieri meritoria qui salu
pat^r diligit filium quia bonus est vel qđ
bonus sit timet eum non solum diligit
filium si dm diligit in filio ꝙ tm ꝙ

ad illius ꝓceptum diliges ꝓximum tuum sicut teipsum epha 4to Nolite ad vacandum ꝓnostri filios vestros ꝫ educere illos in disciplina 7 timore dñi q ꝫ est dilectio sancta lis sine consuetudine quo contigit ex consuetudine cohitandi 7 consistendi quo fiebat fit fictio tñ non est mendosa quia est int annualia vnde subdit iugi enim qui manducant simul residerant si videre ad alterutrum poterit vnus festinat alter egredi assidue 7 tamdiu se mutuo visu protrahunt donec ad animi ꝓficiat quo cum ꝓficiunt si in loco suo requiescit Omnis ista dilectio si non sit mendosa p tñ ce mendosa quia diligit quis diligit animam quia bona est vel vt bonus sit tunc enim non solum diligit amicum vt amici sed dñm diligit mandatum 7 tunc talis dilectio reducit ad ꝓceptum de dilectione ꝓximi 7 de tali amico dicit ca 8o amicus fidelis medicamento vite 7 inuenit talitatis qui inuenit dñm inuenient eum 3ia est dilectio rationis qua quis diligit alium ꝓpter fidem 7 virtutem 7 bonitatem 7 ista non potest esse nisi animalia que ratione carent quia non diligunt animalia ꝓpter bonitatem 7 virtutem 7 ista dilectio est mendosa de qua datum est ꝓceptum diliges ꝓximum tuum 7c Tullius n est virtus amabilis n qđ magis allicit ad diligendi quam ꝓpter veritatem 7 bonitatem eorum de nos dicimus 7 diligimus Idem tanta est ꝓpria virtus vt eorum eam in hijs quos nequam videmus vel qđ magis est in homine diligimus Ad hui dilectionis mandatii finem dum nos inuitans b ps 33o qđ 7 ca 2o ita scribens vt virtutis discipulos nos ecclesia gubernans diligamus inuicem 7 in hac dilectione tripla sollicitudine vigilemus quia deus caritas est 7 cum sollicitudinem nisi illi debemus 1 vt nascat vt crescat vt seruetur Nascat si abstinentia munimen si potum detur ei quia hoc faciens carbones ignis congeres sup caput eius Carbones ignis opa sint caritatis que congerunt sup diabolum qui est caput omnium iniquor vt ablato eo nascat in capite deus qui est caritas Crescat si necessitatem patienti subueris si volenti mutuare ꝓstitis Si amico animum tuum apueris seruat Si loquendo vel exhibendo eorum quos non vident necessaria animo voluntati satisfaceris seruat 7 auget bono vultu dulci sermone hilarem opacionis vt caritatem quam vultus 7 sermo indicant pia 7 hilaris opacio confirmet quia exhibitio ꝓpria opacio est dilectionis Si hic queri ꝓt cum legis doctor ꝫm temptans de vno mandato solum quesiuit dicens qđ est mandatum magnum in lege quid ꝓtinent respondit ꝫ addens vbi quem querebat dicens simile est huic 7c ad istud dicit qđ hoc fieri vel fecisse 7 assimilis est vt ostenderet xpus qđ mandatum de dilectione dei sic mandato de dilectione ꝓximi adhereat quia vnum sine alio implere non potest sicut patet ex auctoritate Joh p ca ca 4to 7to ꝓius allegato 7 hinc dicit crisp qđ vtilitas omnium mandatorum vna est 7 omnia mandata vnum vident quia ista sibi inuicem cohererent vt alterum sine altero esse non possit vel potest Ita qđ xpus summe sapiens ita responsionem suam temperauit qđ simul 7 semel ad interrogata ita sufficienter respondit qđ infirmitatem consciencias interrogantis medicamina ꝓparet 7 eius infirmitatem animaduerteret dicit etiam qđ 2m mandatum simile est primo diliges ꝓximum tuum q d interroganti qui de maximo mandato inquirit nec mimus 7 obseruas eum cum me ꝓximum tuum sicut teipsum diligo debeas cum ꝓximus tuus sim tu contra me malignos insurgis 7 ꝓpter hoc aut crisp qđ ꝓximus noster qui suscipiens carnem nostram factus est ꝓximus nobis sicut in ꝓbola illa ꝫ ostendit cui dixisset phisius 7 quis est meus ꝓximus Introduxit hominem a latronibus vulneratum 7 a sacerdote 7 leuita despectum 7 a samaritano receptum qui est xpc ꝫ ergo inquit primum mandatum est magnum dum patrem diligo 2m autem simile est filium dei diligo qui filius magnus est sicut pater Sed quia forte contra premissa obicere quis posset p hoc qđ si ꝓpter coherenciam mandatorum xpus riuendo 2m mandatum addidit primo ꝓpter

vt videtur certū mandatū addidisset, ad istud
respondet xpus hic dicens In hijs duobz mā
datis tota lex pendet z ppheta Dicut em n
speculatiuus omes q̄es dependent ex hoc
principio de quolibet affirmatio vel negatio
z sic an opabilibz omia dependent ex dile
ctione dei principalit z q̄a ex dilectione pxi
mi z hinc est q̄d omia alia mandata legis
z monitoes non sint nisi quedam explī
cationes istoz duoz mandatoz quia omia
ordinant ad dilectionem dei z pximi mā
data em pme tabule non sunt n declā
rationes astrictis precepti diliges dñm dm
tuū z Dr em quercris volueris quom
diliges dñm dm tuū z in preceptis pme
tabule declarat Dr em diliges q̄d non
facies tibi deos alienos z vt multa ve
pt cum tangit dm solus nec tm sicut
eum diligas nec sumes nomen eius in
vanū i non habis inultū nec sine
necessitate nomen eius Sabbatū sanctificabis
i tempus cultus dei tm pmus deputa
tū in suis opib; occupabis Dr eadem omia
alia precepta z tabule ad dilectionem pxi
mi pmanent manifestissime sicut patet
singillatim ipa considerantī Immo breuit
omis lex racionalis humanus animus ad mone
ta extra sunt ad monendū homines ad di
gendi z ad ostendendū qualit deus vult
beat vel ad cōdēdū rites nre homines z fo
uendū pacem z vnitatem q̄nis malo bē
tes legib; sitem foueant nimis sepe z hinc
discordie accensores tangit cont eund le
gem agentes potissimus punierent Dr ei
in vnitate potissimus salus amicis publice
consistat patet q̄d discordia omis publice
est destructiua Et 3a questio quid fecit p̄
phisees ponit Hic enī ei dicit congre
gatis phisees interrogauit eos ihc dicens
quid vobis videt de xpo cuius in qua questio
ne 2o pncipalit intendim p̄ videlicet
phisees infidelitatis reprobos z sic veros
fidei declaratio 2m est eandem finalis
cōsiliatio ubi nemo potuit respondere ei
ad hoc primo sciendum q̄d phisei credebat
xpm purum creaturam fuisse z non
dm qm vt aut crisō opis impiam omē
iudei estimantes hominem xpm tempta
bant nec eum temptassent cum di cum
filium dei credidissent volens g eis xpus
ostendere quia cognoscebat falsitatem cordis
eoz z quia non erat homo simplex purus q̄
te nptabat Et deus quē nemo p̄ temptare
nec dicere potuit manifeste veritatem nec
tacere dicere eam non potuit ne occasione
blasphemie inuenientes inde insanirent
tacere autem non potuit veritatem q̄
ad hoc venerat vt veritatem annunciaret ideo
talem interrogationem eis proposuit vt co tacen
te interrogatio eius ostenderet quis esset z
h̄ est q̄d hic ponit congregatis phisees in
rogauit eos z c̄ veritatis hic dicit dam
de liua q̄d phisei z legis pti cognouerunt
in principio ihm esse verum messiam z p̄
onis dm z hominem z consilem sententiam
ponit sup isto q̄t 2 hic est heres z c̄ vbi no
uit talis dubius utrum videlicet inde cog
nouerunt ihm nazarenum esse p̄m z arguit
ad partem negatiuam p 1es antes scripte
videlicet p 1m p eoz Dr autem cognouis
sent nullum dm qui crucifixissent z p il
lud actuū 2o dm a petro sic loquente ad
ideos sic fres quia p ignorantiam fecis
tis sicut principes uri Item p illud q̄d hic
2 xpus dixit in cruce pat dimitte illis
quia nesciunt quid faciunt Ad oppm z p
veritate dubij arguit idem docet p illud
Joh 14 nunc autem z viderunt z oderunt
z me z patrem meum z p 1m dem q̄t 2 ab q̄
colis significat ideos hic est heres venit et
cadamus cum et p istā sententiam confir
matur p crisp̄m ope impfecto sup isto q̄t 2 de
vobis scribe z phisei qui ostendere regnū
celoz z c̄ vbi sic scribit crisp̄ vultu xpus os
tendere sacerdotes videoz omia animus
causa facere qui p scripturas quidem
cognouerunt adhuc tm Considerandum au
tem q̄d si ipe credimus fuisset p̄ constitue
do sacrificia offerendo fuerat extinguen
da z sacrificia nostra valitura sicut de vi
ti ppha testat dicens Affert dns gliam
z honorem tollit hostias z introibit tam

ens ideo ꝓhi nūpt̄iarū ens ante cruspectū
ꝑsi cūsebant tantum legis ⁊ ꝓphetaꝝ
qui de aduentu ꝝ manifestissime erant lo
quti vt a xpi fidē homines sep̄arent timen
tes ne forte credito ꝙ xpi sanctificaꝝ obliuio
nē fraudarent. magis enī cupiebant
vt lege manentes in ipsi essent sanctificati q̄
bus ip̄e dicebant. non deus qui lege cessan
te sanctificat nostras venerent quib⁹ deus
placebat. ⁊ hominēs nūtificabant. Vnde
ipse dicit doctor gallegatus qđ in ꝓpō in
dor aliqui erant maiores scientes scrip
turas legis ⁊ ꝓphetaꝝ aliqui autem minō
res sicut sūt vulgares tridmodo scientes
illud qđ erat de necessitate salutis vt p̄cepta
decalogi ⁊ huiꝰ que debent fieri ab omnibus
ꝑ substantiam scripturaꝝ ⁊ dicta ꝓphaꝝ
ignorantes vndo cum xpus esset verus
homo ꝓphā suus ⁊ deus in vnitate suppo
sit dixit aliqm qđ bene quia ad hoc minō
res ꝓphi nideꝝ non cognouerunt ipsum ee
xpm nec ipsum ad diuinitatem nec ip
sum ad humanitatem quia licet cognoue
runt eum esse hominem verum tm no
cognoscebant eum esse hominē seu ꝓphe
tam qui erat a deo ꝓmissus sicut xpus ei
mus ideo est quia ignorabant scripturas
que loquunt de xpo diuinitatē ⁊ illas que
loquunt de determinatione temporis ⁊ de fi
guris siue aduentus ꝑ maiores cognouerūt
eum ee verum ꝓphām a deo ꝓmissū ⁊ mes
sim quia videbant scripturas loquentes de
tempore aduentus sui ⁊ de signis que oma
debant in eo impleri non tm ut dicunt
isti cognouerunt eum esse dm ⁊ fm hoc lo
quunt ꝓpter in dicte gallegata quia si cog
nouissent ⁊ eo quia multum cognouerunt
eius deitatem. Et cum istam rationem
replicat doctor. & dicit ꝓ hoc qđ sicut scrip
ture de tempore sui aduentus dant. q̄ in eb
domadib⁹ abbreuiatis ⁊ de signis sui ad
uentus sicut est translatio regni vt habet ge
ne. ⁊ de modo aduentus eius in paupertate
⁊ humilitate vt habet zacharie. q̄ rex expe
ctat vel expressius loquunt scripture ꝓphaꝝ
de eius diuinitate Iesp. xx. cece dies venit

dicit dns ⁊ suscitabo verbum bonum qđ locutꝰ
sum ad domum isrl ⁊ domus mea in diebus
illis glorificabit faciem dñi generis nostri
⁊ sanct iudicii ⁊ iustitiam in terra ⁊ hoc
est nomen qđ vocabunt eum dns noster
hoc autem ꝓmittit dns noster in lege
hebraico ponit nomen dñi tetragrammaton
qđ nullo nō ꝓprio de alio nisi de deo vero
cum ge ista diuinus ſ omnes doctores hebrai
os exposita sit de xpo se ipsum ee deum ve
rum. Item ysa. ix. dicitur puerulus enim na
tus est nobis ⁊ factus est principat⁹ sup hu
mer eius ⁊ vocabit nomen eius admirabilis
consiliarius deus fortis pat futuri seculi
princeps pacis que coram diuinus ſ hebreos
intelligit de xpo ⁊ in ea sit expressa mencio
de eius diuinitate sicut humanitate lo
quendo vt dicit idem doctor qđ sicut ma
iores ꝓphi nideꝝ habuerunt cognitionem
de xpo quātum ad eius humanitatem
ita habuerunt aliqualem cognitionem de
xpo quātum ad eius humanitatem diuini
tatem. Considerando tm qđ aliquid cog
noscit in habitu cuius tm cognitio actualē
impedit ꝓpter aliam cognitionem vel ꝓpter
habitum impedientem sicut dicit ꝓphus
Aristo etht qđ mouentem dicit ab intempa
to ꝓpter qđ dicit estimationem veram in
particulari ⁊ tm adhuc pauco corrū
pit estimatio de particulari quia pauco
manente iudicat non formidolosa ita
qđ passio impedit actualem considera
tionem veram in particulari ⁊ si passio semꝑ
sic iudicaret. Eodem modo dicendū qđ
nideꝝ habuerunt veram estimationem de
xpo in habitu ⁊ in actu in pueris ſ qui nec
dum corruptos ꝓpriis excessibus fuerunt
cum passionibus ire timoris ⁊ in
dignationis qui quidē impediebant ab actu
ali consideratione diuinitatis ꝓpter qđ
ideo machinati sunt in eius mortem sic
⁊ mouentem ꝓpter passionem concupis
cibilem fornicari qđ tm alias refugeret. Da
cendū tm qđ ista notitia quam habebant
de xpo ꝑ scripturas ꝓphaꝝ non erat ita
euidens euidentia euidencie tm quia tales ei

tuso habet solum p demonstracoem vel
sensu tm qua ppha possint aliqm bene
exponi z ideo erat notica probabilis z diuina
coniectura vel fa ubi erat etiamsi adheren
cie qn tm pt impedim in actu n pdicto p
pdictum possint solu ait qui pbant qd ha
buerunt noticiam qm auctoritates intelli
gendo sunt de notica habituali Alie autem
auctoritates que sunt in contrm loquunt
de actuali cognicione applicata ad opus q
sunt impedita p pcm vt plurimum est
Unde inde sic passionati cepum expone
gauo z pcipui truncin blasphemu quadre
bat se esse dei filiu z p qua mcepunt cor
rumpe scripturas z depauare que quercba
tur de eius diuinitate ppt qd p fecit eis
hanc questionem de qua dm est congrega
tis phiseis introgauit eos ihus dicens Quid q
sic scribit goz confutat z coactis adhsa
rijs xpi in sine questionis ex prudentia p
responsione hic confutat eos in sua intro
gacione de fine omis veritatis qui est p
ubi ponit p questio eius de xpi origine se
phiseoz responsio insufficiens de humana
generacione ibi dic ei dauid z obiecto xpi
concludens in xpo diuitatem diuine natu
ubi ait illis quid g dauid etc confutacio eoz
ex responsionis impossibilitate ibi z nemo
potuit dicit g congregatis autem phiseis
scilicet qui ad temptandu venant intro
gauit eos dicens Cipriamus introgauit de
illo quem credebant esse venturu qui p
sentem nolebant credere cum filius esse de
beat z hoc est quid vobis videt de xo z mes
sia in lege promisso cuius filius est Dicunt ei
dauid f illius p De fructu ventris tui po
nam sup sedem tuam credebant eum illu
fore purum hominem de gente dauid Aut
illis quia g dauid in spu vocat eu dnm
dicens dixit dns dno meo sede a dextris
meis donec ponam inimicos tuos scabe
llum pedum tuoru Hic subdit obiecto
z concludens in xpo diuitatem diuine na
ture sic multis patet filius qui trahit na
turam solum ab xpo testatur quid dum
sint si dauid vocat eum dnm g no solum

habet naturam qua trahit ad illu si alio
rem f qua dicit dns eius Dixit dns
g autem dauid loquentis de xo adducit z
ex illa arguit ibi Si g dauid z hoc e au
illis Si xs est purus homo ex semine
dauid vt credimus quo g dauid cu occulta
sapiencia diuina manifesta sunt in spu
sco pphetico n in corde puro vt notet di
uinitatem pphis vocat eum dnm dicens in
po dixit dns dno meo etc xpi sic exponit
dixit dns creator est z tibi dno messie
deo etc qd g iste messias non sit purus
homo pbat z ex hoc vbo p ex eo qd dauid
vocat eum dnm quia non est homo filius
z dns alius sedi eandem naturam g
est alia natura f quam est filius z hec est
diuina alia f qua dns z diuina z p
idem sic qn dauid ho dixit non dn erat
messias homo qui g dns eius erat qui
non dnus erat oportet g vero aliam
naturam f quam erat z pbat idem
ex hoc qd sequit Sede a dextris meis In
possibile enim est purum hominem sedere
a dextris Jero z dicit qd inde ad delicien
dam introgacionis vitatem fremosa mul
ti confingunt scilicet diaculum abrahe
asserentes ho dicto z ex ypnis p a stupm p
z post eadem gl regum dicit qd dixit d
nino meo scilicet abrahe sede a dextris me
is Q quid abrahe conuenit tecum pnapm
Item ex hoc ante lucifer genui te Jm
tu es sacerdos m etnu patet g qd sedm d
uitatem de sold xo intelligit qua z fuit fi
lius dauid f humanitatem dicit g dnus
dixit dns scilicet deus pat dno meo xo
filio suo z cui dic est equalem sibi filiu
genitu g dic meo Non sedes qd de
semine meo tempsalit homo filius f sedm
qd patris eternus filius Sede a dextris me
is z in equalitate mea f qd deus vbi m
pacionis homis in quitum homo p omni
creaturis ei ultimo assumptus est in
celum z sedet a dextris dei donec ponam
exclusive non qd postea non sedebit quia
semp sedebit sicut illud gl to z non cogno
scebat eam donec peperit filiu non qd post

ca agnouerit quia nudum cognouit. Inimicos tuos stabellum pedum tuorum. i. donec omnes rebelles tibi subiugando vel bona vel voluntaria subiectione sibi faciendo credant te verum deum et hominem sponte vel coacta subiectione vt in die iudicii confundantur et credant inuito patre. q. oportet illum regnare donec ponat inimicos suos sub pedibus suis tangit ge dauid in illa auctoritate coeternitatem ad diuinitatem pertinentia consubstantialis magnificentiam ibi dixit dns dno meo. i. filio consubstantialem sibi gemitalis potestatis excellentiam ibi dno meo athanasius dns pater dno filio et equalitatis honorificentiam ibi sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos et ideo dauid vocat eum dnm secundum diuinitatem quo filius eius est simpliciter cum filius paganorum subiectus sit patri et maxime secundum consuetudinem antiquorum patrum est filius dnus et dns et filius in quantum homo dns in quantum deus et sic vertitur quod dicit dns et deus vbi nemo potuit respondere verbum nec ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare hic manifestat nos confutare primo ex defectu responsionis. 2o ex metu interrogationis ibi. nec ausus fuit dicit ge et nemo potuit ei respondere verbum quippe qui irrefragabilis erat. ait. nec ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare. propter timorem sibi confutationis eorum confutati sermonibus vt non interrogant si aptissime comprehensum romanis tradunt potestati ex quo intelligimus venena mundo posse quemquam superari si diabolo posse questo &c

Dominica xix. ma post trinitat...

Ascendens ihc in naviculam

Actus xv. Luce vi. Johannis ix. Ordinem sententiam Jam sermonis p.

deus in principio omnia creauit statim mundauit si abisse eius vitiorum vel inhabitantium facta sunt immunda si eadem propter voluntarios emundauit. Terra quidem emundata sunt propter effusionem sanguinis innocentis. Quam propter emundant per tram pedibus ambulando aer mundus extitit mensis publice exhibitio. Semper violatus si ob hunc emundationem propter non sub tecto si in aere patuit. et sic aerem expurgant eadem per aerem in celum ascendit. Ignis eadem mundus factus est ex propter hostiis omnes matris si vnus hinc mittant quidam spm suum in spem ignis misit, aqua eadem mundata effecta est ex nephandis hostiis in ea ablatis. si vnus hac mundauit qui in iordane baptizatus fuit. et qui per mare ambulauit. vel sicut hodie legit qui per nauem ipm transfretauit. cum dicit. Ascendens ihc in naviculam transfretauit et venit in ciuitatem suam. In quo passim sunt octo obseruanda. quorum primus est modus viaticus. 2us locus habitationis. 3us. finis infirmitatis in curando. 4us debita sedulitas in medendo. 5us in medio curantis magna mala. 6us in scribis circumstantibus detestabilis blasphemia. 7us scribarum blasphemantium sufficiens confutatio. 8va a turba circumstante debita collatio. Quo primo scribit in primo ascendens ihc in naviculam et ascendens quidam de turba genuerat in qua demonia occurrerat et in porcos ire permisserat ascendens quidam in naviculam nauigio autem trahere volunt potens pedes trahere. ne si semper aquam pedibus calcaret. putaret corpus fantasticum et non veram carnem assumpsisse. unde vt dicit petrus. Ra. volunt se ostendere assumptisse. veram infirmitatem vt suam nobis offerret virtutem. Naviculam autem ista. S. Jand sigt penitentiam vel religionem. si quia de nau vt sigt penitentiam dem est finis. sc. non

B.

Religio nam ꝓ hoc ꝓ quid

sum ſ̄ eundem qđ religio ꝓ nauem intel
ligitur ꝓpt ꝗ in qualibet religione ꝑfi
ciunt obedientiam & continen
ciam Jn nam̄ cum non cibus vel potus re
quirit delicatus ſ̄ necessarius ſic in religione
debito obſeruata non iuuta ſ̄ necessaria cura
ria appetunt que voto euacuant bolim
tario paupt̄as ꝓ thymo bibo. hentes
alimenta & quibꝫ tegam̄ his contenti
simꝫ Q2o in naui sint omes gubnatori
obedientes & licet sint in ea magni mi
ti in nauis regnum non dedignant̄ur
sibia paupi gubernanti. Qui religionē
ꝓfessi debent sine glatis voluntarie ob
dire eciam si cōb virtute gen̄ ꝑ stienciā
anteceſſunt Q3o nauis si vacua sit facilit
unus omissa subrigit ſ̄ medio onata
stabilit. Sic religio si nimis arta fuerit
suos dñm ꝓfessores si nimis laxa fu
erit effrenes efficit & petulantes Q4o au
tem moderata via regia ambulat. nec
ꝓ dextram ꝓſpitatis nec ꝓ sinistram ad
uersitatis a bono ꝓposito reuocatꝫ Hugo de
sto vic in expoſicione regule ſc̄i augu
stini Q5o in carnem suam sup̄ modum af
fligit minuendo sibi occidit & plus qm̄
expedit alimentis refici hostem nutrit
igit̄ nutriendꝫ est cibo ꝑ quo seruit & de
manda ꝑ quo non supplat. & ista ad bonum
contingens ꝓtinent manifeſte Jn istam
nauiculam ꝙ in sius membris ascendit
qm̄ religiosi no a mundi voluptatibus
sibingant̄ abbatem religionem nun
cupant ꝓfitent Q6o mundi qđ ꝙ no solū
nauem ascendit si eciam tuſſiendo &
tuſſiendi qđ est nauē naufragando tuſi
unt Jn quo eciam dat ex̄ religiosis qđ
mare huius mundi tuſciant & non in
eo ꝓmaneant in temporalib⁹ diuicijs vel
carnalib⁹ delicijs pedes animo & affec
ciones aliqualit̄ affigendo Q7o ibi nus eciam
sciendꝫ qđ ꝙ nedum tuſſiendo ſ̄ eciam venit in ciuitatem sibi ad
tum caphar̄naū vbi qđdā 2 nobiles ho
cius vidit hūbitacionis dicebat̄ cum ca
phar̄naū ciuitas ꝙm non ſ̄ in ea na

tus sint ſ̄ in bedlehem. nec qđ in ea na
tus fuerat ſ̄ in nazareth. ſ̄ quia
in ꝓd septimo mensem trahit. vnde tres
ciuitates ꝑ specialit̄ erant dicte bedlehem
videlt ꝓpt̄ nutritatem. nazareth ꝓpter
nutricem & capharnaum ꝓpt̄ habitacionem
nutriat cum capharnaū eciam cunctis consola
cionis & sigt̄ ciuitatem celestem ad qua
ꝓ nauem penitencie & religionis possi
mus peruenire. qđ eciam innuit in hoc qđ
trans̄fretando veni in ciuitatem suam ad
quam cum ꝓmisset offerebant ei pa
lmicū iacentem in lecto &c. Jn quo pos
sit tam ꝙ ꝙ ꝙtuor inclusum. Cius videlicet
infirmitas in palmico cernendo & debi
litas in eum offerentib⁹ vera fide
litas infirmitatis patet non solum
ex hoc qđ erat paliticus ſ̄ eciam qui ia
cebat in lecto. non enī potuit pedib⁹ am
bulare. ꝙ cuius declaracionis sciendum
qđ palisis est morbus cius quem ꝙtuor
ita comitant̄ videlicet tremor. mobilitas.
insensibilitas & ꝓt̄ mortalit̄ paliticus ipse
figit quelibet carnalib⁹ delicijs affici
Jn tali enī tremor est dum no audet
penitenciam assimere saluti aīe. ſ
enī pal̄ homines delicijs affecti mor
tem se credebant si bono die a consuetis de
lic⁹ abstinerent. ꝙd ex mortis dict
estu. & quid michi ꝓderunt ꝓgenitura
mea. de talibꝫ eciam in ꝓb dicit̄ trepi
duerunt timore ubi non erat timor. ꝙd
ꝙ legit̄ qđ deus posuit signū in cain
& vt habet in sto libro illius signi fuit
tremor capitis ꝙ qđ ostendebat qđ abi
erat eum deus. igit̄ & illo a deo reprobo
qui ad bene operandū timidus est. legit̄
de naturis animaliū qđ cerus habet ex
tremidū. si comedit herbas medicinales
virtutes quas ex eis comꝑit & ossium
cartilago in eius vtero generat. Istis herbis
medicinalib⁹ sunt passiones dulces. que sibi
fuerunt amare. cum ꝓ fastidiis mur
re dilectus meus michi. ſ̄ nobis fit me
dicinalis. ecce ex medicina otium in festina
cione nebulo. caro enī ꝙ fuit nebula qꝫ

nulla ꝑgrinata pondero ꝑcoꝫ. ad hoc
emanauit reuus stigmꝰ. ꝛ hoc mfesti
nacone fuo inuenturus / meditado gꝭ iſtaꝫ
passionꝫ confortat ad aggrediendu aduꝝ
machiꝫ. ꝛc elephantiꝫ ostenderit stin
guem suo ꝛ mox ad agnoscendu eos ad pluꝝ
coꝝ medicinale facit ad sanandu vulnꝰ.
ſ. mirabilis passio tua dne ihu ꝙ pciata
est omnib; peccatis nris. ꝛ nulli vnqꝫ m
firmitati nocuit' nisi efficax. Os eni
i. robur in coꝝde gerat ad sustinendum
aduſa. ergo ꝙ si passio xpi ad nichiqꝫam
noceat' nichil est qđ non equo animo
tolleret. Q2m malum est immobilitas ꝙ
qua caret motu. Si eni palmꝰ ambu
lare voluerit. aut pennis subsistet. aꝫ
reuocabit. aut vnū passum ad dextꝝ.
ꝛ aliū ad sinistꝝ facit. tales sunt ho
die ꝓlatiꝰ de quib; dicit aug. de ciui
tate dei. tria sunt genꝰ hominꝫ quos
deus odit. scilicet remanentes. retrocedu
tes. ꝛ abeuntes. qui non ꝓficit remansit.
qui a bono ꝓposito declinant. retro abijt.
qui fidem deseruit. a via cessauit. ꝛ sub
dit aug. remanentes igit' sunt expectan
di. retrocedentes reuocandi. ꝛ abeuntes in
viam ducendi. Q1m ꝙ sunt qui subsistunt
scilicet tepidi ꝛ negligentes. ꝙ in via dei
non ꝓgredi regredi est. ambe aque stan
tes putrescunt. aque fluentes sunt negli
gentes qui ignauia ꝛ torpore marcescunt.
iosue. 15. Ubiqueqꝫ marcescunt igna
ui. coꝝ. Q3to Horrauum. vos ne in vacuum
gram dei recipiatis. in vacuu gratiam
recipit qui in ea non ꝓficit. 2o sunt qui
retro. ad pcm redeunt. isti sunt similes
vxori loth. que quia retro aspexit in sta
tuam salis in via conuersa fuit. gen. 19. In
statuam conuersa est in statuam salis ami
sit sensum ꝛ motum. quia tales omnes
perdiderunt merita que adquisierant. vel
sensum fidei recto. vel motum operationis
bone. in quibꝰ conuersa est in statuam sal
quod alijs condimentu ꝓstat. in ex[em]plum alijs
datur. ne ipi retro aspiciant. In quibꝰ re
mansit in via. Datur intelligi qđ ipi alijs

viam demonstrare possunt. si ad patri
am ꝓficere non possunt. Q3 simili qui
errant modo declinando ad dextꝝ sper
ꝙ ꝓstimpetem. modo ad sinistram timo
ꝙ pusillam. vel ad dextram ꝓsumens ꝙ in
temperatam. modo ad sinistram adiuſtitu
tis ꝙ impatientiam. legit. i. lege. ꝛc. qđ vac
ce que portabant archam dni ibāt mu
gentes non declinantes ad dextram vel
sinistram donec venirent bethsamites. Illi
ꝙ. qui magnum dei differebant. debent de
peccatis gemere. ꝛ non debent amore alie
nis a vera via dei declinare donec veniāt
bethsamites. i. ad domum dei. qui bethsames
interpꝛtat' domus solis. Q3m malum est in
sensibilitas. qua carent sensu. tales enim
ꝙ. mala non sentiunt. primo diabolicas
temptationes. ꝛ hanc insensibilitatem fa
cit consensus. quia sicut dicit Jero. non
sentit qui consentit si nescit. de talib; dicit
psal. ꝛc. obdurauerunt me. ꝛ non dolu. ꝛ
erunt me. ꝛ non sensi. ideo autem tempta
tionem consentiunt. quia accedunt ad id
qđ delectat. non ad id qđ cruciat. dicit be
da qđ serpens qui eum sedurit filiam
habuit virgineam. si caudam serpentinam.
quia diabolus in principio blandit. si post
modum venenum inficit non est similis
scorpioni qui blandit in facie si pungit
in cauda. Q2o non sentiunt diuinas ins
pirationes. ꝛ hanc insensibilitatem facit
amor mundi. qui non permittit sentire
suauitatem amoris dei. debemus ꝙ cor
ad mundum claudere. ꝛ ad celum aperire.
et volumus diuinas inspirationes sus
cipere. ꝛ eaꝝ suauitates sentire. hinc est
qđ cor hominis est saturum stupens. ꝛ stric
tum infirmꝰ. quia debemus celsi ad
amandu celestia. ꝛ stricti ad amandu
terrena. dicit ay[en]. in libro de animalibus
qđ anes claudunt oculos cum palpebra
inferiori. animalia grossibilia cu palpe
bra superiori quia hec spiritales oculos clau
sos habent ad terrena. alii vo ad celestia. Q2o
non sentiunt suos defectus. ꝛ imperfectiones
et hanc sensibilitatem facit superbia. hinc

litas sentit. do & consentit. ꝙ dr no humilitr sentiebam &c. & quia sentit adeo deus nos defectus ꝓficit. ꝙ infirmata est tu do ꝓfecisti eam. Si non infirmaretur non ꝓficeret. ideo multum impedit affirmitate ꝙsumptio firmitatis. tales sup bi similes sunt besꝑtilonibꝫ qui amiserunt visum ꝑ volatum. humoꝝ enim cristallinus qui exigit ad videndu tuit ad substantiam alarii. eodem m̃o sꝑbi qui in altum volant defectus suos non considerant & ꝯo non sentiunt ꝓximoꝝ miserias & afflictiones. & istam insensibilitatem facit auaritia. quia auarus multum habet sensum compassionis dñico. vnde dicitur de auaro &c. ꝙ. In via tua ꝓcat intima. ꝓcat quidem sua exoza & eius ꝓximi. exhicnum ꝓcat intima & patrem & matrem animam suam & dñm. dnqꝫ de ꝑbis dñi. Insensibilis & auaricia dñitum. nec dñm timet. nec hominem veret. nec patri ꝑcat. nec fratri obtemꝑat. nec amico fidem servat. ꝙ & malum est mollices quedam. qua dissolutꝰ homo mitiꝝ in actus delicatꝝ & accenditꝰ hec mollices in hoc ꝙ talis cedit omnibus. michil enim g̃ue sustinere p̃t. Jer. 2. ꝙ. usquequo solueris delicijs filia vaga. ezo. 16. omes manus dissoluent. ꝓuerb. Omi mollis est & dissolutus ni ope sua frat est opa sua dissipantis. & sicut ꝑalisis corꝑis vel membrum mutilꝫ reddit. sic qui habet ꝑalisim sꝑialem quasi mutil est. Vnde nondum &m Johem do abb billa. ꝙ ꝑalisis morbus membrum ꝙ tetigit mutile reddit. vitales meatus excludit. dolorem acutissimum ingerit. & sigt sdm ipm gendalit mortalꝫ ꝑcm. ꝙ hominem facit mutilem. vnde Job. 14. celi munda non sunt in conspectu eius. quato magis abhominabilis & mutilis homo qui bibit iq̃ aquam iniquitatem. abhominabilis siquidem est homo in malis que agit ꝓpter immundiciam malicie que relinquit ex actu ꝑcti mutilis in bonis que ꝑ malu destruit. mutilis mqm est in ꝙbꝫ do ge

nere bonoꝝ de eo placeant ꝓpter munditia vite. Ho dico qui bibit q̃ aquam iniquitatem. qꝫ bibit ad gliciendu moram non habet. hec est culpa que sine aliqua retractione ꝓpetrat. Item ꝑcm mortalꝫ dolorem acutissimum ingerit & si non sentiat in carne. tm acutissimu & qꝫ animam mtꝑiat. vnde osee. 13. omes calefacti sunt q̃ clibanus & devorauerunt iudices suos. omnisqꝫ habet iudicem suu qui denotat cum omissis fructu clibano ardꝫ ꝑcm. vnde tps. Recordare pauꝑtatis & transgressionis mee absinthij & fellis. & recordabꝰ. qꝫ transgressio & paupiem me & amaricauit absinthio & fello. absinthium est amaritudo ꝑ carnem & signat dolorem animo ꝓ ꝑcm ex carnem. fel est amaritudo in carne & signat dolorem ꝑcti in carne ꝓpetrati. cuiꝫ dolor & si non sentiat in carne est tm fel animo. de hijs amaritudinibꝫ dicit osee. 12. ad iracundiam ꝓuocauit me effraim in fel ꝑcti amaritudinibꝫ scilicet ꝑcatis in carne ꝓpetratis & ex carnem. hijs amaritudinibus affligebat ꝑaliticus qui offerebat dño iacens in lecto ꝑturbato & gemens sup lucam. 5. da misere ꝑalitic⁹ iste & animꝫ corꝓaono pigritie & negligentie & delicatꝝ habundancia tangim humoꝝ sup fluitato dissolutus qualibet ꝑ

ff.

sꝑatu salomon

strepat salomon. qui. 6to. vsq; ceq; piger ad ea
mis qui consurges. qualis em aufert me
broz calorem naturalem spm vitalem op
acones animo referentem ff. facultatem
mouendi. potestatem loquendi et frequet
facundiam Sic ꝓdicta dissolucio et pigricia
aufert calorem vitalem caritatis ꝓsecutam
scilicet ministrantis ff. sapientie celestis mo
tu bone opacionis verbum deuote oracio
nis defectum. spus vnctionis dicat mo
tinus. apo 3o. nomen habes qd vnas et mo
tinus es. quippe qua desideria accendunt pi
grum sicut dicit. qui. 2o. ppt defectum sa
poris celestis dicat ad eum. qui. pigredo
mittit sopozem et anima dissoluta esuri
et ppt bone opacionis defectum cordium
assimilat. qui. 25. sicut ostium vertit in car
dine suo. sic pig in lecto suo. ppt defectu
deuote oronis acto et fructu cumpat. qui. 26.
Sicut acetum dentib; et fumus oculis sic
pigr hijs qui miserunt eum. hui; palma
lectus est quies carnalis. de quo cant. 3o. in
lectulo meo quesiui ꝑ noctes quem diligit
anima mea. quesiui et non inueni illum.
hui; lectuli sunt et pedes sanctas caro; mol
liens indumentoz; desiderii dictoz; vani
tas studioz; et spectaculoz; in hoc lecto iacebat
sodomites. ezo. 16. hec fuit iniquitas sodome
sororis tue superbia. saturitas panis et ha
bundancia et otium. sic et iste diues de quo
dicit. luce. 16. qd induebat purpura et bys
so et epulabat cotidie splendide. et ex istis
patet grauitas infirmitatis in qualibet ca
rum. Qz sedulitas in medicando patet. qd
offerebant ei simplr. ꝓ paliticum. dicit. em
luce. 5to. ecce viri portantes hominem in lec
to qui erat paliticus. et querebant eum in
ferre et ponere ante eum. et non inuenien
tes qua pte eum inponerent ꝑ turba. as
cenderunt sup tectum et ꝑ tegulas submi
serunt eum. cum erant cum isti portantes
eum. et si quare. 2o. hij. et cum ꝑ. pau in
telligi possunt doctores ecclie qui peccatoz
portant. et sublenant. et ante ihm ponunt.
et hoc est triplex officium plati. portare de
bet platus subditum. unde cum rex dica

tur. 6to. regum 2o. pat mi pater mi cur
rus israel et auriga eius. portat autem
multiplicat. primo agendo. unde dicit saul
samuel porta inquit ques pauc mecu.
2o. compatiendo. et corripiendo. Quis infirma
tur et ego non infirmoz. Qz. curam et sol
licitudinem habendo. unde. 2o. cui. imposu
isti omne pondus humilitatis ꝓxi huic sup mo.
6to. cibo spiritali sustentando. ysa. 66. ad ubera
portabimini. Debet platus subditu
sum sinuato. spem venie ei dando. ostenden
do misericordiam dei paratam esse ad re
cipiendu. vt pat luce. 15. in suscepcione filii
ꝓdigi redeuntis. Debet cum eam pulso
anto ihm cum reuerentia. et multa sint
ꝑmoues ad eos trahendo sathane ꝑ eam
clauem. Joh. 16. abscis synagogis facient.
vos eiusdem. 9no. Jam em conspicabuntur
uidei vt si quis confiteret eum esse xpm.
ex synagogam fieret. Vel possunt isti
et portitoz intelligi. et quo peccatoz em
ad ihm adducere soleut. unde nondum
sedet Joiem de abbatis villa. qd sicut iste
paliticus a. et portitonib; oblatus et duo.
Ita oportet quemlibet peccatem a quatuoz
portitonib; offerri duo si uult sanari. quoz
primus est consideracio ꝓprie fragilitatis.
de qua Job. 18. putredini dixi pat me
es et pat meus qui de putredine tan
qm de patre sum genitus. mater mea et
soroz mea dicitur. In duab; duo sunt si
licet munditia et infirmitas. vermes
igit sunt mat mea quia de immundi
cia ꝓcessi. et sunt soroz mea. quia infirmi
tas mecum nata. velut soroz mea mecum
uiuit. et tanqm domus mecum semp. unde
Job 30. et nocte os meum ꝑforat doloribus.
et qui me comedunt non dormiunt et nocte
i. dum attendo os meum. i. id qd robustius
est in me ꝑforat doloribus. qui quasi ver
mes me petierunt et corrodunt. et qui me
comedunt non dormiunt. vt pote infir
mitas. mortalitas et huius. quo nos necessario
comedunt et consumunt. Qz portitoz est
consideracio ꝓprie iniquitatis. de qua in
tra. q. vigilant super iniquitatum meaz

n manu eius/Conuolute sunt ⁊ unposite
colli meo ⁊ infirmata est uirtus mea si
ego somno ⁊ tepeo ⁊ a peccatis non surgo
tm iniquitates mee que q̄ super caput
me sunt me bigilant ⁊ q̄ in fasciculo con
uolute sunt ⁊ unposite colli meo ⁊ q̄ pon
dus graue me onerant. ita ꝙ infirmata
est uirtus mea ex oib⁹ peccatis ⁊ ꝙ fortis
essem aliquo modo possem ferre omnes istos
⁊ cum naturaliter sim debilis ⁊ infirmus
michil restat nisi ut gratiam omnis ipm̄ sanc
tus ꝙ. Concluserit uias meas lapidib⁹ quadris
semitas meas subuertit. uiam que ducit ad
uitam concluserit diabolus lapidib⁹ quadra
tis ⁊ mortalib⁹ peccatis. hec mortalia pan
quadratis lapidib⁹ compat. quia ad modu
lapidis quadrati scr̄ habet facies que sint
pem cogitationis locutionis operis constictu
dinis respectionis sine ꝓsumptionis ⁊ pesti
lencia pin exemplū ⁊ ꝙ postmodo est consi
derandū beneficior̄ dei de quib⁹ dicat. bndic
dñm in ysa ⁊ laude mea infrenabo
te. q. d. beneficia mea que compellunt me ad
laudandū me debuerunt inducere ne blasphemarem me debui ⁊ oportuit ⁊ po
stmodo est consideranda etiam ꝙ supplicior̄ de ꝙb⁹
ysa 33. Quis potuit de nobis habitare cum
igne deuorante ⁊ quis habitabit de nobis
cum ardoribus sempiternis/vel possunt isti
addiscentes palitium ꝙ par dici ista audi
tus dñi ⁊ b. petrus fleuit amare ad
cantū galli ⁊ act. 2°. hijs auditis compuncti
sunt corde. oratio assidua act. 10. pcs
liberatus est a carcere ꝙ quo fuerit oratio
sine intermissione, elemosina, largitio, lau.
⁊ peccata tua elemosinis redime. tribu
lacoēs multiplicate ꝙ. multiplicate sunt
infirmitates eor̄ ⁊ c. manu. ⁊ elemas
moyses manu percussit uirga bis silicem.
⁊ egresse sunt aque largissime. duricies
que non frangit in ꝙ tribulatione. fingit in 2°. Illi autem qui portabant pali
tium ut habet in greco impedit fuerunt
a turba ꝙ ostiū intrare. unde sup tectum
ascenderunt. ⁊ cum ꝙ tegulas demiserunt.
Sic abraham cū paratus esset duo sacrificiū

abigebat aues que ipm impediebant. aues
impedientes abraham uolentem duo sa
crificare sunt turbe impedientes pal
tium uolentem dñm ꝓsentare. frequen
cium cum desiderat aliquis meditari oc
currunt turbe multe aliquis cum ꝙ ꝓpo
no considerationis memoriam retundat.
aliqui retrahit dicens. quis dicis turbe ꝙ
suadent homini dicentes illud qd libet
sap. 2°. utamur creatura tanquam in iu
uentute celeriter uino pcioso ⁊ unguentis op
timis non supersedamus. non pteat nos flos
temporis coronem. non rosis antequam mar
cescant. nullū prium sit qd non pteat lux
uria nra. ⁊ nulla sit uita ꝓsentis amoe
nitas in qua non delectem. Sic. Nemo nem
sit exors letitie nre ubiq̄ relinquam. sig
namus signa qui hec est pars nostra ⁊ h
est sors nra. sepe eam timor austere pe
nitencie aliam facit turbam. ut dicit ti
meus sicut dicit Jeroz in ꝑsona illoz ꝙ
timent austeritatem penitencie aliam
facit turbam. Durū est audire est. homi
nes sumus. ferre non possumus fragile
carne circumdam. deinde redarguit eos
dicens/O nephanda temeritas. o nephan
doz insania. stulta ignorancia dm̄ sic
accusatis scilicet. qd nescit quid faciat. qd
nescit quid asserit. q. imposuerit mandā
tum qd impleri non possit. ph nephas in
penitis iniquitatem iusto crudelitatem ac
si nos suspicari sacrilegū est ad salutem
non fecit si ad penam. Ista itaq̄ turba ꝙ
pariſ. 2°. est scilicet turba cogitationum
frequens intimis ⁊ consulimus uias ue
ras ne aliquos homo ibi gemmet ⁊ turba
inquietans extrinsis scilicet sollicitudo ne
gociorum. hic re. martha sollicita es ⁊ tur
baris erga plurima. ⁊ turba grauiorum
uel cogitatorum Job 29. grauiorum turba in
conspectu eius Ista turba impedit pal
tium ne ante ihm ponat. ut sic habet.
⁊ sanguinem ne ihm agnoscat. Job. 16°. cave
cautum increpat. ne taceant. m. 20. zache
obstat ne ihm videat. huic in. retardat pa
rentem adire ihm ar. 2°. differri facit sus

citatem quicquid ꝯ ꝙ progat illuminacionem cecitatis ꝯ. Querentes igit̄ palitrem ꝓpter turbas ne intrarent ꝓ ostium ascenderunt sup̄ tectum ꝛ deposuerunt eum ꝓ tegulas ꝙ tectū ipsius ꝑ pau. intelligi potest observancia consilioꝝ ꝙ ꝛ ꝯ in tecto est non descendat ꝛ c. ꝓ tegulas do ꝑm Johñm de abbatis villa. de luto fras ꝛ igne solidatas ꝛ rubeas figit̄ vir qui ꝓ fragilitatem sunt lutei ꝑ tribulacionib⁹ igne solidati ꝓpio sanguine purpurant. ꝓ quoꝝ exempla intrare intrare possunt peccatores ꝛ sic ꝓ tectum deferunt palitricus ꝛ ponunt ante dñm qui aliter intrare non p̄t ꝓ turba. qui aliquis mūs religionem servat consilia qui ecclesiasticum seruare non p̄t. precepta. Immo qui non potest cauere ne vadat aliena abiit ꝓpria. vel potest tectum ipsum vt dicit beda sigue sublimitatem scripture. unde dicit beda. non est extrinsecus in infimis vbi turbe tumultuant. remanendo ꝙ tecum dominis in qua ypocris docet est attendendum ꝛ sacre scripture sublimitas est appetenda ꝛ lex dñi die nocte ꝙ meditanda. quia ni custodiendo sermones dñi coꝛuigit nunq̄ viam suam ꝛ patefacto tecto ꝛ reseratis scripturis eger submittit. quia ad ypocrisim humilitatem fidei pietatem descendit. ꝛ ad ꝑ notitiam venit. unde ꝛ fidem offerendo ypocrisim attendisse dicit cum subdit. videns ihc fidem illoꝝ non tam cognoscendo q̄m approbando beda. quid valet apud deum fides ꝓpria apud quos tm valuit aliena vt infirmus ꝛ ex hominū sanaret. videns ꝙ fidem illoꝝ simplex offerendi dicit palitrico ꝙ. d. ewige ta ob nullum fidei offerendi colunt dñs sanare infirmū videns confide fili ꝛc. ubi notat. ꝙ videt in medio curantis magna mia. unde sup̄ ipso textu sic scribit crisp. in omē ypocrisim offerendi fidē respicit ꝛ secundam despicit racionis. vt alieno fidei suffragio palitrici anima autem curaret. q̄m corpus respiciens mouit fidem illoꝝ. Dicitis in hoc loco fratres dñi non quicquid cupiendi voluntates non exspectare ignorandi fidem. non infirmi fructa desideria ꝙ structuari ꝑ ad alterius fidem subueniunt. Et vetula sues qui medicus sanguinem aut querit aut respicit. voluntates ei semp̄ contraria desiderat ꝛ requirat infirmus. hinc est qd̄ mine seruid. mine amara. iguem mine amaua. poculum gerit ꝛ appont minus. vt eiusdem sanescant quam sentire non possunt egrotantes. Et si hoc mūs. minus despectum ledicta contemptui. vt sanitatis manifesto veritatem conferat ꝛ salutem. quoto magis ypocris medicus bonitate diuina morbis sanatos peccatoꝝ ꝛ frenesi cum mundi laborantes ad salutem eadem munus attraxit ꝛ nolentes hic tm nondum ꝑ Johñm de abbatis villa. qd̄ ꝓpter fidem a. ꝛ tm non dedit homini dñs remissionem peccatoꝝ. nam fides ꝓpria requirit in adulto. ꝑ fides portanerit mercedem ei fidem in qua ei dñs pcta dimisit. si ꝙ fides aliena hinc merunt gratiam videlicet fides ꝓpria que promeret gratiam. quid autem ꝓpter fidem ꝓpriam dimisit ei deus pcta. unum est cui subdit. Confide fili. ꝛ alios fidem habo ꝛ dimittunt tibi pcta tua. vbi nonda sunt. Ihs. primo qd̄ palitrico filio vocanti dicendo fili glo. humilis dns vocat filium quem sacerdotes dedignant tangere. vel modo dimissis patre filius. ꝛ mihi exemplat hijs qui sunt in plācione non despiciendi inferiores sed. Deum sunt immo homines. seruum sunt immo humiles amici. Jhesum colunt te seruum priusquam timeant. non sit homini scilicet satis qd̄ satis deo est qui colit ꝛ amat. ecce ꝙ. Dicit tibi seruus fidelis sit tibi qui anima tua qui fratrem sic tractat illud Deu. in ferior. unus quemadmodum velis superiorem tuum vero. Item in hoc qd̄ palitricum filium vocat dat ex. qd̄ non despicatur in adoptato qui ꝓximus ꝛ he datur in ꝑsonato. qui amabat sanꝛ

amandus est infirmus. qui amabat. de
mus amandus est malus spūaliť infir-
mus vnde compassio debetur. boicius in
libro consolacoīs apud sapientes multis
grūis locus odio relinquit. nam bonos ois
stultissimus odorit. malos do odisse ra-
cone cavet. nam sicut corpis sanguis ita
bicositas qī quidam morbus est animaz
Ter est qđ ad confidenciam monuit dicens
confido. quo multo valet ad impetū
dū illud quo homo indiget. p. quid in me
sperauit liberabo eum. Jeps. benedictus
vir qui confidit in dno talis est sicut ar-
bor benedicta plantata iuxta fontem
diuinos bonitatis. ubi habet radicem cordis
vnde ibidem legit. erit tanqm lignū
qđ plantat sup aquas. debemus autem
considerare ſ. Jaad qđ deus pcā nostra
dimittit. et ad istud ex precedenciā qui ge-
rit peccauerunt. et postmodū penituc-
runt. Immensa ge conditoris miam dile-
mus inspicio. qui nobis delud in signū
et ex penitencie posuit quo penitenciam
fecit post lapsum vinee. pcepit petro
considero latronem. pcepit lapsum.
pcepit considero latronem. aspicio zacheū
nitueo mariam magdalenam. nō in eis
aliud video nisi auto oculos meos posita
spes et penitencia ex. Ffortassis cui aliqs
lapsus in fide. aspiciat petrū. q amare
flenit qđ timido negauit. alius cui pc
imū sint in malicia exarsit crudelitatis.
aspiciat latronem. qui in ipo mortis ar-
ticulo ad vitā pmā penitendo quenit. alii
amaritudine cribi amelians aliena ar-
ripuit. aspiciat zacheum. qđ si quid ab
aliquo rapuit quadruplum reddidit. alii
libidinis igne fucentius cunis medicina
pdidit. aspiciat mariam. quo in se ar-
dem carnis igne diuini amoris exercuit
Ter. nondum est qđ pius animam qui
corpus sanauit et conuiencia ei infirmi-
tas animo causa sit infirmitatis corpis
cessante autem causa cessat effectus. docet
eciam p hoc qđ in egritudinibz nostris pi
quevendus est medicus animo q corpis

vnde dicit paris. qđ medicus debet pmo eam
monere et pmo cogitet de salute anime
ne infirmitas animo eius impediat ope
rem circa egrum. et aliqn videt omittere
aliquid cor quo ptiment ad sanitatem eg.
cum iumento. pauit. videt agnoscere q
a deo pauit. vel quia est ex via et ponit
se in via. vel quia lento incedebat et meli
orat passim sibi. similia his debet agnos
cere qui a deo pcipit. si non est infirmitas
nimento. vnde si est in mortali peccato q
penitere. et ex. debet bona opa facere plu
ra stiens se non posse vel infirmari ī ea
aliquā in tpe delicti vel augmentandi me
rita. vnde nondum sedm glām bede qđ qi
cunsis contingunt infirmitates pmo ins
tis. et inde augeant. ppt paciencia sint
Job. 2°. Deide ad custodiam virtutū ne su
perbia tempter. sicut paulo cor. 12. 2°. ad er
rigenda peccata vt mario sepe mi. 12. hic
paliticus iste. 3°. ad gliam dei vt eco nato
Joh. 9°. et lazaro cuiscem. 11. 4°. ad inuidi pens
et herodi act. xij quatinus hic videat. quid
inferius sequat. xpus igit. qi pfectus me
dicus pmo amouit infirmitatis causam
qđ erat pcm dicens. remittunt tibi pcā
tua. Hic querit cum paliticum offeren
tes pncipalit sanitatem petent corpalem
istius paliticī quare xpus pmo sanauit
morbum mentis. Ad qđ dicit. pmo vt osten
dat qđ hoc pncipalit intendit. 2°. vt ostendat
dat qđ hoc in gendo causa est alibis qđ si nul
la fuisset culpa nulla fuisset infirmitas
corpalis. 3°. vt ostendit qđ aliqn ppna cul
pa hominis est causa sui morbi corporalis
forte sic erat in isto pius autem est curan
da causa ad dem cius effectus. 4°. vt ex ho
similem det occasionem confundendi malitiam
scribaz et manifestandi potestatem dīuinā
sua et hoc minuit in illo qđ se. ce. quidā
de scribis dicebant int se hic blasphemat. 5°
vbi patet scptum pncipalit notum videt
in scribis circumstantiaz detestabilis blasphe
mia. Ipi etenim dicentes. ex. blasphemare tur
pe blasphemabant est enim blasphemia ex.
pars cum quis deo iniuriam irrogat. cho

mthoni vel exhoni qđ fit 3 modis scilicet
cum deo attribuit qđ ei non conuenit vlcꝰ
& deo negat qđ ei conuenit vel qm qđ de
aliqus sibi attribuit Nouerant scribe & phi
sei solum dm pcta dimittere ideo ihc mtho
ni de pcto eum arguebant de blasphemia tã
quã vsurpantes sibi qđ erat solius dei & ꝯ
eos ipe non erat deus Hinc est qđ subdunt
q̃ huc quis p̃t dimittere pcata nisi solus &
qñ dicunt nullis ysti 3 ego sum qui deleo
iniquitates tuas & hec sentencia minus in
textu cum dicat & ecce quidam de scribis
legis prius qui deo contradicebant cosiderabant
dixerunt intꝰ i cogitabant & sic ihc mtho
ni dicebant quia ex dicere ppt plus no au
debant dixerunt g̃ int̃ se hic blasphemat
i qđ dei est sibi vsurpat & tm in rei veritate
ipi blasphemabant. quia cum ipe ect deus
ad quem plures ptinent pcta dimittere
hoc tm cogitacione ab eo remouebant qz ex
confitacione debita blasphemiam exsupa
bat & se dm esse & pcta posse dimittere sic
faciente ꝓbabat & hoc est qđ hic refert euãge
lista & cum vidisset ihs cogitaciones eoꝝ
dixit quid cogitatis mala in cordibꝫ vestris
& vbi manifesto ponit ihs principaliter nota
tm videt scribas blasphemancia sufficiens
confitacio vbi primo ꝑ gen ostendit confi
tendi opportunitatem hꝰ confitacionis mo
dum & causam & hanc triplicem confita
ntur esse eos p̃ ex occultoꝝ reuelacione vbi
dr quid cogitatis mala 2o ex ꝓposita ques
tione vbi quid est facilius dicere dicat g̃
dr quid cogitatis mala in cordibꝫ vestris si
licet me non posse peccata remittere & qđ
dei est vsurpare q̃ d quia potestate cogita
ciones vras video & pcta possim dimittere
ex vobis g̃ intelligite quoꝝ possim cogni
ciones apte cognoscere qđ ego possim pcta
dimittere Quid est facilius dicere hic con
fitat eos ex ꝓposita questione cum dicit
quid est facilius dicere i auctoꝝ impare
dimittunt tibi pcta tua an dicere surge &
ambula i an corpus paliticꝫ sanare q̃ d.
vtrumꝫ est facilo michi & equalis in se
virtutis quia vtrumꝫ est in infinito ſ

posse vltimo sicut patebit tam ꝑ effectum
g̃ & primo scilicet remitto pcta Secoꝝ vt
palitico pcta dimittebat solus nouit qui
dimittebat surgere autem & ambulare
omnibꝫ manifestum erat qui videbant sic
g̃ visibile signum Qz contra istud obiciat vi
cum qđ sophistice arguat dns quia mãs mãꝫ
est sanare hominem in anima qm̃ & coꝝ
pore ergo illud manus est instificare in
primo qm̃ creare celum & terram & ita dns ꝑ
bat manus ꝑ minus ac si diceret possum
illud qđ est minus scilicet sanare corpo
raliter g̃ possum illud qđ est manus scili
sanare spiritualiter Ad hoc dicendo qđ sana
re spiritualiter corporaliter aut est ita posse na
turo creato & quo ad finem & modum & tmo
minus est sanare corporaliter qm̃ spiritualiter
aut est sicꝰ posse naturo creato & solum
cursum vel quo ad finem vel quo ad mo
dum sic equo magnum est sanare spiri
liter & corporaliter sic est in ꝓposito instifi
care autem manus dicitur quo ad finem
qm̃ creare & melius non tm quo ad mo
dum faciendi vel potenciam facientis
Item vt sciatis quia filius hominis &c
gld quia idem est filius hominis & de
tunc aut palitico cont petrus multos
curauit corporaliter & resuscitauit a mortuo
non tm ꝓbat ex hoc qđ sit deus & qđ de
se remittat pcta Ad hoc dicendo qđ mo
dus operandi faciebat ꝓbabilem non tm
res operata quia ydus ydria auctoꝝ ope
bat vnde dicebat tibi dico surge petrus
& auctoꝝ xpi operabat non sua vnde dice
bat in nomine ihu surge facere autem
mirabilia ydria auctoꝝ & virtute ꝓbabile
est diuinitatis facere aliena auctoꝝ non
& ideo ꝓbat se esse dm ex hoc qđ auctoꝝ ydria
sanauit cum dicens Surge & ambula
ydoꝝ surge declinando malum & ambu
la faciendo bonum g̃ illud p̃ declina a ma
lo & fac bonum Vt autem sciatis quia filius
hominis habet potestatem in terra dimit
tendi pcta &c Iste textus f̃ 3to ex
pon p̃ p̃ vt coniungat immediate ad illud qđ
sc̃ tollo lectum tm sub hoc sensu vt si

Q.

atis qm filius hominis ꝛc Surge tolle lectum tuum ꝛc qđ autem nunc peccatum tunc aut palitico sic dictum est surge tolle tunc postquam quesierat ab eis quid est facilius dicere ꝛc ꝛc ut sciat surgendo in hunc modum ut autem sciatis quia filius hominis ꝛc cum dico paralitico ꝛc surge tolle lectum tuum et vade in domum tuam ꝛc ut sciat quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait palitico Et nondum qđ dicat habet potestatem in tra non sup tram nec infra tram remissio autem non habet locum sup tram ꝛ in celo qz ibi omnia peccata sunt dimissa nec sub terra ꝛ in infernio ubi eni sunt peccata pctna sz habet locum in terra ꝛ in mundo qz ibi sunt peccata remissibilia Surge tolle lectum tuum Surge stillicet stamus ab infirmitate qua diu tentus fuerat tolle lectum tuum in quo diu decubuerat qđ ideo dicit ysaie Jerem et qđ sunt testimonia infirmitatis sit ybacio sanitatis Lectus est panni in quo homo quiescit cum in eo delectat ab hoc lecto surgit cum pannus desinit lectum portare cum pannus est ei onerosus et dolori qđ prius ei fuerat quieti et delectationi ab hoc lecto sine dilacione cepit surgendi unde hic ait et confestim surgens ꝛc p quia in eo non quiescit vel stat ut in spinis aliquis ꝛc Surge et tolle abito quia non habetis hic requiem ꝛc pt lecti in immundiciam longe enim maior est immundicia pcti quacumqz immundicia corporali unde magna est corruptio spus humani qui potuit mutari in immundicia p cti qui surgere nolo et qui debuit habere lectulum florido cant ꝛc sunt habere sordidum Et pt imminens pricli ruinam ei dei gladium evaginatum sup iacentem in lecto minans ei mortem nisi surgat Job 19 fugito a facie gladij quia ultor iniquitatis gladius est Et to pt secundum Ostaculum em est peccator iacens in hac immundicia et angelis et demonibz ez Et to sp

taculum fit summus deo et angelis et hominibz Et tm notandum qđ peccator ꝛ habet lectos in quibz sunt quiescere quamus est sup die abeas primo dicitur exaltatus fueris ut aq la et inter sidera posueris nidum meum exinde tam te dicit dns iste lectulus videt esse honoris et ecce honor eius in contumelia commutat quia in sepulchrum Job 20 dicit ascenderit esqz ad celum superbia eius et caput eius nubes tetigit quasi sepulchrum in fine perdet Et ꝛ est voluptatis in quo videt esse quies et delectatio si plus est ibi amaritudinis unde post qui 1mo termini lecti mei fumibz subdent aspis cubilo murena albe cymatheno dno nominant amara mora et albe virent qui supponis stillicet stamen Et ꝛ est auaricie qui habet pculum spinas punicay qui lectus est dolens non quietis licet aliqui ex durius punctionibz insensibiles fe quietem no abhiant Job esse sub sentibz delicias computabunt vade in domum tuam ꝛ in ecclam p sacramentum penitencie quia qui fuerint exhibuit gen 1mo omes qui ex archam intrent sint fuerunt diluuio ezo 2do Quicquid sunt in agris gladio penitencie p Josue 6to quicquid ex domo mittetur est gladio mittit vel in domum ꝛ in celum p ingem meditacionem pil p fenestra iacet retro ante oculos peccatoris beda facile videat iaque os in terris qui semp habet oculos in celis vel in domum ꝛ pctam conscientiam non in alienam curiose discutiendo eam sap 8vo Intrans in domum meam conquiescam non curiosa ꝛ alioz conscientias ecclia nequit hospitandi de domo in domum ꝛ ex eadem pes patrum sanctis in domum pcti Quidam sunt velut histriones q bus penus est in domo pctm qui in aliena vel in domum stillicet corpis vilitatem et fragilitatem eius considerando hoc em multum valet ad humilitatem nam sunt in stercum et cadit o anima domum habes si cito casura est domus tua et misti tibi quideris bonis et plumis exponens Et sicut Josephum de abbatis villa nondus

est ordo sanandi primo dicit fili dimittuntur tibi peccata et postea subdit Surge et ambula ubi dicit da firmitatem da memoriam similitudinis et in pigna oblacionem da firmitatem et contritionis ordinis odorem da memoriam similitudinis et munificam confessionem quos nec minima pena obmittit et in pugna oblacionem et elemosinam sine penitencia satisfaciendi et tunc da locum medico quia tunc valens potest medicari circa infirmitatem corporalem extimus si primus fuerus intrus ab infirmitate spiritali sicut dns paliticum dimittendo ei peccata primo sanauit intus dicens Surge noli timere et postmodum dixit vade in domum tuam ubi ad salutem corporis pertinet Surge autem anima a carnalibus desideriis absistere lectum tollere est carnem a terrenis desideriis ad voluntatem spiritus tollere dicat ergo Surge non tantum vilis immundum putredinis in stercore qui incarnatus eras ad terrena ad celestia erigamus et tolle stipitem lectum tuum et ubi prius delectabat nunc onera ut quem delicie sustentabant nunc sustentandum et portes qui portabaris cum dulcedine fert opem tibi stipes lectus dolens tui cubitum stratum tuum Stans in infirmitate tua lectus dolens est illecebre voluptatis stipes quem dns fert opem Stando stratum tuum et ubi prius delectabat nunc sustinet et onera et dicat cum Job Quis mihi tribuat quod petitionem meam et quod postulo veniat michi ego de quo prius tango nolebam anima mea scilicet angustias penitencie dolores et tribulationes nunc pro angustia michi non sunt Vide qualiter versatum sunt strati tui tui ut dicat tibi vade in domum tuam In domum ire est ut ad patriam redire vel ad eccliam bonitatem ut caritatis regnum sic pregat vel ad sui custodiam et cautelam ne iterum peccet et hinc sententiam concordat beda stipes lectum tuum dicens spiritaliter de lecto surgere est animam a carnalibus desideriis ubi egra quiescebat abstrahere de tollere et ipsam quoque carnem et continencie frena cor-

reptam spe celestium primo delicias prunare tercius ipse est evangelicus qui per singulas noctes lauat stratum suum et per binas vigilias noctis macula digne penitencie flumine castigat Cum autem reddito domino ad patriam redire est Ipse est enim vera dominus qui hominem prima susceptit non sine amissa fraude tandem et restituta per eum qui fraudulento hosti michil debuit Alius sanus qui iungebat lectum reportat dominum cui anima pacem remissionis acepta admutuam sui custodiam eum ipse se corpus refert ne post veniam quid unde iterum iustus feriat admittat Et surrexit et abiit in domum suam Surrexit inquam statim ad imperium dni unde lucas het Et confestim surgens coram illis tulit in quo iacebat et abiit in domum suam beda mira divine potencie virtus ubi nulla temporis interiectione mox nulla salutaris salus festina comitat Hesterne dne deus in diebus tuis cuncta sint posita Videntes autem turbe timuerunt et glorificauerunt dm qui dedit potestatem talem hominibus hic omnium ordinum principaliter notatur videlicet a turba circumstantes debita collaudacio unde ut dicat ergo hic subdit post divine potestatis actum circa paliticum retinendo turbam et tangit triplex turbam actus quia viderunt quod est rationalis timuerunt quod est irascibilis glorificauerunt quod est concupiscibilis Dicat ergo videntes autem turbe scilicet miraculum sum in paliticum timuerunt retinendo et admirando hucusque dicat stupor apprehendit omnes glorificando et laudando dm qui dedit potestatem talem hominibus glo hominem tam potentem inter omnes opantem et ex hoc patet quod nr dns de expo plenam habuerunt notitiam quia primum hominem eum esse credebant si sup alios homines esse et posse et hanc potestatem a deo accepisse glo ambo sup stupa hic spectant surgentem incredibili mirant abeuntem et

dñum ꝑ̃ miracula malunt tuo
qm credere nam si crederent no tmo
verent sz diligent ꝓfecta em caritas fo
ras mittit timorem sz tu mihi qui ad
erant relictis blasphemijs stupentes
ad laudem cōfugiunt tanto maiestatꝫ
ndo dicit beda qz mihi qui affir
mant dampnatis blasphemio iacubis
ad laudem tanto magestatis in stu
pencia cozda conuertunt

Epla dominico xxiiio

Videte fratres quomodo cau
te ambuletis &c epho. vto

Hm glosam videre est diligent
considerare & ambulare idem est qz
uidere est em tota vita nra ituitacio
ad ꝙrtem & ꝑ mortem ad gaudiū ꝑ
adisti vel patibulum infernale pecca
tores q̃ ad hoc patibulum ꝙrantes &
delicias & honores in via querentes si
miles sunt latroni qui ad furcas tri
ens suspendendus honorifice & ad gau
dio ad patibulum ducit cum q̃ vide
sit videre & ambulare idem est cauto
uide & ad intellectū apl̃i cauto ambu
lare est q̃ sensibus ꝓmissi thematis con
siderato diligenter quid ambuletis ꝓui
dente quia q̃ secm apl̃m phi 3o multi
ambulant quos freqũntes ꝙ sen
tentiam sapientis cōtinet 6to Hoc habet
amplius stulto sapiens qz ꝙgit illuc
ubi est vita secm consilium apli agito &
uidete quid ambuletis cautoꝫ Verum
quia cautam ambulationem multa sunt
impedimenta & multa ꝓmouenda ad
in ꝓcessu septem cautam ambulatio
nem impedimenta dissuadem & septē
ꝙ ꝓmouenda implicato ꝓpositō Qd
impediens est insipientia & ꝓmouens
est sapientia & ꝙd hoc hic dicat apl̃s vide
te quo cauto ambuletis non q̃ insipi
entes sz q̃ sapientes Sapientes secm
doctorem de lira sunt qui circa bona &
mala optimo iudicant illa ꝑsequendo
ista fugiendo In quacumqz em arte ꝑ
ti sapiens qui bene iudicat de ꝑsequē
dis & vitandis secm artem illam sicut
sapiens miles in arte militari dicit
qui scit bene iudicare de expedientibus ad vic
toriā consequendam & oppositis deuitandis
Septem autem structuras quo sunt impe
dita apparando cōtra oppositā ad aplē re
ꝓbatur ꝙma structura est ambulare in
tenebris cōtra 2m vidi qz ꝑ ꝓcederet sapi
entia structuram ꝙrum differt lux a
tenebris ꝑ beatū iacobum qui am
bulant & viam mandatoꝝ tuoꝝ ambu
lantes cum & nescient quo vadit am bu
lat insipiens Qui ambulat in tene
bris nescit quo vadit Joh 12 & talis am
bulat insipiens Qui autem scit q̃ am
bulat in tenebris cum ꝓmissa cum scientia
expresse ꝓbat ꝓ Joh ꝓ Qui odit fratrem
suum in tenebris est & in tenebris ambu
lat & nescit quo eat & ꝑ locum ab oppō
qui diligit ꝓximum in luce ambulat &
hoc est qd ibidem dicit Qui diligit fra
trem suum in lumine manet & hinc ꝓ
cipit apl̃s epla 1ma ambulate in dilectio
ne Quum em idem sit caritas & lux
quia deus caritas est & ipse erat lux Ju
Joh ꝓ & qui ambulat in caritate am
bulat in luce cōtra 2m oculi sapientis in
capite eius 1m ꝙ stultus in tenebris am
bulat Et quia tales fatui in tenebris
ambulant in tenebris etialiter locum
habent & a deo vera lucis aspectus separati ꝙ Jo
ꝓb Qui dicimus quia societatem cum
illo simplex deo habemus & in tenebris
ambulamus mentimur & hinc est qd
qui non habuit vestem nuptialem ꝑ
quam caritas intelligit in tenebras
ꝙcipit exteriores ut 22 & hoc est qd fingit
quidam deum mundo in spem sub tu
ranno in tenebroso ꝓnansisse Quia
cum deus caritatis i deo approbato est
ipm celum ita huius mundi est infer
mus Et vere possit dicere illud Job 18
In tenebris stravit lectulum meum
& vacat est Prima si in eld mundus ha
bitaret & hac habitacione infelicior

ideret' qua ex beator visis gaudijs nu
mm torqueret' Et cum ex modicis bono
q̄ videt in ꝓximo tantū affligat' in p̄
senti Et occasum spialiū delicaꝝ in ali
enibꝫ contemplaret' omnō deficeret pro
meroꝝ ideo in malis ꝓximis delectato
r penam plus q̄m gaudiū in alijs diligē
ti inferius deputabit' p̄ quieto Immo
si p̄ impō celesto gaudiū mundus posside
ret eciam de ꝓximo gaudio dolꝫ intimus cau
saret' r vacuo est quia beatꝝ celi de suis
gaudijs mutuo multum gaudent ergo
cum mundus vt sic doleat de gaudijs alioꝝ
r p̄ quis de eisdē gaudia talia ipe doleat
r cum gaudiū ꝓximi ex ypotesi sit gau
diū ꝓximi magna causa r gaudiū ꝓximi
penam ꝓximam adaugeret r ideo a regno
celi ipso expellet' Ista cum mundus
diabolo r filius r in dampno r in luctu so
cius speciales qui cum diabolus aliquem
p̄ pena lucrat' mundus inde gaudet r qu
p̄ penitenciam notam ab eo subtrahit'
intima mente dolet r hinc est q̄ tali
dicat' p̄ p̄ dilexi malitiam sup benigni
tatem plus de malo q̄m de bono ꝓxi
simum quia deus destruet te in finem
r emigrabit te de tra viuencium r a reg
no celi r facet te tūsire vt cum patre
r suo tuo diabolo habeas q̄ amabas am
plius ex via quia quis ambulat cognosci
t' quo quis tendit ideo ꝓpt ꝓxus Joh 11
ambulate dum lucem habetis ne tenebre
qui eum ducunt nesciat Joh ego sum
via veritas r q̄ ambulationes qua quis
ꝓxit in tenebris ꝓfatis cognoscit' q̄ ꝓpt
ad tenebras exteriores Et amplius ostendit
dit q̄ qui libenter alios in suis domibus
hospitant' ab eis eciam ad sua hospitia
libenter recipiunt' Et mundi diabolo h' spe
cialit' hospitant' cum nulla ꝓpe mundi
vt dicat ꝓxi mox a demonio vacet to
r ipi finaliter cum eodem ꝓncipe tenebra
m tenebris habitabunt' Ex istis patet
primo q̄d mundi ambulant vt insipientes
quia sine caritate que vera anime lux
est r quia spūs sanctus appropriato caritas ideo

inferius in hac ep̄ hanc misericordiam
dissuadens ap̄z dicit Impleamini spū
sto tanq̄m si dicat vt cauto ambuletis
tenebras fratrum odij expellite r in cari
tate spūs sti quo vera lux est vos frustra
amplius Existens in tenebris potest
alios in luce existentes a longe videre r
eciam ipsam lucem eciam quid alij faciūt
in luce videre si ipsos non videat ita
mundi alioꝝ facta conspiciunt r indicat
diligenter actus ꝓximos non videntes quo
alij ambulant contemplant' Et viam
ꝓximam non attendunt quo cum hic p̄
ep̄ ap̄z videte fres quis ambuletis videte
inquit quo vos ambuletis non quo alij
ambulant r quia tales sepius no vident
ideo dicunt' mundi quasi non videntes p̄
fructuosa est ambulatio voluntaria in ven
to valido dum ꝓpicua nimiꝫ ꝓiculosa
Insipientes et cum vel fructu indigo dei pos
sunt qui cum sint debiles in tali vento ap
petunt ambulare cuꝝ impetu fortissimi
gigantes non poterunt sustinere potis
simo q̄d a via quasi ꝓpicua monstrum
pacent' Et tales sunt qui ambulant in
vento superbie r fauoꝝ laudis humane
ventus cum superbie illum fortissimum gi
gantem luciferum cuius potencia non
est potencia sup terram comparabit sicut
dicat' Job 41 de celo expulit in infernum
Et sicut validis ventis fructus ab arboꝝ
bus ꝓcat' Sic angelos apostatas qui eciam
stellas celi dicunt' ventus superbie de celo pro
cat ap̄o 6to stelle ceciderunt de celo sicut ficꝫ
emittit grossos fructus cum a vento movetur
arboꝝ ꝓfundas radices non habens de facili
p̄ ventum validum eradicat' r qui humi
litatis radices non habet vento laudis hu
mane de facili deicit' Sup 6to Si in ramis
in tempore germinaverint infirmit' po
sita a vento commouebunt' r a vento eradica
bunt' Sic tali vento multi ambulant
r multis medijs ventis exeptant q̄minus
possint qui eciam manu flabello r aliemus
follibꝫ ventum crudus quoꝝ stultitia in visi
one cui sic talit' est ostensa vidit quid sup

montem excelsum & ponit in plena exposi
cione ep̃o vbi notandum quidam ex stul
cia laudes querunt & ventum exercanti
alicui & homini ꝑ stulticiam ventri exercit
qui vestib⁹ vtitur absq; omni racionis apta
tis videntes eum vt sic loquant. ¶ Hone ra
cio quare mundi hijs diebꝫ sic lucrant & mag
nant cum vestis integra q̃n lucra decima
q; a sapientib⁹ iudicet nisi forte vt ostenda
tur cui nitius assimilent volent enim
demones antiqui in talib⁹ vestib⁹ figu
rari & hij forte nitius sunt demonū imi
tatores ¶ Et ete lanis vsus sepe oculis ex
rucnt dicunt enim tales hijs diebꝫ decen
tes nullites vel avaricie forte quia non
sunt sale sapiencie condite nec a corrup
cione interiora que potissime ꝑ superbia
sit ꝑservata & tu dñe lenit⁹ a⁹ in omni sa
crificio ꝓcepit sal offerri Q; oto dñe re
centib⁹ decenas sacrificia offerunt. Omnia
g⁹ in vento superbie ambulanti tantum
q; dam minuet manifesto ideo dicit sap
pia 2.mo Qui ambulat simplic⁹ ambulat
confidenter ideo ꝓfatam superbiam dissua
det ap̃s dicens videte fratres .q.d. quia
fratres estis quodāmodo equales ideo no
debetis mutuam excellencias querere vbi
statum & manifestus consequent⁹ hanc
ꝓhibet o⁹ ꝓsequendo dicens Oubiam in
uicem in timore dñi .....

.q.

Videte ergo quomodo caute ambuletis
& c⁹ ephe.4.to.g.to.d. videte .i. oculo
racionis diligenter consideretis quomodo .i. quo modo vanitas cauteri
non ꝑ demū vel casum ambuletis .i. bi
natis vel bruendo ꝑficiatis ¶ Est enim
tota vita nostra itineracio ad mortem
ideo qui in hac vita delicias & honores q̃
rit similis est latroni qui ad furcas tra
hens suspendendus honorifice & ei gau
dio ad patibulum ducit ¶ Verum q̃n⁹
omnes ad mortem ambulent corporalem
tñ quidem ꝑ mortem illam ad mortem
eternam alij ꝑ eternam eandem ad vitam
ambulant sempiternam ille ante solis

cante ambulat sine vitio qui ꝑ mortem
ad vitam tendit cor.6.to ¶ Quid plus amplius
stulto sapiens & quid pauper nisi vt ꝑgat
illuc vbi est vita ideo non vt stulti sed vt sa
pientes ambulare debemus q̃d ꝓcepit ap̃s
dicens videte quid cauto ambuletis non
q̃ insipientes sed q̃ sapientes & quia ꝑ
cepto apostolico debet nra vita racionabilis conformari conclusio quam prac
tizare debemus & ex ꝓmissis colligere
est diligenter debemus videre vel conside
rare quid cauto vel prudenter valeamus
uiuere vel ambulare vbi duo nota ab
apostolo videlicet vitia stulticia in visione
& optima virtutes subsequencia in cauta
ambulacione ¶ Primo dicit videte videte
ne forte ne sitis ꝑ ignoranciam utrum
oculo cyceram dedit eam nobis deus vt dic
Joh⁹ de abbatis villa deus oculum dextrum
quo videamus agnos ad dextram collocatos
& sinistrum quo videamus edos positos
ad sinistram vel sicut cum duas habe
mus dextram in qua est dicit longitu
do sinistram in qua tenet latitudinem & gla
dium scindarem vult q̃ dñs nos habere
oculos sinistrum & dextrum vt & vita
as temporales ad necessitatem non voluptatem aliquociens videamus & tñ gaudia
eternitatem ꝓcipualiter contemplem⁹ vel
possimus duo oculi dicit intellectus & affectus de ꝓmo dicit ꝓv.4.to lucerna corporis
tui est oculus tuus de 2.o p̃. Regū .2. dicit
naas ad vivos rabbi & galilee Jn h⁹ fe
riam vobistum sedis vt eruam oculos
vestrum oculos dextros Deum erit⁹ ope
ꝑfecte omne.12.ma dño oculi timores sim
mens animo & mens corporis & stup
illo.q̃.4.to Si oculus tuus dexter scandalizat te erue eum &c⁹ vbi ad ꝓpositum ita
scribit ¶ Quito ad animam ꝑtinentia
referri Oculum q̃ dicit animo .i. men
tem ꝑ quam anima videt de quo & alibi
dicit Si oculus tuus fuerit simplex &c
& corpus suum mentem sicut & anima
habet suam sicut testat ap̃s de mente
animo dicens Ego ipe mente seruio le

gi dei carnis autem legi pau ℔ De corpe autem mente sic influatus mente carnis sine ℭ paulo post subiungit habet dextrum oculum & sinistrum dextrum mentem animo sinistrum autem mentem carnis dextera autem manu voluntatem animo sinistram autem voluntatem carnis ℔ Quo ev compassione carnis concupiscimus sicut homines animo autem resistimus concupiscentiae unde sinistr oculus scandalizat · i · mens carnis non mens ait Sinistra manus scandalizat no dextra · i · voluntas carnis non voluntas animo vide mihi quia non habet carnis mentem dicere vel carnis possidere voluntatem ℭ Nec enim fieri p̄t vt caro aliqd esset a desiderio mali desideria autem carnis retinere quidem possimus vt non faciamus q̄ desiderat caro placere autem non possimus vt non desideret Qui autem ex proposito animo malum volumus tunc dextera manus & dext oculus nos scandalizant hinc oculum & ista manu possidere nihil quas & possimus possidere qm anima in arbitrio sue creata est vt ad q̄ voluerit valeat declinare Caro autem non in arbitrio Qz i mala benedicta enim sub pau est & non p̄ bonum bello Quid autem dext oculus vel dextera manus nos scandalizat ostendit consequenter cristo p ex̄a notabilia militi cuidam qui p̄ erat mulier quedam religiosa vel virgo vel vidua q̄ mente respexit & considerauit & etiam mente dixit debeo visitare mulierem illam assidue vt si quid religionis ignorat q̄ mulier instruam eam & confirmem eam in xpo proposito bono eius bonus il le respectus mentis dext oculus est sed dum assidue visito eam decido in laqueum desiderii eius & illo bonus respectus mentis & dext factus est in i scandalum Quid g̃ oporteret fieri oporteret ei vre talem respectu bonum qui michi genuant malum ℭ Lm ex̄m ponit consequenter addens ecce orphanam quandam & dixi debeo illam accipe in domum meam & educare donec veniat tempus nubendi vado & cepi ei subministrare que necessaria erant bonum opus h̄o & dextera manus est sed dum ad ministrationis videndo eam decidi in laqueum desiderii eius & illud bonum opus & dextra manu facta est michi in scandalum ita vt vt videntes me quidam familiariter agere cum ipsa scandalizati sunt dicentes Quid sibi vult esse q̄ isto sic familiariter loquit cum puella Oportet q̄ste vero talo opus bonum q̄ michi ob alterius genitat malum h̄ illo ℭ Non g̃ oculd carnis sed oculd animus Videte quomodo caute ambuletis ℭ Determinato vt breuiter declaranda q̄cessu aptior conformentur primo ex q̄cessu ep̄i sunt notanda ad cautam ambulacrem necessaria & renouenda caute ambulationis obuiancium Primo ponit ad cautam ambulacrem necessaria sapiencia vt via debita agnoscit & obuiat insipiencia que a via recta abducit Sc primo insipientes h̄o enim vt sup̄ visum est ex sentencia scripture ecc̄i. o. Qui stulti sapiens amplius stulto vt illic p̄gat vbi est vita & ideo hic p̄cipit ap̄s vt caute ambulemus non quasi insipientes sed vt sapientes non inquit quasi insipientes q̄d simul insipiens & stultus prodiunt vnde stendo q̄ multi hijs diebus non caute ambulant sed qi insipientes Quo ambulantes in tenebris ambulans etem & nesciens quo vadit insipiens ambulat Qz qui ambulat in tenebris nescit quo vadit Joh. ii Quis autem talis sit ostendit p̄ Joh. p̄o Qui odit fratrem suum in tenebris est & in tenebris ambulat & nescit quo eat q̄d tenebre obcecauerunt oculos eius Vbi p̄o nondum q̄d vnd̄ p̄cipaliter requisitus ad visionem de qua loquit cum dicit videte quid est hinc ideo hoc p̄cepit no qui ambulat in tenebris ℭ 2o stendum

C.

qđ existens in tenebris p̄t alios exis-
tentes in luce videro & eciam ipam
lucem ideo non ait, qui odit fratrem
suum non videt lucem si dicat qđ est in
tenebris sicut ens existens in tenebr̄
quid alij faciunt in luce vident si scipos
non vident ita mundi odientes fratr̄
suos aliena facta despiciunt & indicat
si scipos non attendunt bene vident
si alij a recta semita recedant errorem
ppriu non videntes deo p̄ requisitu
in cauto ambulanto est qđ ipe habeat
lucem non qđ videat alios lucem hen-
tes ideo dicit p̄ Joh. u ambulate dū
lucem habetis &/ dum lucem inquit
habetis non dum lucem videtis/ Qualit
autem hanc lucem habere possum
& in ea manere patet p̄ Joh. p̄. ubi
sup̄/ Qui diligit fratrem suu in lu-
mine manet eciam in lumine am-
bulat & hic dicit ap̄s ephe. v.to am-
bulate in dilectione &/ Immo cū dr
sit caritas & eciam lux Dei manet
vel ambulat in caritate in luce ma-
net vel ambulat/ Qui g̃ mundi te-
nebras diligunt in ppetuu ideo cum
tenebris mundo deputant/ Quare locus
caritatis i. dei quodamodo appretato
est ipsum celum ita locus mundi est in
fernus & racio est & ponit/ sermone p̄
de aduentu quia si celum mundus in-
habitavet ex hoc nicolatu infelicior vid-
ret/ imo ex gaudijs beatoz visis mun-
dus ultra modu torqueret/ Et cum ex
gutta bone quam videt in gehenna tm
affligit/ Et occanit delicias Et occa-
nit vel abissum in beatis contempla
retur spualiu delicias omne deficeret
p̄ meroz ideo in malis ppetuis delec
tato & penam plus qm gaudiu i alijs
diligenti inferius deputabit/ & quem
dmo vt videt/ nos talem absindicans il
lum ad infernu misericordie illum
punit qm vt videt/ in celo qm in in-
ferno amplius punivet/ Immo si p
impossibile mundus celesto gaudio possi-
deret eciam de gaudio ppio gemmu
augmentavet & racio est quia quilibet
beatus in celo de gaudio cuiuslibet alij
beatificati multum gaudet qđ ei in
nidus vt sic doleat de gaudijs alioz & p
ens de cunctis illud gaudiu ipe dolet
& cum quod gaudiu ex hypothesi sit gau
di ppetui magna causa eciam gaudiu
quod penam ppetuam adaugeret ideo
a regno celesti mundus nuto expelletur
& hoc est qđ de mundo dicit p̄ Diligenti
malitiam plusq̃m benignitatem plus
videt de malo qm de bono ppetui con-
gaudendo & cogit de bono dolendo amplius
qm de malo ppetua deus destruet to in
finem ne quod gaudiu finem causet
& emigrabit to de terra viuencium a
regno celesti faciet te transire vt cu patre
mundo diabolo habeas qđ amabas/ Est
enim mundus diabolo nedum filius ser
eciam in campo & in luco socius spe-
cialis & ideo qm diabolus aliquem p̄
catum lucrat mundus inde gaudet &
qm p̄ gehennam notam ab eodem subi-
tum minima mento dolet/ Ex quo se-
quit/ qđ pessimo sit naturo vt pena
totalit innaturalis quia de bono pec-
catum & finaliter genialis nitu/ sicuo
in naturam cum ens naturale sit
& ex assiduis moris fiant/ vt dicit glo
sup̄ illo qui cum deo sanctus eris &c Im-
mundus eo cito cum eo conversantes fa-
ciunt plura bona tanto eius malicia
amplius inde crescit igit/ istoz stultia
ab omittuto & in sapiencia ambulatio
ad colo. 3.to precipitum eciam plurimu
& apli pmissu adimplentes dicentes
videte qua cauto ambuletis non quasi
insipientes sed vt sapientes/ & insipi
entes sunt qui montem altum ascen-
sui tantum omis sibi imponit qđ
alius nec tibio sufficiunt sustinere
vel molam pedibz vinculo fortiligant
& sup̄ sublimitatem montis stans sine
cui⁹ industria ascendere non dr pos
sunt vincilim debilius porrigunt qđ

cciam cum in ascensu fuerint volun
tarie satis frangunt mola deorsum
trahentes periculosius cadentes q tales
sunt plurimi hijs diebz mons end ad
quem ascendere debemus est xpus q
lum de quo monte in ps dicit quis
ascendet in montem dñi q hui mon
tis ascensus tam arduus est qz non
nisi patre nre qui in celis est nos atte
dente ad eius ascendendi facilitatem Jo
c^to nemo potest venire ad me nisi pater
qui misit me traxerit eum Funibus
autem funicularis ad filum similis tracta
tangit oseo xj^mo in ps dicentis
In funiculis adam traham eos i bñ
dilis caritatis. Duobz modis plane te
net nos dñs scilicet comminando q pmi
tendo comminando dum psentem tribu
lacionem immittit q etiam comminat q
quia omne penalitas quo ad homi
nes ex adam est contracta xpto istum
modum tribendi dicit in funicularis ad
pmittendo nos trahit cum largit tem
poralia q pmittit etiam q quia hoc est
ex sola dei benignitate ideo dicit In bñ
dilis caritatis vel alie duo sunt que p
xpm retrahunt hominem a peccato
scilicet consideracio finis q memoria do
minice passionis Omnis enim considera
to xpto finis peccare criminaliter anxi
fozet cor q ydemozato nouissima tua
q mortem non peccabis q quia finis q
eius plitudo ex adam sunt contracta
ideo dicit in funiculis adoli Quam qz
peccato audeat habita in memoria
dñica passione Homo aptus in bñ
congregatis cum fozes essent clausi
xpto metrum rubroz dñs apparuit q
ostendit eis manus q pedes Qz si
in bñtato ecc congregatus q fozes li
beri arbitrij sint clausi xpto metrum
rubroz i cythoz tribulationem dñs sta
bit in medio tui q ostendet tibi manz
q pedes i. reducet ad memoziam pas
sionem suam q quia hoc facit ex sola
caritate qua dilexit nos dicit in bñu
dilis caritatis Considera diligenter
si bulida xpo q habebis bincula qui
bz ad eum trahamur vel bt breuiter
dicat bnculum quo ad dñm coniungi
q finis quo in celum trahim est bn
culum dilectionis qd apz vocat bn
culum dicens sup omnia caritatem
habentes qd est bnculum pfectionis
Unde quia dilecto nos ligat
unde dilecto dicit quasi diuz ligacio
Si forcior sit dilectio ad medium qz
ad dñm tunc pedes affectionis mole
fozti bnculo colligant unde q mul
tus studio solliciturus mirabilia molis compat
qz is q zc qd si deus funiculo quo ei
ligamur te ad se trahere conat quia
mola non ascendit bnculum frigit
Jmmo studio qz nos ascensionem que
ram funiculum quo sursum trahe
remur voluntario succedimus dum
q temporali comodo voluptato vel hono
ris q mundi vestigiamus Omnis enim
impetrabile nobis supponimus q alioz
curam studio suscipimus dum nosmet
ipos non sufficimus supportare eciam
in fabrica ecc ad ipam sustinendi
loco columpnas foren festucas mo
dicas multi ponunt Immo loco tem
pli vel palacij simul regis nos ei
animo deuocionis edificamus istud decla
rat pariter in do pbendis ad xpostum
ita scribens Oblatu officium est in eo q
architectus edificare domum dño ex la
pidibz quadratis q cedris sicut minut
ysa q^to non ex spinis q palmis Ex
spinis enim q fragmentis lignoz so
lent pisces q aues alio modificare com
pingo nidos suos Quamobrem spi
ne sunt euellende omnes q multe q
palee sunt sicut legit luce^o ex ore
Johannis baptiste Congregabit tri
ticum in orreum suum paleam autem
combuet igne inextinguibili Quod
q est ecclia cathedralis vel quecunq
conuentualis ex triginta vel q^o hui
modi palmis vel festucis i mundo passeris l.

hic con opos in collud busticus
indignus clius

Qui liber non extat
impressus

vel albus amictus & rectā gphans videt
do huiꝰ architectis passer inuenit sibi do
mū turtur nidū vbi reponat pullos
suos videlt nepotulos & mulos filios O
quita fuans admisus dnm cui edificandū
est regale & mansiōnē qz palacio quita
qz cantumelia dnm & huiꝰ palacio & mi
nus pie vel passeris imitetur edificat
Optimum cū testimonio impie atqz in
fidelitatis atqz pricionis admisus plato
est huiꝰ mundi Quis non irrideat quis
non subsannet quis non cachinnet ista
tam ridiculosa tam exsufflanda opera
huiꝰ architectoꝝ Demqz qz in tam pulcris
edificijs & columpnis fortissimus festucas
modicas & debilissimas nepotulos quecun
qz alios ponunt Quis non doleat qz re
gi scilꝫ tanta infidelitate illudit qz
cto tam vix est qui doleat tricem eius
mo tam execrabilem illusionem tam
qz detestabilem rei pricend tam pene
nemo formidat aut abhorret animum
inquit pauis platonem excusantem & di
centem in pte ista non possumꝰ resiste
re plebis magnatū cui & nos respondisse
memnimꝰ quā architecto laicali nemo
auderet huiꝰ pces porrige vt & colump
na forte festucam fragilem in edificio
cui fabrica eius fidei est comissa ponet
Et si forte eo ipso aliquis insanivet vt pa
ceo pstimeret & diceret magiste ego festucā
hanc dirigo & carissima michi est vogo
honora cum & pono in loco honorabili vi
delicet in loco columpne & alio minime
subsannans ab illo se auderet Et quid
levis est ractura edificioꝝ corpalium in
compacione edificioꝝ spualiū quare in
compabilis in exorabiliores debent se ex
hibere plati contra ruinam & alia detri
menta edificioꝝ suoꝝ spualiū qm corpa
les architecti & fines edificijs Sz infir
mitas & infidelitas platoꝝ audaciam
dedit & huiꝰ insanijs dum cū ex pcijs
nepotibꝫ aut filijs ruinam aut confu
sionem parant cachio non habent frontem
resistendi rogantibꝫ similia & alienis Sz

ete sicut infideles sunt plati qui tales fis
tucas loco columpnaꝝ ponunt ita sunt
& insipientes sunt Et puerj qui insipien
tes sup se tale onus sustinent quod
eos non patit ad celum ascendere si poss
deponunt in uno vno de platis tale onꝰ
alijs impotentibꝫ vel portando imponentibꝫ
intelligi pt aliud huc vq de qui onatis hom
nes onibꝫ quo portando non possunt Sz bu
nam sic onati onus deponerent vt ne
dum ambulando si etiam currendo cauto
possent hebꝫ vq deponentes onꝰ pon
& pacienciam curvatuꝫ & amplius qui
bona temporalia licito adquirit vel hered
tario patri succedendo vel alijs licitis mo
dis adquirendo satis magnū onus hēt ut
sedm augm de ꝑbis dni quotidianꝫ licito
quis bona talia adquisierit nisi ad esse
bonis indigentibꝫ ꝓximis fuerit vero
voluerit & mala detencione penam pe
tuam hereditabit Quotum & omnis sibi
acumulat qui bona aliena vi vel fraū
de mendacio vel furto vel alijs modis
illicitis sibi appropriat & servat vincenꝫ
li. 10. speculi hystoriales qd fuerit de cel
bon ad arsenum dicens. veni ostendam tib
opa hominum. & egressus vidit ethiopem
incidentem ligna. & cum sarcinam fer
non potuit. ligna tm addere no cessauit.
Quo finito animi quinis ea quo habeant
digno vel debito vel nolunt vt nesciant
administrare. tm die noctuꝫ ramos ab
alijs abscindendo. & sibi applicando no ces
sant. scipos amplius onare. q̄ utinam
attenderent illud ysa. 58. dicentis Dis
solue colligaciones impietatis solue fasci
culos deprimentes & sc. come omnis disru
pe & colligaciones impietatis possunt
ꝓbabilit dici & vsuram illicito adquisi
ta. usurarios enim in necessitate absq; usu
ra opus cognoscit. pietatis Quid enim
vsticia & mitius recepta impietatem
resonat. manifestam fastidij sunt &
omnia genalit illicito adquisita vt ma
lo detenta que ad celum ascendere mul
tos vetant. qui non vt sapientes si qua

ff

si inspicientes ambulant, quo cont^a consilit
ap^s dicens videte quo cauto ambulens &c
Q^o inspicientes sunt qui in tali vento appe
tunt ambulare cum impetu etiam fo
tissimi stigantes non poterunt sustinere
potissimus qui a via pulsi pacunt^r papi
cui periculosum ventus in quo inspientes
ambulant est altitudinis appetitus vt laus
humana quo^z p^r illo fortissimum cui^z po
tencie no est potencia sup^r terram compa
bilis f^m dem Job 41. de celo expulit t
miserum Summo validus ventus fructus
ab arboribus spicit sic angelos apostatas
qui etiam stellis celi dicunt apo. dra
trayxit secum tertiam partem stellar^m ventus
superbie de celo spicit apo. 8° Stelle ceciderunt
de celo sicut ficus emittit grossos suos cum
a vento movet^r In isto vento ambulant
omes qui ex dnis sibi a deo datis speciis
honores spurios qui honores dei minus ad
quirere vel laudes humanas studio appe
tunt possidere vt ex^m qui fortitudinem
sibi a deo datam & hastilibus vel luctacu
nibz ad ostentacionem sui exerent vel steno
nam a deo datam plus ad spurii honorem
qui dei in sermonibz vel collacionibus
alijs manifestant qui omes a via humi
litatis recedunt & precipici cadunt in pu
teum mutus altrui Q^d cum ventus su
perbie tam fortes ducat nos debiles tan
q^m folium vel pulverem cito quat ad q^d
finem vt in ps^a superbis dicat^r illud ysa
65. audimus qui folio ventis impetuo
tes nostre quasi ventus abstulerunt nos
bene dixit iniquitates nre & c^r Dicat^r cum
iniquitas qui non equitas & vere superbia
non equa est quia totum qd deo debetur
est i. laudem & honorem sibi minus appro
priare & ysa. ibi. in ps^a dicat^r superbi Ra
pietur sicut pulvis montium a facie ven
ti & Job 21. erunt sicut paleo ante faciem
venti Q^d cum multis sibi debz pulvis vel
paleis instabiliores nedum vento valido
appetunt ambulare verum etiam mam
& flabello vel folliz & velo lingue extensi
continuo ventum trahunt, quoz fruticia

eundam stulto tali similitudine mons^t
bat^r ostendit cui sibi dns triplia figil
statuz^m peccatoz vidit atq; vnu sup mon
tem excelsum stantem manu & flabell
& folliz ventum valido flantem ad se
colligere & ore apto ad hoc legitimo
& cum hoc sibi inestimabili labore vidit
Q^m etiam mirabili sui laborantem forna
& vehemente incensu incubare & similes
a fornace egredientes ad sedandu sitim
venenatu vidit 3^m manu brachium & q^d
quamlibet ptem corpis ori pprio applica
re & quantum potuit delectabilit^r ex carne
suggere qui etiam fame horribili attre
miebat Q^d nus stulto q^d p angelum
dei fuerat & videnti sibi ambiciosos q^i
laudes hominu sicunt indefinenter & ma
nu i. operiz & flabell i. lingua ventum
laudis humane adquirere molliuntur
de quoz quolibet dicta potest illud Jer. 2.
onag assuetus in solitudine in desiderio
anime sue traxit ventum Onag i. asi
nus silvestr^s dicit^r superbus qui omis dn
lens & nigrum suum humilitas no vult
ferre qui etiam in solitudine coniugit^r
quia plus in laudes esse cupit Superbus
enim gentilit^r odit parem tales sunt simi
les draconibz qui cum naturalit^r sicci
sunt & siticulosi desiderant ventu trahere
extinguere suam sitim q^d ventu attracti
frigiditatem & ventus eos magis desiccat
& p^r consequens sitim suam amplius ac
cendit Sic & humane laudis fami ama
tores humis laudis sicunt sup modum
& quo plus de hoc vento hauriunt am
plius accendit^r sitis laudis quia teste sa
piente non saciat^r oculus visu nec auris
auditu laudes & eni humanas mastica
bilit^r aures audit de iqu^s Jer. 14. dicit^r
de superbis Onagri steterunt in rupibus
& attraxerunt ventum sicut dracones.
Immo tales nedum q^d a. serpos ven
tum trahunt. verum & quos alios con
ducunt sepius minus caute & lingua
folliz ventum extrahent largiozem dum
adulatoribz & histrionibz suas divicias im

gunt vt eoꝝ famam longe late ꝙ deseruant & extollant & qui eam vento pascunt Jer. 22. omnes pastores tuos pascet ventus Amplius stultus manifestum conꝙbat qui ꝑ humild ostium intrare cum sit altus caput vel membra ad vult quomodolibet inclinare & talis vcalit est stultus qui non nisi ꝑ xpm qui Joh. x dicit ego sum ostium celum intrare potit quonis qđ eam humillimum & bassissimum se stat non vult semp simum ꝑ humilitatem inclinare & ideo necesse ꝑ hoc ostium non intrabit quoto em stat vo ꝑ superbiam exaltat tanto humiliabit celi gaudium intraturus stultus eam est qui ꝑ angustiam portam vel ostium transire nolit & tunc vltra hostij quitatem qualis ea est stultus cum idem sit porta qui & ostium stultus dicebat nisi mo tristitie ꝑ angustiam portam & timuit eam vltra huius ptis quitatem qui vbi & suam gloriam non quesiit si gliam dei principe stultus querit Et quia stulti vt ex ꝓmissis patet stulti omia ventum querunt iuste advento volabunt finaliter & euanescent sicut ostendit cribrum stulti ꝙ oze ingesto stulti illo ꝙ to cui ventilabrum in manu eius one ta vbi sic ventilans inquit summe tid illud quod ex cribrum & gna gnia secum remanent qnd ad pedes eius cadunt si gna lenia & palee cum vento volant & dispsi eius euanescunt sic & in finali iudicio boni & mali de quibus in ps In ple gram laudabunt te cum & finaliter remanebunt leues autem qui ad oem ventum humano laudis motum ꝙ ventum vocis iudicantis a iusto spectato ꝓpetualit auferent ysa. ult. omnes illos auferet ventus Quia ꝙ tantum peculum timuit in vento stulto ambulatu ideo dicit sapiens prid. xo Qui ambulat simpliciter ambulat confidenter Hinc etiam ap̃s cum dixisset videte fratres quomodo cauto ambulens paulo post subiungit Subiecti inuicem in timore dei vbi monet ap̃s sed gerarum qđ simus in caritate fundati dicens Estote subiecti estote inqt non solum appetunt qui nequit se humiliant cum cor introra plena sint dolo Subiecti stultos inuicem arbitrantes inuicem inquit non solum platis obediendo si eam plati subditus ministrando in timore xpi non in timore mundano humano vel seruili vel amore temporalis lucri sed timore casto vel filiali qui inde dicat sempiternam in pe timor dei stus manet in seculum seculi xpo qui humilitatem docuit & exemplauit Abu ridiculosius quem stus videbat grauat formaci vt dem est incumbebat pn as ore colliges ex formaco egredientes ad se dandu stim qua intus vrebat Hu cupidos sit vel auaros ffornax cum mebat mundus Dilectus qui concupiscencia multos nostr inflammauit mundus vel mundi concupiscencia est fornax babilonica que sin qđ habetur dandi fomentis scilicet napta malleolis pice & stuppa sticendit & nutrit napta & eni que est quasi fex olei fictam sit mam que concupiscenciam medialem gnocat & accendit ffingunt & eni auari se tot colligo & seruare vt sibi sinis qui satisfaciant in necessitate & pauperum indigencia sic succurrant qui tm ex collectione pauper efficiunt & indigentes & ex auara nimia detencione se efficiunt pauper & egenos cum diuine non conseruato si spialit erogatio dum tem faciunt quo ad eni malleoli sunt sarmenta vinea & potenciam vel dilectionem sigt seculare & cuius sistencionis multi potentes & dni multa querunt Dicit & eni malleoli etiam vnde adherentes ne ad terram defluant aliq adminiculo sistentant qui alit ea dunt sic potencia vel pompa secularis q sistunq; simplicem subditum vnanimes 3 supportat Ista pice carnalis voluptas in

H.

relligiuni

telligitur que gulosos z luxuriosos in cu
cupiscentiam accendit hui⁹ mundi qua
demigrantiu turpius ejn cum que ecc z
Cui tenuit pecui nunquam abit ab ea In
stuppa vero quo cum vento moueatur mun
dialis honoris vanitas designat p cui⁹ eam
sustentacione concupiscentia ira ad tem
palia desiderii est facensa Unde hec ⁊c
potissime formam habuerunt ⁊ concupiscen
cie mundali fomenta exhibent hys dictis
videli ⁊ rapta facto mee ejn ptendimus
malleoli secularis pompe vel delectacionis
quas sustinere volumine Dix carnalis
voluptatis z luxurie quas continuare ap
petimus z stuppa manus ghe quam inten
dimus hinc formam habebant z pcipuas ex
voluntes deglutiunt viri multi dum ex
hys nutrimentis occasionem accipiunt
nimium amplius diligendi Unde ex hys
nutrimentis tunc pcipue ardentes mul⁹
assumunt qd sitis cupidi⁹ nequeant ubi
lit quasi in plurib⁹ accendit quia multum
de diuinaz eciam sitis aviditatem non
extinguit si accendit h⁹ cui signa filius sic
⁊ ignis exardescet ecc 28 In ventre eciam
imprudentis ignis ardebit ecc Ego Ignis ⁊
minus dicit sufficit qui 30 tales sunt hij q
omnia sibi imponunt qd portare non suffi
ciunt de quib⁹ supius dam est Cui⁹ vir vi
culosus qui cpia membra vel cpiam cau
sam continue suggebat signat gulosos ⁊
luxuriosos qui in carne querunt cpia
delectacionem ⁊ hoc insipientiam ap⁹ in p
senti ep⁹ mihi amouere dicens ⁊ nolite in
ebriari vino in quo est luxuria Ejn quo di
suadet ap⁹ cauto ambulare volentes carna
litatem Ejn carnis cui ambulantes non ⁊
carnem mulcamus 2⁹ cor 10⁹ vt q⁹ cauto
ambulemus nolite inebriari vino ⁊ dicit nol
te ad excludendu ebrietatem que ex stupre
cione vel natura debilitate exsurgit vt con
tingit ⁊ nolite q⁹ quia si bellatis gne pcm
esset line 17 attendite ne grauent cor⁹da bes⁹
crapula vel ebrietate ⁊ nolite q⁹ inebriari
vino ad litteram vino naturali qd ex vite p
cedit pri 23 ⁊ de intoxicatis vino qui frequenti

cum splenduerit in vino color ingredi⁹
blando ⁊ in nouissimo mordebit vt coluber
Notandum insup qd est vinu ⁊ spiritu
p⁹ malum scilicet feruor carnalis volup
tatis qui 2⁹ luxuriosa res est vinu⁹ in
bonu feruor compunctionis in p⁹ potasti
nos vino compunctionis ⁊ in melius feruor
contemplacionis zachei p⁹ Quid dulcius
vino aut quid pulchrius eius nisi frumen
tu electos ⁊ vinu germinans virgines ⁊ 3⁹
optimu feruor eius fructus ⁊ Non
bibam de hoc genimine vitis donec illud bi
bam nouu in regno patris mei De vino
naturali ⁊ de vino malo intelligi potest
qd hic dicit ⁊ Nolite inebriari vino ⁊c in
quo caliz est luxuria quia ex eo pcedunt
mali motus vt patuit in illis qui post
vinu⁹ conflauit vitulum gen 19 sup quo
dicit Jero⁹ quem sodoma non biberit in no
te vina bibemus ⁊ idem dicit vento meo
estuans de facili spumat in luxuriam qui
2⁹ vt sup⁹ luxuriosa res est vinu⁹ ⁊ tumul
tuosa ebrietas ⁊ est notandu qd cauto vo
lens ambulare debet ab ebrietate omno
abstinere primo quia vt dicit ap⁹ 1⁹ arta
est via que ducit ad vitam ⁊ osee 14 recte
vie dni ⁊ iusti ambulabunt in eis ⁊ ebrii
non recta ⁊ arta via facile potest pcipitare
qui modo a dextris ⁊ modo a sinistris de
viat mundo quo cont⁹ papa⁹ dentro 4⁹
Non declinabitis neq; ad dextram neq;
ad sinistram ij p vinu quam precepit de⁹
deus beat⁹ ambulabitis ⁊ ad dextram aut
sinistram nociuit hij declinant qui vel
in pspis exaltant vel in adiuis minui
nuunt vt autem videatur qualit⁹ ebrij
non cauto ⁊ fruite ambulant notandu
qd decimus ebrietati eciam ipis feris vt
anib⁹ studiose nocent offere ⁊ cui sicut
⁊ ipe aues non de facili capiunt laqueis
vel retib⁹ quib⁹ suos socios viderint com
prehensi ⁊ visos laqueos multum timent
frustra cui iactatur rethe ante oculos pen
natos ⁊ ebrius tanto acrius curret ad la
queu quanto plures illo laqueo viderit illa
queari ad illam et eni tabnam curret li

benenis in qua plures norint nebriari ℞
p̄ qns laqueo diaboli irretiri patet eoꝝ
eoꝝ stultitia in hoc qđ hostem illum
affectiosius hostentant quem profitent
thesaurum ꝓpter sepius p̄ experientiam
didicerunt ablaturum emm̄ eum tale q̄
lo eoꝝ sapientiam vel sensum sepe abstu
lit quo melior est cunctis opib; ℞
nullum desiderabile potit compari in
fine stomachis hostentant ¶ Dicitur de eis
sepius illud p̄r Comoti sunt sicut ebri
omnis sapientia eoꝝ denorata est patet
idem ℞ ex hoc qđ cum nemo nisi poten
cia patris sapientia filij ℞ sp̄s bonig
nitate ad celi palacium viam carpit ebri
potenciam patris refutat cum sit in oi
bꝰ debilis sicut nsans Sapientia filij ꝑua
tur quia non requestit sapientia vbi reg
nat ebrietas ebrius em in omnib; stulto
compat nec cet dra nr amenciam ebri
etatem si durarent equalit huiꝰ passiones
vnde histriones fatuos figurantes tanq̄m
papnos ebrios ſſ fingunt Opus st habeat
benignitatem qui cum dnm sobrius est be
nignus nostr sicut agnus victus ebrieta
tem leoninam ferocitatem sepius imitat
¶ Immo nulla pars ebrij ad ambulandi
disponit m via dei Os em̄ non disponit ad
orandi quia loquela deficit manus ad
bene opandū quia potencia recessit ꝑegri
nando quia via recta non incedit coꝝ ad
bene opandū nedtrandū quia illud
ebrietas abstulit osee g̃to vinū ℞ ebrietas
auferunt coꝝ ideo ſ̄ consilio ap̄i Ro. 12
honeste ambulemus non in comessacionꝫ
bꝰ ℞ ebrietatib; ℞ ℞ nolite nebriari vi
no ℞ in quo est luxuria in quo est in
mit quitu qđ nidisposint ad recte am
bulandū videlt luxuria qđ suadet 3to p̄
sic omne qđ aufert ab homine potenciā
veniendi ad regnū celoꝝ nidisponit ad cau
te ambulandū ſ̄ luxuria potenciam
talem aufert g̃ luxuria nidisponit ho
minem ad ambulandum caute nadꝑ
r nanorem ponit ꝙnus ꝑabolas lucre
obi qui vxorem duxerat ꝑ quam rutel

ligit carnalis voluptas luxurie ſ̄ ex
cusat a cena dñi ꝑ impotenciam vnen
di dicens vxorem duxi ideo non pos
sum venire 2o ſi sint duo vie omne
op̄ ℞ ad fines oppositos deducentes qui
ambulant in vna illaꝝ vias non eadē
ambulant ad finem ad quem deducit
alia data via ſ̄ due sint tales vie ℞ qui
libet ambulat natu alte in alia illaꝝ
sicut manifeste dicit dns Jer 21 ecce ꝙ
coram vobis viam vite ℞ viam mortis ſ̄
quilibet ad viam appetit vite ambula
re g̃ qui via mortis ambulat no eadē
ambulat ad intentū via autem mortis
est carnalis voluptas qua multi mente
ambulant hinc dicit istam eligens
aīa similē eam suppostu immut ap̄s di
cens Si sedm carnem vixeritis mori
emini Si autem spu fca carnis mor
ficaueritis vivetis 3o qui indisponunt
hominem ad quiescendū in tmno de
siderato vel ad possidendū tmnm mor
nidisponunt cum ad debitū movendū
ad eidem tmnm nam motus ſ̄ phm
est in eadem spe cum tmno ad quem ꝙ
verum est accipiendo motum ꝑ forma
fluentis non ꝑ fluxu formo ſ̄ fluxa
vel formacio impedit hominem n̄ ꝓ
sidat regno celoꝝ dicente apl̄o p̄ eoꝝ ℞
neq; fornicarii regnū dei possidebunt Immo
sicut dicitur apo 21 ꝑs illoꝝ erit i stagno
ardente igne ℞ sulphure qđ est mors 2a
g̃ luxuriosos vt sic non caute ambulat
quo ad dictamen huiꝰ sentencie pate
ex hoc qui ab omi bona societate mun
septantur in regno dei non coniungent
cetui beatoꝝ ſ̄ infames fures ꝑdones
℞ sacrilegi huiusmodi sunt adulti ℞ for
nicatores sicut declarat in expositione
sup̄ cuiusdā huiꝰ dicto g̃ tales regnum
dei ideo viam voluptatis deserentes spi
ambulate ℞ desideria carnis no ꝑficere
vt g̃ spu ℞ non carne ambulemus post
quā dissuasit ap̄s carnalitatem dicens
Nolite nebriari vino in quo est luxu
ria consequens spūalitē spūalitatem

dicens Et impleamur spu sancto q̄d. Nolite inebriari ſ. potius contrario impleamini non vino vel ſ. spu ſto qui vino nouo sancti ap̄li dicti 2° repleti sunt omes spu ſto vnde 3 inde dicebant aplos plenos musto vult g̃ ap̄li nos impleri spu ſto vt nulla pars diabolo relinquat 2 vnde eadem sequenti q̄d spus stus aliqn dicit spus vester sum ad status mutationem tunc eni totam animam rectam facit Item dicit bonus gpter augmenti racionem in p̄o Ipse tuus bonus reducet me in terram rectam Et dicit pu quitum ad status consummacionem in p̄o Ipse principali confirma cor̄ meū deus Et dicit stus sedm eccl̃m statu racionem quia sufficit ſ. quia spus ſc̃i impletionem ſc̃. in spualibus instruccio 2 in ope exercitacio ideo consequenter monet ap̄l̃ p̄o vt ſ. in spualib⁹ instruant 2°. vt ſ. in opando exerceant 3 primo monet vt ſ. in spualib⁹ instruant medmando divina q̄d ptinet ad cognitionem Secdo q̄d in spuali exercicio ſ. exerceant q̄ respicit affectionem ibi cantantes Unde hic primo monet ad spuale officium in quo nos instrueri debemus que sic distinguunt sedm glom quia quedam exercent bonam opacionem vt p̄o Quedam laudem dei vt ympni Quedam celestem contemplacionem vt cantica Dicat g̃ impleamini 2° loquentes vobismet ipis .i. ad bonam instruccionem non timeatis ne sitis sicut ces sonans aut cymbalum q̄d fratres ad refectionem vocat 3 nullo ullius accedentis p̄sumus qui moneat ad bonam op̄acionem in ympnis qui moneat ad dei laudem 3 cantibus spualib⁹ que de etno gaudio sunt 3 sic moneat ad celestem contemplacionem cantantes 3 psallentes ibi monet ad exercitacionem bonor̄ opum 3 p̄ſ. q̄d docent cantica .2°. ſ. q̄d docent psalmos 3 3°. sedm q̄ docent ympnos Dicit g̃ cantantes cor̄ q̄d valet ad infusionem spus ſc̃i Regis 3° cū cauter psalmos ecclesie spus sanctus sup̄ helisemm psallentes ope in cordib⁹ vestris cū mentis attencione non sicut illi de quib⁹ ysa. 29. ppheta hi labijs me honorat cor̄ autem eor̄ longe est a me 3 hoc dicit .i. recta intencione ad honorem sciat Et impleamini spu sancto q̄d. Nolite inebriari ſ. potius contrario impleamini non vino vel ſ. spu ſto qui vino nouo sancti ap̄li dicti 2° repleti sunt omes spu ſto vnde 3 inde dicebant aplos plenos musto vult g̃ ap̄li nos impleri spu ſto vt nulla pars diabolo relinquat 2 vnde eadem sequenti q̄d spus stus aliqn dicit spus vester sum ad status mutationem tunc eni totam animam rectam facit Item dicit bonus gpter augmenti racionem in p̄o Ipse tuus bonus reducet me in terram rectam Et dicit pu quitum ad status consummacionem in p̄o Ipse principali confirma cor̄ meū deus Et dicit stus sedm eccl̃m statu racionem quia sufficit ſ. quia spus ſc̃i impletionem ſc̃. in spualibus instruccio 2 in ope exercitacio ideo consequenter monet ap̄l̃ p̄o vt ſ. in spualib⁹ instruant 2°. vt ſ. in opando exerceant 3 primo monet vt ſ. in spualib⁹ instruant medmando divina q̄d ptinet ad cognitionem Secdo q̄d in spuali exercicio ſ. exerceant q̄ respicit affectionem ibi cantantes Unde hic primo monet ad spuale officium in quo nos instrueri debemus que sic distinguunt sedm glom quia quedam exercent bonam opacionem vt p̄o Quedam laudem dei vt ympni Quedam celestem contemplacionem vt cantica Dicat g̃ impleamini 2° loquentes vobismet ipis .i. ad bonam instruccionem non timeatis ne sitis sicut ces sonans aut cymbalum q̄d fratres ad refectionem vocat 3 nullo ullius accedentis p̄sumus qui moneat ad bonam op̄acionem in ympnis qui moneat ad dei laudem 3 cantibus spualib⁹ que de etno gaudio sunt 3 sic moneat ad celestem contemplacionem cantantes 3 psallentes ibi monet ad exercitacionem bonor̄ opum 3 p̄ſ. q̄d docent cantica .2°. ſ. q̄d docent psalmos 3 3°. sedm q̄ docent ympnos Dicit g̃ cantantes cor̄ q̄d valet ad infusionem spus ſc̃i Regis 3° cū cauter psalmos ecclesie spus sanctus sup̄ helisemm psallentes ope in cordib⁹ vestris cū mentis attencione non sicut illi de quib⁹ ysa. 29. ppheta hi labijs me honorat cor̄ autem eor̄ longe est a me 3 hoc dicit .i. recta intencione ad honorem sciat Et impleamini spu sancto q̄d. Nolite inebriari ſ. potius contrario impleamini non vino vel ſ. spu ſto qui vino nouo sancti ap̄li dicti 2° repleti sunt omes spu ſto vnde 3 inde dicebant aplos plenos musto vult g̃ ap̄li nos impleri spu ſto vt nulla pars diabolo relinquat 2 vnde eadem sequenti q̄d spus stus aliqn dicit spus vester sum ad status mutationem tunc eni totam animam rectam facit Item dicit bonus gpter augmenti racionem in p̄o Ipse tuus bonus reducet me in terram rectam Et dicit pu quitum ad status consummacionem in p̄o Ipse principali confirma cor̄ meū deus Et dicit stus sedm eccl̃m statu racionem quia sufficit ſ. quia spus ſc̃i impletionem ſc̃. in spualibus instruccio 2 in ope exercitacio ideo consequenter monet ap̄l̃ p̄o vt ſ. in spualib⁹ instruant 2°. vt ſ. in opando exerceant 3 primo monet vt ſ. in spualib⁹ instruant medmando divina q̄d ptinet ad cognitionem Secdo q̄d in spuali exercicio ſ. exerceant q̄ respicit affectionem ibi cantantes Unde hic primo monet ad spuale officium in quo nos instrueri debemus que sic distinguunt sedm glom quia quedam exercent bonam opacionem vt p̄o Quedam laudem dei vt ympni Quedam celestem contemplacionem vt cantica Dicat g̃ impleamini 2° loquentes vobismet ipis .i. ad bonam instruccionem non timeatis ne sitis sicut ces sonans aut cymbalum q̄d fratres ad refectionem vocat 3 nullo ullius accedentis p̄sumus qui moneat ad bonam op̄acionem in ympnis qui moneat ad dei laudem 3 cantibus spualib⁹ que de etno gaudio sunt 3 sic moneat ad celestem contemplacionem cantantes 3 psallentes ibi monet ad exercitacionem bonor̄ opum 3 p̄ſ. q̄d docent cantica .2°. ſ. q̄d docent psalmos 3 3°. sedm q̄ docent ympnos Dicit g̃ cantantes cor̄ q̄d valet ad infusionem spus ſc̃i Regis 3° cū cauter psalmos ecclesie spus sanctus sup̄ helisemm psallentes ope in cordib⁹ vestris cū mentis attencione non sicut illi de quib⁹ ysa. 29. ppheta hi labijs me honorat cor̄ autem eor̄ longe est a me 3 hoc dicit .i. recta intencione ad honorem

rem sciat tm non ob vanam gl̃iam aut qualemcū Nota q̄d tangit hic 6 condiciones in diuino officio requisitas p̄o bonis affectionibus que gruunt ex cordis letitia unde ait Cantantes in p̄o Vox exultacionis 3 salutis in tabernaculis iustor̄ 2°. opis continuitatem psallentes cor̄. 3° Non est spes salutis in ore peccatoris 4° cordis attencionem in cordibus vestris p̄. cor̄ 5°. psallam spu psallam 3 mente 6°. rectum intencionem dno p̄ psallite duo nec grās agentes .i. estote grās agentes non solum dicentes p̄ thesim .2°. In omnib⁹ grās agite 3 tm mpe tm caute ambulacionis est non consideracio temporis oportuni vel impedimentor̄ viris non amicio vel sustinere fidei debita restitucio non assumpta longe cum vite iter assumens prudens viator 3 tempus breue optimens ad pgendū 3 temporis consideratis oportunitatem 3 impedimentor̄ remouet contrietatem 3 moram figuram stulte fecit subsequente beatitudo quidcunq̄ redimit vel compensatio Nos itaq; qui viatores sumus longe vie iter assumpsimus p̄grandi diuina a terra ad celum a peccato ad rñhidinem quor̄ quasi infinita est distancia intendimus p̄ virtutum seriem ambulare vie istius longitudo 3 difficultas figuraliter ostendit Josue .4°. vbi numer̄ q̄d etiam fortes ppter itineris longitudinem nec egipti 3 terram promissionis in itinere defecerunt Unde ibidem dicit q̄d ppl̃us qui egressus est de egipto gentis magnitudo bellatores viri mortui sunt in deserto p̄ longissimos vie circuitus 3 nondū q̄d dicit p̄ vie circuitus Et cum recta via 3 non obliqua ambulassent nequaq̄m in itinere defecissent In circuitu eni mpe ambulant vie autem dni vt dni est vie recte 3 omnis semite eius placite fiant eadem dicat ap̄lus p̄. cor̄ 2m̄. 5°. tempus breue 3 tm plures secum moram stultam ideo vt psalta mpe tm vel stultitias deuitemus suadet ap̄l̃ vt tempus redimamus dicens redimentes tempus qm dies mali sunt vbi sedm expositionem

rem sciat tm non ob vanam gl̃iam aut qualemcū Nota q̄d tangit hic 6 condiciones in diuino officio requisitas p̄o bonis affectionibus que gruunt ex cordis letitia unde ait Cantantes in p̄o Vox exultacionis 3 salutis in tabernaculis iustor̄ 2°. opis continuitatem psallentes cor̄. 3° Non est spes salutis in ore peccatoris 4° cordis attencionem in cordibus vestris p̄. cor̄ 5°. psallam spu psallam 3 mente 6°. rectum intencionem dno p̄ psallite duo nec grās agentes .i. estote grās agentes non solum dicentes p̄ thesim .2°. In omnib⁹ grās agite 3 tm mpe tm caute ambulacionis est non consideracio temporis oportuni vel impedimentor̄ viris non amicio vel sustinere fidei debita restitucio non assumpta longe cum vite iter assumens prudens viator 3 tempus breue optimens ad pgendū 3 temporis consideratis oportunitatem 3 impedimentor̄ remouet contrietatem 3 moram figuram stulte fecit subsequente beatitudo quidcunq̄ redimit vel compensatio Nos itaq; qui viatores sumus longe vie iter assumpsimus p̄grandi diuina a terra ad celum a peccato ad rñhidinem quor̄ quasi infinita est distancia intendimus p̄ virtutum seriem ambulare vie istius longitudo 3 difficultas figuraliter ostendit Josue .4°. vbi numer̄ q̄d etiam fortes ppter itineris longitudinem nec egipti 3 terram promissionis in itinere defecissent Unde ibidem dicit q̄d ppl̃us qui egressus est de egipto gentis magnitudo bellatores viri mortui sunt in deserto p̄ longissimos vie circuitus 3 nondū q̄d dicit p̄ vie circuitus Et cum recta via 3 non obliqua ambulassent nequaq̄m in itinere defecissent In circuitu eni mpe ambulant vie autem dni vt dni est vie recte 3 omnis semite eius placite fiant eadem dicat ap̄lus p̄. cor̄ 2m̄. 5°. tempus breue 3 tm plures secum moram stultam ideo vt psalta mpe tm vel stultitias deuitemus suadet ap̄l̃ vt tempus redimamus dicens redimentes tempus qm dies mali sunt vbi sedm expositionem

triplicem · comuemente tripsimo impe
dimentum sipnis recitatu mut vemo
nere vnde contra non non considerauem
tempois opoztunu sic exponit in glosa
magistri estote redimentes tempus i. op
tunitatem tempois captantes vt dno
seruatis Qz em omia tempa habent ec.
Z. q spiali ambulacoi tempus deputabit
opoztunu qm dies mali sunt Glo. i. hodie
sunt mali homines dicit in sermone de
diebus euangelij q ponit in glo. magri Di
es mali dicunt p malicia q miseria ho
minu Vel rum mquit dies isti quitu pti
net ad spacia horaz ordinati sunt ducit
em dies agunt tempora ozitur em sol q
occidit trasiunt tempora cui molesta sint
tempa si homines sibi non sunt molesti
Dies q dicunt mali ppt maliciam hom
Ex quo em lapsus est adam q de pdi
so expulsus nullu fuerunt dies i mali
qz ostendit puer qui nascit qui a plora
tu incipit nec videre potest statim natus
ploiat ppha ppie calamitatis lacrimo
em sunt testes miseris non dum loquitur
q iam pphat Quid in labozo se futuru
vel timoz coram si iustus fuerit in me
dijs ete tribulacionibz positus semp time
bit Q cont. 2am ptem videlicet impedime
tez i. meris non amicoim sic exponitur
Redimentes tempus q. dicit q ponitur
similit in glo. magri Quid est tempus
panem vel vinu vel aliquid aliud redime
Redimit ille tempus qui pdit i. dat de
suo vt vacet deo non sibi Das em unum
q emis panem vel vinu vel aliq aliud
das q accipis aliquid amittis q aliquid ad
quiris sic q pdis minos vt emas t aliqd
sic pdis de tuo vt emas tibi quietem hoc
est tempus redimere vnde dns ait si qs
vult iudicio tecum contendere q tunicam
tollere dimitto ei q pallin vt habeas qui
etum cor ne pdas tempus vacandi deo q
Z. videlicet studio desidio debitam restitua
one ne assumptam exponit sic Z. Redime
tes tempus videlicet prudi tanqm qui caru
e pauosimi i. redimentes in uno tempore qz

unus fecistis in alio Gregoz
tempus redimimus cum vitam p superbiam corruptam p penitentiam reno
vamus sic viator tempus redimit cum tem
pus quo quiescit velocitate qua posterius
ambulat recompensat nec unum si u
nus in primo fecistis qm dies mali sunt
i. multa occurrunt impedimenta dno fin
endi ge. i. dies pegrinacionis nre centu
triginta annoz pauci i mali Septi
mum impedimentum ab ap̃o dissuasum est im
prudencia quam dissuadet ap̃s dicens ne
fite fieri imprudentes sz intelligentes quo
sit voluntas dei Dns magz vivat no qi
insipientes sz quasi sapientes Sapiens
autem dicit stem doctozem de vita qua
ca bona q mala optime iudicat de psequi
dis q vitandis sedm artem illam sicut sa
piens miles in arte militari dicitur qui
scit bene iudicare de expedientib; ad conse
quendam victoriam q de vitandis q in oppo
sitis Insipiens Prudens autem dicit si eum q
pozro videns i. procul vel a longe sibi prudens
ante factam q istam prudentiam no hent
alii qui q psentia sine ordinant si futura
incommoda non attendunt q in contrario
dicit imprudens Q Prudentiam igit hu
bere oportet cauto volentes ambulare q
maxime prudentiam serpentinam qua
dixit ipe xps ait Dicens estote p
dentes sicut serpentes q simplices sicut
columbe Ubi nondu qz una prudentia ser
pentina quam ad psens q propositu sufficit re
citare deposito videlicet pellis vetis q nove
tunice indutio tristi p arte fozamen vbi
deposita pelle vetu renouat Sic in vita
cauto ambulantes in arto primo
se spoliare curent vt deponant vetem q
vsuetudinem q induant novam vitam epha
to deponentes vos sedm pristinam com
suetudem veteris hominem qui corrumpit
p desideria erroris q renouamini autem
spu mentis vestre Et induite novum hoiem
qui secundum deum creatus est in iustitia
q sanctitate veritatis Propter quod
deposita mendacio loquimini veritatem
unusquisq cum proximo suo quoniam sumus
alterutrum membra Irascimini et nolite
peccare sol non occidat super iracundiam
vestram Nolite locum dare diabolo Qui
furabatur jam non furetur magis autem
laboret operando manibus suis quod bonum
est ut habeat unde tribuat necessitatem
patienti Omnis sermo malus de ore vestro
non procedat sed si quis bonus ad edifica
tionem fidei ut det gratiam audientibus
Et nolite contristare spm scm dei in quo
signati estis in diem redemptionis Omnis
amaritudo et ira et indignatio et clamor
et blasphemia tollatur a vobis cum omni
malicia Estote autem invicem benigni
misericordes donantes invicem sicut et deus
in christo donavit vobis Estote ergo imi
tatores dei sicut filii karissimi et ambu
late in dilectione sicut et christus dilexit
nos et tradidit semetipsum pro nobis obla
tionem et hostiam deo in odorem suavi
tatis Fornicatio autem et omnis immun
dicia aut avaritia nec nominetur in vobis
sicut decet sanctos aut turpitudo aut stul
tiloquium aut scurrilitas que ad rem non
pertinet sed magis gratiarum actio Hoc
enim scitote intelligentes quod omnis fornica
tor aut immundus aut avarus quod est
idolorum servitus non habet hereditatem
in regno christi et dei Hoc videte ne quis
vos seducat inanibus verbis propter hec
enim venit ira dei in filios diffidentie Nolite
ergo effici participes eorum Fuistis enim
aliquando tenebre nunc autem lux in do
mino ut filii lucis ambulate Fructus enim
lucis est in omni bonitate et iustitia et
veritate probantes quid sit beneplacitum
deo et nolite communicare operibus infruc
tuosis tenebrarum magis autem et redar
guite Que enim in occulto fiunt ab ipsis
turpe est et dicere Omnia autem que ar
guuntur a lumine manifestantur Omne
enim quod manifestatur lumen est Propter
quod dicit surge qui dormis et exurge a
mortuis et illuminabit te christus Videte
itaq fratres quomodo caute ambuletis non
quasi insipientes sed ut sapientes redi
mentes tempus quoniam dies mali sunt
Propter hoc nolite fieri imprudentes sed
intelligentes quod sit voluntas dei Et nolite
inebriari vino in quo est luxuria sed im
plemini spu loquentes vobismetipsis in
psalmis et ymnis et canticis spualibus
cantantes et psallentes in cordibus vestris
deo patri gratias agentes semper pro omni
bus in nomine domini nostri ihesu christi
Subditi invicem in timore christi Mulieres
viris suis subdite sicut domino quoniam
vir est caput mulieris sicut christus caput
est ecclesie ipse salvator corporis eius
Sed sicut ecclesia subdita est christo ita
et mulieres viris suis in omnibus Viri
diligite uxores vestras sicut et christus
dilexit ecclesiam et seipsum tradidit pro
ea ut illam sanctificaret mundans lavacro
aque in verbo vite ut exhiberet ipse sibi
gloriosam ecclesiam non habentem macu
lam aut rugam aut aliquid huiusmodi sed
ut sit sancta et immaculata Ita et viros
debent diligere uxores suas ut corpora
sua Qui suam uxorem diligit seipsum
diligit Nemo enim unquam carnem suam
odio habuit sed nutrit et fovet eam sicut
et christus ecclesiam quia membra sumus
corporis eius de carne eius et de ossibus
eius Propter hoc relinquet homo patrem
suum et matrem et adherebit uxori sue et
erunt duo in carne una Sacramentum hoc
magnum est ego autem dico in christo et
in ecclesia Verumtamen et vos singuli
unusquisque uxorem suam sicut seipsum
diligat uxor autem timeat virum suum
Filii obedite parentibus vestris in domino
hoc enim est iustum Honora patrem tuum
et matrem que est mandatum primum in
promissione ut bene sit tibi et sis longevus
super terram Et vos patres nolite ad ira
cundiam provocare filios vestros sed nutri
te illos in disciplina et correptione domini
Servi obedite dominis carnalibus cum
timore et tremore in simplicitate cordis
vestri sicut christo non ad oculum servien
tes quasi hominibus placentes sed ut servi
christi facientes voluntatem dei de corde
cum bona voluntate servientes sicut domino
et non hominibus scientes quod unusquis
que quecumque fecerit bonum hoc recipiet
a domino sive servus sive liber Et vos do
mini eadem facite illis remittentes minas
scientes quod et illorum et vestrum dominus
est in celis et personarum acceptio non est
apud eum De cetero fratres confortamini
in domino et in potentia virtutis eius In
duite vos armaturam dei ut possitis stare
adversus insidias diaboli Quoniam non est
nobis colluctatio adversus carnem et san
guinem sed adversus principes et potestates
adversus mundi rectores tenebrarum harum
contra spiritalia nequitie in celestibus
Propterea accipite armaturam dei ut possi
tis resistere in die malo et in omnibus per
fecti stare State ergo succincti lumbos
vestros in veritate et induti loricam iusti
cie et calciati pedes in preparatione evan
gelii pacis In omnibus sumentes scutum
fidei in quo possitis omnia tela nequissimi
ignea extinguere et galeam salutis assu
mite et gladium spus quod est verbum dei
per omnem orationem et obsecrationem
orantes omni tempore in spu et in ipso vi
gilantes in omni instantia et obsecratione
pro omnibus sanctis et pro me ut detur mihi
sermo in apertione oris mei cum fiducia no
tum facere mysterium evangelii pro quo
legatione fungor in catena ut in ipso audeam
sicut oportet me loqui Sapientia ad extra
ambulate tempus redimentes Sermo vester
semper in gratia sale conditus sit scire
vos oportet unicuique respondere Omnia
mihi nota fecerunt qui circa me sunt Ty
chicus carissimus frater et fidelis minister
et conservus in domino quem misi ad vos
in hoc ipsum ut cognoscat que circa nos
sunt et consolet corda vestra cum Onesimo
fideli et carissimo fratre qui est ex vobis
omnia vobis notum facient Salutat vos
aristarchus concaptivus meus et marcus
consobrinus barnabe de quo accepistis
mandata si venerit ad vos excipite illum
et iesus qui dicitur iustus qui sunt ex
circumcisione hi soli adiutores regni dei
qui fuerunt mihi solacio Salutat vos epa
phras qui ex vobis servus christi ihesu
semper sollicitus pro vobis in orationibus
ut stetis perfecti et impleti in omni voluntate
dei Testimonium enim perhibeo illi quod
habeat multum laborem pro vobis et pro
his qui sunt laodicee et qui hierapoli Sa
lutat vos lucas medicus carissimus et de
mas Salutate fratres qui sunt laodicee
et nimpham et eam que in domo eius est
ecclesiam Et cum lecta fuerit apud vos
epistola facite ut et in laodicensium eccle
sia legatur et eam que laodicensium est
legite Et dicite archippo Vide ministeriu
quod accepisti in domino ut illud impleas
Salutatio manu mea pauli Memores estote
vinculorum meorum Gratia vobiscum
Amen

Explicit epistola ad ephesios

Incipit epistola ad colossenses

Paulus apostolus ihesu christi per voluntatem
dei et timotheus frater colossis sanctis et fi
delibus fratribus in christo gratia vobis et
pax a deo patre nostro et domino ihesu
christo Gratias agimus deo et patri domini
nostri ihesu christi semper pro vobis orantes
audientes fidem vestram in christo ihesu et
dilectionem quam habetis in omnes sanctos
propter spem quam reposita est vobis in
celis quam audistis in verbo veritatis evan
gelii quod pervenit ad vos sicut et in uni
verso mundo est et fructificat et crescit
sicut et in vobis ex die qua audistis et cog
novistis gratiam dei in veritate sicut didi
stis a epafra carissimo conservo nostro qui
est fidelis minister christi pro vobis qui et
manifestavit nobis dilectionem vestram in
spu Propter quod et nos ex die qua audi
vimus non cessamus pro vobis orare et
postulare ut impleamini agnitione voluntatis
eius in omni sapientia et intellectu spuali
ut ambuletis digne deo per omnia placentes
in omni opere bono fructificantes et crescen
tes in scientia dei in omni virtute confortati
secundum potentiam claritatis eius in omni
patientia et longanimitate cum gaudio gra
tias agentes patri qui dignos nos fecit in
partem sortis sanctorum in lumine qui eripuit
nos de potestate tenebrarum et transtulit in
regnum filii dilectionis sue in quo habemus
redemptionem per sanguinem eius remissio
nem peccatorum Qui est imago dei invisibilis
primogenitus omnis creature quoniam in ipso
condita sunt universa in celis et in terra
visibilia et invisibilia sive throni sive domi
nationes sive principatus sive potestates
omnia per ipsum et in ipso creata sunt Qui
est ante omnes et omnia in ipso constant Et
ipse est caput corporis ecclesie qui est prin
cipium primogenitus ex mortuis ut sit in
omnibus ipse primatum tenens quia in ipso
complacuit omnem plenitudinem habitare et
per eum reconciliare omnia in ipsum pacifi
cans per sanguinem crucis eius sive que in
terris sive que in celis Et vos cum essetis
aliquando alienati et inimici sensu in operi
bus malis nunc autem reconciliavit in corpore
carnis eius per mortem exhibere vos sanctos
et immaculatos et irreprehensibiles coram
ipso si tamen permanetis in fide fundati et
stabiles et immobiles a spe evangelii quod
audistis quod predicatum est in universa
creatura que sub celo est cuius factus sum
ego paulus minister Qui nunc gaudeo in
passionibus pro vobis et adimpleo ea que
desunt passionum christi in carne mea pro
corpore eius quod est ecclesia cuius factus
sum ego minister secundum dispensationem
dei que data est mihi in vobis ut impleam
verbum dei mysterium quod absconditum
fuit a seculis et generationibus nunc autem
manifestatum est sanctis eius quibus voluit
deus notas facere divitias gloriae sacramenti
huius in gentibus quod est christus in vobis
spes gloriae quem nos annuntiamus corri
pientes omnem hominem et docentes omnem
hominem in omni sapientia ut exhibeamus
omnem hominem perfectum in christo ihesu
in quo et laboro certans secundum operatio
nem eius que operatur in me in virtute
Volo enim vos scire qualem sollicitudinem
habeam pro vobis et pro his qui sunt laodi
cee et quicumque non viderunt faciem meam
in carne ut consolentur corda ipsorum in
structa in caritate et in omnes divitias
plenitudinis intellectus in agnitionem mys
terii dei christi ihesu in quo sunt omnes
thesauri sapientie et scientie abscondite
Hoc autem dico ut nemo vos decipiat in
sublimitate sermonis Et si corpore absens
sum sed spu vobiscum gaudens et videns
ordinem vestrum et firmamentum eius quod
in christo est fidei vestre Sicut ergo accepi
stis christum ihesum dominum in ipso am
bulate radicati et superedificati in eo et
confirmati in fide sicut didicistis abundan
tes in illo in gratiarum actione Videte ne
quis vos decipiat per philosophiam et inanem
fallaciam secundum traditionem hominum
secundum elementa mundi et non secundum
christum Quia in ipso habitat omnis ple
nitudo divinitatis corporaliter et estis in illo
repleti qui est caput omnis principatus et
potestatis In quo et circumcisi estis circum
cisione non manufacta in exspoliatione corpo
ris carnis in circumcisione christi Consepul
ti ei in baptismo in quo et resurrexistis per
fidem operationis dei qui suscitavit illum a
mortuis Et vos cum mortui essetis in delic
tis et in preputio carnis vestre convivificavit
cum illo donans vobis omnia delicta Delens
quod adversus nos erat chirographum decre
tis quod erat contrarium nobis et ipsum tulit
de medio affigens illud cruci Exspolians
principatus et potestates traduxit confidenter
palam triumphans illos in semetipso In
nullo ergo vos iudicet quis in cibo aut in
potu aut in parte diei festi aut neomenie aut
sabbatorum quod est umbra futurorum corpus
autem christi Nemo vos seducat volens in
humilitate et religione angelorum que non
vidit ambulans frustra sentiens a mente
carnis sue et non tenens caput ex quo totum
corpus per nexus et coniunctiones subminis
tratum et conpactum crescit in augmentum
dei Si ergo mortui estis cum christo ab
elementis mundi quid adhuc tamquam vi
ventes in mundo decernitis Ne tetigeris
neque gustaveris neque contrectaveris quod
est omnia in interitu ipso usu secundum
precepta et doctrinas hominum que sunt
rationem quidem habentia sapientie in su
perstitione et humilitate et non parcendo
corpori non in honore aliquo ad saturitatem
carnis Si ergo consurrexistis cum christo
que sursum sunt quesite ubi christus est in
dextera dei sedens que sursum sapite non
que super terram Mortui enim estis et vita
vestra abscondita est cum christo in deo
Cum christus apparuerit vita vestra tunc et
vos apparebitis cum ipso in gloria Mortifi
cate ergo membra vestra que sunt super
terram fornicationem immundiciam libidi
nem concupiscentiam malam et avaritiam
que est simulacrorum servitus propter quod
venit ira dei in filios diffidentie In quibus
et vos aliquando ambulastis quando vivebatis
in illis Nunc autem deponite et vos omnia
ira indignationem malitiam blasphemiam
turpem sermonem de ore vestro Nolite men
tiri invicem exspoliantes vos veterem homi
nem cum actibus suis et induentes novum
eum qui renovatur in agnitionem dei secun
dum imaginem eius qui creavit eum ubi non
est gentilis et iudeus circumcisio et preputium
barbarus et scita servus et liber sed omnia
et in omnibus christus Induite vos ergo sicut
electi dei sancti et dilecti viscera misericordie
benignitatem humilitatem modestiam pa
tientiam supportantes invicem et donantes
vobismetipsis si quis adversus aliquem habet
querelam sicut et dominus donavit nobis ita
et vos Super omnia autem hec caritatem
habete quod est vinculum perfectionis et pax
christi exultet in cordibus vestris in qua et
vocati estis in uno corpore et grati estote
Verbum christi habitet in vobis abundanter
in omni sapientia docentes et commonentes
vosmetipsos psalmis ymnis et canticis spua
libus in gratia cantantes in cordibus vestris
deo Omne quodcumque facitis in verbo aut
in opere omnia in nomine domini ihesu gra
tias agentes deo et patri per ipsum Mulieres
subdite estote viris vestris sicut oportet in
domino Viri diligite uxores et nolite amari
cari ad illas Filii obedite parentibus per
omnia hoc enim placitum est in domino Pa
tres nolite ad indignationem provocare filios
vestros ut non animentur Servi obedite per
omnia dominis carnalibus non ad oculum
servientes quasi hominibus placentes sed in
simplicitate cordis timentes deum Quicum
que facitis ex anima operamini sicut domino
et non hominibus scientes quod a domino
accipietis retributionem hereditatis Domino
christo servite Qui autem facit iniuriam
accipiet id quod inique gessit et non est
personarum acceptio Dominis quod iustum
est servis equitatem presta scientes quod et
vos habetis dominum in celo Orationi in
state vigilantes in ea in gratiarum actione
Orantes simul et pro nobis ut deus aperiat
nobis ostium sermonis ad loquendum mysterium
christi propter quod et vinctus sum ut mani
festem illud sicut oportet me loqui Sapientia
ambulate ad eos qui foris sunt tempus re
dimentes Sermo vester semper in gratia sale
conditus sit scire vos oportet unicuique re
spondere Omnia vobis nota facient que circa
me sunt Tychicus carissimus frater et fidelis
minister et conservus in domino quem misi
ad vos ad hoc ipsum ut cognoscat que circa
nos sunt et consolet corda vestra cum Ones
imo fideli et carissimo fratre qui est ex vobis
omnia vobis notum facient Salutat vos aris
tarchus concaptivus meus et marcus consobri
nus barnabe de quo accepistis mandata si
venerit ad vos excipite illum et iesus qui
dicitur iustus qui sunt ex circumcisione hi
soli adiutores regni dei qui fuerunt mihi
solacio Salutat vos epaphras qui ex vobis
servus christi ihesu semper sollicitus pro
vobis in orationibus ut stetis perfecti et im
pleti in omni voluntate dei Testimonium enim
perhibeo illi quod habeat multum laborem pro
vobis et pro his qui sunt laodicee et qui hie
rapoli Salutat vos lucas medicus carissimus
et demas Salutate fratres qui sunt laodicee
et nimpham et eam que in domo eius est
ecclesiam Et cum lecta fuerit apud vos epi
stola facite ut et in laodicensium ecclesia
legatur et eam que laodicensium est legite
Et dicite archippo Vide ministeriu quod
accepisti in domino ut illud impleas Salu
tatio manu mea pauli Memores estote vin
culorum meorum Gratia vobiscum Amen

Explicit epistola ad colossenses

videte fratres quo caute ambuletis non q̄si
sapiēs glōm q̄ est idem videre q diligenter
cōsiderare idem eciam cauto ambulare
q prudenter cūiens est g̃ sensus themati
bus cōsiderato diligenter q̄ cūiatis pru
dent tem ℔ eciam ex pcessu ep̃o quo pden
tem impediunt ambulacionem implicito
ab aplo phibent q tem eandem ambulacio
nem p̄nouencia ab eodem iplicato pa
p̄nunt p̄ bt dūs est phīmus d misp̄iencia

Dominica ma post trinitat
Simile est regnū celoꝝ hoi
regi qui fecit nupcias filio
suo ℣ Quem Jamen q
quia simus sensibilibꝫ assuet ideo dns
sepe p sensibilia nos manuduxit ad in
tellectualia q p intellectualia ad diuina
sicut patuit in magis quos p sensibilem
stellam manduxit ad intelligendum
ppham q p intellectum ppie ad exp
cionem sic eciam p nupcias exponales
xp̃us nos manuduxit ad intelligendū
nupcias spūales hic itaq dicit glo post
q̄ de similitudinis ad nupcias solus ℣ nar
rat aliud simile ex pto lucas dicit q
si de arena i. de cetu comuni de quo ne
mo ingressus repellit sicut de pseuri
ecclia Unde supra glōm lucas agit de sta
tu ecclie triumphantis ℣ de statu ecc
militantis ex pseuri g̃ pabola sine euā
gelio tem bnles duates sine conclusiones
possimus elicere p pcessu Quatu p̄ma d
Commixtio filij dei cum humana natura
in incarnacione vel cum ecā vel cū fi
deli anima in spūali regeneracione simi
lis est exptali matrimonio viri cum mu
liere in nupciali cōmixtione hanc con
clusionē ponit ex pabolico dicens Simile
est regnū celoꝝ i. vbi ℣ post regnū ce
loꝝ pens dicit ecclia que vere celum
dicit g Jacob quia in ea est quo dam ex
pus q̄ illuminat q non illuminatur
sicut sol. q tales essent plati maiores qui
non deberent indigere illuminacione q
vbo q ex debent alios illuminare ad quos
dicit ℣ ait i. vos est hic mundi illud ex
pus est q illuminat q illuminat sicut
luna q stelle q tales debent esse minores
platis minores qui in septuaginta duo
bꝫ discipulis quos dns ad p̄dicandū misit
luc. 10. qui debent a superioribꝫ lumen re
cipere q inferioribꝫ refundere quibꝫ dicit
phīa i. lucetis sicut stelle in firmamento
℣ est q̄ illuminat q non illuminat si
cut firmamentū q tales sunt boni subdi
qui a platis illuminant quos a p̄dicacionem publicam illuminent vnde de is
tis intelligi p illud Dan. 12. Justi fulgebūt
sicut splendor firmamenti i. ecclesiastico fide
lis anima dicit regnū celoꝝ q̄pto dei mdā
tionem ℣ i. pater noster qui es in celis i.
in sanctis q ℣ ultimo ego vobiscum sum vs
q ad consummacionem seculi q̄pto bne subdi
tatem sicut cum eli exaltant a terra
sic exaltata est ecclia a terrenis q con
temptu cor vel p̄ q dia non incongrue
regnū celoꝝ g glōm sup illud luc. ubi regnū
dei intra vos est nedum quia sup solem
lucet sz quia in xpo inhitat plenitudo di
nitatis corporalit Est g sensus simile Si
mile est regnū celoꝝ i. negocium p̄sentis
ecclie cui xp̃us cōiens est simile est ne
gocio q̄ fieri potuit p hominem regem
vel simile est regnū celoꝝ i. negocium p
totam trinitatem q̄petrando in incarnacio
ne filij qui regnū dei dicit simile est ne
gocio i. vnde sc Homini regi homo ve
tota trinitas dicit vel deus pat qui dici
tur rex quia regnat in celo p gram in
mundo p gram i. in inferno p iustic am
dicitur autem homo secm Jacob q̄pto con
formitatem que est int dm q hominem
sm ex qua conformitate accidit q̄ homo
aliqn deus dicitur vt in illo p̄ ego dixi
dij estis q deus homo vt hic eodem modo
tanta est conformitas int xm caput q
membra q̄ aliqn caput loquit in p̄sona
membroꝝ vt act. 9. Saule saule quid me
p̄sequeris q aliqn membra in p̄sona capi
tis sicut q diabolus q̄pto conformitatem in
ter xpm q membra sua nomen hominis

sonus vt ait ix minucius homo fecit septē
membra eius nomen capitis sortiuntur
vt Joh. vi. vnus ex vobis diabolus est sed
crisostm sup ait apo imperfecto omē. ix. homo
rex deus pat diat. qui magnū humana
formam suscepit vt intelligamus quia
nomen hominis quidem non fuit hu
mano naturo qui fecit nupcias filio
suo nupcias fecit deus pat sue tote
nitas filio suo multiplices ymas cele
brauit in virginis vtero. xas in mido.
xas. in fideli anima ymas. go. fecit in
copulacione diuino naturo ad humā
no vbi sedm ggo. iiim talamus nupcialis
est vterus virginalis qm phus gab
el angelus qm ait deus trinitas ſ. eqpol
lato supus stis huc p. ayssius est angel
gabriel ad supus stus conseruauit spūs
stus misit supueniet in te pat qd
rauit ad virtus altissimi obumbrabit
tibi filius secundam ad ideo qd nascet
ex te sm vocabit filius dei. Iste nupcie
fuerunt incarnato in patriarchis ad
h p figuras ratificato in regib ad pro
phetis ad hoc p promissiones factas consu
mato in temporib nouissimis ad hoc
p exhibitionem rei qd p̄misserat p p
phetas hanc exposicionem confirmat
Jam dicens deus pat tunc filio suo
nupcias fecit sm̄do vnd naturo hūe
coniunxit ad subdit vt sup. nupcialis tha
lamus virginis vtrus. vbi qm dicit in
p̄. qui tanqm sponsus procedens de tha
lamo suo ad qm thalami regales sunt
depicti. ideo ipse thalamus fuit depictus
colore nigro humilitatis. albo virgineo
humilitatis puritatis ad rubeo caritā
tis pulcra comixtio nigri albi ad rubei
qm pulcra comixtio humilitatis pu
ritatis ad caritatis. cant. p. nigra sum ec
ce color humilitatis si formosa vbi color
albus puritatis sicut pelles salomonis
que erant rubricate vbi color rubeus
caritatis ad ab nupcias fecit in coniunc
cione xpi ad ecc. cpho. Hoc sacramentum
hoc magnum est. dico autem in xo ad ecc

Iste nupcie fuerunt inchoate in passi
one xpi. qualit de latus eius dormientis
in cruce formata est eccha. sicut de la
tere ade dormientis eua creata fuit. ra
tificatte in resurrectione qui solui eius
vinculum zachar. ix. consummate in as
censione qui introduxit nouum paraclm.
si pfectissime consummabunt in resurrec
cione futura qui sibi ecclam non haben
tem maculam neq rugam apo. v. be
ati qui ad cenam nupcias agni vocati
sunt. Iiies nupcias facit cotidie cū fideli
anima. ad iste nupcie celebrant triplr
p gram quitum ad penitentes. ad p pe
nitentiam quitum ad pficientes. ad p gram
qd ad yemientes. vnde de istis nupciis
intelligi potest illud luce. cum inuitatus
fueris ad nupcias recumbe in nouissimo
loco. si quid et ex p̄missis patet p̄misse
nupcie spiales corporalib nupciis assimi
lant. ad matrimoniū xpi matrimonio corpali.
videnda est p. in quib hec potissime assi
milant. Ad cuius intellectu nondum
qd triplex est bonū matrimonii fides pro
les. ad sacramentū. sicut habetur xxxii. q. ii.
sicut in fine. Officium autem matrimo
nialis est vt vir mulierem cognoscat pter
orem ad uxor mulierem pter virū suum.
vnde matrimoniū carnale est viri mulie
ris p. coniunctio individuam vite con
suetudinem retinens vnde xpo hanc
fidem matrimonialem p̄bant. p̄ter qd vi
ri debent suis uxoribus indissolubilit adhe
rere. ad p̄mo sic fidelis ad naturalis amici
cia exigit indiuisionem. ſ. inter virum
ad uxorem est naturalis amicia et p̄
bat phus viii. ethicorum. ergo debet esse insepa
rabilis. hanc rationem videt tangere Valerius maximus lib. ii. de fide me
morabili. ca. de instrumentis antiquis.
vbi dicit qd repudium inter virum ad uxorem
a tempore quo vrbs romana fuit con
dita vsqz ad centesimum quadragesimum
annum nullum intercessit. Primus autem
qui dimisit uxorem fuit spurius car
bilius qui grauiorib⁹ uxoris vitiis tollerabili

racionis repphensione tñ no cauant qz
cuncti arbitrant cupiditatem liberoz
cõiugali fidei non debere ꝓponi. Quadet
etiam ꝓphã qñ vnus debet esse vna vxo
ris contentus tñ quia multitudo fe-
minaꝝ nimis ꝓvocat ad venerea. tñ
quia impedit veram amicitiam que
non ꝑt esse ad multas ꝙdnas simul.
et ꝓbatur ethi. tñ quia time im-
pediret educio sufficiens filioz. Ad ꝓ pro-
bant qñ vna vxor non debet habere
plures viros. quia hoc in multa secula est
inconueniens licet ꝑt bonam causam. ſ
vni sit inmittend. tñ quia cõtra naturalẽ
lem ordinem est qñ eadem sit subiecta
vnius voluntati vnius. simul. tñ quia
sic necessario impederet concordia inter vi
ros. tñ quia subiecta multis redderet se
viles sicut in metrica expm̃ extracta
tñ fidem vel amicitiam tam naturalẽ
qm̃ legitimam adultrans violat. ſ mise
tur vel vxor adulterans furtiũ sibi facit.
quia vir non habet potestatem sui cor
poris sic mulier. ſ mulier non
habet potestatem sui corpis sic vir. sicut
dicit ap̃s ꝑ cor. vii. cum ꝙ corpus viri
sit in potestate mulieris quo ad actũ
ꝓpagacionis. ita corpus mulieris
sit in viri potestate quo ad hunc actũ.
Et vir corpus sibi qñ ad actum ꝓpagaõ
onis est vxoris sue. alii mulieri ad hunc
actum tradit manifesto sui corpis furto
tum facit. ſ similiter mulier. quanto autẽ
peius qñ furto surripit. tanto grãius
peccat qui furatur. Homo autem multa ꝓciosior
vel dignior est creatura. Item multa
maior debetur fides vel dilectio ꝙ bruto
ab vxore. ſ eq̃. grauissimum ꝙ est furtum
qñ facit adulterans. cum ſ hominem fu-
retur. ſ et furto ſ surripit. cui maxi-
mus fidem. ſ dilectionem debet amplius.
cum sint vxor. ſ vir. dicit in carmine vna
ge. 2o. non solum vir adulterans ſ furtiũ
qui furto bruti sui. ſi etiam serpẽti sibi
similit. ſ mulier. ſ nec sibi blandiat
qui solutus ab vxore cum cõiugata
mechat. ſ a crie talis furtiũ sit immu
nis. cum non solum qua talia agunt.
ſ eciam qui agentibus consentiunt. mor
te digni sunt. ſ nec in merito in bello
lego. sicut habet. ſ lenit. 2o. quinta est
mechia mortis condempnacione. cum
ſ in eandem legem ex. ſ. qui furatus
fuerit hominem. ſ vendiderit eũ mor
te moriet debet. Mechus autem. ſ mecha
tur dicendi est furantes. ſ ꝓbibili ꝓcio voluꝑ
tatis vendunt se diabolo. ſ ad hoc ꝓ
ces gentis 2o adultio. cum sit bruti ad
alienã. tradit. ſ ei ut ꝓpria. ſ in eius suc
cedit frequenter hereditatem. cum qua
nullam habet consanguinitatem. nec
hoc. ſ parum aggranat peccm̃ qd fa
cit alienum reputari ꝓprium. ſ hereditã
tem debitam ꝓli ꝓprio tñ sibi in pos
sessionem ꝓlis alieno. vndo ecc. 22. ſ
scriptum est. mulier omia relinquet
virum suum. peccabit statuens hereditã
tem ex alieno matrimonio. ſ primo
eñ in lege dei incredibilis sunt. 2o bi
num sibi detrahunt. 3o adultio fornicata est. ſ ex alio viro statuit filios
sibi. ſ cum homo matrimoniũ est ꝓles.
Dominus eñ non nulla causa matri
monii sit dirimendi fornicationis sicut
patet in canone. xxxv. q. 2. sicut. ſ
ita quicquid. tñ prima cõ matrimonii
debet esse intentio ꝓlis. sicut patet ex
dictis ambrosii sup lucam. que ponũ
tur in canone. xx. q. 2. pudor. Ubi sic
pudor est femine inpciale. ꝓmia
non habere. quibz hec sola causa est
inibendi. ſ ferem cõiugii. ꝓmium. ſ gra
inpciale. ꝓ non minus. tñ hic sciendũ
est qd ꝓpter desiderium ꝓlis inillo negli
genda est fides matrimonialis. et ꝓ
missio est. ſ hinc aut aug. in de bono
cõiugali. ſ ponit in canone. xxix. q.
3. sicut. sicut sancti. ſ est famosa mor qm̃
ydolatrie vestri. simple ad honorem ydoli

strem gloriosa sanctus est defungi. et mo
z sino liberis qm ex alliato concubitu
serpem quevero. et do. q. cont. Juliam
dicat sic non sunt adultia facienda casu
voluntate filios gendendi. quemadmodu
nec furta facienda casu voluntate pasce
di. pauper stolt. Z. bonu matrimoniu
est sacramentu. ygatimo. nam z est diu
sacramentum. et signu bnoms duaz na
turaz. in psona bna ut z. fiant duo. et duo
sint duo in carne una. Justin matimoniu
viri. et uxoris sacramentu est spiual. mat
monij xpi. et ecc. Est casu z. sacrm
spiualis copula dei et anime fidelis q
copula fidelis anima adherens deo bnus
spus est. Tam sacrigit. et tam excellentis
rei signu manifesto nephandu est violare
p adulteriu. Si enim alicui regis vexil
lu. vel aliud qd qz gereret regiu signum
aliquis contemptibile conculcaret in luto.
xpm regem p signu ipius conculcantem
non mediocrit inhonoraret. Et mediocre
iniuriam ipi intulisset. Immo ipsi q
in bello regis vexillum spontu in luto re
ceret mortis immiti reus esset. quanto g
magis z. et ecclam inhonorat qui i cenu
luxurie matimoniu honestatem violat
et sordidat. et violat. psertim cum id cuj
signu est matimoniu omi regia dignitate sit
incomparabilit excellencius. et cenu luxu
ose luto corpali sit incomparabilit sordidius
Et ex ipis patet qd adulteriu est detestabile
crimen. qd sacratissimo rei violat sacramentu
fidei naturalis et amicicie absolut federa.
fin furtum facit. et diabolo vendit plurima
aliena ei cui non possint fieri ppria facit
reputari sua. et alij debitam hereditatem
in alimis tripsius possessionem. Ad detestacio
nem adulterij ampliozem. adde qd si mun
di et honorificus sis p adulteriu efficeris tpis
et ignominiosus. qd. o. qui autem adulter
est ppter cordis inopiam. pdet animam suam
turpitudinem et ignominiam congregat
sibi. qz si dicis qd ignominia adulterij sit
momentanea et non diutina. audi qd sc.
et obprium illius non delebit. Si vitam

desideras et mortem naturalit detestaris
deut. 22. scribit. moriet adulter et adultera.
Sapiens fore vis. Si qui tenet adulteram stul
tus et insipiens est. qd is. qspta mundi
affectas et omnimodam sanitatem. si. osee.
4to. maledictu et mendacium et homicidium et
furtum et adulteriu inundaverunt. et sic ppter
hoc lugebit terra et infirmabit omnis qui
habitat in ea. Infernu detestaris apo. 21.
homicidis fornicariis &c et sc. pars illoz in
stagno igne ardenti et sulphure. qd est mors
2a. Regnu celestu desideras. si finis coz. 6to
dicat. nec adulteri regnu dei possidebunt.
Ayuita autem pmissa nedum cont. adulteri
um si casu contra eam fornicatricem pos
sint reduci. furtu cum committat sicut adul
ter. eo qd membra xi xpo contradicentis fa
cit membra meretricis. Unde pma coz. 6to
dicat ap. Nescitis quia corpa vestra mem
bra sunt xi. tollens ergo membra xi faciam
membra meretricis. absit. Nec valet eius
excusacio fornicantem in pcis dicentem.
qd genitalia filioz et propagacio res est natu
ralis. tu quia licet homo non peccasset mu
lier tu et pclis propagacio fuissent absq libidis
indecentibz. inordinatis. et inobedientibz mo
tibz. Immo nec in statu innocencie absq
matimonio fuisset aliqua pclificacio. Unde fe
mineo dixit abrahe ge. 2o. Hic nunc os
de ossibz meis &c. et sc. gobvem. relinquet
homo patrem et matrem et adherebit uxi
sue. et a multo foraz nec mirum. cum
eni mens non sit pclis graveolo absq pecca
do concupiscencia. Immo sicut Linwod de
cpo natus est morbus concupiscencie. et
cpus hominis de venenata serpentis p
suasione. genitis filioz seminacio. et partus
de semine concepcio. et concepti pturicio.
opa sunt naturalia. tu libidinosi motus
et prurigmosus caloz qui nunc se in fi
lioz seminacione morbus est infusus de
serpentis venenata ypostasione. quemadmo
du pes hominis est naturalis si claudica
cio vicii est et morbus pedis. Quare tang a
bus naturalis aliquis et sanus si fuerit
infusus veneno occidit comedentem nisi

subuenias cōuenies remediū cōtra gustatū in cibo naturali venenū. sic ꝙ filioꝝ semina cō fiat sit res naturalis tū ꝓpter libidinosā concupiscentiā morbium ⁊ veneno serpentis infirmum spūaliter occidit seminantes nisi subueniat cōueniens remedium viz matrimonij sacramentū. ⁊ cū hō apparet magna burnus matrimonij qđ fiat ignosce ꝓpter se qđ tū est dampnabile cū tū. 2° quia scđm parisiens tractatū de matrimō ca°. 3°. voluptas luxurie non debet esse causa cuiusqn operis. sicut nec cupiditas aut superbia aut aliqua alia huiꝰ pestiū. omne ḡ opus cui dat causam vicium seu pcm malum sicut ens arborem plantas triticum corpale seminans vel eaꝝ semen spūale qntūcūqꝫ salubre malā intencōe peccat. qnūs arbor plantata sit bona, triticū bonū ⁊ fructus seminis verbi dei sepe valde bonus. non ens sufficit bonitas eius q ex quacūqꝫ operacōne ꝙuenit bonam efficere operacem. alioqn ꝓdicto modo ⁊ accusacio medial contra opus non solum bonū si optimo fuisset cum ex eis mundi salus ⁊ redempcio q̄dam ꝙuenerunt. licet ḡ cōmixtio maris ⁊ femine in natura humana sit seminacio plis que vtiqꝫ plēs magnū bonū natureꝫ est ⁊ magnū dei opus utiqꝫ mirabile. necesse est ipam cōmixtionem malam esse si ex malā intencōe vt cum sit fiat. ymmus alias euidencias facit parisiensis ꝓbando qđ omnis cōmixtio vni⁹ ci femine eaꝝ scđm naturā ex matrimonio sit illicita ⁊ postea finaliter concludit qđ luxuria sine fornicacio est bestiale mebrians mentem humanam ⁊ bestiale debilitans rigorem eius ⁊ virtutē emolliens ⁊ enervans ⁊ omne virilitatem eius effeminans. ⁊ est bestiale caligo oculos mentis obtenebrans ⁊ bestiale aqua ꝙfunda mentem inundans ⁊ bestiale laqueus ⁊ vinculū ipam captivans. ⁊ bestiale toxicum ipam sepeliens ⁊ qđ contrarium est spūalibꝫ ⁊ sublimibꝫ gaudijs ab illis aīm humanā omnio auertit. palatium cordis

adeo inficiens qđ nullum boni sublimis ac nobilis eidem sapere ꝓmittit. sicut ceci⁹ vio. est vt quibꝫ spūalia sapiunt quinꝫ palatum cordis spūalium delicias ḡcauit sensitum eis necnō desipiunt, ⁊ abhominabiles sunt delicie corpales. Qz rede undo ad ꝓpositum notare debemus qualiter in ꝓmissis nupcijs q̄ abbas pacta inierunt dominico cum humana natura fidem seruauit. qz hanc ab illa mulier quis cum carnali matrimonio in morte xpi vel pcm dissoluit. xpus tū in morte sepauit aiam a corpore. si nec corpus nec aiam a deitate. homo ꝙlis seruauit quia nedum ꝓ incarnacoem filius dei factus est filius hominis. verum eaꝝ ꝓ fidem eiusdem incarnacionis multi facti sunt filij dei. quotqt eum receperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri. ceterum eum filius dei factus est filius hominis. vt filij hominū fierent filij dei. sacramentū tenuit cum eum deitas sit tanqm caput respectu humanitatis eiusdem. p. cor. v°. caput xp̄i deus dicit ⁊ scđm humanitatem ⁊ caput respectu ecclie ephe p°. 1° eum dedit caput sup oem ecclam. cōiunctio deitatis cum humanitate ꝓ dicta sacramentū cōiunctionis xp̄i ⁊ ecc̄e. Sm 2° nupcias factas cū ecc̄a ⁊ fidem tenuit cum ab ea minꝰ recessit. nec ex alia filios pariunt. sz in ea ⁊ ex ea ꝓ semen dei ⁊ hūm generationem sacramentoꝝ innumeros filios genant. temporalis ecclam cōiunctio xp̄i cum ecclia militante est sacramentū eternalis cōiunctionis eiusdem cum ecc̄a triumphante Sm tales nupcias cum fideli anima esse ad mortem eiusdem animo. 1. esse ad mortalem culpam fidem seruat. imo si ꝓ miraculum resisteret vedit ad pius matrimoniū ⁊ ex sponsa ꝓducit filios. 1. multitudinem bonoꝝ operum. vbi paris tractatu de matrimonio ca°. 6°. to matrimonium carnale sacrum signū spūalis matrimonij qđ ce debet int̄ deū ⁊ aiam humanam vt que admodum vir coniuncione ⁊ cōplexu car

nali do vxore/ querit & intendit in ea ge
nare filios carnales. sic scriat legat & rec
lit in suo matutino. volui libro & ex' an
nuncions carnalis & ampleon ex' ani
ma ipa sua filios spuales hoc est bonos
optimos sobolem vel plem genari/ Et sicut
ex' ipe vivo semen tussundit' generacois
carnalis in ipam vxorem vt concipiat
& pariat alias nec conceptura nec pari
tura plem carnalem. sic scriat ab omi
fructu bonoz optimi animi suam re
manere sterilem. nisi a deo spuali vivo vni
ficam semen dei & dnice gracie in
fundat/ legat eadem in libro sacmenti
eiusdem vt quemadmodum vivo mat
monij carnalis subiecta est regimini ei
vxor ita & animi sua subiectam deo ex
hibeat legibz eius & iussis in nullo cont
dicendo legat & 4to vt quemadmodum vxo
rem suam vult esse speciosam & ornata
sibi q̄ p omnia placentem. sic & animam sua
deozo virtutum sponsum p omnia que pla
centem deo exhibere studeat legat & 5to
vt sicut castitatem corpalem zelat in
vxore. sic & dns sciat mo amplius incom
parabile zelare castitatem spualem. & ama
eius legat & 6to vt sicut ipam vxorem de
cet habere curam domus videlicet vt
munda sit custodiam q̄ & educacoem fi
liorz. sic & deus animam eiusdem vult
gerere curam & sollicitudinem domus
consciencie sue vt munda sit ab omi in
quinamento carnis & spus vt educet ac
nutriat quinquedno deuocionis & lacri
marum. contritionis assiduacionis filios
bonos optimos temporales q̄ eternos. vt ea
anima fideli est sacrastitio. pcipue con
iunctionis cum eadem. ppt̄ has 3. cas
calis forte ppha oses 2o de 2a sponsacio
ne in nonnullis dr facit mentionem di
cens & sponsabo te mihi in sempitnum
ppt̄ primas. & sponsabo te m̄ in iustica &
in iudicio & in mia & in miseracionib;
ppt̄ 3as & sponsabo te in fide & scies quia
ego dns ppt̄ 4as & ex plurissis se manifesto
concludit intenta 5as. dnas sen ex

clusio est q̄ de qui ad nupcias filii regis cum
pluribz invitis & ampliorib; promissis
vel donis mittunt. His septies magis in
obedientes negligentes & ptin immemo
res. vnde p declaracionem huius veritatis
consequenter subdit. & misit seruos suos
vocare invitatos ad nupcias & nolebant
venire. & rursus misit seruos scilicet ppha q̄
credentes vocare invitatos scilicet in dei
qui ante adventum x̄i mittit eam
ad nupcias. i. ad fidem incarnacois p
misse in patriarchis figurate in lege. p
dicto in ephetis. Primo q̄ facta est invi
tacio scilicet p scripturas. vnde Joh. 5. scru
tamini scripturas ipe sunt que testi
monium phibent de me. 2o. prima vocacio
facta est p ephas de qua hic. Jer. 44to
misi ad vos seruos meos ephas. 3. 2o. vo
cacio p apl̄os de qua sc̄. Iterum misit
alios seruos. & nolebant venire. vbi p;
invitatos nolentes. & nolebant. negli
gentes credere scripturis invitatis
obedienda seruis vocantib; congaudend
nupcias regalib; &c. Iterum misit alios
seruos dicens dicite invitatis &c. vbi sub
dit. tanta vocacio p discipulos xpi vnde
hic tangit primo invitatorum apostolor. 2o
tam negligenciam q̄m obstinaciam in
deos. vbi illi autem neglexerunt. Jn p.
allicit eos multiplicat p̄ vocacionem mi
cum dicit. Iterum misit alios seruos. i.
apl̄os dicens. dicite invitatis scilicet in
deis vocatis a tempo abrahe vnde sdm
crisp̄in opus imperfectum. sup. q̄. omes. 3o. Judei
fuerunt invitati in tempo abrahe q̄n
dixit ad eum deus exi de terra tua &
de cognacione tua. & veni in tram quam
monstrabo tibi. Et de eam tram quam
p̄ tenuis pedib; tuis tibi dabo illam &
semini tuo in etnum. q̄ de eam tram quen
talem fluentem lac & mel. q̄s verum
non est de terra illa indea. q̄n illa
terra mire lac & mel fluxit. s̄z terra
nobilis quam xp̄us suscepit. de illius de
incarnacione lac & mel processerunt. Ide
em est opus mirabile. q̄n & sine labore

·6·

dencium ⁊ cum suauitate comedit. ꝑ qꝫ
rudes in fide qꝫ puer sustentant. nisi
eloquia doctrine dicunt. sicut aut ꝓpheta
qui dulcia faucibꝫ meis eloquia tua sup
mel ⁊ fauum ore meo. ꝙ ꝝ incarnacio ꝙ
mittebat. qui facto miraculoꝝ ⁊ melle
doctrine nutriturus filiat gentes rudes
in fide. Vide ꝙ qm ex eo iam ostendebat
deus qui non aliꝫ uideri poterant ob
dire xpo nisi reliquerent indaismu
qꝫ est exi de cognacione tua ⁊ circum
cisionem ꝫ est exi de terra tua. ⁊ non
solum autem uideri si missis hominiꝫ
potest hec mandicare ⁊ mel ꝝ. nisi ag
nacionem ⁊ terram reliquerit sicut scrip
tu est. nisi quis reliquerit patrem ⁊ ma
trem ⁊c. Item qui vult meus ee discipu
lus abneget semetipm. Reliquit ꝙ cogna
cionem suam non qui contempnit eam si
qui amplius diligit dm qm ꝓpter. Re
linquit terram suam qui carnis non
sequit voluntatem. Qui autem cona
piscencias carnis eyecit terram corpis
sui eyecit sicut caym ⁊ allicit beneficio
rum. exi ꝓpriam meam paratus ⁊c
si de isto dicat. inferius cum ꝙ tanta
sit instancia multiplicat munera tanta
illecio ꝓpriꝫ. Venite ad me omnes credend
diligend. exprand. Illi autem negligent
⁊c. Post vocacionem sc̃ negligencia ⁊ obs
tinacia vocatoꝝ. dicat ꝙ. Illi autem nec
legerunt quia dum non timuerunt.
qui enim timet dm nichil negligit ca
mo. ⁊ abierunt alius in villam suam
ꝓximus ad mercandam. ni possidendo. alius
vo ad negociandum suam ꝓximus ad
mercandum. ni adquirendo. sicut crisn
dicit sup. omne actus quem agit homo
in mundo duplex est aut villa est aut
negociacio. unde sicut cum omne opus
terre sive in agro sive in vinea sive
in ligno ⁊ quicquid manum labori fit.
villa dicit. qꝫ autem manum laborem no
fit si aliis modis homo consequit. hic
negociacio appellat. ⁊ paulo post monet
difficultatem unigni ad sensum expo

situm villam colere sit pena gentilis.
⁊ respondet dicens villam colere pena
est. ⁊ si quidem impedimentum fidei aut
religionis tibi non fiant villa. sicut fe
cit mideis. non est pena ⁊ paulo ꝓpria
dicat. honestum quidem est villas edifi
cari aut palacium. ne odiosus rusticam
oppilacionem ⁊ agricultuam ad altissimo ⁊
utram. ⁊ apꝫ hortat. Rogo autem vos
fratres studium habere quietis ⁊ ne
gocii ꝓpri ⁊ operari manibꝫ vestris. ⁊
nullius in vobis sit desiderium ad eos qui
foris sunt. Inhonestum est autem ap
deum opis negociacionis sive diligentie
tis sive malicie. Unde mideis antece
ri vocꝫ tenebant ꝓpter qꝫ dicat ꝓpheta
Qui non cognoverunt negociaciones
intrabunt in regnum celoꝝ. ⁊ subdit. Q.
miserimi ꝫ immundus ⁊ miseri qui eum
sequunt. semꝑ homines mundialia ope
exercuerunt a vita aut secundum eiden
miserimus in eadem omes villa ⁊ mun
dus iste circa quem amatores mun
di occupant. quemadmodum ꝫ villico in
iustam redditibꝫ delectati. ⁊ negociacio
autem ꝓpriacio legis aut pauperum tem
pli quam alium sacerdotes quasi nego
ciaciones estimant. ⁊ paulo post. ꝙ oc
cupacionem negociacionis sacerdotes actus
qꝫ ministros templi qꝫ significant.
quos lucri optentu venientes ad mise
ria legis ⁊ templi auaricia separabat a
fide. de talibꝫ tm non dicit xpus ma
ligni sunt. si neglexerunt. quia no
omnes mideis crucifixerunt xm. aut con
senserunt in mortem xpi. si quidam
scribis negocijs occupati no venerint
ad xpm. nec audierunt. mirabilia
eius. ideo non crediderunt in eum. Q.
autem odio aut munda crucifixerunt
ꝫ illi maligni sunt. Qui autem ne
gocijs impediti non crediderunt ⁊ en.
necclexisse dicunt. de maligno autem
subditur. Reliqui autem tenuerunt
⁊c. ubi subditur crudelitas eoꝝ qui
aggraviat. ꝫ violenta detencio. Iulium

.q.

arium illaco. Iniusta occisio. Dicit g̃ ve
liqui vero remanerunt, seruos suos p̃
occasionem dñi & contumelijs affectos
occiderunt. Infelix qui non credit. &
negligit. Infelicior qui contemnunt.
& abijt. Infelicissimus qui p̃dicantes
appñit & occidit. Q. Ro. Sic̃dū qđ p̃
causis talib⁹ plures a nupcijs xp̃i sunt
libẽ se absentant. p qualibet se inde ab-
sentauerint a fide xp̃i, dubo nondum
solu. Sed. qđ. ut sint cause quare
plures non ueniunt ad uocacionem &.
quidam enim non ueniunt q̃p̃t cor. p̃
istam uoluntatem qđ notat. ei sicca
dan est nolebant uenire. nullu autem
aliud impedimentu habent. nisi pue
stam uoluntatem. qui do sua salutis & et
na beatitudine nichil curant. do quib⁹
p̃ta. q̃ nichilo habuerunt terram de
siderabilem. & alibi do tali dicit. Nolunt
intelligere ut bene ageret. q̃ alijs se ab
sentant p negligenciam. ideo subdit.
Illi autem neglexerunt. q̃uida enim
adeo pigri sunt qđ nec ad nupcias ꝙ
unus pedis motum faciunt. pedes
autem quib⁹ ad dñm moueri debemus
sunt. firmu p̃positum malum uelin
quendi. & firmu p̃positu faciendi bonu
& p̃seuandi in eodem. Tercij non ue
niunt q̃p̃t suam superbiam & uanam
gloriam. ideo subditur. & abierunt alij
in villam suam. p villam. tercia
dominacio intelligit. Unde bene dicit
qđ talis abijt in villam suam. no in
villam dei. quia talis querit non do
minacionem neq̃ gloriam dei. sed dñacionem
p̃priam & gloriam p̃priam. Tales no
lunt uenire ad xp̃m. sed uolunt ad eos
uenire ꝙ. quia in operacionib⁹ suis no
querunt gloriam xp̃i. sed in op̃ib⁹ xp̃i
querunt gloriam p̃priam. & q̃ non
ueniunt q̃p̃t suam auariciam & do
tali additur. & alius in negociacionem
suam. Talis autem negociacio. quo
impedit ad aduentu ad nupcias p̃ncl
palit consistit in uendicione animo

q̃p̃rio. cor. no. nichil minimus q̃ amays
pecuniam. hic em animam suam uena
lem habet cum diabolis ꝙ. pecuniam
cum qua animas emit humanas. ui
delicet. delectacionem in mundi. uolu
ptatem carnis & affectu honoris
mundialis. & do qui p̃ his pecunijs ne
gociant a xp̃i nupcijs excludunt. q̃i
non ueniunt q̃p̃t cor. aptam mallem
& de eis se. Reliqui tenuerunt eos & con
tumelijs affectos occiderunt. q̃ tales
sunt multi p̃sui. qui se corrigi uolentes
odiunt & p̃sequunt. amos. q̃. odio habu
erunt corripientem in p̃ta. & p̃fecte lo
quentem abhominati sunt. sic etiam
nedum seruos ꝙ p̃sequunt. qui pauper
miniam faciunt. sed etiam ꝙ. ipsi cum
tenent xp̃m. dum ueritatem & iusticiam
q̃uedi non p̃mittunt. contumelijs affi
ciunt. dum contra iusticiam & ueritatem
falsitatem fingunt. occidunt. dum ueri
tatem & iusticiam auferunt. ut interi
munt. Q. Ra conclusio est ad communu
ꝙ. uenire uenire expediens est qui in eod
communo inueniemur. quicquid nobis
uel necuen uel tulo est. & ista conclusio
patet ex uerbis euuigelij ubi dicit. Ecce
p̃dium meu paratu. tauri mei. &
altilia occisa sunt. & omia parata ue
nite ad nupcias. Ubi ꝙ. nos allicit be
neficio cominis. cum subdit. Ecce p̃dium
meum paratum. scilicet q̃ p̃. misterium in
carnacionis impleui. scilicet Xp̃i. omes
os. p̃dium est doctrina iusticie & ue
le. celestium misteriorum de filio dei uenimus
qui omia manducans homo. i. audi
ens adquirit sibi uitam eternam. quitas
enim q̃p̃ctates habet. seruus dei ad quam
dicit enim qui mittit in os suu fragmenta
panis aut qualemcumq; cibu
ꝙ. molit cum dentibus. & ita diuidit in
stomachum. sic & cum audimus one
bum uerbi est cum meditari in ore sen
sus & q̃ quibusdam dentibus. i. tractatibus
molere & uidere quid. & qđ dicit. aut un
de dicit. aut q̃p̃t quam rem dicit. quam

quemadmodum qualemcunq; cibum ut manducemus non sentimus saporem eius. ita et verbum qd audimus nisi mastticaverimus illius tractatum in nobis non possumus intelligere virtutem. Vel illius virge manne qd abscondebatur in heremo figuram habuit. Vel. ideo dicebat manna qd interpretabatur hebraice quid est hoc. Et quocienscunq; audimus verbum admonemur nos ipsum nomen requirere quid est hoc qd audimus. et sicut cibum cum masticaverimus demittimus in stomachum. ita qd verbum postquam bene tractaverimus cum commendatum memorie. sed sicut cibus nichil prodest si non digeratur et eructuetur communicetur cum de stomacho. sic nichil prodest verbum qd audimus et obliviscimur cum cibus qui in stomacho stat illo confortat. Et sermo qui in memoria manet illo salvat modo et apud nos illa animalia sunt munda que revocant et ruminant. Omne ge animal illud est mundum qd masticat et dividit ungulam et iterum revocat et ruminat. et ille homo sanus est qui audiens verbum et tractat et cum intellexerit memorie quasi ungule dividit. et iterum de memoria quasi de utero revocat et ruminat et retractat. Ille autem homo immundus est apud deum qui nec revocat aliquid nec retractat qd audit. Omne ge mandducat de spiritali commixto. impletur spe. dilatatur sensibus. nutrit in veritate. pinguescit in fide. et sic ingrediens mitiora voluntatis dei et manens in eis adquirit sibi vitam eternam. Omne autem ab hoc commixto vel longe factus emaciat spe. angustiat sensibus. defficit a veritate. distillat a fide. et sic egrediens ab omnibus voluntatibus dei nonnisi mortem cadens in mortem. et paulo post dicat prudentia mea paratum et ex omnibus epistole scripture mensam ordinatam. hic alleluia exultacionis cum audit. Tauri multi et alumna occisi sunt tauri et patres veteris testamenti qui sub iugo legis laborabant et inimicos cornibus ventilabant. ysa. 30. tauri tui et pulli asinorum qui operantur terram. terram. alumna quasi dicta ab alendo sunt. pa-

tres novi testamenti pugnedine caritatis sagmata. pecunia virtutum alius ad superna mente erectus. et considerato vestitu illa esui occisa sunt. Christi qui sunt tauri et volatilia sagmata occisa. epheto i. occisi sunt. Pedes salutis apli occidunt. sancti occidunt. doct. nos appendamus ego autem impendar et superimpendar. pro animabus vestris. item Johem de abbatis villa tauri qui duplicia eorum pugnant. duos stos signant pugnantes duplicia eorum. scilicet sancto patiendo contra illatas injurias. et studio benignitatis quo inimicos. dum caritatis operibus de inimicis faciunt amicos. congerentes carbones super capita eorum. i. opera caritatis super eorum delicta eorum quibus liquefiant in amorem quo prius fuerant proximum congelata. Caritas enim benigna est. patiens est. alitilia aves sunt que duabus alis se in altum levant. una est contemptus vanitatis. qua terrena deserunt. alia desiderium divitiis. qua celestia apprehendunt. hec alitilia occisa sunt qua martires se occidi permiserunt. et eorum ut tingerent et alios ad fidem vocarent. Dei et omnia pata sunt vestite. et Christi qui quid querit. ad salutem. totum iam adimpletum est in scripturis. Qui ignorat est. inveniet ibi qd desistat. qui continuat et peccatorum. inveniet ibi futuri iudicia flagella quo timeat. Qui laborat. invenit gratias promissionis vite eternae quas in audiendo amplius exerceat. Hic opus. Qui pusillanis est et infirmus. inveniet ibi mediocres mistice cibos. qui et si pinguem animum non faciunt tui mori non permittunt. Qui magnanimus est et fidelis. inveniet ibi estas spirituales continentiores vite qui predicant eum ipse ad naturam angelicam. Qui paucis est a diabolo sublimatus a peccatis. inveniet ibi medicinales cibos qui eum ad penitentiam reparent ad salutem. Et quid scriptus est ibi achor apte furtum. lamina aurea lapidatus. ut et habeat funes qd truncant. et quid filii israel fornicati cum filiabus moabitarum

pcussi sunt, nisi vt habeant fozniciatozes qz phzresteant. z paulo post. vt quid dicit argunt a nathan z penitentiam fuscepit. nisi vt adulter z homicida penitentiae remedio non respuat. baab meretrix sanctificata est. vt meretrici spes daretur. nichil g' minus in commune hoc qz necessarium habet salus humani naturo. hoc quo processu patet conclusio. pius intenta videlicet qz iterum ad impias z bestias aliubi expediens est quia in eodem communio inuenit. quicquid necessarium vt valeat est. q. z.ta conclusio. iniusta pscisio xpi z suoz fuit potissima causa subuersionis iherlm z destructionis mundi. vnde christus sup illo reliqui vero tenuerunt seruos suos. z.c dicit de sua morte. z tacet quia non pzion paulo de ea diceret videlicet de locatione vineae patris familias cui filium eiectum occiderunt. mt. 21. Hic ostendit discipulos mortem quos post ascensionem eius occiderunt. inde. maximo sacerdotes stephanum lapidantes. In iacobi morte gaudentes. qui quo omnis iherlm destructa est a romanis. Ideo dicit audiens a' rex iratus est. vbi nondum scm Jero. qz supza homo dicebat. qui mutabat z opa clementie agebat. nunc autem qz ad vltionem venit. hominis nomen sibi z Rex tm dicit. Et notandum eciam qz ira zpie in deo non est. si tunc deus irasci dicitur. qui eluserit. cum audisset. non dicit a quo vel a quib; audiuit. ex quo minus. qz manifesta pbacione non indigent. Cum audissent. glo. stulti voluerunt sanguinis. z c' ar' qz manifesta signa homicidij virtutem habent testimonij. Iratus est. qz ne sigt ptm. Balaam vt deus est. si inflexibilitate. qui. Et zelus z furor viri non pcuit in die vindicte. Et missis exercitibus suis. ad litteram. romanus sub duob; romanoz ducib; tito z vaspasiano. vnde scm crisostomum romanus exercitus dicit exercitus dei. quia deus est terra z plenitudo eius. Nec enim inquit venisset iherlm romanus. nisi deus exercitum duceret eos. vel p exercitu intelligit bonos angelos. z hanc expositionem recitat crisostomus dicens. quidam autem exercitum angelos dicit. ciuitatem p ciuib; ponit. ac si dicat misit angelos suos z ignes illos misit in ignem etiam. vnde p ignes possunt hic intelligi omnes reprobi qui igneis etnalibus reputabunt. z perdit homicidas illos. glo. Judeos meruit z ciuitates succendit. Iherlm z alia loca circumiacentia. sicut predixerat dns luce. 19. videns ihus ciuitatem fleuit sup illam z c' vel in futuro perdit ignis ad penam damni. z succendit ignium ad penam sensus. Et in textu. tunc ait. vere fernus sius. i. apostolis z sequacibz sius. inpijs quidam priuatis sunt. z omnes nentis mediatoris paratum est p gre. Et incarnatio. pdicio. passio. Joh. xv. Si non venissem z locutus eis fuisse pcm non haberent. Si qui minus fuerant scilicet p legem. z pphas. z apostolos non erant digni. i. non reddebant se dignos. ac si vobis oportebat p. legem dei. si quia repulistis illud. z indignos vos iudicastis. eos constituimus ad gentes. q. z.ta conclusio. In militante ecclia bonos cum malis iungitur. vocant. z congregant. Et in adventu iudicis bonos a malis segregabunt. Ista conclusio patet ex textu sequenti. In q' ad exitus viaz. z.c' Circa quo dicit glo. qz post iniuriacem indeo. hic subdit inuitatem gentes ad fidem incarnationis. vbi ostendit. z. quo liberalitas regis ad nupcias inuitantis. Et 2o. scientia regis discumbentes discernentis. vbi intrauit autem rex. vt videret. Inuitatio est in pscia p dilectionem. discretio in futuro examinis. liberalitas inuitantis. ne facit deum bonos z malos. scientias discernentis facit deum iudicem. Dicit g' Ite g' ad exitus viaz glo. vie sunt errores gentem. exitus sunt defectus actionum. triplex est via quo dicit ad creatorem. natura. scriptura. z exercitium. natura p instinctum racionis. z hic est liber interior. scriptura p mandata legis. z hic est liber exterior. creatura p intuitum creationis. z hic est liber inferior.

.M.

omia clamant deus me fecit. gentiles au
tem non erant in istis viis sz exuerant
demanerant. z recedite ad exitus viarū
z ad gentiles errantes. qui tunc puerica
bant. legem naturę. ignorabant legem scp
turę. non attendebant libro creaturę. z
ideo tanqm deo adhęrebant creaturę vo
lentes creaturam p creatorē. hoc igitur
precepit apl̄s ite. dedit xpus apl̄is. vbi
qm aut ite p̄dicate euāgeliū omni creaturę. sz
cum via optima sit xpe xpus. Joh. ego
sum via. qui in fide eius non sunt. in ex
tris viam manent. unde crisz manifestū
est qđ post contemptam circumcisionem
iudeus. de vocatione gentiū dicit. ite. z
addit. puto qđ sicut gentilis z publica
via xpus est que ducit ad vitam. z vie di
cuntur p̄phete z apli que ducunt ad xm.
sic gentilis z publica via est diabolus qm
ducit ad mortem. aliqui p exitus viaz in
telligunt. homines quos in terrenis actu
mḡ p̄spa nulla comitantur. tales cum facili
ad dim conuertunt. Et verumptm manifestū
est ex p̄cessu sequentis qđ omnes gentes p
exitus viaz intelligi volunt. z ait subiungit
z quoscumqz inueritis. z cuiuscumqz legis
vel condicionis. cuiuscumqz linguę vel eta
tis. cuiuscumqz status vel dignitatis sine
acceptione p̄sonaz. vocate ad nuptias. z
ad fidem incarnationis actoris in vitate
comp̄a. quia non est p̄sonaz acceptor deus
sz in omni gente z. Et egressi serui. sci
licet de iudea. vsq. z. de sion exibit lex ser
mo eius. scilicet apostoli. z apostolici viri.
In vias scilicet gentilium vt non eas
applicarent sz vt inde homines revocarent
vel in vias dicit significant. missi eni ad ex
itus viaz. ad vias tm egressi sunt. quia li
cet hi qui erant in exitibz viaz p̄dica
rent. xpi tm in via manentes se illis no
conformabant. In vias dicit non in viam
tm eni multi nesciunt ire nisi ad bnm
deum. ay. vltro. euntes in medium bni
simum congregauerunt omnes quos inue
nerunt bonos z malos. gl̄a sicut ear nup
exitum qđ est iudeus bonoz. z infernum qđ e

deus ita indistincte bonos z malos colli
git. sic in archa diuisa fuerunt animā
lia genera munda z immunda. sic in ba
sa petri diuisi gentis reputa. z in area
gena mixta cum paleis congregabuntur
omnes quos inuenerunt bonos z malos
in caulam ecclie omnes quos inuenerint
simplo recipientes eoz p̄dicationem z fidei
obedire volentes congregauerunt omnia
de. ex. hac ostendendo. mirabilia facienda.
sz cum omnes ad vocationem erant mali qui
dicit congregauerunt bonos. cum sine fi
de nemo bonus. hanc dubitationem monet
ieronimus. sic. z. z videt dicens. hunc
locum plenius tractat. apl̄s ad ro. dicens
qđ gentes facientes ea que sunt legis &
demonstrant opus qui scriptam legem
non fecerunt. Inter ipos quoqz etiam cos
stat est infinita diuisitas. cum alios
stramus peccatores ad vitia z ruentes ad
mala. alios ad honestatem mox virtu
tis reditos. unde nō intendebat x. dicere
qđ ante vocationem essent aliqui infideles
boni simpliciter. si in comparatione sibi inuicē
potuit. boni dicit qui erant minus mali
z magis habiles ad bonum. unde vocat bonos
z hillarius qui erant humiliores z recti
ores z seruabant legem naturalem. Et
implete sunt nuptie discumbentium. glo
rificauerunt quotquot predestinati erant ad
vitam eternam. Impletis autem quia de
omni gente susceperunt fidem xpi z p
eos mundi climata sunt sua materia
dilatata. Et in fine mundi eccia simpliciter
implebit. qm intrante plenitudine gen
tium reliquie israhel fient. Impletis
g dicunt nuptie. z quidam ad munus.
z quidam ad meritum z quidā ad predi
nationem diuinum. qđ erit vt dum est
in fine mundi. qm complebit numerus
electoz qđ .xl. In die plenitudinis. z ec
que recepit illuminationem a sole. recipi
ens est scilicet x. ad iudicium qm implē
bit. hō sc. Intrauit rex vt videret z ob
stupuit. q. pars principalis omnis patens.
videlicet qđ in aduentu iudicis hom a ma

lis sepabim⁹ ꝙ vo cuꝫ declaracõe pono sextam conclusionem que est ista In aduen tu xⁱ in iudicio finali ad tempus resi den tes in ecc̃a finaliter cauentes veste nupa ali ablata ab eis potestato bene volendi ⁊ bene operandi mittentur in tenebras ex teriores puniendi pena horribili ⁊ eternali vnde ꝑ pbacione istius ꝙnis dicit In lit tera Intrauit g̃ rex vbi postq̃m ostensa est liberalitas regis quitum ad gr̃am in psenti hic ostendit⁹ sentias eius quitum ad mistiam in futuro ⁊ hec sentias ostendit⁹ in tribꝫ In distrccione in obmurgacõne ⁊ condempnacõne distrccio est in manifes tacõne meritoꝝ obmurgacio in acusacõ ne pecc̃ancm condempnacio in afflictione dicit g̃ Intrauit autem rex scrutat ad iudicium bemens non q̃n vbiq; sit ꝙ vbi vult aspicere ibi vult ꝑsens esse vt videt Distrumbentes ⁊ videri faceret in fide qui estentes manifestans singulꝝ mira qua lia sint ⁊ fuerunt p̃ eoꝝ ē illuminabit abscondita tenebraꝝ ⁊ manifestabit con silia coꝝdm ⁊ dicit ⁊ videri facit ibi hoiem ⁊ totum cetum maloꝝ qui in malicia ad mnant vnde sc̃m hillarius vnu hoiem dicit quia vnus gregis sunt omes qui seruant maliciam post fidem ⁊ non vestim nupcalē ⁊ sm̃ origenem qui ꝓphas non mutauerat mozes sc̃m ggo⁹ om̃e ꝙ qui non habebat caritatem qm sm̃ ggo⁹ vere caritas vestis nupcalis dicit quia hanc in se conditor noster habuit Ve ad spandum sibi ecc̃e nupcias venit sola quippe dilectione actum est vt vnigenit mentes electoꝝ intret Dicitur autem ves tis nupcalis quia tenuit turpitudinem peccatoꝝ ⁊ gregit a frigore temptationꝫ quia ornat mundo donoꝝ ⁊ diuinum ⁊ aut illi diua sunt bisio ꝙ ecc̃e diuicꝫ fu it obmurgacio ⁊ hinc est ꝙd dicit Amice debiti obligacõne si non solucõne amice fidei ꝓuocacõne si non opacõne q̃d ꝙ ang⁹ in amice non amico ecc̃e q̃ ē amicꝫ sold nomine quom̃ hinc intrasti sacra ecclie sustinende fidem ecc̃e confitende

non habens vestem nupcialem totꝫ factꝫ negando tm̃ 2⁹ confitent se nosse dm̃m Illud autem negant hoc autem dicit postillus admirat dns inuenies aliquem in ecc̃a absq; veste caritatis hmoi admiracõnis possunt esse q̃ causo ꝓma est q̃ dñus tm̃ expendit vt sponsa sua haberet hanc vestem cum alie fiant vt ex pilis animalium vel cortic herbꝝ vel bis bus vermm vt vestes seruo hinc vesti no luit dns aliam matiam ministrare q̃m de viscerib⁹ suis cum latꝫ sue apcione i quo amoꝛem suum nobis intimo ostendit 2ª causa est q̃ ecc̃a stet hanc vestem sumo placere sponso suo vnde vestem inanimi tem que erat figura hmoi vestis no luit ꝙ dñus Joh 19 licet ꝓmisit corpus suum ꝓfixari nuꝫ tunicam hominis in dicatam in cruce pendentis carnifices pi lati non sunt ausi constituere ⁊ tu in terris caritatem dei Imo caritatem que deus est audes separare 3ª causa est q̃ istam ostensiua est ecc̃a in illa mag na cena a homo nesciit qua hora debeat vocari ag̃ 2ª media nocte clamoꝝ ideo sem ꝑ deberent esse parati eiusdem 28 ⁊ vos estote parati ꝛc Q̃ sunt qui prius volunt oꝛdini vestem hanc q̃ deberet sacerdi ysa 38 dum adhuc odiver sicandit mecꝫ distrctus est quesiit lanam ⁊ linum ad ꝛ tegendum hanc vestem q̃n ecc̃a potest q̃d 3º quesiuit lanam ⁊ linum lana ⁊ linum sunt beneficia a xº exhibita 4ª ca est q̃d ecc̃a scit q̃d si hec vestis ei deficiet turpitudo eius toti mundo manifesta erit q̃d 5º vnusa delicta oꝛit caritas ⁊ apo 16 beatus qui custodit vestimen ta sua ne nudus ambulet ⁊ videant ho mines turpitudinem eius 5ª causa est scit ecc̃a q̃d non licet alicui intrare celoꝝ regni absq; hac veste hoc ē non licet intrare aulam assistere indutum sacco sactus est timoꝝ seruilis cum q̃ nemo intrat in aulam celoꝝ sic dicit idem postillat q̃d ꝑ vestem nupcialem ꝑ intelligi duplex vestis do qua ꝓbitio

emes domestica

341

omes honestia eius vestite sunt duplicibz bisso & purpura indumenta eius. bissus mundi puritatis vel castitatis & purpura caritatis. de isto habetur apoc. 19. ubi dr agni sponsam se bissino mundo cui isto requiruntur purpuram caritatis & bissum puritatis purissimo cui seruanda est humana natura ex qua diuine nature sunt sancta m̃ & xpi sanguine tota sponsis eor candidius est & rubicundius. cant. 4to & talem & act esse sponsam eius. potest etiam intelligi stola eiusdem vestis nuptialis vestis constans intus ex bonitate virtutis extrinsecus de ex decore honesto conuersationis hic. 3o. stendum. sm̃ illud qd deus omnibz quos munitat vestem nuptialem offert. alij autem vocatum nolunt aut si vocati abiecerunt & ideo intus sunt reprehensibiles & de nuptijs abiectus. ista abiectio & reprehensio vt dand est fiet in iudicio qn xpc malos xpianos arguet qd in militante ecc existentes fidem m̃ habuerunt ei sic. quemadmodum si aliquis cum nuptiali veste inueniat in nuptijs sic dicit illum nuptialem. ita etiam qui opa hui tenebrosa & nr xpianos quasi omnis ex eis ecclesiam xpi imitatur facit mentionem homo utrq; aut sm̃ ydeam eligat vestem aut sm̃ vestem eligat ydeam. i. aut fides opa faciat professionem aut sm̃ professionem faciat opa. Qui vult esse xpi faciat opa xpi. Qui autem non vult opa xpi facere nec venit ad xpm. aliquin audiet in die iudicij amice quo huc intrasti non habens vestem nuptialem. hic & nondum sm̃ postillat. qd hec interrogatio amico quo huc intrasti &c spaliter p̃ intelligi facta illi qui intrat ecclesiam p̃ fidei professionem cum pastorale. de illo nam nil mirum quodammodo est si sine caritate intrat. Et tu frater cui nō dum satis firma est fidei xpiana cui nulla caritas adhuc aut tenua qua nam venenata alicna curare vulnera audes. aut adquiescas angl̃o phano vide si diligere nostri te ipm & timet diligere potes. ymmo si amat te ipm. Si autem non dum nosti diligere te ipm timeo. ne decipias ymmo sicut Si amas iniquitatem non te diligis qm̃ diligit iniquitatem odit animam suam. Ideo petrus & ydemons requiritur cum ei cura gregis tradit. Joh. vlo Vt curam gregis dñi nemo sustineret pfunat nisi gregem plus se cuncta ad vitam temporalem diligat. Joh. 10. bonus pastor animam suam dat p ouibz sibi pastor curam sustinens animam ponit p ouibz suis in pignore & si necesse fuerit tenetur morti se exponere pro eis. vnde nimia est infamia eccie cupiditate que non timet curam tam periculosam sustinere & morti se obligare vt possit terrena adquirere. Item nondum sm̃ eundem qd tres questiones facit dns pfuit. In die iudicij prima erit amice quomodo huc intrasti vt sibi facit introducunt te mundus vel deus etiam ad honorem vt opz si multi obmutescunt qui non curant sibi quidem de responsione p hac questionis vt 2a erit questio quid christi aut si erit pastor aut sicut pecus &c. 3z. de pastoribz isti qui pascebant semet ipos 3a erit questio quid vestiti etiam habueris te vt pastor aut vt ydolum zacharie 13o. o pastor & ydolum. has tres questiones simul ponit scriptura iudicis vbi expletatores de eam dicunt sacerdotibz quis te huc adduxit. quid hic agis. ob quam causam hic venisti & satis competit. responsio eius plenius in tempore & si inquit pstitit in michas & michee me condiunt vt si ei sacerdos quia cum sunt hodie qui deo ghis seruiunt in ecclia sancta eius. malachie primo. quis est ex vobis qui claudat hostia mea & accendit altare meum gratuito. non est voluntas mihi in vobis dicit. si quis esset

.S.

questiones quer[a]ut a uris plat[is] credo
qđ obmutescent ꝑpt[e] timorem actionis ꝑ
ter erubescentiam iniquitatis ꝛ ꝑpt[e] igno
rantiam excusationis hec quippe est tpl[e]x
ratio obmutescendi. Dr. Tunc dixit rex
ministris. tunc scilicet in morte vel in
iudicio dixit rex ministris .i. angelis
ligatis manib[us] eius ne possit se aliquo
modo defendere ꝛ pedib[us] ne possit effuge
mittite eum in tenebras exteriores in q[uo]
patet pena horribilitas ibi erit fletus ꝛ
stridor dencium in quo pene multiplicitas.
In ligatione significat impossibilitas re
spectu g[ra]e recuperande ꝑ quo dicit ligatis
manib[us] quia erunt impossibilitati ad bene
faciendum ꝛ pedib[us] quia erunt impossi
bilitati ad bene volendum. Rabanus li
gat pena quos hic a bonis op[er]ib[us] ligant
culpa pedes. qui iam vigilare pigros li
gamus ꝛ manus que a indigentib[us] tri
buunt a bono op[er]is ꝛ voluntate ligate
sunt. Dicunt go nunc in vicio ligant spon
te in supplicio ligabunt. mitte. In tenebr[is]
notatur exclusio a luce g[ra]e ayrtitie mit
eum in tenebras exteriores stridor inferni.
ghy. Damnatus quisq[ue] illuc iuste ge
ret in noctem damnationis. qui h[oc] spon
te cecidit in cecitatem cordis. in p[ro]mitto
ibit in ꝓgenies patrum suor[um] ꝛc. Ibi
fletus ꝛ stridor passio ichenne ubi erit
fletus ex vehemencia ardoris ꝛ stridor
dencium ex vehemencia frigoris. Job. 24.
ad calorem nimium transibunt ab aquis m
um. hic mistice notandum secm gorz qđ
hoc dictum erit fletus ꝛ stridor dencium
in septem locis euangelii legit. cont[ra] septem
vicia maxime platorz secm qđ ꝑ in lit
tera euangelii redditur causa. Prima
est vt sup[er]bie tactum quia male miserit
ept[e] murum scilicet non ꝑpt[e] dm ꝑ cupi
ditatem non ꝑ caritatem unde dm fun
stupius qui intrasti non habens vestem
nuptialem ꝛ se[cun]da ibi erit fletus ꝛc. 2[a] quia
male vixerunt. non sicut pastores si sicut
mdnes non sicut epi si sicut episcopi ai.
ay[t]. 4. de sagena malos autem foras mi

serunt ꝛ sequitur ibi erit fletus ꝛc. 3[a] qz
alios scandalizauerunt sicut lapis si subito
se offerret obvie esset pedi ay[t]. 12. colligent
de regno eius omnia scandala ꝛ se[cun]da ibi erit
fletus ꝛc. 4[a] quia mutiles in docendo fu
erunt arbor cum mutilis ꝑcut[ie] in ignem
ay[t]. 24. serum mutilem ꝓiecte in tenebras
exteriores ꝛ se[cun]da ibi erit fletus ꝛc. 5[a] quia
subditos offenderunt superbia vbi ꝛ auaricia
sti ay[t]. 2ꝛ. Dr. dixerit seruus malus mora
facit dns meus ꝛc. ꝛ sequit. ibi erit fletus
ꝛc. 6[a] quia in his omib[us] ꝑsumpserunt
de se magna credendo ꝛ maiora tractando
huc 11. dicunt mali nonne manducauimus
ꝛ bibimus ꝛ se[cun]da ibi erit fletus ꝛc. 7[a] quia non pe
nituerunt. Illuc cum superbis repugnat
humilitati penitencie ay[t]. 8. de centuri
one. filii autem regni eicient[ur] foras ꝛ se
ibi erit fletus ꝛ stridor dencium. Septima
concl[u]sio est finis euangelii videlicet qđ
multi sunt vocati pauci de electi. quia
sunt vocati ꝑ fidem ad mensas. pauci ele
cti ad beatitudinem. Rabanus. tanto vnus
quisq[ue] vestrum in humilitate se deprimat
quanto fit electus ignorat. non multi em
bona incipiunt. Dr. minus bene ꝑsentant
illi de quib[us] tanto solliciti sibi metuunt
quanto ignorant que restant. hoc figurabat
in filiis isr[ael] qui scilicet in magno numero
de egypto educti sunt. in pmo tm terram
promissionis introducti sunt. solum em ꝑ
de tanta multitudine terram ꝑmissionis
intrauerunt. nunc 2[o]. posset autem
hic dici qm secm phos. multitudo causatur
ex dione. sicut paucitas ex contrarione ꝛ
contrarios in signo qđ deo non agit ad
electionem si potius ad reprobacionem. qm
multitudo sit vocata. in paucitas continu
ata ꝑ caritatem est electa.

Dominica xxi[a] post trin[itatem]

Erat quidam regulus cuius
filius infirmabatur ꝛc. Joh. 4[o]

Dicit fiat theophilus iste regulus
mirat[ur] miracula facta in nupcijs qm aquam in vinum mutauit qui ꝛ nunc credi

de 21 p'st
348

dit ſ; tm xpi natiuitatem ꝓfecto non cognouit ꝛ ad hoc intuendum illud mirabile eiusdem euangelii recenset dicens venit ihc in chana galilee vbi fecit aquam vinum ꝛ erat quidam regulus ꝛc ꝙ hui⁹ euangelii declaratione tam ad sensum historicum quam moralem sunt aliqua conclusiones breuiter declarande quarum prima est ista sicut febricitans filius regulis ꝙ eius mediacionem corporaliter a dño curabatur ita ꝛ filii ecclie spualiter febricitantes mediantibus regulis vel regib⁹ spualib⁹ qui sunt ecclie a febre spuali sepius sunt curati ꝙ prima pte est processus historicus huius euangelii erat quidam regulus ꝛc ꝙ cuius intellectu litteali non sciendum quid regulus dicatur aut quia genus existens regalis aut dignitatem aliquam principalem habens aut quia sic vocabatur Igitur quidam vt dicit Notinghm hunc eundem existimant ꝛ centurionem qui est apud matthm 1° de quo agit⁹ 2° Ostenditur autem alius esse ab eo ꝛtam ille quidem volentem xp̃m venire ad domum suam regat remanere hic autem ꝛ nichil tale petentem ad domum trahit ꝛtam iste centurio dicit dñe non sum dignus vt intres ꝛc Iste autem regulus dicit dñe descende priusquam filius meus moriatur sc̃m crisost⁹ ꝛ quidem ad ihm de monte descendentem capharnaum intrauit hic autem ad ihm in chana venientem accessit ꝛ illius quidem puer a paralisi detinebatur hiꝰ autem filius a febre Erat ꝑ quidam regulus cuius filius infirmabatur scilicet grauiter febre capharnaum ꝛ ita in ꝑ absencia sic nimium infirmabatur ꝙ morietur Erat ꝑ summa necessitas petendi veniam Unde ꝙ ꝑponit patris accedentis supplicacio 2° eiusdem supplicantis increpacio ibi dixit ꝑ ihus ad eum nisi 3° ipius increpati humiliacio ibi dicit ad eum regulus dicit ꝑ euangelista hoc scilicet regulus cum audisset ꝙ ihs adueniret a iudea in galileam ꝛtam fama adducitur eius peruenerat mirabilia de ipo ꝑ processit rumor eius in totam regionem galilee Cum itaq; audisset scilicet regulus abiit ad eum ꝛ rogabat scilicet ihm qui tm venerat in galilea antequam ipe regulus veniret ad ipsum rogabat ipm vt descenderet scilicet corporaliter ꝛ sanaret filium eius simplo quia grauiter infirmabatur incipiebat eum mori ꝛ secm causas naturales ꝓximus erat mori Congruum autem fuit ꝛ oportunum regulo accedere ad medicum qui ex sua dignacione illius venerat vbi infirmus iacebat In quo notari potest summa humilitas ꝙ ihm non alij medici rogant vt veniant Iste autem antequam rogaret accessit alij autem placant pecunias ſ; crisost⁹ iste autem sola fide ꝛ deuocione mentis placet ſ; vt moralis ſ; vt moralis sensus huius sensus euangelii sensum historicum comitet ꝛ 2ª pars conclusionis principalis cum ꝑ conuenitur ꝛ declaret nondum secm lincolii dicto ꝙ cum rex a regendo dicat ideo rex recte nominatur qui regimini sibi commisse gubernacula recte moderat ꝛ hinc sacerdotes alloquens ꝛ rectores animaꝝ ait ꝑ ipm inquit vobis sit dictum recte regitis reges ꝛ vocamini ꝛ estis non solum estis sacerdotes ſ; estis sicut dicit petrus ꝑ pe 2° regale sacerdotium Bene ergo melchisedech simul in vno rex ꝛ sacerdos iungitur nos in sanguine suo sicut dicit Joh in apo 1° fecit nos deo nostro regnum ꝛ sacerdotes vt regnemus sup terram Cum itaq; vt patet testimonio scripture nos ꝑ gratiam ecc̃e ꝑdti simus regia dignitate vigilanti ꝛ studio nobis agendum est ne tantam dignitatem vitio culpe committentes dñm eum non mansuetissimum haberet ꝛ esset qui regia ꝑfulgens ꝛ potens maiestate eam communitatem vilissime seruitutis condicione hanc miseram ꝛ flebilem commutando nos gratie ecclie fac

.25.

mus quocens postposita nre pfessio
nis dignitate gule luxurie ⁊ auari
cie seu alij vicio ĉmunali succumbamus.
⁊ qm solj deo seruientes regnare debe
mus qua illi seruire regnare est ta
lium vicioꝝ turpissimo seruituti sub
icimur. Dm etm facit qm̃ seruus ꝑ
peccati ⁊ non ꝺ̄ a maiestatis nre cel
situdine sic turpit declinemus ꝑ ea
abscidat sup custodiam nram ponamus ⁊
figamus gradum sup munimen nr̃m nos
tram ⁊ contemplemur. officium est
triplicium subiectos subiectos videlicet
armis defendere. moꝝ honestis oꝝ
nare. legiꝝ omnis emendare. sic ⁊
nos qui sumus reges spiales oportet
nostre curie comissos armis spialiꝝ de
fendere. moꝝ honestis ornare. legiꝝ
omnis emendare. ꝙmodo ergo est vt
defendamus nre curie comissos contra
insultus demonuꝝ vicioꝝ ⁊ hominu
maloꝝ. Insultus ergo demonuꝝ repel
lendi sunt ꝑ instantem supplicem oꝝa
onem. ꝑ psalmodiam ⁊ canticum laudis
⁊ ymnoꝝ. ꝑ sacramentoꝝ administr
acionem. sicut enim carnales hostes repel
lunt. ꝛ. videlicet fugando odoꝝ fumo vul
nere resistendo. valida missio iaculoꝝ.
forte mmmice castroꝝ. sic spiales ne
quicquam in celestibꝫ ꝑ aueat odoꝝ incensi
deuoto oꝝonis. quia sumus hmõi in
censi si ꝑ ignem caritatis resoluamur.
⁊ rerum macracione gratificetur. ⁊ sub
tilicet ⁊ elemosinaꝝ oleo unpinguetur.
Quia bona est oracio cum ieiunio ⁊ ele
mosina. extricat mo suffocat omne ge
nus demonuꝝ. ⁊ qui in naribꝫ dei est
odoꝝ suauitatis. demonibꝫ est in moꝝto
odoꝝ moꝝtis. Hoc odoꝝ ꝙmo sensit pau
lus demones cohercere. cum dixit. testis
est michi deus cui seruio in spũ meo
in euãgeo filij eius. qꝫ sine intermis
sione memoriam vestri facio in oꝝon
bus meis. post hunc odoꝝem ꝑ demones
extrinsecus mittenda sunt iaculis lau
dum ⁊ ymnoꝝ. lingua enim laudantis

est velut arcus extensus. singula dicta
emissa sunt velut iacula. iugata corda ho
minu. demonu ꝓfectancia ⁊ decreta. sacra
menta arcus sunt velut castra tutissima
vel inimico. qd castrum velut flumen
mensis ꝑ circuit aqua baptism. ꝙmo
ꝫ coherceat hostiles accessus. deinde in nr̃
iaculis vepis flammis est confessio ⁊ pen
tencia velut vallum ⁊ munus exterius.
In medio autem velut turris fortissima
sacramentum altaris collocat. ⁊ insultat
autem ⁊ nocent ꝙm homines ꝙ. aut ꝙ
fidei simplicitatem. aut moꝝ honestatem.
errores docendo. aut ex ꝙmo corrumpendo.
aut vi vel fraude corpalit miseros op
mendo. contra ꝙm occurrendu est gladio
dei sana videlicet doctrina. sicut monet
apls dicens formam habe sanoꝝ vboꝝ
que a me audisti in fide ⁊ dilectione que
est in ꝝ̄ ihũ. ⁊ alibi tu vo autem loq
re que decent sanam doctrinam. contra
⁊ occurrendum est confessione sancta
vt simus sicut monet apls ꝑ thimũ ꝙ.
ex fidelium in dño ⁊ confessione in ca
ritate ⁊ fide ⁊ castitate. ℣ Contra insultu
ꝫ occurrendu brachio seculari cui possim
mopem do manu forcioꝝ cuius eripiend.
aut quos oppressores eius cum hoc de me
possimus excommunicationis gladio feriendo.
aut eos non benedicto causa si correctionis
gratia coram iudice conuenendo. Istis
modis contra gena hostiu oportet tueri
salutem subditoꝝ. non solum esse ad homi
nu odiu ⁊ maledictionem vel ad possessio
nu amissionẽ. vel ad membroꝝ constric
tionem. ꝫ esse ad sanguinis effusionem. sic
enim ypus ꝑ nobis animam posuit ⁊ nos
debemus ꝑ fribꝫ animas ponere. ⁊ si sic
ꝑ subditis fuerimus diuicemus ꝑ regis
officium adimplemus. ℣ officium re
gis est subditos moꝝbꝫ informare. hoc ex
esso nobis conuenit quibꝫ dicit petrus
prima pe. ꝙ. non dominantes in clero. si forma
facti gregi ex animo. nra enim confessio
sancta ⁊ doctrina sancta subditis debet
esse regula ⁊ inuendi forma. ⁊ sicut in sp̃

cions sigilli argentei. cera mollis impimitur & informatur. sic in scripcione nostre vite & doctrine impim debet & informacionem redigi vita flexibilis & informis subditor. Regis cui ad ex^m totus comparatur orbis. & qualis est rector ciuitatis tales & inhabitantes in ea. ec^o io. Cum itaq; ad formam uel formandi sit. vita subditor. oportet vt artis vite regendo in nobis sit prius integra & expressa instripcio. q^d instp nonem non obliuet tumor superbie. nec obfuldet limor immundie. nec corruget con scripcio auaricie. non obstendat ungues rapine. non obliuiat fluditas luxuria & luxurie. & non tandem deformet alicui crimis note. quia sicut aptum oportet cpm & placitum sine quibus esse. tutu p^o Ex^o in regis officium est subditos legibz emendare. bene merentes premiando. male merentes secundum leges puniendo. hoc facient plati ecclie cum secundum statuta patrum & canonicas sanciones aut bona nutu remuneraut. aut pocz audaciam iustis penis coherent. Qz quia ad reges ptinet sicut & ad plates in necessario condere leges iustas. sciendum qd ad hoc qd bene sint condite leges tales secundum Holcot. q^z requirunt. primo subtilitas maturo deliberacionis. brevitas secuo cohabitacionis. auctoritas mandate sive obligacionis. & equalitas mensuro & distribucionis. p^o g^o. leges ad h^o qd debito modo statuantur requirunt subtilitatem maturo deliberacionis. non enim subito nec ex arrupto possunt leges bene statui. Ipsius figura moyses cum deo. q^z diebus fuit qui legem constriptam accepit p qs & tenuit fecit continuu. ad hoc designandu qd legis latores sobrietati & non festis & communis vacare debent. & maxime p tempore quo illas condunt. sunt enim leges que ordinant ad bonu animu principaliores artibz medicine quo ordinant ad bonu corporis. cum g^o secundum leges medicinales sicut dicit arz. 2° g^o. post medicina non datur. sine p meditacione & matura deliberacione. constat qd nec leges morales sine maturitate debita dari debent. & ideo scribit Justinian^o in p^o logo Institut. qd sine summa diligencia & quamvis vigilis p prudentissimoz virorz solerciam leges fuerit in vnu volume redacte. est eis lex. positiua principalis pars policie & maxime necessaria ciuili humane. & alig sunt boni legis positores sine legis latores sicut dicit arz. 2° ethi. vbi p^o g^o. quos quaz. prima est. qd ad faciendum homines virtuosos non sufficiat sine p^o suasiones. 2^a est qd ad hoc requirunt bona consuetudo que sine legibz haberi non p^o test. q^z est q ad hoc requirunt bone leges. quam in nemo sint aliqui libales. aliqui degeres. aliqui insanabiles. libales autem sunt qui apti nati sunt fugere delectaciones turpes ex sola verecundia. degeres autem sunt inobedientes qui qualescunq; delectaciones p^o sequunt. nisi p legem coercam castigent. Insanabiles sunt qui nec p^o suasionibz nec penis a malis delectacionibz retrahunt. primis g^o inuentis sufficiat sermo p^o suasionis. qua statim allenunt. ad virtutem. considerata viciosa turpitudine delectacionis & honesto virtutis. si p inobedientibz & rebellibz non sufficiat sz requirunt pene punitiones vel in p^o sonis vel in rebus. p insanabilibz do quos nos incorrigibiles vocamus requirunt extirpacio vel mors. dicit enim galienus. qd gemus medicine est triplicitum. nam est medicina vel ferru vel ignis. Qz vero medicina curari no potest. curet ferro. si ferro non p^o test curet ignis. Qz vero nullo modoz istoz curari no potest insanabilis estimetur. Quoz alius medicina est occulta coercio & caritativa. ferrum p climacio. ignis excoriacio vel separacio. qui do nullo istoz trium modoz est sanabilis. ei debetur mors vel extirpacio sicut arz. 2° do se. qd ad hanc necessaria est bona consuetudo. illud enim necessarium ad salutem vel virtutem p qd vel sine quo non extirpat passio nem humanus ad vicium. si hmoi est sola con

suetudo. q̃ sicut dñm est doctrina sñi non sufficit nam diuisiõ fuit antiq̃ sententia de eo q̃d est hominem ẽ virtuosũ fieri dixerunt q̃d quidam homines fuerunt virtuosi tam ex naturali complexione q̃m ex influxione corpum celestiũ alij dixerunt q̃d homines fuerunt boni p doctrinam ⁊ ista dicta alia qualiter sint vera nam quidam naturaliter dispositi sunt ad fortitudinem vel ad temperantiam sz hec dispositio naturalis virtutis imperfecta dicit ethi non ad eius perfectionem requirit doctrina que est perfectio vocationis sz qñ virtutes morales sunt in appetitu genõ non sufficit cum naturali dispositione doctrina sz requirit diuina consuetudo p quam ipe appetitus inclinet ad bonum opus habet em consuetudo bona quandam violentiam inclinantem ad bonum opus ex quo patet q̃d ad bonitatem moralem bona consuetudo requirit. Leges quoq; ad bonam dispositionem vel consuetudinem requirunt leges bone ⁊ p ostendit sicut do consuetudo bona natu consuetudo bona ideo necessaria est ad bonos mores quia consuetudo bona inducit quandam necessitatem ad bonum sz hec necessitas sine legibus haberi nõ pt habet em lex quandam potestatem tanq̃ psonam que unius multitudinis vicem gerere constituit ideo necessarium est habere bonos legis latores tũ propter homines q̃ difficulter a passionibus retrahunt tũ propter viros in perfectionis statu existentes ut p leges bonas bone in eis consuetudines conseruent requirunt. Leges quintum ad institutionem bonitatem ⁊ subtilitatem maturo deliberationis ecc̃ ig in omni sapientia dispositio legis ⁊c. 2o. requirunt leges utilitatem ⁊c. Hec em est causa legis finalis ut homines possent conuenienter habitare ⁊ dicit arg. 3o pol q̃d ciuitas est coetus bonarũ actionũ propter bonos vitos ⁊ perfecto ⁊ p sñi sufficientis ⁊c. 4to ethi c. 3e dicit q̃d legis positores magis student circa eam q̃ circa ciuitatem ideo 5m diffinitionem quam dat philosophus ethi ⁊ c. 10m in diffinitione politie cadit concordia dicit em sic q̃d politia est humane multitudinis unius consensus ⁊ concordatio cuius sanctus ⁊ concordat eius dictis augo de ciuitate dei simone. 18. ubi commendans unitatem dicit sic unde cogitate fratres mei ⁊ videte in ipa multitudine q̃d delectat unum ⁊ deo propicio q̃d multo est quis vos simpet unus simpet ⁊ augo de. a. de li. a. ca. 24. docet quid sit politia 5m sententiam scipionis dicit q̃d res publica est populi plm autem dicit scipio nõ omne cetum multitudinis sz cetum iuris consensu ⁊ utilitate sociatum In diffinitionem autem diffinitionibus liquet satis q̃d multa multitudo sine concordia dicit politia sicut res de publica sine populo esse non potest sic politia sine concordia esse non pt sicut dicit augo recitans dicta scipionis ⁊ de. a. d. ca. 24. q̃d que est armonia in cantu ea est concordia in ciuitate Sicut em ex sonis inferioribus superioribus ⁊ mediis concors cantus efficit ita ex ciuibus mediis ⁊ infimis ut recte ordinata concordia efficit ciuitas Si concordia est unanimitas ⁊ dilectio mutua est finis quem legis positor intendit ad cui ii. pertinet do legis est dilectio ⁊ tertius finis precepti est ait ritas sz requirit legis auctas ut sibi sicut non sine summo consilio statuunt ita non sine eximia maxima abrogentium reprehendit autem iii. 2o pol multitudes leges legem unam quam fiunt unius de antiquis legis latoribus ⁊ precipue 4us q̃d statuit legem talem de legis latoribus q̃d quicumq; admiserit aliquod nouum expediens ciuitati q̃d honorem reportaret ⁊ quia lex ista videt habere bonam apparentiam occasione huius legis disputat istam questionem ut 5m expedit frequenter mutare patrias leges p melioribus legibus nouum inuentis ista 6a appet 6to primo quia sic est in artibus q̃ quedam medicine approbate ab antiquis

ffi·

sint modo mutato tm qnia multo de talibz sunt leges valdo barbaries sicut qd cives possint voces suas vendere q ferro quia antiqui homines fuerunt bruttales z insensati tm quia leges sunt sculpte vel scripte vñ ℔ actus autem hominum sunt ꝓtinaces z varij z ideo non plus ꝓ vnam legem / ad istam q̃d videtur / az dr qd nullo modo expedit ciuitati qd facile mutet vel abroget leges antiquas q legibz nouis dato qd aliquod comodu ptulerit q pueniret ꝓ nouas leges z ideo dicit qd leges sodomitarū fuit malā quia ꝓ hoc mines ingeniosi studuerant circa mutandum nouas legū z sic de facili inducerent mutabilem totius politie z ideo dicit az qd leges antiquo debent esse magne reuerentie z stabilitatis vñ facile condere nouas leges z facile mutare antiquas ciuitati nocumentū quia hoc ñ ad est qm homines assuefacere ad soluendū z ꝓpendendū obligationem legis z ideo sustinere est melius ꝓ malos errores qm soluere leges antiquas vnde qui frequenter leges mutant legis virtutem debilitant nec est simile sedm eum de artib z legibz nam virtus z efficacia arcui fundit sup rationem ad mouendū aliquid z ex natali racione hꝫ vim sinam leges anto posito in multis habent efficaciam ex ea consuetudine obseruationis atq vetustate z ideo mutare consuetudinem est debilitare legem ff de legibz z consuetudinibz sine longa manifestaq̃ diuo legi contraria non omnibz que a maioribz condita sunt rõne reddi ꝓt Si vero essent aliquis leges q̃s contineret manifestam ciuitatis ꝓnicem de mutuo consilio abrogari debent si h̃ mullo modo oportet frequentare z ideo signanter dicit Valerius li. 2o. de institutis marcellus qd in eoꝝ ciuitate a condita vrbe seruatus est quidam gladius vsq ad tempus quo noster ingrediebat

in figura huiꝰ lex mosaica scripta fuit in tabulis leges autem romanoꝝ in duodecim tabulis eburneis in signum stabilitatis futurus ¶ 2to leges regum equalitatem z vt scilicet leges sint omnibz eoꝝ qui sunt vnius conditionis vt si vni liceat omnibz liceat. z qd vni vtile est omnibz vtile sit. hoc autem sic intelligi non debet vt eandem legem habeant milites qua habent artifices. z eandem q̃ seruus dñi si sic intelligi debet qd omnibz eiusdem status sit eadem lex. z ideo qui volunt aliquam rem quasi eam constituere ex ꝑsonis equalibus necessario ꝓstituunt ordinem z ꝓ quas pulcritudinem que constat ex diuersoꝝ gradu quasi proportionis connexionis vnde dicit ℔ Augℓ az. R. c. dei. qd pax omnibz vtilis est tranquillitas ordinis. ordo vero ꝑ vnius distans ꝓ rez sibi equas locum tribuens dispositionis. z ꝓ quas vbicunq est ordinata pulcritudo vbi multus est ordo z az dicit ad ꝓpositum qd lex est quidam ordo. z bona legis illius est bona ordinatio ℔ 3o. ꝓpositum dicit qd iustum est legi sedm virtutem eq̃lem tribuere z inequalis est eni vnitas cuiꝰ sicut vita dicit que in bona proportione consistit ¶ Ex premissis patet qualiter ad regis officiū pertinet ecclesias edificare. z qualiter huiꝰ officiū ad plenū debito ꝓficiat. Vñ z addi potest qd sc̃s bñ Gaud simonis ꝓ. videtur qd ille vere rex dici ꝓt qui regit ꝓpter sapientiam ꝑ publicam vtilitatem z septimo nocent debet quidem rex regere ꝓpter sapientiam cui q̃ iudex sapiens iudicabit ꝓpter sinem z ꝓpter sensum stabilis erit eq̃ dicit. ibidem rex insipiens ꝓdet ꝓpter z ciuitates inhabitabunt ꝓ ꝑpter prudentiam qd 2o dicit dux indigens sapientia multos opprimet ꝓ calumpniam ideo dicit. qd ꝓpter tuum rem publicam beatam fore dicit sapientes regnarent vt reges sapientes exprimerent 2o debet regere rem publicam vtiliter tunc autem vtiliter regit qd non solum ꝓpriam vtilitatem ¶

wem attendit legit de romanis q̃ ad
pugnabant & ḡtia adq̃rienda & lib
tate assequenda ⁊ p re pu[blica] conseruanda
tunc semp vincebant si postq̃m ad ama
ciam se contulerant vici semp fuerũt
vnde dicit ang⁹ in ep̃his q̃ qui prudẽ
attendunt plus solent paupẽtate q̃m
opulencia vicisse romam In paupẽtate
enim mor⁹ integritas seruat[ur] opulencia
autem mentes hoim̃ omni peior
hoste corrumpit legit in hist[oriis] romanor
q̃ cum quidam legati romam venisset
⁊ fabricium p̃cipem romanor⁹ ⁊ cum ⁊
nantem in ligneo catino vidissent cu
eatim p sua libtate multa auri pon
dera optulissent ille nõ ad ꝓpriam si
ad eorum vtilitatem respiciens aut ab
to ⁊ aurum vim vobiscum asportate
romam cum mallent diuari habentib⁹
aurum q̃ auro. memento q̃ fabrican
nec auro nec hostib⁹ vinci posse ⁊ debet
rege sepm̃ innocent⁹ vt scilicet immun
sit ab illis vicijs que in alijs reprehendit
ne sibi dicat alt[er]. Ro. 2o. In quo em iu
dicas alium te ipm̃ condempnas. legit
q̃ de magistratu athenienses quendam
furem ad penam trahi facerent. socra
ꝓhus dixit minores fures punimur ma
iorem. maximus autem debet p̃ceps
a. ⁊ vicijs esse immunis. a quibus nec ꝓ
p̃ceps alexander legit immunis fuisse.
qui licet victor fuerit ofbis terrar ab
ira. tu ⁊ violencia. ⁊ cupiditate munia
vincebat. Absidenda est ira a p̃cipe
ira quia dicit ḡd ⁊ ira non habet
miam nec erumpens furor ⁊ c. nudum
em sententiam aliquam ab ira p̃ferre
debet. Inde refert valerius q̃d archi
tarentum⁹ cont[ra] seruum suum iratus ect
ait q̃d infeliz iam de te supplicium ca
perem si iratus non essem. legit in
hist[oriis] romanor⁹ q̃d cum theodosius
imp[erator] ad missa seuera minus esset
p̃ceps quidam sapiens cum admo
nuit vt cum so irasci sentiret priusq̃m
aliquam sententiam ꝓferret. ⁊ litteas

alphabetu nr[u]m se mirose dicet vt sic refre
natus q̃d statuendum esset inanimus bi
bero posset ⁊ 2o absidenda est bi oblenia
q̃d. q. noli regib⁹ o samuel noli regib⁹
dare vinu quia nullum secretum ⁊ ubi
regnat ebrietas Valerius dicit q̃d cum
philippus rex temulentus ect iniqua
sententiam q[uo]dam viduam dedit que
ad ipm̃ accedens dixit se appellare a
philippo ebrio ad philippum sobriu[m] qui
cum vinu[m] degerunisset sententiam reuo
cauit ⁊ 3o absidenda est cupiditas immu
q̃d 2s. leo rugiens ⁊ ursus esuriens p̃
ceps inquus sup̃ pleb̃m pauperem refert
valerius q̃d tiberius cesar iudices q̃m
cunq; raro mutabat ex eo q̃d nouos q̃ri
ad rapiendu[m] intenos erat ⁊ ponit ex
de quodam viduato quem ei munerib⁹
multitudo optulisset ⁊ quidam eos assu
gisset aut malo fecisse quia iste plene erat
⁊ famelica venerat ⁊ amplius nos affli
gent Nouit quidem iudices maxime q̃
sunt pauperes vel auari semp ad rapien
dum sunt auidi Vnde dicit idem q̃d cum
consules in hispaniam mitti deberent
⁊ de diuitib⁹ consilium haberet scipio dix[it]
neut[er] michi placet quia alter nimis est alter
nimis est satis equo animo in magistra
tib⁹ iudicaris inopiam ⁊ auaritiam q̃d
si talia in regib⁹ secularib⁹ requirantur
a multo fortiori in regib⁹ spiritualib⁹ esse
debent Dicitur eciam notandu[m] q̃d sicut
regulis de quo supra dictum est inter infir
mid ⁊ medium exstitit mediator sic re
ges vel reguli spirituales inter spiritalis infir
mos ⁊ simplicio medicu[m] mediatores po
tissim esse debent ⁊ 2o intendit q̃d in h[oc]
q̃d filius reguli infirmabat caphar
naum duo notant[ur] que infirmitatis
tam corporalis q̃ spiritalis causa magnus
solent ee. scilicet genus nobilitas. ⁊ loci
amenitas. Ex eis multis occasio sumit p̃
caudi. ad litteram filij magnor⁹ frequen
infirmant[ur] eciam infirmitate corpali
quia sicut Jero[nimus] libros regios morbi sequu[n]
tur regis. si do infirmitatib⁹ spiritalib⁹ etiu est

hoc qđ ex nobilitate gen̄is frequent̄ sequit̄ superbia. vnde sup illud thi. 6. dimittit hui⁹ seculi papo non sublime sape. nec speraro in modo dimittat glo. dugi vita diuis di uitu est superbia. & quia superbia ad sui sustentacoem multis indiget. se eciam inde concupiscentia oculoꝝ q̄mvis ad illam speciem que est vanima. vnde eze. 29 dicitur do leena eduxit vnu de catulis suis & leo factus est & didicit predam capere homines gz comedere. Item filij nobiliu deliciis nutriunt vnde fiunt gulosi & cet luxuriosi. qđ ptinet ad concupiscentiam carnis. Confirmatur autem in capha. qđ intpretat villa pinguedinis & consolacionis quia ꝓdixit qui ex adipe iniquitas eoꝝ & ea que dat eis deus ad consolacoem & gl̄am eoꝝ accoem ipi ꝺtunt ad sui corrupcoem. ideo dicit dns huic. 6. de vobis qui hic habetis consolacoem vram q̄d 2°. ꝓsentas fructoꝝ ꝓdet eos ideo dicit. augi in li. de doctrina xpiana qđ michil infelicius felicitate peccantem ipe consolaciones maloꝝ q̄ in vtilia ꝺtunt. 7 gz. in moz. quot solacia ad vsum vtendi querimꝰ. tot medicamenta nre egritudini obtinamus. & subdit hoc ipm medicamentu in melius vtit quia exquisito veneno paulo diuinus ut heventes ex eo gin̄ deficim̄ qđ prudens ad refectoem paratꝰ. Istu sentencia ꝓto concordat Jand dicens qđ filij nobiliu his 3 vicijs sepe laborant. scilicet superbia. vana. & lasciua. si illi ista detestantur qui sunt in dei filios adoptati. legit̄ em in hystoria scolastica qđ cum filia pharaonis moysen in filiu adoptasset & rex coronam in qua erat ymago ydoli eius capiti imposuisset puer coronam in tram ꝓiecit que ex ꝓcepto exutus ꝺmunita & ei sacdos ydoloꝝ hunc dicit occidendum asserens ꝑ ipm cultum ydoloꝝ multiplicari euacuandu. ad cuius eam prudentia fugationem primo ardentes ptimus sit allato quas puer insanis carpens & in os ꝓiciens innocens ꝓbabat. Sic dei filij adoptiui debent superbiam detestare qđ in hoc sucrati figurati qđ moyses coronam in tram ꝓiecit & sic quodamodo euacuauit. ysa. 28. pedibꝫ conculcabit coronam ef fraym. effraym sterilitas intpretat. & ex sterilitate vt supius patet corona superbie originat. debent 2° auariciam detestari qđ figurat ꝑ h° qđ moyses in coronā ydolum omnium imuens se ydolatriam detestare & ꝑ eius auariciam que ab apto dicit seruitus ydoloꝝ colo. 3°. Debent 4° timoꝛe dei luxuriam vrere & frenare ꝑ eciam significabat ꝑ h°. qđ carnū ignis ꝓmas ardentes applicauit. & adeo petimꝰ sepius exorando vre renes meos & cor meum &c. & in ꝑ. confige in timore tuo carnes meas. 5°. nonū qđ corpalis febris pueri infirmati spualem febrem qua plurimi nunc egrotant ad sensum mistici nobis monstrat. vnde sdm lincolñ dicto 16. ffebris calor est innaturalis a cor de in artias ꝓcedens sic qz ledens effectu. & ꝑt sdm Jand. ꝑcm quodlibet signatur. vnde inquit. Sicut sunt multe spes febrium sic sunt multe spes peccatoꝝ. prima est febris cotidiana. & signat parui gulosi ꝓt cotidianam acoem. ysa. 16. venite sumamꝰ vinū & impleamꝫ ebrietate & erit sicut hodie sic & cras & multo amplius. Ideo compat̄ stanguisligie qui dicit. stanguisligie dne sunt filio dicentes affer affer qui gulosus post vinū fercula dicit affer ad. & sicut febris cotidiana do facilitat̄ in aliam. sic & gula cito trahit in luxuriam. Item q°. dent̄ mero estuans cito desipimat in luxuriam. vel febris cotidiana animo sunt ꝑua venialia que cotidie agimus que sdm augi in li. 2°. Do. si assiliant̄ guttis aque arene & stabiei aque qui a fernore caritatis reuocant. arene qui a sepe amam a bonis opibꝫ. sterilem faciunt. stabiei qui a deorem alio emittunt. & dicit ibidem qđ multo gutto replent flumina & aliqđ faciunt nauiga gia. multa ꝑua arena faciunt onꝝpon derosum. multitudo stabiei corpus reddit corruptum. sic & venialia qui contempnit

℟

sepe sua multitudine sua ponderositate
sua diffinitate ad pcm mortalb dispo
nunt ℔ 2ª febris est effinda que dicitur
ab effindo pisto marino quo eo die q̃
nascit mozit̃ & figit subitanea vc mond⁹
qui debet finiri ante solis occasum qñ
g̃ sol non occidat sup iracundiam ves
tram gl̃ra non dicet subitus vo
motus q̃ naturalis est quia sicut dic̃
Jero⁹ qui nulla animi ꝓturbacione mo
uet vt simplicet dicam aut lapis aut
deus est Ideo dicit̃ ḡgo⁹ nazanzen⁹ qd
duo sunt in celo qui non pnt moueri
scilicet deus & angelus & z̃ est in terra
scilicet sapiens pñs licet enim aliqñ deus
dicat̃ irasci hō non dicit̃ ꝓpt aliquem
turbulentum affectu ipe enim vindictam
non facit cum aliqua animi ꝓturbacione
sap cum mentis tranquillitate omnia
iudicat Angeli etiam dñi ꝓdicatores licet
dicant̃ flevit ysa 33 angeli pacis amare
flebunt tñ fletus & conturbacio in
eis cadere non possunt sz dicunt̃ flere
n ad modum flentium se habere Ordine
autem pñs g̃ius animi ꝓturbacionem
pacat̃ ex hoc tñ eius ratio non obnu
bilat quia eam tenet sub dño rationis
unde dicit ibidem sepe pñs terra
celestis est in corruptionis impassibili
in omnib⁹ vincat̃ pt̃ qui in animi liber
tate ¶ 3ª febris est ethericha que accidit
ethis homib⁹ & signat pcm mundis quo
qd aliquis laudit̃ accendit̃ cui vitupe
rium recidit non licet horam detrimen
tam sz qui renouant̃ laudationes re
nouant̃ accessiones hoc patet regum 18
ceperunt cum puello cantare saul ꝓ
cussit mullo & dauid decem milia & tunc
accessit febris sz tandem ionathas eum
placauit & sic cessauit accessio quocirca
cum saul audiebat de eius ꝓbitate voci
ens laborabat ista accessione ¶ Ista autem
febris non nascit̃ in deliciato altimo
quia sola miseria caret immundicia unde
dicit quidam omnibus immundus immundus
nemo tibi Ideo signat̃ ꝓphet sacerdotem
de quo ꝓ Regum 2º qd non potuit videre
lucernam antequam extingueret̃ lucerna
accensa licet extincta fetet lucerna accen
sa sunt viri virtuosi extincti pcm fe
tidissimum igit̃ non potest sustinere vi
dere virtuosos si libenter videt miseros &
abiectos Hec autem febris multum affligit
hominem vt dicit quidam Immundus in
undia combibit̃ mutus & ex. ideo optat
socrates qd mundi in omnib⁹ cum habe
rent oculos & aures vt de quolibet feliciter
loquerentur ¶ 4ª febris triana qua laborant
illi qui de malis que fecerunt satisfacere nolunt
Hent enim contritionem & con
fessionem sz non satisfactionem dicit̃ qd
quidam demoniacus ad quendam viri
sum abductus est qui ꝓcepit demoni vt
exiret & nomen suum diceret & ille nos
sumus tres qui in isto hominis habitamus
ego vocor claudens cor alius vocat̃ clau
dens os ¶ 3ª vocat̃ claudens manipuli
& magnus loculum Officium meum est ar
cubus indurare ne possit contritionem
habere & si forte contereit ¶ 2ª socius fa
cit ne confiteat̃ & si confitet̃ 3ª frater
laborat ne satisfaciat & ꝓhinc modi
fere omnes lucram 3ª tñ frat̃ claudens
manipuli plures nobis duobus adqui
runt ¶ 4ª febris est continua Ista febri
laborant auari & maxime usurarii
certi peccatores intpellacionem faciunt usu
rarius quolibet die hora & nocte quoli
bet momento & festo peccat ideo videt̃ de
peior q̃ judas qui a judas tñ vendidit
ℳ sz illo nedum vendit ℳ sz etiam una
cum hoc beatam virginem & sos & sanc
tos cor festivitates comprimit in usuris
& quia filius sunt nichil in culpa filius & cet̃
in pena Judas enim in aere qui est in
celum & terram intuit ad inuendum qd ne
in celo debebat stare cum angelis nec
in mundo cum hominib⁹ sz in aere cum
demonib⁹ sic & usurarius non habitabit
in celo quia dm & btam virginem & sos
& sanctas offendit nec in mundo vbi
homines conturbant ¶ in inferno in

de 21 p 1ª
362

demonibꝫ quos ꝓ auaricia adozauit
my illud colꝫ. Auaricia est ydolꝝ
seruitus. Ista febris scilicet auaricia a
to oritur q̃nta tollit. 3ª. que causa sunt bi
te scilicet cibum sompnum ⁊ quietem dua
mus non audet comedere. ecc. 4to. non sa
abit pane indigens ⁊ in tristicia eius
sit ꝓ mensam suam ⁊ non potest dozmire
ecc. 5o. cuncti dies eius doloꝛibꝫ ⁊ erump
nis plenꝫ sunt. nec ꝓ noctem mente
requiescit. qui. 6to non eni cognouit ui
cium malo fecerunt. ni. capit. sompnꝫ ab
eis nisi supplantauerint. ⁊ nec ꝓ quietem
habere ꝑ die ⁊ nocte est in laboꝛe ⁊ in fa
tigacione. Iob. qui. ꝓ sollicitudine quiescere
re non poterunt auari. 8o ꝓ quid temꝑ
cognouit scilicet frugales ⁊ liberales mi
ni qui 28. Qui odit auariciam longos
sient dies eius. ¶ 6ta. febris est quarta
na ⁊ signatur ydropisim. quę ⁊ 2ª. spes tumo
ris et cum aliquis homo qꝫ habet / a se
habere existimat. vel ꝓ sibi putat. vel qui iactat se habere qꝫ
non habet. vel qui despectis ceteris appetit
singulariter videri habere qꝫ habet. vel
ꝓ signare luxuriam que ꝓ corpus expleti
tur. qꝫ ex ⁊ 2ª. clementis exponit. vel ꝓ
signare consuetudinem longam quia
et ꝑma dies sit mala suggestio ¶ 2ª. ma
lus consensus ¶ 3ª. malum opus / ¶ 4ta. mala
consuetudo. Ista ⁊ spes quartana difficul
ter curat. / superbia difficulter curat. quia
semꝑ est in astensu. ꝑ. Superbia cor qui
te. oderunt astendit semꝑ hoc est qꝫ
optimum habent in eo si in tantu creuit
qꝫ destendit in testrem ꝑadisum ⁊ inde
sic creuit qꝫ replent totum mundum
alia spes quartano difficulter curatur.
quia in anima ⁊ in carne minus ra
dicatur ipa enim radicatur. in ana. i. in me
moria. intellectum meditacionem. in voluntā
te ꝓ intellectum affectacionem. radicatur ecia
in corpoze quia tpm totum inflammat
Iob. 32. Ignis est vsq; ad consummacionem
deuozans ⁊ omnia eradicans genimina.
ipm totum consumat. eiusdem. 18. vul

neraunt limbos meos ipm totum cor
rumpit ⁊ fedat Iob. ꝓ. corruerunt
munientes in sudore suo ¶ 3ª spes quar
tana est mala consuetudo que difficu
lter curatur. illud signatum est. Io. n.
in lazaro quatriduano mozuo ⁊ feti
do certe quidem mozuos ꝓ facilitez
curauit lazarum quatriduanum eꝫ
quadam difficultate vocauit / scilicet cū
clamoze cum oracione cum suis contur
bacionibꝫ ⁊ eꝫ lacrimaꝝ effusione. ¶ Sep
tima febris est ethica que est febris
radicata in membris in quibꝫ naturalis
humoz consumit ⁊ figit tristiciam ⁊
maxime illam de qua dicit. 7ª. cor. 7. mo
scilicet tristicia mozte operatur / talis au
tem tristicia exsiccat ossa. i. ale virtu
tes qui. 18. Spiritus tristis exsiccat ossa qꝫ
non solum exsiccant / sed eciam vsendi
tur / amos ⁊ succendunt ossa regis ydu
mee. Idumea interpretatur sanguinea ⁊ sig
nat diabolum qui sanguinem sitit. eius
ossa sunt. mala peccata ꝓ quo in nobis
robur assumit. sunt igit / qui ista ossa
habent integra. qui scilicet de peccatis
suis non confitent / qui vero de peccatis
suis confitent / habent ista ossa qui con
tu. ⁊ hanc contrariam facit salubris tri
stitia. i. pena qua in salutem operatur.
vel ꝑ Lincolñ vbi sup. dicto. 18. calor in
innaturalis qui a cozde in artias pedi
est amoz inmoderatus mundialiū qui
a voluntate velut a cozde egredens in
membra se diffundit diuersos motus
⁊ sensibiles mouet. ⁊ ꝓ hos membra ad
assequendū inmoderato cupita debit qꝫ
sin eoꝝ effectu aut se ꝓ flagrari aut
se ⁊ alia ꝓ flammis. timoz autem qui
comitat amoꝛem inmoderatum tris
titiam. nomen est velut frigus ⁊ tremoz
febrilis. Et sicut in febribꝫ non sentit
frigus nisi occasione caloris innatu
ralis. sic nec sentit timoz nisi dum
in occasione mozdinatti mundani timo
ris. In timoze autem fiunt sit animi
constrictio ⁊ qui animo in se contracto

ex eo qđ anima naturaliter velit hinc vult dilatari insunt ipi anime velut inclinaciones oppositę quibz in dubia intentis velut tremor concutit Item cum moz dinatum amorem temperatum contemplamur hec ei affectiones scilicet gaudium dolor spes timor gaudium qđ dilatat animam dolor eam constringat spes qđ extendit animam timor eam retrahat quod ge nus dubia intenta nonnullo velut febrili tremore miseram animam horrendo concutiunt Cum autem amor moderatus velut calor naturalis se exerceat in tactu qui tactus optat treuia qđ febris est in viscere humoris corrupcione dicto in gustu qđ febris est ex aquei humoris vicio dicam de in olfactu caudam qđ febris est ex corrupto humore aereo dicto autem in visu velut febris est ex corrupto humore igneo et sic de quo notabile de regulo septimo notato. Regulus enim secundum est platus humilis vel superior facies vacionis filius est subditus plato ob bi ves animo inferiores Infirmat enim febricitantis capharnaum i. in agro siluestri ne hums huius mundi ubi diuites habent consolacionem suam quibz dicit Ve vobis diuitibz qui habetis hic consolacionem ves tram capharnaum eius euacuat ago vel cilla consolacionis aduenientis ymo in sacramento altaris occurrit predictus regulus desiderio et deuocione omnes qui ibi cum filio infirmo sepe euadit ex quibz patet manifesto conclusio prius posita videlicet qđ sicut febricitantis filius regulo ita et conclusio est ista In infectione fidei regulo a deo reputata minor infidelitas increpat in eadem mistice designata genera fides implicito arguebat supposito istius conclusionis est textus euangelii sequentis oppositus ubi dicit Descendit ad eum ihesus ubi supra Notyngham post patris accedentis supplicacionem addit eiusdem supplicantis increpacionem dicit ad eum Nisi signa et prodigia videritis non credetis et stupido ad credendo simi

III

estis signa sunt minora et prodigia maiora Quem autem ego in hac re si bene consideratum apte cognoscam qđ in fide dubitauit vi debar quia in suppone defectu presencie in hoc qđ dicebat filio descendo ac si non esset presens ubique defectum potencie in hoc qđ dicebat priusquam moriatur filius meus ac si non posset mortuum suscitare defectum scientie quia credebat defectum puerum ignorare reprehendit eciam re gulus iste quia signa et prodigia petit cuius racio est quia hec est ita inter fideles et infideles inter infideles tradunt et signa ad fidem fideles vero tradunt multa scripture In hoc ge reprehendit regulus iste quia cum nutritus esset inter fideles et instructus in lege non in scripture autem si et miracula credere volebat Inter de signa et prodigia alia dicta quia supra potuit sic dari quam miracula dicuntur signa in quibz diuine virtutis ostensiua prodigia de in quibus ostendunt aliquem effectum futurum secundum ytm dicta qđ 2m pro conclusionis est idem dicta ge neralis faciens comparacionem inter fidem samaritanorum qui facillime credidernunt et galileos qui vix signis et prodigiis credere voluerunt. ad propositum ita stribens accipito magnum clarissimum quid sensus In samaria biduum fuit et credidernunt in eum samaritani tot dies in galilea et non in eum crediderunt galilei Ubi per biduo multos ad fidem conuertebat illuc qui aquam in vinum conuertit sicut scribit ipse Joh et crediderunt in eum discipuli eius et domus plena erat domus turbis et miracula fuit est tam magnum miraculum et non crediderunt in eum in discipuli eius samaritani nullum signum expectauerunt Ubi tm crediderunt eius autem eius audire meruerunt Nisi signa et prodigia videritis non credetis et ubi facto tanto miraculo non credit nisi ipse simplex regulus et domus eius Ille simplex gallilei ambulantem dicit ihesum in via facientem qui miracula oculos illuminantem

surdis aures aperientem. muto[rum] ora solute
tem. paliticum membra stringentem. sup
nulare ambulantem. ventris z fluctib[us] im
pantem. mortuos suscitantem. tanta sig
na facientem viderunt z hec nide pauci
crediderunt xpō dei loquor tam multi
credunt quo signa vident Illud g̃ q̃d tunc
fm est hō q̃d nunc agit potē debuit Judei
fecerunt vt sint similes gallileis nos simi
les samaritanis ¶ a conclusio In fide regu
li quo ꝓmo imperfecta sunt si ex dño z ꝑ
unt. z sic miraculo z ꝑ sermonis meritō ꝑfe
ctem habuit ¶ 2 gradus fidei nobis m
notuit z ista conclusione est processus Jaco
bi ꝓ. ad ꝓpositum sic stribentis z
allegat bedam dicentem q̃d regula fidei
tripliciter habet gdum sicut z quelibet
alia virtus silicet micm incrementi
z ꝑfectionem habuit cum micm q̃d ipm
rogavit vt descenderet z filiū eius sana
ret tunc em z credidit z dubitauit. cre
didit quidem q̃d filium sin sanave pos
set. si non credidit q̃d cum posset sanare
n ꝑsens erit corpo. dendo fides eius acce
pit incrementum. q̃d silicet credidit ser
moni dñi dicentis vade filius tuus viu
t. sanus tuus ē. ideo autem dixit Simon
quia ab infirmitate mortali cumulat
z credidit homo simon credidit nequā
non integre adhuc vel ꝑfecte nam
paulatim ꝙ ipm thebat ad fidei ꝑfe
ctem ¶ ultimo ꝑfecte credidit q̃n sermi
nantem filiū nuncupant de qua mi
racione se in textu cum dicit Jam eo
descendente silicet de cana in capharnaū
vt silicet ꝓbatum exprimat de hō
salvatoris. z occurrerunt ei servi eius
tantum silicet bonū nūcii habentes.
z p gaudio ei occurrere festinantes no
sustinuerunt donec dominū precurrent z
vidō se z nūciauerunt. i. dixerunt ei se
tulerunt quia filius eius vivebat. i.
sanatus esset Interrogabat g̃ horam ab
eis in qua melius habuerat vt silicet
facta collacione int tempus dicti x̃ i
sanitatis receptē vt ꝓ x̃ potenciam sa

nasset manifestius cognosceret z dixerūt
ei quia eri hora septima q̃ sanitas post
meridiem reliquit eum febris q̃ eū
gebat infestabat ¶ Et est hic notan
dum secundū beatū ihū. q̃d hora septima
reliquit eum febris hora septima ē eū
dem septiformis spūs illustrat horam
z peccata dimittit dies mecū est qñ
integer homo hoc ē mirabilis z exta
ons totum gaudiū z quia finis est q̃d
aliale est dendo q̃d finale est ꝓ
dies medietas est gaudiū hominis ex
thoris z sequens medietas gaudiū ho
minis interioris cum itaq̃ gaudeat ho
exterior in mundialibus quo sex dies opo
complent se si ꝑtitum in hys gaudiū
sene sunt hore autemeridiano tamen
autem incipit posponere z hys dñi
antepone secundū vocem apli gaudens i
dño iam incipit esse in hora septima
Gaudiū itaq̃ in deo trinitato gaudiū
in patre gaudiū in filio gaudiū in
spū sco gaudiū de bono angelo gaudiū
de bono hominis sunt q̃ sex hore post
meridiano sine itaq̃ hoc modo sine
alio modo pōt. z horo distingui ne
incongruus vt totus dies sit gaudiū
bonus hominis exterioris z pars post
meridiana gaudiū est hominis inte
rioris cuius ptis micm dehinc hora sex
ta sine sine peccata remittentis
est gratia gaudij q̃ spiritalis micm
in accipiente remissionem In hac ho
ra incipit debitam vigor in oribus mi
nalibus z corpus relaxari in veram s
etem cuius spes iam incipit In hac ho
ra incipiunt umbre ad orientem flec
ti quia hec tristitia quo sunt vana
dehinc umbra incipiunt intelligi ad
nichilum vnde extra sunt reditū Sole
autem magis ac magis declinante
umbre crescunt quia mundana q̃ spi
ritalia discedente z delectante tristitie
vanitas maior esse agnoscit sole occi
dente umbre rez in umbram trans
mutantur quia abeunte penitus nul

dano gaudio ꝫ tristitia nichil penit
reputant vel alit sem ꝙtrif tmina
cio febris spialis septem horis extende
ꝫma hora habet frigus tmoris ci
ad ozmm veri sibs appavent homim
mala culpe quo cmisit & mala pe
ne que dei ministria ei parant & inde
ozitur tremor ozdis ¶ 2a hora est calo
da cum calore cmbescens ci ad aug
mentum lucis gvans considerat alige
beneficia dei que vecepit & mala quo
ecotvrsus intulit & qđ tot abhomina
ciones & tantas ozam oculis dei cõmi
sit & ozam angelo qui cum custodit
& inde nullo cmbescit ¶ 3a hora est
fervida fervore ire cum febricitans
appmquat furori scilicet cum incipit
pcis sic vasta ¶ 4a hora est dolens m
qua fervorem we sequit furor lacri
mar vehemena cm caloris humo
noxius in lacrimas qꝫ in spiritalem fu
rorem resolvit ¶ 5ta hora est spes bone
cum infirmus humore noxio expulso
vel expulso allenatus incipit cibales
cere ¶ 6ta hora est gratia vel gtie ci
scilicet infirmus magis allenatus i
maiorem spem erigit ¶ 7ma hora est
boni ꝓpositi in qua relinqunt cum feb
sient & ipe febricu cum humore noxio
penitus consumpto natura ꝑ gra
ciam penitus allenata qꝫ evolat ad
factorem suu & voluntate & ꝓposito ei
adherebat ¶ ꝓbrem epilogo faciendo
notado to & ñ. in ho emige fit menao
specialis videlicet de ꝙ de regulo de
filio & de servis ¶ Circa ꝙm specialit
3a. nobis sunt attendenda scilicet quia
ad filium regulꝰ we nolunt eciam
rogatus ad servu vero centuriones
so ventatium dixit eciam non rogat
ꝙt & 2lio ℞. in quo condempnant
acceptorem ꝑ. qui dunte ꝓpe divi
as honorant bonis pauperib. contemp
tis act. 10. Non est ꝑ acceptor deus
gego in moralib. ꝑsonam hominis ac
ipe eciam hominem est accipe nđ qꝫ

homo est si ꝓpe aliquid qđ certa eum
est honorabile seu quadmodu frustus
est qui equum emptorem non ipm affi
cit si frustum & freno sic frustissimus
est qui aiit ex beste aiit ex condicione q
modo bestis circumdata est nobis homem
existimat ¶ Displicent eciam deo qđ re
gulus cum ꝑsentem vbiq; nouerit n
minus si hoc displiceat salutem cu ho
multum impedit salutem multas eia
mundicias homines caverent si dei ꝑ
sentiam vbiq; ꝙ veram fidem agnoscer
hoc mli consolac quagna vobis est si dis
simulare non vultis dicta ꝓbrem ne
cessitas ei omia agamus ante oculos
nidas cuncta cheritis ¶ Item dns non
exaudiunt regulum ad filii eius corpa
lem destendendu vt ipe voldat exaudiat
tm eum faciendo qđ magis ei expediebat
in hoc em qđ absens curaut fidem eius
que diminuta erat ꝓfecit glo. aug. sup
cor. n. Non est magnu a deo exaudiri
ad voluntatem & ad utilitatem ipsiu
eciam dicat glo. no qđ exaudit. dia pe
tens Job ad temptandu & no exaudit
apli stimulum petens amouendi ex
audiunt eum quem disposuerat dam
nare & non exaudiunt eum quem dis
posuerat saluare Nam & eger petu
multa a medico que medicus non dat
non audit ad voluntatem vt ad sanita
tem exaudiat ¶ Circa regulum 3a sunt
consideranda nobis scilicet qđ dicitur
regulus & non rex & qđ fides eius li
diminuta salutem filii impetrauit &
qđ dignus reprehensione fuit quia cor
talem destendum tm peccat Regulus est
rex tremis a regno modicitate in o
pacione ad regnu celeste licet eciam te
ri terre dnavet terra cui belua prime
tiu est respectu celi seu primatu est ifud
in quo triangulus bellat in quo regnat
ab vltimis litoribz Hispanie vsq; ad indos
granissimos dicu spacio iacet si nauis
ferat ventus ac celestis illa rego ꝑ 2ꝑ
annos velocissimo sideri viam ꝓstat fact

ecam ad hoc qđ rex tremis sit qđ ipe
non dubitav omnib; que sunt in regno
sno ecam publicis nuntiis augt homo
dant tibi omnem uratus es et timues pub
lic; resiste ut dominas ecam si toti non
dominat Quo cum conspexisset addisus sum
gat q.to et qđ detrus est ut frequent ipa
magnitudo regi terreno dicat b in libro
de consideratione animus an ne seruus
cui cui dicat magnitudo et maximo obe
tu forte et indigno indices hominem ibi
magis qui bene dicatur augt de cui to
dei maius tot dicq seruus est quot viros
tellus omne sapiens liber omnes stultus
seruus quitet nec hoc nosse digninis quo
autem hec tibi liberos inpabit qui non
p.t sinus cupiditatib; inpare offides regni
licet diuinitia salutem filio inpetrauit
in quo patet fidei virtus Jesp q.to dño ca
li tm ppsicuit fidem ppsicuit inpu
respectu mic Alexander ecam fide in
fans inpetrauit qđ montes comigent
et ad inclusionem indoc Regulus reprehen
sione dignus fuit petendo corpalem resu
sum in quo ei multi similes sunt no cp
fidentes de q.o quem orant quia corpale
eius ppsentiam non vident cum tm fides
denota cum tangat fm illud hie 3. Q.
me tetigit et subdit tetigit me ab ma
et ego cognoui virtutem de me exisse
Circa filiu nouit sunt 2o videlt mag
nitudo infirmitatis modus adquisitis sa
nitatis de pmo dcm est p 2o striendum
qđ hanc sanitatem non p mediacem
primam si p patris sui mediacem adqui
sunt in quo nobis dat intelligi qđ nisi
pccm primam grām a deo potuit primi
infirmitas ecam filii erat occasio salutis
regulo et tote familie sic tribulatio aliqua
multos salvat Circa seruos eam 3m at
tendenda sunt silicet qđ fuerunt duo sin
gulos salutem filii micando Item 4o fue
runt benenoli laborem eius nolendo silicet
vt laborauet descendendo ad sanacem infir
mi et tandem fuerunt principes salutis qz
crediderunt ipe et domus eius tota p domi

istam sdm Jam sermone. p. intelligitur
ministrans carnia que modo p fidem ambu
lat non p speciem sicut dicet postea. 4to ffun
damentum huius domus est xpus huius
illud cor aliud fundamentum nemo p.t
ponere p.t 1o qđ positum est silicet xpc
In fundamento huius domus apli posuerunt
12 lapides choses et 12 articulos fidei apo
12 minus continens hens fundamenta
12 et in ipis 12 nouis 12 ipsos apli
post missionem spus sci p mundi dis
gendi misimul conuenerunt et in similibus
fidei 12 articulos coposuerunt p auctm
posint petrus dicens Credo in deum pa
trem omnipotentem creatorem celi et t
re. ex quo patet qđ deus saluare nos
uult quia est pat et p.t quia est omps et
sit quia sapient sunt creature celum et
tram dicit autem omps tm quia omnia
facere p.t tm quia ad opandu nulli admi
niculo indiget tm quia ei impedire
n p.t potencia autem eius ordinata est
quia habet secum annexam sapiencia
miam n misticam Si quis enim habet
potenciam sine sapiencia multa facit
insipiens si sine mia multa facet cru
delis si sine mistica multa faceret mise
dens autem nichil p.t facere insipiens
n credit n mutabilis igit omnia
possit de potencia sua absta tm de pote
cia ordinata non p.t ad qđ pinderet
sue sapiencie sicut vere penitenti ve
niam denegare hoc enim sue sapiencie
et bitati pinderet quia contra bitatem
sue pmissionis faceret the 2o negare
scipm non p.t glo quia veritas est qđ
faceret si dicta sua non impleret Im
mo sicut ostendit aug in de spu et ma
co 20 tardius sibi videt homini peccato
ri veniam tradens q ipi penam accepe
Item non p.t 3m qđ pinderet sue mis
sicut ab aco sto viro gram suam violenti
auferens, cum cui voluntatem nram vi
deat et gram suam omnib; offerat nulli
sue mie pinderet si eam ab aco muto
auferret vt dicit Anselmus Cum de de

lur qđ homo habeat retritu dñem voluntus
si eam mnto auferret non vellet eam velle
Nec illud qđ pdicavet sic mstrat vt si sal
uandi dampnavet Unde angelus dixit q̃
gerebat p̃ dei ldm geh ng festina & salua
ꝙa non potꝫ facere quonq̃ dñs ingredi
avis illuc non em deus iuste dampnavet
salvandu qui eam cum dolore deputat
ꝑfectum Cuiꝰ deus mmtus & ei magno
dolore compellit peccatores dampnare q̃m
articlm ponit Johnes cuangelista dicens Vt
m ihm xpm filiu eius vnicum dn̄m
nrm Credere scilicet q̃ xp̃s
filius dei & đđ sit patri coequalis & coetꝰ
Joh 10 ego & pat vn̄i sumus Si contra
dicit eiusdem đđ pat maiꝰ me est Ad
hoc respondet augꝰ ad felicianu dicens ma
iꝰ & minꝰ trib modis dicit etate forma
& potencia etate senioꝰ puero forma lon
gioꝰ puo potencia fortioꝰ imbecilli & sub
dit augꝰ videamus vt ad hoc accidit in
filio nam nec etate minꝰ est quem con
stat de principio patre eternissimo ꝓcepisse
nec forma qua non fas est ad pdicandu ma
nus qm dnd nec potencia qua p eum oia
nouimꝰ esse facta unde dns dicit in euã
gelio ego & pat vn̄i sumus scilicet secm
formam dei & pat maiꝰ me est scilicet
secm formam serui Q̃m articlm ponit
Jacobus filius zebedei Q̃m conceptus
est de spu sancto natus ex maria vir
gine & hoc đđ dicitur conceptus de spu
sco secm Jamensꝫ ostendit đđ sine pcco
non tm fuit natus sꝫ etiam conceptus đđ
non inuenit in aliis in vtd sanctificatis
beata enim virgo fuit in peccatis concepta
sꝫ sine peccato nata nos autem in peccatis
concepim & nasc̃m ipse autem sine pcco
fuit conceptus & natus Ysidꝰ videt innue
re Job 3o vbi legitur de culpa originali di
cens obtenebrent stelle caligine eius ex
spectet lucem & non videat neo ortum sur
gentis aurore & stellas vire sc̃i & lucem
ipsi & auroram hꝫ virgo intellexit sancte
ligit culpa originali fuerunt obtenebrati
qua concepti & nati lucem autem i xpm

non vidit in conceptu nec in ortu anteq̃
ꝑ beatam virginem vidit quietum ad con
ceptum non tm quietum ad ortum ꝑ hoc
đđ dicitur natus ex maria dat intelligi
đđ illo qui erat apud patrem innisibil
nobis factus est visibilis Ubium eni hois
pt tripliciter considerare aut ꝓut est in
corde & sic est magnosubile n ab ipo cordꝫ
aut ꝓut ꝑ vocem ꝓfert & sic est audibile
aut ꝓut in carta scribit & sic est visibile
eodem m̃o verbum patris ꝓut est in pre
non cognoscebat n ab ipo patre aliꝰ n̄ re
mo monet filium nisi pat Deinde illud
Ubium mirum est bos & caprus hinnit
& sic se manifestauit hanc ꝑ post hm in
terris visus est & cum hominibꝫ conuersat
est etiam struptum fuit in carta i hmana
carne & sic potuit non tm audiri sꝫ etiã
videri & tangi Joh đđ audiuimꝰ & đđ
vidimus oculis nris & manus nre con
trectauerunt de vbo vite & Q̃m posuit
andreas dicens Passus sub poncio pila
to crucifixus mortuus & sepultus
Omnis autem mortuus tm de sua mor
te gloriose resurrexit vt nos similit face
ret resurgere Deo assimilat fenix leon
& pellicano Fenix est auis singularis tre
centis & quinquaginta annis viuens que
in ignem a se ꝓpium se ipam ꝓicit & ter
die de eius cinere nona fenix resurgit
sic etiam ꝙ sponte se morti tradidit 3a
die venerabilis resurrexit leonculis em
nascit mortuus si die 3a clamorem emit
tit & leunculis a morte surgit sic eadem
die tria pat clamauit dicens surge gla
mea &c & statim ꝙ surrexit Serpens pul
dos pelliceam occidit si pat rostro se vulne
rat & illi sanguine aspsi resurgunt sic &
xpus a serpente infernali mortuos suo
sanguine resuscitauit Q̃m posuit Tho
mas dicens Descendit ad infernu
voluit descendere ꝙt triumphum trium
em quis ꝓfecto de hoste triumphat qui
non solum eum in campo vincat sꝫ etiã
in domo sua eum spoliat & ligat ꝙ da
bolum in cruce vicit sꝫ in inferno eum

exspoliauit

expoliauit. cold. 3° expolians ꝓnagatus
z poteſtates ꝛc ¶ 2° ꝓpt reuelem vt ſuſcip
ſus patrib ſubuenirent z eos inde edu
ret zachy 9° in quog in ſanguine teſ
tameti tui edixiſti vinctos de lacu in
quo non erat aqua ¶ 3° ꝓpt ex. vt eri
damnar ſepe in uſerni uenio deſcen
dere ꝑ. deſtendant in uſerni viuentes
ne deſcendant mozientes ex quo z eruđi
mur illis qui ſunt in purgatorio ſub
uenire qđ fit ſepm ggo. ꝓ oiones elemo
ſinas z ieiunia ¶ Dextum poſuit Bar
tholomeus dicens Tertia die reſurre
xit a mortuis dare triam diem reſur
gere nolunt ꝓpt mortis ꝓbaciem & cm
ſtatim reſurrexiſſet no finxiſſet credi
qđ vere mortuus fuiſſet. ſicut cm in oe
diox vel trium teſtiu ſtat. ome ꝓbabi
lia in xp. dicit. poſſimus expire omne
factum vltra tres dies nolunt differre
ꝓpt apoſtolor conſolacionem qui remanſe
rant in errore dubie z timore. ſi xpc re
ſurgens illos erudicant confortant z le
tificant In 2a autem die uolunt reſur
gere ꝓpt ſignificacionem vt ꝑ hoc ſignaret
qđ hui⁹ ſeculi mozs fugant nram de
placem mozte z ideo ſepm ggo. una
die integra z duabz noctib iacuit in
ſepulcro ſeptimus poſuit philippus di
cens aſcendit ad celos ſedet ad dex
teram dei patris omnipotentis ſic
endit ad celos. p. vt celeſtem patriam
aperet hebreo. ꝑ primum sanguinem
intrauit ſemel in ſcā 2° vt nobis viam
oſtenderet z ſecum nos duceret. ayech z
aſcendens plandens iter ante eos quo ad
vie oſtenſionem tuſibunt portam z egre
dient quo ad patrie aperiem ¶ 3° vt apud
patrem ꝑ nobis mpelleret heb. 9. Intro
iuit in ipm celum vt appareat vultui d
ꝑ nobis ¶ 4° poſuit anathens dicens In
de venturus eſt iudicare vivos et
mortuos ſepm autem ggo. ꝛc erunt
ordines iudicandoz aut ibi erunt mali
aut boni malox quidam no iudicabit
ſicut infideles quox facta non diſcu

cus de quib dicit Io. 3° qui non credit
iam iudicatus eſt alij iudicabunt z con
dempnabunt ſicut mali ꝓpria quox
facta examinabunt ayech 21. eſurim z no
dediſtis michi manducare z o bonoꝝ
quidam iudicabunt z eam ſalvabunt
ſicut paupes ayech 19. ſedebitis ſup ſedes
iudicantes 12 tribus iſrl alij iudicabi
tur z ſalvabunt ſicut bni ꝓpriam qui
in aliqu mali fuerunt z ideo racoem
reddent de omnib ſuis ec 12. Cuncta que
ſicut adducet deus in iudicio ꝛc ꝓ omni
crā ſcilicet de omnib cogitacionib ſuis
cuiusq ſunt occulte ſopho. p. In tempore
ille ſcrutabor iherm in lucernis de hib
qui n. de omni vbo ocioſo reddes racoem in
die iudicij ¶ 9m poſuit Jacob dicens Credo
in ſpm ſanctum ¶ Dicit cm in pcedē
z filium tria z in ſpm ſcm credere opor
tet cum ipe ſit patri z filio equalis z
ab vtroq ꝓcedit ethialit. ꝓcedit tm coti
de z venit in nos ſpialit. ſi oporteat ſi
cuius amorem recipe volumus qđ triplex
alium ſpm condempnem ſcilicet.
terrenū carnalem z ꝓpriū dicq ꝓcedit
ſpus ſtus in memoria z dicat amatori
ſuo vis me amare volo contemptus quod
cunq terrenū contempſi quid fenſti in
dum me inueniſti quid amplius cotem
ne te ipm z vitam ꝓpriam carnalem o
tempſi multiplicaſti z me inueniſti ſic
ire z amare eſt ad dm venire ¶ 10m po
ſuit Simon dicens Vnam ſanctam
catholicam ¶ Eſt autem ſca eccliā in
tres ptes modo diuiſa vna eſt in mun
do que adhuc eſt in timore z expectacio
ne alia eſt in celo que eſt ſine timore
z expectacione ¶ 3a eſt in purgatorio q̄s
medio modo ſe habet nam eſt in expec
tacione quia gloriam non hꝫ adhuc
ꝑſentem eſt in ſine timore quia habet
liberum arbitrium in bono confirmatū
vltra repugnare 3es ptes que de corpo
re ſiunt ¶ 11m poſuit Thadeus dicens
Sanctox omnem remiſſionem pec
catox credere cm debemus qđ in cm

sit circa bonos ihc illud. p̄ principes ego sum omn timentem te custodientem mandata tua & qđ eam ibi det remissio peccatoꝝ p̄ bap̄m & penitentiam & sacramenta alia. dicit autem duobus pecn aut donat aut delet aut tegit. donat p̄ gram delet p̄ sanguinem tegit p̄ caritatem de p̄mo n̄o non habentibus unde redderent donant vtrisq; de 2o apo. p̄. dicunt nos a peccis sanguinis filio de 3o ysa. 19. omnia delicta oīa caritas & 12m posuit matheus dicens Surrexit resurrectionem & vitam eternam amen Credere debemus qđ omnes resurgent sz mali ad mortem eternam. ideo postq̄m dicit carnis resurrectionem statim ad duas malas subiunxit de bonis vitam eternam de qua dicit ysa. 19. vitam eternam possidebitis hoc qđ dicit vita respicit eos qui sunt in inferno qui sunt in morte hoc qđ dicit eternam respicit illos qui sunt in mundo qui habent vitam transitoriam hoc qđ dicit possidebitis respicit illos qui sunt in purgatorio q̄ adhuc non sunt in possessione beati autem habent vitam sine morte q̄ illos qui sunt in inferno eternitatem sine fine cont illos qui sunt in mundo & possessionem sine expectatione cont illos qui sunt in purgatorio ad quam vitam nos ꝓducat qui sine fine cum & regnat &c.

Simile est regnū celoꝝ homini regi qui voluit rationem ponere cum seruis suis. ys. Renendū duo sunt circa que racionalis creatē vsum debet intendere principalis in ꝑsentiarum videlicet circa admissionem remissionis peccatorum ꝑsentem & adeptionem regni in futuro vnde & h ihc voluit in humana nata opari cum omes xpi testimoniū phibent remissionem ꝑcatoꝝ accipe & nomen eius ac

nem penitentiam age in ꝓpio suo lecto dicunt dicens penitentiam agite appropinquabit enim regnum celoꝝ qđ & hic ē finis guerre regnum dei & unusquisq; eius. & si qua non nulli forte pnam abhorret tenuitatem vel caput struunt ad legantes. alii appetunt vie longitudinem vel arctitudinem celum querere desistent de puentu desperantes. hinc est qđ dns me dia sanctissima ad ꝓmissa xpi ihc semet ordinauit. nam teste aug. de verbis dñi mone. 19. duo sunt opa mie que nos liberant. que breuit idem dns posuit in euāgelio dimittite & dimittet vobis date & dabit vobis dimittite igit̄ que in vobis delinquunt & dimittet vobis dns que in ipm peccastis date misericordie qđ dno indigentibz de fortune donis vobis a deo datis & dabit vobis a deo gra in ꝑsenti & glia in futuro & licet posset hic as non mangnare a me querere que petitis a dño questum & immediate potuit ante euāgelium hodiernū qđ pendet ex eodem quocies peccabit in me frater meus dimittam ei usq; septies. Cui respondet ihc non dico tibi usq; septies. sed usq; septuagesies septies & qui sunt non nulli quos exemplū provocant ad miserendū sunt & alii quos terrore exercitat ad miserias condonandi ꝓtinentem parabolam ad istoꝝ informationem hic ꝓponit dicens assimilatum est regnū celoꝝ & c. vnde q̄ declaratione huius euāgelij sunt querende quinq; questiones in principio & deinde sunt exclarende ex eodem quinq; notabiles ymagines vel ꝓpones ꝓpria questio est. Cum pocius dicat ihc qđ dimittem fr̄ septuagesies septies quin centies octogesies vel sub alio numero quotlibet quid intelligit in hac euāgelio q̄ regnū celoꝝ cum dr assimilatum est regnū celoꝝ & c. & q̄ quare pocius dr qđ rex voluit qđ seruū reddirent sibi rationem & c. quid sigt seruus qui debebat dño decem milia talenta. et quid conseruus debens conseruo centū denarios &c

que sunt ministeria hoz unusquisq; quid
sigt qd dns p̄ iussit seruu suu negu by
ores filios z oīa quo habebat vendi z
non tortoribz tradi et eius miam petenti
statim misertus est z ꝯ ingtū non iussit
vendi ſ; tortoribz tradi nec miam peccat
nec consentus est ¶ Cōtinu ad p̄m rndet
dnūs. de vbis dñi cmonis. ij. z. et p̄. not
dem apli ad colo. z. dnantes vobisinetipis
si quis adrsus alū hēt querelam sicut
deus in ypo donauit nobis. vbi patet qd
forma qua nos seruare debem dimittend
offensam ypis sumit ex forma sdm qua
ypus dimisit peccata mta nr nobis z hanc
scribit in euāge. qd p̄ manib; hoīum in
psona ypi apostet te miserere conserui
tui sicut z ego tui misertus sum. Ante ad
uentu autem ypi omes eum offenderat
ab adam usq; ad eum exceptis mat eius.
a ypo autem usq; ad adam p̄m lucam ap
z. fuerunt .lxx. gnacones sicut y. euā. toti
genus humanū dimitte nolunt culpas qd
p̄. lxx. gnacones cucurrerat sic z homo
omes suas dimitto debet offensas. vnde
aug. vbi sup̄. Quid sibi vult septuagesies
septies audito nisi ꝓres magnū miste
rium. admirabile sacramentū qm dns bap
tizatus est. lucas euāgelista ibi cōmemorau
gnacones ypi. quo ordīe. qua serie ad
istum gnacem ventum fuit. quia nat
matheus cepit ab abraham z venit usq;
ad ioseph descendendo. lucas autem ascen
dendo cepit narare. Quare autem ille des
cendendo iste ascendendo. Quia matheus
gnacem ypi cōmendabat. qua descendit
ad nos ideo qm natus est ypūs cepit
narare descendendo. lucas autem quia
tunc cepit nūdare qm baptizatus z ypūs
vbi est mica ascencionis. ascendendo cep
narare. numerando z cōpleuit gnacō
nes septuagīnta a quo nūdabat. intendit
a quo expedit est narare usq; ad ipsum
adam qui p̄m peccauit z nos ad pctī
obligacionis genuit. puenit usq; ad ada
z mat gnacones .lxx. Si gr̄ milla gnā
acio p̄mittit. nulla culpa p̄mittit.

ſm debet ignosci. vnde gr̄. dicit. qd sicut ꝑ
omīs generacionis ab adam usq; ad eum
pcm dimisit. sic z nos omes in nos pec
cantes dimittere debem. et hoc est sep
tuagesies septies sm dimittere vel p̄. z.
ad idem dicit sdm sententiam eiusdem
aug. eodem sermone. qd sicut denarius
qui est nūmus legis z ꝓfectionis. sic vnde
narius est nūmus pcī z trāsgressionis vbi
offensio. septenarius eadem est nūs qui
nistatis qui septem diebz volunt omne
tempus. omia g̃ peccata dimittunt. Si
septies vndenarium .i. lxx. sm peccatum nr
nos misericordie relinquam. z ypo hoc an
aug. vbi sup̄. unus vndenarius trāsgressio
legis est lex cui denarius nūs pcm nūs
vndenarius quia trāsgressio denarii est vt
eas ad vndenarium. trāsgressio autem pcm
est iam vbi trāsgrederis denarium. ad vn
denarium venis. a deo h̄ magnū misterium
figuratum est qd nusquam est tabernaculu
fabricari. nisi ibi mundissima dicta sunt in
magno sacramento. nec cera vestis vel saga alicuius
missa sunt fieri non decem ſ; undecim. qz
p̄ illum ostendit confessio pcōr. Quid a
liquis. queris me nostro omnia peccata
continere. isto nūro septuagesimo plet ꝑ
tuo completari qm septem diebz volunt
totum tempus. z finito septenario rursus
ad caput redditur. vt eadem forma noctiu
ꝑ huius forme revolutiones sicut trāsiunt
septenario tri nro non recedit. Omia au
tem peccata dicit septuagesies. quia un
decim species faciunt septuagesies species.
omia g̃ dimitti volunt qui ea septuage
simo nro ꝓsignauit. h̄ aug. ¶ Qz qre
quesq; fribz dimittim. hijs diebz odii
muertend. guerre. que modo regnant
hec clarius manifestant. Jam enim
regnū z regnū. ciuitatem z ciuitatem.
cōtratem z cōtratem. ꝓsonam et ꝓsonam
odii fratrū nefandum ozz. Qz. qz indissolu
bile cuestit z auget. vt iam no mon
grue de odio fratrio dici possit qd de
caritate sui temporis apls dixit. Ro. viij.
Quis nos separabit a caritate xpi ꝓsca

co an fames an nuditas an periculum
gladius sicut scriptu est ꝙ xpc te mo
tificum tota die estimati sumꝰ sic ones
ocisiones sic iugiꝫ gḋ sine gḋ gemitu
non explicauet in psona nullo ꝙ cla
mare libet hijs diebꝫ Quis nos sepa
rare potuit a diabolico odio q fratrio an ꝑsecu
tio de loco ad locum expulsio an fames qua
nulla nulla hominu xpc guerras me
tuu sint an nuditas q estimentoꝝ ne
cessarioꝝ sibtractio quo ꝑ guerras huiꝰ
modi xpc tribuit nimis extat quia xpc te q
xpc odiu fratrin q diabolicum mortifi
cau tota die estimati sumꝰ sicut ones
ocisiones imo gḋ dolendu est ꝙ eam
subsequente de caritate dr iam de odio ꝺ
ificat videlicꝫ gḋ ecus Qui gḋ neq mors
neq angeli q ⁊ ois ibi potuit nos separa
a caritate xpi sic istis diebꝫ maledictis
neq mortis timor q ꝑ odiu q xpc odiu
auferꝝ neq angeli q ꝓdicatores ubi dei
de quibꝫ malachie q labia sacdotis cus
todiunt sciam q legem requirunt
ex ore eius quia angelus dnus exercituu
est ecquidem cum isti angeli ab odio fra
terno nos reuocare q ad fraternam ca
ritatem nos inducere laborant q tu ut
experiencia docet modicum ꝓficiunt neq
principatus q potestates q principes utriusq
ptis ecclie clicatus q laicatus a frater
no odio nos poterunt reuocare imo to
ta sacra scriptura omes apli q doctores
eccliastici imo q ipe ihus ad nichil ali
ud laborat nisi ad plantandu caritatem
q destruendu q euadicandu odij fomite
q radicem si ut videt mundi no ꝓficiunt
et xpi ome ꝙ ꝺ odiu dissoluit ecclesiam non mirum si odio regnantes cata
dcarestat q xpi discipli minuant q sy
nagoga sathane crescat q anti xpi discipuli multiplicent sicut ꝙ xpc dicit
discipulis suis In hoc cognoscent omes
qḋ mei discipli estis si dilectionem hinc
inde ad inuicem uera indubio ex oppositio discipulos anti xpi ex odio firmo cuide

rissime cognoscemus ¶ ꝙd ꝛsione ad ꝛ
questionem q̄ quesit quid significet ꝑ
regnu celoꝝ cum dr Simile est regnum
celoꝝ q ꝛ dr qḋ regnu celoꝝ vel regnu
dei ꝙ modis sumit in scriptu ponit et
aliqn regnu celoꝝ ꝑ sacra scripta sicut
in 1o ca 33 Ve vobis scribe q phisei q clau
ditis regnu celoꝝ q ꝛ Cui quo dicit dr
sḋ opo impfecto regni celoꝝ dicit scptu
re quia in illis inserum est regnu celoꝝ
Quanta cau q intellectus eaꝝ claudentiu
sunt sacdotes quibꝫ creditum est ꝺbum de
cendi q intpandi scripturas unde paul
us sup eodem textu dicit qḋ ypocrisis in ho
textu uult ostendere sacdotes indeoꝝ ava
ritiae ca facti qui ꝑ scripturas quidam
ypd agnoscebant aduentu considerabant
autem qm si ipe creditus fuisset ypocrisis
consuetudo sacrificioꝝ fuerat extinguen
da q sacrificia iustitie ualituri simul
do utroq; ypocrita testatur dicens affecte duo
gliam q honorem tollite hostias q intrate
in atria eius ideo ꝑdicta intpratione ante
conspectu ꝑli claudebant iustitiam legis q
ꝓphaꝝ qui de aduentu ypocrite manifeste erat
locuti ut a ꝑ fide hominum separent ti
mentes ne forte credito ypocrite ipse sacrificia
oblationibꝫ fraudarent Nonne quesso hijs
diebꝫ unusquisq; regnu celoꝝ i scripturam
sacram ita claudunt ut cum fiat ordinis
mendicancia intꝝ filii scripturaꝝ ut qḋ
forte gentilis ualidum q spontaneam men
dicationem sustinuit uel coꝝ temporale emo
lumentu in aliquo iusto retrahere posset
uel ea omnino si lebit uel ea ad glosa textum
contrarium subdolo obscurabit sic possessionatus quo contra sui q secularis contra ordi
nem defectus uitates scripturaꝝ mani
feste spernantes ni voluntarie audiet ni re
seruabit unde q principale defectus nostri
hijs diebꝫ qḋ gr omes alienoꝝ defectum ꝛ
explorationes q suoꝝ desides inspectores si
mi sumit regnu dei q qualibet fidei ma
uel ypocrisis illud huc usq; regnu dei intra vos
est id est eodem Bedam ego cum in medio
vestrid q ut dicit glo intrinsecus regnu dei

scipm dicit Joh̃ ꝙ medius vr̃m stetit q̃ vos nescitis vel regnū dei int̃ vos est id est positum in medijs eoꝝ qui credederunt xp̃m regnantem h̃ est regnū gr̃e do q̃ ꝙ 2° adueniat regnū tuū i· sitim nos regnū in quo tu ꝙ grauī regnes ¶ 3° in dr̃ regnū celoꝝ ecclia militans ad quē sensum dr̃ Simile est regnū celoꝝ sagene misse in mari i· quasi geñaliter in ꝙ abolī euãgelicꝫ ¶ 4° in dicit ꝙ regnum ecclie solicitato durante i· isto modus simendi regnū dei est gentiliꝫ ap̃d bulgid Unde isti 4° modi ꝓt omni regnū dei in euãge exponendo vt sit sensus sedm ꝓmum modum Simile est regnū celoꝝ homini regi &c· i· iudicio qñ dat̃ sedm regulas scripturaꝝ i· regimen celoꝝ i· sioꝝ dr̃ Simile &c iudicio talis regis qui voluit racionem ponere cū seruis suis &c ad sedm sensum sic exponit Simile est regnū celoꝝ i· ypo vel iudicio ypi qui est regnū fidelium i· regnat in suis qui eius regnū dic̃ Sicio est epi vel iudicio talis regis i· consimiliter exponit in 2° i· 3° sensu sic sicio est regnū celoꝝ &c· i· negocium vel iudicium ecclie militantis vel triumphantis qñ fit mediante rege utraq; ecclia qui est ypc̃s sicio est iudicio vel negocio talis regis qui voluit racionem ponere cum seruis suis Si autem quis queratꝫ qñ dñs in computo vel racione a se posita qñ rat a nobis in rendendo rñdeb; vobis ꝙphe ezechiel 3° dicentis iudicabo te omnis hoꝝ quid sit bonū i· quid dñs requirat a to utiq; fre iudicium i· diligo unam i· solicite ambulare cum deo tuo ꝙ declaracionē hui⁹ auctoritat̃ rñdi sedm ꝓcessū ypi ꝙt 2e· qñ tres sunt ptes ecclie militantis quaꝝ una in agro alia in mola 3ª in lecto in agro sunt plati i· ꝓncipes qui sicut operantes in agro terram arant i· semen seminant in agro sic plati agē spiales arare debent aratro ꝓdicacionis i· semen dei in locis ꝓgere opportunis· i· sicut ꝙ quosdam glebe magne i· aridos oportet i· frangent· quo messem teneram-

eruge non simit· i· ꝙ quosdam spine curones subtrahunt sic magn ꝙ ꝓnapes i· defensores ecclie hui qui simplices oppri munt· decimi debent· i· spino i· tribuli· i· hui qui ꝙ se ꝙginnos vite non sinunt a carnalitate exire· i· pennis muris subiacerent· In mola sunt laborantes qui solicitudine seculi circumferunt· unde de ista mola loquit ypc̃s ꝙt· is dicens qui scandalizauerit unū de pusillis istis qui in me credunt expedit ei vt suspendat· mola asinaria in collo eius i· demergat· in ꝓfundo maris· id est qui in sinistrum gradū ecclie constitutus alteri nimio deterit otiosū expedit ei vt suspendat· mola asinaria &c· h̃ est melius profecto vt hunc ad mortem temporalem voluptas denigraret· quia minus si solus caderet cū tollerabili pena inferni crucaret· ¶ In lecto sunt contemplatiui qui quieti contemplacionis vacantes· sine curis mundi sunt mundi· Quos quilibet dicere potest illud cant· 2° in lectulo ꝙ noctem quesiui quem diligit anima mea· in lectulo i· in quieto contemplacionis· in nocte huius vite quesiui deum in dilectis ¶ Do existentibus in agro venerit dns iudicandum· de existentibus in mola manda· de existentibus in lecto qñ solicite ambulent cum deo suo ¶ Iudicium autem vere sup̃ q̃ olimpnis ñimis· id est fortitudine· q· nostra aduersitate i· quiete si qñ sine grauī gemitu non audiret· tam ldeo fortitudinis ponit· nuditas vel auaricia que retrorsum abiit i· iudicium ꝓstituit· nostra tam longe ponit· qñ iudicium illud nequit attingere· Olimpna ꝺuitatis ꝓstituit· publice in platea i· equitas exclusit· nec potuit mitte timiditas retrorsum abiit· qm iudices vel testes ꝺuitatem testi non audent timore dñi tempalī· ꝺ· etiam quia magni iudices vel testes pñs munda aque non audent si in puluere ideo non auferet ambulent· unde de talibꝫ loquit dns luc· 9· dicens nemo mittens manū ad aratrum i· aspiciens retro aptus est regno dei· ayand autem ad aratrū mittit i· retro respi

ctr. ym in tali gradu respicit que dna
tem pferre & defendere deberet & tm vel
timore mundi vel cupiditate mundi
retrocedit ¶ illi iustiam tam longe po
nunt. qđ a multis & maxime pauperibus
vix aut nullo attingi potit. simptus
causa & hi sunt aduocati & mrida ym
cgnita dnate sic causas plongant. qđ
paupes. p expensas cxssas defectu
ius sibi debitum adquirere no dum
possunt. vt iam possint non dubitem
dicere ad ayschio. ℣. In die illa longe
stabit lex. alij dnatem obruunt publico
in platea & hi sunt qui pias iustitias
eyciunt nec quemlibet erubescunt de
quibz eoz. s. absq timore filij hominum
petunt. mala q̄ ip̄a pauperib & habebis
thesaurū in celo ffacte vobis amicos de
māmona iniquitatis. huc ip̄. amplius
via publica ad vitam ducens p quam
olim laica incedebant. fuit ex̄ virtuose
vincendi in sacerdocio & in clero si iam veri
tas cecidit in platea dū eque in circuitu
sicut fuerit deficiat dnas vere vite & de
ficiat illud Jeremie. ppter dnas in
terra. filij equitatem a domibz eyecistis
& hi pcipue iudices equitas enī et
frans iustitiā non mouent. frans enī
pecuniam ptem sibi nititur appropriare. ideo
quia sthomas frans inhabitat ne equi
tas vel dnas subintret. claudit ostia et
fenestras et lumen eyecistis. qđ est hrta
cum dnatis & equitatis. ideo q̄ eclipsum
iudicij iam declinant vel cadunt. ius iu
pecuniosi et innocentes sepius pdo patet.
& hinc deficiat. his diebz illius. ysa. 16.
commissum est iudicium retrorsum & iustitia
a longe stetit. quia corruit dnas in pla
teis. et equitas non potuit intrare & qui
vcxssit a malo pdo patuit ¶ Vbi enī
dē cyistentibz in mola generatio eyig
deus mutum. ista autem nra et p̄missa
est constat in duobz videlt in dimissione
& datione. vt dimittamus peccantibus
in nobis. & demq do nris & ad mouendos
ad p̄m fiunt in hoc euāgeo duo motiua

ymoz p̄m est qđ deus vt dimittat peccata
nra requirit qđ ad alioz peccata dimitta
mus. & hinc dicit exponunt te misereri con
serui tui. sic & ego tui misertus sum. &
hinc aut ad 2m. vt dimittas hominibz p
cata eoz & pat vester celestis dimittet vobis
peccata vra. & hinc etiam aut bnus augt de
dobis dm simonis q deus iustus constitu
it tibi rem in debitore tuo qđ facit & pe
cūniā suo ¶ 2m est qđ dicit dimisimus confitus
mur nos crudelissimis tortoribz finaliter
ipe tradet et finaliter cruciandos. de 2o autē
restat ad idem aliū ¶ Vbi nisi p qđ ab
cyistentibz in lecto requirit dns qđ solute
ambulent cū lecto suo. non qđ valent eos
culpabili. vt em mundo dedimus solutus
est circa ea que sunt mundi. multo am
plius a mundo sequestrat & solicitavet circa
ea que sunt dei. Caute iustus ordinatu
sunt non ad oēm & solicitudinem spiritale.
vt em autiores religiosi non fuissent pli
ciores qm sunt moderni. gastphilacia
plena libris cherubicis iam vacarent
¶ 3a questio cui poenus dicat qđ dns posuit
racionem cum suis q̄ qđ dns ordinauit vt
voluit qđ serui sibi redderent racionem.
ad qđ dicat qđ quis dm temporales a suis
seruis racionem vel computum exigere nesci
unt ii secm scripta vel computi eoz.
dns tm inuisdz secm libros quos ab eo
no ipe scripserat computi exigere satis
stricte. ideo non tpi & ipe ponit racio
nem tam strictam. quia multi etiam
etiam veniales in iudicio obstinaret. ma
gna g̣ dissimilitudo volumz nobis est
iudicia nostra pbitatis. cum ante oculos
agimz cuncta euentus ¶ Et est hic non
dm secm quendam postillatorem qđ quatuoz
sunt de quibz deus rationabilē a nobis exi
git rationem videlicz de bonis nobis com
missis & de bonis a nobis omissis. de mal a
nobis cōmissis & de malis a nobis omis
sis ¶ Quantū ad 1m p̄. g̣ bona cōmisit no
bis deus nr̄. corpus & alia nr̄a tempora
lia & tempus de quibz dicit cap. 1. deus
de terra creauit hominem. hoc quidem ad

fff.

corpus. ad ymaginem suam fecit illi
& hoc ſ̄t̄m ad aiam. mdo dicit & tem
pus dedit illi & ho refert. ſ̄t̄m ad tem
palia quibꝫ homo plat⁹ est. Dedit q̄
deus hoīm corpus vt struct illius
mundicia & sanctificacione p̄ thess. 4.
vt sciat vnusquisq; vas sum possidere
in ſanctificacione & honore. Dedit
aiam vt ipa tangit dei ymagō debite
honoret. Et cum honorandum ymagine
ypi pictam. ſ̄nto magis debemus ho
norare ymaginem dei nris in anima
tis dam. ca. ffili in mansuetudie
ſerua aiam tuam & da illi honorem
ſ̄m nrm sm. peccantem in aiam suam
quis nstificabit. Dedit deus eam ho
minem tempalia vt pauperib⁹ ea dispens.
Cristo sup q̄ ope mpfecto ome
dispensatores nos dnicam deus de vo
luit non dnos. & ideo cui voluit dat illas.
& a quo voluerit tollit illas. Illud ꝫp
pe nrm est qđ in nra ꝑtate est here
& volum. Dedit insup homini tem
pus vt illud conseruaret ca. 2. ffili &
serua tempus ber. nichil periculosius tem
pore si. heu nichil hodie vilius reputa
t⁹. 2. vonem requirit de bonis a nobis
omissis vt ꝑz q̄ dns qui semel
amisit lucrum & in talento accepto re
darguit & in tenebras ntr̄as misit. Ex
talentū intelligit donū intelligentie
qđ quidam absconditum in terra. unde
dr ibidem abiens fodit in terram &
abscondit pecuniam dni sui. quidam
ponunt in sudario unde dr hic q
dne ecce mna tua quam habui repositā
in sudario alii ponit ad mensam
sicut bonus seruus unde dr ibidem ser
vus nequam quare non dedisti pecuniam
meam ad mensam. illi in terra ab
scondunt qui donū intelligencie ni
mium cupiditate consumunt. cum
tinea dulcedo rubiginem consumit.
isti ex hoc sepe ſ̄ciunt rubiginem
peccati. illi ponunt in sudario q̄ dant
se ocio & torpori. tales multū fructum

facium bonoꝝ opum. illi ponunt
ad mensam qui dom̄ intelligencie
sibi datum expendunt in simplicium
pastu & informacione. Et⁹ requiret
racionem de talis a nobis c̄missis in
dey vltimis non cyget racionem de mu
nus alienis vel occultis. Judex autem
erit tante sciencie qđ requiret racio
nem de minimis. cuiusmodi sunt ver
ba otiosa q̄ ut. de om̄ ver. otioso qđ locum
habet. Racionem requiret de malis alie
nis & maxime a ꝑtis. Exe. 32. sanguinem
eius de manu tua requiram. racionem &
requiret de cogitacionib⁹ occultis. sap. 1.
cogitaciones scrutabit. Job 21. nonne
ipe considerat vias meas. glo. Sic dns
vias omnium considerat. vt minimis
simas cogitaciones ac verba tenuissima
que apud nos vsu volucrum eius ni
chilo indiscussa non remaneant. Et⁹
racionem requiret de talis nobis dimis
sis. sicut hic ꝑz in seruo cui dns dimise
rat .x. milia talenta qui noluit con
seruo suo centum denarios unde
in textu sic habet. & cum exisset vaga
ndum ponere obligatus est &c. Cum
exisset inuenit &c. qđ fit in hac vita ꝑ
mortalem. eternalem & timoris in
cussionem. in futuro die iudicii fiet ꝑ in
ternam & cruciatus distinctionem & exami
nacionem. Cum ingressus exisset vacuum po
nere obligatus est ei vinus qui debebat
decem milia talenta. i. quilibet pec̄z
qui ꝑ pena exsolucionis & trāsgressio
ne om̄is precepti. vel minus habilis pec
catoꝝ obligatus est deo & hō. vel a seipo.
vel ab ecclia. Offert quilibet peccator
deo cum ꝑ penam admisit ad debitum
recognoscit. & cum ad dm accedit. Offert
autem qui vna mala ecclia. cui ꝑ eo ge
mit & ogam deo lacrimas & preces effundit.
qui autem deo obligatus est & promissu
est debeat .x. milia talenta. vbi inuenit
materia quatuor questionis que sunt ista.
Quid sibi seruus qui debebat decem mi
lia talenta. & quid seruus qui debebat

centū denarios & que sunt misia hoꝝ
numꝰ. ¶ Ido istud dr. qꝺ seruus debens
decem milia talenta figꝫ quemlibet pᵉ
catorem obligatū ad penam ꝓpᵗᵉ trisgres
sionem ꝙ ꝓceptoꝝ. vnde non mirū ne
obstruationes ꝓceptoꝝ talenta dicunt qm
sicut ea talenta res nobis nr̄as emu
nuꝫ temꝑales. sic cum obseruatione man
datoꝝ emam emunꝫ etiam. Et hic vi
det cum talenta duo debeam ꝓpᵗᵉ decā
logi trisgressionem qꝺ poenis dicet.
decem talenta ꝙ decē milia talenta
Et hic michi videt. qꝺ non ꝯ decem ſi
centa milia addita sunt quia ad obser
uandū multoꝝ requirit ꝓceptoꝝ. vt
ubi gra Di quis pᵐ ꝓceptū obseruauerit
stricte non faciet deos alienos &c nichi
dum. ñ i to qꝺ non faciat sibi ydolum
vel statuam tang din adorando. ñ aliꝫ
alind diliget vel adorabit equalit ꝺo.
nec vxorem. nec filios nec aliqua rem
temꝑalem. & sic in ho ꝓcepto multa in
cludunt. & consimiliter ꝺ aliis ꝓceptis sen
tire debem. vt fm̄ ꝓbem ꝺ abbate villa
quilibet ur̄m debet x. milia talenta .i.
milies xies. Nam decem talenta sunt de
cem ꝓcepta que sic debent multiplicari
in bona voluntate vt sint centū in bono
ope vt sint mille in boni opis ꝓseuᵃ
cia vt sint decem milia ſi quoꝝ h redꝺ
qui non pᵗ reddere vnū solum sicut dicit
Thob. iio Di volunt cum ꝯ comitterere non
potuit videre vnū ꝙ milleꝝ qua non
possim affirmare etc. qꝺ vnū solum ꝓ
ceptū debite seruabam. qui autem offen
dit in ꝙnqꝫ debet centum denarios. ꝺ
em̄ cui corꝑis membra sim. & ita qui
vnū membrū ledit omnia membra offendit.
huc ih. xpus & qm est ꝺus pastoꝝ. ex que
onem centesimam in hunis reꝑauit
centum ones hoīes. ꝺ nonem angelorꝫ cho
ros & decimū ꝙ hominem restaurandū.
Qui qꝺ unū ex his ledit centū ones offen
dit & ideo suo centum debet emendare. Sᵗᵉ
querit quid sigt qꝺ dns pᵒ iussit seruū
negare vxorem. & filios. & omnia que habat

vendi & non tortoribꝫ tradi. & eius manū
petentis statim misertus est. & nichil omnino
recordem. & ingratum non iussit vendi ſi tor
toribꝫ tradi quousqꝫ redderet nouissimū qᵘ
drantem. ꝙ cui solutione noīdi qꝺ duplex
est forꝰ ꝓtinens ad ꝓpositū vnus in ꝓse
senti. & alius in futuro. In ꝓsenti autem
est forꝰ nre & mia cās audit & iusta
ferias facit. ysa. 16. ꝙꝑabit in mia solii.
ideo in ꝓsenti iusticia venerit cās ad iudi
cē & miam consequam. ¶ Alᵘˢ forꝰ erit ī
futuro iudicio post hanc vitam qꝺ erit
iusticie. vbi iusticia audit cās & mia sedm
aliqualit̄ seruabit. omēs cās remittens ad
forꝰ iustitie. ysa. 9no. Qui solii & sup regni
eius sedebit vt confirmet illud & corrobo
ret in iudicio & iustitia &c. Unde in ꝓmo
foro figuratiue fuit seruus qui rogans
dñi paciencia consecutus est. in 2o nec
miam ꝓcepit nec optinuit. ꝙ quod datur
intelligi qꝺ qui in fratrū odio ꝺeperdunt
consilio misericordiam non remittentes in
caritatem desperacionis insidentes mia dei
desperabunt nᵒ petit miam nᵒ consequent.
Et hic nondū qꝺ ea in pᵐo foro nō haberet
seruus unde redderet debitum duo iussit
eum dns suus venundari & vxorem &
omnia que habebat & reddi. vbi qᵒ nondū
qꝺ seruus non habebat unde debitū red
deret qz fm̄ Remigiū homo sponte & vo
luntarie sua peccans omnia sua nullo
mō pᵗ satisfacere & istam sentenciam decla
rat Lincolñ dicto ꝺ. dicens. diabolus &
uicia fortissima sunt ad tenendū ꝓstra
tū ne surgat. et ad deiectū dum eum ma
gis ac magis qꝫ infernus. ſi debilissima
sunt ad ꝓstituendū stantem. cum enim di
abolus suū vicium tenet aliquem ꝓstra
tū in vno. in illo conatu suo quantum
vis magno. grās magnus & forꝫ valet
se erigere vno quocunqꝫ ad surgendum
fuerit solus creature nisi gr̄ā cum
cū tamen modico ipo vicio & diabolo tenen
te & oppimente circūdat eum magis ꝓstran
conatum ad surgendū sup̄ant & vincant.
Unde in dicto frequenter in scripta fortis

·J·

ꝛ eciam fortissimis comptant. cum eis viaꝫ
sint corrupciones ꝛ defectiones. non stupant.
si ꝑ non esse ad ea. erectiones ꝛ non ea aute
ad ea non erigit ung ꝑ se ea. ꝑ ꝙ ꝯ hec
non pñt stupari ñ ab eo ꝙ ꝑ se est ceciaꝫ
Unde cū hō non sit creata ꝑ ꝙ viaꝫ non
stupat creata ꝑ se ꝙ solum virtute illius
qui ꝑ se est ꝛ ꝑ se apponit corrupcionꝫ ꝛ de
fectum ꝛ non se forciaꝫ magꝭ sunt viaꝫ ꝙ
cuiꝰ creature nisi ad surgendū stupant.
ad deiciendū do creatū sunt debilissima q̄
cum non stet erectus vbi virtute eiꝰ qui
ꝑ se stat ꝛ ꝑ se est in quem nichil pñt cor
rupciones ꝛ viaꝫ manifestum est ꝙ ꝯ
stante nichil possunt ñ reliquerat cum
qui ꝑ se stat. cuiꝰ virtute sicut ꝓpe cum
ad tenendū ꝓstratū. dicit in cruce for
tis armatus ꝛ fob q. non est potestas
sup terram que comparet ei. ꝛ in tipo for
titudinis vicioꝝ dicit in nius negnag
valebimꝰ ascendere quia forciaꝫ no
bis. in quoꝝ debilitatis tipo ibidem dicit
a iosue ꝛ caleph ne timeatis populū terre
huiꝰ. quia sicut panem ita possimus
eos devorare. recessit ab illis ome ꝓsi
dium. dns vobiscum est nolite me time
re in quib; vobis satis expmit quia nobis
fortis sunt viaꝫ forciaꝫ si nobis effec
tuus spūs cum deo longe debiliora. ꝙ
si meminerat quoꝝ ꝑ viaꝫ sic oppsus surge
rebeat. ipse declarat idem limotū dicto
ꝫ notabiliter ꝑ hunc modū. Q̄ quis iacet
sup terram resurgere impotens ꝑ debili
tate ꝑ se surgere ei ect bonus modus sur
gendi si manū manui sursum trahenti
porrigat. ꝛ reliqua manu terre inhet. ꝛ
sic se sursum expellerat. peccatores autem
qui ceciderunt retrorsum in terra iacent
vt igit resurgant. q. manū dextram de
surgant trahentī porrigant voluntatem
videlt bene operandi. ꝛ q. manus sinistre
terre inmittant. odio videlt male operandi
ꝛ prava opa faciendi. odio eiꝰ prava fa
ciendi. q. a terra se sursum expellit. amorem
do bene operandi apprehendit amoꝝ dei ipsa
ꝙ amoris dei apprehensione q̄ dextram.

dextra manus ura videt voluntas faciendi
ꝛ recta apprehendit. hac ꝙ apprehendente
sursum thm. impius autem retro ca
dit sicut fecit lech filios p. Regū ca. ꝙ.
via impioꝝ tenebrosa ꝛ nesciunt. ubi
corruant. qui eiꝰ retro cadit non videt
ubi cadit. ideo non in multo peccato res
qui ignorant in quantam miseriam ca
dunt. retro cadere dicunt. retro ciaciu
cadere ideo recte dicunt. quia superioꝝ
ps racionis pars animę autioꝝ est in
ferioꝝ ps racionis ꝛ sensualitas. velut
posterioꝝ ps animę ꝛ cuiꝙ ntaꝙ post ap
petitū sensualitatis aia ad terrena thit.
quid aliud quam retrorsum cadens labit
ꝛ nondum est quid sit servū vxorem
ꝛ filios ꝛ omnia ꝙ habebat vendi inde
re. ad qd dns p. Rotinghim qd dns misit
servū venūdari ꝛ spiritib; immundis
subiectum fieri. ꝛ nisi supplicio ꝑ sua trā
gressione dampnari. nam pcii venūdari
seu vendi est supplicii dampnari. nisi
sit ꝙ dns servū venūdari ꝛ spiritib; im
mūdis subiectū fieri. ꝛ nisi supplicio ꝑ
sua trāsgressione dampnari. Q̄ iussit vxo
rem eius venūdari ꝛ concupiscentiam
ex qua gignunt mali filii. ex quib; segnit
ꝛ filios ꝛ mala opa de quib; in ꝑ filii
eius oppidum ꝛ vxor eius vidua. ꝛ misit
venūdari omnia que habebat. ꝛ reddi ꝛ pe
nam debitum soluꝰ. vxorem ꝙ ꝛ filios ve
nūdari est ꝑ concupiscentie inmundis ꝛ
malis opib; exercitiis penam solvere. ꝛ
omnia que habebat venūdari est tam gra
tuita ꝙ temporalia quib; mundari posset
ab eo auferre. vel misit dns servū ve
nūdari ꝛ malam voluntatem a se amo
nere. ad quem sensum dicit ꝙpheta
ysaie luc. xv. Q̄ quis vult post me ve
nire abneget semetipm ꝛ ꝙ vxorem ven
dere est prima nam conflictudinem di
mittere ꝛ delectacionem petendi qua q̄ vx
rem plerum amplexant. filios vendere
est prava peccata ꝑ pnam delere. Huc
cum omnia que habet peccator venūdantur
qui omnes circumstancie qui ꝛ actiones pec

cundi fundit⁹ eradicant ¶ In fine vo
ro ista non vendunt. quia tunc non
erit locus pne. sz pene. quia tunc tra
dendus est tortoribz. quousqz reddat om
nem debitum. ubi quousqz. h. refert gn
p infinito ponit. vt sit sensus semp sol
uet. z nunqm psoluet. ¶ Istis psupposits
z solucione questionis. nul⁹ superest dub
tes vel conclusiones notabiles euangeli
cis elucidive quaz prima est. ¶ Quis⁹ ex
uno peccato. vnde peccare possim. z in
peccm resurgere. sine dei adiutorio. non suf
ficim. z ista patent ex hoc. qd servus in
debitum decem milia talentoz. z sepius
mandat. sz tu unde debitum solueret non
habuit. z ista conclusio sufficienter decla
rat. in responsione ad primam questio
nem. ¶ 2o questio est ista. qd deus z su
oz delictoz. remissione. cum humilit
depcantibz. nedum dat qd petunt. sz ul
tries dat amplius. sic enim servus hic
petebat debiti dilacionem. dicens unde
pcidens servus illo rogabat eum di
cens. patienciam habe in me. z omnia
reddam tibi. z dimisit totius debiti dimis
sionem qm misertus dns servi illius.
ome debitum dimisit illi. sic etiam ut ha
bet hic. ex considerans sue facinora sua
z magno hebat. vel in fine ubi pce
vet. dns autem dixit. ubi amen dico t
hodie mecum eris in paradiso. nichil ampli⁹ optulit qz miseria tunc rogauit
¶ Hic tu nondum. qz p⁹ servus pauit. ille
autem pcidit. qui post supbiam erectio
nem sui ipius. infirmitatem considans.
de seruili erectione. penitenciam iam
agit. ad cuius actionem requirit. qz ea
ex ea confidencia mie dei remissionis
implozacio. qz z p tempo mueniebat in
servo. cum pcidens rogabat dum dicens
patienciam habe in me. z omnia reddam
tibi. videns eum vinculum obligacionis
qd debebat. defectu restituacionis. qui
nec quicqm habebat. ultim⁹ punicionis
qd exigebat. constitit se ad remedium om
nis. qua petebat dicens. patienciam ha
be in me. in spacio penitendi concedendo. reatum. delicti remittendo. penam
relaxando. z omnia reddam tibi. i. te in
nuante. p gram. z misam t. p posse sat
faciam. sicliz constanter credendo. fenem
amando. confidenter sperando. complacen
agendo. his autem. vt servo promissis. z
in voluntate promissis. nr⁹ dns
sum illius. quia misericors misericors
dns dimisit eum liberum a captiuitate
te culpe. cum ei remittendo. z debitum
dimisit illi. z reatum. 6 pene. et hoc ei re
laxando. ¶ 3a p⁹ tam angeli qm homis
qm pauperum oppressione. gemis equor
compacientis. de eor oppressoribz deo con
querentis. i. p⁹ p⁹ z illud. egressus au
tem servus ille. inuenit unum de conser
uis suis qui debebat ei centum denarios.
vsqz illud inclusive. videntes autem
conserui contristati sunt valde. z vene
runt. z narrauerunt dno omnia que
facta fuerant. ubi immutat in servo in
servo pcidens crudelitatis. z in conser
uis iusta accusacio impietatis. unde in
illo servo negm. notat quatuoz fm. No
tinghm. videlicz egressum fatuitatis. in
pulsum crudelitatis effectum pulsitatis
z egressum impietatis. quem ad egressu
fatuum. z inspicientem dicit. egressus au
tem servus iste. z a. ihu. y. psencia.
confusionem. Circum autem homo
est coram ihu xpo. pcidens p. inuenit
humiliacionem. rogans eum p devota
zonem. z postulacionem. petens dne di
lacionem. dicens patienciam habe in me.
promittens emendam. z plenam satisfactio
nem. addens. z omnia reddam t. non
oportet eum timere districtam debiti ex
actionem. sz si a conspectu dni egredit. z eg
diendo in pam relabit. z relabendo ad
penitenciam. z hoc est qd dr. egressus
autem servus ille. inuenit unum de con
servis suis. i. una secum una dno serui
entibz. qui debebat centum denarios. i. q
aliquam iniuriam. vel offensam sibi in
tulerit. que quantacumq fuerit. inuito

minor est respectu offense dimne qñ
centum denarij respectu decem milia
talentor. Hinc minuit in anims p re
conciliacem manere & in via p obstinacio
nem ppsone, & tenens suffocauit eu ser
uu. Suffocato sctm Remigiu est fra
trem p vindictam exardescere suffoca
bat eum dicens redde qd debes. & tor
mentis p iniuria supplicij p offensa.
Q gadens conservus & ei ido debebat
misereri tu qnia gadendo seipm humi
liauit. tu qnia eidem dño secum mist
unt gadens mgis Rogauit eu dicens pa
cienciam habe in me & omnia reddam t
i. s. m Remigiu emendabo indias vt
consilio eccle qd deliqui. ille autem
nolunt. o mag pdstitas rogauit iste
dimd qui tot & tantor debitor erat &
misent misam Rogabat autem con
servus qui pauca minor debitor ert.
& nullam gram potuit inuenire eu
to se sibi humiliauit. qnia pdidit ei hu
milit supplicauit. qui rogant cum &
emendam fidelit pmisserat. omnia mi
reddam t. illis autem nolut. & non s
lum audire cum nolut. si m iram ey
arsit & vindictam exegit & abijt & mi
sit eum in carcerem abijt a naturali &
pietate recedendo & misit eum in carcem
in hime & crudelit cum affligendo do
nec redderet vltimum debitu plena
rie. & ad mitii ei satisfaciendo. viden
tes autem consili angeli. & p gloñ
unt dñm. qno referunt ad dñm gesta
hominu. iuxt illud apoc. 22. conser
tuus sum & fratrum tuor. videntes
autem omnia que fiebant omnia cu
opa que agunt & supplicia que pati
tur contristati sunt valde. glie ppt
afflictionem ppli y'am. Hic tu scien
qd angeli beati non ppie contristan
t. s. sic ido dr. qnia ad modu tristi
si hent culpam detestando. ideo bene
runt dño. & nono affectu appmitt
do & narrauerunt dño suo, quemmo
niam scilicet de iudeor pfectionib;

pponendo & eor dolum psequentem
impldzando. Et est hic sciendu q an
geli narrant hominu culpas. de eis
gtiu conquerendo. hom nistrinde eas
grac, referendo. tib. xp. ego obtuli ora
nem tuam dño aut raphael ad tob.
am hominu missas p eis instanc
exorando. Alit autem exponit. pdca
lra. de conservis dicendo eos pdicatores
esse euangelij. vel eccam quotiunq; fide
les xpi. qui videntes aliquem prem
acepta peccator remissione nolle
misereri conservu sui contristant. de
eius pdicatione & conquerunt. de eius
pfectione. p sustinencia subuencione
Et conclusio. vel p. Iamnens. simon
dno qui dño nunciarunt. sicut an
gelos tam bonos qui malos. qz non
solum boni angeli si ecam mali im
mo peccata ppria & omnia elementa
peccatores dño accusabunt. Q. natur
em accusatores stabunt in iudicio q
peccatores. pnu erunt angeli job. 20.
celi. & est angeli revelabunt iniqui
tatem eius. quandam eni iniquitate
revelabunt illor. malig qui fuerunt
valde mali qui scilicet mali vitam
in vltimis finierunt. Q. nonnulla
peccata occultabunt. scilicet qui fue
runt valde boni. qui peccata peni
tendo dilexerunt. alia ex pte revela
bunt & ex pte occultabunt. illor
. qui fuerunt. mediocrit boni. qui
scilm alig pcta portauerunt. hor
em peccata angeli deo revelabunt.
vt de ipis purgent. & de alijs occul
tabunt ne ab ipis accusent. Q. ter
accusatores erunt demones. de quor
accusatione dicit aug. Dicturus est
accusarus in iudicio. Q. vnusquisq; in
hoc iudicio istum meu esse ob culpa
qui tuus nolunt esse p gram tuam
p naturam meus p misericordiam tu
us p passionem meus p simulationem
tibi inobediens. tu obediens. a te acc
pit immortalitatis stolam. a me accp

Hanc pannosam q̄a nudus est tuū
cām tuam vel vestem dimisit & huc ad
mea venit equissime nudez nudā istū
ee meū & meū dampnandū ee In quib⁹
dūs ponūt ista allegationes. quib⁹ dū
cuit ostendere pc̄orem secum ee dānp
nandū. p̄ est talis tu ablisti ei tuam g̃
ciam quam remist ego meam culpam
quā recepit g̃ debet ee meus ¶ 2ª est talis
tu creasti illum & natūm ideo debuit ee
tuus & fecit ee ee meū & cuam miser
am g̃ debet ee mens ¶ 3ª est talis tu fusti
musti ꝓpt̄ eum q̄erā passionem ideo d⁹
ee tuus ego optuli suggestionem & pe
tuam passionem contempsit & meam sug
gestionem recepit g̃ debet esse meus ¶ 4ª
est talis duo sūt scilicet obediencias & no
bediencia que faciunt aliquem ee tuū
vel meū. quicūq; est tª obediens & nō ino
bediens est tuus. quicūq; est in obediens
& tª nobediens est meus & iste sunt tª no
bediens & in obediens g̃ debet ee meus.
¶ 5ta est talis. tuus est facd hominī vestem
fulgidam virtutū meū est facd sibi ves
tem sordidam vicioꝝ. quicūq; autem h̄et
vestem virtutū tuus & qui do vestem
vicioꝝ meus est & iste vestem tuam abie
cit & meam scām portauit. g̃ debet ee me⁹.
Terci accusatores erūt gentia ꝓcd. cap. 6to
traducet illos cy a dūs mignitates ꝓpt̄
istud ostendit. Jac. 4to ubi dr. agite nunc
diuites plorate ululantes in miseriis ves
tris que adnenient vobis. diuicie vre
ꝓputrefacte sunt & vestis tª vra a tinea cō
mesta sunt. aurū & argentū vrm erugi
nauit & erugo eoꝝ in testimoñ vobis erit
& mp̄s ee. mces operariꝝ que defraudata
est a nobis clamat & clamoꝝ eoꝝ in aures
dñi Sabaoth introiuit. ubi ostendit Jacob
q̄d erunt malis diuites 2ª clamabunt in
O. erugo tinea & mces defraudata sunt
eis qui diuicias suas amare recondiunt q̄
hos clamabit erugo alii sunt qui eas va
ne expendunt & multa mutatoria vestiū
emūt. cont⁹ hos clamabit tinea. alii sunt
qui bona pauper rapiunt & eos spoliant

& illegationes
cum pcōre

2 clamabunt

& iniquis labor suoꝝ illos defraudauit. cont⁹
hos clamabit merces mimste detenta ¶ 3ti
accusatores erunt elementa. istud ondit
Hugo de cō victore dicens q̄ pc̄orem dicet
celū ego lucem sibi mīstrū solem & lunam
ad solacū. aer dicet ego omne genꝰ auiū
sibi dedi & obsequiū aqua dicet ego diuersa
genꝰa pissiū dedi sibi & in esum terra dicet
ego panem & vinū sibi dedi & mutimenū.
postea do ond elementa recitauit b̄ficia
cōdito pc̄ori ad supplicia dicet aqua a
me absorbeatur. infernꝰ dicet a me deglu
atur. dap̄ 4to arguet oēm creaturā ad vlo
nem mimicoꝝ ¶ 4ta conclusio ꝓpt̄ ingratitudi
nem vel odiū fratrū pcā dimissa redimūt
quātū ad penam vt veterum. vt poenis ꝓpt̄
ingratitudinem erga dñm tam misericor
mihi intendit pcām in malicia post re
missionem pacceptam ꝓcessum & istud
videt hic cy pessū vbi dicunt q̄d debuit
pius demisse postea exactū sunt ab ingrato
huc vsq; ad quā autem nonnulli hoc
cui declaracionē nondū q̄d aliquā dant
& h̄et hic in gl. O. non dimisernus cy a
do q̄d in vos delinquit & h⁹ q̄d ꝓ multā &
nimiā erat cyiget. veruntū dūt aliqui q̄d
pcām nō redit quātū ad magnitudinem
tū & quātū ad magnitudinem qui cū pe
acceptam remissionem ad pcām redit
magis delinquit q̄ ingratus beneficio cyus
& ideo est magna pena resipiscentis filii
dūt pcā redire quātū ad penam sed alem
sicut cū in cel̄o est vna denarius vna stella
& alis licet stella differat a stella in cla
ritate sic & in infemo est vna pena alis
ꝓ modum damni & alia ꝓ modū sensus
scilicet ignis & vnus vñs debet ꝓ pcō mor
tali. O. gn̄ magnitudinem pcōr sentiet pcā
maiorem vel minorem ignis vindictam
& vnus exercitionem dicunt g̃ pcā redit
quā readmittam eadem pena in gene debet
que ꝑmo tñ maior quā ꝑius ¶ alii dūt sicut
ꝓsumit q̄d pcā redeunt in eē cū filii &
ꝓpt̄ odiū fris ꝓpt̄ apostasiam a fide ꝓpt̄
contemptū confessionis & ꝓpt̄ solutem de
pnā huta unde dns. ffres odit apostata

nō cōtra
& aliqua

fit spūs q̄ fateri ꝑ̄ penituisse piget ꝑ̄stina
culpa redit ¶ Veritamen ista matia ꝛ̄ po
ñ placet q̄ quo fuit ingēn ꝛ̄ nuiserende
ad iudiciū vocauit audiam⁹ ¶ Tuna vocauit
illū dns suus ingnit h vocatio h̄ remigiū
fit nr̄ius ⁊ fiet cytius in cytino iudicio.bo
cauit ingr̄ illū ꝛ̄ ait illi seruens ⁊ ꝑ tribunal.
sue negōi. quia non egu⁹ set mugi⁹ mutuū
recipiendo. ꝛ̄ impietatem ꝛ̄ ingratitudinem re
pendendo. omne debitū dimisi t̄. quia ⁊ totū
uū ꝑtem q̄ rogasti me. q̄ d. cū gnī ꝛ̄ iusta
oppssus erat tribulacione ꝛ̄ angustia. vnica
tm ꝛ̄ modica ꝑce remedii ꝑpetrasti. nonne
oportuit te miserere conserui tui. ea ꝛ̄ ī
telligē que sunt pacis tui ey tempo. ꝛ̄ ea
ꝛ̄ ⁊ Ō m vindicari vult a dño inuenet vin
dictam. ꝛ̄ pcā illius seruans seruabit. Reli
que ꝓpio nocenti te. ꝛ̄ tuo depcanti t̄ pcā
soluent ¶ Homo hominī seruat ūam ꝛ̄ a dō
querit medelam. ui hoiem cilem sibi non
fet miam ꝛ̄ de pcīs suis depcatē altissimū.
ꝛ̄ paulo post memento nouissimoꝝ ꝛ̄ desine
micat. memoriaꝑ timorem dñi ꝛ̄ nō trasgreꝑ
pceptū ¶ Hic etiam uondi h̄ remigiū
q̄ serius iste nullū responsum legit dño
dedisse. ñ quo demonstr q̄ ū die iudicij ꝛ̄
statuū post hūc vitam oīe argumentū
excusacionis cessabit. vnde ꝛ̄ subdit. et iratus
dns eius. non ꝓ effectu ſ ꝓ similitudinem ef
fectus hoīs irati qui delinquentes solet pu
nire. tūc enī dns irascit cū penitentes pu
nit. iratus nūq̄ tradit eum tortoribꝫ ꝛ̄ de
monibꝫ qui non dñi tortores quia semp
ad hoc ꝓpati sunt vt penas aias sustipiant. ꝛ̄
in pena dampnacois etue eas teneant.
tradit ingr̄ eum dñs redderet vniuersum
debitū. Quero remigius. mihi posty as
in etuam dampnacoem delusus fuit. potit
inuenire corrigendi spacii vel pnie vt om
nia debita ꝓsoluat. ⁊ d. non. qa est ḡ qa hi
ñ quo sibi redderet omnia debita dicens
qa quousq̄ po hō ꝓ mia. vt sit sensus semp
soluet ꝛ̄ nūq̄ ꝓsoluet. semp luet ꝛ̄ nūq̄ in
penam finiet. qa hoc ḡ ostendit ꝑ remigiū
qa continuo ꝛ̄ etnaliter punict. nec aliqd
remedi ¶ Quinta conclusio est conclusio tra

opis videlicet. sic pat in celestis placet vo
bis. si nō renuntiemus vnusquisq̄ fr̄i no
de cordibꝫ vris ꝛ̄ h est conclusio p. y illata
a tota ꝓbola precedente. q d. ſ ang̃li de
vobis dim simone. si ego quia dimisi ꝛ̄ dimi
tite. postea si non dimittitis vos reuocabo
ꝛ̄ quicquid dimiserim replicabo vobis. non
eim fallit aut fallit y⁹ qui dixit cic ꝛ̄ pat
vest celestis ꝛ̄c ꝛ̄ signanter dicit de cordibꝫ
vris. quia secūd bnā aug̃ vbi sup⁹ mihi
est vt clames ore ꝛ̄ dimittas corde q̄ vt os
blandus ore ꝛ̄ crudelis corde. dicit etiā pro
dns subdit de cordibꝫ vris vt si y ciuitatē
disciplinam imponitis de corde remittas non
recedit. ꝛ̄ cū dns sit ꝓmꝫ ad ꝓmittendū q̄
ꝓmittendū. si remittere offensas nolentem
tam rigide cruciabit. a multo fortiori of
fensas remittēte etiabit ꝓmiabit. cic q̄
offensas dimittere vt etiabit valeamus
ꝓmiari ipe nobis concedat ꝛ̄c

.A.

Venientes phisei consiliū im
erunt vt capient ihm in ser
mone ꝛ̄c ¶ lc 22 cxu ꝛ̄ luce 20
Eo tempe quo cesar augustus vniuer
sum orbem describi fecit ꝛ̄ sensum capitis ab
omnibꝫ solui iussit. vt habet luce ꝛ̄ iudea
quoq̄ tributaria facta est. magnū tm as
sumpsit in ꝓlo sup hoc erat quibusdam dicen
tibꝫ q̄ ꝓ scelerate ꝛ̄ iniquo gen romanā
ꝓ omnibꝫ gentibus debebant soluere tri
buta. phisei ergo asserentibꝫ q̄ ꝓtius de
gni decimas ꝛ̄ primicias ꝛ̄ alia in lege dñi
ꝓcepta soluebāt. non tenebat. Homini ꝛ̄
reno tributa ꝓsoluere. in tm autem ali
qui ꝓsuasio ꝓualuit. q̄ tributū
romanis est denegatū. ꝓpt q̄ nero imp
atoꝝ titulū ꝛ̄ vaspasianū in iudeam mi
sit qui eam cepit. grauis autem phisei
orum malicia sepe fuit a ꝙ confusa non tm
refrenata. quia affectata malicia aliqn
rōnes ꝓratis comminat non tm emen
dat. ꝛ̄ id ostendit crisostomꝫ aque ꝛ̄ ignis.
dicens quemadmodū ignis elanguerit
voluerit. aque currentis meatū alimūdo

sibi scientiam minuit. sic illoz malignitas ex una pte confusa alimudo sibi inuenit exitum. z sic ignis quito amplius signa fuscepit maioz exercesnit & animi malus quito magis ptatem audierit eo amplius in malitiam eyatat. volentes & phisei ihm capere in simone non venerunt. psonaliter. s mserunt. discipulos suos duplici detulisa vt postea videbit. quiescunt eadem cum suis discipulis z ipsi herodianos. milites quidem herodis assolomite qui ad huc fuysses erat. vel milites herodis tetrarche qui tunc iterum ad rem festum venerunt. vel p. m. herod. phisei illos iudeos accidendo herodianos vocabant qui tributa romanis solue bant. istos igit herodianos miserunt vt p illos eum capent in simone quie ope capi non valebant dicit g. abeuntes phisei. &c. qn cui euangelij processu ad ueram edificationem aliqua breui sunt nouda. quoz p. m. est sicut ex passu euangelij. z. cui malitiam phiseoz erga ypm videlicet cordis negnitiam sermonis fraudulentiam z gestus distincta colligi possimz. in phiseis ad detestacionem ita ex his z dab ypi diuinam sapientiam adulacionis detestandam z eam coz confutacionem p publicam ministeriam colligi possimz. ptim ad vendicacionem z ptim ad imitacionem. p primo sciendu sm greg z passu eiusdem capitis ponimz. replicato iudeoz ypi contemptu dicunt potestatis quia nouerunt ad nup cias filij. z ad fidem incarnacionis venire hic autem subdit aliud replicationis coz. ypi temptacionem z contemptu veritatis z p. ponit temptacio veritatis. z. confutacio temptacionis ibi cognita autem ihc nequicia coz temptacio autem diuitis p essit ex malicia coz phiseoz. que vt supz patet in. z. consistebat videlicet in nequicia cordis de qua in principio euangelij dicit abeuntes phisei consilium inierunt vt capent ihm in simone abeuntes phisei nig

Chriso. a ypo ad herodianos consiliu mierunt Quiste cui. p. qua vt eum capcut in simone Qz minus hostium uno una cu h. vt traderent illum principatu z potestati phisei sicut dict luc. 20. ca. phisei nup non potuerunt. z herodis q tunc erat in uerbis sicut videt ex glo luc. 23. ca. Qui timoz ppi p. non potuerunt manifesti phisei efficere voluerunt vt inimunes viderent a morte ipius. dr autem principatus a potestate. qua principatus ptinet ad dignitatem. potestas ad iurisdictionem. vel p. textus huc pmissis dicunt sic vt traderent principatum scilicet herodis z potestatem phisei scilicet pilati. sicut. z fuit. hebat enim pilatus potestatem giladum sibi omissam a romanis. non enim tetrarcha erat sz procurator. auarabilis tradito. vbi falsitas diuitem. migantas bonitatem. creatu creatorem capere tentat z tradere morti dicit. Et no tandu sm hil qz consiliu inierunt vt capent ihm in simone. Ovide nup z phisei sepe conati sunt capere ihm in sermone in aliquo sue ope si no potuerunt. qz omnia opa eius sanctissima erant. Deinde conati sunt eum capere in aliquo vbo dicimus si non potuerunt quia deinam eius verissimam audierunt. ideo tunc consiliu fecerunt vt eum in simone palato capent ignorantem si non poterant dei virtutem z sapientiam seduce quomodo serpens eue moysi serpentes magoz vt legit denegant. ego s. me. Ultimus casu nondum qz phisei z herodiani hic minimi consiliu inierunt. phisei quia y. timuit herodiani quia auari z multas exactiones in ppo faciebant. Utriqz autem inimici y. erant. mundus eni intendit denigrare famam auarus rape temporalis substancias. inimicus oppone psonam. cum. y. igit consiliu inierunt z phisei vt eius famam apud ppm denigrent. Si. n. respondisset qd tributu cesari est soluendu. apud ppm infamassent. Inierunt consiliu herodiani auari vt si vndisset qd

V.

stpos hodie qui eo tpe de tributo colligebo. etc.

deberet tributum dari tunc mulierem occasionem p̄ captiones habuissent p̄plm spoliandi. Fecerunt tam illi qui erant minus vt si audisset dñs non licet tributum dare cum capient continuo ondendu. sicut dicit Crisp⁹ omes ꝙ multi a romanis ppt istos fingones occisi fuerant Cave qua sit consilia. et quales consiliarij p̄hisei. herodiani. phisei qui ꝙm voldant infamare. et herodiani autem qui voldant p̄plm spoliare. Job deus consilia ꝑuos despicit. Crisp⁹ vbi sup̄ sup̄ hinc ideum omis voluit cum tyranu possidet illius auxilio op̄het qui iustitiam tenet nulli patrocinis indiget ñ dei. Cum in diaboli iniquitatib⁹ ambulat diaboli admonitu het necessariū. colonus enī dei diaboli auxiliū non querit colonus autem diaboli. et si auxiliū dei querat nō inuenit vidisti aliq̄n euntem ad furtum. rim aratr vt bene ꝓsper in furto. aut qui vadit ad fornicatorem nūquid non signū ca as ponit in fronte sibi vt non apprehendat in crimine. qd si non fecerit non solum adu natꝰ. sed adhuc amplius tradit. quia mspha dei nostri patrocinū dare criminib⁹ sic et isti ꝙm expugnare cupientes conuenient non ad fines dei viros religiosos. sed ad gentiles. et ad herodianos se contulerunt quales consiliarij tales duces et consiliatores Cs autem dare potuit consiliū contra ppm ñ diabolus qui erat adustanus ꝙ cognitabit eum apud se sacerdotes si nos sibi essemus mi rogauerunt ꝙm ipsius dixit qd non licet cesari dare tributu. in nemo nobis dixit dicentib⁹ q̄ sanu eum omes sciunt quia nunqua eius simulq̄ nimmo ante testimo nium medio. et si verum fuerit quasi suspecti reipublice. sed nec ꝓ sepos ꝙm interrogare vo lebant. quia in magna suspitione iam erat fuerant apud deum ne forte suspecti circūuenire eum non possent. Nam in minus manifestus melior est q̄ amicus fictus. ille dum tunet facilo ortat. iste dum non cognoscit q̄ualit auferunt. q̄ discipulos suos q̄ adhuc min⁹ cognitos et min⁹ suspectos et. et abstonse facile dea

pent eum. aut apprehensi min⁹ erubescerent apud eum Nam consilio mal⁹ de prehenso tanto minor nascit confusio q̄n tū sunt ꝓdna deliq. Discipuli illi ma gis sus etate minores erant malicia. et pares Nam pulli serpentū statura breuiores sunt veneno autem equales. et catuli lupor. ad hoc teneri constituti si venacoem accipe non possunt iam tri in sanguine gaudent. et morsib⁹ ludunt. Quantū ad 2m detestandi in phisei. et sermonis fraudulentiam se in teytu ꝙ dixerunt ei magist⁹ scimꝰ quia verax es. et viam dei in veritate docs. et vbi os tendit sermonis fraudulentia in quinq̄ duplicitate adulationis adulatoris au tem commendant in ꝙ triplicem veritatem vte. scilicet doctrine. et iustitie. dicentes ma gist⁹ scimꝰ quia verax es esse vitas vie. et qua. ysa. 35. memento quo ambulauerim coram te in veritate. et viam dei. i. precepta. et mandata que sunt via eundi ad deum in veritate docs. Esse vitas doctrine cuius tan git olim quia viam dei. modū quia in veritate. actu quia docs. ps. vbi tuos. et iustus es. non est tibi cura de aliquo. et no mines aliquem vt accipias psonam. vult exponit se. non cum respicis ꝓ as hominū Esse vitas iustitie. ps. omnes vie dñi misericordia et veritas. Ro. 3. non est p̄. accipias sp̄ dñs. gg ꝓ hois accipe. est hominem non quia homo. et quia ad. ps. circa hominem est honorare. et intelligit de honore in mi nimo. huic exposicioni concordans Jan et ꝓte ita dicit magistrū eum vocant vt ꝙ honoratus missū sui cordis audiat. simulte hoc est ypocrisis ꝓma positiua laudacio. Omnes autem adulando sic eu laudauerunt. veruntū dixerunt. si fue runt medihomines. magistri falsitatis. ꝓ eni quis ee magist⁹ simius. et modis ꝓ mendacii inferendo Ro. ꝓ commutaue runt veritatem dei in mendacium. 2a vita tem dei tacendo. Aug⁹. vtiq; reus est apud dm. qui veritatem celat. et qui men dacii dicit. iste quia ꝓdere non vult. 1te

gnia tacere/ non vult ¶ 2° Veritatem pdi
tendo sicut faciunt mali iudices qui
munꝰ & timore veritatem pdicunt pdi
is. aliqꝫ ꝑsonam impij in iudicio no est
bonꝰ nec declinare a veritate iudicij ¶ 3°
Veritatem non defendendo que defenden
da est vsqꝫ ad mortem ca. 19 vsqꝫ ad mor
tem certa p iustica ¶ Xpus aute fuit
magist veritis p quia puram veritatem
in ore suo habuit. ideo dicunt. Quinus q
verax es. Non enꝫ aliquod mendacium di
cere potuit. hebr. 6° impo est dm mentiri.
& veritatem non tacuit. ideo dic. & viam
dei in veritate doces. Jo. 8° ego si veritatem
dico vobis quare non creditis michi ¶ 3°
Veritatem iustice n timore nec amore.
nec munꝰ pmutauit in iudicio. ideo
dic non est tibi cura de a. Jos. 22. Nunq
quid timens arguet te & veniet teaum
in iudicium pd. 1° Non recapiet p rede
one dona plurima ¶ 4° Veritatem defen
dit. vnde dic. non accipis p hominis
defendit eum vsqꝫ ad minuriaꝫ ir
rogacem. quia dns minutos lacessit &
vsqꝫ ad expoliacem. quia vestibꝫ de
nudatus vsqꝫ ad dei pcessionem. qz
ad exlimpnam flagellatus vsqꝫ ad morte
quia morte turpissima condempnat.
¶ 5m detestandi in pncis. dns sicut
po. ome. dic. & nobis quid tibi videt licet
censum dare cesari an non. in qua pma
scdm gorp. videt implicari ypocritas di
ce incommodum. vnde ingeniens ho
minum ad cesaris maiestatem. & dicere
qd non licet. ad incommodum hominis ad
legis libertatem si diceret. qd licet. erat enꝫ
tunc temporis magna sedicio int iude
os p tributo cui pdm est. voldebant & pn
si qd xpus rnderet cui crederet. acce hu
ius sedicionis & sic maderet vel in ma
nu pncis si tributu negaret. vel in ma
nu ppi si tributu coegeret. ¶ Et est
scien. qd hec ypocritis addit sanc
tus. scilicet qd si omnio taceret. tunc ipm
reprehendissent. qz qui veritatem dice no
auderet ppt humanu timorem. & ideo

dicunt. dic & nobis. scilicet discipulis tuis
qui te magistrum vocamus. amicis qui te
sic comendamus. dubijs qui hoc ignorantes
quid tibi videt. licet censum dare cesari
an non. Et est hic notandu qd cont. 3a p
missa in physica maliciaꝫ detestanda que
in prima pte dns supponit. 3a in ypo
mnemico possimus prime veritatis pu
nitanda que in eadem dne apponit.
quoꝝ p. est diuina sapiencia que ex hoc
precepto patuit qd eoꝝ maliciam omnis
occultam facillime coprehendit. & hoc est qd
dic. in textu ¶ cognita & hic nequicia eoꝝ
dixit ¶ cognita inquit nequicia & p pluriu
consiliu astute cometurata & sub obtu
adulatoris multiplicat velatu cognita in
quit hac nequicia dixit. Quid me tempta
tis ypocrite vbi ponit 2m videt detestan
da adulacionis ypocrita autem dr qui
aliud est & aliud similat. aliud voce pten
dit & aliud ope intendit. Vnde ypocrita
dr ab ypos qd est sup & crisis aurum
vnde ypocrita qui sup deauratus vnde
ypocrita grece qui similat. vel fictus laue.
ideo & y eos ypocritas appellauit. qnia
& se amicos y similarunt & sub similitu
dine sua maliciam occultarunt tales
sunt plurimi hoc tpe qui se fingunt di
ligere celestia cum tn terrena celestibꝫ an
teponant in pce posuerunt celum os
suu & ligna eoꝝ tu sunt in terra. alij fin
gunt se dm timere cum tn penam
amplius timeant potestatem q precepti
preceptum dnicum ait. 19 Nolite timere
eos qui occidunt corpus & c. alij sub suauis
sermone oleum effundentes venenu as
pidum sunt absconditum. in pce. 139 linguis
sunt sermones eius sup oleum & ipsi
sunt iaculi. Immo non pauci sz plurimi
hoc tpe sunt qui sub diuina confessio
one stupendam mentem tegere molunt
vt dicat. dnus y & ch. s. veniunt ad
vos nr estimantes omnia intrinseus
autem sunt lupi rapaces. omni talium
intencionis diuina sapiencia prognostic
dicente pa. Di astenderem in celum tu il

lic. es. si descendero ad infernū ades. Si sup
sero pennas meas diluculo &c. Si ascende
ro in celum. i. si finxero me celestia adama
re. tu ibi es. i. cordis mei fictaciam satis vi-
des. Si descendero ad infernū. i. si finxero
me iudicij tui flagella pti. necessero. ades.
q. meam pfidiam intendendo a te. ñ possu
abscondero quoniꝰ ñ. Si sumpsero penas
meas diluculo. i. si falsis sermonib⁹ mei
striatem pmeditatio. fiant cū penno ſoz
dnt virtutes. sic penno ypocritaꝝ sunt
falsa sermones vt opa falsa que ꝛ videnꝰ
hero appente alicui vtatem. Si sumpsero
fixero me heve celestes pennes ꝛ opa vir
tutem ptendenda. manꝰ tua. i. filius tu
us deducet me sup̃le ad iudicij meam
infidelitatem oīb⁹ ondendā. Rursus si hi
tauit in extremis maris ꝛc. ignaro dꝰ. mun
dus iste. in cuius medio mundam hoīes cond
sant. Qui autē vult in extremis hītat maris.
q. ꝛ si in mundo essent. h̄ faciunt ad neg
tatem nō ad simplicitatem. Si. g. finxero me
hero qui sacrem celestem deytā tua me te
nebit. i. falsitatem mei cultus in iudicio
demonstrabit ꝛ c. pz q. ypocrisim que ad
ulacoem concomitat̃ inuenibit⁹ dns dem
dabit qui in primisso teytu ea. insinuat rep
hendit dicens. Quis me temptatis ypocri
non cui rndit ad coz vba blanda. q. ad
coꝛda nephanda. Crisoꝛ. plusci blandiebant
vt peccent. ſ. iho confundebat vt salua
ret. quia vtilioꝛ est deus watꝰ q. hō. q. p
piens. in h⁹ aute q. laudes respuit. dat
intelligo. q. nullus debet velle laudari
si nō est dignus laudari. quia respiciendo ad
veram suam pfectam. inueniet se multa com
misisse de quib⁹ deberet erubescē. Jo. 6. Que
q. fructu tunc habuistis in illis in quib⁹ nūc
erubescitis. Si respiciat ad temp⁹ pſens in
neniet se cū in loco exilij. de quo multū d
dolere. nisi aliud hen in quia morat⁹ mis
plongatus est. Si respiciat ad futa inueniet
sibi se multa dei iudicia. de quib⁹ d timue
re. p. d iudicijs eius tuis timui. Unde q. qs
in hac vita laudari velit qui hec cāin tam
dolens ꝛ timens. dñi igit̃ secure laudari

pñt. q. ñ de pñto hent vnde possint erū
bescere cū sint in plena felicitate. ñ de pſenti
vnde pñt dolere. cū sint in omoda iocunditate. nec de futuro vnde debeant timere. cū
sint in certa securitate. q. Et h⁹ rndit ſm
Jacob. q. dicēt. q. adulatores quātū possum⁹
vitem⁹ in h⁹ q. h⁹ adulatores suos tam du
re reprehendit. ꝛ eos non laudatores sz ypo
critas vocauit dicens eis. Quis me tempta
tis ypocrite. Dicat cui dicit dngz sup. q.
dns sit genꝰ pſecutoꝝ subtiz cumpatiendo
ꝛ adulando. ꝛ plus pſequit lingua adula
toris. q. manꝰ pſecutoris. debent. g. adula
toꝛes simplicit̃ cōtemni. p. q. sint amici
pñs. vñ. homo qui blandis fictis q. sermonib⁹
loquit amico suo rethe expandit gressib⁹
ei⁹. q. volūt ee occulti ne tles fallacias pen
dam⁹. vñ. p. frustꝰ iacit rethe ante oculos
pennatoꝝ. vnde quidam phs cpositꝰ cuius
dam palacij. cuidam adulanti sibi ait de
sine adulari. ñ. q. ficat cū te intelligam ꝛc
sunt sicut sirene dulces alias ñ. pēs dor
mire facientes. ysa. q. Sirene de libris do
luptatis serenes sunt pisces marini hen
tes spēm mulieris que tā dulce cantant
q. nautas obdormire faciunt. ꝛ sic nauf
gū faciunt. Qz sapientes naute aures
claudunt. serenes iste sigt adulatoꝝ qui
peccatoꝝ in pēs dormire faciunt. ysa. q.
ple nis qui te btū dicūt ipi te decipiunt
ꝛ c. ſz debent claudere aures suas spūs. i.
reprehensionib⁹ diuis. ecc. 28. Depi aures
tuas spinis. ꝛ noli audire lingua negn.
Jero. nos ad pmiam festinantes nocte ſe
ros serenas cantus sirenū deū audire ꝛ
tristive q. q. sunt sicut scorpiones ꝛ apes. scor
pio cū facie blandit. ſz cauda pūgit. apis
mel portat in ore ſz pungit in pte posteriꝝ.
sic ꝛ tales in facie laudant in absencia vi
tupant. ideo tales scorpiones sunt expellen
di. Jero. in epla ad nepot. ꝛ filiam. quis bn
qm̃ nuꝰ cupam sumpsit. que si non
peccat ēte solicitat. securus est pire nō posse
q. nuꝰ pictā non pisse. Het cui venenū
blanda adulacō est. q. sunt. sicut scalptores.
fricant cū spinis blandis quos non pūt

ff.

vincere. minus stant ponit ey. Crisp. in
tauro. quem si non p quis virib; mitigare
fricat ei. cultrem. sic ipm apphendit. & no
ds ds stistinere vt quis cū fricat vel oleo ad
ulcionis impinguet. pta. Corripiet me mist
m mia. & increpabit me olim aute pctis
non impinguet caput meū. pm. ds. ayciosa
sint vulnā diligentis qm fraudulenta od
entis osculā. ¶ 3o notū m. 4o. ab veracem
est cōfutacio phisei. p pu. nisticam. de qua
de. ondite in minimissima cenisis. vbi con
fundit astuciam gōis phisei. p. a. quez
p. est oīsio minimissimi. ¶ m. confessio mist
cōis. ibi. & aut illis cui. est hec ymago &
sipstripcō. & 3m. iusta. dissimo gōis. aut
illis. reddite g. que sunt cesaris cesari. & di
cit g. p. ondite m minimissima cēsis. & den
ii. dati. p. ceusti. qui valebat. 16. denios. osu
ales. & hebat ymagine cesaris. & sipstrip
coem. minimissima ante. ypc. fm. gozi. & ypc
ipa. insipcio. ymagis. unm. do est. d. cui
sipscbit. at illi ptulerunt ei denariu. oz
ostualem. q hebat ymagine cesaris. & ait
illis. iho. cui est hec ymago. qntū ad figura
cesaris. & sipstipcio. qntū ad striptam nois.
Non autem ey ignoranca inrogat ypc.
Sed vt ey eoz. vnsions eos confutandi
matiam. hēat. duplicem. dicunt ei. O.
phisei. ypc. cesaris. dupli nomen denario
inscribit. Cesarem aute hic. non puteru
augustū. & octouianū. qui tam diu. non
tunus fuit. sz. tyberiū. f. in. ger. Sub quo dns
passus est. omes qui reges rom. a. Julio ce
sare. cesares dti sunt. ab octouiano augusto
augusti nomen tuc. dyit iff. Sulicz. ihc
phisei. Reddite que sunt cesaris cesari.
sulicz tributū. & peanna. p. qua vos confitei
illi subiectos. & que sunt dei deo sulicz dei
mas. pmicias. & oblacones. & hostias. ho. iz
cui tributū tributū. &c. vbi. in. umbro. sicut
cesar exigit impssionem sue ymagis. sic
deus atam cultus sui ymagie insignia
sigt. in ho. ad ymagiem. & sititudinem dei.
sicut denarij ymagine regis. qui pecando
corrumpit. Item dnb. omn. aīa sit ymago
dei. a. mundi. si no vis ee obnoxius cesari.

noli here que sunt mundi. sz si hes dnia
as obnoxiu. es cesari. Si vis treno. regi nichil
debere. omia tua relinque. & sequere cu
pri. que sunt cesaris reddenda. Sunt. no ei
p quis esse. discipulus dni. i. pius remia
ait. ¶ Opiabit hic. f. nicol. p. querit. on
sio denarij. ¶ 2o. interrogat. sipscripcio oblati
3o. se. diffinicio cui debebat reddi. ¶ In dena
rio sunt. 4. a. mi. pondus. & sipscripcio cui yma
gine. as. e. opacio bona vel mala. argen
tea. et stannea. pondus est interuallo recta
vel pua. Job. 28. qui posuit ventis pon
ymago diaboli est culpa. ymago dei. & gra
pcor. ¶ Sicut portauim. ymaginem ter
restris sic. & portemus ymagine celestis.
¶ Sipscripcio est cyrilli confessio huius ad mi
tacem vel sipbia ad mitacem diaboli
huius denarij oīsio fiet in morte. o. qui
metuenda. qo. ondite in minimissa censis
holem. Sulicz. interozem. sacu carnis. vel
tii. cyrilli. sitacone obumbrata. dm. ad
putam. cyprian. canit. & ondit in sacem
tuam. & istam felix qui potuit dicere con
stidisti. sacu meu. & circumdedisti me
letricia. si. interrogacio fiet in mdias de yma
gine. o. qui hoc. renda. interrogacio. imo in
crepacio malor. cui. est ymago. & sip
scripcio. ymago cesaris est in scriptis. interpa
t. cui. cesar. possidens. principatu. hic. & diab
lus. omnia in luxuriosis qui imitantur
gliam. suam. in similitudem. omiu. ymago
bestie in anaris. apo. 19. qui adorauerunt
ymaginem bestie. mittent. in stagnu
ignis. si. diffinicio fiet in retribucione. red
te. g. que sunt cesaris. & que sunt dei deo.
qui ibit. in. in. supplicium. illi in gaudiu.
Isti. dne. concedat. ihc. de. albis. viis. aliqua
pons. supradens. Ondite. in. mi. minimis
ma. cenisis. 2m. de. quo agit. a. mulier
accendente. lucernam. sicut. hic. in. luca. inue
nit. tuto. duo. solvit. & in. mdio. requiet.
mulier. lucernam. accendit. in. celestis. sapia
que. est. dei. filij. lumen. diuinitatis. ure. fra
gilitati. sciamt. & hic. fragilia. pctam. que
sunt. & non. inueniut. ipse. enī. nullo. plim. est
quam. ille. in. quo. y. spiritalis. nascit. solicet

p̄ illam dragmā. Nam denarius iste ē aīa hūmo vult̄ dei nīsignita que in medio requirit. dicente dño ondē ī nīmisma censūs ⁊ imago denarij iste ymaginē cesaris dei ⁊ sup̄scripcionem eius dicit. qđ reddat̄ qđ ē cesaris cesari. ¶ In hoc aūt denario q̄t̄ sunt nōnda. ⁊ nī. pondus ymago. ⁊ sup̄scripcio. aīa tria est aurū. in quo figit̄ obediencia. Nam aurum est tractabile alijs metall̄. vnde ⁊ de auro sunt apa unge pcessa. h. q̄t̄ nōīa. vbi dr̄ redite que sunt dei deo. deo aūtem reddendē sunt decime victime ⁊ aīa hūmane. vult̄ dei nīsignita victima refert̄ ad obedienciā. vnde ⁊ sc̄ē. ps. nuellog̃ est obediencia q̄ victime ⁊ c̄. ps. xlix. obediens loquet̄ victorias. tot enī offert deo victimas. ī. voluntates sue mactabōes quot obediencias. ⁊ qt̄ obediencias. tot victorias. ⁊ quot victorias tot coronas. Decima refert̄ ad pond̄. aīa vultus dei hūmane nīsignita ad ymaginē ⁊ sup̄scripcionē. avaritia q̄t̄ h̄ esse aurū quantūcūq̄ est ⁊ solidū. Harundo nichil aīa est ſ̄ nō solida. seruū solidū ſ̄ non nudū. seruū q̄t̄ sigt̄ magnos pcores in malo ptinaces ad correccionē duros. Harundo ypocritas. quos dñs alibi in euāg̃ vocat sepulc̄ dealbata plena ossibz̄ mortuoz̄. ī. pcis ad nouū ossiū indurat̄is que correccionē non recipiunt. vnde Job. 8. loquens de carecto dicit. ēn adhuc sit in flore nondū carpat̄ manu. ante omnes herbas arescit. carectū augustinus gr̄at̄ acutus manū creat carpentis. ypocrita si manū correctoris tangat̄ de lesa opinione exasperat̄ ⁊ eam corripientis secat. et se innocentem nō suis actibz̄ ſ̄ alienis cūctis ubiq̄ oīdat. ⁊ ante omnes herbas arescit. q̄ nuoz̄ bona defit̄ postq̄m ea obtinuit. ypocrite bonū simulant. Non g̃ debet ee obediencia sicut harundo ſ̄ sicut aurū q̄ est liquidū ⁊ solidū. vt ex sit lucida ⁊ solida. Nam aurū sic licet intus sicut ex. Requirit̄ eciam in denario pond̄. ī. gustus mox. vt relegat̄ bōis lentas. vt non sit sicut palea ante faciem venti ⁊ sicut fauilla q̄ turbo dispergit. quidā a vento temptacionū sicut palea rapiunt. Relegat̄ g̃ lentas ne sit sicut glarea que cū fluuio rapit. de quo Job. in eodem loquens de dia. dulces sunt glareis eius ⁊ p̄se eum hōrem trahet. glarea aūt sūt pilli lenes ⁊ mobiles quos aqua secū trahit. cochit ⁊ fluui. ⁊ nisi ēnat̄ rumpit̄ fluctus mutiet̄ sine' infirmancia. glarea sit cochiti. qui sunt̄ voluptates sibi nūt̄ stare nolūt. ſ̄ dulcis voluptatibz̄ mūltū tenent̄ ad fluctū infernū. vbi fugebunt. qui sunt hō infirmi ad bona opa ⁊ effectū. ī. molles ⁊ dissoluti. pondus autem qđ in isto nūmo requirit̄ est mentis status a dño sic libratus vt se p̄ superbiam spūs sup̄ se nō extollat. ī. nisi ea cāyne se vilit̄ deponat. de hac libracione iob. 28. vt sup̄. Qui fecit ventis pondus. ⁊ aquas appendit in mensura. dñs ad iram fecit ventis pondus ne sup̄ simaream regionem ascenderent. ⁊ aquas appendit in nubibz̄ ne minus ad nos nubes descenderent. p̄ ventū g̃ designat̄ aīa qui de hūs carnis carnis nimis. ne p̄ superbiam euanescat. p aquas que sine pondere fluūt. in profundū sigt̄ cauo qui alie socianūt ne sine pondere defluerent in vitiū. ſ̄ suspendat̄ in nubibz̄ p̄ desiderium etnoz̄. pondus ist̄ monstrat nob ipa nīmi gustus. Nam iste nīmi valebat ip̄ minimos ysrahelis qui ip̄ pcepta sigt̄ quoz̄. qui habuerit obstaculum habebit pondus debitū. Qui enī obstinat. ī. que p̄tinent ad dilectionē dei ⁊ p̄ximi de pceptis honestandis. p̄ superbiam non curanestat. Nam deo debem̄ cultū pietatis. minorem cultū sacrificandi. p̄mi enī pceptū est. nō habebis deos alienos exo. 22. Qui ne cū societas templi dei cū ydolis conuenit aces ē sculptile. ī. ydolum. cui silē non est in rerū natura. ſ̄ homo in mente confingit illud. Non facies g̃ sculptile. s. penē in mente. nō confinges neq̄ cētū similitudinem. ī. nullū penē cui similitudo possit. vnde si non adorabis ea spe. neq̄ colēs mente. In his cultus pietatis consistit. Q. pceptū est. Non assumes nomen dei tui inaniter. qđ facit q̄ dñi vocat dñm ⁊ nō exhibet ei seruitū. ⁊ talis nō reddit tributum debitū. q̄. ē. est mente. vt diem sabbi sanctificet debem̄ sanctificare sabbatū. ī. sollicitudinē reputans felicitatis etne. vilipenso sabbto. qđ potest̄ inmundicijs sordidet. de quo ysa. in fine erit mensis ex

nense ꝛ sabbm ey sabbo. ayensis ꝛ pfecto
rie ꝛ sigt pfectem opꝰ luide. Sabbm
requies ꝛ sigt cessacem a pcis. erit g mē
sis ey mense. Nam ey pfectione ofacois
luide erit pfecto glie. ꝛ sabbm ey sabbto
qua ey cessacone a pcis erit requies etne
felicitatis. Stur ad h. qd homo p superbiam
nō euacuat. optet qd pcepti honorem debi
tū exhibeat. ny. tū pceptū. o. honora pa
trem tuū ꝛ matrem. Qui em contemnit
sine obstinus parentū honorem nō exhibet.
debitum pondus animi debet em recognos
cere qd non ni p illos fuisset ab ipo gen
tus ꝛ nutrit. vnde ecc. 3o. gloria filiꝰ ey hono
re patris sui ꝛ dedecus filij pat absq; honore
filij sustine. scientiam patris tui ꝛ non con
tristes eum in vita illi. ꝛ si defecit sensu
memoriam da ꝛ ne spnas eū in virtute sua
elemosina. n. pris nō erit in oblionē ꝛ
p peccatis matris. i. elemosina matri facta restitu
et tibi in domū vitam etiam tua qd p
pcm sit vna dō. In obstinacione aliꝰ pcpti
non seruat. hō ne velit se deponat. qd facit
qui seruit diabolo. scdm. 2m. Regū. 17. mouento suo di
abolo se spualit subicit qui h dno pcepta nō
custodit. non occides. non furtū testimoniū dices.
dia em ab initio homicida fuit ꝛ in di
tate non stetit. Mouento carnis sunt in
luxuria qui non seruat hec duo pcepta.
non mechaberis. non concupisces vxorem
proximi tui. scdm. 2m. Regū. 5. sui sunt qui hijs
duobꝰ pceptis ꝙm existit. non furtū fa
ces. nō concupisces rem proximi tui. res em
temporales scdm. 2m. Regū. 5. aurū. argentū
ecor. sensus gnet. ꝛ auru in sa
pientia erit. O mulier q. g. pma custodit
sup. nō extollit. qui sey. ꝛ seruauerit se
vilis. non deponit. Alius de ymagine ꝛ sup
scriptione ymago in h. attendit. vt. sicut por
tauim. ymaginē terreni. i. ade in pcis. ita
portem. ymaginem celestis. i. ỹ in benefi
ciis. sicut hec. 1a. cor. 15. in fine. ad qd mu
tat nos ap. ad phil. 3o. configurat. Nō mo
ri eius. Qui quo occurram ad rōm que est
ey mortuus. optet em configurari mort ỹ
in tribulacōnū passione. Si volumus con

figuram claritatis eius in vita. Autem
forma que figura adquirit sicut hec. 3o.
Regū. 8. in terra argillosa inter sochoth ꝛ sar
tā vbi fram fouit vasa templi. fram qd
interpretat. excelse videns sigt plasti. q vasa
templi. ꝛ formans in tra argillosa. que
humilitatis ỹ sigt. que sicut tra argillosa
in igne passionis solidata. unus ipe de se
ait in ps. aruit tanquam testa virtus mea.
qua sicut solidat testa in igne. sic solidam
eius humanitas in passione. in hac tra opor
tet nos fluere. liquefos ad similitudinem me
talli ut accipiamus formā ỹ que adquirunt
inter sochoth. qd interpretat tabernacula. ꝛ sartā qd
interpretat angustia cor. In igne igit diui
norum liquescere. ꝛ metallū duri cordis.
hunc ignem accendit consideratio taberna
culi. ꝛ si consideremus qd in tabernaculo. ꝛ in
expeditione simul. qz. militia est vita hois
super terram. sicut dicit Job. 7o. ꝛ si consideret
carnis coangustatio. i. miseria carnis que
nos quotidie coangustat. ad tabernaculum pertinet
qd dicit Job. 30. In multitudine cor. constringit
vestimentū meū. i. in multitudine q̄ me multi
tudinem constringit vestimentū innocencie mee. quia
sicut vestimentum indutum in bapmo. Ad coangustia
cōem pertinet qd statim subdit. ꝛ qui capucio
tunice sue cingebant me. Capucium tunice
est ingressus tunice. ꝛ sigt mentem vite. dicat
g capucio tunice cingebant me. Nam mi
ser ingressus in vitā. Quia dixit cinge. ꝛ
constringere. ne vestimentū innocencie pol
luat. cena luxurie. Item ad h. facit qd di
xit. ego creauī fabrum flantem ignes ꝛ
igne. ꝛ proferentem vas in op. suum. q. d. ego
deus creaui spm qui sensus diabolus sufflat
penas in igne luxurie. vt proferat pauperem. q.
fit vas in op. suum. Curemus g. ne vasa nre
in ministm dei. nō vasa ire ni op. dia. vnde
ꝛ ecc. 6o. Non accipies faciem q. faciem. tuam. dns siquidem in bapmo dedit nobis
faciem mundam. q. quia faciem accipit qui
mortale pcm committit. Nam faciem illi
brum aliꝰ hō accipit. cum pcando se filium red
dit. vt pote vulpis p doloſitate. leonis p cru
delitatem. suis p immundiciam. vel p patrisans

ꝑ superbiam assimut. ꝙus faciem leonis ꝑ venenatā. mundiam faciem serpentis ꝑ iram faciem apri. ꝑ accidiam faciem testudinis. ꝑ gulam faciem vlsi. ꝑ luxuriam faciem porci. ꝑ auariciam faciem talpe ꝑ odiū faciem canis. ¶ Item ait alij qui habent septem capita & decem cornua similes destrierum vidit Johnes apo. xij. vidi inq̄t de mari bestiam ascendentem habentem capita septem & cornua decem. Septem capita habent septem pcā capitalia q̄ant. decem habent cornua qm ꝑ elacoem decalogū impugnat. In denario cuius causam superbia vt stulticia nomen ydeatoris habet in se stripti. hanc superbiam vsurpant opus & cū a ydeamur. ydeam. oportet vt virtus bonis operib⁹ ꝙbeat. ydeq̄ fiant noie ydeam dicam. sic in ydeā virtute ydeā. vt virtus ydeantat. q̄e inpmat. vnde ysa. ce. hō scribit manu tua dño & in nomine isrl assimilabit. q. d. hic vult ce dus ydeam scribat manu. i. ope suo in aīa. & quid scribet hoc scribet dño simplex & qui sperserit assimilabit. ydeal nois vocabit cū videns dñm & dicet cū dño. quia hoc meruit. isrl. & sic a monta nomen accepit. & plures habent superbiam diaboli. q̄ superbiam ceteris vt nullus possit emere vt vendere. ni q̄ habuerit caracter cum nois bestiae. vel bestie. siat. hec in apo. ¶ Jam cū nullus putat se posse habere obulū vel denariū sine mendacio vel peiurio in quo accepit caracterem dīa. cui in iudicio finali. ni prius penituit est reddendus. quido reddent finaliter que sunt cesaris cesari &c. q̄d. sicut phisei qui fuerunt nebula dāmnum in simone cape intebant. ita ipe dīa nos sepe nunt cape in simone. q̄d prima pte premisse ꝓbatis sic scribit pau. dñm dei ꝙbo cape volunt. ni mutile. quia vt dicit est. stulti iacet. retro aute oculos pennatos. p. & pte sic scribit pau dicens. In hoc q̄d illum voluerunt capere in simone qui est sapia dei prius timendum est ne a dia. deducti in lingua aliqm offendamur. quia sicut dr Jacob. ¶. Qui in vbo non offendit hic perfectus est vir. Qui q̄ nescit discretos ḡsum studeat sapiens tacere. cui taciturnitas honestum. q̄ sapia est. plus quidam rusticus tacens in cōmuno aut hō plum ex locus horis habes. pii. li. Stultus & tacuit sapiens reputabit. & Job. xij. vnica tacetis. vt putare mini sapientes. & ḡre loquens de illo ꝙbo. tempus tacendi & tempus loquendi. plus inquit tacendi putant. & subdit loquendi. q. non loquendo tacere & tacendo debemus loqui dicere. ¶ Cauendū itaq̄ est ꝙ. jam a multiloquio & rone. ꝑ quia multiloquium est cū culpe. pii. y. in multiloquio pccm non deerit. ¶ Socrates phs cū nec multos tacere interrogatus cur hō facet. rndit. est. aliqm me loquiū ee penituit. tacuisse autem nūqm. 2°. quia multiloquium est signū stultie. ecc. y. Stultꝰ vba multiplicat. Catho phs cū alijs loquentib⁹ tacet nec rogatus vt tacet. ꝓpter vbox inopiam at gma stult. ecc. rndit nullus stultꝰ tacet ꝑ. ¶ 3°. multiloquiū & cū displiceat. ecc. est tacens qui videt sapiens. & est odibil qui pcax est ad loquendū. Zenocles cuidam vboso aut si vis auribus te audires tacet. ¶ 4°. multiloquiū est q̄ ordinacoem nature. auctor. eterni nature ordinauit q̄d homo vnū os & duas aures haberet. ad innuendū q̄d hō & multa audire & pauca loqui. Jacob. ꝑ. Vt omnis homo velox ad audiendū & tardus ad loquendū. Zenocles multa loquenti aut os vnū & duas naues habes q. d. pauca debet dici & multa audire. 2m est q̄d fiant dīs cum sepe volentib⁹ nō rndit ad vba si ad intencoem. vt eo in rnsione prupit. si prius ꝓposuit questionem. ta & nos non sophistice si realiter absq̄ ad ulacoes respondeam. & tu non ipetuose si cū morosa distracone omnia pagamus. Jsti sine fruct. parisienses ita scribens dño nō rndit eis simple phisicis vt disputat phs sed non sm vba eius. si sm intencoem eius dis. cū eis. ad hoc a dño ordinet vt eis dis mustrū alijs manifestet. quod oppositum phisos ꝓtrasse ex possit supius satis ꝓ. In hoc etiam q̄d dñs prius interrogat vt ex eo vbis congruum eliciat rnsione nobis

pſudenq; eyemplaut vt q̄ malos aſtuc
am non ꝑ impetū ſi ꝑ pſuſiatam ꝑden
ciam nos munire ſatagem; vt malos ꝓpria
malicia ſatis vincat ¶ 5m ſicut dns ei adula
tone laudantib; dure rndit & ñ amore nec
timore a ꝯtate recedere voluit. ita & nos ad
latoꝝ nos ꝯmendantes diſtrect repellim;
& optimam ꝯtate ꝑ loc & tempe liberi; ꝑ
nūciem; ¶ Iſtam & ꝓꝫ nunuit idem dicens
qđ in hac qđ dns eius laudatoꝝ ira om
dit nos docet qđ periloſa ſit laudatio ſepe
laudato ꝑſi 2q homo q̄ blandis ſtans q̄ ſimo
nib; loquit amico ſio rethe expandit pedib;
ſius in ꝑ. Dicit nouacula acuta feciſti dolū.
nouacula acuta dr barbam tuam. ſic &
adulatio virtutem. duo cui ſ. dulci ſunt
genꝰ ꝓſecutoꝝ ſcilicet vituperantiū & adulan
tiū. plus autem ꝓſequit lingua adulato
ris q̄m manꝰ ꝓſequentis inſectatoris. dni het
ſiū venenū blanda adulatio ¶ ꝑ 2m ꝓte ems
dem ſtendit qđ ꝙ multis placuiſſet & cen
ſum debere dari ceſari rndiſſet. hō tñ multo
ñ conceſſit galile ꝑ. Et hoibz placere ꝙ fuꝝ
non cum ꝑil 2q. Qui timet hoiem cotinuet
cito. ruon g̃ aliq̄d facienda in ꝑſone alterius ꝑ
iudicium ecclam ꝓte fauoiem pauꝑis. ego. 2q
pauꝑis nō miſereberis in iudicio ecclam ꝓte
fauoris cultꝰ diuini. nolunt aliq̄s fac in ꝑ
iudicio ceſaris ita & nos vnatem opoꝝtunā
libere ꝓferam; ñ cam loco & tempoꝝ amore
vt timore diuinam ¶ 3tium. qđ ſicut ꝓte ymā
ginis impſſionem vult dns qđ cenſum ceſari
ꝓſoluam; ita ab eqo vt forcion vult vt eius
ymaginē ſibi reddam; ¶ ꝓ cui declaratio
ne nondū ſ. pariſ & ſupius in ꝓte tactum
Dicit ceſar cuius impſſionem ſue ymagis
ſic & dens aiam ſui vultus limmo ſignata.
Criſo tu mutabilis abice cy. ꝙ & non eris ob
noxi; mutabilis ꝓcepi. ipe oꝛdo dbor te m
ſtruat ſuliq; reddere ea ꝑ ꝓ eis cui reuocan
du eſt mūdo vt expedias adhereat ꝙ. 4tum ſic
ypus non ſint hom acceptoꝝ ſicut plus ey
ſcis ꝙ qui dns adulatoꝝ manifeſtat ita &
fidelis quiſq; ꝙ mutando non ꝓſuas ſi di
tatem rudim; intuet. ro 2o. non eſt ꝓſuas
apud dm hoc ita. ꝙ dns fco oūdit. quid
as filiū reguli re nolunt Joh as filiū au
tem centurionis ſuam ꝓſentiam optulit
¶ 3tium & 5tum. ſ. dem quēadmodū q̄ equū emp
turus nō ipm aſpicit ſi ſtrenuū & ſtratū ſul
tus eſt ſic ſtultiſſimus eſt qui ex veſte aut
conditione que nob circūdata eſt hoiem ex
ſtimat ¶ 6tum. Dicit ꝙ. Redde ſibi ꝓſentato que
ſunt que eſt hui ymago & ſupſcio ita de cun
libet ymaginis ꝯtem facies in ſuali nūmi
ꝑ cui declaracione nondū ſ. pau qđ in h. qđ
dns queſiuit cuius eſt hec ymago volunt temp
tatoꝝ ſuos attendere cuius modi eſt ymago q̄
eſt in nobis & ꝓ 1m queſtio 2m. intelligi ꝑ. de in
tion ymagine naturali ¶ 2m. de intion adqui
ta. 3o & de ytion ꝑma infuſa dei ca. 11.
deus de tra creauit hoiem & ad ymaginem
ſuam fecit illum. In hac ymagine ꝓmiſit ho
hanc ymaginem vult deus vt diligentius
attendam; cuius modi ſit. 4o. vone quia ꝑma
eſt vt intelligentes expſſam ſibi mentem meam
ad ꝓcem celeſtem cum teneri; amem; ſic
naturale amor ſit tui filiū & ꝓcis tui tem
or ſolet ee cum filius ſilis eſt ꝑi ang; anua
dus eſt genitor ſi ꝓponendus eſt creator. 2o
eſt vt agnito tanto dei beneficio ꝑ eodem
gras agam; Sunt quidam qui non intel
ligentes magnitudinem huius beneficij. qđ
deus rationali creature ſpecialit fecit hu
manam vident accepiſſe alias ſuas. iſti ef
fecti ſunt ſiles hoſtis ſ. 1m. Homo ei in hono
re ect nō intellexit &c hoc 2m hūne nature
iſta condicio eſt vt tunc ceteris rebus eyalte
tur ſe cognoſcit eadem tñ miſera beſtiis red
gat ſi ſe noſſe deſierit h fit vt ſe nō cog
noſcendo egregie rōnis munere creatam ir
rationabilib; gregib; meruit aggregari. debent
attendere ꝙ 3m beneficiū ect ſi eis reſtituerer
vſus rōnis qui & impedimus eſt ad hanc
ymaginem ꝓtinet capacitas eterne beatitudi
nis que ſolis rōnal creature eſt ꝙ tota mū
do ꝓualet. ymago iſta eſt lumen de quo ꝓ 4m
Dicit eſt ſup nos lumen vultus tui. ſ. eſt
vt ymaginem dei in nobis debitam recen
ciam cyſibeam; ca 19. In manſuetudine
tua aiam tuam. & da illi honorem ſ. 5m
dicit. Unū indignū eſt vt creatura ꝛationalis

n hoc dñi nñhonorat n quo deus ꝓ cetis creatis ipm honorant. Q nephas cet ymagine hñe virginis in lutu picere z ymaginem crucifixi. g nephas est ymaginem timatis in immundicia pcis inquinare. Aug. Sup ps. In c te ma ymagiem ipor ad nichilum redigies. Q uto ngunt dns ymagiem ipor ad nichilum redigit n celesti cuitate qua apl gz ipi in sio trestri cui ymagiem ei ad ñlum redigut. Q vt ppt nitiorem pulchrudinē. q dne filius est eyt iorem. q a pulchrudie bruto aialiū nutu z adnuari indiget. ōtemplatiū. frat. Cui sed carnuricus. vestes te ornant pulchrud cet. Q tu eas ornares valde ōtendit. est ulla pulchrud. q uecte. licet pellib. urinū z struthi dnīi adnuari. ꝓta. Q nus gnia eius filie regis abint. Q q ta. vt ei cu sitis cum nata. studeam. sitis effia gra z gnia. n quo ꝓsco ao nra ossistit cui rei natat. amq nobis quest. Q n ꝓfce quiescat oz nrud absq hoc aug. p confess dne fecisti nos ad te z inq. tu est oz nrm dom requiescat in te z sup. id. Q quatu est sup nos lumen vult. nr de aug. loquas te lumine q ymago ei. nsigni. t. h. lumen e tm. z verū hoc bonum. Q de ymagie z adquisita qo ꝓficeri vt dns q adnuans de ymagie dni. in templo sno po. ta. dicat. cui. d. h ymage quot vicia. het. ho in oz de suo tot demones putos. het ibi. Q nu depingit demones in corde suo vide. velle effigiare ibi infernū. unde videt. q. no satis ei. credat se ꝓcussse illuc. de tali dicet dns in die iudicij. redde mihi que fuit dia. dni. Ad tles ꝓtinet illud. tp. q. denegata efficaces oz. sup carbones mali. Q facies oz sicut ingredo olle. ssa. ij. facies obiuste vult. Q oz. spalit intelligit. ymago dia. ꝓpter. ꝓ delictū. apo. ij. Si quis adorauit bestiam z ymaginem ei. Q z caracterem in fronte aut in ui. manu accepit. et bibet de vino ire dei. q. p. ee. qo. de ymagie eyrici cui. d. ymago h. o. fatua mulier. q. deprimisti nec in te. sero. loquies de fatua muliere. hac. q fiducia attollit. vult. Q as sifera qs conditor. no agnoscit. quin noudū f. pat. qd. sey. requirit. in demo z filia hys requirit. ds. in hoie. p. est ymago sua que spālit. ꝓ intellige. siue ordinat. Q aug. omne bonum qd. q. to. deus caritas est. m. est. Sup scripsa. p. debent. ee. scripta. ibi. precepta. uris. uris. naturaf. illud. scilicet. thob. q. to. Q ne tibi odis fieri vide ne alium alij faceris. z. i. dat. ꝓ. s. omnia. quecunq. vultis. vt faciant vobis homines. z vos eadem facite illis. deude. articuli fidei. Q z. m. est. gratias. ille de patrius bonus est. qui in stata. descendit. huc. q. Cum. uultatus fueris. recumbe in nouissimo loco. Q t. in. est. nisi. cui. bi. as. no est bonus. denarius. qui. de facili. placari. ꝓ. et. cet. Q firmabit. in illo. z. no. placet. epho. q. to. nolite. locum dare. dia. Q. t. in. est. dulcissimus. petri. q. to. Q nus. loquit. q. finiones dei. Q deytas est. integras. z. non placet deo cui. de est. fides. alicui. articuli. vt. observatio. alicui. z. precepti. iac. 2. Q unicumq. totam legem. seruauerit. offendat. autem in uno. factus est omnium reus.

Loquente ihū ad turbas. ecce ꝓnceps unus. q. s. ay. q. no. huc. g. ay. to. agit. n. h. euāgelio de. q. lapide angulari. qui duos in se recepit. gentes. iudeos. s. q. gentiles. agit. eiā. de. iustificatione filie archisinagogi. ꝓ qm. sig. to. Q nagoga. infirmitate. mortua. agit. eciam. de. muliere fluxū. sanguinis. patiente. cui. mīa. Q gentiū. est. saluatio. venienciū. ad fidem. si. vt. ꝓ. istud. euāgelium. moraliter. exponat. q. dne. ꝓpter. ꝓ. eius. intellectum. sunt. breuiter. declarando. quid. ꝓ. est. sic. filia. ydi. principis. sine. archisinagogi. mortua. medianto. patre. electa. turba. et. tubam. hi. assumptis. ꝓ. d. e. nre. petro. z. Jacobo. z. Joh. ꝓ. manū. q. erecta. a. dño. cepit. surgere. ita. z. alia. ꝓ. pena. mortua. ꝓpter. mortis. similitudinē. eidem. filie. q. data. postilla. media. spiritualiter. curat. ꝓ. q. ꝓ. ma. pte. est. sensus. historialis. cuius. in. principio. z. mine. to. post. fine. euāgelij. in. ecclia. recitatur. in. eodem. ca. q. unde. in. ꝓncipio. euāgelij. dr. loquente. ihū. ad

turbas ecce ꝓnceps vnus ꝛc loqueuto
eisdem ihu mirabantur eum discipuli
Johis qui apd ꝙphisei reminauerunt dis
pulis eius nō reminantibz vt supponūt
turba circumstante ꝛ eisdem ꝙ euidentes
ꝓbolas confirmatus Ecce ꝓnceps vnus
h. ai. huc archisinagogi ꝛ nōie yairus
accessit vbi g. ad ꝓpositū sunt nōda
ꝛ nomen officiū ꝛ po. nomen qz yairus
i illuminat ꝛ offin quia archisinagogus
i ꝓnces sinagoge. po. quia ꝓnceps hic
g accessit ꝓlic ꝛ adorabat eum humilit
dicens dne filia mea ꝛc. Unde hic nōdz
sdm gorz sup huc. qđ in archisinagi pe
ticione notat ꝛ causę siue petitionis ꝛ
efficiens qz yairus ꝓnceps forma quia
ecadit ad pedes mathei vt notat in dnūm
finis quia vnica filia erat Dne filia mea
vbi ꝙ confuet ꝓm dne ꝛ qui oia potes
ꝛ expo. sitam indigenciam filia mea nō
ancilla non vnica si filia defuncta ꝛ nō
quamis egritudine infirmata si defuncta
nichilomō mgm non in sepulc. mittenda
ꝛ recens est dolez ꝛ plus urget ꝛ ꝓcut me
dicinam ꝛ veni vbi dns ꝓcut ꝙpt. q. vt
veniat manū imponat ꝛ sic filia rem
nistat dicit g. veni ꝙsena ꝛ impone ma
nū plic ꝛ viuet Dicit ꝛ surgens ihc se
quebat eum ꝛ discipuli eius vbi post fi
dem ꝛ confessionem potestatis dnice ad ar
chisinagogi hic subdit signū humilitatis
in yairo cum de ꝛ surgens ad petitionem ꝓn
cipis sequebat eum ꝛ discipuli eius cū eo
In quo h. gorz erat forma obediendi subdi
tis cum tam facili adquierit se inferio
ri Item pbz mutuo obsequendi ꝛ plurimis
aliis mortuis suscitandi g. surgens in
auxilium penitencie ꝛc in ꝓfectione ꝙse
quencium ꝛ cum discipulis in complemento
ꝓfectoz Et se multis intrositis Et cum
venisset ihc in domū ꝓncipis ꝛ vidisset
tibicines ꝛ ꝛvbi agit de suscitatione pu
elle quo ad dnm ꝓ quo ad suscitatoris ordi
ꝛ quo ad modū ubi cum abiecta cet turba.
Erat g. in illo funere tibicines tumultu
antes ꝛ irrisores tibicines agit instrumen

Cum g. venisset ihc in domū ꝓncipis ꝛ
archisinagogi potuit quidem eam sanasse
in via sicut filiū centurionis sanauit aj.
g. ꝙ nolunt vt euidencius cet miraculum
Videntes g. domū ꝛ cū vidisset tibicines ꝛ ca
men lugubre canentes. autiquit ꝛ eni tales
ad exequias vocabant vt sic carnuus ad
luctū aliquos ꝓuocarent Jer. no. vocate la
mentatrices. yriamus autem nō comunit
tales lamentatrices habeo quia nō deū
inconsolabiliter lugere vel fleve tumultuose
agūt ꝛbis g. quibz dr ꝛ turbam tumultu
antem vbi cū turba ubi turbato ꝛ tumul
tus. ꝛ erat signū mortis puelle. Dum enī
infirmus yiit quies est in domo Irrisi
ces agunt signis ꝛ omnibz istis dicebat y.
recedite supple a domo ꝛ dormitatis luctū
vnde non enī est mortua puella ꝛ in mo
te manstiua ꝛ dormit ꝙ. d. i. de facili ꝛ
vt integ. suscitabit sicut si dormiret de somp
no excitaret ꝓpt ꝙ mortuos suscitandos
ꝓpat apls dormientibz ꝓ. thesal. iv. nolo
vos ignorare de dormientibz ꝛc Unde ꝛ y.
lazarū mortuū dixit dormit. no. y. dicit
ꝛ istam puellam hic dormire dicit. Unde
Tranquillus portus est mors plena enim
mali est vita ꝓsens in ps. cōfite anā mea
in requiem tua quia dns benefecit t. ꝛ deri
debant eum. Cur deridet in curiis ꝓncipū
ut irascit ut arguit eos. quia quo maior
fuit derisio tanto maior erat postea vir
tutū ostensio. deridebant autem eum ut
dicit huc. g. ea. dicentes quia mortua est
unde hic ponit vacio h. gorz quare a do
mo ejecti meruerūt quia saltez deride
bant eū glo. merito ejecti sunt qui deri
dere pocius q. credere volebant indigni
videre resuscitationis miraculū ꝛc ꝛ cum
ejecta fuisset turba ubi ponit suscitatio
nis modus in quo. a. concurrit ꝓ. est re
moto turbe impedientis q. m. est opacio cū
so efficient ubi ꝛ intrat ꝛ tenuit manū q. m.
obediencia create obsequentis ubi ꝛ surrexit
puella Dicit g. cum abiecta cet turba si
lact lamentancū ꝛ tumultuancū ꝛ deriden
cū ꝙd. ꝛꝛ ejce derisorem ꝛ exibit cum eo

uirgiñ intrauit ⁊ hic argumentū ꝫ gen qđ ꝑius erat culpa ⁊ sic ingredit gra ad ñ locum vbi mortua iacebat puella tū pat eius ⁊ matre pet iacob ⁊ iohne sicut hēt ay. vi. ⁊ luc. viii. vnde hic nondū ꝫ aubre qđ paucos arbitros resurrectionis puelle ẏ actuit in quo sigt qđ a paucis hec resuscitatio credenda fuit hos autem tres discipulos qui huic resuscitationi int fuisse legit dns ꝓmisisse interesse siue ꝓfigurationi ag. vii. Item siue agonie ⁊ huic suscitationi ꝫ ante crucis gero. hō facit dor ꝓpt i. ꝓdictor dignitatem vel ꝓpt signandam fidem trinitatis ꝫ bedam vel ⁊ ꝓpt testimonii sufficientiam vt in ore duor vel trium testimonium stet omne verbum deut. xix. vel ꝓpt omnium ecclie sig̃nem vel cōmendationem. ꝓ petrum enī qui vxorem legit habuisse significant cōiugati ꝓ iohem qui virgo fuit virgines ꝓ iacobum qui in scripta asserit virgo fuisse nec vxorem habuisse status viduat. patrem autem ⁊ matrem puelle mortue ꝓmisit ihc intre ꝓpt eor consolationem ꝓpt eor exultationem ⁊ ꝓpt eor testificationem.

¶ Dum g ẏ cum istis ad mortuam intrasset tenuit manū eius in signū humilitatis ⁊ potestatis ⁊ dixit clamando vt hēt luc. viii. puella surge. qđ autem clamauit non fuit ex necessitate ex parte dei ꝫ potius ex humanitate ex parte ipsi. ⁊ hō ad ostendendū aie a corpore elongationem. quia corpus erat in lecto ⁊ aia forte in limbo. etiam ad eor qui foris erant edificationem ad excludendam etiam occultā artis magice suspitionem. ⁊ ad demonstrandam eorū qui derisерant falsam opinionem. ⁊ sic surrexit puella quia nulla erat mora inter dictum ⁊ factum. hic ſ. ꝓpter declarationem ꝓme ptis quis ꝓ declaratione 2ᵃ ptis est nondū qđ ꝓ puellam mortuam aiam ꝓ patrem mortua figurat. ꝓ quo sciendū qđ p. 7ᵉˢ mortuos quos dns suscitauit. 7ᵉˢ dre pcti que fiunt ꝫ. augh in corde. fco. ⁊ consuetudine congrue designat ꝑ dra. pcti est in domo. i. in corde. sicut puella mortua qñ in mente libidinē consentit. alia dra est qñ patim in foro exteriori ꝓtrat. hō figurat filius vidue delatus mortuus ex porta ¶ 3ª dra est in pulsa consuetudine que ꝓ lazarum quatriduanū in sepulcro fetentem ogruit figurat. quia igit ista puella sigt ꝓ aliquem qui ꝓ ut ⁊ in alio. igit quilibet pōt ꝓ vocare ⁊ dicere filia mea nū desiuisti esse ¶ Unde hic sciendū ꝫ gen. sup huc. s. c. ꝓ puellam mortuam recte ꝓ intelligi ꝓ patriy aia. ⁊ hō ꝓpt ꝫ ꝓphetates siles sue effectus qui sequunt ad mortem in corpore. ⁊ ad pcm in anima. vnus enī sicut plane patet ꝓuat a corpe septem bona ꝓ motū. Judith ig dicit de holoferne mortuo. cum nullū motū iacentis ꝫ animū patet accessit gyrinus ad ostiarium ꝓ. Sedentes in tenebris ⁊ in umbra mortis ¶ 2ᵒ ꝫ. cecidit. ig mortui nichil nouerunt amplius eccl. 22. modicū plora ⁊c ¶ 3. dum. e. regū 2ᵒ. ⁊ non erat vox nec ꝫ ¶ 4ᵒ statū. eyo 2. non erat dominus in qua nō iacēret mortuus. 2ᵒ. regū 2ᵒ. Omēs qui ꝓtriuisabant ꝓ ldeum in quo ceciderat aracel ⁊ mortuus erat substituunt ¶ 4ᵒ spūs. ig. inclinato capite tradidit spūm. ⁊ sc. qđ videmus cum mortuū ⁊ hic simulit ¶ 5ᵒ caldeum apo. 6ᵒ equs pallidus. ⁊ corpus humanum. ⁊ qui sedebat sup eum nomen illi mors ¶ 6ᵐᵒ calzeum qđ signū est. ⁊ regū. ⁊ vbi dr qđ in cinerē uertit se sup puerum ⁊ calefacta est caro pueri. Dr pcm ab aia ꝓnat. ſ. bona ist spūalit cognitiua ⁊ ꝓ motū meritoꝝ operationis sicut paralisis membro ꝓd. is. i ꝓmis cum in ꝓfundū pcoꝝ uenit obtenpurat. Job. is. constituit brachia eius ꝓmogenita mortis. ⁊ culpe ¶ 2ᵒ ꝫ. de distractionis. sicut cecitas oculo. soph. 4. caluificauerunt vt ea qz dño ꝓcidunt. ideo ꝓ. illumina oculos meos ne vnqñ obdormiam i morte. 2. ad. ubi gre ⁊ laudis dei. sicut raucitas ꝓ. pcm ante dixit de quare tu euarras iustitias meas. ⁊c. ecc. 17. non est speciosa laus in ore peccatoris. ideo ꝓ. non mortui laudabunt te dne neq ⁊c ¶ 7ᵐᵒ statū erectionis sicut virtuosa stipite arboris. tre. ꝓ. ꝓ cati peccauit ierim ꝓpter instabilis fra

est gḡ pcm quod ꝑ pniam non delet ꝛc
ysa. 59. Ecce peccauim ⁊ eradim ⁊ qi foliū
vniuse iniquitates nre qꝫ ventus abstu
lerunt nos ¶ 4to spm dei viuificant sicut
unxposicio tve lime vadm solis ysa. 64. mi
quitates nre diuiserunt inf nos ⁊ dm
rem ⁊ pcā nra a facie eius a nobis ecc ⁊
Quid defraudat vitam mors ¶ 5to coldzem
honeste pulvertudims sicut langor egtam
qđ s. qui in me pcauit ledet, animā suā
Septimo caldzem diuine caritatis sicut
aqua igni ⁊ Joh. 8. omꝰ qui peccat non
videt dm ne cognouit sap. in malinolam
aiam ⁊ ꝯ assilat eciam pena mortis ꝑt
a. ⁊ ꝑ. Paul. p. ḡpt fetozem sicut enī mor
tuus fetet corpaliꝫ sic pcor spualiꝫ Quut
autē g. ḡpt que fetet cadauꝝ mortuū · o ·
locus caldz ventus ⁊ temp ⁊ qnia qđ cada
uer est in loco alto tunc multoz fetoz diffu
dit ⁊ figt sup̄biam que coram deo ⁊ homb
fetet Joel. ascendit fetoz eius ⁊ ascendit pu
tredo eius quia sup̄be egit ¶ 2m est caldz qꝫ
magis senciꝫ fetoz cadauis in caldze qm
in frigoze figt carnalem concupiscentiā
que coram deo fetet ysa. 3o cadauibus
eoz ascendit ... fetoz ¶ 3m est ventꝰ qui
fetozem ad longinqua defert ⁊ figt detrac
cem qui detractoꝛes semp hēnt fetozem
ꝙ ta. Sepulcrū patens est guttur eoz ro.
qui fetozem ad instar venti deferunt qui
alioꝝ defectus refrunt ¶ 4m ⁊ tempoz di
uinitas · quia quo magis cadauꝝ fuerit
diutinū tanto magꝫ ⁊ fetidū ⁊ figt pcm
consuetudims. Joel. p. cōputrescerunt ju
menta in stercore suo ¶ 2o pcm assilat mor
tuo ḡpt obliuionem ꝙ ta obliuiom datus
est tanqm mortuus a corde quia igit p
cator obliuus fiunt dī in mundo. ideo deus
obliuiscet eius in inferno esse g. to Quia
obliua es legis dei mei obliuiscar filioꝝ
tuoꝝ ⁊ ideo infernꝰ dr. tra obliuionis est
cui quedam tra vbi ē cognicio apta ⁊ ter
ra vbi ē cognicio obstruta ⁊
tra pgnancia iny. i. p. cor. 4. videmus
nūc ꝑ speculū in enigmate tunc autem
facie ad faciem. Est tra vbi est obliuio ꝑe
tua ⁊ tra memoie nam ds eoz obliuis
cit qntū ad effectū unde Job. 24. obliuis
cat illū mr ⁊ oblitus est eū dulcedo ⁊ qui oblitus est dm qntū ad spem
veme quiescat ꝙ desperat plaga eius ⁊ unq
quisq oblitus est sui ipius ḡpt immensi
tatem pene. unde ax. apud quendam dispu
tld dicens qđ totū suum suam oblit erat
⁊ nichil sciebat ni penam suam ¶ 3o pcor
assilat mortuo ḡpt dnm coronatorem hēt
em. 3. genā dnm pm ⁊ vermes cruste
qui eciam in inferno no morit. Ambro. q.
pena gulos gḡ mitiꝫ ds constic. none
ho magis fugi. qm mors. qꝫ dispendiū. gꝫ
exilium ... alij dnes sunt ipa vita ⁊ pcā
de quib ysa. 33. ibi cubabit lamia ⁊ minem
et ibi requiem hō gm ad suyitatem lamia sic
dicit glo hēt pedes equinos. certa fera suyi
osus em ⁊ in pcā incurrit ⁊ sepe ad vomi
tū redit ⁊ maxime qui catulos suos ⁊ temp
tacones suas dnisis vicis nutrit. ty. 4to Qꝫ
⁊ lamie nudauit mammas lactauerunt
catulos suos. Ose. 9. ibi hunt foucam hericius
hō qntū ad auaricia. heria autē ⁊ aial
spinosum ⁊ figt auarū ḡpt anxietates spi
nosas dicit aute ysid. qđ quidam hericius
sup̄ veterem ascendit ⁊ vitas in tram distu
tit ⁊ postmodū descendens sup eas minol
unt se. que spinis undiq infigunt ⁊ sic es
cas catuk suis portat. Optimo auaroꝝ sunt
astucie eoz quib pauper pūgnat. ꝙ quas
eciam bona eoz rapiunt. ⁊ filios tribunt
Oe. illuc congregati sunt milui alꝰ ad alꝰ
um hō qntū ad sup̄bos milui insidiat do
mesticas ⁊ maxie pullis. sic sup̄bi psequit
meliores pauper bona rapit ¶ Item mil
ius alios eiusdem malicie socios adiungit
ideo dicit alꝰ ad alterum ¶ Alij dnes sunt
quedam pcā que multum hēnt delectacio
nem ꝛ animā crucians sicut tracundia in
uidia tristicia. nam tracundia vitam di
minuunt. ecc. 30. zelus ⁊ tracundia minu
unt. tristicia ossa consumit. pu. 17. Spūs tristis
exsiccat ossa. Invidia ossa putrefacit. pu. 14.
putredo ossium invidia ¶ Circa istius filio
mortuo resuscitacionem 11e ꝑ nam to sunt notanda
ꝙ declaracione ultioꝝ qnis pna quoꝝ pm

3AA

est qđ pat̃ p ea rogauit in quo munit̃ ois suffragiũ ad spiãlem sustãcem multũ valere pat̃ autem eius ysaurus vocabat̃ ysaurus eñ interp illuminas & figt̃ eius scz qm a dño illuminati alios illuminant sicut montes radios solãres recipientes radios tñsmittunt ad valles in p̃o illuminans in nuiuali a mõtibꝫ eius & alibi leuaui oculos in montes vnde veniet auxiliũ in di eius sũ p gratiam illuminati p peccatoribꝫ eyorabant dñi in miseria magna erant in magnum sunt in gña oĩa miseria destituti p peccatoribꝫ voluntarie deplabunt qm̃ p bñficium caritas ñra diuinit̃ & sic nusquisq; ois nos p nobis sũ patres quia illa patria bta caritatem eoz ñra munit & augmentat. dñi eñ dum erant in hac vita ad huc de spẽ salutis solliciti p peccatoribꝫ eyorabant nũc aũt de salute sua securi de nra tñlit curam habent nisi. 2. pe. p̃o. dabo opam frequenter habere vos p̃ obitũ meũ. Sunt itaq; sñi viri speciem eternitatis contemplantes & ideo claues vicent ure penalis misiam & p oĩs ad officiũ pietatis rõnabiliter mouebunt. b. & si cum dñm adhuc viuerent miseri sum peccatoribꝫ & p eis oranerunt nũc tanto amplius quo veritus unde cogitant miserias p nobis oranti. Lm est qđ p̃ puelle orando dixit vem̃ impono sup eam manũ p qua manũ gra adiutrix inte. dns qua amota spiãli nemo potest sustinari. m signũ cuius qđ puellam sustinant manus sua manũ puelle tenuit. in quo signũ est qđ qui vult spiãliter sustinari. dꝫ manũ suam & voluntatem optatam in gra adiutrice dei ponere. vt p talem gram in fine actionis obtineat. in p̃o. tenuisti manum dexteram meam & in voluntate tua deduxisti me. manũ tuam tenet dns. & ca. a malo cohibes & pauperi eam libenter exhibes si firmum p voluntatem eius opari dispones. qm̃ tale firmũ ꝑ potũ potissime requirit. ad hoc qđ ad spiãliter sustineri. Lm est qđ iussit ihc tibicines & carmen lugubre cantantes a domo recedere festinant. tales tibicines sunt q̃ manum scalpt gaudii hui⁹ mũdi. cui⁹ carmen lugubre dr. qm̃ in luctũ actus cõuertet amos. 8to conuertam festa vra & gaudia vra in luctũ. p cui⁹ intellectũ nõnd qđ vita pñs & vigilia & exilium & stadium nũcupat. vt sic de vigilia ad festũ et ne solempnitatis de exilio ad patriam siue hereditatis & de stadio ad quietem et ne felicitatis ame. si stulti in hoc mundo olo gaudere volentes de vigilia festũ de exilio priam & de stadio quiet dñi facti molnim & ideo in futuro erunt in vigilia quia semp tristes & a pñtis ieiunantes erunt in exilio quia a celesti patria exules erunt & in stadio quia de pena in penam q̃ns nunq̃ntarie currentes. vel pñt istem pat. tibicines intelligi malicie pñtiales & carnales illecebre. vt voluptates pñtiales et malicie p fistulantem ñcurũ intelligunt qui dulci melodia argumi nouus pastorem fecerat obdormire. & quo ondus centũ lumnibꝫ cuncti caput arg habebat & figt̃ virum circũspectũ qui plerumq; a nullis pñtialibꝫ decipit & ad nullam aliquam exeunat. carnales autem illecebre p tibicines figunt. q̃ non ad spiãlia mortui resuscitacem sed pocius ad vnca mortificacem solent & pius opem ferre. Lm est qđ riebam ei multuantem iussit ihc recedere. Sepaũ eñ a turba in nocua est scipm saluari desiderans. turba eñ multos a bono ꝓposito impedit. ec. is. re. oblecteris in bis ñ in modicis assidua eñ est ois cor. & tob. q. dixit. Cura qua. mihi cum fidentibꝫ misit me. neq; qua in lenitate ambulant. principem me pbui. Venera Socrati cuiusdam lelio honestatem exactis dissitis multis. Idem & adeo nociuũ est bonis moribꝫ qm̃ in a spectaculo resideris vnde quidam phs nuncupatus quid est maximi immunis rideri alter homo & quidam senex in vrispatrum qui moyses inuabat nubem ai dñi.

loquebat qui autem exibat cū ppho. Nicodemus qui in cella est loquit cū dño. qui egredit loquit cum demonibz ℣ 4tm & qz in puello sustitacōne petrū iacobum & johem voluit dns intēc innuens qd p hos .2os sigt ea quo ad spualem sustitacōem omnt necria quia in johne qui gra imprat signat gra cpans dno ℣ sufficiens contricio nō potuit possideri Ro. 5ms vells in adiacet ppter ante bonū non inuenio p. cor. vi. non ego solus ℟ gra dei mecū oz quia petrus agnoscēs impat in petro intelligit confessionis agnicio in pn iniquitate meam ego agnosco & sup illud ℟ quoz remisse sunt iniquitates dicat gl. a. detegis deus tegt & non agnoscit & quia Jacobz luctator dr in Jacobo intelligit labor satisfactionis michee c. 6to dole & satago filia Syon ℣ 7m est qz assumpsit ptem & miseu puello multū cū videt meditacō originis p pnam ad pānis humiliacōem & p qns sustitacōem vndo cū superbit homo cuiz concepcio culpa nasa pena labor vita finis mors diua pat ignt & mat qui ad sustitacōem pcōris debent metu p memoriam intesse his sunt de quibz dr job 13. putredini dixi pat meus es mat mea & o. talis cū recordacio inducit aciz humiliate michee 6to humiliacio tui in medio tui ac si dicat nō solū humilitate motuū hes ex his que sup te sunt considerans iudicia dei tui in pn iudicia tua abissus multa n. solū ex his que subtz te sunt cōsiderans tozmenta & penas inferni ecc. 8. humilia valde spm tuū qui vindicta carnis inpie ignis & mors ℣ ner solum ex his qui nix te sunt obi tam oculis carnis. cordis p. corpis mūdi piacula. exterupliuis sz ex his que int. te sūt & in medio tui & quam exiguem intimis contemplens vel possum p. iz. psonas que in puello sustitacōne cū dño intulerunt ℣ 8m gen. Qui 8. cā. luce 4z inte sustitacōem necria pcōris quoz iniqnt est cognicio fidei qui p petrum sigt qui dr agnoscens ℣ 2m & fiz mitas spei que p Jacobum intelligit qui dr supplantator ℣ 3m est dilectio dei & pximi qz p johem figurat qui dr in quo est gracia ℣ 5tus & platus sine sacedos nūst. ecc. sacmenta dr tā eius copia congrue haberi possit qui sigt p patrem puello. 4tm est ecta ex quam non est pna salutaris que p matrem puello figurat vel alit ℣ 3m pat in Simone petro iacobo & johne sigt virtutes claustralibz necrie in simone pet obediencia Simon cū obedia impat ephe. vltio filij obedite patribz vris In iacobo luctatore sigt virtus pacie qua q tribulacōes luctam pti ds melior est pacies uno fortia In johne qui erat discipulus que diligebat ihc caritas intelligit pat & mat admissi sunt quia in claust. patria disciplina cum matris oberibz debet iungi & erudimini qui iudicatis terram discite vos subditoz matres debere ee non dnos studete magis amari qm metui & si nūdum scindate op. est pacia sit non tyrannidis pies cōprimendo mres fouendo vos exhibeatis manifestis deponite feritatem suspendite dura pducte duras. 5m est qz precipit puello surgere ut mortui quia cum pius nō mortuam asserunt sz dormire & ephe. 14to precipit aplis surge qui dormis & illis exponens addit ibidem exurge a mortuis hic cū somnus mors & pcm qz notat alibi manifeste cū dr. p. thimo 5to vidua que in deliciis vivit mortua est ℣ 6to est nondū qz sicut sunt quedam necria ad spualem resistitacōem dic cūt. a. que ipsis ydant nō fantasticam sz facem & h. f. quā sunt & p est resistitacōis velox fantastico ens & magico resistitati non velocat sustitant sz modo movent pedes alias manz & postea caput & tandē mēbra omnia simul movent oz tū dare fortitati qz a somno mortis membris omnibz acto surgunt ideo dr de ista puella huc 9no cūt vexit continuo & de lazaro dr post 4. statim p dixit qui erat mortuus pcm cum licet capiat ℣ malum suggestionem cū consensu licet manu ℣ malum opus licet pedes ℣ malum consuetu

dñe ꝑ qñ ctissime so pcō in pcm cto
currit ꝓpꝫ pedes eoꝝ ad malū currūt
Quut ntaꝫ gndam qui pcm dimittunt
qñtū ad consuetudiem qnā non ita fre
quent peccant extrioꝝ ops sicut olim
tales q̄ solis pedib⁹ sustinant postea de
gra amplius illuminati opus extrinsecū
plene relinquunt ⁊ sic manus ⁊ opa susti
tant ſ dū nrioꝝ consensus euanescit tōt
ceam caput cū membris ceris motū habet
⁊ sic integra sustinacio corpbat Ex dignū
est ambulacio ampla patens Non em
pūt magice sustinati longius uo q̄ umbra
sin corpis ꝑ pn̄o motus se extendit facē
aut sustinati vadunt libero sicut ꝑus Iu
h⁹ ondit q̄ puella sint dant⁹ sustinata
dr cū ni. ni. ⁊ confestim surrexit puella
⁊ ambulabat de lazaro ceam dicit ihc joh
n. Solvite eum ⁊ sinite abire Unde hic
nondū q̄ sint quidam qui vnū passi
tm faciunt dum strictz faciunt ad op⁹
genere bonoꝝ alii passim ꝓpetrāt de bo
nis opib⁹ coꝝdis intencio totalit est ēcoꝝ
dans Unde vere sustinati non solum pass
faciunt ſ ⁊ dictas vna dicta de contricio coꝝ
dis a. confessio oris Ex. satisfactio opis ex
z. ibim⁹ viam trin dei in desertū vt uno
leni deo nro Ex. m. signū est manducacō coꝝ
pis quia sicut dr ai. to. iussit ihc puellā
dari manducare sicut cū dicit ambulā ſm
quid iussit ei dari manducare ad testimo
nium vite vt non fantasma ſ. dūtas crederet q̄
ſm eūdem sustinati fantastice nō manducāt
magi em ⁊ ingīnamta quasdam caracteres
sub acellis mortuoꝝ ponūt sepe solent ⁊ fa
ciunt eos aliquātulū ambulare ⁊ cū alijs
confabulari ſ nō put facē vt manducent
cibus qñ manducat ꝓ masticat deinde in
stomacho digerit ubiq; digestus ad mēb⁹ alia
diriuat ⁊ sic membris singulis incorpat Ille
g. verissime sustinat qui mandata dei ꝑ
meditacionem masticat ⁊ ea in stomacho me
morie recondit ꝑ sollicitam recordacionem
⁊ incorpat ꝑ assiduam recordacionem opacio
nem Item iussit ei dari manducare ad os
tendendū q̄ spūalis sustinati pane indige

ant spiritali punt em frequens cibus nec
est alioqn deficiunt In. est q̄ fleuntib⁹ dixit
Quid tbam ⁊ plōrātis īmens illos q̄ flent
in morte amicoꝝ suoꝝ debere dirigē suam
intencōem in mortuos utili magis q̄ pri
am Unt qui pcōs vident plōrare sepe
q̄ amicos mortuos vt qui plōrant ꝑ damno
q̄ eos ex morte amicoꝝ sistit consolat cum
dolorime ꝑ mortuus effusē debent ee ꝑpassio
nis unime expssiue ꝑpati em debet cui
mortuo potissime quā nudus ⁊ virtutib⁹
tutū destitutus ab hoc sto exit talis qb. ꝑ. in
q̄ talis ad ssm iustificandus nudus egressus de
uto nuptiis meo nudus vestitur/timere debet
eciam mortuū diligentes ne ipm offendentes
passim committant ⁊ ne pcā ab eo ꝑpetrata
ipm finaliter ad iudicū consequāt sicut de ma
lis dr apo. ic. opa em illoꝝ sequunt illos
Jam sollicitavi q̄ anxiens mihi defunctoꝝ
ne cū demones expectantes in ei potestatem
ſcant aliqualem Unde bns ysaias ait
eius mortem demoni expectam quis hic
fras cruenta bestia ni in me furiosus repies
ꝑpati eciam debent vni de hoc q̄ ad h⁹ q̄
ad ignotam regionem trnsiunt sibi cari q̄
tot ⁊ tantas contumelias eiusdem regionis
duo nutulerunt sup quib⁹ cum sufficient
placatū non dum ostendit agnoscunt
Conclusio Sicut mulier sanguis patiens
ꝑpe sue fidei devocem laudabit verecundie
honestatem ⁊ sue vilitatis contemptum
ꝑpetue a. curabat Dic ⁊ consilem infir
mitatem spūalis patiens consilijs medijs
a duo curat. ꝓpa pars istius q̄ ex p
cessu cuiusq; ꝓcedendo ubi dr ⁊ ecce mul
er que sanguis fluxū patiebat ix. annis
unde ſm. Gorr destribit in hac muliere ꝑ
turpis eius passio ⁊ humilis eius accio
accio retro ⁊ tetigit. z. fidelis eius cognicio
ubi diabolum mu ſ. passio eius aggnat
ex tribz viz ꝑpe patientie fragilitate i. ⁊ ecce
mulier ꝑpe passionis qualitate que san
guis fluxū patiebat ꝑpe patiendi diutur
nitatem. quia duodecim annis dicit g. ⁊ ecce
mulier que sanguis fluxū patiebat. ix.
annis accessit retro ⁊ obi eciam not. q̄

actio mulieris fuit comendabilis ppt 2am
ppt fidei devocem qua accessit hebr 6to
adeam ꝙ cum fiducia ad tronū gre eius
vt miām consequam ppt verecundie ho
nestate. qua vet accessit quare vet accessit
tū qz decumbebat qua infirmit decumbe
tū qua fm legem reputabat immunda tū
qua ante facld non potuisset p turba tū
ppt mstrū confusionis qm debet habere
p culpa sua ppt vnitatis. pflexum ꝙ teti
git fimbriam vestis eius indignā eam
se reputabat tangere pedes eius vel plen
tudinem vestimenti habebat eam y fimbriā
nīa consuetudinem sm̄ pceptū legis
mundi. vñ ezechi 8o dicebat int fe. v mi cor
de suo p ro. cor. creuit ad mstriam. Si
tengd tm vestimenti eius salua ero. 6. ab
hac infirmitate. rab. In despatis cās se
pe magist ē necessas. i. si fidem mstram
oms eius pcepo. ē nobile qd accessit ac
cedens dixit dicens retigit tangens cura
cem accepit quia hys trib fide vdo. ꝙ ope
omis salus adquirit. rab. docet mulier qm
sit corpus y qd in fimbria tm monstrat
esse virtutis. quid ꝙ nos spare debemus
qui nō solū corpus dñi cotingim⁹ sz cō
ficiem. illa medicinam accepit ex vestimē
te illis quib ipa medicina in vsu cōtin
tur. de hac muliere duo pulc miracula
legūt. nam dicit eusebius qd postqm sana
bat fecit ymaginem sue statuam ad yma
ginem y in curia sua que vestem. ꝙ fimbri
as habat sculptas. vt videbat y habere. ꝙ
hinc habebat in magna reuerencia contigit
autem qd sibtus ymaginem creuerunt her
be. multius virtutis. que cum attingerent
ad fimbriam ymagis tante virtutis erat.
vt multi ꝙ ipas sanarent. hero. idem in
hist̄a tripti li. 6. ca. ex. dicit qd Julian⁹
apostata cum cognouisset qd in cesarea ph̄i
lippi cet statuas. & qd a fluxu sanguis libe
rata ex fimo stia fecit. eo deposito statuam yma
ginem collocauit. que fulminis ictu frac
ta est. umbro⁹ videt velle qd h mulier
fuerit cyartha. Unde in simone quodam
de saxonie vñ historia y que extat. dicit in

largum sanguis fluxū siccauit in mar
tha. dñi demones expulit de maria. vnū cor
pus redimit spūs calore. astringit in lazaro
ꝛc. Dixit ihc confisus videns eam dixit confi
de filia fides tua te saluam fecit. vbi in sa
nacione istius mulieris duo pulc notat. p.
misigna pietatis in y. 2o. sequela sanitat
a morbo. ibi. ꝙ salua facta est. misigna pie
tatis tangunt 3a. p. m. q ad corpis motum
cū dicit ihc confisus qz vet erat pona. p.
cuidere dns. ꝙ deprecabit esto sit̄ seruus. ꝙ. m
q ad aspm cū subdit. ꝙ videns eam gen.
ga. Galus una in manu tua. ē. respiciat nos
tm dns. ꝙ. m q ad obm cū addit. dixit ei
fide filia. vbi 2a facit. nam fiduciam dat ei
dicit filia formidabat enim ex tactu mutu
dm cum immūda esset. ad fidem plenam
vocat cum subdit confide. Galum mūn
do cum addit fides tua te saluam fecit. no
dicat dns ego sanam te. & fides tua vt vitā
dam omnibus doceat. ꝙ nomē fidei extollat
Et salua facta est mulier ex illa hora. hi
subdit sequela sanitatis oīdit autem sa
nitas h. pfecta qm mot ē promus. ꝙ tempꝰ
ostens qz sigt fuit de pcto. ꝙ est de pfecto
rem nocuia quia mulier que erat infir
ma rem subita quia ex illa hora. Quae
rit crisp quare ipam manifestat deus
cum ipa latere accesserit ad qd ponit sex
rationes pa. vt mulier tangens no ha
beret inde confidē remorsū. 2a. vt muli
erem euendet qm estimabat h latere
y. m. 3a. vt fidem eius ondat omib ad ex.
celentē credenda. dandū. 4a. vt monstret
se cognitorem omnī. 5ta. vt ondat qm vt
deus fluxū sanguis siccauit. 6ta. vt in fidem
dirigat archisinagogū. Crisp. fideliorē
fuit h mulier archisinagogo. ille cū me
dicum duebat. huic tactus fimbrie suf
ficiebat. Ex declaracione. 2e. ptis nondū
sond. Jud. qd p istam mulierem mira
culose curatam pcez sign. Unde de hac
muliere 3a. elicit ex pcessu videlicet qd
erat gnīe infirmata. miraculose cura
ta. ꝙ sanata non fuit migta. Infirmitate
em gnis fuit. qz. 12. annis fluxum sā

gnis pascebat vt dicat. q. Omnia bona
sua medias erogauit n quicq; ppetat
q; magis dctus flebat pcor sanguineu
flunt qui de pcco un pann cadit vt flunt
ose. cm sanguis sanguinem tetigit n con
sensit n consensit n opus de ope n co
suetudinem de consuetudine n necessi
tem de necessitate n desperacem. i tunc tan
qm infirmus desperatus nulli pcm vitat
pu. is impius cui n ppositi pcm
contempnit. Crisos. sicut infirmus dene
cessitate n hat passionem i spat se posse
euadere seruat se a nocuis. q; aute in
telleyit passione ee insanabilem iam
uon pat sibi sic i homo son mediocrit
pecrat i sperat remissionem multoties
a pcis ginoibi se obtulit. Iste autem q;
into pcando incepit desperare nulli pc
catu dubitat ppetrare nescius qd sic
n boms sunt gnis glie sic i mal
gnis sunt penaz cyclia fallaces qui
nullu detinis habens facinus sunt ho
nores diuine delicie iam honores p
mittunt exaltaciones. i dant subitam
deiectionem vel n vita Job 20 elemasti
nus i qi sitz ventri ponens eicastin
valde vel n morte saltem Job 20 q
astenderit usq; n celum superbia eius i
caput eius nubes tetigit qi sequilimi
n fine pdet. Diuine pmittit sceleratos
i dant eis tale sint pi n diuine cpn
sone qui ad tantam paupratem deue
nit q; nouit aque habens no potuit
delicie pmittit delectationem. i dant
amaritudinem. istud audit saluator vbo
cy i fo. vbo dicens pri q. Fauus distil
lans labia mctrix. nouissima autem
eius amara qi absinthi n cy sita spi
dicens ecce 3o omnia que desiderauerunt
oculi mei non negaui eis n phibui
cor meu qin omni voluptate frueret.
Cumq; considerassem ego ad cuncta opa
que fecerant manus mee. vidi in oib;
vanitatem. audit eccl. ipeuncr sce. Cu
cm. n multis vacasset delicijs tandem
semp expoliauit. vt dicunt inde i resp;

ad sanguinem se adueram fecit. q. ista
multor miraculose sunt sanata i hoc p
p visum y vndo dicat hic comissus &
videns eam ista visio fuit respectus diui
ne mie quo ipe peccatricem respicit quo eam
respexit petrum peccatrice vt dr luc. 22 i
sic istam mulierem sanauit. videmus
enim qd sol pcos tpe penetrat i aurum i
lapides pciosos in eius visibi gerat si nul
to facias oculi mee dei sup solem lucidio
res pfunda ptoris penetrant ecce 3e. oculi
mei sup solem lucidiores multo plus ho
minu corda intuentes absconditas ptes
penetrando aurum gerat etc i pciosos lapi
des nisi gap. 2o gra dei i mea i n sco i
respectus eius n electos illius tanq; em
fulgor de y facies pcedebat qd ad si pecca
tores attrahebat vndo dicit Jero. de fulg
gor eius i magestas diuinitatis eius occulta
que eram n humana facie relucebat cy pcd
ad si venientes tpore potuit aspectu q. 2o.
sunt p ordinem y qui ei dixit fides tua te
saluam fecit p. dabit voci sue vocem vir
tutis pectus quidem y erat tanq; apotec
ca omi carnalitatu. i ideo ora que inde
pcedebant erant medicinalia. ac morbos
quoslibet sanatia. sap. 2. neq; herba ne
malagma sanauit eos s sermo tuus dne
qui sanas omia. Est em y lignum vt dr
apo. 22. cuius folia i. ora sint ad sanitate
gentiu q. 3o sunt sanata p tactu y qui tet
git fimbriam vestis eius. luc. 8o omis tba
querebat eum tangere quia virtus de illo
exibat i sanabat omes. Et em ad sanas
tactu sue anthat ferru multo fortius qm
y p fidem i deuocionem tangit. trahit ad
se ferreas voluntates seruo. Et em i mag
nete lapis virtus ee dr. qd ferreas i
ferreti sibi oplacetat. quto magis deus om
creaturas trahere potuit qd voluit. Et
est hic notatu qd y mulierem sanando
eam ad confidenciam prouocabat dicens
confide filia fides tua te saluam fecit
vbi s. Jan. 3a ora vtilia dixit y. omni
sunt deum magne familiaritat filij
ad magnos securitatis confidentiam. mag

·m·

ne letice ꝛ iocunditatis fides tua te sal
uam fecit ista autem ꝛ dba cuilibet fideli
ae a ꝙ realit̃ sunt ꝓlata ꝛ cũ fidei sua di
filia ꝛa rone ꝑ ꝙ natalem ꝓnauem qua
deus ad suam ymaginem ꝛ similitudi
nem fecit ꝛ ꝑm hoiem hanc similitudinem
deꝑdit ꝛ sicut vnũ puru in vas vi
ti missum corrumpit ꝛc ita mundi
ex se corpi immundo infusa originalit vicia
t ꝛ ꝛ ipam animã gerat ꝙ ꝓuocatione sac̃
mentali qui virtute baptismi in dei filia
est renata ꝙh ꝛ oportet vos nasci denuo
ꝛ dr ita dei filia ꝓpr eius voluntariam
mutabilem non tñ ꝙm possim̃ mutari ꝛ
ꝓpz eius potencie appriat cũ ei ꝙ poten
cia sit ineffabilis in ꝑ quis loquet potẽ
tias dñi n̄ in oĩbz sapiencie inꝑhensi ꝛ
etiam in ꝑ. mirabil facta est sciencia tua
ex me ꝛ non potũ ad eam si pocius ꝛ mia
nos ipm volunt mutari hic ꝛ estote mi
sericordes sicut pat vest misericors est ꝛ
est sciendũ qđ dei filia ꝑm hunc ꝛ ꝑm eius
hereditatem legitime vendicabit ꝛc ꝛ
Ci filij ꝛ heredes hereditas autem cũ sic
oueve ad heredes solet trãsire celestis au
tem hereditas hec amicyã omnis himnis
obedience ꝛ admistratis quia n̄ sine isto
oueve hiuit cam ꝙ phit ꝛ humiliauit se
ipm quo ad ꝑm fuit obediens quo ad
ꝛm vsq ad mortem quo ad ꝛm ꝛ sic deus ex
altauit illum ꝛc Cum consilio one ꝛ fidei
quisq celestem recepit hereditate vult ei
ꝙ sios filios eius regni acceptuos himi
les ꝓ ce ay is ꝛ nisi conuersi fuerit ꝛ efficia
mini sicut ꝙnli non intrabitis in reg
nũ celoꝝ Vult eosdem eius mandatis in
omnib obedire eiusdem ig Ci vis ad vitam
ingredi ꝙua mandata vult ꝛc eos adiuua pa
cienter sustinere ay is bi qui ꝓficuum pa
cienter ꝙpr iusticiam quia ipoz est regni
celoꝝ Cꝛm dbi sunt dbum magne securi
tatis cui dicit confido caldo cũ de mea sa
lute securi ce possim̃ ex quo ad confidem
a dicate infallibili autem simꝰ fcat ma
ꝙ nos securos de mea salute ꝛ medio satis
facti videlicet ꝙ sacramenti ꝙ institucn

tũ ꝛ ꝙ pignus dati ꝙ iuramenti quia
triplicat nobis iurauit videlicet ꝙ se omn̄
potentem ꝙ se viuentem ꝛ ꝙ se ymate ꝙ eo
ꝛipotentem gen ad ꝛ ꝙ mentitum iuram
dicit dns quia benedicens benedicam tibi ꝛ
benedictione gre in ꝓsenti ꝛ glie in futuro
ꝛ iurauit ꝙ se viuentem nisi ig vino ego
implebit glia dñi vuidsa tua ꝛ tua vinea
que tunc glia dñi implebit qui mis saluan
dus erit completus Cꝛ iurauit ꝙ se ymate
ait ig amen amen dico vobis quia vos qui
reliquistis oia ꝛ secuti estis me centuplu
accipietis ꝛ vitam etnam possidebitis Hac
quare tia triplici n̄ iurat hic assignari ꝓ
hoiem em trib de causis iurameutũ oio no
seruat aut ꝙpr ꝛipotenciam qui videlicet no
ꝓ vedere qđ iurauit aut ꝙpr mortem sub
tam qui ꝛ mente ꝓcentus no ꝓ fraude qđ
iurauit aut ꝙpr fraudulenciam qui ꝛ in
tendit decipe eũ cui iurauit deus autẽ iura
mentũ suũ non violat n̄ ꝙpr ipotẽ quia
ꝛipotens ꝛ ideo iurat ꝙ se ꝛipotente n̄ vi
lat iuramentũ suũ ꝙpr mortem qz ipe est
vita ꝛ ideo iurat ꝙ se viuentem nec ꝙpr
aliquam fraudulenciam qz ipe est veritas
ideo iurat ꝙ se veritatem vitas eĩ nemĩem
deuc ꝙ se ꝓ ꝛ fecit nos securos ꝙ instru
mentũ i ꝙ ꝛ cuiuge ꝛa est autẽ instrumentũ
auctenticũ qđ hiuit sapiente dictatoꝛem testes
veraces ꝛ fidelem notariũ dictatoꝛ hec mis
mentoꝛ fuit spes sua ꝓ ꝛ Ci su mistrauit
locum sunt ei dei hoies dictatoꝛ ꝛ fuit ipse
filij qui cuiuge ꝛa dictauit testes fuerunt duo
decim apli act ꝙ Cetus ũ testes ei omn̄ ũ
dea ꝛ Notarij fuerunt ꝛ cuiuge ꝛa quoꝝ li
gua spus eius tangꝰ calamo velut lingꝰ
uca calamus scribe velocit scribentis ꝛ Nota
rius fidelis sunt ayr chus qui omia audiuit
a petro fidelis etiam nr̄ius fuit lucas qui
omia audiuit a paulo in padistum vapto ꝛ
ꝛ Notarius fidel fuit matheꝰ qui oia audiuit
a ꝙ fidelis nr̄ius fuit Johnes ꝛ Capienciam
hausit de ꝓpze dnico Cꝛ fecit nos securos ꝙ
pignꝰ dedit namꝙ nobis ꝛa pignora ꝓ corpa
filioꝝ suoꝝ que apud nos sepulta sunt corpe
corpora eoꝝ in pace sepulta sunt vult eiꝰ dꝰ

vt ipa corpora in pinguore reneamur
sine nobis restingant hebr. 11. hij omes
fidei probati nimenti non acceptum repro
onem deo p nobis as melio prudentes vi
sino nobis constituauerit. Ad. debit corpo
ri. ai. vltimo ecce ego vobiscum oi omi
diebus vsq as consummacoem scli. quia post
dum nobiscum non erit sub forma si ap
lica magestatis. Ad. debit nobis in pignu
spus sci. epho. 1°. Signati estis spu promissio
nis qui est pignus in redemptoem hereda
tatis nre. Ad. 2m. dbus sunt dbum magnus lau
de. & nocumentatis cu salutem prunsit dicens
fides tua te saluam fecit. & mitto h mulier
saluata sunt quia omes virtutes que finum
causa salutis sciam assumpsit scilicet decen
dam fidem timorem dilectoem. & humilita
tem. verecundia eius appet in ho. qd no aute
faciem si. ret. accessit fides in eo qd dicebat
intra se. si tetigo tm vestimentu eius salua
bo timor eius appet in eo qd ret. stabat de
eius timore dr. ad. 4to. mulier aute timens
& tremens venit re. dilectio & fides in eo qd
tetigit fides cum ei dilectione tangit alit no
humilitas in eo qd non reputauit se digna
tangere pedes ei eciam plenitudine vestimen
ti sed tm fimbriam. Ad. Iste enim qd virtutes
sunt valde necessarie cuilibet cupienti querere
salutem nam decundia licet ex peccatis ad pe
tendu dispondo qm eam in suo statu. Cui co
siderans incipit de scipo erubescere & de
peccatis suis dolere primam inchoat in qua fre
quenter mala decundia impedit confessionem &
bona inducit dolorem ecce. 2do. Est confusio ad
ducens gratiam & gram talis confusio facit
horiem viam a culpa pterita p. Dicit dns ex
basan convertam basan intpretat confusio q
liberat a culpa ps. eum ayches. 3to. veniens
vsq ad babilonem ubi liberaberis ibi red
met te deus de manu inimici tui. Ubi inno
uit qd confusio liberat a culpa futa babilon
cum confusio intpretat phs quidam dicit eru
bescencia salua res no tm aute commendabilis
decundia in corde sed eciam in facie & magis
in adolescentu. Ambro. in li. de offi. Decent in
simbus gratias sic in innocentia hilaritas &

in adolescentia decundia commendat multi
tudinem in tm sunt nisi nimi qui nec de pec pe
re volunt penitere nec de ipsum timere
nec de futo cauere de quor quolibet Ier. 3°. Fa
cies meretricis facta est tibi noluisti erubescere
& adhuc fides que cor dr. p erubescentiam
sic dispositum expurgare ecce vi. fides puri
ficans cor a cor. fides eum expellit ocm in
ordinatum amorem honor. deliciar. & diuicia
habet. 11. fide moyses gdis effectus negauit
se filium ee filie phonis ecce p fidem contempt
honor. magis eligens affligi cu pplo dei q
temporal. pcti habere iocunditatem ecce p fi
dem contempt deliciar. maiores diuicias
estimans thesauro egipcior. in obprobrium x
ubi pr. contemptus diuiciar. ppr fidem. 3°.
aduenit timor. qui cor sic erubescens & pu
rificatum habet nimio ne vobis aliqne inne
recundie inuent in animam est enim tang
speculator qui a longe insidias videt ecce ti
mor dni sup omnia se ponit. est tang ia
nitor qui cum portum hostium clausum tenet
qd. 4°. p timorem autem dni declinat ois
a malo imo. Si timor dei intrauit animu
expellit pcm unde qui sine timore e non
potest iustificari ecce p ideo magnum pctm e
qui iste ianitor in te dormit ecce 5°. Si non
in timore dni tenueris te instanter eius fub
inet. domus tua iste timor cines custodit
ne inimica torpeant securitate unde ang
de ciuitate dei. Voluit capis cartaginie emu
lum rom. imper. dirui imo eciam distrue
ri. vt dirueret. dixit timens infirmis
his hostem fore securitatem & ydoneu tuto
rem videns ee timorem. Ad. 6to. accedit fidei
que cor. dispositu purificatu munditi in
nitu. gratificat sine hac eum nulla que
facium a deo ad mriu inuenit acceptum. Cau
si ad dei seruicium primum auxiliu vel ne
cessarius mortificacoem primere videant un
que ad p. dicit apos. p. cor. 12. Si linguis
hominu loquor aut angelor. caritate
non habeam facio sum velut es sonans
aut cymbalum tinniens. Deo ad 2. 13.
paul post addit & si distribuero in cibos
paupu omes facultates meas & si tradi

fero corpus meū ut cū gdam cāritā
tem autem non habeā ut nū gdā sit q̄to
accedit humilitas que omīa p̄dictoꝝ custos
sedulus ee dr gḡ qui ceras virtutes sine
humilitate congregat q̄ qui quidem
autem ventum ferat ē cū humilitas
sint cānis ⁊ fundamentū ⁊ rādix sicut ei
canis custodit ignem sic humilitas grām
spūalem fundā tē eam quito magis pro
fundat tanto magis edificiū stabilit
sicut ⁊ quito arbor pfundi radices diu
git tanto firmioꝝ ⁊ excelsioꝝ surgit sic
⁊ humilitas quito fuerit pfundioꝝ tanto
anima in grā erit solidioꝝ atq; fabricā
construere vis cōsideremus de fundā to
cogita humilitatis / Putredini dixi pa
ter meus es mat̄ mea ⁊ soror mea vermibus
Job xvii Dixi quo ḡḡoꝝ ie quid ē qđ dixit
putredini pat̄ meus es ū qđ omnis homo
ab origine iam vitiata descendit vnde
⁊ addit mat̄ mea ⁊ soror mea vnibꝫ qꝫ
videlt ab ipa putredine ⁊ cū ipa in hu
mīdē venum Ordinem ad matriam
corruptibil carnis mat̄ nra ac soror om
nes sunt quia ⁊ de putredine pcessimus
⁊ cum putredine venimus quam pena
m Dr si intelligi spūaliter p ⁊ mater
natura ⁊ consuetudo non in vitio soror
vocat quia ab illa ⁊ cum ipa cum Hic
videlicet mat̄ ⁊ soror vnes sunt quia ex
natā corruptibili ⁊ consuetudine pūsa
ogiū vt qi quibusdam vnibꝫ sic inqui
etis cogitationibꝫ in mente fingentem
Carnis enī naturā vitiata ⁊ consuetu
do pūsa quia nunquas curas in corde
infirmitatis tue gerant hanc mat̄ ⁊
sororē vnes vocant abhorrent enī am
nīē cure vim inquietant

a Hec sic anglia in hoc volumine contenta ... ista nota

1	Cū appropinquasset ihūs	f. 1	Doc̄ pma ādūcnt dūc
2	Egressus iesus in cole	f. 2	Doc̄ 2a ādūcnt dūc
3	Cū audisset turbes i bucchō	f. 3	Doc̄ 3 ādūcnt dūc
4	Ingressus ihūs in naiū ab reposit	f. 4	Doc̄ 4 ādūcnt
5	Egressus pater ē mat ihū	f. 5	Doc̄ 5 ādūcnt dūc
6	Cū fact̄s est ihūs ammodū 12	f. 6	Doc̄ 6 post oct epiph
7	Erupcie fuit sitis i charta	f. 7	Doc̄ 7 post oct epiph
8	Cū descendisset i ē mō	f. 8	Doc̄ 8
9	Ascendente ihū i naiculā	f. 9	Doc̄ 9 (p) epiph
10	Dixit ē reg ad ihūm q̄ descendat	f. 10	Doc̄ 10
11	Rogabat ē jesū ne grauet ē egress p	f. 11	Doc̄ 11
12	Cū ēēt pturus quatuor	f. 12	Doc̄ 12
13	Assumpsit ihūs 12 discipulos	f. 13	Doc̄ 13
14	Dixit est ihūs i deserto	f. 14	Doc̄ 14
15	Egressus ihūs secessit i partes	f. 15	Doc̄ pma q̄
16	Erat ihūs ejiciens demonium	f. 16	Doc̄ 2da
17	Abiit ihūs trans mare galilee	f. 17	Doc̄ 3tia
18	Quis ex vobis arguet me	f. 18	Doc̄ 4ta
19	Maria magdalena	f. 19	Doc̄ 5ta
20	Dixerunt dūs vere ē surrexit	f. 20	Doc̄ pascha
21	Cū sero ēēt die illa una sab	f. 21	Doc̄ 2 in octa pasch
22	Ego sū pastor bonus	f. 22	Doc̄ 2a octa pasch
23	Modicū et non videbitis me	f. 23	Doc̄ 3a
24	Vado ad eū qui misit me	f. 24	Doc̄ 4a
25	Adhuc aliqua dicere vobis	f. 25	Doc̄ 5a
26	Cū venerit paracl̄tus	f. 26	Doc̄ 6a
27	Si quis diligit me sermone	f. 27	Dat̄ post ascend dūi
28	Erat ho ex phariseis nichodē	f. 28	Dūs Dominicā
29	Ho quidā erat dūes	f. 29	Doc̄ 2da Trinitatis
30	Ho quidā fecit cenā magnā	f. 30	Dat̄ pma p̄ pasch
31	Erant appropinquantes ad ihm pūbe	f. 31	Dat̄ 2a
32	Erant in nauicula discipuli	f. 32	Dat̄ 3a
33	Cū turbe irruerent i ihūm	f. 33	Dat̄ 4a
34	Cum autem habitaret ihūs	f. 34	Dat̄ 5a
35	Cū cōa pturus esset ad ihm	f. 35	Dat̄ 6a
36	Amodo dicit a falsis apīis	f. 36	Dat̄ 7a
37	Ho quidā erat dūes	f. 37	Dat̄ 8a
38	Cū appropinquasset ihūs ad ca	f. 38	Dat̄ 9a
39	Orat ihūs ad quosdā	f. 39	Dat̄ 10a
40	Exiens ihūs de finib⁹ tyr	f. 40	Dat̄ 11a post ōm̄ dūi.
41	Beati oculi qui vident	f. 41	Dat̄ 12a
42	Cū venit ihūs i partes	f. 42	Dat̄ 13a
43	Erat ihūs ejiciens demonium	f. 43	Dat̄ 14a
44	Nemo q̄ in finis manū	f. 44	Dat̄ 15a
45	Cū ingredet ihūs in domū alic	f. 45	Dat̄ 16a
46	Audientes pharisei q ihūs	f. 46	Dat̄ 17a
47	Ascendens in nauiculā	f. 47	Dat̄ 18a
	videte ne quis cautos am	f. 48	Dat̄ 19a
48	Orate ne fiat hor̄ ne in sabbato	f. 49	Dat̄ 20a
49	Erat quidā regulus	f. 50	Dat̄ 21a
50	Orate ne fugā hor̄ ne in hyb	f. 51	Dat̄ 22a
	Abeuntes pharisei consi	f. 52	Dat̄ 23a
52	Loquebatur ihūs ad turbas	f. 53	Dat̄ 24a
	Cū transisset ihūs	f. 54	Dat̄ 25a ste in crip ad hoc capit.

Expos. Symboli. 364.

( )

XVIII + 381 pp.